

(176)

~~176~~

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

CLÉRUL ȘI CREDINCIOȘII
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

SPRIJINĂ ACȚIUNEA PENTRU IMPLINIREA LA TIMP
A MUNCILOR AGRICOLE DE PRIMĂVARĂ

ANUL LXXI

1

IANUARIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

CUPRINSUL

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII.

<i>Cuvântul Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, pentru împlinirea la timp a muncilor agricole de primăvară</i>	3
<i>Pastorala Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, către clericii și credincioșii agricultori</i>	4
<i>Schimb de felicitări, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului și Anului Nou</i>	10
<i>Scrisoarea trimisă I.P.S. Patriarh Justinian, de I.P.S. Mitropolit Kiril al Plovdivului, Locuitorul de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare</i>	19

IN APĂRAREA PACII.

<i>Impresiile dela Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, de P. S. VALERIAN, Episcopul Oradiei</i>	21
<i>Reprezentanții ai cultelor religioase la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, de Pr. AL. IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor</i>	48
<i>Consfătuirea pentru Pace a tuturor Cultelor și comunităților religioase din Republica Populară Bulgaria, de I. IUFU</i>	66

VIATA BISERICESCA.

IN ȚARA

<i>Deschiderea cursurilor de îndrumare pastorală și socială pentru a XV-a serie de preoți</i>	78
<i>Duh nou în obștea patriarhală, de VARTOLOMEU DIACUL</i>	89

PESTE HOTARE

<i>Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, de prof. MILAN SESAN</i>	92
<i>Concertul religios dela biserica Rusă din Viena, de Pr. PAVEL GROSU</i>	95

INDRUMARI PASTORALE.

<i>Pentru «Pâinea noastră cea de toate zilele»</i>	97
<i>Spicuri din Pastoralele de Crăciun ale Chiriarhilor Bisericii Ortodoxe Române, de Pr. OREST BUZOIANU</i>	105

RECENZII.

<i>Calendare și almanahuri pentru credincioșii ortodocși, de D. V. SADEANU</i>	118
--	-----

PARTEA OFICIALĂ.

<i>Cererile adresate organizațiilor diferitelor Culte nu se timbrează</i>	128
---	-----

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

**CUVÂNTUL ÎNTÂISTĂTORULUI
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
PENTRU ÎMPLINIREA LA TIMP
A MUNCILOR AGRICOLE DE PRIMĂVARĂ**

În Patria noastră se desfășoară o uriașă muncă constructivă, merită să asigure poporului nostru o viață îmbelșugată și un viitor fericit. Toți cei ce muncesc în orașe și sate își încordează puterile, pentru a împlini înainte de termen planul gospodăresc pe cinci ani, întocmit de înțelepții conducători ai Statului nostru.

Un factor hotărîtor în realizarea acestor înalte țeluri, este și îndeplinirea la timp a muncilor agricole din primăvara acestui an.

Cărmuirea Statului nostru a întocmit o Hotărîre, în care sînt arătate amănunțit pregătirile ce trebuie făcute, pentru ca în anul 1953 să nu mai rămână niciun petec de pământ neînsămîntat și să putem obține recolte cât mai bogate, spre a asigura bunăstarea poporului și propășirea Patriei noastre, aducând astfel și o contribuție de seamă la întărirea păcii în lume.

Biserica Ortodoxă Română — urmînd învățătură Mîntuitorului nostru Iisus Hristos — sprijină cu toate puterile ei inițiativele și acțiunile legate de propășirea poporului nostru. Ea îndeamnă neîncetat pe clericii și credincioșii ei să muncească fără preget, alături de întregul popor muncitor, pentru înălțarea și întărirea scumpei noastre țări, Republica Populară Română.

Publicăm din nou în paginile ce urmează Pastorală Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Președintele Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în legătură cu însămîntările și muncile agricole de primăvară ¹⁾.

Această pastorală urmează a fi citită de preoți în toate bisericile ortodoxe din țară, în prima Duminică după primirea revistei la parohii.

1. Pilde și îndemnuri în Lupta pentru Pace. pag. 421.

JUSTINIAN

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI
POPORULUI DREPT-CREDINCIOS, ARHIEPISCOP AL
BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI,
LOCTIITOR AL SCAUNULUI DIN CEZAREEA-CAPADO-
CHIEI, PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
ȘI PREȘEDINTE AL SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII
ORTODOXE AUTOCEFALE ROMÂNE

TUTUROR CLERICILOR ȘI CREDINCIOȘILOR NOȘTRI AGRICULTORI
*Har, milă și pace dela Dumnezeu, iar dela noi arhierească bi-
necuvântare.*

«Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgâr-
cenie va și secera; cel ce seamănă cu bine-
cuvântare, cu binecuvântare va și secera».
(II Corinteni IX, 6).

Iubiții mei fii sufletești,

*Ne apropiem de slăvita sărbătoare creștinească a Invierii
Domnului. Săptămânile care ne mai despart de ea sunt zile
de așteptare și de pregătire duhovnicească, pentru a o întâm-
pina cu vrednicie. Ne pregătim prin nevoințele Postului, prin
rugăciuni stăruitoare; prin ascultarea sfintelor slujbe din ace-
ste zile și mai ales prin împărtășirea cu Trupul și Sângele
Domnului nostru Iisus Hristos.*

E primăvara vieții duhovnicești!

*E însă și primăvara firii, anotimpul muncilor în vederea
dobândirii pâinii celei de toate zilele!*

E timpul aratului, al semănatului și al muncii câmpului!

*Aceasta-i rânduiala așezată de Dumnezeu dintru începu-
tul lumii, când s'a poruncit: „De acum, cât va trăi pământul,
semănatul și seceratul... nu vor mai înceta“ (Facere VIII, 22).*

*Vă vorbim de această trebuință, a pâinii, Noi, părintele
vostru sufletesc, pentrucă și în fața lui Dumnezeu vorbim*

fără sfiiciune despre ea. Nu I-o cerem, oare, zilnic, prin rugăciunea pe care însuși Domul ne-a învățat? „Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi!“. Și apoi lipsa ei nu turbură deopotrivă sufletul, ca și trupul? Nu îngrijorează ea sufletul, nu neliniștește iubirea părinților, care trebuie să asigure hrana fiilor? În această mare învișorată a vieții, orice val pune în mișcare alte valuri, până la marginile cele mai îndepărtate ale ei, pentru că treburile materiale și cele spirituale se împletesc între ele, se înrăuresc unele pe altele.

De aceea vă și amintesc de îndatorirea de a lucra ogoarele, acum, la acest început de primăvară, când razele calde ale soarelui trezesc la viață întreaga vegetație, când mustul svâcnește în toate plantele pământului, când boabele semănate dau naștere holdelor aducătoare de hrana trebuitoare.

Precum se răspândesc albinele ca să culeagă din flori mierea cu care umplu fagurii stupilor, așa se cuvine să se împrăștie în aceste zile și harnicii noștri plugari, la feluritele treburi ale câmpului, de pe urma cărora vine belșugul. E vremea curățatului pomilor de omizi și de toate uscăturile neaducătoare de roade, de vreme ce este scris că „tot pomul care nu face roade bune, se taie și se aruncă în foc“ (Luca III, 9).

E vremea pregătirii răsadurilor de legume și zarzavaturi, atât de trebuitoare hranei omului. Vița de vie își cere și ea dreptul de a fi scoasă la lumina soarelui, de a fi îngrijită, săpată și ridicată pe haraci, pentru a-și putea urzi roadele ei. Pretutindeni e nevoie să fie pus totul în bună rânduială pentru muncă: uneltele, vitele și ogoarele.

Pământul, acest izvor îmbelșugat și niciodată sec, din care toți ne scoatem cele trebuitoare vieții, așteaptă să primească în brazdele lui semințele aruncate de plugari, pentru a-i răsplăti cu rod însutit. „Iată, a ieșit semănătorul să semească sămânța sa“ (Matei XIII, 3), ne spune Mântuitorul în atât de cunoscuta Sa parabolă. Aceeași parabolă a Domnului ne învață, însă, că nu toate semințele dau rod însutit, ci numai cele care cad pe ogor bine îngrijit. „Unele au căzut pe cale — ne spune Mântuitorul — și au venit păsările și le-au mâncat pe ele. Iar altele au căzut pe pietriș, unde n'aveau pământ mult și îndată au răsărit, pentru că nu aveau pământ adânc; și răsărind soarele, s'au pălit, și pentru că nu aveau rădăcină,

s'au uscat. Iar altele au căzut în spini și au crescut spini și le-au înneecat pe ele. Iar altele au căzut pe pământ bun și au dat roadă: una adică o sută, iar alta șasezeci, iar alta treizeci" (Mat. XIII, 4, 8).

Pentru a dobândi rod însutit, e trebuitor deci un ogor curățat de spini, un ogor de pe care să fie înlăturate pietrele, un ogor în care să pătrundă adânc plugul și în care sămânța să nu fie aruncată la întâmplare, ci după toată rânduiala semănatului. Așa ne învață Domnul și așa trebuie să facem.

Nu toți au, însă, putința să îplinească cum se cuvine aceste învățături ale Domnului numai prin puterile lor. La unii ca aceștia s'a gândit Ecclesiastul când a zis: „vai de omul care e singur" (Ecles. IV, 10). De aceea, bătrânii noștri se întovărășeau primăvara, puneau sau băgau în plug mai mulți și așa își puteau lucra ogoarele cu mai multă ușurință. Erau întovărășiri simple, întovărășiri primitive și răzlețe, ieșite numai din lipsurile în care trăiau.

Altele sunt însă, stările de lucruri de azi în țara noastră și de aceea și întovărășirile de acum pe alte temelii se așează. Întovărășirile agricole de acum urmăresc asigurarea unor recolte cât mai bogate, pe de o parte prin înlăturarea a tot ce le vatămă, iar pe de alta printr'o muncă mai chibzuită, mai potrivită cu ceea ce ne învață știința timpurilor noastre și cu posibilitățile pe care ni le dă întrebuințarea mașinilor agricole. Ele înlătură haturile, aceste răsadnițe de buruieni și gândaci vătămători holdelor, înlătură răzoarele prin care puhoaiile de ploaie duc la gărlă straturile de pământ roditoare, unesc în lanuri mari îngustele fâșii de ogoare, pentru a da putința tractoarelor și diferitelor mașini să se miște lesnicios, strâng pe agricultori în organizații mai mari și de durată, cărora Statul să le poată veni în ajutor cu toate înlesnirile de care au nevoie și care garantează cu adevărat recolte bogate.

Injghebați asemenea întovărășiri agricole și marile foloase pentru toți nu vor întârzi să se arate, căci scris este: „mai fericiți sunt doi laolaltă decât unul, fiindcă au răsplată bună pentru munca lor" (Eccl. IV, 9).

Sămânța însă trebuie aleasă cu îngrijire. Mântuitorul aseamănă împărăția cerurilor „cu omul care a semănat sămânță bună în țarina sa" (Mat. XII, 24). „Sămânță bună" să folosim și noi ca unii cari suntem următori poruncilor Domnului Hristos. Vremea convenită împlinirii acestei porunci,

acum este. Astfel făcând, porunca Domnului ascultați, iar răsplata care va urma, va fi rodul pe care-l veți culege pentru îndestularea familiilor voastre. Așa este drept și așa este bine, căci „cine ară — ne spune Cartea Sfântă — trebuie să are cu nădejdea că va avea roadă; și cine treeră, trebuie să treere cu nădejdea că va avea parte de cele așteptate“ (I Cor. IX, 10).

Acastă încredințare o aveți. Ogoarele Patriei noastre ale voastre sunt, după cum și roadele lor, ale voastre sunt. Pământurile sunt acum în stăpânirea celor care le muncesc, ale celor care le ară, le seamănă și le lucrează; ale celor care le stropesc cu sudoarea frunții lor, care de veacuri le-au răscolit cu palmele lor bătătorite, iar nu ale celor care până nu de mult le adunau doar rodurile în hambare fără fund. Au apus pentru deapururea vremurile când voi munceați și alții se bucurau de roadele ostanelilor voastre, vremuri despre care Proorocul Agheu zice: „Voi ați semănat mult, dar ați cules puțin; ați mâncat dar nu v'ați săturat, v'ați îmbrăcat cu veștimate, dar nu v'au ținut de cald; ați strâns simbria voastră ca să o puneți într'o pungă ruptă“ (Agheu I, 56).

Roadele ogoarelor asigură acum nu numai bună-starea voastră ci și a întregii Patrii, pentru că „de suferă un membru, împreună cu el suferă toate membrele“ (I Cor. XII, 26), cum ne învață Scriptura Sfântă. În Republica Populară Română toți fiii ei muncesc: unii pe ogoare, alții în fabrici, unii în laboratoare, alții în întreprinderi, unii cu mintea, alții cu brațele. Munca fiecăruia folosește și lui, dar și tuturor celorlalți. Toți trudesc pentru bună-starea și fericirea tuturor.

Iubiții mei fii duhovnicești,

Pentru ca ogoarele voastre să vă dea roade îmbelșugate și mult așteptate, e nevoie ca muncile să fie făcute la timp, să fie întrebuințate semințele cele mai sănătoase, să fie folosite uneltele cele mai potrivite și în același timp să fie îndeplinite învățămintele cele mai înțelepte. Statul nostru are o grijă deosebită ca să nu fiți lipsiți nici de unele, nici de altele. Conducerea lui de azi pentru asemenea lucruri se ostenește, nu ca cea a vremurilor trecute, nici ca cea a țărilor din Apus, care nu știu cum ar face să pornească noi războaie, noi măceluri între popoare, ca să poată jefui și robi pe alții.

Cârmuirea noastră de azi nu dorește și nu urmărește decât pacea și bună-starea tuturor.

De aceea, în fabricile noastre se făuresc unelte de muncă și nu arme. Agronomii noștri caută noi mijloace de sporire a recoltelor agricole, noi mijloace de stârpire a gângăniilor care vatămă semănăturile și nu cultivarea sau înmulțirea lor, pentru a le arunca apoi pe câmpiile altor popoare, cum au făcut anii trecuți ațâțătorii la război Americani. Invățații noștri, în laboratoare, își dau toată osteneala să înmulțească mijloacele care ajută viața, nu pe cele care aduc moartea. Doctorii noștri se silesc să înlăture bolile, să vindece iar nu să cultive și să înmulțească gângăniile purtătoare de microbii celor mai îngrozitoare boli: ciumă, holeră și altele, cum o fac turburătorii păcii, Anglo-Americanii, care au împrăștiat acum asemenea vietăți pe pământul Coreei și Chinei de Nord-Est. Se vor adevăra cu asemenea semănători cuvintele Proocului Osia, care zice: „Pentru că au semănat vânt, culege-vor furtună, o semănătură care nu rodește spice și care nu au niciun grăunte într'însele“ (Osia VII, 7).

Republica noastră are conducători înțelepți, care iubesc cu adevărat poporul. Ei vor pacea între popoare, ostenesc pentru bună-starea celor ce muncesc și urmăresc binele tuturor. La toți vă stau în ajutor. Iată, pentru ca însămânțările să se poată face în condițiunile cele mai priincioase, vi se pun la îndemână fie semințe bine selecționate, fie mașinile trebuitoare ca să vi le curățați singuri de corpurile străine. Folosiți-vă din plin de aceste înlesniri!

Vi se pun la îndemână uneltele cele mai potrivite, conduse de oameni cu pricepere, prin stațiunile de mașini agricole. Intrebuițați-le la timpul potrivit!

Peste tot sunt îndrumători agricoli pricepuți, gata să vă fie de folos cu sfaturile lor, ori de câte ori veți avea trebuință. Ascultați-i cu încredere și urmați-le îndemnurile, munciți cu râvnă „și fiecare va primi răsplata după osteneala sa“ (I Cor. III, 8).

Preoților Bisericii noastre le revine sarcina de a sta mereu în mijlocul păstoriților lor pentru a le fi sfătuitori și pilduitori și în cele sfinte și în celelalte trebuințe ale lor, „căci noi

ne sârguim pentru bine nu numai față de Dumnezeu, ci și față de oameni" (II Cor. VIII, 21), cum ne învață slăvitul Apostol Pavel. Munca bine îndrumată și bine săvârșită de către toți, va asigura belșugul întregului popor și va întări pacea a toată lumea, căci „roadele dreptății cu pace se seamănă făcătorilor de pace" (Iacob III, 17).

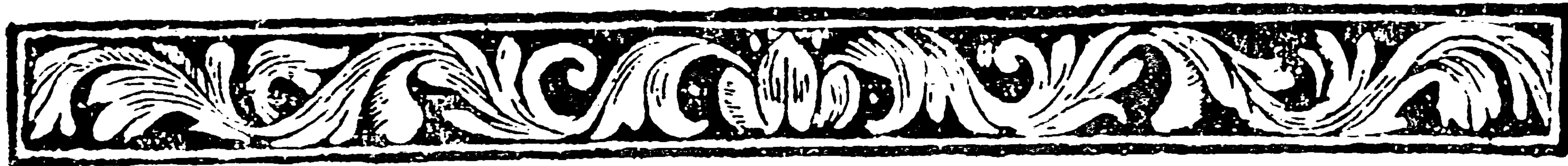
Îndeplinindu-vă îndatoririle, toți, după buna rânduială „veți mânca pâinea voastră cu mulțumire" (Levitic XXII, 5).

Porniți, dar, pini de nădejde și de încredere la însămânțarea câmpului.

Noi binecuvântăm ostenele voastre, dorindu-vă roade cât mai îmbelșugate, „iar Dumnezeuul păcii, Cel ce prin sângele veșnicului legământ a sculat din morți pe Păstorul cel Mare al oilor, pe Domnul Iisus, să vă întărească în orice lucru bun, ca să faceți voia Lui, prin Iisus Hristos, Căruia fie mărire în vecii vecilor. Amin!" (Evrei XIII, 20-21).

J. Justinian

PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMANE

SCHIMB DE FELICITĂRI CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE NAȘTERII DOMNULUI ȘI ANULUI NOU

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trimis și în acest an, cu prilejul Sfințelilor Sărbători ale Nașterii Domnului și Anului Nou, scrisori de felicitare către toți Prea Fericiții Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe surori și anume:

P. F. Sale ATHENAGORA, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului;

P. F. Sale ALEXANDRU III, Patriarhul Apostolic al Antiohiei și al întregului Orient;

P. F. Sale HRISTOFOR, Patriarhul Apostolic și Papă al Alexandriei și al întregii Africi;

P. F. Sale TIMOTHEOS, Patriarhul Apostolic al Cetății Sfinte a Ierusalimului și al întregii Palestine;

P. F. Sale ALEXEI, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii;

P. F. Sale MELHISEDEC, Patriarhul-Catolic al Tbilisului și al întregii Georgii.

Scrisoarea de felicitare trimisă de I.P.S. Patriarh Justinian a fost publicată în revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12 din anul trecut.

Scrisoarea Prea Fericitului Patriarh Justinian s'a încrucișat cu scrisorile de felicitare, trimise la rândul lor, de către Patriarhii ortodocși.

Dăm aci mai jos, aceste scrisori primite până acum:

Dela Prea Fericea Sa Alexandru III, Patriarhul Apostolic al Antiohiei și al Întregului Orient.

PATRIARHATUL GREC ORTODOX
AL ANTIOHIEI ȘI AL ÎNTREGULUI ORIENT
(DAMASC-SIRIA)

Decembrie 1952

Prea Fericea Voastră, Prea iubite Frate și Împreună slujitor întru Hristos.

Încă un an s'a cufundat în veșnicie. Năzuințele noastre cu privire la statornicirea unei obștești păci pe pământ, sunt înviorate cu o deosebită putere în zilele marii sărbători a Nașterii lui Hristos, ce constituie veșnica

aducere aminte despre cel dintâi act al mântuirii noastre; Nașterea îmbucurătoare, slujirea plină de suferințe, Moartea năpraznică pe cruce, și, însfârșit, Invierea îmbucurătoare — iată etapele spinoasei căi a vieții Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Din an în an constatăm cu amărăciune, o mai mare îndepărtare a noastră dela concepțiile creștine despre iubirea frățească și despre pace.

Știm din Evanghelie că Sf. Apostoli, care au întovărășit pe Hristos pretutindeni și au văzut minunile Sale dumnezeiești, până la coborîrea Sf. Duh asupra lor n'au înțeles deplin adevărul misiunii Dumnezeescului lor învățător și au strălucit cu deosebire prin virtuțile dragostei reciproce și ale iubirii de pace. Coborîrea Sf. Duh asupra lor i-a renăscut cu desăvârșire.

Noi însă, care ne numim ucenicii și urmașii lui Iisus Hristos, iată în decurs de 19 veacuri nu numai că nu ne apropiem, ci dimpotrivă, ne îndepărtăm de El. De ce? Pentru că prin natura noastră suntem slabi și foarte adeseori ne îndrumăm acțiunile pe linia celei mai mici împotriviri, adică spre rău. Fără ajutorul lui Dumnezeu, fără harul Sf. Duh, natura noastră pătată de păcat nu va putea să se renască și să devie vasul plin al virtuților creștine, ale dragostei și iubirii de pace.

Cu aceste sentimente ale nevredniciei noastre ne adresăm către Fiul Dumnezeesc nou născut, ca să se îndure de noi, ca să ne înțeleptească pe toți și să dăruiască sufletelor noastre chinuite de discordii pacea mult dorită, cântată de corul îngerilor în noaptea Nașterii.

Cu aceste nădejdi în Dumnezeu noi felicităm cordial pe Fericirea Voastră, pe Arhipăstoria, păstoria și pe toți fiii duhovnicești creștini ai Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul marelui sărbători a Nașterii lui Hristos și Vă urăm fericire și prosperitate întru mulți, mulți ani.

Cu frățească dragoste întru Hristos,

† ALEXANDRU III

Patriarh al Antiohiei și al întregului Orient

Dela Prea Fericirea Sa Hristofor, Papă și Patriarh al Alexandriei și a toată Africa :

TELEGRAMĂ

PREA FERICIRII SALE

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Alexandria, Decembrie 1952.

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, îmbrățișăm frățeste pe Prea Fericirea Voastră, dorindu-Vă un an nou plin de har dumnezeesc.

† HRISTOFOR

Patriarhul Alexandriei

Dela Prea Fericirea Sa Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia:

PATRIARHUL MOSCOVEI
ȘI AL ÎNTREGII RUSII

*Sanctitatea Voastră,
Înalt Prea Sfințite și Prea Iubite Frate și
Împreună-Slujitor,*

După cum odinioară păstorii din Betleem, la triumfala vestire cerească, au alergat la Betleem, și, minunându-se și bucurându-se, s'au închinat împreună Mântuitorului lumii, tot astfel și noi, smeriții păstori ai turmei cuvântătoare, la măreața bunavestire a Bisericii, ne îndreptăm de pretutindeni cu gândurile spre Betleem, minunându-ne de minune și bucurându-ne de har, ne închinăm Celui ce stă pe Heruvimi și Care acum sălășluște în iesle, în unitate de credință și în comuniune de dragoste.

Impărtășim această fericire a noastră cu Sanctitatea Voastră.

Cel care a înnoit prin Nașterea Sa vremurile și viața oamenilor, să reînnoiască forțele Voastre duhovnicești și trupești, și să Vă dăruiască în anul care vine ajutorul Său în lucrările Voastre, spre fericirea Sfintei Biserici.

Pomeniți în rugăciunile Voastre și pe smerenia mea.

Al Sanctității Voastre devotat întru Hristos.

† A L E X E I

Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii

Moscova.

Dela Prea Fericirea Sa Melhisedec, Patriarhul Catholicos al Tbilisului și a toată Georgia, s'au primit următoarele:

PATRIARHUL GEORGIEI

Nr. 421

Decembrie 1952.

ȘANCTITĂȚII SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI

Îndeplinindu-mi o plăcută îndatorire frățească de legătură reciprocă între Bisericile de aceeași credință, cu dragoste felicit pe Prea Fericirea Voastră cu prilejul prăznuirilor luminate și înălțătoare ale Nașterii Domnului și ale Anului Nou.

Domnul Dumnezeu să trimită lumii întregi un An Nou cu pace și neturburat.

† M E L H I S E D E C

Catholicosul Patriarh al întregii Gruzii

*

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului și Anului Nou, I.P.S. Patriarh Justinian a primit multe alte scrisori și telegrame de felii-

citare, dela diferiți Conducători și Intâistătători ai Bisericilor Ortodoxe și eterodoxe din străinătate și anume:

Sanctitatea Sa Patriarhul GHEORGHE, Catolicosul tuturor Armenilor;

I.P.S. Sa Mitropolitul NICOLAE al Cruțițelor și Colomnei;

I.P.S. Sa Mitropolitul GRIGORE al Leningradului;

I.P.S. Sa Mitropolitul MACARIE al Varșoviei, Polonia;

I.P.S. Sa Mitropolitul ELEFTERIE al Cehoslovaciei, Praga;

I.P.S. Sa Mitropolitul ELIE KARAM al Libanului;

I.P.S. Sa Mitropolitul CHIRIL al Plovdivului, Locțiitor de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare;

I.P.S. Sa Arhiepiscopul GHERMAN al Finlandei;

I.P.S. Sa Mitropolitul NICODIM al Slivenului, Bulgaria;

I.P.S. Sa Arhiepiscopul PAISIE al întregii Albanii;

I.P.S. Sa Arhiepiscopul de Canterbury GEOFFREY, Primat al întregii Anglii;

Dr. NIEMÖLLER, Pastor al Bisericii Evanghelice din Germania;

Pastorul anglican STANLEY EVANS, Londra;

P. Cuv. Sa Arhimandritul POLICARP, conducătorul Misiunii Ortodoxe Ruse din Ierusalim;

P. Cuv. Sa Arhimandritul Mitrofor VASILE SAMAHA, Moscova;

P. Cuv. Sa Protopopul Iconom ATHANASIE MAGIAROV, Bulgaria.

I. P. S. Patriarh Justinian a răspuns la toate aceste scrisori și telegrame, exprimând călduroase mulțumiri și urări frățești în Domnul nostru Iisus Hristos.

Dăm aci, mai jos, textul câtorva din aceste scrisori și telegrame primite de Inalt Prea Sfîntitul nostru Patriarh Justinian:

Dela Sanctitatea Sa Patriarhul Gheorghe, Catholicosul tuturor Armenilor :

EREVAN-MOSCOVA

Decembrie 1952

SANCTITAȚII SALE

PATRIARHULUI BISERICII ORTODOXE ROMANE

BUCUREȘTI

Vă felicităm cu prilejul Marei Sărbători a Nașterii Dumnezeescului Fiu, Iisus, Mântuitorul lumii, Domnul dragostei și al păcii. Ne rugăm lui Hristos — Pruncul nou Născut — să lumineze mintea oamenilor cu lumina dumnezeescului adevăr, să renască și să întărească în inimile oamenilor sentimentele de dragoste și frăție și să le inspire pacea propovăduită de Iisus, pentru ca lumea să se conducă de înaltele idei făgăduite de Dumnezeu, ideile luminii, ale dragostei și ale păcii, și ca întreaga omenire să se pcată folosi de bunurile spirituale și materiale și să poată trăi o viață fericită.

In această constă, după Evanghelie, ideea fundamentală a religiei creștine.

† G H E O R G H E

Patriarh Suprem Catholicos al tuturor Armenilor

Dela Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae al Crutișelor și Colomnei:

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul Marei Sărbători a Nașterii după trup a Mântuitorului nostru. Totodată aduc urări și cu prilejul Noului An, care a sosit din binecuvântarea Domnului.

Călduros urez Înalt Prea Sfinției Voastre mulți și binecuvântați ani plini de «harul, îndurarea și pacea dela Domnul Dumnezeu și Iisus Hristos, Domnul nostru» (H Tim. I, 2).

Cu supusă dragoste fiiască,

† N I C O L A E

Mitropolitul Crutișelor și Colomnei

Din partea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Spiridon al Atenei, Președintele Sfântului Sinod al Greciei:

SFANTUL SINOD AL GRECIEI

Nr. 2.768

Prea Fericite și Prea Sfințite Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, frate iubit în Hristos și împreună slujitor D. D. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, ne adresăm Vouă cu multă bucurie.

Biserica creștină de pretutindeni sărbătorește cu multă bucurie Nașterea după trup a Mântuitorului Hristos. Taină străină și preamărită este aceasta, așa cum nu a cunoscut omenirea de mai înainte. Căci întru ea s'a săvârșit arătarea în trup a Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu, pentru ridicarea lui Adam cel căzut și pentru înnoirea desăvârșită a tuturor.

Cetele Ingerilor din cer, cântând cu bucurie acest pogorământ sfânt și mai presus de toată mintea, față de om, pe care ni l-a arătat Dumnezeu cu venirea în trup a Domnului în peștera din Betleem, înălțau slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, binevesteau pe pământ pace și între oameni bună voire, trâmbițând lumii întregi începutul unei noi istorii.

Părtași fiind la bucuria comună a tuturor ortodocșilor, și noi cei mântuiți de Domnul, venim să Vă împărtășim bucuria aceasta Prea Fericirii Voastre, soborului Prea Sfinților Arhieriei din jurul Vostru și întregii Prea Sfinte Biserici în fruntea căreia Vă găsiți. Și acum, din pragul Noului An al bunătății Domnului, ne rugăm ca el să fie plin de bunătate dumnezească atât pentru Prea Fericirea Voastră, cât și pentru întreaga Biserică mamă.

Imbrățișând iarăși cu sărutare sfântă pe Prea Fericirea Voastră, rămânem

Al mult iubitei Voastre Prea Fericiri
iubitor frate în Hristos,

† SPIRIDON al Atenei

Dela Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Elefterie al Cehoslovaciei.

Praga, 20 Decembrie 1952

SANCTITĂȚII NALE

I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Arhiepiscop al Bucureștilor,

Mitropolit al Ungro-Vlahiei,

Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

BUCUREȘTI

Ne permitem să îmbrățișăm pe Sanctitatea Voastră cu sentimentul frățesc și cordial al dragostei sincere în Hristos, Ne grăbim să vă prezentăm felicitările noastre cu prilejul marelui sărbători a Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, precum și cu prilejul Anului Nou care va urma.

În aceste zile sfinte, rugăm pe Fiul lui Dumnezeu cu o căldură deosebită, pentru ca El să facă să crească dragostea între națiuni și să consolideze pacea în lumea întreagă. Implorăm pe Dumnezeu cu stăruință și supunere pentru ca El să binevoiască a dăruii Sanctității Voastre sănătate și energie, spre a asigura fericirea și bucuria turmei Voastre pe care o iubiți cu sentimente adevărat părintești și pentru a crește slava Bisericii Ortodoxe.

Rămânem cu rugăciunile noastre fierbinți, al Sanctității Voastre prea smerit frate în Hristos.

+ E L E F T E R I E

Mitropolit de Praga și al întregii Cehoslovacii

Dela Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Kiril al Plovdivului, Locuitor de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare:

SFANTUL SINOD AL BISERICII BULGARE

Nr. 7941

Sofia, 25 Decembrie 1952

- Prea Fericirea Voastră,

Cu ocazia sărbătoririi Nașterii Domnului, Vă rog să primiți cordialele și frățeștile noastre salutări.

Ce bucurie izvorăște din peștera dela Betleem, pentru întreaga omenire, atât de încărcată de patimi și războaie!

Altă dată, Moise, în deșertul secetos, lovind stânca cu toiagul său, a făcut să izvorească apa care potoli setea Israelitilor. De atunci, Dumnezeu a făcut o minune mai minunată: din peștera Betleemului a izvorât Izvorul neseecat al apei celei vii, după care omenirea înseta cu sete nestinsă. Valul de bucurie dela Betleem a inundat lumea întreagă! Și, cu toate că multe alte valuri de lacrimi și de sânge omenesc au încercat de a-l copleși și de a-l nimici, el continuă totuși să curgă până în zilele noastre în cursul secolelor erei creștine. El continuă să adape cu undele sale dătătoare de viață inimile omenesti însetate de dreptate, de bucurie și de pace în Duhul Sfânt.

Să gustăm și noi din apa cea vie a bucuriei Nașterii! Să scoatem din undele ei inspirația pentru activitatea noastră de păstori ai turmei lui Hristos! Să lucrăm pentru a seca valurile de lacrimi și de sânge omenesc și pentru ca numai valul bucuriei care izvorăște din peștera Betleemului să continue a curge în cursul vieții omenirii!

«Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună voire».

Felicitându-vă încă odată pentru sărbătoarea prea slăvită a Nașterii Domnului, Vă urăm sănătate deplină, bucurie și viață lungă. Clerului Vostru și păstoriților Voștri le dorim pace, prosperitate și mântuire veșnică.

Vă îmbrățișăm frățeste în Domnul nostru Iisus Hristos și rămânem pentru Prea Fericirea Voastră în dragostea neclintită a lui Iisus Hristos. Al Vostru smerit frate și împreună slujitor,

† K I R I L

Mitropolit al Plovdivului

*Locțiitor de Președinte al Sfântului
Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare*

*Dela Înalt Prea Sfinția Sa, Mitropolitul Macarie al Varșoviei
Polonia :*

TELEGRAMĂ

SANCTITĂȚII SALE

INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Inbrățișându-Vă cu sărutare sfântă, felicit sincer pe Sanctitatea Voastră, cu prilejul îmbucurătoarelor sărbători ale Crăciunului, Epifaniei și Anului Nou.

Dumnezeu--Pruncul, culcat în iesle, să reînnoiască și să întărească puterile Voastre și să Vă dea un An Nou fericit.

† MACARIE

Mitropolitul Varșoviei

Dela Înalt Prea Sfinția Sa, Arhiepiscopul Paisie al Întregii Albanii

TELEGRAMĂ

PREA FERICIRII SALE

INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

AL BISERICII ORTODOXE ROMANE

BUCUREȘTI

Urări sincere cu prilejul sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou.

Mântuitorul să binecuvinteze anul nostru nou cu pace și să umple inimile noastre de bucurie duhovnicească.

Cu dragoste frățască în Domnul nostru Iisus Hristos.

† P A I S I E

Arhiepiscopul întregii Albanii

Dela Inalt Prea Sfinția Sa, Mitropolitul Nicodim al Slivenului, Bulgaria.

MITROPOLITUL SLIVENULUI

1 Ianuarie 1953

În urma Sanctității Voastre respectuoase felicitări pentru Anul Nou 1953 și luminoasele praznice, cu doriri de sănătate și puteri pentru a conduce cu ajutorul lui Dumnezeu, treburile Bisericii Române surcri în pace spre înaintare.

La mulți ani, Sanctitate!

Vă mulțumesc călduros pentru cărțile trimise prin Inalt Prea Sfințitul Karel al Plovdivului.

Mă încredințez sfintelor Voastre rugăciuni și rămân al Sanctității Voastre cel mai mic în Hristos frate,

† **NICODIM**

Mitropolitul Slivenului

Dela Inalt Prea Sfinția Sa, Arhiepiscopul Gherman al Finlandei:

**ARHIEPISCOPIA CARELIEI
ȘI A ÎNTREGII FINLANDE**

Kuopio, 16 Decembrie 1952

SANCTITĂȚII SALE

**INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE**

BUCUREȘTI

Sanctitatea Voastră,

Sunt fericit să vă pot trimite salutările mele cele mai călduroase cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, dorind Sanctității Voastre și Bisericii ce conduceți toată fericirea și pro-păștea.

Rog pe Dumnezeu ca Biserica Sanctității Voastre și lumea întreagă să poată trăi sub binecuvântarea păcii.

Mă încredințez binevoitoarelor rugăciuni ale Sanctității Voastre.

În numele Domnului nostru Iisus Hristos, al Sanctității Voastre smerit împreună slujitor,

† **G H E R M A N**

Arhiepiscopul Carelei și al întregii Finlande

Dela Pastorul Dr. Martin Niemöller, Conducătorul Bisericii Evanghelicilor din Hesen-Germania:

SANCTITĂȚII SALE

**INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE**

BUCUREȘTI

În calitate de conducător al Serviciului pentru relațiile bisericești externe al Bisericii Evanghelice din Germania, salut pe Sanctitatea Voastră,

clerul și credincioșii Bisericii Sanctității Voastre, cu prilejul Sărbătorii Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos și urez Sanctității Voastre și tuturor credincioșilor, binecuvântarea Păcii Sale, pe care o cerem dela El pentru noi și pentru întreaga omenire.

Dr. MARTIN NIEMÖLLER

Dela Înalt Prea Sfinția Sa, Mitropolitul Grigorie al Leningradului:

TELEGRAMA

PREA FERICIRII SALE

INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Aduc Prea Fericirii Voastre tradiționalele salutări cu ocazia Sfintelor Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou.

† GRIGORIE

Mitropolitul Leningradului

Dela I. P. Cuviosul Arhimandrit Vasile Samoha, reprezentantul P. F. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, pe lângă Patriarhia Moscovei:

TELEGRAMA

SANCTITAȚII SALE

INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Vă rog să primiți, Sanctitate, urările și felicitările mele cele mai bune și respectucase, cu ocazia Crăciunului.

Rog din toată inima pe Domnul nostru Iisus Hristos a Vă da viață lungă, sănătate, prosperitate, spre slava Ortodoxiei.

Al Sanctității Voastre prea supus,

Arhimandritul SAMAHA

Dela I. P. Cuviosul Arhimandrit Policarp, conducătorul Misiunii Bisericii Ortodoxe Ruse din Ierusalim:

TELEGRAMA

INALT PREA SFINȚITULUI

PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

De Praznicul Nașterii lui Hristos, Misiunea bisericească rusă din Ierusalim Vă felicită și Vă dorește sănătate și succes în muncă.

Arhimandritul POLICARP

SCRISOAREA
TRIMISA I. P. S. PATRIARHII JUSTINIAN DE
I. P. S. MITROPOLIT CHIRIL AL PLOVDIVULUI,
LOCȚITOR DE PREȘEDINTE AL SF. SINOD
AL BISERICII ORTODOXE BULGARE

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trimis, la 6 Noemvrie 1952, I. P. S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, locțiitor de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, volumul de «Pilde și Indemnuri în Lupta pentru Pace» — volum în care sunt cuprinse cuvântările, articolele, puitorile și îndrumările date de I. P. S. Sa clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, pe care cu înțelepciune și dragoste părintească îi puitorile de cinci ani de zile, — și «Cartea de Rugăcuni» editată de Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă.

I. P. S. Mitropolitul Chiril al Plovdivului, care cunoaște bine limba română — ca unul ce și-a făcut studiile universitare în țara noastră — a trimis la 6 Decembrie 1952, Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh, următoarea scrisoarea în românește:

PREA FERICIRII SALE,

PREA FERICITULUI JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

BUCUREȘTI

**Prea Fericite, mult stimate și iubite Vlădică,
Hristos împreună cu noi!**

Cu deosebită recunoștință am primit scrisoarea Voastră din 6 Noemvrie a. c. și cele două cărți: 1. «Apostolat Social: Pilde și îndemnuri în Lupta pentru Pace» și 2. «Carte de Rugăcuni».

Am citit cu multă plăcere cartea Voastră: «Apostolat Social».

Văd, dela alegerea Voastră de Intâistătător al Sfinței Biserici Ortodoxe Române și până astăzi, cât de largă activitate ați desfășurat pentru progresul Sfinței Biserici și pentru Apărarea Păcii.

Eu am avut ocazia să ascult cuvântările Prea Fericirii Voastre de multe ori și trebuie să Vă mărturisesc sincer că am admirat darul Vostru oratoric, care se distinge printr'o logică strânsă, printr'o adâncă putere de convingere și un stil impecabil. Aceste calități ale elocinței Voastre se văd și în cuvântările cuprinse în ultima Voastră lucrare.

Bunul Dumnezeu să Vă binecuvinteze cu sănătate și putere de muncă, pentru ca să puteți continua munca Voastră meritorie, spre slava lui Dumnezeu și a Sfintei Sale Biserici și pentru fericirea binecredinciosului popor român.

Primiți, Prea Fericirea Voastră, din partea smereniei mele, salutările cele mai călduroase și încredințarea în dragostea frățească.

† C H I R I L
Mitropolit al Plovdivului și Locțiitor
de Președinte al Sf. Sinod

6.XII.1952. — Sofia.

Scrisoarea de mai sus dovedește cum este prețuită activitatea și opera Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, de cărmuitorul unei Biserici Ortodoxe surori.

REDAȚIA

ÎN APĂRAREA PĂCII

IMPRESII DE LA CONGRESUL POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII

Uneltirile continui ale ațăătorilor la război și ororile pe care aceștia le săvârșesc în acele părți ale lumii în care ei au izbutit să deschidă focare de război, au sguđuit conștiința tuturor oamenilor cinstiți din lume. Căci, în adevăr, nimeni nu poate aprca sălbătică și lipsa de rațiune a actelor de agresiune ale imperialiștilor americani, deslănțuite în ultimii ani. Pe de altă parte, condițiile tehnice în care se poartă acum războiul și care pun în primejdie viața tuturor locuitorilor pământului, i-au făcut pe toți aceștia să se simtă deopotrivă de amenințați în fața unui nou război mondial și să-și strângă rândurile pentru a zădărnici declanșarea lui.

Dela grupuri de partizani ai păcii, hotărîrea pentru apărarea ei, a trecut în conștiința tuturor popoarelor și le-a mobilizat împotriva vrăjmașilor păcii.

Dând expresie dorinței și hotărîrii unanime a popoarelor de a apăra și de a impune pacea, delegații acestora s'au întrunit la Viena, în mărețul Congres pentru Pace al Popoarelor, între 12—19 Decembrie 1952.

Nu a fost și istoria nici nu a putut înregistra până acum, o întrunire mai măreață și de o mai mare importanță pentru soarta omenirii, decât a fost acest cu adevărat sobor ecumenic al păcii.

Ca unul care am avut aleasa cinste de a face parte din delegația care a reprezentat poporul român la Viena, las să urmeze câteva impresii și reflexii asupra cadrului în care s'au desfășurat lucrările Congresului din Viena, și asupra însemnătății hotărîrilor lui.

VIENA VA PRIMEȘTE...

Așa răsuna—ospitalier și prietenesc, specific vienez așa putea spune—titlul unui reportaj pe întâia pagină a buletinului «Congresului Popoarelor pentru Pace», care a apărut în Viena la 12 Decembrie, în cinci limbi diferite.

Dealtfel, aceeași atmosferă deschisă și sinceră — vieneză — s'a menținut în acest buletin în toate numerele sale, dela deschiderea și până la

închiderea Congresului. Și aceasta, fiindcă — deși acest buletin era redactat de o comisiune internațională — el era tipărit în Viena, cu strădania gazetarilor, tehnicienilor și muncitorilor tipografi vienezi, cari au dorit și au știut să imprime «gazetei» Congresului Popoarelor, ceva din acel neuitat «Gemütlichkeit» al Vienei îndrăgite și de acei ce nu o cunosc.

...Viena vă primește... Acesta nu a fost un titlu numai, ceva ocazional, dictat la repezeală, pe marginea unei mese de redacție... Acest titlu de reportaj a exprimat o realitate. O realitate pe care nu o poate reda nici cel mai bogat și variat reportaj. Iar realitatea aceasta am văzut-o, mai cu seamă, în ochii tuturor acelor vienezi cari — cu caracteristica lor curtoazie — ne-au înconjurat, ne-au asaltat chiar, cu zâmbete și cu dragoste, pe toți delegații popoarelor lumii, la istoricul Congres pentru apărarea bunului cel mai de preț: pacea fiecăruia și a tuturor.

«...La răspântia Europei, pe malul acestei Dunări al cărei drum l-au urmat atâția cuceritori, Viena își înalță casele și palatele sale încărcate de istorie. Amintirea asediilor și războaielor marchează multe din colțurile orașului. Admirabila catedrală Sfântul Ștefan, care își înalță turla sa gotică în inima Vienei, și-a văzut, în vremea ultimului război, sculpturile și zidurile sale mutilate de bombardamente. Dar dacă nenorocirile războiului sunt încă vizibile în marea capitală a Austriei, bogățiile artei și creației umane sunt numeroase aici. Orașul însuși are frumusețea sa primitoare: străzile sunt largi și se desfășoară cu o plăcută armonie. In zilele frumoase, celebra promenadă umbrită a Ringului adaugă la frumusețea arhitecturală a orașului o dulceață odihnitoare».

Dar — cum arată raportorul — «Nenorocirile războiului rămân prezente în spiritul vienezilor. Sărbătorile Sfântului Nicolae și ale Crăciunului, care au dat vitrinelor magazine'or un aer de bucurie, nu pot face să se uite rănilor monumentelor și ale oamenilor. Iată de ce populația capitalei austriace primește cu o vizibilă simpatie pe delegații și invitații la Congresul Popoarelor pentru Pace»...

Nu întâmplător, cei mai de seamă reprezentanți ai populației vieneze au adresat Congresului un mesaj, semnat de 312 persoane, în care srun: «Suntem fericiți să primim la noi pe reprezentanții atâtor națiuni, atâtor comunități religioase și atâtor sisteme sociale. Întâlnirea lor la Viena poate să contribuie în mod esențial pentru ca neîncrederea și teama, care înveinează actualmente relațiile între state și între oameni, să fie învinse de către rațiune și toleranță»... Austriacii își exprimă mândria lor că, prin Congresul Popoarelor, numele capitalei lor va fi legat pentru totdeauna de cea mai frumoasă cauză a omenirii, cauza Păcii.

Bineînțeles că — în condițiile grele de după război care a mușcat cu rapacitate sadică din capitala Austriei — problema găzduirii celor peste două mii de congresiști și invitați a fost destul de dificilă pentru organizatorii Congresului și municipalitatea vieneză. Ei bine, zilnic aproape, Consiliul austriac al partizanilor păcii a fost solicitat de mulți vienezi să le acorde cinstea de a găzdui în căminele lor pe oaspeții sosiți de peste mări și țări. Această dragoste față de cauza Congresului și de congresiști au arătat-o, de altfel și acei muncitori din fabrici și uzine cari au pregătit sumedenie de daruri pentru delegații la Congres, sau acele muncitoare și funcționare din unele întreprinderi vieneze, care au pus muncă, materiale

Delegația poporului român, participând la lucrările Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena. In primul rând, dela dreapta spre stânga: Acad. Prof. Traian Săvulescu, Acad. Raluca Ripan, P.S. Episcop Valerian al Oradiei și Acad. Camil Petrescu.

și mai ales căldură și prea plinul inimii lor — în confecționarea de hăinuțe și lingerie pentru copiii coreeni și vietnamezi, — hăinuțe oferite în dar cu prilejul Congresului...

Țin să menționez, din capul locului, că primirea caldă pe care ne-a făcut-o populația Vienei — trecând uneori peste opreliștile puse de unele autorități — n'a fost ceva izolat, ceva cu caracter «particular». Masse compacte de oameni ai muncii manuale și intelectuale — de diferite concepții politice sau credințe religioase — s'au organizat, demonstrând în mod fățiș solidaritatea cu Congresul. Astfel, Sâmbătă 13 Decembrie — a doua zi după deschiderea Congresului — pe celebra Ringstrasse a avut loc o grandioasă manifestație — «Marșul Păcii» — organizată de către Consiliul austriac al Păcii, în cinstea prezenței la Viena a delegaților la Congres. Peste două ceasuri a durat această manifestație a Vienei pacifice, față de cauza măreață a păcii, defilând prin fața tribunei în care se puteau zări personalități de renume mondial, eminenți luptători pentru pace.

«...Numeroase fanfare umpleau «Ring»-ul de larma alămurilor lor. Importante grupuri de tineri treceau cântând: în brațele mamelor lor, pruncii se jucau cu balonașe albastre, în culoarea decorațiunii Congresului... Cade noaptea, dar defilarea continuă într'un entuziasm crescând; oamenii alergau către tribune, întindeau flori și mici drapele delegaților...».

A fost atât de rodnic acest «Marș al Păcii» d'n 13 Decembrie încât vienezii — dornici să strângă tot mai mult și mai dela inimă la inimă relațiile lor de prietenie și cunoștință reciprocă cu delegații celor peste optzeci de țări reprezentate la Congres — au mai organizat, îndată după aceea, încă trei întâlniri, cu proporții de masse, Marti 16 Decembrie la Vargas Drehepark, iar Miercuri 17 Decembrie la Bayrischer Hoff și Geschwebdner, parcă în ciuda autorităților de ocupație occidentale, care n'au mistuit deloc această «sburdălnicie» a «neastâmpăraților» de vienezii...

Încă din ziua deschiderii Congresului, «numeroase străzi, clădiri și uzine din capitala Austriei sunt pavozate cu pancarte, lozinci și steaguri ale păcii. În piața Praterstern este expus un uriaș panou cu harta Austriei. Din toate țările lumii pornesc săgeți spre Viena. Pe această hartă stă scris: «Diplomații nu s'au înțeles. Popoarele iau cauză păcii în propriile lor mâini». Și — adăogăm noi dela Viena — atât din sala Congresului, cât și din inimile dornice de pace și prosperitate ale vienezilor — au pornit alte săgeți. Săgeți neșovăitcare care ținteau în inamicul numărul 1 al omenirii întregi: aceia cari — trecând peste necesitatea vita'ă de pace a popoarelor — vor să înnece planeta noastră în oceane de sânge, de lacrimi și de suferințe...

...Viena vă primește!... Trei cuvinte numai dar atât de semnificative! Da, Viena ne-a primit, în numele întregului popor austriac, în numele mamelor și pruncilor din Austria, în numele tuturor celor ce se cutremură numai la gândul unui nou măcel mondial, Viena ne-a primit în numele păcii, în numele noțiunii de om.

Viena și populația ei — întregul popor austriac — vor binemerita dela istoria civilizației și culturii omenirii, pentru găzduirea prietenească oferită Congresului Popoarelor. Căci prin acest Congres popoarele s'au întrunit, prin reprezentanții lor, în bătrânul și frumosul, fermecătorul oraș de pe malurile «Dunării Albastre» pentru ca — după cum spunea scriitorul

Ilya Ehrenburg — să salveze «de napalm, de bombele atomice sau cu hidrogen, toate orașele, pe toți copiii, toate visele»...

IN SALA «KONZERTHAUS»...

Congresul își ține lucrările în celebra sală de concerte a Vienei: «Konzerthaus», una din capodoperele arhitecturii și artei decorative, unul din lăcașurile cele mai de seamă ale culturii, ale artei muzicale.

Inaugurată la 19 Octombrie 1913 printr'un concert solemn cu muzică sacrală în mod special de Richard Strauss, celebra Konzerthaus a răsunat de atâtea și de atâtea ori, de acordurile impresionante ale maestrilor din toate țările și ale orchestrelor celor mai vestite. De altfel, «pentru erudiți, dar și pentru cei mai simpli profani, în toate țările, ca și în toate păturile sociale, numele Vienei evocă capo d'operele clasice și cele mai bune bucăți populare ale muzicii. Muzica, această legătură dintre popoare... În această sală a Konzerthaus-ului, în Martie 1927, a fost celebrată a suta aniversare a morții lui Beethoven... La acest concert memorabil asistau multe personalități... Oameni din toate țările s'au împărtășit aici, din marile momente ale vieții muzicale... Astăzi, sala Konzerthaus este teatrul unei întâlniri a oamenilor din toate continentele, pentru a se înțelege în scopul ca glasul păcii să triumfe asupra vacarmului războiului...».

Șaptezeci de camere au fost special amenajate în această impozantă clădire a artei, străjuită de statuia titanului Beethoven, pentru ca delegațiile tuturor țărilor participante la Congres să-și poată desfășura lucrările în condiții de lucru cât mai propice. Două sute cincizeci de mașini de scris au zumzăit, zi și noapte, înregistrând, în peste optzeci de limbi ale lumii, momentele cele mai de seamă ale fazelor Congresului. În timp ce oratorii vorbeau la tribună, în același timp discursul lor era transmis în căști la fiecare ascultător — printr'un total de 18 km., de fir telefonic — în șapte limbi oficiale, fiecare putând alege pe cea preferată: franceză, engleză, spaniolă, germană, rusă, chineză și italiană. Două sute de tă'maci au asigurat absolut fiecărui participant la congres posibilitatea de a cunoaște absolut tot ce se vorbește și se scrie, fie în adunările generale, fie în comisiunile pe probleme. Cincizeci de linii și opt cabine telefonice, șase cabine de înregistrare prin radio și după telescriptoare au asigurat legătura dintre participanții la Congres și țările lor, care au putut urmări ceas cu ceas debaterile Congresului. Nu mai vorbim de cele o sută de telefoane interloare, de birourile de voiaj, de schimb, de postă, de informații, care — instalate în halluri au stat în permanență la dispoziția participanților la Congres.

Spre deosebire de biblicul «turn al Babilonului» — unde neînțelegerile și trufia înaintașilor noștri a dus la prăbușirea unui gând nebunesc — la Konzerthaus am putut asista la un impresionant tablou al înțelegerii deșăvârșite întru cele mai diferite neamuri, din moment ce aceste neamuri vorbeau — în afară de limbile lor diferite, naționale, — o limbă comună, cunoscută și dragă tuturor: aceea a păcii!

Nosterse vor rămâne în amintirea noastră acele cuvinte — scrise în multe limbi ale lumii — dar în același înțeles, pe draperiile somptuoase de mătase dela tribuna prezidium-ului; în limba rusă: «Kongres narodov v zacicâ»; în franțuzește: «Congres des peuples pour la paix»; în engleză:

«Congreas of the peoples for peace»; în italienește: «Congresso del popoli per la pace». În limba spaniolă: «Congreso de los pueblos per la paz». În limba poporului gazdă: «Völkerkongres für den Frieden». Și toate acestea înseamnă acelaș lucru, adresează aceeași chemare, toate acestea mereu și mereu ne aminteau că suntem participanții la făurirea unui act istoric — care poate avea urmări nespuse de fericite pentru omenirea întreagă: «Congresul popoarelor pentru pace»!...

SOSESC ȘI SOSESC DELEGAȚII...

«... Din toate țările, din toate continentele sosesc delegații și invitații la Congresul Popoarelor pentru Pace. Gările și aeroporturile Vienei se însuflețesc. Delegații nu-și ascund bucuria de a sosi în sfârșit în acest oraș care va fi, timp de câteva zile, capitala păcii... Coreeni și sud-americani, germani și chinezi, englezi și sovietici, muncitorul metalurgist și poetul, profesorul universitar și țăranul, compozitorul și preotul, chiar oamenii de carieră militară, toți vin să caute împreună căile păcii... Convorbiri se încheagă între oameni pe cari eri încă atâtea lucruri îi separau și cari se vor forța să stabilească între ei legăturile înțelegerii și unirii».

Nu este locul să înșir numele celor 1857 de delegați cari au participat la istoricul Congres dela Viena. Chiar numai câteva nume dacă aș vrea să citez, încă ar însemna să caut un spațiu mult prea larg. Cu toate acestea, nu poți să nu amintești că — printre reprezentanții tuturor felurilor de oameni ai muncii și ai culturii — au luat parte activă la acest Congres și și-au exprimat aceeași fermă dorință de pace și hotărâre de a impune pacea, mari personalități de renume mondial, de cele mai diferite ocupații, concepții politice și credințe religioase.

Biserica Ortodoxă — ca și celelalte biserici și comunități religioase creștine, precum și toate religiile existente pe pământ, — au găsit cu cale să sprijine, cu prezența, cu spusele și cu scrisul lor, și cu delegați ai lor, lucrările Congresului Popoarelor pentru Pace. De ce acest lucru? Fiindcă nu se poate numi o adevărată religie și o adevărată închinătoare și slujitoare a lui Dumnezeu, aceea care nu se împotrivește planurile nebunești de aruncare a omenirii în valurile de sânge și moarte ale unui nou război și care nu veghează la pacea la viața, la fericirea, la viitorul păstoritilor ei.

De aceea, pe lângă mitropoliți ortodocși ca Nicolae al Krutițelor și Colomni sau Kiril al Plovdivului (Bulgaria), am putut întâlni, la Congres, sau au susținut Congresul prin adeziunea lor, de pildă monseniorul Hipolito Costabile, protonotar apostolic al Braziliei, canonicul Maynard din Australia, Endre Bakocza, provicar al Budapestei, pastorul Koch, Președintele Partizanilor păcii din Austria, Johannes Herz, profesor de teologie, pastor evanghelic german, Reverendul Allan D. Brand, pastor metodist din Australia, Monseniorul Cezar Dacorso, Episcop al Bisericii Metodiste din Brazilia, Reverendul James Endicott, profesor de teologie din Canada, Hewlett Johnson, Decanul de Canterbury din Marea Britanie, Reverendul Jack Boggis din Anglia, Albert Bereczky, Episcop al Bisericii Reformate din Ungaria, pastorul Ragnar Forbeck dela catedrala din Oslo (Norvegia), pastorul Josef Hromadka din Cehoslovacia, U. Pandita, șef religios baptist din Birmania, Narawila Dhamaratana, călugăr budist din Ceylan, Hojat Al Oslam Ali Akhar Borghei din Iran și mulți alți zeci de reprezentanți

ai tuturor religiilor, cari — cu toții — sprijină — în numele Bisericilor și comunităților religioase, în numele clerului și credincioșilor lor — cauza cea sfântă a păcii și buneii înțelegeri între popoarele lumii.

Clerici și mireni — europeni, asiatici, africani, australieni sau americani, oameni de toate culorile și de toate limbile lumii — cu toții, acolo, la Viena — unde ne-au trimis popoarele noastre să sfătuim asupra mijloacelor celor mai omenești și mai drepte de a apăra pacea popoarelor — n'au preocupat nici timp, nici osteneală, în toată vremea Congresului, pentru a arăta încă odată Guvernelor și popoarelor — că pacea poate să fie păstrată, ca pacea trebuie să fie păstrată!

Prea Sfințitul Episcop Valerian, într'un grup de delegați la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena.

Un prieten, membru în delegația Republicii noastre Populare la Congres, povestește o sugestivă scenă a unei ședințe de noapte a Congresului. E noapte târziu. La un moment dat izbucnesc aplauze furtunoase. Participanții se ridică în picioare și aclamă îndelung minute în șir. Ei salută din adâncul inimii declarația preoților din Marea Britanie, care este semnată acum de reprezentanți ai cultelor religioase din lumea întreagă pentru încetarea imediată a focului în Coreea... În sală domnește un mare entuziasm. Sunt peste zece minute de când aplauzele nu mai conținesc. Când am părăsit sala Congresului, afară ninge. Un delegat întreabă în limba franceză: — «Ce este astăzi, Miercuri sau Joi? — De mult e Joi, răspunde altul...». Dar acum, oare, ai mai fi putut simți cum trec crele, sau zilele, în această măreață luptă, în această măreață sărbătoare a buneii înțelegeri între popoare? Ani și ani vor trebui să treacă, de acum încolo, pentru ca delegații și invitații la Congres să poată măsura, cu o cât mai dreaptă

măsură, importanța istorică a acestei întâlniri a popoarelor la care au luat parte, reprezentându-se nu pe ei, nu pe câțiva, ci milioane și sute de milioane de oameni cari vor să fie pace în lume și vor ști să impună această pace!

FRAȚIA POPOARELOR...

Deși inițiat de către Congresul Mondial al Partizanilor Păcii, Congresul dela Viena n'a fost nicidecum un congres al unei singure organizații — oricât de uriașe și de însemnate, — ci a fost, literalmente, un Congres al Popoarelor. Aceasta, fiindcă au luat parte activă la dezbaterile și hotărârile Congresului nu numai membrii organizației mondiale «Partizanii păcii», ci reprezentanți ai tuturor felurilor de organizații, ba chiar și persoane sosite din inițiativă proprie, cu toții reprezentând marea masă a popoarelor, așa cum sunt în structura lor: cu deosebiri de concepții politice și credințe religioase, cu deosebiri naționale și sociale.

Și — în ciuda tuturor acelor cari au privit cu scepticism convocarea Congresului dela Viena — popoarele lumii au dovedit că știu să găsească un limbaj comun și să se înțeleagă, atunci când este vorba de căutat calea care poate și trebuie să ducă la asigurarea bunului cel mai de preț al epocii noastre — și al tuturor epocilor istorice — Pacea!

De aceea, am văzut, în zilele Congresului, cum «pe un drapel oferit indienilor de către italieni își aștern semnăturile delegații Indonezieni. Într'un colț, o partizană vietnameză se întreține călduros cu o delegată franceză, iar o austriacă îmbrățișează o coreiană».

«Congresul Popoarelor pentru Pace a cunoscut minute de neuitat. Lacrimi au muiat ochii atunci când dl. Go-Mo-Jo a coborât dela tribună, după cuvântarea sa de introducere la al doilea punct al ordinii de zi cu privire la încetarea conflictelor în curs și, în primul rând, a conflictului coreean... Câteva clipe mai târziu, d. Kitchlew, șeful delegației indiene, care grupează pe reprezentanții tuturor partidelor acestei mari țări, și care asigurase Congresul de sprijinul fără rezerve al Indiei, pentru a se ajunge la o încetare a focului în Coreea, îmbrățișa pe savantul chinez, sub ap'auzele pre'ung'ite ale congresiștilor ridicați în picioare... «Opriti-vă! N'am decât 20 de ani și am văzut în Coreea lucruri pe care nimeni n'ar trebui să le vadă». Acesta este apelul pe care-l adresa un tânăr canadian, soldat, al forțelor canadiene în Coreea, grav rănit și îmbrățișarea pe care el o dădea unei mame coreene la coborârea sa dela tribună, nu erau numai aceea a unui popor, ci era aceea a tuturor popoarelor care vor să se oprească războiul în Coreea».

Un gazetar român, participant la lucrările Congresului — a surprins o scenă deosebit de impresionantă: «La un moment dat apare în aceeași sală un tânăr negru. Zărind-o pe doamna Felton (Marea Britanie), gura i s'a destins într'un zâmbet larg, care exprima cea mai sinceră bucurie. Și-au strâns mâinile cu afecțiune, ca niște vechi prieteni. Intre ei s'a încins apoi o discuție aprinsă. M'am apropiat de masa lor și i-am rugat să-mi scrie în carnet câteva cuvinte în legătură cu lupta pentru pace a popoarelor. A scris Monica Felton, de comun acord cu delegatul negru și au semnat amândoi acelaș text. Iată-l: «In numele popoarelor din lumea occidentală care au participat la Conferința țărilor Asiei și zonei Pacifi-

cului dela Pekin și care se întâlnesc din nou la Viena, trimitem cele mai calde salutări poporului român. Entuziasmul Conferinței dela Pekin și imboldul și mai mare pe care l-am căpătat la Viena ne vor face să activăm și mai energic ca până acum pentru cauza păcii, care este cauza comună a întregii omeniri». (Semnează Monica Felton-Anglia și Louis A. Wheaton-S.U.A.).

Dar nu se poate descrie în cadrul unui reportaj sau al unei broșuri — frăția popoarelor care s'a manifestat în zilele marelui Congres. Poate că oamenii artei — muzicieni, pictori, poeți, dramaturgi, sculptori — vor reuși să redea, în operele lor, ceva din fiorul și emoția fiecărei inimi din sala Konzerthaus, în zilele în care Viena a fost «Capitala Păcii», ceva din marea frescă a frăției popoarelor, care au loc pe acest pământ. Au loc și pot și vor să trăiască în bună înțelegere, sub razele aceleiaș soare: soarele păcii și bune înțelegeri, după care de milenii și milenii suspină omenirea și ale cărui zori le-am zărit, cu bucurie, în zilele minunate ale Congresului Popoarelor...

LUMINA DIN LUMINA...

Unul din aspectele cele mai originale — și totodată mai pozitive — ale Congresului dela Viena a fost și acela al împărtășirii luminilor artei și științei între diversele delegații și între delegațiile diferitelor țări și populația Vieneză, în cadrul întâlnirii cu caracter științific și artistic, organizate de către cercurile de Partizani ai Păcii din capitala Austriei și de către cercurile de savanți, artiști și scriitori austriaci. A fost aceasta un fel de răspuns la dragostea cu care populația Vienei a primit pe congresiști. A fost și ceva mai mult: Lumină din lumina științei și artelor, o luminoasă auroră a unor zile în care schimbările culturale dintre țări nu vor mai fi împiedicate de negura amenințătoare a războiului, — razele de lumină vie și rodnică nu vor mai fi oprite, în drumul lor, de către scutul lui Marte...

Astfel, dintre conferințele ținute la Viena, pentru vienezi și pentru invitații Congresului — am putea cita măcar câteva, din cele mai sugestive: La cafe-ul «Landtmann», bine cunoscutul pictor francez Fernand Leger a vorbit despre realismul în pictură. Fizicianul ungur Ianoși a ținut o interesantă conferință la Institutul de fizică și chimie al Universității din Viena. La 17 Decembrie, a avut loc o rodnică întâlnire între pedagogii austriaci și colegii lor străini. La Conservatorul de Muzică, cunoscutul compozitor sovietic Dimitri Sostacovici a vorbit compozitorilor austriaci. La «Kubsaal» al «Uraniei» a avut loc o discuție cu personalitățile vieții culturale chineze. La 18 Decembrie, cunoscuții scriitori Anna Seghers, Johannes R. Becher, Stefan Hermlin și Arnold Zweig au vorbit publicului austriac despre operele lor. Astronomul sovietic Ambrazunian a expus un raport asupra ultimelor lui lucrări, iar juristii din toate țările au avut o ședință de lucru la «Kammersaal» din «Musikvereinhaus», pictorul italian Mucchi a ținut o conferință asupra picturii italiene. Iar la Universitatea din Viena, renumitul profesor belgian Max Cosuns din Bruxelles a vorbit despre călătoriile sale întru descoperirea lumii subterane.

Ei bine, numai din însirarea titlurilor acestor conferințe își poate da seama orice om de bună credință de stupiditatea «argumentelor» prin care

ațătorii la război propovăduesc «necesitatea» și «inevitabilitatea» unui «război de apărare a culturii». Un război pe calapodul aceluia propovăduit și efectuat de Hitler mai ieri. Un război în care tocmai cultura omenirii ar avea în primul rând de suferit, iar popoarele ar fi aruncate cu mii de ani în urmă, în barbarie și întunec.

La fel, orice om de bună credință — sincer în primul rând cu el însuși — își poate da seama, numai din însirarea titlurilor de mai sus, că savanții și artiștii cari au participat la Congresul dela Viena n'au venit acolo să facă «politică» — și încă politica «unei singure puteri», — ci au venit, pur și simplu, ca oameni, ca savanți și ca artiști, nu să facă, «propagandă», nu să adâncească deosebiriile politice și ideologice dintre popoare, ci, d'impotrivă, să facă singura «propagandă» care este nu numai de recomandat, dar și obligatorie pentru orice om al adevăratei culturi și omenii: Propagandă pentru pace, propagandă pentru viață!

INTAIUL CONGRES AL POPOARELOR LUMII INTREGI

«Congresul dela Viena intră în istorie ca **Primul Congres al Popoarelor lumii**. Niciodată omenirea n'a cunoscut o întrunire atât de largă, atât de reprezentativă, atât de strălucită și niciodată o întrunire a oamenilor n'a trezit pe globul nostru pământesc ecouri atât de adânci și de puternice... Au fost prezente la istoricul Congres 85 de țări, prin 1857 delegați. Precizez: țări nu organizații naționale ale partizanilor păcii... Au mai luat parte la lucrări — ca observatori, invitați și personalități reprezentând diferite organizații internaționale — 253 persoane.

N'a putut fi vorba, la Viena, de o întrunire «oarecare», a unor oameni «oarecare», reprezentând o organizație «oarecare». Cu toate că însăși mișcarea mondială «Partizanii Păcii» — care numără sute de milioane de membri organizați pe țări, regiuni, departamente, districte și localități urbane și rurale, — este o organizație ce, prin structura ei, ar fi suficient ca să exprime voința de pace a popoarelor și să propună guvernelor soluțiile necesare pentru realizarea și menținerea păcii, — Congresul dela Viena a trecut, prin însemnătatea și structura sa, dincolo de organizația «Partizanii Păcii», și a reprezentat **popoarele**, în tot ce au ele mai specific.

Prin aceasta, Congresul dela Viena a câștigat în importanța sa istorică din două motive:

Mai întâi, s'a dovedit și celor mai sceptici oameni din unele țări — și în primul rând din Statele Unite ale Americii și din țările satelite — că pacea omenirii nu este un «șablon de propagandă comunistă», iar «Partizanii Păcii» sunt carne din carnea și os din osul popoarelor lumii, neexistând nici o deosebire de vederi, când este vorba de exprimat dorința omenirii de a asigura pacea, de a se asigura coexistența pașnică a celor mai diferite sisteme economico-politice sociale, de a se asigura încetarea imediată a oricăror conflicte armate, de a se asigura destinderea încordatei atmosfere politice internaționale, care macină sufletele oamenilor cu temerea izbucnirii unui al treilea măcel mondial.

În al doilea rând, — Congresul dela Viena — fiind un Congres al tuturor popoarelor lumii, iar nu numai al unei organizații, oricât de importantă ar fi ea, câștigă în autoritate nu numai față de opinia publică

mondială, dar — ceeace-i foarte însemnat — față și de înseși guvernele tuturor țărilor, guverne care nu mai pot ignora cuvântul exprimat cu fermitate și fără echivocuri de către popoarele lor, fără ca prin această ignorare să nu-și pericliteze funcționarea, ba chiar și existența lor ca guverne.

Iată, așa dar, că la Viena — împotriva tuturor manevrelor și insinuărilor, nu a fost vorba de o «mașinație tenebroasă a unor cercuri politico-sociale bine determinate» — ci a fost vorba, pur și simplu, de un mare sfat al popoarelor lumii, un mare sfat al truditorilor și înțelepților tuturor popoarelor — de pe toate meridianele globului și de cele mai diferite, ba chiar și antagoniste concepții politico-sociale — un mare și istoric fapt al conștiinței popoarelor. Lăsându-și la ușa Congresului toate dezacordurile și fricțiunile în probleme care — oricare ar fi ele — sunt cu mult mai puțin importante și mult mai puțin esențiale decât problema Nr. 1: Pacea lumii, — delegațiile naționale, invitații, observatorii și toți ceilalți participanți — odată cu porumbelul lui Picasso prins la butonieră, au arborat o față nouă, ba chiar au învățat o limbă nouă, care să fie înțeleasă de toți. Este vorba de o limbă care nu este cuprinsă în nici un alfabet al lumii — o limbă care n'a străbătut nici prin firele telefonice ale sălii de ședințe, dar cu toate acestea o limbă pe care toți o cunoșteau și o vorbeau de minune: Limbajul comun, forțarea comună și sinceră, de a găsi cele mai netede și mai rapide drumuri către realizarea păcii: a unei păci care este la fel de prețioasă popoarelor, oriunde s'ar afla ele, orice mod de viață ar păstra ele, oricare le-ar fi idealurile naționale. A fost aceasta limba păcii, limba unică a popoarelor lumii!

MAREAȚA TRIBUNĂ A POPOARELOR...

În ziua de 12 Decembrie 1952, s'a deschis primul Congres al Popoarelor pentru Pace. Data aceasta va rămâne înscrisă cu litere de aur în hrâștovul omenirii, care a cunoscut prea multe lacrimi și suferințe, prea mult sânge și prea multe morminte în decursul istoriei sale, și care — desmeticită — vrea să nu se mai lase pradă închinărilor odioșilor zei: Vițelul de aur, Marte războinicul și Moloch înghițitorul de hecatombe...

«...Ne aflăm în sala Congresului. Aici au luat loc 1857 delegați care au și sosit la Viena, numeroși invitați și peste 150 de ziaristi. Unii dintre delegați sunt în drum spre Viena. Din locul unde ne aflăm putem cuprinde cu vederea întreagă sala... Pe cele două laturi ale tribunei se înalță steagurile tuturor țărilor lumii. Zăresc în partea de sus, în dreapta, drapelul tricolor, cu stema Republicii Populare Române. Florile și brazii care împodobesc tribuna simbolizează viața și bucuria, pacea dorită de camenii cinștiți din întreaga lume. Printre cei 1857 de delegați sunt oameni de toate rasele și culorile, din cele mai diferite colțuri ale globului. Sunt oameni de știință și de artă, scriitori, muncitori și țărani, oameni politici, militari, oameni de afaceri și industriași, bărbați și femei din toate continentele lumii...».

Noi, membri delegației Republicii noastre Populare, suntem mândri de încrederea pe care ne-au arătat-o camenii muncii manuale și intelectuale din țara noastră, de a reprezenta voința lor neclintită de pace, ho-

tărîrea lor de a construi operele mărețe ale păcii și ale fericirii, hotărîrea lor de a apăra cu strășnicie pacea cucerită cu atâtea jertfe. Aceeași mândrie — aceeași bătaie de inimă — aceeași emoție solemnă se poate citi pe fețele tuturor membrilor delegației Patriei noastre.

Dela tâmplele argintii ale academicianului profesor Traian Săvulescu și până la obrazul îmbujorat de bucurie și avântare tinerească al Aurorei Roșca, deputată în Marea Adunare Națională—prin sufletele și conștiința tuturor membrilor delegației răsună chemările de pace pe care poporul nostru le adresează lumii întregi, — răsună mesagiile de pace pe care și le schimbă, printr'un minunat telegraf fără fir și fără electricitate, inimile tuturor participanților la Congresul Popoarelor pentru Pace.

Toți congesiștii caută, cu privirea, chipuri cunoscute: veterani ai luptei pentru pace, personalități de seamă din lumea științei și artelor, din lumea politică și militară, din cercurile muncitorești internaționale. Fără să vrem, privirile ne sunt atrase de pitorescul costume'or orientale, în care sunt înveșmântați majoritatea invitaților și delegațiilor din țările Asiei, Australiei și Africei. Figura expresivă a lui Frederic Joliot Curie, atrage toate privirile congesiștilor, cari poartă o profundă recunoștință luptei eroice pe care acest mare savant și mare patriot o duce pentru fericirea și pacea nu numai a Franței sale iubite, ci și a tuturor popoarelor lumii...

Il căutăm cu privirea pe Pablo Picasso, al cărui «porumbel» a devenit emblema și steagul de luptă al omenirii dornice de pace. N'a putut veni la Congres, împiedecat de motive independente de voința lui, dar a trimis Congresului un mesaj de urări și de salut, dimpreună cu prietenul său în artă Henry Matisse. Dar nu numai ei sprijină Congresul cu mesagiile lor din depărtare, — mesagii care fac să le simțim atât de aproape inimile de oameni adevărați. Numai trei-patru nume voi da, din mulțimea de zeci și sute de personalități cunoscute în lumea întreagă, și care sprijină cu mesagii, scrisori, telegrame, lucrările Congresului dela Viena. Astfel, printre sprijinitorii Congresului, putem număra de pildă pe dl. Pietro Nenni, Vice-Președintele Consiliului Mondial al Păcii, care transmite Congresului dela Viena salutul călduros al celor mai largi pături ale populației italiene; dl. Enaudi, fiul Președintelui Republicii Italiene; marele scriitor francez Jean Cocteau, sau actrița cu renume mondial Françoise Rosay...

Extrem de impresionantă dar și elocventă a fost sosirea la Congres a delegațiilor italieni. «Guvernul dela Roma, luând hotărîrea să interzică intrarea în Austria a delegațiilor italieni, nădăjduia poate, ca prin această măsură să înăbușe glasul de pace al poporului italian. Totuși 150 de delegați din 200 au trecut oricum granița, pentru a lua parte la Congresul Popoarelor dela Viena. Desigur, guvernul De Gasperi nu se aștepta la un asemenea eșec. Însăși delegația, de altfel, nu numai că a atins un număr remarcabil de participanți, dar ea a știut să păstreze caracterul reprezentativ al tuturor păturilor și tuturor curentelor care își dăduseră adeziunea față de acest Congres. În afară de conducătorii cei mai cunoscuți ai Mișcării Păcii, ca senatorul Emilio Sereni, profesorul Ambrogio Donini, deputatul italian Giuliano Pajetta, au putut fi văzuți într'adevăr la Viena, doi eminente reprezentanți ai Antantei Parlamentare pentru Pace, — deputatul liberal Giuseppe Nitti și deputatul democrat-creștin Raffaele Ter-

ranova. Printre parlamentarii care deasemenea sunt prezenți la Congres, au fost remarcați Alberto Cianca, fost ministru, senatorul Mario Palermo, fost subsecretar de Stat al Războiului, senatorul socialist Giuseppe Casadei, senatorul Ilio Bosi și deputatul Francesco Scotti. Delegația italiană numără deasemenea în rândurile sale profesori, un general, un colonel, reprezentanți ai mișcării monarhiste, numeroși artiști, scriitori, ca profesorul M. Morellini, A. Piagio, profesorul Renato Cacciopoli dela Universitatea din Neapole; profesorul Augusto Monti, profesorul Trevisan dela Universitatea din Padua; profesorul N. Fasola, profesorul G. Nocera dela Universitatea din Perugia; profesorul G. Spadea profesorul O. Businco dela Universitatea din Caliagri, generalul G. Guidotti, colonelul L. Marradi, contele Sella di Monteluca (din mișcarea monarhistă), contesa Uberta Visonti din Nodrone, ducesa Del Pozzo di Cajanello, pictorii Muchi, Del Drago, scriitorul Paolo Masino. Conducătorii mișcării sindicale, dintre cari un social-democrat, un republican, un independent, sunt deasemenea prezenți la Viena. Diferitele curente de opinie ale poporului italian s'au putut face astfel auzite, prin gura diversilor lor reprezentanți. Odată mai mult s'a făcut dovada că este cu neputință a pune călușul în gura unui popor întreg, atunci când el vrea să-și exprime voința de pace!

Și nu numai că poporul italian și-a putut face auzit și ascuitat, din plin, glasul său la Congresul Popoarelor, dar — dacă «din scânteie țâșnește flacăra» — cei 150 de reprezentanți ai poporului italian — reprezentându-l absolut în toate păturile sale sociale și politice — vor ști să ducă, în patria lor, cuvântul tuturor popoarelor, de încurajare în lupta pentru Pace, de răsturnare a tuturor socotelilor pe care și le fac aceia ce-și închipue că pot să ignoreze realitățile istorice și voința popoarelor. Supunându-se aroganțelor directive dela Washington — de a interzice participarea Italiei la Congresul dela Viena — guvernul De Gasperi s'a compromis, atât în fața întregii lumi civilizate, cât și în fața propriului popor. Mai mult, guvernul americanizat al Italiei a oferit posibilitatea ca poporul să se atașeze și mai mult cauzei păcii, făcând zid de apărare în jurul delegațiilor cari — riscând libertatea și chiar viața — au știut să-și păstreze întreagă demnitatea lor de oameni, au salvat onoarea poporului italian, care n'a vrut să lipsească dela marele Sfat al Popoarelor lumii.

ORDINEA DE ZI A CONGRESULUI POPOARELOR.

Cu modestia caracteristică savantului de geniu și cu sobrietatea oficiului său de președinte al primei ședințe a primului Congres al Popoarelor, dar și cu fermitatea luptătorului încercat pentru salvarea și fericirea patriei sale, ca și a omenirii întregi, Frederic Joliot Curie declară printre altele, în discursul său: «Nu-mi aparține a hotărî dinainte propunerile de ordine de zi care vă vor fi prezentate de către Președintele pe care l-ați desemnat. Totuși, mi se pare că ar fi înțelept și folositor să luăm în considerație cele trei mari probleme pe care mi-am permis să le evoc în fața D-voastră: independența națională și securitatea, încetarea războaielor în curs, destinderea internațională, care sunt într'adevăr problemele de care se leagă toate celelalte».

Prezidiul Congresului — reprezentând delegați și personalități din toate țările globului, a hotărât să țină seama de aceste recomandări, ele fiind acceptate cu unanimitate de voturi, fixându-se următoarea ordine de zi, stabilită la a 2-a ședință a Congresului:

1. — Problemele cu privire la independența și securitatea țărilor.
2. — Problemele cu privire la încetarea conflictelor în curs și în primul rând a conflictului coreean.
3. — Problemele cu privire la o soluție de destindere internațională.

De aceea — fără ca să violeze nicidecum libertatea de exprimare a delegaților, invitaților și observatorilor, debaterile Congresului s'au centrat în general, pe aceste trei probleme de prim ordin, — probleme de care depind toate celelalte, de ordin secundar.

Totodată — potrivit hotărârii Prezidiului din seara zilei de Duminică 14 Decembrie — s'au instituit trei comisiuni, pe problemele enunțate în ordinea de zi, fiecare membru fiind «liber de a lua parte la lucrările unei Comisiuni», recomandându-se însă — pentru buna desfășurare a lucrărilor —, ca delegațiile «să-și organizeze ele însele desemnarea membrilor cari vor participa la aceasta».

Fiindcă în jurul problemelor de mai sus vor gravita, mai apropiat sau mai depărtat — discursurile, mesagiile și interview-urile participanților la Congres, în cele ce urmează vom spicui, tot pe probleme, ideile fundamentale care s'au manifestat la Congresul Popoarelor pentru Pace.

Bineînțeles, nu vom face o dare de seamă propriu zisă a debaterilor. Pentru aceasta ar trebui volume întregi. Ne vom limita la pasagii cari par mai concludente, din cuvântările ținute de către unii vorbitori. Pasagii mici, dar care cuprind în ele probleme mari. Vorbe care au fost rostite sau scrise în limbi diferite, dar care sunt perfect traductibile și de înțeles în toate limbile lumii, cu ajutorul marelui dicționar care se numește Lupta pentru Pace a Popoarelor!

PENTRU INDEPENDENȚA ȘI SECURITATEA ȚĂRILOR

Încă dela primele mesagii și interview-uri din prima zi a Congresului și până la discursurile rostite în timpul debaterilor, ca și în rezoluțiile adoptate de Congresul dela Viena, s'a relevat adevărul că pacea pe de o parte și independența și securitatea țărilor pe de altă parte, sunt bunuri vitale, care se condiționează reciproc. Sub forme diferite — mesagii, interview-uri, discursuri — în limbi diferite și exprimând ideologii diferite, unanimitatea acelor cari au abordat această problemă, care a format punctul 1 de pe ordinea de zi, a fost de acord că o țară nu se poate bucura de adevărată independență și securitate decât în condițiile unei păci juste și durabile, iar pacea nu poate fi asigurată, într'adevăr, decât în ansamblul unor țări care au asigurat independența și securitatea națională.

Nu întâmplător, cele mai multe delegații din țările Americii Latine au legat direct problema păcii de problema independenței și securității țărilor lor. Este de înțeles, așa dar, că nu poate fi o adevărată pace — o pace creatoare, o pace plină de conținut, — «pacea în sclavie», «pacea» de închisoare la care sunt supuse țările din «zona de influență» a negustorilor de moarte.

Chiar în primele zile ale Congresului, delegații din țările Americii Latine, în interview-urile acordate presei, și-au manifestat aceeași speranță că la acest Congres al Popoarelor se va acorda atenția cuvenită problemei independenței și securității naționale, ca o premiză sine qua non a păcii mondiale.

Astfel, scriitorul brazilian Jorge Amado s'a exprimat: «Toți membrii delegației sunt foarte interesați la punctul din ordinea de zi a Congresului, care trebuie să trateze despre independența națională a tuturor țărilor. Noi nădăjduim că Congresul Popoarelor va ajuta țara noastră în lupta sa pentru independența națională». Aceeași speranță o exprimă scriitorul bolivian Jesus Lara: «Poporul meu, care este unul din acelea care suferă cel mai mult asupra străină, nădăjduște că Congresul popoarelor îi va fi un ajutor puternic în lupta sa pentru independența națională și pentru securitatea sa». Exact același lucru l-au exprimat — odată cu aceeași fermă speranță în autoritatea mondială a Congresului dela Viena — profesorul Carlos Andrade și d-na Marga Grinblatt, din Chili, delegați ai portului Valparaiso: «Experiența dobândită în lupta pentru pace și amploarea acestui Congres vor facilita o mai bună înțelegere între oameni și popoare. În Chili, noi avem probleme serioase: existența pactului militar bilateral cu Statele Unite, înstrăinarea independenței noastre și înrobirea noastră economică. Și noi sperăm că Congresul ne va ajuta să întărim lupta împotriva reînarmării».

În centrul Europei aceeași speranță o găsim legată de Congresul Popoarelor, în ce privește ajutorul concret ce se va acorda în problema cuceririi independenței naționale, amenințate și violate direct de către cercurile imperialiste, ațâțătoare la război. Astfel o austriacă, cetățeană a țării în care are loc Congresul — dar care știe că Viena și azi mai e împărțită în zone de ocupație și nu se poate bucura de independența mult dorită după eliberarea de sub jugul hitlerist, din cauza transformării O.N.U.-ului într'o parodie și într'o mașină de votare a cercurilor imperialiste americane — o austriacă ce nu poate fi bănuită de vederi «de stânga», dată fiind poziția ei socială — doamna Therese Fried, văduva lui Alfred H. Fried, Laureat al Premiului Nobel — a declarat și ea într'un interview: «Aștept mult dela Congresul Popoarelor. Îndeplinească-se toate scopurile pentru care a fost convocat». D-na Fried și-a exprimat convingerea că Congresul Popoarelor va fi un congres de o amploare fără precedent. Ea speră mai ales că acest Congres va contribui la faptul ca Austria să-și recâștige independența și suveranitatea.

Inspăimântat de proporțiile pe care le ia isteria războinică a puterilor imperialiste — care presară tot globul pământesc cu tot felul de «baze de apărare» (la mii de kilometri de granițele Statelor Unite, chiar în coasta statelor europene și asiatice care-și văd în pace de treburile lor) — dar și îndurerat că-și vede pământul natal gemând sub câlcâiul de fier al unor armate străine — studentul biolog islandez T. Valdimarsson a acordat și el un interview, în care a declarat: «În țara noastră sunt instalate numeroase baze militare străine și marea noastră grijă este de a feri solul nostru și populația noastră de distrugere. Așteptăm mult dela Congres, cu toate că noi știm că nu se poate transforma dintr'odată situația inter-

națională. Islandezii se ocupă mult și de independența lor națională și ei știu că numai menținerea păcii poate să le permită să o recucerească».

Aceeași condiționare reciprocă între pace și independența și securitatea țărilor a afirmat-o, într'un mesaj adresat Congresului, Seik Leid, poet, director al «Medersa d'Ain M'Lila», din Algeria: «Noi am auzit că Congresul Popoarelor pentru Pace... va trata în debaterile sale problema independenței națiunilor și a securității lor. Noi considerăm în aceste condiții, că popoarele noastre trebuie să-și facă auzit glasul lor la acest Congres și să ceară să fie luate în considerație justele lor revendicări, căci independența națională și o viață liberă și fericită n'ar putea fi asigurate decât prin uniunea lor și victoria acelor care în lumea întreagă luptă pentru pace».

Mulți își vor fi punând întrebarea: Dar cum va putea oare Congresul dela Viena — chiar dacă este el al popoarelor — să ajute țările să-și câștige sau să-și mențină independența sau securitatea națională, ca o condițiune fundamentală a păcii? Prin ce protocoale internaționale, oficiale, emanate dela guvernele diferitelor țări, s'a consacrat autoritatea acestui Congres?

Un răspuns limpede la această întrebare a fost dat dela tribuna Congresului, încă din prima zi a lucrărilor, de către scriitorul francez Jean Paul Sartre, despre care, de altfel, se știe de către toți că nu nutrește simpatii față de concepțiile de viață ale popoarelor din țările lagărului păcii. Acest scriitor, care a venit la Congres cu convingerea că va găsi aici și alți oameni, care — indiferent de concepțiile și convingerile lor politice, filosofice și religioase, — nutresc aceeași dragoste pentru pace și aceeași hotărâre de a o apăra, a spus:

«Am hotărât să nu ne substituim guvernelor noastre, ci să stabilim legături între noi, fără ele. Unii dintre delegați au venit aici, chiar împotriva voinței guvernelor lor. Noi nu ne gândim să creem un organ abstract care să dea ordine miniștrilor. Dar, întrucât suveranitatea emană dela popor, noi, cei guvernați, am venit să ne înțelegem în privința revendicărilor noastre și, atunci când ne vom întoarce acasă, vom exprima fiecare în țara sa, o voință care va fi în același timp voința fiecărui popor în parte și voința tuturor. Atunci vom vedea dacă guvernul este în slujba poporului, sau dacă poporul este în slujba guvernului».

Jean Paul Sartre a biciuit anumite guverne aparținând taberii atâțătorilor la război care, în ciuda tuturor realităților concrete se încapățânează să mențină la cârma unor state niște simple marionete, numai și numai pentru a ține înrobite popoarele respective, care tind să-și cucerească dreptul la independență și securitate națională. El a dat următoarele exemple:

«Guvernul chinez (este vorba de guvernul R.P. Chineze), a fost recunoscut de întregul popor. Intreaga putere se află în mâinile lui; el conduce economia țării, posedă o armată puternică; în sfârșit el se află în China ca orice guvern normal. Inșă pentru Statele Unite și pentru O.N.U. acest guvern nu există: pentru ele guvernul chinez este un pumn de emigranți, care trăiesc la Washington sau la Lake Success... Guvernul francez menține guvernul lui Bao Dai, pe care nimeni nu-l vrea și îi face treptat

toate concesiile pe care i le-a refuzat lui Ho Și Min, deși guvernul lui Bao Dai nici nu poate să folosească ceva din toate acestea».

De aceea Jean Paul Sartre socotește că este necesar ca «statele europene din Apus să poată să se înțeleagă între ele pentru a examina mij-

Dr. Prof. P. Constantinescu-Iași, P. S. Episcop Valerian al Oradiei și P.C. Pr. Alexandru Ionescu, membri în delegația poporului român la Congresul Popoarelor, discutând cu alți delegați la Congres: pastorul E. Koch (Austria) și reverendul Stanley Evans (Anglia).

loacele prin care să-și regăsească în mod progresiv independența lor economică și pentru a slăbi legăturile acestui Pact Atlantic, care, negând ambiguitatea pozițiilor și fecundelor lor contradicții interne, le trans-

formă pur și simplu în soldați ai Statelor Unite și le forțează să aleagă un bloc, tocmai atunci când ele nu vor și nici nu pot aceasta; pe însăși măsura independenței lor regăsite, ele ar putea să restabilească raporturi de prietenie și de solidaritate cu democrațiile dela Răsărit și să redea sensul lor adevărat unor tratate ca de pildă pactul franco-sovietic».

Incepând cu Jean Paul Sartre, mulți delegați, invitați sau observatori, cari nici măcar nu fac parte din mișcarea «Partizanilor Păcii» își vor manifesta totala lor adeziune cu ordinea de zi și cu țelurile Congresului, toți aceștia fiind în unanimitate de acord că imperialismul americano-englez, ațâțător la război prin manevrele sale de violare a independenței naționale a «aliatilor» pe care-i leagă în lanțurile a tot felul de «pacte», violează însuși viitorul și însăși pacea omenirii întregi.

Astfel, muncitorul Edouard Esquivel dintr-o țară ca Argentina — unde forma de Stat este dictatura militară a guvernului Peron —, prin urmare tot o formă, mai accentuată, a regimului capitalist — demască manevrele imperialiștilor ațâțători la război și uzurpatori ai independenței naționale a patriei sale.

«Oratorul reamintește că el este peronist și că el nu face parte din Mișcarea Partizanilor Păcii; el a ținut totuși să asiste la Congresul Popoarelor, căci clasa muncitoare a Argentinei, poporul argentinian, vor să trăiască într'un climat de Pace cu toate popoarele lumii. Dl. Esquivel spune, mai departe, după ce a reamintit opunerea poporului argentinian față de pactele b'laterale: «Clasa muncitoare argentiniană este deplin convinsă că cuceririle sale sunt încontinuu amenințate de către ațâțătorii unui nou război»... «America Latină — gândește dl. Esquivel — nu va putea fi sigură că independența sa națională, politică și economică este asigurată decât atunci când va dispărea orice asupraire străină, pentru că atâta vreme cât acest factor va subsista, noi nu vom putea să ne dăm proprii noștri guvernanți, nici să negociem și să facem comerț cu țările care respectă cel mai bine independența noastră națională. Argentina este dispusă să coopereze în armonie și egalitate cu orice țară din lume dar nu vom admite niciodată ca o națiune, oricare ar fi ea, să vrea să ne impună condițiile sale, pentru a încheia un acord».

Consider că orice comentariu ar fi de prisos.

Deosebit de impresionantă a fost cuvântarea d-lui Wirth, fost Cancelar al Germaniei, care — deși în vârstă înaintată — a înfruntat toate greutatele drumului și a venit din Germania Occidentală, dimpreună cu 45 de delegați, pentru a-și manifesta, la tribuna Congresului Popoarelor, dorința de a vedea realizată, mai repede, o Germanie unificată, liberă, bucurându-se de independență națională și pașnică.

«După ce a reamintit că aceeași datorie unește pe toți delegații la Congres: de a spune adevărul cu toată sinceritatea, dl. Wirth urmează: «Am venit la Viena ca să vorbesc ca un democrat creștin, a cărui viață a fost determinată de spiritul de responsabilitate socială și națională și vorbesc aici în numele marii noastre Adunări din Germania Occidentală»...

Vorbind despre recenta «Conferință internațională pentru rezolvarea pașnică a problemei germane» — care este o problemă-cheie în ansamblul chestiunii păcii — dl. Wirth elogiază acordul care a intervenit între germanii din Apus și cei din Răsărit. D-sa reia propunerile formulate de către Conferință: 1. «Să se împiedice ratificarea acordurilor contractuale și să se ajungă la un acord între cele patru mari puteri, în vederea rezolvării pașnice a problemei germane». 2. «Să se înceapă imediat tratativele în vederea unui tratat de pace cu un guvern al întregii Germanii, guvern ieșit în alegeri generale libere». 3. «Cu acordul celor patru mari puteri, să se constituie o Comisiune de reprezentanți ai Germaniei de West și de Est, pentru a elabora o lege electorală pe baza propunerilor Parlamentului federal al Camerei populare». 4. «Retragerea tuturor trupelor de ocupație». 5. «Respingerea tratatului asupra formării comunității europene de apărare». 6. «Germania reunită și independentă își ia angajamentul că nu ia parte la nicio coaliție și alianță militară, care ar putea fi îndreptate împotriva oricărui alt popor». Oratorul consideră acest program ca «o contribuție constructivă la înțelegerea între germani și înțelegerea între toate popoarele».

«...Securitatea unei țări este condiționată prin independența sa», a arătat, în discursul său, dl. Alberto Cianca, fost ministru al Italiei...». O țară care nu-și păstrează propria sa independență — cum este cazul Italiei americanizate (n. n.) — pierde atributul esențial al securității sale, pentru că se expune la pericolul de a fi antrenată — în mod automat prin angajamente — într'un război potrivit sentimentelor și intereselor poporului ei... «Sarcina noastră, spune dl. Cianca — este de a convinge pe toți italienii de bună credință, că problema securității și a păcii este condiționată de aceea a independenței naționale». Toți congresiștii au fost siguri că cei 150 de delegați italieni — aparținând celor mai diferite pături sociale și opinii politice din Italia, veniți la Congres, fără voia și împotriva guvernului americanizat dela Roma — vor ști să ducă în rândurile poporului italian această convingere, chiar de ar fi să înfrunte și persecuția guvernanților. Ei vor găsi înțelegere din partea poporului pe care l-au reprezentat la Congres, vor găsi găzduire și apărare atât pe țărmul Adriaticei cât și pe culmile Apeninilor, iar acțiunea lor patriotică se va împleti, în concepția și în legendele eroice ale poporului italian, cu epoca măreață a luptelor pentru independență, purtate de un Cavour și un Garibaldi.

Dar pericolul de vasalizare în feuda dolarului războinic nu amenință numai Italia. Același pericol paște și Franța, așa cum a arătat-o, în cuvântarea sa, dl. Yves Farge, fost ministru al Franței. «...Războiul din Coreea, ocupații militare, atâtea situații periculoase, asupra cărora e bine să ne întrebăm: Cum s'a ajuns aici?». «...Analizând exemplul Franței — în raportul său de introducere, la primul punct de pe ordinea de zi —, dl. Yves Farge arată cum Franța a fost adusă, prin intrarea sa în Pactul Atlantic, în situația de a accepta instalarea de forțe militare străine pe teritoriul său, de a consimți la renașterea militarismului german, de a întrezări, în fine, renunțarea la armata sa națională. Astfel, «sub pretext-

tul unei apărări în comun, care nu are nimic de-a face cu securitatea colectivă, apărătorii acestui sistem pun în pericol securitatea fiecărui popor și întrețin în lume o stare de tensiune și de teamă propice aventurilor...». «Neliniștea profundă a tuturor francezilor în fața unei astfel de situații, alții o resimt în Occidentul european, în Africa, în apropiatul și mijlociul Orient, în America Latină, unde alte națiuni luptă și ele împotriva înstrăinării independenței lor naționale».

«Examinând apoi situația în care se găsesc Națiunile Unite, oratorul revine la «falsa noțiune de securitate», care a condus O.N.U.-ul la acoperirea cu steagul său a celui mai teribil dintre războaie. În același mod, un război se desfășoară în Vietnam, război pe care quasi-totalitatea poporului francez îl condamnă; și în țările coloniale, ura și teroarea intervin în cazurile unde negocierea este nu numai posibilă, dar și ușoară. «...În prezența acestei probleme, vreau să spun că se poate să existe în această sală oameni cari condamnă colonialismul în virtutea unei doctrine, dar că se poate să existe și oameni cari se mărginesc să condamne abuzurile colonialismului. În orice caz, omul care apără pacea este profund indignat când, în Africa de Nord, se adaugă noi violențe la alte violențe».

De aceea, adresându-se în numele poporului francez — poporului frate vietnamez, exprimând astfel conștiința nealterată a Franței cu toate mănecurile ucigăse ale guvernului care poartă «războiul murdar» din Vietnam, — dl. Yves Farge spunea, în emoția întregii săli: «Dacă Franța este înșelată, dacă Franța este trădată, prieteni vietnamezi, să aveți încredere în poporul francez (aplauze)... El vrea și poate să rămână demn de tot ce voi ați putut gândi despre el. Ceea ce am spus este valabil pentru toate popoarele colonizate și dependente, pentru popoarele coloniale, pentru popoarele europene pentru orice popoare, pentru popoarele care au suferit atât prin război. Independența, este mai întâi libertatea de a activa pentru binele păcii; independența este, pe urmă, acea singură stare în care ai posibilitatea să obții dela vecinii tăi garanții de securitate».

Lupta pe care popoarele Europei occidentale o duc pentru independență, securitate națională, suveranitate națională — cu premise fundamentale ale asigurării păcii — este recunoscută și consacrată, dela tribuna popoarelor, de către delegația chineză, prin cuvântul doamnei Sun Yat-Sen, văduva marelui scriitor și om de Stat, conducător al mișcării istorice de eliberare a Chinei: «În Europa Occidentală, blocul agresiv Nord-Atlantic este suspendat ca un nor negru de furtună, asupra popoarelor Marii Britanii, Franței, Italiei, Olandei și Scandinaviei — și mai ales asupra poporului Germaniei Occidentale. Aceste popoare abia au ieșit din coșmarul unui mare război și totuși încă li se pune în spate sarcina grea a armamentelor și pregătirilor de război. Este inutil să spun că ei nu-și vor ține cu docilitate umerii sub această povară. În timpul ultimilor ani, ei au făcut eforturi curajoase pentru a-și asvârli din spate această povară și pentru a asigura pacea, iar astăzi ei fac eforturi și mai puternice pentru această cauză».

Congresul Popoarelor a însemnat un puternic imbold pentru toate popoarele subjugate de către ațâțătorii la război, să-și intensifice și mai mult, cu mai mulți sorți de izbândă, lupta pentru independența națională, numai astfel putând să le fie garantată securitatea și pacea.

Această convingere de nezduncinat în capacitatea popoarelor înrobite de a-și cuceri independența națională a, exprimat-o, cu cuvinte foarte mișcătoare, invalidul Ngo Gia Kham, erou al muncii poporului vietnamez, delegat al Mișcării Muncitorești, într'un interview: «Astăzi, cu toate că sunt infirm, făgăduiesc să continui cu puțină putere ce-mi rămâne să-mi aduc modesta contribuție la Lupta pentru Pace, pentru independența scumpei mele patrii ca și a Franței și a altor țări din lume. Căci numai în independență și pace, clasa muncitorească și toate păturile sociale ale țărilor vor putea să se bucure de libertăți democratice și să trăiască în bună stare și fericire». Menționez că Ngo Gia Kham «a fost rănit de trei ori fabricând muniții în timpul războiului contra japonezilor. Fața sa nu mai este decât o oribilă arsură; mâinile lui nu mai au nici degete, nici palme. O uzină din Vietnam îi poartă numele, iar el însuși a fost numit de tovarășii săi «Prima uzină». Cuvintele rostite de el capătă o autoritate pe care nu o pot slăbi nici cele mai onctuoase și perfide insinuări ale presei transatlantice, din slujba negustoriilor de arme și muniții... La fel, tot un muncitor, membru al Comitetului Sindical al Metalurgistilor din Bagdad (Irak) delegat la Congres, a declarat: «Prin pace noi vom putea să obținem abolirea tratatelor care înlănțuie țara noastră și să ne restabilim independența noastră națională».

Dacă cei doi muncitori menționați mai sus fac parte din țări subjugate și este natural ca dânsii să abordeze în primul rând problema independenței naționale ca premiză a păcii —, s'ar părea ciudat, unora, ca un muncitor dintr'o țară care dispune de colonii să exprime același punct de vedere. Nu-i vorba, însă de nicio ciudățenie, așa cum a demonstrat, de pildă, dl. Percy Belcher (Marea Britanie), care «se prezintă ca Secretar General al Sindicatului Muncitorilor din industria tutunului, membru al Partidului Laburist și predicator laic al Bisericii metodiste engleze». Arătând mai întâi că «delegația britanică cuprinde oameni din diferite partide și opinii» și «precizând că el vorbește în numele Comitetului Britanic de Patronaj», dl. Percy Belcher face o sericasă punere la punct: «Trebue să recunoaștem totuși — și noi o recunoaștem — subliniază el salutat de aplauze prelungite — că noi n'avem niciun drept să reclamăm această independență pentru noi înșine, dacă nu suntem dispuși să aplicăm același principiu popoarelor altor țări». Glasul conștiinței muncitorești și creștine n'a putut fi înăbușit, la acest delegat englez, de prejudecățile ce încă domnesc într'o țară, care — până mai eri — era recunoscută ca «stăpâna lumii», «regina mărilor».

Contribuții deosebit de prețioase la problema independenței și securității țărilor a adus cunoscutul scriitor, gazetar și luptător pentru pace sovietic, Ilya Ehrenburg, care a fost ascultat cu mare atențiune, atât pentru fondul expunerii sale cât și pentru verva care-i este caracteristică.

«Dacă odinioară — spune Ehrenburg — oamenii erau convinși că trebue să-și sacrifice viața pentru a sălvgarda independența națională, în prezent li se spune că ei trebue mai întâi să-și sacrifice independența Statului lor, pentru ca pe urmă să-și sacrifice și viața... Conducătorii unei țări care și-a început existența prin proclamarea independenței, se pronunță acum contra independenței altor națiuni, afirmând că «noțiunea de suveranitate este învechită și nu mai corespunde exigențelor epocii noa-

stre»... Și continuă, discutând problema unui organism de control internațional efectiv în ceea ce privește înarmările: «Dar un Stat poate ceda puțin din independența sa, pentru securitatea tuturor Statelor, pentru a asigura triumful păcii, în timp ce abandonarea suveranității naționale, propovăduită de către conducătorii Statelor Unite este cu totul altceva: se propune ca toate țările să abdice dela independența lor, pentru întărirea unui singur Stat, pentru triumful forțelor războiului»... «S'ar putea să fiu întrebat de ce un delegat sovietic vorbește de lucruri care ating, în primul rând, țările Europei Occidentale și ale Americii Latine. Mai multe motive mă obligă să mă pronunț asupra acestei chestiuni. În timp ce lipsesc de independență statele Europei Occidentale și Americii Latine, conducătorii dela Washington nu încetează să agite sperietoarea agresiunii sovietice. Ei spun că dacă englezii trebuie să trăiască mai sărac și să fie mai modești, și dacă francezii și italienii trebuie să-și prefacă orașele lor vechi și scumpe întregii omeniri, în baze pentru armatele străine, dacă mica Danemarcă industrială trebuie să devină un aeroport pentru forțele zburătoare, dacă republicile Americii Latine trebuie să livreze cu punctualitate, vecinilor lor dela Nord, nu numai materii prime, dar și carne de tun, aceasta-i numai pentru că noi, cari construim canalul Volga-Don, care ridicăm imense ziduri de verdeață împotriva vânturilor deșerturilor, noi cari am salvat și reclădit Stalingradul, noi aducem pagube viilor Franței, antichităților Romei la ceea ce mai rămâne din libertatea și din mândria Angliei, ba chiar cafelei Braziliei și salpetrului de Chili»...

Marele publicist, însă, nu ezită să demaște ipocrizia ațățătorilor la război și precizează mai departe: «Aceia cari atentează la suveranitatea Franței, Italiei, Marii Britanii, Danemarcei, Norvegiei, republicilor din Americ Latină, — aceia încearcă să facă în așa fel ca victimele lor să treacă drept complici. Nu numai că ei împiedică relațiile culturale și economice, dar ei ponegresc bunul nume al popoarelor. Trebuie să se pună capăt acestui lucru și țin să spun sus și tare că niciodată noi, oamenii sovietici nu vom pune în același cântar pe criminali și pe victimele lor»...

Nu mai puțin importantă este precizarea făcută de Ilva Ehrenburg asupra atitudinii pe care popoarele o au față de guvernul Statelor Unite și marii financiari yankei pe de o parte — și poporul american, pe de altă parte. Arătând că businessmanii nu reprezintă marea masă a poporului american, el spune: «Mă îndoiesc că businessmanii ar putea să vorbească în numele poporului american. Dar chiar dacă americanii acceptă să poarte povara dominației mondiale, niciodată popoarele nu vor accepta să poarte povara sclaviei... Americanii, neavând o lungă istorie în urma lor, prin urmare lipsiți de experiență, se lasă pur și simplu înșelați. Sunt prea mulți oameni printre ei cari cred, sau vor să creadă, că nanalmul protejează demnitatea umană, că locuitorii Michiganului sau Oklahomei îi ajută cu adevărat pe nenorocii locuitori ai Parisului sau ai Romei... Cu toate că conducătorii americani au făcut tot ce au putut ca să împiedice pe cetățenii țării lor de a veni la Viena, adevărul asupra Congresului Popoarelor va străbate până la poporul american. Se va ști și acolo, că noi ne-am întrunit la Viena, nu pentru vreo atingere spirituală sau materială a poporului american, ci pentru a împiedica războiul...». Și pline de o adâncă semnificație — în ce privește adevărata independență și secu-

ritate națională, ca garanții efective ale păcii și prosperității popoarelor — au răsunit ultimele cuvinte ale discursului lui Ilya Ehrenburg: «Există un vechiu și înțelept proverb francez: «Fiecare trăiește la el cum îi place». Să-mi fie îngăduit a-mi sfârși cuvântarea prin aceste cuvinte: «Cărbunarul este stăpân în casa sa», «Trăiască cărbunarul stăpân în casa sa»...

Cu profundă emoție au ascultat congresiștii pe profesorul grec Petros Kokalis, care — în terminarea discursului său — a dat citire «mișcătorului mesagiu pe care cei 400 condamnați la moarte din închisarea dela Corfu, l-au adresat Congresului Popoarelor: «La marele Congres al Popoarelor pentru Pace, scaunul luptătorului grec nu va rămâne vacant. Dacă zidurile urii ne barează drumul, noi am luat în mâinile noastre albi porumbei și-i lăsăm să zboare la Congresul nostru și de acolo prin lumea întreagă. Așteptăm ca ei să ne aducă mesagiul vostru. Sub drapelele invincibile ale luptătorilor Păcii, câte milioane de inimi tinere și arzătoare s'au întâlnit? Forțele noastre au crescut; noi suntem și mai siguri acum de triumful mării noastre cauze!» Iată că — nici în fața morții dictate cu sânge rece de către dușmanii întregii omeniri — eroicii fii ai Elladei nu-și pierd curajul. Ci — conștienți de imensa importanță politică mondială a Congresului Popoarelor — se pregătesc și mai mult pentru lupta lor. Lupta în care, dacă vor cădea ei — sute de mii și milioane vor veni să-i înlocuiască la posturile de luptă și de veghe pentru pacea și fericirea, libertatea și independența poporului grec și tuturor popoarelor lumii! Gândurile tuturor congresiștilor — la citirea acestui mesaj emoționant până la lacrimi — s'au prefăcut în adevărați porumbei, cari au dus, în întunericul temniței dela Corfu, lumina adevărului și a certitudinii victoriei forțelor binelui și păcii, asupra celor negre, ale răului și războiului.

Tot în numele unei conferințe internaționale, ia cuvântul și dl. Michel Bruguiere (Franța), expunând o problemă tot atât de importantă pentru pacea Europei și a lumii: «Sunt unul dintre observatorii desemnați de către Conferința Internațională pentru rezolvarea pașnică a problemei germane, care a dat mandat d-lor dr. Minnaert, din Țările de Jos, d-lui Wilhelm Elfes, generalului Roveda, deputat italian, și mie, de a aduce rezoluțiile sale la cunoștința Congresului Popoarelor, de a le susține în fața Dvs. și de a urmări desfășurarea lucrărilor Dvs., în calitate de observatori. «In rezoluția adoptată la Conferința dela Berlin, «Noi condamnăm în primul rând acordurile dela Bonn și dela Paris. Căci în numele libertății despre care se pare că este vorba, a libertății de apărare, ei consacră restaurarea, în întreaga lor putere, a celor mai înrăite elemente revanșarde și șovine din Germania Occidentală. Căci în numele Europei, ei creiază în sânul Germaniei o situație coreiană și, perpetuând împărțirea ei, fac imposibilă reunirea pașnică a Germaniei. Accelerând cursa înarmărilor, ei pregătesc condițiile unui nou război în care Germania și Europa se vor ridica contra lor înșile. Căci, în fine, în numele pretinselor exigențe de securitate pentru țările occidentale, ei le precipită într'un focar de totală nesiguranță și le sacrifică independența, care este singura garanție pentru aceste țări, a unei securități veritabile». De aceea, inspirat de spiritul Franței generoase și înfăptuitoare a unei revoluții care a chemat pe vremuri, la viață, multe popoare ale lumii, dl. Michel Bruguiere a subliniat,

spre satisfacția sentimentului de dragoste și umanitate al tuturor congresiștilor: «Germania, restabilită în unitatea sa, are dreptul la suveranitate. Nu s'a găsit nimeni printre noi (la Conferința dela Berlin (n. n.), să cugete că ea ar putea rămâne lovită de un fel de blestem și a se vedea impusă numai la restricții de suveranitate...». «Să ne depunem toate eforturile noastre — încheie oratorul francez — pentru a încerca să reducem tensiunea dintre Est și Vest, în punctul cel mai periculos al Europei. Este vorba de menținerea păcii. Este vorba de existența patriilor noastre respective. Patriotismul și simțul nostru de omenie ne poruncesc să promovăm constituirea unei Germanii unificate, democrate și pașnice».

Se și explică, prin urmare, de ce problema independenței și securității țărilor a format problema Nr. 1 în ordinea de zi a Congresului dela Viena: nu poate exista o adevărată independență a statelor, o adevărată securitate și o adevărată pace, dacă nu se asigură pretutindeni aceste elemente de bază ale păcii mondiale.

Dar, de fapt nu poporul cuban, sau poporul brazilian sau oricare alt popor asuprit de imperialiști își «înstrăinează» independența. Independența acestor popoare este înstrăinată de o mână de guvernanți fără scrupule, care primesc și ei ceva resturi dela masa stăpânilor din Wall-Street. Popoarele însă, luptă pentru recăpătarea independenței naționale, așa cum a declarat la tribuna popoarelor lumii, dl. Othman Ben Aleya (Tunisia): «...Luptând pentru libertatea sa, pentru dreptul de a dispune de scarta sa, poporul tunisian subminează pregătirile unui al treilea război mondial, el contribuie la pacea lumii».

Dureroasă — dar foarte pilduitoare — a fost expunerea doamnei Baya Alaouchiche, «purtătoarea de cuvânt a delegației algeriene, care este compusă din algerieni de toate opiniile, din toate partidele și mișcările naționale, adică din quasi-totalitatea poporului algerian». «...Cum să concepi pacea, dacă nu lăsând fiecărui popor libertatea de a trăi așa cum înțelege, după obiceiurile sale tradițiile sale, viața sa proprie... Colonialismul este aproape universal condamnat ca un sistem de violență, de opresiune, de război, contra popoarelor...». Și d-na Alaouchiche face un tablou mișcător al regimului colonial în țara sa, și în special cu privire la situația copilului, a învățământului... «1.700.000 de copii algerieni nu merg la școală, peste 90% din populație este analfabetă, limba arabă este considerată ca o limbă străină, cultul musulman batiocorit, lipsă de medici — un medic pentru 120.000 de locuitori la Sidi Boucid —, drepturile elementare ale omului încontinuu violate...». D-na Alaouchiche exprimă acordul delegației sale cu rezoluția Congresului Poporului din Paris, care spune: «De fiecare dată când oamenii se ridică împotriva altor oameni, în numele unei discriminări rasiale politice sau religioase, spiritul de pace a și murit». Dar delegata algeriană nu este o «străină» sau «o rudă săracă» la acest Congres al Popoarelor. De aceea, ea însăși își mărturisește încrederea că va putea strânge legăturile cu delegația franceză, «cu scopul de a realiza o muncă rodnică, în interesul, bineînțeles, al celor două popoare și al păcii».

Nu trebuie să se mire nimeni că, în plină sală a Congresului dela Viena, s'a putut asista la scene emoționante de adevărată și nefățarnică prietenie între delegațiile țărilor coloniale și colonialiste. Dacă, de pildă,

poporul francez nu este cu nimic interesat în menținerea Algeriei în stare de asuprire colonială — și mărturisește aceasta dela tribuna Congresului, apoi nici poporul algerian nu face confuzie între guvernul colonialist și războinic al Franței și poporul acestei țări. După cum arată și senatorul Emilio Sereni (Italia): «...Aici, nu eu, un om mic la o mare tribună, ci popoare întregi, refuză de acuma să pună pe același plan victimele și călăii, asupriții și asupritorii, acei care amenință independența națională a popoarelor și aceia care o apără, acei care pun în pericol securitatea țărilor și aceia care n'au amenințat-o niciodată...».

Iată de pildă, pe dr. Ibrahim Rachad, — președintele delegației egiptene — că reclamă dreptul Egiptului de a dispune de viața sa internă și a-și alege liber instituțiile. «Dece reclamă acest lucru? Il vom înțelege mai bine, dacă ne vom opri puțin asupra groaznicului tablou pe care-l oferă o țară colonială, căreia nu i se acordă drepturile la independență națională, cum este Marocul. În numele poporului marocan, dl. Abdelcrim Ben Abdallah, arată că «în Maroc existau 14.000 de polițiști față de 200 de medici numai, adică un medic pentru 45.000 de locuitori la orașe, un medic pentru 120.000 locuitori la sate. Marocul este țara unde mortalitatea infantilă este cea mai ridicată. În domeniul cultural, colonialiștii francezi se străduiesc să răpească învățământului orice caracter național și să închidă marocanilor accesul la școli și universități. Paralel cu asuprirea economică și culturală protectoratul instaurează în țară un regim de teroare care lipsește poporul marocan de libertățile publice elementare, de libertatea de a munci, de a se întruni, de manifestare, de presă, de asociere, etc...». Și nu ne va mai apare deloc ciudat faptul că — demascând manevrele ucigașe ale guvernului colonialist francez — marocanul Abdelcrim Ben Abdallah va spune, în încheiere: «Salutăm poporul Franței, care n'a încetat să denunțe crimele comise de către autoritățile coloniale franceze».

Iar poporul francez nu se poate împăca deloc cu colonialismul propriului guvern, fiindcă el însuși a început să guste din amărăciunea asupririi și nesocotirii suveranității naționale, după cum a arătat țăranul francez Gilbert Laforest, care a vorbit în numele Conferinței Naționale țărănești pentru pace: «Nu rare ori — zice el — pe drumurile franceze dai peste sentinele americane, care îți ordonă cum să circuli —... Ca să pună capăt acestei situații și-au ținut țărani Conferința lor»...

Dece atâta «gălăgie», pentru niște drumuri? Fiindcă nu-i vorba de niște drumuri oarecare. Azi, armata americană poruncește țăranilor francezi — în Franța — pe ce parte a drumului și până unde să meargă... Măine guvernul Statelor Unite —, dacă nu întâmpină astăzi rezistență, — ar fi în stare să ordone întregului popor francez să apuce pe drumul războiului, care este totodată și drumul nimicirii. Poporul francez însă nu acceptă aceasta. El vrea să-și croiască singur și independent drumul său propriu către prosperitate, fără «ajutorul» nici unei armate streine, și fără să se bizuc pe nici un fel de colonialism.

Dacă unele persoane ar fi dispuse să creadă că teza susținută la congres, că independența și securitatea națională sunt premise necesare și fundamentale ale păcii adevărate și durabile, ar fi, cumva o simplă elaborare teoretică, de cabinet, susținută numai de dragul discuțiilor, iată

că scriitorul coreian Han Ser Ya — care vine la Congres, din toiu și focul celei mai crâncene realități — susține aceleași lucru: «Poporul meu a suferit sacrificii sângeroase în lupta sa neîncetată împotriva agresorilor streini, pentru aceasta, el are nevoie de pace ca nimeni altul. Dar poporul meu care este mândru și care ține la independența sa națională nu vrea și nu poate să obțină pacea prin sclavie, inegalitate și pierderea independenței sale».

Poporul coreean poate și trebuie să fie mândru și să lupte pentru o pace cucerită prin independență națională, fiindcă el nu este singur, cauza lui este cauza tuturor popoarelor civilizate și dornice de pace, — cauza poporului coreean este, în primul rând, și cauza tuturor popoarelor din Asia, așa cum a spus-o sus și tare, dr. S. D. Kitchlew, leader al Partidului Congresului Național Indian, conducător al delegației indiene, care cuprinde oameni reprezentând toate partidele politice din India: «Delegația indiană la acest Congres face sugestia de a se căuta orice soluție a problemei războiului, pornind dela principiul următor: poporul coreean trebuie să fie liber. Noi propunem la acest Congres de a lansa un apel pentru retragerea tuturor trupelor streine, care se află acum în Coreea și permiteți-mi să adaug că a tuturor trupelor, adică acelea ale Națiunilor Unite și voluntarii chinezi». Iar dl. Kitchlew spune în concluzie: «Permiteți-mi să asigur pe prietenii mei coreeni și chinezi că poporul Indiei nu se va lăsa niciodată condus pe calea pe care unii ar vrea să-l împingă. Popoarele Asiei nu se vor bate între ele. Popoarele Asiei sunt solidare, după cum solidare sunt cu restul lumii în lupta pentru pace».

Chestiuni și mai importante au făcut obiectul debaterilor și hotărârilor Congresului dela Viena, dar acestea fiind cunoscute din documentele publicate în presa noastră, nu mai insistăm asupra lor.

La vestea întrunirii marelui Congres dela Viena, întreaga omenire iubitoare de pace s'a pus în mișcare, ca un imens furnicar.

Ne mai împiedicându-se de nici o deosebire, de nici o prejudecată națională, politică sau religioasă, toți oamenii cinstiți din lumea întreagă și-au trimis la Viena solii dorinței lor de pace și ai hotărârii lor nestrămutate de a o apăra de blestemații ațâțători la război.

În numele popoarelor pe care le-au reprezentat, cei 1857 de soli ai păcii, au arătat răspicat dușmanilor de moarte ai omenirii, că popoarele lumii vor pacea și o vor impune.

Vor pace în Coreea, Viet-Nam, și în toate părțile unde curge azi sânge. Vor pace în toată lumea, și înlăturarea oricărei uneltiri care pune în primejdie liniștea popoarelor. Vor să nu mai audă de arme atomice și bacteriologice, menite să extermină în masă pe oamenii pașnici. Vor încetarea oprimării colonialiste și a oprimării popoarelor de către o mână de profitori.

Vor ca toate litigiile care primejdiesc pacea să fie rezolvate pe cale de tratative și de aceea cer ca cele cinci mari puteri ale lumii să se înțeleagă între ele.

Pe toți cei cari ne-am întrunit la Viena, ne-a unit voința de pace și hotărârea neînduplecată de a lupta pentru apărarea ei, o hotărâre tare ca stânca de cremene, isvorită din dorința fierbinte ca văpaia furnalelor.

Congresul dela Viena a dovedit că toate popoarele lumii au ajuns la conștiința puterii, și că atâta vreme cât ele sunt hotărâte să muncească și să lupte pentru menținerea păcii, nimeni nu va putea trece peste această voință a lor de neînfrânt.

Ca reprezentanți ai cultelor din scumpa noastră patrie R. P. R., noi ne-am unit la Viena hotărârea noastră fermă de a lupta pentru pace, cu hotărârea tuturor credințelor religioase din lume: budiști, brahmani, mahomedani, lamașiți din Tibet și alții, pentru ca și cu sprijinul nostru activ, popoarele lumii să înăbușe croncănitul sinistru al corbilor doritori de război, în frunte cu imperialiștii americani.

Convinsi că, prin munca și lupta lor, popoarele vor ajunge vremea: «Când din săbii își vor face fiare de plug și din sulitele lor secere; când nici un popor nu va mai scoate sabia împotriva altuia și popoarele nu-și vor mai face război», (Isaia II, 4), toți slujitorii lui Dumnezeu în orice credință și în orice limbă ne-am legat la Viena să nu contenim ostenele noastre în sprijinirea luptei pentru pace, până ce vom vedea înfrânți pe vrăjmașii păcii și fericirii popoarelor.

Hotărârile istorice ale Congresului popoarelor dela Viena au devenit pentru toți cei cari am colaborat la ele, o poruncă de Scriptură Sfântă, pentru mărturisitorii și slujitorii tuturor credințelor religioase din lume.

Acestea sunt și rămân ghidul permanent al activității noastre de fiecare zi, de acum înainte și de cuprinsul lor vom lega sufletul fiecărui credincios, pentru ca sfânta cauză a păcii să triumfe asupra războiului, ca lumina asupra întunerecului, ca viața supra morții.

Concretizând în versuri binefacerile stării fericite a păcii și drumul luminos pe care merg toți oamenii cinstiți în statornicirea ei, spun și eu aici, ceea ce a spus René Depestre la Congresul dela Viena:

*„Pace tuturor caselor de pe pământ,
Pace copiilor, curatului lor cânt;
Pace tuturor femeilor, — frumuseții —
Pace cărții, mașinii, avionului, pâinii și focului
Ce ne luminează drumul larg al vieții“.*

La înțeleptele îndrumări pe care slujitorii Bisericii noastre le-au primit din partea Sf. Sinod, și în special din partea Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, se adaogă acum învățămintele și îndemnurile noi în lupta pentru pace, cu care ne-a înarmat marele sobor al păcii dela Viena.

Slujitori devotați ai Bisericii noastre și tot atât de devotați fii ai patriei noastre, Republica Populară Română, avem datoria sfântă ca să susținem din toate puterile noastre lupta pentru pace, bineștiind că numai în felul acesta susținem cu adevărat eforturile poporului nostru pentru făurirea unei vieți fericite și pentru întărirea Patriei.

*Episcop al Oradiei
† VALERIAN*

REPREZENTANȚI AI CULTELOR RELIGIOASE LA CONGRESUL POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII

Despre Congresul Popoarelor pentru Pace, dela Viena, din 12-19 Decembrie 1952, s'au scris și are să se scrie încă foarte mult.

Lucrările acestui Congres — despre care cu drept cuvânt s'a spus că a fost unic în istoria lumii, de până acum — sunt de prea mare importanță și cu prea multe aspecte; de aceea cu greu ar putea fi arătate toate aceste aspecte în cadrul unui articol de revistă, sau chiar în cuprinsul unei cărți. «Congresul dela Viena intră în istorie ca primul Congres al Popoarelor lumii. Niciodată omenirea n'a cunoscut o întrunire atât de largă, atât de reprezentativă, de strălucită, și niciodată o întrunire a oamenilor n'a trezit pe globul pământesc ecouri atât de adânci și puternice».

Fiecare popor de pe suprafața pământului, ai cărui delegați au putut ajunge la Viena — și au fost 85 de țări, ai căror delegați au ajuns aici — a avut ceva de spus în fața Congresului.

Au participat circa 2500 oameni, la acest Congres, dintre care 1857 delegați ai partizanilor păcii, 253 invitați și personalități, restul ziariști, observatori, tehnicieni, etc. J. Lafitte, secretarul general al Consiliului Mondial al Păcii, la ultima ședință a făcut o interesantă statistică, privind pe participanții la Congres. El a arătat că la Congres au luat parte ca delegați: 326 muncitori, 55 țărani, 166 funcționari, 75 tehnicieni, 63 industriași, comercianți și proprietari funciari; 8 sportivi, 19 muzicieni, 189 poeți și scriitori, 20 actori și cineaștri, 56 sculptori, arhitecți, pictori, 157 medici și oameni de știință, 94 învățători și profesori 84 juriști, 65 clerici, 46 oameni de Stat, membri ai parlamentelor, 20 primari, 92 conducători ai unor mari organizațiuni sociale, 46 conducători de organizații internaționale, restul ziariști, pensionari, etc.

Delegația poporului român a fost alcătuită din 21 persoane și anume: Acad. Prof. Traian Săvulescu, Președintele Academiei R. P. R. și Președintele nostru, Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Vicepreședinte al Academiei și Ministru al Cultelor; Prof. Univ. Sorin Toma, membru al Consiliului Mondial al Păcii; Prof. Univ. Florica Mezincescu membru al Consiliului Mondial al Păcii și Ministru adjunct al Invățământului Superior; Acad. Prof. Dr. Nicolae Hortclomei, Președintele Societății Științelor medicale din R. P. R., laureat al premiului de Stat; P. S. Episcop Valerian Zaharia al Oradiei; Ileana Răceanu, Vicepreședintă a U. F. D. R.; Prof.

Univ. Gh. Stere, membru al Consiliului internațional al juriștilor democrați; Aurora Roșca, membră în Biroul C. C. al U. T. M.; Ion Dobre, membru în Biroul Comitetului executiv al C. G. M.; Ion Onțanu, membru în Biroul executiv al C.C. al Frontului Plugarilor; Pr. Alexandru Ionescu, vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor; Gh. Timică, artist emerit al R.P.R.; Acad. Raluca Ripan, rectorul Universității «V. Babeș» din Cluj; Acad. Camil Petrescu, scriitor, laureat al Premiului de Stat; V. Em. Galan, scriitor, laureat al Premiului de Stat; Gheorghe Tache, Președintele Gospodăriei agricole colective «Drumul lui Lenin», din Livedea, Reg. București; Grigore Șiler, miner stahanovist în Valea Jiului; Stana Stoian, mamă a

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutițki și Seicul Ali-Zadé Akhund Aga Djavadoglu, conducătorul cultului musulman din Transcaucazia, — membri ai delegației sovietice — în sala de ședințe a Congresului Popoarelor dela Viena.

12 copii, țărancă muncitoare din comuna Iliiești, Reg. Suceava; A. Breitenhofer, membru în C. C. al Comitetului antifascist german; Sarkösi Aurelia, muncitoare textilistă, stahanovistă.

Delegația noastră a primit însărcinarea din partea Congresului Național de a depune toate eforturile pentru a contribui ca la Congresul Popoarelor pentru Pace să se adopte hotărâri comune, căci comună este dorința de Pace a Popoarelor.

«Pace lumii!», acesta a fost mesagiul pe care poporul nostru l-a trimis mărețului Congres al Popoarelor pentru apărarea Păcii, dela Viena.

Am plecat din București în seara zilei de 9 Decembrie și am ajuns la Viena în dimineața zilei de 11 Decembrie.

La plecare, în Gara de Nord, am fost salutați de o mare mulțime de cetățeni — partizani ai păcii — din Capitală. În numele tuturor acestor mii de cetățeni, Acad. Prof. Dr. D. Danielopol, laureat al Premiului de

toată această diversitate de opinii și convingeri politice, economice sau religioase a fost unanimă în a apăra cauza păcii, cauza vieții.

Așa cum un diamant prețios are nenumărate fațete și fiecare fațetă are frumusețea și strălucirea ei, tot astfel și lucrările Congresului Popoarelor dela Viena are mulțime de aspecte, dar fiecare din aceste aspecte are strălucirea și importanța sa, și orice aspect ai privi, rezultatul este același: apărarea păcii, apărarea vieții.

«Istoria lumii nu cunoaște o adunare atât de largă, cu adevărat reprezentativă a trimișilor tuturor păturilor populației din toate țările globului pământesc, — cum a fost acest Congres al Popoarelor. Crește tot mai mult activitatea și organizarea masselor populare, care luptă pentru pace, tot mai mult se maturizează în masse înțelegerea necesității de a pune frâu agresorilor imperialiști».

Iată deci Congresul Popoarelor pentru Pace, dela Viena, este măreț; iată deci este unic în istoria lumii de până astăzi.

*

Lucrările Congresului au început în după amiaza zilei de Vineri 12 Decembrie 1952, într'o mare sală a unei monumentale clădiri din Viena (Konzerthaus).

După un scurt cuvânt, rostit de secretarul general al Consiliului Mondial al Păcii, J. Lafitte, după un cuvânt de salut din partea locuitorilor din orașul Viena, rostit de pastorul E. Koch, președintele Comitetului de Luptă pentru Pace din Austria, — a luat cuvântul savantul cu renume mondial, Profesorul Fr. Joliot-Curie, Președintele Consiliului Mondial al Păcii.

Mulțumind participanților, mulțumind prietenilor austriaci, cum și celor cari au contribuit la marea muncă a organizării Congresului, Prof. Joliot-Curie arată cum a fost pregătit acest Congres: «Pregătirile acestui Congres au dat loc efectiv unei consultări populare de o amploare excepțională»; aceste consultări au dat loc la discuții între oamenii de diferite convingeri politice sau religioase, și astfel s'au înlăturat barierele neîncrederii și neînțelegerii existente între oameni, care deși pe căi diferite, acționează cu toată sinceritatea pentru a atinge un țel comun: pacea mondială.

«Nimeni nu va putea nega, dacă este de bună credință — a spus Prof. Joliot-Curie. — că această Adunare, atât prin părerile exprimate, cât și prin națiunile reprezentate în cadrul ei, are un caracter cu adevărat universal».

Dacă opinia publică devine conștientă de forța sa, ea este în măsură să promoveze și să facă să fie aplicate soluții rezonabile de compromis, în problemele care despart popoarele. Mișcarea pentru Pace aduce în discuția acestui Congres, rodul acțiunilor sale din trecut și soluțiile elaborate de ea. Ea dorește ca împreună cu celelalte forțe ale păcii, să găsească modalitățile de realizare a unor acțiuni comune, fără a pretinde să monopolizeze acțiunile pentru pace și fără a încerca să-și subordoneze pe cineva.

În continuare, Prof. Joliot-Curie a făcut o documentată analiză a situației internaționale, arătând pericolul ce amenința omenirea prin cursa înarmărilor, prin încheierea de tratate și pacte, care măresc primejdia războiului, crima ce se înfăptuește în Coreea prin folosirea bombei bacte-

riologice; primejdia ce amenință omenirea prin continuarea războaielor în curs, prin remilitarizarea Japoniei și a Germaniei occidentale. Analizând problema coexistenței pașnice a diferitelor regimuri, el a arătat că, admittând această coexistență pașnică, înseamnă a respinge categoric spiritul de cruciadă, indiferent de pretextul sub care se deghizează, fie el și acela al pretensei «eliberări» a unor popoare, așa zise asuprite, sau acela adesea invocat al unei «misiuni divine».

Pentru a face cu putință coexistența pașnică, trebuie să căutăm căile de trecere dela starea de tensiune extremă în care ne aflăm, la o stare de destindere, care să permită să se întreprindă tratative generale cu șanse de succes: «Suntem împuterniciții popoarelor și avem datoria să exprimăm în fața guvernelor voința de pace a popoarelor; trebuie să ne menținem legăturile stabilite în perioada pregătirii acestui Congres. Suntem datori să răspundem prin fapte, — prin fapte de pace, marilor speranțe puse în noi».

Prof. Fr. Joliot-Curie a propus și Congresul a admis, să se discute următoarele trei probleme:

1. Asigurarea independenței naționale și garantarea securității tuturor țărilor;
2. Incetarea războaielor în curs;
3. Destinderea internațională.

Pe temeiul acestor trei probleme puse în discuție, au luat ființă trei comisiuni, alcătuite din reprezentanți ai fiecărei delegații participante la Congres.

La tribuna Congresului, în plenul ei, au luat cuvântul circa 200 vorbitori; în comisiuni mult mai mulți. (Dacă cineva dorește să se documenteze asupra felului în care s'a lucrat în comisiunile Congresului, este bine să citească relatările unui congresist, membru al unei comisiuni, publicate în ziarul «Scântea» Nr. 2548 din 4 Ianuarie 1953).

Cuvântările erau rostite de fiecare delegat în limba țării lui. Spre a fi înțeles de congresiști, discursul era tradus și rostit în același timp din cabine speciale, în șapte limbi oficiale ale Congresului și anume: franceză, rusă, engleză, chineză, germană, italiană și spaniolă, iar fiecare congresist prezent în sală, stând în scaunul său, având o cască la ureche și prin mișcarea unui buton putea să asculte cuvântarea ce se rostea dela tribună într'una din aceste limbi.

Pentru cei care nu cunoșteau niciuna din aceste limbi, erau traducători voluntari (3, 4, 5) cari stăteau în mijlocul fiecărei delegații și care transmiteau cuprinsul cuvântărilor rostite.

Printre primii vorbitori cităm: delegatul Indiei Dl. Kitchlew, premiat în 1952 cu premiul internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între Popoare»; deputatul creștin Terranova din Italia; Dl. Jean-Paul Sartre din Franța; Dl. Ed. Esquivel, din Argentina; Dl. M. Wirth din Germania Occidentală, fost cancelar al Germaniei; Dl. René Bovard, pacifist din Elveția; Dl. Alberto Cianca, fost ministru italian; Dl. Yves Farge, fost ministru, Franța (premiat în 1952 cu premiul internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între Popoare»); D-na Sun Yat Sen, din China; Dl. Percy Bercher, Marea Britanie; Dl. Joseph Cornelius Kumarapa, discipol al

lui Gandhi, India; Dl. Ilya Ehrenburg, scriitor, U.R.S.S., premiat în 1952 cu premiul internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între Popoare»; Dl. John Cock, Argentina; Dl. Jesus Lara, Bolivia și mulți alții.

Din partea delegației noastre a vorbit Acad. Prof. Traian Săvulescu, președintele delegației, care a făcut parte și din prezidiul Congresului, împreună cu Prof. Univ. Sorin Toma.

Arătând că poporul român este atașat cauzei păcii, că în ce privește problema independenței și suveranității țărilor, poporul nostru urmărește o politică economică de dezvoltare a schimburilor economice cu toate țările, fără nicio discriminare, menționând diferite aspecte ale acestei probleme și insistând asupra feluritelor «moduri de viață», — Acad. Prof. Traian Săvulescu a arătat că poporul român stă ferm pe poziția că fiecare popor are dreptul suveran și inalienabil de a-și orândui viața conform propriei sale voințe, fără niciun amestec din afară.

«Știm cu toții, dragi prieteni, — a spus Acad. Prof. Traian Săvulescu — că există moduri de viață diferite. Diferite popoare preferă pe unul sau pe altul dintre ele. Există însă un «mod de viață», pe care toate popoarele îl detestă și-l resping în unanimitate: acesta este viața sub bombe, acea «viață» — dacă poate fi numită așa — care înseamnă case, monumente, spitale distruse de bombe, copii arși de napalm în brațele mameilor, carbonizate și ele, oameni pașnici omorâți de bolile pricinuite de microbi imprăștiati din avioane. Iată «modul de viață» pe care-l propovăduesc adepții imposibilității coexistenței pașnice a celor două sisteme și ai «eliberării» forțate, — iată «modul de viață» pe care ei ar vrea să-l răspândească pe întreg pământul, în numele pretensei lor misiuni civilizatoare.

«Există însă un alt mod de viață, scump tuturor popoarelor lumii. Acesta este pacea. Pentru ca el să triumfe pe pământ este necesară dorința de a se ajunge la hotărâri comune, la înțelegerea și colaborarea tuturor oamenilor.

«In mesagiul pe care Congresul Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R. l-a trimis, în numele întregului nostru popor, Congresului de față, se spune între altele:

«Poporul nostru are profunda convingere că tunurile pot fi făcute să amuțească; că «războiului rece» îi poate lua locul o sinceră colaborare internațională, că schimburile economice și culturale sunt preferabile schimburilor de bombe, că țări cu sisteme politice și sociale diferite pot coexista în mod pașnic, că spiritul tratativelor poate triumfa asupra acțiunilor bazate pe forță.

«Prietenii ai păcii din toate colțurile lumii, întruniți la Congresul Popoarelor dela Viena! Primiți din partea milioaneilor de iubitori de pace din Republica Populară Română, asigurarea încrederii lor depline în eficacitatea acestei discuții internaționale fără precedent — ca deschizătoare de noi drumuri spre un viitor de pace».

«Delegația română la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena — a spus în continuare Acad. Prof. Traian Săvulescu — ține să sublinieze că este în totul de acord cu propunerea făcută de onoratul nostru președinte, Frederic Joliot Curie, ca marele nostru Congres să ceară celor cinci Mari Puteri să semneze un Pact al Păcii. Delegația română își

exprimă convingerea că grandiosul Congres al Popoarelor va juca un rol însemnat în realizarea înțelegerii și colaborării internaționale — și prin aceasta va justifica încrederea popoarelor».

Din discursurile rostite s'a desprins ideea că independența națională a tuturor statelor constituie chezașia supremă a păcii. «Nu poate fi pace în lume, mărturisea un delegat din țările coloniale — atâta vreme cât există asuprirea țărilor coloniale».

Toți vorbitorii au susținut dreptul tuturor popoarelor de a-și hotărî singure soarta lor și de a-și alege modul de viață fără vreun amestec în treburile lor interne, oricare ar fi motivele care s'ar invoca pentru justificarea acestui amestec.

«Modul de viață belgian sau guatemalic, sau iranian, merită aceeași stimă ca și modul de viață american», — spunea Ehrenburg. Popoarele care gândesc diferit, pot să se ajute între ele, schimbând cărți și descoperiri, materii prime și produse. Dar, pentru aceasta este indispensabil de a observa principiul reciprocității și de a admite legalitatea tuturor statelor suverane.

Securitatea tuturor națiunilor trebuie să fie asigurată de un pact al marilor puteri, de lichidarea diferitelor blocuri agresive, prin punerea în valoare a tratatelor de armistițiu și asistență mutuală, prin revenirea Organizației Națiunilor Unite la principiile care au fost la baza întocmirii sale.

«Este o veche și înțeleaptă maximă franceză: «Cărbunarul este stăpân în casa lui». Să-mi fie permis să sfârșesc intervenția mea prin cuvintele: «Trăiască cărbunarul, stăpân în casa lui!»! Așa a sfârșit cuvântul său, scriitorul Ilya Ehrenburg, în aplauzele entuziaste ale întregului Congres și aceasta este dorința tuturor oamenilor cinstiți de pe fața întregului pământ.

În legătură cu punctul II din ordinea de zi, toți vorbitorii au cerut încetarea imediată a războaielor din Coreea, din Vietnam, Laos, Cambodge și Malaya.

Discursul delegatului coreean, Han Ser Ia — care a arătat ce se petrece în Coreea invadată de imperialiști — a impresionat până la lacrimi pe congresiști. Coborând dela tribună, el și ceilalți delegați ai poporului coreean au fost îmbrățișați cu căldură de foarte mulți congresiști, și toți și-au exprimat solidaritatea și admirația față de lupta eroică a acestui brav și martir popor.

Cu același sentiment de adâncă emoție au fost ascultate și cuvântările delegaților popoarelor din Vietnam, din Malaya, din Laos, din Cambodge, și din toate țările coloniale.

Scriitorul chinez Go Mo Jo, vorbind despre această problemă, și-a încheiat cuvântarea cu aceste emoționante cuvinte:

«Privirile popoarelor de multe milioane ale Coreei, Vietnamului și Malayei sunt îndreptate spre noi. Milioane de părinți ai căror copii luptă acum în Coreea, Vietnam și Malaya așteaptă cu nerăbdare ca Congresul nostru să-i ajute a-și reface căminele. Datoria noastră este să satisfacem cerința unanimă a majorității absolute a omenirii».

În urma arățărilor făcute de mai mulți savanți sovietici, brazilieni, chinezi, cari au confirmat faptul că, în urma cercetărilor făcute de ei, s'a

constatat că ticăloșii guvernanți americani au folosit și folosesc în Coreea bomba bacteriologică, Congresul a cerut să se interzică de îndată războiul bacteriologic.

În legătură cu punctul al III-lea din ordinea de zi, deasemni vorbitorii și-au manifestat sincer părerea lor, că destinderea internațională ce s'ar putea înlăptui prin încheierea unui pact între cele cinci Mari Puteri, este dorința unanimă a tuturor popoarelor, a tuturor oamenilor cinștiți de pe suprafața întregului glob pământesc.

Din discursurile marei majorități a vorbitorilor am reținut ura ce crește treptat împotriva imperialismului american.

Intr'adevăr, guvernanții americani au reușit să ridice împotriva lor toate popoarele lumii, prin pregătirile de război, prin războaiele care le duc. «Ei și-au amenajat baze militare în toate colțurile lumii, crezând că atunci când va începe războiul, aceste baze vor deveni capete de pod pentru operațiuni ofensive. Sutele de baze din toate colțurile lumii au devenit forturi asediate de oamenii care vor să scape de soldații străini. Ei și-au făcut socoteala să treacă drept protectori, dar au fost luați drept cotropitori. Cu cât continuau să stea mai mult, cu atât creștea mai mult ura împotriva lor. În anul 1950 au fost cuprinși de indignare împotriva lor docherii din la Rochelle, în 1952 a fost cuprins de indignare împotriva lor chiar președintele Republicii Franceze. Ei au cumpărat mii de ziare, sute de posturi de radio. În 40 țări ei au afirmat: «Noi suntem aici pentru a vă apăra casa», și pe toate zidurile, pe toate gardurile din 40 de țări au apărut cuvintele fatale: «Cărați-vă acasă!». Ei le-au promis germanilor Alsacia franceză și Silezia poloneză, dar germanii le-au răspuns că preferă Frankfurtul german și Münchenul german. Ei le-au propus japonezilor vrabia de pe gardul chinez, dar japonezii, zâmbind politicoș, au cerut doar «vrabia din mână», propria lor independență. Ei au aranjat lovituri de Stat în republicile Americii Latine, au tocmii dictatori; au impus tratate bilaterale. În câțiva ani, ei au reușit să ridice împotriva lor întreaga Americă Latină. Ei au făcut să-și iasă din fire până și pe conservatorii englezi, care au început să explice protectorilor americani că leul nu este un câine «pudel», iar catedrala Westminster nu este bodegă pentru băeții din Alabama».

«Ei au hotărât să arate lumii puterea lor și au tăbărât asupra micii Coree. Bine înțeles că nu au pornit singuri; trebuia să-i însoțească englezii și turcii, grecii și columbienii. Ei bine, lumea a văzut cât de repede se cucerește universul în paginile lui «Washington Post» și cât de repede se cărăbănesc cuceritorii, când dau de un detașament de partizani. Ei au incendiat cu napalm orașele Coreei, dar odată cu aceste orașe a ars și legenda dominației mondiale a Americii. În disperare, ei și-au pus în mișcare armata lor de gardă: purecii ciumați. Ei au pricinuit mult rău în Coreea, dar și mai mult rău și-au făcut lor înșiși: au început să-i blesteme toate manele din lume.

«Ei au început un duel cu realitatea: au declarat inexistent Statul cu cea mai mare populație din lume. Din ordinul d-lui Acheson, Honduras și Luxemburg au declarat că nu China e China, ci câțiva groomii americani. Ce au realizat? Poate că de pe urma rezoluțiilor d-lui Acheson sau d-lui Dulles s'a destrămat China? Nu, China trăiește și se întărește, în

schimb se destramă blocul înghebat de americani; una după alta, țările se grăbesc să ducă tratative cu Pekinul.

«Ei au vrut să desmembreze, să intimideze, să nimicească Uniunea Sovietică, ei au născocit «războiul rece», dar de pe urma acestui război rece ei înșiși trec prin călduri și friguri. Din pricina acestui război rece au slăbit locuitorii Marsiliei, au fost lipsiți de liniștea lor locuitorii Londrei și au început să-și iasă din minți locuitorii New-Yorkului.

«Ei au repetat de atâtea ori cuvântul «război», că s'au cutremurat până și surzii, iar sute de milioane de oameni din toate colțurile lumii au început să repete cuvântul «pace».

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Chiril, Locțiitor de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, membru în delegația bulgară la Congresul Popoarelor, discutând cu cunoscutul luptător pentru apărarea Păcii, Dr. Hewlett Johnson, decanul de Canterbury.

«Spunând «ei», — eu nu-i confund pe demnitarii dela Washington cu argații din Mississippi, pe businessmani cu muncitorii din Pitsburg. E adevărat că în America sunt prea mulți oameni naivi, dar eu nu-mi pierd încrederea în înțelepciunea poporului american, care-și va mai spune cuvântul»¹⁾.

La Congres chiar delegații poporului american, sosiți la Viena, au desavuat felul de purtare al guvernanților lor.

*

Congresul Popoarelor și-a încheiat lucrările în noaptea de 19 spre 20 Decembrie 1952. După ce s'au citit și aprobat referatele celor trei comisiuni, Prezidiul Congresului a pus în discuție cele două documente: Me-

1. Ilya Ehrenburg, «Glasul Popoarelor».

sagiul către Popoare și Apelul către cele 5 Mari Puteri. Se cunoaște cuprinsul lor.

După citirea acestor două documente, ședința s'a suspendat și fiecare delegat s'a retras în ședință aparte spre a discuta și a-și da părerea asupra lor. Fiecare document în parte a fost votat cu semnătura fiecărui delegat la Congres, și fiecare delegație după ce vota, mergea cu rezultatul votului la Prezidiu, pentru centralizare.

Delegația poporului nostru le-a votat în unanimitate; tot în unanimitate le-au votat și multe din delegațiile țărilor occidentale, cum spre exemplu, delegația italiană, delegația franceză, engleză.

După ce s'a anunțat rezultatul votului, participanții la Congres au fost cuprinși de o furtună de bucurie. Este foarte greu să descrie cineva această înflăcărată manifestare.

S'au cântat cântece tinerești în diferite părți ale sălii; s'au strigat în toate limbile pământului cuvântul: pace, pace, trăiască pacea! Unii și-au scos cravatele dela gât și le-au aruncat în sus, alții batiste, alții fulare, unii au făcut confete din hârtii pe care le-au aruncat din balcoane, la un moment dat s'au prins toți de braț strigând și cântând: pace, pace!, trăiască pacea!

Era aproape 4 dimineața, dar din pricina bucuriei, pe fața niciunuia nu se vedea vreun semn de oboseală. Așa s'au încheiat lucrările Congresului Popoarelor dela Viena, prevestind acea mare adunare «care va rezolva în mod pașnic litigiile dintre diferite state. Cu drept cuvânt se poate afirma că la acest Congres, mișcarea pentru pace s'a ridicat la o treaptă superioară».

La Congresul Popoarelor pentru pace dela Viena au fost și 65 slujitori ai diferitelor religii și confesiuni din lume.

Au fost slujitori ai bisericilor creștine: ortodoxe, romano-catolice, protestante, luterane, reformate, unitariene, baptiste, adventiste, metodiste, ai religiilor mahomedane, mozaice și budiste.

Intre personalitățile religioase, care au fost de față, am remarcat pe I. P. S. Mitropolit **Nicolai Krutițchi** cunoscutul și neobositul ierarh al Bisericii Ortodoxe din U.R.S.S., luptător pentru apărarea păcii. Este figura cea mai cunoscută, ca slujitor bisericesc, în această mare acțiune de luptă pentru pace. I. P. S. Sa-a fost prezent la toate ședințele, dela început și până la sfârșitul fiecăreia.

O a doua figură religioasă, cunoscută în lupta pentru apărarea păcii, este **Hewlett Johnson**, decanul de Canterbury. La Viena era cunoscut sub numele de «Decanul».

A fost după aceea, preotul **James Endicott**, din Canada. Acest cinstit slujitor bisericesc a fost vreme de 22 ani misionar în China. El a cunoscut în acest fel, viața chinuită a poporului chinez sub jugul reacțiunii interne și sub jugul imperialiștilor. Mișcarea popoarelor din colonii pentru libertate, a găsit în Endicott un sprijinitor fervent, un om de curaj, hotărât să spună adevărul fără înconjur. El se află în fruntea mișcării pentru Pace din Canada și este unul din luptătorii cei mai de seamă ai mișcării mondiale pentru pace. Vizitând în anul 1952, China și Coreea, s'a convins prin

cercetări la fața locului, despre monstruoasa crimă, săvârșită de imperialiștii americani, prin folosirea bombei bacteriologice, împotriva populației pașnice din China și Coreea de Nord. La întoarcerea în țara sa, el a scris o lucrare despre cele constatate, cu titlul «Acuz». «Preotul James Endicott își dăruiește cu abnegație și neseacă energie, întreaga activitate pentru ridicarea poporului său la lupta pentru Apărarea Păcii».

Alături de Dr. Saifudin Kitchlev India, Yves Farges-Franța, Paul Roberson-U.S.A., Elisa Branco-Brazilia, Johannes Becker-Germania și Ilya Ehrenburg-U.R.S.S. — Preotul James Endicott a fost premiat în anul 1952, cu premiul internațional Stalin «Pentru Întărirea Păcii între Popoare». Preotul Endicott a făcut parte din prezidiul Congresului și a prezidat ședința a 15-a din noaptea zilei de Joi 18 Decembrie.

Din prezidiul Congresului au mai făcut parte: Șeicul Arif el Zein Achmed-Liban, reverendul Brandt-Australia, care a fost șeful delegației Australiei, reverendul John Darr-S.U.A., Abatele Despierre-Franța, Abatele Lamparty-Polonia, care a prezidat ședința a 13-a, a Congresului de Joi dimineața, 18 Decembrie, reverendul Filmadge Sutton-S.U.A., Abatele Van Laer-Belgia pastorul Essen-Germania, decanul Hewlett Johnson-Marea Britanie canonicul Harmon-Marea Britanie, care a prezidat ședința a 3-a de Sâmbătă seară 13 Decembrie. Em. Sa Șeicul Borghoi-Irak și alții.

Au luat cuvântul la tribuna Congresului: Șeicul Akhund Aga Ali Zadde-U.R.S.S., pastorul Essen-Germania, Mgr. Janos Mate-Ungaria, pastorul Ragnar Forbech-Norvegia, preotul Evans Stanley-Marea Britanie, John Snut, quaker-Marea Britanie, canonicul Harmon-Marea Britanie, rev. Brandt-Australia, preotul prof. Hromadka-Cehoslovacia, rev. Reid-Marea Britanie, I. P. S. Mitropolit Chiril al Plovdivului-Bulgaria, Em Sa Borghoi-Irak, Em. Sa Haya Toulhah Kamarei-Iran, pastorul Rognan-Franța, preotul Endicott-Canada, Em. Sa Achmed Zein-Siria și mulți alții.

Din momentele mai de seamă în ce privește activitatea slujitorilor cultelor, reținem următoarele:

Când vicarul general al Episcopiei de Vespem, Monseignorul Janos Mate (Ungaria) a prezentat prezidiului Congresului o carte în care se găseau semnăturile și mesagiile pentru pace a 3340 preoți romano-catolici din Ungaria, — după ce a arătat că preoții unguri lucrează constant în favoarea păcii, vicarul Mate a continuat: «Ingăduiți-mi să citesc unul din textele înscrise în carte, de mâna unuia din frații noștri, «Noi preoții romano-catolici unguri, din îndemnul conștiinței noastre, aderăm ferm și cu hotărâre la cauza sfântă a păcii, una și indivizibilă în lume. Această hotărâre este confirmată de semnătura noastră. Considerăm ca o datorie morală, ce nu poate lipsi, ca lumea catolică să înțeleagă vocea care condamnă teribilul război bacteriologic și pe cei cari sunt vinovați și cere încetarea imediată a războiului în Coreea.

«Considerăm, întrebuințarea armei atomice și a armei bacteriologice, ca una din crimele cele mai grave. Cerem ca să înceteze războaiele în curs, în primul rând masacrele din Coreea și ca marile puteri să înceapă negocieri pentru a asigura pacea între toate popoarele. Știm că Dumnezeu va binecuvânta gura care va pronunța aceste cuvinte și mâna care va semna această mare făgăduință».

Momentul când Monseniorul Janoș Mate a prezentat această carte a fost viu și îndelung aplaudat de toți Congresistii (ședința de Luni 15 Dec.).

Un alt moment impresionant a fost, atunci când preotul englez Evans Stanley, provocat de un apel al creștinilor din Coreea de Sud și din Coreea de Nord către creștinii din Anglia, prin care se cerea sprijinul acestora în vederea încetării războiului din Coreea — a prezentat o chemare către toți creștinii din lume. Iată cuprinsul acestui **Apel către Creștini**.

«Noi subsemnații membri ai Clerului, pastori și personalități religioase, suntem profund turburați de continuarea ostilităților din Coreea. În apropierea Crăciunului, Sărbătoarea Păcii, ni se pare intolerabil ca masacrele neîncetate din Coreea să continue, atunci când discuțiile pentru armistițiu au fost înăbușite și că urmarea ostilităților nu poate decât să facă rău acestor tratative și să facă rezultatul lor tot mai dificil.

«Noi putem să ne dăm seama mai profund de oroarea care apasă Coreea la ora actuală, grație unui apel turburător, adresat creștinilor din Occident de o conferință a creștinilor reunită la Phenian.

«Dacă unitatea creștină are într'adevăr un sens cât de cât, noi nu putem rămâne surzi la apelul fraților noștri din Coreea, apel venit din prăpastia întunecului foarte crud al războiului, din îndepărtatele lor orașe și sate, distruse de bombe, din mijlocul focului, pe care l-a aprins napalmul; noi stăruim de a se pune în practică vechea noastră maximă creștină, cuvintele pe care le repetăm la Crăciun: «Pace pe Pământ».

«Pentru aceasta, ne unim vocea noastră cu a lor și invităm pe frații noștri creștini din Marea Britanie și din lume să facă din Crăciun o realitate: Cerem stăruitor guvernului nostru de a întrebuița totul pentru a ajunge la încetarea focului în Coreea, cu speranța fermă că odată oprit masacrul ce continuă acolo, tratativele de armistițiu vor avea șanse de reușită».

Reverendul Stanley Evans a spus în continuare: «Am înțeles că ceilalți membri ai clerului, prezenți la Congres sunt dornici de a se alătura clerului britanic pentru a arăta mai din plin că ei sunt solidari în suferințele poporului coreean și de a cere sfârșitul conflictului din Coreea.

Eu sper că și celelalte personalități religioase vor să se alătore nouă. Și pentru a permite acesată uniune, am adăogat un paragraf la declarația noastră, unde se zice:

— Independent de Crăciun, noi — reprezentanții celorlalte religii — unim vocea noastră la acest apel. Invit personalitățile religioase, prezente la acest Congres, să vină acum pentru a semna această declarație».

La întrebarea lui Stanley — cine vrea să semneze acest apel — slujitorii diferitelor culte s'au ridicat dela locurile lor și au venit la masa prezidiului pentru a-l semna. În fruntea acestora a venit Mitropolitul Nicolai Krutițki, însoțit de decanul Johnson.

Era ora 1,30 după miezul nopții... Bucuria și entuziasmul cu care a fost primită această manifestare a clericilor este foarte greu de arătat prin vorbe.

Deasemeni a fost un moment impresionant când a vorbit I. P. S. Mitropolit ortodox Chiril al Plovdivului-Bulgaria. I. P. S. Sa a arătat cum Biserica Ortodoxă Bulgară sprijină cu toată puterea credinței lupta pen-

tru apărarea Păcii. I. P. S. Sa, a propus tuturor clericilor prezenți la Congres să se roage timp de două minute pentru pacea lumii.

O propunere asemănătoare a fost făcută de Em. Sa Haya Toulhah Kamarei-Iran, care a făgăduit că slujitorii bisericești din țara lui vor rându-i 15 zile de post pentru victoria păcii în lume și încetarea războaielor în curs.

Din aceste manifestări, ca și din cuvântările rostite de toți acești slujitori bisericești, se desprinde un adevăr: Dorința tot mai vie și mai puternică a oamenilor cinstiți și simpli de a apăra cauza păcii; dorința sutelor de milioane de oameni credincioși depe întregul pământ, ca să înceteze focurile din Coreea, din Vietnam, din Laos, din Cambodge; dorința sutelor de milioane de credincioși ca marile puteri (U.R.S.S., S.U.A., Marea Britanie, Franța și China) să încheie un pact al păcii; dorința sutelor de milioane de credincioși ca, fiecare popor să-și aibă libertatea și independența sa; dorința sutelor de milioane de credincioși ca să învingă cauza păcii. «Numeroși norvegieni — spunea pastorul Ragnard Forbech din Norvegia — încep să-și dea seama că adeziunea lor la pactul Atlantic a fost o greșală pentru țara noastră. La noi și în toate țările scandinave acțiunea pentru apărarea păcii câștigă teren». El declară mai departe că a fost foarte impresionat de suferințele popoarelor coloniale. El a văzut la Viena o manifestare a solidarității umane și a terminat discursul sau cu urarea ca popoarele să se unească pentru pace, într'o mare familie, cum le vrea «Creatorul».

«Crima cea mai gravă — spunea Seicul Akhund Aga Ali Zade — este de a face să curgă sângele nevinovaților. Dumnezeu osândește nedreptatea și oamenii de bună credință trebuie să lupte împotriva războiului. El se bucură când vede adunați în acest Congres oameni așa de diferiți, uniți în aceeași dorință de a evita o nouă catastrofă. Oamenii trebuie să lupte pentru pace, împotriva războiului».

În încheiere Seicul Akhund Zade a citat versurile unui vechiu poet azerbaidjean:

«Regiunile diferite nu ne despart
limbile diferite nu ne despart
frontierele naționale nu ne despart
Evanghelia și Coranul nu ne despart
munți cei înalți nu ne despart
Nordul, Sudul, Vestul, Estul nu ne despart».

În această credință și cu aceste dorințe au vorbit slujitorii bisericești, indiferent cărei credințe religioase aparțin și indiferent în ce limbă vorbesc; în acest fel au slujit ei la tribuna Congresului dela Viena, Dumnezeului Păcii, vorbind toți în limba Păcii.

Au fost și mireni, care au vorbit în numele unor mișcări religioase din țările din care au venit. Așa, spre exemplu: D-na Zenab Algazali Algebeli, președinta Asociației Generale a femeilor mahomedane din Egipt; aceasta a făcut — așa putea spune — o apologie a islamismului, arătând marile merite ale acestei religii în apărarea păcii. A vorbit după aceea D-na Klara Maria Passbinder, din Germania, care, citând cuvintele Sf. Apostol Pavel: «Nu mai este Iudeu, nici Elin, nici Scit, nici barbar, voi toți sunteți frați

în Hristos», arată că oamenii toți, fără excepție, sunt frați și prin urmare datori să se iubească, iar nu să se omoare între ei.

În numele unei mișcări creștine din Italia au vorbit D-nele Alexandra Piaggio și Ada Alexandrini, care au arătat că trebuie să biruim neîncrederea pentru a face posibile consfăturile pașnice între oameni de concepții politice diferite. Au vorbit după aceea un catolic din Germania, fost prieten al lui Adenauer, deputatul creștin Terranova din Italia, un adept al lui Gandhi, Dl. Kumarapa și mulți alții.

Toți vorbitorii au arătat că voința cercurilor largi ale opiniei publice mondiale este aceasta: apărarea păcii în orice chip. «Pacea are nevoie de Dumnezeu, dar Dumnezeu are nevoie de oameni» — spunea deputatul creștin Terranova din Italia. «Strigătul de alarmă pe care voi și noi — prin urmare din puncte de vedere poate opuse, din preocupări naționale diverse — îl lansăm dela acest Congres, poate și trebuie să ridice conștiințele, să mobilizeze oamenii pentru Pace, dacă cineva nu vrea ca mâine oamenii să fie mobilizați pentru război, să lumineze popoarele care astăzi sunt fără apărare, la discreția minciunilor și provocărilor.

Izolați, împărțiți, noi vom fi victimele designate pentru sacrificiu.

Uniți, noi vom crea bazele fraternității popoarelor, fraternitate în care fiecare națiune va trăi și se va dezvolta pacific după propriile sale aspirații. Acesta este angajamentul nostru».

Nobil și sublim angajament...

Și Dl. Jean-Paul Sartre și Dl. Kitchlew, și fostul cancelar german Wirth, și elvețianul pacifist René Bovard, și lucrătorul australian Eduard Esquivel, și profesorul englez J. D. Bernal, și marele scriitor sovietic Al. Korneiciuc, — toți vorbitorii din toate părțile lumii, de toate rasele pământului au exprimat dorința popoarelor lor, că oamenii toți vor pacea.

Este adevărat că guvernării țărilor din Apus și îndeosebi cei din S.U.A., se găsesc în război, urmăresc o politică de război, dar victoria va fi a popoarelor.

«Eu vreau să evoc două programe formulate de doi oameni de Stat în două continente diferite» — spunea Dl. Korneiciuc. «La 4 Septembrie 1952, Eisenhower a declarat la un meeting al partidului republican din Filadelfia: «Astăzi inițiativa noastră, imaginația noastră, sistemul nostru de producție sunt din nou trase spre război și în perspectiva războiului. Economia noastră este o economie de război, prosperitatea noastră este o prosperitate de război».

«Noi vedem — spune Korneiciuc — cum această perspectivă se manifestă față de poporul corean. Lumea nu va uita niciodată suferințele de neegalat ale Coreei martire și eroice.

«Noi înțelegem perfect cum această perspectivă s'ar manifesta față de toate popoarele lumii, înțelegând deci și poporul american.

«Dar există și altă perspectivă. Ea a fost trasată de unul din marii conducători ai poporului sovietic, G. M. Malencov, și poporul sovietic a acceptat-o din toată inima; G. M. Malencov a zis:

«Există perspectiva menținerii păcii, perspectiva păcii între popoare. Această perspectivă cere interzicerea propagandei de război, conform deciziunii O.N.U.-lui; interzicerea armelor atomice și bacteriologice, reducerea progresivă a forțelor armate, ale marilor puteri, încheierea unui Pact

al Păcii între Marile Puteri, extinderea comerțului între țări, restabilirea schimbului internațional unic și alte măsuri analoage în vederea consolidării păcii.

«Infăptuirea acestor măsuri va consolida pacea, va scăpa popoarele de frica războiului, va pune capăt risipei inutile a resurselor materiale

Conducătorul Cultului Musulman din Transcaucazia, Seicul Ali-Zadé Akhund Aga Djavadoglu, membru în delegația sovietică, rostindu-și cuvântarea la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena.

care merg în armamente și în prepararea unui război de exterminare și va permite folosirea acestora pentru binele popoarelor. Uniunea Sovietică este pentru aplicarea acestor măsuri, pentru perspectiva păcii între poare».

«Iată, scumpi prieteni, — spune Korneiciuc, perspectiva care umple de entuziasm poporul sovietic. Aș fi fericit, dragi prieteni, dacă această perspectivă luminoasă, care dă aripi popoarelor — perspectiva păcii — v'ar apărea, așa cum apare partizanilor păcii sovietici.

«Această cale este cea bună. Ea conduce la triumful vieții asupra morții, al păcii asupra războiului.

«Viața a arătat că forțele păcii sunt incomparabil mai mari decât cele ale războiului.

«Că provocatorii la război caută să ne înspăimânte! Ei mint când spun că alarma este în sufletele noastre și frica în inimile noastre. Este neadevărat!

«Guvernele trec, poporul este etern. Și astăzi când toate popoarele lumii se unesc din ce în ce mai mult contra războiului, victoria va fi a popoarelor».

Da, victoria va fi a popoarelor, căci ele își iau în mâini soarta lor și dacă ele ajung să aibă în mâini soarta lor, ele nu mai vor să moară. Pacea, deci, va birui!...

Prezidiul Congresului a primit foarte multe mesagii din partea a diferite organizații și a multor personalități, cari din diferite pricini nu au putut veni. Așa spre exemplu: pastorul Niemöller, conducătorul Bisericii Evanghelice din Hessa (Germania Occidentală), trebuind să plece în India, a trimis Congresului un mesagiu, prin care exprimă bune urări lucrărilor Congresului, pentru cooperarea tuturor oamenilor cari vor în mod sincer Pacea.

Preotul Uphaus Williard a fost oprit de Departamentul de Stat din S.U.A., să vină la Viena, dar el a trimis un mesagiu care a fost citit în ședința 3-a:

«Gândul de a nu putea să asist la marele Congres pentru Pace dela Viena, mi-este extrem de dureros — spune rev. Williard. Amintirea bogatelor învățăminte trase acum doi ani dela Congresul dela Varșovia, mă face să prevăd de ceea ce sunt lipsit. Dar eu sunt fericit să știu că o delegație din țara mea va reprezenta lupta noastră pentru pace, viața noastră consacrată — alături de aceea a întregii umanități — căutării unui drum pentru stabilirea păcii, pentru realizarea acestei mari dorințe, scumpă tuturor popoarelor. Judecând din preparativele pe care oamenii și femeile de bine, din toate națiunile, le-au întreprins — eu sunt sigur că acest Congres va cunoaște un mare succes. Dumnezeu să binecuvinteze Congresul Păcii dela Viena».

Asemenea cuvinte de salut au mai adresat Congresului:

Seicul Mohamed Al Ackmar (Siria); Dr. E. W. Barnes, episcop de Birmingham; Monseniorul Hipolite Costabile (Brazilia), protonotar apostolic, vicar de Sagé, fondatorul colegiului de Rosario la Porto Alègre; Canonul Maynard (Australia) și Reverendul C. E. Raven (Marea Britanie).

O deosebită impresie a făcut asupra Congresului mesagiul cultelor din țara noastră, semnat de toți conducătorii acestora, în frunte cu și din inițiativa I.P.S. Patriarh Justinian, Întâistătorul Sfintei Biserici Ortodoxe Române.

Acestea ar fi, în puține cuvinte, o parte din impresiile cu care oricare din participanți s'a întors dela acest mare Congres al Popoarelor pentru Pace dela Viena.

Intorcându-se în țările lor, participanții la Congres au făcut dări de seamă în fața celor care i-au trimis, despre lucrările Congresului, despre hotărârile Congresului, despre cele două istorice documente: Apelul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii și Mesagiul adresat guvernelor celor cinci Mări Puteri.

Milioane și milioane de oameni iau cunoștință de aceste hotărâri și cu toții sunt de acord cu ele.

Pentru noi, preoții, aceste hotărâri sunt un îndemn în plus ca să fim și mai activi în lupta pentru apărarea Păcii.

Este de reținut faptul că la Viena, dintre 65 slujitori, 20 erau din țările de democrație populară, restul de 45, din țările Occidentului. Aceștia venind la Viena au riscat situațiilor lor personale. Ei au venit aici împotriva dorinței guvernelor lor, care sunt vândute imperialismului american; ei au venit la Viena, trecând peste ordinele căpeteniilor lor religioase. Ei s'au dovedit a fi adevărați păstori, care își pun viața lor în primejdie, pentru ca păstorii lor să nu mai fie din nou victime ale războiului.

Dumnezeul Căruia îi slujim ne obligă să fim slujitori ai Păcii.

Exemplul acesta deasemeni ne este grăitor.

O datorie patriotică față de țara noastră, față de poporul nostru, care își construște o viață nouă, încă ne este un îndemn ca să fim alături de toți apărătorii Păcii în această mare și nobilă cauză a apărării ei.

Să difuzăm alături de ceilalți cetățeni, membri ai Comitetelor de Luptă pentru Pace, cele două documente ale Congresului, până în cele mai îndepărtate cămine ale parohiilor noastre. Să nu fie credincios al Bisericii noastre, care să nu cunoască și să nu fie adept cinstit al acestor sfinte hotărâri.

În predicile noastre, în discuțiunile noastre personale, dela om la om, în orice manifestare a noastră, să se vadă că noi, în mod cinstit, apărăm cauza păcii, cauza vieții.

Popoarele își iau în mâini soarta lor, și — cum spunea Marele Stalin — dacă ele își iau soarta lor în propriile mâini, pacea va fi salvată.

Pacea poate fi salvată!

Pacea trebuie salvată!

Pr. ALEXANDRU IONESCU

CONSFĂTUIREA PENTRU PACE A TUTUROR CULTELOR ȘI COMUNITĂȚILOR RELIGIOASE DIN REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA

La 5 Octombrie 1952, s'a ținut la Sofia, în sala festivă a Academiei de Științe, o conferință a conducătorilor și reprezentanților tuturor Bisericilor și comunităților religioase din Republica Populară Bulgaria, închinată luptei pentru apărarea păcii. După alegerea prezidiului — care a fost format din conducătorii tuturor cultelor — a luat cuvântul I. P. S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, locțiitorul de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare. I.P.S. Sa a propus ca toți participanții la Consfătuire să se roage câteva clipe, fiecare în graiul și credința lui, pentru biruința păcii în întreaga lume. După aceea, I.P.S. Mitropolit Chiril a arătat datoria ce revine oricărui om cinstit și oricărui credincios — indiferent de confesiunea sa — de a lupta pentru apărarea și consolidarea păcii pe pământ, și a subliniat scopul nobil și sfânt, pe care-l are Consfătuirea conducătorilor și reprezentanților cultelor din Republica Populară Bulgaria, — consfătuire menită să asigure o participare și mai activă a clerului și credincioșilor la lupta de apărare a păcii.

A luat apoi cuvântul I.P.S. Climent, Mitropolitul de Stara Zagora, care a prezentat un documentat raport intitulat «Religia în apărarea păcii». I. P. S. Sa a arătat că astăzi o mare primejdie amenință omenirea. «Numele acestei primejdii este războiul», — a spus I. P. S. Mitropolit Climent.

«In decursul istoriei milenare a omenirii, au izbucnit mereu războaie, în toate colțurile pământului. Și nicio stihie a naturii, nici seceta, nici focul, nici apele revărsate, n'au pricinuit distrugerii atât de grave și de cumplite în viața oamenilor, ca războaiele.

Dela sângele vărsat pentru întâia oară de Cain, ucigașul fratelui său, și până în zilele noastre, pământul a fost și este neconținut udat cu sânge omenesc. Războiul a secerat milioane de ființe omenesti; el e stihia distrugerii și a suferințelor fără de margini. Tezauri neprețuite ale creației culturale, monumente strălucite ale progresului omenesc, sunt transformate în scrum și cenușe de focul sălbatec și nimicitor al războiului».

«Desvoltarea gândirii și progresul realizat de omenire în atâtea domenii, nu numai că nu au restrâns această stihie distrugătoare, ci dimpotrivă, au făcut-o și mai nimicitoare. Iată cel mai tragic paradox al civilizației omenesti.

«Dar de unde vine această primejdie pentru omenire? Care sunt cei care, astăzi, doresc războiul, când întreaga lume încă n'a putut uita grozăviile prin care a trecut în cel de al doilea măcel mondial, care abia s'a terminat? Doresc războiul și-l pregătesc, fără nicio sfială, numai cei ce trag folcose de pe urma lui; numai cei care trăiesc în lumea capitalismului hrăpăreț și nesățios; numai cei care, în setea lor după bogăție și dominație mondială, sunt gata să scalde iarăși pământul în sânge și lacrimi; numai cei care folosesc descoperirile științei spre a făuri arme nimicitoare, cei ce pun rezultatele cercetărilor științifice în slujba distrugerii și nimicirii omului, nu în slujba creației pașnice».

În continuarea cuvântării sale, I. P. S. Mitropolit Climent a arătat că armele pregătite de imperialiștii instigatori la războaie — cum sunt: bomba atomică, bomba cu hidrogen, arma bacteriologică, etc. — sunt arme barbare destinate distrugerii oamenilor pașnici, femeilor, copiilor și bătrânilor fără apărare.

Vorbind apoi despre «Mișcarea mondială pentru apărarea păcii și participarea Bisericii Ortodoxe la această mișcare», — I. P. S. Mitropolit Climent a făcut o documentată expunere asupra creșterii neîncetate a mișcării partizanilor păcii, din 1948, când s'a ținut Congresul intelectualilor dela Vroclaw, și până în prezent, subliniind amploarea pe care a luat-o această mișcare în lumea întreagă.

«În această mișcare pentru pace — a spus vorbitorul — ia parte activă și Biserica Ortodoxă. Încă din 1948, în urma inițiativei Sanctității Sale Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, s'a ținut la Moscova o Consfătuire panortodoxă, la care au luat parte și reprezentanții Bisericii Ortodoxe Bulgare. În chemarea adresată creștinilor din lumea întreagă, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe au spus, printre altele: «Noi întindem mâna tuturor celor care doresc ca omul să fie frate nu fiară pentru aproapele său, și propunem să ne unim frățeste strădanile noastre, pentru a slăbi pe cei ce pun la cale o nouă catastrofă, pe slujitorii forțelor întunericului, pentru care marile principii ale dragostei creștine și ale frăției și-au pierdut de mult orice înțeles». Putem spune că, dacă Congresul intelectualilor dela Vroclaw, ținut în Aprilie 1948, a fost prima manifestare a partizanilor păcii, — chemarea Bisericilor Ortodoxe, întrunite în Consfătuirea panortodoxă dela Moscova, în Iulie 1948, este primul semnal adresat conștiinței creștine din lumea întreagă, pentru lupta comună și organizată, împotriva războiului, împotriva celor ce-l pregătesc..

Bisericii Ortodoxe Ruse îi aparțin și alte multe inițiative în slujba apărării păcii. Această acțiune hotărâtă, desfășurată de Biserica Ortodoxă Rusă în apărarea păcii a fost recunoscută și apreciată de opinia publică mondială. Unul din cei mai de seamă ierarhi ai ei, Mitropolitul Nicolae al Crutiței și Colomnei, — care în Mai 1952 a fost oaspetele Bisericii Ortodoxe Bulgare și a ținut la Sofia și Plovdiv două strălucite cuvântări asupra dezvoltării Mișcării Mondiale pentru Pace, — a fost ales membru activ în Consiliul Mondial al Păcii.

Prin participarea sa la Consfătuirea Panortodoxă dela Moscova, Biserica Ortodoxă Bulgară s'a alăturat încă dela început acțiunii mondiale pentru apărarea păcii. De atunci și până în prezent, ea a sprijinit sincer și activ cauza păcii. Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Plovdivului, Chiril,

locțiitorul de președinte al Sfântului Sinod, este membru activ în Comitetul Național pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Bulgaria încă dela înființarea lui, iar P.S. Episcop Iona, secretarul Sfântului Sinod, ca membru al delegației bulgare și ca reprezentant al Bisericii a luat parte la cel de al doilea Congres Mondial al Păcii dela Varșovia.

I.P.S. Mitropolit Climent a înfățișat apoi contribuția adusă de Biserica Ortodoxă Bulgară cauzei păcii, prin participarea clerului și credincioșilor săi la acțiunile organizate de Comitetul Național Bulgar pentru apărarea păcii. Vorbitorul a amintit conferințele eparhiale ale clerului, care au avut loc în primăvara și vara anului 1950, — conferințe în cadrul cărora preoțimea ortodoxă bulgară, în frunte cu Episcopii și Mitropoliții săi, s'a angajat să lupte cu hotărîre pentru apărarea păcii, împotriva instigatorilor la război. El a subliniat apoi momentele mai de seamă din activitatea desfășurată de Biserica Ortodoxă Bulgară în slujba păcii, fie prin pastoralele Sfântului Sinod și Episcopilor eparhioți, fie prin sprijinul pe care preoțimea și credincioșii ortodocși bulgari l-au dat Mișcării Partizanilor Păcii, și a scos în lumină participarea reprezentanților Bisericii Ortodoxe Bulgare la consfătuirile religioase ce au avut loc la Moscova, la Lučacevița (Cehoslovacia), etc.

«Problema apărării păcii — a spus I.P.S. Mitropolit Climent — preocupă în chip deosebit pe toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Bulgare: arhierii, preoți, frați și surori din mănăstiri; în slujbele religioase ei se roagă pentru pace și îndeamnă pe credincioși să sprijine activ lupta pentru apărarea păcii. Prin însăși misiunea ei, Biserica Ortodoxă este vestitoare a păcii; ea se roagă în fiecare zi pentru pacea dinlăuntru — pacea din sufletul omului — și pentru pacea din afară — pacea dintre oameni și popoare, pacea lumii întregi. Intreaga sfântă slujire a Bisericii este o neîncetată propovăduire a păcii».

Vorbind apoi despre «Participarea celorlalte Biserici și culte religioase la lupta pentru Apărarea Păcii», I.P.S. Mitropolit Climent a arătat cât de mult a sporit în ultimii doi ani, numărul clericilor de alte confesiuni, din lumea întreagă, care s'au alăturat Mișcării Partizanilor Păcii.

Clerul catolic din Polonia, urmând îndemnul conștiinței sale creștine, s'a alăturat dintru început Mișcării Mondiale pentru Apărarea Păcii. Ceva mai târziu și Episcopatul catolic polonez s'a pronunțat în favoarea Apelului dela Stockholm, pe care l-a socotit un factor fundamental pentru reglementarea pașnică a problemelor internaționale. Același lucru l-au făcut și episcopii catolici din Ungaria.

Pentru interzicerea totală a armei atomice s'au pronunțat deasemenea, cardinali și arhiepiscopi din Franța. Ei au declarat:

«Noi rugăm pe conducătorii de state, asupra cărora apasă acum o mare răspundere, să nu se lase ademiniți a folosi această armă a distrugerii și să facă tot ce este posibil ca, prin eforturi comune, să se ajungă la interzicerea folosirii ei».

Reprezentanți ai diferitelor comunități religioase din S.U.A. au condamnat în unanimitate ordinul dat de președintele Truman pentru fabricarea bombei cu hidrogen. Ei au declarat că o astfel de hotărîre nu poate găsi niciun fel de justificare morală.

Comitetul Executiv al Consiliului Federal al Bisericilor creștine din America, având aproape 30 milioane de protestanți, s'a declarat împotriva bombei cu hidrogen, iar 2000 de preoți protestanți din Columbia au declarat că fabricarea bombei cu hidrogen este potrivnică sentimentelor tuturor creștinilor.

Bisericile Presbiteriană și Metodistă au cerut guvernului american să intre în tratative pentru încheierea unui acord internațional, prin care să se interzică fabricarea bombelor atomice și cu hidrogen. Deasemenea Congresul a 17 organizații protestante americane a adresat un apel Bisericilor din lumea întreagă, chemându-le să ceară guvernelor lor să fie de acord pentru convocarea unei ședințe plenare a Organizației Națiunilor Unite, sau pentru convocarea unei conferințe mondiale, în care să se examineze nu numai problema interzicerii armei atomice, dar și aceea a accelerării dezarmării generale.

Cu același entuziasm sprijină lupta pentru pace și protestanții din Europa. Bisericile Lutherană și Reformată din Ungaria, care au aprobat Apelul dela Stockholm, au chemat pe toți frații lor creștini din diferite țări din Europa, să-și facă datoria de creștini, activând pentru apărarea păcii. Pastorul Ottmar Müller din Germania apuseană s'a adresat clericilor tuturor cultelor, chemându-i să folosească toată puterea credinței lor, toată puterea învățaturii creștine, toată încrederea de care se bucură în parohiile lor, toată autoritatea și întreaga înrâurire a Bisericii pentru lupta activă de apărare a păcii. Pastorii protestanți din Elveția au împărtășit deasemenea grija ce a cuprins popoarele și au condamnat, pe lângă folosirea armei atomice, și orice încercare de agresiune.

Consiliul Bisericilor Protestante engleze, organizația protestantă «Crucea albastră» din Belgia și Biserica Metodistă din Polonia au sprijinit Apelul dela Stockholm și au îndemnat pe credincioșii lor să-l semneze.

Dând urmare acestui Apel, un grup de fruntași protestanți din Franța au declarat: «Suntem convinși că devotamentul nostru față de Evanghelia lui Hristos va ridica MĂINE probleme noi. Iar ASTĂZI, răspunzând la acest Apel, ne obligăm să depunem eforturi zi de zi spre a folosi și cea mai mică posibilitate pentru consolidarea păcii și împăcarea oamenilor».

Apelul dela Stockholm pentru salvarea omenirii de pericolul bombei atomice a pus în mișcare aproape întreaga lume creștină și a găsit un călduros sprijin și la creștinii din China, Japonia, Noua Zeelandă, Canada și țările scandinave. În Orientul apropiat a avut un puternic răsunet apelul Mitropolitului Bisericii Ortodoxe din Liban — Ilie Karam — și acela al șefului Bisericii maronite, Patriarhul Antonie-Petre Arida.

Nu stau nepăsători față de cauza păcii nici credincioșii celorlalte religii. Din cuprinzătorul și documentatul raport prezentat de I.P.S. Mitropolit Nicolae, la conferința cultelor și comunităților religioase din U.R.S.S. — din Mai 1952 — aflăm amănunte îmbucurătoare asupra acțiunii pentru pace a comunităților religioase necreștine. În timpul strângerii semnăturilor pe Apelul dela Stockholm, evreii din diferite țări au intrat în masă în rândurile partizanilor păcii și au cerut interzicerea armei atomice. Rabinul Franței, de exemplu, în August 1950, a declarat că Apelul dela Stockholm, care cere apărarea oamenilor de distrugerea în masă, corespunde dorințelor seculare ale poporului israelitean. Tot în același

timp, rabinul-șef al Poloniei a adresat un apel către evreii din întreaga lume, cerându-le să se unească în lupta împotriva oricărui fel de provocare militaristă. «Fie ca glasul nostru — a spus el — să se unească cu glasul milioanei de oameni, care se ridică în apărarea păcii și într-o simțire vestesc porunca sfântă: SĂ NU UCIZI!».

La lupta pentru Apărarea Păcii participă, deasemenea, și populația musulmană din Siria, Liban, Algeria, Egipt, Pakistan și din celelalte țări din Răsărit. Unul din reprezentanții de seamă ai clerului superior musulman din Siria, Seih ed-Din Zaim, pe timpul celui de al doilea Congres Mondial al Păcii scria: «Noi, partizanii păcii și ai credinței, vom lupta cu hotărâre împotriva oricărei ideologii, care duce la război. O mare răspundere cade asupra oamenilor religioși și oamenilor științei: ei sunt datori să trezească conștiința popoarelor, să le arate cât de păgubitoare sunt consecințele războiului».

În prezent, Seih ed-Din Zaim face parte din Consiliul Mondial al Păcii, în care reprezintă popoarele musulmane din Orientul mijlociu.

Mișcarea pentru Pace este larg sprijinită și de adepții budismului. Clerul din Mongolia, insula Ceylon, Birmania și din celelalte țări ale Asiei răsăritene, împreună cu credincioșii, participă activ la lupta pentru apărarea păcii, sprijinind hotărârile Consiliului Mondial al Păcii. Iată cum credincioșii și conducătorii lor din lumea creștină și necreștină, din afara țării noastre, participă în această operă măreață, care este lupta mondială pentru pace».

Vorbind apoi despre atitudinea pe care o au față de cauza păcii, cultele religioase din Republica Populară Bulgaria, I.P.S. Mitropolit Clement a spus:

«Biserica Cătoolică, Bisericele Evanghelice, Biserica Armeano-Gregoriană, comunitatea religioasă musulmană, comunitatea religioasă mozaică și celelalte grupări religioase din țara noastră, au răspuns la chemarea Comitetului Național pentru Apărarea Păcii, de a se sprijini acțiunea de strângere de semnături pe Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri. Prin chemări speciale și prin pastorale, toate cultele au îndemnat pe credincioși să participe activ la lupta pentru Apărarea Păcii. Au fost organizate, deasemenea, adunări și conferințe, în cadrul cărora s'au lămurit țelurile Mișcării Mondiale a Partizanilor Păcii. Trebuie arătat în chip deosebit că numeroși credincioși au luat parte la conferințele pe care le-a organizat comunitatea musulmană în orașele Cărdjeali și Colarovgrad. Bisericele Cătoolică și Protestantă au organizat, la rândul lor, zile speciale de rugăciune și predică pentru pace.

O disonanță regretabilă în această unitate de vederi și de acțiune a cultelor religioase dela noi, în chestiunea apărării păcii, o constituie acțiunea de spionaj și complot, descoperită în timpul din urmă, a unui grup de clerici și mireni cătoolici. Mărturisirile inculpaților arată în chip neîndoielnic care au fost cercurile și locurile din care au primit inspirații acești trădători. Sunt aceleași cercuri care în trecut au inspirat grupul pastorilor evanghelici dela noi, ca și toate manifestările de acest gen din țări cu democrație populară, — cunoscuta agentură a spionașului străin.

Din nefericire, în acest caz, instigațiile vin și dintr'un alt loc: Vaticanul. Vaticanul a urmărit întotdeauna să cucerească puterea lumească

și s'a ocupat de rezolvarea problemelor politice. El este și astăzi centrul de intrigi politice și complicațiuni internaționale. Se știe că pe lângă Vatican sunt acreditate misiuni diplomatice din 40 de țări. Acest lucru este contrar spiritului învățaturii lui Hristos, și noi, ca reprezentanți ai credinței, nu putem să nu condamnăm această acțiune a Vaticanului, a spionilor și inspiratorilor lor, ca fiind antinațională și anticreștină. Așa gândește și așa simte majoritatea credincioșilor catolici de la noi și din străinătate. Din această cauză ei, cu toată interdicția Vaticanului, participă activ la acțiunea de salvare a păcii.

Toate acțiunile diferitelor culte din țara noastră, aduc de sigur un aport de seamă cauzei păcii. Dar, trebuie să recunoaștem, că săvârșite independent una de alta, ele pierd mult din forța lor morală», a spus I.P.S. Mitropolit Climent.

În continuarea cuvântării sale, I.P.S. Mitropolit Climent a arătat că toate cultele religioase din Republica Populară Bulgaria au simțit nevoia coordonării acțiunilor lor, pentru a da un și mai mare avânt luptei sfinte pentru cauza menținerii și consolidării păcii. I.P.S. Sa a vorbit apoi despre conferința reprezentanților Bisericii Ortodoxe, ai Bisericii Catolice, ai Bisericilor Evanghelice: baptistă, metodistă, penticostalistă și adventistă, ai Bisericii Armeano-Gregoriene, ai comunităților mozaică și musulmană, care a avut loc la 12 Aprilie 1951, în orașul Plovdiv. Cu acest prilej, conducătorii cultelor participante la Conferință au votat o rezoluție, prin care, condamnând pe noii uneltitori la război, cheamă pe toți credincioșii să semneze apelul Consiliului Mondial pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri, aducând astfel contribuția lor la lupta pentru apărarea păcii, pentru progresul și prosperitatea omenirii.

Arătând că o asemenea inițiativă nu a fost reluată și în alte orașe ale țării, cum s'ar fi convenit, I.P.S. Mitropolit Climent a spus: «Și în această privință un exemplu minunat ni-l dă tot Biserica Ortodoxă Rusă, care slujește cu multă râvnă cauzei păcii mondiale. Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, în strălucitul său raport despre cauza păcii, pe care l-a ținut la Sofia, a avut cuvinte entuziaste despre Conferința diferitelor culte din Uniunea Sovietică, ținută în luna Mai 1952, la Zogorsk, în apropiere de Moscova. Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, în dorința de a uni strădaniile Bisericilor creștine și ale comunităților religioase din Uniunea Sovietică, pentru consolidarea păcii în lumea întreagă, a propus acestora din urmă să se întrunească și să examineze împreună măsurile privind Apărarea Păcii. La această invitație au răspuns și și-au trimis reprezentanți 28 Biserici și comunități religioase. La conferință au fost invitați și reprezentanți ai cultelor din străinătate».

I.P.S. Mitropolit Climent a făcut apoi o scurtă expunere asupra lucrărilor Conferinței și a insistat asupra apelurilor adresate către Consiliul Mondial al Păcii și către toate comunitățile religioase din lume și asupra mesajului trimis de participanții la Conferința Generalissimului Stalin, marele stegar al Luptei pentru Pace.

Lucrările acestei Conferințe istorice — a spus în continuare I.P.S. Mitropolit Climent —, marchează o epocă nouă în relațiile dintre diferitele culte din U.R.S.S. și vădese în chip special o atitudine nouă față de problema păcii. Deosebite în credință, cultele se unesc în numele unui bun

dial? Numai așa vor putea fi apărute mamele copiilor și casele lor. Și bucuria va străluci atunci mereu în ochii copiilor de pretutindeni!...

Iată ceea ce nu gândesc îndeajuns și ceea ce și mai puțin fac Bisericele și comunitățile religioase din S.U.A. și din celelalte țări apusene. Cine altul, dacă nu noi, oamenii religiei, trebuie să le reamintim și lor datoria pe care o avem cu toții: să luptăm din toate puterile pentru salvarea omenirii de nenorocirea cea mai mare — războiul!... Să le spunem că, lucrând pentru pace, înseamnă să nu permitem ca, copiii noștri să aibă soarta micului coreean Kang Suk și a altor mii de copii ca și el; înseamnă să apărăm viața, fericirea și bucuria celor din jurul nostru și a milioanele de oameni din lume, pe care un război îi va lipsi fără îndoială de toate acestea.

Pacea este necesitate fundamentală, absolută pentru viața omului. Numai în pace plugarul muncitor își ară liniștit ogorul și seamănă sămânța pentru pâinea cea nouă; numai în pace înfloresc câmpiile și se coc grânele; numai în pace coșurile fabricilor înscriu pe cerul senin, cu fumul lor, progresul economic al popoarelor; numai în timp de pace mamele se pot bucura de pruncii lor; numai în timp de pace copiii se pot juca în voie și pot crește voinici și sănătoși; numai în timp de pace bucuria înfloresc chipurile oamenilor muncii. Cu un cuvânt, numai în timp de pace există viață, libertate, bună-stare și fericire pentru oameni.

Vorbind apoi despre uriașa desvoltare pe care a luat-o Mișcarea pentru Apărarea Păcii în lumea întreagă și despre sarcinile ce stau astăzi în fața oricărui om care iubește pacea și înțelege să lupte pentru menținerea și consolidarea ei, I.P.S. Mitropolit Climent a spus:

«Sentimentul răspunderii în fața lui Dumnezeu și a conștiinței noastre; dragostea noastră față de aproapele și convingerea noastră fermă asupra necesității comuniunii spirituale între toți oamenii și toate popoarele de pe pământ, ne cheamă la o strădanie mereu sporită, la acțiune mai hotărâtă și mai rodnică pentru cauza sfântă a păcii.

Înainte de toate, noi trebuie să intensificăm activitatea noastră în scopul lămuririi tuturor credincioșilor din țara noastră asupra datoriei lor de a se strânge în frontul organizat și activ al luptătorilor pentru pace. Niciun adevărat credincios nu poate și nu trebuie să rămână în afara acestei lupte, în care se hotărăște soarta noastră a tuturor.

În grija noastră pentru apărarea păcii să nu uităm nici pe frații noștri de credință de peste hotare. Noi știm că și acolo, în alte țări, sunt oameni care gândesc ca și noi, care doresc pacea ca și noi. Mai știm că și acolo sunt oameni credincioși care nu doresc războiul. Dar și acolo, ca și la noi, nu toți participă direct și hotărât la lupta pentru pace. De aceea să folosim toate căile, prin care putem intra în legătură cu ei, pentru a-i chema la rezistență activă împotriva pregătirilor de război. Roade îmbelșugate se vor obține în această luptă dacă ea se va duce, la noi și în lumea întreagă, de către toți credincioșii laolaltă, indiferent de deosebirile de credință dintre ei. A venit timpul când noi, oamenii religiei, trebuie să cău-

tăm nu ceea ce ne desparte, ci ceea ce ne unește. Războiul este un pericol pentru întreaga omenire. Pacea este un bun suprem pentru toți oamenii din lume. În fața acestui pericol comun — războiul — și în numele acestui bun comun al omenirii — pacea — noi toți trebuie să ne unim și s'o apărăm până la biruința deplină a păcii asupra războiului, până la triumful binelui asupra răului.

Pe această cale, noi putem și trebuie — cu sentimentul admirației celei mai adânci — să luăm întotdeauna exemplul dela Biserica Ortodoxă Rusă, care în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, în zilele celor mai grele încercări pentru poporul rus, și-a ocrotit fiii ca o adevărată mamă: ea îi întârea sufletește, creștea în inimi dragostea de patrie, îi însuflețea fără încetare în lupta împotriva sălbatecului cotropitor, care nu cruța nici pe bătrâni, nici pe copii. Biserica depunea grijă părintească față de toți ostașii răniți, ușura viața celor care rămăseseră în pământurile rusești ocupate vremelnice de dușman. Acest sprijin nețărmurit al Bisericii în Războiul pentru Apărarea Patriei a fost recunoscut și prețuit în chip deosebit atât de popor cât și de conducătorii Uniunii Sovietice.

Trăind grozăviile războiului trecut, alături de poporul său, Biserica Rusă s'a alăturat cu toată forța sa morală luptei pentru Apărarea Păcii. De aceea ea își îndreaptă glasul cu atâta tărie către toate Bisericile și comunitățile religioase din toate țările de pe pământ, către toți oamenii cinștiți, chemându-i să sprijine cauza păcii.

Și noi, păstori și credincioși, nu putem și nu trebuie să rămânem indiferenți față de ceea ce se petrece în lume, pentru că o astfel de indiferență este egală cu o trădare dela datoria și chemarea noastră. Noi, oamenii credincioși, nu putem și nu trebuie să tăcem față de cele ce se săvârșesc înaintea ochilor noștri.

În anii din urmă suntem martorii unor manifestări, care ne arată clar de unde vine pericolul unui nou război.

În Uniunea Sovietică, în țara noastră și în celelalte țări de democrație populară, toată lumea este preocupată de victoriile dobândite în timpul muncii pașnice și constructive; este preocupată de secerișul bogat de pe ogoarele mănoase.

În țările capitaliste se fac pregătiri pentru un altfel de seceriș. Acolo nu se fabrică seceri și pluguri, ci săbii și arme ucigătoare; iată pentru ce fel de seceriș îngrozitor se fac pregătiri acolo! Dar câți oare vor vedea sfârșitul acestui seceriș?!

În fața noastră, a conducătorilor feluritelor comunități religioase, se ridică porunca sfântă a credinței și conștiinței: să exprimăm cu hotărâre voința noastră de pace, față de cei de care depinde înlăturarea războiului. Țara noastră e mică; glasul nostru este slab; dar, unind voința și glasul nostru cu voința și glasul tuturor credincioșilor, a tuturor oamenilor de bună credință din lume, ele vor căpăta o putere uriașă.

Noi putem și trebuie să sprijinim propunerile Consiliului Mondial pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri. Ca bază

pentru acest Pact, să se accepte principiul conviețuirii pașnice a diferitelor sisteme: fiecare popor să fie liber a-și alege modul de viață pe care-l socotește mai bun pentru el.

Noi putem și trebuie să cerem ca aceste Mari Puteri să aleagă calea rezolvării pașnice a problemelor care astăzi separă omenirea.

Noi trebuie să osândim sădirea artificială în suflete a urii și neîncrederii între oameni și popoare; să osândim acțiunile acelor Biserici și comunități religioase, care — într'un mod sau altul — intensifică psihoza războiului.

Noi trebuie să luptăm pentru a face să dispară odată pentru totdeauna iluzia că războiul este un rău inevitabil; că el este mijlocul de rezolvare a problemelor mondiale».

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Climent și-a încheiat cuvântarea spunând: «Să fim fericiți că prin această Consfătuire a noastră, noi aducem o contribuție la măreața cauză a Apărării Păcii. Să fim convinși că Dumnezeu va binecuvânta strădaniile depuse în slujba păcii de către toți oamenii cinștiți din lume și că pacea — asemenea soarelui luminos din dimensiunile senine — va vesti în curând omenirii ziua biruinței dreptății sociale și a frăției între oameni și popoare».

*

După documentata expunere a I.P.S. Mitropolit Climent, a luat cuvântul academicianul Gheorghe Nadjacov, președintele Comitetului Național Bulgar pentru Apărarea Păcii, care a salutat pe participanții la Conferință și a evidențiat contribuția de seamă pe care Bisericile o aduc în lupta pentru Apărarea Păcii.

Conferința a fost de asemenea salutată de preoții Bisericilor Ortodoxe Rusă și Română din Sofia și de reprezentantul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace.

Au luat apoi cuvântul reprezentanții celorlalte culte religioase din R.P. Bulgaria. Astfel, Muftiul Achif Osmanov, conducătorul cultului musulman, a făcut o impresionantă paralelă între viața liberă pe care o trăiește populația musulmană în R.P. Bulgaria și condițiile grele, de robie și mizerie, în care trăiesc frații lor din Turcia, vândută de cârmuitori imperialiștilor instigatori la războaie. El și-a încheiat cuvântarea subliniind sinceritatea cu care populația turcă din R.P. Bulgaria luptă pentru apărarea păcii, alături de poporul bulgar, cu care trăiește în frăție.

Cuvinte înflăcărâte de îndemn către credincioșii lor, de a lupta și mai intens pentru triumful păcii pe pământ, au rostit și conducătorii altor culte: rabinul-șef al cultului mozaic, președintele Uniunii Bisericilor Evanghelice, președintele Cultului adventist de ziua 7-a, președintele Cultului Adventist-Reformist, reprezentantul Bisericii Armeano-Gregoriene, președintele Cultului Baptist, președintele Consiliului Suprem al Bisericilor Metodiste, președintele Cultului Penticostal și reprezentantul Bisericii Catolice.

Ei au adresat apoi o chemare către credincioși și au trimis o telegramă Președintelui Consiliului de Miniștri al R.P. Bulgaria, în care au arătat

că clerul și credincioșii de toate confesiunile sunt însuflețiți de o dragoste fierbinte față de Patrie și de hotărîrea fermă de a sprijini acțiunile Frontului Mondial al Luptătorilor pentru Pace.

Cuvântul de închidere a Consfătuirii interconfesionale a fost rostit de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Chiril al Plovdivului, locțiitorul de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe din R.P. Bulgaria.

In urma hotărîrilor adoptate la această Consfătuire, clerul și credincioșii tuturor Bisericilor și comunităților religioase din R.P. Bulgaria au pornit cu și mai mult avânt la luptă pentru cauza sfântă a Apărării Păcii între oameni și popoare.

I. IUFU

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

ÎN ŢARĂ.

DESCHIDEREA CURSURILOR DE ÎNDRUMARE PASTORALĂ ŞI SOCIALĂ PENTRU A XV-a SERIE DE PREOŢI

Miercuri 14 Ianuarie 1953, a avut loc la Institutul Teologic de grad universitar din Bucureşti, festivitatea deschiderii cursurilor de îndrumare pastorală şi socială pentru cea de a XV-a serie de preoţi cursişti.

La festivitate au luat parte: P. S. Antim, Episcopul Buzăului, delegat al Înalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian, P. S. Episcop Antim Târgovişteanu, Vicar Patriarhal, P. S. Episcop Theoctist Botoşăneanu, Vicar Patriarhal şi Rector al Institutului Teologic din Bucureşti, P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicar al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureştilor, P. C. Pr. Ioan Găgiu, Directorul Administraţiei Patriarhale, Prea Cucernici Preoţi Consilieri Patriarhali şi Eparhiali, corpul profesoral al Institutului Teologic din Bucureşti şi preoţii cursişti.

Festivitatea a fost deschisă de P. S. Episcop Theoctist Botoşăneanu, Vicar Patriarhal şi Rector al Institutului Teologic, care a rostit următoarea cuvântare:

Prea Sfinţia Voastră,
Prea Cucernici Părinţi Consilieri,
Prea Cucernici şi Domnilor Profesori,
Cucernici Părinţi Cursişti,

In aceste zile de început de an, iată-ne strânşi laolaltă, sub oblăduitoarea cupolă a Institutului nostru, unde prin purtarea de grijă a Sfântului Sinod şi sub nemijlocita îndrumare a Înalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian, arde candela vie a învăţaturii drepte-credinţe a Bisericii lui Hristos. In cele 14 serii, rânduri-rânduri, slujitorii sfintelor noastre altare ortodoxe au trecut pe aici, spre a lua «lumină din lumină» din această candelă pururea nestinsă, ca s'o împărtăşească apoi tuturor ce au trebuinţă de dânsa.

Dar, începând cuvântul nostru de deschidere, nu putem să nu ne întoarcem gândul cu patru ani în urmă, când într'un cadru de mare entuziasm, care depășea atmosfera de solemnitate legată de asemenea împrejurări, avea loc prima deschidere a cursurilor de îndrumare, pentru prima serie de 400 de preoți, și când Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, exprimând bucuria obștească a Bisericii strămoșești, spunea: «Plină de bucurie este astăzi inima mea, fără de margini este fericirea ce se revarsă peste sufletul meu, iar buzele mele nu o pot mărturisi, decât prin graiul cel nepieritor al Psalmistului: «Mă bucur că Domnul a auzit glasul meu și rugăciunea mea, că a plecat spre mine urechea Sa» (Ps. 114,1-2). Pentru că într'adevăr astăzi Dumnezeu împlinește una din vechile și arzătoarele dorințe ale Sfintei noastre Biserici Românești, redându-i dreptul de a-și pregăti ea singură pe slujitorii altarelor, potrivit învățaturii, rânduielilor și nevoilor sale» («Biserica Ortodoxă Română» Nr. 1-2, Ian-Febr. 1949, p. 18).

Din acest citat, se pot ușor desprinde și temeuri pentru cursurile de îndrumare pastorală și socială. Căci într'adevăr, după cuvântul Mântuitorului nostru, nu suntem noi, preoții, oare, ucenicii Săi? Pe acești Ucenici ai Săi, pe Sf. Apostoli, întărindu-i cu puterea Sfântului Duh, de a sfinți, a conduce și a învăța, nu i-a numit «sarea pământului și lumina lumii»? «Să lepădăm de aceea toate lucrurile întinericului, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel și să ne îmbrăcăm în veșmântul luminii» (Rom. XIII, 12).

Slujitorii Domnului nostru Iisus Hristos trebuie să-L aibă pe El ca model, răspândind celor din jur numai lumină, ca o flacără care deși se consumă, nu încetează a lumina și a radia căldura binefăcătoare. Foarte mulți dintre preoții noștri se îndepărtaseră cu totul de această învățătură evanghelică, iar faptele și viața unora dintre ei erau străine de conținutul acestor cuvinte. Cine nu a înțeles până acum și cine nu va înțelege în viitor că acesta este sensul profund al slujirii la care ne-a chemat Domnul, că aceasta este taina biruințelor în împlinirea cu vrednicie a datoriei preoțești, acela nu va putea nădăjdui să audă vreodată cuvântul Stăpânului, după care însetează sufletele celor credincioși: «Bine slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Domnului».

Spre acest țel înalt, către această năzuință sfântă, se străduiesc să îndrepte gândurile și faptele preoțimii noastre ortodoxe toate dreptele hotărâri ce s'au luat în anii din urmă de Sfântul Sinod, sub îndrumarea înțeleaptă a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian. După cum vă este cunoscut, între acestea, un loc de cinste ocupă cursurile de îndrumare pastorală, care s'au dovedit a fi de un real folos, prin trezirea unui nou zel pastoral și prin însușirea cunoștințelor necesare pe care sunt dator să le aibă preoții dela orașe și sate, în calitatea lor de părinți sufletești ai credincioșilor și de cetățeni devotați ai Republicii Populare Române.

Roadele pe care le-au cules, în activitatea lor pastorală și misionară, toți cei care au avut prilejul să primească în inimile lor lumină dela aceste cursuri, vă sunt cunoscute desigur și Cucernicilor Voastre, care acum pășiți pragul Institutului nostru, spre a vă adăpa din același izvor nescecat al învățaturii noastre ortodoxe. Conferințele protopopești v'au dat tuturor posibilitatea să înțelegeți și rostul dar și foloasele pe care le

aduc aceste cursuri, izvorâte din nevoi simțite deopotrivă atât de conducerea superioară a Bisericii noastre, cât și de slujitorii Altarului. Din anul 1949 și până acum, munca plină de râvnă ce s'a depus aici, a dovedit și celor mai neîncrezători cât de necesară este pentru preot, neconținută legătură cu învățătura teologică, cu înțelepciunea și frumusețea scrierilor Sfinților Părinți, precum și cu o seamă de probleme legate de viață, dezbătute cu atâta competență în toate revistele noastre, de către profesorii Institutelor Teologice. Viața, prin curgerea ei fără de oprire pune fiecărui om mereu probleme noi și cere veșnic soluții noi. Învățătura Bisericii noastre Ortodoxe — singura călăuză pentru un slujitor al Altarului — ajută pe toți cei ce caută să deslege fără greșală toate problemele pe care viața în chip firesc le pune în față.

Preotul care s'a condus după cuvântul nerăstălmăcit al învățăturii ortodoxe, nu a greșit niciodată nici față de Biserica lui, și nici față de semenii săi. Au greșit numai aceia care s'au depărtat de farul călăuzitor al învățăturii evanghelice: au greșit acei care au avut deșertăciunea să creadă că înțelepciunea dumnezeescului cuvânt poate fi potrivită unor interese meschine, poate fi pusă în slujba unui mănunchi de asupritori și exploatați neîndestulați, care urăsc dragostea de viață și muncă a oamenilor și dorul de libertate al popoarelor.

Asemenea grave și dureroase răstălmăciri ale învățăturii creștine au fost și sunt cu puțință numai în acele suflete în care dragostea pentru Hristos și pentru Biserica Sa, este întunecată de patima slavei deșarte și a agonisirii nemuncite; numai în acele minți strâmte în care binele și fericirea tuturor sunt socotite mai prejos de binele și fericirea personală. Noi toți, ne putem da seama cât sunt de străine de dușul ortodoxiei astfel de rătăcirii.

În inimile noastre mai stărue și acum bucuria duhovnicească, pe care ne-a adus-o marele praznic al Nașterii Domnului. În sufletele noastre mai răsună și acum viersul colindărilor și cântarea îngerească, prin care se vestește lumii întruparea Mântuitorului... Și din acest luminos praznic, noi am putut desprinde că adevărata credință creștină — păstrată cu sfințenie de Biserica Ortodoxă — este religia vieții, a muncii și a păcii.

Este o religie a vieții, pentru că Mântuitorul a venit pe pământ «ca lumea viață să aibă»; este o religie a muncii, pentru că însuși Domnul nostru Iisus Hristos a spus: «vrednic este lucrătorul de plata sa»; este o religie a păcii fiindcă însuși Mântuitorul a venit să aducă «pe pământ pace și între oameni bună voire».

Iată, deci, că slujitor vrednic al lui Hristos și al Bisericii Sale nu poate fi decât cel ce slujește și apără viața, munca și pacea, prin toate faptele lui. Iar cursurile de îndrumare pastorală tind să ajute pe fiecare cleric să devină «slujitor al tuturor, frate și părinte al celor pe care-i păstorește pe căile ce duc către mântuire, și împreună ostenitor cu ceilalți semenii, pentru o viață mai bună și mai fericită a întregului nostru popor»¹).

1. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 7-9/1952.

Cucernici Părinți Cursiști,

Ne aflăm la începutul unui an nou, pe care cărmuitorii înțelepți ai Patriei noastre, Republica Populară Română, îl socotesc anul hotărîtor în împlinirea înainte de termen a planului întocmit pe cinci ani, care va contribui la înflorirea și consolidarea scumpei noastre Republici Populare și la așezarea pe temelii trainice a viitorului fericit al poporului nostru.

Cu un avânt fără precedent, poporul nostru muncitor a pornit din primele zile ale acestui an la muncă încordată. Zi de zi, pe acest uriaș front pașnic al muncii, se cuceresc biruințe mai de folos omenirii decât multele victorii sângeroase înregistrate de istoria lumii.

În cuvinte calde și luminoase, însuși Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a arătat de curând, că «în țara noastră s'au și făcut pași uriași spre asigurarea unei vieți noi și fericite. S'au înălțat și se înalță fabrici și uzine; se ridică uriașe hidrocentrale și termocentrale; se croește prin huma și piatra arsă a Dobrogei drum nou de ape între Dunăre și Mare. Ogoarele întinse și mănoase ale Patriei noastre rodesc bogat pentru îndestularea întregului popor, nu pentru trândăvia celor ce s'au închinat la vițelul de aur. Se zidesc școli și așezăminte de cultură, se zidesc spitale, clinici, dispensare, maternități, pentru apărarea sănătății poporului și pentru salvarea copiilor din ghiarele morții. Țara întreagă a devenit un vast șantier al muncii pașnice și constructive»²⁾.

Alături de întregul popor din Patria noastră participă cu toată înflăcărarea și hotărîrea, la această uriașă muncă, menită să asigure o viață îmbelșugată și fericită, și preoții și credincioșii Bisericii noastre. Din conștiința răspunderii ce apasă pe umerii săi de Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, au isvorît și întrebările pe care I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian le-a adresat tuturor slujitorilor altarelor, cu prilejul recentei consfătuiri a reprezentanților cultelor:

«Putem noi oare — a spus Inalt Prea Sfinția Sa — să lipsim dela marea bucurie pe care o vor trăi toți fiii poporului nostru, în ziua în care vor vedea aceste uriașe realizări ale minții și brațelor lor?

«Putem noi oare să văduvim inimile noastre de nespusa mândrie patriotică pe care o vor cunoaște toți cei ce au contribuit la transformarea Patriei noastre într'o grădină înfloritoare?»³⁾.

Iată întrebări limpezi pe care prin graiul Părintelui Bisericii noastre, ni le pune fiecăruia dintre noi conștiința noastră de slujitori ai Bisericii lui Hristos. Iată întrebări cărora va trebui să le răspundă fiecare dintre noi. Suntem încredințați că răspunsul tuturor va fi același cu cel pe care tot Întâistătătorul Bisericii noastre l-a dat: «Clericii Bisericii Ortodoxe Române nu pot nutri alte gânduri și alte nădejdi, decât acelea pe care le nutrește poporul în mijlocul căruia își desfășoară lucrarea lor; ei nu pot avea alt drum, decât drumul pe care merge poporul nostru»⁴⁾.

Pentru a transforma în faptă acest răspuns, care încălzește și inimile cucernicilor voastre — așa cum încălzește inimile tuturor slujitorilor alta-

2. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12/1952.

3. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12/1952.

4. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12/1952.

relor ortodoxe — veți găsi în prelegerile pe care le veți audia suficiente temeuri și frățești povățuiri.

Programa analitică întocmită de Sf. Sinod, înmănunchind probleme de doctrină și viață țintește către scopul esențial al acestor cursuri precizat dintru început «de a vedea în sfintele noastre altare preoți conștiinți de misiunea lor, iar în societate cetățeni devotați Statului și poporului»⁵⁾.

Din îndemnurile și pastoralele Sfântului Sinod, precum și din cuvântările Președintelui său, mai cu seamă, se vede cât preț se pune pe aceste cursuri de îndrumare misionară și socială. În orice împrejurare Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian nu încetează a arăta, profesorilor, studenților și tuturor preoților, ce înaltă și sfântă este misiunea preotească și cât de prețuit și iubit este acel preot care-și închină toate eforturile lui pentru a fi vrednic de această înaltă treaptă. Preotul, ca liturghisitor este investit cu cel mai mare dar, pe care Dumnezeu l-a hărăzit făpturilor Sale și pe care nu l-a încredințat nici îngerilor.

«Căci, ce fel de om trebuie să fie acela — se întreabă Sf. Ioan Gură de Aur — care este ambasadorul lui Dumnezeu pentru întreg poporul, și ce zic eu poporul? pentru toată lumea... și ca și cum preotului i s'ar fi încredințat tot universul, și ca și cum el ar fi tatăl tuturor, așa se apropie de Dumnezeu, rugându-se să fie stinse războaiele de pretutindeni, să înceteze turburările, rugându-se și pentru pacea tuturor și ca toate relele ce amenință pe fiecare, atât pe indivizi, cât și pe popoare, să fie repede îndepărtate»⁶⁾.

Iată ce rol mare are preotul, nu numai ca săvârșitor al Sf. Taine, ci chiar în toate fenomenele sociale, după marele Părinte bisericesc al secolului de aur al Bisericii noastre.

Pentru aceasta, centrul programei zilnice îl formează săvârșirea Sf. Liturghii, cu participarea tuturor cursiștilor, precedată de pregătirile sufletești cerute de pravilă. Timpul acesta, așa cum s'a mai spus și altădată, să însemneze pentru toți părinții cursiști un bun și binecuvântat prilej de trăire duhovnicească și de reculegere sufletească. Îndeplinind din conștiință acest lucru, ne vom împărtăși nu numai de darurile duhovnicești ale sfintei și dumnezeiești Liturghii, dar ne vom spori și forțele sufletești, ne vom înzestra cu puteri noi, în toate celelalte acțiuni de pastorație și de lucrare obștească.

Îndemnarea de a învăța, de a predica cuvântul Domnului, pe graiul și înțelesul dreptcredincioșilor, ca și deprinderea ortodoxă de cântare omofonă bisericească — mijloace atât de necesare și de eficace în pastorația preotului — alcătuiesc deasemenea puncte esențiale ale programei acestor cursuri.

Un număr însemnat de prelegeri zilnice, urmate de seminariile respective, la care se adaugă celelalte ore de seminarii speciale, de discuțiuni, cu participarea largă a cursiștilor, duc spre o cât mai temeinică și mai justă orientare a preotului în toate marile probleme ce frământă astăzi viața, sub toate aspectele ei.

Incredințat că pilda smochinului neroditor nu va avea aplicare la

5. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 1-2/1949, p. 20.

6. Sf. Ioan Hrisostom, *Despre preoție*, traducere, Craiova, 1941, p. 153.

Prea Cucerniciile Voastre, vă îndemn cu dragoste frățească să folosiți din plin zilele petrecute aici, în atmosfera duhovnicească a acestei vetre de lumină teologică, și să vă întoarceți la altarele pe care le slujiți cu hotărârea neclintită de a spori strădanile întru slujirea lui Hristos și întru sprijinirea năzuințelor sfinte ale poporului nostru, spre viața nouă pe care și-o clădește acum.

Incredințați suntem, deasemenea, că veți găsi și alte temeieri pentru a face să rodească în cugetele voastre sămânța cea bună a învățaturii evanghelice, care cu plinătate se seamănă aici.

Un astfel de temei îl constituie, de bună seamă, unitatea dovedită de sute de milioane de oameni din întreaga lume, în hotărârea lor fermă de a apăra pacea și a împiedeca deslănțuirea unui nou război mondial. «Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii», ținut de curând la Viena, a arătat tuturor cât de mult dorește omenirea pacea. Reprezentanții luptătorilor pentru apărarea păcii de pe întreg globul pământesc, oameni de cele mai felurite convingeri politice și credințe religioase, au declarat răspicat că popoarele sunt dornice de viață pașnică, sunt dornice să-și desfășoare munca lor în bună înțelegere între ele, și mai ales sunt hotărâte să stăvilească drumul unui nou război, spre care aleargă, amețiți de turbare, stăpâni de azi ai Americii și Angliei.

Apelul adresat de Congresul Popoarelor tuturor oamenilor iubitori de pace de pe pământ, de a-și spori eforturile lor în slujba apărării păcii, trebuie să însemne și pentru noi toți un îndemn de a porni la acțiune și mai vie, și mai hotărâtă, în cadrul Comitetelor de Luptă pentru Pace. Așa cum a spus Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian la Congresul Național pentru Apărarea Păcii: «De pe amvon, în cuvântări ocazionale, în rugăciuni obștești pentru pace, în îndemnurile și sfaturile duhovnicești de fiecare zi, preoțimea noastră își desfășoară sacra ei misiune de slujitoare a Păcii»⁷).

Această slujire a Păcii de către preoțimea noastră ortodoxă trebuie să ia un avânt și mai mare de acum înainte. Alături de întregul nostru popor, alături de toate popoarele pașnice din lume, preoțimea noastră trebuie să dovedească prin fapte că este într'adevăr slujitoare a Păcii, că este luptătoare dârză pentru apărarea vieții pe pământ, bunul cel mai de preț lăsat de Dumnezeu omului.

Și pentru activitatea aceasta sfântă și binecuvântată de Dumnezeu, Cucerniciile Voastre veți găsi sprijin și sfat prețios, în prelegerile ce se vor ține. Veți avea prilejul să vă incredințați singuri că cel ce lenevește în lupta de apărare a Păcii, nu are dreptul să se numească slujitor al lui Hristos; veți avea prilejul să înțelegeți și mai bine că nu poate fi nicio dovadă mai puternică, mai grăitoare de dragoste creștină pentru aproapele, decât lupta neșovăitoare pentru apărarea vieții lui.

Corpul profesoral al Institutului nostru, ca și cel administrativ, mereu încălzit de dragostea Sfântului Sinod și a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, se vor strădui ca și de această dată să se dovedească la înălțimea sarcinei de cinste ce li s'a incredințat. Rămâne, deci, ca și Sfințiile Voastre, Cinstiți Părinți, să voți și să știți a folosi din plin tot ce vi se oferă aici, pentru a putea fi adevărați ucenici și slujitori ai lui Hristos:

7. Revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12/1952.

slujitori vrednici ai altarelor, cetățeni devotați ai Patriei, sprijinitori ai muncii constructive a poporului nostru și luptători neșovăitori în marele front de apărare a păcii în lumea întreagă.

Convins că și Cucerniciile Voastre năzuți spre acest țel sfânt, spre ajungerea căruia aceste cursuri vă vor da un ajutor de mare preț, aducem cu toții mărturia caldei și respectuoasei noastre recunoștințe pentru grija părintească cu care Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian împreună cu Sf. Sinod a inițiat, organizat și îndrumază neîncetat toată activitatea ce se desfășoară aici. Condițiile optime în care se desfășoară acum activitatea noastră, sunt rezultatul dragostei de părinte cu care Inalt Prea Sfinția Sa înconjoară acest înalt așezământ de cultură teologică al Bisericii Ortodoxe Române.

«Credincioși adevărului, vom propăși întru toate» (Efes. IV, 15); acestea sunt gândurile și hotărârile noastre ale tuturor: preoți cursiști, profesori și îndrumători, și acest legământ, vă rugăm Prea Sfințite, a-l transmite Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh Justinian, căruia, în smerite rugăciuni, ne rugăm Bunului Dumnezeu să-i dăruiască mulți și fericiți ani, cu deplină sănătate, în fruntea Sfintei noastre Biserici.

Aducem, deasemenea, mulțumiri și cu acest prilej Ministerului Cultelor, pentru sprijinul și înțelegerea deosebită pe care a arătat-o ori de câte ori ne-am îndreptat pentru rezolvarea multor probleme ce se ridică în legătură cu funcționarea acestui Centru de îndrumare. Incredințăm Conducerea Ministerului Cultelor, de tot devotamentul și de toată dragostea noastră fierbinte față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, pentru înflorirea și înălțarea căreia vom depune toate eforturile.

Nu putem încheia, fără a vă exprima Prea Sfinției Voastre mulțumi-
rile tuturor celor prezenți, pentru osteneala de a veni și a prezida această
solemnitate, precum și pentru toată dragostea și deosebita atențiune cu
care urmăriți activitatea ce se desfășoară aici.

Cu acestea dorim tuturor spor la muncă.

*In numele preoților cursiști din seria XV-a, a vorbit P. C. Pr.
Alexandru Armașu, care a spus următoarele:*

Prea Sfințite Stăpâne, delegat al Inalt Prea Sfințitului și
Prea Fericitului nostru Patriarh,
Prea Sfințite Părinte Rector,
Prea Sfințite,
Prea Cucernici Părinți și Domnilor Profesori,

Bucuria ce am încercat, când fiecare am primit înștiințarea de a ne prezenta la cursuri, și entuziasmul cu care am răspuns la această chemare, venind aici, la datoria la care ne îndeamnă nu numai porunca autorității superioare, ci și glasul conștiinței noastre de apostoli în slujba lui Hristos și de cetățeni devotați ai scumpei noastre Republici Populare, arată cât de iubite și de dorite sunt de preoțime aceste cursuri de îndrumare.

Și aceasta, cu atât mai mult astăzi, când toți cunoaștem rostul și caracterul acestor cursuri, din munca plină de abnegație ce s'a desfășurat în acest Institut, cu cele 14 serii precedente de preoți cursiști. Fiindcă glasurile care au răsunat aici și au luminat, încălzit și întărit inimile și su-

fletele fraților preoți din seriile precedente, nu au rămas între aceste ziduri ci, prin grija părintească a Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, au răzbătut până în cele mai îndepărtate parohii din Patria noastră. Ele au ajuns până la fiecare dintre noi, prin revistele oficiale ale Sfintei Patriarhii, în care s'au publicat o mare parte din prelegeri; prin conferințele raionale protopopești, în care am prelucrat multe teme de actualitate, cu caracter social și teologic lămurite aici, cum și prin îndemnuri și povățuiri, primite de fiecare dintre noi.

Iar necesitatea acestor cursuri de îndrumare, pentru fiecare dintre noi, rezultă din datoria de a reconsidera «toată formația noastră intelectuală, morală și religioasă, debarasându-ne cu desăvârșire de toate prejudecățile opuse progresului general al omenirii, curățindu-ne de zgura oricăror păcate ale trecutului și conformându-ne cu strictete praxilelor vieții creștine, spre a putea atrage după aceea și pe credincioșii păstoriți de noi pe drumul luminos al creerii unei lumi mai bune, mai drepte și mai fericite în așezările ei obștești».

Suntem pe deplin încredințați că aceste cursuri ne vor ajuta ca în toate acțiunile pastorale și misionare, să fim permanent cu fața la realitatea socială prezentă.

Ceea ce vrem să subliniem cu entuziastă bucurie, este că seria noastră își începe cursurile sub semnul hotărîrilor luate de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ce s'a ținut la Viena, în Decembrie trecut. Dela acest Congres s'a făcut auzită, în toate colțurile lumii și în toate limbile pământului, dorința f'erbinte a tuturor popoarelor de a trăi în pace, de a înlătura pentru totdeauna războiul din viața internațională de a salva omenirea dela îngrozitorul cataclism pe care-l pregătesc imperia-liștii americano-englezi, «Irozii zilelor noastre», cum așa de expresiv îi numește Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh în Pastorală dată cu prilejul Praznicului Nașterii Domnului, din iarna aceasta.

Ne amintim și acum cât de du'os, dar în același timp cât de cutremurător, au răsunit în inimile și conștiințele noastre, ca și ale tuturor bunilor creștini, cuvintele într'aripate ale I.P.S. Sale din acea Pastorală: «...De doi ani și jumătate, Irozii vremii noastreucid fără milă femei, bătrâni și copii nevinovați prin satele și orașele Coreei, pe care le-au prefăcut în ruine... Mulți prunci fără de prihană au fost și sunt uciși la sânul mamelor, care încearcă să le facă din trupurile lor, scut împotriva fierului ucigător... Mulți prunci au simțit cum îngheață lângă ei, trupul mamei, care primise în locul lor, focul aducător de moarte... Dar Irozii de azi nu se mulțumesc numai cu măcelul din Coreea. Ei fac pregătiri și pun la cale planuri pentru a întinde focul peste tot pământul...».

Popoarele însă, care urăsc războiul din adâncul inimii lor: care iubesc libertatea iar nu robia; care doresc viața și nu moartea, au arătat la Viena hotărîrea lor de nestrămutat de a face totul pentru ca pacea să biruiască războiul, pentru ca viața să biruiască moartea.

Și noi, preoții, suntem pe deplin conștienți de înalta îndatorire ce ne-o incumbă însăși misiunea noastră, mai ales astăzi; iar cursurile acestea de îndrumare ne vor lumina calea și ne vor întări hotărîrea de a fi cei dintâi propovăduitori ai Păcii; de a aduce pe fiecare credincios al parohiilor noastre în uriașul front al luptătorilor pentru apărarea Păcii în lume, ajutând

astfel ca voința și hotărârile exprimate în Congresul Popoarelor dela Viena să devină în curând realitate.

De aceea, noi preoții cursiști, facem acum la început de drum nou, legământul acesta: Toate îndemnurile, pline de luminoasă și părintească povăț, pe care ni le va împărtăși Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh, în timpul celor două luni cât vom rămâne aici, cât și sfaturile și cunoștințele pe care le vom dobândi dela PP. CC. și D-nii Profesori ai acestui Institut, în acest răstimp, vor fi puse la inima noastră cu deosebită scumpătate. Ele vor constitui pentru noi un prețios tezaur, care va îmbogăți mintea și inimile noastre; vor fi faruri de puternică lumină, care ne vor călăuzi, fără greș, pașii, întru împlinirea misiunii noastre, în mijlocul poporului, după plecarea noastră de aici. Ne vor oțeli voințele și ne vor întări convingerea că nu este cauză mai înaltă, mai nobilă, mai sfântă, decât de a lupta, cu tot elanul, pentru pace și dreptate socială, pentru libertatea și fericirea poporului nostru muncitor, pentru întărirea, dezvoltarea și înflorirea Patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

A vorbit apoi P. S. Antim, Episcopul Buzdului, delegatul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care a spus următoarele:

«Cu deosebită bucurie am primit din partea I.P.S. Patriarh Justinian, Președintele Sfântului Sinod, însărcinarea să iau parte la deschiderea cursurilor celei de a XV-a serii a preoților programați, conform regulamentelor în vigoare, pentru îndrumarea misionară și socială.

Vă rog să-mi îngăduiți să dau expresiune gândurilor și reflexiunilor mele în legătură cu noile directive pe care preoțimea le primește la aceste cursuri, pentru realizări cât mai fecunde în câmpul apostolatului.

Trăim vremuri de adânci prefaceri sociale. Biserica nu poate sta indiferentă și nepăsătoare. Ea este o forță morală și nu poate să stea închisă în turnul ei de fildeș, izolându-se de forțele colective, care pregătesc destinele omenirii. Este adevărat că Evanghelia ne plasează în etern, dar eternul începe de aici de pe pământ. Biserica are menirea dată de Intemeietorul ei, ca să orienteze către un ideal divin, dar și uman totodată. Spiritul creștin se deșteaptă în contactul cu gravele probleme care se pun azi omenirii.

Viata nu poate fi circumscrisă în sufletul individului, tăindu-i toate relațiile sociale și pe cele cu adevărurile științifice sau critice curente. Aceasta ar duce la individualism sălbatic. Numai un misticism pasiv și de pură contemplație ar putea îndreptăți o atare aberație. Doctrina creștină bine înțeleasă, ne dă soluția psihologică și profetică a unei mântuiri nu numai personale și postume, ci a unei mântuiri sociale și actuale. Omul nu poate trăi decât ca organ al societății organizate. Sacrificiile sunt o bonificație echitabilă a serviciilor aduse societății.

«Nu este bine ca să fie omul singur pe pământ...». Dumnezeu a coordonat omul cu om. Societatea a devenit esențială omului. Deci, Dumnezeu nu l-a voit și nu l-a conceput pe om decât ca asociat. Omul complet, spontan și individual se supune interesului general. Biserica ne îndeamnă pe noi și pe toți credincioșii noștri să depunem pentru colectivitate nu ceea ce este partea dinafară a sufletului, ci însuși sufletul. Iubirea și solidaritatea

umană sunt ființiale creștinismului pozitiv. Morala Evangheliei se găsește adecvată utilității sociale. Iubirea de Dumnezeu aduce după sine și iubirea de oameni. Puterea iubirii este una prin natura ei. Odată intrată în sufletul omului, nu se poate să nu se întindă și să nu cuprindă totul. Devine astfel o putere generală a sufletului, o nouă formă a existenței, un nou suflet.

I.P.S. Patriarh Justinian a trasat cu deplină competență directivele Bisericii față de prefacerile sociale pe care le trăim. În opera I.P.S. Sale «Apostolat Social» se găsesc toate cele de trebuință pentru orientarea noastră. Să folosim metodic toate ocaziunile care ni se oferă, pentru aportul nostru moral la buna stare și prosperitatea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

În țara socialismului, marea noastră prietenă dela Răsărit, Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară se observă adevăratul progres social.

În țările imperialismului seva socială se epuizează. Prescripțiile lor cu privire la răul social sunt tot ceea ce poate fi mai vag. De aceea au adoptat o frazeologie mistică, căci în neputința de a împrăștia întunerecul, nimic mai ușor decât a-l sanctifica. Patosul mistic al noilor lor predicări, neologismele lor bizare, dicțiunea încordată și convulsivă dovedesc cu prisosință aceasta.

Suntem convinși că mântuirea este inseparabilă de buna stare în toate domeniile și sprijinim organizarea societății în care fiecare să aibă partea cea mai largă din fericirea pământească. Flora sentimentului religios nu se dezvoltă în gunoiul mizeriei.

Creștinul nu atinge statura desăvârșită a Mântuitorului, decât dacă se devotează fraților săi. Credincioșii noștri sunt o verigă activă din lanțul social și colaborează la binele public prin toate mijloacele.

În lupta pentru apărarea Păcii Biserica s'a înrolat cu tot devotamentul ei și cu un viguros entuziasm. Pacea nu este o chestiune accesorie. Ea este o problemă care primează pe toate celelalte. Războiul nu este un fenomen normal. Ororile nemai pomenite ale atrocităților pe care le săvârșesc imperialiștii în Coreea, ruinile și foametea ne fac dovadă că războiul nu poate fi socotit decât ca un obiect de dispreț, de groază și este blestemat de orice făptură omenească. Azi nu se mai găsește niciun om cinstit pe fața pământului, care să mai păstreze față de acest abominabil flagel un sentiment de plăcere oricât de slab.

Experiențele amare din trecut au dat dovadă că războiul nu poate fi stăvilit decât de voința tuturor popoarelor, așa cum a spus Marele Stalin, și de presiunea irezistibilă a opiniunii publice mondiale. În acest sens, Biserica lucrează cu devotament pentru pregătirea psihologică a păcii. Am urmărit cu emoție lucrările Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut luna trecută la Viena. Biserica lucrează practic și pozitiv pentru apărarea Păcii, căci așa îi poruncește Domnul Păcii, Iisus Hristos.

Acestea sunt gândurile care mă stăpânesc acum cu acest prilej și pe care am avut cinstea să vi le înfățișez. Resemnarea în fața aceluiași statu quo-ante ar însemna, în justiția perpetuă, dreptul căzut în prescripție, inechitatea socială erijată în ordine socială și vechile greșeli ale trecutului consacrate în formule și impuse ca adevăruri.

Pentru a obține rezultatele cuvenite, preoțimea trebuie să declare război rutinei și indolenței trecutului pastoral. Este tristă soarta celor care predică la surzi și încearcă să arate evidența la cei orbi.

«Bartimeu» auzind că trece pe acolo Mântuitorul Hristos, a aruncat haina și s'a dus la El pentru a-l vindeca. Să aruncăm orice haină și orice obstacol care ne împiedecă să rostim «Osana» pentru viața cea nouă.

Se cuvine să exprimăm omagiul și recunoștința noastră față de Partidul Muncitoresc Român și față de Guvernul nostru, pentru că ne-au asigurat, prin noua Constituție, libertatea religioasă. Mulțumim Ministerului Cultelor, care armonizează cu atâta înțelepciune interesele Statului și ale Cultelor din țară. Aducem apoi mulțumiri P. S. Rector, P. C. Prorector, profesorilor, Institutului nostru de Teologie, care ilustrează ortodoxismul, făcând ca faima acestui înalt așezământ să trecă peste granițe. Și am lăsat anume la urmă să exprimăm deplina noastră recunoștință și devotament I.P.S. Patriarh Justinian, căruia îi datorăm tot ceea ce s'a realizat în aceste vremuri de mari prefaceri sociale, pe toate terenurile, de Sfânta noastră Biserică și tot ceea ce a contribuit la atențiunea pe care Guvernul o acordă Bisericii noastre acum.

Cucernicilor preoți cursiști le dorim sănătate și deplin succes în munca înălțătoare și de real folos, care îi așteaptă».

*

P. S. Episcop Antim al Buzăului a declarat apoi deschise cursurile de îndrumare pastorală și socială, pentru cea de a XV-a serie de preoți cursiști.

DUH NOU ÎN OBȘTEA PATRIARHALĂ

Puțini sunt cei ce știu că la Patriarhie există o obște călugărească, rânduită într'o mănăstire adevărată.

Lângă racla Sfântului Dimitrie Basarabov au străjuit întotdeauna călugări. Pogoriți de prin chinoviile lor de baștină, pitite pe sub sprâncenele munților, ostenitorii din dealul Mitropoliei se strecurau, odată, în viața orașului, cu sfiata unor molifți care, desrădăcinați din pietrișul răcoros al muntelui, ar fi răsădiți în țărână dogorită. Sufletul călugărului prinde rădăcini numai într'un pământ anumc, propriu unei rodnicii spirituale, și de aceea trecerea lui dintr'un loc în altul nu se face niciodată fără întâmpinarea unor greutăți de aclimatizare. E nevoie de o anumită puternicie a inimii și mai cu seamă de o deosebită purtare de grijă a mai-marilor, pentru ca lujerul duhovnicesc să nu lânzezească în pământ străin. Oriunde s'ar afla, purtat de sfânta ascultare juruită, monahul poartă în sine o neostoită dorire a metaniei lui, care-i străbate viața ca un filon de aur ascuns pe sub nevoințele de fiecare zi.

Atmosfera potrivită călugărului este aceea a vieții de obște, în care se adună putere lângă putere pentru ca, laolaltă, să poată purta îndoita povară a renunțării și dăruirilor. Și de aceea era trebuitor ca și monahii din preajma catedralei patriarhale să fie înmănunchiați într'o unitate sufletească, dar și administrativă, care să le asigure binefacerile viețuirii în comun.

Acum trei ani, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, ca Președinte al Sfântului Sinod, a rânduit ca, pentru o mai stăruitoare întărire duhovnicească, să fie organizate unitar, în obște patriarhală, toate oazele chinovitice din București, adică grupul de meșteșugari din ctitoria lui Antim Ivireanul, buchetul de bătrâni atoniți din chiliile Darvarilor, precum și străjuitorii amintirii lui Matei Basarab, din cetatea Plumbuitei. O obște destul de răspândită și totuși unitară în orânduirea ei, ca un organism în care sângele împrăștiat bate odată cu inima, în ritmul regulat al respirației duhovnicești.

Sub cârmuirea Prea Sfințitului Episcop Antim Târgovișteanul, Vicar Patriarhal, încredințat cu stăreția acestei obști, ascultătorii își trudesce ceasurile de rugăciune și-și psalmodiază ceasurile de muncă. Inveșmântați în odăjdii dinaintea proscomidiarului, aplecați peste tomurile grele de înțelepciune, insuflați de evlavia pensulei zămislitoare de icoane, înfrigurați în măestrarea potirului de filigran, cuceriți de meșteșugul frumuseții înflorite pe lutul plămădit, ondulat și ars, furați de fluturarea veselă a ccalei ieșite din tiparniță sau înmărmuriți în scaunele de duhovnicie, călu-

PESTE HOTARE

BISERICA ORTODOXĂ DIN CEHOSLOVACIA

Proclamarea autocefaliei Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia, la 8/9 Decembrie 1951, a fost evenimentul dominant și pentru anul 1952, pentru că importanța lui trebuia talmăcită credincioșilor. Faptul era cu atât mai important cu cât el este consecința logică a activității desfășurate pe pământul Cehilor și Slovacilor înainte de 1090, de frații Constantin și Metodie. Primele două numere din revista «Hlas Pravoslavi» (Glasul Ortodoxiei) se ocupă de acest măreț eveniment, aducând toate textele, cuvântările și multe fotografii dela proclamarea festivă.

Proclamarea autocefaliei Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia a fost sărbătorită în toate localitățile cu parohii ortodoxe, participând pe alocuri reprezentanți ai autorităților de Stat și ai confesiunilor creștine. Mai ales sărbătorile Nașterii Domnului, a Anului Nou și a Sf. Paști au fost ocazii bine venite pentru a se sublinia importanța actului dela 8-9 Decembrie, de a se da îndrumări duhovnicești și a se susține lupta pentru pace. În toate parohiile s'au organizat festivități și șezători, cu conferințe și cântări pentru tineret și copii.

Revistele Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia (trei la număr) abundă în articole de zidire sufletească, de comentarii evanghelice, de participare la construirea vieții noi și de bogate cronici interne și externe, asupra vieții bisericesti.

Ca mijloace pentru propășirea noii autocefalii se recomandă: răspunderea, grija și credința; dragostea, reciprocitatea și unitatea; disciplina și rânduiala; sprijinirea acțiunilor de interes obștesc.

Ca Biserică autocefală, Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia începe prin Mitropolitul Elefterie relații directe cu proestoșii tuturor Bisericilor Ortodoxe locale (Hl. Prav. 5), iar pe plan intern cinstește în mod festiv (la 4 Septembrie 1952) memoria ctitorului Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia, Episcopul mucenic Gorazd, ucis de naziști acum 10 ani.

Organizarea teritorială s'a dezvoltat și continuă să se desvolte prin numeroase treceri la ortodoxie în cele patru eparhii. În eparhia Michalovice a fost instalat ca vicar general, la 17 Martie 1952, prot. Josef Hrena, un înflăcărat susținător al ortodoxiei într'o eparhie revenită. Multe dispoziții se iau cu ocazia adunărilor eparhiale din 14 Aprilie și 27 Iunie, la Praga, Olomouc și Prešov, apoi la conferințele preoțești respective, precum și cu ocazia alegerilor în Sfaturile de bătrâni ale parohiilor (epitropi). Măsurile cu privire la îndrumarea unitară a tuturor bisericilor ortodoxe din Cehoslovacia au impus ca cele trei reviste, care apăreau în limbile cehă,

slovacă și rusă, să se contopească într'una singură, cu același text în cele trei limbi. Dela 1 Iulie 1952, a fost numit ca redactor prot. B. Aleș dela Praga, în locul prof. Kulheim dela Brno.

Pentru buna pregătire a viitorilor clerici s'a organizat, din Ianuarie 1952, la Prešov, pe lângă Facultatea de Teologie, un curs preparator pentru acei care nu au studiile complete, indiferent de vârsta lor. Pentru adâncirea problemelor s'au înființat la Facultate mai multe cercuri studentești săptămânale de dogmatică, morală, istorie, liturgică, drept și de citirea Bibliei, sub conducerea spiritualului sau a unui profesor de specialitate. La activitatea socială și misionară sunt chemate și femeile, prin Asociația Femeilor Ortodoxe. Intre noii hirotoniți este prof. Dr. Josef Kulheim, profesor la Facultatea de Teologie, un însuflețit promotor al ortodoxiei. Pentru activitatea sa a fost rânduit protopresviter și acuzator bisericesc pe lângă Sfântul Sinod și tribunalul bisericesc.

Un act deosebit în viața Facultății de Teologie a fost decernarea titlului de «Doctor honoris causa» Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Elefterie, la 24 Aprilie 1952. Este primul act de acest fel al Facultății și s'a adresat pe bună dreptate I. P. S. Mitropolit Elefterie, cinstindu-i activitatea de păzitor al ortodoxiei și unificator al Bisericii.

Măsuri de îmbunătățire a muncii teologice se iau la marea adunare a Facultății dela Prešov, la 25 Aprilie 1952, în prezența întregii ierarhii ortodoxe cehoslovace. Cu acest prilej I. P. S. Mitropolit Elefterie a subliniat rolul activ și practic al teologiei, povățuind ferirea de teologizare seacă și arătând că teologia trebuie să slujească păcii, înțelegerii și bunei conviețuiri între popoare.

Viața religioasă este foarte activă. Catehizația se face regulat. Pretutindeni se organizează coruri bisericești și cântări în comun.

Demn de remarcat este faptul că de Sfintele Paști, P. C. Pr. Vasile Mardak, profesor la Facultatea de Teologie, a citit Sfânta Evanghelie și în limba română. Cu această ocazie I. P. S. Mitropolit Elefterie a arătat că accentul predicilor trebuie să cadă pe activitatea socială și constructivă, pentru realizarea unei omeniri libere și pașnice, așa precum s'a rostit și conferința religioasă ținută la Moscova în Mai 1952 (Conform H.P. Nr. 6).

De aceea cu sinceră adevătură episcopii, clerul și credincioșii au susținut și susțin, la diferite ocazii, lupta apărării păcii.

Refacerea capelei Betleem din Praga, în care a predicat mucenicul Ioan Hus, a fost un bine venit prilej de a se sublinia apropierea acestuia de ortodoxie, ca îndemn pentru întregul popor care îl cinstește pe acest martir.

Din revistele Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia aflăm și faptul că din Ianuarie ființează la Prešov un Magazin central pentru obiecte și cărți bisericești, care stau la dispoziția tuturor credincioșilor și bisericilor.

Relațiile cu confesiunile creștine sunt foarte prietenești. La 14 Februarie 1952, I. P. S. Mitropolit Elefterie a primit vizita și felicitările conducătorului Bisericii Cehoslovace (unitariene în fond), Dr. Frant. Kovar; deasemenea a fost felicitat și de arhiepiscopul vechilor catolici din S.U.A., William Francis. Deosebit interes a stârnit apariția cărții profesorului J. B. Jeschke, dela Facultatea Teologică evanghelică din Bratislava, întitu-

lată «Despre Ortodoxie», în care autorul prețuiește adâncă valoare a ortodoxiei și importanța ei pentru Cehoslovaci.

La festivitatea decernării titlului de Doctor honoris causa, I. P. S. Mitropolit Elefterie, au participat fruntașii și delegații tuturor confesiunilor mari creștine din Cehoslovacia,—fapt care dovedește bunele relații dintre Biserica Ortodoxă și celelalte culte. I. P. S. Mitropolit Elefterie a fost vizitat deseori de delegați ai confesiunilor creștine de peste hotare. Intre aceștia se numără și pastorul reformat olandez Hugo van Dalen, care revenea, la 29 Mai 1952, dela Moscova.

Raporturile Bisericii Ortodoxe cu Statul sunt clare: Biserica e liberă să-și desfășoare activitatea ei, iar slujitorii săi sunt salariați din bugetul Statului. Biserica la rândul ei prin episcopii, clericii și credincioșii ei contribuie efectiv la sprijinirea muncii constructive a întregului popor, participând la lupta pentru apărarea păcii împotriva ațățătorilor la un nou război.

La 11 Aprilie 1952, Guvernul Cehoslovac a acordat I. P. S. Mitropolit Elefterie, printr'un act solemn, cetățenia cehoslovacă, răsplătindu-i activitatea sa patriotică și strădaniile sale pentru consolidarea Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia.

La 9 Mai 1952, Facultatea de Teologie a participat la sărbătorirea dela Dukla, cinstind — împreună cu întregul popor — eliberarea Cehoslovaciei de către armata sovietică.

Prin toată activitatea ei, Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia dovedește hotărîrea ierarhilor, clerului și credincioșilor săi de a sluji lui Hristos, și de a sprijini lupta sfântă a celor ce muncesc și luptă pentru o viață liberă, pașnică și fericită a omenirii întregi.

Pr. Prof. MILAN ŐESAN

CONCERTUL RELIGIOS DELA BISERICA RUSĂ DIN VIENA

In anul 1952 s'au împlinit 50 de ani de când I. P. S. Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, slujește Bisericii Ortodoxe Ruse și 30 de ani de când I. P. S. Nicolae, Mitropolit de Krutița și Colonna, păstorește în treapta arhieriei. Pentru a cinsti pe acești doi mari ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Ruse, care sunt bine cunoscuți în întreaga lume, datorită uriașei lor activități în lupta pentru apărarea păcii, în ziua de 6 Iulie 1952 a avut loc în Catedrala Bisericii Ortodoxe Ruse Sf. Nicolae din Viena, un concert religios, organizat în onoarea Prea Fericitului Patriarh Alexei și a Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Krutițki. La concert au participat nu numai un mare număr de credincioși ortodocși, ci și o seamă de oaspeți străini, reprezentanți ai Bisericilor anglicană, catolică, evanghelică-luterană, armenescă, etc.

Concertul executat de corul Bisericii Ortodoxe Ruse din Viena, — sub conducerea compozitorului Gnatâșin, a cuprins cinci bucăți: „Lăudați pe Domnul din cer“, de Bortneanschi; „Născătoare de Dumnezeu“ de Gnatâșin; „Cu glasul meu către Domnul am strigat“ de Arhanghelschi; „Heruvicul“ de Bortneanschi și „Tatăl nostru“ de Novohatschi. Participanți cu o bogată cultură muzicală au apreciat în mod deosebit felul în care s'au executat aceste frumoase compoziții.

Programul a fost în așa fel alcătuit, încât între bucățile executate s'au ținut două cuvântări și s'a făcut o comunicare asupra Conferinței pentru pace a tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., care s'a ținut la Zagorsk-Moscova, între 9—12 Mai 1952.

Primul conferențiar a fost arhimandritul Arsenie, care a vorbit despre viața și activitatea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei. Arhimandritul Arsenie este unul din puținii martori în viață, care au luat parte la hirotonia întru arhieriu a Patriarhului Alexei, în catedrala Sf. Sofii din Novgorod, în anul 1913.

După ce corul a cântat „Născătoare de Dumnezeu“ de Gnatâșin, părintele protoiereu M. Goldbredicov a arătat munca depusă de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutițchi, în cei 30 de ani de slujire arhi-păstorească. Conferențiarul a relevat în deosebi prodigioasa sa activitate în lupta pentru apărarea păcii.

După „Heruvicul“ de Bortneanschi, a luat cuvântul pastorul Ervin Koch — Președintele Comitetului austriac pentru apărarea păcii care a arătat felul în care au decurs lucrările Conferinței dela Zagorsk-Moscova.

În fața numeroasei asistențe care a participat la concert, păstorul Ervin Koch a prezentat măreața activitate a Bisericii Ortodoxe Ruse în lupta pentru apărarea păcii și a subliniat rolul ei de conducătoare a tuturor Bisericilor din lume, care participă la lupta pentru pace. Pomenind numele marilor ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Ruse, al Înalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei și al Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae — cei mai mari animatori ai Bisericii în lupta sfântă pentru cauza păcii — întreaga asistență a izbucnit într'un puternic „mulți ani trăiască!” și a ovaționat îndelung pentru marii ierarhi.

În felul acesta concertul religios din Catedrala ortodoxă Rusă din Viena, s'a transformat într'o adevărată demonstrație pentru pace și de simpatie pentru Biserica Ortodoxă Rusă, — care sub înțeleapta cărmuire a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei — se află în fruntea tuturor Bisericilor din lume, care luptă pentru apărarea păcii, pentru apărarea vieții omenirii întregi.

Pr. PAVEL GROSU

ÎNDRUMARI PASTORALE

PENTRU „PÂINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE“ ...

În rugăciunea pe care însuși Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, ne-a învățat să o înălțăm, cu inimă curată și cu credință, către Dumnezeu, se află și cuvinte prin care cerem Tatălui Ceresc să ne dăruiască harul și ajutorul Său, întru împlinirea celor de trebuință pentru viața noastră pământească. Sunt cuvintele pe care noi, cei ce credem și mărturisim pe Hristos, am învățat să le rostim în clipa în care ne-am deprins să închinăm semnul sfintei și izbăvitoare cruci; sunt cuvintele ce răsună în toate altarele drepte-credințe la fiecare dumnezeiască slujbă; sunt cuvintele prin care în fiecare zi ne rugăm lui Dumnezeu: «Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi»!...

Faptul că aceste cuvinte se află cuprinse în rugăciunea pe care însuși Fiul lui Dumnezeu ne-a învățat să o rostim dovedește tuturor că strădaniile omului pentru agonisirea pâinei atât de trebuitoare pentru întreținerea vieții, sunt nu numai îngăduite de Dumnezeu, ci și poruncite de El. Viața noastră pământească este un neprețuit dar dumnezeesc, pentru că ea condiționează mântuirea noastră,—fericirea deplină spre care năzuște fiecare credincios. Deaceia suntem datori să păstrăm acest dar divin, și, potrivit cu porunca evanghelică a dragostei față de aproapele, să ajutăm și pe semenii noștri să-l păstreze, prin neprecupețirea niciunei strădanii cinstite, menite să asigure cele de trebuință pentru întreținerea vieții.

Între nevoile firești trupului pentru păstrarea vieții și nevoile sufletești ale omului există o strânsă legătură. Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian, într'una din Pastoralele, prin care neîncetat îndreaptă cuvânt de părintească și înțeleaptă povățuire către slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe, a arătat că lipsa pâinii «tulbură deopotrivă sufletul ca și trupul, îngrijorează sufletul și neliniștește iubirea părinților, care trebuie să asigure hrana fiilor»; căci «în această mare înviforată a vieții, orice val pune în mișcare alte valuri, până la marginile cele mai îndepărtate ale ei, pentru că treburile materiale și cele spirituale se împletesc între ele și se înrăuresc unele pe altele».

Iată, deci, că și după cele cunoscute de fiecare dintre noi, dar și după învățătura Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, este vădită această trebuință a pâinii. Sunt însă unii care rătăcesc dela credința cea adevărată, talmăcind cuvântul Scripturii după nepriceperea lor, și care amăgesc sufletele lesne încredințate spunându-le:

— «De vreme ce pentru pâinea cea de toate zilele însuși Hristos ne-a învățat să ne rugăm și să o cerem lui Dumnezeu, atunci nu mai este nevoie de nicio strădanie pentru dobândirea ei, ci trebuie așteptată cu credință să vină dela Dumnezeu, dela Care pot veni în dar toate bunurile pământești».

Cei ce rătăcesc pe aceste căi, străine de duhul Evangheliei lui Hristos, cred că au găsit un sprijin pentru greșita lor talmăcire atunci când amintesc cuvintele roșite de Mântuitorul către Apostolii Săi: «Nu vă îngrijiți pentru viața voastră, ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru ținutul vostru, cu ce vă veți îmbrăca» (Matei VI, 25). Dar o asemenea înțelegere a învățăturii cuprinsă în aceste cuvinte nu dovedește decât deplina necunoaștere a Scripturii, căci în același capitol al Evangheliei dela Matei se arată limpede că Mântuitorul, vorbind într'acest chip Ucenicilor Săi, vroia să le arate primejdia ce pândeste pe orice credincios, care se lasă recbit cu totul numai de grijile materiale ale vieții, uitând îndatoririle către suflet. «Nu vă adunați comoari pe pământ... — zice Domnul nostru Iisus Hristos — căci unde-i comoara voastră, acolo va fi și inima voastră» (Matei VI, 19, 21).

Este deci limpede că Mântuitorul îndeamnă pe creștini să nu se îngrijească numai de ce vor mânca și de ce vor bea, lăsând la o parte orice trebuințe sufletești. Aceasta însemnează, după învățătura adevărată a Evangheliei, că preocuparea de nevoile materiale ale vieții nu trebuie să pună stăpânire pe tot cugetul și pe toată ființa omului și că el nu trebuie să ajungă a socoti aceste bunuri materiale drept singura sa comoară, căreia să se arate gata a-i jertfi totul, până și inima și sufletul său.

Strădania pentru agonisirea celor trebuitoare vieții — în măsura în care nu devine o goană nebunescă după îngrămădirea de bunuri materiale — este, așa dar, o lege a firii omenești și, în același timp, pentru cel credincios și o poruncă a învățăturii Mântuitorului, a Sfinților și a Bisericii Sale. Nu este oare scris în Cartea Sfântă: «Cine nu vrea să lucreze, acela să nu mănânce?» (II Tesaloniceni III, 10). Și n'a osândit Apostolul Neamurilor pe cei care «umb'ă fără niciun rost și nu lucrează nimic»; n'a dat el îndemn și poruncă tuturor creștinilor «să muncească în liniște și să-și mănânce pâinea de ei agonisită»? (II Tesaloniceni III, 11-12).

Cerând dela Tatăl «pâinea noastră cea de toate zilele», nu însemnează că nu trebuie să și muncim pentru dobândirea ei. Ruga noastră se îndreaptă către Dumnezeu, pentru a-i cere să binecuvinteze ca rod îmbelsugat strădaniile noastre. Invățătura Bisericii ne arată că munca este legea zidită de Dumnezeu în om încă dela începutul lumii, fiindcă chiar în primele capitole ale Sfintei Scripturi se află scrisă porunca Domnului: «De acum, cât va trăi pământul, semănatul și seceratul... nu vor mai înceta» (Facere VIII, 22).

Această îndatorire a omului de a se strădui spre a dobândi cele de trebuință, este păstrată de Dumnezeu și pe tărâmul vieții duhovnicești.

Mântuirea sufletului nu se dobândește numai prin harul Domnului sau prin credință, oricât de puternică și de curată ar fi ea. Pe lângă acestea este necesară și împlinirea voiei lui Dumnezeu, prin săvârșirea de fapte bune, după cuvântul Scripturii, care zice: «Credința fără fapte moartă este» și «...credința lucrează împreună cu faptele și din fapte se desăvârșește credința» (Iacov II, 20, 22).

Pe aceste adevăruri Sfintele a fost întemeiat și cuvântul de povățuire, pe care Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian I-a îndreptat anul trecut către clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, spunându-le: «Din fiecare pagină a Sfintei Evanghelii se desprinde trebuința unor strădanii stăruitoare, în dreapta împlinire a poruncilor Domnului. Vrednic de laudă este, cu adevărat, gândul cel pururea îndreptat spre Domnul. De mult folos este și rugăciunea care se înalță din adâncul inimii. Mai folositoare este însă dreapta împlinire a voii lui Dumnezeu».

Și una dintre voile lui Dumnezeu este aceea care poruncește — prin graiul Fiului Său, care a zis: «Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez» (Ioan V, 17), prin graiul Proorocilor și al Apostolilor — ca omul credincios să muncească pentru traiul și pentru mântuirea lui și a semenilor săi. Să nu uităm nicio clipă că, într'adevăr, nu numai pentru noi, ci și pentru semenii noștri suntem dator să ne străduim și să muncim cu râvnă și cu dragoste, pentru a împlini porunca iubirii lui Dumnezeu și a aproapelui. Să ne amintim că — așa cum ne-a arătat Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — «în epistolele Sfântului Apostol Pavel se cuprind două învățături, care se întregesc una pe alta și care ne arată nouă în chip lămurit îndatoririle pe care le avem față de obștea în care trăim. Una din aceste învățături zice: «Fiecare își va purta sarcina sa»; iar cea de a doua glăsuiește: «Purtați-vă sarcinile unii altora și veți împlini astfel legea lui Hristos» (Galateni VI, 5 și 2). Cea dintâi orânduiește ca fiecare în parte să-și împlinească partea lui de muncă în liniște, cu stăruință, pricepere și hărnicie, și să dea într'acest chip tot ce se așteaptă dela destoinicia și puterile lui. Nimeni nu este, așa dar, îndreptătit să trăiască fără a face ceva, aruncând de pe umerii săi sarcina ce i-a fost dată de însuși Dumnezeu. Cea de a doua învățatură ne arată, însă că nu este destul ca fiecare să-și poarte sarcina sa, ci trebuie să-i ajute și pe alții să si-o ducă pe a lor. Fiecare este dator să ajute pe semenii săi întru împlinirea îndatoririlor lor, să-i ajute să-și desfășoare și ei munca lor, căci viața noastră a fiecăruia este strâns legată de viața celorlalți».

Intr'acest chip purtându-ne și muncind fără preget, vom putea arăta că suntem adevărați slujitori și închinători ai Domnului nostru Iisus Hristos, care a zis: «Nu tot cel ce-Mi zice Doamne, Doamne va intra în Împărăția Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu...» (Matei VII, 21).

*

Deoarece munca este o poruncă dată omului chiar de Dumnezeu, creștinul trebuie să o săvârșească cu dragoste și cu bucurie. Dar nu întotdeauna i-a fost dat celui harnic și muncitor să se bucure de munca lui și de roadele strădaniilor sale.

Cârmuitori nedrepti și laomi, dornici de avutii nemuncite și de viață trândavă, au transformat una din funcțiunile existenței umane în tortură și umilință pentru cei mulți. Această stare de lucruri nedreaptă și potriv-

nică voinței lui Dumnezeu, a dăinuit până de curând în țara noastră și mai dăinuește încă în multe țări de pe pământ.

Numai în Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară, munca — această lege a firii omenesti — a fost așezată la locul de cinste ce i se cuvine. În Constituția Republicii Populare Române — în primul capitol, care înfățișează «orânduirea socială» din Statul nostru — stă scris: «În Republica Populară Română, munca este o datorie și o chestiune de onoare pentru fiecare cetățean capabil de muncă, după principiul: cine nu muncește nu mănâncă» (art. 15).

În țara noastră, într'adevăr, munca este o onoare, iar săvârșirea ei este o bucurie, pentru că roadele ei nu se mai îngrămădesc în hambarele unui mănunchi de stăpânitori ai bogățiilor pământului, ci îndestulează casele celor harnici.

Noii atitudini față de muncă și de cel ce muncește — care s'a înstăpânit în țara noastră — îi corespunde și o nouă atitudine în relațiile dintre oameni și noua morală, care sunt binecuvântate de Biserica lui Hristos. În locul individualismului egoist din trecut, sentimentul solidarității tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea; în locul goanei după însușirea personală și acumularea a cât mai multe bunuri materiale, strădania fiecăruia și a tuturor pentru producerea de bunuri în cantități din ce în ce mai mari, pentru satisfacerea deplină a nevoilor mereu crescânde ale colectivității. Bucuria vieții nu mai rezultă din bogățiile jefuite din munca altora, ci din conștiința contribuției pe care ai adus-o la bună-starea și binele comun, la înlăturarea lipsurilor și suferințelor din rândurile semenilor.

În asemenea condiții munca este cu adevărat o bucurie și o cinste. Îndeplinirea ei — în orice domeniu de activitate umană — este o înaltă datorie patriotică pentru fiecare cetățean, iar pentru omul credincios și o poruncă dumnezeiească, pe care neîncetat i-o amintesc Sfintele Scripturi și păstorii Bisericii sale.

Clerul și credincioșii noștri nu pot rămâne deoparte în acest plan de muncă pasnică și constructivă, care a cuprins întregul popor muncitor din țara noastră. Urmând învățătura Evangheliei lui Hristos, și ascultând îndemnurile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și ale Inalt Prea Sfintitului Patriarh Justinian, preoții și credincioșii ortodocși trebuie să dea tuturor nădejde de râvnă de muncă, de dragoste de patrie și de solidaritate cu toți semenii lor. Clerul are datoria de a tâlmăci credincioșilor adevăratul înțeles al Scripturii, de a-i feri de șoaptele veninoase ale celor ce caută să amăgească sufletele și de a-i îndemna «să fie gata spre orice lucru bun» (Tit III, 1), spre săvârșirea oricărei munci menite să contribuie la înflorirea Patriei și la propășirea poporului nostru.

Această îndatorire — de împlinirea căreia vor da seamă și înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor — revine mai ales preoților ortodocși dela sate. Ei își duc viața și își desfășoară lucrarea lor sfântă în mijlocul plugarilor, în mijlocul celor care, prin truda lor, smulg pământului roade bogate și, cu ajutorul lui Dumnezeu, le dăruiesc tuturor «pâinea noastră cea de toate zilele».

Munca plugarilor este strâns legată de anotimpurile anului: sunt lucrări care nu se pot face bine și cu nădejdea de a aștepta dela ele roada

bogată, decât în anumite perioade. Cine n'a semănat la vreme și în ogor bine întocmit, nu va culege rod îmbelșugat. Deaceea cârmuirea cea înțeleaptă a Statului nostru a întocmit o hotărîre în care arată amănunțit pregătirile ce trebuiesc făcute, pentru ca muncile din primăvara acestui an să se desfășoare în cele mai bune condițiuni. Preoții noștri își vor face o datorie patriotică și vor împlini și îndatorirea lor de păstori, ajutând pe credincioșii lor să cunoască în întregime cuprinsul acestei importante hotărîri, lămurindu-le sfaturile dintr'însa și îndemnându-i să le aplice în munca lor.

Fiecare credincios al Bisericii Ortodoxe — alături de toți cetățenii Patriei noastre — se cade să știe că suprafața ce trebuie însămânțată în anul acesta, potrivit Planului de Stat, este cu 188.600 hectare mai mare decât anul trecut și că niciun petec de pământ nu trebuie să rămână acum neînsămânțat, deoarece însămânțările din primăvara anului 1953 au o însemnătate deosebită pentru îndeplinirea planului cincinal în patru ani, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai și de cultură al celor ce muncesc la orașe și sate, pentru întărirea Patriei noastre dragi, pentru pace.

Lămurind credincioșilor cuprinsul Hotărîrii Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române și a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român cu privire la intensificarea pregătirii și executării la timp și în bune condițiuni a campaniei agricole din primăvara anului 1953, — preoții ortodocși au datoria să sublinieze lucrările pregătitoare ce trebuiesc făcute, să arate cât de importantă este îndeplinirea și depășirea planurilor de cultură, și cât folos pot trage plugarii, urmând sfaturile pe care le dau oamenii învățați și aplicând minunatele metode agrotehnice sovietice, care ajută pe plugari să smulgă pământului cât mai multe roade.

Folosind cuvintele pe care le-a adresat Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian către cler și credincioși, preoții pot și trebuie să amintească tuturor păstoriților lor de «îndatorirea de a lucra ogoarele, acum, la acest început de primăvară, când razele calde ale soarelui trezesc la viață întreaga fire, când mustul zvâcnește în toate plantele pământului, când hoabele semănite dau naștere holdelor aducătoare de hrană îmbelșugată. Precum se răspândesc albinele ca să culeagă din flori mierea cu care umplu fagurii stupilor, așa se cuvine să se împrăstie în aceste zile și harnicii noștri plugari, la feluritele treburi ale câmpului, de pe urma cărora vine belșugul».

Să-î îndemne să folosească din plin zilele ce au mai rămas până în clipa în care vremea potrivită îi va chema să înfigă fierul plugurilor în brazdă. Să le reamintească tuturor că acum trebuiesc pușe în bună rânduală uneltele pentru muncile de primăvară; acum e timpul în care trebuiesc curățați pomii de omizi și de toate uscături neroditoare; e vremea în care se cade a pregăti răsădurile de legume și zarzavaturi și a duce pe ogoare îngrășămintele de care pământul are trebuință: repede va veni și ziua când vița de vie va trebui scoasă din pământ și ridicată pe haraci, la lumina soarelui de primăvară, ca să înceapă a-și urzi rodul ce-l va aduce în toamnă... Sunt atâtea și atâtea treburi gospodărești, care așteaptă să fie săvârșite. Cine le săvârșește din vreme, după sfatul celor pricepuți, poate avea nădejde de belșug; cine lasă zi după zi să treacă în nelucrare, cine trândăvește în zilele în care toate viețuitoarele pământului își adună

tă a lui Dumnezeu, care «ține în mâna Sa sabia pedepsei, pentru cei ce varsă sângele nevinovaților» (Ieremia XLVI, 10).

Impotriva acestor dușmani ai vieții și ai păcii luptă și poporul nostru, alături de toate popoarele iubitoare de pace de pe pământ. Prin munca lui pașnică, poporul nostru slujește pacea; prin uriașele realizări ale muncii sale, el contribuie la întărirea păcii.

Muncile agricole din primăvara acestui an pot și trebuie să devină — prin avântul cu care vor fi îndeplinite la timp și în bune condițiuni — o manifestare a voinței de pace a poporului nostru, care răspunde astfel semănătorilor de moarte și ruine, semănând cu însuflețire, pe întinsele câmpii ale Patriei noastre, sămânța dătătoare de pâine și de viață...

Dela această muncă de semănători ai păcii nu vor lipsi nici clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, care știu că «roadele dreptății cu pace se seamănă făcătorilor de pace» (Iacob III, 17).

REDAȚIA

SPICUURI DIN PASTORALELE DE CRĂCIUN ALE CHIRIARHIILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Marile sărbători creștinești trezesc în sufletele credincioșilor de pretutindeni simțăminte de nespusă bucurie și aduceri aminte pline de duioșie.

Indeosebi Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, cu colindele și cu poezia lor, purtându-ne în urmă cu secole și ducându-ne cu mintea la ieslea din Vitleemul Iudeei ne înfățișează icoana plină de taină a Fiului lui Dumnezeu, care a luat chip omenesc, născându-se din Prea Curata Fecioară și ne pun în față cu Dumnezeu, pe cale firească, dând putință fiecăruia dintre noi să ne apropiem de El, cu dragostea cu care ne apropiem de orice prunc nou născut.

Este timpul când credința creștină se împărtășește întocmai ca o Cuminecătură sfântă dela o generație la alta, dela părinți la copii, cu putere mai mare decât orice predică. Este timpul în care sufletele credincioșilor stau afânate, întocmai ca un pământ bine lucrat, gata de a primi în ele sămânța cuvântului lui Dumnezeu, cu sorti de îmbelșugată roadă.

Ținând seamă de toate acestea și îndeplinind porunca sfântă de a propovădui cuvântul dumnezeesc fără întrerupere, Chiriarhii noștri au adresat păstoriților lor, întocmai ca niște adevărați părinți duhovnicești, și de data aceasta, cuvânt de învățătură și de îndemn, de îmbărbătare și de încurajare, pentru ca pașii credincioșilor pe calea mântuirii să devină din ce în ce mai siguri și pentru ca credința lor să fie aducătoare de cât mai multe și mai bune roade, menite să transforme viața cea de toate zilele într'o viață bine plăcută lui Dumnezeu.

Pastoralele trimise de Ierarhii noștri credincioșilor din Eparhiile respective sunt pline de evocări duicase, de învățături dogmatice, de îndrumări de viață și de îndemnuri. Arătând consecințele Intrupării Fiului lui Dumnezeu pentru neamul omenesc, Pastoralele pun în evidență faptul că participarea noastră la bucuria Intrupării Domnului, numai atunci își va avea urmările convenite, când ne vom arăta în viața de toate zilele următori ai învățăturii Domnului Iisus Hristos. Și la acest lucru nu se poate ajunge atâta vreme cât iubirea de aproapele și pacea, propovăduite de Domnul, nu vor deveni realități pe suprafața pământului și câtă vreme împilarea aproapelui, lăcomia după averi nemuncite, și ura de oameni, cu consecința ei inevitabilă, războiul, nu vor fi alungate pentru totdeauna dintre oameni. A fi creștin înseamnă a fi un om activ, iar activitatea aceasta trebuie să ducă în chip pozitiv la îmbunătățirea condițiilor de viață.

omenească, sub toate aspectele și la realizarea unei stări de fericire pământească, imagine și premiză a fericirii cerești.

Cu toate că Pastoralele Ierarhilor noștri pornesc dela același mare fapt al Intrupării Domnului, pentru ca să ajungă la aceleași îndemnuri de viață creștinească rodnică, în slujba aproapei și a lui Dumnezeu, totuși, felul în care prezintă învățătura creștină despre Intruparea Mântuitorului Iisus Hristos, ca și felul în care îndeamnă pe credincioși să-și îndeplinească datoriile lor creștinești, diferă dela o Pastorală la alta. Și pentru că toate Pastoralele trimise de Chiriarhii noștri, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului sunt pline de învățăminte, iar datoria noastră este să culegem toate aceste învățăminte necesare vieții noastre sufletești, cu aceeași râvnă cu care culege alina nectarul din flori, în cele de mai jos vom trece în revistă toate aceste Pastorale, recunoscători Înălților noștri Ierarhi, pentru învățămintele, sfaturile și îndemnurile pe care ni le-au dat și de data aceasta.

«Praznicul Nașterii Domnului, care revarsă în inimile celor credincioși nesfârșită bucurie sufletească, — zice I.P.S. Patriarh Justinian — este și un binevenit prilej pentru noi toți, cei ce mărturisim numele cel sfânt al lui Hristos, de a asculta cu cea mai mare luare aminte cuvântul dumnezeesc al Scripturii, spre a desprinde din înțelepciunea sa, povățuire și îndrumare pentru viața noastră de acum. Se cuvine, deci, să ne aducem aminte că Mântuitorul a venit pe pământ pentru înălțarea și mântuirea celor sărmani și umiliți și pentru prăbușirea celor trufași, a celor ce stăpâneau prin nedreptate și silnicie pe semenii lor».

Imaginea uciderii pruncilor din porunca lui Irod, prilejuește I. P. S. Patriarh Justinian o comparație cum nu se poate mai nimerită, cu faptele zguduitoare care se întâmplă astăzi într'un colț îndepărtat al Asiei, unde: «De doi ani și jumătate Irozii vremii noastreucid fără de milă femei, bătrâni și copii nevinovați, prin satele și orașele Coreei, pe care le-au prefăcut în ruine. Din văzduhul din care omul pașnic așteaptă să cadă roua și ploaia aducătoare de belșug pe ogoare, oștenii înarmați ai noilor Irozi aruncă foc și moarte aruncă sămânța ciumei și a holerei, aruncă molimele cele mai înspăimântătoare». Intre Irod, care la venirea Domnului în lume se temea să nu-și piardă tronul, și bogătașii de peste Ocean, care se tem astăzi să nu-și piardă averile nemuncite și puterea lor nedreaptă, prin deșteptarea popoarelor care «vor scutura lanțurile robiei și vor alunga pe cei care jefuisc roadele muncii lor», asemănarea este cât se poate de mare. Dar Irozii zilelor noastre întrec în răutate, în ură și în patimă pe Irod cel de odinioară: «Ei fac pregătiri și pun la cale planuri pentru a întinde focul peste întreg pământul. Ei se străduesc să semene moartea pretutindeni, să-și trimită oștenii lor înarmați în toate părțile, pentru ca nicăieri să nu mai rămână un loc liniștit de adăpost, spre care să se îndrepte copiii nevinovați, așa cum altă dată s'a îndreptat Fecioara cu Pruncul Iisus către Egiptul netulburat de ucigași».

În aceste condițiuni lupta împotriva războiului și a atâțătorilor la război se impune pentru toți cei ce urmează «calea păcii» (Rom. III, 17), adică pentru toți creștinii, care trebuie să adune din Sărbătoarea Nașterii Domnului puteri de nebăruit pentru apărarea Păcii împotriva celor ce o turbură. «Numai așa — încheie I.P.S. Patriarh Justinian cuvintele sale —

vă veți dovedi vrednici de a purta numele lui Hristos — Domnul Păcii —, căruia vă închinați cu evlavie la altarele Sfintei noastre Biserici Ortodoxe».

Bucuria nașterii oricărui prunc este o bucurie mare, zice la începutul Pastoralului sale I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei. — «Dar când se naște Hristos Domnul în cetatea lui David, El, care cu Nașterea Sa schimbă fața lumii, El, care în locul vrajbei, a urii și a exploatării celor necăjiți, așează pentru toate veacurile porunca iubirii și spune: «Poruncă nouă dau vouă, să vă iubiți unii pe alții», cum să nu ne bucurăm și să ne veselim, căci «astăzi s'a născut Hristos, Mesia, chip luminos? Dar Sărbătoarea Nașterii Domnului este în același timp și sărbătorea păcii. «Mântuitorul născut în ieslea din Vifleem a adus în lume pacea, care singură poate asigura propășirea omenirii, eliberată din robia păcatului și a blestemului strămoșesc». Mântuitorul Hristos a fost propovăduit de mai înainte de către prooroci ca «Domn al Păcii», a propovăduit El însuși pacea, a numit pe făcătorii de pace «fii ai lui Dumnezeu» și a lăsat Ucenicilor Săi și Bisericii creștine porunca păcii. Sfinții Apostoli, la rândul lor stăruiesc mult asupra păcii, ca garanție a propășirii neamului omenesc, iar Biserica creștină în slujbele ei, se roagă neîncetat pentru pace. «Socotim — zice apoi I.P.S. Mitropolit Sebastian — că toată lumea e convinsă că nu există mai mare dar de la Dumnezeu decât pacea și iarăși, nu există mai mare pacoste pentru omenire decât vrajba și războiul». Adresându-se fiilor săi duhovnicești moldoveni, cari au simțit mai mult decât oricari alți fii ai Patriei noastre grezăviile războiului, I.P.S. Mitropolit Sebastian le spune: «Stricăciunile de ordin material, cu vremea, cu hărnicia și cu chibzuința poporului nostru, se vor repara, dar care cine va putea reda maicilor pe fiii lor, cari au pierit în floarea vârstei? Cine va putea reda Patriei noastre iubite brațele de muncă ale vitejilor căzuți pe câmpul de luptă? Cine va putea reda orfanilor pe părinții lor? Cine va putea reda Bisericii atâția fii, cari au căzut jertfă grezăviilor războiului?». Toate întrebările acestea rămân fără răspuns, dar datoria tuturor camenilor conștiinți este de a nu mai îngădui niciodată ca prăpădul războiului să se mai abată asupra omenirii nevinovate. În primele șiruri ale luptătorilor împotriva războiului și ale apărătorilor păcii trebuie să se găsească creștinii, căci «Apărătorii păcii sunt fii lui Dumnezeu, iar cei ce urzesc deslănțuirea unui nou război nu sunt de la Dumnezeu, ci de la cel viclean. Dacă atâțătorii la război, în loc de a pregăti bombe atomice, arme chimice și război bacteriologic, de care te îngrozești numai auzind de ele, dacă aceștia, zic, ar da mâna cu cei ce lucrează pentru pace, toată lumea ar fi fericită și mulțumită». Pentru această stare de fericire și de mulțumire a lumii trebuie să se străduiască orice creștin, iar Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului ne dau prilejul să arătăm în mic ce este în stare să facă dragostea noastră de aproapele în suferință, prin ajutorarea celor bolnavi și neputincioși, a orfanilor și a văduvelor, ca și ei, împreună cu toți să aibă bucurie de Nașterea Domnului».

În lupta cea mare care se dă astăzi în lume, între tabăra iubitorilor de pace și a doritorilor de noi măceluri, credincioșii Bisericii noastre s'au alăturat cu toată convingerea și luptă pentru biruința păcii. «Avem bucuria — zice I.P.S. Mitropolit Sebastian — să constatăm că poporul nos-

tru luptă cu tot sufletul alături de făcătorii de pace și împotriva războiului. Biserica noastră Ortodoxă fiind Biserica poporului, merge cu poporul și împotriva dușmanilor lui».

Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, pe care o vestește din nou lumii Biserica Creștină, este în același timp și cea mai sigură dovadă că «Dumnezeu este aproape de noi — zice I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului —, și ne poartă de grije și, odată ce a pus prin această faptă a Nașterii Fiului Său ca om, începutul mântuirii noastre, nu va înceta nicio clipă să se ocupe de mântuirea noastră». Credința că Dumnezeu este în toată clipa alături de noi, este izvorul nesecat din care scoatem în împrejurările grele prin care trecem, puteri sufletești sporite și ușurare. Dar chiar atunci când viața noastră alunecă pe panta păcatului, nu trebuie să uităm apropierea Domnului, ci să ne rugăm să ne ajute a ne ridica pentru a începe o nouă viață bine-plăcută Lui.

Coborând în lume, Mântuitorul Iisus Hristos a adus cu Sine lumina unei învățături înalte care a ridicat ochii oamenilor dela cele pământești și trecătoare, la frumusețile netrecătoare ale vieții veșnice cu Dumnezeu. El a sfărâmat marginile care închideau în întunec viața pământească și a deschis zările spre veșnicie. «Domnul a coborât astfel pe pământ ca să ne ridice pe noi la cer. El a sălășluit întru noi, ca să ne dea putere să înaintăm spre mărirea și lumina în care se află El».

Pentru a dobândi însă împărăția cea cerească pe care ne-a făgăduit-o Mântuitorul Iisus Hristos se cere ca să ne străduim în virtute și mai ales să ne străduim să sporim în noi duhul păcii. «Căci în duhul de pace — zice I.P.S. Mitropolit Nicolae — se oglindesc toate virtuțile. Pacea cu Dumnezeu e semnul unui cuget ncturburat de păcate, pacea cu semenii e semnul unui suflet care nu gândește nimic rău aproapelui. Dar creștinul nu trebuie să se străduiască numai pentru pacea lui personală. Ci trebuie să se străduiască și după pacea cea de obște între oameni și între popoare. Dacă pacea e un bun atât de mare, trebuie să dorim și să lucrăm ca ea să ajungă un bun al tuturor, un bun de obște. Pacea între oameni și popoare înseamnă dragostea între oameni și popoare. Iar dragostea între oameni și popoare înseamnă împărăția lui Dumnezeu pe pământ».

Pentru împărăția lui Dumnezeu pe pământ este o datorie dintre cele mai mari pentru orice creștin să se străduiască. Luptând pentru pace el se străduiește însă, în același timp și pentru împărăția lui Dumnezeu, care este împărăția păcii.

În calea păcii stau multe păcate. «Cel dintâi și cel mai primejdios pentru pacea lumii — observă I.P.S. Mitropolit Nicolae — este păcatul lăcomiei, al dorinței nemărginite după bunuri, după răpirea acestor bunuri din mâinile altora, chiar dacă pentru acest lucru trebuie să fie sacrificată viața și fericirea a o mulțime de oameni». Cine sunt cei cari păcătuiesc împotriva păcii prin lăccmia lor este ușor de înțeles din cele ce spune I.P.S. Mitropolit Nicolae: sunt magnații trusturilor și monopolurilor de peste Ocean, sunt bancherii Wall-Streetului, sunt doctrinarii urii de rasă și ai genocidului, sunt propovăduitorii armelor bacteriologice și atomice, care vor să impună omenirii un anumit «stil de viață» și să țină sub dominația și exploatarea lor toate popoarele lumii. «Apărarea vieții noastre și a semenilor, apărarea patriei împotriva celor ce râvnesc la viața și la

bunurile noastre, este datoria tuturor celor ce doresc pacea, tuturor celor ce urmează cuvântul de pace al Mântuitorului». și I.P.S. Mitropolit Nicolae își încheie Pastorală sa cu un călduros apel și îndemn la pace: «Drept aceea râvniți, iubiții mei fii sufletești, cu toții după asemănarea cu Dumnezeu și după vrednicia de fii ai lui Dumnezeu. Faceți ca îngerii din noaptea Nașterii Domnului, cari vestind venirea Domnului în lume, propovăduiau în același timp pacea. Nașterea Domnului să fie lumii temei și izvor de pace, iar nouă îndemn nou în strădania pentru pace».

Starea de bucurie și de liniște pe care o simt toți credincioșii de Sfințele Sărbători ale Nașterii Domnului, starea aceasta în care turburarea trece ca o ceață, slăbiciunea devine o pricină de imputernicire și în care teama sfârșitului se topește în nădejdea odihnei nesfârșite, o identifică I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei cu «pacea lui Hristos», care domnește în inimile noastre: «Adăstăm lângă autare și lângă cămine. Ne înnoim în cugete și în simțiri. Lumina bucuriei ne cuprinde ca o blândă înserare. Devenim mai buni, mai prietenoși. Căldura noastră launtrică este mai liberă de stânjeniri. Și ochii noștri sunt mai vii, iar trăsăturile feței mai îndulcite. E ca o prefacere care ne uimește; ca o nevinovăție la care ne întoarcem. Minunea prefacerii purcede din taina acestui praznic».

Faptul că sufletele noastre simt de ziua Nașterii Domnului o astfel de stare este dovadă că starea aceasta este starea adevărată a sufletelor noastre, după care ele tânjesc în chip natural. «Trecutul omului — zice mai departe I.P.S. Mitropolit Firmilian — este un lung suspin după pace. Din vârful veacului nostru, putem privi astăzi mai bine acest trecut: războaiele ca nisipul mării; iar luminășurile păcii ca niște flori în pustie. Tot ca nisipul mării sunt și jertfele omenești și nimicirile de bunuri». Dar nu războiul este scrisa omului de totdeauna. Dimpotrivă, el este «o dureroasă întunecare a minților și fructul ucigaș al patimilor». Războiul este «o stare de răzvrătire împotriva vieții și a Făcătorului ei, Dumnezeu». Din somnul întunecat al păcatului și din zodia nefericită a războiului, prin Intruparea Fiului lui Dumnezeu, omeneirea s'a trezit în zările păcii. Și I.P.S. Mitropolit Firmilian adaogă: «Odată deșteptat la căldura și binefacerile păcii omul năzuiește către înstăpânirea ei. Această năzuință a devenit astăzi hotărâre. Este cel mai de seamă semn al veacului nostru».

Lupta pentru pace a grupat astăzi sub steagul ei sute de milioane de oameni: «Averea lor este munca; crezul lor, liberarea de sub cătușele împilării; ținta lor, o stare mai bună și mai fericită. Ei opun pieirii armele păcii: construirea, supunerea naturii, știința și lumina cărții». Voința de pace a acestor oameni sinceri se rostește în adunări și în congrese, iar unirea care există între ei este o garanție că scopul nobil pentru care luptă va fi realizat. «Peste această unire care va duce la împărăția păcii, «Domnul Păcii» și Dumnezeul nostru Iisus Hristos își întinde brațele Sale, ne binecuvintează și ne fericește ca pe «făcătorii de pace». Iar noi gustăm cu duhovnicească mulțumire sfințenia acestor sărbători».

I.P.S. Mitropolit Firmilian dă apoi credincioșilor din Eparhia Olteniei sfaturi de cum trebuie să întâmpine noul an. Creștinul adevărat este întotdeauna o fire hotărâtă. El nu așteaptă dela un nou an altceva decât ceea ce știe că este în stare să săvârșească el însuși, cu ajutorul lui Dumnezeu.

«Credincioșii lui Dumnezeu și credincioșii Patriei știu că înaintarea în timp este o pricină de bucurie, pentru că avem prilejul să înmulțim sporul nostru sufletesc și să grăbim bunăstarea țării noastre». Pe toți îi așteaptă marile pliniri ale noiei noastre Patrii. «Brațul, mâna și cugetul vostru, folosite cu râvnă, pricepere și bună credință sunt pârghiile unei lumi noi și izvoarele fericirii» zice în încheiere I.P.S. Mitropolit Firmilian.

Vraja înălțătoare a Crăciunului ne întraripează din nou gândul pe calea pătrunderii, după putința noastră, în taina întrupării Fiului lui Dumnezeu și a sălășluirii Lui în lume pentru mântuirea noastră. Astfel «pătrunzând duhovnicește și cât mai deplin, această necuprinsă taină — zice I.P.S. Mitropolit Vasile al Banatului — putem scoate din înțelegerea ei folositoare învățăminte pentru viața noastră de creștini».

Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos este cea mai grăitoare dovadă a dragostei lui Dumnezeu față de oameni, căci, după cum spune Sf. Ioan Hrisostom «Iubirea și mila lui Dumnezeu față de noi, oamenii, a coborât pe Dumnezeu-Fiul între noi, prin întrupare». La acest act de iubire a lui Dumnezeu față de noi, Sf. Biserică ne îndeamnă să răspundem întâmpinând pe Domnul: «Hristos din ceruri, întâmpinați-L». A întâmpina pe Mântuitorul, spune mai departe I.P.S. Mitropolit Vasile — «înseamnă a ne deschide — cu prilejul acestui praznic dumnezeesc — larg porțile sufletului, ca prin ele să străbată în gândul, în inima și în toată ființa noastră, toată lumina cunștinței și a înțelegerii, toată căldura iubirii și a milostivirii, toată bunătatea și curăția ce a adus-o în lume Mântuitorul Iisus prin nașterea Sa». Numai în felul acesta vom putea dobândi tărie nebiruită în orice ispită, în orice îndoială în orice șovăire și în orice rătăcire care ar bate la poarta sufletelor noastre.

Strădania noastră cu prilejul acestei prăznuiri câtă să fie pe deo parte duhovniceasca înțelegere a Nașterii Domnului, iar pe de alta întâmpinarea lui Hristos cu creștinească vrednicie. Iar acestea trebuie să se oglindească în viața noastră de toate zilele și în iubirea noastră față de Dumnezeu și de aproapele.

Pe cât suntem de datori să ne îngrijim de viața noastră sufletească, tot pe atât de datori suntem să ne îngrijim și de purtarea noastră ca cetățeni ai Patriei noastre. Ca cetățeni suntem chemați să contribuim din toate puterile la împinirea și depășirea Planului nostru Cincinal, menit să schimbe țara noastră într-o Patrie înfloritoare și fericită. Țara se înnoiește pe zi ce trece și cdată cu ea s'a simțit nevoia înnoirii și a legii de bază a Statului nostru, care înscrie astăzi în ea cuceririle realizate de poporul nostru muncitor, în lupta lui pentru mai bine.

Pentru a ne putea bucura în tihnă de drepturile pe care ni le acordă Constituția și pentru a putea munci cu râvnă la propășirea Patriei noastre avem însă nevoie de pace. Și I.P.S. Mitropolit Vasile zice: «Fără pace în suflete, fără pace între oameni și popoare nu se poate munci cu folos și sorti de propășire aducătoare de fericire nicăeri, în nicio țară din lume. Pacea este unul din cele mai însemnate bunuri ale omenirii. Lipsa ei aduce cu sine învrăjbiți, dușmăni, neorânduială, ucidere, război. Iar de război, această pacoste distrugătoare de vieți, valori și bunuri se îngrozește tot

omul dornic de a munci, de a trăi în tihnă, de a înainta spre binele și fericirea sa și a semenilor săi».

I.P.S. Mitropolit Vasile arată mai departe amploarea pe care a luat-o lupta pentru pace, «din care trebuie să facă parte toți bunii creștini și toți cetățenii iubitori ai patriei noastre». Căci «în fața dorinței tuturor popoarelor de a avea pace și a însuflețiri și tăriei cu care toți oamenii de bine cer pace, se prăbușesc toate uneltirile celor ce, pentru câștiguri urâte atâță la un nou război». Lupta cmenirii cinstite din toată lumea pentru apărarea păcii va face să înceteze măcelul care este deslănțuit astăzi de către imperialiștii americani și englezi în Corsea. Conștiința lagărului păcii devine din ce în ce mai puternică: «Omenirea îngrozită de război, știind că pacea poate fi păstrată, stăruie neîncetat ca toate popoarele iubitoare de pace să determine pe conducătorii lor de a păzi pacea și de a o apăra cu orice preț».

Pastorala I.P.S. Mitropolit Vasile se încheie cu îndemnuri la lupta pentru apărarea păcii, la muncă cinstită și rodnică și la dovedirea dragostei noastre față de Dumnezeu și față de aproapele prin acte de binefacere față de semenii noștri în suferință, căci numai în felul acesta ne vom arăta vrednici a întâmpina pe Cel născut în ieslea din Betleem și numai așa putem nădăjdui să ne facem părtași tuturor darurilor de sfințire și de mântuire aduse de El lumii.

P.S. Episcop Antim al Buzăului ne înfățișează iccana Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos în Betleemul Iudeii în cuorile frumoase ale poeziei imnografice din cărțile noastre de slujbă și motivează cu texte scripturistice venirea Mântuitorului în lume, ca răscumpărător al oamenilor din robia păcatului și ca aducător de pace și de împăcare între oameni. «Prin Intruparea Domnului — zice mai departe P.S. Episcop Antim — am devenit fiii adoptivi ai Tatălui ceresc. Creștinismul adevărat face simțitor pe individ față de suferințele, de nevoile și de lipsurile semenului, și-l interesează direct la bunul mers al colectivității. Tot ceea ce contribuie la propășirea societății constituie virtute, după cum tot ceea ce frânează această propășire constituie păcatul». Și «după învățătura Domnului Iisus Hristos trebuie să luptăm necurmat cu păcatul, fie că acesta este egoism, mândrie deșartă, necurăție, explatarea fratelui de către frate, fie că ia chiar masca războiului». Impărăția cerurilor începe de aici de pe pământ și ea constă în frățietatea cu semenii noștri. Trebuie să ne înfrățim în muncă și să ne iubim unul pe altul după cum și Mântuitorul Hristos ne-a iubit pe noi. «Atunci — zice în continuare P. S. Episcop Antim — nu vor mai fi cuceriri între oameni. Nu vor mai fi nedreptăți naționale sau internaționale. Popoarele nu vor mai fi robite unele de către altele. Nu vor mai fi persecutați și exploatați. Un cer nou și un pământ nou vor aduce fericirea pe acest pământ pentru toți oamenii».

Dar această fericire este în strânsă legătură cu pacea. Ea trebuie apărată cu prețul vieții noastre. În afara sbuciumului și luptei pentru pace nu se poate așeza niciun creștin dreptcredincios. «Cu toții, cei sinceri și adevărați prieteni ai păcii și cu toate victimele războiului cerem ca pacea să fie întronată. Noi credem în biruința ei, căci mai mare este numărul celor ce luptă pentru pace, decât al celor ce atâță la un nou război». Iar

«când pe pământ va fi pace și între oameni bunăvoire, omenirea va trăi acea epocă de aur, fără egoism, fără ură și fiecare își va afla bucuria lui în bucuria altuia. Atunci fericirea pământească ne va asigura și pe cea cerească».

P.S. Episcop Antim îndeamnă apoi la muncă neșovăitoare pentru împlinirea și depășirea planului de stat și încheie Pastorală cu câteva citate scripturistice menite să îndemne pe credincioși la o viață fără de pată, la păstrarea unității credinței și a dragostei față de aproapele.

«Iisus Hristos se naște ca să răscumpere omenirea din robia păcatului strămoșesc — zice P.S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos în Pastorală dată de Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului —, iar Nașterea Sa e darul pe care Dumnezeu l-a dat lumii întru dragostea Sa». Mântuind pe om din robia păcatului, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos a învățat în același timp pe oameni care este drumul cel bun al vieții, care duce la fericire. El a dat oamenilor îndrumări pentru viața cea duhovnicească. Aceasta începe aici pe pământ, dar desăvârșirea ei deplină este în ceruri. «Cea dintâi condiție a vieții celei noi — zice P.S. Episcop Chesarie — a fost vestită lumii întregi în noaptea sfântă, când Ingerii au cântat: pe pământ pace între oameni bunăvoire (Luca II, 14). Vestind pacea, Ingerii au arătat atunci că Mântuitorul Iisus Hristos este mai înainte de toate Pace: pacea între oameni și Dumnezeu, pacea între noi oamenii și pacea între popoare. Această pace trebuie propovăduită mai departe de către noi oameni, pentru ca împărăția păcii să se întindă peste tot pământul și toate popoarele să se bucure de roadele ei».

Amploarea pe care o ia din ce în ce mai mult mișcarea tuturor oamenilor cinstiți din lumea întreagă, pentru pace, nu poate decât să ne bucure și să ne îndemne să fim din toate puterile alături de ea. Datorită acestei mișcări grandioase uneltirile criminale ale imperialiștilor atâta-tori la război sunt dejucate chiar în țările lor de către oamenii conștienți, cinstiți și harnici, cari știu că «progresul omenirii se realizează prin pace și prin muncă cinstită, iar nicidecum prin războaie de agresiune, care de când lumea n'au adus decât nenorociri». P.S. Episcop Chesarie trece apoi în revistă marile înfăptuiri realizate în Patria noastră de către lumea muncitoare doritoare de pace și-și încheie Pastorală Sa cu îndemnuri la activitate și rugăciune, la ascultare față de conducătorii cari priveghează pentru bună starea noastră a tuturor și cari au fost aleși după vrednicie de către noi toți și cu îndemnuri la iubirea Fisericii și la păstrarea credinței: «Iubiți Biserica și păstrați credința sfântă, curată, așa cum ati primit-o de la părinți și veți avea totdeauna voie bună și bucurie la sărbătorile creștinești; veți avea spor în tot lucrul bun».

Cu cuvinte simple, dar pline de frumusețe P.S. Episcop Nicolae al Clujului ne zugrăvește icoana Nașterii Domnului așa cum o găsim în minunatele noastre colinde, pentru ca apoi să se ridice la marea problemă teologică legată de Intruparea Fiului lui Dumnezeu: De ce a trebuit să vină în lume însuși Fiul lui Dumnezeu și să petreacă printre muritori? Răspunsul la această întrebare este că nimeni în afară de Dumnezeu nu mai putea mântui lumea după păcatul strămoșului Adam. Ca atare actul Intrupării Domnului este un act de iubire și de milostivire divină, dar în

același timp este și cel mai sublim exemplu de smerenie pe care ni l-a lăsat Fiul lui Dumnezeu, Cel născut în ieslea dobitoacelor. Mântuitorul Iisus Hristos a venit în lume «ca să lumineze celor ce ședeau în întunec și în umbra morții și să îndrepteze picioarele noastre pe calea păcii» (Luca I, 79). El ne-a învățat ce să credem, ne-a descoperit neasemănata valoare a sufletului și ne-a arătat grija ce trebuie să o avem de neprihănirea lui. «El ne-a îndreptat picioarele noastre pe calea păcii și a bunei voiri între oameni — zice P.S. Episcop Nicolae —, povățuindu-ne să săvârșim faptele dreptății frățești și să ne iubim unii pe alții, așa cum El ne-a iubit pe noi. Că fără dreptate și fără iubire nu se poate așeza și întări pacea nici între oameni nici între popoare. Pentru această pace ne rugăm noi și astăzi, în ziua marelui Praznic al Crăciunului, pentru ea lucrăm, pentru ea ostenim, pentru ea vom lupta în toate zilele vieții noastre». Și, P.S. Episcop Nicolae își exprimă în chip cât se poate de categoric credința că pacea, până în cele din urmă va birui: «Noi suntem încredințați că această luptă va fi încununată de izbândă. Pacea va birui pentru că este o poruncă a Evangheliei; va birui fiindcă este o poruncă a minții sănătoase; va birui fiindcă este o poruncă a inimii curate; va birui fiindcă este o poruncă a vieții».

Convingerea din care pornesc aceste cuvinte îl arată pe Ierarhul care nu precupește nicio oboseală întru a propovădui pacea și buna învoire între oameni, insuflându-ne curaj în munca pentru mai bine și în realizarea idealurilor de dreptate și de frățietate, atât de scumpe inimii oamenilor liberi, cât și credincioșilor Mântuitorului Iisus Hristos.

P.S. Episcop Andrei al Aradului își începe Pastorală sa cu comparația pe care o face Sf. Scriptură între starea religioasă a lumii vechi și starea pe care o inaugurează venirea în lume a Mântuitorului Iisus Hristos. Cea dintâi, din cauza păcatului, a fost o stare de întunec, căci oamenii pe atunci se găseau în umbra morții, iar cea din urmă este o stare de lumină datorită «Soarelui Dreptății», Mântuitorului Iisus Hristos, propovăduit de către prorocii Vechiului Testament ca atare, care venind în lume ne-a descoperit că Dumnezeu este iubire, ne-a învățat să-L numim Tată, arătându-ne că rostul nostru este acela de a ajunge «fii» și «moștenitori» ai lui Dumnezeu. «Astfel — zice P.S. Episcop Andrei — prin întruparea Sa, Fiul lui Dumnezeu a întins omului scară spre a urca la Dumnezeu, făcându-se totodată înainte mergător la cer». Dar, mai presus de toate Mântuitorul Iisus Hristos s'a făcut El însuși, pentru om, model de viață cerească (fără de păcat) și dându-i tărie prin Sf. Duh, i-a pus înaintea ochilor sufletești acest chip de viață, spre a-l urma. De aceea «a fi creștin înseamnă a întipări în viața noastră pe Iisus Hristos». Intipărirea lui Hristos în om nu este însă un lucru ușor. Creștinul trebuie să se străduiască neîncetat ca în toate acțiunile sale în toate faptele sale și în toată viața sa, să arate pe Hristos în el. El trebuie să fie smerit, dar în smerenia aceasta a lui să strălucească totuși întocmai ca un luceafăr. Căci numai în felul acesta va putea împlini cuvintele Domnului, care a zis: «Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri» (Matei V, 16).

La starea aceasta de desăvârșire va ajunge creștinul păzind poruncile, care însă se cuprind pe scurt cu toatele într'una singură, aceea a dra-

gostei față de Dumnezeu și față de aproapele. Dragostea, ca atare, este pârgă adevăratei vieți creștinești. Acolo unde nu este dragoste, nu este credință, nu este Dumnezeu.

Mântuitorul este așa dar «viață» pentru toți cei ce cred în El. Dar El este în același timp și pace, căci așa a fost prezis de prooroci și pentru că în Sfânta Scriptură «pacea» are același înțeles cu «viața». În asemănarea cu Dumnezeu pe care trebuie noi înșine să o lucrăm după pilda și cu ajutorul lui Hristos, orice propășire a omului se măsoară cu mulțimea de pace pe care o știm produce și răspândește în jurul nostru. Ba și numirea de fii ai lui Dumnezeu ni se dă numai câtă vreme păzim pacea căci a zis Domnul: «Feriți-vă făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V. 9).

Faptul că țara noastră se află astăzi în marele front al luptătorilor pentru pace și că credincioșii Bisericii noastre Ortodoxe se găsesc alături de oamenii muncii dela noi din țară și de toți oamenii cinstiti și iubitori de pace din lumea întreagă este ceva cât se poate de îmbucurător. Dar, observă P. S. Episcop Andrei — tot programul de pace se întemeiază pe munca la care suntem datori a lua parte cu toții după puterile noastre. Cea mai bună garanție a păcii este munca creatoare ce înfrățește pe oameni și-i face să prețuiască viața.

Cu aceste cuvinte P.S. Episcop Andrei dă o nouă propulsie dorului de muncă și de pace al credincioșilor din Eparhia P.S. Sale, arătând că creștinul adevărat, trebuie să fie în același timp muncitor plin de râvnă și luptător neînfricat pentru pace, de vreme ce numai în felul acesta își va putea îndeplini rostul lui pe pământ, rost la care l-a chemat lumina adusă de «Soarele dreptății», care a răsărit oamenilor din Sf. Fecioară, în ieslea din Betleem și a cărui Intrupare o prăznuim de Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului.

Pornind dela câteva înalte considerațiuni teologice în legătură cu venirea în lume a Mântuitorului Iisus Hristos, P.S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului trece la descrierea Nașterii Domnului așa cum ne-o înfățișează Sfintele Evanghelii, insistând asupra lucrurilor mai presus de fire care au avut loc cu acel prilej și punând în evidență iubirea, bunătatea, milostivirea și în același timp exemplul de smerenie al Fiului lui Dumnezeu față de noi. «Mântuitorul nostru Iisus Hristos s'a făcut asemenea nouă, oamenilor, care suntem datornici păcatului, pentru ca și noi, la rândul nostru să ne facem una cu El, cu sfințenia Lui cu bunătatea și dreptatea Lui. S'a născut, ca să ne facem și noi ceea ce a fost El, adică fii ai lui Dumnezeu. S'a născut din iubire față de noi, ca să nască în lume iubire. S'a născut din milă față de noi, ca și nouă să ne fie milă unul față de altul. S'a născut în numele nostru, ca să trăim în numele Lui, a luat asupra Lui păcatele noastre ca să putem primi noi în suflet sfințenia Lui».

După ce înfățișează, în cuvinte frumoase, toate darurile care au izvorât din ieslea dela Betleem, P.S. Episcop Iosif trece sumar în revistă marile înfăptuiri care au luat ființă în Patria noastră, datorită eforturilor tuturor oamenilor ce muncesc și amintește de planurile de viitor ale conducătorilor Patriei noastre, accentuând că «atențiunea, stăruința și râvna în muncă trebuiesc sporite, cu atât mai mult, cu cât nu departe de noi

sunt trădători de popoare cari au preocupări străine interesului vieții. Impotriva acestora, oamenii de bine din toată lumea s'au unit și se străduiesc să apere pacea care este temelia vieții și bunăstării omului. «Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română, bazată pe principiile fără de moarte ale Invățătorului ei Hristos, prin glasul autorizat al Sfântului Sinod în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, socotește ca o datorie sfântă apărarea păcii și sfătuiește și poruncește fiilor ei, să nu înceteze o clipă strădania pentru consolidarea păcii între popoare».

P.S. Episcop Iosif își încheie Pastorală cu îndemnuri părintești stăruitoare pentru o trăire creștinească bine plăcută Domnului: «Pururea bucurați-vă, întotdeauna fiți virtuoși, curați cu inima, nevinovați în fapte, vrednici întru împlinirea datoriilor voastre, înaintea lui Dumnezeu și a aproapelui vostru, unul pe altul cu cinstea și cu vrednicia întrecându-vă».

Folosindu-se de temeuri scripturistice P.S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor scoate înțelesul pe care Sfânta noastră Biserică îl dă atunci când numește pe Mântuitorul Iisus Hristos: lumina noastră, soarele nostru, răsăritul nostru. Mântuitorul este lumina noastră prin învățătura Sa. «Eu sunt adevărul». El este soarele nostru prin harul Său care viază sufletul. «Eu sunt viața». El este răsăritul cel de sus prin iubirea ce ne-a arătat-o și pe care ne-o cere și nouă. «Eu sunt calea». Mântuitorul Iisus Hristos a împrăștiat întunerecul din sufletele oamenilor arătându-le cine este Dumnezeu și cum trebuie cinstit; a îndepărtat dela noi întunerecul păcatului; a desființat întunerecul urei și al răutății, inundând lumea cu valurile iubirii Sale dumnezeiești. Venind în lume El a adus pacea pe pământ și buna învoire între oameni.

Dar pacea adusă de Mântuitorul pe pământ și buna învoire între oameni sunt astăzi greu amenințate. Grozăviile războiului de care încă nu am scăpat și nu ne-am vindecat, amenință iarăși omenirea, deoarece se mai găsesc încă fapte cu chip de om care se trudesec nebunește să aprindă iarăși vâlvătaia unei noi încăierări între popoare. Lumea iubitoare de pace este însă mult mai numeroasă și mai puternică decât a celor care se opintesc nebunește să deslănțuie un nou prăpăd. «In această tabără pașnică ne găsim și noi toți — zice P.S. Episcop Teofil — cu credința noastră, cu dragostea noastră de viață, cu râvna noastră de propășire, cu plăcerea noastră de muncă creatoare, cu eforturile noastre de înfrățire între popoare, cu străduințele noastre reușite de unire și colaborare».

După ce P.S. Episcop Teofil înfățișează în rezumat binefacerile păcii, arătând că ea este adevărata condiție a omului, și că binefacerile ei trebuie să fie tot atâtea motive care să îndemne pe credincioși să iubească pacea și tot ce o zidește și să urgisească faptele care o turbură și să le înconjoare, după îndemnul Sf. Apostol Pavel: «Căutați pacea cu toată lumea... fără de care nimeni nu va putea vedea pe Dumnezeu» (Evrei XIII, 14), încheie Pastorală cu imnul de slavă pe care Biserica creștină îl cântă Mântuitorului care s'a născut și cu îndemnuri pentru ridicarea din greșalele trecutului și pentru primenirea sufletească a credincioșilor.

P.S. Episcop Valerian al Oradiei ne pune înainte cu cuvinte alese icoana Nașterii Domnului în Betleemul Iudeii și redă pe înțelesul tuturor taina Intrupării Domnului în următoarele cuvinte: «Trimisul cerului s'a făcut Fiul Omului, pentru ca noi să putem deveni fii cerului. Neputincios s'a făcut, ca să ne facă pe noi puternici; în scutece a fost înfățișat, ca să ne deslege pe noi din legăturile păcatului. S'a făcut mic ca pe noi să ne facă mari; sărac s'a făcut, pentru ca să ne facă bogați pe noi. Plângând a venit în lume, pentru ca să ne șteargă nouă lacrimile. În străini se naște, pentru ca pe noi să ne aducă acasă, în patria noastră cea de sus. N'are loc de sălășuire într'o țară întreagă, pentru ca nouă să ne facă loc în împărăția cea vecinică».

Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos revarsă asupra oamenilor bogăția cea nesfârșită a harului dumnezeesc. Dar «Pentru bogăția de har ce ne aduce Intruparea Fiului lui Dumnezeu, sărbătoarea de azi — zice P.S. Episcop Valerian — trebuie să fie pentru noi un prilej de înălțătoare bucurie, prilej de hotărâri de mai bine și de progres». Și puțin mai departe: «Acel ce dorește să înainteze, trebuie să muncească și să meargă pe urmele lui Hristos. Hristos s'a născut, s'a făcut om, ca să ne arate calea propășirii, a înaintării spre bine, spre lumină, spre dreptate, spre curățenie și cinste, spre înstatornicirea păcii pe pământ».

Bucuria Nașterii Domnului, de data aceasta este cu atât mai mare cu cât ea se leagă de întâmplările din viața noastră obștească, care prin urmările lor binefăcătoare prilejuiesc salturi în mersul spre mai bine al Patriei noastre. P.S. Episcop Valerian trece apoi în revistă marile cuceriri ale poporului nostru care se găsesc consemnate în legea de bază a țării, arătând că cea mai de seamă datorie a credinciosului față de societatea în care trăiește este aceea de a se supune legilor statului într'un chip liber consimțit, după cum îndeamnă Sf. Apostol Pavel (Romani XIII, 3, 7). Dragostea de Patrie este tot ce poate fi mai înalt. «Patria este mama noastră scumpă care ne cere devotament și conștiința datoriei noastre cetățenești. Ea trăiește prin munca și jertfa fiilor ei». Conceptul de muncă este acum înnobilit, căci «astăzi munca de orice fel e privită de toți cu cinste, este considerată ca o comoară și o lege a vieții, un ideal și un cult, o noblețe statornică și chiar ca ceva sfânt. Munca e cel mai bogat izvor de virtuți, este școala caracterelor, este izvorul sănătății și al fericirii». Munca omului schimbă fața pământului, atunci când este făcută cu pricepere și cu devotament pentru mai binele comun. De acest lucru rămânem convinși toți câți deschidem ochii să privim jurîmprejurul nostru. Patria noastră a devenit un adevărat șantier iar ca urmare condițiunile de viață se îmbunătățesc pe zi ce trece.

Dar, observă P.S. Episcop Valerian «creațiile mari nu se pot realiza decât în climatul păcii». Și astăzi se mai găsesc însă unii cari uitând grozăviile celui de al doilea război mondial amenință pacea cu pregătiri războinice, orbiți fiind de interese cu totul egoiste. Ei se lovesc, însă, ca de o stâncă, de voința de granit a sutelor de milioane de oameni de bine, cari fac parte din frontul de neînvingal al păcii. Biserica noastră Ortodoxă a aderat încă dela început la marea mișcare pentru pace și își însușește cu toată bucuria hotărârile tuturor congreselor pentru apărarea păcii: «Bogaților

lumii cari pregătesc un al treilea război mondial, Biserica Ortodoxă le opune convingerea ei fermă în biruința forțelor păcii, luminii și vieții».

Pastorala P.S. Episcop Valerian se încheie cu îndemnul ca din cântecul de slavă pe care l-au cântat îngerii în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, credincioșii să soarbă puteri de viață, întru slujirea păcii și credinței în Dumnezeu și ca viața lor să fie întotdeauna plină de roade creștinești, de dragoste față de Dumnezeu și față de aproapele și de supunere, față de legile și de conducătorii Patriei noastre.

Terminând de analizat Pastoralele date de către Inalții noștri Ierarhi cu ocazia Sărbătorilor Nașterii Domnului încheiem cu constatarea că ele sunt pline de învățăminte folositoare credincioșilor atât în ceea ce privește credința, cât și în ceea ce privește viața. Și aceasta pe bună dreptate, căci creștinismul nu este o doctrină filosofică, plină de construcții imaginare, ci este «viață în Duhul Sfânt», este lupta după dobândirea cununii cerești, cunună care nu se dă decât numai celor ce au luptat în viața pământească lupta cea bună.

Cum trebuie să fie lupta aceasta, Sf. noastră Biserică învață și îndeamnă pe credincioșii săi necontenit, dar mai ales cu ocazia marilor sărbători ale creștinismului. Nașterea Domnului ne pune înaintea pe Fiul lui Dumnezeu născut din Sf. Fecioară Maria, ca pe cel mai sublim model de trăire adevărată. Inalții noștri Ierarhi căutând să desprindă sensul vieții creștine, cu ocazia Sărbătorilor Nașterii Domnului și să ne arate că viața această își găsește împlinirea în strădaniile noastre în slujba lui Dumnezeu, a aproapelui și a Patriei și că râvna noastră de a vedea pacea instaurată în lume este cea mai de seamă poruncă a ceasului de față, au adus cu aceasta un adevărat serviciu turmei cuvântătoare din Eparhiile respective, împlinind cuvântul Scripturii cu privire la păstorul cel bun care poartă la tot pasul grije de turma încredințată lui.

Pr. OREST BUZOIANU

R E C E N Z I I

CALENDARE ȘI ALMANAHURI PENTRU CREDINCIOSUL ORTODOX

Potrivit unei bune și vechi tradiții în Biserica Ortodoxă Română, tiparnițele noastre bisericești au scos din teascurile lor — și pentru anul mântuirii 1953 — frumos împodobite **Calendare de perete** și **Almanahuri** bogate în creștinească învățătură.

Calendarele și **Almanahurile** bisericești au avut un rol de seamă în viața duhovnicească a creștinului român ortodox.

Pe fila calendarului și-a orânduit credinciosul nostru trăirea lui spirituală, după viețile îmbunătățiților lui Dumnezeu — sfinții, dreptii, mucenicii, cuvioșii, martirii și tot soborul bine-plăcuților Domnului, — așa cum au fost așezați în Sinaxarul anului bisericesc. Cu ochii pe canonul sfinților — credinciosul nostru și-a călăuzit viața lăuntrică, alternându-și munca de fiecare zi, cu popasurile duhovnicești, așa cum au fost ele rânduite de Soboare și de Sfânta Predanție a Bisericii.

Almanahurile au constituit adevărate dreptare de credință, în care învățătura Bisericii a fost talmăcită pe înțelesul tuturor: «și pentru cei învățați și pentru cei neînvățați, și pentru bărbați și pentru femei, și pentru bătrâni și pentru tineret», — pentru toți bine-credincioșii Bisericii noastre dreptslăvitoare.

Dar **Almanahurile** noastre au venit în ajutorul credincioșilor — cu sfatul și îndemnul, cu pilda și învățătura — și pentru viața lor de toate zilele, pentru munca și îndeletnicirile lor practice. Indrumările duhovnicești s'au împletit, așa dar, consecvent cu îndrumările privitoare la strădaniile credincioșilor în truda lor pentru agonisirea celor de trebuință traiului și cu povețele pentru împlinirea datoriilor lor cetățenești și patriotice.

Marile libertăți democratice, cucerite de poporul nostru muncitor după 23 August 1944, — libertăți printre care se numără și libertatea de conștiință și libertatea manifestărilor religioase și de Cult — au dat posibilitate Bisericii noastre să pună la îndemâna credincioșilor **Calendare** și **Almanahuri** mult îmbogățite față de cele din trecut.

Astfel, **Calendarele** de perete pentru anul mântuirii 1953, scoase din tiparnițele Mitropoliei Ungro-Vlahiei, Mitropoliei Olteniei, Mitropoliei Mol-

dovei și Sucevei, Episcopiei Oradiei, etc., toate sunt imprimare în culorile tradiționale ale tipăriturilor noastre de cult — roșu și negru — frumos împodobite cu icoane sfinte, cu portretele Ierarhilor noștri și cu chenare simbolice, lucrate de maeștrii ai picturii noastre bisericești (Nicolai de Dumitriu, Ion Stoica, Gheorghe Chirovici, ș. a.).

Fiecare Calendar — pe lângă înșirarea Sfinților, a praznicelor mari și mici, a posturilor, a îndrumărilor tipiconale pe scurt, a sărbătorilor legale, — mai cuprinde și sacre îndemnuri către credincioși, scoase din tezaurul bogat al Sfintei Scripturi și din propovăduirea Ierarhilor noștri, de a strădui neîncetat pentru cauza sfântă a păcii și bunei înțelegeri între oameni și popoare.

Astfel, pe Calendarul Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, citim:

«**Impărăția lui Dumnezeu este pace**» (Rom. XII, 17).

«**Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși**» (Marcu III, 15).

«**Biserica Ortodoxă Română îndeamnă pe toți fiii ei întru Hristos să se alăture frontului celor ce luptă pentru întărirea păcii, care constituie cheazășia independenței noastre naționale, amintindu-le că însuși Mântuitorul nostru a dăruit cea mai înaltă răsplătă ostenitorilor pentru întonarea păcii, spunând: «Fericți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema»** († Justinian, Patriarhul României).

Pe Calendarul Sfintei Mitropolii a Moldovei și Sucevei aflăm cuvântul despre pace al Sfântului Apostol Iacob:

«**Roda dreptății cu pace se seamănă făcătorilor de pace**» (III, 17).

Sfânta Mitropolie a Olteniei a ales, pentru Calendarul ei, vestirea păcii adusă pe pământ de crainicii Cerului, la Nașterea cea mai presus de fire a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos:

«**Pre pământ pace, între oameni bunăvoire**» (Luca II, 14).

Calendarul Sfintei Episcopii a Oradiei, deasemenea, cuprinde îndemnuri la pace și muncă:

«**Pace las vouă; pacea Mea dau vouă**» (Ioan XIV, 27).

«**Cel ce nu vrea să muncească, acela nici să nu mănânce**» (II Tes. III, 10).

«**Munca innobilează sufletul omului**».

*

Almanahurile de anul acesta au păstrat tradițiile bune ale trecutului, au eliminat pe cele mai puțin bune și au sporit în învățatură duhovnicească și în îndrumări pentru viața nouă pe care și-o construiește azi poporul nostru.

Almanahul Sfintei Episcopii a Oradiei, prezentat în condiții tehnice vrednice de luat în seamă, are un cuprins bogat, în care hrana pentru creșterea și desăvârșirea vieții spirituale este împărțită din destul, iar îndemnurile la muncă, luptă și biruință pentru viitorul fericit ce și-l făurește poporul nostru sunt date din belșug. Credincioșii, însetați după cuvânt înțelept de învățatură, află în acest Almanah răspuns și pentru cele ale Mariei și pentru cele ale Martei.

Anul bisericesc — cu multele scări duhovnicești, pe care trebuie să urce credinciosul spre desăvârșirea sa lăuntrică — este înfățișat sufletului creștin ortodox, cu toate popasurile lui spirituale, cu toate oazele lui de lumină, cu toate izvoarele de trăire, ducătoare la viața cea pururea veș-

nică, la Impărăția Păcii fără de sfârșit, Impărăția Cerurilor, Impărăția lui Dumnezeu.

Arătarea Praznicelor Impărătești, a Sărbătorilor, a Posturilor, a deslegărilor de Post, a pomenirilor, a prăznuirii Sfinților, Dreptilor, Cuvioșilor, Martirilor și Mucenicilor, — este fiecare însoțită de «însemnări tipiconale» și de tălmăcirea succintă, dar aprofundată a dumnezeieștii învățături, cu aplicare la viața cea de toate zilele a credincioșilor.

Astfel, la **Duminica Infricoșatei Judecăți**, aflăm următoarea tâlcuire: «Dumnezeu din veac și-a sădit legile în firea omenească. În baza acestor legi a dat dreptul fiecărui om să se bucure de bunurile acestei lumi, date în folosul omenirii. Prin cele Zece Porunci a reglementat apoi și mai lămurit care trebuie să fie raportul între Dumnezeu și om, și între om și semenul său. Omul nedrept care l-a exploatat pe semenul său, omul fără inimă, care l-a văzut pe fratele său lipsit și a rămas împietrit, omul care s'a folosit de slăbiciunea și impasul fratelui său ca să-l lipsească de dreptul său, va fi aspru pedepsit. Pedepșa aceasta va fi focul de veci (pag. 11).

La prăznuirea **Sfântului Ierarh Nicolae**, citim: «S'a născut în orașul Patara, din părinți foarte bogați. Rămas de tânăr orfan și-a împărțit toate bunurile săracilor, iar când n'a mai avut ce da, a mers el să cerșească, și ce aduna, da celor lipsiți. Ajuns tânăr Arhiepiscop în orașul Mira din Lichia, era iubit de toți credincioșii și mai ales de cei săraci. Când, după multe binefaceri minunate, a murit, a fost plâns de toată lumea ce-l cunoștea, iar tânguiriile săracilor ajutați de el au umplut tot orașul câteva zile. A fost supranumit cu cel mai frumos nume: «**Părintele săracilor**» (pag. 31).

În tâlcuirea dela **Buna-Vestire**, — printre altele — se spune: «Se numește această sărbătoare Buna-Vestire, pentru că omenirii ce stătea în întunerecul nesiguranței suflătești — i s'a vestit venirea Mântuitorului, care va învăța pe om, atât îndatoririle lui față de Dumnezeu, cât și față de aproapele. **Iisus propovăduiește pacea pe pământ și fericirea, făcătorilor de pace, în veșnicie**» (pag. 13).

Dar, pe lângă aceste tâlcuiri ale popasurilor duhovnicești din cursul anului bisericesc, **Almanahul Sf. Episcopii a Oradiei** mai cuprinde și alte învățături, trebuitoare oricărui credincios al Bisericii noastre, care, devotat fiind lui Dumnezeu, este totodată și cetățean loial al Patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

În două articole bine documentate sunt combătute falsele teofanii, superstițiile, vrăjitoriile și alte asemenea abateri dela dreapta credință.

«Sfânta Scriptură condamnă aspru superstiția, vrăjitoria, ghicitura, vedeniile și toate practicile obscurantiste, când spune: «Să nu fie la tine nimeni care să treacă pe fiul lui sau pe fiica lui prin foc, nimeni să nu aibă meșteșugul de ghicitor, de cititori în stele, de vestitori ai viitorului, de vrăjitor, de descântător, nimeni din cei ce chiamă spiritele, d'n cei care dau cu ghiocul, nimeni care să întrebe pe morți, — căci oricine face aceste lucruri este o urâciune în fața Domnului...» (Deut. XVIII, 9-12) (pagina 38).

«Iar în cântarea a IX-a din slujbă înmormântării, Biserica ne spune: «Pre Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre Carele nu cutează a căuta nici oștile îngerești».

«Din Sfânta Tradiție vă citez opinia Sf. Teodosie, cel mai de seamă ucenic al Sf. Pahomie, care ne învață: «Un om care are credință vie și împlinește poruncile, valorează mai mult decât unul care are darul viziunilor» (pag. 39).

«Sf. Nil este mai categoric când poruncește: «Să nu dorești a vedea pe pământ nici îngeri, nici alte puteri îngerești și nici chiar pe Mântuitorul, de frică de a nu-ți pierde mintea și să iei lupul drept păstor, și să nu ți se întâmple să adori pe draci. Dacă un înger îți apare, păzește-te de a-l admite ca atare, zicându-ți în sine: Eu păcătosul sunt nevrednic să văd un înger» (pag. 39-40).

«Să-L căutăm pe Hristos în bisericile și pe altarele noastre, nu aiurea, și să ne facem cu drag datoria față de biserică și față de patrie, fiecare în locul unde ne găsim» (pag. 41).

*

O amplă analiză a principiilor fundamentale ale noii noastre Constituții, ajută pe credincioși să înțeleagă «drumul luminos și măreț spre o viață nouă», pe care l-a parcurs poporul nostru în ultimii ani și perspectivele viitorului fericit pe care și-l făurește:

«Ne aflăm într'un moment important al creșterii vieții noastre obștești, al trecerii noastre la socialism. Ridicarea conștiinței cetățenești, răspândirea culturii în masele tot mai largi, lupta tot mai hotărâtă pentru pace, în tovărășie cu toate țările progresiste, adâncirea prieteniei leale și devotate cu Marea Uniune Sovietică, toate își găsesc temeiurile în Constituția nouă» (pag. 65).

Șase sunt principiile pe cari le analizează:

I. Constituția noastră emană dela popor.

Arătând că muncitorii și țărani au dovedit că știu să conducă țara mai bine decât putreda și exploătatoarea societate burgheză, spune:

«Astăzi puterea este deținută de popor. Cei ce conduc destinele țării noastre nu ne sunt străini, ca în alte timpuri, ci sunt fiii și frații noștri. De aceea trebuie să ne supunem Guvernului poporului de bună voie, nu de frică, ajutându-l cu toții în năzuințele lui spre mai binele tuturor» (pag. 67).

II. Proprietatea obștească.

Subliniind că Bisericii Ortodoxe nu-i este străin acest principiu constituțional, pe care ea l-a cunoscut în germene, încă din epoca apostolică, citează din cuvintele Sfinților Părinți — Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz, Ambrozie, etc. —, spre a arăta că Ortodoxia binecuvintează și această năzuință a poporului menită să asigure bunăstarea celor ce muncesc.

Deosebit de pregnante sunt considerațiile Sfântului Ambrozie de Mediolan în această privință:

«Dumnezeu — zice el — a făcut să crească toate, pentru ca toți să poată trăi, iar pământul să fie proprietatea tuturor. Natura a născut dreptul comun și numai prin uzurpare, s'a născut dreptul privat» (pagina 69).

III. Problema muncii.

Printre marile drepturi și cuceriri democratice ale poporului nostru muncitor, se numără și dreptul la muncă înscris în «Legea Legilor Patriei noastre:

«In Republica Populară Română, munca este o datorie și o chestiune de onoare pentru fiecare cetățean capabil de muncă: «cine nu muncește să nu mănânce».

IV. Problema Păcii.

Pacea, bunul cel mai de preț al omenirii, a devenit în Patria noastră un principiu constituțional, Pactul nostru Fundamental, proclamând politica de pace, ca o politică de Stat.

Arătând că Biserica Ortodoxă este slujitoare credincioasă a Domnului Păcii, Almanahul Episcopiei Oradiei spune:

«Pacea este idealul și avântul sufletului omenesc. Pacea este temelia vieții și ordinii sociale. Când pacea lipsește, toate se clatină. Dorința universală după pace a creat Mișcarea Partizanilor Păcii. La încercările pătimase ale provocatorilor de noi măceluri, popoarele lumii își strâng rândurile, hotărâte să-și apere pacea».

«Biserica Ortodoxă binecuvintează gândul de pace al Cărmuirii, în toate eforturile depuse pentru menținerea ei. Biserica vede cu bucurie noua Constituție, care este o Constituție a Păcii. Biserica Ortodoxă s'a alăturat din primul moment la cei ce vreau pacea. Prin glasul autorizat al Ierarhilor ei, ea susține în mod sincer năzuințele păcii. De atâtea ori ea a arătat limpede ororile războiului și datoria fiecărui creștin în fața amenințărilor războinice. Ea și-a îndemnat neîncetat credincioșii să iubească și să apere pacea» (pag. 73-74).

V. Problema minorităților naționale.

Potrivit prevederilor noiei Constituții, oamenii muncii de diferite naționalități se bucură de deplina egalitate în drepturi, pe tărâm economic, politic și cultural. Legea pedepsește șovinismul, îngrădirea drepturilor celor ce muncesc, propaganda naționalistă și șovină...

Referitor la această problemă, în Almanah citim:

«Biserica nu poate fi decât împotriva discriminării rasiale, naționale și religioase, pentru că: «In Hristos nu-i nici iudeu, nici elin, nici parte bărbătească și nici femeiască, ci toți sunt una», zice Apostolul Pavel.

«Principiile învățaturii creștine și principiile fixate în noua Constituție a R.P.R. în problema naționalităților, se întâlnesc, în mod fericit, pe aceeași linie de viață. De aceea colaborarea cultelor religioase cu Statul nostru democrat popular, trebuie să fie loială, deplină și sinceră» (p. 75).

VI. Problema religioasă. Libertatea Cultelor.

Noua Constituție prevede în mod expres libertatea de conștiință, libertatea religioasă și libertatea de a exercita nestânjenit cultul. Mai mult, Statul garantează această libertate, sancționând pe oricine ar viola-o în vreun fel.

In această privință, Almanahul Oradiei spune:

«Problema religioasă a fost și ea rezolvată în mod just. Religia este liberă, fiecare are dreptul la libertatea conștiinței. Fiecare poate să creadă

cum vrea. Libertatea cultelor în R.P.R. ca și egalitatea lor în fața Statului este asigurată. Niciun cult nu are privilegii față de celălalt, după cum era în trecut. Statul a luat o atitudine de imparțialitate față de toți».

«In problema religioasă, Noua Constituție a R.P.R. este străbătută de un spirit profund democratic, acordându-se libertăți și drepturi egale tuturor cultelor» (pag. 76).

*

In articolul «**Temeiurile Ortodoxiei**», credincioșii găsesc «mărgăritare de mare preț» pentru înțelegerea credinței noastre pravoslavnice:

«Cel dintâiu temei al Ortodoxiei este **Adevărul!** Adevărul divin descoperit de Fiul lui Dumnezeu, predicat de Apostoli și păstrat nealterat de Biserică. Ortodoxia n'a adăugat, nici n'a lăsat nimic din ceea ce a moștenit dela Mântuitorul. Tezaurul ei este limpede și curat ca și apa de izvor».

«Ortodoxia a păstrat elementul divin întreg».

«După concepția ortodoxă **Iisus Hristos e modelul vieții în Dumnezeu**».

«Hristos ne-a adus **harul**, care-l sfințește pe credincios. Viața în Ortodoxie nu se poate concepe fără har».

«Păstrătoarea harurilor e Biserica. Prin ea lucrează Duhul Sfânt, care desăvârșește și termină mântuirea credinciosului».

«Forma de conducere văzută a Bisericii e **Sinodul**; Ecumenicitatea concepută sinodal».

«Spiritul Ortodoxiei este ostil oricărei tiranii».

«Ortodoxia are un cult neîntrecut în frumusețe».

«In Ortodoxie sarcinile mântuirii sunt egale, pentru toți, după cum egală pentru toți e dragostea maicii Biserici. Această dragoste ea o cere și dela fiii ei».

«Ortodoxia este dragoste și în același timp este și cea mai înaltă dreptate în creștinism. Ea ne învață să respectăm drepturile altuia și să nu insultăm pe nimeni. Ea este împotriva discriminării rasiale și împotriva exploatării omului de către om».

«In Ortodoxie Biserica este a tuturor credincioșilor, necunoscând deosebiri dintre ei. Slujitorii ei n'au constituit niciodată o castă închisă, ca în alte părți».

«Biserica Ortodoxă este **Biserica păcii** între oameni și popoare. Solia ei este pacea și înfrățirea dintre oameni. Deaceea în fiecare an, în dimineața Nașterii, în cuprinsul Bisericii Ortodoxe, răsună cântarea serafimică: «**Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire**» (Luca II, 14) (pag. 58-59).

Pe larg este tratată apoi problema cea mai arzătoare a zilelor noastre, — problema **Păcii**. Iată câteva titluri sub care e analizată problema Păcii: «**Pacea**»; «**Cântarea Păcii**»; «**Războiul**»; «**Conferința pentru Pace a Cultelor și comunităților religioase din Uniunea Sovietică**»; «**Lupta pentru Pace a Cultelor religioase din Episcopia Oradiei**»; «**Lupta pentru Pace**».

Reținem din articolul «**Războiul**», cuvintele pline de adevăr, de înțelepciune și de învățătură ale Fericitului Augustin: «**Mai glorios este să ucideți războiul prin cuvânt, decât să omoriți oamenii cu sabia; să câștigați pacea prin pace, nu prin războiu!**».

Pentru deosebita ei frumusețe, reproducem, deasemenea, în întregime, o poezie închinată păcii, semnată de Preotul Const. Olariu:

CÂNTAREA PĂCII

*Privesc, în rugă paiele sărace
Din ieslea stantă dela Betleem
Și-mi vin pe buze — chiar de nu le chiem —
Cuvintele cântăru despre pace...*

*..In ochii Maicii — râu de fericire —
Sclipeau mărgăritare : Iisus
Zâmbea și asculta un cânt, de sus :
— „În lume pace și bună învoire!“...*

*..In noapte, s'a oprit, peste cetate,
O stea de diamant, pe bolta 'naltă ;
Păstori și magi și îngeri, laolaltă,
Cântau cântarea păcii mult visate.*

*...Doar colo, în palat, Irod se-ascunde,
Cuprins de spaima morții. Și'n neștire,
Setos de sânge, aur și mărire,
Se zbate: „Unde-i Fruncul?... spuneți!... unde?“...*

*Mai gem și azi Irozi, setoși de sânge
Ucid și-ar mai ucide iar, copii,
Nu paisprezece mii, ci mii de mii,
Doar-doar cântarea păcii o vor frânge.*

*In spaima lor, tehue și nebună,
Irozii nu aud cuvântul sfânt :
— „Aci ce semăna-vor, astăzi, vânt, —
Culege-vor năpraznică furtună“ !*

*Nu, pruncii omenirii nu se tem !
Păstori și truditori și magi — popoare —
Ascultă răsunând, biruitoare,
Cântarea păcii, dela Betleem!...*

Almanahul Sfintei Episcopii a Oradiei este un prețios dreptar de viață pentru credincioșii săi. Alcătuitorii lui merită toată lauda și toată prețuirea.

*

Almanahul Sfintei Mitropolii a Banatului este întocmit cu multă grijă, spre a fi cât mai folositor pentru cler și credincioși. Imbrățișând probleme legate de ambele ipostaze ale vieții — cele trebuitoare trăirii duhovnicești și cele privitoare la viețuirea noastră trupească — el devine o călăuză înțeleaptă și pentru avânturile noastre spirituale, dar și pentru izbânzile noastre în munca noastră cea de toate zilele.

Pentru negreșelnica orientare a vieții spirituale a credincioșilor, atât de strâns legată de viața liturgică a Bisericii, sunt date foarte bogate «îndrumări tipiconale». Fiecare praznic, fiecare sărbătoare bisericească este însoțită de aceste ample îndrumări tipiconale, pentru toate cele «Șapte

Laude». Preot și credincios sunt deopotrivă călăuziți în viața sfântă și sfințitoare a slujbelor sacre, pe toată întinderea anului bisericesc.

Acesta este primul capitol din **Almanah**, cuprins sub titlul: «**Indrumări tipiconale**».

Al doilea capitol, intitulat: «**Viața creștină**», arată care sunt: Cele zece porunci dumnezești; Cele nouă porunci bisericesti; Faptele milei trupești; Faptele milei sufletești.

Capitolul trei și ultimul, cuprinde «**Tâlcuirea Sărbătorilor**», pe întreg anul bisericesc.

Tâlcuirile acestea constituie un dreptar luminos pe calea strădaniilor către izbăvirea sufletească a credincioșilor. Fiecare moment duhovnicesc este tâlcuit pe înțelesul tuturor, cu învățături scoase din tezaurul bogat al Sfintei Scripturi și al Sfintei Predanii a Bisericii noastre.

Iată câteva spicuri din aceste tâlcuiri:

La prăznuirea Sfinților Trei Ierarhi (Sfințenia): «Legea și ținta cea mai înaltă a rugăciunii și a vieții este sfințenia. Ea este cuprinsul și culmea tuturor virtuților. De aceea, modelele și pildele cele mai alese pentru purtarea morală le avem în viețile Sfinților, în frunte cu Iisus Hristos Mântuitorul și cu Maica Domnului».

«Sfințenia vieții acestor Trei Ierarhi, ca și a tuturor Sfinților, este o pildă pentru toți creștinii. Fiindcă nu numai unora, ci tuturor s'a zis: «După Sfântul (Iisus Hristos) care s'a chemat, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci scris este: Fiți sfinți, pentru că Sfânt sunt Eu» (I Petru I, 15-16) (pag. 68-69).

La întâmpinarea Domnului (Rugăciunea): «Sfinți ne învață că sfințenia se dobândește prin rugăciune, prin fapte bune, prin virtuțile religiei creștine și mai ales prin harul Domnului».

«Rugăciunea este cea dintâi lege, poruncă și trebuință a sufletului, în calea spre sfințenie. Harul Domnului coboară în sufletele noastre prin înălțarea minții și a inimii noastre în rugăciune către Dumnezeu. Când harul ce se coboară de sus se întâlnește cu rugăciunile noastre ce se înalță de jos, atunci se sfințește sufletul. Harul se coboară în inimile noastre și lucrează pe calea rugăciunii. Focul rugăciunii face legătura cerului cu sufletele noastre» (pag. 71).

La Duminica Floriilor (Pacea): «La intrarea în Ierusalim, Iisus Hristos a fost primit cu ramuri verzi de finic și cu cântece de bucurie. Mulți dintre cei ce L-au întâmpinat, și-au închipuit că El vine ca un «împărat» pământesc să le aducă mântuirea prin sabie și prin vărsări de sânge, prin daruri și prin răsplătiri omenesti. Dar Iisus n'a intrat în Ierusalim călare pe un cal mândru, care atunci era un animal de război, ci călare pe un asin, pe atunci un animal de pace. Mântuitorul nu a venit în lume ca să stăpânească sufletele cu sabia, ci să le mântuiască prin puterea iubirii și a iertării, a slujirii, a jertfei și a păcii» (pag. 78).

La Invierea Domnului (Viața birue moartea): «Pentru toți creștinii, Invierea Domnului are cea mai mare însemnătate, deoarece ne

desvăluie tainele vieții, arătându-ne că viața biruiește moartea, că binele e mai tare decât răul, că adevărul poate fi răstignit, dar el iese biruitor, chiar și din mormânt, și în sfârșit că făgăduințele pe care ni le-a făcut Mântuitorul toate sunt adevărate și se împlinesc sigur, la vremea lor» (pag. 80).

La Sfântul Marele Mucenic Gheorghe (Dreptatea, înțelepciunea, bărbăția): «Dreptatea este toiagul împărăției lui Dumnezeu (Evrei I, 8), temelia păcii între credincioși, legea care dă fiecăruia cele cuvenite vieții și muncii. Unde lipsește dreptatea, acolo se tulbură și se răstoarnă toate rânduelile. De aceea încă în Vechiul Testament se spune că: «dreptatea înalță un popor, iar păcatul este ocară norodului» (Pilde XIV, 34).

«**Înțelepciunea** este virtutea morală care deosebește binele de rău și înfăptuește întotdeauna ceea ce este moral și de folos insului și obștei. Cu alte cuvinte: înțelepciunea este mintea luminată, condusă de o viață morală curată» (pag. 84).

«**Bărbăția** este virtutea curajului în fața greutăților și a suferințelor. Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii, al dragostei și al înțelepciunii» (II Tim. I, 7).

La Duminica a III-a după Rusali (Munca): «Mântuitorul ne trimite la crinii câmpului și la pasările cerului să învățăm nu lenevia, cum spun unii, ci munca.

«In rândul întâi, nici crinii și nici pasările nu adună comori pe care să le roadă molii, să le strice rugina, sau să le fure hoții. Adună numai atâta cât le trebuie să trăiască. Oamenii aici greșesc mai mult: îngrămădind averi mari, deschid prăpăstii între ei și semenii lor; îmbrăcându-se în haine de lux — în porfiră și vison —, nu mai văd mizeriile și rănilor lui Lazăr — având hambare mari și pline, nu au altă grijă decât să mănânce, să bea sau să se veselească.

«In rândul al doilea: cine știe cât aleargă o pasăre până ce adună o fărâmă de mâncare pentru ea și pentru puișorii ei?... Sau cât muncește un crin ca să-și întindă rădăcinile în pământ, să adune de acolo hrana trebuitoare creșterii sale, pe care apoi o prelucrează în minunatele sale laboratoare — adevărate fabrici — prin care își hrănește frunzele și își împodobeste florile...

«Muncește și tu, creștine, atât cât îți cere firea și nevoile; căci acestea ne învață Iisus Mântuitorul în pilda cu crinii câmpului și paserile cerului» (pag. 93-94).

La Duminica Samaritencii (Evanghelia Păcii): «Până în ziua de astăzi creștinii s'au făcut vestiți în lumea întreagă prin credința și prin virtuțile lor. Purtarea lor adevărată credința și credința le îndrepta viața. De atunci și până astăzi a fi «creștin» înseamnă a fi un om evlavios și virtuos, un suflet împodobit cu virtuțile Evangheliei, un învățăcel adevărat al Domnului: încins cu adevărul, îmbrăcat cu platoșa dreptății, încălțat cu Evanghelia păcii, sub scutul credinței, al iubirii și al nădejzii de mântuire, înarmat cu rugăciunea și cu cuvântul lui Dumnezeu» (Efes. VI, 10-18; I Tesal. V, 8) (pag. 86).

Dar **Almanahul** Sfintei Mitropolii a Banatului, mai cuprinde pe fiecare lună, și o rubrică de «Sfaturi practice», privitoare la îndeletnicirile gospodărești ale credincioșilor.

În felul acesta fiind întocmit **Almanahul** Mitropoliei Banatului, el răspunde cu plinătate trebuințelor duhovnicești ale preoților și credincioșilor și este o bună călăuză a lor pentru a fi nu numai devotați fii ai Bisericii, ci și buni cetățeni, buni patrioți și hotărâți luptători pentru Pace.

*

Manifestându-ne părerea de rău de a nu fi avut la îndemână, spre cercetare, și celelalte **Calendare** și **Almanahuri** Eparhiale, cari eventual au apărut, suntem încredințați că drumul deschis de cele analizate de noi mai sus, este drumul sănătos pe care trebuie să mergă și în viitor, este drumul slujirii cu credință și a lui Dumnezeu și a poporului nostru muncitor.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, dela urcarea Prea Fericirii Sale pe Scaunul Patriarhal, permanent a îndrumat Biserica pe calea luminoasă a servirii cu credincioșie neștrămutată a lui Hristos — Domnul Păcii și Înțaritorul sufletelor noastre, dar și pe calea slujirii cu devotament a năzuințelor sacre ale poporului spre pace, bună stare, fericire și progres.

«Slujind poporul, slujiți lui Dumnezeu», a spus de atâtea ori Întâistătorul Bisericii noastre.

«Mergeți cu poporul, ca să nu rătăciți drumul», — ne învață continuu Părintele Patriarh.

Și Biserica — turma cea cuvântătoare a lui Dumnezeu — a ascultat glasul Păstorului ei și și-a urmat Păstorul.

Mărturie pentru aceasta sunt și aceste **Almanahuri** și **Calendare**, despre care am vorbit mai sus.

D. V. SADEANU

Partea Oficială

Publicăm mai jos, în copie, cuprinsul adresei Nr. 2.675 din 16 Februarie 1953, primită de Administrația Patriarhală din partea Ministerului Cultelor:

MINISTERUL CULTELOR
Direcțiunea Secretariatului
Nr. 2.675 din 16.II.1953

Inreg. la Ad-ția Patriarhală
sub Nr. 1.618 din 19.II.1953

CATRE

ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ

BUCUREȘTI

Ministerul Cultelor a fost deseori întrebat dacă cererile adresate organizațiilor diferitelor culte trebuie să fie timbrate sau nu.

În această problemă, Ministerul Finanțelor, Direcția I.V.P., cu adresa Nr. 184.614/953 a dat răspuns Ministerului Cultelor, din care rezultă că: cererile adresate Mitropoliilor, Episcopiiilor sau Protopopiatelor, etc., nu se timbrează, întrucât prin art. 2 din Decretul Nr. 420/952, abrogându-se art. 1 din Legea timbrului, nu se mai timbrează cererile de niciun fel, în afară de cele adresate instanțelor judecătorești, care rămân supuse taxelor de timbru, prevăzute de Decretul Nr. 2/949.

Directorul Secretariatului
M. SULICA

Șeful Oficiului Juridic
G. SUCIU

MANUSCRISELE, CARŢILE, COMUNICĂRILE OFICIALE ALE PAROHILOR, REVISTELE PERIODICE, ABONAMENTELE ŞI ORICUM FEL DE CORESPONDENŢĂ PRIVATOARE LA REVISTA SE TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ŞI DE MIŞIUNE ORTODOXĂ, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU, BUCUREŞTI, CU MENŢIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE».

COSTUL REVISTEI

IN ŢARĂ

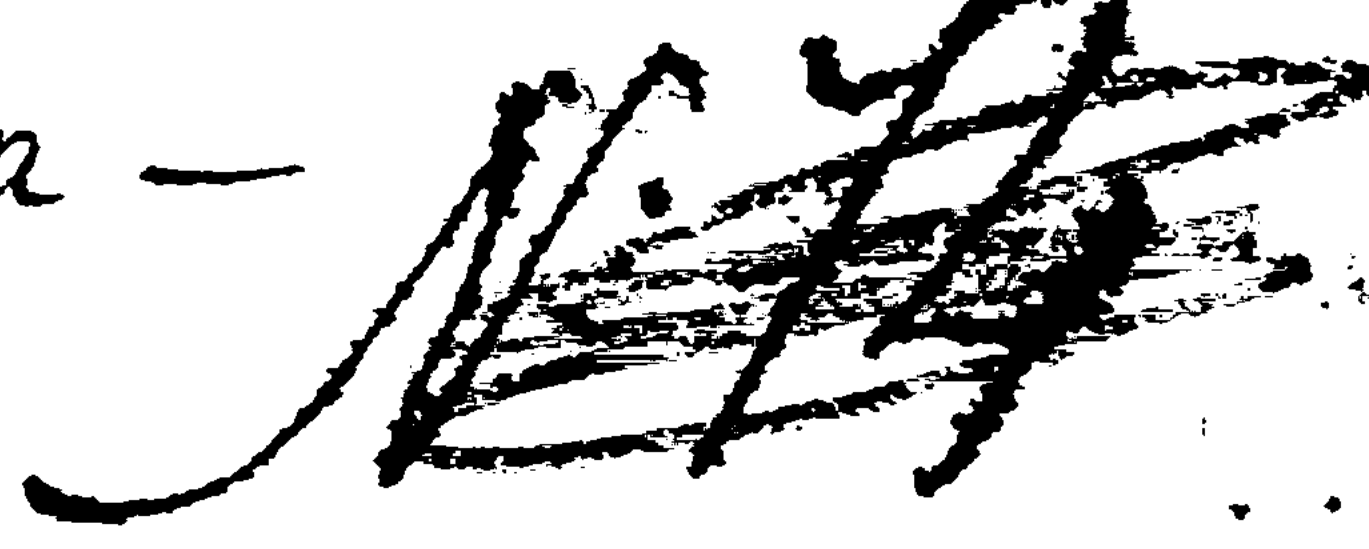
PESTE HOTARE

Pe un an	17,50 lei	Pe un an	35 lei
Un număr	2,55 „	Un număr	5 „

In Bucureşti, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureştilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE. COLABORATORII SUNT RUGAŢI SĂ-ŞI PĂSTREZE COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT REDACTIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ”

176

M. Vorona -

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

LA MOARTEA LUI
IOSIF VISSARIONOVICI STALIN

ANUL LXXI

2-3

FEBRUARIE - MARTIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE.

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Iașilor

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Sibiului

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RADULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei Române

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți, Prea Sfințiții Episcopi;
Profesorii Institutelor Teologice, Seminariilor Monahale și Școlilor de cântăreți bisericești;

Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.

PĂTRIARHIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ

:: :: BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE :: ::

ANUL LXXI

Nr. 2-3

FEBRUARIE-MARTIE 1953

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, STR. ANTIM, Nr. 29 — RAIONUL N. BALCESCU

CUPRINSUL

<i>Culte religioase din lumea întreagă își exprimă adâncă lor durere cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin</i>	133
<i>Marele stegar al păcii</i>	145

IN APARAREA PACII

<i>Biserica Ortodoxă Rusă și Pacea, de A. VEDERNICOV</i>	154
<i>Bisericile Ortodoxe Autocefale luptă pentru apărarea Păcii</i>	159
<i>Cuvântarea rostită de I.P.S. Patriarh Alexei la cea de a patra Conferință unională a Partizanilor Păcii</i>	159
<i>Cuvântarea rostită de I.P.S. Mitropolit Chiril al Plovdivului la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena</i>	161
<i>Participarea Bisericii Ortodoxe Autocefale din Republica Cehoslovacă la lupta pentru apărarea Păcii</i>	164
<i>Biserica Ortodoxă din R.P. Albania luptă alături de cei ce apără pacea</i>	167
<i>Chemarea adresată de slujitorii bisericilor din Coreea către creștinii din lumea întreagă</i>	170
<i>Un slujitor al Altarului laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare»: James Endicott</i>	176
<i>Intensificarea luptei pentru Pace în rândurile clericilor din Ardeal</i>	182
<i>Partizanii Păcii din R.P.R. protestează împotriva folosirii armei bacteriologice de către imperialiștii americani</i>	187

VIATA BISERICIASCA

<i>Sărbătorirea patronului Institutului Teologic din București</i>	191
<i>Cursurile practice și teoretice de pictură și sculptură dela mănăst. Plumbuța</i>	205
<i>Vizita studenților Institutului Teologic Protestant din Cluj, la Patriarhie</i>	210
<i>Din viața cooperativelor mănăstirești. Cooperativa «Arta Monahală» dela mănăstirea Agupia</i>	216
<i>Din viața Bisericii Ortodoxe Bulgare</i>	219

INDRUMARI PASTORALE

<i>Pentru îndeplinirea îndatoririlor cetățenești</i>	224
<i>Metode preoțești de intensificare a luptei pentru apărarea Păcii</i>	229

RECENZII

<i>Cartea de Rugăciuni</i>	236
<i>Documente privind istoria României, publicate de Academia Republicii Populare Române, C. Transilvania, veac. XI, XII și XIII</i>	241
<i>Legăturile Țărilor Române cu Georgia (Antim Ivircanul), în «Studii», Revista de Istorie și Filosofie, anul IV (1951)</i>	250
<i>Cu prilejul centenarului gazetei «Telegraful Român»</i>	263

PARTEA OFICIALĂ

<i>Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale pentru aprobarea modificării unor articole din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române</i>	270
<i>Decizia Nr. 4489 din 17 Martie 1953, a Ministerului Cultelor, privind aprobarea unor modificări din Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative bisericesti și din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale din Patriarhia Română</i>	273
<i>Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului pentru organizarea și funcționarea Caselor de Ajutor Reciproc ale clerului, de pe lângă Eparhii</i>	277
<i>Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești</i>	285
<i>Dela Comisia de Pictură Bisericească</i>	292

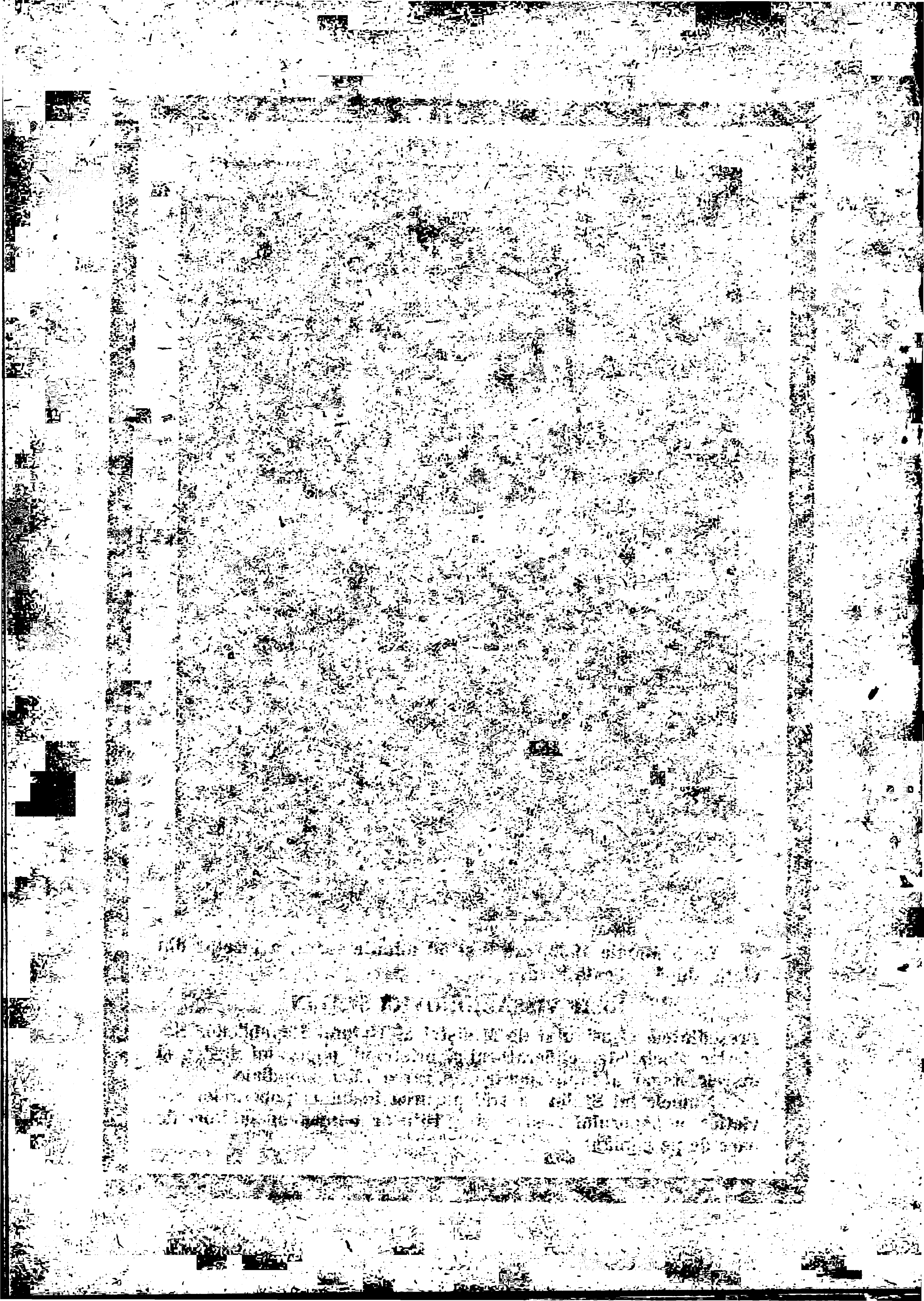

La 5 Martie 1953, ora 9 și 50 minute seara, a încetat din viață, după o boală grea,

IOSIF VISSARIONOVICI STALIN

Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, eliberatorul și prietenul poporului nostru și marele stegar al luptei pentru apărarea Păcii mondiale.

Numele lui Stalin va trăi pururea în inima popoarelor sovietice, a poporului nostru și a tuturor oamenilor iubitori de pace de pe pământ.

CULTELE RELIGIOASE DIN LUMEA ÎNTREAGA ȘI-AU EXPRIMAT ADÂNCA LOR DURERE CU PRILEJUL ÎNCETĂRII DIN VIAȚĂ A LUI IOSIF VISSARIONOVICI STALIN

Vestea încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin a umplut de durere inimile tuturor oamenilor iubitori de pace din lume. Greaua pierdere suferită de popoarele sovietice — cărora Stalin le-a fost părinte și conducător — a fost și este deopotrivă simțită de întreaga omenire dornică de a trăi în pace, — pentrucă Iosif Vissarionovici Stalin și-a închinat întreaga sa viață luptei pentru pace, libertate și fericirea tuturor popoarelor de pe pământ.

De aceea, sute de milioane de oameni din toată lumea și-au mărturisit profunda lor durere, cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin. Sute de milioane de oameni iubitori de pace și-au manifestat dragostea și solidaritatea cu poporul sovietic, care — credincios învățăturilor marelui său conducător — merge cu hotărîre eroică pe drumul apărării păcii și constituie cea mai uriașă forță în calea deslănțuirii unui nou război, care ar arunca omenirea în noi și grele suferințe.

Culte religioase din lumea întreagă — care știu că datoria oricărei religii este de a sluji binelui și a sprijini orice acțiune menită să asigure pacea și buna înțelegere între oameni — au încercat și ele aceeași nemărginită durere la vestea încetării din viață a celui mai dârz și mai neînfricat luptător pentru apărarea vieții pașnice a tuturor oamenilor. Slujitorii și credincioșii Cultelor religioase de pretutindeni și-au exprimat cu acest prilej adânca lor durere și hotărîrea lor nestrămutată de a înmulți strădaniile lor în slujba păcii, — pe calea pe care a arătat-o Iosif Vissarionovici Stalin: calea luptei comune a tuturor oamenilor iubitori de pace.

Astfel, în urma încetării din viață a lui I. V. Stalin, în toate altarile Bisericii Ortodoxe Ruse s'au oficiat servicii religioase speciale. De asemenea s'au făcut slujbe și s'au ținut adunări ale credincioșilor în toate bisericile și casele de rugăciune ale celorlalte Culte religioase din Uniunea Sovietică.

SCRISOAREA DE CONDOLEANȚE A PREA FERICITULUI PATRIARH ALEXEI
AL MOSCOVEI ȘI A TOATĂ RUSIA

Exprimând sentimentele clerului și credincioșilor ortodocși ruși, Prea Fericitul Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, a adresat în ziua de 6 Martie 1953 Consiliului de Miniștri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, o scrisoare, în care se spune:

„Din partea Bisericii Ortodoxe Ruse și a mea personal, vă exprim cele mai adânci și sincere condoleanțe în legătură cu încetarea din viață a neuitatului Iosif Vissarionovici Stalin, marele constructor al fericirii popoarelor.

„Încetarea sa din viață înseamnă o mare durere pentru Patria noastră, pentru toate popoarele ei. Întreaga Biserică Ortodoxă Rusă, care nu va uita niciodată atitudinea sa binevoitoare față de nevoile clericilor, este adânc îndurerată.

„Amintirea lui luminoasă va trăi veșnic în inimile noastre. Cu un sentiment de nețărmurită dragoste, Biserica noastră îl va pomeni veșnic“.

În toate zilele de doliu, Biserica Ortodoxă Rusă a cinstit memoria marelui conducător al poporului sovietic prin slujbe speciale de pomenire, oficiate în toate bisericile din țară. La 9 Martie 1953 — ziua funeraliilor lui I. V. Stalin — I.P.S. și Prea Fericitul Patriarh Alexei, înconjurat de un mare sobor de Episcopi și de clerul ortodox din Moscova, a oficiat în catedrala Patriarhiei o impresionantă slujbă religioasă, la care au luat parte numeroși credincioși.

SCRISORI ȘI TELEGRAME ALE ALTOR CONDUCĂTORI AI CULTELOR
RELIGIOASE DIN U.R.S.S.

Și celelalte Biserici și Comunități religioase din Uniunea Sovietică și-au manifestat profunda lor durere, în legătură cu încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin. Dintre numeroasele scrisori și telegrame trimise de conducătorii Cultelor religioase din U.R.S.S., spicuiim câteva.

Arhiepiscopul de Riga al Bisericii Romano-Catolice, Antoniu, a trimis Guvernului Sovietic o telegramă, în care se spune:

*„Aflând cu adâncă durere despre încetarea din viață a cărmuito-
rului Statului nostru, marele conducător al popoarelor Uniunii Sovietice,
Iosif Vissarionovici Stalin, vă exprim din partea mea personal, a între-
gului cler și a tuturor credincioșilor, cele mai sincere condoleanțe“.*

Arhiepiscopul Gustav Turs din Riga a trimis Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. o scrisoare, în care se spune:

*„În ședința sa din 6 Martie 1953, Consiliul conducerii supreme a
Bisericii Evanghelice-Luterane din Letonia, în sunetele de doliu ale clo-
potelor Bisericilor Evanghelice Luterane din Riga, își exprimă adâncă
durere pricinuită de încetarea din viață a marelui conducător al popoa-
relor Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și stegar al păcii, Iosif
Vissarionovici Stalin“.*

Arhiepiscopul Bisericii Luterane din Estonia, Jan Kiivit, a trimis Guvernului Uniunii Sovietice o telegramă, în care sunt exprimate, în numele pastorilor și credincioșilor luterani, cele mai sincere condoleanțe în legătură cu încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin, conducătorul omenirii progresiste și inspiratorul luptei pentru Pace.

Printre numeroasele scrisori și telegrame de condoleanțe primite de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. se află și scrisoarea trimisă de conducătorii Cultului baptist, în care se spune:

„Consiliul unional al creștinilor-baptiști evanghelici, copleșit de mâhnire la aflarea dureroasei vești a încetării din viață a marelui conducător al poporului Sovietic și al întregii omeniri progresiste, Iosif Vissarionovici Stalin, — își exprimă durerea sa profundă în legătură cu pierderea ireparabilă care a lovit Patria noastră iubită. Suntem siguri că înțelepciunea și eforturile guvernului, cu sprijinul unanim al întregului popor sovietic, vor duce la capăt cauza glorioșilor conducători Lenin și Stalin — construirea celei mai juste orânduiri sociale din lume. Toate comunitățile creștinilor baptiști evanghelici se roagă fierbinte pentru aceasta“.

MESAGIUL ADRESAT DE CONDUCĂTORII CULTELOR DIN R.P.R.
CATRE SLUJITORII ȘI CREDINCIOȘII TUTUROR CULTELOR

Și în țara noastră, Cultele religioase au împărtășit — laolaltă cu întregul nostru popor — nemărginita durere a încetării din viață a marelui conducător de popoare, Iosif Vissarionovici Stalin.

În dimineața zilei de 6 Martie 1953 a avut loc la Patriarhia Ortodoxă Română din București, sub președinția Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, o consfătuire a conducătorilor Cultelor religioase din Republica Populară Română, în legătură cu dureroasa veste a încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin.

„Conducătorii tuturor cultelor religioase din Republica Populară Română au luat cunoștință cu adâncă durere, de încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., conducătorul popoarelor sovietice, marele stegar al luptei pentru apărarea păcii în lumea întreagă și cel mai bun prieten al poporului nostru.

Numele lui Iosif Vissarionovici Stalin este scump poporului nostru, pentru că datorită biruinței istorice a Armatelor Sovietice conduse de el, asupra cotropitorilor fasciști, poporul nostru — ca și alte popoare — a putut deveni liber; datorită sprijinului frățesc dat țării noastre de Uniunea Sovietică și de Iosif Vissarionovici Stalin personal, poporul nostru a putut păși pe calea luminoasă a construirii unei vieți noi, spre bună stare și progres.

Numele lui Iosif Vissarionovici Stalin este scump poporului nostru — după cum este scump tuturor popoarelor iubitoare de pace din lume — pentru că el a luptat necontenit pentru pace, el a stat neclintit în fruntea marelui front al partizanilor păcii, purtând steagul luptei sfinte de

apărare a vieții pașnice a tuturor oamenilor, împotriva celor ce uneltesc noi războaie.

Clerul și credincioșii tuturor cultelor religioase din țara noastră, care sprijină munca de înflorire a patriei noastre și care sunt înrolați cu hotărâre în frontul păcii, împărtășesc întru totul durerea pe care o încearcă popoarele prietene din U. R. S. S. și orice om iubitor de pace din lume, în clipa morții celui mai dărz și mai neînfricat luptător pentru cauza păcii. Din această nemărginită durere care umple astăzi inimile clericilor și credincioșilor tuturor cultelor religioase din țara noastră, izvoarește hotărârea de a înmulți pe viitor străduințele lor, în slujba apărării păcii și a propășirii patriei, urmând calea pe care a indicat-o Iosif Vissarionovici Stalin — cale care va duce la biruința neîndoelnică a forțelor păcii.

Dând expresie acestor sentimente ale clericilor și credincioșilor lor, conducătorii tuturor cultelor religioase din R.P.R., întruniți astăzi 6 Martie 1953, au hotărât:

— Începând de astăzi și până în ziua funeraliilor, clopotele tuturor bisericilor vor fi trase în semn de doliu de patru ori pe zi, la orele 10, 12, 16 și 18 câte o jumătate de oră.

— Până în ziua funeraliilor, în toate zilele în care se oficiază servicii religioase, în cadrul acestora se va face pomenirea marelui dispărut, potrivit ritualului fiecărui cult, iar clericii vor consacra predicile lor acestei dureroase pierderi a omenirii.

— În ziua în care vor avea loc funeraliile, slujitorii tuturor cultelor vor oficia, după ritualul fiecăruia, servicii religioase de pomenire, rostind o cuvântare funebră (necrolog).

Mărturisind în acest fel durerea pe care o încearcă slujitorii și credincioșii tuturor cultelor, conducătorii lor spirituali roagă pe Dumnezeu, fiecare în graiul și după credința lui, să dăruiască tuturor păstoritorilor lor, îndemn și putere de intensificare a strădaniilor lor, întru sprijinirea muncii și luptei poporului nostru pentru propășirea patriei și pentru apărarea păcii“.

Conducătorii Cultelor religioase din țara noastră au trimis, de asemenea, o telegramă Președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, în care se spune:

„In numele slujitorilor și credincioșilor tuturor cultelor religioase din țara noastră, vă încredințăm pe Dumneavoastră și Guvernul Republicii Populare Române, că împărtășim întru totul durerea adâncă pe care o încearcă poporul român, prin încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin, eliberatorul Patriei noastre, sprijinitorul și cel mai bun prieten al poporului nostru.

Dragostea profundă a poporului nostru pentru Uniunea Sovietică și durerea lui nemărginită pentru pierderea pe care o suferă astăzi popoarele sovietice prin moartea marelui Stalin, sunt tot atât de puternice în inimile clericilor și credincioșilor noștri. Hotărâți să sprijinim cu toate puterile munca constructivă a poporului nostru și lupta pentru apărarea păcii, a cuceririlor sale democratice și a libertății și independenței Patriei noastre vă asigurăm că toți credincioșii Cultelor noastre

își vor dovedi solidaritatea lor cu întregul popor muncitor și devotamentul lor față de Dumneavoastră, conducătorul Guvernului nostru și credinciosul discipol al lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Sub conducerea Dumneavoastră și a Guvernului R.P.R. poporul nostru va merge fără șovăire pe calea apărării păcii, a făuririi unci vieți mai bune și mai fericite, urmând pilda popoarelor sovietice pe care le-a condus marele Stalin; pe această cale, clerul și credincioșii tuturor cultelor vor sprijini fără șovăire toate strădaniile poporului nostru și vor spori neîncetat contribuția lor la lupta sfântă pentru apărarea păcii“.

TELEGRAMA I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN CĂTRE I.P.S. PATRIARH
ALEXEI AL MOSCOVEI ȘI A TOATA RUSIA

Dând expresie sentimentelor de frățească dragoste, care leagă pe clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române de clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Ruse, — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trimis următoarea telegramă:

PREA FERICIRII SALE

PREA FERICITULUI ALEXEI

PATRIARHUL MOSCOVEI ȘI A TOATA RUSIA

MOSCOVA

In numele credincioșilor și slujitorilor altarelor Bisericii Ortodoxe Române, al Sfântului Sinod și al Nostru personal, încredințăm pe Sanctitatea voastră că împărtășim întru totul adâncă durere pe care o încearcă popoarele sovietice și, laolaltă cu ele, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Ruse, prin încetarea din viață a gloriosului eliberator de popoare, Iosif Vissarionovici Stalin, conducătorul iubit al Patriei Voastre.

Reamintindu-ne cu acest prilej că prin eliberarea Patriei noastre de către armatele sovietice conduse de marele Stalin, noi am putut re-înnoa firul străvechilor legături frățești dintre Bisericile noastre, vom întări și mai mult solidaritatea dintre noi, sporind neîncetat strădaniile noastre comune, în lupta pentru apărarea păcii, al cărei stegar a fost I. V. Stalin.

Al Vostru iubitor și întru toate binevoitor frate

† JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE

La această telegramă, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit din partea Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, următorul răspuns:

Sanctitatea Voastră,

Suntem profund mișcați de condoleanțele exprimate de Inalt Prea Sfinția Voastră cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Noi nu vom uita niciodată atitudinea sa întotdeauna dreaptă, înțelegătoare și binevoitoare față de nevoile Bisericii, și Biserica Ortodoxă Rusă își va aduce pururea aminte de el cu dragoste și cu recunoștință sinceră.

Buna amintire ce i-o păstrați este pentru noi foarte prețioasă și eu vă mulțumesc din suflet.

PATRIARHUL ALEXEI

Moscova, 13 Martie 1953.

*

În aceeași zi, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a vizitat Ambasada Uniunii Sovietice din București, pentru a semna în registrul de condoleanțe al Ambasadei, în semn de omagiu profund adus memoriei lui I. V. Stalin.

*

Timp de patru zile, clopotele bisericilor de pe tot cuprinsul Patriei noastre au bătut, cu glas de durere, vestind pretutindeni greaua pierdere suferită de întreaga omenire iubitoare de pace, prin încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Timp de patru zile, clopotele tuturor bisericilor din Uniunea Sovietică, din țara noastră și din alte țări prietene, au mărturisit, prin tristul lor dangăt, durerea pe care clerici și credincioși — aparținând celor mai felurite credințe religioase — o încearcă la moartea lui I. V. Stalin, marele stegar al păcii și înfrățirii popoarelor și călăuzitorul luptei sfinte pentru apărarea vișetii pașnice a omenirii întregi.

IN ZIUA FUNERALIILOR LUI I. V. STALIN

În ziua de 9 Martie 1953, — ziua în care au avut loc funeraliile lui Iosif Vissarionovici Stalin — Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, însoțit de P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și Rector al Institutului Teologic din București, și de un grup de preoți din Capitală au depus o coroană de flori la statuia lui I. V. Stalin din Capitala Republicii Populare Române. Înalt Prea Sfinția Sa a luat apoi parte la marele meeting de doliu, care a avut loc în piața I. V. Stalin din București.

La orele 11 și 5 minute, în toate bisericile din țara noastră s'au oficiat slujbe religioase, iar preoții au vorbit credincioșilor despre personalitatea marelui dispărut, subliniind datoria sfântă ce revine oricărui om cinstit de a-și sponi eforturile pentru triumful cauzei păcii mondiale, pe calea arătată lumii de I. V. Stalin.

În aceeași zi a avut loc la Institutul Teologic din București o adunare de doliu, la care au participat peste 300 de preoți, corpul profesoral și studenții Institutului. Cu acest prilej, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a rostit următoarea cuvântare:

Iubiții mei fii duhovnicești,

«Cu inimile pline de adâncă întristare, credincioșii, clericii, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Noi personal, împărtășim — laolaltă cu

întregul nostru popor — nemărginita durere pe care o încearcă popoarele prietene din Uniunea Sovietică, prin încetarea din viață a conducătorului și părintelui lor, Iosif Vissarionovici Stalin. Împărtășesc această durere toate popoarele care și-au cucerit libertatea datorită istoricei biruințe obținute împotriva cotropitorilor fasciști de Armatele Sovietice, conduse cu înțelepciune și eroism, de Iosif Vissarionovici Stalin; împărtășesc această durere milioane și sute de milioane de oameni iubitori de pace, care știu că își datorează viața lor fihnită, muncii fără de odihnă și luptei neșovăitoare a lui Iosif Vissarionovici Stalin, împotriva celor ce pun la cale deslănțuirea unor noi războaie; împărtășesc această durere, partizanii păcii din lumea întreagă, pe care el i-a învățat că «pacea va fi menținută și consolidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt» —, determinându-i să-și strângă rândurile în uriașul front al luptei pentru apărarea Păcii, al cărui steag l-a purtat cu vrednicie Iosif Vissarionovici Stalin.

Multe și îndreptățite sunt temerurile pentru care noi — slujitorii și închinătorii altarelor Bisericii Ortodoxe Române — ne simțim sufletele îndoliate, în aceste zile în care întreg pământul este cutremurat de vestea morții celui ce a fost și rămâne pildă vie a dragostei de oameni, a celui care și-a închinat viața luptei pentru fericirea, pacea și înfrățirea popoarelor și a oamenilor.

Noi nu vom putea uita niciodată că de numele marelui Stalin se leagă viața liberă pe care o trăește astăzi poporul nostru; nu vom putea uita niciodată că fără jertfele eroice ale ostașilor lui Stalin, țara noastră n'ar fi putut zdrobi lanțurile robiei în care o încătușaseră fasciștii și n'am fi putut reîntregi Ardealul nostru drag; noi nu vom putea niciodată uita că Marea Uniune Sovietică, consolidată prin munca și înțelepciunea lui Iosif Vissarionovici Stalin, este chezașia libertății și independenței Patrii noastre dragi, este chezașia păcii lumii întregi.

Pentru aceea, în clipele acestea în care marele Stalin este condus spre locul de veșnică odihnă, gândurile îndurerate ale poporului nostru se întâlnesc cu gândurile sutelor de milioane de oameni, care — cu inimile și fețele îndoliate — îl însoțesc pe Iosif Vissarionovici Stalin pe cea din urmă cale.

Ca unii care ne iubim din tot sufletul Patria și poporul, ai cărui fii suntem, ca unii care nu avem alte bucurii și alte dureri decât acelea pe care le încearcă poporul nostru; ca unii care suntem și vom fi luptători activi și hotărâți în mișcarea mondială a celor ce luptă pentru apărarea Păcii; — noi, clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, luăm parte la durerea poporului nostru și a partizanilor păcii din lumea întreagă.

Dar, în calitatea noastră de închinători și slujitori ai Bisericii Ortodoxe, ca unii care suntem rânduiți să veghem la împlinirea misiunii Bisericii noastre,—noi mai avem și alte temeri deosebite, care sporesc durerea noastră și dau un sens mai înalt participării noastre la doliul popoarelor sovietice și al omenirii iubitoare de pace. Este, în primul rând, dragostea puternică și frăția credinței care ne leagă de marea Biserică Ortodoxă Rusă, de credincioșii, clericii și Intâistătătorul său. Ei toți trăesc în aceste clipe durerea neșarmurită a pierderii părintelui și conducătorului lor. Viața fericită pe care și-au făurit-o popoarele sovietice, sub conducerea

lui Iosif Vissarionovici Stalin, s'a revărsat deopotrivă și asupra credincioșilor Bisericii Ortodoxe Ruse; libertățile largi pe care le-au dobândit oamenii sovietici, sub conducerea lui Iosif Vișsarionovici Stalin, s'au răsfrânt în egală măsură și asupra Bisericii Ortodoxe Ruse, care abia în anii puterii sovietice a putut să-și împlinească fără nicio stânjenire lucrarea ei sfântă. Este un adevăr pe care nimeni nu-l poate contesta: o reală libertate religioasă nu a existat în Rusia, înainte de instaurarea regimului sovietic. Este deasemenea știut că în Rusia țaristă, încă dela 1700, Biserica Ortodoxă Rusă nu mai avea un Patriarh, iar dela 1721, însăși instituția Patriarhatului a fost desființată și înlocuită prin așa numitul «Sinod Conducător», care era întru totul subordonat țarului și care nu putea lucra decât sub supravegherea unui «Oberprocuror», menit să fie «ochiul împăratului și apărătorul intereselor Statului» țarist. Vreme de două secole, Biserica Ortodoxă Rusă s'a aflat în trista situație de slujitoare a intereselor țarilor despotici, nemai putând să-și îndeplinească adevărata ei misiune apostolică. Vreme de două secole ea n'a mai putut lua hotărâri, decât acelea dictate de țar, care devenise în fapt «Șef al Bisericii». Asemenea stare de lucruri a dus în mod inevitabil la slăbirea legăturilor dintre cler și credincioși, la îndepărtarea Bisericii de popor, la transformarea clericilor din slujitori ai Altarului, în slujbași ai țarului și în apărători ai unui Stat în care poporul cunoștea cea mai cumplită oprimare, cea mai neagră robie și mizerie.

Restaurarea Patriarhatului s'a făcut abia în 1917, iar restabilirea conducerii de sine a Bisericii Ortodoxe Ruse, a deplinei sale libertăți și a scoaterii ei de sub tutela Statului, au devenit realități numai în Statul Sovietic. Aplicând principiul libertății de conștiință și al neamestecului Statului în treburile Bisericii, Guvernul Sovietic — mai ales după înlăturarea unor dușmani strecurați în conducerea Statului, dar aflați în slujba vrăjmașilor de totdeauna ai libertăților, în frunte cu Troțki —, a asigurat tuturor Cultelor libertatea de organizare și funcționare, fără nicio constrângere sau amestec din partea Statului.

Sub conducerea lui Iosif Vissarionovici Stalin, Guvernul Sovietic a veghiat ca aceste drepturi și libertăți acordate Cultelor religioase de puterea sovietică să fie respectate și apărate cu sfințenie. Nu poate fi trecută cu vederea consecvența marelui conducător în această problemă: încă din 1913 — din vremea în care lupta pentru frângerea lanțurilor în care erau ținute popoarele din Rusia țaristă — Iosif Vissarionovici Stalin a spus într'una din lucrările sale, că mișcarea politică — căreia el i-a închinat toată viața sa — «va lupta împotriva oricăror persecuții religioase» și va apăra totdeauna dreptul națiunilor de a practica orice religie. Aceste principii sunt enunțate și în Constituția Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, legea fundamentală a Statului Sovietic care asigură tuturor cetățenilor «libertatea de conștiință» și «libertatea de manifestare a Cultelor religioase».

Datorită acestor reale libertăți asigurate de Statul Sovietic, Biserica Ortodoxă Rusă a putut să-și desfășoare lucrarea ei sfântă fără nicio stânjenire și să-și reia locul de cinste pe care să-l ocupe în rândul Bisericilor Ortodoxe Autocefale din lume. Descătușată de orice obligații față de Stat, ea a putut să-și consacre întreaga ei activitate numai împlinirii

misiunii sale apostolice și să ajungă în scurtă vreme în fruntea acțiunii de refacere a unității Ortodoxiei, după ce își reîntregise turma credincioșilor prin readucerea la dreapta credință a celor 10 milioane de greco-catolici răpiți de Vatican, cu 350 de ani în urmă.

Biserica Ortodoxă Rusă a inițiat Consfătuiri și conferințe între Intâistătătorii Bisericilor Ortodoxe Autocefale — Consfătuiri și Conferințe în cadrul cărora s'a evidențiat unanima dorință a închegării unui front ortodox, menit să sporească prestigiul Ortodoxiei în lume și să opună o rezistență puternică acțiunilor dușmănoase desfășurate de Vatican. Cărmuitorii Bisericii Ortodoxe Ruse au putut relua legăturile străvechi cu celelalte Biserici Ortodoxe Autocefale; Intâistătătorul Bisericii Ortodoxe Ruse a putut face vizite frățești altor Patriarhi ortodocși și a avut posibilitatea — datorită deplinei libertăți și ajutorului acordat de Guvernul Sovietic, în fruntea căruia s'a aflat Iosif Vissarionovici Stalin — să primească la Moscova vizita a numeroși Intâistătători și Patriarhi ai celorlalte Biserici Ortodoxe; Biserica Ortodoxă Română a avut bucuria să primească cu dragoste frățească, pe Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii și să trimită Bisericii-soră din Uniunea Sovietică, solia dragostei, prin răposatul Patriarh Nicodim și prin Noi înșine, în mai multe rânduri. Legătura dragostei în Hristos s'a restabilit astfel între Bisericile Ortodoxe surori, datorită inițiativei Bisericii Ortodoxe Ruse, care se bucură de cea mai deplină libertate în Statul Sovietic. Consfătuirea Pan-Ortodoxă ținută în vara anului 1948 la Moscova, a făcut să răsune în toată lumea cuvântul Ortodoxiei, chemând la acțiune împotriva celor ce uneltesc războaie de distrugere, conștiința întregii creștinătăți.

Au urmat Consfătuirile din 1950-1951 — tot la Moscova —, de unde s'au lansat alte Apeluri către lumea creștină, pentru apărarea Păcii. În 1952, toate Cultele religioase din U.R.S.S. au ținut o Consfătuire istorică, cu răsunset în toată lumea, îndreptând chemări la lupta pentru Pace către clericii și credincioșii tuturor credințelor religioase din lume.

Pilda Bisericii Ortodoxe Ruse, care s'a dovedit cea dintâi în împlinirea îndatoririlor pe care Hristos le-a statornicit Bisericii Sale, a fost rodnică pentru întreaga Ortodoxie, care a înșcris cele mai mărețe acte istorice în timpul conducerii staliniste.

Nu putem trece cu vederea reorganizarea Bisericii Ortodoxe din Polonia și Cehoslovacia, cărora Biserica Ortodoxă Rusă le-a acordat autocefalia și ajutorul său.

Față de reprezentanții Bisericii Ortodoxe Ruse, marele Stalin a manifestat toată sollicitudinea sa prin acordarea numeroaselor decorații Ierarhilor și preoților cari s'au distins în războiul pentru apărarea Patriei Sovietice de cotropirea fasciștilor, iar recent prin decorarea Prea Fericitului Patriarh Alexei cu Ordinul «Drapelul Roșu al Muncii», pentru activitatea sa din timpul războiului și în lupta pentru Pace.

Mergând pe calea învățaturii evanghelice, în frățească unire cu Biserica Ortodoxă Rusă, noi am putut dovedi lumii că, Creștinismul slujește vieții, nu morții, slujește pacea și osândește războiul.

Regimurile de democrație populară — instaurate într'o serie de țări eliberate de sub jugul fascist de Armatele Sovietice, conduse de marele Stalin —, au urmat exemplul Uniunii Sovietice și au asigurat Cultelor religioase aceeași deplină libertate de organizare și funcționare. Intre aceste țări se află și scumpa noastră Patrie, în care luminoasele idei ale lui Iosif Vissarionovici Stalin sunt urmate cu sfințenie de cârmuitorii poporului nostru. Sub soarele acestei eliberări de sub tutela și conducerea Statului, Biserica Ortodoxă Română a pornit la desfășurarea nestânjenită a misiunii ei apostolice, cu o vigoare pe care nu i-au îngăduit-o nici când trecutele regimuri. Ea a îndepărtat din activitatea sa și a clericilor ei, orice preocupări străine de dukul Evangheliei lui Hristos. Ea și-a reîntregit turma prin revenirea clerului și credincioșilor greco-catolici, răpiți cu 250 de an în urmă, de Vatican. Ea a desprins din învățătura ei porunca sfântă a slujirii Păcii și — laolaltă cu Biserica Ortodoxă Rusă și cu alte Biserici Ortodoxe din lume — s'a alăturat cu hotărîre marelui front al celor ce luptă pentru pacea lumii. Participarea Bisericii noastre la Congresele Mișcării Partizanilor Păcii, dela Varșovia și Viena; adeziunea noastră unanimă la Apelul dela Stockholm și la Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii; participarea clerului și credincioșilor noștri la acțiunea de apărare a Păcii desfășurată de poporul nostru; — toate aceste împliniri ale îndatoririi noastre sfinte nu ar fi fost cu puțință dacă Patria noastră nu ar fi fost eliberată de oștile marelui Stalin și dacă conducătorii Statului nostru nu ar fi aplicat întru totul luminoasele idei ale lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Iată de ce noi purtăm astăzi în sufletele noastre zăbranicul negru al doliului, pentru pierderea neuitatului conducător al Uniunii Sovietice și a neînfricatului stegar al luptei pentru Pace. În clipa în care, dela Berlin până la Vladivostoc, dela Oceanul înghețat de Nord până la podișul Tibetului, sute de milioane de oameni încearcă cea mai profundă durere prin încetarea din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin, — noi, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, deplângem pierderea celui care a deschis o eră nouă în viața omenirii, a celui care — în lupta pentru apărarea Păcii — a fost conducătorul nostru cel mai înțelept și cel mai iubit.

Partizanii Păcii din lumea întreagă, trec prin aceeași încercată durere, căci față de toți, el era neînfricat stegar și părinte. Printre cei mai vrednici luptători pentru Pace, care au fost răsplătiți cu premiul internațional Stalin, se află și doi preoți: Johnson, Decan de Canterbury, și pastorul James Endicott, din Canada. Nobilele idei staliniste în problema națională au asigurat pentru totdeauna pacea și prosperitatea popoarelor libere. Ele au asigurat tăria de granit a lagărului Partizanilor Păcii din lumea întreagă și sunt chezașia înfrângerii ațâțătorilor la războaie.

Partizanii Păcii nu pot face alt legământ mai sfânt față de marele lor stegar, decât acela de a continua fără șovăire lupta pentru apărarea Păcii și de a nu face niciodată drum comun cu dușmanii de totdeauna ai Păcii.

Tot astfel și noi, fiii Bisericii Ortodoxe Române, făgăduim că vom păstra veșnic în inimile noastre amintirea numelui și luptei eroice a lui Iosif Vissarionovici Stalin, pentru pacea și libertatea omenirii muncitoare.

Către Domnul Dumnezeu nostru înălțăm rugi fierbinți, ca să ne dăruiască puteri să ducem până la capăt lupta pentru Pace și munca pentru prosperitatea poporului nostru, pe calea pe care ne cărmuiește astăzi discipolul lui Iosif Vissarionovici Stalin, iubitul conducător al poporului și Statului nostru, Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Gloria marelui Stalin să rămână pururea vie între noi, iar amintirea și pomenirea lui să fie veșnică».

Cuvântarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a fost ascultată cu deosebită atenție de toți cei prezenți. Pe fețele tuturor era întipărită marea durere pricinuită de încetarea din viață a marelui Stalin, dar și hotărârea dârză de a urma îndemnul Intâistătătorului Bisericii noastre, luptând cu și mai mult avânt pentru apărarea Păcii și muncind pentru întărirea legăturilor frățești între poporul nostru și popoarele sovietice.

**TELEGRAME DE CONDOLEANȚE PRIMITE DE PREA FERICITUL PATRIARH
ALEXEI AL MOSCOVEI ȘI A TOATA RUSIA**

Cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin, Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia a primit numeroase telegrame de condoleanțe din partea conducătorilor Bisericilor Ortodoxe din lume și din partea conducătorilor altor Biserici și comunități religioase. În toate aceste telegrame este exprimată adâncă durere pe care clerul și credincioșii feluritelor Culte o încearcă prin moartea lui Iosif Vissarionovici Stalin.

Telegrama trimisă de Prea Fericitul Hristofor, Patriarhul Alexandriei și a toată Africa, are următorul cuprins:

„Vă exprimăm condoleanțe cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin. Urăm Bisericii să-și continue în înțelegere și pace, calea ei spre fapte bune“.

Prea Fericitul Alexandru al III-lea, Patriarhul Antiohiei și al întregului Orient, a trimis Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia o telegramă în care scrie:

„Vestea încetării premature din viață a genialului conducător și făuritor al puterii marelui Stat Sovietic, Iosif Vissarionovici Stalin, a umplut inimile noastre de cea mai profundă durere. În numele nostru și în numele Sfintei noastre Biserici, exprimăm Inalt Prea Sfinției Voastre, precum și Bisericii Ortodoxe Ruse și tuturor credincioșilor ei, sincerele noastre condoleanțe cu prilejul acestei pierderi atât de grele“.

În telegrama trimisă de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Ilie Caram al Libanului, se spune:

„Suntem adânc îndurerăți de încetarea din viață a Generalissimului Iosif Vissarionovici Stalin. Vă exprimăm sincere condoleanțe și ne alăturăm rugăciunilor voastre pentru odihna sufletului marelui dispărut“.

Din partea Arhiepiscopului Geoffrey de Canterbury s'a primit o telegramă, în care se spune:

„Inalt rugăciuni și exprim Bisericii Ortodoxe Ruse și poporului sovietic condoleanțe sincere, cu prilejul încetării din viață a conducătorului vostru. Sfântul Duh să întărească inimile voastre și să vă îndrepte pașii pe calea păcii și a înțelegerii reciproce“.

Episcopul Dibelius, conducătorul Bisericii Evanghelice Luterane din Germania, a trimis o telegramă în care scrie că «Biserica Evanghelică din Germania împărtășește durerea poporului rus».

Au mai trimis telegrame de condoleanțe: Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Kiril al Plovdivului, Locțiitorul de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare; Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Elefterie de Praga, Conducătorul Bisericii Ortodoxe Autocefale din Cehoslovacia; Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Macarie al Varșoviei, conducătorul Bisericii Ortodoxe Autocefale din Polonia, precum și alți șefi de Culte.

Deasemenea, Prea Fericitul Patriarh al Moscovei și a toată Rusia a primit numeroase telegrame de condoleanțe din partea Ierarhilor și clericilor Eparhiilor ortodoxe din U.R.S.S. și din partea reprezentanților Bisericii Ortodoxe Ruse de peste hotare.

*

Participarea sinceră a Cultelor religioase la durerea încercată de întreaga omenire iubitoare de pace, prin moartea lui I. V. Stalin, este dovadă vie că pentru toți oamenii, de toate rasele și de toate credințele numele lui STALIN înseamnă PACE. Pe calea deschisă de el, cu numele lui în inimi, clericii și credincioșii tuturor Cultelor religioase au datoria să ducă până la capăt cauza păcii, pe care a slujit-o cu înțelepciune și cu eroism Marele Stalin.

MARELE STEGAR AL PĂCII

Toate popoarele și toți oamenii iubitori de pace de pe întinsul pământului au împărtășit — laolaltă cu popoarele Uniunii Sovietice — nețărmurita durere prilejuită de vestea încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin. În conștiința fiecărui om cinstit, care vrea să trăiască în pace și să se bucure în tihnă de roadele muncii lui, numele lui Stalin a devenit sinonim cu Pacea. Intr'adevăr, în toate graiurile și în toate țările, numele lui Stalin înseamnă Pace, pentru că nimeni nu a luptat cât a luptat el, pentru a feri omenirea de urgia războaielor pustiitoare și pentru a asigura în întreaga lume o pace trainică și dreaptă.

Lupta consecventă dusă de I. V. Stalin în slujba păcii, eforturile permanente ale Uniunii Sovietice de a aduce soluții pașnice tuturor neînțelegerilor din viața internațională, precum și înțeleptele învățături ale marelui conducător de popoare, — constituie temelia de neclintit, pe care s'a înălțat și a crescut uriașa mișcare a partizanilor păcii.

Astăzi, nu există un colț al pământului, nu există sat sau oraș, unde să nu se afle oameni care să aducă contribuția lor modestă — dar prețioasă — la cauza sfântă a apărării păcii.

Undeva într'o țară — al cărei guvern, vândut cu totul imperialiștilor instigatori la războaie, trimite tineretul să lupte împotriva unor popoare, cari nu voiesc nimic altceva decât să trăiască și să muncească în libertate, — o femeie s'a aruncat pe șinele de cale ferată, spre a împiedeca plecarea unui tren militar; în altă parte, țărani și-au apărat cu îndârjire ogoarele lor, pe care uneltorii de războaie voiau să le prefacă în aerodromuri, pentru bombardierele semănătoare de suferință și ruine; într'un port de pe coasta Atlanticului, muncitori, slăbiți de mizerie și de foame, aruncă în adâncul apelor lăzile grele, pline cu armament, trimise de peste ocean, de neguțătorii de moarte; într'o biserică de pe malurile Tamisei, un preot venerabil, cu părul alb și chipul senin, vorbește credincioșilor săi despre barbaria fără seamăn, săvârșită de imperialiștii americani, prin întrebuințarea armei bacteriologice împotriva populației pașnice din Coreea și China de Nord; în Brazilia, o muncitoare simplă nu cunoaște clipă de odihnă, alergând din casă în casă, pentru a trezi conștiințele și pentru a îndemna pe oameni să se împotrivescă deslănțuirii unui nou război, care le-ar ucide fiii și ar preface surâsul nevinovat al copiilor în lacrimă amară; în Franța, Italia, Danemarca, Suedia, Olanda, Anglia, Finlanda, Belgia și Grecia, în Egipt, Turcia, India, Iran și Arabia;

în Asia ca și în Africa, în Australia ca și în America, sute, mii și zeci de mii de oameni au ieșit pe străzi, pentru a cere pace; pretutindeni milioane și sute de milioane de oameni participă activ la marea bătălie de care depinde viața și pacea lumii întregi.

Este limpede pentru oricine că ceea ce însuflețește pe acești oameni simpli și-i determină să acționeze cu atâta hotărâre pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii, este dorința lor — proprie firii omenești — de a trăi în pace, de a se bucura cu toții de frumusețea vieții, de a-și crește în tihnă pruncii, de a le făuri un viitor luminos și fericit.

Dar hotărârea și înflăcărarea cu care atâtea sute de milioane de oameni luptă pentru apărarea păcii nu isvorăște numai din dorința de pace a omenirii. Istoria arată oricui vrea să-i înțeleagă povăța, că întotdeauna oamenii simpli au purtat în inimile lor dragostea fierbinte de pace și de viață liniștită. Și totuși, niciodată dealungul veacurilor, această veșnică năzuință spre pace a oamenilor nu a dat naștere unei forțe organizate pentru apărarea păcii, de proporții atât de mari, cum este Mișcarea mondială a partizanilor păcii. În conștiința oamenilor s'a produs deci o schimbare, s'a întâmplat ceva care a prefăcut dorința în acțiune, iar acțiunile — izolate și răslețe până mai ieri — le-a înmănușat astăzi într'o forță uriașă, într'o forță de neînvins.

Mai înainte vreme, oamenii se simțeau neputincioși în fața celor ce deslănțuiau războaie, — fiindcă nu cunoșteau și nu înțelegeau interesele meschine și murdare, ce se ascund în dosul unor «idealuri» mărețe, în numele cărora se deslănțuie măcelurile cele mai sângeroase; oamenii cinstiți nu credeau că împotrivirea lor ar putea avea vreo eficacitate; ei socoteau războaiele ca isverite din cauze sau fatalități, independente de voința sau de fapta lor.

Astăzi în conștiința oamenilor și a popoarelor s'a înrădăcinat convingerea fermă că de ei depinde, în primul rând, pacea sau războiul, că prin lupta lor activă și organizată se poate împiedeca realizarea sângeroaselor planuri ale ațâțătorilor la război.

Cum s'a produs această schimbare radicală de atitudine în conștiința sutelor de milioane de oameni? Cine a determinat această uriașă și nemai-întâlnită mobilizare a oricărei conștiințe umane, în jurul ideii de apărare a păcii, de împotrivire în fața războiului?

Toți cei ce iubesc pacea, toți cei ce iubesc viața, știu astăzi că această salvatoare schimbare se datorește lui Iosif Vissarionovici Stalin. Toate popoarele pașnice știu astăzi că numai cuvântul și fapta lui Stalin a înarmat omenirea dornică de pace cu o forță invincibilă, capabilă să stăvilească drumul primejdios al provocatorilor de războaie. Întreaga lume iubitoare de pace știe astăzi că Stalin a învățat-o să vadă limpede de unde vine primejdia unui nou război, și ce trebuie făcut pentru a împiedeca deslănțuirea lui.

Astăzi, oricine iubește pacea știe că Iosif Vissarionovici Stalin a spus: «Pacea va fi menținută și consolidată, dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt. Războiul poate deveni inevitabil dacă ațâțătorii la război vor reuși să prindă în mreaja minciunii masele populare, să le înșele și să le atragă într'un nou război mondial».

Stalin a convins masele populare, a convins sutele de milioane de oameni simpli, de forța uriașă și atotbiruitoare pe care ei o pot reprezenta, în clipa în care se vor uni și vor acționa organizat. «... Cei mai experimentați generali și ofițeri — a spus Stalin — pot fi înfrânți, dacă soldații consideră profund nejust războiul ce le-a fost impus și dacă din această cauză ei își fac datoria pe front formal, fără credință în dreptatea misiunii lor, fără însuflețire».

Isvorîte din dragostea pentru om, din respectul pentru ființa umană și din încrederea în valoarea omului, — învățăturile lui Stalin au prins rădăcini în inimile oamenilor cinstiți și au dat rod îmbelșugat. Sute de milioane de oameni și toate popoarele pașnice și-au strâns rândurile și s'au unit sub steagul păcii, înălțat de marele Stalin, s'au strâns în Frontul Partizanilor Păcii și au făcut să răsunе peste tot pământul voința de pace a omenirii. Sub steagul purtat de Stalin, apărătorii păcii au pornit la luptă și au înregistrat, în scurtă vreme, biruințe de neuitat: numărul partizanilor păcii a crescut și crește neîncetat, iar Mișcarea pentru apărarea păcii a devenit o forță de care imperialiștii ațâțatori la războaie sunt obligați să țină seama.

Tot Iosif Vissarionovici Stalin a arătat tuturor popoarelor că feluritele sisteme politice și economice pot coexista pașnic. El a dovedit, prin întreaga politică externă a Statului Sovietic, că există posibilitatea coexistenței pașnice între socialism și capitalism, spulberând astfel minciuna pe care o răspândește imperialiștii, spre a înșela masele populare și a le determina să accepte ideea inevitabilității războiului.

Cu toate pregătirile războinice pe care le fac conducătorii agresivi ai Statelor Unite, cu toată campania de calomnii antisovietice pe care o desfășoară cercurile imperialiste americane, — I. V. Stalin a declarat, la sfârșitul lunii Decembrie 1952, că războiul între Statele Unite și Uniunea Sovietică nu poate fi socotit inevitabil și că cele două state pot să trăiască în pace și de acum înainte. «Acestea au fost ultimele cuvinte ale lui Stalin, care au făcut înconjurul lumii. Ele au fost cuvintele conducătorului statului celui mai puternic și mai iubitor de pace: apărând pe oamenii simpli din întreaga lume, Stalin s'a pronunțat împotriva vărsării de sânge, pentru pace»¹).

Cuvintele lui Stalin — care mărturiseau adevărul că feluritele sisteme, feluritele țări pot trăi în pace pe pământ — au pătruns în conștiința oamenilor, au unit popoarele și au creat o forță uriașă, pe care nimeni și nimic nu va putea s'o zdrobească, — dacă va rămâne unită și va continua să acționeze organizat.

Consecvența acestor învățături și concordanța perfectă dintre cuvânt și faptă se poate vedea și din caracterul mișcării pentru apărarea păcii, din componența și țelurile ei. Mișcarea contemporană a partizanilor păcii, nu cuprinde numai pe adepții unei singure concepții politice, ai unui singur sistem; ea cuprinde cele mai largi pături ale societății, oameni de cele mai diferite concepții politice, de cele mai felurite convingeri filosofice și religioase.

1. Ilya Ehrenburg, *Marele apărător al păcii*, articol apărut în «Pravda» Nr. 70/1953.

În marele front al păcii se află oameni care n'au comun unii cu alții decât dragostea lor pentru pace și credința lor fermă că popoarele pot trăi în pace pe pământ. Congresul Popoarelor pentru apărarea păcii—care s'a ținut în Decembrie 1952, la Viena — a adus cea mai convingătoare dovadă în acest sens. «La Congres s'au întrunit reprezentanți ai tuturor raselor, ai tuturor națiunilor, ai tuturor credințelor religioase, ai multor ideologii și partide politice, — a declarat deputatul liberal italian Giuseppe Nitti. Toți delegații au avut posibilitatea de a lua cuvântul în ședințele plenare sau în ședințele comisiunilor, putându-și exprima opiniunile în deplină libertate. Ei și-au făcut cunoscute părerile, ideile și observațiile critice».

Reprezentanți ai celor mai felurite religii au fost deasemenea prezenți la Congresul Popoarelor de la Viena, — după cum clerici și credincioși ai tuturor confesiunilor din lume se află înrolați în mișcarea mondială pentru apărarea păcii. Creștini (ortodocși, catolici, protestanți, anglicani, metodiști, unitarieni, adventiști, etc.), mahomedani, budiști, mozaici, au luat parte la Congresul Popoarelor pentru apărarea păcii; este greu de crezut că pe reprezentanții slujitorii și conducătorii unor atât de diferite credințe religioase, i-ar putea uni altceva decât dorința lor de a contribui la apărarea bunului cel mai de preț pe care îl are omenirea: pacea.

De altfel, mișcarea mondială pentru apărarea păcii nici nu-și propune ca obiectiv al acțiunii să schimbe vreun regim, sau vreo orânduire de Stat. Ea nu urmărește să afirme «meritele cutărui, sau cutărui regim, meritele unui fel de viață, sau ale altuia». ²⁾ Această mișcare — în care s'au înrolat atâtea sute de milioane de oameni — urmărește «să trezească la realitate cercurile conducătoare din statele imperialiste, să potolească zelul războinic al acestor cercuri, să le determine să înceteze cursa înarmărilor, să unească toate popoarele în lupta pentru realizarea acestui scop» ³⁾.

Marele Stalin a arătat în ultima sa lucrare că «Mișcarea contemporană pentru pace are drept scop să ridice masele populare la luptă pentru menținerea păcii, pentru preîntâmpinarea unui nou război mondial. Prin urmare, această mișcare nu urmărește țelul doborârii capitalismului și instaurării socialismului, — ea se limitează la țelurile democratice ale luptei pentru menținerea păcii».

*

Cu mult înainte de încheierea acestei mișcări mondiale pentru apărarea păcii, Statul Sovietic, călăuzit de I. V. Stalin, a dus o consecventă politică de apărare și salvare a păcii.

Încă dinainte de deslănțuirea celui de al doilea război mondial, Uniunea Sovietică a propus marilor puteri occidentale să acționeze de comun acord, să încheie pacte și tratate defensive de ajutor reciproc și efectiv în caz de agresiune și să stăvilească astfel drumul fascismului german spre declanșarea sângerosului război, care a aruncat în suferințe aproape întreaga lume. Dar propunerile Uniunii Sovietice au fost sistematic re-

2. Fr. Joliot-Curie, în scrisoarea de răspuns adresată lui Giuseppe Nitti.

3. A. Gundorov, *Mișcarea popoarelor*, în «Timpuri Noi», Nr. 3/1953.

spinse de guvernele occidentale, care nutreau speranța să îndrepte hoardele lui Hitler spre pașnicile popoare sovietice.

Cel de al doilea război mondial nu ar fi izbucnit, pământul nu ar fi fost udat de atâtea lacrimi și semănat cu atâtea ruine, omenirea nu ar fi pierdut atâtea milioane de ființe omenești, — dacă principiul securității colective, propus de Uniunea Sovietică, ar fi fost acceptat de guvernele englez și francez și dacă, în fața tendințelor agresive ale fascismului german, s'ar fi ridicat laolaltă toate statele amenințate.

Și după izbucnirea războiului, — când toate forțele trebuiau îndreptate spre zdrobirea forțelor agresoare — Uniunea Sovietică n'a renunțat o clipă la principiul fundamental al politicii sale, care este asigurarea păcii. În 1944, I. V. Stalin a declarat: «Sarcina noastră nu este numai de a câștiga războiul, ci și de a face imposibilă izbucnirea unei noi agresiuni și unui nou război, dacă nu pentru totdeauna, atunci cel puțin pentru o perioadă îndelungată».

Cuvintele marelui Stalin sintetizau năzuința tuturor popoarelor, care cunoscuseră suferințele războiului, care luptaseră cu eroism pentru nimicirea agresorilor, plătină tributul greu al jertfelor, și care doreau ca viața lor de acum înainte să nu mai fie tulburată de măceluri. Pentru a răspunde acestei năzuinți sfinte a popoarelor, pentru apărarea păcii și pentru asigurarea securității popoarelor, — s'a creat o organizație specială, alcătuită din reprezentanți ai națiunilor iubitoare de pace, careia urmau să i se pună la îndemână toate mijloacele necesare, pentru preîntâmpinarea oricărei noi agresiuni.

În acest chip s'a ajuns la înființarea «Organizației Națiunilor Unite» (O.N.U.). Crearea unui asemenea organ internațional — menit să vegheze și să asigure pacea lumii întregi, prin soluționarea pe cale pașnică a oricăror diferende și litigii dintre state — a fost salutată cu încredere de toate popoarele iubitoare de pace. Era însă limpede pentru oricine, că Organizația Națiunilor Unite nu va putea să-și împlinească misiunea și nu va putea acționa cu eficacitate, decât dacă marile puteri «vor acționa și de acum înainte în spiritul unității și al înțelegerii», — după cum a subliniat încă de atunci I. V. Stalin.

Dar, în puțină vreme, speranțele pe care popoarele iubitoare de pace și le puseseră în Organizația Națiunilor Unite au fost înșelate. «Încă dela primii pași ai O.N.U., pe tărâmul activității practice, a început să se vadă limpede că reprezentanții americano-englezi nu au de gând să mențină colaborarea cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară și nici să respecte articolele Chartei Națiunilor Unite, care au ca scop apărarea și consolidarea păcii și înfrânarea agresorilor. Ei au înjghebat apoi la O.N.U., o «majoritate» compusă din reprezentanții țărilor blocului agresiv al Atlanticului și a douăzeci de țări din America Latină, subordonate Statelor Unite. Această «majoritate» este pur formală, nereprezentând din punct de vedere juridic decât o mică parte a populației lumii, mai mică decât populația Republicii Populare Chineze, pe care blocul americano-englez — încălcând Charta O.N.U. — refuză s'o admită în Organizația Națiunilor Unite. Totuși această «majoritate», din ordinul Statelor Unite, respinge toate propunerile care au ca scop consolidarea păcii și

acoperă cu steagul O.N.U. criminalul război de exterminare dus împotriva populației pașnice din Coreea»⁴).

Popoarele din lumea întreagă au văzut cum Organizația Națiunilor Unite a fost împinsă de conducătorii statelor imperialiste spre abdicarea totală dela principiile și țelurile cari au fost așezate la temelia ei. Sute de milioane de oameni au înțeles că Organizația Națiunilor Unite a devenit — așa cum a constatat Stalin — «nu atât o organizație mondială, cât o organizație pentru Americani, care acționează în interesul agresorilor americani».

Dintre marile puteri, membre ale Organizației Națiunilor Unite, singura care a rămas consecventă apărătoare a păcii, a recunoașterii suveranității și egalității în drepturi a națiunilor, a recunoașterii dreptului fiecărui popor la independența de Stat și la inviolabilitatea teritoriului țării sale și a dreptului de a instaura la el în țară acea orânduire socială și de a-și alege acea formă de guvernământ pe care le crede cele mai potrivite și mai necesare pentru dezvoltarea și propășirea lui, — a fost Uniunea Sovietică. Ea a demascat neîncetat manevrele de tot felul ale imperialiștilor, care pun la cale noi războaie. Ea a adus în discuția Organizației Națiunilor Unite cele mai juste propuneri, menite să ducă la consolidarea păcii, la înlăturarea primejdiei unor noi agresiuni și la distrugerea focarelor de război care există azi. Călăuzită de înțelepciunea marelui Stalin, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste a luptat neîncetat pentru triumful cauzei sfinte a păcii în întreaga lume, atât pe tărâmul politicii externe, cât și pe planul politicii sale interne.

Marile construcții pașnice ale Statului Sovietic constituie cea mai convingătoare dovadă că Uniunea Sovietică urmărește sincer pacea și colaborarea cu toate popoarele.

Sunt elocvente în această privință, cuvintele rostite de P. F. Patriarh Alexei, în Decembrie 1952, cu prilejul celei de a patra conferințe unionale a partizanilor Făcii din U.R.S.S.:

«Este îmbucurător să constatăm — a spus I.P.S. Sa — că întreaga noastră țară multinațională este unitară în năzuința ei spre pace!... Cu această năzuință trăește și se înflăcărează sufletul marelui nostru popor. Oare nu dragostea de pace însuflețește munca lui constructivă și oare nu izvorăsc din această însuflețire unanimă uriașele biruințe ce se înregistrează pe toate tărâmurile vieții noastre de Stat?».

Subliniind apoi faptul că forța care pune în mișcare puterea poporului sovietic, spre înlăturare tot mai mari, nu este nici lupta pentru existență, nici teama de mizerie, nici setea de avuții, ci năzuința conștientă spre binele și fericirea tuturor, I.P.S. Patriarh Alexei a spus: «Ca orice forță morală, năzuința noastră spre bine nu se limitează numai la casele noastre, la familiile noastre, la poporul nostru; ea se întinde asupra tuturor popoarelor și — putem spune — asupra lumii întregi. Construirea și sistematizarea orașelor, transformarea naturii, măsurile de apărare a sănătății poporului, colaborarea frățească cu celelalte țări, dragostea

4. A. Gundorov, art. citat.

față de popoarele asuprite și ajutorarea populației înfometate din India,— toate acestea arată grija pentru om, pentru binele comun, pentru popoare și pentru toți oamenii de pe pământ».

«Mai este oare nevoie — întreabă P. F. Patriarh Alexei — să demonstrăm că o astfel de manifestare a simțămintelor morale, precum și transformarea lor în bunuri spirituale și materiale, nu este posibilă decât în condițiile unei vieți pașnice?».

«Mai este oare nevoie să convingem pe cineva de dragostea noastră pentru pace, când năzuința pentru pace constituie însăși forța care asigură dezvoltarea țării noastre?» 5).

Desigur că toate popoarele și toți oamenii iubitori de pace de pe pământ au văzut și au înțeles că Uniunea Sovietică a mers și continuă să meargă cu hotărîre pe calea arătată de Stalin, pe calea apărării și consolidării păcii; pe bună dreptate, marele și puternicul Stat Sovietic — făurit și întărit de I. V. Stalin — se află în fruntea mișcării mondiale pentru apărarea păcii și este socotit de toate popoarele ca un bastion de neînfrânt al păcii.

Nicio altă mare putere — dintre cele care fac parte din Organizația Națiunilor Unite — nu a sprijinit și nu a luptat pentru îndeplinirea năzuințelor exprimate de popoarele lumii, în cadrul congreselor organizate de mișcarea mondială pentru apărarea păcii.

Când peste 500 de milioane de oameni au întărit cu semnăturile lor Apelul dela Stockholm al Comitetului Permanent al Congresului Mondial al Partizanilor Păcii, cu privire la interzicerea necondiționată a armei atomice, — Sovietul Suprem al U.R.S.S., a dat un răspuns pozitiv acestei cereri, în vreme ce guvernul englez și-a arătat ostilitatea față de această propunere, iar guvernul american nici nu a îngăduit intrarea în Statele Unite a delegaților mișcării pentru pace.

Când mai mult de 600 milioane de oameni au semnat Apelul Consiliului Mondial al Păcii, cu privire la încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, — Uniunea Sovietică s'a declarat gata să înceapă tratative, pentru încheierea acestui Pact pe care îl cereau popoarele și care ar fi cea mai sigură garanție a păcii mondiale.

Când sute și sute de milioane de oameni din toate țările și de toate rasele, au cerut cu hotărîre să se pună capăt războiului din Coreea, — Uniunea Sovietică a făcut propuneri concrete în Organizația Națiunilor Unite, pentru imediata încetare a acestui război nedrept.

Uniunea Sovietică — sub conducerea lui I. V. Stalin — a stat întotdeauna în fruntea luptei popoarelor pentru o pace trainică, pentru o viață liniștită. Uniunea Sovietică este credincioasă învățăturilor marelui ei conducător și merge și azi cu hotărîre în fruntea sutelor de milioane de luptători ai păcii.

«Deasupra sicriului lui Stalin, au răsunat cuvintele noului șef al guvernului sovietic: «Noi suntem slujitorii credincioși ai poporului, iar po-

5. Revista Patriarhiei din Moscova, Nr. 12, Decembrie 1952.

porul vrea pace, urăște războiul. Să fie sfântă pentru noi toți dorința poporului de a nu îngădui vărsarea sângelui a milioane de oameni și de a asigura construirea pașnică a unei vieți fericite»⁶).

Acesta a fost legământul pe care conducerea de azi a Uniunii Sovietice l-a făcut lângă sicriul lui Stalin, lângă sicriul celui care, prin faptele sale, prin învățăturile sale și prin întreaga activitate a Statului Sovietic, — creat și întărit de el —, a fost și va rămâne veșnic în conștiința popoarelor Marele stegar al Păcii!...

Între apărătorii păcii s'au aflat — din primele zile ale închegării mișcării pentru apărarea păcii — și majoritatea Bisericilor Ortodoxe Autocefale, precum și numeroși slujitori și credincioși ai cultelor religioase din întreaga lume. Dela Conferința pan-ortodoxă, ținută în vara anului 1948 la Moscova — de unde s'a îndreptat cea dintâi chemare către creștinii de pretutindeni, pentru a-i îndemna să-și unească glasurile și forțele spre a apăra pacea omenirii — și până la participarea directă și activă a atâtor zeci de mii de clerici ortodocși la lupta organizată a partizanilor păcii, Bisericile Ortodoxe au străbătut un drum plin de biruințe. Ele au avut cel mai bun prilej de a dovedi tuturor credincioșilor că învățătura creștină este vie, că preceptele evanghelice sunt îndreptar de viață pentru credinciosul care nu le răstălmăcește.

Biserica Ortodoxă, care veacuri dearândul a propovăduit din al. arele ei mesagiul divin al păcii pe pământ, nu a putut niciodată, până în zilele noastre, nici să unească popoarele în jurul acestui sfânt ideal, nici să participe și ea activ la o acțiune care ar fi avut drept scop înfăptuirea milenarei năzuințe a omenirii și a creștinismului.

Biserica Ortodoxă — păstrătoarea învățăturii neschimbate a lui Hristos — a crezut neîncetat în pacea care va stăpâni într'o zi pământul. Dar ea a știut că «credința fără fapte este moartă». De aceea, atunci când conștiințele sutelor de milioane de oameni s'au strâns sub steagul luptei pentru apărarea păcii, credincioșii, clerul și ierarhii celor mai multe dintre Bisericile Ortodoxe n'au șovăit: ei au pornit la acțiune, au sprijinit din toate puterile lor lupta partizanilor păcii și s'au înrolat cu sinceritate și cu hotărîre în mișcarea mondială pentru apărarea păcii.

La Congresele pentru Pace dela Paris, Varșovia, Berlin și Viena, — alături de reprezentanții a zeci de popoare — au răsunit și glasurile ierarhilor Bisericilor Ortodoxe. În comitetele de luptă pentru pace, în organizațiile naționale ale partizanilor păcii din atâtea țări, activează — laolaltă cu cele mai felurite pături de cetățeni — și slujitorii altarelor ortodoxe. Pe toți îi unește în acțiune dragostea lor pentru oameni, dorința lor înflăcărată de a nu cruța niciun efort, pentru menținerea și consolidarea păcii.

Idealul sfânt al păcii între popoare, pe care Bisericile Ortodoxe l-au propovăduit de veacuri, va putea deveni realitate abia acum, când Stalin a convins popoarele că ele singure pot și trebuie să apere pacea. Poate, oare, vreun slujitor sau închinător al Bisericii să nu păstreze în

6. Ilya Ehrenburg, art. citat.

sufletul lui cea mai vie recunoștință celui ce a deschis larg calea spre înfăptuirea unei dorințe atât de scumpe tuturor oamenilor cinștiți de pe pământ?

Stegar al luptei pentru pace, Iosif Vissarionovici Stalin a fost conducătorul și învățătorul tuturor celor ce iubesc pacea, tuturor celor ce înțeleg să apere viața și să oprească orice încercare de nimicire a ei.

Luptătorii pentru pace, indiferent de convingerile și credințele lor religioase, au cunoscut aceiași profundă durere la moartea marelui lor conducător. Ei au înțeles însă că deszădejdea și teama nu pot sălășlui în inimile lor, oricât ar fi de mare durerea pe care o încearcă. Stalin a semănat în sufletele oamenilor simpli încrederea în dreptatea cauzei păcii și în forța de neînving a celor ce o apără. Stalin i-a învățat pe partizanii păcii să ducă lupta până la capăt.

De aceea, biruindu-și nețărmurita durere pricinuită de încetarea din viață a marelui Stalin, sutele de milioane de oameni iubitori de pace din lumea întreagă pășesc cu și mai mult avânt pe calea pe care el le-a arătat-o: calea apărării și consolidării păcii.

Popoarele și-au dat seama că «Stalin era puternic prin faptul că cunoștea gândurile și simțămintele sutelor de milioane de oameni și exprima speranțele lor, voința lor de fericire, setea lor de pace. În aceste zile grele, copilașii se joacă ca întotdeauna, zidarii sunt pe schele, iar acolo unde soarele încălzește mai puternic, oamenii ară, însămânțează. Oamenii simpli trăiesc și Stalin trăește prin ei.

«Oricât de greu ne-ar fi să îndurăm această durere, această pierdere, noi știm: popoarele vor îndeplini porunca lui Stalin, popoarele vor salva pacea» 7).

Marele stegar al păcii va trăi veșnic, prin voința de pace a popoarelor, prin lupta celor ce iubesc pacea, prin triumful care va încununa lupta sutelor de milioane de partizani ai păcii!...

Și cucerirea păcii va fi prinosul de recunoștință pe care omenirea iubitoare de pace îl va aduce amintirii de neuitat a celui ce a fost Marele Stegar al Păcii!...

REDAȚIA

7. Ilya Ehrenburg, articol citat.

ÎN APĂRAREA PĂCII

BISERICA RUSĂ ȘI PACEA¹⁾

Intreaga lume cunoaște poziția Bisericii Ortodoxe Ruse față de actuala desbinare mondială: este poziția clară și fermă a apărării păcii și condamnării agresiunii în raporturile internaționale, este poziția Bisericii care nu poate să rămână nepăsătoare față de suferințele omenirii. Biserica Ortodoxă Rusă este gata oricând să toarne peste rănilor omenirii balsamul ajutorului său moral.

È cunoscută, deasemeni, și atitudinea pe care au luat-o față de această poziție unele Biserici creștine de peste hotare, pentru care mișcarea mondială pentru pace constituie și până acum o piatră de poticnire. Considerând mișcarea aceasta ca o operă a politicii chipurile agresive a Uniunii Sovietice, ei vorbesc despre o presiune pe care această politică ar fi exercitând-o asupra Bisericii Ortodoxe Ruse și sunt gata să privească activitatea ei întru apărarea păcii aproape ca propagandă comunistă.

Cum poate fi explicată o astfel de atitudine, atât de tendențioasă față de Biserica Rusă, decât ca o tendință a unor cercuri creștine din Apus de a-și justifica propria lor abatere dela datoria de creștin? Și, fără a fi învinuți de lipsa solidarității creștine în problema păcii între popoare, suntem nevoiți să spunem că aceste cercuri, condamnând Biserica Rusă pentru participarea la mișcarea partizanilor păcii, arată teama lor față de necesitatea reformelor sociale, cât și lipsa de înțelegere a misiunii evanghelice a Bisericii noastre în condițiunile actuale.

A înțelege just această misiune înseamnă a explica faptul că Biserica noastră, dând «cezarului ce este al cezarului și lui Dumnezeu pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu» (Marcu XII, 17), împlinește și o altă poruncă a Mântuitorului Hristos, care a spus: «Mergeți și învățați toate popoarele» (Matei, XXVIII, 19).

Atunci creștinii apuseni vor înțelege că rugăciunea noastră de fiecare zi «pentru pacea a toată lumea» își are continuarea ei nu numai în

1. Articol publicat în «Jurnalul Patriarhiei Moscovei» Nr. 9/1952.

zidirea lumii spirituale a creștinilor ortodocși, ci și în acea luptă pentru pace, la care Biserica Rusă participă împreună cu poporul, fiind îndemnată să facă lucrul acesta nu de politica Statului ci de învățătura Mântuitorului Hristos.

A ajuta creștinilor apuseni să privească mai larg activitatea Bisericii Ruse, să o privească ca pe o lucrare a lui Dumnezeu în lumea aceasta păcătoasă, înseamnă a face un pas mai departe spre unitatea de gândire creștină, în cele mai importante probleme ale vieții contemporane.

*

Fiecare creștin știe că creștinismul este religia iubirii și a păcii. Aceasta ne-o dovedește viața pământească și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos, pecetluită de Actul Său Răscumpărător. Pentru același lucru stă mărturie acțiunea pacifică a predicii creștine în istoria omenirii. O icoană vie a aceluiasi adevăr o constituie Biserica lui Hristos, în care s'au unit și se unesc neîncetat «toate cele cerești și cele pământești sub capul, Hristos» (Ef. 1, 10).

Pe baza aceasta se confirmă un alt adevăr: spiritul creștinismului, morala sa desăvârșită, sunt împotriva războiului ca ucidere organizată. Dacă nu trebuie să existe ucideri individuale, apoi trebuie condamnat și războiul, ale cărui rădăcini, conform convingerii creștine, se ascund în sufletul omului. Deaceia e necesară o schimbare în ființa omului, în concepțiile și starea sa morală, pentru ca ideea păcii să devină o realitate.

Însă morala evanghelică, obligatorie pentru creștin, nu poate fi anulată nici în raporturile dintre popoare. În caz contrar, ar trebui să recunoaștem că morala creștină ar fi o morală dedublată, că-i lipsește «caracterul practic», că este incapabilă să lucreze în viața popoarelor, ceea ce nu se potrivește deloc cu caracterul categoric al Evangheliei. Tocmai, pentru că morala evanghelică este o morală desăvârșită, așa cum a spus unul dintre teologii ruși, chiar aplicarea ei parțială, într'o măsură infim de mică, a adus până acum și aduce lumii nenumărate binefaceri. Și tocmai aceasta obligă toate Bisericile creștine să lupte pentru pace, în toate împrejurările vieții istorice.

Încă dela întemeierea sa Biserica Ortodoxă Rusă a luptat împotriva moralei păgâne — pentru pacea lăuntrică a omului, pentru pace în familie, în sânul poporului și între popoare. În perioada fărâmitării feudale, — când Rusia n'a avut vreme îndelungată o unitate politică și se afla în pragul pieirii din cauza războaielor interne și a năvălirilor nomazilor sălbatici, — Biserica a căutat să îndrumeze politica cnezilor ruși spre pacea și fericirea poporului rus. În stăruința pe care o depuneau, pentru a întrona pacea între cnezii ce se dușmăneau, ierarhii Bisericii mergeau cu crucea în mână dela un lagăr la altul, chemându-i «să înceteze cu asemenea smințteală» și să se întoarcă la «dragostea frățească într'un cuget și o simțire».

În timpul năvălirii tătarilor, Biserica a învățat poporul doborât de suferințe să nu se mai tânguiască ci să înalte rugăciuni fierbinți pentru eliberare și pace. Trezind forțele poporului, ea adăpostea în mănăstiri o sumedenie de oameni rămași în voia sorții și le mângâia sufletele cu lumina și pacea adevăratei trăiri creștine în comun. Ierarhii Bisericii îi potoleau prin influența lor pe hanii tătarilor și adesea au salvat Rusia de

invaziile lor pustiitoare. Astfel, spiritul păcii creștine biruia, și până la sfârșit, el a biruit desmembrarea feudală și robia tătarască.

În anii de furtună, Biserica Ortodoxă a contribuit la intronarea ordinii și păcii pe pământul rusesc. Prin reprezentantul ei de atunci, Patriarhul Hermoghen a îndemnat pe Ruși «să apere cu tărie credința, să înlăture jaful, să trăiască în frăție și să salveze Moscova» de cuceritorii nepoftiți. Istoria ne dovedește că eforturile Bisericii n'au fost zadarnice și îndată ce pe scaunul patriarhal al Moscovei a fost așezat Patriarhul Filaret — după cum spune cronicarul — «a început a fi mare liniște printre toți oamenii».

Mai târziu, în secolul XVIII, după desființarea patriarhatului, a venit epoca de constrângere a libertății prin tutela instituită de Stat — când cezarul căuta să supună ceea ce era al lui Dumnezeu — dar și în aceste condițiuni grele Biserica noastră a rămas neclintită luptătoare pentru iubire și pace. Este adevărat că Biserica, prin păstorii ei, era prezentă în mijlocul armatelor și binecuvânta armata rusă în timpul războaielor, dar ea a făcut întotdeauna deosebire între războaiele drepte și cele nedrepte și, bineînțeles nu-și putea părăsi fiii sufletești tocmai atunci când ei aveau mai multă nevoie de mângâiere sufletească. Un permanent îndemn la pace rămânea și rugăciunea «pentru pacea a toată lumea», adresată «Împăratului păcii și Dumnezeului care sfărâmă cearta» și învățătura Bisericii că pacea atârnă de cumințenia poporului.

Totodată, Biserica Ortodoxă Rusă, totdeauna strâns legată de popor, n'a privit niciodată războiul din punctul de vedere sentimental, în care dispare orice răspundere pentru securitatea Patriei. Condamnând agresiunea, ea și-a educat neîncetat păstoriții în spiritul patriotismului, al patriotismului străin de orice discriminare națională, întărind prin aceasta bazele păcii între popoare.

Iar atunci când, pentru o mai mare întărire în Hristos, Biserica Ortodoxă Rusă a fost despărțită de Stat, ea nu s'a închis în sine și nu s'a îndepărtat de el, ci a început «a căuta» în noile condițiuni «cele ce înlesnesc pacea» (Rom. XIV, 19). Fructul acestor căutări a fost pacea instaurată în Biserică, care a biruit toate schismele interne și participarea ei, alături de întregul popor din țara noastră, la lupta pentru pacea între popoare.

*

Urișa mișcare pentru apărarea păcii s'a născut din marile suferințe prin care a trecut omenirea în timpul ultimului război mondial și din fireasca îngrijorare ca ele să nu se mai repete.

Știm că scopul acestei mișcări nu este pacea lăuntrică a omului, ci o conviețuire a popoarelor, reglementată prin tratate și înțelegeri ce presupun posibilitatea coexistenței pașnice a sistemelor social-economice deosebite. Oamenii vor pace, cu toate deosebirile existente între concepțiile despre viață și convingerile politice, nădăjduind că nici unul dintre sisteme nu va căuta să se impună prin violență.

Și ce înseamnă, din punctul de vedere creștin, această năzuință și această nădejde, ce altceva înseamnă decât setea de a găsi calea spre pacea lăuntrică, în condițiunile unei păci externe? Chiar și în afara acestui

motiv, care acționează la majoritatea oamenilor în mod inconștient, în virtutea naturii spirituale a omului, năzuința spre pace trebuie să stea mai presus de orice alte deosebiri, lucru pe care Biserica Rusă îl face împreună cu poporul și cu toți partizanii păcii.

Totodată pacea aceasta nu constituie numai o problemă a politicii internaționale, ci și o realitate, căci în istorie pot fi găsite destul de multe exemple de conviețuire pașnică a popoarelor în perioade de timp mai mult sau mai puțin îndelungate. Și-apoi, chiar lumea noastră contemporană cunoaște popoare ce trăesc în mod pașnic, pe bază de înțelegeri reciproce.

Atunci de ce să nu prelungim pacea pentru toate popoarele prin aceleași mijloace? Căci pacea bazată pe înțelegere presupune bună credință, premiza morală a transformării ei în viitor într'o pace mai desăvârșită. Buna credință duce la înțelegere reciprocă între popoare, la prietenia între ele, iar prietenia se poate ridica până la iubire, dacă creștinii vor predica Evanghelia prin cuvântul și prin viața lor. Și, în felul acesta, oameni și popoare întregi vor începe a se apropia de pace, pacea dată nouă de Mântuitorul, și aluatul se va dospî în întregime (Matei, XIII, 33).

Din aceeași cauză, Bisericii noastre nu i se pare ciudată sau absurdă nădejdea pe care o au mulți dintre oameni, că se va crea o societate în care să nu mai fie războaie, crize și mizerie. Corespunzând idealului creștin, nădejdea aceasta trebuie să se desăvârșească asemenea aluatului în care și-a turnat plămada Evanghelia. Fără a face vreun compromis cu noțiunea de «lumea aceasta», Biserica noastră crede că lupta pentru pace și nădejdiile legate de ea constituie calea, pe care trebuie să-și încerce forțele până la sfârșit.

Această convingere, pe care ne-o dă Evanghelia, face ca contribuția Bisericii la cauza păcii să se înalțe la idealul plinirii Iubirii lui Dumnezeu, ce nu părăsește omenirea în toate căutările și rătăcirile ei. Ea ne șoptește: nu cumva oamenii sunt în căutarea a ceea ce Biserica posedă? și ea — Biserica — devine astfel o călăuzitoare a celor ce caută și însetează după pace, pentru ca atunci când va fi nevoie, să-i îndrumeze spre izvorul vieții veșnice, care potolește toată setea.

În felul acesta, dărnicia creștină a iubirii și credinței dobândește un scop: salvarea oamenilor, salvarea păcii. Și noi suntem convinși că, dacă toate Bisericile creștine, care însumează la un loc, mai bine de șase sute de milioane de credincioși ar adera la mișcarea partizanilor păcii, apoi, prin participarea lor, ar fi putut să facă din această mișcare o treaptă pregătitoare spre adevărata pace. Ar fi deajuns numai unanimitatea de păreri a creștinilor în această problemă, pentru ca să se demonstreze tuturor oamenilor, care caută pacea, cu ce anume se nimicesc neînțelegerile care dau naștere la războaie. N'avem decât să înlăturăm prejudecățile politice și îndată vor dispărea toate motivele care duc la desbinarea dintre noi, în ceea ce privește problema apărării păcii.

Astfel, în experiența Bisericii Ruse, lupta pentru pace devine, mai înainte de toate, o mărturie a misiunii ei mântuitoare în «lumea aceasta» și un semn al libertății spirituale, pe care nu o poate încătușa niciun fel de politică. Apărând pacea lumii acesteia, Biserica noastră nu-și folosește libertatea pentru a dori răul (I Petru II, 16), ci făcând binele să astupe gura prostiei oamenilor fără de minte (I Petru, II, 15).

Nu același lucru îl fac creștinii atunci când, în vremuri de așa răspundere, abdică dela datoria lor de creștini sub motivul că lupta pentru pace ar fi legată, chipurile, de diferite planuri și contradicții politice. Ei greșesc și mai mult, atunci când condamnă activitatea Bisericii Ortodoxe Ruse în favoarea păcii, numai pentru faptul că prin această activitate ea susține politica externă a Uniunii Sovietice.

Fără îndoială, activitatea Bisericii noastre în favoarea păcii coincide cu interesele Uniunii Sovietice, dar împrejurarea aceasta nu face decât să confirme caracterul pașnic al politicii ei internaționale, care sporește convingerea Bisericii că guvernul Sovietic acționează pentru binele tuturor popoarelor lumii și că prin aceasta el împlinește voința lui Dumnezeu. De aceea, Biserica Ortodoxă Rusă binecuvântează bunele strădării ale puterii Sovietice și nu vrea ca războiul să împiedece succesul lor, mai ales al acelor strădării care de mult ar fi trebuit să devină cauze ale unei conștiințe creștine redespțate.

În ceea ce privește activitatea ei întru apărarea păcii, Biserica noastră o desfășoară ca pe o slujire a Evangheliei, independent de autoritatea pământească, binecuvântând orice stare de lucruri care-i amintește de rolul ei mântuitor. Iar greutățile inevitabile ale acestei slujiri nu fac decât să confirme caracterul mântuitor al orientării pe calea pe care Biserica Ortodoxă Rusă s'a aflat întotdeauna în lucrarea ei, așa cum se află și azi, pentrucă ea crede, împreună cu proorocul David, că «nu dela răsărit sau dela apus, și nici din pustie ne va veni înălțarea» (Ps. 74), ci dela Domnul.

A. VEDERNICOV

(Trad. de Pr. I. Paroescu)

BISERICILE ORTODOXE AUTOCEFALE LUPTĂ PENTRU APĂRAREA PĂCII

CUVANTAREA ROSTITĂ DE I. P. S. PATRIARH ALEXEI LA CEA DE A PATRA CONFERINȚĂ UNIONALĂ A PARTIZANILOR PĂCII

La 2 Decembrie 1952, în sala Coloanelor a Casei Sindicatelor din Moscova, s'a ținut cea de a patra conferință unională a partizanilor păcii din U.R.S.S.

Laolaltă cu ceilalți reprezentanți ai poporului sovietic, care au afirmat încă odată voința nesdruncinată a oamenilor sovietici de a apăra pa ea lumii întregi, — au participat la această conferință și Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, Prea Fericitul Patriarh Catolic Melchisedec al Grugiei, I. P. S. Miropolit Nicolae Krutijki, I. P. S. Arhiepiscop Corneliu de Gorki, I. P. S. Arhiepiscop Pitrim al Minskului, I. P. S. Filaret, Arhiepiscop de Riga, P. S. Episcop Nectarie al Chișinăului și alți ierahi și clerici ai Bisericii Ortodoxe Ruse, precum și reprezentanți ai conducerii celorlalte culte religioase, din U. R. S. S.

În cadrul lucrărilor acestei conferințe, I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Alexei a rostit o frumoasă și documentată cuvântare pe care o publicăm în întregime :

«Iubiți prieteni, — participanți la cea de a patra conferință unională a partizanilor păcii!

Vă aduc salutul Bisericii Ortodoxe Ruse și vă urez din suflet ca lucrările și hotărârile acestei conferințe să contribuie la reușita cauzei mărețe, pentru care noi ne-am adunat astăzi din toate colțurile întinsei noastre patrii.

Este îmbucurător să constatăm că întreaga noastră țară multinațională este unitară în năzuința ei spre pace!

Această năzuință stăpânește gândurile și simțămintele noastre; Cu această năzuință trăiește și se înflăcărează sufletul marelui nostru popor. Oare nu dragostea de pace însuflețește munca lui constructivă și oare nu izvorăsc din această însuflețire unanimă, uriașele biruințe ce se înregistrează pe toate tărâmurile vieții noastre de Stat?

Este îmbucurător să constatăm că forța eroismului în muncă a poporului nostru, care pune în mișcare puterea lui spre împliniri tot mai mari, nu este lupta pentru existență, nu este teama de mizerie și nici se-

tea după avuții, — ci o năzuință conștientă spre binele și fericirea tuturor.

Ca orice forță morală, năzuința noastră spre bine nu se limitează numai la casele noastre, la familiile noastre, la poporul nostru, — ci se întinde asupra tuturor popoarelor, și putem spune — asupra lumii întregi. Construirea și sistematizarea orașelor, transformarea naturii, măsurile de apărare a sănătății poporului, colaborarea frățească cu celelalte țări, dragostea față de popoarele asuprite și ajutorarea populației înfometate din India, — toate acestea arată grija pentru om, pentru binele comun, pentru popoare și pentru toți oamenii de pe pământ.

Mai este oare nevoie să demonstrăm că o astfel de manifestare a simțămintelor morale, precum și transformarea lor în bunuri spirituale și morale, nu este posibilă decât în condițiunile unei vieți pașnice?

Mai este oare nevoie să convingem pe cineva de dragostea noastră de pace, când năzuința spre pace constituie însăși forța care asigură dezvoltarea țării noastre?

Tot năzuința spre pace însufletește și politica internațională a Statului și Guvernului nostru Sovietic. Uniunea Sovietică, — pășind cu hotărâre pe calea arătată de I. V. Stalin — este în fruntea mișcării mondiale a popoarelor pentru apărarea păcii. Reprezentanții noștri dela Organizația Națiunilor Unite apără cu consecvență și cu bărbăție dreptul la pace al popoarelor, cerând dezarmarea generală, interzicerea folosirii armelor atomice și bacteriologice, încetarea războaielor care se duc astăzi și rezolvarea pașnică a tuturor problemelor și neînțelegerilor internaționale. Și nu fără temei țara noastră este socotită de toate popoarele ca un stâlp puternic, ca un bastion de neînfrânt al păcii.

Pe drept cuvânt ne putem bucura de succesele patriei noastre.

Dar, bucurându-ne, noi nu uităm răspunderile ce le avem față de nădejdele pe care și le pun în noi toate popoarele iubitoare de pace. Mai mult, conștiința acestei răspunderi ne îndeamnă să depunem noi strădanii pentru apărarea păcii.

De faptele glorioase ale patriei noastre și de bunul ei renume se bucură și Biserica Ortodoxă Rusă, care în decursul istoriei sale nu a încetat niciodată să binecuvinteze lupta pentru apărarea păcii.

În cursul anului 1952, în luna Mai, a fost convocată din inițiativa noastră la Zagorsk, în clădirea Academiei Teologice din Moscova o conferință a tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., pentru o acțiune comună întru apărarea păcii.

Poate că în istoria popoarelor și a religiilor este pentru prima oară când s'a putut înfăptui o asemenea minunată înfrățire între creștinii de toate confesiunile, și reprezentanții mahomedani, budiști și iudei. Participanții la această conferință au cercetat laolaltă și au găsit calea unei acțiuni comune pentru întărirea păcii între popoarele din lumea întreagă.

Conferința a adresat un apel către Bisericile, comunitățile religioase, clerul și credincioșii tuturor religiilor din lume, chemându-le «să ridice o barieră morală în calea deslănțuirii patimilor care atâță la agresiune împotriva vecinilor pașnici și să condamne o asemenea agresiune, ca pe o crimă împotriva moralei și a umanității».

În acest apel s'a subliniat îndeosebi răspunderea pe care o au creștinii pentru cauza menținerii păcii, întrucât primejdia războiului pornește dela guverne care își zic creștine; în același timp s'a făcut și un apel către musulmanii, budiștii și evreii din toată lumea, pentru o acțiune de solidaritate în apărarea păcii.

Acum, în ajunul Congresului popoarelor, unde vor fi examinate măsurile menite să ducă la înlăturarea războaielor, ne îndatorăm să îndemnăm pe reprezentanții noștri să țină sus, ca întotdeauna, steagul iubirii de pace și să sprijine toate hotărârile ce se vor lua pentru înlăturarea primejdiei care amenință cu distrugerea omenirii.

La Congresul dela Viena, reprezentanții popoarelor vor auzi și glasul Bisericii Ortodoxe Ruse, care sprijină nădejdlile omenirii și care chiamă pe toți creștinii să formeze un front comun pentru apărarea păcii, — căci Biserica socotește omenirea ca formând o singură familie.

Să știe popoarele că Biserica noastră nu va înceta să fie alături de ele în lupta pentru menținerea păcii și că va sprijini întotdeauna pe cei ce iubesc pacea și luptă pentru pace, — cu graiul credinței, cu puterea rugăciunii și cu binecuvântarea lui Dumnezeu, care prin puterea Sa stăpânește lumea.

Să fie, după cuvântul Apostolului Pavel «Slavă și cinste și pace peste tot. cel ce face binele» (Romani II, 10).

În numele Bisericii Ortodoxe Ruse, Noi rugăm și chemăm pe toți șefii bisericilor, pe conducătorii comunităților religioase, pe credincioșii tuturor popoarelor nu numai să continue, ci și să adâncească și să întărească — prin contribuția lor — lupta pentru apărarea păcii, — împlinindu-și astfel datoria sfântă a fiecărui credincios și fiecărui cetățean devotat patriei sale, de a sprijini cu toate puterile sale orice inițiativă care are ca scop menținerea păcii în lumea întreagă».

CUVÂNTAREA ROSTITĂ DE I. P. S. MITROPOLIT CHIRIL AL PLOVDIVULUI LA CONGRESUL POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII DELA VIENA.

Printre clericii care au luat parte la Congresul Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, a fost și I. P. S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, locțiitorul de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, care a făcut parte din delegația trimisă de poporul bulgar la această măreață adunare a popoarelor iubitoare de pace.

În ședința dela 18 Decembrie 1952, I. P. S. Mitropolit Chiril al Plovdivului a rostit o cuvântare, în care a arătat contribuția adusă de Biserica Ortodoxă Bulgară în lupta pentru apărarea păcii, subliniind totodată voința fermă a clerului și credincioșilor ortodocși din Republica Populară Bulgaria de a-și spori eforturile până la biruința deplină a forțelor păcii, asupra celor ce uneltesc războaie distrugătoare.

Pentru răspunsul limpede și convingător, pe care-l dă celor ce întreabă ce caută Bisericile în Frontul Partizanilor păcii, — publicăm în întregime cuvântarea rostită de I. P. S. Mitropolit Chiril :

Iubiți luptători pentru Pace,

Dece oamenii credincioși se află în frontul păcii?

În zilele acestea am auzit aci gândurile înalte ale oamenilor credincioși de diferite convingeri religioase și filosofice și ne-am încredințat că există o unitate a conștiinței noastre morale, în problema păcii și frățietății dintre popoare. Spre această unitate ne îndeamnă înseși poruncile credinței noastre.

Noi suntem pentru pace, **pentru că credem în Dumnezeu, iar Dumnezeu este pace** (Romani XVI, 20). Creștinii cred în **Invățătorul și Mântuitorul lor**, care este trimisul Păcii (Isaia IX, 6), și pacea Sa le-a lăsat-o lor. Cei care merg după **Marele Făcător de Pace Iisus «fiii lui Dumnezeu»** se vor chema (Matei V; 9).

Noi suntem pentru pace, **pentru că pacea este o cerință a conștiinței**. Conștiința omenească neîntinată nu poate să nu respingă metoda cea mai inumană și cea mai cruntă pentru reglementarea diferendelor internaționale, — războiul. Toți oamenii poartă o mare răspundere morală în vremurile de încercare de azi, când deasupra lumii întregi planează primejdia unui nou război, mai distrugător decât toate războaiele de până acum. Războiul distruge valorile materiale, morale, culturale și religioase. Iată deci noi suntem, prin conștiința noastră, adversari ai războiului și partizani convinși ai Păcii.

Noi suntem pentru pace, **pentru că pacea este porunca rațiunii**. Rațiunea omenească sănătoasă respinge războiul, care distruge toate condițiile favorabile progresului uman și fericirii omenești. Lucrul cel mai irațional din lume este războiul. Războiul este lucrul cel mai nebunesc în lumea ființelor raționale. Rațiunea, reflectând strălucirea unor idealuri înalte și a aspirațiilor nobile, este vestitoarea valorii supreme a păcii.

Noi suntem pentru pace, **pentru că pacea este izvorul de fericire și de bucurie**. Așa este pacea inimii, a conștiinței, a convingerii religioase, a relațiilor obștești și internaționale, — adică pacea personală și universală. Unde nu este pace, nu este nici bucurie și nici fericire. Unde războiul își întinde stihiiile sale atotdistrugătoare, acolo pierde orice bucurie și fericire —, pentru că războiul înseamnă: lacrimi, suferințe, sânge și moarte.

Noi iubim pacea, **pentru că iubim pe Dumnezeu și pe Hristos**, care ne spune: «De Mă iubiți, păziți poruncile Mele» (Ioan XIV, 15). Iar făptuirea păcii este o poruncă a Sa.

Noi iubim pacea, **pentru că prețuim pâinea, munca, realizările spirituale, culturale și materiale ale omenirii**; pentru că vrem ca toți oamenii să se bucure de casele lor, de satele și orașele lor.

Noi iubim pacea **pentru că iubim pe om**, pentru că ne sunt dragi copiii, pentru că iubim Patriile noastre și nu dorim ca ele să se prefacă în cenușe —, căci războiul nu va cruța niciuna din țările scumpe inimii noastre.

Noi credem în victoria păcii **pentru că credem că glasul conștiinței și al rațiunii va fi mai puternic decât cel al războiului**. Noi credem în posibilitatea reglementării problemelor litigioase din viața internațională, pe

calea tratativelor, a discuțiilor purtate cinstit, în spiritul dreptății, fără opresiune, fără amenințări cu grozăviile armelor atotdistrugătoare. Convingerea personală a oamenilor credincioși este că pacea este posibilă. Iată de ce noi depunem eforturi pentru consolidarea păcii în lumea întreagă. De aceea, noi ridicăm un glas de alarmă împotriva propagandei războiului, împotriva urei și vrajbei între popoare; împotriva agresiunii și a neîncrețatei înarmări, împotriva fabricării și folosirii armelor de distrugere în masă a celor de pe front și a populațiunii pașnice fără de apărare.

Poporul bulgar este iubitor de muncă și de libertate; el își apără independența sa și tinde să-și organizeze viața pe principiile dreptății și democrației. Iată de ce el este doritor de pace și urăște din inimă războiul.

Biserica Ortodoxă Bulgară, care are vechi și adânci tradiții populare, nu este despărțită de popor, ci ajută poporul. Această reciprocitate morală are temeiuri adânci. Poporul bulgar — tolerant și iubitor de pace a garantat prin Constituția sa republicană libertatea Cultului și dreptul la autoconducere pentru toate Cultele religioase: ortodocși, catolici, protestanți, mahomedani, israeliți. Ceea ce legile Statului nostru democrat popular interzic este folosirea libertății religioase pentru cultivarea netoleranței religioase, în general a urii. Noi înșine respingem această libertate de propovăduire a netoleranței, a urii. O astfel de libertate nu este în concordanță cu principiul fundamental al fiecărei religii, principiul binelui și al dragostei. O astfel de libertate este străină poporului nostru, care prin structura sa morală este tolerant și respectă tuturor oamenilor dreptul la libertate, cinste și viață fericită. Nu mă pot abține să nu amintesc aci, în fața acestei adunări de oameni cu conștiința cea mai înaltă, că în timpul robiei fasciste, poporul bulgar, stăpânit de sentimentul frățietății între oameni, a luat apărarea evreilor prizonieri în virtutea legislației rasiale și i-a salvat de deportări și de moarte. Aceasta constituie o mândrie națională a noastră. Un mare merit pentru aceasta, după cum s'a putut constata în mod categoric, îl are și Biserica noastră Ortodoxă, ai cărei reprezentanți nu au șovăit să declare guvernului fascist de atunci, că conștiința națională bulgară și conștiința Bisericii se revoltă împotriva discriminării rasiale.

Față de astfel de tradiții morale ale poporului și Bisericii noastre, noi nu avem nevoie de libertatea care nu slujește binelui, pentru că de fapt ea nu e libertate. Noi suntem convinși că adevărul și dragostea eliberează pe om.

Este dela sine înțeles că dacă vreunul din credincioșii și slujitorii comunităților religioase încalcă legile țării, el va trebui să răspundă în fața legilor, indiferent de Cultul cărui îi aparține. De aci însă nu putem trage concluzia că ar exista vreo atingere adusă libertății Cultului.

Cultele religioase din țara noastră — creștin (ortodocși, catolici, protestanți, armeano-gregorienii), mahomedan și israelit — au aderat de mult la mișcarea pentru apărarea Păcii.

O expresie clară a unității de gândire, atât a conducătorilor Bisericii cât și a credincioșilor din țara noastră, în problema cea mai de seamă din vremurile de astăzi, — problema apărării păcii și înlăturării războiului

—, este conferința interconfesională, care a avut loc la 5 Octombrie 1952 și la care au luat parte 140 delegați, între care mulți Arhieri și slujitori ai tuturor Cultelor. Conferința a evidențiat din nou hotărîrea Bisericilor creștine și a celorlalte comunități religioase din R. P. Bulgaria de a sprijini și în viitor, cu o și mai mare însuflețire, hotărîrile Congreselor mondiale și ale Consiliului Mondial pentru Pace, care urmăresc să asigure menținerea păcii în lumea întreagă.

Este oare mare contribuția noastră în mișcarea mondială pentru apărarea Păcii? Noi nu vom căuta să cântărim această contribuție, ci vom căuta numai să ne îndeplinim datoria față de Dumnezeu și omenire. Și suntem fericiți să propovăduim tinerilor și bătrânilor dragostea față de om, prietenia, pacea și frățietatea între popoare. Fiecare este dator să rămână credincios chemării sale. Oare nu este chemarea credinciosului să slujească dragostei și păcii?

Iată ce avem noi să amintim credincioșilor din lumea întreagă, cu glasul conștiinței noastre religioase, care trebuie să rămână întru totul fidelă față de sine însăși în lumea întreagă. Vom aminti, înainte de toate, că istoria ne pune în fața unor mari răspunderi, de care nimeni și nimic nu ne poate scuti. Ce suntem datori să facem? Să creștem pe cei ce se află sub păstoria noastră duhovnicească, în duhul dragostei față de oameni, în spiritul prieteniei față de toate popoarele și al frățietății față de toți semenii săi. Să lucrăm pentru crearea unei comuniuni între popoare în domeniul cultural, religios și economic, pentru a se putea face un schimb de experiență universală și a se da un avânt neîncetat progresului cultural, spiritual și economic. Să propovăduim cu glas tare dreptul omului de a trăi și de a se bucura de viață. Să lucrăm din toate puterile și cu toate mijloacele pe care slujirea noastră ni le pune la îndemână, pentru slăbirea încordării internaționale de astăzi, pentru a o împiedeca să se transforme într'o furtună distrugătoare. Nu credem oare noi în posibilitatea creerii unei lumi noi de frățietate, în care oamenii se vor bucura de viață și o vor ridica pe culmi tot mai înalte? Să lucrăm deci pentru această lume nouă, în care, după cuvintele Profetului Isaia, popoarele nu vor mai ști să poarte război.

Să trăiască prietenia între popoare!

Să se întărească lucrarea păcii în lumea întreagă!

PARTICIPAREA BISERICII ORTODOXE AUTOCEFALE DIN REPUBLICA CEHOSLOVACĂ LA LUPTA PENTRU APĂRAREA PĂCII

Biserica Ortodoxă Autocéfală din Republica Cehoslovacă depune o activitate din ce în ce mai rodnică, atât pentru întărirea Ortodoxiei în cele patru eparhii — prin înființarea de noi parohii, prin zidirea de biserici și prin tipărirea unor valoroase lucrări teologice — cât și pentru intensificarea activității clerului ortodox în lupta de apărare a păcii, — prin colaborarea sinceră cu toate organizațiile obștești, prin îndrumarea credincioșilor pe calea sprijinirii muncii constructive a poporului cehoslovac, pentru făurirea unei vieți noi și pentru înflorirea patriei.

Nicio manifestare a poporului cehoslovac pe tărâmul luptei sfinte de apărare a păcii nu rămâne străină Bisericii Ortodoxe Autocefale din Cehoslovacia. Astfel, de curând — în zilele de 17 și 18 Ianuarie 1953 — s'a ținut la Praga cel de al doilea Congres Național al partizanilor păcii din Republica Cehoslovacă. La acest congres a luat parte și o delegație a Bisericii Ortodoxe, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Elefterie de Praga.

De asemenea, comisiunea permanentă a Adunării bisericești pentru problemele ce privesc participarea Bisericii la lupta pentru apărarea păcii, a trimis Congresului un mesagiu, în care se spune :

«Comisiunea permanentă a Adunării bisericești pentru problemele privind participarea Bisericii la lupta pentru Pace salută cu căldură și cu devotament cel de al doilea Congres al Partizanilor Păcii din Cehoslovacia, fiind încredințată că acest Congres constituie o măreață contribuție la eforturile tuturor popoarelor iubitoare de pace, pentru apărarea, întărirea și menținerea păcii în lumea întreagă.

In ședința Adunării bisericești, care a avut loc la Priășevo, la 27 Octombrie 1952, Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia a ales o comisiune permanentă, care să conducă întreaga acțiune a Bisericii în slujba păcii. Din inițiativa acestei comisiuni, au luat ființă în toate Eparhiile ortodoxe Comitente eparhiale de luptă pentru Pace, care au ca scop să arate atât clericilor cât și credincioșilor că este necesar să ducă o acțiune prin Biserica, pentru ca apărarea Păcii să devină o cauză a fiecărui credincios și pentru ca toți să fie cu adevărat constructori pașnici ai scumpei noastre Patrii.

In zilele ce urmează, comisiunile eparhiale vor convoca conferințe bisericești pentru Pace, în cadrul cărora vor examina îndatoririle ce decurg pentru orice om iubitor de pace, din hotărârile Congresului Popoarelor dela Viena și din hotărârile și propunerile celui de al doilea Congres al Partizanilor Păcii cehoslovaci. In felul acesta, la lupta pentru apărarea Păcii vor lua parte activă toți clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Cehoslovace, care vor aduce și ei o contribuție la zidirea temelurilor pe care se va înălța mărețul edificiu al Păcii în lumea întreagă.

Urându-vă un succes desăvârșit în activitatea Dvs., care este bineplăcută lui Dumnezeu, noi facem legământ că ne vom strădui din toate puterile, pentru ca Biserica noastră să devină un stâlp de nădejde, pentru construirea pașnică a scumpei noastre Patrii».

*

La congresul al doilea al partizanilor păcii din Republica Cehoslovacă au luat parte — în calitate de delegați — și doi preoți ortodocși : Protoiereul Andrei Mațko și Milutin Iacovlevici.

Protoiereul Andrei Mațko este președintele Comitetului județean al partizanilor păcii din Spidnik. El a fost ales delegat pentru munca pe care o depune la construirea vieții noi în Republica Cehoslovacă, pentru dragostea sa față de oamenii muncii și pentru activitatea desfășurată de el în slujba apărării păcii.

Salutând congresul în numele luptătorilor pentru pace din Ducea, Protoiereul Andrei Mațko a spus :

«Ducea, locul sfânt al județului nostru, este pe drept cuvânt socotit ca un far al Păcii. Aci odihnesc mii de soldați ai Armatei Sovietice și cei mai buni fii ai poporului nostru. În județul nostru se mai află un alt loc și mai groaznic — «Valea morții» —, unde a curs șiroaie sângele populației pașnice din satele din apropiere de Tocaic. Ducea, Valea Morții și Tocaic ne-au lăsat un singur testament și acest testament este: Pacea. Oamenii din părțile noastre au înțeles testamentul Duceei. Ei vor să trăiască în pace și să construiască în tihnă orânduirea cea nouă. Primii pași au fost făcuți prin lucrările de refacere ce s'au desfășurat în județ, după război. În orașelul nostru Svidnik, se înalță case cu trei etaje, s'au construit căsuțe noi, la care poporul nostru nici nu putuse visa înainte de război. Ideea păcii este răspândită prin școli. Construind socialismul, noi luptăm pentru Pace.

Cauza socialismului a fost bine înțeleasă de poporul nostru, care se înscrie masiv în cooperativele agricole unice. Oamenii muncii din părțile noastre sunt ferm hotărâți să lupte și în viitor, pentru apărarea Păcii, alături de popoarele Marii Uniuni Sovietice, alături de popoarele din toate țările de democrație populară și alături de partizanii Păcii din toate țările capitaliste».

La rândul său, preotul Milutin Iacovlevici — care, împreună cu stahanovistul Ștefan Galan și cu Maria Vacjalova, dela căminul de copii din Usovita, a reprezentat regiunea Carlovat, — a vorbit despre activitatea depusă de el pentru apărarea păcii.

«Fiind numit paroh la Marianski Lazne — a spus preotul Milutin Iacovlevici —, am socotit de datoria mea să-mi cunosc bine enoriașii. De aceea am vizitat sate și întreprinderi, cercetându-mi credincioșii. Printre ei am găsit pe unii care nu puteau înțelege cum s'ar putea include în munca constructivă. Așa de pildă, unii țărani socoteau că cooperativele agricole unice nu ar fi niște instituții folositoare. Și membrii familiilor lor erau de aceeași părere. Eu căutam mereu să-i conving să se înscrie în cooperativele agricole. După 2-3 ani, cooperativele agricole au început a se înmulți, căci țărani începuseră să înțeleagă însemnătatea lor. Până la urmă ei s'au convins cu toții că păstorul lor duhovnicesc îi sfătuisese bine.

În întreprinderi și în unele centre muncitorești din județul nostru, cetățenii au aflat că noi, ca apărători ai Păcii, cu concursul neprecupețit al celor veniți în stațiunile climaterice, am putea împiedeca răspândirea gândacilor americani, pe câmpurile noastre semănate cu cartofi.

Cum s'a anunțat că aviatorii americani aruncă, în săculețe de celofan și în cutii, larve și viermușori vătămători, ne-am dus imediat în centrele de odihnă și după ce le-am făcut urări de bun venit, le-am comunicat că la noi a apărut gândacul de Colorado, rugându-i să ne dea concursul pentru stârpirea lor. Rezultatul obținut a fost minunat. Aproape 600 oameni au luat parte la stârpirea gândacilor atât de vătămători, cu care imperialiștii americani încearcă să distrugă recoltele noastre».

BISERICA ORTODOXĂ DIN R. P. ALBANIA LUPTĂ ALĂTURI DE CEI CARE APĂRĂ PACEA

Revista noastră a anunțat la vreme, că între 8 și 9 Iunie 1952 s'a ținut la Tirana o conferință națională pentru pace a diferitelor culte religioase din Republica Populară Albania, la care au participat peste 200 delegați, slujitori și invitați: musulmani, ortodocși, catolici, bektasi.

Participanții la această conferință au demonstrat că slujitorii și credincioșii tuturor Bisericilor și comunităților religioase din R. P. Albania, — trecând peste deosebirile de credință care-i separă, — sunt strâns uniți în marele front al apărătorilor păcii, convinși fiind că pacea este bunul cel mai de preț al tuturor oamenilor și al tuturor popoarelor.

Exprimând voința credincioșilor lor și însuflețiți de idealul umanitar și patriotic al apărării cauzei sfinte a păcii, conducătorii și reprezentanții care au luat cuvântul la această conferință au înfierat cu indignare pe uneltitorii unui nou război mondial și au cerut în unanimitate încetarea masacrelor din Coreea, protestând cu toată energia împotriva folosirii armelor de exterminare în masă și împotriva tratamentului inuman, la care sunt supuși prizonierii de război coreeni și chinezi, de invadatorii americano-englezi.

Intre conducătorii comunităților religioase care au rostit cuvântul lor de osândire a atâțătorilor la război, și de solidaritate deplină cu sutele de mii de partizani ai păcii, a fost și Înalt Prea Sfințitul Paisie, Arhiepiscopul Bisericii Ortodoxe din R. P. Albania, care a înfățișat sprijinul neprecupețit, pe care-l dă clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Albaneze măreței lupte pentru apărarea păcii.

Pentru că I. P. S. Arhiepiscop Paisie este un vechi prieten al Bisericii noastre și un bun cunoscător al străduințelor pe care clerul și credincioșii ortodocși din țara noastră — alături de întregul nostru popor — le depun în lupta pentru apărarea păcii, am socotit de folos pentru cititorii noștri să publicăm în paginile revistei noastre expunerea pe care a făcut-o I. P. S. Sa, cu prilejul Conferinței cultelor religioase din Albania, dând astfel preoțimii ortodoxe posibilitatea de a cunoaște și activitatea pe care Biserica Ortodoxă Albaneză o desfășoară pentru apărarea și întărirea păcii.

Iată cuprinsul acestei cuvântări :

Iubiți prieteni și frați,

«Conferința noastră este și va rămâne un eveniment istoric, alături de numeroasele realizări în slujba păcii, ale poporului nostru. Această conferință este istorică, deoarece cauza pentru care noi ne-am întrunit este cauza Păcii, este datoria noastră cea mai nobilă, cea mai sfântă și cea mai actuală dintre toate celelalte îndatoriri. Această conferință va rămâne istorică, deoarece — pe deasupra feluritelor credințe care există în lume și în deosebi în Albania —, noi toți avem aceleași convingeri, mărturisite prin dragostea noastră comună pentru Pace și prin ura comună împotriva războiului.

Biserica Ortodoxă Albaneză n'a șovăit nicio clipă să predice către toți credincioșii săi unirea și dragostea pentru Pace; în același timp ea n'a încetat să osândească războiul și pe uneltitorii lui, imperialiștii americani. Desfășurând o intensă activitate în slujba unei păci trainice, Biserica noastră a sprijinit întru totul hotărârile Congreselor și ale Conferințelor internaționale ale Partizanilor Păcii.

Am desbătut aceste hotărâri în biserici, împreună cu credincioșii noștri; noi și toți credincioșii noștri ne-am solidarizat cu ele și neîncetat am ridicat glasul nostru împotriva faptelor barbare și inumane ale ațâțătorilor la război, ca de pildă: împotriva întrebuintării armei bacteriologice în Coreea și China de Nord, propunând mereu dezarmarea, interzicerea armei atomice, încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri, și — împreună cu poporul albanez — am semnat Apelul dela Stockholm.

Noi am participat activ la lupta pentru apărarea Păcii și suntem deplin conștienți că a lupta pentru pacea lumii întregi însemnează a lupta pentru bucuria mamelor, pentru fericirea copiilor, pentru studii și cercetări rodnice, pentru bucuria tinerilor noștri fii și a tinerelor noastre fiice, pentru munca creatoare, pentru viață.

Noi predicatorii păcii, prețuim viteazul și eroicul nostru popor. Religia și Biserica sunt pe calea cea dreaptă numai atunci când lucrează pentru aspirațiile și năzuințele poporului, când ele predică dragostea și frățietatea între popoare. La aceasta ne îndeamnă și sfintele învățături ale Domnului nostru Iisus Hristos, pe care noi îl cinștim și în care credem. Dumnezeușul nostru Invățător a propovăduit: «Pace tuturor» și «dragoste pentru semeni». Nu sunt acestea cuvintele pe care noi le predicăm în bisericile noastre, nu vorbim, în această conferință, tot cu aceste cuvinte? Cu toate acestea noi constatăm, cu cea mai mare părere de rău, că sunt în lume oameni care, — purtând haina religioasă și nenumărate cruci pe fruntea și pe pieptul lor, săvârșind numeroase slujbe religioase și rostind cuvinte răsunătoare pentru Hristos și religie —, în realitate nu-și săvârșesc lucrarea lor pe calea slujirii Bisericii și a credinței, ci mai degrabă pe calea diavolului, pe calea lui Satan; aceasta este astăzi atitudinea papei dela Roma... Acești oameni, care și-au înegrit propriile lor suflete ca și hainele cele negre pe care le poartă; acești oameni care în predici și slujbe propovăduiesc credința în Hristos, au devenit slugi credincioase ale ațâțătorilor la război americani, au devenit cei mai mari defăimători ai Bisericii și, prin cuvântările și rugăciunile lor, falsifică adevărul și vor să acopere fărădelegile pe care le săvârșesc complicii lor în Coreea, în China de Nord și în alte părți.

Dar în zadar oamenii Vaticanului mint și încearcă să amâgească, deoarece credincioșii lor sunt astăzi puțin numeroși și numărul lor continuă să se micșoreze neîncetat; ei vor sfârși prin a rămâne singuri, căci drumul lor este întru totul potrivit drumului popoarelor, drumului adevăratei credințe.

Iubiți prieteni, preoți și credincioși,

Să luăm pildă în munca noastră dela poporul nostru, căruia suntem datori să-i șlujim. Să ne fie pildă munca sa pașnică. Noi vedem cu ochii noștri marile lucrări pe care le înfăptuește poporul nostru; ele sunt lucrări construite în vreme de pace. Planul cincinal, la realizarea căruia participă întregul nostru popor, este o mare operă închinată Păcii. Oare noi, cei care predicăm pacea, putem să rămânem cu brațele încrucișate și doar să ne rugăm pentru ea? Nu, poporul albanez — și noi laolaltă cu el — știm că pacea nu se dăruiește, ci trebuie să fie cucerită.

Imperialiștii americani și uneltele lor dela Atena, Roma și Belgrad nu numai că nu se gândesc să reducă activitatea lor provocatoare la război, ci trec și la săvârșirea de fapte mai barbare: iată de ce noi suntem alături de toate popoarele pașnice, alături de toți luptătorii activi pentru apărarea Păcii; noi suntem dintre acei care predică intensificarea luptei de apărare a Păcii, prin forța unită a tuturor popoarelor pașnice.

N'ași putea trece sub tăcere faptul că Bisericile Ortodoxe Română, Bulgară, Cehoslovacă — în frunte cu Biserica Ortodoxă Rusă —, sunt strâns unite și luptă cu hotărîre pentru apărarea Păcii. Biserica noastră a fost ajutată în această sfântă acțiune de pilda vie pe care a avut-o în marea Biserică Rusă. Țin să aduc aici mărturie dreaptă, că în timpul vizitelor prietenești pe care le-am făcut Bisericilor Ortodoxe Rusă, Cehoslovacă și Română —, am constatat o intensă activitate desfășurată de acestea și de popoarele Uniunii Sovietice și ale democrațiilor populare pentru apărarea Păcii.

Incheind, aș vrea să subliniez încă odată că Biserica Ortodoxă Albaneză este întotdeauna alături de cei care luptă pentru libertate și independență, împotriva usurpirii coloniale sau semi-coloniale, împotriva acelorora care schingiulesc și nimicesc femei, bătrâni și copii, împotriva acelorora care se dedau la provocări la frontierele noastre. Biserica noastră Ortodoxă se solidarizează cu toate popoarele care luptă pentru apărarea Păcii și în primul rând cu popoarele din U.R.S.S., care sunt stegarul și garanția apărării și menținerii păcii. Viitorul poporului nostru este sigur: noi facem parte din marele lagăr al Păcii, al forțelor de neînving, în fruntea cătorora se află Uniunea Sovietică și primul luptător pentru Pace, marele Stalin.

CHEMAREA ADRESATĂ DE SLUJITORII BISERICILOR DIN COREEA CĂTRE CREȘTINII DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

Vărsarea de sânge nevinovat, care nu conține de doi ani și jumătate pe întinsul țării cu cele mai frumoase dimineți, pe pământul Coreei, a ridicat o lume întreagă împotriva sălbăticiilor cotropitorilor imperialiști americani.

Țara binecuvântată de Dumnezeu cu frumuseți naturale, cu bogății imense, cu un popor harnic și eroic, țara care a fost leagăn al culturii străvechi a Orientului îndepărtat, în care tiparul — în forma lui cea mai simplă — a fost cunoscut cu mult înainte de Gutenberg, — țara aceasta este transformată în ruină, jefuită de averile ei și înecatată în sângele fiilor săi.

Dar în fața urgiei ucigătoare a războiului, în fața zeilor întunecați ai morții, voința neînfrântă a poporului coreean a ridicat o stavilă puternică, luptând vitejește în numele vieții, în numele luminii, în numele unui răsărit fără apus, în numele dragostei de viață și de libertate.

Prin lupta sa eroică de apărare, Coreea a devenit simbolul vieții, al libertății și independenței popoarelor. Ca o făclie uriașă ea luminează cu flacăra jertfelor ei imense întreaga omenire, pusă acum să aleagă între război și pace. Apertismentul pe care-l dă tuturor celor care mai stau departe, nepăsători față de problema apărării păcii, nu poate să nu-i desmeticească până și pe cei mai împietriți sau inconștienți.

Nenumărate sunt azi inimile omenești care bat pentru Coreea, inimile celor care urăsc războiul și care luptă pentru apărarea păcii. În preajma Congresului popoarelor pentru pace, care a avut loc la Viena în Decembrie 1952, din fumul jertfelor înclăștării războinice din Coreea, s'a ridicat mai viu, mai mișcător și mai puternic decât oricând, glasul plin de focul dragostei de Dumnezeu și de patrie, al creștinilor din întreaga Coree.

Numeroși preoți, pastori și credincioși, din Nordul și din Sudul Coreei, s'au întrunit în Noembrie 1952 la Phenian sub ploaia semănătoare de moarte a bombardamentelor, și din suspinul suferințelor fără de nume ale poporului coreean acești slujitori ai lui Hristos au vorbit întregii creștinătăți, chemând toți creștinii și mai ales pe cei ce înfloresc, să vadă și să creadă cât de adevărată, de profund umană și de dumnezeiască este cauza pentru care luptă poporul coreean, care apară

libertatea și independența patriei sale, învadaată de imperialiștii americani. Ei cheamă pe creștinii de pretutindeni să-și facă datoria față de Dumnezeu și față de semenii lor, luptând pentru încetarea războiului și pentru statornicirea păcii în lume.

Iată glasul plin de adevăr și de tărie profetică, al credincioșilor și slujitorilor lui Hristos din Coreea :

Dragi pastori, credincioși ai învățaturii lui Hristos
și slujitori ai Bisericii,

«Astăzi, noi, subscrișii reprezentanți ai cercurilor religioase din Coreea, pastori, preoți și credincioși, în numele tuturor creștinilor din Coreea de Sud și de Nord, ne adresăm vouă, în numele lui Hristos, cu cuvinte izvorâte din inimă :

Cuvântul drept și nobil al lui Hristos ne-a dat îndemn și nouă, urmașii Ucenicilor lui Hristos, să aducem la cunoștința preoților și creștinilor de pe tot globul pământesc, atrocitățile săvârșite de intervenționiștii americani în Coreea. Aceasta este deosebit de important, în legătură cu noile acte de sălbăticie, care au avut loc în ultimul timp și pe care le-am văzut cu ochii noștri.

În ziua de 23 Septembrie 1952, la ora 4 după amiază, 6 bombardiere americane cu două motoare, au supus unui bombardament sistematic, azilul de bătrâni care se afla în provincia Kanvon, aruncând asupra lui peste 40 de bombe. Au fost omorâți peste 100 oameni nevinovați, care, datorită griji Guvernului Republicii Democrate Populare, își petreceau în liniște zilele bătrâneții lor. Mai târziu, în dimineața zilei de 29 Septembrie, 4 avioane de tip Groman, 8 avioane cu reacție din aviația americană, au făcut o incursiune asupra unui orfelinat, care se afla într-o trecătoare în munții din provincia Phenianul de Nord. Au fost omorâte 43 și rănite 17 persoane. Eri fuseseră omorâți părinții acestor copii de către aviația americană, iar azi deasupra capetelor copiilor se aruncă bombe ucigătoare, produse de statul american. Suferințele răniților, cadavrele, hainele însângerate ale celor uciși, aruncate în curtea orfelinatului, 250 credincioși adunați pentru rugăciune în 112 case de rugăciune din orașul Sinidzu, ar putea să-i miște chiar pe farisei. Pline de ură sunt inimile oamenilor care au văzut și au suferit barbariile americane. Acestea nu sunt primele atrocități săvârșite de americani în Coreea. În aceste zile, când prevenirea pericolului unui nou război, apărarea Păcii și libertății și păstrării conștiinței curate și a rațiunii sunt puse ca probleme imediate, pentru oamenii cinștiți și iubitori de pace din întreaga lume, — noi nu putem să trecem sub tăcere atrocitățile săvârșite de armatele americane, deoarece creștinii consideră că a trece sub tăcere asemenea crime, este împotriva învățaturii creștine.

Creștinii din Coreea au urmărit cu atenția cuvenită, fiecare pas al americanilor, când cercurile conducătoare ale Statelor Unite ale Americii au trimis trupele lor intervenționiste în Coreea. Chiar din primele zile ale războiului, în inimile noastre s'a născut îndoiala provocată de actele potrivnice religiei și neomenoase ale americanilor, care și-au trimis trupele pentru jafuri și cotropiri pe îndepărtata peninsulă a Coreei, sub masca

steagului albastru al Organizației Națiunilor Unite și în numele lui Hristos și al creștinătății.

Indignare legitimă și ură au provocat atrocitățile intervențiștilor americani, bombardamentele săvârșite împotriva orașelor și satelor coreene, distrugerea caselor de rugăciune împreună cu cărțile de rugăciune, distrugerea fizică a locuitorilor pașnici dela mic până la mare, fără deosebire de profesie, religie, vârstă sau sex.

Asasinarea în masă, distrugerea obiectivelor pașnice și atrocitățile săvârșite de armatele S.U.A. în timpul ocupației vremelnice a unor regiuni, este o dovadă elocventă a faptului că americanii săvârșesc sălbăticiii și fărâdelegi în mod sistematic, nu întâmplător. Câteva exemple din județul Pha Din, provincia Ghenghi: trupele americane au legat 135 copii, bătrâni și femei și i-au aruncat în drum, ca să fie călcați de tancuri. Americanii au săvârșit această barbarie neomenoasă, cu o nemaipomenită cruzime.

În plasa En Hun, județul Hvan Din, provincia Hvan-He, ei au opărit cu apă fiartă, copii în vârstă de 3-12 ani.

În județul Ke Hon, provincia Phenianul de Sud, americanii au omorât o femeie însărcinată, complet nevinovată, numai pentru faptul că soțul ei este membru al Partidului Muncii; scoțând din abdomenul ei fetus-ul de nouă luni, americanii și lisânmaniștii l-au călcat în picioare.

În județul Jan-Jan, provincia Kanvon, americanii l-au legat pe Yu-Ki-Du de un pom și l-au tăiat cu ferăstrăul în trei părți, numai pentru că a fost un bun creștin.

Conștiința și onoarea creștinilor noștri nu pot să se împace cu atrocitățile neomenoase și cu insultele bestiilor de peste Ocean, împotriva onoarei femeilor.

În toamna anului 1950, în Phenianul vremelnic ocupat, americanii făceau razii speciale pentru prinderea femeilor. Pătrunzând cu forța într-o casă de rugăciune, americanii au luat femeile și fetele care se adunaseră să se roage. A doua zi, pe țărmul râului Tedongat, s'au găsit cadavrele mutilate ale acestor fete și femei.

Sunt nenumărate asemenea atrocități monstruoase, săvârșite în anul 1950 de trupele americane în Coreea. Fiecare din aceste sute și mii de crime merită să fie aspru judecate de creștinii cinstiți și de oamenii de bună credință din toată lumea, că o violare a învățăturii sfinte a lui Hristos, că cea mai mârșavă crimă în fața omenirii.

În prezent, trupele americane măresc numărul acestor fapte criminale. Fiecăruia îi este cunoscut că americanii, călcând în mod grosolan convențiile internaționale, recurg la războiul bacteriologic și aruncă asupra fiilor poporului coreean, bacilii purtători de moarte, ai ciumei, holerei, tifosului și ai altor boli. Ei au pășit fățiș la asasinarea în masă a populației noastre pașnice, și prin aceasta s'au demascat ca monstruoși călăi ai poporului coreean și ca cei mai înverșunați dușmani ai întregii omeniri.

Folosirea armei bacteriologice de către trupele americane în Coreea a fost confirmată de aviatorii americani căzuți prizonieri, în mărturiile lor; ca a fost stabilită de comisia științifică internațională pentru anchetarea faptelor războiului bacteriologic în Coreea și China și de alte comisii

internaționale. Deasemena a fost aspru condamnată de Hewlett Johnson, cunoscut slujitor al Bisericii, Decanul de Canterbury.

Cine va garanta oare că fiarele imperialiste nu vor folosi împotriva întregii omeniri, arma bacteriologică, pe care ei o folosesc împotriva popoului coreean?

Acțiunile «apărătorilor» americani ai culturii creștine nu se limitează numai la aceasta. Trupele americane în Coreea folosesc armele chimice, bombe cu napalm și bombe umplute cu gaze otrăvitoare. Toată lumea este adânc zguduită și indignată de masacrele și asasinatele săvârșite de americani, împotriva prizonierilor noștri complet dezarmați.

În noaptea de 11 Iulie 1952, peste 6000 bombe de diverse calibre au fost aruncate pentru a transforma orașul Phenian în cenuse. Au fost distruse peste 1.600 de case și clădiri, au fost omorâți și răniți peste 6.000 de oameni, locuitori pașnici ai orașului.

După aceea, în noaptea de 2 August, criminalii americani au trimis la Phenian 413 bombardiere, aruncând peste 1.400 de bombe. Cu timpul se intensifică tot mai mult bombardamentele barbare ale armatelor comandamentului suprem al O.N.U.

Generalul călău Clark a anunțat că intenționează să distrugă 78 orașe din Coreea de Nord și bate toba, lăudându-se cu succesele în luptă ale piraților aerului, setoși de sânge, pe care-i comandă. Trupele americane continuă aceste atrocități și distrugerii, cu scopul să prelungească și să extindă războiul din Coreea. Disprețuind dorința unanimă a popoului coreean și a popoarelor iubitoare de pace din toate țările, reprezentantul delegației trupelor O.N.U. la tratativele de armistițiu a anunțat în mod unilateral întreruperea tratativelor militare, pe timp nelimitat, cu scopul de a face să eșueze tratativele. Aceasta se explică prin faptul că americanii au intenția nu numai de a nu înceta vărsarea de sânge, care este potrivit lui Dumnezeu, ci și a extinde și mai mult războiul din Coreea.

Americanii încearcă să acopere atrocitățile lor criminale cu numele sfânt al lui Iisus Hristos și al creștinătății; cu toate acestea, în Phenianul vremelnice ocupat de ei, l-au omorât pe pastorul Yun Dia Man, care era credincios învățaturii creștinismului.

În orașul Ciuncion, provincia Kanvon, americanii, adunând peste 30.000 de refugiați din Coreea de Sud, i-au mințit cu cuvinte înduioșătoare: «Dumnezeu vă arată drumul mântuirii; urmați-ne pe drumul arătat de Dumnezeu». Acestea au fost cuvintele, care s'au dovedit a fi în realitate altfel.

Potrivit planului premeditat, avioanele de bombardament, de vânătoare și trupele mercenare ale americanilor, au nimicit pe toți acești oameni nevinovați.

Americanii și pastorii lor de pe lângă unitățile militare, săvârșind crime monstruoase, propovăduiesc în același timp că «America este țara lui Dumnezeu, ea luptă pentru apărarea învățaturii lui Dumnezeu».

Ei țipă în legătură cu imaginarul «pericol al comunismului» și se erijează în apărătorii libertății și creștinismului, față de acest «pericol». Aceasta e o minciună; folosindu-se de numele sfânt al lui Hristos, ei au devenit de multe ori mai răi și mai mârșavi decât Sarata din Vechiul Testament.

Guvernării americani se duc în casele de rugăciune, preamăresc ca fariseii rugăciunea și strigă despre «libertatea religiei». Dar toate faptele lor sunt potrivnice învățaturii lui Hristos, falsifică și violează învățăturile Sale, pătează numele lui Hristos.

În fața crimelor acestor dușmani înverșunați ai Creștinismului, rămân în umbră faptele acelor farisei pe care i-a demascat fără cruțare Mântuitorul nostru. Se poate oare, ca noi, creștinii care avem suflet și conștiință, să îndurăm insultarea josnică a învățaturii lui Hristos?

Credincioși urmași ai învățaturii lui Hristos și slujitori ai Bisericii din toate țările,

În numele religiei și creștinismului, ne adresăm vouă: Creștinismul nu este ceea ce propovăduiesc și săvârșesc criminalii americani.

Să înălțăm rugăciuni către Dumnezeu, pentru ca acești renegați ai lui Hristos să nu mai poată, în numele lui Dumnezeu și cu cuvinte creștinești, să mintă pe creștinii adevărați din toată lumea.

Dacă voi nu doriți ca bombele americane să omoare mii de oameni, în timp ce se roagă în casele lor de rugăciune, așa cum se întâmplă în Coreea, rugați-vă ca Dumnezeu să pedepsească cât se poate mai repede pe călăii americani; dacă nu vreți să fiți trimiși forțat de slugile bancherilor americani în focul războiului nedrept, luptați împotriva deslănțuirii unui nou război.

Situația actuală cere dela noi să luptăm nu numai pentru pacea și libertatea popoarelor, ci și pentru apărarea libertății religiei și conștiinței curate a omenirii, împotriva intrigilor imperialiștilor americani, care tind să deslănțue un nou război și să obțină dominația asupra lumii întregi.

Deasupra noastră pândește un pericol; ridicați-vă la luptă pentru preîntâmpinarea unui nou război, ridicați-vă ca un singur om împotriva unui nou război, pentru ca psalmii voștri să nu fie întrerupți de exploziile bombelor americane și crucile voastre să nu se distrugă sub gloanțele mitralierelor aviației cu reacție americane.

Să înceteze războiul din Coreea și să plece toate trupele străine de pe pământul coreean!

Adunarea de protest a slujitorilor bisericii din Coreea de Nord și de Sud, împotriva atrocităților barbare ale imperialiștilor americani».

*

Această chemare este semnată de numeroși preoți, pastori și credincioși din Coreea de Nord și Sud, în frunte cu pastorul Kan Yan Uk, conducătorul Comunității Centrale a Uniunii creștinilor din Coreea de Nord, și Kim Cian Yun, conducătorul Comunității Centrale a Uniunii democratice a creștinilor din Coreea de Sud.

Gura de infern care s'a deschis la marginea de răsărit a pământului, în minunata grădină care a fost Coreea, nu-i înspăimântă pe ucenicii Domnului, ci-i face să fie gata de luptă pentru a birui „porțile iadului”.

Cuvântul Domnului care s'a vestit până la marginile pământului, încălzește și întărește sufletele celor ce cu adevărat cred într'Însul și-i încrednicește de biruință împotriva răului.

Dela cei mai îndepărtați frați ai noștri, care se sbat în suferințe, nu vine o chemare de apocalips, — din care niciun credincios nu poate să nu desprindă cuvântul de chemare al lui Hristos.

Prin glasul ucenicilor săi din Coreea, însusi Domnul ne cheamă la cea mai nobilă și mai sfântă îndatorire, la îndeplinirea celei mai de seamă porunci a cerului și a pământului care este porunca păcii. Această chemare ne amintește cum nu se poate mai bine, cuvintele de apertisment ale Domnului: „Dacă voi veți tăcea, pietrele vor striga”. Și nu numai că vor striga pietrele, ci se vor ridica mărturie împotriva necredinciei noastre, dacă în ceasul încercărilor, ne vom astupa urechile ca să nu auzim glasul Domnului.

Nimeni dintre slujitorii Bisericii noastre nu poate să nu-și dea seama, cât de hotărâtoare este această supremă chemare a Domnului, care ni se adresează chiar dela marginea pământului, de acolo de unde se despart două lumi: o lume veche a suferinței și a robiei și o lume nouă, a libertății și demnității umane. Ca o trâmbiță de parusie răsună glasul fraților noștri creștini din Coreea, chemându-ne la lupta pentru pace, prin fapte mântuitoare pentru toți.

L. STAN

UN SLUJITOR AL ALTARULUI LAUREAT AL PREMIULUI INTERNAȚIONAL STALIN „PENTRU ÎNTĂRIREA PĂCII ÎNTRE POPOARE“: JAMES ENDICOTT

Un comunicat din 20 Decembrie 1952 al Comitetului pentru decernarea Premiilor Internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», a făcut cunoscut lumii întregi că «pentru contribuție remarcabilă la lupta pentru menținerea și întărirea păcii», aceste premii au fost acordate unui nou grup de «reprezentanți ai forțelor democratice din diferite țări ale lumii», și anume: unui militant progresist francez, **Yves Farge**, unui vechi fruntaș al mișcării de eliberare din India, **Dr. Saifuddin Kitchlew**, unei muncitoare textile din Brazilia, **Elisa Branco**, activistă a Federației femeilor braziliene, unui mare cântăreț negru din S.U.A., al cărui nume a devenit un simbol al luptei poporului negru asupra reacțiunii imperialiste, **Paul Robeson**, unui poet german, care cântă lupta poporului său pentru unitate, pace și independență națională, **Johannes Becher**, unui preot canadian, doctor în Teologie, **James Endicott**, și unui talentat publicist și romancier sovietic, al cărui nume este strâns legat de mișcarea de după război a popoarelor pentru apărarea Păcii, **Ilya Ehrenburg**.

Acești laureați ai Premiilor Internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», reprezentanți ai opiniei publice democratice internaționale, care s'au consacrat cauzei nobile a luptei pentru pace și prieteniei între popoare, au fost salutați din toată inima de sute de milioane de partizani ai Păcii din toate colțurile globului pământesc, fiind înconjurați de stima generală a omenirii iubitoare de pace.

Pe tabloul de onoare al laureaților pe 1952 se află și numele unui slujitor al lui Hristos, **James Endicott**, preot canadian, magistrul artelor, doctor în Teologie.

Este al doilea cleric cărui i se acordă această înaltă distincție în cei trei ani care s'au scurs din 1949, când Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S., — folosind prilejul celei de a 70-a aniversări a lui I. V. Stalin, a instituit aceste premii, ca o manifestare a profundului devotament al popoarelor sovietice față de cauza păcii generale, a năzuinței neclintite

a oamenilor sovietici de a întări legăturile de prietenie și colaborare cu popoarele din toate țările.

Cu mai bine de un an și jumătate în urmă, la 6 Aprilie 1951, «Premiul Internațional Stalin pentru întărirea păcii între popoare» fusese acordat și cunoscutului fruntaș al vieții publice engleze, luptătorul activ pentru pace și prietenie între popoare Hewlett Johnson, decan de Canterbury.

Nu după multă vreme deci, un alt slujitor al Bisericii creștine se învrednicește de aceeași înaltă cinste, pentru devotamentul și meritele sale în lupta pentru apărarea și consolidarea Păcii.

Pastorul James Endicott

Unul reprezintă voința de luptă pentru Pace a poporului englez, iar altul pe aceea a popoarelor americane, adică a popoarelor în fruntea statelor cărora se află tocmai acel mănunchi de bogătași—care, în dorința de a subjuga întreaga omenire, vor să o arunce într'un nou război mondial, mult mai crâncen și mai îngrozitor decât cele ce au sângerat pământul până acum.

James Endicott a străbătut o cale lungă și complexă în viață. El este fiul unui pastor metodist și s'a născut în anul 1898 în China, unde tatăl său era misionar, trimis de Biserica Unită canadiană. Crescut în spirit religios, a ajuns el însuși misionar după ce devenise magistru al artelor și își luase doctoratul în Teologie. El și-a însușit limba chineză și și-a iden-

tificat viața cu aceea a poporului chinez, iubindu-l cu toată puterea dragostei lui.

A luat parte la primul război mondial pe frontul din Europa, iar după încetarea războiului a urmat și a absolvit Facultatea de Istorie a Universității din Toronto. Endicott s'a întors apoi în China, pentru a se dedica exclusiv luptei împotriva foametei și mizeriei care bântuiau acolo pe vremea aceea, căutând astfel să aplice în viață porunca creștină a iubirii semenilor.

În timpul celor 20 de ani cât a stat în mijlocul poporului chinez, James Endicott a înțeles cine poartă adevărata vină a groaznicelor nenorociri abătute asupra acestui popor ca și asupra altor popoare din țările coloniale și dependente. El a văzut cum încercările chinezilor de a înlătura jugul colonizatorilor erau înecate în sânge, s'a convins totodată că «americani ațâță un nou război civil» în China și că «comuniștii chinezi, liga democrată chineză și alte organizații populare doresc pacea». «Toate aceste observații — spune Endicott în amintirile sale despre viața din China — m'au făcut să văd de unde vine primejdia de război și unde trebuie căutată ieșirea din această primejdie».

La sfârșitul celui de al doilea război mondial, pastorul canadian James Endicott a părăsit China, reîntorcându-se în patrie.

Intrucât, după constituirea Republicii Populare Chineze, conducerea Bisericii Unite canadiene s'a situat pe poziția de apărare a regimului lui Chiang Kai-Șek, pe care poporul chinez — dornic de libertate și de o viață mai bună — îl alungase, pastorul James Endicott a hotărât să treacă la acțiune și să spună lumii întregi adevărul despre poporul chinez și despre năzuințele lui sfinte spre libertate și independență. James Endicott a înțeles pericolul ce amenință astăzi omenirea. Credința lui religioasă și dragostea lui pentru oameni l-a adus pe Endicott în lagărul partizanilor Păcii. El își consacră viața luptei pentru pace, împotriva ațâțătorilor la război, împotriva asupririi și nedreptății.

El desfășoară o activitate intensă, cu scopul de a arăta compatrioților săi adevărul cu privire la primejdia unui nou război, popularizând succesele luptei de eliberare ale poporului chinez și demascând cu curaj minciunile scornite de ațâțătorii la război, în legătură cu viața nouă pe care și-o construiește marele popor chinez liber.

În anul 1948, pastorul Endicott a fost ales președinte al Comitetului de Luptă pentru Pace din Toronto, iar peste un an luptătorii pentru pace l-au ales președinte al Consiliului național al Congresului canadian pentru apărarea Păcii, recunoscându-i-se astfel meritele sale de organizator și luptător sincer și dârz pentru cauza păcii. A desfășurat o intensă activitate de demascare a uneltirilor ațâțătorilor la război; «Vom sta totdeauna de strajă intereselor Canadei și ale poporului ei, împotriva dictatului din afară» —, a spus Endicott la Congresul canadian al Partizanilor Păcii.

James Endicott a adus noi și prețioase contribuții luptei pentru apărarea Păcii, participând ca trimis al poporului său la o serie de congrese ce au avut de scop înlăturarea pericolului unui nou măcel mondial. Glasul lui a răsunat la Stockholm, unde a fost adoptat istoricul Apel pentru in-

terzicerea armei atomice; la Varșovia, unde a fost înființat cel mai reprezentativ organ internațional, Consiliul Mondial al Păcii, care a adoptat la una din sesiunile sale Apelul pentru încheierea Pactului Păcii între cele cinci Mari Puteri; la marele Congres al Popoarelor de la Viena, unde, fără a se ține cont de deosebiri de vederi politice, de naționalitate, credințe religioase sau culoarea pielii, delegații din întreaga lume și-au exprimat hotărârea de a lupta ca principiul tratativelor să triumfe asupra politicii bazate pe forță și agresiune.

Cu prilejul Congresului Partizanilor Păcii ținut în 1950 la Varșovia, James Endicott a fost ales membru în Consiliul Mondial al Păcii.

În 1952, pastorul Endicott și soția sa au vizitat din nou China, care însă nu mai semăna deloc cu aceea pe care o cunoscuse el mai înainte. James Endicott a văzut de data aceasta uriașul șantier de pe malurile râului Huaihe, s'a bucurat întâlnind fețele fericite ale copiilor, care nu mai flămânzeau, a văzut munca însuflețită a poporului care lepădase lanțurile robiei feudale și ale imperalismului străin. Dar a văzut totodată cu propriul său ochi că intervențiștii americani săvârșesc crime monstruase, folosind arma bacteriologică împotriva popoarelor chineze și coreene. Și, ca aluziilor al lui Hristos, ca un om cinstit și devotat păcii, n'a putut să tacă. Într-un telegramă din Shanghai lui Pearson, ministrul afacerilor externe al Canadei, următoarea telegramă: «Cercetările făcute de mine personal dovedesc într-un mod cu neputință de desmințit, că americanii continuă să ducă războiul bacteriologic pe scară mare. Vă chemăm să protestați împotriva încălcării a acordurilor dintre națiunile unite».

Dar Endicott nu se mulțumește numai cu atât. Intrucât canadienii nu trebuie să rămână indiferenți față de eventualitatea unui război care ar periclita și viața și căminele lor, James Endicott a dezvoltat această idee într-un zărobitor document literar, publicat după reîntoarcerea în țară, sub titlul: «Acuz», carte în care se arată adevărul asupra războiului agresiv al S.U.A. împotriva coreenilor și chinezilor. Volumul «Acuz», ca și buletinul «A salva pacea», editat tot de Endicott, desvâlue pe bază de documente neîndoelnice nu numai sălbăticiile săvârșite de agresorii americani în Coreea, ci și dedesubturile acestei agresiuni.

Dușmanii păcii din Canada îl urăsc pe Endicott, fiindu-le frică de popularitatea de care se bucură el în marele front al Păcii. «Unor oameni ca Endicott trebuie să li se interzică plecarea în străinătate» —, a declarat nu de mult conservatorul Graidon în incinta parlamentului canadian. În zadar s'au năpustit slugile ațățătorilor la război asupra lui James Endicott, în zadar s'au străduit să-i împiedice cuvântările pentru apărarea Păcii; nimic n'a putut să-l oprească din drumul său pe curajosul luptător pentru cauza Păcii, care știe că apărând pacea lumii întregi, își face datoria de creștin și de om. La întrunirile și conferințele unde vorbește Endicott iau parte mii de oameni simpli, în ale căror suflete răsună adânc cuvintele limpezi și sincere ale oratorului.

«In lumea întreagă răsună chemarea de luptă: «Pacea va învinge războiul», — a spus Endicott într'una din cuvântările sale. «Popoarele de partea cărora se află adevărul și dreptatea strigă: «Dați-ne viață — nu moarte!».

În Martie 1950, pastorul James Endicott a vizitat Moscova, în cadrul delegației Comitetului Permanent al Congresului Mondial al Partizanilor Păcii, care a înmănat Sovietului Suprem al U.R.S.S., Apelul Comitetului Permanent, cu propunerea de a discuta măsurile pentru apărarea Păcii. El a văzut limpede că Uniunea Sovietică este o țară care dă cea mai mare importanță luptei pentru menținerea păcii. «Aș dori să subliniez în mod special uriașul rol pe care îl are Uniunea Sovietică în apărarea păcii. Reprezentantii Uniunii Sovietice demonstrează cu consecvență principiul posibilității coexistenței pașnice între diferitele sisteme sociale», a declarat, între altele, Endicott, în interview-ul acordat corespondentului din Budapesta al ziarului «Pravda», cu prilejul primirii înaltei distincții de laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare». Și tot cu acest prilej a mai spus: «Majoritatea covârșitoare a poporului canadian vrea pace. În această privință nu poate exista nicio îndoială. Vom munci neobosit până când vom asigura înlăptuirea acestei dorințe a popoarelor».

Și James Endicott își împlinește legământul. Astfel, o telegramă din 21 Februarie a. c. anunță că Dr. Endicott a chemat poporul canadian să exercite presiuni asupra guvernului, pentru ca acesta să ceară la Organizația Națiunilor Unite încetarea imediată a focului în Coreea. A propus totodată, în calitate de președinte al Congresului pentru Apărarea Păcii din Canada, ca ziua de 28 Februarie să fie proclamată zi națională pentru încetarea focului în Coreea.

James Endicott nu aparține niciunui partid politic, el este însă creștin și crede cu toată tăria în victoria cauzei păcii. Doctorul Endicott se află în primele rânduri ale mișcării partizanilor Păcii, luând neconținut cuvântul la manifestările acestei uriașe mișcări, adresând scrisori și telegrame guvernului Canadei, prin care cere stăruitor să ducă o politică de pace. Organizează strângeri de semnături pe apeluri și petiții care cer menținerea păcii, lămurește cu răbdare pe oamenii simpli de necesitatea imperioasă a luptei pentru Pace. Cuvântul lui calm și cu rezonanță de adâncă dragoste pentru oameni este auzit de sute de mii de luptători ai păcii.

Ca slujitor al Bisericii, pastorul James Endicott a lămurit, în cuvântarea pe care a ținut-o la Congresul Popoarelor în Decembrie trecut la Viena, și problema libertății religioase în țările răsăritene, afirmând cu toată convingerea că «libertatea religiei există acolo pentru toți cei ce nu folosesc religia în anumite scopuri politice», demascând astfel pe misionarii Bisericilor apusene, care sprijină «aproape întotdeauna pe cel care e puternic și asuprește, ca fiind reprezentantul a ceea ce numim în mod politic «legea și ordinea»...

Intreaga activitate a pastorului James Endicott este consacrată luptei pentru traducerea în viață a năzuinței sutelor de milioane de oameni cinștiți de pe toată suprafața pământului, de a se stabili o pace trainică și o nezdruincinată prietenie între toate popoarele. Decernarea Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» acestui slujitor al Altarului, este expresia prețuirii pe care aceste milioane de oameni o acordă activității sale, pusă cu toată dragostea lui, de cleric și de om adevărat, în slujba cauzei sfinte a Păcii.

INTENSIFICAREA LUPTEI PENTRU PACE ÎN RÂNDURILE CLERICILOR DIN ARDEAL

Populația muncitoare din Ardeal a cunoscut veacuri de războaie și nedreptățile exploatare și grozăviile războaielor. De aceea, ea prețuiește libertatea și pacea în care trăiește astăzi și urăște încercările celor ce vor să arunce lumea în noi războaie și suferințe.

Biserica Ortodoxă din Ardeal, care urmând învățătura Mântuitorului și îndemnul Sfântului Sinod —, nu are alt drum decât cel pe care merge poporul, căsătorește și ea războiul, care i-ar măcina fiii și care este împotriva învățaturii propovăduită de ea: «Pe pământ pace și între oameni bună învoire».

La Sibiu, urmând pilda Sfântului Sinod și a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului a intensificat prin exemplu personal activitatea clerului ortodox în lupta pentru apărarea Păcii. Încă de la începutul anului 1950 a luat ființă un Comitet de Luptă pentru Pace al salariaților Centrului Mitropoliei Ardealului, sub președinția activă a Părintelui Vicar Traian Belasçu și a Părintelui profesor Nicolae Neaga, având ca secretari pe Părinții: Nicodim Belea și prof. Gr. Marcu.

Acest Comitet a desfășurat o frumoasă acțiune cu rezultate concrete, pentru cauza sfântă a apărării Păcii. El nu activează singur ci lucrează cu celelalte Comitete de Luptă pentru Pace din țară, și a atras în arena luptei pentru apărarea Păcii și pe slujitorii celorlalte confesiuni, cu care Biserica Ortodoxă înțelege să colaboreze frățeste pentru sprijinirea marilor opere ce se desfășoară în interesul poporului.

Iată o pildă din luna Februarie anul acesta: Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului a invitat la Sibiu pe Prea Sfințitul Episcop Valerian al Oradiei, ca, în calitate de membru în delegația poporului român la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii de la Viena, să împărtășească și clericilor din Sibiu impresiile culese la acel mare Congres al Popoarelor. Sosit în Sibiu, P.S. Valerian a slujit, în Duminica Ortodoxiei, în Catedrala Mitropolitană, și a rostit un însuflețit cuvânt de învățătură, pornind de la răul pe care l-au cauzat luptele deslănțuite de împărații nesățioși împotriva icoanelor, împărați cari voiau să fie stăpâni și în cele ale Bisericii. Ortodoxia a triumfat, pentru că se rezimă pe învățătura propovăduită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care ne povățuiește pe toți slujitorii Săi să stăm lângă popor. Prea Sfinția Sa spunea — între

altele — că la noi, Biserica Ortodoxă nu este nici nu râvnește să devină un «stat în stat», cum se străduiește să fie, în lumea întreagă, Biserica Romano-Catolică; Biserica Ortodoxă conduce pașii omului credincios împotriva răului în care a căzut prin trufie, ură și lăcomie. Ea nu caută să-și impună credința, cum face papalitatea; nu se întemeiază numai pe învățătura Sfântului Pavel, nici numai pe a Sfântului Petru, Ortodoxia se întemeiază pe învățătura lăsată nouă de Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, și de Sfinții Săi Ucenici, având ca pildă de urmat și râvna lui Petru, și adâncimea lui Pavel și dragostea nefățarnică pentru toți oamenii a Sfântului Evanghelist Ioan. Dacă în lume sunt rele, ele nu vin dela Dumnezeu, ci izvorăsc din inimile acelor oameni, care au înecat orice urmă de dragoste pentru semenii lor. După învățătura Bisericii Ortodoxe, înclinarea spre rău pornește din voiața omului liber, asupra căruia acționează ispita diavolului care «dintru început a fost ucigător de oameni». Din setea de stăpânire asupra semenilor și din lăcomia unora după averi nemuncite izvorăsc războaiele, cari degradează ființa omenească, pustiesc totul, aduc numai lacrimi și distrug civilizația. Pacea este cea mai scumpă cucerire a omenirii. Munca, progresul, fericirea și dreptatea au loc numai într-o lume care trăește și muncește în pace. Aceasta s'o dorim, pentru ea să acționăm și bine ne va fi nouă și urmașilor noștri, — a spus în încheierea predicii sale, P.S. Episcop Valerian.

A doua zi după această cuvântare, adică la 24 Februarie 1953, orele 10, a avut loc în sala mare de festivități dela Institutul Teologic Universitar din Sibiu o ședință festivă închinată luptei pentru apărarea Păcii, ședință care a fost prezidată de I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. În prezidiu au fost aleși: P.S. Valerian al Oradiei, Prea Sfințitul Episcop Dr. Friedrich Müller, conducătorul Bisericii Evanghelice C.A., d-ra Gâță Zoe, secretara Comitetului Regional de Luptă pentru Pace din Regiunea Stalin, Sorici Constantin, președintele Comitetului de Luptă pentru Pace din orașul Sibiu, Rodeanu Ioan, Inspector General în Ministerul Cultelor, protopopul reformat Nagy Julius, Nistor Traian, împuternicitul Ministerului Cultelor, Regiunea Stalin, N. Bălgrădeanu, șeful Cultului Baptist și Ștefan Nădărean, șeful Cultului Adventist.

Au participat: salariații Mitropoliei Ortodoxe Române din Sibiu, ai Institutului Teologic, studenții teologi, protopopi din Regiunea Autonomă Maghiară și din Regiunea Cluj și Hunedoara, preoții din Raionul Sibiu și reprezentanții Cultelor din orașul Sibiu.

În cuvântul de deschidere, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae a arătat că are deosebita bucurie de a saluta această întâlnire destinată prelucrării documentelor Congresului Popoarelor, cu privire la apărarea celui mai frumos ideal care ne călăuzește pe toți: Pacea. Subliniind faptul că Biserica Ortodoxă Română neîncetat a propovăduit pacea și nu a nutrit gânduri dușmănoase față de cei de altă naționalitate sau de altă credință, și că poporul român respectă limba și credința altora, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae a salutat pe reprezentanții celorlalte Culte, rugându-i să se simtă ca între frații lor, uniți prin legătura păcii și prin lupta activă pentru Pace.

P. S. Episcop Valerian și-a dezvoltat apoi conferința sa despre «Congresul Popoarelor pentru Pace dela Viena», făcând o documentată expu-

neres asupra problemelor ce s'au desbătut acolo de către reprezentanții popoarelor. Conferința Prea Sfințitului Episcop Valerian a fost urmărită cu viu interes de toți cei prezenți.

La discuții au luat parte numeroși participanți la ședință. Astfel, Prea Sfințitul Dr. Friedrich Müller, Episcopul Bisericii Evanghelice C.A., a declarat că Biserica pe care o conduce ține mult la conviețuirea frățească cu Biserica Ortodoxă Română, pentru că nu există om pe lume care să spună că poate viețui singur. De aceea este necesar să ne înfrățim și să conlucrăm din ce în ce mai hotărâți în lupta pentru apărarea Păcii. Conferința pe care am ascultat-o — a spus P.S. Episcop Dr. Müller — «a sădit în sufletele noastre convingerea că trebuie să lucrăm cu mai multă râvnă pentru a îndruma pe credincioșii noștri pe calea luptei neșovăitoare pentru apărarea Păcii, în conformitate cu mărturisirea noastră de credință».

P.C. Prof. Gr. T. Marcu, dela Institutul Teologic Universitar din Sibiu, a arătat în chip concret «ce este de făcut» și ce mijloace avem noi, slujitorii altarelor, de a spori contribuția noastră la cauza sfântă a păcii. «Biserica noastră — a spus P.C. Sa — a depășit de mult stadiul dorinței, al pacifismului pasiv, ajungând să se încadreze în lupta activă pentru Pace. Ne străduim să trecem problema păcii dela stadiul de problemă la stadiul de realitate. Pentru pace nu luptăm singuri, ci lăcolaltă cu celelalte confesiuni conlocuitoare și cu toți partizanii Păcii din R.P.R. și din lumea întregă. Lupta pentru Pace, pentru Biserică și cler este o acțiune permanentă perfect încadrată în concepția creștină de viață și în îndatoririle noastre patriotice». P.C. Sa a arătat apoi felul în care va lupta pentru apărarea Păcii în activitatea sa de profesor al Institutului Teologic, antrenând în această luptă, împreună cu ceilalți profesori, și pe studenții teologi.

P.C. Prot. Dr. Milan Šesan, dela Institutul Teologic din Sibiu, a vorbit despre îndatorirea fiecărui cleric de a populariza documentele Congresului Popoarelor dela Viena, între credincioșii Bisericilor creștine. P.C. Sa a arătat că această îndatorire se poate împlini prin presă, prin acțiunea de lămurire dela om la om și prin conferințele interconfesionale de luptă pentru Pace.

P.C. Prot. Gheorghe Bordeanu, șef de secție dela Mitropolia Sibiu, a vorbit despre războiul bacteriologic. P.C. Pr. Bordeanu a spus: «Imperialiștii americani folosesc în Coreea și în China de Nord odioasa armă bacteriologică, fapt stabilit de comisiile de experți și recunoscut de ofițerii americani căzuți prizonieri». Vorbitorul a arătat apoi că slujitorii tuturor cultelor religioase se alătură din tot sufletul acelor oameni de bine, care luptă pentru interzicerea acestor arme mișelești, care batjocoresc noțiunea de știință și care dovedesc o reîntoarcere spre cele mai sălbatice porniri ale omului-fiară.

P.C. Pr. N. Bârsan, protopop al Raionului Stalin, a vorbit despre necesitatea încheierii urgente a unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri. P.C. Sa a arătat că documentele Congresului Popoarelor dela Viena sunt străbătute de convingerea că cea mai bună cale de urmat pentru bararea drumului războiului este calea tratativelor. Popoarele cer cu hotărâre acest lucru. În numele vieții pașnice a omului ele vor pace și progres; ele se declară pentru viață, pace și muncă. Alătura de ele stă Bise-

rica creștină, care este religia vieții, a păcii și a muncii. In încheierea cuvântării sale, P.C. Pr. N. Bârsan a spus: «Pentru aceste valori netrecătoare s'a făurit măreața noastră Constituție, au fost aleși «Deutații Păcii», și tot în același scop s'a ținut și Congresul dela Viena. Nu e destul numai să predicăm despre pace, ci trebuie să luptăm activ pentru ea, împotriva du-ne cu dârzenie celor ce întrebunțează ciurma, holera și foametea, ca să distrugă viața».

P.C. Pr. Iuliu Manu, protopop al Raionului Tg. Mureș, a vorbit despre colaborarea ce trebuie să existe între Biserică și organele puterii de Stat, colaborare care — ca să fie un factor activ în lupta pentru Pace — trebuie să se manifeste pe tărâm economic, cultural și social. P.C. Sa a dat o serie de exemple concrete despre ceea ce se poate realiza de slujitorii Cultelor religioase în această direcție.

Pastorul Weber, protopop al centrului Evanghelic C.A., a vorbit în limba germană despre problema unificării Germaniei și problema japoneză.

Nagy Iuliu, protopop reformat, a vorbit despre independența popoarelor coloniale, — condiție necesară pentru asigurarea unei păci durabile în lume —, arătând că Biserica creștină înțelege și sprijină năzuința popoarelor coloniale spre libertate, căci Dumnezeu nu ne-a chemat la robie, ci la libertate. Protopopul Nagy Iuliu a subliniat dorința unanimă a deservenților tuturor Cultelor, de a intensifica participarea lor la măreața luptă pentru apărarea Păcii.

Din partea Cultului Baptist a vorbit Dl. N. Bălgrădeanu, despre deplina libertate acordată Cultelor religioase în Statul nostru democrat popular.

Dl. Ștefan Năllescu, din partea Cultului Adventist, a vorbit despre raportul de colaborare între Cultele din Patria noastră, iar Dl. Dumitru Lunceanu, din partea Cultului Creștin după Evanghelie, a arătat că toți credincioșii Cultului său luptă împotriva războiului, pentru apărarea Păcii.

Studentul teolog Aurel Crețu, dela Institutul Teologic din Sibiu, a vorbit despre problema coreeană. Folosind o bogată documentare, vorbitorul a arătat cum eroicul popor coreean este victima unei agresiuni premeditate din partea imperialiștilor americani, care distrug vieți și bunuri acumulate prin muncă de veacuri. Rezistența eroică a poporului coreean este o contribuție însemnată la lupta pentru Pace. In numele colegilor săi, studentul teolog Aurel Crețu a declarat că studenții din instituțiile de învățământ superior ale Bisericii Ortodoxe Române sprijină lupta eroică a poporului coreean, convinși fiind că în acest fel ei sprijină lupta pentru apărarea Păcii lumii întregi.

A luat apoi cuvântul dl. Sorici Constantin, președintele Comitetului orașului Sibiu de luptă pentru pace, oare a adus sincere mulțumiri atât Prea Sfințitului Episcop Valerian pentru frumoasa și documentata expunere, cât și organizatorilor acestei reușite întruniri festive.

«Adunarea noastră — zice domnia sa — care reprezintă oameni cu diferite opinii și credințe religioase, demonstrează că Ilya Ehrenburg a avut perfectă dreptate când a comparat mișcarea pentru pace cu un mare fluviu, care își adună apele din întreg pământul țării, sau chiar din mai multe țări. Adunarea noastră și discuțiile purtate aci, dovedesc că avem cu toții același grai comun, graiul păcii».

În continuare, vorbitorul a arătat că nu este de ajuns numai a dori pacea, deoarece de mii de ani oamenii au dorit pacea și cu toate acestea războaie au fost destule în cursul vremii. Astăzi există o altă cale de apărare a păcii, cea indicată de Generalissimul Stalin: «Pacea va fi menținută și consolidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt». Urmând această cale oamenii hotărâți să apere pacea și-au strâns rândurile și forțele păcii au început să-și arate tăria în lume. Ele vor stăvili calea ațâțătorilor la un nou război, dovedind că pacea poate fi salvată și trebuie să fie salvată.

P.C. Protopop Aurel Brumboiu, din Făgăraș, a dat citire moțiunii care a fost adoptată cu aplauze unanime.

Cuvântul de închidere a fost rostit de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, care a subliniat faptul că în cadrul acestei ședințe s'a exprimat limpede și hotărât poziția slujitorilor altarelor față de problema păcii în lume.

«Lupta pentru apărarea păcii — a spus Înalt Prea Sfinția Sa — a devenit preocuparea de căpetenie a tuturor popoarelor, câștigând noi adepți, întărind biruința ei asupra celor care voiesc să târască omenirea într'o nouă conflagrație mondială.

«Credincioșii sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, în armonie desăvârșită cu celelalte culte și Instituții de Stat, își dau mâna în lupta pentru pace.

«Lupta pentru pace a intrat în conștiința popoarelor lumii și ne angajează pe noi pe toți la acțiunea de împlinire a țelurilor ei sfinte.

«Convinși de necesitatea menținerii și consolidării păcii, să atragem în rândurile noastre, în rândurile luptătorilor activi pentru pace, și pe aceia cari nu contribuie încă din toate puterile lor la această luptă pentru viața și pacea omenirii întregi.

«Osândind războiul și apărând pacea, noi împlinim ruga ce se înalță luminoasă din pragul tuturor altarelor «Pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm!».

«Invoc binecuvântarea lui Dumnezeu, asupra acestei lupte salvatoare. Să fim soli ai luptei pentru pace atât înăuntru cât și în afara granițelor scumpei noastre Patrii Republica Populară Română».

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae și-a încheiat cuvântarea, mărturisind — în numele clericilor tuturor cultelor religioase: «Suntem convinși că pacea poate fi salvată și trebuie să fie salvată».

Pr. NIC. BELEA

PARTIZANII PĂCII DIN R. P. R. PROTESTEAZĂ ÎMPOTRIVA FOLOSIRII ARMEI BACTERIOLOGICE DE CĂTRE IMPERIALIȘTII AMERICANI

La începutul lunii Martie 1953, a avut loc o plenară lărgită a Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Română.

În cadrul ședinței — care a fost prezidată de Academicianul Mihail Sadoveanu, Președintele Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. — a luat cuvântul Acad. Prof. Dr. N. Gh. Lupu, care a făcut o expunere asupra documentelor indiscutabile, din care rezultă limpede că imperialiștii americani au folosit și continuă să folosească în Coreea și China de Nord cea mai inumană armă de distrugere în masă a populației pașnice, arma bacteriologică. Amintind că rapoartele prezentate de Comisia Internațională a Juriștilor democrați și de Comisia științifică internațională, precum și declarațiile prizonierilor de război americani — și mai ales din declarațiile făcute, în ultimul timp, de ofițeri superiori americani, luați prizonieri de Armata Populară Coreeană — au dovedit lumii întregi crima săvârșită de imperialiștii americani, prin deslănțuirea războiului bacteriologic în Coreea și China, — Acad. Prof. Dr. N. Gh. Lupu a subliniat indignarea cu care întreaga omenire iubitoare de pace a înfierat această sălbăticie a imperialiștilor americani.

Intr'adevăr, niciun om dornic să trăiască și să muncească în pace nu poate rămâne nepăsător, mai ales în fața dovezilor aduse recent de ofițeri americani, căzuți prizonieri, cu privire la felul în care a fost pregătit, deslănțuit și este și astăzi purtat acest groaznic război bacteriologic, împotriva populației pașnice din Coreea și China de Nord. Ei au arătat că războiul bacteriologic a fost pregătit din vreme și că imperialiștii americani s'au străduit să țină în mare taină acest fapt. Chiar față de aliații lor întru agresiune, imperialiștii americani au ascuns cu grije pregătirile pe care le făceau în vederea deslănțuirii războiului bacteriologic și au încredințat această misiune barbară unui cerc restrâns dintre oamenii lor de încredere.

Declarațiile prizonierilor de război americani au fost revelatoare pentru întreaga omenire, care s'a convins că monstruoasa armă bacterio-

logică de nimicire în masă a populației pașnice a fost utilizată. Ceeace nici hoardele hitleriste nu au îndrăznit să facă, au făcut imperialiștii americani, ascunși sub steagul O.N.U.

În fața unor asemenea dovezi, toate încercările imperialiștilor americani de a tăgădui crima fără asemănare pe care au săvârșit-o, prin declarații mincinoase și prin subterfugii necinstite, s'au prăbușit în mod jalnic pentru cei ce nădăjduiau să înșele opinia publică mondială. Astăzi întreaga omenire știe că în Coreea și China de Nord a fost folosită de agresorii americani arma bacteriologică împotriva populației pașnice, dar că țelurile urmărite de imperialiștii americani nu au putut fi atinse, datorită măsurilor imediate luate de organele sanitare și luptei hotărâte și neînfricate duse de popoarele coreean și chinez împotriva acestor barbare unelte ale morții.

În expunerea sa, Acad. Prof. Dr. N. Lupu a arătat că deslănțuirea războiului bacteriologic a stârnit o profundă indignare în rândurile tuturor popoarelor iubitoare de pace. Întreaga omenire cinstită și dornică de pace a protestat împotriva fărădelegilor săvârșite de imperialiștii americani, care se străduiesc să întindă peste tot pământul măcelul sângeros din Coreea.

«Toți oamenii muncii din țara noastră — a spus în încheiere Acad. Prof. Dr. N. Gh. Lupu — își exprimă deplina lor solidaritate cu cauza dreaptă a popoarelor coreean și chinez, care răspund agresorilor imperialiști americani printr'un mare avânt în lupta de apărare a patriei. Oamenii de știință din țara noastră se dezic cu scârbă și desgust de «savanții» care s'au pus în slujba intereselor hrăpărețe ale monopolistilor, în slujba morții, fabricând bombe atomice și bacteriologice. Poporul nostru privește cu neclintită încredere viitorul. El este sigur de triumful cauzei păcii, de înfrângerea definitivă a autorilor războiului bacteriologic și a tuturor forțelor întunerecului».

În cadrul discuțiilor ce au avut loc, a luat cuvântul și Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a arătat că, laolaltă cu ceilalți luptători pentru pace, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române participă la acțiunea de demascare a sălbatecului război bacteriologic deslănțuit de imperialiștii americani împotriva popoarelor coreean și chinez.

Plenara a hotărât ca să se organizeze în ziua de 23 Martie o zi de protest împotriva folosirii armei bacteriologice de către imperialiștii americani în Coreea și China de Nord, — zi în care toți oamenii iubitori de pace din țara noastră să-și afirme adeziunea lor la cererea formulată de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ținut în Decembrie 1952 la Viena, de a se pune capăt războiului bacteriologic și de a se interzice folosirea acestei arme.

Deasemenea, plenara lărgită a Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii a adoptat următoarea moțiune:

«Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., făcându-se ecoul clocotului de indignare ce a sguđuit inimile tuturor oamenilor cinstiți dela un capăt la celălalt al Patriei noastre cu prilejul noilor desvăluri ale folosirii armei bacteriologice de către forțele agresive ale S.U.A. în Coreea și China, înfierează acest atentat odios îndreptat împotriva păcii și civilizației omenirii.

Recentele declarații ale unor ofițeri superiori ai armatei americane luați prizonieri de Armata Populară Coreeană, au demonstrat din nou în fața întregii lumi faptul pe care nu-l poate ascunde nicio declarație fățarnică — că agresorii americani au răspândit asupra populației pașnice a Coreei și Chinei microbii ciumei, holerei și tifosului. Neputând înfrânge un popor a cărui luptă eroică și neînfricată pentru libertate a câștigat solidaritatea întregii lumi iubitoare de pace, imperialismul american și-a aliat acele boli și flagele pentru combaterea cărora omenirea a dus o luptă de veacuri cu mijloacele cele mai înaintate ale științei sale. Arsenalul crimelor împotriva omenirii — chiar și al celor săvârșite de barbarii hitleriști n'a cunoscut una mai josnică și mai degradantă pentru conștiința omenească decât răspândirea bacteriilor.

Folosirea armei bacteriologice împotriva populației pașnice de către imperialiștii americani îi stigmatizează pe aceștia ca monștri ai omenirii și mobilizează toate popoarele la luptă mai dârză pentru stăvilirea acțiunilor lor criminale și a încercării lor de a aprinde flăcările unui nou război mondial.

Impreună cu partizanii păcii din toate colțurile globului, poporul român sprijină cu hotărîre și încredere propunerile făcute de Uniunea Sovietică pentru curmarea imediată a războiului bacteriologic și încetarea focului în Coreea, propuneri menite să asigure securitatea popoarelor. Cetățenii Patriei noastre își exprimă adeziunea totală la cererea categorică a Congresului Popoarelor dela Viena ca să se interzică de îndată războiul bacteriologic, iar toate statele să adere la Protocolul dela Geneva, prin care se interzice folosirea acestei arme, dela semnarea căruia guvernării Statelor Unite n'au sustras până în prezent.

Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., cheamă pe toți cetățenii Republicii noastre iubitoare de pace, fără deosebire de convingeri politice sau religioase, să-și ridice cu și mai mare vigoare glasul de protest împotriva criminalului război bacteriologic dus de imperialiștii americani și să-și afirme totodată solidaritatea frățescă cu lupta vajnicului popor al Coreei, care apără nu numai propria sa libertate, dar și pacea și liniștea întregii lumi.

Să punem frâu criminalilor războiului bacteriologic!

Să apărăm pacea lumii!».

*

Toți partizanii păcii din țara noastră au răspuns cu hotărîre chemării Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Română. Ziua de 23 Martie a fost cu adevărat o zi de protest a între-

gului nostru popor împotriva folosirii bombei bacteriologice, împotriva sălbăticiii agresorilor imperialiști, care au deslănțuit cel mai inuman război de exterminare în masă a populației pașnice din Coreea și China de Nord.

Pretutindeni, în satele și orașele țării noastre, în fabrici și uzine, în instituții și întreprinderi, partizanii păcii și-au ridicat glasul spre a se solidariza cu cererea Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii de a se interzice folosirea armei bacteriologice și a tuturor armelor de exterminare în masă.

Poporul nostru și-a dovedit și cu acest prilej voința lui de a lupta până la triumful deplin al cauzei păcii, până la înlăturarea definitivă a războaielor din viața omenirii.

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

IN ŢARĂ

SĂRBĂTORIREA PATRONULUI INSTITUTULUI TEOLOGIC DIN BUCUREȘTI

La 30 Ianuarie — ziua în care Sfânta noastră Biserică Ortodoxă prăznuiește pe cei Trei Ierarhi — s'a sărbătorit patronul Institutului Teologic de grad universitar.

La Institutul Teologic din București, sărbătoarea s'a desfășurat într'un cadru solemn și a fost cinstită cu prezența Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, s'a oficiat un parastas pentru cliții, profesorii și studenții trecuți întru Domnul. Apoi, la orele 11, în amfiteatrul cel mare al Institutului, a avut loc o frumoasă manifestare cultural-artistică, la care au luat parte: Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, Prea Sfinții Episcopi Antim Târgovișteanu, vicar patriarhal, și Theodor Botoșăneanu, vicar patriarhal și rector al Institutului Teologic din București, un delegat din partea Ministerului Cultelor, P. C. Preot Alexandru Ionescu, vicar al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, P. C. Pr. Pavel Statou, parohul bisericii ruse din București, P. C. Preot I. Gagiu, directorul Administrației Patriarhale, P. C. C. C. Consilieri patriarhali și eparhiali, corpul profesoral, studenți și numeroși preoți din București și din provincie.

După intonarea de către corul studenților a Imnului Republicii Populare Române și a Imnului Uniunii Sovietice, P. C. Pr. Lector D. Fecioru a rostit următoarea cuvântare :

«Nu-i fără adâncă semnificație faptul că Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a hotărât anii trecuți ca patronul Institutului Teologic să fie ziua de 30 Ianuarie, ziua de prăznuire a sfinților Trei Ierarhi, a sfinților Vasile cel Mare, Grigore din Nazianz și Ioan Gură de Aur, în locul zilei de 25 Ianuarie, ziua de prăznuire a sfântului Grigorie Teologul, patronul fostei Facultăți de Teologie.

Și pe bună dreptate a hotărât Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian această schimbare, căci datorită grijii părintești a Inalt Prea Sfinției

Sale pentru cea mai înaltă școală de cultură teologică din țară, astăzi Institutul Teologic din București este în creștere față de fosta Facultate de Teologie; Institutul Teologic din București reprezintă un plus față de fosta Facultate de Teologie.

Sfântul Grigore din Nazianz, intelectualul, teologul, poetul, retorul, omul desprins în mare măsură de realitățile vieții și societății, omul care nu găsea răspunsuri potrivite problemelor pe care viața i le pune, omul cărui îi plăcea să trăiască mai mult în înălțimile spirituale ale teologiei, decât să pășească pe cărările spinoase ale vieții, sfântul Grigore, teologul, teoreticianul, spunea prea puțin pentru ca să poată rămânea mai departe patronul celei mai înalte școli de cultură teologică din țară. De aceea, când această școală s'a transformat din Facultate de Teologie în Institutul Teologic, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a hotărât să cheme ca patroni alături de el și pe alți doi sfinți, pe prietenul studenției sale, pe prietenul întregii sale vieți, pe Sfântul Vasile cel Mare, și pe contemporanul său mai tânăr, pe Sfântul Ioan Gură de Aur. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a hotărât să cheme și pe acești doi mari ierarhi, ca Sf. Grigore împreună cu ei, să alcătuiască triada sfințită a patronilor Institutului nostru Teologic, pentru ca acești doi ierarhi să-i adauge ce-i lipsea lui, și să dea dascălilor și ucenicilor, studenți și preoți, nu numai deslegare problemelor puse de teologie, ci și problemelor puse de viața de azi, puse de societatea contemporană.

Aceasta este semnificația adâncă a hotărârii Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian de a schimba patronul Institutului dela 25 Ianuarie, ziua de prăznuire a Sfântului Grigore Teologul, la 30 Ianuarie, ziua de prăznuire a celor trei mari luceferi ai Ortodoxiei, celor trei mari dascăli ai lumii creștine, celor trei stâlpi ai Bisericii, a sfinților Vasile, Grigore și Ioan. Asta e semnificația acestei schimbări, căci Institutul Teologic, în concepția Inalt Prea Sfinției Sale, nu este o simplă școală în care trebuiesc predate anumite materii teologice destinate doar minții; Institutul Teologic nu este numai o catedră dela înălțimea căreia trebuiesc declamate doctoral doctrini teologice și teologale; Institutul Teologic nu trebuie să facă teologie de dragul teologiei, ci mai mult, Institutul Teologic, în concepția Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, trebuie să fie o școală pentru viață, legată de viață și de năzuințele oamenilor muncii, o școală care să facă teologie, dar nu o teologie stearpă, de dragul teologiei, ci o teologie rodnică, o teologie de dragul vieții, pusă în slujba vieții, a poporului. Institutul trebuie să crească oameni pentru viață, pentru Biserică, viață și ea la rândul ei. Trebuie să crească tineri destonici ca atunci când se vor îmbrăca cu harul cel de sus al preoției, să știe să răspundă cu ajutorul lui Hristos tuturor problemelor puse de viață și de societate. Institutul trebuie să învețe pe ucenicii săi, studenți și preoți, să tâlcuiască just învățătura lui Hristos, căci numai printr'o justă tâlcuire a ei, pot fi de folos și lor, și Bisericii și poporului nostru, numai printr'o justă tâlcuire a ei pot găsi deslegările cele drepte tuturor problemelor pe care viața le pune.

Iar alți tâlcuitori mai buni ai lui Hristos decât cei trei mari patroni aleși de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, Biserica nu are.

Toți acești trei mari Ierarhi, care se întregesc unul pe altul pentru a da naștere acestei minunate triade, sunt dascăli și pildele de urmat și ale ucenicilor Institutului nostru Teologic și ale dascălilor Institutului nostru. Sunt dascăli și pilde chiar de pe vremea când ei erau de vârsta studenților noștri în teologie, când ei erau tineri de 20-25 de ani.

În Atena la studii s'au cunoscut cei doi mari prieteni, Vasile și Grigore. Este bine să fie cunoscută de noi toți și mai ales de studenții Institutului nostru viața dusă în secolul IV de doi tineri studenți creștini, care audiau profesori de altă credință, care urmau cursurile unor profesori ce aveau altă concepție despre lume și viață, care trăiau într'un oraș cosmopolit, plin de seducții la tot pasul.

Tabloul viețuirii lor ni l-a lăsat ca îndreptar sfântul Grigore din Nazianz.

«După ce treptat ne-am destăinuit unul altuia, am cunoscut că dorința noastră comună era de a îmbrățișa adevărata filosofie. Atunci fiecare din noi era totul pentru celălalt. Aceeași casă, aceeași masă, o singură inimă, un singur cuget. În fiecare zi noi preocupări, noi idealuri pentru a înflăcără și a întări prietenia noastră reciprocă. Dragostea trupească, care nu dă naștere decât la plăceri trecătoare, se pierde îndată ca și florile de primăvară. Flacăra se stinge când materia care întreține focul s'a mistuit. Tot astfel și plăcerile trupești mor când nu mai există ceea ce le-a dat naștere. Dragostea curată însă, dragostea sfântă, pe care Dumnezeu o aprobă, este trainică, pentru că obiectul ei nu se schimbă. Și cu cât obiectul dragostei se înfrumusețează în ochii tăi cu atât lanțul care te unește ajunge mai strâns și mai de nedeslegat. Așa este prietenia, care are la temelie ei dragostea de Dumnezeu. Dar cum să vorbesc mai departe fără să vărs lacrimi? Amândoi, Vasile și cu mine, aveam o egală prețuire pentru știință. Nici umbră de invidie nu era între noi. Numai emulația fecunda sufletul nostru. Aveam discuții nu pentru a ne întrece să luăm premiul înaintea celuilalt, ci cum am putea unul să cedăm acest premiu celuilalt, căci gloria unuia era gloria celuilalt. Părea că un singur suflet însuflețea două trupuri. Ocupația noastră, a amândorura, de fiecare zi, era de a cultiva virtutea, de a face viața noastră vrednică de nădejdiile veșnice, de a ne retrage de pe acest pământ înainte de a ieși din el. Spre această țintă ne îndreptau toate faptele noastre, conduse atât de legea lui Dumnezeu, cât și de întrecerea unuia cu altul. Nu aveam nicio legătură cu colegii cu purtări rele, cu colegii care grăiau necuviințe, cu colegii iubitori de ceartă. Faceam legături numai cu acei colegi care aveau o viață ordonată, o viață curată, dela care puteam avea vreun folos. Multe pilde din viață ne-au învățat că obișnuința cu viciul se deprinde mai iute decât obișnuința cu virtutea, după cum este mai ușor să-ți pierzi sănătatea decât să-ți-o câștigi. Acelaș motiv ne făcea să alegem dintre științe nu pe cele mai plăcute, ci pe cele mai folositoare. Nu cunoșteam decât două drumuri: unul, acela al bisericii, pentru a asculta pe tâlcuitorii legii lui Dumnezeu, celălalt al școlii, care ne conducea către profesorii noștri. Serbările, spectacolele, reuniunile, banchetele le lăsam celor îndrăgostiți de ele. Ne întrebam: Ce valoare poate să aibă ceea ce nu contribuie la ordonarea vieții noastre, ceea ce nu contribuie la îmbunătățirea sufletului nostru? Grija noastră cea mai

mare, titlul nostru de glorie era acela de a fi numiți creștini, și de a fi creștini. Atena este un oraș presărat cu stânci primejdioase pentru suflete. Aceasta este părerea pe care și-o face pe bună dreptate despre Atena orice suflet religios. Se întâlnesc acolo mai multe prilejuri de seducție și de pierzanie decât în orice altă parte a Greciei. Toate aceste seducții ale Atenei, nouă nu ne pricinuiau nicio vătămare, grație trăinicieii principiilor ce înarmau sufletele noastre. Mai mult încă, oricât ar părea de greu de crezut, ele ne-au slujit să ne întărească și mai mult în credință. Se spune că există un fluviu care curge dealungul oceanului fără să i se altereze dulceața apelor sale și că există un animal care trăiește în mijlocul focului fără să fie mistuit de flăcări. Aceste două exemple pot da o imagine a felului nostru de trai în Atena».

La rândul său Sfântul Ioan Gură de Aur, prin studiile sale în Antiohia, la vestitul retor păgân Libaniu, întregește frumosul tablou zugrăvit de Sfântul Grigore din Nazianz, al studenției patronilor noștri. Și el, ca și ceilalți doi, studiază temeinic știința vremii. Libaniu, dascălul său de retorică îi dă ramura de palmier pentru un panegiric alcătuit în cinstea împăraților, iar pe patul de moarte fiind întrebat Libaniu, pe cine socotește vrednic să-i urmeze la catedră, răspunde: «Pe Ioan, de nu mi l-ar fi furat creștinii».

Cu toții, în diferite centre ale imperiului roman, la Atena, la Constantinopole, în Cezareea Capadochiei, în Antiohia, patronii noștri sunt pilde de silință la învățatură, sunt pilde de viață curată, sunt pilde de studenți creștini. Nu socot o înjosire a înaltului lor titlu de glorie, acela de a se numi creștini și de a fi creștini, studiul științelor profane și urmarea la cursurile unor profesori care nu erau creștini. «Toate spiritele superioare, spune sfântul Grigore Teologul în numele tuturor, sunt de acord că știința ține primul rang între bunurile acordate omului. Nu vorbesc numai de știința proprie religiei noastre, sublimă prin ea înșăși, care disprețuiește ornamentele de limbaj și nu are alt scop decât mântuirea sufletului. Vorbesc de această știință profană, pe care mulți din noi o resping ca primejdioasă și o socotesc ca proprie să ne îndepărteze de credință. Dar departe de a fi periculoase prin ele înșile, studiile profane, știința profană, ajută pe credincioși să pătrundă mai adânc în cunoașterea dumnezeescului autor al naturii. Știința profană ne ajută să deosebim adevărul de fals, ne ajută să demascăm eroarea. Să ne păzim deci de a înjosi știința pentru motivul că sunt oameni care o neglijează. Sunt spirite false care ar dori ca lumea să li se asemene lor, pentru a face din ignoranța generală o scuză a propriei lor ignoranțe, pentru a face un fel de meterez împotriva reproșurilor pe care le merită».

Toți acești trei patroni ai Institutului nostru înainte de a ajunge dascăli ai lumii sunt ca studenți dascăli ai noștri și ai studenților noștri. Ne învață pe noi și pe ei cum să ne alegem prietenii, cum să privim seducțiile din viață. Ne învață și pe noi dascălii și pe ei studenții cu ce ochi să privim știința profană, ne învață ei, sfinții, să cultivăm știința și să luptăm împotriva obscurantismului și a tuturor acelor care în numele lui Hristos cultivă obscurantismul, întunecarea gândirii. Ne învață ei, patronii Institutului nostru, care să ne fie căile de urmat în viață. Ne învață care este

titlul cel mai mare de glorie al unui membru al Institutului Teologic, fie el dascăl, fie el student, fie el preot, anume de a ne numi creștini și de a fi creștini.

După ce și-au terminat studiile, după ce s'au apropiat mai mult de Dumnezeu, trăind fie în liniștea munților Pontului, ca Vasile și Grigore, fie în liniștea munților Antiohiei, ca Ioan, părăsesc pustia și vin în lume, vin între oameni. Dumnezeu îi urcă pe cele mai înalte scaune episcopale ale lumii, pentru ca dela înălțimea acelor scaune să răspândească lumina cunoștințelor lor până departe, până peste veacuri, până la noi, pentru ca să ne fie pildă și îndemn și ca ierarhi, după ce au fost ca studenți, pentru ca să ne fie dascăli.

Ca studenți au avut două căi: biserica și școala. Ca ierarhi au tot două căi: biserica și viața. Au deschis ochii larg și asupra vieții și asupra bisericii. S'au uitat cu atenție la tot ce se petrecea în jurul lor, în viață și în biserică, și-au pus urechea la pulsațiile vieții și ale bisericii, și cu ajutorul lui Dumnezeu au dat răspuns tuturor problemelor puse de viață și de biserică; și ne-au dat răspuns de dascăli, de mari învățători.

Viața, lumea, societatea striga după dreptate socială. Și la acest strigăt al societății lor, care este și strigătul lumii contemporane, au căutat mai cu atenție sfinții noștri patroni. Au văzut suferințele, mizeriile, nenorocirile imensei majorități a poporului. Au văzut că mizeria cuprindea straturi din ce în ce mai largi. Au văzut că proprietatea agricolă se concentrase în mâinile unui număr mic de familii, iar restul populației trăia într'o sărăcie de nedescris. Au văzut oameni înlănțuiți, cu fruntea marcată de fierul roșu ori cu urechea sfâșiată, cu capul pe jumătate ras, sclavii, acoperind câmpiile și ogoarele bogătașilor. Au văzut exploatarea crâncenă a latifundiarilor. Au văzut că omul nu mai era considerat om, nu mai era socotit frate și chip al lui Dumnezeu, că nu mai avea nicio valoare, că era o vită de jug pusă să muncească din zi și până 'n noapte. Au văzut că starea nenorocită a sărăcimei se mărea și mai mult prin creșterea exagerată a impozitelor, încasate și acestea tot dela săraci. Acestea le-au văzut la țară, pe marile latifundii. La orașe mizeria majorității populației nu era mai mică. Bogații dormeau sub acoperișuri de aur, locuiau în case, adevărate orașe în miniatură, cu fel de fel de camere și galerii, iar marea majoritate a orașului n'avea cu ce să-și facă un acoperiș de două birne, era silită să doarmă sub cerul liber, iarna să-și facă culcuș în bălăganul vitelor, pentru a avea căldura trebuitoare. Bogații întindeau mese de argint, iar săracii nu aveau un codru de pâine. Unii aruncau prisosul recoltelor în mare, pentru ca să nu se micșoreze prețul, iar alții din pricina foamei erau în primejdie de moarte, iar de multe ori ca să-și poată lungi zilele erau siliți să vândă bogaților pe proprii lor copii. Sfântul Vasile cel Mare e martorul unei astfel de scene. El însuși ne-o descrie. «Cum să-ți pun sub ochi, bogatele, suferințele săracului, strigă Sf. Vasile. Săracul se uită de jur împrejur în casa lui și vede că în casa lui nu-i nici aur și nici nu poate fi vreodată. Mobilele și hainele lui, toate în valoare de câțiva bani, sunt singura avere a săracului. Ce să facă? Iși arunca în sfârșit ochii la proprii lui copii și se hotărăște să-i ducă în piață și să-i vândă, doar prin ei să scape de moartea ce-l amenință. Gândiți-vă acum ce luptă se dă în sufletul lui între foamea ce-l amenință și dragostea părintească! Foamea

îl amenință cu cea mai crudă moarte, iar firea se împotrivesc, sfătuindu-l să moară împreună cu copiii lui. Pornește de multe ori de acasă și tot de atâtea ori se înapoiază. În cele din urmă însă este biruit, silit de nevoie și de trebuințe peste care nu poate trece. Care-s gândurile ce chinuesc pe tată? «Pe care dintre copii îl voi vinde mai întâi? Care din copiii mei va plăcea mai mult negustorului de grâu? Să-l duc pe cel mai mare? Dar mă rușinez de vârsta lui! Să-l duc pe cel mai tânăr? Dar mi-i milă de tinerețea lui, căci nici nu își dă seama de nenorocirea ce ne amenință. Copilul acesta seamănă foarte bine cu noi părinții; celălalt copil învață bine. Vai în ce încurcătură mă găsesc! Pe care din copii să sacrific? Ce suflet de fiară să iau? Cum să-mi ascund firea mea de om? Dacă voi vinde pe unul din ei, cu ce ochi mă voi uita la ceilalți, odată ce ei mă bănuiesc că nu-i mai iubesc? Cum voi mai locui în casă, odată ce eu însumi m'am lipsit de copii? Cum mă voi așeza la masă, odată ce mi-am dobândit mâncarea de pe masă cu un astfel de preț?». Și în urmă săracul, cu ochii plini de lacrimi, merge totuși să-și vândă pe cel mai iubit dintre copii» (Omilia despre lăcoimie).

Sfinții noștri patroni au văzut această nedreptate socială, au luat parte cu toată inima la groaznicele și chinuitoarele suferințe ale majorității populației.

Ce răspuns au dat ei acestui strigăt al vieții după o dreptate socială?

Răspunsul lor a fost acesta: bogații să-și împartă averile lor celor nevoiași, căci bogații nu sunt proprietarii lor, ci numai administratorii lor. Și exemplul l-au dat ei însuși mai întâi. Și Sfântul Vasile și Sfântul Grigore și Sfântul Ioan și-au vândut averile lor personale și le-au împărțit la săraci.

Dar ce puteau însemna averile lor față de mizeria generală? O picătură față de un ocean. Ei doreau, în entuziasmul lor nobil, ca toți bogații să le urmeze exemplul lor. Doreau să-i vadă pe toți împărțindu-și averile, îmbunătățind traiul celor din jurul lor. Au început să predice pentru a le mișca inimile. Dar și predicile lor ca și pilda lor au rămas zadarnice. Bogații rămâneau mai departe stane de piatră. Când văd atâta împietrire, când îi văd atât de nesimțitori, când îi văd atât de străini și de Dumnezeu și de oameni, revolta lor nu mai cunoaște margini și nu se sfiesc de a-i numi în față hoți. «Bogatul, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, este un hoț, un tâlhar de speta cea mai periculoasă, pentru că este mai tiran chiar decât un hoț obișnuit. Hoțul dă lovituri noaptea și pe ascuns. Crima sa nu-i atât de îndrăzneată ca a bogătașului, căci hoțul se rușinează și-i este frică atunci când săvârșește furtul. Dar bogatul, desbrăcat de orice rușine, neacoperit la față, în piața publică și la lumina zilei îi jefuește pe toți. Bogatul este în același timp și hoț și tiran. Nu găurește ziduri, nu stinge lumina, nu descueșipete, nu șterge urmele crimei sale. Dar ce face? Când îi vede pe cei care are de gând să-i jefuiască de tot ce au, deschide larg ușile și-i forțează pe nefericiții căzuți pe mâinile sale să-i lase lui toată averea, fără să se jeneze de cineva, fără să fie intimidat de cineva» (Omilia 10 la I Tesaloniceni). «Cine-i hoț, se întreabă la rândul său Sfântul Vasile cel Mare? Acela ce ia cele ce sunt ale fiecăruia din noi! Oare nu ești hoț, bogatul, odată ce ți-ai însușit cele ce ți-au fost date în admi-

nistrarea ta? Cel ce desbracă pe cel îmbrăcat se numește borfaș. Merită oare alt nume cel ce nu îmbracă pe cel gol, odată ce poate să facă asta? Pâinea, pe care o ții tu, este a celui flămând! Haina pe care o păstrezi în dulapurile tale este a celui desbrăcat. Incălțăminte care se strică în casele tale este a celui desculț. Argintul pe care-l ții îngropat este al celui nevoiaș. Prin urmare, pe atâția oameni nedreptățești, câtor ai putea să le dai din avuțiile tale!»! (Omilia despre lăcomie).

Dar nici amenințările n'au slujit la nimic. Atunci au început Sfinții Trei Ierarhi de unii singuri să repare nedreptățile sociale pe care le puteau ei repara.

Astfel Sfântul Ioan Gură de Aur, îndată ce urcă treptele scaunului patriarhal din Constantinopole, vinde vasele scumpe de aur și de argint ale palatului patriarhal, le prefăce în bani, iar banii îi împarte la săraci. «Avea apoi, spune viața sa, purtare de grijă pentru cei nevoiași și neputincioși; iar din averea bisericii hrănește pe cei săraci și neputincioși, îmbracă pe cei goi și de orfani și de văduve mai dinainte se îngrijea. Apoi a zidit și spitale pentru vindecarea bolnavilor, case pentru odihnă străinilor, care nu aveau unde să-și plece capul, dându-le toată îndestularea, rânduiindu-le slugi și doctori» (în 13 Noembrie).

Sfântul Vasile, pe de altă parte, ca Arhiepiscop al Cesareei Capadochiei a creat, ca nimeni altul, nenumărate instituții pentru îmbunătățirea stării celor nevoiași. În eparhia sa, în fiecare protopopiat, am spune noi azi, a înființat câte o casă de săraci, un fel de mic azil, pus la dispoziția diferitelor sate care alcătuiau protopopiatul. În centrul eparhiei sale, aproape de Cesarea, a ridicat un întreg șir de clădiri, un oraș al dragostei creștine cum spune Sfântul Grigore din Nazianz, în care fiecare mizerie, fiecare boală își avea clădirea sa și personalul trebuincios de serviciu. Spre aceste instituții de binefacere ale Sfântului Vasile se îndreptau toți nefericiții și desmoșteniții soartei. Un asemenea nobil și generos gând presupunea o mulțime de secții. Sf. Vasile a fost încetul cu încetul condus să concentreze aici toate formele de activitate omenească. Biserica era construită în mijlocul acestor multe clădiri. Lângă biserică se afla locuința Sfântului Vasile care voia să locuiască aproape de bolnavii și de săracii lui. Veneau apoi azilul pentru bătrâni, spitalul pentru bolnavi. Leproșii chiar aveau un cartier special. Veneau apoi tot în jurul bisericii clădirile destinate guvernatorului provinciei, clerului, oaspeților, străinilor, închinătorilor. Existau locuințe pentru doctori, pentru infirmieri, pentru oamenii de serviciu. Au fost construite grajduri pentru animale de tracțiune și toate dependențele necesare. De jur împrejurul clădirilor destinate operilor de binefacere se găseau instalate ateliere de tot felul. N'au fost uitate nici atelierele de artă. Sf. Vasile știe că chiar lucrurile folositoare au nevoie și ele să fie frumoase. Tot aici Sf. Vasile a construit școli de artă și meserii pentru orfanii întreținuți de Biserică.

Așa au răspuns sfinții noștri patroni, dascălii noștri, strigătului vieții, strigătului poporului însetat după dreptate socială. Au răspuns acestui strigăt cu toată căldura inimii lor, cu toată dragostea lor de om și de oa-

meni, fără să se uite la neam și la credință. Au răspuns strigătului după dreptatea socială prin pilda lor, prin cuvintele lor. Astăzi, ca și pe vremea lor, ba chiar mai mult decât pe vremea lor, popoarele strigă după dreptate socială, popoarele luptă pentru dreptate socială. Glasul și pilda marilor noștri dacali ne îndeamnă, ne poruncește să ne alăturăm coloanelor nesfârșite de luptători pentru o viață mai bună, pentru un trai mai omenesc, pentru repartitia justă a bunurilor acestei lumi. Dascăli noștri ne spun de peste veacuri cu glas răspicat că drumul nostru este alături de aceste mulțimi doritoare de dreptate socială și luptătoare pentru dreptate socială. Și cel dintâi fiu al Bisericii Ortodoxe Române, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a dat ascultare acestui glas al dascălilor noștri și îndrumează Biserica și pe credincioșii săi pe calea luptătorilor pentru dreptate socială.

Un alt strigăt mare sloboade lumea și viața în afară de strigătul după dreptate socială. Este strigătul după pace. Lumea dorește pacea, pentru că pacea înseamnă viață.

Dascăli noștri răspund și la acest strigăt al vieții. Dascăli noștri prețuesc pacea, luptă pentru pace, îndeamnă pe credincioși să dorească pacea și să lupte și ei pentru pace. «Scumpă pace! exclamă sfântul Grigore Teologul, cât este de dulce numele tău! Iubită pace, pe care o dau poporului meu și pe care poporul mi-o dă mie! Scumpă pace, obiectul tuturor dorințelor mele, cel mai frumos titlu de glorie al meu. Tu pace ești pacea lui Dumnezeu, esența proprie a Dumnezeirii, pentru că Dumnezeu în sfintele sale Scripturi se numește Dumnezeul păcii. Pace încântătoare, bun neprețuit pe care toată lumea îl laudă, și pe care din nefericire atât de puțini știu să-l păstreze» (Cuvântul al XIII-lea). «Dumnezeu nostru, spune tot același dascăl, este în chip esențial Dumnezeul păcii și al dragostei. În acestea stau toate atributele care-i plac cel mai mult inimii sale. Ii place să se numească Dumnezeul păcii și al dragostei, pentru că să ne avertizeze că prin practicarea acestor virtuți ne apropiem cel mai mult de el» (Cuvântul al XI-lea). «Dușmanii păcii sunt asemuiți de Sfântul Grigore din Nazianz cu îngerii întunerecului, cu diavolii, care au fost osândiți de Dumnezeu pe vecie tocmai pentru că au stricat pacea ce domnea în împărăția lumii» (Ibidem). «Noi, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, peste tot locul cerem pacea. Și într'adevăr nimic nu este egal ei. De aceea în biserici cerem pace, în rugăciuni, în litanii și chiar în salutările noastre zilnice cerem pacea. Pentru ce? Pentru că pacea este mama tuturor bunătăților, pentru că ea este obiectul bucuriei și veseliei, căci dacă nu este pace toate celelalte sunt de prisos. Atât de mare bun este pacea încât făcătorii de pace sunt numiți fii ai lui Dumnezeu. Și cu drept cuvânt sunt numiți fii ai lui Dumnezeu, de vreme ce și Fiul lui Dumnezeu în acest scop a venit pe pământ ca să împace cele de pe pământ cu cele din ceruri. Deci dacă făcătorii păcii sunt fiii lui Dumnezeu, apoi turburătorii păcii ai cui fii sunt? Nu sunt oare fiii diavolului?» (Omilia III la Coloseni).

Astăzi, mai mult ca oricând, popoarele lumii doresc acest bun scump inimii dascălilor noștri, pacea, și luptă pentru menținerea ei. Astăzi, ca niciodată în istorie, toate popoarele lumii adunate în Congresul dela Viena au strigat ca un singur om: Pace, Vrem pace. Dorim pace, căci pacea în-

seamnă viață, trăiască pacea! Deaceea, mai mult ca oricând, glasul dascălilor noștri trebuie să fie îndreptarul pașilor noștri. Dascăli noștri ne poruncesc să ne înrolăm alături de luptătorii pentru pace, pentru ca să fim fiii lui Dumnezeu și nu fiii diavolului. Dascăli noștri ne poruncesc să ascultăm de glasul Întâistătătorului Bisericii noastre, de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, de Solul Păcii, căci prin glasul Înalt Prea Sfinției Sale vorbesc ei, dascăli noștri.

*

Sfinții noștri patroni, însă, nu și-au plecat urechea numai la strigătele vieții, ci și la strigătele Bisericii. Dascăli noștri aud strigătele Bisericii, aud strigătele credincioșilor și ne învață pe noi toți, și dascăli și ucenici, și preoți și studenți, ne învață să fim preoți.

Și aici ca și în problemele puse de viață, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a călcat pe căile deschise de acești mari învățători ai Bisericii și sfinți patroni ai noștri, când a rânduit săvârșirea zilnică a sfintei Liturghii în Paraclisul Institutului, când a rânduit participarea zilnică a studenților și preoților cursiști la sfânta Liturghie, când a rânduit chemarea tuturor preoților din țară la cursurile de îndrumare, pentru ca prin toate aceste rândueli să ne facă preoți. Prin glasul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian au grăit sfinții Trei Ierarhi, au grăit acești dumnezești alcătuitoari de sfinte Liturghii, au grăit acești îngeri în trup, care prin sfintele lor Liturghii coboară cerul pe pământ. Prin hotărârile sale Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian vrea să ne urce pe noi, dascăli și ucenici, până la amezițoarea înălțime a preoției lui Ioan Gură de Aur, a lui Vasile cel Mare și Grigore Teologul, «căci preoția se săvârșește pe pământ, dar are rânduiala celor cerești. Și pe bună dreptate, căci slujba sfintei liturghii n'a rânduit-o un om al său, un înger sau un arhanghel sau altă putere creată de Dumnezeu, ci însuși Sfântul Duh a rânduit ca preoții încă pe când sunt în trup să aducă lui Dumnezeu aceeași slujbă pe care o aduc și îngerii în ceruri» (Sf. Ioan Gură de Aur, Despre Preoție, Cartea III, paragraf 3). «Preotul stă alături de îngeri, preamărește pe Dumnezeu alături de arhangheli, aduce jertfă la altarul cel de sus, luând parte la slujbă împreună cu Iisus Hristos, înoind făptura, restabilind chipul lui Dumnezeu în om, slujind lumii celei de sus, ba ceva mai mult devenind întrucâtva Dumnezeu și făcând și pe alții Dumnezei» (Sf. Grigore Teologul, Cuvânt despre fugă, paragraf 73). Preotul încetează de a mai fi printre oameni, când Domnul stă jertfit pe sfânta Masă, când stă plecat asupra jertfei rugându-se, când împărtășește pe toți cu cinstitul sânge al lui Hristos. În clipa împărtășirii. Fiul, care stă alături de Tatăl, este ținut în mâini de toți credincioșii. În clipa aceea se dă pe el însuși tuturor celor ce voesc să-l îmbrățișeze și să-l strângă la piept. Prin împărtășirea cu el sufletele tuturor se aprind și se fac mai strălucitoare, decât argintul înroșit în foc (Sf. Ioan Gură de Aur, op. citată, locul citat). Deci, prin mâna noastră a preoților, prin Sfânta Impărtășanie, îndumnezeim pe oameni, ca să mă servească de cuvintele sfântului Grigore Teologul, prin mâna noastră a preoților, prin sfânta împărtășanie, facem sufletele celor

ce se împărtășesc mai strălucitoare decât argintul înroșit în foc, ca să mă servesc de cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur.

Să cerem acum sfinților noștri dascăli și răspuns la o întrebare: Când pot fi făcute sufletele noastre și ale credincioșilor mai strălucitoare decât argintul înroșit în foc, când ne putem îndumnezei pe noi și pe credincioși?

Și sfinții noștri dascăli dau răspuns la această întrebare, spunându-ne că nu s'au rânduit vremi anumite pentru împărtășirea cu sfintele taine, dar s'a rânduit ca împărtășirea să se facă neapărat cu vrednicie, cu sinceritate și cu curăție sufletească.

Dar iată cuvintele lor!

«Văd pe mulți, spune sfântul Ioan Gură de Aur, că se împărtășesc cu trupul lui Hristos cum s'ar întâmpla, mai mult să-și facă obiceiul decât împinși de cuget, spunând: «Când va sosi timpul sfântului marelui Post sau când va sosi Boboteaza, mă voi împărtăși cu sfintele taine», deși timpul de împărtășire nu este nici postul mare, nici Boboteaza, ci sinceritatea și curățenia sufletului. Ești sincer, ești curat la suflet? Apropie-te! Nu ești sincer, nu ești curat la suflet, nu te apropia niciodată de sfintele taine. Cei din legea veche când jertfeau se curăteau neconținut. Iar tu, când te apropii de jertfa de care se înfricoșează și îngerii, hotărăști perioade de timp? Ce mare anomaliie? În alt timp din an, chiar dacă sunteți curați, nu vă apropiați ca să vă împărtășiți, iar în ziua de Paști, ca și cum în această zi vi s'ar îngădui, vă apropiați! Ce obicei! Ce prejudecată! În zadar facem zilnic Liturghie! În zadar jertfa este zilnică! În zadar am stat înaintea altarului, căci nu e nimeni care să se împărtășească! Nu spun aceste cuvinte ca să vă împărtășiți ori cum s'ar întâmpla, ci ca să vă faceți vrednici de împărtășire! Nu ești vrednic de jertfă? Nu ești vrednic de împărtășire? Atunci nu ești vrednic nici să stai în biserică la rugăciune! Spune-mi, te rog, când cineva este chemat la masă, când și-a spălat mâinile și s'a așezat și este gata pentru mâncare și totuși nu mănâncă, oare nu insultă pe cel ce l-a chemat? N'ar fi fost mai bine ca unul ca acesta să nu fi venit? Așa ai venit și tu! Ai cântat împreună cu toți ceilalți cântarea dumnezeiască, ai mărturisit că ești dintre cei vrednici și nu dintre cei nevrednici. Deci: Cum ai rămas și din masa împărtășească nu te împărtășești? Imi răspunzi: «Sunt nevrednic!» Dar atunci, îți răspund și eu, ai fost nevrednic și să iei parte la rugăciunile din Biserică!». (Omilia III la Efeseni).

La rândul său Sfântul Vasile cel Mare, ca legiuitor de viață monahală scrie către monahia Cesaria Patricia:

Este bine și folositor a te cumineca și a te împărtăși în fiecare zi cu sfântul trup și sânge al lui Hristos, pentru că însuși Hristos lămurit zice: «Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu are viață veșnică» (Ioan, 6,55). Cine oare se mai îndoiește că a te împărtăși continuu cu Viața nu înseamnă altceva decât de a trăi din plin? Noi ne împărtășim de patru ori pe săptămână: Duminica, Miercurea, Vinerea și Sâmbăta, iar în celelalte zile, dacă este pomenirea vreunui sfânt.

Prin hotărârea Înalt prea Sfințitului Patriarh Justinian de a schimba ziua de patron a Institutului nostru am dobândit trei dascăli în loc de unul. Prin acești dascăli căpătăm răspuns și deslegare problemelor teologice și tuturor problemelor puse de viața contemporană. Acești trei mari dascăli îndrumază Institutul pe făgașul luminos, sfânt și dumnezeesc al Ortodoxiei. Acești trei mari dascăli au coborât teologia din sferele eterate ale speculației sterile pe pământ. Acești trei mari dascăli au legat teologia de viață, au pus-o în slujba vieții. Acești trei mari dascăli îndrumază pe studenții Institutului nostru pe cele două drumuri de aur: drumul bisericii, prin participarea zilnică la Sfânta Liturghie, și drumul școlii, prin frecventarea cursurilor. Acești trei mari dascăli ne învață să ne îndreptăm atenția noastră, inima noastră și activitatea noastră spre nevoile poporului muncitor, să ne alăturăm de cei care luptă pentru o viață mai bună și un trai mai omenesc. Acești trei mari dascăli ne învață să prețuim pacea, bunul cel mai mare al vieții, însăși viața, și să luptăm și noi, cu toate puterile și cu toate mijloacele noastre, alături de luptătorii de azi ai păcii. Acești trei mari dascăli ne învață ce sfântă, ce dumnezească e preoția noastră. Acești trei mari dascăli ne arată că noi preoții coborâm pe Domnul din ceruri și prin mâinile noastre de lut îl împărțim nouă și credincioșilor pentru ca sufletele noastre și ale lor să ajungă mai strălucitoare decât argintul înroșit în foc, pentru ca să ajungem și noi și credincioșii, dumnezei.

Iar când noi astăzi îi serbăm și le pomenim numele, când scoatem din lucrările lor cuvinte dumnezești pentru a ne sfinți inimile, a ne lumina mințile și a ne înălța sufletele, când le aducem mulțumiri și laude pentru izvoarele de daruri revărsate asupra noastră, astăzi ei sunt în mijlocul nostru și ne binecuvântează pe toți. Dar mai presus de toți binecuvântează pe Întâistătătorul Bisericii noastre, pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, pentru că a îndrumat Institutul Teologic pe urmele pașilor lor, pentru că ne cere să mergem pe drumul lor, căci drumul lor este drumul Sfintei noastre Biserici Ortodoxe».

După cuvântarea P. C. Pr. D. Fecioru, corul studenților, sub conducerea D-ului Conf. N. Lungu, a executat compoziția lui Bortneanschi: „Până când, Doamne mă vei uita“.

Studentul Benghea D. Ioan, din anul IV, a citit apoi următorul fragment din opera Sf. Grigore de Nazianz:

«Păstorul de suflete nu numai să nu fie rău, dar trebuie să se înalțe până la culmea virtuții. Altfel nu pricep pe ce știință sau pe ce forță s'ar baza, ca să primească fără teamă sarcina grea de conducător. Mie, mi se pare că guvernarea oamenilor, a fapturilor celor mai pretențioase și mai nestatornice, este ARTA ARTELOR și ȘTIINȚA ȘTIINȚELOR. De vom compara arta păstoriei sufletelor cu medicina, vom vedea că, pe cât de grea este aceasta, pe atât de grea și mai importantă este păstoria sufletelor, prin natura ei, prin mijloacele întrebuințate și chiar prin ținta ei...

Noi toți, care suntem păstori, ne ocupăm și ne trudim pentru vindecarea sufletelor. Noi avem menirea înaltă, de a ne cunoaște în primul rând și a ne vindeca propriile noastre boale și slăbiciuni... Mult mai important însă este pentru noi să vindecăm și să înlăturăm cu iscusință boalele altora ca să urmeze un folos îndoit, și pentru cei ce au nevoie de vindecare, cât și pentru cei cărora li s'a încredințat arta de a vindeca.

Mai departe, doctorii trupești, după cum știm, au de suportat trudă și tot felul de vegheri și griji... au parte adesea de necazuri proprii, muncind în interesul altora...

Așa dar, dacă astfel trebuie să îndure și să muncească doctorii trupești, cum se cuvine să fim noi, cei hărăziți să luptăm pentru mântuirea sufletului celui nemuritor!... Cât de mult să luptăm și cât de mare să fie știința noastră, când avem de vindecat pe alții și pe noi înșine, când avem de îndreptat pe cei răi și de supus spiritului carnea! Dar nu au toți aceleași înclinații și porniri: bărbații și femeile, bătrânii și tinerii, bogații și săracii, cei veseli și cei triști, bolnavii și sănătoșii, cei mari și cei mici, învățații și ignoranții, îndrăsneții și fricoșii, mânioșii și blânzii, cei care stau și cei ce cad.

Apoi, dacă vei cerceta cu deamănuntul, câtă deosebire este între căsătoriți și necăsătoriți! Și, după aceea chiar între aceștia din urmă, între pustnicii izolați în pustie și între cei care duc viața de obște; între cei ce s'au exercitat îndelung în viața contemplativă și cei care abia pășesc pe această cale. Câtă deosebire este între orășeni și țărani, între naivi și șireți, între gâlcevitori și pașnici, între cei loviți de soartă și cei norocoși, care nici nu știu ce e necazul!

(Atunci vei vedea că) toți aceștia se deosebesc între ei din punct de vedere al poftelor și năzuințelor, mai mult chiar decât după trăsăturile corpului. Astfel vei înțelege că păstorirea tuturor acestora, nu-i lucru tocmai ușor».

Corul studenților a intonat apoi „Rugăciune” de I. Popescu-Pasărea, armonizată de Diacon asistent Anton Uncu, — iar studentul Iero-diacon Nestor Vornicescu, din anul II, a citit următorul fragment din scrierile Sfântului Vasile cel Mare :

«Intrucât Domnul nostru Iisus Hristos numește «vrednic de hrana sa» nu pe oricine și nici la întâmplare, ci pe «cel care lucrează», și deoarece Sf. Apostol Pavel ne poruncește să ostenim și să lucrăm binele cu propriile noastre mâini ca să putem da și celui ce are nevoie, este dela sine înțeles că trebuie să lucrăm cu sârguință. Nu trebuie să socotim că ținta trăirii creștine ar fi un motiv pentru trândăvie și pentru fuga de muncă, ci dimpotrivă, să credem că este un temei de luptă, de muncă și mai grea, de răbdare în necazuri, ca și noi să putem zice cu Apostolul: «In muncă și în trudă, în privegheri de multe ori». Acest fel de rânduială a vieții nu ne este folositoare numai pentru instruirea trupului, ci și pentru dragostea față de aproapele, ca prin noi să dăruiască Dumnezeu îndestulare și fraților neputincioși, după exemplul dat de Sf. Pavel în Faptele Apostolilor,

unde zice: «ca să puteți da celui ce are trebuință». În felul acesta să ne învrednicim a auzi: «Veniți, binecuvântații Părintelui Meu, de moșteniți împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii, că am flămânzit și Mi-ați dat să mănânc, am însetat și Mi-ați dat să beau».

Și ce trebuie să mai spun cât de mare rău este lenea, de vreme ce Apostolul poruncește deschis că cel ce nu lucrează, nici să nu mănânce? Deci precum fiecare avem nevoie de hrană zilnică, tot așa avem nevoie și de muncă după putere. Nu zadarnic a scris Solomon în lauda adusă femeii harnice: «Ea nu-și mănâncă pâinea trândăvind». Iar Apostolul grăește despre sine: «De la nimeni n'am mâncat pâine degeaba, ci cu muncă și cu csteneală, lucrând zi și noapte...». Așa dar, mișcând mâinile la muncă, să ne rugăm în timpul lucrului, mulțumind Celui care ne-a dat putere mâinilor pentru lucru și priceperea cunoașterii pentru înțelegerea științei și care ne-a dat și materialul pentru unelte, și materialul folosit la meșteșuguri».

După ce corul studenților a executat „Cămara Ta, Mântuitorul meu”, armonizat de N. Lungu, studentul Drăgușin N. Constantin din anul III a citit un scurt fragment din opera Sfântului Ioan Gură de Aur, în care marele ierarh și părinte al Bisericii, face o elocventă paralelă între bogații care huzuresc și muncitorii care și agonisesc cele de trebuință vieții prin munca lor. Sfântul Ioan Gură de Aur pune față în față două orașe :

«Un oraș — spune Sf. Ioan Gură de Aur — este locuit de bogați; celălalt, de muncitori. Să admitem că în primul nu există niciun muncitor, iar în al doilea niciun bogat; că populația fiecăruia din aceste două orașe e triată foarte precis. Să vedem care din aceste două orașe va putea să trăiască mai bine prin sine însuși. Dacă vom constata că acesta e cazul cu orașul muncitorilor, va fi limpede că bogații vor fi cei mai dependenți. În orașul bogat nu va exista muncitor, nu va fi zidar, nici dulgher, nici cismar, nici brutar, nici cultivator, nici fierar, nici făcător de frânghii, niciun mescriș, de niciun fel. Care bogat va consimți să exercite una din aceste meserii, când e știut că chiar aceia care le practică nu vor să mai ducă munca grea de îndată ce s'au îmbogățit? Cum se va menține acest oraș? Veți spune că bogații vor da bani muncitorilor pentru a cumpăra de la ei produsele muncii lor. În acest caz, bogații nu-și vor fi suficienți, pentru că au nevoie de alții. Cum își vor construi ei case? Le vor cumpăra de gata? Natura lucrurilor se opune la aceasta. Vor trebui să cheme la ei lucrători. Dar procedând astfel, ei vor viola legea pe care au stabilit-o la originea orașului lor, când spuneam — vă amintiți — că niciun muncitor nu trebuia să stea în acest oraș. Nevoia ne obligă, așa dar, ca vrând-nevrând să chemăm pe muncitori pentru a-i introduce în oraș. De aci reiese că un oraș nu s'ar putea menține fără muncitori. Orașul în chestiune, dacă ar persista să nu admită muncitori în el, ar înceta de a mai fi un oraș și ar pieri. El nu-și va fi, deci, suficient, lui însuși. El va trebui să primească pe muncitori ca pe salvatori. Să vedem acum, dacă orașul locuit de muncitori se va găsi într'o situație asemănătoare, prin absența bogaților... În niciun fel. Pentru a construi o casă, nu e nevoie nici de aur, nici de argint, nici de perle, ci de cunoștințe tehnice și de mâini, nu de

orice mâini, ci de mâini bătătorite și de degete tari, de putere multă, de lemn și de pietre. Pentru a țese o haină, aurul și argintul sunt iarăși inutile. Ceeace trebuie, sunt din nou mâinile, cunoștințele și muncitori care să lucreze.

Pentru a ara, pentru a cultiva pământul, e nevoie de bogați, sau de muncitori? Evident că de muncitori e nevoie. E nevoie să lucrezi fierul, sau să execuți vreo lucrare manuală? Tot muncitorii sunt cei mai necesari! Nicăeri nu se simte nevoia de bogați!.

Așa dar, bogații nu pot trăi prin ei înșiși, pe când muncitorii pot trăi numai prin ei înșiși, fără bogați».

Programul cultural=artistic a continuat cu „Oratoriu” de Mandi=ceoschi și cu „Revedere” — cântec pe versuri de M. Eminescu, armonizat de N. Lungu, — „Somnoroase păsărele”, pe versurile aceluiași mare poet, de T. Flondor și „Marșul lui Tudor Vladimirescu”, din oratoriul compozitorului Gh. Dumitrescu, și s’a încheiat cu „Imnul par=tizanilor păcii” de I. Chirescu.

*

A urmat o masă de obște ,la care a luat parte și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a rostit, cu acest prilej, o caldă cuvântare, dând studenților și preoților cursiști prețioase și înțelepte îndrumări duhov-nicești.

CURSURILE PRACTICE ȘI TEORETICE DE PICTURĂ ȘI SCULPTURĂ DELA MÂNĂSTIREA PLUMBUITA

Prin grija Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian ca Biserica să-și creeze elementele necesare pentru toate sectoarele de îndeletniciri practice, culturale și artistice, absolvenții și absolventele Seminarilor Monahale din mănăstirile Neamțu, Agapia și Hurezu, care au aptitudini deosebite, în direcția picturii, sculpturii, artelor grafice și ceramicii, au fost îndrumați la atelierele din mănăstiri, după înclinările fiecăruia.

Absolvenții cu înclinări către pictură și sculptură au fost încadrați în atelierele de aceste specialități, care funcționează la mănăstirea Plumbuita, cei cu înclinări către sectorul ceramic au fost încadrați în atelierul de ceramică dela Curtea de Argeș, cei hărăziți artelor grafice au rămas la mănăstirea Neamțu, unde se află și o tipografie, iar absolventele Seminarilor Monahale de călugărițe cu aptitudini spre pictură și ceramică au fost trimise la atelierul din mănăstirea Hurezu.

În ziua de 26 Ianuarie a. c., I.P.S. Patriarh Justinian a cercetat atelierele dela Plumbuita, interesându-se îndeaproape de lecțiile practice și teoretice pe care le urmează elevii acestor ateliere.

Cu acest prilej, I.P.S. Sa a rostit un cuvânt de lămurire, din care se desprinde, pe deoparte nevoia Bisericii de a-și avea cadrele ei proprii în toate sectoarele de activitate, iar pe de alta a schițat în linii mari și un program de activitate artistică, arătând că este necesar, pentru un viitor sculptor sau pictor bisericesc, să-și însușească cunoștințele practice necesare, dar în același timp să nu uite că fiecare trebuie să-și desvolte și propria sa personalitate, înmulțind talantul, iar nu lăsându-l în nelucrare, după cum ne învață cuvântul Sf. Evanghelii.

«Cursurile de azi, — a spus între altele Înaltul Ierarh —, nu sunt determinate de inițiative care nu și-au găsit încadrarea în rostul Bisericii noastre.

Biserica noastră este o instituție divină care are ca misiune mântuirea sufletelor oamenilor. Pentru împlinirea acestei misiuni, ea se servește de toate mijloacele posibile, ca învățătura Mântuitorului Hristos să pătrundă și să cuprindă sufletele credincioșilor.

I.P.S. Sa a amintit de primele mijloace de educație și de cele folosite pe vremea lipsei de libertate — simboalele pe care le foloseau primii creștini spre a se recunoaște unii pe alții.

Scopul cursurilor practice și teoretice dela aceste ateliere, — a lămurit I.P.S. Patriarh —, a fost stabilit de Sf. Sinod, încă din 1948, și temelia acestor cursuri se află în însuși Statutul Bisericii Ortodoxe Române, din același an.

Potrivit acestui Statut, Biserica Ortodoxă are nevoie de cadre necesare care să corespundă nevoilor ei, conform tradiției așezămintelor sale. Biserica are izvoarele ei de trăire care nu trebuie să secătuiască. Ca instituție organizată, Biserica își are sfintele ei lăcașuri, din care se predică învățătura Mântuitorului Hristos.

Din primele veacuri, credincioșii și clerul s'au străduit ca sfintele lăcașuri să fie cărți deschise pentru credincioși.

Biserica noastră a avut un merit deosebit: meritul de a fi prima care a făcut astfel de școli de îndrumare, și acest lucru este adevăr, nu laudă.

Bisericile și mănăstirile noastre au fost lăcașuri în care s'au cultivat artele: pictura, sculptura, arhitectura, miniatura, țesătura artistică, argintăria, filigranul, etc.

Deaceea, legând un fir întrerupt al trecutului cu prezentul, prin Seminariile Monahale, când voim să prețuim nu numai partea teoretică ci și partea practică, căutăm și o selecționare a talentelor necesare nevoilor noastre bisericesti.

În programa Seminarilor s'a pus temei pe latura artistică: sculptură, pictură, ceramică, arte grafice și alte îndeletniciri practice.

Din primele serii noi am putut să scoatem câteva elemente care au aptitudine în artă: în pictură, în sculptură, în ceramică. Arta cere răbdare, cere timp, îngăduință, cere stăruință și așteptare, și iată, după 4 ani am aflat elemente potrivite scopului.

Biserica a căutat să creeze și condițiile necesare de perfecționare, pe care le-a fixat în 3 centre:

1. Mănăstirea Plumbuita, pentru pictură și sculptură.
2. Curtea de Argeș, unde am putut afla un profesor de seamă și unde am contribuit la crearea unei instalații de cuptor pentru ceramică.
3. Mănăstirea Hurezu, unde călugărițele pictează iar altele înzestrate cu talent pentru ceramică, își dezvoltă arta lor.

Dar mai sunt și alte centre în care se lucrează în sectorul artei. La Agapia și la alte mănăstiri, călugărițele se străduiesc în arta broderiei și a covoarelor.

Biserica face destule sacrificii pentru cei ce au dragoste și talent. Ea își pregătește cadrele necesare pentru împodobirea sfintelor lăcașuri, cu atât mai mult cu cât în ultimele decade acestea au suferit, deoarece grija împodobirii casei Domnului era lăsată pe seama oricui, sau era abandonată.

Pictura de pe vremea înfloritoarelor epoci a lui Ștefan cel Mare, a lui Neagoe Basarab, a lui Matei Basarab, a lui Constantin Brâncoveanu, a fost între timp părăsită.

I.P.S. Patriarh s'a adresat apoi profesorilor și elevilor, arătând că aceste cursuri nu trebuie să facă din elevi, copiiști, ci elemente de inițiativă, elemente de creație. Desigur, se va începe prin copii de opere consacrate, dar după ce elevul și-a însușit cunoștințele necesare, el trebuie să înceapă să-și desvolte și talentul său propriu, cursurile ajutându-l la aceasta, căci noi urmărim dezvoltarea talentelor creatoare care nu trebuiesc înăbușite sau îndrumate greșit.

De aceea, Biserica va fi bucuroasă când va descoperi elemente creatoare, eliberate de sistemul de a fi urmașii unui anumit canon sau calapod.

Tipicul rămâne același, însă tehnica și coloritul, concepția și realizarea să fie creație personală. Respectăm tradiția, dar ținem să facem și artiști creatori. Artistul e chemat să creeze, iar nu să imiteze, talentele să nu fie ținute în loc și să nu li se lege de picioare greutatea celor lipsiți de talent. Se constată, chiar la unii din pictorii noștri mari, o tendință spre șablon, ceea ce nu poate fi socotit ca artă. Noi nu vrem să împiedicăm pe artiști cu pietroaiile imitației, ci dorim să selecționăm pe cei care se disting, dintre cei lipsiți de talent, chiar dacă din această selecționare nu am putut afla decât unul, doi sau trei pe țară, pe care însă trebuie să-i descoperim.

Profesorii să caute să încurajeze inițiativa, să sprijine talentele creatoare.

La sculptură, profesorii să aducă modelele care s'au lucrat în vechile biserici și mănăstiri, dar să combine aceste modele unele cu altele, pentru ca dintr'însele să iasă elemente noi.

Vom urmări și cursurile, dar vom urmări și dezvoltarea talentelor.

Deocamdată ne mulțumim cu ce avem, iar în ce privește revizuirea picturilor bisericești, am putut constata că sunt și am descoperit elemente de talent.

Același lucru cu meșterul Tudorică dela Curtea de Argeș, căruia i-am dat posibilitatea de a-și duce mai departe arta sa și care e fericit că a descoperit talente pe care le poate considera ca și calificate.

În arta aceasta a ceramicii, inginerul Simu a adus experiența sa îmbinată cu tehnica și tradiția Bisericii. În momentul de față noi am depășit toate încercările făcute de Comisia Monumentelor Istorice acum 40-50 de ani, analizând toate experiențele anterioare cu privire la placajele în plăci ceramice, pe care le-am perfecționat.

La Hurezu, Maica Sofronia Ulea a dat elevilor sale modele pe care acestea le-au executat în așa măsură, că maestra lor a rămas surprinsă de talentul elevilor.

În toate domeniile avem nevoie de atâția oameni: pentru restaurări, pentru pictură, pentru podoabe de sculptură, catapetesme, icoane pe la biserici de sate, pe la biserici de orașe și pe la bisericile mănăstirilor.

Ornamentarea exterioară cu ceramică a fost folosită încă din vremea lui Alexandru cel Bun și a lui Ștefan cel Mare, pentru monumentele lor bisericești.

Monahii cari au venit la această mănăstire au avut destule greutate și tot ei sunt aceia care au început cu greutate Seminarul Monahal, dar prin ascultare au învins și ei vor învinge, tot prin ascultare, și greutățile acestor începuturi și vor forma elementele la bază în arta bisericească. Alături stau credincioșii mireni, care formează cadrele artei plastice bisericești. Dacă am pus pe călugări și pe mireni să stea pe șantiere, am făcut aceasta pentru a lega latura practică de cea teoretică și pentru ca să se poată studia la fața locului tehnica varului și a culorilor, munca de șantier, legând, prin îmbinare, teoria cu practica».

I.P.S. Patriarh a felicitat apoi pe primii cursiști, pe primii elevi ai Seminarului, care sunt și cei dintâi practicanți, arătându-și speranța că ei vor fi și primii artiști din rândul noii generații artistice.

«Să nu credeți, — a adăugat I.P.S. Sa —, că noi ținem neapărat să vă oprim dela alte genuri picturale. Pictura este un gen, vom încerca și alte genuri, genurile moderne, la care forurile noastre competente își vor spune cuvântul. Pictura în ulei nu durează, noi am încercat pictura în frescă și am constatat că aceasta este într'adevăr durabilă.

Am încercat și decorația în ceramică, pentru că a fost mai eficientă decât mozaicul sau pictura pe sticlă.

Incercările noastre au reușit, așa încât vom executa decorațiuni în mozaic de ceramică și plăci pe ceramică.

De curând am trecut printr'un sat, Sirineasa, dinspre R. Vâlcea, unde lucrau în frescă 3 pictori: V. Dumitrescu-Străjești, Hermeneanu și Roșianu; unul desena, altul colora și altul lucra figurile. Am discutat cu ei, și am constatat că au dat o lucrare frumoasă.

Pentru buna executare a acestor lucrări, le-am făgăduit un premiu de 5.000 lei, care li se va da la sfârșitul lucrărilor.

Am văzut lucrarea lui Nicolaide la Pipirig și a lui Popescu la Ciorogârla, dar aș vrea mai multă degajare, mai multă libertate; prea este exact după Biserica Domnească din Curtea de Argeș și prea redă unele stângăcii din vechile modele, care se potrivesc acolo și la acel timp, dar nu se mai potrivesc în vremurile noastre. Prin colorit să se dea mai multă lumină bisericii, mai mult soare. Aș vrea să văd și pe pictor, să fie și el pe undeva. Pe linia aceasta îndrumăm școala noastră, păstrând desigur tot respectul pentru erminie și tipic, dar înlăturând clișeul, copia, și aceasta cu drept cuvânt. Ce ar zice un pictor, dacă l-ar pune cineva să picteze copii? Desigur că s'ar revolta și n'ar mai fi mulțumit de o asemenea comandă, ba ar răspunde că el are genul lui, deosebit de al altora.

În acest sens vrem să îndrumăm școala noastră, care va urma în fiecare an, permanent, dând fiecare după puterea și talentul său, după pregătirea și după clasa lui. Artă are urcușuri și scăderi, noi nu rămânem legați de anumite formule statice».

Mulțumind P.S. Episcop Antim, Pr. Consilier A. Preda și profesorilor pentru osteneala ce își dau punând în practică cele stabilite de Statutul și Regulamentul Bisericii, I.P.S. Patriarh Justinian a felicitat pe cursiști, dorindu-le înmulțirea, cu ajutorul lui Dumnezeu, a talentului, care în materie de artă este hotărîtor. Le-a amintit că vechii pictori, când lucrau la o icoană, făceau rugăciuni, cântau tropare și condace, citeau textul Evangheliei sau viața Sfântului, posteau, meditau și sporeau în muncă, cu harul lui Dumnezeu.

I.P.S. Sa a îndemnat apoi pe elevi să cerceteze viața și procedeele vechilor maștri și până nu cunosc subiectul să nu înceapă o icoană, cu atât mai mult cu cât fiind monahi, sunt ținuți să facă ascultare și în această latură, evitând orice alte preocupări care i-ar putea abate dela normele călăuzitoare în crearea operei de artă.

I.P.S. Patriarh Justinian a vizitat apoi toate atelierele, precum și biserica, monument istoric, de curând restaurată arhitectural, a cărei pictură urmează a fi complectată în vara acestui an, de un colectiv de pictori calificați, care au mai lucrat sub conducerea maestrului Gh. Popescu.

Domnule Rector, Domnilor profesori și iubiți studenți,

«Vă mulțumesc din toată inima pentru vizita ce-mi faceți și pe care eu o socotesc întoarcerea vizitei ce am făcut-o acum 4 ani Institutului Dvs. și Episcopilor Dvs. din Cluj.

Vă mulțumesc deasemeni pentru cuvintele de prețuire și pentru urările pe care mi le-ați făcut în legătură cu activitatea mea de conducător al Bisericii Ortodoxe Române.

În afară de grija permanentă pe care o avem cu toții de a face din credincioșii noștri adevărați fii ai lui Dumnezeu, noi am cultivat raporturi de cea mai sinceră loialitate față de Statul nostru de democrație populară, care acordă tot sprijinul atât Bisericii Ortodoxe Române, cât și celorlalte Culte din țara noastră.

Culte religioase, indiferent de deosebirile lor de organizare și credință, au datoria de a-și dovedi în orice clipă dragostea lor față de Patrie și devotamentul lor față de conducerea Statului. De aceea, toți conducătorii Bisericilor și comunităților religioase și-au dat seama că, pe lângă datorile ce le au față de credincioșii lor, au și îndatorirea de a fi loiali față de Stat, de a-și arăta toată recunoștința pentru sprijinul ce-l primesc din partea acestuia.

Unul din mijloacele prin care ne putem arăta recunoștința față de Stat este sprijinirea muncii pe care o desfășoară cu avânt întregul nostru popor, pentru făurirea unei vieți mai bune și mai fericite; iar mijlocul prin care noi ne împlinim îndatoririle noastre sfinte față de Dumnezeu și față de vrednicul nostru popor, este participarea noastră activă la lupta pentru apărarea Păcii. Pentru a ne dovedi, însă, apărători sinceri ai cauzei păcii, noi trebuie să realizăm între Cultele noastre o colaborare frățească, prin evitarea celor ce ne despart și căutând numai ceea ce ne apropie: Trebuie să facem dovada mai întâi că am stabilit pacea între noi, ca apoi să fim luptători și pentru cauza Păcii lumii întregi.

Consfăturile șefilor de Culte din țara noastră, care au avut loc, începând din anul 1949, tocmai către acest lucru au ținut. Nu trebuie să ne mândrim că am fost primii care am inițiat aceste Consfătuiri ale șefilor de Culte, dar trebuie să constatăm că rezultatele acestor consfătuiri au fost deopotrivă de folositoare și Bisericilor și credincioșilor noștri.

Spuneam, cu prilejul unei consfătuiri a șefilor de Culte, că toți slujim lui Dumnezeu, și nu urmărim avantajii personale sau alte scopuri, în afară de mântuirea sufletelor credincioșilor noștri; spuneam deasemenea că această muncă, pe care o desfășoară fiecare Cult sub diferite forme, nu poate izvorî decât din dragostea față de aproapele, din dragostea noastră față de Dumnezeu, Căruia îi slujim.

Se știe de noi toți, că la judecata cea mare, fiecare va fi întrebat de faptele sale, de felul cum a iubit pe semenii săi, fără să facă deosebire de rasă sau de religia căreia slujește.

Datorită acestor considerente, noi am putut să stăm de vorbă cu reprezentanții tuturor Cultelor din Republica Populară Română și să cădem de acord asupra tuturor chestiunilor și problemelor de interes obștesc.

Indemnând pe cetățenii țării noastre să se iubească între ei, să înceteze ura de naționalitate și de credință și să ne iubim ca frați și fii ai aceluiași Dumnezeu, noi am adus o contribuție reală la cauza sfântă a Păcii.

Nu sunt prea îndepărtate vremurile când se cultiva ura de rasă între naționalitățile din țara noastră și între credincioșii diferitelor Culte. Acum a venit vremea când ne putem întâlni ca frații, călăuziți de același îndemn al dragostei și al respectului reciproc.

Acțiunea noastră de luptători pentru Pace, nu izvorăște din alte teme-iuri, decât din acela al împlinirii poruncii divine de a trăi în pace și bună înțelegere și de a ne iubi Patria care ne ocrotește pe toți. Ne găsim toți în această acțiune de apărare a Păcii, fiindcă noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei noastre.

Prefacerile sociale din țara noastră, prin care regimul nostru de democrație populară înfăptuește bunăstarea și fericirea poporului întreg, ne îndeamnă să sprijinim toate inițiativele Guvernului nostru și să luăm parte la toate acțiunile sale mărețe.

Cum v'ași putea îndemna către aceste fapte bine-plăcute lui Dumnezeu, decât cu sfatul ca să urmați povățuirile Episcopilor Dvs., care știm cât sunt de pătrunși de această îndatorire a iubirii de Patrie.

Din toată inima binecuvântează strădaniile Dvs. la învățatură și nu vom uita pe Episcopii Dvs. **Vasarhelyi**, **Arday**, **Müller** și **Kiss**, care îmi sunt așa de buni prieteni și care atunci când vin în București suntem bucuroși să găzduiască în căminul nostru și să se sfătuiască cu noi, ca niște prieteni sinceri și apropiați.

Nu vom uita nici pe profesorii și studenții Institutului Teologic Protestant din Cluj, cărora le doresc nu numai spor îmbelșugat în munca lor cărturărească, ci și sporirea dragostei față de semenii lor, în mijlocul cărora vor propovădui cuvântul lui Dumnezeu.

Ați văzut Bucureștiul, capitala Republicii noastre, care este în plin progres și pe care străinii îl prețuiesc și îl numesc orașul trandafirilor.

Trebue să fiți tot așa de mândri de Capitala Republicii noastre, cum dorește să fie și ea de Dvs. mâine, când veți păși ca cetățeni harnici în ogorul pastoral și veți începe să munciți cu avânt pentru călăuzirea credincioșilor Dvs., pe căile dragostei și păcii».

*

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a dăruit profesorilor câteva din lucrările recent apărute, iar fiecărui student i-a dat câte un exemplar din revista «**Biserica Ortodoxă Română**», care cuprinde lucrările Consfățuirii conducătorilor și reprezentanților Cultelor religioase din R.P.R., ținută în ziua de 25 Noembrie 1952 la București, precum și lucrarea d-lui Dr. Ovidiu Marina, «**30 zile în U.R.S.S.**».

La ora 13 oaspeții au făcut o vizită la Institutul Teologic Universitar din București, unde au fost întâmpinați de P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Rectorul Institutului, și de membrii corpului didactic, în frunte cu P.C. Director de studii prof. Diac. Dr. Nicolae Nicolaescu. A urmat apoi

o recepție în sala de festivități a Institutului, de față fiind profesorii Institutului, preoții cursiști și studenții.

P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu a salutat pe oaspeții clujeni, spunând că este o cinste deosebită pentru Institutul Teologic Universitar din București, de a primi vizita frățească a profesorilor și studenților protestanți din Cluj, — mai ales că faptul acesta dovedește că într'adevăr a încetat vrajba dintre Culte și că a început o colaborare rodnică pentru Pace, pentru Patrie, pentru o viață nouă.

Anunțând apoi că aici s'a ținut în ziua de 25 Noembrie 1952 Consfătuirea conducătorilor și reprezentanților tuturor Cultelor religioase din Republica Populară Română, P.S. Episcop Theoctist a spus: «Pe aceeași cale ne aflăm și noi acum: uniți în lupta pentru Pace, pentru propășirea Patriei și îmbunătățirea vieții credincioșilor noștri. De aceea, Institutul Teologic Universitar din București întâmpină cu dragoste pe profesorii și studenții Institutului Teologic Protestant din Cluj, cu nădejdea că această întâlnire va da cele mai frumoase roade pentru Bisericile noastre, pentru scumpa noastră Patrie și pentru învățământul teologic.

În numele Institutului Teologic Protestant a răspuns dl. Rector Nagy, care a mărturisit, în cuvinte calde, bucuria ce simte cu prilejul acestei întâlniri, și a declarat că frumoasele cline trăite în această zi, în audiența dela Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și la recenția dela Institutul Teologic Universitar din București, vor rămâne amintiri plăcute pentru toată viața, în inimile profesorilor și studenților Institutului Teologic Protestant din Cluj.

*

După ce profesorii și studenții protestanți s'au întors la Cluj, Dl. Rector Iosif Nagy a descris, înaintea Senatului Institutului Teologic Protestant de grad Universitar din Cluj, diferitele momente ale acestei excursii. Membrii Senatului Institutului Protestant au fost în mod deosebit impresionați de felul cum au decurs cele două vizite: la I.P.S. Patriarh Justinian și la Institutul Teologic Ortodox din București. Aceste vizite au fost consemnate într'un proces verbal, cu sublinierea că «vor rămâne memorabile în relațiile frățești dintre Cultele existente în R.P.R.». De aceea, Senatul Institutului Teologic Universitar Protestant din Cluj a mulțumit în cuvinte pline de atenție Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, precum și conducerii și profesorilor Institutului Teologic Ortodox din București «pentru binevoitoarea primire făcută studenților și profesorilor protestanți din Cluj».

Dar ecoul acestei vizite de înfrățire în dragostea lui Hristos a ajuns atât la «Oficiul Episcopal Reformat din Cluj», cât și la «Superintendența Evanghelică C.A. Sinodo-Presbiterială» din acel oraș.

În numele Episcopiei Reformate, dl. Episcop I. Vâsarhelyi a trimis Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian o scrisoare, în care scoate în evidență faptul că vizita și primirea dela București a studenților și profesorilor protestanți «este mărturia grăitoare și rezultatul concret al muncii depusă de Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române pentru cola-

borarea frățească a Bisericilor, spre binele Patriei și apărarea Păcii», iar mai departe distinsul Episcop al Bisericii Reformate Protestante spune: «In această muncă luăm parte din tot sufletul și noi, împreună cu toată Biserica noastră. In ce privește Institutul Teologic Protestant, vom face tot posibilul ca și pe viitor să adâncim legăturile reciproce între profesorii și studenții noștri, convinși fiind că numai astfel vom putea realiza mărețul scop apostolic: «Slujirile sunt felurite, dar este același Domn» (I Cor. XII, 5), precum și idealul rugăciunii rostită de Domnul nostru Iisus Hristos, ca «toți să fie una: precum Tu, Părinte, ești în Mine, și Eu în Tine, așa și ei una să fie în Noi» (Ioan XVII, 21).

In scrisoarea trimisă din partea «Superintendenței Evanghelice», Dl. Episcop Luteran Maghiar, Gheorghe Argay, declară că «ospitalitatea și dragostea cu care au fost primiți profesorii și studenții protestanți din Cluj constituie un eveniment de neuitat». De aceea, în numele Bisericii Evanghelice Maghiare, transmite I.P.S. Patriarh Justinian «călduroase mulțumiri pentru această frățească primire, care constituie un exemplu prețios pentru colaborarea Cultelor și slujitorilor lor în munca pentru menținerea păcii și înflorirea scumpei noastre Patrii».

Iată, deci, un exemplu viu și concret de apropiere frățească între Cultele din Republica Populară Română și atmosfera de sinceră colaborare a Bisericilor, pentru a se cunoaște și a se iubi mai mult și pentru a se angaja tot mai activ în marea luptă de apărare a Păcii între oameni și popoare.

DIN VIAȚA COOPERATIVELOR MÂNĂSTIREȘTI

COOPERATIVA „ARTA MONAHALĂ” DELA MÂNĂSTIREA AGAPIA

Mănăstirea stavropighială Agapia, reorganizată sub directa priveghere a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, este într'adevăr o mănăstire fruntașe, în ceea ce privește organizarea ei potrivit înaltei concepții despre viața monahală a I.P.S. Patriarh Justinian. Munca meșteșugărească a călugărițelor încadrate în cooperativa «Arta Monahală» a luat o dezvoltare deosebită din punct de vedere al producției și a creat în același timp condițiuni favorabile dezvoltării culturale și religioase a obștei din această mănăstire, prin participarea lucrătoarelor la cursurile de pregătire în particular pentru învățământul elementar, cât și la școala monahală.

Dăm mai jos câteva date care ilustrează în mod fericit strădaniile maicilor și surorilor lucrătoare și ale neobositei starețe, P. Cuv. Maică Veronica Constantinescu, președinta Cooperativei.

Cooperativa «Arta Monahală» a luat ființă legală în ziua de 9 Februarie 1951, din inițiativa I. P. S. Patriarh, cu un număr de 94 cooperatoare monahii și surori din mănăstirea Agapia. Ea funcționează pe baza unui statut, care prevede în mod special respectarea orelor de rugăciune în ceea ce privește programul de lucru în ateliere, colaborarea organelor cooperatiste cu organele bisericesti în ceea ce privește îndrumarea și controlul și predarea utilajului tehnic al mănăstirii către cooperativă cu titlul «de folosință».

Dela început cooperativa a funcționat cu patru secțiuni de producție:

1. Covoare românești,
2. Tricotaje,
3. Confecții,
4. Țesătorie de ștofe, pânză și preșuri.

În aceste secțiuni au fost încadrate din primul an 162 de lucrătoare.

Mănăstirea a pus la dispoziție cooperativei nu numai utilajul tehnic complet ci și spațioase saloane și camere pentru ateliere, magazii de materiale și birouri, care ocupă jumătate din marea incintă a cetății monahale. Cooperativa și-a desfăcut produsele sale prin Soc. Româno-Export, Magazinul de Stat «Iașul» și Magazinul «Centrocoop» -Iași, Magazinul de artă Casnică U.C.C.O.M.-București, etc. O parte din produsele secțiilor confecții, tricotaje și țesut au fost desfăcute și prin piețele, târgurile și oboarele regiunii.

S'a realizat până la sfârșitul anului 1951 o producție în valoare de 5.100.753 lei vechi, reprezentând 93,3% din planul anual.

Salariile plătite lucrătoarelor s'au ridicat la 2.701.456 lei vechi.

S'au plătit impozite pe circulația produselor în sumă de 824.532 lei, numai dela secțiile confecții, tricotaje și țesut, produsele secției covoare, destinate exportului, fiind scutite.

S'au plătit deasemenea sarcini sociale (11%) în sumă de 288.518 lei.

Cooperativa a realizat un beneficiu net de 203.169 lei.

Activitatea cooperatoarelor și ordinea în administrarea cooperativei au fost bine apreciate de organele administrative comunale, raionale și regionale, care au sprijinit și încurajat dezvoltarea cooperativei.

Numeroase însemnări ale vizitatorilor în registrele celor două expoziții din București și Iași ale U.C.C.-omului, sunt tot atâtea prețioase calificative adresate cooperativei «Arta Monahală» din mănăstirea Agapia pentru lucrările expuse.

La începutul anului 1952, cooperativa s'a dezvoltat în același ritm ca în 1951, după care a urmat apoi o oarecare scădere a producției.

Micșorându-se producția de covoare, cooperativa a trebuit să dea o mai mare dezvoltare celorlalte secțiuni.

În primele trei trimestre din acest an s'a putut realiza planul în proporție de 87% și se prevede că trimestrul IV va marca o creștere și chiar o depășire simțitoare a planului, întrucât desfacerea produselor și încasările se realizează în mod satisfăcător.

Valoarea totală a producției pe toate aceste trei trimestre se ridică la suma de 218.867 70 lei.

Salariile muncitorilor, impozitele, contribuția asupra salariilor pentru asigurările reciproce s'au plătit la zi și în același timp s'au cumpărat și plătit importante cantități de materii prime și auxiliare.

Organele contabile ale Uniunii Cooperative Iași, ale secției financiare raionale și ale Băncii de Stat au verificat și îndrumat periodic gestiunea și scriptele, ajutând prin aceasta dezvoltarea sănătoasă a cooperativei.

Sf. Patriarhie a trimis deasemenea organele sale de control, pentru a sprijini buna organizare a colectivului lucrătoarelor și introducerea vieții de obște.

Personalități de seamă, din țară și de peste hotare — care au vizitat mănăstirea Agapia — au lăsat aprecieri favorabile asupra activității cooperativei monahale, aprecieri care sunt un îndemn prețios pentru osârduia și râvna lucrătoarelor.

Dintre vizitatorii care au cinstit cu alese cuvinte de prețuire munca și talentul cooperatoarelor din mănăstirea Agapia, menționăm pe Leonid Varlamov, reprezentantul cinematografului U.R.S.S., care — însoțit de o delegație a studioului de filme documentare «Alexandru Sahia» — a vizitat cooperativa în luna Septembrie 1952.

Cuvânt de laudă și mângâiere duhovnicească scrie Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu ocazia vizitei din luna Octombrie 1952:

«Muncitoarele cooperativei Agapia, albine vrednice în promovarea artei naționale cu renume până departe de hotarele țării noastre, conduse cu atâta vrednicie și destoinicie de neostenita albină stareța mănăstirii și Directoarea Seminarului, Maica Veronica Constantinescu, vor fi pome-

nite în rugăciunile noastre către către Cel Atotputernic, pentru a le înmulți râvna și puterile de muncă și rugăciune pentru binele patrie noastre și a Sf. Bisericii și pentru mântuirea lor sufletească. Intărind neconținut lupta pentru pace, îndemn pe toți: înainte, cu muncă și rugăciune!!...

Părintele vostru sufletească vă binecuvântează».

În urma acelor cuvinte de încurajare, venite dela atât de înalte personalități, monahiile cooperatoare din mănăstirea Agapia vor munci cu tot mai multă râvnă, fericite că au cinstea de a participa în mod activ la creșterea producției de obiecte de larg consum și a lucrărilor de artă populară, sprijinind astfel și ele munca pe care o desfășoară întregul nostru popor muncitor, pentru făurirea unei vieți mai bune, pentru înflorirea scumpei noastre Republici Populare și pentru apărarea păcii.

C. GRECEANU

PESTE HOTARE

DIN VIAȚA BISERICII ORTODOXE BULGARE

BISERICA ORTODOXĂ BULGARĂ ȘI SF. MUNTE

Știrile despre situația grea în care se află astăzi mănăstirile din Sfântul Munte au trezit un viu interes în Bisericile Ortodoxe, a căror istorie și dezvoltare culturală-bisericească este strâns legată de acest centru comun al monahismului ortodox.

Revistele Bisericii Ortodoxe Bulgare și organul Asociației Preoților Bulgari au publicat până acum numeroase articole, în care se subliniază însemnătatea Sfântului Munte pentru toate Bisericile Ortodoxe, arătându-se în special contribuția pe care a adus-o mănăstirea bulgărească Zograf și mănăstirile Hilandar și Vatoped, la întărirea Ortodoxiei în Bulgaria și la redeșteptarea poporului bulgar în veacurile robiei turcești.

Mănăstirea Zograf, întemeiată de frații bulgari Moise, Aron și Samuel, la anul 919, — adică numai la 54 de ani dela creștinarea Bulgarilor —, devine centrul cultural-religios al întregului popor, alături de mănăstirea Sfântului Ioan de Rila, unde, în decurs de un mileniu, închinătorii bulgari au tot venit să soarbă în tihnă învățăturile dumnezeiești și să capete forte noi pentru a putea lupta cu o și mai mare îndârjire împotriva cotropitorilor turci și greci.

Chilile mănăstirii Zograf au dat poporului bulgar pe marii Patriarhi: Eftimie și Teodosie al Târnovei, pe cunoscutul istoric, monahul Paisie, a cărui «Istoria Slavianobolgarskaia» a fost semnalul luptei de redeșteptare națională a poporului bulgar; pe titanii redeșteptării Bulgariei: Sofronie Vracianschi, Neofit Bozveli, Ilarion Macariopolschi, exarhul Antim I, Mitropolitul Natanail, — figuri istorice cărora și astăzi poporul bulgar le poartă o recunoștință nețărmurită. Lupta eroică a lor și a altor mii de călugări cunoscuți și necunoscuți a întreținut vie flacăra patriotismului, iar moartea mucenicească a multora din ei (ca Sf. Ioan Bulgarul, Sf. Onufrie, Sf. Gheorghe cel Nou), a întărit neîncetat conștiința că poporul bulgar va trebui să scape într-o zi de robia seculară turcă și greacă și să-și recapete independența sa națională.

La mănăstirea Zograf s'au păstrat o seamă de manuscrise, între care primul loc îl ocupă: «Tetraevanghelul glagolitic», publicat de B. Jagici, în transcriere cirilică; «Mineiul lui Dragan», care cuprinde multe slujbe și date asupra Sfinților bulgari; «Istoria monahului Paisie» din anul 1762; «Gramata lui Ivan Sișman», etc.

Alte manuscrise bulgare d'n sec. XIII și XIV au fost descoperite la celelalte mănăstiri din Sfântul Munte și în special la mănăstirile Hilandar și Vatoped, ca: «Tetraevanghelul bulgar în pergament a lui Gheorghe Terter II» (1322-1323); «Evanghelia ilustrată a lui Ioan Alexandru», care se află la muzeul britanic; «Tetraevanghelul glagolitic», descoperit la schitul bulgar Sfânta Maria, tot din Sfântul Munte; «Gramata lui Ioan Așan II», din 1230, care se păstrează la mănăstirea Vatoped, precum și multe alte manuscrise bulgare, scrise cu glagolitică sau cirilică.

Legătura permanentă între Sf. Munte și raialele bulgare se făcea prin metoacele răspândite pe tot pământul bulgăresc. Circulația de cărți, de icoane, de idei patriotice revoluționare și progresiste, era una din misiunile principale ale acestor metoace.

În secolul XIX, călugării bulgari de la Sfântul Munte trimit pe socoteala lor tineri bulgari spre a-și face studiile teologice în Rusia.

Toate articolele publicate în presa Bisericii Ortodoxe Bulgare scot în evidență rolul pe care Sfântul Munte l-a jucat în decursul veacurilor în dezvoltarea monahismului în toate țările ortodoxe, și arată cât de necesar este ca Sfântul Munte să rămână și în viitor un centru al monahismului interortodox, unde reprezentanții tuturor Bisericilor Ortodoxe să poată trăi liberi, după cum liber se impune a fi și accesul la Sfântul Munte pentru toți ortodocsii de sex bărbătesc, fără deosebire de naționalitatea lor, care doresc să viziteze Sfântul Munte ca închinători sau de a rămâne acolo pentru a duce viață călugărească și pentru cărturarii care doresc să cerceteze și să studieze monumentele culturale ce se află din belșug în mănăstirile de la Sfântul Munte.

CURSURI DE IMPROSPĂTARE A CUNOȘTINȚELOR TEOLOGICE

În grija sa de a avea preoți cât mai bine pregătiți, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare organizează de câțiva ani cursuri speciale de îmbogățire a cunoștințelor teologice, de schimb de experiență liturgică în scopul uniformizării Cultului și de îmbogățire a preoților cu cunoștințe de contabilitate parohială. Aceste cursuri au loc în fiecare vară la mănăstirea Cerepiș, în două schimburi de câte 100 preoți.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare organizează de asemenea și cursuri speciale pentru cântăreți bisericești, tot la mănăstirea Cerepiș, unde se află și Seminarul Teologic. Cursurile durează câte 6 luni și sunt primiți candidații care au absolvit 7 clase elementare, în vârstă de cel puțin 18 ani și cel mult 35 ani, cu condiția să aibă o purtare ireproșabilă, o voce plăcută, simț muzical dezvoltat și o bună medie de promovare a școlii elementare.

Candidații își înaintează actele prin Eparhia respectivă. Printre aceste acte, candidatul trebuie să prezinte un certificat de bună purtare din partea preotului în parohia căruia locuiește, și recomandarea Eparhiei care se obligă a-i plăti întreținerea. Candidații sunt supuși la un examen al vocii și simțului muzical.

Toți cursiștii trăesc în internat și au toată întreținerea gratuită. La cursuri se predau, între altele, următoarele materii: cântare practică bisericească, liturgică, administrație bisericească, contabilitate parohială. Absolvenții acestor cursuri primesc diploma de cântăreți bisericești și de funcționari calificați pentru cancelariile Comitetelor Parohiale.

La rândul lor și Eparhiile organizează pentru preoți cursuri de îmbunătățire a cunoștințelor teologice. Astfel, Mitropolia Târnovei a organizat cursuri cu preoții din Eparhie, la mănăstirea Sfântul Nicolae din Căpinovo. Lectorii și temele au fost fixate cu două luni înainte și aduse la cunoștința cursiștilor. Au fost programați 65 de preoți, în două schimburi de câte 9 zile pentru fiecare serie. Demn de subliniat este faptul că la aceste cursuri, pentru prima oară lectorii au fost desemnați din rândul cursiștilor — preoți, protoșopi și funcționari din Cancelaria Mitropolitană. S'au tratat probleme liturgice, dogmatice, disciplinare, etc. Lecțiile s'au ținut dimineața, iar după amiază a fost folosită pentru seminarii. S'au ținut 50 de lecții. Preoții au luat parte zilnic la serviciile religioase de dimineață și de seară, și s'au rostit predici de către cursiști, Sfânta Liturghie fiind cântată în comun de toți preoții. Aceste cursuri au fost prezidate în toate zilele de I.P.S. Mitropolit al Târnovei, care a luat parte și la toate slujbele religioase.

La sfârșitul cursurilor, preoții au vizitat mănăstirile din Eparhie, poposind în câteva orașe, unde au cântat la biserici, creind adevărate clipe de trăire duhovnicească pentru credincioșii din localitate.

Din informațiile publicate de «Revista Patriarhiei din Moscova», este știut că asemenea cursuri de îmbunătățire a cunoștințelor teologice sunt organizate pe Eparhii și pentru preoții din Biserica Ortodoxă Rusă.

Cunoscând grija pe care o depun cele mai multe dintre Bisericile Ortodoxe de a reîmbunătăți cunoștințele teologice și a da preoților materialul documentar nou apărut, precum și strădaniile de uniformizare a Cultului și de aplicare a cântării în comun, ne putem da seama cât de binevenită a fost organizarea în Biserica noastră a cursurilor de îndrumare misionară cu preoții din întreaga țară, al căror inițiator este I.P.S. Patriarh Justinian. Prin cursurile de îndrumare misionară și prin conferințele preoțești lunare, în timp de mai bine de 4 ani, s'a ridicat prestigiul și nivelul teologic, cultural, social și administrativ al preoților noștri la înalțimi, pentru care, pe drept cuvânt, pot fi admirați de frații lor din multe țări ortodoxe și eterodoxe.

BRIGĂZI DE MUNCĂ VOLUNTARĂ PREOȚEȘTI

Brigăzi voluntare de muncă, formate numai din preoți, au fost adesea văzute în ultimii ani pe șantierele naționale din Republica Populară Bulgaria, alături de voluntarii muncitori, studenți și funcționari. Bri-

găzi de preoți s'au îndreptat anul trecut spre șantierele bisericesti, spre locurile unde se lucrează la înălțarea, repararea sau înfrumusețarea locașurilor de închinăciune.

Astfel, un grup de preoți din Eparhia Târnovei, cu binecuvântarea Chiriarhului lor, au format o brigadă voluntară și, sub conducerea unui frate preot, s'au prezentat echipați cu diferite unelte de zidărie, grădinărie, cu târnăcoape, ciocane, etc., la mănăstirile istorice din Căpinovo și Placovo, Eparhia Târnovei. Lucrând câteva zile în șir, brigada a adus îmbunătățiri de seamă la acoperișul, camerele și în curtea mănăstirii, precum și la grădina cu pomi, dând dovadă de multă pricepere și disciplină în muncă. Preoții ascultau dispozițiile conducătorului lor, dar în același timp și toaca mănăstirii, aplicând astfel în viață porunca creștină: rugăciune și muncă.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare a hotărât mai de mult, ca străvechea biserică din satul Boiana, așezată la poalele muntelui Vitoșa, lângă Sofia, să fie închisă, spre a se feri de degradări acest scump monument istoric al poporului bulgar. Pentru a nu rămâne fără locaș de închinăciune, credincioșii satului au strâns fondurile necesare construirii unei biserici noi. Văzând strădanile credincioșilor și mai ales ale preotului satului, un grup de preoți din împrejurimi au format o brigadă de muncă voluntară: au curățat terenul, l-au nivelat și au săpat temelia bisericii. Au venit din nou când se ridicau zidurile și, alături de credincioși, au lucrat disciplinat și cu multă însuflețire.

Inflăcărați de entuziasmul lor, nici lucrătorii nu s'au lăsat mai prejos și în felul acesta biserica a putut fi terminată și sfințită în mai puțin de 6 luni.

Preoții bulgari, care au împărtășit întotdeauna durerile și bucuriile poporului, sunt și astăzi alături de el, în munca pentru făurirea unui trai mai bun, sprijinind prin viu grai și prin fapte, toate bunele inițiative obștești. Ei sunt prezenți și depun o frumoasă activitate la Căminele Culturale, în societățile Crucii Roșii, în Asociațiile pentru strângerea legăturilor bulgaro-sovietice și în organizațiile locale ale Frontului Patriei.

După cum se arată în organul oficial al Sfântului Sinod Bulgar, cu Nr. 27-29/952, sute și sute de preoți sunt harnici muncitori de frunte în campaniile pentru semănăturile de toamnă, de primăvară, la treerat, la predarea cotelor, etc., și din ce în ce mai mult preotul ortodox bulgar își câștigă dragostea credincioșilor, ajungând a fi socotit un colaborator cinstit și activ al puterii populare. Reproducem mai jos o scrisoare a responsabilului cu secerișul din satul Cervenacovo, Raionul Nova Zagora, publicată în revista sus menționată, în care se ilustrează activitatea preotului din acea comună:

«O zi hrănește un an». Cu această lozincă salariații organelor puterii locale din satul Cervencovo, împreună cu tânărul nostru preot Vasilevski, convinși fiind că trebuie să ajute și ei la muncile obștești, au format o brigadă voluntară alcătuită din bărbați, pe care au botezat-o «brigada preotului», pentru că preotul a fost ales responsabilul ei. S'a evidențiat

În special preotul Vasilevschi, care era purtător de apă și în toate clipele libere ajută la legatul și căratul snopilor. Entuziasmați de munca preotului, brigadierii voluntari au secerat 12 decare cu 820 snopi. Deși obosiți, brigadierii s'au înapoiat seara dela muncă, fiind conduși tot de preot, cu cântece și cu angajamentul că vor mai lucra și într'altă zi. Preotul s'a îndreptat spre biserică, săvârșind slujba Vecerniei, iar credincioșii mulțumiți de păstorul lor sufletesc, merg cu noi forțe tot înainte. Poporul și Patria prețuesc astfel pe preoți, care cu bătrânii ei sunt bătrâni, cu tinerii-tineri, cu săracii-săraci, dar care își îndeplinesc pretutinderi cu conștiinciozitate și la timp misiunea lor pastorală».

INDRUMARI PASTORALE

PENTRU ÎNDEPLINIREA ÎNDATORIRILOR CETĂȚENEȘTI

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian au arătat în repetate rânduri că — pentru a răspunde misiunii lor de păstori duhovnicești — preoții ortodocși trebuie să fie slujitori credincioși ai altarelor și cetățeni devotați patriei și poporului în mijlocul căruia trăiesc. O asemenea înțeleaptă îndrumare a clerului izvoară din însăși învățătura Sfintelor Evanghelii și marea majoritate a preoțimii ortodoxe este pe deplin convinsă că numai prin îndeplinirea acestor sfinte îndatoriri capătă împlinire porunca evanghelică a iubirii lui Dumnezeu și a aproapelui. Deaceia, preoții Bisericii noastre s'au alăturat, cu devotament și cu râvnă, în marea luptă pentru apărarea păcii; ei cultivă în sufletele lor dragostea de patrie și sprijină cu toate puterile lor, munca constructivă, pe care o desfășoară poporul nostru, pentru făurirea unei vieți mai bune și a unui viitor fericit. Nu există tărâm de activitate cetățenească, menită să asigure un spor de belșug tuturor, în care preotul să nu poată aduce sprijinul său, prin lămurirea credincioșilor asupra îndatoririlor și prin exemplu personal.

În numărul trecut al revistei noastre am publicat cuvântul de îndemn al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, pentru îndeplinirea la timp a muncilor agricole de primăvară. Într'un alt articol, tipărit tot în cadrul acestei rubrici de îndrumări pastorale, am arătat deasemenea cât de mare este datoria preoților de a povățui pe credincioși să depună toate eforturile pentru ca muncile agricole de primăvară să fie îndeplinite la vreme și în bune condițiuni. Clericii Bisericii Ortodoxe Române au dat ascultare îndemnelor părintesc venite dela Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh și au dovedit patriotismul lor prin zelul cu care au dat ei înșiși pildă, sau au sfătuit neîncetat pe credincioșii lor să meargă pe aceiași cale cu întregul nostru popor muncitor și să contribuie cu munca lor plină de avânt la în-sămânțarea mănoaselor ogoare ale țării noastre.

Dar nu numai în problema îndeplinirii la timp a muncilor agricole de primăvară sau de toamnă pot preoții să-și manifeste hotărârea lor de

a sprijini munca pentru propășirea și înflorirea Patriei noastre. Nenumărate sunt prilejurile pe care le are un preot, ca să-și aducă aportul său la uriașa strădanie de zidire a lumii noi, de făurire a viitorului luminos spre care se îndreaptă întregul nostru popor muncitor și de apărare a păcii pe pământ.

Astfel de binevenite prilejuri le oferă preotului în fiecare zi măsurile cele chibzuite și de folos, ce se iau de cărmuirea Statului și de conducătorii vieții obștești din satele și orașele țării noastre. Aceste măsuri tind să grăbească ziua în care bunăstarea și fericirea vor avea locaș în fiecare casă, iar bucuria vieții și a muncii va înflori pe fețele și în inimile tuturor. Ajutându-și credincioșii să înțelegă importanța împlinirii grabnice a tuturor acestor înțelepte măsuri, învățându-i să știe să se împotrivească șoaptelor veninoase semănate de dușmanii libertății poporului nostru, — preotul ortodox își face în același timp datoria și față de Hristos și de Biserica lui, dar și față de Patria noastră scumpă.

Iată doar câteva exemple asupra felului în care preotul poate să arate credincioșilor săi cum învățătura evanghelică este cu adevărat îndreptar de viață, pentru cel ce nu-i răstălmăcește înțelesul.

Intr-o pastorală din vara anului trecut, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a amintit tuturor închinătorilor și slujitorilor Bisericii Ortodoxe Române, că Sfântul Apostol Pavel a lăsat creștinilor această poruncă: «Purtați-vă sarcinile unii altora și veți împlini astfel Legea lui Hristos» (Galateni VI, 2) și că aceasta însemnează că «fiecare este dator să ajute pe semenii săi întru împlinirea îndatoririlor lor, să-i ajute să-și desfășoare și ei munca lor, căci viața noastră a fiecăruia este strâns legată de viața celorlalți».

Acest lucru se cuvine a fi amintit mereu de preoți, credincioșilor lor. Preoții sunt însă datori, în calitate de păstori duhovnicești, să arate credincioșilor sfintelor altare ale Bisericii noastre și calea pe care ei pot să îplinească această poruncă sfântă. Și ei pot cu ușurință să facă acest lucru, fiindcă însuși Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a arătat că în dreptele rânduri statornice de conducătorii statului nostru credincioșii ortodocși găsesc puțința de a trăi după poruncile Bisericii și de a-și împlini îndatoririle lor de creștini.

Deaceia, preoții trebuie să răspândească neînceat printre credincioși povățuirile părintești ale Întâistătătorului Bisericii noastre.

Să le arate, de pildă, că — vorbind despre rânduiala așezată de cărmuire, ca fiecare muncitor de pe ogoare să dea Statului o parte din roadele muncii lui, — Înalt Prea Sfințitul Patriarh a spus: «Predarea acestor cote de produse agricole este un minunat prilej ca fiecare credincios să poată îndeplini porunca Scripturii», întrucât aceste cote folosesc «la întreținerea bolnavilor din spitale, la hrana copiilor noștri aflați în școli, la ajutorarea celor în neputință de a le dobândi și la întreținerea ostașilor care apără pământul sfânt al Patriei noastre, libertatea și independența Statului nostru».

Să le arate că în viața cea nouă a țării noastre există astăzi o legătură strânsă, cum n'a fost niciodată în trecut, între muncitorii din fabrici și cei de pe ogoare, și că «așa cum plugarii se folosesc de uneltele, de

pânzeturile și de atâtea alte roade ale strădaniilor celor ce muncesc în fabrici, tot așa se cuvine ca și aceștia să se folosească de roadele muncii lucrătorilor de pe ogoare, potrivit cuvântului Sfintei Scripturi, care zice: «Prisosința voastră să împlinească lipsa altora, ca și prisosința altora să împlinească lipsa voastră, ca să fie întocmire precum este scris: Celui cu mult nu i-a prisosit și celui cu puțin nu i-a lipsit» (II Corinteni VII 14-15).

Să semene în mintea fiecărui credincios convingerea că «predarea cotelor de produse agricole este menită și altor rosturi, care vădesc înțelepciunea și buna chibzuință a cărmuirii Statului nostru». Să amintească tuturor credincioșilor că «pentru cel ce muncește la coarnele plugului, sunt ani mai îmbelșugați și sunt ani mai puțin îmbelșugați, sau chiar ani de secetă», și că «belșugul roadelor pământului nu-i același în toți ani». «De aceea — a arătat Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh în pastorală sa — o înțeleaptă conducere se gândește la asemenea împrejurări și — după cuvântul Cărții Sfinte, care zice: «Adu-ți aminte de foamete în vremea săturării și de sărăcie și lipsă în zilele avuției» (Iisus Sirah, XVIII, 25), — se îngrijește din vreme pentru toată întâmplarea cea rea. Conducerea de acum a Statului nostru asigură, din cotele de produse agricole primite, rezerve pentru anii de lipsă, făcând dreptă întocmire, ca nimeni să nu fie în suferință, dar nici să risipească. Buna rânduială trebuie să stăpânească în toate, căci aceasta este voia Dumnezeului nostru».

Preoții ortodocși pot și trebuie să fie pildă vie și pentru slujitorii altor culte, prin râvna cu care vor împlini ei înșiși și prin zelul neîncetat cu care vor povățui și îndemna pe credincioșii lor să-și împlinească aceste îndatoriri cetățenești. Ei au destule teme-uri în învățătura Bisericii noastre, în Sfintele Scripturi, în scrierile Sfinților Părinți, în cuvintele de îndrumare ale Sfântului Sinod și ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, — pentru a încredința pe fiecare credincios că dragostea de patrie, dragostea de popor, dragostea pentru semeni și munca fără de preget pentru binele și tericirea obștească sunt porunci sfinte ale Bisericii lui Hristos. Prin predarea la timp a acestor cote de produse agricole — care au fost rânduite fiecăruia pe măsura putinței și a stărilor lui — clerul și credincioșii altarelor dreptei credințe dovedesc, prin faptă bună și bine-plăcută lui Dumnezeu, că sunt întrutotul împlinitori ai poruncii evanghelice a dragostei și ai îndemnului Sfântului Apostol Pavel, care ne-a arătat limpede că «**purtând sarcinile unii altora vom împlini Legea lui Hristos**».

Totodată, preoții trebuie să amintească tuturor credincioșilor plugari că — prin dreptele orânduiri statornicite de cărmuirea Statului nostru — s'a hotărât ca fiecare gospodar dela sate să aibă dreptul nestânjenit de nimenea de a-și vinde prisosul rodelor dobândite prin munca lui, după ce și-a împlinit îndatorirea cetățenească de a preda cotele către Stat. Dar această libertate de a-și vinde prisosul roadelor pământului nu trebuie să fie pentru credinciosul creștin ortodox un prilej de cădere în ispită și în păcat; adică pofta de câștig mai mare decât cel cuvenit, decât cel drept, nu trebuie să se lipească de sufletul sau de cugetul celui credincios, fiindcă ea reprezintă — după învățătura Bisericii — o cale sigură către păcat și către pierzanie.

Gospodarul credincios poate să-și ferească sufletul de căderea în ispita iubirii de arginți, dacă va vinde prisosul roadelor dobândite prin munca sa, cooperativelor ce se află în fiecare comună, pe întreg cuprinsul țării noastre. La aceste cooperative, prețul este stabilit cu socoteală și după dreptate ca să dea celui harnic câștigul convenit pentru roadele pe care le vinde, fără să jefuiască însă nici pe cel ce are trebuință de ele.

În felul acesta, plugarul credincios se va arăta împlinitor al poruncii dumnezeiești, căci scris este în Cartea Sfântă: «Pre cel ce vinde grâul scump îl blestemă poporul, iar binecuvântarea este peste capul celui darnic». (Pildele lui Solomon XI, 26).

Preoții — ca unii ce trebuie să poarte de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, dar și înaintea oamenilor (Romani XII, 17) — sunt datori ca fără preget să povățuiască pe credincioșii lor, nu numai întru cele duhovnicești, ci și întru păzirea poruncilor Bisericii în viața cea obștească și în raporturile lor cu semenii. Făcând cu dragoste și cu râvnă acest lucru, ei vor fi adevărați slujitori ai lui Hristos, Domnul vieții și al păcii.

Să nu uite vrednicii noștri preoți că împlinirea îndemnului Apostolului, de a purta sarcinile unii altora se mai poate dovedi și în alte prilejuri. În toate satele și orașele noastre, sunt o mulțime de treburi care se cer îndeplinite, ele fiind necesare tuturor: poduri, șosele, locașuri pentru școli, cămine culturale, băi, dispensare și multe altele. Aceste lucrări de folos obștesc nu pot fi îndeplinite de un singur om, oricâtă dragoste și râvnă ar avea el pentru aceasta. Ele cer strădania unită a tuturor celor ce au trebuință de asemenea lucruri. Pe de altă parte, Statul nu poate, dintr'odată și grabnic, să îndeplinească toate cele de trebuință, care lipsesc astăzi, în întreaga țară. De aceea prin osârdia tuturor, prin munca și bunăvoința obștei, se pot îndeplini mai degrabă o mulțime de lucrări folositoare și necesare, cum sunt cele pe care le-am amintit mai sus.

Cei rânduiți — prin voia semenilor lor — să cărmuiască și să gospodărească viața satelor și orașelor noastre au socotit pe drept cuvânt că prin contribuția tuturor locuitorilor unui sat sau oraș — contribuție așezată după puterile și avutul fiecăruia — se pot îndeplini grabnic aceste lucrări de interes obștesc. Acestea sunt autoimpunerile, care nu reprezintă o îndatorire față de Stat, ci o participare la împlinirea nevoilor obștei în care trăim, a nevoilor comunei sau orașului nostru; ele sunt destinate să asigure realizarea acelor lucrări, a căror trebuință este simțită de toți și ale căror foloase se răsfrâng de îndată asupra tuturor locuitorilor satului sau orașului respectiv.

Îndeplinirea la timp și cu dragoste a îndatoririlor ce revin fiecărui credincios din aceste autoimpuneri este și ea o îndatorire statornicită de sfânta noastră Biserică și un alt prilej de împlinire a poruncilor evanghelice. De aceea preoții trebuie să sfătuiască neîncetat pe păstorii lor, să nu șovăiască o clipă, atunci când s'a statornicit sorocul de a-și aduce partea lor de contribuție la binele obștesc.

De folos este, iarăși, să atragem atenția tuturor slujitorilor altarelor că îndatorirea lor de a povățui pe credincioși cum să-și facă datoria față de obștea în care trăesc, față de semenii lor și față de Patrie, nu este

legată numai de anumite zile din an, sau de anumite evenimente. După cum preotul neîncetat povăţuieşte pe păstoriţii săi să-şi împlinească îndatoririle faţă de Dumnezeu şi faţă de Biserică, — tot aşa, el trebuie să îndemne, cu timp şi fără timp, zi de zi, pe credincioşi, să-şi împlinească şi îndatoririle faţă de Patrie, faţă de popor. Porunca dragostei de Dumnezeu este nedespărţită — în Cartea Sfântă şi în întreaga învăţătură a Bisericii noastre — de porunca dragostei faţă de aproapele. Nedespărţite trebuie să fie, deci, şi în activitatea pastorală a preotului, povăţuirile şi îndemnurile pentru împlinirea de către credincioşi a îndatoririlor şi faţă de Dumnezeu, dar şi faţă de oameni.

Pentru a desfăşura cu folos această strădanie de călăuzitori ai turmei credincioase pe calea cea bună, preoţii au destule îndrumări în pastoralele Înalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian şi în deosebi în cea publicată în revista noastră, Numărul 9-10, din Septembrie-Octombrie 1952. Acolo vor găsi toate îndemnurile părinteşti de care au trebuinţă şi se vor încredinţa ei înşişi că, îndeplinindu-şi această îndatorire de păstori duhovniceşti, trebuie să ţină seama de porunca Apostolului, care zice: «Şi orice faceţi, din suflet să faceţi, ca şi când aţi face pentru Domnul» (Coloseni III, 23).

REDACTIA

METODE PREOTEȘTI DE INTENSIFICARE A LUPTEI PENTRU APĂRAREA PĂCII

Episodul care urmează nu-i o poveste, ci întâmplare reală, petrecută spre sfârșitul veacului trecut, la o reședință vlădicească din Ardeal.

Un grup de credincioși țărani, delegați ai unei parohii din părțile Munților Apuseni, s'au prezentat în audiență Chiriarhului lor canonic, spre a solicita un ajutor pe seama bisericii în construcție din satul lor. Ajutorul le-a fost acordat cu mărinimie.

Ca de obicei, Ierarhul respectiv a început să-i «ispitească» pe oaspeții săi cu fel de fel de întrebări privitoare la viața religioasă-morală a popoarelor parohiei, la persoana și activitatea preotului-paroh, ș. a. La un moment dat, după ce a auzit din gura delegaților că preotul lor slujește și cântă frumos, Ierarhul a întrebat:

--- Dar de predicat, predică?

--- Predică regulat, la fiecare sfântă slujbă — au răspuns oamenii într'un glas.

--- ...numai că în fiecare Duminică și sărbătoare tot predica «aia» o ține -- răscare unul din ei la vorbă.

Intrigat de această informație, Ierarhul a purces la o adevărată anchetă:

--- Și ce anume vă spune în predica aceea?

Oamenii au început să dea din umeri. Parcă le pierise graiul.

Cumpănindu-se de pe un picior pe celălalt, unul dintre ei, mai curajos, răspunse:

--- D'apoi să iertați, nu știm de bunăseamă!

Ierarhul, bucuros că poate da o lecție și în același timp are prilejul să salveze prestigiul preotului respectiv, încheie discuția cu această recomandare:

— Acum, oameni buni, mergeți în pace, și cât ce ajungeți acasă, să-i spuneți preotului vostru că așa poruncește Vlădicul lui, ca în fiecare Duminică și sărbătoare tot predica «aia» să v'o țină în biserică, până când veți învăța-o!

Printr'o scrisoare care a pornit pe urmele delegaților, preotul era îndrumat să-și revizuiască repertoriul predicatorial.

Întâmplarea aceasta este cât se poate de instructivă, mai ales astăzi, când marile prefaceri ale vremii pe care o trăim, impun preotului o revizuire a programului său pastoral.

Trăim sub semnul luptei active pentru Pace. Memoria scurtă a ațâțătorilor la război americano-englezi și a slugilor lor, a uitat ce a însemnat al doilea război mondial: două mii șaptezeci și trei de zile de prăpăd și foc peste o bună parte a planetei noastre, milioane de victime nevinovate, scrum și ruine în locul unor așezări omenești de veacuri, vaier și plânset, mizerie și regres chiar și în acele părți ale lumii, unde pasul greoi al teribilului Marte modern nu a răsunat decât dela distanță.

Este aceasta o problemă în care preotul lui Hristos are ceva de spus. **E problema lui de actualitate**, de acută actualitate, tocmai pentru că pacea — acest element constitutiv, de bază, al oricărei sforțări în spre mai bine, — este realmente primejduită de cei ce vor să se îngrășe încă odată, mai substanțial decât au făcut-o până acum, din exploatarea sângeroasă. **Apărarea Păcii este problema de căpetenie a programului pastoral, după care se călăuzește preotul conștient al vremii noastre.** Primejduirea păcii este o problemă care îl interesează direct pe preot, nu numai ca cetățean, ci mai vârtos ca slujtor al lui Dumnezeu. În fața oricărei încercări de a atenta la menținerea păcii în lume, riposta preotului trebuie să fie promptă și categorică, chiar în ipoteza că îndrumările trebuincioase în acest scop, pe care i le dă autoritatea bisericească, ar lipsi sau ar întârzia să-i parvină, — ceea ce astăzi nu e cazul nicăeri, pe cuprinsul Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române. Apărarea Păcii ține de esența misiunii preoțești și în ceasuri de cumpănă pentru omenire — ca acelea pe care le străbatem —, îi acordă în preocupările sale locul central, stăruind mereu în această direcție, cu cuvântul și cu fapta, ca preotul din întâmplarea povestită mai înainte, până când fiecare dreptcredincios păstorit de dânsul se va pătrunde de convingerea că «pacea poate fi salvată, pacea trebuie să fie salvată!».

În cursul diverselor manifestări pentru pace, care s'au produs până acum, am auzit cu bucurie de numeroși oameni ai Bisericii spunând că lupta pentru Pace este familiară clerului și că preoțimea se simte bine alături de apărătorii Păcii. Mărturisirea aceasta are de partea ei tot adevărul. Există suficientă conștiință a datoriilor lor, la membrii clerului, față de cea mai arzătoare problemă a pastorației actuale. Există totală bunăvoință la cei mai mulți preoți de a se angrena în vâltoarea acestor lupte salvatoare pentru apărarea Păcii. Conferințele de orientare preoțești, instituite de Sfântul Sinod în sesiunea din Iunie 1952, au adus și ceea ce mai lipsea pentru ca participarea preoțimii la acțiunea de apărare a Păcii să capete un caracter de acțiune organizată și pe linie profesională. Rezultatele înzestrării ei cu materialele elaborate de supremul for de conducere al Bisericii noastre, n'au întârziat să se vadă. Preoții știu acum, mai bine decât înainte de a fi avut aceste materiale, cari sunt căile cele mai eficace și mai indicate ale participării lor practice la acțiunea de apărare a Păcii. Referatele și discuțiile purtate la conferințele de orientare din Decembrie 1952, în jurul temei: «Datoria individului față de colectivitate, în concepția creștină», reprezintă din acest punct de vedere un simțitor pas înainte.

Orientările date de Sfântul Sinod, puse la îndemâna clerului prin publicațiile bisericești, trebuie însă să fie studiate și aprofundate nu numai

în cadrele restrânse ale conferințelor preoțești raionale, ci și individual. Studiul lor individual îi descoperă preotului posibilitățile de aplicare a lor la situația din parohia sa. Fără luarea în considerare a acestei situații, lupta sa activă pentru Pace va pluti în abstracțiuni, va fi desprinsă de realitățile locale; ceea ce însemnează că eficacitatea ei lasă de dorit, sau că e nulă.

Ce rezultă din hotărârile Sfântului Sinod (publicate pe larg în revista «Biserica Ortodoxă Română», anul LXX, Nr. 6-8, Iunie-August 1952)?

Rezultă că locul luptei pentru apărarea Păcii în programul pastoral al preotului — pentru etapa actuală a acestei acțiuni salvatoare — este stabilit clar și complet, cu competență și prestigiu indiscutabil, în chip de îndreptar pe care te poți bizui cu toată încrederea. Acest îndreptar ține seamă de experiențele făcute până acum pe tărâmul luptei de apărare a Păcii, atât pe linie cetățenească, cât și bisericească.

Au trecut aproape cinci ani dela istorica Consfătuire Panortodoxă dela Moscova (1948), care reprezintă o cotitură în viața bisericească a Ortodoxiei răsăritene. Această Consfătuire a proclamat în mod solemn obligativitatea creștinească a apărării Păcii și a osândirii celor ce vor să arunce omenirea în noi vărsări de sânge, în noi distrugerii de vieți omenești și de bunuri ale culturii.

Glasul Intâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe răsăritene, întruniți acolo sub președinția Inalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei a răscolit obștile creștinești de pretutindeni. Era datoria preoțimii să se facă ecoul hotărârilor Consfătuirii dela Moscova, popularizându-le fără preget și fără scăzământ, — ceea ce s'a și întâmplat, așa cum s'a priceput fiecare păstor de suflete s'o facă.

Au fost, desigur, destule lipsuri în purtarea luptei pentru Pace de către membrii clerului. Prin hotărârile din Iunie 1952. ale Sfântului Sinod, aceste lipsuri pot fi socotite ca intrate în stadiul lichidării.

Asupra uneia din aceste lipsuri socotim că e necesar și util să zăbovim cu dinadinsul, de astă dată, tocmai pentru că suntem însuflețiți de râvna de a da luptei noastre pentru Pace toată forța unei acțiuni irezistibile. E o linsă de ordin concepțional, cu repercusiuni metodologice și tactice hotărâtoare.

Până de curând, preoțimea limita participarea ei la lupta pentru Pace, la propovăduirea învățaturii creștine despre pace. Acest lucru e corect, dar nu-i un lucru complet. Metoda expozitivă, în tratarea acestei probleme, este indicată oricând în practica pastorală — și mai ales atunci când pacea nu este primejduită ca astăzi. A te mulțumi azi cu această metodă, însemnează a confunda lupta activă pentru Pace cu pacifismul pasiv, însemnează a uita că pacea depășește climatul sufletesc normal al celui ce crede în Hristos, transformându-se într-o problemă de etică socială, care interesează relațiile fundamentale dintre om și om și dintre popoare. Hristos a venit în lume, s'a întrupat, a murit și a înviat ca să facă pace între oameni și Dumnezeu, în om — dar și între oameni. Accentul propovăduirii noastre, în sens actualizator, trebuie să cadă astăzi mai ales pe necesitatea consolidării păcii între oameni, între popoare. Nu nesocotim celelalte aspecte ale operii soteriologice de împăcare, pe care a săvârșit-o Fiul lui

Dumnezeu, dar punem accentul pe cea care privește stabilirea unei armonii universale între semințiile pământului, cu excluderea războaielor ca mijloace de lichidare a eventualelor diferende ce se pot ivi între ele. În forma aceasta, reliefăm actualitatea permanentă a învățaturii creștine despre pace, care este o parte a Soteriologiei.

Metoda expozitivă o sprijină apoi pe cea **combativă**. Ce este aceasta din urmă, fiecare preot trebuie să știe: acțiunea de urgisire a răului, într-un cuvânt și faptă. Războiul este un rău. Împotriva celor ce atâță la război, iei atitudinea care ți se impune ca preot și ca creștin — față de făcătorii de rele: îi combați fără preget, fără reticențe, cu toată convingerea și cu toată energia sufletească de care ești capabil. Te așezi deacurmezișul planurilor lor criminale fățiș, fără ezitare. În clipa în care ai înțeles acest lucru și tragi din el consecințele practice cuvenite, din pacifist pasiv te-ai transformat în luptător activ pentru Pace.

Lupta pentru Pace o duci cu mijloacele indicate de misiunea ta, cu mijloace preoțești, dar n'o duci singur, ci laolaltă cu toți oamenii de bine, înregimentați în uriașul front al apărătorilor Păcii, indiferent de orientarea lor politică, de apartenența lor națională, de confesiunea lor, de starea lor socială sau de nivelul lor cultural. Există țeluri care depășesc măruntele decosebiri dintre oameni, unificându-i, solidarizându-i întru atingerea lor. Pacea este țelul comun al oamenilor zilelor noastre. Congresele pentru Pace — mondiale, naționale, regionale, ș.a. —, au arătat în chip impresionant cât de desăvârșită poate fi înfrățirea oamenilor de cele mai variate condiții, concepții și credințe, când slujesc aceluiași ideal mareț.

Solidarizarea în lupta pentru Pace peste granițele terestre și concepționale, este o școală fără egal pentru omenirea vremii noastre. Preotul are multe de învățat din această școală, pentru că este în firea misiunii sale să lupte împotriva discriminărilor de nu importă ce specie, care toate ultragiază demnitatea creaturală a omului, împingând la nesocotirea aproapelui, la neînțelegeri și chiar la conflicte armate. Pentru el nu mai există «Iudeu, nici Elin, nu mai există parte bărbătească și parte femeiască, barbar sau Scit, tăiere-împrejur și netăiere-împrejur», ci toți sunt una, în apărarea aceluiași bun atât de scump prea crunt încercatei noastre generații: p a c e a! Umăr la umăr cu cei ce împărtășesc sau nu credința lui religioasă, preotul are prilejul de a verifica trăinicia rădăcinilor pe care această învățătură a Sfântului Apostol Pavel le-a prins în adâncul sufletului său.

Părăsirea definitivă și fără regrete a atitudinii siropoase care-i caracterizează pe pacifiștii pasivi și adoptarea unei poziții de luptă activă pentru pace, însemnează o integrare în voia lui Dumnezeu. **Mântuitorul îi fericește pe făcătorii de pace** (Vezi Matei 5, 9) — și nu pe cei ce se limitează să dorească pacea. Celor dintâi le chează este calitatea de «fii ai lui Dumnezeu», pentru că ei combat pe inamicii păcii cum combate Dumnezeu răul. Ei sunt aliații lui Dumnezeu — și care preot nu râvnește la onorurile unei atât de înalte distincții?

Activizarea luptei pentru pace însemnează votul tău creștinesc și preoțesc pentru viață, împotriva morții, pentru bucurie și progres, împo-

triva suferinței și a mizeriei. Care preot se poate sustrage unei atât de superioare îndatoriri?

Clarificat lăuntric asupra necesității imperioase de-a pune în slujba apărării păcii tot ce are el mai de preț, preotul va păși la transformarea în acte de voință — în fapte — a convingerii ce-l însufletește. În această privință, vom ține seamă întâi de toate de amintitul îndreptar al Sfântului Sinod.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a avut gândul bun — ca și în atâtea alte împrejurări — de-a prelucra îndreptarul în chestiune într-o consfătuire cu preoțimea din Capitala țării noastre. Mijloacele de luptă activă pentru pace, care stau la dispoziția clerului au fost astfel indicate complet și fără greș, din locul cel mai competent al conducerii noastre bisericești.

Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a arătat din capul locului, și în împrejurarea amintită, că lupta pentru apărarea păcii și a vieții a fost și continuă să fie considerată drept una din cele mai sfinte misiuni ale Bisericii noastre dreptmăritoare, în timpul de față. Precizarea aceasta principială, trebuie să intre adânc în conștiința fiecărui slujitor bisericesc și, prin noi, să se prelungească în masele largi ale credincioșilor. Aceasta, nu numai din pricină că ea răsună din locul cel mai înalt al conducerii noastre bisericești, ci și pentru că este întărită consecvent cu puterea cuvântului luminat al Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române. Cele peste cinci sute de pagini masive ale cărții «Apostolat Social. Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace», puse la îndemâna clerului ortodox român în cursul anului 1952, stau mărturie despre avântul și priceperea cu care I. P. S. Patriarh Justinian s'a pus în slujba apărării păcii.

Dar Arhipăstorul Bisericii noastre nu s'a limitat numai la atât, ci și-a pilduit statornic și generos propovăduirea pentru pace cu puterea exemplului pe care îl dă zi de zi ca luptător convins pentru pace. Prezența Înalt Prea Sfinției Sale la congresele, conferințele și consfătuirile pentru apărarea păcii, alătura de reprezentanții puterii de Stat și ai organizațiilor de masă din Republica Populară Română, laolaltă cu șefii tuturor Cultelor din Patria noastră, dovedește cu prisosință acest lucru, îmbiindu-se spre urmare membrilor clerului ortodox.

În cadrele consfătuirii cu preoțimea Capitalei, dând cea mai competentă și mai autoritativă interpretare hotărârilor Sfântului Sinod din sesiunea Iunie 1952, I. P. S. Patriarh Justinian a indicat mijloacele prin care preoțimea este chemată să participe în chip organizat la purtarea unei lupte eficace de apărare a păcii, grupându-le în patru categorii, precum urmează:

1. Săvârșirea de servicii religioase pentru pace; înălțarea de rugăciuni deobște pentru pace; predici, alocuțiuni și cuvântări ocazionale în adunări publice; intrarea neșovăielnică a fiecărui preot în Comitetele de luptă pentru apărarea păcii și participarea efectivă la munca acestora; conferințe, scrierea de articole, difuzarea lucrărilor, broșurilor, moțiunilor, rezoluțiilor și Apelurilor pentru pace; convorbiri directe cu credincioșii; sfaturi și pilde personale în materie de luptă pentru apărarea păcii.

Pastorația colectivă și individuală trebuie pusă, așadar, la contribuție cu toată osârdia, în slujba acestei sfinte misiuni.

2. Osebită atențiune va da preotul acțiunii de îndemnare a păstoriților săi de a munci cu avânt, fiecare în câmpul său de activitate, pentru împlinirea și depășirea planurilor gospodărești de Stat, orășenești și comunale, arătându-le că prin întărirea economiei naționale contribuim substanțial la consolidarea lagărului păcii, democrației, libertății și progresului.

3. Dreptcredincioșii creștini vor fi sfătuiți și îndemnați fără preget să dea ascultare deplină legilor țării și să urmeze exemplul de muncă și de jertfă al cărmuitorilor Patriei noastre scumpe, înconjurându-i cu dragostea și prețuirea nețărmurită pe care le-o arată întregul popor muncitor.

4. Nu trebuie să uităm că dușmanii cuceririlor epocale ale poporului nostru muncitor — dinlăuntrul și dinăfara hotarelor țării — nu dorm. Nemaiputând exploata truda celor mulți, cinstiți și simpli, acești dușmani înrăiți își varsă mereu otrava urei lor, lansând svonuri fanteziste și încercând să clatine cugetele slabe, neștiutoare sau naive. Este datoria preotului să ia atitudine fermă față de aceste manifestări dușmănoase, să fie permanent în stare de veghe, înfierându-le fără cruțare și arătând care este adevărata situație a unui popor ca al nostru, care laolaltă cu celelalte popoare din lagărul păcii muncește senin și liniștit pentru făurirea unui viitor demn de condiția și numele de om.

Luminând pe credincioșii noștri în acest sens — a spus I. P. S. Patriarh Justinian — apărăm marile cuceriri democratice ale poporului nostru, apărăm pacea, apărăm viața, apărăm liniștea căminurilor noastre, apărăm fericirea și bunăstarea noastră, apărăm însăși mântuirea sufletelor noastre.

Aplicarea consecventă și sinceră a acestor mijloace de luptă pentru apărarea păcii este îndatorire permanentă a membrilor clerului, îndatorire de conștiință preotească și cetățenească. Preoțimii i s'a deschis în această direcție un câmp de pastorație pe cât de vast, pe atât de corespunzător funcțiunii ei duhovnicești și cetățenești în mijlocul poporului dreptcredincios. Tot ceea ce se face în această direcție, depășește cadrele rigide ale obștei dreptcredincioase pe care o păstorește preotul-paroh, revărsându-se ca o ploaie binefăcătoare, venită la vreme, asupra obștei celei mari a poporului nostru muncitor. Ne dovedim astfel nu numai prezenți la datorie ca creștini, ci și utili ca cetățeni ai Statului nostru.

Mijloacele de luptă activă pentru pace, recomandate clerului de către Sfântul Sinod și tălmăcite fără echivoc de către I.P.S. Patriarh Justinian, oferă un material îmbelșugat de meditație, predică și procedură pastorală fiecărui preot.

Ca să le putem utiliza cu cel mai mare câștig pentru izbânda misiunii noastre și pentru dreapta îndreptare a turmei dreptmăritoare, este neapărat nevoie ca preoții să cinstească materialele ajutătoare în această direcție. Când spun acest lucru, mă gândesc la pastoralele Sfântului Sinod și ale chiriarhilor eparhiilor ortodoxe, la motiunile redactate de consfătuirile șefilor de culte din Republica Populară Română și mai ales la cea mai recentă lucrare a I. P. S. Patriarh Justinian, intitulată «Apostolat Social.

Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace» (București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1952, pagini XXIV+520). Această lucrare masivă constituie cu adevărat **codul luptei pentru pace a clerului ortodox român**. Imbinând fericit metoda expozitivă cu cea combativă, cartea Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române oferă oarecum totul de-a gata păstorului de suflete care înscrie în programul său pastoral capitolul esențial al luptei active pentru pace. Pentru care pricină, lectura ei, poava ei, elanul misionar care transpiră din fiecare pagină a ei, nu așteaptă altă cinstire din partea clerului căruia îi este destinată lucrarea decât aceea de a fi îmbrățișate și popularizate cu toată osârdua. E cartea prezenței active a Bisericii Ortodoxe Române — Biserică a poporului prin tradiție și prin definiție — în mijlocul împrejurărilor vremii pe care o străbatem.

În posesiunea celor mai clare orientări aflându-ne de acum, nădăjduim că lupta pentru pace a preoțimii ortodoxe române va căpăta un nou impuls, apropiindu-ne cu un ceas mai devreme de plinirea întocmai a mântuitorului program vifleemit: «...pe pământ pace, între oameni bunăvoire» (Luca 2, 14).

Pr. Prof. GR. T. MARCU

R E C E N Z I I

CARTEA DE RUGĂCIUNI PENTRU TOT CREȘTINUL. Tipărită cu binecuvântarea Sfântului Sinod și prin stăruința Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Iustinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1951.

Cărțile de rugăciuni au un rol covârșitor în viața credincioșilor. Ele nu sunt numai cărți de rugăciuni, ci și cărți de învățătură. Căci în rugăciunile unei Biserici sau comunități religioase se cuprinde în formă concentrată întreaga învățătură a respectivei Biserici sau comunități. Rugăciunile sunt totodată mărturisiri ale credinței; în ele credinciosul cere dela Dumnezeu ceea ce îl învață credința Bisericii lui să ceară și laudă pe Dumnezeu pentru însușirile și faptele pe cari le propovăduiește Biserica lui.

În rugăciuni se exprimă o concepție religioasă și anume concepția Bisericii sau comunității din care face parte credinciosul care se roagă.

În rugăciuni credinciosul își exprimă credința sa, credința Bisericii sale, în forma grăirii directe către Dumnezeu. Și în definitiv credința religioasă e prin firea ei expresia unui raport al credinciosului cu Dumnezeu. Ea se dobândește și se exprimă de credincios stând cu fața către Dumnezeu sau, în cazul când o propovăduiește, cu conștiința că stă în fața lui Dumnezeu. Numai în situația aceasta credinciosul manifestă o credință vie. Dar, în propovăduire, adeseori conștiința stării în fața lui Dumnezeu se poate eclipsa. (Desigur aceasta e o propovăduire care își pierde din eficacitate). Pentru rugăciune însă conștiința stării cu fața către Dumnezeu e un element constitutiv, e element fundamental. De aceea rugăciunea este expresia credinței celei mai vii, căci e expresia convingerii în prezența lui Dumnezeu. În rugăciune Dumnezeu nu e teoretizat, ci, în grade corespunzătoare cu intensitatea ei, se trăiește simțirea prezenței Lui și a ascultării de către El a rugăciunii.

De aceea, pe drept cuvânt nu credința exprimată teoretic, ci rugăciunea, credința trăită de credincios ca raport actual cu Dumnezeu, este vehiculul harurilor și darurilor dumnezeiești. Dumnezeu lucrează asupra omului când omul se roagă, pentru că atunci omul se află în comunicare directă cu Dumnezeu. Precum numai în dialog omul iese în ordinea naturală din închisoarea eului, intrând în relație adevărată cu altul, intrând în realitate, așa numai în rugăciune credinciosul iese din închisoarea gândurilor proprii, intrând în relație adevărată de eu — tu, cu Dumnezeu.

Astfel rugăciunea pe de o parte exprimă concentrat învățătura de credință a unei Biserici sau comunități religioase, pe de alta o exprimă în forma cea mai vie sau mai proprie credinții. De aceea fiecare Biserică sau comunitate bisericească s'a îngrijit să cuprindă în rugăciuni credința ei și pe acestea să le pună la dispoziția credincioșilor, în cărți de rugăciuni. Cărțile de rugăciuni sunt unul din cele mai excelente mijloace prin care orice Biserică pe de o parte învață pe credincioși credința ei, pe de alta întreține vie această credință. Un credincios care știe rugăciunile Bisericii sale, pe de o parte, cunoaște, în trăsături simple, dar depline, credința Bisericii sale, pe de alta se adapă din ea, ca dintr'un izvor viu. În deosebi credincioșii noștri nu au fost în situația să-și întrețină credința cu prea multe cărți. Scrisul Sf. Părinți n'a putut fi tradus, iar alte cărți de teologie nu s'au prea scris în trecutul nostru. Viața lor religioasă au alimentat-o și menținut-o în alvia ortodoxă, pe lângă cărțile de slujbă, cari tot cărți de rugăciuni sunt, cărțile de rugăciuni propriu zise, în care a fost concentrată învățătura Sf. Părinți. Am putea spune că religiozitatea la noi a fost o religiozitate a rugăciunii.

Între credința unei Biserici sau comunități religioase și rugăciunile sau cultul ei nu e nici o distanță, nici o deosebire. Mentalitatea intelectualistă catolică, care a degradat cultul la nivelul unei forme de însemnătate secundară față de învățătura ei exprimată teoretic, la nivelul unui rit care poate să nu se hrănească numai decât din doctrina Bisericii proprii, ci din altă doctrină (cazul foștilor uniți), sau din nici o doctrină, a dus în secte la practica rugăciunilor improvizate de fiecare individ.

Dar nici catolicismul, nici sectele nu pot încălca în practică legea amintită, că orice comunitate își exprimă credința în concret prin rugăciuni și deci trebuie să învețe pe credincioșii ei să exprime în rugăciunile lor învățătura ei.

Catolicismul își are și el cărțile de rugăciuni, iar în adunările sectare, ori cât de liberă ar părea improvizarea individului, el trebuie să-și fi însușit un alt de rugăciune, el trebuie să exprime temele comune ale sectei. Dacă n'ar putea apuca să ceară dela Dumnezeu anumite lucruri cari sunt conținute învățăturii sectei (de pildă: ca Dumnezeu să asculte rugăciunile sale pentru părinții morți), imediat ar fi oprit, sau chiar eliminat din sectă. O practică a rugăciunilor create într'o libertate absolută, ar însemna o astfel de deslănțuire a libertinajului individualist, încât n'ar mai putea dăinui nici o comunitate.

Rugăciunile fixate de Biserică își au avantajii categorice față de rugăciunile improvizate .

În primul rând ele mențin unitatea credinții între toți membrii Bisericii, unitatea cu cei ce sunt, au fost și vor fi, unitatea în rugăciune, în mărturisire, în gânduri, în dragoste, unitatea în respirația duhovnicească, ele sunt un factor absolut necesar în susținerea unității Bisericii. Apoi ele feresc sufletul de împrăștiere, de gol, de platitudine. Câteva rugăciuni știute pe de rost alcătuiesc o hrană permanentă a minții, ca să nu se împrăstie în gânduri păcătoase. Iar citirea lor, dimineața, scara și în alte ocazii, dintr'o carte, fără grabă, cu concentrare la înțelesul cuvintelor, încălzesc încet-

încet sufletul, îl prind într'o gândire substanțială și într'o simțire susținută. În actul de improvizare, sufletul se sbate să caute în sine o idee, o expresie, care nu vine totdeauna ușor, e preocupat mai mult de aceste căutări decât de Dumnezeu, se produc dela o idee la alta goluri, sau ideile cari se oferă mai la repezeală sunt pur și simplu platitudini cari nu pot hrăni sufletul. Stările de intensă trăire sunt rare, nu și le poate credinciosul oricând procura, pe când cu o carte de rugăciuni în față se pot crea, cu puțină stăruință, oricând. Peste tot practica rugăciunii improvizate, lasă în om conștința de a nu mai putea ieși dintr'un cerc îngust de platitudini psihologice or.cât de mult s'a sbătut să se înalțe dincolo, în prezența reală a lui Dumnezeu și într'o lume de cugetări mai substanțiale. Numai textul rugăciunilor alcătuite de Sfinții Părinți ai Bisericii cu simțire multă, dar și cu grijă, cu folosirea bogată a Sfintei Scripturi și a învățăturii Bisericii, e în stare să dea o hrană substanțială și permanentă sufletului.

Iată tot atâtea motive cari ne îndeamnă să salutăm cu bucurie apariția unei noi **Cărți de Rugăciuni**.

Cărțile de rugăciuni publicate în trecut erau epuizate. Și ,deși cărțile de rugăciuni se păstrează în fiecare casă a credinciosului cu multă grijă, moștenindu-se uneori din generație în generație, totuși trebuința lor se simte. Bucuria ne este însă sporită de multiplele calități deosebite cu cari se înfățișează această carte de rugăciuni. Și era firesc să se înfățișeze cu atâtea calități, dat fiind că ea s'a alcătuit cu binecuvântarea Sf. Sinod, cu stăruința și cu îndrumarea înțeleaptă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian ,de către Inalt Prea Sfințitul Firmilian, Mitropolitul Olteniei, a cărui experiență și pricepere în acest domeniu sunt bine cunoscute. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian o și prefătează. E pentru prima dată când o carte de rugăciuni iese cu girul oficial al Sf. Sinod și e prefăță de însuși Patriarhul Bisericii, fiind destinată credincioșilor întregii Biserici.

Prefața Inalt Prea Sfințitului Patriarh cuprinde întâi o învățătură despre rugăciune: despre ființa ei, despre felurile ei, despre condițiile în cari trebuie să se săvârșească, despre roadele ei. Desprindem din această parte următorul pasagiu, a cărui frumusețe și plasticitate dovedește că e izvorât dintr'un suflet care a experiat stările de rugăciune: «**Binefacerile rugăciunii sunt negrăite. Rugăciunea este aripa credinții, roada nădejzii, oglinda dragostei, pecetea virtuții și zăvorul păcatului. Ea este izvor nesecat de sfințenie și de trăire creștinească, este pavăza care ne ocrotește de boldul ispitelor; este cheia cu care deschidem porțile cerului și lăsăm să se coboare asupra noastră harul lui Dumnezeu. Rugăciunea îmbărbătează pe cel deznădăjduit, ridică pe cel căzut, mângâie pe cel întristat, înviorează pe cel obosit de povara vieții, întoarce la pocăință pe cel păcătos, întărește pe cel îndoelnic în credință și smerește pe cel trufaș; pe cel aspru îl îmblânzește, pe cel pizmaș îl potolește și către lucrarea faptelor bune pe toți îi povățuește. Nimeni nu este oprit să se bucure de mântuirea roadă a rugăciunii, nici cei buni, nici cei răi, nici cei veseli, nici ce întristați, nici cei sănătoși, nici cei bolnavi».**

Înalt Prea Sfințitul Patriarh arată apoi că această carte de rugăciuni, fiind destinată întregii Biserici ortodoxe române, a fost plănuită să fie cât mai bogată pentru a satisface cât mai multe din trebuințele sufletești ale credincioșilor.

Intr'adevăr Cartea este impresionantă prin marele număr de rugăciuni ce-l cuprinde în cele aproape 500 de pagini ale ei, fiind una dintre cele mai bogate din câte s'au tipărit la noi. Dar, ea se distinge nu numai prin bogăția ei, ci și prin gruparea rugăciunilor și ordinea progresivă în care sunt așezate, potrivit cu vârstele duhovnicești și cu posibilitățile de rugăciune ale credincioșilor.

Astfel întâi se dau o seamă de rugăciuni din cele mai scurte, de câte o singură propoziție, strigăte, suspine și exclamații îndreptate spre Dumnezeu de inimile cari n'au puțința unor rugăciuni dezvoltate, sau cari voesc ca în tot timpul să se adreseze cu câte un cuvânt scurt lui Dumnezeu, pentru a nu întrerupe prea multă vreme dialogul cu Dumnezeu, pentru a nu lăsa mintea să fie furată de gânduri ce duc la păcat. În «**Povățuirea**» așezată înaintea acestor stihuri scurte, se dă îndemnul așa de nimerit: «Deci în gând sau cu glas tare, în orice timp al zilei și în orice împrejurare, lucrând sau mergând, deprinde-te să rostești una sau mai multe din aceste scurte și foarte folositoare rugăciuni».

Urmează ca o a doua secțiune, **Pravila pe scurt**. Ea cuprinde un minimum de rugăciuni pe cari credinciosul e bine să le învețe pe de rost, pentru ca în împrejurări când nu are la îndemână Cartea de Rugăciuni, sau nu are timp mai mult să le spună, oriunde ar fi și la orice timp al zilei, întrucât ea cuprinde ceea ce-i esențial din toate cele șapte laude, rânduite pentru diferite timpuri din zi și din noapte.

În al treilea loc sunt grupate **Rugăciunile** mai complete, pentru diferite părți ale zilei, la cari s'au adăugat **Rugăciuni pentru fiecare zi a săptămânii** și pentru diferite trebuințe și situații din viața creștinului. Ele sunt tot pentru creștinul obișnuit.

După aceste rugăciuni cari umplu viața particulară a creștinului, urmează un capitol mare, care cuprinde rugăciuni și cântări din slujbele bisericesti. Capitolul e intitulat «**Îmbisericirea**». Prin ele, creștinul se familiarizează cu conținutul slujbelor bisericesti și poate participa mai activ la săvârșirea lor, manifestându-se ca un mădular al Bisericii rugătoare, al Trupului Tainic al Domnului, care e al Domnului prin faptul că participă la viața Lui prin Taine. Partea aceasta cuprinde, după câteva rugăciuni de pregătire pentru asistarea la Liturghie, din timpul și de încheierea Liturghiei, după troparele și cântările utreniei doxologia și răspunsurile Liturghiei pe note. Desigur, cea mai mare parte din credincioși nu cunosc notele, dar sunt și din aceia cari le cunosc și Cartea de Rugăciuni, ajutându-i pe aceștia să învețe exact răspunsurile liturgice unitare, contribuie prin ei la generalizarea cântării comune în Biserică și la unificarea ei în tot cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.

Până aici cuprinsul cărții e menit să satisfacă trebuințele duhovnicești ale oricărui creștin. Întrucât sunt însă destul de mulți creștini mai sărguitori cari vreau să stea mai mult și mai des la rugăciune și să aibă

în timpul acestor mese duhovnicești o hrană îndestulătoare, după secțiunile amintite Cartea de Rugăciuni dă pe scurt slujbele celor șapte Laude, apoi Rânduiala celor doisprezece Psalmi, cari le pot înlocui pe acelea la vreme de trebuință.

Pentru o îmbisericare mai temeinică Cartea de Rugăciuni grupează apoi într'o secțiune următoare: troparele și condacele de peste săptămână, troparele și condacele sfinților în deobște, troparele Sfinților mari, troparele și condacele Triodului, troparele, condacele și irmosele Praznicelor împărătești. Altă secțiune cuprinde iarăși pe note: tropare, svetine și alte cântări din slujbele de peste an, cum e Hristos a înviat, troparul Botezului, Cămara Ta, Mântuitorule, Bogați au sărăcit, troparul Rusaliilor, etc. De câte ori nu sînt unii credincioși trebuința să se mîngâie cu troparul unui sfânt, sau cu una din cântările mai obișnuite ale Bisericii, dar neavându-le momentan la îndemână, clipele acestea trec nefolositoare pentru viața lor. Dacă își vor da și preoții silința să învețe pe credincioși aceste cântări și tropare, viața credincioșilor se va umple real de mierea dulce și statornică a gândurilor cuprinse în ele și se va unifica tot mai deplin cu viața Bisericii, topindu-se în ea, modelându-se după ea într'un chip unitar.

Și aceasta trebuie să fie de fapt o năzuință a fiecărui preot: ca viața duhovnicească exprimată în slujbele Bisericii să devină tot mai mult un bun al fiecărui credincios, ca fiecare credincios să oglindească Biserica întreagă, cum oglindește o picătură de rouă cerul întreg. Atunci este el complet asimilat Bisericii, atunci trăiește Biserica întreagă în el și el întreg în Biserică, atunci avem credinciosul deplin încorporat în Hristos și nicio propagandă sectară nu-l mai poate despărți de Biserică, pentru că viața lui e o viață structurată complet de Biserică, o viață străbătută în întregime de Biserică. Din nepăsarea noastră, deși știm teoretic că credincioșii, ca mădulare ale Bisericii, sunt în întregime în Biserică, lăsăm de obicei impresia că Biserica e una și viața credincioșilor alta; nu știm să facem ca acestea să nu mai fie două, ci una singură; să se vadă Biserica în viața fiecărui credincios. Acesta e în deosebi rolul mare al catehizației.

Urmează în Cartea de Rugăciuni, într'un capitol aparte, învățăturile și rugăciunile necesare pentru Spovedanie, în cadrul căruia se cuprinde învățătura Bisericii despre diferitele feluri de păcate și fapte bune. După capitolul Spovedaniei, urmează cel despre Sfânta Impărtășanie, mai bine zis Rugăciunile dinainte și după Sf. Impărtășanie. Poate că ar fi fost bine ca aci să se fi dat toate Rugăciunile dinainte de Sf. Impărtășanie și de asemenea unele povățuiri atât în ce privește ființa acestei Taine cât și pregătirea practică a credincioșilor pentru ea. N'am prea înțeles niciodată de ce, în general, Cărțile de Rugăciuni dau anumite învățături despre Pocăință, dar nu dau nici una despre Sf. Impărtășanie. De aceea, mulți credincioși nu au o idee clară despre ființa Impărtășaniei. Mulți socotesc anafora dela Paști, mai importantă decât Sfânta Impărtășanie.

Urmează o secțiune intitulată: Pentru sporirea duhovnicească, cuprinzând câteva acatiste și paraclise pentru credincioșii cari vreau să sporească în viața duhovnicească, îndulcindu-se cu aceste minunate creațiuni ale evlaviei ortodoxe. Desigur, sufletele cari au descoperit dulceața acatistelor ar vrea să aibă adunate cât mai multe într'o carte care să le stea la dis-

poziție. Cartea de Rugăciuni nu putea răspunde acestor dorințe decât renunțând la caracterul ei portativ, care e de mare ajutor.

Cartea de Rugăciuni este încheiată cu un mănunchiu de rugăciuni ale marilor Sfinți. Este un capitol cu totul nou, plin de simțire și de învățătură în același timp.

Dar cu aceasta cartea nu e terminată. La sfârșit e adăugat un capitol de câteva zeci de pagini de îndrumări practice, intitulat **Orânduiri bisericesti**. Viața credincioșilor e legată de Dumnezeu nu numai prin rugăciuni, ci și prin alte fapte ale evlaviei. În general, după învățătura ortodoxă, viața creștinului trebuie să se normeze după poruncile dumnezeiești, cari urmăresc o curățire, o disciplinare, o îndreptare, o desăvârșire a ei. Rugăciunea însăși e o faptă, căci reprezintă o încordare neconținută de concentrare, de adunare din împrăștierea în cele de suprafață, de liniștire, de umplere cu un conținut de idei și norme superioare. Rugăciunea este faptă, fiind în același timp și învățătură. Dar în afară de fapta rugăciunii, mai trebuie și alte fapte și alte exerciții pentru disciplinarea, pentru înălțarea vieții, pentru ridicarea ei pe o linie statornică de virtuți, de gânduri, de cuvinte curate. Ortodoxia e nu numai rugăciune, adică numai credință și simțire, ci și o silință de neconținută curățire.

Capitolul intitulat: **Orânduiri bisericesti** cuprinde prețioase învățături pentru această îndrumare a vieții: cu privire la timpurile de post, zilele de deslegări, zilele în cari se pot face nunți, în cari se face Sf. Maslu, pomenirea morților, sărindare, etc.

Precum s'a putut vedea din înșirarea de mai sus, Sfântul Sincd, prin grija Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și prin osteneala Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Firmilian, a pus la dispoziția credincioșilor Sfintei noastre Biserici o adevărată plinătate de merinde duhovnicească, în stare să sature în fiecare zi sufletele lor, să le îmbisericească tot mai deplin și să le înalțe tot mai mult în curăția vieții și drept urmare în cunoștința cea de taină a lui Dumnezeu și în unire cu El.

Cartea mulțumește și prin veșmântul ei de dinafară: e frumos împodobită cu iconițe de pictorul **D. Dimitriu-Nicolaide** și e îmbrăcată în pânză.

Pr. D. STANILOAE

Academia Republicii Populare Române, DOCUMENTE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI, veac. XI, XII și XIII. C. Transilvania, vol. I (1075-1250), LV + 428 pp., București 1951, prețul 12,75 lei; vol. II (1251-1300), C+523 pp., București 1952, prețul 15 lei.

Evoluția istorică a unui popor poate fi înțeleasă numai prin cunoașterea factorilor interni care au determinat-o, adică prin studierea claselor sociale, prin cercetarea instituțiilor sale fundamentale și prin lămurirea ideilor care i-au înrâurit viața în decursul veacurilor trecute.

Dar toate aceste lucruri nu se pot face decât prin ajutorul mărturiilor care cuprind și oglindesc crugul vremurilor de odinioară. Ca atare, a nu recunoaște importanța ce o are pentru istoria unui popor adunarea și publicarea acestor mărturii scrise, însemnează a tăgădui însuși rostul și folosul pe care îl înfățișează un document pentru deslușirea oricărui fapt istoric.

De aceea nu putem rosti decât cuvinte de cea mai aleasă prețuire pentru înaltul nostru așezământ de cultură și știință, Academia Republicii Populare Române, care a hotărât să încredințeze Institutelor sale de Istorie din București, Iași și Cluj, sarcina măreață ca să cerceteze, să adune și să publice **Documentele privitoare la Istoria României**, potrivit celor mai noi metode critice și în cele mai alese condițiuni tehnice.

Se știe că raportul ce exista între materialul publicat, față de cel nepublicat, era la noi în țară de 1 la 30, adică din cele 300.000 documente, abia erau publicate, până acum câțiva ani, doar vreo 10.000 documente. În asemenea condițiuni poate înțelege oricine uriașele greutatea, care stăteau în calea cercetătorilor dornici să întreprindă studii sau lucrări asupra trecutului Patriei noastre numai pe temeiul materialului documentar publicat. Intr'adevăr, când din întreg materialul documentar nu se cunoștea decât 3%, cel publicat, însemna că în restul de 97% puteau să fie documente de cea mai mare însemnătate, privitoare la problema în cauză, dar care nu puteau fi folosite decât mergând la depozitul unde se păstrează.

Deosebit de aceasta, vechimea documentelor și graiul în care ele sunt scrise, pretind înarmarea cercetătorilor cu cunoștințe temeinice de paleografie și limbi străine, greu de împlinit. Prin urmare, tot acest material trebuia făcut accesibil și cercetătorilor, care n'au putința să-l consulte în original.

În ce privește acum felul cum a hotărât Institutul de Istorie al Academiei R. P. R. publicarea acestei colecții de documente, socotim că satisface pe deplin cerințele științifice de critică și metodă, adică cel geografic regional, alcătuiindu-se trei mari grupe: A. **Moldova**; B. **Țara Românească** și C. **Transilvania** și folosindu-se sistemul cronologic pe secole, care înlesnește foarte mult orientarea cercetătorilor, când vor să studieze fie o anumită epocă, fie evoluția claselor sociale, a proprietății, organizarea economică, meșteșugurile, instituțiile politice, culturale și bisericesti, dregătorii, etc. Pe temeiul acestui bogat material documentar, suntem îndreptățiți să nădăjduim că într'un viitor apropiat se va putea alcătui o sinteză completă privitoare la cunoașterea dezvoltării istorice a poporului nostru în feluritele laturi ale vieții sale obștești.

În rândurile ce urmează ne vom strădui să scoatem la iveală mai ales știrile în legătură cu istoria noastră bisericească, lămurind și unele lucruri oarecum prea puțin cunoscute.

Volumul I, întocmit de colectivul secției de istorie medie a Institutului de istorie și filosofie din Cluj al Academiei R. P. R., cuprinde 296 documente privind istoria Transilvaniei între anii 1075-1250. Ele sunt publicate în traducerea românească, fiind însoțite de o **Prefață** (pp. III-VI), de rezumatul lor în limba română (pp. VII-XXIX) și în limba rusă (pp. XXXI-LV), reproducându-se în anexă și textul originalului latinesc pentru unele documente mai însemnate (pp. 355-428). În mare parte documentele sunt emise de regii Ungariei sau de papi cu privire la stările de lucruri și instituțiile sociale, politice și bisericesti din Transilvania. Se publică numai fragmentar acele documente care privesc parțial istoria României. Numele de locuri se redau în textul traducerii prin forma lor istorică românească, arătându-se în notă forma folosită în original. Documentele cuprinse în acest volum au mai fost editate în diferite publicații române sau străine, indicate în notă la sfârșitul fiecărui document. Însă pentru întâia oară sunt strânse aici cele mai vechi documente privitoare la Transilvania, tipărite incomplet sau unilateral și împrăștiate în nenumărate publicații greu accesibile. Tot pentru întâia oară sunt traduse și publicate în limba română.

Documentele din acest volum cuprind știri scrise dintre cele mai vechi, despre relațiile feudale de pe teritoriul Patriei noastre.

Ele dovedesc existența în secolul XI a unor relații feudale între țărani care munceau pământul și stăpânii locului, regi, nobili sau Biserica romano-catolică.

Astfel, documentul nr. 1, din anul 1075, arată dările și slujbele pe care le prestau mănăstirii romano-catolice Sf. Benedict, cele 120 gospodării de țărani din satul Artand de lângă cetatea Bihorului. Ei erau datori «să slujească abatelui mereu, atât vara cât și iarna cu doi cai» și să dea «în fiecare an 12 porci de cinci ani, 12 măsuri de miere — măsura fiind de trei vedre — și tot atâtea clăi de fân».

Prin documentul nr. 10, din anul 1169, Ștefan III, regele Ungariei, dăruiește mănăstirii romano-catolice din Sâniob mai multe sate, arătându-se că din acestea vor fi «zece case de meseriași, patru de cojocari, două de fierari, trei de tăbăcari, două de piuari, patru de morari, cinci de strungari ca să facă vase, zăvoare la porți și orice alte lucrări de strungărie pe care le-ar porunci abatele, șapte case de brutari, trei de grăjdari, cinci de bucătari, douăsprezece de clopotari, trei de berari și tot atâtea de pădurari. Deasemenea s'a mai dat în același sat dreptul de a ține târg, pentru ca din veniturile lui să se acopere cina fraților din mănăstire».

Documentul nr. 17, din anul 1184, arată veniturile episcopilor romano-catolice din Transilvania, care erau sufragane arhiepiscopiei din Calocea și anume: «Episcopul de Cenad sau de Mureș (Morisenis) după râul care curge lângă el, două mii de mărci; Episcopul de Bihor, al cărui scaun se zice că este la Oradea, o mie de mărci și Episcopul Transilvaniei o mie de mărci».

La 15 Iunie 1198, papa Inocențiu III întărește actul cardinalului Grigorie (documentul nr. 21) pr. vitor la înțelesul cuvântului teritoriul «pustiul» (desertum), fiindcă se iscase un diferend între Episcopul Transilvaniei și prepozitul din Sibiu în legătură cu întinderea drepturilor de obladuire acordate asupra Sașilor din Transilvania. Astfel se spune: «Tălmăcim pomenitul cuvânt în felul că n'am înțeles că e vorba de alți Sași și nici n'am hotărît să fie supuși prepoziturii alți Sași, afară de aceia care în vremea când s'a înființat acea prepozitură locuiau acolo și aveau să locuiască mai departe în pustiul» pe care regele Geza îl dăruise lor la început.

Scrisoarea papei Inocențiu III din 16 Aprilie 1204, adresată Episcopului romano-catolic Simeon al Oradei și abatelui de Pelis din dieceza Vesprim (documentul nr. 45), prezintă un interes deosebit: Astfel papa arată că a fost înștiințat de Emeric regele Ungariei «că unele biserici ale monahilor greci (adică ortodocși), aflate în regatul Ungariei, se ruinează de tot prin lipsa de grije a Episcopilor diecezani și din pricina acelor Greci». De aceea, regele l-a rugat pe papă «să se înființeze un episcopat» din sânul aceluiași Greci, care să fie supus nemijlocit Scaunului papal, sau să fie așezați în acele biserici abați și prepoziți latini «prin râvna și osârduia cărora să se poată îndrepta mai bine starea acelor biserici». Atunci papa le poruncește: «ca mergând la pomenitele biserici să cercetați cu sârguință adevărul, dacă starea acelor mănăstiri poate fi îndreptată de monahii greci, sau dacă s'ar putea înființa un episcopat în frunte cu unul din aceia, cu învoirea Episcopilor diecezani» (romano-catolici), care să fie supus nemijlocit Scaunului papal.

O altă scrisoare papală, din 3 Maiu 1205, cuprinde știri foarte prețioase despre existența unei episcopii ortodoxe în regatul Ungariei (documentul nr. 47). Este vorba de răspunsul trimis de papa Inocențiu III Arhiepiscopului de Calocea, că îi dă voie să aducă sub ascultarea Scaunului papal și să treacă sub jurisdicția sa episcopia aflată pe moșiile fiilor cnea-

zului Bela, care «nu e supusă nici unei mitropolii». Totuși, îi atrage luarea aminte să fie «cu multă băgare de seamă ca acel episcopat să nu fie cumva supus Bisericii din Constantinopol, deoarece, întrucât această Biserică din Constantinopol s'a reîntors de curând la unitatea Scaunului apostolic, nu vrem s'o lipsim de dreptul ei». Este vorba de bună seamă, de Patriarhul latin de Constantinopol, Toma Morosini care după ocuparea capitalei imperiului bizantin (13 Aprilie 1204) și alungarea Patriarhului ecumenic Ioan X, cuteza să creadă că a trecut sub oblăduirea papei întregul Bizanț ortodox.

Documentul nr. 67 (pp. 36-147) cuprinde Registrul dela Oradia, al cărui text latin a fost editat de J. Karácsonyi — S. Borovszky, *Regestrum Varadinense examinum ferri candentis...* Budapesta 1903. Acest registru contine scurte însemnări despre 389 pricini judecate, între ani 1208-1235, de Capitlul din Oradia «prin proba fierului roșu». Chipul în care înpricinații erau supuși la această probă, poartă pecetea caracteristică inchiziției papale din evul mediu, pentru cazurile de încălcarea proprietății, omor, furt, înșelăciune, otrăvire, răpire, vrăjitorie etc.

În fața preoților romano-catolici ai episcopiei din Oradia se desfășura o ceremonie menită să cheme intervenția divină, pentru a arăta adevărul sau minciuna afirmațiilor celor ce se judecau. Un acuzat care tăgăduia vinile ce i se aduceau, era pus să țină în mână un fier înroșit în foc, greu de 0.500-1,500 Kgr. și să-l poarte 9 sau 12 pași. Apoi i se lega mâna cu o fașă care se sigila. După opt zile, sigiliul era rupt și cercetat spre a se vedea dacă nu s'a încercat între timp vindecarea rănii prin fraudă. Se cerceta apoi mâna celui supus probei fierului roșu și se declara că «s'a desvinovățit» dacă mâna era vindecată, sau era dat ca vinovat, când rana era încă vădită.

Erau supuși probei atât reclamantii cât și inculpații. Preoții și judecătorii romano-catolici aveau însă mijloace destule pentru a înșela «judecata divină». Fierul cu care se făcea proba, de multe ori nu era un fier înroșit în foc, ci unul încins — și el putea fi încălzit mai mult sau mai puțin. Declarația rănii ca vindecată sau nevindecată era și ea relativă.

Diploma regelui Andrei II din Maiu 1211 (doc. nr. 77), privește dănia făcută de el cavalerilor Teutoni și anume «țara numită Bârșa, în Transilvania, în spre Cumani», dându-le voie «să-și ridice cetăți de lemn și orașe de lemn, ca să apere regatul împotriva Cumanilor». În anul 1212, același rege poruncește ca niciun slujbaş să nu cuteze a intra în ținutul dăruit cavalerilor Teutoni «pentru paza hotarelor», deoarece «ei sunt așezați la acea margine de țară ca un nou răsad și nu se tem să înfrunte... neconținutele năvăliri ale Cumanilor» (doc. nr. 82). De aceea în anul 1213, Wilhelm, Episcopul Transilvaniei, îngăduie și el cavalerilor Teutoni să ia dijmă de la toți locuitorii din țara Bârsei «în afară de Ungarii și Săcuii care vor vrea să treacă în numita țară» și care în privința dijmelor rămân datori față de el și de biserică lui (doc. nr. 91).

O dovadă a asupririi și exploatării preoților romano-catolici de către ierarhii lor este scrisoarea papei Honoriu III către Episcopul Simeon al Oradiei (doc. nr. 99), prin care îl mustră că «cere» și «stoarce» dela preoții săi «în fiecare an o sumă de bani pentru ungerea cu mir», iar pe cei care n'au vrut să-i plătească, i-a oprit din slujbă». Deoarece acest fapt se apropie de păcatul simoniei» papa îi poruncește să intre în rândulială.

Documentul nr. 100 din 28 August 1217, prin care papa Honoriu III, îngăduie «Episcopului Cumanilor să poată răscumpăra pe seama sa dijmele și posesiunile date de el sau înaintași săi ca feud mirenilor», precum și documentele nr. 110 și 111 din 7 Iulie 1218, prin care același papă poruncește Arhiepiscopului de Caloccea să cerceteze unele neînțelegeri ivite în tagma clericilor «capitulului cuman» care cer să-și împartă între ei dijmele și prinoasele Bisericii «mai ales că ei nu vor prin aceasta să aducă vreo atingere... **Episcopului Cumanilor**», credem că nu trebuiau cuprinse în această colecție, fiindcă nu privesc deloc episcopia Cumanilor din țara noastră. Intemeiat pe aceste documente (publicate în latinește de N. Densușanu, în Hurmuzaki I¹, nr. 45, p. 60, nr. 48-9, pp. 65-6). D. Onciul a putut greși, afirmând în **Originele Principatelor**, p. 240, n. 35, că «Episcopul cuman este constatat dela în 1217 și 1218». În susținerea acestei păreri D. Onciul pune în concordanță și documentul Episcopului romano-catolic Laurentius de Milcov, publicat de J. Benkő cu data greșită 1096 în loc de 1396, și în care se face mențiune de o expediție cruciată când s'a înființat episcopia cumană, socotind că e vorba de cruciata regelui Ungariei Andrei II din anul 1217. Mai departe D. Onciul credea că «vechiul episcopat cuman din 1217 nu este altul decât episcopatul cuman desființat prin invaziunea Tătarilor în 1241 și reînființat în 1347, cu numele de Episcopia Milcoviei». Iar ca să împace lucrurile D. O., continuă: «Episcopul cuman, constatat în 1217 și 1218, pe teritoriul cavalerilor Teutoni, este înlocuit în 1224, printr'un Arhipresbiter, posesiunile cavalerilor fiind supuse deadreptul papei» și numai după plecarea lor în 1225 «se numește iarăși... în 1227 un Episcop. cuman». Inșă în lucrarea noastră **Catolicismul în Moldova până la sfârșitul veacului XIV**, (București 1942, pp. 17-18), am arătat, pe temeiul criticii istorice, că documentele amintite mai sus nu privesc episcopia Cumanilor dela noi, ci pe cea de Como din Italia, mai ales că două din aceste scrisori (nr. 110 și 111) sunt adresate Arhiepiscopului de Caloccea, Patriarh latin de Aquileia, care avea într'adevăr sub jurisdicția sa și episcopia de Como, în timp ce Episcopul Cumanilor știm că atârna de arhiepiscopia de Strigoniu. Deosebit de acestea, am adus drept dovadă netăgăduită, că nu putea ființa în anii 1217-8 un Episcop al Cumanilor, tocmai actul din 1224 invocat de D. Onciul pentru numirea unui Arhipresbiter (protopop) peste țara Bârsei «et ultra montes nivium». Dacă într'adevăr ar fi existat o episcopie a Cumanilor, ce rost ar mai fi avut numirea de către papa Honoriu III a acestui protopop în anul 1224, de care trebuiau să asculte și preoții și credincioșii de peste munți? Iar dacă ar fi fost aici mai înainte un Episcop, putea oare să nu-l amintească

scrisoarea papală către prelații Ungariei? Și în sfârșit, ce rost ar fi avut înlocuirea lui cu un Arhipresbiter, când lucrul acesta însemna o pierdere pentru Scaunul papal, care țintea să sporească episcopiile misionare, iar nici de cum să le micșoreze numărul? De altfel scrisoarea papei Honoriu III din 12 Ianuarie 1223 (doc. nr. 140), confirmă întru totul această părere a noastră.

Documentul nr. 112 din 29 Octombrie 1219, descopere îndeletnicirile abatelui și călugărilor benedictini din Itebea, Eparhia Cenadului, care «printre alte nelegiuiri pe care le săvârșeau, făceau în incinta bisericii bani falși din potire și cruci și vase sfinte».

Diploma regelui Andrei II din 7 Maiu 1222 (doc. nr. 130), confirmă cavalerilor Teutoni stăpânirea peste țara Bârsei «din spre Cumanii», dându-le pe deplin târgurile și vămile din acea țară, precum și îngăduința «să-și ridice cetăți și orașe de piatră», spre a fi în stare să apere regatul de dușmani. Deasemenea le dăruiește și cetatea «Cruceburg», pe care Teutonii «o clădiseră din nou», împreună cu livezile din jurul ei «și ținutul dela capătul pământului Cruceburg, ce merge până la hotarele Brodnicilor și de cealaltă parte, de la întăriturile Hălmeagului până la izvorul apei ce se cheamă Bârșa și de aici înaintează până la Dunăre». Totdeodată spune că îi iartă de plata oricăror vămi când vor trece prin țara Securilor sau prin «terra Blacorum». Dania aceasta a fost întărită și de papa Honoriu III, prin bula sa din 19 Decembrie 1222, (doc. nr. 134).

La 12 Ianuarie 1223 papa Honoriu III împuternicește pe Herman de Salza, maestrul ordinului Teutonilor, să rânduiască un protopresbiter sau decan peste clericii din țara Bârsei «până când numărul de locuitori ai acestui ținut va ajunge... să sporească într'atâta, încât să li se poată da lor un Episcop al lor» (doc. Nr. 140). Menționăm că rezumatul acestui document (p. XVII), arată greșit că papa «însărcinează pe Episcopul de Agrila să alungă un episcop pentru țara Bârsei», fiindcă în text se spune «Impedat... te însărcinăm să rânduiiești în fruntea clericilor mai sus pomeniți, un Arhipresbiter sau Decan, un om potrivit, arătat de către frați».

Prin bula sa din 30 Aprilie 1224 (doc. nr. 151), Honoriu III ia sub ocrotirea Scaunului papal «țara Bârsei cu cea de dincolo de munții zăpezilor» (Carpați) în nădejdea că «cei credincioși se vor strămuta mai bucuros în acea țară, dacă vor vedea că ea e supusă stăpânirii osebite a scaunului apostolic și urmarea va fi că țara aceasta, care e atât de întinsă dar lipsită de lucrători, se va popula cu ușurință și numărul locuitorilor din ea va spori în chip prielnic spre spaima păgânilor». Și deoarece «numita țară... nu are nici un Episcop sau prelat, afară de pontificele roman», oprește pe oricine să exercite aci vreo jurisdicție bisericească.

Traducerea documentului nr. 154: «iubitului fiu... Arhipresbiterului Bârsei și celui de dincolo de munții Carpați», lasă să se înțeleagă că ar fi vorba de doi Arhipresbiteri: unul al țării Bârsei și altul al țării de dincolo de munții Carpați, ceea ce nu este adevărat. Textul latin: «Archipres-

bitero terre Boze et ultramontes nivium» trebuie tradus: «Arhipresbiterului țării Bârsei și al celei de dincolo de munții zăpezilor» (Carpați).

La 10 Iunie 1225 papa Honoriu III răspunde cavalerilor Teutoni că a primit scrisoarea lor privitoare la neajunsurile și amenințările făcute lor de Andrei II, regele Ungariei, și-i asigură că a mijlocit să nu fie siliți a părăsi țara Bârsei (doc. nr. 166). Ca urmare, la 12 Iunie 1225 papa scrie și regelui Andrei II, că a aflat cum că «ațâțat de oameni răi» a intrat în țara Bârsei «cu o mare mulțime de călărime și pedestrime», asupra pe Teutoni, cuprinzând și «o cetate pe care ei o clădiseră dincolo de munții Carpați cu multă trudă și cheltuială», alungându-i de acolo (doc. nr. 168). Fiindcă regele Andrei II va fi arătat papei pricinile pentru care i-a isgonit din țara Bârsei, Honoriu III scrie la 1 Septembrie 1225 Episcopilor din Oradia și Győr să-i silească pe Teutoni să respecte condițiunile statornicite prin actul de danie, fiindcă se zice de către unii că nerecunoștința este urită «precum este focul în sân, șoarecele în traistă și focul în poală» (doc. nr. 171). Dar toate stăruințele și încercările făcute atât de papa Honoriu III cât și de urmașul său Grigorie IX ca să înduplece pe regele Ungariei să cheme înapoi pe Teutonii alungați din țara Bârsei și să le înapoieze pământurile, târgurile, cetățile și bunurile luate de el în chip silnic, rămaseră zadarnice (vezi doc. nr. 176, 180, 181, 182, 216, 227).

La 31 Iulie 1227, noul papă Grigorie IX, aflând despre izbânda călugărilor Dominicani de a-i atrage pe Cumani la creștinism, numește pe Episcopul de Strigonium legat apostolic «în Cumania, în acea țară vecină a Brodnicilor», cu împuternicirea de a predica, a boteza, a ridica biserici, a hirotoni preoți, cât și de a numi Episcopi» (doc. nr. 185). După aceea, la 21 Martie 1228, papa felicită pe Bela, fiul regelui Andrei II, pentru «roada osteneții», pe care a pus-o «convertind o mulțime nu neînsemnată de Cumani» (doc. nr. 188). În aceeași zi, apoi, înștiințează pe priorul ordinului Dominicanilor din Ungaria, că Arhiepiscopul de Strigonium a rânduit Episcop al Cumanilor pe Teodoric. Ca atare îi poruncește să trimită la Cumani pe frații care vor fi mai destoinici, precum și pe acel Episcop (Teodoric), care a fost aproape cinci ani prior al ordinului Dominicanilor din Ungaria (doc. nr. 189).

După înființarea episcopiei Cumanilor, la 13 Septembrie 1229, papa Grigorie IX scrie noului Episcop Teodoric, că a hotărât ca atât el, cât și urmașii săi «să fie slobozi de orice supușenie» și să atârne direct de scaunul papal. (doc. nr. 193). Peste câțiva ani, adică la 11 Octombrie 1234, același papă confirmă hotarele eparhiei Cumanilor, așa cum ele fuseseră statornicite de Arhiepiscopul Robert de Strigonium (doc. nr. 229), numit de papa Grigorie IX, încă din 27 Februarie 1231 ca legat al scaunului apostolic în ținuturile Cumanilor și ale Brodnicilor (doc. nr. 205). Apoi, prin scrisoarea sa din 25 Octombrie 1234, papa îndeamnă pe Bela, fiul regelui Ungariei, să-și îndeplinească făgăduiala făcută de a zidi o biserică pentru Cumani «înzestrând-o cu întinse moșii» (doc. nr. 229).

Un document de mare însemnătate pentru istoria Bisericii Române este cunoscuta scrisoare a papei Grigorie IX din 14 Noembrie 1234, adresată lui Bela fiul regelui Ungariei și în care aflăm cea mai veche mențiune despre existența unei ierarhii ortodoxe în ținuturile dintre Carpați și Dunăre (doc. nr. 230). Astfel papa spune că a aflat cum că în episcopia Cumanilor sunt niște neamuri care se numesc Valahi, care, deși după nume se socotesc creștini, totuși având rituri și obiceiuri diferite într'o singură credință, săvârșesc fapte ce sunt protivnice acestui nume. Căci, nesocotind Biserica romană, primesc toate tainele bisericesti nu de la Episcopul Cumanilor, care e diecezan al acelu ținut, «ci de la niște pseudo-episcopi care țin ritul Grecilor», iar unii atît Unguri, cât și Secui, împreună cu alți ortodocși din regatul Ungariei, trec la ei și se așează acolo, alcătuind astfel un singur popor cu acei Valahi. Așa dar, ca să nu mai aibă acești Valahi cuvânt, că întrucât nu are cine să le săvârșească tainele, se îndreaptă ei către Episcopii schismatici (adică ortodocși), papa înștiințează pe Bela, care a poruncit Episcopului Cumanilor să orânduiască, pentru pricinile de mai sus «un Episcop catolic potrivit acelu popor, care să-i fie vicar». De aceea îl îndeamnă să-și țină făgăduiala făcută sub jurământ, că va sili pe toți cei ce nu ascultă de Biserica romano-catolică din țara sa, să se supună acestei Biserici, silind totodată și pe Valahi să primească pe Episcopul ce li se va rândui. Până' azi însă n'avem nicio dovadă că s'ar fi numit acest Episcop Vicar. Vremurile grele care se abat curând după aceea peste episcopia Cumanilor, prin năvălirea Tătarilor, ne îndeamnă să credem că porunca papei n'a putut fi împlinită și astfel acei «pseudo-episcopi», adică vlădici ortodocși, n'au încetat să împărtășească Sf. Taine mai departe chiar și acelor băjenari unguri și secui, care trecuți dincoace de Carpați, se făcuseră una cu locuitorii de aici.

Volumul II cuprinde un număr de 546 documente, privind istoria Transilvaniei, dintre anii 1251-1300, și ele ridică numeroase probleme economice, sociale, politice și bisericesti în legătură cu cristalizarea și dezvoltarea feudalismului în țara noastră. Astfel clasa stăpânitoare — regele, nobilii și Biserica romano-catolică — își însușește cea mai mare parte a roadelor din Transilvania. Iar țărani români, deși erau ortodocși, ajung cu vremea să dea dijme și să plătească felurite biruri Bisericii romano-catolice.

Prin diploma sa d'n 16 Decembrie 1256 (doc. nr. 19), regele Ungariei Bela IV întărește arhiepiscopiei romano-catolice din Strigcnium vechile ei privilegii, potrivit cărora nimeni nu avea dreptul să judece «pe țărani supuși acestei Biserici» sau să strângă dijmele de vite din partea Secuilor și a Valahilor. Însă lupta de clasă a țărănimii din Transilvania începe să se vădească prin atacarea feudalilor care le răpiseră pământurile. Într'un document din anul 1278 (nr. 214) se spune lămurit: «Nimeni să nu îndrăznească să cotopească drepturile regale, ale bisericilor și cele ale nobililor». Iar Arhiepiscopii și Episcopii romano-catolici arată că vor pro-

LEGĂTURILE ȚĂRILOR ROMÂNE CU GEORGIA (ANTIM IVIREANUL), în STUDII, Revistă de Istorie și Filosofie, anul IV (1951), nr. 4, pp. 131-163.

Poporul nostru a fost și este un popor pașnic, care dorește să aibă legături de prietenie cu toate națiunile iubitoare de pace și progres. Istoria sa îl arată, având relații nu numai cu vecinii săi, ci și cu popoare mai de departe, cum ar fi d. p. cel al Georgienilor de pe lângă Marea Caspică. Despre relațiile cu acest popor vorbește articolul de față, întocmit de unul din Colectivele Institutului de Istorie și Filosofie al Academiei R.P.R.

Din câte se cunosc, cele dintâi legături dintre poporul nostru și cel georgian au fost prilejuite de invaziile tătarăști pe pământul țării noastre, cu care ocazie se luau mulți prizonieri. Unii din acești robiți se întâlnesc, în anul 1433, luptând alături de Georgieni, Ruși, Poloni și Cercezi la apărarea cetății Mangup din Crimeea.

Mai apoi, în sec. XVII — exact 20 Martie 1653 —, Paul din Alep, descriind călătoria tatălui său, Patriarhul Macarie al Antiohiei în țările noastre, amintește că în Iași se afla în acea zi, și un episcop georgian, care venise de curând dela Moscova.

Dar cea mai de seamă figură, de care se leagă relațiile noastre din trecut cu Georgia, este Mitropolitul Țării Românești, Antim Ivireanul, căruia articolul îi consacără aproape toată întinderea sa.

Precum reiese dintr'un pomelnic, Antim a fost fiul unui Ioan și al unei Maria și văzuse lumina zilei în Georgia = Iviria, de unde numele său de Ivireanul. Se numea ca mirean Andrei și încă de mic căzuse rob la Turci. Adus de aceștia, probabil, în Constantinopol, tânărul Andrei deprinde limba greacă veche și nouă. Nu se știe până acum sigur unde a învățat meșteșugul tiparului, dar, pe temeiul mărturiei lui Del Chiaro, se știe că în această meserie, el ajunsese la o desăvârșită perfecțiune.

Aflând despre el, C. Brâncoveanu îl pofteste să vină la București, pentru a-l ajuta în lucrul ce se desfășura în tipografia domnească. Antim, care, se pare că între timp se călugărise, răspunde invitației voevodului și înainte de Octomvrie 1691 vine în țară. Cunoscându-l acum, Del Chiaro — florentin în slujba Brâncoveanului — spune că era «înzestrat cu talente rare» și că «cunoștea sculptura, pictura și broderia».

Ajuns în țară, Antim fu bine primit de Mitropolitul Teodosie și începu să învețe limba românească, ajungând în scurtă vreme la o prea

bună cunoaștere a ei. În același timp el lucra la tipografia domnească dela mitropolie, dând la iveală prima sa tipăritură în Octomvrie 1691.

În București Antim rămâne până prin 1694, când se mută în străvechea mănăstire dela Snagov. Mai apoi, el e numit aci stareț și în această calitate s'a îngrijit mult de buna chiverniseală a avutului acestui sfânt lăcaș, a cărui zestre fusese prost gospodărită de unii stareți de mai înainte. La Snagov, departe de sgomotul lumii, Antim a înființat o tiparniță și a început o spornică activitate tipografică, dând la lumină o seamă de cărți grecești, românești, și arăbești.

Între anii 1701 și 1705 are iarăși în grijă tipografia domnească din București. Iar în primăvara anului 1705, datorită aleselor sale calități, e făcut Episcop de Râmnic, în locul destituitului Ilarion. Mutându-se aici, el aduce cu sine și tipografia dela Snagov, care cu mici întreruperi, a funcționat în acest oraș de munte «până aproape de vremurile noastre».

Antim însă nu rămâne mult timp pe plaiurile oltenesti, căci la 27 Ianuarie 1708, bătrânul Mitropolit Teodosie închidea ochii și lăsa, prin diată, ca el să-i fie urmaș în scaunul vlădicesc al Ungro-Vlahiei. După îngroparea Mitropolitului Teodosie, Brâncoveanu cu patriarhii de Alexandria și Ierusalim, aflați atunci în țară, cu arhieriei și cu toată boerimea, adunându-se la mitropolie hotărâsc ca să se respecte ultima dorință a celui răposat și să se aleagă vlădică al Țării Românești Episcopul de Râmnic, Antim. Cerându-se și consimțământul ecumenicului, acesta și-l dă și așa, în ziua de 22 Februarie 1708, Antim e înscăunat cu alai deosebit Mitropolit al Țării Românești.

În cuvântul spus cu acest prilej, el amintește că Dumnezeu ori de câte ori a voit să întoarcă lumea din calea răutăților nu a trimis asupra ei fulgerele mâniei, nici pe îngerii săi din cer, ci a ales oameni simpli, din cele mai de jos straturi ale poporului, cu care a adus sufletele oamenilor la credința în Evanghelia mântuitoare. Mai departe, referindu-se la alegerea sa ca Mitropolit, spune, plin de smerenie: «N'au căutat Dumnezeu la micșorarea și netrebnicia mea, nu s'a uitat la sărăcia și străinătatea mea, n'au socotit prostia și neștiința mea, ci au căutat la bogăția și noianul bunătății sale și au acoperit de către oameni toate spurcăciunile și fărădelegile mele, care sunt mai multe decât perii capului meu și decât nisipul mării și m'au înălțat, nevrednic fiind, la această steapănă și mare vrednicie a arhieriei și m'au trimis să vă fiu păstor, părinte sufletesc, rugător către Dumnezeu... purtătoriu de grije la cele ce ar fi spre folosul mântuirii și să vă fiu de mângâiere la scârbele robiei cei vavilonești a lumii acesteia».

Incheind, el îndeamnă pe ascultători să înfăptuiască «toate câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, toate câte sunt cu nume bun și laudat», pentru ca la judecata de apoi toți să audă glasul Mântuitorului: «Slugă bună și credincioasă peste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului Tău».

Precum se vede, chiar în acest cuvânt, Antim făcuse aluzie la opresiunea otomană — «robia cea vavilonească» —, ceea ce este un indiciu că el va fi un dușman al păgânilor ismailiți și un sprijinitor al creștinătății, admirând, mai ales pe țarul Petru cel Mare, speranța lumii creștine din Orient. Această atitudine vădită contra Turcilor, îl va pune în conflict chiar cu prudentul Brâncoveanu, care, în Ianuarie 1712, îi cere să-și dea demisia. Două apărări scrise și prezentate voevodului îl fac pe acesta să renunțe la planul său și așa ierarhul nostru își văzu liniștit de vlădicia lui.

Totuși el nu renunță la ideea sa de luptă împotriva opresiunii otomane și aceasta îi va aduce un tragic sfârșit. Faptele care au dus la acest nenorocit desnodământ s'au petrecut așa: După uciderea lui Brâncoveanu (1714) și mazilirea lui Ștefan Cantacuzino (1716), tronul Țării Românești e ocupat de Nicolae Mavrocordat, omul Turcilor, care sosește în București la 10 Februarie 1716. Chiar în vara acestui an, izbucni un nou război între Austriaci și Turci, în care, cum era de așteptat, domnul este de partea Turcilor. Câțiva boieri însă nemulțumiți cu noua domnie fugiseră în Ardeal și intraseră în legătură cu imperialii, pe care îi determinară să expedieze peste munți o parte din oaste.

Un detașament din această armată austriacă prinde câțiva din slujitorii domnești, care strângeau dăjdiile prin părțile Loviștei. Vameșii fac cunoscut domnului aceste mișcări de trupe și acesta — mai ales din pricina panicii ce începuse a cuprinde populației capitalei — își strânge în grabă avutul și pleacă spre Giurgiu, luând cu el pe Antim și pe boierii devotați. Făcând popas la Odaia (Vlașca), Mitropolitul cere voie să se întoarcă la București, spunând că nu poate lăsa turma fără păstor, în vremuri așa de nenorocite. Nesatisfăcându-i-se cererea, Antim, neîncredințază cronnicarul grec, Mitrofan Grigoras, i-ar fi spus lui Mavrocordat că din acel moment nu mai este nicio legătură între el, domnul și Țara Românească. Fără voia voevodului, deci, ierarhul nostru se întoarce în capitală. Iar Mavrocordat, în urma reînnoirii știrii de pericol — făcută printr'o scrisoare a preotului Ican Avramie —, o pornește în grabă spre Giurgiu, unde, ajungând, seamănă panică printre Turcii din raiă.

Intre timp, vești aduse din București, arată că aici nu s'a văzut niciun ostaș austriac, ceea ce liniștește pe voevod și pe cei din jurul său.

Intors în capitală, Mavrocordat începe prigoana contra celor ce i se arătaseră protivnici în această grea împrejurare. Mai întâi el tăie capul vel vornicului Pătrașcu Brezoianu, despre care zvonuri, prinse în cronică lui Mitrofan Grigoras, arată că fusese ales domn de însuși Antim; iar pe alți boieri îi închide, îi bate la tălpi și-i pune la grele biruri.

Urgia domului se revărsă și asupra lui Antim, care-l părăsise în drumul refugiului și care, i se spusese, uneltise cu boierii împotriva lui. Pentru aceasta e chemat imediat la curte. Dintru început, Antim evită să dea curs invitației domnești, dar până la urmă i se supune. Sosit în fața palatului, el e dat jos din rădvan și când se îndrepta spre camera dom-

nului, spre a-i vorbi, el e oprit de soldații turci din gardă, care, maltrându-l crunt, îl închid — sub strașnică pază — în beciul caselor domnești. De aici el cere de mai multe ori să fie dus înaintea domnului, pentru a-și putea arăta nevinovăția. Cerere zadarnică, deoarece nu numai că nu i s'a îngăduit acest lucru, dar i s'a cerut și demisia din scaunul mitropolitan. El refuză și atunci Mavrocordat cere caterisirea lui dela ecumenicul Cosma al III-lea. Acesta, aflându-se în ceartă cu Antim încă din anul 1715, împlinește în grabă dorința domnului și expediază la București gramata patriarhală de caterisire, în care nefericitul mitropolit era stigmatizat ca vrăjitor și criminal. E scos din cinul monahal, redându-i-se numele mirean de Andrei; i se pune pe cap o tichie roșie în locul mitrei arhieresti și apoi i se citește sentința de închisoare pe viață, proclamată de Poartă, pe care sentința trebuia s'o execute în mănăstirea Sfânta Ecaterina de pe muntele Sinai. Și așa Mitropolitul Antim este lipsit de scaunul vlădicesc, pentru că încercase să ducă o politică de eliberare de sub jugul asupritor al Turcilor.

Pentru a se evita o mișcare de simpatie a populației bucureștene față de oropsitul mitropolit, domnul a hotărât ca el să fie pornit spre locul de surghiun în miez de noapte, fiind păzit de câțiva soldați turci. Aceștia îl trec peste Dunăre, și ajungând la Galipoli, aproape de râul Dulcia—Tungria — care trece prin Adrianopol — îl uciseră, la începutul lui Septembrie din anul 1716, și trupul lui neînsuflețit îl aruncară în apele râului.

Deocamdată păstoriții lui Antim au socotit adevărată știrea că el a fost exilat la Sinai, însă curând viclesugul turcesc s'a demascat, căci ei, la cererea lui Mavrocordat, hotărâseră ca Antim să fie ucis. Însă spre a preîntâmpina turburările din țară, au rânduit ca acest sacrilegiu să se împlinească departe de hotarele Țării Românești. Totuși «fioroasa măcelărare a Arhiepiscopului», ne încredințează același Del Chiaro, «puse toată Valahia într'o groaznică consternare». Răsunetul acestui groaznic măcel dăinuia încă în Bucureștii veacului al XIX-lea, după cum ne înformează călătorul francez Ulysse de Marsillac.

Așa s'a stins acest vrednic păstor al Țării Românești. Și «prinți'o stranie coincidență a destinului» el «care prin râvna lui culturală a dat strălucire deosebită curții lui Brâncoveanu, și-a încheiat viața, ca și protectorul său, între păgâni, prin moarte silnică».

*

Trecând la înfățișarea activității Mitropolitului Antim, articolul îl prezintă ca: tipograf, alcătuitor de lucrări originale, traducător și ctitor de biserici.

Activitatea tipografică (pag. 135-139). S'a arătat mai sus că Antim vine în țară la poftirea lui Brâncoveanu și că acesta îi dă în grije tipografia domnească dela Mitropolie. În Octombrie 1691 el și scoate de sub tipar cartea: **Pareneticele** (= Capitole îndemnătoare) împăratului Vasile Macedoneanul, pe care le tradusese în greaca modernă învățatul Ieromonah Hrisant Notaras. Un an mai târziu — 1692 — tipărește, tot în gre-

cește, **Slujbele Sfintei Parascheva cea Nouă și a Sfântului Grigorie Decapolitul**, pe a cărei poartă își adaugă lângă nume pe cel al patriei sale: Iveria. În anul 1693 dă la lumină o minunată **Evanghelie greco-română**, prefăcută și împodobită cu frumoase podoabe de el însuși, iar după alt an (1694) îmbracă în haina tiparului prima carte românească, lucrată de el, **Psaltirea Proorocului David**.

În acest an însă el își întrerupe activitatea tipografică în București, căci se mută la Snagov, unde ajungând stareț, temeinicește o nouă tipografie, de sub teascurile căreia iese în 1696: **Orânduiala slujbei Sfinților Constantin și Elena**, lucrată de ucenicul său, Mihail Iștvanovici. Câteva luni mai apoi — Ianuarie 1697 — el tipărește aci un **Antologhion grecesc**, al cărui cost de imprimare fusese suportat de Ieromonahul Galaction Vidalis. În celălalt timp din acest an el dă la iveală, la Snagov, următoarele lucrări: a) **Evanghelie românească**, în care semnează pentru prima dată în limba noii sale patrii: Antim Ivireanul; b) **Manualul despre câteva nedumeriri (grecește)** al lui Ioan Cariofilis, cuprinzător de discuții pe temă religioasă dintre Stolnicul Constantin Cantacuzino și autor; c) **Panegiricul Sfântului Constantin (grecește)** opera preotului Gheorghe Maiota, predicator la Curtea lui Brâncoveanu.

Însă cea mai de seamă lucrare scoasă în acest an la Snagov este noua ediție a **Gramaticii slavone** a lui Meletie Smotricki (1578-1633), care trebuia să fie dată în folosința celor ce în biserici «ne-am obișnuit a citi slavonește, dar necunoscând această limbă... puteam de multe ori să cădem în greșeli». Pe lângă aceasta Gramatica avea să slujească și la școala ce Brâncoveanu întemeiasse «întru învățarea limbei slave pentru copii de vârstă fragedă». Prefața, titlul și versurile sunt redactate de Antim în limba rusă bisericească a sec. XVII.

După doi ani dela apariția acestei folositoare cărți, Antim imprimă tot la Snagov, în Februarie 1699, **Mărturisirea Ortodoxă (grecește)**, iar la 30 Aprilie același an: **Carte sau lumină cu drepte dovediri din dogmele bisericii Răsăritului asupra dejghinării papistașilor**, care este traducerea românească a lucrării lui Maxim Peloponesianul: **Manual împotriva schismei papistașilor**, tipărită în grecește la București în anul 1690.

În anul 1700 Antim dă la iveală (la Snagov), cartea **Floarea darurilor**, traducere românească a lui Filotei Sfetagorețul, și **Psaltirea grecească**, în timp ce ucenicul său Gheorghe Radovici imprimă cartea: **Învățăturile creștinești**. În anul următor (1701) se tipărește cu cheltuiala lui C. Brâncoveanu o **Liturghie greco-arabă**, ce fusese cerută domnului de Athanasie al IV-lea Dabbas, Patriarhul Antiohiei și lucrarea grecească a medicului Ioan Comnenul: **Proschinitariul Sfântului Munte**.

Din ce motive nu știm, în cursul acestui an, Antim are iarăși în grija sa tipografia din București, imprimând în grecește **Panegiricul Sfântului Constantin**, facerea lui Ștefan fiul Brâncoveanului. Se menționează că în această carte, sub chipul Sfântului Constantin, apare un text cu litere latine, ceea ce arată că tipografia avea și astfel de caractere. Anul următor

— 1702 — cunoaște ieșind din această tiparniță o nouă ediție a acestei ultime cărți; **Panegericul Mucenicului Ștefan**, alcătuit tot de Ștefan Brâncoveanu (o altă ediție a acestei cărți apare în 1703); precum și **Slujba cuvioasei Matroana Hipolita** (grecește); iar în anul 1703 **Noul Testament** (românesc), **Ceaslovul arab**; lucrarea grecească a lui Sevastos Kimenitul: **Invățătura dogmatică a Bisericii răsăritene**; **Serviciul sfințirii bisericii** (grecește), tipărit cu cheltuiala lui Auxentie proin Sofianul; **Panegiric la Adormirea Născătoarei** (grecește), facerea aceluiași Ștefan Brâncoveanu și în sfârșit **Ceaslovul slavo-român** și un **Acatistier**, în care se află tipărit și Crezul.

În anul 1704 tiparnița bucureșteană, prin purtarea de grijă a lui Antim, dă la iveală: **Cuvântare la Patima cea mântuitoare** (grecește), compoziția lui Radu fiul lui Brâncoveanu și **Paralele grecești și romane**, traduse în greaca modernă de alt fiu al Brâncoveanului, Constantin.

În primăvara anului 1705 Antim e ales Episcop de Râmnic și în această calitate poartă grija imprimării, în grecește, a **Slujbei Sfântului Visarion**. În vara acestui an el mută la Râmnic tiparnița dela Snagov și în scurt timp tipărește, cu cheltuiala lui Dositei al Ierusalimului, valoroasa carte: **Tomul Bucuriei** (grecește), care cuprinde mult material împotriva pretențiilor absurde de înțâietate ale Episcopului Romei. Lucrările celelalte, scoase în acest an la Râmnic, ca: **Invățătura pre scurt pentru taina pocăinței**, **Antologhionul**, **Evangelhia** și **Molitfelnicul** sunt toate în românește.

Precum s'a văzut, Antim nu rămâne la Râmnic decât până în primele luni ale anului 1708, când e ales Mitropolit al Țării Românești. Ca Mitropolit el înființează o tipografie la Târgoviște și în anul 1709 imprimă aci o carte grecească de aproape 1600 pagini, intitulată **Serviciul bisericesc**, pe care o închină ecumenicului Atanasie. În Septembrie 1710, această nouă tipografie imprimă: **Slujba Sfintei Ecaterina împreună** cu o nouă ediție a **Proschinatarului Sfântului Munte**, în timp ce ucenicul lui Antim, Gheorghe Radovici dă la iveală cartea dascălului său intitulată: **Invățătura bisericască**.

Anii următori tiparnița aceasta înscrie pe răbojul activității sale un **Octoih** (1712), o **Liturghie**, un **Molitfelnic**, un **Catavasier** și **Capete de poruncă** (1713); **Ceaslovul** tradus de Antim și lucrarea Patriarhului Hrisant Notaras: **Despre oficii** (1714).

*

În legătură cu această înfloritoare activitate tipografică a mult talentatului Antim, articolul de față ne înfățișează și pe unii din ucenicii lui (pag. 139-140).

Primul este **Mihail Iștvanovici**, care se întâlnește lângă Antim în anul 1696 la Snagov, unde se pare că a rămas timp de 3 ani. În 1699 el este trimis de Brâncoveanu în Ardeal, unde tipărește, la Bălgrad, un **Kiriaco-dromion** și o **Bucoavnă** ce are în sine deprinderea învățaturii copiilor la carte. În anul 1706 Mihail Iștvanovici se afla la Râmnic, unde dă ajutor la imprimarea mai multor cărți (**Slujba Născătoarei de Dumnezeu**, **Octoihul**, **Molitfelnicul**, **Cuvânt la Patima Domnului** și **Panegiricul Sfântului**

Nicolae). După câțiva ani petrecuți aici, el e trimis de Antim în Georgia unde «își va continua cu râvnă meșteșugul», învățat dela talentatul său dascăl.

Al doilea ucenic, cunoscut, al lui Antim **Gheorghe Radovici** se face vădit mai întâi în anul 1700, când, la Snagov, tipărește cartea: **Invățături creștinești**, în a cărei prefață arată că a învățat acest frumos meșteșug dela Antim. După aceasta dispare din acte, reapărând tocmai în anul 1710, când imprimă o **Psaltire românească**. Apoi între anii 1712-1714 se întâlnește tipărind mai multe cărți (**Octoih, Liturghie, Pilde filosofești, Catavasier și Ceaslov**). Și după aceasta iarăși actele nu mai fac nicio amintire despre el.

Se pare că și Ieromonahul **Dionisie Floru** a fost unul din ucenicii lui Antim. El se întâlnește, tipărind în 1715 în tipografia mitropolitană **Sfăturile creștino-politice**, ale învățătorului său, iar în anul 1716, în tipografia dela Mănăstirea Antim, **Istoria Sfântă adică istoria iudaică**, opera lui Alexandru Mavrocordat Exaporitul.

*

In continuare articolul prezintă lucrările personale ale lui Antim (pag. 141-151), căci acest vrednic ierarh a compus și opere originale.

Încă din anul 1695 el redactează: «**Izvodul odoarelor mitropoliei**», iar în anul 1705 își publică lucrarea: **Invățătură pe scurt pentru taina pocăinței**, tratând, în prima parte despre spovedanie și facerea canonului, iar în a doua: «In ce chip se cade să fie duhovnicul și cum să ispovedească și să îndirepteze pre oameni». Pe lângă această carte necesară unui duhovnic, Antim a alcătuit în anul 1709 o altă lucrare netipărită însă, numită: **Chipurile Vechiului și Noului Testament**, adică obrazele oamenilor celor vestiți ce se află în Sfânta Scriptură, în Biblie și în Evanghelie. Din această lucrare se vede că Antim mânuia cu pricepere limba românească și că «era un adânc cunoscător nu numai a scriitorilor bisericești ci și a celor profani». Pe lângă aceasta lucrarea este împodobită de însuși Antim, cu chipurile a numercase figuri biblice, a căror îmbrăcăminte se aseamănă cu cea a domnilor și boierilor țării noastre din vremea lui Antim.

Mâhnit de «atâta neînvățătură» câtă observa la preoții din timpul său, ierarhul nostru se apucă și întocmește, tipărind-o în 1710, o «**Invățătură bisericească la ceale mai trebuincioase și mai de folos pentru învățătura preoților**», pe care o sorocește a fi dată în dar tuturor clericilor. Pentru a face pe preoți să dea atenția cuvenită acestei prea folositoare «cărțului», Antim compune și unele circulări către preoți, intitulându-le: **Capete de poruncă la toată ceata bisericească...**, tipărindu-le în Târgoviște în anul 1714.

În anul următor (1715), ierarhul nostru alcătuește în versuri o **Antologie de sentințe**, «ce le-a adunat din sentințele vechilor dascăli înțelepți».

Dar cea mai de seamă lucrare rămasă dela acest vrednic mitropolit sunt **Didahiile** sale ținute în Mitropolia din București între anii 1709-1716.

Acestea se păstrează în mai multe manuscrise din Biblioteca Academiei R. P. R. și începând cu anul 1886 și până acum, s'au publicat de mai multe ori.

În aceste predici se află, pe lângă imitație și traducere, și «parte proprie, originală, în care-și exprimă sentimentele proprii și în care-și vădește experiența lui». Se pare că el este primul ierarh român care o spune răspicat că: «... citaniile și tâlcuirile... sunt mai bune decât citania sfintei Evangheli».

Predicile vlădicăi Antim arată uneori situația grea a țării care geme sub opresiunea otomană; alteori caracterizează felul de viață al boierimii în vremea postului; ceartă pe negustorii care nu țin Duminecile și sărbătorile și veștejește, cu toată tăria, mulțimea proceselor care sărăceau pe cei împricinați.

În alte predici, Antim condamnă aspru găteala și sulemeneala boieroaiecelor, cărora le pune în față modestia și simplitatea în îmbrăcăminte a Sarrei, soția lui Avraam. Alteori el deplânge starea grea a poporului de jos, asemănând lumea cu o mare «ce se turbură și într-o care niciodată n'au oameni odihnă»... În alte rânduri el biciuește clasa dominantă din țară, care mănâncă «carnea și munca fratelui» lor creștin și bea «sângele și sudoarea feții lui cu lăcomiile și nesățitul» și cere ca și cei săraci să fie cinstiți, dându-li-se posibilitatea să ducă o viață omenească. În una din predici Antim slăvește stema Țării Românești, iar altele ne lasă să înțelegem că el a cunoscut acea «curioasă carte de științe naturale numită Fisiologul». În scurt: predicile lui Antim sunt o icoană vie a societății din vremea lui.

Alături de aceste «măestre monumente literare», rămase dela Antim merită să se amintească și cele două **Apologii**, compuse de el în anul 1712 și prezentate lui C. Brâncoveanu. Precum deja s'a arătat, aceste Apologii — opere absolut originale ale lui Antim —, prin duiosia lor și prin felul cum el a spulberat punct cu punct acuzațiile ce i se aduceau, au avut darul să facă pe voevod să renunțe la planul său de a scoate pe Antim din scaunul mitropolitan.

În rîndul lucrărilor originale ale acestui ierarh trebuie trecute și **Prefețele și versurile**, pe care le-a publicat în multe din tipăriturile sale (v. d. p. **Evanghelia greco-română**, București 1693; **Psaltirea**, București 1694; **Evanghelia**, Snagov 1697; **Noul Testament**, București 1703 ș. a.).

Pe lângă lucrările originale ne-au rămas dela Antim și câteva traduceri (pag. 151-152). În primul rând se amintește: **Slujba Sfântului Mucenic Antim, Episcopul Nicomediei**, păstrată azi în biblioteca Academiei R. P. R., fondul mss. românești sub cota 406. Apoi se amintește **Pildele filosofești**, traduse în românește după versiunea greco-vulgară a preotului Ioan Avramie și tipărite la Târgoviște în anul 1713. O a treia traducere românească a lui Antim este **Ceaslovul**, tipărit în anul 1715, iar a patra **Octoihul** imprimat în anul 1712. În sfârșit șirul traducerilor vlădicăi Antim — cunoscute până acum — se încheie cu **Molitfelnicul** tipărit în 1713, care l-a tradus după ediția grecească imprimată la 1691 de Nicolae Glychis.

Mai departe articolul prezintă pe Antim ctitor (pag. 154-156) al mănăstirii din București, care-i poartă numele până astăzi. El a început a zidi acest sfânt lăcaș cu hramul Dumineca Tuturor Sfinților, în anul 1713 și l-a sfârșit abia peste trei ani, în 1715, după cum spune pisania grecească de deasupra ușii de intrare.

Știri asupra acestui lăcaș de cuvioșie și asupra rolului lui se găsesc în: «**Invățături pentru așezământul cinstitei mănăstiri a Tuturor Sfinților**, adică capete 32 întru carele să coprind toată chiverniseala mănăstirii și rânduiala milelor ce s'au hotărât să se facă pre an la săraci și la lipsiți din venitul casei», întocmit de însuși Antim la 24 Aprilie 1713 și păstrat azi în Biblioteca Academiei R. P. R. (ms. rom. nr. 3342). Intregul manuscris este lucrat «cu un simț artistic ce copleșește». După scara cuprinsului și desenul, în peniță, al bisericii mănăstirii, urmează o **Predoslovie**, în care ctitorul arată că pentru ca să facă «puțin folos sufletului» său și să aibă «pomenirea lui de toate zilele în viață și după moarte», a zidit această mănăstire «cu cea puțină agoniseală ce mi-au dăruit mila lui Dumnezeu» și pentru ca «săracii să aibă oarecare ajutoriu și mângâiere». Mai departe manuscrisul cuprinde cele 32 capitole, care arată instrucțiunile lui Antim pentru buna chiverniseală a mănăstirii, din care instrucțiuni, trebuie să remarcăm, mai ales, pe cele ce înfățișează grija ctitorului pentru cei nevoiași și săraci și pe aceea care îndeamnă pe candidații la preoție, ajutați de mănăstire, să pomenească la sfintele slujbe pe: **Ioann, Maria, Macarie Ieromonahul, Teodosie Arhiepiscopul și Antim Păcătosul Arhiepiscopul**. Sub aceste nume trebuie să se vadă părinții lui Antim și poate pe primii săi binefăcători ce i-a avut la sosirea în Țara Românească. Mai departe acest adevărat testament cuprinde: «**Oarecare învățături trebuincioase de folosul și cinstea mănăstirii**» (ff. 24-26), și se încheie cu un adaus făcut de Antim la 15 Martie 1716.

Această diată a fost întărită prin gramată patriarhală în Septemvrie 1714. Din aceasta aflăm că sfântul lăcaș avea «o biserică aleasă, prin alcătuirea ei tehnică și prin potrivirea pietrelor înlăuntru și în afară», și că al ei ctitor o înzestrase ca «pe o mireasă plăcută și prea frumoasă».

Dar așezământul lui Antim nu este respectat, căci chiar urmașul său, grecul Mitrofan — care nu este străin de nenorocirea acestui talentat ierarh — sfarmă situația de sine stătătoare a mănăstirii și o trece pe seama sa și a mitropoliților ce vor urma după el pe scaunul arhiepiscopal dela București *).

Cu aceasta articolul încheie știrile despre activitatea felurită și rodnică a lui Antim. Această aleasă activitate a fost apreciată «adânc» de unii din contemporanii săi. Așa Atanasie al Antiohiei — în prefața Liturghiei dela Snagov din 1701 — îl numește tipograf priceput și grijuliu

*) Mănăstirea după aceasta s'a tot năruit și avutul i sa risipit, ajungând până aproape de timpul nostru o biată biserică de mir. Astăzi, prin grija deosebită a I.P.S. Patriarh Justinian, ctitoria lui Antim începe a-și recăpăta splendoarea pe care i-o lăsase, la moarte, ziditorul ei și pe care dorise să o păstreze și după aceea. (N. R.).

săpător de litere arabe; iar ucenicul său, Mihail Iștvanovici, în prefața Molitfelnicului din 1706, spune că Antim s'a arătat desăvârșit în orice meșteșug; în timp ce Nichifor Mathalis, în prefața Slujbei Sfintei Ecaterina, scrie că lui Antim «i-a da Dumnezeu averea îmbelșugată a înțepciunii, să facă fapte cerești și prin tipografie să fie de folos peste tot pământul mulțimii celor cucernici» (pag. 158).

*

Deși Antim a petrecut la noi o viață destul de agitată, totuși el nu și-a uitat patria, din care plecase fără voie. Știind că Georgia simte nevoia unei tipografii, el stăruie pe lângă Brâncoveanu ca să ajute la fundarea unei tiparnițe pe pământul acestei îndepărtate țări. Asigurat de sprijinul domnului, Antim, în 1709, trimite acolo pe ucenicul său Mihail Iștvanovici. Acesta înființă la Tbilisi prima tipografie georgiană, de sub teascurile căreia apare chiar în același an (1709) o **Evanghelie sfântă**. În anul următor (1710), tipografia georgiană dă la iveală o **Liturghie**, în care, după o «Exhortațiune», Mihail Iștvanovici imprimă șase versuri românești cu litere georgiene, cari versuri sunt identice cu cele tipărite de Antim în **Evanghelia** din Snagov din anul 1697. Trimisul Ierarhului nostru a mai supravegheat poate tipărirea unui **Apostol**, a Poemei «**Omul în pielea țigrului**», compusă de poetul georgian Șota Rustaveli și cartea «**Despre creații**». Dacă cumva aceste cărți au fost imprimate până în iarna anului 1712, când el era încă în Georgia.

*

În primăvara acestui an Mihail Iștvanovici este trimis de regele Vahtang la Moscova și de aci «din dorința de mai bună pregătire», pleacă, cu încuviințarea regelui, în Olanda. Aci zăbovește puțin și întorcându-se în Georgia tipărește o carte ce cuprinde **laudele Fecioarei Maria** «cu tipar grecesc adus din Olanda».

Trimisul vlădicăi Antim a imprimat apoi mai multe cărți în noua sa patrie cu aspirațiunile și năzuințele căreia se identificase, așa cum învățătorul său se identificase cu ale Țării Românești.

*

În sfârșit articolul se încheie cu unele știri, pe care Dimitrie Cantemir în a sa «**Istorie a Imperiului Otoman**» le dă despre Georgieni (pag. 160-162), în care amintește și de activitatea tipografică a lui Mihail Iștvanovici și de întâlnirea sa—a lui Cantemir—la Moscova, în anul 1712, cu fiul unui rege georgian, fugit în Rusia. Cu acest prilej georgianul i-a dat «o genealogie a hanilor țării sale, tradusă în grecește și plină de cele mai curioase fabule». Majoritatea celorlalte știri aduse de Cantemir despre Georgia sunt din vremea luptelor, pe care sultanul Soliman II (1520-1566) le-a avut prin aceste părți.

Până la urmă însă Georgia e copleșită de Turci și atunci parte din locuitorii ei se refugiază în Rusia. Mulți din aceștia se aflau în armata rusească, care, la 1739, era cantonată în Moldova.

Mai aproape de vremea noastră Georgia este amintită în Geografia lui D. Philippide, tipărită la Leipzig în anul 1816; iar pe la 1825 negustori georgieni călătoreau pe Dunăre între Galați și Viena.

Alături de aceste legături, articolul de față prezintă și unele nume românești, care amintesc pe Georgieni, care nu «dovedesc o contingentă româno-georgiană, căci Iverin (Ivirin) este cuvântul slav pentru cel românesc de Ivirean = Georgian».

*

Din prezentarea de mai sus, cititorul va putea înțelege, pe de o parte că între noi și Georgieni au fost, în trecut, legături strânse, iar pe de alta ce a însemnat Mitropolitul Antim Ivireanu pentru vechea noastră literatură și cultură, pentru Biserica și mai ales pentru țara noastră, pentru binele și libertatea căreia el și-a dat chiar viața.

Preotul NICULAE ȘERBANESCU

ANIVERSĂRI

CU PRILEJUL CENTENARULUI GAZETEI „TELEGRAFUL ROMÂN“

La 3 Ianuarie 1953, s'au împlinit o sută de ani de când apare, la Sibiu, gazeta «Telegraful Român», — astăzi organul oficial al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia și Sibiu și al Episcopiei Clujului și Oradiei.

În viața destul de zbuciumată a poporului nostru — ca și în viața Bisericii Ortodoxe Române — centenarul unei publicații periodice, care a slujit cu aceeași dragoste și cu același devotament și năzuința poporului de a ieși din întunerecul și robia în care era ținut de opresorii săi, dar și interesele Bisericii străbune, constituie un eveniment de seamă, chiar dacă, dealungul vremii, puterile respectivei publicații au fost uneori neînsemnate, iar drumul a fost străbătut cu unele șovăiri. Cu atât mai importantă este o asemenea aniversare, cu cât strădaniile publicistice ale redactorilor și colaboratorilor unei gazete ce împlinește un veac de existență s'au desfășurat în condițiile grele ale subjugării naționalității române și ale celor mai abile și mai perseverente metode de desnaționalizare, — cum a fost cazul cu «Telegraful Român», care vreme de 65 ani a trebuit să suporte (și uneori să ocolească), cenzura chesaro-crăiască, a slujbașilor împăratului Habsburg dela Viena.

Deaceia, popasul sărbătoresc pe care redacția de acum a «Telegrafului Român» l-a făcut, cu prilejul împlinirii unui veac de existență închinată slujirii poporului român și Bisericii Ortodoxe, a fost salutat cu îndreptățită bucurie de ierarhii, clericii și credincioșii ortodocși din țara noastră. Numărul festiv al «Telegrafului Român», (Nr. 1-2, Ianuarie 1953), închinat acestei aniversări, oglindește dragostea cu care este înconjurată astăzi cea mai vârstnică publicație a Bisericii noastre, precum și noile înfăptuiri ce se așteaptă dela o gazetă cu un trecut atât de glorios, ca al centenarei publicații bisericești dela Sibiu.

Cauzele și condițiile care au dus, acum o sută de ani, la întemeierea «Telegrafului Român» sunt înfățișate limpede în articolele scrise de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, și publicate în fruntea acestui număr sărbătoresc.

«Menit a fi o foaie «politică, industrială, comercială și literară», — spune Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh —, «Telegraful Român» a năzuit să răspundă cerințelor unui popor, care gemea sub lanțurile opresiunii, dar care niciodată nu se resemnase a purta cătușele robiei, ci deseori încercase, prin lupte și jertfe să-și apropie zorile libertății. Mișcările revoluționare ale anului 1848, care tulburaseră adânc tihna scaunelor împărătești și regești din Europa, avuseseră un răsunet puternic în inimile românilor ardeleni, tocmai pentru faptul că aci izbânda fusese mai aproape ca oriunde, dar se prăbușise din pricina unor grave greșeli săvârșite de cărmuitorii luptătorilor revoluționari unguri și români. Roadele amare ale acestor greșeli nu se scuturaseră pe deplin; ele aveau să învenineze încă multă vreme viața poporului ardelen. Ceeace înțeleseseră însă bine bărbații de seamă ai românilor de peste munți era nevoia unei re-deșteptări culturale și a organizării vieții economice a poporului pe temeiuri noi, care-și făcuseră drum în restul continentului. Pentru aceea se scria — în «Prenumerățiunea» care, după obiceiul vremii, anunța în Decembrie 1852, apariția gazetei — că «Telegraful Român» năzuește «a împărtăși poporului român din politică, industrie, comerț și literatură, idei și cunoștințe practice, potrivite cu timpul și amăsurat trebuințelor lui».

Subliniind faptul că apariția «Telegrafului Român» a fost «un act de curaj pentru împrejurările existente în Ardealul dela începutul celei de a doua jumătăți a veacului al XIX-lea», — I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului arată că «poporul român din cuprinsul fostei monarhii habsburgice — dreptcredincioșii creștini de legea răsăriteană, preoții lor în primul rând — aveau nevoie de un îndreptar purces din sânul lor, care să le lumineze calea emancipării proprii, în babilonia împărăției împilătoare a pajurei cu două capete» și că, în împrejurările de atunci numai Biserica putea să le pună la îndemână acest îndreptar.

Și, într'adevăr, «Telegraful Român» s'a străduit să fie un îndreptar pentru poporul român din Ardeal. «Cine răsfoiește astăzi colecțiile vechi ale «Telegrafului Român» — spune I.P.S. Mitropolit Nicolae — va rămâne surprins de varietatea preocupărilor pe care le vădesc coloanele sale. Aceste preocupări îmbrățișeau toate tărâmurile de manifestare ale românilor din Ardeal și aduceau la expresie năzuințele lor culturale și naționale... Paginile sale găzduiau — alătura de problemele de viață bisericască și articole pentru orientarea clerului — cele mai variate contribuțiuni de ordin economic, agrar, industrial, meșteșugăresc, comercial și cultural-literar».

Plină de adevăr este, pentru cel ce răsfoiește colecțiile vechi ale «Telegrafului Român», constatarea pe care o face I.P.S. Patriarh Justinian, că această gazetă «a sprijinit luptele poporului român pentru progres și libertate, în măsura în care condițiile sale de apariție i-au îngăduit».

Apariția și orientarea «Telegrafului Român» — orientare pe care s'a străduit și a izbutit (cu rare șovăiri) să și-o păstreze dealungul unui

veac de luptă și de existență — se leagă de numele celui dintâi redactor responsabil al său, de numele profesorului Florian Aaron. Aredelean din Rod, de lângă Sibiu, venit în Țara Românească, unde îndeplinise un rodnic apostolat pe tărâmul organizării unui învățământ național, — Florian Aaron fusese dascăl la noua școală («slobodă, obștească unde pot merge fiii nobleței, a norodului și măcar robi pentru limba românească, nemțească, grecească, latinească și italienească»), pe care, în 1826, o deschisese Dinicu Golescu, după ce refăcuse odăile — stricate în timpul revoluției din 1821 — ale vechii școli întemeiate cu mult înainte de Banul Răducanu Golescu pentru «Învățătura copiilor satului în limba românească».

Ideile enunțate de ctitorul școlii din Golești — unde Florian Aaron avea să desfășoare o înflăcărată muncă de răspândire a culturii —, năzuințele pe care le exprima Dinicu Golescu, care credea că «peste puțină este a dobândi un neam bun, moravuri întemeiate, îmbunătățiri și în scurt prefacere din rău spre bine fără de întâia câștigare a luminei, care își are începerea și întemeierea dela învățatură»¹⁾, și care înființând, în 1827, împreună cu alți boieri progresiști, «Societatea literară», mărturisea necesitatea deschiderii de școli primare în fiecare sat²⁾ — asemenea ideii și năzuințe erau și ale lui Florian Aaron, (așa cum erau ale unei întregi pleiade de cărturari ai vremii), și el însuși avea să-și închine viața slujirii unor astfel de nobile idealuri. În toată multipla sa activitate — ca profesor, autor de manuale didactice, sau ca publicist — Florian Aaron avea să muncească din răspuțeri, pentru a contribui la progresul patriei și la propășirea poporului român.

Venit în Craiova — ca profesor al copiilor ginereului lui Dinicu Golescu — Florian Aaron este numit, în 1831, profesor al Școlii Centrale de aici. Alături de Stanciu Căpățineanu și Grigorie Pleșoianu, — Aaron își continuă apostolatul său la Școala Centrală din Craiova, pe care o și conduce până în toamna anului 1932, când trece profesor la școala dela Sfântul Sava din București. Rodele muncii depuse de Florian Aaron și de urmașii săi, la Școala Centrală din Craiova, — unde predominau principiile enunțate și de Dinicu Golescu, asupra primirii la învățatură a oricăror elevi, indiferent de clasa socială căreia aparțineau — sunt deosebit de bogate: ele ajung să sperie pe boierii reacționari, care — peste câțiva ani — aveau să se plângă împotriva școlii, spunând că «învățăturile ar trebui să fie slobode numai pentru nobilime iar nu și pentru moșici, căci dacă se va urma așa, să învețe carte toți țărani, o să ajungem vremea peste vreo 10 ani să nu mai găsească boierii slugi sau plugari»³⁾.

1. Dinicu Golescu, *Insemnare a călătoriei mele*, ediție îngrijită de Panaitescu-Perssicius, în Biblioteca pentru toți, ESPLA, 1952, p. 13.

2. Idem, *Ibidem*, p. 14.

3. Revista „*Ion Măiorescu*“, Nr. 7-8, 1933, Craiova, p. 57; vezi acolo și alte amănunte asupra activității desfășurate de Aaron ca profesor al Școlii Centrale din Craiova.

Conștient de rolul însemnat pe care îl are cultura în deșteptarea și propășirea unui popor, Florian Aaron — paralel cu activitatea de dascăl al școlii dela Sfântul Sava din București — se străduiește să scrie o serie de cărți folositoare tineretului și tuturor celor dornici de a se instrui. El întocmește o «Istorie a Prințipatului Țării Românești» în trei volume (1835), un Dicționar francez-român» în 2 volume (în colaborare cu Gh. Hill și P. Poenaru), o «Istorie a lumii» (1846), precum și un «Catehism», care apare în 1842, și care cunoaște apoi numeroase reeditări, fiind încă utilizat în școlile românești de pe la 1890. Aceleași idealuri sfinte le slujește Florian Aaron și ca redactor principal al «Muzeului Național» — gazetă literară și industrială, care apărea în 1836, ca supliment al «Curierului Românesc» al lui Eliade. Programul acestui supliment, — care prevedea răspândirea și popularizarea de «cunoștințe de economie industrială cele mai potrivite cu starea acestui pământ», precum și a «istoriei naturale» — era mai mult al lui Florian Aaron, decât al lui Eliade, care-și îndrepta strădaniile în direcții în care foloasele personale puteau fi mai mari și puteau satisface setea lui de spectaculos, nevoia lui de răsunătoare vâlvă în jurul persoanei și faptelor sale.

Acelorași idealuri le închină Florian Aaron și munca sa uriașă din anul 1838, când — împreună cu Gh. Hill și cu concursul lui P. Poenaru și altor profesori dela Sf. Sava — face să apară zilnic o nouă publicație, intitulată «România» — «gazetă politică, industrială, comercială și literală», care își propunea «să mulțumească curiozitatea și nerăbdarea tuturor acelor care doresc a cunoaște în grabă și neprecurmat cursul lumii, duhul vremii și întâmplările dela care atârnă fericirea sau nefericirea omenirii». Această gazetă reprezintă un foarte mare progres față de tot ce se tipărise în Țara Românească până atunci: informațiile erau alese cu multă grije; versurile lui Grigore Alexandrescu, pe care le publica «România», reprezentau avântul noii poezii românești; din partea profesorilor celorlalte școli ale țării și de peste munți, se primeau și se publicau corespondențe interesante și folositoare; redactorii se preocupau să aducă mereu știri despre cărțile ce apar, precum și despre «născocirile ce le face duhul omenesc și îmbunătățirea pământului, desăvârșirea meștegurilor, întinderea negoțului și altele».

Cu strădanii și sacrificii greu de închipuit, Florian Aaron și colaboratorii săi, asigură apariția regulată a «României» timp de un an de zile, până la 31 Decembrie 1838, când anunță încetarea publicației. «Multă vreme poporul nostru nu era să aibă nicăeri o foaie în aceste condiții de apariție și cu un material la alegerea căruia să se fi cheltuit atâta pătrundere critică și atâta îngrijire morală»⁴), cum a fost gazeta din 1838 a ardeleanului Florian Aaron.

Consecvența cu care vrednicul cărturar își urmărește drumul său închinat luminării poporul român, sprijinind și luptând pentru toate acți-

4. N. Iorga, *Istoria presei Române dela primele începuturi până la 1916*, Editura Sindicatului Ziaristilor din București, 1922, p. 58.

nile menite să asigure propășirea sa, răzbate după zece ani și în entusiasmele cuvinte pe care Florian Aaron le scrie din București lui Gh. Bariț: «Ziua de ieri, 11 Iunie 1848, este o zi dela care începe o epocă nouă în analele Țării Românești. Deviza populilor civilizați: libertate, egalitate, frățietate, este și deviza românilor de aici. Constituția, această zicere fermecătoare, această facere fericitoare, s'a proclamat și la noi»... Entusiasmul lui Aaron trebuia să primească, însă, amara lovitură a înfrângerii revoluției. El își continuă lupta lui de semănător al culturii, de luminător al poporului, cu mai multă hotărîre, cu mai hotărîtă încredere că într'o zi poporul — conștient de drepturile sale — va putea să-și cucerească libertatea și să-și deschidă un drum nou, de prosperitate și fericire.

În slujba aceluiași idealuri sfînte se socotește Florian Aaron și în zilele în care urzește programul de activitate al «Telegrafului Român», — foaia pe care o editează, începând dela 3 Ianuarie 1852, Mitropolia Bisericii Ortodoxe din Ardeal. Între programul «României» din 1838 și al «Telegrafului Român» din 1852 există o explicabilă identitate de concepții, care evidențiază încă odată consecvența vrednicului profesor și publicist ardelean. Ca și «România», — «Telegraful Român» este o foaie «politică, industrială, comercială și literară». Ca și «România», — «Telegraful Român» își fixează misiunea «de a răspândi în poporul, a cărui înapoiere în cultură e a se datori vitregiei vremurilor, idei moderne... a-l lumina, în mod cuviincios asupra adevăratelor sale trebuințe sufletești și materiale», și se ostenește «a împărtăși poporul român din politică, industrie, comerț și literatură, idei și cunoștințe practice, potrivite cu timpul» și de «a deștepta simțul și a ațâța gustul poporului român pentru arte și măestrie, a atrage luarea aminte a lui asupra acelor ramuri de industrie și asupra acelor meserii cu care ar putea și ar trebui să se ocupe și dânsul, spre îmbunătățirea stării sale materiale și morale». Nu lipsesc din paginile «Telegrafului Român», nici știrile și articolele despre «născocirile ce le face duhul omenesc», de care se preocupa și «România», încă d'n 1838: chiar din primul său număr, «Telegraful Român» publică un articol, care vorbește despre cuceririle științei și despre «aflările spiritului omenesc» și pe care le socotește de folos să le cunoască cititorii săi.

Cu aceste gânduri a pornit la drum, acum o sută de ani, gazeta Mitropoliei din Sibiu. Și vreme de un veac, în măsura în care condițiile i-au îngăduit-o, ea a fost slujitoare devotată acestor năzuinți și s'a arătat vrednică de pilda celui ce a fost întâiul ei redactor.

Cuvintele de laudă pe care marele nostru poet Mihail Eminescu le scria în 1877, despre felul în care este redactat «Telegraful Român» și suplimentul său literar («Foișoara Telegrafului Român», care începuse să apară din 1876), sunt o dovadă în acest sens. Analizând «limba cărturarilor români din Ardeal», după ce subliniază excesele latiniste, sau stălcirea limbii române prin împrumuturi forțate din limba germană, pe care le săvârșeau publiciștii ardeleni, — Eminescu notează cu satisfacție «o schimbare în bine, care se petrece astăzi în Ardeal». De un an și mai bine

P A R T E A O F I C I A L Ă

DECRETUL
PREZIDIULUI MARI ADUNĂRI NAȚIONALE
PENTRU APROBAREA MODIFICĂRII UNOR ARTICOLE
DIN STATUTUL PENTRU ORGANIZAREA
ȘI FUNCȚIONAREA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREZIDIUL MARI ADUNĂRI NAȚIONALE
a
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DECRET

pentru aprobarea unor modificări ale Statutului pentru organizarea și
funcționarea Bisericii Ortodoxe Române

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române,
decretează:

1. Se aprobă modificările articolelor 20, lit. i; 94, lit. g. și h; 159, 163,
164, 165, 166 și 167 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bise-
ricii Ortodoxe Române, votate de Adunarea Națională Bisericească în șe-
dința din 15 Iunie 1952 și înregistrată la Ministerul Cultelor sub Nr.
9371/1952.

2. Două exemplare din textele modificate ale articolelor statutare,
vizate de Ministerul Cultelor — unul în păstrarea Ministerului Cultelor,
iar al doilea în păstrarea Administrației Patriarhale, constituie exempla-
rele autentice ale Statutului modificat.

Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale

DR. PETRU GROZA

Secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale
GH. MARUSSI

București, 19 Februarie 1953.

Nr. 91.

MODIFICĂRILE ARTICOLELOR: 20 LIT. i; 94 LIT. g ȘI h; 159, 163, 164, 165, 166 și 167 DIN STATUTUL PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, APROBATE PRIN DECRET PREZIDIAL

Art. 20, lit. i. — A vota bugetul general al Patriarhiei, a verifica și aproba contul de gestiune dimpreună cu bugetul și contul de gestiune anexă ale Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 94, lit. g. — Intocmește bugetul Eparhiei și instituțiilor sale, cum și al Casei de Ajutor Reciproc și al Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești;

Art. 94, lit. h. — Verifică și aprobă gestiunea financiară a Eparhiei și instituțiilor sale, cum și a Casei de Ajutor Reciproc și a Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești.

Art. 159. — Pe lângă Patriarhia Română funcționează, cu patrimoniu distinct, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, iar pe lângă fiecare Eparhie:

- a) Fondul de Asigurare a Bunurilor Bisericești;
- b) Casa de Ajutor Reciproc a Clerului din Eparhie.

Art. 163. — Fondul de Asigurare a Bunurilor Bisericești are ca scop asigurarea bunurilor bisericești din cuprinsul Eparhiei respective.

Art. 164. — Fondul este condus și administrat de Serviciul Economic al Administrației Eparhiale.

Organizarea, funcționarea și constituirea patrimoniului se fac conform dispozițiilor prevăzute în Regulamentul special al Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești.

Art. 165. — Casa de Ajutor Reciproc a Clerului are ca scop acordarea de împrumuturi clerului, Eparhiei, parohiilor și mănăstirilor, cum și de ajutoare pentru personalul bisericesc în cazuri de boală sau deces.

Art. 166. — Această Casă de Ajutor Reciproc este condusă și administrată de Serviciul Economic al Administrației Eparhiale, printr'un consiliu special compus din: consilierul administrativ economic și doi membri

clerici, aleși de Consiliul Eparhial și aprobați de **Chiriarh**, pe termen de patru ani, sub președinția consilierului administrativ economic, ca delegați al **Chiriarhului**.

Organizarea, funcționarea și constituirea patrimoniului se fac conform dispozițiilor prevăzute în **Regulamentul special al Caselor de Ajutor Reciproc ale Clerului, de pe lângă Eparhii**.

Art. 167. — Funcționarii Institutului Biblic și de Misiune, ai Fondului de Asigurare a **Bunurilor Bisericești** și ai **Căsuței de Ajutor Reciproc a Clerului**, se bucură de dispozițiile generale cu privire la funcționari, în ceea ce privește salarizarea, fie că sunt plătiți de Stat, fie că sunt plătiți din fonduri proprii și numirea lor se comunică Ministerului Cultelor.

**DECIZIA MINISTERULUI CULTELOR,
PRIVIND APROBAREA UNOR MODIFICĂRI DIN REGU-
LAMENTUL PENTRU ALEGEREA, FUNCȚIONAREA ȘI
DIZOLVAREA ORGANELOR DELIBERATIVE, PENTRU
DETERMINAREA ATRIBUȚIILOR PATRIARHULUI ȘI
DE FUNCȚIONAREA ORGANELOR CENTRALE DIN
PATRIARHIA ROMÂNĂ**

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere prevederile art. 206, al. 2 din Statutul pentru orga-
nizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Văzând referatul Direcției Studii și Documentare și avizul Oficiului
Juridic, date la tem. Nr. 9668/952,

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37/1949 pentru organizarea Mi-
nisterului Cultelor,

D E C I D E:

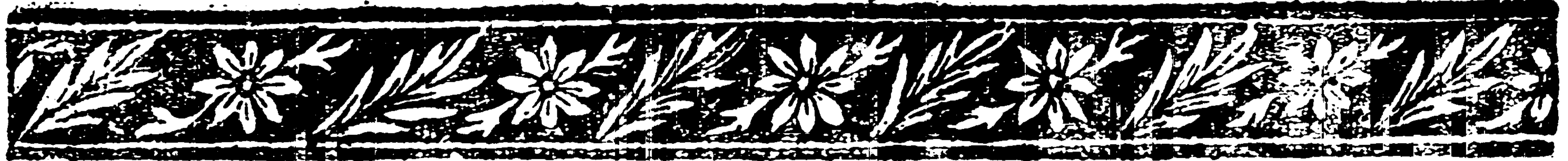
Art. I. — Se aprobă modificările art. 34, al. 2; 54, 59, 60 și 114, al. g și h, din Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative în parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română, votate de Adunarea Națională Bisericească în ședința din 15 Iunie 1952.

Art. II. — Se aprobă modificările art. 59, lit. i; 120, lit. h, 147 și 169, precum și suprimarea art. 221-281 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română, votate de Adunarea Națională Bisericească în ședința din 15 Iulie 1952.

Art. III. — Câte două exemplare, vizate de Ministerul Cultelor, constituie exemplarele autentice ale Regulamentelor aprobate, din care Ministerul va păstra câte unul, iar cel de al doilea exemplar din fiecare, se va păstra la Administrația Patriarhală.

**MINISTRU
P. CONSTANTINESCU-IAȘI**

Nr. 4489 din 17 Martie 1953.

MODIFICĂRILE ARTICOLELOR: 34, 54, 59, 60 și 114 DIN REGULAMENTUL PENTRU ALEGEREA, FUNCȚIONA- REA ȘI DIZOLVAREA ORGANELOR DELIBERATIVE ÎN PAROHIIILE, PROTOPOPIATELE ȘI EPARHIILE DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ

Art. 34, al. 2: Dacă la data fixată pentru Adunare nu se întrunește numărul necesar de membri, Adunarea va avea loc, fără vreo altă convocare, în Duminica următoare, în același loc și la aceeași oră, când Adunarea va fi valabil constituită cu prezența numărului de membri prevăzut în aliniatul precedent. Contrariu se amână, făcându-se o nouă convocare, în condițiunile prevăzute de art. 54 din Statut ¹⁾.

Art. 54. — Protopopiatul este o circumscripție administrativă bisericească, care cuprinde mai multe parohii din aceeași Eparhie.

Întinderea teritorială a Protopopiatului se determină de Adunarea Eparhială, ținând seama de întinderea teritorială a unităților administrative ale Statului.

Fiecare Protopopiat are o cancelarie, condusă de protopop, ajutat de un secretar-preot și alți salariați ²⁾.

Art. 59. — Protopopul este reprezentantul oficial al Bisericii față de autoritățile Statului și îndeplinește sarcinile publice ce-i sunt atribuite prin legile, regulamentele și dispozițiunile în vigoare.

Art. 60. — Protopopul de Regiune va îndeplini, pe lângă îndatoririle de mai sus și următoarele:

a) Înaintarea propunerilor pentru alcătuirea Consistoriilor Disciplinare Protopopești, în conformitate cu art. 146 din Statut, care vor funcționa câte unul pentru fiecare Regiune.

b) Facerea anchetelor, pentru care va primi delegație specială din partea Chiriarhului, când se va găsi de cuviință și când protopopul de Raion este recuzat, contestat sau când ancheta sa n'ar fi lămurit pe deplin cauza anchetată.

1. Conform modificării aduse art. 57 din Statut, de Adunarea Națională Bisericească la 10 Noembrie 1951.

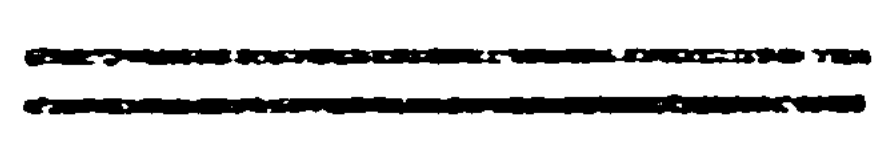
2. Conform modificării aduse de Adunarea Națională Bisericească articolului 71 din Statut, la 10 Noembrie 1951.

c) Notarea tuturor protopopilor de raion din regiunea respectivă, în conformitate cu dispozițiunile din regulamentul pentru examenul de capacitate, definitivare și promovare, în urma inspecțiunilor ce le-a făcut.

d) Pe lângă Consistoriul Disciplinar Protopoesc al Regiunii, protopopul de Regiune îndeplinește sarcina de acuzator și reprezentant al Chi-riarhului ³).

Art. 114, al. g: Intocmește bugetul Eparhiei și instituțiilor sale, cum și al Casei de Ajutor Reciproc a Clerului și al Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești.

Art. 114, al. h.: Verifică și aprobă gestiunea financiară a Eparhiei a Casei de Ajutor Reciproc a Clerului și a Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești.

3. Conform modificărilor aduse de Adunarea Națională Bisericească articolului 73 din Statut, la 10 Noembrie 1951.

MODIFICĂRILE ARTICOLELOR 59 LIT. i, 120 LIT f, 147, 169 ȘI SUPRIMAREA ART. 221—281 DIN REGULAMENTUL PENTRU DETERMINAREA ATRIBUȚIUNILOR PATRIARHULUI ȘI DE FUNCȚIONAREA ORGANELOR CENTRALE DELIBERATIVE, ADMINISTRATIVE ȘI EXECUTIVE DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ

Art. 59, lit. i: Votează bugetul general al Patriarhiei, verifică și aprobă contul de gestiune dimpreună cu bugetul și contul de gestiune anexă al Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 120, lit. f: Intocmește bugetul general și contul de gestiune al Patriarhiei, dimpreună cu bugetul și contul de gestiune al Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

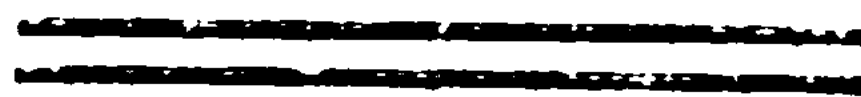
Art. 147. — In cadrul Cancelariei Patriarhale — sectorul economic — intră, cu patrimoniu distinct, Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, ca instituție anexă a Bisericii Ortodoxe Române prevăzută de art. 159—162 din Statut.

Art. 169. — Incasările și plățile se fac conform normelor contabilității publice, dispozițiilor în vigoare ale Statului și ale Administrației Patriarhale, distinct pentru:

1. Administrația Patriarhală,
2. Institutul Biblic — Ateliere,
3. Institutul Biblic — Tipografie.

Operațiunile de încasări se înregistrează pe baza unui temei de plată, iar plățile se fac numai pe baza ordinelor și ordonanțelor de plată prevăzute cu toate semnăturile organelor în drept.

Art. 221—281, — se suprimă.

**DECIZIA MINISTERULUI CULTELOR
PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI PENTRU
ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CASELOR DE
AJUTOR RECIPROC ALE CLERULUI DE PE
LÂNGĂ EPARHII**

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere prevederile art. 206, al 2 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Văzând referatul Oficiului Juridic înregistrat la Nr. 3507/953;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37/1949 pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Caselor de Ajutor Reciproc ale Clerului de pe lângă Eparhii, votat de Adunarea Națională Bisericească în ședința din 15 Iunie 1952.

Art. 2. — Două exemplare din Regulament, vizate de Ministerul Cultelor — unul în păstrarea Ministerului, iar al doilea în păstrarea Administrației Patriarhale, constituie exemplarele autentice ale Regulamentului aprobat.

Dată astăzi, 27 Februarie 1953.

**MINISTRU,
P. CONSTANTINESCU-IAȘI**

Nr. 3528/1953.

R E G U L A M E N T PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CASELOR DE AJUTOR RECIPROC ALE CLERULUI DE PE LÂNGĂ EPARHII

Art. 1. — În conformitate cu art. 159, 165 și 166 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, pe lângă fiecare Eparhie funcționează, cu patrimoniu distinct, Casa de Ajutor Reciproc a Clerului.

Art. 2. — Sediul fiecărei Case de Ajutor Reciproc este la Centrul Eparhial respectiv.

Art. 3. — Scopul Casei este:

- a) să dea împrumuturi membrilor, Eparhiei, parohiilor și mănăstirilor;
- b) să acorde ajutoare de înmormântare membrilor și soțiilor lor;
- c) să dea ajutoare în cazuri grave de boală membrilor și soțiilor lor.

MEMBRI, DREPTURI, DATORII, RESTITUIRI

Art. 4. — Sunt membri ai Casei, dacă primesc salariu pe state de plată lunar, din bugetul Statului sau din fonduri proprii: Chiriarhul, Arhiepiscopul, preoții, diaconii, monahii, cântăreții, membrii corpului profesoral și administrativ dela școlile pentru pregătirea personalului bisericesc și salariații Centrului Eparhial.

Pot rămâne membri ai Casei și după pensionare, fără nicio altă formalitate, toți cei menționați în aliniatul precedent, dacă continuă să depună lunar cotizația și contribuția fixată de conducerea Casei.

Art. 5. — Orice membru are dreptul să facă împrumuturi la Casa de Ajutor numai în contul salariului său, dacă achită lunar cotizația stabilită de către consiliul Casei, cu aprobarea Chiriarhului.

Art. 6. — Cotizațiile lunare ale membrilor și ratele împrumuturilor se varsă la Casa de Ajutor prin Protoierii, oficiile de ordonanțare sau casierile Centrului Eparhial și ale școlilor bisericești.

Membrii pensionari depun aceste cotizații precum și ratele de împrumut la Casa de Ajutor, numai prin Protopopiate.

Art. 7. — Cotizațiile pot fi ridicate numai în caz de pierderea calității de membru.

In caz de deces, ridicarea se va face de urmașii legali.

In toate cazurile, se vor reține în prealabil datoriile către Casă.

Art. 8. — Calitatea de membru se pierde:

a) prin ieșirea din rândul salariaților Bisericii sau așezămintelor bisericesti;

b) prin nedeplinire, sau refuz scris, timp de trei luni consecutiv, a cotizațiilor și contribuțiilor fixate;

c) prin moarte.

IMPRUMUTURI

Art. 9. — Pentru orice împrumut se face cerere către conducerea Casei.

Cererile sunt tip și se pot ridica dela oficiile protopopești, dela instituțiile bisericesti sau dela administrația Casei de Ajutor.

Art. 10. — Quantumul sumei pe care o poate împrumuta un membru al Casei este egal cu de opt ori salariul pe care-l primește lunar.

Pensionarii, membri ai Casei au și ei dreptul să se împrumute, dar numai cu o sumă egală cu de patru ori pensia și numai dacă au depus cotizațiile la zi.

Plafonul împrumuturilor poate fi ridicat sau coborât la propunerea Consiliului Casei și cu aprobarea Chiriarhului.

Împrumutul va fi restituit în cel mult 24 rate lunare consecutive, prin reținere la plata salariului sau prin depunere în caz că nu s'a făcut reținere.

Art. 11. — Pentru acordarea împrumutului în contul salariului, se cer doi giranți.

Împrumuturile solicitate de membrii Casei în limita totalului cotizațiilor personale ce au la Casa de Ajutor, sunt scutite de gir.

Totalul girurilor nu trebuie să depășească o sumă egală cu de opt ori salariul girantului, fără a depăși plafonul stabilit pentru împrumuturi, el neputându-se împrumuta decât pentru rest.

Cererile de împrumut ale funcționarilor neclerici din Administrația Eparhială trebuie să poarte, pe lângă girul a doi preoți membri, și girul consilierului administrativ dela sectorul unde face serviciu solicitantul; iar ale celor dela școlile pentru pregătirea personalului bisericesc și girul directorului sau rectorului instituției la care funcționează.

Membrii pensionari nu pot da gir.

Pentru acordarea împrumutului membrului cântăreț se cere cel puțin girul unui preot.

Art. 12. — Cererile tip de împrumut adresate conducerii Casei nu pot fi aprobate dacă semnăturile nu sunt certificate de Protoiereul respectiv sau de șeful instituției unde solicitatorul și giranții prestează serviciul.

Semnăturile de pe cererea de împrumut trebuie să poarte sigiliile instituțiilor la care prestează serviciul cei în cauză.

Art. 13. — Casa acordă împrumuturi pentru construcțiuni de biserică, capele de cimitir, case parohiale sau alte construcțiuni bisericesti. Ele vor fi acordate pe garanția personală și solidară a membrilor Consiliului Parohial.

Orice cerere de acest fel a parohiei va fi luată în seamă numai dacă este însoțită de procesul-verbal în original al Adunării Parohiale, prin care autorizează Consiliul Parohial să contracteze împrumutul, de procesul-verbal în original al Consiliul Parohial respectiv, prin care hotărște contractarea împrumutului și garantează în mod solidar și nemărginit restituirea lui, putând fi urmăriți în caz de neplată la termen în orice venit sau avere proprie, precum și de procesul-verbal în original prin care Consiliul Eparhial aprobă hotărârile organelor parohiale și garantează solidar cu Consiliul Parohial restituirea împrumutului.

În aceleași condițiuni se pot acorda împrumuturi și mănăstirilor din Eparhie, cu girul starețului și al întregului Consiliu Economic și cu avizul și garanția Consiliului Eparhial.

Deasemeni, Casa dă împrumuturi Eparhiei respective, pentru nevoile urgente bisericesti. În acest caz, cererea de împrumut a Eparhiei trebuie să fie însoțită de procesul-verbal în original al Consiliului Eparhial, convocat anume în acest scop și să poarte girul membrilor Consiliului Eparhial.

Eparhia, parohiile și mănăstirile vor restitui împrumuturile lor în cel mult 24 rate lunare consecutive.

Niciun împrumut nou nu va putea fi acordat Eparhiei, parohiilor și mănăstirilor, înainte de restituirea celui vechi.

Art. 14. — Pentru orice împrumut, Casa percepe un procent, fără a depăși procentul maxim al Băncii de Stat, care servește la acoperirea cheltuielilor administrative și de întreținere ale imobilelor unde funcționează Casa, etc.

Beneficii sau risturne nu se acordă.

Art. 15. — Restituirea împrumuturilor se face în rate lunare, fiecare rată fiind compusă dintr'o fracție egală din capital și procentul calculat pro rata temporis.

Art. 16. — Membrii Casei, chiar dacă nu au restituit vechiul împrumut, pot obține al doilea împrumut pentru cazuri excepționale bine justificate, cu lichidarea vechiului împrumut și fără ca cele două împrumuturi să depășească plafonul fixat.

Art. 17. — Protoiereii și cei însărcinați cu plata salariilor cuvenite personalului clerical, didactic și administrativ, membri ai Casei, vor reține sumele datorate Casei de Ajutor prevăzute în boderourile trimise, depunându-le a doua zi după încasare la Banca de Stat și comunicând imediat Casei îndeplinirea acestor operațiuni.

Bisericile cu averi proprii vor proceda în același mod cu privire la cotizațiile și ratele datorate de personalul lor.

Art. 18. — Datoria din cotizații și împrumuturi trece înaintea tuturor creanțelor ce grevează salariul, afară de impozitele către fisc.

Art. 19. — Dacă membrul Casei care are datorii încetează să plătească ratele, pierde din orice cauză dreptul la salariu sau la pensie, sau decedează, giranții intră automat în obligația de a restitui împrumutul ga-

rantat de ei. În acest caz li se aplică în total dispozițiunile articolului precedent.

Dacă parohia debitoare nu restituie trei rate lunare consecutive, giranții împrumutului acordat parohiei intră automat în obligația de a restitui împrumutul.

Dacă Eparhia sau mănăstirea nu restituie trei rate lunare consecutive, giranții împrumutului acordat Eparhiei sau mănăstirii intră automat în obligația de a restitui împrumutul.

Art. 20. — Litigiile dintre Casă și membrii sau debitorii săi sunt de competența instanțelor judiciare dela sediul Casei.

CONDUCERE, ADMINISTRAȚIE ȘI CONTROL

Art. 21. — Casa de Ajutor Reciproc se conduce, îndrumază și supraveghează de consilierul administrativ economic, ca membru al Consiliului Eparhial, delegat de Chiriarh.

Consilierul administrativ economic este ajutat de doi membri clerici aleși de Consiliul Eparhial, pe termen de patru ani și aprobați de Chiriarh, formând împreună Consiliul special al Casei de Ajutor Reciproc.

Art. 22. — Atribuțiunile acestui Consiliu sunt:

- a) face propuneri cu privire la proiectul de plan financiar;
- b) face propuneri cu privire la cuantumul procentului de perceput la împrumuturi;
- c) avizează cu privire la ridicarea sau coborîrea plafonului împrumuturilor și ajutoarelor de boală și înmormântare, în urma propunerii făcută de consilierul administrativ economic;
- d) face propuneri cu privire la orice chestiune de interes al Casei;
- e) întocmește darea de seamă anuală către Adunarea Eparhială asupra operațiunilor Casei, care, după aprobare, se va publica în revista oficială a Eparhiei.

Toate lucrările Consiliului vor fi supuse aprobării Chiriarhului sau delegatului său — vicarul eparhial.

Art. 23. — Consiliul se întrunește la convocarea consilierului administrativ economic, care este președintele lui și care fixează și ordinea de zi. Spre a lucra valabil, se cere prezența a cel puțin doi membri. Unul din funcționarii Casei, desemnat de consilierul administrativ economic, face oficiul de secretar al Consiliului. El redactează procesul-verbal de ședință și îl înscrie într'un registru anume.

Chestiunile ridicate în scris de cel puțin 50 membri ai Casei, vor fi înscrise obligatoriu pe ordinea de zi a Consiliului.

Art. 24. — Membrii Consiliului vor fi remunerați conform cu dispozițiunile financiare în vigoare, cu aprobarea Chiriarhului.

Art. 25. — Operațiunile Casei sunt supuse controlului financiar intern al Administrației Eparhiale, iar contul de gestiune al fiecărui an se verifică și se descarcă de către Adunarea Eparhială.

Această descărcare nu împiedică acțiunea în răspundere, dacă în urmă se descoperă nereguli evidente, dar acțiunea nu poate fi pusă în mișcare fără aprobarea scrisă a Chiriarhului.

Art. 26. — Casa de Ajutor Reciproc este reprezentată în justiție, în fața autorităților și față de terți, de către Chiriarh, sau împuterniciții săi legali.

Art. 27. — Atribuțiile consilierului administrativ economic și ale Consiliului, în conducerea și administrarea Casei, se fixează de către Chiriarh, prin decizie.

Art. 28. — Bugetul Casei se înglobează, cu gestiune separată, în bugetul Administrației Eparhiale.

Veniturile bugetare se compun din: procentele percepute la împrumuturi, contribuțiunile debitorilor la cheltuielile de administrație, taxa de 10 lei pe care fiecare membru este obligat să o plătească la înscriere și din contribuția lunară depusă de fiecare membru al Casei.

Cheltuielile cuprind: indemnizațiile Consiliului, salariile personalului, materialele de cancelarie, abonamente telefonice, taxe poștale, iluminatul, încălzitul și contribuția la cheltuielile generale ale Administrației Eparhiale.

Art. 29. — Consilierul administrativ este ajutat în administrarea Casei de un șef de serviciu, de secție sau de birou al administrației Casei, cu pregătire contabilă și de funcționari necesari; drepturile și îndatoririle acestora fiind acelea ale funcționarilor bisericești în genere.

Art. 30. — Contabilitatea, cassiera și registratura casei sunt comune cu cele ale Administrației Eparhiale, în cadrul căreia funcționează.

AJUTOARE

Art. 31. — Odată cu cotizația amintită la art. 28, toți membrii Casei sunt obligați să contribuie lunar pentru ajutoare de boală și de înmormântare, cu o sumă ce se va fixa de Chiriarh, la propunerea Consiliului.

Din această contribuție, Casa de Ajutor Reciproc dă soției și copiilor membrilor decedați un ajutor de înmormântare. În lipsa acestora, rudele sau persoanele care au suportat cheltuielile de înmormântare, au dreptul la restituirea lor, în limita plafonului fixat.

Din același fond se acordă un ajutor membrilor, în caz de deces al soțiilor lor.

Deasemenea, Casa dă membrilor ajutoare pentru cazuri grave de boală pentru ei sau soțiile lor, dacă sunt internați în spitale sau sanatorii și numai în timpul internării.

Art. 32. — Cuantumul acestor ajutoare se fixează prin planul financiar al fiecărui an în raport cu disponibilitățile exercițiului financiar expirat, cu cazurile de deces survenite pe acelaș interval de timp și cu prevederile la încasările de contribuții, cât și la eventualele decese pe nou an bugetar.

Nu beneficiază de aceste ajutoare membrii care nu au achitat contribuția la zi.

În caz că survin evenimente excepționale de natură să sporească peste prevederile normale numărul deceselor în așa măsură încât chestiunea ajutoarelor de moarte să nu poată fi acoperită, cuantumul ajutorului fixat prin buget va putea fi redus, cu aprobarea Chiriarhului, la propunerea Consiliului special.

Art. 33. — Pentru obținerea ajutorului de înmormântare, urmașii legali — soț, soție, și copii — vor înainta prin protoiere cerere însoțită de copia certificatului de moarte, atestată pentru conformitate de Protoiereu, pe răspundere proprie, care le va înainta Casei cu raport special în care va arăta că cei în cauză sunt moștenitori legali, că sunt majori, pentru soți că până la data decesului căsătoria n'a fost desfăcută și că au suportat cheltuelile de înmormântare.

În lipsa soțului, soției, sau copiilor, ajutoarele de înmormântare se vor achita rudelor sau persoanelor care au suportat cheltuelile de înmormântare, dovedindu-le cu acte justificative legale — facturi, chitanțe legalizate, bonuri de plată etc. — numai în limita cheltuelilor făcute și până la plafonul fixat. Cheltuelile vor fi certificate de către protopop și limitate la strictul necesar unei înmormântări.

Art. 34. — Ajutoarele de moarte vor fi achitate urmașilor legali sau persoanelor îndreptățite, prin Protoiereul respectiv, care va înainta cu raport Casei chitanța semnată de cei în cauză.

Din aceste ajutoare, casa va reține mai întâi datoriile membrului decedat, fără nicio altă formalitate.

DISPOZIȚIUNI TRANSITORII.

Art. 35. — Oficiile protopopești din cuprinsul Eparhiei respective, prin operațiunile lor cu Administrația Eparhială, vor fi socotite Case de Ajutor Reciproc, prin analogie cu cele ale celorlalți salariați sindicalști.

Art. 36. — Conducătorii oficiilor protopopești — Protoiereii și secretarii —, rectorii Institutelor Teologice, directorii Școlilor de cântăreți bisericești și ai Seminariilor Monahale sunt gestionari și ai Casei și sunt supuși tuturor obligațiunilor de răspundere ca gestionari.

Art. 37. — Toți cei prevăzuți la articolul precedent vor păstra și ține la curent fișele membrilor casei din Protopopiat sau din instituția respectivă, precum și borderourile cu sumele încasate, etc. și le vor prezenta oricărui control.

Refuzul protopopului sau al organelor menționate la art. 37 de a aduce la îndeplinire dispozițiunile Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, ale Sfântului Sinod și ale Patriarhiei, privitoare la reținerile pentru Casa de Ajutor Reciproc, nedepunerea la timp a sumelor încasate, va fi socotit ca nesupunere la dispozițiunile Sfântului Sinod, Statutului și ordinelor Chiriarhale și sancționat, conform regulamentului de disciplină bisericească, prin trimiterea la Consistoriul eparhiei respective, acuzarea făcând-o inspectorul eparhial, care va introduce recurs în caz de nemulțumire față de hotărârea Consistoriului Eparhial.

R E G U L A M E N T

PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA FONDULUI DE ASIGURARE A BUNURILOR BISERICEȘTI

Art. 1. — In conformitate cu art. 159, 163 și 164 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, pe lângă fiecare Eparhie funcționează Fondul de Asigurare a Bunurilor Bisericești.
Sediul fondului este la sediul fiecărui Centru Eparhial.

Art. 2. — Scopul Fondului este să asigure contra pericolului de incendiu, atât imobilele bisericești ca: biserici, mănăstiri, schituri, reședințe chiriarhale, protopopești și parohiale, institute, școli teologice și bisericești, ateliere, case producătoare de venit, etc., cât și conținutul acestor imobile.

Asigurarea este obligatorie pentru toate unitățile bisericești.

Art. 3. — Fondul de asigurare se alimentează din ratele anuale, depuse de părțile constitutive ale Bisericii și care vor fi calculate în raport cu valoarea averilor asigurate.

Aceste rate vor fi trecute în planurile financiare anuale ale părților constitutive asigurate.

Consiliul Eparhial va respinge bugetele supuse aprobării sale, dacă unitățile în subordine n'au înscris în ele prevederi pentru plata ratei de asigurare.

Dacă asigurarea a fost contractată după punerea în aplicare a planului financiar (bugetului), se va recurge la fondul de rezervă sau se va proceda la modificarea bugetului.

Pentru acoperirea ratelor în caz de necesitate, parohiile, în baza unei hotărâri a Adunării Parohiale, pot să recurgă la contribuția credincioșilor.

Art. 4. — Fondul de Asigurare se conduce, îndrumază și supraveghează de consilierul administrativ economic, ca membru al Consiliului Eparhial, delegat de Chiriarh.

Fondul este reprezentat în justiție, în fața autorităților și în raporturile cu terții, de către Chiriarh sau împuterniciții săi legali.

Art. 5. — Bugetul Fondului de Asigurare se înglobează cu gestiune separată, în bugetul Administrației Eparhiale.

Veniturile bugetare se compun dintr'o cotă de cel mult 25% percepută drept cheltueli de regie asupra primelor de asigurare încasate dela asigurați și din primele de asigurare.

Cele dintâi alimentează cheltuelile de administrație în care intră: salariile personalului, materialele de cancelarie, plata telefoanelor, taxele poștale, etc., și contribuția la cheltuelile generale ale Administrației Eparhiale. Primele de asigurare sêrvesc pentru acoperirea daunelor.

Pe măsura stabilirii de excedente bugetare, se va putea creia un fond destinat pentru ajutorarea parohiilor și mănăstirilor sărace, la terminarea bisericilor în construcție și la restaurarea lor.

Art. 6. — Operațiunile Fondului sunt controlate de organele de control financiar intern ale Eparhiei.

Contul de gestiune al fiecărui an se verifică și se descarcă de către Adunarea Eparhială. Această descărcare nu oprește acțiunea în răspundere, dacă, în urmă, se descoperă nereguli evidente, acțiunea neputând fi pusă în mișcare fără aprobarea scrisă a Chiriarhului.

Art. 7. — Consilierul administrativ economic este ajutat în administrarea Fondului de un șef de serviciu, de secție sau de birou al administrației Fondului, cu funcționarii necesari.

Art. 8. — Contabilitatea, casieria și registratura Fondului sunt comune cu cele ale Administrației Eparhiale în cadrul căreia funcționează acest Fond.

ASIGURARE, REASIGURARE, DAUNE.

Art. 9. — Valoarea la care părțile constitutive ale Bisericii sunt obligate să-și asigure bunurile este întreaga valoare reală a acestora, adică valoarea cuprinsă în inventar.

Privitor la bisericile monumente istorice, se va proceda la stabilirea valorii reale prin aplicarea normelor de evaluare ale Statului.

Fondul de Asigurare își rezervă dreptul să procedeze la o verificare acolo unde va avea îndoele asupra realității valorii din inventar sau a evaluării bisericilor monumente istorice.

Art. 10. — Primele de asigurare se vor fixa sau modifica prin decizia dată de Chiriarh, la propunerea consilierului administrativ economic.

Ele se stabilesc precum urmează:

Tare	tare 1 leu la mia de lei asigurată;
Mixt	tare 2 lei la mia de lei asigurată;
Tare slab sau slab	— tare, 3 lei la mia de lei asigurată;
Slab	slab 4 lei la mia de lei asigurată.

Partea întâia a cuvintelor de mai sus se referă la pereții imobilului, iar partea a doua la acoperiș.

Perețele e tare: când e făcut din piatră, beton sau cărămidă; mixt: când e făcut din piatră, chirpici (cărămidă nearsă), vălătuci, gard de nuele lipite cu pământ sau din pământ bătut; și slab: când e făcut din lemn.

Acoperișul e tare: când e învelit cu eternit, țiglă, olane sau tablă; și slab: când e învelit cu draniță, șindrila, șiță, stuf și alte materiale ușor inflamabile.

DELA COMISIA DE PICTURA BISERICIASCA

LISTA PICTORILOR ȘI ZUGRAVILOR BISERICESTI RECALIFICAȚI ÎN CURSUL ANULUI 1952

Decizia patriarhală Nr. 157/1950, a stabilit normele după care pictorii și zugravii bisericești, pot fi recalificați.

Potrivit art. 11, 12, 14, 15, 16 și 19, din decizia menționată se întregeste ultimul tablou al pictorilor și zugravilor recalificați, publicat în revista B. O. R. Nr. 7-9/1951 cu următorii:

A. PICTORI

SPECIALITATEA FRESCA ȘI TEMPERA

I. — Pictori autorizați cu calificativul «Foarte bine», care au dreptul să angajeze lucrări de pictură la toate bisericile din țară, cu excepția bisericilor din București, a bisericilor catedrale — episcopale și ale mănăstirilor.

1. Vasilescu C., str. 11 Iunie nr. 68, București. Proces verbal nr. 54 din 9 Aprilie 1952.

II. — Pictori autorizați cu calificativul «Bine», care pot să angajeze lucrări de pictură numai la bisericile de categoriile a doua și a treia.

1. Blendea V., Târgoviște, str. 23 August nr. 6, Proces verbal Nr. 61 din 12 Iunie 1952.

2. Chelsoiu Cristea Maria, str. Agricultori nr. 16 — Băneasa, Proces verbal nr. 56 din 5 Mai 1952.

3. Gheorghe Vasilica, (Iosefina Nedi), str. Grădinari nr. 21, București, Proces verbal nr. 56 din 5 Mai 1952.

4. Ulea Sofronia, monahie, Mănăstirea Hurezi, Proces verbal nr. 56 din 5 Mai 1952.

III. — Pictori autorizați cu calificativul «Suficient», care pot angaja lucrări de pictură numai la bisericile de categoria III-a.

1. Birt Gheorghe, str. Transilvaniei nr. 6, Orașul Stalin, Proces verbal nr. 56 din 5 Mai 1952.

2. Ciobanu Firmilian, ieromonah, Mănăstirea Polovraci, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

3. Gavrilă Ion, str. Kossuth nr. 46, Cluj, Proces verbal nr. 74 din 20 Octombrie 1952.

4. Ilescu Gh., str. Smârdan nr. 5, Roman, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

5. **Podeanu Mimi**, str. Fonteriei nr. 6, București. Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

IV. — Alte specialități:

1. **Minulescu Mioara**, bulevardul dr. Marinescu nr. 19, București, autorizată ca pictor bisericesc în mozaic, cu calificativul «Bine», la bisericile de categoria II-a și a III-a, Proces verbal nr. 68 din 8 Mai 1952.

B. ZUGRAVI BISERICEȘTI

Autorizați să angajeze lucrări de pictură numai la bisericile de categoria III-a.

SPECIALTATE FRESCA ȘI TEMPERA

I. — Zugravi autorizați cu calificativul «Foarte bine».

1. **Bostan Nectarie**, protos. Mănăstrea Plumbuita, București, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

2. **Bubanovici Cristea Nicolae**, str. 13 Decembrie nr. 2, Piatra Neamț, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

3. **Guguianu H.**, str. Polizu nr. 18, București, Proces verbal nr. 57 din 6 Mai 1952.

II. — Zugravi autorizați cu calificativul «Bine».

1. **Constantinescu Nicolae**, comuna Gornetu-Cuib, raionul Teleajen, regiunea Ploești, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

2. **Ionescu Pavel**, comuna Ungureni-Râncăcirov, raionul Târgoviște, Proces verbal nr. 61 din 12 Iunie 1952.

3. **Mihalcea Nicolae**, comuna Gornetu-Cuib, raionul Teleajen, regiunea Ploești, Proces verbal nr. 82 din 3 Ianuarie 1953.

PICTORI ȘI ZUGRAVI SANȚIONAȚI

În conformitate cu cap. IV «Abateri și sancțiuni», din instrucțiunile privitoare la angajarea lucrărilor de pictură bisericească, tipărite în revista «Biserica Ortodoxă Română» nr. 7-9/1951, au fost sancționați următorii:

1. Pictorul **I. Dogărescu** este sancționat cu avertisment scris pentru că a modificat devizul iconografic la biserica parohiei Mărgheni, comuna Băncoveni, raionul Balș, fără aprobarea prealabilă a forurilor superioare.

2. Zugravul **Iosif Gâdea** este sancționat cu retragerea autorizației pe timp de 6 luni, începând cu 1 Februarie 1953, pentru că a executat lucrări de restaurare a picturii bisericii Risipiți I, regiunea Craiova, fără respectarea normelor legale în vigoare și fiindcă a adus pîri neîntemeiate colegilor săi pictori și zugravi.

AVERTISMENT SCRIS

Se sancționează cu avertisment scris pictorii **I. Dogărescu**, **N. Brana** și **I. Minulescu** pentru neînțelegeri provocate în fața enoriașilor dela Biserica Șerbănești-Cernele, raionul Băbeni, regiunea Pitești.

COMISIA DE PICTURĂ BISERICESCĂ

Î N Ș T I I N Ț A R E

Privind deschiderea cursurilor practice și teoretice ale Școlii de Pictură Bisericească pe anul 1953

Se aduce la cunoștința pictorilor bisericești fără autorizație, precum și elevilor școlii de pictură care doresc să se specializeze în arta religioasă că, pentru a obține autorizația de pictori bisericești, sunt obligați să urmeze cursurile școlii de pictură bisericească de pe lângă Sf. Patriarhie, în conformitate cu Decizia patriarhală nr. 157/950, publicată în revista Biserica Ortodoxă Română nr. 7-9/950.

Această școală își începe activitatea la 1 Mai 1953, cu un program de 6 luni, din care 5 luni pentru îndrumarea practică și o lună pentru cea teoretică.

Îndrumarea practică se face pe lângă pictorii autorizați la care candidații vor fi repartizați, precum și pe șantierele de pictură, organizate de Sf. Patriarhie, iar îndrumarea teoretică se va face în cadrul Institutului Teologic Universitar din București, unde se vor ține cursuri speciale și seminarii privind:

Noțiuni de iconografie și pictură bisericească ortodoxă, cu specială privire asupra iconografiei și picturii românești.

Cererile de admitere în această școală, pentru anul 1953, se primesc până la 15 Aprilie a. c., la Comisia de pictură bisericească în str. Antim nr. 29, București. În ziua de 27 Aprilie candidații vor depune câte o probă practică în fața Comisiunii.

Candidații pot să fie absolvenți ai unui institut sau academii de arte plastice, secția pictură sau artă decorativă, precum și studenți din ultimul an ai acestor școli, doritori să obțină autorizație de pictori bisericești.

La cererea de înscriere se vor anexa următoarele acte:

1. Actul de botez din care să se constate că este creștin, membru al Bisericii Ortodoxe Române;
2. Actul de studii, din care să se constate că este absolvent sau student în ultimul an al unei școli superioare de arte plastice;
3. Actul de naștere;
4. Buletinul de identitate;
5. Orice alte acte de studii.

Se menționează că fără absolvirea școlii de pictură bisericească, nu se va putea acorda pe viitor, dreptul de a se prezenta la examenul pentru calificare și autorizare ca pictor bisericesc, niciunui solicitant.

Cei care doresc să devină zugravi bisericești, și să obțină autorizația respectivă dela Sf. Patriarhie, urmează să facă mai întâi pregătirea tehnică și artistică pe lângă un maestru de pictură bisericească autorizat, timp de cel puțin trei ani, după care se pot prezenta pentru specializare, la cursurile de pictură bisericească, depunând în același termen, pe lângă cererea actul de botez, actul de naștere, orice alte acte de studii, precum și certificate dela maștii cu care au lucrat.

**MANUSCRISELE, CARTILE, COMUNICARILE OFICIALE ALE
EPARHIILOR, REVISTELE PERIODICE, ARONAMENTELE ȘI ORI
CE FEL DE CORESPONDENȚĂ PRIVITOARE LA REVISTA SE
TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MI-
SIUNE ORTODOXA, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU,
BUCUREȘTI, CU MENȚIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXA
ROMANA» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMANE».**

COSTUL REVISTEI

<u>IN ȚARĂ</u>	<u>PESTE HOTARE</u>
Pe un an 17,50 lei	Pe un an 35 lei
Un număr 2,55 „	Un număr 5 „

**In București, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate
cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhi-
episcopii a Bucureștilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.**

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE.
COLABORATORII SUNT RUGATI SĂ-SI PĂSTREZE
COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT
REDACTIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ”**

Sf. M^{re}. Râșca

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ
BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

REGULAMENTUL
PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA
ADMINISTRATIVĂ ȘI DISCIPLINARĂ A MĂNĂȘTIRILOR

ANUL LXXI

4

APRILIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE:

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Iașilor

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a
Sibiului

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a
Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei
Române

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți, Prea Sfințiții Episcopi:
Profesorii Institutelor Teologice, Seminarilor Monahale și Șco-
lilor de cântăreți bisericești;

Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.

Sf. M^{ce}. Kasea

P A T R I A R H I A R O M Â N Ă
I N S T I T U T U L B I B L I C Ș I D E M I S I U N E O R T O D O X A

B I S E R I C A
O R T O D O X Ă R O M Â N Ă

:: :: B U L E T I N U L O F I C I A L A L P A T R I A R H I E I R O M Â N E :: ::

A N U L L X X I

Nr. 4

A P R I L I E 1 9 5 3

R E D A C Ţ I A Ș I A D M I N I S T R A Ţ I A :
B U C U R E Ș T I , S T R . A N T I M , N r . 2 9 — R A I O N U L N . B Ă L C E S C U

CUPRINSUL

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

- Scrisoare irenică trimisă de I. P. S. Patriarh Justinian cu prilejul Sărbătorii ale Invierii Domnului* 295
- Scrisori irenice și telegrame de felicitări, primite de I. P. S. Patriarh Justinian, cu prilejul Sărbătorii ale Invierii Domnului* 297

IN APARAREA PACII

- Scrisoarea Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, adresată Guvernelor celor cinci Mari Puteri* 309
- Culte religioase din lumea întreagă sprijină propunerile cu privire la soluționarea neînțelegerilor dintre state, pe calea tratativelor și cer încheierea unui Pact al Păcii între Marile Puteri* 311
- Declarațiile prizonierilor de război din Coreea de Nord în legătură cu libertatea religioasă* 319
- Cuvântarea rostită de I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutișki, la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii* 321

VIATA BISERICIASCA

- Deschiderea cursurilor de îndrumare pastorală și socială pentru a XVI-a serie de preoți* 328
- Un grup de oaspeți din țările Americii latine au vizitat Patriarhia Română* 338 ✓
- Din activitatea Sectorului de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 341 —
- Monumentele noastre de artă religioasă* 346 ✓

INDRUMARI PASTORALE

- Spicuri din Pastoralele îndreptate către cler și credincioși de Chiriarhia Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul Sărbătorii ale Invierii Domnului* 362 ✓
- Preoții trebuie să sprijine lupta pentru îngrijirea culturilor și strângerea la timp a recoltelor* 379 ✓

RECENZII

- † Valerian al Oradiei, *Soborul Popoarelor pentru Pace*, (Pr. Ion Găgiu) 385 ✓

PARTEA OFICIALA

- Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului Mănăstirilor* 394
- Regulamentul pentru organizarea și funcționarea administrativă și disciplinară a Mănăstirilor* 394

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

SCRISOARE IRENICĂ TRIMISĂ DE I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE INVIERII DOMNULUI

Urmând datina păstrată de veacuri în Biserica Ortodoxă, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a trimis, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Invierii Domnului, următoarea scrisoare irenică, de frățești și creștinești urări, tuturor celor șapte Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale din lume:

Prea Fericite și mult dorite întru Hristos iubit frate,

Cuprins de dumnezeiasca bucurie pe care Ne-o prilejuiesc marile sărbători ale Invierii Domnului, gândul Nostru se îndreaptă cu frățească dragoste către Prea Venerabila Voastră Fericire și în numele Nostru, al membrilor Sfântului Sinod, al clerului și credincioșilor Bisericii Noastre, Vă adresăm din tot sufletul îngerasca salutare: „HRISTOS A INVIIAT” și Vă îmbrățișăm din toată inima în Hristos Domnul, Cel ce „ne-a izbăvit pe toți din legăturile morții” și ne-a dăruit viața pe care s'o petrecem în pace și iubire.

Intr'adevăr, pentru creștinii ortodocși Invierea Domnului este sărbătoarea Vieții și a Păcii. Viața și Pacea sunt cele două mari daruri pe care le-am primit dela Dumnezeu prin Fiul Său.

Cel ce nu slujește vieții, acela se împotrivește Domnului vieții, fiindcă Mântuitorul ne-a asigurat că El este Viața (Ioan 11 25 și 14.6) și s'a întrupat, a pățimit și a înviat „ca lumea viață să aibă și încă din belșug” (Ioan 10.10). De aceia toți cei care se laudă că slujesc lui Hristos, dar, prin mijloace din cele mai sălbatice, distrug viața celor făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, aceia au tată pe diavolul, „care dela început a fost omorător de oameni” (Ioan 8,44).

Deasemenea, toți cei ce urăsc pacea nu pot fi numiți fii ai lui Dumnezeu și nici nu se vor bucura de moștenirea vieții veșnice, fiindcă

ei nu împlinesc testamentul lăsat nouă de Fiul lui Dumnezeu: „Pacea Mea las vouă, pacea Mea dau vouă” (Ioan 14,27).

Tuturor dușmanilor vieții și tuturor celor ce plănuiesc războaie, adică lacrimi și suferință, în loc de pace și înțelegere între oameni și popoare, se cuvine să le amintim în aceste prea slăvite zile ale Sfintei Invieri că noi „prăznuim omorîrea morții și începătura vieții” și că ei nu pot vedea pe Hristos strălucind și nu-i pot cânta împreună cu noi „cântarea de biruință”; fără să și lepede masca ipocriziei religioase și fără să-și „curețe simțirile” de otrava învățăturilor și îndemnurilor la înrobirea, exploatarea sau suprimarea vieții oamenilor.

Noi credem cu toată siguranța că Hristos Cel Înviat, care „a călcat cu moartea pre moarte și a dăruit viață și celor din mormânturi”, va ocroti pe toți cei ce iubesc viața, fiindcă El este Izvorul vieții și va ajuta sutelor de milioane de oameni, partizani ai păcii, care apără „pacea în toată lumea”, căci numai pacea poate aduce mulțumire, fericire și prosperitate pentru toți fiii pământului.

Cu aceste gânduri și sfinte nădejdi, urăm din toată inima Prea Fericirii Voastre să prăznușiți întru mulți ani Invierea lui Hristos cea purtătoare de viață, spre dezvoltarea în pace a Prea Sfintei Biserici încredințată Vouă și spre slava Sfintei noastre Ortodoxii.

Imbrățișându-Vă frățește cu sărutare sfântă și încredințându-Ne sfintelor rugăciuni ale Prea Fericirii Voastre, rămânem al Vostru de tot binele doritor frate în Hristos Domnul nostru,

† J U S T I N I A N
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

SCRISORI IRENICE ȘI TELEGRAME DE FELICITĂRI PRIMATE DE I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE INVIERII DOMNULUI 1953

Prea Fericiții Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe Surori au trimis I. P. S. Patriarh Justinian scrisori irenice, luminate de bucuria Sfințelor Sărbători ale Invierii Domnului și pline de cuvinte de bună urare și frățească dragoste în Hristos Domnul nostru.

Din partea Inalt Prea Sfințitului Athenagoras, Patriarhul Constantinopolei, s'a primit următoarea scrisoare :

Prea Fericite și Inalt Prea Sfințite, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, frate prea iubit și mult dorit în Hristos Dumnezeu și împreună slujitor al smereniei Noastre, D. D. Justinian, îmbrățișând frățește în Domnul pe Prea Fericea Voastră, ne adresăm Vouă cu multă bucurie.

Intâmpinând și sărbătorind cu multă bucurie sufletească — împreună cu turma creștină de la noi și cu cei ce au sosit aici, din depărtare — slăvita Inviere din morți a Mântuitorului nostru, prin care s'a înfrânt puterea morții și ne-a răsărit nouă viață din mormânt, am primit cu multă dragoste scrisoarea Veneratei și mult doritei Voastre Prea Fericiți, de ziua cu adevărat sfântă și mult sărbătorită a Invierii și plin de bucurie am luat cunoștință împreună cu venerabilii și iubiții frați în Hristos, din Sfântul Sinod de la noi de salutarea pascală, trimisă nouă prin aceasta și de bunele urări.

Răspunzându-vă cu multă voie bună la salutarea aceasta și rostind, la rândul nostru «Adevărat a înviat», ne rugăm din tot sufletul Celui care prin patima și învierea Lui a eliberat pe om din stricăciune și l-a făcut fiu al lui Dumnezeu și moștenitor al harului, să dăruiască mult doritei Voastre Prea Fericiți sănătate nesdruncinată și îndelungare în zile, pentru a vă închina cât mai mult patimilor celor mântuitoare, a sărbători cu bucurie Invierea Lui cea de a treia zi din morți, a sta în fruntea Sfintei lui Dumnezeu Biserici de acolo și a conduce, după exemplul lui Hristos, turma cea cuvântătoare încredințată înțeleptei Voastre păstoriri, către pășunile mântuitoare ale harului Evangheliei

Imbrățișându-Vă iarăși în Hristos cel înviat, rămânem cu dragoste frățească.

1953 Aprilie 19.

Al Prea Fericii Voastre iubitor frate în Hristos
ATHENAGORAS al Constantinopolei

Dela Prea Fericirea Sa Alexandru III, Patriarhul Apostolic al Antiohiei și al Intregului Orient, s'a primit următoarea scrisoare:

PATRIARHIA ORTODOXA A ANTIOHIEI
ȘI A INTREGULUI ORIENT

Damasc, Martie 1953.

*PREA FERICIRII SALE
PREA FERICITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE.*

Hristos a înviat!

Sfântă sărutare de Paști, în Domnul nostru Iisus Hristos.

În ajunul mării și îmbucurătoarei Sărbători a Sf. Paști ne îndrumăm gândurile și simțirile spre întâmplările tragice din ultima săptămână a vieții pământești a Mântuitorului, care au dus la chinuitorul Lui moarte pe Cruce și la Invierea biruitoare din morți. Descrierile evanghelice ale acestor evenimente, minunate prin adevărul și simplitatea lor, fac să se strângă inima oricărui adevărat adept al lui Hristos, și de bucurie și de întristare. Multe veacuri ne despart de evenimentele ce au avut loc pe Golgota, dar ele și astăzi cutremură sufletele curate al adevăraților creștini, care adeseori izbucnesc în hohote de plâns nemângâiat, când ascultă istorisirile evanghelice despre suferințele lui Hristos. Dar aceste plânsete se schimbă repede într-o obștească bucurie, la vestea slăvitei Lui Invieri.

Prin moartea Sa, Iisus Hristos ne-a răscumpărat de păcatul inițial, iar prin slăvita Sa Inviere a înălțat și îndumnezeit natura noastră, deschizând înaintea noastră începutul unei alte vieți veșnice.

În aceste însemnate zile, fiecare creștin cinstit nu poate să nu-și pună statornic întrebarea, în ce măsură folosit-a el roadele biruinței atât de slăvite a lui Hristos asupra morții? Cum aplică el în viață dumnezeieștile învățături ale Mântuitorului? Se apropie el de Hristos, sau se depărtează de El?

Cu părere de rău, trebuie să recunștem că noi nu numai că nu am mers pe urmele lui Hristos, dar că din ce în ce mai mult ne îndepărtăm de El, din pricina păcatelor noastre mari și mici, ce ne leagă puternic de tot ceea ce este pământesc și ne închid drumul spre viața veșnică, descoperită pentru noi toți prin faptul Invierii lui Hristos.

Totuși nu trebuie să cădem în desnădejde, căci Domnul Dumnezeu este nemărginit în iubire și mult îndurător și El nu ne va lăsa să murim în păcate, dacă noi ne vom pocăi în mod sincer; nu în deșert ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur: «Nimeni să nu se vaite pentru păcatele lui, căci din mormânt a strălucit iertarea».

Cu aceste simțăminte de obștească bucurie în legătură cu luminoasa sărbătoare a Invierii lui Hristos și mai mari nădejdi în îndurarea lui Dumnezeu, noi felicităm din toată inima noastră plină de dragoste pe Prea Fericirea Voastră cu sărbătoreșcul salut «Hristos a înviat!»; Vă urăm Vouă, Arhipăstorilor, păstorilor și fiilor credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române sănătate, fericire și neîncetate succese într-un mulți ani, și rămânem al Fericirii Voastre iubitor frate în Hristos și împreună-slujitor.

† ALEXANDRU III
Patriarh al Antiohiei și al întregului Orient

Inalt Prea Fericirea Sa Alexandru III, Patriarkul Apostolic al Antiohiei și al Intregului Orient, a felicitat in mod special pe I. P. S. Patriarh Justinian și prin următoarea:

TELEGRAMĂ

PREA FERICIRII SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Hristos a înviat! Salutăm pe Prea Fericirea Voastră cu sfântă salutare pascală și Vă felicităm cu prilejul luminoasei Sărbători a Invierii lui Hristos, urându-Vă sănătate și prosperitate întru mulți ani!

PATRIARHUL ALEXANDRU III

Damasc, 4 Aprilie 1953.

Dela Prea Fericirea Sa Hristofor, Patriarh și Papă al Alexandriei și a toată Africa, s'a primit această scrisoare:

H R I S T O F O R

PAPĂ ȘI PATRIARH AL ALEXANDRIEI ȘI AL INTREGII AFRICI,
cătore

J U S T I N I A N,

PREA FERICITUL ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL
UNGRO-VLAHIEI ȘI PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,

Hristos a înviat!

Prin bunătatea nespusă a lui Dumnezeu, după ce am străbătut călea nevoițelor duhovnicești ale Postului Mare, am ajuns la mântuitoarea Pătimire a lui Hristos, Răscumpărătorul sufletelor noastre.

Purtând pe umerii noștri greutatea păcatelor noastre și biruind împotrivirile lumii acesteia, care ne îngreunează drumul nostru, din pricină că sunt mai mari decât în trecut, noi ne ducem cu mintea la înfricoșetoearea Golgotă, pe care Iisus, care nu știe de păcat, și-a întins neprihănitele Sale mâini pentru viața și mântuirea lumii.

Omenirea, împovărată de necazurile, de amărăciunile și de desamăgirile vieții de azi, cu curaj se uită țintă la Cruce, la umbra căreia capătă odihnă și dela care scoate învățăminte de dragoste și de pace cu toată lumea.

Acela pe care răutatea și pisma conducătorilor poporului L-au înălțat, ca pe un osândit, pe lemnul blestemat, a înviat a treia zi din mormânt, pentrucă nu era cu puțință să fie ținut de moarte; prin Invierea Lui se împrăștie bucurie în inimile noastre răvășite, iar bucuria aceasta nu o va lua nimeni dela noi.

Din pricina aceasta cerurile se veselesc, pământul se bucură, iar lumea toată, și cea văzută, și cea nevăzută, prăznuiește.

Inchinându-ne cu simțiri curate Celui ce este în lumina cea pururea fiitoare, venim duhovnicește, cu mare dor și nefățarnică dragoste, să Vă

îmbrățișăm pe Prea Fericirea Voastră mult dorită și să Vă urăm Prea Fericirii Voastre și Sfântului Sinod din jurul Vostru bucuria neîntreruptă, izvorâtă din Mormântul care a primit în el Viața.

Al Prea Venerabilei Voastre Prea Fericiri, iubit frate întru Hristos.

† *H R I S T O F O R A L A L E X A N D R I E I*

In Alexandria, Paștele 1953.

Prea Fericirea Sa Timotheos, Patriarhul Apostolic al Sfintei Cetăți a Ierusalimului și al Intregii Palestine, a scris următoarele:

T I M O T E I,

CU MILA LUI DUMNEZEU, PATRIARH AL SFANTULUI ORAȘ IERUSALIM
ȘI AL INTREGII PALESTINE,

Către

J U S T I N I A N,

PREA FERICITUL ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT
AL UNGRO-VLAHIEI ȘI PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,

Imbrățișare sfântă în Hristos Iisus cel înviat din morți!

Biserica, prăznuind astăzi Paște nou, care sfințește pe toți credincioșii, cântă cu bucurie: «Prăznuim omorîrea morții, surparea iadului, începătura altei viețuiri, a celei veșnice». In noaptea sfântă cu adevărat și atotprăznuitoare, mântuitoare și strălucitoare, înainte vestitoarea zilei purtătoare de lumină a Invierii, am înconjurat la mânecare adâncă, împreună cu toți închinătorii de aproape și de departe veniți aici, Prea Sfântul și Dumnezeescul Mormânt, din care, ca dintr'o cămară, strălucind Soarele dreptății, a luminat lumea, și am adus Stăpânului Hristos, în loc de mir, cântări de biruință. In timpul dumnezeieștii Liturghii, la miezul nopții, au fost înălțate rugăciuni Biruitorului morții, pentru toate Sfintele lui Dumnezeu Biserici și pentru Prea Venerabila Voastră Prea Fericire.

Iar acum, întemeiați pe un sfânt și bătrânesc obicei, venim din munții slăviți ai Sionului să Vă cercetăm duhovnicește pe I. P. S. Voastră și să Vă aducem cuvintele îngerești: «Hristos a înviat!». Dându-Vă sărutarea frățească în Hristos, Vă facem din toată inima cuvenitele urări, spunându-Vă că a înviat Hristos, începătura celor adormiți, Căruia cu căldură ne rugăm să Vă țină sănătos, fericit, îndelungat în zile, deplin liniștit, să Vă învrednicească să Vă închinați cu cuviință dumnezeiască, câți mai mulți ani, mântuitoarelor Lui Patimi, și să slăviți cu bucurie Invierea Lui cea de a treia zi din morți, împodobind Prea Sfânta Biserică în fruntea căreia stați, îndreptând și povățuind pe căi drepte turma cuvântătoare, încredințată Vouă de Dumnezeu.

Rugându-Vă frățește să transmiteți salutările și urările noastre de Paște tuturor Prea Sfințiților Ierarhi și iubiților frați din jurul Vostru și dându-Vă din nou sărutarea frățească în Hristos cel înviat, rămânem al Prea Venerabilei Voastre Prea Fericiri iubit întru Hristos frate,

† *T I M O T E I*

In Sfântul oraș Ierusalim, Paștele 1953.

Dela Prea Fericirea Sa Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, s'a primit următoarea scrisoare de felicitare:

PATRIARHUL MOSCOVEI
ȘI AL ÎNTREGII RUSII

Sanctitatea Voastră,
Inalt Prea Sfințite,

Hristos a Inviat!

In zilele de obștească bucurie creștină pentru Invierea mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos, în împărtășirea reciprocă a păcii și a dragostei, Vă felicit cu prilejul acestei bucurii.

Vom ruga pe Stăpânul vieții care a înviat, să ne dăruiască lumină și putere din izvorul vieții Sale fără de sfârșit, și ca bucuria să nu înceteze de a lumina duhul nostru, pentru slujirea mântuitoare și plăcută lui Dumnezeu a Sfintei Sale Biserici!

Cu adevărat Hristos a înviat!

Cu dragoste de frate în Hristos,

† A L E X E I

Patriarh al Moscovei și al întregii Rusii

In Moscova, Paștele lui Hristos 1953.

Prea Fericirea Sa Melchisedec, Patriarhul Catholicos al Tiflisului și al întregii Gruzii, a scris următoarele:

PATRIARHUL CATHOLICOS
AL ÎNTREGII GRUZII

28 Martie 1953, Tbilisi

SANCTITAȚII SALE

INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE

Hristos a înviat!

Invierea lui Hristos este biruința vieții asupra morții și a păcii asupra vrajbei. Din suflet vă felicit, Sanctitate, cu prilejul acestui triumf al biruinței vieții și păcii, și Vă doresc sănătate și viață îndelungată spre folosul Bisericii Ortodoxe.

Cu dragoste în Hristos, frate împreună-slujitor

† MELCHISEDEC

Patriarh Catholicos al întregii Gruzii

In afară de cele de mai sus, I. P. S. Patriarh Justinian a primit multe alte scrisori și telegrame de felicitare, dela diferiți Conducători și Întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe și Eterodoxe din străinătate și anume dela:

Inalt Prea Fericirea Sa GEORGE VI, Patriarh suprem și Catholicos al tuturor Armenilor - Erevan.

Inalt Prea Fericirea Sa Vichentie, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Sârbe.

I. P. S. Sa Mitropolitul CHIRIL al Plovdivului, Locțiitorul de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE KRUTIŢKI, al Eparhiei Moscovei.

I. P. S. Sa Mitropolitul GRIGORIE al Leningradului.

I. P. S. Sa Mitropolitul MACARIE al Varşoviei.

I. P. S. Sa Mitropolitul ELEFTERIE al Cehoslovaciei.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul MACARIE al Ciprului.

I. P. S. Sa Mitropolitul NICODIM al Slivenului-Bulgaria.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul GHERMAN al Finlandei.

I. P. S. Sa Mitropolitul ELIE KARAM al Libanului.

I. P. S. Sa Mitropolitul MACARIE al Americii de Nord—New-York.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul PAISIE al Albaniei.

P. S. Sa Episcopul ANDREI MOLDOVANU al celor două Americi..

P. S. Sa Episcopul SERGHIE de Tula.

P. S. Sa VASKEN BALGIAN, Episcopul Bisericii Armeano-Gregoriene Bucureşti.

P. Cuv. Sa Arhimandritul Mitrofor VASILE SAMAHA, Moscova.

P. Cuv. Sa Arhimandritul POLICARP, Superiorul Misiunii Bisericii Ortodoxe Ruse, Ierusalim.

P. C. Sa Diaconul OLEG BERGMAN, Helsinki-Finlanda.

P. C. Protoiereu DIMITRIE PETROV, fost deservent al Bisericii Ortodoxe Române din Sofia.

Arhiepiscopul GEOFFREY de CANTERBURY, Primat al Intregii Anglii-Lordra.

Episcopul HENRY KNOS SHERRILL — New-York.

Iată textul câtorva dintre aceste scrisori primite de I. P. S. Patriarh, dela diferiți Conducători și Intâistătători ai Bisericilor Ortodoxe și Eterodoxe din străinătate:

Dela Sanctitatea Sa George al VI-lea, Patriarhul Catolichos al tuturor Armenilor:

SANCTITAȚII SALE
PREA FERICITULUI PATRIARH
AL BISERICII AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANE
BUCUREȘTI

Astăzi întreaga lume creștină prăznuiește Invierea lui Hristos, veste ce a răsunat peste țările din vechea lume, și a pus începutul unei noi mișcări și unei noi vieți. Invierea lui Hristos a insuflat bărbăție și îndrăzneală Ucenicilor Lui, și ei au început să propovăduiască cu căldură înaltele idealuri morale în lumea care lăncezea din punct de vedere moral, și au renăscut-o.

Lumea are, deasemenea, nevoie de o renaștere morală.

Să ne rugăm ca credința în Invierea Mântuitorului să întărească inimile preoțimii, ca și ea să devie curajoasă și puternică, și prin propovăduirile ei înflăcărâte să renască din punct de vedere moral, lumea.

Să ne rugăm, deasemcni, ca Mântuitorul să învie și să trăiască în inimile întregii omeniri, aducând cu Sine pacea și fericirea.

Cu adâncă prețuire și creștinească și frățească dragoste și îmbrățișări.

† G E O R G E VI

Patriarh Suprem și Catholicos
al tuturor Armenilor

Erevan, 10 Aprilie 1953.

Dela Inalt Prea Sfințitul Chiril, Mitropolitul Plovdivului, Locțiitorul de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare:

SFÂNTUL SINOD
AL BISERICII ORTODOXE BULGARE

30 Martie 1953, Sofia.

PREA FERICIRII SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN
BUCUREȘTI

Prea Fericirea Voastră,

Adânc bucurându-ne de slăvita Inviere a lui Hristos, simțim o plăcută datorie frățească de a Vă felicita pentru Sărbătoarea Sărbătorilor.

Hristos a înviat! Nu există mesagiu aducător de mai multă veselie pentru sufletul credincios, decât această salutare biruitoare, căci Invierea lui Hristos umple orice inimă de credință tare, de o speranță fermă și de o dragoste sublimă.

Hristos a înviat și a biruit pe dușmanul mântuirii oamenilor.

Hristos a înviat și a împlinit cu strălucire taina Răscumpărării, care îmbrățișează cu dragostea Sa chiar și pe cei mai împietriți dintre păcătoși, dacă ei caută pe Dumnezeu.

Hristos a înviat și adevărul Sfintei Evanghelii a triumfat, ca astfel credincioșii să aibă înțelepciunea vieții și mântuirii veșnice.

Predicând Patimile lui Hristos, proclamăm în același timp adevărul Invierii, care este mângâierea sufletelor.

«Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa!» (Psalm. 117, 24).

«Slavă lui Dumnezeu, Celui ce ne-a dăruit biruință prin Domnul nostru Iisus Hristos» (I Cor. XV, 57).

Fericiți că și în acest an Dumnezeu a binevoit să ne dăruiască pacea, pentru a ne bucura de cea mai înălțătoare dintre sărbători, felicităm în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și în numele Nostru pe Prea Fericirea Voastră, precum și pe Prea Cinstiții Voștri Episcopi, clerul și păstorii Voștri, cu prilejul slăvitei Invierii a lui Hristos, făcând urarea Păcii și bucuriei întru Invierea Incepătorului vieții.

Vă îmbrățișăm cu frățească dragoste în Domnul nostru și suntem al Prea Fericirii Voastre prea devotat frate și împreună-liturghisitor în Domnul nostru Iisus Hristos.

† C H I R I L

Locțiitor de Președinte al Sfântului Sinod
al Bisericii Ortodoxe Bulgare

Dela Inalt Prea Sfințitul Nicolae, Mitropolit al Krutiței și Kolomnei:

SANCTITAȚII SALE
 INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
 ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI,
 PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
 BUCUREȘTI

Sanctitatea Voastră,
 Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Hristos a înviat!

Ce sfântă sărbătoare ne aduce Paștele lui Hristos!

«Cât este de sfințită cu adevărat și mult prăznuită această noapte de mântuire și strălucită, a zilei celei purtătoare a Invierii, mai înainte vestitoare fiind» (Cântarea 7, Canon Paști).

Și, în adevăr, când să triumfăm noi, dacă nu în aceste sfinte zile ce ne amintesc că «Cel ce a înviat pe Domnul Iisus, ne va învia prin Iisus și pe noi»? (II Cor. IV, 14).

Felicitănd pe Sanctitatea Voastră cu prilejul mării Sărbători a luminoasei Invieri a lui Hristos și îmbrățișându-Vă cu întreită sărutare, exprim Sanctității Voastre sentimentele devotamentului meu cordial și a dragostei de fiu în Domnul.

Cu adevărat Hristos a înviat!
 Al Sanctității Voastre devotat fiu

† N I C O L A E
 Mitropolit Krutički și Kolomenski

Paștele lui Hristos 1953, Moscova.

Dela Inalt Prea Sfințitul Macarie, Mitropolitul Ciprului:

ARHIEPISCOPIA CIPRULUI

Prea Fericite Mitropolit al Bucureștilor și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, prea iubite și mult dorite frate și împreună-liturghisitor, D. D. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, Vă salutăm cu multă dragoste.

Astăzi toate s'au umplut de bucurie, Hristos Mântuitorul nostru, Fiul Dumnezeului Celui Viu, Cel ce a fost răstignit și îngropat, după ce a înfrânt moartea și toată puterea ei, a înviat din mormânt încununat de biruință; a slobozit din stricăciune chipul cel căzut al lui Adam și l-a îmbrăcat cu nesticăciune; a înnoit toată făptura și a pus-o în vechea ei vrednicie.

Luând parte și Noi la această bucurie și veselie obștească, bucuroși Ne grăbim, întemeiați pe un sfânt obicei și, îndemnați de o îndatorire frățescă, să Vă cercetăm duhovnicește pe Prea Fericirea Voastră mult dorită. Vă îmbrățișăm cu multă dragoste și Vă dăm, cu cuvintele îngerești «Hristos a înviat», sărutarea de Paște, făcându-Vă călduroase urări atât Prea Fericirii Voastre cât și Prea Sfintei Biserici încredințată înțelepciunii Voastre. Ne rugăm din tot sufletul Celui care a sfărâmat porțile iadului, Atotputernicului nostru Dumnezeu, care a sculat din mormânt pe

cei din veac, să aibă sub apărarea și sub acoperământul Lui nebiruit Prea Sfânta Voastră Biserică și să o păstreze totdeauna înfloritoare și bine-stătătoare; iar pe Venerabila Voastră Prea Fericire să Vă păstreze sănătos, bogat în fapte bune și să Vă învrednicească să prăznuiți cât mai mulți ani Invierea Lui purtătoare de viață, desăvârșind în credință turma creștină încredințată Vouă și luând cu prisosință parte la binele și folosul întregii Sfinte Biserici a lui Hristos.

Rugându-Vă să transmiteți salutările și urările Noastre sărbătorești iubiților frați întru Hristos, care alcătuiesc Sfântul Vostru Sinod, și îmbrățișându-Vă iarăși întru Hristos cel înviat, rămânem al Prea Fericirii Voastre mult dorite, cu totul binevoitor întru Hristos frate,

† *MACARIE AL CIPRULUI*

*In Sfânta Arhiepiscopie a Ciprului
Sfintele Paști 1953.*

Dela Inalt Prea Sfințitul Nicodim, Mitropolitul Slivenului:

*I. P. S. SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE*

BUCUREȘTI

Hristos a înviat!

Paștele Domnului, Paștele! Că din moarte la viață și de pre pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pre noi cei ce-i cântăm cântare de biruință.

Prea Fericite,

Exprim Prea Fericirii Voastre felicitări cu ocazia acestei slăvite zile a Invierii.

Intru mulți ani, Stăpâne!

Cu sărutare pascală, mă încredințez sfintelor Voastre rugăciuni și rămân al Prea Fericirii Voastre cel mai mic în Hristos frate,

† *NICODIM al Slivenului*

*Sliven, Aprilie 1953.
Eulgaria.*

Din partea I. P. S. Elefterie, Mitropolit de Praga și al Intregii Cehoslovacii, s'a primit următoarea scrisoare:

Praga, 19 Martie 1953

*SANCTITAȚII SALE
I.P.S. J U S T I N I A N,
ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI,
PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI-ROMANIA.*

Salutare Pascală, Sanctitatea Voastră!

Așteptând cu inima plină de bucurie sinceră sărbătoreala slăvită a Inverii! Mântuitorului nostru Iisus, Vă prezentăm, cu dragoste frățească, în numele lui Hristos, salutarea Noastră pascală și cele mai bune urări ale Noastre pentru Sanctitatea Voastră și Sfânta Voastră Biserică.

Dumnezeescul nostru Mântuitor cel înviat, «Care a împăcat cu Dumnezeu toată lumea, făcând pace în toate cele din cer și cele de pe pământ, prin Sângele Său cel vărsat pe Cruce» (Col. I, 20), și care este însuși «pacea noastră» (Efeseni II, 14), să ocrotească viața omenească în pace și bună stare și să întărească Sfânta Sa Biserică, scoțând în evidență misiunea ei în apărarea Păcii trainice și atât de mult dorite.

Rugând neîncetat, cu râvnă, pe Mântuitorul nostru cel înviat, Invingătorul morții și a tot răul din lume, îmbrățișăm pe Sanctitatea Voastră iubită cu sărutarea pascală și bucurându-Ne de legăturile frățesti în Hristos, unim glasul nostru la imnul solemn, cântat de Sanctitatea Voastră: «Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le».

† *ELEFTERIE*
Mitropolit de Praga
 și al întregii Cehoslovacii

Dela I. P. S. Grigorie, Mitropolitul Leningradului, s'a primit următoarea :

TELEGRAMĂ

SANCTITAȚII SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN
BUCUREȘTI

Vă rog să primiți felicitările mele cele mai sincere și cele mai bune ale mele urări, cu prilejul Sfintelor Paști.

† *GRIGORIE*
Mitropolitul Leningradului

Din partea I. P. S. Elie Karam, Mitropolitul Libanului, s'a primit următoarea urare :

TELEGRAMĂ

PREA FERICIRII SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN
BUCUREȘTI

Hristos a înviat! Vă rog să primiți felicitări pascale și urări sincere de prosperitate în harul lui Hristos cel înviat.

† *ELIE KARAM*
Mitropolitul Libanului

I. P. S. Macarie, Mitropolitul Varșoviei și Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Poloneze, a trimis următoarea :

TELEGRAMĂ

SANCTITAȚII SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN,
BUCUREȘTI

Rugăm pe Sanctitatea Voastră să binevoiască a primi felicitările noastre cu prilejul Sărbătorilor de Paști. Vă îmbrățișăm frățeste în bucuria Invierii. Hristos a înviat!

† *MACARIE*
Mitropolitul Varșoviei

Din partea I. P. S. Paisie, Arhiepiscopul Albaniei și „Cărmuitorul Bisericii Ortodoxe Albaneze”, s'a primit următoarea;

TELEGRAMĂ

PREA FERICIRII SALE

I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN
PATRIARHIA ROMÂNĂ

BUCUREȘTI

Hristos a înviat! Cele mai bune urări, pace și prosperitate, pentru Prea Fericirea Voastră, pentru Biserica Voastră soră și credincioșii ei.

Imbrățișare frățească în Domnul nostru cel înviat!

† P A I S I E

Arhiepiscopul întregii Albanii

Dela P. S. Sergiu, Episcop de Tula, s'a primit următoarea scrisoare:

SANCTITAȚII SALE JUSTINIAN,
ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI ȘI
PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMANE, LOȚIITOR AL EXARHIEI
CEZAREEI CAPADOCHIEI.

Cu bucurie rog pe Sanctitatea Voastră să binevoiască a primi felicitările mele cele mai cordiale, cu prilejul celei mai mari dintre sărbători — Sfintele Paști.

Hristos a înviat!

Primiți omagiile mele sincere datorate cu tot respectul Sanctității Voastre.

Al Vostru frate întru Domnul

† S E R G I U

Episcop de Tula

I. P. Cuv. Arhimandrit Vasile Samaha, reprezentantul permanent al I. P. S. Patriarh Alexandru III al Antiohiei, pe lângă Scaunul Patriarhal al Bisericii Ortodoxe Ruse, a trimis următoarea:

TELEGRAMĂ

SANCTITAȚII SALE
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Hristos a înviat! Din toată inima salutăm pe Sanctitatea Voastră de Sf. Praznic al Invierii lui Hristos. Darul Invierii să Vă hărăzească ani mulți și sănătate, spre binele Ortodoxiei și Patriei Inalt Prea Sfinției Voastre și pentru prietenia cu Biserica Antiohiană.

Al Sanctității Voastre

ARHIMANDRIT VASILE SAMAHA

Din partea I. P. Cuv. Arhimandrit Policarp, conducătorul Misiunii Bisericești Ruse din Ierusalim, s'a primit următoarea:

TELEGRAMĂ

SANCTITAȚII SALE

I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Misiunea Duhovnicească Rusă din Ierusalim Vă salută cu prilejul Sfântului Praznic al Invierii lui Hristos. Hristos a înviat!

ARHIMANDRIT POLICARP

La toate scrisorile și telegramele primite, I. P. S. Patriarh a răspuns, mulțumind călduros și făcând aceleași bune și frățești urări.

ÎN APĂRAREA PĂCII

SCRISOAREA COMISIEI CONGRESULUI POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII ADRESATĂ GUVERNELOR CELOR CINCI MARI PUTERI

Se știe că la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut la Viena între 12 și 19 Decembrie 1952, reprezentanții omenirii iubitoare de pace au aprobat trimiterea unui mesaj către guvernele celor cinci Mari Puteri, invitându-le să înceapă tratative pentru încheierea unui Pact al Păcii. Deasemenea, Congresul Popoarelor a ales o Comisie, care a avut misiunea de a duce la îndeplinire hotărârile adoptate de Congres.

Această Comisie s'a întrunit la Viena, în zilele de 16 și 17 Martie 1953, și a hotărât ca mesajul adoptat de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, cu privire la începerea tratativelor și încheierea unui Pact al Păcii, să fie trimis guvernelor celor cinci Mari Puteri. La 27 Martie 1953, Comisia Congresului Popoarelor a adresat guvernelor celor cinci Mari Puteri o scrisoare, la care este anexat și mesajul adresat de Congresul Popoarelor dela Viena; iar la 4 Aprilie 1953, scrisoarea a fost trimisă și guvernelor altor țări.

Iată textul uneia din scrisorile trimise la 27 Martie 1953:

Domnului Președinte
DWIGHT EISENHOWER
Casa Albă

Washington, S. U. A.

„Domnule Președinte,

Am fost însărcinați să îndeplinim Hotărârile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii. Ne-am întrunit la Viena în zilele de 16 și 17 Martie și am hotărât ca mesajul adoptat de Congres cu privire la începerea tratativelor și încheierea unui Pact al Păcii să fie adresat guvernelor celor cinci Mari Puteri.

Vă trimitem mesajul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii atât Dvs., cât și guvernelor U. R. S. S., Republicii Populare Chineză, Marii Britanii și Franței. Acest mesaj exprimă dorința generală de pace. El cheamă cele cinci mari puteri să nu recurgă la intimidări și la forță, să soluționeze divergențele lor pe calea tratativelor, să încheie un Pact al Păcii. Evenimentele care s'au petrecut după Congresul Popoarelor

pentru Apărarea Păcii impun mai mult decât oricând găsirea unor soluții pașnice. Am dori să primim răspuns din partea guvernului Dvs. să aflăm dacă acceptă propunerea noastră și dacă intenționează sau nu să-i dea curs.

Vă rugăm, Domnule Președinte, să primiți asigurarea adâncului nostru respect.

In numele Comisiei însărcinate să îndeplinească hotărârile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii cu privire la mesajul către guvernele celor cinci Mari Puteri: Joseph Wirth, Pietro Nenni, Frédéric Joliot-Curie.

La lucrările Comisiei au participat următorii activiști pe tărâm social: Isabelle Blume (Belgia), generalul Buxbaum (Brazilia), Cen-Şen-iu (China), Pierre Cot (Franța), Ilya Ehrenburg (U. R. S. S.), pastorul Endicott (Canada), Yves Farge (Franța), Monica Felton (Marea Britanie), John Figgins (Marea Britanie), pastorul Forbeck (Norvegia), Iwaszkiewicz (Polonia), generalul Jara (Mexic), Frédéric Joliot-Curie (Franța), Goro Hani (Japonia), d-na Ceza Nabrawi (Egipt) și Pietro Nenni (Italia).

Kitchlew (India), Mao Dun și Ma In-ciu (China), Giuseppe Nitti (Italia), Tihonov (U. R. S. S.), nu au putut participa la lucrările Comisiei și au trimis mesaje în care dau asigurări că sprijină hotărârile Comisiei.

Comisia a însărcinat pe fostul cancelar al Germaniei, Wirth, pe Pietro Nenni (Italia) și pe Frédéric Joliot-Curie (Franța) să facă demersuri în numele ei“.

Scrisori cu conținut identic au fost trimise Președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Malencov, Premierului Consiliului Administrativ de Stat al Republicii Populare Chineze, Ciu En-lai, Primului Ministru al Marii Britanii, W. Churchill și Președintelui Consiliului de Miniștri al Franței, René Mayer.

La scrisoarea Comisiei Congresului Popoarelor este alăturat textul următorului mesaj, adoptat de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena:

Mesajul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii
adresat guvernelor celor cinci Mari Puteri

„Renunțarea la folosirea forței ca mijloc de reglementare a conflictelor internaționale devine pe zi ce trece o necesitate tot mai imperioasă.

Până acum, 600 de milioane de oameni din toate țările au cerut, sub semnătură, ca cele cinci Mari Puteri să ducă tratative și să încheie un Pact al Păcii.

Reprezentanții unor importante curente de opinie s'au pronunțat deasemenea pentru renunțarea la folosirea forței, pentru tratative. Dând glas voinței omenirii, Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, întrunit la Viena, la 12 Decembrie 1952, invită în mod solemn guvernele Statelor Unite ale Americii, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Republicii Populare Chineze, Marii Britanii, și Franței să înceapă aceste tratative de care depinde menținerea păcii.

Înțelegerea dintre cele cinci Mari Puteri și încheierea unui Pact al Păcii vor pune capăt încordării internaționale și vor salva lumea de cele mai mari nenorociri.

Popoarele cer acest lucru“.

CULTELE RELIGIOASE DIN LUMEA ÎNTREAGĂ SPRIJINĂ PROPUNERILE CU PRIVIRE LA SOLUȚIONAREA NEÎNȚELGERILOR DINTRE STATE PE CALĂA TRATATIVELOR ȘI CER ÎNCHEIEREA UNUI PACT AL PĂCII ÎNTRE MARILE PUTERI

Lupta consecventă dusă de Mișcarea Mondială pentru Apărarea Păcii, spre a convinge pe conducătorii tuturor statelor că nu există divergențe care să nu poată fi rezolvate pe calea tratativelor și că este absolut necesar să se renunțe la ideea folosirii forței ca mijloc de reglementare a conflictelor internaționale, începe să dea roade. În Coreea, unde războiul macină mii de vieți omenești de aproape trei ani de zile, s'a ajuns la un acord în ce privește repatrierea prizonierilor de război bolnavi și răniți; deasemenea, tratativele de armistițiu — care fuseseră întrerupte de luni de zile — au fost reluate și lumea întreagă dorește și cere ca în cât mai scurtă vreme să înceteze vărsarea de sânge din Răsăritul îndepărtat.

Scrisoarea trimisă recent de Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, guvernelor celor cinci Mari Puteri, pentru a începe tratative directe în vederea încheierii unui Pact al Păcii, — care ar constitui o pavăză puternică a Păcii în întreaga lume — a fost salutată cu bucurie de toți oamenii iubitori de pace, care își văd exprimate în propunerile Consiliului Mondial al Păcii cele mai sincere năzuințe ale lor.

În același timp, crește fără încetare numărul Cultelor religioase, al slujitorilor altarelor și al credincioșilor tuturor Confesiunilor, care-și unesc glasurile pentru a cere încheierea neîntârziată a Pactului Păcii între cele cinci Mari Puteri și începerea tratativelor pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor neînțelegerilor dintre state, punându-se astfel bazele unei păci trainice în lumea întreagă.

Paginile care urmează înfățișează câteva aspecte din lupta pentru apărarea Păcii, desfășurată de Cultele religioase, sau de personalitățile de seamă ale vieții religioase din lume.

DEMERSUL PASTORULUI JAMES ENDICOTT PE LÂNGĂ GUVERNUL CANADIAN, ÎN VEDE- REA SPRIJINIRII PROPUNERII PENTRU ÎNCHEIEREA UNUI PACT AL PĂCII ÎNTRE MARILE PUTERI

Pastorul James Endicott, Președintele Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii — de a cărui neobosită strădanie pe tărâmul predicării

cuvântului evanghelic și pe tărâmul luptei sfinte de apărare a Păcii s'a scris în numărul trecut al acestei reviste — a vizitat de curând Uniunea Sovietică. Cu acest prilej, în ziua de 28 Martie a.c., în sala Sverdlov din Cremlin, a avut loc festivitatea înmânării Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare», — premiu ce i-a fost acordat lui James Endicott, ca o recunoaștere a aportului însemnat pe care activitatea sa neobosită l-a adus cauzei Păcii.

În cuvântarea pe care a rostit-o în cadrul acestei festivități, pastorul James Endicott a subliniat faptul că — în ciuda pregătirilor militare ce se fac în statele occidentale — «oamenii din Apus n'au pierdut speranțele în victoria cauzei păcii». «Majoritatea oamenilor din Canada și — sunt convins — și din Statele Unite doresc cu sinceritate pacea» —, a spus pastorul James Endicott. Este adevărat că ei singuri nu ar fi destul de puternici pentru a birui pe cei ce pregătesc războiul, dar ei au ca aliat Mișcarea Mondială a Partizanilor Păcii, de care sunt strâns legați și care îi ajută în lupta lor. Este neîndoelnic că în Canada crește numărul oamenilor care încep să înțeleagă cât rău aduce propaganda unui nou război; ei ajung la concluzia că Pacea trebuie să învingă. Li putem însufleți și mai mult pe acești oameni, popularizând larg declarația clară și precisă făcută de primul ministru al Uniunii Sovietice, G. M. Malencov, la 15 Martie: «În prezent nu există nicio problemă litigioasă sau nerezolvată, care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, pe baza înțelegerii reciproce între țările interesate. Aceasta se referă la relațiile noastre cu toate statele, inclusiv relațiile noastre cu Statele Unite ale Americii. Statele interesate în menținerea păcii pot fi sigure atât în prezent cât și în viitor de trainica politică de pace a Uniunii Sovietice.

«Sunt convins — a spus în continuare pastorul James Endicott — că popoarele tuturor țărilor mici ar saluta cu bucurie o declarație a președintelui Eisenhower, că nu există nicio problemă litigioasă sau nerezolvată, care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, pe baza înțelegerii reciproce dintre țările interesate și că aceasta se referă și la relațiile sovieto-americeane. Popoarele din țările mici și neutre ar vrea să vadă încheierea unui acord între aceste două Mari Puteri. Acest Pact între cele două Puteri ar fi primul pas spre semnarea unui Pact al Păcii între Marile Puteri».

După ce a vorbit despre voința popoarelor de a se pune capăt de îndată războiului din Coreea, pastorul James Endicott a spus: «Pentru mine, lupta pentru Pace în întreaga lume este continuarea muncii pe care am dus-o ca misionar, timp de mulți ani, în China. Atunci, ca și acum, am vrut să găsesc baza pe care să fie realizată frăția mondială între oameni. Credința mea și felul în care înțeleg origina religiei lui Hristos îmi dau posibilitatea să gândesc că misionarul creștin trebuie să fie larg reprezentat în rândurile oamenilor care luptă pentru Pace. Munca pe care o duc în rândurile partizanilor Păcii este o parte necesară și foarte importantă a credinței mele. Am ajuns la concluzia că mișcarea pentru apărarea Păcii este cea mai largă mișcare populară care a existat vreodată în istorie. Ea trece peste toate frontierele naționale și, în momentul de față este atât de bine organizată, încât poate constitui un factor hotărâtor în lupta împotriva unui nou război. În zilele noastre, această mișcare

este cea mai bună expresie a celor mai nobile aspirații pe care le împărtășește întreaga omenire. Pentru mine, creștin și misionar, ea este o manifestare a credinței, și particip la această mișcare cu toată inima, cu tot sufletul».

Pastorul James Endicott și-a încheiat cuvântarea declarând că va purta mai departe, cu și mai mult avânt, lupta sfântă pentru apărarea Păcii pe pământ, pentru apărarea vieții copiilor de pretutindeni, împlinindu-și astfel îndatoririle sale de creștin și de om.

Intorcându-se în Canada, Endicott a adresat — în numele Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii — o chemare către toți canadienii și toate organizațiile din Canada, pentru intensificarea luptei de apărare și consolidare a Păcii.

La 15 Aprilie 1953, James Endicott a convocat o conferință de presă, în cadrul căreia s'a remis reprezentanților presei și radio-ului, declarația lui Endicott și textul Apelului Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, adresat guvernului și membrilor parlamentului din Canada.

O delegație a Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, în frunte cu pastorul James Endicott, a vizitat în aceeași zi parlamentul canadian, pentru a preda Apelul Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii adresat guvernului și membrilor parlamentului. Apelul cheamă pe membrii guvernului și parlamentului canadian să sprijine propunerile Congresului Popoarelor, cu privire la încheierea unui Pact al Păcii între Marile Puteri. «Luna trecută, — se spune în Apel — la Viena, membrii de seamă ai Comisiei create de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii au chemat atât guvernul canadian cât și toate celelalte guverne să insiste ca Marile Puteri să se întâlnească și să semneze un Pact al Păcii. Vă rugăm să acționați în conformitate cu acest Apel, deoarece acesta este singurul mijloc de a îndrepta Națiunile Unite spre realizarea scopurilor prevăzute în nobila lor Chartă. Un Pact al Păcii va crea condiții pentru dezvoltarea mondială, va elibera fonduri uriașe pentru acordarea de ajutor economic și pentru binele societății. Ar fi o crimă de neiertat ca șansele existente să nu fie folosite».

Demersul făcut de Congresul Canadian pentru Apărarea Păcii — în fruntea căruia se află pastorul James Endicott — exprimă voința lumii întregi și a creștinătății. Slujind nobila năzuință spre pace a oamenilor de pretutindeni, creștinii împlinesc cea mai de seamă poruncă a Mântuitorului nostru, — porunca dragostei de aproapele.

UN MESAJ AL PASTORULUI HROMADKA, CĂTRE CREȘTINII DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

Pastorul Iosif Hromadka, profesor și decan al Facultății de Teologie din Praga, este una dintre personalitățile cunoscute în lumea întreagă, ale Protestantismului. Născut în 1889, la Hodslavice în Moravia, Hromadka și-a făcut studiile universitare la Viena, Heidelberg și Aberdeen. Teolog și istoric apreciat, el a luptat din toate puterile sale pentru unificarea Bisericilor Reformată și Luterană din Boemia și Moravia; astfel a luat

ființă în 1918 Biserica Fraților Cehi, al cărei conducător suprem este în prezent pastorul J. Hromadka.

Multă vreme, pastorul Hromadka a predat teologia la «Union Seminary» din New-York și la universitatea din Princetown. Autor a numeroase studii asupra Reformei, Catolicismului și Ortodoxiei, — el este vicepreședinte al Alianței reformate mondiale și membru în Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor (Mișcarea Ecumenică).

Inflăcărat de o puterincă dragoste creștină față de om, pastorul Hromadka a desfășurat o vastă acțiune pentru ajutorarea celor ce sufereau de pe urma nedreptăților și a opresiunii. În ultimii ani el s'a alăturat cu însuflețire celor ce luptă pentru apărarea Păcii, împotriva ațâțătorilor la un nou război. La Congresele Mișcării Mondiale a Partizanilor Păcii, pastorul J. Hromadka a luat parte, mărturisind răspicat convingerea fermă a creștinilor că spiritul tratativelor poate și trebuie să triumfe asupra celor ce caută să afirme că pacea trebuie impusă prin forță».

La sfârșitul anului trecut, pastorul Hromadka a adresat — prin paginile revistei «Défense de la Paix» — un mesaj către creștinii din lumea întreagă, în care arată care ar fi, după părerea sa, îndatoririle ce stau acum în fața tuturor Bisericilor creștine de pe pământ. Dată cuprinsul acestui mesaj, care dă glas convingerilor sincere a numeroși creștini, dornici să vadă instaurându-se în lume o pace dreaptă și trainică, întemeiată pe încredere și colaborare între toate popoarele:

«Mult timp după 1945 — scrie pastorul J. Hromadka — am nădăjduit că cele mai importante probleme internaționale vor putea fi reglementate pe căi pașnice normale. Eram convins pe atunci că Puterile învingătoare au tras învățăminte de pe urma evenimentelor ce s'au desfășurat între 1918-1938. În momentul de față este limpede pentru toți că una din cauzele principale ale celui de al doilea război mondial a fost lipsa de înțelegere între învingătorii din 1918 și creiarea de către aceștia, în Europa, a unei «zone de depresiune», de care s'au folosit cu abilitate statele fasciste... În afară de aceasta, am fost aproape convins că lumea occidentală a înțeles în timpul catastrofei din 1938—1945, necesitatea urgentă a unor adânci transformări sociale, economice și politice în țările din Occident. Dar cursul vieții politice din anii 1946-1947 m'a deziluzionat. În primul rând, au ieșit la iveală divergențe serioase între aliații din 1945, în toate problemele arzătoare ale structurii postbelice a lumii; consecința a fost că la orizont a apărut o nouă amenințare pentru Pace. Apoi lumea occidentală a dat dovadă de o totală neînțelegere a sensului transformărilor sociale din Europa, precum și a năzuințelor naționale și sociale ale popoarelor coloniale. Toate acestea m'au deziluzionat profund, deoarece am considerat ca un fapt incontestabil că fără transformări sociale fundamentale, lumea postbelică nu se poate clădi pe temelii trainice.

Am căpătat convingerea că națiunile occidentale nu au învățat nimic; și întrucât pot să vorbesc fără ură și cu totul nepărtinitor, eu însumi fiind un teolog european, care datoresc foarte mult teologilor occidentali și în special celor francezi, vreau pur și simplu să spun că atunci când țara mea, Cehoslovacia, trecea în Februarie 1948 printr'o serioasă criză, nu am ezitat deloc în legătură cu poziția pe care trebuia s'o aleg. Am renunțat la ideea că țara mea poate constitui o sinteză a lumii apusene și răsă-

ritene. Am luat în mod cu totul sincer hotărîrea nestrămutată de a-mi ocupa locul în procesul revoluționar care s'a desfășurat în Cehoslovacia.

Credeam pe atunci și consider și acum că istoria țării mele nu se putea întoarce înapoi, pentru că democrația liberală burgheză din Europa și chiar socialiștii reformiști n'au fost în stare să rezolve problemele acute care au apărut în perioada 1933—1938; mai mult decât aceasta, după cel de al doilea război mondial ei au dat dovadă de lipsă de curaj necesar pentru reconstruirea țării lor și a întregii lumi, pe o nouă bază politică și socială.

Mi-am pierdut încrederea în clar-viziunea politică și energia lor practică și am privit noua stare de lucruri din țara mea ca singurul punct de plecare posibil pentru activitatea mea în viitor. Aceasta nu înseamnă cătuși de puțin că mi-am schimbat concepțiile religioase sau că m'am lepădat de credința mea; dimpotrivă, pot spune că tocmai acești ultimi patru-cinci ani m'au ajutat să înțeleg mai profund esența învățăturii creștine; ca om credincios, eu m'am simțit eliberat de toate lanțurile lumii vechi (oricât de mult ași fi apreciat în trecut numeroase laturi ale tezaurului ei spiritual și cultural), și am pășit pe calea cea nouă.

*

Nu este ușor să adresezi un mesaj creștinilor din lumea întreagă și nu vreau să-mi impun părerile nimănui. Un creștin trebuie să ia independent hotărîrile, ținând seama de situația și condițiile în care trăiește: nu există o rețetă universală pentru activitatea practică a unui creștin și, deși nu intenționez să dau astfel de rețete, ași vrea să împărtășesc câteva din ideile mele.

În primul rând să începem prin ceea ce ni se pare cu totul evident. Din punctul de vedere al unui teolog, Biserica creștină în general și un creștin în special, trebuie să-și purifice credința de toate convențiile învechite și moarte. Numai credința dinamică și plină de viață în prezența reală a lui Iisus Hristos răstignit și înviat ne poate elibera de tot ce este de prisos și ne poate da curaj să ieșim întru întâmpinarea lumii noi, fără teamă și părere de rău după trecutul învechit. Vreau încă odată să subliniez cele spuse mai sus: credința mea a fost aceea care m'a ajutat să înțeleg just cele ce se petrec, ea mi-a sădit convingerea că noi trebuie să continuăm cu tenacitate munca în actuala perioadă revoluționară. Biserica nu trebuie să fie un refugiu pentru cei lipsiți de fermitate morală, vicioși, inactivi, și care ne trag înapoi; Biserica, așa cum o înțeleg eu, este o comuniune de oameni curagioși din Ierusalim și până la Roma.

În al doilea rând, de atâtea ori am avut prilejul să ascult cum prietenii mei din Occident repetau că, în niciun caz, Biserica nu poate exista în condițiunile regimului comunist. Nu credeți aceasta. Așa cum nu odată am spus acest lucru, mi se pare scandalos că frații mei creștini încearcă să ne însufle neîncrederea în forțele noastre și să ne convingă să renunțăm la calea pe am ales-o.

În al treilea rând — și aceasta nu va fi decât o completare a celor spuse mai sus — vreau să subliniez că atitudinea anti-comunistă care are o oarecare răspândire în unele țări, este dăunătoare pentru Bisericile tuturor țărilor din lume. Aceasta nu înseamnă deloc că eu consider comunismul ca singura soluție posibilă a problemei. Fiecare țară trebuie să

rezolve problemele de cea mai mare importanță care-i stau în față, prin metodele pe care le consideră cele mai potrivite și care corespund istoriei și tradițiilor ei spirituale. Nu cădeți însă în rătăcire. Lumea viitoare nu se va întoarce la modul de viață dinainte de război».

Pastorul Hromadka își încheie mesajul său cu aceste cuvinte: «Scriu aceste rânduri cu o săptămână înainte de Crăciun și doresc din tot sufletul ca Evanghelia Cuvântului Intrupat să poată fi lumina, forța și nădejdea noastră. În inima unui adevărat creștin, zilele Crăciunului durează tot anul».

*

Mesajul pastorului Hromadka — unul din fruntașii Mișcării Ecumenice — este o dovadă în plus că Bisericile creștine, indiferent de deosebirile lor confesionale, se întâlnesc în aceeași dorință de a apăra Pacea și viața omenirii întregi, întotdeauna când nu se depărtează de misiunea lor spirituală și nu trădează poruncile Evangheliei lui Hristos.

STRĂNGEREA LEGĂTURILOR FRĂȚEȘTI ÎN- TRE CREȘTINII DIN ANGLIA ȘI U.R.S.S. — O CONTRIBUȚIE LA CAUZA APĂRĂRII PĂCII

În toamna anului trecut, un grup de cetățeni britanici au vizitat Uniunea Sovietică, unde au rămas vreme de trei săptămâni. Printre acești vizitatori s'au aflat și doi dintre conducătorii organizației creștine «Mișcarea Britanică pentru Reîmpăcare»: Reverendul Clifford H. Mac Quire, secretar general, și Hugh Faulkner, secretar al Mișcării.

Înainte de plecarea acestui grup din Marea Britanie spre Uniunea Sovietică, «Mișcarea pentru Reîmpăcare» a dat publicității o declarație, în care se spune că cei doi secretari ai ei nădăjduiesc să întărească bunele relații stabilite în 1951 de delegația Quakerilor cu Bisericile creștine din U.R.S.S. și să stabilească noi legături de prietenie și colaborare, în scopul de a contribui la înlăturarea barierelor dintre națiuni și rase, spre a grăbi realizarea unității și frățietății în care trebuie să trăiască toți oamenii.

Cei doi conducători ai «Mișcării pentru Reîmpăcare» au primit sarcina de a înmâna conducătorilor Bisericii Ortodoxe Ruse și ai Cultului Creștin Baptist din Moscova un mesaj, în care se spune:

«Fraților noștri în Hristos din U.R.S.S.; tuturor celor sfințiți în Hristos și tuturor celor ce mărturisesc pretutindeni numele Domnului Iisus Hristos, Domnul lor și al nostru: har și pace să vă dăruiască Dumnezeu-Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

«Folosim cu bucurie acest prilej pentru a vă trimite salutul nostru. Mișcarea Britanică pentru Reîmpăcare... vă roagă să primiți pe secretarii ei ca pe purtătorii mesajului dragostei creștine.

«Voi sunteți una cu noi în credința că Iisus este Mântuitorul lumii. Deosebiri de concepție socială sau de politică națională nu pot să spargă unitatea ce există în adâncul sufletelor noastre.

«Nimic nu poate să ne despartă de dragostea pe care Dumnezeu a mărturisit-o prin Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Noi facem legământul

ca — prin harul lui Dumnezeu — nimic să nu ne despartă de voi, frații noștri în Hristos».

Mesajul «Mișcării Britanice pentru Reîmpăcare» afirmă apoi convingerea mării majorități a creștinilor englezi că actualele neînțelegeri dintre state se vor putea soluționa pe calea tratativelor și că omenirea va putea să înlăture războaiele din viața ei.

CATOLICII DIN R. P. POLONĂ PARTICIPĂ LA LUPTA PENTRU APĂRAREA PĂCII

Cu prilejul unei vizite făcute în Franța de personalități catolice poloneze — ca răspuns la invitația făcută de organizația catolică «Pax Christi» — dl. Dominik Horodynski, fruntaș de seamă al intelectualității catolice, a acordat revistei «Défense de la Paix» un interview, în care înfățișează contribuția adusă de catolicii din R. P. Polonă în lupta uriașă ce se desfășoară pentru menținerea și întărirea păcii în lumea întreagă.

«Catolicii polonezi — a spus dl. Horodynski — atât credincioșii cât și clerul participă pe scară largă la diferitele inițiative și acțiuni ale mișcării poloneze pentru Pace, călăuzindu-se atât de credința lor fermă că lupta împotriva primejdiei războiului este o datorie morală a fiecărui creștin, cât și de dorința de a pune capăt propagandei care are ca scop să atragă pe credincioși la o «cruciadă» împotriva țărilor de democrație populară».

Arătând apoi spontaneitatea cu care catolicii polonezi s'au încadrat în mișcarea pentru Pace, dl. Dominik Horodynski a subliniat faptul că atât comisia preoților de pe lângă Uniunea luptătorilor pentru libertate și democrație, cât și cercurile catolice care se grupează în jurul gazetei săptămânale «Dzis y Jutro», laolaltă cu asociația «Caritas» și cu alte organizații catolice, au chemat în repetate rânduri pe clericii și credincioșii catolici să participe la acțiunea nobilă, desfășurată de Comitetul Polonez al Partizanilor Păcii.

Încă de la sfârșitul anului 1950, pe lângă mișcarea Poloneză a Partizanilor Păcii, a fost creiată o Comisie a intelectualității catolice și a activiștilor mișcării pentru Pace. În fruntea acestor Comisii se află abatele Jan Czuj, decanul Facultății de Teologie a Universității din Varșovia, un savant care se bucură de respectul și prețuirea tuturor catolicilor. Din conducerea acestei Comisii face parte și dl. Dominic Horodynski, care a înfățișat strădaniile ce s'au depus de Comisia intelectualității catolice, în vederea intensificării luptei pentru Pace în rândurile clericilor și credincioșilor catolici: în majoritatea voevodatelor au fost create centre, care grupează clerul și credincioșii catolici, intelectualii și activiștii, care desprind din convingerile lor religioase îndemnul de a participa la mișcarea mondială pentru menținerea Păcii.

«Astăzi — a declarat dl. Horodynski — în R. P. Polonă există cca. 20.000 de activiști catolici, care desfășoară o intensă activitate în slujba Păcii. Principiile noastre sunt foarte simple. Noi cerem prietenilor noștri:

— ca eclesiastici, membri ai comisiei noastre, să fie preoți caritabili; ca toți cei care activează în mișcarea noastră să fie catolici adevărați, fii credincioși ai Bisericii;

— ca toți să fie conștienți de datoria lor cetățenească față de patrie; «Noi știm bine — a adăugat dl. Dominik Horodynski — prin ce se deosebește concepția catolicilor asupra lumii, de alte concepții filozofice sau religioase, dar noi suntem conștienți de răspunderea noastră în fața poporului nostru și față de cauza Păcii. Tocmai de aceea, noi suntem alături de Consiliul Mondial al Păcii și sprijinim toate acțiunile sale».

După ce a dat lămuriri asupra acordului intervenit între Biserica Catolică și guvernul Republicii Populare Polone și despre larga libertate religioasă pe care o asigură regimul democrat-popular din Polonia —, arătând că există ziare și reviste catolice, care expun punctul de vedere al catolicilor polonezi, față de problemele actuale —, dl. Dominik Horodynski și-a încheiat interview-ul acordat revistei «Défense de la Paix», subliniind dorința credincioșilor și clericilor catolici din R. P. Polonă de a se relua politica tratativelor directe între Marile Puteri și hotărârea lor fermă de a sprijini acțiunile Consiliului Mondial al Păcii, în vederea încheierii unui Pact al Păcii, care ar fi cea mai sigură pavăză împotriva oricăror încercări de deslănțuire a unor noi războaie.

BISERICA METODISTĂ CERE SĂ SE DUCĂ TRATATIVE INTERNAȚIONALE PENTRU APĂRAREA PĂCII

Biserica Metodistă americană este una dintre marile comunități religioase din Statele Unite. Numeroase personalități din sânul acestei Biserici — sub presiunea masselor de credincioși — s'au declarat gata să sprijine acțiunea mișcării partizanilor Păcii și să lupte pentru apărarea Păcii în lumea întreagă, împotriva celor ce pregătesc un al treilea război mondial.

Credincioșii Bisericii Metodiste au primit cu entuziasm aceste declarații de solidarizare cu partizanii Păcii, ale fruntașilor Cultului lor. Ei înșiși s'au arătat dornici să contribuie cu toate puterile lor la lupta sfântă pentru apărarea și consolidarea Păcii.

Potrivit relatărilor revistei «Défense de la Paix» Nr. 14, din 1952, s'a ținut la San Francisco Congresul Bisericii Metodiste americane. În rezoluția adoptată cu acest prilej de participanții la Congres, se spune:

«Biserica Metodistă atrage atenția asupra pericolului extinderii urii printre oameni și afirmă necesitatea de a se depune toate eforturile posibile pentru a se stabili relații frățești între creștinii din America și milioanele de creștini din Rusia.

«Ea se adresează guvernului S.U.A. și guvernelor din alte țări, cu rugămintea insistentă să continue tratativele în cadrul Organizației Națiunilor Unite, precum și în cadrul altor instanțe diplomatice superioare și să lase ușile deschise pentru orice propunere, indiferent de unde ar veni, urmărind instaurarea Păcii».

Această rezoluție a Congresului Bisericii Metodiste americane a fost întâmpinată cu entuziasm de credincioșii metodisti, precum și de creștinii de alte Confesiuni din S.U.A., — creștini care doresc să vadă salvată pacea lumii întregi.

DECLARAȚIILE PRIZONIERILOR DE RĂZBOI DIN COREEA DE NORD, ÎN LEGĂTURĂ CU LIBERTATEA RELIGIOASĂ

Lumea dornică de pace a respirat ușurată la vestea că s'a ajuns la o înțelegere între cele două părți beligerante de pe frontul din Coreea, în privința prizonierilor de război bolnavi și răniți.

Este o dovadă elocventă că, atunci când se discută într'o atmosferă de destindere și de mai multă umanitate, se pot rezolva în mod satisfăcător chiar și problemele cele mai grele. Prin eliberarea prizonierilor de război răniți și bolnavi de pe frontul coreean s'a făcut începutul destinderii; dorința tuturor oamenilor pașnici este ca să se meargă până la capăt, spre a se putea stinge complet acest conflict, de pe urma căruia sângerează de aproape trei ani un popor care nu dorește altceva decât libertate și dreptul de a hotărî singur soarta lui.

Biserica noastră se bucură că au început să se arate roadele lucrărilor și hotărîrilor Congresului Popoarelor dela Viena din 12—19 Decembrie 1952. Se știe că unul din punctele de pe ordinea de zi a acestui Congres a fost încetarea războaielor în curs și în special a războiului din Coreea. Atmosfera în care se discută acum atât situația prizonierilor cât și încetarea ostilităților din Coreea, îndreptățesc speranța că în curând cererea popoarelor exprimată în Congresul dela Viena va fi pe de-a-ntregul satisfăcută. Slujitorii și credincioșii tuturor altarelor se vor bucura mult, împreună cu toți cei ce susțin încetarea imediată a războaielor actuale, dacă se va putea ajunge la o înțelegere deplină și se va putea restabili pacea atât de mult dorită.

Până atunci însă, noi ne bucurăm că schimbul de prizonieri bolnavi și răniți din Coreea a făcut lumină și în țările capitaliste asupra multor lucruri necunoscute în legătură cu soarta prizonierilor din amândouă părțile frontului coreean. Mai ales în ce privește partea coreeano-chineză, propaganda rău intenționată a Apusului răspândise șvonuri din cele mai alarmante.

Acum însă, prizonierii din toate țările care au trimis soldați în războiul din Coreea mărturisesc adevărul asupra situației reale a vieții pe care au dus-o în diferitele localități unde au stat internați. Compatrioții lor au putut afla că toți prizonierii și deținuții politici s'au bucurat din partea coreenilor de Nord și a voluntarilor chinezi de un tratament din cele mai umane.

Așa, spre exemplu, R. Morison și R. Medina, cetățeni americani din New-York, repatriați de curând din Coreea, au declarat că au fost bine tratați de partea coreeano-chineză. În special este de remarcat faptul că toți acești prizonieri repatriați mărturisesc că s'au bucurat de o deplină libertate religioasă. Ei au putut asista, ori de câte ori au dorit, la serviciile religioase ale diferitelor Culte.

«Prizonierul turc Cadler Bevhuske a declarat că prizonierii turci au primit autorizația de a-și construi un local pentru rugăciune»¹⁾.

Tot în legătură cu libertatea religioasă din Coreea de Nord, corespondentul ziarului «Neue Züricher Zeitung» transmite știrea că «fostul ministru al Marii Britanii la Seul, căpitanul Holt, care a sosit la 22 Aprilie 1953 la Londra, împreună cu alți șase cetățeni englezi, ce fuseseră internați în Coreea de Nord, a declarat că a locuit într'o casă țărănească, unde avea la dispoziție cele necesare, era liber să facă ce vrea în timpul zilei, lua trei mese pe zi, care erau mai bune — după cum a spus Holt — decât acelea ale majorității populației și avea printre ei un Episcop care oficia slujba religioasă pentru compatrioții săi»²⁾.

Iată, prin urmare, mărturii care dovedesc comportarea plină de înțelegere umană față de prizonierii din Coreea de Nord.

Declarațiile lor în legătură cu participarea la slujbele religioase demonstrează în mod categoric că lumea nouă din lagărul socialist înțelege să respecte întru totul libertatea de conștiință și libertatea religioasă a fiecărui om, chiar și în împrejurările excepționale create de restricțiile impuse de starea de război.

Plecând dela aceste exemple, considerațiunile ar putea fi extinse, dar ne oprim aci și așteptăm cu nerăbdare ziua în care, pe bază de documente și mai categorice, omenirea întreagă se va convinge că drepturile și libertatea omului sunt pe dea'ntregul respectate în regimul socialist

1. Vezi ziarul «Scântea» din 23 Aprilie 1953.

2. Vezi ziarul «Viața Capitalei» din 27 Aprilie 1953.

CUVÂNTAREA ROSTITĂ DE I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE KRUTITKI LA CONGRESUL POPOARELOR PENRU APĂRAREA PĂCII DELA VIENA

La Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut la Viena în luna Decembrie 1952, printre reprezentanții popoarelor, cari și-au ridicat glasul pentru a chema întreaga omenire la lupta sfântă de apărare și întărire a păcii între popoare, s'a aflat și I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutitki.

Cunoscut pretutindeni ca un dârz luptător pentru cauza păcii, I. P. S. Mitropolitul Nicolae — care a făcut parte din delegația popoarelor sovietice — a înfățișat temeiurile care determină pe oamenii cinștiți și pe credincioșii creștini din lumea întreagă să se alăture Mișcării Mondiale pentru apărarea păcii.

Pentru gândurile înalte și înțelepte cari stăpânesc cugetele tuturor creștinilor ortodocși și ale tuturor oamenilor iubitori de pace — și cărorora le-a dat expresie Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutitki în soborul popoarelor dela Viena — publicăm în întregime această frumoasă cuvântare.

Dragi prieteni și frați,

Nori grei și plumburii se îngrămădesc fără încetare la orizont; se tot adună, se învoburează — și tot mai mult cuprind zarea. O umbră întunecată se așterne peste orașe și văi, peste câmpuri liniștite și peste pajști. Văzduhul din preajma furtunii este înăbușitor și tot mai anevoios îi vine omului să respire pe pământ. Pentru a treia oară, în răstimpul vieții unei singure generații, fiara războiului, de data aceasta mai feroce decât înainte și mult mai sălbatică, este gata să sfarme cătușele în care trebuie ținută.

*

Eu am venit aici dintr'o țară, în care cerul rămâne veșnic limpede și senin, neîntunecat de norii aceștia ai războiului, cari s'au îngrămădit asupra omenirii. Pașnică este glia Patriei mele; ea și-a vindecat rănile prin munca pașnică a unei mari familii de popoare înfrățite. De pe mările și canalurile ei, construite pentru irigarea deșerturilor și ridicarea fertilității ogoarelor, nu se mai înalță spre cer ceața răutății și a urii, ci construcțiile de locuințe, uzine, fabrici, grădini de copii și adăposturi pen-

tru bătrâni, care nu pot nicidecum amenința sau vădi gândul atacării orașelor și satelor altor țări.

Cu mirare dar și cu bucurie se încredințează popoarele că iureșul ne-bunesc al pregătirilor de război imperialiste nu se răsfrânge nici asupra liriștii și nici asupra desvoltării țării mele, unde toți sunt stăpâniți de credința fermă în posibilitatea unei conviețuiri pașnice a oamenilor, unde totul este îndreptat spre întărirea păcii între popoare. Desigur că această credință — ca și munca pașnică izvorită din ea — nu arată vreo nepăsare sau ignorare a primejdiei; dar, la noi, uneltirilor ce pornesc din partea ațâțătorilor la războaie, li se opune conștiința limpede a forței noastre și o permanentă activitate desfășurată în slujba păcii.

În timp ce imperialiștii secătuesc popoarele prin cursa înarmărilor, stăvilarele noastre de pe Volga, Don, Nipru și din alte multe locuri, măresc forța și bunăstarea poporului nostru și ridică un puternic zăgaz în calea războiului.

În timp ce imperialiștii înconjură țara noastră cu baze militare și întrerupt cu noi legăturile pașnice, — Uniunea noastră croiește noi căi de prietenie între popoare, prin făurirea de mări și canale navigabile.

În timp ce imperialiștii duc război în Coreea, Vietnam și Malaya și seamănă vrajba între popoare. Uniunea Sovietică luptă pentru rezolvarea pașnică a tuturor problemelor internaționale și dă tuturor pildă de conlucrare pașnică și frățească, între popoarele care nu cunosc discriminații naționale sau neînțelegeri.

În raporturile sale cu alte popoare și state, Uniunea Sovietică se conduce numai de principiile păcii, ajutorării reciproce și colaborării, — fapt evident pentru oricine privește stările de lucrări cu proprii săi ochi, decâtușat de orice idei preconceptuate.

Măsura în care politica de pace a patriei mele corespunde năzuințelor și intereselor masselor populare, o demonstrează unitatea morală a poporului nostru în lupta și munca pentru o viață pașnică a omenirii întregi. Pacea — acest mult dorit liman al tuturor năzuințelor creștine — unește în țara noastră, pe toți oamenii credincioși sau necredincioși într'o singură și mare familie cetățenească.

Această unitate s'a dovedit nu numai prin însuflețita sprijinire a Apelului Consiliului Mondial al Păcii, cu privire la încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, ci și prin lucrările Conferinței reprezentanților tuturor bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., ținută din inițiativa Patriarhului nostru, în luna Mai 1952.

Conferința cultelor religioase din țara noastră a demonstrat pe deplin posibilitatea de înmănunchiere a tuturor forțelor morale din lume pentru a lupta împotriva ațâțătorilor la războaie și pentru a înlesni găsirea căilor menite să ducă la înțelegerea pașnică între popoare, — fiindcă în condițiile date, această lucrare se situează peste osebirile religioase.

Cu toții știm că pe întregul glob pământesc, zi de zi, crește numărul celor ce nu doresc să moară, — să moară orbește, să moară fără niciun ideal, fără sens, în chip rușinos. Lupta activă pentru pace a încetat de mult a fi preocuparea numai a câtorva inși, luptători pentru înfrățirea omenirii întregi și apărători ai drepturilor oamenilor la pace și la muncă

tihnită. Pentru această luptă sfântă s'au ridicat astăzi state întregi și popoare. Și chiar în lumea capitalistă, acum nu mai există nicio țară în oare, trecând peste toate opreliștile, nu se întăresc și nu cresc în fiecare lună, în fiecare zi, forțele luptătorilor pentru pace. Congresul nostru, este cea mai dreaptă dovadă a acestor stări de fapte.

*

Pentru atingerea acestui țel înalt și de importanță vitală — apărarea păcii — este convocat acest Congres al Popoarelor.

Înainte, însă, de a-mi spune cuvântul în slujba acțiunii noastre comune, doresc să cumpănesc drept însemnătatea acestei mari adunări...

Poziția creștină pe care mă găsesc eu, în rezolvarea acestor probleme vitale mă apără de primejdia de a nu fi înțeles sau de a fi învinuit de părtinire. Deasemenea este greu de închipuit o altă poziție spirituală mai largă și mai independentă, de pe care să se poată apăra cu mai mult succes interesele tuturor popoarelor fără a atinge convingerile politice și regimurile lor. Este deasemenea evident că cursul istoriei, în mod vădit și palpabil, a trecut dincolo de granițele anumitor culturi și popoare, luate aparte, devenind universal și incluzând toate popoarele pământului. Deasemenea nu e mai puțin adevărat și faptul că pretențiunea la o hegemonie mondială nu mai poate avea astăzi în ochii popoarelor contemporane niciun credit moral sau politic.

De aceea războiul, drept mijloc de dominație a lumii este condamnat de toată lumea. Cu atât mai mult el nu poate fi admis ca mijloc de rezolvare a neînțelegerilor internaționale isvorite din chestiuni mai mărunte.

Noi vedem cu ochii noștri, cum libera autodeterminare a popoarelor devine conținut al istoriei, iar coexistența și conlucrarea pașnică devine scop al ei.

Nu putem trece sub tăcere faptul, că chiar acei oameni pe cari suntem în drept a-i socoti vinovați de neliniștea noastră, vorbesc și ei despre pace, ca și când în numele păcii făuresc ei armele de război. În realitate, însă, poziția față de război și pace a acestor făurari ai morții este următoarea: ei voesc pacea, dar se străduiesc să o obțină drept rezultat al unui război, pentru ca să poată domina popoarele și să le conducă după bunul lor plac.

În aceasta constă de altfel și deosebirea dintre poziția imperialiștilor și poziția noastră creștină și general-omenească în problema apărării păcii: noi vrem să instaurăm pacea nu prin deslănțuirea, ci prin înlăturarea războiului și prin înlăturarea oricărei robii — economice, politice, naționale sau culturale.

Năzuind către pace, noi nu legăm această năzuință de diferite sisteme economice și nici de regimuri politice. Noi n'avem nevoie să opunem o organizare socială alteia și un fel de viață unui alt fel de viață; noi trebuie să recunoaștem — pentru fiecare din ele dreptul la existență și să tragem de aici concluzia necesității unei coexistențe pașnice a lor. Să lăsăm ca fiecare popor să trăiască așa cum crede el mai potrivit și mai folositor pentru el fără să împiedice și alte popoare să trăiască.

A înfăptui în viață principiul coexistenței libere și pașnice înseamnă a apăra pacea, căci pentru a asigura existența individuală și familiară,

este nevoie să fie apărată viața socială, națională și de Stat. Aceasta este problema pe care trebuie s'o rezolvăm, nu numai în principiu ci și de fapt.

*

Dar cum vom putea îndeplini această năzuință? Chiar priveliștea acestui Congres umple inima de bucurie și de nădejdi, fiindcă aici sunt reprezentate toate popoarele pământului, toate religiunile lumii, toate convingerile omenești, mânațe de o singură dorință: să înlăture distrugerile și moartea.

Desigur, că pentru așa ceva sunt insuficiente numai cuvintele, care oglindesc năzuința noastră spre pace; insuficiente sunt și discursurile, oricât de înflăcărâte ar fi ele; sunt fără greutate rezoluțiile și protestele, oricât de mișcător ar fi conținutul lor. În calea unei fatale desfășurări a evenimentelor trebuie să se opună rezistența cea mai energică și mai de neînving. Altfel va fi prea târziu...

Biserica noastră, precum și creștinismul în stabilitatea lui, nu dispune de mijloace sociale, economice și cu atât mai puțin politice, pentru ca să destrame sau să slăbească primejdia războiului. Biserica, însă, poate crea o largă și puternică uniune de forțe morale omenești, care ar fi capabile să ridice o stavilă în calea războiului.

Acesta este cel dintâi pas: creștinii trebuie să înlăture neînțelegerile care ar mai exista în chestiunea pentru care ne-am adunat aici. Prin unitatea noastră în acțiunea de împotrivire în fața forțelor războiului, noi putem încetini și chiar opri înaintarea lor în numele înaltului scop al apărării vieții.

Mai întâi de toate însă trebuie să învingem ispitele războiului în adâncul sufletelor noastre, unde se nasc stimulentele morale ale acțiunilor și faptelor omenești. Trebuie să înlăturăm odată pentru totdeauna războiul ca mijloc de luptă cu cei de altă părere. Trebuie ca toți creștinii — chiar și cei cari până în prezent mai stau în rezervă, iar de multe ori ocupă o poziție de așteptare sau chiar dușmănoasă față de poziția mișcării noastre — să înțeleagă, în sfârșit, că nu se poate răstălmăci învățătura lui Hristos, care este atât de simplă încât poate fi înțeleasă de toți și care este limpede ca cristalul. Pe temeiul acestei învățături un război de agresiune în numele creștinismului nu poate fi conceput, o exterminare a oamenilor pentru idealuri creștine este de negândit și o violență în numele unei pretinse salvări a civilizației creștine este cu neputință.

Ațățătorii la război nu încetează nici acum să strige în gura mare că este o imperioasă nevoie de a «apăra» civilizația creștină. Dar care despre care «civilizație creștină» și despre ce «creștinism», în genere cutează ei să vorbească? Ca reprezentant cu răspundere al lumii creștine eu afirm cu toată hotărârea că crima care se pune la cale sub masca «apărării civilizației creștine» nu numai că n'are nimic comun cu creștinismul, ci dimpotrivă este osândită cu toată asprimea de întreaga creștinătate... Nu! Uneltirea aceasta nu are drept scop «apărarea civilizației creștine», ci răsturnarea creștinismului. Ce poate fi comun între creștinism — care propovăduiește iubirea și frățietatea — și această isterie războinică, în care se laudă bomba atomică? Creștinismul, pentru care toți oamenii sunt deopotrivă, nu poate să fie de partea aceluia, care își

clădește bunăstarea sa pe suferințele altora. Creștinismul, pentru care nu este nici elin și nici iudeu, nu poate fi de partea aceluia, care folosește discriminarea rasială. Creștinismul, care aduce oamenilor pace și dragoste frățească, nu poate fi de partea aceluia care întrebuițează împotriva semenului său pârjolul napalmului și bacteriile ciumei!...

Invățătura creștină nu este numai o culegere de dogme uscate. Biserica creștină este inseparabil legată de viață, ea se nutrește cu seva vieții și îi transmite uriașa și luminoasă ei experiență dătătoare de viață. Tot ce ține de viață nu rămâne străin Bisericii, nimic nu o lasă indiferentă. Și, desigur, rolul Bisericii creștine este plin de cea mai mare răspundere în furtunoasele, hotărâtoarele, eroicele, dar și glorioasele noastre vremuri.

În lupta titanică dintre Bine și rău, dintre Lumină și întuneric, dintre Adevăr și minciună, pentru Biserica creștină nu este o problemă să-și aleagă locul: locul ei este bine determinat de temeiul, sensul, misiunea și scopul său. Creștinismul cheamă oamenii «să trăiască în Hristos», cum a trăit însuși Hristos, adică să fie alături de cei oropsiți și apăsați, alături de «acești mai mici», să osândească tot ce e minciinos, nedrept, silnic, orb, lacom, rău și să cheme pe oameni la lupta cu ceea ce este minciună și răutate. Lupta pentru pace, adică lupta cu tot ceea ce împiedică statornicirea păcii între oameni, este una din principalele temeuri ale creștinismului, fiindcă pacea este condițiunea necesară înfăptuirii principiului de căpetenie al creștinismului: statornicirea frățietății și iubirii între oameni.

Poate că, unii creștini, socotesc că în fața atâtor deosebiri de convingeri religioase și politice, pacea ar fi o absurditate și cu neputință de înfăptuit. Adevărul vieții însă, mărturisește cu totul altceva, iar noi știm din experiență cum oameni de diferite credințe și convingeri, de diferite naționalități și stări pot să conviețuiască pașnic pe pământ.

Istoria popoarelor este bogată în astfel de exemple; tot așa și realitatea actuală.

Priviți la prietenia care unește popoarele țării noastre. Admirați pacea și armonia dintre popoarele Uniunii Sovietice, Chinei, României, Cehoslovaciei, Poloniei, Ungariei, Bulgariei, Albaniei și altor țări. Țineți seama de dorința reciprocă de înțelegere a celorlalte popoare, pe cari le separă în chip nefiresc politica de învrăjpire a guvernelor lor și vă veți convinge că este pe deplin posibilă conviețuirea pașnică între popoare.

Iată deci Biserica Ortodoxă Rusă, încă dela sfârșitul războiului mondial cheamă fără încetare pe toți creștinii și pe credincioșii altor religii din lume, la unire, străduindu-se să ajute popoarelor să găsească pacea aceea, care este ținta întregii noastre griji și a lucrării noastre.

A rămâne nepăsători atunci când vrajba copleșește iarăși lumea, a rămâne deoparte atunci când puterile întunerecului prind iarăși să se miște și să amenințe, — ar însema pentru noi, credincioșii, să ne spălăm mâinile și să lăsăm pacea omenirii în deplina stăpânire a acestor forțe negre.

De aceea Biserica noastră Ortodoxă Rusă, trimitând prin mine, binecuvântarea ei asupra lucrărilor Congresului Popoarelor și folosindu-se de această tribună, îndreaptă iarăși o chemare caldă către conștiința reli-

gioasă a lumii și așteaptă dela Bisericile creștine și dela credincioșii de pretutindeni acțiuni militante în numele păcii pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu.

*

De ce dispunem noi astăzi în privința solidarității credincioșilor în lupta pentru pace în toată lumea?

Contribuția activă la opera apărării păcii pe care o aduc Bisericile Ortodoxe: Rusă, Română, Bulgară, Polonă, Albaneză, Cehoslovacă, Antiohiană de pe teritoriul Siriei și Libanului este cunoscută tuturor popoarelor. La mișcarea aceasta a partizanilor păcii s'au alăturat protestanții dintr'un șir de state europene. Avem știri despre o asemănătoare solidaritate a protestanților din continentul American. Aceleași năzuințe înflăcărează și pe protestanții din Australia. Deasemena, în rândurile noastre, vedem și numeroși catolici din diferite țări. Intru totul este susținută acțiunea partizanilor păcii și de popoarele musulmane. Ni s'au alăturat și budiștii din Birmania, Ceylon, Japonia și alte țări.

Putem afirma cu convingere că masele credincioșilor din toate religiunile lumii sunt pentru pace.

Este cu atât mai dureros că unii reprezentanți al Bisericilor creștine persistă și până în prezent a rămâne la o parte de mișcarea pentru pace. Mai mult, ei nu iau niciun fel de măsuri pentru ca să înfrunte acțiunile criminale ale celor ce ațâță focul războiului și să ajute astfel popoarelor în lupta lor împotriva amenințării războiului.

Noi nu ne îndoim, că însăși viața îi va sili pe aceștia să asculte de glasul conștiinței lor de oameni și de îndatoririle lor de creștini. Această nefirească ținere la o parte a creștinilor de acțiunea sfântă de apărare a păcii, trebuie privită ca un păcat isvorit din ura împotriva celor ce gândesc altfel: atunci lupta pentru apărarea păcii va fi cu adevărat o expresie puternică a credinței religioase.

*

Pentru creștini, ca și pentru credincioșii altor religii, nu se pot găsi niciun fel de temeieri religioase pentru a justifica sustragerea lor dela participarea la lupta pentru pace în lumea întreagă.

Cu toții suntem datori a susține din toate puterile această nădejde spre pace a omenirii și să contribuim la realizarea ei.

În momentul de față, ținta imediată a luptei noastre comune constă în a lega mâinile ațâțătorilor la război, printr'o categorică și unanimă cerere de tratative între marile puteri.

A face numai declarații despre incompatibilitatea războiului cu doctrina creștină, este desigur foarte puțin; trebuie să ne turburăm cu duhul împotriva războiului în pregătire, să întărim zi de zi rezistența popoarelor noastre împotriva goanei înarmărilor, împotriva războiului rece, împotriva reînarmării Germaniei și Japoniei și împotriva robiei economice.

Trebuie să cerem neîncetat interzicerea armei atomice și a celei bacteriologice, precum și încetarea războiului din Coreea, Vietnam și Malaya.

Este nevoie să refuzăm a fi participanți atât direct cât și indirect — sau chiar numai jertfe — ale unor acțiuni, care sunt, după cum se știe,

groaznice și respingătoare: exterminarea poporului coreean, răspândirea epidemiilor, distrugerea operelor muncii omenești și culturii popoarelor, înrobirea economică care dă naștere sărăciei și șomajului. Acestea sunt faptele fărădelegii!

Impotriva acestora trebuie să ne ridicăm cu toată hotărârea.

Glasul acestui Congres este strigătul îndreptățit de mânie și de împotrivire al omenirii întregi. El trebuie să oprească goana imperialismului contemporan spre acapararea bogățiilor și spre dominarea lumii întregi.

Dacă se vor lua măsuri radicale pentru lecuirea acestei grozave malădii, atunci războiul va da înapoi, iar viața omenirii se va îndruma cu hotărâre pe căile păcii și ale muncii creatoare.

N'avem dreptul să ignorăm deosebita răspundere pe care creștinii o poartă față de stările de lucruri din lumea contemporană. Să nu uităm că cei ce-și ziceau creștini au contribuit la apariția acestor grozăvii: la început prin nesocotirea preceptelor evanghelice, iar mai apoi prin totala răstălmăcire a tuturor poruncilor creștinești.

Toate acestea ne obligă în chip deosebit, pe noi, creștinii, să ne grăbim a ajuta popoarele însetate după pace, și să facem tot ce ne stă în putință pentru a preîntâmpina desnodământul fatal al încordării de acum.

Prin aceasta noi vom îndeplini îndatorirea noastră de creștini în lume.

Creștini, din țările în care s'au ivit ațățătorii la război, înmulțiți-vă, înzeciți-vă forțele pentru temperarea acestor ațățători!

Credincioși ai tuturor religiilor, să fim cei dintâi în rândurile luptătorilor pentru pace!

Mă adresez și vouă tuturor, iubiții mei, prietenii mei, cari sunteți însetați ca și mine de pace pe pământ. Spre noi sunt îndreptate acum așteptările și nădejile popoarelor din lumea întreagă! Să fim demni de aceste nădejdi și așteptări, de această mare încredere! Dreptatea nu poate fi nimicită prin niciun soi de arme omenești de nimicire. Dreptatea este de neînvins! Și deci, — și noi suntem de neînvins, fiind mărturisitorii ei, slujitorii și luptătorii ei.

Să strângem deci rândurile noastre și cu sporit curaj, — înainte!

Binecuvântarea lui Dumnezeu va fi cu noi în această luptă sfântă.

Fie ca pe pământ să domnească viața și nu moartea.

Tradus din Jurnalul Patriarhiei din Moscova

Nr. 1/953, de Pr. PAVEL GROȘU.

V I A Ţ A · B I S E R I C E A S C Ă

DESCHIDEREA CURSURILOR DE INDRUMARE PASTORALĂ ŞI SOCIALĂ PENTRU A XVI-A SERIE DE PREOŢI

Marti 28 Aprilie 1953, a avut loc în amfiteatrul Institutului Teologic de grad Universitar din Bucureşti, festivitatea deschiderii cursurilor de îndrumare pastorală şi socială pentru cea de a XVI-a serie de preoţi cursişti.

La festivitate au luat parte: Inalt Prea Sfinţitul Firmilian, Mitropolitul Olteniei, delegat al Inalt Prea Sfinţitului nostru Patriarh Justinian, P.S. Episcop Antim Târgovişteanu, Vicar Patriarhal, P.S. Episcop Theoctist Botoşăneanu, Vicar Patriarhal şi Rector al Institutului Teologic din Bucureşti, P.C. Pr. Ioan Gagi, Directorul Administraţiei Patriarhale, PP. CC. Pr. Gheorghe Paşoi şi Gr. Burluşanu, Consilieri Patriarhali, P. C. Pr. Gh. Bejgu, Consilier al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureştilor, corpul profesoral al Institutului Teologic de grad Universitar din Bucureşti, şi preoţii cursişti.

Deschizând festivitatea, P.S. Episcop Theoctist Botoşăneanu, Vicar Patriarhal şi Rector al Institutului Teologic a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfinţite,
Prea Sfinţite,
Prea Cucernici Părinţi Consilieri,
Prea Cucernici Părinţi şi Domnilor Profesori,
Cucernici Părinţi cursişti,

N'a trecut decât puţină vreme dela luminosul Prazninc al Invierii Domnului şi sufletele noastre păstrează încă fiorul sfânt şi nepreţuitele daruri duhovniceşti, pe care sărbătoarea biruinţei Mântuitorului nostru le-a adus tuturor celor credincioşi, tuturor celor ce năzuesc să se adape din izvorul cel neseecat şi dătător de viaţă al Jertfei lui Hristos-Dumnezeu. Mai stăruie încă în cugetele şi în inimile noastre cântările care au răsunat în altarele dreptei credinţe, în acea «sărbătoare a sărbătorilor», în care «toate s'au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele dedesubt», căci este ziua când «serbăm omorîrea morţii, surparea iadului, şi începătura altei vieţi veşnice». Mai stăruie încă în cugetele noastre cuvintele de părintească povăţuire duhovnicească, trimise prin Pastoralele îndreptate

către cler și credincioși, cu prilejul Sfințelor Paști, de Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian și de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit ai Moldovei și Olteniei — cărmuitorii sufletești ai Mitropoliilor în care vă îndepliniți și Cucerniciile Voastre, cu râvnă și dragoste, îndatoririle apostolatului la care ați fost chemați.

Praznicul Invierii Domnului este «Sărbătoarea biruinței vieții asupra morții», — așa cum ne povățuește Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian; «Invierea Domnului este garanție și a învierii noastre, din moartea la care eram osândiți, de pe urma păcatului strămoșesc, care a adus cu sine în lume durerile, suferința și moartea», — ne spune Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian al Moldovei; prin Inviere, «credincioșii creștini au câștigat încredințarea nemuririi lor sufletești, au câștigat puteri de biruință asupra morții, au câștigat arvuna mântuirii și nădejdea fericirii veșnice», căci «Invierea este de o ființă cu viața și lumina», — după cum ne arată Inalt Prea Sfințitul Firmilian al Olteniei.

Toate aceste adevăruri reamintite nouă de Inalții noștri Arhipăstori, în ziua cea plină de lumină a Paștilor, stăruie încă vii în inimile noastre și, prinzând rădăcini în sufletele curate ale celor bine-credincioși, ele odrăslesc încredințarea că «la viață ne-a chemat Domnul», că «viața este darul cel mai de preț pe care ni l-a făcut Dumnezeu», și că datorii suntem să slujim vieții, nu morții, fiindcă Dumnezeu, Căruia ne închinăm, este «Izvorul vieții», iar Mântuitorul nostru a venit pe pământ «ca lumea viață să aibă». Ele sporesc hotărârea noastră de a merge numai pe drumul deschis de Jertfa și Invierea Domnului, pe drumul arătat de Sf. Scriptură și propovăduit fără încetare de Biserica noastră: drumul apărării vieții create de Dumnezeu, drumul păzirii Păcii, care este condiția dintâi a păstrării vieții, drumul iubirii de aproapele și al strădaniei comune, pentru viața, pacea și fericirea tuturor.

Acestea sunt gândurile și hotărârile pe care Sfintele Sărbători ale Paștilor le-a înrădăcinat în sufletele noastre, în care Praznicul Invierii Domnului aduce întotdeauna lumina nădejdilor și bucuria cea fără de margini a încrederii.

Dar sufletele noastre mai sunt cuprinse și de marea lumină, de nesfârșita bucurie, care a cuprins firea întreagă în aceste zile de primăvară, în aceste zile în care pretutindeni viața își face drum, triumfătoare. Soarele cald de primăvară a trezit din amorțire și a chemat la viață luncile, crângurile, livezile și ogoarele. În jurul nostru se săvârșește aceeași minunată întoarcere din moarte, la viață. Din crengile uscate ale pomilor s'au ivit muguri și frunze vii. Din semințele care au zăcut sub zăpadă și sub bulgării de pământ înghețat, au răsărit flori pline de mireasmă, care îmbălsămează văzduhul și desfată privirile. Din huma înghețată până mai eri, ies la iveală felurite plante dătătoare de hrană pentru om. În toate și pretutindeni curg nestăvilite izvoare ale vieții. Omul își simte sporită setea de muncă și își încordează puterile pentru a spori bunurile trebuitoare vieții. Pe întinsele câmpii ale țării, plugarii harnici au arat și semănat ogoarele. Pe dealuri și pe plaiuri, grădinile de pomi sunt îngrijite cu pricepere și cu râvnă, ca să dea rod îmbelșugat. Pretutindeni, oamenii muncesc cu mult avânt, pretutindeni în țara noastră se înalță același uriaș imn al muncii pașnice, al muncii puse în slujba vieții.

Să ținem seama de faptul că sărbătoarea zilei de 1 Mai — sărbătoarea celor ce muncesc cu brațele și cu mintea pe întreg cuprinsul pământului — se va desfășura în aceste zile, cu un mare entuziasm de înfrățire în muncă și în lupta pentru apărarea vieții și a Păcii.

În această înălțătoare atmosferă, de încredere deplină în triumful vieții, al muncii și al Păcii, ne găsim și noi, slujitorii altarelor, strânși sub bolta acestui așezământ de învățătură teologică și de trăire duhovnicească, cu hotărîrea de a lua de aici lumină din lumină, spre sporirea râvnei noastre de apostoli ai lui Hristos, de predicatori ai Cuvântului dumnezeesc și de călăuzitori ai turmei drept-credincioase pe calea mântuirii. Sub acest întreit semn al Vieții, al Muncii și al Păcii, are loc așa dar, deschiderea cursurilor de îndrumare pastorală și socială, pentru cea de a XVI-a serie de preoți. Un climat mai prielnic decât acesta, pentru începerea muncii noastre, nici nu putea exista. El este dătător de speranțe întru bunul spor al strădaniilor pe care le inaugurăm azi și cheazășuește încununarea râvnei Cucerniciilor Voastre și a noastră cu rod îmbelșugat. Indemnul Praznicului Invierii, freamătul vieții la care a fost deșteptată firea și apropiata sărbătoare a Zilei Muncii, — de a sluji cu toate puterile noastre viața, pacea și munca, — sunt întru totul potrivite cu poruncile credinței noastre, căci Creștinismul este o religie a vieții, nu a morții; a păcii, nu a vrajbei; a muncii, nu a trândăviei.

Preoții ortodocși, cărora li s'a statornicit îndatorirea sfântă de a se îngriji de mântuirea turmei ce li s'a încredințat spre păstorire, sunt conștienți că slujesc, cu adevărat, pe Hristos și Sfânta Sa Biserică, atunci când slujesc vieții, păcii și muncii, prîn faptele lor. Ei sunt deasemenea încredințați că aceste cursuri de îndrumare pastorală și socială, — la care au venit de data aceasta numai din îndemnul inimii lor — sunt un prețios și părintesc sprijin, pe care Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române îl dă clerului său, spre a-l ajuta să-și reîmprospăteze și să-și înmulțească râvna de propovăduitor al Cuvântului dumnezeesc și slujirea credincioșilor. De aceea, singurul fel în care preoții pot răspunde grijii acesteia, este încordarea tuturor puterilor pentru a folosi din plin zilele rânduite să urmeze aceste cursuri, primind talantul și învățând cum să-l sporească.

Cucernici Părinți cursiști,

Biserica, potrivit învățăturii Sfinților Părinți, una, sfântă, sobornicească și apostolească, este instituția care continuă în lume activitatea mesianică a Domnului nostru Iisus Hristos. Aceasta a fost instituită ca să învețe, să sfințească și să conducă pe oameni spre mântuire, luminându-i prin aceeași învățătură, întărindu-i prin lucrarea aceluiași Sfinte Taine și Ierurgii, adunându-i în aceeași obște de fii ai Părintelui Cereșc, Creatorul tuturor celor văzute și celor nevăzute.

Indeplinirea acestei întreite slujiri, de propovăduire, de sfințire și de conducere a fost încredințată de Domnul, la Înălțarea Sa la cer, Apostolilor Săi și urmașilor acestora, episcopi, preoți și diaconi. Investiți cu putere de sus prin harul Sf. Duh, care se transmite prin Taina Hirotoniei, membrii ierarhiei bisericești sunt dator să cunoască desăvârșit, tezaurul

credinței creștine, predicând tuturor oamenilor și făcând să se transmită acest tezaur de credință din neam în neam, potrivit poruncii Mântuitorului și învățaturii Sfinților Apostoli. Odată cu acestea ei trebuie să știe a săvârși, după rânduelile hotărnicite de Sf. Părinți, toate slujbele dumnezești, spre a împărtăși credincioșilor harul divin, care începe și care desăvârșește mântuirea noastră, și fără de care toate năzuințele și strădanile creștinilor rămân fără nicio rodnică împlinire. În același timp, membrii ierarhiei bisericești au datoria să cunoască, să respecte și să aducă la îndeplinire, atât în viața lor, cât și a credincioșilor, toate rânduelile apostolice și canonice de viață și de organizare bisericească. Numai în chipul acesta se poate înlăptui mai curând supremul ideal religios moral și social al Sf. Evanghelii: **deplina rodire a împărăției lui Dumnezeu pe pământ**, pentru care ne rugăm zilnic în Rugăciunea Domnească.

În efortul pentru realizarea acestei sfinte misiuni, toți membrii ierarhiei bisericești sunt datori să păstreze mai întâi legătura cu izvorul Revelațiunii divine celei mai presus de fire: Sf. Scriptură și Sf. Tradiție — și apoi legătura nemijlocită cu credincioșii ce li s'au încredințat spre luminare, spre sfințire și păstorire. Deși temeiurile doctrinare, din care izvorăște toată activitatea pastorală, sunt și rămân aceleași deapururi, având pecetea Revelației și deci a veșniciei —, totuși înfățișarea învățaturii creștine, pentru a fi folositoare credincioșilor, — mijloacele practice de pastorație și de misiune trebuiesc primenite fără încetare și adaptate totdeauna trebuințelor sufletești.

Ierarhia bisericească, așa dar, are datoria sfântă de a ști în orice moment să răspundă și să corespundă nu numai imperativelor permanente ale apostolatului evanghelic, — ci și cerințelor misionare impuse de nevoile deosebite ale fiecărei epoci și ale fiecărei obști creștine, iar întru împlinirea acestei sfinte și mari misiuni evanghelice, două sarcini principale apasă în toate timpurile pe umerii slujitorilor Altarului. Mai întâi ei trebuie să-și însușească, să predice și să transmită — fără nicio schimbare, împlinire sau adăugire — tot tezaurul sfânt de învățături, practici și rândueli primite dela Domnul nostru Iisus Hristos, prin Sfinții Apostoli, lămurite și precizate spre înțelegerea noastră, de către Sfinții noștri Părinți. Și alături de aceasta, ei trebuie să păstreze și să continue, fără nicio întrerupere, viața Bisericii, Trupul tainic al Domnului, îmbogățind mereu în sufletele lor credința, nădejdea și dragostea de Dumnezeu și aproapele, străduindu-se să realizeze, prin promovarea binelui și combaterea păcatului, ținta ultimă a întregii omeniri: o singură turmă și un singur Păstor.

În felul acesta, activitatea noastră pastorală și misionară își trage toată seva trebuitoare, toată puterea ei din izvorul Sf. Evanghelii și a Predaniei Sfinte, rodește rodul de mântuire pe tulpina cea vie a prezentului și se avântă cu deplină încredere către culmile viitorului, făcând să circule, dealungul istoriei întregi a Bisericii, harul dătător de viață, de lumină și de fericire al Treii celei mai presus de fire.

Iată, așa dar, Cucernici Părinți, că activitatea noastră nu poate fi mărginită numai la misiunea de sfințitori, de săvârșitori ai Tainelor și Ierurgiilor, ci trebuie să se extindă și asupra tuturor năzuințelor credincioșilor noștri. Preotul, după învățătura Sfinților noștri Părinți, trebuie să

fie cu toată credința, convingera și conduita sa, în actualitate, precum în actualitate este învățătura Domnului nostru Iisus Hristos.

Pentru împlinirea acestor înalte îndatoriri, Sf. Sinod a rânduit aceste cursuri de îndrumare, obligatorii după Statut și Regulamentele Sfintei noastre Biserici, pentru toți preoții noștri. Către înfăptuirea acestei sfinte și înalte misiuni, vă vor călăuzi pașii, timp de două luni, cursurile de îndrumare.

După cum vă este cunoscut, în acest timp toți preoții duc viața de internat, prin îndelungat studiu, prin trăirea duhovnicească, asigurată de săvârșirea Sfintei Liturghii, zilnic, la care participă activ toți preoții; prin schimbul de experiență ce se face în laturea predicatorială și catehetică, lămurindu-se și îndrumându-se permanent felul în care preotul poate să «sădească în sufletul și mintea credinciosului, credința nestrămutată în învățătura Domnului nostru Iisus Hristos, ferindu-l astfel de rătăcirii și superstiții» (I.P.S. Patriarh Justinian, «Pilde și Indemnuri», pag. 342).

De aceea și programa cursurilor este în așa fel alcătuită, încât ea oferă prilej tuturor cursiștilor de a-și reîmprospăta cunoștințele teologice și metodele de pastorație. Și aceasta nu în chip teoretic, ci cu totul practic, dând prilej să se lămurească toate problemele în seminarii speciale, la care deasemenea trebuie să participe activ toți preoții cursiști. Aceasta cu atât mai vărtos se impune cu cât noi toți, credincioși și preoți, profesori și învățăcei, trăim alături de întregul nostru popor vremuri de mari și adânci prefaceri. Sub ochii noștri, poporul muncitor din scumpa noastră Patrie, își făurește o viață nouă. El schimbă fața țării, îndrumând-o pe calea înfloririi și a progresului. El înalță fabrici și uzine, străpunge munții, pentru a dobândi noi resurse de energie, taie drum de ape peste întinderea arsă de secetă a podișului dobrogean; statornicește noi forme de muncă, în care strădaniile sunt înmănunchiate laolaltă, iar roadele dobândite sunt împărțite după dreptate, potrivit muncii fiecăruia; în locul goanei după averii personale, se încetățenește tot mai mult năzuința spre binele obștesc. Toate aceste prefaceri — dintre care, unele țintesc fața pământului, altele raporturile dintre oameni, iar altele înseși concepțiile morale învechite sau strâmbe — pun înaintea fiecărui om, deci și înaintea credincioșilor noștri, o serie de probleme. Și preotul este dator să-l învețe și să-l lumineze.

În legătură cu misiunea aceasta de îndrumători ai credincioșilor, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian arată că «nesfârșit este ogorul în care preotul și Protoiereul pot duce munca de destelenire a nevoilor sociale. Chiar și scaunul duhovnicesc poate fi folosit pentru aceasta, deoarece credincioșii noștri sunt, fără îndoială, mulțumiți când preotul le dă epitimie grija unui orb, infirm, nevoiaș sau reparația unui gard, indignirea unei văi, reparația casei unei văduve și altele de felul acesta» (I.P.S. Patriarh Justinian, «Pilde și îndemnuri...», p. 344).

Dar pentru a răspunde acestei îndatoriri legată de misiunea sa, preotul trebuie să fie mai întâi el însuși lămurit, orientat asupra tuturor problemelor; el trebuie să cunoască bine atitudinea pe care Biserica Ortodoxă — credincioasă învățăturii apostolice și patristice — o are față de problemele vieții celei noi.

Și către împlinirea acestor cerințe ne vom strădui noi, îndrumătorii și profesorii Institutului, ca aici preoțimea să poată căpăta orientarea trebuincioasă.

Ne vom îngriji deasemenea, ca lângă această vatră de lumină teologică, Sfintele Voastre să înțelegeți cât mai limpede, care sunt îndatoririle noastre și ale credincioșilor noștri, față de Biserica noastră, față de Dumnezeu, și care sunt îndatoririle față de poporul în mijlocul căruia trăim, și față de Patria noastră scumpă, îndatoriri pe care Domnul nostru Iisus Hristos ne-a poruncit să le împlinim cu aceeași râvnă, ca și pe cele către Domnul. În lumina doctrinei ortodoxe vom vedea cât de sfântă și de bine-plăcută lui Dumnezeu este lupta dusă de sutele de milioane de oameni din lumea întreagă, pentru apărarea Păcii; vom înțelege și mai bine, cât de binecuvântată este de Dumnezeu și de Biserică dragostea fierbinte față de Patrie, față de bunurile ei, față de munca neostoită pentru binele și fericirea semenilor — împlinire a poruncii evanghelice a dragostei față de aproapele nostru.

Veți desprinde îndemnuri noi de a sprijini cu toate puterile munca poporului nostru, pentru împlinirea înainte de termen a planului măreț de 5 ani, pentru înfăptuirea tuturor bunelor inițiative de folos obștesc și pentru înălțarea de așezăminte de cultură prin toate satele și orașele țării noastre.

În acest chip, preoțimea ortodoxă va putea să răspundă cu și mai multe înfăptuiri îndemnelui părintesc dat de Înalt Prea Sfântul Patriarh Justinian tuturor slujitorilor altarelor, cărora le spune: «Mergeți pe același drum cu poporul nostru muncitor; împărțiți cu el strădanile și greul muncii, ca să puteți împărți cu el bucuria biruințelor; nu ocoliți calea dreaptă pe care pășește poporul spre viață fericită, ca să nu rătăciți pe cărări lăaturalnice» («Biserica Ortodoxă Română» Nr. 11-12, p. 721).

În lumina acestor precizări, actualitatea cursurilor de îndrumare pastorală și socială este de netăgăduit. Mărturii despre acest lucru sunt așa de multe și atât de cunoscute mai ales nouă, care din încredințarea Înalt Prea Sfântului Patriarh Justinian inaugurăm cea de a XVI-a serie. Și nu numai de aici cunoaștem entuziasmul și mulțumirea clerului nostru, dar și dela conferințele protopopești, încât nu mai socotim necesar să stăruim asupra acestui lucru.

Fiți încredințați că întreg corpul nostru profesoral, urmând îndemnul înțelepte ale Sfântului Sinod, va depune aceeași strădanie pentru ca Sfintele Voastre să vă puteți însuși toate cunoștințele trebuitoare, spre a deveni slujtori vrednici ai Domnului și ai Sfintei Sale Biserici și cetățeni devotați Patriei noastre.

Acest angajament, vă rugăm, pe Înalt Prea Sfînția Voastră a-l transmite Prea Fericitului Patriarh Justinian, că și de această dată munca noastră a tuturor va fi la înălțimea încrederii Înalt Prea Sfînției Sale.

De aceea, pentru ca lucrarea noastră să fie cât mai rodnică, vă îndemn, Prea Cucernici Părinți, să folosiți din plin bogata experiență și cultură a profesorilor noștri; să păstrați rânduiala vieții de obște ce domnește aici; să sporiiți întru râvna de a învăța, pentru ca din rodul cules în acest Institut să puteți semăna cu dărnicie și credincioșilor care vă așteaptă în parohiile Cucernicilor Voastre.

Numai în acest fel, noi toți vom putea mărturisi prin fapte recunoștința noastră către Părintele Bisericii noastre, Prea Fericitul Patriarh Justinian, care neîncetat poartă de grijă și îndrumază cu înțelepciune întreaga activitate a acestui Institut, pe calea adevăratei împliniri a poruncilor evanghelice, pe calea adevăratului apostolat.

Nu putem ca și de această dată să nu ne unim gândurile și glasurile noastre, pentru a mulțumi D-lui Prof. Acad. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, pentru toată înțelegerea și tot sprijinul acordat studenților și întregii noastre activități legate de învățământul religios. Îl încredințăm de tot devotamentul și de toată dragostea noastră față de Guvernul Republicii noastre Populare.

Aceleași calde mulțumiri aducem Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Firmilian al Olteniei, a cărui dragoste și deosebită sollicitudine pentru Institutul nostru și slujitorii lui, ne este cunoscută tuturor, pentru care folosim și prilejul acesta de a-i exprima, în numele tuturor, mulțumiri, rugându-l a ne împărtăși povețe și binecuvântare arhipăstorească.

Cu aceste gânduri și hotărâri sfinte, începem munca noastră, încredințați fiind că strădaniile ce se vor depune vor fi încununuate de roade îmbelșugate în lupta pentru apărarea Păcii, de înflorire a Patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

În numele preoților cursiști din cea de a XVI-a serie, a vorbit P.C. Preot Virgil Ursachi, care a spus următoarele:

«Ca soarele primăvăratec ce risipește negurile, topește zăpezile și alungă norii grei ai iernii, rechemând întreaga natură la viață, așa a fost acum aproape cinci ani, acțiunea începută de Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian, la venirea sa în fruntea Bisericii Ortodoxe Române. Intreaga preoțime ortodoxă s'a trezit la viață; îndemnul cald și părintesc al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — asemenea aceluși soare primăvăratec, care nu arde și nu usucă, dar este destul de puternic spre a face să crească și să rodească florile — a topit gheața trecutului, a împrăștiat negurile, ne-a înseninat conștiințele și a făcut să înflorească din nou floarea curată a încrederii în misiunea noastră de păstori de suflete.

La chemarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, au început a se ridica preoții, serie după serie, și a-și îndrepta pașii în spre izvorul acesta de apă vie, spre a-și îmbogăți cunoștințele și a-și câștiga noi forțe pentru propovăduirea cuvântului Evangheliei.

Nedumerirea primelor serii de preoți cursiști, care nu cunoșteau precis rostul acestor cursuri, s'a transformat în scurtă vreme în sete de învățătură, în dorința de a-și însuși cât mai temeinic și cât mai precis cunoștințele predate în Institut. Am cunoscut preoți care spuneau că ar fi dispuși să urmeze în continuare încă două luni cursurile, atât erau de prețuite prelegerile Prea Cucernicilor Părinți și D-lor Profesori. Folosim acest prilej ca să mărturisim bucuria pe care am încercat-o în primăvara aceasta, prin posibilitatea ce ni s'a dat de a ne arăta devotamentul nostru față de noua orânduire socială, politică și economică din scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, prin donarea terenurilor și a sesiilor, către Stat. Acum suntem slobozi de cea mai grea dintre sarcini-

nile care împovărau strădaniile noastre în ogorul lui Hristos, așa încât ne putem dedica în întregime lucrării în ogorul Domnului, știind că aceasta și numai aceasta este unica și cea dintâi datorie a noastră.

Suntem conștienți de această datorie și știm că această lucrare este o lucrare a Păcii, pentru că «Pacea cheazășuește mântuirea», precum spune Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

Încă nu s'a stins ecoul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, și iată că hotărârile și moțiunile adoptate acolo au început prindă viață. Nădăjduiam că în curând se va pune capăt războaielor care au distrus atâtea vieți nevinovate și atâtea bunuri materiale.

Noi vrem să fim și suntem acolo în îndepărtatele noastre parohii, vestitori ai Păcii, pentru că Pacea este supremul bun al omenirii, bun pe care ni l-a încredințat Mântuitorul nostru Iisus Hristos, și pe acesta îl vom apăra cu toate puterile noastre, până la sfârșit. Știm că apărând Pacea apărăm credința noastră, apărăm viețile credincioșilor și ale familiilor noastre, apărăm scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

Suntem conștienți că atât acolo departe, propovăduim enoriașilor noștri cuvântul Evangheliei, cât și aici la acest Institut, dându-ne silința pentru a ne însuși conținutul prelegerilor, cu caracter teologic, îndrumările practice și noile principii sociale care stau la baza propășirii scumpei noastre Patrii, noi vom deveni mai buni fii și mai buni slujitori ai Bisericii noastre, mai buni cetățeni ai Patriei noastre și mai buni luptători pentru Pace.

De aceea noi, preoții cursiști din cea de a XVI-a serie, suntem gata pentru munca aceasta ce ne stă înainte, pentru ca la rândul nostru să ducem și noi mai departe și să răspândim în ogorul Domnului grâul acesta de aur al credinței creștine și al iubirii de Patrie, de care ne este plin sufletul.

Trăiască Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian, inițiatorul și îndrumătorul cursurilor de îndrumare misionară, pastorală și socială a clerului!

Trăiască scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, factor activ în frontul țărilor iubitoare de pace și democrație!

Trăiască Biserica Ortodoxă Română, solia Păcii și a bunei înțelegeri între oameni și popoare!».

A luat apoi cuvântul I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, delegatul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care a spus:

**Prea Sfințite Părinte Rector,
Prea Cucernici Părinți și Domnilor Profesori,
Cinstiți Părinți Cursiști,**

Vin în numele Inalt Prea Sfințitului Justinian, Patriarhul Bisericii noastre, să deschid cursurile de îndrumare pastorală și socială pentru seria XVI-a de preoți. Dintr-un început, vă aduc binecuvântarea Inalt Prea Sfinției Sale și vă întâmpin cu dragostea părintească a smereniei Noastre, având pentru aceasta îndoita îndreptățire de părtăș al Sfântului Sinod și de ocârmuitor al treburilor duhovnicești din Arhiepiscopia Craiovei și din Mitropolia Olteniei. Rosturile noastre, tot la două serii de cursiști, se pot

repetă; dar sunt trebuitoare și pentru ostenințele cari se depun aci la Institut și pentru văzduhul bisericesc pe care-l sorbim cu toții, la aceste întâlniri, și-l purtăm apoi în lucrarea pastorală de unul singur.

Mi-am îngăduit adesea să asemăn acest văzduh cu o uriașă boltă, sub care se cuprind și se unesc puterile sufletești ale credincioșilor de Răsărit și ale cinstitei sale preoții. Și n'am încetat să cred că acest văzduh deosebește în chip vădit, slujirea noastră ortodoxă de alte slujiri religioase, ne face de o ființă, ne adună într'un ipostas, ne unește într'un crez și o singură mărturisire, ne cheazășuește laolaltă patința mântuirii și arvuna vieții veșnice.

Patericul sau Cartea săvârșirilor călugărești spune undeva: «In afară de mânăstirea lui, călugărul este ca peștele pe uscat». Imprumutând asemănarea, se poate zice: Creștinul și preotul ortodox, în afară de văzduhul trăirii comune, își pierde respirația de obște și înnotul unit în valurile acestei lumi. Ca să rămânem, acum, numai la unul din câștigurile cursurilor de îndrumare pastorală și socială: se simte acest văzduh unic în marele cuprins al Patriarhiei Române și în cămările sale: Eparhii și parohii?

Mărturisim fără fățarnicie că noi l-am simțit, din vârful răspunderii ce ni s'a dat în sprijinul ocârmuirii din Eparhia Noastră. Unul din semne este lucrarea unitară a preoțimii în vadul pastoral și în pasul potrivirilor cerute de Sfântul Sinod și de poruncile vegherii noastre bisericești. Lucrarea unitară a preoțimii și mersul într'un pas, au ferit Biserica lui Dumnezeu din Patria noastră de frământări lăuntrice și mai ales de osândirea credincioșilor. Stupul damnezeesc al închinării noastre este plin și roditor, iar între matcă și albine, armonioasă purcedere și răspundere la comandă și la întrupările comenzii. Aceasta înseamnă o reală prezență a preoției noastre, a Bisericii în care ne mântuim — după Harul Sfântului Duh și după iconomia vredniciei fiecăruia dintre noi. Mai înseamnă un spor de puteri, care se varsă în vistieria comună a Bisericii Ortodoxe de pretutindeni, și în vinele ramurilor sale, Bisericile locale.

Alt câștig al cursurilor de îndrumare, pe care l-am simțit, a fost și rămâne intrarea în rânduiială a unei preoțimi, furată de duhul cel viclean și trufaș al lumii, înstrăinată de Altar prin aprinderea după agonisiri și de chivernisiri, aplecată în afară de autoritatea bisericească către stăpânitorii pământului și puternicii lumii. La însăcunarea Noastră ca Ierarh al Craiovei și Olteniei, Inalt Prea Sfântul Patriarh Justinian Ne-a sfătuit ca să nu lăsăm «sabia să ruginească», atunci când va fi de trebuință. Am mai ascuțit-o câte odată, pentru ca vătămarea disciplinei să nu molipsească, nici insul și nici trupul întregii preoțimi. Dar am făcut legământ cu preoțimea noastră să nu o lăsăm mai mult să ruginească și, prin mijlocirea bunei preoțimi și a voinței sale de sfântă întremare, să tămăduim și pe cei ce nu se hotărăsc să se arunce în lacul Siloamului, ca să fie ei vii și mădulare sănătoase ale Bisericii.

Precum mă vedeți, sunt vechiu de ani și, de mic, în rosturile bisericești. Niciodată, ca acum, n'am văzut pluguri mai numeroase și brazde mai adânci în ogorul sufletesc al credincioșilor, înfipte de o harnică și luminată preoțime, prin mii de predici, prin cateheze, prin cuvântări ocazionale. Brăzdarea este tot o urmare a cursurilor de îndrumare și a înfe-

țirilor dascălești dela catedră și examene. Miros reavăn de evanghelizare ureă, astăzi, din sufletul credincioșilor, iar plugarii se bucură că a încetat în misiunea lor dăhul «mut și surd».

Aceste spuse împreună cu cunoașterea în deaproape a preoților între dânșii, cu schimbul de vedere, cu împrumuturi de trăiri și împuterniciri laolaltă cu Ierarhii, formează — cum am zis — văzduhul bisericesc al vremii noastre și câștigul de două luni la Institut, la început ca miezul de migdală, dar la sfârșit, ca o întoarcere cu sacii plini de ambrozie și polen.

Am săvârși scăpare de căpetenie, dacă n'am aminti lucrarea socială ce se revarsă în parohii, prin îndrumările de aci. Simțul cel pururea fiitor al Bisericii noastre și văzul ei lăuntric au ținut să sprijine silințele spre mai bine ale puterii muncitorești. Cu voința clerului și înțelegerea ocârmuirii populare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și Sfântul Sinod au dat îndemnuri pentru clerul de mir și călugăresc, ca să ajute la zidirea acestui cort văzut al trebuințelor din afară ale poporului și al apărării lui, în pace. Cu aceasta, încetează «pășutul pe Vezuviu» al cârmuirii din trecut și nu se pomenesc păstorii în starea înfricoșată a «năimitului care fuge» sau al celor de cari oile n'ascultă și fug de glasul lor. Trecând, vă spun aci că preoțimea cu unii cântăreți au depus pe altarul devenirii muncitorești, picurii silințelor sale și bucuria unei creșteri materiale, la care să prânzim cu toții.

Prânzirea și dărnicia ei sunt strâns înmănunchiate cu starea de pace și liberările oamenilor din lanțul împilărilor economice și al robilor spirituale.

De o ființă cu credincioșii și cu ființa ei, Biserica noastră s'a rânduit sub steagul Păcii și alături de popoarele care privesc spre izvorul vieții și nu al morții silnice, prin vătămări universale și prin silnicia războaielor cari apun cultura și înlesnirile omenești. În Consfătuiri ale Cultelor, la Congrese și Întâlniri de pace, și-a spus cuvântul răspicat. Înăuntru, preoții săi adâncesc această trăsătură a timpului nostru, scot din vistieria Bisericii temeuri ale doctrinei și ale Predaniei sale milenare, în Comitetele de Luptă pentru Pace.

Aceste mărturisiri le închin preoțimii dela această serie, ca îndrumare și îndemn. Le afierosesc Prea Sfinției Sale Episcopului Theoctist, Rectorul Institutului Teologic din București, unde Părinții slujitori ai Eparhiilor primesc adăpost, hrană și lumină din lumină. Le adaug la râvna cinstiților profesori, cari se cheltuesc în săvârșirile înalte ale Bisericii noastre și pun sufletul și mintea lor în cauzele slujitorilor de altare.

Le îndrept și către Ministerul Cultelor, care a ocrotit aceste cursuri de îndrumare.

Le socotesc ca o mare înțelepciune a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, însușite de Sf. Sinod al Bisericii Române.

Și le cred sub privegherea lui Dumnezeu, Părintele și Tulpina Bisericii și a slujitorilor săi».

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Firmilian a declarat apoi deschise cursurile de îndrumare pastorală și socială pentru cea de a XVI-a serie de preoți cursiști.

UN GRUP DE OASPETI DIN ȚĂRILE AMERICII LATINE AU VIZITAT PATRIARHIA ROMÂNĂ

Duminică 22 Martie a.c. au vizitat Patriarhia Română un grup de delegați din țările Americii Latine: Cuba, Chile, Brazilia, Uruguay, Ecuador și Columbia, care au participat la Conferința Internațională a Asigurărilor Sociale și Securității Sociale dela Viena, și care au fost timp de câteva zile oaspeții țării noastre.

Delegații — printre care se aflau Dr. Diego Gonzales Martin, profesor la Universitatea din Havana (Cuba), prof. Selmar Balbi din Montevideo, Terez Ezequil (Ecuador), Enrico Pastorino (Uruguay), José Iturriato Diaz, Louis Controras Alberto (Chile), Arcadio Compero, Alberto Carmo (Brazilia) și Mario Solarano (Columbia) —, au fost însoțiți de dl. Pavel Constantin din partea Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R. și de P.C. Pr. Consilier Alexandru Zamfirescu din partea Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor. La ora 11 dim. au asistat la slujba Sfintei Liturghii, săvârșită în catedrala Patriarhiei de un sobor de preoți și diaconi în frunte cu P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și Rectorul Institutului Teologic Universitar din București. Deasemenea au ascultat predica la Duminica V-a a Postului Mare, rostită de P.C. Prof. Diacon Gheorghe Moiescu, precum și un scurt concert religios dat de corul Sfintei Patriarhii, sub conducerea d-lui prof. N. Lungu. După terminarea slujbei, delegații au mers să viziteze Palatul Patriarhal, fiind întâmpinați de P.S. Episcop Theoctist, care, în numele I.P.S. Patriarh Justinian a urat oaspeților bun sosit, exprimându-le totodată mulțumirea că prin participarea la slujba Sf. Liturghii au avut prilejul să se încredințeze personal de faptul că în Republica Populară Română, libertatea religioasă este o realitate vie și niciun cetățean nu este împiedecat de a-și manifesta în deplină voie credința religioasă; acest drept este garantat de Stat prin Constituție. «In ce privește Biserica Ortodoxă Română, care este Biserica mării majorități a populației țării, se bucură de cele mai largi drepturi și libertăți din partea Statului, care o sprijină prin acordarea de salarii întregului cler și personalului administrativ bisericesc, precum și prin susținerea școlilor pentru pregătirea clerului — școli medii de cântăreți bisericești, Seminarii Monahale și Institute Teologice Universitare. Toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, sprijină cu loialitate regimul de democrație populară din țara noastră în propășirea ideilor de muncă, de libertate și progres, contribuind fiecare cu pilda și îndemnul la înfăptuirea noilor idealuri către

care tinde azi omenirea, și în deosebi la lupta pentru apărarea Păcii în lume. Fiecare slujitor al Bisericii noastre este conștient de faptul că primejdia unui nou război nu poate lăsa nepăsător pe niciun om înțelegător al nenorocirilor pe care le-ar putea aduce și care ar însemna cel mai cumplit dezastru pentru toată cultura și civilizația lumii. Noi slujim și ne rugăm pentru viața oamenilor, iar nu pentru moartea lor. De aceea datoriam noastră este să apărăm viața, iar nu să predicăm moartea. Porunca Sf. Evanghelii este să fim slujitori ai Păcii și ai buneii înțelegeri între toți oamenii, iar nu vestitori ai războiului și ai urii între popoare».

În încheiere, P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu a arătat că Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian lipsește din București și a rugat pe oaspeți ca atunci când se vor întoarce în patrie, să ducă fiecare în suflet această **solie a Păcii** pe care Biserica noastră o propovăduiește neîncetat cu cel mai mare zel, ca pe o poruncă sfântă, convinsă fiind că în acest chip slujește lui Dumnezeu și este de folos și întregii omeniri.

Din partea delegaților a răspuns dl. José Iturriato Diaz, din Chile, care a mulțumit P.S. Episcop Theoctist pentru cuvintele rostite, declarând că au rămas adânc impresionati de frumusețea slujbei și de evlavia mulțimii de credincioși pe care i-a văzut în biserica Patriarhiei din București. «Vom duce cu noi în America latină, — a spus d-sa — aceste amintiri plăcute, fiindcă ele confirmă în mod real libertatea religioasă de care se bucură toți cetățenii din Republica Populară Română și desmint orice svon calomnios pe care încearcă să-l răspândească dușmanii de peste hotare. Sprijinul pe care slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian îl dă poporului în lupta pentru Pace și pentru construirea unei vieți noi, mai bune și mai fericite, pentru toți oamenii, dovedește rolul activ pe care-l are Biserica Ortodoxă Română în mijlocul credincioșilor. Și în țările noastre sunt mulți oameni care duc o luptă aprigă pentru cucerirea Păcii în întreaga lume. Dar cele constatate în Patria Dvs. constituie pentru noi o dovadă puternică a rezultatelor înfloritoare la care poate ajunge un popor atunci când este într'adevăr stăpân pe soarta sa». În încheiere, dl. José Iturriato Diaz și-a exprimat speranța că legăturile dintre poporul român și popoarele țărilor din America latină vor fi pe viitor cât mai strânse și vor marca prin aceasta o contribuție de seamă la cauza Păcii și a prieteniei între toate popoarele lumii.

Oaspeții au vizitat apoi Palatul Patriarhal și sala sinodală, admirând fresca din vestibul, care ilustrează momentele mai de seamă din Istoria Bisericii Ortodoxe Române, și chipurile de Sfinți români, precum și frumoasele sculpturi în lemn — care înfățișează îndeletnicirile călugărești — lucrate cu multă iscusință în atelierele Institutului Biblic. Deasemenea au rămas impresionati de biblioteca din cabinetul I.P.S. Patriarh Justinian, o adevărată operă de artă în stilul vechi bisericesc, sculptată cu multă migală tot în atelierele Institutului Biblic. La sfârșit au cerut felurite lămuriri despre vechimea catedralei Sf. Patriarhii, organizarea Bisericii Ortodoxe Române, funcționarea școlilor de pregătire a clerului, mijloacele de trai și de lucru ale preților, vechimea monahismului, viața și îndeletnicirile călugărilor, literatura teologică și presa bisericească și raporturile dintre Biserica Ortodoxă și celelalte Culte.

În legătură cu acestea, P.S. Episcop Theoctist a dăruit oaspeților, din partea I.P.S. Patriarh Justinian, câteva volume din lucrarea I.P.S. Sale apărută în anul trecut: **Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace**, precum și mai multe fascicole din revistele **Biserica Ortodoxă Română**, **Studii Teologice și Ortodoxia**.

La plecare, oaspeții au semnat următorul mesaj de omagiu către Înalt Prea Sfântul Patriarh Justinian:

«**Delegația latino-americană în vizită la Catedrala Patriarhală din București, manifestă profunda sa satisfacție cu privire la desăvârșita libertate religioasă existentă, voia deplină în care se manifestă și bunele legături pe care Biserica le are cu conducătorii poporului, pentru sprijinirea muncii de construire a socialismului și a luptei pentru apărarea Păcii**».

Semnează: Dr. DIEGO G. MARTIN, Cuba; JOSE I. DIAZ, Chile; ALBERTO CARMO, Brazilia; Prof. SELMAR BALBI, Montevideo; ARCADIO COMPERO, Brazilia; ENRICO PASTORINO, Uruguay; MARIO SOLARANO, Columbia; TOREZ EZEQUIL, Ecuador.

DIN ACTIVITATEA SECTORULUI DE EDITURĂ ȘI TIPOGRAFIE AL INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

MUNCITORII, TEHNICIENII ȘI FUNCȚIONARII TIPOGRAFIEI
INSTITUTULUI BIBLIC LUPTĂ PENTRU O INALTĂ PRODUCTIVI-
TATE A MUNCII, PENTRU PRODUSE DE BUNĂ CALITATE

Prin sprijinul și neîncetata îndrumare și purtare de grijă a I. P. S. Patriarh Justinian, Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă își împlinește cu bun spor misiunea ei de a tipări cărțile de temelie ale învățaturii creștine ortodoxe, precum și reviste și alte publicații religioase, pentru îndrumarea preoțimii în desfășurarea apostolatului social și în lupta pentru apărarea Păcii.

Insuflețiți de dorința de a contribui cu munca lor la acțiunea de înălțare și propășire a Patriei și la lupta pentru apărarea Păcii, muncitorii, tehnicienii și funcționarii Tipografiei pășesc cu mult elan, alături de întregul popor muncitor, la construirea vieții noi, unindu-și eforturile pentru a da produse cât mai multe și de bună calitate.

Încă din primele luni ale anului 1952, de când la conducerea Tipografiei a venit P.C. Pr. Consilier Grigore Burlușanu, Comitetul de Întreprindere împreună cu conducerea administrativă au luat hotărârea să ducă împreună o susținută muncă pentru îmbunătățirea muncii în ateliere, pentru sprijinirea întrecerilor socialiste, pentru aplicarea în mod just a noilor norme de timp și de producție din industria poligrafică, pentru dezvoltarea simțului de răspundere personală în muncă al salariaților.

În acest scop s'au organizat **consfătuiri de producție lunare**, în care se discută în mod critic și autocritic toate problemele legate de dezvoltarea producției, pentru a se înlătura lipsurile și a se perfecționa procesul de producție.

I.P.S. Patriarh Justinian urmărește cu toată atențiunea discuțiile și propunerile venite din masa muncitorilor, cari se consemnează în procese verbale și de fiecare dată dă **dispozițiuni** pentru îndeplinirea tuturor cererilor și propunerilor juste.

În același timp a transmis de două ori până în prezent felicitări muncitorilor și conducerii administrative pentru **ținuta muncitorească** în care se discută problemele ce sunt în legătură cu bunul mers al Tipografiei și felul cum ele sunt rezolvate.

În ultima ședință de producție a anului 1952, care s'a ținut în luna Decembrie, Comitetul de Întreprindere, de acord cu conducerea administrativă, și-a propus ca pe lângă analiza muncii ce s'a dus în întreprindere în luna precedentă, să facă un bilanț al realizărilor mai de seamă din cursul anului 1952 din punct de vedere editorial și administrativ, și să fixeze punctele de program de care urmează să se călăuzească în munca anului 1953.

Din rapoartele prezentate în ședință, atât de către conducerea administrativă a Tipografiei cât și de Comitetul de Întreprindere, se desprind următoarele realizări mai importante:

Din punct de vedere editorial, anul care a trecut a fost foarte bogat. Au apărut de sub tipar:

1. **Cartea de Rugăciuni** — o lucrare de mare valoare, care era de multă vreme așteptată și a fost primită cu multă bucurie de credincioși.

2. **Octoihul.**

3. **Prohodul Domnului nostru Iisus Hristos.**

4. **Diferite pastorale** ale Eparhiilor, publicate cu prilejul Sfintelor Sărbători și al altor evenimente mai importante din viața poporului nostru.

5. **Apostolat Social**, vol. IV — Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace — de I.P.S. Patriarh Justinian, o lucrare bogată în conținut, cu răsunet nu numai la noi în țară, ci și peste hotare. O adevărată Evanghelie a Păcii.

6. **«Invățătura de credință creștină ortodoxă»**, — o lucrare de mult preț, care umple un gol adânc simțit în lumea teologică.

7. **Revistele Sfintei Patriarhii și ale Arhiepiscopiei Bucureștilor.**

8. **Calendarul de perete al Arhiepiscopiei Bucureștilor.**

9. Diferite alte lucrări ale organelor superioare de Stat, care au fost trimise spre tipărire la Tipografia noastră.

Cu toate străduințele depuse și succesele realizate, s'au înregistrat și unele lipsuri. Fie din cauza Serviciului de Editură, fie din alte cauze obiective, s'a rămas în urmă cu apariția revistelor. Conducerea administrativă și-a luat ca sarcină lichidarea neîntârziată a acestor lipsuri și aducerea revistelor la zi.

În programul de activitate editorială pe anul 1953, conducerea a înscris, potrivit aprobării date de I. P. S. Patriarh Justinian, realizarea următoarelor lucrări:

1. **Cuvântări bisericești**, vol. III, de I.P.S. Mitropolit Nicolae al Krușiștelor.

2. **Penticostarul.**

3. **Vecernierul.**

4. **Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române** sub I.P.S. Patriarh Justinian.

5. **Manuale școlare** pentru Institutetele Teologice.

6. **Mineiul pe luna Ianuarie.**

7. **Apariția în serie și la timp a revistelor Sfintei Patriarhii și Arhiepiscopiei Bucureștilor.**

Din punct de vedere administrativ, raportul Comitetului de Întreprindere a constatat următoarele realizări:

1. În ce privește luarea de măsuri **tehnico-organizatorice**: S'a creiat un atelier nou de legătorie în corpul clădirii, care adăpostește depozitul de

materiale. Avem astăzi un atelier spațios, bine luminat și încălzit. S'au confecționat pentru acest atelier mesele necesare desfășurării procesului de producție și anume 5 mese mari, la care se poate lucra, fără ca muncitorii să mai fie stingheriți din lipsă de spațiu.

S'au instalat mașini speciale, cumpărate în cursul lunii Decembrie.

S'au demontat, revizuit, spălat, transportat și pus la punct, în atelierul cel nou, toate mașinile din vechiul atelier.

S'au pus motoare la toate mașinile.

S'au instalat prize electrice.

S'au dat în folosință 2 cazane noi pentru fiertul cleiului.

S'au făcut 7 prese noi și s'a revizuit utilajul vechi.

La secția Zetărie:

S'au turnat din nou circa 1000 kgr. literă.

S'au executat 50 buc. suporturi pentru așezatul și căratul materiei și 500 etichete pentru dulapurile de litera.

La secția Linotyp s'au făcut reparații importante, procurându-se și matrițe noi.

La Secția Mașini s'a revizuit complet mașina Nr. 14, înlocuindu-se trei piese cu altele noi, precum și dinții dela roțile de rulaj.

Mașina «Aparat» a fost deasemeni reparată, înlocuindu-se una din piesele principale.

Trecând la alt punct din preocupările Comitetului de Intreprindere și anume «**Protecția muncii**», s'a constatat că s'au procurat pentru toți salariații echipamentul de protecție necesar, s'a distribuit în mod regulat laptele și pasta de dinți lucrătorilor cari lucrează cu materiale toxice, s'au făcut apărători la mașini pentru prevenirea accidentelor.

Pentru o mai bună aerisire a atelierelor, Comitetul a propus să se instaleze ventilatoare noi la Secțiile mașini și legătorie.

În urma analizării amănunțite a rapoartelor prezentate și a discuțiilor și propunerilor făcute de către muncitori, conducerea administrativă a înscris în programul de activitate al anului 1953, următoarele puncte:

1. Să întocmească un plan de muncă pe întreaga întreprindere, cu obiective precise și urmărirea îndeplinirii lui.

2. Să asigure ca și până acum aprovizionarea la timp a secțiilor cu materiale și materii prime necesare și să procure uneltele ce mai sunt necesare.

3. Să creieze condiții tehnico-organizatorice cât mai bune, pentru ca muncitorii să-și poată lua sarcini concrete în întrecerile socialiste.

În ce privește retribuția muncii, conducerea și-a propus:

1. Să facă încadrarea muncitorilor după gradul de pregătire al fiecăruia, potrivit rezultatului obținut la examenul dat în fața comisiei de calificare.

2. Să țină evidența muncii fiecărui lucrător prin grafice afișate în fiecare atelier.

Pentru întărirea disciplinei în muncă va menține într'o ramă cu geam regulamentul de ordine interioară, precum și extrase din el, în toate locurile de muncă, și le va împropăta oridecâteori nevoia o va cere.

Va lua măsurile necesare privitoare la respectarea orelor de lucru și va elimina cazurile care duc la întârzieri, absențe și plecări dela lucru înainte de timp.

În ce privește protecția muncii, conducerea va asigura ca și până acum antidoturi acelor care prestează munci legate de pericolul intoxicației (lapte, pastă de dinți, săpun, etc.).

Va pune la dispoziția salariaților materialul de protecție necesar, în mod gratuit (halate, salopete, bocanci pt. curier, etc.).

Va pune la punct aerisirea secțiilor mașini și legătorie.

Va menține ca și până acum în permanentă stare de funcționare baia salariaților.

Va întreține în bună stare postul de prim ajutor medical și îl va dota cu pansamente, vată, alcool sanitar, etc.

Va pune la dispoziția muncitorilor câte 2 rânduri de șervete la spălătorie.

Dacă va mai fi necesar, va mai confecționa dulapuri pentru păstrarea hainelor muncitorilor.

Comitetul de Întreprindere la rândul său și-a luat următoarele angajamente în ce privește activitatea pe care o va desfășura în anul 1953:

1. Să organizeze consfătuiri de producție după cum urmează:

- a) Cu grupele sindicale la locul de muncă între 1 și 3 ale fiecărei luni.
- b) Pe Întreprindere între 5—8 ale fiecărei luni.

În afara ședințelor de mai sus, se vor organiza Consfătuiri de producție oricâte ori va fi nevoie.

2. Comitetul va consemna în Procese-Verbale propunerile și hotărârile luate în cadrul Consfătuirilor de producție care vor fi supuse forului conducător pentru aprobare și vor fi analizate în ședința următoare, spre a se constata modul cum au fost duse la îndeplinire.

Comitetul și-a propus deasemenea:

1. Să sprijine și să desvolte prin toate mijloacele întrecerea socialistă individuală și să dea tot concursul angajaților, pentru a-și aduce la îndeplinire angajamentele luate.

2. Să urmărească îndeplinirea angajamentelor în întrecerea socialistă și să popularizeze prin toate mijloacele scrise și vizuale, frunțașii în producție.

3. Să aducă la cunoștința angajaților în cadrul Consfătuirilor de producție, rezultatele obținute în întrecerea socialistă.

În ce privește disciplina în muncă, Comitetul și-a propus să desfășoare prin toate mijloacele o intensă muncă de lămurire și educare în rândul muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor pentru:

— lichidarea absențelor nemotivate și a întârzierilor dela serviciu;
— înlăturarea timpilor morți, prin folosirea la maximum a zilelor de lucru.

— lichidarea rebuturilor.

— îndeplinirea la timp și de bună calitate a sarcinilor de producție.

— dezvoltarea simțului de răspundere personală în muncă.

— folosirea cu grijă a mașinilor, utilajelor, uneltelor, materialelor și ale tuturor bunurilor întreprinderii, acestea fiind bunuri comune ale întregului popor muncitor.

Roadele acestor angajamente înscrise în programul de activitate al conducerii tipografiei și al Comitetului de întreprindere n'au întârziat să se arate.

În ședința de producție ce s'a ținut pentru analiza muncii dusă în luna Februarie, s'a putut constata că unul din punctele înscrise în programul editorial: tipărirea vol. III din Cuvântări bisericești de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Krutițelor a și fost îndeplinit.

S'a adus deasemenea la zi apariția revistelor întârziate.

În urma examenului ținut în întreprindere un număr de muncitori au fost avansați în categorii superioare, iar alții calificați pe locul de producție.

Se va face trimestrial premiarea frunțașilor în producție.

Îmbunătățirea muncii Sectorului de Editură, constituie o preocupare de seamă, a tuturor muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor.

Desbaterea tuturor problemelor legate de procesul de producție de către toți muncitorii și propunerile pe cari ei le fac în vederea înlăturării lipsurilor și ridicării productivității la un nivel mai înalt, demonstrează că ei participă în mod hotărât la lupta pentru pace și socialism.

Raportul făcut de conducerea administrativă la ședința de producție din luna Februarie, oglindește foarte bine acest lucru:

«Muncitorii și personalul administrativ al Tipografiei — se arată în raport — lucrează neconținut în deplină înțelegere, pentru a duce la îndeplinire toate obligațiunile datorate față de întreprindere cât și față de Statul socialist, care vine cu măsuri noi, cu hotărâri noi, pentru eliberarea lor de prejudecăți, pentru încadrarea lor într'o lume nouă, pentru un trai fericit».

Acelaș lucru se arată în cuvântul de încheiere al Secretarului Comitetului de întreprindere, care a spus:

«În întreprinderea noastră se duce o muncă bine susținută pentru ca procesul de producție să se desfășoare în cele mai bune condițiuni.

«Desigur că în activitatea noastră am avut și unele lipsuri, pe care nu am căutat să le ascundem, ci, dimpotrivă, însușindu-ne criticile aduse, vom căuta să ne îmbunătățim munca.

În ce privește propunerile și realizările de viitor, suntem încredințați că ele vor fi aduse la îndeplinire de conducerea administrativă, care prin îndeplinirile de până acum, a dat dovadă că se interesează neconținut de bunul mers al întreprinderii.

Din partea noastră a tuturor, vom sprijini aceste străduințe printr'o creștere cât mai mare a productivității muncii, prin îmbunătățirea produselor, prin întărirea disciplinei socialiste, prin lichidarea tuturor lipsurilor cari mai sunt.

«Muncind astfel, luptăm pentru Pace, și pentru biruința marelui front al democrației și socialismului».

Const. R. Vasilescu

MONUMENTELE NOASTRE DE ARTĂ RELIGIOASĂ

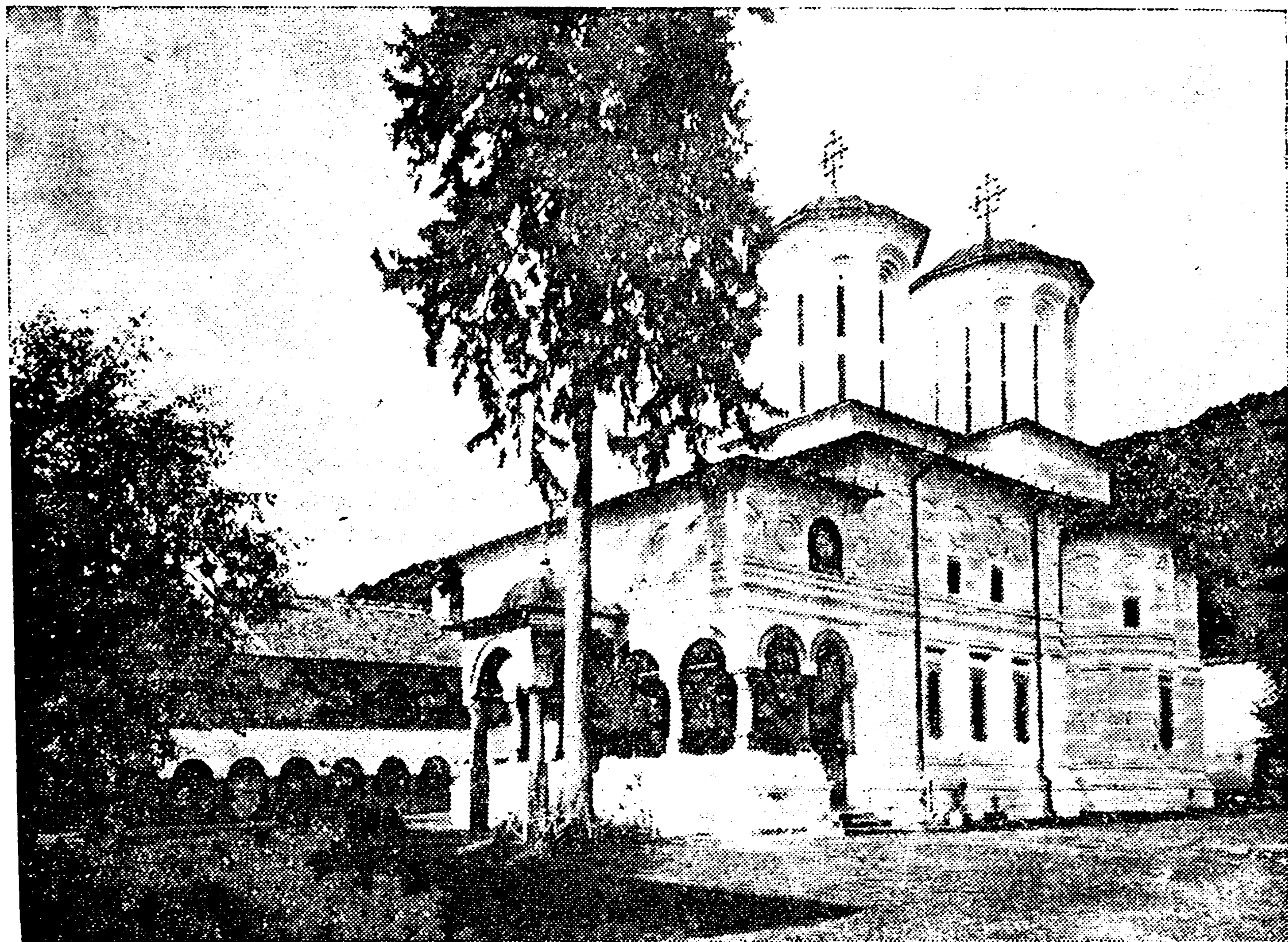
Una din multele sarcini pe care noua noastră conducere bisericească, în frunte cu Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, și le-a luat pe umeri, a fost și aceea a grijii pentru repararea, restaurarea și conservarea monumentelor de artă religioasă. Celelalte înfăptuiri de seamă, precum rechemarea clerului la misiunea spirituală și îndrumarea lui către izvoarele autentice ale Ortodoxiei, reorganizarea învățământului bisericesc, reorânduirea monahismului în rugăciune și muncă, readucerea la vatră a fraților răpiți, prin strămoșii lor, în staulul Romei, s'au putut face cu destulă trudă, dar într'un timp destul de scurt. Conservarea tezaurului de artă cere însă mult mai multă migală și răbdare.

Trecutul istoric este mai înainte de toate, un bun al poporului. Era deci firesc ca numai sub un regim de democrație populară acest trecut să fie cercetat, prin mărturiile monumentale pe care le-a lăsat, pentru descifrarea sensurilor lui adevărate și pentru proiectarea acestor sensuri pe ecranul vieții de acum. Dacă demnă de admirație este inițiativa Academiei R. P. R., de a cerceta cu deamănuntul vistieria de documente privitoare la istoria românilor și de a le publica în serii de volume, dintre care cincisprezece au și apărut, nu mai puțin lăudabilă este și inițiativa Statului nostru de a purta grija edificiilor de artă națională.

Temeiurile trebuinței și datoriei de a purta grija monumentelor istorice este înfățișată, în chip judicios, de către N. I. Rzianin în studiul său intitulat «Monumente de arhitectură rusă». Vorbind despre bazele și formarea unei tradiții autohtone rusești, autorul afirmă că drumul îndelungat al dezvoltării ei progresive se poate citi în cele mai de seamă monumente de artă. În acestea se oglindește întreaga istorie a poporului rus; în ele sunt înveșnicite cele mai de seamă evenimente ale trecutului și sunt marcate cele mai înalte piscuri la care poate ajunge cultura și arta. În procesul dezvoltării sale, arhitectura rusă a avut perioade de înalte înfloriri care mergeau în pas sau urmau imediat unor epoci de avânt național și luptă a poporului pentru unire, libertate și afirmare. Grupurile arhitectonice ale vechilor kremline, conace și mănăstiri, construite în cursul veacurilor de geniul unor arhitecți anonimi, captivează și astăzi admirația celor ce le privesc, prin armonia formelor, prin frumusețea compozițiilor picturale și prin minunata lor proiectare pe natura înconjurătoare. Monumente în lemn, isvorâte din iscusința populară, sunt și azi în măsură să inspire pe artiștii și arhitecții sovietici în creațiile lor.

«Cercetarea tezaurului de arhitectură — continuă același autor — nu numai că are darul de a ne descoperi cele mai de preț trăsături ale artei

rusești, ale tradițiilor formate în cursul istoriei, ale principiilor și formelor, dar în același timp e un izvor nesecat pentru prelucrarea problemelor de arhitectură sovietică, arhitectură națională în formă și socialistă în conținut. Creațiile istorice ale arhitecturii au luat naștere în condițiunile unei societăți bazate pe clase, în epocile feudale și capitaliste, care au lăsat amprentele lor asupra formelor, asupra manierei artistice și asupra scopurilor. Cu toate acestea, ele fiind create prin munca și geniul poporului, indiferent de destinația pe care au avut-o cândva, sunt ale poporului și constituie un bun național. Păstrate cu multă băgare de seamă în componența tuturor orașelor sovietice, ele reprezintă o zestre de mare preț a timpului nostru»¹).

Biserica mare a Mănăstirii Hurezului, zidită de Constantin Brâncoveanu.

Iată deci nu numai îndreptățirea, dar chiar îndatorirea forurilor conducătoare de azi de a-și concentra atenția asupra monumentelor noastre de artă. Ele reprezintă atât mărturii ale trecutului nostru istoric cât și modele pentru noile creații ale societății noastre contemporane.

Un însemnat număr de asemenea vestigii ale istoriei noastre naționale îl formează monumentele de artă religioasă, dintre care imensa majoritate sunt lăcașuri de cult. Calitatea lor de edificii bisericești în funcțiune — datorită libertății religioase garantată de noua noastră Consti-

1. M. I. Rzianin, *Pamiatniki russkogo zcestva* (Monumentele arhitecturii ruse), Moscova, 1950, p. 6.

tuție — atrage interesul forurilor conducătoare eclesiastice care, încurajate de acțiunea largă și intensă pe care Statul o duce pe terenul restaurărilor, au întreprins o muncă similară, susținută efectiv de către întreaga preoțime. Dar monumentele religioase sunt nu numai locașuri de cult sau bunuri de importanță strict bisericească; ele sunt, în același timp, bunuri ale poporului care, în cursul generațiilor, și-au lăsat în ele numeroase amprente ale luptelor sale politice și sociale. Mai cu seamă în trecut, poporul gândea religios, își justifica actele prin credința religioasă, își întemeia nădejdele pe fapte de pietate și, ca atare, își tâlcuia și sufletul artistic în motive de natură religioasă, ceea ce făcea ca viața poporului să participe activ la viața generală a Bisericii.

Intr'adevăr, în condițiile orânduirii feudale, activitatea Bisericii a avut dese momente de împletire cu viața de Stat. Biserica, prin slujitori și credincioși, a venit în ajutorul Statului, în vremile de restriște ale acestuia. O pildă asupra acestui fapt o constituie și Biserica Ortodoxă Rusă care, «în perioada fărâmițării Statului Rus, când Rusia, vreme îndelungată, n'avea unitate politică și pierdea din pricina războaielor interne și a năvălirilor nomazilor sălbateci, se silea să îndrumeze politica cnezilor ruși spre pacea și bunăstarea poporului. Intronând pacea între conducătorii care se dușmăneau, ierarhii Bisericii umblau cu crucea dintr'o tabără în alta, chemându-i să curme o astfel de nebunie și să se întoarcă la iubirea de frați. În timpul invaziei tătare, Biserica a știut să transforme strigătul sufletesc al poporului apăsător de suferințe, în rugăciuni fierbinți pentru eliberare și pace. Trezind puterile poporului, ea atrăgea în numeroase mânăstiri mulțimi de oameni necăjiți, prin iubirea și pacea unei viețuiri de obște într'adevăr creștine. Intâistătătorii Bisericii, prin influența lor, împăciuiau pe hanii tătari și adeseori au salvat Rusia de invaziile lor pustiitoare»²).

Asemenea acțiuni ale Bisericii în viața politică a Statului abundă și în istoria poporului român și ele sunt prea bine cunoscute, pentru a mai fi pomenite.

Așa dar, în perspectiva istorică, nu se putea vorbi de o artă profană și de una religioasă, cultivate separat. Găsim motive artistice religioase prezente în arhitectura caselor de locuit sau în obiectele casnice, precum găsim elemente profane în pictura bisericească. Religia, uneori, a oferit poporului posibilitatea de a-și exprima simțămintele sale politice sau sociale, care nu puteau fi exprimate altfel, în vremea oprimirii claselor de jos. E îndeobște cunoscut faptul că în unele biserici vechi din Transilvania, răstignitorii lui Hristos au fost zugrăviți cu înfățișarea și costumele grofilor și nemeșilor; pictorii populari au găsit aci mijlocul potrivit de a-și tâlculi simțămintele lor față de cei ce-i împilau, asimilându-i ucigașilor de pe Golgota. Această manieră a pătruns apoi și în Muntenia unde, în aceeași scenă, zugrăvită în timpul dominației turcești, sutașii din preajma crucii poartă turbane și șalvari. Tot în această ordine de idei francezul A. de Gérard, călătorind prin Transilvania, în prima jumătate a secolului trecut, observă cum poporul își vădește ideile sociale în pictura

2. A. Bedernicov, *Ruskaia țercova i mir* (Biserica Rusă și Pacea), în Jurnal Moskovskoi Patriarhii, Nr. 9, Septembrie 1952, p. 34.

bisericească. Descriind o icoană din biserica din Mociu, el spune: «Aci, printr'o singură întindere de mână, moartea prinde un rege, un preot și un țăran. Această scenă e găsită adesea în bisericile valahe. Țăranii se consolau de opresiune proclamând sub egida religiei, egalitatea oamenilor»³⁾.

Arta populară s'a concentrat în biserici și pentru faptul că locașul de închinăciune reprezenta cel mai durabil edificiu al unui grup special,

Mănăstirea Hurezu — Scara și foișorul lui Dionisie.

menit să domine curgerea anilor. Făcând legătura între generații, el avea o funcție de unitate socială, simbolizând permanența în mijlocul efemerului.

Biserica avea și o funcție de sinteză artistică. Ea oferea posibilitatea cultivării, pe o singură unitate, a arhitecturii, sculpturii, picturii și artelor

3. A. de Gérando, *La Transylvanie et ses habitants*; cf. N. Iorga, *Cum apar monumentele românești din Ardeal unui călător francez*, în «Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice», an. XXVIII, p. 15.

minore. Cercetarea unui monument religios oferă puțința unei viziuni de ansamblu asupra stilului de artă dintr'o epocă oarecare.

În ceea ce privește ctitoriile voievodale, acestea cuprind în ele semnificații nu numai de natură religioasă, dar și de istorie națională. Dacă poporul a avut un bun care într'adevăr i-a aparținut, pe care l-a păstrat cu strășnicie și sub scutul căruia și-a purtat, în mare măsură, luptele, aceasta a fost «legea». Voievodul trebuia să fie și să demonstreze că este de aceeași «lege», cu poporul pe care-l cărmuia. Grija pentru această arătare era atât de cuprinzătoare încât toate actele publice ale domnitorului se făceau înăuntrul acestei «legi». La întronare, voievodul era «uns»; toate actele oficiale, cu caracter intern sau extern, emanau dela «blagocestivul voievod». Zidirea unei biserici sau mânăstiri era nu numai un dar pe care domnul îl făcea poporului, dar faptul constituia un act politic prin care ctitorul demonstra oarecum legitimitatea lui la domnie. Trebuind să fie «os de domn», el demonstra, prin ctitoriri de așezăminte religioase, că este de aceeași lege atât cu poporul cât și cu ascendenții săi datorită cărora obținea tronul, în chip ereditar. Mai mult decât atât, ctitoria sau una din ctitoriile domnului era destinată să devină necropolă, locaș de veci pentru el și familia lui. În mormântat într'o biserică, de obicei într'o mânăstire, voievodul își avea numele înscris în diptice și, prin aceasta, în lanțul cronologic al stăpânilor politici, devenind un fragment de istorie. Dar nu numai atât. Inseși evenimentele naționale erau înscrise sau, cum spune R. Zianin, înveșnicite în monumente religioase. Când Ștefan cel Mare întemeia câte o biserică în urma fiecărei lupte, el săvârșea prin aceasta un act religios, dar marca și un eveniment politic, o biruință a poporului raportată asupra dușmanilor țării, ai «legii». Uneori, zidirea unei biserici pe teritoriul unei țări prietene era o pecete de alianță politică și, în privința aceasta e de ajuns să ne amintim de cele două biserici — Soveja și Stelea — ridicate și dăruite reciproc de Matei Basarab și Vasile Lupu, în semn de împăcare, după luptele dela Ojogeni. Alte ori, inițiativa întemeierii unui locaș cultic într'un teritoriu revendicat și cucerit era semnul legitimității actului politic, cum a fost inițiativa lui Mihai Viteazul de a zidi catedrala din Alba Iulia. În alte cazuri, o mânăstire zidită, pe temeuri diplomatice, într'o regiune subjugată, cum este cea dela Sâmbăta de Sus, înălțată de Brâncoveanu însemna un punct înaintat de observație politică și o arvună pentru eliberarea de mai târziu. Se poate vedea deci, din toate aceste sumare considerații, în ce strânsă măsură monumentele noastre de artă religioasă sunt bunuri comune ale istoriei naționale și a celei bisericesti și în ce măsură conducerea noastră bisericească, prin acțiunea de restaurare, săvârșește și un act patriotic.

Dar este încă o realitate care impune o asemenea acțiune. Istoria noastră artistică sălășluiește în monumentul fragil. Un monument nu trebuie să exprime neapărat monumentul dimensional, cât mai cu seamă pe cel artistic și numai pe acest prim plan se înfățișează valoarea lui reală. Poporul român n'a cultivat sentimentul giganticului, masivul de granit, colosul de marmoră, care au umplut evurile Apusului; în sufletul său a fluturat simțământul voalat al frumosului discret, dăltuit cu gingășie pe lemn, pensulat cu vigoare pe tencuială sau înflorit cu delicatețe pe țesătură. Chezășia duratei noastre n'a fost niciodată fortăreața crenelată,

ci edificiul suplu, elegant, proporționat, măiestrit din bârne de lemn sau lespezi de piatră, dar în care a fost turnat sufletul cinstit al poporului.

Acestui fapt se adaugă și vitregia aproape fără seamă a istoriei noastre. Oropsit sub dominația cruntă a celor puternici, poporul român a trebuit, de nenumărate ori, să-și refacă tezaurele lui de artă distruse de mânia celor ce stăpâneau cu forța pumnului. Nu fără sângerare de inimă au putut vedea țărani din Transilvania cum mănăstirile lor de lemn și de zid au pierit sub torțele și tunurile generalului Bucov. În urma uraganelor de acest fel, poporul, obidit și sărac, dar păstrând nealterat fondul său sufletesc, a purces să-și întregească ori să-și dureze din nou bisericile, cu materialul și în timpul ce i-au stat la îndemână. Deaceea, în afară de ctitoriile voevodale, cele mai numeroase din bisericile noastre monumente istorice sunt de lemn, mai cu seamă în părțile Transilvaniei. Actuala conducere bisericească cultivă un sentiment de părintească duioșie pentru aceste vechi biserici și pentru conservarea lor. Iată ce spunea, în anul 1951, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu prilejul rectitoririi unei asemenea biserici: «Eu sunt mai mulțumit cu bisericile de lemn, mici și sărace, dar în care să sălășluiască și să se roage suflete bogate. Nu bisericile aurite, împodobite cu pietre scumpe, vor întări credința noastră, ci mai degrabă aceste bisericuțe de lemn, în care s'au rugat atâtea generații de credincioși. Credința noastră o datorăm acestor bisericuțe sărace, construite pe culmi de dealuri și pe munți, de țărani noștri credincioși. Aceștia au temeluit credința noastră, aceștia au temeluit Biserica noastră»⁴). Iar la un alt prilej, lângă o altă bijuterie de acest fel: «am adus aici o biserică de lemn: căutați să fie sufletele voastre de aur»⁵).

Este, deci, dela sine înțeles că, precum am amintit, dacă istoria noastră artistică e încrustată în monumentul fragil, acesta, supus mai ușor stricăciunilor pricinuite de vreme, se cere îngrijit, refăcut la nevoie, cercetat cât mai des, păstrat și transmis cu sfințenie generațiilor viitoare. Ori, această operă nu putea fi făcută cu conștiinciozitate decât în epoca puterii populare, căci numai în asemenea condiții se scormonește trecutul autentic al unui popor. Se desgroapă puterile lui trecute din care se alimentează și luptele din prezent. Numai într'o asemenea atmosferă prețuirea înaintașilor devine reală și e recomandată și altora ca o normă de conduită. La unul din prilejurile amintite mai sus, Înalt Prea Sfințitul Patriarh spunea: «Cu niciun chip să nu uitați a pomeni pe cei cari, acum 250 ani, au ridicat, cu palmele lor, această biserică, undeva în Maramureș. Ei sunt primii ctitori de aici și la toate sfintele slujbe vor fi de față, pomeniți»⁶).

Propunându-și munca restaurării monumentelor religioase, pe lângă reparațiile și construcțiile noi de biserici și trecând îndată la fapte, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian marchează atitudinea justă a Bisericii față de această problemă. Ierarhii de azi ai Bisericii noastre se dovedesc astfel continuatorii și înoitorii tradiției ortodoxe române din miezul căreia n'a lipsit niciodată cultul pentru bunurile artistice ale poporului.

4. *Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace*, București, 1952, p. 378.

5. *Idem*, p. 395.

6. *Idem*, p. 392.

Ierarhii din trecut ai Bisericii noastre, încercuți adesea de atotputernicia politică, n'au izbutit să facă mare lucru, dar cel puțin au protestat ori de câte ori au fost martorii ruinării sau desfigurării vechilor locașuri de cult. Asemenea martori au existat încă dela sfârșitul epocii fanariote, de când reaua credință sau ignorarea principiilor de restaurare a prins a face victime printre odoarele noastre arhitectonice. Vechile clădiri au fost date atunci pe mâna meșterilor austrieci care le-au mutilat cu desăvârșire. Toată fresca dela mănăstirea Dealului a fost acoperită cu tencuiala cea mai rezistentă. Procedeu acesta a devenit frecvent și a evoluat către suprapunerea picturilor în ulei peste minunatele fresce din trecut. Domniile lui Gheorghe Bibescu și Barbu Știrbei au însemnat schimbarea cu desăvârșire a vechiului caracter, nu numai în ce privește fresca, înlocuită cu tot felul de zugrăveli de manieră apuseană, dar și în ce privește chiar construcția ⁷⁾. Domnia lui Carol I a adus la noi pe acel faimos Lecomte de Noüy, ucenicul lui Violet-le-Duc, care nu s'a mulțumit numai să denatureze ctitoria dela Curtea de Argeș a lui Neagoe Basarab și Trisfetitele lui Vasile Lupu, dar a găsit cu cale să arunce în aer, cu dinamita, vechea catedrală din Târgoviște, care era în perfectă stare; și numai protestul puternic al câtorva conștanțe românești au oprit pe acest cosmopolit care nu avea nimic comun cu spiritul ortodox, de a continua desfigurarea monumentelor noastre bisericesti. Influențele streine erau atât de puternice, încât nici chiar un om de talia lui Odobescu n'a rămas neîntinat, de îndată ce el a adoptat și încurajat maniera lui Lecomte de Noüy. Cultul pentru trecutul istoric nu izvorăște numai din pregătirea științifică, ci, mai înainte de toate, dintr'un anumit simțământ de religiozitate pentru ceea ce e de preț; pe fresca unui stâlp al bolniței dela Bistrița olteană se poate citi și acum numele lui Odobescu, zgâriat cu cuiul în tencuiala zugrăvită. Era epoca în care martorii puteau spune, consternați, că «nu numai că lăsăm în părăsire cele mai multe din clădirile noastre istorice, dar chiar le dărâmăm, pentru a le reconstrui mai frumoase și mai noi» ⁸⁾; era vremea în care «suvenirile neamului românesc sunt cheltuite și sporite și sub cuvânt de restaurare se șterg urmele unei arte adevărat naționale» ⁹⁾. Greșelile acestea nu erau deloc întâmplătoare; ele se făceau sub tutela politicii de atunci care se amestecase în problemele de artă «cu spiritul ei îngust, cu speculațiunile și traficurile ei întinate, încovoind arta pentru a servi scopuri meschine și pentru a acoperi interesele necurate ale celor setoși de a parveni» ¹⁰⁾.

Pe acest tărâm, Biserica Ortodoxă Română își poate revendica meritul de a fi protestat împotriva greșelilor săvârșite în numele estetismului și de a fi făcut tot ce i-a stat în putință pentru stăvilirea răului. Mai mult nu putea face în trecut. Ierarhii erau intimidați și uneori terorizați de exponenții regimurilor burgheze, dar n'au încetat să protesteze și să lupte pentru păstrarea stilului autentic al artei noastre naționale. Sunt grăitoare, din acest punct de vedere, desbaterile Sf. Sinod din cele două

7. N. Iorga, *Monumentele noastre și opera Comisiei Monumentelor istorice*, în «Bul. Com. Mon. Ist.», an. XXXI, p. 53.

8. G. Sterian, *Restauration des monuments historiques*, Iassi, 1890, p. 5.

9. N. Gabrielescu, *Restaurarea monumentelor istorice*, Iași, 1891, p. 4.

10. G. Sterian, *Despre restaurarea monumentelor istorice*, Iași, 1889, p. 2.

sesiuni ale anului 1892, iscate în jurul pictării catedralei din Constanța unde pictorul Mirea exercita un arbitrar care a stârnit scandal public. Ierarhii de atunci ai Bisericii Ortodoxe Române au ridicat discuțiile dela fapte la principiu. Pornind dela constatarea generală a Episcopului Dunării de Jos că în catedrala din Constanța «pictura sfinților este în cea mai mare parte străină stilului bizantin»¹¹⁾, Mitropolitul Moldovei cerea sinodalilor o atitudine precisă în fața acestei chestiuni: «Noi caută să

Mănăstirea Hurezu — Pridvorul Bisericii mari, zidită între 1692 și 1695 de Constantin Brâncoveanu.

ținem la stilul Bisericii noastre Ortodoxe»...¹²⁾. Desbaterile au luat caracterul unei adevărate lupte cu reprezentantul guvernului de atunci, Ministrul Cultelor Take Ionescu, al cărui bun plac nu suferea nicio hotărnicie. E tipică sfidarea pe care a aruncat-o, în sesiunea de toamnă a Sinodului, Episcopului Dunării de Jos: «Ai zis că nu-ți place pictura, însă, mă iertați, mie îmi place, eu le plătesc, nu P. S. Ta»¹³⁾. E deadreptul

11. «Biserica Ortodoxă Română», an. XVI, Nr. 4, Iulie 1892, p. 42.

12. Idem, p. 47.

13. «Biserica Ortodoxă Română», an. XVI, Nr. 10, Ianuarie 1893, p. 31.

consternant să constați că banul putea fi supremul criteriu și singura justificare într'o problemă atât de delicată în care e angajat prestigiul unui întreg popor. Acest Ministru numise o comisie de control și de îndrumare asupra picturii, în care însă nu exista niciun pictor. Silit totuși să cedeze în fața insistențelor Sinodului, a sfârșit prin a recomanda pe... Leconte de Noüy care nu era pictor, ceea ce a provocat o vehementă replică din partea Mitropolitului Moldovei și care rezumă întreaga indignare a ierarhilor Bisericii: «Eu nu pot să sufăr atâta dispreț pentru noi și atâta degradare persoanelor bisericesti. Ce suntem noi și ce păzim noi în Biserică? Să înșire cai verzi pe pereți cum s'a făcut la cimitirul Eternitatea din Iași?... Nu s'a ținut Biserica noastră și simțul religios așa»¹⁴). Dar, repet, mai mult decât atât, ierarhii din trecut n'au putut face. E dureroasă nuanța de resemnare cu care, tot atunci, Episcopul Dunării de Jos se adresa lui Take Ionescu: «Domnule Ministru, nu putem să vă impunem D-voastră nimic, pentru că D-voastră vă este dat să aveți puterea lumească și forța în mână, iară nu nouă»¹⁵). Dar însăși această resemnare, exprimată public e una din mărturiile despre faptul că Biserica s'a menținut de veghe aspra bunurilor artistice ale poporului român, cu toată vitregia vremilor prin care a trecut.

*

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, menținându-se pe această linie de tradiție ortodoxă, este totuși primul conducător al Bisericii noastre care a purces, în chip organizat și metodic, la repararea și restaurarea monumentelor de artă religioasă. Intru realizarea acestei minunate opere, contribuie o seamă de factori care se împletesc în chip fericit și datorită cărora lucrul se săvârșește armonic și unitar. Mai întâi este dragostea pe care Inalt Prea Sfinția Sa o poartă acestor odoare de măestrie populară. Crescut, ca preot de țară, la umbra șiragului de mânăstiri vâlcene pe care le-a cercetat cu interes și în care s'a închinat cu evlavie, Inalt Prea Sfinția Sa și-a încununat studiile teologice cu o monografie a unuia din cele mai de seamă monumente românești, mânăstirea Govora¹⁶). Și martor al atâtor ruinări și înstrăinări de biserici din vremea aceea, sufletul preotului Ioan Marina nu putea rămâne nesângerat atunci când, chiar în apropiere, la Ocnița Vâlcea, în 1927, vechea bisericuță fusese vândută la licitație, pentru suma de 2.500 lei, spre a fi dărâmată și materialul ridicat de cumpărător; și aceasta numai pentru motivul invocat de autorități că bisericuța «face impresie urâtă călătorilor»¹⁷). Iar ca preot de oraș, la Râmnicul Vâlci, și-a putut hrăni sufletul cu mireasma veche a Cetățuiei, a paraclisului Episcopiei, a bisericilor Buna Vestire și Toți Sfinții, precum și a măestrelor case vechi, care abundă în acest oraș, printre care și cea a lui Anton Pann. Așa dar, îndelungata sa misiune preotească, aplecarea de totdeauna către tot ce a izvorât din truda și evlavia poporului, unite cu faptul că aproape toate monumentele noastre

14. Idem, p. 42.

15. Idem, p. 36.

16. Vezi *Apostolat Social*, ed. I, București, 1948, pp. 55-94.

17. Nadia G. Bulughin, *Cum se distrug monumentele*, în «Bul. Com. Mon. Ist», an. XX, p. 112.

de artă religioasă sunt, în același timp și locașuri de cult, se întregesc cu spiritul gospodăresc și energia cu care Dumnezeu a înzestrat din belșug pe verhovnicul Bisericii noastre și toate laolaltă sunt în măsură să ilustreze temeinic opera pe care a întreprins-o ca Chiriarh eparhiot și ca Președinte al Sfântului Sinod. Dar, fără îndoială, acestea ar fi fost de prisos și ar fi rămas infructuoase, dacă păstoria Inalt Prea Sfinției Sale s'ar fi desfășurat în condițiile dreptelor dar neputincioaselor proteste din 1892 și de după aceea. I-a fost hărăzit însă să păstorească, potrivit cu firea, pregătirea și convingerile personale, într'un regim de democrație populară, în care este cultivat respectul pentru grăitoarele vestigii ale trecutului nostru istoric. Așa se face că truda Inalt Prea Sfințitului Patriarh a fost sprijinită, încă dela început, de Guvernul Republicii Populare Române, prin Ministerul Cultelor.

Indată după urcarea în demnitatea de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Inalt Prea Sfințitul Justinian a înscris în programul de activitate sarcina de îngrijire a monumentelor noastre de artă, pe lângă aceea a construcțiilor noi și a săvârșirii celor neterminate. Mai cu seamă în ultimii doi ani, această muncă a fost dintre cele mai intense și mai rodnice și cel puțin spicuri din primele rezultate, înfățișate cititorilor, nu vor fi niciodată de prisos, cu atât mai mult cu cât preoțimea a înțeles la vreme chemarea arhipăstorului și s'a înrolat cu însuflețire, reparând și construind, pe unitățile parohiale sau pe șantierele protopopești. «In toată Arhiepiscopia este o activitate foarte vie, mărturisirea Inalt Prea Sfințitul Patriarh în August 1951. Arhiepiscopia Bucureștilor are, în prezent, cu totul 60 de șantiere. Preoțimea noastră este la datorie și, fără nicio laudă, trebuie să confirm că preoțimea muncește mai mult ca în trecut... Bisericele au fost restaurate, sunt bine îngrijite și preoții își dau toată oșteneala să le păstreze în bună stare și să le înfrumusețeze»¹⁸).

Intr'adevăr, având drept călăuză datele oficiale și realizările de pe teren se poate arăta că numai din fondurile Administrației Patriarhale a fost investită, în cursul anului 1951 și 1952 suma de 1.135.963 lei pentru reparațiile, restaurările și construcțiile a 70 de biserici și mănăstiri de pe întreg cuprinsul țării. Iar în cursul anului 1952, numai centrul eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor a suportat suma de 638.898 lei pentru același fel de lucrări efectuate în 51 locașuri de închinare. Dacă, dintre acestea din urmă, n'ar fi amintite decât Biserica Sf. Elefterie din Capitală, pentru care s'a dat, în ultimii doi ani, suma de 163.000 lei, biserica Parcul Domeniilor, cu suma de 120.000 lei, la care Ministerul Cultelor a adăugat încă 100.000 lei, biserica din Pipirig-Neamț, prin terminarea, pictarea, mobilarea și înzestrarea căreia a fost desăvârșită ctitoria Patriarhului Nicodim și pentru care Administrația Patriarhală a dat suma de 55.616 lei, în afară de contribuțiile personale ale Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — și încă ar fi de ajuns pentru a ilustra însuflețirea cu care se muncește pe acest tărâm.

Din sumele destinate acestor opere, aproape jumătate au fost fructificate prin repararea și restaurarea monumentelor religioase de impor-

18. *Pilae și îndemnuri în lupta pentru Pace*, p. 382.

tanță istorică. Ca și în construcțiile noi, operația aceasta plină de răspundere n'a fost lăsată pe seama arbitrarului, ignoranței sau bunului plac. Monumentele istorice cad, prin legiferare, în atenția Serviciului Tehnic al Administrației Patriarhale¹⁹⁾, care lucrează de comun acord cu Comisia Monumentelor Istorice, din Comitetul pentru Artă. Iar lucrările picturale sunt făcute numai de specialiști, anume calificați pentru fiecare soi de operație și care lucrează sub îndrumarea și controlul Comisiei de Pictură din Administrația Patriarhală.

În felul acesta a putut fi restaurată biserica mănăstirii Pumbuita, ctitoria lui Matei Basarab, ajunsă în ruină prin curgerea vremii și nepăsarea oamenilor. Devenită șantier al preoților din Capitală, această mănăstire a fost în atenția nemijlocită a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care a ajutat pe ostenitori, prin cele două instituții pe care le conduce efectiv, cu suma de 58.000 lei. Biserica este acum redată Cultului, prin resfințire și viază cu cinste, înconjurată de cetate și de clopotniță, deasemenea refăcute.

Vechea și frumoasa biserică a Colței, din București, ajunsese, până nu de mult, să pară ca o bătrână gârbovă, cu mâna întinsă. Ctitorie, dela 1700, a spătarului Mihai Cantacuzino care, dus la moarte de Turci, a lăsat-o neisprăvită, iar mai apoi terminată, la 1770, de logofătul Necula Măinescu care i-a adăugat pridvorul, biserica Colței devenise una din jalnicile priveshti ale Bucureștilor, începând chiar din prima jumătate a veacului trecut, când un cutremur a zdruncinat-o din temelie. N'au trebuit însă decât 50.000 lei, adăugați duhului de apostolat eclesiastic și social, pentru ca trupul bisericii să fie consolidat și turla complet restaurată și pentru ca acest monument să se deschidă, aureolat ca un nufăr, deasupra caldarâmurilor cenușii. Biserica Colței este cea mai vie dovadă, împlântată aci, în mijlocul Bucureștilor, a nepăsării guvernelor politice din trecut și a interesului pentru frumosul istoric pe care-l cultivă actualul regim de democrație populară.

La mănăstirea Antim din București s'a făcut spălarea picturii din interiorul bisericii și au fost restaurate fațada și turlele. Una din cele mai frumoase lucrări făcute aci este restaurarea picturii din interiorul paraclisului, executată de pictorul Nicolaide și în urma căreia intimul locaș de închinare a fost redat cultului. Deasemenea în cursul anului trecut, s'au executat reparații radicale la clopotniță, refăcându-i-se acoperișul, învelitoarea de tablă, crucea de pe turlă și pictându-i-se, de către specialiști, interiorul gangului, fațada dinspre curte și interiorul pridvorului. Aceste din urmă lucrări au costat 21.000 lei.

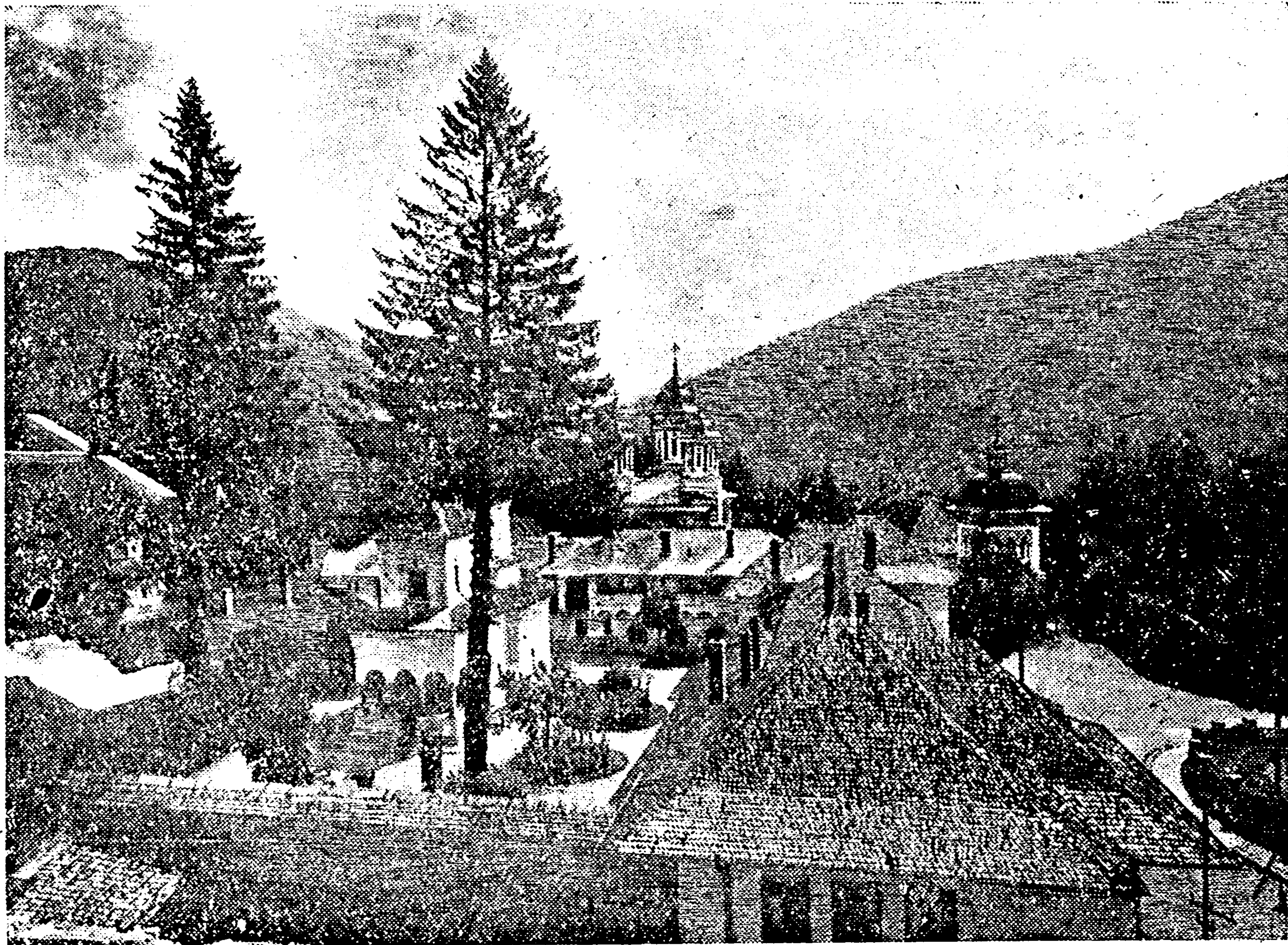
Bătrâna așezare chinovitică a călugărilor sinaiți, din localitatea care le poartă numele, s'a învrednicit și ea de grija conducerii noastre bisericesti și politice. A fost spălată pictura ambelor biserici, de către profesorul St. Constantinescu, a fost refăcut zidul cetății, dinspre parc, au fost reorganizate muzeul și biblioteca, au fost reparate chiliile și, în spațiul liber, amenajat un cămin de odihnă pentru preoți. Pentru aceste lucrări,

19. Art. 172 din Regulamentul pentru funcționarea organelor centrale din Patriarhia Română.

Arhiepiscopia Bucureștilor a dat suma de 25.700 lei. Ministerul Cultelor a sprijinit în chip generos această lucrare.

Spălarea picturii s'a făcut, deasemenea, și în biserica mănăstirii Țigănești, unde a lucrat, cu multă măiestrie, pictorii Brătescu și Miracovici. Jertfa Arhiepiscopiei s'a ridicat aici la suma de lei 41.600; Ministerul Cultelor, deasemenea, consecvent liniei generale de prețuire a bunurilor populare, trasată de Guvern, nu și-a precupețit dărnicia nici cu acest prilej.

Ctitoria brâncovenească dela Hurezu, mărgăritarul cel de mult preț al mănăstirilor noastre, s'a bucurat de un interes cu totul deosebit din

Mănăstirea Sinaia, — întemeiată de Spătarul Mihail Cantacuzino, la sfârșitul veacului al XVII-lea.

partea conducerii noastre bisericești. Datorită unor eforturi cu adevărat rectitoricești, a fost restaurată fațada dinspre Miază-zi a mănăstirii, au fost reparate și repuse în funcțiune subsolurile, s'a refăcut alimentarea cu apă și s'a introdus lumina electrică. Sforțările au fost concentrate, în același timp și spre schitul Sfinților Apostoli, unde a fost terminată refacerea vechilor chilii ridicate, în 1698, de osârdnicul egumen Ioan. În 1908 aceste chilii erau complet în ruină. Refacerea lor fusese începută de fosta stareță Epiharia Moiescu, acum vreo 20 de ani, dar după moartea ei nu s'a mai îngrijit nimeni de ele. A trebuit să vină noul duh gospodăresc pentru ca pravila călugărească să-și poată relua firul pe temelile durate cu 250 ani în urmă, de mâinile vătafului Manea, ale lui Vucașin Pietrarul și ale lemnarului Istratie. Pentru toate aceste rezidiri, Administrația Patriarhală a dat 28.000 lei iar Arhiepiscopia Bucureștilor

1882 lei. Prezența Guvernului la această operă de restaurare s'a făcut simțită prin Ministerul Cultelor, care a dat sume însemnate. În viitorul apropiat se va purcede la restaurarea schitului Sf. Ștefan, care e aproape o ruină și a cărei restaurare, cerută încă din 1906 de către arhitectul Vulcan, nu s'a făcut nici până astăzi. Dar în ritmul de acum avem siguranța că, în curând, vom vedea renăscută, din ierburi și moloz, încă o nestimată dela poalele codrilor hurezeni.

Tot în hotarele Vâlcii este sprijinită restaurarea unei străvechi așezări sihăstrești, întemeiată de pustnicul Pahomie, pe muntele Buila, aproape de izvorul râului Cheia. Șantier al Protopopiatului Hurezu, vatra acea-

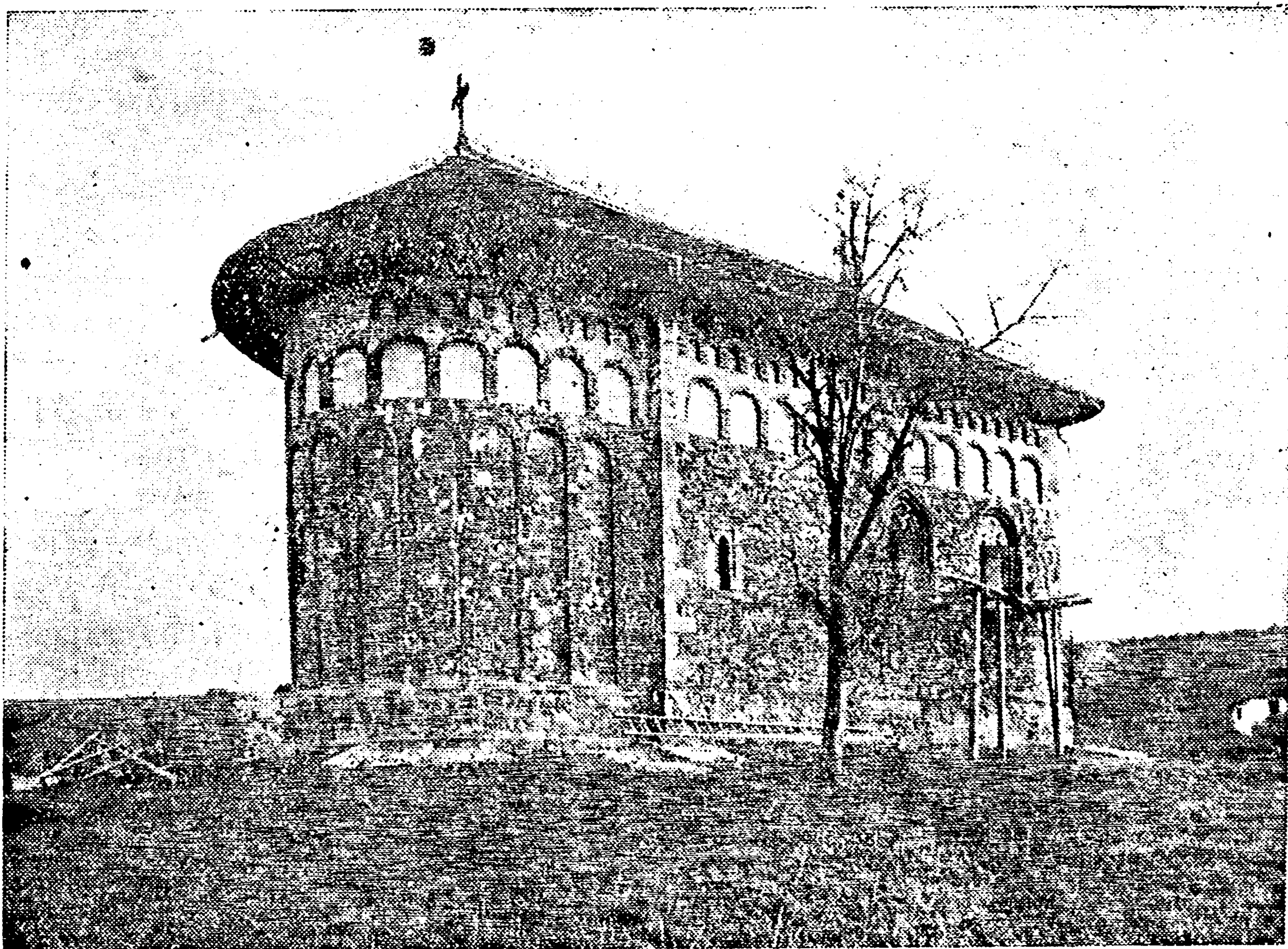
Biserica Mănăstirii Căldărușani, zidită de Matei Basarab.

sta, sprijinită și de Administrația Patriarhală cu aproape 10.000 lei, e rezidită prin jertfelnicia unui bătrân călugăr care, odinioară, nesprijinit nici de Stat și nici de Biserică a adunat, pe condicută, ban cu ban, străbătând satele Transilvaniei, pentru ca să scoată din ruină și să pună la îndemâna nevointelor călugărești chivotul de tencuială și vopsele bizantine, ridicat de Episcopul Climent pe plăețul Pătrunsei. E mișcătoare fapta de acum a preoților hurezeni care, încurajați de Patriarhul lor, reînvie bisericuța pustnicească de pe umărul unui stei, precum și chiliile ocrotite de peretele muntelui.

Una din ctitoriile lui Matei Basarab, Căldărușanii, înlănțuită în brâul de așezări spirituale dar și strategice ale acestui voevod, vitregită de repetate întâmplări nenorocite, ajunsese iarăși ruinată în cea mai mare

parte, în urma focului care a bântuit cetatea în 1948. În 1951 însă, Căldărușanii se număra printre cele 13 șantiere speciale ale Ministerului Cultelor. Refacerea cetății a costat nu mai puțin de aproape 200.000 lei acordată laolaltă de Ministerul Cultelor și Arhiepiscopia Bucureștilor. În prezent, cetatea Căldărușanilor este șantierul deosebit al Ministerului Cultelor care, prin lucrările ce se fac acolo, pecetluște în chip concret libertatea religioasă garantată de Constituția Republicii noastre.

La mănăstirea Pasărea s'au reparat clopotnița și turla bisericii, precum și arhondaricul, ceea ce a necesitat suma de 60.500 lei din partea Arhiepiscopiei Bucureștilor și a Ministerului Cultelor.

Biserica din Borzești, zidită de Ștefan cel Mare și fiul său Alexandru, între anii 1493—1494.

O frumoasă realizare de pe tărâmul restaurărilor este cea dela mănăstirea Zamfira. Fresca originală a lui Grigorescu, afumată de lumânările proaste, fusese complet acoperită, în epoca primului război mondial, cu o altă pictură «a tempera», și de atunci până acum opera meșterului Neculai zăcea sub stratul suprapus prin aplicarea nenorocitului sistem de care am mai pomenit. Cu o migală și cu o pricepere demne de toată prețuirea, pictorii Vânătoru și Călinescu au izbutit să scoată la lumină seninătatea și prospețimea picturii lui Grigorescu, așezând astfel biserica Zamfira alături de aceea a Agapiei.

Demnă de amintit este și readucerea la viață a mănăstirii Brâncoveni, unde se află și mormântul lui Popa Șapcă și pentru care, sprijinind

eforturile Mitropoliei Olteniei și Episcopiei Râmnicului și Argeșului, Administrația Patriarhală și Ministerul Cultelor au dat suma de 11.000 lei.

Tot în vremea aceasta se săvârșește și restaurarea bisericii cu hramul Adormirii Maicii Domnului din Borzești, ctitorită la 1493-1494 de către Ștefan cel Mare, în cel de al treizeci și optulea an al domniei sale. Pentru monumentul acesta de artă, în jurul căruia s'au țesut legendele copilăriei și tinereții lui Ștefan cel Sfânt, Patriarhia Română și Ministerul Cultelor au contribuit cu suma de 20.000 lei.

Nici monumentală biserică a mănăstirii Văcărești n'a fost lăsată uitării. După deteriorările pricinuite de cutremurul din 1940, această podoa-bă a artei românești era amenințată cu ruina în cea mai înaltă măsură. Deabia acum, sub supravegherea directă a Arhiepiscopiei Bucureștilor, care a investit aci suma de 38.000 lei, au fost refăcute cele 3 turle din față, ferestrele și acoperișul. Clopotnița este în curs de restaurare și în curând vor fi începute lucrările de aceeași natură, la paraclis.

În afară de acestea, ierarhia noastră bisericească a purtat grijă și de acele vechi bisericuțe de lemn care, prin dispariția vechilor așezări sociale ce le foloseau, rămăseseră părăsite. Ele au fost strămutate și reclădite cu toată luarea aminte, în locuri noi, și redat Cultului. Astfel bisericuța din Breaza a fost reînălțată în satul Cermegești din Vâlcea, cea din Sinaia la schitul Techirghiol, iar cea din Predeal la schitul Dragoslavele. Am amintit mai sus de dragostea pe care Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian o poartă acestor bisericuțe. De aceea a ținut ca rectorierea lor să se facă prin jertfa sa personală, pe care era nevoit s'o mărturisească la un asemenea prilej: «Obolul meu este modest și n'ar fi fost cu putință fără drepturile de autor ce-mi revine pentru cărțile ce s'au tipărit sub numele meu. Acest minim drept de autor îl încasez și îl pun și eu în aceste bisericuțe, pentru ca să nu se lipească de sufletul meu un ban»²⁰). Cele trei locașuri, maramureșene la obârșie, sunt acum iarăși vii și adăpostesc într'însele suflete care se roagă în credința străbunilor.

Din ceea ce s'a arătat mai sus, se poate vedea că Ministerul Cultelor, ca organ al Guvernului Republicii Populare Române, a inițiat și sprijinit opera de restaurare a monumentelor noastre de artă religioasă. Într'adevăr, încurajând inițiativele de aceeași natură ale celorlalți șefi de Culte religioase din R.P.R., Ministerul, din cei 853.025 lei destinați, în ultimii doi ani, reparațiilor și construcțiilor noi de biserici, pentru toate cultele, a repartizat suma de 466.625 lei numai pentru restaurări de monumente istorice. Fără îndoială, e firesc ca sumele cele mai mari să fi fost repartizate Bisericii Ortodoxe Române, ca uneia ce posedă cele mai numeroase locașuri de închinare. Dar din cei 171.575 lei cu care au fost subvenționate, la acest capitol, celelalte Culte, suma de 129.525 lei a fost special destinată monumentelor istorice. În anul în curs, prevederea bugetară din partea Statului, numai pentru biserici monumente istorice,

20. *Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace*, p. 381.

este de lei 1.950.000. Iată deci o dovadă grăitoare despre interesul pe care regimul în poartă vechilor noastre așezări de artă religioasă și despre atmosfera în care actuala cărmuire a Bisericii noastre își desfășoară activitatea pe această latură. În 1937, Nicolae Iorga, ca președinte al Comisiei Monumentelor Istorice, mărturisea că «cele două milioane ale bugetului nostru trebuie să le cerșim la orice ocazie»²¹). E de prisos să arătăm că sumele acordate restaurărilor de monumente istorice sunt acum cu mult mai mari decât în 1937. Și nu e deloc exagerat să mărturisim că, în prezent, eforturile conducerii bisericești, sprijinite de Guvern sunt în măsură să reșeze tezaurele de artă religioasă în splendoarea cu care le-a măestrit, întru început, sufletul poporului nostru.

VARTOLOMEU DIACUL

21. N. Iorga, *Monumentele noastre*, în «Bul. Com. Mon. Ist.», anul XXXI, p. 50.

INDRUMARI PASTORALE

PĂRINTEȘTI INDEMNURI ȘI POVĂȚUIRI DUHOVNICEȘTI

SPICUIRI DIN PASTORALELE INDREPTATE CĂTRE CLER ȘI CREDINCIOȘI DE CHIRIARHII BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE INVIERII DOMNULUI

Implinind datina păstrată de veacuri în Ortodoxie, Înalt Prea Sfințitii și Prea Sfințitii Chiriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române — părinții duhovnicești ai turmei drept-credincioase din țara noastră — neîncetat îndreaptă către slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe, cuvânt de părintești îndemnuri și povățuiri duhovnicești, învățându-i adevărurile nerăstălmăcite ale credinței și călăuzindu-le pașii pe calea împlinirii poruncilor Evangheliei, pe calea trăirii în duhul învățaturii creștine, pe calea mântuirii. Marile sărbători ale Bisericii creștine de pretutindeni — în deosebi zilele în care prăznuim Nașterea din Fecioară a Fiului lui Dumnezeu și Invierea din moartea cea de bună-voie primită a Domnului nostru Iisus Hristos, aducându-ne aminte de cele două fapte de seamă care au vădit tuturor dragostea lui Dumnezeu față de făpturile Sale și care constituie însăși temelia izbăvirii noastre din păcatul strămoșesc — sunt cele mai potrivite prilejuri pentru ca în suflete să prindă rădăcini sămânța cuvântului Sfințelor Scripturi și să rodească belșug de fapte bune și plăcute Domnului. De aceea și Înălții Chiriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române folosesc aceste prilejuri pentru a-și povățui clerul și credincioșii, cu sfaturi înțelepte desprinse din comoara de învățături duhovnicești a Bisericii, cum să-și sporească râvna întru împlinirea voinii lui Dumnezeu, spre a se purta în lume ca adevărați creștini și a-și dobândi mântuirea spre care năzuește sufletul oricărui credincios.

Pastoralele trimise anul acesta în zilele luminosului Prăznic al Invierii Domnului, de Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, de Înalt Prea Sfințitii Mitropoliți și Prea Sfințitii Episcopi ai Bisericii noastre, către cler și credincioși, dovedesc dragostea părintească a Păstorilor pentru păstoriții lor și cuprind îndemnuri și îndrumări de mare folos duhovnicesc. Din cuvântul acestor pastorale se desprinde limpede râvna Chiriarhilor Bisericii Ortodoxe Române de a răspândi cuvântul dumnezeesc, împlinind astfel porunca sfântă dată Apostolilor și tuturor celor ce

le vor urma lor, de însuși Domnul nostru Iisus Hristos; se desprinde grija de a păzi cugetele credincioșilor ortodocși de orice rătăcire dela adevărata credință și de a le reaminti neîncetat că învățătura creștină este vie și mereu actuală, ea fiind îndreptar de viață — în orice vreme și în orice loc — pentru credinciosul care dorește să împlinească voia Tatălui Cereșc.

Este firesc, dealtfel, ca îndrumările asupra felului în care credincioșii trebuie să viețuiască și să muncească în societate, să ocupe un loc de seamă în pastoralele Chiriahilor noștri. Ţelul suprem pe care-l urmărește Biserica și fiecare fiu al ei rămâne mântuirea sufletului; ori, dobândirea acestei mântuiri este condiționată — după dreapta învățătură a Bisericii Ortodoxe — de harul lui Dumnezeu (care este împărtășit cu dragoste de Părinte tuturor credincioșilor), de credința celui ce năzuiește spre mântuire, și de faptele bune pe care acesta le săvârșește, adică de felul în care el împlinește în viața lui poruncile Mântuitorului și ale Bisericii Sale. De aceea, Înălții Păstori ai Bisericii Ortodoxe Române acordă, în pastoralele lor, o atenție deosebită povăturii și îndrumării credincioșilor pe căile slujirii învățăturilor sfinte ale Evangheliei, pe căle împlinirii — prin faptele și viața lor — a poruncii dragostei de Dumnezeu și de semenii.

Pentru înțeleptele sfaturi pe care le cuprind și pentru a da putință slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe să-și sporească râvna lor în credință, prin cunoașterea îndemnurilor părintești ale tuturor membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, socotim de folos să spicuim din pastoralele Înălților noștri Chiriarhi învățăturile trebuincioase vieții noastre sufletești și povăturile care ne vor da tuturor putința să înmulțim faptele cele bune și să cinstim, prin munca și viața noastră, numele lui Hristos, pe care îl mărturisim și întru care nădăjduim să dobândim mântuire și viață veșnică.

*

Arătând că bucuria Invierii Domnului înseninează gândurile, luminează chipurile și umple de bucurie inimile tuturor celor ce cred în Mântuitorul Hristos, Înalt Prea Sfințitul Patriarh JUSTINIAN amintește credincioșilor că Invierea este sărbătoarea biruinței vieții asupra morții. «Prin toate fibrele ființei noastre — spune Înalt Prea Sfinția Sa — ne simțim legați de viață. Nu cruțăm nicio osteneală pentru întreținerea ei, pentru prelungirea ei. Munca, sub înfățișările ei cele mai variate, iscodirile minții și ale științei, lupta cu primejdiile și greutatea pe care le întâmpinăm, eforturile cele mai obositoare, ca și întreaga noastră strădanie, vieții slujesc. Deseori, omul îndură condițiile de trai cele mai grele, numai ca să-și poată păstra viața. E darul cel mai de preț pe care ni l-a făcut Dumnezeu — Izvorul vieții». Pe temeiul acestor adevăruri este îndreptățită deci învățătura Bisericii, care socotește uciderea omului de către om, drept cel mai groaznic păcat ce poate împovăra o inimă omenească.

Reamintind în cuprinsul pastoralei sale faptul că, potrivit învățaturii creștine, toți oamenii, ca făpturi ale lui Dumnezeu, sunt îndreptățiti deopotrivă la viață și că toate semințiile pământului trebuie să se împărtășească din bucuriile vieții, — Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian arată că s'au găsit totuși minți rătăcite, care au născocit «învățătura mincinoasă că ar exista neamuri sau rase omenești și popoare cu mai

multe drepturi la viață decât altele; că unele ar fi superioare altora și că aceasta le-ar da dreptul să stăpânească, ba chiar să nimicească pe acele popoare care li se par mai inferioare».

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian arată, în continuare, că aceasta este «o născocire păgână și monstruoasă. E păgână pentru că Părintele Ceresc, care «a făcut dintr'un sânge tot neamul omeneș» (Faptele Apostolilor XVII, 26) — cum ne învață Scriptura Sfântă — îi cuprinde pe toți oamenii în aceeași iubire părintească și-i ocrotește deopotrivă cu Pronia Sa, fiindcă orice om este «chipul și asemănarea lui Dumnezeu». Este monstruoasă pentru că această învățătură rătăcită atâță și îndeamnă la o luptă animalică pe oameni, cărora Dumnezeu le-a rânduit ca frații să se iubească între ei». Folosind graiul cel nepieritor al Sfințelor Scripturi, Întâistătătorul Bisericii noastre înfățișează chipurile acelor ce răspândesc asemenea mincinoase învățături, potrivnice și voii lui Dumnezeu și năzuinței de totdeauna a oamenilor, de a apăra viața și de a o face cât mai îndelungată și mai fericită pentru toți.

«Dăruită de Dumnezeu — spune mai departe Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian —, viața creștinului are un sens înalt, căci însuși Domnul Hristos cel înviat din morți, a spus: «Eu sunt lumina lumii; cel ce-Mi urmează Mie nu va umbla în întuneric, căci va avea lumina vieții» (Ioan VIII, 12). De aceea, curmarea firului vieții prin silnicia și mâna omului, înăbușirea ei în fașă și oprirea ivirii ei este împotrivire la voia lui Dumnezeu, este păcat greu». «Se împotrivesc voii lui Dumnezeu deci nu numai ucigașii, nu numai ațâțătorii la războaie aducătoare de moarte», ci — așa cum arată Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — și toți cei care răspândesc nebunia că «o treime din oamenii de azi trebuie ucși, îndemnând omenirea care va rămâne neucisă să-și împrăștieze înmulțirea (nașterile), ca nu cumva să vină vremea când pământul să nu-i mai poată hrăni pe toți». Cât este de rătăcită, cât este de potrivnică învățaturii creștine, o asemenea susținere, arată în chip lămurit Întâistătătorul Bisericii noastre, spunând: «Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul»; poruncește Creatorul vieții omenești, iar acești «învățați» mincinoși îndeamnă pe oamenii de azi: ucideți-vă și împrăștiați-vă. De unde și-au luat dreptul acești oameni de a hotărî ei cine să se nască și cine nu, cine să viețuiască și cine să moară?».

Dar și afirmația acestor pretinși «oameni de știință», că dacă numărul oamenilor va continua să sporească, pământul nu va mai putea să-i hrănească pe toți, — se dovedește tot atât de mincinoasă, tot atât de străină de adevărul faptelor pe care oricine le poate controla, tot atât de îndepărtată de învățătura cuvântului dumnezeesc. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian ne reamintește că «an de an, populația pământului a tot sporit și totuși vedem că cele de trebuință vieții nu numai că nu s'au împrăștiate, dar au sporit și ele în același pas, încât oamenii zilelor noastre trăiesc mai bine decât în vremea când pământul număra mai puțin decât jumătate din câți viețuitori sunt acum. Adevărații oameni de știință ne arată astăzi lămurit că rodnicia pământului poate fi mult mărită prin înmulțirea câmpurilor cultivabile, prin muncă chibzuită și prin folosirea unor unelte tot mai perfecționate».

Cele ce se petrec sub ochii noștri, în țara noastră, dovedesc fără

putință de tăgăduire, că atunci când munca nu se face la voia întâmplării, ci după planuri gospodărești bine întocmite, cu unelte din ce în ce mai bune și la timp potrivit, — roadele dobândite sporesc neîncetat și treptat, asigură bună-starea și belșugul tuturor celor ce muncesc. Indemnând deci pe credincioși să muncească plini de râvnă și să nu precupețească nicio strădanie pentru a asigura cele de trebuință vieții pentru toți, — Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian arată mai departe că pe cei ce se ridică împotriva vieții pașnice a omenirii întregi, nu-i îndeamnă grija de alții sau iubirea de oameni, să-și vânture învățăturile lor mincinoase și să îndemne lumea să seucidă și să se nimicească prin războaie, «ci grija lor de a-și asigura traiul lor de huzur și de a nu împărți cu alții grămezile lor de bogății», pe care și le-au adunat fără muncă, din jefuirea a mii și milioane de oameni. «Despre unii ca aceștia scrie slăvitul Apostol Pavel cuvintele următoare: «După poftele lor își vor alege învățători care să le gâdile auzul; și-și vor întoarce urechile dela adevăr și se vor lua după basme» (II Timotei IV, 3-4). Ei nu caută adevărul, nici dreptatea, nici iubirea de oameni și nici învățătura cea dumnezeiască a Mântuitorului Hristos: «Unii ca aceia, Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc — ne spune același Apostol —, ci pântecelui lor și prin cuvinte bune și prin cuvântări meșteșugite, înșeală inimile celor proști». Ale lor picioare «sunt grabnice a vărsa sânge». Pentru îndreptățirea unor vărsări de sânge întrebunțează ei asemenea învățături mincinoase, ca să înfățișeze războiul pe care-l doresc și pe care-l pregătesc, drept o necesitate care ar izvorî chipurile, din ceea ce spune «știința» satanică pe care și-o făuresc ei. Noi însă — zice Întâistătătorul Bisericii noastre, folosind cuvântul Apostolului Neamurilor — «să nu mai fim copii și jucăria valurilor, purtați încă și încolo de vântul a tot felul de învățături, născocite de viclenia oamenilor și de iscusința lor șireată și amăgitoare» (Efeseni IV, 14), căci nu aceasta spune știința cea adevărată, nici religia noastră sfântă, care-i un imn al vieții și al Păcii; și nici glasul întregii omeniri, care-și strigă tot mai puternic dragostea de viață și voința sa nestrămutată de pace».

Amintind că acest glas a răsunat «în toate limbile pământului la Congresul Popoarelor dela Viena» și că «răsunetul lui a străbătut pământul», iar numărul celor ce i se alătură crește neîncetat, — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian spune în Pastorală sa: «Pace și bună înțelegere între popoare voiește omenirea. Pentru apărarea Păcii luptă astăzi cu hotărîre sute de milicane de oameni pe întreg pământul, sub steagul pe care l-a înălțat înțeleptul conducător al frontului Păcii, marele Stalin. Pacea și iubirea între oameni propovăduiește și Biserica. «Pace vouă» sunt primele cuvinte rostite de Mântuitorul către Ucenicii Săi, după Înviere. «Pace vouă» este salutul cu care îi întâmpină de fiecare dată pe Apostolii Săi, până la slăvita Sa Înălțare». «El este pacea noastră. (Efes. II, 14), ne spune Apostolul Pavel. «Lumină trimite nouă, lumina care luminează inimile și sufletele, lumină care îndreptează pe toți să umble în cărările poruncilor Tale și în calea păcii», — se roagă Biserica noastră. Gândul nostru pururea se cuvine îndreptat spre «pacea a toată lumea...».

Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian își încheie pastorală sa cu părintești îndemnuri către cler și credincioși, pe care-i povățuește cu dragoste să se ferească a fi părtași la faptele cele fără roadă ale întunericului, să se îndepărteze de învățăturile mincinoase și înșelătoare ale celor ce nu iubesc viața și pacea camenilor, și să muncească cu râvnă pentru apărarea Păcii și pentru făurirea unei vieți fericite a întregului nostru popor, sporindu-și credința, avântul și puterile din bogatele daruri duhovnicești ale luminatului Praznic al Invierii Domnului.

*

Inalt prea Sfințitul Mitropolit SEBASTIAN al Moldovei vestind clerului și credincioșilor săi marea bucurie care cuprinde inimile tuturor creștinilor în ziua Invierii Mântuitorului, subliniază, în prima parte a Pastoralei sale, faptul că toți cei ce mărturisim dreapta credință a Răsăritului am avut prilejul de a însoți — prin participarea noastră la sfintele slujbe — pe Hristos pe calea pătimirii și Răstignirii Sale și de a ne învrednici să fim părtași la biruința Lui asupra morții, la slăvita Lui Inviere.

«De aproape două mii de ani — spune I.P.S. Mitropolit Sebastian — sărbătoarea Paștilor a fost prilej de nespusă bucurie duhovnicească, încurajare și întărire în lupta cea grea a omului cu păcatul. Aceasta, pentru că Invierea Domnului este garanție și a învierii noastre, din moartea la care eram osândiți de pe urma păcatului strămoșesc, care a adus cu sine în lume durerile, suferințele și moartea și prin care mintea omului s'a întunecat, voința de bine a slăbit, omul păcătos s'a depărtat de Ziditorul său și umbla rătăcind în întunericul și umbra morții. Și pentru că cel căzut în păcat, numai cu slabele sale puteri nu se mai putea mântui, nu se mai putea împăca cu Dumnezeu, nu se mai putea ridica singur din prăpastia în care căzuse, — Bunul Dumnezeu, din marea Sa dragoste față de oameni, a trimis în lume pe însuși Fiul Său, «căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Unul Născut Fiul Său L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică» (Ioan III, 16).

După ce arată — prin graiul Apostolului Pavel — că pentru această împăcare a omului cu Dumnezeu, a venit Mântuitorul în lume, s'a adus pe Sine jertfă pentru răscumpărarea păcatului strămoșesc, a primit Patimile și moartea și a înviat, pentru a ne dărui și nouă nădejdea învierii și viața cea fără de sfârșit, — I.P.S. Mitropolit Sebastian spune: «Toate acestea le-a făcut Dumnezeu din dragoste față de noi. Și noi, deci datornică dragoste trebuie să arătăm față de Dumnezeu, iar dragostea noastră se vedește păzind poruncile lui Dumnezeu: «De Mă iubiți, păziți poruncile Mele». Pentru a avea noi cu adevărat folos de pe urma Invierii Domnului, nu-i de ajuns numai să ne bucurăm și să ne veselim, ci se cade ca această sfântă bucurie să o însoțim de o vădită schimbare în bine a întregii noastre vieți: «toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm».

Purtător de grijă pentru luminarea credincioșilor întru împlinirea voinței lui Dumnezeu, prin toate faptele și prin însăși viața lor, — Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian consacră o mare parte din Pastorală sa îndrumării fiilor săi duhovnicești, pe calea împlinirii cu cinste a tuturor îndatoririlor cetățenești. După ce amintește că odată cu bu-

curia duhovnicească a marelui Praznic al Invierii Domnului, ne este hărăzită, și bucuria pe care o aduce primăvara în întreaga fire, I.P.S. Mitropolit Sebastian arată că în zilele acestea, pretutindeni pe întreg întinsul țării noastre se desfășoară campania muncilor agricole de primăvară. «In această campanie — scrie I.P.S. Sa — cucernicii noștri preoți să se găsească alături de țărani muncitori, după îndemnul unui alt Vlădică al Moldovei, care a spus, pentru toate veacurile, că «unde e turma, trebuie să fie și păstorul». Muncii toți cu dragoste și bună dispoziție și — după îndemnul Sfântului Apostol Pavel care spune că: «celui ce lucrează, plata nu i se socotește ca o milă, ci ca un drept» (Romani IV, 4), organizați-vă în întovărășiri agricole, ca să vă ușurați munca și să vă asigurați o recoltă de mai bună calitate și mai bogată».

Dar sfaturile și îndemnurile I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei nu se mărginesc numai la problemele activității gospodărești ale fiecărui credincios. Ele se ridică la preocupări mai înalte și caută să lumineze calea clerului și drept-credincioșilor creștini spre participarea lor activă la acțiuni sfinte, de interes general, la acțiuni de rezultatul cărora este condiționată soarta tuturor semenilor noștri și a lumii întregi. Subliniind, deci, cât de importantă este pacea pentru viața și fericirea omenirii, precum și cât de arzătoare este voința sutelor de milioane de oameni, de pe tot cuprinsul pământului, care s'au ridicat cu hotărâre întru apărarea Păcii mondiale, I.P.S. Mitropolit Sebastian îndreaptă către clerul și credincioșii ortodocși aceste calde și părintești cuvinte: «Vă îndemn și pe voi, care prețuiți viața copiilor voștri și fericirea poporului, să vă înșiruiți la loc de frunte în rândul luptătorilor pentru apărarea acestui bun al tuturor, Pacea. Mântuitorul cel înviat — El însuși numit de Proorocul Isaia «Domnul Păcii» — ne asigură că: «Făcătorii de pace vor fi fericiți și aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9).

Dorindu-le tuturor ca «pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea» să se sălășluiască în inimile slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe din Sfânta Arhiepiscopie a Iașilor. — I.P.S. Mitropolit Sebastian își încheie Pastorală amintind cât de îmbelșugate vor fi foloasele pe care împlinirea acestor povățuiri și îndemnuri arhieresti le va aduce și Bisericii noastre strămoșești și scumpei noastre Patrii.

*

I.P.S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului își întemeiază cuvântul pastoral — îndreptat către cler și credincioși, cu prilejul luminoasei sărbători a Invierii Domnului — pe cântarea care a răsunat, în zilele Paștilor, în toate altarele dreptei credințe: «Acum toate de lumină s'au umplut, și cerul și pământul și cele dedesubt» — zicând: «Cu adevărat toate s'au umplut de lumină, că Hristos cel răstignit și îngropat, Hristos cel pecetluit și străjuit, s'a arătat mai tare decât moartea și a răsărit din mormânt ca un biruitor, ca să trăiască veșnic». Arătând că o asemenea biruință a vieții asupra morții nu poate fi decât o lucrare dumnezeiască, — căci Mântuitorul a înviat ca să nu mai moară niciodată, — I.P.S. Mitropolit Nicolae subliniază prezența permanentă a Domnului nostru Iisus Hristos printre noi, precum și nesfârșitele bucurii duhovnicești, pe care această prezență dumnezeiască le aduce tuturor celor credincioși.

«Hristos a înviat și s'a făcut începătură învierii noastre», spune I.P.S. Mitropolit Nicolae, amintind cuvântul Sfintei Scripturi. «Hristos a înviat și El este cu noi, cu fiecare credincios, în toate clipele vieții noastre, și în clipa de bucurie, și în clipa de durere, și în clipa de izbăvire, și în clipa de suferință, și în munca noastră, și în rugăciunea noastră, și în familia noastră, și în lupta noastră pentru mântuire. El este mereu cu noi și ne luminează mintea, ne întărește voința, ne înflăcărează simțirea, ca să cugetăm numai cele adevărate, să voim și să facem numai cele bune și să avem inima prinsă de dragostea Lui și a aproapelui».

Arătând apoi că «pentru viața adevăratului credincios strălucește mereu lumina și bucuria Învierii», și că drept-credinciosul «simte mereu pe Hristos cel înviat călăuzindu-i pașii vieții», — I.P.S. Mitropolit Nicolae amintește, după învățătura Sfintei noastre Biserici, care sunt poruncile pe care Mântuitorul le dă celui ce crede și mărturisește numele Său: «Hristos îl îndeamnă și-i dă putere să facă binele și să se ferească de rău, să fie un bun muncitor, fie pe ogoare — unde acum se seamănă nădejdea recoltelor viitoare — fie în uzine și mine. El îl îndeamnă să ajute la orice lucrare de folos obștesc și să-și pună puterile sale în slujba înfloririi Patriei și a bunei stări a întregului popor. El îl povățuește să fie făcător de pace, să fie luptător pentru Pace. Astăzi, când toate popoarele doresc Pacea și luptă pentru biruința ei, credincioșii cu bucurie trebuie să se așeze în rândurile luptătorilor pentru Pace, pentru ca să aducă partea lor de muncă și luptă, ca Pacea să biruiască războiul, viața să biruiască moartea, și poporul să propășească pe calea Păcii, spre o viață din ce în ce mai bună și mai fericită. Aceasta ne învață Hristos cel înviat: să săvârșim binele și să înlăturăm răul, să muncim și să luptăm pentru mântuirea noastră și pentru biruința Păcii în lume, Pace pentru care a luptat atât de hotărât toată viața sa, neînfricatul Iosif Vissarionovici Stalin», — spune în încheierea Pastoralei sale I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

*

«Veniți de luați lumină», iată îndemnul cu care vă poftim la Paștele din acest an, iubiți credincioși», — acestea sunt cuvintele cu care I.P.S. Mitropolit FIRMILIAN al Olteniei își începe cuvântul său de arhipăstorească îndrumare și povățuire. Arătând apoi că acest îndemn, deși se rostește în felurite graiuri, izvorăște totuși dintr'o singură flacără, «din bucuria cea neînserată a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, care încălzește inimile noastre ca un soare al vieții», — I.P.S. Firmilian înfățișează, cu bogate și înțelepte cuvinte, desprinse din Sfintele Scripturi, tâlcul adânc pe care îl are această chemare la lumină, pentru toți cei credincioși: «...lumina este suncul vieții; atingerea ei însuflețește făptura și mișcă puterile ascunse ale firii; cu sprijinul său se plămădește hrana și sub bătaia ei se urzesc prefacerile lăuntrice ale pământului; duhul ei zămislește podoabă și frumusețe, roadă și îmbelșugare; din lumină sunt zidite sufletele noastre; către împărăția luminii grăbește sfârșitul cel firesc al credinciosului.. Drept aceea, zicând «Veniți de luați lumină», Biserica ne îndeamnă către viață. Ne îndeamnă către izvorul ei pururea vecuitor, care este în Dumnezeu cel viu, cum adeverește Ioan Evanghelistul când scrie: «Intr'însul era viața și viața era lumina oamenilor» (cap.

I, V, 4). Viața și lumina sunt, prin urmare, de o ființă. De o ființă cu viața și lumina este și Invierea». I.P.S. Firmilian arată apoi că acest adevăr a fost dovedit și întărit de însuși Mântuitorul, prin Invierea Lui, înviere prin care creștinii «au câștigat încredințarea nemuririi lor sufletești», au primit «puteri de biruință asupra morții» și au dobândit «arvuna mântuirii și nădejdea fericirii veșnice».

Toate aceste daruri, legate de Invierea Domnului, își pot fi apropiate de fiecare credincios numai prin vrednicia și prin faptele lui, prin râvna cu care va căuta să împlinească poruncile Evangheliei lui Hristos și să aducă în viața sa și a celorlalți duhul creștin al dragostei, al Păcii și al slujirii. Pentru aceea și I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei nu pregetă să îndrumeze pe credincioșii săi spre împlinirea acestor fapte bine-plăcute lui Dumnezeu, care — alături de harul dumnezeesc și de credința cea fără de șovăire — condiționează mântuirea sufletului. Amintind, deci, că «la noi, lumina Invierii pogoară în primăvară, când firea se liberează sub soarele cald și dătător de viață», când «pământul se deschide către rodire», — I.P.S. Sa spune: «Să se grăbească plugarul, căci așa a zis Domnul Dumnezeu întru inima Sa: «De acum, cât va trăi pământul, semănatul și seceratul nu vor mai înceta», cum scrie în Cartea Facerii (cap. VIII, 22). Să are și să însămânțeze cu nădejde și cu tragere de inimă, pentru că «cel ce seamănă cu binecuvântare, cu binecuvântare va și secera». Tâlcuind aceste graiuri către Corinteni ale Apostolului Pavel, înseamnă că truda și agonisita plugarului vor fi binecuvântate de cei ce împlinesc alte rosturi, la orașe și târguri: meseriași, muncitori cu brațele și uneltele, povățuitori ai minții și ai simțirilor alese, oastea și cârmacii țării. Pentru că pâinea plugarului se preface în putere și iscusință, în întreceri și depășiri, în înfăptuiri de care veacurile din urma noastră n'au pomenit.

Din cuvântul Apostolului Pavel către Corinteni: «Dacă un mădular este prețuit, se bucură împreună cu el toate mădularele», — I.P.S. Firmilian scoate învățătură pentru noi toți, vădind marea importanță a «întovărășirilor dintre oamenii satelor și dintre orășeni», care desfășoară «o muncă comună către o țintă și un scop comun», subliniind faptul că «munca la care s'au hotărât toți fiii acestei țări este plinirea cu un an mai devreme a planului de cinci ani», și că aceasta reprezintă un mare pas înainte spre bună-stare și constituie un semn al sănătății morale a poporului muncitor.

«Pentru aceste împliniri, — spune mai departe I.P.S. Firmilian —, ei cer doar răgaz, cer pace pe pământ, cer încetarea vărsărilor de sânge, cer înțelegere între Puterile Mari ale lumii, cer dreptul să se bucure de ele, să le lase moștenire ca pe o comoară a vieții și a scumpei libertăți. Pentru o astfel de comoară a vieții și a libertății, a trăit și a luptat, până la săvârșirea sa din viață, în veci slăvitul conducător de noroade Iosif Vissarionovici Stalin, prietenul cel mai bun, binefăcătorul și eliberatorul poporului nostru, cel către care mai bine de 35 ani s'au îndreptat gândurile pline de speranță ale oamenilor care iubesc Pacea și urăsc războiul. Și pentru că astupată este urechea neguțătorilor de tunuri din Apus, nesățioasă pofta închinătorilor la aur, de piatră inima celor ceucid bătrânii, copiii și femeile cu molimi din văzduh, — popoarele muncitoare și-au

trimis soli la cel mai uriaș Sobor al Păcii, în Viena, unde s'a pecetluit cu fierul aprins războiul și încercările slujitorilor săi la turburarea Păcii — «maica și hrănitoarea noastră», — cum bine zice Sfântul Ioan Gură de Aur».

Indemnând pe slujitorii și credincioșii altarelor ortodoxe să-și sporească strădanile întru apărarea și consolidarea păcii între popoare, I.P.S. Mitropolit Firmilian își încheie pastorală, mărturisind — pe temeiul dumnezeieștilor învățături propovăduite de Biserica noastră, că toți «cei ce purtăm în mână plugul, unealta și cartea, în loc de sabie și trâmbiță de război, știm că pacea noastră este viața; cei ce agonisim astăzi lumina în suflete din rugul Invierii, știm că moartea a fost călcată și boldul ei s'a nimicit». Din asemenea încredințări izvorăsc puteri noi de muncă și de luptă, pentru păzirea vieții și a Păcii, pentru făurirea bunei-stări și a fericirii tuturor.

*

Tâlcuind credincioșilor ortodocși înțelesul adânc pe care îl are prăznuirea Invierii Domnului, — când avem prilejul cel mai de seamă spre a vădi credința noastră curată în Hristos-Dumnezeu, Cel ce a biruit moartea și a pus începutul unei vieți noi, al unei vieți veșnice —, I.P.S. Mitropolit VASILE al Banatului înfățișează, pe temeiul multor cuvinte înțelepte desprinse din Sfintele Scripturi și din Sfintii Părinți, sporul de credință și de râvnă duhovnicească, pe care Sfintele Paști îl aduc în sufletul celui binecredincios.

Pentru aceea, I.P.S. Sa se adresează clerului și credincioșilor, spunându-le: «...vrând să prăznuim, cu prilejul acestui dumnezeesc Praznic, «omorierea morții», cu folos de participare cu întreagă ființa noastră la «începătura altei vieți», a unei vieți noi cu revărsări în veșnicie, așa cum deslușim că râvnește sufletul nostru, în cele mai ascunse tainite ale lui, — să nu pregetăm, iubiților, a primi cu credință luminată, dragoste și hotărîre nestrămutată, toate sfînțitoarele și mântuitoarele daruri și înlesniri pentru dobândirea mântuirii, prilejuită nouă de Sfânta Inviere a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, așa cum ni le pune tuturor la îndemână Sfânta noastră Biserică». După ce arată că este de datoria fiecărui creștin ortodox să vadă în Biserica sa «casa părintească a sufletelor și povățuitoarea, singură îndreptățită, a vieții» celor credincioși, I.P.S. Mitropolit Vasile își împlinește misiunea sa de Arhipăstor, povățuindu-și fiii săi duhovnicești după înțeleapta învățatură nerăstălmăcită a Ortodoxiei, pe căile înfăptuirii voii și poruncilor lui Dumnezeu, în viața lor cea pământească: «Urmărind aceste țeluri de desăvârșire a vieții noastre — date nouă de Dumnezeu, Ziditorul vieții noastre, odată cu însăși viața noastră —, e firesc ca sufletul nostru să se cutremure și să se umple de mâhnire împotriva acelor, care tind să curme avânturile sufletului omenesc spre acele culmi de desăvârșire, să doboare în țărână, prin războaie ucigătoare, trupurile noastre, viața noastră pământească, în care sunt așezate temelile acestor avânturi ale sufletului nostru spre cele de sus».

Purtând de grijă ca rățăcitele învățături ale celor ce s'au depărtat de legea dragostei de om, să nu prindă rădăcini în sufletele celor încre-

dințați păstoririi sale, I.P.S. Mitropolit al Banatului amintește tuturor care sunt învățăturile Bisericii și care sunt mincinoasele învățături scornite de cei ce voiesc să împingă lumea spre pierzanie: «La viață sunt îndreptățiți toți oamenii deopotrivă. Și sunt mincinoase, necreștine și nelegiuite învățăturile după care numai unii oameni ar avea dreptul să trăiască, nu toți. «Greșesc, ca niște nelegiuiți, și aceia care deosebesc pe oameni după culoare și rasă; chiar și aceia care privesc pe unele popoare vrednice de a trăi, iar pe altele le-ar nimici prin războaie și prin alte mijloace, tot așa de crâncene, vrednice de osândă. Pământul poate hrăni pe toți oamenii, care sunt frați, având același Părinte și același Mântuitor».

Este deci pe deplin îndreptățită învățătura Bisericii lui Hristos, care spune că «nimeni nu are dreptul să ne răpească ceea ce ne-a dăruit Dumnezeu: viața». Și cei ce se ridică împotriva vieții, împotriva voinței lui Dumnezeu se ridică. Astfel de potrivnici ai vrerii și rânduelii divine sunt și cei ce pun la cale războaie nimicitoare de vieți omenești. Asemenea temeuri izvorâte din dumnezeescul cuvânt al Sfințelor Scripturi, justifică întru totul bucuria cu care I.P.S. Mitropolit Vasile spune: «Impotriva acestor dușmani ai vieții și ai celor mai înalte năzuințe ale sufletului omnesc, se îndreaptă mișcarea din toată lumea cunoscută la noi ca luptă pentru Pace, mișcare în care se înșiruie cu mic, cu mare, tot creștinul dornic să înfăptuiască în viața sa țelurile ce Ziditorul a dat acestei petreceri a noastre pe pământ. Se înșirue în această mișcare harnicul plugar, care, în ostentarea sa pentru dobândirea pâinii pe seama tuturor, nu poate și nu trebuie să fie stânjenit de îngrijorarea pentru binele și viața sa și a celor ai săi, amenințate de război. Prin munca lui și prin roadele ei... plugarul asigură și celorlalți muncitori pâinea pentru îndestularea traiului și întărirea brațelor celor ce muncesc... Alături de harnicul plugar, și muncitorul cu brațele, din fabrici și uzine, în atelierele și pe șantierele progresului, ca și cărturarul, funcționarul și tot creștinul cu tragere de inimă și înțelegere pentru binele și propășirea Patriei sale, toți au pentru rodnicia muncii lor, pentru liniștirea lor și a familiilor lor, trebuință de pace; toți sunt deci luptători hotărâți pentru pacea dintre popoare, pace fără de care nu se poate temeiul viitorului de înaintare spre mai bine al tuturor». Amintind apoi unanima voință de pace a reprezentanților popoarelor — care, întruniți în Congresul dela Viena, au hotărât să nu precupețească nicio strădanie spre a asigura pacea lumii întregi —, și dând pildă de neșovăitoare și consecventă luptă pentru apărarea vieții pașnice a oamenilor și popoarelor, viața și lupta marelui stegar al Păcii, Iosif Vissarionovici Stalin, — I.P.S. Mitropolit Vasile al Banatului își povățuește clericii și credincioșii să înmulțească strădaniile lor pentru apărarea Păcii și pentru propășirea țării noastre, amintindu-le că «Sfânta noastră Biserică, alături de toți oamenii de bine din țara noastră și din lumea întreagă, îndeamnă pe credincioșii ei să fie, în rugăciunile lor, în faptele lor și în toată viața lor, propovăduitori și apărători ai Păcii» — deoarece, pe această cale ei vor arăta cu adevărat că păstrează «credința nestrămutată în Domnul nostru Iisus Hristos, în sfânta și minunata Lui Inviere și în învățătura Lui», și că în viața lor au pururea pildă pe Hristos, Domnul vieții și al păcii.

Pastorala Prea Sfințitului IOSIF al Râmnicului și Argeșului înfățișează atmosfera de mare sărbătoare a Paștilor, semnificația deosebită a minunatei Invieri a Domnului pentru viața și mântuirea credinciosului creștin, precum și neprețuitele daruri duhovnicești, pe care le revarsă în calea vieții noastre, în fiecare an. «Dar alături de bucuriile duhovnicești ale Sfintei Invieri — spune mai departe P. S. Episcop Iosif — noi simțim în aceste zile și pe cele ale vieții pământești... Primenirea vieții noastre sufletești și pământești, cu prilejul sfintei Invieri a Domnului, e în strânsă legătură cu primenirea celor din afară. Totul, primăvara, e un imn al învierii vieții. Razele luminoase și calde ale soarelui pătrund peste tot și cu puterea lor trezesc la viață toate ființele de pe fața pământului».

Amintind apoi cât de nestăvilită este legea vieții, pe care Dumnezeu a rânduit-o în plante, în animale și în om; cât de puternică este setea de viață a firii întregi; cât de sfântă este datoria tuturor oamenilor de a apăra viața și a se osteni pentru dobândirea celor de trebuință vieții și cât de nelegiuite sunt rătăcirile celor ce răspândesc învățături mincinoase despre nevoia de a micșora numărul oamenilor, pe care, chipurile, pământul n'ar fi în stare să-i hrănească, — Prea Sfințitul Episcop Iosif îndeamnă pe credincioșii ortodocși să nu se depărteze de calea pe care îi călăuzește Sfânta noastră Biserică și să-și însutească râvna în munca pașnică și creatoare pe care o desfășoară poporul nostru, pentru a asigura bună-starea și fericirea noastră și a copiilor noștri. Cuvinte de părintesc îndemn la muncă îndreaptă P. S. Sa către toți cei ce muncesc, cu brațele și cu mintea în fabrici și pe ogoare, pentru înfrățirea lor în muncă, pentru buna gospodărire și înmulțire a avutului obștesc și pentru săvârșirea oricărui lucru bun și de folos pentru toți semenii noștri.

Cu deosebită grijă subliniază P. S. Episcop al Râmnicului și Argeșului, în pastorala sa, îndatoririle ce izvorăsc pentru creștini din darul cel mai de preț pe care ni l-a făcut nouă Mântuitorul, prin zdrobirea lanțurilor morții și prin începătura vieții celei noi. Chemând luarea aminte a tuturor asupra adevărului cuprins în Sfânta Scriptură — care spune că Hristos a venit pe pământ, ne-a răscumpărat prin moartea sa pe cruce și a înviat, «ca lumea viață să aibă», — P. S. Episcop Iosif amintește că, și astăzi, împotriva vieții pașnice a oamenilor se ridică dușmani ai legilor dumnezeiești, «care vor să secere lanurile vieții cu semănarea de vrajbă și uneltiri de noi războaie» și care «pun în slujba lor învățături mincinoase, care pretind că rasele oamenilor nu prețuesc înaintea lui Dumnezeu la fel și că nu trebuie să se bucure toate de aceleași drepturi».

Hotărîrea cu care oamenii cinstiți din lumea întreagă resping asemenea primejdioase rătăciri și fermitatea cu care ei înțeleg să lupte pentru apărarea vieții și a păcii între toate popoarele pământului este o dovadă că învățătura Bisericii noastre, — care propovăduiește pacea și îndeamnă la slujirea ei — răspunde pe deplin și vrerii lui Dumnezeu și celor mai sfinte năzuințe ale omenirii. De aceea, P. S. Episcop al Râmnicului și Argeșului arată că «Biserica Ortodoxă Română, urmând învățăturile cele fără de moarte ale dumnezeiescului ei Intemeietor, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, — dela Întâiul ei Stătător, Înalt Prea Fericitul Patriarh Justinian, până la ultimul credincios — sprijină această luptă și îndeamnă pe toți ca pacea, bunul suprem al vieții noastre, să fie menți-

nută și apărată»... și ne încredințează că «tuturor fiilor duhovnicești ai Sfintei noastre Biserici, care se însuflețesc în lupta pentru biruința păcii pe pământ, li se va da marea răsplată promisă de Sfânta Scriptură, în cartea Apocalipsei, care zice: «Celui ce biruește, voi da lui să șază cu Mine pe scaunul Meu, precum și Eu biruind, am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui».

P. S. Episcop Iosif își încheie pastorală sa cu un mănunchi de alese povățuiri duhovnicești, îndemnându-și credincioșii să fie vrednici a afla credința cea puternică în Inviere și a se împărtăși din bucuria ei, prin curățirea lor de păcate, prin înnoirea ființei lor și prin înmulțirea faptelor bune pe care Domnul le primește, ca pe cea mai vrednică ofrandă pe care i-o putem aduce.

Prea Sfințitul Episcop ANTIM al Buzăului, în cuvântul său pastoral, face o mișcătoare istorisire a patimilor, pe care de bună voie le-a îndurat Hristos, pentru mântuirea noastră, spre a înfățișa apoi Invierea cea mai presus de fire a Domnului, bucuria nespūsă și darurile bogate, pe care ea le-a adus celor credincioși. Arătând că, la Nașterea Mântuitorului, îngerii au cântat imnul păcii pe pământ și al buneivoiri între oameni, la prăznuirea Invierii Domnului se intonează, cu graiuri curate și pline de nădejde psalmul împăcării omului cu Dumnezeu. P. S. Episcop Antim subliniază tâlcul adânc al Invierii, care pecetluște izbânda completă și definitivă a vieții asupra morții. De aceea, P. S. Sa socotește de folos să-și călăuzească păstoriții pe calea poruncită de dumnezeiasca învățătură a Evangheliei lui Hristos, pe calea slujirii vieții și păcii, pe calea îndepărtării tuturor rătăcirilor dela legile statornicite de Dumnezeu.

Indemnuri părintești sunt date clericilor și credincioșilor ortodocși, pentru îndeplinirea cu cinste și cu vrednicie a îndatoririlor lor cetățenești și pentru înmulțirea strădaniilor lor întru apărarea păcii în lumea întreagă. «Noi ne alăturăm cu tot sufletul—spune P. S. Episcop Antim—luptătorilor pentru pace, căci așa este porunca Celui care ne-a răscumpărat cu scump Sângele Său. În locul celor iubitori de războaie, a căror fantomă apare la orizont, noi ne arătăm în lume ca oameni ai păcii în puterea și în duhul Domnului Păcii — Iisus cel înviat».

Pastorală P. S. Antim cuprinde, deasemenea, prețioase povățuiri duhovnicești, ca acestea: «Undeva, în sfintele noastre Cărți, se spune așa: Cunoașteți Taina Puterii celei înfricoșate! Care este acea putere? Este puterea Invierii. Ea este pentru noi, credincioșii, temelul credinței noastre. Este evenimentul central al credinței și ne dă minunate și nemărginite puteri de viață. Înțelegem deci Sfântul Apostol Pavel cerea Mântuitorului să poată să cunoască puterea Invierii Sale. Vă aduceți aminte de marile transformări și de tot ce au săvârșit cei dintâi creștini pe temelul Invierii. Intr'adevăr, ea ne dă energia vieții. Dacă vrem să izbândim în lupta cu păcatele și cu răul, să cunoaștem și să simțim deplin în noi puterea Invierii. Paștele ne aduce bucuria și via nădejde într'un viitor veșnic și fericit. Nu trebuie să uităm, însă, că acest viitor se făurește aici, de pe acest pământ. Impărăția lui Dumnezeu nu începe după ce viața dispăre din lume, ci de aici. Strălucirea Invierii nu trebuie adumbrată de

nimic, iar bucuria ei să nu fie turburată. Să ne silim, deci, pentru viața cea nouă la care suntem chemați», -- spune P. S. Episcop Antim, în încheierea pastoralii sale.

*

Pastorala de Sfintele Paști a P. S. Episcop TEOFIL al Romanului și Hușilor acordă o deosebită atenție pregătirii duhovnicești, pe care credinciosul este dator să și-o facă, spre a se învrednici să întâmpine cu folos marele praznic al Invierii Domnului. «Pocăința săvârșită prin post, prin rugăciune, prin înfrânarea poftelor, prin spovedanie, -- spune P. S. Episcop Teofil, -- aduce dela Dumnezeu, întru Iisus Hristos, slobozenie și înviere. Numai întoarcerea dela păcat, cu durere lăuntrică și cu smerită mărturisire, aduce după sine strigătul de bucurie: «Fiul meu acesta mort a fost și a înviat, pierdut a fost și s'a aflat» (Luca XV, 24). Creștinii nepăsători, cei ce n'au făcut niciun strop de pocăință, cei ce câtuși de puțin nu și-au răstignit patimile și poftele rele ale trupului (Gal. V, 24), cum vor putea cânta dimpreună cu cei râvnitori unele ca acestea: «Eri m'am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu; răstignitu-m'am ieri împreună cu Tine, însuși împreună mă prea mărește Mântuitorule întru împărăția Ta» (Canonul Utreniei)»?... Arătând, apoi, în chip lămurit cum trebuie să se pregătească creștinul pentru a se bucura de mântuitoarele daruri ale Invierii, P. S. Episcop Teofil cheamă pe credincioșii săi la ospățul iubirii, pe care-l reprezintă Sfintele Paști: «Cei ce v'ați înfrânat și cei neînfrânați cinstiți ziua; cei ce ați postit și cei ce n'ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa Domnului este plină, ospătați-vă toți. Nimenea să nu iasă flămând. Cei târzielnici, făgăduiți lui Dumnezeu că veți împlini în viitor ceea ce ați nesocotit în trecut».

P. S. Episcop al Romanului și Hușilor amintește fiilor săi duhovnicești învățătura pe care ne-a lăsat-o Mântuitorul, că Dumnezeu nu primește darul închinătorului care este certat cu fratele său și că oricine se mânie pe fratele său, va cădea sub pedeapsa judecății. Deaceia, «cei ce vor să intre în viață -- spune P. S. Teofil -- să păzească poruncile decalogului, între care se înșirue și cele ce privesc fericirea pământească a semenilor noștri: să nu furi, să nu ucizi, să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău, să nu poftesti niciun lucru al aproapelui tău. Toate acestea învederează că Dumnezeu are grijă și de viața noastră pământească și dorește ca să fie netulburată, pașnică și îndestulată».

Pe temeiul acestor sfinte învățături, P. S. Teofil își povățuește credincioșii cum să se poarte, cum să muncească pentru sporirea bunurilor trebuitoare vieții și cum să lupte cu hotărîre pentru apărarea păcii, -- încredințându-i că într'acest chip vor împlini îndatoririle lor față de Hristos și de Sfânta sa Biserică Ortodoxă.

*

Prea Sfințitul CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos, înfățișează în cuvinte calde și pline de înțelepciune, învățăturile folositoare pentru suflet, pe care orice credincios trebuie să le desprindă din prăznuirea Invierii Domnului și să le întipărească în suflet, spre a-i fi pururea îndreptar în viața și faptele sale. Amintind că cele dintâi cuvinte pe care le-a

adresat Mântuitorul ucenicilor Săi, după Inviere, au fost cele despre Pace, — P. S. Episcop Chesarie spune în pastorală sa: «Prin aceste cuvinte, Apostolii au recunoscut pe Domnul și Invățătorul lor, care-i învățase deseori despre porunca dragostei și a păcii: «Porunca mea aceasta este», le-a zis El, «să vă iubiți unii pe alții, cum Eu v'am iubit pe voi» (Ioan XV, 12), «Prin aceasta vă vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste între voi» (Ioan XIII, 35). Iar, trimitându-i la propovăduire, le-a poruncit: «In orice casă veți intra, să ziceți întâi: «Pace să fie peste casa aceasta!». Și dacă va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră va rămâne peste el» (Luca X, 5-6). Cât de fericiți am fi noi... dacă toți oamenii și toate popoarele ar primi această învățătură a dragostei și a păcii».

Atrăgând luarea aminte a credincioșilor săi că Mântuitorul a propovăduit dragostea și pacea între oameni, P. S. Episcop al Dunării de Jos arată că «dragostea și pacea stau la temelia vieții și tot ce se zidește pe această temelie infruntă furtunile vieții, oricât ar fi ele de mari» și că «pretutindeni unde este dragoste și pace, acolo e și progres și belșug, fiecare bucurându-se îndeobște de roadele muncii sale și ale semenilor săi». Dar pacea este și o poruncă dată de Dumnezeu, care a spus: «caută pacea și o urmează». Pentru aceea, P. S. Chesarie își îndeamnă păstoriții să sporească neîncetat lucrarea lor în slujba apărării păcii, bunul cel mai de preț al omenirii întregi, arătând totodată, că prin munca fără de preget a tuturor, sporește belșugul și fericirea obștească și se întăresc forțele lumii, care luptă pentru pace, împotriva celor ce ar vrea să o tulbure.

«Dumnezeu este cu cei harnici — spune P. S. Chesarie — cu cei iubitori de aproapele și cu cei care iubesc pacea, pe care-i laudă zicând: «Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9). Pentru aceasta, însă, — acum când țara noastră își croiește un drum spre fericire și spre bunăstarea tuturor — fiecare credincios trebuie să-și facă datoria pe deplin și cu dragoste, așa cum rânduește conducerea noastră de Stat, prin planul său de muncă și așa cum ne învață și Sfânta Scriptură. Sarcina de frunte care ne revine acum, după luminatul praznic al Invierii Domnului, este ca însămânțările și toate muncile legate de pământ să se facă la timpul cuvenit și în condițiile cele mai bune. Indatorirea aceasta sfântă revine atât agricultorilor și muncitorilor, cât și tuturor cetățenilor, care trebuie să se ajute, fiecare contribuind în felul său: unul făurind unelte, altul punând la îndemână semințele și răsadurile, altul munca și ogorul, altul priceperea, iar pe deasupra tuturor venind însuși Dumnezeu, care, cu ploi la vreme și timpuri potrivite, face ca semănăturile să crească și rodească din belșug pentru îdestularea tuturor».

P. S. Episcop Chesarie reamintește, deasemenea, sfaturile și poruncile Sfintei Scripturi, pe care tot creștinul este dator să le urmeze: «Tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună și orice laudă, aceea să vă însuflețească» (Filip. IV, 8). «Cine este chemat la o slujbă, să se țină de slujba lui. Cine învață pe alții, să se țină de învățătura. Cine îmbărbătează pe alții, să se țină de îm-

bărbătare. Cine dă, să dea cu inima largă. Cine cârmuește, să cârmuiască cu râvnă» (Rom. XII, 7-8). «Iubiți-vă unii pe alții cu dragoste frățască... In sârguință fiți fără preget» (Rom. XII, 18). «Cercetați toate lucrurile și păstrați ce este bun. Feriți-vă de orice vi se pare rău».

*

Și pastorală P. S. Episcop NICOLAE al Clujului aduce bogate învățături pentru credinciosul care se apropie cu credință și cu nădejde de luminatul praznic al Sfințelor Paști. Arătând păstoriților săi că «toate robile sunt rele, fiindcă toate înseamnă întunec, necaz, suferință, viață chinuită și adeseori moarte înainte de vreme», — dar că robia cea mai cumplită pentru credincios este aceea a sufletului înlănțuit de păcate, fiindcă asemenea robie răpește credința, judecata dreaptă, iubirea, nădejdea, încrederea în propriile tale puteri, pacea cu Dumnezeu, cu tine și cu semenii tăi, — P. S. Episcop Nicolae ne amintește că «din această cumplită robie... ne-a izbăvit Domnul prin Pătimirea sa prea curată și prin slăvita Sa înviere»...

Pentru asemenea izbăvire, ca și pentru chezașia pe care ridicarea din morți a Mântuitorului ne-o aduce tuturor celor bine-credincioși asupra vieții celei noi la care suntem chemați, ne bucurăm cu toții, în sfintele zile ale Paștilor. Dar P. S. Episcop al Clujului ne atrage luarea aminte că numai cu bucuria, oricât de duhovnicească ar fi ea, «nu cinstim cum se cuvine luminata zi a Invierii lui Hristos și nici nu ne folosim cum ar trebui cu un asemenea praznic».

Indemnându-și păstoriții să asculte și să urmeze povățuirile și poruncile Sfântului Apostol Pavel, — care zice: «Intru înnoirea vieți să umblăm» (Rom. VI, 4) și desbrăcându-ne de omul cel vechi, al patimilor ademenitoare, să ne îmbrăcăm în omul cel nou, făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și întărit întru sfințenia adevărului (Efes. IV, 22-24), — P. S. Episcop Nicolae spune: «Să ne luminăm deci, cu prăznuirea, înțeleptindu-ne mintea, curățindu-ne simțurile și îndreptându-ne voința».

Toate puterile noastre sufletești, înprospătate și întărite de primăvara Invierii, să le punem în slujba păcii, a bunei învoiri și a propășirii oamenilor, în slujba fericitei împreună-viețuiri a neamurilor și a țărilor» căci «Fiul lui Dumnezeu nu s'a întrupat, chip de om luând, pătimind, murind pe cruce și înviind cu dumnezeiască strălucire, numai pentru izbăvirea și fericirea unora, ci pentru a tuturor».

Pornind dela aceste sfinte învățături pe care sărbătoarea Invierii Domnului le dă celor credincioși, P. S. Episcop al Clujului, lămurește, — pe temeiul Sfințelor Scripturi, — care sunt căile pe care trebuie să meargă creștinul spre a se învrednici de podoaba faptelor bune: calea păcii, pe care o propovăduiește de veacuri Biserica lui Hristos și pentru care luptă astăzi sute de milioane de oameni din lumea întreagă, calea muncii pentru propășirea și binele obștesc.

*

Prea Sfințitul Episcop ANDREI al Aradului, în pastorală trimisă clerului și credincioșilor cu prilejul Sfințelor Paști amintește că țelul suprem spre care năzuește orice creștin este mântuirea sufletului și viața

veșnică, pe care ne-a făgăduit-o Hristos și a cărei arvună o constituie însăși Invierea Domnului, dar pe care n'o putem agonisi decât prin stăruința în fapte bune (Romani II, 7).

Dar, «de vreme ce Mântuitorul Iisus Hristos ne-a chemat la viața veșnică, — suntem datori să folosim viața aceasta pământească în așa fel ca să dobândim printr'însa pe cea cerească și veșnică». Așa cum arată P. S. Episcop Andrei — «Biserica lui Hristos nu disprețuește viața pământească adică bunăstarea și fericirea oamenilor, aici, pe pământ. Pregătind pentru fiii ei cerul, ea nu nesocotește pământul, ci, dimpotrivă, lucrând și rugându-se «pentru pacea a toată lumea», propovăduind pacea și iubirea între oameni, ea împacă și sfințește pe om și viața pământească. Viața cea veșnică se cucerește aici pe pământ, deaceia creștinul prețuește și viața pământească».

Arătând că «Biserica noastră este alături de luptătorii pentru pace și osândește războiul, aducător de mizerie, de suferințe și moarte, pentru că moartea este nimicirea vieții de aici, unde lucrăm pentru mântuirea sufletului nostru», — P. S. Andrei spune în pastorală sa: «Biserica noastră binecuvintează strădaniile oamenilor de bine pentru pace și îndeamnă pe credincioși să se alature, făcătorilor de pace». Ea îndeamnă pe toți: pe plugari să lucreze cu râvnă și pricepere ogorul în care vor arunca sămânța cea bună, spre rodire înabelsugată; să nu aibă odihnă cât timp a rămas nesemănată o palmă de pământ, știind că pentru aceasta nu ne lipsește nici buna îndrumare a cârmuirii, nici ajutorul ei în toate privințele; să-și predea cotele și să-și îndeplinească la timp celelalte obligații către Stat; Biserica îndeamnă pe muncitori să muncească cu voie, spre a-și împlini și depăși planul de muncă; pe slujbași să-și împlinescă în chip neobosit datoria. Astfel, țara noastră scumpă devine o grădină înflorită și la adăpost de poftetele oricăror lupi prădalnici».

Toate aceste îndemnuri părintești date de P. S. Episcop Andrei se întemeiază pe porunca Scripturii: «Orice facem, cu cuvântul sau cu fapta, în numele Domnului Iisus Hristos să le facem, mulțumind prin El lui Dumnezeu și Tatăl... știind că avem să primim dela Domnul moștenire cerească drept răsplătire». (Col. III, 7 și 24).

*

P. S. Episcop VALERIAN al Oradiei înfățișează, în pastorală sa marea bucurie cu care credincioșii întâmpină luminoasa sărbătoare a Invierii Mântuitorului Hristos, ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa. Tâlcuind apoi comorile de daruri duhovnicești și de înțelepte învățături, ce se desprind din Sfintele Slujbe ale Paștilor și din prăznuirea după cuviință a ridicării din morți a Domnului nostru Iisus Hristos, pastorală P. S. Valerian aduce drept-credincioșilor creștini din Eparhia Oradiei, povățuiri asupra felului în care să se poarte în viață, spre a se putea bucura de darurile cele nepieritoare pe care Dumnezeu le hărăzește celor ce-i împlinesc voia.

Indemnându-și, cu părintească dragoste, păstoriții săi, să lupte fără încetare pentru triumful cauzei păcii în întreaga lume și să muncească pentru propășirea obștească și pentru viața fericită a poporului muncitor din scumpa noastră Patrie, — P. S. Episcop Valerian spune:

«In aceste zile de dumnezeiesc praznic al creștinătății, — zilele Invierii Domnului — privind la lumina cea neapropiată a Acelui care este Soarele Dreptății, din mormânt strălucind» — ruga noastră se îndreaptă tot mai fierbinte către Dumnezeu și strădaniile noastre se unesc tot mai mult, pentru acel bun de mare preț, pe care Iisus Hristos l-a dat apostolilor, odată cu cel dintâi cuvânt al Său după înviere: Pacea».

«Fie ca strădania și lupta cea neconținută a tuturor acelor care împlinesc porunca păcii, să ne ducă cu grabă mare la ziua cea minunată, când noroadele lumii — după cuvântul cel nepieritor al Sfintei Scripturi — «preface-vor săbiile în fiare de pluguri și lăncile lor în seceri; niciun neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu-și vor mai face războaie» (Isaia H, 4).

Către această zi — pe care o doresc cât mai apropiată toate popoarele de pe pământ — năzuesc și-și încordează puterile toți slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe din țara noastră, încredințați fiind că într'acest chip împlinesc porunca lăsată de însuși Hristos, Mântuitorul nostru.

*

Iată învățături pline de înțelepciune și îndemnuri părintești, spicuite din Pastoralele pe care Înălții Chiriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române le-au îndreptat spre cler și credincioși, cu prilejul prăznirii din anul acesta a Invierii Domnului. Ele sunt de mare folos pentru toți creștinii și dovedesc că învățătura dumnezeieștei Evanghelii a lui Hristos este îndreptar de viață pentru toți cei binecredincioși. Ele mai arată, deasemenea, cât de puternică este dragostea de pace a creștinilor, care nu s'au depărtat de Hristos, și cât de neșovăitoare este hotărîrea lor de a sprijini lupta sfântă a celor ce o apără.

Spicuirile de mai sus sunt, totodată, o mărturie de netăgăduit că Biserica Ortodoxă slujește vieții, nu morții, slujește păcii, nu războiului, pentru că însuși dumnezeiescul ei Intemeietor este Domn al vieții și al păcii.

REDACTIA

PREOȚII TREBUE SĂ SPRIJINE LUPTA PENTRU INGRIJIREA CULTURILOR ȘI STRĂNGEREA LA TIMP A RECOLTELOR.

Următori învățăturilor Sfintei noastre Biserici și sfaturilor și îndemmurilor date de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, preoții Bisericii noastre — vrednici slujitori ai altarelor și neobosiți îndrumători ai credincioșilor lor pe calea binelui și a adevărului — s'au pătruns de importanța deosebită pe care o pot avea acțiunile lor, atunci când sunt îndreptate spre sprijinirea strădaniilor poporului nostru pentru asigurarea unei vieți îmbelșugate și fericite pentru toți. Ei s'au pătruns de sensul adânc al marelui adevăr potrivit căruia nu se poate numi iubitor al aproapelui decât acela care — prin faptele sale și sfaturile sale bune, săvârșite zi cu zi, ceas cu ceas — stă în slujba semenilor săi. Ei au înțeles că nu se poate numi iubitor al aproapelui său acela care, interpretând în chip sterp învățătura Domnului, se mărginește numai la vorbă, fără a împlini vorba prin fapta sa bună și prin sfatul său înțelept. Ei au reținut deasemenea că o astfel de practică a învățăturilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos, neînsoțită de fapta și sfatul cel bun, înseamnă nu sincera mărturisire a iubirii de aproapele și a Bisericii Domnului, ci — dimpotrivă — a unui anumit fel de vrăjmășie ascunsă și deci cu atât mai primejdioasă, îndreptată împotriva aproapelui și deci a Bisericii lui Hristos. Preoții Sfintei noastre Biserici au înțeles că pentru a se putea numi cu adevărat iubitori ai aproapelui și vrednici slujitori ai învățăturilor Domnului, nu trebuie să se închidă în altare ca în niște turnuri de fildeș, rupându-se de credincioșii în mijlocul cărora sunt chemați să-și împlinească misiunea, ci — dimpotrivă — să conlucreze neobosit cu ei, pentru realizarea unei vieți fericite și îmbelșugate. Preoții Sfintei noastre Biserici și-au săpat în mințile, inimile și în adâncul sufletelor lor învățătura potrivit căreia numai o asemenea practică a Cuvântului Domnului poate face din Biserica Lui o Biserică vie, o Biserică asemenea învățăturilor Lui. Ei au înțeles sensul adânc al uneia din voile lui Dumnezeu, care — prin glasul Fiului Său — poruncește: «Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez» și, deci, și-au canalizat eforturile atât pe plan spiritual pentru salvarea sufletelor, cât și către toate acele sectoare de activitate obștească în care se duce munca pentru ridicarea nivelului de cultură și de viață al păstorilor lor și pentru apărarea și întărirea păcii.

Așa dar, următori învățăturilor Sfintei noastre Biserici și îndemnu-
rilor primite dela Sfântul Sinod și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justi-
nian, preoții Bisericii Ortodoxe Române au înțeles că îndeplinirea cu suc-
ces a misiunii lor de păstori duhovnicești este condiționată de slujirea
cu cinste și cu dragoste a patriei și poporului în mijlocul căruia trăesc.

Ca atare, ei au purces cinstit și viguros pe acest drum, devenind
factori activi în Comitetele de Luptă pentru Pace, precum și în oricare
dintre acțiunile obștești, de apărare și consolidare a păcii și de făurire a
unei vieți mai bune și a unui viitor fericit.

În adevăr, sunt puține sectoarele de activitate obștească în care
preotul să nu aibă posibilitatea ca, fie prin fapta, fie prin sfatul său lu-
minat, să nu poată sluji drept exemplu viu semenilor săi și, deci, să nu
poată împlini în chip viu aceea mare îndatorire creștinească: iubirea de
apropiate.

Precum am arătat și în numerele precedente ale revistei noastre,
una dintre activitățile obștești în care fapta și sfatul preoțimii noastre
este — în această perioadă a anului — de o importanță deosebită, este
aceea care se desfășoară sub semnul îndeplinirii cu succes a muncilor
agricole, spre a se asigura o recoltă cât mai bogată.

În afară de aducerea la împlinire întocmai a sarcinilor ce le revin
potrivit planurilor de cultură, preoții trebuie să colaboreze cu organele
de Stat și cu toate formațiunile obștești pentru lămurirea credincioșilor
plugari în legătură cu importanța pe care o are asigurarea unei recolte
îmbelșugate asupra îndeplinirii cu succes a Planului gospodăresc de cinci
ani. Mai departe, ei trebuie să-și lămurească păstoriții cum, prin îndepli-
nirea cu succes a Planului nostru de Stat, prin crearea a tot mai multor
bunuri de tot felul, se face încă un pas uriaș înainte pe drumul bunei stări
și al fericirii. Preoții trebuie să amintească tuturor păstoriților lor îndem-
nurile luminoase adresate clerului și poporului de către Inalt Prea Sfin-
țitul nostru Patriarh Justinian, în care se arată că aceștia «au îndato-
rirea de a lucra ogoarele, acum, la acest început de primăvară, când
razele soarelui trezesc la viață întreaga fire, când mustul svâcnește în
toate plantele pământului, când boabele semănate dau naștere holdelor
aducătoare de hrană îmbelșugată. Precum se răspândesc albinele ca să
culeagă din flori mierea cu care umplu fagurii stupilor, așa se cuvine să
se împrăștie în aceste zile și harnicii noștri plugari la feluritele treburi
ale câmpurilor de pe urma cărora vine belșugul».

Preoții trebuie să-și întemeieze munca lor de colaborare la acțiunea
de lămurire a păstoriților lor pe cunoașterea realităților locale și — în
acelaș timp — pe cunoașterea temeinică a tuturor directivelor centrale
și locale, date în legătură cu modul în care trebuiesc îndeplinite muncile
agricole, pentru a se putea asigura recolte cât mai îmbelșugate.

Dela directivele cuprinse în Hotărîrea din 6 Februarie 1953, a Consi-
liului de Miniștri și Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român,
cu privire la intensificarea pregătirii și executării la timp și în bune con-
dițiuni a campaniei agricole, până la îndrumările date de organele locale
și de tehnicienii locali, toate aceste înțelepte povățuiri trebuie studiate
cu grije și folosite cu pricepere de preoți, în acțiunea de lămurire a păs-

toriților lor în legătură cu muncile agricole pe care aceștia trebuie să le împlinească.

Deasemenea, trebuie cât mai larg difuzate și lămurite sfaturile pe care presa noastră — cu adevărat pusă în slujba poporului — le dă zi cu zi, pentru o bună îndeplinire a muncilor agricole, pentru ferirea recoltelor de stricăciuni și, deci, pentru asigurarea unor recolte bogate.

În această perioadă a anului, în care lanurile au înverzit și semănăturile au început să se ridice, este de o deosebită importanță a se cunoaște și a se duce o luptă cât mai intensă împotriva gângăniilor dăunătoare culturilor.

Preoții — păstori duhovnicești ai credincioșilor și oameni luminați — trebuie să colaboreze și în această privință cu organele locale, sub toate formele posibile, folosind toate cunoștințele pe care le au.

Spre exemplu, ziarele au publicat nu de mult mijloacele prin care se poate combate unul dintre cei mai primejdioși dușmani ai culturilor: gândacul ghebos. Este știut faptul că în lupta pentru sporirea recoltelor o importanță deosebită o are combaterea dăunătorilor și că în agrominim, combaterea dăunătorilor culturilor agricole este prevăzută ca una dintre cele mai de seamă reguli obligatorii pentru toate gospodăriile agricole. Sfaturile date prin ziare de oamenii de știință ai țării, arată că acest gândac atacă cerealele producând daune mari. Pagubele cele mai mari le produc larvele acestui gândac. Larvele sunt lungi de aproape 3 cm. cu capul de culoare cenușiu închis. În lunile Martie și Aprilie, larvele atacă grâul, secara și orzul de toamnă, distrugând frunzele plantelor tinere. În urma atacului, din frunze nu rămân decât niște fire care, după ce se usucă, iau înfățișarea unor bucle mătăsoase. În alte cazuri, larvele trag frunzele de cereale în galeriile lor din pământ sau le retează. Cultura nu este atacată dintr'o dată de gândacul ghebos, ci numai pe porțiuni mai mici, zise vetre. Culturile de cereale nu sunt atacate de gândacul ghebos numai atunci când el este sub forma de larvă, ci și atunci când ajunge la maturitate, adică în forma de gândac propriu zis. El ajunge în această formă prin luna Iunie. Gândacul are corpul lung de 1-1,5 cm. și este de culoare neagră, puțin lucioasă, iar picioarele sunt cenușiu roșcate. Peste zi gândacii stau ascunși sub bulgării de pământ sau sub pietre, iar seara se urcă la spice, desfac plevele cu picioarele dinainte și mănâncă boabele încă în lapte, iar pe cele în curs de coacere le rod la vârf. Pagubele produse de gândacul ghebos sunt foarte mari, putând ajunge uneori până la distrugerea completă a culturilor atacate. Când ajunge în forma de gândac, acest dăunător poate fi combătut foarte greu. De aceea el trebuie distrus în primăvară, când se găsește sub forma de larvă și când distrugerea lui e mult mai ușoară. Pentru combaterea gândacului ghebos, vetrele de plante atacate și marginea culturii de unde vin larvele se înconjoară cu un șanț săpat în pământ la adâncime de 30—40 cm. În șanț se pun preparate care omoară larvele, cum sunt: nitroxanul, azotul de calciu sau superfostatul. Pentru ca rezultatul să fie mai sigur, marginile vetrelor atacate și o bandă de 1—2 m. în jurul lor, se prăfuesc cu nitroxan agricol sau se stropesc cu verde de Paris 0,30 și var 0,6—8% etc.

Ziarele care au publicat astfel de informațiuni în legătură cu marea primejdie pe care o reprezintă gândacul ghebos pentru culturile agricole, subliniază îndatorirea pe care o au tehnicienii și inginerii din secțiunile agricole ale Sfaturilor Populare Regionale, conducerile gospodăriilor agricole de Stat și colective și mai ales cele din regiunile Iași, Constanța, Craiova și altele — unde s'au semnalat atacuri ale gândacului ghebos — de a lua neîntârziat măsuri pentru combaterea acestui gândac dăunător. Ziarele subliniază deasemenea că tehnicienii și inginerii agronomi și în special cei ce răspund de protecția plantelor au obligația să treacă neîntârziat la cercetarea culturilor de cereale, iar acolo unde a pătruns gândacul ghebos să ia pe loc măsuri pentru izolarea vetrelor atacate, prin șanțuri sau benzi prăfuite sau stropite cu preparatele recomandate. În scopul obținerii unor cât mai bune rezultate, se recomandă a se mobiliza toate forțele și a se folosi toate mijloacele pentru ferirea culturilor de atacul gândacului ghebos și pentru distrugerea acestui dușman al culturilor agricole.

Este neîndoelnic că preoții Sfintei noastre Biserici, cari, — pătrunși de necesitatea de a împlini activitatea lor duhovnicească cu aceea obștească, — au săvârșit fapte de laudă în toate acțiunile care au drept unic scop orânduirea unei vieți îmbelșugate și fericite pentru semenii în mijlocul cărora își îndeplinesc misiunea, vor înțelege că este de datoria lor să se alăture fără preget acestei munci care are drept scop apărarea recoltelor.

Prin munca și sfatul lor, duse și pe acest țărâm, vor dovedi încă odată că au înțeles să împlinescă prin faptele lor învățătura iubirii aproapelui, străduindu-se cu toată dragostea și înțelegerea alături de semenii lor pentru «pâinea noastră cea de toate zilele».

Colaborarea clerului Bisericii Ortodoxe Române cu organele și tehnicienii locali nu trebuie să se mărginească, în această perioadă a anului, numai la munca de apărare a recoltelor împotriva gândănișilor dăunătoare.

Sunt încă multe și deosebit de importante sarcini care stau în fața preoților noștri, în calitatea lor de păstori ai credincioșilor lor.

Astfel, prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române și a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român — publicată la 9 Mai 1953, cu privire la îngrijirea culturilor, pregătirea și executarea la timp a strângerii recoltei, desmiriștitului treerișului și colectărilor pe anul 1953, se arată cum trebuie pregătite și executate acele munci a căror îndeplinire este legată de anumite termene, în această perioadă a anului, pentru a se asigura și depozita în hambare o recoltă bogată.

Hotărîrea din 9 Mai 1953, cuprinde dispozițiuni detaliate cu privire la: aplicarea regulilor agrotehnice de îngrijire a culturilor; măsurilor pregătitoare ce trebuiesc luate în vederea recoltatului și treerișului; organizarea și executarea recoltatului; executarea treerișului; pregătirea magazinelor și a mijloacelor de transportat recolta; recoltarea furajelor, bumbacului, porumbului și altor culturi; organizarea fondului de Stat al semințelor de soi; organizarea colectărilor, recepționării, depozitării și conservării produselor agricole vegetale; sarcinile altor ministere, instituții, întreprinderi economice de Stat și cooperatiste în campania de

îngrijire a culturilor, recoltare, treeriș și colectări; organizarea muncii politice de masă, precum și conducerea și evidența lucrărilor.

Preoții Bisericii Ortodoxe Române au datoria cetățenească — alături de organele locale și tehnicienii locali — de a lămuri pe credincioșii lor, țărani muncitori, că sarcinile stabilite prin Hotărîrea din 9 Mai a. c., înseamnă o nouă etapă a muncilor agricole din acest an, o etapă hotărîtoare de succesul căreia depinde întărirea economiei noastre naționale, îmbunătățirea aprovizionărilor și ridicarea nivelului de trai al tuturor celor ce muncesc. Ei trebuie să arate păstoriților lor că îndeplinirea întocmai, la termenele fixate, a prevederilor Hotărîrii, este o înaltă îndatorire patriotică și că ducerea la capăt — în bune condițiuni — a muncilor determinate prin dispozițiunile acesteia, înseamnă asigurarea unei vieți mai bune nu numai pentru ei și familiile lor, ci și pentru toți semenii lor, oameni ai muncii dela orașe și sate, care își prestează activitatea în alte sectoare de viață.

Potrivit prevederilor Hotărîrii din 9 Mai 1953 și activând în strânsă colaborare cu organele și tehnicienii locali, preoții trebuie să ajute la difuzarea în masa credincioșilor lor — țărani muncitori — și la aplicarea de către aceștia, a regulilor agrotehnice de îngrijire a culturilor. Deasemenea, ei trebuie să ducă o intensă acțiune de lămurire în legătură cu măsurile ce trebuiesc împlinite cu privire la celelalte faze ale campaniei agricole, pentru a pregăti din timp buna lor desfășurare. Astfel, așa cum prevede Hotărîrea, întregul utilaj necesar muncilor agricole de recoltare, treeriș și desmiriștit trebuie să fie reparat până la 10 Iunie; până la aceeași dată trebuie pregătit întreg utilajul de secerat, treeriș și desmiriștit.

Deasemenea, preoții trebuie să ducă o muncă susținută de lămurire a credincioșilor lor, în legătură cu importanța deosebită pe care o are îndeplinirea cu succes a planului de colectare. Ei trebuie să arate păstoriților lor — plugari — că predarea cotelor de colectare este o obligație de Stat, care nu poate fi amânată și că ea trebuie respectată în întregime și la termen de către toți producătorii agricoli fără excepție. De un neprețuit ajutor le va fi preoților, în munca de lămurire a păstoriților lor, îndemnurile și sfaturile cuprinse în Pastorală dată anul trecut de I. P. S. Patriarh Justinian, în legătură cu predarea către Stat a cotelor agricole. În Pastorală sa, I. P. S. Patriarh Justinian a arătat în chip luminos care sunt temeiurile pentru care cotele agricole trebuiesc predate cu toată dragostea, la sarcinile stabilite. «Nu folosesc oare — spune I. P. S. Sa — aceste cote la întreținerea bolnavilor din spitale, la hrana copiilor noștri aflați în școli, la ajutoararea celor în neputință de a le dobândi și la întreținerea ostașilor care apără pământul sfânt al patriei noastre, libertatea și independența Statului nostru? Dându-le la vreme, dându-le așa cum ni s'au cerut — după puterea fiecăruia — nu împlinim noi oare porunca apostolului de «a purta sarcinile unii altora»? Iar mai departe — în aceeași pastorală se spune: «Așa cum plugarii se folosesc de uneltele, de pânzeturile și de atâtea alte roade ale strădaniilor celor ce muncesc în fabrici, tot așa se cuvine ca și aceștia să se folosească de roadele muncii lucrătorilor de pe ogoare, potrivit cuvântului Sfintei Scripturi care zice: «Prisosința voastră să îplinească lipsa altora, ca și prisosința altora

să împlinească lipsa voastră, ca să fie întocmire, precum este scris: celui cu mult nu i-a prisosit și celui cu puțin nu i-a lipsit» (II Cor. VIII, 14, 15).

Preoții vor putea duce în condițiuni cu atât mai bune această muncă de lămurire în rândurile credincioșilor lor, cu cât ei înșiși — atunci când au de îndeplinit munci agricole — vor servi de exemplu păstorilor lor. Ei trebuie, deci, să facă toate eforturile pentru a se situa între primii în îndeplinirea sarcinilor puse prin Hotărârea din 9 Mai a Consiliului de Miniștri și a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, precum și în aplicarea cu toată grija a sfaturilor și îndemnurilor date de organele locale și tehnicienii locali.

Este dela sine înțeles că în asemenea condițiuni, ei înșiși fiind fruntași în îndeplinirea obligațiilor ce le revin, vor putea duce cu deplin succes munca de lămurire a credincioșilor lor, plugari, îndeplinindu-și în acest fel una din înaltele îndatoriri, pe care le statornicește Biserica, tuturor slujitorilor și închinătorilor altarelor ei.

Pentru a duce la bun sfârșit munca lor — prin faptă bună și prin sfat înțelept — preoții trebuie să fie călăuziți de porunca apostolului care zice: «Și orice faceți, din suflet să faceți, ca și când ați face pentru Domnul» (Coloseni III, 23).

Acționând astfel, săvârșind și pe această cale fapta cea bine plăcută lui Dumnezeu, strădania lor va fi răsplătită de Domnul și prețuită de oameni, iar munca le va fi însoțită de binecuvântările Sfântului Sinod al Bisericii noastre și ale I. P. S. Patriarh Justinian, care — în cuvântul de povățuire îndreptat anul trecut către clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române — a spus: «Vrednic de laudă este, cu adevărat, gândul cel pururea îndreptat spre Domnul. De mult folos este și rugăciunea care se înalță din adâncul inimii. Mai folositoare este însă dreapta împlinire a voii lui Dumnezeu».

REDAȚIA

R E C E N Z I I

† VALERIAN AL ORADIEI: SOBORUL POPOARELOR PENTRU PACE, ORADEA, 1953.

Pentru lumea întreagă Congresul popoarelor pentru apărare păcii dela Viena constituie evenimentul cel mai de seamă al anului 1952. Lucrările și hotărârile delegaților din cele 85 de țări, care au participat la acest istoric congres, au demonstrat, fără niciun fel de echivoc, dorința nestrămutată a tuturor oamenilor cinstiți de pe întreg globul pământesc de a trăi în pace și libertate, pentru a zidi o viață mai bună și mai fericită.

Presa, posturile de radio, comitetele de luptă pentru pace, sindicatul și celelalte organizații de masă, precum și toți cei ce lucrează cu însuflețire în întreprinderile și instituțiile din Patria noastră, pentru orânduirea nouă de dreptate și prosperitate, au urmărit cu deosebit interes toată uriașa activitate ce s'a desfășurat la Viena între 12-19 Decembrie 1952, pentru salvarea bunului celui mai de preț al tuturor oamenilor și popoarelor: pacea. În adunări cetățenești pe cartiere, la orașe și sate, în uzine, birouri, pe marile șantiere și în uriașele construcții, pentru care ostenesc cu tot mai sporit avânt ziditorii lumii celei noi, pe tot cuprinsul Republicii noastre Populare Române, cuvântările pline de adevărată și dreaptă înțelegere față de popoarele coloniale și semicoloniale, dornice de libertate, stăruința cu accente pline de patetism și umanitate pentru încetarea tuturor războaielor în curs, manifestarea unanimă a dorinței de destindere internațională, mesagiul adresat celor cinci mari puteri și apelul lansat către toate popoarele lumii au produs un larg ecou și au dat și mai mare avânt tuturor luptătorilor pentru pace din țara noastră.

Pentru slujitorii diferitelor culte din Republica Populară Română, lucrările Congresului dela Viena pentru apărarea păcii au prilejuit largi comentarii în revistele și periodicele pe care le editează, ca și în conferințele pe care le-au ținut în multe centre din țară cu toți laolaltă sau de către slujitorii fiecărui cult în parte.

La sfârșitul lunii Decembrie, în toate cele 186 protopopiate raionale, clerul Bisericii Ortodoxe Române a desbătut, în conferințe de orientare, toate lucrările și hotărârile acestui impunător congres pentru apărarea cauzei sfinte a păcii.

În mai multe orașe din Transilvania, Prea Sfințitul Valerian Zaharia, Episcopul Oradiei, membru în delegația care a reprezentat poporul român la Congresul dela Viena, în fața ierarhilor, a șefilor de culte, a slujitorilor acestor culte, ca și a credincioșilor, a înfățișat, în expunerii ample, impresiile și momentele cele mai importante ale «întrunirii celei mai mărețe pe care au cunoscut-o vreodată popoarele lumii, care vor să fie pace în lume și vor ști să impună această pace».

Dar Prea Sfințitul Episcop Valerian, împlinind un desiderat al clerului și credincioșilor ortodocși și chiar al slujitorilor altor culte, și-a luat osteneala elaborării unei lucrări de mai mare amploare asupra «cadrului în care s'au desfășurat lucrările Congresului din Viena și asupra însemnătății hotărîrilor lui».

În cartea intitulată «Soborul popoarelor», apărută de curând de sub tiparul Sfintei Episcopii a Oradiei, Prea Sfințitul Valerian înfățișează, în mod sugestiv și convingător, toate momentele principale ale marelui sfat al popoarelor lumii, al cărui obiectiv principal a fost: apărarea și salvarea păcii între oameni și între toate popoarele pământului.

Cu toate că presa și revistele care apar în țara noastră au consemnat aproape în întregime cuvântările și hotărîrile Congresului dela Viena, totuși cartea Prea Sfințitului Valerian nu pierde cu nimic din importanță, fiindcă ea înmănunchiază și prezintă cititorilor și în special luptătorilor pentru apărarea păcii impresiile și reflexiile unui martor ocular al entuziasmului și al hotărîrii cu care popoarele lumii s'au angajat la Viena să lupte împotriva războaielor și să apere pacea, care «pentru indivizi ca și pentru colectivitate este binele suprem al vieții, iar pentru toți aceia care au încredere într'o Providență, darul cel mai de preț al lui Dumnezeu».

Intr'adevăr, în toate cele 14 capitole ale cărții, Prea Sfințitul Valerian reușește să redea, cu un realism dinamic, și într'o înlănțuire captivantă, tot freamătul și marile eforturi pe care omenirea, le-a depus la Viena, prin reprezentanții săi, pentru o viață de dreptate, de libertate și de pace pentru toți oamenii și pentru toate popoarele.

În capitolul «Viena vă primește», autorul descrie atmosfera de entuziasm și de luminoasă sărbătoare și primire cu care orașul Viena și locuitorii lui au întâmpinat cei peste 2.000 de reprezentanți și invitați ai celor 85 de țări hotărîte să apere cu fermitate pacea și să înlăture pentru totdeauna războaiele în desvoltarea viitoare a omenirii. Ceea ce se poate desprinde din acest scurt, dar sugestiv capitol, este faptul că Viena a primit pe delegați și invitați «în numele întregului popor austriac, în numele mamelor și pruncilor din Austria, în numele tuturor celor ce se cutremură numai la gândul unui nou măcel mondial. Viena a primit pe delegați în numele păcii, în numele umanității».

După înfățișarea aspectului și cadrului general oferit congresului popoarelor de orașul Viena, autorul ne introduce «în sala Kozerthaus», această capo d'operă a arhitecturii și artei decorative dela începutul secolului nostru, în care au avut loc nenumărate manifestări de cultură și artă muzicală și care la 12 Decembrie 1952 a devenit «teatrul unei întâlniri din toate continentele, pentru a se înțelege în scopul ca tema păcii să triumfe asupra vacarmului războiului». Este destul de interesantă de-

scrierea tehnice cu care a fost utilată această clădire și amenajarea ei pentru ca, într'adevăr, reprezentanții popoarelor pe de o parte să vorbească în peste 80 limbi, dar să poată realiza limba comună, cunoscută și dragă tuturor, **limba păcii**, iar pe de altă parte să păstreze în fiecare moment legătura cu toate țările de pe întreg globul pământesc.

Sala Konzerthaus a găzduit, între 12-19 Decembrie 1952, cea mai numeroasă asistență din cei 40 ani de existență, fiindcă în ea «**sosesc și sosesc delegații**» din toate colțurile pământului. «Coreeni și Sud-Americani, germani și chinezi, englezi și sovietici, muncitorul metalurgist și poetul, profesorul universitar și țăranul, compozitorul și preotul, chiar oameni de carieră militară, toți vin să caute împreună căile păcii». Pe lângă marile personalități, de cele mai diferite ocupații, concepții politice și credințe religioase, popoarele au trimis la Viena muncitori și țărani, reprezentante ale femeilor și reprezentanți ai tineretului, ai organizațiilor internaționale, clerici și mireni, oameni de toate culorile și de toate limbile, reprezentând cei aproape două miliarde de oameni, «care vor să fie pace în lume și care vor ști să impună această pace».

S'ar putea crede că deosebirile de limbă, lipsa de cunoaștere între delegații și invitații care participă la Congres, neînțelegerile și ura care au fost semănate între diferitele popoare ale globului au reprezentat greutate din cele mai mari pentru buna desfășurare a lucrărilor Congresului popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena. Și totuși, în ciuda deosebirilor naționale, sociale, politice, religioase etc., la Viena s'a realizat «**frăția popoarelor**», fiindcă ele au dovedit că știu să găsească un limbaj comun și să se înțeleagă, atunci când este vorba de căutat calea care poate și trebuie să ducă la asigurarea bunului celui mai de preț al epocii noastre — și poate al tuturor epocilor istoriei — pacea. Suferințele și dezastrele războaielor au trezit toate popoarele lumii și la Viena s'au pus bazele frăției între ele, convinse fiind că pe pământ au loc toate și «pot să trăiască în bună înțelegere sub razele aceluiași soare: soarele păcii și al bunei armonii, după care de milenii și milenii suspină omenirea».

Capitolul intitulat «**Lumină din lumină**» expune pe scurt unul din aspectele originale, dar pozitive ale Congresului: «Impărtășirea luminilor artei și științei, între diversele delegații și între delegațiile diferitelor țări și populația Vienei, în cadrul unor întâlniri cu caracter științific și artistic organizate de către cercurile de partizani ai păcii din capitala Austriei și de către cercurile de savanți, artiști și scriitori austriaci». Printre conferențieri menționăm pe: pictorul francez Fernand Leger, fizicianul ungar Janosi, compozitorul sovietic Dmitri Sostacovici, scriitorii: Ana Seghers, Iohannes R. Becher, Ștefan Hermlin etc. Toți au dovedit că adevărații oameni de cultură și omenie nu pot fi decât adepții «propagandei pentru pace, propagandei pentru viață».

Odată cu hotărîrea de a apăra pacea și de a stigmatiza războiul, congresiștii au venit la Viena cu «**Daruri și... daruri**». Autorul ne pune în față expoziția acestor daruri și felul lor. Sunt mai întâi «darurile victorii», care «simbolizează prietenia dintre popoare și limba comună de înțelegere în lupta pentru pace: obiectele de artă ale chinezilor, drapelul partizanilor italieni, țesături, sticlărie și porcelanuri poloneze, lanțul fin-

landez al păcii de 127 metri, cele 10.000 semnături ale docherilor din Liverpool etc. Sunt apoi «darurile morții», care arată grozăviile războaielor și pustiirea pe care o aduc ele oriunde își afirmă prezența.

Fără să stăruim prea mult, fiindcă în revista noastră s'a scris la vreme, soborul dela Viena intră în istorie ca «**întâiul Congres al popoarelor lumii**». Niciodată omenirea n'a cunoscut o întrunire atât de largă, atât de reprezentativă, atât de strălucită și niciodată o întrunire a oamenilor n'a trezit pe globul nostru pământesc ecouri atât de adânci și de puternice... Au fost prezente la istoricul congres 85 țări, prin 1627 delegați. «Precizez: țări, nu organizații internaționale ale partizanilor păcii... au mai luat parte la lucrări, ca observatori, invitați și personalități, reprezentând diferite organizații internaționale, 253 persoane». Partea de interes a acestui capitol o constituie, fără îndoială, faptul că demonstrează până la evidență două lucruri: întâi că acest Congres nu este numai al unei organizații, oricât de importantă ar fi ea, ci este vorba de un «mare sfat al popoarelor lumii, un mare sfat al truditorilor și înțelepților tuturor popoarelor lumii, — de pe toate meridianele globului și de cele mai diferite, ba chiar și antagoniste concepții politico-sociale — un mare și istoric sfat al conștiinței popoarelor»; în al doilea rând, după ce se face un istoric asupra «genezei acestui Congres», se arată că s'au luat toate măsurile ca lucrările să se desfășoare potrivit dorinței unanime a popoarelor, în sensul că s'au asigurat cele mai bune condițiuni de lucru și deplină libertate tuturor acelor care au voit să caute sincer drumul înțelegerii pentru pace. În această privință, Fr. Joliot-Curie, în perioada de pregătire a congresului, scria astfel D-lui Giuseppe Nitti, deputat liberal italian și leader al Antantei parlamentare italiene pentru pace: «fiecare participant la congres, fie acesta cu titlul de delegat, de invitat, sau de observator, va avea nu numai dreptul la cuvânt, dar și acela de a participa la o comisiune, după alegerea sa. Nimeni nu va putea să se considere angajat prin hotărâri asupra cărora el nu se va fi pronunțat personal».

După ce am luat cunoștință de preliminariile acestui congres, cartea Prea Sfințitului Episcop Valerian descrie atât de impresionat «**mărețta tribună a popoarelor**», încât, dând sbor nestăvilite imaginației, parcă ne simțim și noi alături de membrii delegației Republicii Populare Române, vedem și noi fâlfâind drapelul tricolor cu stema R. P. R., între zecile de drapele ale țărilor participante, vedem, în sfârșit, toată această mărețta și impresionantă adunare a împuterniciților popoarelor, care exprimă voința de pace a întregii lumi. Tresaltă, parcă, și inimile noastre, când scriitorul Jean Lafitte citește numele membrilor care iau loc în prezidium și trăim cu toți momentul solemn când președintele Fr. Joliot-Curie declară deschis congresul.

Simțim că o epocă nouă se deschide în istorie, când profesorul Fr. Joliot-Curie rostește cele dintâi cuvinte: «In numele popoarelor, dela mărețta tribună a popoarelor, de acum înainte se va face auzit — peste toate meridianele globului — glasul bărbaților care nu vor să mai fie schilodiți în măceluri, glasul mamelor care nu mai vor să-și vadă fiii mutilați sau uciși sub iureșul gloanțelor și schijelor, glasul oamenilor muncii și culturii care nu vor să-și mai vadă nimicite, într'o clipită, truda

zilelor și nopților lor de muncă și de idealuri, glasul soțiilor care nu vor să mai audă, la poarta lor, postașul care bate și le aduce vestea morții soților lor, glasul copiilor care nu vor să rămână de izbeliște pe drumurile pustiului și mizeriei — glasul omenirii care nu vrea și nu se lasă pradă hămesitei guri a Molochului veacului nostru».

Stabilirea «**ordinei de zi a Congresului Popoarelor**», aparține Prezidium-ului și el a hotărât că subiectele asupra cărora Congresul va avea să se pronunțe sunt trei:

1. Independența și securitatea țărilor.
2. Incetarea conflictelor în curs și în primul rând a conflictului coreean.
3. Soluția pentru destinderea internațională.

De acum, în cele o sută de pagini care urmează, vom face cunoștință cu mulțimea de vorbitori care s'au împărțit, după alegere, pentru una din cele trei mari probleme.

«**Pentru independența și securitatea țărilor**». După felul cum este prezentată de autor desbaterea acestei probleme, se pare că ea a angajat cea mai mare parte dintre vorbitori. Era și firesc să fie așa, fiindcă rezolvarea problemei păcii depinde în cea mai mare parte de soluționarea problemei independenței și securității țărilor. «Este de înțeles că nu poate fi o adevărată pace, o pace creatoare, o pace plină de conținut, — «pacea» în sclavie, pacea de închisoare». Deaceia problema independenței și securității țărilor a fost prezentată sub toate aspectele de scriitori distinși, ca: brazilianul Jorge Amado, bolivianul Jesus Jara, Ilya Ehrenburg, Alexandru Korneiciuk din U.R.S.S., polonezul Jaroslaw Jwaszkiewicz, francezul Louis Aragon; de profesori, ca chilianul Carlos Andrade, grecul Petros Kokkalis, cubanul Marinello etc.; de gânditori de seamă și savanți, ca: Jean Paul Sartre (Franța), Todor Pavlov (Republica Populară Bulgaria) etc.; de foști demnitari, ca: fostul cancelar Wirth (Germania), fostul ministru al Franței Yves Farges (care a murit de curând într'un accident de automobil); de gazetari, ca: Manuel Cruz din Filipine; de avocați, ca: Noberto Frontini din Argentina; de doctri, ca: Le Dinh Tham din Vietnam, Ibrahim Kachad din Egipt; de generali, ca: Edgard Buxbaum, Heriberto Jara Corona și de simpli ostași, ca: Iwan Ducharmes, soldat al armatei Canadiene; de invalizi ca: Ngo Gia Kham, erou al muncii poporului vietnamez; de studenți ca: biologul islandez T. Valdimarson; de femei, ca: Sun Yat Sen din China, Charnayphorn Kalyanamitr din Thailanda, Magda Grinblatt din Chili, Therese Friede din Viena, Baya Allaouchiche etc.; de muncitori și reprezentanți ai sindicatelor muncitorești, ca: Percy Belcher, secretar general al sindicatului muncitorilor din industria tutunului (Marea Britanie) etc. etc. Numărul celor ce s'au înscris la rezolvarea acestei probleme este cu mult mai mare și înșirarea numelor de mai sus a urmărit să arate cât de mult țin popoarele la respectul independenței și securității tuturor țărilor, acestea constituind condiția fundamentală pentru menținerea păcii în lume, așa cum foarte bine a pus concluzia discuțiilor în această problemă Dl. Waldo-

miro Lobo, deputat al partidului laburist din Brazilia. La Viena toate popoarele, prin reprezentanții lor, au cerut «guvernelor lumii întregi să asculte, să ia seama, să respecte aspirațiile legitime de independență și suveranitate națională, de pace, ale oamenilor simpli din lumea întreagă. Popoarele și-au spus cuvântul. Acum urmează să se vadă dacă «guvernele sunt în slujba popoarelor, sau dacă popoarele sunt în slujba guvernelor!».

«Pentru încetarea războaielor în curs». În sprijinul slujirii nobilei cauze a păcii, Congresul dela Viena a cerut cu stăruință încetarea războaielor în curs. În nenumărate rânduri și în special în zilele Congresului, s'a arătat că toate diferendele existente sau viitoare se pot rezolva pe cale de tratative și că războiul este cea mai barbară, cea mai inumană cale de lichidare a conflictelor dintre popoare. Nu voi mai înșira aci toți delegații care au luat cuvântul în această problemă, ci voi aminti numai că reprezentanții popoarelor care trăesc astăzi grozăviile războiului, ca Kin Yeng Song, No-Dun-Khouan, scriitorul Han Ser Ya, delegați coreeni, Chen Wen Kuei, conducătorul corpului medical al voluntarilor chinezi din Coreea, Xuan Thuy, vicepreședintele delegației din Vietnam, Chan Suat Hong, delegată din Malaezia etc., au prezentat, în accente care au îndurerat și înduioșat până la lacrimi pe delegații tuturor celorlalte țări, situația jalnică a pustirilor și victimelor pe care le fac în fiecare zi și noapte războaiele în curs. Deaceea, vorbitori, ca Giuseppe Casadei, senator socialist italian, au cerut «încetarea imediată și simultană a focului», iar Dr. S. D. Kitchlew, leader al partidului congresului național indian, a spus: «Pacea pretinde o imediată încetare a tocului. Și omenirea pretinde de asemeni, o imediată încetare a focului. Această încetare a focului ar crea atmosfera necesară convorbirilor și deciziunilor asupra tuturor punctelor în litigiu». Pentru rezolvarea imediată a acestei probleme s'au adus toate argumentele și noi mărturisim că acest capitol cuprinde pe lângă demonstrațiile reci ale rațiunii, simțăminte de mișcătoare simpatie pentru victimele nevinovate ale războaielor din Coreea, Vietnam, Birmania și Malaezia și strigăte de un patetism indescriptibil ale celor care au văzut cu ochii lor și au simțit în ființa lor ororile și masacrele războaielor nedrepte. Deaceea congresiștii dela Viena au primit cu aplauze nesfârșite propunerea savantului chinez Go-Mo-Jo de «a se pune capăt războaielor care fac ravagii, pentru ca pe viitor să nu se deslănțuiască războaie încă și mai vaste».

Conștienți că atât independența și securitatea popoarelor, cât și încetarea războaielor în curs nu sunt posibile în starea de încordare a situației actuale, delegații popoarelor la congresul dela Viena au socotit că este imediat necesară «o destindere internațională». Vorbitori ca: Jean Paul Sartre, Alberto Cianca, fost ministru al Italiei, pacifistul elvețian René Bovard, scriitorul sovietic Ilya Ehrenburg, scriitoarea germană Ana Seghers, americanul George Hayward, savantul englez J. D. Bernal, delegatul belgian Fernand Lecocq, cineastul sovietic Gherasimov, profesorul finlandez Felix Iverzen, academicianul român Traian Săvulescu,

poetul chilian Pablo Neruda ș. a., s'au silit să dovedească lumii întregi că o cooperare între popoare este nu numai posibilă, dar chiar necesară, că popoare cu moduri de viață diferite pot trăi în bună înțelegere și, dacă este vorba să se ajungă la un singur mod de viață, acesta este al păcii. «Pentru ca el să triumfe pe pământ este necesară dorința de a se ajunge la hotărâri comune, la înțelegerea și colaborarea tuturor oamenilor de bună voință, indiferent de concepțiile care-i călăuzesc».

După ce am prezentat atât de sumar cuprinsul primelor 12 capitole, specificul revistei și al preocupărilor noastre ne obligă să stăruim puțin și asupra capitolului intitulat «**Culte religioase la Congresul dela Viena**». Cu toate deosebirile de concepții și de doctrine pe care le prezintă diferitele religii de pe glob, la Congresul dela Viena s'a dovedit că există o problemă asupra căreia sunt toate de acord și aceasta este pacea. După cum diferitele sisteme de viață socială și politică nu împiedecă întru nimic colaborarea pentru realizarea păcii în lume, tot astfel deosebirile dintre religii, când este vorba de nobila și sfânta cauză a păcii, nu despart, ci apropie și unesc pe toți credincioșii, indiferent cărui cult aparțin. Pacea este bunul pe care-l cere rațiunea și conștiința omului, îl proclamă orice mod cinstit de viață și ea constituie și obiectivul spre care se îndreaptă toate religiile pământului. Dacă religia dorește și lucrează pentru fericirea credincioșilor în viața lor pământească și mai ales în viața viitoare, pacea este condițiunea și climatul cel mai favorabil pentru ajungerea acestui țel. Deaceia nu poate fi numită religie aceea care nu iubeste și nu luptă pentru pace și cu atât mai mult nu poate fi numit cineva credincios, dacă, în numele religiei, uneltește împotriva păcii și devine părtaș la războaiele fratricide. La Congresul dela Viena reprezentanți ai aproape tuturor religiilor și cultelor din lume au arătat că pacea este bunul comun al întregii omeniri și că ea trebuie apărată împotriva tuturor uneltitorilor de războaie.

Dintre delegații care au vorbit în numele religiei, autorul citează pe I. P. S. Mitropolit Kiril al Plovdivului, locțiitor de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, care a declarat: «Noi (creștinii ortodocși) suntem pentru pace, pentru că Dumnezeu este pace (Rom. XVI, 20). Creștinii cred în Invățătorul și Mântuitorul lor, care este trimisul păcii (Isaia IX, 6), iar cei care merg după Marele făcător de pace, Iisus, «fiii lui Dumnezeu» se vor chema (Mat. V, 9). Autorul amintește apoi de pastorul Koch, președintele Consiliului austriac al păcii, care, în cuvântarea sa de salut adresată delegaților la Congres, a făcut urarea «ca nobila aspirație de pace să permită a fi atins, pentru binele omenirii întregi, scopul comun al unui viitor mai bun și mai cald și ca pacea să se sălășluiască pe pământ».

Deasemenea, scrisorile, interview-urile și mesagiile trimise de către diferitele personalități din lumea religioasă și șefi de culte au manifestat aceeași îndreptățită speranță pentru «salvagardarea ordinii și păcii mondiale, cu scopul de a preveni războiul care duce la distrugerea universului și la nimicirea umanității».

Budiști, adepți ai lui Gandhi, brahmani, musulmani, mozaici, creștini de toate confesiunile, clerici și mireni și mai ales personalități de seamă, ca: Hewlett Johnson, decanul de Canterbury, reverendul canadian James Endicott, Ianoș Mate, vicarul general catolic al Ungariei, reverendul Allan Brand, conducătorul delegației australiene, pastorul francez Rognon și mulți alți distinși slujitori și reprezentanți de culte au condamnat războiul și pe făuritorii lui și, în chip unanim, în numele religiei și credinței lor, au arătat binefacerile păcii și au stăruit pentru creiarea unui climat de înțelegere, de dreptate și libertate pentru toate popoarele lumii.

«Crima cea mai gravă este de a face să curgă sângele celor nevinovați — a spus Șeicul Akhund Aga Ali — Zade —. Dumnezeu respinge nedreptatea, iar oamenii de bună voință trebuie să lupte împotriva războiului, pentru pace. Războiul este un ocean al durerii mamelor, războiul înseamnă fluvii ale lacrimilor de mamă. Războiul înseamnă distrugerea a sute de mii de existențe tinere, atât de necesare pentru ca viața să prospere pe pământ. Iată pentru ce oamenii de bună-voință — cu toată diferența lor de credință și de opinii — muncesc pentru binele Păcii și apără Pacea prin toate mijloacele».

Momentul cel mai important și cel mai emoționant în contribuția pe care au adus-o Cultele religioase la Congresul Popoarelor pentru Pace l-a constituit, de sigur, citirea de către reverendul Stanley Evans a Apelului adresat către creștinii din lumea întreagă, pentru încetarea imediată a războiului din Coreea. Apelul, care constituie un «document de o importanță deosebită nu numai în lupta generală pentru apărarea Păcii, dar și în istoria religiilor lumii», a fost semnat de peste 40 de reprezentanți autorizați ai principalelor religii de pe glob, hotărâte să colaboreze cu toate forțele, care «manifestă aceeași sinceră dorință de a se asigura liniștea, climatul de care au nevoie popoarele, pentru a-și continua rodnică lor menire pe pământ».

Menționăm că, imediat după apel, autorul redă în întregime mesagiul trimis de Cultele religioase din R.P.R. către Congresul pentru Apărarea Păcii, care a asigurat marea Adunare a popoarelor dela Viena, că slujitorii și credincioșii din R.P.R. «se unesc cu toți cei ce luptă pentru înlăturarea războiului, înfierând politica ațățătorilor la război și osândind uneltirile lor, ca fapte de vrăjmășie față de Dumnezeu și față de omenire».

În sfârșit, în capitolul «**Incheierea lucrărilor Congresului Popoarelor pentru Pace**», autorul descrie atmosfera de extraordinar entuziasm în care s'a ținut ultima ședință a Congresului — noaptea de 19 spre 20 Decembrie 1952 —, când s'a citit Mesagiul adresat de Congres guvernelor celor cinci Mari Puteri și Apelul lansat către toate popoarele lumii, pentru apărarea și triumful Păcii în lume. Aceste două documente au fost publicate la timp și asupra conținutului și importanței lor revista noastră și-a spus cuvântul său.

Și acum, după ce am înfățișat atât de sumar cuprinsul cărții Prea Sfințitului Episcop Valerian, ne mărturisim convingerea că ea va constitui pentru clerul și credincioșii Bisericii noastre un bun auxiliar în promo-

varea sfintei lupte pentru apărarea Păcii. Preoții noștri o vor citi cu real folos, atât pentru întărirea convingerii lor și sporirea zelului personal, cât și pentru antrenarea credincioșilor în mărețul front al Partizanilor Păcii.

Până la apariția «Cărții albe», pe care a propus-o deputatul Giuseppe Nitti și în care se vor tipări toate lucrările premergătoare și cuvântările rostite la tribuna Congresului Popoarelor, cartea Prea Sfințitului Valerian reprezintă, între altele, un document de mare importanță asupra străduințelor pe care popoarele lumii le depun fără niciun fel de precupețire pentru câștigarea și păstrarea Păcii în toate cele cinci continente ale globului pământesc.

O recomandăm cu toată căldura tuturor slujitorilor și credincioșilor, ca un omagiu pentru autor în nobila sa năzuință de a sluji Testamentului lăsat lumii creștine de Hristos, «Domnul Păcii».

Pr. ION GAGIU

P A R T E A O F I C I A L Ă

DECIZIA MINISTERULUI CULTELOR PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI MĂNĂSTIRILOR

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere adresa Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române Nr. 1616/953, înregistrată la Ministerul Cultelor sub Nr. 3816 din 5 Martie 1953;

Având în vedere art. 206, al. 2 și art. 86 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37/1949 pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

1. Se aprobă Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor, votat de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința din 25 Februarie 1950 și înregistrat la Ministerul Cultelor sub Nr. 3816 din 5 Martie 1953.

2. Două exemplare din Regulament, vizate de Ministerul Cultelor, unul în păstrarea Ministerului, iar al doilea în păstrarea Sfântului Sinod, constituie exemplarele autentice ale Regulamentului aprobat.

3. Directorul Secretariatului este autorizat a aduce la îndeplinire Decizia de față.

Data azi, 26 Martie 1953.

MINISTRU,

P. CONSTANTINESCU-IAȘI

REGULAMENTUL PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA ADMINIS- TRATIVĂ ȘI DISCIPLINARĂ A MĂNĂSTIRILOR

CAP. I. MĂNĂSTIREA

Art. 1. — Mănăstirea sau schitul este un așezământ duhovnicesc de rugăciune și de muncă, în care trăiește o comunitate de călugări sau călugărițe care s'au făgăduit solemn să-și petreacă viața în înfrânare, în

neagoniseală și în ascultare necondiționată, sub povățuirea unui conducător (conducătoare) împuterniciți de Chiriarhul canonic (art. 74 din Statut).

Art. 2. — Mănăstirile sunt de două feluri: eparhiale, care țin, adică, de Chiriarhul locului și stavropighii, care stau direct sub jurisdicția patriarhală. Chiriarhul este conducătorul suprem al mănăstirilor și schiturilor ce țin canoniceste de jurisdicția sa (art. 75 din Statut).

Art. 3. — Din punct de vedere spiritual, administrativ și economic, schiturile pot ține de mănăstirile cele mai apropiate din Eparhie, formând împreună un singur tot duhovnicesc, dacă Chiriarhul găsește cu cale aceasta.

Art. 4. — Mănăstirea sau schitul este persoană juridică de drept public (art. 186 din Statut).

Art. 5. — Mănăstiri sau schituri noi nu se pot întemeia decât numai cu aprobarea Sfântului Sinod. la propunerea Chiriarhului respectiv.

Desființarea unei mănăstiri sau schit, sau transformarea unui schit în mănăstire, precum și schimbarea unor astfel de așezăminte din mănăstire de călugări în mănăstire de călugărițe sau invers, se pot face numai cu încuviințarea Sfântului Sinod (art. 76 din Statut).

Art. 6. — Potrivit menirii sale, fiecare mănăstire sau schit, prin organele sale de răspundere, este datoare:

a) A-și întocmi astfel viața în interiorul său, încât să fie un loc de aleasă și desăvârșită viață duhovnicească, de înalte virtuți creștinești, de evlavioase slujbe religioase, de bogată mângâiere sufletească și pildă de viață creștinească atât pentru conviețuitorii ei cât și pentru cei ce o vor vizita;

b) Să practice ocupațiuni și îndeletniciri potrivite cu sfințenia locului, atât spre folosul său cât și al poporului, dovedind o dragoste împreună cu fapte bune față de obștea țării (art. 77 din Statut).

Art. 7. — În acest scop, în mănăstirile de călugări, cu aprobarea autorității bisericești, se vor înființa:

a) Cursuri de alfabetizare pentru toate vârstele;

b) Cursuri pentru complectarea Ciclului I și II elementar în mănăstiri mai mari, unde se vor trimite și frații (surorile) din mănăstirile cu viețuitori mai puțini, obligatorii pentru cei ce se tund în monahism cât și pentru monahii (monahiile) care n'au împlinit vârsta de 40 ani, dând examene de promovare la școlile de Stat. Numai absolvenții (absolventele) Ciclului II elementar pot fi făcuți rasofori;

c) Cursuri misionare pentru întărirea credinței și vieții religioase ce se țin în fiecare sărbătoare, imediat după Vecernie, cu toți viețuitorii, după norme sau programe date de Sfântul Sinod;

d) Școli monahale cu absolvenții Ciclului II al învățământului elementar, cu durată de 3 ani, după programa specială întocmită de Sfântul Sinod, cu două ore zilnic, pentru obiectele religioase și cel puțin șase ore zilnic, în ateliere. Numai absolvenții acestor școli pot fi tunși în monahism.

e) Ateliere în cadrul școlilor monahale, fie ale mănăstirii, fie ale cooperativei, pentru: pictură, sculptură, strungărie, argintărie bisericească,

cruciulițe, ceramică, croitorie, împletituri (nuiele, papură, trestie, etc.), covoare, cusături naționale, broderie artistică, cismărie, tricotaj, jucării, etc. Nu poate cineva să absolve școala monahală fără certificatul de calificare meșteșugărească într'un meșteșug învățat în atelierele școlii sau ale cooperativei mănăstirești, și deci nu poate fi tuns în monahism.

Comisiile de calificare și cele de absolvire a școlilor monahale se alcătuiesc de Chiriarhul locului, dintre membrii corpului didactic al școlilor monahale și sunt prezidate de delegații Sfântului Sinod, recrutați dela Seminarile Monahale (art. 78 din Statut).

f) Seminarile Monahale pentru călugări și călugărițe — școli medii de învățământ teologic — la care sunt admiși numai absolvenții (absolventele) școlilor monahale, desemnați de comisiile de absolvire a școlilor monahale, dintre cei mai bine pregătiți și care au absolvit Ciclul II elementar.

Numărul Seminarilor Monahale și condițiunile de funcționare vor fi stabilite în Regulamentul de organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului bisericesc și recrutarea corpului didactic din Patriarhia Română.

Art. 8. — In limita posibilităților, Eparhiile vin în ajutorul mănăstirilor și instituțiilor lor de învățământ monahal.

Numai dintre absolvenții Seminarilor Monahale și Institutelor Teologice se aleg organele de conducere în mănăstiri, slujitorii și corpul didactic monahal.

Art. 9. — Mănăstirea (schitul) poate să îngrijească și de trebuințele sufletești ale credincioșilor din apropierea ei, cu aprobarea Chiriarhului.

CAP. II. PRIMIREA IN VIAȚA MONAHALĂ.

A. ACTELE

Art. 10. — Nimeni nu poate intra în monahism fără încuviințarea Chiriarhului eparhiot și fără ispitirea canonică într'o mănăstire sau schit.

Art. 11. — Cel ce voiește a se face monah este dator a adresa starețului unei mănăstiri (sau schit) o petițiune în acest scop, arătând motivele ce l-au determinat la aceasta. La cerere trebuie să alăture toate actele privitoare la studii și sănătate, iar din partea comunii un certificat din care să se constate vârsta, ocupația sau meseria, de este căsătorit sau nu, de are copii sau nu. Dacă este sau a fost căsătorit, să se constate că s'a despărțit de soția sa prin formele legale, ori prin văduvie, sau că soțul care a rămas în lume, de bună voie, consimte la hotărîrea luată de celălalt de a primi schima monahicească. Dacă are copii, să se constate dacă nu are către ei încă datorii părintești de îndeplinit; să prezinte testamentul de orânduirea ce s'a făcut cu averea sa, dacă o are, întrucât cel intrat în cinul monahal nu mai poate poseda avere personală. Deasemenea să se constate dacă nu are datorii neplătite. Minorii vor avea și consimțământul părinților sau tutorilor.

Starețul (stareța) dacă găsește cererea în rânduială, încredințează pe noul venit în grija unui consilier (ă) din Consiliul duhovnicesc și-l așază în ascultările mănăstirii pentru începători, fiindcă — după spusa

Apostolului — se cade să încercăm duhurile dacă sunt dela Dumnezeu. (I Ioan IV, 1).

În cazul când candidatul dovedește o purtare bună și este un element folositor obștii mănăstirești, după o probare de trei luni, starețul îl recomandă Chiriarhului pentru admitere legală în rândul fraților, înaintându-i cererea cu toate actele.

B. ISPITIREA CANONICĂ

Art. 12. — Ispitirea canonică sau noviciatul durează dela admiterea în mănăstire și până la tunderea în monahism a celui admis. Timpul ispitirii canonice cuprinde trei stadii:

Primul stadiu este dela primirea în mănăstire până la admiterea legală a noului venit în rândul fraților (adică trei luni, art. 11).

În acest timp fratele (sora) este povățuit de Consilierul (a) și duhovnicul său spre toată fapta bună și ferirea de tot răul și a-și cerceta pururea conștiința sa: toate gândurile, cuvintele și faptele sale descoperindu-le, nefățarnic, părintelui (maicii) său duhovnicesc, în fiecare seară și nimic să nu facă după voia sa, chiar dacă i s'ar părea că este bine; ci în toate să asculte de povățuitorul său (Consilierul) (a) știind că voia sa este tăiată.

Acum el (ea) va fi trecut (ă) prin diferite ascultări gospodărești pentru a i se vădi răbdarea și înclinările practice.

Totodată va asista cât mai regulat și la sfintele slujbe pentru a se deprinde cu mersul rânduielilor bisericesti.

Frații (surorile) în stadiul acesta vor avea locuință comună, cei minori aparte de cei majori, și pe cât posibil în preajma Consilierului (ei) povățuitor (oare).

Pe baza referințelor Consilierului (ei), Starețul (Stareța) va respinge pe novice sau îl va propune Chiriarhului pentru admiterea în rândul fraților.

Art. 13. — Al doilea stadiu este dela admiterea în rândul fraților până la îmbrăcarea în haina monahală (rasofor). Până la începerea cursurilor de alfabetizare sau ale Ciclului I și II elementar, fratele (sora) stă sub aceeași îndrumare și face aceleași ascultări dela art. 12. Așijderea și cei ce au absolvit Ciclul II elementar, până la începerea cursurilor școlii monahale, stăruind să se deprindă și mai temeinic în așteptare, în răbdare, în înfrânare și în tăierea voiei.

Consilierul (a) este dator (e) a supraveghea cu toată grija pe începător, dacă într'adevăr caută pe Dumnezeu, dacă are râvnă pentru lucrul Domnului (rugăciune), dacă este grabnic la ascultare, dacă rabdă dojana; trebuie să i se spună toate greutățile și durerile care se întâlnesc în calea spre Dumnezeu.

Cei găsiți nepotriviți vor fi trimiși acasă. Cei fără învățământul elementar (I și II) vor urma cursurile respective.

În timpul cursurilor de alfabetizare, ale pregătirii Ciclului I și II, li se vor lămuri rânduelile Sfinților Părinți despre viața călugărească și în deosebi regulile Sf. Vasile și vor învăța cântarea omofonă a Sf. Liturghii și diferite rugăciuni și cititul Psaltiriei.

În acest timp li se vor încredința și ascultări cu oarecare răspundere personală.

Art. 14. — Cei care au absolvența Ciclului II elementar sau absolvența unei școli medii sau a unei Facultăți, etc., dacă vor fi statornici și neabătuți, trecând un an dela primirea lor în rândul fraților, cu aprobarea Consiliului Spiritual, vor fi admiși în școala monahală.

După promovarea primului an, aceștia, cu aprobarea Consiliului duhovnicesc (spiritual), vor putea primi haina monahală trecând în rândul fraților (surorilor) rasofori, fără schimbarea numelor, Așijderea cei ce absolvă în mănăstire Ciclul II elementar la școala de învățământ public, după absolvire, cu aprobarea Consiliului duhovnicesc vor fi trecuți în rândul rasoforilor, primind haina monahală fără schimbarea numelui și vor trece la școala monahală.

Art. 15. — Nu pot fi făcuți rasofori și nici nu vor putea îmbrăca haina monahală frații și surorile care n'au absolvit Ciclul II elementar, decât în următoarele condițiuni:

1. Absolvenții (tele) Ciclului I elementar la vârsta de 30 de ani, dacă au cel puțin 5 ani de ascultare în mănăstire sau în schit.

2. Absolvenții (tele) cursurilor de alfabetizare la vârsta de 40 ani, dacă au cel puțin 10 ani ascultare și dacă dovedesc că au frecventat regulat cursurile misionare de întărirea credinței ținute în mănăstire sau în schit.

Art. 16. — Absolvenții Școlilor medii de cântăreți bisericești, foștii studenți și licențiați în Teologie dela fostele Facultăți sau Academii Teologice, și Institute Teologice de grad Universitar pot primi haina monahală și pot fi rasofori într'un timp mai scurt, cu aprobarea Chiriarhului.

Art. 17. — Al treilea stadiu este dela îmbrăcarea hainei monahale până la tunderea în monahism.

Acum rasoforul (rasofora) având absolvența celor 7 clase elementare va fi trimis la școala monahală și la un atelier mănăstiresc pentru calificarea într'un meșteșug, care funcționează după programa stabilită de Sfântul Sinod.

Acolo el (ea) trebuie să aibă o sporită îndrumare și supraveghere în viața monahală și anume:

Să păzească pravila Bisericii și cele 7 laude, viața de obște, smerenia, tăcerea, portul modest și cuviincios și mai ales să aibă în tot timpul rugăciunea lui Iisus în gură, în minte și în inimă nevoindu-se a-și împreuna lucrul cu rugăciunea.

Fratelui (sorei) îmbrăcat (ă) în rasă i se pot încredința, dacă este destoinic, și ascultări în biserică, de pildă: să cânte, să citească, să dea ajutor paracliserului.

C. TUNDERA ÎN MONAHISM

Art. 18. — Dacă în timpul ispitirii canonice, candidatul dă dovezi de suficientă pregătire și de aplicație pentru monahism și dacă a absolvit școala monahală și are calificarea într'un meșteșug, odată cu examenul de absolvirea școlii monahale va fi supus examenului de monah, în fața consiliului duhovnicesc al mănăstirii, de aceeași comisiune prevăzută la art. 7 lit. e.

La examen, candidatul va trebui să dovedească că-și dă seama de rostul călugăriei, că și-a însușit temeinic cunoștința pravilelor călugărești și mai ales regulele Sf. Vasile, și că are cunoștințe despre așezămintele ctitoricești și despre trecutul mănăstirii în care se află.

După examen Chiriarhul aprobă tunderea în monahism, dacă fratele (sora) a împlinit vârsta de 21 de ani.

Art. 19. — Frații și surorile absolvenți ai Ciclului I elementar sau ai cursurilor de alfabetizare echivalente Ciclului I elementar, primiți în mănăstire dar găsiți de secția de învățământ raional inapți pentru învățământul Ciclului II elementar, vor putea urma școala monahală și numai în cazul când vor obține certificatul de calificare în meșteșug cât și absolvența școlii monahale, se pot prezenta la examenul prevăzut de art. 13 și în caz de reușită, vor putea fi tunși în monahism dacă au 10 ani de ascultare neîntreruptă în mănăstire și cel puțin 30 ani vârstă. Nu au dreptul să se înscrie în Seminariile Monahale.

Art. 20. — Absolvenții scolilor teologice, medii și universitare, nu sunt obligați a urma școala monahală, ci numai programul din ateliere. După obținerea calificării în meșteșug pot fi tunși în monahism după dispozițiunile Regulamentului. Absolvenții oricăror școli medii și universitare de învățământ public, nu pot fi tunși în monahism fără absolvența școlii monahale.

Art. 21. — Dacă în timpul ispitirii canonice, fratele (sora) ar fi în primejdie de moarte și ar cere călugăria ca cea mai de pe urmă dorință ce poate arăta confrăților săi pentru mântuirea sufletului, atunci, cu învoirea Chiriarhului eparhiot, să fie tuns în monahism, dacă a fost rasofor, conform hotărârii canoanelor pentru asemenea caz (canon 5, I-II, local, 26 al Sf. Nichifor Mărturisitorul) contrariu numai rasofor.

Art. 22. — Tunderea în monahism nu este îngăduit a se face decât numai în mănăstire de către Chiriarh sau Exarhul Eparhial, adică în mănăstiri de călugări, dacă e frate, și în mănăstiri de călugărițe, dacă este soră, și după regulile stabilite mai sus.

Art. 23. — Prin sfintele făgăduințe, călugărul s'a făcut pe sine dar lui Dumnezeu pentru toată viața lui.

Art. 24. — Gradele monahale sunt: monah, ierodiacon, arhidiacon, ieromonah, sincel, protosincel, arhimandrit.

La maici se disting: starețe fără cruce și starețe cu cruce.

Gradele monahale se dau de Chiriarh pe baza unei recomandări a consiliului duhovnicesc al mănăstirii respective, numai celor cu merite deosebite și cu pregătire.

Gradul de protosincel se va conferi de Chiriarhul respectiv cu aprobarea Sinodului Mitropolitan iar cel de arhimandrit se va conferi cu aprobarea Sfântului Sinod. (art. 82 Statut).

Art. 25. — Conform hotărârilor Sfintelor Sinoade Ecumenice (canon. 4, Sin. IV, can. 21, Sin. VII) călugării sunt datorii a rămâne în ascultare până la sfârșitul vieții lor în mănăstirile unde au fost tunși sau unde, cu învoirea Episcopului s'au așezat, păzind întru totul disciplina canoanelor și rânduelilor monastice și ascultării necondiționate, ei nemai fiind stăpâni pe voia lor.

Frații, monahii și clericii dintre monahi nu pot fi mutați dintr'o mănăstire într'alta fără motive binecuvântate.

CAP. III. CONDUCEREA MĂNĂSTIRII.

A. STAREȚUL

Art. 26. — Conducătorul suprem al oricărei mănăstiri este Chiriarhul, iar în lipsa lui stă la fața locului starețul, care este conducătorul direct al întregii mănăstiri sau schit. Starețul conduce mănăstirea sau schitul cu soborul mănăstiresc, Consiliul duhovnicesc, Consiliul economic și Consiliul de judecată (art. 79 din Statut).

Art. 27. — Starețul sau Stareța ori împuterniciții lor legali, aprobați de Chiriarhul locului, reprezintă mănăstirea înaintea instanțelor judecătorești, a tuturor autorităților administrative și față de terți (art. 81 din Statut)

În caz de moartea starețului, Episcopul numește, până la alegerea unui alt stareț, un locțiitor dintre ieromonahii mănăstirii.

Art. 28. — Stareții mănăstirilor și ai schiturilor se aleg de către monahi dintre părinții mănăstirii sau ai schitului, care au mai multe merite, prin serviciile făcute de ei chinoviei, prin știința Sfintelor Scripturi și prin viața lor duhovnicească, având cel puțin absolvența Seminarului Monahal.

Art. 29. — Când este a se face o nouă alegere, toți părinții care întrunesc aceste calități se înscriu pe o listă de către delegatul Chiriarhului la propunerea soborului întrunit în acest scop.

Art. 30. — Alegerea starețului se face în prezența delegatului Chiriarhal, care prezidează soborul și veghează ca alegerea să se facă după regulile stabilite și în bună ordine.

Art. 31. — La alegere se procedează în următorul mod:

- a) Spre ziua alegerii, se face în biserică priveghere;
- b) A doua zi, după Sf. Liturghie, dându-se veste prin clopot se adună toți părinții în trapeza mănăstirii, unde de timpuriu este așezată o masă pe care sunt puse: Sf. Cruce, Sfânta Evanghelie, urnele și cele trebuitoare pentru scris.

Mai întâi se face Te-Deum de mulțumire lui Dumnezeu, cu polihroniul.

- c) Delegatul Chiriarhului citește ordinul de alegere de nou stareț, apoi lista de candidați pregătită după cum s'a arătat la art. 21.

- d) Se face apelul nominal al membrilor votanți. Sunt membrii votanți: monahii, rasoforii și frații (surorile) absolvenți ai școlii monahale.

- e) Alegerea se face prin vot secret și numai dintre candidații propuși.

- f) Pentru buna ordine la alegere, se formează biroul; din delegatul Chiriarhului eparhiot ca președinte și doi secretari desemnați prin aclamație de sobor.

- g) Biroul, după aceasta, împarte bilete tuturor votanților spre a scri pe ele numele persoanei ce conștiința le-ar spune că merită a fi povățuitorul chinoviei. Cine nu poate scrie, votează prin viu grai.

h) Biletele împărțite să fie toate din aceeași hârtie și de mărime uniformă și ștampilate. După ce toți au scris biletele biroul chiamă pe rând pe toți votanții să-și depună biletul în urnă; la sfârșitul votării, președintele numără voturile, trecându-le în a doua urnă, apoi unul din secretari citește biletele, iar celălalt scrie voturile sub numele fiecăruia dintre candidați.

Biroul se pronunță asupra biletelor nedescifrabile de se pot admite sau nu.

i) Primii trei candidați, care întrunesc cele mai multe voturi, sunt declarați aleși de sobor.

Lucrarea alegerii se va constata prin proces-verbal, scris de birou și se va înainta Chiriarhului canonic, care din cei trei aleși va numi pe viitorul stareț.

Art. 32. — Dacă s'ar dovedi că vreunul dintre monahi întrebuințează mijloace neiertate spre a deveni stareț pe alte căi decât cele arătate aci, va pierde pentru totdeauna dreptul de a fi numit stareț și, după gravitatea cazului, se va canonisi la altă mănăstire, ca un turburător de bună ordine.

Art. 33. — Dacă în vreo mănăstire s'ar afla vreun Arhiereu retras sau pensionat, el poate fi ales stareț după normele de mai sus. În cazul că nu este stareț, soborul are să-i facă, după posibilități, înlesnirile traiului și să-i dea toată cinstea cuvenită demnității arhieresti.

Art. 34. — Episcopul eparhiot se va duce însuși la mănăstire sau va delega pe alt Arhiereu spre a hirotesi și instala, după rânduiala bisericească, pe noul stareț sau stareță și a-i citi decizia de numire.

Art. 35. — Starețul (stareța) odată ales (ă) de soborul mănăstirii, întărit (ă) de Episcopul eparhiot și instalat (ă), devine părintele (mama) comun (ă) al monahilor (monahiilor) și autorității lui (ei) trebuie să se supună fără cârtire toți viețuitorii în mănăstire.

Art. 36. — Indatoririle starețului (stareții) sunt:

a) A orândui fiecăruia ascultarea cuvenită, potrivit cu trebuințele mănăstirii și cu puterile fiecăruia. Cine nu ascultă și nu se supune povățuirilor lui cade sub osânda canoanelor monastice.

b) A priveghea ca sfintele slujbe bisericești să se urmeze întru totul după tipicul mănăstiresc, fără adăogire sau scădere. Deasemenea și Pravila monahicească dela chilia.

c) A da, prin modelul viețuirii și prin toată conduita sa, cel dintâiu, pildă de viață duhovnicească, conform cu regulile disciplinei monahale, statornicită de sfinții și cuvioșii părinți ai monahismului, și să țină obștei cuvânt de povățuire călugărească cel puțin odată pe lună, aparte de cursurile misionare și duhovnicești din sărbători.

d) Să nu se deosebească de ceilalți prin îmbrăcăminte, prin masă deosebită sau alte distincțiuni exterioare, ci să poarte haină de acelaș fel ca și ceilalți monahi, după vechile tradițiuni monastice și să șează la aceeași masă cu toții, afară de caz de boală sau de oarecare ocupațiuni însemnate.

e) Pentru orice abatere a vreunui monah dela canoanele monastice, starețul, mai întâiu, după învățătura evanghelică, îl va sfătui părintește și-l va povățui la îndreptare.

Dacă vinovatul nu va asculta și va continua neorânduiala sa, starețul supune cazul consiliului duhovnicesc. Dacă vinovatul nu s'ar îndrepta nici prin sfaturile și povățuirile duhovnicilor, atunci starețul convoacă consiliul de judecată pentru a se pronunța conf. art. 245-248 din Regulamentul instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române cum și conf. art. 101 și următorii din acest Regulament.

f) Va obliga pe cântăreții și cărturarii din mănăstire să predea scrierea, citirea, cântarea, rânduelile vieții monahale la cursurile de alfabetizare, Ciclul I și II elementar, cursurilor monahale și școlilor monahale, etc., tuturor monahilor și fraților capabili să le învețe.

g) E dator a vizita schiturile care țin de mănăstirea sa, pentru cuvânt de zidire duhovnicească și are dreptul să fie primit cu cinste și consultat de acestea în chestiunile lor mai grave, fie duhovnicești, fie disciplinare și chiar gospodărești.

h) Ca președinte al soborului mănăstiresc, starețul este dator a consulta în afaceri importante soborul și a-i aduce la cunoștință dispozițiunile autorității bisericești, Statutul și Regulamentul pentru disciplina monahală, etc.

Art. 37. -- În caz când starețul nu și-ar îndeplini pe cât se poate cu sfințenie și strictețe îndatoririle sale față de obște și mănăstire, ci ar unelti o viață străină de rânduelile stabilite, atunci cel mai în vârstă dintre duhovnicii mănăstirii va convoca consiliul duhovnicesc, care, constatând acestea, va sfătui pe stareț a se îndrepta, iar neascultând, consiliul duhovnicesc va convoca soborul care cu două treimi de voturi va hotărî și va aduce la cunoștința Chiriarhului.

B. SOBORUL

Art. 38. -- Toți monahii sau monahiile dintr'o mănăstire sau dintr'un schit, împreună cu rasoforii și frații (surorile) absolvenți ai școlii monahale formează soborul mănăstiresc, care lucrează sub președinția starețului (stareței).

Art. 39. -- Soborul mănăstiresc se îngrijește de bunul mers al vieții religioase, culturale și economice din mănăstire.

În deosebi este de căderea soborului:

a) Alegerea starețului, a membrilor consiliilor: duhovnicesc, economic și de judecată;

b) Îngrijirea de bunul mers al vieții duhovnicești;

c) Ținerea în evidență a averilor mănăstirești și în acest scop face un inventar de toată averea mănăstirii, inventar revizuit cel puțin odată pe an;

d) Votarea bugetului mănăstirii, care va fi trimis spre aprobare Chiriarhului înainte de începerea anului;

e) Stabilirea eventualelor cheltueli extraordinare și înaintarea lor spre aprobare Chiriarhului;

f) Examinarea gestiunii financiare prezentate în fiecare an de Consiliul economic și trimiterea ei la Chiriarh cu sau fără observări;

g) Îngrijirea de buna stare religioasă, morală și didactică a școlii monahale;

h) Alegerea celor apti a fi hirotoniți ierodiaconi și ieromonahi, la

propunerea Consiliului duhovnicesc, numai dintre absolvenții Seminarului Monahal.

Candidații aleși vor fi supuși unui examen în fața unei comisiuni instituită de Chiriarh la Centrul Eparhial după aceeași rânduială pentru candidații la preoție.

Hotărârile soborului se iau cu majoritate de voturi.

În contra lor se poate apela la Chiriarh în termen de 8 zile.

C. CONSILIUL DUHOVNICESC

Art. 40. — Consiliul duhovnicesc este compus din duhovnicii mănăstirii și din 3—6 ieromonahi sau monahi cu autoritate, care au mărturie bună și trăesc întru sfințenie, aleși de sobor și aprobați de Chiriarh. Ei lucrează sub președenția Starețului (ei).

Duhovnicii în mănăstirile de maici trebuie să fie ieromonahi și numiți de Chiriarh.

Art. 41. — Atribuțiunile consiliului duhovnicesc sunt:

a) Să examineze pe candidații la admitere în mănăstire ca frați, pe frați (surori) pentru a fi rasofori și pe candidații pentru tunderea în călugărie, recomandându-i soborului;

b) Controlează viața duhovnicească din mănăstire și face propuneri în fața soborului pentru bunul ei mers, recomandând pe cei vrednici la grade monahale superioare.

c) Tratează chestiunile de disciplină ce i s'ar pune de stareț sau de autoritatea eparhială.

Opinia emisă de consiliul duhovnicesc cu unanimitate sau în majoritate devine hotărîre. Ea se trece într'un proces-verbal cu arătarea motivelor și a termenelor legale, pe care ea s'a bazat.

d) Ține o condică de calități pentru conduita tuturor trăitorilor în mănăstire, după un anumit formular ce se va da de către autoritatea eparhială. În acea condică, se trec la finele anului, calitățile morale ale monahilor, cu arătarea de toate cazurile în bine sau în rău ce s'au petrecut în viața fiecărui monah în curgerea anului.

e) Pentru cunoașterea și supravegherea tuturor viețuitorilor din mănăstire sau schit, membrii Consiliului duhovnicesc (duhovnicii și cei aleși de sobor) își împart răspunderea luând fiecare un număr de viețuitori sub îndrumare și supraveghere timp de un an. În anul următor membrii își schimbă sectoarele între dânșii, și așa în fiecare an, pentru ca fiecare să poată cunoaște pe toți viețuitorii și să poată ajuta pe stareț (stareță), în conducerea duhovnicească a mănăstirii, aducând la cunoștința starețului (ei) abaterile sau virtuțile celor supravegheați pentru a fi notate în condica de conduită sau pentru măsuri disciplinare.

D. CONSILIUL ECONOMIC

Art. 42. — Consiliul economic este compus din: stareț ca președinte, economul, casierul, eclisiarhul și arhondarul mănăstirii, toți aleși de sobor dintre monahii mănăstirii, oameni onești, cu știință de carte, capabili de a administra bunurile mănăstirii și a ține contabilitatea regulată după formele stabilite de legile țării. Ei se întăresc de către Chiriarh. La mănăstirile care au peste 20 călugări, soborul va alege în Consiliul economic

pe egumenul mănăstirii (ajutorul de stareț) care are în grija sa ordinea și disciplina între viețuitorii mănăstirii și pe trapezarul care are în grija sa bunul mers al mesei obștei, curățenia în curte, etc.

Art. 43. — Starețul încredințează membrilor Consiliului, după anume inventare, parte din obiectele din catagrafia generală a mănăstirii în legătură cu atribuția fiecăruia dintre ei: economului, obiectele din gospodăria mănăstirii; casierului, cassa cu toate cele ce ține în ea; eclesiarhului, biserica cu tot ce ține de dumnezeieștile slujbe; arhondarului, arhondaricul cu toate cele ce țin de primirea oaspeților; trapezarului, inventarul ce ține de trapeză, iar egumenului, atribuțiuni de ordin gospodăresc și disciplinar pentru viețuitori, în legătură cu atribuțiunile și repartizările la ascultări ale viețuitorilor.

Art. 44. — Consiliul economic decide în toate cele ce privesc buna întreținere materială a mănăstirii, în limita prevederilor bugetului pe care îl întocmește anual.

In sarcina lui cade:

a) A se îngriji de aprovizionarea necesară cu nutriment, îmbrăcăminte și combustibil;

b) A cumpăra toate la timp, de calitate bună și cu prețuri cât se vor putea mai moderate;

c) A purta grijă de masa comună, ca hrana să fie curată, sănătoasă, îndestulătoare, deasemenea și de întreținerea bolnavilor și bătrânilor;

d) A hotărî executarea micilor reparațiuni necesare mănăstirii;

Pentru reparațiuni mai mari sau construcțiuni noi precum și pentru cumpărări, vinderi sau împrumuturi mai însemnate, Consiliul va trebui să ceară consimțământul soborului și aprobarea Chiriarhului.

e) A primi și împărți, după dorința donatorilor, ofrandele făcute în folosul obștesc sau pentru săraci. Numele donatorilor vor fi trecute într'o condică; aceasta va fi încredințată eclesiarhului spre pomenirea binefăcătorilor;

f) Să administreze fondul creat din munca obștească a călugărilor, pentru ajutorarea săracilor;

g) Niciun membru al Consiliului, nici însuși starețul, nu poate face cumpărături fără consimțământul Consiliului economic.

Art. 45. — Fiecare din membrii Consiliului economic are îndatoriri legate de slujba sa și anume:

a) **Economul** poartă grijă de îndestularea mănăstirii, astfel: aprovizionarea, îmbrăcăminte, masa de obște, hambarul, pivnițele, cămărilor, etc. Cumpărăturile le face prin ofertă, cu aprobarea Consiliului economic și sumele i se eliberează de casier în baza aprobărilor date de Consiliu. Pentru toate ia facturi și ține socoteli cu registru, în regulă. Tot el face și vânzări prin licitație. Este răspunzător și de executarea la vreme a ascultărilor mănăstirești, unde nu este egumen.

Economul își va îndeplini obligațiile sale pe cât stă cu putință, fără să întristeze pe frați; să caute și al său suflet să-l mântuiască, pururea aducându-și aminte de cuvântul Apostolului că: «Cei ce slujesc bine, pregătesc calea spre o treaptă mai înaltă» (I Tim. III, 13). Să se îngrijească mai ales cu toată osârdua de bolnavi și de bătrâni, știind că în ziua judecării va da seama dacă s'a purtat cu nedreptate și fără milă față

de aceștia. Toate lucrurile mănăstirii și tot avutul ei să-l socotească ca ceva sfânt, nimic să nu facă cu nebăgare de seamă; să nu fie nici zgârcit, nici risipitor, nici neînțelept cu avutul mănăstiresc, ci toate să le facă cu înțelepciune, dând fiecăruia după trebuință.

Dacă frățimea e mare, să i se dea ajutători ca împreună cu dânșii, mai cu spor și cu voieșie să împlinească lucrul ce i s'a dat în sarcină.

b) **Casierul** face încasări și plăți în numele mănăstirii, respectând formele legale. Nu eliberează nicio sumă decât cu aprobarea Consiliului economic și trece toate sumele sub articolele pentru care s'au destinat. El este răspunzător în fața Consiliului și a autorităților de orice nereguli în mânăuirea sumelor ce i s'au încredințat. El se alege dintre absolvenții Seminarului Monahal.

c) **Eclesiarhul** are în grijă sa slujbele dumnezeiești ce se săvârșesc în mânăstire și veghiază ca ele să se facă zilnic; îngrijește de cele necesare Cultului, de curățenia bisericilor mânăstirii și de zestrea lor, primind dela casier sumele de bani necesare. Este dator să vegheze ca sfințele slujbe să se săvârșească după tipicul mănăstiresc, cu toată evlavie și buna cuviință, și răspunde de felul cum personalul bisericii își împlinește datoria. El ține un registru de sumele încasate pentru pomeniri și le varsă lunar la casieria mânăstirii, slujitorii neavând îngăduința de a-și opri ceva. El se alege dintre absolvenții Seminarului Monahal.

d) **Arhondarul** îngrijește de casa de oaspeți și de primirea închinărilor. El ține registre de vizitatori și răspunde de conduita personalului ajutător și de buna ordine în arhondărie, cum și de respectarea dispozițiilor art. 79-86 din acest Regulament și de dispozițiunile Chiriarhului privitoare la primirea și găzduirea oaspeților.

Art. 46. — La sfârșitul fiecărei luni, economul, casierul, eclesiarhul și arhondarul sunt datori a prezenta starețului contul de întrebuințarea sumelor ce au primit din afară și din cassa mânăstirii. Starețul convoacă Consiliul economic și constată felul de întrebuințare a sumelor primite. Constatarea se consemnează într'un proces verbal adevărit de toți cei prezenți. Aceste constatări vor servi ca piese justificative la încheierea contabilității anuale.

Art. 47. — Când s'ar constata că vreuna din aceste persoane ar fi întrebuințat rău banii ce i s'au încredințat, atunci respectivul este invitat să despăgubească mânăstirea, altfel cazul se va aduce la cunoștința Chiriarhului, care va dispune conform legilor în vigoare.

Art. 48. — Lucrările de cancelarie le îndeplinește un secretar, care conduce toate scriptele atât ale Consiliului duhovnicesc și ale celui de judecată, cât și ale celui economic. El se alege de sobor dintre monahii absolvenți ai Seminarului Monahal mai pricepuți, și se aprobă de Chiriarh. Secretarul este dator a ține în regulă arhiva mânăstirii, îngrijind să treacă la timp schimbările provenite în registrul inventar general și de personal, precum și să țină la zi corespondența oficială.

CAP. IV. OCUPAȚIUNILE CĂLUGĂRILOR.

A. RUGĂCIUNEA

Art. 49. — Părinții întemeietori ai vieții călugărești hotărăsc ca îndeletniciri de frunte ale monahilor: rugăciunea și munca, ele fiind cele

mai încercate ajutoare, cele mai înțelepte și cele mai sănătoase pentru buna așezare a călugărului în rânduiala ascultării.

Din această pricină, în așezămintele călugărești, atât rugăciunea cât și munca sunt legiuite ca orândueli temeinice și bine chibzuite, pe care monahul e dator să le respecte cu cea mai mare sfîntenie.

Art. 50. — Ca unul ce s'a hotărît cu toată sârguința să viețuiască spre slava lui Dumnezeu și a Fiului Său, monahul trebuie să fie mai presus de toate un om cu dragoste de rugăciune, «fiindcă nu haina, ci rugăciunea face pe monah».

În această privință, împreună cu rugăciunea personală, cea din toată vremea și cu pravila de chilie, el este dator să ia parte, cu tot sufletul său, în primul rând la cele șapte laude ale rugăciunii și cântării de obște. «Nimic mai fericit, spune Sf. Vasile, decât să imiți pe pământ corurile Ingerilor din ceruri și să cânti împreună cu ei imnuri Atoatefăcătorului».

Art. 51. — Precum a legiuit Psalmistul: «de șapte ori în zi Te-am lăudat, Doamne», cele șapte laude din zi sunt datori și călugării a le aduce înaintea lui Dumnezeu, prin rugăciunile și cântările lor de obște, dela care nu pot lipsi decât când sunt bolnavi.

1. Ceasul al IX-lea, adică ceasul în care Domnul și-a dat duhul pe Cruce, în graiul profetic al Psalmilor să preamărim pe Stăpânul, pentru zidirea cea din nou a lumii, marea binefacere a Jertfei Sale, și

2. La ceasul Vecerniei (orele 18 $\frac{1}{2}$), ca, odată cu apusul soarelui, «să mulțumească lui Dumnezeu, prin ridicarea mâinilor, pentru toate câte au primit dela El în curgerea zilei care se sfârșește», după cum zice dumnezeescul nostru Părinte Vasile.

3. La Pavecerniță, ca să milostivim pe Dumnezeu cu rugăciune pentru toate câte am greșit și odihnă cu inimă trează să ne dăruiască, împotriva tuturor ispitelor și uneltirilor diavolului.

4. La Miezonoaptea, vegherea noastră aducând-o jertfă curată întru întâmpinarea Mirelui, care și în miez de noapte poate veni să facă judecată lumii acesteia.

5. La Utrenie și Ceasul I, adică la rugăciunea pentru întâmpinarea dimineții, ca pomenind «mânecarea adâncă» a ceasului Invierii, «înainte de orice lucru, cele dintâi mișcări ale sufletului și ale minții să le închinăm lui Dumnezeu», ca o naștere din nou de fiecare zi și ca o înviere. Se încheie serviciul de seară (orele 18, $\frac{1}{2}$ —21, $\frac{1}{2}$).

6. La Ceasul III, «ca să luăm și noi dela Duhul Sfânt îndrumare și povățuire spre cele de folos», luând arătarea cea în limbi de foc a Duhului care a venit peste Apostoli, întru al treilea ceas din zi, se începe serviciul de dimineață (orele 6—8).

7. La Ceasul al VI-lea, pentru ca, după pilda Sfinților, să ne apărăm cu psalmul al nouăzecilea de primejdie și de «dracul cel de amiază-zi», și să ne rănim sufletul cu rana dragostei, cugetând la covârșitoarea bunăătate a Domnului față de noi, în ceasul acesta al Răstignirii Sale.

8. Se cade a ști că așa cum este o Sfântă a Sfintelor, o cântare a cântărilor, așa este în iconomia darului și o laudă a laudelor. Această cunună a tuturor laudelor Bisericii este sfânta și dumnezeiasca Liturghie.

La tainica ei lucrare de prefacere a firii și de îndumnezeire, călugării sunt cu deosebire datori să ia parte toți la cântarea în comun, jert-

find pe omul cel vechiu și poftele lui odată cu junghierea cea fără de sânge a Mielului și întărind pe omul cel nou cu dumnezeasca merindă despre care însuși Domnul a zis: «De nu veți mânca Trupul Fiului Omului și de nu veți bea Sângele Lui, nu veți avea viață întru voi» (Ioan VI, 53).

Când nu se săvârșește Sf. Liturghie, se citește Obednița și celelalte, după rânduiala Tipicului zilnic.

Art. 52. — Scopul acestei întregi rânduieli de laudă este să țină aprins în mănăstire un duh de evlavie din ce în ce mai fierbinte și să tragă pe monahi spre o unire cu Dumnezeu din ce în ce mai strânsă, roditoare în fapte de dragoste.

Pentru atingerea acestui scop se cere ca:

a) Atât psalmodierea, cântarea, cât și rostirea rugăciunilor să se facă cu înțelegere.

«Ceea ce este simțul gustului în cunoașterea mâncărilor, același lucru este priceperea când e vorba de cuvintele Sf. Scripturi», zice Sf. Vasile. «Deaceea, de are cineva sufletul tot așa de simțitor la puterea fiecărui cuvânt, precum are gustul simțitor la felul mâncărilor, atunci împlinește cuvântul care zice: cântați cu înțelegere» (Prav. Mică, 279).

b) Să împlinim rânduiala de rugăciune până la sfârșit, cu toată îngăduința și răbdarea, fără a întinde cântarea, ca să nu fie obositoare, și fără a o grăbi, ca să nu se stingă focul rugăciunii.

c) Să se păstreze pe cât se poate tăcerea și luarea aminte neîmprăștiată, în tot timpul rugăciunilor.

Unor frați care nu-și puteau stăpâni mintea și întrebau: «cum să avem mintea neîmprăștiată la rugăciune?», Sf. Vasile le răspunde: «Numai dacă vă veți încredința că Dumnezeu stă cu adevărat înaintea voastră».

«Iar dacă stați la rugăciune cu mintea împrăștiată, deși ați putea să stați cu toată luarea aminte, atunci să nu cutezați a sta înaintea lui Dumnezeu, ca să nu se schimbe rugăciunea voastră în păcat. Iar dacă, fiind copleșiți de păcate, nu veți putea să vă rugați cu mintea neîmprăștiată, atunci îndemnați-vă, pe voi înșivă, pe cât vă vor ajunge puterile, rămânând locului și stați înaintea lui Dumnezeu, îndreptându-vă către Dânsul și strângându-o înlăuntru vostru, și Dumnezeu vă va ierta, fiindcă nu din lenevire, ci din slăbiciune n'ați avut puteri să stați înaintea Lui, așa precum se cade».

d) Să însoțim citirile într'un duh de rugăciune, în taină, căutând pe cât se poate, cu necontenită îndemnare a inimii și ascuțită trezire a minții să intrăm în duhul de rugăciune al Bisericii, adică în lucrarea duhovnicească a slujbelor ei și în marile lor simțăminte vii și adânci: de adorație și de smerenie, de mulțumire și de cerere, de dor după Dumnezeu și de frică, de căință și de ispășire, de supunere și de încredere, de luptă și de jertfă, de dăruire și de dragoste, în așa fel încât să putem face din rugăciunea Bisericii, propria noastră rugăciune.

e) Cu dragostea de rugăciune pentru ajutorul, mântuirea și îmbunătățirea vieții sale proprii, monahul să împreune, pe cât îl vor ajuta puterile, totdeauna, după pilda Sfinților, îndemn și dragoste de rugăciune pentru folosul și mântuirea tuturor oamenilor.

Trebue să se știe că monahul stă tot timpul mai aproape de Dumnezeu, ca să poată împlini datoria rugăciunii și pentru oamenii care nu

au atâta timp ca el către aceasta, precum: pentru cei ce nu știu, nu vor sau nu pot să se roage, și mai ales pentru cei care nu s'au rugat niciodată. Așa cum chemarea lui e să fie un om de rugăciune, și apostolatul lui e, în primul rând, un apostolat al rugăciunii. Monahul e ca o candelă de rugăciune, veșnic aprinsă, în mijlocul poporului, iar rugăciunea e cea **din-tâi faptă bună**, pe care el e dator să o împlinească, din dragoste pentru frații săi: oamenii din lume.

Art. 53. — Odată cu venirea statornică la adunările cântării și rugăciunii de obște, monahul e dator să fie cu cea mai mare grijă față de tot ce se poate să dea o **așezare temeinică vieții lui duhovnicești**.

Cu deosebire, trei lucruri hotărâsc călugărilor vechile rândueli în această privință:

a) **Datoria de a se curăți de patimi**, prin lupta de fiecare clipă cu sine însuși, pentru omorîrea omului vechiu, cu păcatele, gândurile și poftele lui, și pentru biruința omului nou, zidit după chipul lui Hristos, spre curățire de patimi, spre câștigarea Duhului Sfânt și spre toată roada cea de bucurie a dragostei de oameni.

b) **Datoria de a-și hrăni sufletul** în fiecare zi, învățând cuvântul lui Dumnezeu din Scripturi și adâncindu-și cât mai des gândul în tainele și marile adevăruri ale credinței, între care mai ales: moartea, judecata și taina vieții în harul lui Hristos, acestea fiind temeuri de hotărâri puternice și imbold pentru simțul răspunderii în viața călugărească.

Cu același scop de hrană a sufletului și de îndemn la viață sfântă, pe lângă împărtășirea cât mai deasă cu dumnezeiasca hrană a Tainelor lui Hristos, se va ține în fiecare mănăstire cuvânt duhovnicesc, cel puțin în fiecare Duminică, la toată obștea, și se va rândui cuvânt de folos totdeauna, atât la trapeză cât și la biserică.

c) **În sfârșit, datoria de a-și controla și de a-și primeni viața** lui de evlavie după înțelepciunea din scrisul Sfinților Părinți, sau luând povăț din cuvântul viu al bărbatilor încercați, dar mai cu seamă trezindu-se neîncetat cu chemarea lui Iisus și deschizându-se cât mai des la duhovnicul său, ca nu cumva neispitindu-și în niciun fel cugetul și încrezându-se peste măsură în socotința lui, să cadă din treapta evlaviei, să se împietrească și să se usuce în netrebnicie ca smochinul cel blestemat.

În privința spovedaniei, trebuie să se știe că mănăstirile cu viață îmbunătățită urmează această rânduială: părinții care au hirotonie și slujesc la Sf. Altar, cât și cei care au luat parte activă la toate serviciile religioase din toată săptămâna, fără nicio lipsă și fără să refuze vreo ascultare, și doresc să se împărtășească Duminica, sunt datori să se spovedească odată în fiecare săptămână; ceilalți părinți și frați din obștea mănăstirii trebuie să se spovedească cel puțin odată pe lună și să se împărtășească, dacă sunt vrednici, iar cine nesocotește pravila spovedaniei odată pe lună, rânduiala sfintelor slujbe și ascultările, este canonisit.

Art. 54. — Porunca Sfinților Părinți și a Tipicului este ca fiecare ieșind dela Pavecerniță sau noaptea dela Utrenie, dela Sf. Liturghie sau dela alte slujbe de obște, să intre în chilie, cu tăcere și cu adâncă liniște, fără a se aduna cu cineva la vorbă, decât numai cu Dumnezeu, prin rugăciune, iar cel ce va călca această poruncă se va canonisi.

Art. 55. — Călugării sunt datori, după porunca Sfinților Părinți,

să-și înnoiască în fiecare zi dragostea și râvna lor spre mântuire, citind cu luare aminte din dumnezeieștile Scripturi și din Pateric.

Art. 56. — Adunările pe la chilii, vorba deșartă și toate felurile de purtări nefolositoare sau vătămătoare de suflet, sunt cu totul oprite. Petrecerea cea mai plăcută a călugărului trebuie să fie rugăciunea, slujba dumnezească și ascultarea. Cine nu-și află mulțumire sufletească întru aceasta, și-și caută alte desfătări lumești, acela nu este monah.

B. MUNCA

Art. 57. — Așa cum mănăstirea este un așezământ organizat de evlavie, tot așa ea este și un așezământ de muncă organizată în duhul Mântuitorului, fiindcă viața de evlavie nu îngăduie-să fie prilej de lenevire.

a) «Mai este oare nevoie să arătăm ce mare rău e nelucrarea?» — spune Sf. Vasile cel Mare —, când Apostolul ne învață lămurit: «**Cel ce nu lucrează să nu mănânce**».

b) «In aceeași măsură, în care avem trebuință de hrană zilnică, în aceeași măsură suntem datori să și muncim, după puterile noastre». «E vădit — spune iarăși Sf. Vasile — că oricare ar fi lucrul întru care ne ostenim, suntem datori să împlinim cu toată râvna munca noastră și trebuie să muncim nu numai pentru înfrânarea trupului și pentru îndestularea noastră, ci și pentru aproapele, următori făcându-ne prin aceasta Apostolului, care poruncește: «Să ne ostenim lucrând cu mâinile noastre ceva de folos, ca să avem din ce da și celor lipsiți» (Efeseni IV, 28).

c) Lucrul în mănăstire — după înțelegerea Sfântului Vasile cel Mare — trebuie însă să fie organizat în așa fel, încât «să nu turbure pacea și liniștea vieții de mănăstire; să nu ceară alergătură prea mare pentru împlinirea lui și să nu prilejuiască întâlniri necuviincioase și dăunătoare între bărbați și femei; fiindcă ținta anume pe care trebuie să o avem în toate este simplitatea, curăția și smerenia»

Art. 58. — Potrivit cu porunca Sf. Părinți, care statornicește că «în nicio vreme nu se cuvine călugărilor să stea fără de lucru», precum și după toată tradiția de organizare a nevoinței mănăstirești, «călugării sunt datori să lucreze în tot timpul, atât în cuprinsul vieții de obște cât și în viața lor de chilie».

În munca de obște se cuprind toate ascultările, care răspund la trebuințele și îndatoririle de obște ale mănăstirii, precum: povățuirea sufletelor, administrația mănăstirii, învățământul, primirea străinilor, îngrijirea bolnavilor, munca în atelierele mănăstirii sau ale cooperativei mănăstirii (tâmplăria, croitoria, țesătoria, covoare, ceramică, cismăria, sculptura, cusături naționale, pictura, broderia, tipografia, etc.), grădinărit, pomicultură, stupărit, viticultură, creșterea viermilor de mătase, cultura plantelor medicinale, curățenia, pregătirea hranei, etc.

De munca în chilie se leagă: citirea, scrierea și studiul.

Starețul și duhovnicii sunt datori să privegheze ca fiecare monah, în timpul lăsat liber de slujba dumnezească și de ascultarea de obște, să nu-și irosească vremea zadarnic ci să se îndeletnicească cu lucrul, făcându-și din aceasta o adevărată pavază duhovnicească, după cuvântul Fericitului Ieronim, care zice: «**Diavolul să te afle pururea lucrând**».

Art. 59. — Când, după porunca starețului, se va face chemarea pentru vreo lucrare de obște, toți monahii afară de bolnavi și cei ce vor fi

rânduți la alte ascultări, sunt datori a merge la locul și la lucrul arătat și a petrece acolo timpul hotărât de stareț. Cine ar voi, fără cuvânt de îndreptățire, a se sustrage dela asemenea ascultare, va cădea sub canonisire.

Art. 60. — In mânăstire, să se mențină — și acolo unde nu se află să se înființeze —, ateliere pentru fabricarea diferitelor obiecte necesare vieții mânăstirești, precum: croitorie pentru hainele trebuitoare monahilor, țesătorii pentru fabricarea stofelor, ateliere pentru fabricarea potcapelor, culioanelor și încălțăminte; stupărie, instalații pentru creșterea viermilor de mătase, ateliere de lemnărie și fierărie, etc.

La toate aceste ascultări, Starețul va orânduți câte un îndrumător dintre monahii cunoscători ai meșteșugului, precum și personalul trebuitor pentru fiecare îndeletnicire.

Art. 61. — Consiliul economic va orânduți ca venitul din asemenea îndeletniciri să se întrebuințeze pentru îmbunătățirea vieții de obște, pentru dezvoltarea diferitelor meșteșuguri din mânăstire, precum și pentru fapte de milostenie. El va ține contabilitate în ordine de toate aceste venituri și va da seama în fața obștei la încheierea fiecărui an.

Art. 62. — Starețul și duhovnicii mânăstirii vor avea grijă ca atât munca de obște cât și cea de chilie să slujească la desăvârșirea duhovnicească a monahilor, organizând munca în așa fel încât lucrul să poată fi împreună cu rugăciunea. Trebuie să se știe că toată osteneala cea din afară, nepătrunsă de rugăciune, ajunge o adevărată primejdie și chiar o cădere dela mântuire. Se va veghea, dar, ca munca să nu ajungă cu niciun chip o piedică în calea lucrării de căpetenie, care este sfințirea călugărului. Toată munca trebuie sfințită prin duhul rugăciunii, după cuvântul Sf. Teodor Studitul: «Sfințiți-vă mâinile voastre cu slujba ce vi s'a dat, ca să aduceți lui Dumnezeu jertfă bine primită. Căci cu adevărat jertfă este». Un călugăr nu împlinește, așa dar, cu adevărat munca cerută lui de votul ascultării decât atunci, când o împlinește pentru Dumnezeu. Orice alte motive omenești sunt străine și în afară de adevărata ascultare. De aici și numirea de sfântă ascultare dată muncii, în vorbirea călugărilor.

Nu trebuie să se creadă că din această alcătuire duhovnicească a muncii în mânăstire, se folosește numai călugărul; dimpotrivă, din ea câștigă și munca însăși. Ne încredințază despre aceasta și Sf. Vasile cel Mare, când zice: «Gândul că avem pe Dumnezeu privind la munca noastră, trebuie să ne insufle o neobosită înflăcărare și o nespus de mare grijă ca să lucrăm bine tot ceea ce facem».

Art. 63. — In ceea ce privește îmbinarea muncii cu rugăciunea, tradiția monahismului răsăritean ne descoperă următoarele rândueli:

a) **Așezământul unei pravile de rugăciune în comun, înainte de începerea lucrului zilnic**, așa cum ne îndeamnă și Sf. Vasile: «Să ne trezim în revărsatul zilei la rugăciune, ca să cântăm imnuri Ziditorului, plecând apoi, când soarele strălucește, la lucrul nostru, mereu în tovărășia rugăciunii» (6-8 dimineața, Ceasurile și Sf. Liturghie).

b) **Meșteșugul duhovnicesc de a ține treaz duhul de rugăciune în tot timpul muncii**, fie prin citanii sfinte în timpul lucrului — făcute de preoți, duhovnici, etc., fie cugetând la cuprinsul părților din Scriptură, învățate pe de rost, cum făceau Părinții din Egipt, fie executând în comun diferite cântări, imne, tropare, etc., fie înnoind mereu înlăuntrul nostru gândul că osteneala o facem pentru Dumnezeu, — cum statornicește Sf. Vasile

--- fie, în sfârșit, având tot timpul în minte, în gură și în inimă rugăciunea: «Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluește-mă pe mine păcătosul». Orele de lucru, fie în ateliere, fie în alte ascultări, vor fi zilnic opt, adică 9—13 și 14—18. Munca se încheie cu rugăciunile de seară, orele 18 $\frac{1}{2}$ —21 $\frac{1}{2}$.

CAP. V. VIAȚA DE OBȘTE.

Art. 64. — Ceea ce este însă chipul vieții îngerilor pe pământ, ceea ce este socotit de Sfinții Părinți drept dorul cel mai ales al lui Dumnezeu și al Prea Curatei Sale Maici, ceea ce ne-a învățat însăși pilda viețuirii Domnului cu Apostoli și ceea ce dă un temei de bună rodnicie, atât rugăciunii cât și muncii în mănăstire, este viața de obște (chinovie). Iată de ce, mai presus de toate, călugării sunt datori a păzi în așezămintele lor o desăvârșită viață de obște, adică: unirea în duh și legătura dragostei dintre frați pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, fiindcă, după cum spune Sf. Vasile, acesta este lucrul cel mai de seamă din toată economia întrupării Mântuitorului: ca să facă pace între oameni și să-i învețe a se iubi unul pe altul.

Art. 65. — Monahii trăitori în mănăstire sunt datori să-și arate dragostea lor față de obște, «nu numai cu cuvântul și cu limba», cum spune Apostolul Dragostei, «ci și cu fapta și cu adevărul», arătând adică o iubire frățască sinceră și egală față de toți, îndreptându-se frățeste unul pe altul, pentru desăvârșirea întregii obști, îngrijindu-se să nu aducă sminteală între frații împreună-viețuitori, precum și ferindu-se de neînțelegeri, înfruntări și jigniri, necăutând cinstea, întâietatea și stăpânirea, ci întrebuintând tot cuvântul cu folos spre zidire; în scurt, păstrând fără abatere smerenia, frăția duhovnicească și râvna cea bună, care îndepărtează dela patimi și ridică la Dumnezeu.

«Pe această râvnă mai ales, cu cea mai mare dragoste curată unul altuia, frică având de Dumnezeu, pe starețul lor iubindu-l nefățarnic și curat și nimic socotind a fi mai scump decât Hristos, care pe noi toți ne va duce la viața de veci».

Art. 66. — Pe temeiul canonului 6 al Sinodului I—II din Constantinopol, care zice: «Monahii nu trebuie să aibă nimic al lor propriu, ci toate ale lor se închină mănăstirii de care țin», călugării sunt datori să aibă toate lucrurile și masa, de obște, iar acolo unde o astfel de rânduială lipsește, conducătorii mănăstirilor trebuie să o introducă, întrucât fără ea, călugării nu-și pot trăi votul neagoniseli.

Art. 67. — În monahism, viața de obște obligă pe călugări să socotească drept bun al obștei (chinoviei) din care fac parte, fructul muncii lor și să primească în schimb — și la sănătate ca și la boală — locuință, hrană, îmbrăcăminte și tot ce este de trebuință vieții lor de călugări.

Din pricina aceasta, lenea și pierderea de timp din partea călugărilor, ca unele care aduc pagube chinoviei, sunt un păcat contra vieții de obște.

Art. 68. — Bunurile materiale ale obștii trebuie să fie întrebuintate după regula vieții obștești, adică să se dea fiecărui călugăr după trebuința lui, fiindcă Sf. Vasile cel Mare zice în regula sa: «Măsura întrebuintării bunurilor este însăși trebuința» și tot cel ce nu ține seama de adevărata trebuință se face vinovat, fie de lăcomie, fie de poftă, fie de trufie.

Cu toate acestea, trebuie să se înlătureze zgârcenia nechibzuită, ca nu cumva călugării mai puțin îmbunătățiți să caute ajutor în afară de obște.

Art. 69. — Din tot venitul Sf. Mănăstiri atât cel provenit din afară, cât și cel din veniturile bisericii și ale muncii călugărilor — se va întocmi o singură pungă, adică toți banii se vor vărsa la casieria Sf. Mănăstiri. Din ei, casierul va elibera sumele de trebuință pentru cheltueli, oridecâteori va fi nevoie, cu încuviințare dela conducerea mănăstirii.

Art. 70. — Monahii nu pot nici să împrumute pe cineva cu bunurile obștii și nici să împrumute dela cineva fără învoirea starețului. Nici milostenie nu pot face monahii, fără aprobarea directă sau subînțeleasă a starețului, fiindcă bunurile date lor spre folosință sunt ale comunității și ei nu se pot folosi de ele decât în hotarele trebuinței personale.

Art. 71. — Cheltuelile pentru călătoriile trebuitoare sau de folos trebuie făcute din bunurile de obște, fiindcă potrivit votului neagoniselei, monahii, fără aprobarea starețului, nu pot întrebuința pentru nevoile lor bunuri provenite dela rude sau dela prieteni, căci atunci greșesc contra vieții de obște.

Art. 72. — Călugării care, din nepurtare de grijă, din lenevire, din iubire de trai bun sau din altă pricină vrednică de osândă, fie că folosesc în chip neîngăduit bunurile chinoviei, fie că lasă să se strice lucrurile date lor spre folosință de către stareț, se fac vinovați față de obștea mănăstirii.

Art. 73. — Masa să fie de obște, pentru toți, fără deosebire, și nimeni nu are voie să facă mâncare în afară de bucătăria obștei.

Excepție dela aceasta fac bolnavii, cărora li se gătește aparte precum și cei trimiși în ascultări departe, care, din această pricină nu pot fi de față la timpul obișnuit al mesei. Nu este iertat nimănui a lua bucată dela masa de obște și a o duce în chilia sa.

Art. 74. — Posturile cele așezate de Biserică și orânduite de Sf. Părinți să se păzească cu mare scumpătate. Iar hrana să fie sănătoasă, curată și pregătită după regulile așezate de Sfinții Părinți și Tipicul bisericesc. (Dimineața orele 8; la prânz orele 13 și seara orele 18).

Art. 75. — Masa călugărilor să fie totdeauna însoțită de rânduelile puse de Sfinții Părinți, atât în privința timpului, cât și a rugăciunilor, cântărilor și citirilor statornicite de Tipicul mănăstiresc.

Cel rânduit de săptămână la cuvântul ce se citește în trapeză, va avea grijă să aleagă din timp, după îndrumarea starețului sau a duhovnicului, cuvântul de folos pentru citire. Acestuia îi este îngăduit să mănânce înainte de masă și să ia un pahar de vin pentru întărire.

Art. 76. — Nu este îngăduit niciunui monah sau monahii să iasă din mănăstire fără bilet de voie, eliberat de stareț sau stareță, cu stampila mănăstirii și în care să se arate: motivul învoirii sau însărcinarea dată, locul unde merge și timpul pe cât este învoit. Cine calcă această dispozițiune va fi socotit vagabond.

Stareții și starețele mănăstirilor vor observa cu toată luarea aminte să nu elibereze învoiri monahilor sau monahiilor a căror purtare este supusă îndoelii. În caz de nerespectarea acestei dispozițiuni, direct răspunzător este cel care a semnat învoirea.

Art. 77. — Monahii sau monahiile ieșind din mănăstire cu încuviințarea mai-marelui lor, după cum s'a arătat mai sus, sunt datori să se

poarte cu toată bunacuviința cerută de disciplina monahală, atât în vorbire, la mâncare și la băutură cât și în folosirea timpului și în îmbrăcăminte. Ei sunt datorii:

a) Să se prezinte cu biletele de voie spre vizare la autoritățile bisericesti locale, arătând scopul venirii lor precum și locul unde găzduesc.

b) Să nu găzduiască decât în case de creștini evlavioși, ferindu-se de a poposi în cârciumi sau pe la gazde care ar da loc la sminteală.

c) Cerșetoria este oprită monahilor, sub orice formă. Celor ce fără învoire s'ar afla petrecând prin orașe și sate, să li se facă cunoscut să se întoarcă în cel mai scurt timp la metania lor și de nu se vor îndrepta, atunci de tot se vor izgoni din mănăstire.

d) Nimeni nu are voie să poarte costumul monahal, dacă nu e îndreptățit la aceasta. Cei excluși din monahism, care refuză a desbrăca haina monahală și cei care poartă ilegal acest costum, vor fi identificați de către organele bisericesti și semnalati autorităților Statului cu cererea de a li se aplica dispozițiunile legilor penale în vigoare.

Art. 78. — Oridecâteori un monah sau un frate se întoarce dintr'o călătorie, din concediu sau dintr'o ascultare în care a fost trimis afară din cuprinsul mănăstirii, e dator să se mărturisească la duhovnic.

CAP. VI. OSPITALITATEA SAU PRIMIREA STRĂINILOR.

Art. 79. — Orice vizitator sau oaspete ar veni la mănăstire, va fi primit în orice timp al anului cu toată bunacuviința și arhondarul îl va găzdui cel mult trei zile în chiliile anume rânduite pentru oaspeți cu aprobarea starețului. Se va avea grijă ca arhondaricul să fie într'o clădire sau aripă aparte, deosebită de locuințele monahilor.

Vizitatorii găzduiți în arhondaric sau în chiliile rânduite de stareție pentru găzduire, vor fi înscriși într'un registru în care se va trece numărul și data actului de identitate, precum și autoritatea și localitatea care l-a eliberat, anunțându-se totdeauna autorităților în drept sosirea vizitatorilor.

Art. 80. — Fiecare mănăstire este datoare să orânduiască cu toată grija case și toate cele de trebuință pentru odihnă și mângâierea străinilor pe care se cade a-i primi ca pe însuși Hristos, fiindcă El va zice oarecând: «Străin am fost și m'ați primit...». La casa de oaspeți să se numească arhondar un monah plin de frica lui Dumnezeu, care să supravegheze acolo toate, căutând ca totul să fie curat și în bună rânduială. Și toată casa ca o casă a lui Dumnezeu să fie ținută.

Art. 81. — Arhondarul și cei împreună-slujitori cu dânsul la casa de oaspeți, vor purta grijă ca străinii să fie primiți toți cu aceeași dragoste și sârguință, fără deosebire, aducându-și aminte de Avraam cel ce a primit pe Sfânta Treime în loc de străini.

De îndată ce un străin a sosit în mănăstire, frații rânduiți la aceasta să-l întâmpine cu toată bucuria și pe cât e cu putință, străinii să fie conduși mai întâi în biserică pentru rugăciune, apoi să li se poarte de grijă cu toate cele de trebuință.

Masa și toată îngrijirea să se dea în așa chip, încât nimeni să nu lăse mâhnit sau nefolosit întru ceva, nefăcându-se nici economie peste

măsură, nici risipă fără de rânduială, ci cu dreaptă socoteală, pe toți mulțumindu-i.

Art. 82. — Cei rânduiți la această slujbă sunt datori — mai ales față de femei, în mănăstirile de bărbați, și față de bărbați în mănăstirile de femei, — să se poarte cu toată paza și chibzuința și cu toată frica de Dumnezeu ca să nu fie prilej de sminteală, iar viețuitorii din mănăstire n'au voie să se întâlnească și să stea de vorbă cu oaspeții fără blagoslovenia starețului.

Art. 83. — În caz că nu ar fi încăperi la arhondaric, oaspeților nu le este îngăduit a-și alege singuri altă gazdă în mănăstire decât aceea care li se va hotărî de stareț sau de stareță.

Deasemenea, nici călugărilor nici călugărițelor nu le este îngăduit în nici un chip să închirieze chilia oaspeților, oricine ar fi aceștia, decât cu aprobarea Chiriarhului, la propunerea starețului.

Art. 84. — Oaspeții care ar dori să viziteze mănăstirea sau chiliile călugărilor, vor fi întotdeauna însoțiți, fie de arhondar fie de un alt monah cu nume bun din mănăstire orânduit de stareț. Cu aceeași rânduială vor vizita și monahii sau monahiile pe oaspeți la locurile lor de găzduire.

Art. 85. — Intrarea femeilor în chiliile călugărilor și ale fraților din mănăstire este cu desăvârșire oprită. Nu este îngăduit niciunui duhovnic, ieromonah sau frate a primi în chilia rudeni, frați sau surori, fără blagoslovenia starețului.

Inchinătorii care vor avea de vorbit cu viețuitorii din mănăstire se vor întâlni cu aceștia numai la arhondaric sau vorbitorul mănăstirii.

Bolnavilor și celor care au nevoie de citit sfintele rugăciuni, Sf. Maslu, etc., li se vor face aceste sfinte slujbe în Biserică sau în paraclise numai cu blagoslovenia starețului.

Art. 86. — Este oprit cu desăvârșire vizitatorilor a se distra în mănăstire cu instrumente muzicale, ori de ce fel ar fi, sau a se deda la jocuri precum și a turbura liniștea mănăstirii prin conversațiuni sgomotoase, ci, dimpotrivă, vizitatorii sunt datori ca în timpul șederii lor în mănăstire să se poarte cuviincios și să ia parte cu toată evlavia la dumnezeile slujbe și mai ales la Sf. Liturghie.

Deasemenea sub nici un cuvânt nu este iertat călugărilor sau călugărițelor să însoțească pe vizitatori în excursiunile lor în împrejurimile mănăstirii.

În caz că vreun vizitator s'ar abate dela aceasta, arhondarul este dator să-i atragă luarea aminte. Dacă oaspetele nu se îndreaptă, arhondarul va supune cazul starețului, care la rândul lui va chema pe vizitator la ordine.

CAP. VII. — BIBLIOTECA ȘI MUZEUL MĂNĂSTIRII.

Art. 87. — Fiecare mănăstire va avea o bibliotecă, în care, pe lângă cărțile oficiului divin, se vor păstra și alte cărți folositoare, de suflet precum: Biblia, scrierile Sfinților Părinți și alte cărți religioase, morale și științifice.

Art. 88. — În fiecare mănăstire va fi un muzeu în care se vor păstra cărțile vechi, manuscrisele, obiectele de artă religioasă ce au aparținut

mănăstirii (candele, icoane, odăjdii, etc.), diferite documente, etc., în legătură cu trecutul mănăstirii.

Art. 89. — Unul din monahi se va însărcina de stareț cu funcțiunea de bibliotecar, căruia i se va încredința, după catagrafie, biblioteca cu toate cele aparținătoare ei și muzeul. Biblioteca va fi așezată în una din încăperile mănăstirii la un loc cu muzeul sau apărte.

Art. 90. — Bibliotecarul va avea o condică legalizată de Comitet, în care va înscrie persoana ce a primit dela bibliotecă vreo carte, și va îngriji ca toate cărțile liberate dela bibliotecă să se înapoieze de primitor în starea în care au fost primite.

Art. 91. — Din biblioteca mănăstirii sau din muzeu nu este îngăduit a se da vreo carte sau obiect în afară de cuprinsul mănăstirii, fără vreun ordin special din partea Chiriarhului.

Art. 92. — Fiecare mănăstire va avea o condică legalizată de autoritatea eparhială, sub numele de «sinodic al mănăstirii» sau «cartea de aur a mănăstirii». În sinodic se vor trece numele ctitorilor și ale tuturor binefăcătorilor mănăstirei, cu arătare de anul când s'a înființat mănăstirea, de numele persoanelor ce au contribuit, și cu ce anume au contribuit, precum și de anul când s'a făcut vreo binefacere mănăstirii și de cine anume. Se va păstra la stăreție.

Art. 93. — Sinodicul «cartea de aur» se va păstra cu cea mai mare îngrijire, după ce s'a terminat, în biblioteca mănăstirii, atât pentru veșnica pomenire a binefăcătorilor la sfintele slujbe, cât și pentru a servi de material la istoria mănăstirii în special și a Bisericii naționale în genere.

Art. 94. — Extract de numele ctitorilor și ale binefăcătorilor se va păstra la Sfântul Jertfelnic pentru a se pomeni în toate zilele, după rânduiala Bisericii Ortodoxe.

Art. 95. — Forma sinodicului se va da de către autoritatea eparhială. Superiorul va priveghea a se trece în ele fără amânare toate cazurile de binefacere, raportând totodată și Episcopului eparhiot pe cele mai importante.

CAP. VIII. — ORGANELE DE CONTROL.

Art. 96. — Pentru controlul mănăstirilor, fiecare Eparhie va avea un exarh, numit de Chiriarh dintre arhimandriții cu atribuțiuni generale de inspecție și control al mănăstirilor, și de referent pentru problemele mănăstirești (art. 109, al. b. din Statut).

Art. 97. — Exarhul mănăstirilor este la dispoziția Chiriarhului pentru treburile monahale. El se însărcinează de Chiriarh cu supravegherea, controlul și îndrumarea vieții mănăstirești din Eparhie; întocmește reformatele cerute de Chiriarh sau de Vicar în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar și duhovnicesc cu privire la mănăstiri; inspectează mănăstirile și schiturile din Eparhie, raportând Chiriarhului; primește delegațiuni de a face anchete în legătură cu abaterile dela viața duhovnicească sau cu nereguli de ordin gospodăresc din mănăstire.

Art. 98. — Exarhul mai este obligat:

- a) A ține o evidență a personalului din mănăstiri;
- b) A vizita mănăstirile cât mai des;

- c) A se interesa de mersul vieții călugărești, de școlile și atelierile lor;
- d) A controla, cu binecuvântarea Chiriarhului, administrarea averii și a veniturilor;
- e) A se convinge despre executarea ordinelor Chiriarhului;
- f) A face Chiriarhului propuneri motivate, pentru îndreptarea relelor și introducerea îmbunătățirilor în toate privințele.

Chiriarhul poate delega și alte organe bisericesti pentru controlul necesar.

CAP. IX. — INSTANȚELE DE JUDECATĂ PENTRU MONAHI.

A. STAREȚUL ȘI CONSILIUL DUHOVNICESC

Art. 99. — Pentru micile abateri dela regulele monahicești și dela rânduelile Tipicului, etc., starețul (stareța), în datoria și dorința de a îndrepta pe cel abătut, întrebuițează următoarele mijloace:

- a) La întâia și a doua abatere, sfătuirii duhovnicești și dojană în particular, dacă abaterea n'a fost urmată de scandal public;
- b) În caz de repetare, dojană publică în trapeza mănăstirii. (Art. 245 Reg. de disciplină bis.).
- c) Dacă n'a urmat îndreptarea dorită, cazul se supune de stareț (ă) consiliului duhovnicesc, care poate aplica următoarele canonicisiri;
- d) Punerea la metanii în biserică în timpul serviciului divin;
- e) Oprirea porției de mâncare, afară de pâine, pe una sau mai multe zile;
- f) Oprirea subvenției de bani pentru îmbrăcăminte și lăsarea ei în economia casei;
- g) Rânduirea la ascultări inferioare;
- h) Trimiterea pentru un timp la unul din schiturile ce aparțin mănăstirii, dacă sunt asemenea schituri;
- i) Luarea culionului pentru călugări, purtând numai fesul, sau scufiei pentru călugărițe, pe un timp limitat.

Aceste pedepse nu sunt apelabile și nu se comunică Eparhiei.

Art. 100. — De câte ori se aplică vreuna din canonicisirile de mai sus, se va încheia un proces-verbal — semnat de stareț (stareță) și de Consiliul duhovnicesc — prin care se va arăta vinovăția și canonicisirea dată celui vinovat. Cazul, se va trece și în condica — cazier — de conduită și calitate, a mănăstirii.

B. CONSILIUL DE JUDECATA AL MANASTIRII

Art. 101. — Dacă, după toate încercările și canonicisirile arătate mai sus nu rezultă îndreptare pentru cel vinovat, atunci starețul (stareța) convoacă consiliul duhovnicesc, constată printr'un proces-verbal toate abaterile vinovatului și canonicisirile date fără putință de îndreptare, — cum și noile abateri, etc. — învinuitul monah sau monahie, ierodiacon, ieromonah, sincel, protosincel, arhimandrit, etc., fiind supus prevederilor Regulamentului de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române (art. 1) este trimis (ă) în judecata Consiliului de Judecată al mănăstirii de care depinde (art. 245 Reg. de Jud. al Bis. Ort. Rom.), pentru abaterile disciplinare de gradul I indicate în

art. 102 din acest Regulament, care, pe lângă canonisirile prevăzute de art. 99 al. d, e, f, g, h și i, poate aplica pedeapsa opririi totale dela săvârșirea celor sfinte, pe timp limitat, sau dela primirea Sfintei Impărtășanii pe timp limitat, cum și trimiterea la altă mănăstire sau schit din Eparhie. Hotărârile Consiliului de judecată se trimit Chiriarhului pentru aprobare.

Art. 102. — Vinovățiile se împart în abateri de gradul I și abateri de gradul II. Sunt considerate ca abateri de gradul I și pedepsite ca atare:

a) Neluarea în seamă și nesupunerea la împlinirea datoriilor călugărești;

b) Nereguli săvârșite în treburile oficiale ale mănăstirii;

c) Faptele săvârșite împotriva ordinii și a bunei cuviințe monahale ca: neparticiparea la slujbele de zi și de noapte, adunări neîngăduite pentru mâncare, băutură, sau vorbă deșartă, cârtirea pentru orice, defăimarea, sudalma, povățuirea de rău a celor slabi, fuga de ascultare, năpăstuirea, ura, lovirea, neîngrijirea îmbrăcămînții, neprimirea muștrării în duh de dragoste, etc.

d) Provocarea de neînțelegeri, de certuri, de vrajbă, uneltirea împotriva autorităților;

e) Împlinirea fără blagoslovenie a faptelor ce trebuiau mai întâiu aprobate de stareț.

C. CONSISTORIUL MONAHAL EPARHIAL

Art. 103. — Pentru delictele (abateri de gradul II) și crimele disciplinare prevăzute la art. 3 și următorii din Regulamentul instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, cât și abaterile protosincelilor, arhimandriților, stareților și starețelor, pe baza procesului-verbal al Consiliului duhovnicesc și a probelor rezultate din cercetările făcute, Consiliul de judecată al mănăstirii încheie un proces-verbal prin care se arată abaterile și delictele vinovatului (ei) și trimite cazul prin Chiriarhul locului, în Judecata Consistoriului Monahal Eparhial, conform art. 68 lit. b din regulamentul instanțelor disciplinare și de judecată. Dacă Chiriarhul găsește de cuviință, dispune facerea unei anchete de către Exarhul mănăstirilor sau alt delegat al său, înainte de a trimite cazul judecătii. (art 245 aliniatul ultim din Reg. de judecată bisericească).

Art. 104. — Sunt considerate abateri de gradul II și pedepsite conform art. 4-52 din Regulamentul de judecată al Bisericii Ortodoxe Române:

a) Săvârșirea celor sfinte în afară de mănăstire, fără învoirea starețului și fără consimțământul preoților locali, cum și săvârșirea botezurilor și cununilor religioase în mănăstire fără consimțământul în scris al preoților parohi.

b) Părăsirea mănăstirii și șederea mai multă vreme afară din mănăstire, fără voia și fără știrea starețului;

c) Condamnarea de către instanțele penale pentru delictе prin sentință rămasă definitivă;

d) Administrarea necinstită a averii mănăstirii;

e) Furtul și înstrăinarea bunurilor de obște;

f) Calomnia și acuzarea neîntemeiată de fapte necinstite a căpete-

niilor și conducătorilor bisericești, precum și participarea la adunări unde Biserica, autoritățile ei și fețele bisericești sunt atacate și vaza lor știrbită;

g) Indeletnicirea cu treburi potrivnice chemării călugărești (negotul, participarea la întruniri neîngăduite, deținerea de funcțiuni străine de viața monahală și dăunătoare)..

h) Neglijarea, neîndeplinirea sau împlinirea cu rea credință a îndatoririlor impuse de legea și statutul de organizare, de regulamente precum și a tuturor ordinelor și dispozițiilor bisericești;

i) Beția;

j) Bătaia;

k) Jocul de noroc;

l) Săvârșirea cu dela sine putere a lucrărilor sfinte de un ieromonah sau ierodiacon suspendat sau depus din treaptă pentru un delict;

m) Defăimarea celor sfinte;

n) Batjocorirea celor sfinte sau ierosilia;

o) Curvia;

p) Neascultarea de autoritatea superioară bisericească;

r) Omorul;

s) Simonia;

t) Schisma;

u) Erezia;

v) Apostazia;

z) Călcarea secretului mărturisirii;

x) Nesocotirea ritualului prescris la săvârșirea lucrărilor sfinte.

Art. 105. — Pentru judecarea simplilor monahi și monahii, cum și a ierodiaconilor, ieromonahilor și sincelilor, va funcționa în fiecare mânăstire și schit, cu obști dela 12 membri în sus, un Consiliu de judecată format din 2—4 monahi sau monahii locali, aleși de sobor și confirmați de Chiriarhul respectiv, pe termen de patru ani, prezidați de starețul lor, la care vor veni spre judecată și monahii, monahiile, ierodiaconii, monahii și sincelii, din mânăstirile cele mai apropiate, care nu-și au obștea legală, pentru a se putea judeca la vatra lor.

Art. 106. — Pentru judecarea stareților, starețelor, protosincelilor și arhimandriților, ca și pentru delictele disciplinare, prevăzute de art. 104 din prezentul Regulament, va exista în fiecare Eparhie un Consistoriu Monahal Eparhial, compus din trei arhimandriți sau în lipsă stareți, numiți de Chiriarh pe timp de 4 ani, sub președenția unuia dintre ei, desemnat de Chiriarhul respectiv, care va judeca după normele prevăzute în acest Regulament și în Regulamentul disciplinar al Bisericii Ortodoxe Române pentru Consistoriul Eparhial.

Pentru judecarea recursurilor, împotriva hotărârilor date de Consistoriul Monahal Eparhial, va funcționa un Consistoriu Monahal Central, compus din cinci membri (arhimandriți) cu studii teologice superioare, câte unul din fiecare Mitropolie, sub președenția unuia din ei, desemnat de Patriarh, care va judeca după normele prevăzute în Regulamentul de judecată al Bisericii Ortodoxe Române pentru Consistoriul Central.

În caz de condamnare la caterisire, sau excludere din monahism, recursul se îndreaptă către Sfântul Sinod, care va proceda ca și cu recursu-

rile clerului de mir, trimitând, în caz de admiterea recursului, spre judecare în fond hotărîrea recurată, la Consistoriul Central Monahal.

Art. 107. — Chiriarhul respectiv, pentru Consiliul de judecată și Consistoriul Eparhial Monahal sau Patriarhul pentru Consistoriul Monahal Central, aprobă sau respinge motivat sentințele, pronunțate de aceste instanțe și când e cazul le trimite spre judecare, potrivit normelor din Regulamentul de judecată al Bisericii Ortodoxe Române.

Instituirea, anchetele, procedura de judecată, etc., pentru instanțele de judecată monahală, vor fi cele prevăzute în Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, pentru instanțele de judecată ale clerului de mir.

Art. 108. — În Eparhiile care nu au un număr de monahi, care să impună înființarea instanțelor de judecată pentru monahi, aceste instanțe vor ființa pe Mitropolii.

CAP. IX. — INFIRMERIA SAU BOLNIȚA.

Art. 109. — Monahii neputincioși sau bolnavi, cari nu vor avea mijloace a se îngriji ei înșiși, se vor așeza într'una din încăperile mănăstirei și vor fi îngrijiți cu cele trebuitoare de Consiliul economic al mănăstirei în modul cel mai uman și mai potrivit cu starea suferințelor lor.

Art. 110. — O casă curată, bine aerisită, încălzită și luminată, paturi curate, rufe adesea schimbate, hrană sănătoasă și bine preparată, vase curate și bine întreținute, medicamente aduse și date la timp de medicul lor, sunt necesități de prima ordine la o casă de neputincioși și bolnavi din mănăstire.

Art. 111. — Starețul va orândui un îngrijitor infirmier pentru bolnavi și neputincioși, care va cere dela Consiliul economic tot ce ar fi de trebuință pentru buna lor căutare.

Art. 112. — Membrii Consiliului economic și duhovnicii, pe rând, vor vizita în fiecare zi casa neputincioșilor și pe cei bolnavi și vor raporta starețului despre starea cum au găsit căutarea lor.

Art. 113. — Hrana bolnavilor să fie preparată în deosebi de cea comună, conform cu prescripțiunile medicului sau după cererea bolnavului.

Art. 114. — Dacă mijloacele materiale vor îngădui, ar fi bine ca în fiecare mănăstire să fie câte o mică farmacie cuprinzătoare de obiectele cele mai necesare ce le-ar recomanda medicul mănăstirii.

CAP. X. — DISPOZIȚIUNI GENERALE.

Art. 115. — Nicio autoritate nu va putea da vreo dispozițiune prin mănăstiri fără o prealabilă înțelegere cu Episcopul, în a cărui Eparhie se află mănăstirea.

Art. 116. — Persoanele care vin pentru cercetări istorice și paleografice ori pentru a scoate copii după pictură, de pe tablourile religioase, vor fi primite numai cu specială autorizare din partea Chiriarhului.

Art. 117. — Mănăstirile fiind înființate de pioșii noștri strămoși iar noi urmașii lor având datoria creștinească de a le întreține ca pe niște monumente de pietate strămoșească suntem datori cu toții să contribuim, fiecare după puterea sa, pentru menținerea lor în bună stare.

Deaceea starețul sau stareța fiecărei mănăstiri va înființa un registru, în care fiecare credincios să treacă cu mâna sa proprie suma ce va binevoi să ofere mănăstirii pentru diferitele ei îmbunătățiri, iar la fiecare trimestru, starețul împreună cu Consiliul economic să facă o încheiere de sumele adunate și să raporteze Chiriarhului respectiv. Acest registru să nu fie confundat cu sinodicul dela art. 92. Fiecare registru când se termină i se dă un număr de volum, se parafează cu proces-verbal și se depune la gestiunea mănăstirii.

Art. 118. — Averele monahilor și monahiilor adusă cu dânșii în mănăstire ca și cea dobândită în orice mod în timpul monahismului, rămâne întreagă mănăstirii de care a ținut în ultimul timp al vieții (art. 196 din Statutul Bisericii Ortodoxe Române).

Art. 119. — Nu este îngăduit niciunui frate (soră) sau monah (ie) să iasă din mănăstire fără bilet de voie tipărit model, eliberat de stareț sau stareță prevăzut cu stampila mănăstirii, în care să se arate: **motivul învoirii sau misiunii date, locul unde merge și timpul pe cât este învoit.** Cine va călca aceste dispozițiuni va fi socotit vagabond și pedepsit după prevederile canoanelor și Regulamentului de disciplină bisericească al Bisericii Ortodoxe Române, semnalându-se cazul și autorităților Statului cu cererea de a se aplica dispozițiunile legilor penale în vigoare.

Art. 120. — Stareții și starețele vor putea acorda învoiri, pentru motive întemeiate, numai pe timp de 10 zile într'un an. Invoirile mai mari se acordă numai de Chiriarh, la propunerea starețului.

Art. 121. — Călugării (călugărițele) excluși din monahism, care refuză a desbrăca haina monahală și preținșii călugări (așa zișii frați, ipodiaconi și misionari etc.), care poartă ilegal uniforma clericală vor fi identificați de către organele bisericești și semnalați autorităților Statului cu cererea de a li se aplica dispozițiunile legilor penale în vigoare.

Art. 122. — Cei care se vor abate dela dispozițiunile Regulamentului de față, dacă vor fi clerici, vor fi raportați de stareț sau de stareță, Chiriarhului respectiv pentru a lor pedepsire, iar de vor fi mireni, li se va interzice cu desăvârșire pe viitor vizitarea vreunei mănăstiri.

Art. 123. — Regulamentul acestă se va ceti la trapeză la începutul fiecărei luni, cu necontenire totdeauna, ca să poată fi cunoscut de toți în toate amănuntele lui.

Pentru toate cazurile neprevăzute prin acest Regulament, starețul (stareța) va cere deslegare sau lămuriri la Chiriarhul eparhiot.

Art. 124. — Toate dispozițiunile prezentului Regulament sunt aplicabile în cadrul și în conformitate cu Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și cu Legea pentru regimul general al Cultelor, prevăzută de Constituția Republicii Populare Române.

Art. 125. — Acest Regulament a fost întocmit de I. P. S. Patriarh Justinian și votat de Sfântul Sinod în ședința dela 25 Februarie 1950.

**MANUSCRISLE, CARȚILE, COMUNICĂRILE OFICIALE ALE
EPARHIILOR, REVISTELE PERIODICE, ABONAMENTELE ȘI ORI
CE FEL DE CORESPONDENȚĂ PRIVITOARE LA REVISTA SE
TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MI-
SIUNE ORTODOXĂ, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU,
BUCUREȘTI, CU MENȚIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXĂ
ROMÂNĂ» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE».**

COSTUL REVISTEI

IN ȚARA	PESTE HOTARE
Pe un an 17,50 lei	Pe un an 35 lei
Un număr 2,55 „	Un număr 5 „

**In București, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate
cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhi-
episcopii a Bucureștilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.**

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE.
COLABORATORII SUNT RUGAȚI SĂ-ȘI PĂSTREZE
COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT
REDACȚIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ”**

196

~~195~~

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMANE

CINCI ANI DE PASTORIRE
A I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

ANUL LXXI

5-6

MAI - IUNIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE
APARE LUNAR / ABONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL
EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE:

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Iașilor

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a
Sibiului

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a
Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei
Române

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți, Prea Sfințiții Episcopi;
Profesorii Institutelor Teologice, Seminarilor Monahale și Șco-
lilor de cântăreți bisericești;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.

P A T R I A R H I A R O M Â N Â
I N S T I T U T U L B I B L I C Ş I D E M I S I U N E O R T O D O X A

B I S E R I C A
O R T O D O X Ă R O M Â N Ă

:: :: B U L E T I N U L O F I C I A L A L P A T R I A R H I E I R O M Â N E :: ::

A N U L L X X I

Nr. 5-6

M A I — I U N I E 1953

R E D A C Ţ I A Ş I A D M I N I S T R A Ţ I A :
B U C U R E Ş T I , S T R . A N T I M , N r . 29 — R A I O N U L N . B Ă L C E S C U

5-6/mi-urwle/13

CUPRINSUL

*Inalt Prea Sfintitul Patriarh Justinian și alți reprezentanți ai clerului ortodox
au fost decorați cu Ordine ale Republicii Populare Române* 425

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

Chemarea Sfântului Sinod către clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române 433

*Telegrama trimisă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Consiliului
Mondial al Păcii* 435

*Telegrama Adunării Naționale Bisericești către Comitetul Permanent pentru
Apărarea Păcii din R. P. R.* 437

Un popas, de I. P. S. NICOLAE, Mitropolitul Ardealului 439 ✓ X

Cinci ani de păstorie a I. P. S. Patriarh Justinian 443 X

*Indrumător al strădaniei Bisericii Ortodoxe Române în slujba păcii, de I. P. S.
SEBASTIAN, Mitropolitul Moldovei și Sucevei* 463 ✓

Văzul cel de o ființă ai Ortodoxiei, de I. P. S. FIRMILIAN, Mitropolitul Olteniei 478 ✓

*Grija permanentă a I. P. S. Patriarh Justinian pentru cultura teologică, de I.P.S.
VASILE, Mitropolitul Banatului* 486

Insemnătatea canonizării Sfinților Români, de Prof. TEODOR M. POPESCU 493 ✓

Legislația bisericească a I. P. S. Patriarh Justinian, de Pr. Prof. LIVIU STAN 503 ✓

Biserici rectorile de I. P. S. Patriarh Justinian, de Prof. V. BRATULESCU 517 ✓

IN APĂRAREA PĂCII

*Clerul și credincioșii ortodocși au datoriat să sporească neîncetat contribuția lor
în lupta pentru apărarea păcii. — Holăririle Sfântului Sinod și ale Adu-
nării Naționale Bisericești* 546

VIATA BISERICIASCA

Sărbătorirea I. P. S. Patriarh Justinian la împlinirea a cinci ani de arhipăstorie 587 ✓

*Telegrame și scrisori de felicitare primite de I. P. S. Patriarh Justinian cu pri-
lejul împlinirii a cinci ani dela înscăunarea Sanctității Sale* 595

Vizita unor reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban în țara noastră 604 ✓

INALT PREA SFINTITUL PATRIARH JUSTINIAN ȘI ALȚI REPREZENTANȚI AI CLERULUI ORTODOX AU FOST DECORAȚI CU ORDINE ALE REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Printr'un decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, din 6 Iunie 1953, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și alți reprezentanți ai clerului ortodox au fost decorați cu ordine ale Republicii Populare Române, pentru merite în activitatea patriotică și pentru contribuția adusă cauzei păcii.

Astfel, au fost conferite următoarele decorații :

*Ordinul „STEUA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE“ Clasa I-a :
Inalt Prea Sfințitul JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române ;*

*Ordinul „STEUA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE“ Clasa II-a :
Inalt Prea Sfințiților SEBASTIAN RUSAN, Mitropolitul Moldovei și Sucevei
și NICOLAE BĂLAN, Mitropolitul Ardealului ;*

*Ordinul „STEUA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE“ Clasa III-a :
Prea Sfințitul VALERIAN ZAHARIA, Episcopul Oradiei ;*

*Ordinul „STEUA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE“ Clasa IV-a :
Prea Cucernicilor Preoți ALEXANDRU VLAICULESCU, protoiereul regiunii
Ploești, IOAN GAGIU, Directorul Administrației Patriarhale, și D-lui
AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei Române ;*

*Ordinul „APĂRAREA PATRIEI Clasa II-a : Prea Cucernicului Preot
ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor.*

Solemnitatea înmânării decorațiilor a avut loc Duminică 7 Iunie 1953, în sala Bibliotecii din palatul Prezidiului Marii Adunări Naționale. La solemnități au luat parte : Dl. Dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, Academician P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, Dl. Gh. Marussî, secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale, membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, membrii Adunării Naționale Bisericești, reprezentanți ai Ministerului Cultelor și ai clerului ortodox din Capitală.

După ce Dl. Gh. Marussi a citit Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale, Dl. Dr. Petru Groza a înmănat înaltele distincții, felicitând pe cei decorați,

A răspuns Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a mulțumit conducerii Statului nostru pentru înaltele ordine conferite reprezentanților Bisericii Ortodoxe Române. Înalt Prea Sfinția Sa a subliniat apoi hotărârea tu-

Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, înmănând Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa I-a.

turor clericilor și credincioșilor ortodocși de a lupta și a munci cu mai multă râvnă, pentru sprijinirea strădaniilor constructive ale poporului nostru și pentru a aduce contribuții mereu sporite cauzei sfinte a apărării păcii.

*

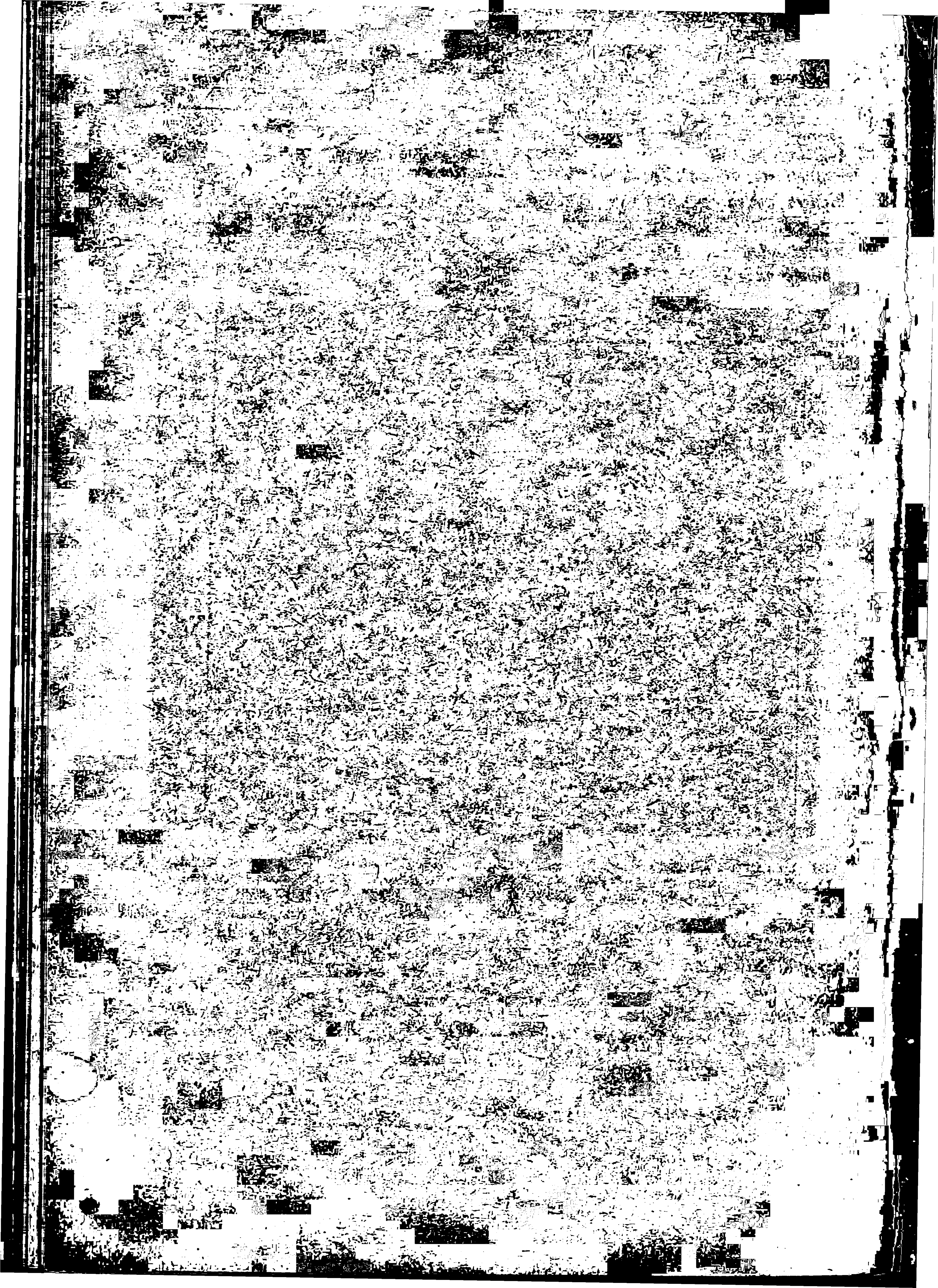
Toți ierarhii Bisericii Ortodoxe Române au întâmpinat cu bucurie cinstitirea acordată Bisericii de către conducerea Statului nostru, prin conferirea acestor înalte Ordine, Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și altor reprezentanți ai clerului.

Exprimând sentimentele membrilor Sfântului Sinod, Înalt Prea Sfințitul Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, a publicat în ziarul „Universul” nr. 24 din 15 Iunie a. c., următoarea declarație:

„Am primit înaltele ordine acordate de conducerea Statului nostru cărmuitorilor Bisericii noastre și unor reprezentanți ai clerului ortodox, cu o

Inalt Prea Sfintitul Patriarh Justinian, in mijlocul celorlalti reprezentanti ai clerului cărora li s'au conferit ordine ale Republicii Populare Române, multumind D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., pentru distincțiile acordate.

legitimă și rară bucurie, pentru că am văzut în această distincție prețuirea muncii și strădaniilor Bisericii Ortodoxe Române, pentru ridicarea patriei și pentru apărarea păcii.

Acord decorării mele semnificația adânc grăitoare de prețuire a contribuției adusă pe tărâm bisericesc la întărirea unității poporului nostru, prin consecvența cu care am militat o viață întreagă, pentru eliberarea din cătu-

DI. Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, înmânând I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevii, Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa II-a.

șele Vaticanului a credincioșilor și clerului din Ardeal, căzuți în mrejele papalității acum un sfert de mileniu.

Puține acte vor fi trezit un răsunset mai viu în sufletele credincioșilor și clerului din Ardeal, ca acesta, care cheazășuiește și confirmă, în același timp, bunele raporturi dintre Biserică și Stat, menite să sporească încrederea în viitorul patriei și dragostea față de conducătorii firești ai poporului nostru.

Voi împărtăși clerului și credincioșilor ortodocși din Ardeal sentimentele mele de nespūsă bucurie, prin declarațiile pe care le voi răspândi prin presa bisericească și prin viu grai, arătând semnificația acestui act, pentru întâ-

rirea dragostei de patrie și a hotărîrii de a lupta pentru apărarea păcii.

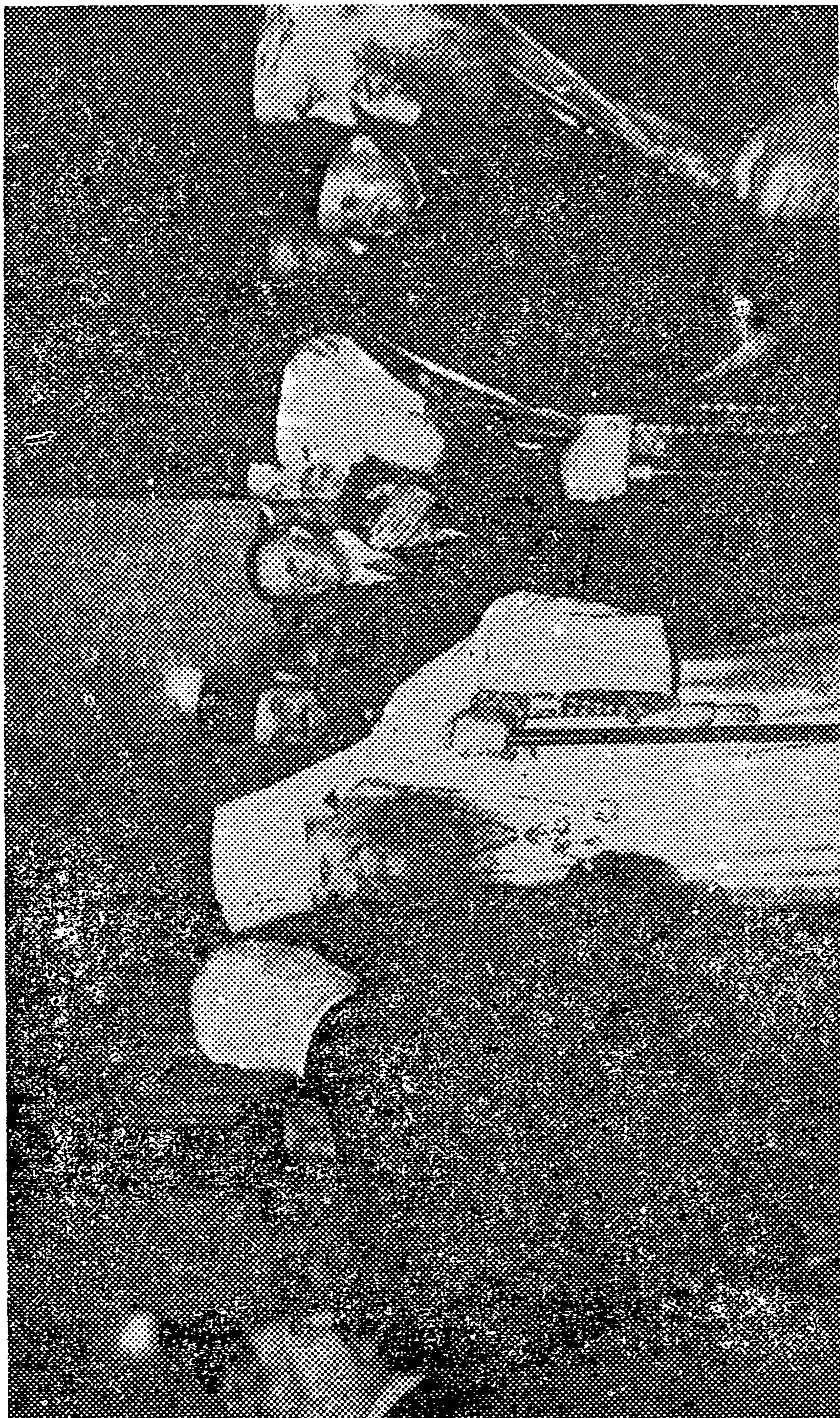
Deasemenea, socotesc, ca o datorie de onoare a mea să sprijin, orice acțiune menită să promoveze bunăstarea și propășirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Română“.

În același chip, P. C. Alexandra Vlaiculescu, protoiereul regiunii Ploești, a dat expresie simțămintelor clericilor ortodocși, în declarația publicată în același ziar:

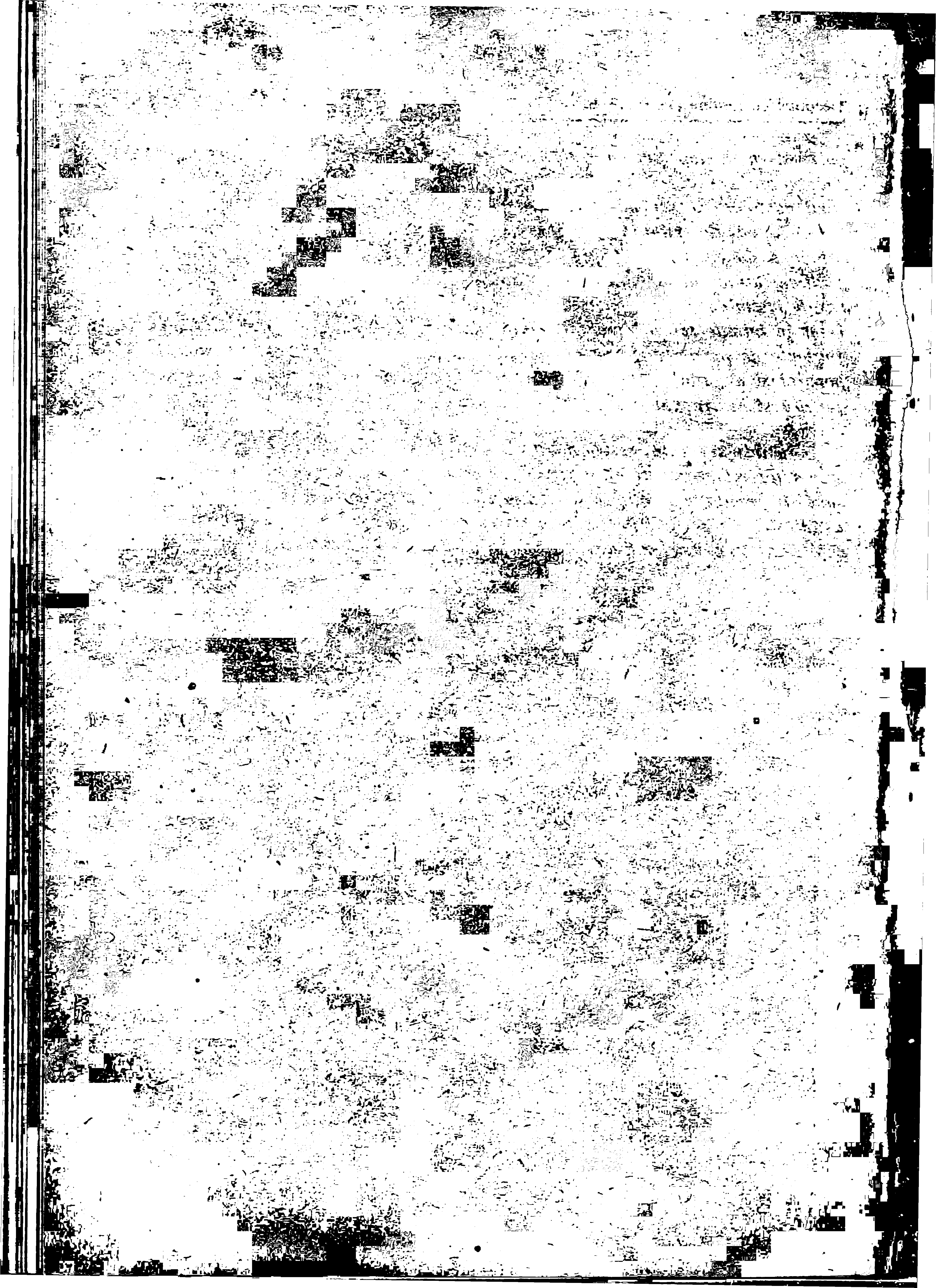
DI. Dr. Petru Groza, înmânând Inalt Prea Sfântului Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa II-a.

„Slujitorii altarelor ortodoxe din țara noastră — a s u s Prea Cucernicia Sa — au salutat cu însuflețire actul prin care conducerea Statului nostru a conferit înalte ordine Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. Patriarh Justinian și altor reprezentanți ai clerului, pentru merite în activitatea patriotică și pentru contribuția adusă cauzei păcii. Socotind această distincție acordată Bisericii drept o prețuire a strădaniilor Ierarhilor, preoților și credincioșilor noștri pe tărâmul sprijinirii mărețelor eforturi constructive ale poporului nostru muncitor și a hotărîrii cu care fiii Bisericii Ortodoxe Române participă la acțiunea de apărare a păcii în lumea întreagă — clerul este fericit să constate că Sfântul Sinod îl îndrumează cu părintească dra-

DI. Dr. Petru Groza, felicitând pe I. P. S. Patriarh Justinian cu prilejul înmânării Ordinului «Steaua Republicii Populare Române» clasa I-a.

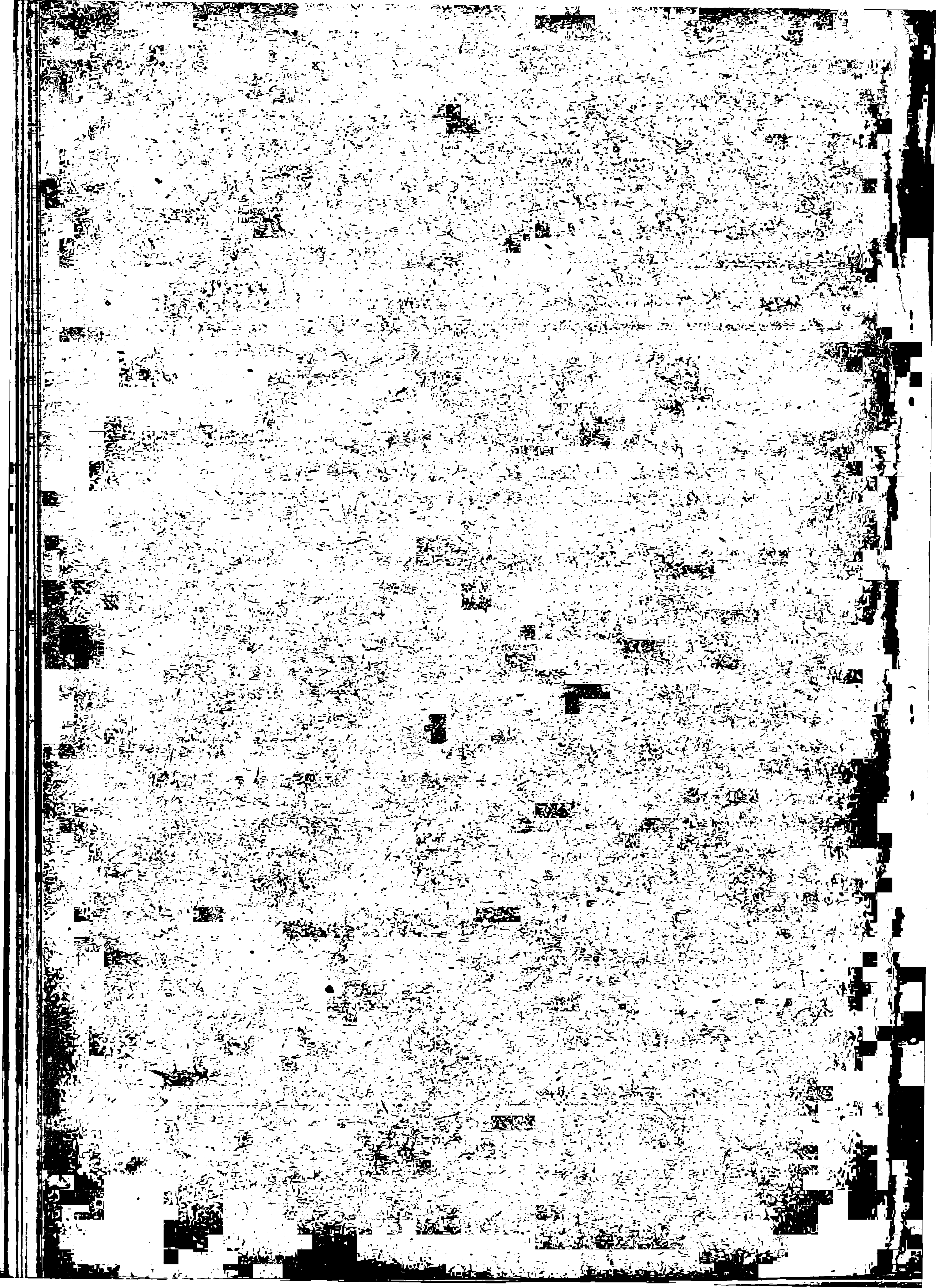
In primul rând, dela stânga la dreapta: DI. Prof. Acad. P. Constantinescu-Iasi, Ministrul Cultelor, DI. Dr. Petru Groza, I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și P. S. Episcop Valerian al Oradiei.

goste și cu înțelepciune, pe calea slujirii dumnezeieștilor porunci lăsate de Mântuitorul, pe calea slujirii înaltelor idealuri de pace și progres ale poporului nostru și ale tuturor oamenilor cinstiți de pe pământ.

Cu inimile pline de bucuria acestui important eveniment, preoțimea ortodoxă română este hotărâtă să pornească cu și mai multă râvnă la împlinirea tuturor îndemnurilor și povățuirilor date de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și de ceilalți membri ai Sfântului Sinod. Ea va spori neîncetat în inimile tuturor credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române dragostea fierbinte de patrie și de popor, devotamentul față de Statul nostru democrat-popular și avântul în munca lor, alături de întregul popor, pentru o viață fericită și pentru pace“.

În întreaga țară, vestea decorării Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și a altor reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române a avut un puternic răsunet în rândurile preoțimei și credincioșilor ortodocși, care au dat un nou avânt strădaniilor lor pentru propășirea patriei noastre dragi și pentru biruința păcii în lumea întreagă.

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

CHEMAREA SFÂNTULUI SINOD CĂTRE CLERICII ȘI CREDINCIOȘII BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a întâmpinat cu multă bucurie mesajul către guvernele celor cinci Mari Puteri și Apelul către toate popoarele lumii, adresate de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena.

Exprimând năzuința popoarelor pașnice și voința fermă a tuturor oamenilor iubitori de pace din lumea întreagă, chemările Congresului dela Viena arată calea pe care se va putea ajunge la consolidarea păcii pe întreg pământul. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române împărtășește întru totul conținutul acestor documente și sprijină cu toată hotărîrea chemările Congresului Popoarelor, de a se pune capăt războaielor în curs și în primul rând vărsării de sânge în Coreea, și de a se începe cât mai grabnic tratative între Marile Puteri, pentru încheierea unui pact al păcii, care să constituie piatra de temelie pentru zidirea unei păci drepte și trainice și pentru înfăptuirea unei armonioase conlucrări între toate popoarele și statele din lume.

Mărturisind și pe această cale dragostea puternică de Patrie care încălzește inimile clericilor și credincioșilor ortodocși și hotărîrea lor nestrămutată de a contribui din toate puterile la biruința păcii în lumea întreagă, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit în sesiunea ordinară a anului 1953, îndeamnă pe toți fiii altarelor ortodoxe să urmeze cu sfințenie îndrumările Evangheliei lui Hristos, „Domnul

Păcii", și să sprijine neîncetat și din toate puterile lor lupta sfântă a poporului nostru pentru apărarea păcii și munca lui pașnică și creatoare, pentru propășirea și înflorirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

PREȘEDINTE

† **JUSTINIAN**

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE

MEMBRII SFÂNTULUI SINOD:

† **SEBASTIAN**

MITROPOLITUL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

† **NICOLAE**

MITROPOLIT AL ARDEALULUI

† **FIRMILIAN**

MITROPOLIT AL OLTENIEI

† **VASILE**

MITROPOLIT AL BANATULUI

† **IOSIF**

EPISCOP AL RÂMNICULUI
ȘI ARGEȘULUI

† **TEOFIL**

EPISCOP AL ROMANULUI ȘI HUȘILOR

† **CHESARIE**

EPISCOP AL DUNARII DE JOS

† **ANTIM**

EPISCOP AL BUZĂULUI

† **NICOLAE**

EPISCOP AL CLUJULUI

† **ANDREI**

EPISCOP AL ARADULUI

† **VALERIAN**

EPISCOP AL ORADIEI

† **ANTIM TÂRGOVIȘTEANU**

VICAR PATRIARHAL

† **THEOCTIST BOTOȘĂNEANU**

VICAR PATRIARHAL

**TELEGRAMA TRIMISĂ DE SFÂNTUL SINOD
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII**

CĂTRE

CONSILIUL MONDIAL AL PĂCII

PRAGA

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a primit cu multă însuflețire mesagiul către guvernele Marilor Puteri și Apelul către popoarele lumii, adresate de către Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena, pentru încetarea războaielor în curs și în primul rând a războiului din Coreea și pentru începerea tratativelor între Marile Puteri în vederea soluționării pe cale pașnică a tuturor problemelor care dau naștere la încordare și neliniște în viața internațională.

Cu aceeași bucurie a luat cunoștință Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române de scrisoarea prin care Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii cere guvernelor celor cinci Mari Puteri să înceapă cât mai grabnic tratative în vederea încheierii unui Pact al Păcii, iar celorlalte guverne să sprijine această nobilă dorință a tuturor popoarelor lumii.

Deasemenea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a fost bucuros să constate că multe guverne au răspuns favorabil la această scrisoare a Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit în sesiunea ordinară a anului 1953, a adresat către clericii și credincioșii săi, îndemnul de a-și spori contribuția lor în marea acțiune merită să asigure biruința deplină și grabnică a păcii pe pământ.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, împlinind porunca de slujire a păcii lăsată de Intemeietorul credinței creștine, binecuvintează și sprijină toate acțiunile inițiate de uriașa mișcare mondială pentru pace, în rândurile căreia s'au înrolat cu însufletire și luptă cu hotărâre toți slujitorii și credincioșii Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

PREȘEDINTE

† **JUSTINIAN**

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE

MEMBRII SFÂNTULUI SINOD:

† **SEBASTIAN**

MITROPOLITUL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

† **NICOLAE**

MITROPOLIT AL ARDEALULUI

† **FIRMILIAN**

MITROPOLIT AL OLTENIEI

† **VASILE**

MITROPOLIT AL BANATULUI

† **IOSIF**EPISCOP AL RAMNICULUI
ȘI ARGEȘULUI† **TEOFIL**

EPISCOP AL ROMANULUI ȘI HUȘILOR

† **CHESARIE**

EPISCOP AL DUNĂRII DE JOS

† **ANTIM**

EPISCOP AL BUZAULUI

† **NICOLAE**

EPISCOP AL CLUJULUI

† **ANDREI**

EPISCOP AL ARADULUI

† **VALERIAN**

EPISCOP AL ORADIEI

† **ANTIM TÂRGOVIȘTEANU**

VICAR PATRIARHAL

† **THEOCTIST BOTOȘĂNEANU**

VICAR PATRIARHAL

TELEGRAMA
TRIMISĂ DE ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ,
COMITETULUI PERMANENT PENTRU APĂRAREA
PĂCII DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

CĂTRE

COMITETUL PERMANENT PENTRU APĂRAREA PĂCII
DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

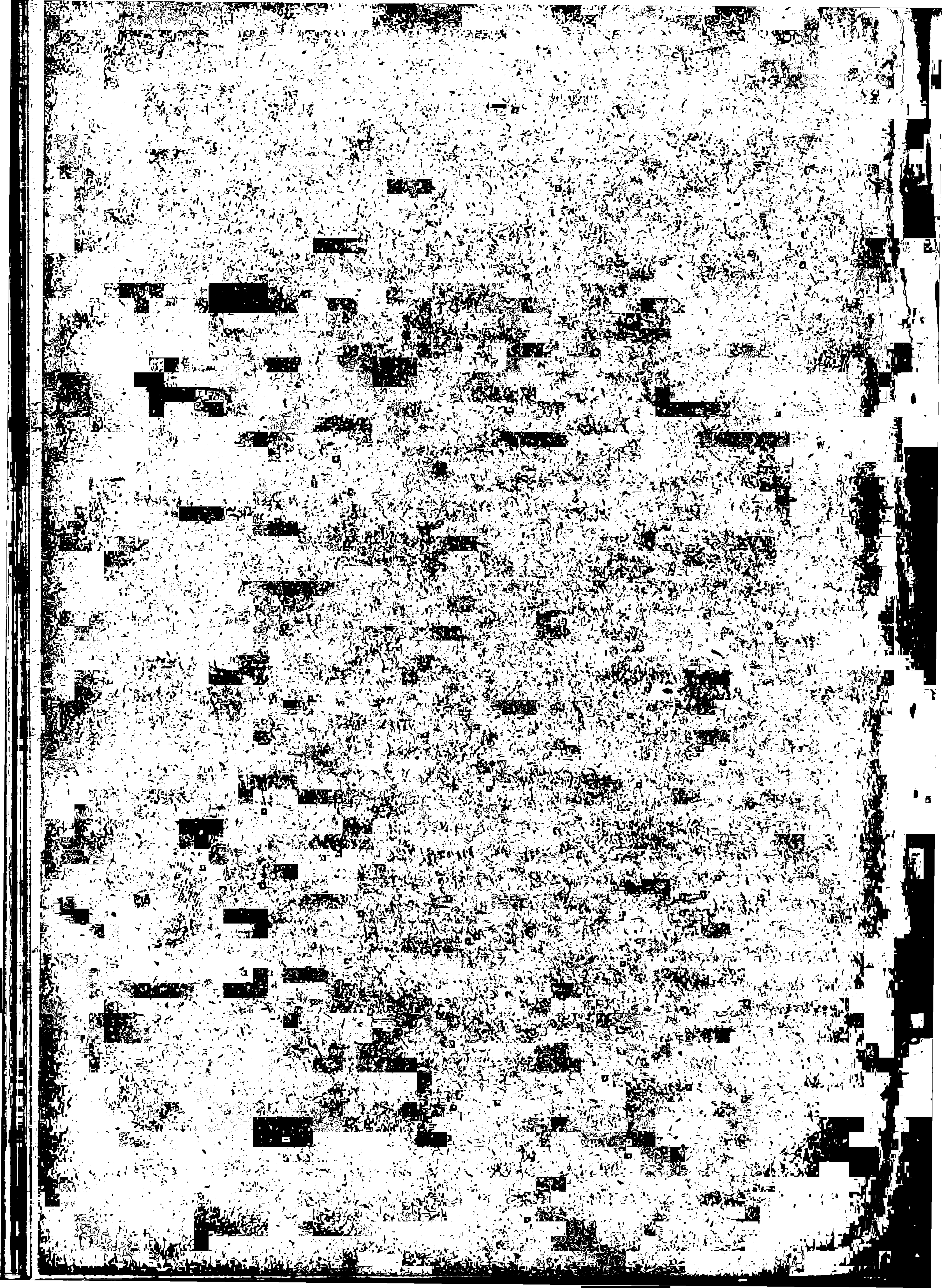
BUCUREȘTI

„Adunarea Națională Bisericească, întrunită în sesiune ordinară pe anul 1953, a luat cunoștință cu multă însuflețire de chemarea adresată de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române către slujitorii și închinătorii altarelor sale, de a intensifica lupta de apărare a păcii, muncind cu avânt pentru înflorirea Patriei și sprijinind toate acțiunile întreprinse de Consiliul Mondial al Păcii, în scopul realizării unei înțelegeri între toate statele. Răspunsul pe care Guvernul Republicii Populare Române l-a dat scrisorii primite din partea Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, prin care se cere guvernelor celor cinci Mari Puteri să înceapă tratative în vederea încheierii unui Pact al Păcii, iar celorlalte guverne să sprijine acest nobil demers, a dat întregului nostru popor un nou avânt în activitatea lui pe tărâmul apărării păcii. Clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române sunt hotărâți să continue și să sporească activitatea lor în slujba cauzei sfinte a păcii, fiind încredințați că lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace va fi încununată de biruință și că pacea omnirii va fi salvată“.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICEȘTI

† JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE

U N P O P A S

In curgerea neostenită a vremii, cinci ani de arhipăstorie — câți împlinește Inalt Prea Sfințitul Justinian, de când a fost orânduit Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române — nu-i mult, ca durată, mai ales că e vorba de un arhipăstor în putere, încă neîngreunat de povara bătrânețelor, și de un cărmuitor bisericesc, care se află în plină acțiune de desfășurare a unui bogat program duhovnicesc.

Ceea ce cinstim noi, însă, din acest prilej de bucurie, sunt roadele binecuvântate ale acestor cinci ani de arhipăstorie; cinstindu-le pe acestea, cinstim totodată pe harnicul și înțeleptul lor făptuitor.

Popasul pe care împreună-lucrătorii, prietenii și fiii duhovnicești ai Inalt Prea Sfinției Sale, au hotărât să-l facă la împlinirea celor cinci ani de când deține Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian suprema demnitate pe care Dumnezeu o poate hărăzi celor mai buni slujitori ai Bisericii noastre drept-măritoare, este nu numai deplin îndreptățit, ci și necesar. Este deplin îndreptățit de pilduitoarea hărnicie cu care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian s'a străduit și a reușit să corespundă pe de-a-ntregul nădejdilor puse de clerul și credincioșii ortodocși în arhipăstoria sa. Este necesar, apoi, un astfel de popas, pentru a măsura, cu cumpăt și cu toată obiectivitatea, calea străbătută de Biserica noastră sub ocârmuirea Inalt Prea Sfinției Sale, — și pentru a desluși căile orientării activității ei viitoare, în mijlocul turmei celei cuvântătoare.

Desigur că împreună-ostenitorii numărului festiv al revistei acesteia vor releva, amplu și documentat, diferitele fețe

ale activității Bisericii noastre în cei cinci ani de arhipăstorire de până acum, ai Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

Ca cel mai vechi membru al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, îmi țin de plăcută datorie să relevez spiritul de colaborare armonică și sinceră în care am lucrat de fiecare dată, dealungul ultimilor cinci ani, toți cei ce alcătuim supremul for de conducere al sfintei instituții.

Am citit cu deosebită mulțumire, în cea mai nouă carte a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian¹), mărturisirile pe care le face Inalt Prea Sfinția Sa în legătură cu concursul desinteresat pe care membrii Sfântului Sinod i l-am dat, ca să călăuzească corabia Bisericii noastre, în împrejurările de viață actuală, către ținta supremă pe care i-a rânduit-o până la sfârșitul vremurilor, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos: mântuirea sufletească a credincioșilor.

Eu socotesc de sine înțeles tot ceea ce am făcut în această privință, și sunt deplin încredințat că niciunul dintre actualii Prea Sfințiți membri ai Sfântului Sinod nu gândește altfel. Unitatea de vederi și buna înțelegere care au caracterizat lucrările noastre în sesiunile Sfântului Sinod a purces din concepția superioară pe care o avem despre ființa și rostul apostolatului nostru. Avem doar încredințarea dumnezeiască, de Mântuitorul descoperită, că acolo unde sunt doi sau trei adunați întru numele Lui, El este de față, nevăzut, dar simțit și gata să ne călăuzească pașii pe căile Sale drepte (Matei XVIII, 20). În calitate lor de urmași ai Apostolilor, membrii ierarhiei conducătoare bisericești lucrează asistați fiind de Duhul lui Dumnezeu și hotărârile lor sunt în primul rând hotărârile Lui: „Părutu-s'a Duhului Sfânt și nouă“ (Faptele Apostolilor XV, 28).

Dacă spiritul de colaborare care domină lucrările membrilor Sfântului Sinod este un lucru de sine înțeles, impus de natura misiunii lor, apoi nu e mai puțin adevărat că Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian își are partea sa de contribuție substanțială, la încheierea atmosferei de frățietate care domnește între membrii Sfântului Sinod, ca și la buna reușită

1. «Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace», București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1952, pp. 183-184; 253-270.

a concretizării hotărîrilor acestui înalt for bisericesc în realități de viață ale Bisericii noastre.

Dela orânduirea Inalt Prea Sfinției Sale în scaunul patriarhal încoace, reședința Intâistătătorului Bisericii noastre s'a transformat într'un cămin cald și bine-primitor, în orice vreme, pentru cei ce-i calcă pragul. Insușirilor sale de gazdă totdeauna prevenitoare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian le adaugă de fiecare dată plăcerea stabilirii unui contact familiar cu toți colegii săi din Sfântul Sinod, împreună cu schimb de opinii și de idei, cari înlesnesc simțitor efectuarea lucrărilor oficiale ale sesiunilor îndătinate.

În calitate de Președinte al Sfântului Sinod, îi revine îndatorirea de a sesiza la timp și cu toată luarea aminte problemele legate de asigurarea bunului mers al Bisericii noastre, în împrejurările de azi, de a înlesni soluționarea lor neîntârziată în conformitate cu rânduielile canonice și de a veghea la aplicarea hotărîrilor ce se aduc. De această sarcină plină de răspundere, Inalt Prea Sfinția Sa s'a achitat de fiecare dată prompt, cu tact și înțelepciune de Arhipăstor și cu bărbătească energie.

Contribuția hotărîtoare pe care a adus-o Inalt Prea Sfinția Sa la așezarea raporturilor dintre Biserică și Stat, pe baze corespunzătoare actualelor structuri ale vieții noastre publice, strângerea și adâncirea legăturilor Bisericii noastre cu celelalte Biserici Ortodoxe surori, raporturi de colaborare frățească și pașnică între Cultele din cuprinsul Patriei noastre, Republica Populară Română, fără a mai pomeni tot ce s'a săvârșit în acești cinci ani din urmă, pe tărâmul vieții noastre bisericești, sunt suficiente ca să justifice prinosele de stimă și prețuire ce i se aduce Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian cu prilejul acestui popas bisericesc.

Mai presus de toate, menționăm cu dragoste și cu mulțumire participarea Inalt Prea Sfinției Sale la săvârșirea actului istoric al refacerii unității bisericești a Românilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, — și tot ajutorul pe care-l dă în scopul consolidării lui.

Ascultători făcându-ne cuvântului Apostolului, care rânduește ca preoții cei ce-și țin bine dregătoria, de îndoită cin-

ste să se învrednicească (I Timotei V, 17), și urmând îndemnul dragostei firești care ne umple sufletul față de persoana Întâistătorului Bisericii noastre Ortodoxe Române, rugăm pe Bunul Dumnezeu să reverse asupra Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian binecuvântările Sale bogate și să-i hărăzească încă mulți ani de viață, cu pace și sănătate, drept îndreptând cuvântul Adevărului Evangheliei lui Hristos către sufletele drept-credincioșilor creștini.

† N I C O L A E
MITROPOLITUL ARDEALULUI

CINCI ANI DE PĂSTORIRE A INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN

La 6 Iunie 1953, s'au împlinit cinci ani de când Biserica Ortodoxă Română își desfășoară lucrarea ei sfântă sub îndrumarea înțeleaptă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian. Pe calea fără de întoarcere a istoriei, s'au scurs cinci ani de muncă fără preget, cinci ani de strădanii neprecupețite, cinci ani de osârduitoare împlinire a poruncilor cuprinse în dumnezeieștile Evanghelii. Au trecut cinci ani, în care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a dăruit Bisericii noastre cea mai vie și mai nepieritoare pildă de arhipăstorie: slujirea permanentă a lui Hristos și a dreptelor năzuințe ale poporului în mijlocul căruia Biserica își desfășoară lucrarea ei sfântă și mântuitoare.

Isvorită din duhul și din slova Sfințelor Scripturi, această înaltă concepție asupra menirii apostolatului creștin, care stăpânește gândul și fapta Întâistătătorului Bisericii noastre, se înscrie în rândul celor mai autentice tradiții ale Ortodoxiei românești. Deaceia, cei cinci ani de neostenită priveghere a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian la cârma Bisericii Ortodoxe Române au fost încununăți cu roadă multă și bogată. Cronica vieții noastre bisericesti a înscris, în acești cinci ani, nenumărate înfăptuiri, care au adus un sporit prestigiu Bisericii Ortodoxe Române, în întreaga lume creștină, și au revărsat belșug de daruri duhovnicești asupra turmei drept-credincioase din țara noastră.

Cât de folositoare au fost și sunt aceste realizări pentru Biserica Ortodoxă Română și pentru Ortodoxia Ecumenică, s'a vădit și din însuflețirea unanimă cu care credincioșii, clericii și ierarhii Sfintei noastre Biserici — ca și marea majoritate a întâistătătorilor celorlalte Biserici Ortodoxe Autocefale din lume — au ținut să sărbătorească împlinirea celor cinci ani dela înscăunarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, aducând Întâistătătorului nostru, prinosul lor de dragoste nețârmurită și de recunoștință, pentru înțelepciunea și fermitatea cu care a cărmuit și cărmuește Biserica Ortodoxă Română, pe calea împlinirii depline a poruncilor Mântuitorului. Cuvintele sincere, de omagiere a unei activități patriarhicești care a înscris de pe acum pagini mărețe în istoria Bisericii noastre, cuvintele calde ce s'au rostit cu prilejul sărbătoreșcului praznic din 6-7 Iunie 1953, au isvorit din inimile a mij și mii de clerici și a milioane de credincioși ortodocși. Aceste cuvinte au dat expresie sentimentelor cu care toți fiii Bisericii Ortodoxe Române înconjoară astăzi pe primul lor păstor duhovnicesc, pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

Revista «Biserica Ortodoxă Română» — care a năzuit să fie o cronică vie a tuturor faptelor de seamă și a întregii noastre vieți bisericești — se socotește îndreptățită să ia parte și ea la acest praznic al Bisericii, înfățișând, drept smerit prinos de recunoștință și dragoste, paginile acestui număr sărbătoresc, în care sunt înmânunchiate o parte din înfăptuirile Întâistătătorului Sfintei noastre Biserici. Reamintirea acestor realizări, dobândite de Biserica Ortodoxă Română în cei cinci ani de patriarhicească păstorire a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, nu are însă numai rostul unei omagieri a păstorului, din a cărui înțelepciune și permanentă îndrumare au purces. Insemnarea lor în această revistă are îndreptățiri mai temeinice și urmărește țeluri mult mai înalte.

Toate înfăptuirile de care se bucură și cu care se mândrește astăzi Biserica Ortodoxă Română s'au realizat în anii în care poporul nostru — devenit liber și stăpân pe soarta sa — a desfășurat o muncă plină de avânt, pentru propășirea și înălțarea Patriei noastre dragi și pentru făurirea unei noi orânduiri, menite să asigure binele și fericirea obștească. Biserica Ortodoxă Română, slujind cu credință lui Dumnezeu, dar și poporului, în mijlocul căruia își desfășoară lucrarea ei sfântă și mântuitoare, a căutat să sprijine și să îmbărbăteze pe credincioșii ei, în această muncă pașnică și creatoare, îndemnându-i să-și dovedească prin fapte devotamentul lor nețărmurit față de regimul democrat-popular — care a eliberat pe om de sub jugul tuturor nedreptelor asupri — și luptând cu avânt pentru apărarea și consolidarea păcii, spre care năzuiesc toate popoarele lumii. Mergând cu hotărîre pe această cale, Biserica Ortodoxă Română a realizat o întoarcere spre adevăratul apostolat, poruncit de Mântuitorul și de dumnezeieștile Scripturi: ea a regăsit, astfel, însuflețirea și puterea de a-și împlini chemarea, în duhul Evangheliei, în duhul celor mai bune tradiții ale Ortodoxiei.

De aceea, însemnând în aceste pagini înfăptuirile de până acum, ne călăuzim după povățuirea Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh, care a arătat că «din cunoașterea lămurită a celor ce au fost, multă și plină de roadă învățătură se poate culege, pentru întâmpinarea celor ce vor veni». Și socotim cu atât mai îndreptățită încercarea noastră de a înfățișa strădaniile și biruințele de până acum ale Bisericii Ortodoxe Române și ale Întâistătătorului ei, cu cât ele — oricât ar fi de prețioase și de mărețe — nu reprezintă decât începutul unei lungi activități, care va fi încununată în viitor cu înfăptuiri mult mai mărețe. Biruințele de până acum sunt o cheazășie puternică a celor de mâine. Și Biserica Ortodoxă Română se îndreaptă cu hotărîre spre ele, cărmuită cu înțelepciune de Sfântul Sinod și de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în jurul cărora se strâng, într'o unitate deplină de simțire, de năzuinți și de voință, toți slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe din Republica Populară Română.

*

Cu cinci ani în urmă, — când a fost ales și înscăunat Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — abia trecuseră câteva luni de când poporul nostru deschisese o eră nouă de libertate și lumină în istoria sa, alungând din fruntea Statului ultima rămășiță a înrobitorilor care l-au jefuit ani de zile în trecut și proclamând noua orânduire de Stat, în care cuceririle

democratice ale poporului erau consfințite și garantate, iar drumul său spre bunăstare și progres era pe deplin asigurat. Cu însuflețire și cu dragoste pornise atunci poporul nostru la muncă, pentru a-și făuri un viitor fericit, pentru înflorirea Patriei și pentru înlăturarea urmelor grele lăsate de trecutul negru de asuprire și de nedreptate.

În fața Bisericii Ortodoxe Române se puneau atunci o serie de probleme, care-și așteptau o grabnică și înțeleaptă rezolvare. Biserica însăși suferise influențe și constrângeri dureroase în trecut. Ea avea datoria sfântă de a scutura aceste poveri, de a-și împropăta zelul ei misionar în lumina noilor realități de largă libertate, care se instauraseră în țara noastră. Mulți dintre clericii și credincioșii ortodocși — dornici să participe la noua muncă liberă și creatoare a poporului nostru, de care se simțeau puternic legați — așteptau cuvânt de părintească povătuire din partea conducerii bisericești. Unele rândueli, stări de lucruri și așezăminte — impuse de trecutele regimuri și dovedite cu totul străine de duhul învățaturii și tradițiilor ortodoxe — stânjeneau în cea mai mare măsură lucrarea Bisericii Ortodoxe Române. Toate acestea trebuiau grabnic cercetate: zgura trecutului trebuia îndepărtată, tot ce era potrivit poruncilor evanghelice se cerea înlăturat, pentru ca să poată străluci în lumină comoara nepieritoare a înțelepciunii dumnezeiești, — izvorul cel neseecat al strădaniilor și înfăptuirilor Bisericii lui Hristos.

Sub semnul unor asemenea năzuinți și în condițiile celei mai depline libertăți religioase pe care a cunoscut-o vreodată, i-a fost dat Bisericii Ortodoxe Române să-și aleagă pe cel de al treilea Patriarh, în sacunul văduvit prin trecerea întru Domnul a fericitului Patriarh Nicodim. Și privirile tuturor celor ce aveau rosturi și răspunderi în viața bisericească s'au îndreptat atunci spre Inalt Prea Sfințitul Justinian, Mitropolitul Moldovei, care dovedise — prin munca sa fără de preget în fruntea Bisericii moldovene — că este păstorul cel bun, ierarhul înzestrat cu toate darurile apostoliei, cârmuitor vrednic să soluționeze toate grelele probleme ce se puneau, acum cinci ani, în fața Bisericii Ortodoxe Române.

Ce aștepta Biserica, ce așteptau clericii și credincioșii, dela noul Patriarh, a fost arătat limpede în cuvântările ce s'au rostit la 24 Mai 1948, în ziua alegerii Inalt Prea Sfinției Sale: «Poporul nostru și-a dat acum, după veacuri de suferință, o așezare proprie... Țara noastră este astăzi o Republică Populară, patrie bună a celor ce muncesc. Patriarhul cel nou trebuie să fie al Bisericii. El trebuie să-și păstorească în cinste turma ce i se încredințează, dar prin Biserică trebuie să ajute poporului, să ajute la desvoltarea democrației populare și a libertăților populare, să fie sprijin Patriei noastre scumpe, pentru asigurarea independenței și suveranității Republicii Populare Române; să fie un hotărât luptător pentru pace și pentru consolidarea democrației în lume».

Și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a dovedit, încă dintru începutul păstoririi Sale, că așteptările și nădejtile pe care clerul și credincioșii ortodocși le legau acum cinci ani de înțelepciunea și puterea de muncă a Inalt Prea Sfinției Sale erau îndreptățite. Ridicat din rândurile țărănimii — ale cărei suferințe din trecut le-a cunoscut și cu a cărei luptă spre lumină și libertate s'a făcut partaș — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a desprins din învățătura Evangheliei lui Hristos

adevărul veșnic și nerăstălmăcit al misiunii Bisericii: aceea de a ajuta poporul, din care fac parte și credincioșii pe care ea îi păstorește, în strădaniile lui spre progres și spre fericire. În locul «boieriei eclesiastice» închisă în turnul disprețului față de popor — pe care au propovăduit-o în trecut și o mai propovăduesc și azi unii preținși urmași ai Apostolilor — Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a așezat — după mărturia unui purtător de cuvânt al preoțimii noastre — «datoria evanghelică a slujirii apocapelui».

Pe această cale s'au înscris și se înscriu și acum toate ostenele și toate înfăptuirile Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

Chiar în ziua în care i s'a adus la cunoștință alegerea Inalt Prea Sfinției Sale ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhul nostru a înfățișat — prin cuvântarea rostită în fața Marelui Colegiu Electoral Bisericesc — primul țel pe care și-l impunea în munca plină de răspunderi, la care fusese chemat: «Biserica este chemată să purifice, să înnoiască și să înobileze viața, propovăduind dreptatea și omnia, tuturor muncă pașnică, cinste și ordine; este chemată să împunernicească sufletul drept-credincioșilor cu tăria iubirii, solidarității și a unirii...

«Mă voi strădui ca Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română să facă față așteptărilor și nădejdelor ce și le pune norodul dreptcredincios în contribuția ei la noua așezare. Niciodată în viața ei, în curs de aproape două milenii, Biserica lui Hristos nu a avut un prilej mai potrivit pentru a-și pune în practică învățăturile Evangheliei, ca cel de azi, datorită regimului popular instaurat în țara noastră.

«Slujitorilor Bisericii le revine sarcina de a îndepărta din sufletele credincioșilor toată sgura lăsată de păcatele trecutului și de a-și da și viața pentru apărarea păcii și libertății omenirii, după pilda dată nouă de Iisus. Numai în felul acesta, slujind omenirea, ajutând noroadele în lupta lor pentru pace și libertate, Biserica va putea să contribuie la zidirea unei lumi mai bune, care să fie demnă de Creatorul ei.

«Pe drumul acesta vom îndrepta și vom îndruma pașii Bisericii Ortodoxe Române și ai slujitorilor săi — pe drumul deschis înaintea noastră de Iisus Mântuitorul».

Acesta a fost legământul făcut la 24 Mai 1948, de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. El exprima — în cuvinte pline de înțelepciune — toată setea slujitorilor altarelor ortodoxe de a-și împlini chemarea la apostolat, în duhul învățaturii și predanilor Ortodoxiei, prin participarea lor la făurirea vieții celei noi, prin sprijinirea nobilelor strădanii constructive ale poporului nostru și a luptei sfinte pe care o poartă toți oamenii cinstiți din lume pentru apărarea și consolidarea păcii. Arătând limpede calea pe care năzuia să cărmuiască nava Bisericii Ortodoxe Române,—încă din ziua în care mila lui Dumnezeu și voința clerului și drept-credincioșilor îl înălțaseră pe cea mai înaltă treaptă a vredniciei bisericești — Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh dădea răspuns tuturor așteptărilor ce se legau de venirea Sa la cârma Bisericii Ortodoxe Române.

De aceea, vastul program de activitate, pe care Inalt Prea Sfinția Sa l-a formulat la 6 Iunie 1948 — când a primit cârja arhipăsoririi patriarhicești — și care aducea cele mai juste soluții tuturor problemelor

ce-și cereau o grabnică rezolvare, a întrunit, dela început, adeziunea entuziastă a ierarhilor, clericilor și credincioșilor ortodocși. Din această adeziune, a izvorât hotărîrea de nezdruce a tuturor fiilor Bisericii noastre de a împlini toate îndemnulurile ce-i vor veni din partea conducerii bisericesti, pentru ca Biserica Ortodoxă Română să-și poată dovedi adâncul ei patriotism, sprijinind poporul nostru în munca lui pașnică de zidire a unei noi orânduiri de dreptate socială și de libertate.

Mergând pe această cale, Bisericii noastre i-a fost dat să culeagă multă și bogată roadă. Astăzi, după cinci ani de strădanie și realizări, Biserica Ortodoxă Română poate constata că a sporit dragostea și devotamentul cu care o înconjoară toți credincioșii ei, pentru faptul că, — sub cărmuirea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — Biserica n'a fost stavilă în uriașa strădanie spre pace, libertate și progres a poporului nostru, ci a căutat, pe măsura puterilor ei, să-i fie sprijin și însoțitor, împărțind cu poporul și greul muncii, dar și bucuria biruințelor.

*

Intre cele dintâi biruințe dobândite de Biserica Ortodoxă Română — sub semnul largii libertăți religioase, statornicite de regimul nostru democrat-popular și sub cărmuirea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — se înscrie istorica reîntregire a Ortodoxiei românești, prin revenirea la vatra dreptei-credințe străbune a fraților de peste munți, a fraților greco-catolici, pe care silnicia stăpânilor din trecut îi răpise, cu 250 de ani în urmă, de sub bolta ocrotitoare a Bisericii Ortodoxe.

În ziua înscăunării sale, Întâistătătorul Bisericii noastre îndrepta — la 6 Iunie 1948 — din fața sfântului altar, un cuvânt cald și părintesc, de chemare către clerul și credincioșii pe care Roma papală îi ținușe două veacuri și jumătate în cătușele unei grele robii spirituale. Mărturisindu-și adâncă sa durere de părinte sufletesc al dreptcredincioșilor români, pentru acea samavolnică sfărâmare a unității de credință a românilor ardeleni, săvârșită la 1700, din ordinul și pentru interesele scaunului împărătesc dela Viena, — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian spunea:

«Nu vă mai lăsați amăgiți. Fiți vrednici, ca și înaintașii voștri, care au păstrat, cu prețul vieții lor, tezaurul comun... «toată legea și credința ortodoxă din liturghiile și slujbele Bisericii Ortodoxe», și care au murit cu nădejdea eliberării din jugul umilitor al tiraniei, când acest tezaur va înlesni revenirea voastră într'o singură Biserică, într'o singură credință!...

«Ce ne mai desparte? Nimic altceva, decât credințioșia pe care încă o mai acordați cu supunere Romei! Intoarceți-vă această credințioșie către Biserica... strămoșilor voștri și ai noștri. Lăsați să biruiască în voi, nu amăgirile Romei, ci dragostea voastră de popor și de țară.

«Energile pe care le-am cheltuit cu toții până acum în lupta defensivă pentru salvarea ființei religioase și naționale a poporului nostru, să le întrebuițăm de azi înainte, sub scutul părintesc al Statului Român, al Republicii Populare Române, numai pentru asigurarea progresului religios, moral, cultural și economic al iubitei noastre Patrii, cum și pentru consolidarea suveranității, libertății și independenței naționale a Statului nostru democrat.

«Cele mai largi perspective ni se deschid pentru activitatea noastră în viitor, când nu vom mai munci izolați, părăsiți și prigonți ca în trecut, ci vom fi închegați într'o Biserică puternică națională, care să cuprindă în sânul său tot clerul și toți credincioșii români din scumpa noastră Patrie».

Chemarea caldă și plină de părintească dragoste a Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh a răscolit, în sufletele fraților greco-catolici, vechi și neîmplinite năzuinți; toată setea întoarcerii acasă, lângă vatra credinței strămoșești, care arsese inimile părinților și străbunilor vreme de două veacuri și jumătate, izbucnea acum dogoritoare. Dar lanțurile Romei papale — lanțurile pe care le întăriseră peste grumajii unei părți dintre români ardeleni, cârmuitorii din trecut ai țării, prin încheierea acelu rușinos și trădător Concordat — erau încă puternice. Dar regimul de democrație din țara noastră — apărător al libertății și al egalității în drepturi a tuturor cetățenilor — nu a întârziat să înlăture acest josnic și înrobitor Concordat, eliberând pe frații noștri de sub jugul Romei papale. Fără să atingă întru ceva credința religioasă a cuiva, denunțarea Concordatului a făcut posibilă manifestarea, în deplină libertate, a voinței fraților noștri greco-catolici. Denunțarea Concordatului a realizat în fapt prevederile Constituției Republicii Populare Române, care asigură și garantează cea mai largă libertate religioasă pentru toți cetățenii țării noastre.

Odată rupte aceste cătușe ale robiei spirituale, frații noștri greco-catolici au putut da urmare chemării părintești a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și îndemnului inimii lor, de a se reîntoarce la sânul Bisericii Ortodoxe Române, de unde fuseseră smulși părinții lor, cu 250 de ani în urmă. Și astfel în ziua de 1 Octombrie 1948, s'au strâns la Cluj trimișii a peste 400 de preoți și protopopi greco-catolici, care au declarat cu hotărâre că socotesc de a lor datorie să îplinească năzuințele de veacuri ale strămoșilor lor și voința unanimă a păstoriiților lor, întorcându-se la sânul Bisericii Ortodoxe Române. La 3 Octombrie, solii preoțimii greco-catolice se înfățișau înaintea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu rugămintea de a fi primiți iarăși la vatra dreptei-credințe. Cu părintească dragoste a răspuns atunci Sfântul Sinod rugămintii delegaților fraților noștri greco-catolici din Ardeal și a hotărât să primească în rândurile slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe, pe toți cei ce vor mărturisi că rup legăturile silnice și nefirești cu Roma papală.

Printr'o măreață sărbătoare — care a avut loc la Alba-Iulia, în ziua de 21 Octombrie 1948 și la care au ținut să ia parte peste 20.000 de clerici și credincioși din întregul Ardeal — s'a săvârșit reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române. De neuitat va rămâne clipa în care, lângă zidurile fostelor temnițe împărătești din cetatea Bălgradului, în preajma locului sfințit prin jertfele atâtor martiri ai luptei pentru libertate și dreptate a poporului nostru, mii și mii de glasuri au rostit legământul de credință față de Biserica Ortodoxă Română:

«In fața lui Dumnezeu-Atotțitorul, a întregului popor și a conștiinței noastre — mărturiseau cu hotărâre frații noștri greco-catolici acum cinci ani — noi, foștii păstori și fiii duhovnicești ai Bisericii Române

Unite, ne legăm și ne juruim azi 21 Octombrie 1948, aci în cetatea Bălgadului Ortodoxiei noastre străbune, să rupem odată pentru totdeauna legăturile noastre cu Roma papală, impuse prin silnicie la 1700.

«Ne legăm și ne juruim, la capătul unui adânc proces de conștiință, — ascultând glasul sfătuitoare al strămoșilor noștri și chemarea părintească a Întâistătătorului Bisericii drept-măritoare — să ne întoarcem la Altarul Ortodoxiei străbune, să ne iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

«Ne legăm și ne juruim să dăm ascultare întru toate Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și tuturor învățăturilor de credință și canoanelor Bisericii Răsăritene.

«Nu vom pregeta să slujim, cu vreme și fără vreme, după cuvântul Evangheliei, poporul român, și Republica Populară Română.

«Cu toată râvna și statornicia vom lupta pentru înfăptuirea năzuințelor generoase ale poporului nostru și în deosebi, fiind noi următori ai învățaturii Sfintei Scripturi, — pentru pacea a toată lumea și pentru înfrățirea tuturor noroadelor pământului».

Ca o împlinire a tuturor luptelor purtate de înaintași pentru zdrobirea lanțurilor uniației, a răsunat atunci, la Alba-Iulia, cuvântul aceluia țaran vrednic din Măjina, care rostea vrerea tuturor credincioșilor greco-catolici din satele Ardealului: «Declar aici răspicat că din clipa de față rupem orice legătură, care ne ținea până acum legați de Biserica Romei. Că ne întoarcem la Biserica Ortodoxă, din care am făcut parte, mai înainte cu 250 de ani, cu toții, fără deosebire. Că de acum înainte voim să trăim și să împărtășim, laolaltă cu frații noștri ortodocși, toate speranțele în mântuirea noastră sufletească, prin Biserica Ortodoxă Română, și că vom lupta înfrățiți, pentru înflorirea scumpei noastre Republici Populare, pentru pace și progres»... În glasul plugarului din Măjina răsuna bucuria a peste un milion de frați, care — bucurându-se de largile libertăți asigurate de legile Statului nostru democrat-popular — izbuteau, în ziua de 21 Octombrie 1948, să scuture lanțurile robiei spirituale, sfărâmând cătușele Romei!...

Iar Întâistătătorul Bisericii noastre, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, a înfățișat atunci, în Catedrala Reîntregirii bisericesti din Alba-Iulia, Insuflețirea cu care ierarhii, clerul și credincioșii ortodocși întâmpinau pe frații reveniți la vatra credinței strămoșești. «Cu mare bucurie duhovnicească și cu aleasă dragoste părintească — a apus Înalt Prea Sfinția Sa — primim la sânul cald al Bisericii Ortodoxe Române pe toți frații siliți de vitregia vremurilor trecute să se răslețească de Ortodoxie. Și socotind noi rupte și fără putere vechile declarații de uniație, împreună cu iscăliturile și pecetele lor, încredințăm pe acești fii și frați iubiți că vor afla de acum înainte părintească ocrotire din partea noastră a tuturor!».

Astăzi, după aproape cinci ani dela istoricul act săvârșit la Alba-Iulia, unirea silnică a unei părți din românii ardeleni cu Roma papistășească nu a rămas decât o amintire tristă și dureroasă, așa cum ne-a lăsat multe altele trecutul negru de împilări și de robie. Astăzi, în sânul Bisericii Ortodoxe Române toți fiii ei credincioși sunt una; pe toți îi leagă

dragostea lor fierbinte față de altarele dreptei-credințe a Răsăritului și față de Patria noastră scumpă. Pe scaunul vlădicesc al Romanului și Hușilor păstorește acum Prea Sfințitul Teofil, fost preot greco-catolic; în bisericile ardelenne slujesc laolaltă lui Hristos preoți reveniți la Ortodoxie, alături de cei care niciodată nu s'au lăsat îndepărtați de lângă altarul străbun. Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române a fost săvârșită și cimentată în câțiva ani, pentrucă ea a izvorât din voința credincioșilor, pentrucă ea a reprezentat o năzuință de veacuri a credincioșilor ardeleni.

*

Odată realizată unitatea Bisericii Ortodoxe Române, prin revenirea la vatra străbună a fraților pe care Roma papală îi ținuse în cătușele sale două veacuri și jumătate, — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trecut cu hotărâre la soluționarea unei alte importante probleme: reîntoarcerea clerului ortodox la adevăratul apostolat. De altfel, încă de acum cinci ani, din ziua investiturii Sale, Intâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române declarase: «Cum, în primul rând, misionarii Bisericii noastre din mijlocul dreptcredincioșilor sunt pregătiți în mentalitatea vremurilor de până ieri, în această situație ei constituie o piedică în activitatea Bisericii. După un program bine chibzuit și cu un corp de îndrumători bine pregătiți, clerul nostru trebuie îndrumat, orientat și convins pentru acest apostolat... În mod firesc, deci, urmează o selecționare și o promovare a elementelor dovedite apte și pregătite pentru noua misiune».

Cuvintele rostite la 6 Iunie 1948 de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian izvorau din cunoașterea deplină a tristelor stări de lucruri existente în rândurile preoțimii noastre, dar și din conștiința clară a îndatoririlor legate de misiunea sfântă a slujirii lui Hristos. Este destul de cunoscut faptul că — datorită moravurilor și convingerilor pe care trecutele regimuri căutau să le propage — o parte din clericii Bisericii Ortodoxe Române se lăsaseră antrenați spre îndeletniciri cu totul străine de rosturile și răspunderile lor pastorale. Preocupați de interese și avantajii personale, unii dintre preoți uitau aproape cu totul datoria lor de slujitori ai altarului, de propovăduitori ai binelui obștesc. Unele biserici ajunseseră adevărate ruine, iar în zilele de sărbătoare — în multe locuri — clopotele nu mai chemau pe credincioși la rugăciune, fiindcă păstorul își părăsise turma și se afla antrenat în ocupații aducătoare de câștiguri bănești, dar incompatibile cu menirea unui preot creștin.

Cu multă bucurie avea să constate Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, într'o cuvântare rostită în toamna anului 1951, că «Dumnezeu a rânduit aducerea preoțimii noastre la rosturile ei firești, la mintea și înțelepciunea trebuitoare unor oameni puși în slujba Bisericii și a poporului», deoarece «transformările sociale de după 23 August 1944 au înlesnit preoțimii să revină la altare». Dar această reîntoarcere a preoțimii la Altare nu putea să dea roadele mult așteptate, fără o verificare a cunoștințelor teologice și fără o reîmprospătare a zelului pastoral al tuturor clericilor și, mai ales, al acelor care suferiseră influența nefastă a mentalității trecutului.

De aceea, pe lângă Institutele Teologice de grad universitar ale Bisericii Ortodoxe Române, au luat ființă cursuri de îndrumare misionară, în cadrul cărora, cei mai de seamă reprezentanți ai teologiei noastre, înde-

părtând zgura așezată de rătăcirile trecutului peste adevărurile învățaturii lui Hristos, împlinesc între clericii noștri porunca Apostolului Neamurilor: «Innoind duhul minții voastre să vă îmbrăcați în omul cel nou» (Efeseni IV, 23-24). Organizate sub directa îndrumare și purtare de grijă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, aceste cursuri au fost primite cu entuziasm de marea majoritate a preoțimii noastre, deoarece ele răspundeau năzuinții tuturor celor ce voiau să-și împlinească pe deplin îndatorirea lor de păstori duhovnicești.

Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a caracterizat încă dintru început rostul acestor cursuri de îndrumare pastorală, arătând că preoțimea trebuie «să împlinească întru totul îndatorirea pregătirii sale temeinice, a înarmării sale cu armele învățaturii creștine. Să se pătrundă de duhul apostolatului pentru Hristos și al smeritei slujiri a turmei pe care o păstorește. Aceasta este îndatorirea ce revine atât studenților — clericii de mâine — cât și preoților cursiști. Și unii și alții trebuie să soarbă aici, în acest focar de cultură ortodoxă, hrana duhovnicească pentru sufletele lor și pentru sufletele de care vor avea să dea socoteală. Să trăiască aici în Hristos, pentru a trăi apoi veșnic în El. Să se lumineze, pentru a înțelege că drumul pe care merge Sfânta noastră Biserică este drumul adevăratelor împliniri evanghelice și să-și sporească hotărârea de a nu se abate niciodată de pe această cale. Și, mai cu seamă, să devină apostoli ai Domnului și ai tuturor poruncilor Sale: apostoli ai dragostei și ai păcii între oameni, apostoli ai libertății oamenilor, apostoli ai dreptății în lume. Să sprijine din toate puterile lor pe toți cei ce ostensesc întru înfăptuirea acestor năzuințe milenare ale creștinilor și ale tuturor oamenilor».

Urmărind asemenea țeluri — desprinse din învățătura Evangheliei lui Hristos —, tinzând să facă din preotul ortodox un adevărat slujitor al lui Dumnezeu și al semenilor săi, cursurile de îndrumare misionară nici nu puteau avea alt caracter, decât acela pe care l-a fixat Întâistătorul Bisericii noastre, în cuvântarea rostită la inaugurarea lor. Precizând că toată grija conducerii bisericești se îndreaptă asupra activității pastorale a preoțimii, Inalt Prea Sfinția Sa a spus: «Aceste cursuri vor trebui transformate în consfătuiri între preoții profesori și preoții cursiști, care vin cu o experiență pastorală și cu o cunoaștere a realităților religioase și sociale din lumea satelor și orașelor noastre, — consfătuiri care trebuie să se soldeze cu concluzii îndrumătoare pentru preoți și cu noi jaloane pentru pastorația lor. Experiențele unor preoți, ce se vor găsi că răspund scopului urmărit de Sfânta noastră Biserică în misiunea ei dumnezeiască, vor fi exemplificate și fixate ca norme de urmat, pentru toți preoții noștri. Deasemenea, greșelile și abaterile dela linia cea dreaptă a Ortodoxiei, sau cele care scoboară prestigiul Bisericii, vor fi la rândul lor stigmatizate și excluse din practica bisericească a clerului, acolo unde se vor afla».

Pe această cale, permanent călăuzite de Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh și de Sfântul Sinod, și-au desfășurat activitatea cursurile de îndrumare a clerului de pe lângă Institutele Teologice de grad universitar. Și roadele dobândite în cei cinci ani de strădanie s'au dovedit a fi de mare folos și preoțimii și Bisericii. Preoții ortodocși sunt astăzi plini de însuflețire când vorbesc despre rostul și utilitatea cursurilor de îndrumare

pastorală. Ei au avut prilejul să constate singuri că învățăturile și deprinderile dobândite în timpul petrecut la aceste cursuri și puse în lucrare după reîntoarcerea lor la parohie, au înviorat viața religioasă a credincioșilor, rodind în suflete belșug de sporuri duhovnicești. Inchinătorii altarelor drepte-credințe din țara noastră înconjoară astăzi pe păstorul lor cu mai multă dragoste decât în trecut, pentru că ei îl văd acum dedicat cu totul misiunii sale sacerdotale.

Dar, poate că roadele cursurilor de îndrumare misionară nu ar fi fost atât de bogate, dacă Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian nu ar fi purtat de grijă ca lumina lor să nu se stingă încetul cu încetul, ci să fie mereu alimentată, prin menținerea în cugetele preoțimii noastre a unei permanente preocupări pentru problemele teologice, legate de viața și activitatea de zi cu zi a clerului. În acest scop au luat ființă — potrivit hotărârii Sfântului Sinod — conferințele preoțești pe protopopiate, care reprezintă o prelungire, o permanentizare a cursurilor de îndrumare. Așa cum s'a arătat în repetate rânduri «aceste conferințe întretin o mișcare duhovnicească neconținută în sânul preoțimii, o țin legată de conducerea bisericească, susțin unitatea de preocupări în toată Biserica și, în același timp, țin viața bisericească neconținută ancorată în actualitatea socială».

Cu aceste realizări, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a împlinit încă unul din legămintele făcute cu cinci ani în urmă, când spunea: «Biserica noastră nu trebuie să fie doar un organism administrativ, sau numai împlinitorul unor formule rituale; ea trebuie să păstreze sufletele credincioșilor în spiritul Evangheliei Domnului Iisus Hristos. Voi lupta, deci, ca Biserica, prin slujitorii ei, să vibreze și să fie vie. Să fie pătrunzătoare de suflete, îndrumătoare pe calea sfântă a dreptății sociale, a ordinii, a credinței și deci a mântuirii umane».

Paralel cu grija dovedită pentru readucerea clerului lângă altare și pentru îndrumarea lor spre adevăratul apostolat cerut de Sfintele Evanghelii și de bunele tradiții ale Ortodoxiei, — Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian s'a preocupat și de formarea viitorilor clerici ai Bisericii noastre. Înțelepciunea cu care Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române găsisse soluțiile cele mai potrivite în chestiunile pe care fusese chemat să le rezolve, s'a făcut simțită și în acest domeniu.

La 6 Iunie 1948, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian spunea: «Biserica noastră trebuie să se preocupe și de formarea clerului ei de mir și monahal, în viitor. În acest scop, trebuie să-și reorganizeze instituțiile pentru formarea clerului, care să poată răspunde tuturor năzuințelor și nevoilor dreptcredincioșilor, un cler cu dragoste pentru ridicarea poporului și cu zel întru câștigarea sufletului enoriei, un cler cu drag de muncă pentru propășirea Bisericii și Patriei». Pentru împlinirea acestui țel, era însă de imediată trebuință reorganizarea întregului învățământ teologic, care suferise, în trecut, prea multe amestecuri și influențe străine de duhul Ortodoxiei și chiar dăunătoare intereselor Bisericii Ortodoxe Române.

Bucurându-se de larga libertate religioasă — garantată de Constituția Republicii Populare Române — și de dreptul acordat cultelor de legile Statului nostru democrat-popular, de a-și deschide și întretine școli proprii pentru formarea slujitorilor altarelor lor, Sfântul Sinod — sub îndrumarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a înfăptuit una din

cele mai arzătoare dorinți ale întregii noastre Biserici a readus sub privegherea conducerii bisericesti învățământul teologic pe care trecutele regimuri de împlare și înrobire îl îndepărtaseră de matca sa, aservindu-l intereselor lor egoiste. Cine ar putea uita vreodată mișcătoarele cuvinte rostite la 30 Ianuarie 1949, de Întâistătorul Bisericii noastre, cu prilejul deschiderii Institutului Teologic de grad universitar din București? Prin glasul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a răsunat atunci bucuria tuturor ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române, care vedeau împlinindu-se vechea și mult dorita năzuință a Sfântului Sinod: aceea de a avea școli teologice ale Bisericii, pentru nevoile Bisericii.

«Plină de bucurie este astăzi inima mea — a spus Inalt Prea Sfinția Sa —, fără de margini este fericirea ce se revarsă peste sufletul meu, iar buzele mele nu o pot mărturisi decât prin graiul cel nepieritor al Psalmistului: «Mă bucur că Domnul a auzit glasul meu și rugăciunea mea, că a plecat spre mine urechea Sa» (Ps. 114, 1-2). Pentru că, într'adevăr, astăzi Dumnezeu împlinește una din vechile și arzătoarele dorinți ale Sfintei noastre Biserici românești, redându-i dreptul de a-și pregăti ea singură pe slujitorii altarelor, potrivit învățaturii, rânduelilor și nevoilor sale... Astăzi înlăturăm definitiv un trecut ale cărui roade au fost plăcute numai dușmanilor Bisericii lui Hristos. Înlăturăm primejdiile care au amenințat Sfânta noastră Biserică în urma acelei dureroase laicizări a învățământului teologic, făcută de trecutele cărmuri, sub prefăcuta mărturisire a sprijinirii Bisericii Ortodoxe Române.

«Un învățământ teologic, cum a fost acela pe care mulți dintre noi l-am cunoscut, nu putea să fie de vreun folos nici Bisericii, nici poporului pentru mântuirea și înălțarea căruia datorii suntem să ne trudim, după însăși porunca Mântuitorului. Teologi purtători de pistoale și semănători de ură n'ar fi existat, dacă învățământul teologic n'ar fi ieșit — prin legiurile trecutelor regimuri—de sub ocrotitoarea priveghere a Sfintei noastre Biserici. Transformate în fabrici de licențiați în teologie, fostele facultăți teologice n'au izbutit decât în mică măsură să pregătească preoți devotați altarului și misiunii lor de păstori sufletești. Prea deseori ne-a fost dat să vedem tineri pregătiți în aceste școli ale trecutului, militând în organizații politice, ale căror practici erau potrivnice și învățaturii creștine și dorinții de înnoire și progres a poporului nostru».

Amintind asemenea triste și dureroase realități ale trecutului, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh înfățișa apoi perspectivele luminoase pe care le deschideau atunci în fața Bisericii noastre, noile Institute Teologice, organizate sub directa îndrumare și purtare de grijă a Sfântului Sinod: «Doctrina Sfintei noastre Biserici n'a fost niciodată împotriva ideii de progres, sau a strădaniilor de propășire ale omenirii. Nenumăratele exemple ce se pot culege chiar din trecutul Bisericii și poporului nostru sunt îndestulătoare mărturii ale prezenței majorității slujitorilor lui Hristos, alături de luptătorii pentru libertate și progres.. Pe drumul acesta al bunelor tradiții ale Bisericii Ortodoxe Române, pe drumul propovăduirii învățăturilor lui Hristos și al slujirii poporului, dorim să meargă de acum înainte toți slujitorii Altarului. Dorim să vedem în sfintele Altare preoți conștienți de misiunea lor, iar în societate cetățeni devotați Statului și poporului».

Pentru împlinirea acestei misiuni de mare cinste și de mare răspundere, au pornit la lucru Institutele Teologice de grad universitar ale Bisericii Ortodoxe Române, închinându-și toată activitatea pregătirii de slujitori ai altarelor dreptei-credințe. Și numai după doi ani de strădanii, au și început să se vadă rezultate îmbucurătoare. Cu prilejul deschiderii cursurilor din toamna anului 1950, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh era îndreptățit să constate o schimbare radicală a mentalității tinerilor care se îndreptau spre acest așezământ de cultură teologică: «Tânărul care pășește pragul unui institut teologic nu mai vine să smulgă o licență în teologie, pentru deșertăciunea unui titlu. El vine din porunca lăuntrică de a sluji pe Mântuitorul și Biserica Lui. El vine să se adape dela izvorul adevăratei învățături evanghelice, pentru ca să o poată împărtăși apoi celor ce i-o vor cere. Dar, mai cu seamă, el vine să deprindă trăirea în Hristos și în dubul sfințeniei, pentru că acela ce vrea să slujească lui Hristos, trebuie să trăiască pururea în Hristos».

Reorganizarea învățământului teologic sub directa îndrumare și purtare de grijă a conducerii bisericești nu s'a limitat, însă, numai la Institutele de grad universitar. Au fost înființate școli de cântăreți și seminarii monahale, din care se recrutează și se vor recruta viitorii studenți ai Institutelor Teologice. Toate aceste școli bisericești — înzestrate cu un regulament clar și precis de organizare și funcționare, cu programe analitice întocmite de Sfântul Sinod și cu un corp didactic bine ales — se bucură de părinteasca priveghere și de neprecupețitul sprijin al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care nicio clipă nu încetează a le călăuzi spre împlinirea cu vrednicie a misiunii lor, de făuritoare a viitorilor slujitori ai altarelor ortodoxe.

De aceea, sunt mai mult decât îndreptățite speranțele pe care Biserica noastră le pune în noul învățământ teologic, — speranțe pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian le-a sintetizat în cuvintele acestea: «Avem astăzi, sub nemijlocita conducere a Bisericii, școli teologice — atâtea câte erau de trebuință nevoilor noastre — din care suntem pe deplin încredințați că vor ieși slujitori ai altarelor, conștienți de misiunea lor evanghelică, dar și cetățeni devotați Statului și poporului pe care-l păstoresc».

Tot în vederea ajutorării clerului pentru a-și împlini misiunea sa apostolică a fost reorganizată de către Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române și întreaga activitate a Editurii Institutului Biblic și de Misiune, care avea datoria să pună la îndemâna preoțimii ortodoxe cărți de cult și tipărituri de orientare și îndrumare. În cei cinci ani, care s'au scurs dela înscăunarea Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă — care s'a bucurat în permanență de îndrumarea Inalt Prea Sfinției Sale — a înfăptuit o operă de real folos pentru clerul nostru și pentru întreaga Ortodoxie. În afară de cărțile destinate uniformizării și apărării cultului nostru de orice influențe lăaturalnice, s'au tipărit în acești ani cărți al căror răsunset a depășit hotarele Ortodoxiei românești și a căror valoare a fost subliniată — prin scrisori adresate Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române — de personalități de frunte ale lumii ortodoxe, ca Prea Fericitul Patriarh Athenagora al Constantinopolului, Alexandru al III-lea al Antiohiei, Alexei

al Moscovei și a toată Rusia, și alți întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale.

Culegerile de cuvântări și articole ale Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh, apărute până acum în patru volume, constituie un prețios îndreptar pentru orice slujitor al altarelor, care năzuește să-și împlinească cu râvnă misiunea sa de păstor duhovnicesc. Indrumările cuprinse în aceste volume sunt o permanentă călăuză în activitatea pastorală a clericilor, deoarece ele izvorăsc din învățătura nerăstălmăcită a Sfințelor Evanghelii, și aduc răspuns drept la toate problemele pe care cursul nestăvilit al vieții le pune în fața slujitorilor și închinătorilor lui Hristos. Deasemenea, tălmăcirea în grai românesc a predicilor I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki a adus preoțimii noastre un nou și bogat material, menit să ajute pe păstorul de suflete să-și desfășoare lucrarea sa de predicator al cuvântului dumnezeesc, în cel mai autentic duh ortodox. Iar «Invățătura de credință creștină ortodoxă» — de curând pusă la îndemâna clerului nostru — este, fără îndoială, cea mai de seamă realizare cărțurărească din ultimele decenii, a Bisericii Ortodoxe Române. Ea este o adevărată «Mărturisire Ortodoxă», în care temeiurile dreptei-credințe sunt înfățișate lămurit și care constituie o pavăză puternică împotriva oricărei luncări sau rătăcirii dela învățătura Sfintei noastre Biserici, împotriva oricărei abateri de pe calea ce duce către mântuire.

Fără a înfățișa aci toate realizările Editurii Institutului Biblic în cei cinci ani în care activitatea ei s'a desfășurat sub îndrumarea de zi cu zi a Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh trebuie să amintim — pentru contribuția de seamă pe care au adus-o în acțiunea de orientare și de chemare a clerului la adevăratul apostolat evanghelic — și strădaniile și înfăptuirile celor trei reviste ale Patriarhiei Române. Revista de față — devenită la 1 Ianuarie 1949, buletinul oficial al Patriarhiei Române — a renunțat definitiv la preocupările exclusiv istorice, pe care le vădise în trecut și care-i dăduseră acel caracter inactual, atât de criticat de întreaga noastră preoțime. De atunci și până astăzi, ea a urmărit și urmărește cu atenție întreaga viață a Bisericii Ortodoxe Române și înfăptuirile de seamă din celelalte Biserici Ortodoxe surori. Din paginile ei se desprind acum îndrumări folositoare pentru activitatea clerului nostru: cuvintele de părintească povătuire pe care Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române le îndreaptă către slujitorii altarelor și către credincioșii ortodocși, dările de seamă asupra evenimentelor importante din viața bisericească, tâlcuirea, în lumina învățăturii evanghelice, a faptelor și transformărilor ce se săvârșesc acum sub ochii noștri, precum și îndemnurile ce se dau neconținut preoțimii ortodoxe române pentru a dovedi, prin fapte, că este împlinitoare a poruncilor de dragoste, de pace și de slujire a semenilor, lăsate nouă de Mântuitorul, — toate acestea au făcut din revista noastră o publicație utilă și unanim apreciată de întregul cler ortodox.

Și celelalte două reviste ale Patriarhiei Române — «Ortodoxia» și «Studii Teologice» — întemeiate și conduse în chip nemijlocit de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian au căutat și au izbutit să ajute la îndrumarea preoțimii spre adevăratul apostolat evanghelic. Publicând studii și articole menite să contribuie la clarificarea problemelor legate de viața

și activitatea Bisericii Ortodoxe Române, aceste reviste s'au dovedit a fi de folos întregii Ortodoxii; ele au dovedit că creștinismul este o învățătură vie, o învățătură care slujește viața și toate năzuințele omenești legate de înfrumusețarea, îmbunătățirea și apărarea acestui dar de mare preț, pe care Creatorul l-a dăruit oamenilor.

Prin toate aceste înfăptuiri Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a împlinit întru totul legământul făcut acum cinci ani, de a nu lăsa Biserica lui Hristos să rămână străină de freamătul vieții, izolată de realitățile vremii, nepăsătoare față de năzuințele și vrerile credincioșilor ei, ci de a face din fiecare slujitor al altarului ortodox un propovăduitor al înțelepciunii evanghelice, un însoțitor al păstoriților săi pe calea ce duce către împlinirea mesagiului divin al păcii pe pământ și un partaș la strădanile pașnice și constructive ale întregului nostru popor spre binele și fericirea obștească. Și preoțimea ortodoxă română a urmat cu dragoste și cu devotament îndrumările date de Întâistătătorul Bisericii noastre; ea a pășit cu hotărâre pe calea ce i se arată, iar puținii care s'au speriat la început de «spiritul cel nou», ce se înstăpânea în viața Bisericii Ortodoxe Române, au avut prilejul să constate în scurtă vreme că ceea ce părea nou nu era în realitate, decât întoarcerea de pe drumul greșit, pe calea cea dreaptă, poruncită de învățătura Sfințelor Scripturi și de predania Bisericii Ortodoxe.

Astăzi, slujitorii sfințelor altare ale drepte credințe s'au întors la adevăratul apostolat, slujind pe Hristos, dar și poporul în mijlocul căruia trăiesc și își desfășoară lucrarea lor mântuitoare de suflete. Zelul cu care preoțimea ortodoxă cultivă în sufletele păstoriților ei, dragostea de Biserică, de Patrie și de Popor, râvna întru sprijinirea muncii constructive ce se desfășoară pe tot întinsul țării noastre și avântul nestăvilit pentru apărarea și întărirea păcii și prieteniei între toate popoarele de pe pământ, — reprezintă primele roade ale întoarcerii clerului la izvorul veșnic neseecat al învățaturii evanghelice; el constituie, în același timp, dovada de nedesmințit că creștinismul este o religie vie, o religie a vieții căreia nimic din ce ține de apărarea vieții nu-i poate rămâne străin și că pentru preotul ortodox a sluji Patriei și Poporului, însemnează a sluji lui Dumnezeu!...

*

Cu prilejul investiturii, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a declarat în fața conducerii supreme a statului:

«Biserica Ortodoxă Română, pentru a putea răspunde cu folos idealurilor și năzuințelor poporului, trebuie să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulile canonice și monahale, clerul monahal, care trebuie să fie în slujba luminii, culturii și jertfelniciei pentru aproapele, făcând din schiturile și mănăstirile lor, izvoare curate cu apa răcoritoare a Evangheliei lui Hristos, pentru sufletul atât de însetat de lumină și de adevăr al dreptcredincioșilor. Pentru aceasta, însă, tot clerul monahal trebuie să treacă prin aceeași școală ca și clerul de mir, prin același foc curățitor, care să topească toată zgura unor păcate ale trecutului ce mai dăinuesc în sfințele mănăstiri, redând Bisericii Ortodoxe Române un monahism nou și luminat, capabil să îmbine viața duhovnicească, cu cea socială și culturală».

Necesitatea unor astfel de măsuri era evidentă pentru oricine cunoștea situația în care se găsea, acum cinci ani de zile, monahismul românesc, pe care nepăsarea condamnabilă și mentalitatea primejdioasă a trecutului îl rupseseră de viața Bisericii și a poporului. Multe dintre schiturile și mănăstirile noastre fuseseră transformate în locuri de odihnă, de inactivitate și de izolare totală față de nevoile, durerile și aspirațiile obștești, — fapt care era potrivnic și idealului creștin al slujirii semenilor, ce trebuie să stea întotdeauna la temelie oricărei așezări monahale, și tradițiilor istorice ale monahismului românesc. În mănăstirile care reprezentaseră, cu veacuri în urmă, cele mai puternice vetre de cultură religioasă, își făcuse loc întunericul neștiinței și al trândăviei. Pildele lăsate de marii cărturari monahi, care își petrecuseră întreaga viață în rugăciune și în osârduitoare strădanie pentru făurirea de opere de artă și de cultură religioasă, începuseră a fi date uitării, iar bunele intenții ce se mai iveau, ici și colo, se împotmoleau în nepăsarea generală.

Cunoscând bine și starea tristă în care se găsea monahismul acum cinci ani, dar și menirea pe care Sfinții Părinți și dascăli ai Bisericii Ortodoxe au statornicit-o așezărilor călugărești, — Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a știut să cheme la viață nouă schiturile și mănăstirile ortodoxe. Și începutul a fost făcut, așa cum se și cuvenea, prin readucerea luminii dumnezeieștilor învățături, pretutindeni unde și întinsese stăpânirea ignoranța. În puțină vreme, prin grija și sprijinul Înalt Prea Sfinției Sale, au luat ființă seminarii monahale, destinate să aducă un freamăt nou de viață și de trăire duhovnicească în obștile noastre călugărești. Dar preocupările Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române pentru luminarea monahilor și monahiilor, fraților și surorilor din mănăstirile noastre, nu s'au limitat numai la crearea seminariilor monahale. Un vast program de învățământ — cursuri și școli — a fost întocmit și pus în aplicare în toate așezările călugărești.

Dela cursurile de alfabetizare pentru toate vârstele, la cursurile pentru complectarea ciclului I și II elementar; dela cursurile misionare pentru întărirea credinței și până la școlile monahale cu o durată de trei ani (pentru absolvenții ciclului II elementar), — iată o întreagă serie de înfăptuiri, destinate să alunge din mănăstiri întunericul neștiinței și să redea Bisericii «un monahism lumnat».

Odată cu lumina culturii teologice, care pătrunde acum biruitoare în obștile noastre monahale, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a urmărit cu grije și întărirea vieții duhovnicești, printr'o desăvârșită trăire în duhul ortodox și prin ridicarea practicării virtuților creștine la treapta de primă îndatorire călugărească. Și — urmând întru totul vechile rândueli monahale — Sfântul Sinod, sub îndrumarea Întâistătătorului Bisericii noastre, a rânduit ca rugăciunea să fie pururea și pretutindeni împletită cu munca. În acest scop, viețuitorii tuturor schiturilor și mănăstirilor ortodoxe sunt îndatorați «să practice ocupațiuni și îndeletniciri potrivite cu sfințenia locului, atât spre folosul lor, cât și al poporului, dovedind o dragoste împreună cu fapte bune față de obștea țării».

Această fericită îmbinare a rugăciunii și a muncii — izvorită din tradițiile monahismului ortodox și din rânduelile statornicite de întemeietorii vieții călugărești — a fost realizată în mod practic prin nenu-

măratele ateliere ce s'au deschis și continuă a se deschide în toate mănăstirile ortodoxe din țara noastră. Astfel, au luat ființă ateliere de pictură, sculptură și ceramică, argintărie bisericească, cusături naționale și broderie artistică, împletituri, țesături, covoare, tricotaj, croitorie și altele.

Noua viață la care au fost chemate așezămintele mănăstirești ale Bisericii Ortodoxe Române, reprezintă o reînviere a vremurilor de aur ale monahismului, pe care-l readuce pe făgașul datinilor sale milenare. De aceea se și poate explica însuflețirea cu care călugării și călugărițele ortodoxe au primit hotărârile Sfântului Sinod, în această privință și râvna cu care s'au străduit să le împlinească.

O altă importantă măsură luată de conducerea supremă bisericească — la propunerea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — a fost reintroducerea vieții de obște în mănăstirile și schiturile noastre. Și în această privință, Sfântul Sinod a urmat întru totul rânduețile statornicite de Sfintele Soboare Ecumenice și a căutat să sporească în inimile tuturor viețuitorilor din mănăstiri, simțământul, specific Ortodoxiei, al solidarității în muncă și rugăciune, al responsabilității creștinului nu numai de faptele sale, ci și de faptele semenilor și al datoriei sale sfinte de a se strădui neîncetat nu numai pentru mântuirea sa, ci și pentru mântuirea obștească.

Cultură teologică, intensă viață duhovnicească, rugăciune și muncă obștească, viețuire în obște — iată pietrele trainice pe care se clădește astăzi, înfloritor și util, noul monahism ortodox românesc. Și pentru ca răătăcirile de ieri să nu mai fie cu puțință mâine, pentru ca bunele rânduieli, odată statornicite și înrădăcinate, să nu mai poată fi uitate sau părăsite, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian au întocmit «Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor», destinat să fie îndreptar de viață, de rugăciune și de muncă pentru toți cei ce au îmbrăcat îngerescul chip. În felul acesta, biruințele dobândite până acum în acțiunea de reorganizare a monahismului — acțiunea inițiată și condusă direct de însuși Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române — sunt cheazășie a celor ce vor fi dobândite în viitor, deoarece ele se înscriu într'un program vast și bine chibzuit, care își capătă, treptat, împlinirea deplină. Inceputul a fost făcut: acolo unde stăpânea întunericul, a pătruns acum lumina dătătoare de viață: acolo unde-și făcuse loc pesimismul și fuga de realitate, s'a sădit în inimi setea de slujire a ostanelilor pentru binele obștesc, acolo unde începuse să-și facă loc trândăvia, se înalță acum — ca o cântare de laudă către Dumnezeu — psalmul muncii, al muncii dăruite, din dragoste, pentru binele și spre folosul tuturor. Infăptuirile ce vor urma vor desăvârși o lucrare așezată pe temelii de nezdruncinat ale celor mai bune și mai autentice tradiții ale dreptei-credințe.

*

Aceiași intensă activitate a desfășurat Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și pe tărâmul organizării așezămintelor Bisericii și al introducerii unui spirit gospodăresc în chivernisirea treburilor bisericești. Om al faptelor și al realizărilor, Întâistătătorul nostru a știut — prin vasta operă de legislație bisericească, pe care a inițiat-o, a călăuzit-o și a aplicat-o apoi cu fermitate — să dea Bisericii o organizare potrivită cu doc-

trina, canoanele și tradițiile ei, înlăturând toate stavilele toate abaterile și toate prilejurile de rătăcire, pe care amestecul fățiș al trecutelor regi-muri le impuseseră în viața noastră bisericească. Înalt Prea Sfinția Sa a curmat pentru totdeauna domnia bunului plac în Biserică: cerând tuturor să respecte legiurile, regulamentele și hotărârile Sfântului Sinod, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian este însuși o pildă vie de legalitate, de strictă supraveghere a aplicării rânduelilor statornicite.

Deasemenea, în cei cinci ani care au trecut dela înscăunarea celui de al treilea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, s'au realizat uriașe pro-grese în strângerea legăturilor de dragoste frățească cu celelalte Biserici Ortodoxe Autocefale. Întărirea prieteniei și a conlucrării frățești dintre Bisericile Ortodoxe Rusă și Română a constituit pârghia refacerii uni-tății de acțiune a întregii Bisericii Ortodoxe. Chiar dela înscăunarea sa, Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, — prin scrisoarea irenică adresată tuturor Patriarhilor și Intâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe Autocefale— a mărturisit această preocupare de a păstra și reînsufleți tradițiile de dra-goste și colaborare dintre Bisericile Ortodoxiei Ecumenice, spunând:

«Simțim o nespusă bucurie și o mare încurajare că avem prilejul să facem cunoscut tuturor Bisericilor surori, că împreună cu mărturisirea de a păzi neclintite învățăturile și tradițiile Sfintei Biserici Ortodoxe de Răsărit, putem da chezășie, că totdeauna grija cea mai sfântă și cea mai arzătoare pentru noi va fi de a păstra și întări legăturile de dragoste și conlucrare între Bisericile surori. Căci, după îndemnul dumnezeescului Apostol și învățător al neamurilor, Pavel, suntem datori «să păzim uni-tatea duhului întru legătura păcii», «păstrând ceea ce ni s'a încredințat» și «propovăduind Cuvântul». Așisderea, ca Sfânta noastră Biserică să ajute și să vegheze mai departe, după datoria ce are la buna întocmire, la apărarea și păstrarea neștirbită a ecumenicității, care trăiește vie în sânul Ortodoxiei și n'a lipsit nici în cele mai grele timpuri. Noi, Bisericile Ortodoxe surori, înfățișăm o mare familie, care am păstrat cu credincio-șie învățătura curată a Mântuitorului Iisus Hristos, fără să ne plecăm schimbărilor trecătoare și fără să lepădăm nimic d'n tezaurul sfânt al dogmelor și canoanelor. Prin această unitate a Ortodoxiei se dovedește puterea dumnezeiască ce o susține și vom fi laolaltă fericiți dacă cel Atot-puternic ne va hărăzi mereu bucuria de a vedea biruind necontentit duhul dragostei și al înțelegerii frățești, care trebuie să stea la temelia tuturor lucrărilor cu caracter obștesc ortodox».

Consecvența cu care Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a mers pe această cale a adus Bisericii Ortodoxe Române multe și însemnate bi-ruinți: «Biserica noastră și-a redobândit locul de cinste ce i se cuvine în sânul Ortodoxiei și a avut bucuria să constate, în repetate rânduri, că strădaniile ei întru propovăduirea cuvântului nerăstălmăcit al Evanghe-liei lui Hristos și întru slujirea idealurilor de dreptate și pace ale tutu-ror oamenilor cinstiți din lume s'au bucurat de prețuirea celorlalte Bi-serici Ortodoxe și au adus o contribuție de seamă la consolidarea unității ortodoxe».

Toate aceste înfăptuiri au făcut cu putință împlinirea legământului, pe care Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian l-a făcut acum cinci ani, când a spus: «Mă voi strădui ca Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Ro-

mână să facă față așteptărilor și nădejților pe care și le pune poporul în contribuția ei la noua așezare socială». Intr'adevăr, Biserica Ortodoxă Română a răspuns cu vrednicie așteptărilor și încrederii credincioșilor ei și ale întregului nostru popor. Având un cler luminat și însuflețit de duhul evanghelic al slujirii lui Dumnezeu și semenilor, un monahism care se întoarce cu repeziciune spre menirea sa adevărată de ostenitor spre binele obștesc și bucurându-se de cea mai largă libertate pe care a cunoscut-o vreodată — datorită regimului de democrație populară din țara noastră — Biserica Ortodoxă Română a putut să-și călăuzească credincioșii pe calea mântuirii, și să-i sprijine în strădaniile și în munca lor pentru făurirea unei vieți mai bune și în năzuințele lor spre pace și bună înțelegere. Ea a îndemnat, fără încetare, pe slujitorii și închinătorii altarelor sale să-și dovedească pururea simțămintele lor de dragoste față de poporul nostru și față de patria noastră, devenind participanți activi la toate eforturile constructive ale poporului, la toată munca lui pentru propășirea obștească și pentru progresul țării. Ea a adus în lupta sfântă pe care o desfășoară toate popoarele lumii pentru apărarea și consolidarea păcii mondiale, o contribuție de seamă, sprijinind toate inițiativele luate de mișcarea partizanilor păcii, în vederea reglementării pașnice a neînțelegerilor dintre state. Contribuția adusă de Biserica Ortodoxă Română cauzei păcii, râvna ei neobosită de a face din fiecare cleric și credincios ortodox un luptător hotărât pentru pace, — au fost apreciate în chip deosebit de toți oamenii iubitori de pace de pe pământ și de întregul nostru popor. În paginile acestei reviste, sunt înfățișate — prin cuvântul I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei — marile acțiuni pe care le-a inițiat și le-a dus la bun sfârșit Biserica Ortodoxă Română, în cadrul luptei sale consecvente pentru apărarea păcii, pentru apărarea acestui dar de mare preț al întregii omeniri.

Sub îndrumarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Biserica noastră a dobândit, în cei cinci ani de zile, mari și prețioase biruinți, care au dus la o limpezire și o înviorare în conștiințele slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe din țara noastră și care au dovedit tuturor că credința creștină și învățătura nerăstălmăcită a Sfințelor Scripturi — păstrată cu sfințenie și propovăduită de Biserica Ortodoxă — «este menită să slujească vieții, să slujească păcii, să slujească omului pentru dobândirea mântuirii și să-l ajute, în același timp, în strădaniile lui binecuvântate spre lumină, spre fericire și spre progres». Așa cum a subliniat de curând însuși Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, «împlinirile ce s'au înscris în acești cinci ani, în cartea de aur a Sfintei noastre Biserici sunt un prinos al dragostei către Altar, al râvnei întru slujirea lui Hristos și al răspunderii față de Dumnezeu și de oameni, care trebuie să cuprindă sufletele tuturor celor chemați să păstorească turma dreptcredincioasă». Aceste înfăptuiri au adus o schimbare în viața Bisericii Ortodoxe Române: «Indoielile care mai existau în suflete acum cinci ani au fost îndepărtate; s'au limpezit cugetele și, prin adâncirea cunoașterii învățăturii Evangheliei, s'au deschis în fața preoțimii noastre, drumuri drepte spre noi și bogate înfăptuiri în ogorul slujirii Domnului; s'au cristalizat în inimile clericilor și credincioșilor ortodocși, temeiurile pentru care Biserica Ortodoxă Română se socotește îndatorată să ia parte

la făurirea vieții noi de libertate și lumină, pe care și-o zidește acum vrednicul nostru popor; s'au turnat în sufletele fiilor Bisericii noastre înflăcărarea sfântă pentru sprijinirea tuturor acțiunilor menite să asigure biruința în lume a binelui asupra răului, a adevărului asupra minciunii, a vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a păcii asupra războiului».

Urmările pe care le-au avut aceste mărețe realizări în conștiința clericilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române au fost înfățișate de Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, în cuvântul rostit la 7 Iunie 1953, în fața Sfântului Sinod și a membrilor Adunării Naționale Bisericești. «Clerul și credincioșii ortodocși — a spus Inalt Prea Sfinția Sa, constatând noile realități din viața noastră bisericească — sunt astăzi mai legați de Sfânta noastră Biserică, fiindcă ei văd cum conducerea supremă bisericească nutrește aceleași năzuințe ca și ei; că Sfântul Sinod îi călăuzește pe calea slujirii poporului, pe calea slujirii păcii, adică pe calea împlinirii înaltelor porunci lăsate de Mântuitorul tuturor celor ce mărturisesc numele Său. Clerul și credincioșii ortodocși participă cu însuflețire la munca pașnică și creatoare din Patria noastră; ei muncesc plini de avânt, alături de întregul popor, pentru înflorirea și propășirea scumpei noastre Republici Populare; ei luptă neînfricați împreună cu poporul nostru și cu toate popoarele pașnice din lume, pentru apărarea și consolidarea păcii pe pământ»

Toate aceste înfăptuiri sunt rodul binecuvântat al deplinei libertăți religioase, pe care a instaurat-o și pe care o asigură cărmuirea Statului nostru democrat popular, al unității de gândire și de acțiune, care există în rândurile fiilor Bisericii Ortodoxe Române și al înțelepciunii cu care Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a știut să readucă pe toți slujitorii altarelor ortodoxe pe calea adevăratului apostolat poruncit de Sfintele Evanghelii și de bunele tradiții ale Ortodoxiei.

Pentru asemenea împliniri, dragostea și devotamentul tuturor clericilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, se îndreaptă către Întâistătătorul și Părintele nostru, către Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Iar prinosul simțămintelor noastre de nețărmurită dragoste, către cel ce a știut să ne arate drumul cel drept, nu poate fi altul decât mărturia sinceră că în inimile noastre s'au încrustat adânc cuvintele prin care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a indicat calea ce se deschide de acum înaintea tuturor slujitorilor și închinătorilor altarelor dreptei-credințe și că vom păși cu hotărîre pe această cale la capătul căreia suntem încredințați că vom dobândi roade și mai îmbelșugate. Cu toți, într'un gând, să mărturisim Întâistătătorului nostru că ne vom călăuzi în munca noastră de îndrumările părintești pe care Inalt Prea Sfinția Sa ni le-a dat la 7 Iunie 1953, când a spus:

«Să nu uităm nicio clipă porunca dată de Apostolul Neamurilor tuturor celor chemați să slujească lui Hristos: «Slujba ta fă-o deplin» (II Timotei IV, 5) Să căutăm deci să ne facem și noi datoria pe deplin; să muncim cu timp și fără timp, pentru a duce mai departe opera începută; să înțelegem bine chemarea vremii noastre; progresul permanent al poporului nostru, urcușul lui neîncetat pe treptele noilor așezări sociale va duce la prefaceri și mai mărețe în viața țării noastre. Clerul ortodox tre-

bue lămurit și călăuzit spre înțelegerea frumuseții acestor noi așezări, pentru ca la rândul său să poată da cuvânt lămurit și după dreptate, la întrebările pe care credincioșii i le vor pune. Trebuie să cultivăm în sufletele tuturor fiilor Bisericii noastre, dragostea înflăcărată pentru Patria noastră și pentru toate înfăptuirile muncii eroice a poporului nostru. Să creștem în inimile lor, voința de neînfrânt de a apăra și spori neîncetat aceste minunate cuceriri și realizări, să dezvoltăm simțămintele de răspundere față de bunul obștesc, față de binele și fericirea obștească, să sporim zi cu zi hotărârea clericilor și credincioșilor noștri de a lupta cu și mai mult avânt pentru apărarea vieții, pentru apărarea păcii, a libertății, a independenței Patriei noastre dragi. Aceste înalte îndatoriri decurg din însăși învățătura credinței noastre, din poruncile dumnezeieștilor Evanghelii, pe care le predicăm dela altarele noastre și pe care trebuie să le prefacem în îndreptar pentru viață, ca să ne putem numi cu adevărat fii și păstori ai Bisericii lui Hristos. Împlinirea unor astfel de îndatoriri sfinte, va constitui încă o dovadă a patriotismului nostru, a devotamentului nostru față de regimul democrat-popular care ne-a asigurat cele mai bune condiții pentru desfășurarea lucrării noastre».

Aceste cuvinte vor fi de acum înainte călăuzitoare în strădaniile noastre, ale tuturor celor ce credem și mărturisim numele lui Hristos — Dumnezeu, ca fii ai Sfintei Sale Biserici Ortodoxe.

Cu inimile pline de dragoste, îl asigurăm pe Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh că din bucuria înfăptuirilor de până acum, va izvorî în cugetele noastre un nou elan de muncă și de conlucrare frățească, pentru împlinirea îndatoririlor sfinte ce ne stau în față, spre binele Sfintei noastre Biserici.

Și, arătând că îndemnul înțelept și părintesc al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a rodit în sufletele noastre, mărturisim, cu înseși cuvintele sale, din care facem legământ:

«Incredători în biruința deplină care va încununa munca pașnică și creatoare a poporului nostru; incredători în triumful cauzei sfinte a păcii în lumea întreagă și înflăcărați de idealul slujirii Bisericii Ortodoxe a lui Hristos, — pornim înainte, spre noi și bogate înfăptuiri», călăuziți de Întâistătătorul nostru, căruia îi facem smerită și caldă urare, după datina ortodoxă:

«Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Stăpâne!»

«BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ»

INDRUMĂTOR AL STRĂDANIEI BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ÎN SLUJBA PĂCII

TOT OMUL LA VREMEA LUI.

Epoca în care a fost chemat și întărit Patriarhul Justinian în slujba misiunii apostolice este una din cele mai frământate din istoria universală. Probleme politice, sociale și religioase, care altădată se schițau doar teoretic și interesau cercuri restrânse de inițiați, în această epocă, după cel de al doilea război mondial, nu numai că au apărut la suprafață și au antrenat întreaga lume, dar au pătruns în adâncimi nebănuite și, de felul cum ele se rezolvă, se interesează cu pasiune orice om, indiferent de stare socială, apartenență politică, credință religioasă, culoare sau rasă.

Aceste probleme se întrepătrund unele cu altele, alcătuind proeminențe ca valurile aceleiași ape frământate de furtună.

În centrul acestor probleme, ca o piatră unghiulară, stă problema păcii în lume.

Pe cuvântul **Pace** se năvădesc formulele de rugăciune, pe care slujitorii altarelor și credincioșii tuturor Cultelor le rostesc, cu evlavie, către Creatorul lumii; cu nădejdea în binefacer le păcii aruncă în pământ plugarul sămânța aducătoare de rod; cu încredere în izbândirea păcii, muncitorii mineri răscolesc afundurile solului și scot minereul brut, pe care fabricile și uzinele îl curăță și îl prelucrează, pentru a-l transforma în unelte de muncă, în obiecte de ușurarea trudei zilnice; înfrigurați de răspunderea pe care o au pentru viitorul tineretului, pedagogii și dascălii tuturor treptelor de învățământ educă și instruesc tinerele vârstare în vederea construirii păcii în societate; poeții și artiștii își pun energia lor creatoare descriind sau zugrăvind, în operele lor, azurul nepătat al păcii, oameni cu răspunderi în conducerea treburilor publice își frământă mintea și își mistuesc viața proprie pentru a asigura, celor ce le-au încredințat răspunderea conducerii obștești, cea mai bună condiție de propășire, care este pacea.

Cât privește pe cei cu răspundere asupra sufletelor credincioșilor, ierarhia bisericească superioară, — acești misionari ai apostoliei divine caută permanent să realizeze în mijlocul păstoriților lor, cuvintele Mântuitorului, rostite cu prilejul ultimei convorbiri la Cina cea de Taină, când le-a spus Apostolilor: «**Acestea v'am grăit vouă ca întru Mine pace să aveți. În lume, necazuri veți avea; dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea**» (Ioan XVI, 33).

Dârzenia în lupta pentru pace creștea pe măsură ce țărâmul de acțiune se lărgea, mai ales că pe plan doctrinar, această acțiune se încheia într'un sistem de gândire pastorală dinamică. Pașii viitorului Patriarh au început să croiască un drum larg în mijlocul preoțimii din Oltenia, căci în Centrul Eparhial al Episcopiei Râmnicului persoana preotului Ioan Marina se manifesta cu mari calități de conducere în treburile bisericești.

ARHIERIA ÎN SLUJBA PĂCII.

Arhiera, prin fundamentarea ei divină, este pusă în slujba păcii, căci însuși Intemeietorul ei a fost socotit de către Profetii Vechiului Așezământ, ca «Domn al Păcii». Mântuitorul Hristos a propovăduit pacea și și-a jertfit viața omenească pentru pacificarea lumii. «Pacea Mea dau vouă, pacea Mea las vouă» au fost cuvintele Lui testamentare, lăsate moștenire Sfinților Apostoli și urmașilor lor.

Sfântul Apostol Pavel arată caracterul social al misiunii arhieresti, scriind: «Orice Arhiereu dintre oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate» (Evrei V, 1).

Cât a fost de pătruns înalt Prea Sfințitul Justinian de acest sens înalt al arhieriei, se poate constata din cuvântarea pe care a ținut-o cu prilejul ipopsifierii sale în Arhiereu, în Catedrala Mitropolitană din Iași la 12 August 1945.

«Iată cât de îndreptățită îmi este frica ce am la gândul că fiind Arhiereul lui Hristos, mângâietor și susținător a mii de suflete de suferinzi, nevoiași și năpăstuiți ai vieții acesteia de pe pământ, nu mai ești al tău pentru că ești soțul Bisericii, nu mai ești stăpân pentru că ești serv al lui Hristos, nu trăești pentru tine însuși și totuși tu ești totul, când privești la Cel pe care îl reprezinți și în numele căruia lucrezi».

Arhiera nu înseamnă o desprindere de realitățile sociale ci, dimpotrivă, ea pentru oameni se pune, spre cele ce sunt ale lui Dumnezeu. Dar ea smulge pe cel ales și chemat la această servire harismatică din cercul îngust al egoismului, al intereselor personale și particulare, așa cum definea această poziție Arhiereul Justinian: «nu mai ești al tău pentru că ești soțul Bisericii, nu mai ești stăpân pentru că ești serv al lui Hristos».

Arhiera este o dăruire totală pentru Hristos și pentru comunitatea religioasă pe care o alină și o întărește cu harul ei. Și acestei dăruiri arhieresti, Patriarhul Justinian îi arată astfel rostul în societate, cu prilejul înscăunării ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei:

«Biserica este tot mai mult chemată — de vremuri și de oameni — să aducă în viața credincioșilor duhul păcii și al înfrățirii, duhul servirii și al jertfeinției, propovăduind dreptatea și omnia tuturor, muncă pașnică, cinste și ordine; este chemată să împuternicească sufletul cu tăria iubirii, a solidarității și a unirii».

«Duhul păcii» era condiția esențială pe care Ierarhul JUSTINIAN o cerea împlinită de Biserica moldoveană mai întâi, și de Biserică în general.

Acest «duh al păcii» trebuia făurit de către Biserică în sufletul fiecărui credincios. Pacea garantează dezvoltarea vieții umane, după cum

liniștea îngăduie plantelor să se desvolte în voie. Pacea este un element indispensabil al împlinirii legilor morale, legi care sunt îndreptarul după care se prețuesc faptele unui credincios, în vederea mântuirii lui.

«Să ieșim — scria Patriarhul JUSTINIAN — dintre zidurile Bisericii văzute și să mergem în largul vieții și să lucrăm în adâncul ei spre bogată rodire. Obiectul misiunii noastre este omul, temelia patriei și a societății. Formarea și înălțarea omului condiționează îmbunătățirea tuturor celorlalte realități ale vieții omenești, căci în fiecare om sălășluiește o lume, o patrie, o umanitate». Deci toată atenția îndrumătorilor duhovnicești trebuie să fie îndreptată spre câștigarea și înnobilarea sufletului.

«Sufletul omului este o cetate construită în om încă dela creația lui. Deosebirile între oameni nu se arată atât de izbitor la alcătuirea trupască, cât mai ales în manifestările, de multe ori atât de nebanuite și neașteptate, ale oamenilor. Sufletul este un complex de forțe și de năzuințe spirituale, ce izbucnesc în afară sub orizontul păcii și al dragostei, dar nu arareori și sub semnul unor fulgere demonice».

Purificarea acestui suflet de impulsuri egoiste și instincte josnice, care degradează pe om, reprezintă una din cele mai grele misiuni de educație creștină. Fără un suflet curat, nu poate fi vorba de «înnoirea» omului.

Dar, care e cauza care turbură sufletul omenesc și-l face să răbufnească «nu arare ori sub semnul unor fulgere demonice»?

Cauza care turbură sufletul uman și generează acțiuni de revoltă este **nedreptatea socială**.

«Mulți din oameni, — spune Patriarhul JUSTINIAN — sunt încă departe de a trăi după duhul cel nou al buneii înțelegeri și al păcii propovăduite de Evanghelie. Comorile pământului, cu aurul și bunurile lui, încătușează sufletul și pustiesc ființa noastră cea din lăuntru. Inima nu este încălzită de razele cerești frățietăți între oameni, care toți laolaltă sunt fii ai aceluiași Tată Cerească».

Repartiția bunurilor în mod arbitrar, între oameni, iată izvorul turburător al păcii. Patriarhul JUSTINIAN ia poziție fermă împotriva acestui rău social, ce înveninează raporturile de frățietate între oameni, spunând:

«Pacea nu se poate desăvârși decât prin întronarea unei dreptăți sociale. Răpirea de bunuri din partea celor lacomi, pentru a se creia privilegii în îmbuibări nesățioase, impunând lipsa și mizeria pentru cei slabi, constituie cel mai învrăjbitor principiu purtător de ură, desbinare și război. De aceea Biserica lui Hristos luptă împotriva lăcomiei, îndemnând pe fiii ei să asculte glasul Evangheliei: «Căutați să vă păziți de lăcomie, căci viața cuiva nu atârână de mulțimea avuției lui» (Luca XII, 15).

Înlăturarea răului social — nedreptatea care turbură pacea, Patriarhul JUSTINIAN o cere pe temeiul principiilor evanghelice. Dar acțiunea de înlăturare a cauzei ce turbură pacea vine și de pe alte căi decât cele religioase. Patriarhul JUSTINIAN nu ignorează această acțiune, favorită din interese pur umane, ci, d'impotrivă, o coordonează cu acțiunea Bisericii:

«Omeneste vorbind nevoile acute ale ceasului de față pot fi enunțate sub diferite numiri, ca: desființarea de privilegii de viață pe plan economic, pacificarea pe plan politic internațional și așa mai departe. Biserica este obligată să fie prezentă în soluționarea acestor teze, în virtutea misiunii sale de a găsi mijloacele ca să facă mai ușoară această viață a fiilor ei, care sunt și fiii lui Dumnezeu».

În consecință, între factorul religios și cel politic-social trebuie să existe o strânsă concurență, o unitate de acțiune, numai atunci când amândoi factorii urmăresc același țel: înlăturarea nedreptății sociale și întronarea păcii. «O acțiune a Bisericii, organizată sau cel puțin concentrată universal, ar fi idealul pentru întregirea acțiunii factorilor politici, sociali și economici».

Perspectiva luptei pentru înlăturarea nedreptății sociale și întronarea păcii atrage după sine și sancțiunile unor grele răspunderi. În această acțiune de supremă valoare morală și socială, accentul cade pe ferma hotărâre, ca cel ce se angajează în această luptă să se identifice cu cauza generală și să se debaraseze de preocupările vremelnice ale intereselor personale.

«Cine fuge de această muncă gigantică, de această datorie sfântă — spune Patriarhul JUSTINIAN —, acela nu poate fi un apostol al lui Hristos».

«Nu poate fi un apostol al lui Hristos acela care se sustrage de la îndatoririle apostolatului social al păcii», — iată ce trebuie să știe acel slujitor al Altarului, care s'ar declara mulțumit numai cu ritualistica și adâncirea mistică. Viața de apostolat cere atitudine fermă și lucrare continuă. Mântuitorul Hristos a predicat în templu și în sinagogi, dar cele mai frumoase învățături le-a propovedit sub cupola înaltă a cerului și pe variatul câmp al societății. Așisderea și Sfinții Apostoli și-au împlinit munca zilnică cu apostolatul, iar cea mai edificatoare pildă stă în lungile călătorii misionare ale Apostolului Neamurilor, Sfântul Pavel.

«Misiunea Bisericii este, nu ca să împartă viața și pe oameni întregalaltă, ci să dea un înțeles dumnezeesc rostirilor pământești, împăcând pe om cu el însuși și cu semenii săi, prin apropierea de același leagăn sfânt, care este Hristos».

Privită de la înălțimea superbă a acestor principii, arhieria pusă în slujba păcii a căpătat un sens practic la Patriarhul JUSTINIAN. Pentru el «mitra arhierescă nu este numai un semn de podoabă și de cinste, ci mai degrabă un simbol al tuturor renunțărilor, al cununei cu spini a lui Hristos, căci apostolia înseamnă spirit de sacrificiu, după îndemnul Apostolului: «privegheați în toate, pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin» (II Timotei, IV, 4).

Conștiința răspunderii misiunii apostolice îl face pe Patriarhul nostru mereu să reamintească povățuirile date de Sfântul Ioan Gură de Aur în cartea **Despre preoție**, tuturor celor învestiți cu darul arhieriei: «eu îmi cunosc sufletul, slăbiciunea și micimea lui: cunosc și măreția acestor slujiri și cât de nespuse de grea este și înfăptuirea ei. Căci mai multe sunt furtunile ce sguđuie sufletul Episcopului, decât vânturile care sbuciumă marea» (Despre preoție, cartea III, cap. VIII, vers. 210-211).

Știind că sufletul Episcopului este mai sbuciumat decât marea înfuriată de vânturi, Patriarhul JUSTINIAN, chiar dela începutul activității arhieresti misionare pe câmpul social, a avertizat pe preoți cu îndemnuri clar-văzătoare:

«Avem în fața noastră un munte de greutate, care trebuie înlăturat pentru a deschide calea unei Români, organizată pe temelia unei largi democrații. Acest munte nu poate fi înlăturat decât prin munca neostoită a oamenilor pătrunși de crezul social al progresului. Cuvintele Mântuitorului ne strigă în urechi mereu: «Da veți avea credință cât grăuntele de muștar, veți muta și munții din loc».

Iar muntele cel mai greu de mutat este muntele în dosul căruia se ascund învrăjbirile, la umbra căruia completează ațățătorii la noi războaie, este muntele potrivnic păcii, este zidul despărțitor între viață și moarte, între lumină și întuneric.

La mutarea acestui munte blestemat și la dărâmarea zidului învrăjbitor de oameni și popoare, Patriarhul JUSTINIAN și-a încordat toate puterile lui spre a ajuta la înlăturarea lui din calea păcii, antrenând, în mod susținut, la această măreață acțiune întreaga Biserică Ortodoxă Română.

*BISERICA ORTODOXA ROMÂNĂ ÎN SLUJBA PACII
ALĂTURI DE POPORUL MUNCITOR DIN R. P. R.*

Prin actul istoric dela 30 Decembrie 1947 «poporul român a dobândit libertatea să-și clădească noua formă de Stat, Republica Populară Română, și să statornicească astfel regimul democratic: calea unor neașteptate și mărețe înfăptuiri».

Prin noua așezare politică a patriei noastre se impunea o precizare a poziției Bisericii Ortodoxe față de regimul democrat popular. Patriarhul JUSTINIAN lămurește poziția Bisericii Ortodoxe astfel:

«Prin doctrina, predaniile și așezămintele sale canonice, precum și prin întrupările sale morale, Biserica Ortodoxă este Biserica poporului, cu care a suferit și a luptat, atât pentru devenirile mai bune ale traiului pământesc, cât și pentru năzuința către mântuirea sufletească a omului. Prin aceasta, Biserica Ortodoxă a ajutat istoria către îndeplinirea democrației, în care se pot realiza din plin poruncile evanghelice. În acest înțeles, împletirile Bisericii Ortodoxe Române cu duhul democratic sunt de netăgăduit, fiindcă atât legea după care se cârmuește, cât și organele sale de conducere, au fost întocmite cu voința și prin aleșii poporului».

Patriarhul JUSTINIAN constată și afirmă că structura socială a Bisericii Ortodoxe, încă dela întemeierea ei, poartă duhul democratic, iar conducerea bisericească — ierarhia — este aleasă de voința poporului credincios.

«Deci între Statul democrat-popular și Biserică sunt mari și adânci afinități și deaceia Biserica dă sprijin Statului în toate actele mari care hotărăsc mersul vieții populare. În interesul consolidării Patriei noastre, în interesul mulțumirii și fericirii omului, între Biserică și între Statul de democrație populară trebuie să fie raporturi de colaborare».

O dorință arzătoare a poporului muncitor este să se bucure de pace, să-și poată creia condiții și posibilități de belșug și fericire.

Dar pacea este condiționată și de înțelegerea conducătorilor altor popoare. Pacea este un bun universal și oriunde trăește omul el dorește pacea. Popoarele toate doresc pacea dar sunt unii conducători de popoare care se încăpățânează să păstreze nedreptățile sociale, care sunt izvorul vrajbei și al dușmăniei. Acești conducători luptă să mențină privilegiile, obligând popoarele lor să ducă mai departe jugul exploatarei. Acești conducători puțini la număr, ațâță la război și deci turbură pacea. De aceea, Patriarhul JUSTINIAN avertizează pe credincioșii Bisericii Ortodoxe Române de felul cum se prezintă problema păcii în lume:

«Pacea pe care ne-a dăruit-o Domnul Iisus Hristos nu poate dăinui decât într'o lume în care dreptele orânduiri sociale fac ca oamenii să nu mai fie robiți unii de alții, fiindcă «Hristos ne-a izbăvit să fim slobozi; rămâneți, dar, tari și nu vă supuneți iarăși sub jugul robiei». (Gal. IV, 32). De aceea vă cer, iubiții mei, să fiți — alături de întreaga Biserică Ortodoxă Română — în rândurile celor ce apără pacea popoarelor împotriva ațâțătorilor la un nou măcel. Acești ațâțători, în cugetele cărora sălășluiesc numai interesele lor egoiste, se străduiesc să svârle omenirea într'o nouă și cumplită vărsare de sânge, nădăjduind astfel ca — peste distrugerile și peste suferințele ce le-ar aduce un nou război — să poată arunca iarăși «jugul robiei» și asupra acelor popoare care — prin lupte și jertfe — au izbutit să-l scuture în ultima vreme. Strădaniile lor vor rămâne însă zadarnice, pentru că popoarele merg pe drumul păcii după cum și învățătura creștină ne îndeamnă pe noi «să căutăm cele ce înlesnesc pacea» (Rom. XIV, 19); pentru că ei nesocotesc cuvintele Apostolului asupra învrăjbitorilor: «Luați seama să nu fiți nimiciți» (Gal. V, 15) și pentru că nu vor să ia aminte că, după însăși porunca Mântuitorului: «Toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri» (Mat. XXVI, 52).

Dacă problema păcii se prezintă astfel în cadrul preocupărilor tuturor popoarelor din lume, această problemă cere o contribuție imediată de la orice credincios. Nu-i de folos numai să dorești pacea, ci mai de folos este să știi cum s'o cucerești și cum s'o aperi. Aici, la lucrarea concretă, vine Patriarhul JUSTINIAN și le dă îndrumări practice credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, arătându-le geneza păcii, mijloacele prin care pacea se menține și scopul urmărit de ea.

«Pacea a fost adusă ca sămânța în lume, prin nașterea lui Hristos și este sădită ca sămânța în fiecare credincios când se botează. Dar depinde de fiecare din noi ca această sămânță să crească, să se facă un pom uriaș, care să-și întindă ramurile umbroase și roditoare peste toată lumea.

Dumnezeu chiamă pe tot omul la această lucrare în slujba păcii. Fiecare se mântuește numai în măsura în care ajută la întinderea și adâncirea păcii și frățietății în lume.

Niciodată dorul de pace nu a fost mai viu în inima popoarelor, ca în zilele noastre. Și niciodată pacea n'a avut mai mulți apărători și prieteni. În toate părțile se țin congrese pentru pace și sute de milioane de oameni se unesc să lupte pentru pace.

Noi luptăm pentru apărarea păcii și fiindcă ea ne asigură, așa cum v'am mai spus, înfăptuirea pașnică a Planului de Stat, cu ajutorul căruia poporul nostru își croiește o viață mai bună».

Infăptuirea Planului de Stat reprezintă mijlocul concret prin care roadele păcii își revarsă binefacerile, nemijlocit, asupra bunei stări a vieții de toate zilele. Economia națională atârnă acum de modul cum Statul gospodărește bunurile și averile patriei în folosul întregului popor muncitor. Această economie națională nu mai este la discreția unei minorități particulare care s'o dirijeze în folosul ei propriu.

Din infăptuirea Planului de Stat, Patriarhul JUSTINIAN înfățișează credincioșilor unele din rezultatele pozitive:

«Ogoarele au dat anul acesta rod însutit față de alți ani: strădaniile celor ce muncesc în fabrici și uzine au sporit bunurile trebuitoare vieții: drumuri noi s'au deschis, înlesnind oamenilor agonisirea pâinii pentru ei și ai lor; în casele celor ce muncesc se află tot mai multă voie bună ca altă dată, iar teama zilei de mâine a început a fi alungată... Fabrici și uzine noi s'au înălțat, pentru ca din ele să izvorască în curând belșugul pentru toți; s'au ridicat și se ridică spitale, în care este îngrijită sănătatea tuturor ... Toate acestea au fost cu putință numai pentru că munca fiecăruia și a tuturor s'a desfășurat în pace și după bine chibzuite planuri gospodărești, în lăuntru unei noi și drepte orânduiri... Rodele de care ne bucurăm cu toții în aceste zile ... sunt, desigur, mai cu seamă, un dar al păcii, un dar al liniștii, în care s'a putut desfășura această muncă».

Situația prezentată de Patriarhul JUSTINIAN asupra rezultatelor obținute de împlinirea Planului de Stat este reală, sugestivă și îmbietoare la noul eforturi colective. Intemeiat pe aceste bune rezultate pentru întregul popor muncitor, Patriarhul nostru, în calitate de conducător al Bisericii străbune, declară:

«Biserica Ortodoxă Română e deplin conștientă de rostul ei de a îndruma întreaga viață a credincioșilor ei pe făgașul progresului, căci în acest chip și țelurile ei supreme pot fi mai cu folos slujite». Iar în alt loc subliniază munca înfrățită a credincioșilor cu reprezentanții puterii de stat la menținerea păcii, astfel:

«Țin, în mod cu totul deosebit, să vă amintesc și de data aceasta, că mai mult ca oricând, ne găsim angajați, alături de factorii vieții publice din R. P. R., în lupta pentru cucerirea și zidirea Păcii», pentru că «cărmuirea noastră de azi nu dorește și nu urmărește decât pacea și bunăstarea tuturor».

Atașamentul Bisericii Ortodoxe Române față de regimul nostru de democrație populară este sincer și loial, iar dragostea pentru oamenii muncii rezultă din faptul că Biserica noastră este a poporului căruia îi slujește. În afară de aceste considerente, legătura între slujitorii altarelor și credincioși, în acțiunea de apărare a păcii, este izvorită din interese comune: un patriotism sincer și o dorință fierbinte de belșug și fericire.

PATRIARHUL JUSTINIAN ȘI INDRUMARILE DATE CLERULUI ÎN LUPTA PENTRU PACE.

Obiectivul luptei pentru pace a scos în relief părțile constitutive, vii, ale Bisericii Ortodoxe care «nu înseamnă altceva decât cler și credincioși laolaltă». Este Biserica luptătoare cu determinările calitative de învățătoare și ascultătoare, așa cum se prezintă comunitatea din punct de vedere dogmatic și social.

Prin reforma învățământului teologic de toate gradele Patriarhul JUSTINIAN a redat posibilitatea ca însăși Biserica să-și formeze, direct, pe viitorii preoți, scoțându-i de sub influența duhului laicizant, atât de dăunător, în vechile Facultăți de Teologie.

«Prin înlăturarea acelor greșeli moștenite din trecut, clerul întreg a fost chemat să se adape din izvorul cel curat și pururea proaspăt al noului învățământ teologic. Sub îndrumarea Sfântului Sinod, din școalele noastre vor ieși de acum înainte preoți care să slujească și dreptei învățături a Bisericii lui Hristos, dar și norodului pe care-l păstoresc. Ei își vor uni puterile lor cu ale milioaneilor de credincioși, întru înălțarea scumpei noastre patrii, în care libertatea credinței este proclamată și așărată de însuși poporul nostru».

Deci, Biserica învățătoare — clerul — a fost pogorită în frontul real al luptătorilor pentru pace, în sensul că preoții să fie «făcători de pace», așa cum scrie porunca evanghelică, și nu numai predicatori ai păcii. Făcătorii de pace sunt aceia care pun umărul, se ostenesc să câștige și să cucerească pacea dimpreună cu tot poporul credincios.

În toate epistolele pastorale, îndemnurile și îndrumările date de către Patriarhul JUSTINIAN, accentul cade pe faptă, nu pe vorbă. Înalt Prea Sfinția Sa nu nesocotește, ci d'împotriva adâncește temeiurile doctrinei, privitoare la îndreptățirea luptei pentru pace, și urmărește, cu o susținută tenacitate, rodul pastoral efectiv, rezultat din principialitatea teoretică a învățăturii creștine. «Dovada credinței noastre o arată faptele noastre. Credința noastră fără fapte este moartă, așa cum spune Apostolul Iacob».

Dar clerul, în pastorația lui, trebuie format să răspundă anumitor cerinți. Care sunt aceste cerinți? Patriarhul JUSTINIAN le prezintă astfel:

Preoții «să devină apostoli ai Domnului și ai păcii între oameni, apostoli ai libertății oamenilor, apostoli ai dreptății în lume. Să sprijine cu toate puterile lor pe toți cei ce se ostenesc întru înfăptuirea năzuințelor milenare ale creștinilor și ale tuturor oamenilor. Să lupte, cu dârzenia cu care Sfinții au luptat împotriva ispitirilor celui rău, împotriva celor ce sdrobesc libertatea noroadelor, împotriva celor ce nesocotesc dreptatea celor slabi».

În preoții astfel formați, din punct de vedere pastoral, își pun nădejdea în câștigarea luptei pentru pace Patriarhul JUSTINIAN și Sfântul Sinod. De aceea I. P. S. Sa atrage atențiunea protopopilor «ca niciunul dintre preoții noștri să nu rămână în afara rândurilor celor ce luptă pentru cucerirea păcii, căci pacea și buna înțelegere între oameni sunt împlinirea rostului nostru».

Dacă amvonul oferă preotului cel mai potrivit mediu pentru propovăduirea păcii, Comitetul de Luptă pentru Pace, alcătuit din encriași și condus de unul dintre ei, oferă aceluiași preot participarea comună la lucrarea practică pe teren.

Indemnul Patriarhului JUSTINIAN la o activitate rodnică pe acest tărâm este hotărîtor: «Preotul trebuie să trăiască în iubirea de popor, să muncească și să lupte lângă popor mai ales în Comitetul de Luptă pentru Pace, de unde preotul nu poate lipsi, fiindcă acolo îl îndatorează însăși misiunea lui».

Prin acest mod de conlucrare se adâncesc «mai ales colaborarea dintre preoți și organele puterii locale și în special activitatea preoțimii noastre în desfășurarea luptei pentru pace, luptă care continuă cu tot mai multă intensitate și care câștigă tot mai mulți adepți, fiindcă interesul Bisericii se confundă cu interesele Patriei noastre de a apăra pacea, de a da Patriei noastre liniștea pe care o dorește poporul nostru».

Sub îndemnul Patriarhului nostru, Sfântul Sinod a dat următoarele îndrumări Bisericii luptătoare pentru pace prin pastorală adresată către cler și credincioși:

a) «Povățuește pe toți creștinii să ia parte la toate adunările care privesc apărarea păcii, să răspundă cu dragoste tuturor chemărilor ce li se fac în acest scop de către Comitetele pentru Apărarea Păcii și să sprijine toate acțiunile pentru pace».

b) «Indeamnă întreaga preoțime ortodoxă să dea tot sprijinul în lupta pentru pace: prin săvârșirea de slujbe religioase anume pentru pace; prin rugăciuni de obște, predici, cuvântări ținute la adunări; prin intrarea în Comitetele de Luptă pentru Apărarea Păcii și participarea la munca acestora; prin conferințe, prin scris, prin răspândirea scrierilor, a broșurilor și a apelurilor pentru pace; prin convorbiri cu credincioșii și cu oricine; prin sfătuiri și prin întreaga lor activitate de păstori sufletești»

Aceste povățuiri le adresa Sfântul Sinod, ca un început de organizare a clerului în lupta pentru pace, cu prilejul Duminicii Ortodoxiei din 1950; — pentru ca numai după scurgerea unui an, la 16 Iulie 1951, Președintele său, să declare:

«Mai mult de 80% din clerul Bisericii Ortodoxe Române s'a încadrat în Comitetele de Luptă pentru Pace, activând cu toată sinceritatea și conștiințiozitatea pentru întărirea frontului păcii, iar Noi urmărim cu atenție această acțiune importantă, încurajând și evidențiind pe cei harnici și de bună credință».

Astăzi nu există preot ortodox, care să nu-și dea contribuția personală în lupta pentru pace. Până și clerul monahal din mănăstirile cele mai retrase, în obștiile lui modeste, se interesează și conlucrează la această nobilă și patriotică acțiune.

Exemplu viu de activitate în slujba păcii îl are clerul în însăși persoana I. P. S. Patriarh JUSTINIAN, care ia parte la lucrările Comitetului Permanent de Luptă pentru Pace din R. P. R., unde se coordonează metodele de muncă din toate sectoarele vieții sociale.

În vizitațiunile canonice pe care Patriarhul nostru le face, fie în Arhiepiscopia Bucureștilor, fie în alte eparhii, I. P. S. Sa se interesează, cu toată grija, de felul cum se prezintă, la sate și orașe, acțiunea preoților în lupta pentru apărarea păcii.

La aceste osteneli pastorale, Patriarhul nostru a avut mângâierea să constate că, «strădanțiile Sfintei noastre Biserici întru apărarea Păcii, pe care o doresc toți oamenii cinstiți de pe pământ, s'au bucurat de multă prețuire și în cuprinsul țării și peste hotarele ei; cuvântul Bisericii Ortodoxe Române este luat pildă și de alte multe Biserici».

Mulțumirea sufletească a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. JUSTINIAN, de felul cum preoțimea își îndeplinește mi-

siunea și-i pune în practică îndemnul și povețele, constituie pentru I. P. S. Sa cea mai prețioasă răsplătire morală. Va veni vremea ca această răsplătire morală să fie deplină și «fără prihană», prin câștigarea păcii între popoare, fără vrăjmășii și vărsări de sânge.

*PATRIARHUL JUSTINIAN ȘI COORDONAREA ACȚIUNII CELORLALTE CULTE
DIN R. P. R. ÎN LUPTA DE APĂRARE A PĂCII.*

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN a fost călăuzit de un larg spirit de înțelegere față de alte confesiuni și culte, încă dela începutul misiunii preoțești. Păstrarea nealterată a predaniilor credinței noastre pravoslavnice, cu cea mai mare rigurozitate, nu l-a împiedecat să înțeleagă procesul istoric al ființării altor confesiuni și culte. Nu arareori, Patriarhul nostru, a subliniat complexitatea sufletului omenesc, care caută să-și găsească un echilibru prin credințe și manifestări variate. Această largă concepție se întemeia pe respectul nemărginit față de libertatea conștiinței religioase.

Când regimul nostru de democrație populară a consfințit libertatea religioasă, concepția de înțelegere între culte a I. P. S. nostru Patriarh și-a găsit mediul prielnic de colaborare, deoarece se pune pe picior de egalitate organizarea tuturor cultelor pe baza mărturisirilor de credință.

Problema apărării păcii pune pe toate cultele religioase să se înfățișeze unite, deoarece apărarea păcii însemna apărarea vieții. Indiferent de modul de interpretare al învățaturii creștine, Mântuitorul a venit în lume «ca lumea viață să aibă și mai mult să aibă». Ori războaiele tocmai această viață o distrug.

Încă dela înscăunarea I. P. S. JUSTINIAN ca Mitropolit al Moldovei, Înalt Prea Sfinția Sa a arătat că «misiunea oricărei Biserici nu este să divizeze viața și pe oameni întreolaltă, ci să confere un sens divin intereselor pământești, armonizând pe om cu el însuși și cu semenii săi, prin întâlnirea tuturor în același patrimoniu unificator».

De data aceasta «patrimoniul unificator» se prezenta sub forma strădaniilor pentru apărarea păcii. Din învățămintele trase de pe urma celor două războaie, Patriarhul JUSTINIAN — invitând la 19 Decembrie 1950 din nou pe reprezentanții tuturor cultelor recunoscute din R. P. R. — le-a amintit de unele constatări ale I. P. S. Sale:

«N'ar fi oare păcat, ca atâta sânge curs și un noian de suferințe ce au umplut anii din urmă, să rămână doar o simplă ispășire a unor greșeli ale trecutului, fără să poată însemna și o jertfă, pentru mai bine a îndureratei omeniri?».

Din această sguđuitoare întrebare se putea trage concluzia, că divizarea forțelor religioase constituie o trădare a cauzei păcii. Patriarhul Justinian adresează următoarele cuvinte de frățietate, pentru cauza păcii, reprezentanților celorlalte culte din Republica Populară Română:

«Toți credincioșii noștri au datoria nu numai de a vorbi despre pace, ci și de a o înfăptui; în aceste zile de grea încercare pentru omenire, trebuie să ne luăm cu tot curajul sarcina de a învăța pe credincioșii noștri, cum se poate construi pacea. Pentru aceasta trebuie să înceteze orice dispreț al unora față de ceilalți și să-i ia locul prețuirea noastră reciprocă și dragostea de luptă, alături de milioanele de oameni din lumea întreagă,

care doresc și cer pacea, ca binele suprem. Toți păstorii sufletești ai tuturor cultelor din țara noastră sunt însă datori să exprime concret învățăturile credinței lor și să recunoască, în puterea voinței de pace a sutelor de milioane de oameni, mâna lui Dumnezeu».

Acest îndemn de colaborare frățească a produs un ecou puternic în sufletele conducătorilor celorlalte culte din țara noastră, dând prilej la o CHEMARE comună prin care credincioșii tuturor cultelor din R. P. R. au fost îndemnați să se unească și să lupte în rândul apărătorilor păcii.

Chemarea spunea printre altele:

«Tu, iubite închinător și mărturisitor al lui Dumnezeu, în graiul și credința ta pe care nimeni nu ți-o îngrădește, ești doar unul dintre aceștia (adică din cei ce apără pacea). Dacă tu și fiecare din cei ce iubesc pacea, tot atât de fierbinte ca și tine va fi dârz în hotărîrea lui de a o apăra, atunci sutele de milioane de oameni pașnici vor alcătui o oștire de neînvins».

Chemarea a fost semnată de 13 reprezentanți ai cultelor din R. P. R., în frunte cu inițiatorul acestei colaborări frățești, I. P. S. Patriarh JUSTINIAN.

Consfăturile interculturice s'au succedat din 1949 și până astăzi, devenind firești prin natura cauzei pe care o apără. Poziție comună au luat toate cultele în problema păcii, aderând la lucrările Congresului dela Varșovia, la Congresul popoarelor dela Viena, la Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, etc.

Pilda de colaborare s'a pogorît până în satele cele mai îndepărtate, unde credincioșii de diferite culte colaborează frățește în Comitetele de Luptă pentru Pace.

Meritul acestei colaborări în acțiunea de apărarea păcii, pe tărâm religios, revine Patriarhului nostru, fapt recunoscut și mărturisit public de către reprezentanții autorizați ai cultelor religioase din R. P. R. Nu se vede aici realizarea frăției întru Hristos, așa cum recomanda altă dată Sf. Pavel creștinilor desbinați din Corint? «Noi un Dumnezeu avem, Tatăl, dintru care sunt toate și noi întru Dânsul; și unul Domn Iisus Hristos, prin care sunt toate și noi printr'Insul» (I Cor. VIII, 6).

*PATRIARHUL JUSTINIAN ÎN SLUJBA PĂCII ALĂTURI DE CELELALTE
BISERICI ORTODOXE SURORI.*

Problema apărării păcii nu se pune numai între granițele restrânse ale unei Biserici naționale, ci are un caracter mondial. Față de caracterul ei, forțele apărătoare ale păcii trebuie să îmbrace întreg pământul, astfel ca pericolul să poată fi evitat oriunde s'ar ivi el.

Din fericire, întreaga Ortodoxie se găsește în lagărul păcii — lagăr în fruntea căruia stă U.R.S.S.

Biserica Ortodoxă Rusă are înscrise, în trecutul ei, pagini de glorie în ce privește apărarea libertății religioase. Așa s'a întâmplat cu apărarea Patriarhatelor Ecumenice din Orient aflate sub tiran'a otomană, așa s'a întâmplat, până în secolul trecut, și cu Biserica noastră Ortodoxă, care era amenințată de expansiunea papistașă. Dealtfel generozitatea Bisericii Ortodoxe Ruse este prea bine cunoscută prin marile ei binefaceri, ca să mai facem exemplificări.

Iată, că și în problema apărării păcii, din vremea noastră, tot Biserica Ortodoxă Rusă se găsește în frunte, cu cei doi emeriti ierarhi: II. PP. SS. Lor Alexei, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii și Nicolae, Mitropolitul Krutițelor.

Prin vizitele ce le-au făcut II. PP. SS. Lor în țara noastră și răspunsul acestor vizite de către Patriarhii Nicodim și JUSTINIAN, legăturile între cele două Biserici surori — întrerupte vremelnic după primul război mondial — au fost reluate și strânse în duhul ecumenicității.

Incepând din Iulie 1948, când s'a ținut prima Conferință Panortodoxă la Moscova, cu prilejul aniversării a cinci sute de ani dela autocefalia Bisericii Ortodoxe Ruse, problema apărării păcii în lume a fost pusă pe plan ecumenic. Întâistătorii și reprezentanții Bisericilor Autocefale Ortodoxe au adresat un Apel către creștinii din lumea întreagă (17 Iulie 1948), în care spuneau printre altele:

«Noi întindem mâna tuturor celor ce doresc ca omul să fie frate pentru om, iar nu fiară, și propunem ca în chip frățesc să ne unim eforturile și să facem neputincioși pe cei ce pun la cale o nouă catastrofă, pe slujitorii întunericului, pentru care principiile mărețe ale iubirii de pace și frăție, de mult au pierdut orice însemnătate».

Și mai departe :

«Să nu închidem ochii noștri, asemenea struțului, în fața noului val de ură omenească ce începe să se manifeste; să nu ne astupăm urechile înaintea vuetului sălbațec al unui nou război. Nimeni nu va putea contesta că imperialiștii, mari și mici, teroriștii, dictatorii și semănătorii de ură între oamenii de toate categoriile, și-au asumat rolul satanic de provocatori și incendiatori ai unei distrugerii nebune a omenirii, sfârșitul căruia va fi pieirea culturii și adevăratului sens de viață.

Ci noi, strâns uniți în numele Impăratului Păcii — Domnul nostru Iisus Hristos — să facem zid de granit împotriva tuturor atentatelor și acțiunilor îndreptate spre distrugerea păcii, iar prin solidaritatea noastră evanghelică, prin bună cucernicia noastră care este nezdruncinată, să facem neputincioasă orice tentativă și orice plan de deslănțuire a unui nou război pe acest pământ încă necurățit de sânge, de lacrimi, de suferințe și morminte».

Dela lansarea acestui **Apel** către creștinii din lumea întreagă, reprezentanții Bisericii Ortodoxe Ruse și Română și-au strâns și mai mult rândurile, încheind în 1950 un Act de colaborare, prin care declară că, «în toate problemele în legătură cu acțiunea pentru apărarea păcii din lumea întreagă, cât și în privința luării unor anumite măsuri precise în lupta pentru pace, sunt în același gând și sunt însuflețite de ferma hotărâre de a păstra această unitate de opinii și acțiuni și în viitor și consideră ducerea luptei pentru pace drept una dintre cele mai importante misiuni ale Bisericii în timpul de față».

Din partea Bisericii Ortodoxe Române, semnarea acelu Act a fost făcută de I. P. S. Patriarh JUSTINIAN și de Smerenia Noastră, la 30 Mai 1950, în Palatul Patriarhiei din Moscova, dimpreună cu ceilalți delegați autorizați.

De atunci încolo, schimbul de informații și luarea măsurilor practice de a întări acțiunea de luptă pentru pace sunt curențe între cele două Biserici.

Modul frățietății între Ierarhii Ortodoxiei se poate constata și din **Chemarea** către creștinii din lumea întreagă, adresată de Intâistătătorii Bisericilor din Ant'ohia, Rusia, România, Georgia și Bulgaria, din Iulie 1951, care au îndemnat și celelalte Biserici Ortodoxe să ceară guvernelor Marilor Puteri să încheie un PACT AL PĂCII.

Prețuirea de care se bucură Patriarhul nostru în acțiunea de apărare a păcii se poate constata din relațiile personale ce le are cu II. PP. SS. Lor Patriarhul Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, și Alexandru III al Antiohiei și al întregului Orient. Scrisorile irenice trimise de I.P.S. Patriarh JUSTINIAN celorlalți conducători ai Bisericilor Autocefale Ortodoxe reprezintă pietre de temelie la construirea edificului păcii în lume.

În ultimii ani se poate constata că n'a fost acțiune de apărare a păcii, pe plan religios, ca aceasta să nu fie susținută cu toată căldura de I.P.S. Patriarh JUSTINIAN și ea să nu aibă răsunet mondial.

De multe ori dușmanii păcii și-au arătat adversitatea față de lucrarea misionară a Patriarhului nostru, întocmai cum altădată se arăta adversitatea fariseilor împotriva adevărului evanghelic. Acestor adversități, I.P.S. JUSTINIAN le-a răspuns și le răspunde cu o și mai tenace luptă pentru apărarea păcii.

Ne-am îngăduit să prezentăm câteva aspecte din lucrarea arhierescă în acțiunea apărării păcii, a Inalt Prea Sfîntului Patriarh JUSTINIAN, cu prilejul aniversării a cinci ani dela intronizarea pe scaunul patriarhal al Bisericii Ortodoxe Române.

Aceste aspecte le considerăm ca flori culese din grădina misionară a iubitului nostru Patriarh, semănate, stropite cu sudoare și cultivate personal, și pe care Smerenia Noastră i le prezentăm într'un modest, dar plăcut buchet. Poate cea mai frumoasă floare din înmănunchiatul buchet este floarea albă de cais moldovenesc, simbol al păcii și nevinovăției, floare pe care Inalt Prea Sfîntia Sa a cultivat-o, la propriu și la figurat, în grădina Mitropoliei Moldovei și Sucevei. Ale tale dintru ale tale!

Caisul s'a ridicat acum pom rotat și a cuprins întreaga Biserică Ortodoxă Română. În jurul lui zboară pcrumbeii albi ai păcii, pe care Inalt Prea Sfîntul Patriarh JUSTINIAN îi trimite, cu mesagii, peste granițele Eparhiilor și peste granițele țării, în larga Ortodoxie, să ducă veste că slujitorii altarelor, credincioșii și toți oamenii muncii din scumpa noastră Patrie doresc pacea între oameni și între popoare, muncesc și luptă pentru intronizarea ei în lume.

Cinci ani scurși în viața unui om nu înseamnă mare eveniment. Cinci ani de conducere patriarhală, în valurile zbuciumatei omeniri setoasă de pace, constituie o epocă.

E epocă glorioasă în istoria Bisericii Ortodoxe Române, căci prin acțiunea de apărare a păcii, I.P.S. Patriarh JUSTINIAN va rămâne neegalat de un alt Ierarh care și-a mistuit flacăra vieții pe vreun scaun chiriarhal al Bisericii strămoșești.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfîntite și Prea Fericite Părinte Patriarh!

† SEBASTIAN

Mitropolitul Moldovei și Sucevei

VĂZUL CEL DE O FIINȚĂ AL ORTODOXIEI

A fost odată primejdia ca unitatea Bisericii Ortodoxe să stea în cunăpână, iar neîntrerupta ei Predanie să lăncezească. Peste văpaia dragostei sale coborîse ca un amurg nedeslușit. Sângele comuniunii drept-slăvitoare curgea cu întreruperi. Se strecuraseră între încheeturile sale autocefalice globi supărători. Se cereau apropieri în afară de dreapta credință, ca o aplecare către fântâni străine. Curse ale veacului și ale lumii îi turburau lăuntru... Cu norul lor de prăhăniri, neprieteni vânau împerecheri și ruperi în sânul cetății ortodoxe. S'au adaus căderile din urmă, cele două războaie înfricoșate, când Biserica a fost ocărîtă iar rărunchii fiilor săi s'au umplut de vrăjmășie și limba de tăgadă.

A fost pridvorul întunecos al lumii și o înserare a morții. Din acest pridvor și din cumplita înserare, Biserica a ieșit biruitoare, iar fiii săi duhovnicești, cu o conștiință nouă și întregire de puteri. Unitatea ei a rămas nezdruincinată și trupul său înviorat.

Ipostasul ortodox este la fel, ca la început. Chipul lăuntric al Ortodoxiei se desăvârșește pe întreitul plan al doctrinei, sfințeniei și rugăciunii. Din această vistierie și cămară, credincioșii se împărtășesc, ca dintr'o viață dumnezeiască și unică, trăind viața întregii umanități și a cerului, sub cortul văzut al Bisericii luptătoare și cel nevăzut al Bisericii triumfătoare.

A doua față a ipostasului ortodox este organizarea. În Ortodoxie, această organizare s'ar putea asemăna cu luminile din curcubeu. Mlădițele sale sunt de sine stătătoare, sub forma Bisericilor naționale și se dezvoltă în veac după suma nevoilor firești și potrivit culorii locale. Fiecare are coloana sa de puteri ierarhice și mădulare ale cărmuirii bisericesti precum îi poruncesc trebuințele vieții lăuntrice și din afară. Dar întocmai culorilor din curcubeu, Bisericile naționale se însumează într'o rază unică, Hristos-Dumnezeu, lucrează sobornicește — în auzul și după părerea Sfântului Duh, se supun unei norme canonice, care este ființa și agonisita Bisericii și încălzesc dintr'ocdată, laolaltă și deopotrivă, creștinătatea de pretutindeni și din toate vremurile, ca un soare ecumenic.

După cuvântul dela Ioan: «**Rămâneți întru Mine și Eu întru voi**» (XV, 4), Biserica Ortodoxă și-a păstrat nestrucate: unitatea văzută și nevăzută, purcederea și rămânerea în același «Butuc», paza ipostasului, neprihănirea învățaturii și văzul cel de o ființă.

În virtutea acestui văz, mlădițele Ortodoxiei veghiază ca unitatea, comuniunea și norma să rămână aceleași și nestingherite, să curgă în tot

trupul. Măsurile mai vechi și altele mai noi ale acestui văz sunt: vestirile irenice, prilejul salutărilor sărbătorești, legăturile personale, frățeștile întâmpinări, împrumuturile cărturărești, soliile bisericesti, părtășii la adunări și în soboare, cuminecări euharistice din același «Pahar al mântuirii». Când vătămări străine ating vreo mlădiță sau tind la molipsirea întregului Butuc, când mlădițele cearcă «împerecheri» sau rupere de staul, atunci sângele reparator al Ortodoxiei și sănătatea ei morală se revarsă prin măsuri de obște, sub călăuză Duhului Sfânt și prin întărirea cu marele sigiliu al Bisericii. Asemenea, când cauza lumii se îngemănează cu cauza evanghelică a Bisericii.

Ca peste toate veacurile, Ortodoxia și-a plimbat văzul cel de o ființă și peste veacul nostru, peste «facerile» lui și peste ramii săi bisericesti. Veacul nostru a început printr'o neliniște a popoarelor. Neliniștea s'a prefăcut în două încăierări cumplite. Din încăierări, unele alcătuirii de state mari s'au desfăcut, iar suflul lor politic s'a întors în neființă. Cu ele s'a destrămat veșmântul împilărilor, între cari cea mai dureroasă era împilarea religioasă. Cu ele, s'a retras acasă și mâna cea poftitoare după primatul de drept și de putere al Curții Vaticanului. Așa au odrăslit state noi și din desfaceri s'au alcătuit cupolele lumii viitoare.

Sub aceste cupole s'a refăcut, în Răsărit, un mare ram al Ortodoxiei, Biserica Rusă. Descătușată de zalele «țarului alb», stă astăzi, cu fruntea în lumină, în cel mai puternic Stat de muncitori. Ea este opusul Vaticanului și într'însa se plămădește destinul Ortodoxiei. Din templul săvârșirilor sale țâșnește chemarea vestirii celei noi: «Vino și vezi».

Din acest templu, și ca o lumină din lumină, s'au aprins făclii ortodoxe în Polonia catolică, în Cehoslovacia, în Austria, peste noianul mărilor și întinderi de oceane. Suflul comuniunii sale a înviorat surorile mai mici și s'a întins în Africa și în Asia, către Patriarhatele Apostolice ale Alexandriei, Antichiei și maicii Creștinismului, slăvitul Ierusalim. Către aceasta va tinde, fără tăgadă, dumnezeiasca matcă dela Constantinopole cu fiicele sale din Grecia lui Pavel, după cuvântul: «**Dumnezeu nu dă duhul cu măsură**», sau altul care zice: «**Duhul suflă unde vrea**».

Nu putea să scape văzului ortodox stupul vechi și încărcat de dragoste al Bisericii Române. Și nici să rămână în afară acest ram care a înflorit noian de legături și sumă de sfinte înlesniri. Văzul cel de o ființă a mânat Ortodoxia românească în vadul firesc al Bisericii celei mari și a îndrumat-o către matca ei de naștere întru Hristos. Dela Dumnezeu s'a făcut aceasta, căci în vremile din urmă puterile ei stăteau sub zăvorul politic, iar unii năimiți ai Teologiei o mâneau în vrejii ecumenicității protestante.

S'au auzit glasuri, plătite cu simbrii, că între țarmii Bisericii Române și între țarmii Bisericii Rusești «prăpastie» mare este și că duhul dragostei lor s'a întors împotriva.

Peste aceste glasuri, pustii și nemintoase, s'a trezit în timpul păstoriei Inalt Prea Sfințitului **Justinian**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Din voia lui și a Sfântului Sinod, între cele două Biserici s'a așezat mai strâns legătura dragostei și a lucrului comun, însemnate la vreme și prilej în diptice duhovnicești și în hronograful istoriei bisericesti.

Mâna irenică s'a întins mai întâi la Moscova și București, cetățile de scaun ale Bisericilor Rusă și Română, când Patriarhul Alexei și Nico-

dim s'au sărutat frățește și s'au cuminecat d'n același Potir. Dar împărtășirea cea deapănarea, în duh și în lucrare, s'a făcut la Moscova, în anul Domnului 1948.

Atunci s'au prăznuit cu strălucire 500 ani ai patriarhatului rusesc și s'a vădit puterea Ortodoxiei, prin părtășia Bisericilor locale, adevărindu-se cântarea: «Iată, acum, cât este de bine și cât este de frumos să locuiască frații împreună». Fiind și Noi printre părtășii, ni s'a părut că stăm într'un Sobor a toată lumea, unde ierarhiile s'au așezat după vechime, părinții după scaune și investiții, clericii și didascălii după rânduieli, iar credincioșii după porunca lor sub ascultare; ceea ce dovedește scara Bisericii și văzuta ei iconomie. Deschiderea s'a făcut prin chemarea Mângâietorului în murmur de glasuri multe, cu liniștiri din altă lume, cu zboruri către Dumnezeu, ca într'o Biserică unde limbile de foc pâlpaie fără încetare. În sobor, Sionul Ortodoxiei este covârșitor, după chipul și asemănarea Sionului ceresc pe care tronează Logosul din Evanghelia dela Ioan; căci Biserica rămâne mereu vasul neîmpuținat al sfințeniei și izvorul harului. Pe soalea catedralei «Botezul» din Moscova, miile de închinători au cunoscut slava întreagă a Ortodoxiei, aceeași în mișcări, odăjdii și cântare, din veac și până în veac.

«Prin aceste luminoase trăsături — spunea I. P. S. Alexei, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii — se arată și acum unitatea și comuniunea Bisericilor care alcătuiesc împreună Biserica Ortodoxă Ecumenică. Bisericile depărtate unele de altele, ale unor neamuri diferite, răspund îndată și cu încredere la poftirile frățești, se roagă laolaltă, se mângâie, se bucură și își întind mâna de ajutor la nevoie». La fel tâlcuia înțelesul praznicului dela Moscova, Înalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și capul delegației noastre, zicând: «Prezența aproape întreagă a Bisericilor Ortodoxe surori, prin Intâistătătorii lor și prin delegațiile lor, la această mare sărbătoare a Bisericii Pravoslavnice Ruse, dovedește că ecumenicitatea trăiește vie în sânul Ortodoxiei și că în marea noastră familie, a Bisericilor Ortodoxe surori, s'a păstrat cu aceeași credincioșie învățătura curată a Mântuitorului Iisus Hristos, fără să ne plecăm schimbărilor trecătoare și fără să lepădăm nimic din tezaurul sfânt al dogmelor și canoanelor. Prin această unitate a Ortodoxiei se dovedește puterea dumnezeiască ce o susține și care ne hărăzește mereu bucuria de a vedea neconținut duhul dragostei și al înțelegerii frățești ce stă la temelie tuturor lucrărilor cu caracter obșteșc ortodox».

Înțelepciunea Adunării dela Moscova și văzul cel de o ființă al Ortodoxiei s'au vădit, în deosebi, în lucrările Sfătuirii. Aci a fost și piatra de încercare și s'a constatat și nezdrușcinata unitate a Bisericilor Ortodoxe. După zece veacuri dela ruperea Apusului catolic din sânul Bisericii creștine, după alte veacuri de sfâșiere protestantă, după multele încercări de încheiere a unității creștine pe temelie de nisip și pe târgușelile dogmatice ale mișcărilor ecumeniste, după împuținarea în putere și în cuvânt a Patriarhiilor Apostolice și Ecumenice și după ridicarea Patriarhatelor și Primateșilor mai noi și mai vânjoase, Consfătuirea dela Moscova este un vârf al timpului bisericesc și una dintre cele mai trebuitoare silințe ale Ortodoxiei, însemnând și o viitoare alvie pentru Bisericile locale și surori.

Potrivit spusei Psalmistului: «De frică nu mă voi teme», Consfătuirea

a ridicat și s'a rostit asupra a trei probleme de covârșitoare însemnătate: **Papalitatea și Biserica Ortodoxă, Despre ierarhia anglicană, Mișcarea ecumenică și Biserica Ortodoxă.** Precum se vede, două dintre probleme răspund la vătămări și curse întinse Ortodoxiei, iar una este o cerere de recunoaștere. Cuprinsul desbaterilor asupra problemelor și hotărârilor luate au fost date la lumină în tiparul tuturor Bisericilor părtașe, și cu prisosință, în al Bisericii Ortodoxe Române. Pe scurt, Consfătuirea osândește curia romană și pe episcopul ei pentru uneltiri împotriva credinței drept-slăvitoare, pentru desbinarea Bisericii, pentru silniciile față de ortodocși și pentru poftirea puterii lumești; cere Bisericii Anglicane să între în staulul unității de credință și mărturisire al Bisericii Ortodoxe; respinge ademenirea mișcării ecumenice și ispita unei devălmășii dogmatice.

De păstrat este marele fapt că Biserica Ortodoxă Română se găsește acum «unită în dragoste» și «într'un gând și un glas» cu toți ramii Ortodoxiei; că prin numărul de credincioși, prin teologii și prin neprihănirea ei, se rânduiește într'o strană de seamă a comunității ortodoxe; că Patriarhul ei își semnează numele pe documente de valoare sobornicească. Ea trece, astfel, din starea de ocrotită cu bunăvoință, în vază și cu îndreptățire la lucrul și cuvântul întregii Ortodoxii. Cu acest înțeles trebuie luată mărturia Sanctității Sale Patriarhului Alexei, la prânzul dela Ambasada Română din Moscova: «**Pentru noi, Biserica Ortodoxă Rusă, este deosebit de important faptul că putem colabora cu Biserica Ortodoxă Română și că, prin solidaritatea noastră, am făcut să vină alături de noi și alți colaboratori.**»

Netăgăduit, noua lumină sub care este privită Biserica Ortodoxă Română se datorește și Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care a dovedit căpeteniilor bisericesti dela Consfătuire încușiri de bun cârmaci, stăpânire de sine și greutate în cuvânt, atragare și grabă la prietenie și care a înfățișat, prin statul său lăuntric și din afară, marea cuviință a clerului și credincioșilor români precum și suflul înnoitor din scumpa noastră Patrie. Fericitul întru adormire Kalistrat, Patriarhul Catolicos al Gruziei, l-a numit «cel mai tânăr Patriarh al Ortodoxiei», iar când a închinat de sănătate la prânzul dela Ambasadă, a spus: «**Eu, cel mai bătrân dintre Patriarhi, asigur pe Inalt Prea Sfințitul Justinian, care este cel mai tânăr, că va găsi în sufletul meu răsunetul dorințelor sale de colaborare, dragoste și unire. Din toată inima îi doresc să trăiască și să păstorească mulți ani, întrecând cu mult cei peste 80 de ani ai mei.**»

S'ar mai putea aduga și alte semne ale îmbrățișării deosebite a Bisericii Ortodoxe Române; unele pentru ea însăși, cum este dăruirea mirodeniilor pentru Marele și Sfântul Mir — ca o legătură până la moarte între Bisericile Rusă și Română; altele, în deosebi pentru Inalt Prea Sfințitul Justinian, cum vestește Rectorul Academiei Teologice din Moscova: «**Ca o atenție pentru înalta Voastră slujire păstorească în soacumul de Întâistător al Bisericii Ortodoxe Române, ca o atenție față de întinsa activitate a Sanctității Voastre, pe țărâm bisericesc și obștesc, Academia Teologică din Moscova a avut onoarea a vă alege, la 14 Decembrie, membru de onoare al ei.**»

De mult preț au fost și legăturile nemijlocite, dela inimă la inimă și față către față, făcute la această sobornicească Consfătuire. Unele

s'au transformat în prietenii durabile și la vreme își vor da rodul lor. Multe din ele se întrețin prin întâmpinări scrise, la Praznice Impărătești sau la prilejuri de bucurii sărbătorești; altele, prin schimburi cărțurărești și ajutoare materiale; câte odată, prin solii de peste întinderi și cuprinsuri. Toate intră în iconomia dumnezeiești Ortodoxii și țin de văzul ei neadormit.

Cei cinci ani de patriarhat al Inalt Prea Sfîntului **Justinian** roiesc de legături și de solii bisericești. Din numercasele solii, însemnăm aici pe cea mai slăvită, după părerea noastră.

În vara anului 1951, a purces din țara lui de mirți și de lauri, Părintele **Alexandru al III-lea**, Patriarh al Antiohiei și al întregului Orient. A poposit întâi în Biserica pravoslaviei rusești la un Sobor al Păcii, cu Patriarhul Rusiei, al Gruziei, al României și cu Catolicosul Armeniei întregi. Apoi a coborît la noi, în urma poftirii Bisericii Ortodoxe Române și a Patriarhului său, Inalt Prea Sfîntia Sa Justinian. Suflarea creștină și ierarhii Bisericii Române l-au primit în București, ca pe un trimis al vechei apostolii de Răsărit. Împreună cu didascălii Teologiei noastre, cu clerul său cel luminat și cu învățăceii încă proaspeți, ea și-a adus aminte de slava acestei cetăți din Răsăritul de mijloc — Antiohia cea cu multe și strălucite nume: Tetrapolis cu patru părți de sine stătătoare, Epîdafne de lângă dumbrava lui Apolo, Cetatea cea Mare din însemnările lui Paul de Alep, Teutopole cum o numește Justinian cel Mare, sau Coelesiria lui Constantin cel Sfânt și întocmai cu Apostolii. Și-a adus aminte că peste această Teutopole, care se tâlcuește «Cetatea lui Dumnezeu», au plutit doi vulturi ai începutului creștin: Petru și Pavel, Apostoli, prieteni și corifei; că din Antiohia, prin Pavel, Apostolul Neamurilor, a suflat Duhul lui Dumnezeu spre lumile păgâne; că aici Petru, Întâiulstătător a întemeiat scaun apostolic și a tronat pe el; că s'a născut și a cuvântat aci Ioan, cel ce a umplut Biserica lui Hristos cu Gura lui de Aur.

Părintele nostru Alexandru al Antiohiei a slujit în Biserica cea mare a Patriarhiei din București, cu Patriarhul nostru și cu Mitropolitul Alexandru al Emesei. Ei au gustat din Trupul și Sângele Mielului lui Dumnezeu, «Cel ce se sfărâmă și nu se desparte, Cel ce se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește».

S'au îmbrățișat, ca niște urmași ai Apostolilor. Și-au dăruit sărutarea păcii și pecetluirea dragostei evanghelice. Au cuvântat în duh și'n adevăr, după trimiterea poruncită de Mântuitorul Ucenicilor Săi. Și s'au adevărit prin aceasta: unitatea credinței, purcederea apostolică și mărturisirea în «Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică».

După legăturile cu Patriarhul Icachim și călătoriile Patriarhilor Macarie, Atanasie și Silvestru, Părintele Alexandru din vremea noastră este al cincilea Patriarh de Antiohia care, ostenindu-se până la noi, depune pe fruntea Bisericii Ortodoxe Române o dulce sărutare și întinde peste destinul ei brațele acestui scaun apostolic — la depărtare de 200 de ani. Cine s'a împărtășit din săvârșirea dumnezeiești Jertfe, în Duminica lui 26 August, și s'a plecat sub binecuvântările apostolice ale Părintelui Alexandru al treilea, s'a bucurat de un unic și mare «privilegiu», cum glăsuia Inalt Prea Sfîntul Patriarh Justinian.

Am avut bucuria negrăită și, ca să zic așa, dumnezeiasca fericire să ating cu buzele mâinile acestui moștenitor apostolic și să primesc pe fruntea mea sărutul său de mare Arhiereu. M'a uimit vioiciunea sa, la vârsta de aproape nouăzeci de ani — afară de o scurtă tremurare în clipele de multă osteneală. Păstrează încă o barbă deasă de argint și plete moi asupra cărora n'a îndrăznit tăișul. Pe o față măslinie, ferită de încrustări, se oglindește bunătatea și graba prieteniei. Are ochi mari, ca în iconografie, vioi și limpezi. Statul său e mic și aduce a scădere. În mișcări, ceva din primăvara Oronte-lui care scaldă valea Libanului și udă cedrii Profetului David. Cântă frumos, pe psaltichia Constantinopolului, unde și-a însușit întâile cunceașteri teologice, la școala din insulele Halchi. E sprinten la vorbire și în cugetare proaspăt. Sub bolta frunții lui, presimt o minte vie și darul agonisirilor cărturărești. Din preajma acestui bisericesc Părinte și din văzduhul apostoliei lui, s'a ridicat în mine umbra Antiohiei dintre livezi și pajști ce odhnește astăzi în pământ, și m'am aprins cu duhul după slăvitul Pavel, de care Sfântul Ioan Gură de Aur zice în veacul V: «Ard de iubire pentru acest om».

Vatra Apostolului Pavel din scrisoarea întâia către Corințeni și jurul capitolului XIII al acestei epistolei sunt acelea cari au întinerit de bucurie pe venerabilul Părinte al Antiohiei Alexandru al III-lea, când Inalt Prea Sfințitul Justinian a deschis reveniților din Ardeal brațele părintești ale Bisericii Ortodoxe Române, surpând astfel peretele din mijloc al vrajbei dintre fiii aceleiași Biserici și vindecând cea mai mare vătămare a fraților Români, de o credință prin purcederea Duhului și de o ființă prin naștere ca neam. Ca semn văzut al acestei bucurii, Sanctitatea Sa cinstește pe Părintele nostru Patriarh cu «Ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel», trimis prin solul său, arhimandritul tânăr și plin de viitor, Prea Cuviosul Vasile Samaha.

Răsunetul întoarcerilor frățești din Biserica Ortodoxă Română cât și ale celor din Biserica Ortodoxă Rusă a fost ca niște câștiguri «în cer și pe pământ» pentru Ortodoxia de pretutindeni, căci ele înseamnă plinirea unei dumnezeiești iconomii, iar pentru unitatea Bisericii, îndepărtarea unei cumpene și alungarea calului troian din Cetatea lui Dumnezeu. Cuprinși de văzul cel de o ființă al neprihănitei Ortodoxii, cărmacii Bisericilor locale se grăbesc să-și mărturisească bucuria și nădejdea unei depline comuniuni, când vor putea doxologi împreună-rostirea liturgică: «Cântare de biruință cântăm, strigând, glas înăltăm și grăim».

Din numeroasele mărturii primite de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, pomenim aci pe a unui alt Scaun apostolic: «Așa dar, scrie Inalt Prea Sfințitul Hristofor, Papă și Patriarh al Alexandriei și a toată Africa, suntem în totul de aceeași părere cu Prea Fericirea Voastră și asupra faptului ca toată strădania să fie de pusă din partea Voastră, ca ortodocșii din Transilvania, care au fost atrași la uniție de propaganda catolică, să revină pe cât e cu putință în toată lumea ortodoxă, în sânul celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică. Lucrarea aceasta de întoarcere a uniților o urmăm și noi aci în Biserica noastră, pe de o parte combătând fără cruțare și în felurite chipuri încercările propagandei catolice, din ultima vreme, pentru o mai mare stăpânire, și, dacă e cu putință, totală, în Orientul mijociu și mai cu seamă în Țara Sfântă; iar

pe de altă parte descoperind turmei noastre cât de departe se află acest nefast Catholicism de curata și sfânta învățătură creștină».

Desprindem din aceste scrise că în trupul Ortodoxiei se mișcă la fel și vătămrile dar și biruințele părților, ceea ce înseamnă încă odată dumnezeiasca ei unitate, precum și grija păstrării acestei unități datorate de viață, potrivit cu purcederea din același Butuc și asemenea până la sfârșitul vecilor.

O pricină mai mult pentru vădirea acestei unități și o chezășie că văzul lăuntric și de o ființă al Ortodoxiei este pururea treaz, este cuvântul și deosebita ei lucrare în cea mai mare cauză a lumii vremurilor noastre: cauza păcii. Această cauză este uriașa sfortare a popoarelor de a alunga moartea silnică de pe pământ prin omorîrea ei în fașă. Și fiindcă cel mai mare instrument al morții silnice este războiul, s'a creiat în voința și cugetarea omenirii cinstite și dornice de înfăptuiri mai bune și mai fericite, antinomia: război, războiului. Fără îndoială, această antinomie va să se înfăptuiască pe cale pașnică, prin lupta de lămurire a celor înșelați și prin îngroșarea multimilor de oșteni ai păcii călăuziți de semnul cu chipul de alb porumbel.

Nu putea lipsi Ortodoxia și ramii săi bisericesti dela această sfântă și de viață cauză. Căci biruința cauzei păcii este biruința Testamentului Căpului nevăzut al Bisericii, Iisus Hristos, și începutul încă de pe pământ al Impărăției lui Dumnezeu. Se cuvine să pomenim aci că, între Cultele și religiunile de pe pământ, cel dintâi cuvânt l-a avut Biserica Ortodoxă și pilda ei a fost hotărîtoare și plină de urmări.

Semnalul comun al Ortodoxiei, în cauza păcii, a fost dat de Consfătuirea din capitala pravoslavniciei Rusii. Imputerniciții Patriarhatelor Apostolice și Căpeteniile Patriarhatelor mai noi, precum și Primații sau Exarhii Bisericilor locale au semnat acolo un «**Apel către creștinii din toată lumea**», cutremurător prin conținutul și prin veșmântul lui de dureroasă sinceritate. Această chemare a toată lumea deosebește între smeriții creștini, care poartă cu dragoste numele lui Hristos, și între căpeteniile trufiei și ale lăcomiei, papalitatea însetată de putere și Protestantismul ecumenicist căptușit cu aur. Deaceea muștrarea lor este plină de vâpăi și ca o judecată din urmă, pentru că ei au uitat cuvintele lui Pavel: «**Prin mila lui Dumnezeu suntem, ce suntem**».

Pornind dela acești pricinuitori ai desbinării creștine și dela sprinjinul dat de ei uneltirilor la un spăimântător război, Apelul pomenit mărturisește că «**Adevăratul Creștinism se caracterizează prin duhul smereniei, al răbdării și al dragostei, al ascultării și al jertfei**».

Aceste însușiri dau Creștinismului și fiilor săi îndreptățiri tot așa de sfinte, când e vorba de o cauză mare a sa și a omenirii:

«**Noi însă să ne unim în numele Impăratului Păcii, Domnul nostru Iisus Hristos, și să facem zid împotriva tuturor silniciilor și mișcărilor îndreptate împotriva păcii, iar prin unitatea noastră evanghelică, prin râvna și evlavie noastră puternică și neștrămutată, să facem cu neputință orice țintire și plan pentru o nouă aprindere războinică pe pământul încă proaspăt și umed de sânge și lacrimi, de suferințe și morminte**».

Autoritatea acestei chemări a fost atât de puternică, încât din ea se hrănesc toate săvârșirile de mai târziu, în slujba păcii, ale Bisericilor Or-

todoxe, rodind până și în lumea apuseană printre Ierarhii, clericii și credincioșii cei botezați întru Hristos și cuprinși în marele lăuntru al învățaturii Sale. Prin depășire, ea s'a întins chiar și în alte sfere religioase, ale Mahomedanismului și Budismului, de o pildă.

Cu aceeași putere și ființă, ca flacără din flacără, cauza păcii s'a adâncit în toate unitățile sale: țări, popoare, credințe, deosebiri politice, feluri de viață și deprinderi, însemnând că ea nu-i o cauză a cuiva și a unuia, ci a lumii întregi și a destinului său viitor.

Când a cerut nevoia și împrejurarea a pretins împerspătare de puteri, s'au încheiat noi legăminte și în unitate de vederi s'a pornit la lucrul cel de obște. În acest înțeles trebuie luat «**Actul de colaborare**», încheiat între cele două Biserici Ortodoxe Rusă și Română — și semnat, în 1950, de Sanctitățile lor Patriarhii Alexei și Justinian, în care — între altele — se spune: «**După discutarea împreună a problemelor în legătură cu acțiunea pentru apărarea păcii în întreaga lume, au convenit la concluzia unanimă că în toate aceste probleme, atât în privința atitudinii ideologice cât și în privința luării unor anumite măsuri precise în lupta pentru pace, sunt în același gând și sunt însuflețiți în ferma hotărîre de a păstra această unitate de opinii și acțiuni și pe viitor, și consideră ducerea luptei pentru pace drept una din cele mai importante misiuni ale Bisericii, în timpul de față**».

Luat și în alt înțeles, documentul arată marele pivot al Ortodoxiei în înfăptuirea păcii, centrul ei de gândire și punctul din care pleacă puterile acestei uriașe lucrări evanghelice. În această privință, din lucrarea lăuntrică a Bisericii sale, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trecut în istoria mai largă a întregii Biserici și s'a încununat ca un luptător și «sol al păcii» — așa cum a fost supranumit.

Pentru scaunul pe care a înălțat Biserica Ortodoxă Română și pentru chivernisirile la care a luat parte în largul Bisericii de obște, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian poate fi socotit, cu drept cuvânt, un prețios chimval al Ortodoxiei și un Ierarh al văzului său cel de o ființă.

† FIRMILIAN
Mitropolitul Olteniei

GRIJA PERMANENTĂ A I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN PENTRU CULTURA TEOLOGICĂ

Bisericii noastre dreptmăritoare, în vremuri de răscruce istorică, i s'au hărăzit de către Providența divină, totdeauna, bărbați luminați, care, înzestrați cu un spirit clarvăzător și dinamism creator, să o conducă, pe linia majoră a misiunii ei apostolice. Un asemenea conducător providențial, încălzit de flacăra apostolică și de neostenită grijă întru reînvierea și consolidarea ortodoxiei românești, a primit Biserica noastră, în vremurile de profunde schimbări structurale prin care trecem, în persoana I.P.S. Patriarh Justinian Marina.

În 6 Iunie 1948, I. P. S. Patriarh Justinian a fost întronizat ca Întâistătător și Cărmuitor al Bisericii Ortodoxe Române, aducând cu sine o bogată zestre de conducător spiritual.

Odrăslit din țărâna și sufletul Olteniei — a Banatului de Severin de odinioară, care încorporează și partea de Răsărit a Banatului nostru, cu cele opt districte valahice¹⁾ — coborâtor dintr'o veche familie preoțească, cu obârșie țărănească, noul nostru Patriarh aducea cu sine, la cârma Bisericii românești, pe lângă o cultură temeinică, gând și simțire românească și un suflet ales de preot, energie creatoare, spirit de organizator și iubire nețărmurită față de popor, virtuți cărora elanul dinamic al tinereții avea să le dea, din înălțimea tronului patriarhicesc, toată strălucirea lor, pentru slava Bisericii noastre strămoșești, în slujba și pentru binele și fericirea tuturor dreptcredincioșilor.

În perspectiva celor cinci ani ce s'au scurs dela înălțătoarea solemnitate a întronizării I. P. S. Sale, primul Patriarh ortodox român al Republicii Populare Române, pe scaunul istoric al Ungro-Vlahiei, ilustrat de atâția mari și străluciți ierarhi, mitropoliti, și patriarhi, avem putința să judecăm cu toată obiectivitatea, valoarea impresionantelor cuvinte, rostite — la întronizare — în sala Marei Adunări Naționale, prin care I. P. S. Sa se leagă înaintea lui Dumnezeu și a poporului, că întreaga Sa activitate o va închina slujirii lui Dumnezeu și poporului, ce ale cărui idealuri și năzuințe de azi, de mâine și de totdeauna, ține să se identifice.

Mânecând dela cuvintele Sf. Apostol Pavel adresate Efesenilor: «**Înnoind duhul minții voastre să vă îmbrăcați în omul cel nou, cel zidit după**

1. Hurmuzaki, *Documente II*, 1, pp. 68-69, 360-361, 481-482, 485, 581-582 și *Documente II*, 2, pp. 128, 231, 248, 267, 330-334; Pesty Frigyes, *A szörény bánság és Szörény vármegye története*, II, Budapest, 1878, pp. 123-126 și vol. III, pp. 135-139, 152-153.

Dumnezeu întru dreptate și întru sfințenia adevărului» ²⁾, noul Patriarh al țării trasa — cu prilejul întronizării — linia viitoare sale activități misionare și culturale. Cu o superioară și pătrunzătoare intuiție, I. P. S. Sa accentua că, «pentru a putea răspunde cu folos aceluiași idealuri și năzuințe ale poporului nostru dreptcredincios», este imperios necesar ca Biserica noastră «să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulele canonice și monahale, clerul monahal, care trebuie să fie în slujba culturii teologice și în ajutorul societății, călugării fiind conduși de spiritul evanghelic al jertfelniciei pentru aproapele, făcând din schiturile și mănăstirile lor izvoare curate, cu apă răcoritoare a Evangheliei lui Hristos pentru sufletul atât de însetat de lumină și de adevăr al poporului român dreptcredincios».

Ca unul care și-a început activitatea publică de acolo de jos, din ambianța curată și sănătoasă a satului românesc, ca învățător, cântăreț bisericesc și preot-paroh, I. P. S. Sa Patriarhul Justinian era, desigur, îndecat să cunoască și rolul hotărâtor, misionar, cultural, moral și social al preoților de mir în marea și nestăvilită mișcare de înnoire a vieții spirituale și sociale, pentru dăltuirea aceluiași om nou, în spiritul Evangheliei Mântuitorului și potrivit timpurilor de adânci și radicale prefaceri sociale prin care trecem: «Biserica noastră — a spus în continuare noul alesul Patriarh — trebuie să se preocupe și de formarea clerului ei de mir și monahal în viitor. În acest scop trebuie să-și reorganizeze instituțiile pentru formarea clerului, care să poată răspunde tuturor năzuințelor și nevoilor credincioșilor, un cler cu dragoste și cu zel pentru câștigarea sufletului credincioșilor, sufletul enoriei, un cler cu drag de muncă pentru propășirea Bisericii și Patriei».

Stăruința cu care și-a urmărit realizarea gândului, de a da Bisericii preoți misionari în toată accepția cuvântului, preoți conștienți de sublimă misiune sacerdotală și socială, a fost întâmpinată cu multă încredere.

Ca preot în țara monahismului românesc, Patriarhul nostru a fost cucerit nu atât de splendoarea arhitectonică a mănăstirilor noastre, cât mai ales de rostul cultural al acestor vetre de lumină. Ca director al Seminarului «Sf. Nicolae» din R. Vâlci, I. P. S. Sa s'a pătruns și mai adânc de importanța acestor cazuri spirituale, al căror trecut istoric l-a preocupat intens încă de pe băncile Facultății.

Principiile de organizare și criteriile de recrutare a profesorilor școlilor teologice de toate gradele și, cu osebire, crearea atmosferei culturale și duhovnicești în care aveau să se formeze viitorii preoți și misionari ai Bisericii străbune s'au dovedit a fi preocuparea de competență a noului Patriarh încă înainte de alegerea Sa. O reformă «in capite et membris» se impunea. Acest gând de reformă a ajuns să pună deplină stăpânire asupra-I, după ce urcă cu demnitate treptele înalte ale ierarhiei din înălțimile căreia avea putința să vadă cu și mai multă claritate, scăderile și insuficiențele acestui învățământ, cu o atât de mare importanță pentru prestigiul Bisericii și al slujitorilor ei.

La Râmnic, în cetatea de scaun a atâtor vlădici cărturari cu bun renume și, după aceea, în capitala Moldovei la Iași, ca vicar mitropolitan

2. Efes, IV, 23-24.

și, mai apoi, ca Mitropolit, I. P. S. Sa a simțit toată dogoarea focului sacru, al iubirii față de Biserică, față de slujitorii și credincioșii ei, care a mistuit inima și mintea nemuritorilor ierarhi cărturari moldoveni, dela Dosoftei, Varlaam, Veniamin Costachi și până în zilele noastre.

Călăuzit de spiritul lor și inspirându-se din actele lor vrednice de admirația posterității, I. P. S. Sa s'a simțit îmboldit să pășească fără șovăire pe urmele lor, silindu-se a traduce în viață înaltele lor năzuințe, atât în ceea ce privește îndrumarea păstorităților spre culmi de trăire creștinească, cât, mai ales, întru îndrumarea clerului monahal și de mir, spre idealurile înscrise ale culturii teologice și ale patriotismului luminat.

Grija permanentă a I. P. S. Patriarh Justinian pentru cultura teologică constituie deci, una din trăsăturile esențiale ale întregii sale activități, fapt care-l situează pe linia marilor și iluștrilor săi înaintași. Această grijă se reflectă pas cu pas, an cu an, în toate manifestările I. P. S. Sale: în Sf. Sinod, în Adunarea Națională Bisericească și, cu osebire, la festivitățile Institutelor teologice de grad universitar, ale Seminarilor monahale și ale cursurilor de îndrumare misionară a preoților.

În Sf. Sinod — prin colaborarea frățească, sinceră și înțelegătoare a tuturor membrilor lui, — programul de lucru al I. P. S. Patriarh Justinian, enunțat la instalare, este îmbrățișat cu căldură, și el își găsește expresia concretă și în noul Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Merită să fie menționate aici art. 115-129 din acest Statut, care enunță principiile fundamentale privitoare la pregătirea și recrutarea personalului bisericesc.

După patru ani de studii pentru licențiați, după alți trei ani de studii aprofundate pentru magistrii, și încă trei ani pentru doctorii în teologie, aceștia pășind în câmpul misiunii, în arena vieții, vor trebui să desfășoare o activitate intensă de încă zece ani, spre a obține definitivarea în postul respectiv de preot-paroh din orașele și satele noastre. Numai privind înapoi ne putem da seama — prin comparație — ce salt mare s'a făcut în domeniul învățământului nostru teologic, care de mult aștepta o înnoire și o revenire la fâgașul tradițional, spre a corespunde întru totul nevoilor și cerințelor timpului și năzuințelor clerului și credincioșilor noștri.

Dar I. P. S. Sa, ca om al faptelor, izvorâte din credință, nu s'a mulțumit numai cu această victorie principială. Cu dinamismul ce-l caracterizează și cu aceeași tenacitate cu care a acționat la formularea și codificarea principiilor și normelor de înnoire a vieții Bisericii, I. P. S. Sa urmărește înlăptuirea în arena vieții obștești, a tuturor normelor și dispozițiilor celor 270 articole ale noului Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii.

Prezența I. P. S. Sale la festivitățile de deschidere și închidere a cursurilor Institutelor teologice și ale cursurilor de îndrumare preoțească dela București, Sibiu sau Curtea de Argeș, nu este o simplă formalitate. Pe lângă strălucirea ce o imprimă prezența I. P. S. Sale la aceste solemnități, pe această cale Patriarhul Justinian a voit să se și încredințeze «de visu», asemenea gospodarului harnic din Evanghelie, de felul cum se administrează «talantii» și în ce măsură gândurile și inițiativele I.P.S.

Sale, de a transforma vechile școli teologice în laboratoare spirituale, dau roade.

Era oarecum și firească această grije, deoarece după noua legiuire, școlile teologice revin acasă, sub arpa ocrotitoare a Bisericii, care le-a dat ființă și care singură este în drept să exercite jurisdicția asupra lor și să le imprime pecetea harului și a idealurilor de care se călăuzește ea în spiritul Evangheliei Domnului Iisus Hristos și a Tradiției Sfinte.

În vechile școli teologice scoase de sub tutela Bisericii, conduse de Stat, cu legi, regulamente și programe impuse de Stat, se cuibărise și se instaurase un spirit mirenesc, o atmosferă laicizantă, o tendință opusă intereselor superioare și permanente ale Bisericii, ale slujitorilor și credincioșilor ei.

Noutatea reformei, realizată de Patriarhul nostru Justinian, stă astfel, îndeosebi în faptul că Școalele teologice revin la rostul lor firesc. Iar Bisericii noastre i se recunoaște, din partea Conducerii de Stat legitimitatea, autoritatea și competența, dreptul și datoria de a organiza, conduce și supraveghea aceste școli, în spiritul Evangheliei și al canoanelor Bisericii Răsăritului, cu respectul și în marginea legilor fundamentale ale Statului de democrație populară.

Noi, Bănățenii — care și în epoca turcească (1552-1658-1716) am avut la Caransebeș, sub egida vechii episcopii de acolo, «Școala de popie», cu trei ani de studii și școala veche gramătică, cu patru ani de studii, amândouă cu limba de predare românească, fără absolvirea căror niciun candidat la preoție nu putea fi hirotonit — nu putem decât să salutăm cu bucurie noua reformă, care reintegrează Biserica în drepturile ei, îi redă prerogativele ei legitime, canonice și firești și astfel, odată cu prestigiul și independența ei tradițională canonică, și libertatea și posibilitatea practică să-și crească, așa cum știe ea mai bine, pe viitorii lucrători, secerători și misionari în via Domnului și a Patriei noastre scumpe. Se restituie pe această cale autorității supreme a Bisericii noastre dreptul de a recruta, după normele tradiționale, pe dascălii școlii și de a alege, din mijlocul poporului credincios, după cu totul alte criterii ca până acum, elemente cu vocație, capabile și cu cele mai alese însușiri sufletești și intelectuale, pentru a modela și dăltui din și în ele tipul preotului ideal.

În cuvântarea rostită în 1949, la inaugurarea cursurilor Institutului Teologic de grad universitar din București, I. P. S. Sa a ținut să spună răspicat că «un învățământ teologic cum a fost acela pe care mulți dintre noi l-am cunoscut — nu putea să fie de vreun folos nici Bisericii nici poporului, pentru mântuirea și înălțarea căruia datorăm să ne trudem, după însăși porunca Mântuitorului».

Dacă privirile scrutătoare ale I. P. S. Sale se îndreptau cu pătrundere spre viitorul de aur al Bisericii noastre strămoșești, care nu putea fi asigurat decât pe temelile unui cler ales și bine pregătit prin selecționarea și recrutarea pe seama lui a unor elemente sănătoase și viguroase, pentru a fi la înălțimea cerințelor de totdeauna, clarvizunea Patriarhului Justinian nu putea nesocoti nici frământările și imperativele prezentului, care impun Bisericii sarcini, dela achitarea cărora ea nu se poate sustrage.

Pentru a îndrepta pașii preoțimii în cadența vremurilor noi, I.P.S. Sa a inițiat cursurile de îndrumare misionară, cari s'au și ținut și se țin

începând din 1949, în București, Curtea de Argeș, Sibiu și Arad, cu toți preoții și protopopii, consilierii și vicarii eparhiali din cuprinsul Patriarhiei Române.

Rostul cultural, teologic, misionar, liturgic și social al acestor cursuri a fost reliefat și schițat de I. P. S. Sa în cuvântarea rostită în Capela Institutului Teologic din Sibiu, la 6 Decembrie 1950, precum urmează: «Dacă studențimea este nădejdea de muncă pentru ziua de mâine a Bisericii, preoțimea este nădejdea noastră pentru toată ziua de astăzi. De aceea noi, am înființat aceste cursuri, unde nădăjduim că preoțimea va primi toate cunoștințele și tot materialul necesar, pentru a putea lămuri pe credincioșii care sunt chemați la o viață nouă din punct de vedere social.

Ei bine, la aceste cursuri Dvs. ați putut să vă convingeți că, în ceea ce privește reformele sociale de astăzi, ele n'au dece îngrijora pe credincioșii noștri.

Pe tărâm social, creștinismul și socialismul își găsesc împreună posibilități de conlucrare, mai ales în lupta pentru apărarea păcii...»³⁾

Dacă aceste cursuri contribue la înarmarea preoților cu cunoștințele necesare, îmborspătând pe cele vechi câștigate pe băncile școlii teologice, iar dacă pentru Biserica de dincoace de munți, reîntregită prin silințele aceluiaș reformator, cursurile au «realizat una din cele mai mari dorințe ale Bisericii noastre, înfrățirea între preoții ortodocși și preoții foști uniți»⁴⁾, atunci, din experiența făcută, s'a «ajuns la convingerea că aceste cursuri sunt absolut necesare, pentru că îndrumările date aici au sporit elanul în munca pastorală»⁵⁾.

Spre a crea «o atmosferă nouă și spre a ne elibera de rătăcirile trecutului — a spus I. P. S. Sa la deschiderea cursurilor dela Institutul teologic din București, pentru anul școlar 1951-1952 — am fost nevoiți să introducem aceste cursuri de îndrumare misionară și socială pentru preoțimea noastră... Era necesară o verificare a cunoștințelor și a convingerilor creștine pe care le propovăduim, a adevăratului patriotism și a adevăratei dragoste de Patrie...»⁶⁾. Nu mai puțin s'a impus nevoia «de verificare a felului de a predica și de a sluji. Știm cu toții că, în ceea ce privește slujbele, câte mii de preoți erau, atâtea feluri de slujbe aveau... De asemenea era nevoie de o reînnoire a metodei de catehizare. Așa' dar, iată câte lipsuri sunt de îndeplinit prin aceste cursuri de îndrumare»⁷⁾.

Ierarhii sfintei noastre Biserici, care au fost prezenți și au prezidat la examenele de absolvire a tuturor seriilor de preoți participanți la cursurile de îndrumare, au putut constata rezultatul optim realizat din aceste cursuri. Preoții s'au întors la altarele și amvoanele lor, cu un sporit elan de muncă, cu noi și unitare deprinderi liturgice, cu juste orientări asupra problemelor de ordin social și mai presus de toate, au dus în parohiile lor, chipul preotului înzestrat cu comoara unor noi și lămurite cunoștințe

3. *Apostolat Social, Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace*, București 1952, pag. 248-249.

4. *Ibid.*, pag. 249.

5. *Ibid.*, pag. 361.

6. *Ibid.*, pag. 362.

7. *Ibid.*, pag. 363.

teologice, care îi vor ajuta să privească lucrurile dincolo de orizontul strâmt de până acum.

În activitatea culturală multilaterală a I. P. S. Patriarh Justinian, loc de frunte ocupă și scrierile I. P. S. Sale, care ilustrează pe deplin străduințele ce le depune Înalțul Ierarh îndeosebi pentru salvagardarea păcii, bunul cel mai prețios al omenirii. Valoroasa lucrare «Apostolatul Social» ne dă în volumul IV «Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace». Ne reliefează plastic contribuția excepțională a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române la consolidarea frontului păcii. Cuvântul I. P. S. Sale — glasul autorizat al Bisericii noastre — a răsunat puternic cu toate prilejurile întru sprijinirea acțiunii pentru apărarea păcii și a bunei înțelegeri între oameni și popoare. În fiecare din cele 518 pagini ale acestui volum, pulsează râvna deosebită a I. P. S. S. Patriarh Justinian în mărrea acțiune pentru apărarea păcii. În substanțialele capitole ale scrierii ni se dau prețioase îndemnuri, idei, sugestii și metode de aplicat în lupta ce cu toții ducem în vederea sălășluirii păcii și iubirii pe pământ.

Plină de un viguros optimism este și scrisoarea irenică trimisă de I. P. S. Sa celor șapte Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe, cu prilejul Nașterii Domnului din 1950, sub titlul «Perspectivele unei păci drepte și generale»: «Popoarele tresaltă de nădejdea cea nouă și de perspectiva fericită ce se deschide pentru ele, perspectiva unei păci drepte generale, care să nu mai fie niciodată turburată de ambiție, de egoism și de duhul de stăpânire. Pereții despărțitori între popoare și între rase, ridicați de ură, mândrie și ambiție ca și turnul Babel, nu au putut ajunge până la cer. Ei se dărâmă la sunetele trâmbițelor păcii, prin care se aud din ce în ce mai limpede, apelurile care proclamă hotărîrea tuturor popoarelor de a întări și apăra pacea și de a pune războiul înafară de lege...

De aceea și noi păstorii sufletești ai popoarelor noastre, avem datoria sfântă să ne unim cu toții și să ridicăm glasul nostru mai puternic decât al tuturor celorlalți conducători ai lumii, pentru a vesti pacea și bunăvoirea între toți oamenii, fiii aceluiasi Părinte Cereșc, ca să trăiască între ei ca frații și nu ca dușmanii» 8).

În vederea dinamizării acțiunii pentru apărarea păcii, în cuvântarea rostită la deschiderea sesiunii Sf. Sinod din Iunie 1952, I. P. S. Patriarh Justinian spune: «...Cine este «căldicel» este aruncat spune Scriptura. Noi avem datoria să lămurim cuvântul dumnezeesc al învățaturii Bisericii noastre, tuturor celor «căldicei», arătându-le primejdia ce-i pândeste de a cădea în ispita celor răi și vicleni, de a se face fără voie unelte ale dușmanilor neamului omenesc. Noi avem datoria de a le înfățișa și acestora adevărul, că cine nu apără pacea, cine nu apără viața, cine nu apără pe om — creatura Domnului — acela se ridică împotriva lucrului mâinilor lui Dumnezeu și singur își găsește osânda.

Luând măsurile de trebuință pentru desfășurarea unei acțiuni mai intense pentru viitor întru apărarea păcii, îndemnând neîncetat pe slujitorii și închinătorii Altarelor ortodoxe să muncească pentru întărirea Patriei — luptând astfel pentru pace — Sf. Sinod va da o pildă vie de slujire a lui Hristos Domnul păcii» 9).

8. *Op. c.*, pag. 198-199.

9. *Op. c.*, pag. 437-438.

Pentru promovarea culturii teologice, sub directa îndrumare și supraveghere a I. P. S. Patriarh, publicațiile periodice ale Sfintei Patriarhii: «Biserica Ortodoxă Română», «Ortodoxia» și «Studii Teologice», au apărut complet reorganizate. Profesorii Institutului Teologic de grad universitar publică în ele serioase studii de înaltă factură teologică, cunoscute în toată lumea ortodoxă.

Tot prin purtarea de grijă a I. P. S. Sale s'au tradus apoi în românește trei volume din «Cuvântările Bisericești» ale Mitropolitului Nicolae Krutițchi al Moscovei. Această traducere și altele nementionate aici, ca și schimburile culturale ce au intervenit între Patriarhia Bisericii Ortodoxe Ruse și Patriarhia Română (vizite, participări la diferite solemnități, corespondență, schimb de reviste și cărți, etc.), au refăcut legăturile, întrerupte vremelnice, între frații de aceeași credință. Astăzi ca și în trecut, pe vremea lui Petru Movilă, Varlaam, Paisie... «lumina vine dela Răsărit», acel Răsărit care a luminaat teologia românească delungul veacurilor.

În scopul adâncirii vieții duhovnicești a credincioșilor, au ieșit de sub tiparnița Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, prin stăruința I.P.S. Patriarh Justinian, o seamă de tipărituri de mare valoare ca: bogata și prețioasa «Carte de învățătură ortodoxă», «Cartea de rugăciuni pentru tot creștinul», «Noul Testament», «Liturghier», «Mol'tfelnic», «Aghiazmatar» și diferite alte cărți de ritual.

În vederea ridicării nivelului cultural-religios al preoțimii noastre și pentru dinamizarea apostolatului evanghelic, I. P. S. Patriarh Justinian a inițiat și conferințele preoțești pe protopopiate. Atâția preoți care în cursul timpului au rupt contactul cu cartea, mărginindu-se doar la îndeplinirea misiunii lor sacramentale, prin conferințele preoțești s'au pus într'o continuă preocupare intelectuală, în curent cu toate problemele teologice. Conferințele preoțești s'au dovedit a fi deci, tot atâtea laboratoare spirituale, instrumente de intensificare a acivității pastorale și de orientare justă a preoțimii în toate problemele sociale. Aceasta a contribuit implicit la înălțarea prestigiului preoțimii noastre în fața credincioșilor.

Iată conturată în linii generale prodigioasa activitate a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, pe terenul culturii noastre teologice și a adâncirii vieții noastre religioase.

Ca o apreciere a bogatei activități a I. P. S. Sale și îndeosebi pentru strădaniile depuse întru promovarea și consolidarea patrimoniului spiritual comun al Ortodoxiei ecumenice, I. P. S. Patriarh Justinian a fost ales membru al Academiei duhovnicești din Moscova. Iar I. P. S. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei i-a conferit Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române «Ordinul Sf. Apostol Petru și Pavel».

La împlinirea a cinci ani de rodnică arhipăstorire a I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu clerul și dreptcredincioși creștini din Mitropolia Banatului, prezentăm I. P. S. Sale cele mai alese omagii de admirație pentru tot ce a realizat în ogorul sufletească al obștei românești, urmându-i mulți ani în deplină sănătate.

† VASILE

Mitropolitul Banatului

INSEMĂNĂTATEA CANONIZĂRII SFINȚILOR ROMÂNI

Sub păstoria Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, viața și lucrul Bisericii Ortodoxe Române s'au îmbogățit cu multe și însemnate sporuri de gânduri și de fapte. Grija și activitatea Inalt Prea Sfinției Sale s'au îndreptat cu egală râvnă și pricepere spre toate interesele bisericești și spre toate laturile de lucrare folositoare nu numai Bisericii ci și societății.

Ierarh cu calități reale de conducător, inițiator și organizator de acțiuni practice și utile, ager și neobosit cercetător al câmpului de muncă, atent veghetor asupra lucrului ce se săvârșește, Inalt Prea Sfinția Sa a deschis noi drumuri de activitate bisericească, a îndreptat pe cele vechi, a reluat preocupări uitate, a obținut în scurt timp succese incontestabile și însemnate și a ridicat în toate privințele nivelul activității preoțești.

Problemele de necesitate practică și imediată nu abat gândurile Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian dela cele de ordin intelectual și duhovnicesc propriu-zis. Dimpotrivă, acestea țin un loc important în lucrul Inalt Prea Sfinției Sale: activitatea teologică și spirituală a primit un impuls pe care nu l-a cunoscut până acum. Inalt Prea Sfințitul Patriarh nu numai că sprijină efectiv această activitate, ci o întreține și o însuflețește prin problemele ce pune în studiu, prin ideile pe care le vrea cunoscute și realizate, prin interesul personal pe care îl arată continuu problemelor și prin metodele pe care le sugerează.

La calitățile și meritele prea bine cunoscute ierarhiei, preoțimii și credincioșilor, din activitatea zilnică obișnuită a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, se cade să înscriem aci încă unul de o însemnătate religioasă-morală deosebită, merit să aducă Bisericii o cinste care întrece în preț pe toate celelalte și care va împodobi mitra arhierască a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian cu cea mai frumoasă din pietrele-i scumpe: **Canonizarea sfinților români.**

*

În Biserica noastră erau cinstiți cu venerare locală un număr de sfinți, ale căror moaște se găsesc în țară, sau a căror lucrare și viață s'a săvârșit aci. Cultul lor a intrat de mult în conștiința religioasă și în pietatea poporului, care se manifestă bogat la ziua pomenirii lor. Dela un capăt la altul al țării, dela Suceava până în Oltenia, se găsesc asemenea sfinți:

Sfântul Ioan cel Nou, pomenit la 2 Iunie, ale cărui moaște se găsesc la biserica Sf. Ioan din Suceava; prea cuvioasa maică Parascheva, pomenită la 14 Octombrie, ale cărei moaște se află în biserica mitropolitană

din Iași; cuviosul **Dumitru cel Nou** (Basarabov), pomenit la 27 Octombrie ale cărui moaște sunt în biserica patriarhală din București; sfânta muceniță **Filoteia**, pomenită la 7 Decembrie, ale cărei moaște au fost mutate cu episcopia dela Curtea de Argeș la Râmnicul -Vâlci; prea cuviosul **Grigore Decapolitul**, pomenit la 20 Noembrie, ale cărui moaște se odihnesc la mănăstirea Bistrița-Vâlcea; cuviosul **Nicodim cel Sfințit**, pomenit la 26 Decembrie, dela care se păstrează părți din moaște la mănăstirea Tismana — sunt respirați ca sfinte binecuvântări și pilde pe întinsul țării și al anului bisericesc.

De neam ortodox străin, ei au fost dobândiți cu evlavie și adoptați cu dragoste creștină ca sfinți protectori de țară românească. Orașele și mănăstirile cinstite cu moaștele și cultul lor au devenit locuri de pelerinaj și de întărire duhovnicească.

Printr'o hotărîre a Sfântului Sinod, — luată sub președinția și din îndemnul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, în ședința din 28 Februarie 1950 — cultul acestor sfinți a fost întins la toată Biserica Ortodoxă Română. Consacrați printr'un cult local secular, cunoscuți cu numele și cu faptele lor în toată țara, era necesar și potrivit să se întindă acest cult în țara întreagă, spre bucuria și folosul sufletesc al tuturor credincioșilor români ortodocși, ca și spre întărirea unității noastre religioase morale.

Hotărîrea Sfântului Sinod corespunde unei trebuințe creștine firești de îmbogățire și de uniformizare a cultului, și este potrivită cu practica veche a Bisericii, în care cultul unui sfânt începea prin a fi local și se întindea apoi la toată Biserica sau la o mare parte din ea. Prin acea hotărîre, sfinți venerați local sau regional au devenit obiect de venerare a întregii obști românești ortodoxe. Este un câștig cultic însemnat: și prin acest spor de manifestare a pietății și prin înțelesul ce capătă cultul lor, devenind din regional, general. El aduce pe de o parte creștere, pe de alta unificare a sentimentului religios al credincioșilor noștri.

Faptul că sfinții numiți nu sunt din neamul nostru, ci doar cinstiți de el, nu scade interesul și semnificația acestui cult. Dimpotrivă, ei au devenit sfinți români prin cinstirea lor specială pe pământul nostru și prin binecuvântarea pe care i-au adus-o. Ei au fost și sunt de ajutor credincioșilor ortodocși români, și credincioșii au în prezența lor materială și spirituală la noi și în minunile săvârșite uneori nu numai adevărarea că acei sfinți sunt bineplăcuți fiilor Bisericii noastre, ci că și credincioșii noștri sunt bineplăcuți lor. Este știut, de exemplu, că moaștele sfântului Dumitru Basarabov, luate din București în timpul primului război mondial, la adăpostul ocupației germane, n'au putut fi scoase din țară, cum se voia, și au fost readuse la locul lor de odihnă, de veghe și de cinstire, din biserica mitropolitană a Capitalei, spre marea bucurie a credincioșilor. Pentru noi ca oameni, firește, este explicabil un sentiment de mândrie și de satisfacție picasă, legat de prezența și de cultul unor sfinți ortodocși la poporul nostru, Prin sfinții de alt neam, care se bucură de venerația noastră, se întărește deasemenea sentimentul de comunitate religioasă cu ceilalți ortodocși, sentiment așa de creștin, de nobil și de necesar.

Pe lângă sfinții adoptați și încetățeniți bisericește, prin pietatea poporului român, sunt sfinți de neamul nostru cinstiți de noi și de alți ortodocși.

Un prea tânăr fecior român din părțile Olteniei a pățimit mucenicește torturi și moarte din mâna Turcilor pentru a-și păstra credința și curăția sa; el este cinstit și de Greci cu numele **Ioan Valahul**. Biserica noastră l-a înscris în calendar ca Ioan din Oltenia, la ziua de 12 Mai. Acest copil român, smuls de acasă de castea turcească, spre deosebire de mulți alții care la vârsta lui pierdeau ușor credința și virtutea lor creștină, a rezistat în tot chipul îndemnurilor, promisiunilor, violenței și chinurilor și a cinstit cu moartea sa de mucenic nu numai neamul său și Biserica sa românească, ci și credința creștină ortodoxă. Cu drept cuvânt, deci, numele lui este cinstit și de alții.

Sfântul Sinod a recunoscut deasemenea venerarea cuviosului ierarh **Calinic cel Sfânt**, pomenit la 11 Aprilie, care a lăsat dovada și amintirea pietății și a virtuților sale la mănăstirea Cernica, unde a stărețit, și la episcopia Râmnicului Vâlci, unde a păstorit.

Alți doi cuvioși, **Ioan dela Râșca** (Moldova) și **Iosif cel Nou dela Partoș** (Banat) se vor bucura de venerarea locală în cuprinsul eparhiilor lor.

Un număr însemnat de alți clerici, monahi și credincioși români împodobesc cu eroismul lor creștin chipul religios moral al Bisericii noastre.

Prin hotărârea Sfântului Sinod, unii dintre ei, a căror vrednicie și amintire stăruie în chip deosebit în conștiința poporului credincios, au fost recunoscuți alături de ceilalți sfinți români și sunt cinstiți cu venerare locală în partea lor de țară, peste munți.

Părțile transilvane și bănățene au cunoscut în adevăr, pe lângă alte virtuți creștine, manifestări de credință ortodoxă eroică, din cele care au împurpurat cu sânge veșmântul cel alb al Bisericii Ortodoxe Române.

Faptul că pătimirea lor le-a fost impusă și sângele lor vărsat din nefericire de creștinii de altă credință, face nu mai puțin meritorie, ci doar nespuse de tristă suferința lor. Vrednicia lor de martiri și de mărturisitori ai credinței ortodoxe, este tot atât de mare, ca și cum ei ar fi îndurat torturile și moartea dela păgâni. Ba tocmai faptul că era mai ușor lepădarea lor de credință față de altă credință creștină, face mai de laudă țaria lor în muncile și moartea ce au suferit.

Este știut că stăpânirea străină impusă țării românești de peste munți, prin trecerea ei sub puterea împărăției austriace la sfârșitul secolului al XVIII-lea, care s'a unit în interes și metode cu puterea bisericească a papalității, a adus asupra Românilor cumplite vremuri de apăsare, de silă și de prigoană pentru credința lor ortodoxă. Spre a-și întinde una stăpânirea politică, iar cealaltă pe cea bisericească, cele două puteri hrăpărețe și asupritoare și-au unit răutatea, viclenia și sforțările, ca să atragă pe Români la deplină supunere și recunoaștere a stăpânirii lor.

Neajutând la aceasta îndemnurile și promisiunile cele ispititoare ale propagandei iezuite, cu asigurările ei mieroase și mincinoase de păstrare a credinței și de viațuire fericită a Românilor, în egală îndreptățire politică și socială cu cele «trei națiuni» conlocuitoare privilegiate, Români ortodocși au văzut abătându-se asupra lor urgia unei prigoane nemiloase și sângeroase. Perspectiva ușurării vieții lor grele și amare i-a făcut pe

unii să se unească cu Biserica Romei, recunoscând autoritatea papei, în locul celei a Patriarhului de Constantinopol, de care țineau frații lor din Țara Românească și Moldova. Iezuiții insinuau că Patriarhul Ecumenic a căzut din cinstea și din puterea sa, pentru că se găsește sub stăpânirea turcă, pe când papa, ziceau ei, domnește pe scaunul său cel glorios dela Roma, că este dintr'un neam înrudit cu al nostru, că are mare putere în lume și mare dragoste față de Români, că vrea și poate să îndulcească mult viața lor, scoțându-i din starea lor de năpăstuiți, de iobăgie dacă ei se supun autorității lui, unindu-se cu Roma.

Nefericita unire dela 1698-1700 a adus asupra poporului nu binecuvântarea și fericirea făgăduită, ci vrajbă și silă mare, prigoană crâncenă, nedreptăți, suferințe și moarte martirică. Văzându-se pe de o parte că stăpânii politici și bisericești nu respectau condițiunile scrise ale unirii și că adăugau condițiuni noi și false, necunoscute și neprimite de clericii români, care semnaseră actul dela 7 Octombrie 1698, cu asigurarea că își vor putea păstra întreagă și neschimbată legea lor; văzându-se pe de altă parte că starea bietului popor român nu se îmbunătățește potrivit cu mariile făgădueli făcute lor, ci doar clerului se aducea oarecare ușurare de poveri iobăgești, Românii transilvăneni s'au opus și silei imperiale și minciunilor papiste și au vrut să rămână în credința lor ortodoxă strămoșească, în care trăiau și se bucurau ceilalți Români, din principate.

Dar împăratul și papa, având putere, oaste și temnițe, nu îngăduiau să-i lase a crede după sfânta lor tradiție și lege creștină românească milenară, ci au deslănțuit asupra lor prigoana, cu grele amenințări și pedepse, cu munci de tot felul, cu închisoare, cu răpire de avere, cu alungare din case, cu bătăi sângeroase, cu spânzurare, cu moarte.

Dacă patimile creștinilor ortodocși de peste munți, îndurate pentru stăruința lor în credința ortodoxă, n'ar fi bine cunoscute istoric, ele ar părea neverosimile în veacul «Luminilor». Preoți și credincioși, bărbați și femei cu copii au fost urmăriți ca niște tâlhari, bătuiți goi în piețe, jefuiți, întemnițați, înmormântați de vii în temnița dela Kufstein, preotese cu prunci la sân au fost schingiuite pentru soții lor, biserici, mănăstiri și case ortodoxe au fost călcate, profanate, arse sau dărâmate cu tunurile (de generalul Bukow), mai rău decât făcuseră chiar Turcii: Iată fapte care umplu de rușine papistașă și durere românească ortodoxă secolul XVIII. Aceste orori au rămas în amintirea poporului românesc ca adevărate fapte păgânești din vremea de groază a lui Dioclețian și Galeriu.

Intre cei mulți care au pătimit torturi și moarte pentru credința lor ortodoxă, pe care o țineau și o apărau cu bună-știință de adevărul și de sfânta ei dreptate, sunt câțiva clerici și credincioși ale căror suferințe sunt revelatoare pentru greutatea situației create Românilor ortodocși prin neprimirea unirii cu Roma și a căror icoană este pilduitoare pentru tăria lor în credință. Stricarea actului silnic și mincinos impus Românilor transilvăneni la anii 1698-1700, prin revenirea fraților uniți la sânul Bisericii Ortodoxe a neamului nostru în anii din urmă, pune în și mai multă și justă lumină cele îndurate de Românii ortodocși dela îndoita tiranie politică împărătească și papală.

Nu acum s'a făcut întâi vorbă despre venerarea acelor martiri ai

neamului de iobagi români, dar acum s'a plinit vremea pentru cinstirea lor prin hotărîrea Bisericii. În ședința sa din 28 Februarie 1950, Sfântul Sinod a aprobat cinstirea cultică, iar în ședința din 12 Noembrie 1951 a aprobat cele privitoare la forma și tipicul acestei cinstiri pentru unii dintre mărturisitorii credinței ortodoxe în Biserica din Ardeal.

Pe Mitropoliți **Ilie Iorest** și **Sava Brancovici** Sfântul Sinod i-a cinstit cu numele de mărturisitori, cu zi de pomenire la 24 Aprilie. Pe Călugării **Visarion** (Sarai) și **Sofronie** (din Cioara) și pe țaranul (Nicolae) **Oprea** i-a cinstit cu numele de mărturisitori și zi de pomenire la 21 Octombrie.

Inceputul astfel făcut va putea duce la canonizarea altor vrednici creștini ortodocși, care și-au încununat viața și credința fie cu mucenicia, fie cu virtuose nevoințe foarte meritorii, pe care Biserica și poporul îi știu și-i simt săvârșiți în mireasma sfințeniei. Sfântul Sinod a luat în studiu strângerea dovezilor și pregătirea materialului pentru buna cunoaștere a împrejurărilor vieții și morții unora dintre ei. Cu chibzuința necesară în asemenea chestiune, se va putea hotărî deci cinstirea altor bineplăcuți lui Dumnezeu și poporului dreptcredincios-creștin, români împodobiți cu virtuțile sfințeniei, pe care au vădit-o fie mărturisirea credinței până la vărsarea sângelui, fie nevoințele și desăvârșirea lor în evlavie și viață curată.

Chipuri creștine, care se bucură de numele bun al sfințeniei au și fost propuse atenției Sfântului Sinod, care a studiat în lucrări speciale și în referate (**Despre canonizarea sfinților în Biserica Ortodoxă**) problema canonizării lor. Leontie dela Rădăuți, Ioan dela Prislop (Silvaș), Daniil Sihastrul, Ștefan cel Mare și Sfânt, Brâncovenii, Moise Măcinic, Ioan din Galeș, țaranul Tănase Tudoran, Antipa din Calapodești: sunt figuri de asceți cu viață îngerească, de voievozi tari în credință și luptă creștină sau de mărturisitori și mucenici ai Ortodoxiei ardelenе, Români din toate laturile țării noastre, creștini de merite mari, care ar face cinste oricărui popor dreptcredincios.

Dintr'o listă de vrednici și tari pătimitori pentru credința ortodoxă de peste munți, s'ar putea lua de asemenea în considerație pentru pioasă cinstire alte chipuri de mărturisitori ai drepte credințe, în greaua furtună ridicată asupra Românilor ortodocși din părțile transilvane și bănățene de către urgia imperială-papală a unirii. Sunt mari și mișcătoare suferințele unora din ei; este pilduitoare și întăritoare de suflet hotărîrea și puterea morală cu care clerici și credincioși simpli, au îndurat toate pedepsele și durerile, în neclintită mărturisire a credinței ortodoxe.

Cu mucenicii, mărturisitorii, ierarhii și cuvioșii săi, venerați sau venerabili, neamul românesc a dovedit vrednicia sa creștină între popoarele lumii. Sfințenia este tot ce se poate realiza creștinește mai înalt în ordinea morală. Ea este floarea și roada credinței și a virtuților creștine. Este motiv de bucurie și de îndreptățită mândrie că Biserica noastră nu lipsește din rândul celor care au adus prinos lui Hristos virtuțoși ai credinței, ai evlaviei, ai dragostei creștine și ai nevoințelor trupești și sufletești.

Acest prinos, adăugat la cel al popoarelor ortodoxe, îmbogățește și întărește fondul creștin, în care ele comunică sufletește prin mărturisirea de credință și prin cult dreptcredincios. Cu bucurii de mare valoare reli-

gioasă-morală, numele, faptele și cinstea sfinților circulă dela un popor la altul. Aceasta le apropie și le bucură în manifestarea aceluiași sentiment religios, ridicându-se peste hotare pământești și peste deosebiri de neam și limbă, face din ele o mare comunitate sufletească, unită și solidară în fața celor de altă credință.

Acest lucru este adevărat și important nu numai pentru trecut, ci și pentru prezent. Este de mare interes și mult grăitoare în această privință, scrisoarea din 16 Decembrie 1949, prin care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Alexei al Moscovei cerea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian un tablou cu numele sfinților canonizați de Biserica Ortodoxă Română, pentru a lua cunoștință, spre comună cinstire, de numele și vrednicia lor:

«Setea de plinătate bisericească — zice prea frumos Inalt Prea Sfințitul Patriarh Alexei — ne îndeamnă să rugăm pe Sanctitatea Voastră — ca să împărtășească cu noi mila ce s'a revărsat asupra Bisericii voastre prin prea cuvioșii poporului vostru pravoslavnic. În scopul realizării unei totale comuniuni între Biserica noastră văzută, Noi rugăm pe Sanctitatea Voastră să ne trimiteți tabloul cu numele sfinților bine plăcuți lui Dumnezeu, care au fost canonizați dela început și până astăzi de către sfânta voastră Biserică, cu arătarea gradului nevoinței, cu anul preamăririi lor, ziua pomenirii lor, precum și a troparului alcătuit în cinstea lor».

Hotărîrea și măsurile Sfântului Sinod din ședințele sale dela 28 Februarie 1950 și 12 Noembrie 1951, corespund astfel nu numai unei dorințe pioase populare, ci și dorinței unei Biserici surori, de a cunoaște și a cinsti împreună cu noi pe sfinții noștri, din «acte de plinătate bisericească». Motivarea acestei dorințe este cum nu se poate mai frumoasă și mai potrivită, în spiritul credinței ortodoxe și al dragostei creștine, în care trebuie să comunice Bisericile și popoarele ortodoxe.

Biserica Ortodoxă Română este fericită că poate împărtăși cu celelalte numele, vrednicia și harul sfinților săi. Este o contribuție de mare valoare la bunul sacru comun al Ortodoxiei, contribuție care cinstește nu numai Biserica Ortodoxă Română, ci și comunitatea Bisericii Ortodoxe din lume.

*

Este cu atât mai drept și mai necesar să se sublinieze acest merit al poporului nostru și al Ortodoxiei, cu cât Biserica Ortodoxă a fost și este arătată de romano-catolici și de unii protestanți ca lipsită de suflu religios, de eroism moral, de duhul lui Hristos, de sfințenie creștină în viața ei morală și cultică: ea este lipsită de asistența Sfântului Duh, zice fără frică de Dumnezeu un apologet romano-catolic¹⁾.

Sfințenia este una din notele caracteristice și indispensabile Bisericii. Biserica este una, sfântă, sobornicească și apostolească. Biserica nu se poate închipui fără sfințenie în principiile, în mijloacele și în scopul său. Membrii Bisericii trebuie să participe la sfințenia ei și s'o manifeste în gândirea și în viața lor religioasă — morală, s'o facă să crească, pe cât se poate aceasta omenește, prin faptele lor de credință și de trăire creștină. Sfințenia este pe de o parte un dar făcut de Dumnezeu Bisericii,

1. Eugène Duplessy, *Apologétique*, Livre III. *Démonstration du Catholicisme*, Paris, 1927, p. 213.

pe de alta realizarea prin maximă și meritorie efortare omenească a principiilor Evangheliei, ca datorie a credincioșilor față de Dumnezeu.

Sfințenia lui Dumnezeu este absolută și nesfârșită; sfințenia oamenilor este relativă și limitată. Puțini sunt cei care au putut s'o dobândească în toate laturile vieții creștine. Unii s'au distins ca apostoli ai adevărului creștin, alții ca martiri sau mărturisitori ai credinței, alții ca trăitori ai preceptelor evanghelice morale, prin abnegație pilduitoare, prin caritate, prin viață de asceză, rugăciune și spiritualitate intensă. Unii au realizat mai multe din aceste virtuți, unind râvna misionară și puterea credinței cu curajul martiric, cu pietatea adâncă și cu viață de înaltă virtute.

Dintre Biserici, cea papală își atribue în mod aproape exclusiv meritul posedării notelor caracteristice Bisericii, între care este și sfințenia, și contestă nu numai celor protestante, ci chiar celei ortodoxe darul sfințeniei și realizarea «virtuților creștine eroice». Protestanții prețuiesc și ei sfințenia, ca pe însușirea esențială a Bisericii, pe care o socotesc și numesc chiar o «comunitate de sfinți», sau «adunarea acelor sfinți și adevărat credincioși»²⁾.

Apologeții romano-catolicismului neagă de obicei Bisericii Ortodoxe interesul și puterea de a transforma moral viața credincioșilor, de a o ridica peste rutina și formalismul cultului, acuzând-o că a rămas la nivelul de jos al ritualismului și că nu mai dă sfinți.

Romano-catolicii explică pretinșă lipsă de sfințenie a Bisericii Ortodoxe prin îndepărtarea ei de organismul și viața Bisericii lor: de când s'a despărțit de trunchiul viguros al Bisericii papale, în care — se zice — circulă abundent duhul de viață făcător și sfințitor al creștinismului adevărat, Biserica Ortodoxă tânjește ca o ramură ruptă și veștejită, dacă nu chiar uscată. Izvorul vieții grației aproape a secat în ea, și sfințenia îi lipsește, iar fără sfințenie nu se poate concepe și numi Biserica.

«Biserica greacă nu are sfințenia», zic stereotip apologeții romano-catolicismului³⁾. Vorbind despre «sfințenia exterioară» și «sfințenia interioară», de «sfințenia principilor» și «sfințenia membrilor» Bisericii lor, papaliștii nu recunosc Bisericii Ortodoxe nici una nici alta, sau recunosc doar sfințenia principilor, pentru a fi «păstrat cel puțin punctele esențiale ale doctrinei și ale instituțiilor Bisericii primare»⁴⁾.

Denaturând mai întâi în chip scandalos istoria schismei și spiritul autocefal al Bisericii Ortodoxe, ei o socotesc întemeiată abia de Patriarhii Fotie (sec. IX) și Mihail Cerularie (sec. XI), adică la o mie de ani după Hristos, iar pe cea rusă abia de Patriarhul Nikon (sec. XVII) și de țarul Petru cel Mare († 1725) și-și închipuiesc că de atunci Biserica Ortodoxă «schismatică» n'a dat niciun sfânt adevărat.

2. «Quamquam Ecclesia proprie sit congregatio sanctorum et vere creditum», (*Confessio Augustana*, art. VIII; comp. *Apologia Confessionis* art. VII și VIII (IV). De Ecclesia, 1); *Sanctorum communio Apologia Confessionis*, art. cit., 8.

3. Comp. L'abbé Boulenger, *Manuel d'Apologétique. Introduction à la doctrine catholique*, ed. 3, Lyon, Paris, 1923, p. 382.

4. Ibidem.

«Să examinăm, scrie Mgr. Louis Prunel, Bisericile orientale; sunt ele sfinte în originea lor? Nu. Ca și pentru Luther, Calvin și Henric VIII, istoria dă mărturie că întemeietorii acestor Biserici, Fotie, condamnat pentru crimele sale de sinodul al optulea, Mihail Cerularie și Petru cel Mare erau departe de a fi sfinți»⁵⁾.

Asemenea ineptii patente și pedante ar fi distractive, dacă n'ar fi scandaloase și blasfematoare.

Biserica Ortodoxă nu are adică nicio legătură cu Iisus Hristos și cu apostolii, cum are singură Biserica papală⁶⁾. Biserica Ortodoxă cunoscută ca Biserica a Sfintei Tradiții apostolice și patristice, Biserica de care alți înțelepți papaliști, ca Martin Jugie, cred că a rămas dimpotrivă fixată și nemișcată pe poziția primelor opt secole, fără a mai face vreun popas, este socotită ca înființată abia de Fotie, de Mihail Cerularie și de Petru cel Mare, fără niciun drept la sfinții creștini de până atunci, fără niciun sfânt după aceea!

Abatele Boulenger, citat mai sus, (vezi nota 3), știe că Bisericile Ortodoxe au canonizat un număr de credincioși, dar el contestă valabilitatea canonizării lor, pentru că — zice — ține seama numai de unele semne exterioare, ca nepotolirea corpului, ea «nu implică o anchetă sigură asupra eroismului virtuților și nu cere nicio minune propriu zisă»⁷⁾.

Apologetii papalismului procedează cu totul arbitrar și necorect. Ei ne contestă pe de o parte trecutul de sfințenie al Bisericii ecumenice, a cărei moștenitoare și continuatoare este Biserica Ortodoxă, revendicând pentru Biserica lor pe sfinții noștri vechi, iar pe de alta tăgăduesc din sistem și interes confesional meschin și bine cunoscut orice manifestare de sfințenie ulterioară în Biserica Ortodoxă. Procedeul este odios și profanator și nu am putea birui desgustul de a-l învedera, decât pentru a arăta și prin aceasta semnificația și importanța creștină a canonizării sfinților noștri.

Biserica romană, care a canonizat regi din interesele politice ale papilor, ca Bonifaciu VIII pe Louis IX al Franței, pentru a se împăca astfel cu Filip IV cel Frumos (1297), pe Ioana d'Arc (1920) după ce a ars-o pe rug (1431), ca schismatică, eretică, și idolatră⁸⁾, sau pe marele «moralist» Alfons de Liguori (1839), în ale cărui tratate de «morală» stau scrise numeroase lucruri de rușine, nu are calitatea morală de a judeca pe sfinții ortodocși și a contesta procedeul de canonizare al Bisericii noastre.

Sfinții noștri sunt canonizați pentru merite dovedite în Biserica lor Ortodoxă. Pentru aceasta nu e nevoie să fi mers în pelerinaj la Roma sau să fi recunoscut primatul papal. Ei sunt sfinții credinței, pietății, suferințelor și virtuților noastre. Viața religioasă și sfințenia Bisericii Ortodoxe s'au manifestat în alte condițiuni și forme decât cele ale Bisericii papale: în condițiuni mult mai grele, sub jugul sau amenințarea unor

5. *L'Eglise*, (Cours supérieur de religion, II), ed. 13. Paris, 1925, p. 86-87.

6. *Recherches de la vraie Religion*, ed. 18, Paris, 1928, p. 271.

7. *Op. cit.*, p. 382.

8. Textele respective la Carl Mirbt, *Quellen zur Geschichte des Papsttums und des römischen Katholizismus*, ed. 5, Tübingen 1934, p. 231-232, nr. 397), pentru condamnare, p. 526 (nr. 665) pentru canonizare.

popoare necreștine ca Arabii, Turcii sau Tătarii, ba chiar a Latinilor creștini, care au torturat și ucis clerici și credincioși ortodocși, au jefuit, profanat și distrus biserici, au răpit moaște de sfinți ortodocși și obiecte sfinte și le-au dus în Apus, confiscând astfel prin abuz de putere bunuri ortodoxe sacre. Acestui procedeu necorespunzător de sporire a «sfințeniei, prin ierosilie corespunde cel teologic, după care romano-catolicismul își însușește pe marii noștri sfinți vechi — Atanasie, Vasile cel Mare, Grigore Teologul, Ioan Gură-de-Aur și alții — și-i declară «sfinți catolici», deși ei au trăit în Biserica noastră Ortodoxă și deși la vremea lor, Biserica papală le-a fost unora chiar ostilă.

Biserica Ortodoxă nu contestă și nici nu-și însușește sfinții altora, deși îi respectă pe toți. Ei nu i se poate contesta însă dreptul de a prețui și cinstiti pe ierarhii, monahi și credincioșii săi care s'au distins la vremea, în poporul și în Biserica lor, prin fapte mari de credință eroică și de viață morală și sfântă.

*

Din fericire, cum am spus, fiecare Biserică Ortodoxă are sfinții săi, după schismă, ca și înainte de schismă; îi are și Biserica Română Ortodoxă. Grecii și popoarele ortodoxe, care au suferit sub stăpânire arabă, turcă sau latină, au dat neomartiri, ierarhi, sfinți și cuvioși monahi îmbunătățiți în Athos și în alte mănăstiri. Sârbii au avut cneji, crai și vlădici, care au apărat cu sânge sau au cinstit cu virtuți creștine țara și Biserica lor. Bulgarii au avut ierarhi și monahi cu reputație de sfințenie și cu merite bisericesti însemnate în istoria lor. Rușii au avut mari figuri duhovnicești de Episcopi și de stareți cu faimă în lumea ortodoxă. Alte popoare au avut de asemenea eroii credinței și vieții lor creștine.

Fiecare din aceste popoare și Biserici a cinstit creștinismul prin asemenea eroi monahi, care sunt sfinții: sfinții săi ortodocși, care au gândit, au simțit, au trăit suferind sau bucurându-se în Biserica lor drept-credincioasă. Ei au dobândit harul și meritul sfințeniei nu din «seva» sau din grația altei Biserici, ci din duhul și din credința Bisericii Ortodoxe. Cum se poate zice — fără a înfrunța adevărul — că Biserica Ortodoxă n'a mai cunoscut sfinți adevărați după schismă, când ea a avut și a cinstit asemenea sfinți? Cum se poate contesta procedeul ei de canonizare, când ea a făcut-o în consens cu tradiția mai mult decât milenară a Bisericii și cu credința poporului? Cum poate fi socotit mai merituos un suveran din obediența papei, care a trăit pios în pace și liniște, decât un voevod ortodox care a trăit sbuciunat și a murit luptând cu Turcii pentru neamul și pentru credința sa creștină? După care criteriu evanghelic sau teologic just se declară autentică sau de mai bună calitate sfințenia romano-catolică decât cea ortodoxă?

Canonizarea sfinților români devine astfel o problemă de interes bisericesc ortodox și creștin general. Îmbunătățind patrimoniul său sacru cu sfinții săi, Biserica Română îmbogățește pe cel al Ortodoxiei, și cu aceasta ea întreține și întărește pe de o parte sentimentul comuniunii în duhul credinței și al pietății între popoarele ortodoxe, pe de alta poziția Bisericii Ortodoxe față de celelalte Biserici, care au sau nu sfinții lor.

Este pentru credincioșii noștri un prilej de rară și sfântă bucurie creștină să vadă prețuiți și venerați astfel de Biserică pe cei care s'au învrednicit în sânul său de cinstea cea mare a sfințeniei. Este pentru Biserica noastră Ortodoxă un motiv de îndreptățită mândrie duhovnicească că a dat credincioșilor asemenea prilej, care îi aduce încredere în virtuțile și în credința lor. Sfinții români leagă și mai strâns pe credincioși de Biserica lor Ortodoxă, de care au încercat alții să-i îndepărteze. Ei o leagă deasemenea de celelalte Biserici Ortodoxe, dornice și bucuroase să cunoască și să cinstească împreună cu ea pe cei aleși ai Domnului.

Scrisoarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh al Moscovei și a toată Rusia, Alexei, este deaceea un act de o deosebită importanță bisericească ortodoxă. Ea este un document care manifestă din partea Bisericii Ortodoxe ruse și din partea Capului ei o înaltă concepție și un nobil sentiment de evlavie ortodoxă și de dragoste frățească. Ea este totodată un act de manifestare pioasă cu răsunet în largul Bisericii Ortodoxe. Scrisoarea Înalt Prea Sfințitului Alexei cinstește Biserica Ortodoxă Română și servește în același timp Biserica Ortodoxă întreagă, subliniind importanța unuia din cele mai prețioase elemente ale vieții bisericești ortodoxe, cinstirea sfinților săi.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și Sfântul Sinod binemerită, dela poporul și dela Biserica Ortodoxă Română pentru actul de însemnătate istorică română și ortodoxă, cu care au hotărât într'o problemă de însemnătatea canonizării sfinților, care aștepta mai de mult deslegarea sa.

În cartea vieții religioase-morale a credincioșilor noștri s'a înscris cu aceasta o faptă de pietate ortodoxă și de înțelepciune bisericească, a cărei semnificație și valoare se va recunoaște totdeauna.

Prof. TEODOR M. POPESCU

LEGISLAȚIA BISERICESCĂ A I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

UN VEAC DE FRĂMĂNTĂRI ÎN JURUL CANONICITAȚII.

Cu noul statut de organizare al Bisericii Ortodoxe Române din 1949, se pune capăt exact unui veac de frământări în jurul canonicității organizației și conducerii Bisericii noastre.

Frământările acestea începuseră cu anul 1849, când au fost înlocuite o parte din orânduirile civile și bisericești prevăzute în Regulamentele organice, orânduiri cari îmbinau așezămintele tradiționale și canonice, cu spiritul progresist al constituționalismului.

Ca urmare a acestui act, vechile «Adunări obștești», din principate, au fost desființate și înlocuite prin «Divanuri». Aceste noi organe de conducere, nu aveau însă caracterul larg reprezentativ al Adunărilor Obștești, și inițial, din atribuțiile lor, lipseau cele privitoare la alegerile vlădicilor și la alte treburi bisericești.

În mod firesc au început discuții și frământări în căutarea unei soluții pentru împlinirea lipsurilor. S'a recurs la expedientul trecerii unor atribuții bisericești ale fostelor Adunări Obștești pe seama noilor Divanuri. Măsura aceasta a provocat însă multe neajunsuri și a creat o stare de provizorat atât de turbure și defavorabilă pentru viața bisericească, încât au început a se clătina vechile și bunele ei orânduiri canonice, de sus până jos. Nicio normă canonică sau tradițională bisericească n'a mai fost observată după cuviință, ci arbitrarul cel mai desăvârșit a luat locul canonicității sau legalității.

Remedierea situației s'a încercat prin rostirile din 1857 ale Divanului ad-hoc, din Moldova, și prin «Proiectul de Constituție al Principatelor Unite» din 1859. Ele au rămas însă simple deziderate.

Din 1859 — Cuza Vodă și Kogălniceanu încearcă să pună ordine în viața bisericească a celor două principate, care se uniseră. Ei iau o serie de măsuri, menite să curme abuzurile și să creeze condiții pentru ca și Biserica să-și dea aportul la întărirea noului Stat român unitar.

Domnitorul a început a numi și a depune personal pe vlădici, a confiscă unele bunuri bisericești rău administrate, a desființa mănăstiri, etc.

În 1863, procedă la secularizarea averilor mănăstirești, în 1864, emise «decretul organic» pentru «înființarea Sinodului general al Bisericii Române», iar în 1865, publică «Legea pentru numirea de Mitropoliți și Episcopi eparhiali din România».

Atât măsurile anterioare cât și legile din 1863, 1864 și 1865, au provocat grave nemulțumiri și mari turburări în rândurile unor Ierarhi ai Bisericii din țară, ca și în rândurile confrăților lor din străinătate, cari într'un glas au ridicat proteste pe motivul călcării sfintelor canoane.

Se știe însă că măsurile și reformele bisericești ale lui Cuza Vodă, ținteau să curme o stare de înapoiere în care se găsea viața bisericească din Principate, ca urmare a epocii fanariote și mai ales ca urmare a actului dela 1849 — prin care se restabilise în multe privințe starea de dinaintea Regulamentelor Organice (1831-1832).

Feudalismul ecclesiastic din țară era puternic sprijinit de cel dinafară, care după secularizarea averilor bisericești, închinată locurilor sfinte din Orient, își vedea surpate principalele sale temelii.

Motivul de necanonicitate, care era atunci mereu invocat, nu constituia de fapt decât un pretext pentru a lupta împotriva legilor pe care nici Cuza Vodă, nici Kogălniceanu, nici înțeleptul lor sfetnic Melchisedec, Episcopul Romanului, nu le doriseră pentru a călca sfintele canoane sau pentru a strica viața bisericii, ci tocmai pentru a o ajuta să facă un pas înainte pe calea progresului, a redresării morale, spre a putea servi mai cu folos poporul pe care trebuiau să-l slujească.

La pas cu alte reforme, cu alte transformări, pe care le impuseseră desfășurarea firească a lucrurilor, mersul înainte al istoriei, a căutat să se ție și biserica, și acest lucru l-a văzut minunat de bine numai Episcopul Melchisedec, dintre toate figurile bisericești conducătoare de atunci. El a fost însă desavuat de o seamă de alți factori bisericești, stăpâniți de mentalitatea feudală, pe care căutau în zadar să o justifice prin canoane, și astfel a trebuit să se revie asupra reformelor bisericești ale lui Cuza. Totuși, începutul făcut atunci a fost hotărîtor pentru trezirea la o nouă conștiință și la un nou fel de a vedea lucrurile.

Dacă ar fi să se analizeze necanonicitățile care existau în viața bisericii din Principate pe vremea lui Cuza și să compare acestea cu înnoirile pe care voise să le introducă Vodă Cuza prin reformele sale, s'ar vedea cât se poate de limpede că acestea din urmă puteau servi ca bază pentru combaterea acelor deja existente. S'ar vedea apoi, că așa zisă luptă pentru canonicitate, deslănțuită de foarte învățații frați Scribănești — Neofit și Filaret — nu a fost o luptă animată de o conștiință clară a situației și de hotărîrea de a apăra canonicitatea propriu zisă, ci se datora unei ignorări plină de trufie a mizeriilor vieții bisericești de atunci, ca și unui spirit tradiționalist îngust, care a fost întotdeauna piatra de poticnire în calea progresului.

În acelaș an memorabil 1849, ca urmare a revoluției din 1848, a început și în Ardeal acțiunea pentru refacerea organizației Bisericii Ortodoxe, prin așezarea vieții bisericești pe temeliiile ei străvechi, zdruncinate și răvășite de năpasta celor 150 de ani de unire cu Roma a unei părți din Biserica românilor transilvăneni.

În legătură cu transformările survenite în viața socială, politică și economică a Transilvaniei, și determinate de acestea, — în sensul că prin ele s'au creat posibilități noi și pentru viața bisericească, — s'au desfășurat o seamă de acțiuni, încununate prin adoptarea «Statului Organic al Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal» — la 1868.

Și împotriva acestui Statut, s'au ridicat obiecțiuni de necanonicitate și s'au stârnit rezistențe ca și împotriva măsurilor reformatoare ale lui Cuza Vodă, însă cu mai puțin efect, așa încât, cu anumite retușări, el a rămas până la 1925 — legea de organizare a Bisericii Ortodoxe din Ardeal.

Cei care ridicaseră obiecțiunile de necanonicitate împotriva reformelor lui Cuza și împotriva Statutului Organic, o făcuseră mai mult din neputința lor de a renunța la o tradiție lumească cu totul necreștină, la tradiția feudală, o făcuseră mai mult pentru că nu puteau să înțeleagă spiritul vremii și nici felul în care orânduirile bisericești puteau fi adaptate acestui nou spirit, felul în care vechiul adevăr trebuia să îmbrace nu numai un vestmânt nou, ci și să împrumute o anumită vigoare și o nouă orientare; ei nu o făcuseră nicidecum pentru că și-ar fi dat seama de starea protivnică multor rândueli canonice în care se găsea Biserica în vremea lui Cuza, și de aceea de isbeliște, în care se găsea viața Bisericii din Ardeal, înainte de 1849.

Dacă frământările în jurul canonicității s'au potolit o vreme prin Legea organică — din 1872 — în Biserica din România veche, ele au fost reluate în 1892 și continuate neîntrerupt de atunci și după Legea Clerului Mirean din 1893, accentuându-se cu deosebire în primul deceniu al veacului nostru în legătură cu modificările unor articole ale Legii din 1893, cu Regulamentul din 1906 al acestei legi și cu Legea Sinodală din 1909, care modifică pe cea din 1872.

Frământări de o și mai mare amploare au început după 1918, în jurul unificării organizației Bisericii Ortodoxe din România, și ele au durat multă vreme și după ce această unificare a fost îndeplinită prin Legea și Statutul din 1925.

Deși aceste legiuiri din urmă, reprezentau fără îndoială, un pas înainte față de cele din trecut, ele cuprindeau o serie de particularități provinciale și nu puține lipsuri și greșeli, cari au legitimat unele deziderate, formulate pentru modificarea ei în spirit canonic.

După primii ani dela publicarea legiuirilor din 1925, s'au făcut constatări practice de o netăgăduită justețe în ce privește lipsurile și greșelile lor semnalate anterior și s'a întetit agitația împotriva lor.

Din pricina lipsurilor și greșelilor, ca și din pricina rezistenței față de Legea și Statutul din 1925, ele nu au fost aplicate în mod complet în întregul cuprins al Bisericii noastre. Aceasta a făcut ca viața bisericească dela 1925 încoace, să se găsească adeseori într'o agitație dăunătoare și să se afirme în sânul ei un tradiționalism de multe ori agresiv și lipsit de orice valență pentru progres. În această stare s'a găsit Biserica Ortodoxă Română la sfârșitul celui de al doilea război mondial.

În sânul ei a început apoi să se definească o nouă orientare și să se lucreze din ce în ce mai organizat pentru crearea unor noi forme, unui nou cadru legal în care să se miște de acum viața bisericească. Totuși acest lucru nu a fost posibil să se realizeze decât după ce a fost ales și așezat în fruntea Bisericii Ortodoxe Române I. P. S. Patriarh Justinian.

NOUL CADRU LEGAL AL VIEȚII BISERICEȘTI.

I. P. S. Sa Patriarhul Justinian și-a dat seama că legislația bisericească trebuie adaptată la noile condiții, create prin transformările survenite în viața poporului nostru, în așa fel, ca și Biserica să-și poată îndeplini misiunea ei. Cadrul legal, în care urma să ia ființă noua legislație bisericească, se găsea deja creat prin Constituția R. P. R., și prin Legea pentru regimul general al cultelor, religioase, apărute și ele amândouă în 1948, ca rezultat ale aceluiași transformări structurale petrecute în țară și dând expresie legală acestor transformări.

Mânecând dela noile realități și analizând întreaga experiență care s'a făcut cu legiuirile bisericești dela Cuza Vodă încoace, I. P. S. Patriarh a proiectat o nouă legislație bisericească, ținându-se însă seamă de tradițiile Bisericii noastre. Cu privirea îndreptată spre progresul, spre care s'au deschis larg porțile întregii noastre vieți, și rezemat pe toate acele elemente ale tradiției care nu constituie o piedică în calea progresului, ci mai degrabă o bază de plecare pentru noi acțiuni pe linia mergerii înainte, I. P. S. Sa a procedat în 1948 la alcătuirea noii legi de organizare bisericească sub formă de Statut, în care au fost păstrate și adâncite vechile principii ale sobornicității, ale constituționalismului bisericesc, ca și acela al canonicității, dându-li-se o expresie nouă și adecvată și o aplicare mult mai largă.

A. STATUTUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

Noul Statut cu care a fost înzestrată Biserica Ortodoxă Română la 25 Februarie 1949, este prima operă de legiuitor bisericesc, a I. P. S. Patriarh Justinian. Prea Fericirea Sa a inițiat alcătuirea lui, a dat îndrumările de principiu și a stăruit pentru ca anumite lucruri să fie precizate cât mai bine și pentru ca altele să fie numai decît introduse în cuprinsul noii legiuiri. În această muncă, I. P. S. Sa a utilizat o bogată și foarte variată experiență proprie, apoi experiența și colaborarea unor sfetnici din rândurile vieții bisericești. În scurtă vreme s'a ajuns să se cristalizeze în forma sa actuală textul Statutului de organizare bisericească din 1949.

Față de Legea și Statutul din 1925, el reprezintă un foarte mare pas făcut înainte, pe linia progresului în organizarea vieții bisericești, atât în ce privește adâncirea și extinderea aplicării unor principii, cât și în ce privește unele particularități ale lui.

Pentru a evidenția importanța noului Statut, trebuie să subliniem în mod special principiile următoare:

1. Principiul autocefaliei, pe care se bazează poziția independentă a fiecărei Biserici Ortodoxe în raport cu celelalte, a fost reliefat în mod pregnant, prin faptul că independența Bisericii noastre se afirmă nu numai în treburile din cuprinsul teritoriului Patriei noastre, ci și în ceea ce privește asistența religioasă a credincioșilor ortodocși români de peste hotare (art. 6 al Statutului).

Este pentru prima dată, când conștiința autocefaliei se afirmă în Biserica noastră cu toată puterea, nelăsând loc niciunei interpretări du-

bioase. Și este tot pentru prima dată, când se soluționează într'un mod just problema asistenței religioase a credincioșilor ortodocși români din «diaspora».

De altfel, precizările făcute în această privință prin art. 6 al noului Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, nu au rămas literă moartă, ci în curând ele s'au tradus în fapte concrete, prin luarea de atitudine împotriva tendințelor manifestate de unele cercuri ale Patriarhiei din Constantinopol de a se extinde jurisdicția Patriarhiei Ecu-menice asupra întregii diaspore ortodoxe. Prin atitudinea fermă a Patriarhiei Române și cu deosebire datorită destoiniciei cu care a lucrat I. P. S. Patriarh Justinian, astăzi se știe și se respectă pretutindeni ca un drept real, iar nu ca o simplă enunțare de principiu, autocefalia Bisericii Ortodoxe Române, nu numai în cuprinsul Statului nostru, ci și în afara lui, acolo unde există credincioși români ortodocși în diaspora.

Pe linia acestei atitudini de categorică și deplină afirmare a autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, se situează, și în lumina ei se explică și hirotonirea din toamna anului 1950, a Episcopului românilor ortodocși din America, P. S. Andrei Moldovanu, hirotonie făcută de membrii Sf. Sinod al Bisericii Autocefale Ortodoxe Române.

Nu putem să nu subliniem aci faptul, că această afirmare strălucită a autocefaliei Bisericii noastre, concretizată în actul hirotonirii Episcopului Andrei Moldovanu, constituie un merit deosebit al I. P. S. Patriarh Justinian, care prin atitudinea sa tranșantă în problema jurisdicției asupra diasporei ortodoxe române, a determinat lămurirea unei dispute, alimentată în sânul ortodoxiei ca motiv de vrajbă, de către forțele interesate în provocarea unor desbinări între Bisericile Ortodoxe.

2. Principiul autonomiei, pe baza căruia se reglementează poziția Bisericii Ortodoxe în raporturile ei cu Statul, a fost și el adâncit și adus la o nouă expresie, mai deplină decât oricând în trecut, prin Statutul cel nou.

Primul fapt prin care se dovedește autonomia deplină a Bisericii noastre, adică independența ei față de Stat, este însuși noul Statut de organizare bisericească, care nu s'a mai dat în forma unei legi trecute prin forurile legiuitoare ale Statului, cum se dăduseră cele de până aci, ci în forma cea mai corespunzătoare pentru autonomia Bisericii, în forma de Statut pe care și l-a întocmit Biserica prin organele sale proprii în totală independență de autoritatea laică.

În afară de aceasta, o serie de alte acte, au urmat, traducând în practică autonomia Bisericii. Astfel organizarea învățământului teologic în subordinea directă a Bisericii, fapt care era de neimaginat sub regimurile trecute, când o parte a învățământului religios și a celui teologic se găseau sub directa conducere a autorității de Stat.

De altfel, independența deplină a Bisericii față de Stat în toate privințele, decurge din însăși originea și natura deosebită a Bisericii, precum și din mijloacele și din țelurile deosebite ale ei față de acelea ale Statului. Delimitarea aceasta privind natura și domeniile de activitate al Statutului și al Bisericii, este cât se poate de precis exprimată atât în textul noului Statut, cât și în legile de Stat, ea fiind deopotrivă de foloșitoare atât Bisericii cât și Statului.

Domeniul religios se deosebește fundamental de cel politic, iar prin separarea aceasta de domeniu, privind activitatea Bisericii și cea a Statului, se evită confuziile și imixtiunile nefolositoare din partea unuia în viața celuilalt. Această separare de domenii nu exclude posibilitatea unei bune înțelegeri și a unei colaborări largi între Biserică și Stat, ci dimpotrivă, ca orice precizări de poziții care evită echivocul și confuzia, face ca înțelegerea și colaborarea între acestea două să fie cât mai rodnică.

3. Principiul sinodalității sau al sobornicității care se mai numește în termeni curenți și constituționalism bisericesc, este acela care aduce la expresie și traduce practic în viață atât autocefalia, cât și autonomia Bisericii.

Și acest principiu a fost adâncit, dându-i-se un sens nou și mai real decât avusese până aci în Biserică. De altfel, era și firesc, ca în condițiile create în Statul nostru popular, un principiu care pentru Biserică este analog celui al democrației de tip nou, să aibă posibilitatea de a fi exprimat mai deplin și de a fi și mai real legat de întreaga activitate de conducere a Bisericii. Acest principiu, chiar dacă a fost enunțat în trecut, ceea ce îi lipsea era tocmai împletirea lui cu realitățile vieții bisericești până în cele mai mici articulații ale acestora, lucru ce s'a înfăptuit abia prin noul Statut din 1949.

Astfel, elementelor cunoscute ale sinodalității, li s'au mai adăugat prin noul Statut încă și principiile: revocabilității organelor de conducere, al autonomiei unităților administrative ale Bisericii și al unității lor sobornicești, asigurate prin controlul ierarhic. Prin acestea se trag ultimele concluzii din principiul de bază al organizării și conducerii Bisericii, în spiritul celei mai autentice sobornicități, pentru ca aceasta să fie cât mai aproape de credincioși și să le slujească cu adevărat.

*

În afară de principiile fundamentale de organizare și de conducere bisericească, pe care noul Statut le-a păstrat, îmbinând în noua lor înfățișare spiritul sobornicesc cu năzuințele spre progres ale veacului, Statutul din 1949 mai cuprinde și unele particularități, isvorâte din hotărârea I. P. S. Patriarh de a da noii organizări a Bisericii cât mai multe temeiuri canonice și cât mai multe posibilități de a lucra în noile condiții ale vremii.

Amintim dintre acestea: reactualizarea instituției canonice a sinodului mitropolitan (art. 112), instituție care dispăruse din viața Bisericii noastre rămânând doar virtual în Mitropolia Ardealului; instituția patriarhatului (art. 29, 30), care se introduce la noi, pentru prima dată, fiindcă anterior există numai titlul onorific de Patriarh. — Instituția canonic-juridică a patriarhatului rezidă într'o sumă de drepturi ale Patriarhului și ale administrației patriarhale, drepturi în centrul cărora stă așa numitul «drept de devoluțiune» întemeiat pe canoane și legi bisericești bizantine și în special pe canonul 11 al Sinodului VII ecumenic; preoții divorțați se exclud dintre candidații la episcopat (art. 129), fiindcă de o vreme încoace se impusese practica necanonică după care Arhieriei puteau fi aleși și dintre membrii divorțați ai clerului de mir; se creiază posibilitatea instituirii preoților și diaconilor prin alegerea din partea

credincioșilor (art. 119-120); se generalizează sistemul alegerii pentru recrutarea protopopilor (art. 126); se organizează cursuri speciale pentru cler (art. 123-124) și se reorganizează monahismul (art. 74 urm.); se reorganizează învățământul teologic și mijloacele de misiune ale Bisericii (art. 160-199), apoi justiția bisericească (art. 145), etc. etc.

STALP ȘI ÎNTĂRIRE A CANONICITĂȚII.

Deși în alvia tradiției bisericești și în spiritul sobornicității, sinodale reprezintă garanția păstrării rânduielilor canonice, totuși, pe de o parte, întrunirea lor periodică, iar pe de altă parte, necesitatea unei continue vegheri la respectarea canonicității, au făcut, ca de timpuriu, alături de sinoade, să apară ca garant și paznic permanent al canonicității, dreptul ierarhic de devoluțiune.

Acest drept asigură desfășurarea activității de conducere a Bisericii în cadrul legalității ei canonice, atât în vremea când se pot întruni sinoadele, cât și atunci când ele nu se pot întruni. El constituie în acest scop, cel dintâiu și cel mai necesar auxiliar al sinodalității. De aceea ne vom opri îndeosebi asupra acestui important drept, care pentru prima dată în legislația Bisericii noastre, se introduce și se specifică într'un sens corespunzător, pe temeiul sfintelor canoane care-l prevăd în mod expres.

Deși în Statut se indică numai ultimul temei canonic al acestui drept și anume canonul 11. al Sinodului VII Ecumenic (an. 787), este necesar să arătăm că totuși acest drept nu datează numai din veacul VIII, ci încă din veacul IV, adică de atunci de când se putuse organiza Biserica în deplină libertate.

Intr'adevăr, el este pomenit deja în canonul 52 al Sinodului din Cartagina. Se știe însă că dintre cele 133 canoane cuprinse în colecția oficială a Bisericii Ortodoxe sub numele de canoane ale Sinodului din Cartagina, numai 12 provin dela sinodul ultim din Cartagina ținut în anul 419, pe când restul au fost adoptate de sinoade africane anterioare, întrunite începând cu anul 348. Între ele se numără și dispozițiile actualului canon 52 al Sinodului din Cartagina, ca al 4-lea canon al sinodului întrunit la anul 397, în Iponia (Hippô).

Prin acest canon, se atribue Mitropoliților dreptul de supraveghere, control și îndrumare frățească, a Episcopilor din cuprinsul Mitropoliilor, drept pentru a cărui exercitare Mitropoliții au fost obligați să viziteze anual pe Episcopi sub forma vizitelor canonice, în preajma întrunirii sinoadelor mitropolitane (Sintagma Ateniana vol. III, p. 431).

Că acest drept, — exercitat cu respectarea drepturilor obișnuite ale fiecărui Episcop sufragan, — nu se reduce totuși la simpla vizitare frățească a sufraganilor din partea Mitropolitului, ci era împreună cu dreptul Mitropolitului de a lua măsurile pe care le credea de cuviință în oricare eparhie, atunci când constata că Episcopii nu-și fac datoria sau acționează împotriva rânduielilor canonice, se atestă prin dovezi istorice și prin vechile comentarii la canonul 52 cartaginez (Sintagma Ateniană vol. III, p. 431 — 432).

Dar dreptul de devoluțiune al Mitropoliților înscris în canonul 52 al Sinodului din Cartagina, a fost dezvoltat și completat printr'un canon

emis tot de Sinodul din Hippo — întrunit la an. 397 (canon. 7) — devenit în colecția oficială, al 55-lea canon cartaginez.

Prin canonul respectiv, i se confirmă Mitropolitului din Cartagina, ca primat al Africei, (*primus totius Africae*), pe lângă dreptul înscris în canonul 52 cartaginez pe seama tuturor Mitropoliților, încă și următoarele drepturi: de a putea hirotoni și institui clerici în orice eparhie, de a-i primi pe aceștia fără carte canonică, și de asemenea, de a face transferări de Episcopi și clerici în alte Mitropolii și Eparhii. (*Sintagma Ateniană* vol. III, p. 447-452).

Din cele arătate rezultă, că dreptul de devoluțiune n'a avut aplicare numai în cadrul Mitropoliilor, ca drept al primului lor Ierarh, al Mitropolitului, ci și în cadrul mai larg al unei întregi Biserici independente sau autocefale, cum era Biserica africană, asigurându-i acest drept asupra Bisericii respective pe seama primului ei Ierarh, care era Mitropolitul primat din Cartagina.

Vasăzică, încă din acea vreme, dreptul de devoluțiune s'a impus pe scară ierarhică și cu conținut de competență deosebit, dela treapta de Mitropolit în sus, extinzându-se și la treapta Mitropolitului primat.

În felul acesta, completat și precizat prin practica bisericească, dreptul de devoluțiune s'a impus în viața Bisericii, fiind considerat ca un drept necesar determinat de dezvoltarea organizației bisericești și ca o aplicare a principiului controlului ierarhic, fără de care, în nicio organizație nu se poate menține disciplina și nu se poate asigura unitatea de conducere.

În veacul VI — împăratul Justinian a venit cu o nouă dispoziție în privința dreptului de devoluțiune al Mitropoliților, Arhiepiscopilor sau Patriarhilor, precizând (nov. 123, I, 2, an. 546), că dacă cei în drept să aleagă Episcopi, nu fac acest lucru în termen de șase luni, lăsând un scaun vacant peste acest termen, atunci, acela căruia îi revine dreptul de a hirotoni pe Episcopi — Mitropolitul — să aibă dreptul de a proceda la instituirea de Episcop în scaunul vacant, căci altfel se expune el însuși la sancțiuni.

Se înțelege însă, că în condițiile de organizare bisericească existente în vremea lui Justinian, această dispoziție se referea nu numai la dreptul Mitropoliților, ci și la dreptul Ierarhilor superiori Mitropoliților, în cazul când aceștia nu-și-ar fi exercitat numitul drept, și adică, la Arhiepiscopi și la Patriarhi, pentru că și Arhiepiscopii erau pe atunci superiori în grad Mitropoliților.

Acest lucru este limpede, pentru că dacă Mitropoliții nu acționau în cazurile în care se lăsau vacante timp de peste 6 luni scaunele episcopale, Mitropoliții urmau să fie sancționați de către foruri bisericești superioare, prin acțiunea Arhiepiscopilor, — unde existau, — sau direct prin aceea a Patriarhilor, cărora în asemenea cazuri, le revenea automat dreptul de a institui ei Episcopi în eparhiile vacante.

De acest drept ierarhic de devoluțiune, au făcut uz unii Patriarhi, după ce în prealabil, îi chemau la ordine pe Mitropoliții cari îngăduiau să rămâie vacant vreun scaun chiar mai mult de un an (*Sintagma Ateniană*, vol. I pag. 49).

Deși prin canonul 25 al Sinodului IV ecumenic se impunea termenul de 3 luni pentru instituirea Episcopilor în scaunele vacante, totuși în practica bisericească s'a impus dispoziția din Novela 123, I, 2 — a lui Justinian, care prelungea acest termen până la 6 luni.

Ultima dispoziție canonică importantă prin care se consacră dreptul de devoluțiune ca un drept cu aplicare pe cale ierarhică, adică mai precis, ca un drept al Mitropoliților față de Episcopi și al Patriarhilor față de Mitropoliți, este aceea a canonului 11 al Sinodului VII Ecumenic (787). Iată textul lui:

«Datori fiind cu toții a păzi dumnezeieștile canoane și pe acela ce zice ca la fiecare biserică să fie economi (can. 26. IV, Ecumenic), cu orice chip trebuie să-l păstrăm nevătămat.

«Și dacă fiecare Mitropolit pune econom la biserică sa, bine este; iar de nu, Episcopul Constantinopolului are dreptul să pună, din propria sa putere, econom la acea biserică. Asemenea și Mitropoliții, dacă Episcopii subalterni nu voesc să pună economi la bisericile lor».

Acest canon, deși nu se ocupă de întregul cuprins al dreptului de devoluțiune, ci face aplicarea lui numai în ce privește cazul economilor, totuși prin felul în care face chiar acest lucru, dovedește că Sinodul—deci conducerea Bisericii, — avea conștiința clară a dreptului de devoluțiune în aplicarea lui ierarhică, așa cum îl concepuse și Sinodul cartaginean și Novela 123 — a împăratului Justinian, și așa cum el se practica de fapt în Biserică.

De altfel, dreptul ierarhic de devoluțiune în administrația bisericească, reprezenta traducerea în fapt a unui principiu general de drept, care corespundea felului în care el se aplica pe scară ierarhică și în administrația imperiului bizantin, și care și astăzi se aplică în același fel ierarhic, în cadrul oricărei administrații.

Datorită faptului că, prin vechea legislație bisericească, dreptul de devoluție este precizat ca un drept cu aplicare pe scară ierarhică în administrația Bisericii, ținând seamă de cuprinsul lui variat și de rostul lui important, ca garant al legalității și unității vieții bisericești, el a fost observat și exercitat continuu în Biserică și avem nenumărate dovezi despre aceasta.

Astfel, Nomocanonul lui Fotie din anul 883, îl înscrie între rânduielile bisericești pe baza Novelei 123. I, 2-a lui Justinian, în Titlul I cap. 9, și pe baza can. 11. VII. Ecumenic, în titlul X, cap. 1, — iar în colecțiile și legiuirile bisericești de mai târziu a fost menținut și prevăzut între drepturile Mitropoliților și Patriarhilor (Sintagma Ateniană, vol. I p. 49-50).

În Biserică noastră el s'a practicat deasemenea pe baza colecțiilor canonice în vigoare, dar a fost abandonat și căzut în desuetudine în epoca fanariotă și el n'a mai fost reactualizat și nici pus în discuție nici măcar în ultimul veac de frământări în jurul canonicității organizației bisericești, decât doar din interes strict științific, pe baza can. 11. VII. Ecumenic, de către prof. Valerian Șesan. (Dreptul de devoluțiune al Patriarhilor și al Mitropoliților. Candela 1937 și în broșură aparte).

Utilitatea lui practică însă și adâncă lui importanță pentru restaurarea și asigurarea canonicității în organizarea Bisericii, au fost înțelese

și apreciate la justa lor valoare de către Prea Fericitul Patriarh Justinian, ceea ce a și determinat înscrierea lui în Statutul din 1949 (art. 30, lit. h și o), ca reazim principal al instituției canonice a patriarhatului.

B. REGULAMENTELE BISERICESTI.

1. **Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.** — În continuarea operei întreprinsă de către I. P. S. Patriarh Justinian de a înzestra Biserica Ortodoxă Română cu orânduirile legale cele mai potrivite vremurilor noi și în acelaș timp cele mai apropiate de spiritul canonic și tradițiile ortodoxe, în Ianuarie 1950, s'a venit cu un nou regulament de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.

În domeniul justiției bisericești, în domeniul în care vechiul regulament a creiat o stare de gravă confuzie, lăsând o moștenire cât se poate de grea pentru conducerea bisericească, contribuind mai mult la încurcarea treburilor decât la limpezirea lor, noul regulament aduce o apreciabilă contribuție. El se întemeiază pe dispozițiile art. 158 din Statut, care stabilește că atât constituirea cât și competența organelor disciplinare bisericești, ca și procedura de judecată, se vor determina printr'un regulament special întocmit de Sf. Sinod și aprobat de Prezidiul Marelui Adunări Naționale. Acesta este cel dintâiu regulament isvorit din noul Statut.

Observând întocmai principiile și normele generale stabilite prin Statutul din 1949 și cuprinse în canoane, cu privire la justiția bisericească, regulamentul de procedură devine unul din principalele instrumente pentru îndreptarea multelor răci de care suferea viața clerului în trecut. Față de vechiul regulament, el cuprinde o serie de dispoziții noi prin care s'a ținut ca și prin multe din dispozițiile Statutului, să se reaseze viața bisericească pe vechile ei temelii canonice, apoi altele care deschid perspective ce dau posibilități autorității bisericești de a pune ordine în viața clerului, într'o formă potrivită condițiilor obiective create în Statul nostru.

Între cele din prima categorie cităm următoarele:

1. Chiar prin art. 1 se face completarea desăvârșit canonică cu privire la competența regulamentului, arătându-se că acesta se extinde asupra tuturor membrilor clerului «indiferent de ocupațiile pe care le îndeplinesc ca preoți și călugări în R. P.R. și în Biserica Ortodoxă Română în țară și peste hotare». Extinderea acestei competențe se întemeiază pe adâncirea și extinderea principiului de autocefalie, de care ne-am ocupat în legătură cu Statutul.

2. Art. 4 al regulamentului cuprinde precizarea și completarea că persoanelor supuse judecării, «chiriarhul și instanțele de judecată bisericească le aplică pedepsele... în conformitate cu dispozițiile canonice și ale prezentului regulament».

3. Cu privire la ocupațiile incompatibile pentru membrii clerului, prin art. 30 al regulamentului se face precizarea absolut canonică și de neevitat, care totuși lipsea în vechiul regulament, că atunci «când este vorba de funcțiuni civile, clericul în cauză va anunța chiriarhul pentru aranjarea situației sale canonice în cler».

4. Prin alin. al II-lea, al art. 38, se prevede sancționarea cu oprirea dela săvârșirea tuturor serviciilor religioase a clericilor «care divorțează de soțiile lor în afară de motivul de adulter» (can. 8. Neocez.). Iar prin al III-lea alineat al aceluiași articol, se prevede pedeapsa cu dojană până la afurisenie, pentru acele soții ale clericilor care s'ar fi dovedit vinovate de abaterile, prevăzute în sfintele canoane, care au dus la despărțirea de preoți și diaconi.

5. Prin art. 68 al regulamentului, se introduce dispoziția canonică (canon 64 apostolic și canon 6 al Sinodului II Ecumenic) cu privire la cei care au dreptul să deschidă acțiuni împotriva membrilor clerului, în sensul că aceștia trebuie să fie oameni nepătați și să fie supuși în prealabil unei cercetări.

6. Mai amintim în fine, și nouile dispoziții ale regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești pentru monahi, dispoziții care contribuie în mod esențial la îmbogățirea conținutului canonic al textului noului regulament și la disciplinarea monahilor infractori, (art. 245, etc.).

*

Pe lângă cele arătate, încă și altele de acest gen ar mai putea fi citate; trecem însă la înșirarea câtorva din cea de a doua categorie, adică la înșirarea dispozițiilor prin care regulamentul a căutat să pună la îndemâna conducerii bisericești cele mai potrivite mijloace, pentru ca la disciplinarea clerului să se ție seama în mod obligator și de anumite dispoziții corespunzătoare din legislația civilă. Dintre acestea relevăm următoarele:

1. La enumerarea delictelor disciplinare prevăzute în art. 3 din noul Regulament se face precizarea atât de utilă, că «se consideră delict disciplinare și faptele constatate și pedepsite de către instanțele judecătorești civile, fapte urmând a fi sancționate și pe cale bisericească, luându-se ca temei procedura și sentințele aplicate».

2. Prin art. 29 al. 1, se face iarăși o importantă precizare pe linia aceasta, cu privire la clericii care au suferit vreo condamnare din partea instanțelor civile, pentru crime sau pentru delictele cele mai obișnuite, ca: fals, furt, delapidare de bani publici, mituire, etc., dispunându-se că «cei în cauză vor fi traduși din oficiu și înaintea judecății bisericești pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare după gravitatea sancțiunii penale aplicate, cu observarea sfintelor canoane și a următoarelor norme, întrucât hotărîrea de condamnare nu dispune suspendarea sau pierderea drepturilor civile: dacă condamnarea s'a făcut cu amendă sau închisoare corecțională pe un anumit termen, i se va aplica oprirea dela cele sfinte pe un termen echivalent cu cel al sancțiunii civile, sau penale; iar dacă condamnarea s'a făcut cu închisoare corecțională sau temniță grea, sau muncă silnică pe un termen mai mare de un an, i se va aplica una din pedepsele prevăzute la art. 4 paragraful B, după gravitatea cazului».

3. Prin al. a) al art. 68 din regulament cu privire la modul în care se introduc acțiunile la instanțele bisericești, se vine cu precizarea, că aceasta se face «și prin sesizarea cazurilor de către autoritățile Statului».

4. Cu privire la cazurile de lipsuri de formă neprevăzute în regulament, art. 122 face precizarea, că se va proceda «prin analogie cu dispozițiunile prevăzute în codul de procedură penală sau alte dispoziții legale aplicate la cazurile în speță».

*

Prin exemplele citate se arată îndeajuns caracterul nou al unor importante dispoziții cuprinse în regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească, din 1950, caracter care rezidă în canonicitatea și în actualitatea lor, și care face ca noul regulament să dobândească considerabil în importanță față de regulamentul pe care l-a înlocuit.

*

Regulamentului de procedură i-a urmat o serie de alte regulamente de o importanță covârșitoare pentru aplicarea principiilor și normelor înscrise în Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române. Ele au apărut în August — Septembrie 1950 și sunt următoarele:

2. **Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative, în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română;**

3. **Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Ortodoxă Română.**

4. **Regulamentul pentru administrarea averilor din Patriarhia Română;**

5. **Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare și selecționare pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă Română.**

În afară de aceste regulamente, Sf. Sinod a aprobat tot în 1950, un alt regulament important, a cărui aplicare a început încă de atunci și anume:

6. **Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor.**

Aceste noi acte de legislație bisericească, venite la un scurt interval după regulamentul de procedură, reprezintă în totalitatea lor rodul experienței, practicei, învățămintelor și orientărilor la care I. P. S. Patriarh Justinian a ajuns în problemele de administrație bisericească, atât în timpul funcționării sale ca preot, cât și în timpul de când I. P. S. Sa a devenit membru al înaltei ierarhii și apoi căpetenia acesteia. Nu ne vom opri pentru a analiza pe fiecare în parte din cele 5 noi regulamente, dar trebuie arătat că și la alcătuirea lor s'a urmat, sub directă îndrumare a I. P. S. Patriarh, aceeași cale a reșezării cât mai largi a vieții bisericești pe bazele ei canonice și a legării dispozițiilor legale de realitățile actuale ale vieții bisericești.

*

Cu deosebire trebuie relevată în această privință noutatea și importanța regulamentului din urmă, a **regulamentului monahal.**

Prin cuprinsul său, acest regulament depășește caracterul unui regulament obișnuit și constituie de fapt un statut special sau o nouă și cât se poate de completă **regulă** de organizare a vieții mănăstirești.

Intocmit pe temelile vechilor reguli de organizare a monahismului și pe acele canonice de mai târziu, el situează viața monahală în alvia tradiției, adăugându-i norme pe de-a 'ntregul noi, isvorite din considerația realistă a trebuințelor actuale ale cinului monahal, încât acest regulament, poate fi numit cu drept cuvânt, **regula monastică a Patriarhului Justinian**, a ctitorului noii vieți călugărești.

După arătarea prin cap. I a rostului mănăstirilor și a normelor cari definesc poziția lor juridică în Biserică, capitolul II al regulamentului se ocupă de condițiile și treptele primirii în viața monahală; capitolul III, de conducerea mănăstirii; capitolul IV, de ocupațiile călugărilor (rugăciunea și munca); capitolul V, de viața de obște; capitolul VI, de ospitalitatea sau primirea străinilor; capitolul VII, de bibliotecă și muzeul mănăstirii; capitolul VIII, de organele de control; capitolul IX, de instanțele disciplinare și judecătorești pentru monahi; capitolul X, de infirmerie sau bolniță, și în fine, capitolul XI, de dispozițiuni generale.

Numai din arătarea prin titluri, a cuprinsului regulamentului monahal, se poate vedea cât de complet se îmbrățișează prin el viața mănăstirească, statornicindu-i cel mai potrivit cadru legal, prin nu mai puțin de 124 reguli cât se poate de precise.

Redactarea lui însă nu se reduce doar la simple precizuni de factură legală, ci este străbătută de suflul povățuirii și îndrumării părintești, încât el constituie astfel, nu numai un ghid legal, ci și un îndrumător duhovnicesc, însușiri pe care nu le-au întrunit decât vechile reguli ale întemeietorilor sau ctitorilor de mai târziu ai monahismului.

Pentru a releva măcar printr'un aspect, din cele caracteristice, deosebita valoare și importanță a acestui regulament, vom arăta câteva lucruri în legătură cu disciplina monahală, care are la bază cele trei jurințe și în special votul ascultării.

Se știe că până acum în Biserică noastră și în genere în întreaga Biserică, nu au fost organizate instanțe speciale pentru monahi, cu observarea și respectarea specificului vieții monastice și a normelor judiciare comune. Incercările făcute anterior, nu au dus la cristalizarea unor astfel de instanțe, reprezentând doar un amestec de competențe judiciare, prin cari, fie că infracțiunile monahilor erau lăsate numai la aprecierea stareților, a ierarhilor, a instanțelor pentru clerul de mir, a consiliilor duhovnicești sau a juriilor monahale eparhiale — cum făcea regulamentul disciplinar din 1927 (art. 311, 312, 313), creind o stare de confuzie, fie că nu li se asigura monahilor dreptul legitim la recurs, dela instanța eparhială, fie că, în fine, nu se arătau infracțiunile și nu se preciza competența instanțelor.

Față de aceste lipsuri, și ținându-se seama întocmai de condițiile specifice ale viețuirii monastice, noul regulament monahal, — în completarea regulamentului disciplinar, — crează un cadru complet și perfect canonic pentru justițierea monahilor după norme analoge existente pentru clerul de mir, — prevăzând — cu respectarea drepturilor de judecători ale stareților și ierarhilor — norme de organizare și funcționare pen-

tru cele trei instanțe disciplinare alcătuite din monahi, în mănăstiri, la centrele eparhiale și pe lângă administrația patriarhală, precum și instanța de recurs pentru cazurile de caterisire (Sf. Sinod).

Calificarea infracțiunilor, precizarea competențelor și a normelor procedurale, fac, din prevederile celor două regulamente privitoare la monahi, un mijloc de disciplinare legală a acestora, înlăturându-se abuzurile și greutățile de care se loveau atât monahii cât și ierarhia în cazurile de acțiuni intentate împotriva viețuitorilor din mănăstiri.

Aplicarea acestor prevederi în ultimii ani, a confirmat continuu utilitatea și justetea lor.

*

În afară de Statutul și regulamentele menționate și care însumează nu mai puțin de 1137 articole, opera de legiferare a I. P. S. Patriarh Justinian mai cuprinde încă alte regulamente, un mare număr de decizii, instrucții și ordine, care toate au schimbat într'un chip vizibil, au îndreptat și au îndrumat întreaga viață bisericească dela noi pe făgașul cel mai potrivit pentru ducerea la îndeplinire a misiunii sale în prezent.

Toate acestea constituie și o dovadă, nu numai a libertății religioase depline în cuprinsul Republicii noastre populare, ci și a valorii cadrului sau regimului legal al cultelor din cuprinsul Statului nostru.

O vedere clară a realităților, o fixare solidă pe temelii valabile ale tradiției și o angajare cât se poate de justă pe linia misiunii Bisericii, iată ceea ce definește întreaga operă legislativă de până acum a I. P. S. Patriarh Justinian, prin care cu adevărat se poate spune, că se pune capăt, unui veac de frământări în jurul canonicității, și început, unui veac nou în viața Bisericii Ortodoxe Române.

Bilanțul primilor 5 ani de activitate a I. P. S. Sale în acest domeniu, mărturisește o energie, o îndemânare și o tragere de inimă pentru Biserică, pentru cler și pentru credincioși, greu de întâlnit și de egalat, și care îl situează în rândul marilor arhipăstori ai Bisericii noastre strămoșești, în rândul cărmuitorilor celor mai destoinici la marile cotituri ale istoriei naționale și bisericești.

Pr. Prof. LIVIU STAN

BISERICI RECTITORITE

DE INALT PREA SFINȚITUL PATRIARH JUSTINIAN

Printr'o zestre intelectuală, superioară altor ființe, omul a ajuns la cunoașterea și înțelegerea lumii înconjurătoare, foarte curând, după eșirea lui din starea de primitivitate

Când a făcut cunoștință cu lumea înconjurătoare și mai ales cu fenomenele naturale și când a început el să înțeleagă aceste fenomene, a căutat să-și explice și cauza care le determină, iar în dosul cauzei a căutat pe Acela care rânduiește toate și face să fie zi și noapte, cu soare, lună și stele și tot mergând cu gândul a urmărit fenomenele naturale: răsăritul soarelui și al lunii, mersul stelelor, suflarea vântului, căderea ploilor și a zăpezilor, bruma, înghețul, fulgerele, tunetele, etc..

Și dacă s'a bucurat omul de lumina și căldura soarelui ziua, și dacă un fior tainic i-a străbătut inima, sub bătaia lunii, la vreme de noapte, în aceeași măsură l-a cuprins și teama, când norii grei au întunecat cerul, dând a auzit primul bubuit de tunet și mai ales când a văzut prima scăpărare de fulger, despiciând cerul de deasupra lui și trăznind copacii mari și falnici ai pădurilor. Iar când a simțit potopul de ploaie, căzând în picături mari deasupra sa, și privind în sus a văzut că aceste ape coboară din înălțimi, omul a înțeles că Acela care dă lumina și căldura, care dă drumul fulgerelor și trăsnetelor ce despică munții, făcându-i să vujască îndelung, care pornește furtuni și vifornite năpraznice, Acela este cineva puternic și mare, care știe să rânduiască cu multă chibzuință toate, care face să se urmeze anotimpurile, să rodească pământul care-l hrănește și face ca apele râurilor să curgă din munți spre șesuri, până la mările cele amare și sărate; a înțeles că Acela este Părintele și Stăpânul lumii, care dă acestei lumi toate bunătățile, dar o și pedepsește pentru greșelile ei.

În fața Acestuia, omul s'a simțit mic și neputincios și a înțeles că trebuie să-L respecte, să-L adore și să I se închine.

Pentru a-L mulțumi și pentru a-L împăca, omul a căutat să-I închine tot ce producea mai frumos și mai de preț. Așa a ajuns omul să făurească opera de artă pe care a închinat-o puterii divine, sub forma de produs material, sau sub forma unui produs al gândirii, o rugă rostită sau cântată, în mijlocul naturii sau în coliba lui primitivă.

În acest fel, pe lângă opera de artă, omul a închinat și gândurile înalte, puterii divine, lui Dumnezeu.

și cer, -- gârnița pentru părțile care veneau în atingere cu pământul, iar cerul pentru restul construcției. În Maramureș și în Nordul Ardealului, mai peste tot e folosit gorunul.

Tăierea lemnului pentru asemenea construcții se făcea, ca și pentru corăbii, în luna Ianuarie, când seva încetează, copacul este amortit din cauza gerului puternic, din care pricină și fibra se usucă mai lesne, ne mai având prea multă umiditate de eliminat. În această privință sunt destul de elocvente documentele timpului, cum este cazul cu un document aflat la Arhivele Statului din Iași, dela sfârșitul secolului al XVIII-lea, din care rezultă că se dedeau îndrumări speciale pentru tăierea lemnului necesar construirii de corăbii.

Desvoltarea stilului acestui fel de construcții n'a fost însă peste tot la fel, ci, dimpotrivă, acolo unde materialul durabil (piatra și cărămida) era din belșug, biserica de lemn a fost curând înlocuită; stilul ei n'a mai evoluat deei, iar acolo unde, în apropiere, s'a continuat a se construi în lemn, ea a rămas într'un stadiu de dezvoltare primitivă. Așa se explică de ce în Muntenia și Moldova, puține construcții de lemn pot fi socotite ca întrunind condițiile cerute de cerințele estetice arhitecturale.

Nu tot așa stă lucrul cu bisericile din Nordul Ardealului și din Maramureș, unde se poate constata că aproape toate condițiile estetice, cerute de construcțiile în lemn, sunt întrunite. În adevăr, din cutiuța care este corpul bisericii, țâșnește o turlă sveltă și elegantă, al cărei vârf pare că vrea să spargă norii, luându-se la întrecere cu cei mai înalți copaci de pe vârful înălțimei, pe care, deobicei, sunt așezate aceste biserici vechi din țara noastră.

Intre acelea care au fost studiate și relevate de Comisiunea Monumentelor Istorice, se găsesc câteva prin munții Vâlcii, între cari se pot menționa următoarele:

Biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului din parohia Ștefănești, cătunul Dobrușa de Jos, despre care nu se știe când a fost construită, dar se spune că a fost dată de pomană și mutată din Orlești, la 1843. Tâmpla de lemn păstrează câteva icoane din 1818 și 1836. Ca elemente decorative se pot distinge colonetele sculptate, călcătoarea din față, lucrată în acoladă și brâul sculptat în formă de frânghie, care încinge biserica.

Biserica cu hramul Adormirea, din Grămeștii Vâlcii, comuna Pietreni, a fost ridicată de Mitropolitul Ștefan, în anul 1664, după cum arată data săpată în grinda de deasupra ușii de intrare. Același fel de decorație împodobeste și ctitoria Mitropolitului Ștefan.

Biserica cu hramul Sfântului Nicolae din același cătun, Dobrușa de Jos, a fost construită în 1792 de săteni, despre care face vorbire următoarea inscripție, dată în rezumat: «**Eu Ion al lui Șerban, eu Dumitru Demoiu... în zilele Domnului nostru, eu Alicsandru Vodă**».

Elementele decorative dela intrarea în biserică sunt alcătuite din cinci arcade sculptate, susținute de șase stâlpi împodobiți cu diferite motive atât la capitole cât și la bază. Bârnela dela bolta ușii bisericii sunt frumos îmbinate, prin imitări de tăiere a pietrei. Biserica a fost restaurată prin grija preotului Bălășel, după îndrumările date de Comisiunea Monumentelor Istorice și servește ca biserică de cimitir.

O altă biserică, așezată la șes în satul Socoteni, în parohia Slăvuța dinspre Craiova, a fost ridicată de meșteri locali, al căror nume se găsește crestat pe peretele din stânga intrării, cuprinzând următoarele: «**Pătru meșter i Drăghici meșter leat 7192 (1683-84) i Lupu**».

Pridvorul deschis se sprijină pe coloane de lemn, dintre care cele două din colțuri au ca ornament funia împletită, marcată la mijloc prin ornamente care amintesc pe ale celorlalte colcane.

Biserica este încinsă cu o funie sculptată în lemn, care se desface în dreptul ușii de intrare, în formă de acoladă, partea de sus înconjurând chenarul propriu zis al ușii de intrare, iar partea de jos se termină printr'un cap de șarpe răsfrânt către Nord și Sud. Ornamentul acesta este însoțit, către partea exterioară, în jurul ușii, de rozete, în forma unor butoni legați prin linii rar împletite.

Cadrul ușii este sculptat linear, iar partea de deasupra ia forma unei acolade.

Ușa însăși, alcătuită dintr'un canat, este despărțită în trei panouri de formă patrată, în care sunt înscrise trei romburi, care, la rândul lor, înscriu alte romburi mai mici, marcate prin ornamente de aceeași formă. Cuiele de fier, bătute la ciocan, în care sunt prinse scândurile ramei și panourile de care am vorbit, împreună cu veriga de fier, lucrată în același fel, adaugă la pitorescul monumentului¹⁾.

Mai puțin pitorească și mai simplă decât bisericile de lemn descrise mai sus este biserică dela Râureni, de care m'am ocupat într'un studiu mai vechi²⁾.

O seamă de biserici de lemn cu elemente de artă decorativă și arhitecturală se întâlnesc pe valea Bistriței în Moldova, către Hangu și mai sus, în aceeași regiune.

Revenind la bisericile din Nordul Ardealului și din Maramureș, trebuie să amintesc pe acelea pe care le-am cercetat la fața locului și despre care am dat un scurt studiu, în Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice—pentru cele din Nordul Ardealului, iar unul mai larg despre acelea din Maramureș.

Intre cele din Nordul Ardealului, care au multă asemănare cu acelea din Maramureș, menționez biserică din Vad, pe cea din Berința, dar mai ales pe aceea din Siurdești, de pe lângă Baia Mare.

Biserica din Vad era amenințată cu ruina încă din 1935, când am cercetat-o eu. Cea din Siurdești este așezată pe un platou din vârful unei coline de deal, biserică însăși de proporții mici este marcată printr'oturlă înaltă de 54 metri, în vârful căreia sunt așezate clopotele, care sunt trase, de jos, prin niște frânghii lungi.

Schelăria care susține această clopotniță este măestrit îmbinată, toată biserică fiind prinsă numai în cepi de lemn³⁾.

1. N. Ghika-Budești, Câteva biserici de lemn din Oltenia, arhitect G. Referendaru, Memorii, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, anul XIX, (1926), pp. 9—27.

2. Victor Brătulescu, Biserici din Argeș și Vâlcea, Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, an. XVII, XVIII, XXVIII.

3. Idem, Biserici de lemn din nordul Transilvaniei, Bulet. Com. Mon. Istorice, an. XXVIII, (1935), p. 83.

Inălțimea clopotniței, astfel așezată pe culmea colinei, face ca sunele clopotelor din vârful ei să străbată până departe, pe deasupra pădurilor și să slujească, la caz de nevoie, ca mijloc de orientare pentru călătorii rătăciți în pădure, pe timp de viforniță sau pe vreme rea.

Caracterul acestor biserici și toate elementele care contribuie la fixarea stilului, duc la concluzia că ne găsim în fața interpretării în lemn a stilului gotic, și cel dintâi care a încercat și care a reușit să dea cele mai bune exemplare în acest sector, a fost țăranul și tăietorul de lemne din părțile din Nord ale Transivaniei și din Maramureș. Astfel de biserici se întâlnesc pe culmile Carpaților, până în Boemia, până unde au ajuns cu oile lor, Valahii, care duceau cu ei și obiceiurile și stilul construcțiilor, după cum o arată studiile și cercetările întreprinse până acum.

Ca elemente comune în arhitectura bisericilor de lemn, din toate ținuturile enumerate mai sus, sunt pridvoarele din față, pe alocuri prispele, arcurile de lemn de deasupra coloanelor din pridvor, prevăzute cu un nod la mijloc și amintind pe cele de cărămidă dela bisericile de zid; turlele așezate pe pronaos și pridvor, funia împletită care încinge biserica, motivele ornamentale de pe stâlpii de susținere, de pe uși și îmbinarea capetelor grinzilor sub formă de coadă de rândunică.

Elementele care fac să se deosebească unele de altele, sunt detaliile de construcție, balconașele deschise și coifurile care acoperă balconașele, în vârful cărora străjuește crucea.

Bisericile de lemn se împuținează pe zi ce trece, pe deoparte din pricina materialului, care e cu mult mai puțin durabil decât piatra și cărămida, iar pe de altă parte din pricina lipsei de înțelegere pentru asemenea opere de artă arhitecturală, înlocuite, mai ales în acele părți în care se ridică din piatră sau din cărămidă, construcții, de multe ori lipsite de gust.

Salvarea celor care au mai rămas dela pieire și prelungirea dăinuirii lor, cât mai mult, este o datorie patriotică a tuturor celor ce au răspunderea păstrării patrimoniului artistic al poporului și al patriei.

O asemenea datorie patriotică a îndeplinit-o cu prisosință, dând și o pildă grăitoare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care, cu jertfe mari, a mutat trei biserici de lemn, dându-le spre folosință aceluia care duceau lipsă. Căci din lipsa de folosire, aceste biserici ar fi căzut pradă părăduirii, ca multe altele construite din același material. Așa se va fi întâmplat sau se va întâmpla cu biserica din Berința, cu aceea din Vad, de care a fost vorba mai sus și cu multe altele în preajma cărora s'au ridicat biserici de zid, de un nivel artistic foarte scăzut.

Pentru salvarea multora dela nimicire, s'ar putea folosi pilda dată de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, mutând bisericile de lemn amenințate, în satele care duc lipsa lăcașurilor de închinăciune.

MUTARI DE BISERICI IN TRECUT.

Mutările bisericilor de lemn s'au practicat dealungul vremilor, iar cauzele care au determinat aceste mutări se pot rezuma în următoarele:

Starea de înflorire economică a unui sat, într'o anumită vreme, cum și dorința de înnoire, impunea obștei respective să-și construiască o biserică de zid sau de piatră, din material mai durabil. În acest caz biserica de lemn rămânea fără folosință și, dacă nu era dăruită unei alte obști, ea cădea pradă ruinării.

Obștea care nu avea biserică și nu avea nici puțința de a-și construi, fie din lipsă de material, fie din alte pricini, își căuta în alte părți biserică și când dădea de ea, o muta acolo unde avea nevoie. Unele se și vindeau și în această privință avem mărturiile documentare publicate în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 1, anul 1949.

Este cazul să amintim de hotărîrea greșită a Mitropoliei Moldovei, luată pe vremea Mitropolitului Partenie Clinceni, prin care se hotăra înlocuirea bisericilor de lemn prin alte biserici de zid.

În acelaș timp însă, și aici și în alte părți, autoritățile superioare și bisericesti și laice, au îngăduit mutarea bisericilor de lemn, din satele în care se construiseră biserici noi, în satele care nu aveau biserici. În această situație se află biserică satului Bursuc, care a fost mutată cu aprobarea Mitropoliei Moldovei în 1912, cu ordinul Nr. 3.803 din 20 August⁴⁾. În adevăr, locuitorii noului sat Bursuc, înființat prin mutarea acestora din satul Pleșești, au ținut să-și aibe cu ei și biserică strămoșilor lor, cu atât mai mult cu cât în satul pe care-l părăsiseră se ridicase o altă biserică nouă.

În trecut, precum am arătat, s'au făcut mutări de biserici și aceasta o dovedesc, pe lângă tradițiile locale, și o seamă de documente.

În secolul trecut, și anume în 1826, biserică de lemn din Bădărăi, din apropierea Iașilor, a fost adusă «dila Ulmi pisti Belcești», cum arată o însemnare de pe o carte⁵⁾.

O biserică de lemn, cu hramul Sf. Nicolae, ridicată de domnii Moldovei, Ioan și Teodor Galimah și de care se face mențiune în anul 1698, a fost dăruită de satul Vama, unui alt sat, Ciumârna din ținutul Câmpulungului, din Bucovina, în 1887⁶⁾.

Însăși Comisiunea Monumentelor Istorice a îngăduit mutarea bisericilor de lemn, tocmai în scopul de a fi păstrate cât mai mult și a și înțocmit pentru aceasta «Instrucțiuni» speciale, pe care le-a difuzat în 1941.

Bisericile mutate și rectitorite de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care le-a salvat dela o pieire sigură sunt cele trei, a căror descriere urmează în rândurile de mai pos.

BISERICA SCHITULUI DRAGOSLAVELE.

Biserică aceasta a fost adusă din Borșa Maramureșului și a fost așezată la Predeal, într'un loc mai puțin potrivit cu locul din care fusese luată. Dela Predeal, prin grija și sub supravegherea în deaproape a I.P.S. Patriarh Justinian, a fost mutată, la începutul lunii August 1949; montată și învelită, ea a fost redată cultului la 21 August în acelaș an, cu prilejul înălțării la treapta de Arhieru, a P. S. Episcop Teofil Herineanu, astăzi Episcopul Eparhiei Romanului și Hușilor.

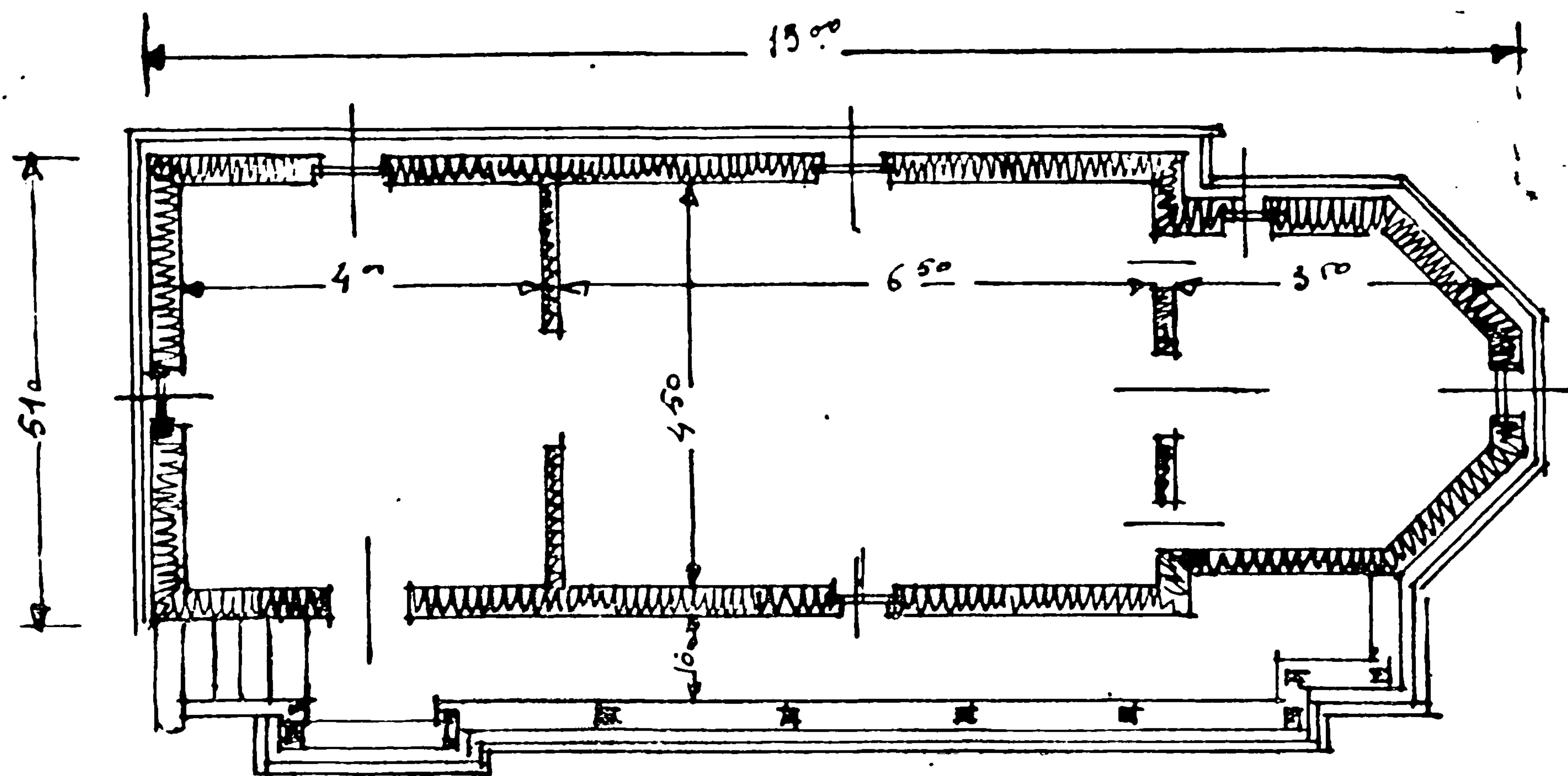
4. V. Costăchescu și Pr. V. Pleșoianu, Istoria Bisericii Cuvioasa Paraschiva din Pleșești, Fălticeni, 1913, p. 49.

5. C. Bobulescu, Date cu privire la unele biserici din jud. Iași, Anuarul Com. Mon. Istorice, II, (1928), p. 150.

6. S. Fl. Marian, Inscricțiuni de pe manuscrite și cărți vechi din Bucovina, Suceava 1900, p. 43. A. D. Xenopol, Istoria și Genealogia Casei Calimachi, București 1897, pp. 12—13 și p. 235.

Pomelnicile și însemnările de pe cărțile vechi ce se găseau încă la această biserică și la o altă biserică, tot din Borșa, amintesc nume ca: «Pintilie, Ion, Roman, Eremia, Safta, Timiș», (Pomelnicul din 1793) ⁷). Un pomelnic nedatat vorbește de preoții: «Lupu, Ștefan, Odochie, (sic), Ion monahul» și alții, care vor fi slujit și în bisericuța aflată astăzi la Schitul Dragoslavele ⁸). Inscripția de pe pomelnicul din 1770, arată că «Dumitru au cumpărat a lui Gheorghie și pă pristol icoana și lui Dumitru icoana și a Precisti icoană... 1770, luna lui August 28».

O însemnare foarte prețioasă, scrisă pe un penticostariu, arată circulația cărților dintr'un ținut românesc în altul, cum și legăturile dintre credincioșii ortodocși ai Maramureșului, cu cei din țara Românească.

SCHITUL DRAGOSLAVELE. -- Planul Bisericii.

Unul cumpără acest penticostariu și anume, «Popa Radul dela jupânul Cînaire (sic) dascălul bogasierilor din București în bani gata tl. (taleri) 5». Odată cu acest penticostar, Popa Radu mai cumpără «O liturghie românească dăruită de vâra său, Popa Radu, că-i dela Mănăstirea Dintr'un lemn, 1769». Este foarte prețioasă această dată, 1769, fiindcă arată că Maramureșenii nu trecuseră la unire în această vreme și că numai foarte târziu, ei au fost înglobați în rândul Greco-Catolicilor.

Intre actele vechi care amintesc de confiscarea moșiilor lui Bogdan, întemeietorul Moldovei, de către Ludovic al Ungariei, pentru a fi date fiilor lui Sas: Balc voevod, Drag, Dragomir și Ștefan, se află și actul din 1365, care arată că Borșa era moșia lui Bogdan.

Moșnenii din Borșa, împreună cu alți moșneni din alte sate, protestează împotriva actului dat în Buda, la 13 Martie 1473, prin care Nicolau Dragfi de Beltec, este introdus în rândul stăpânilor moșiei Borșa și a altora ⁹).

7. Victor Brătulescu, Biserici de lemn din Maramureș, (Bulet. Comis. Mon. Istorice, an. XXXI, (1941), p. 131.

8. Ibid.

9. Ibid. După I. Mihalyi de Apșa, Diplome Maramureșene, din sec. XIV și XV, Sibghet, 1900, p. 56.

O însemnare slavonă, pe un apostol slavon, în manuscris, poartă data 1654 și mențiunea că acel care a scris, între alte îndeletniciri, a avut și pe aceea de sfetnic al lui Gheorghe Racoczy.

Pe o altă foaie, din același manuscris, însemnarea, în limba slavonă, a cărei traducere este următoarea: «din Țara Moldovei, din Cetatea Sucevei, la anul dela nașterea lui Hristos 7169 (1661), luna lui Ghenar 2 zile»

Și această însemnare, ca și aceea de mai sus, arată legăturile strânse între credincioșii diverselor ținuturi românești dealungul veacurilor.

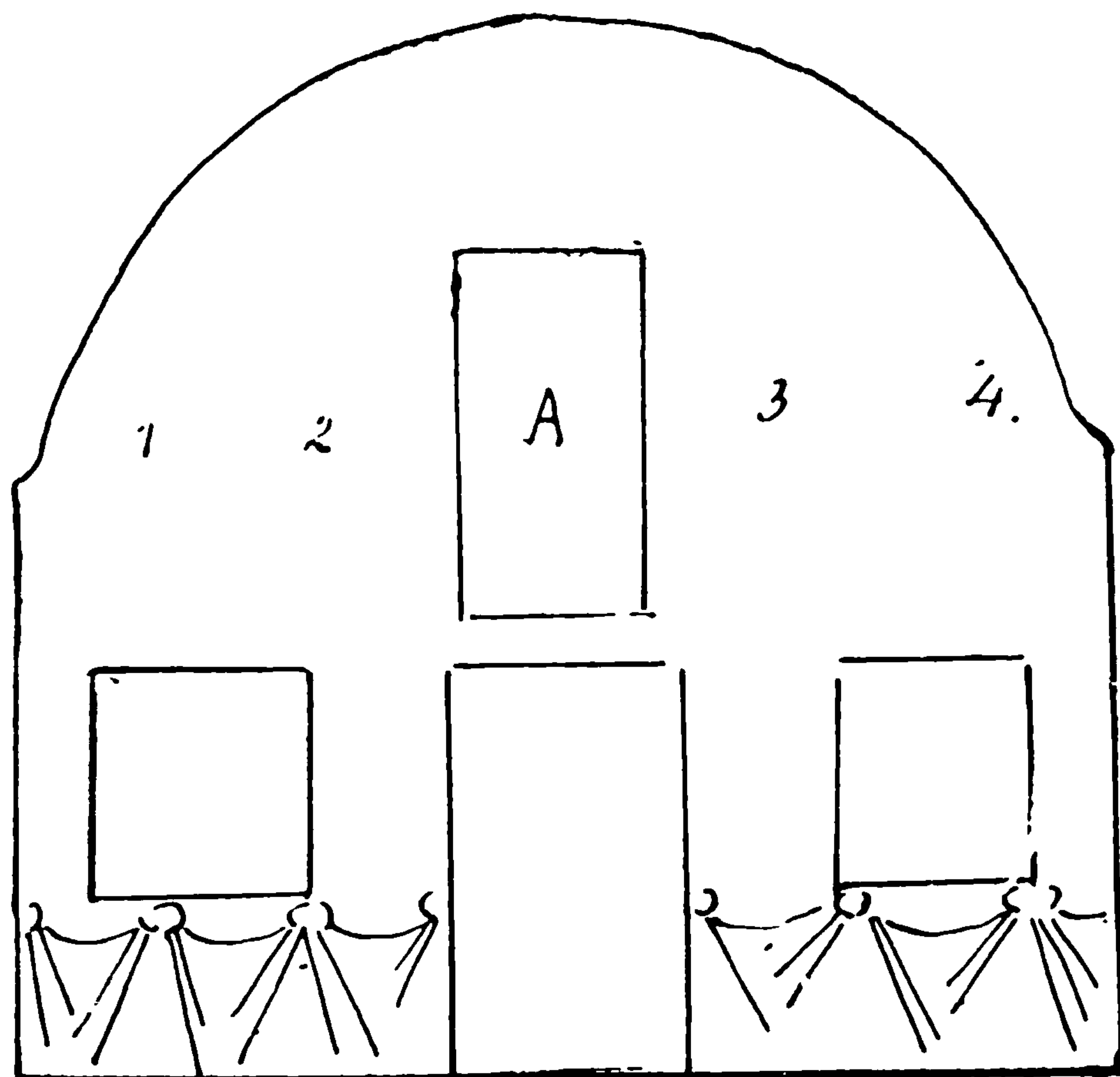
Pe un minologhion, tipărit la Blaj în 1701, găsim însemnarea pusă «în anul 1794, Ianuarie în 9 zile» de «Mihai popa Gheorghie, parohușul Borșii de Sus», în care arată că această carte a fost cumpărată de un «anume Bota Vasilie, cu soția sa Dotie și cu feciorii lor, pre anume Lupu și Maria, Grigorie, Maria... și o au dat în sfânta biserică cea veche, unde este hramul Sfinților Ingeri, Arhanghelul Mihail și Gavrilu, se le fie pomană părinților și a tot neamul lor».

Către sfârșitul însemnării se arată numele parohului bisericii, care a îndemnat să se cumpere cartea, și anume «în zilele parohușă Popa Istrate, cu alu său îndemn, ca să-i fie și lui pomană»...

Pe un octoih slavon în manuscris, o însemnare care începe în românește și termină în slavonește, arată că cel care a scris-o este Ștefan Diaconul, din Țara Moldovei, din Mănăstirea Humorului, iar anul însemnării este 7242, adică 1743-1744.

Pe același manuscris, o însemnare mai veche, scrisă tot în slavonește, este foarte prețioasă pentru trecutul bisericii. Intre altele însemnarea cuprinde următoarele: «și cu fratele lui Timis Damian, și cu soția lui Calea și cu fii lui Dan și Statie, și s'a dat la biserică din satul Borșea, unde este hram Soborul Arhanghelului Mihail, să-i fie spre pomană lui și părinților lui robii lui Dumnezeu Timiș Toader și soția lui Titiana... anul 7139, iar dela Hristos 1631, luna lui Mai în 7 zile, și am cumpărat-o dela Popa Dumitru dela Moiseiu, să se știe».

Am arătat mai sus că această însemnare este foarte prețioasă, pentru că ea ne ajută să fixăm cu aproximație data construirii bisericii, deci înainte de 131, când se dăruiește această carte, adică la începutul veacului al XVII-lea, ceiace arată că biserică are o vechime de cel puțin 330 de ani și face parte din acelea care au scăpat din pârjolul dela 1716, când Tătarii, împreună cu Mihai Racoviță, domnul Moldovii, au pătruns în Ma-

BISERICA SCHITUL DRAGOSLAVELE.—
Zidul dintre Naos și Pionaos, A: Sf. Nicolae, 1. Sf. Antonie, 2. Sf. Cosma, 3. Damian, 4. Pahomie.

10. I. Bârlea, Însemnări din Bisericile Maramureșului (Studii și Documente, vol. XVII), Buc. 1909, pp. 28—29.

ramureș pentru a se răzbuna împotriva invaziilor oștilor austriece pomenite de inscripția stâlpului dela Vama din Bucovina și de crucea lui Ferent din marginea Iașilor.

O altă însemnare, pe o evanghelie în manuscris, în românește, datată din 1696, vorbește de cumpărătorii acestei cărți «**Albu Toder cu soțul dumisale Parasca**». Insemnarea mai arată că a fost pusă în biserica cea veche, lucru ce confirmă arătările de mai sus, că biserica aceasta era socotită veche la sfârșitul secolului al XVII-lea și că deci este îndreptățită părerea că a fost construită în prima jumătate a acestui secol.

Un antimis sfințit de Mitropolitul Antim la anul 1700, confirmă cele arătate mai sus cu privire la circulația cărților și a obiectelor de cult până în aceste părți mai îndepărtate ale țării noastre.

				6	7	8	9					
1				10	11	12	13	18				19
2	3	4	5	14	15	16	17	20	21	22	23	24
								25	26	27	28	29

BISERICA SCHITUL DRAGOSLAVELE. — *Peretele de Nord. Desfășurare iconografică: 1. Maica Domnului Platitera, 2-5. Cuvioase, 6-9. Sf. Mucenici în grupe de câte trei, 10-13, Palimile lui Iisus, 14. Nașterea lui Iisus, 15. Botezul, 16. Intrarea în Biserică, 17. Sf. Treime, 18. Maica Domnului, 19. Arhanghel, 20-24. Liturghia îngerească, 25-29. Sfinții Ierahi.*

Icoanele și crucile, de factură țărănească, de interpretare naivă și plină de pitoresc și de sinceritate, sunt produsul meșterilor locali, arătând mai degrabă numele cumpărătorilor și donatorilor acestor obiecte și numai foarte rar numele aceluia care s'a ostenit să lucreze.

Cele mai multe sunt dela sfârșitul veacului al XVIII-lea între ele putând fi numărate, crucile din 1772, din 1777, cumpărate de Vasile a Popii și de Gradul Ștefan, precum și icoanele din 1771, din 1772, 1782 și 1775 cumpărate deasemeni de credincioșii din sat¹¹⁾.

Biserica de lemn a Schitului Dragoslavele este așezată în coasta muntelui, într'un pâlce de brazi, care îi țin tovărășie și o și ocrotesc împotriva vânturilor și a vifornitelor. În față este ocrotită de culmea împădurită, în laturi este răsfățată de tăpșanul de verdeață, iar în vale îi cântă apele Dâmboviței, care curg săltând năvalnic și cu zgomot peste bolovanii de piatră albicioasă și vânătă, pe care îi spală de veacuri apa cristalină, care coboară de sus dela peștera Dâmbovicioarei, străbate

11. Ibid.

munții, coboară printre dealuri, intră în șes, trece prin București și se pierde în apele Argeșului.

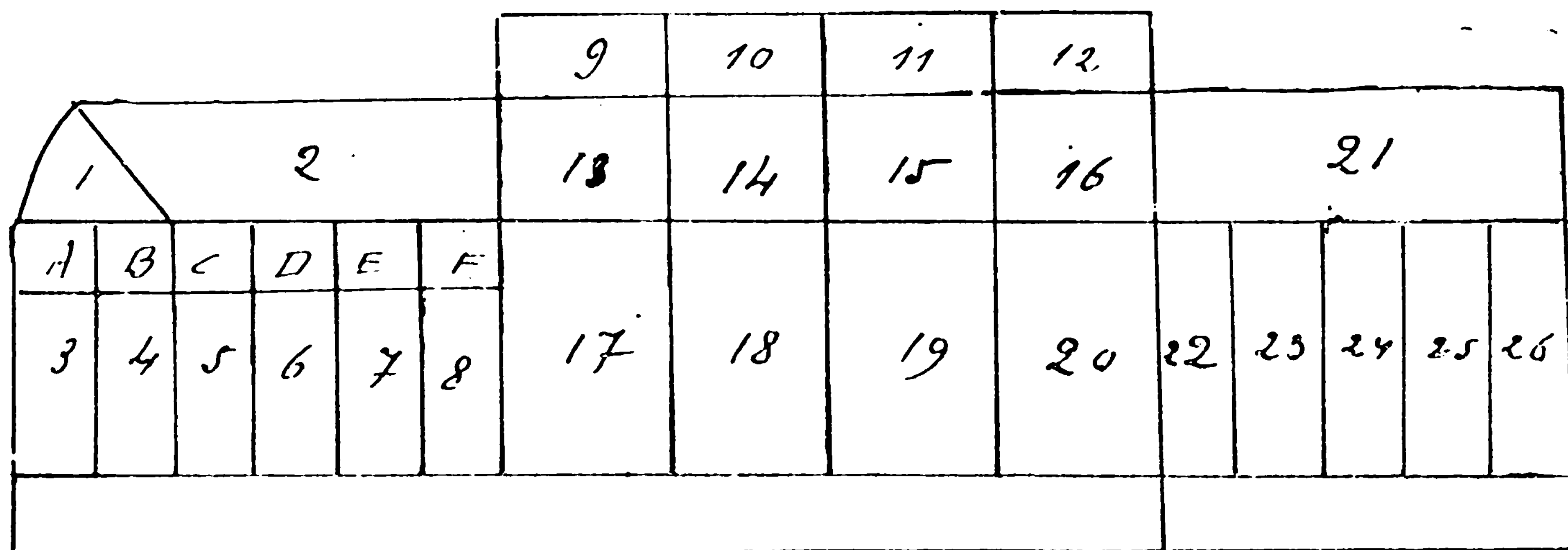
Pe celălalt mal se respiră casele satului Dragoslavele, în mijlocul căruia — și cam în dreptul bisericii schitului, — se înalță încă două biserici, tot vechi, însă de zid.

O cunună de munți cu coame domoale și împădurite, înconjură aceste așezări, închizând zările și limitând orizontul.

Brazii cari îi țin de strajă în față și în lături, par a fi sădiți aici, ca să ocrotească schitul de lemn, care își găsește un loc mai potrivit și mai ameninător cu acela din care a fost adus întâia oară, cu satul Borșa, cu coline domoale ca și acelea dela Dragoslavele.

Un soclu din bolovani de râu formează temeliile pe care s'au așezat tălpii de lemn, balconul și prispa din latura de Sud. Peste ele s'a înălțat apoi, bucată cu bucată bisericuța maramureșană.

În latura de Miază Zi, biserica înfățișază o prispă cu două intrări, dintre care una în pronaos și alta în altar.

BISERICA SCHITULUI DRAGOSLAVELE. — Peretele de Sud. Desfășurare iconografică: 1. Arhanghel, 2. Maica Domnului Platitera, 3-8. Sfinții Ierarhi, 9-12. Sf. Mucenici în grupe de câte trei, 13-16. Patimile lui Iisus, 17. Buna Vestire, 18. Învierea, 19. Punerea în mormânt, 20. Înălțarea lui Iisus, 21. Maica Domnului, 22-26. Cuvioase.

Corpul bisericii are forma unei prisme dreptunghiulare, care cuprinde naosul și pronaosul și se termină printr'un corp de formă pentagonală care este altarul.

Prispa, în latura de sus, se sprijină pe 8 furci de lemn alcătuite dintr'un corp principal — coloana — și din două adaosuri, de o parte și de alta, îmbucate în tulpina principală.

Pentru a mări rezistența contra apăsării greutății de sus a acoperișului, s'au făcut cele două adaosuri de care am vorbit mai sus.

În dreptul intrării în pronaos, o prelungire, în afară, a prispei dă naștere unui balcon sprijinit pe doi stâlpi, cu capitele și baze de formă cubică, deosebite de cele ale prispei.

Acoperișul este de șindrilă, cum era și firesc, și a fost înnoit la mutarea bisericii.

Turla. Chiar deasupra pronaosului, se înalță, țâșnind din acoperiș, turla de forma unei prisme, cu baza un patrat, prevăzută cu un balconaș deschis, scund, care se sprijină pe niște stâlpișori scurți și care este ac-

perit de un coif, ascuțit în formă de con, cu marginea de jos frântă, iar cu vârful ascuțit, sprijinind o cruce de metal.

Pantele acoperișului corpului principal, pe laturile de Sud, de Nord și de Vest sunt repezi pentru a arunca, departe de temelii, zăpezile și apa ploilor.

Spre deosebire de acestea, panta de Est care desparte altarul de naos, se frânge brusc în jos și coboară aproape perpendicular, până la linia de întâlnire cu acoperișul altarului, lucrat în 5 pante, după forma prizmei, care este însuși altarul și cu care se termină construcția.

O caracteristică comună la mai toate bisericile de lemn, de pretutindeni, o formează vârfurile bânelor, care se întâlnesc în exterior în partea superioară și care se îmbucă în forma unui unghi larg deschis, numit popular coadă de rândunică.

Profilurile stâlpișorilor balconașului și ajururile în formă de cruce a îmbrăcăminteii balconașului formează o altă notă caracteristică, pe care o întâlnim la aceste biserici de lemn.

După cum am arătat mai sus, corpul principal care cuprinde naosul și pronaosul, are forma unei prizme dreptunghiulare, iar altarul a unei prizme cu cinci laturi exterioare și una interioară, care este tâmpla și care formează un tot cu șase laturi, un poliedru neregulat.

În ce privește suprafața superioară care închide aceste corpuri geometrice, aceasta se prezintă în felul următor:

Acea de deasupra pronaosului este plană și prin forma aproape pătrată, împreună cu suprafața de bază și cu cele trei exterioare, a patra fiind peretele despărțitor dintre naos și pronaos, alcătuiesc o figură geometrică foarte apropiată de cub.

Naosul are boltă cilindrică și ca atare este o prismă a cărei suprafață superioară, este înlocuită printr-o boltă care acoperă această parte a bisericii ca un coviltir.

Altarul e boltit tot cilindric și întocmai ca și naosul; mijlocul boltii se reazimă pe o pârghie centrală care poate fi numită cheia de boltă. În altar, la capătul acestei pârghii se întâlnește un arc ale cărui capete cad pe punctele de întâlnire pe pereții de Est al altarului. Două segmente de arc, pornind din capul grinzei centrale și desfăcându-se în lături, sprijină bolta către latura estică dând și o înfățișare decorativă, liniară acestei porțiuni.

Pictura este lucrată în tehnica tempera și este aplicată pe pânză, care la rândul ei este lipită de bârnele care alcătuiesc bolțile și pereții bisericii.

În altar, pe boltă, spre Răsărit, în centru, apare chipul Maicii Domnului, cu mâinile întinse, tipul «Plățitera», în picioare și încadrată de cele două segmente de arc, dincolo de care, departe și de alta, sunt zugrăviți Arhanghelii Mihail și Gavriil, între segmentele de arc și între semi-cercul de lemn care formează arcul transversal al boltii altarului și care face demarcația între bolta cilindrică și între partea de Est care coboară în pantă dulce către pereții de Est.

Inscripția de pe boltă, începând de pe latura de Nord și terminând pe latura de Sud, este nouă și după forma în care este compusă și după însăși caligrafia ei, ea are cuprinsul acesta: «**Luați mâncați căci acesta**

este trupul și sângele meu»; o altă inscripție, de caracter vechi, apare cu același cuprins, pe boltă și pe latura de Sud și pe cea de Nord, arătând subiectul care este pictat aci: «**Liturghia Ingerească**». Sunt patru îngeri pe latura de Sus și patru pe latura de Nord, fiecare dintr'înșii purtând câte un obiect: unul poartă un potir, altul copia, care închipue sulita, altul un blid, altul tricherul, altul dicherul.

În registrul de jos sunt zugrăviți, începând dela Nord și terminând în colțul de Sud, adică unde se întâlnește cu tâmpla, următorii sfinți și ierarhi: «Sf. Haralambie, Sf. Ignatie cel sfințit (Teoforul), Sf. Ierarh Chiril al Ierusalimului, Sf. Grigorie Teologul, Sf. Ierarh Atanasie cel Mare, Sf. Ierarh Ioan Gură de Aur, Sf. Vasilie cel Mare, Sf. Ierarh Grigorie Dialogul, Sf. Ierarh Spiridon, Sf. Ierarh Grigorie de Nisa, Sf. Ierarh Nicolae».

Se observă că zugravul a avut grijă de a-i înșira aci și pentru că locurile erau potrivite, dar cred că și cu scopul didactic de a se ști că sunt trei sfinți cu numele Grigorie.

Tâmpla este de lemn, cum era și firesc, toată biserica fiind de lemn. Ea se ridică până la boltă și formează și peretele despărțitor dintre naos și altar.

Icoanele, care înfățișează pe apostoli, prooroci și prăznicarele sunt zugrăvite neîntrerupt, pe scândurile care alcătuiesc tâmpla și sunt de aceeași factură naivă.

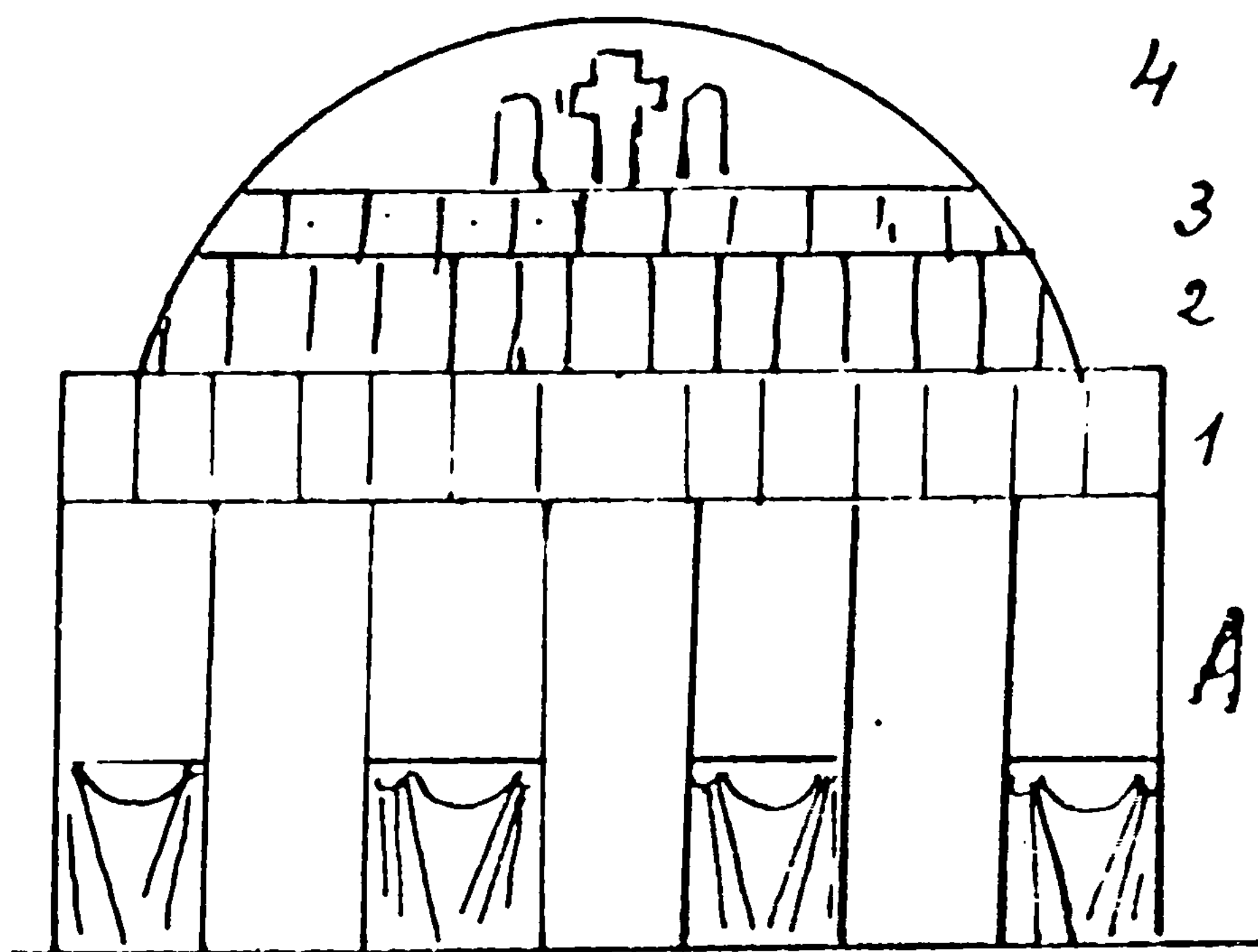
Între ușile împărătești și între cele diaconești, în dreptul arcurilor sunt zugrăviți serafimi, ca dealtminteri în tot naosul deasupra strănilor.

Pictura naosului, de aceeași factură naivă, este împărțită în registre și acoperă boltile și pereții, până deasupra stranelor. Începând dela altar, din latura de Sud, subiectele care se disting sunt următoarele, pe care le dăm cu ortografia lor simplă și naivă ca și pictura pe care o explică.

Ingerul dă paharul lui Iisus în «**Grădina Ghetțimani**», urmează subiectul «**Sărutarea Iuzei (sic) cea vicleană**». Între personagiile care însoțesc pe Iuda, se observă doi ostași și un arhiereu, către altar, iar de cealaltă parte a scenei centrale, care înfățișază pe Iuda sărutând pe Iisus, se observă cinci ostași care poartă cușme și sulți în mână, după care urmează chinurile Mântuitorului.

Pe latura de Nord sunt zugrăvite subiectele ce urmează: «**Când au pățmit Is. Hs. pentru noi**». Un ostaș îi pune în mână, în batjocură, o trestie, în chip de sceptru.

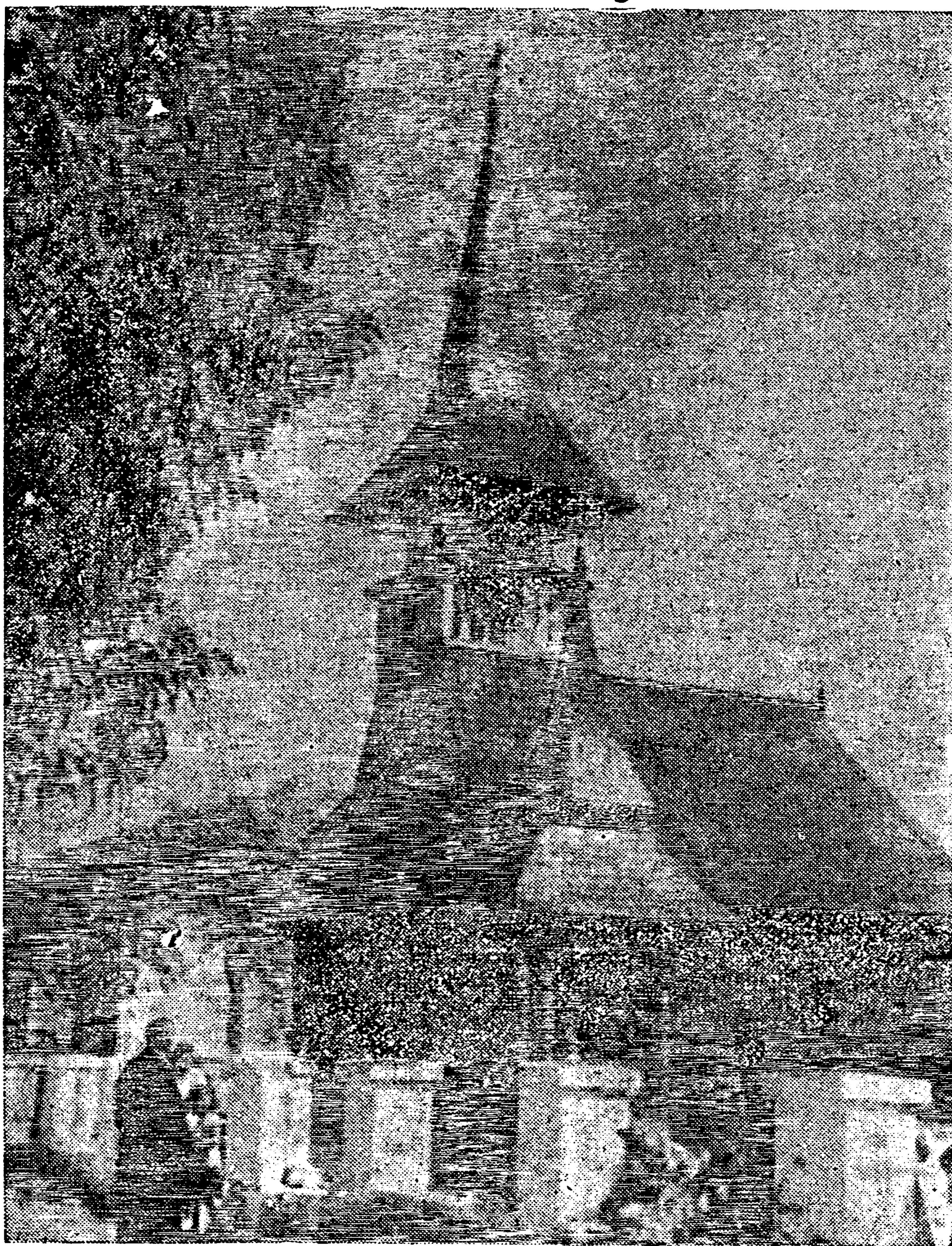
«**Când l-au chinuit pre Iisusu Hristosu**». Urmează batjocorirea la stâlp, însoțită de inscripția: «**Când l-au bătut și l-au batjocorit pre Iisus Hristosu**». Drumul crucii este însoțit de inscripția: «**Când l-au dus la Golgota**». Pe latura de Sud sunt zugrăvite subiectele următoare: «**Buna Ve-**

BISERICA SCHITULUI DRAGOSLA-
VELE-TÂMPLA. — A: Icoanele împără-
tești, 1. Prăznicarele, 2. Proorocii, 3.
Apostoli, 4. Răstignirea.

stire», «Invierea lui Hs.», dată sub forma tradițională a Coborîrii la Iad, după care urmează Punerea în Mormânt și Înălțarea.

Pe latura de Nord, în registrul al doilea, ca și subiectele arătate mai sus, urmează: «Nașterea Domnului», «Botezul lui Iisus», în care zugravul a păstrat un echilibru perfect, așezând în mijloc chipul lui Iisus, deasupra, Sf. Duh în chip de porumbel, de o parte Sf. Ioan Botezătorul iar de cealaltă parte un înger.

*Schitul «Sfânta Maria» dela Tekirghiol, rectitorit
de I. P. S. Patriarh Justinian.*

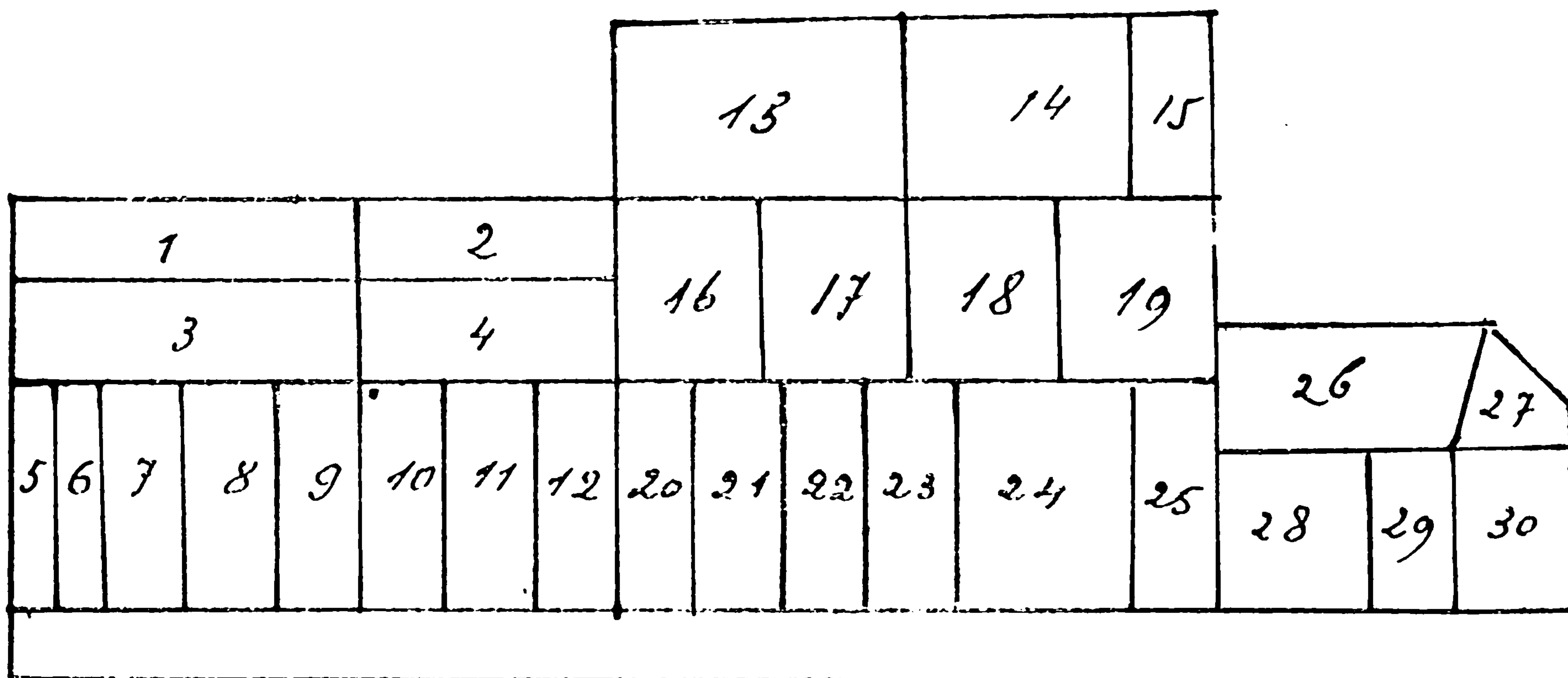
Urmează Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, apoi Sfânta Treime și Incununarea Maicii Domnului, de tipic apusean.

În registrul al treilea sunt zugrăviți sfinții mucenici, în grupe de câte trei, doisprezece pe bolta de Sud, doisprezece pe cea de Nord, iar între ei grinda despărțitoare, de care am vorbit mai sus.

Pe peretele de lemn dintre naos și pronaos, în mijloc și în mărime naturală, este zugrăvit Sf. Nicolae având spre Sud pe sfinții Antonie și Cosma iar spre Nord pe sfinții Damian și Pahomie.

Pictura pronaosului. Pe plafonul scund și plan, în mijloc este zugrăvită, Maica Domnului, iar în cele patru colțuri, patru serafimi. Pe pereții laterali sunt zugrăvite cuvioase. Decorația dintre subiecte este liniară ca, de altminteri și aceia din restul bisericii.

Icoanele. Sunt de aceeași factură naivă, țărănească și datează de la începutul secolului al XIX-lea. Tehnica este tempera pe lemn. Sunt trei icoane pe lemn, înfățișând pe Maica Domnului cu Iisus prunc (două), Iisus Hristos, a treia, iar o a patra icoană, zugrăvită pe sticlă, înfățișază pe «Sf. Paraschiva».

BISERICA DIN TECHIRGHIOL. — Desfășurarea iconografică pe peretele de Nord: 1. Ap. Andrei, 2. Răstignirea, 3. Tăierea capului Sf. Apostol Pavel, 4. Apostolul Petru, 5-12. Cuvioase și Mucenițe, 13. Ceata proorocilor, 14. Ceata Mucenicilor, 15. Dumnezeu Tatăl, 16. Coborârea de pe cruce, 17. «Când au bătut pre Iisus la stâlp», 18. «Când au pus lui Iisus cununa cea de spini», 19. «Când au pironit pe Iisus pe cruce», 20. Sf. Hristofor, 21. Zece Fecioare, 22. Sf. Gheorghe și Sf. Pantelimon, 23. Sf. Dumitrie și Nestor, 24. Sf. Ion Bogoslavul, 25. Sf. Vasile, 26. Sf. Treime, 27. Ochiul lui Dumnezeu, 28. Proscomidia, Iisus în potir, 29. Sf. Bogoslovul, 30. Sf. Grigore.

Mobilierul. În pronaos sunt strane simple de-a lungul pereților, în naos se găsesc strane sculptate în lemn iar în capul stranelor, din această parte sunt jilțuri, artistic sculptate, după modelul, și imitând pe acelea de la Voroneț, din epoca lui Ștefan cel Mare și a lui Petru Rareș ca și pe cel de la Slatina a lui Alexandru Lăpușeanu.

BISERICA DE LEMN A SCHITULUI SFÂNTA MARIA DIN TECHIRGHIOL.

A fost adusă din Vișeu de Jos al Maramureșului, la Sinaia, unde rămăsese fără întrebuințare, cum de altminteri a fost chiar de la prima ei mutare aici.

Ca și cea de la Dragoslavele și această bisericuță de lemn a fost mutată, prin purtarea de grijă a I. P. S. Patriarh Justinian la Techirghiol și a fost sfințită în ziua de 15 August 1951, de însuși Înalt Prea Sfinția

Sa, care a ales și locul de așezare al vechii bisericuțe, în curtea Schitului, unde se află și casa de odihnă a Sf. Patriarhii.

O singură inscripție, datată din 10 Septembrie 1843, zugrăvită pe o tablă de lemn, așezată în altar, la proscomidie și având dimensiunile 1,65 m. × 0,60 m. amintește de zugrăvirea altarului la data de mai sus.

Cuprinsul inscripției, în lectura comunicată de părintele I. Gagiu, directorul Sf. Sinod, este următorul:

O altă vedere a Schitului «Sfânta Maria de Tekirghiol.

«Cu voia Tatălui
Cu ajutorul Fiului și al
Sfântului Duh, s'au zugrăvit
Sf. oltari în zilele parohului Ilici
Maer și au plătit socru-său
Cotnu Matei din Băița ca să-i
Fie veșnică pomenire și lui
Dumnezeu mărire, 1843.
Septembrie 10 zile.

Grigore
Ugolea».

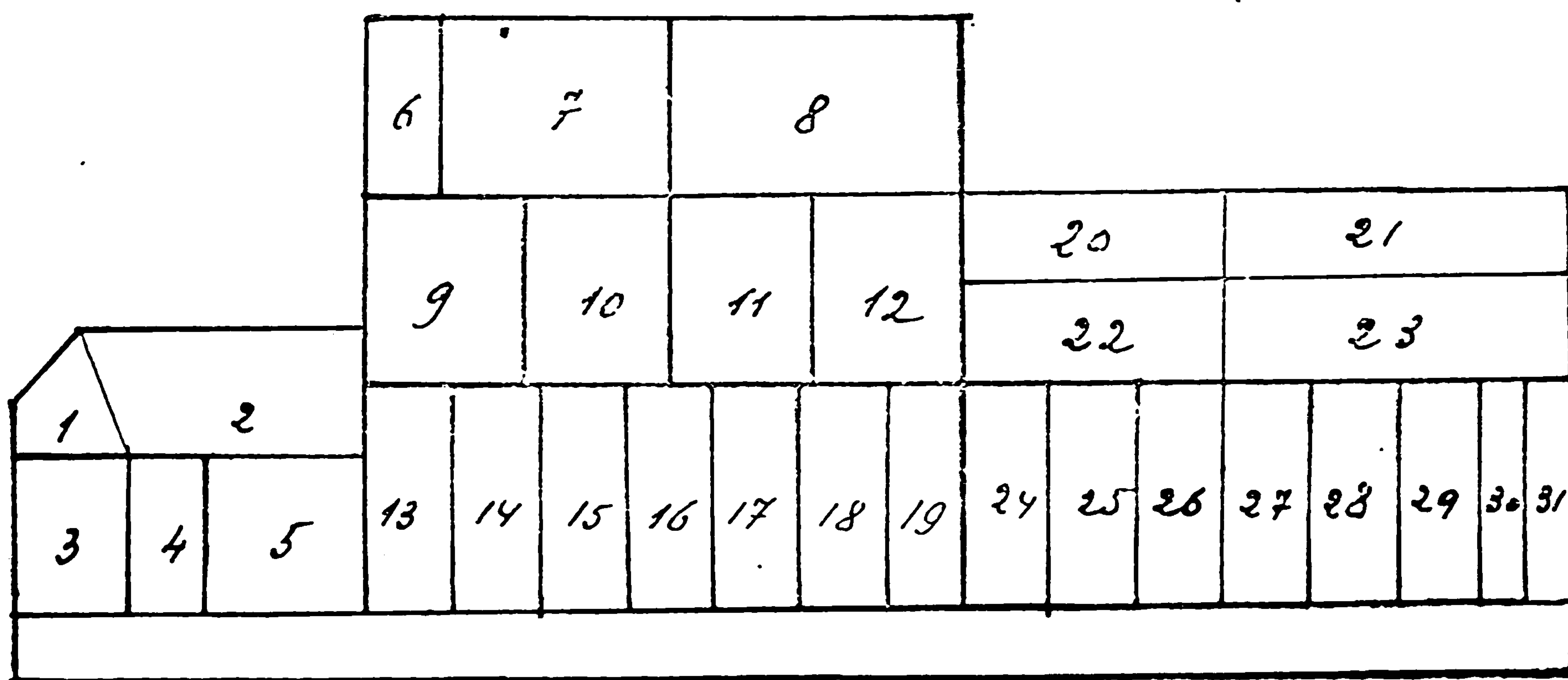
O altă inscripție, pe icoana care înfățișează Învierea lui Lazăr, comunicată de Maica Nectaria, are cuprinsul următor:

«Să se știe locul dela deal dinspre biserică, din reanu (sic), l-am schimbat precum noi...».

Pe o altă icoană, înfățișând Nunta din Cana Galileia, este zugrăvită data «1811».

Un număr de însemnări pe cărți, începând dela 1700, poate să dovedească vechimea de 250 de ani de care vorbește Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în cuvântarea rostită la 15 August 1951.

În adevăr pe o carte, numită Chiriacodromion, tipărită la Alba-Iulia (Bălgrad), în 1699, o însemnare din anul 1700 arată că această carte a fost cumpărată de «Jupânul Bora Vasile și cu jupâneasa sa Iustina, și au dat întrânsa de 10 florinți; și satului ajutor și cu Pop Ștefănuț, iar 10 florinți; care să nu le fie depărtate dintr'icela loc sup(t) acela blăstăm; anul Domnului 1700»¹²).

BISERICA DIN TECHIRGHIOL. — Desfășurarea iconografică pe peretele de Sud: 1. Ochiul lui Dumnezeu, 2. Sf. Treime, 3. Sf. Ioan Zlataust, 4. Sf. Nicolae, 5. Sf. Vasile, 6. Dumnezeu Tatăl, 7. Ceata Apostolilor, 8. Ceata arhierilor, 9. Rugăciunea din grădină, 10. «Când L-au prins pe Iisus», 11. Iisus la Caiafa, 12. Iisus la Pilat, 13. Sf. Antonie, 14. Sf. Teodosie și Simion, 15. Dumineca slăbănogului, 16. Nunta din Cana «1811», 17. Învierea lui Lazăr, 18-19. Moartea cu coasa, 20-23. Răstignirea și martirizarea apostolilor: Andrei, Petru și Pavel, 24-31. Cuvioase și Mucenice.

Biserica este așezată în curtea schitului și lângă casa de odihnă a Patriarhiei. Ca și celelalte două, cea din Dragoslavele și cea din Cermegești, și această biserică este așezată pe un soclu de piatră și prezintă aceleași caracteristici generale, ale bisericilor din Maramureș.

Acoperișul de șindrilă este lucrat în pantă repede, turla ceva mai scurtă, este așezată tot deasupra pronaosului, nu distonează cu nimic și se potrivește cu stilul bisericii.

Planul este simplu, biserică fiind alcătuită din cele trei părți cunoscute: altar, naos și pronaos, iar intrarea este așezată tot în latura de Sud a pronaosului, ca și la celelalte.

Pictura este în tehnica tempera, aplicată pe lemn pe pereții bisericii și este asemănătoare cu pictura celorlalte două.

12. I. P. S. Patriarh Justinian, Cuvântarea rostită la Cermegești la 1 Mai 1951, Revista «Biserica Ortodoxă Română», an. 69, (1951).

În altar sunt zugrăviți sfinți ierarhi în mărime naturală, Sf. Arhid. Ștefan, Sf. Ioan Bogoslav, Sf. Vasile, Sf. Ioan Zlataust. Pe boltă Sf. Treime, ochiul lui Dumnezeu, înconjurat de serafimi.

La proscomidie, Iisus în potir.

Pe dosul catapetesmei este zugrăvit Sf. Iona în momentul când este aruncat din chit.

Catapeteasma înfățișează în mod obișnuit icoanele împărătești, între cari, către Miază-Zi și pe aceia a sfinților apostoli Petru și Pavel (hramul cel mic), iar în latura de Miază-Noapte pe sfântul Nicolae.

Deasupra catapetesmei, se înalță crucea răstignirii, având de o parte și alta, pe arc, pe cei 12 apostoli și pe prooroci.

Naosul. Pe perețele dintre naos și pronaos, pe fața dinspre naos, în mijloc, este zugrăvită Jertfa lui Abel și Cain, după care urmează, într' o parte, uciderea lui Abel iar în cealaltă parte Cain purtând pe Abel mort pe umeri, pentru a-l ascunde undeva.

Pe pereții laterali sunt zugrăvite scene și subiecte, ca acelea care urmează:

Pe perețele de Miază-Zi: Sf. Hristofor martirul, cele 10 fecioare (5 înțelepte și 5 nebune), Sf. Pantelimon, Sf. Dumitru și Sf. Ioan Bogoslovul, Sf. Vasile, Sf. Ioan Zlataust, toți în mărime naturală.

Pe perețele opus Sf. Antonie, Sf. Teodosie, Sf. Simion Stâlpnicul, Duminica Slăbănogului, Nunta din Cana, purtând data 1811, Invierea lui Lazăr, Moartea cu coasa.

Pe registrul superior sunt zugrăvite patimile lui Iisus, cu inscripțiile adecvate. Incepând dela altar pe perețele de Sud sunt zugrăvite subiectele:

«Când se roagă Iisus în grădină»:

«Când l-au prins pe Iisus», «Când l-au dus la Caiafa».

Urmează o altă scenă cu inscripția mai puțin descifrabilă. Trecând pe perețele de Nord, întâlnim subiectele:

«Când au bătut pe Iisus la stâlp», «Când au pus lui Iisus cununa cea de spini», «Când au pironit pe Iisus pe Cruce». Răstignirea.

Pe bolti: Ducerea crucii, Coborârea de pe cruce, în medalioane: ceata mucenicilor, ceata apostolilor, ceata arhierilor.

Pronaosul: Pe boltile pronaosului se înfățișează moartea apostolilor: Andrei, Petru, Pavel.

Pe perețele de Vest ni se înfățișează Judecata din urmă, după tipicul obișnuit.

BISERICA DIN CERMEGEȘTI.

Biserica maramureșeană, clădită acum, poate 250 de ani, a fost adusă mai întâi la Breaza, de pe apa Prahovei, în 1939, a făcut acolo un scurt popas, pentru ca apoi să fie adusă și așezată pentru totdeauna, în dealul Suestilor, în satul Cermegești, pe locul în care odihnesc oasele părinților Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

De pe bârna ce ține loc de bancă, pe prispa dinspre Apus, ocrotită de strașina largă a acoperișului, poți privi până departe în zări, în față și în lături, până unde culmile din fund, pe care pare a se rezima boltile vineții ale cerului, îți stăvilesc privirile și le îndeamnă a lua seama la minunatele împrejurimi înverzite și pline de pitoresc.

Un rând de coline mai scunde, se înalță dincolo de apa Cernei, care serpuște, prin albia ei nisipoasă, printre copaci înalți și verzi. Sunt dealurile Ciomagilor și Găgenilor, iar departe în zări către Miază-Zi se ridică dealurile Dejoiiului, Nisipi, Fântătești și Dozești. Mai aproape de biserică și tot spre Miază-Zi, este dealul Gârnicetului, iar către Nord dealul Sueștilor, de care o desparte valea Sueștilor. Spre Răsărit dealul Teiului, care se mai numește și dealul Mare.

Printre pâlcurile de copaci verzi, care o însoțesc și pe un mal și pe celălalt, abia bănuiești că trece apa Cernei, o panglică de argint, cu scântei de aur, care scapă ici și colo, în luminișuri, pentru ca apa să se ascundă din nou printre copaci.

Biserica maramureșană de lemn, rectitorită de I. P. S. Patriarh Justinian, în satul Suești, din Comuna Cermegești.

Satele de aici sunt: Sueștii în mijloc, Cermegeștii spre Miază-Noapte și Stăneștii spre Miază-Zi.

În răsăritul scoarelei, priveliștea se schimbă. Soarele se înalță din dosul culmii Teiului și face să scânteieze crucea de pe turla ascuțită a bisericii de lemn, trimitând scipiri de aur de jur-împrejur.

Fâșia de argint a Cernei nu se mai zărește, aburi albicioși, mișcându-se alene, umplu văile până spre Dozești.

În jurul bisericuții curate și bine îngrijită, își dorm somnul din urmă, morții satului, sub umbra crucilor de lemn, lucrate în formă de troiță, cu acoperiș rotund, sau numai cu brațele și fața acoperite cu două scândurele, tăiate în formă de aripi și cu o vizieră ca de chipiu.

Acoperișul. Acoperișul bisericii e de șindrilă și este lucrat în pante repezi: două laterale cu direcția Est-Vest și câte trei deasupra pronaosului și altarului, după numărul laturilor poligoanelor care închid aceste părți de biserică.

Acoperișul se sprijină pe cãpriori care se termină cu profiluri simple, și se reazimă pe cosoroabe și ele profilate, fiind susținute de grinzile care fac legătura dintre acoperiș și dintre corpul bisericii.

La capetele dinspre pronaos și altar, cosoroabele se reazimă pe o grindă care cade pe capul profilat al bârnei de sus și care grindă se întretaie cu o alta în formă de cruce.

Marginea acoperișului este în forma unei linii dințate, în zig-zag care amintește ferăstrăul.

Intrarea în biserică se face prin latura din Miază-Zi a pronaosului.

Turla. Deasupra pronaosului și svâcnind din acoperișul repede, se ridică turla sveltă, pe un pat de formă patrată, deasupra căreia se află un balconaș scund, îmbrăcat cu scândură.

Balconașul turlei prezintă opt stâlpișori legați între ei prin niște arcuri de lemn care formează trilobi neregulați, amintind într'o măsură, acolada.

O sprinceană de acoperiș ocrotește învelișul de scânduri al balconașului. Deasupra acestuia se înalță un coif, cu baza un patrulater și cu un vârf de forma unei piramide cu opt laturi.

Deschizăturile balconașului îndeplinesc rolul ferestrelor deschise dela clopotnițele de zid, acela de a lăsa să se împrăștie sunetul clopotelor în toate părțile.

O scară pornește din interior, prin pronaos și urcă pe podina care formează și plafonul pronaosului, de pe care se trag clopotele așezate în turlă deasupra balconașului.

Pardoseala. Biserica este pardosită cu cărămidă subțire așezată pe muchie.

Planul. Planul bisericii este simplu și are forma unui poligon compus dintr'un dreptunghi, alcătuit din naos și din două exagoane neregulate, care alcătuiesc pronaosul și altarul bisericii.

În acest fel poligonul întreg numără opt laturi.

Intrarea în biserică se face prin latura de Sud, prin pronaos, care mai prezintă în latura opusă o fereastră.

Naosul prezintă două ferestre mici pe latura de Sud și o singură fereastră către altar, în latura de Nord.

Altarul este luminat printr'o fereastră așezată în axul bisericii și printr'o alta mai mică, așezată în latura de Sud.

Materialul. Soclul este de cărămidă groasă presată, rostuită cu ciment iar trotuarul din jurul bisericii, este alcătuit din lespezi de piatră.

Tălpile pe care se sprijină pereții de bârne sunt cioplite din tulpini întregi de copaci ca dealtminteri și pereții bisericii.

Pereții sunt de bârne despicate din tulpini de copaci, lungi de opt metri, late de o jumătate metru și groase de aproape trei zeci de centimetri.

Pisania bisericii este zugrăvită deasupra ușii de intrare, înlăuntru pronaosului și are cuprinsul următor:

«Această sfântă biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, construită

înainte de anul 1700, în Maramureș și adusă în comuna Breaza-Prahova în anul 1939, s'a reconstruit aici de I. P. S. Patriarh Justinian cu toată cheltuiala sa, pentru trebuințele sufletești ale credincioșilor acestui sat, în care s'a născut I. P. S. Sa acum 50 de ani. S'a sfințit la 1 Mai 1951».

Un alt document, care a fost așezat în stâlpul sfintei mese, cu acest prilej, scris pe pergament, are cuprinsul acesta:

«Insemnatu-s'a aici, spre știință, că această sfântă biserică, cu hramul «Cuvioasa Paraschiva», a fost așezată pe locul acesta din comuna Cermegești, satul Suești, regiunea Vâlcea, de către Inalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul României, în anul 1951.

Cunoscut ne-a fost, după isvoadele mai vechi, că lăcașul acesta, măestrit din lemn, a fost durat mai întâi în Maramureș, înainte de anul 1700 și apoi strămutat în comuna Breaza-Prahova, în anul 1939.

De acolo, strămutatu-s'a iarăși pe acest loc și a fost înălțat prin râvna, osteneala și toată cheltuiala Inalt Prea Sfinției Sale Justinian, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al României, ca să fie lăcașul acesta spre folosul, mângâierea și mântuirea sufletelor credincioșilor acestui sat, în care, acum cinci zeci de ani, s'a născut Inalt Prea Sfinția Sa; încă și spre fericita pomenire a sufletelor părinților săi Marin și Elena și a tuturor celor din neam.

S'a sfințit acest sfânt lăcaș astăzi 1 Mai 1951 — în a treia zi a Sfințelor Paști — de către însuși Prea Fericitul său ctitor, Patriarhul Justinian, împreună cu Prea Sfințiile lor Iosif, Episcopul Râmnicului și Argeșului și Theoctist Botoșăneanul, Episcop Vicar al Sfintei Patriarhii, înconjurați fiind de un sobor de preoți și diaconi».

O altă inscripție săpată în marmură, pe o placă de dimensiunile 0,60 m. × 0,32 m., prinsă în peretele de bârne, în latura de Răsărit a altarului, are acest cuprins:

«Aici sunt osemintele decedaților:

Marin Marina † 6 I. 1940,

Elena M. Marina † 25 I. 1932,

Lucreția Preot Ioan M. Marina † 17.XI.1935,

Elena C. M. Marina † 1937».

Altarul este ridicat cu două trepte mai sus decât restul bisericii și este pardosit cu cărămidă așezată pe muche întocmai ca și în restul bisericii.

Subiectele zugrăvite corespund cerințelor erminiei.

Pe bolta, mai scundă decât aceia a naosului, este zugrăvită Maica Domnului tronând, având pe Iisus în brațe, pe un fond albastru cu stele. Subiectul este repectat, este deci nou, dar corespunde și iconografic și se apropie și de stilul restului picturii.

De jur-împrejur, pe bolți, către partea inferioară a acestora, sunt zugrăviți îngeri în grupe de câte trei și pe alocuri patru. Dintre aceștia, șase sunt mai înalți iar ceilalți nouă care stau în genunchi se grupează armonie în jurul lor.

O bandă decorativă desparte aceste subiecte de registrul inferior în care apar chipurile ierarhilor.

Incepând dela ușa de Nord a altarului subiectele zugrăvite în acest registru sunt următoarele:

În locul aflat liber este zugrăvit actualul ctitor, I. P. S. Patriarh Justinian, purtând mantie, având în dreapta cârja arhierescă și susținând cu mâna stângă bisericuța de lemn, al cărui salvator este. Inscripția care însoțește subiectul, este următoarea:

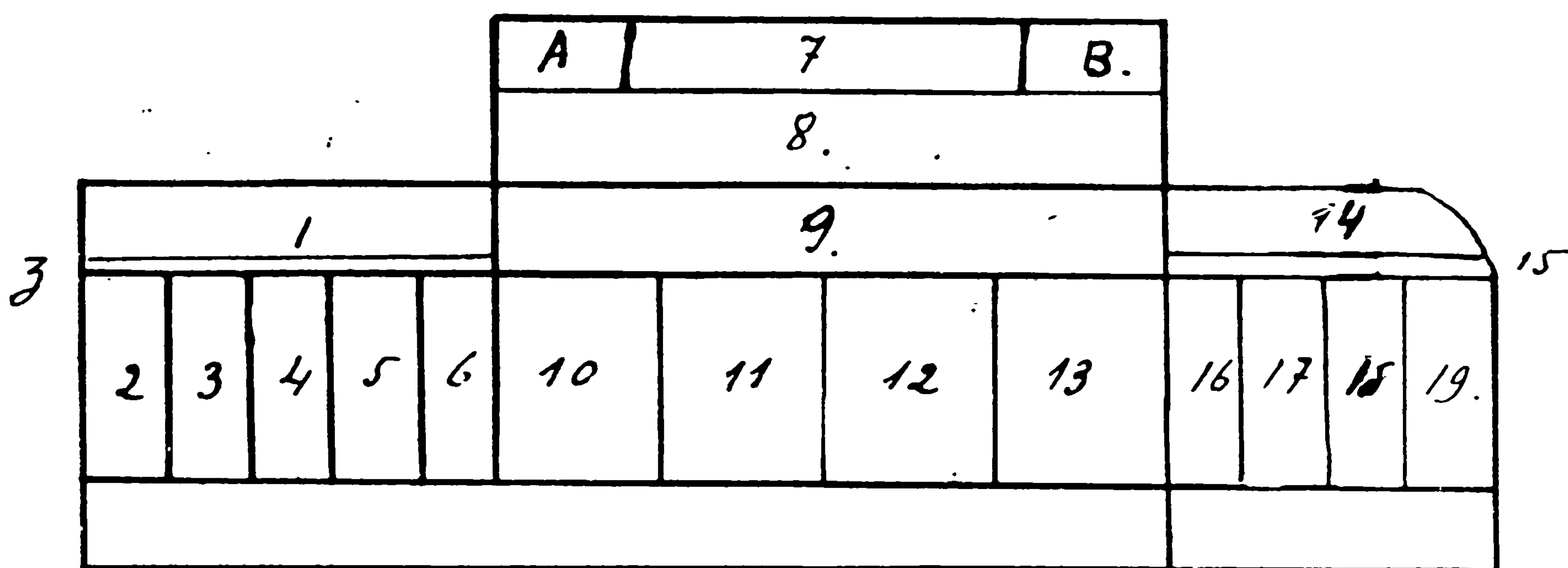
«I. P. S. Patriarh Justinian, ctitor»,

O fâșie albă cuprinde pomelnicul ctitoricesc, având cuprinsul de mai jos:

«Pomelnicul I. P. S. Patriarh Justinian, ctitorul acestui Sf. Locaș;

Vii: Justinian arhierul, Ovidiu, Silvia, Ion — Petre, Constantin și Dumitra, Maria — Elena, Ecaterina, Marin Pavel iereu, Gheorghita ier., Octavian iereu, Maria ier., Paraschiva, Ion și cu tot neamul lor.

Morți: Nicodim arhierul, Irineu arhierul, Valerian arhierul, Marin, Elena, Lucreția ereița, Sabin, Elena, Ioana, Constantina, Ilie, Marin, Dumitru, Alexe, Dumitru, Dumitru iereu, Dumitra ier., Constantin iereu, Florea iereu, Maria iereița, cu tot neamul lor cel adormit. 1 Mai 1951».

BISERICA DIN CERMEGEȘTI. — Peretele de Nord. Desfășurarea iconografică: 1. Dumnezeu Tatăl, 2. Semnele zodiacului, 3-6. Cuvioase și Sfinte, 7. Sfânta Treime, A, B, Evangheliști, 8-9. Scara lui Iacob, 10. Patimile lui Iisus, 11-13. Patimile, 14. Maica Domnului, 15. Ornament, 16. Chipul și pomelnicul I. P. S. Patriarh Justinian, 17-19. Sfinții Ierarhi.

La proscomidie este zugrăvit Iisus în potir. Urmează apoi «Sf. Ier. Vasile, Sf. Ier. Grigorie, Sf. Ierarh Ioan Hrisost., Sf. Ier. Nicolae, Sf. Ier. Spiridon, Sf. Ier. Atanasie», după care urmează un cuvios fără inscripție iar în urmă și ultimul «Sf. Arh. Ștefan».

Pe dosul tâmplei, deasupra ușilor împărătești: «Buna Vestire». Maica Domnului îngenunchiată în fața unui pupitru primește vestea dela îngerul Gavriil. În fund se văd clădiri, ceiace înseamnă că scena se petrece în interior. În jurul scenei, în forma unui semicerc un chenar liniar, iar în partea de jos, un alt chenar, mai lat cu un ornament de linii întretăiate.

Tâmpla, e de lemn și formează peretele despărțitor dintre naos și altar, mergând până la bolți și susținându-le. Împreună cu peretele de lemn dintre naos și pronaos, închide acest spațiu de forma unei jumătăți de cilindru.

Pe ușile împărătești este zugrăvită scena Bunei Vestiri, pe cele două

canate, pe unul Sfânta Fecioară, iar pe celălalt, Arhanghelul Gavriil, amândoi pe întregul spațiu liber al canatelor.

Pe ușile diaconești sunt zugrăviți din nou Arhanghelii Mihail și Gavriil.

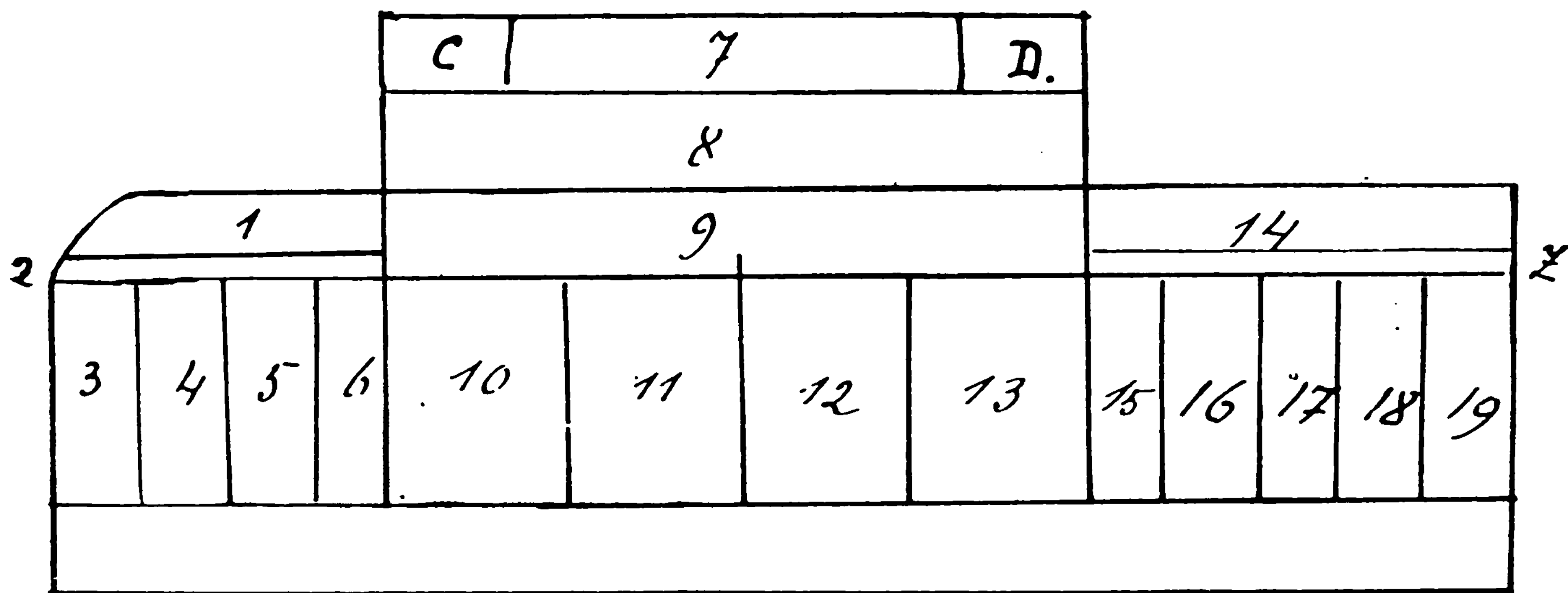
Icoanele împărătești, în număr de patru, între cari Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva, hramul bisericii, sunt zugrăvite din nou, însă sunt lucrate în stilul celor vechi.

Registrul de deasupra acestor icoane, cuprinde Sfânta Mahramă, având de o parte și de alta câte șase apostoli.

Deasupra acestui registru, în mijloc, este zugrăvită scena Deisis (Iisus Hristos, în mijloc, având de o parte și alta pe Maica Domnului și Sf. Ioan Botezătorul). În restul registrului cinci proroci de o parte și cinci de alta.

Deasupra este zugrăvită scena Răstignirii: Iisus pe cruce având de o parte și de alta, pe Maica Domnului, celelalte femei, și câțiva apostoli.

Zugrăvelile au fost întregite în stilul celor vechi, în tehnica tempera și la aceste icoane și la celelalte, din restul bisericii de pictorii: D. Dimi-

BISERICA DIN CERMEGEȘTI. — *Peretele de Sud. Desfășurare iconografică: 1. Maica Domnului tronând, 2. Ornament, 3-6. Sf. Ierarhi, 7. Sf. Treime, C. D. Evangheliști, 8-9. Ridicarea la cer a Sf. Procoroc Ilie, 10-13. Patimile lui Iisus Hristos, 14. Dumnezeu Tatăl, z. Zodiacul (semnele), 15-19. Cuvioase și Sfinte.*

triu-Nicolaide, Gh. Vasilescu-Popa, Protos. Sofian Boghiu și Arhid. Felix Dubneac.

Naosul. Pe bolta cilindrică a naosului pictura este despărțită în două printr'un arc zugrăvit cu ornamente florale.

Incepând dinspre altar subiectele zugrăvite pe boltă cuprind: Sfânta Treime în stil apusean, adică Dumnezeu Tatăl, binecuvântând cu dreapta, cu stânga ținând globul pământesc, având cunoscutul triunghi în loc de aureolă, Iisus Hristos, Fiul, purtând crucea, iar între ei Sfântul Duh sburând în chip de porumbel. La picioarele lor, spre altar, trei îngeri, dintre care cel din mijloc, Sfântul Arhanghel Mihail, mai înalt decât ceilalți este zugrăvit cu aripile întinse.

Scena Sfintei Treimi este susținută dinspre Sud, de subiectul: Ridicarea la cer a Sfântului Ilie, iar spre Nord de subiectul: Scara lui Iacob.

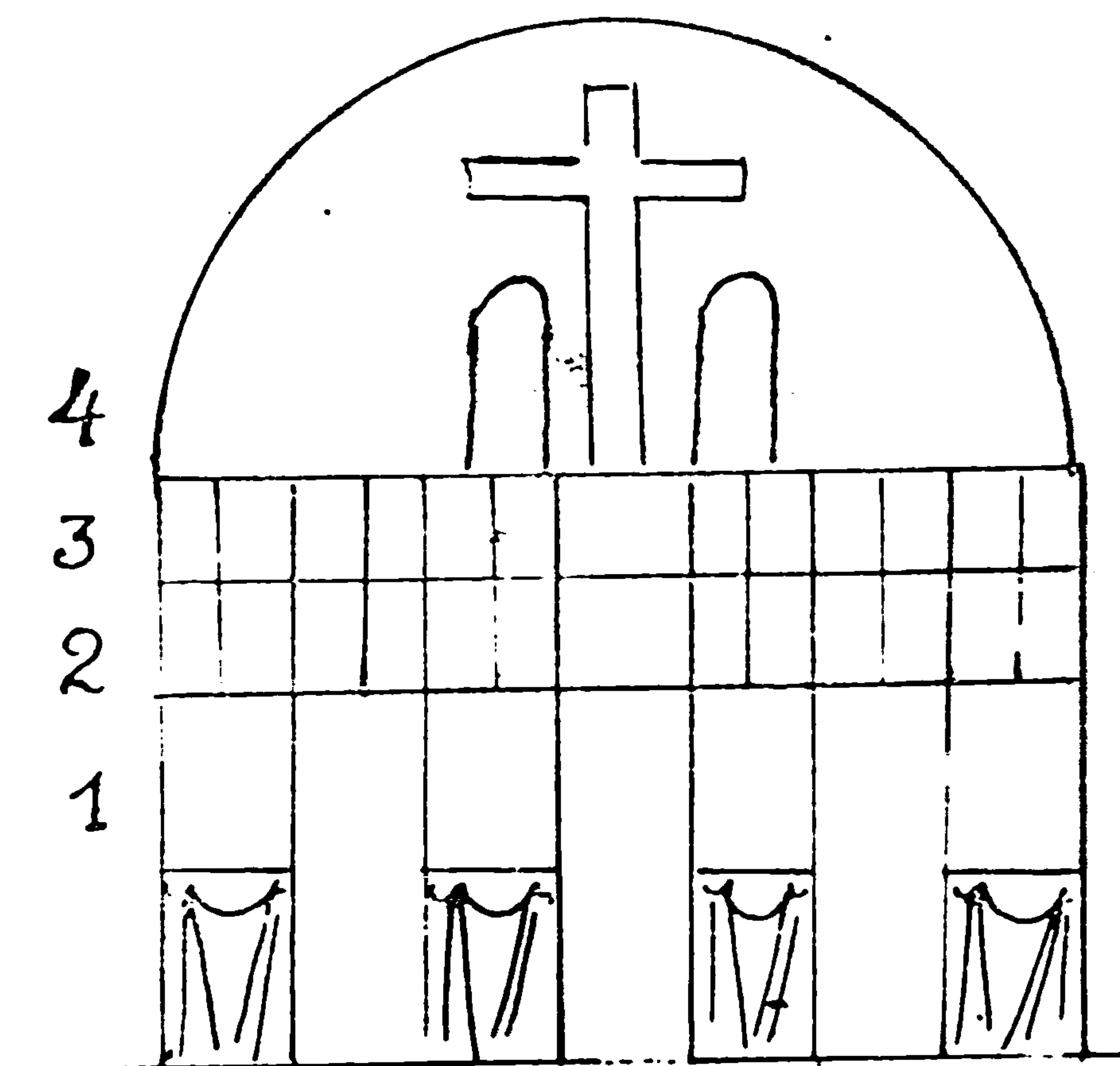
În prima scenă, Sfântul Ilie stă în trăsura trasă de doi cai albi, îna-

în fața căroră merge un înger, dedesubt vestmântul proorocului (cojocul) coboară spre Ielisei, care stă să-l prindă, în genunchi.

Scara lui Iacob, din latura de Nord, înfățișează pe Iacob dormind cu capul la picioarele scării. Un înger stă lângă el, iar un altul în vârful scării. Spre picioarele lui Iacob, într'un nor, un înger cu aripile întinse, în felul celui descris mai sus, poartă în mână trâmbiță, întocmai ca în scena în care îngerul cheamă la judecata din urmă.

În cele patru colțuri sunt zugrăviți cei patru evangheliști însoțiți de simbolurile lor: Matei, Marcu, Luca și Ioan. Spațiul în întregime este împărțit în formă de cruce.

Spre pronaos, și deasupra cafasului, este zugrăvită, în medalion, Maica Domnului Plătitera, având de o parte pe David cu harpa, iar de cealaltă pe Solomon cu filacteră.

BISERICA DIN CERMEGEȘTI-TAMPLA.—
1. Icoanele Impărătești, 2. Icoanele Aposto-
rilor, 3. Icoanele Proorocilor, 4. Răstignirea.

rugăciunea din grădina Ghetsimani, în care este zugrăvit Iisus și îngerul care îi întinde paharul, cu inscripția: «Când Iisus Hs. s'au rugat în grădina Ghetsimani».

Pe zidul de Nord este zugrăvită biciuirea Mântuitorului după care urmează încununarea cu spini. După aceasta urmează subiectele însoțite de inscripțiile următoare: «Când Simon Chirineanul ajută la ducerea crucii».

Zugrăvelile din naos ca, de altminteri și acelea din restul bisericii, au fost restaurate și întregite, cu prilejul mutării bisericii în acest loc.

Draperiile urcă până deasupra stranelor, după care urmează și un brâu zugrăvit în ornamente florale, alternate cu îngeri înaripați.

Un singur registru se ridică de la linia de deasupra ferestrelor până la nașterea bolților.

Pronaosul este acoperit de un plafon orizontal care înlocuiește bolta. Un medalion, pe fond albastru, înconjurat de un cerc galben, mărginit de două benzi cărămizii și apoi de un cerc azuriu, mărginit la rândul lui

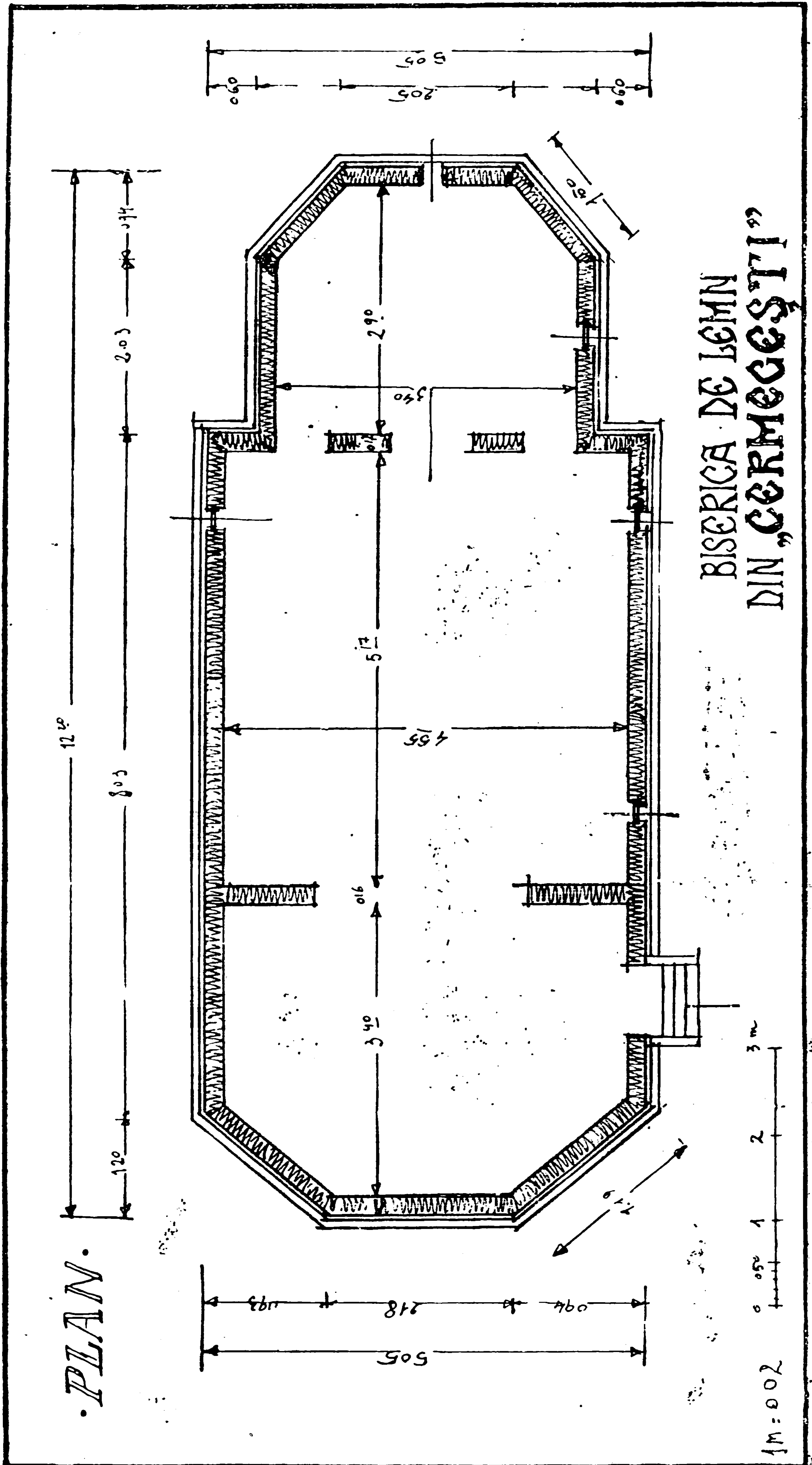
În registrul următor și, începând dinspre pronaos, pe latura de Miază-Zi, subiectele însoțite de inscripții sunt următoarele:

«Inceputul batjocurii», în care Iisus apare legat la stâlp.

«Hs. sărutat cu vicleșug de Iuda». În această scenă Iisus și Iuda sunt zugrăviți la mijloc, de o parte se văd apostolii, iar de cealaltă iudeii.

«Când Hs. au spălat picioarele ucenicilor». După cum vedem subiectele nu sunt așezate într'o ordine bine definită.

Cina este redată sub forma următoare: «Iisus Hs. săvârșind cea dintâi liturghie». Urmează.

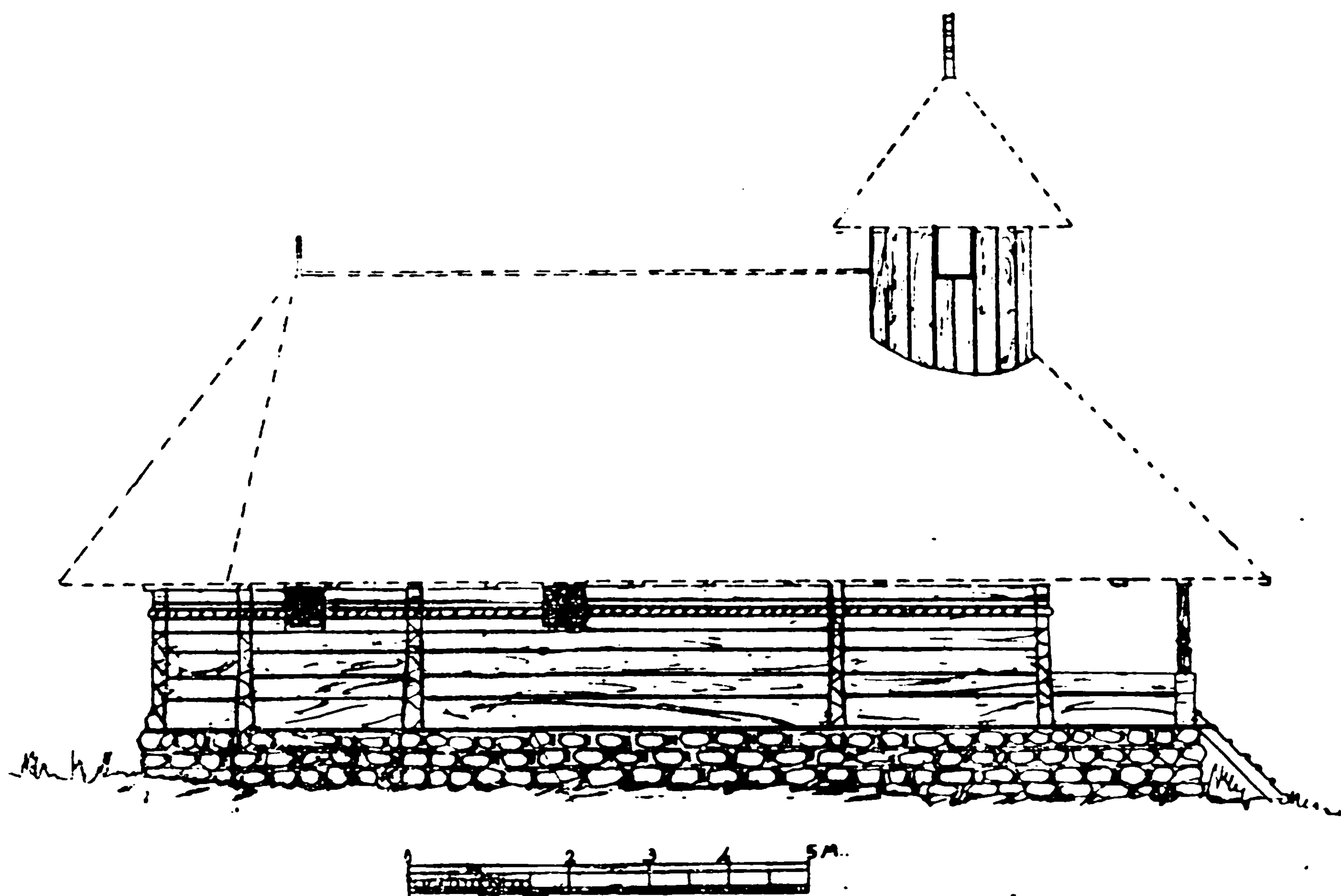
de o bandă neagră, alternată cu un alt cerc de culoare cărămizie, închis de o altă bandă de culoare neagră.

În medalionul din mijloc, Dumnezeu Tatăl, purtând triunghi în locul aureolei rotunde, are în stânga globul pământesc, binecuvintează cu dreapta și este însoțit de soare și lună.

În cercul cărămiziu, din jurul medalionului central, un număr de alte 12 medalioane albastre, în care sunt înscrise cele 12 zodii, ale căror simboluri stilizate, apar fiecare în câte un medalion.

Restul plafonului este de culoare albastră deschis.

Un singur registru cu sfinți, zugrăviți $3/4$, ca și cei de pe tâmplă și în altar, împodobește pronaosul, pe deasupra draperiilor, până sub plafon.

Biserica de lemn din Mihăești-Capul Dealului (Vâlcea). Fațada laterală.

Locul acesta fiind destinat pentru femei și zugrăvelile cuprind numele cuvioaselor și sfințelor, alese de zugrav, precum urmează:

«Cuv. Ecaterina, Sf. Elena, Sf. Marina, Cuv. Paraschiva, Sf. Irina, Sf. Filoteia, Sf. Eufrosina, Maria lui Iacovu, Maria Magdalena,» după care urmează figura lui Iisus și cele cinci fecioare înțelepte, purtând în mână câte un vas în formă de potir.

Inscripția de pe cartea pe care Iisus o poartă în mână, are cuprinsul următor:

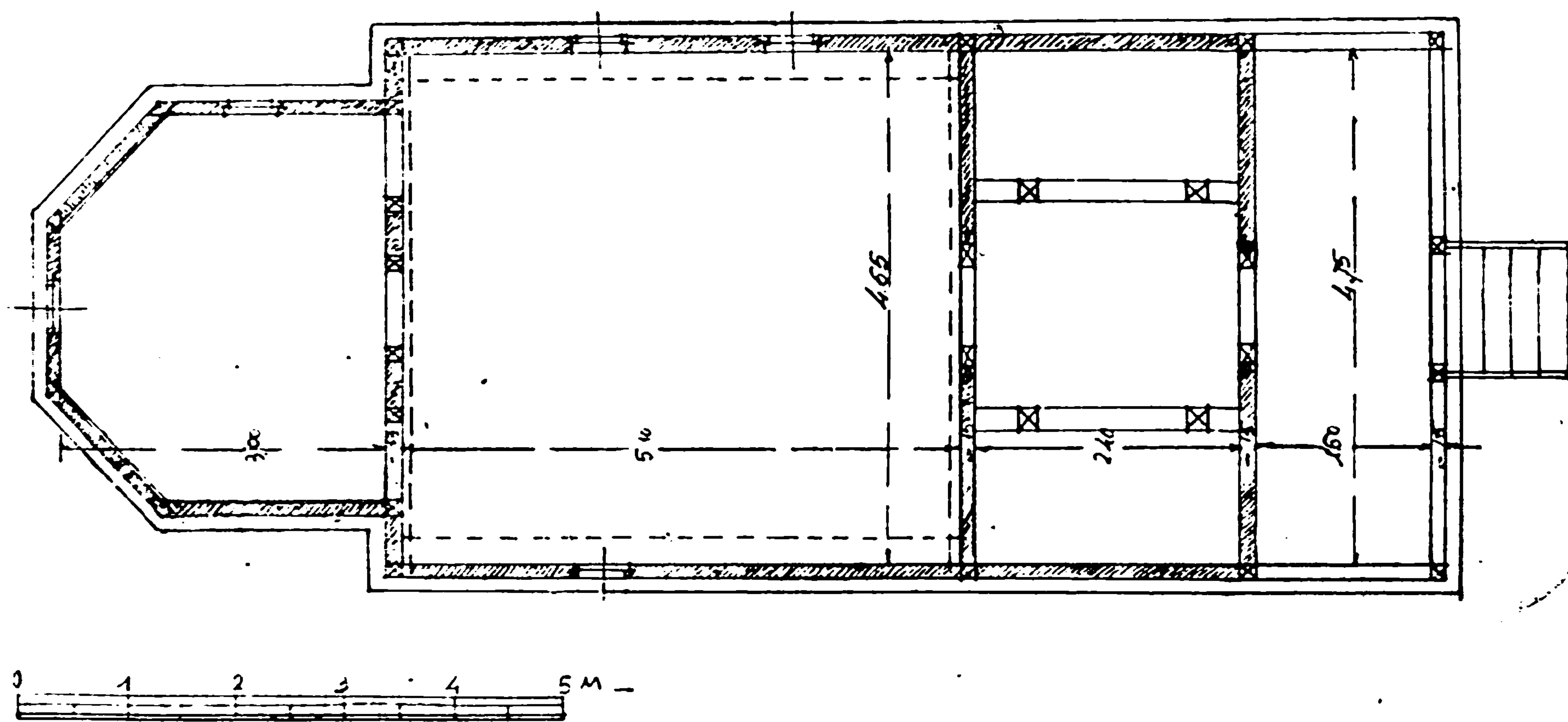
«Eu sânt lumina lumii, cel ce crede în mine, nu va umbla în întuneric».

Peretele despărțitor dintre naos și pronaos e decorat cu draperii, iar ușorii intrării, cu un ornament floral. Peretele merge până sus, ca și acela care alcătuiește tâmpla.

De o parte și de alta a intrării în naos, stau atârdate două icoane, de factură naivă, țărănească, înfățișând pe Iisus și Maica Domnului, de factură dela începutul secolului al XIX-lea. Ele au făcut parte din vechea biserică a satului, care era tot de lemn, și tot în acest loc, însă de proporții mai mici.

Vechea bisericuță de lemn va fi fost asemănătoare cu cele din regiune, de alt caracter de cât bisericile din Maramureș. Ele amintesc pe cele descrise la începutul acestui articol și păstrează felul de interpretare a construcțiilor în lemn din Muntenia și Moldova.

O asemenea bisericuță, bine îngrijită și curat întreținută, este bisericuța de lemn din satul Capul Dealului de sub îngrijirea părintelui Petre Petroșanu. Ca și aceea dela Bolnița Mănăstirii Dintr'un Lemn, ca și bisericuța din Râureni, cum și aceea din cimitirul Govora-sat, bisericuța din Capul Dealului prezintă toate elementele arhitecturale și decorative, ță-

Planul bisericii de lemn din Mihăești-Capul Dealului (Vâlcea).

rănești. Pridvorul din față, sprijinit pe stâlpi cu grinzi crestate și cu brâu în formă de funie împletită formează deosebirea dintre aceste biserici locale și dintre cele maramureșene, la care se adaugă acoperișul mai puțin repede, cum și turlele mai scunde, așezate însă tot pe pronaos.

Și la bisericile acestea și la cele din Maramureș, bolțile sunt cilindrice iar despărțiturile interioare se fac prin pereți de bârne care merg până sub bolți.

*

În marginea șoselei ce duce dela Cerneghești pe valea Cernei către Stănești, la 16 Mai 1936, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a ridicat o fântână, care este așezată cam în dreptul bisericii pomenite mai sus.

Inscripția dela fântână, săpată în placă, are cuprinsul următor:

«Am ridicat această fântână, pentru pomenirea scumpei mele soție Lucreția Pr. Ioan Marina, decedată la 16 Nov. 1935, în vârstă de 27 de

ani și iubitului meu fiu Sabin, decedat 10 Mai 1926, în vârstă de 4 luni, pomenind alături de el pe toți cei din neamul meu:

Vii: Ioan ereu, Ovidiu, Silvia, Marin, Pavel ereu, Gherghița er(ița), Elena, Constantin cu ficele.

Morți: Lucreția erița, Sabin, Elena, Ctin. ereu, Ecaterina er. Constantin, Ilie, Alexe, Dumitru, Dumitru, ereu, D-tra. erița, Maria erița, Marin, Dumitru, Dumitru. **Rugați-vă pentru ei».**

*

Cu ani înainte Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a ridicat în marginea șoselei ce duce spre Stănești, în satul Cermegești, o fântână, a cărei apă răcoritoare este adusă pe țevi de sub coasta dealului, dinspre biserică, dela câteva sute de metri. Inscripția fântânei pe care am dat-o mai sus, arată preocupările pentru binele obștesc ale I. P. S. Sale.

Apa îmbelsugată potolește setea ființelor însetate, după cum bisericuța de pe deal alină durerile sufletesti ale credincioșilor, mângâie pe cei necăjiți și dă nădejde de mântuire celor ce se roagă cu credință, pomenind în rugile lor, pe fiul satului, ctitorul bisericii, pe «Justinian Arhiereul», așa cum stă scris în pomelnicul, pe care îl au mereu în față preoții liturghisitori.

O operă de artă arhitecturală în lemn, din îndepărtatul Maramureș, veghează pe plaiurile oltene, «ca o făclie pe culme de deal», într'un cadru pitoresc, cu coline dulci, amintitoare a celor din locurile din care a fost adusă.

Câte opere de artă de acest fel, ar putea fi mântuite dacă și alți creștini și ierarhi, ar muta de acolo de unde prisosesc și unde se năruiesc, bisericuțele de lemn care arată meșteșugul și inspirația artistică a poporului, precum și caracteristicile locale, și interpretările stilurilor în lemn, cum este interpretarea stilului gotic în bisericile de lemn din nordul Ardealului și în Maramureș.

Mai bine ca oricare altul tăetorul de lemne din Maramureș a interpretat goticul în lemn, așa cum o arată și învățații cehi, precum și alții dela noi care s'au ocupat cu asemenea probleme.

Bisericile de lemn, rectitorite de I. P. S. Patriarh Justinian, fac parte din grupa cea mare a bisericilor din nordul Transilvaniei și din Maramureș, prezintă unitate din punct de vedere arhitectural și din punct de vedere decorativ.

Pictura este de factură naivă, populară, iar regulele iconografice sunt respectate numai în linii generale, zugravul îngăduindu-și, de multe ori, abateri dela aceste reguli, mai ales când este vorba de viața primilor oameni.

În această privință, mai toți zugravii populari din regiunile amintite, tratează viața primilor oameni, în legătură cu Dumnezeu, creatorul lor, ca pe ceva familiar, foarte obișnuit, fără preocuparea care se observă la zugravii de biserici, cunoscători ai erminiei și ai dogmelor, din Muntenia și Moldova, din aceiași vreme.

Zugravul popular înfățișează pe Dumnezeu Tatăl, ca pe un bunic albit de vreme, de multe ori în acelaș costum al oamenilor și deosebindu-se, numai prin triumghiul care înlocuiește aureola obișnuită în formă de cerc.

Spre deosebire de zugravii populari, zugravii consacrați țin seama de regulile dogmatice și iconografice, în reprezentarea subiectelor și în repartizarea acestora, în spațiile respective, în așa măsură, încât nu-și pot îngădui nici un fel de abatere în afară de spațiile din exterior, unde zugrăvesc și subiecte cu caracter laic. Aceasta însă formează un alt capitol, care nu intră în preocupările articolului de față.

Incheind, nu mă pot opri de a-mi exprima mulțumirea că, în acest fel, am putut întregi studiul publicat acum 12 ani asupra bisericilor de lemn din Maramureș, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, din care lipseau acestea trei.

Ceva din tainele trecutului acestor lăcașuri de închinăciune, va fi fost rezervat timp de atâția ani, pentru ca, aceluia care a bătut potecile și drumurile Maramureșului, sat de sat, și biserică de biserică, să-i fie dat să ia drumul și spre noile așezări, să se încante de pitorescul lor și să le înfățișeze cititorilor cu aceeași râvnă și cu aceeași căldură, dar cu 12 ani mai târziu, căci...

«Ei heu fugaces, Postume, fugaces ani», cum zice bătrânul Horatîu.

Sunt modeste aceste bisericuțe de lemn și sărace, dar acel care din puținul său le-a rectitorit, dându-le în folosință celor ce nu aveau biserici, a arătat răspicat: «Eu sunt un om sărac și nu mă rușinez de sărăcia mea nici de azi, nici de ieri¹³). În privința tăriei credinței, înaltul prelat a spus cu acelaș prilej, că bunii creștini «au temeluit Biserica noastră, au temeluit credința noastră. Credința noastră nu o vor întări bisericile aurite, ci mai de grabă bisericuțele de lemn, construite pe culmi de dealuri și de munți, de țărani credincioși»¹⁴).

De pe plaiurile pitorești ale Maramureșului, de unde au fost aduse, cele trei biserici stau necurmat de veghe, în cele trei colțuri de țară: Spre soare răsare, cea dela Techirghiol, spre soare apune, cea dela Cermeghești, și spre munții cei înalți, cea de la Dragoslavele.

Din înaltele lor clopotnițe, sunetul de argint al clopotelor chiamă la rugă pe cei din văi, tângue pe cei ce se odihnesc în jurul bisericii și frâng fulgerile cu unduirile lor domoale, ca în vestitul cântec al lui Schiller: «Clopotul», al cărui motto suna așa:

«Vivos voco,
«Mortuos plango,
«Fulgura frango».

Și sunetele clopotelor celor trei biserici, ctitorite de I. P. S. Patriarh Justinian, se vor înălța spre culmile albastre, la treptele tronului Tatălui Ceresc, însoțind rugile închinătorilor și ale slujitorilor care vor șopti:

«Pomeneste, Doamne, și pe Justinian arhiereul!»!

La care corurile cerești vor putea răspunde: Amin! amin! amin!

Prof. VICTOR BRĂTULESCU

13. I. P. S. Patriarh Justinian, Apostolat Social, (Pilde și îndemnuri, în lupta pentru pace), Buc. 1952, p. 378.

14. Ibid.

Î N A P Ă R A R E A P Ă C I I

CLERUL ȘI CREDINCIOȘII ORTODOCȘI AU DATORIA SĂ SPOREASCĂ NEINCETAT CONTRIBUȚIA LOR IN LUPTA PENTRU APĂRAREA PĂCII

Hotărârile Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești

Sesiunile din anul acesta ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Adunării Naționale Bisericești au fost consacrate problemei intensificării luptei pentru apărarea păcii, în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși.

Sfântul Sinod și-a început lucrările Sâmbătă 6 Iunie 1953. La orele 10 dimineața, în Catedrala Patriarhală, s'a săvârșit Doxologia, în prezența. Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, a Inalt Prea Sfințiților Mitropoliți: Sebastian al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului, a Prea Sfințiților Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Antim al Buzăului, Teofil al Romanului și Hușilor, Nicolae al Clujului, Chesarie al Dunării de Jos, Andrei al Aradului, Valerian al Oradiei, Antim Târgovișteanu și Theoctist Botoșăneanu, Vicari Patriarhali, a corpului profesoral dela Institutul Teologic de grad Universitar din București, a Consilierilor Administrativi Patriarhali și a numeroși preoți și credincioși.

La orele 11, membrii Sfântului Sinod au trecut în sala de ședințe din Palatul Patriarhal. In prezența Domnului Ministru al Cultelor, Academician P. Constantinescu-Iași, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a invitat pe Dl. Marin Sulică, Director în Ministerul Cultelor, să citească Decizia de deschidere a ses unii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Subliniind prezența la această sesiune a tuturor membrilor Sfântului Sinod, I.P.S. Patriarh Justinian a declarat deschise lucrările înaltului for de conducere a Bisericii Ortodoxe Române și a urât tuturor roade bogate și sporite în munca pe care vor trebui să o depună, soluționând problemele înscrise pe ordinea de zi în lumina învățaturii evanghelice și a rânduelilor canonice, spre binele și propășirea Sfintei noastre Biserici. Inalt Prea Sfinția Sa a dat apoi cuvântul P.S. Episcop Valerian al Oradiei, care, — vorbind în numele delegației de clerici care au participat la Congresul Po-

popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena — a făcut următoarea expunere asupra răsunetului pe care lucrările și hotărârile acestui mare Congres al Popoarelor l-a avut în rândurile sutelor de milioane de oameni iubitori de pace din lumea întreagă:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Președinte,
Domnule Ministru,
Inalt Prea Sfințiți Mitropoliți,
Prea Sfințiți Episcopi,

Lupta pentru apărarea păcii a luat, în anii din urmă, o amploare ne mai întâlnită până acum. Această amploare necunoscută în istorie, a luptei pentru apărarea păcii, s'a manifestat în mod concret cu prilejul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena.

La mărețul Sobor al Popoarelor a fost reprezentat și poporul român printr'o impunătoare delegație, în frunte cu Președintele Academiei R.P.R., Traian Săvulescu. Cinstea de a face parte din această delegație au avut-o și Cultele religioase din Republica Populară Română, în frunte cu Biserica Ortodoxă Română, ai căror soli au fost smerenia noastră și P.C. preot Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor.

Despre acest Congres se poate afirma că într'adevăr a fost cea mai impunătoare manifestare a popoarelor pentru pace. La el au participat delegați din 85 țări, în număr de aproape 2.000, reprezentând toate rasele, națiunile, religiile, confesiunile, toate păturile populației, cele mai diferite ideologii și vederi politice.

Intr'un cadru de entuziasm fără margini și cu o voință nezdruccinată, participanții și-au exprimat hotărârea fermă de a duce la biruință dorința de pace a omenirii.

Principalele probleme discutate și în legătură cu care s'au luat hotărâri la Congresul dela Viena, au fost:

1. Independența națională și securitatea popoarelor;
2. Incetarea războaielor în curs și în primul rând a războiului din Coreea;
3. Destinderea încordării internaționale.

Desbaterea asupra acestor probleme a arătat că nu este posibilă o pace adevărată, o pace durabilă, fără să se asigure independența națională și securitatea popoarelor, fără preîntâmpinarea oricăror tentative revanșarde sau de război.

Poziția Bisericii Ortodoxe față de problema independenței și securității popoarelor este fidelă principiului scripturistic, potrivit căruia oamenii nu sunt în fața lui Dumnezeu «nici iudei, nici elini», și care osândește orice acțiune ce contravine poruncii a zecea, sau prin care se zămislesc acțiuni de dominare asupra altor popoare. În acest sens, morala creștină osândește șovinismul, fascismul și orice curente de opinie menite să pregătească moralmente actele de violare a independenței și securității altor state sau popoare.

Deasemenea, s'a arătat că războaiele de agresiune nu sunt niște cataclisme, care nu se pot înlătura, cum ar fi uraganul sau cutremurul. Războiul agresiv «nu este o catastrofă naturală», ci provine din tendința plină de lăcomie către putere și către exploatare, ca și dintr'o meschină politică externă a unor puteri care nutresc visuri de dominație a lumii.

Noi osândim deci, ca păcat strigător la cer, războiul de agresiune și de dominație. Prea Fericitul Patriarh Alexie al Moscovei și a toată Rusia, a exprimat limpede această atitudine a Bisericii Ortodoxe, arătând că «războiul este o lucrare grozavă și nimicitoare pentru cel care îl întreprinde fără nevoie, fără dreptate, numai din setea de a jefui și subjuga. Asupra lui cade rușinea și blestemul cerurilor, pentru vărsarea de sânge și pentru nenorocirile pricinuite semenilor săi».

Toată suflarea creștină osândește războiul de agresiune și își alătură glasul chemărilor Congresului dela Viena pentru încetarea războaielor în curs și, în primul rând, a aceluia din Coreea.

Pentru traducerea în fapt a hotărârilor luate la Viena, Congresul a adresat un mesagiu către guvernele celor cinci Mari Puteri și un Apel către popoarele lumii.

În primul document, Congresul «invită în mod solemn guvernele Statelor Unite ale Americii, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, Republicii Populare Chineze, Marii Britanii și Franței, să înceapă tratative de care depinde menținerea păcii. Înțelegerea între cele cinci Mari Puteri, încheierea unui Pact al Păcii, va pune capăt încordării internaționale și va salva lumea de cele mai mari nenorociri. Popoarele cer acest lucru. Iar în încheierea Apelului către popoare, se spunea: «Popoarele vor să trăiască în pace, oricare ar fi regimul social din țările lor, oricare ar fi idealul lor suprem. Toate popoarele urăsc războiul. Umbra lui amenință toate leagănele. Stă în puterea popoarelor să schimbe cursul evenimentelor, să le dea oamenilor încrederea în liniștea zilei de mâine».

Exprimându-și astfel voința de pace, prin intermediul Congresului dela Viena, popoarele au dat un avertisment serios și solemn cercurilor interesate în deslănțuirea unui al treilea război mondial.

Toate lucrările Congresului au adus în lume noi speranțe de pace.

Congresul dela Viena fiind un Congres al tuturor popoarelor din lume, a exercitat o influență adâncă nu numai față de opinia publică mondială, dar, după cum arată evenimentele, față de guvernele tuturor țărilor, care astăzi nu mai pot ignora cuvântul exprimat cu fermitate și fără echivo-curii de către popoarele lor, fără ca prin această ignorare să nu-și atragă mânia popoarelor pe care le conduc.

La Viena, zeci de reprezentanți ai tuturor Cultelor religioase din lume au arătat că, din motive religioase, credincioșii acestor Culte se situează alături de toate celelalte forțe care apără pacea, deoarece pacea, — și numai ea — oferă credincioșilor posibilitatea de a se consacra nestingheriți misiunii lor religioase.

Ierarhul ortodox bulgar, Chiril al Plovdivului, — actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare — luând cuvântul în numele întregii Ortodoxii ecumenice, a precizat, în cuvântarea sa, temeiurile teologice și morale, pe baza cărora Biserica Ortodoxă se situează între apărătorii păcii: «Noi suntem pentru pace, pentru că pacea este o cerință a conștiinței... Noi suntem pentru pace, pentru că pacea este o poruncă a rațiunii... Noi suntem pentru pace, pentru că pacea este izvor de fericire și bucurie».

Cu emoție au ascultat congresiștii versurile unui bătrân poet azerbaigian, citite de un slujitor al Cultelor, șeful Achund Aga Ali-Zade, șeful Cultului Musulman din U.R.S.S., care a spus: «Noi suntem cu toții

păsări din același cuib, noi suntem cu toții raze ale aceluiași soare; regiunile diferite nu ne despart; limbile diferite nu ne despart, granițele naționale nu ne despart; Evanghelia și Coranul nu ne despart; munți înalți nu ne despart, Nordul, Sudul, Estul, Vestul nu ne despart...».

Concretizarea acestei uniri a eforturilor oamenilor de cele mai diferite credințe religioase, în vederea unei strădanii neostenite pentru pacea lumii, am aflat-o în însuși Congresul dela Viena, și anume am aflat aceasta în

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în timpul slujbei oficiate în Catedrala patriarhală.

momentul când slujitorii tuturor Cultelor, reprezentate la Congres, au semnat împreună «Apelul pentru încetarea focului din Coreea». Mărturisesc că pentru mine, ca Ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, delegat la Congresul Popoarelor pentru Pace, acesta a fost unul din cele mai impunătoare momente pe care le-am trăit, pentru că am avut un moment viziunea feerică, dar concretă, a înmănunchierii, pentru prima dată în istorie, a celor mai diferite conștiințe religioase, în vederea realizării celui

mai nobil scop al omenirii întregi: pacea lumii, — pace care, după concepția Bisericii noastre Ortodoxe — constituie o premisă fundamentală și un sistem de netăgăduit al realizării «Impărăției lui Dumnezeu pe pământ».

Cât de puternic a fost ecoul hotărîrilor dela Viena, și ce importanță au avut ele pentru destinderea internațională care a început să se producă după acest Congres, se poate vedea din desfășurarea evenimentelor internaționale de atunci încolo.

Oamenii cinstiți din toate țările au salutat cu bucurie declarațiile chino-coreene, cu privire la reluarea tratativilor de armistițiu, precum și declarația Guvernului Sovietic, cu privire la sprijinirea propunerilor chino-coreene în problema încetării războiului din Coreea, declarație în care se arată că U.R.S.S. «și exprimă solidaritatea deplină cu acest act nobil», al Guvernului Republicii Populare Chineze și al Guvernului Republicii Populare Democrate Coreene, și că «este gata să sprijine întru totul împlinirea lui». Acesta a fost un important și concret pas care s'a înregistrat pe drumul rezolvării pașnice a problemelor internaționale litigioase, în ciuda manevrelor întreprinse de dușmanii păcii și ai liniștei popoarelor.

Sub presiunea multimilor dornice de pace, dușmanii păcii au trebuit, în fine, să țină seamă de scrisoarea adresată de Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, la 21 Martie 1953, — scrisoare urmată de cunoscutele declarații ale premierului Ciu-En-Lai — Președintelui Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene Kim-Ir-Sen și Vicepreședintelui Consiliului de Miniștri și Ministru de Externe al U.R.S.S., V. M. Molotov — și, ca urmare, a trebuit să fie de acord cu reluarea tratativilor de armistițiu din Coreea și efectuarea schimbului de prizonieri de război bolnavi.

În fruntea luptătorilor pentru pace stă, ca totdeauna, marele popor sovietic și conducătorii lui. Alături de poporul sovietic, pășesc în strânsă unire popoarele Chinei, Poloniei, Cehoslovaciei, Ungariei, României, Bulgariei, Albaniei, pășește poporul R. D. Germane, pășesc masele însetate de pace din toate țările. Nu de mult, Guvernul Sovietic, răspunzând scrisorii primite din partea Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, a arătat Comisiei Congresului că este convins că nu există nicio chestiune litigioasă sau nerezolvată care să nu poată fi soluționată pe cale pașnică, pe baza unui acord între țările interesate. În conformitate cu aceasta, Guvernul Sovietic a declarat că este în permanență gata să colaboreze cu guvernele celorlalte state, pentru atingerea înaltelor țeluri ale întăririi păcii generale și securității internaționale.

Deasemenea, Guvernul Republicii Populare Române, exprimând profundul atașament al poporului român față de cauza păcii și a colaborării între popoare, și-a exprimat convingerea că pe calea tratativilor și a acordurilor bazate pe dorința sinceră de pace a țărilor interesate, se poate ajunge la reglementarea tuturor problemelor litigioase, întărind astfel cauza păcii în lume.

Deși dușmanii păcii continuă încă să mai ridice obstacole în calea unor tratative pentru încheierea unui Pact al Păcii între marile Puteri, totuși răspunsurile mai multor state la scrisoarea Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii și mobilizarea cât mai masivă a conștiințelor și a forțelor populare în jurul steagului păcii, face ca lagărul păcii să înregistreze succes după succes.

Popoarele doresc fierbinte pacea, blestemă războiul și se ridică pretutindeni împotriva celor care încearcă să nu slujească cu credință năzuințele lor și să le asvârle într'un nou măcel sângeros.

Pretutindeni popoarele din ce în ce mai conștiente își iau soarta în propriile lor mâini și își afirmă cu putere dreptul de a hotărî ele înșile în problema păcii și a războiului.

Astfel, previziunile geniale ale Marelui stegar al Păcii, Iosif Vissarionovici Stalin, se înfăptuiesc prin fiecare pas înainte, pe care-l face omeniirea pe calea înțelegerii și a păcii.

În fruntea luptei pentru pace se află Uniunea Sovietică.

Politica sovietică de pace, după cum a arătat G. M. Malencov, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., se bazează pe respectarea drepturilor popoarelor celorlalte țări, atât mari cât și mici, și pe respectarea normelor internaționale stabilite; politica externă sovietică se bazează pe respectarea strictă și riguroasă a tuturor tratatelor încheiate de Uniunea Sovietică cu celelalte state.

Alături de Uniunea Sovietică merg popoarele țărilor de democrație populară, care realizează mari construcții de interes obștesc.

În asemenea muncă este angajat tot poporul Patriei noastre. Rezultatele muncii pentru realizarea primului nostru plan cincinal în numai patru ani umplu sufletele noastre de mândrie și de nădejdi însoțite.

În calitatea lor de cetățeni ai unei patrii scumpe, ai unei patrii în care străduințele tuturor sunt depuse pentru o viață mai dreaptă, mai îmbelșugată, — clericilor și credincioșilor Sfintei noastre Biserici le revine sarcina de cinste de a fi tot atât de devotați Patriei ca și Evangheliei, îndeplinindu-și cu osârdie îndatoririle lor cetățenești și patriotice pentru zidirea vieții celei noi.

Luptând pentru pace, luptând pentru propășire, credincioșii Bisericii Ortodoxe Române pun temelile unei lumi minunate în care — potrivit concepției vizionare a Sfântului Ioan Gură de Aur — «umanitatea întreagă va fi transformată într'o vastă și unică comunitate, de unde toate distincțiunile de clasă, de naționalitate, de rasă, vor fi alungate, unde fiecare va trăi fără privațiuni, furnizând comunității partea sa de muncă..., unde niciun viciu nu va fi tolerat, unde virtutea va domni în deplină și absolută suveranitate».

Numai astfel ostenind și luptând, vom putea merita pe drept «cu măsură plină și revărsată», darul cel prea scump pe care ni-l face veșnicul Domn al Păcii: «Pace las vouă, pacea Mea dau vouă» (Ioan XIV, 27).

Prea Sfințit Sinod,

Capitala Patriei noastre va avea bucuria să găzduiască în curând pe solii tineretului dornic de pace și de progres din întreaga lume, în cadrul celui de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, care va avea loc în August a. c. Cu mari succese în muncă și cu dragoste, se fac pregătirile pentru primirea oaspeților dragi ai poporului nostru.

Festivalul Mondial al Tineretului va însemna, desigur, un pas uriaș înainte pe linia lărgirii luptei pentru pace și a statornicirii unei cât mai strânse prietenii între tineri, pentru înlăturarea obstacolelor care au stat

și mai subsistă, ca vestigii ale unei mentalități apuse, în calea viitorului luminos al omenirii.

În acest sens slujitorii, credincioșii și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, salută cu toată dragostea acest măreț eveniment, căruia îi vor da întregul lor sprijin pentru reușita lui deplină.

Strâns legați de năzuințele întregului popor și dornici să vedem Patria noastră ca un factor care contribuie tot mai activ la întărirea lagărului păcii și ca numele ei de luptătoare pentru pace să se vestească până la marginile pământului, noi socotim ca o înaltă îndatorire patriotică și de păstori sufletești, sprijinirea temeinică și cu acest prilej a sporitelor eforturi pentru apărarea și pentru statornicirea unei păci trainice în lume».

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — mulțumind, în numele Sfântului Sinod, pentru expunerea făcută de P.S. Episcop Valerian al Oradiei —, a subliniat bucuria cu care toți fiii Bisericii Ortodoxe Române, alături de întregul nostru popor, au salutat hotărârile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena, și însuflețirea cu care au dat un nou avânt luptei lor pentru cauza sfântă a păcii. Înalt Prea Sfinția Sa a arătat apoi că preoțimea și credincioșii ortodocși așteaptă din partea păstorilor lor sufletești, din partea Ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române, cuvânt de îndrumare și povățuire, pentru a putea aduce noi și sporite contribuții în lupta de apărare a păcii.

La propunerea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a îndreptat către cler și credincioși o părintească chemare, prin care îndeamnă pe toți slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe să sprijine neîncetat și din toate puterile lor lupta sfântă a poporului nostru pentru apărarea păcii și munca lui pașnică și creatoare pentru propășirea și înflorirea scumpei noastre Patrii¹⁾.

Deasemenea, Sfântul Sinod a trimis Consiliului Mondial al Păcii o telegramă, prin care arată că Biserica Ortodoxă Română binecuvintează și sprijină toate acțiunile inițiate de uriașa mișcare mondială pentru pace, în rândurile căreia s'au înrolat cu însuflețire și luptă cu hotărâre toți slujitorii și credincioșii altarelor ortodoxe din țara noastră²⁾.

*

În continuarea ședinței, P.S. Episcop Antim, Vicarul Patriarhal, a citit următoarea dare de seamă întocmită de delegația Bisericii Ortodoxe Române, care a luat parte la festivitățile ce au avut loc, în ziua de 10 Mai a. c., la Sofia, cu prilejul înălțării Bisericii Ortodoxe Bulgare la rangul de Patriarhie și înscăunării I.P.S. Patriarh Chiril:

«Între 9 și 12 Mai 1953, o delegație a Bisericii Ortodoxe Române a luat parte la solemnitatea înscăunării Înalt Prea Sfințitului Chiril al Plovdivului, ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

Acest act a constituit o sărbătoare măreață nu numai pentru Biserica Ortodoxă Bulgară, ci și pentru toate celelalte Biserici Ortodoxe. După 560 de ani, Biserica Ortodoxă Bulgară avea să aleagă din nou un Patriarh, pe primul Patriarh în Republica Populară Bulgaria.

1. Textul Chemării Sfântului Sinod este publicat în numărul de față, pag. 433.

2. Telegrama Sfântului Sinod către Consiliul Mondial al Păcii este publicat în acest număr al revistei noastre, la pag. 435.

Intemeiată oficial la 865, prin creștinarea în massă a poporului bulgar de către țarul Boris I, Biserica Ortodoxă Bulgară se organizează ca o Biserică națională la 870, când Patriarhul Ignatie al Constantinopolului numește pe Iosif ca primul Arhiepiscop al Bulgariei.

Sub țarul Simion, la 919, Biserica Ortodoxă Bulgară este ridicată la treapta de Patriarhie, dar nu pentru multă vreme, căci la 1018, Vasile al II-lea Bulgaroctonul desființează Patriarhia Bulgară, pe care o transformă, printr'un hrisov, în Arhiepiscopie, cu sediul la Ohrida.

După întemeierea imperiului Româno-Bulgar, de frați Asănești — Ioan al II-lea Asan — în anul 1235, în urma unei alianțe și înțelegeri cu Patriarhul de Constantinopol, cu sediul la Niceea, ridică din nou Biserica Ortodoxă Bulgară la treapta de Patriarhie, care dăinui până la 1393, când Statul Bulgar a fost desființat și a căzut sub o cruntă robie otomană, de 500 ani. Ultimul Patriarh bulgar a fost Sfântul Eftimie, cunoscut în istoria Bisericii noastre prin cele două scrisori pline de sfaturi adresate Mitropolitului Antim al Ungro-Vlahiei și lui Nicodim cel Sfințit. Patriarhia Târnovei, prin Centrele sale Eparhiale dunărene, a fost de mare însemnătate pentru Biserica noastră; după desființarea ei, voevozii noștri au știut să răsplătească cu dărnicie tot ceea ce Ierarhii și clericii noștri putuseră învăța din tezaurul bogat al vieții religioase desfășurate de Târnova, pe care cu drept cuvânt I.P.S. Patriarh Justinian a numit-o «Ierusalimul Ortodoxiei Dunărene».

Biserica Ortodoxă Bulgară a continuat să existe prin Arhiepiscopia Ohridei, condusă acum numai de Greci. Dar la 1767, această Arhiepiscopie trece sub jurisdicția Patriarhului Constantinopolului și Biserica Ortodoxă Bulgară încetează de a mai exista ca Biserică autocefală. La 1870-1872, Biserica Ortodoxă Bulgară își recapătă, printr'un firman al Sultanului, independența, cu denumirea de exarhat, dar este declarată în același timp schismatică de către Patriarhia de Constantinopol.

Biserica Ortodoxă Română a socotit dintru început nedreaptă această măsură luată împotriva Bisericii Ortodoxe Bulgare, mai ales că în mare parte la această schismă au contribuit cercurile catolice și protestante din Constantinopol, care încercau să îndepărteze pe Bulgari de Patriarhia Ecumenică, spre a-i atrage mai ușor de partea lor, cum de altfel au și reușit, câștigând pentru uniție o parte din populația ținutului bulgar Cucuși. Biserica noastră a continuat tot timpul să păstreze legături canonice, dând Bisericii Ortodoxe Bulgare Sfântul Mir și admitând clericilor și Ierarhilor bulgari să slujească alături de clericii și Ierarhii români.

În 1921, Sfântul Sinod Bulgar votează noul Statut, prin care Biserica Ortodoxă Bulgară se reorganizează în Patriarhie, dar regimurile burgheze de atunci nu au admis această reorganizare.

Prin instaurarea regimului popular în Bulgaria, Biserica Ortodoxă Bulgară, ca și toate celelalte Biserici din statele cu democrație populară, au avut condițiunile cele mai prielnice de a se desvolta în deplină libertate.

În 1946, Fericitul întru adormire Patriarhul Veniamin al Constantinopolului a ridicat schisma.

O comisie instituită de Sinodul Bulgar a fost însărcinată cu întocmirea noului Statut al Bisericii Ortodoxe Bulgare. La 31 Decembrie 1950, Statutul votat de Sfântul Sinod este aprobat printr'un Decret-Lege, de

către Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Bulgaria.

Potrivit art. 1 din acest Statut «Biserica Ortodoxă Autocefală Bulgară este constituită în Patriarhie, ca membră de nedespărțit a uneia sfinte, sobornicești și apostolești Biserici».

Pentru alegerea Patriarhului trebuiau alese mai întâi toate organele deliberative și executive ale Bisericii Ortodoxe Bulgare, prevăzute în noul Statut. În decurs de doi ani s'au ales și constituit organele parohiale, eparhiale și cele superioare: Consiliul Superior Bisericesc și Adunarea Națională Bisericească.

Fiind împlinite toate lucrările pentru convocarea Adunării Naționale Bisericești, care trebuia să aleagă pe primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Bulgaria, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare a trimis invitații speciale tuturor Bisericilor Ortodoxe, rugându-le să participe prin delegații la această mare sărbătoare a Bisericii poporului bulgar.

Reînființarea Patriarhiei Bulgare este un prilej fericit pentru afirmarea frăției între cele două Biserici surori și vecine, Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Bulgară — care, în decursul veacurilor, au trecut laolaltă prin aceleași bucurii și suferințe, strâns legate de popoarele lor drept-credincioase. Iată de ce Întâistătătorul Bisericii noastre a ținut ca personal să conducă delegația Bisericii Ortodoxe Române la această sollemnitate.

Din delegația română au mai făcut parte: I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și Rector al Institutului Teologic de grad Universitar din București, P.C. Preot Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor și deputat în Marea Adunare Națională a R.P.R. și Dl. Dr. Ovidiu Marina, ca secretar.

În ziua de 9 Mai, la amiază, în sunetul clopotelor, delegația Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, s'a îndreptat spre aeroportul Băneasa, unde era așteptată de un mare număr de preoți și profesori de la Institutul Teologic din București, de funcționarii superiori ai Administrației Patriarhale și de P.P. CC. Consilieri Patriarhali și Arhiepiscopali, care veniseră să ureze drum bun solilor Bisericii Ortodoxe Române și să-și exprime, în același timp, bucuria pentru importantul act al reînființării Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Bulgare.

La aeroport, I.P.S. Patriarh Justinian a fost salutat de Dl. M. Sulică, Directorul Protocolului Cultelor, reprezentantul D-lui Ministru Acad. P. Constantinescu-Iași.

După o oră de călătorie, delegația Bisericii Ortodoxe Române a sosit pe aeroportul din Sofia, unde ieșiseră întru întâmpinare: I.P.S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, locțiitorul de Președinte al Sfântului Sinod Bulgar, Dl. M. Chiuciucov, Directorul Cultelor de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri, P. S. Episcop Iona, secretarul general al Sfântului Sinod, P.S. Episcop Thon, Rectorului Seminarului, etc.

Din partea Ambasadei Republicii Populare Române, delegația a fost salutăată de Dl. Carp, consilier de ambasadă, iar din partea Bisericii române din Sofia, de P. C. Pr. Ioan Crîstea.

Cuvintele calde de bun sosit au fost rostite de I. P. S. Mitropolit

Kiril, de Dl. Director Chiuciucov și de Dl. Carp, cărora le-a răspuns Prea Fericitul Patriarh Justinian, care și-a exprimat dragostea și bucuria de a lua parte personal la această măreață și rară solemnitate bisericească.

În după amiaza zilei de 9 Mai, la orele 17, în palatul Sfântului Sinod, delegațiile Bisericilor Ortodoxe au avut prilejul să se cunoască reciproc și să cunoască în același timp și pe membrii Sfântului Sinod al Bisericii

P. S. Theoctist, Vicar Patriarhal, înconjurat de sobor, săvârșind Sfânta Slujbă înainte de începerea lucrărilor Adunării Naționale Bisericești.

Ortodoxe Bulgare. Delegațiile celorlalte Biserici surori erau formate după cum urmează:

Biserica Ortodoxă Rusă: I. P. S. Mitropolit Grigorie al Leningradului și Novgorodului, însoțit de I. P. S. Arhiepiscop Pitirim al Minskului și Bielorusiei și protoiereul M. Ciul din Leningrad.

Biserica Antiohiei: P. Cuv. Arhimandrit Mitrofor Vasile Samaha, reprezentantul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, pe lângă Patriarhia Moscovei.

Biserica Gruzină: Episcop Gavril al Batumului.

Biserica Ortodoxă Polană: I. P. S. Mitropolit Macarie al Varşoviei și a toată Polonia, însoțit de protoiereul Nicolae Lencevschi, Vicarul Mitropoliei, și de Prot. Nicolae Nehluhovschî, Vicar eparhial.

Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia: I. P. S. Mitropolit Elefterie a toată Cehoslovacia, însoțit de P. S. Episcop Metodie Prișev, și Protoiereu Mitrofor Desideriu Șudich, Vicar general.

După ce s'au întreținut câțva timp și după ce mulți din delegați și-au împărtășit reciproc bucuria revederii, membrii Sfântului Sinod Bulgar, însoțiți de toate delegațiile, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, s'au îndreptat spre monumentală catedrală Alexandru Nevschi, unde au asistat la slujba privegherii, oficiată de I. P. S. Episcop Partenie și de un impresionant sobor de arhimandriți și preoți. Cântările melodioase executate de sobor și răspunsurile date de vestitul cor al catedralei, participarea la unele răspunsuri a credincioșilor în număr mare, ne-a mișcat îndeosebi de mult, prilejuindu-ne clipe de adâncă trăire religioasă.

Duminecă, 10 Mai, la orele 8 dimineața, membrii Consiliului Național Bisericesc, aleși în ajun de Adunarea Națională Bisericească, împreună cu membrii Sfântului Sinod Bulgar, după ce au luat parte la Te-Deum-ul și rugăciunile de invocare a Sfântului Duh, la străvechea biserică Sfânta Sofia, ctitoria împăratului Justinian, s'au îndreptat spre Academia de Științe Bulgară, unde în sala festivă, au ales, cu 104 voturi pentru, 2 abțineri și 1 vot contra, din 107 voturi, pe I. P. S. Mitropolit Kiril, ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

În timpul cât se făcea alegerea noului Patriarh, marea catedrală devenise neîncăpătoare de credincioși, iar piața și frumosul parc din fața ei erau arhipline de lume. Cu greu ne-am putut strecura înăuntru, luându-ne fiecare locurile rânduite, după ce I. P. S. Patriarh Justinian a binecuvântat credincioșii de pe marea solee a Bisericii.

Freamătul credincioșilor arăta nerăbdarea lor de a vedea pe noul lor arhipăstor dela care să primească binecuvântarea patriarhală, fiecare căuta cu multă sârguință să-și asigure un loc cât mai potrivit, de unde să poată privi ceremonia solemnă și pe păstorii celorlalte Biserici surori, care erau în așteptarea sosirii noului Patriarh.

În sunetele clopotelor și în melodiile fermecătoare ale coralei, noul Patriarh, însoțit de membrii Sfântului Sinod Bulgar și de membrii Consiliului Național Bisericesc, au intrat în catedrală, oprindu-se pe amvonul din mijlocul bisericii. Erau cu adevărat clipe înălțătoare și emoționante, nu numai pentru clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Bulgare, pe ale căror fețe se putea citi bucurie și vedea ochi înlăcrimați, dar și pentru oaspeți, deoarece toți vedeau împlinindu-se năzuința de peste cinci secole, neînchipuit de arzătoare, a acestei Sfinte Biserici, de a reînvia Patriarhatul Bulgar. Cuprinși de bucurie și de evlavie, ascultau cu toții cuvintele pătrunzătoare ale Episcopului Iona, secretarul general al Sfântului Sinod, care de pe amvon citea actul solemn de alegere în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare, a I. P. S. Mitropolit Kiril al Plovdivului. De aceea, când Episcopul Iona a rostit în numele Sfântului Sinod cuvintele «Vrednic este», tot clerul și poporul dreptcredincios a cântat de trei ori și cu multă însuflețire «Vrednic este».

Noul Patriarh, înveștmântat în mantie, a primit apoi — după rânduiala bisericească, — al doilea engolpion, camilafca albă, pe care strălucea o frumoasă cruce de briliante, și cârja patriarhală, cu rugăciuni speciale pentru fiecare insignă, după care a binecuvântat clerul și poporul cu dicherul — tricherele, în timp ce toți cântau «Intru mulți ani Stăpâne».

După acest ceremonial, șefii delegațiilor au început cuvântările de felicitare. Primul care a luat cuvântul a fost I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian, care în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, al clerului și credincioșilor, a încredințat pe noul Patriarh de obșteasca bucurie cu care participăm la acest mare act din viața Bisericii și dreptcredincioșilor bulgari.

După ce a subliniat legăturile trainice și rodnice dintre cele două Biserici și popoare vecine și prietene, exprimându-și nădejdea într-o colaborare și mai strânsă, I. P. S. Patriarh Justinian a prezentat noului Patriarh câteva daruri din partea Bisericii noastre, daruri care au fost lucrate artistic în atelierele Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române: un engolpion reprezentând pe Sfinții Metodiu și Chiril, un rând de sfinte vase lucrate în filigran, o cârjă și o icoană cizelată artistic.

A urmat la cuvânt I. P. S. Mitropolit Grigorie al Leningradului și Novgorodului, care a felicitat pe noul Patriarh în numele P. F. Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii.

P. F. Mitropolit Macarie al Varșoviei, în numele Bisericii Ortodoxe Polone.

P. F. Mitropolit Elefterie, în numele Bisericii Ortodoxe Cehoslovace.

P. S. Episcop Gavriil, în numele Prea Fericitului Patriarh Katolicos Melchisedec al Gruziei.

P. Cuv. Arhim. Vasile Samaha, în numele I. P. S. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și al întregului Orient.

Pe lângă cuvintele frumoase și substanțiale, șefii delegațiilor au prezentat Prea Fericitului Patriarh Kiril și prețioase daruri bisericești din partea Bisericilor lor.

Deasemenea, I. P. S. Sa a fost felicitat de Dl. Chiuciucov, directorul Cultelor de pe lângă Consiliul de Miniștri, în numele Guvernului Republicii Populare Bulgaria.

În numele Mitropoliei Plovdivului a luat apoi cuvântul P. S. Episcop Ștefan, Vicarul acelei Eparhii, care — după ce a transmis omagiile și dragostea clerului și credincioșilor păstoriți până acum, de P. F. Patriarh Kiril — a prezentat Sanctității Sale o frumoasă cruce lucrată din aur masiv, spre a-și aduce aminte întotdeauna în rugăciuni de bunii credincioși și de vrednicii colaboratori și preoți din Mitropolia Plovdivului.

Tuturor le-a răspuns noul Patriarh, Prea Fericitul Kiril, care, într-o amplă și documentată cuvântare, a arătat lupta de veacuri a Bisericii și credincioșilor ortodocși bulgari pentru reînvierea Patriarhiei lor, subliniind apoi bucuria cea fără de margini pe care toți o trăesc astăzi, ierarhi, preoții și credincioșii Bisericii Ortodoxe Bulgare, bucurie sporită prin participarea delegațiilor Bisericilor Ortodoxe surori, în frunte cu marea Biserică Ortodoxă Rusă și cu cea Română, care participă chiar prin Intâi-

stătătorul ei. Prea Fericitul Patriarh Kiril, a mulțumit apoi tuturor pentru dragostea arătată față de Biserica și de credincioșii bulgari.

Au luat apoi blagoslovenie și au felicitat pe noul Patriarh membrii delegațiilor, membrii Sfântului Sinod, clerul și credincioșii. În aceleași sunete de clopote și cu imnele tradiționale bisericesti, sfârșindu-se solemnitatea întronizării, convoiul Mitropolitelor și Episcopilor, în frunte cu cei doi Patriarhi, cu greu își făceau loc prin mulțimea de credincioși, îndreptându-se către palatul Sfântului Sinod din fața Catedralei și împărtășind credincioșilor binecuvântări arhipăstorești.

Pentru a se sublinia această mare sărbătoare a Bisericii și a poporului bulgar, în marea sală de concerte a Hotelului «Bulgaria» a avut loc, la orele 17, un foarte frumos concert religios și de muzică populară, în prezența oaspeților și a membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, la care a participat clerul, credincioșii și alți invitați din viața culturală și religioasă a orașului Sofia.

Cele două corale, — cele mai bune din capitala Republicii Populare Bulgaria, — corul cor al Casei Centrale al Armatei și Corala Catedralei Alexandru Nevschi, s'au întrecut a desfăta auzul numeroasei asistențe cu melodiile minunatelor cântări religioase slave și cu cele mai gustate cântece populare bulgare, rusești, românești etc.

În aceeași zi, seara, Guvernul Republicii Populare Bulgaria a oferit o recepție în cinstea delegațiilor Bisericilor străine, a membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și membrilor Adunării Naționale Bisericești, la care au participat: Dl. Gheorghe G. Damianov, Președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Bulgaria; Gh. Traicov, General Colonel Ivan Mihailov, Carl Lucanov, vice președinți ai Consiliului de Miniștri, Dr. Mincio Neicev, Ministru de Externe, Petre Colarov, Chimon Gheorghiev, miniștri de Stat, ambasadorii și șefii misiunilor diplomatice ale țărilor de democrație populară în frunte cu Dl. M. F. Bodrov, ambasadorul U.R.S.S., la Sofia, Dl. Ch'uciucov, directorul Cultelor, precum și alți reprezentanți și înalți demnitari ai vieții politice din Capitala Republicii Populare Bulgaria. Ambasada Republicii Populare Române a fost reprezentată prin Dl. ambasador Gh. Velcescu.

În atmosfera de frățietate și prietenie, creată la această masă comună de ospitalitate a poporului frate bulgar, au rostit cuvântări: Dl. Carl Lucanov, P. F. Kiril, P. F. Justinian și ceilalți șefi de delegații, arătându-se că în lumina noilor principii, în care popoarele noastre iubitoare de pace și progres își clădesc cu hotărâre o viață mai bună și mai fericită, Biserica Ortodoxă își dezvoltă nestânjenit misiunea ei evanghelică, străduindu-se să aducă sprijinul ei efectiv atât la zidirea lumii celei noi, cât și la apărarea păcii în lume.

Cuvântul cald și substanțial al I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian a fost primit cu însuflețire de cei prezenți, iar numele iubitului conducător al poporului nostru, Dl. Gheorghe Gheorghiu-Dej, Președintele Consiliului de Miniștri, a fost salutat cu multă dragoste și entuziasm.

Pentru ca oaspeții să aibă posibilitatea să cunoască unele monumente de artă și de valoare istorică ale Bisericii Ortodoxe Bulgare, — Sfântul Sinod a întocmit un bogat program de vizitare prin diferite centre bisericesti. Astfel, printre așezămintele ce trebuiau vizitate era orașul

Plovdiv, Mănăstirea Bacicovo, vestita mănăstire Rila, precum și alte biserici și monumente istorice din orașul Sofia.

Potrivit acestui program, Marți, 12 Mai, oaspeții, însoțiți de noul Patriarh, de câțiva vlădici bulgari și de Dl. Director al Cultelor, s'au îndreptat spre mănăstirea Bacicovo, ctitorită în veacul al XI-lea.

Pe șoseaua bine întreținută, care străbate bogata câmpie a Rumeliei am putut vedea cum harnicul popor bulgar pășește hotărât pe drumul construirii socialismului, lucrând pământul în colectiv, cu cele mai perfecționate unelte agricole. Se pot vedea adeseori coșurile unor uzine noi și diferite alte construcții, menite să făurească o viață mai fericită pentru întreaga popor bulgar.

Ajunși la mănăstire, am fost întâmpinați de egumenul ei, P. Cuv. Arhimandrit Simeon, în fruntea unui sobor de călugări, preoți din apropiere și mulți credincioși. Părintele egumen a salutat venirea noului Patriarh și a oaspeților, printr'o frumoasă cuvântare. Aici oaspeții și noul Patriarh au fost salutați și de reprezentanții autorităților locale, care și-au exprimat bucuria că aceste frumoase locuri sunt vizitate și de oaspeți din străinătate. După obișnuitul polihroniu, ne-am închinat la icoana Maicii Domnului — făcătoare de minuni — apoi am vizitat încăperile mănăstirii.

În aceeași zi, ne-am îndreptat spre orașul Plovdiv, oprindu-ne la catedrala mitropolitană Sfânta Maria, unde așteptau întru întâmpinare, P. S. Episcop Ștefan, Vicarul Eparhiei, însoțit de demnitarii eparhiali, preoții, autoritățile locale și un număr foarte mare de credincioși. După însuflețita cuvântare a P. S. Episcop Ștefan, a vorbit I. P. S. Patriarh Kiril; au rostit cuvântări și șefii delegațiilor. Seara a avut loc o recepție, la care au participat toate autoritățile locale, care au ținut să aducă salutul lor călduros noului Patriarh și oaspeților, veniți să viziteze frumosul lor oraș. Preoții orașului au ținut să-și manifeste dragostea față de noul lor Patriarh printr'un foarte frumos concert de cântări bisericesti și populare, măestrit executate de Corala preoților.

A doua zi, Miercuri 13 Mai, dimineața, am vizitat orașul urcându-ne pe una din cele 7 coline, de unde se deschid priveliști până dincolo de fluviul Marița, care ne amintește de moartea mucenicească a marelui nostru Mitropolit Antim Ivireanu.

În aceeași zi, la amiază, ne-am înapoiat la Sofia, iar la orele 18, împreună cu membrii Sfântului Sinod și cu celelalte delegații, am asistat la privegherea dela catedrala Nevschi.

Joi dimineața, praznicul Înălțării Domnului, s'a oficiat liturghia la catedrala Nevschi, de către cei doi Patriarhi, P. F. Justinian și Kiril, împreună cu un sobor mareț — format din membrii Sfântului Sinod și celelalte delegații.

După amiaza a fost folosită pentru vizitarea mănăstirii Boiana, construită în veacul al XII-lea, la poalele muntelui Vitoșa, la 12 km. depărtare de Sofia. Pe lângă celelalte biserici din capitală, am vizitat catedrala mitropolitană, unde ne-am închinat la moaștele Sfântului Miliutin. Am văzut deasemenea și Biserica Sfânta Sofia, zidită de Justinian, — unica Biserică Ortodoxă din Balcani construită în formă de bazilică cu trei caturi — restaurată după primul război mondial.

față de Biserica lor și de grija pe care o depune preotul paroh, P. C. Ioan Cristea. Ca o expresie a celor constatate și ca o răsplată pentru credincioșii români, Prea Fericitul Patriarh Justinian a acordat P. C. Ioan Cristea distincția și insignele de econom stavrofor și titlul onorific de protoiereu, spre marea bucurie a credincioșilor. Cu fiiască și nespūsă bucurie duhovnicească, credincioșii români au sărutat dreapta Prea Fericitului Patriarh Justinian, care le-a împărțit tuturor anaforă și binecuvântare patriarhală. Delegația noastră s'a întreținut cu credincioșii români după slujba religioasă, în casa parohială, unde au fost prezentați membrii Consiliului Parohial, ai Comitetului Parohial și Epitropiei.

*

Luni 18 Mai, delegațiile bisericești străine au vizitat, la reședința patriarhală, pe Prea Fericitul Patriarh Kiril, dela care și-au luat rămas bun. Prea Fericirea Sa a mulțumit tuturor pentru cinstea făcută Bisericii Bulgare prin participarea lor la solemnitățile întronizării. În vizita făcută delegației noastre, Prea Fericirea Sa a înștiințat că la cererea ierarhilor bulgari, Sfântul Sinod a hotărât să roage pe I. P. S. Patriarh Justinian să amâne pentru câteva zile plecarea și să consimtă să viziteze eparhiile Vrața, Loveci, Târnova și Rusciuc, în care se găsesc multe monumente legate de istoria Bisericilor Ortodoxe Română și Bulgară și de istoria celor două popoare. I. P. S. Patriarh Justinian a mulțumit Sfântului Sinod Bulgar, primind cu bucurie propunerea făcută.

Astfel, Marți 19 Mai, delegația Bisericii Române s'a îndreptat spre localitățile istorice Plevna și Grivița, care amintesc tuturor generațiilor despre frățietatea ruso-româno-bulgară, pecetluită cu sângele vitejilor căzuți în războiul pentru libertate și independență, împotriva imperiului otoman.

Insoțiți de I. P. S. Mitropolit Paisie al Vraței, în a cărei eparhie se află cele două localități istorice, și de directorul Cultelor, Dl. M. Chiucucov, am putut vedea monumentele atât de grăitoare ale vitejiei ostașilor dela 1877. La Grivița, în biserica construită de Statul nostru, sub al cărui altar se află osemintele eroilor români, I. P. S. Patriarh Justinian împreună cu I. P. S. Mitropolit Paisie, cu membrii delegației noastre și clerul bulgar din sat și împrejurimi, au oficiat o slujbă de pomenire.

La ieșirea din biserică, întregul sat, în frunte cu autoritățile bulgare, au salutată delegația română, iar Președintele Sfatului Popular a subliniat într'o frumoasă cuvântare, recunoștința poporului bulgar pentru sacrificiul armatelor române la eliberarea Bulgariei.

La Plevna am vizitat catedrala orașului, monumentele istorice și, ca în toate localitățile, ne-am bucurat de aceeași caldă și frățească primire din partea autorităților și binecredincioșilor bulgari.

Peste tot, în sate și orașe, s'au ținut cuvântări în care s'a scos în evidență prietenia adâncă între poporul român și poporul bulgar, între cele două Biserici surori și s'a exprimat hotărîrea fermă de a merge mână în mână, alături de marea Uniune Sovietică pe drumul apărării păcii și construirii unei vieți mai fericite.

În aceeași zi, am poposit la Loveci, reședința mitropolitană a I. P. S. Mitropolit Filaret, care ne-a întâmpinat dela intrarea noastră în eparhia

I. P. S. Sale. Și aici am fost întâmpinați de colaboratorii I. P. S. Sale, de preoți și de autoritățile locale.

În după amiaza aceleși zile, am plecat spre Târnova, cetatea Asăneștilor, vechea capitală a Imperiului româno-bulgar, plină de monumente bisericesti istorice și de peisagii pitorești de neuitat. Acum, la delegația noastră s'a atașat al treilea Mitropolit, Înalt Prea Sfințitul Sofronie, Ierarh cu viață îmbunătățită și cu multă erudiție, ca și ceilalți Ierarhi ai Bisericii Bulgare.

La Târnova am vizitat bisericile «Sfinții 40 Mucenici», «Sfântul Dumitru», ruinele vechii catedrale patriarhale, în care slujise pe vremuri Patriarhul Eftimie, biserica «Sfântul Ioan de Rila» și a «Născătoarei de Dumnezeu». În aceste biserici s'au păstrat multă vreme moaștele Cuvioasei Parascheva, ale Sfintei Filoftea, ale Sfântului Sava al Sârbilor, etc. Am vizitat ruinele cetății Asăneștilor și ale palatelor lor.

S'au ținut și aici cuvântări însuflețite, în care a reînviat trecutul acestui oraș plin de legături din cele mai frățești, dintre cele două popoare.

Regiunea Târnova este plină de Biserici și Mănăstiri. Am vizitat frumoasa Mănăstire de călugări, cu hramul «Schimbarea la față», așezată sub o uriașă stâncă de granit, iar de acolo ne-am dus să vedem cunoscutul sat Arbanasi, locul de naștere al lui Vasile Lupu, unde se găsesc morminte ale Văcăreștilor și ale unor fii și fiice de domni români. După ce am vizitat două muzee cu obiecte din secolul a XVIII-ea, precum și vechea și frumos împodobita mănăstire, cu hramul «Nașterea lui Hristos», am fost primiți de întregul sobor al mănăstirilor de maici din apropiere: «Maica Domnului» și «Schimbarea la Față».

Numeroase monumente bisericesti din Târnova și din împrejurimi îți amintesc de viața religioasă intensă dusă în această parte a Bulgariei, de unde noi români, acum 8-9 veacuri, am primit, iar după aceea am dat din tezaurul nostru religios, ajutându-ne reciproc atunci când fiecare dintre cele două popoare aveau nevoie de ajutor.

Ne-am despărțit cu greu de acest oraș istoric, cu greu ne-am despărțit de mănăstirea Bacicovo, de mănăstirea Rila și de celelalte locuri bisericesti bulgare.

În seara zilei de Miercuri 20 Mai, am sosit la Rusciuc, punctul de frontieră de unde urma să ne înapoiem în țară. Dar și aici, ni s'a făcut o nouă și foarte plăcută surpriză.

A doua zi, Joi 21 Mai, după ce am vizitat câteva biserici și cimitire — în care sunt înmormântați eroi revoluționari bulgari, care au trăit ani de zile în țara noastră, — însoțiți acum de patru Mitropoliți bulgari, adică și de I. P. S. Mitropolit Mihail al Dorostorului și Cerveniei, ne-am îndreptat spre satul Basarbov, în care s'a născut, a trăit și s'a nevoit Sfântul Dumitru Basarabov.

Cu multă evlavie, delegația noastră, împreună cu înalții însoțitori, au vizitat peștera în care s'a nevoit Sfântul Dumitru Basarabov și râul Lom în apele căruia s'au păstrat câtăva vreme moaștele sfântului. Adânc impresionat, P. F. Patriarh Justinian a mulțumit pentru posibilitatea ce i s'a dat să viziteze aceste locuri sfinte, unde Sfântul Dumitru, ocrotitorul Bisericilor și popoarelor noastre, și-a trăit viața plină de fapte bune.

Ne-am întors din nou la Rusciuc, salutați de întregul sat, de preoții din împrejurimi și de autoritățile locale.

După recepția oferită de către I. P. S. Mitropolit Mihail, delegația bisericească s'a îndreptat spre port, însoțită de o mare mulțime de credincioși prin care cu greu te puteai strecura. Frățești îmbrățișări, călduroase strângeri de mână, flori oferite din belșug delegației noastre, cântecele preoților, mișcătoarea despărțire — toate acestea, exprimate cu atâta sinceritate și frățietate, ne-au mișcat până la lacrimi. Cu un vapor special, pus la dispoziția delegației noastre, gazdele au ținut să ne conducă până la malul românesc, la Giurgiu-port. Aci, despărțirea a fost mai mult decât frățească.

Așa s'a încheiat vizita noastră în Republica Populară Bulgaria, care va rămâne neștearsă pentru toți membrii delegației Bisericii Ortodoxe Române și care a contribuit la întărirea și adâncirea legăturilor de dragoste și de colaborare între cele două Biserici Ortodoxe surori.

Răspunzând dorinței membrilor Sfântului Sinod, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a comunicat tuturor impresiile și constatările I. P. S. Sale, făcute cu prilejul vizitei în R. P. Bulgaria.

«Reînființarea Patriarhiei Ortodoxe Bulgare, după un răstimp de 560 de ani — a spus I. P. S. Patriarh Justinian — constituie un eveniment care trebuie subliniat în chip deosebit, căci el are o mare importanță atât pentru clerul și credincioșii ortodocși bulgari, cât și pentru întreaga Biserică Ortodoxă.

Primind dela încreștinare și sorbind fără întrerupere învățătura de credință din izvoarele limpezi ale Sfintei noastre Ortodoxii, dreptcredinciosul popor bulgar nu s'a lăsat intimidat de prigoana cruntă a celor aproape cinci secole de stăpânire otomană, care i-a putut porunci să zidească biserici ascunse în cea mai mare parte sub pământ, dar nu i-a putut îngropa sfânta credință ortodoxă. Tenacitatea și dragostea pe care a arătat-o întotdeauna față de Ortodoxie, păstrarea cu scumpătate a tezaurului de credință cuprins în Sfintele Scripturi și în Sfânta Tradiție, respectul și supunerea față de rânduirile Sfintelor Canoane și de predaniile celor șapte soboare Ecumenice, trăirea în duhul și adevărul dreptei credințe, precum și numărul impunător de credincioși cu care Biserica Ortodoxă Bulgară participă la masa cea mare a Ortodoxiei, o îndreptățesc pe deplin să-și reia firul istoric al Patriarhatului întrerupt de vitregia unor vremuri care au apus pentru totdeauna.

Ca unii care am vizitat mai mult de jumătate din teritoriul peste care își întinde jurisdicția Biserica Ortodoxă Bulgară și am cunoscut de aproape trecutul ei cu monumentele ei de artă religioasă, aproape unice în creștinătatea răsăriteană, cu tradițiile ei seculare păstrate neîntinate de vreo abatere dela dreapta credință, cu ierarhi, căvioși și sfinți, care s'au impus întregii lumi ortodoxe, și ca unii care ne-am convins pe deplin că în prezent ea are un cler și o ierarhie cu distinsă pregătire teologică și credincioși de o aleasă factură duhovnicească, — mărturisim că Biserica Ortodoxă Bulgară reprezintă — și astăzi ca și acum 560 ani — maturitatea necesară unei Biserici patriarhale. Trecutul ei plin de istorice înfăptuiri și prezentul încredințat unui Patriarh de o înaltă cultură teo-

logică și de recunoscută trăire în duhul desăvârșirii ortodoxe, înconjurat de un sinod ai cărui membri se găsesc la înălțimea momentelor istorice prin care trece Biserica Ortodoxă Bulgară, sunt chezașia sigură că Ortodoxia ecumenică a recâștigat în patriarhatul bulgar un stâlp pe care se poate sprijini cu toată încrederea.

Acesta este, de altfel, și motivul pentru care întreaga Ortodoxie s'a făcut părtașe, prin delegații, prin scrisori și telegrame, la această măreață sărbătoare a Bisericii Ortodoxe Bulgare. Putem spune că bucuria Bisericii Ortodoxe Bulgare a fost bucuria întregii Ortodoxii.

Dar, pe lângă îndreptățirea ridicării Bisericii Ortodoxe Bulgare în rândul Patriarhatelor Ortodoxe, călătoria în Republica Populară Bulgaria și participarea Bisericii noastre la festivitățile intronizării Prea Fericitului Patriarh Kiril, ne-a dat prilejul să constatăm, odată mai mult, destinul comun al popoarelor noastre, dealungul sbuciumatei lor istorii.

Izvorâte din situațiuni istorice asemănătoare, legăturile dintre poporul bulgar și poporul român, atât pe plan politic cât și pe plan religios, s'au împletit mereu, în diferitele lor faze de dezvoltare, ajungând în vremea noastră la condițiuni optime de realizare. Trecând peste momentele importante ale istoriei mai vechi, din care se desprind raporturile de frățietate și prietenie dintre cele două popoare, vom aminti că atât independența poporului bulgar, cât și independența Țărilor Române se datoresc mărinimiei și ajutorului hotărâtor dat de pravoslavnicul popor rus, ai cărui viteji ostași înving pe Turci la 1877—1878 și scot astfel de sub jugul otoman poporul bulgar și alte popoare balcanice, iar pe noi — Români — de sub o suzeranitate, care timp de 450 de ani ne-a ținut în întuneric și grea asuprire.

Dar momentul care ne-a unit și mai mult și sub importanța decisivă a căruia se desfășoară astăzi prietenia dintre poporul nostru și poporul vecin bulgar, îl formează, desigur, anul 1944, când armatele victorioase ale Uniunii Sovietice au nimicit stăpânirea fascistă și atât noi, la 23 August, cât și vecinii noștri bulgari, la 9 Septembrie, am dobândit întreaga independență și libertate, iar popoarele noastre au pornit cu însuflețire la crearea vieții celei noi.

Am stat mai multe zile în Capitala țării vecine și am vizitat multe orașe și sate din Republica Populară Bulgaria. Mărturisesc că atât în Sofia, cât și în localitățile pe care le-am vizitat, am văzut avânt în muncă și duh de viață nouă. Am văzut loquinte și fabrici noi, termocentrale și hidrocentrale ridicate în ultimii ani sau în construcție, apeducte și uzine, școli și spitale foarte bine utilizate, monumente mărețe ridicate în cinstea eroilor care și-au vărsat sângele pentru apărarea patriei și o mulțime de alte așezăminte cu caracter obștesc, dintre care o parte terminate, iar altele în plină construcție. Am admirat peste tot hărnicia și hotărârea poporului bulgar pentru ridicarea nivelului de viață, precum și dragostea și devotamentul lui nețărmurit față de conducătorii Patriei.

Țăranii s'au angajat în cea mai mare parte în gospodării colective și i-am văzut muncind cu multă trageră de inimă pe ogoare și în gospodăriile lor. Satele sunt în bună parte electrificate, au dispensare, școli, biserici bine întreținute, cămine culturale, grădinițe și creșe pentru copii. Toate acestea precum și curățenia și ordinea din case, ca și grădinile cu pomi și

zarzavaturi dimprejur, ne-au convins pe deplin că frații noștri bulgari muncesc cu tot elanul pentru înflorirea și prosperitatea patriei lor.

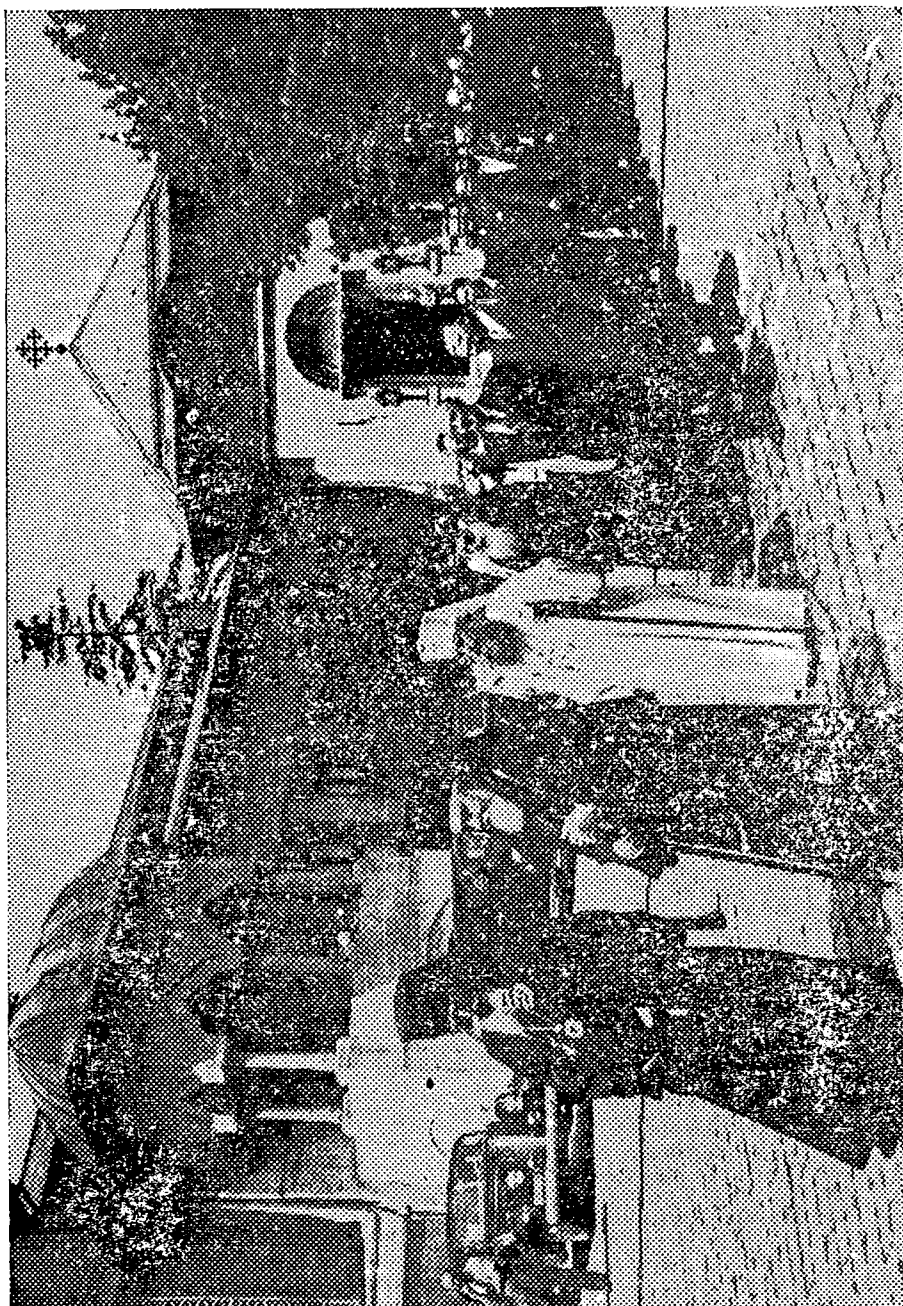
Ceeace ne-a impresionat apoi, în chip deosebit, de cum am coborât din avion și până ne-am despărțit la Rusciuc, au fost sentimentele de prețuire și de prietenie pe care cetățenii bulgari le au față de poporul nostru și față de Biserica noastră. Autoritățile de Stat — dela membrii guvernului până la cel din urmă președinte le sfat popular — ierarhii, preoții, intelectualii și țărani simpli, ne-au înfățișat plini de emoție, legături mai vechi sau mai noi, dintre cele două Biserici și dintre cele două popoare. Cu prilejul intronizării, în biserici și mănăstiri, evocând daniile primite dela românii evlavioși, în localitățile unde sângele ostașilor noștri s'au unit cu sângele ostașilor lor, în sate îndepărtate sau în orașe unde sunt destui cunoscători ai limbii noastre românești, — peste tot, prin grai sau prin gesturi, prin flori sau alte daruri, ni s'a arătat o caldă prietenie, care nu era de circumstanță sau de protocol, ci izvora din convingere și adâncă simțire. Prietenia arătată delegației noastre și dragostea mărturisită de atâtea ori față de poporul nostru ne-a convins că sedatoresc, în afară de legăturile mai vechi, unei susținute educații în spiritul respectului reciproc dintre popoare, pe linia cultivării sentimentului de solidaritate și colaborare pe drumul cel nou al înfăptuirilor sociale.

Dar pe lângă comuniunea sufletească prilejuită de marile serbări ale intronizării, pe lângă prietenia și căldura cu care am fost întâmpinați și pe lângă marile realizări ale regimului de democrație din Republica Populară Bulgaria, am putut constata că problema apărării păcii formează grija de căpetenie a conducătorilor și poporului bulgar. Peste tot pe unde am poposit, am remarcat că poporul bulgar, peste care s'a abătut urgia atâtor războaie, este dornic de pace și hotărât să o apere împotriva tuturor celor ce plănuesc noi nenorociri și distrugerii de vieți omenești.

De aceea, profitând de faptul că la Sofia eram delegați ai majorității Bisericii Ortodoxe, ale căror popoare sunt hotărâte să lupte până la capăt pentru apărarea păcii, toți delegații, împreună cu membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, am ținut o consfătuire în care s'a luat hotărârea comună de a intensifica acțiunea pentru apărarea păcii, îndemnând pe toți slujitorii sfintelor altare și dreptcredincioșii Bisericii noastre să acorde tot sprijinul lor nobilei lupte pentru cauza sfântă a păcii.

Avem convingerea că, reînființarea Patriarhiei Bulgare, pe lângă sporirea prestigiului Ortodoxiei, va constitui o forță în plus în rândurile celor ce apără pacea lumii întregi. Libertatea religioasă care există în R. P. Bulgaria și sprijinul de care se bucură Biserica Ortodoxă Bulgară din partea conducerii Statului democrat-popular, au creat condițiunile cele mai favorabile pentru desfășurarea unei rodnice activități, întru apărarea acestui bun suprem al tuturor oamenilor și popoarelor, care este pacea.

Ca încheiere, socotim de datoria noastră, să mulțumim onoratului nostru guvern, care a făcut toate înlesnirile pentru ca Biserica Ortodoxă Română să participe, prin Noi, la solemnitățile bisericesti dela Sofia și să putem astfel adânci tot mai mult legăturile de prietenie dintre cele două Biserici și dintre cele două popoare.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, însoțit de membrii Sfântului Sinod și ai Adunării Naționale Eiseri-cești, îndreptându-se spre Palatul Marelui Adunării Naționale a R. P. R.

Mulțumim deasemenea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și onoratului guvern al Republicii Populare Bulgaria, care au avut atenție deosebită față de delegația noastră și care ne-au oferit prilejul să cunoaștem, nu numai poporul și Biserica Bulgară, dar să vizităm și toate locurile în care se împletește trecutul nostru bisericesc și trecutul poporului nostru cu cel al Bisericii surori și al poporului frate bulgar.

Mulțumim, mai ales, bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit să fim părtași la actul acesta istoric din viața Bisericii Ortodoxe Bulgare și-L rugăm să reverse harul și binecuvântarea Sa peste Bisericele și popoarele noastre, unite prin aceeași credință și înfrățite prin lupta și munca lor pentru pace și pentru făurirea unui viitor luminos și fericit».

În numele membrilor Sfântului Sinod, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei a mulțumit Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru prețioasele constatări împărtășite și pentru contribuția de seamă pe care participarea Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, la festivitățile reînființării Patriarhiei Bulgare, a adus-o la întărirea legăturilor dintre cele două Biserici surori și la cimentarea unități întregii Ortodoxii.

Sfântul Sinod a adresat noului Patriarh Kiril al Bisericii Ortodoxe Bulgare, următoarea telegramă:

ÎNALT PREA SFINȚITULUI ȘI PREA FERICITULUI KIRIL
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE BULGARE
SOFIA

„Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, în sesiunea plenară din 6 Iunie 1953, a luat act cu multă bucurie de expunerea făcută de I. P. S. Patriarh Justinian asupra evenimentului istoric al reînființării Patriarhiei Bulgare și intronizării Prea Fericitului Kiril ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale Bulgare. Dragostea nețărnută cu care a fost înconjurată delegația Bisericii Române în tot timpul vizitei sale în Republica Populară Bulgaria constituie pentru noi chezașia prieteniei frățești și a colaborării tot mai strânse dintre cele două Biserici și Popoare.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române este încredințat că Biserica Ortodoxă Bulgară, restabilită în organizarea ei patriarhicească după 560 de ani, va desfășura în viitor o activitate și mai intensă, alături de celelalte Biserici Ortodoxe surori, pentru întărirea Ortodoxiei și pentru slujirea cauzei sfinte a păcii în lumea întreagă. Strâns unite prin aceeași credință și prin trecutul de conlucrare frățească — Bisericele noastre vor ști să dea ostăzi ca și în trecut o pildă vie de slujire a lui Hristos, sprijinind strădaniile popoarelor lor spre acelaș țel comun, spre o viață fericită, spre un viitor luminos și spre pace.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să hărăzească Bisericii Ortodoxe Bulgare și Înalt Prea Sfințitului Patriarh Kiril, rodnice înfăptuiri, pe această cale binecuvântată de Mântuitorul nostru“.

Sfântul Sinod a trecut apoi la rezolvarea problemelor curente înscrise pe ordinea de zi a sesiunii.

*

Duminecă 7 Iunie a. c., — după săvârșirea Doxologiei în Catedrala Patriarhală — toți membrii Sfântului Sinod și ai Adunării Naționale Bisericești au luat parte la solemnitatea ce a avut loc la Prezidiul Mării

Adunări Naționale a Republicii Populare Române cu prilejul înmânării decorațiilor Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și altor reprezentanți ai clerului Bisericii Ortodoxe Române, distinși cu ordinele Republicii Populare Române, pentru merite în activitatea patriotică și pentru contribuția adusă cauzei păcii.

La orele 12, membrii Adunării Naționale Bisericești au trecut în sala de ședințe din palatul patriarhal. O delegație a reprezentanților clerului și credincioșilor a invitat pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian să deschidă și să conducă lucrările Adunării Naționale Bisericești.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh a intrat în sala de ședințe împreună cu Dl. Dr. Petru Groza, membru al Adunării Naționale Bisericești, și cu Dl. Prof. Academician P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, fiind întâmpinați cu multă căldură de toți cei prezenți.

După ce Dl. Ministru al Cultelor a citit decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, pentru deschiderea sesiunii obișnuite din anul 1953 a Adunării Naționale Bisericești, I. P. S. Patriarh Justinian a declarat deschise lucrările.

În cursul ședinței, reprezentanții clerului și credincioșilor au exprimat bucuria cu care membrii Adunării Naționale Bisericești au luat cunoștință de îndemnurile părintești date de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe, pentru a-și spori și mai mult contribuția lor la lupta pentru apărarea păcii. Ei au declarat că vor sprijini din toate puterile lor împlinirea de către toți fiii Bisericii Ortodoxe Române a îndemnelor date de Sfântul Sinod, manifestându-și astfel dragostea lor fierbinte de patrie, devotamentul față de conducătorii statului nostru democrat-popular și hotărârea lor de a sprijini toate strădaniile poporului nostru pentru propășirea țării și pentru pace.

Membrii Adunării Naționale Bisericești au prezentat I. P. S. Patriarh Justinian calde urări cu prilejul împlinirii a cinci ani dela înscăunarea Sanctității Sale și au exprimat satisfacția clerului și credincioșilor ortodocși pentru cinstita acordată Bisericii de conducerea statului nostru, prin conferirea unor înalte ordine I. P. S. Justinian și altor reprezentanți ai clerului.

Astfel Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a rostit următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Fericite Președinte,
Domnule Ministru,
Onorată Adunare Națională Bisericească,**

În acest moment solemn al aniversării a cinci ani dela intronizarea pe scaunul patriarhal al Bisericii Ortodoxe Române, a Inalt Prea Fericitului Patriarh Justinian, gândul meu se oprește pe îngălbenitele file ale Vechiului Testament și din această comoară a experienței religioase, scrisă sub îndrumarea Duhului Sfânt, scot cel mai prețios dar cu care Bunul Dumnezeu a înzestrat pe omul investit cu marea răspundere de a conduce pe alții pe calea binelui și fericirii pământești, în vederea câștigării mântuirii sufletești. Și acest prețios dar este darul înțelepciunii, pe care slăvitul Solomon ni-l înfățișează astfel:

«Înțelepciunea la om e adevărată cărunteță... Și de iubește cineva dreptatea, ostenele înțelepciunii rodesc sfinte puteri, ea ne învață înfrânarea și chibzuința, dreptatea și bărbăția, tot ce este mai de folos în viața oamenilor. Și de pofteste cineva să aibă știința întinsă, înțelepciunea știe cele trecute și întrezărește cele viitoare, ea știe întorsăturile cuvintelor și deslegările întrebărilor celor mai întunecate, ea cunoaște de mai înainte semnele și minunile și întâmplările vremurilor și ale sutelor de ani. Drept aceea am hotărât să mi-o prind tovarășă în viață, fiindcă știu că mă va sfătui cele bune și-mi va fi mângâiere în griji și necazuri. Și vom avea, prin ea, mărire în adunări; și deși sunt tânăr, voi avea cinste în fața celor bătrâni».

Prin lumina acestor sfinte învățături, îmi apare chipul cucernic și bărbătesc al sărbătoritului nostru, care în cei cinci ani de conducere patriarhală și-a luat înțelepciunea «ca tovarășe în viață» și a condus corabia Bisericii strămoșești, încărcată cu toate comorile învățăturilor dumnezeiești, îndemnând pe credincioșii noștri să se înfrupte, din belșug, din aceste comori din care curg «râuri de apă vie».

Căci înțelepciunea de care a fost și este călăuzit Înalt Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian — deși este tânăr ca vârstă — l-a făcut să aibă o netăgăduită cinstire în fața celor bătrâni, după cum spune Scriptura. Din actele mărețe pe care Înalt Prea Sfinția Sa le-a înscris pe crugul istoriei contemporane a Bisericii Ortodoxe Române, se conturează, cu prilejul acestui popas, figura unui Ierarh, care merită recunoștința Tatălurilor credincioșilor temători de Dumnezeu și iubitori de patrie. Căci prezența la cârma Bisericii — în vremuri de mari prefaceri și înnoiri în lume, deci și în țara noastră — a însemnat o binecuvântare cerească. De aceea, cu inima plină de bucurie să mulțumim Tatălui ceresc pentru această binecuvântare arătată prin alesul Său, Înalt Prea Fericitul Patriarh Justinian, și cu Psalmistul să ne rugăm:

«Dumnezeule, milostivește-te spre noi și ne binecuvintează. Fă să strălucească fața Ta peste noi și ne miluește! Ca să cunoaștem calea Ta, între toate popoarele ajutorul Tău».

Cu prilejul alegerii Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian s'a arătat cu temeinicie ce trebuie să însemne patriarhul în noua ordine de Stat.

«Patriarhul de azi nu mai trebuie să semene cu cei din trecut, pentru că nici așezările de azi nu mai seamănă cu cele din trecut. Guvern și popor sunt astăzi una. Guvernul este al poporului și nu mai cere astăzi Patriarhului nimic pentru sine, sau pentru vreo minoritate oarecare. I se cere totuși ceva, — și o cere pentru că poporul i-o cere, pentru că i-o cere și credincioșii săi, pentru că însăși învățătura Bisericii i-o cere, să fie alături de popor, să fie identificat cu aspirațiile lui legitime și să creadă nestrămutat în așezările populare, pe care a înțeles să și le statornicească».

«Patriarhul cel nou trebuie să fie și al Bisericii, dar trebuie să fie și al poporului, cu aspirațiile lui de azi. El trebuie să-și păstorească în cinste turma ce i se încredințează, dar prin Biserică trebuie să ajute poporului, să ajute la dezvoltarea democrației populare și libertăților populare, să fie un sprijin patriei noastre scumpe, pentru asigurarea independenței și suveranității Republicii Populare Române, să fie un iubitor și luptător pentru pace și pentru consolidarea democrației în lume».

Ales ca Patriarh, Inalt Prea Fericitul Justinian răspundea acestor dorințe cu un glas răspicat și plin de sinceritate:

«Plugărima Republicii Populare Române poate fi mândră că a dat din sânul ei pe cel de al treilea Patriarh al Bisericii strămoșești. Cât mă privește pe mine personal, mulțumesc Prea Milostivului Dumnezeu că din simplu fiu de plugar m'a înălțat la cea mai înaltă treaptă bisericească, la care poate ajunge un pământean.

«Obiectul misiunii Bisericii este omul, temelia Patriei și societății. Înălțarea omului condiționează îmbunătățirea tuturor celorlalte realități ale vieții omenești. Formarea unui om nou, a unui om conștient de rosturile lui pe pământ, pătruns de neperitoarele adevăruri ale dreptății și păcii, iată o vastă lucrare la săvârșirea căreia este chemată să contribuie și Biserica.

Intr'adevăr, în acest răspuns Patriarhul străbătea ecoul dorințelor Bisericii luptătoare — cler și credincioși — care, înțelegătoare a legilor și progresului social, ascultă de glasul apostolului Pavel: «Noi nu mai suntem fii ai îndoelii ca să pierim, ci suntem ai credinței celei noi, spre câștigarea de suflet și refacerea lumii» (Evrei X, 39).

Prin aceste mărturisiri, conducerea spirituală a Bisericii Ortodoxe Române și ocârmuirea puterii de Stat se găseau complet înfrățite în formarea omului nou, curățit de «zgura unor păcate ale trecutului».

În ce privește formarea omului nou al Bisericii, adică al slujitorului de altar, legat și de realitățile sociale, Inalt Prea Fericitul Patriarh Justinian și-a formulat, cu prilejul investiturii un program de lucru, cuprinzând patru obiective:

1. Schimbarea mentalității misionare a clerului și îndrumarea către un apostolat social, cerut de oamenii vremurilor noi.

2. Reorganizarea clerului monahal și punerea lui în slujba luminii, culturii și ajutorului social.

3. Revizuirea învechitelor arme misionare și înlocuirea lor cu armele duhului nou, cu care să ajute pe credincioși ca om al păcii, al unei societăți pașnice și plină de iubire.

4. Formarea viitoarelor elemente ale clerului de mir și monahal în așa fel, ca să răspundă năzuințelor poporului dreptcredincios și să fie însuflețite cu drag de muncă pentru propășirea Bisericii și Patriei.

Au trecut cinci ani și astăzi suntem martori că programul anunțat atunci s'a împlinit.

Prin organizarea învățământului teologic superior și prin crearea Cursurilor de Indrumări misionare, clerul a fost scos de sub influența dăunătoare a trecutului și îndreptat către apostolatul social, împletind căile credinței cu cele ale dreptății sociale.

Monahismului i s'au creiat condiții de luminare, încât cei ce intră pe porțile mănăstirilor calcă cu încrederea că rostul lor nu e să se susțină dela contribuția ce fiecare e dator să o dea progresului social, ci dimpotrivă, pilda de viețuire monahală să fie un imbold de moralitate și muncă, pentru toți acei ce cercetează locașurile sfinte. Jertfelnicia pentru apreecele constituie îndatorirea de căpetenie a unui monah atât prin puterea rugăciunii lui, cât mai ales prin roada ostinelilor muncii lui.

Misionarismul a fost coborât din înălțimile teoretice și încălzit de căldura dragostei frățești, manifestată prin contribuția efectivă la rezolvarea problemelor zilnice ale vieții sociale. Cât privește pe viitorii preoți, aceștia sunt formați în duhul noilor orientări sociale, unde credința religioasă trebuie să contribuie la întronarea dreptății și păcii în lume.

Visteria predaniilor bisericesti a rămas neatinsă în curăția ei, dar pusă în slujba vieții, nu păstrată sub cheie și accesibilă numai celor inițiați. Clerul și credincioșii sunt conștienți de cursul istoriei și împreună muncesc la zidirea lumii noi, o lume a dragostei, a dreptății și a păcii, căci Mântuitorul ca «Domn al păcii» a venit între oameni.

Am amintit de programul schițat de Inalt Prea Fericitul Patriarh Justinian cu prilejul alegerii și investiturii de acum cinci ani. Nu numai că acest program a fost realizat în structura și economia lui, dar ce minunate și mărețe realizări s'au împlinit în sânul Bisericii Ortodoxe Române, în acest scurt răstimp de vreme, încât fiecare realizare constituie un vast program.

Oamenii hărăziți cu darul conducerii nu pot fi mășurați și prețuiți după cântarul aprecierii omului obișnuit. Darurile dumnezeiești au fost împărțite diferit, ca și talanții din Evanghelie și numai cei aleși pot să sporească, prin înțelepciunea și munca lor tenace și persistentă, binefacerile acestor daruri. Intre cei aleși, cu mintea ageră, spontaneitate, spirit de analiză, perspicacitate, hotărâre neînfricăată, promptitudine, dreptate, cultul omeniei și al dragostei evanghelice, se numără și sărbătoritul nostru, Inalt Prea Fericitul Patriarh Justinian.

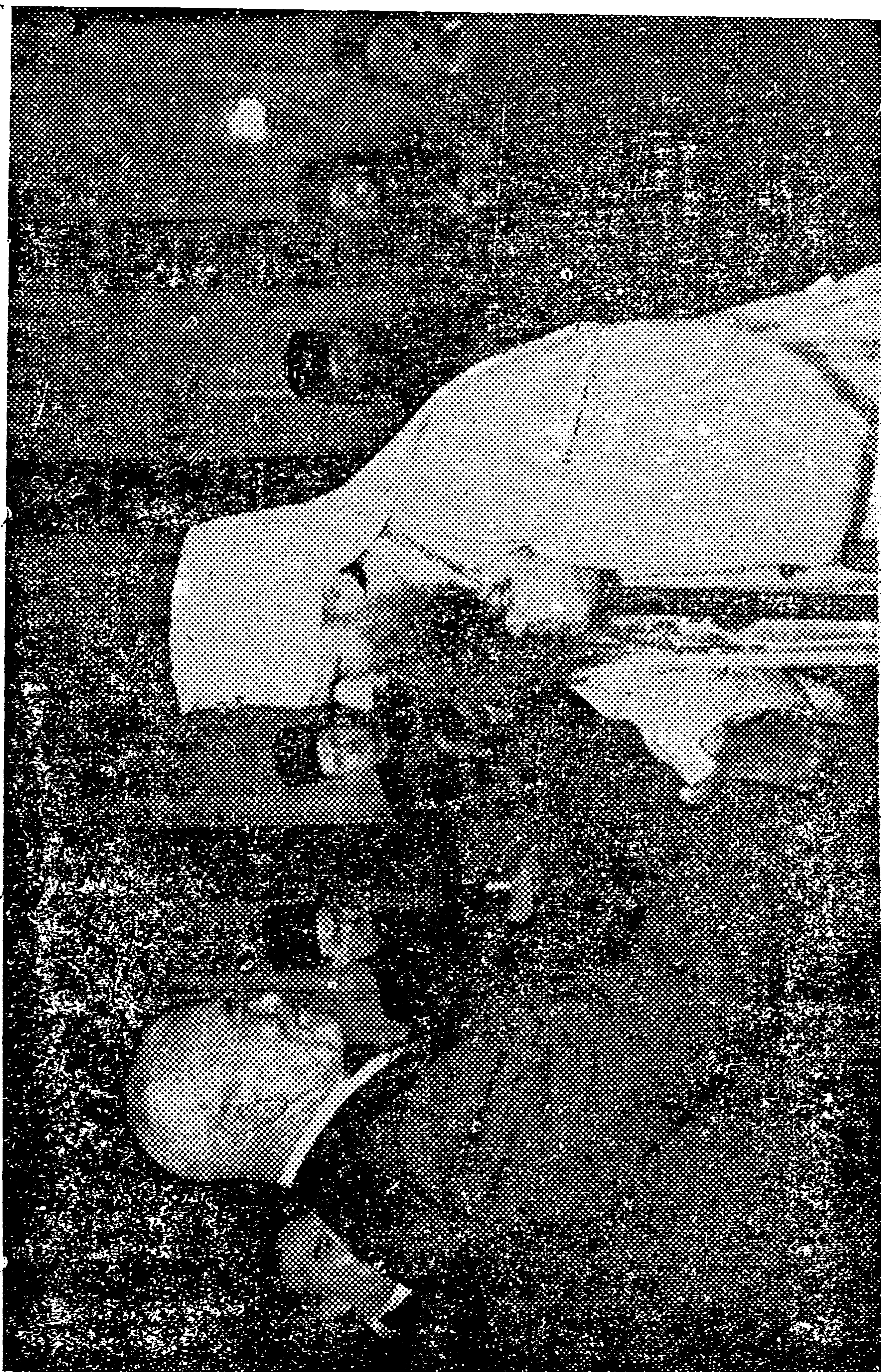
Să ne îngăduiți, ca prin trecerea în revistă a mărețelor realizări ale Inalt Prea Sfinției Sale, să putem admira contribuția pe care a dat-o personal, la înălțarea prestigiului Bisericii Ortodoxe în cuprinsul granițelor patriei, dar și peste hotare, în întreaga Ortodoxie.

Rolul precumpănitor al Bisericii este să se îngrijească de inobilarea sufletului, prin cultivarea virtuților creștine, ca prin mijlocirea acestora să se asigure fericirea pe pământ și mântuirea dincolo de moarte.

Ori, credinciosul este cetățean al unei patrii pământești de care este legat prin structura lui fizică, prin dragostea fierbinte de semenii lui și de locurile natale, înzestrate cu atâtea tradiții bune, lăsate moștenire de generații. Progresul social se clădește pe experiența înaintașilor și unde nu a fost strădanie, acolo nu poate fi propășire și ideal. De aceea patria pământească leagă la sânul ei pe toți concetățenii întreolaltă, ca fiii aceleiași mame bune și nepărtinitoare.

Biserica, cu tezaurul ei de învățături și manifestări religioase, trăește și desvoltă misiunea ei divină, în sânul acestei patrii pământene. Clericul și credinciosul respiră în sufletul lor dragostea pentru această scumpă patrie. Viața socială a credinciosului e indisolubil legată de buna propășire a acestei patrii pământene. Cine nu-și iubește sincer patria nu este un credincios sincer al Bisericii. Căci în patrie locuește aproapele sau și «dacă cineva zice» «iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-l vede» (I. Ioan IV, 20).

Inalt Prea Fericitul Patriarh Justinian, întemeiat pe această po-

După înmânarea Ordinului «Steaua Republicii Populare Române» clasa I-a, Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, felicită pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

runcă creștină, a arătat poziția Bisericii noastre în Stat, în mod răspicat, spunând:

«Dela Patriarh, la ultimul preot, suntem în slujba Patriei. Noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei, noi prețuim reformele sociale care aduc libertate și dreptate în lume. Și dacă în rândurile credincioșilor noștri sunt oameni, mârniți și supărați de unele reforme, apoi noi, Biserica, n'am îndemnat pe nimeni să-și adune bunuri pământești. Noi nu suntem decât niște chivernisitori ai bunurilor și trebuie să ne folosim cu toții în mod egal de aceste bunuri».

Loialitatea față de Patrie era afirmată categoric, hotărnicindu-se granițele misiunii pastorale pe câmpul sufletesc, rămânând ca pe plan social Statul să-și chivernisească treburile obștești, iar clerul și credincioșii să susțină, cu toată ființa lor, interesele legitime ale Patriei:

«Să fim, așa dar, cetățeni pașnici, iubindu-ne Patria și ascultând și supunându-ne conducătorilor noștri».

Drumul trasat de către I. P. S. Patriarh Justinian s'a arătat plin de roade, încât Inalt Prea Sfinția Sa, bazat pe realități evidente, putea să declare cu mulțumire:

«Colaborarea Bisericii cu Statul, s'a desfășurat destul de intens și cu roadele cele mai frumoase, atât pentru Patria noastră, cât și pentru Biserica noastră».

Din această sinceră colaborare, Biserica și-a căpătat prețuirea din partea autorității de stat, creindu-se astfel condiții prielnice ca Biserica să-și chivernisească treburile proprii în mulțumire și pace.

Pentru dragostea arătată scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română, și pentru sincera colaborare a Bisericii Ortodoxe cu statul nostru de democrație populară, Inalt Prea Fericitul nostru Patriarh a fost decorat, de către Prezidiul Marei Adunări Naționale, cu Ordinul «Apărarea Patriei», clasa II-a, iar astăzi cu Ordinul «Steaua Republicii Populare Române», clasa I-a.

Aceste deosebite cinstiri ale conducătorului Bisericii se răsfrâng și asupra întregului nostru cler și credincioși.

Una din epocalele realizări ale Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian este reîntregirea Bisericii strămoșești, sfâșiată — acum 250 de ani — de politica habsburgică. A trebuit să treacă un sfert de mileniu ca să poată înceta discordia între frați, semănăția de Vatican. La 6 Iunie 1948, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian adresa fraților de peste munți, despărțiți de urgia stăpânilor unui trecut întunecat, chemarea la revenirea în sânul Bisericii Ortodoxe:

«Energile pe care le-am cheltuit cu toți până acum, în lupta defensivă pentru salvarea ființei religioase și naționale a neamului nostru, să le întrebuițăm de azi înainte, sub scutul părintesc al Statului român, al Republicii Populare Române, numai pentru asigurarea progresului religios, moral, cultural și economic, al iubitei noastre Patrii, cum și pentru consolidarea suveranității, libertății și independenței naționale a Statului nostru democrat».

Glasul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian reprezintă voința neștiămutată a păstrării unității religioase, așa cum Teodosie Veștemeanu,

Ierarh al Ungro-Vlahiei, încerca din răspuțeri s'o păstreze cu 250 de ani înainte.

Actul din 21 Octombrie 1948 al Reîntregirii Bisericii noastre strămoșești, ilustrează în mod deosebit activitatea sărbătoritului nostru.

Actul reîntregirii Ortodoxiei noastre n'a fost un act formal, de suprafață, ci unul de adâncimi, căci poporul credincios aștepta ca talazurile desbinării să se întoarcă la matcă.

Pentru a trăi marea bucurie a fraților de peste munți, Inalt Prea Sfințitul Patriarh nu s'a mulțumit numai cu participarea la Alba Iulia, cu prilejul actului reîntregirii, ci după scurgerea unui an a cercetat Biserica ardeleană dela un capăt la altul.

Scaunele vlădicești dela toate centrele eparhiale au fost vizitate ca astfel — prin prezența Patriarhului nostru — să se constate că Biserica Ortodoxă Română este «una, sfântă, sobornicească și apostolească» în granițele Republicii Populare Române.

Din catedrala dela Sibiu, Inalt Prea Sfinția Sa a arătat că grija ierarhilor ortodocși este mare pentru sufletele credincioșilor ardeleni și că actul reîntregirii este pecetluit pentru veșnicie.

Dar dușmanii noștri de totdeauna au căutat să lovească în noi. Vaticanul continuă acțiunea sa de calomnii și minciuni la adresa poporului și a Bisericii noastre, aducând astfel servicii acelor care caută să turbure pacea popoarelor. Dar nouă nu ne pasă, căci noi slujim poporul și pacea.

Mergând pe calea învățaturii evanghelice, păstrată cu sfințenie de Ortodoxie, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a declarat la Cluj:

«Noi nu ne-am gândit, nu ne gândim și nu ne vom gândi niciodată să distrugem credința altora. Noi nu ne gândim să silim oamenii să-și părăsească legea lor. Doamne ferește.

«Trecutul Bisericii noastre este mărturie vie în această privință. Nu avem pe conștiința noastră nici un păcat de silnicie a credinței altora.

«Biserica Ortodoxă Română n'a râvnit la legea altora; Biserica Ortodoxă Română a cerut celor străini de credința ei să-i respecte legea ei. Așa am cerut întotdeauna și așa vom cere, azi și mâine, să ni se respecte legea noastră creștină ortodoxă, după cum și noi respectăm credința și legea lor, fie că este romano-catolică, fie că este reformată, fie că este evanghelică, etc., etc.».

Mărturisirea aceasta de bună și pașnică conviețuire, tradițională la Biserica Ortodoxă, s'a îndeplinit complet prin consfățuirile ce s'au făcut și se fac la Patriarhie, ca și în celelalte centre eparhiale, între reprezentanții tuturor cultelor, într'o problemă de caracter obștesc, cum este problema apărării păcii.

Rostul cercetării Bisericii ardeleni a fost de a sătornici reîntregirea Ortodoxiei și de a colabora, frățește, cu celelalte culte conlocuitoare, pe cuprinsul Patriei noastre, în toate problemele ce înteresează buna propășire a progresului social, stimulată de regimul nostru democrat-popular.

*

Prin actul din 4 Februarie 1925, scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei a fost ridicat la rangul de scaun patriarhal.

Deși acest act constituia o necesitate din punct de vedere canonic,

oficiului patriarhal i s'au încercuit posibilitățile de manifestare de către cârmuirea statală de atunci.

«Scaunul patriarhal, după cum constată I. P. S. Patriarh Justinian, a fost socotit de cârmuitorii din trecut un simplu simbol, merit numai să fie invocat în diverse împrejurări solemne, pentru rezonanța titlaturii! O patriarhie formală, fără autoritate, era tocmai ceea ce răspundea și intereselor păturilor conducătoare, dar și unor pretinse sensibilități ale monarhiei, abil manevrată din umbră de agenții papalității».

În regimul nostru democrat popular, privilegiul și favorurile au fost înlăturate, iar cultele religioase au căpătat deplinul drept de a se organiza potrivit mărturisirilor lor de credință. Biserica Ortodoxă, care era intitulată în trecut «dominantă», în realitate era cenușăreasă. Astăzi, sub conducerea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, ea a căpătat, pe temeiul statutului elaborat de Sfântul Sinod în toamna anului 1948, o reorganizare canonică, lipsită de ingerințe streine. Scaunul patriarhal a căpătat un conținut real, încât titularul poate să-și exercite prerogativele canonice nestingherit de oșreliști vătămătoare intereselor Bisericii.

Cu toate drepturile pe care le are scaunul patriarhal, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în acțiunile de conducere a ținut seamă de consensul membrilor Sfântului Sinod, încât Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Bălan a putut să facă o mărturisire ce onorează persoana sărbătoritului nostru, pentru felul colegial de comportare:

«Eu sunt cel mai vechi membru al Sfântului Sinod și pot să mărturisesc că solidaritatea dintre membrii ierarhiei noastre superioare, nicidecând n'a fost atât de cald încheată, iar aceasta avem s'o mulțumim în primul rând Înalt Prea Sfinției Voastre, care ați știut să aduceți un suflu nou de frățietate între membrii Sfântului Sinod, care în reședința Înalt Prea Sfinției Voastre s'au simțit totdeauna ca la ei acasă».

Prestigiul și autoritatea scaunului patriarhal s'a înălțat nu numai în confiniile Bisericii noastre, ci el și-a căpătat locul de cinste în rândul celorlalte Patriarhate ale Ortodoxiei Ecumenice. Scrisorile irenice și legăturile personale ale Patriarhului nostru au întărit și autoritatea Bisericii Ortodoxe Române în problemele religioase.

Ziua de 6 Mai 1948, statornicește o piatră de hotăr și în mersul culturii religioase a Bisericii noastre. Biserica, în general, a avut epoci de ascensiune sau declin. O instituție cum este Biserica ar trebui să cunoască în dezvoltarea ei numai ascensiune. Dar Biserica, ca instituție pământească, este influențată și condiționată de împrejurări și de oameni. Uneori oamenii dela conducerea Bisericii au depășit cu mult vremurile în care au trăit, cum a fost un Veniamin Costache; alte ori, oamenii rămân surzi la chemările vremurilor și deci rămân depășiți ca niște blocuri ieraticе. În consecință, Biserica a avut de suferit din lipsa de intuiție a conducătorilor ei.

Urcarea pe scaunul patriarhal a Înalt Prea Sfințitului Justinian a coincis cu o schimbare de structură a Statului nostru. Biserica se vedea pusă în fața unor probleme nebănuite. Învățătura bisericească trebuia îndreptată pe un făgaș nou, ca ea să poată da roade. De aceea atenția Patriarhului nostru s'a îndreptat către învățământul bisericesc, către școlile superioare de teologie, care se aflau desprinse de viața Bisericii.

«Noi — spunea Inalt Prea Sfinția Sa — am reînodat firul rupt și, pătrunși de duhul Ortodoxiei noastre, am adus iarăși învățământul religios în tinda Bisericii.

Sfântul Sinod a readus Institutul Teologic pe făgașul rosturilor sale firești, atunci când i-a cerut să-și închine toată activitatea pregătirii de slujitori ai altarelor lui Hristos.

Tânărul care pășește pragul unui Institut Teologic nu mai vine să smulgă o licență în Teologie, pentru deșertăciunea unui titlu. El vine să se adape dela izvoarele adevăratei învățături evanghelice, pentru ca să o poată apoi împărtăși celor ce i-o vor cere. Dar mai cu seamă el vine să deprindă trăirea în Hristos și în duhul sfințeniei, pentru că cel ce vrea să slujească lui Hristos, trebuie să trăiască purtarea în Hristos».

Iată rostul unei adevărate învățături religioase care nu înseamnă numai acumularea de cunoștințe, cât mai cu seamă trăirea învățăturii evanghelice.

«Cu toții am ajuns la convingerea — spunea Inalt Prea Sfinția Sa cu alt prilej — că nu mai putem face propoveduirea Evanghelie și nu putem întări credința noastră ortodoxă numai cu molitfelnicul și cu moliftlele, ci, din contră, ne trebuiesc misionari cu o cunoștință teologică, cât mai profundă, cu o pregătire temeinică în cunoașterea Sfintei Evanghelii și cu un zel deosebit pentru propovăduirea Evangheliei».

Pentru atingerea acestui țel, Inalt Prea Sfinția Sa nu a pășit numai la completa reorganizare a învățământului de toate gradele ci și arsenalul prin care se tipăresc și se difuzează mijloacele de învățatură religioasă, adică Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă a fost reorganizat.

Revistelor teologice li s'a specificat caracterul și scopul urmărit, ele pătrunzând până în cele mai îndepărtate parohii, iar tiparnițele bisericesti au fost puse exclusiv în slujba culturii religioase. A trecut vremea când în tiparnițele Bisericii se editau cărți cu conținut arierat, de dragul unor interesați din vârfurile didactice sau administrative eclesiastice. Acum apar numai publicații de valoare necontestată.

Dintre publicațiile apărute, cea care se înscrie ca epocală este «Cartea de Invățatură». Ea reprezintă pentru vremurile noastre, ceea ce a însemnat Mărturisirea Ortodoxă de pe vremea Mitropolitului Varlaam al Moldovei și Petru Movilă al Kievului.

Gustul artistic al Mitropolitului Antim Ivireanu și-a găsit un promotor în persoana Patriarhului nostru. Palatul Patriarhal a fost împodobit cu picturi de maestri în arta plastică, încât operele de artă impresionează pe orice vizitator care pășește pragul reședinței conducătorului Bisericii noastre. O bibliotecă de mari proporții este în curs de organizare încât scaunul patriarhal va fi străjuit de realizările concrete ale adevăratei culturi și arte religioase.

Acelaș gust artistic l-a arătat sărbătoritul nostru prin donația personală a vitraux-urilor catedralei dela Iași, a picturii bisericii din Pipirig, a renovării multor biserici și mănăstiri din țară, încât zelul pentru cultura și arta religioasă se revarsă peste tot cuprinsul Patriarhiei Române. Imboldul pentru artă se poate constata și prin crearea de catedre de pictură și ceramică la școlile monahale și cele de cântăreți. Lucrările în filigran,

cele de cusături artistice, covoare și chilimuri, au fost promovate de Patriarhul nostru.

Muzica omofonă, un alt gen al artei, a fost răspândită în toate bisericile, făcându-se astfel unificarea slăvirii lui Dumnezeu de către întreaga noastră turmă dreptcredincioasă.

Niciodată nu s'a încheiat o unitate pe tărâm religios, ca în epoca arhipăstoriei și conducerii Bisericii de către Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

Biserica Ortodoxă Română nu este decât o părticică din marea Ortodoxie Ecumenică. Duhul Sfânt, prin coborîrea Lui asupra Sfinților Apostoli, a dăruit posibilitatea fiecărui popor să primească învățătura Evangheliei în limba lui, fără ca să se știrbească unitatea de credință. Ortodoxia a păstrat această unitate sobornicească, chiar dacă împrejurările istorice au făcut ca între popoarele de aceeași credință să fi fost desbinări.

Dovadă despre aceasta este faptul că, deși între Biserica Ortodoxă Rusă și cea Română legăturile frățești au fost paralizate o bucată de vreme, reluarea și adâncirea legăturilor frățești cu Biserica Ortodoxă Rusă, s'au produs tot în epoca Vlădiciei Patriarhului Justinian, care încă din 1946, în calitate de Vicar la Iași, vizita centrul patriarhal din Moscova.

Dela înscăunarea patriarhală în 1948, vizitele și consfăturile între Ierarhii celor două Biserici s'au înmulțit în așa fel, încât toți Ierarhii români au cunoscut splendorile Ortodoxiei ruse și adâncă credință religioasă a poporului pravoslavnic. Figurile Ierarhilor ruși, ca ale Inalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei, I. P. S. S. Mitropolit Nicolae Krutițki și Grigorie al Leningradului, au devenit populare între credincioșii noștri, atât prin modul cum ei s'au comportat, pilduitor, în războiul de Apărarea Patriei lor — U. R. S. S., cât și în apărarea păcii în lume.

Legăturile de frățietate au fost strânse și cu celelalte Patriarhate ortodoxe și Biserici naționale autocefale, ca cele din Bulgaria, Polonia, Cehoslovacia, Georgia, Armenia etc., datorită calităților excepționale ale sărbătoritului nostru. Chiar acum trei săptămâni, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian reprezenta Biserica noastră la alegerea noului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare, în persoana Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Kiril al Plovdivului, Ierarh atât de apreciat în țara noastră.

Prin scrisori irenice sau de informare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian ține o permanentă legătură cu reprezentanții autorizați ai Bisericilor Ortodoxe, așa încât consensul ecumenicității se poate constata în mod concret asupra problemelor ce interesează întreaga Ortodoxie.

Solia apostolică este de a predica și a păstra pacea în lume. Pacea garantează și asigură dezvoltarea și propășirea vieții umane. Această solie apostolică se întemeiază pe testamentul păcii, lăsat omenirii de către Mântuitorul Hristos.

Sufletul generos, dar și luptător, al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian vibrează și este încălzit de flacăra acestei solii. Rănila lăsată de al doilea război mondial pe trupul Bisericii Moldovene păstorită ca Mitropolit de Inalt Prea Sfinția Sa, l-a îndreptățit să fie și mai vajnic apărător al păcii.

Dela lansarea Apelului către creștinii din toată lumea întocmit de Intâistătătorii Bisericilor Ortodoxe Autocefale la Moscova, în ziua de 17

Iulie 1948, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, dimpreună cu Biserica Ortodoxă Română, se află în rândurile celor ce doresc fierbinte pacea. Clerul și credincioșii noștri au fost angajați în această acțiune de apărare a păcii și nu vor căpăta odihnă până la câștigarea nobilei cauze: întro-narea definitivă a păcii între popoare. Cauza păcii a fost luată în mâini de milioane de oameni de toate rasele, de diferite convingeri religioase și politice. Ea va izbândi, căci este o cauză sfântă și binecuvântată de Dumnezeu.

Dr. Dr. Petru Groza, Președintele Marii Adunări Naționale a R. P. R., înmânând P. S. Episcop Valerian al Oradiei, Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa III-a.

Vorbirea, scrisul și fapta Patriarhului nostru se împlinesc zilnic cu cauza păcii, Inalt Prea Sfinția Sa devenind nu numai promotor dar și pilduitor în lupta pentru pace. La marile realizări spirituale și materiale pe care Patriarhul sărbătorit le-a dăruit Bisericii strămoșești, în răstimpul celor cinci ani de patriarhat, acțiunea de apărare a păcii îi aureolează întreaga activitate ca pe o cunună de lauri pusă pe capul unui luptător pentru o cauză dreaptă și sfântă.

La acest praznic sărbătoresc, prilejuit de împlinirea a cinci ani de patriarhat ai Inalt Prea Fericitului Justinian, am trecut prin holdele bogate în roade misionare, cultivate de Inalt Prea Sfinția Sa. N'am adunat

decât câteva flori alese și spice pârghite din aceste holde, pe care le-am prezentat în fața membrilor Adunării Naționale Bisericești, ca prinos de recunoștință pentru cel ce le-a semănat, le-a udat cu roua inimii sale calde, le-a plivit cu mâna sa binecuvântată și le-a ferit de furtuni și intemperii, cu înțelepciunea lui patriarhală, ca astfel clerul și credincioșii din cuprinsul Patriarhiei Române să guste din mirosul lor bine plăcut și să-și hrănescă sufletele cu belșug de roade duhovnicești.

Recoltatul holdelor încă este în toi și numai istoria la vremea cuvenită, va fi în măsură să aprecieze întreaga lor bogăție și valoare.

Noi, cei de azi, căutăm să urmăm calea cea dreaptă deschisă de Patriarhul nostru, să-i ascultăm îndrumările și să ne dăm contribuția la înălțarea prestigiului Bisericii și la întărirea și înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română, după exemplul de dăruire dat de Inalt Prea Sfinția Sa.

În numele Sfântului Sinod, al clerului și al credincioșilor Bisericii noastre Ortodoxe, vă prezint calde urări de mulțumire pentru toate mărețele înfăptuiri în decursul celor cinci ani de conducere patriarhală. Bunul Dumnezeu, să vă dăruiască ani mulți cu sănătate ca duhul înțelepciunii să străjuiască scaunul patriarhal ca și până acum. Biserica strămoșească să fie slăvită, iar numele Inalt Prea Sfinției Voastre să rămână peste veacuri și milenii legat de epoca prosperității, culturii, artei, belșugului, dreptății și păcii în țară și în întreaga lume.

Întru mulți ani, Inalt Prea Fericite Părinte Justinian, Patriarhul nostru iubit și venerat.

În numele clerului ortodox a vorbit P. C. Pr. Academician Gala Galaction care a exprimat mulțumirile preoțimei ortodoxe pentru calea înțeleaptă, de slujire a lui Hristos și a poporului, pe care o îndrumează neîncetat Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian.

Dl. Profesor Coriolan Tătaru, membru în Adunarea Națională Bisericească, vorbind în numele credincioșilor ortodocși din Republica Populară Română, a spus: «Biserica noastră Ortodoxă, sub arhipăstoria I. P. S. Patriarh Justinian, participă intens la lupta pentru pace, slujind după credință împlinirea celor propovăduite: «Pe pământ pace și între oameni bună învoire». Biserica Ortodoxă propovăduiește și sprijină conviețuirea frățească a minorităților naționale din Republica Populară Română, în condițiile respectării și stimei specificului fiecărei naționalități».

Dl. Profesor Coriolan Tătaru a arătat apoi că, credincioșii care s'au smuls din lanțurile robiei spirituale în care-i ținuse papalitatea 250 de ani, sunt astăzi fii buni ai Bisericii Ortodoxe Române și nutresc sentimente de sinceră prețuire și respect pentru membrii Sfântului Sinod, care îi călăuzește pe drumul slujirii nobilelor idealuri de pace și prosperitate ale poporului muncitor din patria noastră.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a mulțumit reprezentanților clerului și credincioșilor pentru urările exprimate, subliniind că realizările Bisericii Ortodoxe Române în cei cinci ani care au trecut dela înscăunarea Inalt Prea Sfinției Sale se datoresc largei libertăți religioase din țara noastră, conlucrării frățești dintre toți membrii Sfântului Sinod și însuflețirii cu care clerul și credincioșii au răspuns îndrumărilor și povățuirilor

date de conducerea Bisericii Ortodoxe Române. Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a spus:

**Domnule Președinte,
Domnule Ministru,
Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți,
Prea Cucerici și Domnilor Membri ai
Adunării Naționale Bisericești.**

Frumoasele cuvinte ce s'au rostit aici, în legătură cu împlinirea a cinci ani, de când voia lui Dumnezeu și vrerea clerului și credincioșilor ortodocși mi-a încredințat cârma Bisericii Ortodoxe Române, așezând pe umerii mei misiunea grea și plină de răspundere a păstoririi turmei dreptcredincioase din Republica Populară Română, — dragostea ce mi s'a arătat, prin graiul unor atât de înalți și prețuiți cuvântători, au trezit iarăși în inima mea amintirea zilei de 6 Iunie 1948 și icoana de neuitat din calea străbătută de atunci și până astăzi. Toate aceste amintiri, sfinte pentru mine, mă obligă să fac aici o mărturisire care nu pornește din vreo fățarnică smerenie, ci din respectul ce se cuvine oricând adevărului. S'au subliniat, în cuvântările rostite, unele înfăptuiri de seamă în viața Bisericii noastre; s'au înfățișat strădaniile depuse și roadele bogate ce s'au dobândit în cinci ani de zile, în ogorul vieții bisericești, în ogorul slujirii lui Hristos, Domnul și Mântuitorul nostru.

Sunt desigur, realizări care nu pot decât să umple de bucurie inima oricărui fiu al Bisericii Ortodoxe; sunt realizări care au adus o înviorare și o limpezire în conștiințele slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe din țara noastră; sunt realizări care au dovedit pe deplin că credința creștină și învățătura nerăstălmăcită a dumnezeieștilor Scripturi este menită să slujească vieții, să slujească păcii, să slujească emului pentru dobândirea mântuirii și să-l ajute, în același timp, în strădaniile lui binecuvântate spre lumină, spre fericire, spre libertate și spre progres. Împlinirile ce s'au înscris dealungul celor cinci ani, în cartea de aur a vieții Sfintei noastre Biserici, — și pe care cuvintele reprezentanților Sfântului Sinod și ai Adunării Naționale Bisericești le-au reamintit acum — sunt un prinos al dragostei către altar, al râvnei întru slujirea lui Hristos și a răspunderii față de Dumnezeu și de oameni, care trebuie să cuprindă sufletele tuturor celor chemați să păstorească turma credincioasă.

Dar toate aceste înfăptuiri, toate aceste îmbelșugate roade de care ne bucurăm cu toții astăzi, nu mi se pot atribui numai mie, oricât de curat ar fi gândul din care pornesc asemenea prețuiri, pentru strădaniile mele. De aceea, mă socotesc îndatorat să arăt că toată munca mea ar fi fost neroditoare, toată osteneala ar fi fost zadarnică, toate năzuințele mele spre înfăptuirile așteptate de cler și credincioși, de întreaga Biserică Ortodoxă Română, ar fi rămas neîmplinite, dacă n'ar fi existat și alți factori, cărora li se cuvine prețuire și cinstire, din partea noastră a tuturor.

Legământul pe care l-am făcut acum cinci ani, în ziua în care — în prezența cărmuitorilor poporului și Statului nostru, a trimișilor Bisericilor Ortodoxe surori, de peste hotare, a membrilor Sfântului Sinod și a reprezentanților clerului și credincioșilor — am urcat în scaunul de Pa-

triarh al Bisericii Ortodoxe Române, nu ar fi dobândit o atât de grabnică și de deplină împlinire, dacă n'ar fi exprimat nădejile întregii Biserici, dacă n'ar fi existat anumite condițiuni de muncă și dacă nu s'ar fi realizat o armonioasă conlucrare a tuturor celor ce au rosturi și răspunderi în viața Bisericii.

Intr'adevăr, cuvântarea pe care am rostit-o cu prilejul înscăunării mele cuprindea un program de activitate, în care erau înscrise problemele cele mai de seamă, ce-și așteptau o grabnică și dreaptă rezolvare. Dintre aceste probleme, trebuie amintite: îndepărtarea zgurei așezate pe sufletele și cugetele unora dintre clericii și credincioșii Bisericii noastre de trecutul împilărilor politice și rătăcirilor fasciste: readucerea preoției la altare, înprospătarea cunoștințelor teologice ale clerului și sporirea zelului său pastoral, pentru ca Biserica Ortodoxă Română să poată face față așteptărilor pe care dreptcredincioșii și le pun în contribuția ei la noaua așezare socială a Statului nostru; reorganizarea învățământului religios și a monahismului ortodox, spre a-și putea împlini misiunea sa sfântă; chemarea la sânul Bisericii mame, a fraților din Ardeal, care, cu două veacuri și jumătate în urmă, fuseseră răpiți prin viclesug și silnicie; activarea clerului ortodox în acțiunea de sprijinire a muncii constructive a poporului nostru și în lupta sfântă pe care o desfășoară toate popoarele, pentru apărarea păcii.

Aceste probleme stăteau acum cinci ani în fața Bisericii Ortodoxe Române și marea majoritate a fiilor ei era dornică să le vadă cât mai repede rezolvate. Programul de activitate schițat atunci întrunea, deci, adeziunea clerului și credincioșilor ortodocși; aceasta era o garanție că măsurile ce se vor lua, soluțiile ce se vor aduce, vor fi primite cu încredere și sprijinite de cler și credincioși.

Dar ceea ce asigura dintru început condițiile cele mai prielnice pentru desfășurarea muncii noastre era climatul nou al vieții Statului nostru; erau libertățile largi pe care regimul democrat popular le asigurase tuturor cetățenilor; era deplina libertate religioasă pe care o garanta Constituția Republicii Populare Române. Libertatea religioasă aducea — pentru prima oară — neamestecul Statului în treburile Bisericii, care putea de acum înainte să-și rezolve ea singură problemele, în spiritul dogmelor și canoanelor proprii și potrivit cu nevoile și cu misiunea ei sfântă. Statul nostru democrat-popular a arătat de atunci și până azi deosebită înțelegere față de Biserică.

Încrederea conducerii Statului nostru în loialitatea Bisericii Ortodoxe Române, în patriotismul și devotamentul credincioșilor, clericilor și ierarhilor ortodocși, s'a vădit chiar în ziua înscăunării mele.

Cine va putea uita vreodată măreția neegalată a zilei de 6 Iunie 1948, când membrii Prezidiului Marei Adunări Naționale, membrii Guvernului și numeroși deputați au participat, alături de cler și credincioși, la acel eveniment de seamă din viața Bisericii noastre? Prezența atâtor factori conducători ai Statului nostru la înscăunarea celui de al treilea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române nu a fost un simplu act protocolar, ci a fost semnul încrederii față de noi. Cei cinci ani care s'au scurs de atunci și până astăzi au dovedit că încrederea acordată de poporul nostru și de conducătorii săi, Bisericii Ortodoxe Române nu a fost desmințită.

Dovada cea mai elocventă o constituie înalta prețuire de astăzi arătată Bisericii noastre de guvernul Republicii Populare Române și Prezidiul Marelui Adunări Naționale, prin cinstirea Întâiului Stătător al Bisericii, a membrilor Sfântului Sinod și a clericilor ortodocși cu înaltele ordine ale Statului nostru.

Biserica noastră a avut nenumărate prilejuri pentru a-și manifesta — prin graiul nepieritor al faptelor — adâncul ei patriotism, profunda

Dr. Dr. Petru Groza, înmânând P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Ordinul «Apărarea Patriei», clasa II-a.

ei dragoste de popor și hotărîrea ei fermă de a sprijini toate acțiunile menite să asigure bunăstarea și fericirea obștească.

Pe lângă climatul cel nou al noii orânduirii democratice, pe lângă sprijinul și înțelegerea guvernului — strădanile mele, pentru împlinirea programului schițat la 6 Iunie 1948, s'au mai bucurat de un concurs, care le-a dat putința să se transforme cu repeziciune în înfăptuiri folositoare. Acest concurs de mare preț a venit din partea membrilor Sfântului Sinod.

Conlucrarea strânsă și frățească dintre Întâistătătorul și membrii Sfântului Sinod a fost factorul de căpetenie al bunelor împliniri, despre care s'a vorbit aici. Să ne amintim că timp de cinci ani de zile, toate hotărârile importante luate de Sfântul Sinod s'au bucurat de unanima aprobare a tuturor membrilor săi. Unirea și armonia ce domnesc între membrii înaltului for de conducere al Bisericii noastre Ortodoxe au avut un puternic răsunet în sufletele clericilor și credincioșilor ortodocși.

Unitatea de gândire, unitatea de acțiune a Ierarhilor a determinat preoțimea să-și strângă rândurile în jurul conducerii canonice a Bisericii, să-și sporească disciplina — condiție indispensabilă a slujirii lui Hristos — și să caute a împlini, cu râvnă și fără zăbavă, toate bunele îndemnări și povățuiri primite din partea Sfântului Sinod, sau a Ierarhilor. Acest fapt a ferit Biserica noastră de desbinări și de rătăcirii primejdioase. Noi ne-am putut păstra unitatea de simțire și de credință și am adus în acțiunile mari la care ne îndatora însăși învățătura Sfintelor Evanghelii, — contribuția impresionantă a clericilor și credincioșilor noștri, a întregii noastre Biserici.

Acestea sunt izvoarele adevărate din care au purces înfăptuirile înregistrate în cei cinci ani de zile. Din cuvintele calde și entusiaste ce s'au rostit aici, a rezultat că aceste înfăptuiri au adus o schimbare în viața Bisericii Ortodoxe Române; a rezultat că activitatea noastră a tuturor a fost rodnică și că este îndreptățită bucuria cu care le amintim acum. Într'adevăr îndoielile care mai existau în suflete acum cinci ani, au fost îndepărtate; s'au limpezit cugetele și, prin adâncirea cunoașterii învățaturii Evangheliei, s'au deschis în fața preoțimii noastre, drumuri drepte spre noi și bogate înfăptuiri în ogorul slujirii Domnului; s'au cristalizat în inimile clericilor și credincioșilor ortodocși, temeiurile pentru care Biserica Ortodoxă Română se socotește îndatorată să ia parte la făurirea vieții noi de libertate și lumină, pe care și-o zidește acum vrednicul nostru popor; s'a turnat în sufletele fiilor Bisericii noastre înflăcărarea sfântă pentru slujirea tuturor acțiunilor menite să asigure biruința în lume a binelui asupra răului, a adevărului asupra minciunii, a vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a păcii asupra războiului.

Clerul și credincioșii ortodocși sunt astăzi mai legați de Sfânta noastră Biserică, fiindcă ei văd cum conducerea supremă bisericească nutrește aceleași năzuințe ca și ei; că Sfântul Sinod îi călăuzește pe calea slujirii poporului, pe calea slujirii păcii, adică pe calea împlinirii înaltelor porunci lăsate de Mântuitorul tuturor celor ce mărturisesc numele Său. Clerul și credincioșii ortodocși participă cu însuflețire la munca pașnică și creatoare din Patria noastră; ei muncesc plini de ayânt, alături de întregul popor, pentru înflorirea și propășirea scumpei noastre Republici Populare; ei luptă neînfricați împreună cu poporul nostru și cu toate popoarele pașnice din lume, pentru apărarea și consolidarea păcii pe pământ.

Toate aceste încununări ale strădaniilor noastre pot aduce în inimile noastre bucuria datoriei împlinite. Ele ne pot umple sufletele de lumină, ne pot da prilejuri sărbătorești, ca acestea:

Dar în fața Bisericii noastre, în fața noastră a celor rânduiți să veghem la cârma ei, se ivesc alte probleme care-și așteaptă soluționarea, alte năzuințe care se cer împlinite.

Să nu uităm nicio clipă porunca dată de Apostolul Neamurilor tuturor celor chemați să slujească lui Hristos: «Slujba ta fă-o deplin» (II Timotei IV, 5). Să căutăm deci să ne facem și noi datoria deplin; să muncim pentru a da mai departe opera începută.

Să înțelegem bine chemarea vremii noastre; progresul permanent al poporului nostru, urcușul lui neîncetat pe treptele noilor așezări sociale va duce la prefaceri și mai mărețe în viața țării noastre.

Clerul ortodox trebuie lămurit și călăuzit spre înțelegerea frumuseții acestor noi așezări, pentru ca la rândul său să poată da cuvânt lămurit și după dreptate, la întrebările pe care credincioșii le vor pune. Trebuie să cultivăm în sufletele tuturor fiilor Bisericii noastre, dragostea înflăcărată pentru Patria noastră și pentru toate înfăptuirile muncii eroice a poporului nostru. Să creștem în inimile lor, voința de neînfrânt de a apăra și spori neîncetat aceste minunate cuceriri și realizări; să dezvoltăm simțămintele de răspundere față de bunul obștesc, față de binele și fericirea obștească; să sporim zi cu zi hotărârea clericilor și credincioșilor noștri de a lupta cu și mai mult avânt pentru apărarea vieții, pentru apărarea păcii, a libertății, a independenței Patriei noastre dragi. Aceste înalte îndatoriri decurg din însăși învățătura credinței noastre, din poruncile dumnezeieștilor Evanghelii, pe care le predicăm dela altarele noastre și pe care trebuie să le prefacem în îndreptar pentru viață, ca să ne putem numi cu adevărat fii și păstori ai Bisericii lui Hristos. Împlinirea unor astfel de îndatoriri sfinte, va constitui încă o dovadă a patriotismului nostru, a devotamentului nostru față de regimul democrat popular care ne-a asigurat cele mai bune condiții pentru desfășurarea lucrării noastre.

Din bucuria înfăptuirilor de până acum să izvorască puteri noi și nebiruite, pentru împlinirea îndatoririlor ce ne stau în față; să izvorască în cugetele noastre ale tuturor un elan de muncă, de conlucrare frățească și rodnică, spre binele Sfintei noastre Biserici.

Folosim, deci, acest sărbătorec moment pentru a mărturisi încă o dată profundul nostru devotament față de Guvernul țării și față de Republica Populară Română, față de popor. Clerul și credincioșii ei își vor dovedi patriotismul lor prin împlinirea tuturor îndatoririlor cetățenești, vor munci pentru înflorirea patriei și vor lupta cu toate forțele lor alături de toți oamenii iubitori de pace, pentru apărarea vieții și muncii poporului nostru.

Personal mulțumesc tuturor membrilor Sfântului Sinod, care prin frățeasca lor conlucrare au participat direct la înfăptuirea tuturor actelor de seamă din viața Bisericii noastre.

Încrezători în biruința deplină care va încununa marea pașnică și creatoare a poporului nostru; încrezători în triumful cauzei sfinte a păcii în lumea întreagă și înflăcărați de idealul slujirii Bisericii Ortodoxe a lui Hristos, să pornim înainte spre noi și bogate înfăptuiri.

Pe această cale suntem convinși că harul și mila Domnului nu ne vor lipsi, căci «cu noi este Dumnezeu», cu cei ce împlinim poruncile Evangheliei, de slujire a dragostei și păcii.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Mărturisind că vor sprijini din toate puterile lor împlinirea noilor îndatoriri în fața clerului și credincioșilor Biserici Ortodoxe Române, membrii Adunării Naționale Bisericești au trimis Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Română, o telegramă în care se mărturisește hotărîrea slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe de a spori activitatea lor în slujba cauzei sfinte a păcii, fiind încredințați că lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace va fi încununată de biruință și că pacea omenirii va fi salvată³⁾.

În cursul ședinței de după amiază, Adunarea Națională Bisericească a rezolvat problemele înscrise pe ordinea de zi a sesiunii.

*

Lucrările Sfântului Sinod au continuat Luni 8 Iunie 1953.

În tot timpul sesiunii, membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române au vădit o voință fermă de a găsi soluțiile cele mai potrivite pentru a da clerului posibilitatea să-și îplinească misiunea sa pastorală, slujind pe Hristos și Biserica Sa, dar slujind totodată și năzuințele sfinte ale poporului nostru și ale omenirii iubitoare de pace, de libertate și de progres.

3. Textul telegramei adresate de Marea Adunare Națională Bisericească Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R., este publicat în această revistă, la pag. 437.

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

SĂRBĂTORIREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN LA IMPLINIREA A CINCI ANI DE ARHIPĂSTORIRE

Sâmbătă 6 Iunie 1953, membrii Sfântului Sinod, preoţimea şi credincioşii ortodocşi din Capitală au sărbătorit împlinirea a cinci ani dela înscăunarea Inalt Prea Sfinţitului Justinian ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. La orele 10 dimineaţa s'a săvârşit un Te-Deum, în Catedrala Patriarhală. La slujbă au luat parte: I. P. S. Patriarh Justinian, II. PP. SS. Mitropoliţi Sebastian al Moldovei şi Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei şi Vasile al Banatului, PP. SS. Episcopi Iosif al Râmnicului şi Argeşului, Antim al Buzăului, Teofil al Romanului şi Huşilor, Nicolae al Clujului, Andrei al Aradului, Chesarie al Dunării de Jos, Valerian al Oradiei, Antim Târgovişteanu vicar patriarhal şi Theoctist Botoşăneanu vicar patriarhal şi rector al Institutului Teologic din Bucureşti, D-nul Marin Sulică director în Ministerul Cultelor, P. C. Pr. Alexandru Ionescu, vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureştilor, consilierii administrativi ai Patriarhiei Române şi ai Arhiepiscopiei Bucureştilor, corpul profesoral al Institutului Teologic de grad universitar din Bucureşti, protoereii Capitalei şi numeroşi clerici şi credincioşi.

După săvârşirea Te-Deumului, P. S. Episcop Theoctist Botoşăneanu, vicar patriarhal şi rector al Institutului Teologic de grad universitar din Bucureşti, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfinţite şi Prea Fericite Stăpâne,

După o străveche şi foarte cunoscută tradiţie bisericească, popasurile din viaţa Bisericii sau a conducătorilor ei, au constituit întotdeauna prilejuri fericite, de smerite rugăciuni către Dumnezeu, de însemnare a strădaniilor depuse şi a sporurilor dobândite şi de înprospătare a unei munci statornice în ogorul Bisericii lui Hristos.

Iată pentru ce noi fiii duhovniceşti ai Inalt Prea Sfinţiei Voastre, colaboratorii dela Administraţia Patriarhală şi Arhiepiscopie, profesori şi protoierei, monahi şi studenţi, clerul Capitalei şi preoţii cursişti, Vă înconjurăm astăzi cu toată dragostea fiască, mulţumind bunului Dumnezeu că popasul acesta îl sărbătorim cu bogate roduri, cu deplină sănătate a I. P. S. Voastre şi cu mari nădejdi în noile realizări ce Vă stau înaintea.

Implinirea celor cinci ani de patriarhat este sărbătoarea sfintei noastre Biserici, este sărbătorirea I. P. S. Voastre, Intâistătătorul ei şi ea con-

stitue un rar și fericit prilej de entuziasm pentru tot clerul și poporul dreptcredincios.

Anul 1948 a fost un an de mari și adânci prefaceri sociale, an în care poporul nostru muncitor, deplin stăpân pe destinele Patriei noastre — lichida cu repeziciune tot ceea ce era învechit și înlătură tot ceea ce putea stagna dezvoltarea și înflorirea tinerei Republici Populare Române, devenită un Stat de tip nou, liber și democrat, și cu ajutorul dezinteresat și neprecupețit al Uniunii Sovietice factor activ în construirea vieții celei noi și în apărarea păcii în lume. Noi așezări și noi stări sociale luau acum naștere, ca expresie a noiei orânduirii sociale democratice, într'un ritm din ce în ce mai viu, care de bună seamă, impuneau și vieții bisericesti acelaș ritm viu și înnoitor, și cereau în fruntea ei un om nou.

Trecutul de luptător pentru biruința înaltelor principii sociale-cres-tine, de statornic și vechi apărător al păcii, cu realizări unice în câmpul pastorației, și mai cu seamă activitatea rodnică ca Mitropolit al Moldovei, au făcut ca la vacantarea scaunului patriarhal, privirile tuturor să se îndrepte spre I. P. S. Voastră, omul cel nou, bărbatul doririlor noastre bisericesti, deschizător de eră nouă în viața și lucrul Bisericii.

Cu adevărat istorică a rămas ziua, când cel mai mareț Colegiu electoral, onorat cu prezența tuturor membrilor Inaltului Prezidiu și al Guvernului, alături de Inaltul Cler și Marea Adunare Națională, V'au ales în locul de înaltă cinstitie și răspundere, ca Intâistătător și Părinte al Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

6 Iunie 1953 găsește câmpul larg al Bisericii noastre strălucind de rod îmbelșugat, găsește împlinite cu prisosință toate nădejile legate de alegerea și intronizarea I. P. S. Voastre, ca Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și ca Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române în Republica noastră Populară. Și de aceea clerul și credincioșii sărbătoresc această dată cu bucuria, cu entuziasmul și cu prezența lor, după cum o vedeți.

Implinirile gospodărești, culturale și duhovnicești, multe și însemnate, nu le putem înșira într'un timp așa de scurt, dar care totuși este suficient pentru a arăta suporturile sufletești care le-au inițiat și realizat.

Căci, I. P. S. Voastră ați adus pe scaunul patriarhal, ca și pe cel de Chiriarh al acestei de Dumnezeu păzită Eparhii, calitățile și darurile necesare, potrivite cu marea și greaua misune cu care ați fost investit. Ați adus tinerețe, fiind ales Patriarh la vârsta deplinei vigori și a elanului, când se poate întocmi și urmări un program de lucrare pe mulți ani, ceea ce este un mare câștig pentru Biserica noastră. Ați adus întregi puterile de muncă pe care le posedăți și pe care le-ați dăruit îndată înaltei slujiri. Ați adus o energie nouă și perseverență, cu care urmăriți fără preget realizarea lucrului început. Ați adus voință puternică de a învinge greutățile ce stau în calea ei. Ați adus o înțelegere precisă și clară a situației, a cerințelor și a datoriei Bisericii Ortodoxe Române. Ați adus darul și interesul de a cunoaște personal pe oameni și stările cu care Vă întâlniți în lucrarea I. P. S. Voastre. Ați adus experiența foarte prețioasă a vieții și slujirii preoțești, de sat și de oraș, a conducerii și a gospodăririi înțelepte, a mijloacelor de trezire și de stimulare a vocației preoțești și atâtea alte cunoștințe menite să sporească edificiul bisericesc. Ați adus

pricepere și avânt, înțelepciune și stăruință; ați adus simțul realității și al prevederii; ați adus conștiința autorității și a prestigiului ierarhic; ați adus acea grije și intuiție, cu care se pot ușor înțelege și înfăptui sarcinile preoțimii. Ați adus adică acele calități cu care un conducător de Biserică se poate impune clerului și credincioșilor, cu care poate îndruma și lumina, cu care poate stimula și pune în mișcare pe toți cei de sub cârma și supravegherea sa, cu care se poate asigura deci realizarea marelui opere pastorale și sociale puse pe umerii săi.

Inzestrat cu aceste calități și daruri, I. P. S. Voastră ați reușit din primii cinci ani să săvârșiți cu bine tot ceea ce ați gândit și ați ținut să faceți. Mărturisim azi cu bucurie, cu recunoștință și cu admirație, că viața și activitatea bisericească s'a înviorat și a sporit simțitor în toate sectoarele ei; că nu s'a pierdut din vedere niciun interes și țel și niciun moment de acțiune bisericească; că s'a creat o mișcare ale cărei efecte se văd și se simt în toate laturile și că s'a făcut astfel nu numai ceea ce era mai greu, începutul, adică îndrumarea preoțimii și a tuturor factorilor cu rosturi și cu răspunderi în viața și lucrul Bisericii pe calea noilor stări și chemări, ci s'au și realizat, în același timp toate bunele rezultate ce se puteau dori și aștepta în acest timp.

Numai așa se poate tălmăci faptul că începând cu Cabinetul Patriarhal, unde se impune ochiului noua și frumoasa bibliotecă, lucrată artistic, unde ne întâmpină grăindu-ne istoria frământată a Bisericii noastre pe fresca proaspăt zugrăvită, și sfârșind cu parohiile îndepărtate, care și-au înălțat locașuri de cult sau le-au reparat după pilda I. P. S. Voastre, în cei 5 ani peste tot a venit ajutorul material pentru construcții sau reparațiuni de sfinte biserici și mănăstiri, de subvenții și ajutoare care au depășit hotarul Eparhiei, până în Transilvania. Iar produsele bisericesti executate artistic din mătase sau metale prețioase, în filigran sau email, au vorbit până peste granițele țării noastre — cu prilejul darurilor oferite Bisericilor surori — despre priceperea și spiritul gospodăresc al inițiatorului și organizatorului atelierelor Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române. Această instituție a devenit, în același timp, școală de calificare și de specializare în meșteșuguri diferite, pentru tinerii monahi din mănăstirile noastre.

Gospodăria Centrului Patriarhal și Arhiepiscopal, pilda de muncă și de economie a fost urmată în chip firesc de cea parohială și mănăstirească.

Paralel cu aceste preocupări gospodărești, care au dat rezultatele cele mai bogate pentru instituțiile conduse direct de I. P. S. Voastră și pentru Biserică în general, cu aceeași urgență ați rezolvat și «vechea și arzătoarea dorință a Bisericii noastre» de a-și pregăti ea singură clerul ei pentru parohii, ca și cadrele de învățământ teologic.

Pentru timpurile de înnoire obștească se impunea și un cler bine orientat, bine pregătit în înțelepciunea nerăstălmăcită a Sfințelor Scripturi și legat de Biserică și de popor. Datorită libertăților religioase, consacrate în Constituția țării noastre, I. P. S. Voastră ați fost pildă de aplicare a hotărârii Sfântului Sinod, pășind îndată la reorganizarea instituțiilor de învățământ religios, înzestrându-le cu profesori buni și cunoscuți ca oameni de știință și de trăire creștină, cu condițiuni de viață, de studiu

și de disciplină din cele mai potrivite cu misiunea preoțească. În felul acesta s'a asigurat selecționarea și pregătirea celor mai bune elemente pentru cler și ați statornicit, odată cu aceasta, orientarea clerului nostru către noile îndatoriri și sarcini, către **apostolatul evanghelic**.

Organizarea cursurilor de îndrumare și a conferințelor protopopești au contribuit atât la complectarea și desăvârșirea pregătirii preoțimii, pentru lucrul ei pastoral și misionar, cât și la lămurirea problemelor sociale care i se pun astăzi. S'a făcut, în această privință, un progres însemnat în orientarea și manifestarea clerului nostru pe ogorul lui de misiune preoțească și socială.

Știind că bunele îndrumări și îndemnuri nu dau toate rezultatele așteptate, dacă nu sunt sprijinite, în aplicarea lor, I. P. S. Voastră ați ținut și țineți să se respecte cu cea mai mare sfințenie hotărârea Sfântului Sinod ca aceste conferințe să fie prezidate de colaboratorii I. P. S. Voastre. Preoțimea așteaptă astăzi cu nerăbdare aceste conferințe care prin întocmirea lor încheagă în chip minunat și trainic legătura dintre chiriarhi, organele de conducere și de control, și dintre cler și reprezentanții autorității. Conferințele protopopești constituie nu numai un mijloc de verificare a activității culturale de orientare, la studii, referate, critici și discuții, ci și la felul cum preoțimea colaborează cu organele de Stat și cum sprijină îndeplinirea la vreme a unor sarcini legate de viața cea nouă a Patriei noastre. În felul acesta preoțimea este ajutată să-și cunoască și să-și împlinească în chip fericit sarcinile ei de tot felul. Prin întâlnirea regulată, prin strădaniile și prin îndrumările ce se dau sub supravegherea colaboratorilor chiriarhali și chiar a chiriarhului, preoțimea noastră a făcut progrese însemnate în manifestarea sa pastorală, misionară și socială în general. Ea a ieșit cu aceasta din faza pregătirii teoretice și a unor manifestări de formă, trecând la cea a aplicării pe teren pastoral și social a celor învățate.

Supravegherea lucrului preoțimii asigură interesul și pentru continua îmbunătățire și pentru folosul practic. Știm cu toții că ochii I. P. S. Voastre sunt într'una îndreptați asupra tuturor. **Aceasta stimulează și încurajează pe cei râvnitori, muștră și îndeamnă la lucru pe cei zăbavnici.**

În legătură cu aceasta, de o importanță deosebită este faptul că disciplina clerului a fost, cum bine se știe, mult întărită. Pentru o slujire de importanță și cu răspunderile preoției, disciplina este o necesitate de sine înțeleasă. Nicio altă slujire nu cere o atât de conștiințioasă împlinire a datoriilor ca preoția; niciuna nu are de aceea mai mult nevoie de o disciplină și de autoritate morală, ca preoția. Din fericire, ca efect al noiei pregătiri a clerului prin cursurile de îndrumare, prin conferințele protopopești, prin supravegherea continuă a organelor de conducere și de control, ca și sancționare dreaptă și la timp a celor vinovați, disciplina preoțească a câștigat mult și numărul proceselor a scăzut simțitor. Acesta este unul din cele mai bune semne și efecte ale măsurilor generale de pregătire și de îndrumare a clerului sub conducerea și din inițiativa I. P. S. Voastre.

*

La aceste multe griji și rezultate practice de fiecare zi și an, privind buna conducere a Bisericii, ați adăugat pe cele privitoare la sporul bi-

sericesc în latura gândului înalt și a scrisului teologic. Deși ocupat cu multiplele probleme curente care aduc griji, oboseală și uneori poate mâhnire, I. P. S. Voastră țineți mereu în atenție problemele de ordin general, cum sunt cele privitoare la credință, la organizarea Bisericii, la raporturile interortodoxe, la viața și la pietatea ortodoxă.

Prin glasul I. P. S. Voastre, clerul și credincioșii au participat la toate marile consfătuiri de peste hotare; Biserica noastră, datorită acestui fapt, a luat atitudine, alături de Marea Biserică Ortodoxă Rusă, în toate problemele de doctrină și de viață bisericească, împotriva tendințelor cercurilor religioase reacționare, înhămate la politica nefastă a ațățătorilor la un nou război.

I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu ceilalți membri ai Sfântului Sinod, la festivitățile dela Institutul Teologic din București.

Biserica Ortodoxă Română, datorită prezenței I. P. S. Voastre și a Sfântului Sinod în actualitate, n'a scăpat nicio împrejurare în care să nu-și spună cuvântul ei răspicat, pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri; pentru încetarea războiului nedrept purtat în Coreea, la care se adaugă mesajele îndreptate către toate soboarele ținute în apărarea păcii. Adeziunea clerului și credincioșilor la aceste mari imperative morale și creștine, a venit întotdeauna la timp și cu hotărâre.

De aceea, clerul și credincioșii, ca și noi toți, suntem pătrunși de această înaltă datorie evanghelică, de apărare a păcii și a vieții; de a combate din toate puterile nu numai tendințele izbucnirii unui nou război, dar de a veșteji în acelaș timp, și doctrina falsă, neștiințifică și de bună

seamă și anticreștină, cum că împuținarea oamenilor cu mijloacele cele mai criminale — împuținarea vieții deci, — ar putea aduce celor rămași în viață bună stare și fericire.

Către lămurirea acestor mari probleme de apărare a vieții, de dreptate socială, de frățietate și de muncă, de apărare a drepturilor omului, faptură creată de Dumnezeu, și de egalitate în drepturi și îndatoriri, ați îndreptat și scrisul teologic. El a fost deci legat de viață, legat de cerințele Bisericii, legat de toate preocupările sociale ale clerului și credincioșilor. În cei cinci ani, revistele patriarhale, care apar sub îndrumarea I. P. S. Voastre, au dat la iveală articole și recenzii, studii și documentări, isvoarele cele mai curate ale Ortodoxiei — învățăturile Sf. Părinți — încât ele au menținut trează preocuparea clerului nostru pentru cercetări și pentru problemele sociale actuale.

Dar scrisul bisericesc a găsit mai mult decât îndemn și sprijin: el s'a bucurat de colaborarea personală și prețioasă chiar a I. P. S. Voastre. Pe lângă unele studii științifice, în materie de doctrină, pe care le-ați publicat în paginile revistelor, volumele intitulate «Apostolat Social», cuprind în îndemnurile și pildele lor un foarte bogat material de activitate. Preoțimea noastră găsește în ele sufletul arhipăstorului ei; găsește convingerea și sentimentele lui; găsește orientări și atitudini, probleme și soluții de actualitate, care interesează clerul în latura misiunii lui sociale.

De aceea, slujitorii sfintelor noastre altare, pe lângă împlinirea misiunii lor sacramentale în viața duhovnicească a credincioșilor, au pășit în afară de zidurile locașului de cult. Sau arătat pilduitori și întru împlinirea tuturor îndatoririlor cetățenești, fiind fruntași în sprijinirea unor inițiative menite să îmbunătățească viața sau legate de înălțarea și înflorirea Patriei noastre.

În cartea acestor vrednicii obștești în care se însemnează toate acțiunile patriotice, conducerile orașelor și satelor au trecut la locul de meritată cinstire și pe mulți dintre preoții noștri. Clerul întreg are la inimă sa această mare și sfântă datorie de a iubi Patria noastră scumpă, Republica Populară Română, cu toate bunurile ei, și de a fi permanent sol al păcii și al frățietății între oameni. Iar aniversarea a cinci ani de rodnică activitate a I. P. S. Voastre, este încă un prilej de a-și spori și mai mult aceste eforturi ce trebuiesc puse în slujba Bisericii și a Patriei.

Am putea deci, afirma, că duhul laic, învechit, retrograd, delăsarea, reaua credință, încrustarea în sgura multor păcate ale trecutului, de care mai erau stăpâniți unii clerici și slujbași bisericești au fost curățate într-o foarte mare și simțitoare măsură. Astăzi la această frumoasă aniversare, constatăm cu bucurie duhul cel nou, duh de cinste și muncă, de hărnicie și conștiinciozitate, de dragoste și de devotament, de colaborare și frățietate ce se vede pretutindeni. În toate sectoarele de activitate, la Centrul Patriarhal sau la cel Eparhial, la parohie sau mănăstire, la protoierie sau școlile de învățământ teologic, peste tot se simte dragostea de muncă, dorul de realizări frumoase și folositoare, râvnă și comportare bună, într'un cuvânt se observă trăindu-se aceea conștiință a înaltei datorii, pe care I. P. S. Voastră ați sădit-o cu dragoste părintească, cu tact, cu pricepere și cu înțelepciune în sufletele și cugetele tuturor, mici și mari.

Momente de neuitat au trăit credincioșii și preoții noștri și noi toți, când în vara anului 1951, Biserica noastră a primit binecuvântarea Patriarhului Antiohiei, Prea Fericitul Alexandru al III-lea, care a venit și a văzut la fața locului activitatea ce se desfășoară, aducând cuvinte de laudă Întâistătorului Bisericii noastre și ducând cu sine prețuirea pentru evlavlia credincioșilor și cucernicia preoților. Și alți soli de peste hotare ne-au vizitat, după cum și noi am văzut de atâtea ori, la fața locului, strădania depusă de celelalte Biserici Ortodoxe surori. Înăuntru și înafară ați statornicit cu toți legături de dragoste, de colaborare și chiar de prietenie sinceră.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,

În cei cinci ani de arhipăstorie, cei ce au lucrat sub directa ascultare a Sanctității Voastre, nu au putut vedea decât muncă și ordine, inițiativă și disciplină, progres și rezultate bune. Dinamismul care Vă caracterizează, ca și optimismul robust și creator s'a comunicat colaboratorilor salariaților, s'a comunicat preoțimii întregi. Activitatea lor poartă pecetea râvnei și voinței Păstorului. Se datorește acest lucru și calităților și darurilor de Conducător al Bisericii al I. P. S. Voastre și contactului cu preoțimea, contact pe care-l mențineți nu numai pe calea numeroaselor Pastorale și cuvinte de îndrumare ocazionale, ci și prin întâlniri și convorbiri în orice prilej, precum și prin grija ce purtați de a fi înțeles și ascultat de ea.

Preoțimea noastră știe că asupra ei veghează cu zel și cu dragoste părintească ochiul atent al Păstorului ei; ea știe că purtați deopotrivă grije de lucrurile și de situația ei și a Bisericii, că prin înțelepciunea și prestigiul I. P. S. Voastre, ea se bucură de cinste și de sprijin din partea conducerii Republicii noastre populare și se simte mândră de a fi factor activ în marele front al Partizanilor Păcii și sprijinitoare sinceră a poporului nostru în construirea unei vieți mai bune.

Pentru aceasta, clerul, credincioșii, salariații Administrației Patriarale și ai Arhiepiscopiei, precum și profesorii Institutului Teologic, Vă aducem azi prinos de laudă și de mulțumire, odată cu omagiile noastre cele mai respectuoase, pentru marile înfăptuiri ce ați făcut Bisericii în acești primi cinci ani de rodnică arhipăstorie.

Și drept urare de viață lungă și rodnică, rugăm pe bunul Dumnezeu, să Vă țină sănătos, în depline puteri de muncă și în prisos de bucurii.

Intru mulți ani, ajutându-Vă să înfăptuiți toate bunele gânduri și năzuințe care Vă însuflețesc, pentru binele și cinstea Sfintei și scumpei noastre Biserici».

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns urărilor ce i s'au făcut mulțumind membrilor Sfântului Sinod, clericilor și credincioșilor, pentru simțămintele de dragoste exprimate și dovedite totdeauna față de Inalt Prea Sfinția Sa. Subliniind apoi deplina unitate ce există în rândurile cârmuitorilor Bisericii Ortodoxe Române, precum și devotamentul cu care slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe au îndeplinit povățuirile și îndemnurile părintești date de Sfântul Sinod, — I. P. S. Patriarh Justinian a spus: «Vă mulțumesc tuturor celor de față după cum mulțu-

mesc tuturor colaboratorilor, cu care am împărtășit munca dealungul celor cinci ani de zile și cu care se cuvine să împărtășim acum bucuria roadelor îmbelșugate dobândite de strădaniile noastre comune. Toate aceste realizări sunt rezultatul colaborării rodnice dintre toți cei care au răspunderi în viața noastră bisericească. De aceea, tuturor li se cuvine laudă și mulțumire». Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a arătat apoi înțelegerea și sprijinul pe care conducerea Statului nostru democrat-popular le-au acordat Bisericii Ortodoxe Române, oridecâteori a fost vorba de soluționarea unor probleme mai importante, și a exprimat recunoștința și devotamentul clerului și credincioșilor noștri față de Guvernul Republicii Populare Române. Înalt Prea Sfinția Sa și-a încheiat cuvântarea, îndemnând pe toți cei prezenți să desfășoare și în viitor aceiași muncă plină de avânt, pentru binele Bisericii, pentru propășirea Patriei noastre dragi și pentru întărirea păcii în lume.

În după amiaza aceleiași zile, la Institutul Teologic de grad universitar din București, a avut loc o festivitate organizată de studenții Institutului, pentru sărbătorirea a cinci ani de la înscăunarea Înalt Prea Sfințitului nostru Patriarh Justinian. P. C. Diac. Prof. N. I. Nicolaescu, a rostit o cuvântare, subliniind mărețele înfăptuiri ale Bisericii Ortodoxe Române sub păstoria I. P. S. Patriarh Justinian.

A urmat un program artistic, executat de corul studenților Institutului Teologic de grad universitar din București.

TELEGRAME ȘI SCRISORI DE FELICITĂRI PRIMITE DE I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN CU PRILEJUL IMPLINIRII A CINCI ANI DELA INSCĂUNAREA SANCTITĂȚII SALE

Cu prilejul împlinirii a cinci ani dela înscăunarea Inalt Prea Sfințitului Justinian, ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Sanctitatea Sa a primit numeroase scrisori și telegrame de felicitări din partea Intâistătorilor Bisericilor Ortodoxe surori, a conducătorilor celorlalte culte religioase din Republica Populară Română, a ierarhilor ortodocși din țară și de peste hotare, precum și din partea a mii de slujitori și închinători ai altarelor ortodoxe.

Toate aceste telegrame și scrisori cuprind calde urări de viață lungă pentru Intâistătorul Bisericii noastre, care cârmuește cu înțelepciune Biserica Ortodoxă Română, dând tuturor celor credincioși pildă vie de slujire a lui Hristos, pe căile arătate de Sfintele Evanghelii. Ele mărturisesc dragostea și prețuirea cu care este înconjurat Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, în întreaga Ortodoxie, cât și în rândurile celorlalte culte religioase din țara noastră.

Publicăm mai jos câteva din aceste numeroase telegrame și scrisori primite de Intâistătorul Bisericii Ortodoxe Române.

Din partea Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Athenagoras, Patriarhul Constantinopolului:

TELEGRAMA

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Felicitând frățeste Venerabila Voastră Fericire prea iubită, cu prilejul sărbătoririi înscăunării, Vă dorim din inimă sănătate și putere sporită în activitatea Voastră pastorală.

Istambul

† ATHENAGORAS
PATRIARHUL CONSTANTINOPOLULUI

Din partea Prea Fericitului Melhisedec, Patriarhul Catolicos al Bisericii Ortodoxe din Gruzia:

TELEGRAMA

SANCTITAȚII SALE JUSTINIAN
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI

*Vă felicit cu prilejul aniversării a cinci ani de patriarhat.
Vă doresc sănătate și ani îndelungați, spre folosul Bisericii și al
poporului.*

Tbilisi

† MELHISEDEC
PATRIARH-CATOLICOS AL GRUZIEI

Din partea Prea Fericitului Kiril, Patriarhul Bisericii Ortodoxe
Bulgare.

TELEGRAMA

PREA FERICIRII SALE
PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN,
BUCUREȘTI

*Cu ocazia împlinirii celor cinci ani ai înaltei Voastre slujiri patriarhale,
în numele meu și al Sfântului Sinod Vă felicit din toată inima și în rugă-
ciune Vă urez sănătate și rodnică activitate de Întâistătător, întru conducerea
Sfintei Biserici Ortodoxe Române.*

*Înțeleapta Voastră participare la viața bisericească panortodoxă V'a
creat renumele de prim-ierarh de mare autoritate, atât în frumoasa și evla-
vioasa Voastră Patrie cât și în întreaga lume ortodoxă.*

*Noi Vă prețuim în deosebi și ca un însuflețit apostol al frăției româno-
bulgare și al păcii.*

Cu dragoste în Domnul, Vă îmbrățișează.

† KIRIL
MITROPOLITUL SOFIEI
ȘI PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE BULGARE

Sofia

Din partea Prea Fericitului Gheorghe al VI-lea, Patriarhul suprem
și catolicos al tuturor armenilor:

TELEGRAMA

SANCTITAȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN
BUCUREȘTI

*Dela Sfântul Scaun apostolic al sfântului luminător și în numele nostru
și al poporului armean, salut frățesc și calde felicitări cu prilejul împlinirii a
cinci ani dela înscăunarea Sanctității Voastre.*

*Urăm Înalt Prea Sfinției Voastre mulți ani cu sănătate și fericită pace.
Arhipăstorire îndelungată peste dreptcredinciosul, pașnicul și nobilul
popor românesc, pentru propășirea și înflorirea căruia noi înălțăm rugăciuni
cătreceruri.*

† GHEORGHE AL VI-lea
PATRIARH SUPREM ȘI CATOLICOS
AL TUTUROR ARMENILOR

Erevan

Din partea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Krutițki:

TELEGRAMA

SANCTITĂȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN

BUCUREȘTI

În ziua aniversării a cinci ani dela înscăunarea Sanctității Voastre, primiți din partea mea cea mai cordială și fiiască felicitare, cu urări de viață îndelungată spre dreapta propovăduire a Cuvântului Dumnezeuesc.

Neuitate rămân în inima mea festivitățile de acum cinci ani.

Cu dragoste și devotament, sărut dreapta Voastră,

MITROPOLIT NICOLAE

Din partea Prea Sfințitului Gavriil, Episcop de Batum:

TELEGRAMA

SANCTITĂȚII SALE JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

BUCUREȘTI

Cu smerenie Vă felicităm eu prilejul aniversării a cinci ani dela intronizarea Sanctității Voastre și rugăm pe Dumnezeu să dăruiască sănătate și viață îndelungată Înalt Prea Sfinției Voastre, pentru fericirea Patriei și Bisericii Ortodoxe. Binele și prosperitatea Bisericii, pentru care a activat odinioară Prea Fericitul Antim Ivireanul, să crească mereu prin înțelepciunea Sanctității Voastre.

GAVRIIL

EPISCOP DE BATUM

Din partea I. P. S. Mitropolit Macarie, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Polone:

TELEGRAMA

SANCTITĂȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Felicit din inimă pe Sanctitatea Voastră cu prilejul aniversării celor cinci ani de slăvită slujire pe Scaunul patriarhal.

Fie și în viitor slujirea Voastră patriarhală mult folositoare pentru Biserica Ortodoxă și pentru consolidarea păcii în toată lumea.

MITROPOLITUL MACARIE

Din partea I. P. S. Mitropolit Elefterie, conducătorul Bisericii Ortodoxe Autocefale din Cehoslovacia:

TELEGRAMA

SANCTITĂȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN

BUCUREȘTI

Felicit pe Sanctitatea Voastră cu prilejul aniversării a cinci ani dela înscăunare.

Vă dorim sănătate și deplin succes în toate lucrările Voastre pentru apărarea păcii și prosperitatea Bisericii.

MITROPOLITUL ELEFTERIE

Din partea Domnului Episcop Vasarhely, conducătorul Bisericii Reformate din țara noastră:

SANCTITAȚII SALE,
INALT PEEA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE,

BUCUREȘTI

Imi veți permite ca în numele Bisericii Reformate, cu profund respect și sinceritate, să Vă salut cu ocazia împlinirii a cinci ani dela urcarea Sanctității Voastre în scaunul primului Arhiepiscop al celei mai mari Biserici din Republica noastră Populară, rugând să coboare toată binecuvântarea lui Dumnezeu asupra vieții și activității Sanctității Voastre. Aceasta o fac nu numai din impulsul mulțumitei și iubirii mele personale, dar mă simt obligat și pentru acele multe daruri binecuvântate ce le-ați împărtășit întregii noastre Biserici, prin activitatea arhiepiscopască a Sanctității Voastre.

Cu acest prilej mă refer numai la trei îndrumări prețioase:

Marele adevăr propovăduit de Apostolul Neamurilor: «Dar mai mare între ele este dragostea» (I Cor. XIII, 13), a fost reprezentat de Sanctitatea Voastră, ca arhiepiscop inspirat de Duhul lui Hristos. La începutul slujirii arhiepiscopice, cu o iubire până atunci necunoscută, au fost invitați la Patriarhie reprezentanții tuturor bisericilor și cultelor religioase, spre a fi uniți în slujba comună a lumii celei noi, a păcii, iubiri și dreptăți. Ați fost convins că munca comună a Bisericilor va învinge necazurile izvorâte din dușmăni și ați înlăptuit totodată, prin împăcarea sufletelor, condițiunile spirituale necesare pentru munca rodnică a Statului nostru. Noi suntem fericiți că am dat ascultare invitației plăcute și mâna întinsă spre noi am putut-o strânge.

Sanctitatea Voastră ați fost premergător în acțiunea de sprijinire a tuturor strădaniilor Statului, care au drept scop construirea unei vieți noi și apărarea păcii. La rândul nostru noi am pășit tot pe această cale, și când am putut participa la alegerile deputaților în Marea Adunare Națională, porțile ospitaliere ale casei Sanctității Voastre ni le-ați deschis și mai larg, dând posibilitate ca protopopii și funcționarii noștri eparhiali să se încadreze în munca constructivă, sub o conducere centralizată. Astfel am câștigat ocazia ca împreună cu masele credincioșilor reprezentați de noi, și în condițiunile libertății asigurate de Constituție, să putem lucra spre binele poporului și în interesul progresului patriei comune.

Comemorând Sinodul dela Calcedon, ați așezat un scop măreț și universal înaintea tuturor Bisericilor. Ați subliniat cu înțelepciune că toate Bisericile lumii trebuie să se unească în munca de apărare a păcii, al cărei centru unificator este, pe de o parte Ierusalimul pământesc sanctificat de jertfa Mântuitorului, iar pe de altă parte Ierusalimul ceresc, cetatea sfântă a lui Dumnezeu, în care Dumnezeu va fi cu oamenii și oamenii vor

fi cu Dumnezeu (Apoc. XXI, 2), potrivit rugăciunii Mântuitorului: «Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, ești întru Mine și Eu întru Tine» (Ioan VII, 21).

Mulțumim Sanctității Voastre pentru toate aceste îndemnuri binecuvântate. Vă mulțumim pe mai departe că prin colaborarea scriitorilor erudiți și bine pregătiți ai Bisericii Ortodoxe Române ați redactat asemenea reviste și ați întocmit personal asemenea cărți din care am câștigat multe învățături prețioase.

În clipa aceasta și noi ne oprim cu tot respectul și toată dragostea la marginea celor cinci ani împliniți și ne rugăm ca binecuvântarea lui Dumnezeu să fie asupra vieții și activității Sanctității Voastre. Aceasta rugăm ca glasul binecuvântării și o rostim de fiecare ocazie în bisericile noastre: «Domnul să te binecuvinteze și să te păzească! Domnul să lumineze fața Sa către tine, și să-ți dăruiască pace» (Num. VI, 24-26).

În numele Bisericii Reformate cu iubire Vă salută conslujitorul Sanctității Voastre în Hristos.

VASARHELYI IOAN
EPISCOP REFORMAT

Din partea Domnului Ar dai Aladar, Episcopul reformat al Oradiei:

INALT PREA SFINȚIEI SALE,
INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,
BUCUREȘTI

Cu ocazia aniversării a celor cinci ani dela intronizarea Inalt Prea Sfintei Voastre în scaunul de Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, Vă rog să binevoiți a primi în numele meu personal, cât și al clerului și credincioșilor mei din Eparhia Reformată a Oradiei, cele mai sincere urări de bine. Rog Pronia cerească să-și reverse harul asupra vieții scumpe a Inalt Prea Sfintei Voastre și asupra activității prodigioase în interesul Bisericii și pentru un viitor mai fericit al Patriei. Ca unul dintre povățuitorii Bisericii reformate, simt o adâncă afecțiune de recunoștință față de Providența Divină, care în persoana Inalt Prea Sfintei Voastre a așezat ca Patriarh în fruntea Bisericii Ortodoxe Române o personalitate care a devenit un apostol sincer pentru statornicirea dragostei și păcii dintre diferitele confesiuni și popoare conlocuitor care din patria noastră și sub a cărui povățuire s'au așezat relații frățești de colaborare prețioasă între conducătorii diferitelor confesiuni, după cum între popoare de diferite graiuri materne s'a realizat de către Stat o egalitate și o frăție care era necunoscută și nesperată în trecut.

Rog pe Atotputernicul Dumnezeu să vă hărăzească și pe mai departe bogăție de daruri îmbelșugate asupra tuturor acțiunilor nobile întreprinse pentru binele Bisericii, pentru pacea și buna înțelegere dintre diferitele confesiuni și pentru fericirea poporului care năzuește spre construirea unei vieți noi în scumpa noastră patrie, Republica Populară Română.

Primiți, vă rugăm, Inalt Prea Sfintite, ale noastre sincere expresiuni de stimă și considerațiune.

ARDAI ALADAR
EPISCOP REFORMAT AL ORADIEI

Din partea D-lui Friederich Müller, Episcopul Bisericii Evanghelice C. A. din Republica Populară Română:

PREA FERICIREA ȘI INALT PEA SFINȚIA VOASTRĂ,

Cu prilejul împlinirii a cinci ani de binecuvântată cărmuire a Prea Fericirii și Inalt Prea Sfinției Voastre, în 6 Iunie, 1953, am onoare a Vă exprima, din caldă inimă, cele mai sincere felicitări.

Invocând cele spuse cu ocazia împlinirii vârstei de 50 ani a Prea Fericirii și Inalt Prea Sfinției Voastre, în adresa mea nr. 413/1951, țin să adaug cu deosebită bucurie, în urma înfăptuirilor ce V'a dăruit de atunci încoace Bunul Dumnezeu, asigurarea celei mai sincere încrederi cu privire la conlucrarea între Biserici, rezultată din inițiativa Prea Fericirii și Inalt Prea Sfinției Voastre lăsându-ne îndrumați de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, fiind totodată conștienți de datoriile noastre față de Patria noastră, Republica Populară Română și contribuind din binecuvântarea Domnului la dezvoltarea ei în pace și progres.

Bunul Dumnezeu să Vă ajute și mai departe.

Primiți, Vă rog, Prea Fericirea și Inalt Prea Sfinția Voastră, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

FRIEDERIC MÜLLER
EPISCOPUL BISERICII EVANGHELICE C. A.
DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Din partea Domnului Kiss Alexa, Episcopul Bisericii Unitariene din Cluj:

T E L E G R A M A

PREA FERICIRII SALE JUSTINIAN,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI

În numele meu personal și în numele Bisericii unitariene din Republica Populară Română transmit și rog pe Prea Fericirea Voastră să primească expresia sentimentelor noastre călduroase cu ocazia aniversării a 5 ani dela alegere I. P. S. Voastre ca Patriarh. Rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dăruiască sănătate și încă mulți ani de activitate rodnică spre binele Bisericii Ortodoxe Române, spre binele comun al tuturor Bisericilor din Republica Populară Română și în slujba măreață a apărării păcii.

DR. KISS ALEXA
EPISCOP AL BISERICII UNITARIENE

Din partea Domnului Gh. Argay, Episcopul Bisericii Evanghelice maghiare:

T E L E G R A M A

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN,
BUCUREȘTI

Cu ocazia celei de a cincea aniversări a înscăunării Inalt Prea Sfinției Voastre, vă transmit în numele Bisericii Evanghelice Maghiare cele

mai călduroase urări și Vă doresc har dela Dumnezeu pentru viață și în lucrarea Înalt Prea Sfinției Voastre.

EPISCOP ARGAY

Din partea P. S. Vasken, Episcopul Bisericii Armene din Republica Populară Română:

T E L E G R A M A

*SANCTITAȚII SALE,
PATRIARHULUI JUSTINIAN AL BISERICII ORTODOXE ROMANE
BUCUREȘTI*

În numele eparhiei armene din scumpa noastră Republică Populară Română vă rugăm să primiți cele mai bune ale noastre urări pornite din inimă pentru sănătatea și fericita arhipăstorire a Sanctității Voastre peste bunul și drept mărturisitorul popor românesc.

EPISCOPUL VASKEN BALGIAN

Din Partea P. C. Pr. Ștefan Tomici, Vicarul Episcopiei Ortodoxe Sârbe din Banat:

*VICARIATUL EPISCOPIEI ORTODOXE SARBE DIN TIMIȘOARA
184/953.*

*ÎNALT PREA SFINȚIEI SALE JUSTINIAN,
PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMANE,
BUCUREȘTI*

Clerul și dreptcredincioșii Bisericii Ortodoxe Sârbe din Republica Populară Română, vă trimit sincere și călduroase urări de bine, cu ocazia sărbătoririi a cinci ani de rodnică arhipăstorire a drept credincioșilor ortodocși români.

Au trecut cinci ani de când vă aflați în fruntea clerului ortodox român și conduceți spre binele tuturor, destinele Bisericii.

Nu e momentul să enumărăm tot ce ați făcut I.P.S.V., Înalt Prea Sfințite nu numai pentru Biserica Ortodoxă Română, dar și pentru toate celelalte Biserici și confesiuni din Republica noastră scumpă.

Totuși, credem și suntem de bună credință, că lupta pentru apărarea păcii în lume și rodnică activitate a slujitorilor cultelor în această sfântă luptă, a devenit mulțumită I.P.S. Voastre, așa de intensă cu rezultate atât de pozitive.

Pentru toate acestea, Vă dorim, Înalt Prea Sfințite, multă fericire și rugăm pe Atotputernicul să Vă țină încă mulți ani sănătos, spre binele tuturor Bisericilor și cultelor din Republica Populară Română.

Al Sanctității Voastre devotat fiu întru Iisus Hristos,

VICAR PR. ȘTEFAN TOMICI

Din partea D-lui Dumitru Florea, președintele cultului adventist de ziua a șaptea:

TELEGRAMA

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN,
BUCUREȘTI

Cu prilejul împlinirii a cinci ani dela așezarea Inalt Prea Sfinției Voastre în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, în numele cultului creștin adventist de ziua a șaptea din Republica Populară Română, vă felicit și vă adresez cele mai bune urări de sănătate și viață îndelungată, pentru a putea continua cu succes activitatea predigioasă ce o desfășurați în folosul patriei și în slujba păcii între popoare.

DUMITRU FLOREA
PREȘEDINTELE CULTULUI ADVENTIST
DE ZIUA A ȘAPTEA DIN R. P. R.

Din partea Domnului Constantin Adorian, președintele cultului creștin baptist:

TELEGRAMA

EMINENȚEI SALE,
PATRIARHULUI JUSTINIAN,

BUCUREȘTI

Cu ocazia împlinirii celor cinci ani de slujire în înalta chemare ce ați primit-o, la conducerea Bisericii Ortodoxe Române, vă rugăm să primiți frățestile noastre urări de deplină sănătate și de zel în slujba idealului creștin și apărării păcii, pentru buna și frățeasca conviețuire între cultele din Republica Populară Română. Rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să binecuvinteze străduințele depuse de Eminența Voastră în slujba poporului nostru.

In numele cultului creștin baptist din Republica Populară Română,
CONSTANTIN ADORIAN
PREȘEDINTE

Din partea conducerii Federației reprezentative a cultelor evanghelice:

TELEGRAMA

EMINENȚEI SALE,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE, JUSTINIAN,
BUCUREȘTI

Implinindu-se cinci ani de slujire în chemarea înaltă ce ați primit-o ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, pe care o păstoriți prin voia lui Dumnezeu, federația reprezentativă a cultelor evanghelice: baptiștii, adventiștii, creștinii după evanghelie și pentecostalii din Republica Populară Română, vă urează viață lungă și sănătate, în slujba sfântului ideal

al Bisericii creștine, spre folosul omenirii și al celui mai suprem bun al ei, pacea, pentru a căror prosperare în lume luăm parte în lupta comună.

Dumnezeu să binecuvinteze cu rodnicie sfântă înalta Dumneavoastră slujire, pentru binele credincioșilor și poporului nostru muncitor.

In numele consiliului federației,

PREȘEDINTE, *GOGA DANIL*
SECRETAR GENERAL, *PETRE POPA*

Din partea Domnului Dr. Moses Rosen, Șef-Rabinul Cultului Mozaic din Republica Populară Română:

București, 5 Iunie 1953.

Inalt Prea Sfințite,

In numele clerului și credincioșilor cultului mozaic din Republica Populară Română, precum și în al meu personal, transmit pe această cale Inalt Prea Sfinției Voastre călduroase felicitări cu prilejul împlinirii a cincisprezece ani de la ziua în care, prin voia Atotputernicului, ați fost investit ca Întâi Stătător al Bisericii Ortodoxe Române.

In acest interval, odată cu radicalele transformări prin care a trecut scumpa noastră patrie Republica Populară Română, s'au schimbat fundamental și raporturile dintre cultele conlocuitoare. Politica de desbinare și învrăjpire între naționalități și confesiuni, practicate de către trecutele regimuri ale nedreptății și împilării, a fost înlocuită cu una de înfrățire și armonioasă conviețuire între toți cetățenii cinstiți, fără deosebire cărui neam aparțin sau cărei credințe se închină.

Cu adâncă înțelepciune și părintească dragoste, Inalt Prea Sfinția Voastră ați dat mereu îndemn, prin vorbă și prin faptă, la desăvârșirea acestei nobile opere, al cărei țel e ca în grădina noastră binecuvântată să nu se mai afle nicio buruiiană a urii și ea să fie din ce în ce mai înfrumusețată cu minunata floare a dragostei de oameni. Ne-ați adunat laolaltă, în repetate rânduri, pe cârmuitorii tuturor cultelor din țară; ne-ați dat prilej să ne cunoaștem și să ne împrietenim, să apropiem sufletele noastre unul de celălalt și să facem să se răsfrângă aceste sentimente asupra păstoritorilor noștri. De neuitat vor fi pentru noi acele zile în care am avut cinstea de a asculta cuvântul plin de caldă însuflețire și biblică înțelepciune al Inalt Prea Sfinției Voastre, în care ne-am bucurat de ospitalitatea mai mult decât frățească ce ne-ați acordat, în care am primit din partea Inalt Prea Sfinției Voastre sfaturi de neprețuită însemnătate în împlinirea sfintei noastre misiuni, pe calea slujirii păcii.

Am găsit în Inalt Prea Sfinția Voastră pe îndrumătorul energic, care ne-a arătat drumul cel drept spre a putea aduce contribuția noastră activă în marea luptă, ce o duce azi întreaga omenire conștientă, pentru apărarea celui mai prețios bun: PACEA. Depe altarele tuturor cultelor din Republica Populară Română, răsună îndemnul cel bun către credincioși de a întări efortul lor constructiv pentru propășirea scumpei noastre patrii, spre a face astfel și mai puternic marele front al păcii.

Privind deci înapoi spre acești cinci ani de binefăcătoare activitate, desfășurată de Inalt Prea Sfinția Voastră în folosul patriei, al credinței și al păcii între noroade și religii, — sufletele noastre se umplu de fierbinte recunoștință către Atotputernicul că ne-a hărăzit să avem în fruntea noastră a conducătorilor cultelor din R. P. R., ilustra personalitate a Inalt Prea Sfinției Voastre, care împlinește cuvintele nemuritorului psalmist: «Gura celui drept grăește înțelepciune și limba lui lucruri drepte, legea Domnului este în inima lui și pașii lui nu șovăesc» (Psalm 37, vers. 30-31).

Fie ca Cel ce pe toți ne cărmuește și Căruia cu toții ne închinăm, fiecare în limba și după datinele sale, să vă dăruiască ani mulți și fericiți, să binecuvinteze și deacum înainte arhipăstoria Voastră, spre binele credincioșilor Bisericilor noastre, spre înflorirea scumpei noastre patrii, spre statornicirea definitivă a păcii între oameni și popoare. Amin.

Cu distinsă considerațiune,

DR. MOSES ROSEN

ȘEF RABIN AL CULTULUI MOZAIC DIN R.P.R.

Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a primit deasemenea numeroase telegrame și scrisori de felicitări din partea membrilor Sfântului Sinod, a clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române.

VIZITA UNOR REPREZENTANȚI AI BISERICII ORTODOXE DIN SIRIA ȘI LIBAN, IN ȚARA NOASTRĂ

Marti 16 Iunie 1953, a sosit în București o delegație de ierarhi ai Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban, pentru a face o vizită oficială Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române. Delegația a fost formată din Înalt Prea Sfințitii Mitropoliți Ignatie al Epifaniei, Athanasie al Khauranului și Alexandru al Emessiei și din Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha, reprezentantul permanent al Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și întregului Orient, pe lângă conducătorii Bisericilor Ortodoxe Rusă și Română.

La sosire, oaspeții au fost întâmpinați pe aeroportul Băneasa de P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, reprezentantul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, și de Dl. Marin Sulică, director în Ministerul Cultelor, care le-au urat bun sosire.

În după amiaza aceleiași zile, reprezentanții Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban au fost primiți de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cărora i-au înmănat următoarea scrisoare din partea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și întregului Orient:

Damasc, 11 Mai 1953

*Prea Fericirea Voastră
Prea iubit întru Hristos frate și
împreună slujitor,*

Delegației noastre, compusă din trei Înalți Prea Sfințiți Mitropoliți, care se va îndrepta poimâne la Moscova pentru a lua parte la sărbătoarea de 40 ani de slujire arhipăstorească a Prea iubitului nostru frate întru Hristos și împreună slujitor Patriarhul Alexei al Moscovei și a toată Rusia, i-am încredințat îndatorirea să îmbrățișeze frățeste pe Sanctitatea Voastră și să vă transmită urările cele mai bune de sănătate și propășire întru mulți ani, cu prilejul împlinirii a cinci ani dela înscăunarea Voastră ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

În semn de frățietate rugăm pe Prea Fericirea Voastră să primească din partea delegației noastre — darul modest — un rând de odăjdii arhipăstorești, cusute de modestele noastre maestre cusătorese din materialul lucrat în întregime în patria noastră.

*Cu dragoste frățescă întru Hristos,
ALEXANDRU III*

PATRIARHUL ANTIOHIEI ȘI AL ÎNTREGULUI ORIENT

Membrii delegației au felicitat călduros pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu prilejul împlinirii a cinci ani dela înscăunarea Sanctității Sale și i-au înfățișat darurile trimise de Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban. Prea Fericitul nostru Patriarh a mulțumit pentru urările făcute și pentru darurile primite, subliniind faptul că legăturile frățești dintre cele două Biserici Ortodoxe vor continua să fie și mai puternice în viitor, pentru binele și spre folosul Ortodoxiei Ecumenice.

A doua zi, solii Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban — însoțiți de I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, au făcut o vizită la Ministerul Cultelor, unde au fost primiți de Academicianul P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor.

În timpul șederii în țara noastră, oaspeții au vizitat Mănăstirea Antim, Institutul Teologic de grad Universitar din București, Atelierele de obiecte bisericești, tipografia și redacția revistelor Patriarhiei Române, Biserica Siriană din București, Galeria Națională de Artă plastică din București și alte așezăminte bisericești și instituții de cultură din Capitala țării noastre.

Deasemenea, reprezentanții Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban au avut cinstea de a fi primiți de Dl. Dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Înainte de a părăsi țara noastră, oaspeții și-au notat în Cartea de Aur a Palatului Patriarhal următoarele entusiaste cuvinte:

„Mulțumim lui Dumnezeu că Biserica Ortodoxă din România înfloreste din zi în zi, datorită buneii înțelegeri între conducerea bisericească a Prea Fericitului Patriarh Justinian și Guvernul Român. Această înțelegere, atât de fericită, între cele două autorități se datorește pe de o parte înțelepciunii și grijii I. P. S. Patriarh Justinian pentru interesele Bisericii și Țării, iar pe de altă parte înțelegerii acestor interese din partea reprezentanților Guvernului Român, ceea ce a făcut ca libertatea cultului să-și găsească condițiuni cu totul favorabile.

Am constatat că Școlile Teologice, Seminariile și Institutele Teologice sunt în înflorire. Am avut plăcerea să vizităm Institutul Teologic din București și ne-am umplut de bucurie și admirație, când am fost primiți de mai mult de 400 studenți, printre care se găsesc 15 călugărițe, cu un corp profesoral de specialiști atât de bine pregătiți.

Ceea ce a făcut ca admirația noastră să crească pentru dinamismul și zelul atât de superior al Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, a fost vizitarea atelierelor patriarhale, care pot procura întregii lumi ortodoxe vestimentele bisericești și odoarele de cult necesare. Suntem fericiți de a înregistra aci, odată cu profunda noastră recunoștință și admirație, stima noastră deosebită pentru Venerabilul Patriarh, care ne-a copleșit cu favoarea, atențiunea și dragostea părintească, făcându-ne să ne bucurăm de ospitalitatea biblică a lui Abraam.

Implorăm pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască viață pașnică întru lungime de zile, pentru binele și slava Bisericii și să păzească poporul evlavios român și pe Excelența Sa Președintele Prezidiului Dr. Petru Groza, care a exprimat înaintea noastră interesul său pentru Ortodoxie și grija sa pentru înțelegerea sinceră între Biserică și Stat, înțelegere pe care am observat-o noi înșine în vizita noastră la Prea Fericirea Sa Patriarhul Justinian și care

trebuie să fie un exemplu grăitor pentru adevărata viață democratică, care garantează pentru țară, progresul și prosperitatea, sub auspiciile păcii mondiale“.

București, 18 Iunie 1953.

† **IGNATIE AL EPIFANIEI**
 † **ATHANASIE AL KHAURANULUI**
 † **ALEXANDRU AL EMESSIEI**

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți Alexandru al Emessiei și Ignatie al Epifaniei au împărtășit unui redactor al revistei noastre impresiile lor asupra vizitei făcute în Republica Populară Română.

«Am avut marea bucurie să însoțesc pe Prea Fericitul nostru Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și întregului Orient, în călătoria pe care a făcut-o, în vara anului 1951, în Uniunea Sovietică și în țara Dumneavoastră. Încă de pe atunci mi s'a oferit prilejul de a vedea cu proprii mei ochi largă libertate religioasă care există în aceste state și posibilitățile pe care le au aici Bisericele de a-și împlini fără nicio stăjenire misiunea lor sfântă. Zilele petrecute acum în Capitala țării Dvs., pe care am văzut-o îmbrăcând veșmânt sărbătoresc, în cinstea întâlnirii tineretului iubitor de pace din lumea întreagă, mi-au întărit convingerea că numai în acele țări în care poporul este liber și stăpân pe destinele sale, numai acolo unde garantarea tuturor libertăților cetățenești este preocuparea de căpetenie a cărmuitorilor statului, — numai acolo este deplin asigurată și libertatea religioasă».

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Alexandru al Emessiei a arătat apoi că a fost adânc impresionat de numeroasele lucrări de restaurare a bisericilor vechi, sau de construirea de noi lăcașuri de închinare, pe care le-a văzut în timpul cât a fost oaspetele Bisericii Ortodoxe Române.

La rândul său Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Ignatie al Epifaniei și-a exprimat admirația pentru frumusețea artistică a obiectelor de cult, executate în atelierele speciale ale Bisericii Ortodoxe Române. Inalt Prea Sfinția Sa a istorisit condițiile grele în care a trebuit să activeze Biserica Ortodoxă din Siria și Liban, în timpul ocupației străine asupra țărilor ei, subliniind acțiunea nefastă a agenților papalității, care — la adăpostul și cu sprijinul forțelor de ocupație străine — desfășurau o luptă înverșunată și necinstită împotriva Bisericii Ortodoxe.

«Armonia, prețuirea și respectul reciproc, care stau la baza relațiilor dintre cultele religioase din țara Dvs. — a spus Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Ignatie al Epifaniei — sunt dovadă vie că în statele cu adevărat democrate cultele religioase nu sunt folosite ca unelte ale puterii de Stat și că vrajba confesională nu există. Acest fapt umple de bucurie pe orice creștin și mai ales pe orice păstor al Bisericii Ortodoxe, care propovăduiește învățăturile nerăstălmăcite ale Evangheliei lui Hristos, împlinind cu sfințenie porunca dragostei și păcii».

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Athanasie al Khauranului a declarat, în numele întregii delegații, că vizita reprezentanților Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban în Republica Populară Română va contribui la cunoașterea de către opinia publică din țările Orientului Apropiat a adevărului despre Biserica Ortodoxă Română și despre largă libertate religioasă care există în țările de democrație populară. «In țara noastră — a spus

el — au fost răspândite multe svonuri mincinoase cu privire la situația bisericilor din țările de democrație populară, dar aceste svonuri calomnioase au avut soarta pe care o are întotdeauna minciuna: ele s'au spulberat în fața adevărului pe care nimeni nu-l poate încătușa. Vizita pe care Prea Fericitul nostru Patriarh Alexandru al III-lea a făcut-o în vara anului 1951, în România a dat posibilitate clerului și credincioșilor ortodocși din Siria și Liban să afle adevărul, prin însăși mărturia adusă de Întâistătorul Bisericii noastre. Astăzi pretutindeni în țările noastre, se știe cât de largă și deplină este libertatea religioasă, care a fost asigurată cultelor în Uniunea Sovietică, în Republica Populară Română și în celelalte țări de democrație populară.

Intorcându-ne în mijlocul clerului și credincioșilor noștri — a spus în încheiere I. P. S. Mitropolit Athanasie al Khauranului — vom istorisi toate lucrurile amintite pe care le-am văzut în timpul cât am fost oaspeții Bisericii Ortodoxe Române. Vom vorbi îndeosebi, despre dragostea de pace a credincioșilor ortodocși din România și a întregului popor din țara Dvs. și vom arăta tuturor conaționalilor noștri că tot ceea ce se înfăptuește în Republica Populară Română, slujește cauza păcii și prieteniei între popoare. Noi suntem bucuroși să constatăm că Biserica Ortodoxă Română sprijină munca pașnică și creatoare și năzuințele spre pace ale poporului român, după cum și Biserica noastră, a sprijinit întotdeauna strădaniile poporului din Siria și Liban spre libertate și independență.

«Bisericile noastre — strâns unite prin aceeași credință — vor sprijini laolaltă tot ce tinde la împlinirea mesajului divin, păstrat în Evanghelia lui Hristos: pe pământ pace!».

Reprezentanții Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban au părăsit țara noastră Vineri 19 Iunie 1953, îndreptându-se spre Beyruth. Pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată la plecare de Prea Sfințitul Episcop Antim Târgovișteanu și Theoctist Botoșăneanu, vicari patriarhali, reprezentanții Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, și de Dl. Marin Sulică, director în Ministerul Cultelor, reprezentantul D-lui Ministru al Cultelor, Academician P. Constantinescu-Iași. Numeroși preoți au fost, deasemenea prezenți, pe aeroport, salutând pe solii Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, a căror vizită în țara noastră a adus o nouă contribuție la întărirea unității Ortodoxiei.

**MANUSCRISLE, CARȚILE, COMUNICĂRILE OFICIALE ALE
EPARHIILOR, REVISTELE PERIODICE, ABONAMENTELE ȘI ORI
CE FEL DE CORESPONDENȚĂ PRIVITOARE LA REVISTA SE
TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MI
SIUNE ORTODOXA, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU,
BUCUREȘTI, CU MENȚIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXA
ROMÂNĂ» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE».**

COSTUL REVISTEI

<u>IN ȚARĂ</u>	<u>PESTE HOTARE</u>
Pe un an 17,50 lei	Pe un an 35 lei
Un număr 2,55 „	Un număr 5 „

**In București, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate
cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhi
episcopii a Bucureștilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.**

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE.
COLABORĂTORII SUNT RUGAȚI SĂ-ȘI PĂSTREZE
COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT
REDACTIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ”**

176

H. J. ... cu ...
scriturile noastre
BISERICA

ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

**HOTĂRÎRILE SFÂNTULUI SINOD
ȘI ALE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICESTI**

ANUL LXXI

7-8

IULIE - AUGUST 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE:

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Iașilor

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a
Sibiului

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a
Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei
Române

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți, Prea Sfințiții Episcopi;
Profesorii Institutelor Teologice, Seminarilor Monahale și Șco-
lilor de cântăreți bisericești;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.

PATRIARHIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXĂ

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ

:: BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE ::

ANUL LXXI

Nr. 7-8

IULIE — AUG. 1953

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
BUCUREȘTI, STR. ANTIM, Nr. 29 — RAIONUL N. BALCESCU

CUPRINSUL

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

<i>Biserica Ortodoxă Română a întâmpinat cu bucurie întâlnirea prietenească a tineretului lumii la București</i>	611
--	-----

ÎN APARAREA PACII

<i>Declarația cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea trativelor</i>	616
<i>Chemarea Consiliului Mondial al Păcii</i>	617
<i>Sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii</i>	618
<i>O victorie a păcii: încetarea focului în Coreea</i>	630
<i>Un cuvânt luminos al păcii, de D. V. SADEANU</i>	636
<i>Tineretul din lumea întreagă luptă pentru pace și libertate</i>	650

VIATA BISERICIASCA

<i>Vizita delegației sindicatelor britanice la Sfânta Patriarhie</i>	668 ✓
<i>Incheierea cursurilor la seminarile monahale din Mănăstirea Hurezu și Agapia</i>	671

INDRUMARI PASTORALE

<i>Indatoriri pastorale în legătură cu muncile agricole de toamnă</i>	678 ✓
<i>Indrumări Omiletice, de Pr. Prof. GR. CRISTESCU</i>	689 ✓

PARTEA OFICIALĂ

<i>Lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în sesiunea ordinară pe anul 1953.</i>	706
<i>Lucrările Adunării Naționale Bisericești din sesiunea ordinară 1953</i>	723
<i>Darea de seamă a Sectorului Studii și Învățământ asupra activității pe anul 1952</i>	731
<i>Referatul Comisiunii Bisericești asupra dării de seamă a Sectorului Studii și Învățământ</i>	748
<i>Dare de seamă asupra activității desfășurate în anul 1952 de Sectorul de Editură și Tipografie</i>	752
<i>Referatul Comisiunii Culturale asupra dării de seamă a Institutului Biblic-Sectorul de Editură și Tipografie</i>	762
<i>Dare de seamă asupra activității Institutului Biblic-Sectorul Ateliere, pe anul 1952</i>	764
<i>Referatul Comisiunii Economice-Financiare asupra activității Institutului Biblic-Sectorul Ateliere</i>	777
<i>Dare de seamă asupra executării planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952</i>	778
<i>Referatul Comisiunii Economice-Financiare asupra dării de seamă despre executarea planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952</i>	780
<i>Expunerea de motive la planul financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952</i>	783
<i>Referatul Comisiunii Bugetare asupra planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952</i>	784
<i>Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în legătură cu funcționarea școlilor monahale prevăzute de art. 78 din Statut</i>	786

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ÎNTÂMPINAT CU BUCURIE ÎNTÂLNIREA PRIETE- NEASCĂ A TINERETULUI LUMII LA BUCUREȘTI

CHEMAREA ADRESATĂ DE I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN CATRE TOȚI CLERICII ȘI CREDINCIOȘII BISERICII NOASTRE

Insuflețirea și dragostea cu care întregul nostru popor a întâmpinat pe solii tineretului lumii, veniți în vara aceasta să-și manifeste voința lor de pace și prietenie, în Capitala Patriei noastre, a fost întru totul împărtășită și de Ierarhii, clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române. Slujitori ai lui Hristos-Domnul Păcii și împlinitori ai poruncilor Sale de zidire a păcii între oameni și popoare, toți fiii Sfintei noastre Biserici și-au arătat și cu acest prilej deplină lor solidaritate cu orice acțiune menită să contribuie la apărarea și întărirea păcii, la înlăturarea primejdiei unui nou război și la asigurarea unei vieți liniștite pentru întreaga omenire iubitoare de pace.

Simțămintele de bucurie și de încredere cu care Biserica Ortodoxă Română a primit pe reprezentanții tineretului de pretutindeni au fost înfățișate de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în Chemarea îndreptată către clericii noștri, în zilele în care întregul nostru popor se pregătea să întâmpine sărbătorește pe oaspeții dragi, ce urmau să ia parte la cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului și la al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Chemarea I.P.S. Patriarh Justinian exprimă dragostea cu care Biserica Ortodoxă Română salută orice contribuție sinceră adusă cauzei păcii și fermitatea cu care conducerea Bisericii noastre își călăuzește credincioșii — potrivit poruncilor evanghelice — pe calea păcii și a bunei înțelegeri între popoare.

Pentru gândurile înalte și pentru îndrumările părintești pe care le cuprinde — publicăm în paginile revistei noastre cuprinsul acestei Chemări, care a avut un puternic răsunet în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși din țara noastră.

JUSTINIAN

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI POPORULUI DREPTCREDINCIOS, ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI, LOCȚIITOR AL SCAUNULUI DIN CEZAREEA-CAPADOCIEI, PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ȘI PREȘEDINTE AL SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE AUTOCEFALE ROMÂNE.

Tuturor clericilor și credincioșilor noștri har, milă și pace dela Dumnezeu, iar dela Noi arhierească binecuvântare.

Iubiții mei fii sufletești,

In vara aceasta, țara noastră va trăi marea bucurie de a găzdui zeci de mii de tineri, care vor veni din lumea întreagă, pentru a lua parte la cel de al patrulea Festival Mondial al Tinereții și Studenților pentru pace și prietenie, organizat între 2 și 16 August la București. In aceste zile calde și senine, nenumărați tineri din toate colțurile lumii vor mărturisi voința lor hotărâtă de a lupta din toate puterile lor, alături de toți oamenii iubitori de pace de pe pământ, pentru apărarea și întărirea păcii, pentru înțelegere și prietenie între toate popoarele. Voința de pace a omenirii întregi — rostită până acum răspicat în cadrul unor mărețe congrese mondiale, de reprezentanții adevărați ai popoarelor — va fi strigată acum de glasul tinereții, de glasul celor ce reprezintă viitorul lumii. Și strigătul acesta, rostit în sute de graiuri, în Capitala Patriei noastre dragi, se va auzi până la marginile pământului, înflăcărând toate inimile curate, toate cugetele cinstite, prin chemarea lui la pace și prietenie între noroade.

Tinerii ce vor veni la București aparțin celor mai felurite naționalități, celor mai felurite credințe, convingeri filosofice și opinii politice. Pe toți îi unește, însă, dragostea lor comună pentru pace și hotărârea lor nezdruincinată de a contribui cu forțele lor tinerești la biruința cauzei sfinte a păcii în lume, la asigurarea vieții pașnice pentru omenirea de azi și de mâine. Aceste vreri și hotărâri înmănunchiază gândurile și năzuințele sutelor de milioane de oameni; ele exprimă conștiința întregii omeniri dornice de pace. Deaceia, binecuvântarea Domnului coboară asupra tuturor celor ce ostenesc pentru binele și pentru pacea semenilor, iar strădanile

lor vor fi încununate de biruință, după cuvântul Evangheliei, care spune: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“ (Matei V, 9).

Plină de nespusă bucurie este inima oricărui fiu al Patriei noastre, la gândul îndreptățit că alegerea pământului scump al țării noastre, pentru această măreață întâlnire a tineretului lumii, reprezintă mărturia înaltei prețuiri pe care tinerii de pretutindeni o acordă tineretului nostru și poporului nostru, pentru munca și lupta lor în slujba păcii. Pentru aceea, întregul nostru popor așteaptă cu dragoste frățească pe solii tineretului iubitor de pace, din toate țările lumii. Poporul nostru îi va întâmpina cu bucurie, ca pe niște prieteni dragi, nedesmințind nici de această dată tradiționala sa ospitalitate; el le va arăta frumusețile țării noastre, le va înfățișa realizările mărețe ale muncii pașnice și creatoare a poporului nostru, care nu năzuește decât să-și apere libertatea și să-și făurească în tihnă o viață fericită. Este, deasemenea, un prilej binevenit, ca pretutindeni în lume să fie cunoscută voința neclintită a poporului nostru pentru pace și înțelegere între toate popoarele și hotărîrea lui de a nu precupeți nicio strădanie, în vederea împlinirii acestei sfinte năzuințe.

Insufletirea cu care tineretul nostru, alături de întregul nostru popor, au pornit la muncă pentru a îmbrăca în haină de sărbătoare satele și orașele țării noastre, pentru a înălța mărețele construcții în cadrul cărora se va desfășura Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, și pentru pregătirea darurilor menite să amintească oaspeților, multă vreme, dragostea și prietenia cu care au fost întâmpinați în țara noastră, — este o dovadă vie a răsunetului puternic pe care îl are în rândurile poporului nostru orice acțiune destinată să contribuie la apărarea și întărirea păcii.

Iubiții mei fii sufletești,

Ca unii care ați dovedit în repetate rânduri că împărtășiți întru totul năzuințele, strădaniile și bucuriile poporului nostru; ca unii care aveți datoria sfântă de a sluji cu toate puterile voastre împlinirea mesajului divin al păcii pe pământ și al buneivoiri între oameni; ca unii care, ascultând îndemnul inimii voastre, și poruncile credinței voastre, v'ați alăturat cu hotărîre, dintru început, marelui front al celor ce apără pacea lumii; — voi, clerici și credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române întâmpinați cu același entuziasm Festivalul Mondial

al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie. Slujitori ai lui Hristos și împlinitori ai poruncilor Sale de iubire și pace, voi veți primi pe tinerii oaspeți, veniți din toate colțurile lumii, cu dragoste de frate sau de părinte. Incredințați că lupta unită și hotărâtă a întregului tineret al lumii reprezintă o contribuție de seamă la apărarea păcii și a vieții fiilor și fraților noștri, voi trebuie să sprijiniți cu fermitate toate inițiativele tineretului și poporului nostru, pentru pregătirea Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Să nu uitați, iubiiții noștri clerici și credincioși, că între tineri oaspeți vor fi destui, care vin din țări unde unele credințe religioase sunt încătușate, unde oamenii sunt prigoniiți pentru culoarea pielii lor, sau pentru credința lor. De aceea, cu părintească dragoste, vă povățuim pe toți slujitorii și închinătorii altarelor drepte credințe să arătați acestora deplina libertate de care se bucură toate Cultele religioase din Republica Populară Română și posibilitățile largi de organizare și de activitate, pe care regimul nostru democrat popular le-a asigurat oricărei Biserici sau comunități religioase. Toate aceste drepturi și libertăți, de care ne bucurăm noi astăzi, vor înflăcăra pe mulți dintre tinerii participanți la Festival și-i vor determina să dea un nou avânt luptei lor pentru apărarea și întărirea păcii și libertății.

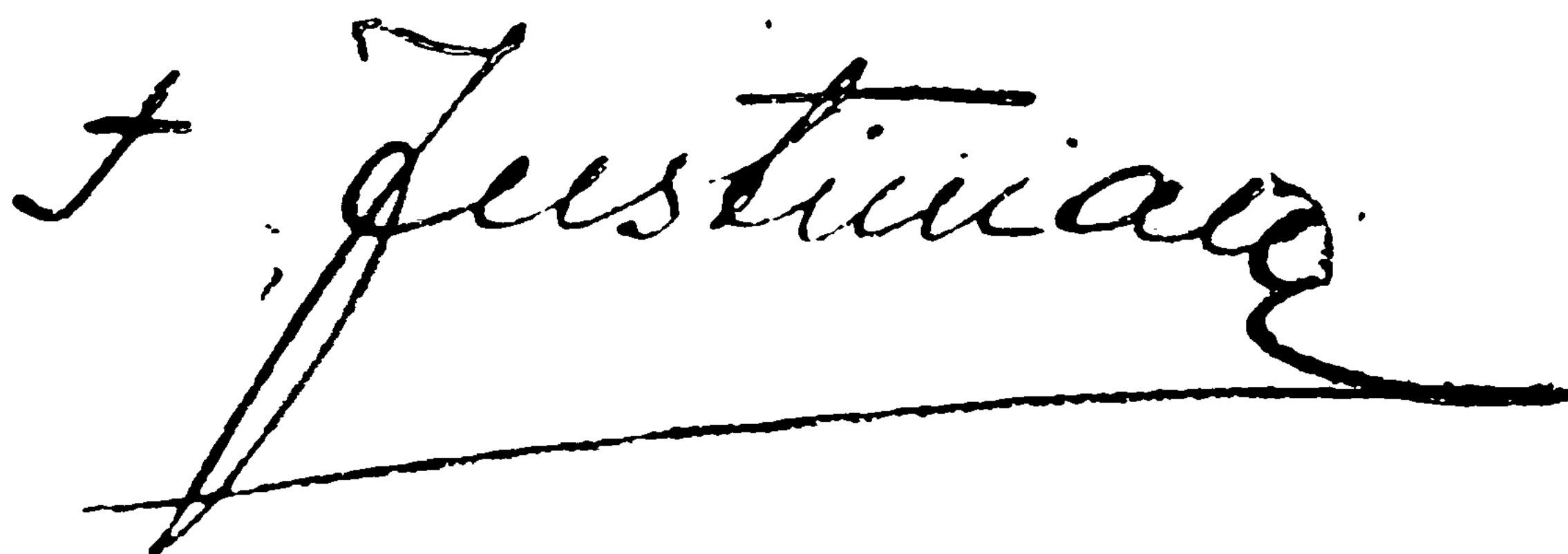
De asemenea, nu trebuie să uitați că multe dintre bisericile și mănăstirile noastre păstrează nenumărate comori de artă religioasă, adevărate monumente ale gândirii și muncii acestui vrednic popor, dealungul veacurilor. Toate aceste mărturii ale trecutului — pe care cârmuirea de azi a Statului ne ajută să le păstrăm și să le apărăm de acțiunea nimicitoare a intemperiilor — se cuvine a fi înfățișate oaspeților, ca să ne poată cunoaște bine și înfăptuirile modeste de altă dată, și realizările mărețe de astăzi. Intr'acest chip, tineretul lumii va înțelege de ce ne este scump și sfânt pământul Patriei noastre, de ce iubim cu atâta înflăcărare libertatea pe care am dobândit-o cu lupte și jertfe și de ce suntem atât de neșovăitori în voința noastră de a apăra această libertate și toate roadele muncii noastre pașnice.

Intre zecile de mii de tineri, care vor veni la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, se vor afla și mulți creștini, de felurite confesiuni. Unii dintre ei poate vor dori

să cunoască lăcașurile noastre de închinare, Sfintele noastre Altare, frumoasele noastre biserici, pe care evlavia credincioșilor le-a împodobit cu alese picturi și sculpturi în lemn sau în piatră. Obișnuita grijă a preotului și a credincioșilor față de Casa Domnului să nu lipsească nici acum, când ne vin oaspeți dragi și să păstrăm, curate și împodobite, sfintele noastre biserici și grădinile lor.

Și mai ales să nu încetați, iubiții noștri clerici, a lămuri credincioșilor însemnătatea deosebită pe care o are întâlnirea tineretului lumii la București, în cadrul uriașei acțiuni mondiale de apărare a păcii. Să le tâlcuiți însemnătatea acestui eveniment, biruințele dobândite până acum de cei ce apără pacea și creșterea năvalnică a forțelor păcii. Într'acest chip, veți împlini întru totul îndatoririle ce izvorăsc din dragostea voastră față de scumpa noastră Patrie și poruncile Bisericii, care ne îndeamnă, prin graiul Scripturii, să urmăm calea păcii și să zidim pacea între oameni.

Rugător către Dumnezeu pentru binele poporului, Patriei și Bisericii noastre, păstorul vostru sufletesc vă trimite patriarhicești binecuvântări.

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE

ÎN APĂRAREA PĂCII

DECLARAȚIA CU PRIVIRE LA DESCHIDEREA UNEI CAMPANII IN FAVOAREA TRATATIVELOR

Evenimentele din ultimele luni au convins popoarele că se poate ajunge la o reglementare pașnică a tuturor divergențelor internaționale.

Popoarele se pătrund de conștiința că prin luptă perseverentă și dârză pot obține victoria păcii.

Consiliul Mondial al Păcii, întrunit în sesiune între 15 și 20 Iunie la Budapesta, cheamă popoarele să-și dubleze eforturile în scopul de a se începe tratative în vederea reglementării pașnice a problemelor internaționale litigioase.

Fiecare popor are dreptul să-și aleagă liber modul său de viață și trebuie să respecte modul de viață pe care și l-au ales liber celelalte popoare.

Coexistența pașnică a diferitelor sisteme care este necesară devine astfel cu putință, iar legăturile între popoare devin avantajoase pentru toți.

Această coexistență presupune ca toate conflictele și litigiile să fie rezolvate pe calea tratativelor.

Armistițiul în Coreea, premergător stabilirii păcii, trebuie semnat de îndată pe baza acordurilor deja realizate. Orice nouă întârziere aduce cu sine noi jertfe, distrugeri și suferințe. Deasemenea, trebuie să se pună capăt tuturor celorlalte războaie în curs și acțiunilor agresive îndreptate împotriva independenței popoarelor. Folosirea armelor împotriva oricărei mișcări de eliberare națională este un factor de încordare internațională și poate crea un focar de război.

Poporul german are dreptul la unificare și suveranitate națională, în condițiile respectării securității vecinilor săi și neadmiterii renașterii militarismului și a spiritului de revanșă.

Japonia trebuie să-și dobândească suveranitatea națională deplină pe baza unui tratat de pace recunoscut de toate țările interesate, care să garanteze securitatea popoarelor din Asia și zona Pacificului.

Securitatea popoarelor și menținerea păcii pot fi asigurate dacă popoarele vor impune respectarea suveranității lor, vor lupta împotriva

amestecului străin în organizarea vieții lor, împotriva bazelor militare și a oricărei ocupații din partea unor trupe străine.

Instaurarea treptată a securității va permite să se oprească goana înarmărilor, să se treacă, cu ajutorul tratativelor, la reducerea lor și să se folosească, pentru asigurarea unui nivel de trai mai înalt pentru toți, resursele care până acum erau destinate distrugerii și morții.

Intre toate țările trebuie să se stabilească legături economice și culturale pe bază de egalitate și avantaje reciproce, fără niciun fel de discriminare.

Tratativile vor schimba mersul evenimentelor. Organizația Națiunilor Unite poate contribui la aceste tratative dacă va fi credincioasă spiritului Chartei sale. Ea trebuie să primească în sânul ei toate statele care au cerut să fie primite. China trebuie să fie reprezentată în Organizația Națiunilor Unite, ca și celelalte națiuni, de guvernul ales de ea.

Pornind dela toate acestea, Consiliul Mondial al Păcii hotărăște să desfășoare o largă campanie internațională în favoarea tratativelor. În cursul acestei campanii, popoarele vor exprima în diverse forme organizate cererea lor de a se reglementa pe cale pașnică toate conflictele și toate problemele litigioase între state.

Numai popoarele pot obține prin luptă necontenită tratative, înțelegere și pace.

CHEMAREA CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

20 Iunie 1953.

Marea speranță a prins viață. Orice om vede acum că înțelegerea este cu putință. Se poate pune capăt vărsării de sânge. Se poate pune capăt războiului rece.

În aceste zile chemăm solemn popoarele să ceară guvernelor lor să ajungă la o înțelegere pe calea tratativelor.

Trebuie să sprijinim orice inițiativă, a oricărui guvern, care are ca țintă soluționarea pașnică a conflictelor. Noi trebuie să zădărniciim acțiunile acelor care împiedică sau tergiversează realizarea unei înțelegeri.

Victoria păcii este aproape. Stă în puterile noastre s'o cucerim.

SESIUNEA DELA BUDAPESTA A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

Intre 15 și 20 Iunie 1953, s'au desfășurat la Budapesta lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii, la care au participat reprezentanți ai popoarelor din peste 70 de țări. Timp de șase zile, fruntași ai luptei pentru pace de pretutindeni — oameni de cele mai felurite convingeri politice, sociale, filosofice și religioase — au participat la un larg și liber schimb de opinii, care a arătat minunata unanimitate ce există astăzi în problema menținerii și consolidării păcii. Sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii s'a ținut sub semnul lărgirii rândurilor mișcării pentru pace în cele mai diferite cercuri ale vieții publice din lumea întreagă. Intr'adevăr în luni'e care au urmat Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena, ideea că nu există chestiuni internaționale litigioase, care să nu poată fi soluționate pe calea tratativelor, a cuprins masse tot mai largi. Astăzi, nu există niciun om cinstit și de bună credință care să nu se fi convins că, oricât s'ar deosebi între ele sistemele sociale ale unor state, sunt destule probleme de importanță vitală în care interesele popoarelor coincid. O astfel de problemă — în soluționarea căreia sunt deopotrivă interesate toate popoarele din lume — este problema menținerii și consolidării păcii și dezvoltarea colaborării economice și culturale între state. Deaceea, la sesiunea dela Budapesta, în afară de membrii Consiliului Mondial al Păcii, au participat numeroși conducători ai feluritelor organizații din Statele Unite, Anglia și alte țări, — fruntași ai vieții publice, care până acum nu avuseseră legături directe cu Consiliul Mondial al Păcii. Faptul constituie o dovadă vie a unității de năzuinți și de acțiune, dintre toți oamenii și toate organizațiile care urmăresc rezolvarea pașnică a problemelor internaționale și instaurarea unei păci drepte și generale.

Sedința de deschidere a sesiunii a avut loc la 15 Iunie a. c., în marea sală festivă a Sindicatului Muncitorilor din Construcții. După cuvântul de salut, adresat participanților la lucrările sesiunii dela Budapesta, de Prof. Tihor Ierdey Gruz, Ministrul învățământului superior din Republica Populară Ungară, și după cuvântarea Doamnei **Isabelle Blume**, deputată în parlamentul belgian, — care a cinstit memoria cunoscutului luptător pentru pace Yves Farge — a luat cuvântul Domnul **Emmanuel D'Astier de la Vigerie**, membru în Biroul Consiliului Mondial al Păcii.

Arătând că președintele Consiliului Mondial al Păcii, Prof. Frederic Joliot-Curie, fiind bolnav, n'a putut lua parte la lucrările sesiunii dela Budapesta, — Emmanuel D'Astier de la Vigerie a amintit că Congresul

Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut în condițiile unei situații internaționale deosebit de încordate, a avut un puternic răsunset în întreaga lume, iar desfășurarea ulterioară a evenimentelor a dovedit că soluțiile preconizate de acest Congres sunt juste și răspund intereselor tuturor popoarelor. Vorbitorul a înfățișat apoi primele succese înregistrate de mișcarea mondială pentru pace, (prin reluarea tratativelor în vederea încheierii armistițiului în Coreea și prin declarațiile făcute de cei mai de seamă oameni politici occidentali în favoarea ținerii unei conferințe a conducătorilor marilor puteri) și a arătat că noi milioane de oameni au început să sprijine ideea tratativelor și a soluționării pe cale pașnică a tuturor problemelor litigioase dintre state. Amintind însă că mai există forțe care se opun tratativelor, Emmanuel D'Astier de la Vigerie a subliniat că victoria repurtată de forțele păcii încă nu este consolidată și că simptomele destinderii încordării internaționale sunt încă modeste. «Sarcina actualei sesiuni a Consiliului Mondial al Păcii — a spus el — constă în a face totul pentru a consolida această victorie a forțelor iubitoare de pace și pentru a le asigura noi victorii. Sesiunea Consiliului Mondial al păcii va sprijini toate acțiunile menite să grăbească destinderea încordării internaționale. Pentru atingerea acestui scop este necesar ca noi milioane de oameni să fie antrenate să participe la lupta pentru pace». Emmanuel D'Astier de la Vigerie și-a încheiat cuvântarea amintind tuturor participanților la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta că experiența a dovedit că popoarele și forțele lor iubitoare de pace nu pot acționa izolat, ci «trebuie să se înțeleagă între ele, să stabilească țeluri și căi comune și să obțină triumful lor, exercitând o înrâurire asupra opiniei publice și asupra guvernelor».

După adoptarea ordinei de zi a sesiunii, a luat cuvântul cunoscutul luptător pentru pace, Profesorul **Go-Mo-Jo**, Președintele Academiei de Științe a Republicii Populare Chineze și membru în Consiliul Mondial al Păcii, care a spus: «Toate diferențele internaționale existente pot fi și trebuie să fie soluționate prin tratative pașnice și consultări reciproce. Această idee simplă a și fost aprobată de milioane de bărbați și femei din întreaga lume. Acest lucru este firesc, deoarece menținerea încordării internaționale înseamnă intensificarea goanei înarmărilor, creșterea continuă a cheltuielilor militare, o înrăutățire și mai mare a condițiilor de trai ale maselor largi populare».

Profesorul Go-Mo-Jo a făcut apoi o judicioasă analiză a problemelor de care este legată restabilirea și consolidarea păcii în Extremul Orient, arătând că întărirea păcii în Asia ar aduce o contribuție importantă cauzei păcii în întreaga lume. El a subliniat că numai prin tratative între marile puteri — având ca scop de a rezolva, rând pe rând, problemele nerezolvate, se va ajunge în mod practic la destinderea treptată a încordării internaționale și la înlăturarea războiului.

Arătând că sute de milioane de oameni cer acum cu hotărâre să fie restabilite relații economice și culturale normale, să fie dezvoltate schimburile comerciale și să se creeze astfel condițiile prielnice pentru îmbunătățirea nivelului de trai al popoarelor, — Profesorul Go-Mo-Jo a declarat: «Țări cu sisteme sociale diferite pot coexista și dezvolta colaborarea lor pe plan comercial, economic și cultural. Poporul chinez a crezut

întotdeauna în acest adevăr. Noi sprijinim cu căldură chemarea la tratative între marile puteri... Sperăm că popoarele din lumea întreagă vor determina guvernele lor să urmeze calea tratativelor și să nu tindă spre soluții bazate pe forță».

În cursul desbaterilor sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, au luat cuvântul numeroși reprezentanți ai sutelor de milioane de oameni, care doresc pace și luptă — pretutindeni pe întinsul pământului — pentru apărarea și pentru consolidarea ei. Participanții la această sesiune, vorbind în numele popoarelor lor, au rostit cu hotărâre voința de pace a întregii omeniri și au arătat că toate popoarele din lume cer să se găsească grabnic calea care să asigure destinderea în relațiile internaționale, dezvoltarea relațiilor culturale și economice între state, independența națională și securitatea internațională, într'un cuvânt: pacea! Toți au exprimat convingerea lor că o singură cale poate duce spre îndeplinirea acestui țel, spre care năzuiesc toate popoarele: calea tratativelor și renunțarea definitivă la război, ca mijloc de rezolvare a problemelor litigioase dintre state.

Astfel, cunoscutul scriitor sovietic Ilya Ehrenburg a arătat în cuvântarea sa că forțele războiului sunt încă departe de a se simți doborâte și că succesele înregistrate până acum de mișcarea partizanilor păcii sunt socotite de atâtătorii la războaie drept înfrângeri ale negrelor forțe războinice, care așteaptă cu înfrigurare prilejul să-și poată lua revanșa, aprinzând focul măcelului și al vărsării de sânge în alte locuri. Arătând apoi că forțele războiului exercită o influență preponderantă asupra politicii unor state, — Ilya Ehrenburg a declarat că partizanii păcii au datoria de a depune toate eforturile pentru ca «să răsune puternic glasul sutelor și sutelor de milioane de oameni», pentru ca «acest glas să ajungă până la cei ce nu vor să-l audă» și pentru a obține ca «guvernele să țină seamă de voința de pace a poporului și nu de intrigile unui pumn de afa- ceriști și politicieni».

Vorbind apoi de problema asigurării și respectării suveranității tuturor statelor, Ilya Ehrenburg a spus: «Noi, oamenii sovietici, vrem pace între toate popoarele și între toate statele. Noi vrem o pace bazată pe respectul reciproc și pe egalitate». Subliniind faptul că în prezent popoarele au înțeles cât de mare este primejdia pe care o constituie pentru orice stat suveran includerea sa într'un b'oc militar, în care statul cel mai bogat și mai puternic hotărăște, vorbitorul a arătat că această primejdie este agravată de faptul că pe teritoriul a numeroase state suverane există baze militare străine și că, în asemenea condiții, un stat suveran nu poate avea nicio garanție că nu va fi atras într'o zi în război, împotriva voinței sale.

«Noi partizanii păcii, — a spus Ehrenburg — trebuie să sprijinim toate acțiunile care au drept scop întărirea suveranității statelor și apărarea securității lor. Trebuie să sprijinim acele cercuri ale opiniei publice, care nu merg alături de noi în lupta noastră pentru pacea generală, dar care se împotrivesc forțelor războiului. Noi, partizanii păcii luptăm de mult pentru renașterea Organizației Națiunilor Unite, care — inspirându-se din principiile organizatorilor ei — poate deveni cu adevărat chezașia securității tuturor statelor. Spiritul tratativelor, al înțelegerii, care

începe pretutindeni să împingă înapoi politica de ultimatum, de dicat și de amenințări, trebuie să schimbe «climatul O.N.U.» și să-i redea prestigiului pierdut. În acest scop este necesar ca China să-și ocupe locul legitim în Organizația Națiunilor Unite. Acest lucru l-au înțeles oamenii de stat ai Marii Britanii și sper că-l vor înțelege și conducătorii Statelor Unite».

Arătând apoi că încheierea unui tratat de pace cu o Germanie unită și iubitoare de pace va putea înlătura primejdia de război în Europa, și că în lupta pentru independență a popoarelor din Asia și Africa — luptă pe care orice om cinstit și iubitor de pace trebuie să o sprijine — se poate totuși ajunge la rezolvarea pe calea tratativelor a conflictelor existente, Ilya Ehrenburg și-a încheiat cuvântarea subliniind responsabilitățile pe care fiecare om le are față de viitoarele generații, cărora trebuie să le asigurăm o viață pașnică și fericită. «Prima etapă (în activitatea mișcării partizanilor păcii N. R.) a fost parcursă, — a spus Ehrenburg. Noi nu ne vom opri. Vom lupta cu energie sporită pentru pace, pentru ca fiecare dintre noi să poată privi în față, fără să roșească, copiii din Budapesta sau Londra, din Moscova sau din New-York».

Savantul englez **Richard Syngo**, laureat al premiului Nobel în domeniul chimiei, a amintit că popoarele nu trebuie să uite că în problema interzicerii armelor de exterminare în masă nu s'a ajuns încă la o reglementare definitivă. De aceea, este necesar ca toți partizanii păcii, toți oamenii iubitori de pace, toate popoarele, să depună toate eforturile, pentru a împiedeca atragerea lumii într'un război, în care ar putea fi folosite aceste îngrozitoare arme.

Doamna **Eugenie Cotton**, președinta Federației Democratice Internaționale a Femeilor, a vorbit despre rolul și importanța Consiliului Mondial al Păcii în organizarea și stimularea luptei tuturor oamenilor cinstiți pentru apărarea și întărirea păcii. Arătând că Consiliul Mondial al Păcii are misiunea de a ține un contact permanent cu popoarele, pentru a le informa în modul cel mai precis despre toate evenimentele internaționale importante, vorbitoarea a spus: «Consiliul Mondial al Păcii trebuie să grupeze ca și până acum, în rândurile sale pe oamenii cinstiți cu vederi politice diferite, dar care respectă omul, care cred în viitorul lui și care doresc să-i asigure viitorul prin pace. Consiliul Mondial al Păcii trebuie să fie format din bărbați și femei, în stare să judece în mod independent problemele politice și economice de cea mai mare importanță. Este necesar ca din Consiliul Mondial al Păcii să facă parte oameni politici, economiști, juriști, oameni de știință. Din Consiliu trebuie de asemenea să facă parte bărbați și femei, cu aptitudini literare și artistice, în stare să explice popoarelor sensul evenimentelor. Din Consiliul Mondial al Păcii trebuie să facă parte preoții diferitelor culte religioase, preoți care sunt sfătuitoarii multor bărbați și femei de pe glob. Din Consiliu trebuie să facă parte, de asemenea, reprezentanți ai sindicatelor și ai federațiilor de femei și de tineret, printre ei trebuind să se găsească totodată atât conducători, cât și mai ales, muncitori, țărani, gospodine, care îmbogățesc mișcarea noastră cu experiența luptei lor de fiecare zi. În sfârșit, Consiliul Mondial trebuie să aibă un caracter cu adevărat universal... Componenta Consiliului Mon-

dial al Păcii, trebuie să oglindească năzuința popoarelor din întreaga lume și nu numai a unui popor, dintr'un singur continent».

În numele delegației române la sesiunea de la Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, academicianul **D. Danielopolu** a înfățișat rolul însemnat pe care ar putea să-l joace Organizația Națiunilor Unite, în dezvoltarea colaborării internaționale, dacă ar fi înlăturate unele împrejurări, care-i stânjenesc activitatea. Arătând că între aceste împrejurări nefaste pentru prestigiul și pentru activitatea normală a O.N.U., se numără și faptul că ea este împiedecată sistematic, de opt ani de zile, să devină o organizație mondială, — vorbitorul a amintit marea însemnătate pe care ar avea-o primirea în Organizația Națiunilor Unite a celor 14 state, care au făcut cerere de admitere în O.N.U. și anume: Albania, Austria, Bulgaria, Ceylon, Finlanda, Irlanda, Italia, Libia, R. P. Mongolă, Nepal, Portugalia, România, Ungaria, Transiordania. «Potrivit datelor statistice — a spus academicianul D. Danielopolu — aceste 14 țări au o populație de aproximativ 112 milioane de locuitori, astăzi lipsiți în mod ilegal de reprezentare în O.N.U. Dacă, în același timp, se ține seama de faptul că guvernul legal al Chinei este deasemenea împiedecat să-și ocupe locul ce i se cuvine în Consiliul de Securitate și în Adunarea Generală a O.N.U., rezultă că sfera de cuprindere a Organizației Națiunilor Unite este astfel redusă artificial cu un sfert din omenire, ceea ce evident nu poate contribui la întărirea prestigiului și la sporirea eficacității O.N.U.».

Vorbind apoi despre felul în care aceste țări au fost împiedecate să-și ia locul ce li se cuvine în Organizația Națiunilor Unite spre a-și aduce contribuția lor la cauza păcii și colaborării internaționale, Acad. D. Danielopolu a arătat că la cea de a șasea sesiune a Adunării Generale a O.N.U., propunerea ce tindea la admiterea în bloc a celor 14 țări a fost adoptată de majoritatea Comitetului Politic al Adunării Generale, 21 de delegați votând pentru această propunere. Vorbitorul a subliniat faptul că țara noastră, care și-a dat contribuția ei de jertfe omenești la victoria aliaților împotriva fascismului și care-și dovedește prin întreaga ei politică internațională și externă voința de pace și colaborare internațională, este pe deplin îndreptățită a face parte dintre membrii Organizației Națiunilor Unite.

Amintind că numeroși oameni politici chiar din statele capitaliste își dau seama de primejdia pe care o reprezintă pentru cauza păcii abaterea Organizației Națiunilor Unite de pe calea statornică de întemeietorii ei, reprezentantul țării noastre a citat în acest sens declarația făcută la cea de a 7-a sesiune a Adunării Generale, de reprezentantul Indiei, Dl. Menon, care a declarat că «O.N.U. este o organizație internațională și de aceea în această organizație trebuie să fie reprezentate toate statele lumii, indiferent de sistemul lor politic, economic și social. O.N.U. trebuie să primească ca membri statele din Europa răsăriteană și să admită ca R. P. Chineză să participe la lucrările ei». Academicianul D. Danielopolu a propus ca Consiliul Mondial al Păcii să sprijine rezolvarea acestei probleme, în conformitate cu interesele păcii.

Reprezentantul luptătorilor pentru pace din țara noastră a vorbit apoi despre contribuția de seamă pe care va aduce-o cauzei păcii, intensificarea schimburilor culturale dintre popoare. «Ca medic — a declarat, în

încheierea cuvântării sale, Acad. D. Danielopolu — nu pot să nu subscriu declarația pe care a făcut-o la Congresul Internațional al Medicilor dela Viena, directorul Institutului de transfuzie și hematologie din Paris, profesorul Tzanek: «Războiul este cea mai grea boală pentru omenire. De aceea, datoria medicilor din lumea întreagă este să lupte pentru preîntâmpinarea acestei boli, pentru dispariția ei cu desăvârșire». Câte lipsuri, câte suferințe, câte nenorociri aduce nu numai războiul, dar și pregătirile de război! Ce uriaș progres ar realiza omenirea dacă, în toate țările, eforturile ar fi îndreptate numai în scopuri pașnice! Câtor milioane de copii li s'ar putea asigura alimentația și învățătura, câte spitale și sanatorii s'ar putea construi, câte vieți omenești ar fi smulse malariei, tuberculozei, câte locuințe civilizate ar lua locul bordeielor insalubre, cu cât ar fi viața mai îmbelșugată, mai plină de bucurii! Nu există țel mai nobil decât a face ca viața să triumfe asupra morții! Pentru acest țel, niciun sacrificiu nu este prea mare. În numele dragostei de viață, să ne înzecim eforturile spre a salva omenirea de flagelul cumplit al războiului».

Secretarul general al Consiliului Mondial al Păcii, Jean Lafitte, a făcut o documentată expunere asupra dezvoltării și activității mișcării mondiale a partizanilor păcii, arătând că principiile pe care se bazează politica Consiliului Mondial al Păcii se pot rezuma în două teze: a) sistemele existente în lume pot și trebuie să coexiste, în pace; și b) toate divergențele între națiuni pot fi rezolvate pe cale pașnică, prin tratative. El a subliniat necesitatea colaborării Consiliului Mondial al Păcii cu toate organizațiile care aduc fiecare, un aport specific la cauza păcii și a propus ca sesiunea dela Budapesta să deschidă larg porțile Consiliului Mondial al Păcii, reprezentanților tuturor acestor forțe iubitoare de pace.

Și ceilalți numeroși participanți la sesiunea de la Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii au arătat, în cuvântările rostite, voința fermă a popoarelor lor de a apăra pacea, făcând ca spiritul tratativelor să triumfe asupra forței, în rezolvarea problemeilor internaționale litigioase. În acest sens au vorbit reprezentanți ai luptătorilor pentru pace din aproape 70 de țări, oameni de cele mai diferite convingeri politice, filosofice și religioase, aparținând celor mai felurite profesii: oameni politici ca senatorul Morrow (Australia), Wilhelm Elfes (Germania occidentală), Pandit Ciatur Narair Nalavija și deputatul Singh Sochey (India), Stanislav Kulczynski, mareșal adjunct al Seimului (Polonia), Edward Dickson, membru în Consiliul Municipal al orașului Coventry (Anglia), Cumashi Imamoto, fost ministru al afacerilor externe (Japonia), scriitori ca N. Tihonov și Vanda Vasilevscaia (U.R.S.S.), Johannes Becker (Germania), Iaroslav Ivaszckievicz (Polonia), Lillian Vien (Canada), Abraham Șlonsky (Israel), General Heriberte Corona (Mexic), Cavalcanti (Brazilia), Carlos Vergura Montero (Chile), profesori și oameni de știință ca: Satyen Bos (India), Maurice Birhan (Argentina), Dr. Andrea Andreen (Suedia), Icuo Oiyama (Japonia), Mario Salazar Malen, membru al Academiei Nationale de Medicină (Mexic), Eisenstadt (Israel); ziariști ca Mazhar Ali Han, directorul ziarului «Pakistan Times» (Pakistan); activiști sociali ca Ernst Fischer (Austria), Antoine Tabet, Președintele Consiliului Păcii din Liban, Takin Cit Maung (Birmania), Christen Anderson (Islanda), Han Ser Ia (R.P.D. Coreeană), Ceza Nabrarvi, Vicepreședintă a Uniu-

nii femeilor egiptene, Oskas Jansson (Suedia); muncitori ca metalurgistul Vaclav Boucek (Cehoslovacia), etc., etc.

Numeroși au fost și reprezentanții feluritelor credințe religioase din lume, care au luat parte la sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii. Incepând cu binecunoscutul luptător pentru pace, I.P.S. Mitropolit Nicolae Krutițki, și sfârșind cu călugărul budist Saramankara Thero din Ceylon, aproape toate marile Confesiuni și-au avut reprezentanții lor în acest măreț for al omenirii iubitoare de pace. Prin prezența lor la sesiune, sau prin cuvântările rostite în cursul debaterilor, ei au subliniat necesitatea alegerii tratativelor, drept singura cale pentru soluționarea problemelor internaționale litigioase, și au arătat că deosebirile de credință religioasă nu constituie o piedică pentru ca oamenii și popoarele să se unească și să apere laolaltă bunul cel mai de preț al omenirii: pacea.

Pastorul Dr. James Endicott, Președintele Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii și membru în Consiliul Mondial al Păcii, a vorbit despre necesitatea unor tratative directe între cele cinci Mari Puteri și a arătat că dacă s'ar organiza un referendum universal, conducătorii tuturor statelor s'ar convinge că popoarele cer tratative în vederea consolidării păcii și resping cu hotărâre ideea unor noi și groaznice vărsări de sânge. Vorbitorul a subliniat apoi primejdia care amenință omenirea, ca urmare a războaielor ce se desfășoară în prezent în unele țări coloniale. Pastorul James Endicott a amintit că propaganda occidentală se străduiește să prezinte aceste războaie drept efect al unui «complot comunist», dar în realitate aceste războaie nu prezintă decât răscoala popoarelor dependente împotriva mizeriei și a robiei grele, pe care le-au impus puterile coloniale. El a arătat că primejdia pe care o prezintă pentru pace războaiele din Asia și Africa ar putea fi înlăturată, dacă popoarele din colonii ar obține o Chartă, care să le garanteze libertatea și dreptul de a se conduce singure, drept care astăzi nu mai poate fi refuzat niciunui popor din lume.

Cuvântarea pastorului Endicott, care a fost întemeiată pe principiile creștine ale dragostei, libertății și egalității oamenilor și popoarelor, a fost ascultată cu viu interes de toți participanții la sesiune. Deasemenea, o impresie profundă a produs cuvântarea pastorului **Dr. Martin Niemöller**, conducătorul Bisericii Evanghelice Luterane din landul Hessen (Germania occidentală).

Arătând că «acela care dorește pacea trebuie să tindă către înțelegerea cu cealaltă parte», pastorul Niemöller a spus: «Când vorbesc despre «pace» și în același timp nu manifest nicio dorință de a mă întâlni și a mă înțelege cu cealaltă parte, aceasta înseamnă că în realitate și din punct de vedere obiectiv nu doresc pacea și nu fac altceva decât să abuzez de acest cuvânt și să înșel pe oamenii cărora el le dă speranțe». Răspunzând apoi întrebării pe care mulți oameni cinstiți și-o pun cu privire la posibilitatea coexistenței feluritelor sisteme sociale și politice, pastorul Niemöller a precizat că această coexistență nu trebuie să fie un obiect de discuție, ci trebuie să fie un obiect de experimentare practică, de verificare. «Noi trebuie să avem totdeauna în vedere această concluzie limpede și logică — a spus pastorul Niemöller — și să ne dăm seama că coexistența nu este prin ea însăși un țel, că sarcina întăririi păcii rămâne în vigoare chiar și după ce va fi fost obținută coexistența. Dar pentru a atinge acest

prim obiectiv, este neapărat necesar să se învingă numeroase obstacole, iar pentru rezolvarea acestei sarcini cele două părți trebuie să-și dea contribuția lor».

Ocupându-se de problema germană, pastorul Niemöller a declarat: «In patria mea, Germania, timp de multe luni divergențele între Vest și Est au continuat să se agraveze. Se părea că coexistența pașnică va deveni definitiv imposibilă. Încă din 1948, Biserica Protestantă sprijinise ideea unificării pașnice și arătase în repetate rânduri că singura cale pentru realizarea acestui țel atât de important pentru cauza păcii sunt tratativele. Se părea în ultima vreme că Biserica fusese atât de mult atrasă în conflict, încât cu greu ar fi putut rămâne imparțială. Dar iată că săptămâna trecută s'a produs o schimbare care a salvat Biserica de acest pericol și i-a permis să cheme din nou pe fiii ei la sprijinirea propunerilor de tratative» (pastorul Martin Niemöller a precizat că declarațiile lui se referă la recentele măsuri luate în legătură cu Biserica, de guvernul R.D. Germane, măsuri care au avut drept rezultat stabilirea unor raporturi de colaborare între Biserică și Stat și au atenuat încordarea în interiorul Germaniei).

Pastorul Niemöller și-a încheiat cuvântarea adresând o chemare către toți creștinii, pentru a-și spori strădaniile în lupta pentru făurirea și menținerea păcii și pentru coexistența pașnică.

În cuvântarea pe care a rostit-o la sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, **pastorul Ragnar Forbeck** din Norvegia, a arătat că poporul norvegian iubește pacea și că se împotrivesc cu hotărâre includerii Norvegiei în Pactul Atlanticului. El a declarat că lupta poporului norvegian împotriva acestui pact agresiv a luat o amploare atât de mare, încât dacă s'ar organiza un referendum cu privire la această chestiune, este sigur că majoritatea poporului ar vota împotriva alăturării Norvegiei la acest pact. Vorbind despre greutățile economice și financiare prin care trece Norvegia — în urma alăturării ei la blocul războinic —, pastorul Ragnar Forbeck a subliniat că popoarele nordice sunt interesate vital în problema destinderii încordării internaționale și în realizarea unei păci trainice, deoarece în acest caz ele ar scăpa de povara apăsătoare a înarmărilor și a cheltuelilor cu caracter militar.

«Atunci când este vorba despre încordarea internațională — a spus pastorul Forbeck — trebuie să ținem seama de faptul că această încordare există nu între popoare, nu între oamenii simpli din Apus și Răsărit; încordarea există între guverne... Mișcarea mondială pentru apărarea păcii, care reprezintă marile mase ale populației, capătă o importanță hotărâtoare pentru destinderea încordării existente în relațiile internaționale. Guvernele care se fac ecoul năzuințelor profunde de pace, ce animă masele largi populare, și care contribuie la realizarea destinderii încordării internaționale, merită recunoștința întregii omeniri».

Pastorul Ragnar Forbeck a declarat apoi că acordul încheiat între guvernul R.D. Germane și Biserică a făcut o puternică impresie în cercurile religioase din Norvegia. El și-a continuat cuvântarea spunând: «Acum, când Uniunea Sovietică și țările aflate în același lagăr cu ea au dat dovadă de o mare voință de înțelegere mutuală; toți oamenii de bună credință așteaptă cu interes acțiuni tot atât de pozitive și din partea țărilor

occidentale. Este cu desăvârșire limpede că luarea unei inițiative care să exprime buna credință, ar fi cea mai justă și mai înțeleaptă măsură. Aceasta ar crea un climat de încredere între popoare». Pastorul Forbeck și-a încheiat cuvântarea subliniind rolul important pe care îl are Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților dela București, în opera de dezvoltare a legăturilor și prieteniei dintre oamenii iubitori de pace.

Abatele Depierre (Franța), invitat la sesiune de Consiliul Mondial al Păcii, a subliniat faptul că noi milioane de oameni și-au dat seama de răspunderea pe care o au și de forța lor, iar popoarele au înțeles că des-tinderea încordării internaționale este o cauză a lor și depinde de unitatea și acțiunea lor hotărâtă. Vorbind despre piedicile pe care locuitorii Occidentului și în deosebi Francezii, le întâmpină în calea lor spre pace, abatele Depierre a arătat că una dintre aceste piedici o constituie planul de creiere a «comunității defensive europene», denumire falsă destinată să camufleze planurile celor ce urmăresc reînvierea militarismului german, desmembrarea Europei și provocarea unui nou război mondial. «A ratifica tratatul privitor la «comunitatea defensivă europeană» — a spus vorbitorul — înseamnă a-ți vinde sufletul diavolului. A ratifica acest tratat înseamnă a te dezice de tradițiile Franței, de libertatea gândirii și conștiinței. Legenda spune că Faust și-a vândut sufletul diavolului pentru a dobândi tinerețe, dar noi pentru ce s'o facem? Ni se propune pacea, «unitatea Europei», dar în realitate tratatele dela Bonn și Paris reînvie militarismul în Germania occidentală. Spiritul de revanșă limitează «unitatea Europei» la șase țări, menține privilegiile pentru unele din ele, înfăptuește reînarmarea. Adevărata pace nu poate fi bazată decât pe înțelegere reciprocă, încredere și sprijin. Această Europă, formată din șase țări și înarmată cu baionete și tunuri, nu poate fi Europa noastră».

În continuarea cuvântării sale, Abatele Depierre a arătat că în Franța se duce o luptă aprigă împotriva ratificării tratatului privitor la «comunitatea defensivă europeană». La această luptă participă și tineretul catolic francez. Arătând că opinia publică din Franța și din celelalte țări occidentale își dă seama că nu trebuie să se îngăduie ca Germania să devină o a doua Coree, abatele Depierre a declarat că singurul mijloc pentru reglementarea pașnică a problemei germane este o conferință a celor patru Mari Puteri, care va trebui să aibă drept rezultat încheierea unui acord în spiritul acordului dela Potsdam. Un asemenea acord ar asigura unitatea Germaniei și creierea unei Germanii democrate și iubitoare de pace, care să nu adere niciodată la vreo alianță militară. «Noi trebuie să influențăm guvernele noastre, determinându-le să convoace o conferință a celor patru Mari Puteri», — a spus în încheierea cuvântării sale abatele Depierre.

Monseniorul Czapik, Arhiepiscopul Bisericii Catolice Ungare, a declarat că a primit cu multă bucurie invitația Consiliului Mondial al Păcii de a participa la lucrările sesiunii dela Budapesta, care își propune să slujească cea mai nobilă și mai sfântă cauză, cauza apărării păcii. El a spus că niciun creștin adevărat, niciun creștin care vrea să împlinească poruncile Mântuitorului și învățăturile credinței sale, nu poate rămâne străin de acțiunea luptătorilor pentru pace. Monseniorul Czapik a declarat că el, în calitate de creștin și de slujitor al Bisericii lui Hristos, socotește de

datoria sa să ia parte activă la mișcarea partizanilor păcii. In încheierea cuvântării sale, Monseniorul Czapik a arătat avântul patriotic cu care credincioșii și clerul catolic din Republica Populară Ungară participă — alături de întregul popor muncitor — la munca de înflorire și propășire a patriei și la lupta pentru apărarea păcii.

In cuvântarea sa, pastorul olandez **Hugo van Dallen**, membru în Consiliul Mondial al Păcii, a subliniat faptul că în urma împotrivirii popoarelor, tratatul cu privire la «comunitatea defensivă europeană» nu a intrat în vigoare până în prezent. El și-a exprimat convingerea că popoarele vor putea să obțină ca aceste tratate destinate să mărească primejdia unui nou război, să nu intre niciodată în vigoare. După ce a vorbit despre caracterul consecvent al politicii de pace a Uniunii Sovietice — evidențiind faptul că în cursul vizitei sale în U.R.S.S. s'a convins că toți oamenii sovietici sunt pătrunși de năzuința spre pace —, pastorul Hugo van Dallen a declarat că Consiliul Mondial al Păcii trebuie să-și propună să atragă în lupta pentru pace, Biserica Evanghelică. Condamnând atitudinea acelor preoți, care — trădând principiile credinței lor — s'au pus în slujba propagandei pentru război, pastorul Hugo van Dallen a spus că Biserica creștină trebuie să se pronunțe deschis și hotărât împotriva pregătirii războiului, împotriva a tot ce poate agrava relațiile internaționale.

Și alți reprezentanți ai Cultelor religioase — ca preotul **Thompson** din Africa de Sud, călugărul budist **Saramancara Thero** din Ceylon și **Teodor Harris**, membru în Comitetul englez al societății quakerilor pentru apărarea păcii, au subliniat datoria ce revine tuturor Bisericilor și comunităților religioase de a împlini porunca divină a slujirii păcii și prieteniei între oameni și popoare.

*

Rezultatele desbaterilor sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii au fost concretizate în documentele adoptate de sesiune la 20 Iunie a.c.: «Declarația cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor» și «Chemarea Consiliului Mondial al Păcii» *). Aceste documente cuprind un vast program de măsuri, menite să contribuie la dezvoltarea curentului de masă în favoarea destinderii actualei încordări și să unească noi și noi categorii de oameni cinstiți, în jurul ideilor de colaborare pașnică între popoare. Tot în vederea acestui scop, Consiliul Mondial al Păcii a adoptat o serie de recomandări cuprinse în documentul intitulat «Pentru un larg schimb cultural».

Toate popoarele și toți oamenii cinstiți și iubitori de pace din lumea întreagă au primit cu însuflețire documentele sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, în care văd o nouă și importantă contribuție la cauza apărării și consolidării păcii.

Poporul român a salutat cu bucurie hotărârile sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii și și-a manifestat încă odată hotărârea sa de a sprijini orice inițiativă care are drept scop o reală destindere internațională. Un prilej pentru manifestarea acestei hotărâri l-a constituit și uriașa Adunare publică ce a avut loc în ziua de 3 Iulie a.c. la Arenele Libertății din București, și în cadrul căreia delegația română care a par-

*) Documentele sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii sunt publicate în numărul de față al revistei noastre, în pag. 616—617.

ticipat la lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii a făcut o dare de seamă asupra acestei sesiuni. Mii și mii de cetățeni au participat la această Adunare, pentru a asculta cuvântul celor care au reprezentat în marele for al partizanilor păcii, voința de pace a poporului nostru.

În prezidiumul Adunării au luat loc: **Academicianul Prof. P. Constantinescu-Iași, I.P.S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Sorin Toma, Prof. Univ. Florica Mezincescu, Academicianul D. Danielopolu, Matei Socor, P.S. Valerian, Episcopul Oradiei, I. Dobre, Ana Lungu, Ligia Macovei, Chițu Florea și A. Duma.** Adunarea a fost deschisă de Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Vice-Președinte al Biroului Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Română, care a dat apoi cuvântul membrilor delegației române la sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii.

Prof. Univ. Florica Mezincescu, după ce a subliniat caldă prietenie cu care oamenii muncii din capitala R.P. Ungare au întâmpinat delegația poporului nostru, a arătat că sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii a avut loc într'un moment internațional, care se caracterizează prin aceea că — în ciuda uneltirilor dușmanilor păcii — s'au creat, datorită în primul rând Uniunii Sovietice, condiții favorabile pentru soluționarea pașnică a problemelor internaționale litigioase. Ocupându-se apoi de amploarea pe care a luat-o în ultima vreme lupta popoarelor pentru negocieri internaționale și pace, vorbitoarea a amintit că «Astăzi nu numai oameni ai muncii, nu numai partizani ai păcii, ci și cercuri foarte îndepărtate de oamenii muncii, straturi importante ale burgheziei, cercuri guvernamentale dintr'o serie de țări din Europa, Asia, etc., se orientează către o politică de tratative, către o politică de rezolvare pașnică a problemelor internaționale litigioase. Prof. Univ. Florica Mezincescu a arătat apoi că delegația poporului nostru a ridicat la sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii problema primirii de noi membri în O.N.U. și că poporul nostru a primit cu vie satisfacție știrea includerii acestei importante probleme în documentul adoptat de sesiune: «Declarația cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor».

Academicianul D. Danielopolu a vorbit despre importanța schimburilor culturale între popoare, ca factor menit să contribuie la destinderea încordării internaționale. «Sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii — a spus vorbitorul — a dovedit încă o dată că indiferent de convingerile politice pe care le poate avea fiecare, indiferent de munca pe care fiecare o îndeplinește, indiferent de religia sa, fiecare om are datoria de a lupta pentru menținerea păcii. În această atmosferă s'a discutat la Budapesta, cu aceste convingeri am plecat dela Consiliu. Nu am auzit acolo nimic care ar putea să despartă în tabere vrăjmașe pe oamenii iubitori de pace. Toate cuvântările, ca și discuțiile în comisii, au fost pătrunse de dorința fierbinte de a se realiza o adevărată înțelegere pe plan internațional».

Matei Socor, membru corespondent al Academiei R. P. R., a vorbit despre atenția acordată de sesiunea Consiliului Mondial al Păcii uneia dintre cele mai importante probleme internaționale: problema germană.

El a amintit că atitudinea adoptată de sesiune în această problemă — atitudine exprimată limpede în «declarația cu privire la deschiderea

unei campanii mondiale în favoarea tratativelor», unde se spune: «Poporul german are dreptul la unificare și suveranitate națională, în condițiile respectării securității vecinilor săi și neadmiterii renașterii militarismului și a spiritului de revanșă» — răspunde întru totul intereselor păcii și nu poate să nu fie acceptată și sprijinită de orice om cinstit, dornic să vadă instaurându-se în lume o pace dreaptă și trainică.

P. S. Valerian, Episcop al Oradiei, a vorbit despre participarea clerului celor mai felurite Biserici și comunități religioase la lucrările sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii. «Ca unul ce am avut aleasa cinste de a face parte din delegația Republicii Populare Române la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii — a spus P. S. Sa — trebuie să remarc faptul pozitiv că la luarea importantelor hotărâri ale Consiliului Mondial, au adus o contribuție numeroși reprezentanți ai cultelor religioase din toată lumea — dela cunoscutul luptător pentru pace ortodox, Mitropolitul Nicolae al Krutișelor și Colomnei, dela Monseniorul catolic Czapik, Arhiepiscop primat al Ungariei, dela cunoscutul cleric protestant James Endicott și până la călugărul budist din Ceylon, Saramankara Thero — clerici și mireni au participat la lucrările Consiliului Mondial, cuvântul lor fiind ascultat cu atenție iar propunerile lor luate în considerare. Trecând peste deosebirile lor de doctrină, clericii și credincioșii pot și trebuie să-și dea mâna și să colaboreze cu toate forțele care apără pacea lumii. Așasta fiindcă — după cum bine a remarcat Teodor Harris, membru al grupei religioase a quakerilor din Anglia — «dragostea de pace stă la baza tuturor religiilor, ea este fondul comun al tuturor religiilor». Solii credincioșilor din diferitele colțuri ale lumii și-au spus cuvântul în legătură cu diferite probleme internaționale de la Budapesta».

P. S. Episcop Valerian a înfățișat apoi marile probleme asupra cărora și-au spus cuvântul reprezentanții cultelor religioase la sesiunea dela Budapesta, subliniind unitatea de vederi ce există între slujitorii celor mai diferite credințe religioase, în chestiunile privitoare la apărarea și consolidarea păcii. Referindu-se la documentele adoptate de Consiliul Mondial al Păcii și la îndatoririle ce revin tuturor celor ce iubesc pacea, vorbitorul a spus: «Așa cum se arată în Chemarea adresată popoarelor de Consiliul Mondial al Păcii, «Victoria păcii este aproape; stă în puterile noastre s'o cucerim». Biserica Ortodoxă Română și toate celelalte culte religioase, din scumpa noastră patrie — Republica Populară Română — au misiunea religioasă, umană și patriotică, de a-și înmulți și întezi lupta pentru realizarea păcii, la unison cu voința întregului norod truditor. Sinceri închinători ai lui Dumnezeu, dar și sinceri fii ai patriei, slujitorii și credincioșii tuturor cultelor religioase din țara noastră, nu se vor limita la a dori pacea, ci alături de toți ceilalți apărători ai păcii, vor aduce contribuții noi, la zidirea acestei păci».

*

Zecile de mii de participanți la adunarea de la Arenele Libertății au manifestat voința fermă a poporului nostru de a sprijini acțiunile inițiate de mișcarea mondială pentru pace și de a lupta pentru soluționarea pe calea tratativelor a tuturor chestiunilor internaționale litigioase, pentru realizarea unei destinderi în viața internațională, pentru înfăptuirea unei păci trainice în lumea întreagă.

O VICTORIE A PĂCII: INCETAREA FOCULUI IN COREEA

În ziua de 27 Iulie a.c., o veste bună a străbătut pământul dela un capăt la altul, umplând de bucurie inimile sutelor de milioane de oameni, iubitori de pace și de viață liniștită: în Coreea, — după trei ani de război nimicitor, în care au curs valuri nesfârșite de sânge și au fost distruse nenumărate bunuri făurite prin munca neostenită a unui popor vrednic și viteaz — a fost semnat acordul de armistițiu.

În seara aceleiași zile, a încetat focul pe uscat, pe apă și în aer, și a început evacuarea din zona demilitarizată a tuturor forțelor armate, munițiilor și armamentului. După trei ani de măcel, în Coreea a încetat să mai bată tunurile, a încetat vărsarea de sânge omenesc, iar văzduhul, în «țara dimineților liniștite», a devenit iarăși senin și liniștit!...

Popoarele din lumea întreagă au primit cu satisfacție această veste mult așteptată. Conștiente că războiul deslănțuit acum trei ani de agresorii imperialiști și de uneltele lor din Coreea de Sud, împotriva pașnicei Republici Populare Democrate Coreene, a dus la o complicare a relațiilor internaționale și a constituit o permanentă amenințare de extindere a măcelului, până la proporțiile unui război mondial, — popoarele iubitoare de pace au văzut în încheierea acordului de armistițiu din Coreea o mare victorie a forțelor păcii și un pas înainte pe calea rezolvării pașnice a tuturor problemelor internaționale litigioase.

Intr'adevăr, încetarea focului în Coreea constituie în primul rând o biruință a eroicului popor coreean și a voluntarilor chinezi, care și-au vărsat sângele pentru a apăra pământul sfânt al unui popor dornic să trăiască și să muncească în pace și în libertate. Dar. — așa cum a arătat Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. M. Malencov, în telegrama trimisă la 27 Iulie 1953 Președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Democrate Coreene, Kim Ir Sen —, «acordul de armistițiu din Coreea este totodată o mare victorie a întregului lagăr al păcii și democrației».

Omenirea iubitoare de pace n'a încetat o clipă — dealungul celor trei ani, în care pământul Coreei a fost răscolit de bombe și înroșit de sânge —, să ceară încetarea focului și rezolvarea problemei coreene pe calea tratativelor. Mișcarea mondială a partizanilor păcii, care unește sub steagul sfânt al luptei pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii, sute de milioane de oameni dornici să contribuie cu forțele lor la zidirea păcii în lume, a izbutit să creeze un vast curent de opinie împotriva războiului de agresiune deslănțuit de imperialiști în Coreea.

Timp de trei ani, întreaga omenire pașnică a admirat eroismul poporului coreean și al voluntarilor chinezi — care au rezistat puternicei armate agresive creiate de Statele Unite, dovedind încă odată că nicidecum nu poate fi învins un popor care știe pentru ce luptă și care-și apără cu arma în mână libertatea și independența patriei sale și dreptul lui la o viață din ce în ce mai fericită —, dar n'a încetat să ceară cu hotărîre să se pună capăt războiului din Coreea.

Forțele păcii au arătat, încă de acum patru ani de zile, că nutresc convingerea fermă că politica forței este prin ea însăși sortită celei mai rușinoase înfrângeri și că singura cale în rezolvarea problemelor internaționale este calea pașnică a tratativelor. Desfășurarea luptelor din Coreea și recenta încheiere a armistițiului a arătat lumii întregi cât de justă este poziția pe care s'au situat toate popoarele pașnice și toți oamenii iubitori de pace.

Se știe prea bine că — potrivit planurilor agresive ale cercurilor imperialiste — problema coreeană urma să fie o experimentare a acestei faimoase politici a forței, în numele căreia acționează conducătorii Statelor Unite ale Americii. Ei au săvârșit cele mai cumplite și mai sălbatice atrocități, au ras de pe fața pământului zeci de orașe și mii de sate coreene, au exterminat sute de mii de cetățeni coreeni și au aruncat în foc, trimițându-i la moarte, alte sute de mii dintre proprii lor soldați.

Imperialiștii nădăjduiau să impună prin forță, poporului coreean, întoarcerea în lanțurile robiei, să soluționeze problema coreeană pe calea armelor. Și totuși războiul, cu toate distrugerile pe care le-a provocat, cu toate viețile omenești pe care le-a nimicit, nu a putut să ducă la soluționarea acestei probleme în sensul dorit de imperialiști. Abia după încheierea armistițiului s'au ivit perspectivele unei soluționări juste a problemei coreene. Dar aceste perspective nu sunt rodul războiului, nu sunt un rezultat al forței, ci sunt consecința întoarcerii la calea cea bună și sigură a tratativelor.

Iată, deci, că încetarea focului în Coreea reprezintă o înfrângere a adeptilor politicii forței, a apologeților războiului, și o mare victorie a oamenilor iubitori de pace de pretutindeni.

Intervenționiștii americani au fost înfrânți de forța uriașă a conștiinței bărbaților și femeilor, tinerilor și bătrânilor din lumea întreagă, care neîncetat au ridicat glasul lor de protest împotriva fără-de-legilor ce se săvârșeau în Coreea.

Conștiința omenirii iubitoare de pace s'a arătat mai puternică decât forțele nimicitoare ridicate și înarmate de imperialiști.

Conștiința lumii pașnice s'a făcut auzită și s'a dovedit de neînfrânt. Această mare victorie dobândită de popoarele dornice de pace este în același timp o garanție de nezdruccinat că pe aceeași cale — a tratativelor — pot și trebuie să fie rezolvate toate problemele internaționale litigiate. Declarația Consiliului Mondial al Păcii pentru deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor, precum și chemarea adresată popoarelor de a cere «guvernelor lor să ajungă la o înțelegere pe calea tratativelor» — documente adoptate în cadrul sesiunii ținute în Iunie a.c. la Budapesta — exprimă speranțele și voința tuturor oamenilor iubitori de pace și, de aceea, ele se bucură de un puternic răsunset în lumea în-

treagă. Avântul cu care sute și sute de milioane de oameni participă în prezent la această campanie în favoarea tratativelor a fost sporit considerabil de biruința dobândită de forțele păcii în Coreea, prin încheierea armistițiului și prin încetarea tuturor operațiunilor militare.

Cu toate acestea, victoria deplină a păcii nu este încă asigurată; ea este aproape și stă în puterile oamenilor simpli și de bună credință să o cucerească, așa cum au cucerit prin lupta lor fermă armistițiul din Coreea. Dar în calea reglementării pașnice a tuturor problemelor litigioase se ridică încă împotrivirea cercurilor imperialiste, a ațățătorilor la război, care nu vor să renunțe la planurile lor de deslănțuire a unui nou război mondial.

Evenimentele care au urmat încheierii acordului de armistițiu din Coreea au dovedit întru totul acest fapt. Bucuria cu care popoarele și toți oamenii iubitori de pace din lume au întâmpinat vestea încetării focu'ui pe frontul coreean, nu a fost împărtășită și de cercurile conducătoare ale Statelor Unite ale Americii. În vreme ce poporul coreean, încrezător în perspectivele favorabile, pe care semnarea armistițiului le deschide atât pentru reglementarea pașnică a problemei coreene, cât și pentru o destindere generală în situația internațională, a și pornit la muncă pentru vindicarea rănilor războiului și pentru reconstrucția țării pustiite de război, — ațățătorii la război s'au și grăbit să treacă la acțiuni menite să îngreuneze tratativele ce urmează a se desfășura în vederea soluționării problemei coreene în ansamblul ei și să-și pregătească terenul pentru reluarea operațiunilor militare. De aceea, toți cei ce iubesc pacea, toți cei care sunt încredințați că războiul poate fi înlăturat din viața omenirii, au dator să-și unească și să-și intensifice eforturile, pentru a impune tuturor guvernelor să nu se mai abată niciodată de pe calea tratativelor, de pe calea rezolvării pașnice a problemelor internaționale litigioase.

Biruința înregistrată de forțele păcii prin semnarea armistițiului în Coreea umple de bucurie inimile luptătorilor pentru pace și dă un nou avânt luptei lor sfinte. Incetarea focului pe frontul coreean nu dă însă dreptul niciunui om — conștient de răspunderea sa în fața generațiilor viitoare — să socotească încheiată orice strădanie și să creadă că și-a făcut datoria față de copiii săi, față de poporul său, față de omenire, dacă a luptat, alături de sutele de milioane de partizani ai păcii, pentru oprirea vărsării de sânge din Coreea.

A fost cucerit primul obiectiv. A încetat măcelul, s'a oprit pustiirea satelor și orașelor, s'a pus capăt nimicirii femeilor, copiilor și bătrânilor.

Dar pacea — pacea deplină, pacea cu sorți de îndeungată viațuire — încă nu a fost cucerită. Și omenirea întreagă nu poate uita nicio clipă că țelul ei suprem este tocmai asigurarea acestei păci drepte și trainice între popoarele pământului.

Pentru atingerea acestui nobil țel, oamenii iubitori de pace au dator să ducă lupta mai departe. Prima victorie dobândită să fie izvorul noului avânt, al noilor strădanii ce trebuiesc depuse de acum înainte. Uneltirile ațățătorilor la război — care au văzut în armistițiul din Coreea o înfrângere rușinoasă a scopurilor și metodelor lor — trebuiesc oprite la timp. Evenimentele de până acum au dovedit că omenirea iubitoare de pace re-

prezintă o forță capabilă să stăvilească drumul războiului și să asigure biruința păcii.

Luptătorii pentru pace de pretutindeni — strâns uniți sub steagul mișcării mondiale pentru pace — sunt ferm hotărâți să ducă până la capăt lupta pentru destinderea încordării internaționale, pentru soluționarea pe calea trativelor a tuturor probleme'or litigioase și pentru zidirea păcii în întreaga lume.

Poporul nostru — care este profund atașat cauzei păcii — a salutat cu însuflețire biruința cucerită de eroicul popor coreean și de forțele păcii, prin semnarea acordului de armistițiu și prin încetarea operațiunilor militare din Coreea. Poporul nostru și-a manifestat hotărârea de a spori în viitor și mai mult contribuția sa la întărirea forțelor păcii, dând un nou avânt luptei sale pentru traducerea în viață a propunerilor Consiliului Mondial al Păcii, cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor.

Impărtășind întru totul năzuințele poporului nostru și dragostea lui pentru pace, Ierarhii, clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române au întâmpinat cu aceeași bucurie vestea încetării focului în Coreea. Luptătoare consecventă și hotărâtă pentru apărarea și consolidarea păcii în lume, Sfânta noastră Biserică n'a încetat nicio clipă — dealungul celor trei ani de măcel pe frontul coreean, — să ceară, împreună cu poporul nostru, cu toate popoarele pașnice și cu toți oamenii iubitori de pace de pe pământ, oprirea vărsării de sânge din îndepărtata «țară a dimineților liniștite».

In repetate rânduri, s'a făcut auzit cuvântul Bisericii Ortodoxe Române, osândind războiul de jaf și cotropire, care i-a fost impus pașnicului popor coreean.

Astfel, în toamna anului 1950, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian — exprimând simțămintele tuturor fiilor Bisericii Ortodoxe Române — a adresat Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite o telegramă, în care se spune: «Plini de amărăciune și îndurerăți în inimile noastre, de ecoul suferințelor bătrânilor, femeilor și copiilor nevinovați din Coreea, transformată în cel mai chinuitor iad de bombardamentele fără milă ale aviației americane, care distrug satele și orașele cu spitalele și școlile lor, sub ale căror dărâmături se aud gemetele copiilor și ale bătrânilor muribunzi, — credincioșii și clerul Bisericii Ortodoxe Române își ridică glasul împotriva sălbăticilor aviației și împotriva atrocităților imperialiștilor în Coreea. Lacrimile femeilor, copiilor și bătrânilor din îndurerata Coree, chinurile și suferințele din iadul în care-i țin bombardamentele sălbatece și inumane se fac auzite până la marginile pământului și urcă până la porțile cerului. Credincioșii, clerul și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române condamnă această acțiune de exterminare a pașnicei populații coreene și face un călduros apel către creștinii din rândurile armatei invadatoare să înceteze samavolniciile și să se retragă din Coreea. In același timp, ne îndreptăm rugămintea noastră fierbinte către Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, organ de pază al păcii mondiale, să ia toate măsurile pentru o cât mai grabnică soluționare pașnică a conflictului războinic din Coreea».

Preocupată de soluționarea pașnică a problemei coreene s'a arătat Biserica Ortodoxă Română și cu prilejul Consfătuirii ce a avut loc la Moscova în vara anului 1951, între Intâistătătorii Bisericilor Ortodoxe Antiohiană, Rusă, Georgiană, Română și Bulgară. În Chemarea adresată creștinilor din lumea întreagă de Patriarhii și Intâistătătorii celor cinci Biserici Ortodoxe surori, toată creștinătatea era îndemnată să se alăture nobilei acțiuni inițiate de Mișcarea Mondială pentru Pace, în vederea încheierii unui Pact al Păcii între Marile Puteri, pentru soluționarea tuturor chestiunilor litigioase ale vieții internaționale pe calea tratativelor.

Deasemenea, în telegrama trimisă anul trecut de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Consiliului Mondial al Păcii, se arată limpede că toți închinătorii și slujitorii altarelor ortodoxe din țara noastră se alătură celor ce luptă «pentru încetarea imediată a războiului agresiv din Coreea». Iar anul acesta, cu prilejul sesiunii sale din Iunie, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a mărturisit încă odată — prin telegrama trimisă Consiliului Mondial al Păcii — întreaga sa solidaritate cu conținutul Mesajului către guvernele Marilor Puteri și al Apelului către popoarele lumii, adresate de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii. «Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române — se spune în această telegramă — a primit cu multă însuflețire mesajul către guvernele Marilor Puteri și Apelul către popoarele lumii, adresate de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, pentru încetarea războaielor în curs și în primul rând a războiului din Coreea și pentru începerea tratativelor între Marile Puteri, în vederea soluționării pe cale pașnică a tuturor problemelor care dau naștere la încordare și neliniște în viața internațională».

În strădaniile sale spre zidirea păcii între popoarele din lumea întreagă, Biserica Ortodoxă Română n'a încetat să sprijine cererea mișcării mondiale pentru pace, care a arătat în repetate rânduri că primul pas către rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase și către întărirea păcii trebuie să fie încetarea războaielor în curs și în primul rând a războiului impus de agresorii imperialiști pașnicului popor coreean.

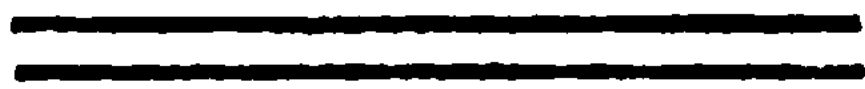
Pastoralele Ierarhilor noștri, cuvintele de îndemn și povățuire îndreptate către cler și credincioși de întreg Sfântul Sinod, predici'le rostite din fața altarelor de preoții ortodocși, au exprimat întotdeauna voința fermă a fiilor Bisericii Ortodoxe Române de a-și uni strădaniile lor cu acelea ale luptătorilor pentru pace din întreagă lume, pentru a opri vărsarea de sânge din Coreea și pentru a stăvili calea unui nou război mondial, pus la cale de cercurile imperialiste.

Alături de poporul nostru, alături de toate popoarele iubitoare de pace de pe pământ, Biserica Ortodoxă Română a binecuvântat jertfele eroice aduse de eroicul poporul coreean pentru apărarea independenței și libertății sale; a arătat cât de dreaptă și de sfântă este cauza poporului coreean, care se împotrivescă jugului robiei și care-și apără pământul străbun de cotropirea imperialiștilor; și și-a alăturat glasul ei, tuturor glasurilor care au dat expresie conștiinței omenirii întregi, cerând să se pună capăt fără întârziere războiului de agresiune și jaf din Coreea.

Deaceea, acum când forțele păcii au cucerit această mare victorie, impunând semnarea armistițiului și încetarea vărsării de sânge de pe frontul coreean, Biserica Ortodoxă Română este îndreptățită să împărtășească și ea bucuria care a cuprins toate inimile iubitoare de pace de pe pământ și să-și întărească încrederea în triumful deplin al păcii în lume.

Indemnând pe slujitorii și închinătorii altarelor ei să-și sporească avântul în lupta pentru înlăturarea piedicilor pe care ațâțătorii la război le mai pun încă în calea reglementării pașnice a întregii probleme coreene, Biserica Ortodoxă Română își împlinește una dintre îndatoririle de seamă pe care i le-a statornicit Dumnezeuiescul ei Intemeietor: aceea de a zidi pe pământ pace și între oameni bunăvoire.

REDAȚIA

UN LUMINOS CUVÂNT AL PĂCII

— «ZORILE SPERANȚEI DEASUPRA LUMII» —

Pentru prima oară, în anii de după război — după o lungă perioadă de încordare și agravare a relațiilor dintre țările celor două sisteme — a început să se simtă o oarecare destindere în atmosfera internațională. Datorită luptei active și constante pentru pace a Marii Uniuni Sovietice, a întregului lagăr democrat și a tuturor oamenilor cinștiți din lume, ideea rezolvării problemelor litigioase pe calea tratativelor pașnice a pătruns adânc în opinia publică internațională. Popoarele, neliniștite și sătule de «războiul rece» — purtat de adversarii tratativelor pașnice, — își afirmă tot mai hotărât voința nebiruită de a întări și consolida pacea. Dornice de a asigura coexistența pașnică a celor două sisteme, spre a putea munci în liniște și a construi un viitor fericit omenirii, e'le își întreabă tot mai stăruitor guvernele lor: «Ce intenționați să faceți pentru consolidarea păcii, pentru slăbirea încordării internaționale, pentru realizarea înțelegerii internaționale de care cu toții avem nevoie și în a cărei posibilitate credem?».

Uniunea Sovietică — strajă statornică a păcii și securității popoarelor — a dat recent un nou răspuns răspicat acestei înfrigurate întrebări a omenirii iubitoare de pace, precizând odată în plus poziția constantă a Marei Patrii a Socialismului față de problemele care frământă azi lumea. Cuvântarea rostită la cea de a cincia sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S., de către Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, G. M. Malencov, «constituie o nouă contribuție la cauza păcii în lumea întreagă, arătându-se calea spre destinderea mai departe a încordării din relațiile internaționale».

Sutele de milioane de oameni din toate țările care știu «că interesele Uniunii Sovietice nu pot fi despărțite de cauza păcii în lumea întreagă, au salutat cuvântul Guvernului Sovietic ca pe un mesaj luminos de reînnoite nădejdi în posibilitatea de a asigura pacea lumii și de a salva omenirea de sub amenințarea unui nou măcel sângeros».

Popoarele de pe întreg pământul, asupra cărora se exercită, de multă vreme, încercări continue de intimidare și înfricoșare, de către cercurile agresive imperialiste din S.U.A., «sorb din cuvântul Guvernului Sovietic, curaj, bărbăție și încredere în tăria forțelor care apără pacea lumii».

Ca o «puternică lumină de la Răsărit» s'a revărsat, în toate inimile iubitoare de pace, cuvântul dătător de sporite și justificate nădejdi, rostit de Șeful Guvernului Sovietic. Căci politica externă a Uniunii Sovietice urmărește un singur țel, cunoscut de toată lumea: întărirea păcii și secu-

rității popoarelor. «Pentru Guvernul Sovietic, pentru noi toți, oamenii sovietici — a subliniat G. M. Malencov — cauza întăririi păcii și a asigurării securității popoarelor nu este o problemă de tactică și de manevră diplomatică. Aceasta este linia noastră generală în domeniul politicii externe».

Cât este de adevărată și de consecventă această atitudine a Uniunii Sovietice față de problema păcii, o poate verifica orice om cinstit din lume, care cunoaște istoria Statului Sovietic. Încă din prima zi a preluării puterii de către clasa muncitoare rusă, Puterea Sovietică a elaborat cunoscutul «Decret al Păcii», prin care dorința de pace a Marelui Stat Sovietic este afirmată limpede și fără echivoceuri. De atunci și până în ceasul frământărilor de azi, Uniunea Sovietică — prin graiul conducătorilor ei — a folosit orice prilej pentru a arăta lumii întregi constanta și imutabila politică de pace, cu toate popoarele, indiferent de sistemele lor de guvernământ.

Numerose fapte și documente din istoria Statului Sovietic și a politicii sale externe constituie o dovadă a luptei neclintite pentru pace și întărirea colaborării internaționale, luptă dusă cu hotărâre de guvernul sovietic. Aceste fapte vorbesc despre necontenita inițiativă și despre eforturile uriașe depuse de guvernul sovietic în tot cursul existenței sale, pentru realizarea scopurilor sale pașnice. Poporul sovietic este preocupat de o muncă pașnică creatoare și este departe de orice fel de intenții rășboinice sau planuri de război.

Uniunea Sovietică a arătat continuu că socotește posibilă coexistența pașnică între cele două sisteme și că este pentru colaborare și relații prietenești cu toate țările, indiferent care este sistemul de guvernământ al acestor țări.

Astfel, la 3 Decembrie 1927, în Raportul politic al Comitetului Central, prezentat la al XV-lea Congres al P.C. (b) al U.R.S.S. se spune:

«Menținerea relațiilor pașnice cu țările capitaliste este o sarcină obligatorie pentru noi. Baza relațiilor noastre cu țările capitaliste o constituie admiterea coexistenței celor două sisteme opuse. Practica a justificat pe deplin această bază».

Consecvența acestei politici de pace cu toate țările se reflectă și în Raportul de activitate al Comitetului Central, la Congresul al XVII-lea P.C. (b) al U.R.S.S., din 26 Ianuarie 1934, în care se spune:

«Politica noastră externă este limpede. Este o politică de menținere a păcii și de întărire a relațiilor comerciale cu toate țările. Uniunea Sovietică nu se gândește să amenințe pe nimeni, și cu atât mai puțin să atace pe cineva. Noi suntem pentru pace și apărăm cauza păcii».

Statornică apărătoare a păcii și securității popoarelor, Uniunea Sovietică a fost aceea care a propus în Februarie 1933 adoptarea definiției agresiunii și agresorului, participând în același timp la toate conferințele care au avut loc, în acel timp, sub egida fostei Ligi a Națiunilor, conferințe care urmăreau asigurarea securității colective.

O nouă afirmare a țelurilor pașnice urmărite de Uniunea Sovietică în politica sa externă, s'a produs la 20 Martie 1939, în Raportul la Congresul al XVIII-lea al Partidului asupra activității Comitetului Central al P.C. (b) al U.R.S.S., în care se arată:

«Noi suntem pentru pace și pentru întărirea legăturilor comerciale cu toate țările; stăm și vom sta pe această poziție, în măsura în care aceste țări vor păstra aceleași relații cu Uniunea Sovietică, în măsura în care ele nu vor încerca să încalce interesele țării noastre. Noi suntem pentru relații pașnice, strânse și de bună vecinătate cu toate țările vecine care au graniță comună cu U.R.S.S.; stăm și vom sta pe această poziție în măsura în care aceste țări vor păstra aceleași relații cu Uniunea Sovietică, în măsura în care ele nu vor încerca să încalce, direct sau indirect, interesele integrității și inviolabilității granițelor Statului Sovietic».

Anii din preajma celui de al II-lea război mondial, ca și anii de după război oferă deasemenea numeroase exemple nu numai de propuneri, ci și de stabilire de relații prietenești și comerciale cu o serie de state, din inițiativa și datorită eforturilor Uniunii Sovietice.

Conducătorii Statului Sovietic au arătat, în repetate rânduri că, în politica sa externă, Uniunea Sovietică pornește de la convingerea posibilității coexistenței pașnice a celor două sisteme și a colaborării între ele. Ei au precizat că «deosebirea între cele două sisteme nu are importanță esențială, atunci când e vorba de colaborarea lor. Sistemele economice ale Germaniei și S.U.A. sunt identice; totuși între ele a izbucnit războiul. Sistemele economice ale S.U.A și U.R.S.S. sunt diferite, însă ele nu au fost în război unul împotriva altuia, ci au colaborat în timpul războiului. Dacă două sisteme diferite au putut colabora în timp de război, de ce n'ar putea colabora în timp de pace? Este de la sine înțeles că, dacă va exista voința de colaborare, colaborarea va fi cu totul posibilă între sisteme economice diferite».

Caracterul just al politicii de pace a Uniunii Sovietice a fost subliniat din nou la 1 Mai 1946, în Ordinul Ministerului Forțelor Armate ale U.R.S.S., în care se spune:

«In avantgarda luptei pentru pace și securitate merge Uniunea Sovietică, care a jucat un rol de frunte în zdrobirea fascismului și care și-a îndeplinit marea ei misiune eliberatoare. Popoarele eliberate de Uniunea Sovietică de sub jugul fascist au căpătat posibilitatea să-și construiască viața de stat pe baze democratice, realizându-și astfel năzuințele lor istorice. Intreaga lume a avut posibilitatea să se convingă nu numai de forța Statului Sovietic, ci și de caracterul just al politicii lui bazată pe recunoașterea egalității în drepturi a tuturor popoarelor, pe respectul libertății și independenței lor. Nu există nici un motiv de îndoială că Uniunea Sovietică va fi și în viitor credincioasă politicii sale, politicii păcii și securității, politicii egalității în drepturi și a prieteniei popoarelor».

În numeroase ședințe ale Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, șeful delegației sovietice a prezentat propuneri concrete pentru rezolvarea pe cale pașnică a tuturor problemelor litigioase internaționale, menite să întărească pacea și securitatea popoarelor, și să înlăture primejdia unui nou război.

În legătură cu amenințările armei atomice, reprezentantul Uniunii Sovietice a declarat, în ședința din 23 Oct. 1950, a Comitetului Politic al Adunării Generale O.N.U, următoarele:

«Guvernul Sovietic își afirmă din nou hotărîrea sa fermă de a obține interzicerea necondiționată a armei atomice. Guvernul Sovietic a fost întotdeauna și este pentru această cerere; el a fost întotdeauna și este pentru stabilirea unui riguros și eficace control internațional, capabil să asigure ca energia atomică să nu fie folosită în scopuri de război».

Consecvența politicii de pace a Uniunii Sovietice a fost reafirmată, la 27 Oct. 1950, de reprezentantul U.R.S.S. la O.N.U., în răspunsul pe care l-a dat delegației Comitetului de Luptă pentru Pace a femeilor din districtul Chelsey-New York, la întrebarea: «Dece poporul sovietic dorește pacea?»—răspuns în care a spus între altele: «Niciun popor din lume nu a trecut prin încercările prin care a trecut poporul sovietic în cursul celui de al II-lea război mondial, în care a dus o luptă plină de abnegație împotriva armatelor fasciste, în numele libertății, independenței și păcii între popoare. Faptul că poporul sovietic a răspuns în unanimitate apelului de la Stockholm, care a fost semnat de peste 115.000.000 de oameni sovietici, este o dovadă elocventă a dorinței sale de a întări pacea».

Mărturii sigure și indiscutabile ale dragostei sincere de pace a Uniunii Sovietice sunt nu numai propunerile și declarațiile pe care ea le face, ci fiecare din faptele sale săvârșite în văzul întregii lumi. «Considerând că lupta împotriva propagandei pentru un nou război, propagandă îmbibată de ură împotriva omului, are un mare rol în destinderea atmosferei internaționale, Sovietul Suprem al U.R.S.S., a adoptat la 12 Martie 1952 legea cu privire la apărarea păcii și a declarat propaganda de război drept cea mai gravă crimă împotriva omenirii, dând astfel o pildă celorlalte state».

Constanța politicii de pace s'a manifestat din nou cu toată vigoarea la Congresul al XIX-lea al P.C. (b) al U.R.S.S. (1952), în Raportul de Activitate al Comitetului Central, întocmit de G. M. Malencov, raport în care se precizează:

«Politica sovietică de pace și securitate a popoarelor pornește dela aceea că coexistența pașnică a capitalismului și comunismului și colaborarea dintre ele sunt pe deplin posibile, atunci când există de ambele părți dorința de a colabora, când există dorința de a-și îndeplini obligațiile asumate, când se respectă principiul egalității și neamestecului în treburile interne ale altor state. Uniunea Sovietică a fost totdeauna și acționează și acum pentru dezvoltarea comerțului și colaborării cu celelalte țări, indiferent de deosebirea dintre sistemele sociale».

Cât de hotărîtă, de neclintită și de neabătută este lupta pentru pace a Uniunii Sovietice a arătat-o din nou, în Martie 1953, G. M. Malencov, prin cuvintele:

«Politica externă a Statului Sovietic — politica păcii și prieteniei între popoare — este obstacolul hotărîtor în calea deslănțuirii unui nou război și ea corespunde intereselor vitale ale tuturor popoarelor. Uniunea Sovietică a apărut și apără permanent cauza păcii, deoarece interesele ei nu pot fi despărțite de cauza păcii în întreaga lume. Uniunea Sovietică a dus și duce politica consecventă de menținere și întărire a păcii, politica de luptă împotriva pregătirii și deslănțuirii unui nou război, politica de colaborare internațională și de dezvoltare a legăturilor comerciale cu toate țările ...Noi suntem slujitorii credincioși ai poporului, iar poporul vrea pace, urăște războiul. Să fie sfântă pentru noi toți dorința poporului de a

nu îngădui vărsarea sângelui a milioaneilor de oameni și de a asigura construirea pașnică a unei vieți fericite! În domeniul politicii externe, principala noastră preocupare este de a nu îngădui un nou război, de a trăi în pace cu toate țările ... Guvernul sovietic consideră că politica păcii între popoare este singura politică justă, corespunzătoare intereselor vitale ale tuturor popoarelor».

*

Aceasta a fost în trecut atitudinea politică a Marelui Uniunii Sovietice în problema vitală a păcii și colaborării internaționale, aceasta este atitudinea ei statornică de astăzi. Lupta consecventă a Statului Sovietic pentru apărarea păcii «i-a adus un mare prestigiu și încrederea a sute de milioane de oameni din toate țările lumii». Pe acest prestigiu, pe această încredere unanimă a tuturor popoarelor iubitoare de pace și pe forța invincibilă a Puterii Sovietice, se sprijină autoritatea cuvântului rostit recent de Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. M. Malencov, când spune:

«În prezent, situația internațională se caracterizează, în primul rând, prin serioasele succese obținute de Uniunea Sovietică, de Republica Populară Chineză, de întregul lagăr al păcii și democrației, în lupta pentru des-tinderea încordării internaționale, pentru pace, pentru preîntâmpinarea unui nou război mondial... Etapa actuală de dezvoltare a relațiilor internaționale prezintă o importanță și o răspundere deosebită. Ar fi o crimă față de omenire, dacă semnele de destindere a atmosferei internaționale ar ceda locul unei intensificări a încordării. Politica externă a Uniunii Sovietice este clară: Uniunea Sovietică va duce cu perseverență și fermitate politica de menținere și de întărire a păcii; va dezvolta colaborarea și relațiile de afaceri cu acele state, care tind și ele spre acest lucru; va întări legăturile de prietenie și solidaritate frățescă cu marile popoare chinez, cu toate țările de democrație populară. Noi stăm cu fermitate pe poziția că, în prezent, nu există problemă litigioasă sau nerezolvată, care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, pe baza înțelegerii pașnice între țările interesate. Aceasta se referă și la acele probleme litigioase care există între Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică. Noi am fost și suntem pentru conviețuirea pașnică a celor două sisteme. Noi considerăm că nu există o bază obiectivă pentru ciocniri între Statele Unite ale Americii, și Uniunea Sovietică. Interesele securității ambelor state, ca și ale securității internaționale, interesele dezvoltării comerțului Statelor Unite și Uniunii Sovietice pot fi asigurate pe baza relațiilor normale între ambele țări».

Această atitudine dreaptă, fățișă și luminoasă în problema cea mai acută a ceasului de față, problema păcii, trezește în conștiința întregii omeniri ecouri adânci, făcând să se înalțe deasupra lumii zorile speranței într-o pace generală, și dând puteri noi de luptă forțelor iubitoare de pace.

Este adevărat însă — așa cum constată Șeful Guvernului Sovietic — că, paralel cu forțele iubitoare de pace, în lume acționează și forțele agresivității, cărora pacea nu le este pe plac, ele considerând destinderea internațională drept un dezastru pentru ele. Politica acestora este îmbrăcată în platoșa aventurii, iar calea pe care merg poate duce la desnodăminte sângeroase. În slujba acestei politici sunt puse provocările internaționale

de tot felul; «strategia războiului rece» sau a «războiului psihologic»; «propaganda cultului forței» și a urei față de țările iubitoare de pace; amenințările «atomiste»; promovarea «liniei rigide» față de Uniunea Sovietică și țările de democrație populară; folosirea «limbajului forței» în problemele de interes internațional, etc.

Pe ce se sprijină, sau mai bine zis, pe ce se sprijinea această nesăbuită politică de agresiune? Pe încredințarea falsă, mai întâi că Statele Unite ar deține monopolul producției bombelor atomice, iar mai apoi, după ce acest vis a fost spulberat, pe iluzia că S.U.A. ar fi monopoliste ale bombei cu hidrogen. «Este știut — a spus Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. — că adepții de peste hotare ai războiului s'au legănat timp îndelungat cu iluzia monopolului Statelor Unite ale Americii asupra producției bombei atomice. Viața a arătat, însă, că aici era la mijloc o eroare profundă. Statele Unite nu mai sunt demult monopoliste ale producției bombelor atomice. În ultima vreme, dușmanii păcii de peste Ocean și-au găsit o nouă consolare. Statele Unite, vedeți dumneavoastră, dispun de o armă mult mai puternică decât bomba atomică, sunt monopoliste ale bombei cu hidrogen. Aceasta ar fi întrucâtva o consolare pentru ei, dacă ar corespunde realității. Guvernul considera necesar să raporteze Sovietului Suprem, că Statele Unite nu sunt monopoliste nici în producția bombei cu hidrogen».

Politicienii de peste Ocean, adepți ai «politicii de forță» — neînvățând nimic din trista experiență a fascismului hitlerist — au considerat năzuința constantă a Uniunii Sovietice spre asigurarea păcii între popoare și preocuparea ei pentru destinderea încordării în relațiile internaționale, drept o manifestare de slăbiciune. Precizarea de mai sus a șefului Guvernului Sovietic, a desumflat desigur multe baloane imperialiste, umplute cu speranțele deșarte ale dominației mondiale. Niciun om cu judecata sănătoasă nu va contesta că situația internațională a Uniunii Sovietice și a întregului lagăr democratic este în prezent mai trainică decât criticând, și că lupta constantă și hotărâtă a Statului Sovietic împotriva primejdiei unui nou război, i-a sporit imens prestigiul său neștirbit în întreaga lume.

Forța Uniunii Sovietice constă în unitatea de monolit a societății sovietice, în prietenia frățească a popoarelor sovietice, în uriașul avânt al economiei sovietice. Marea Patrie a Socialismului, prin munca entuziastă a oamenilor sovietici, «și-a sporit de aproximativ două ori și jumătate volumul producției industriale, față de anul antebelic 1940 iar în prezent își îndreaptă imensele ei forțe spre ridicarea considerabilă, în 2—3 ani, a nivelului asigurării populației cu toate mărfurile de larg consum». Sarcinile mărețe pe care și le pune Uniunea Sovietică, prin bugetul ei, care este un buget al păcii, exprimă în cel mai înalt grad ideea că, pentru Guvernul Sovietic, grija pentru ridicarea continuă a bunei stări și a culturii oamenilor sovietici este legea supremă. Iar «în atenția pe care Guvernul Sovietic o acordă bunei stări a populației, sănătății și învățământului, toată lumea vede expresia preocupărilor pașnice ale Uniunii Sovietice, încrederea ei fermă în victoria forțelor păcii».

Este, deasemenea îndeobște cunoscut că, împreună cu Uniunea Sovietică, crește și se întărește întregul lagăr democratic, iubitor de pace. Țările de democrație populară pășesc cu încredere înainte. Întregul la-

găr democratic este absorbit de munca pașnică și constructivă, de munca perseverentă pentru ridicarea bunăstării a poporului. Pe terenul relațiilor internaționale, țările de democrație populară, umăr la umăr cu Uniunea Sovietică apără cu fermitate cauza păcii și securității popoarelor.

Orice om de bună credință își poate da seama, că forțele agresivității imperialiste nu mai pot dispune de soarta popoarelor care au pășit pe calea vieții celei noi. «Popoarele care au cunoscut adevărata libertate, care au învățat să-și construiască fericirea, nu vor admite niciodată să li se pună din nou pe grumaji jugul exploatorilor!». Popoarele acestea au pus capăt pentru totdeauna dependenței lor față de imperialiști. «Trebuie să se înțeleagă — a spus Șeful Guvernului Sovietic — că, în condițiile actualului raport de forțe, a hotărârii ferme a Uniunii Sovietice și a țărilor lagărului democratic de a-și apăra interesele lor vitale pe arena internațională, promovarea politicii de coexistență pașnică a celor două sisteme constituie o datorie nu numai a țărilor lagărului democratic, ci și o datorie a tuturor țărilor. Deoarece, orice altă cale este calea aventurilor zadarnice și a eșecurilor inevitabile».

Lupta consecventă dusă de Uniunea Sovietică și de întregul lagăr al păcii pentru biruința ideii tratativelor în rezolvarea litigiilor internaționale, a și înregistrat unele succese. Încheierea armistițiului în Coreea a fost întâmpinată cu imensă bucurie de popoarele din întreaga lume. Această mare victorie a lagărului păcii a dovedit că voința de pace a milioanele de oameni e o forță atât de puternică și de eficace, încât agresorii sunt nevoiți să țină seama de ea.

Eșecul aventurii militare din Coreea a avut drept rezultat, nu numai spulberarea planurilor războinice ale cercurilor agresive, dar, în urma pierderilor în oameni și materiale de război, a fost știrbit în mod serios și prestigiul lor militar. Omenirea iubitoare de pace a salutat deasemenea cu însuflețire gestul generos al Uniunii Sovietice, care — pentru refacerea economiei poporului coreean — i-a acordat un ajutor frățesc de un miliard de ruble.

Deasemenea, în Apus, «tăria și fermitatea de care a dat dovadă Uniunea Sovietică în apărarea intereselor păcii au făcut să eșueze aventura provocatoare dela Berlin, prin care organizatorii subterani ai acesteia urmăreau să reînvie focarul de război din centrul Europei, să înnăbușe forțele democratice din Germania, să distrugă R. D. Germană, bastionul forțelor iubitoare de pace ale poporului german.

Lichidarea acestei aventuri primejdioase constituie și ea o importantă victorie a cauzei păcii.

Încheierea acordurilor comerciale cu Franța, Finlanda, Iran, Danemarca, Grecia, Norvegia, Suedia, Argentina, Islanda și a acordului de plăți cu Egiptul, constituie pentru Uniunea Sovietică un alt succes al politicii sale de pace și de dezvoltare a legăturilor de afaceri cu toate țările.

Succese însemnate a obținut Uniunea Sovietică și în îmbunătățirea relațiilor cu statele vecine. Uniunea Sovietică tinde să ridice aceste relații la nivelul unei adevărate bune vecinătăți. Politica de bună vecinătate a Uniunii Sovietice este călăuzită de principiul că deosebirile între sistemele social-economice nu pot fi o piedică în relațiile dintre țări. De asemenea, U.R.S.S. nu are pretenții teritoriale față de niciun stat. Aceste

principii au fost concretizate în recente acțiuni ale Guvernului Sovietic la rezolvarea diferitelor probleme cu țările vecine și la reluarea relațiilor diplomatice cu alte țări.

Uniunea Sovietică — a subliniat Șeful Guvernului Sovietic — duce cu consecvență o politică de pace. «Uniunea Sovietică nu intenționează să atace pe nimeni. Ei îi sunt streine uneltirile agresive. De acest lucru pot fi sigure popoarele tuturor țărilor!».

Cunoscând acest lucru, popoarele cer ca și celelalte Mari Puteri să ia măsuri pentru a contribui, în fapt, la reglementarea pe calea tratativelor a problemelor internaționale litigioase. Ele cer ca declarațiile să fie urmate de măsuri concrete ale Marilor Puteri, în scopul ajungerii la un acord în problema reducerii armamentelor, a interzicerii armei atomice și a celorlalte arme de exterminare în masă a oamenilor și să contribuie la încheierea unui Pact al Păcii între Marile Puteri. Totodată, trebuie să se pună capăt politicii de ignorare a Chinei, restabilindu-se drepturile încălcate ale R. P. Chineze, atât la O.N.U., cât și în întregul sistem al relațiilor internaționale.

De asemenea trebuie rezolvate o seamă de probleme urgente, de însemnătate primordială, ca **problema germană**.

Reglementarea problemei germane constituie o problemă internațională de cea mai mare importanță, în a cărei rezolvare cu succes sunt vital interesate toate popoarele. Rezolvarea justă a problemei germane ar contribui în mod hotărâtor la consolidarea păcii în Europa și la rezolvarea altor probleme internaționale importante.

Dacă au trecut opt ani de la sfârșitul războiului european și Germania nu are nici până azi un tratat de pace, continuând să fie scindată într-o parte apuseană și una răsăriteană, fără a se putea bucura de drepturi egale cu celelalte state, — răspunderea pentru această situație o poartă cercurile imperialiste agresive occidentale, care urmăresc «distrugerea unității naționale a poporului german și statornicirea scindării Germaniei, privarea Germaniei apusene de independența națională, reînvierea miitarismului german, transformarea Germaniei apusene într'un focar de război în centrul Europei».

După cum se știe «principiile fundamentale ale reglementării problemei germane au fost stabilite prin acordul de la Potsdam. Potrivit acestui acord, Uniunea Sovietică, S.U.A. și Anglia cărora li s'a alăturat și Franța, și-au luat angajamentul internațional solemn de a contribui la crearea unei Germanii unite, democratice și iubitoare de pace». Uniunea Sovietică — îndeplinind cu strictețe acest angajament internațional — luptă cu hotărâre pentru ca principiile fundamentale ale acordului de la Potsdam, care dă expresie atât intereselor poporului german cât și intereselor tuturor popoarelor europene, să fie traduse în viață. Nu același lucru îl fac guvernele Statelor Unite, Angliei și Franței, care — încălcând fără rezerve acordul de la Potsdam — împiedică unificarea Germaniei pe baze pașnice și democratice. Acordurile militariste de la Bonn și Paris exprimă adevărata politică a puterilor occidentale față de problema germană, o politică străină de interesele poporului german și ostilă cauzei păcii. «Forțele iubitoare de pace ale poporului german își dau seama, că includerea Germaniei occidentale în «armata europeană» și în blocul Atlanti-

cului de Nord ar face imposibilă unificarea Germaniei occidentale și răsăritene. Tocmai de aceea, majoritatea covârșitoare a poporului german se ridică împotriva tratatelor dela Bonn și Paris, împotriva includerii Germaniei occidentale în «armata europeană» și în blocul Atlanticului de Nord».

Calea către rezolvarea problemei germane, cale care corespunde integral intereselor poporului german, intereselor și aspirațiilor popoarelor europene, intereselor tuturor oamenilor iubitori de pace de pretutindeni, și-a găsit întruchipare în nota pe care Guvernul Sovietic a adresat-o la 15 August a. c., guvernelor Franței, Angliei și Statelor Unite ale Americii. «Guvernul Sovietic propune ca, în cursul următoarelor șase luni, să fie convocată o conferință de pace pentru examinarea problemei tratatului de pace cu Germania. Totodată, în toate stadiile de pregătire a tratatului de pace și la conferința de pace trebuie să participe, în mod obligatoriu, reprezentanți ai Germaniei. Pentru aceasta trebuie să fie creat un Guvern provizoriu al întregii Germanii. În nota sovietică sunt stabilite cât se poate de limpede atât căile formării acestui guvern, cât și sarcinile lui. Principala sarcină a Guvernului provizoriu al întregii Germanii va fi pregătirea și efectuarea unor alegeri libere pe întreaga Germanie, în urma cărora poporul german însuși, fără niciun fel de amestec din partea puterilor străine, va rezolva problema orânduirii sociale și de Stat a Germaniei democratice».

Toți adevărații patrioți germani — cărora le sunt scumpe destinele patriei lor, care vor să vadă Germania unită, independentă și iubitoare de pace, care doresc ca Germania să pășească pe calea dezvoltării fără precedent a economiei și culturii sale, pe calea colaborării prietenești cu celelalte state care năzuiesc spre pace și securitate internațională — au întâmpinat nota Guvernului Sovietic cu o imensă satisfacție și cu o profundă recunoștință pentru ajutorul acordat poporului german în lupta sa națională de către Poporul Sovietic. Omenirea iubitoare de pace de pretutindeni apreciază nota sovietică ca pe un document de uriașă însemnătate internațională, ca pe o foarte mare contribuție la cauza rezolvării problemei germane, la cauza destinderii încordării din relațiile internaționale și a consolidării păcii în lumea întreagă.

Recentele tratative dela Moscova dintre delegația guvernamentală a R. D. Germane și Guvernul Uniunii Sovietice, încheiate prin acordul semnat cu acest prilej, acord prin care s'au dat poporului german însemnate ajutoare financiare și economice, constituie o nouă etapă importantă în dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre Uniunea Sovietică și R. D. Germană și în rezolvarea cu succes a problemei germane în ansamblul ei.

Rezolvarea justă a problemei germane ar ajuta deasemenea la rezolvarea problemei austriace.

Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, G. M. Malenkov — în epocalul său discurs — a mai arătat că o condiție importantă pentru cauza întăririi și consolidării păcii constă în ridicarea autorității și rolului Organizației Națiunilor Unite. O.N.U. trebuie să se întoarcă pe calea care i-a fost trasată prin Charta Națiunilor Unite și să contribuie la reglementarea problemelor internaționale și la excluderea posibilităților unei agresiuni din partea oricărui membru al O.N.U. împotriva altor state.

Forțele lagărului democratic, strâns unite și grupând o treime din omenire, «constituie un factor puternic de menținere și consolidare a păcii în lumea întreagă. Toată omenirea este îndatorată popoarelor lagărului democratic pentru faptul că el stă ca o barieră puternică în calea tuturor acelor care caută să deslănțue un nou război mondial. Dacă popoarele vor fi vigilente și vor depune eforturi pentru a nu admite realizarea planurilor agresorilor, — pacea va fi asigurată!».

*

Noua și luminoasă afirmare a țelurilor pașnice, constructive, a politicii de pace a Uniunii Sovietice, a fost întâmpinată cu nemărginită bucurie și încredere de poporul nostru, ca și de toate popoarele iubitoare de pace din lume. Ea este o nouă și concludentă dovadă că, pentru Uniunea Sovietică, apărarea păcii nu este o chestiune de tactică sau de manevre diplomatice, ci este încă din prima zi de existență a Statului Sovietic și continuă să rămână linia generală a politicii externe sovietice.

Intreaga omenire dorește cu înfocare pacea. Mișcarea contemporană pentru pace reprezintă o uriașă forță, asemenea căreia istoria nu a cunoscut alta. «Cresc vigilența și hotărârea popoarelor de a face totul pentru a nu admite realizarea planurilor agresorilor».

«Poporul român și Guvernul său — a spus Președintele Consiliului de Miniștri, Gheorghe Gheorghiu-Dej — profund atașat cauzei păcii, dornic de a-și putea consacra toate forțele construcției pașnice și ridicării bunăstării a poporului, vor face tot ce le stă în puteri pentru a-și da contribuția la apărarea păcii».

*

Cuvântarea rostită de Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. M. Malencov — adevărat și înălțător dreptar al păcii mondiale — a stârnit un interes general și a produs o uriașă impresie în întreaga lume. Popoarele lumii au putut să se convingă din nou că Uniunea Sovietică este cea mai puternică și mai credincioasă apărătoare a păcii. Presa și posturile de radio de pe tot întinsul lumii se ocupă pe larg de problemele desbătute în această istorică cuvântare.

Ziarul «New-York Herald Tribune» — comentând această nouă inițiativă de pace a Uniunii Sovietice — spune:

«Cuvântarea rostită la 8 August de premierul sovietic Malencov la sesiunea Sovietului Suprem, scria corespondentul acestui ziar, Russe¹, a constituit un eveniment de cea mai mare însemnătate pentru oamenii care trasează liniile politicii externe americane atât pentru viitorul apropiat cât și pentru un viitor mai îndepărtat.

«Asupra acelor ce se îndeletnicesc cu manevrarea zilnică a relațiilor americano-sovietice și care întocmesc planuri pe scara a câteva săptămâni sau luni, declarația lui Malencov că Statele Unite nu mai dețin monopolul producției bombei de hidrogen a avut, desigur, o influență descurajatoare. Ea a avut, de bună seamă, efectul de a răsturna multe din calculele lor de bază, în special în ceea ce privește Germania și Europa occidentală.

«Probabil că lucrul cel mai important, scrie în continuare Russel, este cel cu care sunt de acord unii dintre cei mai buni specialiști americani în problemele referitoare la Rusia și anume că industria socialistă a Uniunii Sovietice lucrează uimitor de bine și într'un ritm impresionant».

Russel subliniază că dezvoltarea impetuoasă a industriei grele în Uniunea Sovietică a permis acesteia să pornească pe linia producției de mărfuri de larg consum de calitate superioară și a îmbunătățirii condițiilor de trai ale oamenilor sovietici. Russel și-a intitulat comentariul «Chemarea sovietică la întrecere». El califică politica externă și internă a Uniunii Sovietice drept «o chemare» la întrecerea pașnică dintre cele două sisteme, adresată Statelor Unite.

«Cercurile diplomatice franceze — subliniază agenția de presă «Reuter» — consideră că în actuala atmosferă din Europa, politica de pace și ofertele de schimburi comerciale avantajoase ale Uniunii Sovietice, nu pot să nu aibă un răsunet puternic în sânul maselor largi populare din Franța și Italia». Dar nu numai în Franța și Italia, ci în toate țările lumii, acțiunile întreprinse de Uniunea Sovietică în vederea întăririi colaborării cu celelate state, au găsit un larg ecou.

Evenimente ca acelea din ultimele luni — scrie ziarul conservator englez «Yorkshire Post» — «confirmă faptul că politica de pace a U.R.S.S. reprezintă linia generală a politicii sovietice».

Ziarul finlandez «Työkansan Sanomat» a publicat știrea despre cuvântarea Premierului Malencov sub titlul: «Asigurarea păcii și prieteniei între popoare este linia principală a întregii politici a Uniunii Sovietice».

Intr'un articol de fond al ziarului «Liberation», Jean Maurice Herman scrie că, vorbind despre bomba cu hidrogen, G. M. Malencov «nu amenință. Dimpotrivă, el reafirmă dorința U.R.S.S. de a duce tratative de pace în vederea asigurării coexistenței cu toate țările, inclusiv S.U.A.». Presa apuseană publică o serie de comentarii în legătură cu această problemă și tot mai des se face auzit glasul acelor care cer o orientare nouă în politica externă a S.U.A. Ziarul conservator englez «Sunday Express» arată într'unul din articolele sale dedicate acestei probleme, că «decarația făcută de conducătorul Guvernului Sovietic, a sporit urgența cu care puterile occidentale trebuie să caute să organizeze o conferință la cel mai înalt nivel între reprezentanții marilor puteri». În același timp, ziarul «New-York Times» recomandă cercurilor guvernamentale americane să schimbe structural politica internă și externă a S.U.A. «Iluzia că noi stăpânim secretele atomice — scrie «New-York Times» — a fost spulberată de mult și acum ar fi foarte periculos să păstrăm această iluzie drept principiu călăuzitor al politicii țării noastre».

Intr'un articol de fond intitulat «Forța U.R.S.S. în slujba păcii», ziarul «L'Humanité» (Franța) scrie:

«Cuvântarea rostită de Malencov și numeroasele propuneri concrete pe care le cuprinde în ceea ce privește reglementarea multor probleme constituie o contribuție de cea mai mare importanță la cauza colaborării internaționale». Referindu-se la acea parte din cuvântarea Premierului Malencov, în care vorbește despre Franța, ziarul scrie: «Aceste cuvinte prietenești corespund întru totul sentimentelor oamenilor muncii și patrioților francezi. Ele vor găsi un puternic răsunet în țara noastră. Perspectivele pe care le deschide cuvântarea lui Malencov — continuă «L'Humanité» — vor însufleți toate popoarele care luptă cu întreaga lume de partea U.R.S.S., a Chinei și a celorlalte țări democratice pentru preîntâmpinarea unui nou război.

Intr'un articol de fond intitulat «Puterea stă de strajă păcii», ziarul «Tribuna ludu», organul central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, scrie: «Cuvântarea lui Malencov este o nouă contribuție la cauza înfrângerii forțelor războiului; ea indică calea spre destinderea încordării existente în relațiile internaționale și totodată este o dovadă grăitoare a forței marii Țări a Sovietelor, care stă de strajă păcii în fruntea lagărului democrat. Sute de milioane de oameni întâmpină cu bucurie succesele obținute în lupta pentru stăvilirea drumului războiului și privesc cu încredere și speranță în viitor, căci știu că de strajă păcii stă cel mai puternic Stat. Noi suntem mândri de faptul că poporul polonez face parte din marea familie a lagărului democrat, a cărei lege este ajutorul reciproc».

«Poporul nostru, ca și celelalte popoare, scrie «Tribuna ludu», acordă o importanță uriașă soluționării pașnice a problemei Germaniei, în interesul păcii în Europa, în interesul vecinilor Germaniei și al întregului popor german.

«Cuvintele pline de greutate ale Premierului Malencov, continuă ziarul, dau popoarelor noi forțe în lupta pentru pace, subliniază perspectivele reale și largi ale acestei lupte. Aceste cuvinte exprimă interesele vitale ale popoarelor Uniunii Sovietice, interesele poporului polonez, ale popoarelor din lagărul democrat, ale tuturor popoarelor lumii».

Ziarul «Neues Deutschland» din R. D. Germană consacră cuvântării lui G. M. Malencov un articol de fond.

«Agresorii urmăresc — scrie ziarul — ca pământul german să fie folosit pentru înlăptuirea planurilor care amenință pacea în Europa și prezintă un pericol atât pentru poporul german cât și pentru toate celelalte popoare, și anume: renașterea Germaniei militariste agresive și includerea ei în blocul militar agresiv american. Popoarele Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări care au suferit de pe urma agresiunii fascismului german, nu și-au vărsat însă sângele ca să asiste nepăsătoare la restabilirea celui mai periculos focar de război în Europa. Poporul german a tras și el învățăminte serioase din istoria ultimilor ani. El nu mai vrea să-și verse sângele pentru interesele clicii militariste care nu odată a aruncat Germania în catastrofă».

Ziarul «Avanti» din Italia subliniază într'un articol de fond că «Malencov nu a amenințat pe nimeni... Guvernul și toate cercurile cu autoritate din Marea Britanie interpretează just cuvântarea lui Malencov, considerând că ea urmărește destinderea încordării internaționale...» Referindu-se la acea parte din cuvântarea lui Malencov în care este vorba despre Italia, ziarul scrie: «Ea cuprinde o invitație atât de limpede și cinstită la îmbunătățirea relațiilor noastre diplomatice și comerciale cu această țară, încât nu mai este nevoie de niciun fel de comentariu».

Ziarul chinez «Jenminjibao» publică un articol de fond intitulat «Calea cea justă spre destinderea continuă a încordării internaționale», în care spune:

«Care sunt particularitățile evoluției situației internaționale actuale? Care sunt noile căi pe care trebuie să le urmeze popoarele din întreaga lume pentru realizarea unei destinderi a încordării internaționale? — iată principalele probleme care interesează profund popoarele tuturor țărilor.

«In cuvântarea pe care a rostit-o recent la ședința de închidere a celei de a 5-a sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S., Premierul G. M. Malencov a dat cheia pentru înțelegerea situației internaționale actuale și a indicat calea cea justă spre destinderea continuă a atmosferei internaționale încordate. Cuvântarea lui Malencov a avut un larg răsunet în opinia publică din întreaga lume și a fost întâmpinată cu căldură de toate popoarele iubitoare de pace din toate țările.

«Sarcina imediată care stă în fața popoarelor iubitoare de pace din întreaga lume, scrie ziarul, constă în a da o ripostă zdrobitoare politicii de menținere a încordării internaționale, promovată de cercurile agresive americane. Năzuința spre pace a milioanele de cameni s'a și transformat într'o forță puternică și activă, care a obligat pe intervenționiști să pună capăt agresiunii din Coreea. Creșterea continuă a acestei forțe garantează în mod incontestabil pacea și securitatea internațională.

«Continuând lupta pentru pace, poporul chinez va întări și de acum înainte, mereu și neabătut, unitatea și colaborarea cu poporul sovietic, cu toate țările de democrație populară, ceea ce va duce la întărirea și la creșterea continuă a lagărului păcii și democrației. Creșterea și întărirea continuă a lagărului democratic constituie o lege inevitabilă a evoluției și chezașia cea mai sigură a păcii din întreaga lume».

Biserica Ortodoxă Română, care, — împreună cu întregul nostru popor muncitor, a participat la toate acțiunile menite să slujească nobila cauză a păcii în lume —, a primit cu bucurie și însuflețire, noua și luminoasă inițiativă de pace a Marelui Popor Sovietic, vecin, prieten, frate și îndrumător în lupta noastră pentru făurirea unei vieți noi, în lupta oamenilor de pretutindeni pentru înfrânarea forțelor negre ale războiului, în lupta pentru întărirea și consolidarea păcii pe întinsul întregului pământ, în lupta pentru fericirea tuturor oamenilor și tuturor popoarelor.

Luminosul și îndreptătorul cuvânt al păcii rostit de premierul Guvernului Sovietic va constitui pentru slujitorii și credincioșii Bisericii noastre — ca și pentru toți oamenii și pentru toate popoarele iubitoare de pace — impuls nou de sporite strădanii în lupta lor dreaptă pentru cea mai sfântă cauză a omenirii — cauza păcii și înfrățirii tuturor noroadelor pământului.

Credincioșii și slujitorii Bisericii Ortodoxe Române — hotărâți și încredințați luptători pentru pace și bunăvoire între oameni — află în puternicul cuvânt al păcii rostit de șeful Guvernului Sovietic, cheia justei înțelegeri a problemelor care frământă omenirea în ceasul de față și căile drepte pe care trebuie să meargă oamenii și popoarele spre a face să biruiască ideia tratativelor în problemele litigioase internaționale, ideia rezolvării pe cale pașnică a tuturor diferendelor dintre state, ideia înlăturării vărsărilor de sânge și a statornicirii unei păci trainice în lume.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre știu că, luptând pentru apărarea mărețelor cuceriri democratice ale poporului nostru muncitor, ei luptă pentru pace.

Ei știu că, muncind alături de întregul popor, pentru întărirea economiei noastre naționale, ei luptă pentru pace.

Ei știu că, străduind pentru zidirea vieții celei noi, ei luptă pentru pace.

Ei știu că păzirea legământului de credință către Republica Populară Română este un act al păcii.

Ei știu că sămânța iubirii și a păcii nu rodește decât prin fapte biruitoare ale păcii.

Ei știu că, stând cât mai aproape de viața poporului, ei luptă pentru pace.

Ei știu că arma înfrățirii popoarelor este dragostea și pacea.

Ei știu că pacea trebuie să fie construită prin eforturile tuturor.

Ei știu, din poruncă sacră, că datoria lor este de a fi hotărâți apărători ai libertății, dreptății, dragostei și păcii.

Ei știu că dragostea zidește pacea și numai pacea zidește mântuirea.

Ei știu că Biserica Ortodoxă Română nu are alt drum, decât drumul pe care merge întregul popor.

Ei știu că dușmanii Patriei sunt și dușmanii Bisericii; de aceea ei nu au drum comun cu dușmanii Patriei noastre.

Ei știu că apărarea păcii este cauza întregii omeniri.

Ei știu că munca și rugăciunea pentru pace și libertate este o datorie sfântă.

Ei știu că libertatea și pacea popoarelor sunt porunci sfinte ale tuturor credințelor religioase.

Ei știu că pacea va birui războiul, precum viața pururea învinge moartea.

Ei știu că dușmanii păcii se vor prăbuși.

Ei știu că—așa cum a subliniat Premierul Sovietic, G. M. Ma'encov—cauza păcii este invincibilă.

D. V. SADEANU

TINERETUL DIN LUMEA ÎNTREAGĂ LUPTĂ PENTRU PACE ȘI LIBERTATE

AL TREILEA CONGRES MONDIAL AL TINERETULUI ȘI CEL DE AL PATRULEA FESTIVAL AL TINERETULUI PENTRU PACE ȘI PRIETENIE DELA BUCUREȘTI, — O MANIFESTARE A UNITĂȚII TINERETULUI DE PRETUTINDENI

Țara noastră a avut cinstea de a găzdui în vara acestui an pe reprezentanții tineretului din lumea întreagă, care și-au ținut la București cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului și cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Capitala patriei noastre dragi a fost locul de întâlnire al solilor tineretului lumii care s'a ridicat cu hotărîre împotriva celor ce pun la cale noi războaie, uneltind să înece pămîntul în alte valuri de sânge și să arunce omenirea în focul nimicitor al unui nou măcel mondial. Toți oamenii iubitori de pace și toate popoarele știu bine câte suferințe s'ar abate asupra lor, dacă uneltirile imperialiștilor instigatori la război nu vor fi oprite la timp; dar cei care ar plăti, în cazul izbucnirii unui nou război, cel mai greu tribut, cei care ar fi aruncați în vârtejul focului, cei cari și-ar jertfi viețile și și-ar vărsa sângele în primul rînd, ar fi tineretele vlăstare ale tuturor popoarelor, ar fi tineretul. De aceea, tinerii de pretutindeni și-au dat mîna frățește, s'au unit în cadrul Federației Mondiale a Tineretului Democrat și — peste toate deosebirile de rasă, de naționalitate, de convingeri filosofice și credințe religioase — au rostit rîspicat aceeași voință, aceeași hotărîre fermă, de a se împotrivi uneltirilor provocatorilor de războaie și de a apăra pacea lumii întregi, apărându-și astfel dreptul lor la viață.

Activitatea Federației Mondiale a Tineretului Democrat a fost deosebit de rodnică și ea a dovedit superioritatea de necontestat a idealurilor de pace și prietenie, care însuflețesc acum tineretul din toată lumea. Întemeiată în Noembrie 1945, la Londra, Federația Mondială a Tineretului Democrat și-a statornicit sarcina de a contribui la împlinirea jurămîntului făcut atunci — la câteva luni dela sfârșitul războiului — de reprezentanții tineretului lumii, care spuneau: «Vom lupta pentru o prietenie adîncă și sinceră între popoare, pentru alungarea sărăciei și șomajului... Jurăm că mîinile iscusite, mintea ageră, entuziasmul tineretului nu se vor mai irosi niciodată în războaie...». Și din cei opt ani care s'au scurs dela întemeierea ei, Federația Mondială a Tineretului Democrat a împlinit cu vrednicie îndatorirea ce i-a fost fixată: ea a devenit conducătoarea luptei tineretului de pretutindeni, pentru pace și prietenie, a devenit cea

mai puternică organizație de tineret din lume, grupând sub steagul ei 83 milioane de tineri și tinere din 90 de țări.

Congreșele Federației Mondiale a Tineretului Democrat și Festivalurile Mondiale ale Tineretului și Studenților au devenit manifestări uriașe ale voinței de pace și a unității tineretului lumii.

După Congreșele ținute în 1945 la Londra și în 1949 la Budapesta și după cele trei Festivaluri Mondiale, care au avut loc în 1947 la Praga, în 1949 la Budapesta și în 1951 la Berlin, — conducerea Federației Mondiale a Tineretului Democrat a ales Capitala Patriei noastre, pentru cel de al treilea Congres Mondial al Tineretului și pentru cel de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

Această alegere — care umple de mândrie inima noastră, a tuturoara — dovedește înalta prețuire pe care tinerii din toate țările o acordă tineretului nostru și poporului nostru pentru contribuția pe care o aducem cauzei sfinte a apărării și consolidării păcii. Este, deci, pe deplin îndreptățită însufiețirea cu care întregul nostru popor a pornit la muncă, pentru a face toate pregătirile în vederea primirii solilor tineretului lumii și pentru a asigura deplina reușită a acestei mari întâlniri a tinerilor de pretutindeni. Munca plină de avânt ce s'a depus de tineretul nostru, pentru înfrumusețarea Bucureștiului — care avea să devină în zilele călduroase și senine ale acestei veri «Capitala tineretului lumii — și pentru construirea parcurilor, stadioanelor, teatrelor și cinematografelelor — care urmau să găzduiască întrecerile artistice, culturale și sportive din cadrul Festivalului, a fost o mărturie sinceră a dragostei cu care poporul nostru a întâmpinat aceste manifestări ale solidarității și unității tineretului mondial, în lupta pentru apărarea păcii și a colaborării între popoare.

Pregătiri deosebite în vederea Congresului și Festivalului dela București s'au făcut în toate țările din lume. Tineretul iubitor de pace de pretutindeni, s'a străduit să întâmpine marea Adunare a tineretului dela București, cu noi și noi biruințe, dobândite în cadrul luptei sfinte pentru pace și pentru viața omenirii întregi. În numeroase state, tineri și tinere au organizat conferințe, congrese și festivaluri naționale, concursuri sportive, ștafete, manifestări artistice și culturale, discuții asupra feluritelor probleme care preocupă astăzi tineretul. Impresionantă a fost organizarea acelor ștafete ale păcii, care — plecând din toate colțurile pământului și înfruntând ostilitatea unor guverne înfeudate intereselor imperialiștilor instigatori la războaie, — au străbătut țări și mări, au trecut din mână în mână, din țară în țară, pentru a aduce la București mărturia voinței de pace a celor mai felurite grupări ale tineretului.

În timpul pregătirilor ce se desfășurau pe întreg pământul, în vederea Congresului și Festivalului dela București, s'a văzut limpede că idealurile sfinte ale păcii și prieteniei — în numele cărora avea să se țină marea întâlnire a tinerilor de pretutindeni — întruneau adevărată și sinceră și sprijinul neprecupețit al tuturor oamenilor iubitori de pace din lume. Multe organizații de tineret, neafiliate la Federația Mondială a Tineretului Democrat, și-au făcut cunoscută dorința lor de a participa la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților și de a-și da mâna cu întregul tineret, pentru slujirea cauzei păcii; numeroase personalități din viața publică au trimis Comitetului Internațional de Pre-

gătire a Festivalului scrisori, prin care-și mărturiseau solidaritatea lor cu țelurile pentru care luptă tineretul. Iată, de pildă, cuvintele calde adresate de savantul **Frederic Joliot Curie**, Președinte al Consiliului Mondial al Păcii, către tinerele și tinerii participanți la Festival: «Atunci când veți face schimb de idei și de experiență, atunci când echipele voastre sportive și culturale se vor întâlni în cadrul celei mai frumoase dintre întreceri, veți da omenirii mult mai mult decât simple speranțe: îi veți da un măreț exemplu de fraternitate și prietenie între popoare. Timp de două săptămâni un oraș frumos va deveni, datorită vouă, capitala tineretului, prieteniei și păcii... Arătați lumii că popoarele sunt făcute pentru a trăi în bună înțelegere și prietenie, și că, în consecință, toate conflictele internaționale pot fi rezolvate pe calea tratativelor. Rămânând purtători ai acestor idei salutare, veți participa la cea mai mare acțiune a timpurilor noastre: la acțiunea organizată și unită a sutelor de milioane de partizani ai păcii din lumea întreagă». Deasemenea, cunoscutul luptător pentru pace, **Gabriel D'Arboussier**, Vice-președinte al Consiliului Mondial al Păcii, a arătat că «Intâlnirea dela București — unde se vor găsi tineri din toate țările, de toate naționalitățile, de toate concepțiile filosofice și religioase... va constitui un factor important pentru destinderea internațională, o mărturie a voinței popoarelor de a se cunoaște mai bine».

Cuvinte de salut și mărturii de solidaritate cu lupta nobilă a tineretului iubitor de pace, au adresat numeroși oameni ai culturii, științei și artei, muncitori și țărani din toate colțurile lumii. Intre aceștia s'au aflat și slujitori ai credințelor religioase, ca reverenții Tom Colvin din Anglia, Ragnar Forbeck din Norvegia, pastorii Alan Brand din Australia și Erni din Elveția, călugări budiști, clerici musulmani, etc.

În țara noastră, Culele religioase au împărtășit și ele însuflețirea cu care întregul popor a participat la pregătirile pentru Congresul și Festivalul Mondial al Tineretului. În cadrul sesiunii sale din Iunie a. c., Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române — aprobând propunerea Înalt Prea Sfințitului nostru Patriarh — a înscris pe ordinea de zi a lucrărilor sale chestiunea unei cât mai intense participări a clerului și credincioșilor ortodocși la pregătirea măreței Adunări a tineretului lumii la București. Subliniind bucuria cu care conducerea supremă a Bisericii noastre vede astăzi pe tinerii și tinerele de pe tot întinsul pământului unindu-și forțele pentru slujirea idealurilor de pace și prietenie între oameni și popoare, — idealuri pe care neîncetat le-au propovăduit Bisericele creștine, care nu s'au îndepărtat de duhul Evangheliei lui Hristos — Sfântul Sinod a luat hotărârea de a sprijini toate acțiunile ce se vor iniția de poporul nostru, pentru deplina reușită a Congresului Mondial al Tineretului și a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei hotărâri, Sfântul Sinod a rugat pe Întâistătătorul Bisericii noastre, pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh **Justinian**, să îndrumeze pe închinătorii și slujitorii altarelor ortodoxe, spre a dovedi prin fapte și la vreme potrivită, dragostea și entuziasmul cu care întreaga Biserică Ortodoxă Română întâmpină tineretul care se ridică împotriva urei dintre rase și popoare, împotriva războiului, împotriva împilării celui slab, și luptă pentru prietenie, pentru pace și pentru libertate.

Implinind rugămintea Sfântului Sinod, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a îndreptat către cler și credincioși o caldă Chemare, în care — după ce înfățișează simțămintele cu care întregul nostru popor se pregătește să primească în Capitala Patriei noastre pe solii tineretului din lumea întreagă — sunt arătate temeiurile care îndreptățesc pe slujitorii și închinătorii altarelor creștine ortodoxe să sprijine măreața manifestare a voinței de pace, care însuflețește tinerele generații de pretutindeni *). «Tinerii ce vor veni la București — spunea Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh în această Chemare — aparțin celor mai felurite naționalități, celor mai diferite credințe, convingeri filosofice și opinii politice. Pe toți îi unește însă dragostea lor comună pentru pace și hotărîrea lor nezdruincinată de a contribui cu forțele lor tinerești la biruința cauzei sfinte a păcii în lume, la asigurarea unei vieți pașnice pentru omenirea de azi și de mâine. Aceste vrednice hotărîri înmănușiază gândurile și năzuințele sutelor de milioane de oameni; ele exprimă conștiința întregii omeniri dornice de pace. De aceea, binecuvântarea Domnului coboară asupra tuturor celor ce ostenesc pentru binele și pentru pacea semenilor, iar strădaniile lor vor fi încununuate de biruință, după cuvântul Evangheliei, care zice: «Fericii făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9).

Infățișând apoi entuziasmul cu care întregul nostru popor se pregătește să întâmpine pe solii tineretului lumii, — dovedind astfel «răsunetul pe care îl are în rândurile poporului nostru orice acțiune destinată să contribuie la apărarea și întărirea păcii», — Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a arătat că «în're tinerii noștri oaspeți vor fi destui care vin din țări unde unele credințe religioase sunt încătușate, unde oamenii sunt prizonieri pentru culcarea pielei lor sau pentru credința lor». De aceea, Întâistătorul Bisericii noastre a îndreptat cuvânt de părintească povătuire către toți slujitorii și închinătorii altarelor drepte credințe, să arate acestora «deplina libertate de care se bucură toate Cultele religioase în Republica Populară Română și posibilitățile largi de organizare și de activitate, pe care regimul nostru democrat popular le-a asigurat oricărei Biserici sau comunități religioase». Acest îndemn n'a izvorât din vreo dorință de laudă sau de mândrie, ci din convingerea că «toate aceste drepturi și libertăți, de care ne bucurăm noi astăzi, vor înflăcări pe mulți dintre tinerii participanți la Festival și-i vor determina să dea un nou avânt luptei lor pentru apărarea și întărirea păcii și libertății».

Părinteasca Chemare a Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh a avut un puternic răsunet în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși, care s'au alăturat muncii pline de însuflețire a poporului nostru pentru pregătirea Congresului și Festivalului și pentru primirea zecilor de mii de reprezentanți ai tineretului iubitor de pace din lumea întreagă.

Sosind în țara noastră, pentru a lua parte la cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului, reprezentanții tinerimii dornice de pace au fost întâmpinați cu dragoste de întregul nostru popor. Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, **Dr. Petru Groza**, a adresat un mesaj către participanții la acest Congres, în care se spune

*) Chemarea I.P.S. Patriarh Justinian este publicată în revista noastră la pag. 611.

printre altele: «Poporul român este profund atașat cauzei păcii și prieteniei între popoare. El vă așteaptă cu drag pentru a vă cunoaște și, prin voi, a cunoaște mai bine popoarele voastre, care fără îndoială urăsc și ele războiul și doresc un viitor luminos tineretului lor!». Subliniind faptul că prin largul schimb de păreri, prin strădania comună de a găsi cele mai potrivite mijloace pentru strângerea unității tineretului, Congresul Mondial al Tineretului va aduce o contribuție de seamă la stabilirea unei atmosfere de pace și prietenie între popoare, pentru triumful spiritului tratativelor și colaborării internaționale, — mesajul D-lui Dr. Petru Groza cuprinde aceste vibrante cuvinte adresate solilor tineretului de pretutindeni: «Prietenii pe care le veți lega între voi, tineri de toate naționalitățile și rasele, de păreri politice și credințe religioase deosebite, cu prilejul zilelor pe care le veți petrece în țara noastră în timpul Congresului și al celui de al IV-lea Festival Mondial, vor constitui un zăgaz puternic în calea celor ce vor să vă răpească bucuria tineretii, în calea celor ce vor să arunce pe tineri, unii împotriva altora, într'un nou război». Mesajul Președintelui Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. se încheie cu acest salut, care exprimă simțămintele întregului nostru popor: «Vouă, soli ai tineretului de pretutindeni, vă adresez un cald salut și urarea de succes deplin în îndeplinirea aspirațiilor voastre de pace și făurire a unui viitor fericit».

Aceeași caldă și sinceră urare a făcut tinerilor veniți la București să-și afirme profundul lor atașament față de cauza păcii și colaborării internaționale, întreaga omenire iubitoare de pace. Din toate colțurile lumii au pornit spre Capitala Patriei noastre telegrame, scrisori și mesagii de salut și de urări, care exprimau solidaritatea popoarelor pașnice cu lupta nobilă și sfântă a tineretului și încrederea lor nezdruincată că forțele uriașe ale păcii vor înfrânge uneltirile celor ce urzesc războaie de jaf și cotropire.

*

Sub semnul acestor îmbucurătoare mărturii de unire în lupta pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii, s'a deschis, în ziua de 25 Iulie a.c., în sala de sporturi Floreasca, cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului, care a reunit 1515 delegați, observatori și invitați, reprezentând zeci de milioane de tineri de cele mai felurite rase, credințe și convingeri, din peste 106 țări. Numeroase personalități din lumea întreagă au participat — în calitate de invitați — la lucrările Congresului: cunoscutul luptător japonez pentru pace, profesorul **Icuro Ojima**, membru al Consiliului Mondial al Păcii, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», scriitorul german de renume mondial **Stephan Hermelin**, laureat al Premiului Național al Republicii Democrate Germane, marele compozitor austriac **Marcel Rubin**, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», **Emil Otto**, reprezentantul Federației Sindicale Mondiale, **Eliza Branco**, membră în Consiliul Mondial al Păcii, laureată a Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», poetul francez **Henri Bassis**, sculptorul olandez **Hawermans**, membri în Consiliul Mondial al Păcii, sculptorul danez **Stefan Heinessen**, sculptorul francez **Venitien**, scriitoarea franceză **Madeleine Rilfaut**, și alții. Cu mare însuflețire au salut

participanții la Congres intrarea în sală a D-lui **Dr. Petru Groza**, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., și a unor personalități române ca Academicianul Prof. **Dr. C. I. Parhon** și Academicianul Prof. **Traian Săvulescu**, Președintele Academiei Republicii Populare Române.

Lucrările Congresului au fost deschise de **Jacques Denis**, Secretar General al Federației Mondiale a Tineretului Democrat, care, după ce a salutat prezența reprezentanților Republicii Populare Române și a invitaților la Congres, și-a exprimat încrederea în succesul lucrărilor celui de al III-lea Congres Mondial al Tineretului.

După alegerea prezidiului Congresului, din care au făcut parte reprezentanți ai tuturor țărilor participante, și după adoptarea ordinei de zi, Academicianul Prof. **Traian Săvulescu**, Președintele Academiei R.P.R., a adus Congresului salutul de prietenie și pace al poporului român. Arătând că tineretului lumii, ai cărui reprezentanți s'au întrunit în vara aceasta în Capitala Patriei noastre, îi revine datoria de a aduce contribuția sa efectivă la întărirea prieteniei și înțelegerii reciproce între popoarele de pe întreg pământul, Academicianul Profesor **Traian Săvulescu** a spus: «Simțim cu toții adâncă bucurie — dela țăranii care acum strâng cu osârdie belșug de roadă pe care nu l-am cunoscut vreodată, dela muncitorii din fabrici și uzine, care s'au luat la întrecere în cinstea Congresului și Festivalului, până la oamenii de știință, artă și literatură — că vă găsiți în mijlocul poporului nostru și că aveți prilejul să-l cunoașteți așa cum este, așa cum l-a sculptat istoria lui plină de vifore și jertfe. Trebuie spus că pe lângă spinoasa lui cale istorică, pe care a urcat-o jertfind până cu ani în urmă, nu a fost cruțat și nu este încă nici azi cruțat de ocară și minciună. Să vă dați osteneala să-l cunoașteți mai de aproape și-l veți iubi și respecta cu toată puterea însuflețirii tinereții». Infățișând apoi viața nouă pe care și-o făurește acum poporul nostru, devenit liber și stăpân pe destinele sale, și năzuința lui spre pace și prietenie cu toate popoarele de pe pământ, Academicianul Prof. **Traian Săvulescu** și-a încheiat astfel cuvântul de salut: «La al III-lea Congres Mondial al Tineretului, ca și la al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie se va revărsa din inimi curate nădejdea și se vor auzi strigătele de bucurie ale tinerilor și tinerelor de pe întreg globul, în mers curajos și năvalnic pentru cucerirea fericirii lor, pentru întărirea continuă a legăturilor de prietenie între ei, pentru apropierea popoarelor pe baza înțelegerii și respectului reciproc, pentru pace».

Jacques Denis a expus raportul asupra activității Federației Mondiale a Tineretului Democrat în răstimpul care s'a scurs dela cel de al II-lea Congres Mondial al Tineretului și sarcinile tineretului în lupta pentru pace și drepturi. Infățișând sarcinile principale ale F.M.T.D. și ale organizațiilor de tineret, stabilite de cel de al doilea Congres ținut în 1949, raportorul a spus:

«Acele sarcini principale pot fi rezumate astfel: a uni și a organiza tineretul în lupta pentru pace și pentru independență națională, pentru drepturile lui economice și sociale, pentru un larg avânt al activității culturale, pentru un viitor mai bun.

Astăzi, această unire este mai necesară ca oricând! E timpul de a ne uni pentru ca viața să biruie, pentru ca visurile noastre să devină realitate!

Tinerii vor să aibă posibilitatea de a munci.

Dar în unele țări, milioane de tineri și de tinere sunt fără lucru. Numai în Japonia se numără 10 milioane de șomeri, dintre care aproape jumătate tineri. În Italia, după cifrele Biroului guvernamental de plasare, au fost recenzați în 1953 peste 600.000 de tineri fără lucru.

Invățătura este o necesitate vitală pentru tineret. Dar în diferite părți ale globului, majoritatea populației, marile mase ale tineretului sunt lipsite de orice posibilitate de a se instrui.

Tinerii vor să trăiască liber într'o patrie independentă. Dar în ciuda promisiunilor solemne făcute imediat după războiul victorios împotriva asupririi fasciste, drepturile democratice ale tinerilor sunt călcate în picioare în multe țări.

Și pentru zeci de popoare această situație se agravează prin pierderea independenței și ocupația străină.

Tineretul găsește în fața lui două căi: una care duce la prăbușire în război, și o cale luminoasă spre o lume de pace, în care fiecare efort îndeplinit conștient și cu bucurie va fi răsplătit cu tot mai multă bunăstare și progres.

Marea sarcină este de a uni tânără generație în lupta pentru drepturile sale, pentru bucuria de a trăi, pentru pace și independență națională».

Raportul a făcut apoi o cuprinzătoare și documentată expunere asupra acțiunilor întreprinse de Federația Mondială a Tineretului Democrat, în vederea atingerii acestor țeluri ale tinerelor generații de pretutindeni, subliniind succesele dobândite pe tărâmul realizării unității tineretului în lupta lui pentru pace și pentru drepturi. El a arătat că din 1945 — data înființării F.M.T.D. — și până în prezent, forțele sale au crescut de la 30 de milioane de membri, la 75 milioane de tineri din 88 de țări.

În încheierea raportului său, secretarul general al Federației Mondiale a Tineretului Democrat a spus:

«Tineretului îi revine astăzi o mare răspundere. El are sarcina de a-și da contribuția sa pentru ca pacea să fie cucerită și, odată cu pacea, dreptul oamenilor la fericire și libertate, deci dreptul tinerii generații la o viață mai bună și un viitor luminos.

Astăzi, stimulate de rezultatele obținute în Coreea, popoarele se angajează într'o mare luptă pentru triumful negocierilor, al înțelgerii și al păcii.

Cum să contribuim la această operă vitală a epocii noastre? Aceasta este întrebarea la care trebuie să răspundem la acest Congres. Noi credem că sarcina noastră esențială este de a înfăptui în acest scop unitatea întregului tineret.

Tot tineretul entuziast să-și aducă în apărarea păcii, nesfârșita bogăție a acțiunilor sale combative, tinerești și pline de voie bună.

Să se creieze, în diferite țări, legăturile frățești ale prieteniei și ale stimei reciproce, printr'o mulțime de schimburi culturale și sportive.

Lărgind lupta pentru drepturile sale, tineretul trebuie să smulgă din prăpastia cheltuielilor de război miliardele necesare construcției pașnice.

Organizațiile reprezentative ale tineretului să se întâlnească, să se înțeleagă și să influențeze asupra negocierilor dintre guverne, cu greutatea voinței de pace a tinerei generații!

La împlinirea acestei sarcini înălțătoare chemăm noi întreg tineretul! Noi am venit aici spre a ne lua angajamentul de a fi mobilizatorii tinerei generații. Să nu avem odihnă până ce nu vom fi antrenat toate forțele tinerești în ajutorul forțelor păcii, al victoriei!

Să ne unim! Tineri de toate originile, de toate opiniile, de toate apartenențele, așa cum ne îndeamnă cântecul tineretului lumii, să ne strângem plini de speranță mâinile frățești întinse!

Tânăra generație a timpului nostru, care nu vrea să fie o nouă generație a măcelului, ci generația unei păci trainice, să se întâlnească, să se înțeleagă și să lupte unită pentru a grăbi prin exemplul său, ora cooperării internaționale, ora strălucitoare a păcii!».

In cursul ședințelor următoare, au avut loc ample discuții asupra raportului prezentat de secretarul general al Federației Mondiale a Tineretului Democrat. La discuții au luat parte sute de delegați, observatori și invitați. Mulți dintre vorbitori au subliniat, în cuvântările lor, aportul de seamă pe care asociațiile religioase de tineret din toate țările îl pot aduce cauzei păcii — pentru care luptă și tineretul, alături de toate popoarele pașnice și de toți oamenii iubitori de pace din lume, — atunci când ele nu se abat dela principiile de bază ale credinței lor.

Astfel, **Emmo Egoli**, secretarul tineretului socialist italian, exprimând deplina solidaritate a tineretului din Italia cu conținutul raportului prezentat de Jacques Denis, a spus: «Dacă diferitele opinii politice și religioase mai despart pe tineri, este totuși cu putință să se realizeze un acord între ei, atunci când se pun probleme în legătură cu apărarea păcii și a prieteniei între popoare». Reprezentantul delegației tineretului italian a exemplificat afirmația sa, înfățișând felul în care s'a realizat unitatea tineretului din Italia, cu prilejul pregătirii Conferinței naționale pentru apărarea drepturilor tineretului.

Vorbind în numele tineretului englez, **Jim Arnison** a spus: «Dece dorește tineretul britanic pacea? Răspunsul este simplu: fiindcă vrem să trăim. Noi nu vrem să ne batem cu tineretul niciunei țări. Vrem pacea, pentru că vrem să trăim și să ne împlinim năzuințele noastre tinerești». Jim Arnison a arătat apoi că în ultimele săptămâni, Mișcarea Studențească Creștină, una dintre cele mai largi și mai influente organizații studențești din Anglia, a organizat o conferință având ca temă apărarea păcii.

Despre avântul pe care l-a luat mișcarea pentru apărarea păcii în rândurile Bisericii și comunităților religioase din Canada, a vorbit delegatul tineretului canadian **Bill Willmott**, care a declarat că Biserica Unită din Canada a adoptat recent o rezoluție, prin care cheamă toate congregațiile membre să înceapă discuții pe grupuri și reuniuni de rugăciuni pentru pace.

Delegata mișcării tineretului din Jamaica, **Daphne Campbell**, a înfățișat o serie de aspecte din activitatea acestei organizații în vederea gru-

pării tinerilor și tinerelor de diferite apartenențe sociale, politice și religioase în lupta pentru unitate. Vorbitorul a subliniat faptul că Apelul Comitetului Național din Jamaica pentru pregătirea celui de al IV-lea Festival al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie a fost sprijinit de toate organizațiile de tineret, de sindicate și de mișcarea creștină.

Studentul **Soost Matthews**, membru al Acțiunii catolice studentești din Belgia, observator catolic flamand, după ce a arătat că mulți tineri catolici, iubitori de pace și prietenie, privesc încă cu neîncredere acțiunile pentru pace și prietenie ale tinerilor încadrați în organizațiile afiliate la Federația Mondială a Tineretului Democrat, a subliniat importanța pe care o au întâlnirile între tineri de diferite concepții, în cadrul cărora fiecare să caute să înțeleagă pe celălalt. Declarând că se asociază întru totul propunerilor făcute la Congres de delegatul Canadei, cu privire la schimburile culturale, artistice și sportive între tineretul din Est și Vest, — vorbitorul a spus: «In măsura în care Federația Mondială a Tineretului Democrat ar căuta mai mult să organizeze și să stimuleze aceste întâlniri, socotesc că nu am putea să refuzăm nicio colaborare. Dimpotrivă, ne-am simți atunci împinși și mai mult spre o adeziune directă și permanentă la activitatea acestei organizații; nicio mișcare de tineret, opusă până acum acestor inițiative, nu ar putea să refuze mâna ce li s'ar întinde».

Vorbind în numele delegației algeriene, **Mahfoud Kaddache**, comisar general al cercetașilor musulmani din Algeria, a subliniat unitatea de acțiune a tineretului algerian. El a anunțat că la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie dela București va participa o delegație formată din 120 de tineri din toate păturile politice, sociale și religioase ale tineretului din Algeria.

Compozitorul **Wolfgang Schoor**, catolic din Germania occidentală, a arătat că prezența sa la acest Congres se datorește convingerii lui și a altor numeroși creștini, care sunt încredințați că odată și odată ei vor da socoteala nu numai de ceea ce au făcut, ci și de ceea ce au pregetat să facă, în lupta pentru viitorul fericit al tineretului și pentru pace.

Delegatul catolic din Argentina, **Luis Jorge**, și-a început cuvântarea arătând că tineretul catolic iubește pacea și subliniind faptul că mai mulți delegați au declarat aceasta chiar dela tribuna Congresului Mondial al Tineretului. «Tineretul catolic, a spus în continuare Luis Jorge, știe că în diferite colțuri ale pământului, oameni rău intenționați au dus Catolicismul în impas. Tineretul catolic știe că în Spania, Franco a devenit un tiran sprijinindu-se pe clerul lipsit de sentimentul răspunderii. Și în timp ce unii clerici își umplu buzunarele dând binecuvântări, «caudillo» împușcă un număr tot mai mare de republicani. Tineretul catolic știe că tancurile germane, care erau binecuvântate de Biserică în momentul în care plecau în ultimul război, ca și cum ar fi fost mesageri divini, plecau în realitate pentru a semăna teroare, acolo unde oamenii doreau cel mai mult fericirea. Tineretul catolic știe în Brazilia că imperialismul este capabil să creieze «noi apariții ale Fecioarei», în scopul dominării poporului și a punerii acestuia la jugul intereselor imperialiste».

Vorbitorul a arătat apoi că tineretul catolic s'a convins că exploatarea și clasele reacționare folosesc religia ca un mijloc de dominare a maselor. El a subliniat însă dorința sa și a tinerilor catolici de a face ca.

lumea să înțeleagă că exploatații și nu adevărații catolici sunt cei care fac din Catolicism un instrument de război.

«Noi am venit la acest Congres — a spus în continuare delegatul catolic din Argentina — pentru a strânge mâinile tinerilor socialiști, protestanți, liberali, comuniști, musulmani; ale tinerilor de toate ideologiile politice, de toate religiile, de toate tendințele intelectuale, pentru a le spune că noi nu suntem în desacord cu nimeni atunci când luptăm pentru pace, pentru independență, pentru drepturile omului, pentru o viață mai bună. Noi vrem să avem convorbiri cu atei și cu protestanți; noi vrem să dăm ajutorul nostru popoarelor care suferă; noi vrem să vizităm Uniunea Sovietică și țările de democrație populară, pentru a duce în America latină exploatarea, aceste noi experiențe de viață. Propunem ca Federația Mondială a Tineretului Democrat să insiste în Apelul său către tineretul catolic al lumii, ca acesta să participe prin schimburi de experiență la lupta împotriva forțelor reacționare care încearcă să-l separe de anumite sectoare ale tineretului. Noi propunem unirea tuturor catolicilor din lume pentru organizarea luptei împotriva acelor care, falsificând concepția creștină asupra vieții, folosesc religia ca un mijloc de exploatare și de război».

În numele delegației britanice a vorbit și **Derek Stone**, predicator laic al Bisericii Baptiste din Anglia, care a arătat că trebuie înfăptuită o prietenie trainică și activă între toți tinerii din întreaga lume, în lupta pentru apărarea păcii. El a declarat că tineretul britanic sprijină inițiativele Federației Mondiale a Tineretului Democrat de a colabora cu toate organizațiile de tineret, în vederea atingerii acestui nobil scop.

Reprezentantul tinerilor catolici din Franța, **Yves Grennet**, membru în delegația tineretului francez, a vorbit despre posibilitatea realizării unei uniri a tinerilor catolici și a catolicilor maturi, cu oameni care nutresc alte credințe religioase și cu cei lipsiți de asemenea convingeri, pentru a contribui la soluționarea problemelor care interesează deopotrivă și pe unii și pe alții. «Problema păcii — a spus în continuare vorbitorul, — constituie un țel comun pentru toți oamenii cinștiți din întreaga lume, oricare ar fi concepțiile sau credințele lor. Apărarea drepturilor și libertăților democratice cere de asemenea unitate. Tânărul creștin, asvârlit și el pradă șomajului, are aceleași preocupări, aceleași revendicări, aceleași drepturi de apărare, ca și fratele său fără convingeri religioase».

Yves Grennet a arătat apoi că întâlnirea națională a tineretului francez pentru apărarea drepturilor sale — întâlnire care a avut loc anul acesta, în luna Martie —, a dovedit pe deplin că tinerii de cele mai diferite opinii și convingeri pot găsi o bază de înțelegere în problemele de interes comun. El a vorbit despre felul în care tinerii catolici francezi au întreprins, laolaltă cu tineretul întregii țări, acțiuni unite în favoarea creierii unei Germanii pașnice, și acțiunii de solidaritate cu tineretul din Vietnam și din Africa de Nord, subliniind faptul că realitatea a dovedit în repetate rânduri că unitatea duce la rezultate beneficătoare.

Numeroși alți delegați au înfățișat punctele de vedere ale organizațiilor sau grupărilor pe care le reprezentau. Toți au exprimat, însă, aceeași voință a tineretului de pretutindeni de a se uni — indiferent de convingerile politice și filosofice, sau de credințele lor religioase — spre a duce, cu

puteri sporite, lupta pentru rezolvarea problemelor care frământă tineretul din toate țările și în primul rând pentru stabilirea unei păci mondiale.

Cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului a adoptat o rezoluție, prin care — după ce declară că aprobă activitatea Federației Mondiale a Tineretului Democrat, în răstimpul ce s'a scurs dela cel de al II-lea Congres și până în prezent —, se spune: «Congresul subliniază, cu o profundă satisfacție, forța crescândă și succesele mișcării internaționale a tineretului în lupta pentru pace și drepturi. Țelurile nobile ale acestei mișcări însuflețesc lupta înflăcărată a tinerilor pentru viitorul lor și antrenează tot mai multe milioane de tineri și tinere. Făcându-se purtătorul de cuvânt al intereselor de fiecare zi ale întregii generații tinere, cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului consideră că o activitate cât mai larg posibilă și unită pentru apărarea drepturilor vitale și a aspirațiilor tineretului trebuie să constituie problema cea mai importantă pentru Federația Mondială a Tineretului Democrat și pentru toate forțele tinere».

Rezoluția Congresului se încheie cu aceste înflăcărâte chemări adresate tineretului din lumea întreagă: «Al treilea Congres Mondial al Tineretului cheamă toate organizațiile tineretului să sprijine activ eforturile popoarelor îndreptate spre destinderea internațională. Desfășurarea evenimentelor arată că înțelegerea este posibilă, se poate pune capăt vărsării de sânge, se poate pune capăt războiului rece. Încheierea armistițiului în Coreea, succes considerabil al cauzei păcii, aduce o mărturie care îndeamnă tineretul la noi eforturi în acest sens.

Datoria imperioasă a tineretului este de a lua parte cu tot dinamismul la campania întreprinsă de Consiliul Mondial al Păcii pentru tratative, pentru soluționarea pașnică a diferendelor internaționale, pentru încetarea războaielor în curs și a acțiunilor agresive împotriva independenței popoarelor.

Congresul proclamă solidaritatea sa cu lupta dreaptă a tinerilor din țările coloniale și dependente, pentru libertatea și independența patriei lor, pentru drepturile lor. El condamnă folosirea violenței împotriva mișcării naționale de eliberare a popoarelor. Tratativele, garantarea securității fiecărui popor, constituie un mijloc eficace, pentru a face să înceteze cursa înarmărilor și pentru ca resursele tuturor țărilor să nu mai fie consacrate morții și distrugerii, ci creierii unui nivel de viață mai ridicat pentru toți, inclusiv pentru tânăra generație dornică de fericire și progres.

Organizațiile tinerilor, întreg tineretul, trebuie să-și dea aportul lor sub forme care le sunt proprii, nobilei cauze a luptei pentru securitatea popoarelor, pentru pace și colaborarea internațională.

În scopul de a se asigura succesul luptei tinerei generații pentru satisfacerea nevoilor și realizarea idealurilor sale, pentru pace și independența națională, trebuie întărită neîncetat și lărgită unirea întregului tineret. În unirea tineretului stă forța lui, garanția realizării victorioase a acțiunilor sale».

Deasemenea, Congresul a adoptat în unanimitate «Apelul Congresului», în care reprezentanții organizațiilor din 106 țări declară:

«Invitați de Federația Mondială a Tineretului Democrat, ne-am întrunit aci la București unde, în cadrul unor discuții libere, ne-am exprimat punctele noastre de vedere cu privire la problemele care frământă

întreaga generație tânără a timpului nostru. In ciuda varietății punctelor noastre de vedere și a credințelor noastre și cu toate că suntem reprezentanți ai unor organizații de tineret foarte diferite, dorințele și interesele noastre sunt aceleași.

Noi dorim cu toții:

ca cea mai frumoasă parte a vieții tinerilor și tinereilor de toate naționalitățile și rasele să nu fie întunecată de grija și teama zilei de mâine;

ca fiecare tânăr să aibă de lucru și o îndeletnicire care să-i asigure un salariu suficient pentru a duce o viață demnă;

ca fiecare tânăr să aibă posibilitatea de a studia și de a se odihni, de a-și desvolta calitățile și aptitudinile sale, de a-și întări sănătatea și vigoarea;

ca fiecare tânăr să aibă posibilitatea de a-și întemeia un cămin și de a trăi în pace și fericire;

ca fiecare tânăr să aibă dreptul de a lua parte la viața socială și politică a țării sale».

Arătând apoi că pentru a traduce în viață aceste năzuințe ale tineretului din lumea întreagă, este necesară unitatea de acțiune a tinerilor de pretutindeni, Apelul spune mai departe:

«Războiul, cursa înarmărilor și aservirea țărilor primejduiesc realizarea drepturilor tineretului, în timp ce progresul omenirii face din ce în ce mai posibilă realizarea lor.

Războiul înseamnă moartea a milioane de tineri, distrugerea căminurilor, prăbușirea speranțelor noastre. Cursa înarmărilor înseamnă crucișătoare în loc de școli, fortărețe zburătoare în loc de locuințe, înseamnă betonul bazelor militare în locul câmpiilor înflorite. Aservire înseamnă jefuirea patriei, transformarea tinerilor în sclavi ai străinilor în propria lor țară.

Tineri, vă chemăm să luați parte cu toată energia voastră la campania internațională inițiată de Consiliul Mondial al Păcii, pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale, pentru încetarea războaielor în curs și a acțiunilor agresive împotriva independenței popoarelor.

Cu aceeași energie să demascăm pe cei care pun piedici tratativelor, întârzie realizarea înțelegerii, preferă glasul tunului, glasului rațiunii.

Suntem de acord cu revendicarea ca fiecare națiune, mare sau mică, din orice parte a lumii, de orice rasă, să aibă dreptul de a-și alege liber modul de viață și să respecte la rândul său modul de viață pe care în mod liber și l-au ales celelalte popoare.

Vom face tot ce ne stă în putință pentru ca spiritul tratativelor care a împospătat atmosfera internațională și ne-a umplut inimile de speranțe, să triumfe supra spiritului întunecat și înăbușitor al recurgerii la forță și la război.

Tineretul din întreaga lume a aflat cu mare bucurie vestea despre încheierea armistițiului în Coreea, lucru care dovedește că este posibilă reglementarea tuturor problemelor litigioase pe cale pașnică, prin tratative.

Să ne unim pentru a putea consacra forțele noastre tinere nobilei cauze a păcii, să luăm parte la acțiunea popoarelor pentru tratative, înțelegere și pace».

Secretarul general al Federației Mondiale a Tineretului Democrat, Jacques Denis, a rostit cuvântul de închidere a celui de al III-lea Congres Mondial al Tineretului. În numele F.M.T.D. și al participanților la Congres, el a mulțumit călduros poporului român pentru condițiile optime de desfășurare create Congresului. Manifestându-și sentimentele de dragoste și prețuire pentru poporul nostru, participanții la Congres s'au ridicat și au ovaționat îndelung pe Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, care se afla în loja invitaților.

Rezoluția și Apelul celui de al III-lea Congres Mondial al Tineretului au avut un puternic răsunet în rândurile tineretului din lumea întreagă. Ele au dat un nou avânt luptei sfinte purtate de tinerele generații pentru apărarea păcii, pentru apărarea vieții celor ce reprezintă omenirea de mâine, cu toate speranțele și idealurile ei.

*

Zeci de mii de tineri, din toate țările de pe pământ, au sosit la București, pentru a participa la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, la marea manifestare a unității tineretului de pretutindeni, în lupta pentru viața pașnică și pentru înfrățirea popoarelor.

Solii tineretului iubitor de pace au fost întâmpinați cu dragoste și cu entuziasm de întregul nostru popor. Pe toate drumurile care duc dela granițele țării noastre spre Capitală, peste tot pe unde au trecut — în drum spre orașul Festivalului —, oaspeții au fost întâmpinați cu tradiționala pâine și sare, cu cântece și flori, cu calde urări de bun sosit. Pretutindeni răsunau cuvinte izvorâte din inimi: «Fiți bineveniți, oaspeți scumpi de pe întinsul pământului, pe plaiurile smălțuite de flori ale Patriei noastre. Cu brațele deschise vă întâmpinăm, soli dragi ai păcii, ai prieteniei și frăției popoarelor».

Sentimentele de adâncă dragoste cu care poporul nostru a întâmpinat pe reprezentanții tineretului lumii și-au găsit cea mai fericită exprimare în Mesajul pe care Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, l-a adresat către tinerii participanți ai Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

«Guvernul Republicii Populare Române — se spune în acest Mesaj —, exprimând sentimentele poporului român, adresează un călduros salut participanților la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie și le urează bun venit.

Tinerii din toate părțile globului, adunați aici pentru a se cunoaște și a strânge prietenii, vor dovedi încă odată că nu există forță în lume care să se poată opune voinței de pace și prietenie a tineretului de pretutindeni, hotărârii lui de a-și apăra dreptul la viață și libertate, la bucurie și fericire.

Acest Festival va fi o puternică manifestare a unității tineretului din lumea întreagă în lupta pentru pace și prietenie între popoare, pentru făurirea unui viitor luminos. Acest Festival va fi o nouă dovadă a faptului că oamenii din întreaga lume, indiferent de naționalitate sau rasă, de convingeri politice sau religioase, pot trăi în pace.

Poporul nostru este bucuros de a putea găzdui în Capitala țării sale pe tinerii soli ai păcii din lumea întreagă, de a întări astfel legăturile de prietenie dintre poporul nostru și celelalte popoare.

Urăm din toată inima tuturor participanților la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților succes deplin în lupta pentru pace și prietenie între popoare».

Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților — care avea să fie unul din cele mai importante evenimente în lupta tinerei generații pentru pace, prietenie și un viitor fericit — s'a deschis în ziua de 2 August a.c., pe Stadionul «23 August» din București. Peste o sută de mii de oameni au umplut tribunele acestui măreț stadion, construit în timp record de tineretul nostru, pentru a găzdui întrecerile sportive ale tineretului lumii, în zilele Festivalului. Aclamații puternice au salutat apariția la tribuna oficială a Președintelui Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., **Dr. Petru Groza**, a Președintelui Consiliului de Miniștri, **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, a Președintelui de onoare al Academiei R.P.R., **Acad. Dr. Prof. C. I. Parhon** și a Președintelui Academiei R.P.R., **Acad. Prof. Traian Săvulescu**, și a membrilor Guvernului. În tribună au fost șefi ai Cultelor, împreună cu Inalt Prea Sfințitul **Justinian**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, precum și numeroase personalități ale vieții culturale și științifice a țării noastre. La festivitatea deschiderii măreței întâlniri a solilor tineretului din 106 țări, au fost deasemenea prezenți eminente fruntași ai mișcării mondiale pentru pace, ca **Prof. Icuo Ojama**, **Eliza Branco** și **Monica Felton**, laureați ai Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», curajoși luptători pentru cea mai sfântă cauză a omenirii întregi.

La orele 4 d. a., a început defilarea celor 106 delegații ale tineretului din lumea întreagă. Solii tineretului tuturor popoarelor, în pitoreștile lor costume naționale, trecând pe rând prin fața tribunelor, manifestându-și voința lor de înfrățire și de unire. Ropote nesfârșite de aplauze și urale, care nu mai conteneau, au salutat prezența în Capitala patriei noastre dragi a tineretului din toată lumea, a tineretului care și-a ales o cale luminoasă, pe care pășește cu hotărâre: calea menită să-l ducă, prin unire spre pace, prin pace spre fericire!

Peste 30.000 de tineri și tinere, reprezentând generația tânără din lumea întreagă, s'au adunat, — după ce au defilat prin fața tribunelor — pe terenul înverzit din mijlocul stadionului, pentru a asculta cuvântul de deschidere, rostit de **Jacques Denis** în numele Comitetului Internațional al Festivalului. Cuvintele secretarului general al F.M.T.D., au fost subliniate cu aplauze și urale de zecile de mii de tineri. «Din toate colțurile lumii — a spus Jacques Denis — voi, purtători ai voinței și aspirațiilor de pace ale întregului tineret, ați venit străbătând oceane, câmpii și munți. Prin noi, milioane de frați și surori ale noastre sunt prezenți aici, în aceste momente emoționante, la care au contribuit prin eforturile și colaborarea lor. Pace și prietenie! răsună vocile noastre în unison. Noi vrem pace, căci ea înseamnă viață, căci ea înseamnă totodată posibilitatea de a cuceri fericirea pe care progresul și cunoștințele și atâtea bogății ale pământului le pun la dispoziția tinerei generații. Noi cimentăm aici prietenia noastră, în aceste întâlniri în care fiecare devine atât de apropiat și

atât de drag unul altuia, în care ne măsurăm capacitățile noastre sportive». După ce a subliniat importanța acestui Festival Mondial și după ce a exprimat recunoștința tineretului de pretutindeni pentru ospitalitatea tineretului și poporului nostru, — Jacques Denis a spus: «Intâlnirea noastră aici este un act de credință. Intrunindu-ne, noi declarăm cu hotărâre că toți tinerii trebuie să-și dea mâna, să analizeze diferitele puncte de vedere și să se înțeleagă pentru a face să triumfe speranțele lor. Intrunindu-ne, noi declarăm că este posibilă unirea între tinerii cei mai deosebiți. Intrunindu-ne noi declarăm că vrem ca și guvernele să se întrunească pentru a reglementa prin negocieri toate litigiile internaționale. Și această voință, această convingere că tratativele trebuie să triumfe asupra măsurilor violente, — s'a întărit în aceste zile când popoarele sărbătoresc, ca pe un mare succes al cauzei păcii în lume, semnarea armistițiului în Coreea. Intrunindu-ne, noi proclamăm, însfârșit, voința noastră nestrămutată de a închina forțele noastre tinere triumfului acestei cauze nobile.

Cu nesfârșite aplauze și ovați a fost întâmpinată de zecile de mii de reprezentanți ai tineretului din lumea întreagă, cuvântarea rostită de Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. **Dr. Petru Groza**. Adresându-le un cald salut și urându-le bun venit în Capitala patriei noastre cărăgi, Dl. Dr. Petru Groza a spus participanților la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru pace și prietenie: «Poporul român este bucuros să găzduiască această mare și pașnică întâlnire a tineretului din toate țările lumii, așa cum este bucuros să-și dea întreaga contribuție la orice manifestare și la orice acțiune pusă în slujba păcii și a prieteniei între popoare. Sunteți veniți aici din toate colțurile lumii, vorbiți limbi diferite, purtați porturi diferite, aveți convingeri politice, filosofice și religioase diferite. Dar pe toți vă unește dorința comună de pace și prietenie, dorința de a vă trăi fericiți tinerețea, de a vă bucura de frumusețile pământului și de comorile culturii, de bucuriile dragostei și de însuflețirea întrecerilor sportive».

Subliniind apoi că întrunirea tinerilor din toată lumea în cadrul întrecerilor culturale, artistice și sportive ale Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților va dovedi că prietenia și înțelegerea între oamenii cinstiți de pretutindeni sunt pe deplin posibile, — Dl. Dr. Petru Groza le-a spus solilor tineretului lumii: «In zilele pe care le veți petrece aici, în țara noastră, veți avea prilejul să cunoașteți sufletul larg și primitor al poporului român, dragostea lui de viață, de bucurie, de tinerețe; veți avea prilejul să cunoașteți și câteva din rezultatele muncii sale pașnice. Poporul român și-a închinat toate forțele construcției pașnice, ridicării nivelului său de trai, dezvoltării culturii, înfloririi orașelor și satelor».

Deschiderea Festivalului Mondial a fost o zi de sărbătoare pe care nimeni nu va putea-o uita vreodată. Ea a evidențiat uriașa unitate a tineretului din lumea întreagă și voința de nesdruncinat a tinerei generații a omenirii de a-și consacra toate strădaniile pentru apărarea și consolidarea păcii, pentru o prietenie trainică între popoarele de pe tot cuprinsul pământului.

Timp de 15 zile — dela 2 la 16 August 1953 — zeci de mii de tineri, de toate rasele, de toate naționalitățile, nutrind cele mai diferite convin-

geri politice și credințe religioase, au participat la nenumărate manifestări culturale, artistice și sportive. Ei au prezentat pe scenele Capitalei țării noastre, bogatele creații artistice ale popoarelor lor; au făcut cunoscute cântecele și dansurile tuturor popoarelor; reprezentanți ai celor mai îndepărtate țări s'au cunoscut și au legat prietenii trainice între ei.

Pentru a înfățișa cât mai deplin amploarea și rezultatele pe care le-a avut cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru pace și prietenie, este suficient să amintim că în afară de delegațiile din cele 106 țări, care au fost prezente încă din ziua deschiderii, — în zilele Festivalului au mai sosit delegați din alte cinci țări. În total, au participat peste 30.000 de tineri și tinere, din 111 țări; deosebit de aceștia, din țara noastră au luat parte la manifestările din cadrul Festivalului, alți 30.000 de tineri români, veniți din toate colțurile țării, pentru a face cunoscută fraților și surorilor lor din toată lumea, viața și munca lor și a întregului nostru popor, pentru o viață din ce în ce mai frumoasă.

Delegațiile din multe țări au fost foarte numeroase: așa, de pildă, din Franța au venit 3500 de tineri și tinere, din Finlanda 2400, din Austria 1700, din Italia 1500, din Danemarca 1300, din Marea Britanie 1100, din Norvegia 800 de delegați. Chiar din țări foarte îndepărtate au sosit numeroși participanți, care au avut de înfruntat distanțe mari și uneori chiar opreliștile puse de anumite regimuri care nu văd cu ochi buni întâlnirile prietenești dintre tineri. Din Algeria au sosit 190 tineri, din Indonezia 100, din Brazilia 130, din China 120, din Egipt 140, din Liban 320. Din India au sosit 150 de tineri.

În zilele Festivalului au sosit în București numeroase personalități din lumea întreagă. În afară de cei menționați în cuprinsul acestei dări de seamă, au mai luat parte: decanul de Canterbury, **Hewlett Johnson**, cunoscut luptător pentru pace, senatorul **W. Morrow** din Australia — un înflăcărat animator al luptei pentru pace din țara sa, — profesorul **Nafissi** din Iran și alții. Deasemenea, au venit în Capitala patriei noastre 489 de ziariști, dintre care 338 din 39 de țări ale Europei Occidentale, ale Americii și Australiei.

În timpul Festivalului au fost organizate întâlniri prietenești între membrii feluritelor delegații, — fapt care a contribuit în cea mai mare măsură la cunoașterea reciprocă și la întărirea prieteniei dintre tinerii celor mai îndepărtate țări. Numeroase expoziții organizate de Comitetul Internațional al Festivalului, de Federația Mondială a Tineretului Democrat și de Uniunea Internațională a Studenților, au adus un însemnat aport la întărirea legăturilor dintre tineri.

Dar Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților pentru pace și prietenie a fost și un minunat prilej pentru cei peste 30.000 de tineri și tinere, veniți din toate țările și din toate continentele, de a cunoaște frumusețile patriei noastre, munca pașnică și creatoare pe care o depune poporul nostru pentru înflorirea patriei și pentru făurirea unei vieți mai bune și a unui viitor mai fericit. Oaspeții noștri au avut posibilitatea să cunoască largile libertăți democratice de care se bucură poporul nostru; ei au avut prilejul să constate deplina libertate religioasă care există în țara noastră și să-și dea seama singuri, cât de sfruntate și de ridicole sunt neadevărurile calomnioase, răspândite în străinătate de dușmanii po-

porului nostru, în legătură cu pretinse îngrădiri aduse vieții religioase în statul nostru. Mii de tineri participanți la Festival au luat parte la slujbele religioase ale feluritelor culte, sau au vizitat bisericile și casele de rugăciuni, discutând nestânjeniți cu deservenții cultelor respective.

În numeroase vizite făcute la bisericile ortodoxe din Capitală, oaspeții veniți de peste mări și țări au fost impresionați de bogăția și frumusețea artei noastre bisericești, și de evlavia clericilor și credincioșilor noștri. Mulți dintre acești vizitatori au cerut îngăduința preoților de a-și nota în cărțile de aur ale parohiilor impresiile lor. Aceste însemnări ale tinerilor participanți la Festival constituie cea mai categorică recunoaștere a libertății de care se bucură toate credințele religioase din țara noastră și o desmințire dată svonurilor tendențioase colportate în Apus de slugile imperialiștilor. Mărturisindu-ne speranța că aceste însemnări vor fi culese și date publicității, spicuiam câteva adunate în grabă. Iată, câteva dintre ele:

La biserica Boteanu, un membru al delegației tineretului francez, **Paul Levéant** din Paris, a scris: «Am constatat cu bucurie că România posedă frumoase monumente religioase și că libertatea credinței este aici o realitate». O tânără catolică din Franța, **Anette Guillbert**, a notat: «Voi păstra o vie amintire despre bisericile din București, care mi-au desvăluit o artă națională foarte bogată și unde am constatat cea mai deplină libertate religioasă».

Iar tânărul catolic belgian **Jean Louis de Lannoy** a scris: «Cele văzute în România m'au încredințat că în cadrul strădaniilor pentru pace și prietenie ale tuturor popoarelor lumii, se poate înfăptui unitatea tuturor celor ce cred în Hristos».

La biserica Albă, **J. Knig**, din Londra, a scris: «Sunt fericit că am putut vizita România, o țară în care spiritul creștin și practicile creștine sunt o realitate», iar tinerii **Norma Brown** și **Robert Potter**, tot din capitala Mării Britanii au notat: «Este o mare bucurie pentru noi englezii să constatăm că în România, Biserica Ortodoxă susține cu atâta elan lupta pentru pace în lume».

La biserica Manea Brutaru, un grup de tineri și tinere din Franța și-au notat impresiile: «Suntem fericiți să constatăm că — contrar celor afirmate de o anumită presă și de unele posturi de radio din țara noastră — libertatea religioasă este deplină în Republica Populară Română. Sperăm, că schimbările culturale, pacea și prietenia se vor întări și dezvolta, până la biruința deplină asupra tuturor stavilelor care ne separă». În fruntea semnatarilor se află **Odette Roland** din Nouilles — Seine et Oise.

La biserica Sfântul Nicolae-Buzești, tânărul **René Rousch** din Laroque d'Olmes a scris: «Un tânăr francez participant la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților pentru pace și prietenie a ținut să viziteze bisericile ortodoxe din București și a constatat că libertatea religioasă este în România o realitate».

La biserica Crețulescu, o delegată din Paris, scrie: «Am fost bucurasă să constat că bisericile din România sunt cercetate de mulți credincioși, sunt foarte frumoase și bine întreținute. Voi mărturisi acest lucru prietenilor mele catolice, care — sub influența propagandei ce se face în

Apus — mi-au cerut să văd dacă nu cumva cultele religioase sunt interzise sau în delăsare». Iar doctorul J. Corman, din Anglia, a spus: «Găsesc bisericile ortodoxe minunate. Imi face o mare plăcere să constat că nu există nicio contradicție din punct de vedere social, între activitatea Bisericii și viața nouă ce se făurește în țara Dvs.».

Asemenea însemnări ar putea fi reproduse pe zeci și sute de pagini. Ele dovedesc că zecile de mii de tineri și tinere, care ne-au vizitat țara cu prilejul Festivalului au plecat ducând cu ei convingerea că libertatea religioasă este în Republica Populară Română mai deplină decât în orice altă țară din Occident și că Biserica Ortodoxă Română participă cu sinceritate și cu însuflețire la lupta sfântă pentru apărarea păcii.

Despre sentimentele cu care au părăsit țara, participanții la Festival, a vorbit Jacques Denis, în raportul prezentat în fața Comitetului Internațional al Festivalului, asupra rezultatelor acestei mărețe întâlniri a tineretului lumii:

«Vom purta în adâncul inimii chipul neșters al unui popor nobil care muncește din tot sufletul pentru construirea unei vieți bogate și fericite, acolo unde numai acum câțiva ani domneau mizeria și neștiința, prădăciunea și sclavia. Imaginea muncii rodnice și pașnice a poporului și tineretului român a întărit voința fiecărui delegat de a face să prevaleze peste tot o politică de pace care să îngăduie consacrarea celor mai importante bogății operelor vieții și prosperității. Acesta este cazul aici. Noi dorim din tot sufletul mari succese în viitor poporului și tineretului român în opera lor de viață și de fericire».

Întâlnirea solilor tineretului din întreaga lume, în Capitala patriei noastre, a însemnat o contribuție de mare preț adusă de tinerele vlăstare, cauzei celei mai sfinte a tuturor oamenilor și popoarelor: cauza păcii și prieteniei.

REDACTIA

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

VIZITA DELEGAŢIEI SINDICATELOR BRITANICE LA SFÂNŢA PATRIARHIE

DelegaŢia Sindicatelor britanice, venită în Ţara noastră cu prilejul serbărilor zilei de 1 Mai, alcătuită din d-nii P. Mc. Mahon (ScoŢia), J. M. Lewis (Wales) J. Gemmill (ScoŢia) și A. Boz (Tolmgado Bruno), a vizitat Duminică 10 Mai catedrala și palatul Sfintei Patriarhii.

Oaspeții au asistat la ora 11 la slujba Sf. Liturghii, săvârșită de P. S. Episcop Antim Târgovișteanu, Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Predica zilei a fost rostită de P. C. Prof. Pr. Liviu Stan, iar Corala Patriarhiei, sub conducerea maestrului Nicolae Lungu, a cântat câteva bucăți liturgice ale compozitorilor români, care au fost apreciate în chip deosebit.

După slujbă, oaspeții au vizitat Palatul Patriarhal, fiind întâmpinați de P. S. Episcop Antim Târgovisteanu, Vicar Patriarhal, P. C. Preot-Grigore Burlușanu, consilier patriarhal, P.P.C.C. Pr. Liviu Stan, Diacon Gh. I. Moisesecu și Diac. Vintilă Popescu, profesori la Institutul Teologic de grad universitar din București, d. Nicolae Grosu, directorul Cabinetului I. P. S. Patriarh, Arhidiacon Vartolomeu Anania, bibliotecarul Sf. Patriarhii, d. Victor Brătulescu, secretarul Comisiunii de pictură, și arhim. Ghervasie Crețu, marele eclesiarh al Sf. Patriarhii.

P. S. Episcop Antim Târgovișteanu a rostit următorul cuvânt:

Dragi oaspeți,

În numele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care acum se află peste hotare, aduc salutul Bisericii Ortodoxe Române oaspeților, care ne vizitează Ţara și doresc a cunoaște și viața religioasă dela noi.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh este plecat, pentru un scurt timp, în Bulgaria, spre a lua parte la intronizarea noului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

Călătoria Întâistătătorului nostru se face sub semnul relațiilor de prietenie dintre Bisericile Ortodoxe Română și Bulgară și este o mărturie a libertății religioase din cele două țări de democrație populară.

Oricine vizitează Ţara noastră se poate convinge la fața locului de

slobozenia cu care credincioșii pot să-și manifeste viața lor religioasă și să-și practice cultul.

Clerul își îndeplinește nestingherit misiunea sa față de poporul credincios.

Statul ajută Biserica noastră, precum și toate celelalte culte, prin salarizarea clericului și contribuie cu subvenții și materiale la zidirea de biserici și la refacerea bisericilor monumente istorice.

Biserica, la rândul său, sprijină eforturile ziditoare pe care le desfășoară cu elan poporul nostru, pentru statornicirea unei vieți mai bune.

Biserica noastră nu stă nepăsătoare în fața marilor prefaceri și înnoiri sociale din Țara noastră, ci colaborează cu toate forțele vii la acțiunea

Delegația Sindicatelor britanice, după vizitarea Palatului Patriarhal.

pentru ridicarea bunei-stări a poporului și aderă activ la lupta pentru apărarea cauzei păcii în lume.

Exprimându-ne bucuria pentru această vizită, vă zicem din toată inima: «Bine ați venit»!

Din partea oaspeților, d. J. M. Lewis a răspuns următoarele:

«Mulțumim pentru cuvintele rostite și pentru caldă primire ce ni s'a făcut.

Ne-am încredințat pe deplin de libertatea religioasă desăvârșită de care se bucură toți cetățenii Patriei Dvs. și am putut constata azi personal, progresele uriașe pe care le-a realizat Biserica Ortodoxă Română în regimul de democrație populară.

Vom duce aceste impresii frumoase și în țările noastre și le vom comunica tuturor compatrioților noștri, ca să cunoască și ei adevărul despre libertatea religioasă integrală, ce există în Republica Populară Română, pentru ca în felul acesta să spulberăm svonurile mincinoase și calomniile pe care dușmanii interesați le răspândesc în străinătate».

Oaspeții au vizitat apoi Palatul Patriarhal, rămânând impresionați de picturile în frescă din Hall, care înfățișează momente mai de seamă din istoria ortodoxiei românești și icoanele sfinților români sau ale căror moaște se află în țara noastră. Deasemenea au apreciat foarte mult noua bibliotecă din Cabinetul I. P. S. Patriarh, lucrată în stil românesc, cu sculpturi din cele mai alese. O mică expoziție cu produsele atelierelor de cizelură, email și filigran ale Institutului Biblic, a atras în chip deosebit atenția oaspeților, care și-au exprimat toată admirația pentru iscusința cu care sunt lucrate acum odoarele noastre bisericești: cruci, potire, discuri, chivote, candelă, scoarțe de evanghelii, cărji arhieresti, etc. În semn de aducere aminte, P. S. Episcop Antim Târgovișteanu le-a oferit câteva cruciulițe și medalioane în email și filigran, precum și mai multe reviste și lucrări apărute recent în editura Institutului Biblic, între care și cartea I. P. S. Patriarh Justinian: **Pilde și Indemnuri în lupta pentru pace.**

Înainte de plecare, oaspeții au scris în Cartea de Aur a Sfintei Patriarhii următoarele cuvinte:

«Delegația Sindicatelor britanice venită de 1 Mai în Republica Populară Română, vizitând biserica Sfintei Patriarhii, a rămas adânc impresionată de căldura cu care a fost întâmpinată. Ea este satisfăcută constatând libertatea religioasă de care se bucură credincioșii. Am fost încântați să luăm cunoștință, că — în adevăratul duh al tradiției, — slujitorii Bisericii Ortodoxe Române lucrează activ pentru pacea lumii» ss. **P. Mc. Mahon, J. W. Lewis, J. Gemmill.**

«Am fost puternic impresionat de grija pe care o dă Guvernul în ce privește cultul și mărturia o confirmă clerul binecuvântându-l în timpul slujbei la care am asistat.

Am putut, prin vizita mea, să-mi dau seama de libertatea acordată cultului, împotriva minciunii pe care imperialiștii o răspândesc contra țărilor socialismului. Această minciună, în ce mă privește, s'a spulberat. Voi vorbi despre acest lucru în țara mea». ss. **A. BOZ. Tolmgado Bruno.**

ASISTENT

INCHEIEREA CURSURILOR LA SEMINARIILE MONAHALE DIN MĂNĂSTIREA HUREZU ȘI AGAPIA

Incheierea cursurilor anului școlar 1952—1953, la cele două seminarii monahale ale Bisericii Ortodoxe Române, dela sfintele mănăstiri Hurezu și Agapia, a avut loc în zilele de 5 și 6 Iulie a. c., după sfârșirea examenelor de diplomă, sub părinteasca oblăduire și binecuvântare a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, ctitorul și îndrumătorul neobosit al acestor așezăminte noi de cultură călugărească, menite să împlătească vechile tradiții de evlavie cu acelea de muncă și de ascultare în cel mai curat duh creștin.

LA SEMINARUL MONAHAL DELA MĂNĂSTIREA HUREZU.

Astfel, serbarea de sfârșit de an la seminarul monahal Sf. Filofteia din mănăstirea Hurezu s'a desfășurat în ziua de 6 Iulie a.c., chiar în prezența Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care cu acest prilej a dat profesoarelor și elevelor sfaturi și îndemnuri de neprețuit folos pentru înțelegerea rostului deosebit pe care îl au aceste școli în propășirea vieții noastre mănăstirești prin făurirea duhului nou ce trebuie să stea la temelie obștilor călugărești, ridicând munca la treapta de virtute și ca mijloc pentru sfințenie. La orele 10 dimineața s'a săvârșit în biserica mănăstirii slujba Sfintei Liturghii, de față fiind Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, profesoarele seminarului și viețuitoarele obștei Hurezului. Elevele seminarului au cântat răspunsurile Sf. Liturghii, iar la sfârșitul slujbei P. C. Profesor Pr. Ioan G. Coman, președintele comisiei de examen pentru diplomă, la acest seminar, a rostit predica, tâlcuind Evanghelia zilei.

După amiază, la orele 15, a avut loc, pe pajiștea verde a mănăstirii, serbarea de sfârșit de an, la care au luat parte, pe lângă obștea seminarului și a mănăstirii, credincioși din satele apropiate și din Târgul Hurezu, dornici să-și bucure sufletele și să-și adape cugetele, ascultând desfășurarea programului alcătuit din cântece, poezii și cuvântări.

Programul s'a început prin cântarea psalmului 23: **Cine se va sui în Muntele Domnului?** alcătuită de Gavriil Muzicescu și executată de corul seminarului sub conducerea Pr. Prof. Ioan Pușoiu. După aceea, P. C. Maica Directoare Serafima Popescu a rostit o cuvântare, amintind că seminarul numără doi ani de activitate în această ctitorie vestită a dreptcredincioșilor Brâncoveni. «In această școală a luminii și a disciplinei — a spus P.C. Sa — elevele au înțeles că I. P. S. Patriarh Justinian, ctitorul noului învățământ religios, a înființat aceste seminarii monahale, după preceptele

evangelice, care învață că munca este soră bună cu rugăciunea și iubirea de aproapele este strâns legată cu dragostea de Dumnezeu». Elevele au pătruns adânc și s'au convins că seminariile au scopul de a pregăti personalul didactic, administrativ și de conducere, care va fi trimis la școlile monahale ale obștiilor călugărești pentru învățătura de carte în cadrele ciclului I și II. Au înțeles că seminariile monahale pregătesc misionari și misionare pentru Biserica noastră. A arătat apoi că roadele de pe ogoarele duhovnicești ale elevelor acestui seminar sunt bogate, datorită faptului că sufletele maicilor și surorilor care au venit să urmeze cursurile acestei școli, au avut plămădă bună, în care a odrăslit cuvântul Domnului. Munca a fost săvârșită după învățătura Sfintei Evanghelii și ea s'a depănat între rugăciunea Acatistului zilei și Slujba Vecerniei, cursurile teoretice ținându-se dimineața iar îndeletnicirile practice făcându-se după-amiaza. «In orele de curs la lucru, în recreație, elevele au fost îndrumate spre o viață trăită în duh și în adevăr, spre o viață în care dogorește dragostea pentru Dumnezeu și pentru aproapele nostru, spre o viață în care stăpânește strădania continuă în muncă». După ce mulțumește corpului didactic, administrativ și de serviciu al școlii pentru munca depusă în tot cursul anului școlar P. C. Maica Directoare a spus: «Dar toată grija, toată povara cea grea ce ne-a copleșit uneori, a fost purtată pe umerii neobosiți ai bunului și ocrotitorului nostru Părinte, Inalt Prea Sfințitul Justinian, Ierarhul faptelor și Patriarhul Păcii. Ca o candelă aprinsă veghiază asupra seminarului nostru, trimețând în fiecare suflet lumina dragostei, a credinței și a nădejdei. Dragostea părintească a I.P.S. Sale se simte din plin în școala noastră. Fiecare profesoară, fiecare elevă din acest seminar este conștientă că viața de aici, ce se scurge în condiții fericite, se datorește I. P. S. Sale».

În încheiere, P. C. Sa a adresat câteva cuvinte elevelor absolvente, îndemnându-le să țină aprinsă flacăra credinței strămoșești în mănăstirile de metanie unde vor merge și să lucreze pentru slava Bisericii Ortodoxe. Roagă apoi pe Dumnezeu să ajute I. P. S. Patriarh Justinian, să-și încununeze viața plină de osteneți și izbânzi cu păstorie cât mai vrednică de numele Său și de nădejile ce leagă de I. P. S. Sa Biserica noastră întregă, iar prin aceasta toată Ortodoxia.

Programul s'a desfășurat mai departe cu recitarea poeziei **Nu uita** de Ștefan Dumitrescu, în care autorul exprimă dragostea înflăcărată față de Dumnezeu, dragoste ce iartă totul, învinge orice rău și răspunde cu blândețe și pace la ura dintre oameni. Au urmat poeziile **Maică fericită** de Zorica Lațcu, **Cer nou** și **Din prag** de Al. Vlahuță.

În partea a doua a programului elevele seminarului, sub conducerea Pr. Prof. Ioan Pușoiu, au cântat: **La tufița de argea**, **Cântecul seminaristei**, **Doină din Ardeal**, **Marșul lui Tudor**, **La bisericuță**, **Luceafărul** și **Pescarii**. Au urmat apoi cuvântările rostite de maica Olga Pârvulescu, în numele absolventelor, și de sora Maria Ostapiuc, în numele colegelor sale din anul al III-lea, mărturisind recunoștința pe care elevele o datorează profesoarelor lor, Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Sfântului Sinod și conducerii noastre de Stat, pentru grija părintească și sprijinul acordat acestui așezământ de cultură, menit să pregătească viitoarele cadre de conducere ale mănăstirilor noastre. A răspuns P. C. Prof.

Pr. Ioan Gh. Coman, înfățișând constatările îmbucurătoare făcute în urma examenului de diplomă, cu care prilej elevele au dovedit nu numai o mare silință la învățatură, ci și o viață nouă, prin împletirea cunoștințelor cu evlavie, munca și ascultarea desăvârșită.

La sfârșit Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a rostit următoarea cuvântare:

**Prea Cuvioase Maici Profesoare,
Prea Cucernice Părinte Profesor,
Dragi eleve,**

Am ascultat cu toată atențiunea, desfășurarea acestui program și cuvântarea plină de poezie a maicii Directoare, din care reese munca și activitatea care s'a desfășurat în clase, în atelierile de pictură, ceramică și broderie și toată strădania aparatului administrativ și de serviciu, pentru banul mers al școlii; am ascultat poeziile care au înfățișat gândurile ce vă frământă; am ascultat cântecele frumos executate și vocile alese ale unor eleve care fac cinste seminarului nostru; am ascultat cuvântul absolventelor plin de avânt și încredere în legătură cu munca depusă de maicile Profesoare, precum și cuvântarea Părintelui Profesor Coman, care a arătat roadele examenelor. Toate acestea m'au bucurat nespuse de mult pentru că grija Sfântului Sinod, sacrificiile noastre, au fost încununete de mult succes și că în munca noastră am fost înțeleși deplin și de corpul profesoral, dar mai ales de eleve cu privire la practicarea vieții de obște.

M'am bucurat nespuse de mult de toate cele mărturisite și tare m'ași bucura — și de ce nu v'ași spune acum — dacă cele ce ați spus acum le veți face. Voiu urmări cu multă grijă dacă cele ce ați grăit acum le veți și îndeplini. Sunt mulți învățători, care nu cred în ceea ce spun. Necredința acestora o vedem din faptele lor. Când cineva-ți vorbește de frăție, dragoste și pace, el trebuie să fie cel dintâi om al păcii; când cineva-ți vorbește de jertfire de sine, el trebuie să fie pildă. Când cineva-ți vorbește de dăruire totală, el însuși trebuie să se dăruiască.

Niciodată în viața voastră să nu spuneți altceva decât ce credeți și trăiți. Să nu fie o dezarmonie, să nu fie o nepotrivire între vorbe și fapte. Repet și eu din ceea ce s'a spus, că nimic nu influențează pe om ca pilda vieții bune. Cuvintele sboară și se duc, dar ceea ce ne stăpânește este pilda altora. În toată viața să vă feriți de aceste nepotrivelii, de a nu fi o contradicție între cuvinte și fapte. Dacă nu aveți altă pildă, să nu uitați că avem ca model pe Iisus Hristos. El trebuie să ne fie pildă vie totdeauna înaintea ochilor noștri. El trebuie să ne fie pildă de sacrificiu ce trebuie să-l facem pentru semenul nostru.

Să fiți călăuzite permanent de credința despre care vorbea foarte frumos Părintele Profesor Coman, credință puternică în Mântuitorul Hristos, care se înfăptuește sub forma smereniei desăvârșite.

Încă odată mă bucur nespuse de mult de cele auzite și fiindcă absolventele pleacă acasă, am să vă istorisesc o întâmplare a unui mare om de stat.

Asistând la un examen, elevii au răspuns minunat despre tot felul de învățături, principii și maxime, care de care mai adânci. La sfârșit a fost

întrebat: «V'a plăcut răspunsul studenților noștri?» Acest bărbat de stat a răspuns:

— «Dacă eu aș fi fost pe bancă alături de studenți, vă asigur că aș fi rămas repetent, fiindcă eu n'aș fi știut să dau aceste răspunsuri precise. Dar, dacă mergem în viață, vă pot asigura pe toți, domnilor profesori și studenți, că dumneavoastră ați fi rămas repetenți iar eu aș fi luat examenul cu succes, fiindcă una este viața și alta învățătura. Dar să vedem care este secretul rezolvării problemelor în viață? Foarte bune sunt învățăturile și maximele, dacă ele ne stăpânesc permanent gândul nostru; dacă voi înșivă nu meditați permanent asupra lor și vă mulțumiți doar să le însușiți pentru examen, cu ele nu puteți face față decât examenului. Numai dacă veți lega învățăturile de realitățile vieții și obstacolele ei, atunci vă pot spune că veți trece cu mine examenul vieții».

Tot așa vă spun și eu vouă azi: frumoase sunt învățăturile pe cari trebuie să le păstrați. Frumoase sunt toate cunoștințele, dar ele trebuie să treacă în viața voastră. Fiecare învățătură s'o raportați la greutățile vieții. Una din cuvântătoare a spus: «Suntem călăuzite de un ideal sfânt, idealul vieții de obște. Știm că vom întâmpina greutăți, dar nu ne vom descuraja, ci vom munci călăuzite de acest ideal al vieții de obște». Da, o mărturisesc că aceasta este una din problemele ideale ale vieții. E adevărat că-mi făgăduiți că veți munci, dar s'ar putea întâmpla ca într'o bună zi să spuneți că greutățile sunt așa de mari, încât nu le puteți birui. Așa mărturisesc profesoarele dela Agapia și cele de aici că de veți merge singure una câte una, vă veți pierde și nu veți putea realiza nimic. Mântuitorul a zis: «Să îndrăzniți, Eu am biruit lumea», tot așa vă spun și eu: îndrăzniți, aveți curaj!

Dacă ați spus numai niște vorbe prin care să bucurați Biserica și să amăgiți pe Patriarh, iar duhul vă este departe, vă înșelați pe voi înșivă, în viață nu biruiți decât cei ce cred într'un ideal. Trestile care se clatină stau în mlaștină și nu dau roade. Stejarii stau pe înălțimi, înfruntând furtunile. Copacii și pomii care fac roade alese, sunt loviți de toți cu pietre ca să le ia roadele. Noi mergem înainte. O lume care se duce, o lume care o vedeți și voi că piere nu mai răspunde nici mersului vremii, nici evenimentelor istorice. Noi n'o bruscăm, ci o lăsăm să moară de moarte naturală.

În mănăstiri noi am creiat o viață nouă, noi am creiat condiții de viață nouă în spirit nou: rugăciune în comun, muncă în comun. Regulamentul monahal arată întru totul cele spuse de mine. Noi în Seminarii pregătim cadre didactice, administrative și de conducere. Regulamentul spune clar: «Nimeni nu poate fi promovât, în vreun post dela casier până la stareț» decât cei ce au Seminarul. Nimeni dintre călugări nu poate fi hirotonit diacon dacă nu are Seminarul, nimeni nu poate fi tuns în monahism, dacă nu a terminat școala monahală și dacă nu cunoaște perfect o meserie, dovedind prin aceasta dorința și năzuința către viața monahală. Ceea ce am spus altă dată, acum este scris în Regulamentul de organizare a Mănăstirilor. Seminarile pregătesc elemente care să facă cinste monahismului; din rândul lor, pe cei care au mai multă râvnă și mai mult dar îi vom trimite la Institutul Teologic. Anul acesta vom trimite un grup de

12 călugări. Noi nu putem trimite în fiecare an atâtea maici, câte ar dori. Poate vă veți întreba de ce facem acest lucru? Pentru că noi nu lăsam pe călugări să se descurce singuri în viață, ci le asigurăm o existență și nu se poate ca după opt ani de trăire împreună să nu topim toată sursa și toată înclinarea individualistă. Nădăjduim să creiem spiritul de colegialitate cu îngăduință unul față de celălalt. Nu toți la Teologie sfârșesc. Cum îl aflăm pe unul cu preocupări personale, mândrie, îl excludem. Vrem să trăiască îndeobște și să se ajute între ei. Vă asigur că nu vă veți pierde nici una; să faceți pact cu smerenia și dragostea, să aveți toată răbdarea, fiindcă lucrarea nu se face așa repede. Trimiterea unei seminare în mănăstire e ca o picătură de apă, dar ca o picătură de apă caldă, care va topi gheața. Eu cred că veți birui, că în anii următori alte picături vor cădea. Dumnezeu voastră veți lucra în școlile elementare și monahale. Toate veți avea vacanță două luni și veți activa în aceste școli. Această activitate o vom controla și fiecare veți depune un memoriu de activitatea desfășurată și roadele ei. Cele ce veți fi repartizate la ateliere veți da concursul la realizarea comenzilor în vederea festivalului. Memoriul de activitate va fi semnat de stareța respectivă și cliriarhul locului. Să vedem cum veți da examenul în fața problemelor de mănăstire? Vrem să ne bucurăm și cu bucuria cea mare.

Nu numai cele cu media 8 vor merge la Teologie, ci și cele cari au sub șapte, dar știu să rezolve problemele în viață. Institutul Teologic este deschis pentru monahiile și monahii sărguincioși și conștiincioși. Vă rog să vă străduiți și să ne bucurați și să fiți fala Seminarilor din care faceți parte. Din cele auzite am înțeles că sunteți înfometate de cunoștințe și fiindcă plecați în vacanță v'am adus pachete cu merinde duhovnicească. Să le studiați, dar mai ales să le aveți ca amintire. Mulțumind maicilor profesoare, Vă felicit pentru frumoasele rezultate pe care le-ați obținut la examene.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl să fie cu voi cu toți. Amin.

După cuvântare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a împărțit personal tuturor elevelor daruri în cărți, potrivite după silințele fiecăreia și întrecerea la muncă și învățătură.

La orele 18, profesoarele împreună cu elevele încărcate de neuitate bucurii și daruri au petrecut la plecare, sub belșugul binecuvântărilor pe bunul lor Ocrotitor, Prea Fericitul Patriarh Justinian.

LA SEMINARUL MONAHAL DELA MÂNĂSTIREA AGAPIA.

Cursurile seminarului monahal «Cuvioasa Parascheva» din sfânta mănăstire Agapia s'au încheiat în ziua de Duminică 5 Iulie a. c. Și aici, cu o săptămână înainte, fusese Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, spre a se încredința de bunul mers al școalei și ca să aducă elevelor părintească binecuvântare și belșug de cărți în vederea dreptei răsplătiri a unui an întreg de întrecere în muncă și silință la învățătură. Căci și la seminarul dela Agapia, glasul clopotului chemător la rugăciune n'a încetat să se învrâsteze cu glasul clopotului chemător la muncă. De aceia și roadele au fost la fel de vrednice de laudă.

Dimineața s'a săvârșit în biserică slujba Sfintei Liturghii, cu rugăciuni de mulțumire către Dumnezeu, răspunsurile fiind date de corul seminarului sub conducerea P. C. Prof. Ierom. Calistrat Stoleru. Au fost de față: P. C. Diacon Prof. Gheorghe I. Moiescu, delegat de I. P. S. Patriarh Justinian să prezideze Comisia pentru examenul de diplomă la acest seminar. Corpul didactic al seminarului în frunte cu P. C. Maică Stareță și Directoare Veronica Constantinescu, viețuitoarele din soborul mănăstirii și vizitatori.

După amiază, la orele 16 a avut loc în curtea mănăstirii, serbarea de sfârșit de an, la care au luat parte câteva sute de persoane din mănăstirea Agapia, de prin satele, schiturile și mănăstirile din împrejurimi.

Serbarea a început cu rugăciunea «Împărate ceresc» și Imnul R.P.R., cântate de corul seminarului, după care P. C. Maică Directoare Veronica Constantinescu a făcut o dare de seamă, înfățișând în cuvinte alese rodul muncii anului școlar încheiat și însemnătatea școlilor de învățământ monahal, înființate cu scopul de a ridica viața mănăstirilor noastre în toate laturile lor de slujire și preocupări. A omagiat apoi dragostea și ocrotirea părintească pe care Sfântul Sinod și Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian o acordă necontenit acestor școli, exprimând totodată recunoștința față de conducătorii Statului nostru de democrație populară, pentru sprijinul ce-l acordă Bisericii prin susținerea acestor școli. Deasemenea a scos la iveală aportul pe care-l aduc azi atelele cooperativelor din mănăstiri în ce privește propășirea artei noastre naționale prin țesăturile și cusăturile artistice pe care le produc.

«Dacă până acum — a spus P. C. Maică Directoare Veronica Constantinescu — n'a fost cu puțință să se creeze pentru mănăstirile de călugărițe un centru de pregătire duhovnicească și dacă acest lucru îl vedem azi înfăptuit, prin grija Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și înțelegerea largă a Sfântului Sinod și a Guvernului Țării, apoi și sfintele mănăstiri au datoria să sprijine aceste așezăminte, care să dea elemente de conducere pline de râvnă și cu adevărat devotate Bisericii și Patriei noastre».

După cuvântarea P. C. Maice Directoare s'a desfășurat programul serbării, alcătuit din mai multe poezii și coruri, conduse chiar de elevele absolvente ale seminarului. Astfel eleva Natea Neonila a recitat poezia «**La Paște**», iar eleva Tănase Ioana: «**Iisus la Impăratul**». Absolventa Negraru Vasilica a dirijat cântecul «**Foaie verde maghiran**», iar Onu Paraschiva a cântat frumoasa cântare psaltică «**O, prea frumoasă pustie**». Versurile: **Floarea soarelui și macul, Mama și Cazacul** au fost recitate pe rând de elevele Toderuț Maria, Vrăbie Ana și Hobjilă Veniamina. Elevele au cântat apoi sub conducerea P. C. Ierom. Prof. Calistrat Stoleru. **Lunca mea**, după care au urmat corurile: **Moscova, Moara, Mama, și Rugăciunea**, dirijate pe rând de absolventele: Acomii Ecaterina, Sârbu Ana, Niță Natalia și Chihaia Nimfodora. Programul muzical s'a încheiat cu frumoasele coruri alcătuite de G. Cucu și inspirate din muzica psaltică: **Miluește-mă Dumnezeule**, dirijat cu multă iscusință de absolventa Sârbu Eufrosina și **Nu pricep Curata**, condus de P. C. Ierom. Prof. Calistrat Stoleru. La sfârșit elevele seminarului au jucat piesa în două acte **Hazail**.

După terminarea programului a luat cuvântul P. C. Diacon Prof. Gh.

I. Moiescu, care în calitate de delegat al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian la examenul de diplomă la acest seminar, a mulțumit P. C. Maice Directoare Veronica Constantinescu și corpului didactic al școlii pentru munca depusă în decursul anului școlar încheiat, pentru buna pregătire și îndrumare a elevilor. A arătat apoi rostul acestor școli călugărești — ctitorite de I.P.S. Patriarh Justinian — cu menirea să dea roade duhovnicești din cele mai alese nu numai în ce privește viața obștească a mănăstirilor noastre, ci și propășirea Ortodoxiei românești. A exprimat apoi aceleași mulțumiri corpului didactic dela școala monahală din mănăstirea Agapia și dela școala elementară din satul Văratec, pentru truda depusă la pregătirea și examinarea elevilor din mănăstire, care urmează ciclul elementar. În încheiere a dat elevilor îndemnuri la muncă și ascultare, povățuindu-le ca în acest chip să-și arate recunoștința față de sprijinul și grija ce li se acordă de către Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și Sfântul Sinod.

Apoi, ca încununare a sârguinței la învățătură și a silințelor în muncă și ascultare, a împărțit elevilor fruntașe și absolventelor premiile constând din cărțile aduse și dăruite în acest scop de către Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Celelalte eleve au primit și ele cărți de rugăciune, de învățătură și de muzică psaltică. Inmânarea premiilor și a cărților a fost unul din momentele cele mai înălțătoare ale sărbătorii și prin care s'a putut vedea dragostea nețărmurită și grija părintească pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian o poartă neconținut acestor școli de pregătire duhovnicească, în duhul vechilor tradiții de muncă și evlavie creștină.

INDRUMARI PASTORALE

INDATORIRI PASTORALE IN LEGĂTURĂ CU MUNCILE AGRICOLE DE TOAMNĂ

În grija sa continuă pentru ridicarea nivelului de viață al celor ce muncesc și pentru crearea unui nou avânt al economiei naționale și deci al bunei stări a întregului nostru popor, guvernul a luat — în ultima vreme — noi măsuri, prin mijlocirea cărora aceste obiective de bază să poată fi realizate în cel mai scurt timp.

Aceste măsuri au fost enunțate în cuvântarea pe care Președintele Consiliului de Miniștri, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a rostit-o cu prilejul zilei de 23 August 1953, cu ocazia celei de a noua aniversări a eliberării Patriei noastre.

În expunerea sa, un loc de deosebită importanță a fost acordat problemelor agriculturii, cunoscut fiind că numai o justă rezolvare a acestora poate asigura îmbunătățirea aprovizionării populației și satisfacerea necesităților de materii prime reclamate de industria ușoară și alimentară.

«În scopul îmbunătățirii aprovizionării populației și al asigurării industriei ușoare și alimentare cu materii prime — a spus Președintele Consiliului de Miniștri, Gheorghe Gheorghiu-Dej — este necesară atingerea și depășirea nivelului producției agricole dinainte de război și creșterea simțitoare a producției de cereale panificabile, de porumb, cartofi, legume, furajere, carne, lapte. În centrul preocupărilor partidului și guvernului în domeniul agriculturii trebuie să stea problema pâinii. Pentru aceasta trebuiesc asigurate condițiunile pentru sporirea continuă a randamentului la toate culturile agricole, în primul rând prin mecanizare, extinderea agrotehnicii avansate, pregătirea de cadre agrotehnice avansate.

Pentru dezvoltarea producției agricole se prevăd, pe perioada anului 1953-1954-1955, investiții de cca. 6 miliarde lei, ceea ce reprezintă mai mult decât dublul investițiilor realizate pe anii 1950-1951-1952.

O permanentă atenție va fi acordată sporirii producției animale, creșterii bazei furajere, viticulturii și pomiculturii».

Arătând măsurile care trebuiesc de urgență luate pentru consolidarea continuă economică a gospodăriilor agricole colective și întovărășirilor de lucrare în comun a pământului, gospodăriilor agricole de Stat și stațiunilor de mașini și tractoare, Președintele Consiliului de Miniștri a precizat de-

asemenea următoarele, referindu-se la rolul gospodăriilor agricole și individuale: «Pentru ridicarea nivelului producției agricole este necesar să se acorde gospodăriilor individuale ale țăranilor muncitori un ajutor mai mare decât până acum. Gospodăriilor agricole ale țăranilor muncitori li se vor acorda credite uștine pentru cumpărare de vite, porci, cai, unelte necesare gospodăriei, ajutor zootehnic în scopul măririi șeptelui și al îmbunătățirii soiului de vite. Gospodăriile țărănești mici și mijlocii vor fi deservite cu tractoare și alte mașini ale Statului. Țăranii muncitori vor fi sprijiniți pentru a-și putea procura îngrășăminte chimice pentru culturile contractate și vor fi aprovizionați cu materiale de construcție ... toate acestea vor duce la sporirea veniturilor țăranilor muncitori, la ridicarea nivelului lor de trai material și cultural».

În expunerea sa, Președintele Consiliului de Miniștri, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a arătat deasemenea măsurile care trebuiesc luate de îndată și modul în care trebuie să se lucreze în toate sectoarele de activitate care concură la ridicarea continuă a nivelului de viață al poporului.

«Orânduirea democrat-populară din țara noastră — a spus Domnia Sa — are imense posibilități pentru un nou avânt al economiei naționale, pentru înflorirea culturii, pentru ridicarea continuă a bunei stări a poporului.

Orânduirea noastră democrat-populară, puterea noastră populară este cucerirea cea mai de seamă a poporului muncitor. Niciodată milioanele de oameni ai muncii din patria noastră nu s'au bucurat de asemenea drepturi și libertăți, de asemenea posibilități de a-și desfășura inițiativa creatoare, talentele și capacitățile lor, de a participa la conducerea treburilor obștești, ca în anii puterii populare».

Cuvântarea Președintelui Consiliului de Miniștri, prin care au fost anunțate măsurile necesare în scopul creerii unui nou avânt al economiei naționale și ridicării continue a bunei stări a poporului, a fost urmată de o serie de hotărâri și deciziuni prin care Consiliul de Miniștri, Ministerale și Instituțiile Centrale au purces la traducerea în viață a măsurilor susamintite.

Rând pe rând, au fost anunțate măsurile concrete prin care — îndeosebi în rândurile oamenilor muncii din agricultură, țăranii mijlocași și mici — se crează noi condițiuni de muncă, prin degrevări de impozite și taxe, prin aprovizionarea la timp cu materialele necesare îndeplinirii la timp și în bune condițiuni a muncilor agricole, prin recalculări și anulări de cote etc.

În pragul muncilor agricole de toamnă, măsurile prin care guvernul Statului nostru de democrație populară croește perspectivele unui nou avânt al economiei naționale și garantează o rentabilitate sporită pentru toți cei ce muncesc, între care și pentru agricultori, truditorii ogoarelor își dau seama că munca lor — îndeplinită la timp și în bune condițiuni — este o muncă de cinste, datorită acesteia asigurându-se «pâinea cea de toate zilele» pentru întregul popor, precum și materia primă pentru industria ușoară alimentară.

În același timp, ei pot fi siguri că — muncind cu râvnă — își îndeplinesc nu numai o îndatorire de cinste față de întregul nostru popor, ci — prin randamentul sporit al muncii lor — asigură un trai îmbelșugat

pentru întreaga lor familie și o dezvoltare neconținută a propriilor lor gospodării.

În cadrul măsurilor guvernului, prin care se urmărește ridicarea continuă și în ritm sporit a nivelului de trai a întregului nostru popor, la 13 Septembrie 1953, s'a dat publicității Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la pregătirea și executarea la timp a însămânțărilor, recoltărilor și arăturilor adânci de toamnă.

În ansamblul măsurilor recente, luate de guvern în scopul asigurării unui nou avânt al economiei naționale și creerii de condițiuni optime în vederea creșterii continue a bunei stări a poporului nostru, Hotărîrea susmenționată arată, în mod practic, care sunt mijloacele și cum trebuie să fie dusă munca în toamna acestui an, pentru a se asigura o recoltă îmbelșugată.

Astfel, Hotărîrea amintită, conține prevederi precise în legătură cu: planul de cultură pe anul 1953-1954; pregătirea și executarea planului de însămânțări, recoltări și arături de toamnă (pregătirea și executarea muncilor agricole de toamnă în gospodăriile agricole individuale; executarea muncilor agricole de toamnă în gospodăriile de Stat, ferme de Stat și gospodării anexe; executarea muncilor agricole de toamnă în gospodăriile colective și întovărășirile agricole; sarcinile stațiilor de mașini și tractoare în executarea însămânțărilor și arăturilor adânci de toamnă); asigurarea producției de cartofi, legume și zarzavaturi etc.

Hotărîrea conține deasemenea dispozițiuni limpezi în legătură cu modul în care trebuie dusă munca — pe timpul campaniei agricole de toamnă — atât de către Ministere și Instituțiile Centrale, cât și de Sfaturile Populare, organizațiunile economice locale, organizațiunile de masă etc.

Este limpede că în această muncă de bază pentru întreaga noastră economie națională, precum și pentru asigurarea unui nivel de trai din ce în ce mai înalt pentru întregul nostru popor, toate forțele pozitive ale poporului nostru trebuie să se concentreze într'un singur efort.

Numai pe această cale, muncind cu cinste și în mod temeinic, urmând îndemnul date de organele de Stat și organele locale, precum și de oamenii de specialitate, toate greutățile vor putea fi înlăturate, asigurându-se astfel o recoltă sporită, piatră de temelie pentru creșterea bunei stări a tuturor celor ce muncesc.

Alături de toate celelalte instituțiuni și organizațiuni din țara noastră, alături de toți oamenii muncii dela orașe și sate, din uzine și de pe ogoare, Biserica Ortodoxă Română a primit cu mare bucurie măsurile guvernului, prin care se deschid perspective noi de viață îmbelșugată poporului nostru.

Învățătura Domnului nostru Iisus Hristos și tradițiile Sfintei noastre Biserici pun la loc de frunte «iubirea de aproapele».

Este deci dela sine înțeles că Biserica Ortodoxă Română a întâmpinat precum se cuvine acel ansamb'l de măsuri, prin care guvernul arată grija deosebită pe care o poartă zi de zi, ceas de ceas, pentru ridicarea neconținută a nivelului de viață a cetățeni'or Patriei noastre.

Intemeindu-se pe învățătura Domnului, Biserica Ortodoxă Română a dus o muncă susținută pentru promovarea tuturor acelor măsuri, care

— pornite din gând curat și din dragoste de aproapele — au de scop fericirea celor mulți.

Așa se explică pentru ce totdeauna, acolo unde este vorba de «pace», Biserica este prezentă. Deasemenea numai așa se poate înțelege pentru ce acolo unde este vorba de făurirea bunei stări a oamenilor muncii dela orașe și sate, Biserica este tot timpul prezentă.

A devenit o scumpă tradiție pentru Biserica noastră, lupta pentru fericirea poporului, luptă care se duce pe multiple planuri: susținerea acțiunilor de apărare a păcii; ajutor neprecupețit pentru traducerea în viață a tuturor măsurilor luate în scopul creșterii necontenite a bunei stări a poporului etc.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — Intâistătătorul Bisericii noastre — au arătat în mod repetat că pentru a răspunde misiunii lor de păstori duhovnicești preoții ortodocși trebuie să fie slujitori credincioși ai altarelor și cetățeni devotați ai poporului în mijlocul cărui trăesc. O asemenea înțeleaptă îndrumare a clerului izvorăște din însăși învățătura Sfintelor Evanghelii și marea majoritate a preoțimii ortodoxe este pe deplin convinsă că numai prin îndeplinirea acestor sfinte îndatoriri capătă împlinire învățătura creștină a iubirii de Dumnezeu și de aproapele. Deaceia, slujitorii de toate gradele ai Bisericii noastre — dela preotul de țară până la vlădică — s'au alăturat cu devotament și cu râvnă tuturor acțiunilor care au drept scop pacea și fericirea poporului.

Activi în lupta pentru apărarea păcii și în toate celelalte acțiuni puse în slujba poporului, clericii Bisericii Ortodoxe Române — dând ascultare îndrumărilor părintești venite de la Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh, au fost totdeauna plini de râvnă în a dovedi ei înșiși că una dintre cele mai de seamă îndatoriri patriotice este aceea de a munci fără preget pentru recoltate cât mai îmbelșugate, pentru pâinea oamenilor muncii și deci pentru creșterea necontenită a bunei stări a întregului popor.

Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a arătat în repetate rânduri în pastoralele, scrisorile și cuvântările sale că între nevoile firești trupului pentru păstrarea vieții și nevoile sufletești ale omului există o strânsă legătură. Intr'una din pastora'ele prin care, fără contenire, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, dovedește grija sa părintească față de fiii săi duhovnicești, se arată — pe bună dreptate — că lipsa pâinii «tulbură deopotrivă sufletul ca și trupul, îngrijorează sufletul și neliniștește iubirea părinților, care trebuie să asigure hrana fiilor»; deasemenea că «în această mare înviforată a vieții, orice val pune în mișcare alte valuri, până la marginile cele mai îndepărtate ale ei, pentru că treburile materiale și cele spirituale se împletesc între ele și se înrîuresc unele pe altele».

Prin povața luminată, prin sfatul înțelept și plin de grijă al Intâistătătorului Bisericii noastre, s'a arătat permanent tuturor slujitorilor altarelor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române că — așa cum rezultă din experiența de viață a oamenilor și din învățătura Domnului nostru Iisus Hristos — trebuința de pâine este vădită.

În cuvinte luminoase, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a arătat greșala pe care o săvârșesc aceia care — printr'o falsă interpretare a cuvântului Sfintei Scripturi — amăgesc sufletele lesne încrezătoare, spu-

nându-le că «de vreme ce pentru pâinea cea de toate zilele însuși Hristos ne-a învățat să ne rugăm și să o cerem lui Dumnezeu, atunci nu mai este nevoie de nicio strădanie pentru dobândirea ei, ci trebuie așteptată cu credință să vină dela Dumnezeu, dela care pot veni în dar toate bunurile pământești».

Întâistătorul Bisericii noastre a arătat că cei care merg pe o asemenea cale — străină de adevăratul duh al învățaturii Domnului — șocotesc că pot să-și întemeieze judecata lor strâmbă și pierzătoare de suflete pe cuvintele rostite de Mântuitorul către apostolii săi: «Nu vă îngrijiți pentru viața voastră, ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca» (Mat. VI, 25), uitând însă că o asemenea falsă tălmăcire a învățaturii cuprinsă în aceste cuvinte nu dovedește altceva decât o adâncă necunoaștere a Scripturii, întrucât în același capitol al Evangheliei dela Matei se arată limpede că vorbind astfel ucenicilor Săi, Mântuitorul n'a urmărit altceva decât să zugrăvească cu cât mai multă putere primejdia care pândește pe orice credincios, atunci când acesta — robit cu totul numai de grijile materiale ale vieții — uită îndatoririle pe care le are către suflet. «Nu vă adunați comori pe pământ... — zice Domnul Iisus Hristos — căci unde-i comoara voastră, acolo va fi și inima voastră» (Mat. VI, 19, 21).

Care este tălmăcirea dreaptă a învățaturii Mântuitorului nostru, în această privință? Care este sensul adevărat al cuvântului luminat al Domnului?

Indemnând pe creștini să nu se îngrijească numai de ce vor mânca, ce vor bea și ce vor îmbrăca, Domnul nostru Iisus Hristos a condamnat oare grija firească pe care omul trebuie să o poarte pentru mâncarea, băutura și îmbrăcămintea care îi este de trebuință, chiar atunci când această grijă nu devine o goană nebunească, fără de margini, pentru îngrămădirea de bunuri materiale? Prin aceste îndemnuri El a arătat — dimpotrivă — că adevăratul creștin, fără a se lăsa stăpânit numai de preocuparea de a strânge cât mai multe bunuri materiale, cât mai multe comori, cărora să fie gata a le jertfi nu numai trupul, dar și sufletul său, trebuie — îngrijindu-se clipă cu clipă de mântuirea sufletului — să se străduiască, prin muncă dreaptă și cinstită, să-și agonisească cele trebuitoare vieții.

În adevăr, Cartea Sfântă scrie: «Cine nu vrea să lucreze, acela să nu mănânce» (II Tesaloniceni III, 10), iar Apostolul Neamurilor — osândind pe cei care «umblă fără niciun rost și nu lucrează nimic» — a dat îndemn și poruncă tuturor creștinilor «să muncească în liniște și să-și mănânce pâinea de ei agonisită. (II Tesaloniceni III, 11-12).

Așa dar, cerând lui Dumnezeu «pâinea cea de toate zilele», adevăratul creștin nu-I cere ca pâinea să-i fie dată deagata, fără muncă, fără ca pâinea să fie rezultatul trudei sale, împlinită în sudoarea frunții, ci cere Celui Atotputernic să binecuvinteze cu rod strădaniile muncii sale, pentru ca din acest rod să se îdestuleze el, casa sa și semenii săi.

Învățătura Bisericii ne arată că munca este lege zidită de Dumnezeu în om încă dela începutul lumii, în primele capitole ale Sfintei Scripturi aflându-se înscrisă porunca Domnului: «De acum, cât va trăi pământul, semănatul și seceratul ... nu vor mai înceta» (Facere VIII, 22).

Mântuirea sufletului nu este posibilă — reiese din cuvântul Scripturii — numai prin harul Domnului sau prin credință, oricât de mare ar fi aceasta, ci prin însoțirea harului sau a credinței cu fapta cea bună, săvârșită cu tot sufletul, cu inimă curată. Cartea Sfântă spune: «Credința fără fapte moartă este» și «... credința lucrează împreună cu faptele și din fapte se desăvârșește credința» (Iacov II, 20, 22).

Iată cum, din adevărurile sfinte citate mai sus și multe altele înscrise în Sfânta Scriptură, rezultă că este falsă tălmăcirea pe care o dau învățăturii Domnului aceia care pretind că pentru a avea pâinea cea de toate zilele «nu este nevoie de nicio strădanie pentru dobândirea ei», și că deci pâinea «trebuie așteptată cu credință să vină dela Dumnezeu, Cel dela care pot veni în dar toate bunurile pământesti».

Pe aceleași adevăruri sfinte și-a întemeiat cuvântul Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, atunci când — adresându-se clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române — a spus: «Din fiecare pagină a Sfintei Evanghelii se desprinde trebuința unor strădanii stăruitoare în dreapta împlinire a poruncilor Domnului. Vrednic de laudă este, cu adevărat, gândul cel pururea îndreptat spre Domnul. De mult folos este și rugăciunea care se înalță din adâncul inimii. Mai folositoare este însă dreapta împlinire a voii lui Dumnezeu.

«Voia lui Dumnezeu este ca omul credincios să muncească pentru traiul și pentru mântuirea lui și a semenilor săi. Una dintre poruncile Celui Atotputernic — rostită prin graiul Fiului Său — are în adevăr următoarea cuprindere: Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez» (Ioan V, 17).

Să se rețină deasemeni că orice adevărat creștin trebuie să-și împlinească îndatorirea de a munci cu râvnă și cu dragoste — pentru a îndeplini astfel voia lui Dumnezeu — **nu numai pentru sine, ci și pentru semenii săi.** «Purtați-vă sarcinile uni altora și veți împlini astfel Legea lui Hristos», spune Sfânta Scriptură (Galateni VI, 5 și 2).

Adevărurile sfinte, amintite mai sus, arată deci că «nu este destul ca fiecare să-și poarte sarcina sa, ci trebuie să-i ajute și pe alții să și-o ducă pe a lor. Fiecare este dator să ajute pe semenii săi întru îndeplinirea îndatoririlor lor, să-i ajute să-și desfășoare și ei munca lor, căci viața noastră a fiecăruia este strâns legată de viața celorlalți.

Acestea sunt temeiurile de nesdruncinat dela care a pornit totdeauna Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, atunci când — prin îndrumările luminoase pe care le-au dat — au povățuit pe slujitorii altarelor și credincioșii Bisericii noastre să-și unească puterile într'un singur efort cu întregul popor, pentru apărarea păcii și fericirea tuturor celor ce muncesc.

Acestea sunt adevărurile sfinte care fac ca, fără ostentare, Biserica noastră, cu toți slujitorii ei — dela preotul de sat până la Intâistătătorul său, — să întâmpine cu deplină bucurie măsurile prin care guvernul Republicii Populare Române așează noi temelii de viață liniștită și îmbelșugată pentru întregul popor.

In cadrul acestor măsuri, aceea deja amintită — prin care se arată cum anume trebuie duse muncile agricole în această toamnă, în scopul realizării unor recolte bogate — este una dintre cele mai de seamă, nu-

mai prin aducerea ei la îndeplinire întocmai, cu toată râvna, cu toată conștiinciozitatea și cu toată dragostea, putându-se asigura pâine din belșug pentru întregul popor și materii prime pentru întreaga noastră industrie ușoară și alimentară.

Alături de toate celelalte Instituțiuni Centrale, organizațiuni economice centrale și locale, sfaturi populare și organizații de masă, alături de toți adevărații iubitori de Patrie, slujitorii altarelor — împreună cu credincioșii Bisericii Ortodoxe Române — au îndatorirea să ajute din toate puterile pentru succesul deplin al campaniei agricole din toamna acestui an. Aceasta cu atât mai mult cu cât — astfel cum am arătat mai sus — în această toamnă, mai mult decât în anii precedenți, guvernul nostru a venit cu o serie de noi măsuri, menite să îmbunătățească cu mult îndeplinirea în bune condițiuni a muncilor agricole. Intre acestea, la loc de frunte stau acele măsuri prin care se asigură o rentabilitate crescută pentru țărani muncitori, scăderi de taxe și impozite, anulări și degrevări de cote, etc.

Am menționat deja că Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind pregătirea și executarea la timp a însămânțărilor, recoltărilor și arăturilor adânci de toamnă, se ocupă într'un capitol special de modul cum trebuie să fie pregătite și executate muncile agricole de către gospodăriile agricole individuale.

În Hotărîrea Consiliului de Miniștri se arată — în adevăr — că pentru a obține pe suprafețele ce se vor însămânța în această toamnă și în primăvara anului viitor recolte cât mai mari necesare satisfacerii nevoilor proprii ale gospodăriilor țărănești și acoperirii nevoilor Statului, se recomandă producătorilor individuali următoarele: să aplice regulile agrotehnice privind executarea arăturilor adânci, îngrășarea terenurilor, curățirea și tratarea semințelor, semănatul cu mașina și altele; să schimbe semințele lor obișnuite, necorespunzătoare, cu semințe de calitate aflate la bazele de recepție, cunoscând că organele locale ale Comitetului de Stat pentru colectarea produselor agricole sunt autorizate să facă schimbul de semințe de soi fără a mai percepe sporul de 10%, să folosească toate îndrumările inginerilor și tehnicienilor, ale specialiștilor stațiunilor experimentale, institutelor și școlilor de învățământ agricol; să recolteze la timp și fără pierderi porumbul, bumbacul, sfecla de zahăr, floarea soarelui, cartofii și celelalte culturi și să elibereze terenul pentru efectuarea însămânțărilor și arăturilor adânci de toamnă.

Îndrumările de mai sus, cuprinse în Hotărîrea Guvernului pentru îndeplinirea la timp și în bune condițiuni a muncilor agricole de toamnă — adresate gospodăriilor individuale — trebuie să ducă la realizarea de recolte îmbelșugate, din care să se poată acoperi cu prisosință atât nevoile gospodăriilor respective cât și nevoile Statului.

Sigur că — prinși în elanul de muncă pașnică și constructivă, care a cuprins întregul popor muncitor din țara noastră — clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române primesc cu nespusă bucurie toate măsurile care tind la creșterea necontenită a nivelului de viață al întregului popor.

Urmând învățătura Domnului nostru Iisus Hristos și ascultând luminoasele îndemnuri ale Sfântului Sinod al Bisericii noastre și ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, preoții și credincioșii ortodocși trebuie

să fie pildă vie — tuturor — de râvnă în muncă, de dragoste de patrie, și de bună tovărășie cu toți semenii lor.

Clerului îi revine sarcina de cinste de a lămuri pe credincioșii lor, a-i feri de șoaptele veninoase prinse dela cei care vor să le strecoare otrava necredinței și a îndoelilor în suflete, a-i îndemna «să fie gata spre orice lucru bun» (Tit III, 1), spre săvârșirea oricărei munci menite să contribuie la înflorirea Patriei și la propășirea poporului nostru.

Indatorirea aceasta — de a cărei împlinire vor fi chemați să dea seama și înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor — revine mai cu seamă preoților noștri dela sate, care își duc viața laolaltă cu plugarii, truditori ai pământului care — prin munca lor și cu ajutorul lui Dumnezeu — ne dau tuturor «pâinea cea de toate zilele».

În acest anotimp, preoții — și îndeosebi cei dela sate — au datoria sfântă și, totodată, patriotică, să lămurească pe credincioșii lor plugari că aceia care nu seamănă la vreme și în ogor bine întocmit, nu vor culege rod îmbelșugat; că aceia care nu se îngrijesc să-și aleagă și să semene sămânță bună, nu vor culege rod bun și de soi; că, în sfârșit, aceia care nu-și împlinesc toate muncile după regula cea bună și dând ascultare îndemnurilor venite dela autoritățile de specialitate și oamenii învățați și pricepuți, nu vor realiza recolta îmbelșugată pe care o așteaptă dela ei copiii lor, precum și semenii lor dela orașe, muncitori în uzine, școli, laboratoare și birouri.

Este dela sine înțeles că în cadrul îndatoririlor ce le revine în această privință, preoții Bisericii Ortodoxe Române, au — în acest anotimp — sarcina de frunte de a lămuri pe credincioșii lor plugari asupra obiectivelor pe care le urmărește guvernul Republicii noastre prin ultimele măsuri pentru creerea unui nou avânt în economia națională și pentru asigurarea bunei stări a întregului nostru popor, făcând legătura între toate aceste măsuri și Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 13 Septembrie 1953, pentru pregătirea și executarea la timp a muncilor agricole de toamnă.

Lămurind credincioșilor cuprinsul Hotărîrii susamintite, preoții ortodocși au datoria să sublinieze lucrările pregătitoare ce trebuiesc făcute, să arate cât de importantă este îndeplinirea și depășirea pianurilor de cultură și cât folos pot trage plugarii — pentru ei, familiile lor și semenii lor, muncitori în alte domenii de activitate — urmând îndrumările date de instituțiile și organizațiile economice de specialitate, și sfaturile pe care le dau oamenii învățați, aplicând minunatele metode agrotehnice.

Preoții noștri dela sate trebuie să lămurească cu mare grijă pe credincioșii lor plugari, că munca lor legată de anotimpurile anului, nu poate fi făcută bine și cu nădejdea de a aștepta dela ea roade bogate decât dacă este îndeplinită la timpul cel mai potrivit. Nicăieri nu se poate aplica mai bine înțeleapta vorbă bătrânească, care spune: «lucrul de astăzi, nu-l lăsa pe mâine». O treabă neîmplinită la timpul său sau dusă numai până la jumătate, este dăunătoare atât pentru gospodar, cât și pentru cei care așteaptă dela el «pâinea cea de toate zilele».

Preoții au datoria să lămurească pe credincioșii lor asupra importanței deosebite pe care o are acea îndrumare cuprinsă în Hotărîrea din 13 Septembrie 1953 a guvernului, prin care se arată că sămânța obișnuită

— proastă sau de calitate inferioară — trebuie schimbată cu sămânță de bună calitate, la Centrele Comitetului de Stat pentru colectarea produselor agricole, pentru ca astfel ogoarele să fie semămate numai cu sămânță aleasă, din care să rodească o recoltă bogată. Să le amintească și sfatul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care — arătând că Mântuitorul aseamănă împărăția cerurilor cu «omul care a semănat sămânță bună în țarina sa» (Matei XIII, 24) — dă următoarea povață: «Sămânță bună să folosim și noi, ca unii ce suntem următori poruncilor Domnului Hristos; vremea împlinirii acestei porunci acum este». Creștinii plugari care vor fi următori ai acestui sfat înțelept, ascultând și pe această cale porunca Domnului, vor culege roade bogate și vor putea împlini astfel acea poruncă a Sfintei noastre Biserici, care — prin cuvântul Apostolului — arată cum trebuie să se ajute semenii între ei: «Prisosința voastră să îplinească lipsa altora, ca și prisosința altora să îplinească lipsa voastră» (II Cor. VIII, 14).

Gospodarii plugari trebuie să fie lămuriți deasemenea că numai semănatul semințelor bune și de soi nu este de ajuns și că pentru a avea o recoltă îmbelșugată ogorul trebuie să fie pregătit cu grije și curățit de tot ceea ce poate împiedeca dezvoltarea normală a semințelor și buna creștere a recoltei.

Tălmăcind în adevăratul și înțeleptul său cuprins cuvântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care a spus: «Unele au căzut pe cale și au venit păsările și le-au mâncat, iar altele au căzut pe pietriș unde nu era mult pământ și au răsărit curând... și răsărind soarele s'au ofilit și pentru că nu aveau rădăcină, s'au uscat» (Matei XIII, 4—8), Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu părintească grije și dragoste, a dat următorul sfat credincioșilor plugari: «Pentru a dobândi rod însutit, e trebuitor deci un ogor curățit de spini, un ogor de pe care să fie înlăturate pietrele, un ogor în care să pătrundă adânc plugul și în care sămânța să nu fie aruncată la întâmplare, ci după rânduiala semănatului. Așa ne învață Domnul și așa trebuie să facem».

Preoții Bisericii Ortodoxe Române să nu înceteze a povățui pe credincioșii lor plugari să folosească unelte și mașinile, mânuite de oameni pricepuți, pe care Statul nostru le pune la dispoziția gospodăriilor și să nu piardă niciun prilej pentru a-și îndemna păstoriții să asculte sfaturile pe care le dau îndrumătorii agricoli.

Sunt încă multe sfaturi și îndemnuri pe care preoții noștri dela sate sunt îndatorați a le da credincioșilor lor, țărani muncitori, ținând însă tot timpul seamă de locul în care păstoresc, de culturile care se fac cu precădere în acel loc, de condițiunile specifice de muncă, etc. În orice sfaturi și îndemnuri vor da, preoții trebuie să se călăuzească după instrucțiunile oficiale folosite de autoritățile și organizațiunile locale și după îndrumările date de oamenii de specialitate, care au răspunderi bine stabilite în legătură cu îndeplinirea muncilor agricole.

În sfaturile și îndemnurile pe care le vor da, preoții Bisericii Ortodoxe Române vor trebui să lămurească pe credincioșii lor plugari că muncind cu râvnă și cu dragoste, își îndeplinesc o sfântă datorie nu numai către ei înșiși și familiile lor, ci și față de semenii lor și scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

Le vor arăta deasemeni că în prezent, în țara noastră, se duce o muncă fără preget pentru ca pacea și bunăstarea tuturor să fie asigurate, amintind cuvintele Întâistătătorului Bisericii noastre Ortodoxe, care a spus: «Cărmuirea noastră de azi nu dorește și nu urmărește decât pacea și bunăstarea tuturor. Deaceea, în fabricile noastre se făuresc unelte de muncă și nu arme. Agronomii noștri caută noi mijloace de sporire a recoltelor agricole... Învățații noștri, în laboratoare, își dau toată ostenala să înmulțească mijloacele care ajută viața, nu pe cele care aduc moartea».

Patria noastră a devenit un adevărat șantier în care toate forțele sunt încordate într'un singur efort: acela de a clădi — în pace — o viață fericită și îmbelșugată pentru întregul popor.

În asemenea condițiuni, munca este cu adevărat o bucurie și o cinste. Îndeplinirea ei este o înaltă datorie patriotică pentru fiecare cetățean, iar pentru tamenii credincioși și o poruncă dumnezeiască, pe care neîncrețit i-o amintesc Sfintele Scripturi și păstorii Bisericii noastre.

Preoții și credincioșii Sfintei noastre Biserici — împlinindu-și îndatoririle ce le revin, cu toată râvna și cu toată dragostea — vor fi ținuți în mare cinste de semenii lor și vor împlini astfel una din poruncile de bază ale Bisericii noastre: dragostea de aproapele.

Lucrând astfel, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române vor contribui din plin la apărarea păcii și la întărirea Patriei noastre scumpe.

«Poporul nostru — a spus Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh — va putea merge mult mai repede pe calea propășirii Patriei noastre dragi, pe calea bunei stări a fiecăruia dintre noi și a tuturor, dacă ne vom îndeplini cu toții îndatoririle obștești, care — așa cum ați văzut — sunt poruncite și de învățătura Sfintei noastre Biserici.

Să nu uităm o clipă că, porunca cea dintâi a Mântuitorului este iubirea lui Dumnezeu și a semenilor noștri și că noi toți — cei ce credem și mărturisim numele lui Hristos — năzuim spre împlinirea acestei porunci prin osârdia noastră întru apărarea păcii și a vieții omenirii întregi. Patria noastră este astăzi un reazim de seamă al marelui front al celor ce apără pacea. Cu cât Patria noastră va fi mai înfloritoare, mai bogată și mai puternică, vor spori și forțele apărătorilor păcii. Dând din prisosul roadelor muncii noastre, noi ajutăm deci Patria noastră să propășească și, în același timp, întărim frontul celor ce apără pacea lumii.

Asemenea fapte sunt bine plăcute lui Dumnezeu și primite ca adevărate jertfe, după cuvântul Scripturii, care spune: «Facerea de bine să nu uitați, căci la jertfe ca acestea Dumnezeu privește cu mulțumire» (Evrei XIII, 14). Deaceea, ne și îndeamnă Apostolul, zicând: «Și orice faceți, din suflet să faceți, ca și când ați face pentru Domnul...» (Colos. III, 23).

Acestea vă învățăm, vă îndemnăm și vă cerem și Noi Părintele vostru sufletesc. «Iar Celui ce poate să facă cu mult mai presus decât toate

câte cerem noi... — după dumnezeescul cuvânt — Aceluia fie slava în Biserică și întru Hristos Iisus, întru toate neamurile și în veacul veacului, Amin» (Efeseni, III, 20-21).

Aplicând cu toată dragostea și toată conștiinciozitatea măsurile guvernului, cuprinse în Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 13 Septembrie 1953, pentru pregătirea și executarea la timp a muncilor agricole de toamnă; urmând sfaturile luminoase și îndemnurile înțelepte ale Sfântului Sinod al Bisericii noastre și ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, să lucrăm din toată inima, cu toată puterea, convinși că numai astfel împlinim voia Domnului și ajutăm la marea operă de întărire a păcii și creștere a bunei stări a întregului popor.

REDAȚIA

INDRUMĂRI OMILETICE

1. Predicatorul ortodox are datoria de a face pe credincioșii din vremea lui să audă și să înțeleagă învățătura Sfintei Evanghelii și s'o împlinească în viața lor de toate zilele.

Credincios întru totul adevărului veșnic, preotul se cade însă să adapteze adevărul descoperit la trebuințele și năzuințele păstoriților săi.

Predicarea cuvântului dumnezeesc face parte din lucrarea de mântuire, pe care preotul are chemarea să o săvârșească în mijlocul credincioșilor săi.

«Să mergem, deci, în case și în sate să propovăduim, că spre aceasta am fost așezați» (Marcu I, 38).

Prin preotul păstor de suflete, «lumina lui Hristos luminează tuturor». Prin «slujirea Cuvântului», credincioșii se prefac în «mădulare vii ale Trupuului tainic» și în «biserici ale Duhului Sfânt». Această înaltă slujbă este o «slujbă a împăcării» (II Cor. V, 18). «Drept aceea, în locul lui Hristos, se cuvine a ruga pe credincioși să se împace cu Dumnezeu» (II Cor. V, 20). Deci, preotul vorbește oamenilor în locul și în numele lui Isus Hristos, ca trimis și împuternicit al Său.

Predica este maică născătoare de Sfinți. Ea ne deschide calea spre luminile și puterile dătătoare de viață ale dumnezeescului Har și spre «înălțimea gândului smerit», cu care s'au împodobit Sfinții. Iar preotul este «un înger al lui Dumnezeu și un alt Hristos» (Galateni IV, 14). Preotul care «nu învață și nu binevestește» este socotit ucigaș de om, «după cuvântul Marelui Vasile». Iar Sfântul Ioan Gură de Aur spune că «a fi preot înseamnă a fi învățător și binevestitor».

Infricoșetor este, însă, și cuvântul dumnezeescului Pavel: «Amar este mie de nu voi binevesti» (I Cor. IX, 16).

2. Dregătoria învățătoarească este o dregătorie bisericească, ca și preoția și păstoria sufletelor. Ea se împlinește pe temeiul hirotoniei. De aceea, dreptul de a predica în Biserica dreptslăvitoare îl au Episcopii și preoții, iar cu binecuvântarea și sub supravegherea lor și diaconii.

Canonul 64 al Sinodului al VI-lea Ecumenic spune limpede: «Nu se cade mireanului să fagă dregătorie învățătoarească, ci el să asculte învățătura dela cei ce au primit darul acesta. Iar de va călca oareșicine acest canon, 40 zile să se afurisească».

3. In Faptele Sfinților Apostoli ni se arată că «Iisus a început a face și a învăța» (Fapte I, 1). De aci îndatorirea preotului de a crede și a trăi el însuși, ceea ce învață pe alții, să creadă și să facă, adică să mărturisească prin viața sa ceea ce crede, ca să dovedească astfel că «el știe Cui a crezut» și că predica lui este însăși viața lui. Pe bună dreptate

s'a spus că «viața preotului este cartea credinciosului», în care acesta citește tâlcuirea vie a cuvântului lui Dumnezeu, și iarăși că cea mai de seamă predică a preotului este însăși viața lui pilduitoare. Preotul care nu duce o viață potrivită cu învățătura pe care el o predică altora, se poate asemui cu un mormânt împodobit cu flori sau cu o stâncă, din care, de bună seamă, izbucnește viu izvorul pentru alții, dar pentru sine, el este și rămâne învrtoșat și sterp ca și aceea.

Scopul predicii este **proslăvirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletului nemuritor**. Dar Dumnezeu nu se cade a fi proslăvit numai cu buzele, ci și cu inima și mai ales cu o viață aleasă și sfințită. Cum putea-va, oare, mântui pe alții, cel ce nu este el însuși însetat de mântuire? Preotul trebuie să fie o făptură «**într'aripată cu dumnezeescul dor**». El se cuvine a-și păstra inima curată, inima lui de prunc, ca Natanail, «**întru care nu era vicleșug**». Intr'acest chip, el va putea fi «**lauda Apostolilor**» și «**bucuria Mucenicilor**» și va fi împărtășit, din plin, de «**bucuria mântuirii**» lui și a fiilor săi duhovnicești. Căci spune Sf. Ioan Damaschin preoților: «Mai bine să nu propovăduiți, dacă nu propovăduiți și prin faptele voastre cele bune, pentru ca să nu chemați oamenii prin vorbe și să-i izgoniți prin fapte».

4. Izvorul acestei vieți «**într'aripate de dumnezeescul dor**» este **rugăciunea**. Preotul este «chipul slavei celei negrăite a lui Dumnezeu», măcar că și el «poartă rănile păcatelor». El trebuie să fie «petrecător și împreună-vorbitor cu Ingerii în văzduhul străluminat al rugăciunii, pentru ca să tămăduiască «rănile păcatelor», să spulbere «neștiințele credincioșilor» și să statornicească în inima lui «frica fericitelor porunci dumnezeesti», sălășluind frumusețea lui Hristos în sufletul lui. Prin rugăciune, preotul își face pe Dumnezeu milostiv întru toată slujirea lui și ca săvârșitor al Sfintelor Taine și ca propovăduitor al cuvântului Său și ca mântuitor de suflete. Rugăciunea lucrează sfințenie și ne dăruiește «umilința lacrimilor» pocăinței curățitoare de suflet. Ea deschide inimii noastre greșite și sărăcite, brațele părintești și ne dăruiește trup neîntinat, inimă curată. Din focul ei prisositor se hrănește deapururi râvna nepotolită a propovăduirii Sfintei Evanghelii. Preotul în care nu odihnește Dumnezeu, prin rugăciune, nici nu-și poate lega sufletul lui de dragostea Crucii, lauda slăvitului Pavel, nu-și poate limpezi și împăca gândurile și nu-și poate feri trupul de lunecare. Dar rugăciunea ne dă cuget smerit, pace gândurilor, dragoste curată, îndelungă răbdare, credință nefățarnică, bunătate, blândețe, înfrânare tare și nădejde neîmpuținată, adică ne împodobește și ne întărește cu toate armele duhului de care are nevoie propovăduitorul cuvântului lui Dumnezeu. Rugăciunea este plinirea bunătăților pentru sufletul adevăratului păstor al Bisericii drept-măritoare. Cu ajutorul ei propovăduitorul Sfintei Evanghelii ajunge destoinic și iscusit în cercarea adâncului Duhului, și tot ea îi adaugă și «frumusețile graiului», ca Sfântului, de Dumnezeu cuvântătorului Grigore. Cine se roagă mult vorbește cu har, cu miez și cu rod. Dacă Biserica este poarta cerului, rugăciunea este cheia de aur care ne-o deschide iar predica face ca sufletele primitoare și mărturisitoare de credință, să intre fericite prin această ușă dumnezeiască, pentru a se împodobi cu frumusețea cea dintâi.

Iată, deci, cum prin rugăciune, preoția devine închipuirea slujirii îngerștii celei din cer, iar preoții pot astfel închipui tainic pe Heruvimi. Rugăciunea dă preotului «cuvânt cu putere multă spre plinirea Evangheliei Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos» și deschide vestitorului sfințit «ușa cuvântului să grăiască taina lui Hristos» (Col. IV, 3). Rugăciunea ne face ochiul heruvimic întru despecetluirea înțelesului tainic al Sfințelor Scripturi, ca să putem scoate din cuvintele ei mereu «vechi și noi»... Căci ispitirea dumnezeștii'or Scripturi se cade a se face într'o stare de rugăciune, de reculegere și de îndelungată și înfiorată luare aminte. Cu genunchii plecați ai inimii sale, preotul descoperă mai ușor și mai drept tâlcul Cuvântului descoperit. «Strălucește, dar, în inimile noastre, Iubitorule de oameni, lumina cea nestricăcioasă a cunoștinței Dumnezeirii Tale și deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliștilor Tale învățături. Pune întru noi și frica fericitelor Tale porunci, ca toate dorințele trupului călcând, viețuire duhovnicească să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta cugetând și făcând».

5. Dumnezeescul Apostol al Neamurilor ne spune în epistola a II-a către Timotei, cap. III, vers. 16: «Toată Scriptura este de Dumnezeu insuflată și de folos spre **învățatură**, spre **mustrare**, spre **îndreptare**, spre **înțeleptirea** cea după dreptate».

a) **Predica**, deci, trebuie să cuprindă învățătura Bisericii, așa cum ea a primit-o dela Mântuitorul Hristos, Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți. Dacă predica nu învață, ea nu-și are niciun rost. O predică în care se vorbește despre toate lucrurile, dar din care lipsește adevărul mântuitor descoperit oamenilor prin Sfintele Scripturi și prin Sfintele Predanii, nu este vrednică de a fi socotită propovăduire a Sfintei Evanghelii, ci mai vărtos, luare în deșert a «slujirii Cuvântului».

Căci «de va învăța cineva într'alt chip și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și învățătura cea după credință, acela s'a trufit, neștiind nimic» (I Tim. VI, 3-4). Această învățatură trebuie să fie înfățișată limpede și pe înțelesul tuturor.

b) Predica trebuie să cuprindă, pe lângă adevărurile de credință pe care ne învață Biserica, și adevărurile morale care se desprind din acelea și pe care trebuie să se zidească toată viața creștinului. A da predicilor noastre un cuprins moral, nu înseamnă, însă, ca predicatorul să devină un «moralist» plictisitor. În muștrările pe care le face preotul în predică nu se cade să folosească, precum se întâmplă uneori, cuvinte grele, jignitoare, amenințătoare și desnădăjduitoare. Predica nu trebuie să fie numai o bătaie cruntă împotriva păcatelor, ci și o preamărire și sărbătorire a virtuților «Mustră, ceartă, îndeamnă», spune Sfântul Apostol Pavel, «dar cu toată îndelunga răbdare» (II Tim. IV, 2). Cu câtă înduioșare spune el Galatenilor: «Feții mei, pe cari iarăși cu durere vă nasc până ce se va închipui Hristos întru voi» (Gal. IV, 19). Căci «roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor» (Gal. V, 22). Să urim păcatul, dar să iubim pe cei ce au lunecat în el, cu milă de părinte, asemenea tatălui fiului risipitor, care i-a deschis brațele dragostei lui iertătoare.

Mântuitorul a chemat la Sine «pe cei osândiți și împovărați de trudele și greșelile vieții lor», cu blândețea și smerenia «inimii Lui de frate».

Bunătatea vindecă, cruzimea mărește rana. N'a cercetat oare Mântuitorul cu milă pe vameși și păcătoși? Și nu a izbăvit dragostea Lui pe Maria Magdalena, pe femeia din Samaria și pe Zaheu vameșul?

Predica se cade, deci, să **îndrepte**, să **înțeleptească** și să **mângâie**, nu să alunge, să răsvrătească și să ducă la desnădejde sufletul omenesc. Scopul predicii fiind proslăvirea lui Dumnezeu și aceasta împlinindu-se, mai ales, prin sfintele slujbe obștești ale Bisericii, preotul este dator să tâlcuiască înțelesul și rostul lor, «pentru ca închinarea credincioșilor să fie **«în duh și în adevăr»**. În felul acesta, credincioșii vor lua parte cu înțelegere deplină la sfintenile Bisericii, nu de formă și cu gândurile risipite din cauza neștiinței, de care, în primul rând, se va fi făcut vinovat preotul, care nu i-a învățat la vreme rostul și folosul lor pentru suflet. Câte obiceiuri, fără cale și câte greșeli primejdioase nu ar fi înlăturate, din capul locului, printr'o tâlcuire limpede a înțelesului sfintelor slujbe! Dar nu va putea niciodată tâlmăci cum se cuvine sfintele slujbe, cel ce nu le săvârșește, «cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste». Preotul trebuie să fie deci însuflețit de o evlavie curată și înfiorată. Cel ce nu slujește lui Dumnezeu cu toată inima și vîrteua lui, nu poate fi niciodată un predicator cu adevărat, «vânător de oameni și izbăvitor de suflete»! Cântarea «Iubi-Te-voi, Doamne, vîrteua mea, Domnul este întărirea mea, și scăparea mea și izbăvitorul meu», trebuie să fie simțită și trăită adânc de preot în toate slujbele lui, și prin ele și predica lui va fi plină de vîrteute izbăvitoare pentru toți. Oricâteori slujește, preotul trebuie să aibă sufletul plin de mărturisirea lui Toma: «**Domnul meu și Dumnezeul meu, slavă Ție!**».

d) Indemnul Sfântului Apostol Pavel este să predicăm, «cu timp și fără timp». Dacă predicile pe care le ține preotul credincioșilor în Duminici și sărbători, tâlcuind pericopele evanghelice sau apostolice, dezvoltând adevărurile credinței și moralei creștine, sau laudând viața pilduitoare a Sfinților sunt de un mare folos pentru călăuzirea vieții credincioșilor pe calea mântuirii sufletului nemuritor, de o deosebită însemnătate și rodnicie sunt predicile așa numite ocazionale, adică cele ținute cu prilejul săvârșirii Sfintelor Taine, ca Botezul și Cununia, sau cu alte prilejuri, dar mai ales cu prilejul înmormântării unui fiu al Bisericii. Atât la săvârșirea slujbei Botezului, Cununii și înmormântării iau parte foarte mulți enoriași, chiar și cei ce nu obișnuesc să vină la biserică în zilele de sărbătoare. Bucuria ca și durerea adună mai ușor pe oameni. Ii fac să simtă împreună, să se bucure și să plângă, laolaltă, stăpâniți de aceleași sentimente. Minunate prilejuri pentru preot ca el să semene în suflete cuvântul dumnezeesc. Ele nu trebuiesc nesocotite și pierdute. Dar predicile ținute în astfel de împrejurări trebuiesc bine gândite, bine întocmite și bine rostite. Să nu păcătuiescă nici prin lungime, nici prin banalitate. De aceea ele trebuiesc pregătite cu multă luare aminte, după legea omiletică: totdeauna scrise și totdeauna citite cum trebuie.

e) Preotul este dator să-și cunoască bine turma pe care o păstorește. El nu trebuie să aștepte ca enoriașii lui să vină la biserică sau la scaunul de spovedanie sau să-l poștească la anumite slujbe, pentru ca el să aibă prilejul de a sta de vorbă cu ei, ci, în toată vremea, să țină legătura cu ei. Preotul care nu trăiește cu credincioșii pe care îi păstorește și pentru bi-

nele lui sufletesc, nu este vrednic de cinstea preoției și duhovniciei. Predica pe care o va ține preotul care-și cercetează peste săptămână pe credincioșii săi, va fi plină de realitățile vieții lor. Cu acest prilej el le va da răspunsurile cele bine primite tuturor întrebărilor și nedumeririlor lor. Preotul, se înțelege, va da și sfatul și ajutorul cu inimă largă celor flămânzi, goi și bolnavi, celor bătrâni, neputincioși, săraci și singuri. Predica lui se inspiră din viață și slujește vieții.

f) Predica trebuie să fie făcută pe înțelesul tuturor. Graiul ei se cuvine, deci, să fie limpede, ales, măsurat și concret. Despre un predicator, pe care poporul îl ascultă cu multă luare aminte, s'a spus: «El nu le predică vorbe, ci lucruri, nu abstracțiuni, ci fapte». Stilul prea concentrat, prea sintetic, stilul aforistic și sentențios nu este cel mai bun stil de predică. Insușirea de căpetenie a stilului predicii, trebuie să fie **popularitatea lui**. Nici stilul prea colorat nu este de dorit. Ilustrațiile făcute în predică și care fac **intuitive** adevărurile de credință trebuiesc luate din viața și mediul înconjurător al ascultătorilor. Ele, însă, trebuiesc folosite cu economie. Ilustrațiile au fost asemănaute cu ferestrele unei case. Dar nu trebuie să uităm că **ferestrele sunt pentru casă, nu casa pentru ferestre**. De asemenea trebuie să ne interzicem frazele prea lungi și perioadele, precum și digresiunile. Stilul prea împodobit nu este nici el recomandabil. Admirând rama, nu mai suntem atenți la tablou. Neologismul trebuie, pe cât e cu putință, evitat. Cel mai potrivit stil al predicii este stilul **Sfintei Scripturi**, care a fost numit «**stilul lui Dumnezeu**» și al **cărților de slujbă** ale Bisericii noastre. **Cărțile de slujbă** trebuiesc folosite mai mult decât până acum, ele constituind un **izvor material** și un **izvor formal**, din cele mai prețioase, al predicii.

g) Predicatorul trebuie să fie înzestrat și cu însușiri de bun cuvântător, pe care unii le au din fire, iar alții și le dobândesc și desăvârșesc prin muncă și exercițiu. Adeseori cei ce se nasc cu asemenea însușiri oratorice, necultivându-le le pierd, iar cei ce le au într'o măsură mai slabă, străduindu-se fără preget și le sporesc și ajung predicatori cu renume. Citirea predicilor bune ajută mult pe predicator în această direcție. De asemenea ascultarea predicatorilor vestiți. Cine știe să citească bine, știe să și vorbească bine. Deci, citire cu voce tare a predicilor celor mai alese. Pentru a citi bine se impune să respectăm accentul cuvântului și accentul frazei, precum și pauzele, pe cari ni le indică semnele de punctuație. Rostirea predicii trebuie să fie firească, așezată, măsurată. Să nu strigăm la ascultători, adică să nu ne **răstim** predica, ci să ne-o **rostim**. Nici tonul **plângăreț**, nici cel **psalmodic**. Monotonia ucide predica. Nici tonul unei prelegeri, nici cel prea familiar. **Tonul mediu** este cel mai bun, desigur, cu modulațiile necesare, pentru a interpreta și da expresie ideilor și sentimentelor predicii. Tonul trebuie să corespundă ideilor și sentimentelor exprimate prin cuvânt. El trebuie să fie cald, și să fie adecvat stilului predicii, care este un **stil «vorbit»**, cu totul deosebit de **stilul «scris»**. Cei ce au o voce puternică, să nu abuzeze de ea. Cel ce are o voce mai slabă, să n'o forțeze. Scopul este ca predicatorul să fie auzit, ascultat și urmărit cu interes și plăcere de toți cei ce îl ascultă, pentru că ei aud și înțeleg tot ceea ce li se spune. Textele din Sfânta Scriptură trebuiesc rostite cu tonul cu care le-au rostit, să zicem, de pildă, Mântuitorul, Sfântul Evanghelist

Ioan sau Sfântul Apostol Pavel. Mulți predicatori, însă, din nepricepere, schimonosesc, prin tonul folosit, textul scripturistic și strică atmosfera lui. Și fac această greșală mai ales atunci când ei îl parafrazează, ajungând adeseori la parodie, caricatură și vulgaritate. A fi popular, în stil ca și în ton, nu înseamnă a fi vulgar. În predică orice formă de vulgaritate este interzisă. Când simți ceea ce spui, vei găsi lesne și tonul cel mai potrivit, adică tonul firesc.

h) Atitudinea, fizionomia și gesturile predicatorului trebuie să fie în acord și în armonie cu ideile și sentimentele cărora el le dă expresie. În deobște ele trebuie să fie firești, cuviincioase și plăcute, să radieze întreaga personalitate a predicatorului și mai ales duhul lui de evlavie și de reculegere, convingerile lui intime, sentimentele sale sincere și emoțiile lui reale, nu simulate. Să îmbrățișeze cu privirea sa toată obștea credincioșilor și să se ferească de a-și pironi ochii într'un singur punct fix sau în văzduh. Naturalitatea acțiunii oratorice, ca și a stilului și rostirii predicii, trebuie să dovedească că noi, predicatorii, nu trăim numai în cărți, ci și printre oameni, și deci nu ne este greu să ne păstrăm firescul și omeneșul din noi, pentru ca pe acest firesc și omeneș, Dumnezeușul Har să-l umple de ceea ce este mai presus de fire și de om.

i) Predicatorul, păstor de suflete, adică liturghisitor și duhovninc al turmei celei cuvântătoare, are, se înțelege, o mulțime de izvoare, și foarte bogate pentru predica sa. Dar izvorul cel mai bogat și care nu trebuie să sece este dragostea lui pentru credincioși, pentru că «de ar grăi în limbi omenești și îngerești iar dragoste nu are, el se face aramă sunătoare și chimval răsunător» (I Cor. XIII, 1). Capitolul XIII din întâia epistolă către Corinteni, este un rezumat al științei și artei pastorale în Biserica Ortodoxă. Păstorul ortodox trebuie să reproducă, întru totul pe Dumnezeușul Apostol și Evanghelist Ioan, «**rezemătorul pe piept**», care a spus că **Dumnezeu este iubire și lumină, și că cel ce nu iubeste pe frațele său nu iubeste nici pe Dumnezeu, ba mai mult, el este ucigaș de frate.** Păstorul creștin trebuie să fie lumină care încălzește aprinsă din Lumina cea pururea fiitoare Hristos-Dumnezeu. Viața lui trebuie să fie «**căldura credinței plină de Duhul Sfânt**», cu care el deșteaptă din frigul morții păcatului sufletele oamenilor, făcându-le biserici ale Sf. Duh și vase ale plinirii Lui. Iată slujba propovăduitorului creștin din toate vremile.

j) Sunt însă predicatori cari folosesc predicile altora și uneori toată viața. Unii le învață pe de rost și le rostesc mai mult sau mai puțin fidel înaintea credincioșilor. Ei folosesc lumină de împrumut, ca luna dela soare. Dar acest fel de predici sunt și ele palide și reci ca și luna. Acele predici au fost gândite, pregătite și rostite de niște predicatori, care aveau personalitatea lor bine afirmată, au fost ținute unor ascultători anumiți dintr'un anumit timp și loc și cari aveau trebuințele lor sufletești speciale, nu pentru orice om de oriunde și de oricând, și deci universal valabile și utilizabile. Aceste predici străine sunt ireale pentru credincioșii tăi, care au și ei felul lor de a fi, mentalitatea lor, nevoile și aspirațiile lor. Ei sunt oamenii vremii lor. Iar aceste vremi se schimbă. Tu ești dator să-ți cunoști bine pe fiii tăi duhovnicești și lor să le predici. Tu n'ai dreptul nici măcar să-ți repeți predica, odată ținută, chiar dacă ascultătorii tăi ar fi uitat-o. Ea a fost ținută odată pentru

totdeauna, într'o anumită zi, într'o anumită împrejurare, într'un anumit scop, și unor anumiți oameni. Cum le vei putea ține atunci o predică ținută de alt om, altor oameni? E fapt sigur că doi predicatori dezvoltând aceeași temă nu vor realiza aceeași predică. Dece? Diferă personalitatea celor doi predicatori, scopul urmărit, locul și timpul în care se ține și mai ales ascultătorii cărora li se rostește. Prin urmare, această practică, oricât ar fi de comodă pentru unii, trebuie să fie neîngăduită. Fiecare predicator să se încălzească la focul vetrei lui.

Dar predicatorului îi este permis și chiar impus să citească, să studieze și să analizeze structura diferitelor predici, pentru ca să surprindă tehnica, bună sau rea, metoda sau secretul de laborator al unui predicator sau altul și prin aceasta să-și desăvârșească propria lui metodă tehnică. Dar aceasta în timp, nu înainte de a-ți alcătui propria ta predică. Studiul predicilor bune sau mediocre, face parte din ceea ce se numește pregătirea îndepărtată, indirectă sau permanentă, nu din al celei apropiate sau imediate. Mai este, iarăși, îngăduit să ne notăm anumite sugestii sau ilustrații din predicile străine, pentru a le folosi la nevoie. De aceea se recomandă predicatorului să aibă un caiet în care să-și noteze texte, idei, sentințe, ilustrații și reflecții personale, extrase din cărți de teologie, literatură, reviste și ziare, impresii personale, observații zilnice, convorbiri, etc., și cu care el își va putea îmbogăți, documenta și concretiza ideile predicilor lui. Pentru că nicio pâine nu este atât de bună, ca cea frământată în casa ta și rumenită în cuptorul tău.

k) Predica trebuie să fie scrisă în întregime, și aceasta ani de-a rândul. Este singura metodă de a ne înmulți și desăvârși darurile cu care am fost înzestrați și de a dovedi cinstirea pe care noi o dăm slujbei noastre, credincioșilor noștri și nouă înșine. Dar mai este și alt temei: înlăturăm dintru început primejdia erorilor de doctrină și a divagațiilor sterpe. În plus, ne deprindem cu un stil limpede și căpătăm îndemânarea de a-l putea realiza din ce în ce mai bine. Predica poate fi memorizată, cuvânt cu cuvânt, mai ales de către cei ce posedă o bună memorie mecanică. Dar să nu se simtă, în niciun caz, că ți-ai învățat predica pe de rost, să nu-ți pierzi spontaneitatea și mai ales să nu te pierzi.

Dar sunt predicatori care își improvizează predica. A improviza nu înseamnă, însă, a-ți începe predica fără să știi ceea ce ai să grăești și să termini fără să știi ce-ai spus. Oricât talent de improvizație ar avea cineva, este necesar măcar un **minimum de pregătire imediată**, presupunând că **pregătirea permanentă** a umplut din vreme hambarele subconștientului nostru. Cea mai bună improvizație, însă, este cea «pregătită». Predicatorul își meditează bine tema și apoi își rostește predica liber. Acest fel de predică pregătită și improvizată are spontaneitate și viață, căldură și comunicativitate. Dar metoda cea mai recomandabilă este ca predicatorul să-și scrie predica în întregime. Apoi să-și însușească structura ei logică și substanța ei doctrinală, cu ajutorul unui plan amănunțit, pe care el și-l va fixa bine în cap. După aceasta el va putea vorbi cu siguranță și avânt, dovedind că «Impărăția lui Dumnezeu nu este în cuvânt, ci întru putere» (I Cor. IV, 20).

Am spus că scopul pregătirii este proslăvirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletului nemuritor. Pentru realizarea acestui scop, predica trebuie

să se adreseze minții ca s'o lumineze, inimii ca s'o miște, și voinței ascultătorilor ca s'o mobilizeze sau s'o înduplece să ia hotărâri imediate și solemne.

Luminarea, minții reclamă lămurirea adevărului, folosirea unor dovezi dătătoare de convingeri, răsturnarea erorilor și îndoielilor și aplicarea întregului predicii la viața practică a ascultătorilor. Lămurirea adevărului se cade să fie complectă. Nimic să nu fie trecut cu vederea din ceeace este esențial. Nici să fie prezentat cumva mai vag. Este nevoie, neapărat, să cunoaștem fondul apercetiv al ascultătorilor, ca să putem purcede dela cunoscut la necunoscut.

Lămurirea adevărului sau explicarea lui nu este, însă, îndeajuns. Noi suntem datori să-l dovedim sau să-l demonstrăm. Dovezile de care avem nevoie noi le scoatem din rațiune, experiență și din autoritate, adică din Sfânta Scriptură și din Sfânta Tradiție. Textele pe care ne întemeiem întru demonstrarea adevărului trebuiesc să fie clare și citate exact. Când este vorba de persoana Mântuitorului, de învățătura și faptele Lui, se vor folosi de preferință textele din Noul Testament și pe urmă cele din Vechiul Testament. Când este vorba de dovezi din autoritatea Bisericii creștine, se vor invoca Canoanele Sfinților Apostoli, ale Sinoadelor Ecu-menice și apoi ale celor locale.

Dar predicatorul este dator să combată și erorile care stau împotriva adevărului. Combaterea erorilor se poate face pe cale directă și pe cale indirectă. Le combatem direct când luăm poziție fățișe împotriva erorilor și scoatem în evidență netemeinicia lor, zugrăvindu-le în culorile cele mai respingătoare. Combatem, însă, indirect erorile, atunci când dăm un relief viu și atrăgător adevărului pe care îl confruntăm cu eroarea și-l prezentăm cu atâta amploare, încât eroarea iese automat compromisă. Predicatorul trebuie să fie însă cu multă luare aminte, ca să nu jignească pe susținătorii erorilor și să nu-i ridiculizeze. Ar dovedi lipsă de dragoste și în loc să-i câștige pentru adevăr, el i-ar îndepărta și mai mult de lumina lui. «Dragostea nu se întărește și nu gândește răul» (I Cor. XIII, 5).

Acum este momentul ca predicatorul să scoată anumite norme pentru viața practică a credincioșilor, cu alte cuvinte să aplice adevărul lămurit și dovedit în desvoltare, la viața religioasă și morală a ascultătorilor. Aplicarea este o parte foarte importantă a predicii. Prin ea, se atinge însuși scopul predicii, adică zidirea sufletească a credincioșilor. Dacă atât în desvoltare cât și în aplicare predicatorul a făcut apel și la sentimentul credincioșilor și a izbutit să pună în freamăt inima lor pentru primirea adevărului și respingerea erorii, nu-i mai rămâne decât să se adreseze voinței și s'o mobilizeze, pentru ca ascultătorii să se hotărască solemn să și facă ceeace li s'a spus: «**De știți acestea, fericiți veți fi de le veți face!**». Voința este pusă acum în mișcare, prin anumite idei religioase morale, care pot trezi în om anumite sentimente și care se numesc motive și deasemenea prin exemple, care concretizează putința realizării anumitor principii și imperative religioase și morale, evocându-ne frumusețea unei vieți creștine pilduitoare.

m) Pentru alcătuirea predicii este nevoie de un plan. Planul variază după genul predicii: **omilie exegetică și omilie tematică, ori cuvântare parenetică sau ocazională.**

Părțile care alcătuiesc OMILIA TEMATICĂ (sintetico-analitică), sunt: **textul, formula de adresare, introducerea, tema, invocația, dezvoltarea și încheierea.**

1. **Textul predicii** este un verset sau mai multe, scoase din Sfânta Scriptură, și care este așezat la începutul predicii, adică după titlul ei. Textul trebuie să cuprindă tema sau să aibă o afinitate cu ea. Textele din care iese cu evidență tema, sunt de un mare efect și în deosebi, la predicile ocazionale. Textul nu trebuie să fie trunchiat, obscur și echivoc. El poate fi extras din pericopa zilei sau din orice altă carte a Sfintei Scripturi. Omilia exegetică nu are nevoie de un text, deoarece ea are în cuprinsul ei textul pericopei pe care o interpretează. Textul trebuie să exprime ideea centrală a predicii.

Textul poate fi luat și din literatura imnologică, tropare, condace, antifoane, prochimene. Dar textul nu trebuie să devină pretext și nici simplu element de ornamentație. Este recomandabil să nu alegem texte controversate sau dificile. Bărcile mici trebuie să se țină aproape de mal. Pentru justa interpretare a textului, trebuie să ținem seama de context și de locurile paralele. Izvoarele auxiliare ale textului sunt concordanțele biblice și comentariile.

2. **Formula de adresare.** Predica începe, după tradiție, cu o salutare a credincioșilor. Să nu se repete, însă, prea des în cuprinsul cuvântării. Devine monotonă, nu mai face nicio impresie, apare ridiculă și respingătoare. Intr'o predică de 25 minute, cel mult de 4-5 ori. Este, însă, iarăși nepermis a-ți uita ascultătorii și de a nu li te mai adresa deloc. «Iubiți creștini» este formula de adresare cea mai curentă. Când avem în față ascultători de diferite categorii, cele mai obișnuite formule de adresare sunt: «Fraților, cinstiți frați, iubiți credincioși, bine-credincioși creștini, iubiți frați, iubiți ascultători, bine-credincioși frați, evlavioșilor creștini, iubiții mei frați, iar în cuvântările cu un mai accentuat caracter duhovnicesc: iubiții mei fii duhovnicești.

Sunt și formule de adresare care au o nuanță de pedanterie: «Binecuvântații Părintelui meu, Frații și surorile mele întru Domnul, Frații mei în Iisus Hristos, dragii mei, prea iubiții mei, scumpii mei», etc.

Apostolii au întrebuintat «prea iubiți», dar ce ieșea din gura Apostolilor nu ni se potrivește întotdeauna și nouă. Același lucru se poate spune despre formulele de adresare ale Sf. Părinți: **Dragostea voastră; Frăția voastră mult iubită; Bunătatea voastră; Imbunătățiți frați.**

Sunt predicatori care se adresează cu cuvintele: «**Stimați ascultători**» sau «**Doamnelor și domnilor**». Sunt cu totul nelalocul lor. Formula de adresare variază după situații și legăturile existente între predicator și ascultătorii săi. Ea trebuie să fie scurtă și cuviincioasă. Nu profană, prea măgulitoare și prea curtenitoare. De asemenea ea nu trebuie să fie un pretext pentru o pauză mai lungă, determinată de un acces de pierdere a șirului, cum se întâmplă multor predicatori.

Folosită cum și când trebuie, ea împăspătează atenția ascultătorilor. Deci, nici prea mult, nici deloc.

Cel mai potrivit loc al ei pare a fi înainte de rostirea textului, în introducere, precum și în timpul predicii când se cuvine.

Și aici comandă tot bunul simț, care nu greșește niciodată.

3. Introducerea (Exordiul) este acea parte a cuvântării, care dispune sufletul ascultătorului să urmărească cu plăcere și interes predica, până la capătul ei. Sf. Ioan Gură de Aur spune: «După cum trupul are un cap, râul un izvor, pomul o rădăcină, tot așa predica are nevoie de o introducere».

Introducerea este **simplă, insinuantă (sau strategică) și bruscă sau exabruptă**. Introducerea este **simplă** când predicatorul își descoperă scopul urmărit, simplu și limpede dela primele cuvinte. **Introducerea este insinuantă (strategică)**, când predicatorul este silit să înlăture anumite obiecțiuni. **Introducerea bruscă (exabruptă)**, când predicatorul intră direct în temă. Introducerea trebuie să fie scurtă, nu mai mare decât o pătrime din predică, nici mai mică de o optime din ea. **Introducerea solemnă (sau pompoasă)** este folosită la praznicele împărătești, în panegirice, necroloage, etc. Introducerea se poate porni dela tema predicii, dela idei înrudite cu tema, dela împrejurările de loc, timp (mai ales în parenese), dela o analogie sau un contrast, dela o povestire, o asemănare, o parabolă, un obicei sau datină bisericească, din pericopa citită, dela textul scripturistic, după ce mai întâi l-am interpretat, iar în ciclurile de predici introducere poate consta dintr'o scurtă recapitulare a temelor tratate, înainte. În deosebi în omilia exegetică se poate folosi această introducere recapitulativă. Modele de introducere găsim în Cuvântările Bisericești ale I.P.S. Mitropolit Nicolae Crutișchi (3 volume).

4. Tema. Este partea predicii în care se formulează subiectul pe care predicatorul are de gând să-l desvolte. Ea trebuie să fie clară și ușor de înțeles de ascultători. Tema este un fel de titlu al predicii. Tema este deci un rezumat, o sinteză a predicii. Ea trebuie formulată concret, scurt și nou. Să nu devină un șablon, dar nici ceva senzațional (artileria lui Satan, aviatorii mântuirii). Tema nu trebuie să fie nici prea lungă, nici de tot scurtă, deci nici prolixă din pricina lungimii, nici obscură din pricina scurtimii.

Dar tema se mai poate formula și printr'un singur cuvânt și astfel formula tematică apare ca un refren în cursul predicii: «Prea târziu!» (pentru moartea unui om păcătos). Tema poate fi împărțită în două, trei sau patru puncte. De pildă: pocăința se vedește la om: 1. prin adâncă lui părere de rău pentru păcatele săvârșite; 2. prin mărturisirea lor; 3. prin împlinirea canonului dat de duhovnic; 4. prin hotărîrea de a nu mai greși în viață.

5. Invocația. Este o rugăciune scurtă adresată lui Dumnezeu, Tatălui, Fiului sau Sfântului Duh, Maicii Domnului sau Sfântului prăznuit. Locul ei este după temă, iar uneori ține locul introducerii. În unele cazuri ea se face la sfârșitul predicii.

În locul invocației se poate formula un îndemn, ca ascultătorii să fie cu luare aminte la ceea ce li se va predica. Acest îndemn poate fi dat și în cursul dezvoltării, în momentul când predicatorul schițează un punct mai însemnat sau mai greu de urmărit de către ascultători. În cazul că predicatorul nu folosește nici invocația, nici îndemnul, predicatorul poate

să facă o mică pauză, după rostirea temei și apoi să-și înceapă dezvoltarea.

6. **Desvoltarea.** Este partea esențială a predicii. În dezvoltare se explică, se argumentează, se combate și se face aplicarea. În dezvoltare se pot face și digresiuni, nu este permis însă să se facă decât maximum trei digresiuni: două în tratare și a treia în încheiere.

7. **Încheierea** are o importanță excepțională. În încheiere predica atinge punctul ei culminant și în ce privește ritmul frazei și în ce privește curgerea cuvintelor și în ce privește patosul oratoric și în ce privește căldura și însuflețirea vorbirii. O bună încheiere anulează toate scăderile predicii, pe când o încheiere rea strică tot efectul unei predici bune. «O mâncare proastă, servită la sfârșitul mesei», spune un părinte bisericesc, «strică toată plăcerea oaspeților». Unii repetă în încheiere ceea ce au spus în tratare. Adeseori ei se pierd într-o sumedenie de îndrumări practice interminabile, încât bietii ascultători «neputând reține atât de mult, uită tot». Sau cum au răspuns Spartanii trimisului roman, care a lungit vorba atât de mult, încât aceia n'au mai înțeles nimic: «Ce ai spus la început am uitat, iar ceea ce ai spus la urmă, nu mai știm». În încheiere, predicatorul trebuie să aleagă ideia cea mai importantă din dezvoltare. Încheierea trebuie să aibă o formă patetică și să fie, mai ales, scurtă. Lungimea ei ar scădea simțitor puterea dezvoltării. Caracterul încheierii trebuie să fie practic și aplicativ.

Încheierea se termină cu **perorația**. Ea poate cuprinde un sfat, o hotărâre, o făgăduință, un apel, o sentință, o maximă, un proverb, un aforism cuprins în Sf. Scriptură, sau Viețile Sfinților, în Pateric sau textul predicii însăși. De asemenea, ea poate cuprinde o invocație, o rugăciune. Și încheierea ca și introducerea nu trebuie să fie mai lungă decât o pătrime și nici mai scurtă decât o optime din întregul predicii.

n) **Omilia exegetică** sau tâlcuirea Sfintei Scripturi, este o expunere simplă a pericopei, verset cu verset, făcându-se aplicație la viața religioasă-morală a credincioșilor. Ea are un caracter analitico-sintetic, spre deosebire de omilia tematică, al cărei caracter e sintetico-analitic. Sfinții Părinți au tâlcuit cărți întregi din Sf. Scriptură a Vechiului și Noului Așezământ, făcând aplicări practice la viața credincioșilor. În omilia exegetică, vorbește însuși Cuvântul lui Dumnezeu. Ea ne pune în legătură directă cu Sf. Scriptură. Omilia este mijlocul cel mai ușor de a face cunoscut poporului dumnezeiasca Scriptură. Se numește omilie exegetică pentru că se folosește exegeza omiletică, adică **explicarea omiletică, interpretarea omiletică și aplicarea omiletică**, cele trei funcțiuni ale exegezei omiletice. Exegeza omiletică pregătește textul scripturistic și pentru omilia exegetică și pentru omilia tematică.

Omilia exegetică are trei părți: **introducerea, dezvoltarea și încheierea.**

a) Cei vechi obișnuiau să înceapă omilia fără nicio introducere. Unii spun în introducere că pericopa citită a fost luată din Sfânta Evanghelie după Matei sau Ioan, sau că parabola citată a fost rostită de Mântuitorul în cutare împrejurare. Alții citesc tot textul pericopei și încep să-l tâlcuiască.

b) **Desvoltarea.** Omilia este însăși pericopa sau parabola tâlcuită verset cu verset sau parte cu parte, și cu aplicare practică după fiecare verset în parte.

c) **Incheierea** trebuie să fie foarte scurtă. Se recapitulează și se rezumă omilia și credincioșii sunt sfătuiți să practice dumnezeieștile învățături care li s'au înfățișat.

În omilia exegetică trebuie să scoatem sensul literal fixat de exegeza științifică. Omilia exegetică nu poate neglija sensul istoric gramatical fără o mare pagubă, chiar pentru valoarea ei practică și edificatoare.

Din pericopă se scoate ideea principală, care oarecum rezumă conținutul pericopei. Ideea centrală subordonează celelalte idei. Această idee constituie punctul de unitate al omiliei. Ea este, însă, la libera alegere a predicatorului. De pildă: cineva poate scoate din episodul pescuirii celei minunate următoarea idee principală: **truda fără Dumnezeu, truda împreună cu Dumnezeu.**

Este nevoie, deasemenea, ca în omilia exegetică să fie lămurite datele, obiceiurile, stările religioase, culturale, economice și politice ale țării și poporului de care ni se vorbește în Sfânta Scriptură.

Trebuie să adăugăm că tâlcuirea unor versete din pericopă se pot lămuri prin alte versete scripturistice. S'a și spus, de altfel, și pe drept cuvânt, că cel mai bun și mai sigur comentariu al Sfintei Scripturi este Sfânta Scriptură însăși.

Marele Prooroc Isaia spune: «După cum ploaia și zăpada se pogoară din ceruri și nu se mai întorc înapoi, și udă pământul și îl fac să rodască și să odrăslească, pentru ca să dea sămânță semănătorului și pâine celui ce mănâncă, tot așa cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini lucrurile pe care le-am trimis» (Isaia LV, 10, 11). Omilia se poate asemăna cu ploaia și zăpada din vedenia Profetului. Confundându-se, oarecum, cu însuși cuvântul lui Dumnezeu, ea nu se va întoarce la El fără rod, ci va face voia Lui și va împlini lucrurile pentru care a trimis-o. Și într'adevăr minunate roade a adus omilia și va aduce încă, dacă noi o vom cultiva cu mai multă râvnă și mai ales cu mai cucernică evlavie. Preotul care scoate din propovăduirea lui omilia exegetică, adică tâlcuirea dumnezeieștilor Scripturi și deci îmbogățirea sufletelor credincioșilor cu vistieriile ei de adevăr dumnezeesc, se poate asemăna cum scrie la Psaltirie, «cu o corabie plină de bunătăți, dar care, nu știm de va ajunge la liman».

o) Predica trebuie să fie potrivită cu vremea noastră și cu nevoile credincioșilor care o ascultă. Predicatorul creștin este chemat deci să tâlmăcească adevărul veșnic pentru oamenii din epoca lui și pentru orientarea lor sufletească în generația lor. S'a spus că «scopul predicii e Dumnezeu, iar maica ei este lumea de aici, ceea ce înseamnă că adevărul veșnic trebuie să fie interpretat ca ceva viu, actual și valabil pentru oamenii din vremea noastră. Pentru că ceea ce este veșnic nu îmbătrânește. A predica pentru vremea noastră, înseamnă a descoperi drumul pe care tezaurul dogmatic al Bisericii poate sluji vieții. Studiul trecutului este foarte folositor, dar nu ca să ne întoarcem fața de la prezent. Noi trebuie să ne așezăm masa noastră de lucru lângă fereastra larg deschisă, pentru ca realitățile vieții să pătrundă la noi odată cu aerul și lumina.

Fiecare epocă își are fizionomia și perspectiva ei spirituală și fiecare generație dorește să se simtă iubită, prețuită, înțeleasă și interpretată just în sufletul și în aspirațiile ei.

Predica servește adevărul dumnezeiesc **imutabil**, dar acest adevăr imutabil este **aplicabil** la toate nevoile omului și vieții lui reale în această lume. Predicatorul care trăiește în trecut, ca într'un cavou, printre morți, nu poate cunoaște; auzi și vedea pe oamenii vii cu trudele, cu luptele, cu durerile, cu bucuriile și idealurile lor.

Despre el nu se va putea spune: «Intr'însul viață era și viața lui era lumina oamenilor», ci numai că «el între oameni a fost, dar el nu i-a cunoscut». Sfinții Prooroci, cei mari și cei mici, Ioan Botezătorul, Mântuitorul, Sf. Apostoli și Sfinții Părinți au trăit în contact viu și permanent cu realitățile lumii lor. Ei au înțeles nevoile prezente ale generației lor și le-au servit cu pasiune.

Predica devine un non-sens, dacă se rupe de realitățile vieții. Lozinca predicatorului trebuie să fie: fața spre realitate, spre omul-frate și tovarăș de drum, de trudă și ideal!

p) Valoarea predicii se măsoară și după osteneala pe care și-a dat-o predicatorul întru alcătuirea ei. Studiul și rugăciunea sunt cele dintâi momente în pregătirea predicii.

Vom schița câteva metode verificate, folosite de predicatori cu o bogată experiență în ogorul predicii.

1. Fixează-ți, din bună vreme, tema și scopul pe care îl urmărești prin predica ta. Inseamnă toate ideile care-ți vin, în ordinea în care-ți vin. Numerotează-le. Astfel, ideile sunt deja grupate, planul se înfiripează oarecum automat. Ai scheletul. Acum trebuie să-l îmbraci. Deschide caietul de note în care ai adunate de multă vreme, până la zi, diferite extrase, schițe de predici, ilustrații, pilde, exemple. Fă-ți timp, și în câteva ore de liniște toarnă-ți predica în întregime.

2. Trăiește învățătura Bisericii cu toată sinceritatea conștiinței tale creștine. Citește cu zăbavă Sfânta Scriptură, viețile Sfinților, și ispitește-ți mereu inima. Poartă tema predicii tale cu tine pretutindeni, frământ-o mereu în minte, ca pe un aluat; ea va crește și se va maturiza pe îndelete, până când se va putea naște deplin.

3. Citește tot ce stă în legătură cu sărbătoarea în care vei predica, Mineiu, Octoih, Triod, Penticostar, Evanghelie, Apostol, Sinaxar. O sumedenie de teme ne vor răsări din ogorul bogat al cărților de slujbă. Lasă-le pe toate să crească în tine și vei vedea că predica însăși va crește în tine dela sine.

4. Alege-ți și repartizează-ți cu săptămâni, cu luni chiar înainte, materialul pentru predica din fiecare Duminică. Nu-ți lua ochii dela el, nu-l lăsa din atenție și privește în același timp la tot ce se întâmplă în jurul tău. Câte lucruri pline de interes nu vei descoperi în fiecare zi mergând pe stradă, în tramvai, în cărți, în ziare. Nu uita să citești mai ales zia-rele. Alege-ți dintre toți ascultătorii pe unul singur. Invită-l să se așeze lângă biroul tău. Acum începe-ți alcătuirea predicii, convorbind cu oaspetele tău închipuit. Ascultătorul de azi al predicii cere exemple și comparații noi, scurtime și simplitate, un grai nu prea înflorit sau prea pretențios.

5. Meditează și alege-ți o temă, fixează-ți scopul predicii. Desfășură tema în câteva puncte, dezvoltă-le, demonstrează-le și fă apoi aplicare la viața morală a ascultătorilor.

6. Așează-te repede la lucru, fixează scopul predicii, scoate-ți textele scripturistice, orânduiește materialul în conformitate cu scopul urmărit, scrie toată predica sau cel puțin planul ei, și ține-ți și ție personal predica făcută, într'o meditație pioasă.

7. Nu deveni robul planului. Planul, firește, este foarte folositor. El pune ordine în șirul ideilor, le leagă organic unele de altele, le ierarhizează. Totuși, nu predica este pentru plan, ci planul pentru predică. Incepătorilor li se recomandă să-și alcătuiască planuri dezvoltate și mai analitice. Cu timpul ei vor putea folosi schița de plan sau un plan mai sintetic.

8. Pregătirea îndepărtată, permanentă sau indirectă a predicii este de o importanță covârșitoare pentru pregătirea ei apropiată, imediată sau directă.

Această pregătire indirectă prin studiu, lectură variată, teologică și profană și prin meditație religioasă trebuie să te preocupe mult mai mult decât cercetarea cărților de predică.

Pune-ți permanent, întrebarea, în cursul studiului lecturilor tale: pot eu folosi aceasta sau aceea în predicile mele?

Notează-ți într'un caiet extrase din cărțile pe care le citești, idei, sugestii, experiențe pastorale și clasează-le după temele pe care vrei să le tratezi în predică.

Crează-ți o stare sufletească de reculegere și meditație, prin citirea Sfintei Scripturi sau a altor cărți cu caracter religios, ca Filocalia, Patricul, Viețile Sfinților, chiar dacă ele nu au nicio legătură cu tema. Ele au o bună înrâurire asupra spiritului tău, făcându-l să se reculeagă. Chiamă într'ajutor pe «**Părintele luminilor dela care este coborând toată dărea cea bună și tot darul desăvârșit**», și în această atmosferă de rugăciune pregătește-ți și alcătuește-ți predica. Fă adică din această trudă pastorală un act de cult, un act liturgic.

Schițează-ți un plan, nu o schemă abstractă, ci un sumar bogat de idei, scoase mai ales din Sfânta Scriptură și din viața practică.

De mare folos îți va fi studiul îndepărtat al predicilor model, alcătuite de predicatorii clasici și populari.

Nu te lăsa rob de predicile altora. Este moartea adevăratei elocințe.

În elaborarea predicii păstrează-ți individualitatea ta.

Fiecare predicator își are oarecum metoda lui de lucru.

Dar, în general, se poate schița un plan de lucru:

a) Chiamă într'ajutor pe Dumnezeu.

b) Fixează în scris tema predicii și scopul pe care-l urmărești, să înveți sau să mângâi și să zidești sufletește pe credincioși.

c) Caută ideile, scrie-le și numerotează-le. Aceasta este materia primă a predicii.

d) Cercetează acum materialul, asociază ceea ce se aseamănă, dă la o parte ceea ce este de prisos sau fără folos, fixează părțile, alcătuește schița în toate amănunțele ei, și așa, cu încetul, vei ajunge la planul final. Adevăratele defecte ale schiței se vădesc atunci când dezvoltăm tema. Să nu

ne lăsăm robiți de toate elementele schiței, când compunem predica. Schița e numai un ajutor, un sprijin, nu un lanț de robie.

e) **Scrie-ți predica.** Condeiul este cel mai bun dascăl al predicii. Scrie cu toată grija și luarea aminte. Nu uita că dacă te vei deprinde să-ți meditezi scris tema vei ajunge, cu timpul, să vorbești liber, folosindu-te numai de o mică schiță de plan. Dar chiar în acest caz, e foarte bine ca din când în când să-ți mai scrii și integral predicile tale, pentru a nu pierde metoda de lucru.

o) **Durata predicii** să fie de un sfert de oră. Când ți-ai pregătit bine predica, într'un sfert de oră poți spune foarte mult. Când n'ai pregătit-o cum trebuie, sau numai superficial, într'o oră nu spui nimic. De bună seamă, lungimea predicii depinde și de importanța temei și de prestigiul personal al predicatorului și de nivelul religios al ascultătorilor. O predică interesantă, ținută de un predicator de valoare, unor ascultători cu o mai mare receptivitate religioasă, poate depăși, fără niciun risc, sfertul de oră. Este totuși de preferat o predică scurtă și bună, chiar uneia bună, dar lungi.

p) **Aprecierea predicilor** este un lucru foarte gingaș. Sunt predici superioare, din punct de vedere calitativ, în manuscris, dar realizate la un nivel oratoric inferior pe amvon, după cum sunt predici mediocre, în manuscris, și valorificate perfect din punct de vedere oratoric. O predică bună trebuie servită și cu un patos oratoric corespunzător. Felul în care se rostește predica este un lucru esențial. Exercițiul continuu și o atentă supraveghere de sine poate face totuși dintr'un om lipsit de prea mari însușiri oratorice, un bun predicator, dacă el are râvnă pentru lucrarea lui pastorală.

r) Pentru ca predicatorul să nu fie «**nor fără apă, ce se poartă de vânturi, copac tomnatec neroditor și stea rătăcitoare**» (Iuda I, 12-13), el are datoria să se pregătească foarte serios pentru slujba lui. Predicatorul trebuie să fie stăpân pe cele **trei scripturi**: 1. pe scriptura sufletului popular — să cunoască, adică, sufletul omului din popor, ce și cum gândește, cum își duce traiul, cu ce se trudește în viață, cum și de ce cade în greșeli și păcate, când și de ce se bucură, ce îl înalță și ce îl năruște în desnădejde și neputință, ce îl obosește și-l desgustă, și ce-l atrage și-l interesează, ce probleme îl frământă și ce năzuințe îl stăpânesc; 2) să mai cunoască bine și scriptura propriului său suflet, printr'un statornic examen de conștiință; 3. predicatorul trebuie, se înțelege, să cunoască desăvârșit Sfânta Scriptură, care se cuvine să-i fie carte de căpătâi, citită și meditată zilnic. Sfânta Scriptură este cea mai perfectă omiletică.

s) **Omilie sau predică tematică?** Omilia exegetică în care se tâlcuește Sfânta Scriptură, aplicându-i-se învățăturile scoase, la viața religioasă și morală a credincioșilor pentru zidirea lor sufletească, trebuie să fie cultivată mai mult decât s'a făcut până acum.

Credincioșii, în deobște, sunt mai mult atrași de omilia exegetică, decât de omilia tematică, mai teoretică și mai abstractă. Predicatorul trebuie să vorbească în graiul Sfintei Scripturi, în graiul cărților de slujbă, al Cazaniei și Vieților de Sfinți. Omilia exegetică este mai concretă, mai intuitivă și mai aplicativă. Predicatorul «**sădește și udă, Dumnezeu crește**

și rodește». Noi cu munca, Dumnezeu cu darul. Poporul știe puțin, dar crede mult, ca și femeia cananeeancă. Predicatorul trebuie să-i înmulțească și cunoștința de Dumnezeu și să-i sporească mai mult și conștiința lui creștină.

Casa creștinului trebuie să fie un paraclis în care toți cei ai casei se roagă, un atelier unde toți pun umărul, o școală în care toți se învață unul pe altul prin exemplu, un sanatoriu unde toți se îngrijesc unul pe altul și o casă de corecție unde toți se îndreaptă unul pe altul, fără niciun fel de silnicie, deoarece în casa creștinului **poruncește dragostea**.

Această casă creștină este creația minunată a Bisericii și a duhovnicilor ei luminați și înțelepți.

a) **Decalogul predicatorului ortodox.**

1. Când te duci preot într'o enorie și mai ales la sat, să nu-ți închipui cumva că lumea te așteaptă pe tine ca s'o faci credincioasă. Ea este credincioasă în felul ei. Tu ai datoria să mergi mai departe, să-i adâncești și să-i întărești credința.

2. Înaintea lui Dumnezeu nu e deosebire între omul învățat și cel neînvățat. El te va întreba, la înfricoșata întrebare, cum ai trăit, nu cât ai învățat și cât știi. Tu, cel ce ești pricopsit într'ale învățaturii, ai datoria sfântă să dăruiești altora, în măsura în care ți s'a dăruit, ca nimeni să nu fie și să nu rămâie în întunericul neștiinței. Ți s'a dat mult, ți se și cere mult.

3. În școală ai învățat câteva limbi moarte, pe care nu le mai vorbești azi nimeni. Invață și **limba vie** a poporului pe care îl păstorești. În tiparele ei își toarnă el de veacuri sufletul lui curat.

4. Nu te coborî decât ca să te înalți și să înalți și pe alții cu tine, nu ca să rămâi pe loc fără să ridici pe nimeni mai sus și nici pe tine însuși. Altfel lumea se va întreba nedumerită: «Dece și-a mai tocit, bietul părinte, coatele pe băncile școlii?».

5. Nu socoti pe credincioșii tăi prea neînvățați. Ei n'au învățat poate din cărți, dar au învățat mult din viață și din pășanile ei. Examenele vieții sunt mult mai grele decât ale școlii.

6. Nu-ți certa și învinui mereu credincioșii, sau cum spune poporul: «**nu-i povesti**». E mult mai de preț să descoperi la oameni părțile lor bune, decât să le crestezi pe răboj numai cusururile lor.

7. Totdeauna răspunde cu iubire la iubire și asupra-măsură. Cine iubește este mai înțelegător, mai îngăduitor și mai iertător. Iubește copiii și te vei apropia de inima părinților lor.

8. De ești preot de sat, iubește-ți satul în care te-a rânduit Dumnezeu, din toată inima ta, și cată de prinde rădăcini în vatra lui străveche. De ești preot la oraș, leagă-te adânc de enoria ta, pe care au slujit-o atâția alți preoți înaintea ta.

9. Nu te muta din sat în sat, ca un om fără nicio așezare, căutând, așa zicând, parohii «mai bune». Pentru un preot destoinic și aprins de râvnă pastorală, **cea mai rea parohie este cea mai bună**. Aici își poate el dovedi mai mult vrednicia și iscusința lui duhovnicească. Un pom, pe care îl scoți și-l muți din loc în loc, până la urmă se usucă, căci nu prinde rădăcini nicăiri și nici nu rodește pentru nimeni. La mulți preoți, li se

răcește dragostea cea dintâi pentru enoria lor și fug din ea, ca niște năimiți.

10. Fii pildă credincioșilor tăi, prin viața ta cumpătată și bine cum-pănită, prin cuviința pilduitoare a familiei și casei tale, prin gospodăria ta chibzuită.

Toată strădania ta de păstor încuviințat trebuie să facă pe oameni mai buni, pentru a-i face mai fericiți, ca în enoria ta să nu mai fie nimeni despre care să se poată spune: «are cerul în ochi și iadul în inimă!».

Pentru că propovăduitorul creștin nu se cade să folosească Sfânta Evanghelie pentru triumful elocinței lui, ci să folosească elocința lui pentru triumful Sfintei Evanghelii. Când ascultătorii tăi vor părăsi biserica tăcuți, privindu-se adânc unii pe alții, fără să schimbe vreun cuvânt între ei și în loc să te laude pentru predica ta minunată, se gândesc să-și schimbe complet viața lor, fii încredințat că predica ta a fost desăvârșită.

Pentru aceasta se cere mai întâi să ai o inimă plină de iubire pentru sufletele credincioșilor tăi. Mântuitorul nu l-a întrebat pe Apostolul care se lepădase de Dânsul: «Ești învățat, ești orator», ci «**Mă iubești, Mă iubești mai mult decât toți?**». Căci numai cine iubește mult, predică bine și este mult folositor prin predica lui sufletelor nemuritoare.

Preot Prof. GRIGORE CRISTESCU

cevei propune să se trimită Consiliului Mondial al Păcii următoarea telegramă (a se vedea anexa Nr. 4).

Sfântul Sinod aprobă în unanimitate și semnează telegrama.

In legătură cu cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului și al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, care va avea loc în patria noastră în vara aceasta și de care s'a făcut amintire în referatul P.S. Episcop Valerian, I.P.S. Patriarh Justinian, socotind că problema aceasta trebuie serios studiată, pentru a se stabili mai precis aportul Bisericii noastre la buna ei reușită, roagă Sfântul Sinod să o înscrie în ordinea de zi și să fie dezbătută în plenul Sinodului în ședința sa de Luni 8 Iunie a.c.

Membrii Sfântului Sinod aprobă propunerea de mai sus a I.P.S. Președinte.

In continuare, I.P.S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, președintele Comisiunii afacerilor străine, roagă membrii Sfântului Sinod să dea ascultare dării de seamă întocmită de P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu asupra călătoriei în R.P. Bulgaria și participării delegației Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, la solemnitatea intronizării Prea Fericitului Chiril, noul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare, care a avut loc la 10 Mai a.c.

P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, raportorul Comisiunii pentru afacerile străine, citește darea de seamă (a se vedea anexa Nr. 5).

După citirea dării de seamă, P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, în numele Comisiunii afacerilor străine, roagă pe I.P.S. Patriarh Justinian să împărtășească Sfântului Sinod impresiile și constatările I.P.S. Sale în legătură cu această călătorie, care va rămâne istorică în raporturile dintre cele două Biserici surori.

I.P.S. Patriarh Justinian comunică Sfântului Sinod constatări foarte importante, atât în privința situației Bisericii Ortodoxe Bulgare, cât și în privința înfăptuirilor regimului de democrație populară din Republica Populară Bulgaria (a se vedea anexa Nr. 6).

In numele membrilor Sfântului Sinod, I.P.S. Mitropolit Sebastian mulțumește I.P.S. Patriarh Justinian pentru prețioasele constatări împărtășite în numele delegației Bisericii noastre, care a participat la marea bucurie a Bisericii Ortodoxe surori de peste Dunăre și, ținând seama și de cuprinsul scrisorii irenice, trimisă de Prea Fericitul Patriarh Chiril al Bulgariei, după alegerea dela 10 Mai a.c., propune următorul proiect de telegramă, care să fie expediată Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare (a se vedea anexa Nr. 7).

Sfântul Sinod mulțumește I.P.S. Patriarh Justinian și membrilor delegației Bisericii Ortodoxe Române, pentru felul strălucit în care au reprezentat Biserica Ortodoxă Română la solemnitatea intronizării Prea Fericitului Chiril, noul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare și aprobă expedierea telegramei propuse.

I.P.S. Președinte ridică ședința la orele 15,30, și roagă membrii Comisiunilor să studieze lucrările ce le-au fost distribuite în cursul după amiezii, anunțând că ședința viitoare a Sfântului Sinod va avea loc Luni 8 Iunie a.c., orele 11 dimineața.

I.P.S. Sa amintește că a doua zi, 7 Iunie, membrii Sfântului Sinod vor lua parte la lucrările Adunării Naționale Bisericești.

SUMARUL ȘEDINȚEI DIN 8 IUNIE 1953.

Ședința se deschide la orele 11 cu rugăciunea «Impărate Ceresc», sub președinția I.P.S. Patriarh Justinian, de față fiind Dl. Ministru al Cultelor și toți membrii Sfântului Sinod.

P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, secretarul Sfântului Sinod, citește sumarul ședinței din 6 Iunie 1953.

Sfântul Sinod aprobă sumarul fără nicio modificare.

I.P.S. Președinte dă cuvântul P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, raportorul Comisiunii afacerilor străine, care citește raportul Comisiunii asupra:

3. *Tem. Nr. 4596/953.* Referatul secretarului Consiliului Național Bisericesc asupra legăturilor externe ale Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte Biserici Ortodoxe și Eterodoxe.

Comisiunea constată că legăturile frățesti ale Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte Biserici Ortodoxe din lume au continuat să se adâncească și să se întă-

rească, datorită grijii permanente a Întâistătorului Bisericii noastre, I.P.S. Patriarh Justinian.

În raport se stăruie asupra următoarelor probleme:

I. Schimbul de scrisori irenice cu prilejul Sfintelor Sărbători și cu prilejul altor aniversări și evenimente importante din viața Bisericii; participarea unor clerici ai Bisericii Ortodoxe Române la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena; vizita delegației Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian la solemnitatea înscăunării I.P.S. Chiril, ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare. Acestea fiind cunoscute membrilor Sfântului Sinod, întrucât au fost publicate în revistele Patriarhiei Române, iar ultimele două probleme au fost dezbătute în ședința trecută a Sfântului Sinod, Comisiunea propune să se ia act.

Sfântul Sinod ia act de larga și rodnică activitate externă a Bisericii Ortodoxe Române și exprimă mulțumiri I.P.S. Patriarh Justinian pentru munca depusă în vederea cimentării legăturilor frățești cu celelalte Biserici Ortodoxe și Eterodoxe.

II. Situația Episcopiei Ortodoxe Române din America.

Comisiunea prezintă plenului Sfântului Sinod corespondența care a avut loc între I.P.S. Patriarh Justinian și Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, în legătură cu situația creiată Episcopiei Ortodoxe Române din America, prin hirotonia necanonică în Episcop a unui trădător al Bisericii și Patriei.

I.P.S. Patriarh Justinian luând cuvântul, arată pe larg împrejurările în care s'a făcut această hirotonie necanonică de către trei preținși Ierarhi ruși, excomunicați mai de mult de Biserica Ortodoxă Rusă; subliniază apoi prestigiul de care se bucură Biserica Ortodoxă Română peste hotare, fiindcă, după ce Biserica noastră a vestit tuturor Bisericii Ortodoxe că are în America un Episcop canonic instituit, niciunul dintre Ierarhii canonici ai celorlalte Biserici Ortodoxe nu și-a luat răspunderea hirotoniei în Episcop a trădătorului.

În urma acestei hirotonii necanonice, săvârșită de cei trei Episcopi eretici, proveniți din secta samosfeaiilor, activitatea P.S. Andrei Moldovanu, Episcopul canonic al celor două Americi, a fost mult îngreunată.

I.P.S. Patriarh Justinian arată că s'au trimis P.S. Episcop Andrei documentele necesare în legătură cu situația canonică a celor trei preținși Episcopi, care s'au amestecat în chip necanonic în viața Episcopiei Ortodoxe Române din America de Nord, cât și în legătură cu dreptul de proprietate asupra sediului episcopal dela Vatra.

Sfântul Sinod aprobă toate măsurile întreprinse până în prezent de I.P.S. Patriarh Justinian și-l roagă să facă toate demersurile necesare pentru ca viața credincioșilor din America ai Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române să nu fie tulburată de trădători și eretici.

III. Problema Sfântului Munte Athos.

Din referatul secretarului Consiliului Național Bisericesc se constată că Biserica Ortodoxă Română — ca și alte Biserici Ortodoxe Autocefale — se preocupă îndeaproape de problema Sfântului Munte Athos și studiază calea pe care s'ar putea înlătura situația actuală dela Sfântul Munte.

Luând cuvântul, I.P.S. Patriarh Justinian dă lămuriri asupra necesității unor demersuri comune, arătând că Biserica Ortodoxă Română are tot interesul, alături de celelalte Biserici Ortodoxe surori, de a se reda Sfântului Munte caracterul lui inter-ortodox și autonomia pe care a avut-o în decursul veacurilor.

În urma lămuririlor date de I.P.S. Patriarh Justinian,

Sfântul Sinod ia act de comunicarea făcută și lasă I.P.S. Patriarh Justinian inițiativa de a lua măsurile pe care le va găsi de cuviință, în legătură cu problema Sfântului Munte.

IV. Despre Prosinodul Ecumenic.

În luna Septembrie 1952, Prea Fericitul Patriarh Athenagora al Constantinopolului a trimis I.P.S. Patriarh Justinian catalogul temelor propuse de Patriarhia Ecumenică, ce urmează a fi discutate în eventualitatea convocării unui Prosinod Ecumenic. I.P.S. Patriarh Justinian arată că scrisori similare s'au trimis tuturor Bisericii Ortodoxe. I.P.S. Sa propune ca Biserica Ortodoxă Română să dea răspunsul la scrisoarea I.P.S. Patriarh Athenagora, după ce II.PP.SS. și PP.SS. membri ai Sfân-

P. A R T E A O F I C I A L Ă

LUCRĂRILE SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ÎN SESIUNEA ORDINARĂ PE ANUL 1953

MINISTERUL CULTELOR

DECIZIA Nr. 8850

*pentru deschiderea sesiunii ordinare 1953
a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.*

Ministrul Cultelor,

Având în vedere adresa Sfântului Sinod Nr. 4071/1953, înregistrată la Ministerul Cultelor sub Nr. 8052 din 18 Mai 1953;

Având în vedere prevederile art. 13 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37 din 1949 pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

1. Se declară deschisă sesiunea ordinară 1953 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, convocată pentru data de 6 Iunie 1953.

2. Directorul Secretariatului din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

MINISTRUL CULTELOR,
P. CONSTANTINESCU-IAȘI

Data azi, 1 Iunie 1953.

SUMARUL ȘEDINȚEI DIN 6 IUNIE 1953.

La orele 11 dimineața s'a oficiat Doxologia în Catedrala Sf. Patriarhii, la care au luat parte I.P.S. Patriarh Justinian, II.PP.SS. și PP.SS. membri ai Sfântului Sinod, PP.CC. Consilieri Patriarhali și ai Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, profesorii Institutului Teologic din București și un mare număr de clerici și credincioși.

La orele 13,30, II. PP. SS. membri ai Sfântului Sinod trec în sala de ședințe din Palatul Patriarhal.

I.P.S. Patriarh Justinian deschide ședința și roagă pe Dl. Ministru al Cultelor să citească Decizia de deschidere a sesiunii ordinare a Sfântului Sinod, pe anul 1953.

După citirea Deciziei, I.P.S. Patriarh Justinian salută prezența pentru prima oară la ședințele Sfântului Sinod a Ministrului Cultelor, Dl. Prof. Acad. P. Constantinescu-Iași, și-l asigură că Biserica Ortodoxă Română va sprijini și în viitor munca poporului nostru pentru făurirea unei vieți mai bune și lupta lui sfântă pentru apărarea păcii.

P.S. Episcop Antim Târgovișteanul, secretarul Sfântului Sinod, citește apelul nominal. Sunt prezenți: I.P.S. Patriarh Justinian, II.PP.SS. Mitropoliți: Sebastian al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului; PP.SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Chesarie al Dunării de Jos, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Valerian al Oradiei, Antim Târgovișteanu, Vicar Patriarhal și Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, I.P.S. Președinte, în numele Sfântului Sinod, citește următoarea telegramă adresată D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române (a se vedea anexa Nr. 1).

Sfântul Sinod aprobă textul telegramei.

I.P.S. Președinte propune Sfântului Sinod ca în actuala sesiune ordinară, comisiunile să rămână cu aceeași alcătuire ca în sesiunea trecută.

Sfântul Sinod aprobă propunerea făcută.

P.S. Secretar, Episcop Antim Târgovișteanu, citește următoarele comunicări:

1. *Tem. Nr. 4596/953.* Referatul secretarului Consiliului Național Bisericesc asupra legăturilor externe ale Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte Biserici Ortodoxe și Eterodoxe.

2. *Tem. Nr. 4746/953.* Darea de seamă asupra participării delegației Bisericii Ortodoxe Române la Congresul Popoarelor pentru Pace dela Viena.

3. *Tem. Nr. 4709/953.* Darea de seamă asupra vizitei delegației Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, la solemnitățile intronizării noului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

4. *Tem. Nr. 4910/953.* Scrisoarea irenică a Prea Fericitului Patriarh Chiril, în legătură cu actul intronizării I.P.S. Sale.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii pentru afacerile străine.

5. *Tem. Nr. 4737/953.* Referatul I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei cu propuneri pentru acordarea de distincții și radierea unor pedepse date unor preoți

6. *Tem. Nr. 1608/953.* Episcopia Aradului înaintează Sfântului Sinod memoriul Adunării Eparhiale cu privire la trecerea raionului Lipova la Arhiepiscopia Timișoarei.

7. *Tem. Nr. 3517/953.* Nerespectarea unor dispozițiuni regulamentare de către organele eparhiale ale Episcopiei Dunării de Jos.

8. *Tem. Nr. 5901/953.* Scrisoarea I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului în legătură cu hotărîrea Sfântului Sinod privind recăsătorirea preoților văduvi prin deces.

9. *Tem. Nr. 8667/952.* Adresa Sf. Mitropolii a Ardealului în legătură cu numirea P.S. Arhiepiscopului Antal ca stareț al mănăstirii Toplița. Ratificarea hotărîrii I.P.S. Patriarh Justinian în legătură cu această numire.

10. *Tem. Nr. 6609/952.* Mitropolia Poloniei confirmă canonicitatea hirotoniei diaconului Vasile Manec.

11. *Tem. Nr. 4238/953.* Referatul P.C. Director Ioan Găgiu asupra modificării unor dispozițiuni din Regulamentul disciplinar cu privire la Consistorii.

12. *Tem. Nr. 7007/952.* Ratificarea aprobării dată de Mitropolitul Moldovei și Sucevei pentru stabilirea P.S. Arhiepiscopului pensionar Pavel Șerpe la mănăstirea Bistrița-Neamțu.

13. *Tem. Nr. 4183/953.* Adresa Mitropoliei Ardealului pentru recunoașterea canonică a mănăstirii Cuvioasa Paraschiva din Pietriș.

14. *Tem. Nr. 3609/953.* Cererea Mitropoliei Moldovei și Sucevei pentru desființarea mănăstirii de maici Miclăușeni și transformarea schitului Cozancea în mănăstire de maici.

15. *Tem. Nr. 4156/953.* Cererea Episcopiei Buzăului pentru transformarea unor schituri de călugări în schituri sau metohuri de maici.

16. *Tem. Nr. 1335/953.* Cererea Episcopiei Romanului și Hușilor de a se aproba dispensa de studii pentru hirotonia în diacon a tânărului seminarist Chiper Aurel.

17. *Tem. Nr. 8581/952.* Episcopia Aradului cere aprobarea pentru hirotonia în preot a cântărețului bisericesc Nicolae Dănilă.

18. *Tem. Nr. 2778/953.* Episcopia Oradiei cere aprobarea pentru hirotonia în diacon a tânărului Hasan Gheorghe.

19. *Tem. Nr. 971/1953.* Episcopia Oradiei cere aprobarea pentru hirotonia în preot a învățătorului pensionar Petre Stopei.

20. *Tem. Nr. 7897/1952.* Episcopia Clujului cere aprobarea pentru hirotonia în diacon a studentului teolog Emanuil Popa.

21. *Tem. Nr. 8298/1952.* Episcopia Clujului cere aprobarea pentru hirotonia în preot a studentului teolog Ioan Bârsan.

22. *Tem. Nr. 3216/1953.* Ratificarea deciziei Episcopiei Oradiei pentru ridicarea pedepsei de caterisire aplicată diaconului Iosif Naghiu.

23. *Tem. Nr. 4070/1953.* Referatul P.C. Director Ioan Gagiu în legătură cu cererea Pr. Olimp Căciulă de a fi încadrat în dispozițiunile hotărârii Sfântului Sinod, pentru recăsătorirea preoților.

24. *Tem. Nr. 9902/1952.* Fostul preot Ioan Păun cere revizuirea sentinței sale de caterisire.

25. *Tem. Nr. 5131/1952.* Recursul fostului ieromonah Ruvim Niculescu împotriva sentinței sale de caterisire.

26. *Tem. Nr. 8345/1952.* Cererea fostului preot Petre Baltă de revizuire a sentinței sale de caterisire.

27. *Tem. Nr. 9317/1952.* Cererea de recurs a preotului Aurel Vasilescu împotriva sentinței sale de caterisire.

28. *Tem. Nr. 4403/1953.* P.S. Arhiereu pensionar Galaction Cordun roagă să i se fixeze stabilirea la o altă mănăstire.

29. *Tem. Nr. 4597/1953.* Recunoașterea rangului de arhimandrit acordat P. C. Justinian Crețu.

30. *Tem. Nr. 4599/1953.* Mitropolia Moldovei și Sucevei cere aprobarea pentru hirotonia în preot a tânărului Ciopron Constantin, absolvent de Seminar.

31. *Tem. Nr. 4600/1953.* Mitropolia Moldovei și Sucevei cere aprobarea pentru dispensă de studii în vederea hirotoniei în preot a cântărețului bisericesc Zinovie Anuriev, pe seama unei parohii omopiste.

32. *Tem. Nr. 9159/1952.* Neplata restanțelor din abonamente și contribuții pe 1950-1952.

33. *Tem. Nr. 932/1953.* Dosarul cauzei P.S. Episcop Antim Târgovișteanu.

34. *Tem. Nr. 4746/1953.* Cererea diaconului Petru Laețiu în legătură cu hirotonia sa ca preot.

35. *Tem. Nr. 4745/1953.* Mitropolia Olteniei cere aprobarea pentru desființarea mănăstirii Sadova.

36. *Tem. Nr. 4743/1953.* Transformarea mănăstirii de călugări Bistrița-Vâlcea în mănăstire de maici.

Se trimit spre studiere și referire Comisiunii canonică, juridică și pentru disciplină.

37. *Tem. Nr. 3763/1953.* Asupra calendarului și datei Sf. Paști pe anul 1954.

38. *Tem. Nr. 6672/1952.* Episcopia Râmnicului și Argeșului supune aprobării proiectul de stemă eparhială.

39. *Tem. Nr. 2676/1953.* Catedrala reîntregirii din Alba-Iulia solicită ajutoare pentru reparația și întreținerea bisericii și mănăstirii.

40. *Tem. Nr. 8513/1952.* Arhiepiscopia Timișoarei cere aprobarea pentru angajarea monahilor dela mănăstirea Sf. Ilie-Vasiova în serviciul de asistență al preventoriului T.B.C. infantil din incinta acelei mănăstiri.

41. *Tem. Nr. 8527/1952.* Arhiepiscopia Bucureștilor înaintează unele observațiuni făcute de Pr. Gb. Paschia asupra «Cărții de Rugăciuni».

42. *Tem. Nr. 9564/1952.* Episcopia Romanului și Hușilor cere aprobarea pentru hirotonia câtorva ierodiaconi fără studii, în ieromonahi.

43. *Tem. Nr. 7901/1952.* Episcopia Râmnicului și Argeșului solicită dispensă de studii pentru tunderea în monahism a unor surori trecute de vârsta de 50 ani.

44. *Tem. Nr. 4374/1953.* Referatul P.C. Director Ion Gagiu în legătură cu Tipicul bisericesc.

45. *Tem. Nr. 4440/1953.* Episcopia Aradului cere aprobarea pentru tipărirea unui Antologhion.

46. *Tem. Nr. 1971/1953.* Diortosirea Mineiului pe luna Decembrie.

47. *Tem. Nr. 4441/1953.* Itinerariul pastoral pe anul 1952 al I.P.S. Mitropolit al Ungro-Vlahiei.

48. *Tem. Nr. 666/1953.* Itinerariul pastoral pe anul 1952 al I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei.

49. *Tem. Nr. 4744/1953.* Itinerariul pastoral al I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei.

50. *Tem. Nr. 972/1953.* Itinerariul pastoral pe anul 1952 al I.P.S. Mitropolit Vasile al Banatului.

51. *Tem. Nr. 4362/1953.* Itinerariul pastoral al P.S. Episcop Antim al Buzăului, pe anul 1952.

52. *Tem. Nr. 4639/1953.* Itinerariul pastoral al P.S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor.

53. *Tem. Nr. 4747/1953.* Itinerariul pastoral al P.S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos.

Se trimit spre studiere și referire Comisiunii pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri.

54. *Tem. Nr. 935/1953.* Ratificarea hotărîrii I.P.S. Patriarh Justinian, prin care personalul didactic dela Institutele Teologice Universitare este îndatorat să trimită anual articole și studii pentru revistele Patriarhiei.

55. *Tem. Nr. 1856/1953.* Adresa Sf. Mitropolii a Banatului în legătură cu drepturile Chiriarhilor la conducerea internatelor teologice.

56. *Tem. Nr. 4846/1953.* Institutul Teologic din Sibiu solicită încadrarea corpului didactic dela cele două Institute Teologice în prevederile H.C.M. Nr. 1894/1952, privitoare la salarizarea corpului didactic din învățământul public, precum și modificarea unor articole din Regulamentul învățământului Teologic.

57. *Tem. Nr. 4847/1953.* Adresa Sf. Arhiepiscopii a Sibiului, prin care solicită modificarea art. 4 din Regulamentul învățământului religios, pentru ca studenții să se poată înscrie la oricare din cele două Institute Teologice.

58. *Tem. Nr. 4848/1953.* Institutul Teologic din Sibiu cere o nouă repartizare a burselor studenților.

Se trimit spre studiere și referire Comisiunii învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc.

După o pauză de 15 minute, ședința se redeschide și I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, președintele Comisiunii afacerilor străine, roagă pe I.P.S. Președinte să dea cuvântul P.S. Episcop Valerian al Oradiei ca, în numele clericilor ortodocși din delegația română care au participat la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, ținut între 12—19 Decembrie 1952, să citească darea de seamă asupra lucrărilor și hotărîrilor acestui Congres mareț pentru apărarea Păcii.

I.P.S. Patriarh Justinian dă cuvântul P.S. Episcop Valerian, care citește darea de seamă (a se vedea anexa Nr. 2).

I.P.S. Patriarh Justinian mulțumește P.S. Episcop Valerian pentru informațiile date în legătură cu lucrările și hotărîrile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ținut la Viena, și arată că ele sunt bine cunoscute slujitorilor și credincioșilor ortodocși, atât din revistele patriarhale și mitropolitane, cât și din prelucrările în conferințele protopopești și din predicile rostite în toate bisericile ortodoxe române.

Merită subliniate, însă, lucrările întreprinse de Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care ține mereu trează atențiunea tuturor popoarelor asupra problemelor desbătute la Viena și care s'a adresat printr'o scrisoare și către guvernele din toate țările, pentru a sprijini încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Futuri.

Arătând că membrii Sfântului Sinod sunt întru totul de acord, atât cu lucrările și hotărîrile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ținut la Viena, cât și cu străduințele pe care le depune Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, I.P.S. Președinte reînnoind legământul sfânt al clerului și credincioșilor de a apăra până la capăt orice acțiune întreprinsă în favoarea păcii și securității internaționale, propune Sfântului Sinod să aprobe următorul proiect de chemare către clerul și credincioșii ortodocși (a se vedea anexa Nr. 3).

Sfântul Sinod aprobă în unanimitate și semnează această Chemare.

Ca un act de solidaritate cu marile eforturi pe care le depune pentru triumful păcii asupra războiului și pentru a se putea ajunge la rezolvarea tuturor conflictelor între popoare pe calea bunei înțelegeri, I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Su-

tului Sinod vor face propuneri în legătură cu problemele ce urmează a fi dezbătute la acest Prosinod, și vor lua o hotărâre într-o ședință specială a Sfântului Sinod

Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă propunerea I.P.S. Patriarh Justinian în legătură cu scrisoarea primită dela Prea Fericitul Patriarh Athenagora, asupra convocării Prosinodului Ecumenic.

P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, raportorul Comisiunii învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc, citește referatele Comisiunii asupra:

1. *Tem. Nr. 935/1953.* Acceptarea hotărârii I.P.S. Patriarh Justinian, prin care personalul didactic dela Institutele Teologice Universitare este îndatorat să trimită anual articole — studii și recenzii pentru revistele Patriarhiei Române.

În urma propunerii Comisiunii și a lămuririlor date de I.P.S. Patriarh Justinian, Sfântul Sinod hotărăște:

Se acceptă dispozițiunea dată de I.P.S. Patriarh Justinian, ca fiecare membru al corpului didactic dela cele două Institute Teologice ale Bisericii Ortodoxe Române să trimită anual Sfântului Sinod, pentru tipărire în revistele Patriarhiei Române, câte două articole — studii și o recenzie sau cronică, pe baza cărora se va nota, de către Sfântul Sinod, la sfârșitul anului, activitatea tuturor profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților.

2. *Tem. Nr. 518/1953,* în legătură cu lucrările de seminar ale candidaților pentru titlul de magistru în Teologie din anii II și III.

După explicațiile date de I.P.S. Patriarh Justinian, Sfântul Sinod hotărăște:

Lucrările de seminar ale candidaților pentru titlul de magistru în Teologie, din anii II și III, după ce au fost admise și notate de profesorul sub îndrumarea căruia s'au alcătuit, vor fi trimise Sfântului Sinod pentru a fi publicate în una din revistele Patriarhiei: «Studii Teologice», «Ortodoxia» și «Biserica Ortodoxă Română».

Lucrările de seminar la specialitatea (materia principală) a candidatului, nepublicate, vor fi socotite respinse, iar candidatul va fi obligat să le refacă sau să facă alte lucrări.

3. *Tem. Nr. 1850/1953.* Adresa Sf. Mitropolii a Banatului, în legătură cu drepturile Chiriarhilor la conducerea internatelor teologice.

La discuțiuni iau parte II.PP.SS. Mitropoliți Vasile al Banatului, Nicolae al Ardealului și Sebastian al Moldovei și Sucevei.

I.P.S. Patriarh Justinian arată că la conducerea, controlul și îndrumarea internatelor teologice au dreptul toți Chiriarii din raza fiecărui Institut Teologic, Chiriarul, în Eparhia căruia se află Institutul Teologic, îngrijindu-se în plus de execuția bugetului, pr'n Consiliul Eparhial. Pentru interpretarea uniformă a prevederilor Regulamentului învățământului religios, I.P.S. Sa propune ca rectoratele celor două Institute Teologice să se îngrijească de elaborarea unui regulament de ordine interioară. Acest regulament urmează să fie întocmit până la viitoarea ședință a Sfântului Sinod, căruia i se va supune spre aprobare.

Sfântul Sinod aprobă propunerea de mai sus a I.P.S. Patriarh Justinian. Rectoratele celor două Institute Teologice vor lua toate măsurile ca, ținând seama de prevederile Regulamentului învățământului religios și de adresa Nr. 992/1953 a Sf. Mitropolii a Banatului, să alcătuiască, până la viitoarea ședință a Sfântului Sinod, proiectul Regulamentului de ordine interioară al Institutelor Teologice.

4. *Tem. Nr. 4846/1953.* Institutul Teologic din Sibiu, cu raportul Nr. 839/1953, propune dezbaterilor Sfântului Sinod următoarele:

a) Incadrarea celor două Institute Teologice în dispozițiunile Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1894/1952, prin care s'au stabilit noi norme de muncă și salariizare pentru personalul didactic din învățământul superior.

I.P.S. Patriarh Justinian arată membrilor Sfântului Sinod că această problemă a fost pusă de mai multe ori de către cele două Institute Teologice și că I.P.S. Sa a făcut toate demersurile pentru justa ei rezolvare. Din informațiunile culese până acum, rezultă că dacă s'ar aplica și în învățământul teologic superior această Hotărâre a Consiliului de Miniștri, atunci ar trebui să fie redus la mai mult de jumătate numărul membrilor corpului didactic, pentru a se ajunge la normele de muncă pe care le prestează corpul didactic din învățământul de Stat.

Ținând seama că această reducere ar lovi, pe de o parte, în situația unora

din membrii corpului didactic, iar pe de altă parte ar duce la slăbirea învățământului nostru religios, la propunerea I.P.S. Patriarh Justinian, Sfântul Sinod hotărăște:

1. Să se mențină schemele corpului didactic fixate prin Regulamentul învățământului religios pentru cele două Institute Teologice, urmând a se plăti salariul corespunzător cu munca prestată.

2. Să se studieze modalitatea de plată pentru munca prestată în plus la cursurile de îndrumare misionară și socială a preoților.

b) Modificarea art. 167, 174 și 219 din Regulamentul învățământului religios.

În urma discuțiilor ce au avut loc, avându-se în vedere că mai pot surveni încă unele schimbări în schema posturilor didactice, că numărul orelor nu mai poate fi sporit la niciuna din materiile de învățământ, întrucât s'ar încărcă prea mult orarul studenților și că vacanțele au fost stabilite în concordanță cu învățământul de Stat, se hotărăște:

Sfântul Sinod nu aprobă modificările art. 167, 174 și 219 din Regulamentul învățământului religios.

c) Cererea de admitere a absolvenților școlilor medii și a absolvenților școlilor pedagogice, fără examen de diferență, la Institutele Teologice.

În urma discuțiilor la care au luat parte I.P.S. Patriarh Justinian, I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și P.S. Episcop Nicolae al Clujului,

Sfântul Sinod hotărăște respectarea cu strictețe a dispozițiilor cuprinse în art. 204 din Regulamentul învățământului religios.

5. *Tem. Nr. 4848/953.* Cererea Institutului Teologic din Sibiu pentru o nouă distribuție a bursei acordate de Ministerul Cultelor, celor două Institute Teologice.

I.P.S. Patriarh Justinian arată că distribuția acestor burse s'a făcut ținându-se seama de numărul și întinderea Eparhiilor pe care le deservește fiecare Institut Teologic. Numărul mare al studenților de la Institutul Teologic din Sibiu se datorește faptului că nu s'a ținut seama de dispozițiile regulamentare la admiterea studenților în acest Institut. Totuși, avându-se în vedere că în Transilvania Eparhiile sunt mai sărace și pentru a se ajuta și pe această cale procesul de unificare între ortodocși și reveniți, I.P.S. Sa propune ca, începând cu anul 1953-1954, bursele acordate de Ministerul Cultelor să fie distribuite astfel:

a) 84 burse pentru Institutul Teologic din București, adică de fiecare Eparhie câte 12 burse.

b) 76 burse pentru Institutul Teologic din Sibiu, adică de fiecare Eparhie câte 15 burse, iar pentru Eparhia Clujului 16 burse.

După ce I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului mulțumește I.P.S. Patriarh Justinian pentru această echitabilă soluție, se hotărăște:

Sfântul Sinod aprobă propunerea de mai sus, făcută de I.P.S. Patriarh Justinian.

6. *Tem. Nr. 4847/953.* Sf. Arhiepiscopie a Sibiului propune modificarea art. 4, al. 3 din Regulamentul învățământului religios, pentru ca studenții să se poată înscrie la oricare din cele două Institute Teologice și să se poată transfera în condițiile art. 217 din Regulament.

I.P.S. Patriarh Justinian declară că este întru totul de acord cu această propunere, cu condiția ca studentul să aibă binecuvântarea prealabilă a Chiriarhului respectiv, pentru a se evita pregătirea unui număr de absolvenți ai Institutelor Teologice, mai mare decât necesitățile reale. Regulamentul actual al învățământului religios nu oprește niciun Chiriarh să-și trimită studenții la oricare din Institutele Teologice.

În urma lămuririlor date de I.P.S. Președinte, se hotărăște:

Sfântul Sinod nu este de acord cu modificarea art. 4, al. 3 din Regulamentul învățământului religios.

Cerând cuvântul, I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei citește referatul Nr. 4737/953, depus din inițiativă personală, prin care propune ca, în amintirea a cinci ani de la intronizarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, să se acorde distincții preoților merituosi și să fie radiate definitiv unele pedepse date de Consistoriile Bisericești, de Consiliile de judecată sau direct de Chiriarhi, clerului de mir și călugărilor, până la data de 6 Iunie 1953.

Primind prounerea făcută, Sfântul Sinod hotărăște:

1. Se recomandă PP. SS. Chiriarhi ca, în conferințele protopopești ce vor urma, să fie propuși Centrului Eparhial câte doi-patru preoți merituosi, cărora să li se

acorde una din distincțiile prevăzute în art. 139 din Statut. În gramatele sau diplomele speciale ce se vor elibera cu acest prilej, să se menționeze că distincția se conferă în amintirea zilei de 6 Iunie 1953, la împlinirea a cinci ani de patriarhat ai I.P.S. Patriarh Justinian.

2. a) În amintirea aceleiași aniversări, se radiază definitiv toate pedepsele prevăzute în art. 4, al. A, lit. a—e inclusiv, art. 50, lit. a—e inclusiv, și art. 245, lit. a—f inclusiv, din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească, date prin sentințe definitive de Consistoriile Bisericești, Consiliile de Judecată sau direct de Chiriarhi, clerului de mir și călugărilor, până la data de 6 Iunie 1953 și executate de către cei pedepsiți.

b) Se radiază deasemenea și pedepsele arătate sub punctul 2, lit. a de mai sus, care se vor da clerului de mir și călugărilor de Consistoriile Bisericești, Consiliile de Judecată sau direct de Chiriarhi, pentru fapte petrecute până la 6 Iunie 1953 și executate de cei pedepsiți.

La orele 14,30, I.P.S. Președinte ridică ședința, care va fi reluată la orele 17.

La orele 17 ședința se redeschide sub președenția I. P. S. Patriarh Justinian, în prezența tuturor membrilor Sfântului Sinod.

P. S. Episcop Nicolae al Clujului, raportorul comisiei canonică, juridică și pentru disciplină, citește referatele comisiei asupra:

1. *Tem. Nr. 1608/953.* Episcopia Aradului înaintează Sfântului Sinod contestația Adunării Eparhiale cu privire la trecerea raionului Lipova sub jurisdicția canonică și administrativă a Arhiepiscopiei Timișoarei.

La propunerea comisiei, Sfântul Sinod hotărăște:

Se amână rezolvarea până ce se vor pune de acord cei doi chiriarhi.

2. *Tem. Nr. 3517/953.* Nerespectarea unor dispozițiuni regulamentare de către organele eparhiale ale Episcopiei Dunării de Jos.

Luând în considerare lămuririle date de Episcopia Dunării de Jos prin adresa Nr. 4325/953, comisia socotește că nu s'a comis nicio încălcare a dispozițiunilor art. 185 și 237 din Regulamentul de procedură și propune clasarea cauzei.

Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă clasarea.

3. *Tem. Nr. 5901/953.* Adresa Mitropoliei Ardealului în legătură cu hotărîrea Sfântului Sinod din Iunie 1952, privind recăsătorirea preoților văduvi prin deces.

În urma discuțiunilor la care iau parte I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, Sfântul Sinod hotărăște:

Toți membrii Sfântului Sinod sunt obligați să respecte cu strictețe hotărîrile care se iau de plenum Sfântului Sinod. Cel care calcă aceste hotărîri se face vinovat de culpa ieșirii din sinodalitate și va trage consecințele canonice legale.

4. *Tem. Nr. 8667/952.* Adresa Sf. Mitropoliei a Ardealului în legătură cu numirea P. S. Arhieru Antal ca stareț al mănăstirii Toplița.

După lămuririle date de I. P. S. Patriarh, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului declară că este de acord cu trecerea P. S. Arhieru pensionar Antal la mănăstirea Toplița din Eparhia Sibiului și sub ascultarea canonică de Chiriarhul Sibiului.

Sfântul Sinod ratifică transferarea P. S. Arhieru pensionar Emilian Antal, la mănăstirea Toplița, cu începere dela 1 Septembrie 1952.

Funcția de stareț se acordă de chiriarhul locului.

5. *Tem. Nr. 6609/952.* Mitropolia Poloniei confirmă canonicitatea hirotoniei diaconului Vasile Manec.

Primindu-se confirmarea din partea I.P.S. Mitropolit Macarie al Varșoviei, despre canonicitatea hirotoniei diaconului Vasile Manec din Câmpulungul Moldovenesc, la propunerea Comisiei, Sfântul Sinod hotărăște:

Se recunoaște hirotonia diaconului Vasile Manec, săvârșită de Arhiepiscopul Paladius al Cracovei, în anul 1952.

6. *Tem. Nr. 4238/953.* Referatul P.C. Director Ioan Gagiu asupra modificării unor dispozițiuni din Regulamentul disciplinar cu privire la consistorii.

Prin adresa Nr. 12186/952, Sf. Arhiepiscopie a Iașilor solicită Sfântului Sinod aprobarea de a înființa un consistoriu disciplinar protopopesic pe regiune pentru cele trei raioane: Piatra Neamț, Tg. Neamț și Ceahlău.

I.P.S. Patriarh Justinian arată că întrucât eparhiile Bisericii Ortodoxe Române s'au arondat ținându-se seama de unitatea administrativă raională și întrucât întinderea fiecărei Protoierii corespunde cu cea a raionului de Stat, ar fi mai potrivit să ia ființă în fiecare protopopiat raional câte un consistoriu disciplinar protopopesc.

Sfântul Sinod însușindu-și propunerea, hotărăște:

Pe lângă fiecare protoierie raională va funcționa dela 1 August a. c., câte un consistoriu disciplinar protopopesc, desființându-se consistoriile disciplinare pe regiune. Consistoriile Protopopești raionale vor funcționa în condițiunile prevăzute de art. 54—59 inclusiv din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.

7. *Tem. Nr. 7007/952.* Ratificarea aprobării date de Mitropolia Moldovei și Sucevei pentru stabilirea P.S. Arhieru pensionar Pavel Șerpe la mănăstirea Bistrița-Neamțul.

La propunerea comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă stabilirea P.S. Arhieru Pavel Șerpe la mănăstirea Bistrița-Neamțu, fără atribuții administrative.

8. *Tem. Nr. 4183/953.* Adresa Mitropoliei Ardealului pentru recunoașterea canonică a mănăstirii Cuvioasa Parascheva din Pietriș.

In urma lămuririlor date de I.P.S. Patriarh Justinian și de I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, la propunerea comisiunii Sfântului Sinod hotărăște:

Se aprobă recunoașterea mănăstirii Cuvioasa Parascheva din Pietriș, ca instituție cu așezare canonică legală.

9. *Tem. Nr. 3669/953.* Cererea Mitropoliei Moldovei pentru desființarea mănăstirii de maici Miclăușeni și transformarea schitului Cozancea în mănăstire de maici, unde să fie transferate călugărițele dela Miclăușeni.

Constatându-se că mănăstirea Miclăușeni este așezată în fostul castel al familiei Sturza și că această clădire s'a dovedit improprie pentru buna funcționare a unei așezări mănăstirești, Sfântul Sinod hotărăște:

a) *Se aprobă desființarea mănăstirii de călugărițe Miclăușeni.*

b) *Se aprobă transformarea schitului de călugări Cozancea în mănăstire de maici.*

c) *Viețuitoarele dela fosta mănăstire Miclăușeni se transferă la mănăstirea nou înființată Cozancea, iar călugării dela schitul Cozancea vor trece la mănăstirea Cetățuia-Iași.*

10. *Tem. Nr. 4156, 4157, 4158 și 4159/953.* Cererea Episcopiei Buzăului pentru transformarea unor schituri de călugări în schituri sau metohuri de maici.

Intrucât aceste transformări sunt cerute din cauza lipsei de călugări — câte doi-patru călugări la fiecare schit — Sfântul Sinod hotărăște:

a) *Se aprobă transformarea schitului de călugări Lepșa-Vrancea, în metoh al mănăstirii de maici Troțușanu-Panciu.*

b) *Se aprobă transformarea schitului de călugări Găvanu-Beceni în metoh al mănăstirii de maici Rătești-Buzău.*

c) *Se aprobă transformarea schitului de monahi dela Valea Neagră-Vrancea în schit de maici.*

d) *Se aprobă transformarea schitului de călugări Sihastru-Adjud, în schit de maici.*

11. *Tem. Nr. 1335/953.* Cererea Episcopiei Romanului și Hușilor de a se aproba dispensa de studii pentru hirotonia în diacon a tânărului seminarist Chișer Aurel.

Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în diacon a tânărului seminarist Chișer Aurel, întrucât nu îndeplinește condițiunile de hirotonie prevăzute în Statut și în Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului.

12. *Tem. Nr. 8581/952.* Episcopia Aradului cere aprobarea pentru hirotonia în preot a cântărețului bisericesc Nicolae Dănilă.

Constatându-se că nu are studiile cerute de Statut și de Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului în parohii, la propunerea comisiunii Sfântului Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în preot a cântărețului bisericesc Nicolae Dănilă.

13. *Tem. Nr. 2778/953.* Episcopia Oradiei cere aprobarea pentru hirotonia în diacon a tânărului Hasan Gheorghe.

Neavând studiile cerute de Statut și Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului în parohii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în diacon a tânărului Hasan Gheorghe.

14. *Tem. Nr. 971/958.* Episcopia Oradiei cere aprobarea pentru hirotonia în preot a învățătorului pensionar Petre Stopei.

La propunerea comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în preot a învățătorului pensionar Petre Stopei, întrucât nu îndeplinește condițiunile prevăzute de Statut și Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului în parohii.

15. *Tem. Nr. 7897/952.* Episcopia Clujului cere aprobarea pentru hirotonia în diacon a studentului teolog Emanuel Popa.

Neavând studiile cerute de Statut și Regulamentul de numire și transferare a clerului în parohii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în diacon a tânărului Emanuel Popa.

16. *Tem. Nr. 8298/952.* Episcopia Clujului cere aprobarea pentru hirotonia în preot a studentului teolog Ioan Bârsan.

Neîndeplinind condițiunile statutare și regulamentare, Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de hirotonie în preot a studentului teolog Ioan Bârsan.

17. *Tem. Nr. 3216/952.* Ratificarea deciziei Episcopiei Oradiei pentru ridicarea pedepsei de caterisire aplicată diaconului Iosif Naghiu.

Comisiunea constată că în anul 1942 diaconul Iosif Naghiu a fost caterisit pentru faptul de a fi trecut la Biserica greco-catolică și că în 1948 a solicitat să fie primit în sânul Bisericii Ortodoxe Române, odată cu preoții greco-catolici reveniți; că prin decizia Nr. 188/952, P.S. Episcop Valerian al Oradiei i-a ridicat pedeapsa caterisirii și l-a hirotonit preot pe seama unei parohii ucrainiene din Oradea.

La propunerea comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă decizia Nr. 188/952 a Episcopiei Oradiei, pentru ridicarea pedepsei caterisirii aplicată diaconului Iosif Naghiu.

18. *Tem. Nr. 4070/953.* Referatul P. C. Director Ioan Gagiu în legătură cu cererea preotului Olimp Căciulă de a fi încadrat în dispozițiunile hotărârii Sfântului Sinod pentru reșătorirea preoților văduvi prin deces.

Sfântul Sinod hotărăște

Cazul preotului Olimp Căciulă se va da în studiu celor doi profesori de drept canonic dela Institutele Teologice, pentru a cerceta situația sa și a referi dacă preotul în cauză se încadrează prin hotărârea Sfântului Sinod din 17 Iunie 1952, pentru reșătorirea preoților văduvi prin deces.

19. *Tem. Nr. 9902/952.* Fostul preot Ioan Păun din comuna Gemenele-Brăila cere revizuirea sentinței sale de caterisire.

La propunerea comisiunii Sfântului Sinod hotărăște:

Dosarul cauzei fostului preot Ioan Păun se trimite Sf. Episcopii a Dunării de Jos, pentru a cerceta deaproape temeinicia celor arătate în petiția de revizuire a procesului său și pentru a verifica dacă mărturisirea de credință dela sfârșitul acelei petiții este adevărată, urmând ca, la viitoarea ședință a Sfântului Sinod acest caz să se poată rezolva în deplină cunoștință a situației reale.

20. *Tem. Nr. 5131/952.* Cererea de recurs a fostului ieromonah Ruvim Niculescu împotriva sentinței sale de caterisire.

Examinând dosarul fostului ieromonah Ruvim Niculescu, pedepsit de Consistoriul Monahal Eparhial al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor cu caterisirea și excluderea din cinul monahal, Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge recursul fostului ieromonah Ruvim Niculescu din București, rămânând valabilă sentința Nr. 2/952, de caterisire și excludere din cinul monahal, dată de Consistoriul Monahal Eparhial al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

21. *Tem. Nr. 8345/952.* Cererea fostului preot Petre Baltă de revizuire a sentinței sale de caterisire.

Examinând dosarul, comisiunea găsește că nu există nicio piesă nouă care să justifice cererea de revizuire sau de clemență.

Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de revizuire și de clemență a fostului preot Petre Baltă, împotriva sentinței sale de caterisire.

22. *Tem. Nr. 9317/1952.* Cererea de recurs a preotului Aurel Vasilescu împotriva sentinței sale de caterisire.

Examinând dosarul fostului preot Aurel Vasilescu dela parohia Puțul Inalt II din Capitală, comisiunea constată că este vorba de o recăsătorire în urma unui divorț și că acest caz nu intră în prevederile hotărârii Sfântului Sinod din 17 Iunie 1952, cu privire la recăsătorirea preoților rămași văduvi prin deces.

La propunerea comisiunii Sfântul Sinod hotărăște:

Se respinge cererea de recurs a fostului preot Aurel Vasilescu dela parohia Puțul Inalt II din Capitală împotriva sentinței sale de caterisire Nr. 308/1951, dată de Consistoriul Eparhial al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.

23. *Tem. Nr. 4403/1953.* Cererea P.S. Arhiereu pensionar Galaction Gordun de a i se aproba stabilirea la o altă mănăstire.

La propunerea comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă cererea P.S. Arhiereu pensionar Galaction Gordun și i se fixează stabilirea la mănăstirea de călugări Vărzărești din eparhia Buzăului.

24. *Tem. Nr. 4597/1953.* Recunoașterea rangului de arhimandrit acordat P. Cuv. Justinian Crețu.

Comisiunea găsește întemeiată distincția de arhimandrit acordată în anul 1949, P. Cuv. Justinian Crețu, de I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei și, potrivit art. 82 din Statut, propune recunoașterea rangului conferit.

Sfântul Sinod aprobă acordarea distincției de arhimandrit P. Cuv. Justinian Crețu.

25. *Tem. Nr. 4599/1953.* Mitropolia Moldovei și Sucevei cere aprobarea pentru hirotonia în preot a tânărului Ciopron Constantin, absolvent de seminar.

Neavând studiile cerute de Statut și de Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului în parohii, Sfântul Sinod hotărăște:

Respinge cererea de hirotonie în preot a tânărului Ciopron Constantin, absolvent de seminar.

26. *Tem. Nr. 4600/1953.* Mitropolia Moldovei și Sucevei cere aprobarea pentru dispensa de studii în vederea hirotoniei în preot a cântărețului bisericesc Zinovie Anuriev, pe seama unei parohii omopiste.

În urma discuțiilor care au avut loc, Sfântul Sinod hotărăște:

Rezolvarea cererii pentru hirotonie în preot a cântărețului bisericesc Zenovie Anuriev, pe seama unei parohii omopiste se amână pentru ca situația petiționarului să fie cercetată de aproape de Sf. Mitropolie a Moldovei, care va supune rezultatul cercetărilor sesiunii viitoare a Sfântului Sinod.

27. *Tem. Nr. 9159/1952.* Neplata unor restanțe din abonamente și contribuții la revistele Patriarhiei Române, pe 1950—1952.

Comisia constată că un număr destul de mare de protoierii, în special protoierii din Ardeal, au restanțe din abonamente la revistele oficiale și contribuție la cheltuelile Patriarhiei, pe anul 1950—1952 și propune:

a) Delegarea D-lui Inspector financiar Dr. I. Th. Nicolau din Ad-ția Patriarhală, care să facă controlul debitelor la fața locului;

b) Sf. Arhiepiscopii și Episcopii să facă tot ceea ce este cu putință pentru încasarea prin protopopii a acestor restanțe.

Sfântul Sinod aprobă propunerile de mai sus ale comisiunii.

28. *Tem. Nr. 932/1953.* Dosarul cauzei P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, privitor la abaterile unor funcționari în subordinea P. S. Sale.

Comisiunea examinând dosarul, constată că acest caz este în stadiu de cercetare la instanțele civile și propune să se aștepte hotărârea acestor instanțe.

Sfântul Sinod amână pronunțarea până la rezolvarea definitivă a acestui caz de către instanțele civile.

29. *Tem. Nr. 4536/1953.* Diaconul Laețiu Petre din Lugoj se plânge împotriva măsurilor luate în cauza sa de centrul arhiepiscopesc Timișoara.

La propunerea comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se vor cere relații Sf. Arhiepiscopii a Timișoarei, în cazul diaconului Laețiu Petre din Lugoj.

30. *Tem. Nr. 4743/1953.* Transformarea mănăstirii de călugări Bistrița Vâlcea în mănăstire de maici.

Comisiunea propune următoarele:

a) În urma hotărârii Sfântului Sinod din Iunie 1952, obștea de călugărițe «Acoperământul Maicii Domnului», prin procesul verbal din 10 Aprilie 1953 și-a ales o nouă conducere, în conformitate cu prevederile Statutului, din care fostele conducătoare nu mai fac parte și a cerut aprobarea acestei alegeri din partea Sf. Episcopii a Râmnicului și Argeșului, considerând autodizolvată asociația «Acoperământul Maicii Domnului».

b) Toate viețuitoarele să fie obligate să urmeze școala monahală, pentru verificarea aptitudinilor cerute, iar cele ce nu corespund să fie îndepărtate.

c) Fostelor conducătoare: Olga Gologan, Teodosia Gologan, Epiharia Rădulescu și Tiberiada Teodorescu, să li se fixeze locuințe în afară de incinta sfintei mănăstiri, cu cinstirea și respectul din partea soborului.

d) Transformarea mănăstirii de călugări Bistrița în mănăstire de călugărițe și încadrarea călugărilor în posturile de preoți și duhovnici ai mănăstirii.

După lămuririle date de P.E. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului și I.P.S. Patriarh Justinian, Sfântul Sinod hotărăște:

1. *Aprobă transformarea mănăstirii de călugări Bistrița-Vâlcea în mănăstire de maici.*

2. *Membrele fostei asociațiuni «Acoperământul Maicii Domnului» tunse în monahism fără mănăstire de metanie, cât și surorile vor depune cereri individuale, cu acte în regulă, Eparhiei Râmnicului și Argeșului pentru închinovierea în mănăstirea Bistrița, conform art. 10 și 11 din Regulamentul pentru organizarea și funcționarea mănăstirilor.*

3. *P.S. Episcop al Râmnicului și Argeșului va organiza cursurile prevăzute de art. 7 din Regulament, cunoscând că nu vor fi admise să se închinovieze în mănăstirea Bistrița cele ce nu vor obține absolvența școlii monahale, conform dispozițiilor din Regulamentul de organizarea mănăstirilor.*

4. *Solicitantele care posedă diplome sau certificate de absolvire a fostului seminar monahal dela Bistrița beneficiază de dispozițiunile art. 20 din Regulament. În cazul când acestea au și certificate de calificare într'un meșteșug, ele vor căpăta aprobarea închinovierii și cu ele se va constitui primul sobor al mănăstirii Bistrița, căruia i se vor adăoga ulterior solicitantele care vor îndeplini toate condițiunile Regulamentului de admitere în monahism. Aprobările se dau individual.*

5. *Până la absolvirea cursurilor școlii monahale și îndeplinirea dispozițiilor regulamentare de admitere în monahism, solicitantele — monahii sau surori — au regimul prevăzut de Regulament pentru noviciat — ispitire canonică a surorilor.*

6. *Monahia Calidonia se va reîntoarce la mănăstirea de metanie Ciorogârla.*

7. *Monahiei Tiberiada Teodorescu i se dă metanie la mănăstirea Șerbănești, sau la cerere, în altă parte.*

regulamentare de admitere în monahism, solicitantele — monahii sau surori — au metania la Horez — în cazul când nu se înapoiază la metanie — li se va putea admite să rămână în mănăstirea Bistrița, atribuindu-li-se fie casa locuită de preoți — trecând dînșii în casa dela intrarea în mănăstire — fie casa dela intrarea în mănăstire — fără niciun pumestec în viața mănăstirii, ca să se poată bucura de bine-ouvântarea Chiriarhului locului și de stima și respectul soborului tot restul vieții lor, cunoscând că, în caz de abatere, vor fi invitate să se ducă la mănăstirea Hurezu, sau mănăstirea Mamu.

9. *În organizarea noii mănăstiri se va respecta întru totul Regulamentul pentru organizarea și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor, publicat în revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 4/1953.*

31. *Tem. Nr. 4745/1953.* Mitropolia Olteniei cere aprobarea pentru desființarea mănăstirii Sadova.

Examînând dosarul, Comisiunea constată că mănăstirea de maici Sadova din raionul Gura Jiului nu mai poate ființa, din cauza condițiunilor cu totul improprii pentru viețuirea unei obști monahale — fiind la aceeași biserică cu credincioșii satului — și propune să se aprobe desființarea acestei mănăstiri.

Sfântul Sinod aprobă desființarea mănăstirii de maici Sadova, din raionul Gura Jiului, transferarea celor patru monahii la o altă mănăstire și trecerea bisericii mănăstirești la parohia Sadova, pentru folosința numai a credincioșilor.

IV. P.S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri, citește referatele Comisiunii asupra:

1. *Tem. Nr. 3763/953.* Privitor la calendarul și data Sf. Paști pe anul 1954.

La propunerea Comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

a) *Se aprobă data Sf. Paști, care pe anul 1954 se fixează la 25 Aprilie.*

b) *Aprobă cele trei proiecte de calendar prezentate de: prof. Diacon Gh. Moiescu, arhim. Nicodim Sachelarie și Pr. Atanasie Negoită, fiecare Eparhie fiind liberă să-și aleagă pentru tipărire unul din cele trei proiecte.*

2. *Tem. Nr. 6672/952.* Episcopia Râmnicului și Argeșului supune aprobării Sfântului Sinod proiectul de stemă eparhială.

Comisiunea propune ca prin Administrația Patriarhală să se institue o Comisiune de specialiști în istoria Bisericii Române, în heraldică și arta bisericească, către care să fie îndrumate toate proiectele de steme eparhiale, pentru studierea lor și apoi, cu avizul acestei Comisiuni, să se supună plenului Sfântului Sinod.

Primind propunerea, Sfântul Sinod hotărăște:

Aprobă instituirea Comisiunii propuse și roagă pe I.P.S. Patriarh să ia măsuri pentru alcătuirea ei.

3. *Tem. Nr. 2676/953.* Catedrala Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Alba Iulia solicită ajutoare pentru repararea și întreținerea bisericii și mănăstirii.

Comisiunea propune Sfântului Sinod să apeleze pentru ajutor la toate Eparhiile din țară, în primul rând la Eparhiile din Transilvania.

Fiind un monument de mare importanță istorică, reparația și întreținerea în bune condițiuni a Catedralei Reîntregirii din Alba Iulia interesează în general întreaga Biserică Ortodoxă Română și, în special, Eparhiile ardelen, mărite numericește prin actul revenirii fraților greco-catolici.

O intervenție din partea Sfântului Sinod la Ministerul Cultelor, pentru acest scop, ar avea justificare prin istorica importanță a evenimentului legat de acest mare locaș de închinare și înfrățire.

În urma discuțiilor la care au luat parte I.P.S. Patriarh Justinian, II.PP.SS. Mitropoliți Sebastian al Moldovei și Sucevei și Vasile al Banatului, PP.SS. Episcopi Teofil al Romanului și Hușilor și Valerian al Oradei, Sfântul Sinod hotărăște:

a) *Eparhiile din Transilvania sunt invitate să ia toate măsurile pentru executarea de urgență a reparațiilor necesare la această Catedrală, în care, la 21 Octombrie a.c. se vor sărbători cinci ani dela Reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Ardeal.*

b) *I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului este rugat să comunice Sfântului Sinod, în timp de o lună, măsurile luate împreună cu Chiriarhii din Transilvania, pentru executarea la timp a acestor reparațiuni.*

4. *Tem. Nr. 8513/952.* Arhiepiscopia Timișoarei cere aprobarea pentru angajarea unor monahii dela mănăstirea Sf. Ilie dela Izvor-Vasiova în serviciul de asistență al preventoriului T.B.C. infantil din incinta acelei mănăstiri.

Comisiunea propune să se ia act de hotărîrea Consiliului Arhiepiscopesc al Arhiepiscopiei Timișoarei, de a pune la dispoziția Secțiunii Sanitare a Sfatului Popular al regiunii Timișoara, clădirea anexă a mănăstirii Sf. Ilie dela Izvor-Vasiova, în scopul înființării unui preventoriu T.B.C. infantil, cu condiția ca, în niciun fel să nu atingă destinația, ființa și caracterul așezământului monastic.

Comisiunea opinează favorabil ca unele monahii dela amintita mănăstire să poată acorda asistență în timpul liber la acest preventoriu, fiind scutite de îndatoririle art. 78 din Statut, dar ele rămânând supuse întru totul îndatoririlor și pravilei monahale.

Sfântul Sinod aprobă propunerile de mai sus ale Comisiunii.

5. *Tem. Nr. 8527/952.* Arhiepiscopia Bucureștilor înaintează unele observațiuni făcute de Pr. Gh. Paschia asupra «Cărții de Rugăciuni».

La propunerea Comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Observațiunile făcute de Pr. Gh. Paschia dela parohia Bărbăteștii Vechi din București, asupra «Cărții de Rugăciuni», vor fi înaintate Comitetului tehnic al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, care să le aibă în vedere la o viitoare ediție a acestei cărți.

6. *Tem. Nr. 9564/1952.* Episcopia Romanului și Hușilor cere aprobarea pentru hirotonia în ieromonahi a câtorva ierodiaconi fără studii.

Comisiunea nu este de acord cu cererea Eparhiei Romanului și Hușilor, de a primi o deslegare generală pentru hirotonia în ieromonahi a ierodiaconilor fără 7 clase elementare, fără școala monahală și fără calificarea într-o meserie.

Relativ la partea a doua a adresei Episcopiei Romanului și Hușilor, prin care se cere aprobarea de acest fel într'un caz determinat, — al ierodiaconului Cleopa Jereghie, în vârstă de 50 ani — cuvios, corect și harnic, Comisiunea propune să se aprobe hirotonia în ieromonah-duhovnic a acestui ierodiacon.

Sfântul Sinod aprobă întru totul propunerile de mai sus ale Comisiunii.

7. *Tem. Nr. 7901/1952.* Episcopia Râmnicului și Argeșului soliciță dispensă de studii pentru tunderea în monahism a unor surori trecute de vârsta de 50 ani.

La propunerea Comisiunii, Sfântul Sinod hotărăște:

Se aprobă tunderea în monahism a surorilor Floarea Dumitrescu de 80 ani, Iuliana Cuțulescu, de 56 ani și Ana Dobrescu de 50 ani, toate din Sf. Mânăstirea Dintr'un Lemn, care nu au complet 7 clase primare, dar care au dat dovadă în viața lor mânăstirească de până acum de multă râvnă și curioșie.

8. *Tem. Nr. 4874/1953.* Referatul P.C. Director Ioan Gagiu asupra Tipicului bisericesc.

Comisiunea își însușește referatul P.C. Director Ioan Gagiu privitor la alcătuirea unui Tipic bisericesc și este de acord cu propunerea ca materialul trimis de Eparhii și materialul adunat de profesorii de Liturgică dela cele două Institute Teologice, dela Școlile de cântăreți bisericești și dela alți specialiști în domeniul liturgic, să fie încredințat unei comisiuni de redactare, spre a-l utiliza la întocmirea unui Tipic bisericesc corespunzător cu spiritul liturgic răsăritean și cu stadiul de dezvoltare al vieții noastre bisericești.

În urma discuțiilor la care iau parte I.P.S. Patriarh Justinian, I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei și P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, Sf. Sinod hotărăște:

Se aprobă referatul P.C. Director Ioan Gagiu și se fixează următoarea Comisiune: Președinte P.S. Episcop Antim Târgovișteanu, Membri: Profesorii de Liturgică dela cele două Institute Teologice.

Comisiunea va alege în plus, pentru consultare, un preot și un călugăr, buni cunoscători ai Tipicului bisericesc.

9. *Tem. Nr. 4440/1953.* Episcopia Aradului cere aprobarea pentru tipărirea unui Antologhion.

În urma discuțiilor care au avut loc, Sfântul Sinod hotărăște:

Intrucât Antologhionul prezentat de Episcopia Aradului este o lucrare locală, aprobarea tipării acestei cărți nu cade în competența Sfântului Sinod.

10. *Tem. Nr. 4441/1953.* Itinerariul pastoral pe anul 1952 al I.P.S. Mitropolit al Ungro-Vlahiei.

Examinând itinerariul pastoral al I.P.S. Patriarh Justinian în calitate de Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Comisiunea remarcă, cu bucurie, activitatea intensă și multilaterală a distinsului eparhioț din București. Intreaga activitate a Mitropolitului Ungro-Vlahiei este susținută îndeaproape de dinamismul caracteristic al Ierarhului Întâistătător. Această desfășurare a vieții bisericești a ținut seama de realitățile de ordin social din patria noastră, Republica Populară Română, datorită cărora credincioșii noștri ortodocși duc un trai mai bun și mai fericit și își pot satisface în deplină libertate trebuințele lor duhovnicești.

Fără răgaz, Arhiepiscopul Ungro-Vlahiei a arătat că locul Bisericii, al slujitorilor și al credincioșilor ei este lângă neînfricații și dreptii apărători ai păcii, alături de care ea trebuie să lupte cu mijloacele sale duhovnicești, pentru victoria deplină și trăinicia păcii în lume.

Comisiunea propune membrilor Sfântului Sinod să aducă mulțumiri pentru activitatea pilduitoare a titularului primei Eparhii din țară și să-i ureze viață îndelungată pentru continuarea acestei activități mult folositoare Bisericii și Patriei.

Sfântul Sinod ia act, cu mulțumiri, de activitatea pilduitoare a I.P.S. Patriarh Justinian, în calitate de Mitropolit al Ungro-Vlahiei și-i urează viață îndelungată pentru continuarea acestei activități atât de rodnice.

11. *Tem. Nr. 666, 972, 4362, 4639, 4744 și 4747/953.* Itinerariile pastorale pe anul 1952 ale II.PP.SS. Mitropoliți Sebastian al Moldovei și Sucevei, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului și PP.SS. Episcopi Antim al Buzăului, Teofil al Romanului și Hușilor și Chesarie al Dunării de Jos.

Examinând itinerariile pastorale ale Inalt Prea Sfinților Mitropoliți și Prea Sfinților Episcopi ai Bisericii Ortodoxe Române, Comisiunea relevă cu vie mulțumire năzuința neobosită a Inalților Ierarhi de a corespunde tuturor obligațiilor pastorale și cetățenești de ordin duhovnicesc și gospodăresc.

Inalții Ierarhi n'au pregetat să urmărească cu consecvență traducerea în faptă a directivelor Sfântului S'nod, privitoare la colaborarea dintre Biserică și Statul nostru de democrație populară, mai cu seamă pe linia luptei pentru pace. Preoții și credincioșii urmând pe păstorii lor și sfaturile date prin pastorale, s'au alipit și mai strâns de năzuințele poporului pentru o viață mai fericită și mai luminoasă.

La propunerea Comisiunii,

Sfântul Sinod ia act de realizările și activitatea Inalților Ierarhi și le exprimă mulțumiri pentru râvna arătată.

12. *Tem. Nr. 1971/953.* Diortosirea Mineiului pe luna Decembrie.

La propunerea I.P.S. Patriarh Justinian, Sfântul S'nod hotărăște:

Mineiul pe luna Decembrie, diortosit de I.P.S. Mitropolit Tit Simedrea, se trimite la Comitetul Tehnic al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, odată cu Sinaxarele, pentru examinare și — împreună cu corectorii Tipografiei — pentru stilizare.

Înainte de închiderea ședinței, I.P.S. Patriarh Justinian propune acceptarea de către Sfântul Sinod a celor trei subiecte fixate de către Patriarhia Română pentru primele trei conferințe de orientare pe anul 1953, comunicate Eparhiilor prin cancelaria Sfântului Sinod cu adresa Nr. 519/953, și stabilirea celorlalte trei subiecte ale conferințelor de orientare ce se vor ține până la sfârșitul anului.

Sfântul Sinod hotărăște:

a) *Este de acord cu cele trei subiecte comunicate Eparhiilor prin adresa Nr. 519/953.*

b) *Se fixează astfel subiectele pentru următoarele trei conferințe de orientare: — pentru luna August: «23 August 1944, zi de importanță istorică în viața Statului și Bisericii noastre» (se vor folosi lucrările Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești din sesiunea Iunie 1953, precum și lucrările Consiliului Mondial al Făcii ce se va ține în luna Iunie la Budapesta);*

— Pentru luna Octombrie: «Biserica Ortodoxă sprijină năzuințele și lupta tineretului mondial pentru pace și prietenie între popoare» (se vor folosi lucrările Congresului și Festivalului Tineretului Mondial, precum și documentele ce se vor publica în cursul lunilor Iulie și August);

— pentru luna Decembrie: «Înfăptuiri ale obiectivelor luptei pentru pace în timpul anului 1953 (bilanțul succeselor luptei pentru pace în anul 1953 și sarcinile care se desprind pentru preoți)» (se va folosi material din revistele patriarhale și mitropolitane).

După terminarea lucrărilor repartizate Comisiei pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri, I.P.S. Președinte dă cuvântul P.S. Episcop Theoctist, care prezintă Sfântului Sinod următoarea propunere în legătură cu Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, pentru Pace și Prietenie:

«Sfântul Sinod, ținând seama că în vara acestui an va avea loc în Capitala Patriei noastre cel de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, declară că Biserica Ortodoxă Română întâmpină cu bucurie această manifestare, ce va aduce o însemnată contribuție la cauza apărării păcii în lumea întreagă.

Sfântul Sinod roagă pe I.P.S. Patriarh Justinian ca, în numele Bisericii Ortodoxe Române și al Sfântului Sinod, să ia toate măsurile ce va crede de cuviință, pentru a da expresie, la timp, sentimentelor cu care clerul și credincioșii Bisericii noastre întâmpină acest Festival.

Sfântul Sinod aprobă cu însuflețire această propunere.

*

Lucrările fixate pe ordinea de zi fiind terminate, Dl. Prof. Acad. Petre Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, își exprimă mulțumirea pentru modul în care membrii Sfântului Sinod au rezolvat problemele înscrise pe ordinea de zi și urează spor la muncă Ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române, atât pe teren duhovnicesc cât și în promovarea unei bune colaborări între Biserică și autoritățile Statului nostru de democrație populară și, în deosebi, în sprijinul problemei atât de actuale a apărării păcii.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian mulțumește D-lui Ministru al Cultelor pentru frumoasele urări și-l asigură că Ierarhii, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române vor da tot sprijinul marilor acțiuni de înnoire a vieții noastre sociale, iar în problema păcii vor lupta cu avânt și mai sporit pentru înlăturarea războiului, pentru biruința vieții asupra morții și pentru o înțelegere pașnică între toate popoarele lumii.

I.P.S. Sa mulțumește apoi membrilor Sfântului Sinod pentru dragostea și priceperea cu care au fost soluționate problemele curente ale acestei sesiuni a Sfântului Sinod și-i asigură că înțelegerea și prețuirea arătată față de Inalt Prea Sfinția Sa timp de cinci ani, de când colaborează la conducerea Bisericii Ortodoxe Române îi dă și mai multă încredere în viitorul tot mai strălucit al Bisericii noastre.

După ce Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei a mulțumit Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru înțelepciunea și tactul deosebit cu care a condus desbaterile acestei sesiuni și l-a asigurat de același concurs și pe viitor, Dl. Ministru al Cultelor a citit Decizia de închidere a sesiunii ordinare a Sfântului Sinod pe anul 1953.

MINISTERUL CULTELOR

DECIZIA Nr. 9215/953

*pentru închiderea sesiunii ordinare 1953
a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.*

Ministrul Cultelor,

Având în vedere adresa Sfântului Sinod Nr. 4071/953, înregistrată la Ministerul Cultelor sub Nr. 8052 din 18 Mai 1953;

Având în vedere prevederile art. 13 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37 din 1949 pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

1. Se declară închisă sesiunea ordinară 1953 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

2. Directorul Secretariatului din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

**MINISTRUL CULTELOR,
P. CONSTANTINESCU-IAȘI**

Dată azi, 8 Iunie 1953.

NOTA REDACȚIEI. — Textul anexelor menționate în sumarele de mai sus au fost publicate în revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 5-6, pp. 546-586.

LUCRĂRILE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICEȘTI DIN SESIUNEA ORDINARĂ, 1953.

ȘEDINȚA DIN 7 IUNIE 1953.

PROCES-VERBAL.

La orele 10 s'a oficiat, în Catedrala Sfintei Patriarhii, Doxologia, la care au luat parte: I.P.S. Patriarh Justinian, II. PP. SS. și PP. SS. Membri ai Sfântului Sinod, membrii clerici și mireni ai Adunării Naționale Bisericești, PP. CC. Consilieri Administrativi Patriarhali și Arhiepiscopali, profesorii Institutului Teologic de grad Universitar din București și numeroși preoți și credincioși din Capitală.

După slujba Doxologiei, membrii Sfântului Sinod și ai Adunării Naționale Bisericești au luat parte la festivitatea dela Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, unde a avut loc înmânarea decorațiilor acordate Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și unor reprezentanți membri ai clerului Bisericii Ortodoxe Române.

La ora 12, membrii Adunării Naționale Bisericești au trecut în sala festivă din Palatul Patriarhal.

O delegație de membri clerici și mireni ai Adunării Naționale Bisericești a invitat pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian să deschidă și să prezideze ședința Adunării. Inalt Prea Sfinția Sa a intrat în sala de ședințe împreună cu Dl. Dr. Petru Groza, membru în Adunarea Națională Bisericească și cu Dl. Ministru al Cultelor Acad. Prof. Petre Constantinescu-Iași, fiind întâmpinați cu multă căldură de toți cei prezenți.

Ocupând scaunul prezidial, I.P.S. Președinte roagă pe Dl. Ministru al Cultelor să citească Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române. Dl. Prof. Acad. Petre Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, citește Decretul Nr. 246/953 de deschidere a sesiunii ordinare pe anul 1953, a Adunării Naționale Bisericești.

PREZIDIUL MARI ADUNARI NAȚIONALE

^

REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DECRET Nr. 246

pentru deschiderea sesiunii ordinare a Adunării Naționale Bisericești

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române,

1. Declară deschisă sesiunea ordinară a Adunării Naționale Bisericești a Bisericii Ortodoxe Române, convocată pentru data de 7 Iunie 1953.

PREȘEDINTE AL PREZIDIULUI
MARI ADUNARI NAȚIONALE

PETRU GROZA

SECRETAR AL PREZIDIULUI

GH. MARUSSI

București, 1 Iunie 1953.

Nr. 246.

I.P.S. Președinte declară deschisă sesiunea Adunării Naționale Bisericești și invită pe cei doi secretari de ședință: Dl. D. Cumpănașu și P.C. Pr. I. Pătrășcoiu, să ocupe locurile la birou.

Dl. secretar D. Cumpănașu citește apelul nominal. Se constată că din 46 membri sunt prezenți 42, lipsind 4 și anume: Pr. Vasile Sava, Dl. Ilie Riza, Dl. Romulus Zăroni și Dl. Suci Vasile.

Constatând că Adunarea Națională Bisericească este în număr legal și deci poate lua hotărâri valide, I.P.S. Patriarh Justinian propune să se trimită D-lui Prim Ministru Gheorghe Gheorghiu-Dej următoarea telegramă:

PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE MINIȘTRI
AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE,

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

BUCUREȘTI

Adunarea Națională Bisericească a Patriarhiei Române, întrunită în ședință ordinară astăzi 7 Iunie 1953, își exprimă profunda sa mulțumire pentru deplina libertate religioasă consfințită în noua Constituție a Republicii Populare Române, cât și pentru sprijinul prețios pe care Guvernul țării îl dă Bisericii noastre.

In numele clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, ai căror reprezentanți suntem, vă asigurăm și de acum înainte, atât pe D-Voastră cât și Guvernul Republicii Populare Române, de leală colaborare și de hotărâre neșovăielnică de a munci fără odihnă, pentru continua dezvoltare și înflorire a Patriei noastre, Republica Populară Română. Prin îndeplinirea tuturor îndatoririlor cetățenești, prin sprijinirea muncilor obștești și prin continuarea cu și mai mare elan a luptei dârze pentru apărarea păcii, vom contribui la continua dezvoltare a bunei stări a poporului nostru.

PREȘEDINTE,

† J U S T I N I A N

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei roagă Adunarea Națională Bisericească să îngăduie ca, în afara ordinii de zi a ședinței de azi, să se sublinieze de către Sfântul Sinod și Adunarea Națională Bisericească importantul eveniment al împlinirii a cinci ani de la înscăunarea înalt Prea Sfințitului Justinian, ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Adunarea Națională Bisericească aprobă cu aplauze propunerea făcută de I.P.S. Mitropolit Sebastian.

Cerând cuvântul, I.P.S. Mitropolit Sebastian rostește o documentată cuvântare în care arată pe larg realizările din toate domeniile vieții bisericești în cei cinci ani de păstorie a I.P.S. Patriarh Justinian (a se vedea textul integral al cuvântării în anexa Nr. 2).

Adunarea Națională Bisericească, cu aplauze și în unanimitate, ia act cu multă satisfacție de realizările I. P. S. Patriarh Justinian în cei cinci ani de rodnică arhipăstorie.

În numele clerului ortodox a vorbit P.C. Pr. Acad. Gala Galaction, care a exprimat mulțumirile preoțimii ortodoxe pentru calea înțeleaptă, de slujire a lui Hristos și a poporului, pe care o îndrumază neîncetat Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian.

În continuare, Dl. Prof. Coriolan Tătaru, vorbind în numele credincioșilor ortodocși, a spus: «Biserica noastră Ortodoxă, sub arhipăstoria I.P.S. Patriarh Justinian, participă intens la lupta pentru pace, slujind după credință împlinirea celor propovăduite: «Pe pământ pace și între oameni bună voire». Biserica Ortodoxă Română propovăduiește și sprijină conviețuirea frățească a minorităților naționale din Republica Populară Română, în condițiile respectării și stimei specificului fiecărei naționalități.

Dl. Prof. Coriolan Tătaru a arătat apoi că credincioșii, care s'au smuls din lanțurile robiei spirituale în care îi ținușe papalitatea 250 ani, sunt astăzi fiți buni ai Bisericii Ortodoxe Române și nutresc sentimente de sinceră prețuire și profund respect pentru membrii Sfântului Sinod, care îi călăuzește pe drumul sprijinirii nobilelor idealuri de pace și prosperitate ale poporului muncitor din țara noastră.

Adunarea Națională Bisericească ia act cu satisfacție de cuvântarea P. C. Gala Galaction și a D-lui Prof. Coriolan Tătaru.

I.P.S. Patriarh Justinian a răspuns tuturor cuvântătorilor, mulțumindu-le pentru felicitările și urările exprimate în numele Sfântului Sinod, al clerului și credincioșilor ortodocși (a se vedea anexa Nr. 3).

Adunarea Națională Bisericească, cu vii aplauze, a luat act cu mulțumire de cuvântarea I.P.S. Patriarh Justinian.

I.P.S. Patriarh Justinian propune în continuare să se trimită o telegramă Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. și să se citească această telegramă (a se vedea anexa Nr. 4).

Adunarea Națională Bisericească aprobă cu însuflețire expedierea telegramelor citite.

Adunarea Națională Bisericească trece apoi la rezolvarea problemelor înscrise în ordinea de zi.

I.P.S. Patriarh Justinian face cunoscut că unele Comisiuni s'au descompletat și propune completarea lor, astfel:

a) În Comisiunea de validare și petițiuni: Dl. Simion Dancoș, delegatul Eparhiei Oradiei, în locul D-lui Al. Hasaș, fost în aceeași Eparhie.

b) În Comisiunea bugetară: Dl. Ion Ciuraru, delegatul Eparhiei Romanului și Hușilor, în locul D-lui V. Slobozeanu, demisionat, și Dl. Prof. Vasile Suciș, delegatul Eparhiei Aradului, în locul D-lui T. Georgescu.

Adunarea Națională Bisericească aprobă completarea Comisiunilor cu membrii mai sus propuși.

La invitarea I.P.S. Președinte, biroul citește comunicările, care se împart la Comisiuni, pentru studiere și referire, astfel:

I. *La Comisiunea organizatorică:*

a) Ratificarea alegerii noilor Consilieri Administrativi Patriarhali.

II. *La Comisiunea bisericească:*

a) Darea de seamă pe anul 1952 a Sectorului bisericesc din Administrația Patriarhală.

III. *La Comisiunea culturală:*

a) Darea de seamă a Sectorului Editură și Tipografie, pe anul 1952.

IV. *La Comisiunea economică-financiară:*

a) Contul de execuție bugetară al Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe pe anul 1952.

b) Darea de seamă a Sectorului Institutului Biblic-Ateliere, pe anul 1952.

V. *La Comisiunea de validare și petițiuni:*

a) Verificarea mandatelor noilor delegați ai Eparhiilor în Adunarea Națională Bisericească.

b) Dosarul cu actele pentru ratificarea completărilor cu noi membri ai Adunării Eparhiale din Episcopiile: Râmnicului și Argeșului, Buzăului, Romanului și Hușilor, Dunării de Jos și Oradiei.

VI. *La Comisiunea bugetară:*

a) Proiectul de plan financiar pe anul 1953 al Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe.

La orele 14 I.P.S. Președinte ridică ședința, anunțând pe cea următoare pentru orele 17,30, când se vor rezolva și aproba actele repartizate la Comisiuni.

*

Ședința se redeschide la orele 17,30, sub președinția I.P.S. Patriarh Justinian. Dl. Coriolan Tătaru, raportorul Comisiunii organizatoare, citește referatul acestei Comisiuni, privind:

1. *Tem. Nr. 4682/953.* — Ratificarea alegerii noilor Consilieri Administrativi Patriarhali.

La propunerea Comisiunii,

Adunarea Națională Bisericească ratifică numirea P.C. Consilier Gheorghe Pașoi în postul de Consilier Administrativ Patriarhal, cu începere dela 1 Februarie 1953, făcută cu Decizia Patriarhală Nr. 423/953.

De asemenea ratifică numirea și funcționarea în postul de Consilier Administrativ Patriarhal a P.C. Vasile Ștefan, de la 1 Octombrie 1952 până la 1 Februarie 1953, făcută cu Decizia Patriarhală Nr. 395/952.

II. Dl. Gogu Găină, raportorul Comisiunii bisericești, citește referatul Comisiunii asupra dării de seamă a Sectorului «Studii și Invățământ», privind activitatea acestuia pe anul 1952.

Comisiunea bisericească constată că legăturile cu Bisericele Ortodoxe surori și cu celelalte Biserici Eterodoxe de peste hotare au continuat și în anul 1952 și că, prin menținerea și adâncirea acestor legături, s'a sporit și mai mult prestigiul Bisericii Ortodoxe Române.

Comisiunea constată, deasemenea, că datorită libertății de conștiință și libertății de organizare și funcționare, care sunt asigurate tuturor Cultelor d'n Republica Populară Română viața religioasă și morală a credincioșilor ortodocși se dezvoltă în condițiuni multumitoare.

Clerul ortodox român, pr'n cursurile de îndrumare misionară și socială, — la care a participat, în anul 1952, un număr de 1471 de preoți — și prin conferințele protopopești, cu ajutorul cărora s'a găsit în permanent contact cu Centrele Eparhiale, atât pe linie administrativă, cât și în orientarea asupra problemelor de actualitate, a înregistrat rezultate foarte satisfăcătoare.

Comisiunea constată că învățământul religios de toate gradele este în continuă dezvoltare.

Colaborarea Bisericii cu Statul a continuat să fie sinceră și loială. Biserica, prin clericii și credincioșii săi, cu îndemnul date de Ierarhi, a sprijinit toate inițiativele de folos obștești și a luat parte și în cursul anului 1952 la momentele de seamă din viața Statului nostru.

Comisiunea scoate în evidență participarea Bisericii Ortodoxe Române în lupta pentru apărarea păcii, care a constituit și în anul 1952 preocuparea de căpetenie a Bisericii noastre. Prin îndrumarea înțeleaptă a I. P. S. Patriarh Justinian, întregul cler și credincioșii Bisericii noastre au participat la lupta pentru apărarea păcii. Participarea a peste 70% din preoții ortodocși în Comitetele de Luptă pentru Pace, protestul Sinodului permanent al Bisericii Ortodoxe Române împotriva folosirii armei bacteriologice în Coreea, participarea Bisericii la Conferința pentru pace a tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., între 9—12 Mai 1952 și c'nstea care s'a făcut Bisericii noastre, prin participarea unor reprezentanți ai clerului ortodox român la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, sunt atâtea momente din care se vede că Biserica Ortodoxă Română ia parte tot mai activă în lupta pentru apărarea păcii.

La propunerea Comisiunii, Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

1. *Se ia act cu aprobare de darea de seamă pe anul 1952, a Sectorului «Studii și Invățământ».*

2. *Aduce mulțumiri și omagii I. P. S. Patriarh Justinian pentru activitatea plină de rodnice înfăptuiri, pe care o desfășoară în ogorul Bisericii.*

3. *Aduce mulțumiri Guvernului R.P.R., pentru tot sprijinul material acordat Bisericii Ortodoxe Române și pentru sollicitudinea pe care i-o arată în toate împrejurările.*

III. P. C. Pr. M. Todicescu, raportorul Comisiunii culturale, citește referatul Comisiunii privind:

a) *Tem. Nr. 4685/953.* — Darea de seamă asupra activității pe anul 1952 a Institutului Biblic, Sectorul de Editură și Tipografie.

Comisiunea constată că în cursul anului 1952 acest Sector și-a desfășurat activitatea potrivit planului aprobat de Adunarea Națională Bisericească în sesiunea din Iunie 1952, realizând, pe linia editurii și tipăririi, cărți de ritual și de orientare creștină ca: Octoiul Mare; Prohodul Domnului; Calendarul Ortodox pe 1953; Pilde și Indemnuri în Lupta pentru Pace, de I. P. S. Patriarh Justinian; Invățătura de credință creștină ortodoxă.

În afară de tipărirea acestor cărți și a revistelor Patriarhiei Române, Atelierele Tipografice au executat lucrări pentru Administrația Patriarhală, Arhiepiscopia Bucureștilor, Instituțiile de Stat, obștești și particulare.

S'au expedit un număr de 16.546 cărți și reviste donate de I. P. S. Patriarh Justinian pentru Eparhii, instituții de învățământ Teologic, mănăstiri și schituri.

Bugetul a fost executat la venituri cu un plus de lei 45.481,77, iar la cheltuieli cu un minus de 23.434,77 lei.

La propunerea Comisiunii, Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

Se aprobă darea de seamă a sectorului Editură și Tipografie.

Se aduc mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru felul cum a îndrumat și ajutat această instituție.

Se aduc mulțumiri Guvernului R.P.R., care prin Ministerul Cultelor a acordat tot concursul;

Se aprobă contul de gestiune și bilanțul pe 1952 pentru cifrele prezentate, totalizând la venituri lei 1.645.481, 77, iar la cheltueli lei 1.367.565,23, dându-se descărcare de gestiune Consilierului Administrativ Patriarhal, conducătorul acestui Sector.

Se aprobă planul de activitate pe 1953, așa cum este înscris în darea de seamă a Sectorului de Editură și Tipografie.

Se aprobă planul financiar pe anul 1953 cu prevederi la venituri și cheltueli de lei 1.600.000.

Se evidențiază munca plină de rodnice rezultate a personalului muncitoresc și de conducere dela Institutul Biblic, Sectorul Editură și Tipografie.

IV. Domnul Ion Bădulescu, raportorul Comisiunii economico-financiară, citește referatul Comisiunii, privind:

1. *Tem. Nr. 4696/953.* — Darea de seamă asupra executării planului financiar al Administrației Patriarhale, pe anul 1952.

Cercetând Contul de gestiune, contul de profit și pierderi și bilanțul Administrației Patriarhale și Institutului Biblic, încheiate la 31 Decembrie 1952, Comisiunea constată:

A. Pentru Administrația Patriarhală:

a) Contul de gestiune arată că planul financiar pe 1952 s'a executat în conformitate cu prevederile bugetare, respectându-se dispozițiunile legale și în limita creditelor aprobate de Adunarea Națională Bisericească, în ședința din 15 Iunie 1952.

b) Contul de profit și pierdere se soldează cu un excedent de lei 1.596.343,59.

c) Bilanțul Administrației Patriarhale totalizează atât la activ cât și la pasiv suma de lei 6.753.959,95.

Soldurile înscrise în bilanț corespund cu registrele și actele justificative respective, precum și cu inventarele și situațiile contabile, extrase din registre și anexate la dosarul bilanțului.

B. Pentru Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

a) Contul de profit și pierdere s'a încheiat cu un excedent de lei 1.611.620,24.

b) Bilanțul Institutului Biblic s'a încheiat cu un total la activ și pasiv de lei 5.099.062,94.

Soldurile înscrise în bilanț corespund cu registrele și actele justificative respective, precum și cu inventarele și situațiile contabile extrase din registre și anexate la dosarul bilanțului.

La propunerea Comisiunii, Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

Se aprobă contul de gestiune al Administrației Patriarhale pe anul 1952.

Se aprobă Conturile de profit și pierdere și conturile de bilanț ale Administrației Patriarhale și Institutului Biblic, dând cuvenita descărcare gestionarilor respectivi.

Se exprimă I. P. S. Patriarh Justinian toată recunoștința clerului și credincioșilor pentru grija și munca ce o depune în slujba Bisericii Ortodoxe Române, pentru supravegherea și îndrumarea zilnică a activității colaboratorilor I. P. S. Sale și pentru frumoasele rezultate obținute în cei cinci ani de păstorie ce se împlinesc azi.

2. *Tem. Nr. 2273/953.* — Darea de seamă asupra activității Institutului Biblic — Sectorul Ateliere, pe anul 1952.

Comisiunea constată că acest Sector, în cel de al patrulea an dela înființarea sa, a reușit să-și desăvârșească organizarea, asigurând întreaga producție de obiecte și însemne trebuitoare cultului Bisericii prin cele zece Ateliere grupate în patru Sectoare tehnice și de producție: metalurgie, textile, artă și confecțiuni, care sunt totodată și o școală de calificare și promovare meșteșugărească a monahilor și monahiilor.

Față de anii anteriori, producția anului 1952 reprezintă o creștere de 125% față de 1951, 147%, față de 1950 și 335%, față de 1949, atingând un nivel tehnic și artistic deosebit de ridicat.

Cercetând Contul de execuție a planului financiar, Contul de profit și pierdere și bilanțul, încheiate la data de 31 Decembrie 1952, Comisiunea constată că planul financiar și planul de producție au fost executate în conformitate cu dispozițiunile

legale și în cadrul creditelor prevăzute în bugetul aprobat de Adunarea Națională Bisericească la 15 Iunie 1952.

Având în vedere că gestiunea Institutului Biblic—Sectorul Ateliere a fost cercetată și verificată și de controlul economic de Stat, la propunerea Comisiunii, Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

Se aprobă activitatea rodnică a Sectorului Ateliere al Institutului Biblic pe anul 1952 și contul său de execuție bugetară, contul de profit și pierdere și bilanțul încheiat, dându-se cuvenita descărcare.

Se exprimă I. P. S. Patriarh Justinian mulțumiri și recunoștință pentru conducerea fermă și îndrumarea rodnică date acestei instituții.

Se aduc mulțumiri pline de recunoștință Ministerului Cultelor și onoratului Guvern pentru ajutorul și sprijinul acordat acestei instituții prin repartizări de materiale, datorită cărora s'a putut realiza această activitate, și pentru tot sprijinul acordat cu orice prilej.

V. Dl. Ioan Opreș, raportorul Comisiunii de validare și petițiuni citește referatele Comisiunii asupra:

1. *Tem. Nr. 2345, 3675, 4797/953.* — Verificarea mandatelor noilor delegați ai unor Eparhii în Adunarea Națională Bisericească.

Comisiunea, constatând că mandatele noilor delegați în Adunarea Națională Bisericească sunt conforme cu prevederile Regulamentului organelor centrale din Patriarhia Română, propune, iar Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

Se validează mandatele noilor delegați în Adunarea Națională Bisericească după cum urmează:

a) *Dl. Ioan Ciuraru din partea Episcopiei Romanului și Hușilor, în locul D-lui Vasile Slobozeanu.*

b) *Prof. Vasile Suciș, din partea Episcopiei Aradului, în locul D-lui T. Georgescu.*

c) *Dl. Dancoș Simion, din partea Episcopiei Oradiei, în locul D-lui Al. Hasaș.*

2. *Tem. Nr. 2347/953.* — Ratificarea noilor membri ai Adunării Eparhiale a Episcopiei Romanului și Hușilor.

La propunerea Comisiunii, Adunarea Națională Bisericească hotărăște:

Se ratifică Decizia Patriarhală nr. 446/953, prin care au fost confirmați următorii noi membri, în Adunarea Eparhială a Episcopiei Romanului și Hușilor.

a) *Pr. Gr. Balaban, în locul Pr. Ioan Belei.*

b) *Pr. Nicolae Eălcănașu, în locul Pr. Ioan Moroșanu.*

c) *Pr. Vasile Nica, în locul Pr. C. Andoni.*

d) *Pr. Ioan Stoica, în locul Pr. N. Herghelegiu.*

e) *Dl. Ion Ciuraru, în locul D-lui Vasile Slobozeanu.*

f) *Dl. Constantin Gulai, în locul D-lui Iancu Radu.*

g) *Dl. Vasile Ioan, în locul D-lui Andrei Cojocar.*

3. *Tem. Nr. 1847/953.* — Ratificarea completării cu noi membri a Adunării Eparhiale a Episcopiei Dunării de Jos.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea Națională Bisericească ratifică Deciziunea Patriarhală Nr. 445/953, prin care au fost confirmate următoarele schimbări de membri în Adunarea Eparhială a Episcopiei Dunării de Jos:

a) *Pr. Petculescu Visarion, în locul Pr. C. Todicescu.*

b) *Dl. Vasiliu Ioan, în locul D-lui Blebea Gh.*

c) *Dl. Jelescu Iordan, în locul D-lui Ignat Nicolae.*

d) *Dl. Dan Anton, în locul D-lui Iancu Iordache.*

e) *Dl. Leon T. Ion, în locul D-lui Mohanu Gh.*

f) *Dl. Năstase Petre în locul D-lui Gheorghe Constantin.*

4. *Tem. Nr. 825/953.* — Ratificarea noilor membri ai Adunării Eparhiale a Episcopiei Buzăului.

La propunerea Comisiunii,

Adunarea Națională Bisericească ratifică Deciziunea Patriarhală nr. 430/953, prin care au fost confirmați următorii membri în Adunarea Eparhială a Episcopiei Buzăului:

a) *Pr. Gh. Bogoride, în locul Pr. Vasile Văcăreanu.*

b) *Dl. I. Mișcoveanu, în locul D-lui Vasile Gavrilă.*

c) *Dl. I. Pătrănoiu, în locul D-lui Alexandru Nicolae.*

5. *Tem. Nr. 10.016/1952.* — Ratificarea noilor membri ai Adunării Eparhiale a Episcopiei Râmnicului și Argeșului.

La propunerea Comisiunii,

Adunarea Națională Bisericească ratifică Deciziunea Patriarhală nr. 429/1953, prin care au fost confirmați următorii noi membri în Adunarea Eparhială a Episcopiei Râmnicului și Argeșului.

- a) Pr. Dumitru Marinescu, în locul Pr. Constantin Radu.
- b) Pr. Dumitru Sandu, în locul Pr. Alexandru Mazilu.
- c) Pr. Nicolae Cârstoiu, în locul Pr. Const. Beștea.
- d) Pr. Mircea Achimescu, în locul Pr. Dumitru Ceașescu.
- e) Dl. Ioan Roșu, în locul D-lui Const. Gustea.
- f) Dl. Rușcă Oprea, în locul D-lui Alexandru Chircoci.
- g) Dl. Ridiche Gh., în locul D-lui Nicolae Tănăsescu.
- h) Dl. Ioan Văcaru, în locul D-lui Valeriu Vlădescu.
- i) Avocat Purcel, în locul D-lui Alexandru Toma.
- j) Dl. Gr. Mihăilescu, în locul D-lui Teofan Stoicănescu
- k) Dl. Vasile Pârvu, în locul D-lui Ioan Petcu.
- l) Dl. Ioan Săvulescu, în locul D-lui Haralambie Florescu.
- m) Dl. Alexandru Gheorghe, în locul D-lui Iosif Andreescu.
- n) Dr. I. Stăncescu, în locul D-lui Ioan Curelaru.

6. *Tem. Nr. 1970/1953.* — Ratificarea noilor membri ai Adunării Eparhiale a Episcopiei Oradiei.

La propunerea Comisiunii,

Adunarea Națională Bisericească ratifică Decizia Patriarhală Nr. 438/1953, prin care au fost confirmați următorii noi membri în Adunarea Eparhială a Episcopiei Oradiei:

- a) Pr. Păcală Nicolae, în locul Prot. Coman Andrei.
- b) Ic. St. Medan Ioan, în locul Pr. Moldovan Virgil.
- c) Pr. Guiașu Ion, în locul Pr. Mușat Aurel.
- d) Prot. Gog Dionisie, în locul Pr. Sava Cornel.
- e) Prot. Gligor Ioan, în locul Pr. Magdău Vasile.
- f) Pr. Enghiș Vasile, în locul Pr. Lupșa Andrei.
- g) Vr. Penzeș Vasile, în locul Pr. Nemeș Roman.
- h) Prot. Afilipoaiei Gheorghe, în locul Prot. Țint Iosif.
- i) Dr. Opreș Ioan, în locul D-lui Dr. Hasaș Alexandru.
- j) Dancoș Simion, în locul D-lui Țăranu Ion.
- k) Popa Mihai, în locul D-lui Cepleu Vasile.
- l) Popoviciu Ioan, în locul D-lui Iancu Alexandru.
- m) Dancu Mihai, în locul D-lui Tămaș Flaviu.
- n) Giurău Liviu, în locul D-lui Măgureanu Andrei.

VI. P. C. Pr. Marin Bogoiu, raportorul Comisiunii bugetare, citește referatul Comisiunii privind:

Tem. Nr. 4.687/1953: Proiectul de plan financiar pe anul 1953 al Administrației Patriarhale și Instituțiilor anexe. Pe baza celor constatate în expunerea de motive, Comisiunea propune aprobarea lui,

Adunarea Națională Bisericească primind propunerea comisiunii aprobă planul financiar pe anul 1953 al Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe, care însumează atât la venituri, cât și la cheltuieli suma de lei 6.600.000

Terminându-se citirea referatelor. I. P. S. Președinte propune — potrivit art. 80 din Regulamentul organelor centrale din Patriarhia Română — alegerea unei comisiuni de cinci membri, care să verifice și să aprobe procesul-verbal al ședinței Adunării Naționale Bisericești.

La propunerea I. P. S. Sale:

Adunarea Națională Bisericească dă mandat să verifice și să aprobe în numele său, procesul-verbal al ședinței, următorilor membri:

- P. C. Pr. Gala Galaction,
- P.C. Pr. Ioan Pătrășcoiu,
- Dl. Anton Alexandrescu,
- Dl. Ioan D. Ioan,

care vor lucra sub președinția I.P.S. Patriarh Justinian.

Epuizându-se ordinea de zi, I. P. S. Patriarh Justinian rostește cuvântul de închidere a sesiunii Adunării Naționale Bisericești.

Inalt Prea Sfinția Sa mulțumește membrilor Adunării pentru participarea lor — aproape în unanimitate — la lucrările acestei sesiuni, pentru ținuta academică în care s'au purtat desbaterile și pentru interesul și grija pe care membrii Adunării Naționale Bisericești le-au dovedit, căutând să aducă, în problemele ce le-au fost prezentate, soluțiile cele mai potrivite, spre binele și prosperitatea Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

Amintind că aceasta este ultima sesune a actualei Adunări Naționale Bisericești — al cărei mandat expiră, în conformitate cu prevederile Statutului — I. P. S. Președinte aduce mulțumiri membrilor Adunării pentru rodnică activitate desfășurată în cei patru ani, care au trecut dela constituirea acestui for bisericesc. Rezultatele acestor strădanii s'au văzut an de an, iar acuma s'a putut face o privire de ansamblu asupra tuturor înfăptuirilor înregistrate în toate sectoarele Administrației Patriarhale, dându-se reprezentanților clerului și credincioșilor posibilitatea deplină de a constata și munca depusă și roadele bogate care au încununat-o.

Exprimându-și încredințarea că și în viitor membrii Adunării Naționale Bisericești vor depune aceiași muncă plină de avânt și vor dovedi aceiași dragoste față de Sfânta noastră Biserică, — I. P. S. Patriarh Justinian a binecuvântat strădaniile depuse de toți, pentru slava Bisericii și pentru sporirea zelului evanghelic de sprijinire a cauzei păcii pe pământ.

În numele membrilor Adunării Naționale Bisericești a luat cuvântul Dl. Prof. Vasile Rășcanu, care a elogiat complexa personalitate a I. P. S. Patriarh Justinian, exprimând admirația tuturor pentru chipul înțelept în care I. P. S. Sa conduce Biserica Ortodoxă Română, și îndrumază activitatea clerului pe calea dobândirii unor realizări impunătoare în toate tărâmurile de activitate legate de împlinirea misiunii sale apostolice. În numele tuturor D-sa urează I. P. S. Patriarh Justinian viață lungă și energie tot mai sporită pentru înfăptuiri tot mai rodnice în ogorul Bisericii.

Dl. Prof. Acad. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor citește Decretul de închidere a actualei sesiuni a Adunării Naționale Bisericești Nr. 247/953.

PREZIDIUL MARI ADUNARI NAȚIONALE

A

REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DECRET Nr. 247

pentru închiderea sesiunii ordinare a Adunării Naționale Bisericești

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române,

1. Declară închisă sesiunea ordinară a Adunării Naționale Bisericești a Bisericii Ortodoxe Române, convocată pentru data de 7 Iunie 1953.

PREȘEDINTE AL PREZIDIULUI
MARI ADUNARI NAȚIONALE

PETRU GROZA

SECRETAR AL PREZIDIULUI

GH. MARUSSI

București, 1 Iunie 1953.

Nr. 247.

Inalt Prea Sfințitul Președinte ridică ședința, la orele 19.

NOTA REDACȚIEI. Textele anexelor menționate în procesul-verbal de mai sus au fost publicate în revista «Biserica Ortodoxă Română» Nr. 5—6, pag. 546—586.

DAREA DE SEAMĂ A SECTORULUI STUDII ȘI INVĂȚĂMÂNT ASUPRA ACTIVITĂȚII PE ANUL 1952

Dela întemeierea ei, Biserica Domnului nostru Iisus Hristos, în desfășurarea activității sale, a avut ca scop primordial călăuzirea credincioșilor pe calea mântuirii.

Dar pentrucă Evanghelia lui Hristos urmărește ca «lumea viață să aibă și cât mai multă» (Ioan X, 10), iar împărăția lui Dumnezeu, adică fericirea tuturor oamenilor, trebuie să înceapă chiar d'n timpul trăirii lor pământești, adevărata Biserică a Mântuitorului n'a privit niciodată cu indiferență năzuințele spre mai bine ale d feritelor popoare în mijlocul cărora își îndeplinește misiunea ei.

Cu atât mai mult în vremurile de mari frământări și de adânci transformări prin care trece astăzi omenirea, Biserica nu-și poate lăsa slujitorii și credincioșii ei lipsiți de orientarea justă, nici în problemele de viață duhovnicească, nici în problemele noi pe care le pune viața socială.

Creștinismul adevărat păstrează nealterate dogmele și învățăturile morale cuprinse în Sf. Scriptură și în Tradiția Sfântă transmisă de Sfinții Părinți și de Sfințele Soboare, dar el, fiind legat de realitatea vieții pământești a omului și a societății în care trăiește, nu se poate desinteresa de modul cum este organizată colectivitatea în mijlocul căreia lucrează.

Biserica creștină nu poate sta pasivă în fața noilor crânduri sociale care se construiesc astăzi, fiindcă învățătura sa nu cuprinde nimic care s'ar împotrivi celor mai juste și firești revendicări sociale.

Din iubirea de Dumnezeu și de aproapele izvorăsc toate datoriile creștinului, între care ocupă un loc de frunte dragostea față de Patrie, față de popor, față de munca și realizările lui, dragostea față de orânduirea socială în care trăiește.

Ținând seama de realitatea acestor adevăruri, Biserica Ortodoxă Română, sub înțeleapta conducere a I.P.S. Patriarh Justinian, și-a continuat și în cursul anului 1952 activitatea ei de promovare a vieții duhovnicești a credincioșilor și de loială colaborare cu toți factorii de răspundere ai Statului, sprijinind de pe poziția ei toate inițiativele și marile lucrări pentru propășirea Patriei noastre.

Bucurându-se de toată libertatea de organizare și manifestare a credinței, în bisericile ortodoxe de pe întreg cuprinsul R.P.R., slujitorii sfintelor altare, ascultând de îndemnurile Sf. Sinod și de îndrumările forurilor bisericesti, și-au împlinit cu tot devotamentul datoria de apostoli ai lui Hristos și, în marea lor majoritate, s'au străduit să fie pildă pentru fiii lor duhovnicești în împlinirea datoriilor cetățenești față de Statul nostru de democrație populară.

Privită în ansamblul ei, putem spune că activitatea Sectorului administrativ — Studii și Invățământ — din Patriarh'a Română, pe anul 1952, reprezintă așezarea tot mai temeinică a vieții bisericesti în prevederile cuprinse în Statutul de organizare și regulamentele pe care ea și le-a alcătuit în ultimii trei ani, precum și stabilirea de raporturi tot mai strânse cu conducerea Statului.

Ca o consecință a bunelor raporturi dintre Biserică și Stat, menționăm că Onoratul Guvern a arătat și în anul acesta toată sollicitudinea față de nevoile Bisericii, acordând subvențiile necesare pentru plata salariilor slujitorilor dela biserici și mănăstiri, plata salariilor corpului didactic și personalului administrativ și de îngrijire dela școlile bisericesti precum și ajutoare destul de însemnate pentru construcții de biserici și restaurări de monumente istorice.

Și acum, după aceste considerațiuni generale, vom trece, în partea întâia a dării de seamă, la prezentarea evenimentelor și realizărilor mai importante la care a participat Biserica Ortodoxă Română, iar în partea a doua vom înfățișa situația economico-financiară a Sectorului administrativ bisericesc, precum și proiectul de plan financiar pe anul 1953.

I

A. LEGATURI CU BISERICILE ORTODOXE SURORI ȘI CU BISERICILE
ETERODOXE DE PESTE HOTARE

Încă din primul an de patriarhat, I.P.S. Justinian și-a propus ca program de activitate intensificarea legăturilor cu Bisericile Ortodoxe de peste hotare și în special cu Biserica Ortodoxă Rusă. Se cunoaște din dările de seamă ale anilor anteriori că dezvoltarea acestor legături a dus la sporirea prestigiului Bisericii noastre în cadrul ecumenicității ortodoxe. În anul 1952 ele au fost continuate prin schimburi de scrisori irenice, cu prilejul marilor praznice ale creștinătății: Nașterea Domnului și Sfintele Paști, prin participarea Bisericii noastre la evenimentele petrecute în Bisericile Ortodoxe surori, prin schimb de corespondență în probleme de interes local sau general, și prin vizite directe ale unor reprezentanți ai acestor Biserici.

1. *Scrisori irenice.*

Revista noastră oficială, «Biserica Ortodoxă Română», a publicat cuprinsul scrisorilor irenice pe care le-a trimis Întâistăcătorul Bisericii Ortodoxe Române către toți Prea Fericii Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe surori: Athenagoras al Constantinopolei, Hristofor al Alexandriei și al întregii Africi, Alexandru al III-lea al Antiohiei și al întregului Orient, Timotei al Ierusalimului, Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, Vichentie al Serbiei și Melchisedec al Georgiei. Aceste scrisori sunt pline de înălțătoare simțăminte creștine și au avut un ecou deosebit, mai cu seamă în legătură cu datoria pe care o au Bisericile Ortodoxe de a apăra pacea și buna înțelegere între oameni și popoare.

Fie ca răspuns, fie pornind în același timp cu scrisorile trimise de I.P.S. Justinian, la reședința patriarhală din București, s'au primit din partea celor șapte Patriarhi ortodocși scrisori cu același cuprins de duioșie creștină și de aleasă prețuire pentru Biserica Ortodoxă Română și pentru Înalțul său Conducător.

Tot cu prilejul sfințelor sărbători, I.P.S. Patriarh Justinian a primit multe scrisori și telegrame de felicitare dela diferiți Conducători, Întâistătători și Ierarhi ai Bisericilor Ortodoxe și Eterodoxe din străinătate, printre care cităm pe I. P. S. Mitropolit al Atenei, I.P.S. Arhiepiscop Macarie al Ciprului, I.P.S. Mitropolit Kiril al Plovdivului, Locțiitor de Președinte al Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, I.P.S. Elefterie, Mitropolit de Praga și al întregii Cehoslovacii, I.P.S. Mitropolit Macarie al Poloniei, I.P.S. Mitropolit Nicolae Krut'čki al Eparhiei Moscovei, I.P.S. Mitropolit Grigorie al Leningradului, I.P.S. Mitropolit Alexandru al Emesei, Siria, I.P.S. Mitropolit Elie Karam al Libanului, I.P.S. Arhiepiscop Gherman al Finlandei, I.P.S. Mitropolit Nicodim al Slivenului, Bulgaria, P.S. Episcop Andrei Moldovanu al celor două Americi, Geoffrey, Arhiepiscop de Canterbury și Primat al Angliei, Henry Knox, Episcop de New-York, etc. La scrisorile și telegramele primite, I.P.S. Patriarh Justinian a dat răspunsurile cuvenite, cu mulțumiri călduroase și urări frățești.

2. *Sărbătorirea în Biserica noastră a Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia.*

În cursul anului 1952, Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, împlinind vârsta de 75 ani și ajungând la aniversarea a 50 ani în slujba Bisericii lui Hristos, a fost sărbătorit cu multă însuflețire de întreaga Biserică Ortodoxă Rusă.

Biserica Ortodoxă Română, prețuind în chip deosebit pe distinsul Arhipăster al Bisericii Ortodoxe surori dela Răsărit, la 25 Februarie 1952, cu prilejul zilei numelui Prea Fericitului Patriarh Alexei, a organizat la Institutul Teologic din București un program festiv, în cadrul căruia, de față fiind însuși I.P.S. Patriarh Justinian, P.S. Episcop Antim Nica, Vicar Patriarhal, a omagiat personalitatea distinsului conducător al Bisericii Ortodoxe Ruse, trimițându-se cu acest prilej și o telegramă de felicitare.

Cu deosebită bucurie și în aceeași atmosferă sărbătorească a fost subliniată în Biserica noastră și decorarea Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia cu «Drapelul Roșu al Muncii», în semn de recunoștință pentru remarcabila sa activitate, atât în timpul marelui război pentru apărarea Patriei, cât și ulterior. La amândouă aceste sărbători au participat și reprezentanți ai Ambasadei Sovietice din R.P.R.

3. *Incetarea din viață a Patriarhului Catolicos Calistrat al Georgiei și alegerea Prea Fericitului Patriarh Melhisedec.*

Biserica Ortodoxă Georgiană a încercat o grea pierdere, prin trecerea la cele veșnice a Prea Fericitului Catolicos Calistrat, Patriarhul a toată Gruzia. Intrucât acest venerabil Arhipăstor ortodox era bine cunoscut multora dintre Ierarhii Bisericii noastre, d'n vizitele și întâlnirile care au avut loc la Moscova, tot la Institutul Teologic de grad Universitar din București, la 18 Februarie 1952, s'au făcut rugăciuni de pomenire pentru sufletul său ales și, în prezența preoților cursiști și a studenților, Prea Sfințitul Episcop Theoctist, Vicar la Sfânta Patriarhie Română, a prezentat figura marelui Ierarh dispărut. I.P.S. Patriarh Justinian a evocat cu acest prilej amintiri din întâlnirile pe care le-a avut cu Patriarhul Calistrat, la Moscova.

Dar pe cât de mișcați au fost membrii Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române de vestea morții Patriarhului Catolicos Calistrat, pe atât de bucuroși au primit înștiințarea că Adunarea Bisericească a toată Gruzia a ales, la 5 Aprilie 1952, ca Arhiepiscop de Mțhet și Tbilisi și Patriarh Catolicos a toată Gruzia pe I. P. S. Mitropolit Melhisedec de Urbnis. Este al 143-lea Ierarh al bătrânei Biserici a Ivirului. Din partea Bisericii noastre s'a trimis o telegramă de felicitare și de bune urări noului Patriarh Catolicos, semnată de I.P.S. Patriarh Justinian.

4. *Situația Sf. Munte Athos.*

O problemă care a preocupat îndeaproape întreaga Ortodoxie, încă din anul 1927, este cea a Sf. Munte Athos. Se știe că reglementarea situației Sf. Munte Athos în conformitate cu vechile rândueli canonice și cu normele dreptului internațional a fost pusă și de Comisiunea interortodoxă întrunită la Valoped în 1930 și de Confătuirea interortodoxă întrunită la Moscova în Iulie 1948, intrucât măsurile arbitrare și imixtiunea guvernului grec și ale Patriarhiei din Constantinopole au creiat condițiuni foarte grele republicii autonome atonite, lovindu-se în interesele pe care le au la Sf. Munte Athos aproape toate Bisericele Ortodoxe. Din datoria pe care o au de a apăra atât soarta fiilor lor aflați la Athos, cât și din «datoria de a apăra sistemul federativ și republican instaurat de Sf. Athanasie Atonitul, iubitorul de străni», precum și din considerațiunea că Sf. Munte Athos reprezintă un patrimoniu religios și artistic interortodox, Bisericele: Rusă, Georgiană, Română și Bulgară studiază în prezent mijloacele prin care s'ar putea reda Sfântului Munte Athos autonomia și caracterul interortodox pe care le-a avut și pentru a redeveni un focar de adevărată spiritualitate ortodoxă.

Biserica Ortodoxă Română este în mod deosebit interesată la rezolvarea cât mai urgentă și echitabilă a problemei Athosului, fiindcă, față de daniile făcute de strămoșii noștri aproape tuturor așezămintelor din Athos, ea are dreptul, alături de toate celelalte Biserici Ortodoxe, să păstreze legături mai strânse cu cei aproape 300 călugări români aflați în mănăstirile și schiturile Athosului și să revendice ridicarea schitului «Prodromul» la rangul de mănăstire, pentru călugării români din Sf. Munte, sau să se acorde pentru aceștia vechea ctitorie a Țării Românești, mănăstirea Cutlumuș, socotită altădată «marea lavră a Țării Românești».

5. *O mie de ani dela înființarea Bibliotecii din Alexandria.*

În anul 1952, Biblioteca Patriarhiei din Alexandria a împlinit un mileniu de existență. Pentru sărbătorirea acestui eveniment s'a format, la Alexandria, sub înaltul patronaj al Prea Fericitului Hristofor, Papă și Patriarh al Alexandriei și al întregii Africi, un comitet special, care a făcut toate pregătirile pentru buna reușită a acestei strălucite aniversări.

Din partea comitetului, I.P.S. Patriarh Justinian a primit înștiințarea că «la Alexandria, în cursul lunii Noembrie se va sărbători împlinirea a o mie de ani de când Biblioteca din Alexandria se află în slujba lui Dumnezeu și a Ortodoxiei», precum și invitația pe care comitetul de sărbătorire a acestui mileniu o adresează către marile Biblioteci din lume de a participa la această sărbătorire.

În urma primirii acestei invitații, I.P.S. Patriarh Justinian a dispus ca mileniul acestei Biblioteci să fie sărbătorit, în Biserica noastră, la cele două Institute Teologice de grad Universitar.

La Institutul Teologic din București, sărbătorirea a avut loc în ziua de 27 Noembrie 1952, în prezența I.P.S. Patriarh Justinian. În cadrul unui program festiv, a vorbit Dl. Prof. Teodor N. Popescu despre «Semnificația și importanța ideală a

faptului comemorat, privit în perspectiva unui mileniu de viață creștină în Orientul ortodox», arătând toate momentele grele prin care a trecut această Bibliotecă și stăruind asupra rolului pe care l-a avut ea în Egipt pentru păstrarea Ortodoxiei.

La Institutul Teologic din Sibiu, evenimentul a fost sărbătorit în aceeași zi, vorbind Preotul Prof. Milan Șesan despre «Biblioteca din Alexandria» și stăruind mai ales asupra reorganizării ei. Cu acest prilej I.P.S. Patriarh Justinian a trimis o scrisoare către Comitetul pentru sărbătorirea mileniului Bibliotecii Patriarhale Ortodoxe din Alexandria, în care se subliniază faptul că «această Bibliotecă reprezintă unul din tezaurele cele mai de preț ale Ortodoxiei, prin manuscrisele și edițiile rare pe care le posedă, ca și prin bogăția operelor diferiților oameni de știință teologică și profană», și, felicitând Comitetul pentru sărbătorirea acestui evocator mileniu, a urat Bibliotecii din Alexandria un viitor și mai strălucit.

6. Conferința tuturor Bisericilor și asociațiilor religioase din U. R. S. S. pentru apărarea păcii în lume.

Este fapt cunoscut membrilor Adunării Naționale Bisericești că între 9—12 Mai 1952, din inițiativa Prea Fericitului Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, s'a ținut la Moscova o Conferință a tuturor Bisericilor și asociațiilor religioase din U.R.S.S., care a avut ca obiect problema apărării păcii în lume. Cu acest prilej și-au spus cuvântul toți reprezentanții Bisericilor și Cultelor din U.R.S.S., care au arătat datoră sfântă pe care o au slujitorii și credincioșii tuturor religiilor din lume de a apăra pacea, care reprezintă bunul cel mai de preț al tuturor oamenilor și al tuturor popoarelor. Apelul adresat de această Conferință către toate Bisericile și comunitățile religioase din întreaga lume a produs un deosebit ecou și în Biserica Ortodoxă Română. I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, în ședința festivă a Sf. Sinod dela 14 Iunie 1952, a declarat că hotărârile acestei Conferințe vor da clericilor și credincioșilor noștri un nou avânt în lupta pentru pace, iar I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului, în aceeași ședință, a spus că «după cum U. R. S. S. se află în fruntea statelor care luptă pentru apărarea păcii, tot astfel Biserica Ortodoxă Rusă se află în fruntea Bisericilor care s'au alăturat cu însuflețire marelui front al celor care apără pacea și viața omenirii». Ca o mărturie a dragostei și a solidarității dintre Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica Ortodoxă Română, membrii Sf. Sinod, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, au trimis Prea Fericitului Patriarh Alexei un mesagiu în care se arată că «slujitorii sfintelor altare și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române aderă cu entuziasm la Apelul adresat de Conferința pentru Pace dela Moscova și-l asigură că toți fiii Bisericii noastre vor desfășura o și mai vie activitate pentru apărarea păcii împotriva ațâțătorilor la un nou război».

Demn de menționat este și faptul că la Conferința pentru apărarea păcii în lume, ținută la Moscova între 9—12 Mai 1952, a luat parte și I.P.S. Mitropolit Sebastian Rusan, membru în Comitetul Permanent de Luptă pentru Pace din Republica Populară Română, care a vorbit în numele Bisericii Ortodoxe Române, al Cultelor religioase din R.P.R. și al tuturor partizanilor păcii din Patria noastră, asigurând pe toți participanții la această Conferință istorică, de faptul că «poporul nostru, care și-a luat soarta în propriile sale mâini, este hotărât să apere pacea până la capăt și să sporească, prin colaborarea sa, puterea lagărului păcii, iar Biserica Ortodoxă Română, cu toate Cultele din scumpa noastră Patrie, sprijină cu nezdruccinată hotărâre această luptă a poporului muncitor».

7. Vizite de Ierarhi ai Bisericilor Ortodoxe de peste hotare.

a) Inceputul anului 1952 a găsit pe I.P.S. Paisie, Arhiepiscopul ortodox al întregii Albanii, în țara noastră. De Anul Nou a slujit Sfânta Liturghie împreună cu I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei și cu P.S. Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal, în biserica Madona-Dudu din Craiova, vizitând apoi așezămintele religioase din Craiova și mănăstirile din Oltenia. Intors în patrie, la 30 Ianuarie 1952, I.P.S. Paisie a trimis I.P.S. Patriarh Justinian o scrisoare, în care exprima mulțumirile cele mai cordiale pentru ospitalitatea cu care a fost primit, asigurându-l că această vizită a contribuit considerabil la întărirea legăturilor de amiciție tradițională între Biserica Ortodoxă Română și cea Albaneză.

b) În drum spre Bulgaria, în ziua de 30 Mai 1952, I.P.S. Mitropolit Nicolae Crutițki, cunoscut în Biserica noastră ca distins teolog al Bisericii Ruse contemporane și mare luptător pentru cauza păcii, a făcut o escală de două ore la București, aducând cu acest prilej lucrările Conferinței pentru apărarea Păcii în lume, ținută

la Moscova între 9—12 Mai 1952 și asigurându-ne că nu peste multă vreme va vizita Biserica și Patria noastră, pe care le prețuiește în chip deosebit și a căror prietenie este scumpă Bisericii Ortodoxe Ruse și popoarelor din U.R.S.S.

c) Tot în treacăt, în drum spre Viena la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii și la întoarcere dela acest Congres, I.P.S. Mitropolit Kiril al Plovdivului, Lectiitorul de Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, a fost oaspele I.P.S. Patriarh Justinian, cu care s'a întreținut timp de mai multe ore, asupra tuturor problemelor care interesează cele două Biserici Ortodoxe surori.

I.P.S. Mitropolit Kiril a vizitat, cu acest prilej, Administrația Patriarhală și Atelierele Institutului Biblic, rămânând foarte plăcut impresionat de toată activitatea ce se desfășoară pe teren administrativ și gospodăresc la Centrul nostru Patriarhal.

8. *Studentii ai Bisericilor Ortodoxe surori la studii, în Institutele noastre Teologice.*

Tot cu scopul de înfrățire și dezvoltare a legăturilor de prietenie, Biserica noastră a primit, în anul 1952, printre studenții care urmează cursurile la Institutul Teologic din București, trei studenți trimiși la studii de către două Biserici Ortodoxe surori și anume: doi finlandezi și un libanez. Dintre cei doi finlandezi, unul Vainö K. Ihatsu, a urmat anul II al cursurilor pentru licență, iar celălalt, Iuhani Homanen, a venit pentru cunoașterea și aprofundarea muzicii bisericești. Al treilea student, libanezul Anton Malek, Arhimandrit, a venit și pentru aprofundarea studiilor teologice și pentru cunoașterea modului în care este organizată Biserica Ortodoxă Română. Toți cei trei studenți străini s'au bucurat de toată atenția și părinteasca ocrotire, atât d'n partea I. P. S. Patriarh Justinian, cât și din partea conducerii și a corpului didactic dela Institutul Teologic. Noi socotim necesar să subliniem că asemenea schimburi de studenți între Bisericile ortodoxe surori, ar avea ca rezultat o mai bună cunoaștere între ele, un rodnic schimb de experiență în toate domeniile vieții bisericești, și ar contribui la păstrarea și cultivare ecumenicității ortodoxe.

B. *LEGĂTURI CU BISERICILE ORTODOXE ROMÂNE DE PESTE HOTARE*

1. *Episcopia Ortodoxă Română din cele două Americi.*

Se știe că în anul 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a rânduit ca Episcop al Românilor ortodocși din cele două Americi pe P.S. Andrei Moldovanu. De atunci, I.P.S. Patriarh Justinian a păstrat mereu legătura cu titularul acestei Episcopii și s'a interesat de aproape de activitatea ei, ajutând-o cu sfaturi și îndemnuri părintești și apărând-o împotriva celor ce au încercat să-i tulbure bunul mers al vieții ei religioase.

În anul 1952, activitatea Episcopiei Ortodoxe Române din cele două Americi a fost intrucâtva stingherită, fiindcă, trecându-se peste autoritatea canonică a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, un trădător al Bisericii și Patriei noastre a fost hirotonit Episcop de trei preținși Ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Ruse din America. Cei trei Ierarhi care au săvârșit această hirotonie sunt: Ioan Teodorovici, care se întitulează «Mitropolitul Bisericii Autocefale Ortodoxe Ucrainiene din America», Mstyslav, care își dă titlul de «Arhiepiscop al Bisericii Autocefale Ortodoxe Ucrainiene din America» și Episcopul Hennady. Toți acești Ierarhi sunt declarați eretici și condamnați cu excomunicarea de Biserica Ortodoxă Rusă — așa cum ni s'a comunicat oficial de Patriarhia Ortodoxă Rusă. În asemenea condițiuni, hirotonia trădătorului este necanonică și prin ea, dușmanii Bisericii Ortodoxe Române au căutat să tulbure viața religioasă a credincioșilor Episcopiei Ortodoxe Române din America. Cu toate aceste neajunsuri, Prea Sfințitul Andrei Moldovanu, Episcopul rânduit canonic de Biserica noastră pentru Români ortodocși din cele două Americi își continuă activitatea de păstor, înconjurat de dragostea și prețuirea fiilor credincioși ai Altarului străbun.

2. *Biserica română dela Ierusalim.*

Și la Ierusalim a continuat să fie o situație grea pentru Biserica noastră, fiindcă P.C. Arhimandrit Victorin Ursache, superiorul Bisericii Ortodoxe Române din Ierusalim n'a putut încă stabili legături cu biserica și căminul românesc d'n Ierusalim, care se găsesc sub controlul Statului Israel și a fost nevoit să stea mai departe la capela mânăstirii dela Iordan, în partea ocupată de Arabi. De aceea, I.P.S. Patriarh Justinian a dat, în cursul anului 1952, P.C. Arhimandrit Policarp, șeful misiunii Bi-

sericii Ortodoxe Ruse la Locurile Sfinte, procură de a reprezenta și interesele Bisericii Ortodoxe Române față de autoritățile Statului Israel. Din corespondența primită dela P.C. Sa, rezultă că imobilele Bisericii Ortodoxe Române dela Ierusalim au avut de suferit de pe urma luptelor care au avut loc acolo, și I.P.S. Patriarh a dat instrucțiunile necesare împuternicitului nostru pentru a lua măsuri în vederea reparațiilor care sunt mai urgente.

3. Biserica ortodoxă română dela Sofia.

În Capitala R.P. Bulgaria funcționează, încă din 1905, o biserică ortodoxă pentru Români care se află acolo. Intrucât în ultimul timp biserica ortodoxă română din Sofia rămăsese fără titular, I.P.S. Patriarh Justinian a numit în 1951 pe preotul Ioan Cristea în postul de paroh al acestei biserici. În luna Aprilie 1952, preotul Ion Cristea obținând toate aprobările și vizele necesare, a plecat la Sofia și, din rapoartele trimise, s'a putut constata că biserica ortodoxă română din Capitala acestei țări prietene și vecine cu noi a devenit una din bisericile cele mai frecventate, titularul ei fiind un slujitor distins, cu tact și cu deosebit spirit gospodăresc și păstrând cele mai bune raporturi cu conducerea Bisericii Ortodoxe surori din R.P. Bulgaria. I.P.S. Patriarh Justinian a acordat o deosebită atenție acestei biserici, ajutând-o cu cele necesare cultului și trimitându-i și o subvenție de 20.000 lei.

Ținem să remarcăm că biserica ortodoxă română dela Sofia, ajutată fiind și de Patriarhia noastră, a menținut și în acest an corul bisericesc, care de aproape 25 de ani formează renumele ei. La cererea credincioșilor și conducătorilor Bisericii Ortodoxe Bulgare, acest cor a dat, în cursul lunilor Aprilie și Mai 1952, două concerte religioase în sala Sf. Mitropolii din Sofia, închinată luptei pentru pace. Concertele au fost onorate cu prezența I.P.S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, Locțiitorul de Președinte al Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, a P.S. Episcop Iona, Secretarul Sf. Sinod, a P.S. Partenie, Vicarul Sf. Mitropolii a Sofiei și a multor credincioși doritori de muzică religioasă.

4. Biserica ortodoxă română din Viena.

Deși a păstrat mai puțină legătură cu Biserica noastră, preotul Ioan Racoccea, parohul bisericii ortodoxe române din Viena a putut fi mai bine cunoscut cu ocazia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ținut la Viena între 12—19 Decembrie 1952. P.S. Valerian, Episcopul Oradiei și P.C. Preot Al. Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, care au făcut parte din delegația română la acest Congres, au adus știri îmbucurătoare despre activitatea pe care o desfășoară preotul Ioan Racoccea. Cu ocazia plecării delegației noastre la Congresul pentru Pace dela Viena, I.P.S. Patriarh Justinian a trimis și acestei biserici cărți, calendare și obiecte de cult, iar la înapoierea delegației, s'a interesat în deaproape de activitatea preotului și de situația bisericii ortodoxe române dela Viena.

5. Episcopia Ortodoxă Română din R.P. Ungaria.

Conducerea Bisericii noastre a continuat să se preocupe de problema înființării Episcopiei pentru ortodocșii din R.P. Ungaria. În cursul anului 1952 s'au făcut, în acest scop, demersurile convenite și sperăm că în curând se va rezolva și această problemă, care pentru românii ortodocși din R.P. Ungaria este de importanță deosebită.

6. Situația altor biserici ortodoxe române de peste hotare.

Menționăm că, pe lângă aceste biserici ortodoxe române de peste hotare, tot de Biserica noastră mai depind canonic și bisericile române din: Berlin, Baden-Baden, Bitolia, Paris, Roma și Salonic, cu care, însă, din cauza situației internaționale, nu avem nicio legătură și nici știri despre ele.

Menționăm deasemenea că, deși la noi, pentru ortodocșii sârbi din Banat, se acordă toată libertatea de organizare și independență de conducere, având un Vicariat care depinde de Patriarhul din Jugoslavia, ortodocșii români din Banatul sârbesc, în număr de peste 100.000, nu se bucură de aceeași situație.

Nu știm încăș nimic despre cele aproape 500 de comunități ortodoxe din Tesalia, Epir, Pind și Macedonia, care altădată se găseau tot sub jurisdicția Sf. Sinod al Bisericii noastre.

Ortodocșii români din Albania își desfășoară nestingheriți viața lor religioasă, aflându-se sub păstoria I.P.S. Episcop Paisie al Albaniei, care ne-a dat îmbucurătoare vești despre ei, cu prilejul vizitei făcute în țara noastră.

C. VIAȚA INTERNA A BISERICII.

1. Viața religioasă a credincioșilor.

Din datele pe care le-au adunat de pe teren Chiriarii eparhioți ai Bisericii Ortodoxe Române și care ne-au fost comunicate în așa numitele «Itinerarii pastorale», rezultă că viața religioasă și morală a credincioșilor ortodocși din R.P.R. se dezvoltă, în general, mulțumitor. Libertatea de conștiință și libertatea exercitării Cultului, stipulate în Constituția Statului, devenind realități pe care nimeni nu-și îngăduie să le violeze, bisericile, mănăstirile și toate locașurile de cult au stat în permanență la dispoziția credincioșilor pentru satisfacerea nevoilor lor sufletești. Numărul și dragostea cu care ei au participat la serviciile divine în Duminici și sărbători, dovedesc, pe de o parte un nivel superior de pregătire al clerului nostru ortodox și o aleasă conștiințiozitate în împlinirea datoriei sale sacerdotale, iar pe de altă parte legătura tot mai strânsă pe care credincioșii o păstrează cu Biserica Ortodoxă, păzitoarea cu scumpătate a tezaurului de învățătură și har aduse lumii creștine de Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În tot cursul anului, în bisericile ortodoxe a fost întreținută o activitate vie de slujire după adevărata tradiție și după adevărata rânduială ortodoxă, insistându-se mereu asupra necesității de uniformizare a slujbelor din biserici; în marea lor majoritate, preoții și cântăreții au respectat hotărârile Sf. Sinod din 5 Octombrie 1950, în legătură cu programul săptămânal de îndrumare catehetică și de antrenare a credincioșilor pentru deprinderea cântării în comun, mai ales acolo unde persistă încă prozelitismul sectar. O dovadă a rezultatelor acestei acțiuni de luminare a credincioșilor pe linia adevăratei doctrine creștine este faptul că, în anul 1952, numărul ortodocșilor care au trecut la alte Culte este în vădită scădere față de anii precedenți, semnalandu-se în multe părți chiar reveniri la Ortodoxie.

Pentru nevoile religioase ale credincioșilor Bisericii noastre, pe lângă zelul pastoral al preoților controlați și îndemnați aproape în fiecare lună de Protopopi și de organele Centrelor Eparhiale, mărturisim că a ajutat și va ajuta și mai mult pe viitor apariția următoarelor cărți: *Carte de Rugăciuni pentru tot creștinul și Învățătura de credință creștină ortodoxă*, tipărite de Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, cu aprobarea Sf. Sinod și cu binecuvântarea și purtarea de grijă a I.P.S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Prima din aceste două cărți a pătruns repede în masa credincioșilor și credem că în scurtă vreme va fi necesară retipărirea ei. Această carte era de mult așteptată de credincioșii Bisericii noastre și ea constituie un mijloc admirabil de educație creștină și de reală trăire în duh de rugăciune și meditație religioasă. Dar pe cât este de folositoare această carte pentru credincioși în viața lor religioasă practică de fiecare zi, pe atât de necesară se simțea o carte de învățătură din care fiii Bisericii noastre să cunoască pe Dumnezeu și voia Sa cea sfântă, și din care toți credincioșii să știe ce datorii au de îndeplinit pentru a-și dobândi mântuirea lor sufletească. A doua carte despre care am amintit mai sus și la care s'a lucrat timp de mai mulți ani, sub călăuzirea directă a I.P.S. Patriarh Justinian, va împlini și această lipsă. Este cartea de căpătâi a fiecărui creștin ortodox și ea va ajuta, în primul rând, pe preoți, constituind de aici înainte ghidul oficial al Bisericii noastre în lucrarea de catehizare a credincioșilor.

Tot pentru a pune la îndemâna credincioșilor unul din izvoarele cele mai de seamă ale Revelației divine, Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă a retipărit și răspândit în 1952 în biserici, o nouă ediție a Noului Testament.

Pentru orientarea credincioșilor și a clerului Bisericii noastre, amintim că în cursul anului 1952 a apărut cartea I.P.S. Patriarh Justinian «Apostolat Social», vol. IV, «Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace», despre care revistele noastre patriarhale și mitropolitane au scris la vreme și asupra căreia nu stăruim, întrucât lucrul acesta îl va face, desigur, Institutul Biblic — Secția Editură și Tipografie.

2. Grija pentru îndrumarea clerului.

Ca și în anii trecuți, acțiunea de reînviore a zelului pastoral și grija de încadrare a clerului în noua orânduire socială instaurată în Patria noastră, au continuat să preocupe conducerea supremă a Bisericii Ortodoxe Române. Printre mijloacele de care Sf. Sinod s'a folosit în atingerea acestui țel, au fost:

a) Cursurile de îndrumare misionară și socială.

Izvorite dintr'o necesitate asupra căreia I.P.S. Patriarh Justinian a stăruit cu prilejul deschiderii cursurilor la aproape toate cele 14 serii de preoți care au poposit

la Institutul Teologic din București, ele au continuat și în anul 1952 cu același dublu scop: îmbogățirea cunoștințelor teologice pentru ca slujitorii altarelor să redevină apostoli ai iubirii și ai păcii și orientarea preoților în problemele sociale, pentru ca ei să nu rămână străini de rostul pe care-l au de îndeplinit în mijlocul marilor transformări prin care trece astăzi omenirea întreagă.

Revistele noastre patriarhale, ca și revistele Centrelor Mitropolitane, au anunțat la timp data deschiderii cursurilor pentru fiecare serie și din mărturisirile preoților cursiști s'au desprins foloasele netăgăduite pe care le au îndrumările date prin ele pentru munca pastorală și pentru cultivarea adevăratului patriotism de care trebuie să se călăuzească fiecare slujitor al Bisericii.

În anul 1952, la Institutul Teologic din București au urmat cursurile trei serii de preoți și anume:

Dependente de Institutul Teologic din București, în continuarea celor 11 serii din anii anteriori, s'au format două Centre, la care au urmat seriile XII și XIII, împărțite astfel:

Seria XII-a, dela 14 Ianuarie--14 Martie 1952.

La București:

Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor	a trimis 62 preoți
Sf. Arhiepiscopie a Iașilor	" " 71 "
Sf. Episcopie a Buzăului	" " 69 "
Sf. Episcopie a Romanului și Hușilor	" " 66 "
Sf. Episcopie a Dunării de Jos	" " 60 "

Total 328 preoți

La Curtea de Argeș:

Sf. Arhiepiscopie a Craiovei	a trimis 79 preoți
Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor	" " 36 "
Sf. Episcopie a Râmnicului și Argeș.	" " 78 "

Total 193 preoți.

În total, la această serie au urmat un număr de 521 preoți.

Seria XIII-a, dela 28 Aprilie--28 Iunie 1952.

La București:

Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor	a trimis 64 preoți
Sf. Arhiepiscopie a Iașilor	" " 63 "
Sf. Episcopie a Buzăului	" " 51 "
Sf. Episcopie a Romanului și Hușilor	" " 63 "
Sf. Episcopie a Dunării de Jos	" " 66 "

Total 307 preoți.

La Curtea de Argeș:

Sf. Arhiepiscopie a Craiovei	a trimis 71 preoți
Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor	" " 37 "
Sf. Episc. a Râmnicului și Argeșului	" " 73 "

Total 181 preoți.

În total, la această serie au urmat un număr de 488 preoți.

Seria XIV-a, dela 25 Octombrie--24 Decembrie 1952.

Pentru această serie a funcționat numai Centrul dela București, desființându-se cel dela Curtea de Argeș, unde s'a mutat Școala de cântăreți Bisericești.

Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor	a trimis 65 preoți
Sf. Arhiepiscopie a Iașilor	" " 31 "
Sf. Arhiepiscopie a Craiovei	" " 49 "
Sf. Episc. a Râmnicului și Argeșului	" " 36 "
Sf. Episcopie a Romanului și Hușilor	" " 18 "
Sf. Episcopie a Buzăului	" " 20 "
Sf. Episcopie a Dunării de Jos	" " 12 "

Totalul seriei 231 preoți

Pentru preoții din Transilvania și Banat, dependente de Institutele Teologice dela Sibiu și Cluj, în continuarea seriilor anterioare, au funcționat următoarele Centre:

La Sibiu au urmat:

Seria XII-a, dela 16 Ianuarie--16 Februarie 1952, fiind înscriși din:

Sf. Arhiepiscopie a Sibiului	12 preoți
Sf. Episcopie a Clujului	27 „
Sf. Episcopie a Oradiei	30 „
<hr/> Total 69 preoți	

Din numărul de 69 înscriși, Institutul Teologic ne-a comunicat că au urmat regulat și au absolvit cursurile, numai 22 preoți.

Seria XIII-a, dela 1 Mai—1 Iunie 1952, participând din:

Sf. Arhiepiscopie a Sibului	39 preoți
Sf. Episcopie a Clujului	15 „
Sf. Episcopie a Oradiei	16 „
Protopopiatul Ucrainian	1 „
<hr/> Total 71 preoți	

La Arad au urmat:

Seria XI-a, dela 15 Ianuarie—14 Februarie 1952, participând din:

Sf. Arhiepiscopie a Timișoarei	22 preoți
Sf. Episcopie a Aradului	74 „
<hr/> Total 96 preoți	

Seria XII-a, dela 4 Martie—29 Martie 1952, participând din:

Sf. Arhiepiscopie a Timișoarei	6 „
Sf. Episcopie a Aradului	36 „
<hr/> Total 42 preoți	

Totalizând, constatăm că în cursul anului 1952, în toată Biserica Ortodoxă Română, au urmat cursurile 1471 preoți. Menționăm că pentru preoții din Transilvania și Banat, cursurile au durat numai câte o lună, urmând să fie rechemati în continuare încă o lună, pentru a completa durata cursurilor de două luni, așa cum prevede art. 14 din Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii.

b, *Reorganizarea conferințelor protopopești.*

Grăja permanentă a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române este ca preoțimea să fie la timp informată și bine orientată asupra tuturor problemelor care frământă omenirea, pentru a se păstra mereu în pas cu vremea și a cunoaște precis ce atitudine să adopte în diferitele stadii de dezvoltare a societății omenești. Pentru atingerea acestor năzuințe juste, I.P.S. Patriarh Justinian a elaborat un proiect de reorganizare a conferințelor protopopești, care a fost aprobat în unanimitate de membri Sf. Sinod, în ședința din 17 Iunie 1952.

Incepând din luna Iulie 1952, în toate Protoierile raionale din Patriarhia Română au loc, în fiecare lună, conferințe cu toți preoții din raionul respectiv, al căror caracter alternează, adică într-o lună este conferință administrativă, prezidată de Protopop, iar în luna următoare conferință de orientare generală, prezidată de Chiriarh, sau un delegat chiriarhal (Vicar, Consilier Administrativ, Inspector Eparhial sau Secretar Eparhial). Intreaga economie a acestor conferințe a fost publicată la vreme în revistele noastre și, după experiența celor câteva luni, putem afirma că rezultatele lor sunt din cele mai mulțumitoare. În special conferințele de orientare s'au dovedit un mijloc foarte bun pentru mobilizarea clerului și credincioșilor la trăirea în fapte a năzuințelor scumpei noastre Patrii. Ele ajută în chip efectiv la împlinirea celor trei scopuri pentru care au fost reorganizate: participarea întregului cler la lupta pentru pace, colaborarea preoților cu autoritățile de Stat pentru a sfătui pe credincioși să traducă în viață legile și hotărârile Statului și îndemnul permanent al credincioșilor la muncă asiduă, pentru înflorirea și progresul Patriei noastre.

În cele 186 Protoieri raionale s'au ținut, până la sfârșitul anului 1952, trei conferințe administrative și trei de orientare.

La conferințele de orientare au fost tratate următoarele teme:

- în luna August, «Biserica și Patria»;
- în luna Octombrie, «Biserica și progresul social»;
- în luna Decembrie, «Datoria individului față de colectivitate, în concepția creștină.

Interesul cu care preoțimea participă la aceste conferințe și nivelul, în general, destul de ridicat la care se poartă discuțiile în legătură cu temele tratate, dovedesc că preoții și-au reconsiderat multe din convingerile și deprinderile în care fuseseră educați de trecutele regimuri și pășesc din ce în ce mai siguri și mai lămurii pe calea nouă deschisă de cotitura istorică dela 23 August 1944. De aceea, I.P.S. Patriarh, împreună cu membrii Sf. Sinod pot avea marea mulțumire că prin reorganizarea acestor conferințe au dat Bisericii un mijloc în plus de îndrumare a clerului în desfășurarea activității sale, atât pe plan administrativ cât și pe plan social-patriotic.

c) *Revistele patriarhale.*

Pentru a pune la îndemâna clerului un mijloc de informare asupra evenimentelor mai importante care se petrec în Biserica noastră și în Bisericile Ortodoxe surori, precum și ca organ de transmitere a știrilor de interes general, funcționează revista «*Biserica Ortodoxă Română*», Buletinul Oficial al Patriarhiei Române, care apare lunar, adică 12 numere pe an; pentru ridicarea continuă a nivelului de pregătire teologică, cum și pentru a veni în ajutorul clerului în orientarea problemelor sociale ale vremurilor actuale, Institutele Teologice redactează revista «*Studii Teologice*», care apare în 10 numere pe an; iar pentru problemele mari ale Ortodoxiei, pentru problemele inter-confesionale, pentru legăturile Ortodoxiei cu viața și în special cu problema păcii, precum și pentru însemnări asupra revistelor și cărților care apar la noi și peste hotare, Patriarhia Română editează revista «*Orthodoxia*», care apare trimestrial, adică patru numere pe an.

Toate aceste trei reviste formează, împreună cu revistele mitropolitane, un mijloc permanent de legătură între Centrul Patriarhal și toate oficiile parohiale și deservenții Bisericii Ortodoxe Române, iar valoarea lor a ajuns să fie apreciată nu numai înăuntrul Bisericii noastre, dar chiar și peste hotare. Aprecierile elogioase primite de conducerea Bisericii noastre din partea Prea Fericitilor Patriarhi: Athenagoras al Constantinopolei, Alexandru al III-lea al Antiohiei și întregului Orient, Alexei al Moscovei și a toată Rusia, precum și ale altor mari personalități din lumea ortodoxă și eterodoxă, dovedesc valoarea reală a revistelor patriarhale în promovarea științei teologice, a literaturii bisericești și a problemelor cu caracter social de actualitate. Deși, după Regulamentul organelor centrale din Patriarhia Română, editarea acestor reviste cade în sarcina Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, în luna Aprilie 1952, secretariatul de redacție al acestor reviste și îngrijirea apariției lor mai regulată a trecut asupra sectorului Studii și Invățământ, rămânând Tipografiei numai grija executării tehnice.

Mărturisim că n'am moștenit o situație din cele mai fericite, întrucât revistele se găseau cu o întârziere destul de mare în apariție, și s'a făcut efortul ca până la sfârșitul anului să putem ajunge la o apariție normală; deplina punere la punct în legătură cu această problemă sperăm să fie rezolvată în cursul anului 1953. Ținem să mulțumim cu acest prilej I.P.S. Patriarh Justinian pentru părinteasca îndrumare pe care o accrdă acestor reviste și pentru efortul deosebit pe care-l depune ca ele să apară în condițiuni optime, atât în ce privește conținutul lor, cât și în ce privește regulata lor apariție. Mulțumim apoi tuturor colaboratorilor care ne-au ajutat ca revistele patriarhale să apară cu un cuprins destul de valoros, și în special mulțumirile noastre se îndreaptă spre Ierarhii Bisericii și spre profesorii Institutelor Teologice, care au devenit factorii cei mai de seamă în redactarea și întreținerea cu material a acestor reviste. Dorința noastră este ca numărul colaboratorilor la aceste reviste să fie cât mai mare și să cuprindă condeie cât mai de valoare.

Incheind acest capitol, constatăm că mijloacele de care s'a folosit conducerea Bisericii noastre în grija pentru îndrumarea clerului și-au atins în întregime scopul.

Contactul strâns între autoritățile bisericești și slujitorii de toate categoriile din Biserica noastră, precum și ridicarea nivelului de pregătire pastorală și socială la care au ajuns preoții Bisericii noastre s'a resimțit, de altfel, în chip îmbucurător și în sectorul disciplinei clerului. De unde în anul 1950, la Consistoriul Central Bisericesc se găseau pe rol 125 procese, la începutul anului 1952 nu mai erau decât 40

processe, iar pe tot timpul anului 1952 nu s'au introdus decât 20 recursuri și o singură cerere de revizuire. La sfârșitul anului fusesse complet soluționate 50 procese și se mai găseau pe rol numai 11 procese. Consistoriul Monahal Central, înființat în anul 1952, n'a avut decât un singur recurs în tot timpul anului.

Se poate spune, deci, că și în privința disciplinei clerului, situația este d'n cele mai îmbucurătoare.

3. *Invățământul religios.*

Un alt sector spre care s'a îndreptat atenția deosebită a conducerii Bisericii noastre în anul 1952, a fost problema învățământului religios. De când școlile de învățământ religios au trecut sub conducerea exclusivă a Bisericii, Sf. Sinod și toate forurile bisericești de răspundere s'au străduit să le dea o organizare din ce în ce mai adecvată cu scopul pe care-l au. În ultimii patru ani, învățământul religios a fost într'o fază de experiență și de adaptare la noile condiții sociale din țara noastră, anul 1952 reprezentând așezarea într'o formă oarecum definitivă a situației școlilor teologice ale Bisericii noastre. Intreaga problemă a învățământului religios în anul 1952 are două aspecte: unul până la 1 Septembrie și altul după această dată.

În luna Iunie 1952, când a avut loc sesiunea Sf. Sinod, școlile de învățământ teologic au fost complet reorganizate și cu acest prilej, ținându-se seama de experiența anilor precedenți, s'a dat forma definitivă *Regulamentului pentru organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului bisericesc și recrutarea corpului didactic din Patriarhia Română.*

Potrivit dispozițiilor art. 306 din acest Regulament, normele de funcționare ale învățământului religios din Biserica noastră prevăzute în el, au intrat în vigoare pe data de 1 Septembrie 1952. Până la această dată au funcționat următoarele școli teologice, cu populația școlară și corpul didactic indicat pentru fiecare:

a) *Școli de cântăreți bisericești*

Nr. crt.	Localitatea	Nr. elevi pe ani			Nr. total elevi	Nr. profesorilor	Observațiuni
		An. I	An. II	An. III			
1	București	22	9	10	41	5	
2	Buzău	30	28	18	76	5	
3	Galați	10	10	8	28	5	
4	Roman	42	14	12	68	5	
5	Suceava	14	20	8	42	5	
6	Sibiu	17	17	14	48	5	
7	Caransebeș	16	17	10	43	5	
8	Oradea	15	10	8	33	5	
9	Cozia	25	18	10	53	5	
10	Craiova	17	13	10	40	5	
	Total . .	208	156	108	472	50	

b) *Seminarii monahale*

Nr. crt.	Mănăstirea unde a funcționat	Nr. elevi pe ani				Nr. total elevi	Nr. profesori	Observațiuni
		An. I	An. II	An. III	An. IV			
1	Agapia	16	30	9	11	66	7	
2	Horezu	21	17	10	18	66	7	
3	Neamțu	17	34	11	12	74	7	
	Total . .	54	81	30	41	206	21	

c) *Institute teologice*

Nr. crt.	Localitatea	Nr. studenți pe ani				Nr. total studenți	Prof.	Conf.	Lect.	Asist.
		An. I	An. II	An. III	An. IV					
1	București									
	a) Licență . . .	43	37	25	26	131	16	5	3	5
	b) Magiștrii . . .	8	2	—	—	10				
2	Sibiu	43	35	17	20	115	11	6	3	2
3	Cluj	55	36	25	21	137	10	5	3	4
	Total . . .	149	110	67	67	393	37	16	9	11

Din tabelele de mai sus se vede că până la 1 Septembrie 1952 au funcționat: 10 Școli de cântăreți bisericești, 3 Seminarii Monahale și 3 Institute Teologice.

Dela data de 1 Septembrie 1952, intrând în vigoare noul Regulament al școlilor de învățământ religios, situația școlilor se prezintă astfel:

a. *Școli de cântăreți bisericești*

Nr. crt.	Localitatea	Nr. elevi pe ani			Nr. total elevi	Numărul profesorilor	Observ.
		An. I	An. II	An. III			
1.	Curtea de Argeș	49	37	24	110	5	
2.	Craiova	22	12	15	49	5	
3.	Marea Neamț	31	39	25	95	5	
4.	Cluj	34	24	21	79	5	
5.	Caransebeș	15	12	12	39 + 12	5	(12 sunt dela Oradea)
6.	Buzău	42	41	31	114	5	
	Total	183	165	128	486 + 12	30	

b. *Seminarii monahale*

Nr. crt.	Mănăstirea	Nr. elevi pe ani				Nr. total elevi	Numărul profesorilor	Observ.
		An. I	An. II	An. III	An. IV			
1.	Agapia	21	9	17	9	56	5	
2.	Horezu	26	17	13	12	68	5	
3.	Sectia Neamț	21	10	7	—	38	—	Comuni cu Școala de cântăreți
	Total	68	36	37	21	162		

c. *Institute Teologice*

Nr. crt.	Localitatea	Nr. studenți pe ani				Nr. total stud.	Prof.	Conf.	Lect.	Asist.
		An. I	An. II	An. III	An. IV					
1	București :									
	a) Licență	77	53	38	30	198	15	3	4	4
	b) Magiștri	7	9	2	—	18				
2	Sibiu	99	48	55	27	229	10	2	4	2
	Total	183	110	95	57	445	25	5	8	6

Se observă, deci, că numărul Școlilor de cântăreți bisericești a rămas șase, adică de fiecare Mitropolie câte una, acordându-se pentru Mitropolia Ungro-Vlahiei două Școli de cântăreți bisericești, din cauza numărului mai mare de parohii pe care îl are această Mitropolie; au rămas două Seminarii Monahale de călugărițe, iar pentru călugări funcționează o secție organizată separat pe lângă Școala de cântăreți bisericești din Mănăstirea Neamțu; pentru învățământul superior teologic funcționează două Institute Teologice, care vor deservi: cel dela Buzurești Mitropoliile: Ungro-Vlahiei, Moldovei și Sucevei și Olteniei, iar cel dela Sibiu Mitropoliile Ardealului și Banatului.

După cum se poate ușor vedea din tabelele de mai sus, prin reorganizarea învățământului religios din anul 1952, populația școlară nu s'a micșorat, ci scopul care s'a urmărit a fost o îmbunătățire a condițiilor de existență a acestor școli și o împărțire a elevilor după nevoile reale ale fiecărei Eparhii. În această privință menționăm că fiecare Eparhie este obligată să plaseze imediat în posturi, absolvenții pe care-i întrețin în aceste școli teologice; de aceea, fiecare Eparhie trimite și întreține în aceste școli numai atâtea elemente câte are nevoie pentru completarea vacanțelor ce se ivesc.

Din experiența anilor precedenți, putem afirma cu toată certitudinea că aceste școli de învățământ religios sunt întru totul suficiente pentru acoperirea nevoilor Bisericii în toate compartimentele ei, și ele vor avea un rol important în viața noastră religioasă. Suntem siguri de aceasta, fiindcă știm grija cu care Întâistătorul Bisericii noastre și membrii Sf. Sinod urmăresc viața acestor școli, atât sub raportul pregătirii intelectuale și spirituale ce se dă tinerilor care învață în ele, cât și sub raportul funcționării lor gospodărești și materiale.

În partea a doua a acestei dări de seamă se vor vedea și subvențiile acordate pentru aceste școli de Centrul Patriarhal, în vederea acordării de burse și investiții.

Tot la acest capitol merită să evidențiem faptul că, prin stăruința și călăuzirea înțeleaptă și directă a I.P.S. Patriarh Justinian, în anul 1952 profesorii Institutelor Teologice au definitivat manualele unice pentru studenți și s'a planificat tipărirea lor, începând cu anul 1953. Tipărirea manualelor unice pentru învățământul superior teologic va umple un mare gol în literatura noastră bisericească și va constitui un prilej în plus de afirmare a științei teologice românești. Urmează ca în curând să înceapă și redactarea manualelor pentru Școlile de cântăreți bisericești și Seminariile Monahale, realizarea lor fiind oarecum ușurată de faptul că obiectele care se predau sunt aproape comune atât Școlilor de cântăreți, cât și Seminariilor Monahale. Socoțim că din această succintă prezentare reiese clar că învățământul religios este de acum bine organizat și, sub conducerea directă a Bisericii, el va cunoaște îmbunătățiri continue.

4. *Viața spirituală în mănăstiri.*

Se știe că reorganizarea mănăstirilor și creierea pentru ele a unui climat mai favorabil de rugăciune și muncă este preocuparea permanentă a Sf. S'nod, în frunte cu neobositul său Președinte.

În sprijinul acestor năzuințe s'a lucrat cu stăruință și în anul 1952 la ridicarea nivelului cultural și spiritual al celor aproape 6000 călugări și călugărițe din Biserica Ortodoxă Română și la organizarea muncii în mănăstiri, în așa fel ca să folosească și obștiilor mănăstirești și intereselor Statului. Ce s'a realizat pe terenul gospodăresc-cooperatist arată darea de seamă a Sectorului Ateliere din Institutul Biblic și de Misiune.

Pe teren cultural și spiritual s'a continuat activitatea de luminare a monahilor, prin ținerea de cursuri, care au pregătit în particular pe neștiutorii de carte și pe cei ce nu aveau complet ciclurile I și II elementar. Din datele primite, rezultă că un număr de circa 700 călugări și călugărițe au frecventat aceste cursuri, prezentându-se la examene în condițiuni destul de mulțumitoare.

Pentru o mai bună pregătire teologică au funcționat în mănăstirile mai mari școli monahale, care au o parte din program consacrat calificării pentru diferite meserii, iar de altă parte au de scop o pregătire mai temeinică din punct de vedere teologic, a viețuitorilor din mănăstiri. Rostul acestor școli se vădește cu fiecare zi care trece, și măsura statutară de a nu mai fi nimeni tuns în monahism fără absolența acestor școli monahale, le sporește și mai mult prestigiul și le impune în viața monahală.

Tot pentru lărgirea cunoștințelor religioase și pentru adâncirea disciplinei mo-

nahale cerute de viața de obște, generalizată pentru întreg monahismul din Biserica Ortodoxă Română, ca și pentru o justă orientare în problemele sociale, în fiecare Duminică după amiază, s'a ținut în mănăstiri conferințe, în cadrul cărora s'au prelucrat diferite articole din revistele patriarhale și mitropolitane, s'au făcut comunicări în legătură cu viața internă a mănăstirilor și s'a prezentat de fiecare dată câte o cronică a evenimentelor interne și externe mai importante de ordin religios, social și politic.

N'a lipsit în unele mănăstiri nici grija de a fi reparate în funcție bibliotecile mănăstirești și a se desvolta gustul pentru citit.

Subliniem că s'a urmărit și în anul 1952 dezvoltarea vieții de obște în toate mănăstirile, acest mod de viață călugărească fiind idealul spre care trebuie să tindă orice călugăr adevărat. Pentru o mai bună orientare în sistemul chinovitic și pentru a se arăta superioritatea lui față de cel idioritmic, precum și pentru a se ajunge la o organizare mai uniformă a vieții mănăstirești pe întreaga Biserică Ortodoxă Română, s'a ținut la Institutul Teologic din București, timp de o săptămână, în cursul lunii Februarie 1952, o conferință specială cu exarhii tuturor Eparhiilor. După înapoierea la Eparhii, exarhii au ținut conferințe cu stareții și starețele, stăruiind să se vegheze în toate mănăstirile la introducerea vieții de obște și la participarea întregului sobor în conducerea treburilor mănăstirii.

Inceputul și realizările de până acum pentru un monahism luminat și de folos și Bisericii și Patriei, sunt destul de promițătoare. În special mănăstirile stavropighiale Agapia și Hurezu, în care se găsesc și cele două Seminarii Monahale de călugărițe desfășoară, pe linia îndrumărilor date de Sf. Sinod și de I.P.S. Patriarh Justinian, o activitate din cele mai vrednice de laudă. Tot pe acest drum se găsesc și mănăstirile: Tudor Vladimirescu din Eparhia Dunării de Jos, Țigănești din Arhiepiscopia Bucureștilor, Tismana din Arhiepiscopia Craiovei, etc.

Mai sunt însă și multe lipsuri și delăsări, pentru care trebuiesc luate măsuri, spre a nu dăuna bunelor hotăriri ale Sf. Sinod în legătură cu înviorarea vieții din mănăstirile Bisericii Ortodoxe Române.

5. Raporturile Bisericii cu Statul.

Am spus că deși Biserica urmărește în primul rând mântuirea sufletească a credincioșilor, nu-i este indiferentă orându'rea socială după care se dezvoltă viața omenească. I.P.S. Justinian a intuit cu multă vreme înainte de a ajunge Patriarh, rostul Bisericii în lupta de îmbunătățire a condițiilor de viață pentru truditorii de fiecare zi la orașe și sate. De aceea, imediat ce a ajuns în fruntea Bisericii Ortodoxe Române, respectând calea fixată de Sf. Scriptură și de predan'ile ei străvechi, n'a pierdut niciun prilej de a antrena Biserica pe drumul loialității față de Statul nostru de democrație populară, convins fiind că năzu'nțele spre progres ale poporului muncitor nu sunt potrivnice învățaturii creștine și fiind încurajat în această atitudine și de înțelegerea acordată realităților religioase bisericești de regimul nostru de democrație populară.

«Colaborăm cu Statul la toate muncile ce se încadrează cu situația noastră de slujitori ai altarelor și nu înțelegem să lipsim dela munca ce se depune pentru înflorirea R.P.R.», declara I.P.S. Patriarh Justinian cu ocazia unei conferințe pe care au avut-o Protopopii de raion din Arhiepiscopia Bucureștilor. Pe această cale de loialitate față de Stat a mers Biserica Ortodoxă Română și în anul 1952. La realizarea marilor lucrări de interes obștesc, la rezolvarea problemelor mari puse de conducerea de Stat în apărarea importantelor cuceriri democratice ale poporului, în toate momentele impotante din viața Patriei noastre și mai ales în susținerea luptei pentru apărarea păcii, Biserica și-a spus cuvântul ei autorizat și și-a dat contribuția sa pe măsura posibilităților ei de înfăptuire.

Pentru exemplificare, vom aminti că atât I.P.S. Patriarh Justinian cât și ceilalți Chiriarhi eparhioți au dat pastorale cu prilejul însămânțărilor și muncilor de primăvară, îndemnând pe clerici și credincioși să lucreze ogoarele, să facă muncile la vreme, să alcagă semințele cele mai bune și să folosească uneltele cele mai moderne puse la îndemâna plugarilor de stațiunile de mașini agricole.

Pentru intensificarea muncilor de vară și pentru împlinirea îndatoririlor cetățenești ale credincioșilor, mai ales pentru predarea la timp a cotelor de produse agricole, care înlesnesc viața muncitorilor dela orașe, Ierarhii Bisericii noastre au îndemnat din nou clerul și credincioșii să fie pildă și să asculte povățuirile cărmuirii Statului din convingere, așa cum ne îndeamnă și Sf. Ajostol Pavel (Rom. XIII, 5).

Deasemenea, în pastoralele trimise către cler și credincioși cu prilejul sfințelor sărbători ale Crăciunului și ale Invierii Domnului, Chiriarhii Bisericii Ortodoxe Române au arătat datoria pe care o avem cu toții de a ajuta la împlinirea înaintea de vreme a planului gospodăresc pe cinci ani, de a plăti la vreme dările către Stat, de a lucra cu drag în întovărășiri și gospodării agricole colective și de a fi cetățeni loiali ai Statului, sprijinindu-l în toate eforturile lui și devenind cu toții partizani convinși ai luptei pentru pace.

Numirea D-lui Gh. Gheorghiu-Dej ca Președinte al Consiliului de Miniștri a constituit, fără îndoială, un moment de seamă în viața Statului nostru și el a fost subliniat în mod deosebit atât în ședința festivă a Sf. Sinod din 14 Iunie 1952, cât și în Adunarea Națională Bisericească din 15 Iunie 1952. Cu acest prilej, I.P.S. Patriarh Justinian a trasat un întreg program de colaborare a Bisericii cu Statul:

«Regimul de democrație populară, a spus I.P.S. Sa, respectă cu strictețe libertatea de conștiință și libertatea de exercitare a cultelor religioase. Pentru păstrarea acestor drepturi și libertăți, de care se bucură Biserica noastră în Republica Populară Română, noi avem datoria de a ne măturisi recunoștința față de conducătorul iubit al poporului nostru, muncind aături de popor pentru consolidarea Patriei noastre dragi și pentru apărarea păcii în lumea întreagă. Să aducem, însă, prinosul recunoștinței și dragostei noastre nu prin vorbe, ci prin graiul nepieritor al faptelor. Să sprijinim toate acțiunile inițiate de Guvern, pentru a asigura poporului o viață mai fericită; să îndemnăm pe clericii și credincioșii noștri să împlinească cu prisosință toate îndatoririle lor cetățenești și să muncească cu râvnă și cu spor la împlinirea planurilor gospodărești ale Statului; să-i facem să fie cei dintâi întru respectarea legilor, pe care poporul însuși le statornicește, și mai ales să intensificăm acțiunea noastră în slujba apărării păcii; să facem legământ sfânt de a aduce pe toți slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe sub steagul uriașului front al păcii, făcând din ei luptători hotărâți pentru apărarea și întărirea păcii».

Un alt moment de seamă din viața poporului nostru a fost votarea noii Constituții a R.P.R., la 24 Septembrie 1952. Proiectul acestei Constituții a făcut obiectul debaterilor publice timp de aproape două luni. La aceste debateri au luat parte și clerul și credincioșii Bisericii noastre, atât cu prilejul conferințelor protopopești, cât și în consfătuiri speciale sau chiar împreună cu reprezentanții altor Culte, cum s'a întâmplat la 31 Iulie 1952, când acest proiect de Constituție a fost desbătut de reprezentanții tuturor Cultelor din Capitala noastră și când i s'a dat o adeziune unanimă pentru adâncul democratism și deplina libertate religioasă pe care le cuprinde.

Merită să menționăm că noua Constituție, prin art. 84, consfințește libertatea de conștiință pentru toți cetățenii R.P.R. și libertatea exercitării Cultelor religioase, precum și dreptul de a organiza școli cu caracter religios pentru pregătirea personalului deservent. Această libertate nu mai este iluzorie, ea a devenit o realitate, pe care au constatat-o și cetățenii altor state, care au vizitat țara noastră, între care amintim grupul de muncitori din Scoția, membri ai Sindicatului Transporturilor din Anglia, care în vizita făcută I.P.S. Patriarh Justinian și la bisericile din Capitală s'au interesat de aproape de libertatea religioasă din R.P.R.

Dacă momentul votării Constituției este important prin aceea că el marchează o nouă etapă în dezvoltarea Statului nostru de democrație populară, ziua de 30 Noembrie 1952 a fost un moment tot atât de important prin aceea că, în alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, poporul a participat cu un entuziasm și într'un procent pe care vremurile partidelor «istorice» nu le-au cunoscut niciodată.

În vederea acestor alegeri și pentru mobilizarea tuturor clericilor și credincioșilor, Cultele religioase din Patria noastră au ținut la 25 Noembrie 1952 o consfătuire cu reprezentanți din toată țara.

Cu acest prilej conducătorii Cultelor, în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian, au înfățișat delegațiilor la consfătuire marile înfăptuiri ale regimului nostru de democrație populară și au arătat că și «Cultele religioase — slujitori și credincioși — au dreptul și datoria să împărtășească marea bucurie pe care o trăiește poporul nostru și să fie părtașe la actul prin care oamenii muncii dela orașe și sate aleg pe conducătorii vieții publice», fiindcă «faptul că slujitorii Cultelor au cel mai deplin drept de a alege și de a fi aleși este încă o dovadă a încrederii pe care cărmuirea țării o are în noi și în patriotismul nostru» (din discursul I.P.S. Patriarh Justinian, ținut la consfătuire).

Consfătuirea Cultelor din 25 Noembrie 1952 a fost un moment de mare importanță, pentru că, peste deosebirile care le separă, toate Cultele s'au înfrățit prin

datoria ce o au de a colabora în mod loial cu conducerea Statului în toate acțiunile pe care el le întreprinde și mai cu seamă în problema apărării păcii, care este bunul comun și al popoarelor și al religiilor. După cum s'a putut vedea din înfățișarea a numai câtorva fapte și momente, colaborarea dintre Biserică și Stat în anul 1952 a mers pe drumul respectului reciproc, mai ales în problemele în care interesele lor se întâlnesc. «Biserica împărtășește cu poporul munca lui, bucuriile lui și sprijină cele mai bune năzuințe ale lui».

6. Colaborarea cu celelalte Culte religioase.

Pornind dela constatarea că la temelia Statului nostru de democrație populară stă dragostea sinceră între toți fiii Patriei, fiind abolite ura de rasă și naționalismul sovietic, și statornicindu-se o perfectă colaborare cu minoritățile naționale conlocuitoare, la invitația frățescă a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, încă din anul 1949, conducătorii Cultelor religioase din R.P.R. au început să strângă rânduile și, prin cunoașterea dintre ele, au ajuns la înțelegere și prețuire reciprocă «făcând să dispară orice sentiment sectar și să se nască respectul fiecăruia pentru credința și legea celuilalt». S'a putut astfel ajunge la înlăturarea urii confesionale, care era unul din mijloacele de învrăjbiere între naționalitățile conlocuitoare, ale regiunilor trecute.

În anul 1952 colaborarea dintre Culte, mai ales în problema apărării păcii, a cunoscut o amploare tot mai mare, fiindcă dela consfătuirile cu caracter local (între care merită să menționăm Consfătuirea conducătorilor de Culte, ținută la 24 Martie 1952 la Cluj, care a protestat împotriva folosirii armei bacteriologice; Consfătuirea Cultelor din Oradea, ținută la 27 Mai 1952, care a avut ca scop intensificarea luptei pentru apărarea păcii; Consfătuirea deservenților Cultelor din orașul și regiunea Stalin, ținută la 30 Iunie 1952, care a salutat sesiunea extraordinară dela Berlin a Consiliului Mondial al Păcii și care a luat hotărîrea de a desfășura în viitor o activitate mai vie în lupta pentru apărarea păcii; Consfătuirea reprezentanților tuturor Cultelor din Capitală, ținută la 31 Iulie 1952, care a debătut proiectul noii Constituții votată la 24 Septembrie 1952, precum și importante hotărîri adoptate de sesiunea dela Berlin a Consiliului Mondial al Păcii, etc.), s'a putut înfăptui acea Consfătuire istorică din 25 Noembrie 1952, la care au participat peste 400 de reprezentanți ai tuturor Cultelor din toată țara și în cadrul căreia au redactat împreună și au adresat chemarea către cler și credincioși de a-și face «datoria de cetățeni către patrie și popor, cu aceeași râvnă cu care-și fac datoria de credincioși către altarele și Dumnezeu lor». Indemnul ca slujitorii și credincioșii diferitelor Culte din țara noastră să-și dea votul candidaților frontului democrației populare a fost întemeiat în această chemare pe considerația că toți acești candidați ai poporului «sunt dârzi luptători pentru pace» și pe obligația ce o au toți credincioșii «de a lua parte la munca pentru înflorirea patriei, alături de întregul popor muncitor».

Tot rodul colaborării dintre Culte a fost și participarea tuturor conducătorilor de Culte la Congresul Național pentru Apărarea Păcii, ținut la București între 5—7 Decembrie 1952, ca și mesagiul pe care șefii de Culte l-au trimis Congresului pentru Apărarea Păcii, ținut la Viena și din care se desprinde că «pacea lumii fiind o poruncă sfântă a tuturor religiilor», slujitorii și credincioșii tuturor Cultelor din țara noastră «se unesc cu toți cei ce luptă pentru înlăturarea războiului, infierând politica ațățătorilor la război și osândind uneltirile lor, ca fapte de vrămășie față de Dumnezeu și față de omenire».

Problema păcii a ajuns astăzi bunul pentru apărarea căruia nimic nu ne poate separa, cu atât mai mult credințele pe care le împărtășesc diferitele Culte religioase.

Pe plan religios, «dacă până mai eri unele interese politice de Stat căutau să învrăjbească națiunile între ele, tocmai pe linie religioase» (vezi «Apostolat Social», vol. IV, p. 271), a sosit timpul «să recunoaștem că suntem frați și că nu mai este vremea să ne războim între noi. Să aibă fiecare libertatea să se adăpostească acolo unde-l va îndemna sufletul și unde-și va găsi răspuns la nedumeririle lui» (Apostolat Social, Vol. IV, p. 411), fără să ne mai învrăjibim și fără să ne furăm credincioșii unii altora, prin ademeniri și mijloace neonestе.

Pe plan social, înfrățirea dintre Culte este astăzi o realitate și ea va folosi și credincioșilor și patriei.

7. Biserica Ortodoxă Română și lupta pentru apărarea păcii.

Ca o datorie socială permanentă și ca obligație pentru îndeplinirea cu grijă a Testamentului lăsat nouă de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, lupta pentru pace stă în centrul preocupărilor pe care le au slujitorii și credincioșii Bisericii noastre. Având în fruntea ei pe vechiul și încercatul luptător pentru pace, I.P.S. Patriarh Justinian, Biserica Ortodoxă Română a înțeles că lupta pentru apărarea păcii trebuie organizată în așa fel încât să cuprindă întreg clerul și pe toți credincioșii, pentru ca împreună cu credincioșii și slujitorii altor Culte, împreună cu poporul nostru și cu toate popoarele din lume, să constituim un zid de neînvinși împotriva uneltitorilor de noi războaie. În afară de colaborarea cu celelalte Culte și de împrejurările în care s'a manifestat împreună cu acestea în această vitală problemă a vremurilor noastre și pe care le-am înfățișat mai sus, pentru ilustrarea seriozității cu care Biserica noastră înțelege să se integreze în rândul sutelor de milioane de apărători ai păcii în lume, vom aminti, pe de o parte, că peste 70% din preoții ortodocși fac parte din Comitetele de Luptă pentru Pace, organizate pe întreg cuprinsul Patriei noastre și că toți preoții au datoria permanentă de a sprijini cauza sfântă a menținerii păcii, iar pe de altă parte, vom desprinde câteva acțiuni și momente mai importante din care se poate constata că atât pe plan intern cât și pe plan extern, Biserica noastră n'a pierdut niciun prilej de a-și dovedi atașamentul ei fierbinte pentru nobila cauză a apărării păcii.

Așa, spre exemplu, la vestea că în războiul din Coreea nelegiuții invadatori folosesc, pentru distrugerea populației pașnice, arme bacteriologice, Sinodul Permanent al Bisericii noastre a trimis cuvânt de protest, socotind «întrebuințarea acestei arme, pe care nici fasciștii n'au cutezat s'o folosească, drept cea mai odioasă încălcare a normelor de drept internațional și cel mai nelegiuit atentat împotriva umanității». Intr'o parte a acestui protest se spune: «Credincioșii și slujitorii Bisericii noastre, în frunte cu Întâistătătorii ei, punând toate puterile în slujba păcii și înfrățirii între popoare, protestăm cu toată hotărârea împotriva acestei arme fără precedent și ne alăturăm valului de revoltă al oamenilor cinștiți din lumea întreagă, asigurând pe toți cei loviți de dușmanii omenirii, de întreaga și frățeasca noastră solidaritate».

Atât în pastoralele de Paști, cât și în cele de Crăciun, Ierarhii Bisericii noastre au îndemnat pe credincioși și clerici să-și unească forțele cu toate popoarele iubitoare de pace și dornice de viață, căci «numai voința de pace și hotărârea neclintită a sutelor de milioane de partizani ai păcii, în rândul cărora s'au înrolat și Ierarhi, preoți și alți slujitori ai Bisericii creștine din toate țările lumii, numai dârzenia acestor stegari ai păcii și apărători ai vieții poate stăvili extinderea războiului și vărsarea sângelui nevinovat. (Pastorală de Paști a I.P.S. Patriarh Justinian, pe 1952).

După conferința religiilor și asociațiilor religioase din U.R.S.S. pentru apărarea păcii în lume, ținută la Moscova între 9—12 Mai 1952, Sf. Sinod al Bisericii noastre, în ședința sa din 14 Iunie 1952, în deplin acord cu Apelul lansat de Conferința dela Moscova către Bisericile și închinătorii Cultelor din toată lumea, a trimis către clerul și credincioșii ortodocși din R.P.R. o pastorală de îndemn pentru apărarea păcii, din care extragem următorul pasagiu: «Sprijinind lupta pentru apărarea păcii, voi vă veți face pe deplin datoria de creștini și veți împlini porunca cea mai de seamă a credinței noastre, vădind dragostea voastră către Dumnezeu și către aproapele», iar la urmă pastorală încheia astfel: «Munciți pentru pace, luptați pentru pace, rugați-vă pentru pacea a toată lumea, aducându-vă mereu aminte de cuvintele Domnului, care vă spun: «Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9).

Atât lucrările Sf. Sinod din luna Iunie 1952, cât și lucrările Adunării Naționale Bisericești au fost în bună parte închinare cauzei sfinte a păcii, înfățișându-ne contribuția adusă până acum de Biserica Ortodoxă Română în problema apărării păcii și arătându-se că ea a fost apreciată în chip deosebit, atât înlăuntrul țării cât și în afară.

Dar adeziunea totală și activă a Bisericii noastre la lupta pentru pace, atât înlăuntru cât și peste hotarele țării, a fost prezentată în chip admirabil de călăuzitorul și însuflețitorul ei neobosit, I.P.S. Patriarh Justinian, cu prilejul mărețului Congres Național pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut la București între 5—7 Decembrie 1952. «Clerul și credincioșii ortodocși, — a spus I.P.S. Sa —, au răspuns cu însuflețire la îndemnul părintești ale Sf. Sinod și s'au angajat ferm, alături de

toți luptătorii pentru pace din țara noastră, în lupta neșovăitoare împotriva celor ce pregătesc noi vărsări de sânge nevinovat, noi dureri și distrugerii. Slujitorii Bisericii noastre propovăduiesc fără încetare, din ușile altarelor, datoria sfântă a fiecărui creștin adevărat de a lupta cu osârdie pentru împlinirea nobilei ideal al păcii. De pe amvon, în cuvântări ocazionale, în rugăciuni obștești pentru pace, în îndemnul și sfaturile duhovnicești de fiecare zi, preoțimea noastră își desfășoară sacra ei misiune de slujitori ai păcii. Conferințele protopopcești raionale și consfăturile interconfesionale locale sunt deasemenea prilejuri pentru manifestarea dragostei sale de pace și pentru osândirea acelor care încearcă să subjuge lumea prin războaie de jaf și cotropire».

Nu putem încheia expunerea atât de sumar prezentată asupra luptei pentru pace, fără să menționăm că, în manifestările ei peste hotare, Biserica noastră a avut solii ei care au reprezentat-o și prin care și-a spus cuvântul său și și-a exprimat angajamentele sale:

a) La Conferința Cultelor pentru Pace de la Moscova, ținută între 9—12 Mai 1952, a luat parte I.P.S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei și Sucevei;

b) La al șaselea Congres al Uniunii Democrat-Creștine, ținut între 16—18 Octombrie 1952, a participat C. Preot Al. Vlaiculescu, Consilier la Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor;

c) La marele Congres al Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ținut la Viena între 12—19 Decembrie 1952, din delegația aleasă de Congresul Național pentru Apărarea Păcii (5—7 Decembrie 1952), au făcut parte și slujitorii ortodocși: P. S. Valerian, Episcopul Oradiei, și P.C. Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor.

Ca încheiere, putem spune că atât Ierarhii Bisericii noastre cât și clerul și credincioșii socotesc astăzi pacea bunul de mare preț al oamenilor și popoarelor și nu precupețesc nimic pentru a deveni fruntași în lupta pentru apărarea ei.

*

Pe acestea le-am socotit momentele și faptele cele mai de seamă asupra cărora trebuia să se oprească darea de seamă a Sectorului nostru pe anul 1952, în prima ei parte. Mărturisim că ele ar fi putut fi mai amplu dezvoltate și ar fi cuprins date și mai precise, dacă Eparhiile ne-ar fi trimis, așa cum era firesc, câte un exemplar din dările de seamă ale Sectoarelor Administrativ și Cultural. Pentru anii viitori propun ca acest lucru să constituie obligația strictă a tuturor Eparhiilor.

Totuși, ținând seama de cele expuse, trebuie să recunoaștem că anul 1952, pe plan intern, reprezintă un progres vădit atât în privința vieții spirituale a credincioșilor, cât și în dezvoltarea bunelor raporturi dintre Biserică și Stat, iar pe plan extern prestigiul Bisericii Ortodoxe Române continuă să sporească, fiind socotită între Bisericile Ortodoxe de seamă, atât în domeniul preocupărilor teologice, cât și în lucrarea de propășire pentru cauza sfântă a păcii în lume.

Pentru toate aceste bune realizări propun:

1. Să se ia act de această dare de seamă.
2. Să se exprime vii mulțumiri I.P.S. Patriarh Justinian pentru activitatea deosebită pe care o desfășoară în interesul și pentru înălțarea Sfintei noastre Biserici.
3. Să se aducă mulțumiri Onoratului Guvern al Republicii Populare Române pentru sollicitudinea pe care a arătat-o Bisericii noastre și pentru tot sprijinul material pe care l-a acordat cu toată înțelegerea, nevoilor Bisericii Ortodoxe Române.

Pr. I. GAGIU

REFERATUL COMISIUNII BISERICESTI ASUPRA DĂRII DE SEAMĂ A SECTORULUI STUDII ȘI INVĂȚĂMÂNT

Înalt Prea Sfântite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Comisiunea bisericească, cercetând în mod amănunțit cuprinsul Dării de seamă întocmită de sectorul administrativ bisericesc pe anul 1952, constată că, după ce, în introducere, s'a făcut o privire de ansamblu a activității sectorului, caracterizată prin așezarea tot mai temeinică a vieții bisericești în prevederile cuprinse în Statu-

tul de organizare și în Regulamentele pe care Biserica Ortodoxă Română și le-a alcătuit în ultimii trei ani», precum și prin «stabilirea de raporturi tot mai strânse cu conducerea Statului în rezolvarea marilor probleme ce se pun de nouă orânduire de viață socială instaurată în patria noastră», în partea întâia se înfățișează:

I. Legăturile cu Bisericile Ortodoxe surori și cu Bisericile Eterodoxe de peste hotare, împărțite pe capitole astfel:

1. *Schimbul de scrisori irenice*, trimise cu ocazia marilor sărbători ale creștinătății, caracterizate prin dorința tot mai vădită pe care o au toate bisericile de a se instaura cât mai grabnic pacea între toate popoarele lumii.

2. *Sărbătorirea Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și a Toată Rusia*, cu prilejul împlinirii vârstei de 75 ani și cu prilejul decorării Sanctității Sale cu «Drapelul roșu al muncii».

3. Participarea Bisericii noastre la doliul Bisericii Ortodoxe Georgiene, cu ocazia încetării din viață a Patriarhului Catolicos Kalistrat, precum și schimbul de telegrame care a avut loc după alegerea noului patriarh Catolicos Melhisedec.

4. *Problema Athosului* a constituit un alt prilej pentru schimb de corespondență între Bisericile Ortodoxe surori, mai ales că și Biserica noastră are interesul să se acorde Sfântului Munte Athos autonomia și caracterul interortodox pe care le-a avut întotdeauna.

5. Ni se înfățișează apoi modul în care Biserica Ortodoxă Română a participat la *sărbătorirea mileniului bisericii din Alexandria*, I. P. S. Patriarh Justinian subliniind, în scrisoarea trimisă Comitetului de inițiativă, că această bibliotecă reprezintă unul din tezaurele cele mai de preț ale Ortodoxiei».

6. O altă problemă a asupra căreia stăruie darea de seamă este *Conferința tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., pentru apărarea păcii în lume*, despre care onorații membri ai Adunării Naționale Bisericești au luat cunoștință încă din Iunie 1952.

7. *La vizitele de Ierarhi ai Bisericilor Ortodoxe de peste hotare* ni se prezintă vizita făcută de I. P. S. Paisie, Arhiepiscopul ortodox al Albaniei, precum și vizitele scurte ale II.PP.SS. Mitropoliți Nicolae Krutițchi și Chiril al Plovdivului, locțiitorul de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

8. Merită deasemenea să evidențiem și capitolul privitor la *studenții Bisericilor Ortodoxe surori* care se găsesc la studii în Institutele noastre Teologice și mai ales propunerea în legătură cu intensificarea schimbului de studenți între Bisericile Ortodoxe, care ar ajuta foarte mult la păstrarea și cultivarea ecumenicității ortodoxe.

II. În partea a doua a Dării de seamă privitoare la evenimentele și realizările mai importante la care a participat Biserica Ortodoxă Română în cursul anului 1952, sunt înfățișate legăturile Bisericii noastre cu Bisericile Ortodoxe Române de peste hotare și anume: cu Episcopia Ortodoxă Română din cele două Americi, cu Biserica Ortodoxă Română dela Ierusalim, Sofia, Viena, precum și demersurile făcute pentru înființarea Episcopiei Ortodoxe Române din R. P. Ungaria. La sfârșitul acestei părți din Darea de seamă se arată că în conjunctura actuală a situației internaționale nu se știe de cât foarte puține lucruri despre alte Biserici Ortodoxe Române de peste hotare, ca Bisericile din: Berl'n, Baden-Baden, Bitolia, Paris, Roma, Salonic, după cum nu se știe mai nimic despre ortodocșii români din Banatul sârbesc, ca și despre cele aproape 500 de comunități din Tesalia, Epir, P'nd, Macedonia etc.

III. În partea a treia a Dării de seamă, într'o expunere foarte sugestivă și cuprinzătoare ni se prezintă momente, realizări și evenimente mai importante din viața internă a Bisericii noastre pe anul 1952:

1. Se arată mai întâi că, datorită libertății de conștiință și libertății exercitării Cultelor din Republica Populară Română, *viața religioasă și morală a credincioșilor creștini ortodocși români*, se dezvoltă, în general, destul de mulțumitor. Frecvența și dragostea cu care ei participă la serviciile divine se datoresc, pe de o parte, nivelului superior de pregătire a clerului și conștiințozității cu care el își împlinește datoriile sacerdotale și sociale, iar pe de altă parte, tipăririi și răspândirii în masele de credincioși a «Cărții de Rugăciune pentru tot creștinul», a «Invățăturii de credință creștină ortodoxă» și retipăririi «Noului Testament». Tot pentru orienta-

rea religioasă și socială a credincioșilor și clerului s'au dovedit de un real folos cartea I. P. S. Patriarh Justinian «Pilde și indemnuri în lupta pentru pace», apărută în anul 1952.

2. Al doilea capitol din această a treia parte a Dării de Seamă cuprinde *grija pentru îndrumarea clerului*, manifestată prin:

a) cursurile de îndrumare misionară și socială, la care au participat, în anul 1952, un număr de 1.471 preoți:

b) reorganizarea conferințelor protopopești, cu ajutorul cărora preoșimea se găsește în permanent contact cu Centrele eparhiale atât pe linie administrativă, cât și în orientarea asupra problemelor de actualitate. Cele trei conferințe de orientare, cu subiectele: Biserica și Patria, Biserica și progresul social, și Datoria individului față de colectivitate în concepția creștină, ținute în a doua jumătate a anului 1952 în toată Biserica Ortodoxă Română, au demonstrat pe deantregul necesitatea reorganizării lor făcută de Sfântul Sinod în sesiunea din Iunie 1952;

c) revistele patriarhale: «Biserica Ortodoxă Română», «Ortodoxia» și «Studii Teologice», toate aceste trei reviste formând, împreună cu cele metropolitane, un mijloc de informare și continuă îndrumare a slujitorilor Bisericii Ortodoxe Române.

3. Al treilea capitol este consacrat *invățământului religios* și din el se scoate în evidență grija pe care o are Biserica noastră de a pregăti personalul bisericesc și de a recruta un corp didactic corespunzător, precum și grija ca școlile teologice să întrețină un număr suficient de elevi și studenți, pentru a completa la timp vacanțele ivite, la parohii și în administrație. În acest scop, Sfântul Sinod a întocmit și a aprobat în anul 1952 Regulamentul învățământului religios din Patriarhia Română, fixând numărul și categoria școlilor teologice, în raport cu necesitățile reale ale Bisericii noastre.

4. În capitolul *viața spirituală în mănăstiri*, se arată că s'a continuat activitatea cursurilor de alfabetizare și terminarea ciclului I și II precum și activitatea școlilor monahale, înființarea de cooperative mănăstirești și s'a urmărit de aproape dezvoltarea vieții de obște, evidențiindu-se pentru activitatea lor mănăstirile: Agapia, Hurezu, T. Vladimirescu, Țigănești, Tismana, etc.

5. Un alt capitol important al acestei părți din Darea de seamă îl constituie *colaborarea Bisericii cu Statul*. Colaborarea sinceră și loială a Bisericii cu Statul nostru de democrație populară este documentată prin pastoralele Chiriarhilor date cu prilejul marilor sărbători creștine, cu prilejul însămânțărilor și muncilor de primăvară, cu indemnurile date de Ierarhii Bisericii pentru împlinirea de către credincioși a îndatoririlor cetățenești și prin participarea Bisericii la momentele de seamă din viața Statului nostru, ca: numirea Domnului Gh. Gheorghiu-Dej în postul de Președinte al Consiliului de Miniștri, votarea Constituției și alegerile din 30 Noembrie 1952. Din înfățișarea faptelor și momentelor desprinse din acest capitol rezultă că în anul 1952, colaborarea dintre Biserică și Stat a mers pe drumul respectului reciproc, mai ales în problemele în care interesele lor se întâlnesc. «Biserica împărtășește cu poporul munca lui, bucuriile lui și sprâjină cele mai bune năzuințe ale lui».

6. Un alt capitol îl formează *colaborarea cu celelalte culte religioase*, care, în anul 1952, a cunoscut o amploare tot mai mare, fiindcă, dela consfătuirile cu caracter local, s'a putut ajunge la acea consfătuire din 25 Noembrie 1952, la care au participat peste 400 de reprezentanți ai tuturor cultelor din țara noastră și în cadrul căreia s'a redactat chemarea către cler și credincioși de a-și face datoria de cetățeni către patrie și popor prin acordarea cu toată încrederea a votului lor pentru candidații frontului democrației populare. Tot ca rod al acestei colaborări este înfățișată și participarea tuturor conducătorilor de culte la Congresul Național pentru apărarea păcii, ținut la București între 5—7 Decembrie 1952. Concluzia care se desprinde din acest capitol este că înfrățirea dintre culte a devenit o realitate și ea va folosi și credincioșilor și patriei.

7. Ultimul capitol al acestei bogate Dări de Seamă este intitulat *Biserica Ortodoxă Română și lupta pentru Apărarea Păcii*. F'ind socotită ca o datorie socială permanentă și ca o obligație deosebită lăsată creștinilor de Domnul nostru Iisus Hristos, problema păcii a constituit și în anul 1952, preocuparea de căpetenie a Bisericii noastre. Având în fruntea ei pe încercatul luptător pentru pace, I. P. S. Patriarh Justinian, Biserica Ortodoxă Română a organizat în așa fel lupta pentru apărarea păcii încât să cuprindă întreg clerul și pe toți credincioșii ei. Participarea a peste 70% din preoții ortodocși în Comitetele de luptă pentru pace, protestul Sino-

dului Permanent al Bisericii noastre împotriva folosirii armei bacteriologice în Coreea, pastoralele Ierarhilor de Paști și Crăciun, lucrările Sfântului Sinod din Iunie 1952, participarea I. P. S. Patriarh Justinian la Congresul Național pentru Apărarea Păcii (5—7 Decembrie 1952), participarea solilor Bisericii noastre la Conferința pentru Pace a tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S. (9—12 Mai 1952), la al șaselea Congres al Uniunii Democrat-Creștine (16—18 Octombrie 1952) și cinstea care s'a făcut Bisericii noastre ca din delegația la Congresul popoarelor pentru apărarea păcii, ținut la Viena între 12—19 Decembrie 1952, să facă parte și P. S. Episcop Valerian al Oradiei și P. C. Vicar Alexandru Ionescu, sunt tot atâtea momente în care se vede că Biserica Ortodoxă Română socotește pacea un bun de mare preț al oamenilor și popoarelor și nu precupește nimic pentru apărarea ei.

Din prezentarea foarte succintă a problemelor pe care le cuprinde această documentată Dare de seamă reese cu prisosință că anul 1952, reprezintă un progres vădit atât în privința vieții spirituale a credincioșilor, cât și în dezvoltarea bunelor raporturi dintre Biserică și Stat, iar pe plan extern prestigiul Bisericii Ortodoxe Române, continuă să sporească, fiind socotită între Bisericile Ortodoxe de seamă, atât în domeniul preocupărilor teologice, cât și în lucrarea de propășire pentru cauza sfântă a păcii în lume.

Comisiunea Bisericească, pe deplin mulțumită de reai'zările constatate în sectorul administrativ bisericesc pe anul 1952, propune Adunării Naționale Bisericești următoarele:

1. Să se ia act cu aprobare de această Dare de Seamă generală.
2. Să se aducă mulțumiri și omagii I. P. S. Patriarh pentru activitatea din ce în ce mai prosperă pe ogorul Bisericii.
3. Să se aducă mulțumiri Onoratului Guvern pentru tot sprijinul material acordat Bisericii Ortodoxe Române și pentru sollicitudinea pe care i-o arată în toate împrejurările.

Președinte, Preot TRAIAN BELAȘCU

Raportor, GOGU GAINA

Membri:

*Pr. ȘTEFAN CAȘARU,
Dr. VICTOR GROZA.*

DARE DE SEAMĂ ASUPRA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE ÎN ANUL 1952 DE SECTORUL DE EDITURĂ ȘI TIPOGRAFIE

Sectorul de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a desfășurat în tot cursul anului 1952 o activitate intensă, pentru împlinirea exactă a planului editorial. Muncitorii, tehnicienii și personalul administrativ al Sectorului de Editură și Tipografie au dat dovadă de tragere de inimă și zel pentru îmbunătățirea cantitativă și calitativă a muncii și pentru ca produsele finite ale Sectorului nostru să apară în condițiuni din ce în ce mai bune.

Ceea ce a stimulat pe toți în această năzuință nobilă a fost purtarea de grijă continuă, arătată de I.P.S. Patriarh Justinian, bunului mers al Tipografiei Institutului Biblic și bunăvoința cu care Înalt Prea Sfinția Sa a împlinit de fiecare dată nevoile de tot felul ale acestui Sector, pentru ca munca să se poată desfășura în condițiuni normale și rezultatul acestei munci să poată fi garantat.

Datorită acestei înalte purtări de grijă și muncii pline de zel a celor din slujba Sectorului de Editură și Tipografie, rezultatele obținute la sfârșitul anului 1952 pot fi înfățișate pe scurt, după cum urmează:

I

TIPĂRITURI

A. Cărți de ritual.

Sectorul de Editură și Tipografie a căutat și în anul 1952 să îplinească lipsa cărților de ritual din bisericile noastre și a trecut la retipărirea următoarelor cărți:

1. *Octoihul Mare*, din care s'au tipărit până la începutul anului 1953, 35 coale la negru și la roșu, mai rămânând detipărit încă două coale în anul 1953. Retipărirea s'a făcut cu multă grijă dar a mers destul de greu, din cauză că *Octoihul Mare* se găsea stereotipat pe plăci de plumb și a trebuit să se facă unele diortosiri în text. Așa se explică faptul că el nu s'a putut rețipări integral în cursul anului 1952.

2. *Prohodul Domnului*, din care nu se mai găsea în depozitul nostru niciun exemplar, s'a tipărit în 50.000 exemplare. Noua ediție se prezintă în format mic, portativ, are coperta de carton duplex, iar în cuprins, în afară de text s'au așezat și clișee liniare cu note pentru începuturile stărilor, cum și alte cântări din Vinerea Mare, dela ocolirea bisericii. Conține 40 de pagini și prețul mic de vânzare, îl face accesibil oricărui credincios.

3. Tot aici menționăm și *Calendarul Ortodox pe anul 1953*, al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor (foaie de perete), tipărit în 625.000 exemplare, în două culori: negru și roșu. Chenarul clișeului este tot cel de anul trecut. Tipărirea lui s'a făcut la vreme. A fost difuzat la vreme și lucrările curente ale Tipografiei nu au fost împiedicate câtuși de puțin, de tipărirea lui.

B. Cărți religioase și de orientare socială.

Sectorul de Editură și Tipografie a tipărit în cursul anului 1952, două lucrări de mari proporții, menite să constituie dreptar de activitate pastorală pentru întregul cler al Bisericii Ortodoxe Române:

- *Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace*, de I.P.S. Patriarh Justinian, și
- *Invățătura de Credință Creștină Ortodoxă*.

1. *Pilde și îndemnuri în lupta pentru pace*, tipărită în 10.000 exemplare, fiecare exemplar având un număr de 520 pagini, este al patrulea volum din «Apostolat Social», cu care I.P.S. Patriarh Justinian a dăruit literatura noastră teologică. El

înfățișează o parte din strădălnica activitate a Întâistătătorului Bisericii noastre, închinată menținerii și consolidării în lume a celui mai de preț bun al tuturor oamenilor și popoarelor: Pacea! Volumul cuprinde îndemnuri la lupta pentru pace, la iubirea înflăcărată a Patriei, la apărarea libertăților democratice, cucerite de poporul nostru, la orientarea tuturor compartimentelor Bisericii către problemele zidirii lumii celei noi. Se găsesc aici cuvântări, pastorale, telegrame, scrisori irenice, articole, mesagii, apeluri, rezoluții, moțiuni și comunicate, date de Întâistătătorul Bisericii noastre în anii 1948-1952, ele putând constitui în toată clipa un ales material documentar clericilor noștri în activitatea lor pastorală și socială și în lupta pentru pace.

2. *Invățătura de Credință Creștină Ortodoxă*, tipărită în 22.000 exemplare, fiecare exemplar având 484 pagini. Este cartea pe care clerul nostru o aștepta cu atâta nerăbdare de câțiva ani de zile. Alcătuită din hotărîrea Sfântului Sinod, cu multă grijă, de persoane competente în materie de teologie și revizuită, prscurtată și redactată definitiv de I.P.S. Patriarh Justinian, *Invățătura de Credință Creștină Ortodoxă* vine să îplinească o necesitate adânc simțită în Biserica Ortodoxă Română și constituie un prețios instrument în opera de catehizare a credincioșilor. Lucrarea aceasta, care a ieșit de sub tipar la 27 Octombrie 1952, la a 310-a aniversare dela închiderea Sinodului dela Iași (1642), va înlocui cu folos «Mărturisirea Ortodoxă» elaborată de acel Sinod, ale cărei ediții se epuizaseră de mult înă, și va însemna pentru posteritate dovada timpurilor de maturitate la care a ajuns teologia românească la începutul celei de a doua jumătăți a secolului XX.

C. Revistele Sfintei Patriarhii.

Apariția regulată a revistelor Sfintei Patriarhii a fost una din preocupările de seamă ale Sectorului de Editură și Tipografie. Intr'adevăr, revistele Sfintei Patriarhii, — care publică studii de documentare și înfățișează evenimente din Biserica noastră ca și din întreaga Biserică Ortodoxă, care dau informațiuni despre strădaniile de pace ale tuturor oamenilor de bine din lume, arătând în același timp contribuția Bisericii creștine ca și a celorlalte Culte pentru instaurarea unei păci trainice și durabile pe pământ —, constituie izvorul cel mai de seamă de informațiuni și de documentare al clerului nostru, atât în activitatea lui pastorală și socială, cât și pentru conferințele de orientare care se țin la Protolerii în fiecare lună, în conformitate cu dispozițiunile Sfântului Sinod.

Apariția neregulată și tardivă a revistelor Sfintei Patriarhii poate avea în chipul acesta repercusiuni nefavorabile asupra activității clerului. De aceea, apariția lor regulată este de cea mai mare însemnătate.

Pentru apariția regulată a revistelor Sfintei Patriarhii, Sectorul de Editură și Tipografie a depus, în cursul anului 1952 eforturi care merită toată lauda pentru muncitorii din acest Sector. Materialul primit dela redacția revistelor a intrat de îndată la lucru și și-a urmat fazele de tipărire, fără nicio întârziere.

Situația revistelor Sfintei Patriarhii, la începutul anului 1952, era următoarea:

a) Revista *Biserica Ortodoxă Română* apăruse în 1951 numai cu numerele 1-6. Restul numerelor (7-12) trebuiau să apară în 1952.

b) Revista *Studii Teologice* apăruse în 1951 numai cu numerele 1-6. Restul numerelor (7-10) trebuiau să apară în 1952.

c) Revista *Ortodoxia* apăruse în 1951 numai cu numerele 1-3. Numărul 4 trebuia să apară în 1952.

Pe lângă aceste reviste ale Sfintei Patriarhii, la Tipografia Institutului Biblic se mai tipărește și revista *Glasul Bisericii* a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor. Din această revistă apăruse în 1951 numerele 1-7. Restul numerelor (8-12) trebuiau să apară în 1952.

Datorită muncii strădălnice și eforturilor lăudabile ale muncitorilor și tehnicienilor Tipografiei, la sfârșitul anului 1952, situația revistelor se prezintă după cum urmează:

a) Revista *Biserica Ortodoxă Română*. S'a upublicat numerele 7-12/1951 și 1-10/1952. S'a depășit deci activitatea normală cu 60%.

b) Revista *Studii Teologice*. S'au publicat Nr. 7-10/1951 și 1-8/1952. S'a depășit activitatea normală cu 20%.

c) Revista *Ortodoxia*. S'au publicat numerele, 4/1951 și 1-2/1952. Aici planul nu a fost realizat, din motive independente de voința noastră. Materialul redacțional nu a fost adus la timp la Tipografie.

În ce privește revista *Glasul Bisericii*, s'au publicat în 1952 numerele 8-10/1951 și 1-10/1952. Planul s' adepășit deci cu 50%.

Efortul depus în ceea ce privește apariția regulată a revistelor și succesele obținute, ne dau încredințarea că în cel dintâi semestru al anului 1953 se vor l'chida toate restanțele revistelor din anul 1952 și se va ajunge la tipărirea la vreme a tuturor acestor reviste.

a) *Biserica Ortodoxă Română* a închinat Nr. 1-3/1952 Inalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia, cu ocazia împlinirii a 7 ani de patriarhat, 50 ani în slujba Bisericii și 75 ani de viață.

Nr. 4-5 este închinat Conferinței tuturor Bisericilor și comunităților religioase din U.R.S.S., ținută la Moscova între 9-12 Mai 1952.

În Nr. 6-8/1952 s'au publicat printre altele, hotărârile Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești din 1952, iar în

Nr. 9-10/1952 s'a publicat Regulamentul Școlilor de Invățământ Teologic.

Pastoralele I.P.S. Patriarh Justinian, date cu diferite ocazii, schimbul de scrisori cu Întâistătătorii celorlalte Biserici Ortodoxe, au fost publicate întotdeauna în fruntea revistei, iar rubricile «În apărarea păcii», «Viața bisericească», «Indrumări pastorale» și «Recenzii» au fost întotdeauna bogate în informații și documentări. În fine, în rubrica «Partea Oficială» s'au publicat Deciziunile, Regulamentele, Instrucțiunile și încunoștiințările care privesc întreaga Biserică Ortodoxă Română.

b) Revista *Studii Teologice*, în documentate articole, mergând pe calea indicată de I.P.S. Patriarh Justinian, a căutat să pătrundă sensul exact al învățaturii creștine și să înlătore falsele interpretări ale ei, dovedind că Creștinismul pășește în acord cu viața de toate zilele a credincioșilor și că niciuna dintre problemele zilei nu trebuie să rămână în afară de sfera de preocupare a Bisericii creștine. Argumentarea scripturistică și patristică a articolelor publicate vine să întărească încredințarea că viața de totdeauna a Bisericii a fost o viață activă și plină de strădanie pentru înfăptuirea mai-b'nelui social și a bunei înțelegeri și a păcii între oameni.

c) Revista *Ortodoxia* Nr. 1 desbete problema Locurilor Sfinte din Orient, arătând care trebuie să fie adevăratul statut juridic al acestor locuri, în care toate Bisericile Ortodoxe sunt deopotrivă de interesate. Iar Nr. 2, după ce într'un editorial definește sensul Ortodoxiei, înfățișează într'un studiu amplu atitudinea principalelor religii din lume, față de problemele vieții pământești.

Revistele Sfintei Patriarhii pe anul 1952 însumează următorul număr de pagini: «Biserica Ortodoxă Română» = 700 pagini, «Studii Teologice» = 488 pagini și «Ortodoxia» = 328 pagini. Iar cele din anul 1951, tipărite în anul 1952 însumează următorul număr de pagini: «Biserica Ortodoxă Română» = 284 pagini, «Studii Teologice» = 255 pagini și «Ortodoxia» = 191 pagini, adică în total, pe tot anul, s'au publicat 2.216 pagini de reviste.

D. Lucrări executate pentru instituțiile de Stat.

În afară de tipărițile proprii, Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a executat o seamă de broșuri și de imprimate pentru instituțiile de Stat și întreprinderile socialiste.

Valoarea broșurilor și imprimatelor de felul acesta, pe anul 1952, se ridică la suma de lei 175.894,05.

Executarea acestor comenzi venite din afară s'a făcut cu grije și cu punctualitate, iar faptul acesta a contribuit ca să ne parvină noi comenzi, așa că timpii morți care se puteau ivi în cadrul tipăriților proprii și al muncii din diferitele Sectoare ale Tipografiei, au putut fi complet acoperiți.

II

ACTIVITATEA BIROULUI COMERCIAL ȘI DE EXPEDIȚIE

Activitatea Biroului Comercial și de Expediție de pe lângă Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a constatat din expedierea revistelor și cărților care sunt cuprinse în abonamentul anual al parohiilor, precum și facturarea și expedierea tuturor comenzilor sosite dela Eparhii, dela parohii și dela particulari.

A. Expedierea revistelor și publicațiilor Sfintei Patriarhii la abonați.

In cursul anului 1952 s'au expediat:

a) 8.674 abonamente cu plată, din care:

8.648 abonamente la parohii,
26 abonamente la particulari.

b) .449 abonamente la Protopopiatele raionale

21 abonamente la instituții

67 abonamente onorifice interne, și

175 abonamente onorifice externe (dintre care 40 în Europa și 135 pentru parohiile ortodoxe române din America).

c) S'au expediat totodată 15.670 exemplare din Cartea de Rugăciuni și 16.546 cărți și reviste donate de I.P.S. Patriarh Justinian pentru Eparhii, Institute Teologice, Școli de Cântăreți, schituri și mănăstiri.

d) 220.000 foi de calendar Protopopiatelor raionale din Eparhiile Buzăului și Dunării de Jos, și

e) 15.050 exemplare din revista «Glasul Bisericii» a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor.

Astfel, în afară de cele 220.000 foi de calendar, numărul exemplarelor de cărți și reviste expediate în cursul anului 1952 se ridică la 192.567.

B. In ce privește facturarea și expedierea produselor comandate de clienți, Biroul Comercial și de Expediție a facturat și expediat în cursul anului 1952 următoarele comenzi:

1. Pentru Administrația Patriarhală, comenzi în valoare de lei	897.893,14
2. Pentru Eparhii și parohii, comenzi în valoare de lei	571.694,58
3. Pentru particulari, comenzi în valoare de lei	175.894,45

Total lei 1.645.481,77

C. Expedierea cărților de ritual și a altor lucrări religioase făcută prin Biroul Comercial și de Expediție pentru depozitele eparhiale pe anul 1952, se prezintă în felul următor:

1. Sf. Arhiep. a Bucureștilor lei 302.620,35	(In această sumă se cuprind și Cartea de Rugăciuni, «Glasul Bisericii» și Calendarele pe 1953).
2. Sf. Arhiep. a Craiovei lei 19.683,00	
3. Sf. Arhiep. a Iașilor lei 45.319,65	
4. Sf. Arhiep. a Sibiului lei 15.303,00	
5. Sf. Arhiep. a Timișoarei lei 858,00	
6. Sf. Ep. a Buzăului lei 12.431,67	
7. Sf. Ep. a Râmnicului lei 15.341,50	
8. Sf. Ep. a Dunării de Jos lei 26.958,28	
9. Sf. Ep. a Clujului lei 2.443,00	
10. Sf. Ep. a Oradiei lei 7.678,15	
11. Sf. Ep. a Aradului lei 4.631,45	
12. Sf. Ep. a Romanului lei 14.098,80	

Total lei 467.366,95

III

BIBLIOTECA.

In activitatea sectorului acesta intră și Biblioteca unificată în anii precedenți din Biblioteca Sfântului Sinod și a Administrației Patriarhale.

Reorganizarea ei a început la 1 Aprilie 1952 și s'a făcut după cum urmează:

1. Verificarea inventarelor.
2. Semnalarea și urmărirea lipsurilor.
3. Semnalarea și sistematizarea vechilor erori de cataloage.
4. Separarea dubletelor cu cote diferite.

Unificarea celor două mari Biblioteci — a Palatului Patriarhal și a Administrației Patriarhale — într'o singură unitate, *Biblioteca Centrală a Patriarhiei Române*, însumând circa 25.000 volume (cărți periodice și manuscrise), rânduite în trei corpuri: **A, B și C.**

Inființarea și organizarea corpului A, din Cabinetul I.P.S. Patriarh.

Inceperea recatalogării, după adevăratele reguli de biblioteconomie.

Introducerea clasificării zecimale: pentru cărțile neteologice se utilizează clasificarea zecimală, adaptată după ediția Academiei R.P.R. din 1949; pentru cărțile teologice, a fost copiată și tradusă clasificarea zecimală internațională, după ediția din Bruxelles, 1928. Pentru problemele specific ortodoxe, neprevăzute în această clasificare, s'a inițiat elaborarea unui proiect al indicilor zecimali complimentari.

S'au făcut achiziții noi de cărți: 182 opere în 281 volume, prin care s'a sporit nu numai fondul de cărți, ci și importanța bibliofilică a Bibliotecii.

Exemple:

1. Evanghelia tipărită de Antim Ivireanul, Snagov, 1697.
2. Mărturisirea Ortodoxă, text greco-latin, Lipsca, 1695.
3. Novum Testamentum, al lui Erasmus de Rotterdam, Alcalá (Spania), 1522 (incunabul).
4. Catechismul lui Luther, tipărit la 1536, în timpul vieții lui.
5. Trei volume (II, IV și V) din Opera omnia lui Luther, Wittemberg, 1546, princeps.
6. «Locii comunes» a lui Filip Melancton, Wittemberg, 1535 (a doua din cele peste 100 ediții).

Cărți vechi de deosebită importanță teologică și bibliofilică, dintre care 28 opere din secolul al XII-lea, 28 din secolul al XVII-lea și 29 din secolul al XVIII-lea. Biblioteca a mai fost îmbogățită cu două manuscrise vechi (unul din limba greacă și altul din limba germană), cu cinci stampe și șase enciclopedii.

IV

EXECUTAREA PLANULUI FINANCIAR PE ANUL 1952.

Anul financiar 1952 a fost pentru Tipografia Institutului Biblic un an de cea mai mare importanță, pentru constatarea capacității sale de producție în vederea realizării scopurilor morale și materiale pentru care ființează.

Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, prin Tipografia Institutului Biblic, dispune de mijloace suficiente pentru aducerea la îndeplinire a multiplelor sale atribuțiuni.

Tipografia Institutului Biblic, ca orice altă întreprindere din organizațiile de masă, are stabilit — anual — un plan financiar.

Executarea planului financiar pe 1952 s'a realizat întocmai prevederilor, care, după datele cuprinse în bilanțul de verificare încheiată la 31 Decembrie 1952, se prezintă sub următoarele cifre:

Venituri:

Prevăzute L e i	Felul venitului	Realizate în 1952		
		Definite L e i	Față de prevederi:	
			Plus	Minus
800.000	Abon. reviste și div. publicații .	544.130,26	—	255.869,74
400.000	Vânzarea imprim. și cărților de ritual	925.457,51	525.457,41	—
200.000	Execuțiuni de lucrări pentru particulari și Intrep. de Stat . .	175.894,00	—	24.106,00
200.000	Rezerva pentru plata revistelor restante din 1951	—	—	200.000,00
1.600.000	T o t a l:	1.645.481,77	—	—

ABONAMENTE LA REVISTE ȘI DIVERSE PUBLICAȚII.

În proiectul planului financiar pe 1952, abonamentele la reviste și diverse alte publicațiuni, au fost prevăzute cu suma de lei 800.000, prevăzută ca echivalent a 8.681 abonamente pentru tot atâtea parohii și filii. Pentru această sumă s'au expediat în cursul anului 1952:

— Revista <i>Biserica Ortodoxă Română</i> : N-rele 1-3; 4-5; 6-8 și 9-10, facturate cu facturile N-rele: 506, 789 și 923/952, total lei	141.347,—
— Revista <i>Studii Teologice</i> N-rele 1-2; 3-4/952, facturate cu facturile N-rele 505 și 732/952, total lei	63.593,—
— Revista <i>Ortodoxia</i> N-rele 1 și 2/952, facturate cu facturile N-rele 565 și 792/952, total lei	79.297,—
Total Reviste lei	284.237,—

precum și lucrările următoare:

— Noul Testament în 8.834 exemplare, lei	133.627,—
— Cartea de Rugăciuni în 8.834 exemplare, lei	157.245,20
— Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace în 8.834 exemplare, lei	136.930,56
Total lucrări lei	712.039,76

Din costul unui abonament pe 1952 de lei 100 anual, revistele reprezintă suma de 55 lei, și alte publicațiuni lei 45. S'au expediat în acest an 8.834 abonamente la parohii și 186 la Protopopiate; 67 onorifice la diverse Instituții și 175 abonamente onorifice în străinătate, în total 9.123 reviste lunar. Pentru toate aceste abonamente, la reviste și celelalte publicațiuni servite în abonament, în contabilitatea Administrației Patriarhale s'a înscris debitul de încasat, total lei 901.963,50 din care s'a încasat efectiv, prin cntul de virament al Adm. Patr., lei 544.130,26 și mai rămâne de încasat la 31 Decembrie 1952, lei 357.833,24

Debitorii respectivi au mai depus, din această sumă, dela 1 Ianuarie—21 Februarie 1953, în total lei 214.953.

Comparând debitul constatat de lei 901.963,50, cu prevederile planului financiar — lei 800.000 — pentru articolul de venituri din abonamente, se constată o depășire de 11,27%, procent care, după încasarea totalității debitului, va reprezenta și depășirea prin încasare a evaluărilor.

Asupra acestui articol de venituri deținem observațiunea că plata abonamentelor nu s'a putut efectua anticipat, sau după o eșalonare oarecare — lunară sau trimestrială —, ci s'a realizat abia spre sfârșitul anului, când nu se vărsase decât 60% din debit.

Revenind la socoteala unității de abonament — lei 100 pe 1952 —, pentru completarea obligațiunilor contractate la revistă, mai avem de expediat în 1953:

- Revista *Biserica Ortodoxă Română* Nr. 11-12/952;
- Revista *Studii Teologice* Nr. 5-6, 7-8 și 9-10/952;
- Revista *Ortodoxia* Nr. 3-4/952,

toate revistele în valoare de cca. lei 200.000. La alte publicațiuni, avem o depășire a costului abonamentului prin valoarea furnizată în anul 1951 de lei 5,50, iar în 1952 expediind lucrări în valoare de lei 49,14, înseamnă că s'a făcut un avans asupra fiecărui abonament, pe 1953, de lei 9,64.

VANZAREA IMPRIMATELOR ȘI CARTILOR DE RITUAL.

La acest articol de venituri brute, scăzând încasările din abonamente la reviste și din lucrările la particulari, s'a încasat în 1952 lei 925.457,51. Se constată o depășire de încasări față de evaluarea de 400.000 lei, de 131%, în total lei 425.457,51.

Intreaga sumă s'a realizat numai din operațiile cu magazinele eparhiale; cu editarea pentru Sfintele Mitropolii ale Ungro-Vlahiei și Olteniei; cu unele parohii direct; cu școlile monahale și unele Sfinte Mănăstiri.

Prin facturarea lucrărilor anului 1952, s'a încasat pentru:

a) Manoperă și alte cheltueli la editarea Cărții de Rugăciuni, pentru Sf. Mitropolie a Olteniei, lei	17.125,—
— Manopera și alte cheltueli la editarea Cărții de Rugăciuni, pentru Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei, lei	160.926,—
— Idem pentru Sf. Episcopie a Dunării de Jos, lei	23.932,—
— Idem pentru calendarele Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, lei	70.116,—
— Alte lucrări (Cartea de Invățătură și Pilde și îndemnuri în lupta pentru Pace) pe 1952, lei	294.175,76
Total lei	526.275,36

b) Vânzarea din stocul dela 1 Ianuarie 1952, lei	475.106,42
c) Facturarea revistelor per 1952, lei	284.237,—
d) Executări de lucrări pt. întreprinderile de Stat și particulari, lei	175.894,—
e) Facturarea revistelor pe 1951, expediate în 1952, lei	143.939,—
Total lei	1.645.481,—

Stocul de «Produse» la 1 Ianuarie 1952 a fost de lei 1.069.900,80, iar la 31 Decembrie 1952, după ce s'au scăzut toate vânzările anului 1952, s'a ridicat la lei 1.078.870,62, deci un spor ușor de lei 8.969,62, ceea ce ne arată că s'a produs în plus, peste ceea ce s'a vândut. Trebuie să observăm însă că, asortimentul stocului de produse a suferit o scădere. Cărți ca: Biblia, Noul Testament și o Carte de Rugăciuni, de care se simte nevoia pentru orientarea religioasă a credincioșilor, trebuiesc imprimate și distribuite la prețuri cât mai reduse.

Materiile prime și materialele din depozitul Tipografiei Institutului Biblic, la 1 Ianuarie 1952, aveau un sold de lei 280.242,00, iar la 31 Decembrie 1952 a fost de 408.078,86 lei.

La acest cont avem mișcarea materiei prime pentru fabricație, între cari: hârtia de tipărit, cernelurile tipografice, cartonul și pânza de legat, etc. În decursul anului 1952, stocul de materii prime crește cu suma de lei 127.836,00.

Acest spor a fost realizat din încasările curente.

EXECUTARI DE LUCRARI PENTRU PARTICULARI.

Acest articol de venituri a produs, pe întreg anul 1952, lei 175.894,00 față de prevederile în sumă de lei 200.000,00; avem un minus de 16%. Tipografia Institutului Biblic, ținând la zi lucrările Administrației Patriarhale, nu a putut extinde lucrul pentru particulari.

Prin lucrul pentru particulari s'a putut acoperi aproape 1/6 din vânzările generale ale Tipografiei, realizându-se și un beneficiu net de cel puțin 17.500,00 lei.

REZERVĂ PENTRU PLATA REVISTELOR DIN 1951.

Din veniturile anului 1951 s'a înscris în planul financiar pe 1952 suma de lei 200.000,00 pentru a se acoperi valoarea de facturare a revistelor rămase la tipărit din abonamentul 1951, din care se imprimau și expediau în 1952.

În această situație s'au găsit:

- Revista *Biserica Ortodoxă Română*, N-rele: 7-9 și 10-12/1951;
- Revista *Studii Teologice* Nr. 9-10;
- Revista *Ortodoxia* Nr. 4/1951.

Toate acestea s'au facturat prin facturile N-rele 278, 279, 280 și 373/1952 și expediate în contul abonamentului pe 1951, pentru suma de lei 143.939; s'au contabilizat pe contul «Vânzări și realizări 1952», astfel că rezerva de lei 200.000,00 se va reporta pe anul 1953, pentru acoperirea costului revistelor rămase de imprimat pe 1952:

- Revista *Biserica Ortodoxă Română* Nr. 11-12/1952;
- Revista *Studii Teologice* Nr. 5-6, 7-8 și 9-10/1952;
- Revista *Ortodoxia* Nr. 3-4/1952.

Contul de «Vânzări și realizări» în credit, cu suma de lei 1.645.481,71, ne arată valoarea vânzărilor pe anul 1952, din care, dacă scadem debitul reprezentând prețul de cost al materiilor prime, în valoare de lei 505.251,53, rămâne soldul de lei 1.140.250,24, ce reprezintă venitul brut pe 1952 al Tipografiei Institutului Biblic.

Din acest venit brut s'au făcut, în cursul anului 1952, următoarele:

Cheltuieli:

Prevăzute L e i	Felul cheltuielilor	R e a l i z a t e 1 9 5 2 :		
		Definitive L e i	Față de prevederi:	
			Plus	Minus
900.000	Regie Fabricație	767.316,33	—	132.683,67
140.000	„ Atelier	154.203,45	14.203,45	—
400.000	„ Generală	363.314,98	—	36.685,02
160.000	„ Vânzare	82.730,47	—	77.269,53
1.600.000	T o t a l,	1.367.565,23	14.203,45	246.638,22

Regie fabricație:

In acest cont se cuprind cheltuelile în cursul anului 1952, făcute cu plata: salariilor personalului permanent al atelierelor Tipografiei și ale personalului zilier și în acord; regiei reparațiilor și extinderii atelierelor; drepturilor de autor asupra lucrărilor anului și revistelor; Asigurările Sociale, Fondului Cultural și materiilor prime și materialelor, de lei 767.316,33, din care lei 505.231,53 materiale și lei 262.084,80 salarii, etc.

Este de făcut observația că dela 1 Aprilie 1952, modificându-se baza de salarizare a muncitorilor din poligrafie, avem la acest articol de cheltueli, o reducere de cheltueli care a făcut ca și totalul lor să fie sub prevederile de lei 900.000 ale planului financiar.

Prin intermediul acestui cont s'a făcut reprovizionarea stocului de materii prime și s'a realizat extinderea atelierului de legătorie.

Regie Atelier:

Cuprinde: salariile personalului administrativ, energia electrică, apa și salubritatea, rechizitele de birou, protecția muncii, materialele de întreținere, transportul de materiale, etc., cheltuindu-se în total lei 154.203,45

Planul financiar pe 1952 având prevederi de lei 140.000, din cauza magaziei de materiale, care a necesitat cheltueli mari de transportat, s'a depășit prevederea cu lei 14.203,45. Intre alte cheltueli acoperite prin acest articol au fost și reparațiunile făcute mașinilor tipografice.

Regie generală:

Acoperind cota de cheltueli comune A.P., drepturi ucenicilor, reparațiuni și întreținere, diverse, s'a cheltuit lei 363.314,98
cu un minus de lei 36.685,02 față de prevederile de lei 400.000,00,

Regie Vânzare:

In care se include: taxele de transport, P.T.T. și C.F.R., pentru expedierea coletelor cu publicațiuni ale Tipografiei Institutului Biblic, de lei 30.761,01 și lei 51.969,46, impozitul fiscal pe 1952 anticipat, a totalizat lei 82.730,47

TOTAL CHELTUELI LEI 1.367.565,23

*

Deși anul 1952 ar fi putut aduce o încetinire a ritmului de transfer a sumelor ce ni se datorau, cât și o reducere a volumului vânzărilor lucrărilor pe care le avem în depozit, totuși vedem că rezultatele sunt contrarii. Activitatea publicistică, ca și aceea financiară a Tipografiei Institutului Biblic, marchează în anul 1952 un spor remarcabil, cu rezultate favorabile.

Aceasta a fost posibilă însă numai datorită îndrumărilor, supravegherii și controlului de fiecare clipă a I.P.S. Patriarh Justinian, cel care prin pildă personală ne arată cum trebuie să muncim și în ce fel, pentru ca interesele Bisericii Ortodoxe Române și ale Patriei, să fie satisfăcute în cel mai optim grad.

V

REALIZARI GOSPODĂREȘTI ȘI ADMINISTRATIVE.**A. Realizări gospodărești.**

In cursul anului 1952 s'a continuat cu intensitate seria îmbunătățirilor gospodărești, menite să creeze cele mai bune condițiuni pentru desfășurarea procesului de muncă din Tipografie, cu cele mai bune rezultate. Redăm mai jos cele realizate, grupându-le pe categorii:

1. Îmbunătățirea condițiilor de muncă:

a) Volumul lucrărilor Tipografiei dezvoltându-se din ce în ce mai mult, era de neapărată trebuință lărgirea locului de muncă mai ales la atelierul de legătorie. Acest lucru s'a putut realiza prin mutarea depozitului de materiale ale Tipografiei la parterul Căminului Preoțesc dela Sf. Arhiepiscopie și prin transformarea vechiului depozit în atelier de legătorie.

In vederea acestui scop s'au făcut vechiului depozit de materiale, reparațiile de tencuială necesare, s'a vărui, s'au construit două sobe mari de teracotă, s'au introdus gaze naturale, s'a pardosit cu dușumea și s'a introdus coloana electrică pentru alimentarea cu curent electric a motoarelor mașinilor de cusut.

S'a construit mobilierul necesar pentru desfășurarea procesului de producție și s'au făcut pe lângă pereți, rafturi pentru ca produsele nefinite să nu mai stea aruncate la întâmplare.

b) S'au vărui birourile, culoarele, atelierele și baia, făcându-se totodată mici reparațiuni de tencuială, s'a făcut o modificare Biroului Tehnic, construindu-se un paravan de scândură cu ușă, dându-se intrarea în atelierul de zețarie printr'un coridor.

2. *Revizuirea și repararea mașinilor.*

a) Au fost revizuite și reparate toate mașinile dela legătorie, mai înainte de montarea lor în noul local, așa că astăzi ele sunt toate în perfectă stare de funcțiune.

b) S'au făcut reparații mașinilor plane și s'au turnat valuri noi, pentru ca imprimarea să se facă în condițiuni tot mai bune.

S'au făcut mici reparații aparatului automat, pentru a se preîntâmpina defectarea lui. Starea lui actuală este foarte bună.

c) S'au făcut reparații de mare necesitate la secția Linotyp, înlocuindu-se ștanga de distribuție a matrițelor, procurându-se și palete noi, matrițe și cailuri.

3. *Procurări de piese noi.*

Inventarul Tipografiei a sporit în anul 1952 în chip simțitor. Astfel:

a) S'a adus o mașină plană în bună stare de funcționare, dela Cluj, și s'a așezat în locul unei vechi mașini plane, care nu mai funcționa de aproape un an.

b) S'au adus dela Mănăstirea Cernica o seamă de mașini pentru legătorie și s'au achiziționat trei mașini dela fosta legătorie Feyns.

c) S'au procurat șapte piese noi și cuțite noi pentru legătorie, cum și două cazane pentru topit clei.

4. *Turnare de literă nouă.*

Pentru înlocuirea caselor cu litere uzate, au fost turnate din nou 1.000 kgr. literă nouă, din cea veche, — așa că astăzi zețăria posedă literă nouă de diferite corpuri, putând face față la toate lucrările ce se culeg manual.

5. *S'au confecționat 50 șpalți noi, pentru aranjarea materiei culese.*

6. *Procurarea de material de protecție.*

S'a purtat grijă ca toți muncitorii să aibă îmbrăcăminte de protecție și s'au făcut halate noi întregului personal muncitor.

7. *Angajarea de personal necesar.*

Pentru necesitățile stricte ale serviciului au fost angajați:

- a) Un lucrător la mașina de tăiat;
- b) Un rotar;
- c) Un om de serviciu, pentru cărat hârtie și alte lucrări;
- d) Un stereotipar, pentru recondiționarea plumbului necesar linotypului și pentru lucrările de stereotipie curente.

B. *Realizări administrative.*

a) Pentru ca toți muncitorii să-și poată controla în tot timpul produsul muncii lor, s'au introdus graficele de atelier, care servesc nu numai controlului propriu, ci și evidențierilor muncitorilor din ateliere.

b) S'a instituit Comisia de încadrare a muncitorilor în categoriile de salarizare cuvenite. În urma examenului dat în fața acestei comisiuni, un ucenic a fost calificat. Tot prin comisia aceasta s'a făcut și avansarea obiectivă în clasele superioare de salarizare a celorlalți muncitori.

Trebue să mărturisim, la sfârșitul acestui capitol, că muncitorii din Tipografie, luând cunoștință de toate aceste realizări, în ședința de analiza muncii din luna Decembrie 1952 și-au arătat toată recunoștința lor față de I.P.S. Patriarh Justin'an, inițiatorul tuturor acestor îmbunătățiri și și-au luat angajamente pentru păstrarea bunului comun și pentru depășirea în cantitate și calitate a muncii lor.

VI LIPSURI.

Cu toate îmbunătățirile care s'au realizat la Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, totuși mai sunt o seamă de lipsuri, care trebuiesc cât mai curând împlinite.

Problema care se pune cu precădere este aceea a linotypului, care are neapărată nevoie de o mulțime de piese originale de schimb, deoarece, în situația în care se găsește, nici nu mai poate da randamentul trebuitor și nici lucru deosebit de îngrijit, în ceea ce privește calitatea. Afară de aceasta, s'ar putea ca la un moment dat să nu mai poată funcționa deloc, iar zețăria este departe de a-i putea împlini lipsa, date fiind lucrările curente ale Tipografiei.

O a doua problemă tot atât de importantă este și aceea a spațiului, care — datorită dezvoltării pe care a luat-o Tipografia —, a devenit insuficient.

*

Terminând această dare de seamă sumară despre activitatea Tipografiei Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, pe anul 1952, nu putem să nu amintim aici evenimentul deosebit din viața acestei instituții, care a fost comemorat în vara anului 1952, la 1 August, împlinirea a 100 ani dela întemeierea acestei Tipografii.

Activitatea în slujba Bisericii Ortodoxe Române și a credinței noastre creștinești în această sută de ani a Tipografiei Cărților Bisericești, este un fapt care nu mai are nevoie de niciun comentariu. Mândră de această îndelungată viață, Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, rămâne și mai departe, cu același zel și devotament în slujba Sfintei noastre Biserici și a credinței noastre creștinești.

*

Ținând seama de dezvoltarea pe care Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a luat-o în decursul anului 1952, atât în ceea ce privește utilajul, de care a avut nevoie, cât și în ceea ce privește volumul comenzilor executate și contând pe zelul tuturor muncitorilor din cuprinsul acestui Sector, constatată în repetate rânduri până acum, ne îngăduim să propunem pentru anul 1953 următorul:

PLAN DE ACTIVITATE PE ANUL 1953.

I. Secția culegere manuală, mecanică și Secția mașini plane.

1. Terminarea volumului III din Cuvântările Bisericești ale Mitropolitului Nicolae al Crutișelor, tradus de Părintele Profesor universitar onorar Nicolae M. Popescu.

2. Almanahul cuprinzând legiuirile Bisericii Ortodoxe Române sub Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

3. Vecernierul, așezat pe note liniare și bisericești, care va fi turnat în plăci (stereo-tipizat), atât în vederea tipăririi lui actuale cât și în vederea unei viitoare retipăririi la epuizarea celei dintâi ediții.

4. Cele trei manuale didactice pentru studenții Institutului Teologic, și anume:
— Introducerea în cărțile Vechiului Testament;
— Introducerea în cărțile Noului Testament;
— Dreptul canonic al Bisericii Ortodoxe.

5. Terminarea de tipărit a Octoihului Mare, început în anul 1952, din care s'au tipărit 35 coale la negru și la roșu, mai rămânând pentru anul 1953 de tipărit la negru și la roșu două coale.

6. Tipărirea Penicostarului, prevăzut a fi tipărit încă în anul 1952, dar pentru care lucrările pregătitoare de tipărire nu s'au putut executa în cursul anului trecut.

7. Mineiul pe luna Ianuarie.

8. Mineiul pe luna Februarie.

9. Mineiul pe luna Decembrie, ale căror texte au fost diortosite de I.P.S. Mitropolit Tit Simeonia și de Pr. Prof. Nicolae Popescu, urmând a li se face mai departe, în prealabil, toate formalitățile în vederea tipăririi lor.

10. Cazania, al cărui text va fi supus în prealabil diortosirii.

11. Tipărirea la vreme a revistelor Sfintei Patriarhii: «Biserica Ortodoxă Română», «Studii Teologice» și «Ortodoxia», precum și a revistei «Glasul Bisericii» a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor.

12. Tipărirea la vreme și în condițiuni și mai bune a Calendarului Creștin Ortodox pe anul 1954.

Secția Legătorie:

Intrucât multe din lucrările planificate pentru anul 1952 au suferit întârzieri din cauza lipsei de materiale: carton, pânză de legat, clei, etc., în planul de activitate pentru anul 1953 al Secției Legătorie vor intra:

1. Continuarea legării volumelor «Invățăturii de Credință Creștină Ortodoxă», în 17.000 exemplare.
2. Legarea Octoiului Mare, în 1700 exemplare.
3. Legarea tuturor celorlalte cărți de ritual, care vor fi tipărite în cursul anului 1953.
4. Broșarea la vreme a tuturor revistelor care se vor tipări, pentru ca expedierea lor să nu sufere întârzieri, și broșarea celorlalte tipăriri, atât ale Editurii noastre cât și ale clienților din afară.
5. Executarea tuturor comenzilor de legătorie, care vor veni din afară.

În activitatea Sectorului de Editură și Tipografie pentru anul 1953, mai pot fi trecute apoi toate lucrările necesare pentru repararea imobilului și completarea utilajului industrial prin înlocuirea tuturor pieselor uzate.

Realizarea planului pe care-l propunem va fi cu puțință, întrucât capacitatea de producție a Tipografiei Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă depășește chiar acest plan, deoarece posibilitățile materiale și bănești pentru împlinirea lui, sunt în clipa de față mult mai mari decât anul trecut.

*

Înfățișând activitatea Sectorului de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă pe anul 1952 și planul de activitate pe anul 1953, ne facem o datorie de onoare să mărturisim că înflorirea acestui Sector nu ar fi fost cu puțință fără îndeaproapea veghere și stăruință de mai bine, în toate domeniile de activitate bisericască, a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care ne-a îndrumat la tot pasul și ne-a indicat soluțiile practice în toate împrejurările importante prin care a trecut activitatea acestui Sector.

Nu putem să nu amintim aici că la realizarea frumoaselor rezultate la care am ajuns la sfârșitul anului 1952, am avut tot sprijinul și toată înțelegerea Ministerului Cultelor.

De aceea, încheind raportul nostru, ne îngăduim a propune:

1. Să se ia act de activitatea Sectorului de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă pe anul 1952, și să se aprobe planul de activitate al acestui Sector pentru anul 1953.
2. Să se exprime mulțumiri Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, pentru grija pe care I.P.S. Sa a arătat-o contînuu bunului mers și propășirii acestui Sector.
3. Să se aducă mulțumiri Înaltului Guvern care, prin Ministerul Cultelor ne-a acordat tot concursul.
4. Să se aprobe noul plan financiar pentru anul 1953 al Sectorului Editură și Tipografie, care prevede atât la venituri cât și la cheltueli suma de lei 1.600.000.

CONSILIER ADMINISTRATIV PATRIARHAL,
Pr. GR. BURLUȘANU

REFERATUL COMISIUNII CULTURALE ASUPRA DĂRII DE SEAMĂ A INSTITUTULUI BIBLIC-SECTORUL DE EDITURĂ ȘI TIPOGRAFIE

Înalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Cercetând darea de seamă a Sectorului de Editură și Tipografie, întocmită de P.C. Pr. Gr. Burlușanu, Consilier Administrativ Patriarhal, constatăm următoarele:

Sectorul de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă și-a desfășurat activitatea potrivit planului aprobat de Adunarea Națională Bisericească în sesiunea din Iunie 1952.

Datorită activității intense și bine susținută din partea personalului muncitoresc din ateliere și conducere, s'au realizat, pe linia editurii și tipăririi, cărți de ritual și de orientare creștină.

1. *Octoiul Mare*, într'un tiraj de 1.700 exemplare, cu 750 pagini.
 2. *Prohodul Domnului*, într'un tiraj de 50.000 exemplare cu 40 pagini, format mic, cu note muzicale.
 3. *Calendarul Ortodox pe 1953*, foaie de perete, 625.000 exemplare.
 4. *Pilde și indemnuri în lupta pentru pace*, de I.P.S. Patriarh Justinian, în 10.000 exemplare, cu 544 pagini.
 5. *Invățătura de credință creștină ortodoxă*, în 22.000 exemplare, cu 484 pagini.
- Revistele Sfintei Patriarhii și a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor:
1. *Biserica Ortodoxă Română*, numerele 7—12/1951 și 1—10/1952 în câte 10.000 exemplare fiecare număr, însumând un total de 984 pagini.
 2. *Studii Teologice*, numerele 7—10/1951 și 1—8/1952, în câte 10.000 exemplare fiecare număr, totalizând 743 pagini.
 3. *Ortodoxia* Nr. 4/1951 și nr. 1-2/1952, în câte 10.000 exemplare din fiecare număr, însumând un total de 519 pagini.
 4. *Glasul Bisericii* Nr. 8—12/1951 și 1—10/1952, în câte 4500 exemplare fiecare număr, cu un total de 560 pagini.

Alte lucrări tipografice pentru Administrația Patriarhală, instituții publice și particulare, în valoare de lei 467.366,95 din totalul facturărilor pe 1952, de lei 1.645.481,77.

S'au executat comenzi pentru depozitele eparhiale, în valoare de lei 671.694,58.

S'au expediat un număr de 16.546 cărți și reviste donate de I.P.S. Patriarh Justinian, pentru Eparhii, Institute Teologice, Școli de cântăreți bisericești, mănăstiri și schituri.

S'a reorganizat Biblioteca Centrală a Patriarhiei, din cele două Biblioteci unificate: a Sf. Sinod și a Administrației Patriarhale, însumând circa 25.000 volume, achiziționându-se un număr de 241 volume noi: cărți rare, de deosebită importanță teologică și bibliofilică, dintre care 28 volume din secolul al XVII-lea.

S'au făcut abonamente la toate revistele editate de Academia R.P.R. și la revistele și ziarele din U.R.S.S., precum și la toate publicațiile bisericești din cuprinsul Patriarhiei Române.

Bugetul a fost executat la venituri cu un plus de lei 45.481,77, iar la cheltuieli cu un minus de 23.434,77 lei.

Propunem:

- Să se aprobe darea de seamă a Sectorului de Editură și Tipografie.
- Să se aducă mulțumiri Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian pentru felul cum a îndrumat și ajutat această instituție;
- Să se aducă mulțumiri Înaltului Guvern, care prin Ministerul Cultelor ne-a acordat tot concursul.
- Să se aprobe Contul de gestiune și Bilanțul pe 1952 pentru cifrele prezentate, totalizând la venituri lei 1.645.481,77, iar la cheltuieli 1.367.565,23 lei, dându-se descărcare de gestiune P.C. Pr. Consilier Administrativ Patriarhal, conducătorul acestui Sector.
- Să se aprobe planul de activitate pe 1953, așa cum este înscris în Darea de seamă a Sectorului de Editură și Tipografie.
- Să se aprobe planul financiar pe 1953, cu prevederi la venituri și cheltuieli de lei 1.600.000 în total.
- Să se evidențieze munca plină de rodnice rezultate a personalului muncitor și de conducere din administrația Sectorului de Editură și Tipografie.

PREȘEDINTE,
Pr. Gala Galaction

RAPORTOR,
Pr. N. Todioescu

MEMBRI: D. Cumpănașu
Stan Arsene

DARE DE SEAMĂ ASUPRA ACTIVITĂȚII INSTITUTULUI BIBLIC SECTORUL ATELIERE PE ANUL 1952

INALT PREA SFINȚITE STAPANE,

In anul 1952, cel de al patrulea an dela reorganizarea sa de către Inalt Prea Sfinția Voastră, Institutul Biblic-Ateliere a avut așezate sarcini de activitate cu mult mai complete decât în anii anteriori, orientate spre împlinirea celor două mari roșuri ale acestei instituții, și anume:

a) Sarcina de instituție producătoare a tuturor obiectelor necesare cultului Bisericii Ortodoxe Române, și a celor trebuitoare nevoilor religioase ale clerului și credincioșilor ortodocși, în acest an promovându-se producția la un nivel cu mult mai ridicat din punct de vedere tehnic și mai ales artistic, și

b) Sarcina de școală de pregătire profesională pentru monahi, pentru promovarea în centrele mănăstirești a lucrărilor de producție de atelier a obiectelor de cult pentru nevoile locale, cu scopul final ca cu timpul să se poată crea în centrele mănăstirești din fiecare Eparhie, unități lucrative care să satisfacă toate necesitățile de obiecte cultice sau ale personalului bisericesc.

In executarea acestor două îndatoriri, Sectorul Ateliere s'a străduit să păstreze strânse legături cu Centrele Eparhiale din țară, către care se îndreptau roadele producției sale și totodată cu mănăstirile din țară, de unde trebuia recrutat personalul necesar lucrului de atelier în muncile de calificare și către care au fost îndreptate elementele calificate după 2-3 ani de pregătire în Atelierele Institutului Biblic, făcând totodată și legătura cu mișcarea de muncă cooperatistă în mănăstiri, în care Institutul Biblic a avut deasemenea influența sa.

Pe linia acestor două mari scopuri, care se întretes în activitatea sa, Atelierele Institutului Biblic trebuie să dea seama, prin raportul anual de față, asupra următoarelor sarcini de activitate:

1. Situația mijloacelor de producție:

- a) Personalul;
- b) Utilajul;
- c) Aprovizionarea cu materiale.

2. Realizarea veniturilor anului 1952, prevăzute în planul financiar la un total de lei 1.617.000 anual, dându-se evidente cifrice, pe atelierele productive, în fiecare trimestru, la sarcina trimestrială de 404.250 lei.

3. Rezultatele activității de producție, planificată la un total de lei 1.237.000 anual și lei 309.250 trimestrial.

4. Rezultatele financiare ale anului 1952, cu evidente separate asupra salariilor plătite, situația depozitelor eparhiale, etc., și situația financiară a Comisiunii de Pictură Bisericească, ale cărei fonduri se gestionează tot de Institutul Biblic-Ateliere.

5. Consemnarea activității în șantierele-școli practice de pictură ale Comisiei de Pictură Bisericească, precum și raportul asupra activității Comitetului Tehnic al Institutului Biblic, și în sfârșit,

6. Raport asupra activității în cooperativele mănăstirești.

I. SITUAȚIA MIJLOACELOR DE PRODUCȚIE.

1. Personalul.

Având în vedere rostul Atel'erelor Institutului Biblic în ceea ce privește personalul, cum am arătat, de a fi școală practică, tehnică și artistică, pentru calificarea monahilor și monahiilor și pe cât posibil lucrarea Atelierelor trebuind să se facă cu personal monahal, numai maestri rămânând mireni, pentru a putea califica pe monahi, prezentăm mai jos schema personalului, mirean și monahal, pe specialități, la 1 Ianuarie, 30 Septembrie și 31 Decembrie 1952, spre a se putea vedea atât situația mișcării personalului cât și promovarea lucrării cu monahi, și totodată pentru a se putea constata situația existentului de personal, față de schema bugetară:

	Schema bugetară	La 1 Ian. 1952			La 30 Sept.			la 31 Dec. 1952		
		Monahi	Mireni	Total	Monahi	Mireni	Total	Monahi	Mireni	Total
1. Tehnicienii (șef atelier)	6	1	5	6	1	5	6	1	5	6
2. Funcționari Activi	11	5	4	9	5	4	9	5	4	9
3. Lucrători metalurgiști										
strungari	2	1	—	1	2	—	2	2	—	2
cizelori	4	1	3	4	2	2	5	—	3	3
galvano.	3	2	1	3	2	1	3	1	1	2
ajustori	3	1	1	2	3	—	3	1	1	2
presatori	6	2	—	2	3	—	3	1	—	1
șlefuitori	2	—	2	2	—	2	2	—	2	2
turnători	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Filigraniști	5	2	3	5	2	4	6	2	4	6
5. Emailiști										
gravori	1	—	—	—	—	1	1	—	1	1
emailiști	5	3	2	5	2	1	3	—	1	1
cicancă	1	1	—	1	1	—	1	1	—	1
6. Tâmplari										
mecanici	2	—	2	2	—	2	2	—	2	2
dulgheri	1	—	1	1	—	1	1	—	1	1
mobilă fină	4	1	1	2	1	2	3	1	2	3
poletori	1	—	1	1	—	1	1	—	1	1
7. Sculptori	4	—	3	3	—	4	4	—	3	3
8. Croitori	4	1	3	4	1	3	4	1	2	3
9. Veșmântari	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2
10. Ceramiști										
ingineri	1	—	—	—	—	1	1	—	1	1
sculptori	1	—	—	—	—	1	1	—	1	1
pictori	1	—	—	—	—	1	1	—	1	1
lucrători	1	—	—	—	1	—	1	1	—	1
11. Mecanici										
textiliști	1	—	1	1	—	1	1	—	1	1
cazangii	1	1	—	1	1	—	1	2	—	2
12. Textile										
țesătoare	15	14	—	14	14	—	14	6	—	6
urzitoare	2	2	—	2	2	—	2	1	—	1
depănătoare	6	6	—	6	6	—	6	3	—	3
țevuțtoare	3	3	—	3	3	—	3	3	—	3
13. Boiangii										
vopsitori	4	—	3	3	3	—	3	5	—	5
uscători	3	—	2	2	3	—	3	4	—	4
apretori	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Laboranți tămâie	3	2	—	2	2	—	2	2	—	2
15. Pictori	2	—	1	1	1	1	2	1	1	2
Total	117	50	40	90	62	40	102	45	39	84

Din schema de mai sus se constată următoarele:

a) Conform schemei bugetare, Institutul Biblic-Ateliere are 33 specialități tehnice, pentru care la 1 Ianuarie avea monahi calificați pentru 19 meserii, iar la 31 Decembrie pentru 23.

b) Sarcina de producție a Ateliereleor a fost realizată cu un număr mediu de 92 salariați în loc de 117, adică cu 80% din personalul prevăzut în schemă.

Acest lucru apare și mai evident din următoarea situație a contului de salarii plătite în anul 1952:

	Prevederi		Plăți efectuate				
	Trimestr.	Anual	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Total
Pers. de birou	18.066	72.264	20.065,88	16.995,96	16.818,41	19.544,98	73.475,23
Lucrători . . .	130.437,50	523.750	71.257,18	83.857,96	89.069,44	90.007,59	334.192,17
Asig. Sociale .	9.037,50	36.150	8.150,09	8.121,87	10.700,0	7.627,74	34.622,70
Total . .	158.041,—	632.164	99.473,15	108.978,79	116.657,85	117.180,31	442.290,10

După cum se constată din tabelul de mai sus, din prevederile de salarii de lei 632.164 s'au plătit în 1952 un total de drepturi pentru: salarii, depășiri de normă, prime, concedii de odihnă, asigurări sociale și fond cultural și sportiv, un total de 442.290,100 lei, cifră care reprezintă 70% asupra prevederilor.

Explicația acestei situații este dată de continua dezvoltare tehnică a unităților lucrate ale Institutului, de calificarea și specializarea crescândă a personalului, și de mărirea rentabilității muncii, folosind în întregime învățămintele realizate în sectorul producției socialiste.

Mai menționăm la acest capitol, că în acest an au fost trimși la mănăstirile de metanie 19 monahi și monahii, cari au fost calificați în ultimii trei ani în lucrările Institutului la: țesătorie, croitorie de haine preoțești și odăjdii bisericești, sculptură, pictură, email și metalurgie, pentru a fi folosiți la organizarea de ateliere sau pentru a lucra în cooperativele mănăstirești.

2. Utilajul tehnic și industrial.

În cursul anului 1952, Institutul Biblic a lucrat intens la dezvoltarea și desăvârșirea instalațiilor sale de fabricație, pe deoparte îmbunătățind utilajul existent, iar pe de alta creind noi unități necesitate de desfășurarea întregii sale lucrări.

Data fiind situația spațiului în care se aflau atelierele dela sediul central al Institutului, dela Mănăstirea Antim, potrivit dispozițiilor Înalt Prea Sfinției Voastre, s'au fixat următoarele sedii atelierele Institutului și s'a organizat transportarea și reamplasarea instalațiilor astfel:

I. La Mănăstirea Antim	1. Atel. de obiecte bisericești cu secția filigran.
2. Atelierul de email.
3. Atelierul de croitorie și haine preoțești
4. Atelierul de odăjdii și veșminte bisericești
II. La Mănăstirea Plumbuita	1. Atelierul de broangerie și uscătorie.
2. Atelierul de tâmplărie și cel de sculptură.
3. Atelierul de pictură
4. Atelierul de tămâie.
III. La Mănăstirea Țigănești	Atelierul de țesătorie de ștofe de haine și odăjdii.
IV. La sediul Arhiepiscop. Bucureștilor	Atelierul de ceramică.

Pentru realizarea acestei lucrări, care a oferit spațiul necesar pentru toate atelierele și a descongestionat totodată îngrămădirea de monahi dela Mănăstirea Antim, s'a folosit, cu rezultate excelente, localul Sf. Mănăstiri Plumbuita, unde au fost mutate trei ateliere ce se găseau la Antim, s'a organizat viața monahilor într-o obște cuprinzând 37 monahi, care au fost puși sub autoritatea și conducerea unui stareț și s'au putut reorganiza și atelierele dela Antim, rânduindu-se o mai bună lucrare a lor și o mai bună încheiere a vieții monahale pentru personalul rămas aci.

Din luna Septembrie, reorganizându-se atelierul dela Țigănești, 13 monahii au fost trecute la cooperativa meșteșugărească a acelei mănăstiri, unde au primit locuri de muncă în fruntea lucrărilor, iar celor 17 monahii rămase la Țesătoria Institutului Biblic li s'a fixat program într'o singură echipă, ziua, pentru a nu mai obosi în programul de noapte, asigurându-se totodată un program unitar de muncă, rugăciune și studiu tuturor monahiilor din mănăstire.

După încercările făcute la Mănăstirea Antim pentru lucrările de ceramică, neputându-se asigura arderile nici cu lemne de foc și nici cu petrol, atelierul de ceramică a fost instalat în 5 camere transformate într'un mare atelier, dela sediul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, unde există posibilitate de ardere cu gaze naturale. Pentru acest atelier s'a amenajat localul, s'a văruit, s'a pardosit cu cărămidă și s'au executat lucrări de instalații de curent electric pentru luminat și forță motrică.

Angajându-se un inginer specialist și 2 ceramiști, s'a construit un cuptor din cărămidă refractară, cu o capacitate de 1,50 m.c., pentru ardere până la 1.200 grade, în care să se ardă plăcile, și un cuptoraș pentru ardere până la 850 grade, pentru lucrări și experiențe de pictură în ceramică, cu o capacitate de 500 m.c. S'a executat lucrarea de instalare a conductelor și arzătoarelor pentru gaze naturale, s'au montat manometre și termoindicatoare speciale și o sobă alimentată cu gaze, pentru uscarea plăcilor. De asemenea atelierul a fost dotat cu mobilier, scule, unelte și instalațiile necesare pentru șablonare și uscare, și în special s'a achiziționat o moară căptușită cu porțelan, în greutate de 1,200 tone, care a fost instalat pe rulmenți și acționată cu un motor de 4,5 H.P., pentru a măcina șamotul ars la 1.000 grade, care transformat în particule de 1-2 mm³, se amestecă în proporție de 40-50% în masa ceramică din care se fac plăcile, pentru a se realiza plăci de dimensiuni mari și care să reziste la ardere fără deformări și deasemeni să reziste la intemperii. S'au achiziționat și montat trei mori de porțelan, mai mici, pentru măcinarea oxizilor metalici din care se prepară pigmenții pentru culorile ceramice.

În prezent acest atelier este complet utilat și are o instalație aproape unică în București.

Atelierul de tâmplărie a fost instalat în două camere mari la Mănăstirea Plumbuita, din care într'una de 20×10 m. s'au montat mașinile mecanice de tâmplărie, iar atelierul de sculptură a fost așezat într'o cameră de 12×6 m., asigurându-i-se tot spațiul și lumina necesară, acest atelier folosind și ca școală pentru monahii absolvenți ai Seminarului Monahal Neamțu, care au fost chemați pentru desăvârșirea practicii de atelier.

Pentru atelierul de pictură s'a amenajat în foarte bune condițiuni o sală de 12×6 m., dotându-se cu șevalete, mese, scaune, etc., și fiind folosită deasemeni ca atelier-școală pentru elevii dela Neamțu, care fac practică la pictură.

Atelierul de tămăie mutat la Plumbuita, a fost așezat în două camere, amenajându-se cu un cuptor pentru topit rășină, arzător special, mese utilaj, etc.

Celelalte ateliere au primit deasemeni, unele îmbunătățiri de utilaj, la Țigănești făcându-se noi lucrări la instalația de lumină electrică și forță motrică, acest atelier fiind dotat și cu o mașină de răsucit fire, pentru lucrarea stofelor de paltoane preoțești. Importante lucrări de utilare s'au făcut deasemeni, la atelierul de boiangerie, unde s'a curățat și recondiționat cazanul de aburi, s'au montat manometre speciale, sticlă de nivel, injectoare de apă, etc., revizuiindu-se instalația electrică, centrifuga și căzile de vopsit. Datorită dezvoltării luate de acest atelier, s'a amenajat o nouă uscătorie la etaj, alimentată cu aburi și aer cald și acționată de un ventilator-exhaustor, pentru a se putea asigura uscarea firelor vopsite, paralel cu randamentul boiangeriei propriu zise, adică o producție de circa 5.000 kgr. fire vopsite lunar.

Pentru cei 11 monahi absolvenți ai Seminarului Monahal Neamțu, ca și pentru ceilalți monahi viețuitori la Plumbuita, s'au amenajat dormitoare comune și chilii separate, s'au dotat cu paturi, învelitori, cearceafuri, etc., și s'a organizat masa de obște în colaborare cu stăreția.

3. Aprovizionarea cu materiale.

Planul de aprovizionare cu materiale și materii prime a fost prevăzut în buget la un total valoric de lei 445.000, proporțional cu producția înscrisă în plan. Aceste materiale s'au putut procura după cum urmează:

A. Repartizări din planificări de Stat.

3.143	kgr. fire lână Mischgarn 24/2, pt. stofe	Lei 154.354,77
480	kgr. fire mătase artificială pt. odăjdii	„ 8.394,75
147.600	kgr. fire bumbac pt. țesături	„ 2.265,66
29.371	m.c. cherestea fag pt. mobilier	„ 8.394,75
20.614	m.c. cherestea stejar, idem	„ 11.372,72
29.153	m.c. cherestea și șipci brad	„ 7.809,61
117.900	kgr. rășină de brad pt. tămâie	„ 676,75
442	bucăți batire ață cusut pt. croitorie	„ 3.656,42
3.250	kgr. parfumuri și esențe pt. tămâie	„ 6.490,91
106	tone combustibil pt. boiangerie	„ 26.288,—
2.450	kgr. petrol rafinat pt. ceramică	„ 1.375,50
400	kgr. sulfat de cupru pt. galvanoplastie	„ 3.040,—
100	kgr. oxid de plumb (litargă sau smalțuri pt. ceramică)	„ 1.070,—
648	kgr. tablă neagră	„ 1.722,38
139	kgr. oțel Böhler pt. ștanțe	„ 646,35
	Culori de pictură în ulei	„ 1.510,33
	19 rulmenți pe bile	„ 834,25
812	kgr. ulei de in fierț pt. tâmplărie	„ 660,52
200	kgr. carbid pt. suduri	„ 858,72
120	kgr. natriu bicarbonic	„ 251,10
	Diferite materiale: furnir, placaj, paneele, spirit, etc.	„ 40.706,64
Total materiale repartizate		Lei 288.232,64

B. In afară de aceste materiale obținute prin planificarea de Stat, s'au mai cumpărat diferite materiale dela magazinele de mic gros, potrivit aprobărilor de Stat și s'au folosit prin deblocări unele rezerve proprii, după cum se arată mai jos:

	Materiale planificate	Deb ocări din stoc propriu	Mic, gros și fondul propriu	Total aprovizionări
Trimestrul I	64.816,74	12.625,—	17.544,58	94.986,32
Trimestrul II	59.374,84	24.813,90	9.490,83	93.679,57
Trimestrul III	79.114,29	—	21.858,01	100.972,29
Trimestrul IV	84.926,91	—	15.046,50	99.973,42
Total Lei	288.232,78	37.438,90	63.939,92	389.611,59

Totalul aprovizionărilor de lei 389.611,59 reprezintă 86% din cantitățile de materiale necesitate de plan. Restul materialelor în valoare de 55.389 lei au fost realizate în parte din depozitul propriu și în mai mică măsură prin cumpărături dela particulari, pentru argint, schlagmetal, ștrasuri, etc.

Prin intervenția Ministerului Cultelor, C.S.A. ne-a aprobat în trimestrul I deblocarea a 925.600 kgr. metale neferoase, 300 kgr. semifabricate neferoase turnate și 2 kgr. deșeuri, în valoare totală de lei 12.625, pentru nevoile Patriarhiei, și în trimestrul II ni s'au deblocat 986.200 kgr. metale neferoase, pentru executarea unei comenzi de obiecte bisericești pentru Patriarhia Ortodoxă din Antiohia. Cu aceasta, stocul propriu de metale neferoase fiind consumat, am fost sfătuiți să dirijăm producția obiectelor de cult către folosirea altor materiale decât cele neferoase.

Acest lucru a fost pus în studiu și experimentat la o serie întreagă de obiecte care s'au lucrat în argint, căutându-se a se realiza o adevărată producție de obiecte de artă din argint și email în filigran, iar ultima vreme se studiază posibilitatea lucrării obiectelor mari, ca: sfeșnice, policandre, etc., din fier forjat.

II. PRODUCȚIA.

Sarcina de producție a Atelierelor Institutului Biblic în anul 1952 a fost stabilită la un total de lei 1.237.000 la preț de cost.

Această sarcină a fost realizată și depășită, la finele anului obținându-se o producție totală de lei 1.476.955,80, adică o realizare de 118% a planului, potrivit următorului tabel de realizări pe ateliere:

Recapitulația producției pe 1952

	Sarcina de producție		R e a l i z ă r i				
	Trimestr.	Anual	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	T o t a l
Obiecte . .	85.000	340.000	63.101,96	58.194,18	64.455,45	112.216,87	297.968,46
Țesătorie. .	94.250	377.000	145.270,98	167.027,99	147.617,53	69.577,05	529.493,55
Tâmplărie .	38.750	155.000	26.148,80	32.175,56	50.079,10	51.776,04	160.179,50
Vopsitorie .	45.000	180.000	19.448,90	46.533,11	59.979,90	122.185,39	248.167,30
Tămâie . .	10.500	42.000	16.489,73	10.982,04	9.618,80	12.940,40	50.030,97
Croitorie. .	6.625	26.500	6.899,—	8.267,—	5.264,87	5.548,—	25.978,87
Odăjdii . .	6.625	26.500	11.300,—	9.900,—	11.074,35	8.409,04	40.683,39
Email—Gra- vură . . .	10.000	40.000	24.180,—	42.932,—	11.776,80	10.355,99	89.244,79
Pictură—Ce- ramică . .	12.500	50.000	12.160,—	11.177,47	10.791,50	1.080,—	35.208,97
Total . .	309.250	1.237.000	324.999,37	387.209,35	370.658,30	394.088,78	1.476.955,80

Față de anii anteriori, producția Institutului Biblic-Ateliere în 1952 prezintă următoarea situație:

Realizări în anul 1949 lei vechi	8.797.020	sau lei noi	439.861,—
„ „ „ 1 50	20.104.544	„ „ „	1.005.227,20
„ „ „ 1951	23.539.339	„ „ „	1.176.966,95
„ „ „ 1952	—	„ „ „	1.476.955,80

Analizând realizările fiecărui atelier în parte în anul 1952, constatăm următoarele:

1. *Atelierul de obiecte bisericesti*, inclusiv secția filigran și atelierul de email cu care are lucrări comune, a fost programat să realizeze o producție totală de lei 380.000. Această sarcină a fost realizată astfel:

A. Obiecte	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	T o t a l
fabricate	47.608,96	44.296,18	50.741,45	48.364,30	191.010,89
reparații	15.493,—	13.898,—	13.714,—	15.040,57	58.147,57
semifabricate . .	—	—	—	48.812,—	48.812,—
T o t a l	63.101,96	58.194,18	64.455,45	112.216,87	297.868,46
B. Email	24.180,—	42.932,—	11.776,80	10.335,99	89.244,79
Total gen. . . .	87.281,96	101.126,18	76.232,25	122.572,87	387.213,25

Deci, planul de producție a fost realizat cu un coeficient de 102%.

Trebuie să menționăm că aceste ateliere au fost orientate, sub îndrumarea Comitetului Tehnic al Institutului, către realizarea de lucrări de pronunțat caracter artistic, realizând în cursul acestui an un mare număr de cruciulițe în email și filigran, cruci decorate cu rozete și plăci de email, engolpioane și cruci de piept lucrate în filigran de argint sau din argint gravat, și cu iconițe în email pictat și chiar serii întregi de potire, discuri, stelute, lingurițe, copii și icoane din filigran de argint, după modele speciale.

În urma dorinței exprimate de I.P.S. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, și a indicațiilor date de P.C. Arhim. Vasile Samaha, Institutul Biblic a pus în lucru 100 serii obiecte de cult din metal argintat, pentru parohiile ortodoxe siriene, și 15 serii obiecte de cult din argint, lucrate în filigran și email, pentru catedralele și Episcopiiile acestei Biserici.

În luna Decembrie 1952, Institutul Biblic a expediat pe calea aerului, la Damasc, prima serie de obiecte din această comandă, care, cuprinzând 20 serii obiecte pentru parohii și două serii obiecte pentru Episcopii, au putut ajunge la Damasc în preajma sărbătorilor Crăciunului 1952, constituind un important fapt pentru strângerea relațiilor de prietenie dintre aceste două Biserici și pentru străduințele de luptă comună pentru apărarea păcii în lume.

Cele două serii de obiecte trimise Episcopilor siriene au fost lucrate din argint în filigran și au cuprins, pe lângă obiectele necesare slujbei Sf. Proscomidii și slujirii în Sf. Altar, și obiecte necesare portului și slujirii arhieresti ca: engolpion, cruce pectorală, cârjă, dicherotrichere, etc., fiind apreciate ca lucrări cu foarte ridicat nivel artistic și tehnic.

De notat este și faptul că, pe lângă tehnica obișnuită de lucru în email metalic și email pictat, s'au făcut încercări și s'au executat lucrări de email în tehnica cloisenné și champlève, experimentându-se posibilitatea lucrării obiectelor mai mari ca: Evangheliu îmbrăcate, icoane, cruci, etc., cu email în aceste tehnici.

2. *Atelierul de țesătorie* a fost programat să execute o sarcină de producție de 20.000 m. țesături la o valoare de preț de cost de 377.000 lei.

Rezultatele obținute au fost următoarele:

Trim. I s'a realizat	5.316,— m.	țesături lei	145.270,08
Trim. II " "	7.388,90 m.	" "	167.027,99
Trim. III " "	7.358,95 m.	" "	147.613,53
Trim. IV " "	2.907,20 m.	" "	69.577,05
T o t a l . . .		22.971,05 m.	" " 529.493,55

Menționăm că mai mult de jumătate din cantitatea de stofe, adică peste 12.000 metri sunt la lățimea dublă de 1,40 m., ceea ce arată și ca metraj o depășire cu mult a planului de lucru. Ca valoare, deși o bună parte din stofe nu sunt încă vopsite și deci nu sunt înscrise cu valoarea finită și cu costul regiei, producția mărește o realizare de 140% față de plan.

Mersul accelerat al producției și ridicarea randamentului au fost posibile pe deoparte datorită punerii la punct a utilajului industrial, iar pe de altă parte calificării din ce în ce mai bune a monahiilor lucrătoare. În acest an s'au executat la acest atelier, pe lângă produsele obișnuite, și articolele anexe pentru croitorie bărbătească, și anume: galon, ceaprazuri, brăie de diferite culori, șnururi, etc.

3. *Atelierul de tâmplărie-sculptură* a avut stabilită o sarcină de producție în valoare de lei 155.000, pe care a executat-o astfel:

Trimestrul I	lei 26.148,80
Trimestrul II	„ 32.175,56
Trimestrul III	„ 50.079,10
Trimestrul IV	„ 51.776,04
Total lei 160.179,50	

După cum se constată, și acest atelier și-a realizat sarcina de producție, executând lucrări de mobilier bisericesc.

Demnă de menționat între lucrările acestui atelier este Biblioteca Patriarhală, lucrare monumentală, în curs de terminare, în executarea căreia acest atelier a dat dovadă de posibilități artistice și tehnice demne de toată lauda.

4. Unul din cele mai productive ateliere și cu mari posibilități de dezvoltare este *atelierul de boianerie dela Plumbuita*, care având o sarcină de producție de 180.000 lei, preț numai de manoperă, pentru vopsirea a 25.000 kgr. fire, a realizat o producție de lei 248.167,30, pentru 35.026,172 kgr. fire vopsite și 15.838 perechi ciorapi vopsiți, astfel:

Trim. I realizat lei	19.448,90	pt. vopsit	1.700,950	Kgr.
Trim. II " "	46.553,11	" "	6.645,300	"
Trim. III " "	59.979,90	" "	10.507,250	"
Trim. IV " "	122.185,89	" "	16.173,672	"
T o t a l l e i . . .	248.167,30	" "	35.027,122	"

De menționat pentru acest atelier este faptul că întreaga lucrare de producție se execută cu personal monahal, în afară de un singur tehnician mirean, conducătorul fabricației.

Datorită lipsei unui specialist, nu s'a putut realiza nici în acest an definitivarea organizării și intrarea în funcțiune a secției de apretură. Acest lucru s'a datorat pe de o parte lipsei de utilaj și de mașini, iar pe de altă parte lipsei unui specialist întreprinzător și devotat.

Acești fapt a făcut ca fin'sarea și apretarea stofelor țesute la Țigănești să se execute la fabrici de apreturi de Stat.

Rămâne, pentru anul 1953, ca o sarcină primă de realizat, definitivarea acestei secții de apretură.

5. *Micul atelier de preparat tămâie artificială* și-a dezvoltat și în cursul acestui an lucrările în condițiuni excelente, cu următoarele rezultate de producție:

Sarcina de producție anuală de 600 kgr rășină, în valoare de lei 42.000 anual, a fost realizată astfel:

Trim. I	181.750 Kgr.	în valoare de lei	16.489,73
Trim. II	153.700	" " " "	10.982,04
Trim. III	139.000	" " " "	9.618,80
Trim. IV	187.000	" " " "	12.940,40
	666,450 Kgr.	" " " "	50.030,97

Programul a fost realizat și depășit cu 12%, totodată vânzarea absorbînd toată producția realizată, aceasta fiind chiar insuficientă față de cereri.

Notăm că acest atelier are personal exclusiv dintre monahi.

6. *Atelierul de croitorie de haine preoțești* a avut următoarele rezultate:

Sarcina bugetară de producție, reprezentând manopera pentru confecționare a totalizat 26.500 lei și a fost realizată astfel:

Trimestrul I	realizări lei	6.899,—
Trimestrul II	" "	8.267,—
Trimestrul III	" "	5.264,87
Trimestrul IV	" "	5.548,—
	Total lei	25.978,87

În cursul acestui an, atelierul de croitorie de haine preoțești a realizat două modele noi de haine preoțești de vară, lucrate ca o singură haină care să suplinească portul regulamentar, pentru a se veni în ajutorul preoților, atât pentru ușurarea portului vara, cât și pentru economie.

7. *Atelierul de odăjdii bisericesti*, avînd posibilități de lucru în serie, a avut realizări mult mai mari, deși cu personal mai puțin. Programat cu o sarcină de 26.500 lei anual, a realizat lucrări de manoperă în total de lei 40.683,39, astfel:

Trimestrul I	realizări lei	11.300,—
Trimestrul II	" "	9.900,—
Trimestrul III	" "	11.074,35
Trimestrul IV	" "	8.409,04
	Total lei	40.683,39

Acest lucru a fost posibil și datorită faptului că s'au primit comenzi pentru confecționarea lingeriei necesare caselor de odihnă, dar și datorită noilor lucrări executate, de: cul'oane, brăie, reparații de odăjdii, etc.

8. Despre atelierul de email am vorbit împreună cu cel de obiecte bisericesti, cu care a avut lucrări comune.

9. Institutul făcînd și oficiul de lucrare și livrări de icoane pictate, steaguri, catapetesme pictate, etc., prin *Atelierul de pictură*, și deasemenea pentru a păstra evidența lucrărilor de cruci și engolpioane *pictate în email*, necesare comenzi făcute de Biserica Antiohiei, cu regim de plată în acord a pictorilor, notăm valoarea acestor obiecte produse și cumpărate de Institut, în cursul anului 1952:

Trimestrul I	lei	12.160,—
Trimestrul II	lei	11.177,47
Trimestrul III	lei	10.791,—
Trimestrul IV	lei	1.080,—
	Total lei	35.208,97

Această activitate a depășit deasemeni sarcina bugetară și este datorată bunului mers general al întregii producții, care a antrenat și lucrările acestor picturi.

10. În ceea ce privește *Atelierul de ceramică*, trebuie să menționăm că nu s'a realizat planul de producție propriu zis, decât la 8.825 lei față de o sarcină de 20.000

lei, eforturi în acest domeniu fiind depuse și realizările obținute mai mult în ceea ce privește organizarea și dotarea acestui atelier, așa cum am arătat la capitolul organizărilor.

Se știe, în general, că în țara noastră, ceramica s'a dezvoltat în deosebi pe linia mării producții industriale și anume aceea a producției de cărămidă, țiglă, olărie, etc. Despre o ceramică cu un ridicat nivel artistic nu se cunoaște a se fi făcut încercări decât în mod sporadic, și aceasta numai pe linia picturii de plăci cu culori ceramice pe bază de smalțuri.

Sarcina pusă Institutului Biblic a fost aceea de a realiza o ceramică pictată mat, fără smalțuri, pentru a putea înlocui pictura în frescă a exterioarelor de biserici, întrucât timpul a dovedit că fresca pictată în ultimele decenii nu rezistă agenților atmosferici.

Pornind dela constatarea că biserica nouă a Mănăstirii Sinaia are în exterior plăci de ceramică pictate mat, în dimensiuni foarte mari, de $1 \times 0,50$ m., înalt Prea Sfinția Voastră ați fixat modelul realizărilor în ceramică ale Institutului Biblic, potrivit acestor condițiuni a plăcilor dela Mănăstirea Sinaia, având în vedere și faptul că aceste plăci, deși lucrate și montate în anul 1896, se păstrează și astăzi, după 56 ani, în cea mai perfectă stare.

De aceea, luând drept model această ceramică, cercetările Institutului Biblic au trebuit să se îndrepte în mai multe direcții, și anume:

a) A stabili modalitatea confecționării acestor plăci la dimensiunea și modelul plăcilor fabricate de ateliere din străinătate, 25-30 kgr. o placă finisată. Analizând argila din care e făcută, felul de preparare a plăcii, nivelul și felul arderii, s'a ajuns, către finele trimestrului III, a se stabili precis că aceste plăci se pot executa și din pământ de Medgidia sau Cristian, șamotat în proporție de 40-50% cu argilă de același fel, arsă la 1.000 grade C., șablonându-se pe forme de ghips. După uscarea treptată timp de circa 4-5 săptămâni, aceste plăci au fost arse la 900-1.040 grade C., pentru a se vitrifia complet.

Toate aceste probleme au necesitat încercări și experiențe, care s'au făcut paralel cu dotarea atelierului, deoarece plăcile sau se diformau, sau «înflureau», astfel încât a trebuit dusă o muncă asiduă de precizare a rețetei de fabricație.

În prezent, acest lucru este perfect cunoscut și s'au obținut 10 plăci, realizate în cele mai bune condițiuni, la dimensiunile 1-1,10 m. înălțime, 45-50 cm. lățime și 5 cm. grosime. Din acest moment, plăcile au început a fi confecționate în serie, pentru decorarea Bisericii Mănăstirii Ciorogârla.

b) Paralel cu această lucrare, s'au depus străduințe pentru fabricarea culorilor necesare pictării mate, obținându-se de asemenea rezultate îmbucurătoare.

Astfel s'au cumpărat 18 kgr. oxizi metalici de crom, cobalt, zinc, pink, mangan, etc., din care s'au preparat pigmenți-culori de ceramică mată, obținându-se până în prezent șase culori principale: roșu, negru, galben, verde, albastru și maron, precum și culori intermediare: purpuriu, portocaliu, azur, etc., în cantitate totală de 25 kgr.

Cu aceste culori preparate în flusuri speciale, s'au făcut probe pe plăcuțe care au fost arse la o temperatură de 750-850 grade C., și după 104 probe s'a realizat fixarea culorilor mate prin ardere.

De aceea, deși c producție propriu zisă de fabricate nu există, personalul acestui atelier a realizat lucrări foarte importante, iar rezultatele vor fi din ce în ce mai bune.

III. VÂNZAREA PRODUSELOR.

Realizarea veniturilor Institutului Biblic-Ateliere din vânzarea produselor sale, a fost obținută în anul 1952, astfel: față de o prevedere bugetară de venituri din vânzări de 1.617.000 lei, s'a obținut o realizare de lei 1.508.532,25, adică un procent de circa 93%.

Nerealizarea întregii prevederi se datorește neînregistrării la venituri a costului Bibliotecii Patriarhale, fapt datorit neterminării ei complete și imposibilității de facturare până la 31 Decembrie 1952.

IV. REZULTATE FINANCIARE.

Rezultatele financiare ale activității anului 1952 a Institutului Biblic-Ateliere, conform contului de profit și pierdere încheiat la 31 Decembrie 1952, sunt următoarele:

		Vânzări și realizări nete	lei 919.543,05
Regie generală Adm. Patr.	lei 234.012,19		
Regie vânzare	„ 5.290,36		
Amortisment utilaj unelte	„ 93.263,16		
Impoz. circul. prod. și comerc.	„ 568.317,55		
Beneficiu	„ 18.659,79		
Total lei	919.543,05		lei 919.543,05

După cum se constată, din totalul de vânzări de lei 1.455.857,25, scăzând costul materialelor, adică lei 536.318,20, rămâne drept realizare brută valoarea de 919.543,05 lei, sumă care formează cifra inițială a contului de profit și pierdere.

Din această sumă s'a achitat Statului pentru sarcini de diferite impozite, lei 568.317,55, s'a restituit Administrației Patriarhale cota de cheltuieli comune pentru salarii administrative, încălzit, luminat, telefon, etc., în valoare de lei 234.012,19, iar beneficiul brut de lei 111.922,95 a fost repartizat pentru amortizarea utilajului la lei 93.263,16, rămânând un beneficiu net în valoare de lei 18.659,19 pentru anul 1952.

La acest beneficiu scriptic se cade a se adăuga valoarea Bibliotecii Patriarhale, care deși executată în cea mai mare parte în anul 1952 și având trecute în cheltuielile de fabricație costurile materialelor și manoperii, nu s'a putut înregistra la venituri din cauză că nu s'a putut factura.

Din cele arătate mai sus, se vede că activitatea anului 1952 prezintă rezultate financiare satisfăcătoare.

V. BILANȚUL ȘI SITUAȚIA FONDURILOR.

Contul de bilanț încheiat la 31 Decembrie 1952, prezintă următoarea situație a fondurilor Institutului Biblic-Ateliere:

A C T I V		P A S I V	
I. <i>Mijloace de bază.</i>		I. <i>Fonduri.</i>	
1. Imobile	6.997,85	1. Fond avere I.B.A.	1.294.357,55
2. Mașini, instalații, mobilier	670.374,86	2. Fond rezervă	2.033,60
II. <i>Materiale diverse și produse.</i>		3. Fond amortisment	220.003,61
1. Materii prime și materiale	326.586,69	I. <i>Creditori.</i>	
2. Materiale la prelucrare	286,12	1. Avans clienți	6.000,—
3. Produse	849.157,50	2. Ad-ția Patriarhală	354.210,80
4. Produse ceramică	8.558,64	3. Comisia Pictură	16.696,80
III. <i>Debitori.</i>		III <i>Beneficiu 1952</i>	18.659,79
1. Clienți	50.000,—	Total pasiv	lei 1.911.961,60
Total activ lei	1.911.961,69		

Din analiza contului de bilanț, desprindem următoarele:

1. Fondurile proprii ale Institutului Biblic — Ateliere însumează un total de lei 1.516.394,76.

2. Aceste fonduri sunt investite în valori de prim ordin și realizabile imediat sau în prim termen și anume: utilaj și mașini lei 670.374,86; imobil 6.997,85; materii prime și materiale 326.872,81; produse și fabricate 857.716,17; clienți (facturi emise pentru boiangerie la 30 Decembrie 1952 și încasate după 2 Ianuarie 1953), lei 50.000

Institutul Biblic Ateliere, este debitor față de Administrația Patriarhală și Comisia de Pictură cu un total de lei 370.907,14, sumă care i-a fost necesară pentru plăți în numerar.

Ținem să remarcăm aici situația bună a fondurilor de amortisment alocate, care reprezintă 30% din valoarea tuturor instalațiilor și utilajului.

În această situație bilanțul prezintă un raport de vădită bună folosire a fondurilor, valorile fiind investite în totalitate în bunuri imediat recuperabile.

**VI. DATE ASUPRA SITUAȚIEI FINANCIARE A COMISIEI
DE PICTURĂ BISERICESCĂ.**

Fondurile și lucrările financiare și administrative ale Comisiei de pictură bisericească fiind înscrise în activitatea Institutului Biblic — Ateliere, se cuvîne să arătăm în câteva cuvinte activitatea acestei Comisiuni în anul 1952.

Lucrările Comisiei de pictură bisericească s'au desfășurat în cursul acestui an pe trei luni generale de activitate și anume:

1. Lucrările de specialitate tehnică și artistică, privind aprobări de devize, licitații, expertize, recepții, etc., de lucrări de pictură bisericească la biserici și monumente bisericești din țară, fie direct, fie prin organele respective ale Chiriariilor, potrivit costului înalt al acestei Comisiuni de a veghea la păstrarea stilului tradițional în pictura bisericească și de a promova din ce în ce mai mult calitățile artistice ale pictorilor și lucrărilor executate de ei.

În această activitate Comisia, a executat: 55 aprobări devize pentru pictări de biserici, 40 aprobări de licitații, 140 diverse lucrări privind activitatea Comisiei în legătură cu diferite probleme de pictură, cercetări pe teren, etc.

2. Formarea de noi cadre și recalificarea unora din pictorii mai vechi a format cea de a doua preocupare a Comisiei. Această lucrare s'a executat, pe deoparte prin reautorizarea a 9 pictori și a 8 zugravi bisericești, iar, pe de altă parte, prin șantierele — școală de pictură ale Patriarhiei dela Mănăstirea Ciorogârla și biserica Pipirig-Neamț.

Șantierul dela Mănăstirea Ciorogârla, în al doilea an de activitate, a realizat sub conducerea pictorului profesor Gheorghe Popescu terminarea picturii bisericii noi în naos, pronaos și altar, rămânând de pictat numai pridvorul, la care lucrare au participat 3 pictori stagiași, 6 zugravi și 2 ucenici recrutați dintre absolvenții Academiei de Artă Frumoasă, care au executat lucrări practice de frescă. Pentru întreținerea acestui șantier și executarea lucrării Arhiepiscopia Bucureștilor a achitat o subvenție de 53.020,71 lei.

După terminarea stagiului pe practică de 5 luni de zile, acești elevi, împreună cu o parte din elevii dela șantierul Pipirig, au urmat o lună de zile cursuri teoretice de pictură bisericească la Institutul Teologic, unde Comisia de pictură a organizat, cu profesori de specialitate, lecții pentru noțiuni de pictură și iconografie bisericească, între 10 Noembrie și 15 Decembrie 1952.

După terminarea acestor cursuri s'a instituit un examen de calificare a absolvenților, la care au fost promovați 2 pictori și 2 zugravi bisericești și au fost amânați pentru complectarea stagiului 2 pictori.

Șantierul dela Biserica Pipirig-Neamț, a fost rezervat aspiranților la titlul de pictor dintre monahi și a fost condus de pictorul profesor N. Dimitriu-Nicolaide. Deasemeni acest șantier, aflat în cel de al doilea an, a terminat pictarea bisericii în afară de pridvor, având patru pictori stagiași, 10 ucenici în anul II; 10 ucenici în anul I; un pictor practicant și un zugrav practicant. Din pictorii și zugravii care s'au prezentat la cursul teoretic și la examenul de calificare au fost promovați și autorizați un pictor și doi zugravi bisericești.

Pentru întreținerea acestui șantier I. P. S. Voastră ați acordat o subvenție de lei 33.325 dela Administrația Patriarhală, realizându-se 605,70 m. p. pictați în anul 1952.

Rezultatele excepțional de bune ale acestor două șantiere, atât în ce privește pictura realizată, datorită străduinței celor doi profesori cât și în ce privește formarea elevilor, pot alcătui pe drept cuvânt un merit de netăgăduit al Comisiei de pictură bisericească.

Tot pe această linie de formare a cadrelor, Comisiunea de pictură s'a ocupat îndeaproape de instruirea teoretică și practică a 11 elevi absolvenți ai Seminarului Monahal Neamțu, care au fost aduși la Institutul Biblic-Ateliere pentru a-și desăvârși cunoștințele în cele două ateliere-școli dela Plumbuita și anume atelierul de pictură de icoane și cel de sculptură de mobilier și odore bisericești.

Pentru buna realizare a programului de învățământ, Comisiunea a alcătuit o programă de lecțiuni practice și teoretice, pe lângă orele de lucru în atelier, elevii fiind îndrumați în cunoștințele teoretice de profesori de specialitate, care țin câte 2 lecții săptămânal.

Acești elevi după practica de un an în aceste ateliere, urmează să se prezinte la șantierele de pictură, iar după aceasta pot candida la titlul de zugrav bisericesc.

Tot pe linia îndrumărilor artistice tradiționale, Comisiunea de pictură a avut direcțiunea artistică a lucrărilor de pictură în ceramică dela Institutul Biblic-Ateliere. Pentru aceasta s'a alcătuit în sânul Comisiei o subcomisiune de ceramică, care a făcut studii și cercetări pentru documentarea și orientarea lucrărilor în acest domeniu și care au fost puse în aplicare în lucrările atelierului pentru plăcile ce se lucrează în vederea placării în ceramică a bisericii Corogârla.

3. Pentru susținerea activității sale de control și îndrumare a lucrărilor, deplasări, recepții, etc., de pictură bisericească din țară, Comisiunea are dreptul la încasarea unei cote de 2% asupra costului lucrărilor de pictură executate. În acest sens s'au încasat, prin Institutul Biblic, următoarele sume, în cursul anului 1952 și s'au chetuit pentru nevoile Comisiei:

Incasări lei	13.570,09.
Cheltueli „	9.228,34.
Excedent „	4.341,75.

VII. ACTIVITATEA COMITETULUI TEHNIC.

În scopul de a orienta și a desvolta tot mai mult lucrările Institutului Biblic către rezultate superioare tehnice și artistice, I. P. S. Voastră așii instituit, potrivit dispozițiunile Statutului, un comitet tehnic, alcătuit din persoane de ales prestigiu cultural și artistic.

Acest comitet a supravegheat și condus în de aproape eforturile celor două sectoare ale Institutului Biblic pentru realizările lor cu caracter artistic.

În ceea ce privește sectorul Atelierele, Comitetul tehnic s'a străduit și a adus importante contribuții în noile lucrări de artă realizate, în special la cele pentru comanda Antiohia, cât și pentru promovarea calității obiectelor de serie, dirijând lucrările pentru stabilirea modelelor și realizarea pieselor la engolpioane și cruci pectorale lucrate în filigran sau gravate și decorate în email, cloisonné și cicancă.

Deasemeni Comitetul tehnic recepționează lunar, din punct de vedere tehnic și artistic, producția Atelierele, dând indicațiuni și îndrumări prețioase.

VIII. ACTIVITATEA COOPERATIVELOR MANASTIREȘTI.

În anul 1952, activitatea de cooperatie meșteșugărească s'a desvoltat și mai mult în mănăstirile din Eparhiile Mitropoliilor București, Craiova și Iași. În aceste eparhii au funcționat un număr total de 19 cooperative de producție meșteșugărească, cu un număr de 1.244 membri, monahi și monahii (afară de Cooperativa Țigănești și Ciorogârla care n'au comunicat datele cerute). Numărul membrilor cooperatori din aceste 19 cooperative, reprezintă circa 25%, din numărul total de monahi ai mănăstirilor din aceste eparhii.

Fondul social subscris este de lei 372.290, iar din acesta s'a vărsat până la finele anului 1952, totalul de 139.320 lei, sumă care reprezintă contribuția monahilor meșteșugari la Fondul social al Cooperatiei din R. P. R.

Rezultatele activității anului 1952, au fost următoarele:

Producție planificată lei 3.282.651.

Producție realizată „ 2.689.650, adică 80%.

Incasări efectuate până la 31 Decembrie 1952, în contul lucrărilor executate, lei 2.588,039. Din această sumă s'au plătit drept salarii, monahilor cooperatori, importanta sumă de lei 1.034.892, fapt care a contribuit în mod simțitor la ridicarea standardului lor de viață. Cooperativele au încasat, pentru regie, lei 269.240, din care și-au acoperit diferite nevoi gospodărești, la întreținerea atelierelor, refacerea utilajului, investiții, etc. Cooperativele au contribuit în anul 1952, la creșterea veniturilor Statului cu suma de lei 434.925, la plata impozitelor pe salarii și pentru circulația produselor.

Tot pe linia organizării cooperatiste s'a reinființat masa de obște în trapeza mănăstirească, la care în cursul anului trecut au luat parte permanent 687 monahi, deci circa 50%, din numărul total al membrilor cooperatori.

Aceste cifre generale ilustrând numai rezultatele în mare ale sectorului cooperatist din mănăstiri, pentru o mai bună ilustrare a situației vom insista mai în amănunt asupra câtorva din aceste centre monahale, în care s'a instaurat un nou suflu de viață.

În fruntea Eparhiilor care se preocupă în deosebi de această problemă stă Eparhia Ungro-Vlahiei, în cuprinsul căruia funcționează șapte cooperative mănăsti-

rești cu 405 membri. Aceste cooperative și-au dezvoltat în mod vădit activitatea, realizând în 1952, o producție de 977.751 lei față de 717.317 lei în 1951, (aci deosemeni, nu se cuprinde pentru anul 1952, situația cooperativelor Țigănești și Ciorogârla).

Mănăstirile stavropighiale Agapia și Horez, care au fost îndrumate direct de Patriarhie, totalizează singure 252 membre cooperatoare și au realizat în 1952, o producție de 417.128 lei, deși cooperativa Horezu a fost organizată abia în acest an.

În Arhiepiscopia Craiovei se evidențiază în chip deosebit cooperativa «Pro-pășirea» din Mănăstirea Tismana, care a realizat importanta producție de 734.000 lei, folosind organizat munca monahilor din mai multe schituri și mănăstiri.

O muncă cu frumoase rezultate a obținut deasemeni Cooperativa Mănăstirii Tudor Vladimirescu, din Eparhia Dunării de Jos, care, având 84 membre, a realizat o producție de 135.755 lei, excelând prin calitatea producției de covoare românești destinate exportului.

Aceste bune rezultate ale cooperației în viața mănăstirească au fost obținute în cea mai mare măsură datorită directivelor, indemnurilor și intervențiilor personale ale I. P. S. Voastre, inițiatorul și susținătorul acestei îmbunătățiri a vieții monahilor. Patriarhia și Eparhiile deasemeni au contribuit la ajutarea mănăstirilor fie prin stăreții, fie prin inspectorii și exarhii eparhiali.

La rândul lor, Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești și Uniunile Regionale respective au sprijinit îndeaproape cooperativele mănăstirești, prin repartizări de comenzi și materiale, precum și prin îndrumări de organizare, organele cooperatiste făcând în 1952, un număr de 62 inspecții în aceste cooperative.

De mare ajutor și real folos în tot timpul a fost sprijinul dat de Ministerul Cultelor în toate problemele ivite în calea dezvoltării acestor cooperative.

IX. CONCLUZIUNI.

În urma celor expuse în raportul de față, cu privire la realizarea planului financiar pe anul 1952 de către Sectorul Ateliere al Institutului Biblic și apreciind realizările obținute în producție, cele dobândite la vânzarea produselor, precum și condițiile generale de lucru ale acestui sector, adică ținând seama de diversitatea lucrărilor, greutatea producției și a vânzării, și apreciind deasemeni rezultatul benefic al acestei activități și buna prezentare a activului acestei Instituții, cu adâncă smerenie propun a se aproba activitatea Institutului Biblic-Ateliere pe anul 1952 și realizările obținute așa cum se văd în Contul de Bilanț și Profit și Pierdere, și să se dea cuvenita descărcare de gestiune pe anul 1952.

Având în vedere importanța deosebită pe care o are activitatea depozitelor eparhiale în bunul mers al lucrărilor acestui Sector, socotim necesar a aduce respectuoase mulțumiri I.P.S. și P.S. Chiriarhi care, prin organizarea depozitelor eparhiale și îndrumarea dată clericilor și credincioșilor au susținut Institutul Biblic, adresându-le totodată caldă rugămintă de a sprijini și mai departe această activitate.

Pentru sprijinul permanent acordat de Onoratul Guvern și Ministerul Cultelor prin repartizări de materiale și de utilaj, și pentru toată îndrumarea și concursul dat la toate nevoile acestui Sector, propun a se exprima D-lui Ministru al Cultelor mulțumiri pline de recunoștință, pe care rugăm să le transmită întregului Onorat Guvern.

Și pentru că în acest an, mai mult decât în oricare altul, când așezarea Ateliere-lor Institutului Biblic s'a definitivat și a pornit pe calea rezultatelor de ridicare a nivelului în toate domeniile, lucrarea grea și de temelie a fost îndrumată și sprijinită permanent de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, inițiatorul și desăvârșitorul acestui Sector, îndrăznesc a propune să prezentăm Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian respectuoase mulțumiri și smerită recunoștință.

CONSILIER ADMINISTRATIV,

Pr. ATANASIE M. PREDA

REFERATUL COMISIUNII ECONOMICE-FINANCIARE ASUPRA ACTIVITĂȚII INSTITUTULUI BIBLIC-SECTORUL ATELIERE.

Inalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Subsemnații membri ai Comisiunii Economice-Financiare, luând în cercetare darea de seamă pentru activitatea Institutului Biblic — Sectorul Ateliere, pe anul 1952, întocmită de P.C. Pr. Atanasie M. Preda, Consilier Administrativ Patriarhal și cercetând Contul de execuție a planului financiar, Contul de profit și pierdere și Bilanțul, încheiate la data de 31 Decembrie 1952, am constatat că planul financiar și planul de producție au fost executate în conformitate cu dispozițiile legale și în cadrul creditelor prevăzute în bugetul aprobat de Adunarea Națională Bisericească.

Acest Sector, în cel de al patrulea an dela înființarea sa, a reușit să-și desăvârșească organizarea, cuprinzând în zece ateliere toată producția de obiecte și însemne trebuitoare Cultului, Bisericii și religiozității credincioșilor.

Lucrările Institutului Biblic s'au realizat cu materiale repartizate de Stat prin Ministerul Cultelor, în valoare totală de lei 389.611, iar rezultatele obținute în producție s'au cifrat la un total, la preț de cost, de 1.476.955,80 lei, față de 1.237.000 lei înscrise, obținându-se deci depășirea planului de producție cu peste 19%.

Față de anii anteriori, producția anului 1952 reprezintă o creștere de 125% față de 1951, 147% față de 1950 și 335% față de 1949.

Vânzarea acestor produse și realizarea veniturilor, planificate la suma de 1.617.000 lei, au fost realizate la un total de lei 1.508.532,25 lei, adică la un procent de 93%.

Se cuvine să menționăm că în anul 1952, producția de obiecte bisericești a atins un nivel tehnic și artistic deosebit de ridicat, precum și faptul că în acest an Institutul Biblic a confecționat 20 de serii complete de obiecte de Cult din metal argintat și aurit și două serii de asemenea obiecte lucrate din argint filigranat, aur și email, pentru Patriarhia Ortodoxă a Antiohiei.

Contul de profit și pierdere al anului expirat cuprinde la cheltueli contul cheltuelilor de administrație de lei 239.302,55, contul impozitelor către Stat de lei 568.317,55, și contul de amortismente ale instalațiilor industriale și utilajului tehnic în valoare de lei 93.263,16.

Față de veniturile nete obținute, de lei 919.543,05, rezultă un beneficiu net al anului 1952 de lei 18.659,79, fapt care vădește bune rezultate financiare.

Verificând contul de bilanț și actele de gestiune ale acestei instituții, am constatat existența unui activ de lei 1.911.961,69, care se află investit în utilaj tehnic la un total de 670.374,86 lei în materii prime și mărfuri fabricate, în valoare de lei 1.184.588,95 lei, în imobile și la clienți.

Pasivul bilanțului este reprezentat prin fondul averii Institutului Biblic-Ateliere de lei 1.518.394,76, valori în cont la Administrația Patriarhală pentru necesități de numerar, lei 354.210,34, și fondul Comisiei de Pictură Bisericească de lei 16.696,80, gestionat tot de acest Sector.

Față de aceste constatări,

Având în vedere că această gestiune a fost cercetată și verificată și de Controlul Economic de Stat, Comisiunea Economică Financiară propune:

1. Să se aprobe activitatea rodnică a Sectorului Ateliere al Institutului Biblic pe anul 1952 și contul său de execuție bugetară, contul de profit și pierdere și bilanțul încheiat, dându-se cuvenita descărcare.

2. Să se aducă mulțumiri pline de recunoștință Onoratului Guvern și Ministerului Cultelor pentru ajutorul și sprijinul acordat acestei instituții prin repartizări de materiale, datorită cărora a putut realiza această activitate și pentru tot sprijinul acordat la nevoie.

3. Să se exprime Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian mulțumiri și recunoștință pentru conducerea fermă și îndrumarea rodnică date acestei instituții, devenită făuritoare de înalt nivel artistic și tehnic a instrumentelor cultice ale Bisericii Ortodoxe Române.

PREȘEDINTE, *Pr. Dumitru Petrea*

RAPORTOR, *Ion Rădulescu*

MEMBRI: *Ing. Gavril Țibu, Anton Alexandrescu*

DARE DE SEAMĂ ASUPRA EXECUTĂRII PLANULUI FINANCIAR AL ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE PE ANUL 1952

Sectorul economic al Administrației Patriarhale și-a dus munca în 1952, potrivit sarcinilor fixate prin planul financiar al anului.

Sfera de activitate a Sectorului limitându-se la administrarea bunurilor aparținând propriu zis Administrației Patriarhale și la executarea planului financiar, în mod firesc, prezenta dare de seamă va privi numai acest aspect, lăsând de o parte acele activități economice care, deși apar în planul nostru financiar, formează obiectul dărilor de seamă prezentate de cele două sectoare ale Institutului Biblic — Sectorul Ateliere și Sectorul Editură și Tipografie.

Rezultatele muncii Sectorului se oglindesc în contul de gestiune, în contul de profit și pierdere și în bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1952, pe care le redăm aci.

1. Contul de gestiune.

a) La venituri, suma care privește Administrația Patriarhală este de lei 3.753.000, din care s'a realizat suma de lei 3.546.206,34. La unele articole bugetare prevederile au fost depășite cu un total de lei 9.998,48, iar la altele s'a realizat în minus față de prevederi cu lei 216.792,14.

Realizările în minus provin dela:

— contribuția parohiilor, articol la care s'a încasat în 1952, în minus, lei 192.485. Aceasta se datorește faptului că parohiile au întârziat plățile până în pragul închiderii gestiunilor lor, deoarece în lunile Ianuarie-Februarie 1953 s'au încasat din restanțele pe trecut, lei 214.477,75.

— chiriile imobile, articol la care s'a încasat mai puțin lei 1.175,81, datorită schimbărilor intervenite în quantumul chiriilor.

În general, prevederile bugetare pe 1952 la venituri, au fost realizate în proporție de 94,50%, iar dacă luăm în considerare încasările realizate la începutul anului curent, din restanțele de contribuții dela parohii, prevederile de venituri sunt depășite cu 1%.

b) La cheltueli s'a prevăzut în buget, pe 1952, o sumă egală cu veniturile, adică lei 3.753.000.

Din această sumă s'au cheltuit efectiv numai lei 1.949.862,75, restul de lei 1.803.137,25 față de prevederi reprezintă economii la cheltueli sau valoarea unor lucrări care nu s'au mai efectuat.

În această categorie intră:

— articolul 9, reparațiuni capitale la clădiri, construcții și utilaje, pentru care s'a prevăzut suma de lei 64.000, care n'a fost angajată însă în lucrări.

— articolul 13, investiții, unde s'a prevăzut suma de lei 280.000, din care s'au angajat lei 165.000, dar care n'au fost decontați până la 31 Decembrie 1952.

— restul sumelor necheltuite reprezintă economii, toate articolele bugetare la cheltueli soldându-se cu minusuri.

Cheltuielile de lei 1.949.862,75 sunt cheltueli de administrație și se repartizează astfel:

Salarii și accesorii	lei	484.826,32
Cheltueli de birou și gospodărie	,,	147.742,88
Cheltueli de deplasare	,,	15.999,15
	Total lei	648.568,35

adică un procent de 33,25% din bugetul administrativ.

O parte din cheltuelile făcute din acest fond reprezintă investiții, întrucât obiectele procurate nu sunt bunuri consumabile, ci bunuri care au mărit patrimoniul. In această categorie intră următoarele cheltueli:

Procurare de cărți pentru Bibliotecă	lei	29.912,32
Procurare de inventar gospodăresc	,,	19.375,45
Procurare de inventar moale și îmbrăcăminte	,,	5.635,75
	Total lei	54.923,52

adică un procent de 2,82% din cheltuelile totale.

Restul de 63,93% reprezintă subvenții și ajutoare date instituțiilor de învățământ teologic, burse pentru elevi și studenți precum și subvenții pentru construcții și reparațiuni de biserici din țară și străinătate.

Din examinarea contului de executare bugetară a Administrației Patriarhale, se constată că s'a urmărit cu multă grijă realizarea veniturilor, iar cheltuelile s'au făcut în limitele prevederilor bugetare și în măsura realizării veniturilor.

In felul acesta s'a izbutit ca din prevederile realizate la venituri în proporție de 94,50%, să fie cheltuiți 67,81%.

2. Contul de profit și pierdere.

Contul de profit și pierdere s'a încheiat cu un excedent de lei 1.596.343,59.

Cheltuelile înregistrate în contul de profit și pierdere corespund cu cheltuelile efective specificate în contul de executare bugetară.

Analizând proveniența excedentului de lei 1.596.343,59, ne vedem obligați să constatăm că el nu rezultă din beneficiile realizate în urma operațiunilor anului 1952, ci este doar un rest din excedentele anilor precedenți și a unor venituri speciale, care în fond sunt tot excedente. Aceste venituri speciale au rezultat din excedentul fondului de ajutor mutual al clerului, pentru cazuri de deces, precum și din sumele provenite de pe urma descentralizării Casei de Ajutor Reciproc, din care sume se suportă cheltuelile caselor de odihnă și sănătate ale clerului.

Astfel, la începutul anului 1952, s'au înscris în bugetul nostru la venituri sumele:

Lei 795.154,--- excedentul Ad-ției Patriarhale din 1951
„ 200.086, excedentul instituțiilor anexe
„ 951.957,29 venituri speciale, fond pentru organizarea caselor de odihnă ale clerului

Total lei 1.947.197,29.

Scăzând din această sumă lei 1.596.343,59, excedentul bilanțului pe 1952, rezultă că în 1953 intrăm cu un excedent mai mic cu lei 350.853,80, decât am intrat în 1952.

3. Bilanțul.

Bilanțul Administrației Patriarhale, încheiat la 31 Decembrie 1952, însumează, atât la activ cât și la pasiv, suma de lei 6.206.932,84.

Activul se compune din:

1. Mijloace de bază, investiții proprii, donațiuni și imobile	lei	4.465.853,03
2. Numerar disponibil la B.R.P.R.	,,	644.669,42
3. Materiale în depozit	,,	54.762,45
4. Debitori conform anexelor	,,	1.041.647,94
	Total activ lei	6.206.932,84

— Bilanțul,
încheiate de Administrația Patriarhală pe data de 31 Decembrie 1952
— Contul de profit și pierdere și
— Bilanțul,
încheiate de Institutul Biblic pe data de 31 Decembrie 1952, ce ne-au fost depuse de
Consiliul Național Bisericesc și am constatat următoarele:

I. PENTRU ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ.

1. Contul de gestiune arată că planul financiar pe anul 1952 s'a executat în conformitate cu prevederile legale și în limita creditelor aprobate de Dvs. în ședința din 15 Iunie 1952.

2. Contul de profit și pierdere se soldează cu un excedent de lei 1.596.343,59, din care:

Lei 819.250,59 privesc veniturile ordinare ale Administrației Patriarhale, iar

Lei 777.093,— privesc veniturile speciale, în speță «Fondul pentru organizarea caselor de sănătate pentru cler».

3. Bilanțul Administrației Patriarhale totalizează atât la activ cât și la pasiv, suma de lei 6.753.959,95, și anume:

a) *La activ.*

— Mijloace de bază (investiții)	Lei 4.465.853,03
— Mijloace bănești (numerar la Bancă)	„ 644.669,42
— Materiale	„ 54.762,45
— Debitori	„ 1.041.647,94
— Conturi de ordine și evidență	„ 547.027,11

Total Lei 6.753.959,95

b) *La pasiv.*

— Fonduri	Lei 4.461.442,64
— Creditori	„ 149.146,61
— Excedent	„ 1.596.343,59
— Conturi de ordine și evidență	„ 547.027,11

Total Lei 6.753.959,95

Soldurile înscrise în Bilanț corespund cu registrele și actele justificative respective, precum și cu inventarele și situațiile contabile din registre și anexate la dosarul Bilanțului.

II. PENTRU INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

1. Contul de profit și pierdere s'a încheiat cu un total de lei 1.611.620,24, din care:

Lei 597.327,17 cheltueli de regie generală ,
„ 36.051,37 cheltueli cu vânzarea produselor,
„ 213.286,16 amortismente,
„ 730.212,51 impozite, și
„ 34.743,03 beneficiul net realizat.

2. Bilanțul Institutului Biblic s'a încheiat cu un total la activ și pasiv de lei 5.099.062,94, și anume:

a) *La activ.*

— Mijloace de bază (investiții)	Lei 1.609.852,27
— Materiale diverse și produse	„ 2.689.142,76
— Debitori	„ 639.895,60
— Conturi de ordine și evidență	„ 160.172,31

Total Lei 5.099.062,94

b) *La pasiv.*

— Creditori	„	641.467,65
— Fonduri	Lei	4.262.679,95
— Beneficiul net	„	34.743,03
— Conturi de ordine și evidență	„	160.172,31

Total Lei 5.099.062,94

Soldurile înscrise la Bilanț corespund cu registrele și actele justificative respective, precum și cu inventarele și situațiile contabile extrase din registre și anexate la dosarul Bilanțului.

Față de aceste constatări, vă rugăm să binevoiti a aproba:

— Contul de gestiune al Administrației Patriarhale,

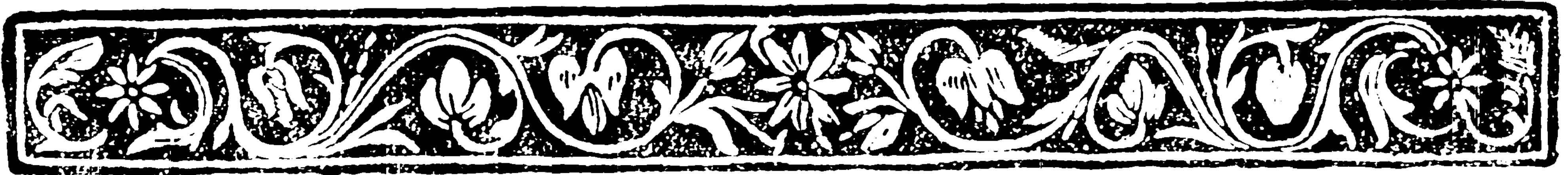
— Contul de profit și pierdere și conturile de Bilanț ale Administrației Patriarhale și Institutului Biblic, dând cuvenita descărcare gestionarilor respectivi.

Vă mai rugăm ca, în numele Adunării Naționale Bisericești să se exprime Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian toată recunoștința clerului și credincioșilor care ne-au trimis aici, pentru grija și munca ce o depune în slujba Bisericii Ortodoxe Române, pentru supravegherea și îndrumarea zilnică pe care o rezervă colaboratorilor I.P.S. Sale și pentru frumoasele rezultate obținute în cei cinci ani de păstorire ce se împlinesc azi.

PREȘEDINTE, *Pr. Dumitru Petrea*

RAPORTOR, *Ion Bădulescu*

MEMBRI: *Anton Alexandrescu*
Ing. Gavril Țibu

EXPUNEREA DE MOTIVE LA PLANUL FINANCIAR AL ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE PE ANUL 1953

Cu prezentul proiect de plan financiar intrăm în al cincilea an de gospodărie a Administrației Patriarhale, în forma de organizare dată de actualul Statut.

Schema proiectului este aceea dată de Ministerul Cultelor din Instrucțiunile Nr. 25.289/951 și 1.774/953 — iar conținutul său, în linii generale, este asemănător celui din 1952.

Totalul, atât la venituri cât și la cheltuieli este de lei 6.600.000.

Comparând planul financiar al anului expirat cu proiectul de plan al anului în curs, rezultă următoarele diferențe:

La venituri:

	<i>Prevederi</i>	
	1952	1953
I. Ad-ția Patriarhală	3.753.000.—	3.500.000.—
II. Institutul Biblic		
Ateliere și Tipografie	3.617.000.—	3.100.000.—
Total	7.370.000.—	6.600.000.—

La cheltuieli:

Natura cheltuelilor	P r e v e d e r i		Diferență față de 1952	
	1952	1953	plus	minus
I. Administrația Patriarhală				
Salarii și alte drepturi de personal	570.400	548.300	—	22.000
Cheltuieli de gospodărie	186.000	216.000	30.000	—
Cheltuieli de deplasare	20.000	16.000	—	4.000
Regie cantină	25.000	24.000	—	1.000
Investiții diverse	541.000	719.000	128.000	—
Subvenții pt. școli, biserici, etc.	1.381.000	1.160.000	—	221.000
Cheltuieli pentru exploatarea clădirilor închiriate	10.000	7.000	—	3.000
Fond. rezervă buget.	10.642,71	26.607	15.964,29	—
Cheltuieli speciale	958.957,29	783.093	—	175.864,29
Total A. P.	3.753.000	3.500.000	173.964,29	426.964,29
II. Institutul Biblic Ateliere și Tipografie				
	3.617.000	3.100.000	—	517.000
Total general	7.370.000	6.600.000	173.964,29	943.964,29

Plusurile de cheltuieli prevăzute pentru 1953, privesc:

— Cheltuieli de gospodărie lei 30.000,— și reprezintă cuantumul impozitelor pe 1952 și 1953 la clădirile destinate birourilor, al căror regim fiscal s'a precizat abia în Februarie 1953, și diferența în plus la telefoane, cauzată de punerea telefoanelor la regimul de control;

— Investiții diverse cu lei 128.000,—, plus necesar pentru terminarea căminului arhieresc dela Techirghiol, instalarea de gaze la clădirile din str. Antim Nr. 29 și str. Maria Rosetti, etc.;

Minusurile de cheltueli față de 1952, privesc:

— Salariile și drepturile de personal cu lei 22.000,—, motivat de faptul că în bugetul Administrației Patriarhale din 1952, au figurat o lună și funcționarii Fondului de Credit și Fondului de Asigurare, descentralizate pe data 1 Februarie 1952;

— Subvenții și alte cheltueli cu lei 221.000,—, motivate de faptul că nu se mai repetă o subvenție de 166.000,— lei, dată în 1952 Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, pentru lucrări de înfrumusețare a palatului patriarhal și prin necesitatea echilibrului bugetar;

— Cheltueli de deplasare, regie, cantină și cheltueli pentru exploatarea clădirilor închiriate au scăderi, ca urmare a comparației cu cheltuelile efectuate din 1952, sau în limita prevederilor corespunzătoare dela venituri.

Scăderea de lei 175.864,29 la cheltueli speciale este echivalentul dela venituri a «Fondului pentru organizarea caselor de sănătate pentru cler».

Dacă din totalul cheltuelilor Administrației Patriarhale, de lei 3.500.000,— scădem cheltuelile speciale de lei 783.093,—, rămâne la cheltueli ordinare suma de lei 2.716.907,—. Din această sumă cheltuelile pentru investiții reprezintă lei 719.000,—, adică 26%, cele pentru subvenții și alte cheltueli lei 1.160.000,—, adică 42%, iar cheltuelile pentru salarii și administrație curentă reprezintă restul de 32%.

Ca și anul trecut, actualul plan financiar pune accentul pe cheltuelile de investiții, pe subvențiile ce se acordă școlilor de învățământ religios, pentru restaurarea de biserici și mănăstiri și pe cheltuelile pentru organizarea caselor de sănătate, cu un cuvânt, pe cheltuelile de interes general bisericesc și clerical.

Cheltuelile Institutului Biblic, Secția Tipografie și Editură și Atelierele de obiecte bisericesti și țesături, specificate amănunțit în bugetele interioare ce depunem anexat, sunt — potrivit specificului lor — cheltueli de administrație și producție.

Sperăm că, datorită experienței din anii precedenți și a spiritului de gospodărire dovedit de colaboratorii noștri, proiectul de plan ce vă prezentăm se va realiza și se va executa în bune condițiuni.

Vă rugăm deci ca, în conformitate cu art. 20, al. i din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, să luați în deliberare alăturatul proiect de plan financiar pe anul 1953 și să-l votați.

† J U S T I N I A N
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

REFERATUL COMISIUNII BUGETARE ASUPRA PLANULUI FINANCIAR AL ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE PENTRU ANUL 1953

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Comisiunea Bugetară a Adunării Naționale Bisericești, luând în cercetare proiectul de plan financiar pe anul 1953, depus de Consiliul Național Bisericesc, cu anexata expunere de motive, a constatat următoarele:

Proiectul de plan financiar depus, totalizează, atât la venituri cât și la cheltueli, suma de lei 6.600.000,—, din care:

Lei 3.500.000,— privesc Administrația Patriarhală, și

„ 3.100.000,— exploatarea Institutului Biblic.

Față de prevederile Planului Financiar al anului precedent, care a însumat lei 7.270.000,—, actualul Plan este mai mic cu lei 770.000,—.

Această diminuare este justificată în «Expunerea de motive» depusă și corespunde împrejurărilor actuale.

Veniturile se compun din:

a) Excedentul anului precedent și beneficiul Instit. Biblic pe 1952	Lei	853.993,62
b) Dotații dela Stat pentru salariile funcționarilor și diverse	„	325.700,—
c) Contribuția benevolă a parohiilor	„	830.000,—
d) Din exploatarea Institutului Biblic și chirii	„	3.107.000,—
e) Venituri diverse	„	700.312,38
f) Venituri speciale	„	783.093,—
		Total lei 6.600.000,—

iar cheltuelile privesc:

a) Salarii, alte drepturi de personal și adause la salarii	Lei	548.300,—
b) Cheltueli de birou și gospodărie, regie cantină, reparații construcții și utilaje	„	491.000,—
c) Investiții în clădiri, mobilier, cărți pentru Bibliotecă, etc.	„	484.000,—
d) Pentru exploatarea Institutului Biblic și clădiri	„	3.107.000,—
e) Subvenții pentru învățământul religios, restaurări de mănăstiri, construire de biserici, ajutoare, etc.	„	1.160.000,—
f) Cheltueli speciale	„	783.093,—
g) Fond pentru rezervă bugetară	„	26.607,—
		Total lei 6.600.000,—

Din examinarea veniturilor și cheltuelilor din proiectul de față, a fișelor dezvoltătoare anexate și din compararea lor cu veniturile și cheltuelile efectiv realizate în anul precedent, rezultă că:

— Proiectul de Plan Financiar pe anul 1953, s'a întocmit cu toată grija, în ceea ce privește posibilitatea de realizare a veniturilor;

— Cheltuelile sunt limitate la necesitățile reale, corespunzătoare unei bune administrații;

— S'au respectat instrucțiunile și normele legale în vigoare.

Vă rugăm deci ca, în conformitate cu art. 20, al. i din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, a lua în deliberare proiectul de Plan Financiar ce vă prezentăm și a-l vota.

PREȘEDINTE,
Dr. PETRU GROZA

RAPORTOR: *Ec. M. Bogoiu*

MEMBRI: *Ion Ciuraru*
Ion Gelețiu

HOTĂRIREA SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ÎN LEGĂTURĂ CU FUNCȚIONA- REA ȘCOLILOR MONAHALE PREVĂZUTE DE ART. 78 DIN STATUT

Art. 1. — În conformitate cu art. 78 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, funcționează pe lângă mănăstirile mai mari de monahi și monahii, școli monahale, cu durata cursurilor de trei ani.

Ele vor fi frecventate în mod obligatoriu de monahii și monahiile și de frații și surorile de mănăstire, pentru a fi tunși în monahism, după normele prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a mănăstirilor.

Școlile monahale sunt școli cu viață de obște și disciplină mănăstirească.

Absolvenții pot trece în Seminariile Monahale dacă au absolvența ciclului II elementar.

Art. 2. — În școlile monahale se predau următoarele materii:

A. MATERII RELIGIOASE PENTRU TREI ANI:

1. Studiul biblic al Vechiului și Noului Testament	4 ore
2. Istoria Bisericii Universale și Române	3 „
3. Învățătura de credință ortodoxă	5 „
4. Viața monahală	2 „
5. Muzică bisericească psaltică și noțiuni de Tipic și Liturgică teoretică	12 „
6. Administrație mănăstirească și cooperativă	2 „
7. Ansamblu	2 „

Total 30 ore

B. INDELETNICIRI PRACTICE:

A. Călugări.

1. Pictură, sculptură-tâmplărie, fierărie, cismărie, croitorie, împletituri, ceramică 24 ore
pentru fiecare secție câte 4 ore zilnic în atelier.

B. Călugărițe.

Broderie artistică, ceramică, pictură, cusături, tricotaje, covoare, jucării-păpuși, croitorie 24 ore
pentru fiecare secție câte 4 ore zilnic în atelier.

Elevii sau elevele se împart în grupe după aptitudini:

a) grupa croitorie;	g) grupa fierărie;
b) grupa pictură;	h) grupa broderie artistică;
c) grupa sculptură-tâmplărie;	i) grupa cusături naționale;
d) grupa ceramică;	j) grupa tricotaj;
e) grupa împletituri;	k) grupa covoare;
f) grupa cismărie;	l) grupa jucării-păpuși.

Art. 3. — Tot timpul rămas liber se va folosi în secțiile din ateliere sau la alte ascultări.

Materiile religioase se repartizează pe ani, astfel:

MATERIILE	I	II	III	Total
<i>a. Religioase</i>				
1. Studiul biblic al V. Testament	2	—	—	2
2. " " " N. Testament	—	2	—	2
3. Istoria Bisericii Universale	—	1	—	1
4. " " Române	—	—	2	2
5. Invățătura de credință ortodoxă partea I	2	—	—	2
6. " " " " partea II	—	2	—	2
7. " " " " " partea III	—	—	1	1
8. Indrumări de viață monahală și Istoria monahismului	1	—	—	1
9. Practica vieții monahale	—	—	1	1
10. Muzica bisericească psaltică	3	3	3	9
11. Noțiuni de Tipic și Liturgică teoretică	1	1	1	3
12. Administrația mănăstirească și cooperatistă	—	—	2	2
13. Ansamblu coral	—	—	2	2
Total	9	9	12	30

b. Indelețniciri practice
(in atelierul fiecărei secții).

Art. 4. — Personalul didactic al școlilor monahale se recrutează din clerul monahal și clerul de mir, cu pregătire corespunzătoare, în Seminariile Monahale, Institute Teologice Universitare, etc.

Numirea personalului didactic se face de către Chiriarhul locului, la propunerea starețului sau exarhului, într'un post bugetar al mănăstirii, plătit de Stat sau din fonduri proprii, dela cooperativele meșteșugărești, ateliere, etc.

Art. 5. — Profesorii de muzică psaltică și liniară au îndatorirea să organizeze cu elevii școlii și cu ceilalți viețuitori (monahi, monahii) din mănăstire, în orele de ansamblu, un cor bisericesc liturgic.

Art. 6. — Niciun membru al corpului didactic nu poate lipsi dela ore, fără concediu aprobat de stareț sau Chiriarh.

Art. 7. — Membrii corpului didactic, care se remarcă prin activitate deosebită pe teren bisericesc și școlar, pot primi distincțiuni și recompense din partea Chiriarhului sau a Sf. Sinod. Ele se trec în statul personal și se comunică în cadrul festiv la școală.

CONDUCEREA ȘCOLILOR MONAHALE

Art. 8. — Școlile monahale stau sub îndrumarea și supravegherea Sfântului Sinod, care își exercită aceste atribuțiuni prin Chiriarhul lo-

cului, iar controlul, prin inspectorul Seminarilor Monahale și exarhul Eparhiei locale.

Art. 9. — Școlile monahale își au sediile în mănăstirile desemnate de Chiriarh, sub conducerea mănăstirii respective, elevii (elevelle) făcând parte, în timpul școlii, din obștea mănăstirii unde funcționează școala și sunt supuși conducerii, disciplinei și ascultării față de mănăstire ca și ceilalți viețuitori.

Art. 10. — Starețul (stareța) are sub conducerea și răspunderea sa toată administrația interioară a școlii din mănăstire, veghind la bunul mers al instrucțiunii și mai ales la îndrumarea educației morale-religioase a elevilor, fiind ajutat de toți profesorii școlii și de consiliul duhovnicesc. Chiriarhul poate delega pe unul din profesori ca director de studii.

CURSURI ȘI EXAMENE

Art. 11. — În școlile monahale vor fi înscriși frații, rasoforii și rasofoarele, care au absolvit ciclul II elementar până la vârsta de 40 ani, aflați în mănăstiri și schituri, cum și cei care au absolvit cursurile de alfabetizare echivalente.

Art. 12. — Efectivul și locul școlii monahale se stabilesc în fiecare an de Chiriarhul locului, cu înlăturarea celor inapți, care nu vor putea fi tunși în monahism, ci repartizați ca frați sau surori la schituri.

Art. 13. — Selecționarea se face la sediul fiecărei mănăstiri sau schit de o comisiune compusă din stareț (stareță), profesori, exarhul mănăstirilor dela Eparhia locului, sub președinția Vicarului Eparhial local.

Art. 14. — Elevii școlilor monahale vor duce viață de obște, întreținându-se din venitul atelierelor unde ei lucrează.

Art. 15. — Anul școlar începe dela 1 Septembrie și durează până la 29 Iunie. El se împarte în două semestre.

Art. 16. — În timpul vacanțelor, elevii școlilor monahale vor rămâne în mănăstirea unde este școala, îndeplinind ascultările ce li se vor încredința, în ateliere, cooperative meșteșugărești, etc.

Art. 17. — Cursurile se țin în toate zilele între orele 19-20 $\frac{1}{2}$, afară de Duminici, sărbători bisericești, sărbători legale și săptămâna I-a a Postului Mare.

În fiecare seară, după orele de curs și o pauză de 10 minute, începe meditația — pregătirea lecțiilor — până la ora 10 (22). Elevelle (elevii) fiind scutiți de participarea la slujbele de seară.

Art. 18. — Promovarea elevilor dintr'o clasă în alta și clasificarea se face astfel:

a) Notarea răspunsurilor și a lucrărilor scrise se face cu nota dela 1-10, nota de promovare fiind cel puțin 6 pentru conduită, pentru materiile religioase și pentru îndeletnicirile practice.

b) Media generală la studii se calculează adunându-se media obținută la materiile de învățământ dela școala monahală, cu media obținută la examenul dela școala elementară de Stat, ciclul II, împărțindu-se la doi.

La toate materiile de învățământ religios monahal se vor da lucrări scrise semestriale, afară de muzică.

Pentru îndeletniciri practice nu se dă lucrare scrisă.

Notarea conduitei și îndeletnicirii practice se face în conferință, de către stareț (ă), consiliul profesoral și spiritual, pe baza lucrărilor făcute în timpul semestrului.

Promovarea elevilor în fiecare an se face în consiliul profesoral, sub președinția delegatului Chiriarhului, la sfârșitul anului școlar.

Art. 19. — Vor fi declarați corigenți, elevii care nu vor obține media de promovare la cel mult două materii. Cei care nu vor obține la sfârșitul anului școlar media de promovare la mai mult de două materii religioase, precum și cei care nu obțin note de promovare la examenul de corigență, vor fi declarați repetenți.

Art. 20. — În caz de boală cu o durată de cel mult un semestru, elevii vor fi examinați din toată materia care s'a predat în timpul absenței lor și nota va fi trecută în cataloage ca și cum ar fi frecventat, dacă boala se constată cu un certificat medical eliberat de medicul școlii.

Art. 21. — Examenul de absolvire al școlii se ține după 15 Iunie la sediul școlii, înaintea unei comisiuni prevăzută în regulamentul de organizarea mănăstirilor.

Examenul va consta din proba scrisă, pentru cei ce au obținut certificatele de calificare prevăzute de art. 78 din Statut. Cei care n'au obținut aceste certificate, vor fi amânați pentru sesiunea din Septembrie sau în anul viitor, sau până când vor căpăta acest certificat.

Probele scrise constau din trei lucrări, una cu subiect din literatura religioasă, alta cu subiect din studiile biblice, iar alta cu subiect din viața monahală.

Pentru fiecare probă scrisă se acordă două ore de lucru.

Pentru obținerea certificatului de calificare prevăzut de art. 78 din Statut, cei în cauză — elevi și eleve, etc., vor fi examinați de delegații Președintelui Sfântului Sinod. Ei vor depune referate pentru cei admiși, spre aprobare, prin Sectorul Ateliere din Institutul Biblic. Certificatele de calificare vor purta semnătura delegatului Sfântului Sinod, a starețului (stareței) și a profesorului (profesoarei) dela atelierele școlii monahale.

Nota se va include în totalul notelor, pentru calculul mediei generale de absolvire a școlii monahale.

Examenul oral va fi la următoarele materii: Tipic și muzică bisericască, științe religioase.

Art. 22. — Pentru a fi declarat absolvent al școlii, elevul trebuie să obțină la examenul de absolvire media generală cel puțin 6 (șase) și nicio notă parțială sub 5 (cinci). La examenul de absolvire se admite corigență la două materii.

Art. 23. — Președintele Comisiunii va înainta Chiriarhului locului și Serviciului pentru organizarea instituțiilor de învățământ din Biserica Ortodoxă Română, dosarul cu lucrările examenului de absolvire.

Lucrările după ce vor fi aprobate de Chiriarhul locului, se vor restitui școlii monahale spre a fi păstrate în arhiva școlii.

Președintele Comisiunii va referi în scris Sfântului Sinod asupra rezultatului și constatărilor făcute cu ocazia examenului de absolvire, odată cu înaintarea dosarului.

Art. 24. — Certificatele de absolvire se eliberează de Sectorul Cultural al Eparhiei locului, pe formulare tip, dintr'un registru à souche, imprimate de Eparhie. Ele vor fi semnate de Chiriarhul locului, de președintele Comisiunii, de starețul (stareța) mănăstirii și de titularul certificatului.

Art. 25. — Certificatul de absolvire al școlii monahale dă titularului dreptul de a se înscrie și urma cursurile Seminarilor Monahale, dacă a împlinit 21 ani și nu are mai mult de 35 ani.

Art. 26. — Călugării și călugărițele tunși în monahism până la publicarea Regulamentului de organizare și funcționare a mănăstirilor, fără să aibă 7 clase primare și au peste 35 de ani, dar au patru clase primare, sau au absolvit cursurile de alfabetizare echivalente ciclului I, sunt scutiți de obligațiunea completării ciclului II, dar sunt obligați să urmeze școala monahală pentru pregătirea religioasă cât și pentru meșteșug, ca și cei care au 7 clase. Sunt scutiți de obligațiunea urmării cursurilor școlii monahale numai cei care au trecut de vârsta de 50 de ani.

Art. 27. — Frații și surorile cu ciclul I elementar primiți în mănăstire, dar inapți pentru învățământul elementar ciclul II, vor urma școala monahală și numai în cazul când vor obține certificatul de calificare cât și absolvența școlii monahale, vor putea fi tunși în monahism, după 10 ani de ascultare neîntreruptă în mănăstire și cel puțin 30 de ani vârstă, ca o mângâiere pentru ascultarea făcută și sârguința depusă pentru absolvirea școlii monahale. La fel se va proceda și cu absolvenții cursurilor de alfabetizare echivalente ciclului I elementar.

Art. 28. — Cursurile de alfabetizare cât și cele de pregătirea ciclurilor I și II, vor funcționa fiecare aparte în mănăstirile indicate de Chiriarh, câte două ore pe zi după programa învățământului public și după cărțile oficiale ale Statului. Cei pregătiți vor fi prezentați la examenele particulare în fața comisiunilor speciale ale Secției de învățământ din Raion, mai apropiate de mănăstire. Organizarea acestor cursuri se va face în așa fel ca să nu se stingherească munca în ateliere și alte ascultări. Fiecare grupă (fie grupa ciclului I, fie grupa ciclului II, fie a cursurilor de alfabetizare) va funcționa câte două ore pe zi, fie dela 9-11, fie dela 16-18. Elevii (elevetele) vor fi îndrumați și ajutați în pregătirea lor, lecțiile pregătindu-le în sala de meditație dela orele 19—21½), elevetele (elevii) fiind scutiți de participare la serviciul de seară.

Art. 29. — Se va da atenție acestor cursuri, întrucât de absolvirea lor atârnă cursurile școlii monahale și tunderea în monahism. Orele de lucru în atelier pentru elevii (elevetele) ciclului I sau II sunt de șase ore zilnic, iar pentru elevetele (elevii) școlii monahale sunt opt ore zilnic în atelier sau alte ascultări.

La slujbele de dimineață (6-8), când se oficiază Sfânta Liturghie, ca și la cele de Duminici și sărbători, vor participa obligatoriu toți viețuitoarii mănăstirii, deci și toți elevii.

Art. 30. — Pentru complectarea materiei prevăzute în programă, corpul didactic va fixa ore de școală în Duminici și sărbători, dela 14-18. În asemenea cazuri elevii (elevetele) sunt scutiți de participare la ședințele duhovnicești ale soborului din Duminici și sărbători, ce au loc în fiecare mănăstire între orele 3—6 după masă.

Art. 31. — Ședințele de îndrumare duhovnicească a soborului au loc sub conducerea starețului (stareței), care fixează cu trei zile înainte programul și împarte sarcini din program celor cu pregătirea necesară. Nu vor lipsi cântările în comun ale diferitelor imne, tropare, condace, părți din Sfânta Liturghie, Vecernie, Utrenie, toate răspunsurile la ectenii, etc. Citirile din revista «Biserica Ortodoxă Română», Organul Oficial al Sfântului Sinod, părțile oficiale din revista Eparhiei respective, ordinele oficiale — însoțite de toate lămuririle. Citiri din viețile Sfinților monahi, etc. Cuvântări lămuritoare despre viața monahală, organizația monahală după Statut și regulamentele Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 32. — Mănăstirile care nu au absolvenți de seminar pentru cursurile ciclurilor I și II și școlile monahale, vor solicita Chiriarhului lor repartizarea în mod provizoriu a unor asemenea elemente dela alte mănăstiri.

Art. 33. — Această programă de învățământ a școlilor monahale a fost întocmită de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și votată de Sfântul Sinod în ședința dela 5 Octombrie 1950.

ȘCOLILE MONAHALE

ANUL I

MATERIILE RELIGIOASE

1. Studiul biblic al Vechiului Testament	2 ore
2. Invățătura de credință ortodoxă, partea I	2 „
3. Indrumări în viața monahală cu Istoria monahismului	1 „
4. Muzica bisericească psaltică și vocală	3 „
5. Noțiuni de Tipic și Liturgică teoretică, cu aplicațiuni de cântare practică	1 „
	<u> </u>
	Total 9 ore

I. STUDIUL BIBLIC AL VECHIULUI TESTAMENT

Anul I: două ore pe săptămână = 50 lecții.

I

1. Facerea lumii: zilele I—VII.
2. Omul în rai, greșeala primilor oameni.
3. Pedepsirea păcatului, făgăduința unui Răscumpărător, omenirea până la potop.
4. Potopul, legătura dintre Dumnezeu și Noe.
5. Noe și omenirea după potop. Turnul Babel.

II. Timpul Patriarhilor.

6. Chemarea lui Avraam, jertfa lui Melhisedec.
7. Legământul lui Dumnezeu cu Avraam; Avraam primitor și apărător de străini.
8. Pierearea Sodomei și Gomorei; cercarea credinței lui Avraam.
9. Căsătoria lui Isac; Isac și Iacov.
10. Binecuvântarea părintească.
11. Călătoria lui Iacov în Mesopotamia; întoarcerea lui Iacov.
12. Iosif în țara părinților săi; Iosif în Egipt.
13. Iosif la Putifar; Iosif în temniță.

14. Cinstirea lui Iosif; prima călătorie a fraților lui Iosif în Egipt.
15. A doua călătorie în Egipt a fraților lui Iosif. Iosif recunoscut de frații săi.
16. Plecarea lui Iacov în Egipt; moartea lui Iacov și a lui Iosif.
17. Dreptul Iov.

III. *Timpul lui Moise.*

18. Cei întâi ani ai lui Moise, chemarea lui.
19. Cele 10 pedepse trimise de Dumnezeu Egiptenilor; mielul pascal; ieșirea din Egipt.
20. Trecerea prin Marea Roșie; minunile din pustiu.
21. Darea Legii pe Muntele Sinai; vițelul de aur.
22. Cortul mărturiei; preoții și leviții.
23. Jerifele, Sâmbăta, sărbătorile și timpurile sfinte.
24. Cercetașii sau iscoadele; pângăritorul Sâmbetei; răsvrătirea lui Core. Odrăslirea toiagului lui Aaron.
25. Indoiala lui Moise și Aron; șarpele de aramă; Varlaam; moartea lui Moise.

IV. *Timpul lui Iisus Navi.*

26. Intrarea în pământul făgăduinței; cuprinderea Ierihonului și a orașului Haia.
27. Cuprinderea și împărțirea Canaanului.
28. Judecătorii; Ghedeon judecător.
29. Samson, Ruth.
30. Helie și Samuil; Samuil judecător.

V. *Timpul regilor.*

31. Saul, primul rege al Israelitelor; alegerea lui David.
32. David biruiește pe Goliat; Saul urmărește pe David.
33. Bunătatea arătată de David lui Saul. Moartea lui Saul și domnia lui David.
34. David, rege evlavios și insuflat de Dumnezeu; păcatul și pocăința lui David.
35. Răsvrătirea lui Avesalom; cele din urmă zile ale lui David.
36. Înțelepciunea lui Solomon; câteva vorbe înțelepte ale lui Solomon.
37. Zidirea templului; slava lui Solomon, ultimii ani ai lui.

VI. *Regatele lui Iuda și Israel.*

38. Desvoltarea regatului Israelit; începutul prorociei lui Ilie.
39. Jertfa lui Ilie; Ilie în pustiu.
40. Viața lui Nabot; Ilie ridicat la cer; Elisei și minunile lui.
41. Proorocul Iona. Robia asiriană.
42. Dreptul Tovie și călătoria lui Media.
43. Regatul lui Iuda; Proorocul Isaia; Iudith.
44. Dărâmarea Ierusalimului și robia babilonică.

VII. *Timpul robiei babilonice.*

45. Proorocul Iezechiel; Daniil și tovarășii lui.
46. Curata Susana mântuită de Daniil; visul lui Nabucodonosor.
47. Cei trei tineri în cuptorul cu foc; Balthazar; Daniil în groapa cu lei, întâia și a doua oară.

VIII. *Timpul de după robia babilonică.*

48. Intoarcerea din robie; Ester.
 49. Eliodor încearcă să răpească odoarele templului; mucenicia bătrânului Eliazar; frații Macabei.
 50. Bărbăția preotului Matatia în apărarea religiei; Iuda Macabeul, Ioanatan, Simion, Ioan Hircan.
- Manual: Mica Biblie și Biblia.

INVĂȚĂTURA DE CREDINȚĂ ORTODOXĂ, PARTEA I

Anul I. Două ore pe săptămână = 50 lecții.

— Partea I-a din «Invățătura de Credință Ortodoxă» va fi împărțită de profesor în 50 lecțiuni și predate în timp de un an.

INDRUMĂRI IN VIAȚA MONAHALĂ, CU ISTORIA MONAHISMULUI

Anul I: una oră pe săptămână = 32 lecțiuni.

1. Istoria, origina monahismului; rostul, importanța și foloasele monahismului (aspectul duhovnicesc); importanța și foloasele monahismului (aspectul social).
2. Felurile vieții monahale (călugăria ascetică, mistică-contemplativă).
3. Lepădarea de sine și de lume a monahului; familia monahului.
4. Ispitele monahului.
5. Sfaturile Evanghelice și voturile monahale.
6. Despre rugăciuni și despre Post.
7. Spovedania deasă și despre cercetarea conștiinței; citirea Dumnezeieștilor Scripturi (lectura spirituală).
8. Pravila călugărilor simpli și a celor hirotoniți.
9. Purtarea monahului la ascultări, față de rude, prieteni, cunoscuți, față de vizitatorii și credincioșii care vin la mănăstire.
10. Purtarea monahului față de superiorii săi, față de obște și față de bunurile mănăstirii.
11. Purtarea monahului în lume, monahul și viciile, monahul și bârfeala.
12. Despre răbdare, mândrie, smerenie și tăierea vocii (smerita cugetare).
13. Imbrăcămintea monahală și simbolismul ei.
14. Tâlcuirea rânduelii și tunderii în monahism.
15. Chipul cel dinlăuntru și cel din afară al monahului (chipul adevărat și chipul fățarnic; problema uniformei și a tunderii părului).
16. Votul ascultării și personalitatea monahului; poate înceta obligativitatea voturilor călugărești?
17. Noviciatul monahal în trecut și astăzi (condițiunile primirii în mănăstire). Cum se pregăteau frații pentru călugărie în trecut și cum se pregătesc astăzi.
18. Ascetismul. Viața fecioarelor.
19. Sfântul Antonie cel Mare. Anahoretismul.
20. Sfântul Pahomie cel Mare. Chenovitismul.
21. Sfântul Macarie Egipteanul și opera sa literară.
22. Monahismul în Siria și Mesopotamia. Sf. Efrem Sirul.
23. Monahismul în Sinai (Sf. Nil) în Palestina. Cuvioșii: Hariton, Ilarion, Eftimie, Gherasim, Teodosie, Sava.
24. Sinaiții și opera lor literară. Sf. Ioan Scărarul și opera sa literară.
25. Monahismul în Asia Mică. Sf. Vasile cel Mare (biografie). Invățătura și rânduiala Sf. Vasile.
26. Monahismul în Muntele Athos. Sf. Atanasie.
27. Athosul și monahismul românesc, schiturile românești în Athos.
28. Starea actuală a monahismului ortodox în Biserica Greacă, Rusă, Sârbă, Bulgară, etc.
29. Monahismul în Republica Populară Română. Nicodim Sfințitul, etc.
30. Curentul paisian, Paisie Velicovschi și ucenicii lui.
31. Organizarea actuală a monahismului în mănăstirile din R.P.R.
32. Meșteșugurile mănăstirești (rocodelia) și istoria lor.

MUZICA BISERICESCA PSALTICA

Anul I: două ore pe săptămână = 50 ore, plus o oră pentru cântări practice = 10 lecții.

1. Noțiuni introductive. Despre secțiuni (mărimi de ton). Tetracord. Scara diapazon și disdiapazon.
2. Treptele cu numirile lor. Exerciții de intonare.

Semnele vocale.

3. Ison, oligon, petasti, două chentime cu formele lor de scriere.
4. Vocale coboritoare: epistrof, elafon, iporoi, exerciții.
5. Exerciții cu vocalele suitoare și coboritoare învățate.
6. Chentima. Vocale suitoare de trei, patru tonuri. Exerciții.

7. Vocale coboritoare de trei, patru tonuri. Exerciții.
8. Exerciții cu vocale suitoare și coboritoare.
9. Vocale suitoare de cinci, șase, șapte și opt tonuri, cu exerciții.
10. Vocale coboritoare de cinci, șase, șapte și opt tonuri, cu exerciții.
11. Exerciții diferite recapitulative.

Despre timporale.

12. Timporalele cu durată lungă: clasma, apli, dipli, tripli, cu exerciții.
13. Timporalele cu durată scurtă: gorgon, cu formele lui de scriere.
14. Exerciții recapitulative cu timporalele învățate.
15. Troparul glasului I (pentru exemplificarea celor învățate).
16. Podob'a «Prea lăudaților Mucenici» și troparul «Mântuește Doamne».

Despre consonante.

17. Varia, psifiston, omalon, antichenoma și eteron, cu exerciții.
18. Exerciții pentru aplicarea consonantelor.
19. Mărturiile diatonice. Tact cu exerciții.
20. Troparul Invierii, gl. I, pe note și pe cuvinte.
21. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», pe glasul I, pe note.
22. Idem, pe cuvinte.
23. Dogmatica, glasul I, pe note.
24. Idem, pe cuvinte.
25. Digorgonul și trigorgonul, cu exerciții.
26. Ftorialele ajutătoare și diatonice, cu exemplificări.
27. Troparul Invierii, glasul V, pe note și pe cuvinte.
28. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas V, pe note.
29. Idem, pe cuvinte.
30. Dogmatica, glas V, pe note.
31. Idem, pe cuvinte.
32. Troparul glas VIII, pe note și pe cuvinte.
33. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas VIII, pe note.
34. Idem, pe cuvinte.
35. Dogmatica, glas VIII, pe note.
36. Idem, pe cuvinte.
37. Podobie: «Aș vrea cu lacrimi...», glas IV, pe note și cuvinte.
38. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas IV, pe note.
39. Idem, pe cuvinte.
40. Dogmatica, glas IV, pe note.
41. Idem, pe cuvinte.
42. Tropar, glas III, pe note și pe cuvinte.
43. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas III, pe note.
44. Idem, pe cuvinte.
45. Dogmatica, glas III, pe note.
46. Idem, pe cuvinte.
47. Troparul, glas VII, pe note și pe cuvinte.
48. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas VII, pe note și pe cuvinte.
49. Dogmatica, glas VII, pe note.
50. Idem, pe cuvinte.

Se vor mai face 10 lecturi de cântări practice la strană, potrivite pentru anul I, spre sfârșitul anului.

NOȚIUNI DE TIPIC ȘI LITURGICĂ TEORETICĂ

Anul I: 25 ore cu 10 lecțiuni de citire la strană.

- 1-2. Obiectul, istoricul și importanța Tipicului în slujbele bisericești.
3. Liturgica, definiția, scopul și importanța ei.
- 4-5. Cărțile de ritual bisericesc, numărul și folosirea lor în Cult; ideea despre serviciul divin și scopul serviciului în biserică.
6. Rugăciunile începătoare la orice serviciu bisericesc și explicarea lor liturgică.
7. Stabilirea serviciului divin prin Mântuitorul Iisus Hristos și Sfinții Apostoli.

8. Citirea pe literă chirilică a orei IX, cu explicație liturgică și locul ei în slujbă.
9. Psalmul 50, «Lumină lină» și «Invrednicește-ne, Doamne», citire și memorizare și explicări liturgice.
10. Raportul serviciului divin al Bisericii creștine cu cel al Vechiului Testament (asemănări și deosebiri).
11. Rânduiala Vecerniei în toate zilele săptămânii, citirea psalmului 103: «Doamne, strigat-am» și stihurile cu slava după Tipic.
12. Rânduiala «prochimenelor zilelor, a praznicelor împărătești, paremiile și stihoavna, «Acum slobozește» și încheierea troparelor.
13. Tipicul pavecerniței mici, noțiuni despre Biserică și importanța ei în timpurile vechi și noi (formele Bisericii).
14. Rânduiala vohodului la Vecernia de Sâmbătă, praznice împărătești și la Sfinții cu polieleu, cu lămuriri liturgice și simbolice.
15. Capelele și cimitirele.
16. Miezonoptica de toate zilele (citire și explicări liturgice).
- 17-8. Miezonoptica Sâmbetei și Duminicii, cu cântarea triadicalilor, cu lămuriri liturgice.
19. Biserica: împărțirea ei în timpurile vechi și noi.
20. Altarul, cu descrierea a tot ce se află în el, explicări liturgice și simbolice.
21. Naosul, cu descrierea obiectelor aflătoare în el. Idem, pronaosul. Explicări liturgice.
22. Catapeteasma, dispozițiunea icoanelor în biserică și lămuriri liturgice și istorice.
23. Pictura bisericească în primele veacuri, formele Sf. Cruci, lămuriri liturgice și simbolice.
24. Tipicul citirii Psaltirei în biserică, în timpul săptămânii și în Postul Mare.
25. Scurtă recapitulare a lecțiilor învățate.

MUZICA VOCALĂ. ARMONIZARE CU PSALTICHIA

Anul I: o oră pe săptămână = 25 lecții, după gramatica muzicii editată de Sfântul Sinod.

1. Sunete muzicale, note muzicale.
2. Înălțimea și durata sunetului: doimi, pătrimi, optimi.
3. Sunetele, descriere, notele.
4. Portativul, liniile suplimentare.
5. Numirea sunetelor: do, re, mi, fa, sol, la, si, do.
6. Cheia sol.
7. Accentul.
8. Gama do major; șirul celor 7 sunete în suire și coborîre. Arpegiul.
9. Ton, semiton, pauză.
10. Măsura două pătrimi, cu exerciții.
11. Optimea; semne de repetiție.
12. Nuanțele: piano, pianissimo, forte, fortissimo.
13. Coroana.
14. Legato de prelungire.
15. Măsurile: două doimi, trei pătrimi, două optimi, trei optimi și patru optimi.
16. Sincope și contratimp.
17. Notele: si-do. Legato de expresie.
18. Notele: re, mi, fa, sol: tempo.
19. Scara (gama muzicală).
20. Măsura trei pătrimi. Punctul.
21. Tempo, nuanțe, măsura incompletă.
22. Despre intervale.
23. Note sub portativ, linii suplimentare.
24. Alte intervale.
25. Repertoriul de cântece.

ANUL II

MATERIILE RELIGIOASE

1. Studiul Biblic al Noului Testament	2 ore
2. Istoria Bisericii universale	1 „
3. Invățătura de credință ortodoxă, partea II-a	2 „
4. Muzica bisericească psaltică și vocală	3 „
5. Noțiuni de Tipic și Liturgică teoretică	1 „
	Total 9 ore

STUDIUL BIBLIC AL NOULUI TESTAMENT

(Cu explicarea Evangheliilor)

Anul II: două ore pe săptămână = 50 lecții.

1. Intruparea Cuvântului celui veșnic.
2. Nașterea lui Iisus.
3. Magii dela Răsărit.
4. Uciderea pruncilor.
5. Iisus la 12 ani.
6. Iisus în templu.
7. Sf. Ioan Botezătorul și viețuirea în pustie.
8. Predica de pe malul Iordanului.
9. Misiunea lui Ioan.
10. Ucenicii lui Ioan.
11. Botezul lui Iisus (descoperirea Sf. Treimi).
12. Chemarea și alegerea celor 12 Apostoli.
13. Nunta din Cana Galileii.
14. Iisus și Nicodim (renașterea omului).
15. Iisus și Samarineanca. Spiritualitatea Creștinismului.
16. Iisus și fiul sutașului.
17. Pescuirea minunată.
18. Iisus și slăbănogul.
19. Predica de pe munte. (în genere fericirile).
20. Despre rugăciune.
21. Despre Post.
22. Iubirea de vrăjmași.
23. Fapta cea bună.
24. Iisus și tânărul din Nain.
25. Iisus și leproșii.
26. Iisus și femeia cea păcătoasă.
27. Iisus și femeia cea prinsă în adulter.
28. Parabola semănătorului.
29. Parabola neghinelor.
30. Parabola aluatului.
31. Bogatul și țarina.
32. Cele 10 fecioare.
33. Parabola talanților.
34. Parabola lucrătorilor viei.
35. Trimiterea Apostolilor.
36. Schimbarea la Față.
37. Samarineanul milostiv.
38. Marta și Maria.
39. Păstorul cel bun.
40. Iisus și orbul.
41. Rugăciunea Domnească.
42. Iisus, pâinea vieții.
43. Iisus, bucurumul vitei
44. Iisus și săracul Lazăr.

45. Iisus și bogatul.
 46. Vameșul și fariseul.
 47. Fiul risipitor.
 48. Porunca cea mai mare.
 49. Iisus și sfârșitul lumii.
 50. Cina cea de Taină.
 51. Rugăciunea mistică.
 52. Patimile, Moartea și Invierea.
- Manual: Mica Biblie și Noul Testament.*

ISTORIA BISERICII UNIVERSALE

Anul II: una oră pe săptămână = 25 lecțiuni.

1. Pogorîrea Sf. Duh și formarea primei Biserici creștine în Ierusalim.
2. Viața și activitatea Sf. Apostoli Petru și Pavel (F. Ap. 2-9).
3. Răspândirea Creștinismului (cauze interne și cauze externe).
4. Dărâmarea Ierusalimului și viața primilor creștini; Duminica; Sf. Euharistie; Agapele.
5. Cultul, sărbătorile și locașurile de închinăciune.
6. Organizarea Bisericii creștine în primele veacuri; preoția și episcopatul.
7. Persecuțiile creștinilor; Neron, Marcu-Aureliu, Deciu, Dioclețian.
8. Viața Sf. Mucenici: Gheorghe, Dumitru, Policarp, Ignatie și Mucenițele: Ecaterina și Cuvioasa Paraschiva.
9. Constantin cel Mare; recunoașterea Creștinismului ca religie permisă.
10. Iulian Apostatul și încercarea de restabilire a păgânismului.
11. Sinoadele Ecumenice I și II și Simbolul Credinței.
12. Sinoadele Ecumenice 3—7. Sf. Ioan Damaschin.
13. Lupta împotriva icoanelor; Duminica Ortodoxiei.
14. Părinții cei însemnați ai Bisericii: Sf. Atanasie cel Mare, Sf. Grigorie Teologul, Sf. Vasile cel Mare și Sf. Ioan Gură de Aur.
15. Sf. Ambrozie, Fericitul Augustin, Tertulian, etc.
16. Neînțelegerea și despărțirea Bisericii de Apus de cea de Răsărit (schisma), și starea creiată de schismă în sânul creștinătății.
17. Încercările de unire: inițiativa din Răsărit, inițiativa din Apus.

Biserica de Răsărit.

18. Raporturile dintre Patriarh, Sinoadele locale, averile bisericesti și întreținerea clerului.
19. Monahismul studit și atonit, cultul și viața creștină.

Biserica din Apus.

20. Monahismul, misionarismul în Apus.
21. Lupta dintre papi și împărați, Grigore al VII-lea Hildebrand.
- 22-23. Wiclif, Ioan Huss, Luther, Zwingli Calvin și opera lor reformatoare.
24. Căderea imperiului bizantin; prozelitismul musulman și prozelitismul catolic față de Biserica Ortodoxă.
25. Chiril Lucaris și Mărturisirea Ortodoxă; Patriarhul Ieremia și atitudinea Bisericii Ortodoxe față de Protestantism.
26. Biserica din Rusia, legăturile ei cu Țara Românească.
27. Biserica Greciei, Bulgariei, Serbiei, Bosniei, Muntenegrului și Herțegovinei.
28. Reforma în Anglia; Enric al VIII-lea, Eduard al IV-lea și Elisabeta.
29. Noțiuni elementare despre ordinele monahale: Franciscanii, Dominicani, Iezuiții, Benedictinii.
30. Biserica Ortodoxă și Mișcarea Ecumenică; Conferința dela Moscova a Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe.

INVĂȚĂTURA DE CREDINȚĂ ORTODOXĂ — PARTEA II

Anul II: 2 ore pe săptămână = 50 lecții.

Partea II-a din «Invățătura de Credință Ortodoxă» va fi împărțită de profesor în 50 lecțiuni și predate în timp de un an.

MUZICA BISERICESCĂ PSALTICĂ

Anul II: 2 ore pe săptămână = 50 ore și 1 oră pentru cântări practice = 10 lecțiuni.

1. Scara, glas 2 (exerciții de intonare).
2. Troparul, glas 2, pe note și cuvinte.
3. Mărturiile și ftoralele, glas 2 (exerciții).
4. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas 2, pe note.
5. Idem, pe cuvinte.
6. Dogmatica, glas 2, pe note.
7. Idem, pe cuvinte.
8. Scara, glas 6 (exerciții de intonare).
9. «Doamne strigat-am» și «Să se îndrepteze», glas 4, pe note.
10. Idem, pe cuvinte.
11. Dogmatica, glas 4, pe note.
12. Idem, pe cuvinte.

Cântări pe glasul I.

13. «Toată suflarea» și două stihiri.
14. Voscreasna glasului 1.
15. Slavoslovia glasului 1.

Cântări pe glasul II.

16. Slavă... și acum... Pentru rugăciunile.
17. «Toată suflarea» și două stihiri.
18. Voscreasna.
19. Slavoslovia.
20. «Sfinte Dumnezeule».
21. Axion Duminical.

Cântări pe glasul III.

22. «Toată suflarea» și două stihiri.
23. Voscreasna.
24. Slavoslovia în tact irmologic.

Cântări pe glasul IV.

25. «Toată suflarea» și două stihiri.
26. Voscreasna a IV-a.
27. Slavoslovia.

Cântări pe glasul V.

28. Polieleu (stihiri alese) cu mărimuri, glas 1 (model).
29. «Toată suflarea» și două stihiri.
30. Voscreasna a V-a.
31. Slavoslovia.
32. Slavă... și acum... Binecuvintează și Unule Născut.
33. Heruvicul, glasul 5.
34. Răspunsurile mari la Sf. Liturghie.
35. Axion Duminical.
36. Binecuvântările Invierii.

Cântări pe glasul VI.

37. «Toată suflarea» și două stihiri.
38. Voscreasna a VI-a.
39. Slavoslovia.
40. Axion Duminical.

Cântări pe glasul VII.

41. «Toată suflarea» și două stihiri.
42. Voscreasna și slavoslovia.

Cântări pe glasul VIII.

43. Anixandarele.
44. Anixandarele, glasul VIII (continuare).
45. «Fericit bărbatul».
46. Polieleu (stihiri alese).
47. Voscreasna a VIII-a.
48. Heruvicul glasului VIII.
49. Răspunsurile mari.
50. Axion Duminical.

NOȚIUNI DE TIPIC ȘI LITURGICĂ TEORETICĂ

Anul II: 1 oră pe săptămână = 25 lecțiuni — 10 lecțiuni de cântare practică la stradă.

1. Scurtă recapitulare a cunoștințelor de Tipic, ceasul IX, Psalmul 103, Vecernia din cursul săptămânii, Pavecernița mică, cu explicarea liturgică.
2. Rânduiala Utreniei; cei 6 psalmi și explicări liturgice.
3. Tipicul troparelor la «Dumnezeu este Domnul» în cursul săptămânii, Duminică și la praznice împărătești, explicări liturgice.
- 4-6. Veșmintele: diaconești, preoțești și arhieresti, vechimea și însemnătatea lor simbolică.
7. Tipicul Utreniei la Sfinții cu polieleu și Evangheliile.
- 8-10. Rânduiala citirii canoanelor în cursul săptămânii, la Sfinții cu polieleu și slavoslovie, Duminica și la praznice împărătești.
- 11-12. Explicarea imnologiei bisericești până la Sf. Ioan Damaschinul.
13. Explicarea tipicală a luminândelor în zilele de rând, Duminici și sărbători și praznice împărătești, cu explicări liturgice.
14. Tipicul ceasurilor 1, 3, 6, locul și timpul lor în slujbă, cu explicări liturgice.
- 15-17. Rânduiala și Tipicul Postului Mare; Miezonoptica, Utrenia, Ceasurile, Vecernia și Pavecernița mare, cu explicări liturgice.
- 18-19. Cântarea în biserici: în primele timpuri și dezvoltarea ei.
- 20-21. Centrele mari în care s'a dezvoltat imnologia creștină și Tipicul. Imnologii savaiti; Slava și imnologii studiiți: Teodor Studitul, Cosma de Maiuma și Iosif Studitul; codificarea Tipicului și cărților de ritual.
22. Tipicul Psaltirei din Postul Mare, cu explicări asupra psalmilor mai de seamă.
23. Rânduiala ceasurilor împărătești la ajunul Nașterii Domnului, Botezului și Vinerii celei Mari, cu explicări liturgice.
- 24-25. Tipicul la slujbele Sfinților cu slavoslovie, polieleu, priveghere și litie. Noțiuni despre sărbătorile împărătești schimbătoare și neschimbătoare.

MUZICA VOCALĂ ÎN ARMONIE CU CEA PSALTICĂ

Anul II: una oră pe săptămână = 25 lecțiuni. 5 lecțiuni de cântare practică la stradă.

1. Scurtă recapitulare a materiei din anul I.
2. Măsura 4/4, nota întreagă.
3. Nuanțe.
4. Gama populară.
5. Pătrimea cu punct.
6. Pătrimea cu punct (continuare).
7. Gama populară de Re.
8. Bemolul și becarul.
9. Gama populară de Sol.
- 10-11. La minor.
12. Diezul.
13. Alterații trecătoare.
14. La minor armonic.
- 15-16. Șasesprezecimea.
17. Optimea cu punct.
18. Metronomul.

19. Pauza cu șasesprezecime.
20. Schimbarea de măsură.
21. Măsuri alternative.
22. Accidența la cheie (armură).
23. Cheia de Fa.
24. Cheia de sol major.
25. Repertoriul de cântece.

ANUL III

MATERIILE RELIGIOASE

1. Practica vieții monahale	1 oră
2. Invățătura de credință ortodoxă, partea III	1 „
3. Istoria Bisericii Române	2 „
4. Muzica bisericească psaltică și vocală	3 „
5. Noțiuni de Tipic și Liturgică teoretică	1 „
6. Noțiuni de administrație mănăstirească și cooperatistă	2 „
	Total 10 ore

PRACTICA VIEȚII MONAHALE

Anul III: una oră pe săptămână = 25 lecțiuni.

Pustnici.

1. Pavel Tadeul — 15 Ianuarie.
2. Moise Arapul — 28 August.
3. Ioan Pustnicul — 27 Martie.
4. Simion cei nebun după Hristos — 21 Iulie.
5. Efrem Sirul — 28 Ianuarie.
6. Maria Egipteanca — 1 Aprilie.

Incepători de viață de obște.

7. Pahomie cel Mare — 15 Mai.
8. Teodosie, începătorul vieții de obște — 11 Ianuarie.
9. Eftimie cel Mare — 20 Ianuarie.
10. Sava cel Sfințit — 5 Decembrie.
11. Teodor Studitul — 11 Noembrie.
12. Nicodim dela Tismana — 26 Decembrie.
13. Paisie dela Neamțu.

Pilde de mari vieți călugărești — adevărate tratate.

14. Sf. Antonie cel Mare — 17 Ianuarie.
15. Macarie Egipteanul — 19 Ianuarie.
16. Sf. Simeon Stâlpnicul — 1 Septembrie.
17. Sf. Ioan Damaschin — 4 Decembrie.
18. Sf. Grigorie Decapolitul — 20 Noembrie.

Pilde de vieți smerite de călugări.

19. Sf. Ioan Tăcutul — 5 Decembrie.
20. Cuvioasa Parascheva.
21. Calinic dela Cernica.
22. Sofronie dela Cioara.
23. Ioan dela Prislop.
24. Rânduelile Sf. Vasile cel Mare.
25. Alte rândueli (Sf. Teodor Studitul, Sf. Ioan Casian și Sf. Benedict de Nursia).

N. B. La fiecare Sfânt, scopul lecției este să se desprindă un portret duhovnicesc viu și atrăgător, ale cărui trăsături vor fi sprijinite cu citări de părți alese din viața Sfântului. Aceste lecturi vor urmări să arate: Obârșia pământească a Sfântului,

nevoința deosebită intru care s'a ostenit, felul cum a fost chemat, harurile pe care i le-a dăruit Dumnezeu, chipul cum s'a transfigurat omul vechi în omul nou duhovnicesc, roudele sfinte ale vieții lui, cu pildă pentru folosul de obște, cuvinte duhovnicești rămase dela ei, o imagine vie de ansamblu, etc.

Elevii vor trebui să citească pentru fiecare lecție viața Sfântului în întregime.

INVĂȚĂTURA DE CREDINȚĂ ORTODOXĂ — PARTEA III-A

Anul III: Una oră pe săptămână = 25 lecțiuni.

Partea III-a din «Invățătura de credință ortodoxă» va fi împărțită de profesor în 25 lecțiuni și predată în timp de un an.

ISTORIA BISERICII ROMÂNE

Anul III: două ore pe săptămână = 50 lecțiuni.

1. Creștinismul la Români.
2. Creștinarea Goților.
3. Niceta de Remesiana și Paulin de Nola.
4. Intemeierea Mitropoliilor și Episcopiiilor.
5. Mitropolia și Episcopiile Moldovei.
6. Mitropolia și Episcopiile românești din Ardeal.
7. Mihaj Viteazul și Mitropolia Ardealului.
8. Mitropolia Ungro-Vlahiei.
9. Mănăstirile din Țara Românească și Ardeal.
10. Mănăstirile din Moldova.
11. Rolul mănăstirilor în dezvoltarea culturală a poporului.
12. Prozelitismul protestant la Români.
13. Prozelitismul catolic la Români.
14. Creștinarea Slavilor și influența lor în Țara Românească, în general.
15. Influența slavo-bulgară, slavo-sârbă și slavo-rusă.
16. Petru Movilă, Mitropolitul Kievului.
17. Mărturisirea Ortodoxă și S nodul dela Iași — 1642.
18. Mitropolitul Varlaam și Cazania.
19. Mitropolitul Dosoftei și opera lui.
20. Mitropolitul Simion Ștefan și opera sa literară.
21. Mitropolitul Sava Brancovici.
22. Lupta pentru biruința limbei românești.
23. Mitropolitul Teofil și Ștefan al Ungro-Vlahiei.
24. Constantin Brâncovanu, martirul său.
25. Mitropolitul Teodosie Veștemeanul.
26. Mitropolitul Antim Ivireanul.
27. Unirea prin forță a unei părți a Românilor cu Roma papală.
28. Petru Maior, Gh. Șincai, Samuel Micu și Inochentie Micu-Klein. Unirea cu Roma.
29. Misiunea călugărilor Sofronie și Visarion față de silnicia catolică.
30. Paisie și mănăstirea Neamțu.
31. Curentul paisian în Moldova și Țările Românești.
32. Mitropolitul Iacob Stamate.
33. Mitropolitul Veniamin Costache.
34. Mitropolitul Grigore al IV-lea și opera lui.
35. Episcopul Melchisedec și opera lui.
36. Episcopul Melchisedec și legăturile lui cu Biserica Rusă.
37. Biserica Ortodoxă din Transilvania. Vasile Moga.
38. Mitropolitul Andrei Șaguna.
39. Reînființarea Mitropoliei Ardelene și Statutul Șagunian.
40. Cultura în Țările Românești.
41. Secțele și proveniența lor.
42. Ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie.
43. Rolul Bisericii Ortodoxe Române în sânul Ortodoxiei.

44. Legăturile de prietenie și colaborare între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă, sub Patriarhii Miron și Niceodim.
45. Consolidarea legăturilor de colaborare cu Biserica Ortodoxă Rusă, sub Patriarhul Justinian.
46. Revenirea uniților ardeleni la Biserica Ortodoxă mamă.
47. Redactarea actului Unirii dela Alba Iulia.
48. Noua organizare a Bisericii Ortodoxe Române sub Patriarhul Justinian.
49. Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române.
50. Cultul morților și venerarea Sfinților.

MUZICA BISERICICEASCĂ PSALTICĂ

Anul III: două ore pe săptămână = 50 ore. Cântări practice = 10 lecții.

1. Podobiile glasului I.
2. Idem.
3. Podobiile glasului II.
4. Idem.
- 5-6. Podobiile glasului III.
7. Podobiile glasului IV.
- 8-9. Podobiile glasului V.
10. Podobiile glasului VI.
11. Podobiile glasului VII.
- 12-13. Podobiile glasului VIII.
14. Axionul Nașterii Maicii Domnului.
15. Axionul Intrării în Biserică a Maicii Domnului.
16. Răspunsurile dela Liturghia Sf. Vasile cel Mare.
17. Axionul Nașterii Domnului.
18. Axionul Botezului.
19. Axionul «De tine se bucură».
20. Catavasii la Intâmpinarea Domnului.
21. Axionul Intâmpinării Domnului.
- 22-23. Polieleu. «Cuvânt bun...».
24. Catavasiile Bunei Vestiri.
- 25-26. Polieleu «La râul Vavilonului».
27. «Să se îndrepteze...» dela Liturghia cea mai înainte sfințită, și «Suflete a meu...» dela Canonul cel Mare.
28. Heruvicul «Acum puterile cerești».
- 29-30. Catavasiile Floriilor.
31. Axionul Floriilor.
32. «Aliluia», «Iată Mirele», «Când slăviții Ucenici», și «Cămara Ta, Mântuitorule».
33. Catavasiile Invierii.
34. Slavă... «Ziua Invierii».
35. Axionul Invierii.
36. Axionul Înălțării.
37. Axionul Pogoririi Sfântului Duh.
38. Axionul Adormirii Maicii Domnului.
- 39-43. Cântări din Ideomelar, la praznice și la Sfinții cu polieleu.
44. Cântări la Te-Deum.
- 45-46. Cântări la înmormântare.
47. «Brațele părintești».
48. «Cel ce ai săturat pe noroade în pustie».
49. Slava: «Doamne, femeia cea păcătoasă...».
50. «Impărăteasa cea prea bună», din Antologhion.

Se vor folosi numai cărțile oficiale ale Sfântului Sinod, tipărite după anul 1949.

NOȚIUNI DE TIPIC ȘI LITURGICĂ TEORETICĂ

Anul III: una oră pe săptămână = 25 lecțiuni, plus 10 lecții de cântare practică la strană.

- 1-3. Recapitularea cunoștințelor de Tipic și Liturgică din anul I și II.
- 4-6. Tipicul și rânduiala Sf. Liturghii a Sf. Ioan Gură de Aur, în zilele de rând, cu cântarea obedniței, fericirile, Vohodul Mare, cu explicări liturgice și simbolice.
7. Deosebire de Tipic la Sf. Liturghie din zilele obișnuite și praznice împărătești; înlocuirea obedniței cu antifoanele: «Pentru rugăciunile...» și «Mântulește-ne pre noi...», explicări liturgice.
8. Tipicul încheierii troparelor și condacelor la Sf. Liturghie în zilele de rând, praznice împărătești, Duminici, cu explicări liturgice; rânduiala citirii Apostolului.
9. Citirea Evangheliei, după cei 4 Evangheliști, timpul.
10. Rânduiala după citirea Sf. Evanghelii, Heruvicul, ieșirea cu Sfintele Daruri, explicarea liturgică și simbolizarea.
11. Răspunsurile la Sf. Liturghie, sfințirea darurilor, Axionul, Rugăciunea Domnească, cu explicări istorice și liturgice.
12. Rânduiala și Tipicul împărtășirii liturghisitorilor, ectenia finală, rugăciunea amvonului și otpustul de încheiere, cu explicări liturgice.
- 13-15. Tipicul Liturghiei Sf. Vasile cel Mare, asemănări și deosebiri cu Liturghia Sf. Ioan Hrisostom. Timpul când se săvârșește Liturghia Sf. Vasile cel Mare.
- 16-17. Liturghia Sf. Grigorie Dialogul (a darurilor celor mai înainte sfințite), scurt istoric și timpul când se săvârșește, cu explicări liturgice.
- 18-20. Rânduiala slujbei Triodului, cu explicări liturgice.
21. Idem, slujba Penticostarului.
22. Despre Sfintele Taine (temerurile scripturistice).
23. Slujba Botezului, Mirungerii, cu explicări liturgice și simbolice.
24. Taina pocăinței, împărtășirii și cununiei. Explicări liturgice.
25. Slujba Sf. Maslu, Taina preoției și slujbele: înmormântării și sfințirii apei.

NOȚIUNI DE ADMINISTRAȚIE MĂNĂSTIREASCĂ ȘI COOPERATISTĂ

Anul III: una oră pe săptămână = 25 lecții, pentru administrație mănăstirească.

1. Mănăstirea, ca unitate bisericească și locul ei între celelalte unități bisericești.
3. Starețul și datorile lui.
3. Consiliul economic și rolul lui în administrarea bunurilor mănăstirești.
4. Economul și casierul (atribuțiile lor).
5. Arhondarul și eclesiarhul (atribuțiile lor).
6. Secretarul și contabilul (atribuțiile lor).
7. Consiliul disciplinar.
8. Intrunirea în consiliu, procesele verbale.
9. Intrunirea soborului.
10. Economul de curte sau blagocinul și rostul lui ca supraveghetor al ordinii și disciplinei.
11. Exarhul mănăstirilor.
12. Registrul de intrare și ieșire a corespondenței.
13. Aranjarea corespondenței în dosare (arhiva).
14. Jurnal de casă.
15. Registrul de încasări și plăți.
16. Registrul de partizi.
17. Intocmirea borderourilor.
18. Intocmirea bugetului.
19. Intocmirea conturilor de gestiune.
20. Registrul -- jurnalul -- inventarul.
21. Registrul de magazine -- chelarul.

22. Nutrimentul zilnic al monahului și întocmirea lui.
23. Bon'erele.
24. Registrul de materiale.
25. Comisia de recepție, licitația, oferta, devizul.

ADMINISTRAȚIE COOPERATISTA

1. Condica de intrare și esire. Inregistrarea hârtiilor, dosare, etc.
- 2-5. Toate scriptele privitoare la administrare.
- 6-7. Registrele pentru magazioner.
- 8-10. Obligații la președintelui și consiliului de administrație.
- 11-25. Contabilitatea.

MUZICA VOCALĂ IN ARMONIE CU CEA PSALTICA.

Anul III: una oră pe săptămână = 25 lecțiuni, plus 10 lecțiuni de cântare practică la strand.

1. Scurtă recapitulare a materiei din anul II.
2. Cheia de sol.
3. Sol major (continuare).
4. Mi minor.
5. Gama populară de sol.
6. Gama populară de mi.
7. Fa major
8. Re minor.
9. Re major.
10. Sol minor.
11. Măsura trei optimi.
12. Măsura șase optimi.
13. Modulație.
14. Contratimp.
15. Sincope.
16. Trioletul.
17. Fa major.
18. Gama populară de fa.
19. Re minor.
20. Re minor armonic.
21. Gama populară de re.
22. Tonalitatea.
23. Moduri populare — transpoziția.
24. Cheia de fa.
25. Repertoriu de cântece.

**MANUSCRISELE, CARTILE, COMUNICARILE OFICIALE ALE
EPARHIILOR, REVISTELE PERIODICE, ARONAMENTELE ȘI ORI
CE FEL DE CORESPONDENȚĂ PRIVITOARE LA REVISTA SE
TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MI-
SIUNE ORTODOXĂ, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU,
BUCUREȘTI, CU MENȚIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXĂ
ROMÂNĂ» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE».**

COSTUL REVISTEI

IN ȚARA

Pe un an 17,50 lei
Un număr 2,55 „

PESTE HOTARE

Pe un an 35 lei
Un număr 5 „

**In București, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate
cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhi-
episcopii a Bucureștilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.**

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE.
COLABORATORII SUNT RUGAȚI SĂ-ȘI PĂSTREZE
COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT
REDACȚIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ”**

Inv. N. 148 *M. ca. H. ca.*

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMANE

CINCI ANI DELA REÎNTREGIREA
BISERICII ORTODOXE DIN ARDEAL

ANUL LXXI

9 - 10

SEPTEMBRIE - OCTOMBRIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Iașilor.

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a
Sibiului.

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a
Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei
Române.

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți, Prea Sfințiții Episcopi;
Profesorii Institutelor Teologice, Seminarilor Monahale și Șco-
lilor de cântăreți bisericești;

Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.

P A T R I A R H I A R O M Â N Â
I N S T I T U T U L B I B L I C Ş I D E M I S I U N E O R T O D O X A

B I S E R I C A
O R T O D O X Ă R O M Â N Ă

:: :: B U L E T I N U L O F I C I A L A L P A T R I A R H I E I R O M Â N E :: ::

A N U L L X X I

Nr. 9-10

SEPT. — OCT. 1953

R E D A C Ţ I A Ş I A D M I N I S T R A Ţ I A :
BUCUREŞTI, STR. ANTIM, Nr. 29 — RAIONUL N. BALCESCU

CUPRINSUL

<i>Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. a conferit I.P.S. Patriarh Justinian «Medalia Jubiliară», cu prilejul împlinirii a 10 ani dela înființarea primelor unități ale armatei populare române</i>	807
<i>Sărbătorirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Transilvania. Impunătoarea festivitate dela Alba Iulia</i>	809
<i>Puternicul răsunet pe care l-a avut festivitatea dela Alba Iulia, în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși din Transilvania</i>	852
<i>a) Scrisoarea I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului</i>	852
<i>b) Pastorală I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului</i>	854
<i>Rolul preoțimii în reîntregirea bisericească, de Prof. N. MLADIN</i>	858 ✓
<i>Prin munții și pășunile Slovaciei. — Printre frații reveniți la Ortodoxie, de P. S. EPISCOP ALEXEI</i>	868 ✓
LUNA PRIETENIEI ROMANO-SOVIETICE	
<i>Prietenia româno-sovietică va trăi în veac, de P. S. EPISCOP VALERIAN</i>	875 ✓
<i>Manifestări în cadrul Lunii Prieteniei Româno-Sovietice. Festivitatea dela Institutul Teologic de grad Universitar din București</i>	896 ✓
IN APĂRAREA PĂCII	
<i>Statornică și neclintită strajă a păcii, de D. V. SADEANU</i>	904
<i>Biserica Ortodoxă Rusă și problema păcii, de I.P.S. PITIRIM</i>	922
<i>Conducătorii și reprezentanții Bisericilor Ortodoxe Autocefale sprijină lupta popoarelor pentru apărarea păcii</i>	926
<i>Creștinii din lumea întreagă osândesc rasismul și se ridică împotriva discriminărilor rasiale</i>	938
VIAȚA BISERICESCA	
<i>Deschiderea Sursurilor anului școlar 1953-1954, la Institutele de învățământ ale Bisericii Ortodoxe Române</i>	945
INDRUMARI PASTORALE	
<i>O înaltă îndatorire patriotică: participarea la alegerile de deputați pentru sfaturile populare</i>	974 +
<i>Lupta pentru pace, oglindită în opera I.P.S. Patriarh Justinian</i>	982 ✓
<i>Pentru bună-starea poporului</i>	1001 +

**PREZIDIUL MARII ADUNĂRI NAȚIONALE
A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE A CONFERIT
INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN
MEDALIA JUBILIARĂ CU PRILEJUL IMPLINIRII A
ZECE ANI DELA ÎNFIINȚAREA PRIMELOR UNITĂȚI
ALE ARMATEI POPULARE ROMÂNE**

Cu prilejul împlinirii a zece ani dela înființarea primelor Unități ale Armatei Populare Române, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit din partea Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române „Medalia Jubiliară”, însoțită de următoarea scrisoare a D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale :

**PREZIDIUL
MARII ADUNĂRI NAȚIONALE**

**I. P. S. SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN MARINA**

Sărbătorind împlinirea a 10 ani dela înființarea primelor Unități ale Armatei Populare Române, Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, Vă felicită pentru activitatea desfășurată întru consolidarea regimului de democrație populară și a Armatei sale și vă înmânează Medalia Jubiliară.

**PREȘEDINTELE
PREZIDIULUI MARII ADUNĂRI NAȚIONALE
Dr. PETRU GROZA**

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a mulțumit D-lui Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române pentru înalta distincție acordată, trimițând următoarea scrisoare :

București, 12 Octomvrie 1953

DOMNULE PREȘEDINTE,

Intors în București, după o absență de câteva zile în slujba interceselor de conducere bisericească pe teren, am avut deosebita bucurie de a primi,

din partea Domniei Voastre, Medalia Jubiliară cu prilejul împlinirii a 10 ani dela înființarea primelor unități ale Armatei Populare Române, împreună cu documentul oficial al conferirii ei.

Inalta distincție, precum și măgulitoarea apreciere a strădaniilor depuse pentru consolidarea regimului nostru de democrație populară și a Armatei sale, mă onorează, constituind un imbold ce sporește entuziasmul și dă un nou avânt activității noastre, închinată neprecupețit idealurilor de propășire a scumpei noastre Patrii.

Ingăduiți-mi să mulțumesc călduros, Domnule Președinte — Domniei Voastre și Onoratului Guvern — pentru această deosebită cinste.

Fac cele mai alese și simțite urări pentru continua înflorire și întărire a Armatei noastre populare, pavăză de neînvins a păcii și cuceririlor ce stau la temelie vieții celei noi a poporului.

Cu aleasa prețuire, pe care V'o păstrează totdeauna Biserica Ortodoxă Română și Intâiul ei Stătător, Vă rog să primiți, Domnule Președinte, expresiunea reînnoită a deosebitei noastre considerațiuni.

JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

La această scrisoare, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit următorul răspuns :

PREZIDIUL
MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

Președinte
1436

9 Noembrie 1953

INALT PREA SFINȚIEI SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN

Primind scrisoarea Inalt Prea Sfinției Voastre din 12 Octombrie crt., împărtășesc satisfacția Inalt Prea Sfinției Voastre, urându-Vă zile și putere de muncă și felicitându-Vă din toată inima pentru distincția cu Medalia Jubiliară.

Implinindu-ne fiecare la locul său datoria față de popor și patrie, vom avea neîncetat satisfacția de a contribui la consolidarea Republicii Populare Române și prin aceasta la întărirea neîncetată a marelui front al păcii, pentru a asigura omenirii condițiuni de muncă pașnică și o viață ferită de catastrofele războiului.

Al Inalt Prea Sfinției Voastre, cu vechea considerațiune,

PREȘEDINTELE
PREZIDIULUI MARII ADUNĂRI NAȚIONALE
Dr. PETRU GROZA

SĂRBĂTORIREA A CINCI ANI DELA REINTREGIREA BISERICII ORTODOXE DIN TRANSILVANIA IMPUNĂTOAREA FESTIVITATE DELA ALBA IULIA

Cu prilejul împlinirii a cinci ani dela revenirea la Biserica Ortodoxă Română a clericilor și credincioșilor uniți, a avut loc la Alba Iulia o impunătoare festivitate religioasă. Vechea cetate a Bălgradului, unde au răsunat acum cinci ani cuvintele răspicatie ale fraților noștri aflați sub robia spirituață a Vaticanului, mărturisind vrerea lor neștrămutată de a se reîntoarce la sânul Bisericii-mame, a trăit Miercuri 21 Octombrie 1953 marea bucurie a sărbătoririi deplinei înfăptuiri a visului spre care două veacuri și jumătate au năzuit atâtea generații de slujitori și închinători ai altarelor străbune.

Încă din zorii zilei, grupuri de delegați ai clericilor și credincioșilor reveniți — sosiți din toate colțurile Transilvaniei — se îndreptau spre marea «Catedrală a Reîntregirii bisericești», care devenise neîncăptătoare față de numărul celor ce voiau să se împărtășească din sărbătoreșcul praznic al refacerii unității Bisericii. Se aflau în sfântul locaș vicarii și consilierii Eparhiilor ortodoxe, Protopopii reveniți din Transilvania și numeroși preoți și credincioși din oraș și din satele apropiate.

La ore 9 dimineața, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, însoțit de membri ai Sfântului Sinod și de Consilierii Administrației Patriarhale, a sosit în Alba Iulia. În gară, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh a fost întâmpinat de P.S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului și de P.S. Episcop pensionar Veniamin, starețul mănăstirii «Sfânta Treime» din localitate, înconjurați de o numeroasă delegație de protopopi și preoți. După ce toți cei prezenți au intonat Imnul Patriarhal, P.C. Protopop al raionului Alba Iulia a rostit un cald cuvânt de sa'ut și a urat Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian «bun-venit» în cetatea străvechii Ortodoxii ardelen. Subiniind bucuria nemărginită, care copleșește sufletele proștimii din Transilvania în clipa în care trăiesc marea cinste de a primi în mijlocul lor pe Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române, pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, venit să ia parte la sărbătorirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii noastre, — vorbitorul a spus:

«Coborând în cetatea istorică a Bălgradului, pe pământul marilor evenimente, pe pământul sfințit de mucenicia atâtor martiri, ca Horia, Cloșca și Crișan, fiii credincioși ai Sfințelor Altare de pe aceste plaiuri

vă primesc, Inalt Prea Sfințite Stăpâne, cu inimile pline de dragoste și de smerenie. Prin graiul meu răsună mărturia întregului devotament al preoțimii de pe aceste meleaguri și asigurarea că noi toți vom urma poruncile Evangheliei și îndemnul părintești ale Inalt Prea Sfinției Voastre și ale II. PP. SS. noștri Chiriarhi, luptând pentru prăbușirea planurilor celor ce caută să semene vrajba și să pescuiască în ape tulburi. Refacerea unității Bisericii noastre este definitivă și din ea izvorăște hotărârea de a rămâne veșnic la sânul mamei noastre adevărate».

P.C. Protoiereu Negrea a înfățișat apoi contribuția de seamă adusă de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, prin înțeleptele și părinteștile I.P.S. Sale îndrumări, la consolidarea actului dela 21 Octombrie 1948, și și-a încheiat cuvântul adresându-se Întâistătorului Bisericii noastre cu această urare: «Proria cerească să vă hărăzească, Inalt Prea Sfințite Stăpâne, încă mulți ani cu sănătate, spre a cărmui, cu aceeași înțelepciune și cu aceeași iubire părintească, nava Bisericii Ortodoxe Române, întru mărirea lui Dumnezeu și slava Sfintei Sale Biserici, iar pe noi, clerici și credincioși, pe calea muncii pentru înflorirea scumpei noastre patrii, pe calea apărării păcii. Pilda vieții și a activității Inalt Prea Sfinției Voastre ne-a dat și nouă încredințare și încredințare prin sprijinirea tuturor inițiativelor de interes obștesc, pentru făurirea vieții celei noi, la temelie carea stă adevărul, dreptatea și libertatea, și care tinde să asigure bună-starea și fericirea tuturor celor harnici.

«Trăiască pacea și cei ce luptă pentru apărarea și întărirea ei!

«Trăiască făuritorii memorabilului act istoric dela 21 Octombrie 1948 care a adus pacea și dragostea între fiii aceleiași credințe, și care a sporit forțele Bisericii Ortodoxe Române în lupta pentru pace!

«Intru mulți și fericiți ani, Inalt Prea Sfințite Stăpâne!».

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns, mulțumind pentru urările exprimate și binecuvântând pe toți cei de față, apoi s'a îndreptat — împreună cu însoțitorii Inalt Prea Sfinției Sale și cu delegația venită în întâmpinare — spre Catedrala Reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Transilvania.

La intrarea în Catedrală, Inalt Prea Sfinția Sa a fost deasemenea întâmpinat de ceilalți membri ai Sfântului Sinod, în frunte cu I.P.S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, I.P.S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, și I.P.S. Vasile Lăzărescu, Mitropolitul Banatului, în vreme ce corul Catedralei și sutele de preoți veniți din întreaga Transilvanie intonau Imnul Patriarhal.

În prezența Întâistătorului Bisericii noastre și a tuturor membrilor Sfântului Sinod, s'a săvârșit Sfânta Liturghie de către I.P.S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, de P.S. Andrei, Episcopul Aradului și P.S. Episcop pensionar Policarp, înconjurați de Prea Cucernicii Vicari Traian Belasçu, dela Sibiu, și Carol Pop, dela Oradea, și de un mare scorb de protopopi și preoți reveniți.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, toți cei prezenți s'au adunat în incinta mănăstirii «Sfânta Treime», unde a avut loc o măreață adunare festivă, la care au luat parte — ca invitați — și d-nii Vasile Găină, vicepreședintele comitetului executiv al Sfatului Popular al regiunii Hunedoara, Grigore Mureșan, președintele comitetului executiv al Sfatului

Popular al raionului Alba Iulia, Pavel Stoia, președintele comitetului executiv al Sfatului Popular al orașului Alba Iulia și Mircea Neicov, inspector din Ministerul Cultelor.

A luat apoi cuvântul I.P.S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, care a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Inalt Prea Sfințiți Mitropoliți,
Prea Sfințiți Episcopi,
Prea Cucernici preoți și iubiți credincioși,

Au trecut cinci ani de când ne rugăm iarăși împreună, ne închinăm în fața aceluiași altar, ne strânge la un loc aceeași liturghie și ne împărtășim de Domnul din același potir; au trecut cinci ani de când nu mai suntem despărțiți bisericește, de când nu mai e vrajbă și dezbinare între noi, ci unitate și pace în Duhul Sfânt. Din acest prilej se cuvine să dăm mărire și mulțumită lui Dumnezeu, care după ce ne-a ajutat să ne refacem unitatea bisericească, ne-a ajutat să o și întărim în cursul celor cinci ani care au trecut. Acest îndoit ajutor al lui Dumnezeu ne dă o dovadă că reîntregirea noastră bisericească a fost după buna plăcere a voii Lui și că ajutorul Lui va fi mai departe cu noi, în străduința de a cimentăm pentru vecie unitatea noastră în Dumnezeu și de a o face atât de totală încât nici urmă din fosta dezbinare să nu mai rămână în suflete.

Și cum n'ar fi fost voia lui Dumnezeu să ne readunăm într-un El, când tocmai de aceea a trimis pe Fiul Său în lume și L-a dat jertfă pe Cruce, ca să surpe peretele din mijloc al oricărei despărțiri și vrăjmășii — ca să omoare prin cruce orice vrăjmași (Ef. 2, 14, 16), știut fiind că unde e desbinare și vrajbă nu e duhul lui Dumnezeu, ci duhul celui ce a semănat în lume desbinarea și vrajba. Cum n'ar fi fost voia lui Dumnezeu să ne reunim și noi în Hristos, — Fiul Său, când Hristos este «pacea noastră», când puterea Lui se arată în aceea că face oriunde din două lumi una, din doi oameni despărțiți un singur suflet și când de aceea și-a vărsat scumpul Său Sânge pe Cruce, «ca să întemeieze pacea». Căci precum a făcut Dumnezeu la început toate unite în Fiul Său, dar păcatul le-a desbinat și le-a împrăștiat, așa vrea acum să le readune iarăși toate în Fiul Său (Col. 1, 16, 20). În acest scop și-a luat Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu (un) trup omenesc, pe care după ce l-a răstignit și l-a înviat ni-l dă spre mâncare și băutură, ca împărtășindu-ne toți din el să ne facem un singur trup în Hristos Domnul, primind puterea «să păzim unirea Duhului în legătura păcii» (Ef. 4, 3). Căci dacă suntem creștini adevărați, Hristos trebuie să locuiască în noi și noi într-un El. Dar Hristos este unul, nu mai mulți. Deci și noi trebuie să fim una într-un Hristos cel unul.

Dacă-i așa, cine nu vede că noi lucrăm tocmai împotriva acestei voi a lui Dumnezeu, când nu ne mai cuminecăm din același Potir, când nu ne mai unim cu același Hristos la aceeași sfântă liturghie? Cine nu vede că acei cari au ridicat la 1700 în sânul poporului nostru peretele din mijloc al despărțirii și vrăjmășiei, au lucrat mânați de duhul vrăjmășiei care e protivnic lui Dumnezeu și care voia să coboare viața poporului nostru din legătura ei strânsă cu Dumnezeu?

Reunindu-ne acum, am zădărnicit voia cea rea a vrăjmașului lui Dumnezeu și am împlinit voia lui Dumnezeu. Ba mai mult, reunindu-ne între noi, ne-am readunat în Hristos, ne-am unit cu adevărat cu Dumnezeu. Iar prin aceasta ne-am așezat în legătură cu izvorul nesfârșit de puteri pentru tot lucrul bun pe care vrem să-l săvârșim. Până eram în dezbinare, credința noastră nu era destul de vie și de puternică și viața noastră nu se putea face deplin o viață plăcută lui Dumnezeu, căci duhul cel vrăjmaș lui Dumnezeu avea putere asupra noastră. Până eram dezbinați, nu eram și nu puteam deveni cu adevărat duhovnicești. Viața noastră religioasă nu-și putea lua un zbor mai înalt, ci era înălțuită de duhul desbinării și al vrajbei lângă pământ și silită să se miște într'un cerc îngust. Puterile noastre cele mai bune, în loc să le închinăm gândurilor lui Dumnezeu și silințelor spre desăvârșire, le iroseam în lupta dintre noi; în loc să purtăm războiul cel dinăuntru, duhovnicesc, împotriva gândurilor vrăjmașului, purtam războiul cel din afară, dintre frați, spre bucuria vrăjmașului. În sufletele noastre nu se puteau sălășlui deplin virtuțile creștine ale păcii, ale blândeței, ale dragostei, căci lupta ce o purtam între noi și voința de a găsi unii altora tot felul de cusururi, întreținea în noi o tulburare care nu era dela Dumnezeu.

Dezbinarea slăbește puterile unui popor chiar când e de alt ordin decât cel bisericesc. Dar când e de ordin bisericesc slăbirea constă nu numai în faptul că o putere luptă împotriva alteia, împiedecându-se una pe alta în tot ceea ce vrea să zidească, ci și în faptul că înseamnă o răcire a credinței, o cădere a sufletelor din dragoste și din entuziasmul cel sfânt dătător de putere, o scădere la starea lumească, pătimase, care poate să surpe, dar nu să zidească.

Dușmanii poporului nostru au aruncat vrajba în sânul lui, la 1700, au numit rezultatul uneltirilor lor, unire. Ea însă nu era unire, ci dezbinare. Era unire din punctul lor de vedere, întrucât rupseseră o parte a credincioșilor ortodocși din unitatea în care trăiau și o alipăseră de ei. Dar din punctul de vedere al norodului nostru și al credinței lui, era o dezbinare, întrucât norodul nostru își pierduse unitatea bisericească, își pierduse pacea launtrică, își pierduse dragostea dinăuntru. Ea nu era unire adevărată, așa cum nu e unire adevărată și firească dezbinarea unui membru al familiei de familia lui și asocierea lui cu dușmanii acelei familii. Vrajbă ce se naște prin aceasta în acea familie numai unire nu e pentru ea. Unirea religioasă adevărată a credincioșilor s'a împlinit acum 5 ani și pe măsură ce se va consolida tot mai deplin, viața noastră se va pătrunde tot mai mult de virtuțile superioare ale creștinismului.

Încă în acești primi cinci ani de viață bisericească reîntregită noi am câștigat foarte mult. În acești cinci ani, noi ne-am cunoscut tot mai deplin unii pe alții. Noi eram până acum ca doi frați îndușmăniți care nu se mai văd așa cum sunt, ci sub puterea duhului cel rău al dușmăniei, își fac unul despre altul fel de fel de închipuiri care-i împiedecă să se apropie. În acești cinci ani ne-am eliberat de duhul acestei rele închipuiri, s'a topit dintre noi pojghița părutelor deosebiri și am văzut că suntem în fond la fel, credem, gândim și simțim la fel. Lucrurile dușmanului s'au mistuit ca ceara în fața focului din mijlocul nostru și rămânând numai noi de noi, am văzut că toată deosebirea e de suprafață, e mai mult o

părere. Am văzut că toate străduințele Vaticanului, prin cele puțin credincioase ale lui, n'au izbutit în cei 250 ani să altereze sufletul o. al fraților noștri prin înșelăciune sau silă de sub păstoria Bisericii ortodoxe. Sufletul acesta, născut și crescut vreme de 1500 ani, de Biserica noastră, era deplin format, încât nu-l mai putea schimba înrăurirea unei mame maștere, mai ales că frații luați sub puterea ei, au rămas mai departe lângă frații ceilalți și în apropierea mamei celei adevărate, a Bisericii Ortodoxe.

Dacă mai trebuia o dovadă despre forța duhovnicească a Bisericii Ortodoxe, despre puterea ei cu adevărat dumnezeiască, au dat-o cei 250 de ani de dezbinare bisericească, prin faptul că n'au reușit să ștergă pecetea pusă de ea pe sufletul nostru. E un fenomen din care ar trebui să tragă toți învățămintele necesare: toate eforturile Vaticanului de a catoliciza popoarele ortodoxe sunt zadarnice. Cei 250 de ani de uniație românească au fost o lungă verificare a forței spirituale a Ortodoxiei, un serios examen pe care l-a trecut cu cel mai deplin succes. La grelele încercări prin care a trecut Biserica Ortodoxă, în trecutul ei de suferințe, s'a adăugat și încercarea uniației. Dar nu e mai puțin adevărat că acest sfert de mileniu de uniație a verificat forța Ortodoxiei românești, tăria unității noastre. Credincioșii români au rămas una în credință. Laudă se cuvine fraților noștri căzuți sub puterea Vaticanului, pentru această rezistență a lor în credință și în solidaritatea duhovnicească cu frații rămași sub oblăduirea Bisericii Ortodoxe.

Avem convingerea că viața religioasă a credincioșilor noștri va deveni acum și mai adâncă și mai curată, că Biserica Ortodoxă Română va trăi o eră de activitate mai duhovnicească. Avem convingerea că Biserica noastră va urca prin credincioșii ei o treaptă nouă de glorie, de înfrumusețare în Duhul Sfânt, spre bucuria Noastră a tuturor.

Amin

A vorbit apoi P.S. Teofil Herineanu, fost preot unit, astăzi Episcop al Romanului și Hușilor. P.S. Sa a spus:

Prea Fericite Părinte Patriarh,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Prea Cucernici Părinți și frați,
Mărită adunare,

Astăzi, când se împlinesc 5 ani dela reîntregirea Bisericii românești din Ardeal, conștiința noastră ne poruncește să mărturisim răspicat și cu inimile înălțate, că unificarea sufletească a poporului dreptcredincios ardelen, consfințită solemn la 21 Octombrie 1948, este deplin și pentru totdeauna consolidată!

Cei 250 de ani de silnică și împovărătoare desbinare, nu au însemnat pentru poporul credincios ardelen și desbinarea lui sufletească.

Impotriva tuturor vitregiilor istorice — abil exploitate de coaliția Habsburgilor cu Papalitatea, care au izvodit «unirea» — sufletul norodului credincios ardelen a rămas una în credință, una în năzuințele sale istorice, una în credincioșia lui față de legea străbună.

Înșelăciunile împăratului dela Viena, făgăduelile lui deșarte și amăgirile viclene ale papalității, au devenit curând după 1700 vădite pentru

conștiințele curate ale neîntinatului suflet al obștei credincioase
Dumnezeie.

Într-«Toată legea noastră (ortodoxă), slujba Bisericii (ortodoxe), Liturghia, posturile și darul (preoțesc)» au rămas nevătămate, în toată vremea nefireștei despărțeni, potrivit legământului strămoșilor noștri, cari au condiționat «tăria» pecetilor lor de pe actul «uniri» despărțitoare de frați, de păstrarea neschimbată a «legii strămoșești».

Cine nu cunoaște suferințele fără de seamăn ale moșilor și strămoșilor noștri, întru apărarea credinței celei dintru început?

Cine nu cunoaște muceniceștile pătimiri, cele fără de număr, ale înaintașilor noștri, pentru păstrarea neștirbită a tezaurului sacru al credinței-dreptmăritoare?

Cine nu cunoaște pe numele lor adevărat temnițele mucele dela Viena, dela Kuffstein, dela Vatz, dela Alba-Iulia și din alte părți ale împărăției habsburgo-catolice, în care au putrezit atâția martiri ai Ortodoxiei ardelenene?

Toate aceste prigoane, toate aceste asupriri, toate aceste împilări — izvorâte din duhul necurat al stăpânirii și subjugării unor oameni care n'aveau altă «vină» decât hotărîrea lor neștrămutată de a crede, așa cum au crezut fără abatere părinții lor, — n'au izbutit să sfarme unitatea sufletască a poporului credincios de pe plaiurile ardelenene.

«Legea împăratului» dela Viena s'a dovedit neputincioasă în fața celor ce, cu însăși viața lor la nevoie, au apărut «legea străbună», în care s'au închinat și în care au preamărit pe Părintele Ceresc al tuturor, toți vrednicii noștri înaintași.

Dacă Atanasie Anghel — pe care poporul credincios l-a stigmaizat cu numele de «Satanasie», pentru trădarea săvârșită de el — nu și-a respectat legiuitul jurământ de credință, depus în fața Mitropolitului Theodosie al Ungro-Vlahiei și a Patriarhului Dositei al Ierusalimului, în ceasul hirotoniei sale, la 22 Ianuarie 1698, în cetatea de scaun a Țării Românești, — de a păzi nezdruincinate învățăturile credinței pravoslavnice, apoi știut lucru este că slujitorii altarelor și obștea drept-credincioasă nu s'au abătut niciodată de la vatra soborniceștilor orândueli ortodoxe.

Lepădarea sa de legea străbună — săvârșită la 20 Martie 1701 la Viena, și blasfematorul legământ de ascultare către arhiepiscopul papistaș de Estergon — nu au fost întâmpinate din partea clerului și credincioșilor decât cu desgust față de vânzător și cu împotrivire față de cei câțiva protopopi și mai puțin preoți, care s'au lăsat amăgiți de înșelătorii împărătești și de slugile credincioase ale Vaticanului.

Cât de săbănog a fost hulitorul jurământ de ascultare al lui Atanasie Anghel față de trufașul arhiepiscop de Estergon, s'a dovedit a'unc', când credincioșii ardeleni — protestând împotriva silnicei «uniri», împreună cu Episcopul ales de ei, Ioan Circa, — au zguduit din temelii subreda urzire a «uniației» dela 1700, încât însuși năimitul Atanasie, cuprins de rămușcări, dar și de frică, s'a lepădat la 1711 de actul josnic dela 1700. Numai afuriseniile iezuitului Hevenesi, amenințările și făgăduielile împăratului au izbutit să-l întoarcă pe Atanasie la vânzarea lui cea dintâi.

Dorul întoarcerii «acasă», la sânul de mamă al Bisericii strămoșești care i-a născut pentru Hristos, nu a încetat niciodată — dealungul celor

250 de ani de nefiraescă «despărţenie» — să încâlzească nădejdie clerului şi obşteii noastre dreptcredincioase.

Neuitate vor rămâne eroicele răbufniri împotriva siluitorilor credinţei străbune, — credinţă care străjuia cu veghere sfântă sufletul neprăhănit al credincioşilor ardeleni. Plugari, meşteşugari, clerici şi chiar unii ierarhi uniţi s'au ridicat cu neînduplecare împotriva împilărilor la care au fost neconștient supuși de slugile împăratului dela Viena și de uneltele Vaticanului — mărturisind cu mucenicească îndrăzneală, că sufletul îi aparține lui Dumnezeu și nicio putere omenească nu are dreptul să-l abată dela credința întru care s'a luminat prin sfânta taină a botezului.

Pe răbojul istoriei s'au înscris, pentru deapururi, protestele vehemente ale făgărășenilor și brașovenilor, care au răsunat furtunos chiar la porțile Bălgradului, pe atunci reședință și a «uniației» și a stăpânirii asupritoare habsburgice. Aceste proteste au fost pecetluite, nu arareori, chiar cu sângele și cu viața lor.

Tunurilor lui Bukow și călenele împăratului au dărâmat multe fortărețe, care apărau credința strămoșească, — peste 150 de mănăstiri și multe sute de biserici — dar n'au izbutit niciodată, să cucerească însăși cetatea sufletului pravoslavnic al norodului credincios ardelen.

Clădită pe șubredul teren al exploatării mizeriei fără margini, în care se sbătea norodul din Ardeal și pe făgăduințele unor privilegii, de care clerul și norodul nu aveau să se bucure niciodată, — uniația era sortită, din însuși ceasul nașterii sale, unei dispariții totale, atunci când condiții istorice obiective aveau să-i îngăduie acest lucru.

Silnicile și terocarea, minciuna și temnița, prigoanele și uciderile s'au dovedit neputincioase întru sprijinirea actului samavolnic dela 1700.

Nenumărate glasuri de protest și de urgisire a «unirii» s'au ridicat din însuși sânul Bisericii Greco-Catolice. Ce e mai reprezentative figuri culturale ale «uniților» — Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Inocențiu Micu-Klein și alții — s'au manifestat fățiș ca dușmani ireducibili ai «unirii». Ei au arătat contemporanilor și tuturor urmașilor, ce pacoste năpraznică a constituit «unirea» pentru norodul credincios din Ardeal. Conștiința răspunderii și dragostea lor fierbinte față de popor le-a dat puterea să înfrunte toate primejdiile și să mărturisească, prin grai și prin scris: adevărul și numai adevărul.

Iată ce spune, în această privință, **Petru Maior**:

«Și măcar că de obște iaste obiceiul istoricilor, a nu scrie faptele ce se scâlciate ale celor puternici, până sânt în viață aceștia, pentru ca să nu fie surupați întru nenorocire de puterea lor, eu totuși, pentru dragostea adevărului, cu care îmi iaste învăpăiată inima, mai bucuros am fost să sufăr primejdia, de va fi așa voia Celui Înalt, decât să las, sau a se înșela cei viitori cu strălucirile cele nălucite, sau a nu ști pricina schimbărilor celor în veacul meu întâmplate; căci fiind cunoscută cauza acelora, mai țesne apoi, la vremea sa, se vor putea aduce iarăși la statul lor cel dintâi, cele acum rău strămutate».

Gândul revenirii la «statul lor cel dintâi», adică la vatra legii străbune, se vădește cu limpezime din aceste cuvinte profetice.

Și tot așa grăiește și Episcopul martir, **Inocențiu Micu-Klein**:

«Uniți văd că le-a mers mai bine până au fost «schismatici», decât le

merge acum; căci atunci aflau totdeauna scut la voievozii români și în Moscova, și cu sprijinul lor tot mai erau băgați în seamă; pe când acum, trăesc ca într'o altă robie egipteană».

Hotărîrea fermă a Românilor de a se «întoarce acasă», s'a manifestat curând după înscăunarea lui Atanasie ca Episcop unit, în Alba Iulia: «Românii — ne arată **Gheorghe Șincai** — au început a se lepăda de unire, a pofti preoți neuniți, carii să le slujească. Pentru care apoi, multe baiuri și nevoi au avut de îndurat, pentrucă acelora nici pruncii (nu) li se botezau, nici morții (nu) li se îngropau».

Acești mari cărturari și luptători ai poporului au ridicat împotrivire și contra încercărilor viclene ale teologilor iezuiți — atașați pe lângă episcopii uniți — de a introduce învățături străine în tezaurul de credință al Bisericii strămoșești, sau cum zicea **Petru Maior**, de a «schimba tocmelele Românilor și a le face latinești». Stăruința iezuiților în această direcție — spune **Petru Maior** — «multora dintre Români... scârbă nouă le făcea de unirea făcută». «Deaceea mulți dintre uniți români, nu numai mireni, ci și preoți, socoteau că mai bine va fi de cu bună vreme să rumpă unirea cea cu **biserica Romei făcută**, decât strămoșească lege și tocmeală să o sufere a se schimba. Așa că... acum cu gloata și cu larmă, au început a scădea dela unire, ba încă și silă a face celor ce vrea să rămână în unire». Iar pentru a feri pe Români «de încălecarea popistășească», **Petru Maior** face dreapta precizare: «Românii sunt de lege grecească, și cu acea tocmală se făcură uniți, ca la niciun obicei de al popistașilor, nimenea să nu-i silească: nici alții, nici v'ădica».

Aprigul apărător al «legii vechi», **Inocențiu Micu-Klein**, — care, pentru îndârjirea cu care păzea dreapta credință și potesta continuu la Roma și Viena contra asupraitorilor poporului, și-a sfârșit viața în mizerie cumplită, exilat la Roma — i-a oprit pe teologii iezuiți, pe care-i avea în coastă, «ca nimica din obiceiurile și tocmelele cele popistășești să nu cuteze a vâri între Români».

Plin de indignare era și **Gheorghe Șincai** împotriva acelor unelte vaticane, care atribuiau «unirii», caracterul fals de obediență totală față de «latini». El precizează:

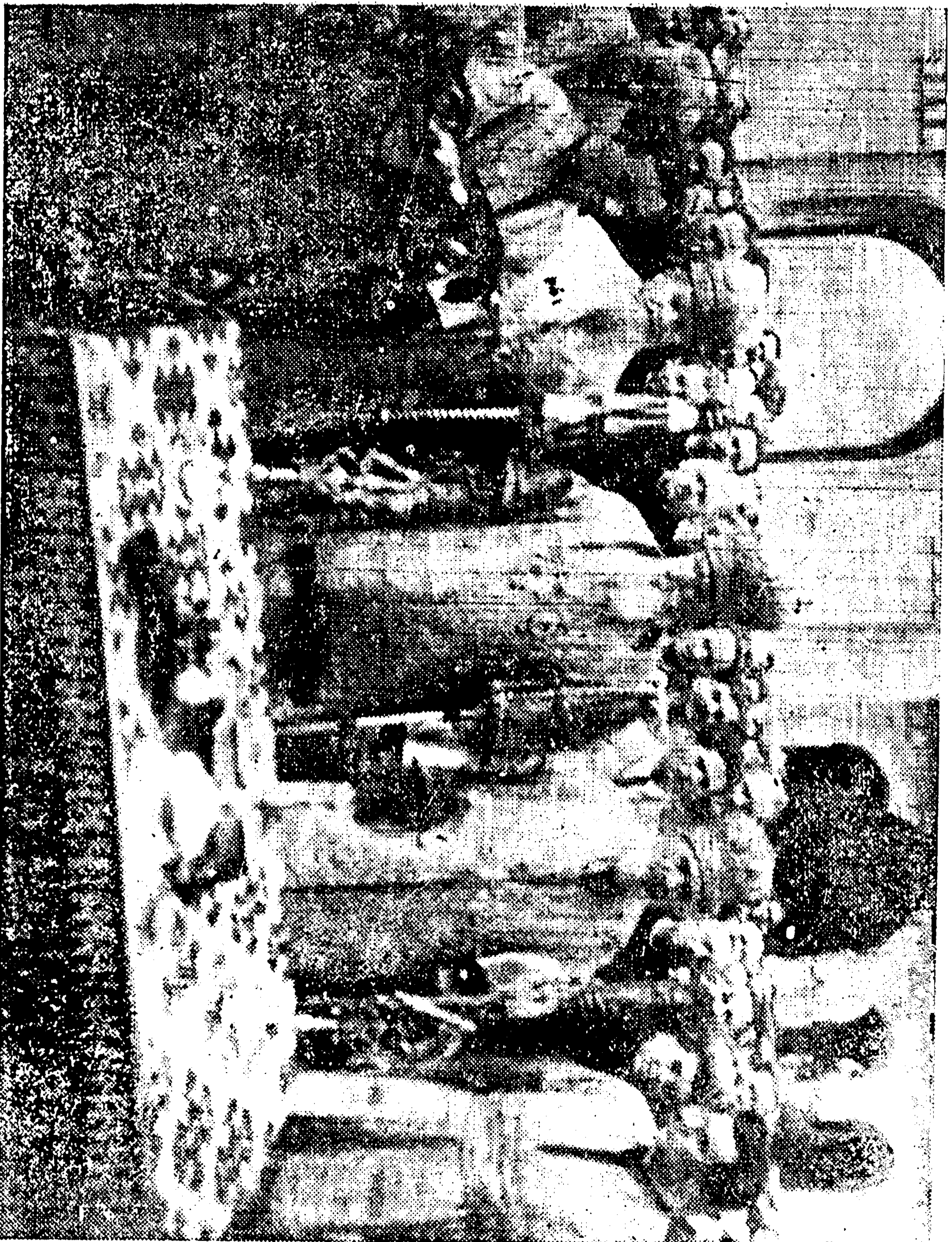
«Măcar că și acum se află nebuni ca aceia, carii gândesc, că grecocatolicii, pentrucă se numesc «uniți», trebuie să fie supuși romano-catolicilor, totuși înțelepciunea arată, că a fi unit cuiva atâtă însemnează, cât a fi lui asemenea, și nu supus. Barem de s'ar arăta și cu fapta, ce arată înțelepciunea!».

Așișderea grăiește și **Samuil Micu**, demascând acțiunea necurată a iezuiților, care dădeau expresie agresivă, poftei de stăpânire a pontifului dela Roma. El spune: «iezuiții, prin meșteșugirea lor... cugetă ca să stăpânească peste cler și peste Rumâni!».

Fulgere de mânie sacră au izbucnit din amărăciunea lui **Inocențiu Micu-Klein**, atunci când magnații Ardealului au cutezat să constate, ce-eece știa toată lumea, că adică «clerul și poporul român nu sunt uniți din inimă». Replica lui hotărîtă și conștientă i-a buimăcit pe magnați: «Eu și clerul meu m'am unit sub condiția de a obține acele beneficii și foloase de care se bucură romano-catolicii; în caz contrar, clerul stă la îndoială; și dacă nu ni se dau, suntem gata să ne facem și turci!».

Conștient de inegalitatea lupiei cu puternicii vremii, marele tribun al poporului, **Inocențiu Micu-Klein** a convocat la 25 Iunie 1744, la Blaj, un mare sbor de preoți și mireni, pe care îndrebindu-i dacă unirea e bună sau rea, i-a îndemnat pe toți să părăsească unirea, ea nefiind de niciun folos; apoi a plecat în părăsire. «Românii — spune **Petru Maior** — s'au mârhnit atunci și începură a se lăsa de unire».

Consemnând pentru posteritate adevărul asupra plecării din țară a lui Inocențiu, și asupra convingerii intime a acestuia despre unire, — **Sarmuil Micu** mărturisește: «Intr'aceia în popor se auzea așa cuvinte: Cum că Klain pentru acealea au ieșit din țeară, pentrucă au văzut că unirea

Soborul de Ierarhi și preoți, săvârșind Doxologia în fața mulțimii de clerici și credincioși.

nu e bună, și i-au părut rău că au unit mulțime de suflete; din care cauză se întorceau la neunire. Aceasta încă se arătase împărătesei. Se făcu cercare prin sate și dintră poporeni au dat răspuns: cum că așa e», adică unirea nu e bună!

Pătruns de aceleași convingeri nestrămutate ca și Inocențiu Micu-Klein despre «unire», **Petru Maior** inițiază la 1798, un congres național al clerului unit și ortodox, spre a stinge unirea și a înlătura, astfel, «stricarea poporului românesc», căci el nu vede nicio deosebire între «uniți și neuniți», ci «numai popii» își ziceau «uniți» și «neuniți», după felul Arhierului căruia îi sunt supuși».

Congresul a fost însă interzis, iar Petru Maior — la puțină vreme — părăsește Ardealul lui drag și se pribegeste la Buda, îndurerat că visul său a rămas neîmplinit.

Cât de adânci erau rădăcinile dreptei credințe în inimile acestor mari cărturari, ne-o mărturisește **Gheorghe Șincai**, prin cuvintele: «Ași putea mai multe cuvânta, dar mă tem de limbile cele clevețitoare și de creerii ce' goli, carii lesne ar putea s'ârni despre mine ce nici gândesc când scriu acestea»; dar tot el adaugă: «O întrebare totuși îndrăsnesc a face, carea este aceasta: «Dintre (cei) doi arhieri românesci din Ardeal, adică Ioan Bob și Vasilie Moga, — carii și astăzi în ziua de Sântămăria mare, din anul 1811, trăesc, — care s'ar putea zice, cel adevărat următoriu al sântului Teofil?; carele ca arhiepiscop a' bisericeii din Ardeal... au șezut în Soborul cel dintâiu a toată lumea și dintâiu dela Nichea..., la anul 325?».

Fostul acestei comparații între episcopul unit Ioan Bob și episcopul ortodox Vasilie Moga, are un singur înțeles; Șincai îl socotea pe Vasilie Moga adevăratul episcop al românilor din Ardeal; Ioan Bob se înstrăinase de legea străbună, prin înfeudarea sa seniorie' vaticane.

Și așa cugeta întreaga obște credincioasă ardeleană — cler și popor — care au păzit ca lumina ochilor credința cea lăsată lor de toți moșii și strămoșii lor, ca și dorul neostoit de a reveni la sânul Maicii Bisericii Românești.

Conștiința refacerii unității de credință a fraților din Ardeal s'a manifestat, cu deosebită tărie, și la Marea Adunare Națională dela Blaj, din 1848, prin glasul celor mai reprezentative personalități ale greco-catolicilor: Simion Bărnuțiu, Alexandru Papău-Ilarian, August Treboniu Laurian și alții.

Grai potrivit acestei vreri populare au ridicat numai episcopii uniți, interesați doar întru păstrarea beneficiilor, pe care atâția le storceau din vloga poporului, fără vrerea lui desbinat.

Reîntregirea Bisericii ardelenne i-a speriat așa de mult, încât episcopatul unit de atunci a dat strigăt de alarmă împotriva refacerii unității de credință, atât de hotărât manifestată de credincioși. Cunoscută este circulara lui Ion Lemenyi, din 14 Iunie 1848, prin care ataca Marea Adunare Națională de pe Câmpia Libertății din Blaj, poruncind preoților să îndemne poporul «a sta în unirea credinței»... «că mai bine voim să ascultăm de Romanul (Papa Romei) decât de Tarigrădeanul (Patriarhul Constantinopolului)». Cunoscut este și «vaetul» lui Vasilie Erdelyi, Episcopul Oradiei, din Conferința dela Strigoniu' (August 1850) a tuturor episcopilor catolici și uniți, prin care se plângea că multe sate din Ardeal, «au părăsit unirea», fiindcă «la Adunarea Națională dela Blaj, 40.000 de români au decretat, sub conducerea lui Șaguna, să smulgă din unire pe toți greco-catolicii și să-i unească în «schismă», sub un singur Mitropolit».

Impotrivirile înverșunate ale episcopatului unit n'au putut însă, stăvili nici atunci, nici mai târziu, șuvoiul doririlor populare după întoarcerea la vatra credinței străbune.

Și a vrut bunul Dumnezeu, ca tot pe Câmpia Libertății de la Blaj, — o sută de ani mai târziu, la 3/15 Mai 1948 — să răsune chemarea pă-

rintească a venerabilului Mitropolit Nicolae al Ardealului, făcându-ne poftire, asemenea marilor patrioți dela 1848, de a reveni în brațele părintești ale Maicii noastre Biserici Dreptslăvitoare.

«Azi — spunea I. P. S. Nicolae al Ardealului — când Republica Populară Română garantează egale drepturi politice, economice, culturale și religioase, tuturor fiilor țării, indiferent de rasă sau religie, a stărui în desunirea spirituală cauzată de stările grave pentru poporul român ardelean din preajma anului 1700, înseamnă a dezerta din frontul unic al noilor destine pe care poporul nostru muncitor și le despică în zorle viitorului.

«Ca urmaș al vechilor mitropoliți ai Bălgradului, care aveau sub oblăduirea lor toată viața românească din Ardeal, îndrept către voi, cei pe care interese străine v'au despărțit de maica voastră bună, de Biserica Ortodoxă, o chemare caldă de părinte, să vă întoarceți acasă.

«Acea va fi ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa. Acea va fi ziua, în care ne vom îmbrățișa și ne vom zice cu toții frați. Veniți, căci noi vă așteptăm cu brațele deschise.

«Ne vor binecuvânta strămoșii pentru împlinirea unui vis al lor și ne vor mulțumi urmașii pentru moștenirea neștirbită pe care le vom lăsa-o în păstrare».

Auzind această chemare, în inimile noastre au izbucnit cu putere doririle neîmplinite ale tuturor moșilor și strămoșilor noștri. Vrerea noastră de a ne «întoarce acasă» s'a izbit, însă, din nou — ca de atâtea ori în trecut — de opreliștile îndărătnice ale episcopilor uniți.

A venit, însă, curând după aceea, o altă chemare, pornită chiar dela Întâistătorul Bisericii Strămoșești, Patriarhul Justinian, părintele duhovnicesc al tuturor drept-credincioșilor români:

«Imi deschid inima de părinte — a spus I. P. S. Sa la 6 Iunie 1948 — și aduc un pios omagiu tuturor acelor cari, prin jertfa lor, ne-au păstrat credința neștirbită.

«Ce ne mai desparte? Nimic altceva, decât credințioșia pe care încă o mai accordați cu supunere Romei! Intoarceți-vă această credințioșie către Biserica noastră, a strămoșilor noștri și ai voștri. Lăsați să biruiască în voi, nu amăgirile Romei, ci dragostea voastră de neam și țară. Lăsați ca să-și ia, nu numai răsplata cerească, ci și răsplata poporului, frumusețea morală a suferinței și stăruinței înaintașilor voștri în păstrarea «Legii dreptei credințe», ce dau cântare comună strănător bisericilor noastre. Înaintașii noștri și ai voștri au semănat cu lacrimi și umilințe sămânța mântuitoare a Evangheliei lui Hristos, pentru ca noi toți, la un loc astăzi, să secerăm cu bucurie roadele binecuvântate ale libertății religioase și naționale.

«Energiiile pe care le-am cheltuit cu toții până acuma în lupta defensivă pentru salvarea ființei religioase și naționale a poporului nostru, să le întrebuițăm de azi înainte sub scutul părintesc al Republicii Populare Române, numai pentru asigurarea progresului religios, moral, cultural și economic, al iubitei noastre patrii, cum și pentru consolidarea suveranității, libertății și independenței naționale a Statului nostru democrat.

«Cele mai largi perspective ni se deschid pentru activitatea noastră în viitor, când nu vom mai munci izolați, părăsiți și prigonți ca în trecut,

ci vom fi închegați într'o Biserică puternică națională, care să cuprindă în sânul său tot clerul și pe toți credincioșii români ortodocși din scumpa noastră patrie».

În sufletul curat al clerului și poporului credincios unit, chemarea Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române a produs freamăt nou de cugeț și a pus întrebări de conștiință, la care datori eram să răspundem, așa cum bine știm, că ar fi răspuns toți moșii și strămoșii noștri. Și răspunsul nu a întârziat să vină, căci el stăruia în toate inimile românești de două veacuri și jumătate: «Ne întoarcem acasă! Ne întoarcem la starea dintru început a «legii strămoșești».

Încercările obstinente ale ierarhiei unite de a ne opri iarăși să urmăm calea destinului firesc al credinței străbune, s'au dovedit acum cu totul neputincioase, în fața hotărîtoarelor vreri populare.

Acțiunile subterane ale Vaticanului nu mai înregistrau succese între preoții și credincioșii noștri. Experiența celor 250 de ani de legătură cu Roma papală a lămurit îndeajuns obștea credincioasă asupra țelurilor necurate ale papalității și ale agenților ei din fruntea Bisericii Unite. Nici excomunicările cu care ne amenințau, nici arginții lui Iuda cu care au încercat să ne cumpere conștiințele, n'au izbutit să clatine hotărîrea nerămătată a clerului și norodului credincios, de a păși pe calea poruncită nouă de toți străbunii noștri, pe căea reîntregirii Bisericii Românești.

Ultima barieră care mai stăvilea vrerile noastre, — Concordatul cu Vaticanul — a fost și ea înlăturată de către Statul nostru democrat popular, la 17 Iulie 1948, prin denunțarea acetui odios act juridic, care ținuse încătușată Biserica Unită în lanțurile papalității. Libertatea Culturii, libertatea religioasă și libertatea de conștiință căpătau acum un conținut nou, un conținut real. Biserica greco-catolică, clerul și credincioșii ei, puteau să-și manifeste liber hotărîrea lor de a reveni în sânul Bisericii strămoșești.

Asfel, la 1 Octombrie 1948, cei 38 de protopopi și preoți — delegați ai clerului și poporului greco-catolic, de pe tot întinsul Ardealului — s'au întrunit la Cluj, în istoric sobor, hotărînd cu nestăvilit entuziasm ruperea legăturilor cu Vaticanul și întoarcerea lor la «legea strămoșească.».

La 3 Octombrie 1948, acești crainici ai vestirii celei bune a refacerii unității noastre de credință au purces spre Capitala Țării, unde — făcând dreaptă profesiunea de credință în fața membrilor Sfântului Sinod — au primit părinteasca binecuvântare a Prea Fericitului Patriarh Justinian, întru desăvârșirea dorului de veacuri al tuturor conștiințelor drept-credincioase, de pe plaiurile românești.

Adânc înscrise în inimile noastre, au rămas cuvintele pline de iubire, grăite atunci de Întâistătorul Bisericii noastre: «Mulțumind Milostivului Dumnezeu, pentru lumina ce a revărsat în sufletele și mințile sute'or de preoți ai Bisericii Române Unite, ca să poată da ascultare primului nostru apel, către voi toți îndrept chemarea inimii mele părintești, ce arde de dorința fierbinte pentru înfrățirea și unirea sufletească a fiilor credinței străbune, rugându-vă cu cuvintele Sf. Ap. Pavel: «Faceți-ne loc în inimile voastre! N'am năpăstuit pe nimeni n'am vătămat pe nimeni, n'am ne-

dreptătit pe nimeni... Cum v'am spus înainte: sunteți în inima noastră, ca împreună să murim sau împreună să viețuim» (II Corinteni VII, 2-3).

Neuitată va rămâne, în toate cugetele, rugăciunea iubitului nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, a cărui inimă a fost mereu învăpăiată, mai bine de 30 de ani, de dragostea pentru fiii săi din «celaltă strană» și pe care mereu i-a chemat sub acoperământul Bisericii strămoșești.

Intăriți duhovnicește cu această hrană sufletească, clerul și credincioșii noștri au pornit cu și mai mult avânt, cu și mai multă încredere, spre înfăptuirea cât mai grabnică a reîntregirii Bisericii Străbune.

În chipul acesta, la 21 Octombrie 1948, — aici în vechea cetate a credinței celei una a părinților noștri — am rupt ultima filă de pe calendarul nefireștei noastre despărțenii și am înscris cu litere de aur, întâia pagină din istoria refacerii unității religioase a tuturor Românilor dreptcredincioși, sub zodia libertăților democratice cucerite de vrednicul nostru popor din Republica Populară Română.

Spărtura făcută în frontul unității de suflet a obștei credincioase ardelene, acum două veacuri și jumătate, de către dușmanii poporului nostru și ai Bisericii Străbune, a fost definitiv lichidată.

Bucuria acestei împliniri a primit expresie în mărturisiri ale tuturor celor ce și-au desvăluit comoara inimii, la marea sărbătoare de acum cinci ani.

Un adevărat document al sufletului curat, cinstit și pravoslavnic al celor ce s'au întors la sânul Bisericii dreptslăvitoare, îl constituie «Moțiunea» votată atunci, cu nemărginit entuziasm, de zecile de mii de credincioși și clerici. Iată ce mărturiseam noi în ea:

«Cu conștiința limpede, că ne aflăm pe linia marilor noastre răspunderi în fața istoriei, — se spune în Moțiune —, în fața poporului nostru și în fața lui Dumnezeu,

DECLARĂM:

«Că rupem pentru totdeauna legăturile noastre, de orice fel, cu Vaticanul și Roma papală.

Că ne încorporăm cu toată ființa noastră în Biserica Ortodoxă Română, de ale cărei învățături de credință și rândueli canonice înțelegem să ascultăm.

Că ne vom supune cu fiiască dragoste tuturor hotărârilor Sfântului Sinod al Bisericii noastre Ortodoxe Române.

De azi înainte toți Românii suntem și vom rămâne pururea, UNA în credința dreptmăritoare, UNA în s'ujirea statornică a poporului nostru și UNA în ascultarea leală a comandamentelor de viață nouă ale scumpei noastre Republicii Populare Române».

Plină de roua cerurilor este și rostirea Intâistătorului Bisericii Românești, Patriarhul Justinian Intregitorul, prin care dă slavă Celui Atotputernic, pentru bucuria ce ne-a hărăzit, în această sfântă și mare zi:

«Mărită să fie ziua de 3 Brumar, din anul una mie nouă sute patruzeci și opt.

În litere de aur înscrisă va fi în cronici această zi, în care al Luminilor Stăpân ne-a dat bucuria de veacuri așteptată, să ne vedem cu toții în

casa Domnului și să auzim cuvântul cel dulce al Psaltiriei: «Ce bine este ca frații să fie cu toții împreună».

Covârșite au fost inimile noastre de mulțimea bucuriilor duhovnicești, pe care ni le-a hărăzit Domnul Milostivitor, în acea zi istorică de 21 Octombrie 1948, Ziua Reîntregirii Bisericii Românești Pravoslavnice.

Cu credința mai tare, cu inimile mai bogate și cu hotărârea mai fermă, ne-am întors la obștile noastre credincioase, purtând în suflete încredințarea neștrămutată că dușmanii poporului și ai Bisericii nu vor mai izbuti niciodată să frângă unitatea noastră de credință, unitatea noastră de trăire, unitatea noastră de închinare sub bolta aceluiași lăcaș al Ortodoxiei străbune.

Au trecut cinci ani ai mântuirii noastre, de când uniți în dragoste pentru vecie cu frații dragi ai «legii strămoșești», purcedem umăr la umăr și inimă lângă inimă, pe calea împlinirii chemării noastre de fii credincioși ai Bisericii Ortodoxe, de cetățeni devotați ai Statului nostru democrat popular și de slujitori ai păcii și progresului.

Mincinoși s'au dovedit toți acei dușmani ai Bisericii dreptmăritoare, care prooroceau nedăinuirea unității noastre religioase, înfăptuită cu cinci ani în urmă.

Vrăjmașii reîntregirii Bisericii strămoșești au trebuit să guste amar din fructul putred al desamăgirii. Căci ceea ce a unit Dumnezeu, răutatea oamenilor nu a putut să despartă!

Armătura dragostei noastre frățești dintreolaltă nu a fost și nu va fi niciodată străpunsă de săgețile otrăvite ale slujitorilor urii și dezbinării.

Cei ce ne-am adunat sub acoperământul Ortodoxiei străbune, constituim azi un tot unitar și organic, închinându-ne în același chip lui Dumnezeu, preamărindu-L cu inimi unite, cu cugete neîmpărțite, cu rugi înălțate de pe aceleași altare ale credinței noastre sobornicești dintru începuturi.

Refacerea unității noastre religioase n'a avut de învins niciun fel de deosebiri doctrinale. Părinții, moșii și strămoșii noștri au păzit cu preț multor pătămări mucenicești, tot tezaurul de învățături ale Bisericii străbune, cea una, sfântă, sobornicească și apostolească. Influențe vaticane nu au suportat decât puțini «învățați și teologi», care și-au întinat conștiințele și au înfrunțat blestemele clerului și credincioșilor, aducând doar pentru ei «învățături scolastice», «tehnele» și «scâlcieturi» ale credinței, — cum le-a poreclit Petru Maior —, dela școala romană a papalității.

«Innoirile» și «strămutările popistășești», aduse dela «Propaganda Fide» de teologii iezuți și de iezuiții episcopi ai fostei Biserici unite, — n'au răzbătut niciodată dincolo de reședințele somptuoase ale episcopilor uniți și ale «gremiilor» de sfetnici intimi ai lor.

Credincioșii și slujitorii altarelor — înveșmântați cu imunitatea credinței strămoșești — nu au suferit nicicând vreo contaminare din partea «vicleșugurilor popistășești» ale teologilor formați la Roma. Sufletul lor a rămas întreg, curat și continuu împodobit doar cu podoabele credinței străbune.

Drept aceea, refacerea unității noastre religioase a fost netedă și lesne înfăptuită, iar consolidarea reîntregirii Bisericii strămoșești, grabnică, fără

turburări și fără împerechieri, spre slava lui Dumnezeu și spre bucuria noastră a tuturor.

Și mulțumirea noastră este cu atât mai sporită, cu cât fapta noastră istorică a primit și binecuvântarea Patriarhiilor Apostolice, prin graiul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și al întregului Orient.

Revenirea noastră la sânul Bisericii mame a fost bine-plăcută lui Dumnezeu, care ne-a binecuvântat strădaniile, revărsând asupra noastră bogate daruri duhovnicești. Noi suntem astăzi fii devotați ai Bisericii Ortodoxe Române și — laolaltă cu frații noștri întru credință — pășim pe calea ce duce spre mântuirea sufletelor, prin împlinirea învățăturilor nerăstălmăcite ale Evangheliei Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Aceasta este calea pe care ne călăuzește cu înțelepciune Sfântul Sinod și I.P.S. Patriarh Justinian; este calea slujirii fără preget și fără odihnă a altarelor străbune; este calea dragostei de Patrie și a sprijinirii nobililor năzuințe de pace și de propășire ale bunului și vrednicului nostru popor.

Vom rămâne tari în credința pe care ne-au păstrat-o, cu jertfe, bunii și străbunii noștri; vom rămâne pururea uniți la sânul Sfintei Biserici Ortodoxe Române; vom spori neîncetat contribuția noastră la zidirea păcii în lume.

Dumnezeu să binecuvinteze refacerea unității noastre sufletești și strădaniile noastre întru împlinirea poruncilor Sale.

În numele clericilor reveniți la Biserica Ortodoxă Română a luat cuvântul **P. C. Protopop Carol Pop**, vicarul Episcopiei Ortodoxe a Oradiei, care a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite S^tăpâne,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai
Sfântului Sinod,
Prea Cucernici Părinți și Frați,
Mărită Adunare,

Fără margini este emoția care copleșește, astăzi, inimile clericilor reveniți, văzând însuflețirea cu care întreaga Biserică Ortodoxă Română, în frunte cu Prea Fericitul ei Întâistătător, Patriarhul Justinian Întregitorul și cu toți membrii Sfântului Sinod, — sărbătorește împlinirea a cinci ani dela reîntoarcerea, sub bolta Ortodoxiei străbune, a celor răpiți prin silnicie dela sânul Bisericii-mame, acum două veacuri și jumătate.

La 21 Octombrie 1948 au fost sfărâmate pentru totdeauna minciinoasele peceti ale zapiselor «unirii» celei despărțitoare de frați.

Cei cinci ani s'au scurs în albia cea fără oprire a vremii, ca ziua de ieri care a trecut. Iar astăzi, cu sufletele înălțate spre Proniatorul Ortodoxiei strămoșești, putem rosti sărbătorește, împreună cu Psalmistul: «Cât este de bine și cât este de frumos a sălășlui frații împreună!».

Dar ceasul acestui praznic al regăsirii fraților, la vatra caldă a credinței străbune, este și ceasul evocărilor istorice, al duioaselor aduceri aminte, al mărturisirii, — din adevărul inimii — a tot ceea ce obștea

credincioasă ardeleană, cler și norod, a trăit, a nădăjduit și a luptat de-a lungul celor 250 ani de nefirească și de nimeni dorită desbinare.

Ce a fost «unirea» dela 1700, se știe.

Un act silnic, întemeiat pe nisipul vicleniei, al făgăduielilor deșarte și al minciunii înveșmântate în nimbul împărătesc-habsburgic și în mantia aurită a Vaticanului.

Cine a dorit «unirea»? A dorit-o, oare, poporul credincios, sau păstorii lui sufletești? N'a dorit-o nici poporul, nici preoții lui. Poporul n'a dorit-o și n-a voit-o, pentru că nici n'a fost întrebat, și a luptat tot timpul cu îndârjire împotriva ei. N'au voit-o nici preoții satelor noastre, și nici măcar cei 38 de protopopi cari — amăgiți de făgăduielile cele mari ale habsburgilor catolici — au semnat actul de «unire». Adevărul acesta, ca și adâncul lor atașament de «legea străbună», rezultă cu evidență din însuși actul semnat de ei, în care declară că se «unesc» numai cu condiția hotărâtă ca «toată legea noastră (ortodoxă), slujba Bisericii (ortodoxe), Liturghia, posturile și darul nostru (preoțesc), să stea pe loc». Cu alte cuvinte, nimic să nu se schimbe în credința lor de mai înainte; iar dacă această condiție nu ar fi respectată întocmai, atunci actul întărit cu iscăliturile și pecetea lor, «să n'aibă nicio tărie».

Atunci, cine sunt autorii «unirii»? Numai dușmanii poporului nostru, aceia care au căutat să desbina obștea românească ardeleană în două tabere confesionale, spre a o putea stăpâni și exploata mai ușor.

Desbinarea aceasta, însă, n'a avut decât un caracter exterior, un caracter administrativ. Ea n'a pătruns prin armura de diamant a sufletului poporului credincios. Unitatea lăuntrică, unitatea de conștiință, unitatea de credință și de ideal au rămas întregi și nevătămate.

Cler și popor — solidari în apărarea «legii străbune» — au rezistat cu îndârjire tuturor atentatelor îndreptate împotriva cetății sufletului lor. Nici viclenele insinuări ale iezuiților, nici teroarea, nici temnițele habsburgice, nici tunurile faimosului general Bukow, n'au izbutit să sfarme unitatea de suflet și de credință a poporului ardelean.

Conștiința unitară a credincioșilor noștri s'a făcut vădită și în chipul în care aceștia au cuprins în definiție desbinarea lor administrativă bisericească. Ei au rămas o singură și nedespărțită obște a credinței strămoșești, cu două strane: «strana dreaptă», și «strana stângă». Și s'au închinat lui Dumnezeu în același mod, în care s'au închinat toți moșii și strămoșii lor.

Pentru apărarea «legii străbune», împotriva «legii împăratului» dela Viena, nenumărați preoți și călugări au suferit prigoane, închisori și moarte mucenicească.

Ne amintim de vrednicul Ioan Țirca — ales de credincioși Episcop în locul lepădatului de credință Atanasie Anghel — care a întrunit un sinod și a protestat vehement împotriva «unirii». Mișcarea pornită de el a avut răsunet atât de puternic, încât însuși Atanasie, la 1711, s'a lepădat de uniție pentru o vreme.

Ne amintim de călugărul Visarion Sarai, care — în călătoria lui misionară dela Dobra la Sibiu —, era pretutindeni întâmpinat de popor, în sărbătorești sunete de clopote, pentru marea bucurie ce le-o vestea, bucu-

ria întoarcerii tuturor la «legea străbună». Tăria credinței lui a plătit-o cu întemnițarea, la 1774, în închisorile dela Viena.

Ne amintim de protopopul Nicolae din Bałomir, care — la 1748, părăsind «unirea», — s'a întors la Ortodoxie și a plecat în Rusia pravoslavnică, spre a se plânge împotriva prigoanelor habsburgo-catolice îndreptate contra Românilor care nu voiau să-și lepede dreapta credință. Pentru fapta aceasta, asupritorii dela Viena au hotărît să dea un premiu de 2000 galbeni aceuia care ar ajuta la prinderea și arestarea protopopului Nicolae.

Ne amintim de preotul Ioan Molnar-Piuaru, zis Popa Tunsu, originar din Sadu-Sibiu, care, pentru înflăcăratele lui chemări la Ortodoxie, pentru mișcările de întoarcere la vatra credinței strămoșești a fost aruncat în temnițele dela Viena. Poporul credincios însă, îl venera ca pe un sfânt.

Ne amintim de călugărul Sofronie din Cioara, a cărui răscoală a luat proporții atât de mari pe la 1760, încât norodul credincios din jurul lui amenința că va dărâma Blajul, spre a scăpa Ardealul de «iobăgie și de unire».

Ne amintim de Părintele Ioan din Galeș, de preotul Măcinic din Sibiel, de călugărul Nicodim din părțile Făgărașului și de popa Ioan din Aciliu, care s'au dus cu o deputăție de țărani la curtea din Viena, spre a cere încetarea prigoanei și asupririlor pentru dreapta credință, și care au fost aruncați în vestita temniță dela Kuffstein.

Ne amintim, deasemenea, cuvintele pline de înțeles a'e cronicii rimate «Plângerea Sfintei Mânăstiri a Silvașului» — al cărui întocmitor a sesizat atât de just scopurile necurate ale făptuitorilor «un'rii»:

«Căci nu va fi spre folos
Uniația ce s'a scos,
Ci numai că să ne răsnească
De frații din Țara Românească
Și din Țara Moldovenească,
Ba încă și între noi, în Ardeal
Să bage pe cel viclean
Să nu ne mai putem înțelege...».

Istoria stă mărturie nemincinoasă, că sufletul poporului credincios ardelean n'a fost desbinat niciodată, dealungul celor două veacuri și jumătate, cât a durat uniația. «Românii — zice Șincai, despre obștea greco-cato'ică — se nevoiau să țină credința, care dela început o au primit și pe care și Biserica sfintelor soboare a toată lumea o au învățat... Și pe treceau întru credința și învățătura creștină pe care moșii și strămoșii lor o au avut dintru început».

Conștiința vechii predanii ortodoxe românești a rămas mereu vie în inima clerului și creștinilor greco-catolici. De aceea, încercările unor anumiți teologi, crescuți în școala Vaticanului — de a introduce unele inovații în învățătura de credință tradițională — au rămas cu totul neizbutite. Nici în sufletul poporului, și cu atât mai puțin în sufletul preoțimii, nu au putut pătrunde învățături străine ca: celibatul, cultul inimii lui Iisus și al Maicii Domnului, cultul Sfântului Anton, al Sfintei Tereza și al

altor Sfinți occidentali, pentru că toate acestea erau pe de-a-ntregul străine de sufletul poporului nostru credincios.

Zadarnice au fost încercările uneltelor vaticane de a schimba conținutul tezaurului de credință al celor ajunși în «strana stângă». Nici măcar cele patru puncte n'au putut pătrunde în sufletul acestora. În bisericile «unite», nu s'a săvârșit niciodată Sfânta Cuminecătură cu ostie; nu s'a mărturisit niciunde filioque, nici măcar în catedrala dela Blaj; nu a răzbit în niciun suflet credința în purgatoriu; nu s'a încheșat nicio legătură sufletească cu suveranul pontif dela Roma: el a rămas mereu străin de viața norodului nostru credincios.

Se știe de altfel, destul de bine, că acei teologi, care fluturau drapelul doctrinei ale papalității erau foarte puțini la număr și se găseau numai pe lângă ierarhia superioară a Bisericii Unite.

Despre unii ca aceștia, spunea pe drept cuvânt Protopopul unit **Petru Maior**, în al său «Procanon»: «O, de ar fi păzit Dumnezeu neamul românesc de astfelu de oameni învățați și teologi, care numai cu autenticitate, cu țif și cu vâlfa ce au în haine și în locul lăcașului Său, vreau să învingă pe toți; de spun (ei) ceva dela Roma, (trebuie) să taci, să înlemnești, să caști gura. De arăți din Sfinții Părinți, din Soboare și din istoria cea veche a Bisericii asupra părerilor lor, îndată ești schismatic și mai rău decât ereticii».

Clerul și credincioșii greco-catolici au trăit, fără abatere, în aceeași credință și în aceeași predanie de viață religioasă, în care au viețuit și strămoșii lor, până la 1700, și în care au trăit și continuă să trăiască majoritatea covârșitoare a închinătorilor români de pe toate plaiurile românești.

Dorul după reîntoarcere la vatra credinței străbune n'a încetat nici când în inimile lor.

În calea acestei reveniri sub bolta Ortodoxiei care ne-a născut pe toți întru Hristos, nu stăteau niciun fel de impedimente de ordin doctrinar, liturgic, canonic sau de altă natură religioasă.

Atunci de ce nu s'a înfăptuit mai curând actul reparatoriu pe care întreaga obște credincioasă românească, din ambele «strane», îl așteptau de atâta amar de vreme?

Răspunsul se află în cugetele tuturor: pentru că sub vechile regimuri politice, nimeni nu avea interes să sprijine, sau să îngăduie măcar o asemenea înfăptuire cu mari ecouri în masele populare. Desbinarea și luptele confesionale constituiau apa tulbure, în care vechile stăpâniri politice puteau pescui vânat bogat.

«A trebuit — cum sublinia, pe sfântă dreptate, cronicarul evenimentului istoric dela 21 Octombrie 1948 —, să vie eliberatorul 23 August 1944, 6 Martie 1945 și 30 Decembrie 1947, pentru ca — în nou regim de libertăți democratice, pe care l-a instaurat și realizat Republica Populară Română — conștiința noastră să devină și ea liberă, spre a se exprima fără niciun fel de stânjenire și astfel, să dobândească marea biruință așteptată de veacuri: unificarea religioasă a poporului român din Ardeal».

A fost vrerea Bunului Dumnezeu, ca împlinirea visului nostru de aur, întruparea dorului care a încălzit inimile moșilor și strămoșilor noștri, și

cu care ei au adormit întru Domnul, să se înfăptuiască în ceasul în care poporul nostru muncitor — eliberându-se pe sine din jugul tuturor asupritorilor — ne-a eliberat și pe noi din cătușele Vaticanului, în care am fost ținuți două veacuri și jumătate.

Revenind în brațe părintești ale Maicii noastre Bisericii Ortodoxe, noi am revenit și la sânul poporului român, cu care ne-am împletit în trecut toate aspirațiile noastre, și cu care dorim să colaborăm la făurirea viitorului iuminos al Patriei noastre.

Căile străbătute spre această istorică împlinire — după ce ne-am împărtășit din poirul libertăților cucerite de poporul nostru — ne sunt tuturor cunoscute:

La 3/15 Mai 1948, cu prilejul sărbătoririi, pe Câmpia Libertății, a Centenarului revoluției ardeleni din 1848, I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, urmașul vechilor Mitropoliți ai Blăgradului, a dat grai acelei părintești chemări, prin care clerul și poporul greco-catolic eram chemați «să ne întoarcem acasă», să revenim la credința ortodoxă, unde suntem așteptați cu brațele inimii larg deschise.

Avântului nostru spontan — cler și popor — de a ne întoarce de îndată în s'aulul dreptei credințe, i s'a opus atunci cu îndârjire vaticană, ierarhia noastră bisericească superioară.

La puțină vreme după aceea, la 6 Iunie 1948, a răsunit — din locul cel mai înalt al Bisericii noastre dreptslăvitoare — glasul plin de iubire al Întâistătorului Ortodoxiei românești, glasul Prea Fericitului Patriarh Justinian, care, manifestându-și adâncă sa durere de părinte duhovnicesc al întregii obști credincioase românești, pentru frângerea unității religioase a Românilor ardeleni, și-a exprimat încrederea fermă că, întrucât împrejurările vrăjmașe care au determinat «unirea» dela 1700, astăzi nu mai există, revenirea «fraților desbinați» în unitatea de credință a Bisericii străbune, nu mai poate întârzia:

«Nu vă mai lăsați amăgiți de răuvoitori» — ne îndruma atunci I.P.S. Sa. «Fiți vrednici Români ca și înaintașii voștri, care au păzit cu însăși viața lor tezaurul comun al neamului românesc, toată legea și credința ortodoxă..., și care au murit cu nădejdea eliberării din jugul umilitor al tiraniei, când acest tezaur va înlesni revenirea voastră într'o singură Biserică, într'o singură credință... Cu inima plină de părintească dragoste vă întind mâna mea frățească, chemându-vă, cu nemuritoarele cuvinte ale poetului: «Hai să dăm mână cu mână, cei cu inima română».

În sufletele cinstite ale clerului și credincioșilor noștri, această chemare fierbinte, izvorită din inima părintelui duhovnicesc al Bisericii străbune, a răscolțit, din adâncuri de conștiință, toate dorurile moșilor și strămoșilor după revenirea la vatra credinței ortodoxe, de unde sufletele noastre nu s'au deslipit niciodată.

Pretutindeni, pe plaiurile ardeleni, obștea noastră credincioasă, cler și popor, a frământat patru luni de zile, adevărurile împenzi ca lumina harului — rostite de Întâistătorul Bisericii românești. Totul — și sfatul negreșelnic al conștiinței, și îndemnul înțelepciunii și harul rugăciunii, și chemările tainice ale strămoșilor — ne îndrumau poruncitor să pregătim, fără ezitare, sărbătoreasca recitorie a unității noastre de credință.

Incercările repetate și îndărătnice ale episcopatului nostru greco-catolic — înstrăinat de sufletul norodului credincios și rămas în solda Vaticanului, — de a opri șuvoiul năvalnic care-și căuta albia firească a credinții străbune, au fost înfrânte de vrerile tumultoase ale masselor de credincioși.

Unețirile vaticane nu mai prindeau în sânul clerului și norodului credincios.

Conștiințele s'au limpezit și acum vedeau cu claritate cine sunt adevărații îndrumători și cine sunt înșelătorii obștei credincioase.

Ademenirile cu arginți lui Iuda vânzătorul, intimidările, amenințările și afurisanile blasfemetoare, nu mai puteau stăvili entuziasmul celor porniți pe calea adevărului, spre oaza de lumină a Ortodoxiei străbune.

Singurul obstacol real de natură juridică, care mai stătea în fața noastră — Concordatul cu Vaticanul — a fost și el înlăturat, prin denunțarea lui, la 17 Iulie 1948, de către Statul nostru democrat popular, realizându-se astfel deplina egalitate a Cultelor, cea mai desăvârșită libertate religioasă și scoaterea Bisericii greco-catolice din poziția umilitoare, de «ramură minoră» a Bisericii papale.

În aceste condiții, la 1 Octombrie 1948 — în sala liceului «Gheorghe Barițiu» din Cuj — s'au întrunit protopopii și preoții, delegați ai clerului și poporului greco-catolic, de pe tot întinsul Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, «spre a desbate, în sobor duhovnicesc această problemă a sufletului ardelean, care de peste două veacuri frământa cu intensitate toate conștiințele românești. Și hotărîrea lor a fost spontană, unanimă și din toată inima: «**Ne întoarcem acasă!**»... **Și rupem legăturile cu Vaticanul**». S'au redactat și semnat apoi, cele două documente istorice — «proclamația» și «apelul» către cler și norodul credincios — documente care vor sta deapănarea «la temelia reîntregirii Bisericii Românești din Ardeal și a înfăptuirii unității religioase a poporului român».

Cel dintâi hrisov al refacerii unității sufletești a poporului credincios din Ardeal, fiind astfel înscris pe răbojul istoriei, 38 de protopopi și preoți au pornit spre reședința de scaun a Patriarhiei Române unde, — la 3 Octombrie 1948 — într'un luminos cadru duhovnicesc — au primit binecuvântarea Sfântului Sinod și a Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, pentru gândul lor curat, cinstit și românesc.

Neuitate vor rămâne, în sufletele tuturor cuvintele pline de părintească dragoste, rostite atunci de Patriarhul dreptcredincioasei obștii românești, I. P. S. Justinian:

«Sunt fericit să constat — a spus Prea Fericirea Sa — că chemarea Noastră părintească, de a vă întoarce la izvoarele credinței strămoșești, a găsit ecou în sufletele preoților din Ardeal.

«Deaceia, scotesc vestea hotărîrii voastre de a reveni la Biserica mamă, ca pe o trâmbiță a bunei vestiri de întărire nu numai a Ortodoxiei noastre, dar și a consolidării și propășirii poporului și patriei noastre. Voi sunteți crainicii unui nou duh de viață, de pace și de iubire în Biserica și Statul nostru...». Căci atunci «când într'o familie sau într'un cămin nu este desbinare, aco'o este pace și mulțumire sufletească. Și când marea noastră familie românească nu este tulburată de neînțelegeri și desbinări, se cimentează temelile păcii și ale mântuirii noastre a tuturor».

Neșterse vor rămâne, deasemenea, în inimile noastre, cuvintele calde și înțelepte ale Venerabilului Mitropolit Nicolae al Ardealului, vrednic urmaș al vechilor mitropoliți ai Bălgradului, din vremea unității noastre bisericesti. I.P.S. Sa a spus:

«Vă primim la vatra credinței străbune, cu dragostea cea mai duioasă a sufletelor noastre. Să fiți încredințați de toată calda noastră iubire frățască și să vă simțiți, în sânul Bisericii Ortodoxe, ca la voi acasă. Căci ea este tot așa de mult și a voastră și a noastră... Fericiți suntem noi, că ni s'a dat să trăim înfăptuirea acestui vis. El a izvorât din suferințele înaintașilor noștri; din durerile mucenicilor care au îndurat chinuri și moartea pentru credința lor; din rugăciunile părinților noștri, care au murit în dörul acestui ideal... simțim cum ei ne binecuvîntează și cum ne îndeamnă să ne pătrundem de adâncă însemnătate istorică a zilei acesteia și să o facem să rodească bogat în viața poporului nostru».

Aceste duhovnicești povățuiri ale marilor ierarhi ai Bisericii Românești au răscolit adânc inimile tuturor clericilor și credincioșilor noștri. Ele au dat și mai mult avânt hotărîrii noastre de revenire la vatra drepte credințe.

Chiar și conștiințele șovăelnice la început, au pornit cu încredere spre limanul izbăvirii, la sânul Bisericii mame.

Și astfel la 21 Octombrie 1948 — aici, în Bălgradul unității noastre religioase de odinioară, — am consfințit, în mod solemn, reîntregirea Bisericii Românești din Ardeal, după 250 ani de silnică despărțire.

Cât de emoționante au fost acele clipe, cât de sărbătorească bucuria, cât de înălțătoare rugăciunile, cât de înțelepte graiurile celor ce slăveau refacerea unității de credință a obștei românești ardelenе, se putea citi pe fețele luminate ale zecilor de mii de credincioși și sute'or de clerici, veniți din toate colțurile Ardealului la Marele Praznic al sufletului românesc transilvan.

Pe nepieritoarele pagini ale istoriei noastre religioase s'au înscris adevăruri, rostite atunci, care vor rămâne valabile peste veacuri.

Cu podoaba credinței strămoșești, au fost înveșmântate cuvintele Mitropolitului Nicolae:

«Saltă și se bucură, în corturile dreptilor, sufletele moșilor și strămoșilor noștri care au trăit și au murit cu durerea de a vedea neamul împărțit sub două stăpâniri duhovnicești. Se luminează de bucurie sufletele mucenicilor ardeleni din veacul al XVIII-lea, văzând că credința curată a lui Hristos Domnul, pentru care au răbdat moartea sau temnița pe viață, nu mai e primejduită de niciun împărat străin, ba dimpotrivă toți frații se întorc de bună voie la Biserica strămoșească, împreună cu toate locașurile răpite de cătanele împăratului. Se liniștesc deplin sufletele vechilor Mitropoliți ai Bălgradului, văzându-și turma reîntregită, adunată toată în staulul aceleiași sfinte și drept mărire Biserici a Răsăritului, cum era pe vremea lor. Dumnezeu ne-a redat unitatea bisericească, pentru ca prin ea să întărim unitatea noastră întru toate și să facem aici o țară mândră și fericită, un colț de rai pământesc».

Adânc grăitoare au fost cuvintele Prea Cucernicului Părinte Traian Be'ășcu, care defineau întreg cuprînsul sufletelor noastre. P. C. Sa a spus:

«Actul de reparație istorică pe care l-am săvârșit acum, prin reîntoarcerea noastră în sânul Bisericii Ortodoxe, este un act liber, pe care l-am făcut în calitate de cetățeni ai Republicii Populare Române, folosindu-ne de drepturile și libertățile pe care ni le dau Constituția și legile țării. Cu adevărat, nicio jertfă care a căzut în lungul drum al istoriei pentru ajungerea la acest ideal de libertate, nu a căzut în zadar.

«Acum când idealul refacerii noastre spirituale și religioase a devenit un fapt împlinit; când apropiindu-ne cu încredere și cu hotărâre de Biserica Ortodoxă, am fost primiți cu brațele iubirii larg deschise; când peste cele două strane ale Bisericii poporului nostru tronează din nou bolta Ortodoxiei creștinismului strămoșesc; când toate umilirile strămoșilor noștri au fost reparate; într'această zi de mare sărbătoare pentru sufletul românesc, ținem să asigurăm pe toți cei de față, de tot devoțamentul nostru față de Biserica Ortodoxă ai cărei fii ne considerăm de acum înainte, de glasul căreia vom asculta și căreia ne vom supune cu toată convingerea, ca și cuvântului lui Dumnezeu».

Frumos ca adevărul dumnezeesc — căruia toată suflarea ortodoxă îi slujește — este cuvântul păcii, îndreptat către noi de Patriarhul Justinian-Intregitorul, căci ai păcii pliniți am fost și noi, aducând pacea între frații de aceeași obârșie, de aceeași credință și de aceeași «lege străbună». Prea Fericirea sa a spus:

«Ortodoxia caută pacea. Pacea o predică ea tuturor celor ce vin la altarul ei. Pace tuturor, cere preotul din ușa altarului. Pentru pacea a toată lumea se roagă diaconul cu orariul ridicat. «Fericți făcătorii de pace», spune tare una din fericirile Evangheliei. Doamne, pacea Ta dă-ne-o nouă; revarsă-o în inimile acelor neamuri, cari greșit alunecă spre gânduri de noi războaie, aducătoare de prăpăd și de moarte. Intărește, Doamne, Biserica Ta Ortodoxă, care, acolo unde este vie, aduce liniște lumii și dă omenie neamurilor care o cinstesc pre ea».

Fericți am fost cu toții, cei ce am avut prilejul unic de a sorbi cu nesațiu din potirul bucuriilor duhovnicești, pe care Bunul Dumnezeu ni le-a dăruit la sărbătoreșcul Praznic al Reîntregirii Bisericii strămoșești, dela 21 Octombrie 1948.

Cu inimile înălțate, cu sufletele îmbogățite, cu mințile luminate și cu vrerile întărite în hotărârea nestrămutată de a fi slujitori devotați ai Bisericii Mame, loiali cetățeni ai Statului nostru democrat-popular și fermi apărători ai păcii și progresului, ne-am întors atunci în sânul obștei noastre credincioase, de-acum pentru deapănarea, una, precum unul a fost sufletul norodului credincios ardelean dintru începuturi.

Au trecut cinci ani de atunci. Câte bucurii duhovnicești nu au însoțit trăirea noastră, în acest răstimp de împreună mănecare spre limanurile izbăvirii sufletești. Uniți în dragoste cu frații noștri de aceeași credință străbună, ne-am străduit — cu cugete unite și cu unite inimi — să slujim și obștea noastră credincioasă și obștea cea mare a patriei noastre, sprijinindu-le pe amândouă, în egală măsură, cu toate unitele noastre puteri, întru dobândirea fericirii celei din veac și din veacul ce va să vie.

Deșarte s'au dovedit nădejdiile uneltitorilor din umbră, ale dușmanilor inverșunați ai unității sufletești a norodului credincios ardelean. Amar-nică desamăgire au încercat toți cei ce vânturau șoapte viclene despre

inevitabila desagregare a istoricului act al reîntregirii Bisericii strămoșești.

Dragostea noastră a fost mai puternică decât ura lor neputincioasă; credința noastră mai vie decât neîncrederea lor nesăbuită; forțele noastre morale mai dinamice, decât puterile lor de disoluție; cețateea sufletului nostru mai tare, decât tăria vrăjmășiei lor.

Clerul și poporul revenit, împreună cu clerul și poporul vechi ortodox, constituie azi un singur tot organic, un singur trup, un singur suflet, o singură unitate de gândire, de trăire și de simțire duhovnicească.

Deosebiri doctrinare ireconciliabile între obștea revenită și cea ortodoxă nu au existat decât în mințile incendiate de ură ale doctorilor dela «Propaganda Fide», care studiind pe malurile Tibrului, și-au lăsat acolo veșmântul curat al credinței străbune și s'au împodobit cu aurita togă doctrinară a Vaticanului.

Clerul satelor noastre și poporul credincios au păstrat cu scumpătate—dealungul celor două veacuri și jumătate de artificială desbinare— «toată legea noastră (ortodoxă), slujba (ortodoxă), liturghia, posturile și darul (preoțesc)», — așa cum au hotărât și întărit cu pecetile lor, iar mai apoi cu viețile lor, strămoșii noștri, care au fost nevoiți de împjurări vitrege să semneze actul dela 1700.

Conștiința unității religioase a stărunit tot timpul, fără întrerupere, în sufletul clerului și poporului credincios ardelean.

Dovada acestui adevăr ce nu poate fi răstălmăcit o avem în fața ochilor noștri: Reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Ardeal s'a înfăptuit fără convulsii și fără turburări. «Fosta Biserică unită — cum a subliniat venerabilul nostru Mitropolit Nicolae, — s'a integrat în cea ortodoxă, întocmai cum se așează o piatră în edificiul din care se desprinsese, contopindu-se atât de deplin în acest edificiu, încât nu mai știi care a fost piatra așezată și care golul pe care l-a umplut. Credincioșii fostei Biserici greco-catolice n'au avut de făcut niciun efort de adaptare, n'au trebuit să schimbe întru nimic viața lor religioasă, ci au simțit doar că o trăiesc în comunitatea mai largă a întregului norod credincios ortodox».

Dacă, totuși, în 1948 conștiința acestei unități spirituale nu a fost atât de vie în inimile unora dintre slujitorii reveniți, acum putem afirma — cu puterea pe care ne-o dă certitudinea adevărului pe care-l mărturisim — că această conștiință este unanimă. Și tocmai prin aceasta, unitatea noastră de credință și de viață este mai puternică, mai sigură și mai trainică.

În perspectiva celor cinci ani dela revenirea noastră la vatra credinței străbune, avem astăzi datoria sfântă de a mărturisi tuturor bucuria ce ne covârșește sufletele: **Actul Reîntregirii românești din Ardeal este deplin și definitiv consolidat.**

Drept aceea, aducând mulțumită lui Dumnezeu care ne-a păstrat unitatea spirituală dealungul veacurilor și închinând un gând de recunoștință către toți acei ce s'au jertfit pentru a păzi în sufletul poporului credincios idealul sfânt al revenirii la vatra credinței străbune, reînnoim astăzi — la cea de a cincea aniversare a întoarcerii noastre în brațele părintești ale Bisericii drept-slăvitoare — legământul de credință cu care ne-am juruit la 21 Octombrie 1948:

«In fața lui Dumnezeu Atotțiitorul, a întregului popor și a conștiinței noastre, — ne legăm și ne juruim să ne iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

«Ne legăm și ne juruim, să dăm ascultare întru toate Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și tuturor învățăturilor de credință și canoanelor Bisericii Răsăritene.

«Nu vom pregeta să s'ujim, cu vreme și fără vreme, după cuvântul Evangheliei, poporul român și Republica Populară Română.

«Cu toată râvna și statornicia vom lupta pentru înfăptuirea năzuințelor generoase ale poporului nostru și îndeosebi, fiind noi următori ai învățăturii Sfintei Scripturi — pentru pacea a toată lumea și pentru înfrățirea tuturor noroadelor pământului.

«Așa să ne ajute Dumnezeu»!.

Dr. Dr. Mihail Farcaș, din Cluj, vorbind în numele credincioșilor reveniți, a spus:

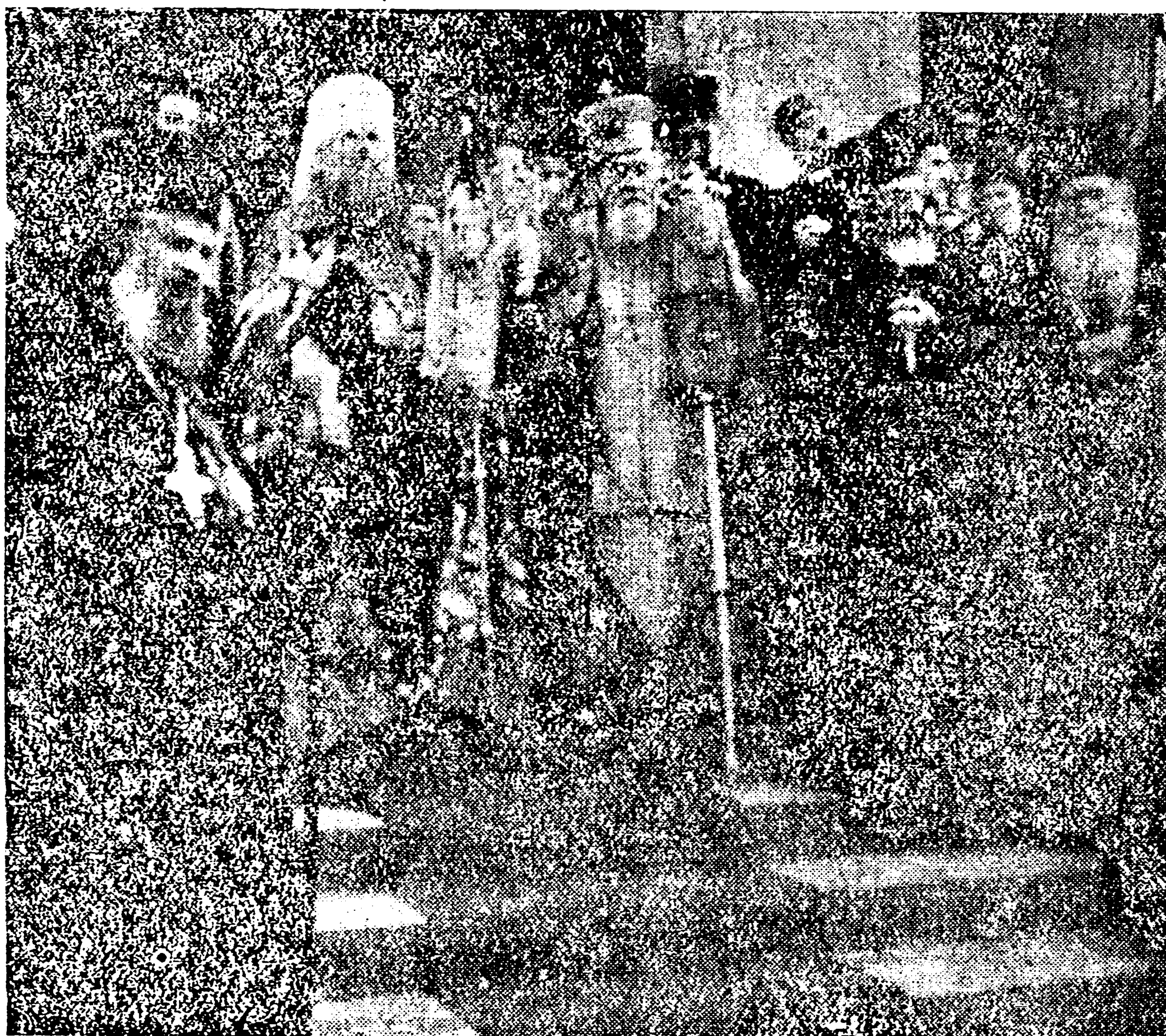
Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai
Sfântului Sinod,
Prea Cucernici Părinți slujitori ai altarelor drepte credințe,
Iubiți frați,

In numele intelectualilor reveniți la Ortodoxie, îngăduiți-mi să salut cu bucurie și cu fiesc devotament, prezența în acest centru al Ortodoxiei transilvane a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și a membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Cu atât mai mare este această bucurie, cu cât noi toți suntem fii credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române, așa cum au fost și strămoșii noștri veacuri dearândul, până în ziua în care au fost smulși cu silnicie dela sânul Bisericii mame și duși sub ascultarea unui ierarh, străin de aspirațiile și suferințele poporului nostru. Prezența conducătorilor Bisericii Ortodoxe Române la această sărbătorire a revenirii tuturor celor care n'am părăsit credința străbună, sub ocrotitoarea boltă a Bisericii Ortodoxe, este un prilej de negrăită bucurie, pentru toți credincioșii ortodocși din Transilvania și din întreaga țară.

Nimeni nu poate contesta că Vaticanul n'a cruțat niciun mijloc pentru a rupe intelectualitatea fostă greco-catolică de masa credincioșilor. Sprijinul material pe care unii dintre intelectualii uniți l-au primit dela Vatican în anii studenției lor, a reprezentat, în concepția reprezentanților Vaticanului, arginții lui Iuda; a reprezentat prețul trădării ce ni se cerea să săvârșim mai târziu, împotriva poporului și a patriei noastre, împotriva credinței pe care ne-o păs'raseră, cu jertfe, bunii și străbunii noștri.

Organizații speciale au fost create, pentru a-și îndeplini aceste josnice scopuri. Să ne amintim de faimoasele AGRU — Asociația generală a Românilor Uniți — și ASTRU — Asociația studenților români uniți — care, sub masca fățarnică a urmăririi unor țeluri culturale, erau instrumente de învrăjbire între frați, erau unelte ale intereselor Vaticanului, cu totul potrivnice intereselor și năzuințelor poporului nostru.

De sigur că toate aceste uneltiri nu ar fi putut căpăta amploarea pe care o luaseră în trecut, dacă n'ar fi fost sprijinite de clasele conducătoare, care ani de zile au stat la cârma statului nostru prin teroare, vânzând și trădând poporul, pe care-l supuseseră celei mai nemiloase exploatare. Atât monarhia cât și guvernele burghezo-moșierești din trecut nu aveau niciun interes să apere poporul; ei urmăreau, în strânsă cărdășie, un singur scop: acela al asigurării dominației lor, prin înrobirea cât mai grea a poporului și prin încheierea de alianțe cu oricine le putea ajuta să țină poporul în lanțuri. Și pentru aceasta, ei erau gata să vândă orice:

I. P. S. Patriarh Justinian și membrii Sf. Sinod, ascultând cuvântările

independența patriei și credința poporului puteau fi vândute ca orice marfă, cu condiția ca prețul vânzării să intre în buzunarele lor fără fund.

Așa se explică graba cu care, în anii de după primul război mondial, a fost încheiat acel rușinos și înrobitor Concordat dintre Statul Român și Vatican. Astăzi se cunosc bine dureroasele rezultate pe care le-a avut acel act de trădare a suveranității Statului și libertății poporului nostru. Ceeace se cuvine să amintim aici este faptul că — după Biserica Ortodoxă Română, care era umilită și nedreptățită prin clauzele Concordatului — cea de a doua Biserică în care lovea cu abilitate acest Concordat era fosta Biserică greco-catolică, care, datorită luptei hotărâte a clericilor și credincioșilor, izbutise să-și păstreze o relativă independență. Sub presi-

unea acestor vrednici fii ai poporului nostru, Biserica greco-catolică izbutise să-și apere calitatea sa de Biserică națională, unită pe plan spiritual cu Roma. Articolul II din Concordat răpea această independență, păstrată prin lupte și jertfe, și transforma Biserica greco-catolică într'un simplu rit al Bisericii romano-catolice, înfeudând-o astfel definitiv intereselor și scopurilor imperialiste ale Vaticanului.

Prin același articol din Concordat se limita întinderea jurisdicțională a conducerii Bisericii greco-catolice numai la teritoriul avut de eparhiile greco-catolice în timpul stăpânirii austro-ungare. Prin această măsură, în aparență lipsită de însemnătate, Vaticanul izbutea să rupă pe credincioșii greco-catolici din restul țării, de frații lor întru credință. Asemenea act trăda întru totul intențiile Vaticanului, care urmărea desființarea Bisericii greco-catolice și trecerea ei definitivă în Biserica romano-catolică; cu alte cuvinte, catolicizarea forțată a clerului și credincioșilor greco-catolici.

Nu poate să surprindă pe nimeni faptul că o trădare de asemenea proporții a voinței unui milion și jumătate de cetățeni a fost săvârșită de monarhie și de guvernele burghezo-moșierești din trecut. Este împede pentru orice om de bună credință că interesele acestor clase exploatare nu aveau nimic comun cu interesele și năzuințele poporului. Ele urmăreau scopuri tot atât de potrivnice ca și statul papal, înhămat încă de pe atunci la carul reacțiunii mondiale și al imperialismului înrobitor de popoare.

Se cuvine să amintim, deasemenea, și acțiunile de învrăjbine dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare din țara noastră, duse de guvernele reacționare din trecut, cu sprijinul fățiș al Vaticanului. Să ne amintim cu căță fățarnicie se vorbea despre unitate și frăție între toți cei ce se socoteau fii sufletești ai Romei papale, propovăduind în același timp în masa greco-catolicilor români cel mai cumplit șovinism anti-unguresc; în rândurile catolicilor unguri, revizionismul antiromânesc, iar în rândurile catolicilor sași și germani rasismul cel mai feroce și ura împotriva Românilor și a Ungurilor. Cât erau de potrivnice învățăturii evanghelice asemenea manevre, înțelege oricine păstrează bunul simț și dragostea nesdruncinată față de poruncile învățăturii lui Hristos.

Primejdia care ne pândea, dacă rămâneam mai departe sub lanțurile asculării față de Vatican, a ieșit la iveală mai ales în anii de după 23 August 1944. Instaurarea regimului democrat popular și proclamarea Republicii Populare Române au deschis în fața poporului nostru un drum larg spre propășire și bunăstare. Dușmanii de totdeauna ai poporului nostru au pornit o luptă necruțătoare împotriva cuceririlor democratice ale poporului, împotriva Statului nostru de democrație populară. Un loc de seamă în această luptă zadarnică împotriva poporului și patriei noastre, a fost rezervat Vaticanului, care a și încercat să târască episcopatul, clerul și credincioșii pe drumul trădării, pe drumul vânzării de patrie și de popor. Eforturi deosebite a depus Vaticanul pentru a atrage pe această cale mai ales pe intelectuali, pe care-i socotea ruși de popor și de aspirațiile sale. Prin școlile confesionale, prin congregații, prin tipărituri, prin circulare, slugile Vaticanului au deslănțuit o campanie de calomnii împotriva patriei și poporului nostru, îndemnând fățiș la acte de trădare.

Marea majoritate a intelectualității noastre greco-catolice s'a dovedit demnă de exemplul iluștrilor ei înaintași; ea n'a trădat poporul, n'a trădat credința străbună, n'a trădat patria. Ea s'a lepădat de cei care-i întindeau arginții lui Iuda. S'a apropiat și mai mult de popor, de clerul de rând și de credincioșii care păstrau aprinsă în sufletele lor făclia dragostei de patrie!

Și atunci când rușinosul Concordat a fost denunțat de guvernul democrat al Republicii Populare Române, nimic nu mai stătea în calea noastră, pentru a ne reîntoarce la sânul Bisericii mame, dela care fusesem răpiți cu două veacuri și jumătate în urmă. Cu visul acesta au trăit și au răposat și străbunii noștri; cu visul acesta trăiau clericii și credincioșii din zilele noastre. Și visul acesta scump inimilor noastre a devenit realitate în ziua în care poporul nostru liber putea să-și spună în deplină libertate vrerile.

Cine va putea uita vreodată clipele mărețe pe care noi toți le-am trăit la 21 Octombrie 1948, când în această cetate au fost rupte pecetele robiei noastre spirituale?

Au trecut cinci ani de zile de atunci. Iată-ne acum iarăși aici, cu sufletele pline de lumină, cu inimile copleșite de bucurie. Anii care s'au scurs au dovedit că locul nostru firesc este în Biserica Ortodoxă Română, în Biserica dela care nimeni și niciodată nu ne va mai putea smulge. Calea pe care ne călăuzesc astăzi păstorii noștri adevărați este calea poruncită de învățătura Evangheliei, este calea spre care ne îndeamnă și cugetele noastre, este ca'ea cea bună: a slujirii și a dragostei de patrie și de popor.

Mulțumirea noastră se îndreaptă plină de devotament către guvernul Republicii Populare Române, care a instaurat cea mai deplină libertate religioasă, denunțând Concordatul cu Vaticanul și înlăturând astfel stăvilile care împiedicau îndeplinirea secularei noastre năzuinți.

Mulțumim deasemenea Prea Cucernicilor clerici foști greco-catolici care au înțeles vrerea credincioșilor lor și — ca niște buni păstori — ne-au adus la sânul Bisericii mame, acolo unde se afla comoara întregă a credinței noastre strămoșești.

Mulțumiri ca'de aducem conducerii Bisericii Ortodoxe Române, pentru dragostea părintească cu care ne-a primit lângă străvechiul altar și pentru înțelepciunea cu care ne călăuzește, pe toți cei ce credem și mărturisim dreapta credință a Răsăritului, pe calea păcii, a bunei înțelegeri și a slujirii nobilelor năzuințe ale poporului nostru. Suntem nespus de fericiți să constatăm că sub cărmuirea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române noi ne putem dovedi nestîngerii patriotismul nostru și profundul nostru atașament față de Biserica Ortodoxă. Deasemenea suntem datori să recunoaștem că de când ne aflăm la sânul Bisericii Ortodoxe Române, niciunul dintre păstorii noștri duhovnicești nu ne-au propovăduit vreodată vrajba față de celelalte naționalități, ci, dimpotrivă, însăși conducerea Sfintei noastre Biserici Ortodoxe a dat nenumărate pilde de conlucrare prietenească cu celelalte confesiuni, pe tărâmul slujirii poporului și al strădaniilor patriotice.

Prinosul acestor ca'de și sincere mulțumiri se cade să-l înmănuchem în legământul sfânt de a păzi cu sfințenie și de acum înainte, legătura dragostei față de Biserica noastră Ortodoxă Română, manifestându-ne

devotamentul față de popor și ascultarea față de îndemnul bunilor noștri ierarhi și îndeosebi, prin sporirea contribuției noastre în lupta pentru apărarea păcii și a sprijinului nostru în munca poporului pentru propășirea și înflorirea patriei noastre dragi.

Tot în numele credincioșilor a vorbit Dl. **Simion Dancoș** din Baia Mare, care a declarat următoarele, în graiul lui sfătos, cumpănit și plin de înțelepciune:

Inalt Prea Sfîntite Părinte Patriarh,
Prea Sfîntiți Părinți,
Iubiți Frați ai Credinței Ortodoxe,

Multe mă îndeamnă inima să grădesc la praznicul acesta de bucurie, la care ne-a chemat, cu dragostea ei de mamă adevărată, Biserica Ortodoxă Română.

Înainte de toate mărturisesc că noi, credincioșii foști greco-catolici, am împlinit cu sfîntenie legămîntul făcut acum cinci ani. Am uitat pentru totdeauna de orice legături cu papa dela Roma, și ne simțim cu adevărat mulțumiți și fericiți în sânul Bisericii Ortodoxe. Trăim în înțelegere și dragoste frățească, ne rugăm în aceleași biserici, suntem strâns legați între noi prin aceeași închinare și slujire către Dumnezeu și muncim fără preget pentru binele și înflorirea scumpei noastre patrii.

De aceea, gândurile noastre ale tuturor, dela Vlădică până la opincă, dela Patriarh până la cel din urmă credincios, se îndreaptă astăzi către Dumnezeu, căruia îi aducem rugăciune de mulțumită, pentru că ne-a ajutat să fim iarăși una.

Apoi, cu deosebită bucurie, noi credincioșii mărturisim simțămintele noastre de dragoste către soborul cel mare al iubiților noștri păstori: Vlădici și preoți, care au stat în toată vremea cu inima lor lângă inima noastră, cu grija lor lângă grijele noastre, cu necazurile lor lângă necazurile noastre, lucru pentru care Dumnezeu i-a învrednicit să fie acum părtași cu noi la bucuriile noastre.

Împreună am străjuit, am muncit și apărât pămîntul și legea noastră, și împreună suntem hotărîți să trăim și să luptăm și de-acum înainte, credincioși și păstori, pentru o viață pe care cu toții o dorim și o vom înfăptui din ce în ce mai bună și mai fericită. Dar gândul la cei de față, ca și gândurile noastre la cele ce s'au petrecut mai demult cu pămîntul și cu legea noastră, eu simt că se împletesc acum cu gândurile celor cari nu mai sunt printre vii. Pe toți cei care au păstrat vechea lege românească, apărînd-o cu jertfa vieții lor, așa cum și-au apărât și glia strămoșească, noi îi simțim acum printre noi și îi vedem ca pe niște făclii aprinse care luminează căile credinței noastre.

Și, Doamne, cât este de mare numărul celor care au stat tari pe piatra credinței lor!

Câți Vlădici, câți preoți, câți cantori, câți jurați și cîitori ai bisericilor, câți credincioși, care au suferit împilări, prigoane, necazuri, bătăi și închisori, pentru că n'au vrut să-și lase credința din străbuni, legea ortodoxă!...

Stăpânii haini de atunci i-au băgat pe unii în închisori, unde i-au ținut zeci de ani până le-au putrezit oasele acolo, cum a pătimit, bunăoară, Nicolae Oprea din Săliștea Sibiului, care s'a prăpădit în temnița dela Kuffstein, după 35 de ani de suferință. Părinții și moși noștri ne-au povestit adesea despre curajul și pătimirile lui Oprea Miclăuș.

În părțile noastre din Nordul Ardealului, nici astăzi nu s'a șters din amintire chipul țaranului Tănase Tudoran.

Pe Tănase Tudoran l-au tras pe roată, din ordinul generalului Bukow, în orașul Năsăud, pentru că n'a vrut să se lepede de credința ortodoxă.

Numeroși au fost acei oameni din popor, cari prin iscusința minții și prin îndrăzneala cuvântului, s'au ridicat în fața amenințărilor împărătești.

Astfel, cine n'a auzit de răspunsul pe care l-a dat un bătrân de pe lângă Sibiu, funcționarului crăiesc, care-i cerea să-și lepede credința străbună?

«Acest cojoc pe care îl am pe mine, spunea el, e acum al meu, dar dacă ar vrea să mi-l ia crăiasa, i-l dau. Cu acest slabe mâini și picioare și cu trupul meu am lucrat zi și noapte ca să plătesc porția. Ele sunt ale crăiesei și de ar vrea să mi le ia, n'am ce face. Dar nu am decât un suflet, pe care-l păstrez pentru Dumnezeu din cer, și nicio putere omenească nu-l poate despărți de legea strămoșească».

Asemenea răspunsuri s'au auzit în toate părțile Ardealului, și nimeni și nimic nu i-a putut clinti din credința lor, apărată cu puterea unor judecăți atât de simple și drepte.

Ca ei de simplu și tot atât de adevărat au judecat și urmașii lor și judecăm și noi astăzi, fiindcă legea noastră creștinească este simplă și limpede în adevărurile ei, și cu limpezimea aceasta am păstrat-o și apărat-o față de răstălmăcitorii ei interesați.

Suferințele prin care am trecut și învățămintele pe care le-am tras din ele, ne-au arătat clar că papa dela Roma și împăratul dela Viena, care rupseseră Biserica noastră în două, nu se gândeau nici la mântuirea sufletelor noastre, nici la îmbunătățirea vieții noastre. Scopul lor era să ne țină pe vecie în întuneric și în robie.

Dar poporul nostru nu și-a pierdut niciodată încrederea în eliberarea sa de sub împilarea asupritorilor și, luptând cu bărbăție, primind ajutorul Oștilor Sovietice, a reușit, la 23 August 1944, să scuture jugul robiei și să-și croiască o altă viață, o altă soartă.

Mergând pe drumul vieții celei noi, de dreptate și deplină libertate, credincioși și slujitorii, care fuseseră despărțiți cu sila dela sânul Bisericii Ortodoxe, s'au întors pentru totdeauna la vechea vatră bisericească a strămoșilor. Ne-am văzut iarăși laolaltă, în unire, în înțelegere și frăție.

Pentru judecata noastră este lucru limpede că stingerea vrajbei care a fost, ne-a ajutat să așezăm o pace trainică între toți fiii poporului nostru, și prin aceasta să întărim unitatea și puterea lui de muncă și de luptă.

Tari prin dragostea de patrie, noi suntem hotărâți să luptăm și de acum înainte pentru sporirea înțelegerii și păcii dintre noi, ca astfel națiunea și Biserica noastră să-și unească forțele pentru păstrarea și apărarea păcii în întreaga lume.

Trăiască unirea și frăția dintre toți fiii Bisericii Ortodoxe Române!

Trăiască buna înțelegere și pacea dintre toate popoarele lumii!

Tuturor vorbitorilor — care au exprimat sentimentele de bucurie și de mulțumire ale credincioșilor reveniți la sânul Bisericii-mame — le-a răspuns Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a spus:

**Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai Sfântului Sinod,
Prea Cucernici Părinți,
Doriții mei fii duhovnicești,**

Am ascultat cu luare aminte cuvântările ce s'au rostit astăzi în această Catedră a Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, unde ne-am adunat cu toți, spre a înălța rugăciuni și a aduce mulțumiri lui Dumnezeu, pentru marea bucurie pe care ne-a hărăzit-o acum cinci ani prin revenirea la vatra dreptei credințe străbune a fraților care — cu două veacuri și jumătate în urmă — fuseseră smulși cu silnicie dela sânul Bisericii mame și duși sub ascultarea scaunului papal. Am ascultat cuvântul plin de înțelepciune al unor Inalți Ierarhi, membri ai Sfântului Sinod; am ascultat mărturisirile izvorâte din cugete curate, ale reprezentanților clerului și credincioșilor. Inima noastră de părinte sufletește s'a umplut de bucurie, văzând însuflețirea cu care fiii reveniți reînnoiesc aci legământul de credință față de Biserica Ortodoxă Română.

Copleșit de bucuria și veseleia duhovnicească a reîntâlnirii noastre în acest loc sfințit de inimile și sufletele noastre înfrățite acum cinci ani, smerit mă plec Domnului și-I mulțumesc din totată ființa mea pentru nemăsurata bunătate și milostivire arătată Bisericii Ortodoxe Române în timpul păstoriei mele.

Atâți Arhipăstori vrednici ai Scaunului Țării Românești au așteptat această întoarcere a fraților răslețiți. Toți au înălțat neconținute rugăcuni pentru «unirea tuturor» Românilor drept-credincioși într'un singur staul și sub un singur păstor.

Dar când — acum cinci ani — a venit plinirea vremii, peste mine s'a revărsat bucuria, așteptată și dorită de toți înaintașii mei, de a strânge în brațele mele părintești pe frații de mult așteptați.

Prin fața ochilor se perindă acum icoane de neuitat, din zilele de 3 și 21 Octombrie 1948, când reprezentanții clerului și credincioșilor uniți veneau înaintea Sfântului Sinod și a Noastră, pentru a ruga să fie reprișiți în sânul Bisericii strămoșești. Ne amintim bucuria ce lumina chipurile celor 38 soli ai fraților uniți, care vesteau la 3 Octombrie 1948 prăbușirea peretelui despărțitor de frați, prin sfărâmarea lanțurilor Vaticanului, și convingerea ce strălucea în privirile lor că, rupând pecetea uniației, ei împlineau cea mai sfântă năzuință a fraților lor, dar și visul de veacuri al părinților și străbunilor lor.

I-am întâmpinat cu aceste cuvinte: «In numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, vă declar că iau act cu mare bucurie sufletească de proclamația și hotărârea voastră, și că vă primim cu brațe părintești și cu inimă caldă în staulul sfânt și în pășunea noastră duhovnicească». Am îndreptat atunci către dânșii și un îndemn de părinte, spunându-le: «Răspândiți cu glas de alăută îngerească, iubirea părintească cu care vă îmbrățișăm, și spuneți tuturor Cucernicilor Preoți și credin-

cioşilor voştri că inima Noastră şi a Ierarhilor Bisericii Ortodoxe Române drept-slăvitoare va vibra neîncetat pentru mulţumirea şi fericirea voastră a tuturor şi a poporului drept-credincios».

Iar la 21 Octombrie 1948, înaintea acestui sfânt şi dumnezeesc altar, în faţa celor peste 20.000 de delegaţi ai credincioşilor şi clericilor, veniţi de pe tot întinsul pământului transilvan să-şi rostească cererea de reîntoarcere la mamă, am spus: «Cu mare bucurie duhovnicească şi cu aleasă dragoste părintească primim la sânul cald al Bisericii Ortodoxe Române pe toţi fraţii români, siliţi de vitregia vremurilor să se răsleţească de Ortodoxie. Şi socotind noi rupte şi fără putere vechile declaraţii de uniaţie, împreună cu iscăiturile şi pecetile lor, încredinţăm pe aceşti fii şi fraţi iubiţi că vor afla de acum înainte părinteasca ocrotire din partea noastră a tuturor. Iar pe ei îi îndemnăm să dea ascultare cuvenită Sfântului Sinod, precum şi ierarhilor noştri ortodocşi din Ardeal, Banat, Crişana şi Maramureş, pe care să-i cunoască de adevăraţii lor păstori, învăţători şi chivernisitori ai vieţii lor duhovniceşti, după cum şi Ierarhii noştri au îndatorirea sfântă să-i păstorească cu dragoste, ca pe adevăraţii lor fii sufleteşti».

Cei cinci ani care s'au scurs dela săvârşirea istoricului act al reîntregirii Bisericii noastre au dovedit că legămintele şi îndemnurile rostite atunci au fost întru totul împlinite. Iubiţii noştri clerici şi credincioşi, reveniţi la vatra credinţei străbune s'au dovedit, zi de zi, înflăcăraţi de cea mai curată dragoste pentru Biserica Ortodoxă Română, ai cărei fii buni s'au arătat a fi. Iar Ierarhii noştri s'au purtat faţă de toţi cei ce s'au reîntors la altarele drepte credinţe, cu aceeaşi iubire părintească şi cu aceeaşi purtare de grijă duhovnicească pe care o aveau faţă de vechii lor păstoriţi. În cinci ani de zile a dispărut orice deosebire între «noi» şi «voi» şi s'a realizat cea mai deplină unire sufletească între toţi clericii şi credincioşii Bisericii Ortodoxe Ardelene, încât cu toţii formaţi «un trup şi un duh, precum şi chemaţi sunteţi într'o nădejde a chemării voastre, un Domn, o credinţă, un Botez» (Efes. IV, 4-5). Pentru aceasta, ca şi Apostolul Pavel, «mulţumesc Dumnezeuului meu oridecâteori îmi amintesc de voi. Căci pururea în toate rugăciunile mele mă rog pentru voi toţi, cu bucurie» (Filip. I, 3-4).

Şi mai avem un motiv de sporire a bucuriei noastre, astăzi, când prăznuim marea zi a regăsirii noastre sub aceeaşi boltă ocrotitoare a Ortodoxiei. În vreme ce ducerea fraţilor noştri întru credinţă sub ascultarea Vaticanului s'a făcut prin înşelăciune, prin silnicie, prin puterea armelor, dealungul a două veacuri şi jumătate, folosindu-se oştile împărăteşti, prefăcând în ruină biserici şi mănăstiri ortodoxe, aruncând în temniţe sau făcându-i să primească cumuna muceniei pe mulţi dintre cei care-şi apărau credinţa, şi vărsând râuri de lacrimi şi de sânge pe întinsul pământului transilvan, — refacerea unităţii noastre sufleteşti s'a săvârşit doar în câţiva ani, şi n'a prilejuit decât bucurie nemărginită. Singurele lacrimi care au umezit ochii în zilele reîntoarcerii la sânul Bisericii mame, au fost lacrimile curate şi senine ale bucuriei, ale visului împlinit. Privind în urmă, noi putem să rostim, cu conştiinţa curată, cuvintele Apostolului: «N'am năpăstuit pe nimeni, n'am vătămat pe nimeni, n'am nedreptăţit pe nimeni... Cum v'am spus înainte: sunteţi în inima noastră, ca împreună să murim, sau împreună să vieţuim» (II Corinteni VII, 2-3).

II

Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai Sfântului Sinod,
Prea Cucernici Părinți,
Doriții mei fii duhovnicești,

Ascultând frumoasele cuvântări, pe lângă simțământul unei firești bucurii determinate de evocările celor mai duiosase amintiri ale reîntâlnirii noastre, am încercat și un sentiment de cutremurare determinat de nelegiuirile și crimele săvârșite de Vatican în cursul celor 250 de ani. În mintea mea — fără să vreau — îmi vin cuvintele Sf. Apostol Ioan: «Dumnezeu dragoste este și acela ce petrece întru dragoste, întru Dumnezeu petrece și Dumnezeu întru dânsul» (I Ioan IV, 16).

Dar oare de spiritul dragostei s'a condus Vaticanul față de clerul și credincioșii transilvăneni, când i-a ucis în temnițe? «De zice cineva — glăsuiește Apostolul Ioan — iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este, că cel ce nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, cum poate să-L iubească? Și această poruncă avem dela Dânsul: ca cel ce iubește pe Dumnezeu, să iubească și pe fratele său» (I Ioan V, 20-21).

Oare din iubirea față de Dumnezeu a poruncit dărâmarea celor 150 de mănăstiri și uciderea a nenumărați preoți și călugări? «Iubiților, să ne iubim unul pe altul», — îndeamnă pe toți creștinii Sf. Apostol Ioan —, «că dragostea dela Dumnezeu este și tot cel ce iubește, din Dumnezeu este născut și cunoaște pe Dumnezeu. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pe Dumnezeu, căci Dumnezeu dragoste este» (I Ioan IV, 7-8). Vaticanul nu a cunoscut decât ura împotriva oamenilor. El nu cunoaște pe Dumnezeul dragostei. Vaticanul a nesocotit învățătura poruncitoare a Sf. Apostol Pavel, dată tuturor celor ce propovăduiesc Evanghelia: «Toate limbile omenești și îngerești de le-aș vorbi, dacă nu am dragoste, m'am făcut aramă sunătoare ori chimval răsunător. Și dar proorocesc dacă aș avea, și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea credință atât de multă încât să mut munții din loc, dacă nu am dragoste, nimic nu sunt. Și toată averea mea de aș face-o milostenii și trupul mi l-aș dat să fie ars; — dacă nu am dragoste, nimic nu-mi folosește. Dragostea îndeung rabdă; dragostea este plină de bunătate; dragostea nu știe de pizmă; nu se laudă; nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu pune la socoteală răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr... Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu pierde niciodată» (I Corinteni XIII, 1-8). Creștinismul este religia dragostei. «Aceasta este porunca Mea — spune Mântuitorul —, să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v'am iubit pe voi» (Ioan XI, 12).

În cei 250 de ani, preoții, călugării și credincioșii români au găsit dragostea și iubirea Vaticanului în temnițele de la Viena, Kuffstein Vatz, etc. «Învățați dela Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihna sufletelor voastre» (Matei XI, 29), ne spune Mântuitorul.

«Smerenia a făcut din Hristos un Mântuitor, mândria a făcut din Lucifer un Satan». Cărui spirit aparține papa și Vaticanul? Răspunsul l-au

dat cuvântătorii de astăzi, arătând suferințele îndurate de bieții Români sub tirania papei, timp de 250 de ani.

Hristos și învățătura Sa a rămas numai în bisericile catolice din târguri și sate. La Roma, în Vatican, nu se află Hristos și nici Evanghelia Sa, ci numai împăratul, succesorul cezarilor romani, «locuitorul lui Dumnezeu», care «dispune de o autoritate și putere atât de mare, încât el poate explica, interpreta și chiar modifica până și legile divine» (vezi Ferraris Ecclesiastical Dictionary R.C.). El nu mai are nevoie de Hristos și cu atât mai puțin de învățătura lui Hristos, care poate fi bună doar pentru preoți și poporul de jos. Doctrina Vaticanului este alta. Iată ce ne spune despre papă, Dicționarul Bisericesc romano-catolic «Promta Bibliotheca Canonica, Juridica», etc.

«Papa are o atât de mare demnitate, pentru că el nu este numai om, ci oarecum Dumnezeu și locuitorul lui Dumnezeu.

«Papa este numit Cel Mai Sfânt, pentru că pe bună dreptate se presupune că el este astfel.

«Papa, deasemenea, este monarhul divin, supremul împărat și rege al regilor.

«Deaceea papa este încoronat cu o întreită coroană: ca regel al cerului, al pământului și al celor dedesubt.

«Mai mult, superioritatea și puterea Pontifului roman nu se referă numai la lucrurile cerești, la cele pământești și la cele de sub pământ, ci el stă chiar deasupra îngerilor, față de care el este mai mare.

«Astfel încât, dacă ar fi posibil ca îngerii să poată greși în cele ale credinței, ei ar putea fi judecați și excomunicați de papa.

«Căci papa are o atât de mare demnitate și putere, încât el formează unul și același tribunal cu Hristos».

Pentru orice conștiință creștină, un lucru este limpede: că asemenea prerogative nu pot fi întemeiate pe Sfânta Scriptură. Deaceea — pe bună dreptate — unii exegeți ai Apocalipsei au interpretat, cum au interpretat, numărul 666 din Capitoul XIII, socotind că cel ce se numește pe sine Vicarius Filii Dei — Locuitorul Fiului lui Dumnezeu — este fiara apocaliptică.

În Enciclopedia Catolica (vol. VIII, pag. 34), se subliniază obligația Bisericii Catolice de a combate, persecuta și chiar arde pe rug, — recte a ucide — pe credincioșii altor religii. Din această obligație a luat naștere Inchiziția cu toate ororile și crimele sale. Ierarhii romano-catolici sunt obligați a depune următorul jurământ de credință față de papă: «Haereticos, schismaticos et rebelles eidem domino nostro vel successoribus praedictis pro posse persequar et impugnabo».

La acest jurământ s'au gândit foștii episcopi greco-catolici când se împotriveau cu înverșunare revenirii clerului și credincioșilor lor la Biserica mamă, preferând să-i trimită pe rug, decât la «schismatici». Și aceasta fiindcă sunt legați prin jurământ față de Sfântul Părinte, căruia i-au dat dreptul să dispună chiar de viața lor, în cazul călcării aceluia jurământ. Iar pierderea turmei lor cuvântătoare însemna tocmai călcarea jurământului cu care s'au juruit stăpânului absolut dela Roma.

Iubiții mei,

Noi avem părinteasca îndatorire să vă atragem luarea aminte, că uneltirile celui ce v'a ținut robiți 250 de ani, n'au încetat cu totul. Vaticanul va mai încerca să vă strecoare în auz șoapte veninoase, să vă întindă curse, să încerce să prindă pe cei mai slabi în mrejele sale. Vaticanul care, — în loc să meargă și să vestească Evanghelia Domnului, spre a aduce în Staulul lui Hristos pe cei care nu-L cunosc încă, — s'a năpustit și se năpustește cu toate armatele lui de călugări iezuiți, de diplomați în sutane și cu toate celelalte unelte devotate lui, dar străine de învățătura Domnului, pentru a smulge credincioșii celorlalte Biserici creștine, — acest Vatican este și protivnicul nostru.

Uneltirile sale însă, se vor frânge în pavăza de nebiruit a dragostei voastre față de Patria noastră scumpă și față de Sfânta Biserică Ortodoxă, cea întemeiată și condusă de Hristos, Biserică despre care Sf. Apostol Pavel spune: «Hristos a iubit Biserica și pre Sine s'a dat pentru dânsa, ca să o sfințească, curățind-o cu baia apei prin cuvânt, ca s'o pună înaintea pre ea, Lui-și slăvită Biserica, neavând întinăciune, nici prihană sau altceva de acest fel, ci să fie sfântă și fără de prihană (Efes. V, 25-27).

Iar noi toți, împreună cu același Sfânt Apostol, grăim: «Mulțumită fie lui Dumnezeu Celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos și arată prin noi mireasma cunoștinței Sale, în tot locul, că a lui Hristos bună mireasmă suntem lui Dumnezeu și întru cei ce se mântuesc și întru cei ce pier» (II Cor. II, 14-15). «Deci frații mei, întăriți-vă întru Domnul și întru puterea tăriei Lui. Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva meșteșugirilor diavolului» (Efes. VI, 10-11).

Invățați dela părinții, moșii și strămoșii noștri, care — întru apărarea credinței strămoșești — au îndurat prigoană, temniță și chiar moarte, următori făcându-se îndemnuului pururea veșnic al Domnului nostru Iisus Hristos: «Nu vă temeți de cei ceucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; ci vă temeți, mai vârtos, de acela ce poate să piardă și trupul și sufletul în gheena» (Matei X, 28).

Nu vă ap'ecați spre uneltirile cele vrăjmașe, ci rămâneți tari în dragostea lui Hristos și a Bisericii Sale drept-slăvitoare, potrivit cuvântului Marelui Apostol al Neamurilor, care zice: «Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos: necazul sau strâmtorarea, sau goana, sau foamea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?... Întru toate acestea, noi biruim cu prisosință pentru Cel ce ne-a iubit pe noi. Căci încredințat sunt, că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile..., nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Iisus, Domnului nostru» (Rom. VIII, 35-39).

Indepărtați dela voi amăgirile viclene ale trufașului stăpân dela Soare-Apune, și rămâneți statornici întru smerenia dragostei lui Hristos și a Bisericii Sale Răsăritene. Căci zice slăvitul Apostol Petru: «Dumnezeu, celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har» (I Petru V, 5).

Adânciți în inimile voastre înțelesul tainic al înfrățirii noastre, desăvârșite acum cinci ani, și pricepeți că ea a însemnat proclamarea solemnă a păcii dintreolaltă și angajamentului nostru comun de a fi continuu

slujitori neînfricați ai păcii și buneî înțelegeri între toți fiii Patriei noastre și între toți oamenii de pretutindeni.

Străduiți, alături de întregul nostru popor muncitor, pentru zidirea lumii celei noi: a dragostei, a păcii și a fericirii.

Iubiți cu dăruire pe toți oamenii, de toate rasele, de toate religiile, de oriunde și de pretutindeni, cunoscând că «dragostea zidește pacea și numai pacea zidește mântuirea».

Spre laudă fie-ne nouă tuturor, că facem parte din Biserica drept-slăvitoare, care pururea a fost și veșnic va rămâne vestitoare înf.ăcărată a dragostei și frăției între oameni, și plinitoare statornică a păcii, între toate noroadele pământului.

Nu vă fie spre mirare, că Vaticanul nu se află în rândurile sutelor de milioane de aprigi apărători ai păcii. Slujitor dintru începuturi al vrajbei și desbinării între oameni și popoare, el poartă osânda veșnică de a fi neabătut înfăptuitor al răului, al înrobirii semenilor și al propovăduirii neîncetate a urii față de om și față de întreaga omenire.

Vrăjmășia lui însă, împotriva celor ce merg pe calea păcii, pe calea vieții, se va prăbuși în genune, unde toți vrăjmașii păcii se vor prăvăli.

Biserica noastră Ortodoxă Română — alături de întreaga obște a Ortodoxiei de pretutindeni — străduiește, cu vreme și fără vreme, pentru biruința în lume a păcii și a dragostei, făcându-se plinitoare a poruncii «Domnului Păcii», care pentru împăcarea noastră cu Dumnezeu și a noastră întreolaltă, trup omenesc a luat, cruce și patimă a răbdat și întru slavă a înviat, cheazășie a învierii noastre și a dobândirii păcii celei veșnice.

Cade-se în ceasul acesta al bucuriei noastre, să dăm mulțumită lui Dumnezeu, pentru toate darurile Sale cele bogate, pentru pacea și înfrățirea ce ne-a hărăzit-o, pentru regăsirea noastră sub acoperământul Bisericii drept-sălvitoare, în care s'au născut, au trăit și s'au închinat toți moșii și strămoșii noștri.

Să mulțumim Domnului milostivirilor și pentru cercarea cu care ne-a cercat două veacuri și jumătate, și pentru bucuria pe care ne-a dăruit-o de a ne afla acum cu toți, una în credință, una în închinare, una în dragoste față de «legea străbună» și față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

Și pentru toate slavă să aducem: Tatălui, Fiului și Sfântului Duh. Amin!

Cuvintele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian au fost ascultate cu deosebită atenție. Toți cei prezenți și-au manifestat adâncă lor bucurie pentru participarea lor la această măreață sărbătoare a întregii Biserici Ortodoxe Române și deplină solidaritate cu cele exprimate de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și de ceilalți vorbitori.

În aplauzele entuziaste ale celor de față, a urmat apoi împărțirea unui număr de distincțiuni preoților care s'au evidențiat prin activitatea lor și au contribuit la consolidarea reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române. Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a înmănat P.S. Episcop Teofil Herineanu al Romanului și Hușilor un frumos engolpion. După aceea, Înalt Prea Sfinția Sa a dăruit câte o cruce comemorativă unui număr de preoți, cărora Chiriarii respectivi le-au acordat rangul onorific de ico-

nomi-stavrofori. Iată numele celor care s'au învrednicit — pentru râvna lor pastorală și pentru devotamentul dovedit față de Biserica Ortodoxă Română — să primească din mâinile Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian semnul înaltei distincțiuni bisericești:

Pr. Traian Belascu, Vicar al Sfintei Arhiepiscopii a Sibiului; **Pr. Sabin Truța**, Vicar al Sfintei Episcopii a Clujului; **Pr. Dr. Pop Carol**, Vicar al Sfintei Episcopii a Oradiei; **Pr. Nicolae Geangalău**, Consilier al Sfintei Arhiepiscopii a Sibiului; **Pr. Dr. Iuliu Rațiu**, Consilier al Sfintei Arhiepiscopii a Timișoarei; **Pr. Dr. Moldovan Ion**, Consilier al Sfintei Episcopii a Clujului; **Pr. Medan Ion**, Consilier la Sfânta Episcopie a Oradiei; **Pr. Oros Cornel**, Consilier la Sfânta Episcopie a Aradului; **Pr. Petru Vancu**, Consilier la Sfânta Episcopie a Aradului; **Pr. Madincea Paul**, Secretar Eparhial al Sfintei Episcopii a Oradiei; **Prot. Aurel Brumboiu**, Făgăraș; **Prot. Petre Pop**, Cehul Silvaniei; **Prot. Andrei Coman**, Carei; **Prot. Victor Negrea**, Alba Iulia; **Prot. Iuliu Man**, Târgu Mureș; **Prot. Băcilă Vasile**, Mediaș; **Prot. Groza Ioan**, Târnăveni; **Prot. Romul Moldovan**, Veștem; **Prot. Nicolae Popa**, Ocna Sibiului; **Prot. Pop Ion**, Bistrița; **Prot. Caiian Alexandru**, Turda; **Prot. Marcu Petre**, Hunedoara; **Prot. Medoia Gheorghe**, Comloșul Mare; **Prot. Victor Traian**, Oradea; **Pr. Victor Enciu**, Profesor la Școala de Cântăreți Bisericești, Cluj; **Pr. Alexandru Farcaș**, Profesor la Școala de Cântăreți Bisericești, Cluj; **Pr. Rusu Simion**, Desmir; **Pr. Nicoară Nicolae**, Feleac; **Pr. Engliș Vasile**, Beiuș; **Pr. Ivanciuc Ion**, Glod; **Pr. Rusu Petre**, Vetis; **Pr. Dr. Petre Suciu**, Tarcea; **Pr. Zaharia Hențea**, Vormu'oc; **Pr. Dr. Suciu Eugen**, Vulcan; **Pr. Biran Aurel**, Bârzava; **Pr. Virgil Moldovan**, Mediașul Aurit; **Pr. Cristean Ion**, Blaj; **Pr. Zaharia Eorza**, Tătârlăua; **Pr. Emil Colceriu**, Bicaz; **Pr. Septimiu Sântoma**, Blandiana; **Pr. Emil Mureșan**, Cluj-Mănăstur; **Pr. Teodor Ploscariu**, Ciurmarna; **Pr. Ion Vuță**, Făgăraș; **Pr. Mircea Filip**, Cluj; **Pr. Florea Ion**, Orașul Stalin; **Pr. Ion Andraș**, Tg. Mureș; **Pr. Vasile Plușuv**, Roms-Hunedoara; **Pr. Glodean Dumitru**, Cluj; **Pr. Fernea Ioan**, Somcata Mare; **Pr. Pop Iuliu**, Vulcan-Arad; **Pr. Valer Paveloni**, Orăștie.

După înmânarea crucilor comemorative, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a felicitat călduros pe cei ce le-au primit, urându-le noi și rodnice realizări în activitatea lor de slujitori ai altarelor ortodoxe și în munca lor patriotică de apărători ai păcii și de sprijinitori ai strădaniilor poporului nostru, pentru făurirea unei vieți noi, de bună-stare și de fericire obștească.

Festivitatea s'a încheiat cu o tradițională agapă de înfrățire, în cursul căreia I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului a închinat paharul în sănătatea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, mulțumindu-i pentru participarea sa la înălțătoarea festivitate religioasă dela Alba Iulia și pentru munca fără de preget pe care a depus-o și o depune neîncetat întru consolidarea actului istoric dela 21 Octombrie 1948.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a toastat pentru Inaltul Guvern al Republicii Populare Române, care a asigurat largi libertăți democratice poporului și cea mai deplină libertate pentru organizarea și funcționarea tuturor Cultelor religioase, garantând tuturor cetățenilor dreptul de a practica orice credință religioasă. Inalt Prea Sfinția Sa și-a

încheiat cuvântul rugând pe Dumnezeu să binecuvinteze mărețul act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române și strădaniile tuturor fiilor altarelor ortodoxe pentru apărarea și întărirea păcii în lumea întreagă.

*

Revenind la reședința patriarhală, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și ceilalți membri ai Sfântului Sinod au fost întâmpinați de PP. CC. Consilieri Patriarhali și ai Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, corpul profesoral al Institutului Teologic de grad universitar din București, PP. CC. Protoierei din Capitală, preoții aflați la cursurile de îndrumare misionară, salariații Administrației Patriarhale și ai Centrului Eparhial, și numeroși clerici și credincioși.

După oficierea unui scurt Polihroniu, P.C. Pr. Gh. Bejgu, Consilier Administrativ al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor a rostit, în numele tuturor celor aflați în catedrală, următoarea cuvântare:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne,

Sub cerul plumburiu de toamnă, lumina cea necreiată a lui Dumnezeu, Celui de o ființă și închinat în trei fețe: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, ne luminează calea, ne limpezește mintea și ne încălzește inima, la acest popas de retrăire a marilor evenimente, ce au stat la temelie unirii religioase și spirituale a tuturor fiilor Bisericii noastre, în o singură turmă și după un singur Păstor.

S'au împlinit cinci ani, dela marele act istoric, petrecut în Biserica Ortodoxă, prin care o parte din clerul și credincioșii de peste munți, după o trăire de 250 ani în «captivitatea babilonică a Romei», au rupt pecețile de pe «Cartea de mărturie» din 21 Octombrie 1698.

Cu pioasă emoție, privirile noastre sorb literele înscrise pe filele Cărții de Aur a Istoriei, depe care nu s'au uscat încă lacrimile de bucurie ale regăsirii în albia ortodoxiei.

Apelul lansat la 3 Mai 1948, pe Câmpia Libertății de I.P.S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, și mai ales caldă chemare pe care I.P.S. Voastră ați îndreptat-o, la 6 Iunie 1948, cu prilejul înscăunării ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, către frații răslețiți de vitregia vremurilor dela sânul cald al Bisericii-mame, au avut un răsunset în inimile lor, astfel că la scurtă vreme și în acelaș an, la 1 Octombrie, la Cluj, la 3 Octombrie la București, la 21 Octombrie la Alba-Iulia, s'a împlinit Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române.

Deschizând Cartea de Aur citim, cum cei 38 delegați a 430 clerici din plaiurile Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului întruniți în sala liceului Barițiu din Cluj, la 1 Octombrie 1948, după ce s'au constituit în ședință de consfătuire a preoților greco-catolici din Ardeal, după ce au ascultat cuvântările însuflețite ale P. C. Protopop Traian Belascu despre dorința de unire cu Biserica Ortodoxă, pornită din inițiativa preoților, a P. C.-ului Protopop Sabin Truță despre dorința poporului de a se uni Bisericele, a C. Pr. Nicolae Geangalău și Virgil Moldoveanu; P. C. Pr. Gheorghe Zagrai a citit «Proclamația» și «Apelul» de revenire la Biserica străbună, primite și subscrise de fiecare în parte.

A doua filă ne amintește data memorabilă de 3 Octombrie 1948, când în sala Sf. Sinod din Palatul patriarhal, Sanctitatea Voastră înconjurat de I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, I.P.S. Mitropolit Vasile Lăzărescu al Banatului, I.P.S. Firmilian, pe atunci Arhiepiscopul Craiovei, I.P.S. Sebastian Rusan, Arhiepiscop al Sucevei și Maramureșului și a celorlalți membri ai Sf. Sinod, în prezența celor 36 delegați ai Adunării dela Cluj, ați ascultat «Proclamația» pentru reîntoarcerea clericilor și credincioșilor Bisericii foste Greco-Catolice la Biserica mamă Ortodoxă.

«Sunt fericit — ați declarat atunci — să constat că chemarea noastră părintească ce v'am făcut-o cu prilejul înscăunării noastre, de a vă întoarce la izvoarele credinței strămoșești a găsit ecou în sufletele și în inimile preoților din Ardeal».

«Nu puteam ca, odată cu întărirea noastră în scaunul patriarhicesc al Bisericii Ortodoxe Române să nu reflectez adânc la marea răspundere ce o am față de Dumnezeu, care ne poruncește prin glasul Evangheliei «să ne punem viața pentru oi» și iarăși să nu sbor cu gândul că am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta și pe care trebuie să le aduc și să asculte glasul meu».

Și iată că această caldă chemare a început să aibă răsunet în sufletul vostru și să răspundeți cu această sfântă hotărîre de curagioasă bărbăție românească, așa ca astăzi să ne înfrățim și să ne unim pentru totdeauna.

În numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, vă declar că iau act cu mare bucurie sufletească de proclamația și hotărîrea voastră și că vă primim cu brațe părintești și inimă caldă în staulul sfânt și în pășunea noastră duhovnicească».

Din palatul patriarhal, I.P.S. Voastră, înconjurat de membri Sf. Sinod prezenți, de cei 36 delegați ai Adunării dela Cluj, de clerul și poporul Capitalei, ați coborât în mijlocul unui impunător cortegiu, spre Biserica Sf. Spiridon Nou, unde s'a săvârșit slujba religioasă pentru consfințirea reîntoarcerii preoților și credincioșilor Bisericii foste Greco-Catolice la Biserica Ortodoxă mamă.

După Te-Deum-ul oficiat de un mareș sobor, în frunte cu I. P. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, s'a citit actul sinodal de revenire în sânul Bisericii Ortodoxe și de rupere a legăturilor cu Biserica Romei.

În cuvântarea de încheiere a solemnității ați declarat:

«Astăzi când poporul nostru a scuturat pentru totdeauna jugul vrăjmașilor asuprașori; astăzi când bucuria regăsirii tuturor fiilor buni ai țării, în câmpul cel imens al redresării și propășirii patriei noastre străbune, ne îndeamnă la îndepărtarea și ștergerea tuturor învrăjbirilor, pe care stăpânirile trecute le-au provocat și susținut; astăzi se cuvine mai mult decât oricând ca, așa cum spune Sf. Carte «izbăviți din mâna vrăjmașilor să slujim fără frică înaintea feței Domnului, întru sfințenie și întru dreptate, în toate zilele vieții noastre». (Luca I, 7-15).

«De aceea, iubiiții noștri frați, la răscrucea aceasta istorică, când se împinesc cei 250 ani, de când prin teroare și promisiuni fățarnice și nerespectate, ați fost smulși din Sânul Bisericii Ortodoxe, vă adresăm cuvântul stăruitor de părintească și plină de dragoste rugăminte:

«Reveniți în sânul Bisericii Ortodoxe mame, urmând pilda dată vouă de marele număr de preoți care s'au reîntors în rândurile noastre, alipiți-vă de frații voștri buni, cari vă deschid astăzi, prin noi, brațele lor pline de căldură. Intrați din nou în comunitatea maicei noastre de veacuri Biserica Ortodoxă, în credința căreia au trăit și s'au săvârșit moșii și strămoșii voștri și simțiți-vă în ea ca la voi acasă».

A treia filă descrie încununarea evenimentelor religioase de revenire a obștei credincioase greco-catolice la Biserica mamă, ce s'a desfășurat în catedrala «Reîntregirii Bisericii Românești» dela Alba-Iulia, în ziua de 21 Octombrie 1948.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, după cuvântările însuflețite ale: P.C. Protoiereu Traian Belasçu despre importanța actului dela 21 Octombrie 1948, a agricultorului Andrei Avram din Măjina, a prof. univ. Dr. Coriolan Tătaru, în numele intelectualilor ardeleni, I. P. S. Voastră ați grăit:

«Prin aceste declarații de astăzi și prin cele aduse la București în ziua de 3 Octombrie anul acesta, de către delegații celor 430 preoți, îndreptățiți suntem să socotim anulat actul de unire din anul 1698 dela Alba-Iulia și să deschidem larg porțile lăcașului nostru ortodox ca să intre toți frații clerici și mireni, a căror răsletire nu mai are rost de aici înainte».

Actul sinodal încheiat în ședința Sinodului Permanent din 3 Octombrie 1948 și ratificat de Sf. Sinod plenar în ședința dela 18 Octombrie 1948, a anulat uniația «socotind rupte și fără putere vechile declarații de uniație, împreună cu iscăliturile și pecetile lor, îndemnând pe fii și frați să dea ascultarea cuvenită Sf. Sinod, precum și ierarhilor noștri ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, pe care să-i cunoască de adevărații lor păstori, învățători și chivernisitori ai vieții lor duhovnicești, după cum și ierarhii noștri au îndatorirea sfântă să-i păstorească cu dragoste, ca pe adevărații lor fii sufletești».

Gramata Sanctității Voastre de ridicare a blestemului și afuriseniei aruncate cu durere asupra strămoșilor amăgiți să lepede dreapta credință și să aibe părtășie și supunere cu Biserica Romei, de vlădica Teodosie, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și de Prea Fericirii Patriarhi Calinic al Constantinopolului și Dositei al Ierusalimului; precum și gramata I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului de deslegare a oricărei anateme, blestem sau afurisenie s'au rostit sau se vor rosti asupra lor de vreun vlădică sau preot unit, au avut darul să aducă pacea sufletească în inimile reveniților la Ortodoxie.

Se știe că în decursul celor 250 ani de separație, abaterile dogmatice: Filioque, Purgatoriul, cuminecarea cu azimă au rămas doar pe hârtie, fără aplicare, clerul și credincioșii rămânând credincioși în sufletele lor dar supuși jurișdicțional scaunului Romei, care le promisese o stare politică și civilă echivalentă cu a clerului catolic, dar pe care n'a împlinit-o niciodată.

În fața I.P.S. Voastre, făuritorul prin voia lui Dumnezeu, a unității Bisericii noastre, orice cuvânt, oricât de meșteșugit, nu este în stare să redea măreția acestor acte istorice, mai mult decât actele sinodale și cuvintele rostite atunci, pe care le-am desfășurat ca într'un film, ca o

lecție de înaltă trăire religioasă și patriotică, (atât pentru martorii oculari, cât și pentru cei ce nu s'au învrednicit să fie de față).

Pe Crucea patriarhală, ce străjuește fruntea I. P. S. Voastre, isvor de gânduri și fapte istorice, strălucesc mai multe pietre prețioase. Dar aceea care le întrece pe toate este piatra de safir, albastră ca cerul, de «unire a credinței și împărtășire a dragostei» pe care au cerut-o dela Domnul, necontenit, a păși Ierarhi ai Bisericii noastre, începând cu Mitropolitul Teodosie pe al cărui mormânt — de pe lângă Sf. altar al catedralei noastre — au picurat dela streășină două veacuri și jumătate lacrimile cerului, împreunate cu suspinele unui popor desbinat în credința lui, de tactica iezuitică și promisiunile fățarnice, dar nerealizate, ale Romei papale și imperiale, căduse a stăpânirilor asupritoare ale unui popor ce nu și-a pierdut legea, cultul, simțul realității și nădejdea în dreptatea pe care trebuia să și-o facă într'o zi.

În climatul marilor libertăți cucerite de poporul nostru osârduitor, spontaneitatea autodeterminării a condus la refacerea unității de granit a credinței ortodoxe.

Vă întoarceți dela un popas în mijlocul promotorilor și luptătorilor pentru refacerea unității Bisericii noastre Ortodoxe, cea sfântă, sobornicească și apostolească. I.P.S. Voastră v'ați dus cu daruri, ca să răsplățiți credincioșia și vrednicia unor distinși păstori, punând pe pieptul lor ca podoabă crucea patriarhală, Crucea Domnului, semnul sacrificiului și al biruinței prin Înviere.

În numele Administrației Patriarhale, Mitropolitane și Arhiepiscopale, în numele profesorilor, preoților cursiști și a studenților Institutului Teologic de grad Universitar, în numele clerului și drept-credincioșilor creștini, cu adâncă smerenie aduc salutul omagial cu prilejul sosirii la reședința patriarhală, dela serbările ce au avut loc la Alba Iulia, ale Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul aniversării a cinci ani dela reîntregirea Bisericii noastre Ortodoxe, rugând pe Bunul Dumnezeu să vă dăruiască ani mulți și fericiți, cu sănătate și pace, spre slava, întărirea și paza Sfintei noastre Biserici Ortodoxe: «una, sfântă, sobornicească și apostolească» și spre înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Populară Română, pe care înalt Prea Sfinția Voastră o iubiți cu dragoste caldă și pe care ne-ați învățat și pe noi să o iubim, muncind pentru propășirea ei.

În numele membrilor Sfântului Sinod, care au luat parte la festivitatea religioasă dela Alba Iulia, I.P.S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, a împărtășit tuturor celor de față impresiile culese dela măreața sărbătorire a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române, rostind următoarea cuvântare:

**Prea Cucernici Părinți,
Iubiți studenți,**

Din partea Sfântului Sinod fac unele împărtășiri dela marele praznic din Alba Iulia, prilejuit de aniversarea celor cinci ani dela reîntregirea Bisericii strămoșești, împărtășiri care pot fi constatări și verificări.

Alba Iulia ne-a întâmpinat ieri cu un soare bun și mângâietor, ca un zâmbet al firii și ca un semn al bucuriei, după ceața groasă a nopții.

Cu Ardealul bisericesc — Ierarhii săi în frunte cu venerabilul Mitropolit Nicolae Bălan, preoțimea înfrățită și credincioșii de toate treptele și vârstele — ne-am întâlnit în catedrala orașului, o minune a arhitecturii și o mărturie a unității tuturor Românilor. Aci Vlădicii noștri și Vlădicii locului, împreună cu preoții reveniți au ținut ca, după cinci ani de frățietate, să se împărtășească din potirul dragostei — Trupul și Sângele lui Hristos — în fața unei mulțimi cuprinsă de o însuflețire potolită, ca o chemare liniștită și fără izbucnire.

Pentru un cadru mai larg și ca să se desfășoare acest praznic împărătesc al Bisericii Ortodoxe Române în toată întinderea lui, după săvârșirea Sfintei Liturghii, membrii Sfântului Sinod, clericii și credincioșii au ieșit în fața catedralei unde s'a continuat programul.

Rețin cu duioșie cuvântul stăpânit, încheșat și rotunjit al I.P.S. Nicolae al Ardealului, care poate acum să rostească ca dreptul Simeon: «Au văzut ochii mei mântuirea Ta». În vorbele acestui cuvântător, în duhul lui stămpărat și în ochii săi calzi se oglindea zbaterea de peste 30 de ani a unui vajnic luptător din Ardealul supus apăsărilor religioase ale habsburgilor.

Din partea fraților cari au venit la sânul Bisericii noastre Ortodoxe, cu dragoste și dintr'o poruncă a inimii lor, a vorbii P.S. Teofil al Romanului, pârgă a preoților reveniți, îmbrățișat de Sfântul Sinod și așezat Vlădică pe scaunul marelui Melchisedec. Rostirile fraților reveniți s'au încheiat cu cuvântul Pr. Carol Popp și a altor credincioși, ei arătând însemnătatea și câștigul celor cinci ani dela regăsire.

Incununarea praznicului a făcut-o Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, părintele reîntregirii Ortodoxiei din Transilvania și brațul ocrotirii ei. În partea întâia, cuvântarea I.P.S. Patriarh este o pagină de clasică frumusețe, străbătută de duhovnicească căldură, zidită pe întemeieri scripturistice și însuflețită de bucuria părintelui care-și vede opera crescând și are prilejul să constate vindecarea unei răni adânci și dureroase, făcută în trupul Bisericii noastre de Vaticanul hrăpăreț și bolnav de lumească stăpânire. Este firesc să nu putem înfățișa aci toată mișcarea iăuntrică, dincolo de cuvânt, a I.P.S. Patriarh Justinian, Ierarhul căruia i s'a dat darul și care a avut privilegiul unic să facă reîntregirea după care Biserica Ortodoxă Română a suspinat peste 250 de ani.

În partea finală a cuvântării sale, Părintele Patriarh a făcut unele preveniri, absolut necesare pentru cei care-și dau seama că în trăirea religioasă un an, zece sau o sută de ani înseamnă foarte puțin. Adevărul acestor preveniri o poate face chiar praznicul de ieri dela Alba Iulia. Se gândea, oare, Vaticanul, că se poate năruți o așezare peste care au trecut 250 de ani și pe care o credea veșnică? A fost deajuns ca peste poporul românesc să adie vântul libertății, pentru ca peretele despărțirii bisericesti să se surpe chiar după două veacuri și jumătate. Iată de ce prevenirea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian a fost mai mult decât firească, iar îndemnul de unire, frățietate și neîntreruptă examinare

a acestui gingaș act trebuie să formeze pururea grija Ierarhilor, preoților și credincioșilor din Transilvania.

La sfârșit a urmat cinstirea aceluia dintre reveniți cari, nesiliți, sinceri și cu devotament, au gândit și împlinit actul reîntregirii.

Acesta, prea cinstiți Părinți, a fost cuprinsul pe scurt al sărbătorii bisericești dela Alba Iulia, prilejuită de împlinirea a cinci ani dela reîntregire.

Actul de acum cinci ani este un fapt de neasemuită însemnătate. Nu se poate mărgini în câteva vorbe și într'o scurtă ocazie ca aceasta, pentru că ne cuprindem în el cu vorbele, scrisul și visurile noastre. Trebuie să treacă timpul, să se creieze perspectiva și în largul și adâncimea lor să se poată vedea valoarea înfăptuirii dela Alba Iulia. Este nevoie de cea desprindere, care făurește istorie nemincinoasă și dă relief evenimentelor.

După efectele avute asupra Vaticanului, ne putem da seamă chiar de acum de marele câștig al Bisericii Românești ca și al Ortodoxiei în general. Prezența în inima Transilvaniei ortodoxe a acestui sâmbure catolic arată față și tactica de luptă a Vaticanului. După cinci ani dela năruirea tactică a Vaticanului și după încetarea nădejdi de refacere a acestei tactici, ochii clerului și credincioșilor rupți dela matca Ortodoxiei românești s'au deschis larg, vâlul fin și iscusit de peste acești ochi s'a sfâșiat, au ieșit la iveală toate căderile întrebuintate de asupritori într'un act de valoare sufletească, s'a dovedit că 250 de ani sunt o clipă — când este vorba de problemele religioase — și că tactica, sila și puterea sunt insuficiente ca să impună pentru totdeauna o așezare sufletească nedreaptă.

S'a dovedit că pentru chibzuirile religioase ale binecredincioșilor din țara noastră, nu există alt vad sufletesc decât Ortodoxia.

Reîntregirea Ortodoxiei din Transilvania se rânduieste, ca o lumină de mână întâia, în cununa Arhipăstorului Bisericii noastre, I.P.S. Patriarh Justinian. Fără tăgadă, i-a dăruit Dumnezeu acest unic privilegiu și aceasta este de ajuns ca să răsplătească toată încrederea, munca și veghea pentru înfăptuirea și durată marelui act. Nouă, care formăm trupul încheiat al Bisericii Ortodoxe Române, ne rămâne bucuria deplinătății și împărtășirea nestingherită a dragostei frățești.

Dar dacă văzduhul libertății religioase și înțelegerea întreagă a puterii și cărmuirii democratice populare nu înlesneau această alipire sufletească, actul reîntregirii nu se putea săvârși, cum nu s'a putut săvârși în vremurile trecute. Se cuvine acestor făurari de viață nouă și mai bună, toată mulțumita clerului și a ierarhiei ortodoxe.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite,

Ca părtaș al Sfântului Sinod, țin să aduc Fericirii Voastre — în fața clerului, studenților și credincioșilor cari ne-au întâmpinat aci — toată recunoștința noastră pentru osteneala de ieri și de azi întru cinstirea praznicului întregirii ortodoxe din Ardeal. Membrii Sfântului Sinod, mai vârstnici și mai tineri, sunt fericiți că au avut prilejul să trăiască acest

act în zilele Prea Fericirii Voastre. Vă asigură că vor pune la îndemână toată agonisita și energia lor sufletească pentru cheltuirea lor în folosul și spre slava Sfintei noastre Biserici.

Când spunem acest lucru, îl făgăduim și pentru preoțimea pe care o păstorum, — care, sunt sigur, împărtășește întru totul bucuria praznicului întregirii bisericesti.

Să vă dea Dumnezeu ani mulți și deplină sănătate, spre binele Bisericii Ortodoxe și al scumpei noastre Patrii.

În sunetele clopotului, cei prezenți în catedrală au condus pe Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian în palatul patriarhal, mărturisindu-și marea lor bucurie pentru reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române, care — în cei cinci ani care s'au scurs dela săvârșirea ei —, s'a dovedit aducătoare de multă și îmbelșugată roadă duhovnicească pentru toți cei ce s'ujesc și se închină la altarele Ortodoxiei străbune.

PUTERNICUL RĂSUNET PE CARE L-A AVUT FESTIVITATEA DELA ALBA IULIA IN RĂDURILE CLERICILOR ȘI CREDINCIOȘILOR DIN TRANSILVANIA

**SCRISOAREA ADRESATĂ INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH
JUSTINIAN DE I.P.S. NICOLAE BĂLAN,
MITROPOLITUL ARDEALULUI**

Festivitatea religioasă care a avut loc în ziua de 21 Octombrie 1953, la Alba Iulia, cu prilejul sărbătoririi a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române și mărturiile de dragoste și devotament față de conducerea Bisericii noastre, ce s'au adus atunci prin graiul reprezentanților clericilor și credincioșilor reveniți, au avut un puternic răsunset în rândurile slujitorilor și închinătorilor altarelor ortodoxe din Ardeal și Banat.

Reprezentanții clericilor și credincioșilor reveniți, care au participat la festivitatea religioasă dela Alba Iulia, au înfățișat — la întoarcerea lor în parohii — atmosfera sărbătorească de înfrățire în care s'a desfășurat aniversarea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii străbune. Ei au fost purtătorii cuvintelor de dragoste și de entuziasm, care s'au rostite în cetatea Bălgradului, în leagănul Ortodoxiei transilvane. Pretutindeni, în toate bisericile dreptei credințe din Ardeal și Banat, frații reveniți, ascultând relatările însuflețite ale păstorilor lor duhovnicești, și-au manifestat dragostea lor fierbinte față de Biserica Ortodoxă Română, dela sânul căreia nimeni nu-i va mai putea smulge vreodată, și hotărârea lor de nezdruncinat de a merge pe calea pe care îi îndrumază Sfântul Sinod, împlinind poruncile Evangheliei lui Hristos prin participarea la munca pașnică și constructivă a poporului nostru și la lupta sfântă pentru apărarea păcii.

Sentimentele cu care clerul și credincioșii de peste munți au întâmpinat sărbătorirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Ardeal au fost exprimate de I.P.S. Mitropolit Nicolae Bălan, în scrisoarea trimisă la 3 Noembrie a.c., Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian.

Iată cuprinsul acestei scrisori:

**ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMANA
DE ALBA IULIA ȘI SIBIU
Nr. 6435/1953.**

Inalt Prea Sfinția Voastră,

**Cu inimile înălțate de măreția evenimentului pe care l-am prăznuit
Miercuri 21 Octombrie a. c., în Catedrala Reîntregirii Bisericești din Alba**

Iulia, am adus rugă de mulțumire Părintelui Ceresc, pentru că ne-a făcut părtași de mila Sa cea bogată, ajutându-ne să vedem lecuită, acum cinci ani, rana deschisă în trupul Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal, de desbinarea bisericăescă dela 1698-1700.

Cler și credincioși, în caldă înfrățire cu PP. SS. membri ai Sfântului Sinod, ne-am rememorat cu acel prieten împrejurările întunecate în care a fost săvârșită, acum două veacuri și jumătate, «unirea» unei mici părți a Românilor ortodocși din Ardeal cu Roma papală, și am pomenit cu recunoștință pe eroii și mucenicii dreptei credințe, care au rezistat, cu pilduitoare satornicie și cu curaj creștinesc, silniciilor îndreptate de cancelariile Vienei habsburgice și de ofensiva prozelitistă papistă împotriva bunului nostru popor drept-credincios din aceste părți ale pământului locuit de Români.

În ciuda atâtor prigoane și neajunsuri costisitoare, câte i-au fost date să îndure din partea vremelnicilor săpânitori străini ai Ardealului de odinioară, obștea noastră drept-credincioasă și-a păstrat sufletul intact, nedeslipindu-se cu niciun preț de rânduielile dreptmăritoarei Biserici Ortodoxe Răsăritene. Ca unul carele vreme de aproape o jumătate de veac — 15 ani ca profesor de Teologie, la Sibiu, și apoi ca arhipăstor al Bisericii Românilor ortodocși din Mitropolia Ardealului — am militat cu satornică osârdie pentru refacerea unității noastre bisericăesti, am avut nenumărate prilejuri să fac această constatare îmbucurătoare și să capăt din ea încredințarea că «unirea» cu Roma era lipsită de viabilitate, ca o întocmire pe care conștiința religioasă a poporului nostru drept-credincios nu a încuviințat-o niciodată. Ea era condamnată să se destrame îndată ce sprijinul artificial pe care se rezema, avea să înceteze.

Profundele schimbări care s'au produs în anii din urmă pe toate țărmurile vieții noastre de Stat, au înlăturat și ultimele piedici formale ce mai s'ăteau în calea refacerii unității bisericăesti a Românilor din Ardeal, astfel încât acum cinci ani, credincioșii fostei Biserici unite, în frunte cu majoritatea clerului acelei Biserici, au putut face pasul hotărâtor al întoarcerii lor la sânul de mamă al Bisericii străbune.

I-am primit cu toată dragostea, căci ei se înorceau «acasă», la staulul din care «furii» au smuls, prin silnicie și amăgiri viclene, pe înaintașii lor dela 1698-1700.

Bucuria acestei reveniri a răsunat ca țările acum cinci ani, iar praznicul însuflețit care a avut loc la Alba Iulia, în 21 Octombrie 1953, ne-a încredințat odată mai mult de trăinicia actului de epocală însemnătate istorică a refacerii unității bisericăesti ardeleni. Nicio putere din lume nu va fi în stare să surpe acest act de dreptate. El este luat sub ocrotire dumnezeiască și a devenit cauza scumpă a întregului nostru popor drept-credincios. Prezența Înalt Prea Sfinției Voastre și a Prea Sfințiilor membri ai Sfântului Sinod la serbările dela Alba Iulia dovedește cu prisosință acest adevăr.

În preocupările de căpetenie ale arhipăstoririi Înalt Prea Sfinției Voastre, grija pentru consolidarea unificării bisericăesti a Românilor ardeleni ocupă un loc de frunte. Stau mărturie despre acest lucru scrierile și cuvântările Înalt Prea Sfinției Voastre, și mai presus de toate participarea activă a Înalt Prea Sfinției Voastre la perfectarea actului epocal dela 21

Octombrie 1948 și la serbarea de împlinire a cinci ani de la săvârșirea lui.

Clerul și drept-credincioșii din Biserica ardeleană vă mulțumesc cu fiiască recunoștință, Înalt Prea Sfințite Părinte Patriarh, pentru promptitudinea cu care vă asociați la bucuriile lor duhovnicești, transformându-le în bucurii ale întregii Biserici Ortodoxe Române.

Adăugăm mulțumirile Noastre personale la satisfacția cu care obșteea drept-credincioasă pe care o păstoresc întâmpină de fiecare dată prezența Înalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul ei. Sunt bucuroși că înalta cauză pentru care am luptat o viață întreagă este îmbrățișată cu atâta pilduitoare osârdie, de către cârmuitorul Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române. Ați înțeles din capul locului că problema unificării bisericești a Românilor din Ardeal depășește limitele unei probleme de interes bisericesc local și ați tratat-o în consecință. Lucrul acesta, noi, Ierarhi, cler și credincioși nu-l vom da uitării niciodată. Pururea vă vom cuprinde, cu dragoste și recunoștință, în rugăciunile noastre, și fără contenire vom ruga pe Părintele Cereșc să-și reverse milele Sale bogate asupra Bisericii noastre, asupra poporului nostru harnic și pașnic, asupra devotaților lor conducători și asupra tuturor oamenilor de bine, care se străduiesc să așeze în lume pace și bunăvoință.

Primiți, vă rugăm, Înalt Prea Sfințite, expresiunea înaltei Noastre stime și considerațiuni.

Sibiu, 27.X.1953.

† N I C O L A E
Arhiepiscop și Mitropolit

PASTORALA I.P.S. MITROPOLIT NICOLAE AL ARDEALULUI

Aceleași simțăminte au fost exprimate de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului și în pastorală pe care a adresat-o clericilor și credincioșilor ortodocși din Transilvania.

Iată cuprinsul acestei pastorale:

N I C O L A E,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Crișana și Maramureș.

Iubitului cler și popor: Har și milă de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

«Și nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei care vor crede întru Mine, prin cuvântul lor, ca toți să fie una».
(Ioan XVII, 20-21)

Iubiții mei fii sufletești,

Așa s'a rugat Mântuitorul, Tatălui Cereșc, înaintea Patimilor Sale: ca toți cei ce vor crede într'însul să fie una. Rugăciunea aceasta a Domnului nostru Iisus Hristos nu putea să rămână neîmplinită și între credincioșii din Ardeal. Căci, după ce la 1700, prin silă și amăgire, împăratul

dela Viena a despărțit pe Români din Ardeal în «uniți» și «neuniți», iată că chiar după 250 de ani dela această desbinare voia lui Dumnezeu a fost ca vrajba dintre frați să se răsipească, ca fumul dus de vânt, și toți să fim iarăși una, așa cum am fost la început, toți să fim iarăși una, așa cum vrea Mântuitorul și așa cum am voit și noi, credincioși și preoți, de atâta vreme. Mare bucurie a fost în ceruri și mult s'au bucurat strămoșii noștri, când în 1948 frații s'au îmbrățișat din nou în dragostea cea din'âi, la sânul Bisericii mame. Dar mare a fost și bucuria noastră a tuturor, că ne-a ajutat Dumnezeu să fim iarăși una.

De atunci au trecut cinci ani. Cinci ani, în cari ne-am închinat cu toții la altarul Bisericii strămoșești, am luat parte cu toții la aceeași Sfântă Liturghie și la aceleași sfinte slujbe, ne-am împărtășit cu toții din același Sfânt Potir, cu același Trup și Sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, și am simțit cu toții adevărul cuvînelor Psalmistului, care zice: «ce bine e când frații sunt împreună».

Ca să dăm mărire și mulțumită lui Dumnezeu că ne-a ajutat nu numai să refacem unitatea dintre noi, ci să o și întărim în cursul celor cinci ani cari au trecut, ne-am adunat iarăși la 21 Octombrie la Alba Iulia în sărbătorească sobor. De aceea, ca păstor sufletească al vostru, țin să vă împărtășesc ceva din marile bucurii ale acestui praznic luminaț.

La 21 Octombrie au fost de față toți Vlădicii Bisericii noastre, Vicari, Protopopi, Preoți și credincioși din toate părțile țării. În fruntea acestui măreț sobor a stat Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, urmat de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit: Sebastian al Moldovei, Firmilian al Olteiei, Vasile al Banatului și smerenia mea Nicolae al Ardealului; de Prea Sfințitul Episcopi: Antim al Buzăului, Teofil al Romanului și Hușilor, Chesarie al Dunării de Jos, Iosif al Râmnicului și Argeșului, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului și Feleacului și Valerian al Oradei, și de Prea Sfințitul Episcopi Vicari ai Patriarhiei Române, PP. SS. Antim și Theoctist. După ce s'a săvârșit Sfânta Liturghie și rugăciunea de mulțumită către Dumnezeu, pentrucă ne-a învrednicit de marele dar al reîntregirii bisericesti, au grăit frați și credincioși cari au umplut catedrala: smerenia Noastră, Prea Sfințitul Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, Dr. Carol Popp, Vicarul Episcopiei Oradea, în numele preoților reveniți, și credincioși: Dr. Mihail Farcaș, în numele intelectualilor reveniți, și muncitorul Simeon Doncoș, în numele muncitorilor și țăranilor reveniți, iar Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a încheiat șirul cuvântărilor.

Toți am mărturisit marea bucurie că putem sărbători cinci ani de frățească viețuire în sânul Bisericii mame. Ei au arătat că desbinarea dela 1700 n'a făcut-o nici poporul credincios și nici preoții, ci împăratul dela Viena și papa dela Roma, cari au vrut să împartă și să învrăjbească pe Români, ca așa să-i poa'ă stăpâni și exploata mai ușor. Credincioșii și preoții au luptat împotriva desbinării, unii dintre ei suferind temnițe, bătăi și moarte pentru legea strămoșească. Intre acești mărturisitori ai cre-

dinței strămoșești sunt prăznuiți la 21 Octombrie, între Sfinți, călugării Visarion și Sofronie, și țăranul Oprea Miclăuș din Săliște, cari sufletul lor și l-au dat pentru Hristos și pentru Biserica Sa. De aceea, deși despărțiți, credincioșii și preoții ortodocși și «uniți» au rămas credincioși legii strămoșești, fără a schimba nimic din credința, slujbele și râduelile ei, și s'au dorit mereu să fie iarăși una, așa cum au fost înainte de 1700. Dorul acesta al înaintașilor noștri s'a putut împlini abia în 1948, pentru că numai atunci credincioșii și preoții au fost liberi să se întoarcă acasă.

Cuvântătorii au arătat deasemenea că «în acești primi ani de viață bisericească reîntregită, noi am câștigat foarte mult». În primul rând ne-am cunoscut unii pe alții așa cum suntem, și «am văzut că suntem în fond la fel, credem, gândim și simțim la fel». În al doilea rând ne-am înfrățit în aceeași viață bisericească, viața strămoșilor noștri. «Credincioșii și preoții foști greco-catolici... n'au schimbat nimic din trăirea lor religioasă, ci au simțit numai că acum trăirea lor religioasă e cuprinsă în comunitatea mai largă a întregii obști ortodoxe din țara noastră». «Acești cinci ani au dovedit — zicea unul din cuvântători reveniți — că locul nostru firesc este în sânul Bisericii Ortodoxe Române, dela care nimeni nu ne mai poate răpi. În sânul ei am pășit pe calea cea dreaptă, calea evanghelică nerăstălmăcită, calea slujirii păcii și a dragostei de patrie și popor». «În acești cinci ani — cum spunea înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — a dispărut orice deosebire între «noi» și «voi», unificarea s'a făcut deplin, așa că acum suntem un duh, un trup, având un Domn, o credință, un botez».

În sfârșit, la acest praznic luminat, preoți și credincioși reveniți au înnoit legământul dela 1948 de a păzi cu sfințenie dragostea față de Biserica strămoșească la care s'au întors, alipirea față de poporul din care fac parte și față de țară. Iar Biserica Ortodoxă Română, prin glasul înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, a binecuvântat și a primit cu bucurie înnoirea acestui legământ de credință, a cinstit pe cei ce au avut merite în lucrarea reîntregirii cu aleasă cinste, la 50 de preoți reveniți înmânându-le însuși înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian câte o frumoasă cruce, iar prin glasul smereniei Noastre am făcut din nou chemare către cei care încă n'au revenit să se întoarcă acasă, în brațele părintești ale Bisericii strămoșești.

Iubiții mei fii sufletești,

Acesta a fost praznicul dela Alba Iulia. El a fost praznicul întregii Biserici Ortodoxe Române, nu numai praznicul nostru al celor din Ardeal. De aceea am ținut să vă împărtășesc lumini din bucuria acestui praznic și, în numele vostru al tuturor, să mulțumesc înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și celorlalți Ierarhi, cari au venit la acest praznic, pentru că ne-au arătat dragostea lor și prin prezența lor au dat o strălucire deosebită acestui praznic. Să mulțumim și tuturor delegaților și prea iubiților preoți și credincioși pentru sufletul drept și cinstit, pe care l-au pus în lucrarea unificării noastre bisericești.

Să dăm mărire lui Dumnezeu pentru toate. Să ne unim și mai strâns în jurul sfintelor aitare. Să ne împlinim cu sârguință datoriile față de patria noastră. Să ținem rânduielile Sfintei noastre Biserici, căci ea e dela Dumnezeu, așezată în lume pentru mântuirea credincioșilor. In rugăciuni de fiecare zi să ne descoperim sufletele înaintea Tatălui Ceresc, rugându-L să-și coboare darul și binecuvântarea Sa peste înfăptuirea legăturilor de frăție între toată turma noastră creștinească, și cu un glas și cu o inimă să preamărim pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Cu aceste simțăminte părintești împărtășind arhierestiile Noastre binecuvântări, rămân al vostru al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit

ROLUL PREOTIMII IN REINTREGIREA BISERICIASCĂ

Reîntregirea bisericească — dela înfăptuirea căreia s'au împlinit cinci ani, — este un act epocal în viața Bisericii noastre. Datorită ei, turma drept-credincioasă din Ardeal, despărțită în două prin vitregia vremilor, a devenit iarăși una, și preoții săi slujesc iarăși, ca înainte de 1700, la același Sfânt Altar. Cunoaștem cu toți împrejurările în care ea s'a realizat și cauzele care au făcut posibilă realizarea ei. Știm că ea este răspunsul credincioșilor și clerului unit la chemarea plină de dragoste a Bisericii noastre, rostită prin glasul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și al I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Știm deasemenea că ea a fost posibilă: pentru că credincioșii și clerul fost greco-catolic au păstrat credința și tradițiile ortodoxe, pentru că unificarea bisericească era năzuința lor de decenii, pentru că regimul de democrație populară acordând deplină libertate religioasă, ei au putut să-și realizeze această dorință, pentru că în Biserica noastră ei s'au aflat în casa părintească alături de frați, care i-au dorit cu mult dor. Având în vedere însemnătatea deosebită a acestui act epocal, e de înțeles grija pe care o au I.P.S. Patriarh Justinian și toți Ierarhii în Eparhiile cărora există credincioși și preoți reveniți, ca reîntregirea bisericească să se consolideze din ce în ce mai mult și să se realizeze o unitate desăvârșită în cadrul Bisericii noastre. De fapt, procesul acesta de desăvârșire a unificării bisericești este aproape terminat, în așa fel încât putem spune cu adevărat că nu mai există «noi» și «voi», ci numai «noi», reîntregirea bisericească fiind «o pagină», pe care nimeni nu va mai putea-o șterge din cartea vieții religioase a poporului român 1).

În cele ce urmează ne vom ocupa de rolul pe care l-a avut și-l are preoțimea în realizarea și consolidarea reîntregirii bisericești. Cred că nu neagă nimeni faptul că preoțimea are o misiune și un rol central în viața Bisericii. Dacă Biserica este «Trupul lui Hristos», format din multe feluri de «mădulare», preotul este unul din mădularele cele mai însemnate ale Bisericii. Toată viața religios-morală a credincioșilor este condiționată de activitatea preotului. Preotul este acela prin lucrarea căruia Hristos își revarsă harurile Sale peste credincioși. El este acela prin care credincioșii își înalță rugăciunile către Dumnezeu. În lucrarea lui se întâlnesc deci Hristos cu credincioșii, harul divin cu năzuințele credincioșilor. Astfel, preotul este săvârșitorul Sfintelor Taine: nașterea în har prin botez, întărirea în viața harică prin mirungere, desăvârșirea acestei vieți prin

1. † Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Apostolat Social*, vol. IV, *Pilde și Indemnuri în Lupta pentru Pace*, București, 1952, pp. 57, 67.

Euharistie, unirea soților «în Domnul» prin cununie, iertarea păcatelor prin spovedanie, alinarea durerilor sufletești și trupești prin Sfântul Maslu, toate rugăciunile și slujbele bisericesti cer prezența și lucrarea preotului. De aici și prețuirea pe care i-o acordă credincioșii și dorința lor fierbinte de a nu fi lipsiți de preot. Dar nu numai ca liturghisitor preotul are un rol central în viața Bisericii și a credincioșilor, ci și ca învățător al dreptei credințe și conducător religios. Într'adevăr, preotul are datoria de a învăța pe credincioși doctrina Bisericii și de a-i călăuzi pe cărările mântuirii. La el aleargă credincioșii, ca să afle deslegare în problemele credinței și ale vieții lor duhovnicești. El trebuie să fie lumina lui Hristos, care le luminează mersul în realizarea mântuirii. El este «părintele» care ocrotește și îndrumază viața religios-morală a fiilor săi duhovnicești. De aici nu rezultă că preotul conduce pe credincioși cum vrea el. Dimpotrivă, el e cu atât mai bun preot cu cât se leapădă de sine și stă în slujba Bisericii, în slujba credincioșilor. El e un «mădular» al Bisericii care nu stă deasupra Bisericii, ci în Biserică și viază în duhul Bisericii, lucrând pentru binele și propășirea Bisericii. Tot preotul care se abate dela acest duh de slujire, căutând să se pună pe sine mai presus decât Biserica, abătându-se dela învățătura și rânduielile Bisericii, îndepărtându-se de credința credincioșilor, este căzut din rânduiala preoției și înfățurat în chip firesc din Biserică. De aici grija permanentă a preotului de a păstra neștirbită învățătura și predania Bisericii și a fi în strânsă legătură cu credincioșii. Căci în aceasta constă puterea preoției: în fidelitatea față de dreapta credință și de credincioși. Numai în felul acesta preotul își poate îndeplini cu adevărat misiunea — și glasul lui este urmat de credincioși. Altfel el este socotit ca un păstor nevrednic, ca un amăgitor și învățător fals.

În această perspectivă înțelegem de ce protopopii care au semnat actul desbinării dela 1698 au ținut să specifice în mod clar, că ei se unesc, dar cu condiția expresă ca «toată legea să stea pe loc», și învățătura și slujbele, și calendarul, și posturile, și toate datinile celelalte. Ei știau că credincioșii îi vor alunga ca pe niște năimiți, îndată ce vor introduce vreo schimbare în «legea» primită din moși-strămoși. De aceea și după împlinirea desbinării, învățătura și slujbele au rămas aceleași. În bisericile greco-catolice se făceau aceleași slujbe și după aceleași cărți, tipărite la București sau la Râmnic, ca și în bisericile ortodoxe. Chiar și după ce s'au tipărit cărți de slujbă la Blaj, etc.; până în a doua jumătate a sec. XIX, acestea erau simple reeditări ale cărților ortodoxe tipărite în Țara Românească. În felul acesta, preoțimea a putut păstra «legea» neschimbată, slujind mai departe după predania Bisericii Ortodoxe și după vrerea credincioșilor. Tradiția aceasta ortodoxă a avut o putere așa de mare, încât preoțimea n'a dat curs îndrumărilor inovatoare, venite dela Ierarhii catolicizanti, care voiau să introducă în cultul Bisericii Greco-Catolice forme cultice din Apus, străine de spiritul ortodox și de sufletul credincioșilor. Ea a rămas credincioasă vechilor forme de cult și de pietate populară.

Mentținerea acestei tradiții în sânul preoțimii unite a fost puntea de legătură dintre preoțimea aceasta și preoțimea Bisericii Ortodoxe. Ce era mai firesc ca din conștiința unității de credință și cult, să izvorască și o

strânsă colaborare între preoții uniți și cei ortodocși! Colaborare nu numai în probleme extrabisericești, ci și în exercitarea însăși a misiunii preoțești. Această colaborare se arată în slujirea împreună la maslu, înmormântări, slujbe obștești, etc., în suplinirea unuia de către celălalt, când lipsea unul sau altul din parohie, uneori și în slujirea în aceeași biserică. A sluji împreună un preot unit cu unul ortodox nu era un lucru extraordinar, ci un fapt normal, bazat pe identitatea tradiției cultice și pe dorința credincioșilor.

Iată ce spun în această privință preotul vechi ortodox V. Oprea și preotul revenit L. Târnăvean, din parohia mixtă Hodac (Reghin): «Locuitorii comunei Hodac au aceeași limbă, același port, aceeași credință. Mai mult decât atât, bisericile lor vechi de lemn, ca și noile biserici din cărămidă, așezate pe temeliiile celor vechi, sunt împrejmuite de același gard, iar turlele lor svelte ce se ridică alături, văzute dela Reghin, dau impresia turlelor înfrățite ale unei singure și mărețe catedrale. Nu numai credincioșii celor două s'rane au trăit în relații frățești, ci și slujitorii celor două altare au fost totdeauna alături... Alături au fost nu numai în conducerea problemelor legate de interesele social-culturale ale credincioșilor, ci și la mărirea lui Dumnezeu și la slujirea nevoilor duhovnicești ale păstoritilor. Nu rare ori ei s'au văzut alături la înmormântări, masluri, boteze și cununii. Multe au fost împrejurările în care ei au slujit împreună... Ei au trăit întotdeauna în armonie și în lipsa unuia din parohie, înafară de înmormântări și cununii, se susțineau reciproc la toate nevoile sufletești ale credincioșilor» (Pr. V. Oprea). «Faptul că revenirea la Biserica strămoșească a credincioșilor uniți din Hodac s'a putut face în condițiuni favorabile se datorește următoarelor împrejurări: Atât preoții cât și credincioșii celor două confesiuni au trăit în cea mai perfectă armonie și bună înțelegere. Preoții se ajutau reciproc, suplinindu-se în caz de absență a unuia din parohie..., serveau împreună la înmormântări, masluri cununii și alte funcțiuni sacre. În capela din cătunul Traca serveau alternativ Sfânta Liturghie la același altar, pentru credincioșii din acel cătun și alte cătune îndepărtate de comună. Oricare dintre preoți celebra Sfânta Liturghie la care luau parte credincioșii ambe'lor Confesiuni, Credincioșii celor două Biserici deasemenea trăiau în bună înțelegere și frățească armonie, cercetând Biserica soră când unul dintre preoți lipsea din parohie. Această armonie se arată și în faptul că și cele două biserici sunt zidite alătura fără a fi despărțite de niciun gard. În parohia unită Hodac nu s'au introdus practici și ceremoniale de ale Bisericii Romano-Catolice și deci credincioșii, făcând revenirea la Biserica Ortodoxă nu au văzut nicio schimbare în ritualul și ceremonialul diferitelor funcțiuni sacre» (Pr. L. Târnăveanu). De asemenea, în parohia Sadu (Sibiu) «credincioșii ortodocși cântau la stranele bisericii unite, unde făceau un fel de ucenicie, fiind biserica mai mică, și după ce erau bine puși la punct, treceau la stranele bisericii ortodoxe de care aparțineau. S'a ajuns până acolo încât mai ades se spunea: biserica de sus și de jos, în loc de biserica ortodoxă și unită». Iar în vremea cât a lipsit preotul unit din parohie pentru că era bolnav, «noi preoții ortodocși satisfăceam în cele mai multe cazuri și trebuințele religioase ale credincioșilor uniți», — scrie pâr. D. Hămbășan.

Aceasta era situația în majoritatea parohiilor mixte. Prin armonia dintre preoți, unitatea de credință își găsea o expresie fericită și năzuința reîntregirii Bisericii era mereu întărită.

De aceea ierarhia catolicizantă de după 1918, dădea dispoziții preoților uniți să nu mai slujească împreună cu preoții ortodocși, căutând prin aceasta să dispară pe preoți și pe credincioși. Dar dispozițiile acestea au rămas în majoritatea cazurilor fără urmări, pentru că realitatea însăși era mai puternică decât orice alte porunci venite de sus. Astfel că, împotriva lor, sub presiunea tradiției și a credincioșilor, colaborarea dintre preoți a continuat în aproape toate parohiile mixte. Este acesta un merit al preoțimii unite, că a stat neclintită în tradiția moșilor și strămoșilor noștri și alături de credincioși. În acest fel ea a favorizat posibilitatea împlinirii visului tuturor credincioșilor: reîntregirea bisericească. De fapt ea a dorit realizarea unificării bisericești împreună cu credincioșii — dar n'a putut să-și manifeste voința altfel, decât prin împreună-slujirea cu preoții ortodocși.

De aceea nu-i de mirare că, împlinind vrerea credincioșilor și a tuturor generațiilor de preoți, clerul unită a răspuns cel dintâi chemării părintești a I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, de a reveni la sânul Bisericii Ortodoxe Române. Cei 36 de protopopi și preoți, reprezentând 423 canonici, protopopi și preoți uniți din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, au scris o Proclamație și un Apel la Adunarea dela Cluj din 1 Octombrie 1948 — prezidată de P. C. Protopop Traian Beleşcu — în care arătau să ei rup legăturile cu Vaticanul și se reîntorc la sânul Bisericii Ortodoxe Române, și cheamă pe toți preoții și credincioșii uniți să le urmeze pilda cu încredere. «Reîntoarcerea noastră în unitatea Bisericii Ortodoxe, de care dealungul celor două veacuri și jumătate nu ne-am înstrăinat nici prin datinele noastre străbune, nici prin slujbele noastre religioase și nici prin credința noastră — este asăzi o sfântă datorie, nu numai ca buni fii ai poporului nostru, ci și ca următori ai cuvântului Mântuitorului Iisus Hristos, care prin graiul Evangheliei ne îndeamnă: ca toți să fim una, precum El și Tatăl «una sunt». Intorcându-ne în sânul Bisericii Ortodoxe Române, de care vremelnic ne-am despărțit acum două veacuri și jumătate, să avem cu toții conștiința împăcată că prin acest act istoric servim și vrerii lui Dumnezeu, care pe toți ne vrea să fim una și interesele mari ale poporului nostru». Sunt cuvintele din Apelul Adunării dela Cluj, în care răzbate conștiința unui cler legat de popor și de credința străbună, care a așteptat clipea cea mult dorită a întoarcerii la Biserica strămoșilor noștri. Acest act al preoților uniți — urmat de primirea lor în Biserica noastră, de către Sfântul Sinod la 3 Octombrie 1948 — a fost începutul revenirii în masă a preoților și credincioșilor uniți la Biserica Ortodoxă Română, revenire pecetluită pentru totdeauna în Marea Adunare dela Alba-Iulia, din 21 Octombrie 1948. În mai puțin de o lună, reîntregirea bisericească era realizată. Preoțimea unită a fost pretutindeni în fruntea credincioșilor la realizarea acestui act epocal în viața Bisericii noastre. Ea s'a dovedit vrednică de înaintașii ei, care au păstrat «legea» neschimbată, și vrednică de încrederea credincioșilor. Iar unde preotul a oscilat, credincioșii l-au determinat să-i urmeze pe calea reîntoarcerii acasă.

Au fost suficiente condițiile de libertate religioasă, instaurate de regimul de democrație populară, și chemarea Bisericii noastre, ca preoțimea unită — legată de popor și de «legea» strămoșească — să se dovedească a fi la înălțimea imperativelor mari ale credinței și ale vremii și să pășească în frunte în acțiunea reîntregirii bisericești. Ea a înțeles că misiunea ei este să fie alături de credincioși.

Dar după realizarea reîntregirii bisericești? Preoțimea care a pășit cu atâtă hotărâre și elan pe calea refacerii unității noastre bisericești, a socotit de a sa datorie să lucreze, împreună cu frații vechi ortodocși, la consolidarea și desăvârșirea acestei unități. Din mulțimea mijloacelor folosite în acest scop, amintim în cele ce urmează numai câteva.

În primul rând, a fost râvna de a cunoaște într-adevăr învățătura și viața Bisericii noastre. Ierarhia ultramontană a Blajului a întreținut o serie de idei false despre Biserica Ortodoxă. Acum preoțimea revenită a avut prilejul să cunoască în chip nemijlocit Ortodoxia. Acest lucru l-a și făcut prin studierea cărților de teologie ortodoxă, prin participarea la cursurile de îndrumare misionară, prin tratarea și discutarea diferitelor teme dela Conferințele raionale preoțești, prin lectura revistelor bisericești și a cărților tipărite în ultimul timp, prin discuții cu preoții vechi-ortodocși ș. a. Astfel s'au lămurit asupra împrejurărilor în care s'a făcut «unirea» dela 1698, — și au aflat adevărul Ortodoxiei, curat și fără schimbare. Deasemenea în practica liturgică, s'au vădit unele inovații, ca spre exemplu: momentul epicletic de transformare a darurilor, problema miridelor, împărtășania deasă neprecedată de fiecare dată de spovedanie, cultul inimii lui Iisus și al Maicii Domnului, alte forme de cult inovatoare, neconforme cu spiritul Ortodoxiei — și s'a arătat adevărata practică cultică ortodoxă. Cât privește distincția de cuvinte: «duh» și «spirit», «Doamne miluește» și «Doamne îndură-te spre noi», toți și-au dat seama că nu e o deosebire reală, ci pur formală, introdusă cu 50—60 ani în urmă. De aceea, mulți preoți reveniți au renunțat la cuvintele «spirit» și «Doamne îndură-te», folosind din proprie inițiativă vechile cuvinte, folosite și de ortodocși și de uniți vreme de 200 de ani după 1698, arătând astfel că suntem una și în grai, nu numai în cuget și simțire, așa cum una am fost atâtea secole. Unde nu s'a făcut încă această unificare și în termeni, dintr'un motiv sau altul, nădăjuim că se va realiza cât mai curând, dat fiind că unitatea duhului își găsește în mod firesc expresia în unitatea cuvântului. În felul acesta — prin întărirea convingerii în adevărul de credință și cult al Bisericii Ortodoxe — a înțeles preoțimea revenită să se încadreze în viața Bisericii noastre.

Această integrare în Biserica Ortodoxă Română a preoțimii revenite și-a găsit expresia și în raporturile frățești cu preoții vechi ortodocși. Dacă, înainte de 1948, ierarhia dela Blaj căuta să separe pe preotul unit de preotul ortodox, — după reîntregire ei s'au găsit frați slujitori ai aceleiași Biserici, la același altar strămoșesc. Preoții, care mărturisesc aceeași credință, care săvârșesc aceleași sfinte slujbe, din aceleași cărți cultice, care își dau sărutarea frățească la Sfânta Liturghie și se împărtășesc din același Sfânt Potir, pătrunși de același Duh al lui Hristos, nu pot decât să se apropie sufletește unul de altul și să trăiască împreună ca niște adevărați frați, fără nicio desbinare. De aceea, preoțimea revenită n'a cons-

tituit un corp separat de preoțimea veche ortodoxă, ci preoții «celor două strane» s'au amestecat și s'au înfățișat în așa fel, încât cu adevărat nu mai există «no» și «voi», ci toți sunt una. În cadrul acestei atmosfere de armonie, s'au încheșat și prietenii personale mai stânse, care au adâncit unitatea preoților întreolaltă. La conferințele preoțești, la cursurile de îndrumare misionară, la slujbele de obște unde slujesc mai mulți preoți, ca și la slujirea împreună a 2—3 preoți și cu alte ocazii — prietenia și armonia acestora s'a consolidat din ce în ce mai mult și se consolidează mereu.

Această armonie între preoți face ca și lucrarea lor în sânul credincioșilor, pentru consolidarea reîntregirii bisericești, să aibă roade îmbelșugate. Credincioșii, de fapt, nu mai făc distincție între preoți: ei cinstesc deopotrivă pe toți preoții, care-și împlinesc datoria, fără nicio deosebire. Așa e posibil să avem preoți reveniți în parohii vechi ortodoxe și preoți vechi ortodocși în parohii revenite, și unii și alții fiind urmați de parohienii lor ca niște adevărați păstori.

Iată ce mărturisește P.C. Pr. Ilie Schiopu, preot revenit, care slujește astăzi în parohia veche ortodoxă Rusciori (Sibiu): «fiind încredințat din partea I. P. S. Mitropolit Nicolae de a-mi îndeplini serviciul de preot într'o parohie veche ortodoxă... n'am întâmpinat niciun fel de greutate în activitatea mea. Serviciile religioase le îndeplinesc după rîndul și rînduiala Bisericii Ortodoxe. Mă folosesc de cărțile de ritual aprobate de Sfântul Sinod. Credincioșii vin cu toată încrederea la mine, cerându-mi după trebuință diferite servicii religioase și recunoscându-mă preot al lor. N'am auzit niciun credincios care să tragă la îndoială validitatea sfintelor slujbe săvârșite de mine. Am fost chemat de frații preoți vechi ortodocși din parohiile vecine, unde preoți reveniți și preoți vechi ortodocși am săvârșit laolaltă sfintele slujbe și la credincioși reveniți și la credincioși vechi ortodocși. Cu consiliul parohial și cu credincioșii mă înțeleg bine, lucrând împreună pentru bunul mers al treburilor bisericești».

Iată și mărturia preoților vechi ortodocși care slujesc în parohii revenite: «Cu venirea mea, credincioșii m'au primit cu mulțumire, iar biserica e cercetată de credincioși ca mai înainte. Credincioșii, în general, s'au identificat întru toate cu rînduiala Bisericii noastre și sunt mulțumiți că s'a făcut unirea între frați». (Pr. Gh. Neagoș—Sura Mica). «Am depus tot interesul posibil în scopul unificării sufletești a credincioșilor noștri, fiind primul titular după unificare al acestei parohii revenite la Ortodoxia ecumenică. Mijloacele folosite de mine au fost cuvântul și fapta. Predica în biserică, convorbiri cu credincioșii, zilnice și la diferite ocazii bisericești — i-au convins că ei au aparținut întotdeauna Bisericii Ortodoxe și n'au avut nimic cu Biserica Romano-Catolică, care are un cult și Liturghie cu totul deosebite. A dispărut cu desăvârșire expresiile latine cultice: spirit, vergură, dispunătoare, Doamne îndură-te... Le-am explicat întotdeauna credincioșilor mei despre lucrurile acestea. Credincioșii au învățat și melodiile ortodoxe, în special răsunsurile la Sfânta Liturghie». El a reușit să câștige atașamentul credincioșilor și prin săvârșirea acatistelor, a litiei, a Liturghiei darurilor celor mai înainte sfințite. Acest atașament se arată în jertfelnicia credincioșilor pentru biserică, pe care au împo-

dobit-o cu icoane, sfeșnice, Sf. Evanghelie argintată, covoare și altele. (Pr. N. Popescu — Noua-Sibiu). În parohia revenită Solovăstru (Reghin) se practica rozarul, cultul inimii lui Hristos, al Sfântului Anton și al altor sfinți catolici și alte inovații. Dar cu toate eforturile de catolicizare, marea majoritate a credincioșilor au rămas credincioși vechilor tradiții ale Bisericii Ortodoxe păstrate din tată în fiu. Acestui fapt se datorește ușurința cu care Solovăstrenii au revenit la Biserica Ortodoxă... Prin comportarea mea am câștigat încrederea tuturor credincioșilor. Slujbele și predicile au atras mult pe credincioși la Biserică. Vecerniile regulate au contribuit mult la întărirea întru ortodoxie. Vizitele repetate pe la casele credincioșilor, convorbirile și lămuririle dela om la om, au contribuit mult «la stabilirea unei strânse legături sufletești între toți credincioșii». Deaceia preotul poate raporta «cu toată mulțumirea sufletească, despre atitudinea de azi a credincioșilor... și anume: toți credincioșii țin la preotul lor actual, frecventează foarte bine sf. biserică, cântă toți în biserică, se spovedesc și se cuminecă aproape toți în timpul anului. Nu mai țin la termenii introduși din ordinul ierarhiei greco-catolice, încredințându-se că «spiritul» este egal cu «duhul» și «îndură-te» cu «Miluște-ne». Se vede din aceste date că preoții reveniți din parohiile vechi ortodoxe s'au încadrat în mod firesc în tradițiile ortodoxe ale acestor parohii și-și desfășoară activitatea bisericească fără nicio stânjenire: ei sunt păstorii turmei dreptcredincioase. Deasemenea, preoții vechi ortodocși au găsit păstrată intactă tradiția veche ortodoxă, în așa fel încât au putut să-și desfășoare activitatea ca și când parohia ar fi aparținut totdeauna Bisericii noastre. Singura problemă care s'a pus, aceea a înlocuirii cuvintelor «spirit» și «Doamne îndură-te», s'a rezolvat cu ușurință și în mod firesc, credincioșii înșiși înțelegând că e numai o chestiune de cuvinte și nu de fond. În unele parohii revenite, unde existau mici inovații cultice, preoții vechi ortodocși, ca și cei reveniți, au lămurit pe credincioși cu tact și înțelepciune asupra acestor lucruri și, prin predică, prin catehizare, prin discuții, dar mai ales prin slujirea Sfintei Liturghii după tipic, prin slujbele ortodoxe ca: Litie, Acatiste, Paraclise ș. a., ca și prin prăznuirea sfinților ortodocși, s'a ajuns aici ca viața bisericească să se desfășoare ca în toate celelalte parohii. Căci frumusețea slujbei Bisericii noastre cucerește sufletele credincioșilor.

Aceeași lucrare au desfășurat și preoții reveniți, ce slujesc în parohiile revenite.

În parohiile mixte unde sunt două biserici cu doi preoți, unul revenit, altul vechi ortodox, pe lângă uniformizarea slujbelor, preoții au folosit și alte mijloace de consolidare a reîntregirii bisericești. Așa: împărțirea parohiilor, slujirea împreună, slujirea prin rotație sau alternativ ș. a. În felul acesta fiecare preot și fiecare biserică are în cuprinsul parohiei — amestecați — și credincioși reveniți și vechi ortodocși. Ei vin împreună la biserică și sunt păstoriți de același preot. Pe de altă parte, în multe parohii mixte, preoții slujesc alternativ, adică într-o Duminică slujește preotul vechi ortodox în biserică veche ortodoxă, iar preotul revenit în biserică revenită; în cealaltă Duminică, în biserică revenită slujește preotul vechi ortodox și în cea veche ortodoxă preotul revenit, arătând astfel că între biserici și între preoți nu e nicio deosebire. Deasemenea, preoții

celor două parohii adesea slujesc împreună Sfânta Liturghie, Utrenia sau Vecernia, predică și catehizează împreună, se duc împreună la sfântul Maslu, la cununii, botezuri, sfeștanii, înmormântări și altele slujbe din biserică, sau cerute de credincioși. Toate acestea — expresie a unității și armoniei dintre preoți — sunt mijloace care au un larg ecou în sânul credincioșilor, bucuroși să vadă pe preoții lor că trăesc în bună înțelegere unul cu altul și slujesc împreună. Ele întăresc unitatea dintre preoți dar și unitatea dintre credincioși. Dăm câteva exemple în această privință. Astfel, P. C. Valeriu Pinciu, de la parohia revenită Rășinari III (Sibiu), scrie următoarele: «Din 21 Octombrie 1948, dela marele act al unirii, am căutat cu ceilalți doi frați să ducem o acțiune unitară și continuă pentru cimentarea acestui act al unificării celor două Biserici. Am urmat și eu vechiul obicei ce se practica la cele două biserici ortodoxe, ca serviciile divine din Dumineci și sărbători să le facem prin rotație la cele trei biserici. Am căutat prin predicile mele — având la bază discuțiile de lămurire din conferințele preoțești — să explic credincioșilor, arătându-le marea însemnătate a acestui mare act al unirii celor două Biserici... am mai slujit diferite slujbe în sobor cu ceilalți preoți ortodocși din comună ca: masluri, sfeștanii, parastase, înmormântări, procesiuni etc., însușindu-mi întru toate practicile Bisericii Ortodoxe, ca de ex.: cuminecarea copiilor după sfântul botez, care la noi în biserică nu se obișnuia, spovedania copiilor în comun etc. Iar în ceea ce privește botezarea copiilor, ea se face la «biserica cea nouă».

Am înlocuit cuvintele latine din slujbe ca: «Spirit, vergură, dispunător etc. Au fost cooptați membri în consiliul parohial ortodox cinci credincioși reveniți. Am schimbat cărțile vechi cu cele noi, primite dela Sfânta Patriarhie. Am luat parte regulat la cursul de îndrumare pastorală și la conferințele lunare preoțești, care ne-au dat un prețios prilej de înfrățire a preoților. Și, ca un adevărat slujitor al lui Hristos, în munca mea de unificare am înlăturat din ce în ce mai mult ceea ce ne despărțea, întărind și cimentând astfel, unificarea bisericească, după cum se poate vedea și din afirmația făcută de unii preoți ortodocși dela cursurile de îndrumare, care ne-au vizitat parohia, că dacă aș avea și barbă, nu s'ar cunoaște — după slujbă — că aș fi preot revenit!».

Aceeași mărturie o aduce și Părintele V. Oprea din Hodac (Reghin) în următoarele cuvinte: «Emoționant a fost serviciul primei Invieri, după revenire, săvârșit de amândoi preoții, când corurile celor două Biserici au dat alternativ răspunsurile, când cei aproape 2.200 de credincioși prezenți, simțiau că alături de Invierea Mântuitorului, ei pot să-și prăznuiască învierea unității lor de credință. Câtă bucurie s'a așternut în inimile celor peste 1400 de credincioși, când în Biserica Ortodoxă veche, la sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel, cei doi preoți împreună cu P. C. Protopop al Reghinului, săvârșeau împreună cea dintâi sfântă liturghie! Slujirile împreună au fost îndemn pentru toți credincioșii de a căuta să aibă pe amândoi preoții la multe din serviciile ce le reclamau nevoile lor sufletești. De atunci, în lipsa unui preot din parohie, credincioșii știu să se adreseze pentru toate trebuințele lor celui alt preot, căci doar una și nedespărțită le este credința.

Tot în această privință mărturisește și preotul Ilie Grigor din Hendorf I (Sighișoara): «Înțelegând covârșitoarea însemnătate a actului unirii Bisericilor, respectiv revenirea clerului și a credincioșilor fostei Biserici greco-catolice la Ortodoxie, din primul moment, în înțelegere cu P.C. Pr. Petri, preotul parohiei revenite, am purces la consolidarea unirii și anume: Am servit alternativ în cele două Biserici. Subsemnatul am servit împreună cu Părințele Petri la înmormântări, am săvârșit Taina Sfintei Cununi în biserica fostă unită, în timp ce C. Sa săvârșea aceeași Taină în biserica ortodoxă veche. La săvârșirea Tainei Sfântului Maslu am servit împreună. Am administrat filia Ormeniș, în mod alternativ, când Pr. Petri, când eu. În lipsa Pr. Petri din parohie, am servit o Duminică în biserica revenită, având toți credincioșii, iar a două Duminică în vechea biserică ortodoxă, unde au venit și credincioșii reveniți. Am săvârșit două înmormântări din parohia fostă unită numai singur, după cum și C. Sa a săvârșit înmormântări și botezuri de copii în cadrul parohiei ortodoxe vechi. În ce privește pastorația în parohie, între noi există o armonie perfectă, lucrând în ogorul Domnului împreună, înțelegându-ne». Iar P. C. Pr. Emil Petri (Hendorf II) spune: «am colaborat și înainte de actul reîntregirii bisericești, dar de atunci încoace am fost cu adevărat și sinceri colaboratori, ori când și ori unde se cerea ca prin noi să fie slăvită Biserica Ortodoxă. Am servit în biserica veche ortodoxă din comună și a servit și Părintele Gligor la altarul bisericii mele, făcând prin acest fapt să se cunoască, că împărtășim și mărturisim aceeași credință și că biserica confesională a rămas în sarcina unui furtunos trecut. Am săvârșit și a săvârșit și Părintele Gligor cununii în ambele biserici și botezuri. Am servit împreună aproape la toate Sfintele Masluri ce ni s'au cerut și am servit împreună la toate înmormântările... dând dovadă prin exemplul personal de o iubire aposto'ască și respect frățesc, arătând și enoriașilor noștri calea de urmat, pe care a fost posibil să se întâlnească într'o singură turmă și închinătoare la unul și același altar dreptmăritor. Am administrat alternativ ani de-a-rândul filiele Odmeniș și Brad, îndrumându-ne credincioșii ca în Dumineca, când eram de rând în filii să participe la serviciul religios din cealaltă biserică, unde enoriașii celeilalte biserici au fost primiți cu dragoste și înțelegere și drept fruct al dragostei creștinești, promovați la locuri de frunte în biserică. În cadrul Comitetului de Luptă pentru Pace am mărturisit împreună credința Bisericii Ortodoxe Române, în această chestiune de importanță vitală, dându-ne toată adeziunea. Ne-am încadrat în Comitetul local de Luptă pentru Pace, și alături de autorități locale am acționat în numele aceleiași Biserici. Am luat parte la toate manifestările culturale și obștești din comună, ca slujitori ai aceluiasi altar și ca smeriți reprezentanți ai aceleiași Sfinte Biserici. În urma fructuoasei noastre colaborări și a strădaniilor noastre pe acest ogor..., pentru închegarea unei unități sufletești desăvârșite, fruct al ostenețiilor mele, am mângâierea să fac cunoscut că în parohia mea fostă greco-catolică, toate familiile fără de nicio excepție s'au încadrat deplin în sfânta comunitate a Ortodoxiei».

Metoda aceasta a slujirii alternative, este una din cele mai rodnice metode în lucrarea de consolidare a reîntregirii bisericești. Colaborarea preoților din parohiile mixte se manifestă și în activitatea administrativ-

economică a parohiilor și în acțiunea din domeniul social și al luptei pentru apărarea păcii.

În felul acesta se încheagă din ce în ce mai mult unitatea clerului și credincioșilor, care au aceeași credință, același cult, același altar și aparțin aceleiași Biserici.

*

Am arătat pe scurt rolul preoțimii în reîntregirea bisericească. Rolul ei este în conformitate cu situația ce o are în Biserică, în parohie, adică un rol însemnat, un rol de frunte. Desigur, la temelia reîntregirii stă voința credincioșilor, care s'au menținut în «legea lor» strămoșească, iar preoțimea a știut să fie alături de credincioși, să se pună în fruntea lor, să reprezinte năzuințele lor de unificare bisericească și să lucreze pentru realizarea și desăvârșirea acestor năzuințe. Și pretutîndeni unde preotul a fost în frunte, reîntregirea s'a realizat fără nicio nedumerire. Și pretutîndeni unde preotul a lucrat, cu sinceritate și tact pentru consolidarea reîntregirii, ea s'a consolidat. De fapt, preotul care n'ar fi înțeles imperativul evanghelic al unificării bisericești, s'ar fi izolat de credincioși. Pe când preotul care și-a înțeles misiunea, a mers împreună cu credincioșii, alături de ei, în fruntea lor, făcându-se vestitor al vrerii lor și împlinitor al poruncii Domnului, care zice ca «toți să fie una».

Preoțimea a fost unită și și-a înțeles misiunea, a primit rolul important și a împlinit vrerea credincioșilor în epocalul act al reîntregirii bisericești, de a fi înainte-mergătoare și de a lucra cu toată osârdia la consolidarea acestei unificări. Iar preoțimea veche ortodoxă a înțeles deasemeni că rolul ei este de a primi pe frați cu dragoste de frate și de a-și uni forțele pentru întărirea legăturii sufletești cu frații reveniți și pentru consolidarea unificării bisericești.

Dragostea, care pe toate le biruie, a dat puteri preoților reveniți și vechi ortodocși de a lucra cu râvnă și înțelepciune la desăvârșirea reîntregirii bisericești. Ei se bucură de roada ostenețelor lor și lucrează cu același entuziasm la desăvârșirea acestei opere epocale.

În felul acesta preoțimea își va împlini, ca și până acum, misiunea ei de propovăduitoare a adevărului divin, de slujitoare a Bisericii, de îndrumătoare a credincioșilor pe calea mântuirii, de luptătoare împreună cu poporul muncitor pentru o viață mai bună, pentru pace.

Prof. N. MLADIN

PRIN MUNTII ȘI PĂDURILE SLOVACIEI PRINTRE FRĂȚII REVENIȚI LA ORTODOXIE

de † ALEXEI
Episcop de Preașev

Revenirea la Biserica Ortodoxă a foștilor greco-catolici nu a fost un act izolat, restrâns numai la țara noastră. După cum se știe, pretutindeni unde s'au instaurat orânduiri de stat care asigură deplina libertate religioasă, clericii și credincioșii greco-catolici pornesc spontan la acțiuni hotărâte, pentru a ce reîntoarce în marea comunitate a Ortodoxiei, sub ocrotirea Bisericilor Ortodoxe Autocefale, dela sânul cărora au fost smulși prin înșelăciune și silnicie, cu multe veacuri în urmă.

Aceste manifestări însuflețite ale voinței preoților și credincioșilor „uniți” dovedesc limpede că supunerea față de Vatican nu a reprezentat niciodată un act de consimțire, de acceptare a unei situații impuse de forțe cu totul streine credinței. Suflul credincioșilor și clericilor „uniți” a rămas pururea lângă Biserica străbună, ale cărei mărturisiri de credință și practici cultice, le-au păstrat cu dârzenie dealungul veacurilor.

Pentru a înfățișa stările de lucruri și din alte țări, publicăm — cu prilejul împlinirii a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal — câteva pagini din însemnările P. S. Episcop Alexei de Preașev, care înfățișează vizitele canonice ale P. S. Sale printr'o serie de parohii foste greco-catolice din Slovacia, parohii revenite sub jăstoria ierarhilor Bisericii Ortodoxe Autocefale din Cehoslovacia. (REDAȚIA)

A 51-A VIZITĂ CANONICĂ

24. Mai 1953. E dimineață. La orele 5 eram în picioare. Timpul e superb... Pe cerul senin și liniștit al dimineții, s'au și împrăștiat razele soarelui.

De pe acum e cald: va fi o zi înăbușitoare! Aerul dimineții timpurii de Preașev încă nu este îmbăcsit de praf. Verdele pădurilor și livezilor strălucește în soare!

Iată și ora 7. Au sosit și cei care mă vor însoți în vizita canonică de azi: Părintele Prot. Mitr. Petre Kernavevici și Părintele Ioan Liitac, și am plecat la drum.

La Stropocovse am slujit dumnezeiasca Liturghie și Vecernia Rusalilor, după toată rânduiala; am sfințit o catapeteasmă, am rostit o predică și am miruit poporul. Aproape cinci ore au durat aceste slujbe și nimeni n'a părăsit biserica.

Pr. Petre Țunev este încă tânăr, dar e un preot energic și cu foarte multă râvnă. De când este el aici, interiorul bisericii s'a schimbat cu totul:

în afara bisericii s'a construit clopotnița și s'au procurat clopote; s'ujbele se oficiază fără omisiuni; Proscomidia se săvârșește după Liturghierul nostru. Și când te gândești că toate acestea au fost realizate prin răbdarea și bunătatea unui preot în mijlocul foștilor greco-catolici, și în vecinătatea unor fanatici romano-catolici! Acum această parohie reprezintă o insulă solidă a Ortodoxiei în mijlocul unui ocean învâlburat al celor ce sunt de altă credință. Cins'te și laudă Părintelui Petre, adevăratul lup-tător, care este foarte aspru cu sine și prea îngăduitor cu alții. Un adevărat păstor al turmei lui Hristos, din marele staul al Bisericii Ortodoxe!

A 52-A VIZITĂ

Parohiile Liuboveț și Varganioveți. 14 Iunie 1953. În această călătorie am fost însoțiți de Părintele Prot. Petre Sniac și Protodiaconul Ioan Liitac.

Perioada furtunilor și ploilor a trecut. Casele sunt scăldate într'un soare arzător, iar cerul fără nicio umbră de nor. Sub cerul acesta larg și liniștit am plecat la drum. Cum ieșim din oraș, drumul nostru trece

P. S. Alexei, Episcop de Preșev

printre câmpii și lanuri înverzite. Secara nu prea înaltă se leagănă valuri-valuri. Aici pretutindeni se simte viața: de sus, peste câmpii, se revarsă mișcătoarele triluri ale ciocârliei; jos mirădele de gânganii își duc viața lor...

...Iată și Liuboveț. La intrarea în curtea bisericii ne așteaptă numeroși credincioși, cu prapori și icoane, iar în pridvorul bisericii mă întâmpină parohul. Părintele Adrian Levițchi, un bătrân de 66 de ani, rostește obișnuitul cuvânt de bun venit.

După Sfânta Liturghie, am predicat și am împărțit credincioșilor icoane.

După ce ne-am odihnit la părin'ele paroh, am plecat spre satul Varganovieț, unde am sosit la Vecernie. Încă înainte de a intra în sat, am fost întâmpinați de un grup de bicicliști cu bicicletele împodobite cu panglici și flori, care ne-au însoțit până sub dealul deasupra căruia se înalță biserica de piatră. Ei au împodobit cu cununi de flori, aduse de ei, automobilul nostru, transformându-l într'o grădiniță mișcătoare. Ajungând

la poalele dealului, am părăsit mașina și m'am înveșmântat cu mantia. Apoi am început a urca pe un drum greu, printre credincioșii care ieșiseră cu praporii și cu icoanele. Pe tot parcursul, din ambele părți ale drumului, credincioșii îngenunchiau atunci când treceam pe lângă ei. Era mișcător să urmărești această strălucită expresie a evlaviei și respectului față de un Arhiereu al Bisericii Ortodoxe, din partea unor creștini care

ani de zile au fost ținuți departe de Biserica noastră. La ușa bisericii mă aștepta curatorul bisericii, care m'a întâmpinat cu pâine și sare și cu un cuvânt de sa'ut. După aceea, s'au apropiat fetițele îmbrăcate în haine albe de sărbătoare (așa cum vin aici copiii la Sf. Impărtășanie), și una dintre ele a recitat o poezie a unui poet din satul lor, scrisă cu ocazia sosirii mele, iar altă fetiță mi-a înmănat niște flori.

Biserica este destul de mare și este plină de credincioși. Aici s'a oficiat Vecernia, iar eu am predicat. În timpul miruirii, am împărțit iconițe. După Vecernie, la rugămintea mea credincioșii, cu multă însufățire, au executat câteva cântări bisericesti; apoi m'au petrecut cu cînste la locuința părintelui paroh. Sosirea Arhiereului a fost considerată aici drept o mare sărbătoare.

...Numai spre orele 8 seara m'am întors la reședință.

Părintele Ștefan Raj este paroh în Varganioveț abia de trei ani. Are vârsta de 32 ani. În 1952 a terminat Seminarul nostru Teologic din Preașev și a fost hirotonit de mine în preoție, în același an. S'a căsătorit cu o slovacă, care sub influența lui a devenit ortodoxă. Este foarte energetic și se bucură de încrederea poporului. Mulți romano-catolici cercetează biserica lui, fiindcă Părintele Ștefan se impune prin viața lui severă și ordonată, precum și prin admirabilele lui predici. Pe nimeni din cei de altă credință nu-i chiamă la el, dar și din cei veniți la el, pe nimeni nu respinge. Păstorirea aceasta înțeleaptă a turmei sale, îl situiază pe Părintele Ștefan Raj în rândurile celor mai buni dintre lucrătorii noștri în ogrorul Bisericii.

Părintele Adrian Levitchi este un cleric fost greco-catolic. A revenit la Ortodoxie la 23 Mai 1950.

A 53-A VIZITA

28 Iunie 1953. O dimineată cu aer curat. Cerul este noros, dar e cald și vremea este plăcută. Parohia Osadnoe este la o depărtare de 120 km. de Preașev, depărtare pe care automobilul meu a străbătut-o în două ore. La vreo 2 km. înainte de sat, am fost întâmpinați de un mare grup de călăreți cu panglici și f'ori, iar mai aproape de sat, și de bicicliști. Până la intrarea în sat au mers cu toții înaintea mașinii, în trapul vioi al cailor și în lunecarea lină a bicicletelor.

La intrarea în sat ni se înfațesează un arc proaspăt construit. Sub el și în jurul lui ne întâmpină o mare mulțime de prapori și icoane. Am părăsit automobilul și înveșmântându-mă cu mantia, am fost condus cu măreț alai până la biserică. Și aici ca și pretutindeni în acele părți, biserica este așezată pe o colină înaltă.

Biserica este nouă și impunătoare, construită din piatră de populația ortodoxă a satului, în anul 1926. Intr'adevăr, satul este aproape în întregime ortodox. Sătenii au părăsit «unirea», în scurt timp după sfârșitul primului război mondial. În timpul de față, parohiatul îl are Părintele Petri Pirug, care a absolvit Seminarul nostru Teologic în 1952, când l-am și hirotonit preot. Este un paroh serios, atent față de nevoile credincioșilor, măsurat în discuții și care împ'inește un an de când este preot în Osadnoe. Parohia lui, cu cele două filiale, are peste 1000 de enoriași; cu toate acestea, pretutindeni dămnește o perfectă ordine. Frecvența este absolută.

Dumnézeiasca Liturghie noi am oficiat-o în sobor, biserica fiind plină de credincioși. La Vohodul mic, l-am răsplătit cu bederniță pe Părintele Petri Pirug, pentru râvna în pastorație, rostind și un cuvânt potrivit cu împrejurarea. La Heruvic am hirotonisit în preot pe Părintele Ștefan Mandzac, student în ultimul an la Facultatea Ortodoxă de Teologie. Cu acest prilej am rostit un cuvânt pe tema «Fie desăvârșit omul lui Dumnezeu».

În parohia **Nehval Poleanca** am fost întâmpinați de toată populația, venită să-și conducă cu toată cinstea pe Arhiereul său, la biserică, unde s'a oficiat Vecernia, la care au predicat smerenia mea și Părintele Prof.

Intâmpinarea P. S. Alexei în parohia Liuboveț

Andrei Mihailov. Au fost atât de mulți credincioși, încât cei care nu au încăput în biserică, stăteau prin curtea sfântului locaș.

Și aici parohiatul îl are tot un preot tânăr, Părintele Mihail Stanco. El deține parohia de mai bine de un an. Atât părintele Mihail cât și parohienii sunt mulțumiți, — primul de parohie, iar cei din urmă de preotul lor. Și aici, ca și la Osadnoe, parohia împreună cu filialele ei are peste o mie de suflete.

Părintele Mihail Stanco a terminat Seminarul Teologic în 1951 și a fost hirotonit de mine preot, la 7 Iunie, același an.

A 54-A VIZITĂ

5 Iulie 1953. Parohiile **Gradisco** și **Tihii Potoc**. Și aici ca și pretutindeni, am fost întâmpinați cu «alai». Biserica, arhiplină de închinători, este veche și c'ădită din piatră, pe o culme de deal, așa încât ajungi la ea

destul de anevoie. După sfârșitul s'ujbă am cuvântat asupra temei: «Nu sunt lucruri mici», iar Părintele Petre Cherușevici, care mă însoțea, a predicat despre Evanghelia duminicală.

Părintele Mihail Țagaila, care slujește aici, a fost o vreme funcționar. În 1952 el a terminat Seminarul Ortodox Teologic din Preșev și în același an, la 24 Februarie 1952, eu l-am sfințit preot. El s'a născut la 21 Octombrie 1914, așa încât acum are cam 40 de ani. Parohia cu filialele ei le conduce bine, credincioșii au încredere în el și-l urmează. Deși suferă cumplit de reumatism, — abia își mișcă picioarele, — Părintele Mihail nu vrea să se interneze în spital, întrucât ar însemna, după cum zice el, să-și lase parohienii fără slujbe regulate la biserică.

Spre Tihî Potoc am mers pe furtună și sub o ploaie torențială. Aici am oficiat un Te-Deum, fiindcă desfundându-se drumurile, am întârziat dela Vecernie, care se sfârșise la sosirea noastră.

Biserica, mare și încăpătoare, era totuși plină de credincioși. Poporul a cântat foarte frumos. Eu și Părintele Petre am predicat. Parohul de aici este din cei reveniți, Părintele Valent Chibalci. El este născut la 3 Ianuarie 1907, așa că este trecut de 46 de ani. Frumosul lui cap este cu desăvârșire alb. Slăbuț dar bine legat, energic și foarte amabil. Are în preoție 15 ani vechime. Este readus la Ortodoxie de mine, la 22 Iunie 1950 (al 79-lea din cei 106). Este foarte cult și cu înclinări spre asceză. Nu este căsătorit și locuiește împreună cu tatăl său, om de 84 de ani, pentru care are o deosebită grijă. Față de Ortodoxie este leal.

A 55-A VIZITĂ

12 Iulie 1953. Eri toată ziua, apoi toată noaptea, și iată azi toată dimineața, toarnă de sus fără să se oprească pentru un minut măcar. Jghiaburile cerului s'au deschis, sau cum se spune în Biblie, «în ziua aceea toate jghiaburile cerului s'au desfăcut și toate stăvilele s'au deschis... Și ploaia a căzut pe pământ...» (Fac. VII, 11-12). Dar oricum ar fi, de păcat trebuie să plec, spre a-mi cerceta păstoriții. De data aceasta mă însoțesc Vicarul General, Părintele Prot. mitrofor Desiderie Șudih și directorul Administrației Eparhiale, Părintele Prot. Andrei Mihaliu. Protodiaconul cu ambii podiaconi au plecat la Crai-Bâstra încă de ieri dimineață. Tot drumul ne-a însoțit ploaia. Am s'ujit Sfânta Liturghie și Vecernia (fără să înconjurăm biserica, din cauza ploii), și eu am s'fințit catapeteasma. Credincioși au fost mulți, dar dacă n'ar fi fost această ploaie torențială, ar fi venit procesiuni religioase din trei sate învecinate...

Și fiindcă aproape de amiază ploaia a încetat, tot restul timpului l-am petrecut într'o duminică dimineață, în fața casei parohului, unde am stat îndelung de vorbă cu credincioși.

Spre seară — când soarele se apropia de asfințit —, ne-am dus pe un drum larg prin pădure, spre satul Crujevo. Aici am fost întâmpinați de bătrânul preot Ioan Goidici, care de 35 de ani păstorește în această parohie.

am oficiat Acatistul Maicii Domnului, și am și predicat. Credincioși au fost foarte mulți. Părintele Ioan este foarte devotat Bisericii Ortodoxe. În timpul discuției noastre, el mi-a arătat un copac și mi-a spus: «Iată un copac ortodox, căci are mai mult de 400 de ani!». Aceasta înseamnă că Părintele Ioan este pe deplin încredințat de credința ortodoxă a strămoșilor lui. De aceea s'a și întors Părintele Ioan — împreună cu toți păstoriții lui — la Biserica Ortodoxă, din care făcuseră parte străbunii săi!...

A 56-A VIZITA

19 Iulie 1953. Încă de ieri au plescat spre Diurdioș, Vicarul General, Părintele Prot. Mitrof. Desideriu Sudih, Părintele Ioan Liitac, cu ambii ipodiaconi studenți din ultimul an al Facultății de Teologie, ca să pregătească totul pentru întâmpinarea Arhiereului și oficierea dumnezeieștii Liturghii.

În dimineața zilei de 19 Iulie am pornit și eu — însoțit fiind de directorul Administrației Eparhiale, Părintele Prot. Andrei Mihalișov — dela reședința eparhială spre Diurdioș. De data aceasta am avut parte de vreme frumoasă. Peste minunatele câmpuri și crânguri, peste dealurile împădurite se întindea un cer senin și liniștit; odată cu razele soarelui, din văzduh coborau și nesfârșitele triluri ale ciocârlilor — aceste neobosite cântărete ale stranei dumnezeiești. Adierea vântului nu lăsa căldura să devină prea înăbusitoare, așa încât călătoria era foarte plăcută. Inima tresălata de bucurie la privelește bogatelor holde secerate. De altfel, eu mergeam în satele Diurdioș și Remenini, spre a înălța rugăcuni de mulțumire pentru binefacerile pe care le revarsă asupra noastră Dumnezeu. Înselele holde ale colectivistilor sunt împodobite cu o sumedenie de snopi. De multă vreme n'a fost recolta așa de bogată în Slovacia!

Când am ajuns, am fost întâmpinat de o mulțime de credincioși, în frunte cu Părintele Vicar General Prot. Mitrofor Desideriu Sudih, care a rostit un cuvânt de căldură salut. A luat apoi cuvântul președintele sfatului popular local, Andrei Vasile, care în numele sătenilor mi-a exprimat mulțumiri pentru bunăvoința mea de a veni să mă rog împreună cu credincioșii de aici și să-i întăresc cu un cuvânt de învățătură. După datină, mi s'a oferit pâine și sare. A venit și o delegație a elevilor, îmbrăcați în costume naționale, care au recitat versuri și mi-au oferit flori. Cu tot alaiul, în sunetele melodioase ale cântecului bisericesc «O, Marie, Maică Precistă a lui Dumnezeu», am pornit apoi spre biserică. A trebuit să ne suim pe un deal destul de înalt. Cu greu am ajuns până sus. Acolo, în pridvorul bisericii, mă aștepta Părintele Gheorghe Bațco, înveșmântat și cu crucea pe tavă. Biserica era arhiplină. În față sunt școlarii. Cât de plăcută este înfățișarea tuturor!

A început dumnezeiasca Liturghie, însoțită de răspunsuri cântate de tot poporul. După Sfânta Evanghelie, Părintele Prot. Andrei Mihalișov a predicat despre Evanghelia zilei, iar eu am ținut o cuvântare cu tema: «Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi». În tot timpul miruitului, poporul cânta cântări bisericești.

In locul bisericii de piatră, care a fost aruncată în aer de hitleriști, și ale cărei ruine se văd și acum, s'a construit o bisericuță de lemn. Aici

Părintele Gheorghe Bațco are 38 de ani, dar după înfățișare pare mult mai tânăr. Până la preoție el a fost învățător, iar preoteasa lui și astăzi este învățătoare în Diurdioș. Părintele Gheorghe lucrează foarte mult și pe tărâm bisericesc și pe tărâmul vieții obștești, așa că îl prețuim nu numai noi, ci și întregul sat, precum și organele puterii locale.

M'am îndreptat apoi spre Remenini, unde am oficiat Vecernia și unde după obiceiul nostru, am predicat.

Dela biserică spre locuința parohului, credincioșii m'au petrecut cu multă cinste și a'ai. In curte m'am întreținut mult cu parohienii, răspunzând la toate întrebările lor.

La Remenini este paroh Părintele Mihail Ivan, fost călugăr romano-catolic, revenit la Ortodoxie...

Trad. de Pr. PAVEL GROSU

LUNA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE

PRIETENIA ROMÂNNO-SOVIETICĂ VA TRĂI ÎN VEAC

În timpul regimului bazat pe asuprirea omului de către semenul său — și mai ales între cele două războaie mondiale — poporul nostru a fost îndepărtat, în mod artificial, de realitățile și aspirațiile popoarelor sovietice, pentru ca nu cumva aceste realități și aspirații să capete formă concretă și l'a noi. Cei ce comandau pe vremuri opinia publică, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a zidi în jurul Uniunii Sovietice acel hidos «cordon sanitar», pentru ca nu cumva asupriții dela noi să capete certitudinea posibilității și existenței reale a unei vieți cu adevărat omenești.

În ciuda tuturor acestor uneltiri zadarnice, mersul înainte al popoarelor, spre o eră de pace și propășire reală și durabilă, n'a putut fi împiedecat de nimeni și nimic. Așa cum bine arată teologul rus A. Krașeninikov, «noi, slujitorii lui Hristos și ai Bisericii Lui suntem departe de doctrina materialistă. Dar aceasta nu ne împiedică de a vedea și recunoaște tot ceea ce este bun în dreptatea socială și în tot ceea ce ni s'a dat de puterea de Stat. Deaceia, preotul din zilele noastre își va îndeplini cu atât mai bine misiunea sa apostolică, cu cât va sluji mai temeinic poporul și-l va susține în lupta pentru construirea unei vieți mai drepte¹⁾.

După cum spunea Arhiepiscopul Luca al Simferopolului și Crimeii, «noi iubim călduros Patria noastră și nu avem același drum cu dușmanii ei»²⁾. Orientarea lumii — și, în primul rând, orientarea popoarelor din țările de democrație populară — către progres, progres care luminează relațiile noastre cu Uniunea Sovietică, este — după cum pe bună dreptate remarcă Mitropolitul Nicolae al Krutițelor și Colomeii —, «un proces organic, mereu în creștere. O viață nouă înaintează cu un pas sigur, pentru a înlocui vechea lume în descompunere, care poartă în ea dușmănia și ura. S'ar putea încă, poate, să se încerce a se ridica bariere în unele sectoare, pentru a încetini acest curent, însă nicio forță din lume nu mai este capabilă să-l oprească»³⁾.

1. Conf. I. Negrescu, *Presu Bisericii Române, privită de «Revista Patriarhiei din Moscova»*, în «Ortodoxia», Nr. 3, 1950, p. 483.

2. † Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Cuvântul Bisericii Ortodoxe Române în chestiunea libertății religioase*, București, 1949, pp. 12-13.

3. ***, *L'Eglise Orthodoxe Russe dans la lutte pour la paix*, Moscou, 1950, p. 19.

Iată de ce, privind relațiile româno-sovietice prin prisma luptei pe care popoarele noastre o duc pentru construirea lumii noi, orice Ierarh, cleric sau credincios al Bisericii Ortodoxe Române este de acord cu declarația făcută de către I.P.S. Patriarh Justinian, cu prilejul călătoriei sale la Moscova, în Iulie 1951, că «noi sprijinim acțiunea guvernului nostru sub toate formele, căci suntem conștienți și convinși că regimul socialist nu urmărește altceva decât realizarea unui trai mai bun și mai fericit pentru lumea muncitoare, dornică să trăiască în pace și în bună înțelegere cu toate popoarele»⁴).

După cum precizează un teolog român: «Este firesc și necesar, pentru sine și pentru societate, ca și Biserica să-și stabilească poziția socială, locul și rolul său în noua ordine, să-și îndreptățească chemarea, să-și lămurească rostul, să învedereze folosul său obștesc. Prezența unei instituții nu se justifică azi doar cu trecutul ei, cu vechi state de serviciu sau titluri de noblețe, ci cu servicii reale ce poate să aducă omenirii, cu capacitatea și cu voința ei actuală de a lucra pentru binele social comun în pas cu spiritul vremii»⁵). Și avem satisfacția de a arăta — acum, cu prilejul sărbătorilor din cadrul «Lunii Prieteniei Româno-Sovietice» — că însuși Gh. Gr. Karpov, Președintele Comitetului pentru Afacerile Bisericii Ortodoxe de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., declara încă din 1948, că Bisericile Ortodoxe din țările de democrație populară «sprijină noua crânduire socială, rezistând încercărilor din afară de a le clinti de pe pozițiile ce le ocupă».

RADĂCINILE PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE SE PIERD
IN NEGURA VEACURILOR

Legăturile noastre sufletești cu marele popor dela Răsărit își au rădăcina încă în vremea creștinării popoarelor noastre, de către același Apostol Andrei, care a propovăduit atât prin părțile Chievului, cât și prin cele ale Tomisului. Avea dreptate Ivan cel Groaznic, când declara cu mândrie lui Antonio Possevino, legatul papal la Moscova, că «credința noastră nu-i cea grecească, ci singura credință cu adevărat creștină, cea adusă de Apostolul Andrei, primul chemat în Rusia»⁶).

Dacă unii cercetători afirmă că noi suntem înrudiți cu slavii încă din vremea formării poporului nostru, prin strămoșii noștri daci, ale căror triburi se întrepătrundeau cu vândo-s'avii, slavistul Ioan Bogdan susține chiar că «nu poate fi vorba de poporul român, decât după amestecul cu slavii», iar un savant suedez, preinde chiar că «slavii și-au format la rândul lor cuvântul țerkvi din românescu biserică»⁷).

și-au format la rândul lor cuvântul țerkvi, din românescul biserică»⁷).

Legăturile noastre de tot felul cu poporul rus se făceau prin intermediul și la îndemnul Bisericii Ortodoxe ale ambelor popoare, deoarece

4. ***, *Consfătuirea dela Moscova a Intâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe din Antiohia, Rusia, Georgia, România și Bulgaria*, dare de seamă în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 7-9, 1951, p. 287.

5. Prof. Teodor M. Popescu, *Biserica și actualitatea socială*, în «Ortodoxia», Nr. 1, 1953, p. 27.

6. ***, *Prietenia ruso-română pe tărâm bisericesc, o realitate nedesmințită*, în «Calendarul Creștinului Ortodox pe anul 1950», București, p. 165.

7. ***, *Vechi raporturi de colaborare româno-rusă*, în «Calendarul...», p. 160.

«reprezentanții Bisericii nu erau numai fruntașii culturii, ci și îndrumătorii autorizați ai relațiilor diplomatice»⁸⁾. Astfel, încă pe la începuturile veacului XV vedem trecând prin Moldova — aceste treceri însemnând înnodare și întreținere de legături prietenesti — o sumedenie de pelerini ruși, printre cari: Ignatie de Smolensk, arhimandritul Gherontios din Moscova, călugărul Epifanie din Novgorod, Zosima, ieromonah al mănăstirii Troițka-Serghievski. Și va fi ceva firesc să se creeze și să se întrețină legături sincere și durabile de prietenie între popoarele român și rus, în trecutul nostru istoric, fiindcă, pe plan intern, aspirațiile politice ale acestor popoare erau asemănătoare, iar religia lor era aceeași, iar pe plan extern, nu numai că nu existau rivalități și litigii dela deținerea căilor comerciale, dar se creia și un front, cel al principatelor Moscovei și Chievului pe de o parte, și dunărene pe de altă parte, împotriva tendințelor expansioniste ale vecinilor lor comuni. Astfel, vom vedea nu puține cazuri de hirotonii reciproce de preoți, Episcopi și Mitropoliți, care hirotonii numai prin ele înseși vorbesc despre adâncimea și temeinicia legăturilor bisericești și politice româno-ruse din evul mediu. Dacă primul Mitropolit al Moldovei, Iosif, a fost sfințit la Mitropolia ucraineană a Haliciului, «de acum înainte se vor întâlni muți preoți ruși hirotoniți de Vlădicii moldoveni pentru ținuturile rutene ale Poloniei»⁹⁾. Aceste hirotonii reciproce nu au numai o însemnătate strict bisericească, dacă privim problema din punctul de vedere ale relațiilor de prietenie dintre popoarele rus și român. Hirotonia — consacrarea bisericească a unui cleric sau Ierarh — a însemnat, în același timp, și consacrarea civilă a viitorului păstor sufletesc al norodului, din totdeauna cerându-se avizul stăpânirii pământești când a fost vorba de numiri de clerici și Ierarhi. În acest mod, se desprinde limpede ideea că hirotoniile reciproce româno-ruse interesau nu numai Biserica, erau nu numai relații de prietenie bisericească, ci interesau și stăpânirea de Stat, erau prin urmare și relații de prietenie și sprijinire politică între cele două popoare ca și între cârmuirile lor de Stat.

Legăturile de prietenie și susținere între cele două Biserici Ortodoxe — Rusă și Română — și deci și între cele două popoare — merg atât de departe, încât vom găsi, printre credincioșii ruși, păstorind și Ierarhi români, iar printre credincioșii români păstorind Ierarhi și egumeni ruși. Ca o încununare a acestor acțiuni de sprijinire reciprocă bisericească, găsim printre semnatarii actului de întemeiere a Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Ruse, la 1588, pe Mitropolitul Gheorghe Movilă al Moldovei, alături de Patriarhul ecumenic Ieremia II al Constantinopolului.

Aceste legături de prietenie și sprijin reciproc se desvoltă, de altfel, și în latura apărării credinței și popoarelor respective, în fața atacurilor de tot felul — bisericești și politice — pe care le dădeau, în trecut, vecinii comuni Rusiei și Principatelor dunărene. Astfel, încă din 1371, Patriarhia de Constantinople patronă strângerea legăturilor între nou-înălțata Mitropolie a Haliciului și mai vechea Mitropolie a Țării Românești, în vede-

8. † Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. *Apostolat Social*, București, 1949, p. 105.

9. Al. Cerna-Rădulescu și Victor Cămpineanu, *Legături politice și religioase româno-ruse*, București, 1949, p. 5.

rea unei acțiuni comune nu numai de hirotoniri de Episcopi, dar și de apărare în fața repetatelor atacuri vrăjmașe Ortodoxiei. Istoricii au arătat întotdeauna că «ortodocșii din Pocuția și Hațiciu vedeau în domnitorii noștri pe ocrotitorii credinței lor pravoslavnice», că, timp îndelungat, «candidații la preoție ai ucrainenilor primeau hirotonia în Moldova, până când li s'a interzis de statul polon sub pedeapsă de moarte», și, în sfârșit, că de câte ori Domnii români treceau hotarul, «năvălind în provinciile ucrainene (de sub stăpânirea Poloniei), credincioșii ortodocși, cu mic cu mare săreau în întâmpinarea lor, privindu-i ca izbăviitori de sub jugul asupritorilor «poloni»¹⁰).

Mai târziu, în epoca glorioasă a lui Petru Movilă din Chiev — și prin Chiev din Iași — se întinse scutul de apărare a Ortodoxiei împotriva vrăjmașilor ei. Se observă, în această vreme, o adevărată întrepătrundere în viața bisericească, socială și politică româno-rusă, după cum remarcă N. Iorga, atunci când afirmă că «Miron Vodă, care și în ordinea socială a luat măsuri de înlăturare a abuzurilor» — sub influența directă a liniei sociale imprimată pe atunci în viața poporului rus — a purces dimpreună cu Sinodul moldovenesc, la o adevărată regenerare a vieții mănăstirești, care trebuia să aibă un rol mai pozitiv în cadrul obștei, făcând acest lucru «în concordanță cu normele cele noi canonice, care fuseseră introduse de Teofan în părțile rusești vecine cu noi».

TREI LUCEFERI AI STRĂVECHII PRIETENII ROMÂNNO-RUSE: MITROPOLITUL PETRU MOVILĂ, ANTIM IVIREANUL ȘI PAISIE VELICICOVSCHI

Străvechile relații de prietenie care au legat poporul nostru de poporul rus și de întreaga familie a popoarelor sovietice de azi, au fost cultivate cu mult succes mai ales de Petru Movilă, Antim Ivireanul și Paisie Velicicovschi.

Pe vremea lui Petru Movilă — secolul XVII — în părțile rusești subjugate de statul polon, se infiltrasă «uniția», odată cu alte încercări de înstrăinare dela credința strămoșească a popoarelor slave, ca și a celui român. Situația aceasta avea urmări destul de grave nu numai pe teren strict bisericesc, ci am putea spune că această situație avea urmări grave în primul rând pe plan politic. Se urmărea simultan și desbinarea, apoi dominarea acestor popoare, de către forțe apusene, dușmănoase atât nouă cât și popoarelor slave. Deci, nu întâmplător la popoarele ortodoxe care sufereau pe vremea lui Petru Movilă, prigoniri din partea puterilor apusene, s'au deșteptat, odată cu sentimentul de apărare a credinței strămoșești, și celălalt sentiment, de apărare națională, politică și culturală. Lucrul acesta îl arată istoria U.R.S.S., atunci când spune că «populația orașelor Ucrainei și Bielorusiei se unea în frății, care se constituiau pe lângă biserici. Aceste frății apărau cultura națională... Ele își organizau propriile lor școli și tipografii, editau cărți și dădeau asistență membrilor lor»¹¹).

10. Idem, *ibidem*, p. 21.

11. K. Bazilevitch, S. Bakhrouchine, A. Pankratova, Professeurs et A. Foght, *Agège d'histoire, Histoire de l'U.R.S.S.*, Première partie, Moscou, 1948, p. 208.

Ei bine, tocmai egumenul unei asemenea «frății» de luptă bisericească și națională rusă împotriva uneltirilor și atentatelor directe străine — și anume al celei mai celebre frății, aceea dela Lavra Pecerscaia din Chiev — avea să fie Petru Movilă, Mitropolit al Chievului, Galiției și a toată Rusia, conducător al «frăției» până la sfârșitul vieții sale.

Strălucit fiu al poporului nostru, dar în același timp strălucită figură a Bisericii, a societății și a culturii ruse, Petru Movilă s'a consacrat, de-a lungul vieții sale, îndeplinirii unui plan care, în general, urmărea aceste țeluri, duse de altfel la bun sfârșit: Reorganizarea Bisericii Ortodoxe din ținuturile rusești apusene, aflate în robie străină, prin înființarea de frății, școli teologice, tipografii, etc. Ridicarea nivelului intelectual și moral al clerului, căruia trebuia să i se dea hrana cea adevărată a unei culturi naționale, în limba națională. Apărarea doctrinei Bisericii Ortodoxe în fața atacurilor și devierilor de tot felul. În fine, ridicarea conștiinței naționale a popoarelor rusești dinspre granița apuseană a Rusiei, prin ridicarea la un nivel înalt a culturii naționale.

În afară de faptul că a excelat în ramura teologică propriu zisă — scriind și tipărind opere de valoare, printre care celebra «Mărturisire Ortodoxă», adoptată în Sinodul dela Iași din 1642 —, Petru Movilă s'a distins și prin prestigiul pe care și-l cucerise în viața obștească rusească, bucurându-se nu numai de întreaga încredere și apreciere a Bisericii Ortodoxe de pretutindeni, dar și de aceea a factorilor politici din vremea sa. Mitropolitul Petru Movilă reușește, printr'o muncă titanică, să reorganizeze Biserica amenințată în activitatea și existența ei, dar totodată să dea poporului rus așezăminte culturale de seamă, printre care celebra Academie dela Chiev, și să-l conducă atât sufletește cât și cărturărește, contribuind la emanciparea sa politico-națională.

În cadrul vechilor noastre relații de prietenie cu poporul rus, important este nu numai că Petru Movilă a strălucit în ogorul teologiei ortodoxe român-ruse. La fel de important — ba poate și mai important — e faptul că acest Mitropolit a declanșat, prin multilaterală sa activitate, un curent cu însemnate urmări bisericești, culturale și național politice pentru poporul nostru. Cu sprijinul, cu îndrumarea și după pilda lui Petru Movilă, viața cultural-bisericească din principatele dunărene ia o amploare încă necunoscută până atunci, cel mai însemnat fapt rămânând acela că în această epocă, a lui Movilă, apar la noi, în românește, cele mai importante cărți bisericești, de largă circulație, contribuindu-se astfel și la zămislirea limbii noastre literare.

Cu sprijinul Mitropolitului dela Chiev se desvoltă mai ales tiparul, care «pornise sub înrâurirea românească de peste hotare, venită din Rusia lui Petru Movilă, acum Arhiepiscop de Chiev». Se face schimb de manuscrise între popoarele rus și român, iar prin ajutorul direct al lui Petru Movilă, principatele noastre sunt înzestrate cu tipografii. În Muntenia apar, în românește, «Pravila» și «Cazania» tradusă din rusește, această «Cazanie» contribuind extrem de mult la formarea limbii literare a poporului, fiind citită în fiecare Duminică în bisericile noastre de pretutindeni.

În Moldova acelei vremi, un adevărat avânt cultural se manifestă sub influența lui Petru Movilă, datorită căruia ajunge în fruntea Mitro-

poliei Moldovei acel Varlaam, despre care N. Iorga afirmă că «era un călugăr după nevoile timpului și după dorința unui Teofan, unui Petru Movilă, înnoitorii Ortodoxiei în aceste părți». Acest Mitropolit, sprijinit de Petru Movilă și înțeles de Vasile Lupu, reușește nu numai să provoace zidirea și înfrumusețarea, de către meșteri moscoviți, a celui impresionant monument de artă care este biserica Trei Ierarhi dela Iași, ci, și mai vârtos, cu sprijinul marelui Mitropolit Chieviaan și după modelul celebrei Academii dela Chiev, să creeze vestita școală dela Trei Ierarhi, — cea mai veche școală superioară dela noi, — care apoi a devenit Academia Mihăileană, actualmente Universitatea din Iași. Această școală, în care se predau aceleași discipline de cultură multilaterală dela Chiev, a și avut primul ei rector în persoana Ieromonahului rus Sofronie Pociatchi, fost până atunci rectorul Academiei dela Chiev, trimis special de Movilă la noi. Din această școală avea să iasă, mai târziu, și învățatul spătar Nicolae Milescu, un alt pionier al prieteniei româno-ruse, despre care vom mai vorbi.

Pe lângă aceasta, tot sub influența curentului chieviaan, Varlaam va purcede la o seamă de traduceri și de tipăriri în românește, printre care se remarcă frumoasa «Cazanie a lui Varlaam», un adevărat tipar al limbii literare, dar și al conștiinței naționale pe cale de formare pe acea vreme, — toate aceste tipăriri în românește, având nu numai un rol și un merit bisericesc, ci și cultural-național, s'au putut realiza numai cu ajutorul material primit din partea Bisericii Ortodoxe Ruse. Pentru poporul și pentru statul rusesc, opera lui Petru Movilă a fost din cele mai hotărâtoare. «Marele cercetător rus Venelin spunea cândva că la temelia statului rus modern se află strădania a doi oameni: a lui Petru Movilă și a lui Petru cel Mare», iar istoricul Platonov arată că activitatea lui Petru Movilă «a precedat și provocat pe a marelui reformator încoronat dela 1700»¹²). Folosind ca motto cuvintele din lucrarea «Istoria Bisericii Ruse, de Mitropolitul Macarie: «Numele lui Petru Movilă este una dintre cele mai frumoase podoabe ale istoriei Bisericii noastre», teologul I. Spaschi, într'un recent studiu, afirmă că «Petru Movilă a depășit pe toți ierarhii contemporani cu el, atât din Biserica Pravoslavnică Rusă cât și din întreaga Biserică Orientală»¹³). Petru Movilă aparținea întregii Ortodoxii, iar în ceea ce ne privește, el este unul dintre aștrii cei mai luminoși ai străvechii prietenii româno-ruse, a fost unul dintre ctitorii formării limbii noastre literare, culturii noastre, conștiinței noastre naționale, dar și conștiinței noastre de adevărați frați și prieteni ai marelui popor dela Răsărit.

MITROPOLITUL ANTIM IVIREANUL

Originar din Georgia (Iviria), după cum îl arată numele, Mitropolitul Antim nu a fost numai un om cult și extraordinar de talentat în domeniul multor arte, dar el era și «un mare cărturar». Pe lângă limbi'e turcă,

12. Diacon lector Ioan Pulpea, *Bisericile Ortodoxe Ruse*, în «Studii Teologice», Nr. 1-2, 1949, p. 83.

13. Conf. I. Negrescu, *Mitropolitul Petru Movilă, înfățișat de noua literatură teologică rusă*, în «Ortodoxia», Nr. 1-, 1952, p. 137.

greacă și arabă, pe care le știa la venirea sa în țară, învățată aci slavonește și românește. Fără să-și uite patria sa de origină — pe care o va înzestra, ca Mitropolit, cu tipografie și cu multe tipărituri bisericesti și literare —, Antim Ivireanul se contopește nu numai cu limba, ci și cu năzuințele norodului nostru.

Pentru Ortodoxia românească — ca și pentru temeiurile prieteniei străvechi cu popoarele sovietice —, este însă foarte important că Antim a tipărit în românește «și răspândit în toată țara cele mai multe din cărțile de ritual, mulțumită cărora s'a introdus limba română deplin și definitiv în Biserică. Ca și Mitropolitul Dosoftei al Moldovei, «Antim avu curajul să introducă limba română în toate slujbele bisericesti».

Remarcăm aici, ca un deosebit semn al sentimentelor de prietenie româno-georgiene ce anima pe Antim Ivireanu¹⁴, faptul că în prefața «Liturgiei» apărută la Tiflis în tipografia fondată de el, sunt imprimate șase versuri românești cu litere georgiene, «care versuri sunt identice cu cele tipărite de Antim în Evanghelia din Snagov, din anul 1697»¹⁴).

Ceeace este foarte important, e faptul că Antim Ivireanul n'a fost numai un spirit luminat, ci și un spirit progresist, alături cu norodul truditor, vestitele lui predici conținând — pe linia tradiției marilor Sfinți Părinți oratori bisericesti — și accente sociale, aceasta constituind încă un temei pentru ierarhia și clericii Bisericii noastre de a sprijini năzuințele poporului. Astfel, în unele din predicile sale, «Antim condamnă aspru găteala și sulemeneala boieroaicelor, cărora le pune în față modestia și simplitatea în îmbrăcăminte a Sarei, soția lui Avraam». Alteori deplânge starea grea a poporului de jos.. În alte rânduri, el biciuiește clasa dominantă din țară, care mănâncă «carnea și munca fratelui» lor creștin și bea «sângele și sudoarea feței lui, cu lacrimile și nesațiul...»¹⁵).

Bineînțeles, poziția socială progresistă, ca și vederile sale politice, care vedeau numai în prietenia cu marele popor rus, salvarea de sub «robia cea vavilonească» — de sub imperiul turcesc, — a poporului nostru, i-au atras lui Antim Ivireanul ura boerimii și a curții lui Nicolae Mavrocordat; de aici i s'a tras și moartea marelui Mitropolit și patriot, care a fost asasinat mișelește de dușmanii poporului rus și poporului nostru. Viața, opera și martiriul marelui Antim Ivireanul a cimentat, odată mai mult, prietenia noastră cu poporul georgian, cu poporul rus, cu întreaga familie a popoarelor sovietice.

STAREȚUL PAISIE VELICICOVSCHI

În a doua jumătate a veacului XVIII, «un curent de înviorare a vieții religioase porni dela mănăstirea Dragomirna, apoi dela mănăstirea Neamțu, unde ajunsese egumen un călugăr rus, Paisie Velicicovschi», originar din Poltava, format călugărește și cărturărește în Lavra Pecerscaia și Academia de la Chiev ale lui Petru Movilă. Ca stareț al mănăstirilor românești Dragomirna, Secu și Neamțu, Paisie Velicicovschi a reușit să imprime obștiilor călugărești conduse de el, suflul acela de viață nouă,

14.Pr. Nicolae Șerbănescu, *Legăturile Țărilor Române cu Georgia (Antim Ivireanul)*, în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 2-3, 1953, p. 259.

15 Idem, *ibidem*, p. 97.

venit din Rusia, prin care monahismul era chemat să joace un rol productiv și cultural-național în sânul poporului.

Este știut că sub conducerea acestui mare stareț rus, s'a desfășurat la Neamtu o activitate impunătoare de traduceri și tipărituri religioase, care — răspândite în Moldova, Muntenia și prin Ardeal — au trezit viu interes în cercurile bisericești, dând naștere unui curent care poartă numele inițiatorului său: curentul paisian, curent de trăire specific rusească a vieții bisericești și culturale în sânul poporului nostru. Aceasta a fost, dela sine, afinitatea sufletească între noi și marele popor dela Răsărit, afinitate pe care n'au reușit s'o atingă inamicii comuni ai popoarelor noastre, afinitate care se dezvoltă așa de frumos și de folositor pentru noi, în primul rând, în cadrul prieteniei româno-sovietice de azi.

Pe bună dreptate s'a putut spune că «Ucraina a restituit Moldovei, prin opera starețului Paisie din secolul XVIII, împrumutul sufletesc ce-l primise dela ea în secolul XVII, prin însemnata operă religioasă culturală a feciorului de domn moldovenesc: Petru Movilă».

Viața și opera marelui stareț Paisie Vețicovschi rămâne ca și acelea ale lui Petru Movilă și Antim Ivireanul, ca un adevărat luceafăr pe firmamentul străvechii prietenii româno-ruse, româno-sovietice de azi.

LA MOSCOVA-I NĂDEJDEA

În ce privește dezvoltarea culturii noastre bisericești și laice sub influența culturii rusești, va trebui să ne reîntoarcem și să amintim, măcar în treacăt, unele momente ce nu pot fi ignorate.

Astfel, dacă în veacul XVII «meșterii moscoviți au ridicat biserica Trei Ierarhi și Gol'a, iar pictori de seamă din Chiev și Moscova au făcut picturile în mozaic dela Trei Ierarhi»¹⁶⁾, o seamă de vrednici și cuvioși monahi ruși au și ctitorit mănăstirea Vorona de lângă Botoșani. Tot în veacul al XVII-lea, cunoscutul Spătar Nicolae Milescu — fost școlar la colegiul de model movilean Trei Ierarhi — după misiuni la multe curți occidentale, ajunge în Rusia, stabilindu-se la Moscova, unde lucrează la «biroul ambasadurilor», întocmește mai multe cărți de cunoștințe elementare, necesare pe atunci în Rusia, și face acea celebră călătorie în China, consemnată într'un raport din care avea să iasă cartea de mai târziu a lui Hrisant «China supusă». Ceeace ne interesează îndeosebi pe noi, prin Nicolae Milescu, înapoiat din China, «se căpătară literele rusești mărunte, rotunde, aduse de diaconul Ionașco a lui Ilăi, deci Vilevici, cu care se începu tiparul cărților românești la 1679 de meșterul rus Vasile Stavnițki, «ajutat de românii Stancu, Mitrofan, Ursu, Nicolae și Andrei, sub patronarea Mitropolitului Dosoftei. Tot pe linia acestor relații culturale româno-ruse, trebuie menționată și traducerea în românește — la cererea Mitropolitului Varlaam, tot în veacul al XVII-lea — a cărții «Cheia înțeleșului», un fel de auxiliar exegetic al cărților sfinte — scrisă de Ioanichie Galetovschi, arhimandrit de Cernigov și tipărită la noi «cu p'anșe săpate de rusul Ivan Bucev — și tiparul era de formă rusească, luat d'n Moldova, fără îndoială».

16. † Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Apostolat Social*, 1949, pagina 107.

În fine vom aminti de marele Episcop Melhisedec al Romanului, «care a avut mult de suferit de la contemporanii săi pentru sentimentele sale filoruse»¹⁷⁾. Sâcâit de vrăjmașii lui, care îi făceau un cap de acuzare din faptul că el preconiza relații de prietenie sinceră cu Rusia, Episcopul Melhisedec s'a apărut astfel: «Pe tărâm politic eu îmi iubesc mult țara, pe care o servesc de aproape 50 de ani din viața mea și tot ce am lucrat, am lucrat numai pentru țara mea — viitorimea —, atunci când pasiunile prezentului vor trece în întunericul de unde au ieșit, va prețui ostenele mele în dreapta lor valoare. Eu unul cred că nu este avantajos pentru țara și nația noastră, a trăi într'o vădită și fățișă dușmănie, până și pe tărâmul bisericesc, cu un mare imperiu vecin și omodox cu noi». Câte suferințe inutile s'ar fi înlăturat, dacă glasul Episcopului Melhisedec ar fi fost ascultat mai bine, la vremea sa. Vom aminti apoi de regretatul Patriarh Nicodim Munteanu, care a studiat cinci ani la Academia Duhovnicească dela Chiev și care «încheiase ultimul act al acestor legături, prin participarea sa la ultimul sinod pan-rus din toamna anului 1917, ca delegat al Bisericii Ortodoxe Române, în calitate de Episcop al Hușilor, dar care s'a învrednicit, după 30 de ani, să revină la Moscova, în calitate de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, pentru reluarea legăturilor de prietenie și frățescă colaborare cu Biserica Ortodoxă din U.R.S.S.»¹⁸⁾. Mai mult, acest mare Ierarh și cărturar a ostent, de-a-ungul vieții sale, să ne dea, în românește, măestrite tâlcuiri ale multor opere teologice rusești, printre care amintim, de pildă: «Viața de seminar», «Un păstor model» și «Pe urmele lui Hristos», întreținând astfel, în inimile cititorilor, focul cel nestins al dragostei și prieteniei pentru marele popor rus și pentru toate popoarele sovietice.

Trebue să mai amintim, aici, și de faptul că, din cele mai vechi timpuri, poporul și Biserica noastră au găsit întotdeauna sprijin la Moscova, și mai cu seamă în vremurile de restriște pentru patrie și pentru Biserică. De semnalat este faptul că, la 26 Septembrie 1651, Mitropolitul ardelean Sofronie era primit în audiență de țarul Alexei Mihailovici, cerând milostenie pentru Biserica sa sărăcită și amenințată de Turci și de curentele străine apusene, căpătând o bogată zestre bisericască dela Moscova. După o asemenea milostenie — satisfăcută cu largheță — a fost, la Moscova, și Mitropolitul Longhin, împreună cu tatăl Mitropolitului de mai târziu, Sava Brancovici. Iar între 1690-1797, de trei ori merg la Moscova și obțin milostenie, în cărți și ruble, preoții dela Scheii Broșvului: Popa Oprea, Chiprian și protopopul Vasile Hoban. Impresionante sunt «mărturisirile protopopului Eustație Vasilievici din Brașov, ca și ale preotului Ioan din Aciliu, despre înțelegerea, ajutorul material și mai ales despre sprijinul politic aflat în Rusia, împotriva prigoanei nobilimii»¹⁹⁾. Întărit de girul moral al ierarhiei moldovene și al Domnului Vasile Lupu, Mitropolitul ardelean Ilie Iorest, tot la Moscova a căutat sprijin și ajutor, căpătând din partea țarului sume trebuitoare pentru eliberarea celor 24 de chezași,

17. Idem, *ibidem*, p. 108.

18. Idem, *ibidem*, p.

19. ***, *Prietenia româno-rusă...*, în «Calendarul Creștinului Ortodox pe 1950», București, 1950, p. 166.

care-și puseseră capul pentru Vlădica lor. La fel de grăitoare este și călătoria la Moscova a altui Mitropolit ardelean, Sava Brancovici, care în 1668 a primit dela țar nu numai un substanțial ajutor pentru Biserica ardeleană, ci și un hrisov de a putea cere din șapte în șapte ani milostenia împărătească dela Moscova. De asemenea, hrisov de danie asigurată din șapte în șapte ani, nu oricine se bucura. La noi, în afară de Sava Brancovici, au mai primit asemenea hrisoave și mănăstirile Ga'ata din Iași, și Coșula din Muntenia. Ceea ce este de reținut în special, e faptul că vizita la Moscova a lui Sava Brancovici a avut și un caracter politic, în vederea creării unei alianțe ruso-sârbo-române împotriva asupririi turcești, fiindcă «toți aceștia așteaptă să vină de undeva năvală a creștinilor asupra blăstămatului de turc, căci sunt în mare lipsă, năcaz și strâmtoare: dacă ar vrea Dumnezeu, aceștia toți ar fi cu oaste gata», scria Sava Brancovici în documentul depus la «biroul ambasadurilor».

De fapt, orientarea spre Moscova era ceva general și nu numai în Biserica Ortodoxă dela noi, ci și în special în ansamblul tuturor popoarelor balcanice ortodoxe, ce se aflau între cele două focuri: ale turcismului pe de o parte și ale vrăjmașilor credinței, pe de altă parte. Pe bună dreptate spunea Isaia, arhimandrit al mănăstirii Sf. Pavel din Athos, în ziua de 13 Septembrie 1668, la Moscova: «Se roagă toți ortodocșii, cu lacrimi în ochi, imploră mila dela Marele Domn, să nu-i lăsați a cădea din nevoia turcilor în una și mai rea și mai amară, ci să căutați prea milostiv și să-i mântuiți de cei cari totdeauna au pizmuit biserica ortodoxă». Așa se explică dese memorii ale Moscovei în privința stării Bisericii românești. Așa se și explică de altfel, faptul că numai într'un regim de democrație populară, Biserica Ortodoxă a avut posibilitatea să-și refacă unitatea și că toate celelalte Culte religioase au complectă libertate de exprimare a credințelor lor religioase.

RELATII DE COLABORARE ȘI AJUTOR RECIPROC

Ne vom înapoia, iarăși, în trecutul istoric și ne vom opri mai mult asupra relațiilor politice vechi dintre principatele dunărene și Moscova, relații cari stau și ele la temelia prieteniei româno-sovietice. Printre toți domnitorii noștri, Ștefan cel Mare «rămâne piatra de început în strângerea legăturilor politice și religioase dintre poporul rus și român»²⁰). În primul rând, prin căsătoria sa cu Evdochia, sora marelui principe Simeon din Chiev, ca și prin căsătoria fiicei sale Elena cu fiul marelui cneaz Ivan Vasilievici III al Moscovei, — Ștefan cel Mare se va înrudi cu conducătorii Chievului și Moscovei, această înrudire având influențe atât asupra relațiilor sale politice din acea vreme, cât și asupra artei bisericesti din epoca Evdochiei, soția sa. Pe baza acestor legături de rudenie, Ștefan Vodă va interveni în luptele dintre Ivan III Vasilievici și ginerele său lituan, «cerându-le amândurora să lase certurile și luptele fratricide și, amintindu-se datoria lor de principi creștini, pe care el continua să-i viseze angajați într'o uriașă cruciadă contra turcilor»²¹).

Un merit deosebit în strângerea relațiilor cu Moscova — care pe atunci se ridica drept «o forță politică foarte impunătoare pe orizontul

20. Al. Cerna-Rădulescu și Victor Câmpineanu, *op. cit.*, p. 31.

21. Idem, *ibidem*, p. 25.

europăean», îl va fi avut, fără îndoială, și Mitropolitul Teoctist, care «muncise fără preget», cu râvnă și cu frumoasă izbândire, în această direcție»²²), fiind primul sfetnic al lui Ștefan și exponent al întregului Divan. Dar relațiile politice ale lui Ștefan Vodă cu marele principat rus și cu poporul rus nu se limitează la legături de rudenie, ci merg la acte directe politice. La marea victorie a sa dela Vaslui, au contribuit și Ruteni. «Ștefan cel Mare va stabili, începând din 1488, relații diplomatice regulate între Moldova, Moscova și Crimeea, ocupată pe atunci de Tătarii lui Vengî Ghirai, aliații Moscovei»²³), în vederea acțiunilor de apărare atât împotriva Turcilor, cât și împotriva Poloniei, dușmană a Rusiei și a Ortodoxiei. De altfel, toate campaniile lui Ștefan cel Mare în Polonia coincid cu timpurile când armata marelui cneaz era ocupată cu eliberarea celorlalte pământuri rusești, — aceste acțiuni dovedind unitate de vederi, o strânsă alianță. Populația rusă din Polonia îl primea pe Ștefan ca pe un eliberator, Rutenii fugind din oastea polonă în cea moldoveană, după cum arată alarmat, într-o scrisoare, căpitanul Liovului către Craiul său: «Să binevoiască a ști Măria Voastră, că dacă nu va lua o altă măsură Măria Voastră, aici în părțile acestea cu adevărat toți rutenii vor merge la voevod»²⁴). Arhivele rusești «au păstrat și cărțile solilor schimbate de Ștefan Vodă cu Marele Cneaz Moscovit, pentru rezolvarea diverselor chestiuni politice și economice, care interesau dezvoltarea și consolidarea ambelor state»²⁵). Incursiunile în teritoriile din Sudul Poloniei, care, după cum am văzut, se fac totdeauna în legătură cu populația rusească ortodoxă și în urma înțelegerii cu Moscova, dovedesc că «Ștefan nu părăsea ideea creștină, însă îi dădea un nou conținut. El devenea un apărător al creștinismului ortodox rusesc împotriva Poloniei și în același timp contribuia la nașterea statului veliko-rus»²⁶). Numai așa se explică elogiul postum adus de cronicarul anonim rus, care menționa astfel moartea marelui voevod: «In anul 7.012, a răposat Ștefan voevodul Mo'dovei, ostaș viteaz ca și alt Alexandru, căci de multe ori a învins pe împăratul turcesc cu marea lui putere»²⁷). Este prețuirea poporului rus față de unul din marii pionieri ai veșnicei prietenii româno-ruse, româno-sovietice de azi.

Nenumărate vor fi, și după Ștefan cel Mare, mărturiile asupra relațiilor prietenești dintre principatele dunărene și Moscova, și important pentru firul tradițiilor scumpei prietenii româno-ruse-româno-sovietice de azi, — chiar dacă am aminti numai faptul că Vasile Lupu s'a înrudit cu Timuș, fiul Hatmanului cazacilor care se supuseră țarului Alexei II Romanov, și care pornise război contra Poloniei asupraitoare, — sau faptul că în timpul domniei lui Gheorghe Ștefan s'a încheiat, la 29 Iunie 1656, un fel de acord comercial cu Moscova, — sau faptul că, în timpul domniei lui Dimitrie Cantemir — marele învățat, care avea să devină membru al Academiei Rusești —, țarul Petru cel Mare a fost primit la Iași, în 1711, în mânăstirea Goliei, unde l-a vizitat pe domnitorul moldovean și cu care

22. Idem, *ibidem*, p.

23. Idem, *ibidem*, p. 19.

24. Idem, *ibidem*, p. 24.

25. Idem, *ibidem*, p. 15.

26. Idem, *ibidem*, pp. 27-28.

27. Idem, *ibidem*, p. 30.

a încheiat o alianță împotriva Turcilor, pe atunci vrăjmași comuni ai patriilor noastre.

Toate aceste fapte mari și mici din trecutul nostru istoric grăiesc împreună despre același adevăr de nedesmințit; existența unor strânse și călduroase relații de prietenie, colaborare și ajutor reciproc, pe plan bisericesc, politic, național, economic, cultural, între poporul nostru și marele popor rus, încă din cele mai vechi timpuri ale istoriei noastre. Toate acestea, împreună, sunt rădăcini ale trăinicieii și frumoasei prietenii româno-sovietice de azi.

Toate acestea împreună, ne obligă să nu uităm suspinul de odinioară al strămoșilor noștri — reeditat în timpul robiei hitleriste de către întregul nostru popor — că «la Moscova-i nădejdea!»... Toate acestea, împreună grăiesc despre temeliile de nezdruncinat ale simțămintelor de dragoste și veșnică recunoștință, pe care poporul nostru le nutrește și le manifestă față de marele popor rus, față de întreaga și minunata familie a popoarelor sovietice!

PRIN PRIETENIA ROMÂNNO-RUSA, LA INDEPENDENȚA

Fără îndoială, cel mai important act al prieteniei româno-ruse și al ajutorului rusesc din trecutul nostru istoric este acela al războiului româno-ruso-turc, dela 1877-1878, în urma căruia, cu ajutorul Rusiei, România și-a cucerit independența ca stat suveran, independență consolidată și făcută reală cu ajutorul oștilor sovietice astăzi, prin armistițiul dela 23 August 1944 și prin victoria Armatei Sovietice dela 9 Mai 1945, asupra imperialismului fascisto-hitlerist.

Este știut că în ziua de 9 Mai 1877, Mihail Kogălniceanu, ministrul nostru de externe de atunci, anunță în mod oficial că România are de acum chezașia ajutorului puternicii sale vecine dela Răsărit, în lupta pentru independență. Pe temeiul convenției încheiate de guvernul român, trupele rusești au pășit pe pământul țării noastre, spre a se îndrepta împotriva Turcilor. Adresându-se poporului român, comandantul trupelor rusești a spus printre altele: «Venim la voi ca vechi prieteni și voitori de bine; nădăjduim să găsim la voi aceeași sufletească primire, pe care au arătat-o străbunii voștri oștilor noastre, în trecutele războaie ce le-au avut cu Turcii». Intr'adevăr, populația Bucureștilor a întâmpinat cu multă însuflețire oștile rusești. Primarul de atunci al Capitalei, C.A. Rosetti, adresându-se în numele populației, a spus: «Devenit numai de ieri capitala unui stat independent, orașul București e mândru să deschidă astăzi porțile sale liberatorului popoarelor din Orient. El m'a însărcinat a ridica glasul în numele său, spre a saluta pe acei care au binevoit a face îndoit memorabilă nouă, România liberă și independentă». În urma acestor fapte, țara noastră se declară în război cu Turcia. În aceeași zi, la 9 Mai 1877, Adunarea Deputaților proclamă independența țării noastre și «la act de războiul dintre România și Turcia»²⁸).

Mare și dureros de greu a fost valul de sânge rusesc și românesc

28. ***, *Aniversarea a 75 ani dela proclamarea independenței de stat a României*, în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 4-5, 1952, pp. 167-168, conferință a Prof. Diacon Gheorghe I. Moisescu.

ce a curs în războiul dela 1877-1878, pentru independența de stat a României. Nici Biserica n'a lipsit dela datoria sa. Dela rugăciunile și procesiunile, îndemnurile și organizările de colecte pentru bolnavi, răniți, văduve și orfani și până la participarea la acțiunile armate ale clerului militar, ale celor peste 200 de călugări și aproape 100 de călugărițe, afectați la serviciile de brancardieri ale armatei de operații ruso-române și până la bravurile personale, pe câmpul de luptă, ale anonimilor preoți, dintre care ne-a rămas numai amintirea preotului Gavrilă Ursu, confesorul regimentului 4 artilerie, decorat chiar cu «Virtutea Militară»²⁹⁾, — iată o serie de acțiuni care arată că Biserica noastră Ortodoxă a fost alături de popor în câștigarea independenței sale, s'a arătat la înălțimea jertfei prietenilor noștri ruși, care-și vărsau sângele pentru independența patriei noastre și ale celorlalte popoare balcanice.

Sunt cunoscute, dintr'un trist dar scurt trecut istoric, împrejurările în care poporul român a fost silit, de către conducerea dintre cele două războaie mondiale, să rupă firul tradiționalelor legături de prietenie cu marele vecin dela Răsărit. Acelora cari se îmbuibau din truda altora, nu le convenea deloc să se rupă odiosul «cordon sanitar» pe care imperialiștii din toată lumea îl creiaseră împotriva Uniunii Sovietice. Ruperea acestui «cordon sanitar» ar fi însemnat trezirea poporului nostru ca și a altora, la o viață nouă, într'o patrie nouă, cu adevărat liberă și independentă, cu adevărat a celor ce muncesc cu brațele și cu mintea. Or, aceasta nu convenea imperialiștilor, și de aceea ei au urzit războiul anti-sovietic, în care s'au măcinat atâtea și atâtea vieți omenești nevinovate.

Dar, după cum spunea mareșalul Vorosilov, «victoriile glorioasei Armate Sovietice asupra cotropitorilor hitleriști în cel de al doilea război mondial și operația strălucită din August 1944, prin care a fost zdrobit grupul dela Iași-Chișinău, unul dintre cele mai puternice grupuri ale trupelor germano-fasciste, au creat acele condiții datorită cărora forțele democratice ale României, s'au dovedit capabile să lichideze, la 23 August 1944, dictatura fascistă a lui Antonescu și să scoată țara din criminala coaliție hitleristă. Armatele românești s'au întors împotriva dușmanului adevărat al României — Germania fascistă. Victoria Uniunii Sovietice asupra imperialismului fascist german a deschis totodată oamenilor muncii din România calea largă a transformării democratice, a creat condiții favorabile luptei pentru o viață nouă, luminoasă, omenească»³⁰⁾.

După 23 August 1944, poporul nostru a dus un război drept, căci, eliberat de către Armata Sovietică, am întors armele împotriva hitleriștilor și am continuat lupta alături de Armata Roșie, care a eliberat celelalte popoare aflate atunci încă sub robia fascistă.

În acest mod s'a restabilit, prin legătura sângelui vărsat pentru aceeași cauză, prietenia româno-sovietică, ce are, după mărturia aceluiași mareșal Vorosilov, «o bază solidă; ea își trage rădăcinile din adâncimea veacurilor, și a fost stropită cu sângele comun, cu sângele nobil al celor

29. Idem, *ibidem*, pag.

30. K. E. Vorosilov, *Cuvântarea rostită în ziua de 22 August la Arenele Libertății, cu prilejul Adunării Festive în cinstea zilei eliberării naționale a României*, București, 1949, pp. 3-4.

mai buni fii ai popoarelor noastre, în lupta pentru independență, împotriva împilatorilor și înrobitorilor. Chiar și strămoșii noștri îndepărtați s'au bătut împreună împotriva ienicerilor turci și a cōtropicitorilor nemți»³¹). Și cum adaugă același mareșal sovietic, vorbind despre luptele anti-hitleriste de după 23 August 1944, «în cursul luptei armate cu dușmanul, care încă nu fusese complet nimicit, a fost restabilită vechea prietenie a popoarelor noastre. Din acel moment, armata română a luat parte activă la lupta comună a popoarelor iubitoare de libertate, împotriva tiraniei hitleriste. În focul crâncenelor bătălii împotriva dușmanului comun, nu numai că a renăscut prietenia tradițională între popoarele noastre, dar ea a căpătat o nouă bază politică și socială. Această bază o constituie construirea socialismului și ajutorul desinteresat, frățesc și multilateral pe care Uniunea Sovietică l-a dat poporului român, în această operă măreață»³²).

STRĂNGEREA LEGATURILOR DE PRIETENIE CU BISERICA ORTODOXA RUSA ȘI POPOARELE UNIUNII SOVIETICE

Încă din toamna anului 1944, în pastorală dată cu prilejul încheierii armistițiului, Patriarhul Nicodim spunea că «Dorința Noastră este să vedem reînnoită și întărită legătura cu sora noastră cea mai mare întru Domnul, Sfânta Biserica Ortodoxă Rusă a U.R.S.S.-ului, în spirit de creștinească și frățească dragoste, cea mai strânsă legătură»³³).

Exprimând dorința și voința Prea Fericitului Patriarh Alexei, regretatul Protopop Alexandru Smirnov, fost Rector al Academiei Duhovnicești de la Moscova, sosit cu alți soli în patria noastră, spunea că acești soli au venit «ca niște vestitori ai prieteniei și ai dragostei care trebuie să existe între cele două popoare. Dacă stihile rele ale acestei lumi au întrerupt, pentru o vreme, legăturile de prietenie și dragoste între aceste două țări, avem datoria acum, în numele îmbucurătoarelor orizonturi ale prieteniei renăscute între noi, să păstrăm legăturile firești între aceste două popoare și între aceste două Biserici Ortodoxe surori și să ne înălțăm din putere în putere și dela prietenie la dragoste, și să nu uităm niciodată că dragostea este puterea cea mai mare. Ea pe toate le covârșește și pe toate le biruie, iar pe ea nimeni și nimic nu o poate birui»³⁴).

În spre întărirea acestei prietenii — întru ridicarea ei «dela prietenie la dragoste» — multe s'au făcut și multe se vor face. Printre cele făcute, ar fi suficient, de pildă, să remarcăm vizite reciproce ale Intâistătorilor și teologilor celor două Biserici Ortodoxe surori, care facilitează cunoașterea deplină și reciprocă a condițiilor lor de existență și activitate. Sau să remarcăm, de pildă, faptul că Biserica Ortodoxă Rusă a dăruit Bisericii Ortodoxe Române cantitatea de 100 kg. Mir, format din 80 de condimente pe care ani de zile Biserica noastră nu le mai putea afla nicăieri, bisericile noastre fiind pe punctul de a nu-și mai putea împlini săvârșirea unei Sfinte Taine, a Mirungerii, dacă nu ne sosea ajutorul dela Patriarhia Moscovei. Sau, de pildă, faptul că binecunoscutul Mitropolit

31. Idem, *ibidem*, p. 7.

32. Idem, *ibidem*, pp. 8-9.

33. ***, *Prietenia ruso-română...*, p. 167.

34. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar al Sfintei Patriarhii, *Intru pomenirea Protopopului A. P. Smirnov*, în «Studii Teologice», Nr. 1-2, 1951, p. 118.

Nicolae al Crutițelor și Colomnei, vajnic luptător pentru pace, considerat în Biserica Ortodoxă Rusă drept «cel mai mare predicator al timpurilor actuale» — a binevoit să încuviințeze traducerea predicilor sale în românește, pentru uzul clericilor și credincioșilor noștri.

Simbolul acestor daruri reciproce, ale dragostei, între Bisericile Ortodoxe Rusă și Română, poate fi desprins din cuvintele Patriarhului Justinian la înmânarea către Patriarhul Alexei a unui Sfânt Potir: «De câte ori vă veți împărtăși din acest Sf. Potir, să vă amintiți și de prietenia și de legăturile strânse și indisolubile care ne unesc pe noi și Bisericile noastre, într'un gând, o credință și un singur Dumnezeu, având același drum comun, spre idealul suprem al mântuirii omului»³⁵), și pentru a înțelege și mai bine relațiile frățești dintre Biserica Ortodoxă Rusă și celelalte Biserici Ortodoxe naționale, va trebui să amintim cuvintele Patriarhului Alexei, care exprimă o justă concepție despre sobornicitatea tradițional ortodoxă: «A sluji, dar a nu domina. A ne uni într'o singură familie ortodoxă, pe bază de egalitate frățească, dar a nu domina asupra altora»³⁶).

N'am putea încheia sumarele noastre considerații asupra strângerii legăturilor de prietenie și dragoste între Bisericile Ortodoxe Rusă și Română, fără să amintim de două mari evenimente de foarte mare importanță, și anume: Consfătuirea Pan-Ortodoxă dela Moscova și actul de alianță între Bisericile Ortodoxe Rusă și Română, pentru apărarea păcii.

Așa cum arăta Episcopul Nicolae al Clujului, «sărbătoreșcul motiv al Conferinței Ortodoxe care a avut loc în Capitala Uniunii Sovietice în luna Iulie a anului 1948, a fost prăznuirea celor cinci sute de ani dela proclamarea independenței Bisericii Ortodoxe Ruse... Cucernicia și splendoarea sfintelor slujbe săvârșite împreună de Ierarhii adunați din atâtea țări ale lumii, a creiat și atmosfera de frățească înțelegere și de evanghelică puritate pentru înțeleapta deslegare a problemelor puse în discuție cu acest prilej. Căci delegații Bisericilor Autocefale Ortodoxe nu s'au strâns la Moscova numai să prăznuiască împlinirea unei jumătăți de mileniu de viață bisericească independentă a poporului rus, ci ca să dezbată și să deslege, în lumina actualității, o seamă de probleme de o capitală importanță pentru întreaga Ortodoxie».

Al doilea eveniment important pe terenul legăturilor de prietenie între cele două Biserici Ortodoxe surori — Rusă și Română — îl constituie, desigur, actul de alianță încheiat la 30 Mai 1950, în vederea unei comune și întetite acțiuni pentru pacea mondială, document în care se spune, printre altele: «Ambele părți au luat hotărârea de a acționa de acord întru apărarea păcii pe plan internațional, de a se informa una pe alta despre toate măsurile interne cu privire la problema luptei pentru pace și, în general, de a organiza, în proporții și mai mari, acțiunea pen-

35. ***, *Consfătuirea dela Moscova a Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe din Antiohia, Rusia, Georgia, România și Bulgaria*, dare de seamă în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 7-8, p. 286.

36. Episcop Antim Târgovișteanul, *I.P.S. Patriarh Alexei în slujba Ortodoxiei Ecumenice și a păcii*, în «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 1-3, 1952, p. 29.

tru apărarea păcii între credincioșii țărilor lor»³⁷). În acest document își are, de altfel, obârșia și Chemarea către creștinii din lumea întreagă, lansată din «inima Ortodoxismului rus», de către Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia și Bulgaria, Bisericile Ortodoxe Rusă și Română deținând un loc și un rol de frunte în lupta religiilor pentru pace, în lupta generală pentru pace.

MULTILATERALUL AJUTOR SOVIETIC

Prietenia româno-sovietică nu se bazează numai pe un trecut plin de tradiții frumoase în această privință, ci — și aceasta este partea cea mai pozitivă — pe un prezent ce abundă în acte de prietenie și dragoste reciprocă, pe ajutorul multiplu sovietic, ca și pe un viitor plin de făgăduințe, pentru popoarele noastre libere.

Nu numai că Uniunea Sovietică ne-a eliberat Patria de sub jugul imperialismului fascist german și ne-a redat independența națională; nu numai că ne-a apărat interesele noastre vitale la Conferința Păcii și — la fel — susține interesele legitime ale Patriei noastre în sesiunile Organizației Națiunilor Unite; dar Uniunea Sovietică, dela 23 August 1944, n'a încetat să ne acorde multilateralul ei ajutor economic, cultural și politic, oferind astfel poporului nostru posibilitatea de a-și construi cât mai repede o viață nouă, îmbelșugată și luminoasă, plină de dreptate și libertate.

Spațiul nu ne îngăduie să insistăm asupra ajutorului multilateral pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică, dela 23 August 1944 încoace, și mai ales dela încheierea cunoscutului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală, încheiat la 4 Februarie 1948. Totuși, nu putem uita, pe lângă acest Tratat, faptul că Uniunea Sovietică ne-a redus la jumătate obligațiile noastre cuprinse în convenția de armistițiu, nu putem uita acordurile economice din 1945, 1947 și 1948, nu putem uita cele 30.00 vagoane de cereale trimise poporului nostru în timpul secetei de care voiau să profite imperialiștii, pentru a ne cumpăra Patria pe un căuș de mălai... Nu putem uita faptul că Uniunea Sovietică livrează patriei noastre materii prime și utilaje industriale, chiar fabrici și uzine întregi, și că — pe baza acestor livrări și cu ajutorul tehnic al U.R.S.S., «oamenii muncii din țara noastră sunt mândri că înalță noi fabrici și agregate noi, că producem mașini-unelte din cele mai perfecționate... Cu ajutorul Uniunii Sovietice, vechea Românie, țara plugului de lemn, pe care exploatareii o voiau pe veci «eminamente agricolă», înapoiată și înrobătă, se transformă într-o țară a metalului, a electricității, a tractorului și a tehnicii înaintate»³⁸). Nu putem uita, deasemeni, ajutorul tehnic acordat de Uniunea Sovietică, precum și bogata sa experiență în opera fundamentală de transformare socialistă a agriculturii. După cum nu putem trece sub tăcere nici faptul că știința, cultura și arta sovietică «reprezintă deasemenea un far călăuzitor pentru munca creatoare a oamenilor de cultură din

37. ***, *Alianța încheiată de Bisericile Ortodoxe Rusă și Română pentru o acțiune comună de apărare a păcii*, în «Indrumătorul Pastoral al Bisericii Ortodoxe Române», 1951, vol. I, p. CLX.

38. I. Manea, *Prietenia și alianța cu Marele Uniune Sovietică, chezașia independenței și suveranității patriei noastre*, în «Almanahul Cooperăției de consum», 1953, p. 42.

țara noastră... Astfel, în Facultăți și Institute, în laboratoare și policlinici, știința sovietică luminează drumul cercetătorilor noștri, pentru aplicarea în viață și cu scopuri constructive și pașnice a celor mai mari descoperiri științifice»³⁹). Așa cum arăta Dl. Gheorghe Gheorghiu-Dej, Președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., «datorită ajutorului acordat de Uniunea Sovietică, poporul român a putut ajunge la acea fază a construirii socialismului, când el începe să culeagă roadele industrializării socialiste a țării și când simțim bucuria muncii libere, el își închină toate forțele în-ărării și înfloririi patriei, creșterii treptate a bunei stări a poporului».

În ceea ce privește ajutorul politic pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică, partea principală constă în aceea că marele vecin dela Răsărit duce o consecvență și calmă politică de pace, apărându-și astfel nu numai pacea sa, dar și a noastră și a tuturor popoarelor lumii.

Un erou al romanului «Stegarii», de A. Gonciar — sublocotenentul Cernaș, privind în toamna anului 1944 la copiii dintr'un sat românesc, cari se năpusteau asupra unui bulz de mămăligă, pus de mama lor înainte-le, și amintindu-și de copiii din pustiitele sate ucrainiene, trecute prin foc și sabie de cotropitorii fasciști, exclamă cu patosul și simplitatea emoționantă a umanismului socialist: «După acest război, copiii, nici ai noștri, nici ăștia, nu vor mai trebui să se încălzească la cenușa lucrurilor trecute prin foc...»⁴⁰). Acest ofițer exprima, de altfel, un adevăr proclamat de conducătorul Uniunii Sovietice, regretatul Iosif Vissarionovici Stalin, în același an 1944: «Sarcina noastră nu este numai de a câștiga războiul, ci și de a face imposibilă izbucnirea unei noi agresiuni și a unui nou război, dacă nu pentru totdeauna, dar cel puțin pentru o perioadă îndelungată».

Dela conducătorii Uniunii Sovietice și până la sublocotenentul Cernâș din romanul lui Gonciar — și până la zecile și sutele de milioane de «cerniști» de pe tot cuprinsul Uniunii Sovietice — cu toții au luptat, consecvenți și hotărâți pentru apărarea păcii în lume, lupta lor — împletită cu a popoarelor lumii și în primul rând cu a democrațiilor populare printre care și Patria noastră — recoltând astfel primele succese ale unei desinderi internaționale. A murit Iosif Vissarionovici Stalin, marele stegar al păcii mondiale, dar cauza lui nu. Deasupra sicriului său, au răsunat, la 9 Martie 1953, cuvintele noului Conducător al guvernului sovietic, G. M. Malencov: «Noi suntem slujitorii credincioși ai poporului, iar poporul vrea pace, urăște războiul. Să fie sfântă pentru noi toți dorința poporului de a nu îngădui vărsarea sângelui a milioane de oameni și de a asigura construirea pașnică a unei vieți fericite».

Căci aceasta: o viață fericită și pașnică, o viață plină de belșug și de lumină, — este preocuparea omului sovietic, popoarelor sovietice, Uniunii Sovietice încă dela înființarea ei. Răbojul istoriei și conștiința extrem de sensibilă a istoriei a înregistrat, pentru veșnicie faptul că primul act de stat al puterii sovietice, a doua zi după marea revoluție socialistă din Octombrie, a fost «Decretul asupra păcii». Cu cuvântul «pace» pe buze s'a născut Uniunea Sovietică. Pacea, construirea unei vieți tot mai fericite

39. Idem, *ibidem*, p. 44.

40. A. Gonciar, *Stegarii*, București, 1949, p. 9 (trad din l. rusă).

pentru popoarele sovietice, sprijinirea tuturor popoarelor lumii în dorul lor de a-și zidi o viață demnă de capacitățile lor creatoare, — iată linia politică neschimbată, consecventă până la capăt, a Marii Uniunii Sovietice.

În construirea orânduirii comuniste poporul sovietic cucerește victorii epocale, prin uriașe realizări în domeniul politic, economic, social și cultural. Tinzându-se ca, în doi—trei ani, în această țară minunată să se ajungă la cea mai completă îndeplinire a oamenilor muncii, care s'a observat vreodată în istorie, atât din punct de vedere material cât și cultural.

Eliberate de sub robie și asuprire prin jertfa oamenilor sovietici, ajutate frățeste și mai mult decât frățeste, în domeniul economic, cultural și politic, de către Uniunea Sovietică, democrațiile populare dobândesc la rândul lor, tot mai însemnate succese pe drumul construirii orânduirii bazate pe libertate și dreptate. Republica Populară Chineză se întărește necontenit, în ciuda tuturor pigmeilor care vor să acopere cu niște petece de hârtie și cu niște formule avocătești fără valoare, marea realitate a existenței Chinei noi, democratice, luptătoare pentru pace, prietenă de năsdrușă a Uniunii Sovietice, și a popoarelor de democrație populară. Industria, agricultura și cultura țărilor de democrație populară, printre care și scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, cunosc un avânt neîntrecut.

Cu totul altfel se prezintă situația în țările încă supuse regimului în care domnește legea junglei, supuse imperialismului. «Tunuri iar nu unt» este lozinca imperialismului, cuvântul de ordine al extenuantei și ruinătoarei curse a înarmărilor în care sunt atrase țările occidentale. Cu o economie măcinată de convulsii interne, măcinată de concurența de teje-ghea dintre monopoluri, măcinată de neîntreruptele războaie economice dintre niște «aliați» de moment, — țările occidentale încep să ofere, tot mai mult în ultimii ani, tabloul sinistru al mizeriei crescânde a oamenilor muncii, sub toate raporturile. Această mizerie, adăugată la atentatele anumitor puteri asupra altor puteri sau țări mai mici fac să crească valul indignării noroadelor de acolo, care își împletesc lupta lor pentru o viață mai bună, cu lupta lor pentru pace, văzând în Uniunea Sovietică singurul lor reazim adevărat în speranțele lor pentru pace.

Sărbătorind frumoasa și tradiționala «Lună a Prieteniei Româno-Sovietice, poporul român, veșnic recunoscător poporului sovietic, este conștient de acest mare adevăr: Dacă într-o Patrie care este a poporului muncitor, în deplină libertate își construiește un viitor înălțat de razele generoase ale Răsăritului, aceasta se datorește ajutorului frățesc și multilateral al Uniunii Sovietice — aceasta se datorește politicii externe consecvente a Uniunii Sovietice: politica păcii și înțelegerii și sprijinirii între popoare. Privind la Uniunea Sovietică se poate spune pe-drept cuvânt: «ex oriente lux, ex oriente pax»: «Din Răsărit lumina, din Răsărit pacea»!

Ochii întregii omeniri sunt astăzi — ca și întotdeauna — ațintiți cu încredere și cu nădejde la Uniunea Sovietică. Sute de milioane de oameni de pe globul pământesc privesc și sprijină, cu toată căldura dragostei lor de viață, de soare, de flori și de copii, politica de pace a Uniunii So-

vietice. Ei știu că Uniunea Sovietică este cea mai de seamă piedică în calea unui al treilea război mondial și tocmai de aceea, aceste sute de milioane de oameni sprijină, cu hotărâre, lupta pentru pace și înțelegere a Uniunii Sovietice, acțiunile pe scară mondială ale Consiliului Mondial al Păcii ca și toate celelalte acțiuni menite să ducă, treptat, dar sigur, la destinderea internațională. Garantarea independenței naționale a popoarelor coloniale, semi-coloniale și așa numite «independente», însă sugrumate de jugul aurit, dar insuportabil al dolarului; încetarea conflictelor în curs — printre care conflictul din Coreea a fost cel mai principal focar de război, stins prin voința popoarelor, la inițiativa Uniunii Sovietice —; întărirea relațiilor economice între popoare; lichidarea pe cale de tratative pașnice a litigiilor din arena politică mondială, iată condițiile principale pentru atingerea cât mai grabnică a destinderii internaționale, calea cea mai sigură spre pace. Iată principiile pe care le recomandă și le susține Uniunea Sovietică la tribuna popoarelor, cu prestigiul ei, cu greutatea cuvântului ei, cu greutatea experienței ei istorice, dela care ațățătorii la război au avut aspre lecții de învățat.

Pe o pătrime a globului pământesc își zidește viața cea nouă lagărul păcii și democrației, în mod liniștit și pașnic, dar ferm și vigilent față de uneltirile dușmanilor păcii. În calea celor ce uneltesc la un al treilea război mondial această pătrime din globul pământesc reprezintă o stavilă de netrecut. În asemenea condiții devine tot mai limpede și mai inevitabil imperativul categoric al coexistenței pașnice al celor două sisteme singura cale care ar scuti lumea de o uriașă și zadarnică vărsare de sânge. Alături de celelalte popoare cu regim democrat-popular, poporul nostru face zid în jurul Uniunii Sovietice, în jurul cauzei păcii, convins fiind că și apără propriile sale interese vitale.

Ultimele și importante evenimente internaționale, ca: eșuarea lamentabilă a șantajului imperialist american cu privire la diferite soiuri de bombe, protocolul care s'a încheiat între guvernele Uniunii Sovietice și Republica Democrată Germană, cheia a păcii Europei și lumii întregi, — sprijinul generos pe care Uniunea Sovietică îl acordă Republicii Populare Democrate Coreene pentru refacerea ei din ruinele în care au asvârlit-o atrocitățile fără seamăn ale armatelor intervenționiste în războiul lor fără glorie—declarațiile și propunerile recente făcute de către conducătorii Uniunii Sovietice privind consolidarea păcii și întărirea colaborării internaționale, — toate acestea întăresc și mai mult convingerea, încrederea popoarelor lumii în victoria forțelor uriașe ale păcii, în posibilitatea împiedecării unui nou masacru mondial.

Ceea ce este foarte important, este că idealurile de pace ale omenirii întregi sunt și idealurile de pace ale poporului sovietic,—idealurile acestuia sunt și idealurile întregii omeniri. De aceea, în recenta rezoluție adoptată de Comitetul Sovietic pentru Apărarea Păcii se spuneau unele ca acestea: «Poporul sovietic împărtășește pe deplin convingerea milioanei de partizani ai păcii, din toate țările, că atunci când există bună voință, pot fi găsite căile pentru reglementarea problemelor litigioase și nerezolvate

și poate fi asigurată astfel o pace îndelungată și trainică». 41). (Timpuri Noi, 37).

Eliberat și ajutat de către marele popor sovietic, poporul român își construiește un viitor demn de capacitățile sale creatoare, demn de trecutul său istoric, trăind astăzi într-o Patrie cu adevărat liberă și independentă, căreia i se aplică, abia azi, cuvintele de odinioară ale lui Tudor Vladimirescu: «Patria este norodul, iar nu tagma jefuitorilor». Într-o asemenea Patrie, se aplică și cuvintele marelui gânditor Vladimir Ilici Lenin, că «pentru întâia oară, după secole de muncă pentru alții, de muncă aservită în folosul exploataților, se ivește posibilitatea muncii omului pentru el însuși, a unei munci care să se bizue pe toate cuceririle tehnicii și ale culturii moderne» 42).

Într-o asemenea Patrie se aplică și cuvântul Sf. Apostol Pavel: «...Cine nu vrea să muncească, nici să nu mănânce!» (II Tesaloniceni III, 10).

Cu ajutorul frătesc al popoarelor sovietice, poporul nostru își construiește o viață nouă.

De aceea, consider necesar să atragem luarea aminte a unor îndatoriri ce revin, în această privință, preoților și credincioșilor noștri — ca și celor de orice confesiune — cari, laolaltă, fac parte din marea familie a poporului nostru muncitor.

Astfel o datorie de cinste și onoare va fi aceea de a se face cunoscute, prin tot felul de mijloace, mărețele înfăptuiri ale poporului sovietic apărător al păcii, zidarul urcat pe cea mai înaltă schelă a construirii vieții celei noi, dar și ajutător al celorlalți zidari 43).

Altă sarcină de onoare și de răspundere va fi aceea a popularizării victoriilor considerabile ale Uniunii Sovietice întru apărarea păcii în lume, cunoscând că victoriile poporului sovietic sunt totodată și victoriile întregii lumi dornice de pace, victoriile propriului nostru popor.

Clericii mai ales, pe baza bogatului material documentar pe care îl au la dispoziție, vor trebui să se ocupe de explicarea adevărului adevărat asupra libertății de conștiință din Uniunea Sovietică, spulberând până și ultimele rămășițe ale educației vrejmașești cu care odinioară, dușmanii poporului nostru și ai poporului sovietic otrăviseră conștiința masselor neștiutoare.

Deasemenea clericii și credincioșii noștri trebuie să știe că cea mai concretă formă de sărbătorire a veșnicei prietenii romano-sovietice, cea mai concretă formă a recunoștinței pe care o purtăm Uniunii Sovietice este aceea a îndeplinirii conștiincioase a sarcinilor ce revin fiecăruia, în sectorul lui de activitate, la sate și la orașe, construind viața nouă la care avem astăzi dreptul și posibilitatea de a ajunge, datorită jertfelor nenumărate ale poporului sovietic, — jertfe ce nu sunt și nu trebuie să fie zadarnice.

În fine, revine tuturor clericilor și credincioșilor noștri îndatorirea de a fi treji și de a veghea cu strășnicie, ca nu cumva să-și facă sălaş în sufletele lor șerpii cei veninoși ai șoaptelor, ai svonurilor cu care dușmanii

41. ***, *Razele colaborării internaționale și dușmanii ei*, în «Timpuri Noi», Nr. 37, 1953, p. 9.

42. V. I. Lenin, *Opere alese*, volumul II, partea întâia, Buc., 1946, p. 369.

43. Jean Jaures, *Idela de patrie și Internaționala*, București, f.r., p. 19.

popoarelor noastre încearcă în desnădejdea lor — să întunece razele de nebiruit ale prieteniei româno-sovietice. Așa cum poruncește Scriptura: «Să nu îți aminte la svon deșert și să nu te unești cu cel nedrept, ca să fii martor mincinos».

Kliment Efremovici Vorosi'ov, când a venit pentru întâia dată ca oaspete în scumpa noastră Patrie, la 23 August 1944, a declarat că «poporul român, în frunte cu conducătorii săi, urmează... singura cale justă — aceea a întăririi legăturilor frățesti de prietenie și ajutor reciproc între România, Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. Credința față de această politică constituie chezașia trăinicieii de nesdruncinat a cuceririlor democratice, chezașia libertății și independenței și a succeselor continui în construirea socialismului, chezașia viitorului fericit al gloriosului popor român»⁴⁴).

Credincioși trecutului nostru istoric, credincioși destinelor noastre viitoare, să facem să crească, să înflorească și să rodească tot mai mult, în inimile, în cugetele și în faptele noastre, minunata prietenie româno-sovietică.

† VALERIAN

Episcopul Ortodox al Orădiei

44. K. E. Vorosilov, *op. cit.*, p. 15.

MANIFESTĂRI ÎN CADRUL LUNEI PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE

FESTIVITATEA DELA INSTITUTUL TEOLOGIC DE GRAD UNIVERSITAR DIN BUCUREȘTI

Pe tot întinsul Patriei noastre, în fiecare an, se desfășoară, între 7 Octombrie și 7 Noembrie, măreața sărbătoare a Lunii Prieteniei Româno-Sovietice, care pentru poporul nostru este un minunat prilej de mărturisire vădită a dragostei necîntite și a recunoștinței alese față de puternica vecină și ocrotitoare: Marea Uniune Sovietică.

Intr'adevăr, prin toate manifestările artistice și culturale, dar mai cu seamă prin avântul în muncă al celor ce lucrează cu brațele și cu mințile în fabrici, în școli și pe ogoare, menirea Lunii Prieteniei Româno-Sovietice este să sporească și să adâncească necontenit legăturile de ajutor frățesc și de încredere nețărmurită între poporul român și popoarele din Uniunea Sovietică.

Este lucru îndeobște știut, că prietenia dintre poporul nostru și popoarele vecine din U.R.S.S. are adânci și străvechi rădăcini în trecut. Istoria țărilor noastre este bogată în fapte și mărturii doveditoare, că între Români și Ruși s'au făurit și s'au încheiat dealungul veacurilor legături trainice pe țărâm politic, economic, cultural și bisericesc care au fost pentru noi un nestăvilit mijloc de propășire în toate laturile vieții obștești.

Pe firul acestor legături, Bisericile Ortodoxe Română și Rusă, călăuzite de duhul dragostei și al dreptății, conlucrează în cea mai sfântă înțelegere la lupta ce se duce azi, cu atâta însuflețire pentru apărarea păcii în lume și înăturarea primejdiilor unui nou război. Această părtășie de țeluri și strădanii a făcut necesară o apropiere cât mai strânsă între Intâistătătorii acestor două Biserici vecine și surori, care n'au precupețit nicio osteneală când a fost vorba de chezușuirea unei păci drepte și statornice între oameni și popoare.

Clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române — cetățeni cinstiți ai Patriei noastre — cunosc prea bine aceste lucruri și de aceea, laolaltă cu toți oamenii muncii din țara noastră, iau parte cu mare bucurie la această tradițională sărbătorire. Căci au fost prea puternice legăturile dealungul veacurilor dintre cele două Biserici Ortodoxe surori, — română și rusă, — a fost prea simțit sprijinul înțelegător pe care ni l-a dat din îndepărtate vremi Ortodoxia rusă, ca să nu ne alăturăm acestei sărbătoriri cu toată căldura inimilor noastre.

Anul acesta, în vederea participării slujitori'or și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române la această sărbătorire, prin chibzuirea Prea Fericitului Patriarh Justinian, Sfântul Sinod a hotărât ca toți Chiriarii să ia din vreme măsurile cuvenite pentru aducerea la îndeplinire în cuprinsul Eparhiilor ce păstoresc, a programului alcătuit, în cadrul manifestărilor artistice și culturale rânduite cu prilejul Lunii Prieteniei Româno-Sovietice, în scopul de a întări și mai mult conlucrarea dintre Biserici și popoarele noastre la lupta pentru apărarea păcii în lume.

Pe temeiul acestei hotărâri și potrivit îndrumărilor date la timp, într-una din Duminicile dintre 7 Octombrie și 7 Noembrie a. c., preoții au vorbit credincioșilor în biserică despre legăturile de prietenie și de ajutor frățesc între Bisericile Ortodoxe Română și Rusă în trecut și în prezent, precum și despre însemnătatea și folosul prieteniei româno-sovietice, stăruindu-se în deosebi asupra colaborării lor în lupta pentru apărarea păcii și făurirea unei vieți noi. Totodată preoții au luat parte și chiar au rostit cuvântări în adunările cetățenești organizate în cinstea Lunii Prieteniei Româno-Sovietice în cadrul comitetelor de luptă pentru apărarea păcii.

La conferințele protopopești de orientare a clerului, ținute în întreaga Patriarhie Română la sfârșitul lunii Octombrie a.c., a fost rânduit câte un preot din protoierie, să rostească o alocuțiune în legătură cu Prietenia Româno-Sovietică, iar delegații Chiriarhilor la aceste conferințe au subliniat roadele acestei prietenii pe tărâm bisericesc și social politic.

Deasemenea în toate școlile de învățământ bisericesc pentru pregătirea clerului, adică în școlile medii de cântăreți bisericesti, la seminariile monahale «Cuvioasa Paraschiva» dela mănăstirea Agapia și «Sf. Filofteia» dela mănăstirea Hurezu, precum și la Institutele Teologice de grad Universitar din București și Sibiu, Luna Prieteniei Româno-Sovietice a fost întâmpinată în chip sărbătoresc, organizându-se diferite festivități cu coruri, conferințe, expoziții de cărți, fotomontaje și filme documentare, și la care au luat parte corpul didactic, elevii, studenții, preoții cursiști, în frunte cu Chiriarii și slujbașii Centrelor Eparhiale.

La Institutul Teologic Universitar din București a avut loc, sub auspiciile cercului ARLUS, într'un cadru de aleasă sărbătoare, festivitatea închinată Lunii Prieteniei Româno-Sovietice. Această festivitate a fost cinstită cu prezența Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, fiind înconjurat de Prea Sfințiții Episcopi Antim Târgovișteanu, Vicar Patriarhal, și Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și Rector al Institutului Teologic, de PP. CC. Consilieri Patriarhali și ai Arhiepiscopiei Bucureștilor. Au mai fost de față: întregul corp didactic și administrativ al Institutului Teologic, protopopii și preoții Capitalei, salariații Administrației Patriarhale și ai Arhiepiscopiei Bucureștilor, tehnicienii și lucrătorii ateliere'or Institutului Biblic și ai Tipografiei Cărților Bisericești, preoții cursiști din seria a XVII-a și studenții teologi.

Festivitatea a început prin cântarea imnurilor R.P.R. și U.R.S.S., de către corul studenților teologi sub conducerea maestrului N. Lungu, după care a urmat cuvântul de deschidere rostit de D. Const. Pavel, secretarul secției ARLUS dela Institutul Teologic de grad Universitar din București. D-sa a arătat că Biserica Ortodoxă Română ia parte cu toată

însufiețirea la sărbătorirea Lunei Prieteniei Româno-Sovietice, întemeindu-se pe puternicele legături din trecut, care sunt pentru noi izvor de îndemnuri și nădejdi. Îndemnuri de a întări unitatea politică a poporului nostru și izvor de nemărginită încredere în forțele noastre, în viitorul fericit al Patriei noastre, în triumful păcii și al buneii stări. Pentru împlinirea acestor sfinte năzuinți se străduiesc și Intâistătătorii celor două Biserici Ortodoxe surori, Română și Rusă, Înalt Prea Sfințitii și Prea Fericitii Patriarhi Justinian și Alexei, neprecupețind nicio osteneală când este vorba de chezășuirea unei păcii drepte și statornice între oameni și popoare.

După cuvântarea de deschidere a D-lui Const. Pavel, a urmat conferința P. C. Profesor Diacon Gh. I. Moisescu despre **Legături bisericești româno-ruse**, arătând că ele își au obârșia în înrâurirea săvârșită de Slavi în procesul istoric al formării poporului român, iar mai târziu în încheierea celor dintâi cnezate românești. Această înrâurire puternică se vedește nu numai în făurirea limbii române, care se știe că cuprinde un însemnat număr de cuvinte slave, ci și în faptul că vreme de cinci veacuri vechea limbă slavonă a fost folosită atât în cancelariile domnești, cât și în bisericile din Țara Românească, Moldova și Ardeal, ceea ce a înlesnit foarte mult o părtășie de cultură între popoarele noastre vecine.

«Legăturile dintre Bisericile Ortodoxe Română și Rusă au înflorit și s'au întărit dealungul veacurilor pe temeiul intereselor istorice comune, oțelute fiind de aceleași jertfe și țeluri care au luat ființă și dăinuiesc după întemeierea statelor dela Kiew și Moscova, fie prin călătorii sau solii de călugări și vlădici, fie prin diferite schimburi culturale și artistice, fie mai ales, prin sprijinul neprecupețit pe care Marea Biserică Pravoslavnică dela Răsărit, l-a dat neîncetat Ortodoxiei noastre românești.

Așa dar, cele dintâi legături bisericești între Români și Ruși se îmbină în chip firesc cu relațiile politice, economice și culturale dela sfârșitul veacului XI, când Rușii, după ce se creștinează încep să-și întemeieze scaune episcopale, sub oblăduirea Patriarhiei de Constantinopol. Năvălirea Tătarilor dela 1240 va fi stânjenit pentru câtăva vreme întreținerea acestor legături. Însă la sfârșitul veacului al XIV-lea, după ce Rusia Mică, Podolia, Volhinia și Ucraina și cetatea Kiewului ajung pentru mai multe veacuri sub stăpânirea catolică polonă, credincioșii pravoslavnici ruși din aceste ținuturi au fost nevoiți să întrețină legături bisericești cu Românii moldoveni, fiindcă îi unea aceeași credință ortodoxă. Deaceia ei vedeau în Domnitorii noștri pe ocrotitorii lor sufletești, socotindu-i ca pe niște izbăvitori de sub jugul asupritorilor catolici. În aceste împrejurări, timp de aproape un veac și jumătate candidații la preoție ai Rușilor din Ucraina au primit hirotonia din mână episcopilor moldoveni, până când, în anul 1539, regele Poloniei Sigismund August a oprit cu desăvârșire aceasta, sub amenințarea pedepsei cu moartea.

Dar întărirea acestor legături s'a făcut și prin mijlocirea acelor drumetri ruși — pelegriini sau palomnici, — cunoscuți în istorie de pe la jumătatea veacului XIV, care mergând spre Locurile Sfinte, au trecut și prin Țările Române, lăsând însemnări despre călătoriile lor sau aducând cu ei duh de viață nouă. Așa a fost ieromonahul Ignatie din Smolensk prin anii 1389—1405, arhimandritul Gretenios din Moscova pe la anul

1400, călugărul Epifanie din Novgorod prin 1416 și ieromonahul Zosima, care a trecut «prin țara valahă», cum spune el, în anul 1419.

O dovadă netegăduită a legăturilor politice și bisericești între Moldova, Kiev și Moscova în cursul veacurilor XV-XVI, o constituie prezența a mai multor cneji și vlădici ruși în pomelnicile mănăstirilor moldovenești. În vremea domniei lui Mihai Viteazul, episcopul Luca al Buzăului călătorește într-o solie la Moscova, iar vlădicii munteni și moldoveni țin la Iași un sobor, îndemnând pe credincioșii ortodocși din Rutenia și Podolia să nu se lase amăgiți de făgăduelile iezuiților catolici, ca să-și lepede Ortodoxia și să treacă la uniație.

Veacul al XVII-lea a deschis șirul unor legături mai strânse între Țările Române și Rusia, prin călătoriile făcute la Kiev, Moscova și Petersburg de mai mulți călugări, precum și de câțiva mitropoliți, cum a fost Varlaam, Ghedeon și Dosoftei din Moldova, Varlaam și Grigorie din Țara Românească, Ilie Iorest și Sava Brancovici din Ardeal, sau de episcopii Pahomie al Romanului și Inochentie al Hușilor.

Rolu' de apărătoare dârză a creștinătății răsăritene și mai ales de scut al Ortodoxiei ecumenice, pe care-l atribuie Rusiei pravoslavnice, vlădicii și uneori chiar voevozii noștri, arată limpede imboldul sufletesc din care au purces legăturile străvechi dintre aceste două Biserici și țări vecine. Într'adevăr, după căderea Bizanțului sub Turci, în Răsărit se ridică o nouă putere ortodoxă, care lua sub ocrotirea sa îndurătoare pe toți creștinii ortodocși, a căror nădejde de mângâiere și milostivire se îndreaptă acum spre Moscova — a treia Romă.

Precum se știe, al doilea pătrar al veacului XVII este luminat de uriașa personalitate a mitropolitului de Kiev Petru Movilă. Este adevărat că munca și râvna lui de mare arhiepiscop fac parte din zestrea Bisericii rusești. Însă noi, Românii, avem mândria că Petru Movilă a fost moldovean și astfel în chip nemijlocit ne-am folosit și noi de bogatele daruri sufletești cu care l-a înzestrat Dumnezeu. Din dragoste pentru Biserica lui Hristos și din grija pentru apărarea dreptei credințe a sprijinit el tipărirea de cărți și în graiul românesc, trimițând izvoade, tiparnițe și meșteri iscusiți lui Vasile Lupu la Iași și lui Matei Basarab la Govora și Câmpu Lung. Este de prisos să mai stăruim asupra meritelor nepieritoare agonisite de Petru Movilă prin lupta dusă de el împotriva încercărilor făcute de catolici de a cotropi pământul rusesc și întregul Răsărit ortodox, fapt pentru care a dat la iveală vestita lui carte **Mărturisirea Ortodoxă** cercetată și aprobată în sinodul ținut la Iași, după sfatul și îndemnul său, în toamna anului 1642.

Ca o prelungire a epocii lui Petru Movilă, pe tărâmul legăturilor bisericești româno-ruse, pot fi socotite și lucrările arhimandritului Ioanichie Galeatovschi, rectorul Academiei din Chiev și cel mai de seamă scriitor bisericesc rus din a doua jumătate a veacului XVII-lea. Scrierea sa **Cheia înțeleșului**, cuprinzând cazanii la Dumineci și sărbători, este cea dintâi carte tălmăcită și tipărită în Tipografia Mitropoliei din București, întemeiată în anul 1678, prin osârda Mitropolitului Varlaam al Ungro-Vlahiei cu meșterii, s'ovele și teascurile aduse de el din Rusia. Iată așa dar, că și la temelie Tipografiei Cărților Bisericești de azi, aflăm același rod bogat al legăturilor de prietenie româno-ruse.

Dela începutul veacului XVIII, legăturile bisericești cu Rusia se înfățișează într'un chip cu totul deosebit. Alipirea tot mai stăruitoare de Rusia a Domnilor și Vlădicilor noștri, statornicia ei ocrotire dovedită în felurite împrejurări, ajutoarele bogate hărăzite pentru bisericile și mănăstirile românești, dădeau îndreptățire bătrânului Mitropolit Teodosie al Ungro-Vlahiei să mărturisească astfel, în toamna anului 1700, încrederea sa în puternicii vecini dela Răsărit: «Mântuire și ajutor împotriva Turcilor și a catolicilor, numai din Moscova va putea veni».

În ce privește viața călugărească, aceste legături au culminat în a doua jumătate a veacului XVIII, prin ostenea a fericitului stareț Paisie Velicovschi, de neamul lui fecior de preot din Poltava Ucrainei. Viața și nevoițele acestui călugăr îmbunătățit nu pot fi cuprinse în câteva slove. Ele sunt atât de mari și au străbătut atât de adânc în podvigul obștiilor pe unde a viețuit — Poiana Mărului, Dragomirna, Secu și Neamțu — încât pe drept cuvânt poate fi socotit noul ctitor al pravilei noastre mănăstirești și îndrumătorul cinului călugăresc pe calea adevăratei lui chemări, spre a răspunde rostului înalt pe care îl are în viața noastră bisericească.

Pe firul aceluiași legături din veacul XVIII, Arhiepiscopul de Ecaterinoslav, Ambrozie Serebrenicov, ca și urmașul său, Gavriil Bănulescu, au fost exarhi ai sinodului rusesc în Țările Române, în timp ce Iov Potemkin, viitorul Arhiepiscop de Ecaterinoslav, a egumenit până în 1792 mănăstirile Horodiștea și Slatina, iar Iona Travelschi, Mitropolitul Georgiei, a fost doi ani stareț al mănăstirii Pângărați.

În cursul veacului XIX legăturile noastre cu Rusia se întăresc necontenit, vădindu-se fie sub înfățișarea unor înrăuriri nemijlocite în ce privește organizarea Bisericii și a școlilor de preoție, fie prin adăparea la izvoarele culturii teologice rusești.

În literatura bisericească am primit deasemenea multe și bogate daruri. Un însemnat număr de traduceri, începând cu *Cazania* lui Varlaam din 1643 și sfârșind cu cele trei volume de *Predici și Cuvântări* ale I.P.S. Mitropolit Nicolae Krutițki, date la lumină în bun graiu românesc, din grija și îndemnul Prea Fericitului Patriarh Justinian, prin pana iscusită și cunoștința adâncă a Preotului Prof. Nicolae M. Popescu, au răspândit raze luminoase în ogorul literaturii noastre teologice.

În muzica religioasă atâtea melodii aduse de arhimandritul Visarion Rusu, începătorul muzicii corale în București acum 100 de ani, apoi de Ioan Carp și mai ales de Gavriil Muzicescu se cântă și azi în toate bisericile noastre.

După o întrerupere de un sfert de veac, vechile legături de bună vecinătate și folositoare dragoste creștină cu Biserica Ortodoxă Rusă au fost reluate îndată după 23 August 1944. Astfel în Februarie 1945 o solie a Bisericii noastre, în frunte cu P. S. Episcop al Argeșului, a mers la Moscova spre a lua parte la alegerea și înscăunarea Prea Fericitului Alexei, ca Patriarh al Moscovei și întregii Rusii. Acesta a fost cel dintâi prilej de mărturisire a dragostei și încrederii depline care unea cele două Biserici vecine și surori.

În toamna anului 1946 a urmat călătoria la Moscova a răposatului Patriarh Nicodim, însoțit fiind și de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian,

pe atunci Arhiepiscop-Vicar la Mitropolia Moldovei. Primirea căduroasă «voevodală», cum îi plăcea răposatului Patriarh Nicodim să spună, a dovedit pe deplin dragostea sinceră care stă la temelia acestor legături de prietenie.

După aceea, în primăvara anului 1947 a avut loc vizita Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei în țara noastră, care într'adevăr a cimentat legăturile duhovnicești între cele două Biserici surori. Prea Fericitul Alexei este cel dintâi Patriarh al Bisericii Ortodoxe Ruse care a pășit pe pământul țării noastre. Prin călătoria sa istorică s'au răscolit a unci multe și frumoase amintiri din trecut, iar măreț a și însemnătatea ei a avut menirea să deschidă un capitol nou și de mari nădejdi pentru înfrățirea popoarelor noastre vecine și pentru întărirea ecumenic tății ortodoxe.

În acest duh nou am întâmpinat apoi cele două solii ale Bisericii Ortodoxe Ruse, veniți în țara noastră în cursul anului 1948, una la înmormântarea răposatului Patriarh Nicodim, iar alta în frunte cu Mitropolitul Nicolae Crușki, la serbările pentru înmânarea cărjei și înălțarea Prea Fericitului Justinian în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Pe răbojul acestor legături trebuie să însemnăm la loc de cinste participarea Bisericii noastre la serbările jubiliare pentru împlinirea a 500 de ani de la autocefalia Bisericii Ortodoxe Ruse și Consfătuirii Pan-ortodoxe de la Moscova, din Iulie 1948. Biserica noastră a fost înfățișată atunci prin cea mai fericită solie pe care a cunoscut-o istoria sa vechiă, fiind a cătuia din: Prea Fericitul Patriarh Justinian, I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, Prea Sfințitul Antim Episcopul Buzăului și Nicolae al Cujului. Prestigiul sporit pe care Biserica românească îl are azi în întreaga lume ortodoxă purcede în mare măsură din temeinicia și înțelepciunea cu care delegația noastră, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian a susținut toate chestiunile de însemnătate ecumenică desbătute în această Consfătuire. Iar solidaritatea și identitatea de vederi ce s'a dovedit atunci că există între Bisericile Ortodoxă Rusă și Română, a izvorât din veghea neadormită a Întâistărilor celor două Biserici surori întru apărarea tezaurului sfânt al dreptei credințe, prin propoveduirea păcii și a bunăînțelegeri între oameni și popoare.

Ostenindu-se necentenit pentru împlinirea poruncilor evanghelice, Biserica Ortodoxă Română s'a întâlnit de atunci mereu cu Marea Biserică Ortodoxă Rusă, pe același drum al sprijinirii celor mai sfinte năzuințe ale omenirii: pacea, libertatea și viața fericită. Această părtășie de țeluri și strădanii a făcut necesară o cât mai strânsă și mai nemijocită legătură între cele două Biserici. Schimbul de scrisori între Prea Fericitul Patriarh Alexei și Justinian s'a urmat fără contenire, adevărind cu fiecare slovă dragostea frățească și pretenia sinceră care unește pe Întâistărilor celor două Biserici vecine și surori. Căci, între timp, înțelegerea luptei pentru apărarea păcii, a pus în fața Bisericilor Ortodoxe Rusă și Română, alăturate dintru început mare'ui front al păcii, problema desfășurării unei lucrări comune, ca roadele strădaniilor să fie cât mai îmbelșugate.

Vizita pe care a făcut-o Institutului nostru în primăvara anului 1950 rectorul Academiei Teologice din Moscova, răposatul Protoiereu Alexan-

dru Smîrnov, precum și aceea făcută în Aprilie 1950 de Rectorul Institutului nostru, Prea Sfințitul Episcop Theoctist însoțit de Prof. Ioan Negrescu Academiei Teologice din Moscova, le socotim drept fapte de mare însemnătate duhovnicească, dând putința închegării unor legături de frăție trainică și de conlucrare tămelnică între așezămintele de învățământ teologic ale celor două Biserici Ortodoxe Rusă și Română, în vederea propășirii științei și culturii ortodoxe.

Deasemenea, proclamarea Prea Fericitului Patriarh Justinian ca membru de onoare al Academiei duhovnicești din Moscova, care a avut loc cu prilejul călătoriei făcute în capitala Uniunii Sovietice în anul 1951, trebuie privită nu numai ca o vrednică cinste a muncii desfășurate de Prea Fericirea Sa în toate împrejurările pentru apărarea Ortodoxiei, ci mai ales ca o încununare a luptei ce o poartă cu atâta însuflețire pentru apărarea păcii și în care luptă Bisericele Ortodoxe Română și Rusă au dovedit că sunt stegăre și cu rosturi bine statornicite în obștea credincioșilor lor.

*

Precum am văzut, un rol de cinste pe tărâmul cunoașterii și adâncirii legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietică revine și Bisericilor Ortodoxe surori Română și Rusă, care călăuzesc pe credincioșii lor în lupta pentru apărarea păcii și făurirea unei vieți noi.

O tradiție adâncită în umbra veacurilor și mărturii istorice netăgăduite dovedesc cât de strânse au fost legăturile de prietenie în trecut. Dar tot odată ele sunt și o cheazășie puternică pentru vremurile de azi în ce privește însemnata ea și foloasele acestei prietenii.

Intr'adevăr, poporul român poartă în inima sa o nețarmurită dragoste Marei Uniuni Sovietice. Căci prietenia de veacuri ce leagă poporul român de vrednicul popor rus a fost pecetluită prin jertfele vitezei armate sovietice în timpul războiului din urmă pentru eliberarea țării noastre de sub jugul și asuprirea fascistă. De aceea, precum spune Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, Gh. Gheorghiu-Dej, «niciodată nu se va șterge din amintirea poporului nostru recunoștința nemărginită și respectul cel mai profund față de poporul sovietic».

Astăzi fiecare pas prin orașele și satele noastre, prin uzini și peșogoare, prin școli și așezăminte obștești, ne arată că soarele binefăcător sub al cărui raze înfloarește Patria noastră, este ajutorul uriaș pe care îl primim zi de zi, sub cele mai felurite forme din partea Uniunii Sovietice. Motoarele puternice ale noilor uzine și fabrici, combainele ce culeg holdele, mașinile scilpitoare care străbat meșagurile noastre, avântul nestăvilit al științei și culturii, freamătul de voieșie ce a pătruns în școli și prin cămine, toate vădesc roadele minunate ale unei prietenii cum poporul nostru n'a mai cunoscut vreodată.

Tezaurul bogatei experiențe al Uniunii Sovietice constituie dreptarul sigur și cheazășie nedesmințită a poporului nostru muncitor pe calea făuririi unei vieți noi. Nu este latură de lucrare în industrie sau în agricultură, în construcții sau în învățământ, în știință sau în artă, unde metodele de muncă, descoperirile și înfăptuirile dobândite în lumea sovietică să nu fie și pentru noi izvor de îndemnuri și nădejde către un uriaș salt înainte pentru înflorirea Patriei și bunăstarea celor ce muncesc.

Iată, așa dar, pen'ru ce readucerea în minte a atâtor fapte de seamă din trecutul istoric este folosită și întremătoare în această zi de sărbătorire a Prieteniei Româno-Sovietice. Dacă ne-am învrednicit să avem în trecut legături atât de strânse și de prețioase, glasul conștiinței ne îndeamnă să făurim și acum o unitate de nesdruncinat și de nebiruit între țările și popoarele noastre, pășind înainte pe drumul de viață nouă.

Ne cheamă la această înfrățire graiul cronicior bătrâne, conștiința istorică de vecini apropiați și mai ales măreția faptelor, pe care strămoșii noștri le-au săvârșit laolaltă. Ne leagă pe unii de alții puternica tradiție despre predicarea Evangheliei păcii pe meșagurile locuite de popoarele noastre, prin râvna aceluiași neobosit și Sfânt Apostol Andrei, cel dintâi chemat. Iar din leopisețele țărilor noastre ne veghează deapaururi chipuri luminoase de Vlădici și cărturari, de cărmuitori și luptători neînfricați, care au trăit, au muncit, s'au sănguiat și s'au jertfit împreună pentru apărarea credinței, a culturii și a Patriei lor, făurită de poporul rus și poporul român, în răstimp de aproape un mileniu.

Am avut dușmani comuni în trecut, cum îi avem și azi. Am luptat împreună odinioară, așa cum suntem datori să luptăm și azi pen'ru apărarea depurilor noastre sfinte, pentru întărirea prieteniei și propășirea păcii în întreaga lume.

Împreună cu toate popoarele însetate de pace și progres, poporul nostru aduce în această zi prinosul recunoștinței sale statornice, marci sale prietene și vecine, Uniunea Sovietică, pavază a păcii și a libertății popoarelor.

Dăinuiască în veci prietenia de nesdruncinat dintre poporul român și marele popor sovietic!

Să trăiască și să se întărească lupta unită a popoarelor noastre pentru pace și făurirea unei temelii trainice noilor orânduiri obștești!

Trăiască Bisericiile Ortodoxe surorilor Rusă și Română, luptătoare neobosite pentru pacea și unirea tuturor popoarelor pentru înfăptuirea unei vieți fericite, până de dreptate și de trainice bucurii!»

*

După conferința P. C. Diacon Prof. Gh. I. Moisescu s'a rulat filmul documentar sovietic «In ghețurile oceanului arctic».

ÎN A PĂRĂRE A PĂCII

STATORNICĂ ȘI NECLINTITĂ STRAJĂ A PĂCII

În conștiința tuturor oamenilor cinști, de pe întreg întinsul pământului, a pătruns adânc credința nestrămutată, că Uniunea Sovietică este cea mai credincioasă, mai statornică și mai neclintită strajă a păcii, libertății și securității popoarelor.

Și această credință tare ca adevărul izvorăște din fapte concrete și pozitive, presărate dealungul a 36 ani de existență a Puterii Sovietice. «Intr'adevăr, istoria Statului Sovietic este organic legată de lupta pentru pace. Ea arată lupta necurmată a poporului sovietic împotriva războaielor de cucerire, de jaf și cotropire, lupta lui pentru o pace trainică și dreaptă, pentru prietenia între toate popoarele lumii, pentru cooperarea lor frățescă bazată pe înțelegere și prețuire reciprocă, pe respectarea independenței naționale și a suveranității de stat a oricărei țări, mari sau mici». Consecvența și perseverența politică de pace a Uniunii Sovietice este izvorul din însăși structura de stat a orânduirii sale, ea corespunzând întru totul intereselor vitale ale oamenilor sovietici, făuritori ai vieții celei noi, vestitori ai «primăverii» întregii omeniri.

Încă din 1917, pacea între oameni și popoare a constituit una din cele dintâi revendicări ale tânărului Stat Sovietic: «Să ducem la bun sfârșit cauza păcii», glăsuiește Apeul pe care, în noaptea de 7 spre 8 Noiembrie 1917, Congresul al II-lea al Sovietelor l-a adresat muncitorilor conștiinți din cele mai mari state care participau atunci la război — Anglia, Franța, Germania.

Drapelul păcii — înățat de Puterea Sovietică din prima zi a existenței sale — a reprezentat continuu marea speranță a tuturor oamenilor și popoarelor iubitoare de pace din lume. De atunci și până în ceasul frământărilor de azi, orientarea fundamentală a politicii externe a Uniunii Sovietice a fost, cu statornicie, lupta pentru dezvoltarea relațiilor de pace și prietenie între popoare, și o rezistență dârză și înverșunată față de toți dușmanii păcii de pretutindeni.

Între marile puteri — încă în cadrul Societății Națiunilor Unite — Uniunea Sovietică a fost singura care a dovedit, nu prin vorbe, ci prin elocvența faptelor, că luptă cu hotărâre pentru reducerea generală a forțelor armate, pentru dezarmare, pentru pace.

Călăuzită de principiul că deosebiriile între sistemele social-economice nu pot constitui o piedică în relațiile dintre țări, întreaga politică externă a U.R.S.S. a fost îndreptată numai spre țeluri pașnice, în scopul colaborării cu toate celelalte state.

O afirmare excepțională a consecvenței și fermității politicii de pace a Uniunii Sovietice, a constituit-o Marele Război pentru Apărarea Patriei, în care, nimicind diabolica mașină de război a fascismului german și a militarismului jalonez, poporul sovietic — cu prețul unor uriașe jertfe — a adus omenirii pacea.

În anii de după ultimul război — atunci când neofascismul reacțiunii internaționale de peste Ocean a început a-și zăngăni armele și a amenința lumea cu un nou și înfiorător măcel mondial — Uniunea Sovietică s'a manifestat iarăși, ca o hotărâtă și neabătută apărătoare a păcii și securității popoarelor. În toate conferințele internaționale, ca și în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, reprezentanții U.R.S.S. au ridicat neconținut glas împotriva celor ce urmăresc aruncarea omenirii în noi dezastre, în noi nenorociri, în noi distrugerii, arătând căile drepte care duc spre menținerea și consolidarea păcii în lume.

Politica de pace a Uniunii Sovietice — în asentimentul tuturor popoarelor iubitoare de pace — se situează cu fermitate pe poziția că nu există problemă internațională litigioasă care să nu poată fi rezolvată pe calea pașnică a tratativelor.

În toate sesiunile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite — începând cu cea dintâi, în Ianuarie 1946, și sfârșind cu cea de a VIII-a, care se ține acuma —, delegațiile Uniunii Sovietice au făcut repetate propuneri și au recomandat soluții practice pentru rezolvarea tuturor diferendelor internaționale care ar putea periclita pacea mondială.

La toate aceste acțiuni pozitive, menite să asigure pacea și colaborarea între națiuni, — cercurile diriguitoare ale reacțiunii occidentale și în special cele din Statele Unite ale Americii — au răspuns printr-o politică «dinamică», o «politică de forță», o politică a «liniei rigide», prin «strategia războiului rece», prin «război psihologic», prin răspândirea urbi et orbi a unor svonuri absurde despre o imaginară «primejdie sovietică».

Fără a se lăsa abătută de aceste atitudini contrare intereselor păcii generale, Uniunea Sovietică — consecventă pe linia întregii sale dezvoltări istorice — a continuat să militeze cu hotărâre pentru biruința ideii tratativelor pașnice întru rezolvarea litigiilor internaționale. Chiar în actuala sesiune — cea de a VIII-a — a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, reprezentanții U.R.S.S. au abordat din nou problemele arzătoare ale actualității — ca acelea privind reducerea înarmărilor, a interdicției armei atomice și a oricăror tipuri de arme de exterminare în masă a oamenilor, problema coreeană, problema Triestului, a admiterii de noi membri în O.N.U., — punând pe prim plan apărarea popoarelor care luptă pentru dreptul lor la auto-determinare, ca și apărarea popoarelor a căror independență este amenințată de politica cercurilor agresive.

La 21 Septembrie a.c., în ședința plenară a celei de a VIII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., șeful delegației U.R.S.S., Andrei Ianuarievici Vișinschi, — în cadrul unei ample cuvântări asupra situației inter-

naționale, — a făcut iarăși recomandări luminoase «cu privire la măsurile pentru înlăturarea primejdiei unui nou război mondial și pentru destinderea încordării în relațiile internaționale».

Vorbind despre funcțiile și rolul Organizației Națiunilor Unite, întru reglementarea problemelor internaționale și ferirea omenirii de urgiile și ororile unui nou război, — A. I. Vișinschi a spus: «Guvernul Sovietic acordă o mare importanță activității și reului Organizației Națiunilor Unite, care are datoria de a contribui la reglementarea problemelor internaționale. În asigurarea colaborării internaționale, a păcii și securității popoarelor. Guvernul Sovietic a reafirmat recent că va acorda un sprijin energetic în această privință. Este cu neputință însă să nu spunem că în momentul de față, Organizația Națiunilor Unite este departe de ceea ce ar trebui să fie, de ceea ce ar dori să vadă în ea popoarele iubitoare de pace. În momentul de față Organizația Națiunilor Unite trece printr'o criză profundă, fiind redusă la rolul uneiia din părțile buccului Atlanticului de Nord. Acest rol al O.N.U. s'a făcut simțit în special în ultimii ani, când numele O.N.U. a fost folosit pentru camuflarea intervenției străine în Coreea, în încercările de a legaliza războiul sângeros impus poporului coreean».

Semnarea armistițiului în Coreea — o mare victorie a forțelor păcii — a contribuit într'o însemnată măsură la atenuarea încordării în relațiile internaționale. Acest lucru nu a convenit, însă, cercurilor agresive din S.U.A., care mizează totul pe agravarea situației internaționale și chiar pe război. De aceea au lansat, recent, o nouă lozincă provocatoare, cu privire la necesitatea revizuirii **Chartei** Organizației Națiunilor Unite «în scopul de a sfărâma unul din principiile fundamentale pe care se bazează O.N.U. — principiul unanimității membrilor permanenți în examinarea și rezolvarea problemelor în Consiliul de Securitate. Acest principiu — a spus A. I. Vișinschi — leagă de mâini pe acei care au interes să reducă rolul și însemnătatea Consiliului de Securitate în lupta împotriva agresiunii și agresorilor. Adepții revizuirii **Chartei** au interes să transforme Organizația Națiunilor Unite nu într'un instrument eficace de apărare a păcii, ci într'un instrument al politicii agresive de primejduire a păcii. Aceasta este încă o dovadă a faptului că cercurile guvernante ale S.U.A. nu doresc destinderea încordării existente în relațiile internaționale, deoarece în condițiile actuale, chestiunea revizuirii **Chartei** poate fi folosită de unele puteri pentru nci încercări de a submina Organizația Națiunilor Unite și în special Consiliul de Securitate, de a submina cauza păcii în ansamblul ei».

Având în vedere că principala răspundere pentru menținerea păcii și securității internaționale revine în întregime Marilor Puteri, care dispun de forțele, de prestigiul și de influența corespunzătoare pentru a asigura cu succes reglementarea pașnică a problemelor internaționale, — Uniunea Sovietică, ca mare putere, se opune cu hotărâre oricărei revizuirii a **Chartei** Organizației Națiunilor Unite semnată la San-Francisco în Iunie 1945, **Chartă** care atribuie fiecăreia din cele cinci Mari Puteri o parte egală din răspunderea pentru apărarea și consolidarea păcii. Deci, nu revizuirea **Chartei**, ci revenirea la principiile ei de bază, revenirea la metodele tra-

tative'or pașnice și ale colaborării internaționale va duce la atenuarea actualei tensiuni în relațiile dintre state.

În legătură cu problema revizuirii Chartei Organizației Națiunilor Unite, este deosebit de semnificativă scrisoarea deschisă, adresată de Consiliul Păcii pe întreaga Indie, președintelui celui de a VIII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., D-na Vijaya Pandit Nehru, în care se spune:

«Niciodată încă, se arată în scrisoare, nu a fost necesară o vigoare mai mare ca acum, față de încercările de a distruge înseși temelile Organizației Națiunilor Unite, prin revizuirea Chartei ei. Baza Organizației Națiunilor Unite o constituie principiul unanimității Mari'or Puteri și orice încercare de a exclude această prevedere din Chartă, nu poate duce decât la o destrămare a însăși Organizației Națiunilor Unite.

Poporul indian este convins că veți folosi întreaga dvs. influență și autoritate împotriva eforturilor sinistre de a abate Organizația Națiunilor Unite dela țelul ei primordial.

Organizația Națiunilor Unite nu va avea niciodată autoritatea și forța unei adevărate organizații internaționale atât timp cât Republica Populară Chineză este lipsită de locul ei legal în Consiliul de Securitate și în Adunarea Generală a O.N.U. Nicio problemă privind pacea în Asia sau în întreaga lume nu poate fi rezolvată în mod satisfăcător fără participarea Republicii Populare Chineze, cu votul autoritar al poporului său de aproape 500 de milioane».

Consiliul Păcii pe întreaga Indie cere D-nei Vijaya Pandit Nehru să facă tot ce-i stă în putință pentru a obține recunoașterea Republicii Populare Chineze și admiterea ei în O.N.U.

«Se fac tot mai dese încercări — se spune în încheiere, în scrisoare — de a se folosi Organizația Națiunilor Unite ca un instrument de război și de promovare a unei politici menite să mențină asupra poroarelor coloniale și crearea de alianțe militare.

Organizația Națiunilor Unite trebuie să revină la țelul ei primordial și să acționeze ca un instrument de menținere a păcii. Dvs. vă revine sarcina de onoare în această nobilă acțiune».

Șeful delegației Sovietice la cea de a VIII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., a insistat, deasemenea, asupra interzicerii necondiționate a armei atomice și a oricăror arme de exterminare în masă. Și lucrul acesta Uniunea Sovietică nu-l face pentru prima dată. Încă din 1946, Guvernul Sovietic a făcut propuneri concrete cu privire la organizarea lucrărilor Comisiunii pentru energia atomică — comisiune înființată de Adunarea Generală a O.N.U., la 24 Ianuarie 1946 — și a prezentat proiectul de convenție, referitor la interzicerea producției și a folosirii armei atomice, în vederea distrugerii în masă a oamenilor.

Cercurile cârmuitcare ale S.U.A., pornite pe calea «politicii forței», pe calea cuceririi supremației mondiale, au făcut totul pentru a împiedeca interzicerea armei atomice, afirmându-se ca monopoliste ale producției de arme atomice. De aceea — propunerilor sovietice — au opus, în ultimii ani, faimosul «Plan Baruch», cu scopul de a înlocui interzicerea armei atomice prin discutarea hotărârii cu privire la instituirea unui organ internațional care să controleze producția de energie atomică în lumea întreagă, și care să se afle în mâinile monopolurilor din S.U.A.». Infinite

discuții serioase au urmat. Planul Baruch făcea imposibilă rezolvarea acestei probleme vitale pentru soarta omenirii. În acest timp însă, cercurile agresive americane au început ofensiva împotriva suveranității naționale a celorlalte țări, «Planul Baruch» slujind drept armă a acestei politici.

Statornică apărătoare a păcii, Uniunea Sovietică nu a abandonat această luptă. Dimpotrivă, în 1947, 1948 și 1949, a venit cu noi propuneri, cu noi rezoluții, la fiecare sesiune a O.N.U. arătând consecvent că ambele probleme — interzicerea armei atomice și instituirea controlului internațional asupra acestei interziceri — sunt în mod practic pe deplin rezolvabile, ele fiind, însă, inseparabile una de cealaltă. Dacă rezonabilele propuneri sovietice — aprobate de sute de milioane de oameni cinstiți din întreaga lume și de toate partizanele democratice iubitoare de pace — nu au putut fi adoptate, motivele ne sunt arătate elocvent de ziarul englez «News-Chronicle», care de curând a declarat fără ocol că atâta vreme cât a existat monopolul Statelor Unite ale Americii asupra armei atomice, «nu a existat nicio speranță reală că Occidentul va fi de acord cu interzicerea acestei arme».

Zădărnicierea încheierii unui acord internațional pentru interzicerea armei atomice, se conjugă perfect cu planurile militare ale blocului agresiv al Atlanticului de Nord. În cadrul «armatei atlantice», S.U.A. avea rolul de a asigura bombardamentele atomice; în acest scop, aliații atlantici trebuiau să pună la dispoziția forțelor americane baze militare pentru efectuarea acestor bombardamente, și carne de tun pentru «forțele atlantice». Se adăncea astfel subordonarea acelor țări dictatului american.

Planurile acestea agresive ale strategilor «războiului rece», din care se alimenta copios psihoza războinică înăuntrul S.U.A. — fiind clădite pe încredințarea deținerii în exclusivitate a secretului bombei atomice — aveau să se prăbusească lamentabil. Comunicatul Agenției Sovietice «Tass», din Septembrie 1949, a pus capăt falsei iluzii în legătură cu monopolul Statelor Unite în domeniul atomic. Știința și tehnica sovietică — silite de cerințele securității Patriei Sovietice și a menținerii păcii mondiale, — au reușit doar în câțiva ani să facă posibilă producerea diferitelor tipuri de arme atomice.

Cercurile diriguitorice din S.U.A. — recunoscând pierderea monopolului asupra bombei atomice — au pus la cale o nouă campanie de amenințări, de data aceasta cu bomba de hidrogen, «un mic soare», ce se va prăbuși «la momentul oportun» asupra celor ce se opun planurilor de dominație mondială a neofascismului american. Maestrii «războiului psihologic» nu au voit să țină seama nici de glasul opiniei publice care — prin reprezentanții ei la primul Congres Mondial al Partizanilor Păcii din Aprilie 1949, ca și prin sutele de milioane de semnături puse pe Apelul de la Stockholm din 1950, — a cerut interzicerea întrebuintării armei atomice.

Uniunea Sovietică, pe de altă parte, — chiar după ce a fost nevoită să creeze și ea arma atomică — nu și-a schimbat întru nimic statornicia ei politică de pace și colaborare internațională, continuând să lupte cu dârzenie pentru realizarea unui acord cu celelalte țări, privitor la această importantă problemă. În anii 1950, 1951 și 1952, delegația sovietică la Adunarea Generală a O.N.U. a făcut noi propuneri cu privire la interzi-

cerea necondiționată a armei atomice și a tuturor celorlalte arme de exterminare în masă, ca și cu privire la instituirea unui strict control internațional, permanent, pentru aplicarea acestei interziceri.

Cercurile conducătoare ale S.U.A. au continuat să facă opoziție rezolvării acestei probleme, socotind insistențele Uniunii Sovietice pentru interzicerea armei atomice, «drept un semn de slăbiciune». De aceea, publicarea comunicatului guvernamental din 20 August 1953, cu privire la experimentarea în Uniunea Sovietică a bombei cu hidrogen, a provocat o adevărată explozie de stupefacție, în rândurile celor ce s'au legănat în amățitoarea iluzie că S.U.A. ar deține monopolul producției de bombe cu hidrogen și că U.R.S.S. ar da semne de «slăbiciune».

Uniunea Sovietică a făcut dovada că știe să fie puternică, atunci când forțele agresoare o obligă la aceasta. Și totuși, Statul Sovietic nu s'a abătut nici acum dela căile luminoase ale păcii și colaborării internaționale.

Intr'adevăr, atât în comunicatul din 20 August 1953, privitor la experimentarea bombei cu hidrogen în U.R.S.S., cât și în comunicatul din 18 Septembrie a.c. referitor la experimentarea unor noi tipuri de bombe atomice în Uniunea Sovietică, se arată limpede țelurile pașnice urmărite de Statul Sovietic: «Unele cercuri din străinătate — se spune în comunicatul din 20 August — care mizau înainte, în politica lor, pe monopolul S.U.A. asupra bombei atomice; iar apoi asupra bombei cu hidrogen, caută să intimideze popoarele cu faptul că Uniunea Sovietică deține secretul producției armei cu hidrogen și în legătură cu aceasta să provoace neliniște, folosind acest lucru în scopul intensificării goanei înarmărilor. Guvernul Sovietic consideră necesar să declare că, la fel ca și până acum, nu există niciun temei pentru o asemenea neliniște. În conformitate cu politica constantă a Uniunii Sovietice, îndreptată spre întărirea păcii și securității popoarelor, Guvernul Sovietic a propus în repetate rânduri guvernelor celorlalte țări să efectueze o reducere considerabilă a înarmărilor și să interzică folosirea armei atomice și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă, instituind — în cadrul Organizației Națiunilor Unite — un control internațional strict asupra acestei interdicții. Guvernul Sovietic se menține ferm pe această poziție și în prezent».

Și, deasemenea, în comunicatul Agenției «Tass» din 18 Septembrie, se precizează: «Se înțelege foarte bine, că atâta timp cât cercurile de răspundere din S.U.A. resping propunerile stăruitoare ale U.R.S.S. cu privire la interzicerea armei atomice, Uniunea Sovietică — ținând seama de cerințele securității — este nevoită să acorde atenție producției de arme atomice. Totodată Uniunea Sovietică va urma și de acum înainte politica de întărire a răcii între popoare, străduindu-se să ajungă la o înțelegere cu celelalte țări asupra interzicerii necondiționate a armei atomice, cu hidrogen și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă, reducerea considerabilă a armamentelor și stabilirea unui control internațional strict asupra îndeplinirii acestor hotărâri. Paralel cu aceasta, în Uniunea Sovietică se efectuează lucrări în vederea folosirii energiei atomice în scopuri industriale. Uniunea Sovietică consideră că una din principalele ei sarcini este aceea de a obține ea energia atomică să fie pusă în slujba cauzei progresului pașnic».

Constanta politică de pace și prietenie între popoare a U.R.S.S. rezultă cu limpezime din aceste precizări fără echivoc ale Guvernului Sovietic. Cu toate acestea, cercurile diriguitoare ale S.U.A. continuă cu obstinție politica lor de agravare a situației internaționale, încercând — din ce în ce mai fără succes — să convingă lumea occidentală despre închipuita «primejdie de la Răsărit». Este adevărat însă, că în vocabularul acestora nu lipsesc suave cuvinte despre dorința lor de pace, ba chiar declarații potrivit cărora S.U.A. ar fi «deschis ușile casei păcii», în care «au invitat Uniunea Sovietică să intre». Mai mult, pactele, blocurile și tratatele așa zise «defensive», de «securitate», de «apărare mutuală» sau de «apărare comună» — cu care au împânzit lumea și care urmăresc evidente scopuri agresive — sunt caracterizate ca «o cale luminată», în stare, zice-se, să asigure securitatea internațională. «Dar — întreabă pe drept cuvânt șeful delegației sovietice la cea de a VIII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. — poate fi oare numit «cale luminată», sistemul așa zisei «apărări colective», creat prin eudarea și prin încălcarea Chartei Națiunilor Unite, care indică adevărata cale a luptei împotriva agresiunii, calea apărării păcii și securității internaționale? Sub steagul sistemului așa numitei «apărări colective», se înfăptuiește în realitate, după cum o dovedesc numeroase fapte, un sistem de măsuri militare care urmăresc scopuri agresive. Despre ce fel de «cale luminată» se poate vorbi în condițiile cursei turbate a înarmărilor, ale cursei fabricării bombelor atomice, ale creșterii tot mai mari și mai mari a poverii imenselor bugete militare, care ar asă pe umerii popoarelor țărilor blocului anglo-american? În aceste condiții nu poate fi vorba de nicio «cale luminată» sub forma unor așa numite măsuri colective. Generate de blocul Atlanticului de Nord, ele nu pot să nu inspire tuturor popoarelor iubitoare de pace temerile cele mai serioase pentru pacea și securitatea internațională, după cum nu poate să nu trezească asemenea temeri întreaga activitate a blocului Atlanticului de Nord, creiat, chipurile, «în scopuri defensive», dar reprezentând în realitate principala primejdie pentru cauza păcii».

Popoarele — care și apără cu fermitate independența națională și suveranitatea de stat — știu «că atunci când agresorii rostesc cuvântul «apărare», în limbajul lor el înseamnă «război». De aceea ele stau de veghe, străjuind pacea lumii.

Că S.U.A. nu năzuiesc spre destinderea actualului tensiuni internaționale, se vedește și din multe alte fapte, ca de pildă: opoziția înverșunată la chestiunea reprezentării Republicii Populare Chineze în Organizația Națiunilor Unite; împiedicarea adoptării de către O.N.U. a propunerilor sovietice cu privire la organizarea Conferinței politice pentru Coreea, în condiții care să asigure succesul ei după tipul conferinței «mesei rotunde», la care să participe în mod activ țările Asiei, al căror interes pentru asigurarea păcii în Extremul Orient nu poate fi pus la îndoială; presiunea exercitată asupra țărilor europene pentru ratificarea tratatelor militariste de la Bonn și Paris și pentru creierea așa zisei «Comuniități defensive europene», ale căror țeluri agresive sunt cunoscute de toată lumea; încurajarea procesului de remilitarizare a Germaniei Occidentale și stimularea spiritului revanșard german față de statele vecine; creierea de baze militare aeriene și navale pe teritorii străine, prin subminarea suveranității

naționale și a independenței statelor respective; intensificarea neîncetatei propagande, având drept scop atâțarea vrajbei și urii între popoare și pregătirea unui nou război mondial.

Tinând seama de toate aceste fapte grave, cari primejdiesc pacea și securitatea internațională, — șeful delegației sovietice la cea de a VIII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., a propus următorul proiect de rezoluție, menit să ducă la rezolvarea problemelor care stau la baza actualei tensiuni internaționale:

«Adunarea Generală subînțiază că încetarea operațiilor militare în Coreea constituie un pas important pe calea destinderii încordării în relațiile internaționale și că în legătură cu aceasta se creiază condiții și mai favorabile pentru înfăptuirea unor noi măsuri menite să preîntâmpine primejdia unui nou război mondial.

În același timp, Adunarea Generală constată că într-o serie de țări, cursa înarmărilor nu numai că nu se încetinește, ci continuă pe o scară și mai largă, iar armele de exterminare în masă, ca urmare a ultimelor rezultate obținute prin folosirea în acest scop a energiei atomice, devin tot mai nimici care și mai primejdiesc pentru multe milioane de oameni.

În scopul atenuării primejdiei unui nou război mondial și în scopul întăririi păcii și securității popoarelor, Adunarea Generală:

1. proclamă interzicerea necondiționată a armei atomice, a armei cu hidrogen și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă și însărcinează Consiliul de Securitate să ia măsuri neîntârziate pentru pregătirea și realizarea unui acord internațional, care să asigure stabilirea unui strict control internațional asupra respectării acestei interziceri;

2. recomandă celor cinci membri permanenți ai Consiliului de Securitate — S.U.A., U.R.S.S., Marea Britanie, Franța și R.P. Chineză, care poartă principala răspundere pentru menținerea păcii și securității internaționale, să reducă cu o treime forțele lor armate în decurs de un an; în scopul ușurării poverii cheltuielilor militare, recomandă Consiliului de Securitate să convoace în termenul cel mai scurt o conferință internațională pentru reducerea înarmărilor de către toate statele;

3. recunoaște că înființarea de baze militare — aeriene și maritime — pe teritoriile altor țări, sporește primejdia unui nou război mondial, duce la subminarea suveranității naționale și a independenței statelor.

Adunarea Generală recomandă Consiliului de Securitate să ia măsuri în vederea lichidării bazelor militare pe teritorii străine, văzând în aceasta lucrul ce mai de seamă pentru asigurarea unei păci trainice și a securității internaționale;

4. condamnă propaganda care se duce în unele țări cu scopul de a atâța ura și dușmănia între popoare și de a pregăti un nou război mondial și chiamă toate statele să ia măsuri în vederea interzicerii acestei propagande, ea fiind incompatibilă cu principiile și scopurile fundamentale ale O.N.U.».

Acest proiect de rezoluție al Uniunii Sovietice — care arăta calea reală nu numai pentru scăderea temperaturii atmosferei internaționale deosebit de încordate, ci și pentru asigurarea păcii și securității popoarelor, — s'a lovit din nou de opoziția S.U.A., care perseverează pe linia

politicii sale de agravare a situației internaționale și de amenințare a păcii în lume.

O altă problemă care de aproape șapte ani de zile se află mereu pe ordinea de zi a Organizației Națiunilor Unite, este chestiunea admiterii de noi membri în O.N.U.

Istoricul acestei probleme este bine cunoscut. Un număr de 14 state, printre care și țara noastră, au depus pe biroul O.N.U., cu ani în urmă, cererile lor de admitere în Organizația Națiunilor Unite. Aceste cereri n'au fost rezolvate până astăzi, din pricina atitudinii de discriminare pe care au adoptat-o Statele Unite față de țările de democrație populară din grupul celor 14 state. În timp ce susțin cererile prezentate de statele capitaliste din acest grup, S.U.A., se opun cu înverșunare primirii în O.N.U., a țărilor de democrație populară, deoarece regimul cu adevărat democratic, statornic de popoarele acestor țări, nu este pe placul cercurilor diriguitoare și agresoare americane.

În repetate rânduri, la diferitele sesiuni ale O.N.U., delegația Uniunii Sovietice, precum și delegațiile altor țări, au arătat că atitudinea Statelor Unite este inadmisibilă, ea constituind nu numai o încălcare a Chartei O.N.U., ci și o încercare de amestec în treburile interne ale altor state. Nici Carta O.N.U., nici vreun alt document al acestei organizații, nu prevăd nicăieri că O.N.U. ar fi sau ar trebui să fie o organizație de state cu identice regimuri politice, ci doar o organizație de state iubitoare de pace, așa cum constant au dovedit că sunt țările de democrație populară.

Soluția rezonabilă propusă de U.R.S.S., cu privire la admiterea simultană în O.N.U., a tuturor celor 14 state, care au făcut cereri în acest sens, s'a izbit permanent de opoziția Statelor Unite, care — cu ajutorul mașinii sale automate de vot — a izbutit să împiedice intrarea acestor state în Organizația Națiunilor Unite.

Delegația Sovietică — și în actuala sesiune a O.N.U. — depune serioase eforturi pentru rezolvarea acestei probleme, în spiritul Chartei și al unei cât mai largi colaborări internaționale. Ca și în sesiunea a VII-a a O.N.U., rezoluția sovietică, referitoare la admiterea simultană în O.N.U. a acelor 14 state, este susținută de un însemnat număr de delegații, deoarece aceasta este singura cale justă și echitabilă pentru rezolvarea acestei chestiuni.

Reprezentantul Uniunii Sovietice, Malic, a arătat că atitudinea împotrivoare a Statelor Unite față de această problemă, este cu totul nejustificată și, în același timp, contrară prevederilor Chartei Organizației Națiunilor Unite: «Așunci când se examinează cererile țărilor de democrație populară, cu privire la admiterea lor în O.N.U. — a spus Malic — se formulează pretenții care nu au nimic comun nici cu Carta Organizației Națiunilor Unite, nici cu uzanțele unanim recunoscute ale dreptului internațional. Lucrurile au ajuns atât de departe, încât acestor țări li s'a pus drept condiție pentru admiterea în O.N.U. să-și schimbe orânduirea politică internă, de stat și socială... Din discuțiile ce au avut loc în Comitet, se poate trage numai concluzia, că majoritatea covârșitoare a delegațiilor împărtășesc punctul de vedere că e timpul să se pună capăt încercărilor adversarilor principiului unanimității de a submina Carta O.N.U., prin așa zisa interpretare juridică a Chartei. Este timpul să se renunțe la așa

numita interpretare pur juridică a problemei admiterii de noi membrii. Rezolvarea acestei probleme trebuie căutată în tratarea ei din punct de vedere politic. Aceasta este părerea exprimată de majoritatea delegațiilor în cursul discuțiilor. Cine al. ul împiedică rezolvarea acestei probleme pe baze politice, dacă nu Statele Unite? Discursul rostit azi de delegatul american, Byrnes, nu lasă nicio îndoială asupra faptului că Statele Unite ale Americii continuă să se opună rezolvării problemei admiterii de noi membrii».

Poporul român, manifestându-și recunoștința față de Uniunea Sovietică pentru strădaniile ei întru rezolvarea acestei probleme, cere cu hotărâre ca drepturile țării sale și ale celorlalte țări care au prezentat cereri de admitere în O.N.U. să fie respectate. Aprobarea cât mai curând a acestor cereri, potrivit rezoluției propuse de U.R.S.S., ar fi un nou pas pe calea destinderii relațiilor internaționale, pe calea consolidării prestigiului și influenței Organizației Națiunilor Unite în lume, pe calea păcii și colaborării internaționale.

Intre problemele care provoacă azi neliniște, pe arena internațională, constituind o nouă amenințare la menținerea păcii în lume este și chestiunea Teritoriului Liber al Triestului.

Pentru înțelegerea acestei probleme este nevoie să facem un scurt istoric al ei. Teritoriul Liber Triest a luat ființă în anul 1947, în conformitate cu stipulațiile Tratatului de Pace cu Italia, tratat semnat de 21 de state, inclusiv Statele Unite și Anglia. Din acest teritoriu fac parte Triestul propriu zis și hinterlandul respectiv, în suprafață totală de 743 km. pătrați, având o populație de peste 300.000 locuitori, alcătuită mai ales din italieni și sloveni. În cursul vremii, Triestul a avut mulți stăpâni. În Evul-Mediu, orașul aparținea Venetiei. În timpul războaielor napoleoniene, el a căzut sub ocupația francezilor. Mai târziu a fost cucerit de Austro-Ungaria. După primul război mondial, Triestul a fost cedat Italiei. În 1945, după înfrângerea fascismului german, regiunea Triestului a fost împărțită în două zone de ocupație: în zona «A», a fost inclus orașul Triest și teritoriul situat spre Nord; în zona «B» a fost cuprins teritoriul situat la Sud de Orașul Triest. Zona «A» a fost ocupată de trupele S.U.A. și ale Angliei, iar zona «B» de cele ale Jugosaviei. În conformitate cu clauzele Tratatului de pace cu Italia, «Teritoriul Liber Triest urma să fie demilitarizat, iar populației i-au fost garantate depline libertăți democratice. Administrația teritoriului trebuia să fie înfăptuită de autorități alese în mod liber de către populație. În fruntea acestor autorități, trebuia să stea un guvernator, numit de Consiliul de Securitate al O.N.U. După 135 de zile de la numirea Guvernatorului, trupele străine urmau să fie retrase din Triest».

Au trecut mai bine de șase ani dela intrarea în vigoare a Tratatului de Pace cu Italia, dar stipulațiile Tratatului privind Teritoriul Liber Triest nu au fost nici până azi îndeplinite. Guvernatorul — din pricina atitudinii Statelor Unite și Angliei — nu a fost numit până acum. Toate candidaturile propuse în Consiliul de Securitate au fost constant respinse de guvernele S.U.A. și Marelui Britanii. Printre candidații respinși, astfel, se numără și aceia cari fuseseră propuși anterior chiar de S.U.A. și Anglia. Impotriva prevederilor Tratatului, Teritoriul Liber Triest a fost trans-

format de anglo-americieni, într-o bază militară și navală, astăzi Triestul fiind — după mărturia ziarului «Gornale d'Italia» — «orașul cel mai înarmat din lume». Prolungirea regimului de ocupație are consecințe din cele mai păgubitoare pentru populația locală.

În 1948, guvernele S.U.A., Angliei și Franței au promis retrocedarea Triestului, Italiei, cu condiția ca nimic nu-i îndreptățește la acest lucru.

La 8 Octombrie 1953 s'a dat publicității o Declarație comună a guvernelor Statelor Unite și Angliei, prin care se hotărăște să se transfere Italiei administrația zonei «A» a Teritoriului Liber Triest. Această hotărâre, cu totul ilegală, înseamnă împărțirea Teritoriului Liber Triest, deși integritatea lui este garantată prin Tratatul de Pace cu Italia.

După cum era de așteptat, Declarația Guvernelor S.U.A. și Angliei, nu numai că n'a dus la o reglementare pașnică «definitivă» a problemei Triestului, cum pretindeau cele două Guverne, ci a provocat dimpotrivă, noi complicații, contribuind la înrăutățirea relațiilor dintre țările vecine cu Triestul.

Atât Italia, cât și Jugoslavia — după un violent schimb de învinuiri reciproce prin presă, radio și declarații publice, — au efectuat concentrări de trupe de ambele părți ale frontierelor Triestului. Faptele acestea arată cu evidentă că, în problema Triestului, ca în atâtea alte probleme, cercurile conducătoare ale Statelor Unite și Angliei, nu sunt călăuzite de interesele păcii și securității internaționale, ci de planurile lor războinice.

Uniunea Sovietică, fidelă politicii sale de respectare a tratatelor încheiate și de promovare a cauzei păcii, a militat permanent pentru îndeplinirea scrupuloasă a Tratatului de Pace cu Italia, inclusiv în ceea ce privește constituirea Teritoriului Liber Triest. De aceea, la 12 Octombrie, delegația Sovietică la O.N.U., în dorința de a înlesni reglementarea pașnică a chestiunii Triestului, a cerut Consiliului de Securitate să ia de îndată în discuție problema numirii guvernatorului Teritoriului Liber Triest. Totodată, prin scrisoarea adresată de A. I. Vișinski, Președintelui Consiliului de Securitate, Uniunea Sovietică a propus și un proiect de rezoluție, menit să contribuie la rezolvarea acestei grave probleme, proiect în care se spune:

«Luând în considerare faptul că Tratatul de Pace cu Italia, care a intrat în vigoare la 15 Septembrie 1947, nu a fost îndeplinit nici până în prezent în partea privind constituirea Teritoriului Liber Triest, precum și faptul că, încălcându-se clauzele Tratatului de Pace cu Italia, regiunea Triest a fost transformată într-o bază militară navală ilegală străină; subliniind că împărțirea Teritoriului Liber Triest, efectuată de guvernele S.U.A. și Marii Britanii, prin încălcarea Tratatului de Pace cu Italia, duce la accentuarea fricțiunilor în relațiile dintre state și, în primul rând, între țările învecinate cu Teritoriul Liber Triest, și creiază o amenințare la adresa păcii și securității în această regiune a Europei;

Luând în considerare că în urma năndeplinirii Tratatului de Pace cu Italia, în ceea ce privește Teritoriul Liber Triest, populația acestuia este lipsită de posibilitatea de a beneficia de drepturile democratice prevăzute în Statutul permanent al Teritoriului Liber;

Consiliul de Securitate ținând seama de prevederile art. 11 din anexa 6 la Tratatul de Pace cu Italia, precum și de hotărârea din 12 Decembrie

1946 a Consiliului Miniștrilor Afacerilor Externe ai S.U.A., Marii Britanii, Franței și U.R.S.S., referitoare la numirea guvernatorului Teritoriului Liber Triest, hotărâș'e:

1) Să fie numit guvernator al Teritoriului Liber Triest colonelul Flueckiger;

2) Să intre imediat în vigoare regulamentul cu privire la regimul provizoriu al Teritoriului Liber Triest;

3) Să fie constituit, în conformitate cu clauzele tratatului de pace, un consiliu guvernamental provizoriu al Teritoriului Liber Triest;

4) Să fie pus în vigoare statutul permanent al Teritoriului Liber Triest într'un termen de trei luni dela numirea guvernatorului».

Puterile occidentale — Statele Unite și Anglia — recurgând și de data aceasta la tactica târăgănării și a fugii de discuțiile la lumina zilei, în fața Organizației Națiunilor Unite și a lumii întregi, au izbutit prin mașina lor de vot din O.N.U., să obțină o amânare a dezbaterilor până la o dată ulterioară.

Pentru oricine este limpede, că asemenea manevre nu pot duce la reglementarea pașnică a problemei Triestului, ci dimpotrivă, va spori încordarea și amenințarea păcii în această parte a lumii.

Greșitele socoteli ale celor două guverne occidentale, în legătură cu ilegalitatea lor hotărâre asupra Teritoriului Liber Triest, au fost caracterizate până și de presă și de unele personalități occidentale, după cum urmează:

«Aceasta este o greșală grosolană — a declarat fostul ministru englez, Hugh Dalton, — o manevră stângace și stupidă, într'un cuvânt o gafă diplomatică».

Ziarul englez «Daily Sketch» a scris la 12 Octombrie, că hotărârea cu privire la Triest, «a fost adoptată de americani, la sfatul ambasadurului lor, D-na Clare Luce, care a propus să se facă aceasta» pentru a se atenua actuala lipsă de popularitate a americanilor în Italia, fapt reflectat în recente alegeri».

Și, deasemenea, ziarul «New-York Herald Tribune», mărturisește, prin corespondentul său, Ned Russel din Washington:

«Statele Unite au înțeles că există primejdia ca Italia să refuze ratificarea tratatului cu privire la comunitatea defensivă europeană, dacă problema Triestului nu va fi rezolvată în favoarea Italiei, sau dacă cel puțin nu se face un anumit gest, în această privință. În consecință s'a hotărât ca cererea Italiei să fie satisfăcută».

Pregnantă este și precizarea ziarului francez «Le Monde», care, la 13 Octombrie, scria: «Nota sovietică demască încălcarea Tratatului de Pace cu Italia și folosește argumente juridice, care sunt greu de combătut».

Toate aceste mărturisiri dovedesc, fără putință de răstălmăcire, că guvernele Statelor Unite și Angliei urmăresc, și în problema Triestului, alte țeluri decât ale păcii și securității popoarelor și că «unicul drum just în vederea rezolvării problemei Triestului, în conformitate cu interesele populației acestui teritoriu, cu interesele tuturor popoarelor iubitoare de pace, cu interesele întăririi păcii generale și a securității internaționale, este calea îndeplinirii neîntârziată și stricte a tratatului de pace cu Italia» — așa cum a cerut Uniunea Sovietică, în rezoluția propusă Consiliului de Securitate.

Un nou și important document în lupta forțelor iubitoare de pace pentru preîntâmpinarea războiului și pentru consolidarea păcii și securității internaționale, — î: constituie Nota Guvernului Sovietic, adresată la 3 Noembrie a. c., Guvernelor Angliei, Franței și Statelor Unite, cu privire la convocarea conferinței ministrilor afacerilor externe.

Răspunzând notelor din 18 Octombrie ale guvernelor celor trei state occidentale, Guvernul Sovietic expune, cu limpezime și precizie, punctul său constant de vedere, asupra principalelor probleme de care depinde înfăptuirea unor noi pași pe calea destinderii în relațiile internaționale, pe ca ea rezolvării acestor probleme în interesul păcii și securității popoarelor din întreaga lume.

Imperioasa necesitate a unei reglementări neîntârziată a tuturor problemelor litigioase internaționale este evidentă pentru orice om de bună credință. «Popoarele nu pot privi liniștite faptul că, în ultimii ani, în Statele Unite și în țările subordonate lor, goana înarmărilor, inclusiv fabricarea de arme atomice și cu hidrogen, se intensifică din ce în ce mai mult, că aceste state constituie grupări militare îndreptate împotriva statelor iubitoare de pace, că în același timp rețeaua bazelor militare, create de S.U.A., pe teritorii străine, crește rapid».

Puterile apusene, — în locul angajării unei discuții ample și imediate asupra tuturor acestor probleme de care depinde, în mod direct, atenuarea actualei încordări internaționale și chezășuirea păcii în lume, — continuă să se mențină la propunerea unor conferințe parțiale asupra Germaniei și Austriei, cu scopul mărturisit de a obține rezultate dinainte determinate, prin metoda condițiilor preliminare, pe care caută să o impună Uniunii Sovietice, metodă pe care un stat suveran și o mare putere ca U.R.S.S. nu o poate accepta!

Punctul de vedere al Uniunii Sovietice este clar exprimat în asentimentul tuturor popoarelor iubitoare de pace: În momentul de față «este necesară în primul rând convocarea unei conferințe a ministrilor de externe ai Angliei, Franței, Statelor Unite, Republicii Populare Chineze și Uniunii Sovietice. Numai în acest cadru, factorii încordării internaționale ar putea fi examinați în mod adecvat, și problema consolidării păcii și-ar putea găsi o rezolvare pozitivă», așa cum o așteapă sute de milioane de oameni din toate colțurile lumii. Este lucru vădit pentru orice om realist, că «fără participarea unei mari puteri, care a apărut pe arena internațională și care este Republica Populară Chineză, nu pot fi rezolvate în mod temeinic problemele păcii și securității internaționale. Însăși înfăptuirea destinderii în relațiile internaționale, depinde în mare măsură — după cum se arată în nota sovietică — de reglementarea problemei relațiilor cu R. P. Chineză, de restabilirea drepturilor legale ale Chinei în Organizația Națiunilor Unite și de participarea ei la rezolvarea problemelor de bază referitoare la menținerea păcii și securității popoarelor».

O mare importanță se acordă, în nota sovietică, problemei germane, de a cărei rezolvare depinde, în însemnă măsură, menținerea și consolidarea păcii și securității în Europa și în întreaga lume. Evoluția actuală a Germaniei Occidentale — prin procesul rapid de remilitarizare și prin sporirea și încurajarea spiritului revanșard german — face să crească neliniștea în toate țările iubitoare de pace din Europa și în primul rând,

în țările vecine cu Germania Occidentală. Statele Unite, Anglia, U.R.S.S. și ulterior și Franța, au căzut de acord, încă din 1945, să colaboreze prin strădaniile comune, la restabilirea unității Statului German, la formarea unui guvern democrat al întregii Germanii, și la încheierea tratatului de pace cu Germania unificată. Numai o asemenea reglementare a problemei germane corespunde securității Europei și intereselor poporului german însuși. În direcția aceasta sunt îndreptate toate propunerile sovietice pentru rezolvarea pașnică a problemei germane.

«Cercurile reacționare din Statele Unite și cercurile diriguitoare din Anglia și Franța, care le urmează exemplul, au ales o altă cale de «rezolvare» a problemei germane. În această problemă, politica lor urmărește reînvierea militarismului german, încurajarea spiritului revanșard, refacerea în Republica dela Bonn, a mașinii de război hitleriste pentru a atâta Germania împotriva statelor vecine și pentru a pune pacea în primejdie. Spre a deschide drum revanșarzilor germani, diplomația americană înjghebează, sub egida blocului atlantic, faimoasa «comunitate defensivă europeană» și faimoasă «armată europeană», cu participarea contingentelor militare vest-germane, sub comanda foștilor generali hitleriști. Crearea unei asemenea «comunități» și remilitarizarea Germaniei Occidentale ar putea să aibă urmări grave pentru popoarele Europei și ale lumii întregi.

«Uniunea Sovietică și țările de democrație populară luptă în mod consecvent împotriva politicii de reînviere în Germania a focarului pericoului de război în Europa, politică dusă de monopolurile americane cu sprijinul cercurilor diriguitoare ale altor puteri occidentale. Țările lagărului democratic se bizue în această problemă pe sprijinul întregii omeniri progresiste, care este vital interesată în întărirea păcii și securității generale și-și dă limpede seama că reînvierea militarismului german subminează cauza păcii».

Nota sovietică mai precizează, că, problema germană nu poate fi rezolvată, decât în legătură cu o altă problemă care afectează în mod direct securitatea Europei și anume cu problema bazelor militare americane. Bazele americane existente în Anglia, Franța, Italia, Turcia, Norvegia și alte țări, recente acorduri militare încheiate de S.U.A. cu Spania franchistă și cu Grecia, în vederea înfățișării de baze militare americane, pe teritoriile acestor țări, precum și presiunile exercitate de S.U.A., în acest scop, asupra unor țări din Extremul Orient și Orientul Mijlociu, cum este Iranul, dovedesc că Statele Unite nu se conduc câtuși de puțin după principii defensive, așa cum pretind în mod fățarnic, ci după intenții și planuri agresive. Aceasta pune în primejdie securitatea U.R.S.S. și a țărilor de democrație populară și duce la încordarea situației internaționale». Totodată Guvernul Sovietic atrage atenția asupra faptului că eforturile care se depun, pentru ratificarea tratatelor militariste cu Germania Occidentală și intrarea lor în vigoare sunt incompatibile cu declarațiile puterilor apusene, că ele sunt gata să examineze problema germană și că recunosc importanța asigurării securității Europei: «Ratificarea Tratatelor susmenționate și intrarea lor în vigoare, — se spune în nota sovietică — ar face cu neputință restabilirea Germaniei ca Stat unitar

și, prin aceasta, ar lipsi de obiect și examinarea problemei germane la conferința miniștrilor afacerilor externe al celor patru puteri».

Propunerile Guvernului Sovietic corespund năzuințelor firești ale tuturor oamenilor și popoarelor iubitoare de pace din lume, ele indicând singura cale ducătoare spre asigurarea păcii și securității internaționale.

Politica externă a Statelor Unite a fost în repetate rânduri aspru criticată, chiar de unii publiciști, congresmani, industriași și oameni politici americani, care având clarviziunea caracterului aventurier al politicii americane, și-au spus răspicat și cu îngrijorare cuvântul.

Astfel, Stevenson, liderul partidului democrat din S.U.A. —, în cadrul conferinței conducătorilor partidului democrat, care a avut loc recent la Chicago, — a spus:

«Lumea este obosită; se observă o neliniște generală și o tendință de a atenua încordarea, de a se folosi de toate posibilitățile pentru o re-glementare pe calea conferințelor și a tratativelor... În străinătate domnește o neîncredere față de America și față de țerurile noastre. Care este țelul nostru? De a găsi prin tratative metode pentru atenuarea încordării sau de a intensifica războiul rece?...».

Stevenson a subliniat că sarcina «de a ține laolaltă pe aliații noștri va deveni din ce în ce mai grea și aceasta va fi o încercare serioasă pentru răbdarea, hotărîrea și conducerea noastră de stat».

Stevenson s'a pronunțat pentru o nouă examinare a chestiunii reducerii armamentelor, întrucât apariția bombei cu hidrogen «creiază probleme dela care nu ne putem eschiva».

Și, deasemenea, săptămânalul «Commercial and Financial Chronicle», organ influent al cercurilor comerciale, a publicat discursul rostit la Philadelphia, în cadrul unei ședințe a camerei de comerț din Pennsylvania, de către Ernest Tener Weir, președintele mării societăți metalurgice «National Steel Corporation». Weir a supus unei critici aspre politica externă a Statelor Unite.

După cum reese din expunerea lui Weir, el apreciază în mod optimist viitorul economic al Statelor Unite, dar «cu o singură condiție. Această condiție este ca noi să găsim baza pentru stabilirea păcii în lumea întreagă... Folosesc cuvântul «noi» în mod intenționat, a spus Weir. Prea mulți oameni consideră problema păcii ca o chestiune care privește exclusiv guvernul și pe diplomați. Cât timp există atât de mulți oameni care gândesc astfel, pașii pe calea păcii vor fi, după toate probabilitățile, tot atât de nesiguri ca și în prezent. Pacea este cauza noastră și a mea. Este cauza fiecăruia... Și nu se vor face pași reali și fermi spre pace până când popoarele țării noastre și ale altor țări nu vor cere în mod hotărît ca guvernele să facă acești pași».

Weir a declarat că, după cum arată experiența pe care a câștigat-o în cele cinci călătorii întreprinse de el în Europa occidentală, popoarele europene năzuiesc spre pace; aceste popoare înțeleg că îmbunătățirea condițiilor lor de trai «poate fi obținută numai în condițiile păcii și nu ale războiului».

«In întreaga lume se consideră că o mare parte a răspunderii pentru situația actuală revine Statelor Unite... Și, după opinia publică mondială,

Statele Unite acționează mai curând ca o țară care consideră războiul inevitabil, decât ca o țară care speră în pace».

Weir a declarat în continuare că Uniunea Sovietică «duce o politică de pace și face tot posibilul pentru ca să convingă opinia publică mondială că Uniunea Sovietică dorește pacea... Poziția rusească — a spus Weir — este aprobată în Europa de cercuri mai largi decât ar dori-o americanii... După părerea europenilor, aceasta nu se datorește propagandei rusești, cât unor considerente practice, deoarece interesele proprii ale Rusiei cer ca ea să nu pornească un război. Tocmai din acest motiv europenii sunt profund convinși că a sosit momentul să se facă o încercare concretă de a stabili pacea. După părerea europenilor, politica Statelor Unite constituie o predică sericasă în calea spre pace... Europenii se tem că continuarea politicii Statelor Unite poate duce la război...».

Sunt unii, a spus Weir, care se pronunță împotriva oricăror tratative cu Uniunea Sovietică, deoarece ei vor să întreprindă «o cruciadă sfântă împotriva comunismului», «pentru stârpirea unei idei».

«Niciodată oamenii n'au putut fi constrânși pr'n forță să renunțe la o idee; astfel de acțiuni au avut numai efectul că ideile s'au înrădăcinat și mai adânc... Nu suntem de acord cu comunismul. In lume există mulți oameni care nu împărtășesc punctul nostru de vedere... Rusia și comunismul vor exista. Este necesar să se recunoască în mod practic această realitate și să se adopte atitudinea corespunzătoare».

Respingând argumentele dușmanilor ideii reglementării pașnice a litigiilor internaționale, Weir a declarat: «Din respect față de noi înșine, din respect față de o țară cum este și cum a fost totdeauna țara noastră, nu trebuie să admitem să se spună cândva că din cauza Statelor Unite omenirea a lăsat să-i scape posibilitatea de a obține pacea».

«Dacă vrem să pășim spre pace, atunci politica țării noastre trebuie să fie cu totul diferită de cea politică asupra căreia insistă zi de zi majoritatea acelor care vorbesc și scriu în legătură cu această problemă».

Lupta consecventă a Uniunii Sovietice pentru consolidarea păcii și pentru realizarea destinderii situației internaționale, se bucură de tot mai multă simpatie și încredere la toate popoarele lumii. Acest adevăr rezultă cu evidentă, chiar din mărturia unor oameni care — deși ostili U.R.S.S. — sunt nevoiți să recunoască acest lucru! Astfel, Walter Lippman, cunoscut comentator al ziarului reacționar american «New-York Herald Tribune», constată silit de realitate că «popoarele Europei și guvernele lor cred în Uniunea Sovietică atunci când spune că aceste țări nu vor fi atacate de Armata Roșie. Această credință este motivul principal pentru împotrivirea la semnarea programului NATO (Pactul agresiv al Atlanticului de Nord n. n.) și motivul principal al revoltei împotriva noastră, atunci când presăm pentru acceptarea acestui program. Este credința europeanilor care nu au fost înșelați niciodată de Guvernul Sovietic».

Pe ce se bazează această credință? Fără îndoială, pe fapte.

Datorită statorniciei sale politici de pace și colaborare internațională, Uniunea Sovietică și-a cucerit un prestigiu fără precedent în lumea întreagă. Oamenii de bună credință și popoarele iubitoare de pace văd în

puternica Uniune Sovietică stăvilărilor invincibil în fața căruia se prăbușesc toate unelirile viclene ale dușmanilor păcii.

Cât este de caldă dragostea popoarelor lumii față de Statul Sovietic, o vădesc și mărturiile celor ce au vizitat Marea Patrie a Socialismului. Astfel muncitoarea daneză Dagmar Rasmussen, a declarat, după vizita făcută în Uniunea Sovietică:

«La noi în Danemarca, există un cântec popular în care se spune că soarele vine dela Răsărit. Vizitând Uniunea Sovietică, am ajuns la concluzia că soarele care vine la noi din Răsărit, este ves'itorul păcii».

Delegația femeilor indiene, care a vizitat vara trecută Uniunea Sovietică, a scris într'o declarație colectivă:

«Devotamentul de nesdruncinat al oamenilor sovietici pentru cauza păcii și hotărârea lor de a menține pacea se manifestă în toate aspectele vieții lor, în fiecare construcție a păcii, în fiecare plan al unei noi construcții și în fiecare nouă experiență științifică».

Textilista braziliană, Arondina Arruda, care a vizitat U.R.S.S., scrie:

«Venind în Uniunea Sovietică, m'am simțit ca într'o altă lume. Bucuria și forța morală a poporului, condițiile excelente de viață și de muncă, toate ne dovedeau că ne aflăm în țara păcii, a bucuriei și fericirii».

Cunoscutul scriitor australian Frank Hardy scrie următoarele, în cartea sa despre vizita făcută în U.R.S.S., carte intitulată «O călătorie în viitor»:

«Oamenii sovietici privesc spre viitor cu o încredere pe care nu o cunoaște niciun alt popor din lume».

Aceleași simțăminte ferbinți de nețărmurită dragoste și de duiosă prețuire față de Patria Socialismului, a libertății, a progresului și a păcii, se împărtășește și poporul nostru, care a pășit cu entuziasm pe calea vieții celei noi, pe calea păcii, pe calea făuririi unui viitor însoțit pentru toți fiii Republicii Populare Române. În ceasul acesta, când toate popoarele lumii privesc cu încredere spre Uniunea Sovietică, poporul român își manifestă cu putere recunoștința sa față de eliberatoarea și sprijinitorul său, Marea Uniune a Republicelor Socialiste Sovietice, bastionul invincibil al păcii, democrației și socialismului.

Biserica Ortodoxă Română — încredințată și devotată luptătoare pentru pace — urmărește cu creștinească iubire și însoțește cu binecuvântările sale fiecare nou pas al forțelor păcii, spre realizarea destinderii în relațiile internaționale, spre asigurarea securității popoarelor, spre menținerea și consolidarea păcii în lume.

Slujitoare a lui Hristos, Domnul Păcii, Biserica noastră Dreptslăvitoare, — în strânsă și duhovnicească comuniune cu Biserica Pravoslavnică Rusă — înalță permanent rugăciuni pe altarele sale — altare ale păcii și dragostei între oameni — «pentru pacea a toată lumea și pentru unirea tuturor» popoarelor pământului sub bolta luminoasă a păcii și înfrățirii universale.

Ierarhii, slujitorii și credincioșii Bisericii noastre au străduit necontenit — alături de întregul nostru popor — pentru sfânta cauză a păcii. Cu fapta, cu munca, cu lucrul și cu gândul, au însoțit continuu lupta neobosită a tuturor oamenilor și popoarelor, în strădania lor pentru biruința păcii.

Prezența Bisericii noastre — cu întreaga ei obște credincioasă, în frunte cu Întâistătătorul nostru, I. P. S. Patriarh Justinian — s'a manifestat puternic în toate acțiunile menite să contribuie la menținerea și consolidarea păcii în lume.

De aceea și astăzi, când lupta apărătorilor păcii a început să-și dea primele roade — între care Armistițiul din Coreea este întâia pârgă, întâia biruință — Biserica Ortodoxă Română cu clerul și credincioșii ei, este hotărâtă să-și sporească eforturile și strădaniile până la definitivă cucerire a păcii în lume, urmând exemplul luminos al Bisericii Ruse surori și al Mare'ui Popor Sovietic.

În conștiința omenirii iubitoare de pace de pretutindeni răsună, în ceasul acesta, — ca niște clopote vestitoare de mari speranțe — chemările poporului sovietic, cu prilejul celei de a XXXVI-a aniversări a Marei Revoluții Socialiste din Octombrie:

«Trăiască pacea între popoare! Nu există problemă litigioasă sau nerezolvată, care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, pe baza înțelegerii reciproce a țărilor interesate!».

«Oameni ai muncii din toate țările! Întăriți unitatea popoarelor în lupta pentru destinderea încordării internaționale, pentru pace, împotriva forțelor agresive care tind să deslănțuie un nou război mondial! Inmulțiți și uniți rândurile partizanilor păcii!».

«Trăiască prietenia între popoarele Angliei, Statelor Unite ale Americii și Uniunii Sovietice în lupta lor pentru preîntâmpinarea războiului și asigurarea unei păci trainice în întreaga lume!».

«Trăiască politica externă a Uniunii Sovietice — politică imuabilă de menținere și consolidare a păcii, de luptă împotriva pregătirii și deslănțuirii unui nou război, politică de colaborare internațională și de dezvoltare a legăturilor comerciale cu toate țările!».

Omenirea întreagă — dornică de o viață liniștită, de o viață de muncă cinstită, de libertate, de pace și de fericire — răspunde acestor chemări, din toată inima:

Trăiască pacea între oameni și popoare!
Să piară războiul din viața omenirii!
Trăiască lumina păcii!
Să piară întunerecul războiului!».

D. V. SADEANU

BISERICA ORTODOXĂ RUSĂ ȘI PROBLEMA PACII

de † PITIRIM

Arhiepiscop al Minscului și Bielorusiei

Armistițiul, semnat, în sfârșit, în mult încercata Coreea, a sădit în inimile noastre nădejdea luminoasă că în cele din urmă pacea va triumfa. Calea către pace temeinic garantată este însă lungă și spinosă. Și în acest ceas de mare răspundere istorică, ea depinde în chip deosebit de voința și hotărârea milioaneilor de oameni, și, mai ales, de eforturile tuturor adevăraților creștini. Mă gândesc, de data aceasta, la răspunderea ce revine clerului și tuturor credincioșilor Bisericii creștine, pentru înfăptuirea păcii în lume.

Este limpede că un număr sdrobitor de mare de oameni sunt sinceri însetați și tind spre pace. Apărarea păcii este o lucrare nobilă, care unește astăzi oameni de cele mai felurite — și, adesea, opuse între ele — concepții, convingeri și credințe.

Este neîndoelnic că războiul nu surâde niciunui popor. Pentru toți — și învinși și învingători — războiul aduce numai suferințe și nenorociri. Deosebirea constă, doar, numai în intensitatea, caracterului și mulțimea acestor nenorociri și suferințe. Dar și această deosebire, dacă pătrundem lucrurile mai adânc, se prezintă mai curând ca o urmărire a unei imaginații și propagande înfierbântate de victorie, decât a unor stări de lucruri reale.

Toate aceste adevăruri sunt înțelese de toate popoarele lumii, fiindcă majoritatea popoarelor, sub o formă sau alta, au încercat amărâcunea acestor lucruri pe propria lor piele, trecând prin încercări sângeroase, îndurând toate urmările războiului.

Și cu toate acestea, unii oameni încă nu se pot — sub nicio formă — scăpa din mreaja păcatelor și blocurilor războinice. Politica goanei după înarmare și a pregătirilor pentru un nou război mondial — dusă în unele țări de generali războinici, de politicieni demagogi, de negustori de tunuri și sânge, de furnizorii cărnii omenești — tot mai stăruie. Buboii acestor puru'ent de pe organismul sănătos și plin de vitalitate al omenirii tot mai puroiază și cu miasmele sale rău mirositoare otrăvesc totul în jurul său.

Partizanii războiului au inventat o «teorie» jalnică și inumană despre război, definindu-l ca o lege naturală pentru omenirea suprapopulată și care «se sufocă» din lipsa «spațiului vital», cum și ca o evitare a «secătuirii» resurselor economice universale. «Teoria» aceasta reprezintă pe oameni ca pe niște greeni otrăvitori, ermetic închiși într-o cutie metalică,

În care ei se sfâșie și se mănâncă unul pe altul, până la ultimul ins, care și el va pieri, atunci când nu va mai avea pe cine să mănânce.

Este și mai monstruos faptul că aceste «teorii» se p'asmuesc și se propagă în țările, cari în orice împrejurare se pretind «apărătoare ale civilizației creștine».

Și cu toate acestea, ce poate avea comun creștinismul cu bomba atomică, cu arma bacteriologică, cu napalmul și distrugerea orașelor și satelor, cu omorirea locuitorilor pașnici, cu batjocorirea prizonierilor de război, cu exploatarea crudă și cu jaful din colonii, cu înrobirea economică a țărilor mici, înapoiate și semiindependente? Ce poate avea comun Hristos cu propovăduitorii războiului? Nu a zis el oare că «cel ce va ridica sabia de sabie va pieri?». Creștinismul desaprobă principial și respinge războiul.

Ni se poate obiecta că în'reaga istorie a popoarelor creștine este aproape un șir neîntrerupt de războaie, la cari Biserica aproape întotdeauna a luat parte, fie indirect, fie chiar direct și fățiș. Ceva mai mult, uneori chiar ea le ațâța și le răspânda!

Aceasta într'adevăr așa a fost! Dar se știe că pentru fiecare credincios este clar că Dumnezeu este Ziditorul, este Proniatorul și Tatăl tuturor oamenilor. Oamenii toți sunt copiii Lui iar între ei sunt frați. Este deci clar că dacă în numele lui Dumnezeu copiii lui sunt îndemnați să se ucidă unul pe altul, — această lucrare nu este dela Dumnezeu; ea este o falsificare, o denaturare a creștinismului. Istoria Bisericii creștine este plină de acest soi de denaturări, de contradicții și de eșecuri în încercările de creștinare a vieții omenești și a relațiilor sociale și internaționale. Creștinismul și Biserica prea de multe ori, spre rușinea și părerea noastră de rău, la presiunea puternicelor forțe din afară, și-au neglijat și denaturat idealurile și scopurile lor nobile și luminoase. Și deaceia nu se poate afirma că progresul acestor anomalii și procese patologice este o dezvoltare naturală și un progres sănătos al organismului creștinesc universal. Nu se poate numi ce-i negru-alb, întunecatul-lumină, răul-bine. Altfel ar însema ca noi singuri să pronunțăm osânda și blestemul pentru noi. De vreme ce creștinismul și războiul sunt realități incompatibile, atunci și apropierea acestor două noțiuni și manifestări — care se opun și se exclud una pe alta — într'o legătură cauzală de reciprocitate, este cel puțin greșit, dacă nu chiar criminal.

De aici se înțelege că orice discuțiuni și chemări la «cruciade» pentru «salvarea», chipurile, a creștinismului și civilizației, vor aduce numai rău, atât credinței însăși cât și civilizației și întregii omeniri.

Să ne amintim ce folos a adus omenirii cruciadele medievale. Ele erau purtate în numele lui Hristos, pentru eliberarea mormântului Domnului din mâna necredincioșilor, dar s'au terminat prin cucerirea temporară, prin ne mai pomenita barbarie, cruzime și jefuire cinică — a capitalei culturii și civilizației vremurilor de atunci: Constantinopolul. Au trimis în cruciadă copii curați și nevinovați și i-au vândut mai apoi în robie celor necredincioși. Mergeau să elibereze pământurile creștinești de odinioară — dar în realitate au înrobii și împărțit între ei strălucitul imperiu creștin — Bizanțul. Depuneau jurământ de credință lui Hristos și în realitate exceleau prin exemple de perfidie și mârșevie, strigătoare la cer. Se numeau

cavaleri, operau însă ca niște tâlhari și bandiți. Aciundu-se în Răsărit, printre cei necredincioși, oamenii aceștia care se numeau cruciați au ajuns repede oameni fără principii, indiferenți față de religie, și chiar depravați. Vorbeau despre binefacerile răspândirii culturii înaintate... Da, e adevărat, dar în sens invers! Fiindcă numai acolo în Răsărit, acești barbari s'au împărtășit cu adevărata și desvoltata cultură bizantină și arabă. Să ne amintim de sfârșitul reconchistei și al maurilor din Spania, de «dulăii sfinți» din inchiziția lui Torquemada, de cruciadele și măcelul albigenzilor din Sudul Franței, de noaptea Sfântului Bar'olomeu cu exterminarea hughenotilor, de războiul de 30 de ani, care a transformat Germania într'un semideșert. Să ne amintim de cruciadele întregii Europe de Apus împotriva micului și iubitorului de libertate popor ceh. Să ne amintim de cruciați și de ordinul Livonian, a căror amintire e vie până azi la Polonezi, Bieloruci, Ruși, Lituanieni și Estonieni — și de multiplele «cruciade» ale latinătății împotriva Rusiei. Ce alta au adus oamenilor nevinoși toate aceste cruciade, în numele lui Hristos și al crucii, decât suferințe, sânge, lacrimi și nenorocire? Cu ce s'a ales din aceste cruciade Biserica și creștinismul? Cu nimic, în afară de ură și b'esteme din partea popoarelor asuprite și înrobite.

Acoperit-au oare cu slavă aceste războaie civilizația creștină? Nu! Ele au întinat-o cu necinste și cu pete de sânge omenesc și lacrimi ce nu se mai spală. Dar oare cât de scump a plătit omenirea nebuneasca experiență a «cruciadei» hitleriste spre Răsărit, cu scopul de a instaura acolo o «nouă ordine»? Și totuși, pentru trubadurii războiului, faptele acestea sunt puține. În numele lui Hristos ei tind să înzecească sângeroasele «isprăvi» ale lui Hitler și caută să deslănțue un al treilea război mondial. În numele «salvării» civilizației, — să o nimicească. În numele lui Dumnezeu — Creatorul vieții — să mă stingă alte milioane de vieți omenesti!..

Omenirea are numai o singură cale spre a ieși din ciocnirile acestea ideologice, cari au împărțit globul în două lagăre, dușmănoase unul altuia. Numai această cale corespunde în totul literii și duhului învățaturii creștine. Iată care este această cale: un deplin, general și indiscutabil refuz de a mai rezolva vreun conflict și vreo problemă litigioasă prin forță, prin război și prin nimicire reciprocă. Pentru așa ceva este însă nevoie de interzicerea armelor atomice și bacteriologice, de o desarmare sau măcar o reducere a înarmărilor. Este necesară instaurarea grabnică a unei păci trainice în Coreea, a unei înțelepte rezolvări a problemei germane și a încetării războiului din Vietnam. Este nevoie de o pașnică rezolvare a tuturor problemelor internaționale.

Dar a condamna numai războiul și a indica drumul spre pace este mult prea puțin. Mai trebuie să și lupti activ pentru pace, să contribui și să ajuți la realizarea concretă a tuturor măsurilor menite să ducă la păstrarea și întărirea păcii în lumea întreagă.

Eu sunt bucuros și mândru, că poporul și guvernul țării mele au fost întotdeauna și sunt adepți ai păcii, și fără șovăire au dus și duc o politică înțeleaptă și consecventă în raporturile pașnice și de afaceri cu toate țările, indiferent de sistemul economic, de organizarea politică și de ideologia cercurilor conducătoare din acele țări.

Politica iubitoare de pace a țării mele a găsit, găsește și va găsi

întotdeauna înțelegere și cald atașament din partea tuturor oamenilor simpli și cinstiți din lumea întreagă, fără deosebire de concepții politice și de credințe religioase. Eu sunt bucuros și mândru că în această problemă Biserica Ortodoxă Rusă a stărui, stăruie și va stăruie cu tărie și fără șovăire a susține punctul de vedere pur creștin și anume: luptă sfântă pentru apărarea păcii în toată lumea, pentru respingerea și condamnarea noului război, pe care îl pregătesc imperialiștii. Glasul reprezentanților ei răsună cu sinceritate dela tribunele tuturor congreselor și adunărilor pentru apărarea păcii. Ea participă activ la lucrările Consiliului mondial al păcii și Consiliului sovietic pentru apărarea păcii. Preafericitul Patriarh Alexei, în pastoralele sale către cler și pășorici, către capii și credincioșii altor Biserici Ortodoxe și către toți creștinii și oamenii de bine din lumea întreagă, fără încetare luptă pentru apărarea păcii. Revista Patriarhiei din Moscova a devenit un adevărat vestitor al păcii creștine.

Din inițiativa Bisericii Ortodoxe Ruse s'au adunat în repetate rânduri Intâistătătorii și reprezentanții tuturor Bisericilor autocefale și și-au ridicat glasul lor în s'ujba apărării păcii. Tot din inițiativa Bisericii din care fac parte s'a orânduit o continuă și strânsă conlucrare, cu schimb de experiențe, pe tărâmul apărării păcii, între multe Biserici autocefale Ortodoxe. În sfârșit, tot din inițiativa Bisericii mele, în 1952, s'a ținut la Moscova Conferința tuturor Bisericilor și comunităților religioase de pe tot întinsul U.R.S.S., pentru apărarea păcii. Aceasta constituie o rară și mult grăitoare pildă de conlucrare rodnică și de înțelegere reciprocă pentru o acțiune atât de înaltă și de nobilă, între religii, credințe și confesiuni, care sunt atât de opuse și care uneori chiar se exclud una pe alta.

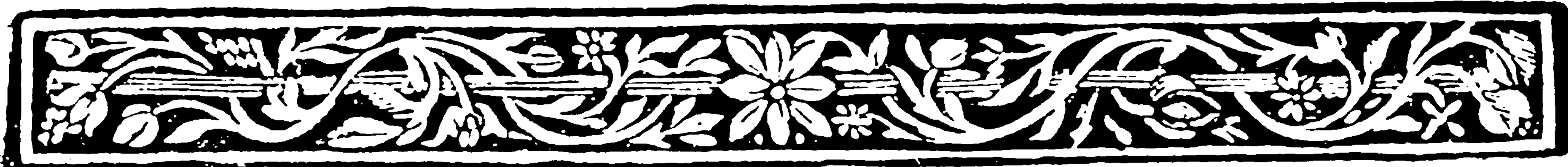
Și iată că acum, când omenirea a prins nădejdi pentru o grabnică și dreaptă soluționare a tuturor problemelor internaționale, credincioșii Bisericii Ortodoxe Ruse înțeleg — plini de bucurie și de satisfacții — că la succesul acesta au contribuit în parte și ei, cu s'rădaniile lor.

Și atunci când odată și odată peste pământul chinuit va răsări îmbietoarea stea a păcii în toată lumea — lumina ei se va revărsa p'ină de recunoștință și asupra Bisericii mele.

Și atunci se vor împlini, în sfârșit, cuvintele binevestitoare rostite de îngeri către omenire, la nașterea Mântuitorului, — cuvinte pline de o profundă credință în biruința finală a binelui pe pământ și a împlinirii așteptărilor atât de mult dorite de către milioanele de inimi ale credincioșilor simpli: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voire». Amin!

Tradus din rusește
de Pr. PAVEL GROSU

CONDUCĂTORII ȘI REPREZENTANȚII BISERICILOR ORTODOXE AUTOCEFALE SPRIJINĂ LUPTA POPOARELOR PENTRU APĂRAREA PĂCII

La marile festivități ce au avut loc anul acesta, în luna Mai, cu prilejul reînființării Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Bulgare și al înscăunării noului Patriarh bulgar, Înalt Prea Sfințitul Chiril, s'au întâlnit la Sofia în'âistătători și reprezentanți ai majorității Bisericilor Ortodoxe Autocefale. Bucurându-se de restatornicirea unui străvechi și glorios scaun patriarhal, În'âistătătorii și reprezentanții Bisericilor Ortodoxe Autocefale au reînnoit hotărârea» Sfințelor lor Biserici de a sprijini lupta popoarelor pentru apărarea și întărirea păcii în lumea întreagă.

În acest scop, în cadrul ședinței festive a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare — care a avut loc în ziua de 16 Mai a. c. și la care au luat parte și conducătorii și reprezentanții Bisericilor Ortodoxe surori — s'a luat hotărârea comună de a se intensifica acțiunea pentru apărarea păcii, în rândurile creștinilor ortodocși de pretutindeni.

Această hotărâre a în'âistătătorilor și reprezentanților Bisericilor Ortodoxe autocefale, de a-și îndemna clericii și credincioșii să sprijine cu și mai mult avânt acțiunea mondială de apărare a păcii, constituie o nouă dovadă a profundului atașament al Ortodoxiei la cauza sfântă a păcii și buneii înțelegeri între oameni și popoare.

Ea constituie, în ace'asi timp, o nouă contribuție de seamă adusă de Bisericile Ortodoxe în lupta pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii întregi.

Iată cuprinsul procesului verbal al ședinței festive a Sfântu'ui Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej:

„Astăzi, 16 Mai 1955, sub președinția Sanctității Sale Chiril, Patriarhul Bulgariei, a avut loc ședința festivă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, la care au luat parte toți Înalt Prea Sfințiții Mitropoliți și anume: I. P. S. Neofit al Vidinului, I. P. S. Mihail al Dorostolului și Cerveniei, I. P. S. Paisie al Vraței, I. P. S. Sofronie al Târnovei, I. P. S. Iosif al Varnel și Preslavului, I. P. S. Filaret al Loveciului, I. P. S. Climent al Starei Zagora, I. P. S. Nicodim al Șlivnului și I. P. S. Pimen al Nevrocopolului.

Au fost invitate și au luat parte delegațiile Sfințelor Biserici Ortodoxe surori, care au venit la Sofia cu prilejul restatornicirii Patriarhatului bulgar și înscăunării patriarhului nou ales al Bulgariei, Chiril: Sanctitatea Sa Înalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Înalt Prea Sfințitul Macarie, Mitropolitul Varșovici și a toată Polonia, Înalt Prea Sfințitul Elefterie, Mitropolit de Praga și a toată Cehoslovacia,

Inalt Prea Sfințitul Grigorie, Mitropolitul Leningradului și al Novgorodului, Inalt Prea Sfințitul Firmilian, Mitropolitul Olteniei, Inalt Prea Sfințitul Pitirim, Arhiepiscopul Bielorusiei și al Minscului, Prea Sfințitul Gavril, Episcopul Batumului, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanu (România), Prea Sfințitul Metodie, Episcop de Trebișevo (Cehoslovacia).

Sanctitatea Sa Patriarhul Chiril al Bulgariei a citit următoarea expunere :

Prea Fericirile Voastre,
Inalt Prea Sfințiți,
Prea Sfințiți,

«Biserica Ortodoxă Bulgară și-a restabilit independența în 1870-1872, și a avut ca primul ei Întâistătător pe ierarhul Antim I, un ierarh distins, care pe lângă o adâncă viață îmbunătățită se remarcă printr'o rară erudiție teologică și un patriotism exemplar, dus până la sacrificiu. Încă de la începutul războiului de eliberare din 1877, acest fericit întru pomenire ierarh, rămânând credincios țurmei sale în suferința și aspirațiunile ei naționale, a fost trimis în surghiun de guvernul turc în orașul Ankara din Asia Mică, de unde s'a înapoiat cu sănătatea sdruncinată, ne mai fiindu-i cu putință să continue slujirea la altarul Bisericii, cu puterile și râvna dinainte. Urmașul său în scaunul de exarh a fost vrednicul exarh bulgar Iosif, care timp de 38 de ani a stat în fruntea Bisericii noastre, conducând destinele Bisericii naționale în împrejurările cele mai grele pentru poporul nostru.

Drept-credinciosul popor bulgar pomeneste întotdeauna cu adâncă prețuire amintirea acestor doi adormiți întru fericire și slăviți Întâistătători, purtându-le recunoștință binemeritată pentru strădaniile lor jertfelnice în slujba Sfintei Biserici. Iar Sfânta Biserică îi pomeneste mereu în rugăciunile sale, socotind excepțională opera lor de zidire bisericească.

Dintru început, Biserica Ortodoxă Bulgară s'a intitulat exarhie, ținând prin aceasta să se sublinieze deosebita prețuire a bine-credinciosului popor bulgar față de Sfânta Patriarhie Ecumenică. Biserica Ortodoxă Bulgară se restabilea în granițele imperiului otoman, înăuntrul căruia își exercita puterea sa jurisdicțională și Patriarhia Ecumenică. În aceleași granițe de stat însă, se aflau și alte Biserici Ortodoxe Autocefale, cum erau Bisericile Ierusalimului, Antiohiei, Alexandriei, și Ciprului. Dar conducătorii Bisericii Ortodoxe Bulgare nu au dorit să restabilească străvechea demnitate a Bisericii Ortodoxe Bulgare, nu pentru că socoteau că există piedici canonice pentru aceasta, ci ca să sublinieze atât voia bine-credinciosului popor bulgar de a fi respectat prestigiul Bisericii mame, cât și dorința Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse de a se păzi pacea și unitatea Bisericii Ortodoxe de Răsărit, în duh și în dragoste frățească.

Când în anul 1878, Bulgaria și-a recăpătat libertatea, firesc era ca autocefalia Bisericii Ortodoxe Bulgare să fie recunoscută și de Biserica mamă; dar anumite antagonisme de ordin național ce n'au putut fi înlăturate, și un duh străin de Sfânta Biserică a Domnului au împiedecat această recunoaștere. În cele din urmă, la 25 Februarie 1945, această anomalie în trupul Sfintei Biserici Ecumenice a fost înlăturată

și așa numita schismă bulgară a fost ridicată, cu bunăvoința de mamă a Sfintei Patriarhii Ecumenice și a neuitatului ei Intâistător, adormitul întru fericire Inalt Prea Sfințitul Patriarh Veniamin. S'a bucurat poporul bulgar că a căzut un zid despărțitor și s'a deschis calea pentru o comuniune mai deplină a Bisericii Ortodoxe Bulgare cu Patriarhia Ecumenică.

Cu puterea și ajutorul Sfântului Duh, Biserica Ortodoxă Bulgară a proșărit mereu duhovnicește și a crescut în viața îmbunătățită. Când în 1870-1872 și-a restabilit independența, ea a folosit toate puterile sale morale și harice, spre a se desvolta și a crește. Dar mai ales după eliberarea Bulgariei, ea a înregistrat un progres de seamă. În ea lucrau puteri care zideau țaria sa duhovnicească pe temelia sănătoasă — Iisus Hristos. Duhul lui Dumnezeu trăiește în ea și prin El își desăvârșește lucrarea ei binecuvântată și bine-plăcută lui Dumnezeu.

Noi toți credem că Mântuitorul Hristos este Capul Bisericii, care prin harul său trăiește, crește și dă roadele sale binefăcătoare pentru mântuire. Iar Biserica Ortodoxă Bulgară a trăit totdeauna în unitatea trupului tainic al lui Hristos. Ea a primit credința în Hristos încă din timpul Sfinților frați și întocmai cu Apostolii, Chiril și Metodiu, și de atunci poartă în sine duhul dezvoltării sale duhovnicești. Iată de ce încă din veacurile IX și X ea a înregistrat un progres vădit, așa cum o mărturisesc toate documentele istorice, așa cum vorbesc și toate documentele scrise ale marii școli de învățatură creștină dela Preslav. După cum mărturisesc letopisețile istoriei bisericești, Biserica Ortodoxă Bulgară a continuat și după aceea să crească în Domnul, luminată de auroa unor vrednici Părinți bisericești, din'tre care va rămâne uriaș Sfântul și Fericitul Patriarh Eftimie.

Iată din ce vremuri străvechi Biserica Ortodoxă Bulgară poartă în ea duhul dezvoltării bisericești. De aceea, și după ce a fost restabilită în 1870-1872, ea a continuat cu aceeași putere a harului dumnezeesc să proșăsească în viața duhovnicească îmbunătățită și să crească în har. Și astfel, după o dăinuire de 1000 de ani (lungă perioadă în care ea a dat un nor luminos de bine-plăcuți lui Dumnezeu și Sfinți de seamă, cinstiți de întreaga Biserică Ecumenică), nu se mai poate spune despre ea că este prunc în Domnul, care are nevoie să rămână sub tutelă, până va călca pe propriile sale picioare.

Dar după ridicarea schismei, la 25 Februarie 1945, care a fost un eveniment fericit pentru întreaga Biserică Ecumenică, deoarece s'a înlăturat o neorânduială păgubitoare, era firesc ca Biserica noastră să-și stabilească și străvechea ei demnitate de Patriarhie, pe care o dobândise încă din veacul X și care îi fusese recunoscută de Sfânta Patriarhie Ecumenică și de toate celelalte Biserici Ortodoxe. Examinând această problemă de mai bine de două decenii, Sfântul nostru Sinod a rezolvat-o în sens pozitiv și, în spiritul hotărârii luate, a întocmit proiectul modificat pentru organizarea și conducerea Bisericii Ortodoxe Bulgare. Așa că restabilirea Patriarhiei Bulgare nu este o hotărâre luată la întâmplare. Este o hotărâre care corespunde unui drept canonic și istoric al Bisericii Ortodoxe Bulgare, asupra căruia Arhieriei bulgari, purtătorii de drept ai cuvântului adevăratului, au fost întotdeauna în unanimitate deplină.

Biserica Ortodoxă Bulgară a așteptat prilejul fericit pentru a-și restabili Patriarhia sa. Acest eveniment a fost primit cu o neobișnuită bucurie de întregul popor drept-credincios bulgar, așa cum au dovedit-o manifestările fără precedent de atașament față de Biserică, la care cu toții am fost martori în zilele memorabile ce s'au scurs. Se primesc mereu nenumărate telegrame din întreaga țară și din străinătate, prin care se exprimă Sfântului Sinod și Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Bulgare sentimente de devotament fiesc și de bucurie pentru restatornicirea străvechiului scaun al marelui Patriarh bulgar, Sfântul Eftimie. Se bucură astăzi cu bucurie mare întregul popor drept-credincios bulgar, când vede măreția trecutului strălucind din nou asupra Bisericii sale. Se bucură poporul drept-credincios — din mijlocul căruia au ieșit Sfinți de seamă ai Sfintei Ortodoxii, ca Sfinții frați Chiril și Metodiu, Sfântul Climent al Ohridei, Sfântul Ioan de Rila, Cuviosul Tecdosie de Târnova, Sfântul Patriarh Eftimie și întreaga ceată de bineplăcuți lui Dumnezeu, — că dorința lui arzătoare a fost împlinită, după atâtea veacuri de așteptare.

Prin restabilirea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Bulgare cresc nădejdiile noastre într'o viață bisericească mai intensă. Desăvârșindu-și organizarea canonică, Biserica noastră își va continua lucrarea cu toate puterile sale harice. De-a străvechea și înalta ei demnitate decurg pentru slujitorii ei îndatoriri din ce în ce mai mari de slujire devotată Domnului și poporului. Făcând parte din frățietatea Sfintelor Biserici locale, membră cu egală cinstire, ea va sorbi puteri din aceeași comuniune în har și dragoste, spre a se afirma tot mai mult în duhul creator al Sfintei Ortodoxii și a aduce în tezaurul comun al Sfintei Bisericii Ortodoxe daruri tot mai desăvârșite de viață duhovnicească. Fără îndoială că aceste bune nădejdi ale noastre, pe care noi le exprimăm cu atâtă bucurie față de Sfintele Biserici locale, vor fi o bucurie și pentru ele, pentrucă și pe noi ne bucură fiecare progres al Bisericilor Ortodoxe surori.

La solemnitatea noastră bisericească, cu prilejul restabilirii demnității patriarhale a Sfintei noastre Biserici, Sfântul Sinod, cu adâncă prețuire și cu cea mai mare dragoste a invitat pe Înalții Întâistătători ai tuturor Sfintelor Biserici locale, pentru ca în bucuria noastră comună să se întărească unitatea noastră. La invitarea noastră au răspuns cu o dragoste mișcătoare marea și Sfânta Biserică Ortodoxă Rusă, în persoana Întâistătătorului ei, Sanctitatea Sa Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia; atât de bogat împodobita cu bună-cinstire și dragoste Sfânta Biserică Ortodoxă Română, în persoana Întâistătătorului ei, Prea Fericitul Patriarh Justinian; străvechea și prea luminata Sfânta Patriarhie a Antiohiei, în persoana Întâistătătorului ei, Prea Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea; întru Domnul scumpa noastră Sfânta Biserică Ortodoxă Polonă, în persoana Înalt Prea Sfințitului Macarie, Mitropolitul Varșoviei și a toată Polonia; întru Domnul iubită noastră soră mai tânără, Sfânta Biserică Ortodoxă Cehoslovacă, în persoana Întâistătătorului ei, Înalt Prea Sfințitul Elefterie, Mitropolit de Praga și a toată Cehoslovacia; străvechea și strălucind cu străveche bună-cinstire Sfânta Biserică Ortodoxă Gruzină, în persoana Întâistătătorului ei, Patriarhul Melchisedec. Sfânta Biserică Ortodoxă Albaneză, printr'o telegramă din partea Întâistătătorului ei, Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop al Albaniei, Paisie, și-a

exprimat bucuria cu prilejul solemnității noastre bisericești, arătându-și amărăciunea că din cauza grelelor legături de comunicație și timpului scurt, nu-i va fi cu putință să trimită o delegație.

Noi mulțumim din toată inima Sfintelor Biserici locale surori, care au acordat atenție Sfintei noastre Biserici, trimițând delegații de seamă la sărbătoarea înscăunării Patriarhului nou ales al Bisericii Ortodoxe Bulgare. Mulțumim din toată inima Sanctității Sale Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, care ne-a trimis delegați atât de scumpi ca I.P.S. Mitropolit Grigorie al Leningradului și Novgorodului, și I.P.S. Arhiepiscop Pitirim al Bielorusiei și Minscului. Mulțumim Prea Fericirii Sale Prea Fericitului Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pentru că a ținut personal să ia parte la sărbătoarea noastră, fiind însoțit de Ierarhi vrednici ai Sfintei Biserici locale pe care o conduce, de I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei și P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu. Cu o cordială recunoștință suntem îndatorați față de Inalt Prea Sfințitul Macarie, Mitropolitul Varșoviei și a toată Polonia, și față de Inalt Prea Sfințitul Elefterie, Mitropolit de Praga și toată Cehoslovacia, însoțit de P.S. Metodie, Episcop de Trebișev, care, deasemenea, personal a luat parte la bucuria noastră comună, pentru ca să rămână neștearsă amintirea lor în letopisățul nostru bisericesc. Mulțumim Prea Fericitului Alexandru al III-lea, Patriarhul Antiohiei, care ne-a trimis delegatul său, în persoana Prea Cuvicsului Arhimandrit Vasile Samaha, și care telegrafic și prin scrisoare ne-a dat de știre că deși nu poate personal să ia parte la sărbătoarea noastră bisericească, totuși cu inima e lângă noi, socotind actul restabilirii Patriarhiei Bulgare ca întru totul îndreptățit din punct de vedere istoric și canonic.

Din partea Sfântului Sinod, noi împlinim cea mai plăcută îndatorire mulțumind Inalților soli, cari ne-au adus binecuvântările Sfintelor lor Biserici și cu bucurie sinceră au contribuit la marea sărbătoare a Bisericii Ortodoxe Bulgare. Noi îi rugăm să păstreze Sfintei noastre Biserici, scumpei noastre patrii și poporului nostru, o bună amintire și să fie față de Sfintele Biserici pe care le reprezintă, interpreții simțămîntelor noastre de devotament veșnic față de ele și ai hoărării noastre nezdruncinate de a fi împreună cu ele în unitatea duhului, a harului și a dragostei. Noi credem că legăturile dragostei dintre noi s'au întărit și ele vor fi și mai rodnice, spre binele Sfintei Ortodoxii Ecumenice.

Mulțumim deasemenea Prea Fericitului Patriarh Hristofor al Alexandriei, care telegrafic și prin scrisoare ne-a exprimat dragostea sa, cu toate că unele greutăți nu i-au dat posibilitatea să participe personal la sărbătoarea noastră.

Mulțumim Sanctității Sale Patriarhului Timotei al Ierusalimu'ui, și Sanctității Sale Patriarhului Vichentie al Serbiei, care, la timp, ne-au exprimat telegrafic regretul lor că nu sunt în situația să poată răspunde invitației noastre de a participa la solemnitatea restabilirii Patriarhiei Bulgare. O telegramă asemănătoare s'a primit și din partea Prea Fericitului Spiridon, Arhiepiscopul Atenei și Mitropolit al Eladei, deși cu întârziere, din cauza mijloacelor îngreunate de comunicație. Noi ne simțim îndatorați să mulțumim Inalt Prea Sfinției Sale.

Regretăm că la invitația noastră, plină de dragoste și prețuire adâncă,

nu a răspuns Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic. Regretăm cu atât mai mult, cu cât noi prețuim în chip deosebit Sfântul Scaun Ecumenic, pe Intâistătătorul său, Sanctitatea Sa Patriarhul Athenagora, și mai ales pentru că noi ținem foarte mult la unitatea Sfintei Biserici Ecumenice.

Fericitul prilej care ne-a adunat la Sofia, capitala Republicii Populare Bulgară, ne-a dat posibilitatea să întărim, în rugăciune comună și schimburi de vederi frățești, legăturile comuniunii. Această comuniune este necesară, după convingerea noastră a tuturor, spre a se întări unitatea duhului ecumenic între Sfintele Biserici locale. Comuniunea Sfintelor Biserici locale se înlăpătează în modul cel mai activ prin comuniunea Ierarhilor lor. Comunicând între ei, se cunosc reciproc, fac schimb de experiență, întăresc frățietatea și, în felul acesta, duhul ecumenic primește expresia sa reală. Înstrăinarea și izolarea Sfintelor Biserici locale pentru un anumit timp — mai scurt sau mai lung — a avut întotdeauna consecințe rele, atât pentru fiecare din ele în parte, cât și pentru întreaga Sfântă Ortodoxie. Prin urmare, este datoria tuturor Bisericilor să strângă legăturile unității, înțelegerii și dragostei. Aceasta o cer interesele vitale ale Sfintei Biserici a lui Dumnezeu și noi trăim cu nădejdea plăcută că comuniunea între Sfintele Biserici surori se va întări tot mai mult, învingând toate obstacolele, puse de un duh străin credinței și dragostei.

Dar comuniunea va da posibilitatea, deasemenea, să se lămurească multe probleme, care preocupă la fel toate Bisericile locale, și să se găsească hotărâri juste asupra acestor probleme. Noi cu toți știm că numai înstrăinarea Sfintelor Biserici locale și legătura slăbită a comuniunii reciproce este cauza ivirilor de deosebiri în practica canonică, în disciplina bisericească și în liturgică. Aceste deosebiri nu sunt atât de esențiale încât să reprezinte vreun pericol pentru curăția credinței și a evlaviei, dar totuși credința noastră în unitatea Sfintei Biserici Ecumenice poruncește să se înlăpătească o unitate reală, mai deplină, în viața întregii Biserici a lui Dumnezeu, din care, la rândul său, decurge pacea și progresul pentru înseși Sfintele Biserici locale.

Vremea în care trăim pune cu multă insistență problema datoriei și conștiinței noastre creștine, asupra cărora Sfânta Biserică Ortodoxă are un punct de vedere evanghelic bine definit, pe care ea trebuie să-l exprime. Una din cele mai actuale probleme este aceea a apărării păcii, amenințată în actuala situație internațională încordată. Comuniunea Sfintelor Biserici locale va ajuta ca, și în această deosebit de însemnată problemă, să se facă auzit puternicul lor glas evanghelic.

Să rugăm cu toții pe Marele Arhipăstor, Domnul Iisus Hristos, să întărească Sfintele Biserici Ortodoxe și pe Ierarhii lor, pe preoții și poporul lor drept-credincios, în har și adevăr.

Eu rog pe Înalții și prea iubiții noștri oaspeți, Intâistătători și Ierarhi ai Sfintelor Biserici locale, care ne-au cinstit cu prilejul marii noastre sărbători bisericești, să binevoiască, dacă socotesc nimerit, să ia cuvântul în legătură cu aceste dorințe pe care le-am expus. Bineînțeles, ședința solemnă a Sfântului Sinod nu are de scop să ia hotărâri, ci să exprime dorințe care ar urma să fie luate sub atenție de cei care zădesc Biserica lui Dumnezeu în duh și adevăr».

După cuvântarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Chiril, s'au făcut următoarele expuneri:

Inalt Prea Sfințitul Iustinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a spus:

Sanctitatea Voastră,
Prea Sfințit Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare,

«In aceste momente istorice din viața Bisericii noastre, primul nostru gând trebuie îndreptat către Prea Bunul Dumnezeu, care prin milostivirea și dragostea față de noi a rânduit să fim părtași la aceste împliniri luminoase pentru Biserica Ortodoxă. Mulțumim lui Dumnezeu că noi, cei smeriți și slabi, am fost aleși să fim une'țele puterii Sale dumnezeiești în săvârșirea unui asemenea act de seamă în viața Bisericii Ortodoxe Ecumenice.

Intrucât aci iau parte delegați Bisericii din țările de democrație populară, în al doilea rând urmează să ne îndreptăm gândul față de marele popor sovietic, care prin armata sa glorioasă a eliberat popoarele noastre de cotropirea fascistă. Trebuie să recunoaștem că Biserica Ortodoxă Rusă a trăit zile de însemnătate istorică, anume în timpul puterii sovietice. La rândul lor, conducătorii țărilor de democrație populară au ajutat la întărirea și la ridicarea autorității Bisericii noastre în ochii popoarelor ortodoxe.

Un astfel de moment l-am trăit aci, participând la solemnitatea restabilirii Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Bulgare. Se cuvine deci să arătăm recunoștința noastră față de conducătorii Republicii Populare Bulgaria, care au înțeles și au sprijinit îndeplinirea acestui ideal al Bisericii Ortodoxe Bulgare. Se cuvine însă ca recunoștința noastră să fie însoțită de fapte.

Problema cea mai de seamă, în care sunt angajate popoarele noastre și guvernele lor, este lupta pentru apărarea păcii. În această luptă pentru consolidarea păcii împotriva celor care sădesc vrajbă între popoare și atâta la războaie, Bisericile noastre pot și trebuie să participe în modul cel mai activ.

Folosesc acest prilej spre a împărtăși Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, în linii generale, ceea ce întreprinde Biserica Ortodoxă Română în această luptă. În Iunie 1952, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât să reorganizeze modul său de participare la lupta pentru apărarea păcii. În baza acestei hotărâri, Arhieriei eparhioți conduc personal participarea clerului în lupta pentru apărarea păcii. La fiecare două luni, membrii Sfântului Sinod și colaboratorii lor prezidează conferințele organizate pe Protoierii, ale preoților din Eparhiile lor; în cadrul acestor conferințe se rezolvă toate problemele legate de acțiunea pentru apărarea păcii.

Fac o propunere concretă: să ne informăm reciproc asupra tuturor hotărârilor care se iau separat de Bisericile noastre, pentru a ne ajuta reciproc și a unifica acțiunile întreprinse de Bisericile noastre Ortodoxe în apărarea păcii, întrucât avem una și aceeași temelie în învățătura evanghelică în sprijinul luptei pentru apărarea păcii. Prin participarea noastră la lupta pentru apărarea păcii, noi putem să aducem folos mai

mare popoarelor noastre, împlinind în același timp principiile evanghelice privitoare la pace.

Cu nădejdea că prinosul pe care îl va da Biserica Ortodoxă Bulgară, condusă de Prea Fericirea Sa Chiril, în lupta popoarelor noastre pentru pace, va fi în viitor mai mare și mult mai folositor, exprim cele mai bune urări de prosperitate Bisericii Ortodoxe Bulgare și Sfântului ei Sinod, precum și tuturor Bisericilor Ortodoxe, pentru biruința acestei lupte sfinte, biruință de care depinde fericirea și viața drept-credincioșilor Bisericilor noastre și bunăstarea popoarelor noastre».

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Grigorie al Leningradului și Novgorodului a rostit următoarea cuvântare :

Sanctitățile Voastre,
Prea Fericirile Voastre,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Ierarhi,

«Este o deosebită bucurie pentru mine, să salut Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, cu prilejul restartornicirii străvechiului scaun patriarhal în Bulgaria, și cu prilejul alegerii Inalt Prea Sfințitului Chiril ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Bulgare. Biserica Ortodoxă Rusă se bucură sincer, că poporul bulgar are un milenar trecut bisericesc plin de credință și evlavie. Restartornicirea Patriarhiei Bulgare corespunde întru totul cerințelor canonice, nevoilor bisericesti și năzuințelor bine-credinciosului popor bulgar. Bine-credinciosul popor bulgar a așteptat cu nerăbdare slăvia zi a restabilirii Patriarhiei sale. Biserica Bulgară, care strălucește prin faptele Sfinților săi, va străluci și de aci înainte, va crește și va înflori.

Biserica Ortodoxă Rusă salută Biserica Ortodoxă Bulgară cu prilejul acestei mari sărbători și-i urează sincer biruință și propășire. Întărită în viața sa bisericască plină de har, ea va întări credința bine-credincioșilor bulgari.

În țările noastre, noi avem o nouă orânduire socială. Între Biserica Ortodoxă Rusă și Guvernul Uniunii Sovietice există raporturi de înțelegere. Asemenea raporturi de înțelegere trebuie să existe și între Biserica Ortodoxă Bulgară și guvernul popular bulgar. Această este cu totul necesar, pentru că orice neînțelegere aduce înfrângeri și pieire. Noi urăm Bisericii Ortodoxe Bulgare să păstreze mereu bune raporturi cu puterea populară, așa cum păstrează Biserica Rusă cu Puterea Sovietică. Noi urăm Bisericii Ortodoxe Bulgare să se bucure de condițiile favorabile de dezvoltare, de care se bucură în prezent Biserica Ortodoxă Rusă.

Să nu uităm, deasemenea, că omenirea este împărțită astăzi în două lagăre: unu' vrea o nouă organizare și dezvoltare a vieții; în celălalt sunt în mișcare tendințe, care ținesc să înăbușe această dezvoltare. Noi rămânem hotărâți apărători ai principiilor Sfintei Evanghelii, care poruncește pace și bună învoire între oameni, și chemăm pe toți credincioșii ortodocși să-și strângă rândurile și să lucreze pentru întărirea păcii în lumea întreagă. Aceasta trebuie să fie îndatorirea principală a oamenilor de bunăvoință. Aceasta este, potrivit Sfintei Evanghelii, și îndatorirea Sfintei Biserici creștine.

Inalt Prea Sfințitul Macarie, Mitropolitul Varșoviei și a toată Polonia a declarat :

Sanctitățile Voastre,
Prea Sfințit Sinod Bulgar,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,

«Mare și de negrăit este bucuria noastră, că Dumnezeu ne-a învrednicit să luăm parte la aceste însemnate festivități ale Bisericii Ortodoxe Bulgare, care avea și până acum autocefalia sa, dar nu avea încununată conducerea sa canonică, cu vrednicia patriarhală ce i se cuvenea. Ea are astăzi Intâistătător pe Sanctitatea Sa Patriarhul Chirii. Am văzut bucuria care încălzește inimile bine-credinciosului popor bulgar. La această bucurie a întregii Biserici Ortodoxe Bulgare participăm și noi, reprezentanții Bisericilor Ortodoxe locale, veniți la sărbătoarea voastră. Aceeași bucurie este împărtășită și de celelalte Biserici Ortodoxe Autocefale.

Ne bucurăm cu toții mai ales pentru unitatea Sfintei Biserici a Domnului Hristos. Pentru păstrarea neștirbită a acestei unități trebuie să purtăm pururea de grijă, căci ea dă putere, în ea este izvorul tăriei Bisericii. În duhul acestei unități trebuie să ținem o neîntreruptă legătură frățescă între noi, comunicându-ne reciproc problemele care cer o cercetare și o rezolvare comună. Noi, Bisericile Ortodoxe Autocefale, trebuie să fim unitare în toate problemele de seamă, canonice, liturgice și practice-bisericești. Deosebiri existente între diferitele Biserici nu sunt de folos; de aceea trebuie să realizăm un schimb de experiență asupra problemelor care privesc viața Bisericilor noastre, pentru a se înlătura aceste deosebiri. Iată deci găsim dreaptă propunerea făcută de Inalt Prea Sfințitul Chiril și o împărtășim.

Noi dorim înflorirea Sfintei Biserici Ortodoxe; dar atât pentru împlinirea acestei năzuințe cât și pentru înflorirea îndeobște a vieții, condiția necesară este pacea în lumea întreagă, dragostea și înțelegerea între popoare. Sfânta Biserică Ortodoxă știe că porunca dintâi a Legii pentru toți credincioșii, este dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele. Această dragoste urmează să fie concretizată prin participarea activă la lupta pentru apărarea păcii. Cu timp și fără timp, noi pururea trebuie să ne străduim pentru pace, — pentru pacea a toată lumea».

Inalt Prea Sfințitul Elefterie, Mitropolitul Pragăi și a toată Cehoslovacia a rostit următoarea cuvântare :

Sanctitățile Voastre,
Inalt Prea Sfințiți Membri ai Sfântului Sinod
al Bisericii Ortodoxe Bulgare,

«Tânăra noastră Biserică Ortodoxă Cehoslovacă s'a bucurat mult când a aflat de restatornicirea Patriarhiei Bulgare. Înainte de a porni spre țara voastră, noi am ținut o ședință a Sinodului, și a'ta a Consiliului Mitropolitan. Am înfățișat acestor foruri ale Bisericii noastre importanța acestui eveniment de seamă din viața Bisericii Ortodoxe Bulgare și atât Sinodul, cât și Consiliul Mitropolitan, au încuvințat cu bucurie să luăm parte — ca trimiși ai Bisericii Ortodoxe Cehoslovace — la solemnitatea înscăunării Patriarhului nou ales al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

Bucuria noastră este și mai mare de când am văzut că drept-credinciosul popor bulgar arată o dragoste deosebită față de Patriarhul nou ales. Această dragoste a poporului constituie un sprijin de seamă atât pentru Sanctitatea Sa Patriarhul Chiril, cât și pentru Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, — pentru toți Înalt Prea Sfinții Arhieri bulgari.

Noi ne însușim întru totul propunerile făcute de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Chiril. Este limpede că Sfintele Biserici Ortodoxe trebuie să trăiască în comuniune și să întărească tot mai mult legăturile dintre ele. Este de dorit ca Bisericile Ortodoxe să țină între ele o legătură vie, prin vizite reciproce cât mai dese și în deosebi printr'un intens și permanent schimb de tipărituri bisericești.

Deasemenea, îmi însușesc propunerile făcute cu privire la participarea mai activă a Bisericilor în lupta pentru apărarea păcii. Numai în acest chip vom împlini poruncile Sfintei Evanghelii, de a zidi pacea între popoare și dragoste între oameni. Socotesc necesar să ne informăm reciproc asupra tuturor acțiunilor întreprinse de Bisericile noastre, pe tărâmul luptei sfinte pentru apărarea păcii».

Prea Sfințitul Episcop Gavril al Batumului, reprezentantul Bisericii Gruzine, a spus :

Sanctitățile Voastre,
Prea Sfinți Arhipăstori, membri ai Sfântului
Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare,

«Și Biserica Ortodoxă Gruzină a primit cu bucurie și cu dragoste vestea despre restatornicirea Patriarhiei Bulgare, precum și invitarea de a lua parte la solemnitatea înscăunării Patriarhului nou ales al Bisericii Ortodoxe Bulgare. Biserica Ortodoxă Bulgară are dreptul canonic indiscutabil, de a fi cărmuită de un Patriarh, potrivit demnității istorice recunoscută ei din vremuri străbune.

Comuniunea între Biserici este necesară, pentru că acolo unde există o astfel de comuniune, nu există vrajbă. Este o zicătoare gruzină, care spune: «Vrajba nimicește lumea, iar prietenia și dragostea restatornicesc pacea».

Biserica noastră participă la lupta pentru apărarea păcii. Noi socotim că Bisericile trebuie să contribuie la întărirea păcii și să ajute popoarele să apere pacea. Pacea este de trebuință oamenilor, pentru a-i salva de suferințele și grozăviile războiului. Bisericile trebuie să fie în fruntea luptei pentru pace, împlinindu-și astfel îndatoririle lor evanghelice.

Ele nu trebuie să-și părăsească poporul, în mijlocul căruia își desfășoară misiunea lor mântuitoare, mai ales atunci când este vorba de participarea la mișcarea mondială pentru apărarea păcii.

Urez Sfintei voastre Biserici Ortodoxe Autocefale să înflorească și să se întărească în uniunea de gândire, dragoste și prietenie cu toate Bisericile Ortodoxe.

Emoția de care sunt cuprins, ca cel mai tânăr în această Adunare, nu-mi dă putința să exprim simțămintele de bucurie, de care este stăpânită inima mea și care văd că ne stăpânește pe noi toți. Deci, primiți expresiunea dragostei mele și a celor mai bune urări, pentru izbânda Bi-

ser'cii Ortodoxe Bulgare, ca și pentru reînnoirea și în'ărirea prieteniei strănse care a unit în trecut cele două popoare ortodoxe ale noastre, — poporul bulgar și poporul gruzin».

In încheierea ședinței festive a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, a luat cuvântul Inalt Irea Sfințitul Patriarh Chiril, care a spus:

Sanctitățile Voastre,
Prea Fericitrile Voastre,
Inalt Prea Sfinți, Prea Sfințiți,

Vă mulțumesc încă odată din inimă, în numele Sfântului Sinod Bulgar, pentru participarea la solemnitatea noastră bisericească, pentru urările a'ât de călduroase pe care le-ați exprimat și în această ședință sinodală festivă, cu prilejul restabilirii demnității patriarhale a Sfintei noastre Biserici.

Biserica Ortodoxă Bulgară urmează cu hotărîre învățătura Domnului Iisus Hristos și apără unitatea Sfintei Biserici a lui Dumnezeu. Ea face tot ce-i stă în putere, înainte de toate, pentru a se menține pacea între Biserici e lui Dumnezeu, urmând cuvintele Sfântului Apostol Pavel: «Intrucât depinde de voi, trăiți în pace cu toți!».

Sfânta Biserică a lui Dumnezeu se roagă pentru pacea a'toată lumea. Aceasta este voia lui Dumnezeu. Și de vreme ce ne rugăm pentru pace, noi trebuie că creiem pace pretutindeni în viață să fim propovăduitori păcii în lumea întreagă. Sfânta noastră Biserică, împlinind datoria sa evanghelică, ia parte la mișcarea pentru apărarea păcii. În această mișcare participă întreaga noastră Biserică, în frunte cu de Dumnezeu înțelepțiții Arhipășori bulgari».

Incheind schimbul lor de vederi în dukul înțelegerii și al dragostei frățești, Prea Fericitrile Lor, Inalt Prea Sfințiile Lor și Prea Sfințiile Lor, care au participat la ședința festivă a Sfântului Sinod, în unanimitate au exprimat următoarele torințe:

1. Ar fi folositor pentru Ortodoxie comunicarea mai activă și permanentă a Sfințelor Biserici locale.

2. Incordarea internațională continuă să fie mare și amenință omenirea cu un nou război atotdistrugător. Datoria Sfintei Biserici este să opere pacea, sprijinind voința popoarelor pentru pace în lumea întreagă și depunând toate eforturile pentru slăbirea încordării internaționale și pentru încheierea unui pact al păcii, care ar stabili dreptatea și frățietatea între popoare.

După rostirea rugăciunii către Domnul Dumnezeu, ședința sinodală festivă a fost închisă.

Procesul verbal al ședinței festive a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare a fost semnat de:

Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, **CHIRIL**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Bulgare;

Membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare: **NEOFIT**, Mitropolitul Vidinului; **MIHAIL**, Mitropolitul Duros'orului și Cerveniei; **PAISIE**, Mitropolitul Vraței; **SOFRONIE**, Mitropolitul Târnovei; **IOSIF**, Mitropolitul Varnei și Preslavului; **FILARET**, Mitropolitul Loveciului;

CLIMENT, Mitropolitul Starei Zagora; **NICODIM**, Mitropolitul Slivenu-
lui; **PIMEN**, Mitropolitul Nevrocopolului.

Membrii delegațiilor Bisericii Ortodoxe Autocefale:

Din partea Bisericii Ortodoxe Române: **JUSTINIAN**, Patriarhul Bi-
sericii Ortodoxe Române; **FIRMILIAN**, Mitropolitul Olteniei; **THEOC-
TIST BOTOȘANEANU**, Episcop.

Din partea Bisericii Ortodoxe Ruse: **GRIGORIE**, Mitropolitul Lenin-
gradului și Novgorodului; **PITIRIM**, Arhiepiscopul Bielorusiei și al
Minscului.

Din partea Bisericii Ortodoxe a Poloniei: **MACARIE**, Mitropolitul
Varșoviei și a toată Polonia.

Din partea Bisericii Ortodoxe Cehoslovace: **ELEFTERIE**, Mitropo-
litul de Praga și a toată Cehoslovacia; **METODIE**, Episcop de Trebișev.

Din partea Bisericii Ortodoxe Gruzine: **GAVRIIL**, Episcopul Ba-
tumului

I. IUFU

CREȘTINII DIN LUMEA ÎNTREAGĂ OSANDESC RASISMUL ȘI SE RIDICĂ ÎMPOTRIVA DISCRIMINĂRILOR RASIALE

Revista Patriarhiei Române «Ortodoxia» a publicat în ultimul său număr din anul trecut un articol, care înfățișa cu competență și claritate atitudinea creștinismului față de teoriile pseudo-științifice ale rasismului, denunțând totala lipsă de temeiuri științifice ale celor ce pretind că ar exista rase «superioare» și rase «inferioare», că cele dintâi ar fi menite să conducă, iar celelalte să fie conduse, — articolul sublinia adevăratele scopuri pe care le urmăresc propagatorii rasismului: justificarea înrobirii popoarelor coloniale și sprijinirea tendințelor anumitor cercuri reacționare și imperialiste, de a-și întinde dominația lor asupra lumii întregi.

După ce arată cât de potrivnice sunt asemenea scopuri și «teorii», luminoasei concepții creștine asupra egalității și frățietății dintre oameni, articolul ajunge la concluzia că «în fața rasismului și a urii de rasă, creștinul trebuie să ia o atitudine hotărâtă, iar slujitorii altarelor sunt datori să fie îndrumători și călăuzitori ai credincioșilor, pentru ca aceștia să știe să deosebească binele de rău și să nu cadă cumva, din neștiință, în greșala de a împărtăși niște «teorii», care nu au nimic comun nici cu știința, nici cu legea iubirii, adusă în lume de creștinism».

Fără îndoială că aceasta este datoria fiecărui creștin: orice om care mărturisește credința lui în Hristos, care înțelege să se conducă în viață după îndemnul și povățuirile învățăturii Sale, nu poate rămâne nepăsător în fața valului de ură, cu care falsele teorii rasiste amenință lumea. Creștinul știe că în fața lui Dumnezeu toți oamenii sunt egali, iar între ei toți sunt frați, în calitatea lor de fii ai aceluiași unic Creator, făcuți «după chipul și asemănarea Lui». Creștinul știe de asemenea, că marea poruncă evanghelică a iubirii aproapelei «depășește granițele familiei, ale gintei, ale tribului, ale neamului și ale rasei»; ea depășește orice hotare și îmbrățișează în revărsarea ei caldă pe toți oamenii de pe pământ. Creștinul știe că oricine îl povățuiește să urască pe cei ce nu sunt de un neam, de o credință sau de o rasă cu el, — acela îl îndeamnă, în realitate, să se depărteze de Hristos și să se abată pe căile osândite de El, pe căile care duc spre cele mai grele și mai de neiertat păcate.

De aceea, pe zi ce trece, tot mai mult sporește numărul creștinilor din lumea întreagă, care își unesc glasurile, pentru a osândi această propovăduire a urei față de oameni și pentru a demasca conținutul inuman și anticreștin al «teoriilor» și «ideologiei» rasiste. Alături de Biserica

Ortodoxă — care, păstrând cu sfințenie învățătura Evangheliei lui Hristos, își călăuzește fiii pe drumul cel drept al păcii și al dragostei față de semenii de orice naționalitate și de orice rasă—se ridică din ce în ce mai mulți clerici și credincioși creștini de felurite Confesiuni, care cer cu hotărâre să înceteze orice discriminare rasială, în raporturile dintre oameni și dintre națiuni, pe tot cuprinsul pământului. Cu prilejul unei debateri publice asupra discriminărilor rasiale — dezbateri inițiată de revista «Défense de la Paix» — și-au spus cuvântul și reprezentanți ai feluritelor Confesiuni creștine. Toți au condamnat cu hotărâre «teoriile» rasiste susținute și difuzate de pseudo-filosofii reacționari și au subliniat conținutul anticreștin al acestor «ideologii». Ei au osândit discriminările rasiale, care n'au alt scop decât să întrețină, în mod artificial, o atmosferă de ură și de încordare și să justifice dominația anumitor cercuri imperialiste asupra popoarelor din colonii, care luptă cu eroism pentru scuturarea jugului colonial și pentru cucerirea independenței și a dreptului la viață, la care sunt deopotrivă îndreptățite toate rasele și toate popoarele de pe pământ.

În acest sens sunt deosebit de semnificative cuvintele pastorului Giovanni Gonnet, profesor de istorie și filosofie la Universitatea Vodoază din Roma, un scriitor și un teolog de seamă, care se bucură de o mare popularitate nu numai în rândurile clerului și credincioșilor Bisericii Vodoaze — cea mai importantă dintre comunitățile religioase ne-catolice din Italia — ci și printre creștinii de orice confesiune din Italia și Elveția.

«Rasismul, fascismul și nazismul — a declarat pastorul Giovanni Gonnet — merg întotdeauna mână în mână. Este de ajuns ca unul din aceste elemente să prindă rădăcini, ca imediat să apară și însoțitorii săi inevitabili. Un exemplu tipic în această privință, îl constituie Uniunea Sud Africană. Într'adevăr, este greu să ne imaginăm un guvern mai reacționar tipic fascist, decât guvernul doctorului Malan. El persecută în modul cel mai lipsit de scrupule și mai inuman populația de culoare. Legea nu-i apără pe negri. Ei sunt tratați ca animalele. Pentru munca lor, care depășește puterile omenești, ei primesc un salariu de mizerie. Bicniul și lanțurile, iată soarta acestor nefericiți. Negrii sunt lipsiți chiar de drepturile cele mai elementare: le este interzis să plece dintr'o localitate în alta fără un permis special; ei nu pot să se mute de la o întreprindere la alta, sau să circule în voie pe teritoriul propriei lor țări».

După ce arată că dominația albilor în Africa de Sud se caracterizează printr'o exploatare cruntă a populației locale și printr'un dispreț adânc pentru cei cu pielea neagră, «ca și cum aceștia ar fi lipsiți de trup omenească și de suflet», — pastorul Gonnet declară: «Din nefericire discriminarea rasială nu este numai o prerogativă a Uniunii Sud Africane. Politica colonialistă a puterilor europene dusă în Africa și Asia are aceleași caracteristici. Mai mult decât atât: această politică reprezintă aspectul principal al rasismului. Europa greșește continuând să ducă politica de înrobire și asuprire a popoarelor. Politica colonialistă este sursa principală a indignării popoarelor. Ea provoacă în mod constant turburări, vărsări de sânge și contribuie la deslănțuirea războaielor. Dar problema rasismului — continuă pastorul Giovanni Gonnet — nu privește numai țările coloniale, ale căror popoare luptă să scape de sub jugul exploatarei euro-

pene și năzuesc spre independență, în timp ce Organizația Națiunilor Unite se abține cu încăpățănare de la examinarea acestor probleme vitale. Și într-o țară atât de mare ca Statele Unite ale Americii, problema discriminării rasiale se pune într'un mod atât de acut».

Vorbind apoi despre diferitele forme pe care le îmbracă rasismul, pastorul Gonnet subliniază faptul că în multe țări creștine din Apus, propagatorii «ideologiei» rasiste speculează cu nerușinare sentimentele de dragoste și venerație ale creștinilor față de Mântuitorul Iisus Hristos, căutând să arate antisemitismul, pe tema absurdă că poporul evreu ar fi «răspunzător de răstignirea lui Hristos». Pastorul Gonnet arată însă cât de falsă este o asemenea «argumentare», folosită cu predilecție de antisemiți, amintind că chiar din scrierile Apostolilor rezultă limpede că «de patimile și moartea Mântuitorului nu este vinovat poporul evreu, ci o mică clică reacționară, vândută și oarbă, care a fost cocotată la putere de ocupanții romani» ai țării sfinte.

Pastorul Gonnet ține să evidențieze ce prăpastie de netrecut este între învățătura creștină și așa-zisa «filosofie» rasistă. Intemeiat pe o profundă cunoaștere a doctrinei creștine, el afirmă că «nu poți fi creștin și în același timp rasist». Exprimând apoi năzuințele milioanei de oameni din lumea întreagă de a vedea instaurându-se o pace trainică între popoare, pastorul Giovanni Gonnet precizează că «nicicdată nu vom obține o pace adevărată și durabilă, dacă nu vom recunoaște că toți oamenii sunt egali, că trebuie respectate păreriile altora, că este necesară înțelegerea reciprocă și colaborarea pașnică între popoare. Orice tendință de discriminare este inumană. Chestiunea toleranței nici nu trebuie pusă, deoarece ea se bazează pe convingerea superiorității uneia din părți».

Părerile exprimate de pastorul și profesorul Gonnet sunt împărtășite de marea majoritate a creștinilor cinsți din lumea întreagă. Pe deasupra decsebirilor de confesiune, pe toți creștinii îi unește aceeași credință de nezdruncinat în Hristos Mântuitorul, care a poruncit dragostea și pacea între oameni. De aceea, împotriva rătăcirilor rasiste — care nesocotesc legea creștină a frățietății între toate naționalitățile și rasele de pe pământ — se ridică protestul conștiinței creștine. Iată, de pildă, declarațiile făcute revistei «Défense de la Paix» de cunoscutul teolog și scriitor catolic **Antonio Messineo**, unul dintre redactorii revistei «Civilizația Catolică», vechiul organ al ordinului iezuiților:

«Rasismul este o plagă, care se deschide brusc de îndată ce în vreo țară din Europa sau în oricare altă țară din lume, renaște vechiul spirit teutonic, spiritul agresiunii și al heghemoniei. De fapt nu numai în Germania, ci și în alte țări se poate observa apariția alarmantelor simptome ale rasismului. Însă în special în Germania aceste simptome apar în modul cel mai evident. Doar rasismul face parte integrantă din ideologia nazistă. Este greșit să se creadă că hitleriștii, care sunt păgâni, impunând prin vorbe și prin fapte mitul superiorității rasiale, urmăreau numai un singur scop: să ațâțe antisemitismul. Ascuțișul acestui mit era îndreptat și împotriva creștinismului...».

Precizând că Biserica creștină trebuie să osândească rasismul, sub orice formă s'ar manifesta el, deoarece — până la sfârșit — o asemenea «ideologie» tot împotriva idealurilor propoveduite de creștinism își în-

dreap'tă focul, — Antonio Messineo se ocupă de problema colonială, spunând: «Este necesar să se pună capăt, cât mai repede, politicii colonialiste, care este dictată nu de dorința de a introduce civilizația, ci a exploata populația de cu oare și de a menține prin forță teritoriile cucerite. Populația de culoare din colonii începe să-și dea seama că este victima unei mari nedreptăți. Reprezentanții ai rasei negre și galbene studiază în școlile și universitățile din Europa. Ei formează intelectualitatea și din mijlocul lor se ridică activiști pe tărâm politic și social. Clasele neavute năzuiesc spre condiții de viață mai bune, spre retribuirea justă a muncii și, în sfârșit, doresc să scape de jugul străin. Este nejust ca în timpul războiului să se recurgă la ajutorul popoarelor din țările coloniale, iar după război nimeni să nu-și amintească de sacrificiile făcute de acestea. Trebuie să respectăm orice ființă umană. Justiția și dragostea față de Dumnezeu nu sunt două noțiuni diferite. A-l nesocoti pe om înseamnă a-l nesocoti pe Creator».

«Trebuie să ducem lupta împotriva discriminării rasiale sub toate aspectele sale, — spune în încheiere Antonio Messineo. Nu poate fi realizată o pace trainică dacă nu se va întări solidaritatea dintre oameni și popoare, dragostea față de omenire — principiul sfânt al doctrinei creștine. Ura este produsul rivalității, contradicțiilor și egoismului. Iar, la rândul său, ura duce la război. Oamenii de bună credință trebuie să propovăduiască pacea și înțelegerea».

Cu aceeași fermitate se ridică împotriva discriminărilor rasiale numeroși deservenți ai Bisericilor și comunităților religioase creștine din Statele Unite ale Americii. Exprimând convingerile și hotărârea clericilor și credincioșilor creștini — care nu înțeleg să trădeze învățătura divină a Evangheliei lui Hristos —, reverendul Willard Uphaus, un cunoscut și prețuit luptător pentru cauza păcii, a declarat: «Problema rasismului este pe drept cuvânt o problemă a vieții de toate zilele, în special în lumea occidentală, unde în ciuda echității omul alb afirmă că el este domn. Această problemă are o importanță mondială și ea provoacă un răsunet pretutindeni, dela Cairo până în statul Illinois și până în Africa de Sud. Un exemplu de discriminare îngrozitoare îl oferă atitudinea militarilor occidentali față de oamenii de rasă galbenă în Coreea. Pe cei vinovați îi va lovi judecata Domnului și a istoriei». Infățișând apoi unele dintre cauzele care dau posibilitatea răspândirii «teoriilor» rasiste, primejdia pe care o reprezintă ele pentru instaurarea unei păci trainice în lumea întreagă și datorită oamenilor de bună credință de a lupta împotriva discriminărilor rasiale, reverendul Willard Uphaus a spus: «Ne vom lovi de manifestări ale discriminării rasiale în lume, atâta timp cât nu va fi înlăturat haosul social și economic, atâta timp cât naționalismul și teama vor împiedeca liberul schimb cultural. Prejudecata rasială este un lucru extrem de subtil și deseori acestei prejudecăți îi cad victimă oameni foarte demni. Înlăturarea prejudecăților rasiale trebuie să fie o sarcină a familiei, națiunii».

Primejdia pe care o reprezintă rasismul, piedicile pe care prejudecățile rasiale le ridică în calea consolidării păcii mondiale au fost subliniate și de Preotul Marcus James, parohul bisericii Universității din Londra, care a spus: «In momentul de față, în Africa de Sud și în alte

regiuni, este supusă persecuțiilor rasiale majoritatea populației. Aceste persecuții sunt pline de consecințe, deoarece ele sunt semintele războiului rasial, care amenință să incendieze și să înnece în sânge întreg continentul african, periclitând pacea întregii lumi». Arătând că «diferențele care există între oameni sunt mai puțin importante și esențiale decât firele care-i leagă» și că «ultimele descoperiri ale științei vorbesc despre unitatea rasei umane» — preotul Marcus James a spus: «Prin însăși natura sa, Biserica creștină este o instituție universală; la baza învățaturii sale este unitatea rasei umane și, de aceea, prejudecățile rasiale sînt cele mai rele forme de blasfemie ce pot exista. Biserica ne învață că nici deosebiri în ce privește culoarea pielii, nici deosebiri de cultură nu pot întrece sau egala chipul lui Dumnezeu, care există în fiecare om. Datoria Bisericii este, prin urmare, de a repeta mereu creștinilor principiul fundamental al credinței noastre: principiul unității rasei umane. Credința creștină este prin excelență credința reconcilierii, a reconcilierii între om și Dumnezeu, între om și omenire».

Arătând apoi că «în ultimii ani Biserica creștină se angajează tot mai mult pe drumul care trebuie să ducă la îndeplinirea acestei îndatoriri» și subliniind faptul îmbucurător că în țările în care există discriminare rasială, majoritatea creștinilor îndeplinesc porunca dată de învățătura creștină, — preotul Marcus James a relatat o serie de acțiuni în acest scop, desfășurate de creștinii din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. El a insistat cum în urma unei predici pe care a rostit-o, în Catedra'a Sfântului Pavel din centrul Londrei, în Mai anul trecut, — predică în care era înfățișată atitudinea hotărîtă a creștinismului față de problema rasială, și pe care numeroase ziare au publicat-o în întregime sau în parte — a primit și continuă să primească sute și mii de scrisori. Creștinii de cele mai felurite confesiuni, de cele mai felurite naționalități și din țări diferite, își mărturisesc, prin scrisorile adresate preotului Marcu James entuziasmul lor față de faptul că învățătura credinței creștine oferă atâtea argumente de nesdruncinat, pentru osândirea rasismului, pentru condamnarea oricăror discriminări rasiale, nedemne de ființa omenească.

Atât este de puternică împotrivirea clericilor și credincioșilor creștini în fața falselor teorii rasiste, pe care le trîmbează noii candidați la rolul de stăpânitori ai lumii, încât chiar unele organizații religioase, care de obicei slujesc interesele imperialiștilor ațățători la războaie, s'au văzut obligate — pentru a nu-și pierde cu totul încrederea adeptilor — să condamne fățiș rasismul. Astfel, **Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor** (Mișcarea Ecumenică), reunit la începutul acestui an la Lucknow, în India, a adoptat o rezoluție, prin care osândind discriminările rasiale care se practică în chip sălbatec de guvernul Uniunii Sud-Africane — declară că orice formă de manifestare a rasismului este cu totul potrivnică învățaturii și ideilor creștine. «Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor — se spune în această rezoluție — folosește acest prilej pentru a-și mărturisi convingerea că cea dintâi și cea mai de seamă îndatorire a Bisericilor de pretutindeni, în vederea soluționării problemei rasiale, este de a împlini în însăși viața lor adevărul că în Hristos este înlăturată orice împărțire a oamenilor după rase și că

o politică de discriminare impusă în orice domeniu al vieții bisericești este potrivnică însăși naturii Bisericii lui Hristos».

Propunând o serie de măsuri practice, în scopul de a aduce o contribuție din partea Bisericilor sud-africane, la soluționarea gravelor tulburări ce s'au ivit în Africa de Sud, în urma politicii rasiste duse de guvern, rezoluția se încheie cu aceste cuvinte:

«Comitetul Central al Consiliului Mondial al Bisericilor, consecvent principiilor exprimate de cea dintâi Adunare Generală a Consiliului Ecu-
menic, declară că orice discriminare politică, socială sau economică, făcută pe motive rasiale, oriunde s'ar manifesta ea, este potrivnică voinei lui Dumnezeu, descoperită nouă prin Sfânta Evanghelie. Discriminările rasiale care se practică în multe părți ale lumii (adică în statele din lagărul imperialist n.n.) fiind o cauză a încordării și amărăciunii crescânde, Comitetul Central cheamă toate Bisericile membre ale Consiliului Mondial să pornească o acțiune creștină de înțelegere și să facă tot ce stă în puterile lor, pentru a pune capăt acestor discriminări rasiale, oriunde s'ar manifesta ele».

Rezoluția Comitetului Central al Consiliului Mondial al Bisericilor a fost determinată de voința zecilor de milioane de creștini, care au înțeles că orice discriminare bazată pe rasă este un păcat și o încălcare fățișă a poruncii evanghelice, a dragostei față de semenii. Conducerea Consiliului Mondial al Bisericilor — cu toate că de multă vreme s'a angajat pe calea trădării principiilor Evangheliei lui Hristos, spre a servi întunecatele scopuri ale ațățătorilor la război, — s'a văzut totuși obligată să țină seama în această problemă, de părerile exprimate atât de hotărât de ne-nunțabili păstori și credincioși cinstiți și dornici să împlinească poruncile Mântuitorului.

În această situație s'au văzut și conducătorii altor comunități religioase din Occident. Arhiepiscopul G. H. Clayton din Capetown, președintele Consiliului Național al Creștinilor din Africa de Sud, a adresat un protest președintelui consiliului de miniștri, care a inițiat și aplicat în Uniunea Sud-Africană o politică de sălbatecă teroare rasistă împotriva populației neeuropene. În acest protest se arată că Consiliul Național al Creștinilor nutrește o deosebită simpatie față de creștinii neeuropeni, dintre care «mulți își dau seama că aplicarea măsurilor legislative și administrative bazate pe discriminare rasială (aplicate de guvernul sud african n.n.) le răpește dreptul de a se dezvolta și că absența oricărui mijloc constituțional, pentru înlăturarea acestei stări de lucruri, îndreptățește sentimentul lor de persecuție și e de natură să-i împingă spre acțiuni desperate».

În același timp, Consiliul Național al Creștinilor din Uniunea Sud-Africană a adresat un mesaj către creștinii neeuropeni, negri, metiși și indieni, care au protestat împotriva măsurilor de discriminare rasistă luate de guvern, prin numeroase meetinguri și răscoale. Consiliul le exprimă «adâncă sa simpatie și înțelegere pentru cauzele care stau la baza mișcării lor de protest».

Deasemenea, Consiliul Britanic al Bisericilor, întrunit în zilele de 21 și 22 Aprilie a. c., la Birmingham, sub președinția Arhiepiscopului de Canterbury, a desbătut printre altele și problema discriminărilor rasiale,

practicate de unele guverne occidentale și mai ales de cele din Africa. Consiliul Britanic al Bisericilor a adoptat o rezoluție, prin care declară că va sprijini orice acțiune menită să aducă la îndeplinire — în statele din Africa — a următoarelor desiderate: «1. Asigurarea, cât mai grabnic cu putință, a dreptului la învățătură, în mod egal pentru toate rasele; 2. Suprimarea restricțiilor rasiale în domeniul pregătirii și angajării în profesii care cer o anumită calificare; 3. Participarea Africanilor la conducerea treburilor statului, în organele puterii locale, teritoriale și federale; 4. Înlăturarea practicii de discriminare bazate pe motive de ordin rasial».

Ridicarea unor asemenea glasuri de protest împotriva rasismului și a discriminărilor rasiale, venite din partea atâtor personalități religioase și organizații bisericesti din Apus, dovedește pe deoparte ce proporții a luat această practică fascistă în statele dominate de imperialiști, iar pe de altă parte cât de puternică este indignarea creștinilor de pretutindeni față de aceste practici inumane, osândite și de bunul simț al omului cinstit și de învățătura creștină. Ele mai dovedesc, totodată, cât de înțeleaptă și de consecventă poruncilor lui Hristos este atitudinea adoptată de Biserica Ortodoxă Română care condamnă rasismul, socotindu-l asemenea celor mai grele păcate din câte pot împovăra un suflet omenesc.

De altfel, însăși viața vine să confirme întru totul poziția Bisericii noastre și a celorlalte Biserici Ortodoxe în această problemă. Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, ținut în vara acestui an la București, a dovedit lumii întregi că tineri de toate rasele, de toate naționalitățile, de toate credințele pot să se înțeleagă, să-și dea mâna și să se unească frățeste în lupta sfântă pentru apărarea păcii, — idealul sfânt pentru toți oamenii cinstiti și pentru toate popoarele de pe pământ.

Este, deci, o datorie pentru orice creștin să smulgă — oriunde ar găsi-o — buruiana otrăvitoare și pierzătoare de suflete, a rasismului, a urii și disprețului față de semenul nostru de altă culoare sau înfățișare, de altă naționalitate, de alt grai. Implinind poruncile Mântuitorului Hristos, fiii Bisericii Ortodoxe știu că toți oamenii sunt creaturile aceluiași Dumnezeu, sunt frați între ei și că lipsa de dragoste față de orice semen al nostru este asemenea cu lipsa de dragoste către Dumnezeu, după cuvântul Scripturii, care zice: «Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău, — aceasta este întâia și cea mai mare poruncă; iar a doua, asemenea acesteia, este: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși», (Matei XXII, 37-39), sau al Apostolului care mărturisește: «Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mîncinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, nu poate să-L iubească». (Ioan IV, 20).

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

DESCHIDEREA CURSURILOR PENTRU ANUL ŞCOLAR 1953-1954, LA INSTITUŢIILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT ALE BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Instituțiile de învățământ ale Bisericii Ortodoxe Române, reorganizate sub directă conducere și purtare de grijă a Bisericii, desfășoară o rodnică activitate pe tărâmul pregătirii viitorilor slujitori ai altarelor ortodoxe. Funcționând potrivit dispozițiilor cuprinse în regulamentele aprobate de Sfântul Sinod, instituțiile de învățământ ale Bisericii Ortodoxe Române se bucură de toată libertatea și de largă înțelegere și sprijin din partea Guvernului Republicii Populare Române, care a asigurat și garantează depina libertate religioasă, pentru toți cetățenii și pentru toate Bisericile și comunitățile religioase.

Fiecare nou an școlar reprezintă un pas mai departe pe calea formării de slujitori luminați și devotați ai Bisericii noastre. Fiecare nou an școlar reprezintă un prilej de îmbunătățire a muncii corpului didactic — ales cu grijă și în permanență îndrumat de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și de ceilalți membri ai Sfântului Sinod — și de sporire a bunelor rezultate.

Și anul acesta, instituțiile de învățământ și-au redeschis porțile în prag de toamnă, pentru noul an școlar 1953-1954, în cadrul unor frumoase festivități. Întrucât cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej înfățișează roadele obținute până acum și perspectivele noilor strădăni, publicăm mai jos scurte dări de seamă asupra festivităților de deschidere a cursurilor la Institutele Teologice de grad Universitar și la Seminarile Monahale ale Bisericii Ortodoxe Române.

LA INSTITUTELE TEOLOGICE

DIN BUCUREȘTI

În ziua de 23 Octombrie 1953, a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar din București, solemnitatea deschiderii cursurilor anului școlar 1953-1954, pentru studenți și candidați la titlul de magistru în Teologie, precum și a cursurilor de îndrumare pastorală pentru cea de a XVII-a serie de preoți cursiști. Festivitatea s'a desfășurat în prezența

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, a I.P.S. Firmilian, Mitropo'itul Olten'ei, a PP. SS. Episcopi Iosif al Râmnicului și Argeșului, Antim al Buzăului, Chesarie al Dunării de Jos, An im Târgovișteanu, Vicar Patriarhal și Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și rector al Institutu'ui Teologic de grad Universitar din București, și a D-lui I. Bărbulescu, director în Ministerul Cultelor. Au mai luat parte la această festivitate: P.C. Pr. Constantin Nonea, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Iașilor, P.C. Pr. A' Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, P.C. Pr. I. Gagiu, directorul Administrației Patriarhale, PP. CC. Preoți Grigore Burlușanu, Gh. Pașoi și At. Preda, Consilieri Patriarhali, A. Zamfirescu, A. Pe'cu, Gh. Bejgu, Marcel Mihăescu și N. Șerbănescu, Consilieri ai Arhiepiscopiei Bucureștilor, corpul profesoral al Institutului Teologic, Protoiereii din Capitală, studenții și preoții cursiști.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a fost întâmpinat cu «Imnul Patriarhal», intonat de toți cei prezenți.

După oficierea unui Te-Deum, corul studenților a executat «Imnul Republicii Populare Române» și «Imnul Uniunii Sovietice». A luat apoi cuvântul P.S. Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal și rector al Institutului Teologic de grad Universitar din București, care a rostit următoarea cuvântare:

Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
 Înalt Prea Sfințite,
 Prea Sfințiți Episcopi membri ai Sfântului Sinod,
 Domnule Delegat Ministerial,
 Prea Cucernici Părinți Consilieri,
 Prea Cucernici și Domnilor Profesori,
 Onorat auditoriu,

Institutul Teologic de grad Universitar din București inaugurează astăzi, cu solemnitatea tradițională, noul an universitar 1953-1954, atât pentru licență și magisteriu, cât și pentru cea de a XVII-a serie de preoți rânduți la cursurile de îndrumare pastorală și socială, din cuprinsul tropoliilor Ungro-Vlahiei, Moldovei și Sucevei, și Olteniei.

Din prilejul acesta, făclierii și slujitorii celui mai înalt așezământ de cultură teologică din țara noastră, ne umplem inimile de o mare bucurie duhovnicească, fiindcă încheiem — în chip fericit — o perioadă de cinci ani de activitate în slujba Sfintei noastre Biserici și a Patriei noastre scumpe — și pășim, cu o și mai mare hotărâre de mai bine către împlinirea mării încrederi acordate de către Sfântul Sinod și Întâistătorul său, misiune sfântă dar și grea — de formare a clerului nostru și de orientare a celui actual.

Bucuria noastră este însă astăzi mai profundă și mai îndreptățită, întrucât această deschidere oficială a cursurilor Institutului nostru are loc după unele mari și însemnate aniversări și momente importante din viața noastră bisericească, națională și socială.

Intr'adevăr, este încă vie în sufletele noastre ale tuturor bucuria, entuziasmul și dragostea fiiască cu care clerul și poporul drept-credincios am sărbătorit, în zilele de 6 și 7 Iunie împlinirea a cinci ani dela introni-

zarea Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian — «**Patriarhul împlinirilor noastre bisericești** — la cârma corăbiei credinței străbune, pe care o conduce cu neîntrecută iscusință și neobosită râvnă.

Nu s'a șters încă și nu se va putea șterge niciodată din inimile noastre amintirea scumpă a zecilor de mii de tineri și tinere, veniți din lumea întreagă în Capitala patriei noastre, hotărându-se să lupte și să nu preocupetească nimic, pentru întronarea păcii și prieteniei între popoare; năzuințe așa de sfinte și îndatoriri de căpetenie pentru orice credincios și pentru orice s'ujitor al Altarului.

Simțim și acum bucuria cu care oamenii cinștiți de pe toată suprafața pământului au salutat încheierea armistițiului în Coreea. Și nu putem uita nicio clipă dorința arzătoare a fiilor Bisericii noastre, ca omenirea să găsească, în sfârșit, calea cea mai bună pentru a pune capăt războaielor și pentru a se ajunge la pace trainică și la colaborarea frățească între toate popoarele și statele de pe glob.

Ne este și acum inima cop'eshită de entuziasmul și dragostea cu care frații noștri de credință de pe plaiurile ardelenesti s'au adunat acum două zile la Alba Iulia și au mulțumit Bunului Dumnezeu, pentru împlinirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române, înnoind, acolo, înaintea Sfântului A'tar, în fața Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian și în fața membrilor Sfântului Sinod legământul sfânt de a-și strânge tot mai mult rândurile.

Ne umplu apoi inimile de bucurie atâtea mari realizări de pe întinsul patriei noastre, atâtea șantiere presărate peste tot, atâtea hărnicie și abnegație patriotică, ce depun ziditorii vieții celei noi, pentru o viață mai bună și mai fericită, la care Biserica adaugă nu numai harul rugăciunilor, ci și strădania și munca plină de abnegație a slujitorilor ei.

Deaceea, festivitatea de astăzi însemnează pentru Institu'tul nostru, nu numai un început de muncă didactică și misionară, ci și un popas după drumul lung străbătut în cei cinci ani de activitate, popas de unde ne putem da seama că drumul acesta nu-i lung prin numărul anilor ce s'au scurs, ci prin munca ce s'a depus în acest timp, prin sporul de învățatură și de viață ce s'a realizat, prin experiența ce s'a făcut și prin rezultatele ce s'au obținut, atât în laturea pregătirii studenților, cât și în aceea de îndrumare a preoților. Și totodată am avut prilejul să intuim cu ochii minții și ai inimii, calea ce ne stă înainte până la orizontul plin de lumină și de trăire duhovnicească, arătat de Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian, încă dela prima inaugurare a cursurilor.

*

Astăzi nimeni nu mai poate tăgădui ce mare binefacere a fost pentru Biserica noastră trecerea învățământului teologic sub directa conducere și îndrumare a Sfântului Sinod, «**împlinind una din vechile și arzătoarele dorințe ale Sfintei noastre Biserici Românești**» — după cum spunea Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, plin de fericire, în cuvântarea sa dela prima inaugurare a Institu'tu'ui Teologic. Căci, experiența de dinainte de 23 August 1944 arătase îndeajuns cât de mult au păgubit Biserica și patria noastră de pe urma laicizării instituțiilor de pregătire a clerului.

Noile realități sociale, însă, instaurate după eliberarea patriei noastre, cereau ca și slujitorii Al'arului să sprijine strădania poporului nostru pentru făurirea unei vieți mai bune, mai drepte și mai fericite în așezări e ei obștești. Pentru a răspunde acestei chemări, era necesară reorganizarea instituțiilor «pentru formarea clerului, care să poată răspunde tuturor năzuințelor și nevoilor drept-credincioșilor, un cler cu dragoste pentru ridicarea poporului și cu zel întru câștigarea sufletului enoriei, un cler cu dragoste de muncă pentru propășirea Bisericii și a Patriei» 1).

Au trecut cinci ani de când Biserica Ortodoxă Română, folosindu-se de libertatea de funcționare și organizare, bun și drept acordat de către regimul democrat popular, a readus învățământul teologic sub aripa Bisericii, creind adevărate pepiniere de cultură și evlavie ortodoxă, asemenea așezămintelor din primele veacuri creștine.

Potrivit noilor sale legiuiri, Biserica își creiază școli, își formează slujitorii altarelor, «potrivit învățaturii, rânduelilor și nevoilor sale» —, și «ea este în drept să exercite jurisdicția asupra lor și să le imprime pecetea harului și a idealurilor de care se călăuzește ea în spiritul Evangheliei Domnului Hris'os și Tradiției Sfinte» 2), după cum subliniază un Înalt Ierarh.

În acest timp, viața lăuntrică a Institutului nostru a trecut din înnoire în înnoire, urcând treaptă cu treaptă pe scara împlinirilor sale, străduindu-se zi de zi să corespundă cât mai deplin înaltei sale meniri în viața Bisericii și Patriei noastre. Datorită înțeleptelor rândueli, întocmite de Sfântul Sinod și sfaturilor părintești ale Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian, în Institutul nostru s'a așezat o atmosferă de tot mai multă disciplină, de muncă, de rugăciune, precum și o sete tot mai vie, întru aprofundarea disciplinelor teologice, cât și pentru cultivarea virtuților creștinești și a deprinderilor trebuitoare unui viitor preot, de care nimeni nu se îngrijea în fostele Facultăți Teologice.

Spiritul sănă'os, în care au fost concepute și întocmite actualele programe analitice ale fiecărui obiect de învățământ, a făcut ca studiile teologice teoretice să se împletească armonic, cu cele practice. S'a pus capăt în felul acesta stării anormale din trecut, când Teologia era ruptă de viață, când munca profesori'or și studenților era lipsită de ajutorul rugăciunii, când tinerele vlăstare chemate la treapta sfântă și înaltă a preoției erau ținute departe de năzuințele sociale ale credincioșilor noștri de la orașe și sate. În legătură cu o temeinică pregătire, care să îmbrățișeze multiplele manifestări ale clerului, unul din Sfinții ocrotitori ai acestui Institut, Sf. Grigore de Nazianz, zice: «Oamenii — creștini sau preoții care se desăvârșesc fie numai în știință, (fie chiar numai teologică), fie numai în purtarea lor—mi se par asemeni celor lipsiți de un ochi, având de suferit și pagubă și rușine de pe urma acestei infirmități, pe când cei ce le cultivă pe amândouă, mi se par desăvârșiți și trăiesc fericiți în viață» 3).

Pe poarta Institutului nostru nu mai pot pătrunde cu ușurința de

1. *Apostolat Social*, ed. II-a, p. 131.

2. Revista «Biserica Ortodoxă Română», p. 489.

3. Sf. Grigorie de Nazianz, *Elogiu la moartea Sf. Vasile*, trad. de Pr. N. Donos, Iuzi, 1931, p. 130.

altădată și cei nechemăți, iar pe băncile sale nu mai pot rămâne cei găsiți fără chemare preoțească. Fiecare candidat este supus în prealabil unor atente cercetări și probe, atât asupra însușirilor intelectuale cât și mai ales asupra înclinărilor duhovnicești, înaintea Chiriarhului care-l recomandă și îi poartă părintește de grijă, și în fața profesorilor și duhovnicului Institutului. Pentru cei merituosi, a dispărut cu totul grija pentru nevoile materiale, deoarece atât regimul nostru de democrație populară, prin bursele pe care ni le acordă prin Ministerul Cultelor, cât și Eparhiile, asigură întreținerea lor gratuită, creindu-le astfel cele mai prietnice condițiuni de studiu și rugăciune. Dar grija părintească a Inalt Prea Sfințiților Chiriarhi pentru studenții noștri teologi nu se mărginește numai la perioada școlarității, ci îmbrățișează și celelalte momente hotărâtoare din viața lor: trecerea examenului de capacitate preoțească și asigurarea unui loc de preot în Eparhie. Sub arhipăstorirea Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian a rămas de domeniul trecutului situația jalnică a licențiatilor în Teologie, care cerșeau ani de-a-rândul o utilizare în cadrul Bisericii. Astăzi fiecare Centru Eparhial, cunoscându-și din vreme nevoile, rezervă Institutului atâtea locuri câte îi trebuie și plasează de îndată la parohii pe cei ce au trecut examenele cerute de Regulament.

Datorită acestor înfăptuiri, pentru care cu toții suntem recunoscători Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian și Sfântului Sinod, la noi în Institut sporește an de an sârguința la învățătură, dragostea pentru sfintele slujbe și buna purtare, stăruința în gândire și simțire, răspunderea față de vrednicia preoțească. Se cultivă totodată, cu aceeași râvnă sfântă, și virtuțile cetățenești, precum și celelalte îndatoriri sociale. Dragostea de Patrie, dragostea față de toate cuceririle poporului nostru muncitor, adâncirea legăturilor de sinceră prietenie dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice și dintre celelalte țări iubitoare de pace, întărirea frontului Ortodoxiei împotriva politicii de învrăjbită și poftelor de dominație ale Vaticanului, lupta pentru apărarea păcii, luarea unei atitudini hotărâte împotriva unel'irilor la un nou război, — constituie îndatoriri de conștiință și preocupări de căpetenie în activitatea noastră, conducători și profesori, preoți cursiști, studenți și salariați.

În felul acesta, Institutul nostru pregătește pe viitorii slujitori ai altarelor și orientează preoțimea pentru lumea înnoită de astăzi, pentru lumea cea nouă de mâine, legând trecutul de prezent și prezentul de zările lumincase ale viitorului, purtând peste veacuri dumnezeiescul mesagiu de mântuire a omenirii prin Domnul nostru Iisus Hristos. Spre deosebire de trecut, când învățământul era rupt de realitățile bisericești, munca noastră de astăzi este închinată susținerii, înmulțirii și îmbunătățirii vieții, potrivit spiritului Evangheliei Celui Intrupat, pentru ca «Lumea viață să aibă și cât mai mult să aibă».

*

Fără îndoială că roadele muncii noastre în lăturea didactică și în cea de formare și de îndrumare, care se desfășoară de cinci ani, reprezintă o treaptă superioară față de starea învățământului teologic universitar dinainte de toamna anului 1948. Dar ele nu umplu încă toată măsura puterilor noastre și nu corespund pe deplin nădejdlor de mai bine ale

Prea Fericitului nostru Arhipăstor și a'le Sfântului Sinod. Nu am putea, de aceea, să răspundem cu îndreptățire la îndemnul Marelui Apostol al Neamurilor, că **slujba noastră am îndeplinit-o pe deplin**. Încât nu ne sfîm să arătăm și cu acest prilej că am avut și multe scăderi în activitatea noastră. Așa, de pildă, n'am reușit încă să multiplicăm în exemplare suficiente, toate manualele de cursuri, ceea ce a făcut ca unele examene să fie pregătite numai pe baza însemnărilor sumare luate în orele de curs sau de seminarii.

N'am reușit să antrenăm la învățătură pe toți studenții anului I, încât la sfârșitul examenelor din sesiunea de toamnă, am fost puși în situația dureroasă de a declara repetenți un număr de 12 dintre aceștia. Deși ne-am luat angajamentul de a ne ocupa cât mai atent și mai amănunțit de fii duhovnicești rânduți după alegerea fiecărui profesor, în scopul de a stimula, de a înviora vocația spre preoție și de a le spori dragostea de Biserică, am constatat că unii din ei nu erau cunoscuți, decât extrem de vag. Am înregistrat deasemenea câteva cazuri de indisciplină și de nesocotire a îndatoririlor de internat, pentru care Comisia de disciplină și Consiliul Profesoral au trebuit să aplice cu strictețe Regulamentul, propunând eliminarea din internat a celor vinovați.

Este apoi dela sine înțeles, ca într'un internat ca acesta să se înregistreze și multe lipsuri de ordin gospodăresc. Unele au fost înlăturate odată cu deschiderea noului an școlar, iar altele sunt pe cale de a fi soluționate.

Prin grija și înțelegerea Înalt Prea Sfințitului Patriarh, care ne-a acordat o subvenție de 80.000 lei, dela Administrația Patriarhală, am putut înzestra sălile de cursuri cu 150 de bănci și caedre, confecționate cu material trainic de Atelierele Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române. S'au făcut, deasemenea, lucrări de întreținere și amenajare însemnate, în interiorul Institutului: sălile de cursuri, de seminarii, culoarele de jos, cancelariile, sala de lectură a Bibliotecii și o parte din dormitoare. Nădăjduim că cei ce le vor folosi, vor ști să le prețuască, ferindu-le de stricăciuni, arătându-se vrednici de darul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și că își vor spori sârguința la învățătură și-și vor îmbunătăți mereu conduita. Știm că sporirea hărniciei la învățătură și îmbunătățirea conduitei nu depind numai de corpul profesoral, cât mai ales de hotărîrea statornică în preocupările zilnice, spre a se spori dragostea de muncă, zăbava atât de folositoare în citirea scrierilor Sfinților Părinți și a Sfintei Scripturi, și în deosebi efortul personal al studenților, care ajută, formează și desăvârșesc pe tânărul teolog în cele ale creșterii sale duhovnicești.

De aceea, iubiți studenți, se cuvîne să fiți pătrunși de frumoasa, înalta, dar și greaua treaptă a preoției. Și pentru a ajunge la măsura primirii ei, voi trebuie să fiți pătrunși de conștiința chemării voastre în viața Bisericii și a Pătrei noastre. Sfinții Părinți, în frunte cu Sf. Ioan Hrisostom, descriu preoția așa de frumos și rolul preotului atât de mare, cu atât de covârșitoare răspundere în fața lui Dumnezeu, încât socoteau aceasta o nespus de mare vrednicie cerească și pământească. De aceea, cel ce vrea să o primească, trebuie să fie nu numai un iscusit cunoscător al Teologiei, dar și un adânc cunoscător și iubitor al tuturor năzuințelor omului. Pen-

tru însușirea acestora se cuvine să depuneți, dragi studenți, o muncă pilduitoare și cu ho'ărîre de nezdruincinat să stăruți întru însușirea și adâncirea Teologiei.

Aveți aici în internat tot ce vă trebuie. Aveți dragostea părintească a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și a Părinților și d-lor profesori; aveți Sfântul Altar și preoți duhovnici. Depuneți dar muncă stăruitoare, faceți tot ce stă în puterea voastră pentru a vă învrednici să deveniți, după cuvântul marelui Apostol Pavel, «colaboratori ai lui Dumnezeu», în marea operă de mântuire a lumii. Pentru atingerea acestui sfânt și dumnezeiesc scop, nădejdea noastră se îndreaptă, mai înainte de toate, către Parea Cucernicii și d-nii Profesori, pe umerii cărora apasă îndatorirea de a da Bisericii preoți conșienți de chemarea lor, iar Patriei cetățeni vrednici.

Să ne sporim deci zelul nostru, Prea Cucernici și d-lor Profesori. Să ne sporim dragostea față de fiii noștri duhovnicești și să nu uităm că suntem părinți lor suflători, apropiindu-ne de ei cu toată dragostea de părinți. Să nu pierdem din vedere că se cuvine și certare fiilor neascultători. Să căutăm a le sădi frica de Dumnezeu, care este începutul înțelepciunii, și să nu uităm că pilda vieții noastre, mai mult zidește decât toate cuvintele și sfaturile meșteșugite. Să semănăm întru binecuvântare, pentru ca să strângem secerșul tot cu binecuvântare, după îndemnul dat de Sfântul Apostol Pavel, Corintenilor (II Cor. IX, 6).

*

După cinci ani de viață, care coincid cu anii plini de roade ale arhipăstoririi Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, Institutul Teologic se găsește în plin progres în toate privințele. Atât din punct de vedere al învățământului cât și al organizației și vieții în general, lipsurile începutului se înlătură an de an. Munca s'a intensificat, condițiile de viață s'au îmbunătățit și mijloacele de lucru au crescut. Institutul își cunoaște astăzi bine locul și misiunea sa în Biserică și pășește cu încredere sporită în fiecare an universitar. Zelul nostru și conștiința datotriei noastre devin tot mai clare și mai luminoase.

Roadele pe care le-a dat, socotim, — după mărturisirile repetate ale Inaltilor Ierarhi din țară și străinătate, ale preoților și ale tuturor celor ce iubesc Ortodoxia —, au adus foloase reale Bisericii în toate multiplele ei manifestări. Munca și râvna profesorilor ca și a întregului personal didactic și administrativ au fost mereu stimulate cu grijă și cu dragoste părintească, mereu supravegiate, totdeauna îndreptând și împlinind la timp lipsurile, de către Inalt Prea Sfinția Voastră, ctitorul, părintele și îndrumătorul acestui așezământ în forma lui cea nouă.

Ingăduiți-ne să folosim acest prilej spre a mărturisi recunoștința noastră pentru tot ceea ce ați făcut pentru bunul mers și realizarea scopului cu care a fost înființat Institutul Teologic. Vă rugăm să binevoiți a ne binecuvânta munca noastră, spre a o duce mai departe cu mai multă vrednicie și a ne arăta îndeplinitori ai comandamentului Sfintei noastre Biserici, al Sfântului Sinod și al Patriei noastre.

Gândul nostru se îndreaptă către I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, către I.P.S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, către Prea Sfințiii Episcopi Iosif al Râmnicului și Argeșului, Antim al Buzăului,

Chesarie al Dunării de Jos și Teofil al Romanului și Hușilor, care trimit studenți și preoți la Institutul nostru, contribuie la susținerea nevoilor noastre și ne ajută în felul acesta să ducem la bun sfârșit toate străduirile noastre.

Adresându-se Înalt Prea Sfinților și Prea Sfinților Voastre, exprimăm recunoștință și supunere fiiască față de toți membrii Sfântului Sinod, încredințându-vă de toată dragostea și ascultarea noastră, de tot devotamentul și puterea noastră de muncă.

Gândul nostru se îndreaptă deasemenea, către Dl. Ministru al Cultelor, Prof. Acad. Petre Constantinescu-Iași, căruia îi mulțumim pentru tot sprijinul moral și material ce ni-l acordă. Il asigurăm de tot devotamentul nostru față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, și de hotărârea noastră de a sădi în inimile studenților și preoților cursiști iubirea de Patrie, dragostea față de poporul muncitor, statornicie în lupta de apărare a păcii și de prietenie între popoare.

Pornind la un nou an de muncă, ne punem înainte, ca și Biserica noastră, hotărârea de a sluji lui Dumnezeu în mijlocul poporului, de a sluji poporului în numele lui Dumnezeu. Această mare și sfântă hotărâre trebuie să înmulțească puterile de muncă și de bine ale tuturor: conducători, corp didactic și administrativ, studenți și preoți cursiști. Să facem din împlinirea tuturor îndatoririlor noastre un act de conștiință și de demnitate preoțească.

Cu aceste gânduri de început de an, rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne lumineze și să ne călăuzească în lucrul nostru pentru El, pentru Biserica Sa și pentru Patria noastră, iar pe Sanctitatea Voastră vă rugăm să binevoiți a binecuvânta acest nou început de muncă în Institutul nostru.

În numele preoților veniți să urmeze cursurile de îndrumare pastorală, a vorbit P.C. Pr. I. D. Opreșcu, din Băbeni-Bistrița, regiunea Pitești. P.C. Sa a spus:

Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai
Sfântului Sinod,
Domnule delegat ministerial,
Prea Sfințite Părințe Rector,
Prea Cucernici Părinți și Domni'or Profesori,

«Seria XVII-a de preoți din cuprinsul Mitropoliilor: Ungro-Vlahiei, Moldovei și Olteniei, ia parte, cu aleasă bucurie, la solemnitatea inaugurării noului an școlar la Institutul Teologic de grad Universitar din București și la deschiderea oficială a cursurilor de îndrumare misionară, pastorală și socială, pentru care am fost chemați aici.

Mulțumim călduros Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian și celorlalți Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai Sfântului Sinod, pentru înțeleapta organizare a acestor cursuri și — mărturisind sincer, că am așteptat, cu nerăbdare, clipa când ne vom îndrepta spre acest cămin de cultură al Sfinței noastre Biserici, pentru a ne reîmprospăta cunoștințele teologice, pentru a deprinde cele mai bune metode de pastorație și misiune și pentru a ne potrivi tot mai mult pasul cu pasul vremii celei noi.

Cursurile de îndrumare pastorală, misionară și socială, sunt menite să înlăture multe lipsuri și să ne arate adâncile temeieri ale adevăratului apostolat evanghelic, adică ale îndatoririi sfinte ca preotul să-și închine toate puterile sale, slujirii lui Hristos și credincioșilor.

Vă făgăduim solemn, Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne, Prea Cucernici și Domnilor Profesori, că ne vom strădui să ne însușim cunoștințele, sfaturile și îndemnurile ce ni se vor da în cadrul acestor cursuri, că ne vom sili, deasemenea, să p'ecăm de aici, înnoțiți și însuflețiți cu hotărârea ca în tot timpul vieții noastre, să facem să rodească în viața credincioșilor pe care-i păstorim, sămânța cea bună a cunoașterii de Dumnezeu și a iubirii de aproapele, stând alături de credincioșii noștri în lupta pentru apărarea păcii și în munca neobosită pentru întărirea și înflorirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

Bunul Dumnezeu să binecuvinteze munca noastră și să ne ajute a ne arăta vrednici de dragostea, pilda și îndemnurile bunului, înțelepțului și vrednicului nostru Arhipăstor, Prea Fericitul Patriarh Justinian, căruia îi dorim, din toată inima, mulți și fericiți ani.

Aceleași urări de bine și sănătate le adresăm din toată inima noastră și celorlalți Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Domnului Ministru al Cultelor, Prof. Acad. Petre Constantinescu-Iași, precum și corpului nostru profesoral al Institutului Teologic din București.

Intru mulți și fericiți ani, Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne».

A luat apoi cuvântul studentul I. Drăgușin din anul IV, care — în numele studenților Institutului Teologic din București — a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Chiriarhi,
Prea Sfințite Părinte Rector,
Domnule Director Ministerial,
Prea Cucernici și Domnilor Profesori,

«Toamna este anotimpul când plugarul aruncă în ogor sămânța menită să dea rod pentru anul ce vine. Toamna este timpul când se încep și școlile. La sosirea ei, tinerețul studios părăsește orice altă preocupare și se pregătește de școală, gata să primească sămânța bunelor cunoștințe și s'c facă să rodească însutit în toată viața lor.

Emoționate sunt deci sufletele noastre, când inaugurăm un nou an universitar, și părunse sunt inimile noastre de marile răspunderi care ne așteaptă înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Vom căuta deci să muncim cu râvnă, pentru ca toate cunoștințele dobândite aici să rodească în sufletele noastre.

Vom căuta ca, prin credința, sârguința și ascultarea noastră, să ne asemănăm pământului celui bun, în care cuvântul lui Dumnezeu rodește însutit.

Urmând pilda Sfinților Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz și Ioan Gură de Aur, vom căuta să nu cunoaștem, în cursul anului școlar inaugurat astăzi, decât două căi: calea Bisericii și calea școlii. Știm, Inalt

Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne, că Institutul nostru este încălzit și ocrotit de dragostea părintească a Inalt Prea Sfinției Voastre și a Inalt Prea Sfințiilor și Prea Sfințiilor Chiriarhi, care ne-au trimis la studiu, precum și de ajutorul prețios al S'atului nostru democrat popular.

Noi nu ne putem arăta recunoștința, în acest moment, decât făgăduindu-vă solemn că ne vom strădui din toate puterile, să merităm grija și dragostea ce ni se arată, pregătindu-ne să devenim vrednici slujitori ai Altarului și cetățeni devotați ai scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

Cu aceste gânduri și hotărîri, strigăm din toată inima:

Să trăiască, întru mulți și fericiți ani, Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul nostru Stăpân, Patriarhul Justinian, întregitorul Bisericii Ortodoxe Române.

Să trăiască întru mulți și fericiți ani, Inalt Prea Sfinții și Prea Sfinții membri ai Sfântului Sinod.

Trăiască Prea Sfințitul nostru Rector, Episcopul Theoctist Botoșăneanu și corpul didactic și educativ al Institutului Teologic de grad universitar din București.

Trăiască scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, factor activ în lupta pentru pace și prietenie între popoare.

Tuturor vorbitorilor le-a răspuns Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a dat părintești îndrumări corpului profesoral, studenților și preoților cursiști și a înfățișat calea plină de lumina Sfințelor Evanghelii pe care Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române călăuzește pe slujitorii de azi și de mâine ai altarelor dreptei credințe.

Inalt Prea Sfinția Sa a rostit următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți membri ai
Sfântului Sinod,
Prea Sfințite Rector,
Prea Cucernici Părinți și Domnilor Profesori,
Iubiții mei,**

Am răspuns cu toată bucuria invitației ce mi-ați făcut, de a lua parte la acest moment sărbătorec din viața Institutului nostru, care își deschide astăzi cursurile pentru cel de al șaselea an școlar. Sărbătoarea Institutului nostru este și o sărbătoare a Bisericii noastre Ortodoxe; de aceea, Sfântul nostru Sinod, alături de mine, participă cu toată bucuria, pentru că bucuria Dvs. este și bucuria noastră.

Privind înapoi, la toate câte s'au săvârșit în cei cinci ani de muncă, vedem că sunt desigur și unele lipsuri, dar în fața atâtor frumoase realizări, ele fiind atât de puține, sunt sortite uitării.

**Prea Sfințite Rector,
Prea Cucernici Părinți și Domnilor Profesori,**

Ne-am încredințat că P.S. Voastră și întregul corp profesoral ați depus o muncă de toată lauda; de aceea, în numele meu și al Sfântului nostru Sinod, vă rog să primiți toate mulțumirile și toate felicitările Noastre, pentru modul cum v'ați achitat de grelele sarcini ce le-ați avut în decursul acestor cinci ani.

Atât cursurile de licență și magisteriu dela Institutul nostru, cât și cursurile de îndrumare misionară a preoților, au fost ridicate la cel mai înalt grad, la cea mai înaltă treaptă academică.

Revistele noastre, ajungând nu numai în fața clericilor noștri, dar și în fața reprezentanților de seamă ai Bisericii Ortodoxe de peste hotare, au impresionat mult prin conținutul lor, prin varietatea problemelor dezbătute și prin înaltul nivel științific în care sunt redactate studiile și articolele pe care le cuprind. Precum se știe, s'au primit de peste hotare, și în special dela Patriarhia Ecumenică, scrisori de felicitare și mulțumire, pentru profesorii Institutului nostru Teologic, care contribuie la rezolvarea atâtor probleme ale Teologiei noastre ortodoxe.

Munca Dvs. de până acum vă onorează și vă cinstește.

Prin fața Dvs. au trecut serii de preoți, cărora le-ați dat cele mai luminoase sfaturi. Au trecut serii de studenți, care la examenele de capacitate preotească s'au dovedit bine pregătiți.

Deaceea, socotim îndreptățite felicitările pe care vi le aducem din partea Noastră și din partea Sfântului Sinod, pentru felul cum ați încheiat strădanile celor cinci ani de activitate ai Institutului nostru Teologic. În același timp socotim de a noastră părintească datorie să vă îndemnăm să vă continuați munca, cu și mai multă străduință, fiindcă, dacă Episcopii Bisericii Ortodoxe sunt chemați «apostolii» și părinții ei, apoi Dvs., prin chemare dela Dumnezeu, sunteți «dascăli și învățătorii» Bisericii Ortodoxe. Vă îndemnăm, așa dar, din toată inima, să adânciți, cum spune preotul Ortărescu, învățăturile religioase, pentru ca pe temeiul lor să puteți da îndrumări noi, în pasul vremurilor de astăzi, preoților noștri care vin cu atât drag să vă asculte și să se folosească de cele învățate aici.

Vă îndemnăm, deasemenea, să depuneți o muncă neprecupețită în ce privește sădirea unei credințe puternice în viitorii noștri preoți. Trebuie să țineți seama de pilda cea bună pe care trebuie să o dați studenților, prin viața D-astră de profesori, prin comportarea pe care trebuie să o aveți la tot pasul și, mai ales, prin dragostea desăvârșită față de creșterea și înțărirea lor sufletească. Noi toți mărturisim, oridecâteori vorbim cu noi înșine sau cu prietenii noștri, despre profesorii din Seminar sau studenție. Avem un deosebit respect pentru profesorii cari, nu numai cu cuvântul predicau pe Hristos, ci și cu viața lor.

Iată deci că datori suntem toți — «și apostoli și învățători și dascăli» — să dăm exemplul cel bun, însăși pilda vieții noastre; să arătăm că trăim ceea ce învățăm, prin tot ceea ce facem în viața noastră. Să nu uităm că nimic nu ni se poate acoperi din viața noastră; ochii tuturor credincioșilor sunt ațintiți spre noi. Deaceea, tot ce facem să fie spre zidirea credinței în sufletele celor ce ne văd și ne ascultă.

Avem o nestăruțată încredere în Dvs. și o îndoită nădejde că și de aci înainte, cu și mai mult elan, cu conștiința datoriei pe care trebuie să o împliniți, veți căuta să sădiți și să semănați în sufletul tinerețului nostru, pe «Hristos, Domnul Păcii» și Mântuitorul sufletelor noastre.

Punând mâna pe coarnele plugului merit să are și să facă roditoare mințile celor veniți în acest așezământ de cultură teologică, porniți înainte cu toată încrederea și să nu vă uitați înapoi.

Aveți din partea noastră tot sprijinul și vă dorim spor la muncă.

Cucernici Părinți cursiști,

Am ascultat cuvântul exponentului Cucerniciilor Voastre, Părintele Opriteșcu, și am reținut în deosebi faptul că ați așteptat cu mult drag, cursurile noastre. Dar, să-mi fie îngăduit să spun că de acest lucru mă cam îndoiesc, și nu pot să cred și să mărturisesc că este chiar așa. Într'adevăr, nu este plăcut să fiți îndatorați să vă părăsiți gospodăriile și parohiile, și să veniți la aceste cursuri de îndrumare pastorală. Trebuie să știți însă, că numai din răspunderea cea mare pe care o avem înaintea lui Hristos, pentru turma încredințată nouă, a izvorât hotărîrea de a nu vă lăsa singuri și fără îndrumare, acolo unde ați fost chemați să slujiți dumnezeescului Altar al credinței ortodoxe. Deaceia, Sfântul nostru Sinod a rânduit o chemare pentru întreaga preoțime, din 5 în 5 ani, pentru câte două luni, la Institutul Teologic, unde preoții noștri, desbrăcați de grijile gospodăriei și familiei, să poată să-și împărtășească experiența pastorală, să-și împrumute metodele de pastorație cele mai alese și să se înarmeze cu un nou zel misionar.

Acum puteți fi mulțumiți că stați aici, în mijlocul unor profesori învățați și luminați, că vă găsiți într'o familie care vă așteaptă cu brațele deschise, ca să vă împărtășească și să vă dăruiască Cucerniciilor Voastre, toată dragostea și să vă jertfească din darul minții lor comoara celor mai alese și mai folositoare învățături.

Este cunoscut că fiecare generație are problemele ei, fiindcă viața, în mersul ei, are multe probleme de rezolvat; și preoțimea este chemată să rezolve unele din problemele care preocupă masele de credincioși pe care ea le păstorește. Mulți dintre Cucerniciile Voastre ați studiat în trecut sub influența unor mentalități străine de adevăratul duh al Evangheliei lui Hristos. Ați trăit și o perioadă extrem de periculoasă: perioada dictaturii fasciste, care — sub lozinci fățarnice — a putut să atragă pe unii preoți. Dar au venit vremurile libertății, au venit vremurile luminii, când preoțimea are nevoie să-și revizuiască conștiința, față de un trecut care o apăsă pe inimă.

Iată, așa dar, că un al doilea motiv pentru care preoțimea noastră trebuie să vină la Institut, este și nevoia aceasta unanim simțită de clerul nostru, de a scutura povara mentalității trecutului.

În al treilea rând trebuia dată preoților o nouă îndrumare în pasul vremii de astăzi. Și cu atât mai bucuroși trebuia să împlinim această datorie de păstori ai Bisericii, cu cât drumul pe care merge astăzi întregul popor nu este cu nimic potrivit drumului pe care Evanghelia Mântuitorului Hristos ne poruncește să mergem: este drumul păcii și dragostei care trebuie să fie între oameni.

Suntem împotriva urii și vrajbei, fiindcă ea vine de la diavol, așa cum scrie Cartea noastră Sfântă. Un preot care dorește și seamănă ura și vrajba, nu este un slujitor al lui Hristos, ci al satanei. Aici nu veți asculta îndemnul la ură și vrajbă, ci vă veți însuși numai îndemnul la pace, la bună înțelegere, la frăție, la respectul omului către om. Deaceia, Cucernici Părinți, v'am chemat din dragoste, v'am așteptat cu dragoste, vă

îndemnăm la dragoste, povățuindu-vă să nu uitați cuvântul lui Hristos: «Iubiți-vă unii pe alții!».

V'am chemat ca să fiți cu adevărat preoți ai lui Hristos. Deaceea vă îndemnăm din toată inima, tineri și vârstnici să folosiți timpul acesta de două luni, cum se cuvine. Vă îndemnăm să stați aici de vorbă cu conștiința preoțească a Cucernicilor Voastre, să vă examinați în liniște, retrași de lume, să gândiți asupra misiunii pe care o aveți, asupra sfințeniei preoției. Să studiați cărțile Sf. Ioan Gură de Aur despre preoție și să vedeți ce putere mare v'a dat Dumnezeu, și ce răspundere mare aveți în fața Lui. Puterea de a lega și deslega păcatele oamenilor, n'a dat-o Hristos decât preoților, nu îngerilor. Ingerii conduc și îndrumază pe om pe calea cea bună, după cum diavolul atrage spre ispită și păcat. Omul este însă liber să asculte pe Ingeri sau să se ducă după diavol; el hotărăște, omul; preotul are această putere de a deslega sufletele oamenilor de păcat, sau are putere de a le lega. Veți cunoaște, citind cărțile Sf. Ioan Hrisostom, ce misiune sfântă aveți în această lume, și ce răspundere aveți înaintea lui Dumnezeu.

Cunoașteți cuvintele Sfântului Apostol Pavel, despre dragoste: «De aș grăi în limbile omenesti și îngerești, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut munții, dacă nu am dragoste — nimic nu sunt. Și toată averea mea de aș face-o milostenii și trupul mi l-aș da să fie ars, dacă nu am dragoste — nimic nu-mi folosește» (I Cor. XIII, 1-3).

Preotul trebuie să fie omul dragostei și dreptății, ca unul ce face judecata. Deaceea vă îndemnăm să folosiți timpul acesta prețios, nu numai pentru activitatea pe care o desfășurați în parohii, ci și pentru cercetarea sufletelor Cucernicilor Voastre. Cei care își vor cerceta trecutul lor, inima lor, și vor vedea că trecutul nu-i îndreptățește de a fi cu adevărat apostoli lui Hristos, aceia cred că nu se vor întoarce la parohiile lor, fără să treacă prin fața duhovnicilor, mărturisindu-și greșalele, pentru a se întoarce la parohii, oameni cu totul noi.

Repet îndemnul meu de a căuta să folosiți timpul acesta, pentru ca mergând în parohii cu conștiința curată, cu sufletul curat, să puteți fi lumini alese pentru credincioșii Cucernicilor Voastre și să întrețineți în parohie o atmosferă duhovnicească.

Cred și nădăjduiesc că în viața de aici, nu veți aduce noroi și pietre din afară, ci veți aduce mireasma dumnezeiască, prin predicile, prin discursurile ce veți avea. Nădăjduim că veți avea o comportare preoțească, căutând să adunați toată mîrea aleasă a învățaturii sfinte, ca niște albine silitoare.

Vă urez spor la muncă, nutrind nădejdea că peste două luni, vă veți putea bucura cu adevărat de roadele strădaniilor Cucernicilor Voastre.

Prea Cuvioși Monahi și Monahii,

Biserica noastră Ortodoxă, prin Institutul Teologic, a deschis larg porțile monahismului nostru românesc. Veniți aici din mănăstirile cele mai îndepărtate, să sorbiți lumina învățaturii evanghelice. Deaceea, vă îndemnăm să pomeniți în toate rugăciunile voastre pe cei care vă ajută, vă

învață, vă povățuesc. Aceasta este una dintre cele dintâi datorii ale călugărilor. Să nu uitați în rugăciunile voastre, pe cei care vă luminează mințile și vă ajută să ajungeți la desăvârșirea sufletului vostru și la cunoașterea lui Dumnezeu, pentru a putea sluji Lui cu adevărat. Să păstrați în acest Institut duhul mănăstiresc și smerenia călugărească. Ochiul nostru veghiază asupra voastră, fiindcă sunteți pregătiți să fiți mâine slujitori de folos ai Bisericii noastre. Ajutorul lui Dumnezeu este pururea cu voi. Să nu uitați că, pe lângă ochiul lui Dumnezeu, este și ochiul Sfântului Sinod, care pururea veghiază și vă îndrumază pașii.

Studiați cu timp și fără timp, ca să vă însușiți învățămintele necesare pentru organizarea unui monahism cu o viață întru totul asemănătoare aceleia pe care au orânduit-o Sfinții noștri Părinți.

Iubiți Studenți,

Pentru voi, sfatul meu va fi mai scurt. Țin să vă felicit din toată inima pe voi toți, care ați ales ca misiune în viața voastră, preoția. A sluji lui Dumnezeu și oamenilor, este o misiune înaltă, pe care o poate avea un muritor în viața aceasta. A sluji Bisericii lui Hristos și Patriei voastre, este una din cele mai mari și sfinte misiuni.

Preoția este o chemare de la Dumnezeu.

Sfântul Apostol Pavel spune despre sarcinile preoției, că ele nu se iau dela sine, ci prin chemare. Mulți tineri urmează cursurile noastre, dar nu toți vor putea primi preoția, din lipsă de chemare.

Veți trece în cei patru ani de studii prin multe etape de cunoaștere a problemelor noastre teologice.

Veți face cunoștință cu secția de Exegetică. Căutați să aprofundați Sfânta Scriptură; fără învățătura Sfintei Scripturi, un preot nu înseamnă nimic. Poți să ai toată știința lumii, dar dacă nu cunoști Sfânta Scriptură, nu poți fi preot cu adevărat. Să nu lipsească Sfânta Scriptură din fața voastră. Un student teolog, care nu are în geanta lui, permanent, Sfânta Scriptură, nu are ce căuta în Institutul nostru. Folosiți toate îndrumările care privesc aprofundarea Sf. Scripturi; acolo veți găsi toate deslegările pentru toate problemele care se pun sufletelor voastre.

La secția Istorică, veți cunoaște viața frământată a Bisericii noastre; veți vedea cum Biserica Ortodoxă este singura purtătoare a tezaurului învățăturilor Sfinților Părinți. Cunoscând acestea, în raport cu celelalte Culte, veți aprecia mai mult tezaurul de doctrină al Bisericii Ortodoxe.

La Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vă veți entuziasma de trecutul Ierarhilor și Părinților Bisericii noastre.

La Istoria Religiiilor, vă veți putea da seama de superioritatea credinței creștine față de celelalte credințe ale lumii.

Secția Dogmatică va cimentă cunoștințele voastre despre dogmele Bisericii și vă va ajuta, pe cât omeneste este posibil, să cunoașteți pe Dumnezeu.

La Morală, veți cunoaște diferite sisteme de morală și vă veți da seama de superioritatea moralei creștine. Studiarea virtuților creștine: credința, nădejdea și dragostea, vă va ajuta nu numai să dobândiți o cunoaștere adâncă a lor, ci și o înclinare statornică pentru practicarea lor.

La secția Practică veți învăța cum să predicați și să catehizați. Sfântul Ioan Hrisostom ne arată cât de necesară este elocința pentru preoțime.

Toate aceste studii trebuie aprofundate, pentru a întări credința voastră, ca să o puteți apoi propovădui și altora. Cine nu e pătruns de credință, nu va putea convinge pe altul de puterea credinței. Ați venit cu dragoste la Institutul nostru, ca să vă întăriți credința în Hristos, Căruia doriți să-I slujiți.

Am ascultat cântecele voastre și m'am bucurat că și în Institutul nostru au pătruns cântecele pentru pace, pe care le cântă tineretul din lumea întreagă. Trebuie să fiți fericiți că trăiți în aceste vremuri, când în Soboarele lumii pentru Pace se adună reprezentanții tuturor religiilor și își dau mâna, pentru sădirea păcii în lumea întreagă. Voi veți fi mâine preoții păcii; să nu sădiți decât pace și iubire între oameni.

Noi creștem pe preoții noștri în spiritul iubirii lui Hristos și al iubirii de patrie. De aceea, trebuie să vă întăriți hotărârea și râvna de a vă sluji Patria, de a vă iubi Patria, așa cum vă slujiți și iubiți Biserica voastră. În respectul față de conducătorii Patriei noastre, trebuie să se facă educația voastră. Permanent, în ochii voștri trebuie să fie cănsăirea față de conducătorii Patriei noastre, cum este cea pentru conducătorii Bisericii.

Sunteți generația care creșteți într'un spirit nou, de viață nouă. Voi sunteți cei mai norocoși tineri, și pentru aceasta trebuie să vă aduceți aminte de mai-marii voștri, de conducătorii Patriei noastre.

Biserica Ortodoxă Română slujește interesele Patriei noastre și le socotește ca și interesele ei. De aceea, noi toți trebuie să facem zid în jurul conducătorilor Patriei noastre, și să sprijinim munca lor de zi cu zi, pentru zidirea vieții celei noi. Dar mai ales voi, tineretul, sunteți datori să fiți în fruntea tuturor, când este vorba de a sprijini Patria noastră.

Aflându-vă la începutul noului an școlar, din partea mea personal și a Sfântului Sinod, vă dăm binecuvântarea pentru toată munca voastră și vă urăm mult spor.

Festivitatea deschiderii anului școlar 1953-1954 la Institutul Teologic de grad Universitar din București s'a încheiat printr'un frumos program de cântări religioase, executat de corul studenților, sub conducerea D-lui Prof. N. Lungu.

DIN SIBIU

Solemnitatea deschiderii cursurilor pentru anul școlar 1953-1954, la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, a avut loc, în ziua de Duminică 18 Octombrie a.c. De dim'neată toți studenții și profesorii au luat parte la Sfânta Liturghie, care a fost oficiată de un sobor de profesori, în Capela Institutului, unde a asistat și Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae. La sfârșitul Liturghiei a predicat P.C. Pr. duhovnic N. Belea, arătând că studenții în Teologie trebuie să îmbine știința cu evlavia, apoi s'a făcut invocarea darului lui Dumnezeu peste munca profesorilor și studenților din Institut.

Deschiderea festivă a anului școlar a avut loc în aula Institutului, după Sfânta Liturghie, de față fiind și Inalt Prea Sfințitul Mitropolit

Nicolae, reprezentanții Ministerului Cultelor, Părinții Consilieri, corpul profesoral și studenții. După cântarea rugăciunii «Impărate Ceresc», Părintele Rector S. Vlad a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Domnilor Imputerniciți ai Ministerului Cultelor,
Prea Cucernici Părinți Consilieri,
Prea Cucernici Părinți Profesori și iubiți studenți,

Cu începerea noului an școlar, studențimea de dincoace de Carpați a început să se îndrepte spre marile centre universitare, care sunt la Cluj și Timișoara, iar studenții Institutului nostru s'au îndreptat spre Sibiu. Muți poate se vor întreba, de ce nu este și Teologia în unul din aceste centre mari și însemnate. Aceste centre, într'adevăr, sunt mai mari ca Sibiul, cu mai multe școli superioare, cu activitate culturală mai puternică decât orașelul nostru, dar din punct de vedere bisericesc și al culturii teologice, acest centru mic își are importanța pe care nu i-o poate disputa niciun alt oraș de dincoace de Carpați, fie el cât de mare. De mai bine de un veac și jumătate el a devenit centru de luptă pentru apărarea credinței străbune, ajungând și unul dintre cele mai importante centre de cultură teologică ale Ardealului.

Depănând firul anilor, constatăm că Sibiul are cea mai veche școală teologică din țară, care numără 142 ani de existență și activitate, și noi deschidem acum pe cel de-al 143-lea. Această școală la început a avut o existență foarte modestă, dar cu sporirea anilor s'a dezvoltat tot mai puternic, fiecare generație de profesori și studenți adăugându-i un spor de prestigiu prin munca pe care au dezvoltat-o.

Aici au trudit atâția profesori distinși și studenți conștiincioși. Aici s'au frământat atâția creeri, și-au potolit setea de carte atâția tineri harnici, și-au înoblat inima și și-au întărit pietatea atâția slujitori demni ai altarelor strămoșești, încât cu drept cuvânt putem spune că locul pe care călcăm, este un loc sfințit prin munca și rugăciunea celor muți, care s'au perindat prin această școală. Prestigiul acestei școli ca și al Bisericii, l-au sporit și l-au susținut cei mulți, care au fost mânați spre această instituție de dorința de a-și astâmpăra setea sufletească din izvorul cel curat și proaspăt al cuvântului dumnezeiesc, de cei mulți care au fost mânați aici de o chemare de sus, de un ideal mai înalt și care, potrivit acestei chemări și acestui ideal, au lucrat cu sârguință pentru îmbogățirea minții, cultivarea inimii și transformarea ființei lor interioare. Exemplul acestora trebuie să-l urmați.

Toți acei care ați călcat în acest loc sfințit prin muncă și rugăciune, trebuie să fiți însuflețiți de gândul curat de a cunoaște cât mai temeinic frumusețea și adâncimea învățaturii dumnezeiești în general, și frumusețea și adevărul Ortodoxiei în mod special; tuturor care ați venit aici cu acest gând curat, vi se deschide un câmp de cunoaștere și de muncă, cum cei noi veniți poate că nici nu bănuți. Numai citirea și aprofundarea Sfintei Scripturi, care ea singură formează adevărata Bibliotecă, reclamă atâta timp, încât nu vă este permis să vă pierdeți niciun ceas în zadar. Ea este ca și o mină, în care la tot pasul dai peste filoane de aur. Ea își

arăta cea frumusețea și toată comoara ei numai aceluia care s'a împrietănit cu ea.

Pe lângă Sfânta Scriptură, D-stră aveți la îndemână Biblioteca atât de bogat înzestrată, încât nu patru ani cât veți sta D-stră aici, ci o viață de om nu v'ar ajunge să citiți și să strângeți cunoștințele atât de frumoase înmănușiate în cărți și revistele, care vă așteaptă doar ca să le deschideți și să le citiți, și să vă desfățați cu învățăturile ce vă îmbie.

Dacă la cursuri aveți 16 profesori, în Bibliotecă vă întâmpină m'i de profesori, care așteaptă să vă vorbească. Unii vă vor vorbi într'un grai mai popular, iar alții în grai mai savant; unii vor vorbi mai mult minții, alți vor grai mai mult inimii, dar ori pe care i-ați asculta, au să vă spună lucruri interesante și edificatoare. Numărul cărților care vă stau la îndemână spre citire, prin munca de catalogare a unora dintre colegii Dvs., săvârșită peste vară cu multă dragoste, a sporit cu încă vreo 4500 volume. Când Dvs. vă s'ă la îndemână o Bibliotecă atât de bogată și vi se oferă un prilej atât de rar, de a putea consulta o asemenea Bibliotecă, prilej cu care rareori vă veți mai întâlni, după ce veți părăsi acest Institut, trebuie să vă îndemne să prețuiți timpul pe care-l petreceți aici și să-l folosiți cu maximum de câștig.

Vremurile noi reclamă oameni cât mai temeinic pregătiți pentru toate ramurile de activitate; studenții în Teologie nu pot nesocoti această dorință a timpului. Studentul de azi și preotul de mâine, sunt dator să-și însușească o cultură teologică temeinică, căci, după cum spune Profetul Maleachi, din gura preotului se așteaptă «învățătură», și cum va putea el învăța pe alții, dacă nu și-a agonisit încă în școala teologică învățătura necesară? Chiar și celor care vor avea de păstorit numai oameni simpli, li se cere să-și însușească o cultură temeinică. Această cultură vă va mări autoritatea și vă va ridica prestigiul în fața credincioșilor Dvs, care vor fi mândri de preotul lor cult și vor fi mai dispuși să vă urmeze sfaturile. Dimpotrivă, când credincioșii simt că vă lipsește cultura, autoritatea D-stră va scădea în mod considerabil în fața lor. Numai însușindu-vă o cultură teologică temeinică, veți putea reprezenta cu demnitate Ortodoxia în fața altor credințe și o veți putea apăra în fața altor Confesiuni.

D-voastră trebuie să vă formați pentru munca grea a apostoliei; D-stră veți avea de păstorit oameni atât de diferiți, veți fi confrunțați cu atâtea probleme, va trebui să dați deslegare la atâtea întrebări chinuitoare de suflet, trebuie să fiți dascăli care să învățați doctrina Bisericii, duhovnici care să sfătuiți și să îndrumați. D-stră trebuie să fiți luptători care să apărați credința pe care o propovăduiți, trebuie să fiți conducători care să cârmuiți cu tact și pricepere; și cum veți putea îndeplini toate acestea, dacă nu vă pregătiți pentru această muncă grea, cu toată seriozitatea? Pregătirea D-stră insuficientă se va răzbuna, înainte de toate, asupra D-stră înșivă.

Credincioșii ortodocși din satele noastre așteaptă azi, înainte de toate, apostoli cu sufletul înflăcărat, care să le talmăcească cuvântul lui Dumnezeu, care să le încălzească inima și să-i înalțe sufletește, să-i apropie de Dumnezeu pentru a-I înțelege voința și a-I-o urma, și să-i apropie de semenul lor pentru a-l iubi și a-l ajuta.

Credincioșii noștri așteaptă apostoli care să fie, din punct de vedere moral, așa cum spunea Mântuitorul: «Cetate zidită pe munte, care nu se poate ascunde de privirea trecătorilor», așteaptă apostoli care să fie «lumină» pusă în sfeșnic, care să lumineze tuturor; apostoli care prin viața lor să fie în mijlocul credincioșilor «sare» care conservă, care dă gust vieții. Pentru această misiune trebuie să vă formați personalitatea D-stră morală, prin rugăciune și practicile religioase de aici din internat.

D-stră vă formați prin ceea ce primiți de la profesori, prin cursurile pe care ei le predau, prin meditațiile care vi le țin, și prin ceea ce adăugați D-stră înșivă, prin muncă și efort propriu. D-stră trebuie să vă formați ființa D-stră morală încă de aici de pe băncile Institutului, și ea trebuie să se vădească în atitudinile D-stră, și în toate manifestările D-stră de studenți în Teologie. Corpul profesoral așteaptă ca în privința acestor studenți din ultimii ani să fie adevărate exemple pentru ceilalți din anii inferiori.

Au'oritarea noastră bisericească superioară, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae și Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc, n'a cruțat nici un efort, acordând tot sprijinul moral și material pentru a se face o serie de îmbunătățiri în Institut, ca astfel să vă creeze condiții cât mai bune de găzduire în internat. Aceste îmbunătățiri vă îndatorează și mai mult la muncă ordonată.

Corpul profesoral v'a dat la sfârșitul anului și în toamnă un serios avertisment, că de aici înainte se impune o muncă serioasă pentru toți. Cei care nu voiesc să muncească, să nu creadă că li se vor face concesiuni, ei se vor elimina de la sine din comunitatea de muncă a Institutului dacă nu se îndreaptă. Consiliul profesoral ține să atragă atențiunea tuturor studenților că anul de muncă, trebuie să înceapă odată cu deschiderea anului școlar, iar nu în preajma colocviilor și a examenelor.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

V'ați împlinit 15 din cei mai frumoși ani ai vieții, ca profesor tânăr, în viața acestui Institut. Tot timpul arhipăstoriei Inalt Prea Sfințitei Voastre de peste 33 de ani, ați rămas îndrumătorul corpului profesoral și Părinte bun al studențimii. Ați sporit în continuu prestigiul și ați îmbunătățit condițiile de muncă din acest Institut. Pe cât este de adevărat că părinții își iubesc copiii, nu pentru ceea ce primesc de la ei, ci mai ales pentru ceea ce le-au dat, îi iubesc pentru capitalul de griji, de trudă, de oboseală pe care l-au investit cu creșterea și educarea lor, tot atât de adevărat este că și această instituție este iubită de Inalt Prea Sfinția Voastră mai ales pentru ceea ce i-ați dăruit. I-ați dat acestei școli ceea ce ați avut mai scump și pentru aceea ne explicăm dragostea și grija ce i-o purtați necontenit. Corpul profesoral și studenții vă rămân profund recunoscători pentru acest lucru și vă roagă ca dacă în decursul anului trecut i-ați dat din belșug darurile materiale pentru a îmbunătăți confortul din Institut acum să le împărtășiți arhierescă binecuvântare pentru noul an de muncă care începe.

Mulțumesc Inalt Prea Sfințitului Patriarh, Inaintestătătorul Bisericii noastre care se îngrijește de cele două Institute ca de doi fii scumpi

inimii Inalt Prea Sfinției Sale, care și în anul acesta a dat un frumos sprijin material Institutului nostru din bugetul Sfintei Patriarhii.

Mulțumim Domnului Ministru al Cultelor, academicianul Prof. P. Consantinescu-Iași, care a acordat un număr însemnat de burse pentru studenții Institutului nostru. Rog pe Domnii împuterniciți ai Ministerului Cultelor, să transmită mulțumirile noastre D-lui Ministru și să-l asigure, că cheltuețile făcute cu acest Institut reprezintă o investiție folosită spre binele Patriei.

Mulțumesc P. C. Consilieri eparhiali, la care am aflat toată înțelegerea și tot sprijinul de câte ori m'am adresat lor în chestiuni de ale Institutului.

Se cuvine ca la sfârșit să pomenim aici pierderea pe care a suferit-o Institutul nostru, prin moartea Părintelui Valer Popa, primul bibliotecar al Institutului, care a servit această școală cu dragoste și pricepere până la câteva zile înainte de moarte și putem spune deci că el a căzut ca un soldat credincios la postul său. Noi îi vom păstra recunoștința pentru sufletul lui ales și munca lui conștiincioasă, iar pentru cinstirea amintirii lui, să păstrăm un moment de reculegere».

După cântecele religioase intonate de corul studenților, a luat cuvântul Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului. Inalt Prea Sfinția Sa a arătat între altele, că pregătirea studenților teologi trebuie să pornească de la ideea că preoția este un apostolat care se bazează pe credință și pe cultură. Biserica noastră este înainte de toate Biserica poporului, alături de care a fost în tot decursul timpului. Pentru aceea noi nu am fost obișnuiți să rămânem în urma progresului, ci din contra să mergem în pas cu el. În acest înțeles trebuie să se formeze studenții teologi ca să corespundă cerințelor credincioșilor, cerințelor Bisericii și cerințelor Patriei. Studenții teologi trebuie să se identifice nu numai prin minte, ci și prin inimă și prin voință, cu toată învățătura pe care o primesc de la profesorii lor și pe care vor avea s'o propoveduiască. Ei trebuie să folosească fiecare clipă pentru desăvârșirea caracterului lor. Nu le este permis să crească un lateral, căci astfel nu vor putea fi adevărați părinți și povățuitori ai credincioșilor pe care vor avea să-i păstorească. Pentru aceea, ei trebuie să-și lege sufletul de Iisus Hristos care singur le dă orientarea sigură în viață și le este sprijinul lor permanent. Ei trebuie să-și lege sufletul de popor pe care să-l slujească mergând împreună cu el.

Mulțumind Guvernului Republicii Populare Române și Ministerului Cultelor pentru sprijinul ce l-a dat Institutului și Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru grija pe care o poartă Institutului Teologic din Sibiu, I.P.S. Mitropolit Nicolae a invocat binecuvântarea Domnului, peste munca noului an școlar 1953-1954 care începe.

Astfel s'a început un nou an de muncă la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, sub semnul împlinirilor de până acum și al nădejdelor că această muncă va fi roditoare pentru binele Bisericii, al Patriei și pentru pace.

LA SEMINARIILE MONAHALE

LA MĂNĂSTIREA HUREZU

La Seminarul Monahal «Sfânta Filofteia» din Mănăstirea Hurezu, deschiderea cursurilor pentru anul școlar 1953-1954 a avut loc în ziua de 4 Octombrie a. c. Festivitatea s'a desfășurat în prezența Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, a P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului, a corpului profesoral și a elevilor.

După oficierea sfintei slujbe, corul elevilor a intonat rugăciunea «Doamne, Doamne, Ceresc Tată», iar Prea Cuvioasa Maica Timotea N'coară, directoarea seminarului, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Cuvioși Părinți,
Prea Cuvioasă Maică Stareță și Maici Profesoare,
Cuvioase Maici și dragi eleve,

Azi, când se face deschiderea oficială a cursurilor Seminarului din Hurezu, pentru al șaselea an al existenței lui ne bucurăm că Vă avem în mijlocul nostru, fapt care ne va spori mult puterea de muncă.

Mă bucur iarăși că am totodată ocazia ca prin acest cuvânt să-mi exprim gândurile și convingerile în legătură cu învățământul în monahism.

Învățământul în general are mare însemnătate în viața omului; cu atât mai mult însemnătatea are învățământul religios, în viața celui credincios. Dacă lumina zilei bucură inima și veselește sufletul, apoi lumina cunoașterii lui Dumnezeu și a tuturor lucrurilor Sale, deschide orizonturi noi, mereu altele... și altele. Credinciosul cunoscător și trăitor al învățăturilor Sfintei Scripturi va avea o minte nu numai îmbogățită cu cunoștințe, ci și capabilă să devină o forță cu care să poată străbate toate existențele. Mîntea lui este unită cu Iisus Hristos, Stăpânul lumii. Acela, poate spune ca Apostolul Pavel: «Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine». În el bate inima lui Iisus Hristos, prin ochii lui privește Iisus Hristos, prin gura lui vorbește Iisus Hristos!...

Dumnezeu însuși face indirect școală cu toată omenirea, alegându-și un popor prin care face lucruri peste fire. De acest popor, prin aleșii Săi, se ocupă în mod special, că văzând celelalte popoare viața lor, și minunile ce se petrec în el, să cunoască pe Dumnezeu.

Din mijlocul poporului ales, Marele lor conducător Moisi, după ce prin rânduială divină învață toate științele cunoscute în vremea aceea, în pustie timp de 40 de ani, nu încetează nicio zi a face școală cu tineretul atât teoretic (prin repetarea și explicarea legilor) cât și practic, expunându-i la fel și fel de greu'ăți. Astfel a format un popor prin de tărie sufletească și trupească. Sunt cunoscute vestitele școli din timpul profetului Ilie și școlile rabinice din jurul templului. Cunoscut dintre dascăli este marele Gamaliel, al cărui ucenic a fost Pavel, Apostolul Neamurilor.

La pînirea vremii se coboară între oameni însuși Dumnezeu să continue învățarea omului: acum nu prin mijlocitor, ci direct prin Iisus Hristos, Om adevărat și Dumnezeu adevărat. El este învățătorul desă-

vârșit, pentru că ne-a descoperit cel mai mare adevăr, Adevărul etern și mântuitor care este Dumnezeu. El este cel mai mare Invățător, pentru că prin El ne-a vorbit Dumnezeu; este cel mai mare Invățător pentru că El însuși a fost Dumnezeu.

Că este necesară învățătura o declară hotărît Mântuitorul când zice cărturarilor și fariseilor: «Cercetați Scripturile».

Invățătura Lui fiind plină de putere, a schimbat fața lumii, a întors privirea omenirii dela pământ la Cer, dela cele trecătoare la cele veșnice; din pescari simpli și fricoși a făcut eroi ai lepădării de sine, care n'au mai știut ce-i setea, foamea, osteneala, teama, ci un singur lucru: să propoveduiască pe Iisus Hristos, iar când s'ar cere, să-și dea viața pentru El.

Iisus Hristos — Omul Dumnezeu — ne învață și azi. El, capul nevăzut al Bisericii, își continuă marea lucrare de mântuire a omului, merge alături cu fiecare generație în parte, din nevăzut cheamă în cel mai tainic mod pe fiecare botezat. Nu-și pierde răbdarea, ci așteaptă până ce și ultimul din fii va intra în Impărăția Cerurilor.

Invățătura Lui este dragoste. El n'a cruțat nimic; s'a deșertat de slava cerească, s'a răstignit pe cruce... dar a biruit. Dragostea este Dumnezeu și Dumnezeu este dragostea. Singură dragostea este aceea — zice Sfântul Apostol Pavel — care îndelung rabdă, e plină de bunătate, se milostivește, nu pismuește, nu se laudă cu ale sale, nu se mânie, nu gândește răul, nu se poartă cu necuviință, nu se bucură de neadevăr, ci se bucură de adevăr. Așa ne învață Iisus Hristos și același lucru ni-l cere și nouă, când zice: «Iubiți-vă unul pe altul, precum v'am iubit Eu». Iar Sfântul Apostol Pavel zice către Timotei: «Ținta poruncii Domnului este dragoste din inimă curată, din cuget bun, din credință nefățarnică».

Suntem fericite să începem un nou an școlar, în care atât profesorele cât și elevele ne vom frământa mintea cu adâncirea Sfințelor Scripturi, spre înfrumusețarea sufletului; iar în ateliere și în toată viața noastră de obște, prin muncă, jertfă și răbdare, sfințele și dumnezeieștiile învățături să ni le însușim, să le facem loc larg în toată ființa noastră. Să nu rămână mintea plină de cunoștințe, izolate de restul făpturii noastre. Mintea nu-i decât o parte a sufletului nostru, cu rostul de a lua act de tot ce există, pentru ca să ajute inimii noastre să ajungă la cunoașterea reală de noi înșine și de Dumnezeu. Dar cât de nesfârșite sunt cunoștințele asupra lumii exterioare, tot atât de mult ne prezintă și ființa noastră lăuntrică o lume cu nesfârșite bucurii, cu nesecat izvor de fericire, izvor ce este însuși Dumnezeu. De aceea, prin muncă și rugăciune, avem nădejdea că Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne va ajuta să contribuim și noi la împlinirea gândului curat al Inalt Prea Sfinției Voastre, de reînviere a monahismului nostru.

Vă asigurăm Inalt Prea Sfințite Stăpâne că vom crește în sufletul elevelor noastre, dragostea de Dumnezeu și de oameni, iar în legătură cu aceasta, iubirea de viață de obște.

Suntem convinse că viața de obște în monahism aduce cele mai bune rezultate. În obște se câștigă desăvârșirea nu în afară de ea. În obște asceza se completează prin iubire, căci sufletul omului are nevoie de iubire, de multă, de multă iubire.

«In singurătate, mândria, cea mai teribilă dintre patimi, în care egoismul își găsește ultima tranșee, repede cuprinde sufletul și i se pare că este bun».

Este ușor să fii bun singur, când nu te supără nimenea, dar bunătatea aceasta este aparentă, ghiarele fiarei se ascund, nu se tocesc. «Omul nu se poate cunoaște singur, el trebuie să se vadă în oglinda oamenilor. Omul nu găsește în sine puteri suficiente pentru a înainta în desăvârșire, ci are lipsă de încurajările altora. El nu-și poate dezvolta înclinările bune și tocii pe cele rele, fără ca să se exercite într-o materie în faptele față de oameni».

În viața de obște, monahii realizează într'un mod mai deplin unitatea dintre oameni și dintre ei și Dumnezeu, ceea ce se consideră ca o revenire a firii la bunătatea ei primordială. Viața de obște, precum este un chip al vieții îngerești, așa este și o arvună a vieții fericite din Impărăția Cerurilor, unde va domni o perfectă și desăvârșită comuniune. Comunitățile mănăstirești vii constituie un chip pentru unitatea religioasă a tuturor credincioșilor. Monahismul, după cum ați spus I.P.S. Voastră acum trei ani, este «plămânul Bisericii»; precum plămânii întrețin viața în organism, tot așa monahismul în viața Bisericii. Intrucât rostul Seminarilor este de a reînvia monahismul, voi dragi eleve veți fi pentru noi grija de fiecare zi. Ne vom sili să vă învățăm cum să trăiți, ca să poată crește înlăuntrul vostru Omul cel nou, Iisus Hristos, sinteza tuturor virtuților, fără de care nu se poate ajunge la scopul final.

Noi nu ne temem decât de păcat; cu el avem de luptat și pentru alungarea lui trebuie să avem toată nădejdea în Iisus Hristos, și răbdare și stăruință în osteneală. În felul acesta vom putea lupta cu succes și ne vom putea înfățișa cu fruntea senină în fața Dreptului Judecător.

Ocrotitoare ne-a rânduit Dumnezeu pe Sf. Filoteia, ale cărei moaște se găsesc în catedrala Sfintei Episcopii a Râmnicului și Argeșului, al cărei păstor P. S. Episcop Iosif ne-a făcut deosebita cinste de a veni în mijlocul nostru. Trebuie să Vă mărturisesc Înalt Prea Sfințite Stăpâne, că Prea Sfinția Sa, de acolo, dela reședință, nu numai că ne urmărește cu dragoste de părinte toată activitatea, dar ne și ajută ori de câte ori îi solicităm sprijinul atât din punct de vedere moral cât și material.

Ne mai ocrotește dragostea ctitorilor acestei Sfinte mănăstiri și a tuturor călugărilor evlavioși ce au trecut pe aici.

Ne mai bucurăm, Înalt Prea Sfințite Stăpâne, de caldă ocrotire și iubire părintească a Înalt Prea Sfinției Voastre, care ați îngrijit și îngrijiți de Seminarii, ca un adevărat părinte.

Înalt Prea Sfințite Stăpâne, deși în cale ați avut multe obstacole, totuși I. P. S. Voastră, ca un vizionar ce întrezărește calea peste zeci și sute de ani, V'ați luptat și cu ajutorul Celui Prea Înalt ați reușit a readuce monahismul pe făgașul statornicit de Sfinții Părinți.

În fața întregii asistențe, mărturisim Înalt Prea Sfințite Stăpâne, că sunteți ales al lui Dumnezeu să conduceți corabia Bisericii, pe valurile acestei vieți; de aceea rugăm pe bunul Dumnezeu să Vă umbrească cu harul Duhului Sfânt, ca să puteți păstori ani mulți și fericiți».

A urmat un bogat și frumos program artistic-cultural, executat de corul și elevele Seminarului monahal. Elevele: Magdalena Ivan, Pică

Heruvima și Dincă Agaftonica din anul II, și Mihăilă Lora din anul IV, au recitat versuri de Panait Cerna, Al. Vlahuță și T. Neculuță, iar corul elevilor a cântat cântece religioase și patriotice.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a luat cuvântul, pentru a da corpului profesoral și elevilor prețioase îndrumări pline de înțelepciune și dragoste părintească. Înalt Prea Sfinția Sa a spus:

Prea Sfințite,
Cuvioase Maici Profesoare,
Dragi eleve,

«Din cuvântarea Prea Cuvioasei Directoare, ați putut afla rostul unei școli în viața omului; deaceia, eu nu mai am să amintesc decât că Biserica fiind o instituție organizată cu misiunea de a învăța pe oameni adevărul despre Dumnezeu, își are și ea școlile ei. De altfel, prima școală în creștinism a fost aceea pe care a întemeiat-o Iisus Hristos, care a adunat, cum știți, pe cei 12 Apostoli, pe care i-a învățat vreme de trei ani, sădind în sufletul lor cuvântul Evangheliei. Și tot timp de trei ani a propovăduit poporului, Adevărul.

După cei trei ani, apostolilor le-a revenit sarcina de a merge în întreaga lume, învățând cuvântul Evangheliei, adunându-și la rândul lor ucenici pe care, după ce i-au învățat, i-au așezat episcopi în diferite sate și orașe, ca slujitori ai lui Dumnezeu, ținând cu ei legătură strânsă, după cum știți din epistolele lor.

Episcopii și-au început activitatea în mijlocul cetăților, au organizat cu ați ucenici ai lor școli, care au devenit vestite în lumea întreagă, cum au fost cele din Antiohia, Alexandria și altele de care amintește istoria. Dascăli acestor școli erau învățați de seamă, unii recrutați dintre monahi simpli. Aceștia au cercetat Sfânta Scriptură și au aplicat-o la viața lor. Operele lor sunt opere de mare valoare, fiind foarte mult cercetate de toți propovăduitorii Sfintei Evanghelii, de toți profesorii de Teologie; sunt opere care luminează mințile celor ce au pe umerii lor datoria sfântă de îndrumători ai credincioșilor pe calea mântuirii lor.

Pe cât au fost de trebuitoare asemenea școli în epoca primară a creștinismului, pe atât de necesare erau și pentru Biserica noastră școlile pentru călugări și călugărițe.

Așa cum Prea Cuvioasa Maică Directoare a arătat, era o mare lipsă învățământul pentru călugărismul nostru.

Biserica noastră are aproape șapte mii călugări și călugărițe. Biserica noastră are cele mai mari mănăstiri din lumea Bisericii creștine. Ea stă în fruntea tuturor Bisericilor creștine din lume, în cece privește marile mănăstiri de călugărițe: Mănăstirea Agapia numără 560 de viețuitoare, iar Mănăstirea Văratec 480. Deaceia, Biserica noastră a înțeles datoria pe care o are de a îngriji de acest mare număr de călugărițe, împărțându-le lumina Sfintei Scripturi.

În anul 1948, Sfântul Sinod, prin noul Statut de organizare a Bisericii noastre, — a înființat atâtea școli de luminare a minții călugărilor. Pe lângă înființarea ciclului I și II, al cursurilor elementare menite a ajuta pe viețuitoarii mănăstirilor să nu rămână străini de învățătura, de

pregătirea tineretului din satele noastre, s'au întemeiat școli monahale, pentru cunoașterea Sfinei Scripturi.

Școlile monahale au misiunea de a face pe fiecare monah să înțeleagă ce rost are el în viața mănăstirii al cărei membru este. Mai presus de aceste școli, s'a rânduit înființarea Seminariilor Monahale de unde elementele cele mai bune au drum deschis să meargă la cele două Institute Teologice.

Seminariile Monahale funcționează de șase ani de zile și cu fiecare an constatăm mai mari progrese, constatăm bucuria cu care învățământul e primit în viața mănăstirilor. În fiecare an școlar, ne bucurăm de felul cum tineretul monahal se străduiește pentru nevoia cea bună. Nu putem să nu spunem, însă, că nu mai există, pe ici, pe colo, o rezistență din partea călugărilor mai vârstnici, care nu înțeleg sensul înalt al învățăturii de carte.

Cu altă ocazie aminteam că, unul din scopurile Seminariilor noastre este de a forma elemente bine pregătite pentru conducerea mănăstirilor și conducerea școlilor monahale. În noul Regulament al vieții mănăstirești — aprobat și de Guvern — veți vedea că principiile pe care le expuneam în anii trecuți au fost înscrise în acest Regulament, prin care s'a pus temelie puternică mănăstirilor din țara noastră. Pentru prima dată călugărul știe precis cum să se poarte în mănăstirea unde a venit să-și închine toată puterea de muncă și toată viața sa lui Hristos și Bisericii Sale.

Noul Regulament pune mare temei pe rugăciune și muncă. Prin el se fixează definitiv funcționarea școlilor de care am vorbit. De aceea, dragi eleve, e bine să studiați această lege de organizare a monahismului, fiindcă s'udiind-o, entuziasmul vostru va spori și mai mult.

*

Am ascultat una din poeziile care s'au recitat, cu privire la puterea cuvântului și cred că e de mare folos a ști cineva cum să întrebuițeze arma cuvântului, armă dată nouă de Dumnezeu.

Și fiindcă voi, dragi eleve, de bună voie v'ați dăruit viața voastră lui Iisus Hristos, să folosiți cuvântul vostru numai așa cum îi place Lui.

Să știți că folosirea în rău a cuvântului poate aduce mari nenorociri și poate pierde pe totdeauna sufletele. Voi sunteți făclierii de pe munte, spre care se îndreaptă sufletele oamenilor dorinici de mântuire. Și dacă ei nu aduc dela voi cuvinte îndemnătoare la mântuire, ci numai cuvinte grele, în loc să le îndrumați viața spre slujirea lui Hristos, îi veți îndruma spre iadul pierzării. De aceea fiți cu luare aminte cum folosiți cuvântul. E mai bună tăcerea care face parte din nevoia călugărului. Să nu vorbiți decât ceea ce place lui Dumnezeu.

Am auzit și o cântare care vorbește despre pace. Despre pace cred că ați auzit de atâtea ori vorbindu-se în ședințele duminicale. De aceea, eu nu am să vă mai vorbesc despre pace ci numai să sub'inez că prin viața lor închinată lui Dumnezeu, călugării pot și trebuie să devină apărători ai păcii. Călugării buni, sunt stăpâniți de îngerii buni, călugării învrăjbiți sunt s'apâniți de diavoli. De aceea, dragi eleve, să cultivați pururea pacea, dragostea, frăția, și să izgoniți dintre voi toată zavistia, încredințate fiind că îngerii lui Dumnezeu nu sunt cu voi decât atunci când trăiți pacea; când trăiți în vrajbă, pe umerii voștri stau diavolii.

Cuvioase maci eleve, prin învățătura pe care o căpătați, cugetele voastre se împerezesc, și ajungeți să cunoașteți pe Dumnezeu. Noi suntem legați de Dumnezeu prin iubire. Însă nu-L putem iubi fără să-L cunoaștem. În măsura în care îl cunoaștem, putem spori virtutea dragostei.

Dar noi nu avem legătură numai cu cerul, ci și cu pământul pe care ne mișcăm. În virtutea acestui adevăr, călugării știu că și ei sunt cetățenii unei patrii, nefiind rupți de legăturile cu semenii lor, cu oamenii, așa cum se obișnuiește să fie călugări romano-catolici. Ei sunt rupți de legăturile cu familia, cu prietenii, ei sunt rupți de patria lor, ei sunt oameni fără patrie. Noi ne deosebim de ei, fiindcă pe lângă că urmărim să fim ai lui Dumnezeu, urmărim să fim cetățeni ai patriei care ne adăpostește.

Am ascultat cu luare aminte cântecul popular «Zile de toamnă», în care se oglindește sufletul poporului de unde voi ați venit, și am ascultat «Marșul lui Tudor», poem închinat aceluia ce a avut un rol de seamă în viața patriei noastre. Nu uitați că Mănăstirea Hurezu a fost locul lui de întâlnire cu pandurii. Autorul poemului e din părțile Oteșanilor, de lângă Hurezu, fost elev al meu la seminar, unul din cei mai mari compozitori; prin opera lui a vorbit glasul poporului din vremea lui Tudor Vladimirescu. Mă bucur că și voi dovediți dragoste față de poporul nostru, față de eroii și martirii luptei lui pentru libertate și dreptate.

În școlile noastre se cultivă dragostea față de Dumnezeu și față de patrie, făcându-se deci o bună educație cetățenească. Călugării trebuie să știe că, așa cum iubesc pe frații lor trebuie să iubească pe toți cetățenii patriei noastre și să fie propovăduitori ai luptei pentru pace și împotriviți ai celor ce doresc războiul. «Nu mai vrem război, nu mai vrem tranșee», iată cuvinte desprinse din poezia «Imnul Păcii», cuvinte cu care îndemnăm și noi pe călugării noștri la lupta pentru pace. Aceasta este misiunea fiecărui călugăr, — să știe că are de împlinit testamentul Mântuitorului: «Pacea Mea dau vouă, pacea Mea las vouă»; să nu uite nicio clipă că din cele cântate de îngeri la Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, înțelegem că El e Domnul păcii, El a venit să aducă pacea și bunăvoirea între oameni.

Tot ce e ură este numai dela diavolul. Noi, slujitori ai păcii, trebuie să fim dușmanii diavolului. Dacă în sufletele noastre avem îngăduința să urim ceva, să urim **pe diavolul și pe toți slujitorii lui**. Să ne ferim de toți intriganții, fiindcă ei sunt slujitorii diavolului. Să biruiască în sufletele noastre iubirea nu vrăjmășia; iubirea să fie virtutea pe care s'o cultivați în cel mai înalt grad în cei trei ani de studii.

Să faceți zid în jurul directoarei și profesoarelor voastre. Sunt toate tinere și cu dor de muncă; să le ascultați și să le urmați îndrumările.

Corpul profesoral e întregit cu două elemente noi cu dragoste de muncă, — elemente tinere: Maica Pais'a și Maica Heruvima — care alături de Maica Directoare, Maica Mihaela și Maica Așolinaria, formează laolaltă un buchet ales al monahismului nostru. Vă îndemn să faceți zid în jurul lor.

Deasemenea îndemn pe maicile profesoare și în anul acesta ca și în anii trecuți, să-și dea toată puterea de muncă și să fie stăpânite de o desăvârșită dragoste și pace între ele și permanent să fie stăpânite de

sentimentul dăruirii față de aproapele, față de voi. Să țină minte că orice greșală, orice certare pe nedrept, le stânjenește în munca lor.

Dragi eleve, să considerați pe profesoare ca pe surorile voastre mai mari, ele vor fi îndrumătoarele voastre, spre e să vă îndreptați pașii. Să nu aveți niciun ascunzîș, spunându-le toate frământările voastre sufletești. În felul acesta se stabilește strânsa legătură ca între surori; în felul acesta veți constitui o familie ideală, spre care puterea diavolului nu se va putea îndrepta.

A vorbit Maica Directoare și despre viața de obște. Călugărul trebuie să tindă spre acest ideal. Ne trebuie propovăduitori convinși ai acestui ideal, care se împlinesc prin convingere, nu prin forță. Când călugărul a ajuns să fie convins de aceasta, nimic nu-l mai poate clinti. Noi dorim ca din rândul elevelor Seminariilor noastre monahale să iasă cei mai zeloși propovăduitori ai idealului nostru.

Membrii Sfântului Sinod prin mine mărturisesc nădejde mari ce-și pun în voi.

În numele Sfântului Sinod mulțumesc Prea Sfințitului Iosif, pentru dragostea cu care a luat parte la deschiderea școlii noastre. E unul din membrii Sfântului Sinod încălzit de aceste idealuri de care v'am amintit și mi-a mărturisit cum urmărește pe eleve în activitatea lor și ce fericit e atunci când rezultatele strădaniilor voastre sunt spre folosul Bisericii. Îi mulțumesc pentru participare și, fiind mai aproape îl rog să vină să vă îndemne și să vă ajute, deoarece eu nu pot veni decât de două-trei ori pe an. Prea Sfinția Sa, în numele Sfântului Sinod, vă poate aduce mai des cuvânt de îndemn și de sprijin.

Binecuvintez în numele Sfântului Sinod al șaselea an de existență al Seminariilor și urez elevelor spor deosebit în munca lor și multă sănătate sufletească și trupească.

Urez profesoarelor, directoarei, corpului administrativ și de serviciu, îndoită puteri de muncă, cu spor desăvârșit pentru buna îndrumare, pentru progresul acestei școli.

Rog pe cel Atotputernic să vă ia sub ocrotirea Sa și să vă apere de toată turburarea celui viclean, să vă înconjoare cu îngerii Lui, să vă ajute în ostenele voastre de a face din sufletele voastre, dragi eleve, ostași neînfricați ai păcii, ai dragostei dintre oameni și ai lui Hristos, al cărui dar și iubire de oameni o cerem acum și pururea și vecii veci'or, Amin».

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a declarat apoi deschise cursurile Seminarului Monahal «Sfânta Filofteia» din Mănăstirea Hurezu, pentru anul școlar 1953-1954.

LA MĂNĂSTIREA AGAPIA

La Seminarul Monahal «Cuvioasa Paraschiva» de la Mănăstirea Agapia, festivitatea deschiderii cursurilor pentru noul an școlar a avut loc în ziua de 3 Octombrie 1953. La festivitate au luat parte: corpul profesoral, elevele și întregul sobor de călugărițe din Mănăstirea Agapia.

După oficierea Sfintei Liturghii, Prea Cuvioasa Maică Veronica Constantinescu, directoarea Seminarului Monahal, a rostit o cuvântare, în care a înfățișat principiile care stau la baza reorganizării învățământului

monahal. Arătând grija deosebită pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și întregul Sfânt Sinod al Bisericii Ortodoxe Române o poartă monahismului și instituțiilor de învățământ teologic, P. C. Maică Directoare a subliniat misiunea de cinste și de mare răspundere, ce revine Seminarilor Monahale, care pregătesc elemente luminate, capabile să contribuie la zidirea unei vieți noi, de muncă și rugăciune, în mănăstirile noastre.

Arătând comoara de învățături cu care surorile-eleve își vor împodobi sufletele în cursul celor patru ani de seminar, Prea Cuvioasa Maică Directoare a subliniat faptul că programa analitică a seminarilor monahale — întocmită de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române — cuprinde tot ce este necesar pentru dezvoltarea virtuților monahale și pentru întărirea simțămintelor de frățietate, care trebuie să încălzească inimile tuturor monahiilor și monahilor.

În continuarea cuvântării sale, Prea Cuvioasa Maică Directoare a arătat că Sfinții Părinți au pus la temelie monahismului cunoașterea Cuvântului lui Dumnezeu, prin cercetarea continuă a Sfințelor Scripturi. De câte ori monahii s'au depărtat de învățăturile Sfințelor Scripturi, de atâtea ori a fost primejduită viața duhovnicească în mănăstiri.

Nici monahismul nostru nu a fost ferit în trecut de asemenea primejdii. Astăzi însă, prin înființarea seminarilor monahale — de a căror bună funcționare și îndrumare se îngrijește însuși Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române — în mănăstirile noastre a reînviat o curată și adevărată viață bisericească.

Pentru sporirea acestor frumoase începuturi, a spus P. C. Maică Directoare, este de trebuință ca mănăstirile să trimită la seminariile monahale cele mai destoinice elemente, iar elevele să-și dea toată silința pentru a-și însuși învățăturile ce li se predau de profesoare, spre a deveni elemente folositoare monahismului și Sfintei noastre Biserici Ortodoxe.

P. C. Maică Veronica Constantinescu și-a încheiat cuvântarea subliniind sprijinul larg pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian l-a acordat și îl acordă instituțiilor de învățământ ale Bisericii și, în deosebi, Seminarilor Monahale, care sunt menite să pună pietre trainice la temelie noului monahism — luminaț și activ — al Bisericii Ortodoxe Române.

LA SECȚIA MONAHALĂ DELA MĂNĂSTIREA NEAMȚU

La Mănăstirea Neamțu, în cadrul școlii medii de cântăreți bisericești, funcționează o secție monahală, destinată călugărilor și fraților din toate mănăstirile ortodoxe din țară. În această secție — echivalentă cu un seminar monahal — urmează cursurile anului școlar 1953-1954, un număr de 33 elevi, repartizați pe clase astfel: 13 în clasa I-a, 8 în clasa II-a și 12 în clasa III-a.

Deschiderea cursurilor pentru noul an școlar, atât pentru școala de cântăreți, cât și pentru secția monahală, a avut loc în ziua de 5 Octombrie a.c. La festivitate au luat parte I.P.S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, P. Cuviosul Arhim. Dosoftei Moraru, delegatul P.S. Episcop Teofil al Romanului și Huși'or, P. Cuviosul Arhimandrit Mitrofor Melchisedec Dumitriu, starețul Sfintei Mănăstiri Neamțu, corpul profesoral, în frunte cu P.C. Diac. Ion Ivan, directorul școlii, și P. Cuviosul

Arhim. N. Sachelarie, conducătorul secției monahale, 104 e'evi mireni și monahi și numeroși călugări din obștea monahală a Neamțului.

După săvârșirea Te-Deum-ului, P. C. Diac. Ion Ivan, directorul școlii, a rostit o cuvântare, în care a spus printre altele:

«Tinerii care urmează această școală pot deveni cântăreți, preoți și elemente de conducere mănăstirească. Scopul Școlii este de a îmbogăți și cunoștințele, de a îndruma în viață, de a lumina calea pe care vor trebui să o urmeze după părăsirea ei. Temelia pentru candidații acestei școli, o formează aptitudinile muzicale și morale. Cele muzicale desigur că, dacă nu sunt și înnăscute, cu foarte mare greutate se pot dobândi. Accentul se pune însă deopotrivă și pe latura religioasă morală, urmărindu-se formarea fiilor credincioși ai Sfinței noastre Biserici. Pregătirea strict profesională nu este unilaterală: ea este îmbinată și cu partea practică, dându-se astfel puțința deprinderii unei meserii, care să asigure o îmbunătățire a situației materiale.

Pregătirea căpăta'ă în această școală nu este desprinsă de ansamblul manifestărilor vieții care ne înconjoară. Orientarea în prob'emele care sunt de actualitate, legătura și loiala colaborare cu poporul muncitor, participarea la manifestările care contribue la cimentarea legăturilor de prietenie între popoare, și în special cu marea vecină și prietenă, Uniunea Sovietică, — lupta necontenită pentru apărarea păcii, — sunt scopuri pentru împlinirea cărora muncim cu toată râvna.

Școala noastră, prin caracterul ei, are menirea de a forma făptura cea nouă în Iisus Hristos, de a schimba omul cel din lăuntru — omul păcatului — în omul luminii; în moștean al împărăției slavei, împreună viețuitor cu îngerii, fiu al Dumnezeuului Stăpân.

Mijloacele de a ajunge la această transformare sunt cele pe care pedagogia creștină ni le pune la îndemână, îmbinate cu marele dar ce ni se dăruiește din scaunul duhovniciei. În ajungerea scopului urmărit, școala nu pierde din vedere că pentru a deveni moștean al împărăției veșnice, ești mai întâi cetățean al pământului, supus tuturor legilor lui materiale și sociale. De aceea, nu uită o clipă că împărăția lui Dumnezeu trebuie cu anticipație realizată pe pământ, prin educarea indivizilor în așa fel încât să ajungă ca principiile divine de egalitate, frățietate, libertate să devină o realitate pentru toți oamenii. Apreciind importanța laturei pământești în procesul mântuirii, școala va desvolta lucrarea de cunoaștere a vieții sociale în care vor avea să-și desfășoare activitatea misionară absolvenții ei.

Izvorul din care ne adăpăm în împlinirea scopului și misiunii noastre este Sfânta Scriptură — comoara vieții — icoana permanentă a luminii la care trebuie să ajungem — Iisus Hristos... Pe linia îndrumărilor Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradițiuni, Biserica Ortodoxă și școala ei, are clar trasate datoriile pe care urmează să le împlinească».

P. C. Diac. I. Ivan, directorul școlii, și-a încheiat cuvântarea spunând:

«Pe tărâmul îndrumării principiale, datorăm nespus de mult Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și membrilor Sfântului Sinod, care permanent ne îndrumează în munca noastră. Pe tărâmul împlinirii nevoilor de ordin material, datorăm recunoștință în primul rând Guvernului

R.P.R. Dătorăm apoi recunoștință Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, care, cu grijă neobosită, se interesează de felul cum se duce munca în această Școală, și mai ales de felul cum se cresc tinerele vlăstare încredințate grijii noastre. Deasemenea suntem recunoscători P.S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, pentru purtarea de grijă ce arată Școala noastră».

A luat apoi cuvântul I.P.S. Mitropolit Sebastian, care s'a adresat cu căldură părintească corpului profesoral și elevilor, dând îndrumări asupra felului în care trebuie să se desfășoare munca în această instituție de cultură duhovnicească. I.P.S. Sa a arătat că numărul mare de elevi ce se îndreaptă spre această școală, dovedește că ea răspunde unei nevoi și că temeiul pe care este organizat învățământul teologic în Patriarhatul Român după principiile trasate de I.P.S. Patriarh Justinian și de membrii Sfântului Sinod, este cea adevărată și normală.

«Școală dela Neamțu — a spus I.P.S. Mitropolit Sebastian — are în ajutorul ei atmosfera religioasă cu efecte îmbucurătoare în mijlocul credincioșilor. Clerul de mir și monahii din Moldova și-a făcut datoria pentru îndestularea sufletelor credincioșilor».

Adresându-se monahilor, I.P.S. Sa a spus: «La Neamțu trebuie să se reînfrizeze faima vechii tradiții paisiene; călugării-elevi trebuie să fie pregătiți cu bună socoteală, pentru viitorul Bisericii noastre. Vă îndemn să nu disprețuiți meseriile; teoria să se lege cu practica. Să nu uitați că Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, marele vizionar al lucrurilor, a propus pe lângă catedrele teoretice și o catedră practică și că voi aveți datoria să vă folosiți din plin de tot ce vă pune la îndemână școala noastră».

I.P.S. Sebastian a accentuat asupra nevoii de a se activa în cadrul luptei pentru pace, a dat îndrumări în legătură cu luna prieteniei româno-sovietice, a îndemnat pe toți să lucreze pentru difuzarea măsurilor pe care organele de stat le iau pentru binele poporului.

Binecuvântând începutul muncii unui nou an școlar, I.P.S. Sa, a reînnoit îndemnurile către toți de a munci pentru binele Bisericii și al scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

INDRUMĂRI PASTORALE

O INALTĂ INDATORIRE PATRIOTICĂ: PARTICIPAREA LA ALEGERILE DE DEPUTAȚI PENTRU SFATURILE POPULARE

La 20 Decembrie 1953, în țara noastră vor avea loc alegerile de deputați pentru sfaturile populare raionale, regionale, orășenești, raionale de oraș și comunale. Milioane de cetățeni vor alege din rândurile lor peste 135.000 deputați în sfaturile populare, — organele locale ale puterii de stat —, dovedind astfel, încă odată, lumii întregi că în Republica Populară Română participă la conducerea statului cele mai largi mase, cele mai felurite pături ale poporului muncitor.

Alegerile dela 20 Decembrie a. c., constituie una dintre cele mai caracteristice manifestări ale noii vieți politice din țara noastră: ele sunt o mărturie de nedesmințit a faptului că în statul nostru democrat-popular participă în mod activ la viața politică adevărații stăpâni ai țării, milioane de oameni din popor: muncitori, țărani muncitori, intelectuali, meseriași, care făuresc prin strădaniile lor înfrățite, o viață nouă, mai bună, mai frumoasă și mai fericită. Deaceea, alegerile de deputați pentru sfaturile populare sunt întâmpinate de întregul nostru popor ca o zi de mare sărbătoare, ele fiind un prilej de manifestare a simțămintelor de profund devotament față de cârmuitorii statului și de dragoste fierbinte față de patria noastră scumpă, care încălzește inimile tuturor oamenilor cinștiți și harnici din țara noastră.

Aceste alegeri, care se deosebesc fundamental de așa zisele alegeri din trecut, când la conducerea statului de aflau reprezentanții moșierilor și bancherilor, — exploatatorii nemiloși ai întregului popor — au loc în zilele în care se înregistrează noi și noi biruințe ale lagărului păcii și democrației, în fruntea căruia se găsește Uniunea Sovietică și din care face parte și scumpa noastră patrie, Republica Populară Română. Într'adevăr, niciodată n'a fost mai evidentă ca acum superioritatea forțelor păcii asupra forțelor reacțiunii și războiului. Politica statornică de apărare și întărire a păcii mondiale, dusă de Uniunea Sovietică și de țările de democrație populară, este aprobată cu însuflețire și sprijinită de sute de milioane de oameni din întreaga lume, care cer cu hotărâre guvernelor lor să treacă la acțiuni concrete spre a se ajunge cât mai grabnic la destinderea încordării internaționale.

Tendențele de expansiune și de dominație mondială ale imperialismului american întâmpină o împotrivire mereu crescândă din partea popoarelor, care vor să trăiască libere și să nu mai cunoască grelele suferințe ale unui nou război. O asemenea împotrivire, din ce în ce mai fățișă și mai hotărâtă, se manifestă chiar în sânul unor largi pături burgheze și a unor cercuri guvernamentale din țările Europei occidentale. Planurile imperialiștilor de reînarmare a Germaniei apusene și de creare a unei armate agresive — în care rolul conducător urmează să-l aibă generalii hitleriști, eliberați din închisorile în care și ispășeau dreapta pedeapsă pentru fărădelegile sângeroase săvârșite de ei în cel de al doilea război mondial — se izbesc de rezistența popoarelor, care au cunoscut de curând, cu prețul unor jertfe și suferințe de neuitat, apăsarea insuportabilă a cuceririi țărilor lor.

Mult trâmbițata «politică de forță» a cercurilor agresive a suferit și continuă să sufere înfrângeri din ce în ce mai mari. Toată lumea de bună credință, dela un capăt la altul al pământului, și-a dat seama că încheierea armistițiului și încetarea focului în Coreea constituie o mare victorie a forțelor păcii. Acest fapt, alături de altele înregistrate în ultima vreme, dovedesc că «voința de pace a milioanele de oameni a devenit o forță atât de puternică și de eficace, încât agresorii sunt nevoiți să țină seama de ea și să bată în retragere».

În aceste condiții, datoria oricărui cetățean cinstit din Republica Populară Română este de a contribui la sporirea forței lagărului păcii și democrației, ajutând din toate puterile sale la consolidarea statului nostru democrat popular. Alegerile dela 20 Decembrie 1953, sunt un binevenit prilej, pentru manifestarea profundului atașament al poporului nostru față de noul regim, care a asigurat independența economică și politică a statului nostru și a deschis larg calea spre făurirea unei noi orânduiri sociale, întemeiată pe dreptate și muncă, menită să ducă la bună-starea și propășirea tuturor celor harnici și cinstiți. «Regimul democrat popular a chemat la viață nouă poporul muncitor, eliberat de sub jugul moșierilor și capitaliștilor; puterea populară a determinat schimbări uriașe în viața muncitorilor, țăranilor muncitori, intelectuașilor, femeilor, tineretului, minorităților naționale; niciodată, în decursul frământatei sale istorii, poporul nostru nu s'a bucurat de asemenea drepturi și libertăți, ca acelea pe care i le asigură statul democrat-popular». De aceea, întărirea continuă a puterii populare — care corespunde întru totul năzuințelor maselor și își trage forța din sprijinul însuflețit pe care-l acordă poporul, politiciii guvernului — este o datorie de conștiință și de onoare a oricărui fiu al poporului muncitor și o cheazășie a împlinirii tuturor dreptelor și sfintelor năzuințe ale poporului.

Contribuind, așa dar, la întărirea regimului nostru democrat-popular, alegerile dela 20 Decembrie 1953, vor constitui, în același timp, un răspuns ferm dat de întregul nostru popor încercărilor zadarnice ale cercurilor imperialiste de a se amesteca în treburile interne ale țărilor din lagărul democrat, calomniind și străduindu-se să submineze puterea populară, instaurată în aceste țări, prin lupta neșovăitoare a popoarelor respective. Alături de celelalte popoare libere, poporul nostru — care a cunoscut adevărata libertate și a învățat să-și construiască o viață nouă și

fericită — nu va putea fi sărit, niciodată și de nimeni, să renunțe la cuceririle istorice obținute prin lupte și jertfe, să renunțe la dreptul său de a se conduce singur, să restaureze puterea exploataților și să se abată de pe calea de lumină și de biruințe, pe care el însuși și-a ales-o. Poporul nostru va dovedi, prin participarea lui entusiastă la alegerile dela 20 Decembrie 1953, că el este pe deplin conștient de faptul că desfășurarea evenimentelor — ca, de altfel, întregul curs al istoriei — duce pe zi ce trece la creșterea neîncetată a forțelor păcii și la săbirea continuă a forțelor reacțiunii.

Marile înfăptuiri ale regimului nostru democrat-popular reprezintă cea mai vie dovadă că toate strădaniile puterii populare sunt îndreptate spre binele și proflășirea poporului muncitor. Spre deosebire de țările capitaliste — în care întreaga activitate economică are drept scop realizarea unor profituri cât mai mari, pentru buzunarele fără fund ale bogătașilor — scopul regimului de democrație populară este satisfacerea în proporții tot mai largi a nevoilor materiale și culturale ale masselor. Recentele măsuri economice luate de guvern, pe baza hotărîrilor Plenarei lărgite a C. C. al P. M. R. din 19-20 August a. c., ilustrează această preocupare permanentă a conducătorilor statului nostru. Împlinirea cu succes a acestei politici de slujire a poporului și de împlinire a nevoilor și năzuințelor lui, făurirea vieții noi, transformarea țării noastre într-o adevărată grădină roditoare, sunt condiționate de întărirea continuă a regimului de democrație populară.

În această constă marea însemnătate a alegerilor de deputați în Sfaturile populare. Astăzi, orice om de bună credință s'a convins că «sfaturile populare sunt cele mai democratice organe ale puterii de stat cunoscute în istoria țării noastre». Ele sunt cu totul superioare, prin profunzimea lor democratism, organelor puterii de stat din țările capitaliste, sau celor ce au existat și la noi, în anii atot-puterniciei regimurilor reacționare. «Sfaturile populare îmbină în activitatea lor funcția de organe locale ale puterii de stat, cu aceea de organizații de masă, menite să atragă masele largi la conducerea statului». Constituind baza politică a Republicii Populare Române, sfaturile populare îndeplinesc un mare rol organizator, în dezvoltarea economică și culturală a regiunilor, raionelor, orașelor și sateelor: ele exercită, pe teritoriul lor, conducerea industriei locale, comerțului, aprovizionării populației, învățământului public, instituțiilor sanitare care se îngrijesc de sănătatea publică și altele.

În câțiva ani de funcționare, sfaturile populare au dovedit că se deosebesc ca dela cer la pământ de vechile organe administrative locale, adică de consiliile comunale și județene, de primăriile, preturile și prefecturile de altă dată, — organe birocratice, care nu aveau decât mărunte atribuții administrative și marele rol de a asigura căpătuiala cîienței cluburilor politice și de a asigura asuprirea și exploatarea poporului muncitor. Aproape niciuna dintre nevoile cetățenilor nu era rezolvată de aceste vechi organe administrative locale. Oameni din cele mai îndepărtate colțuri ale țării erau obligați să bată, zi'e și săptămâni dearândul, drumul lung al Bucureștilor, unde nădăjduiau să poată obține rezolvarea unor probleme ca: reducerea taxelor școlare, reglementarea drepturilor la pensie, construirea unei școli, repararea unei șosele sau a unui pod.

Sfaturile populare, în schimb, rezolvă pe teritoriul aflat sub conducerea lor, toate problemele ce interesează pe cetățeni. Ele asigură aplicarea justă a legilor și hotărârilor guvernului, precum și respectarea drepturilor cetățenești, îndrumând totodată munca organelor administrative subordonate și conducând activitatea locală, pe țărâm economic și cultural. Sfaturile populare realizează, deasemenea, participarea a sute de mii de oameni ai muncii la conducerea treburilor obștești, prin deputații din comisiile permanente, comitetele de cetățeni, adunările de delegați, etc. Această strânsă legătură cu poporul, această antrenare a masselor în opera de conducere a treburilor publice asigură, pe de o parte, cunoașterea amănunțită de către organele locale ale puterii de stat a tuturor nevoilor și problemelor care frământă populația, iar pe de altă parte, un control permanent și eficient al masselor de cetățeni, asupra felului în care își îndeplinesc îndatoririle lor, reprezentanții aleși de ei la cârma sfaturilor populare.

Iată deci că și din acest punct de vedere, alegerile dela 20 Decembrie 1953, sunt un prilej binevenit pentru manifestarea adâncului nostru patriotism. Pentru împlinirea sarcinilor de mare răspundere ce stau în fața sfaturilor populare, este necesar să se asigure alegerea celor mai vrednici și mai cinstiți cetățeni, ca deputați în aceste organe locale ale puterii de stat. Milioanele de bărbați, femei și tineri, care în anii puterii populare au dobândit dreptul de a participa la viața publică a statului, au datorită patriotică de a alege pe cei mai buni dintre ei, pe cei mai harnici, pe cei mai pricepuți, pe cei mai devotați intereselor și năzuințelor poporului. Noii deputați ai sfaturilor populare să fie — prin munca lor de până acum — chezașia sigură că organele locale ale puterii de stat se vor arăta demne de încrederea pe care le-o acordă poporul și conducătorii lui și că vor împlini cu cinste mărețele sarcini ce le revin, în cadrul măsurilor luate de guvern pentru dezvoltarea economiei naționale și pentru ridicarea nivelului de trai al populației muncitoare.

Felul în care au fost propuși candidații pentru alegerile dela 20 Decembrie 1953, este o dovadă vie a înaltei conștiințe cetățenești la care a ajuns poporul nostru muncitor și constituie garanția că, într'adevăr, în sfaturile populare vor fi aleși cei mai buni fii ai poporului muncitor. Ca și la alegerile de deputați în Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române — care au avut loc anul trecut — au fost propuși candidați în aceste alegeri, cele mai capabile elemente, cei mai vrednici și mai prețuiți fii ai poporului: muncitori, colecțiviști, țărani muncitori cu gospodării individuale, ingineri, învățători, savanți, scriitori, artiști, oameni ai muncii din rândul naționalităților minoritare, militari, femei și tineri.

Propunerile de candidați au fost făcute în cadrul unor adunări populare, la care au participat cele mai felurite pături de cetățeni; felul în care s'au desfășurat adunările cetățenești pentru propunerea candidaților arată preocuparea și grija oamenilor muncii de a încredința cinstea de candidat în alegerile dela 20 Decembrie a. e., acelor cetățeni a căror muncă rodnică și plină de avânt ilustrează forța creatoare a poporului, care-și făurește o viață nouă. În cadrul acestor adunări, oamenii muncii au avut posibilitatea să facă, chiar înainte de alegeri, o primă selecționare a celor ce vor avea în grija lor gospodărirea regiunilor, raioanelor, a orașelor și a satelor.

Data fiind, așa dar, marea importanță pe care o au alegerile de deputați pentru sfaturi populare, dela 20 Decembrie 1953, pe planul asigurării unei juste aplicări, de către organele locale ale puterii de stat, a hotărârilor înțelepte ce se iau de guvern în vederea propășirii și înfloririi patriei noastre, — este evident că participarea la aceste alegeri a tuturor cetățenilor cu drept de vot reprezintă o înaltă îndatorire patriotică. Dela îndeplinirea unei astfel de înalte îndatoriri cetățenești nu trebuie să lipsească nici clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, care au mărturisit și au dovedit în repetate rânduri profundul lor patriotism, dragostea fierbinte față de popor și loialitatea lor față de regimul de democrație populară.

Nenumărate sunt temeiurile care sporesc această îndatorire de cinste a fiecărui fiu al Bisericii noastre Ortodoxe. În primul rând, învățăturile Evangheliei Mântuitorului, ale Apostolilor și ale Sfinților Părinți — învățături pe care Biserica Ortodoxă le-a păstrat nerăstălmăcite și le propovăduiește, cu râvnă, dela altarele sale — îndeamnă pe toți creștinii ortodocși să slujească semenilor lor cu acelaș gând curat, cu care slujesc lui Dumnezeu; să-și iubească patria și poporul, cu aceeași înflăcărare sfântă cu care-și iubesc Biserica lor; să năzuiască spre lumină și spre propășirea obștească, cu elanul cu care năzuiesc spre mântuirea lor și a semenilor.

Consecventă cu învățătura ei de credință, Biserica Ortodoxă Română nu poate nutri «alte gânduri și alte nădejdi, decât acelea pe care le nutrește poporul în mijlocul căruia își desfășoară lucrarea ei», — după cum a mărturisit însuși Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian; «ea nu poate avea alt drum, decât drumul pe care merge poporul nostru». Credincioșii și clericii Bisericii Ortodoxe Române nu pot să uite că regimul democrat-popular din țara noastră a asigurat, în fapt, cea mai largă libertate religioasă și a dat Bisericii, pentru prima oară, dreptul de a se conduce ea însăși, fără niciun amestec din partea statului, în treburile ei interne, în organizarea și funcționarea ei. Pe temeiul poruncilor lui Hristos și al libertății religioase care există astăzi în patria noastră, Înțâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a fost îndreptățit să mărturisească în repetate rânduri, că fiii Bisericii noastre «sunt tot atât de buni patrioți și tot atât de puternic legați, cu toată ființa lor, de patrie și popor, precum sunt legați prin misiunea și dragostea desăvârșită față de credința lor, de Biserica și Dumnezeu pe care-L slujesc».

Exprimând simțămintele de devotament ale clericilor și credincioșilor ortodocși față de Biserica și Patria noastră, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a spus: «Noi ne iubim parohiile.., ne iubim căminele noastre, ne iubim poporul nostru, ne iubim patria noastră și condamnăm cu toată hotărârea inimilor noastre pe închinătorii vitelului de aur, — bancherii hrăpăreți americani și engjezi, fabricanți de arme, răspânditori de ciumă și holeră, distrugători de orașe și sate, de așezăminte de cultură, de biserici, de spitale, ucigași de copii, bătrâni și femei. Ei voiesc să incendieze din nou lumea prin deslănțuirea unui nou război mondial, săvârșind astfel o nouă crimă împotriva umanității și un păcat de neiertat față de Dumnezeu. Dar sutele de milioane de oameni care apără pacea în lumea întreagă, vor zădărnici aceste planuri diavolești. Apărător al păcii este și poporul nostru. Noi stăm alături de poporul din care ne tra-

gem și suntem convinși că năzuințele poporului muncitor sunt și ale noastre. Legați prin credință și prin viață de el, vom sprijini cu toate puterile noastre lupta lui hotărâtă pentru apărarea păcii și strădanile lui cinstitel pentru o viață socială dreaptă și fericită, în cuprinsul patriei noastre».

Acest legământ sfânt, făcut prin graiul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian de toți clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, trebuie împlinit prin muncă și prin faptă, zi de zi, ceas de ceas. Niciun prilej nu trebuie lăsat să treacă, fără ca închinătorii și slujitorii altarelor ortodoxe să-și aducă contribuția lor la întărirea forțelor păcii, la înflorirea patriei noastre, la împlinirea bineistării obștești și la făurirea unui viitor fericit pentru întregul popor muncitor.

Un astfel de binevenit prilej îl reprezintă alegerile de deputați în sfaturile populare. Prin participarea unanimă la aceste alegeri, clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române își vor împlini o datorie de conștiință și, în același timp, vor da o dovadă vie a patriotismului lor, a dragostei lor de popor și a devotamentului și loialității lor față de puterea populară, care a asigurat tuturor cetățenilor cinștiți cele mai largi libertăți democratice.

Un nou îndemn pentru a participa cu însuflețire — alături de întregul popor muncitor — la alegerile de la 20 Decembrie a. c., găsesc toți fiii Bisericii Ortodoxe Române în cuvintele rostite de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu un prilej asemănător. «Modul în care au fost propuși candidații de către masele largi populare — a spus Inalt Prea Sfinția Sa — dovedește că poporul muncitor participă în chip conștient la alegerea reprezentanților săi. Candidații de azi nu sunt exponenții celor puțini și îmbuibăți, sau ai unei singure familii, organizată de circumstanță sub firmă politică. Candidații de azi sunt exponenții autentici ai năzuințelor și voinței poporului muncitor. Ei reprezintă toate categoriile populației muncitoare; ei sunt participanții activi la munca pașnică și constructivă a poporului nostru, sunt harnicii făuritori ai vieții noi și luptători dârzi pentru apărarea păcii, libertății și independenței patriei noastre. Candidații sunt exponenții solidarității și unirii poporului nostru truditor, fără deosebire de religie și naționalitate, în munca pentru întărirea și înflorirea Patriei. E o deosebire ca dela cer la pământ între mărețele clipe pe care le trăim astăzi și trecutul de desbinări, de ațâțări șovine, de incitări la ură rasială, care umpleau de revoltă pe adevărații patrioți și îndepărtau poporul muncitor dela viața politică a țării. La acest tablou sumbru al trecutului se mai adaugă și cortegiul făgăduielilor deșarte, demagogia deșantată, intrigile și scandalurile publice între ambițioșii diferitelor grupuri politice, care desbinau poporul și slăbeau forțele morale ale Patriei. Asemenea alegeri, cu bătăi, siluri de conștiințe și schingiuri, umpleau de groază poporul».

Față de aceste dureroase stări de lucruri din trecut, când poporul nu participa la alegerea conducătorilor treburilor obștești, Biserica Ortodoxă Română stătea și ea deoparte, îndurerată, — așa cum stătea poporul însuși. Cu totul altfel se prezintă situația astăzi. Așa cum a arătat Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, astăzi când poporul este chemat să-și aleagă reprezentanții în organele locale ale puterii de stat, «când

poporul socotește acest mare eveniment drept o sărbătoare și o zi de însemnătate istorică în viața sa, astăzi cultele religioase au dreptul și datoria să împărtășească și ele marea bucurie pe care o trăiește poporul nostru și să fie părtașe la actul prin care oamenii muncii dela orașe și sate a'eg pe conducătorii vieții publice a statului nostru democrat popular».

«Faptul că slujitorii cultelor au cel mai deplin drept de a alege și de a fi aleși —arată deasemenea I.P.S. Patriarh — este încă o dovadă a încrederii pe care cărmuirea țării o are în noi și în patriotismul nostru. La asemenea încredere se cuvine să răspundem cu toată tăria credinței noastre, cu toată sinceritatea inimilor noastre, cu toate puterile noastre de muncă, să răspundem cu și mai înflăcărată dragoste față de patrie și față de popor. Să răspundem prin participarea noastră voluntară și entusiastă la munca uriașă pe care o desfășoară astăzi poporul nostru pentru înflorirea scumpei noastre patrii».

Intr'adevăr, clerul Bisericii Ortodoxe Române va avea, la 20 Decembrie 1953, minunatul prilej de a arăta prin faptă că învățăturile credinței ortodoxe și îndemnurile Întâistătorului Bisericii noastre și ale Sfântului Sinod au fost sămânța ce a căzut în pământ bun și roditor, și de a dovedi că toate bunele povățuiri ale ierarhilor au avut răsnet în sufletele lor și au rodit hotărîrea fermă de a-și închina puterile și priceperea, slujirii Bisericii lui Hristos și sprijinirii muncii poporului nostru, pentru pace, pentru bună-stare și pentru progres. Deaceea, slujitorii altarelor ortodoxe au datoria sfântă de a împlini din toată inima, îndemnul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care a spus: «Cu iubire de frațe și de părinte, chem pe toți cei ce slujesc lui Dumnezeu, să îndemne pe frații lor să-și dovedească tăria credinței, prin revărsarea dragostei către semenii lor, către poporul în mijlocul căruia trăesc. Să-și facă datoria de cetățeni către patrie și popor, cu aceeași râvnă cu care își fac datoria de credincioși către alarele lor și către Dumnezeu. In acest chip vor arăta că sunt vrednici lupători pentru apărarea păcii în lumea întreagă, căci întărirea și dezvoltarea statului nostru democrat-popular, care este un factor activ în marele front al apărătorilor păcii, reprezintă o contribuție de seamă adusă cauzei sfinte a apărării și consolidării păcii».

Clerul și credincioșii ortodocși nu trebuie să uite că toți candidații Frontului Democratice Populare, pentru alegerile dela 20 Decembrie 1953, sunt dârzi și vrednici luptători pentru cauza păcii. Participând la alegeri și alegându-i pe ei la cărma treburilor obștești, preoții și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române vor manifesta încă odată voința lor nesdruncinată de a apăra pacea și de a întări mereu forțele păcii.

Este, deci, datoria fiecărui preot al altarului ortodox să îndemne pe toți credincioșii săi, să-și îplinească această înaltă îndășorire cetățenească, prin participarea în unanimitate la alegerile de deputați pentru sfaturile populare; să-i îndemne să-și dea voțul lor candidaților Frontului Democratice Populare, care sunt candidații păcii și ai vieții noi pe care și-o făurește poporul nostru. Și mai ales, clericii să fie ei înșiși, cu acest prilej, pildă vie de patriotism, de dragoste către popor și de loialitate față de statul nostru democrat popular.

In cugetul fiecărui slujitor al altarului, în cugetul fiecărui preot ortodox, să fie pururea prezente aceste îndemnuri date de conducătorii tuturor cultelor religioase din Republica Populară Română:

«Să nu uităm că votul nostru trebuie să fie un răspuns dat aceluia care răspândește șoapte veninoase împotriva puterii poporului muncitor și care uneltesc din umbră planuri diavolești. Noi mergem cu poporul, împotriva dușmanilor poporului.

«Hotărârea noastră de a lua parte la munca pentru înflorirea Patriei, alături de întregul popor muncitor, va fi prinosul dragostei noastre necintite către conducătorii poporului și Statului nostru.

«Infrățirea tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea și strângerea lor cu dragoste și devotament în jurul cărmuitorilor Statului, constituie temelia trainică pe care se înalță noua noastră Patrie, ca o cetate a muncii și a păcii».

Felul în care preoții noștri își vor face datoria la 20 Decembrie 1953, va constitui încă o dovadă că ei sunt cu adevărat slujitori ai lui Hrisos și ai poporului, că dragostea și prețuirea cu care îi înconjoară credincioșii lor este într-un tot îndreptățită și că largă libertate religioasă acordată de puterea populară este folosită spre binele și propășirea Bisericii și Patriei noastre dragi.

20 Decembrie 1953 va însemna o nouă biruință a poporului muncitor din Republica Populară Română, în drumul lui neșovăitor spre o viață nouă.

20 Decembrie 1953 trebuie să însemne, însă, și o nouă manifestare a patriotismului care încălzește inimile tuturor slujitorilor și închinătorilor altarelor Bisericii Ortodoxe Române.

REDAȚIA

LUPTA PENTRU PACE ȘI PREOCUPĂRILE ACTUALE ALE BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, OGLINDITE ÎN SCRIERILE I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN

Însemnări pe marginea cărții: «Apostolat Social: Pilde și Indemnuri
în Lupta pentru Pace»)

Cea mai recentă carte a I.P.S. Patriarh Justinian este darul de preț pe care Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă l-a hărăzit oamenilor Bisericii noastre — cler și credincioși — cu prilejul împlinirii a patru ani (6 Iunie 1948—6 Iunie 1952) dela intronizarea I.P.S. Saie în scaunul de Întâistătător al ocârmuirii noastre bisericești, — cu intenția mărturisită de a ne pune la îndemână un «dreptar luminos către lumea nouă ce se construiește, în care vor birui forțele libertății, dreptății dragostei și păcii» (Cuvânt înainte, p. XIX).

După ce i-ai întors ultima filă, rămâi definitiv încredințat că intenția cu care a fost editată, este integral realizată. Valoarea cuprinsului acestei cărți monumentale este — modest spus — la înălțimea dimensiunilor ei impunătoare și a execuției tehnice, de care a avut parte în atelierelor vechii și harnicei Tiparnițe Bisericești din Capitală. Amplul material documentar, pe care îl codifică între scoarțele ei, va rămâne, fără îndoială, peste ani și peste vremi, o mărturie de mână întâia — purceasă din cea mai competentă sursă — a promptitudinii și înțelepciunii cu care Biserica noastră Ortodoxă Română, înțelegând semnificația vremilor înnoitoare, al căror prag salvator l-am trecut la 23 August 1944, a făcut pasul hotărîtor al întoarcerii la esențial: slujirea lui Hristos și a Patriei, în spiritul credinței în Dumnezeu și al dragostei de oameni.

Valoarea documentară a acestei cărți masive este covârșită de actualitatea ei. După ce ai citit-o și dai frâu liber gândului, ca să măsoare câștigul cu care te-ai ales de pe urma lecturii ei, constăți cu un simțământ de deplină satisfacție că ai dobândit cheia de aur a orientării juste în îndeplinirea îndatoririlor preoțești și cetățenești ale momentului istoric pe care îl străbatem. Fără ea — după ce te-ai adăpat copios din petrecerea atentă și îndelungă cu slova ei fremătătoare și înțeleaptă — parcă te-ai simți părăsit și neajutorat: ești asemenea călătorului care dă ocol unui monument de artă, obligat să-l contempe numai pe dinafară, deoarece îi lipsește călăuza care să-i înlesnească accesul în interiorul lui.

Toate problemele cari preocupă astăzi Biserica Ortodoxă Română — în frunte cu lupta activă pentru pace — își găsesc în această carte de căpătâi locul cuvenit, potrivit cu însemnătatea și acuitatea lor, simultan cu deslegarea cea mai fericită. Curajul cu care sunt indicate și soluționate

aceste probleme, limpezimea și sinceritatea soluțiilor date dela caz la caz, irezistibila forță de convingere a orientărilor oferite spre urmare clerului și poporului drept-credincios, curăția simțămintelor creștinești ce zac la temelia lor și nu mai puțin desăvârșita aderență la realitățile vieții noastre bisericești și obștești, fac din această lucrare o carte în care totul este de învățat și de urmat fără preget și fără scăzământ.

Deși îl avertizează pe cititor în repetate rânduri că nu suferă laudă de la oameni, Inalt Prea Sfințitul autor va trebui să conceadă că opera salvatoare pe care o oglindește această lucrare, îi aparține în aceeași măsură ca și paternitatea cărții însăși. Că n'a participat singur la înfăptuirea acestei opere gigantice, ci laolaltă cu toți membrii Sfântului Sinod — cum subliniază mereu (pp. 184, 253, 270) — e corect spus și e exact. Dar nu e mai puțin adevărat că dacă la culegerea roadelor dă o mână de ajutor și secerătorul, meritul de a fi îngropat sub glie bobul de grâu curat îl are semănătorul. Inalt Prea Sfinția Sa, în împrejurările de viață structural schimbate prin care trece poporul nostru, a săvârșit mai mult decât muncă de semănător: a dărâmat haturi de prejudecăți și a destelenit ogoare năpădite de paragină.

Lucrarea aceasta înnoitoare n'a fost ușoară și desăvârșirea ei cere încă destulă cheltuială de energie, tact și înțelepciune. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian posedă aceste însușiri în doză optimă, și ajutat de Dumnezeu și de împreună-lucrătorii săi din cler și popor, va reuși — suntem siguri — să facă față cu succes, până la capăt, tuturor misiunilor ce-i revin ocârmuirii noastre bisericești. Cartea de care ne ocupăm e o cheazășie de maxim prestigiu că drumul ales de Biserica noastră, sub îndrumarea I.P.S. Sale, e bun și e drept, iar ocârmuitorul suprem al sfintei instituții, pe deplin pregătit și înarmat ca să-l străbată cu pas ferm și cu cele mai bune rezultate.

Opera săvârșită de I.P.S. Patriarh Justinian în primii ani de arhi-păstorie, este în măsură covârșitoare expresia concretă a personalității sale excepționale. Nu poți măsura proporțiile ei reale fără a-l cunoaște în prealabil pe făuritorul acestei opere.

Obligat de împrejurări și de poziția înaltă pe care o deține, să se rostească asupra celor mai feurite probleme de viață bisericească și obștească, fără cea mai sfioasă intenție de a se auto-portretiza, I.P.S. Patriarh Justinian scapă totuși destule amintiri personale și fragmente auto-biografice, din îmbinarea cărora — ca din niște frânturi de monument străvechi, abil utilizate de un restaurator priceput — cititorul atent al cărții de față poate reconstitui bolta masivă a personalității Intâistătătorului Bisericii noastre.

A intrat modest în aria vieții noastre bisericești și modestia aceasta și-o apără cu creștinească înverșunare de spuma laudelor omenești — chiar a acelor care sunt justificate — și pe creștetul culmii la care l-a ridicat în vara anului 1948 mila lui Dumnezeu și voința clerului și a poporului drept-credincios.

Odraslă a unei familii viguroase de țărani muncitori și cu frică de Dumnezeu din satul Cermegești-Vâlcea, după opt ani de învățătură la Seminarul Teologic din Râmnicul Vâlcei, a întemeiat familie și a ostenit rând pe rând în slujbele de cântăreț bisericesc, învățător, preot de mir,

director de Seminar și director de tipografie, în Băbeni și apoi la Râmnicul Vâlci. Arhiepiscop-Vicar (1945) și apoi Mitropolit al Moldovei pentru scurtă vreme, în vara anului 1948 a fost rânduit Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Ajuns pe «muntele cel înalt» (p. 35) al supremei demnități pe care Biserica noastră o poate oferi celui mai bun dintre slujitorii ei, nu odată simte «nevoia să se coboare la poale, la rădăcinile de unde a pornit cu misiunea lui preoțească» (p. 35), pentru ca apoi «să pornească la drum înărit, refăcut și renăscut» (p. 35). Sunt popasuri scurte, dar întremătoare, în «curgerea» vieții sale încărcate de îndatoriri și răspunderi covârșitoare: Amintirile cari îl copleșesc în aceste momente capătă grai de evocări mișcătoare a indestructibilei sale legături cu poporul, din sânul căruia s'a ridicat. Părinții, consătenii și parohienii, țărani și muncitorii, primii pași pe calea slujirii lui Hristos și a Patriei, toate aceste pietre de temelie ale excepționalei sale ascensiuni, primesc discret și emoționant omagiile și recunoștința Întâistătătorului Bisericii noastre.

«Ca zestre duhovnicească — zestre care-mi va rămâne în suflet pururea —, nu am alta decât evlavie de la mama mea, urmașă a unui șir de preoți cu 3-4 veacuri în urmă. Dela tatăl meu am ca zestre energia, lupta politică, fiindcă eu n'am fugit de politică, — dar să fim înțeleși, acea politică înaltă, care nu se confundă cu politicianismul — o politică de dăruire pentru cei mulți, eu așa am înțeles-o. Când mi s'au oferit situații, eu le-am refuzat, fiindcă nu erau de demnitatea mea. Luptător dârz pentru mai-binele plugărimii — din cauza vitregiei vremurilor prin care a trecut, — tatăl meu a avut de suferit nespus de mult și ani de-a rândul. Adversarii mei au folosit toate acestea împotriva mea, dar verificate, ele au adăugat o piatră strălucită în plus» (pp. 27-28).

«Eu sunt ostăteț al locurilor unde mi-am petrecut tinerețea» (p. 28) — mărturisirea cu prilejul unei vizitații canonice la Râmnicul Vâlci. Se simțea chemat pe plaiurile oltenice de «nostalgia celor mai frumoși ani ai copilăriei și tinereții» sale, «petrecuți între muncitorii de pe ogoare, dela țară, și printre cei dela oraș. În satul tinereții mele și eu am ajutat cu brațele pe părinții mei la coasă, la sapă și la alte munci» (p. 21). Vreme de 22 ani, înfrățit cu consătenii de vârsta sa, a păzit oile și a săvârșit toate felurile de munci agricole (p. 391), învățând să prețuiască prin proprie experiență și truda plugarilor și pe truditoresii, și să le împărtășească năzuințele legitime spre eliberarea din exploatarea celor avuți. Legătura sa cu muncitorii era firească.

E' anul constructiv care caracterizează toate acțiunile Patriarhului de astăzi și energia sa infrangibilă își trag seva consistentă din binecuvântata sa petrecere de altădată în mijlocul celor mulți, cinstiți și simpli. «În vocabularul meu nu cunosc cuvintele: — Nu se poate» (p. 22) — spune la o consfătuire cu preoții, după ce a ajuns Mitropolit al Moldovei. «Și eu am fost cantor, învățător, preot de mir, director de Seminar, director de tipografie, și nu m'am dat la o parte din calea greutăților întâmpinate, ci mi-am făcut datoria. Pentru că știu și prețuiesc rostul muncii în viață, nu am cerut preoților și colaboratorilor mei ce nu se putea face» (p. 22). În schimb, paralel cu preocuparea de bunul mers al Bisericii, I.P.S. Sa se ocupă și de viața socială și familială a clerului. Aceasta «nu

este un snobism al Patriarhu'ui. Nu, nu este un snobism. Patriarhul a venit și el din mijlocul preoțimii și cunoaște greutatea preoților. Ceea ce n'am avut eu ca preot, vreau ca preoții să aibă acum» (p. 381), — spunea I.P.S. Sa la sfintirea bisericii Sanatoriului din Techirghiol (15 August 1951).

A cerut, însă, preoțimii tot ceea ce se putea face — și a ajutat-o cu înțelepciune, cu dragoste și cu avânt, să dobândească ceea ce-i era hărăzit să facă. Un preot este chemat să facă fapte de virtute pe seama și în folosul celor mulți, — iar împotriva virtuții, după dreapta judecată a Sf. Apostol Pavel și a legislației tuturor vremurilor, «nu este lege» (Gal. V, 23), adică nici limite și nici opreliște. Câmpul de manifestare al virtuții, al facerii de bine, al faptei constructive este ne'limitat, este imens ca și viața în slujba căreia stă ea, iar preotul numai atâta vreme este indispensabil Bisericii lui Hristos și obștei peste tot, cât săvârșește măcar una din multiplele înfățișări ale virtuții. Dar aceasta, nu la nime-reală, ci pe potriua necesităților vremii, a situațiilor concrete în mijlocul cărora se desfășoară păstoria sa, în concordanță cu realitățile actuale.

I.P.S. Patriarh Justinian a năzuit și a reușit să dea vieții noastre bisericești un program de lucrare duhovnicească și de orientare socială adecvat împrejurărilor de viață ale obștei drept-credincioase, a restaurat Biserica noastră în funcțiunea de prezență vie, activă, în mijlocul poporului drept-credincios. Confruntând obiectiv, senin, liniștit viața noastră bisericească din vremea trecutelor orânduirii politice și sociale cu ceea ce ar fi trebuit să fie ea — ca să corespundă spiritului Evangheliei lui Hristos și tradițiilor ortodoxe de atitudine favorabilă năzuințelor populare — I.P.S. Sa a constatat lipsuri regretabile și devieri primejdioase, cari trebuiau îndreptate și curmate prompt și definitiv. Povara acestor greșeli era grea, dar viguroasa conștiință preoțească și patriotică a I.P.S. Sa le i-a găsit leacul trebuincios.

Făcând, în cuvinte moderate, lipsite de ostentație — dar cu atât mai convingătoare — procesul greșelilor trecutului, săvârșite în îndrumarea vieții bisericești de altădată, valorificând fără ezitare ceea ce era beteală de preț în urzeala lor dubioasă, cu încredere și avânt nestăvilit a dat semnalul mobilizării generale a clerului și a poporului drept-credincios pentru reșezarea sfintei instituții în făgașul ei firec. Convins că «Biserica Ortodoxă Română nu are alt drum decât drumul pe care merge poporul întreg» (p. 435), I.P.S. Patriarh Justinian — ajutat de membrii Sfântului Sinod — a purces fără preget la așezarea premizelor menite să asigure

RAPORTURILE DINTRE BISERICA ȘI STATUL DE DEMOCRAȚIE POPULARĂ.

Problema de căpetenie care se punea tuturor cugetelor cinstite din Patria noastră, după eliberarea țării de către eroicele Armate Sovietice, era înlăturarea nedreptelor întocmiri sociale ale regimurilor burghezo-moșierești, fapt săvârșit prin lupta unită a oamenilor muncii dela orașe și dela sate, sub conducerea clasei muncitoare. Reformele structurale, de adâncime, săvârșite pe toate tărâmurile vieții obștești după cucerirea puterii politice și a principalelor poziții economice de către poporul muncitor, trebuiau adâncite, consolidate și apărate față de adversarii lor dinlăuntru și din afara țării.

Biserica noastră, sub înțeleapta conducere a I.P.S. Patriarh Justinian, a înțeles dintru tot începutul că locul ei este alături de popor și a lămurit pe credincioși, îndemnându-i să sprijine eforturile conducerii de Stat în spre construirea unei societăți fericite, fără exploatați și fără exploata-tori, și mai presus de toate, asociindu-se forțelor progresiste cari avără cuceririle clasei muncitoare, apărând bunul cel mai de preț al omenirii: **Pacea.**

Luarea unei astfel de atitudini a fost înlesnită în chip hotărîtor de doi factori: 1. deplina concordantă dintre doctrina creștină și năzuințele spre progres ale poporului muncitor, și 2. atitudinea consecvent favorabilă a regimului de democrație populară din R.P.R. față de realitățile religioase-bisericești.

«Biserica noastră — spune I.P.S. Patriarh Justinian — are în tradiția sa, ca o regulă de viață definitiv statornicită, să colaboreze cu puterea de Stat, întemeindu-și întreaga lucrare pe cele mai loiale raporturi cu Cărmuirea» (p. 341). Această regulă de viață — pe deplin justificată, mai ales astăzi, când cărmuirea se află efectiv în mâinile poporului — derivă din faptul că «Biserica Ortodoxă, în toate domeniile ei, trăiește o viață reală, o viață omenească, sub toate aspectele ei, nu se izolează de viața ci, dimpotrivă, intră în plină luptă în viață, ca să creieze o atmosferă de pace, de dreptate, de înviorare sufletească și duhovnicească» (p. 101). E adevărat că «Biserica urmărește mântuirea sufletului, dar poartă grijă și de sănătatea trupului. Trupul este vasul sufletului. Nu putem ține într'un trup stricat un suflet sănătos și curat» (p. 407).

La rândul ei, cărmuirea actuală s'a dovedit din capul locului favorabilă Bisericii, dând în acest sens numeroase dovezi, cu cuvântul și cu fapta. I.P.S. Patriarh Justinian încrestează la răbojul acestei cărți o seamă de fapte grăitoare — participarea Înălților demnitari ai Statului și ai Partidului Muncitoresc Român la evenimente de seamă din viața Bisericii noastre (pp. 44, 337, ș.a.), repetatele declarații ale D-lor Gheorghe Gheorghiu-Dej, Dr. Petru Groza și a altor membrii ai Guvernului, privitoare la poziția Bisericii în cadrul Statului de democrație populară (p. 52) — cari dovedesc că, practic, ideologia socialistă nu exclude colaborarea organelor puterii de Stat cu Biserica, pe tărâmurile în care interesele lor se întâlnesc.

Răspunsul Bisericii la această atitudine binevoitoare a Cărmuirii, I.P.S. Patriarh Justinian l-a dat în repetate rânduri, atât sub forma de declarații solemne făcute cu diferite prilejuri, cât și ca directive împărțite clerului din aparatul bisericesc de îndrumare și control. El este cuprins în aceste două cuvinte: **colaborare loială** (vezi pp. 113, 180 215, 249, 277, 337, 341, 360 402, 446 ș. a.). «Colaborăm cu Statul la toate muncile ce cadrează cu situația noastră de slujitori ai altarelor și nu înțelegem să lipsim dela munca ce se depune pentru înflorirea Republicii Populare Române» — spunea I.P.S. Sa la conferința Protopopilor de raioane din Arhiepiscopia Bucureștilor, la 20 Iunie 1951 (p. 360).

Reforme sociale înfăptuite de regimul de democrație populară al R.P.R. «n'au dece îngrijora pe credincioșii noștri. Pe tărâm social, Creștinismul și socialismul își găsesc împreună posibilități de conlucrare, în lupta pentru apărarea și consolidarea păcii» (p. 249). «Puține sunt

contradicțiile și multe sunt punctele de contact între principiile creștinismului și principiile socialismului, în lupta pentru pace și buna înțelegere care trebuie să domnească în sânul poporului nostru și între popoarele lumii» (p. 277). De aceea, credincioșii Bisericii noastre sunt sfătuiți de I.P.S. să nu-și mai pună întrebări privitoare la posibilitatea conlucrării dintre Stat și Biserică și să nu asculte «la șoaptele unora sau altora, asupra libertății religioase, fiindcă nu va fi nimeni împiedicat să-și manifeste credința lui; bine înțeles, numai să nu ascundă, sub această manifestare religioasă, altceva» (p. 277). «Libertatea religioasă este asigurată și garantată de Stat. Nimeni nu are voie să împiedice exercitarea cultului sau a credinței» (p. 273). «Guvernul de democrație populară a pedepsit și pedepsește cu toată asprimea pe toți aceia care, prin fapte sau vorbe, au lezat libertatea religioasă a cetățenilor credincioși» (p. 458).

Există și un alt temei al simpatiei cu care oamenii Bisericii trebuie să întâmpine toate acțiunile Statului de democrație populară: «Noi sprijinim acțiunea Guvernului nostru sub toate formele, căci suntem conștienți și convinși că regimul socialist nu urmărește altceva decât realizarea unui trai mai bun și mai fericit pentru lumea muncitoare, dornică să trăiască în pace și în bună înțelegere cu toate popoarele» (p. 312); «...nu numai în lupta pentru pace, dar și în toate celelalte domenii, preoțimea noastră înțelege să dea tot sprijinul pentru înflorirea Patriei noastre și aceasta nu numai cu cuvântul, în predici, ci și pe teren, când este vorba de însămânțări, de strângerea recoltei, de înființarea gospodăriilor colective, etc.» (p. 364).

«Regimul de democrație populară respectă cu stricteță libertatea de conștiință și libertatea de exercitare a Cultelor religioase. Pentru păstrarea acestor drepturi și libertăți, de care se bucură Biserica noastră în Republica Populară Română, noi avem datoria de a ne mărturisi recunoștința, muncind alături de popor, pentru consolidarea Patriei noastre dragi și pentru apărarea păcii în lumea întreagă. Să aducem, însă, prin osul recunoștinței și dragostei noastre nu prin vorbe, ci prin graiul nepieritor al faptelor. Să sprijinim toate acțiunile inițiate de Guvern, pentru a asigura poporului o viață mai fericită; să îndemnăm pe clericii și credincioșii noștri să împlinescă cu prisosință toate îndatoririle lor cetățenești și să muncească cu râvnă și cu spor la împlinirea planurilor gospodărești ale Statului și să-i facem să fie cei dintâi întru respectarea legilor, pe care poporul însuși le statornicește; și, mai ales, să intensificăm acțiunea noastră în slujba apărării păcii, să facem legământ sfânt de a aduce pe toți slujitorii și închinătorii altarelor ortodoxe sub steagul uriașului front al păcii, făcând din ei luptători hotărâți pentru apărarea și întărirea păcii» (p. 444) — acesta este îndemnul, programatic, pe care I.P.S. Patriarh Justinian l-a adresat oamenilor Bisericii noastre, cu prilejul alegerii D-lui Gh. Gheorghiu-Dej ca Președinte al Consiliului de Miniștri al R. P. R.

Libertatea religioasă și libertatea de conștiință sunt garantate de Statul de democrație populară, prin Constituție, tuturor Cultelor din Republica Populară Română. Guvernul nostru s'a inspirat și în această direcție din pi'da Uniunii Sovietice. Cu prilejul vizitelor pe care le-a făcut în Marea Patrie a Socialismului, I.P.S. Patriarh Justinian s'a încredințat

că «libertatea religioasă în Uniunea Sovietică este o realitate vie» (p. 320), care «nu mai poate fi pusă la îndoială decât de cei de rea credință» (p. 319). «Biserica este azi sprijinită de Statul Sovietic, care-i pune la dispoziție tot ce-i este necesar pentru a-și desfășura misiunea ei. Noi înșine am fost înconjurați de reprezentanții Guvernului Sovietic cu o atențiune deosebită» (p. 319).

Inapoiat acasă, I.P.S. Sa și însoțitorii săi au făcut declarații impresionante asupra evlaviei drept-credincioșilor ruși și au prezentat în această direcție materiale documentare cum nu se poate mai concludente (filme, etc.; vezi pp. 106, 114, 319-320).

Datorită condițiilor de liberă manifestare a credinței religioase asigurate de Guvernul R.P.R., a devenit posibilă — pentru întâia oară în țara noastră — realizarea unei adevărate **păci confesionale** și a unei **strâns. colaborări inter-confesionale** pe linia luptei active pentru pace.

Un prim și îmbucurător efect al statornicirii păcii confesionale în Patria noastră a fost

UNIFICAREA BISERICESCA A ROMANILOR ARDELENI.

Răspunzând generoasei inițiative a Bisericii Ortodoxe Ruse, la începutul anului 1948 toate Bisericile Ortodoxe s'au întrunit la o Consfătuire în Moscova. «Cu acel prilej, s'a adresat primul Apel de Pace, către creștinii din întreaga lume» (p. 151). Doi ani mai târziu, I.P.S. Patriarh Justinian făcea constatarea că acel Apel, «prin care atrăgeam atenția asupra primejdiei unui nou război, s'a dovedit justificat în întregime» (p. 179), prin actele succesive de provocare la care s'au dedat imperia'liștii americano-englezi și aco'liții lor.

«In fața celor ce amenință pacea, Românii din Transilvania și-au dat mâna, foștii greco-catolici revenind în sânul Bisericii Ortodoxe, făcând să dispară ura dintre fiii aceluiasi neam» (p. 41). «Smulgerea acestor frați de sub ascultarea Romei papale, ne-a îngăduit să aducem un însemnat număr de credincioși în marele front al păcii» (p. 178).

Făcând istoricul acestui act de reparație epocală a desbinării bisericesti dela 1698-1700 — desbinare urzită și executată de coaliția iezuito-habsburgică, osti'ă poporului român din Ardeal (vezi pp. 72-74, 84) —, I.P.S. Patriarh Justinian arată că unificarea bisericască săvârșită sărbătorește la A'ba-Iulia, în 21 Octombrie 1948, nu ar fi fost posibilă dacă Guvernul de democrație populară al R.P.R. nu ar fi creiat premisele trebuincioase în acest scop: asigurarea deplinei libertăți religioase și denunțarea Concordatului cu Vaticanul (pp. 154, 173).

In fața uneltirilor (pp. 61, 73) și a calomniilor (p. 431) papalității — furioasă că i s'a tăiat unul din tentaculele cu care intervenea în afaceriile interne ale poporului nostru — I.P.S. Patriarh Justinian afirmă senin și energic că înfrățirea care a pus capăt neînțelegeri'or dintre fiii aceluiasi popor, — înfrățire fără «noi» și «voi» (p. 249), ajutându-ne să redevenim o turmă și un păstor (p. 222), este un act de pace (pp. 41-178), cu trăinicie veșnică (pp. 56, 110, 177, 251). Fără să ne temem de amenințări și disprețuind ocările pe care Vaticanul le proferă la adresa noastră, avem datoria sfântă de a consolida prin toate mijloacele (p. 414) această năzuință împlinită după un pătrar de mileniu de așteptare și su-

ferință, concentrându-ne atenția în special asupra lichidării inovațiilor catolicizante (p. 266), strecurate în Cu'tul fostei Biserici Unite.

«După marele act al Reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Transilvania, am ajuns la al doilea mare act de reîntregire a Bisericii Ortodoxe Române — prin re'uarea legăturilor cu Biserica Ortodoxă a Românilor din America, care în marea lor majoritate sunt transilvăneni» (p. 224). Hirotonirea P. S. Andrei Moldovanu ca Arhiepiscop și orânduirea sa la cârma Episcopiei Românilor ortodocși din America — săvârșită în toamna anului 1950 — a pus capăt desbinării pricinuite în rândurile clerului de peste Ocean de către câteva «cozi de topor» (p. 222), în anul 1947 (vezi pp. 222-228).

COLABORAREA INTER-CONFESIONALĂ A CULTELOR RELIGIOASE DIN R.P.R.

Este un alt efect salutar al justei politici a Statului nostru de democrație populară față de realitățile religioase-bisericești din Patria noastră (p. 41). În fața primejdiei pe care o reprezintă pentru întreaga omenire uneltirile ațâțătorilor la un nou război, «conducătorii tuturor Cultelor din țara noastră și-au dat mâna pentru încetarea vrajbei dintre popoarele conlocuitoare și Bisericile lor, luptând în comun pentru apărarea păcii și înfrățirea credincioșilor lor, convinși fiind că Mântuitorul Hristos nu va întreba pe credincioși de Confesiunea căreia au aparținut și prin care au slăvit pe Dumnezeu» (p. 41). «Conducătorii de credință că strădaniile păstorilor fiecărei Confesiuni vor tinde ca toți credincioșii lor să aparțină lui Dumnezeu — prin faptele lor, prin credința lor în El, prin inima lor curată, — mi-am luat îndrăzneala să convoc, în vara anului 1949, pe Șefii Cultelor recunoscute de Guvern până la acea dată» — spune I.P.S. Sa (p. 151). După ce arată că moțiunea întocmită cu acel prilej a avut urmări «din cele mai fericite pentru Cultele noastre și roadele cele mai alese pentru colaborarea dintre Stat și Culte, — mai cu seamă în lupta pentru apărarea păcii» (p. 151), I.P.S. Patriarh Justinian face această mărturisire impresionantă: «Cunoașterea noastră a stabilit nu numai o prietenie personală între noi, ci și un respect și prețuire reciprocă între Cultele noastre, făcând să dispară orice sentiment sectar și să se nască respectul fiecăruia, pentru credința și «legea» ce'uialt. În felul acesta noi am adus pacea confesională în'ănutrul Patriei noastre, prin în'ăturarea urei dintre Confesiuni și naționalități, și stârpirea șovinismului și urii de rasă» (p. 151).

Un an mai târziu, Consfătuirea interconfesională s'a repetat (Decembrie 1950), — de astădată pe baze lărgite, cu participarea Cultelor neo-protestante (baptist, adventist, pentecostalist și creștini după Evanghelie), recunoscute cu ceva înainte de aceea de către Guvern (p. 152).

În noi, ortodocșii, «arde dragostea de pace și de bună înțelegere cu ce'elalte Confesiuni. Toți propovăduiesc aceeași Evanghelie și noi respectăm credința lor, bineînțeles urmând ca și ei să respecte credința noastră, fără să ne agi'ăm unii în'otriva altora» (p. 264). «Dacă până mai ieri, unele interese politice de Stat căutau să învrăjbească naționalitățile între ele, tocmai pe linia religioasă, noi înțelegem să mergem pe drumul frăției, al păcii și al dragostei; noi înțelegem să respectăm «legea» altora, așteptând în același timp ca și ei să prețuiască și să respecte legea

noastră; noi nu suntem râvnitori a lua credincioșii altora, dar nici ei să nu râvnească la credincioșii noștri. De aceea, în «Moțiunea» pe care am semnat-o cu Șefii Cultelor, după ce am discutat aceste probleme, am stabilit ceea ce trebuia stabilit, pentru ca să punem capăt oricăror posibilități de zăzanie în mijlocul popoarelor conlocuitoare» (pp. 271-272).

Ecoul pe care l-a avut inițiativa împăciuitoare a I.P.S. Patriarh Justinian, este vizibil mai ales în mișcătoarea «Chemare» adresată de către conducătorii Cultelor religioase din R.P.R. către toți credincioșii acestor Culte, în 19 Decembrie 1950, în urma Consfătuirii frățești dela Patriarhia Română (textul ei la pp. 479-484).

După modelul Consfătuirilor inițiate de I.P.S. Patriarh Justinian, reprezentanții Cultelor religioase din diferite regiuni și localități ale țării noastre, se întâlnesc periodic în însuflețite ședințe comune de luptă activă pentru pace, împrietenindu-se din ce în ce mai strâns și învățând să se respecte și să se iubească întreolaltă.

«Nu este așa ușor să faci ca aceia care până ieri se dușmăneau, să fie prieteni și colaboratori» (p. 411). Niciun lucru mare nu se face, însă, fără eforturi voinice. Colaborarea dintre Cultele conlocuitoare este o faptă mare, de însemnătate istorică, fără precedent în analele vieții noastre publice. Ea este, astăzi, fapt împlinit. Am ajuns «să recunoaștem că toți suntem frați și că nu mai este timpul să ne războim între noi. Să aibă fiecare libertatea să se adăpostească acolo unde îl va îndemna sufletul și unde va găsi răspuns la nedumeririle lui» (p. 411) religioase.

SUPREMA INDATORIRE: LUPTA PENTRU PACE!

I.P.S. Patriarh Justinian nu este numai cel mai vajnic luptător pentru pace al Bisericii noastre, ci și un precursor al acestei lupte salvatoare, în rândurile clerului ortodox român. Din această pricină, prezența I.P.S. Sale pe baricadele frontului de astăzi al apărătorilor păcii «nu este o întâmplare» (p. 210), ci un act de consecvență pe linia unei atitudini adoptate înainte cu douăzeci de ani.

Era în anul 1933. Cerul Europei era întunecat de norii negri ai unui nou război. Italia fascistă și Germania hitleristă își zăngăneau armele cu trufie, amenințând pe toată lumea, iar excesele rasiale se țineau lanț în țările contaminate de virusul fascist.

Simplu preot pe atunci, I.P.S. Patriarh Justinian a înțeles că apelurile de pace ale antifasciștilor și contra antisemitismului, trebuie să fie susținute cu toată sinceritatea și osârdia, deoarece ele exprimau — în vuietul unei lumi care parcă-și pierduse firea — glasul rațiunii sănătoase și năzuința curată a oamenilor simpli și cinstiți de pretutindeni, de a nu îngădui ațâțătorilor la război să-și împlinească planurile sângeroase. Membru în Comitetul de conducere pentru pace din țara noastră și apoi în Comitetul internațional pentru pace dela Geneva și Paris (p. 210), actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române a scris într'o revistă progresistă un articol intitulat: «Arma înfrățirii popoarelor» (p. 209), care începea astfel: «In aceste vremuri de adânci frământări, când se folosesc toate mijloacele pentru ațâțarea urii între popoare, omenirea răsuflă urâtă, fiind aude câte un glas grăind pentru pace. Trăim într'o vreme,

când se găsesc destui ațâțatori, care se ostenesc să semene și să provoace dușmănie».

Descriind mai departe fața omenirii stăpânită de ură, spunea: «Neagră și sinistră este icoana întregii omeniri de astăzi. Ura, mândria și ambiția au ridicat pereți despărțitori între popoare și între rase. Au uitat că toți sunt oameni, fii ai aceluiași Părinte Cereșc, și că ar trebui să trăiască întocmai ca frații, nu ca dușmanii. Acești pereți despărțitori, însă, nu pot ajunge până la cer și soarta lor este asemenea Turnului Babel. Se dă o luptă, ca asemenea pereți despărțitori între oameni, ridicați de răutate, să fie dărâmați. Se înmulțesc apelurile pentru aducerea popoarelor unele lângă altele, ca să formeze o singură familie de frați». Bisericele creștine — scria I.P.S. Sa — aveau datoria de a împiedica războiul. Autorul articolului, citat scria mai departe: «Semănătorii zâzaniilor sunt gata să încaiere tocmai această lume creștină. Pontifi și «doctitori ai lui Hristos», unde ați fost? Uraganul a început în jurul tronurilor voastre. Coborâți din palatele voastre, luați drumul apostolatului, spre oile rătăcite. Singura armă de pace și înfrățire a oamenilor copleșiți de ură, este iubirea. Ce armă puternică! Unde sunt Petru și Pavel, să meargă la Roma sau Berlin? Hristos, care a oprit cu un cuvânt viforul pe mare, i-ar ajuta să oprească și ei, cu arma iubirii, orice dușmănie între popoare!» (pp. 147-148).

Astfel de apeluri s'au dovedit a fi, atunci, glasuri în pustiu. Italia fascistă a invadat curând după aceea Abisinia. Papa nu a condamnat această agresiune. Dimpotrivă, a binecuvântat-o și, stăpânit de nesățioasa poftă de mărire lumească, a trimis echipe misionare în toată graba, cu avioanele chiar, încurajând astfel măcelul împotriva unui popor fără apărare (p. 210).

Ce a urmat după aceea, se știe: Fasciștii au deslănțuit războiul. Au fost înfrânți de oamenii păcii. «Pereții despărțitori între popoare și între rase» au fost prăbușiți. «Invrăjbitorii, însă, s'au mutat dela Berlin la Washington, iar Roma îi binecuvintează ca și acum unsprezece ani. Dușmanii vieții omenești, cuprinși de nebunia urii lor, pregătesc cele mai ucigătoare arme, cu care să distrugă viața oamenilor» (p. 148).

Impotriva planurilor lor criminale de asvârlire a omenirii în vârtoarea unui al treilea măcel mondial, conștiința ultragiată a omenirii vremii noastre ridică bastionul frontului apărătorilor convinși și puternici ai păcii popoarelor, în frunte cu Uniunea Sovietică.

Bisericele Ortodoxe răsăritene au înțeles din capul locului că lupta pentru apărarea păcii, împotriva imperialiștilor ațâțatori la un nou război, este și lupta lor, pentru că-i lupta popoarelor din mijlocul cărora fac parte credincioșii pe care îi păstoresc. Conferința dela Moscova (1948) a dat semnalul mobilizării pan-ortodoxe la lupta pentru apărarea păcii și a arătat tuturor Confesiunilor creștine din lume care-i datoria lor în ceasul de cumpănă pe care-l străbatem.

În lumina hotărârilor acestei Conferințe, lupta pentru apărarea păcii a fost proclamată îndatorire centrală și permanentă a clerului și credincioșilor de lege ortodoxă răsăriteană.

Prin materialul bogat și de calitate superioară pe care-l pune cititorilor ei la dispoziție în această direcție, cartea de față a I.P.S. Patriarh

Justinian reprezintă, fără îndoială, **codul luptei active pentru pace**, dusă de Biserica Ortodoxă Română. Aproape fiecare pagină a ei îți amintește de această sfântă îndatorire, îți oferă o îndrumare sau o directivă prețioasă, îți agerește simțul de orientare în problemele legate de lupta pentru pace sau îți stârnește elanul trebuincios unei încadrări personale, sincere și totale, în rândurile apărătorilor activi și conștienți ai păcii popoarelor. Mai ales din acest punct de vedere, cartea I.P.S. Sale nu se lasă rezumată: Ea trebuie citită, meditată și aplicată cu tact și înțelepciune în munca de fiecare zi a tuturor slujitorilor și închinătorilor sfințelilor altare creștine ortodoxe.

Fixând clar, corect, complet și concis locul păcii în concepția creștină de viață (pp. 39, 41, 144 și urm., 178, 186, 492 ș. a.), arătând caracterul ei de rod al dragostei de Dumnezeu și de aproapele (p. 500), ca și funcțiunea mântuitoare (soteriologică) a păcii (pp. 191, 208, 332, 334, 438, 462, 463, 492), I.P.S. Patriarh Justinian arată în repetate rânduri că lupta pentru pace constituie îndatorirea de căpetenie a clerului Bisericii noastre (pp. 187, 192, 196, 285, 399, 462), — o îndatorire permanentă. Lupta pentru pace nu trebuie să aibă caracter de campanie. Ea se duce fără contenire și fără slăbire, ca tot ceea ce reprezintă năzuința obștească, din inimă purceasă.

Sub îndrumarea I.P.S. Sale și urmând exemplul măreț al Bisericii sore Ruse, Biserica Ortodoxă Română a devenit fruntașe în lupta pentru pace (pp. 136, 195, 199, 313).

Lupta aceasta, Biserica noastră nu o duce singură, ci în colaborare cu Biserica Ortodoxă Rusă și cu celelalte Confesiuni conlocuitoare din Republica Populară Română (pp. 210, 308, 309, 455, 481-482, 515), încadrându-se firesc și organic în uriașul front al partizanilor păcii (pp. 142, 182, 284, 286). Asupra ei, străvechile Biserici Ortodoxe răsăritene — în frunte cu Patriarhia Antiohiei — au coborât în repetate rânduri binecuvântarea lor apostolică (pp. 154, 183, 186). Numai Vaticanul și unele fracțiuni protestante aservite imperialismului americano-englez se țin la distanță de această acțiune măreață, sau o sabotează fățiș (pp. 195 ș. a.).

Acțiune spontană de adeziune entuziastă la mișcarea mondială pentru apărarea păcii, lupta pentru pace a Bisericii noastre nu se desfășoară la întâmplare, ci în chip organizat, în mod planificat (pp. 186, 210). Un rol hotărâtor în această direcție l-au avut cursurile de îndrumare a elevului și conferințele preoțești de orientare, asupra cărora vom reveni în alt compartiment al acestui studiu.

Pe cât de mișcătoare sunt pasagiile în care I.P.S. Patriarh Justinian evocă ororile războiului și deplânge victimele lui din Coreea și din alte părți (pp. 284-285, 429, 436, 475, 491, 495, 514), pe atât de energică și necrutătoare este critica pe care o face războiului de jaf și cotorpire. La obârșia războaielor de această specie stă nesățitul de aur (pp. 285, 326, 410) și disoretul față de cei de alt neam. Vrajmaș al vieții și al păcii, războiul este denunțat de I.P.S. Sa ca vrăjmaș al mântuirii (pp. 305, 465). De aceea bunii creștini nu pot sta cu mâinile în sân în fața ororilor lui, nedemne de numele de om și de civilizația înaintată a vremii noastre. În concret, față de utilizarea armei bacteriologice împotriva pașnicului popor coreean și a unor regiuni din China de Nord-Est, Biserica noastră

nu a pregetat să ia atitudinea de protest indicată de monstruoziitatea acestui instrument de distrugere a vieților omenești (pp. 437, 498, 499, 509).

Prezentă la toate manifestările interne și externe pentru apărarea păcii, Biserica noastră — sub conducerea I.P.S. Patriarh Justinian — a adus o contribuție substanțială și pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri (pp. 358, 469, 495, 497), convinsă fiind că «pacea omeni și cu ea toate valorile lumii civilizate trebuiesc și pot fi salvate prin lupta împotriva ațâțătorilor la un nou război» (p. 283), imperialiștii americani și englezi (p. 148, 211, 420, 464, 477, 491, 504, 518).

Lupând pentru pace, credincioșii și clerul Bisericii Ortodoxe Române își afirmă în chip concret patriotismul lor luminat. «Să nu uitați că viața voastră pașnică e în funcție de conducerea țării» — spunea I.P.S. Sa cu prilejul sfințirii bisericii din satul său natal (p. 395). Astfel de îndemnuri, de a înconjura cu dragoste și încredere pe conducătorii Statului nostru de democrație populară, abundă în cartea I.P.S. Sale (pp. 220-221, 261, 444 ș. a.).

«Pacea este cea mai sfântă poruncă a lui Dumnezeu» (p. 479). Inscrisă în programul creștinătății din ceasul pogorîrii Fiului lui Dumnezeu în trup omnesc (cf. Luca II, 14), ea este apărată astăzi — în statele cu adevărat iubitoare de pace — prin legi speciale de apărare a păcii. Aceste legi prevăd «pedepse aspre pentru toți aceia care, cu gândul, cu scrisul sau cu fapta lor, ar îndemna la noi măceluri» (p. 481).

Pentru adevăratul creștin nu e suficient să se abțină de a comite fapte vătămătoare păcii — fapte pedepsite și de Dumnezeu și de legile omenești —, ci el trebuie să-și aducă contribuția sa concretă la apărarea păcii.

Deosebit de instructivă în materie de tehnică a luptei active pentru pace este Chemarea adresată de conducătorii Cultelor din R.P.R. la 19 Decembrie 1950, către credincioșii pe care-i păstoresc:

«Dar, poate unii dintre voi se vor întreba: «Cum pot eu, un singur om, să apăr pacea și să stăvilesc, cu slabele mele puteri, deslanțuirea unui nouă măcel?».

«Răspunsul este limpede: Mai întâi nu ești «unul singur». Sute de milioane de oameni simpli, cinstiți și muncitori ca tine s'au ridicat ca un zid de nezdruncinat împotriva războiului. Multe sute de milioane de oameni sunt hotărîți să apere viața pașnică a copiilor lor, tihna căminelor lor, munca și roadele strădaniilor lor, de focul nimicitor al războiului. Tu, iubite închinător și mărturisitor al lui Dumnezeu, în graiul și credința ta, ești doar unul dintre aceștia. Dacă și tu și fiecare dintre cei ce iubesc pacea, tot atât de fierbinte ca și tine, va fi dârz în hotărîrea lui de a o apăra, atunci sute de milioane de oameni pașnici vor alcătui o oștire de neînvins. Se cuvine a ști apoi, că în toate colțurile pământului, cel ce dorește pacea are felurite chipuri de a lupta pentru apărarea ei» (p. 481 și urm.). Muncind pentru înflorirea și întărirea Republicii noastre Populare, pentru o viață fericită a poporului nostru muncitor, pentru îmbelșugarea caselor noastre, pentru viitorul copiilor noștri, pentru împlinirea planurilor gospodărești de Stat, — noi luptăm activ pentru pace (p. 482), fiecare acolo unde este rânduit de Dumnezeu și de aptitudinile sale să se străduiască pentru binele obștesc.

In slujba apărării păcii stă și

ACȚIUNEA DE INDRUMARE A CLERULUI BISERICII NOASTRE

acțiune pornită și executată de I.P.S. Patriarh Justinian — cu ajutorul Sfântului Sinod și al Cărmuirii de Stat — în toate compartimentele acestui sector vital al Bisericii noastre: școlile teologice, mănăstiri, parohii. Viitorii preoți, monahii și slujitorii în funcțiune ai sfintelor altare, au fost cuprinși simultan în grija părintească a I.P.S. Patriarh, de a le asigura condițiuni de pregătire conformă cu sarcinile misiunii sfinte pe care sunt chemați s'o îndeplinească în mijlocul poporului drept-credincios. Reforma învățământului religios, închinovierea vieții mănăstirești și cursurile de îndrumare a clerului au fost puse în slujba acestei acțiuni de restaurare a păstorului de suflete în făgașul îndatoririlor sale misionare și patriotice.

a) Prin reorganizarea învățământului religios, școlile de pregătire a personalului deservent al Bisericii noastre au fost trecute definitiv — pentru întâia dată în istoria lor — în grija Bisericii (pp. 53-54, 85), eliminându-se din cadrele lor duhul laicizant pe care trecutele regimuri politice aveau interese dubioase să-l întrețină și să-l alimenteze prin toate mijloacele (pp. 133-134), și pășindu-se energic și metodic la înlăturarea greșelilor săvârșite odinioară pe acest tărâm. «Un învățământ teologic — cum a fost acela pe care mulți dintre noi l-am cunoscut — nu putea să fie de vreun folos nici Bisericii, nici poporului, pentru mântuirea și înălțarea căruia datorii suntem să ne trudim, după însăși porunca Mântuitorului. Teologi purtători de pistoale și semănători de ură, învrăjbitori și vărsători de sânge n'ar fi existat, dacă învățământul teologic n'ar fi ieșit, — prin legiurile trecutelor regimuri — de sub ocrotitoarea priveghere a Sfintei noastre Biserici. Transformate în fabrici de licențiați în Teologie, fostele Facultăți Teologice n'au izbutit decât în mică măsură să pregătească preoți devotați Altarului și misiunii lor de păstori sufletești. Prea deseori ne-a fost dat să vedem tineri pregătiți în aceste școli ale trecutului, militând în organizații politice ale căror practici erau potrivnice și învățături creștine și dorinței de înnoire și progres a poporului nostru» (p. 80). Redevenite, acum, școli «cu adevărat ale Bisericii, care ființează în Biserică și pentru Biserică» (p. 134), aceste instituții formează, cresc, pregătesc «preoți conștienți de misiunea lor, iar în societate cetățeni devotați Statului și poporului» (p. 81). Tot ce era nou în activitatea școlilor Bisericii, «reprezenta — în realitate — întoarcerea de pe calea greșită, pe drumul cel drept, poruncit de Sfânta noastră Biserică» (p. 134). Temeliile noi pe care s'au înălțat școlile teologice, «au părut noi, numai pentru că rătăcirile trecutului le îngropaseră în uitare, le lăsaseră năpădite de buruieni» (p. 135). Aceste «buruieni» au fost: politicianismul (p. 362), șovinismul, naționalismul rău înțeles, lipsa de respect față de credința altora, ș. a., împotriva cărora I.P.S. Sa îndreaptă de repetate ori cea mai ascutită critică (pp. 260, 263, 268, 362, 281, ș. a.). Noua îndrumare dată învățământului religios stârpește aceste «buruieni» urgisite de spiritul Evangheliei lui Hristos și nedemne de valoarea și demnitatea omului.

b) Incadrarea vieții noastre bisericesti în ritmul general de viață nouă din Statul nostru de democrație populară, s'a răsfrânt și asupra monahismului. Prin toate instituțiile create de el, Statul de democrație populară nu caută altceva decât să ridice nivelul material și cultural al

poporului, îngrijindu-se ca prin aceasta să-i asigure o viață mai liniștită și mai ușoară.

Sub acest raport, mănăstirile noastre rămăseseră mult în urma vremilor ce le trăim. Viețuitorii lor se limitau să-și însușească unele cunoștințe religioase sumare și să săvârșească sfinte slujbe bisericești.

I.P.S. Patriarh Justinian le-a scos din această stare de stagnare și înapoiere culturală, creind — prin noul Statut de organizare bisericească — trei Seminarii Monahale pentru pregătirea îndrumătorilor vieții monastice și înființând în fiecare mănăstire școli și ateliere pentru viețuitorii lor. Școlile monahale au o dublă preocupare: culturală și practică. Nimeni nu mai poate fi tuns în monahism înainte de a fi absolvit școala din mănăstire și de a fi deprins un meșteșug în atelierul de produse industriale din mănăstirea respectivă (pp. 93-94).

Viața deobște fiind «idealul spre care trebuie să tindă orice călugăr, care vrea să fie călugăr adevărat» (p. 100), I.P.S. Patriarh Justinian a dispus închinovieră tuturor călugărilor. Sistemul chinovitic are avantagii considerabile asupra sistemului de viață călugărească de altă însuși (idioritm): sporul duhovnicesc este mai substanțial, iar asigurarea existenței vieții călugărilor devine incomparabil mai leucioasă.

Monahismul ortodox român, reorganizat, îmbina armonie rugăciunea cu munca, după cele mai bune tradiții ale vieții monastice răsăritene, rânduite de Sfântul Vasile cel Mare (p. 97). Amândouă sunt arme de luptă împotriva ispitelor (pp. 97, 389, 401). Prin munca, mănăstirile noastre își asigură independența economică, existența materială (p. 390), dând totodată Guvernului Patriei noastre un ajutor însemnat în realizarea planurilor sale gospodărești de sporire a producției (p. 312). Peste 3.000 călugări și călugărițe lucrează astăzi în atelierele mănăstirești și în cele peste 60 cooperative meșteșugărești monahale, realizând diferite produse care sunt cumpărate de Stat fie pentru consumul intern, fie pentru export (p. 313). «Produsele acestor ateliere sunt prețuite de conducătorii vieții economice din țara noastră, iar faima lor a trecut de granițele țării noastre, fiind căutate în străinătate» (p. 389).

Năzuind să formeze din călugări «buni cărturari, buni mântuitori ai condeiului, predicatori, dascăli, promotori ai științei teologice și ai artei noastre religioase» (p. 389), I.P.S. Patriarh Justinian insistă mereu — și pe bună dreptate — asupra necesității de a întregi râvna spre desăvârșire duhovnicească, cu pasiunea muncii manuale.

Specială atențiune este acordată creșterii de meșteșugari destoinici pentru tiparnițele bisericești (p. 389). Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române este gata să-i primească în atelierele sale pe unii ca aceștia, asigurându-le plasament și salarizare potrivit muncii depuse (p. 390).

c) Nici clerul de mir n'a rămas în afara preocupărilor restauratoare ale I.P.S. Patriarh Justinian. Lipsurile acestuia — de ordin preoțesc și de natură socială — se cereau îndreptate. În acest scop au fost editate revistele Patriarhiei Române («Studii Teologice», «Ortodoxia», «Biserica Ortodoxă Română», ș. a.), și au fost organizate cursurile de îndrumare a clerului. Obligativitatea frecventării acestor cursuri de către toți preoții, a fost înscrisă în Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române (art. 123), încă la sfârșitul anului 1948.

Lămuririle date de I.P.S. Patriarh Justinian în scopul dovedirii necesității acestor cursuri, ocupă un loc remarcabil în preocupările Întâistătătorului Bisericii noastre. «Modul în care am fost crescuți în educația vremurilor vechi», dovedește că acele vremuri «împingeau pe preot în afară de biserica, altarul și misiunea sa sacerdotală, aruncându-l în vâl-mășagul lumii și îndatorându-l să se întrecă cu credincioșii săi nu în cele spirituale, nu în căutarea binelui și adevărului creștin, ci în cele materiale, în cele lumești, în cearta și judecata cu credincioșii, sau cu vecinul său, pentru bucățița de pământ, pentru înmulțirea avutului, în dorința de a-și clădi casă cât mai măreață și mai încăpătoare, în grija de a-și chibzui o gospodărie cât mai bogată, în a se situa în rândul celor mai avuți — în special pentru preoții dela sate — ocupații care sunt de-a-dreptul incompatibile cu misiunea de preot» (p. 368). Nevoile materiale și ambiția soției de multe ori — care nu voia să rămână mai prejos decât nevestele cărciumariilor, negustorilor și a tuturor celor ce exploatau poporul, nici ca îmbrăcăminte, nici în ce privește îmbelșugarea traiului — îi împingeau fatal pe preoți spre cele pământești (p. 368). Educația pe care preotul a primit-o în școlile teologice prin care a trecut, deasemenea încuraja alunecările dela pastorație și dezertarea dela datorie (p. 369), — ca să nu mai vorbim de plaga politicianismului atotputernic și a-toate-făcător, care rezolva toate treburile sustrăgându-l pe preot disciplinei canonice (p. 370).

Vremurile noi, care au venit după 23 August 1944, au prăbușit «tot putregaiul vieții trecute. Dar aceste vremuri noi au găsit Biserica, cu un cler îndepărtat de misiunea lui de slujitor al lui Dumnezeu, din cauza goanei după agonisita vieții lumești — pietre legate de picioare.

«Ce trebuia făcut? O viață nouă în Biserica noastră Ortodoxă cerea cadre noi. Și, ca urmare, am fost nevoiți să reeducăm cadrele Bisericii noastre, începând cu noi înșine, cu membrii Sfântului Sinod» (p. 370) — afirmă, cu sinceritatea care-l caracterizează, I.P.S. Sa.

Cu atât mai vârtos era necesară această acțiune de reeducare pentru clerul de mir, «o verificare a cunoștințelor și a convingerilor creștine pe care le propovăduim: adevăratul patriotism, adevărata dragoste de Patrie, pe care trebuie să le aibă fiecare slujitor al Bisericii (p. 362).

«Mulți au crezut că noi aducem pe preoți aci pentru cursuri politice. Nu este adevărat. Noi îi aducem aci pentru cursuri profesionale. Nu a fost și nu este menirea noastră să propovăduim altceva, decât iubirea... Era deci absolut necesar să organizăm aceste cursuri, pentru a readuce preoțimea la adevărata sa chemare de apostoli ai iubirii și ai păcii» (pag. 362).

Acestor cursuri, I.P.S. Patriarh Justinian le-a hărăzit un program adecvat, cu țeluri precise: reîmprospătarea cunoștințelor teologice, primenirea metodelor de pastorație și dobândirea de orientări privitoare la transformările sociale actuale. (Toate obiectivele urmărite de cursurile de îndrumare a clerului, pe temeiul directivelor I.P.S. Patriarh Justinian și ale Sfântului Sinod, au fost definite și explicate clar și complet de către P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicarul Sf. Patriarhii și Rectorul Institutului Teologic de grad Universitar din București, în cuvântarea apărută în revista «Biserica Ortodoxă Română», an. LXX, Ianuarie-Martie 1952, Nr. 1-3, pp. 47-52).

Experiențele făcute în această direcție, au dovedit că «aceste cursuri sunt absolut necesare, pentru că îndrumările date aci au sporit elanul în munca pastorală» (p. 361).

Lămuriți cu răbdare, dragoste și competență asupra problemelor de actualitate, preoții cursiști «vor fi, în satele lor, elemente de bună înțelegere și de armonie, sfătuind credincioșii să respecte autoritățile, să asculte de Cărmuire, dar în același timp să fie și buni credincioși ai Bisericii noastre» (p. 254). «Credinciosul, când vede că te dovedești a fi un adevărat slujitor al lui Hristos, îți dăruiește inima lui. Dar atunci când vede că umbli după alte îndelâniciri, străine și chiar potrivnice misiunii tale, alergând să îngrămădești cât mai multă avuție pământească, râvnind la bunul vecinului tău, având certuri și conflicte cu enoriașii, uneltind viclean împotriva Patriei și a intereselor ei, — te izolează de viața lui, te disprețuiește și, odată cu aceasta, te ajunge și pedeapsa lui Dumnezeu» (p. 371).

Cursurile de îndrumare a clerului au repus în funcțiune educația creștină a lepădării de sine, care a făcut minuni în veacurile de început ale Creștinismului.

Sf. Ioan Gură de Aur spunea: «Odnioară erau potire de lemn, dar preoți de aur» (p. 395). Noua educație care se face preoțimii noastre, tinde să înzestreze Biserica Ortodoxă Română cu cât mai mulți preoți de specia aceasta.

Acțiunea de îndrumare a clerului în făgașul îndatoririlor sale actuale, se desfășoară, în continuare, prin conferințele preoțești de orientare, care au loc odată la două luni, la sediile Protopopiatelor de raion, și prin consfăturile inter-confesionale ce se organizează mereu pe linia luptei pentru pace. Aceste conferințe de orientare — instituite de Sfântul Sinod în sesiunea sa din 14-17 Iunie 1952 (vezi revista «Biserica Ortodoxă Română», anul LXX, Nr. 6-8, Iunie-August 1952, pp. 435-438) și magistral popularizate de I.P.S. Patriarh Justinian în fața clerului Capitalei (vezi revista citată, p. 405 urm.) — ca și întreaga acțiune de îndrumare a clerului, sunt intens susținute și alimentate cu materiale documentare de către publicațiile periodice ale Sfintei Patriarhii și de celelalte organe de presă bisericească.

În același scop a fost primenit și întărit corpul de control al activității clerului Bisericii noastre, reprezentat în primul rând prin Protopopii de raion (pp. 343, 346, 358, 359).

*

Prin cele arătate până aici, n'am epuizat toate preocupările actuale ale Bisericii noastre, așa cum se oglindesc ele în cea mai proaspătă scriere a I.P.S. Patriarh Justinian. Repertoriul lor e voluminos și atractiv, ca și realitățile clocotitoare de viață ale vremii noastre.

Ceea ce a rămas neîncadrat în compartimentele acestei prezentări, ține însă de ele ca partea de întreg. Indexul alfabetic atașat acestei expuneri rezumative, va stârni — suntem siguri! — în rândurile cititorilor ei, interesul de a urmări și valorifica și separat problemele debătute în cartea I.P.S. Sale, potrivit cu necesitățile pastorației pe teren. El a fost întocmit cu intenția de a pune la îndemâna preoțimii noastre un fir călăuzitor în belșugul de constatări și învățăminte cari constituie valoarea

fără egal a acestei lucrări monumentale, în'esnindu-le identificarea lor rapidă și sigură în vederea unei cât mai prompte și eficace utilizări personale. Fără a ne dispensa de lectura cărții, indexul trebuie să fie pentru toți slujitorii Bisericii noastre un stimulent în studierea cât mai asiduă și mai atentă a lucrării I.P.S. Patriarh Justinian.

Suntem convinși că orice pledoarie în acest sens este de prisos: Cartea se recomandă prin ea însăși și te cucerește irezistibil dela primele pagini. Calităților ei de fond — cari nu mai necesită sublinieri speciale — le corespund eminente însușiri formale.

Stilul, natural, sobru, de o exemplară cursivitate, fără să caute fraze sau cuvinte de efect, evoluiază adeseori în remarcabile frumuseți literare, în formulări sentențioase de clasică concisiune, în imagini de preț, în expresii cu mireasmă biblică.

Vigoarea polemică și spiritul combativ de o rară energie și de tot atâta distincție — când înfierează bunăoară abuzurile papalității (pp. 16, 62, 68, 78, 250, 257 ș. a.), ipocrizia vechilor guvernanți ai țării noastre (pp. 26, 27, 53, 443-444, 460, 479), regalitatea hrăpăreață (p. 373) sau uneltirile atâțătorilor la război (pp. 148, 211, 420, 464, 477, 491, 504, 518) — se împletește cu căldura cuceritoare a poveței părintești, din inimă purceasă, care fără să-ți ascundă greșelile trecute, tinde cu orice preț să nu te mai lase să greșești.

Clar și ferm este orizontul pan-ortodox pe care ți-l deschide această carte ce mustește de seva înțelepciunii, fie că evocă relațiile bisericești româno-ruse în trecut și astăzi (pp. 316, 70-71, 151, 138, 165, 447, 162, 163, 167 ș. a.); fie că definește rolul de maică a tuturor Bisericilor pe care îl are Ierusalimul (p. 289 urm., 295, 311), care nu-i orașul unui cezar, ci orașul lui Dumnezeu (p. 297), — fie că examinează critic înnoirile dogmatice ale papalității (pp. 294, 485-486).

În sfârșit, pe calea cimentării frăției poporului nostru cu popoarele primului Stat socialist din lume, Uniunea Sovietică, lucrarea I.P.S. Patriarh Justinian constituie un reazim și un îndreptar pentru toți fiii Bisericii noastre (vezi pp. 316, 375, ș. a.).

Preoții și credincioșii, studenții în Teologie și profesorii școlilor bisericești, viețuitorii mănăstirilor și oamenii din aparatul de îndrumare și control al Bisericii noastre, au în această carte de căpătâi răspuns bun la toate problemele pe care le ridică în fața cugetului închinătorilor lui Hristos vremea noastră.

E pravila orientării noastre prezente și deget întins spre zările viitorului de bunăstare și pace, pentru dobândirea cărora luptă astăzi toate popoarele lumii.

INDEX ALFABETIC

DE PROBLEME ȘI PREOCUPĂRI EXISTENTE ÎN LUCRAREA I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN: APOSTOLAT SOCIAL. PILDE ȘI INDEMNURI ÎN LUPTA PENTRU PACE. BUCUREȘTI, 1952.

AMINTIRI — Băbeni, Cerneghești, R.-Vâlcea, pp. 21, 22, 34, 391 *Pentru pace* (articol în 1933), pp. 147, 209, 283.

BISERICA și viața, 101; ortodoxă este... (definiție), 103; la temelia ei stă jertfa, 384; e formată din cler și credincioși, 397, 398; se îngrijește de suflet și de trup, 398, 407; e infailibilă, 487.

COLABORARE INTER-CONFESIONALĂ asigurată de Statul de democrație populară, 41; Consfătuirea (din 1949), 151, 411; pacea confesională în R.P.R., 151, 264, 271, 272, 276, 479.

FRUMUSEȚI LITERARE, *dicțioane*, 33, 104; 40, 59, 99 (mănăstirea), 100; fericirea, 121; tinerii, 123, 248; ingerii, 123; culoare biblică, 201, 385; preoții, 248; arătura, 260; omul-împărat al fapturii, 305; umor sănătos, 378; închinovierea, 384; iumea, 385; Biserica-far, 392; «preotul de aur» (Sf. Ioan Hrisostom), 395; munca, 409; sita care se mișcă, 411; dragoste și pace, 419.

INDRUMAREA CLERULUI. Invățământul religios în grija Bisericii, 53-54, 85; îndreptarea greșelilor trecutului, 80, 134; eliminarea duhului laicizant, 133, 134; cursurile de îndrumare a clerului, 135, 136, 245, 264, 361; contra șovinismului, 260, 263, 268, 302; politicamentul clerului, 302; ocupațiuni lumești ale clerului, 302; catehizarea, 342; desființarea organizațiilor religioase laicizante, 342; respect pentru credința altora, 281; uniformizarea sfintelor slujbe, 363; 23 August 1944 și preoțimea, 363.

LEPĂDAREA DE SINE. Deslipire de bunurile pământești, 32, 278; preotul și averile, 367-368; ce ne învață Sf. Ioan Hrisostom, 105, 118, 119; exploatarea omului de către om, 54, 105, 191; lupta poporului pentru libertate, 443; reforme sociale, 248; gospodării agricole colective, 41-42; întovărășiri agricole, 423, 430; Planul Cincinal, 430, 482, 507, 517; rugăciunea și lepădarea de sine, 403; «postul» faptelor, 279, 280.

MONAHISMUL luminat, 93; lipsuri de remediat, 185; munca și rugăciunea, arme de luptă împotriva ispiteilor, 97, 389, 401 și a trufiei, 98; indemnuri la virtute, 99; condiții de admisibilitate în monahism, 348; Seminarul Monahale, 94, 347, 354, 356; școli și atelere mănăstirești, 94, 312-313; sistemul chnovitic, 100; legătura monahului cu lumea din afară, 101; spirit de jertfă, 385; latura economică, 390; meserii, 401; ateliere și cooperative meșteșugărești în mănăstiri, 401.

ORTODOXIA. Ce este ea?, 269; țărâna în credință a poporul drept-credincios, 67; Mucenicii Ortodoxiei române, 250; canonizarea luptătorilor pentru Ortodoxie, 191; apărarea ei în trecut (Ștefan cel Mare și Mitropolitul Theoctist), 200; Vlădici ardeleni apărători ai Ortodoxiei, 270, 271; solidaritatea pan-ortodoxă, 322 (Antiohia), 326, 374, 451; contra înnoirilor dogmatice ale papalității, 485 și ale «cozilor de topor», 125, urm. (Tudoriștii).

PACEA în concepția creștină, 39, 41, 144, urm., 178, 186, 402; Biserica Ortodoxă Română, fruntașe în lupta pentru pace, 136, 195, 196, 199, 313 și încadrată în frontul partizanilor păcii, 142, 182, 284, 286; lupta pentru pace binecuvântată de Patriarhia Apostolică a Antiohiei și de alte Biserici Apostolice, 154, 183, 186; lupta pentru pace e luptă activă și nu pacifism pasiv, 152, 221, 283, 320, 437, 515, e îndatorire permanentă pentru cler, 187, 192, 196, 285, 399, 462, pe care o îndepliniți nu la nimereală, ci planificat, 186, 210, și nu singuri, 210, 308 (cu Biserica Ortodoxă Rusă) 309, 455, 481-482, 515; pacea amenințată de imperialismul americano-englez și acoliții lor, 148, 211, 420, 464, 477, 491, 504, 518, și de Vatican, 195; pacea poate fi salvată, 283; U.R.S.S. în lupta pentru pace, 316; elogierea omului sovietic, om al păcii, 316; Apelul dela Stockholm și preoțimea, 358, 469; preoțimea și Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii, 358, 495, 497; războiul — lăcomia aurului, 285, 326, 410 și vrăjmasul al mântuirii, 305, 465; victimele războiului, 284-285, 429, (Coreea), 436, 475, 491, 495, 514; arma bacteriologică, 437, 498, 499, 509; pace și iubire, 500; pace și mântuire, 191, 208, 332, 334, 438, 462, 463, 492.

PAPALITATEA, 16, 78, 246, 397, 452, 466; primatul papal și infalibilitatea, 294, 486; monarhia în slujba papalității, 177; Statul politic papal, 256, 263, 267, 268, 298; Concordatul cu Vaticanul, 50, 84, 173, 177; toleranța ortodoxă, 255 urm., 263, 268, 271, 68, 250, 257; preeminența Ierusalimului față de celelalte Scaune Apostolice, 289 urm., 295 și rolul actual al Scaunului Patriarhal al Moscovei în lupta pentru pace, 311.

PATRIA. Ce este ea (definiție), 375; s'o iubim, 115, 116, 129, 261, 269, 276, 408, 436; exemplul patriotismului sovietic, 375; *noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei noastre*, 105, 257, 258, 269, 272, 275, 277, 408, 443, 507.

PATRIARHUL Bisericii Ortodoxe Române în slujba poporului și a Bisericii, 10; comunitatea de vederi cu Sfântul Sinod, 183-184, 253, 270; întărește disciplina bisericească, 337; devotat Bisericii, 339; modestie personală, 377, 410; curaj misionar, 107, 185, 371; despre misiunea unui Arhipăstor, 204; restabilește unitatea bisericească, 259; iubește muncitorii, 378 și familia, 381; combate pe eretici, 345; întărește autoritatea protopopilor, 343, 346, 358, 359; inaugurează pastorația de tip nou, 344; combate superstițiile, 267; ctitorește biserici, 391, 377, urm.; atacat de papalitate, 411; distins de Consiliul Academiei Teologice din Moscova, 159.

POLITICIANISM burghez. Ipocrizia vechilor guvernanți, 26, 27, 53, 443-444, 460, 479, dovedită și cu prilejul creiării Patriarhiei Române, când am dobândit Patriarh fără prerogative patriarhale, 189-190, 193, 194.

PREOȚI luptători pentru dreptate, 81.

RELAȚII BISERICEȘTI ROMANO-RUSE. Temeiuri istorice, 162, 163, 167; la mormântul Mitropolitului Petru Movilă, 316; Consfătuirea dela Moscova (1948), 70-71, (rezultate), 151; colaborarea actuală, 138, 165, 447; Sf. Mir primit dela Moscova, 156; libertatea religioasă în U.R.S.S., 106, 114, 319, 320; Biserica în U.R.S.S. e sprijinită de Statul Sovietic, 319; îndatoriri actuale, 163.

STATUL DE DEMOCRAȚIE POPULARĂ al R.P.R. e favorabil Bisericii, 17, 25, 36, 43, 44, 52, 364; libertatea religioasă asigurată, 105, 113, 209, 273, 435, 458; raporturi de colaborare între Biserică și Stat, 113, 180, 215, 249, 277, 337, 341, 360, 364, 402, 446; Statutul de organizare bisericească, 85, 370-371; supunere din conștiință față de Cărmuirea de Stat, 220 urm., 260, 446; Biserica sprijinește Guvernul R.P.R., 312, 446; contra calomniilor reacționare, 113, 277; Biserica și politica, 257; împlinirea îndatoririlor cetățenești, 344, 422; raionarea, 341; Planul Cincinal, 430; dragostea față de Primul Ministru Dl. Gh. Gheorghiu-Dej, 438, 440, 503; contra regalității hrăpărețe, 373.

UNIFICAREA BISERICĂSCĂ A ROMÂNILOR ARDELENI, act de pace, 41, 178; de durată veșnică, 56, 110, 177, 251; nu ne temem de uneltirile adversarilor ei, 61, 73; istoricul unificării bisericești, 72-74, 84; consecință a libertății religioase asigurată de Statul de democrație populară al R.P.R., 154, și a denunțării Concordatului cu Vaticanul, 173; năzuință împlinită, 241; înfrățire fără «noi» și «voi», 249, care trebuie consolidată, 414; contra inovațiilor catolicizante, 266; o turmă și un păstor, 222; ortodocșii români de peste Ocean, 224.

Pr. GRIGORIE MARCU,
profesor la Institutul Teologic de grad Uni-
versitar din Sibiu

PENTRU BUNĂSTAREA POPORULUI

IMPORTANTE HOTĂRIRI ALE PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN ȘI ALE GUVERNULUI PENTRU RIDICAREA CONTINUĂ A NIVELULUI DE TRAI MATERIAL ȘI CULTURAL AL OAMENILOR MUNCII.

La 6 Septembrie, întreaga presă a publicat Hotărârile Guvernului Cu privire la anularea restanțelor la produsele de toamnă provenite din cotele obligatorii din 1952. Cu privire la acordarea unor scutiri și reduceri de impozite și taxe gospodăriilor agricole colective și Cu privire la reducerea tarifelor de apă, salubritate și canalizare.

Pe lângă înlesnirile prevăzute prin legea impozitului agricol și prin legea privind impozitul pe veniturile gospodăriilor agricole colective, guvernul a hotărât deci o serie de noi și importante înlesniri, în scopul stimulării dezvoltării agriculturii și al sprijinirii țărânilor muncitoare.

Astfel, anulând mai întâi toate restanțele la produsele de toamnă provenite din cotele obligatorii din 1952, ale gospodăriilor agricole colective, întovărășirilor agricole și ale tuturilor gospodăriilor agricole individuale, guvernul a hotărât în folosul producătorilor agricoli înlesniri suplimentare de impozite și taxe: pentru veniturile din plantațiile de pomi fructiferi și vii; pentru veniturile din albinărit; pentru veniturile din creșterea vitelor; pentru veniturile ce vor fi realizate din creșterea oilor; pentru veniturile realizate de gospodăriile agricole individuale și de gospodăriile agricole colective care au încheiat contracte de predare către Stat a unor produse agricole; pentru veniturile realizate din unele produse agricole obținute peste producția medie la hectar; pentru veniturile din creșterea vermicilor de mătase și pentru veniturile din vânzarea produselor agricole pe piață.

Scutirile de impozite prevăzute în Hotărâre sunt menite să stimuleze plantarea de pom roditori, vii altoite, indigene și hibrizi, creșterea albinelor și mai ales creșterea vitelor. Hotărârea guvernului scutește gospodăriile agricole individuale, gospodăriile colective și întovărășirile agricole de impozitul agricol și impozitul pe veniturile realizate din terenurile cu plantații tinere pentru primii doi ani de rod, reduce cu 50% normele de venituri mijlocii pentru stupii simpli și sistematici, prevăzute în legea asupra impozitului agricol pentru gospodăriile individuale și cu 75% evaluarea veniturilor din albinărit realizate de gospodăriile colective; stabilește deasemenea că în primii doi ani dela înființarea unei ferme de creștere a vitelor în gospodăriile colective, acestea nu vor plăti niciun fel de impozit pe veniturile realizate dela fermele nou înființate, indiferent

de data înființării gospodăriei colective; sunt scutite de impozitul agricol gospodăriile individuale și de impozitul pe venit gospodăriile colective care cresc oi de rasă merinos și spancă.

Unele din măsurile elaborate de plenara lărgită a C. C. al Partidului sunt menite să cointerezeze țărănimea muncitoare în încheierea de contracte care să asigure atât sporirea producției și veniturile producătorilor agricoli, cât și creșterea stocurilor de produse agricole ale statului, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației și a industriei. În acest scop se vor acorda producătorilor agricoli avansuri sub formă de credite, se va crea un sistem premial progresiv pentru depășirea producției prevăzute în contract, se vor fixa prețuri preferențiale produselor industriale cumpărate de contractanți ș.a. Gospodăriilor individuale și gospodăriilor colective li se acordă deasemenea înlesniri de impozite, și chiar scutiri de impozite pe veniturile realizate din vânzarea către stat a întregii recolte de pe terenurile cultivate pentru obținerea de semințe la unele culturi tehnice și furajere, precum și de impozitul pe veniturile realizate din vânzarea cantităților de produse agricole obținute pe șe produsele medii obținute la hectar pe grupe de raioane. Dând o atenție deosebită dezvoltării schimbului de mărfuri între oraș și sat, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației, guvernul a hotărât să acorde înlesniri de impozite și taxe producătorilor agricoli care-și vând produsele pe piață și mai ales dacă-și vând produsele prin cooperative. Deasemenea, țăranilor individuali care-și vând produsele agricole proprii, pe platouri, în piețe, târguri și oboare li se reduc taxele forfetare cu 50%, iar pentru gospodăriile agricole și întovărășirile agricole cu 75%.

În vederea încurajării creșterii viermilor de mătase, sunt scutite complet de impozit veniturile obținute prin această ramură de producție de către gospodăriile individuale, gospodăriile colective și întovărășirile agricole.

Pentru a sprijini și mai mult țărănimea muncitoare, Prezidiul Marii Adunări Naționale a hotărât, printr'un decret special să se acorde în mod gratuit asistența sanitară veterinară, materialele biologice medicamentoase și desinfectante necesare pentru prevenirea și combaterea epizootiilor și pentru prevenirea și combaterea dăunătorilor și bolilor la pomii fructiferi.

Au mai fost luate totodată și unele hotărâri cu privire la reducerea unor norme și prime de asigurare, pentru anularea restanțelor din prime pe anul 1952, precum și pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii, reducându-se cu 25%, în medie pe țară actualele tarife pentru apă, salubritate și canalizare și cu 35% în medie pe țară actualele tarife de energie electrică pentru luminat și utilizări casnice.

Scutirile și reducerile de impozite și taxe prevăzute la hotărârile guvernului și partidului în scopul stimulării dezvoltării agriculturii, sprijinirii țărânimii muncitoare și îmbunătățirii aprovizionării populației orașelor se aplică începând dela 1 Ianuarie 1953.

O altă hotărâre este Hotărârea cu privire la îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de contractare și achiziție de animale și produse animale, în vederea aprovizionării populației cu produse alimentare și a industriei cu materii prime și pentru încurajarea creșterii și îngrășării de animale,

publicată în presă la 27 Octombrie 1953. Această Hotărîre este într'adevăr de mare importanță, deoarece aplicarea ei va contribui la ridicarea nivelului de trai al poporului nostru muncitor.

Consiliul de Miniștri și C. C. al P. M. R., considerând că există condiții pentru a asigura creșterea producției în sectorul animal, în special la porcine și ovine, au stabilit că în vederea acestui scop sunt necesare îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de contractare și achiziție prin stimularea interesului țărănimii pentru creșterea și îngrășarea de animale. Pentru aceasta, Hotărîrea guvernului și a partidului stabilește însemnate avantaje producătorilor agricoli care încheie contracte pentru creșterea și îngrășarea animalelor și păsărilor, ca și cele care vând la achiziții sectorului de stat, animale și păsări.

Pentru stimularea creșterii și îngrășării animalelor, statul va da posibilitate contractanților să cumpere cu sumele încasate în urma executării contractelor, produse industriale cu prețuri reduse prevăzute în cadrul comerțului de întâmpinare (fondul unic), precum și o serie de alte mărfuri de larg consum, ca: ta'pă, cisme de piele, cojoace, căciuli ș. a. Asemenea avantajii se acordă ch'ar și producătorilor necontractanți care vând la achiziții animale și păsări, sectorului de stat.

Printre factorii care determină atragerea producătorilor agricoli pe calea creșterii și îngrășării animalelor trebuiesc menționate și scutirea în ceea ce privește transporturile de lemne, ori altă prestație de transport a producătorilor care contractează vite de jug pentru îngrășare, acordarea unor însemnate cantități de porumb producătorilor contractanți pentru creșterea păsărilor, ca și alte avantajii stimulative.

De mare însemnătate pentru aprovizionarea populației muncitoare și a industriei socialiste sunt și contractările și achizițiile de lapte și lână. Astfel, în ceea ce privește laptele, Hotărîrea guvernului și partidului prevede pentru producătorii contractanți, pe lângă avansuri de 50%, din valoarea laptelui contractat și prețurile majorate cu 20%, față de prețurile de achiziție, câte 600 gr. de tărâțe cu preț de stat, pentru fiecare litru de lapte contractat. Pentru lână să prevede, în're alte'e, majorarea cu 30% față de prețul de achiziții a lânii merinos contractate, precum și primirea de către producători a câte 5 kg. tărâțe pentru fiecare kg. lână merinos și spancă. Producătorii contractanți au același drept de a cumpăra cu prețuri reduse produse industriale ca și producătorii contractanți din celelalte sectoare agricole.

Această Hotărîre constituie un puternic imbold pentru gospodăriile agricole colective, întovărășirile agricole și țărani muncitori, în acțiunea de creștere și îngrășare a animalelor, contractările și achizițiile dezvoltând schimburi de mărfuri între oraș și sat, contribuind la întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, la îmbunătățirea provizionării și ridicarea continuă a nivelului de trai ale oamenilor muncii dela orașe și sate.

Potrivit învățăturilor ei fundamentale, Biserica Ortodoxă Română sprijină întru totul inițiativele guvernului și partidului, care au ca scop îmbunătățirea condițiilor de trai, ale poporului, luptând cu toată energia

mai ales pentru apărarea și întărirea condiției de bază a unei vieți fericite: pacea trănică.

Înalții Ierarhi ai Bisericii noastre Ortodoxe, în frunte cu Înalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian au îndemnat și îndeamnă neîncetat pe preoți și pe credincioși la îndeplinirea tuturor îndatoririlor ce le au față de Stat, și deci față de popor, îndatoriri ce le revin nu numai ca cetățeni ai Statului, ci și ca fii credincioși ai Bisericii lui Hristos, potrivit învățăturilor sfinte. «Statul nostru — sublinia Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian într-o pasorală adresată credincioșilor anul trecut în legătură cu însămânțările și muncile agricole de primăvară — are o grijă deosebită ca să nu fiți lipsiți nici de unele, nici de altele. Conducerea de azi pentru asemenea lucruri se ostenește, nu ca cea a vremurilor trecute, nici ca cea a țărilor din Apus, care nu știu cum ar face să pornească noi războaie, noi măceluri între popoare, ca să poată jefui și robi pe alții. Cărmuirea noastră de azi nu dorește și nu urmărește decât pacea și bună-starea tuturor... Republica noastră are conducători înțelepți, care iubesc cu adevărat poporul. Ei vor pacea între popoare, ostenesc pentru bună-starea celor ce muncesc și urmăresc binele tuturor. La toți vă stau în ajutor».

Adevărul acesta, subliniat în mod permanent de Întâistătătorul Bisericii noastre ca și de întreaga noastră Ierarhie bisericească, a fost ilustrat încă odată prin măsurile luate recent de partid și de guvern în vederea dezvoltării economiei naționale și ridicării continue a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Pentru punerea în aplicare a acestor măsuri, și deci pentru atingerea scopului urmărit, este nevoie ca fiecare muncitor agricol să fie pe deplin lămurit și conștient de datoriile ce are de a contribui la ridicarea nivelului de trai al lui însuși și al tuturor laolaltă, mai ales când i se dă un sprijin esențial, prin atâtea înlesniri, prin scutiri și reduceri de taxe și impozite.

Preoților, în special celor dela sate, le revine datoria să lămurească pe credincioși, prin toate mijloacele de care dispun în calitate de păstori sufletești, asupra îndatoririlor ce au pentru ducerea la bun sfârșit a campaniei întreprinsă de guvern pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. Stărând cu îndemnul și cu fapta în îndeplinirea acestor îndatoriri, preoții aduc o contribuție însemnată la progresul poporului, întărind și apărând pacea, fără de care nu poate exista un trai fericit.

N O T A

La pag. 718 rândurile 45—52 se vor citi astfel:

8. Monahilor: *Olga Gologan Teodosia Gologan și Epiharia Rădulescu — cu metania la Hurez — în cazul, când nu se înapoiază la metanie — li se va putea admite să rămână în mănăstirea Bistrița, atribuindu-li-se fie casa locuită de preoți — trecând dânșii în casa dela intrarea în mănăstire — fie casa dela intrarea în mănăstire — fără niciun amestec în viața mănăstirii, ca să se poată bucura de binecuvântarea Chiriarhului locului și de stima și respectul soborului tot restul vieții lor, cunoscând că, în caz de abatere, vor fi invitate să se ducă la mănăstirea Hurez, sau mănăstirea Mama.*

~~700~~
~~953~~

Marea Biserică

47

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMANE

SESIUNEA DELA VIENA
A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

ANUL LXXI

11 - 12

NOEMBRIE - DECEMBRIE 1953

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXĂ

**MANUSCRISELE, CARTILE, COMUNICARILE OFICIALE ALE
EPARHIILOR, REVISTELE PERIODICE, ABONAMENTELE ȘI ORT
CE FEL DE CORESPONDENȚA PRIVITOARE LA REVISTA SE
TRIMIT PE ADRESA: EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MI-
SIUNE ORTODOXA, — STR. ANTIM Nr. 29, RAIONUL N. BALCESCU,
BUCUREȘTI, CU MENȚIUNEA: PENTRU «BISERICA ORTODOXA
ROMANA» — BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMANE».**

COSTUL REVISTEI

IN ȚARA

Pe un an 17,50 lei
Un număr 2,55 „

PESTE HOTARE

Pe un an 35 lei
Un număr 5 „

In București, revista «Biserica Ortodoxă Română» se poate
cumpăra dela Magazinul de obiecte bisericesti al Sfintei Arhi-
episcopii a Bucureștilor, Str. 30 Decembrie Nr. 9.

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE RESTITUE.
COLABORATORII SUNT RUGAȚI SĂ-ȘI PĂSTREZE
COPIE DUPĂ MANUSCRISELE PE CARE LE TRIMIT
REDACTIEI REVISTEI „BISERICA ORTODOXA ROMÂNĂ”**

P A T R I A R H I A R O M Â N Â
I N S T I T U T U L B I B L I C Ş I D E M I S I U N E O R T O D O X A

B I S E R I C A
O R T O D O X Ă R O M Â N Ă

:: :: B U L E T I N U L O F I C I A L A L P A T R I A R H I E I R O M Â N E :: ::

A N U L L X X I

Nr. 11-12

NOV. — DEC. 1953

R E D A C Ţ I A Ş I A D M I N I S T R A Ţ I A :

BUCUREŞTI, STR. ANTIM, Nr. 29 — RAIONUL N. BALCESCU

=
//
=

IL
I

tu
ale
şti
din

răşi
tos,
fire
e a
e-a
lor"
it".
i cu
lin-
ăcut
scut
tru-
cea
cea
este,
ină-
pe

i lui
este
ntru
ună-
aşa

CUPRINSUL

PASTORALE, SCRISORI IRENICE, MESAGII

<i>Scrisoare irenică trimisă de I. P. S. Patriarh Justinian cu prilejul Sf. Sărbători ale Nașterii Domnului</i>	1007
<i>Cuvinte de prețuire pentru publicațiile Bisericii Ortodoxe Române</i>	1009

IN APARAREA PACII

<i>Infăptuiri de seamă în lupta pentru apărarea păcii, dealungul anului 1953</i>	1011
<i>Documentele sesiunii dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii</i>	1043
<i>Sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii</i>	1047
<i>Cuvântarea ținută de I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, (trad. de Pr. I. GAGIU)</i>	1065
<i>Încă un slujitor al altarului, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare»: Preotul catolic Andrea Gaggero</i>	1073
<i>Manifestări în cadrul lunii prieteniei româno-sovietice: — Consfătuirea interconfesională din Orașul Stalin</i>	1078

VIATA BISERICIASCA

IN ȚARA

<i>Deschiderea cursurilor școlii de sculptură și pictură a Patriarhiei dela Mănăstirea Plumbuita</i>	1086
<i>Din viața Eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române — Spicuri din revistele centrelor mitropolitane</i>	1094

PESTE HOTARE

<i>Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, de Pr. Prof. M. ȘESAN</i>	1114
--	------

INDRUMARI PASTORALE

<i>Despre cântarea credincioșilor în Biserică, de P. S. ANTIM TARGOVIȘTEANU</i>	1118
<i>Măsuri pentru o viață mai bună</i>	1124
<i>Datoria preoțimii de a cunoaște și folosi scrierile și publicațiile teologice românești, de Pr. D. FECIORU</i>	1139
<i>Regulamentul pentru organizarea vieții monahale, de Ierom. IOASAF POPA</i>	1159

NECROLOG

<i>A murit un vrednic ostenitor al Tip. Patriarhiei Române: MIHAI ȘTEFAN</i>	1186
--	------

PASTORALI, SCRISORI IRENICE, MESAGII

SCRISOARE IRENICĂ TRIMISĂ DE I.P.S. PATRIARH JUSTINIAN CU PRILEJUL SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE NAȘTERII DOMNULUI

Păstrând datina de veacuri a Bisericii Ortodoxe, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a trimis, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, următoarea scrisoare irenică, de frățești și creștinești urări, tuturor celor opt Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale din întreaga lume:

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite
Întru Hristos Domnul, Iubite Frate**

Invrednicindu-ne prin harul lui Dumnezeu să ajungem iarăși la praznicul cel strălucit al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, sufletele noastre tresaltă acum de bucuria cea mai presus de fire dela Betleem, căci s'a deslegat legătura cea de multă vreme a osândirii lui Adam și s'a pierdut blestemul cel dintâi al Evei, „ne-a cercetat pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor“ și „astăzi Dumnezeu pe pământ a venit, iar omul la cer s'a suî“.

Deschizînd vistierile Bisericii celei dreptmăritoare, odată cu smirna și tămîia rugăciunilor înarîpate, împărtășim tuturor credincioșilor bogăția teologiei noastre ortodoxe: „Cuvîntul trup s'a făcut și a locuit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a unui născut din Tatăl, plin de har și de adevăr“ (Ioan I, 14). Cuvîntul se întrupează și de Tatăl nu se desparte, Cel ce locuiește întru lumina cea neapropiată din Fecioară se naște în peșteră, firea omenească cea căzută se reinnoiește, toată făptura se bucură astăzi și se veselește, căci „în Hristos a binevoit Dumnezeu să sălășluiască toată plinătatea și printr'Însul toate cu Sine să le împace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri“ (Colos. I, 19-20).

Pentru toate aceste revărsări ale bogăției și milostivirii lui Dumnezeu, toți credincioșii Bisericilor noastre doxologesc, în aceste preacinstite zile, cîntarea îngerilor din Noaptea Sfîntă: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“ (Luc II, 14). Sosit-a în mijlocul nostru „Domnul Păcii“, așa

cum ne-a vestit de mult proorocu! Isaia și creștinătatea Îl preamărește în această sfântă sărbătoare a păcii. Deaceea, acum mai mult ca oricând, ne rugăm cu osîrdie lui Dumnezeu pentru „pacea a toată lumea“, ne rugăm să înceteze toate vrăjmășiile și vărsările de sînge și să reverse peste toți cîrmuitorii de popoare duhul înțelegerii, al păcii și al înțelepciunii, care „este mai de preț decît armele de luptă“ (Eccl. IX, 18).

Ne bucurăm că anul care se sfîrșește a însuflețit tot mai mult popoarele în lupta sfîntă pentru apărarea păcii în lume, că sute de milioane de oameni osîndesc războiul și devin tot mai încrezători în biruința finală a „păcii și bunei învoiri“ între toți oamenii și între toate popoarele pămîntului.

Cu aceste smerite gînduri și simțiri, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate darurile ce au fost asupra noastră în anul care a trecut, îmbrățișăm cu frățească dragoste pe Prea Fericirea Voastră și ne rugăm Tatălui ceresc, care are în stăpînire timpurile și anii, să binecuvînteze noul an în care intrăm cu bunătățile Sale, iar Prea Fericirii Voastre Vă urăm să petreceți anul ce vine cu sănătate, în fericire și cu depline puteri, pentru prosperitatea sfintei noastre Ortodoxii și pentru conducerea clerului și credincioșilor Sfintei Biserici a Sanctității Voastre pe calea veșnicei mîntuirii.

Rugîndu-vă să pomeniți în rugăciunile Voastre și pe smerenia Noastră, rămînem al Prea Fericirii Voastre iubitor întru Hristos frate.

JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMANE

CUVINTE DE PREȚUIRE PENTRU PUBLICAȚIILE BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Sunt cunoscute cititorilor noștri cuvintele de prețuire pe care întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale și înalți ierarhi ai Ortodoxiei de pretutindeni au ținut să le exprime cu privire la conținutul științific și înfățișarea grafică a publicațiilor Patriarhiei Române. Indrumarea dată de Inalt Prea Sfântitul Patriarh Justinian activității sectorului de editură al Sfintei noastre Patriarhii a dus la desfășurarea unei rodnice activități publicistice, care a îmbogățit cultura teologică ortodoxă cu lucrări de seamă. Valoarea acestor opere este unanim apreciată, atât în lumea ortodoxă cât și în rândurile altor culte creștine.

Din numeroasele scrisori primite de Inalt Prea Sfântitul nostru Patriarh, în care sunt exprimate elogiile pentru tipăriturile Bisericii Ortodoxe Române, desprindem scrisoarea I. P. S. Sofronie, Mitropolitul Târnovei, care socotește revistele noastre deosebit de interesante și folositoare:

Prea Fericite,
Inalți Prea Sfînțite Stăpâne,
Prea Iubite Frate întru Hristos și Impreună Slujitor,
D. D. Justinian.

Vizita Prea Fericirii Voastre în orașul Târnova, în luna Mai 1953, a lăsat impresii adânci și întotdeauna ne aducem aminte de Prea Fericirea Voastră, cu frățească întru Hristos dragoste.

Dar iată că Prea Fericirea Voastră ne-ați vizitat din nou și ați întărit și mai mult aceste bune amintiri prin trimiterea lucrărilor interesante și folositoare ale Prea Fericirii Voastre și ale colaboratorilor Prea Fericirii Voastre, care se cuprind în cele șase numere ale Buletinului Oficial al Patriarhiei Române «Biserica Ortodoxă Română» pe anul 1953 și în cele trei volume (dela Nr. 1-6) ale revistei Institutelor Teologice din Patriarha Română, «Studii Teologice».

Pe această cale țin să exprim Prea Fericirii Voastre adâncă mea mulțumire, iar prin Prea Fericirea Voastră îmi îngădui să trimit binecuvântare dumnezeiască și felicitările mele colaboratorilor osârdnici ai Prea Fericirii Voastre — clerici și mireni — din Via Domnului.

Incredințându-mă Sfintelor Voastre rugăciuni frățești, rămân al Prea Fericirii Voastre frate și împreună-slujitor în Hristos Domnul,

SOFRONIE
Mitropolit al Târnovei

Hotărârile Congresului dela Viena au fost întâmpinate cu însuflețire de masele largi populare din toate țările. Reprezentanții celor 85 de țări care au participat la Congres s'au întors în țările respective ferm hotărâți să lupte pentru realizarea acestor hotărâri. Starea de spirit a acestor comandanți în oastea păcii a fost exprimată dealtfel cu toată claritatea de d-rul Kitchlew, fruntaș de seamă al vieții publice din India, care, în cuvântarea ținută cu prilejul înmânării Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», a declarat, între altele: «Trebue să se pună capăt războaielor care sunt duse în prezent. Trebue să asigurăm libertatea tuturor oamenilor. Trebue să luăm măsuri pentru întărirea prieteniei și atenuarea neînțelegerilor și destinderii încordării din lume. Acesta este mesajul Congresului dela Viena, pe care-l ducem poporului nostru».

Oamenii cinstiți din lumea întreagă s'au încadrat din ce în ce mai activ în lupta pentru ducerea la îndeplinire a hotărârilor Congresului Popoarelor pentru apărarea Păcii: în toate colțurile lumii au avut loc întâlniri și adunări consacrate hotărârilor de luptă pentru pace luate de marele Congres al Popoarelor.

La marele meeting ținut pe velodromul de iarnă din Paris au luat cuvântul câțiva participanți la Congres: Hernu, membru al Comitetului Executiv al partidului radical, Parmantier, fruntaș catolic, Vera Bosque, președinta Asociației studenților protestanți ș. a. Toți vorbitorii au făcut apel la întărirea unității în lupta împotriva unui nou război. Totodată Consiliul Național al Păcii din Franța a publicat un comunicat în care a relevat cu satisfacție că la Congres au participat numeroși fruntași ai vieții politice și sindicale franceze care nu fac parte din mișcarea partizanilor păcii. Consiliul Național al Păcii a declarat că dorește să continue colaborarea cu toți cei care au participat la lucrările Congresului sau au manifestat interes pentru el cu toți acei care năzuiesc spre pace.

În Italia au avut loc, deasemenea, numeroase adunări consacrate rezultatelor Congresului Popoarelor, la Roma, Milano, Ancona, Pisa, Neapole, Torino, Genova și în multe alte localități. La o consfătuire a conducătorilor mișcării partizanilor păcii din Italia și a membrilor comitetului parlamentar pentru apărarea păcii s'a hotărât să se organizeze în toată țara o campanie largă de popularizare a hotărârilor Congresului.

Hotărârile Congresului au pătruns, în Anglia, în cele mai diferite părți ale populației. Comitetul executiv al sindicatului minerilor din Scoția a hotărât să ceară încetarea războiului din Coreea; Comitetul din Sheffield al sindicatului unit al constructorilor de mașini a adoptat deasemenea o rezoluție, prin care se cerea imediata încetare a focului din Coreea și reglementarea problemei prizonierilor pe baza convenției dela Geneva din 1949. Femeile din patru comitate din Anglia de Est — Norfolk, Suffolk, Essex și Cambridgeshire — organizate într-o federație de femei de luptă pentru pace, au înaintat guvernului și membrilor parlamentului o scrisoare în care se cere ca «cele cinci puteri să se întrunească și să caute împreună un mod de existență în condițiile căruiia cei care se află în grija noastră să-și poată desvolta sufletul și trupul necutremurați de spaimă». În același timp, Comitetul executiv al «Asociației de luptă împotriva răz-

boiului a medicilor» din Anglia a adresat guvernelor chemarea de a lua măsuri pentru interzicerea folosirii armelor bacteriologice.

Asemenea rezultate rodnice au fost obținute și în Belgia, în urma dărilor de seamă făcute de participanții la Congres în numeroase orașe, ca Liège, Bruxelles, Charleroy, Anvers și altele.

În Germania Occidentală s'a format o viguroasă mișcare a maselor împotriva acordurilor militariste dela Bonn și Paris, care prevăd reînvierea armatei fasciste germane.

Lupta pentru pace s'a intensificat și în țările Asiei, Africii și Americii Latine, unde au avut loc numeroase adunări, în care oameni care nu au participat până acum la mișcarea pentru pace au discutat rezultatele Congresului și și-au trasat sarcini în lupta pentru lichidarea războaielor în curs de desfășurare, precum și pentru preîntâmpinarea unui nou război mondial.

În Canada, pastorul Dr. James Endicott a inițiat și a susținut în mod hotărât o întreagă serie de acțiuni, menite să trezească interesul poporului canadian pentru măsurile indicate de Congresul Popoarelor în vederea destinderii internaționale.

Chiar și în Statele Unite ale Americii, Mișcarea pentru pace s'a intensificat în mod deosebit. Vom cita un singur fapt semnificativ, din multe de acest fel, petrecute în această parte a lumii, unde se pune la cale o nouă conflagrație mondială. Organul sindical de masă «Labour», care are numeroși cititori printre feroviarul din S.U.A., anunța că în 17 state au fost create comitete sub denumirea «salvați fiii noștri», care au cerut încetarea războiului din Coreea.

Sesiunea Comitetului executiv al Federației Sindicale Mondiale care a avut loc la Viena între 25 și 28 Februarie a adoptat o rezoluție în care aprobă hotărârile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, chemând totodată pe toți oamenii muncii și organizațiile lor sindicale «să folosească toate mijloacele pentru larga popularizare a Apelului și Mesajului Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, mobilizând și unind pe oamenii muncii în lupta pentru pace, împotriva primejdiei crescânde a unui nou război mondial».

Poporul român, profund atașat cauzei păcii, conștient că opera de construire a socialismului e indisolubil legată de cauza apărării păcii în lumea întreagă, a sprijinit și sprijină din adâncul inimii hotărârile Congresului popoarelor dela Viena, care a marcat lărgirea considerabilă a rândurilor Mișcării pentru pace din țara noastră, mișcare ce antrenează noi categorii de oameni. «Sarcina noastră — sublinia într'una din cuvântările sale Dl. Gh. Gheorghiu-Dej — constă în a cuprinde din punct de vedere organizatoric această masă uriașă de oameni cu diferite credințe politice, religioase etc., având un țel comun, apărarea păcii, de a-i ridica combativitatea împotriva celor mai răi dușmani ai păcii și libertății popoarelor — imperialiștii americani». Dările de seamă făcute atât în Capitală, cât și în diferite orașe ale țării de delegații poporului nostru la Congresul Popoarelor, însuflețitele debateri publice asupra documentelor Congresului, larga acțiune pentru popularizarea acestor documente — au contribuit la întărirea și lărgirea mișcării pentru apărarea păcii din țara noastră.

La 17 Martie a avut loc la Viena ședința de încheiere a lucrărilor Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care fusese însărcinată să aducă la cunoștința guvernelor și popoarelor lumii mesagiul adresat de Congres guvernelor celor cinci Mari Puteri și să caute să obțină traducerea lui în viață. La sfârșitul ședinței, Comisia a adoptat în unanimitate un apel adresat opiniei publice mondiale, prin care cheamă la unirea eforturilor pentru a determina guvernele să răspundă la mesagiul Congresului Popoarelor.

În acest apel se mai precizează că pentru ducerea la îndeplinire a sarcinii ce i-a fost încredințată, Comisia a considerat necesar să se adreseze nu numai guvernelor celor cinci mari puteri, ci și tuturor celorlalte guverne. «Subliniind răspunderea pe care acestea o au față de popoarele lor și datoria lor față de omenire, le propunem să sprijine acțiunile noastre».

În afară de Mesagiul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii adresat guvernelor celor cinci mari puteri, Comisia Congresului a trimis conducătorilor acestor guverne și o scrisoare, la 29 Martie, exprimându-și dorința să primească un răspuns din care să afle dacă acceptă propunerea făcută prin mesaj și dacă intenționează sau nu să-i dea curs.

La 4 Aprilie, scrisoarea aceasta a fost adusă la cunoștință și guvernelor altor puteri, anexându-se și Mesagiul adresat celor cinci mari puteri.

Toate aceste demersuri au fost aduse la cunoștința opiniei publice printr'un comunicat transmis presei de către Consiliul Mondial al Păcii, care coordonează întreaga activitate pentru Apărarea Păcii. În acest comunicat se mai accentuează, printre altele, că «este de o importanță excepțională ca mișcările pentru pace, în special Comitetele Naționale și toate Comitetele de Luptă pentru Pace să desfășoare o mare campanie în fiecare țară în sprijinul demersului întreprins pe lângă guverne de Comisia Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii».

Hotărît să slujească cu devotament fără margini cauza păcii și să nu îngăduie vărsarea sângelui a milioane de oameni, convins că nu există nicio chestiune litigioasă sau nerezolvată care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, guvernul sovietic, în răspunsul dat la 27 Aprilie Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, s'a solidarizat cu Mesagiul Congresului Popoarelor și cu propunerea pe care o cuprinde. Acest Mesaj a găsit totodată aprobarea călduroasă a guvernului Republicii Populare Chineze, precum și din partea altor state iubitoare de pace. Răspunsul Guvernului Republicii Populare Române adresat Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii exprimă pe deplin năzuințele poporului nostru; el reprezintă un document al voinței hotărîte de pace a poporului român și a Guvernului Republicii Populare Române, care, «conștient de răspunderile ce revin fiecărei țări în lupta pentru Apărarea Păcii, sprijină cu hotărîre acțiunea... în favoarea păcii și securității internaționale».

Biroul Consiliului Mondial al Păcii, întrunit în zilele de 5 și 6 Mai 1953 la Stockholm, și-a concentrat atenția asupra situației actuale, aflate încă în faza evoluției. Concluziile la care a ajuns Biroul au fost fixate într'un comunicat de o deosebită importanță.

Biroul Consiliului Mondial al Păcii și-a fixat poziția în legătură cu

următoarele patru probleme generale: 1. Ţelul Consiliului Mondial al Păcii a rămas acelaşi: pacea, pacea pe calea tratativelor şi o înţelegere între cele cinci mari puteri. Biroul a constatat totodată că largă campanie pentru semnarea unui pact al păcii — adică pentru realizarea, pe calea tratativelor, a unei înţelegeri între cele cinci mari puteri, — a dat roade, deoarece ea a apărut o cauză justă. Această campanie a fost unul din factorii care au contribuit la destinderea încordării internaţionale. Biroul constată cu satisfacţie că Mesajul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii a găsit un larg răsunet în întreaga lume. 2. Biroul Consiliului Mondial al Păcii, confirmând că ţelul — încheierea unui acord între cele cinci Mari Puteri — rămâne acelaşi, a arătat că mijloacele pentru realizarea lui trebuie să fie modificate, în funcţie de schimbările survenite în situaţia internaţională, ţinându-se seama de considerentele noilor aliaţi la lupta pentru pace, în urma hotărîrilor Congresului Popoarelor de la Viena. 3. Biroul Consiliului Mondial al Păcii a socotit de cuviinţă să sublinieze încă odată că va sprijini orice iniţiativă, orice demers, orice măsură de natură să grăbească destinderea încordării internaţionale. Consiliul Mondial al Păcii va saluta orice acord limitat, orice întâlnire şi tratative între două, trei, patru Puteri în măsură să însănătoşească atmosfera internaţională. 4. A acţiona altfel în actualele condiţii ar însemna să se facă jocul adversarilor destinderii internaţionale. Ideile acestea au fost dezvoltate în sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Budapesta.

Între 15 şi 20 Iunie 1953 a avut loc la Budapesta sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, care şi-a desfăşurat lucrările într'un moment internaţional deosebit de important, în care eforturile neobosite ale apărătorilor păcii din toate ţările au început să dea roadele atât de aşteptate de întreaga omenire, creindu-se condiţii favorabile pentru ca spiritul tratativelor şi al înţelegerii, despre care se vorbeşte în Apelul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, să triumfe pe terenul relaţiilor internaţionale.

Este semnificativ faptul că, în afară de membrii Consiliului Păcii, la lucrările acestei sesiuni au participat un nou şi numeros grup de reprezentanţi ai diferitelor cercuri ale vieţii publice din toate ţările, aparţinând celor mai variate credinţe politice şi religioase. Prezenţa la lucrările sesiunii în calitate de invitaţi, a unor personalităţi ca pastorul german Niemöller, fostul ministru adjunct al afacerilor externe al Japoniei, Cumathi Iamamota, radicalul francez Hernu, preşedintele clubului Iacobinilor, laburistul Edward Dickson, pastorul norvegian Forbeck, delegatul indian general-maior Sir Sahib Singh Sokhey şi alţii, arată clar creşterea unităţii eforturilor depuse de toţi oamenii şi de toate organizaţiile care doresc într'adevăr rezolvarea paşnică a problemelor internaţionale, pacea şi securitatea popoarelor.

Prima şi principala problemă de pe ordinea de zi a sesiunii de la Budapesta a avut ca subiect «tratativele şi destinderea situaţiei internaţionale».

Principalele documente adoptate de Consiliul Mondial al Păcii la sesiunea de la Budapesta — «Declaraţia cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativelor» şi «Chemarea Consiliului Mon-

dial al Păcii» — constituie un vast program de măsuri menite să contribuie la dezvoltarea curentului de masă în favoarea destinderii, să unească noi categorii de oameni cinstiți în jurul ideilor colaborării internaționale.

În aceste documente sunt exprimate gândurile și năzuințele întregii omeniri progresiste și este trasată calea spre înlăptuirea acestor năzuințe.

Caracterizând într'o formă concisă problemele fundamentale, vitale, a căror rezolvare va asigura securitatea popoarelor și menținerea păcii, declarația și chemarea adoptate de sesiune subliniază că «numai popoarele pot obține prin luptă necontenită tratative, înțelegere și pace», și cheamă în mod solemn popoarele «să ceară guvernelor lor să ajungă la o înțelegere pe calea tratativelor».

Consiliul Mondial al Păcii a hotărât să desfășoare în acest scop o largă campanie internațională în favoarea tratativelor, cerând popoarelor să sprijine «orice inițiativă, a oricărui guvern, care are ca țintă soluționarea pașnică a conflictelor».

Se cere în același timp popoarelor să fie vigilențe în lupta pentru pace, căci deși forțele păcii au crescut și victoria este aproape, totuși forțele războiului sunt încă departe de a fi învinse; ele încearcă prin toate mijloacele să ridice piedici în calea tratativelor, să zădărnicească reglementarea pașnică, să arunce omenirea în vârtoarea războiului.

Apelul Consiliului Mondial al Păcii, hotărârile și documentele acestei sesiuni au găsit cel mai puternic răsănet în inimile tuturor oamenilor iubitori de pace din lumea întreagă.

Lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta au fost popularizate în toate țările lumii, prin meetinguri și adunări la care au luat parte sute de milioane de oameni pașnici, care luptă împotriva războiului. Pentru documentare, vom aminti numai câteva din aceste mărețe și impunătoare manifestații.

Între 9 și 11 Iulie 1953 a avut loc la Roma ședința Consiliului Național al Partizanilor Păcii, în care s'au discutat rapoartele prezentate de senatorul Emilio Sereni și de deputatul Riccardo Lombardi, cu privire la hotărârile sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii. Consiliul și-a luat angajamentul să desvolte și să lărgescă marea campanie pentru înlăptuirea hotărârilor Consiliului Mondial al Păcii, să sprijine orice acțiune în favoarea tratativelor, orice acțiune îndreptată spre destinderea situației internaționale. În acest scop Consiliul Național a hotărât să convoace în zilele de 22-23 Iulie o Adunare Națională a Păcii.

În sala «Octombrie» a Casei Sindicatelor din Moscova a avut loc la 31 August o plenară lărgită a Comitetului Sovietic pentru Apărarea Păcii. Raportul a fost prezentat de N. S. Tihonov, Președintele Comitetului Sovietic pentru Apărarea Păcii, care a vorbit despre rezultatele sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, care a trasat căi noi în lupta pentru reglementarea pașnică a tuturor divergențelor internaționale și a contribuit la lărgirea și întărirea frontului partizanilor păcii. În rezoluția plenarei Comitetului Sovietic pentru Apărarea Păcii se «relevă cu satisfacție succesele obținute de popoarele lumii în lupta pentru menținerea securității internaționale» și se «aprobă întru totul hotărârile Consiliului Mondial al Păcii, care cer reglementarea tuturor divergențelor dintre state, pe calea tratativelor... Comitetul Sovietic pen-

tru Apărarea Păcii își exprimă convingerea fermă că toți oamenii sovietici vor răspunde cu căldură la chemarea Consiliului Mondial al Păcii și prin participarea lor activă la mișcarea pentru reglementarea pașnică a problemelor internaționale, vor demonstra cu o nouă forță, în fața lumii întregi, neștrămutata lor voință de pace...».

Poporul nostru a întâmpinat cu un deosebit entuziasm hotărârile sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, hotărâri de o deosebită însemnătate în lupta popoarelor pentru victoria cauzei păcii. La București a avut loc o mare Adunare publică, la care peste 5000 de oameni ai muncii din Capitală au ascultat darea de seamă a delegației poporului român la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, delegație din care a făcut parte și P.S. Episcop Valerian al Oradiei. Adunarea dela Arenele Libertății a constituit o puternică manifestare a voinței de pace a poporului nostru, a dorinței sale de a lupta pentru soluționarea pe calea tratativelor a tuturor chestiunilor internaționale litigioase, pentru destinderea internațională, pentru zădărnicierea acțiunilor menite să împiedice realizarea unei înțelegeri, pentru strângerea legăturilor de prietenie între toate popoarele. Numeroase meetinguri și adunări au avut loc deasemenea și în celelalte orașe ale țării: Iași, Constanța, Galați, Craiova și altele, ca și în toate întreprinderile și instituțiile din țară. Comitetele regionale, raionale și orașenești de Luptă pentru Pace au ținut ședințe plenare largite, în care s'au aprobat documentele Sesiunii. O deosebită atenție s'a acordat popularizării documentelor sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii în rândurile maselor largi ale țărănimii muncitoare.

La 21 August, secretariatul Consiliului Mondial al Păcii a dat publicității un comunicat în care, constatând dintru început că «ideile simple și juste pe care le cuprinde Apelul din 20 Iunie al Consiliului Mondial al Păcii au cucerit inimile și gândurile a sute de milioane de bărbați și femei din toate țările lumii», înfățișează rezultatele obținute în diferite țări în urma desfășurării campaniei mondiale în favoarea tratativelor. În Anglia, Comitetul pentru Apărarea Păcii a făcut apel către populație, să ceară ca guvernul să propună data și locul unei întâlniri apropiate a Marilor Puteri la cel mai înalt nivel, așa cum a spus primul ministru Winston Churchill; în India s'a desfășurat o campanie pentru strângerea de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii; în Franța, la Conferința Națională pentru tratative și pace au participat, împreună cu delegații mișcării pentru pace, reprezentanți a numeroase organizații; în Statele Unite ale Americii a fost organizată «Luna acțiunilor luptei pentru pace», împotriva construirii de baze militare și a cantonării de trupe străine și împotriva remilitarizării țării; în Belgia și Germania, baza campaniei o constituie activitatea intensă împotriva «comunității defensive europene» și pentru rezolvarea pașnică a problemei germane, pe calea tratativelor între Marile Puteri. O rodnică activitate în lupta pentru apărarea păcii s'a desfășurat și în țările Americii de Sud, în Canada, în Uniunea Sud-Africană, în Indonezia, în Birmania și mai ales în Uniunea Sovietică, în Republica Populară Chineză și în toate țările de democrație populară.

«Așa dar, — concludă comunicatul —, campania mondială în favoarea tratativelor cuprinde, pe lângă participanții la mișcarea pentru pace, noi pături largi ale populației. Există deci toate posibilitățile pentru con-

tinuarea cu succes a campaniei. Acordând fiecărui om, fiecărui popor posibilitatea de a desfășura acțiuni organizate, campania mondială pentru tratative se va transforma într'o forță în stare să obțină noi victorii în lupta pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale».

Aspirațiunile profunde ale omenirii iubitoare de pace au fost exprimate din nou și cu putere de sesiunea Biroului Consiliului Mondial al Păcii, care a avut loc la Viena între 8 și 10 Septembrie 1953. Rezoluția adoptată la această sesiune reflectă forța pe care o prezintă ideia tratativelor ca mijloc de reglementare pașnică a problemelor internaționale litigioase. «Astăzi — arată documentul — niciun om de stat nu cutează să mai obiecteze împotriva tratativelor».

Intr'adevăr, sub presiunea puternică a opiniei publice, personalitățile politice influente și oamenii de stat din țările imperialiste sunt nevoiți să accepte ideia tratativelor. Dușmanii păcii nu au renunțat însă la planurile lor. Tocmai asupra acestui lucru atrage atenția Rezoluția Biroului Consiliului Mondial al Păcii. «Desfășurarea evenimentelor din ultima vreme — se spune în Rezoluție — impune însă Biroului Consiliului Mondial al Păcii obligația de a cere popoarelor să fie vigilente. Cuvântul «tratative» este prea des folosit pentru camuflarea unor măsuri diametral opuse reglementării pașnice a litigiilor internaționale. Reprezentarea de condiții preliminare și dorința de a impune cu anticipație forma și conținutul tratativelor — nu înseamnă a duce tratative».

În încheierea Rezoluției, «Biroul Consiliului Mondial al Păcii se adresează cu încredere popoarelor care au reușit să obțină armistițiul în Coreea. Biroul le cheamă să se unească și să-și coordoneze eforturile pentru a zădărnici politica de forță și a se realiza un acord între guverne».

Totodată, Biroul Consiliului Mondial al Păcii a hotărât să convoace în luna Noembrie o ședință a Consiliului Mondial al Păcii, pentru a discuta posibilitățile de lărgire a actualei campanii de acțiune prin care se cere reglementarea pașnică a tuturor problemelor internaționale.

În seara zilei de 10 Septembrie a avut loc la Viena un mare meeting al partizanilor păcii, în cadrul căruia profesorul Frédéric Joliot-Curie, Președintele Consiliului Mondial al Păcii, a rostit o amplă cuvântare. «Toate problemele care neliniștesc lumea — a spus Fr. Joliot-Curie — pot fi rezolvate pe cale pașnică. În această privință, forțele opiniei publice au o importanță hotărâtoare. Aceste forțe trebuie îndeosebi să se manifeste în cadrul campaniei internaționale pentru reglementare pașnică și înțelegere reciprocă inițiată de Consiliul Mondial al Păcii. Pacea poate fi salvată. Pacea va fi salvată».

Opinia publică mondială a urmărit cu profundă atenție lucrările Consiliului Mondial al Păcii, care a avut loc la Viena între 23 și 28 Noembrie, întrucât aveau să fie dezbătute cele mai importante și mai arzătoare probleme privitoare la pacea și asigurarea securității internaționale: «Acțiunile ce urmează să fie rezolvate prin acorduri acceptabile pentru toți (reglementarea problemelor coreeană și germană, interzicerea bombei cu hidrogen și a oricăror arme de exterminare în masă, reducerea înarmărilor)», și «Propunerea de a se organiza o întâlnire mondială pentru apărarea păcii».

Ca și precedentele sesiuni ale Consiliului Mondial al Păcii, și această sesiune a oglindit cu putere creșterea mișcării pentru pace, lărgirea neconținută a rândurilor ei, forța mobilizatoare a ideilor promovate de Consiliul Mondial al Păcii și a acțiunilor inițiate de acest înalt for al mișcării internaționale pentru apărarea păcii. La lucrările sesiunii au participat reprezentanți de seamă ai popoarelor iubitoare de pace din zeci de țări, între care și soli ai popoarelor din unele țări ce nu fuseseră reprezentate încă niciodată la o asemenea întâlnire internațională.

Rezultatele fructuoase ale sesiunii dela Viena și-au găsit concretizarea în importante documente adoptate de Consiliul Mondial al Păcii, care constituie un vast program de acțiune menit să ducă la rezolvarea celei mai importante probleme a zilelor noastre — problema micșorării încordării internaționale.

Rezoluția generală a Consiliului Mondial al Păcii analizează cu o mare limpezime și putere de convingere situația internațională, definește cu o deosebită claritate factorii care împiedică slăbirea încordării internaționale și subliniază căile cele mai concrete și eficace pentru rezolvarea principalelor probleme ce preocupă omenirea. Exprimând interesele vitale și năzuințele popoarelor iubitoare de pace, rezoluția generală constituie totodată un înflăcărat apel adresat popoarelor de a nu precupeți niciun efort în lupta pentru rezolvarea pașnică a tuturor problemelor internaționale litigioase.

«Neliniștea și teama, mizeria și sărăcia care, ca urmare a războiului rece și a cursei înarmărilor, sunt o povară grea pe umerii oamenilor, pot și trebuie să fie înlăturate prin lupta popoarelor, de care, în ultimă instanță, depinde soarta păcii» — subliniază în fraza finală, Rezoluția generală a Consiliului Mondial al Păcii.

În Mesajul adresat organizațiilor și personalităților care doresc slăbirea încordării internaționale se propune pregătirea unei întâlniri «care ar permite să se compare liber, diferite puncte de vedere și să se examineze soluțiile posibile» pentru «unirea eforturilor tuturor organizațiilor și personalităților care doresc slăbirea încordării internaționale».

Printr'un alt Apel, oamenii de știință participanți la sesiune, au chemat pe colegii lor din întreaga lume să ducă o luptă energică pentru interzicerea armelor de exterminare în masă.

S'a adoptat, deasemenea, și o recomandare în privința dezvoltării legăturilor culturale între popoare, în care se spune că mișcarea partizanilor păcii va da sprijinul ei deplin unor inițiative ca: schimbul de delegații, de opere de artă, de publicații, organizarea de expoziții internaționale, congrese, întâlniri și călătorii ale oamenilor de știință, artiștilor și sportivilor, realizându-se astfel «o colaborare care va fi cu atât mai eficace, cu cât va fi mai largă».

Cu prilejul sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Viena s'a mai putut constata lărgirea mișcării creștinilor pentru apărarea păcii — constatare remarcată în cuvântarea rostită de I.P.S. Mitropolit Nicolae al Crutișelor și Colomnei: «Un număr tot mai mare de creștini de diferite Confesiuni ajung la unica hotărâre justă: să lupte pentru pacea internațională, laolaltă cu popoarele».

Alături de personalitățile reprezentative ale partizanilor păcii din întreaga lume, au adus o însemnată contribuție și reprezentanții poporului nostru, arătând în același timp că «munca noastră, preocupările noastre sunt în concordanță cu interesele păcii, și noi avem nevoie de pace pentru a le realiza».

Poporul nostru, iubitor de pace, este ferm hotărât să lupte cu o energie mereu sporită, pentru a traduce în viață hotărârile de importanță istorică ale Consiliului Mondial al Păcii, în interesul păcii și securității tuturor popoarelor.

Hotărârile sesiunii dela Viena constituie un program de activitate al luptătorilor pentru pace din toate țările de pe glob, care le-au primit cu un deosebit entuziasm, pornind de îndată la traducerea lor în viață.

La 15 Decembrie 1953 a avut loc la Moscova o adunare de masă, consacrată rezultatelor acestei sesiuni, la care au participat și reprezentanți ai mișcării partizanilor păcii din China, India, Chile, Birmania, Brazilia, Argentina și Polonia.

Printr'o moțiune adoptată într'o mare Adunare publică, ce a avut loc la 23 Decembrie în sala Consiliului Central al Sindicatelor din bulevardul General Magheru din București, Adunare convocată de Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., în cadrul căreia membri ai delegației române care a participat la sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii din 23-28 Noembrie 1953 au făcut dări de seamă asupra lucrărilor acestei sesiuni, reprezentanții poporului român și-au exprimat adeziunea deplină la importante hotărâri luate la Viena, pe care le socotește drept «un vast program de acțiune menit să ducă la rezolvarea celei mai importante probleme a zilelor noastre — problema slăbirii încordării internaționale», exprimându-și în același timp convingerea fermă că «forțele păcii vor zădărnici uneltirile cercurilor agresive care încearcă să compromită ideia tratativelor, pentru a continua nefasta lor politică de forță — izvorul principal al încordării situației internaționale».

*

Pentru traducerea în viață a hotărârilor luate de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii și de Consiliul Mondial al Păcii, partizanii păcii și oamenii cinstiți de pe întreaga suprafață a globului pământesc au desfășurat în cursul anului trecut o puternică și susținută campanie în favoarea reglementării tuturor divergențelor internaționale pe calea tratativelor, pentru împiedicarea unui nou război, pentru pace trainică în toată lumea.

Atât în țările lagărului păcii, cât și în cele imperialiste și dependente, campania în favoarea păcii a luat o amploare deosebită, fapt care a dus la atenuarea încordării internaționale și în special la încheierea armistițiului din Coreea, care constituie o mare victorie a ideii tratativelor.

Astfel, spre sfârșitul lui Februarie, oamenii muncii din New-York au participat la un mare meeting, convocat din inițiativa Partidului American al Muncii, cerând încetarea războiului din Coreea. Cu același scop s-au întrunit într'o conferință la Washington, la 25 Iunie 1953, și reprezentanții diferitelor organizații nord-americane care luptă pentru pace, cerând totodată și încetarea «războiului rece».

La 11 Aprilie a avut loc la Londra o conferință a partizanilor păcii, convocată de Consiliul din Londra pentru Apărarea Păcii, pentru a discuta problema intensificării și extinderii mișcării partizanilor păcii. La 17 Mai s'a ținut la Manchester Congresul Național Englez de acțiune pentru Apărarea Păcii, la care au luat parte peste 1000 delegați, veniți din toate colțurile țării, reprezentând 712 organizații, printre care aproape 250 organizații sindicale. În declarația adoptată se făcea apel la toți englezii, indiferent de convingerile lor politice și religioase, «să ceară cu insistență încetarea imediată a războiului din Corea și începerea tratativelor de pace, să lupte în acest scop prin toate mijloacele — în cadrul organizațiilor sindicale și cooperatiste, al partidelor politice și Bisericii, în uzine, instituții, mine, orașe și sate —, pentru ca guvernul și toate cercurile diriguitoare să știe că aceasta este voința poporului și că orice acțiune sinceră în lupta pentru pace se bucură de sprijinul poporului». O mare însemnătate au avut și manifestațiile pentru apărarea păcii care s'au desfășurat la Trafalgar Square din Londra. «Chemăm guvernul să facă o declarație de pace și să-și exprime hotărârea de a consimți la interzicerea bombei atomice și a bombei cu hidrogen, și la reducerea nivelului înarmărilor», se spune, între altele, în rezoluția adoptată în sesiunea Consiliului general al Comitetului Englez pentru Apărarea Păcii, care a avut loc în zilele de 17 și 18 Octombrie la Leeds (Comitatul Yorkshire).

Încetarea războiului împotriva Vietnamului, problema germană și contribuția Franței la tratativele de pace au fost examinate cu toată atenția în Conferința națională «Pentru tratative și pace», convocată spre sfârșitul lunii Iunie la Paris de către organizațiile democratice din Franța. Prin declarația adoptată la sesiunea din 3 și 4 Octombrie, Consiliul Național al Păcii din Franța a făcut apel la toți Francezii, indiferent de convingerile lor și de divergențele dintre ei, prezente sau din trecut, să se unească pentru a cere împreună respingerea tratatelor militariste dela Bonn și dela Paris. În zilele de 12 și 13 Decembrie a avut loc la Paris conferința Națională a Partizanilor Păcii, care, examinând problemele luptei pentru asigurarea securității Franței și pentru slăbirea încordării internaționale, precum și problemele ridicate de organizarea mișcării partizanilor păcii și măsurile menite să asigure desfășurarea cât mai largă și cu succes în Franța a campaniei împotriva ratificării tratatelor militariste dela Bonn și Paris, și pentru încetarea războiului din Indochina, a adoptat un apel adresat membrilor parlamentului și un mesaj către Comitetul vietnamez pentru Apărarea Păcii. S'a organizat și o «Săptămână a luptei pentru pace în Vietnam», între 14 și 21 Decembrie.

La 22 Iulie s'a desfășurat la Roma Conferința Națională a Partizanilor Păcii din Italia, iar pe la jumătatea lunii Decembrie a avut loc, tot la Roma o importantă reuniune a Comitetului Național pentru Pace, care a hotărât organizarea unor mari reuniuni regionale și inter-regionale în favoarea unei destinderi a încordării internaționale pe cale de tratative.

La Toronto s'a încheiat la 10 Mai, printr'un mare meeting, Conferința Partizanilor Păcii din Canada, adoptându-se în unanimitate rezoluția propusă de pastorul Endicott, prin care guvernul canadian este chemat să dea un răspuns pozitiv Apelului lansat de Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, să depună toate eforturile pentru a obține întâlnirea

reprezentanților celor cinci Mari Puteri, în vederea încheierii unui Pact al Păcii, și să ceară încetarea neîntârziată a războiului din Coreea. La chemarea Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, în Canada s'a desfășurat, începând dela 12 Septembrie, un referendum popular pentru rezolvarea pe cale pașnică a problemelor internaționale litigioase.

Partizanii păcii din Argentina au desfășurat o susținută campanie pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale în litigiu și pentru încheierea imediată a armistițiului în Coreea. Totodată, Comitetul pentru Apărarea Păcii din Argentina a publicat o declarație în care se spune că țările Americii Latine cer anularea tuturor acordurilor cu S.U.A., care au un caracter militarist.

În Brazilia a fost organizată, spre sfârșitul primăverii, o lună închinată luptei pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari Puteri, iar în Septembrie a fost organizată o consultare națională; în marile orașe și în sate, în instituții de învățământ superior și în școli, într'o serie de asociații religioase și biserici au fost amenajate urne, în care poporul brazilian a pus buletine prin care s'a pronunțat pentru soluționarea pașnică a problemelor internaționale litigioase, cerând statornicirea definitivă a păcii în Coreea, reglementarea pașnică a problemei germane, admiterea Chinei populare la O.N.U., stabilirea de relații comerciale, culturale și diplomatice cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară, denunțarea acordului militar bilateral cu S.U.A., etc. La mijlocul lunii Octombrie, participanții la mișcarea partizanilor păcii au organizat la Rio de Janeiro cel de al IV-lea Congres al lor pentru Pace și pentru înțelegere reciprocă.

În Noembrie a avut loc la Valparaiso o ședință extraordinară a Consiliului Național al Păcii din Chile. Colonelul Alfredo de Amesti, președintele mișcării pentru apărarea păcii din Chile, a prezentat un raport cu privire la problema lărgirii luptei pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase, iar secretarul mișcării, profesor Olga Poblete, a subliniat necesitatea desfășurării campaniei pentru strângerea de semnături pe Apelul care cere anularea tratatului militarist cu Statele Unite ale Americii.

Comitetul Național al Păcii din Guatemala a deschis, în Octombrie, o campanie pentru strângerea a 150.000 semnături pe un Apel care cheamă la apărarea suveranității naționale împotriva amestecului străin, și stăruie pentru convocarea unei conferințe a celor cinci Mari Puteri în vederea unei destinderi a încordării internaționale. Până spre sfârșitul lui Decembrie s'au strâns peste 51.000 semnături.

La sfârșitul lunii Septembrie a avut loc în sala primăriei din Sidney, Congresul pe întreaga Australie pentru problemele păcii și războiului, activizând în mare măsură mișcarea pentru pace din Australia. În cursul lunii Octombrie au avut loc, într'o serie de orașe, meetinguri și conferințe de masă consacrate hotărârilor Congresului pe întreaga Australie. La conferința din Melbourne, ținută în zilele de 10 și 11 Octombrie, au participat circa 2000 delegați.

Conferința pe întreaga Japonie, care a avut loc la Tokio la sfârșitul lunii Martie, a constituit începutul unei noi etape în dezvoltarea luptei poporului japonez pentru pace, împotriva remilitarizării și atragerii Japo-

niei în aventuri militare. Între 27 Iunie și 27 Iulie a fost organizată în Japonia o lună a păcii, din inițiativa Comitetului Japonez pentru Apărarea Păcii și a unei serii de organizații sindicale și alte organizații democratice. În Congresul general al partizanilor păcii din Japonia, care s'a desfășurat la 23 și 24 Noembrie, s'a hotărât ca o sarcină principală a partizanilor păcii, lupta pentru tratative între Marile Puteri, sarcină trasată de altfel și în Congresul Popular pentru Apărarea Păcii, deschis la Tokio în ziua de 14 Decembrie.

Între 17 și 20 Iulie a avut loc în orașul Patna (statul Bihar), sesiunea Consiliului Păcii din întreaga Indie, care a discutat raportul cu privire la lucrările sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii. În apelul adoptat în sesiune, se spune, printre altele: «Chemăm în mod solemn popoarele să ceară guvernelor lor să înceapă tratative și să ajungă la înțelegere. Suntem convinși că nu există problemă care provoacă încordarea relațiilor dintre țări, care să nu poată fi rezolvată pe calea tratativelor». «Toate păturile poporului indian sprijină politica dusă de guvernul Indiei în problema Coreei, precum și în problema ca Republica Populară Chineză să ocupe locul care-i revine în mod legitim în O.N.U.» — se spune într'una din rezoluțiile adoptate în sesiunea Biroului Consiliului Păcii din întreaga Indie, care a avut loc la sfârșitul lui Septembrie. Mii de bărbați și femei din India se încadrează neîncetat în mișcarea pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase. Una din formele de activitate a partizanilor păcii este strângerea de semnături, pe străzi, de către «brigăzi ale păcii».

Un eveniment important în lupta pentru pace, securitate și independență a avut loc la 18 Decembrie la Beyrut, capitala Libanului. Reprezentanți a numeroase grupări politice și religioase, parlamentari, oameni de știință și cultură, militanți activi ai mișcării pentru pace din Liban, Siria, Irak, Transiordania, Arabia Saudită, Iran, precum și delegați din Africa de Nord și din țările din bazinul golfului Persic s'au întrunit într'o conferință cu privire la apărarea drepturilor popoarelor din Orientul apropiat și mijlociu. Conferința dela Beyrut a denunțat cu vigoare planurile imperialiste, care urmăresc să atragă țările din Orientul apropiat și mijlociu în aventuri cu totul străine de interesele lor vitale. În condițiile avântului luptei pentru pace, Conferința a chemat popoarele acestor țări să-și unească eforturile în lupta pentru realizarea năzuințelor lor comune.

Pe de altă parte, Comitetul Național al Partizanilor Păcii din Liban a publicat, spre sfârșitul anului, o declarație prin care se adresează opiniei publice, precum și tuturor partidelor politice și organizațiilor din țară, arătând că mișcarea partizanilor păcii din Liban sprijină lupta tuturor popoarelor pentru pace și independență națională, și chemând toate organizațiile și toate păturile populației din Liban să lupte pentru încetarea acțiunilor agresive ale imperialiștilor împotriva mișcării de eliberare națională a popoarelor Africii de Nord.

Pe la jumătatea lunii Decembrie, trimițând guvernului egiptean textul Apelului Consiliului Mondial al Păcii pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase, Comitetul Național al Partizanilor Păcii din Egipt i-a cerut să sprijine campania mondială pentru rezolvarea paș-

nică a acestor probleme, să contribuie la lupta partizanilor păcii împotriva reînarmării Germaniei Occidentale, împotriva reluării războiului în Coreea, împotriva cursei înarmărilor și împotriva transformării Egiptului într-o bază de agresiune.

«Ziua germană a Păcii pe 1953», care a avut loc între 10 și 12 Decembrie în orașul Weimar, a constituit o puternică demonstrație a mișcării crescânde pentru pace din Germania. În rezoluția generală, delegații la Congres au exprimat speranțele întregului popor german, care consideră că apropiata conferință de la Berlin a celor patru Mari Puteri trebuie să pună bazele rezolvării problemei germane, iar în mesajul adresat popoarelor vecine se subliniază, între altele: «Lupta împotriva tratatelor de la Bonn și Paris, care amenință poporul german, pe toți vecinii lui precum și pacea în lumea întreagă, este lupta noastră comună».

În Cehoslovacia s'a ținut, în Octombrie, un Congres al Partizanilor Păcii pentru rezolvarea pașnică a problemei germane, și tot în Octombrie, Prezidiul Consiliului Păcii din Ungaria a discutat problema dezvoltării mișcării partizanilor păcii din Ungaria, adoptând o rezoluție, în care se subliniază că «niciodată nevoia de coeziune și de vigilență nu a fost atât de mare ca acum. Trebuie să împiedicăm ca imperialiștii să deslănțuie un nou război în Coreea, ca America să extindă războiul în Vietnam, ca Germania să devină un nou focar de război».

La 23 Decembrie, Comitetul Albanez pentru Apărarea Păcii a adoptat o rezoluție în care aprobă în întregime hotărârile sesiunii de la Viena a Consiliului Mondial al Păcii, și subliniază necesitatea de a populariza și de a lămuri în rândurile populației aceste hotărâri.

Poporul român, profund atașat cauzei păcii, dornic să-și consacre toate eforturile îmbunătățirii neconținute a condițiilor de trai ale maselor populare, militează cu hotărâre pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale litigioase, pentru realizarea unei destinderi în încordarea internațională. În afară de numeroasele manifestări inițiate de Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., în sprijinul campaniei mondiale în favoarea tratativilor, manifestări care au contribuit la lărgirea bazei de masă a mișcării pentru pace din țara noastră și au făcut să crească încrederea poporului nostru în tăria de granit a forțelor păcii, trebuie menționat și puternicul protest al oamenilor muncii din R.P.R., concretizat printr-o moțiune adoptată într-o plenară lărgită a Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., care a avut loc la începutul lunii Martie. Plenara a luat totodată hotărârea de a organiza, în ziua de 23 Martie, o zi de protest împotriva folosirii armei bacteriologice de către imperialiștii americani în Coreea. În această zi, oamenii muncii din întreaga țară și-au exprimat, în adunări și consfățuiri, indignarea și protestul împotriva crimelor monstruoase ale agresorilor americani în Coreea și adunarea lor la cererea Congresului Mondial al Popoarelor pentru Apărarea Păcii, ca să se interzică de îndată războiul bacteriologic, iar toate statele să adere la Protocolul de la Geneva, prin care se interzice folosirea acestor arme.

*

Importante manifestații internaționale pentru pace au avut loc și

cu prilejul diferitelor **Congrese Mondiale** ce s'au ținut în cursul anului trecut.

De o deosebită importanță în lupta popoarelor pentru pace a fost **Congresul Mondial al Femeilor**, care s'a ținut între 5 și 10 Iunie, la Copenhaga. Cu un înalt spirit de răspundere, reprezentantele unei jumătăți din omenire au dezbătut problema vitală a apărării păcii în lumea întreagă, exprimându-și hotărârea de a-și da contribuția la realizarea destinderii internaționale, la crearea unui climat favorabil discuțiilor și rezolvării tuturor problemelor pe calea tratativelor. La 25 Septembrie, Secretariatul Federației Democrate Internaționale a Femeilor a dat publicității o declarație, în care se arată că Federația sprijină întru totul rezoluția Biroului Consiliului Mondial al Păcii cu privire la campania începută la 20 Iunie, pentru a chema popoarele să ceară guvernelor lor să cadă de acord între ele, cu privire la reglementarea pe cale pașnică a problemelor internaționale.

Între 25 și 30 Iulie, capitala Republicii noastre a avut cinstea să găzduiască lucrările celui de al **III-lea Congres Mondial al Tineretului**, la care au participat peste 1500 delegați, din 106 țări. Toate cuvântările rostite la Congres au avut la bază ideea că pentru fericirea tineretului este necesară pacea, și că pentru a o obține este nevoie ca tineretul să-și strângă rândurile. «Noi credem, — a spus în raportul său Jacques Denis, secretarul Federației Mondiale a Tineretului Democrat — că sarcina noastră esențială este de a înfăptui unitatea întregului tineret. Tot tineretul trebuie să dăruiască, plin de entuziasm, cauzei apărării păcii, nesfârșita bogăție a forțelor sale tinerești, combative și proaspete».

Cel de al **IV-lea Festival al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie**, întrunind 30.000 de tineri și tinere din 111 țări, a transformat Bucureștiul timp de două săptămâni (2-16 August), în Capitală a lumii tineretului, constituind — așa cum afirma Președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., Dl. Gheorghe Gheorghiu-Dej, în mesajul adresat tinerilor participanți — «o puternică manifestare a unității tineretului din lumea întreagă în lupta pentru pace și prietenie între popoare, pentru făurirea unui viitor luminos..., o nouă dovadă a faptului că oamenii din întreaga lume, indiferent de naționalitate sau rasă, de convingeri politice sau religioase, pot trăi în pace».

Participanții la cel de al **III-lea Congres Mondial al Studenților** (Varșovia, 27 August—2 Septembrie) au adresat un apel către studenții din lumea întreagă, îndemnându-i să ceară reglementarea pașnică a problemelor internaționale litigioase.

Documentele celui de al **III-lea Congres al Sindicatelor**, care a avut loc la Viena între 10 și 21 Octombrie, arată că, în condițiile actuale, lupta clasei muncitoare pentru interesele ei vitale de zi cu zi, se împletește tot mai mult cu lupta popoarelor pentru libertate și independență națională, pentru dezvoltarea economică și socială pentru pace în întreaga lume. Din această convingere, a cărei justete este confirmată de întreaga experiență a mișcării muncitorești internaționale, izvorăsc energicele chemări ale Congresului de a lupta împotriva primejdiei unui nou război mondial. «Sarcina cea mai importantă a tuturor organizațiilor sindicale este lupta pentru pace — a subliniat Louis Sallant, secretarul general al F.S.M.,

în raportul său «Despre activitatea Federației Sindicale Mondiale și sarcinile de viitor ale sindicatelor, cu privire la întărirea unității de acțiune a oamenilor muncii, în lupta pentru ridicarea nivelului de trai, pentru pace». Mișcarea mondială pentru apărarea păcii este întruchiparea alianței clasei muncitoare cu celelalte pături ale populației».

Problema păcii a constituit un punct principal chiar și în debaterile diferitelor Congrese internaționale sau mondiale profesionale, ce au avut loc în cursul anului 1953.

Astfel, una dintre trăsăturile caracteristice ale Congresului internațional al medicilor, care s'a ținut la Viena spre sfârșitul lunii Mai, a fost înțelegerea unanimă a faptului că lupta pentru sănătatea omului este indisolubil legată de lupta pentru o pace trainică. Toți delegații au răspuns în unanimitate la nobilul apel al prof. francez Weil-Hallé, care a declarat: «Trebue să ne unim toate forțele pentru a împiedica un nou război!».

Conferințele științifice internaționale ale astronomilor, care au avut loc la Groningen (Olanda), între 22 și 27 Iunie, și la Paris, între 29 Iunie și 3 Iulie, au dat un impuls pentru noi cercetări și au contribuit la stabilirea unui contact strâns, întemeiat pe respect și înțelegere, între oamenii de știință din trei continente. S'a confirmat încă odată, prin fapte, posibilitatea practică a legăturilor creatoare și a colaborării între reprezentanții științei din țări cu sisteme sociale diferite.

O deosebită importanță prezintă rezoluția adoptată de cel de al III-lea Congres General al Federației Mondiale a oamenilor de știință, ținut la Budapesta între 12 și 14 Septembrie, prin care s'a cerut tuturor guvernelor să ajungă la un acord internațional cu privire la interzicerea folosirii mijloacelor de exterminare în masă și la adoptarea unor măsuri practice — care, după cum s'a dovedit din punct de vedere științific, sunt pe deplin posibile — pentru a face eficace această interzicere.

În cursul lunii Septembrie a avut loc la Roma cel de al VI-lea Congres Internațional al microbiologilor. Într'una din rezoluțiile adoptate, propusă de vice-președintele Congresului, profesorul italian Redaelli, se face apel la oamenii de știință să folosească realizările științei exclusiv în scopuri umanitare, cerându-se în special să se respecte Protocolul dela Geneva din 1925, cu privire la interzicerea războiului bacteriologic.

Festivitățile în cadrul cărora s'au înmănat anul trecut Premiile Internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» laureaților din 1952 au constituit tot atâtea prilejuri pentru sincere confesiuni și angajamente ale acestor proeminenți și devotați slujitori ai idealului scump întregii omeniri: pacea și prietenia între popoare. Premiile le-au fost înmănate la Moscova, într'o atmosferă plină de entuziasm și încredere în viitor: la 5 Ianuarie, cunoscutul fruntaș al vieții publice din India, Saifuddin Kitchlew, Președintele Consiliului Păcii din India; la 15 Ianuarie, muncitoarei textile din Brazilia, Elisa Branco, activistă a Federației Femeilor Braziliene; la 27 Ianuarie, eminentului scriitor sovietic Ilpa Ehrenburg, cunoscut luptător pentru pace; la 4 Februarie, scriitorului progresist german Johannes Becher; la 25 Martie, eminentului luptător pentru pace Yves Farge, militant social francez; la 28 Martie, pastorului James Lindicott, doctor în Teologie, Președintele Consiliului Național al Congre-

sului Canadian pentru Apărarea Păcii. Lui Paul Robeson, eminent luptător pentru pace, militant de seamă din Statele Unite ale Americii, premiul i-a fost înmănat în ziua de 23 Septembrie, la New-ork, în sala de concerte a hotelului «Thérèse», în prezența a numeroși reprezentanți ai opiniei publice americane.

Tot în cursul anului trecut a primit premiul și scriitorul progresist francez André Stil, în localul ambasadei U.R.S.S. din Franța, la 24 Ianuarie, precum și profesorul Icuo Ojama, Președintele Comitetului Japonez pentru Apărarea Păcii, la Moscova, în ziua de 9 Iunie.

Ca o înaltă prețuire a meritelor celor ce-și închină viața cauzei atât de nobile a slujirii poporului, a apărării și întăririi păcii pe întreg globul pământesc, Comitetul sovietic pentru apărarea păcii, Ministerul Culturii al U.R.S.S. și Uniunile scriitorilor plastici și compozitorilor sovietici au organizat la 8 Decembrie, în sala «Ceaicovschi» din Moscova, o mare reuniune închinată laureaților premiilor internaționale ale păcii, dintre care mulți se găseau de față, ca oaspeți ai Uniunii Sovietice după sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii. La această reuniune a participat și cunoscutul militant pe tărâm social din Germania, Joseph Wirth, fost cancelar al Reichului, precum și marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu, Președintele Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R.

O profundă durere a pricinuit în lumea partizanilor păcii moartea prematură a lui Yves Farge, Președintele Consiliului Național al Păcii din Franța, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», în urma unui accident, întâmplat la 31 Martie, în Tbilisi. În persoana lui Yves Farge mișcarea pentru menținerea și întărirea păcii a pierdut pe unul din cei mai de seamă și mai străluciți reprezentanți ai ei. Dar cauza pentru care a luptat Yves Farge — marea cauză a păcii — trăiește și va învinge.

Sfârșitul anului a fost marcat de încă un eveniment de mare însemnătate, care oglindește creșterea tot mai mare a forței lagărului păcii. La 12 Decembrie a avut loc tradiționala decernare a Premiilor Internaționale Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare» pentru anul 1953. Lista noilor laureați, formând cea de a patra serie a luptătorilor pentru pace care primesc această înaltă distincție, cuprinde fruntași de seamă ai vieții politice și publice din diferite țări, mari savanți, scriitori, un reprezentant al clerului — ceea ce oglindește caracterul democratic al mișcării pentru apărarea păcii, ca mișcare care grupează oameni de ideologii politice și credințe religioase diferite.

Decernarea anuală a acestor premii concretizează înalta prețuire pe care o acordă omenirea progresistă marilor luptători pentru cauza păcii, reprezentând totodată o luminoasă manifestare a voinței de pace a Uniunii Sovietice.

Mișcarea partizanilor păcii promovează neîncetat din sânul fiecărui popor noi luptători curajoși, care, în activitatea lor zilnică, demască planurile ucigașe ale imperialismului și cheamă masele să se unească în lupta nobilă pentru pacea omenirii.

Dintre acești cameni de frunte fac parte și cele zece personalități distinse cu Premiul Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare», la 12 Decembrie anul trecut: Pierre Cot, deputat în Adunarea

Națională a Franței și cunoscut fruntaș al vieții politice din Franța, prețuit de poporul francez ca un sincer și înflăcărat patriot, ca și de opinia publică democratică internațională, ca om ce respectă interesele tuturor popoarelor și luptă pentru dezvoltarea relațiilor prietenești între ele; generalul-major **Sahib Sing-Sokhey**, profesor, membru în Consiliul statelor din parlamentul Indiei, valoros savant microbiolog, luptător neobosit pentru triumful cauzei păcii în Asia și în lume; **Andrea Gagero**, preot italian, vechi luptător pentru interesele vitale ale poporului italian, participant activ la mișcarea de rezistență din Italia în timpul celui de al doilea război mondial; **Isabelle Blum**, deputată în parlamentul belgian, cunoscuta fruntașă a vieții publice din Belgia, înflăcărată luptătoare pentru triumful păcii; **Howard Fast**, scriitor american progresist, care, prin numeroasele lui opere slujește cauza apărării drepturilor omului, fiind purtătorul de cuvânt al Americii progresiste, al adevăratei Americi; **John Bernal**, profesor la Universitatea din Londra, eminent activist al vieții publice și mare savant fizician care se situează pe cele mai înaintate poziții în știință și se află în vâltoarea luptei sociale; **Leon Kruczkowski**, scriitor polonez, care, fiind în fruntea Uniunii Scriitorilor Polonezi, desfășoară o vastă activitate publicistică, luptând pentru crearea unei literaturi înaintate, pătrunse de ideile păcii și progresului; **Pablo Neruda**, scriitor chilian, care întruchipează dorința arzătoare de pace și libertate a poporului său și a tuturor popoarelor Americii Latine; **Andrea Andreen**, medic șef al laboratorului clinic din Stockholm, activistă cunoscută a mișcării democratice a femeilor, care, prin relatările ei făcute după reîntoarcerea din Coreea, a convins mulți oameni din țările scandinave de justetea și forța mișcării populare pentru apărarea păcii; **Nina V. Popova**, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor din Uniunea Sovietică și președinta Consiliului Antifascist al Femeilor Sovietice, cunoscută de oamenii sovietici ca o activistă de seamă pe tărâm social, precum și de cercurile democratice din lumea întreagă prin activitatea neobosită pe care o desfășoară ca vicepreședintă a Federației Democratice Internaționale a Femeilor.

Decernarea Premiilor Stalin va insufla noi forțe, va determina în rândurile acestora sporirea avântului și combativității în lupta pentru reglementarea problemelor internaționale pe cale pașnică, pentru slăbirea încredării internaționale, pentru pace.

Este o mare deosebire între acești laureați, eminenti luptători pentru pace, și cei care în țările imperialiste primesc distincții așa zise «pentru pace» dela cercuri interesate în pregătirea unui nou război mondial, ca de pildă Marshall, autorul înrobitorului plan ce-i poartă numele, care a primit la 10 Decembrie premiul Nobel «pentru pace» pe anul 1953. Este adevărat însă că poporul a manifestat și pentru generalul Marshall, cu prilejul înmânării premiului; dela balcoanele sălii de festivități a universității din Oslo au căzut pe capul publicii numeroase manifeste în care se putea citi: «Protestăm! Cine este Marshall? Marshall este generalul care a contribuit în mod deosebit la arderea de vii a o sută de mii de oameni prin aruncarea de bombe atomice la Hiroshima și Nagasaki, într-un moment în care soarta războiului era hotărâtă... Meseria lui este războiul și pregătirea războiului. Protestăm împotriva acordării acestuia».

a Premiului Nobel al Păcii!». Astfel au salutat norvegienii simpli pe proaspătul uns «făuritor al păcii».

Printre personalitățile cărora li s'au atribuit **Medalia de Aur a Păcii** în cadrul sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii a fost și **sculptorul român Ștefan Csorvássy**, fost muncitor într'o fabrică din Tg. Mureș, care a ajuns astăzi unul din cei mai buni sculptori în lemn din țara noastră, laureat al Premiului de Stat. În cadrul unei adunări festive organizată la 18 Noembrie de Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., s'a înmănat laureatului român Medalia de Aur, decernată de Consiliul Mondial al Păcii, pentru opera sa «Partizanii coreeni». «Prețuirea acordată de Consiliul Mondial al Păcii lucrării sculptorului Csorvássy și prin aceasta culturii noi a Republicii noastre — a subliniat, în cuvântarea pe care a ținut-o cu acest prilej dl. Boris Caragea — va constitui un puternic imbold pentru oamenii artei din patria noastră, în crearea de noi și valoroase opere închinare măreței cauze a păcii și progresului omenirii». În mânănd sculptorului Medalia, Acad. Mihail Sadoveanu, Președintele Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R., a arătat că oamenii artei din țara noastră, creând astfel de opere, exprimă voința de neclintit a poporului nostru de a lupta, alături de toate popoarele lumii, pentru pace, pentru umanitate.

Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R. a organizat deasemenea marile **aniversări culturale propuse pentru anul 1953 de Consiliul Mondial al Păcii**: 100 de ani dela nașterea scriitorului cuban José Martí, erou al luptei de eliberare națională a poporului cuban; 100 de ani dela nașterea marelui pictor olandez Van Gogh; 400 de ani dela moartea marelui scriitor și umanist francez Rabelais; 2200 ani dela moartea marelui poet și patriot chinez Ciu Iuan; 410 ani dela moartea marelui astronom polonez Copernic; 150 ani dela nașterea filosofului moralist american Emerson. După cum a subliniat în ședința de organizare Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Vicepreședintele Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R., aceste aniversări inițiate de Consiliul Mondial al Păcii au o deosebită însemnătate pentru cunoașterea patrimoniului cultural al diferitelor popoare, pentru educarea maselor în spiritul respectului pentru tradițiile culturale de valoare ale fiecărui popor, pentru întărirea prieteniei și solidarității lor.

*

Poporul sovietic și oamenii muncii și ai păcii din întreaga lume au suferit în Martie 1953 cea mai grea pierdere. **La 5 Martie și-a încheiat gloriosul său drum de viață marele stegar al păcii, Iosif Vissarionovici Stalin.** De necuprins în cuvinte sunt măreția și însemnătatea activității lui Stalin pentru popoarele U.R.S.S. și pentru oamenii muncii din lumea întreagă. I. V. Stalin și-a consacrat întreaga viață luminoasă cauzei salvării omenirii de războaiele distrugătoare, făcând cele mai mari eforturi pentru apărarea păcii în lume. Înțeleptele cuvinte staliniste: «Pacea va fi menținută și consolidată, dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt», au pătruns adânc în conștiința popoarelor, au aprins în inimile tuturor oamenilor de bună credință hotărârea neștrămutată de a apăra cauza păcii, de a pune frâu instigatorilor la un nou război.

Sub conducerea marelui Stalin, popoarele au obținut o cucerire măreață: pentru prima oară în istoria mondială a fost făurit puternicul la-găr al păcii, democrației și socialismului.

Stalin, experiența sa, înțelepciunea sa, au avut — lucru recunoscut chiar de adversarii săi — un rol uriaș în menținerea păcii. El a trăit și a lucrat în numele înfăptuirii păcii între popoare, acest ideal măreț și nobil. Și pentru traducerea în viață a acestui ideal a luptat și luptă cu toată fermitatea Uniunea Sovietică.

«Uniunea Sovietică a apărut și apără permanent cauza păcii, — a reliefat G. M. Malencov în cuvântarea rostită cu prilejul funeraliilor lui I. V. Stalin —, deoarece interesele ei nu pot fi despărțite de cauza păcii în întreaga lume. Uniunea Sovietică a dus și duce politica consecventă de menținere și întărire a păcii, politică de luptă împotriva pregătirii și deslănțuirii unui nou război... Guvernul Sovietic consideră că politica păcii între popoare este singura politică justă, corespunzătoare intereselor vitale ale tuturor popoarelor».

Cuvântarea rostită de Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. M. Malencov, la ședința de închidere a celei de a V-a sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S., a constituit o nouă dovadă a dorinței Uniunii Sovietice de a contribui efectiv la cauza realizării unei destinderi a situației internaționale actuale. Declarația în care se arată că nu există nicio problemă internațională litigioasă care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, pe baza înțelegerii între părțile interesate a făcut să crească și mai mult speranța oamenilor cinstiți din lumea întreagă în posibilitatea consolidării păcii și colaborării internaționale.

Cuvântarea Președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., — în care se arată că Statele Unite nu sunt monopoliste nici în producția bombei cu hidrogen, ca și comunicatul guvernamental cu privire la experimentarea bombei cu hidrogen, prin care Guvernul Sovietic își afirmă din nou poziția sa fermă în favoarea inetrzicerii folosirii bombei atomice și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă — a spulberat iluziile făcute asupra monopolului deținut de S. U. A., privind bomba cu hidrogen, și care servea drept «argumente» în politica «războiului rece».

Tradiționala politică a Uniunii Sovietice, de apărare a cauzei păcii și securității popoarelor, se oglindește puternic și în declarația Guvernului Sovietic în legătură cu discursul rostit de președintele S. U. A., Eisenhower, la 8 Decembrie, în Adunarea Generală a O.N.U.-ului, în legătură cu problema înarmării atomice. Uniunea Sovietică luptă consecvent pentru ca marea descoperire a minții omenești — posibilitatea folosirii energiei atomice — să nu fie utilizată împotriva civilizației, ci pentru progresul ei multilateral, nu pentru exterminarea în masă a oamenilor, ci pentru nevoile pașnice, pentru asigurarea prin toate mijloacele a ridicării bunei stări a populației. Aceasta este cerința tuturor popoarelor.

Dealtfel, Uniunea Sovietică a făcut propuneri concrete și în sesiunea Adunării Generale a O.N.U.-lui cu privire la interzicerea necondiționată a armei atomice și a armei cu hidrogen, propuneri care au fost susținute cu caldura de întreaga omenire dornică de pace. În cadrul Organizației Națiunilor Unite, Uniunea Sovietică luptă cu intransigență pentru ridicarea autorității și rolului acestei organizații, și, cu toate uriașele greutăți create

de adversarii păcii, ea urmărește să obțină adoptarea unor hotărâri care să frâneze acțiunile forțelor agresive în deslănțuirea unui nou război.

Creșterea curentului opiniei publice mondiale în favoarea unei reglementări pașnice a problemelor internaționale, pe calea tratativelor, a determinat desigur și pe conducătorii Statelor Unite și Angliei să ia atitudine față de această problemă. Articolele publicate în ziarul «Pravda» ca răspuns discursurilor ținute de Eisenhower, la 16 Aprilie, și Churchill, la 11 Mai, constituie o nouă și strălucită expresie a politicii eterne a Uniunii Sovietice, a acestei politici care slujește cauza nobilă a păcii.

Schimbul de note diplomatice care a avut loc dealungul mai multor luni în cursul anului 1953, în problema convocării unei conferințe a reprezentanților Marilor Puteri, a clarificat o serie de probleme, în ciuda tuturor încercărilor dușmanilor păcii de a le încurca. Uniunea Sovietică a dovedit în mod limpede că este gata să discute problemele internaționale arzătoare pe baza unei colaborări internaționale cinstitute și a respectării reciproce a intereselor.

Luptând în mod consecvent pentru consolidarea păcii, Uniunea Sovietică depune toate eforturile pentru rezolvarea problemei germane. În acest scop, Guvernul Sovietic a adresat, la 15 August 1953, o notă guvernelor Franței, Marelui Britanii și S. U. A., în care se propunea convocarea în timpul cel mai scurt a unei conferințe de pace cu participarea tuturor statelor cointeresate.

Inițiativele întreprinse de marea Uniune Sovietică, bastionul păcii și libertății popoarelor, au găsit și găsesc întotdeauna un răsunset adânc în inimile oamenilor din lumea întreagă, care știu că politica externă a U.R.S.S. oglindește interesele întregii omeniri iubitoare de pace. În lupta lor pentru înlăturarea primejdiei unui nou război mondial, popoarele lumii privesc spre U.R.S.S. ca spre principalul reazim, factorul de bază al menținerii și consolidării păcii mondiale.

Poporul nostru muncitor a sprijinit și sprijină cu convingere și cu toată puterea propunerile Uniunii Sovietice îndreptate spre reglementarea pașnică a litigiilor internaționale, fiind hotărât să-și pună toate forțele în slujba consolidării Patriei noastre, factor activ al invincibilului lagăr al păcii și socialismului, în slujba cauzei celei mai scumpe a tuturor popoarelor: apărarea păcii omenirii.

Anul 1953 a fost anul unor însemnate succese ale politicii de pace, dintre care cel mai strălucit este încheierea armistițiului în Coreea. Ca urmare a luptei pentru pace a milioane de oameni din lumea întreagă, s'a pus capăt unui foc pustiitor, ce și-a vânturat vălvățile ucigătoare timp de peste trei ani. Semnarea armistițiului în Coreea dovedește cu prisosință că în actuala conjunctură internațională, orice problemă în litigiu poate fi rezolvată pe calea tratativelor. «Acest eveniment de mare importanță — a declarat, între altele, Frédéric Joliot-Curie, Președintele Consiliului Mondial al Păcii — confirmă justetea și oportunitatea apelului Consiliului Mondial al Păcii, care afirmă că tratativele și acordurile sunt posibile».

Au rămas omenirii iubitoare de pace încă multe probleme nerezolvate și urgente. Succesele obținute în cursul anului 1953 în lupta pentru pace sunt însă o cheazășie că forțele păcii vor triumfa asupra forțelor războiului.

Timpul lucrează în favoarea cauzei păcii, împotriva celor care pun la cale un nou război.

*

«Intrucât pacea pentru care luptă omenirea este o poruncă netăgăduită a lui Hristos, iar datoria noastră de creștini este de a împlini această poruncă, noi suntem datori a osârdui, cu vreme și fără vreme, pentru înfăptuirea deplină a păcii pe pământ», spuneau creștinilor din lumea întreagă întâistătorii Bisericii Ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia și Bulgaria, în chemarea ce le-a fost adresată în Iulie 1951. «Hotărârea noastră de luptă pentru pace — preciza Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian în cuvântarea rostită la Congresul Național pentru Apărarea Păcii din R. P. R. în Decembrie 1952 — izvorăște din convingerile noastre religioase. Slujitori ai Bisericii Ortodoxe, slujitori ai lui Hristos, Domnul Păcii, noi nu putem uita nicio clipă că mesagiul divin, rostit lumii la venirea lui Hristos, a fost acesta: «Pe pământ pace și între oameni bună voie» (Luca II, 14). «Lupta pentru pace, adică lupta cu tot ceea ce împiedică statornicirea păcii între oameni, este una din principalele temeuri ale creștinismului, fiindcă pacea este condițiunea necesară îndeplinirii principii de căpetenie al creștinismului: statornicirea frățietății și iubirii între oameni», — a arătat I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutički în cuvântarea rostită la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii de la Viena.

Pătrunși de aceeași bună-credință și bazați pe doctrinele religioase respective, clericii și conducătorii cinstiți ai Cultelor religioase din întreaga lume s'au unit în lupta pentru apărarea păcii, desfășurând în cursul anului 1953 o activitate intensă și rodnică.

Deschizând desbaterile asupra problemei destinderii situației internaționale, al treilea punct din ordinea de zi a Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, savantul fizician englez J. D. Bernal a făcut apel la sentimentele morale și religioase ale întregii omeniri, spunând: «Sunt sigur că la acest Congres vom găsi o mare bogăție de mărturii religioase în favoarea păcii. Acest fapt este binevenit, din două motive: pentru faptul în sine și pentru că aceasta arată că oamenii cu o poziție importantă în lumea religioasă sunt dispuși să se unească pentru această acțiune comună. Nădăjduesc că, după sfârșitul ședințelor noastre de aci, această preocupare va găsi mijloace de exprimare și că repercursiunile acestui Congres vor fi durabile și că ele vor lua o amploare din ce în ce mai mare».

Savantul profesor Bernal a avut perfectă dreptate. La lucrările Congresului de la Viena a participat un impresionat număr de personalități religioase, clerici și mireni din lumea întreagă, nu numai cu prezența, ci și cu acțiuni concrete, aducând contribuțiuni importante în problema apărării păcii. Reîntorși în patriile lor, reprezentanții Cultelor religioase au desfășurat o activitate neîntreruptă în vederea popularizării importanțelor hotărâri luate la Viena și pentru traducerea lor în viață.

Numărul Cultelor religioase, al slujitorilor altarelor și al credincioșilor tuturor Confesiunilor care cer încheierea neîntârziată a Pactului Pații între cele cinci Mari Puteri și începerea tratativelor pentru soluționarea pașnică a tuturor neînțelegerilor dintre state a crescut consi-

derabil în cursul anului 1953. În același timp, personalitățile de seamă ale vieții religioase din lume, care luptă în primele rânduri ale partizanilor păcii și-au intensificat activitatea în lupta pentru pace. Pentru exemplificare, vom reaminti numai de strădaniile câtorva clerici, a căror activitate este cunoscută și apreciată de altfel de toți oamenii pașnici de pretutindeni.

La numai câteva săptămâni după întoarcerea dela Congresul Popoarelor, pastorul **James Endicott**, în calitatea sa de Președinte al Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, a adresat un apel către poporul canadian, cerându-i să exercite influența sa asupra guvernului, pentru ca acesta să ceară la O.N.U. încetarea imediată a războiului din Coreea. La 15 Aprilie, pastorul Endicott a remis presei și posturilor de radio o declarație însoțită de Apelul Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, adresat guvernului și membrilor parlamentului din Canada, prin care le cere să sprijine propunerile Congresului Popoarelor cu privire la încheierea unui Pact al Păcii între Mariile Puteri. Apelul a fost predat în aceeași zi parlamentului canadian. În încheierea cuvântării pe care a ținut-o cu prilejul primirii Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare», la Moscova, în ziua de 28 Martie, pastorul James Endicott a declarat că va purta mai departe, cu și mai mult avânt, lupta sfântă pentru apărarea păcii pe pământ, pentru apărarea vieții copiilor de pretutindeni.

Pastorul Martin Niemöller, Președintele Bisericii Evanghelice din landul Hessa (Germania Occidentală), și-a cucerit prestigiul său moral încă decând lupta neînfricat împotriva hitlerismului. În prezent Niemöller își consacră toate forțele luptei pentru pace. În Februarie, pastorul Niemöller a vizitat Parisul, în cadrul unei delegații vestgermane, pentru a cere diferitelor grupări politice din Franța să nu admită ratificarea tratatelor dela Bonn și Paris. În timpul scurtei șederi la Paris, pastorul Niemöller a discutat cu numeroși francezi; a stat de vorbă cu pastori francezi, a vizitat Adunarea Națională, unde oamenii politici francezi ai diferitelor partide i-au făcut o primire oficială la care au asistat și aceia care se pronunță pentru ratificarea tratatelor dela Bonn și Paris. Astfel Niemöller a tradus în viață intenția de a sta de vorbă cu oameni a căror părere este diferită de a sa, întrucât consideră că «fără un astfel de schimb de păreri între oameni de diferite concepții nu va putea fi realizată o pace trainică».

Decernarea Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» pe anul 1953 a adus în stima întregii lumi cinstite încă un cleric înflăcărat luptător pentru pace: **preotul italian Andrea Gagero**. Chiar dela începutul activității sale, ca preot într'unul din cartierele portuare din Genua în perioada intrării Italiei în cel de al doilea război mondial, Andrea Gagero și-a legat soarta sa de cea a oamenilor muncii din Italia. Consacrându-și toate forțele luptei împotriva războiului și pentru construirea unei lumi pașnice și drepte, Gagero a fost capelanul detașamentului de partizani din Liguria, iar ca preot a îndemnat pe toți credincioșii să se unească în lupta lor pentru o pace durabilă, înțelegere reciprocă și prietenie între popoarele de pe întreg pământul. Participând la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii din Varșovia în anul 1950, a fost

supus, la întoarcerea sa în patrie, unor întregi serii de persecuții, bazate pe minciuni și calomnii; adversarii păcii i-au retras lui Gagero dreptul de a-și exercita misiunea de preot, însă n'au îndrăznit să-l caterisească. Andrea Gagero nu se teme însă de amenințări și nici încercările grele nu-l descurajează; în Aprilie, el a publicat în ziare un articol, în care a expus clar și cu demnitate motivele care l-au determinat să participe în 1950 la Congresul Partizanilor Păcii din Varșovia. Preotul Gagero știe că drumul luptei pentru pace este unicul drum just și el merge hotărât pe acest drum.

Constatând solidaritatea întregii creștinătăți în problemele războiului și păcii, un reprezentant atât de influent al Bisericii Anglicane cum este **Arhiepiscopul de York, Dr. Garbett**, și-a ridicat și el glasul în apărarea păcii. În pastorală sa din Septembrie pe tema «Război sau pace», el a subliniat necesitatea găsirii unui modus vivendi între popoarele de diferite ideologii, și, considerând că admiterea Chinei noi în O.N.U. va slăbi încordarea internațională, a sprijinit ideea coexistenței pașnice.

La sesiunea **Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta (15-20 Iunie)** au participat numeroși reprezentanți ai aproape tuturor Cultelor religioase din lume, susținând ideea alegerii tratativelor pentru soluționarea litigiilor dintre națiuni și posibilitatea coexistenței și colaborării pașnice a diferitelor sistemele politico-economice. **I.P.S. Mitropolit Nicolae Crutițki**, **pastorul James Endicott**, **pastorul Martin Niemöller**, **pastorul Ragnar Forbeck** din Norvegia, **abatele Depierre** din Franța, **monseniorul Czapik**, **Arhiepiscopul Bisericii Catolice Ungare**, **pastorul olandez Hugo van Dallen**, **călugărul budist Saramancara Thero** din Ceylon, ș.a., au adus contribuții valoroase în discuțiile și lucrările sesiunii.

După cum am mai amintit, hotărârile sesiunii Consiliului Mondial dela Budapesta au fost aprobate întru totul într'o plenară lărgită a Comitetului Sovietic pentru Apărarea Păcii, care a avut loc la Moscova, în ziua de 31 August. Cu acest prilej, **I. P. S. Mitropolit Nicolae de Crutița și Colomna** a vorbit în numele Bisericii, spunând, în esență: «Noi salutăm cu căldură ideea tratativelor și vom depune toate strădaniile pentru ca toate Bisericile creștine să se pronunțe pentru această idee. Pe această bază, trebuie să se unească toți creștinii, de toate Confesiunile. Chemăm la aceasta și acele cercuri ale creștinilor din Apus care până în prezent nu și-au precizat atitudinea față de problemele păcii. Este timpul să se înțeleagă că nu este vorba de predominarea unui mod de viață sau a altuia, a unei orânduirii sociale sau a alteia, ci de respectarea reciprocă a intereselor popoarelor și a libertății lor, ca bază a coexistenței lor pașnice».

Culte religioase din lume au avut numeroși reprezentanți și la sesiunea **Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, din 23-28 Noembrie**. **Pastorul James Endicott** a vorbit despre lupta partizanilor păcii din Canada, iar **pastorul Niemöller** a subliniat că toți credincioșii au datoria să acționeze din toate puterile pentru menținerea și întărirea păcii; a condamnat totodată activitatea vârfurilor unor partide așa numite creștine sau catolice care, prin activitatea lor, slujesc de fapt forțele agresive. Cuvântarea pastorului Niemöller s'a bucurat de o bună primire din partea participanților la sesiune. «Vorbind aci în calitate de slujitor al Bisericii Ortodoxe Ruse — a spus în cuvântarea sa **I. P. S. Mitropolit Nicolae de**

Crutița și Colonna — vreau să concentrez atenția mea și a Dvs. asupra sarcinii atragerii maselor de credincioși la cauza noastră comună. La Congresul dela Viena și la sesiunea dela Budapesta, slujitorii diferitelor religii au fost larg reprezentați. Alăturându-se luptei pentru pace, masele de adepți ai islamismului, budismului și altor religii din Asia și Africa constitue o forță de rezistență împotriva războiului. Se lărgeste în același timp mișcarea creștinilor pentru apărarea păcii. Un număr tot mai mare de creștini de diferite confesiuni ajung la unica hotărâre justă: să lupte pentru pacea internațională, laolaltă cu popoarele».

Bisericele Ortodoxe, înțelegându-și misiunea, s'au încadrat chiar dela început în marea și nobila luptă pentru apărarea păcii, pe care o desvoltă și o intensifică neîncetat. Astfel, **conducătorii și reprezentanții majorității Bisericilor Ortodoxe Autocefale întâlnindu-se la Sofia în luna Mai, cu prilejul festivității înscăunării noului Patriarh bulgar, Inalt Prea Sfințitul Chiril, au reînnoit hotărârea Sfințelor Biserici de a sprijini lupta popoarelor pentru apărarea păcii în lumea întreagă.** La 16 Mai, în cadrul ședinței festive a Sfântului Sinod al Biserici Ortodoxe Bulgare, la care au luat parte și conducătorii și reprezentanții Bisericilor Ortodoxe surori, **Inalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,** subliniind că, în lupta pentru consolidarea păcii împotriva celor care sădesc vrajbă între popoare și atâță la războaie, Bisericele Ortodoxe pot și trebuie să participe în modul cel mai activ, a făcut o propunere concretă: «Să ne informăm reciproc asupra tuturor hotărârilor care se iau separat de Bisericele noastre, pentru a ne ajuta reciproc și a unifica acțiunile întreprinse de Bisericele noastre Ortodoxe în apărarea păcii, întrucât avem una și aceeași temelie în învățătura evanghelică în sprijinul luptei pentru apărarea păcii. Prin participarea noastră la lupta pentru apărarea păcii, noi putem să aducem folos mai mare popoarelor noastre, împlinind în acelaș timp principiile evanghelice privitoare la pace». După ce și ceilalți conducători și reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe (**I. P. S. Mitropolit Grigorie al Leningradului și Novgorodului, I. P. S. Macarie, Mitropolitul Varșoviei și a toată Polonia, I. P. S. Elefterie, Mitropolitul de Praga și a toată Cehoslovacia, P. S. Episcop Gavril al Batumului, reprezentantul Bisericii Gruzine și I. P. S. Patriarh Chiril al Bulgariei**) au arătat, în cuvântările respective, marea importanță a luptei pentru pace și temeiurile ei evanghelice, precum și datoria Bisericilor Ortodoxe de a activa cu toate mijloacele de care dispun în această luptă sfântă, s'au formulat următoarele deziderate, care au fost aprobate în unanimitate:

1. Ar fi folositor pentru Ortodoxie comunicarea mai activă și permanentă a Sfințelor Biserici locale.

2. Incordarea internațională continuă să fie mare și amenință omnia cu un nou război atotdistrugător. Datoria Sfintei Biserici este să apere pacea, sprijinind voința popoarelor pentru pace în lumea întreagă și depunând toate eforturile pentru slăbirea încordării internaționale și pentru încheierea unui pact al păcii, care ar stabili dreptatea și frățietatea între popoare.

Biserica Ortodoxă Română, traducând în viață învățăturile de bază ale ei, ca Biserică întemeiată de Hristos, Domnul Păcii, pentru mântuirea și fericirea oamenilor, a adus în cursul anului trecut o contribuție mult sporită pentru cauza sfântă a menținerii și consolidării păcii, prin intensificarea luptei pentru pace în rândurile Ierarhilor conducători, ale clericilor și credincioșilor.

În fruntea oastei luptătoare pentru pace a Bisericii noastre Ortodoxe s'a aflat, ca întotdeauna, **Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian**. Într'adevăr, problema păcii este ideea de bază în jurul căreia se concentrează toate acțiunile Inalt Prea Sfinției Sale. Iată, de pildă, cum își exprima gândurile și speranțele în scrisoarea irenică trimisă cu prilejul sfințelor sărbători ale Invierii Domnului din 1953 celor șapte Patriarhi ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale din lume: «Noi credem cu toată siguranța, că Hristos Cel Inviat... va ajuta sutelor de milioane de oameni, partizani ai păcii, care apără «pacea a toată lumea», căci numai pacea aduce mulțumire, fericire și prosperitate pentru toți fiii pământului».

În cuvântarea pe care a rostit-o la adunarea de doleu care a avut loc la Institutul Teologic din București, în ziua de 9 Martie 1953 — ziua în care s'au desfășurat funeralele marelui Stalin —, I. P. S. Patriarh Justinian, scoțând în relief rolul de căpetenie pe care l-a avut Iosif Vissarionovici Stalin în organizarea apărării păcii, a spus: «Noi, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, deplângem pierderea celui care a deschis o eră nouă în viața omenirii, a celui care — în lupta pentru apărarea păcii — a fost conducătorul nostru cel mai înțelept și cel mai iubit.. Partizanii păcii nu pot face alt legământ mai sfânt față de marele lor stegar, decât acela de a continua fără șovăire lupta pentru apărarea păcii și de a nu face niciodată drum comun cu dușmanii de totdeauna ai păcii».

La discuțiile care au avut loc la începutul lunii Martie în plenara lărgită a Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R. a luat cuvântul și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, arătând că, laolaltă cu toți luptătorii pentru pace, clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române participă la acțiunea de demascare a sălbaticului război bacteriologic deslănțuit de imperialiștii americani împotriva popoarelor coreean și chinez.

În tradiționalele pastorale adresate clerului și credincioșilor creștini, cu prilejul Invierii și Nașterii Domnului, la bucuria și reculegerea pe care le prilejuește sărbătorirea acestor mari evenimente creștine, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a adăugat și anul acesta, ca întotdeauna, stăruitoarele I. P. S. Sale îndemnuri pentru luptă în apărarea păcii: «Intăriți-vă în credință, munciți cu râvnă, luptați pentru apărarea păcii și iubiți-vă Patria».

Mulțumind reprezentanților clerului și credincioșilor pentru urările exprimate cu prilejul împlinirii a cinci ani dela intronizarea Sanctității Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Inalt Prea Sfințitul Patriarh a avut marea satisfacție de a mărturisi că sămânța pe care a semănat-o a dat roadele așteptate: «Clerul și credincioșii ortodocși participă cu însuflețire la munca pașnică și creatoare din Patria noastră; ei muncesc plini de avânt, alături de întregul popor, pentru înflorirea și

propășirea scumpei noastre Republici Populare; ei luptă neînfricați împreună cu poporul nostru și cu toate popoarele pașnice din lume, pentru apărarea și consolidarea păcii pe pământ». Constatarea aceasta nu trebuie însă să constituie un prilej de automulțumire și de delăsare; ea trebuie interpretată ca un imbold «de a lupta cu și mai mult avânt pentru apărarea vieții, pentru apărarea păcii, a libertății, a independenței Patriei noastre dragi».

Cu prilejul celui de al III-lea Congres Mondial al Tineretului și al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie, Intâistătătorul Bisericii noastre Ortodoxe a adresat clericilor și credincioșilor o chemare, prin care-i îndeamnă să sprijine cu fermitate aceste manifestări, întrucât «lupta unită și hotărâtă a întregului tineret al lumii reprezintă o contribuție de seamă la apărarea păcii și a vieții fiilor și fraților noștri». Biserica Ortodoxă Română sprijină cu toată convingerea orice contribuție sinceră adusă cauzei păcii. Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a fost de față la marea manifestație a tineretului lumii din ziua deschiderii Festivalului, a participat la reuniunea dela 15 August cu prilejul mesei oferite de Prezidiul Marii Adunări Naționale și de Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române în cinstea conducătorilor delegațiilor de tineret și a oaspeților invitați la Festival, precum și la întâlnirea fruntașilor mișcării mondiale pentru pace — aflați în țara noastră cu ocazia Festivalului — cu membrii Comitetelor de Luptă pentru Pace din Capitală. «Este o mare bucurie pentru noi, englezii, să constatăm că în România, Biserica Ortodoxă susține cu atâta elan lupta pentru pace», — au notat tinerii londonezi Norma Brown și Robert Potter în condica bisericii Albe din Capitală.

Importanța deosebită pe care Biserica noastră Ortodoxă o acordă luptei pentru pace s'a putut constata mai ales din lucrările sesiunilor ordinare din Iunie ale Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești, care au fost consacrate problemei intensificării luptei pentru apărarea păcii în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși.

Astfel, în cadrul primei ședințe a Sfântului Sinod, P. S. Episcop Valerian al Oradiei a făcut o documentată dare de seamă asupra lucrărilor Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, precum și asupra răsunetului pe care l-au avut hotărârile acestui Congres istoric în rândurile sutelor de milioane de oameni iubitori de pace din lumea întreagă.

Subliniind bucuria cu care poporul nostru și, alături de el, toți fiii Bisericii Ortodoxe Române au salutat hotărârile Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a propus ca Sfântul Sinod să adreseze clerului și credincioșilor o chemare părintească de sporire neîncetată a strădaniilor lor în slujba păcii. «Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române — se spune în cuprinsul chemării — împărtășește întru totul conținutul acestor documente (Hotărârile Congresului, N. R.), și sprijină cu toată hotărârea chemările Congresului Popoarelor, de a se pune capăt războaielor în curs.. și de a se începe cât mai grabnic tratative între Marile Puteri, pentru încheierea unui Pact al Păcii». În același timp, «îndeamnă pe toți fiii altarelor ortodoxe să urmeze cu sfințenie îndrumările Evangheliei lui Hristos, «Domnul Păcii»,

și să sprijine neîncetat și din toate puterile lor lupta sfântă a poporului nostru pentru apărarea păcii...».

Totodată s'a trimis și Consiliului Mondial al Păcii o telegramă, prin care se arată că «Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, împlinind porunca de slujire a păcii, lăsată de Intemeietorul credinței creștine, binecuvântează și sprijină toate acțiunile inițiate de uriașa mișcare mondială pentru apărarea Păcii, în rândurile căreia s'au înrolat cu însuflețire și luptă cu hotărîre toți slujitorii și credincioșii Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române».

Lucrările sesiunii Adunării Naționale Bisericești dela 7 Iunie s'au desfășurat tot în jurul problemei unei mai intense participări a Bisericii Ortodoxe Române la lupta sfântă pentru apărarea și consolidarea păcii. Membrii Adunării Naționale Bisericești au aderat cu un deosebit entuziasm la acțiunile întreprinse de Sfântul Sinod în vederea intensificării luptei pentru pace, luându-și angajament solemn că vor sprijini aducerea la îndeplinire de către toți clericii și credincioșii a îndemnurilor date de înaltul for bisericesc. «Clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române — se subliniază în încheierea telegramei pe care Adunarea Națională Bisericească a trimis-o Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R. — sunt hotărîți să continue și să sporească activitatea lor în slujba cauzei sfinte a Păcii, fiind încredințați că lupta tuturor popoarelor iubitoare de pace va fi încununată de biruință și că pacea omenirii va fi salvată».

Lucrările și hotărîrile Congresului Popoarelor dela Viena au fost popularizate de Ierahii și clericii Bisericii noastre Ortodoxe într'o largă măsură și sub multe chipuri: prin conferințe, predici, articole în ziare și în reviste, în consfăturile protopopești raionale și consfăturile inter-confesionale locale și în toate ocaziile care s'au ivit. Reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române în delegația poporului român care a luat parte la Congres — P. S. Valerian, Episcopul Oradiei și P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor — au desfășurat o activitate considerabilă în această direcție, în special P. S. Valerian, care, în afară de o serie de conferințe ținute în diferite centre din Ardeal, a tipărit și o voluminoasă și prețioasă lucrare, intitulată «Soborul Popoarelor».

Aceeași largă popularizare s'a făcut și importantelor hotărîri luate în sesiunile Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta și dela Viena. P.S. Episcop Valerian a reprezentat Biserica noastră Ortodoxă în delegația română care a participat la sesiunea dela Budapesta, iar P.C. Pr. Alexandru Ionescu în delegația pentru sesiunea dela Viena. Primele dări de seamă au fost făcute de cei doi exponenți ai Ortodoxiei române în fața a mii de oameni ai muncii din Capitală, care au manifestat voința de nezdrunchinat a poporului nostru pentru pace. Ca și după Congresul Popoarelor dela Viena, P. S. Episcop Valerian a tipărit o nouă lucrare (Pace și Libertate), în care expune pe larg desbaterile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta și importanța hotărîrilor luate.

Prin pastorale și în toate prilejurile care li s'au ivit, Ierarhii Bisericii noastre au îndemnat neîncetat pe clerici și credincioși să lupte din toate puterile pentru pace.

Preoțimea noastră ortodoxă activează neîncetat, pentru a determina pe credincioși să lupte cu osârdie în vederea împlinirii nobilei ideal al păcii. Vom exemplifica acest adevăr cu câteva fapte concrete. În concluziile trase la încheierea unei consfătuiri în cadrul luptei pentru pace a preoților din rașul Ploești (4 Iunie 1953), secretarul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace, Dl. Plăcintă Tănase, a constatat că «din această consfătuire au reieșit lucruri frumoase. A reieșit preocuparea și munca preoților din acest oraș, cum și contribuția lor însemnată atât în comitelele de cartiere, cât și în rândurile enoriașilor».

Prin Comitetele de Luptă pentru Pace, ca o continuare a activității în afara Altarului, preoții propovăduiesc pacea, o susțin și urmăresc adâncirea acestei esențiale probleme în conștiințele și sufletele credincioșilor, atrăgând în diversele acțiuni de sprijinire ale ei, membrii consiliilor parohiale și mase tot mai largi ale credincioșilor. În protopopiatul Hârlău din Moldova, de exemplu, unii preoți au scris diferite articole, alții au sprijinit difuzarea materialelor trimise de Comitetul de Pace raional, ajutând la scrierea diferitelor lozinci și chemări pentru pace, iar alții, în cadrul ședințelor și adunărilor cetățenești, au combătut svonurile mincinoase și tendențioase sau au demascat uneltirile imperialiștilor împotriva păcii.

Peste 70% din preoții ortodocși fac parte din Comitetele de Luptă pentru Pace. Tineri sau mai în vârstă, ei duc cu aceeași râvnă și convingere lupta pentru pace, în care s'au încadrat toți oamenii cinștiți. «Sunt preot bătrân — pensionar — și am cunoscut grozăviile războaielor din trecut și, ca urmare, întotdeauna îndemn pe enoriași să-și amintească de urmările războiului și să se convingă că lupta pentru pace este o datorie a fiecărui cetățean — spune într'un raport din Februarie 1953, preotul Marin Rădoi, paroh în satul Cueni, comuna Roiști, protopopiatul Olteț, regiunea Craiova. Nu este predică și moment în care să nu pun accentul pe acest imperativ al vremii. Știu că lupta pentru pace se duce și se realizează și în Patria noastră. Pacea se construiește la noi prin îndeplinirea tuturor sarcinilor ce ne revin și orice realizare cetățenească este un pas înainte. Enoriașii mei înțeleg acest lucru, căci azi comuna Roiști se găsește printre comunele fruntașe în îndeplinirea Planului de Stat».

Datorită hotărîrii Sfântului Sinod din Iunie 1952, de a reorganiza modul său de participare la lupta pentru apărarea păcii preoțimea noastră ortodoxă a avut în cursul anului trecut un sprijin activ din partea forurilor bisericesti superioare. La fiecare două luni, membrii Sfântului Sinod și colaboratorii apropiați au prezidat conferințele organizate pe Protolerii, ale preoților din Eparhiile respective. În cadrul acestor conferințe s'au rezolvat toate problemele legate de acțiunea pentru apărarea păcii; s'au făcut prelucrări, s'au prezentat rapoarte, s'au apreciat realizările, s'au examinat lipsurile și scăderile, dându-se îndrumări temeinice pentru ca această nobilă acțiune să fie sporită și rodnică.

Stimulați de consfătuirile inter-confesionale inițiate de I.P.S. Patriarh Justinian în vara anului 1949, reprezentanții Cultelor religioase din diferite regiuni și localități ale țării s'au întâlnit și în decursul anului 1953, ca și mai înainte, în insuflete ședințe comune de luptă activă pentru pace,

care au fost tot atâtea prilejuri de împrieteniri, de respect și prețuire reciprocă.

Astfel, la 22 Ianuarie, a avut loc în Capitală o consfătuire a deservenților tuturor Cultelor locale, în cadrul căreia P. C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor și membru al delegației R. P. R. la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena, a făcut o dare de seamă asupra acestui măreț Congres. Reprezentanții Cultelor religioase din Capitală și-au exprimat devotamentul lor pentru sfânta cauză a păcii, luându-și angajamente că vor activa cu tot elanul pentru traducerea în viață a hotărîrilor Congresului dela Viena.

La consfătuirea reprezentanților Cultelor din regiunea și orașul Iași care a avut loc la 11 Mai, a conferențiat preotul romano-catolic O. Tușin-schi despre «Pacea, bunul suprem al tuturor oamenilor și popoarelor». Făcând unele precizări în legătură cu discuțiile pe marginea conferinței, Dl. C. Doroftei, secretarul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace, a spus: «Discuțiile purtate în jurul problemelor abordate au reușit să arate cum reprezentanții Cultelor au îmbrățișat problema păcii».

Conferința reprezentanților Cultelor din regiunea Craiova, dela 25 Februarie, la lucrările căreia au participat și I. P. S. Mitropolit Firmilian și P. S. Episcop Valerian al Oradiei, a constituit un nou prilej de afirmare a dorinței fierbinți a tuturor reprezentanților Cultelor de a servi cu hotărîre și însuflețire cauza păcii.

«Schimbul nostru de păreri de azi a ajuns la concluzia că țelurile fiecărui Cult sunt comune cu ale oamenilor muncii, în ce privește lupta pentru pace, dovedindu-se că între Culte este posibilă o perfectă colaborare», — a spus secretarul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace, Dl. Gheorghe Alexandru, în cuvântarea de încheiere a unei consfătuiri a reprezentanților Cultelor din regiunea Pitești în ziua de 22 Aprilie.

Numărul conferințelor și consfătuirilor inter-confesionale din 1953 a fost cu mult mai mare decât în anii precedenți; numai la Arad, spre exemplu, s'au ținut până la 19 Mai trei asemenea conferințe.

In lupta pe care o duce zi de zi pentru pace, preoțimea noastră ortodoxă a avut sprijin prețios din partea periodicelor bisericești, atât cele centrale, «Biserica Ortodoxă Română», «Ortodoxia» și «Studii Teologice», cât și cele mitropolitane și eparhiale: «Glasul Bisericii», «Mitropolia Moldovei și Sucevei», «Telegraful Român», «Mitropolia Olteniei» și «Mitropolia Banatului», care au publicat un foarte bogat material doctrinar, documentar și de îndrumare în legătură cu problema cea mai de seamă a epocii noastre: pacea.

Cursurile de îndrumare pastorală și socială constituie deasemenea un sprijin pe care conducerea superioară bisericească îl dă preoților pentru intensificarea luptei în slujba păcii. «Această slujire a Păcii de către preoțimea noastră ortodoxă,—spunea P. S. Episcop Theoctist Botoșeneanu, Rectorul Institutului Teologic din București, în cuvântarea de deschidere a cursurilor pentru cea de a XV-a serie de preoți cursiști, la 14 Ianuarie 1953 — trebuie să ia un avânt și mai mare de acum înainte. Alături de întregul nostru popor, alături de toate popoarele pașnice din lume, preo-

timea noastră trebuie să dovedească, prin fapte, că este luptătoare dâră pentru apărarea vieții pe pământ, bunul cel mai de preț lăsat de Dumnezeu omului. Și pentru activitatea aceasta sfântă și binecuvântată de Dumnezeu, Cucerniciile Voastre veți găsi sprijin și sfat prețios, în prelegerile ce se vor ține. Veți avea prilejul să vă încredințați singuri că cel ce lenevește în lupta de apărare a Păcii, nu are dreptul să se numească slujitor al lui Hristos. Veți avea prilejul să înțelegeți și mai bine că nu poate fi nicio dovadă mai puternică, mai grăitoare de dragoste creștină pentru aproapele, decât lupta neșovăitoare pentru apărarea vieții lui».

Ca un îndemn indirect și ca exemplu pentru îndeplinirea datoriilor, amintim că toți PP. CC. Consilierii Patriarhali și ai Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, în afară de îndeplinirea sarcinilor pentru apărarea păcii pe care le au în calitate oficială, desfășoară o intensă activitate în această direcție în cadrul **Comitetului pentru Apărarea Păcii al salariaților Administrației Patriarhale, Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor și Institutului Teologic din București**, sub președinția directorului de studii al Institutului Teologic, P.C. Diacon Prof. N. I. Nicolae. La fel și în celelalte centre mitropolitane, în special la Sibiu.

Pentru merite în activitatea patriotică și pentru contribuția adusă cauzei păcii, **Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și alți reprezentanți ai clerului ortodox au fost decorați la 6 Iunie 1953 cu ordine ale Republicii Populare Române**. Au fost conferite următoarele decorații: **Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa I-a, Inalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române; Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» Clasa II-a, Inalt Prea Sfințitul Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei și Sucevei și Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului; Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa III-a, Prea Sfințitul Valerian Zaharia, Episcopul Oradiei; Ordinul «Steaua Republicii Populare Române» clasa IV-a, P. C. Preoți Alexandru Valeculescu, Protoclericul Regiunii Ploești, Ioan Găgiu, Directorul Administrației Patriarhale și D-lui Al. Cerna-Rădulescu, Consilier de Presă al Patriarhiei Române; Ordinul «Apărarea Patriei» clasa II-a, P. C. Preot Al. Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor**. Cu prilejul înmânării decorațiilor, **Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian** a mulțumit conducerii Statului nostru pentru înaltele ordine conferite reprezentanților Bisericii Ortodoxe Române și a subliniat hotărârea tuturor clericilor și credincioșilor ortodocși de a lupta și a munci cu mai multă râvnă pentru sprijinul strădaniilor constructive ale poporului nostru și pentru a spori contribuția în lupta pentru apărarea și desăvârșirea păcii.

Deosebita cinstită pe care conducea Statului nostru a arătat-o **Inalt Prea Sfințitul Patriarh și ceilalți reprezentanți ai Sfinței noastre Biserici** a avut un puternic răsunet în rândurile preoților și credincioșilor ortodocși, fapt care a prilejuit un nou avânt în strădanile lor pentru propășirea patriei și pentru statornicirea păcii trainice în întreaga lume.

Se poate afirma deci, cu toată tăria, că Biserica Ortodoxă Română se găsește angajată într-o luptă sfântă, pe care nu o va slăbi până la victoria definitivă a păcii, victoria luminii asupra întunericului, victoria vieții asupra morții.

Alături de slujitorii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române și adesea împreună, slujitorii și credincioșii celorlalte Culte religioase din Republica Populară Română desfășoară deasemenea o luptă tot mai susținută pentru pace.

Acțiunile concrete de luptă pentru pace ale clerului și credincioșilor catolici sunt din ce în ce mai numeroase. Circulările de pace date de Arhiepiscopia romano-catolică București-Iași sunt citite și ascultate cu mult interes în toate bisericile catolice din R. P. R. Un fruntaș al luptei pentru pace dintre clericii catolici este Prim Protopopul de București, Kreis Emanoil, membru în Comitetul de Luptă pentru Pace al Capitalei. Datorită activității desfășurate de acest cleric, credincioșii romano-catolici din Capitală sunt pătrunși de binefacerile păcii și condamnă cu înârjire pe ațâțătorii la un nou măcel între popoare.

Rabinul Landman David, membru — ca și Protopopul catolic Kreis — în Comitetul de Luptă pentru Pace al Capitalei, vorbește în fiecare Sâmbătă de pe amvonul templului «Lumina Nouă», popularizând toate acțiunile întreprinse de Consiliul Mondial al Păcii pentru pacificarea lumii.

Asemenea lui Landman și Kreis sunt mulți slujitori ai Cultelor religioase din R. P. R., care au determinat un puternic curent în masa credincioșilor respectivi pentru o luptă hotărâtă în favoarea păcii. După cum am mai arătat, ei își unesc adesea forțele angajate în această luptă, în numeroasele întâlniri și acțiuni interconfesionale.

*

Incheind această privire retrospectivă asupra activității desfășurate în anul 1953 pe marele și puternicul front al luptei pentru apărarea și consolidarea păcii, putem constata cu satisfacție că bilanțul este în favoarea partizanilor păcii și că victoria definitivă asupra celor care încearcă să târască omenirea într'un nou cataclism, se apropie cu pași repezi. Până atunci însă, mai este nevoie de încă multe eforturi. Deaceia, imperativul categoric al vremii este intensificarea luptei pentru «pacea a toată lumea», condiția esențială a fericirii pământești.

TEODOR N. MANOLACHE.

DOCUMENTELE SESIUNII DELA VIENA A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

MESAGIUL ADRESAT DE CONSILIUL MONDIAL AL PĂCII, ORGANIZAȚILOR ȘI PERSONALITĂȚILOR CARE DORESC SLĂBIREA ÎNCORDĂRII INTERNATIONALE

Armistițiul încheiat în Coreea a dat naștere, în lumea cuprinsă de atâția ani de neliniște, speranței că în cele din urmă, încordarea în relațiile între marile puteri va slăbi. Dar tratativele care au început întâmpină neîncetat noi și noi obstacole. Realizarea unui acord în alte probleme de importanță vitală pentru pacea în întreaga lume este dificilă.

Popoarele doresc însă fierbinte slăbirea încordării internaționale. Restricțiile economice și presiunea politică, care însoțesc încordarea internațională, sunt o povară tot mai grea pe umerii popoarelor.

Considerăm că există posibilitatea ca lumea să fie scoasă din această situație.

Diferite forțe politice și sociale acționează în prezent în toate țările în favoarea slăbirii încordării internaționale.

Crește numărul reprezentanților de seamă ai științei, clerului, personalităților politice de seamă, care condamnă astăzi folosirea armelor de exterminare în masă. Opinia publică este alarmată de acumularea crescândă a fel de fel de tipuri de arme. Toți oamenii cu judecată sănătoasă constată că este cu neputință să se reglementeze problemele de însemnătate mondială și să se asigure pe deplin valoarea acordurilor dacă ele au fost încheiate fără participarea guvernului Republicii Poulare Chineze.

Reprezentanți cu autoritate ai tuturor partidelor politice din majoritatea țărilor vest-europene iau atitudine publică împotriva reînvierii sub orice formă a militarismului german.

În aceste condiții, considerăm că este necesară unirea eforturilor tuturor organizațiilor și personalităților care doresc slăbirea încordării internaționale.

Rezoluția adoptată de Consiliul Mondial al Păcii la 28 Noembrie 1953 expune punctul nostru de vedere în această problemă. Devine necesară pregătirea de comun acord a unei întâlniri care ar permite să se compare liber diferite puncte de vedere și să se examineze soluțiile posibile. Convocarea în viitorul cel mai apropiat a unei întâlniri internaționale cu un asemenea caracter ar fi ea însăși un factor important în slăbirea încordării internaționale.

REZOLUȚIA GENERALĂ A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

Apelul în favoarea trativelor, adoptat de sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, a avut un puternic ecou și s'a bucurat de cel mai larg sprijin. Datorită acestei campanii, ideia reglementării divergențelor internaționale pe calea unor acorduri acceptabile pentru toți capătă pe zi ce trece o popularitate din ce în ce mai mare și se dovedește rodnică. Incețarea operațiunilor militare în Coreea a constituit o victorie a cauzei păcii.

În ceea ce privește Germania, ultimul schimb de note dintre marile puteri dovedește că este cu putință convocarea în viitorul apropiat a unei conferințe a celor patru mari puteri.

În ceea ce privește Indochina, ideia încetării operațiunilor militare și a reglementării pașnice cucerește pături din ce în ce mai largi ale opiniei publice atât din Franța, cât și din Vietnam.

Dar forțele care se opun slăbirii încordării internaționale folosesc cuvântul «tratative» pentru camuflarea unor acțiuni care urmăresc prelungirea războiului rece. A pune pe interlocutorul său în fața unor fapte împlinite — nu înseamnă năzuință spre tratative; a încerca să crezi condiții pentru zădărnicierea tratativelor — nu înseamnă a le dori.

Atât în Asia cât și în Europa situația în unele regiuni și unele conflicte prezintă o primejdie deosebită pentru cauza păcii.

În Coreea, tratativele sunt în primejdie. Tendința de a exclude țările neutre și mai ales India, din componența conferinței politice, tendința ce afectează în special interesele Asiei, poate zădărnici tratativele. Popoarele nu vor admite reluarea operațiunilor militare în Coreea.

Interesele securității Europei cer reglementarea cât mai grabnică a problemei germane; o asemenea reglementare este cu putință numai pe calea unei înțelegeri între cele patru Puteri — S.U.A., U.R.S.S., Anglia și Franța. Unicul obstacol în calea unor asemenea înțelegeri îl constituie tendința uneia din părți de a reface militarismul german și de a include Germania într-o coaliție militară îndreptată împotriva celeilalte părți.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă popoarele Europei să împiedice ratificarea tratatelor cu privire la «armata europeană» și restabilirea militarismului german sub orice formă. Prin aceasta s'ar deschide calea spre un acord între cele patru Puteri în problema germană — acord care va asigura poporului german perspectiva unui viitor pașnic, și va da tuturor popoarelor din Europa o garanție împotriva refacerii forțelor agresive în Germania.

De șapte ani se duce războiul dintre Franța și Vietnam. Acestui război îi pot pune capăt numai tratative directe între părțile beligerante. Consiliul Mondial al Păcii salută propunerea făcută în acest sens de delegația Republicii Democrate Vietnam și sprijinită de delegația Republicii Populare Chineze. Această propunere, la care delegația franceză a dat un răspuns favorabil, poate constitui baza unei reglementări.

Consiliul Mondial al Păcii a susținut întotdeauna că amestecul străin, ocupația militară străină, construirea de baze militare pe teritoriu străin,

reprezintă o primejdie atât pentru independența popoarelor, cât și pentru cauza păcii.

Extinderea acestei politici se constată în țările Orientului apropiat și mijlociu, în America Latină, în Africa. Acest lucru se manifestă în mod deosebit în Europa, unde se fac încercări de a se constitui «comunitatea defensivă europeană», și se creează baze americane în Spania; în Asia, unde se înfăptuiește ocupația străină, se intensifică reînarmarea Japoniei și unde S.U.A. încearcă cu perseverență să creeze baze militare în Pakistan. Această ultimă încercare prezintă primejdia răspândirii psihozei de război în rândurile sutelor de milioane de oameni dintr-o nouă regiune a globului pământesc.

Cursa din ce în ce mai intensă a înarmărilor și producția de arme de exterminare în masă reprezintă o povară insuportabilă și o primejdie îngrozitoare pentru întreaga lume.

În cursul campaniei sale de strângere de semnături pe Apelul dela Stockholm și în hotărârile Congresului dela Varșovia, Consiliul Mondial al Păcii a atras atenția lumii asupra acestei probleme. Consiliul Mondial al Păcii își exprimă regretul că O.N.U. n'a ajuns încă la un acord asupra acestor probleme și recomandă să se continue eforturile în vederea interzicerii necondiționate a armelor atomice și bacteriologice și a reducerii considerabile a tuturor tipurilor de arme, instituindu-se totodată un control efectiv.

În sfârșit, Consiliul Mondial al Păcii reamintește că dacă este necesar să se înceapă tratative în toate problemele, luate aparte, el a considerat totdeauna și consideră că o conferință a celor cinci Mari Puteri continuă să rămână cel mai eficace mijloc pentru slăbirea încordării internaționale.

Această conferință va putea, din inițiativa oricărui participant, să examineze orice problemă pe care o consideră ca fiind una din cauzele încordării internaționale și să ajungă la acorduri generale, acceptabile pentru toți.

Refuzul perzistent de a se recunoaște Republicii Populare Chineze locul ce i se cuvine în mod legal în instanțele internaționale pentru reglementarea problemelor internaționale, este un obstacol în calea convocării unei conferințe a celor cinci Mari Puteri.

Acest refuz, care contravine intereselor tuturor statelor, este condamnat din ce în ce mai aspru de către opinia publică mondială.

Charta Organizației Națiunilor Unite pune la dispoziția popoarelor un instrument care permite să se stabilească o pace trainică. Popoarele trebuie să obțină respectarea Chartei. Atentatele împotriva Chartei au pus întreaga lume în fața unor mari greutăți. Revenirea la litera și spiritul Chartei vor ajuta popoarele să-și asigure securitatea și independența și să se creeze posibilitatea unei adevărate colaborări între națiuni, în scopul dezvoltării resurselor lor economice, a bunăstării și a culturii lor.

Neliniștea și teama, mizeria și sărăcia care, ca urmare a războiului rece și a cursei înarmărilor, sunt o povară grea pe umerii oamenilor, pot și trebuie să fie înlăturate pe calea luptei popoarelor, de care în ultimă instanță depinde soarta păcii.

APELUL ADRESAT DE OAMENII DE ȘTIINȚĂ PARTICIPANȚI LA SESIUNEA CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII, OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ÎNTREAGA LUME

Oamenii de știință care asistă la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, fiind conștienți de îngrozitoarea forță distructivă a armei de exterminare în masă, cheamă pe colegii lor din întreaga lume să ducă o luptă energică pentru interzicerea acestei arme.

Ei cheamă la sprijinirea eforturilor tuturor acelor care vor ca știința să nu mai poată fi folosită în scopul distrugerii și ca ea să fie pusă în slujba omenirii.

CU PRIVIRE LA DESVOLTAREA LEGĂTURILOR CULTURALE ÎNTRE POPOARE

RECOMANDAREA COMISIEI CULTURALE A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

Sesiunea precedentă a Consiliului Mondial al Păcii a arătat în mod just necesitatea și posibilitatea dezvoltării largi a schimbului cultural, care este un factor prețios ce contribuie la slăbirea încordării internaționale. Constatăm cu bucurie că, în ciuda numeroaselor greutăți încă existente, s'au obținut de atunci rezultate însemnate.

În același timp, constatăm că în viitorul apropiat pot fi obținute succese și mai mari. Perspective largi se vor deschide, dacă fiecare organizație și fiecare om, cărora le sunt scumpe cultura țării lor, precum și cultura mondială, vor lua în propriile lor mâini stabilirea unui contact și organizarea pe bază de reciprocitate a unui schimb cultural rodnic pe plan internațional.

Mișcarea partizanilor păcii asigură că va da sprijinul ei deplin numeroaselor inițiative care au și fost luate, sau care sunt prevăzute, ca, de pildă, vizite, schimb de delegații, de opere de artă, publicații literare, științifice și de alt caracter, expoziții internaționale, congrese, întâlniri și călătorii ale oamenilor de știință, artiștilor, sportivilor, etc.

Ne adresăm tuturor organizațiilor și diferitelor personalități interesate în dezvoltarea relațiilor culturale între popoare, chemându-le să înmulțească aceste inițiative și să realizeze o colaborare care va fi cu atât mai eficace, cu cât va fi mai largă.

SESIUNEA DELA VIENA A CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

În orașul Viena — orașul tradițiilor culturale și artistice, devenit în ultimii ani orașul celor mai dese întâlniri cu caracter internațional, în clădirea Dreherpark din Schönbrunstrasse Nr. 307 —, s'au desfășurat între 23-28 Noembrie 1953, lucrările unei noi sesiuni a Consiliului Mondial al Păcii, forul reprezentativ al celei mai uriașe mișcări mondiale contemporane.

Au luat parte la această sesiune 314 delegați — membri și invitați ai Consiliului Mondial al Păcii — din 59 țări.

Lucrările au început în după amiaza zilei de 23 Noembrie și s'au încheiat în ziua de 28 Noembrie d. a.

În numele mișcării pentru pace din Austria, profesorul Brandweiner, Președintele Consiliului Partizanilor Păcii din Austria, a adresat un călduros apel participanților la sesiune, după care cunoscutul savant, profesorul Fr. Joliot Curie, Președintele Consiliului Mondial al Păcii a făcut un documentat raport privind situația internațională.

«Iată-ne din nou reuniți — a spus prof. Fr. Joliot Curie —, pentru a examina desfășurarea luptei pentru pace în toate țările și pentru a dobândi din studiul situației actuale noi mijloace, ca să facem această luptă mai eficace și mai cuprinzătoare.

«Deschizând această sesiune, sunt pe deplin conștient de însemnătatea legăturilor ce ne unesc, legături izvorâte din voința unică de pace și care se întăresc necontenit în lupta adesea grea, dar totdeauna emoționantă. Profund conștient de răspunderea noastră față de cele mai nobile năzuințe ale popoarelor, ne-am propus ca, prin acțiuni juste și eficace, să facem să progreseze măreața mișcare mondială pentru asigurarea păcii. Dela tribuna Consiliului Mondial și delatribunele marilor Congrese convocate din inițiativa lui, au fost exprimate cu toată sinceritatea și limpezimea năzuințele spre pace ale celor mai diferite pături sociale din întreaga lume.

«Pentru a modifica situația internațională într'un sens favorabil păcii, toate popoarele trebuie să-și asume o răspundere comună: unele popoare poartă, în afară de aceasta, o răspundere deosebită. Marile campanii desfășurate de noi, ca răspuns la Apelul dela Stockholm, la Apelul pentru tratative între cele cinci Mari Puteri, la rezoluțiile noastre cu privire la

dezarmare, precum și actuala campanie desfășurată de noi în urma Apelului dela Budapesta cu privire la reglementarea problemelor internaționale pe calea tratativelor, toate acestea constituie acțiuni de această natură. Situația internațională în urma evenimentelor din ultimele luni dovedește limpede că pe lângă răspunderea comună, unora dintre țări și în consecință mișcărilor lor naționale le revine o răspundere deosebită, de o foarte mare importanță. Această răspundere impune acțiuni imediate, al căror succes poate fi hotărâtor pentru menținerea și întărirea păcii. Acțiunile întreprinse de țările vecine cu Germania, împotriva comunității defensive europene sau a oricărei forme de reînarmare a Germaniei militariste, acțiunile țărilor din Asia și ale țărilor interesate în rezolvarea problemei coreene și în încetarea războiului din Vietnam, se numără între acelea care în lupta pentru pace aduc pe primul plan răspunderea diferitelor țări».

În continuare, profesorul Fr. Joliot Curie a făcut o documentată analiză politică a situației internaționale; cuvântarea sa o putem socoti ca temelie a discuțiilor ce s'au purtat ulterior în sesiunea Consiliului Mondial al Păcii.

După aceea, Jean Lafitte, secretarul general al Consiliului Mondial al Păcii a propus — în numele Biroului Consiliului Mondial al Păcii — și participanții au acceptat, următoarea ordine de zi:

1. Acțiunile care trebuie întreprinse pentru rezolvarea divergențelor și conflictelor internaționale, prin acorduri acceptabile pentru toți (reglementarea problemelor coreeană și germană, interzicerea bombei cu hidrogen și a tuturor celorlalte arme de exterminare în masă, reducerea armamentelor, etc.

2. Propunerea de a se organiza o întâlnire mondială pentru apărarea păcii.

Sesiunea a hotărât constituirea a trei comisiuni:

a) O comisie politică, care să discute propunerile privitoare la punctul 1 de pe ordinea de zi.

Comisiunea aceasta a lucrat sub președinția lui Pietro Nenni, Italia.

b) O comisiune organizatorică, care să discute propunerile privitoare la punctul 2 de pe ordinea de zi.

Comisiunea aceasta a lucrat sub președinția lui Em. Sereni, Italia.

c) O comisiune culturală, care să discute diferitele acțiuni pe tărâm cultural, prevăzute de Consiliul Mondial al Păcii pentru anul 1954.

Această comisiune a fost prezidată de D-na Eugénie Cotton, Franța.

Principala problemă a zilelor noastre o constituie destinderea încordării internaționale și de rezolvarea ei este vital interesată viața a sute de milioane de oameni simpli de pe suprafața întregului pământ.

În această mare cauză s'au conturat două poziții:

Una a Uniunii Sovietice și a celorlalte țări iubitoare de pace, cărora li s'au alăturat milioane de oameni cinstiți din toate țările lumii, constituind tubăra iubitorilor de pace, care tinde și stăruie mereu la o slăbire

a încordării internaționale, la încetarea războiului rece, la menținerea și întărirea păcii și prieteniei între popoare.

A doua poziție ce s'a conturat este aceea a puterilor imperialiste, în frunte cu S.U.A., care continuă cu torpilarea colaborării pașnice între țări și popoare, care stăruie în politica de agravare a încordării internaționale și de întetire a pericolului unui măcel mondial.

În sesiunea dela Viena s'a discutat pe larg despre această problemă. Vorbitorii — peste 70 la număr — din toate țările, au subliniat și susținut problema slăbirii încordării internaționale.

Astfel, Pietro Nenni, Vice-președintele Consiliului Mondial al Păcii, a subliniat că popoarele doresc o reglementare cinstită a problemelor internaționale; ele doresc ca să existe o năzuință sinceră de a se realiza acorduri acceptabile pentru toți.

«Primejdia transformării războiului rece într'un război cald, a spus el, este astăzi mai mică decât un an sau doi în urmă. Totuși până în prezent nu s'a petrecut nimic care ar putea fi considerat ca o cotitură hotărâtoare. În Coreea pacea nu este încă instaurată, nu s'a realizat rezolvarea problemei germane, goana înarmărilor continuă». Pietro Nenni a vorbit apoi despre necesitatea luptei împotriva tratatului cu privire la «comunitatea defensivă europeană». «Este necesar, a spus el, să se organizeze o largă campanie împotriva creării «comunității defensive europene». La această campanie trebuie să ia parte nu numai popoarele celor șase state, ci și oamenii iubitori de pace din toate țările.

Forțele păcii se întăresc mereu. În Asia crește sentimentul de solidaritate cu China, Coreea și Vietnamul. Popoarele asuprite din Africa se încadrează tot mai mult în lupta pentru pace, împotriva pregătirilor de război.

Succesele U.R.S.S., Chinei și ale țărilor de democrație populară constituie o mărturie a eficacității aspirațiilor către pace. Ele ne însuflă forțe noi. Noi credem în pace pentru că suntem în stare s'o cucerim. În lupta noastră noi vom ști să biruim și să înfrângem toate greutățile».

Fără îndoială, orice om cinstit își dă seama că cele arătate de Pietro Nenni sunt o realitate.

Milioane de oameni de pretutindeni cunosc acest lucru și, la tribuna Consiliului Mondial s'a arătat limpede ce vor popoarele lumii, în conștiința cărora a pătruns și pătrunde tot mai adânc adevărul că toate problemele ce frământă astăzi omenirea pot și trebuie să fie rezolvate pe calea tratativelor, prin efortul comun al tuturor țărilor și în primul rând al Marilor Puteri, care poartă principala răspundere pentru salvarea păcii.

Dar, pentru că sub presiunea maselor populare, lămurite de prietenii păcii de pretutindeni — anumiți oameni de Stat ai S.U.A. și ai țărilor apusene, au început și ei să vorbească despre tratative, mascându-și intențiile lor războinice — dela tribuna Congresului a fost demascată această atitudine.

Între alții — cunoscutul și vajnicul luptător pentru cauza păcii, scriitorul Ilya Ehrenburg, printr'o documentată și vibrantă cuvântare, a arătat limpede această atitudine.

«Acum un an — a spus Ehrenburg — în acest oraș s'a ținut Congresul Popoarelor. Multe lucruri s'au schimbat de atunci. Forțele păcii au

crescut, dar încă mai trebuie timp pentru noi, de a sărbători victoria. Pericolul încă nu este înlăturat.

Glasul celor care cheamă fățiș la noi vărsări de sânge n'a fost încă redus la tăcere. Dl. Dean, fostul președinte al comisiei pentru energia atomică, a propus într'o declarație ca arma atomică să fie folosită împotriva Uniunii Sovietice. «Commonwealth Club» — o organizație a industriașilor americani — a aprobat ideia «războiului preventiv», iar președintele comisiei senatoriale pentru afacerile externe, dl. Willey, a confirmat că în cercurile de afaceri din țara sa, aceste păreri au succes.

Nu m'aș opri asupra acestui lucru, dacă am putea considera pe dl. Dean sau pe businessmenii cu porniri războinice ca făcând parte dintr'un grup restrâns de fanatici. Dar ziarele de mare tiraj nu numai că reproduc îndemnurile la război, ci adesea le fac și comentarii favorabile. Personalități din America nu condamnă declarațiile d-lui Dean și ale celor de talia lui, și dacă ele le reproșează ceva, este doar excesul de zel. Făcând o comparație între acțiunile personalităților din unele state și îndemnurile pe care le-am amintit mai sus, și care se pare că sunt iresponsabile, suntem îndreptățiți să spunem că ne aflăm mai curând în fața unor deosebiri de temperament decât de țeluri. Se spune că vinul desleagă limba. Mă tem că strigătul de luptă al d-lui Dean nu-l șochează pe dl. Dulles.

Ce țeluri urmăresc unii oameni de stat care, intensificând pregătirile de război, construind noi baze militare și sporind armatele aflate în subordinea lor, repetă neîncetat cuvintele: «propuneri», «conferințe», «tratative», «garanții»?

În basmul lui Perrault, bine cunoscut tuturor copiilor, lupul vrând să mănânce fetița, își îmbracă boneta bunicii. Oricine înțelege că poporul sovietic, cu toată dragostea lui pentru culoarea roșie, nu seamănă câtuși de puțin cu naiva Scufița Roșie. Dar pentru a înșela Uniunea Sovietică, unii oameni de stat rostesc tirade de pace: ei vor să-și liniștească concetățenii, să demonstreze locuitorilor Europei occidentale și Americii că majoritatea impozitelor, sporirea armamentelor, diferitele tratate de război se explică prin lipsa de dorință a celeilalte părți de a răspunde la propunerile prietenești: nici pomeneală de lupi; nu există decât o bunicuță bună, răbdătoare și Scufița Roșie din cale afară de capricioasă...

Faptul că unii oameni de stat sunt acum nevoiți să recurgă la camuflaj, dovedește forța partizanilor păcii, dar ar fi cea mai mare nenorocire pentru toate popoarele, dacă acest camuflaj le-ar slăbi vigilența.

«Am susținut și susținem ideia de tratative, căci nu se poate ajunge la un acord, fără a trata. Dar, dacă acordul nu se poate face fără tratative, pot să fie tratative fără acord, pot să fie și propuneri de tratative cu scopul de a compromite chiar ideia acordului, pot fi convorbiri asupra tratativelor, cu scopul de a compromite ideia de tratative.

«Asistăm în timpul de față la o tentativă disperată, urmărind să inducă în eroare milioane de oameni pașnici și de a masca, cu cuvinte scumpe tuturor amicilor păcii, pregătirea febrilă pentru un război atroce.

«Toată lumea admite că trebuie să se micșoreze tensiunea internațională și că pentru aceasta nu este decât o singură cale: tratative între Marile Puteri. Toată lumea știe că, potrivit Chartei O.N.U.-ului, aceste

Mari Puteri sunt: Statele Unite, Uniunea Sovietică, China, Marea Britanie și Franța. Cine, așa dar, vorbind despre necesitatea de a negocia, face imposibilă calea tratativelor?

«Să judecăm acest lucru cu imparțialitate.

«Una din Marile Puteri — mă refer la Statele Unite — refuză de a sta de vorbă cu o altă Mare Putere, — mă refer la China. Cum motivează refuzul lor de a intra în negocieri cu Republica Populară Chineză, oamenii de stat ai Americii, cari se pronunță pentru principiul tratativelor? Ei spun că atunci când a fost creiată Organizația Națiunilor Unite, China avea un alt guvern. Dar a devenit China un stat mai puțin important decât era sub Cien-Kai-și?

«Nu nimeni nu afirmă acest lucru. Americanii spun că guvernul lui Mao-Tze-Dun le displace și că aceasta face imposibilă o conferință a celor cinci Mari Puteri.

«Dar guvernul chinez refuză de a negocia, spunând că guvernul Eisenhower nu este pe gustul său?

«Americanii spun că după San Francisco, guvernul din China a fost schimbat. Este drept; dar chinezii eludează tratativele, spunând că republicanii au înlocuit pe democrați?

«Americanii subliniază că noul regim al Chinei este născut în lupte, dar nu este oare adevărat că și Statele Unite s'au născut prin lupte?

«Pentru a motiva refuzul lor de a negocia cu guvernul Republicii Populare Chineze, americanii califică acest guvern drept agresor; după cum îmi amintesc, bombele americane au căzut pe orașele chineze, dar bombe chineze n'au căzut niciodată pe orașele americane.

«Admitem totuși că pentru numeroși americani, chinezii să fie agresori, pentru cei mai mulți însă, și printre aceștia — pentru numeroasa populație a Chinei —, agresori sunt americanii. Totuși, chinezii nu spun că ei refuză de a negocia cu reprezentanții Americii.

«Poate m'ar acuza cineva de parțialitate. Eu voi cita păreri emanând dela mai mulți oameni, pe care nimeni nu-i poate bănuși de simpatie față de Uniunea Sovietică sau față de comuniști. Voi începe cu presa: Un jurnal, «L'Aurore — Ce matin», — scrie: «Se poate vorbi cu seriozitate despre pace în Asia, fără a asculta vocea Chinei?». De altă parte, «Paris Presse-Intransigeant» și «La Croix» se pronunță, deasemenea, pentru participarea Republicii Populare Chineze la negocieri. Mai mulți laburiști, deputați în Camera Comunelor, au criticat guvernul, precizând că fără China, ar fi greu să se îmbunătățească tensiunea internațională. Krishna Menon, delegat al Indiei la O.N.U., a declarat: «Trebuie să recunoaștem că guvernul dela Pekin reprezintă China. Place, nu place, dar acesta este guvernul Chinei. Dacă voiți să începeți discuții asupra dezarmării, nu servește la nimic de a se adresa oamenilor dela Formosa. Trebuie să ducem tratative cu cei ale căror cuvinte au greutate».

Dl. Hatsiro Arita, fost ministru al Afacerilor Străine în Japonia, declară că dacă America vrea pace cu Asia, ea trebuie să-și revizuiască poziția sa cu privire la adevăratul guvern al Chinei. Acest lucru a fost mărturisit deasemenea și de persoane cu judecată, chiar în America. Astfel, în «New-York Times», dl. Hamilton scrie: «Puterile occidentale nu mai pot întârzia convorbirile cu China comunistă.

«Totuși, oamenii de stat ai Americii, care nu încetează de a proclama spiritul lor pacifist, declarându-se gata de a rezolva toate chestiunile litigioase prin tratative, refuză cu încăpățănare să înceapă astfel de negocieri între cele cinci Mari Puteri. Ceva mai mult, se văd oameni de stat, barând prin toate mijloacele de care ei dispun, accesul la O.N.U. al reprezentanților legitimi ai Chinei și făcând greutăți stabilirii de legături pacifice între China și țările Europei, Americii și Asiei».

Deasemenea, prof. Fr. Joliot Curie a spus: «Avem de a face cu o parte dispunând de arme perfecționate ale războiului rece, de felul acelor folosite cu atâta dibăcie de «oficiul războiului psihologic». Trebuie să luptăm în permanență împotriva minciunilor și a manevrelor.

«Recentele evenimente ilustrează perfect caracterul și varietatea manevrelor la care se recurge pentru a împiedica tratativele. Aceste evenimente ne oferă posibilitatea de a înțelege că anumite propuneri de tratative pot fi formulate în scopuri total diferite de acelea dorite fierbinte de popoare și total diferite de năzuința lor sinceră de a ajunge la un acord asupra unor soluții acceptabile pentru toți. În cadrul tratativelor, singura victorie care are importanță pentru noi, este pacea.

«Popoarele văd în tratative un mijloc de a slăbi, iar apoi de a lichida încordarea internațională, un mijloc de a pune capăt conflictelor armate, de a reglementa problemele internaționale, de a face cu putință și de a organiza dezarmarea.

Alții lasă impresia că vor să ducă tratative, dar nu vor să înceapă aceste tratative decât în condiții de natură să ducă în mod inevitabil la torpilarea tratativelor, care să le creieze o și mai puternică poziție de forță.

Orice om de bună credință consideră ca pe un lucru cât se poate de firesc să condamne cu asprime fățarnicia și reaua credință a celor care folosesc ideia negocierilor, în scopul de a masca acțiunea de sabotare a tratativelor.

Dela tribuna sesiunii dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii, din Noembrie 1953, a fost demascată cu asprime această duplicitate a unor oameni de stat ai țărilor imperialiste și mai ales din Statele Unite ale Americii.

Astfel, delegatul Indiei, Gavind Sahal; delegatul Africei, Gabriel D'Arboussier; delegați din Anglia, ca Pritt, Figins; din Cipru, Pujuros; din Elveția, André Bovard; din Italia, Pietro Nenni, Alberto Cianca; din Belgia, Isabelle Blum, etc., etc., — toți acești devotați susținători ai apărării păcii — susținători reali ai cauzei popoarelor lor, au arătat documentat ce urmăresc cercurile reacționare ale statelor imperialiste și care este în schimb dorința popoarelor.

Cu drept cuvânt, rezoluția generală arată că:

«Apelul în favoarea tratativelor, adoptat de sesiunea dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, a avut un puternic ecou și s'a bucurat de cel mai larg sprijin. Datorită acestei campanii, ideia reglementării divergențelor internaționale pe calea unor acorduri acceptabile pentru toți, capătă pe zi ce trece o popularitate din ce în ce mai mare și se dovedește rodnică. Încetarea operațiunilor militare în Coreea a constituit o victorie a cauzei păcii.

«Dar forțele care se opun slăbirii încordării internaționale, folosesc cuvântul «tratative» pentru camuflarea unor acțiuni care urmăresc prelungirea războiului rece. A pune pe interlocutorul tău în fața unor fapte împlinite — nu înseamnă năzuință spre tratative; a încerca să creeze condiții pentru zădărnicierea tratativelor, nu înseamnă a le dori.

«Atât în Asia cât și în Europa, situația în unele regiuni și unele conflicte prezintă o primejdie deosebită pentru cauza păcii.

«Refuzul persistent de a se recunoaște Republicii Populare Chineze locul ce i se cuvine în mod legal în instanțele internaționale pentru reglementarea problemelor internaționale, este un obstacol în calea convocării unei conferințe a celor cinci Mari Puteri».

*

Chestiunile în strânsă legătură cu destinderea încordării internaționale, și care au format obiectul unor discuții de foarte mare însemnătate, sunt: problema Germaniei Occidentale și problema păcii în Asia (Coreea și Vietnam).

«In centrul Europei — a spus prof. Fr. Joliot Curie — s'a ivit din nou primejdia bine cunoscută vecinilor Germaniei — primejdia militarismului german.

«Toate noile asigurări privind caracterul defensiv al coaliției în care vor să-i atragă pe militaristii germani, sunt desmințite de faptul că actualii stăpâni ai Germaniei dela Bonn, — sprijiniți și inspirați de guvernul american — și-au și formulat pretenții teritoriale.

«La 6 Decembrie 1952, parlamentul dela Bonn a adoptat următoarea rezoluție: «Guvernul este însărcinat să informeze țările participante la tratatul privitor la armata europeană, că actualele frontiere ale Germaniei — atât cele din Răsărit cât și cele din Apus — nu convin deloc Republicii Federale». A doua zi după alegerile din Germania, cancelarul Adenauer a declarat: «Europa va fi creiată. După ce ea va fi fost creiată, vom oferi tineretului nostru ceea ce îi trebuie: «un spațiu mai larg pentru expansiunea sa».

«Toată lumea știe — a spus Ehrenburg — că nu poate fi vorba de securitate, nici pentru vecinii săi, nici pentru lumea întreagă, atâta timp cât în inima Europei există un mare popor împărțit în două, un popor care a contribuit foarte mult la civilizația umană, dar care a căzut de mai multe ori sub influența ideologiilor războinice.

«Toată lumea afirmă că trebuie să se creieze o Germanie unită, democratică și pașnică. Partizanii păcii au declarat aceasta în mai multe rânduri. Și chiar oameni de stat (ai Americii), cari vor să fie socotiți adepți ai tratativelor, repetă acest lucru.

«Ei bine, ce-i împiedică să facă acest lucru? Este vorba, poate, să se găsească o poziție pitorească undeva între Grecia și Spania, în vederea tratativelor, sau poate de a se mărturisi odată mai mult dragostea pentru pace? Nu, — este vorba de altceva: de voința de a se ajunge la înțelegere.

«Nu se poate — vorbind de tratative — să comiți în același timp acte, care nu numai că fac tratativele sterile, dar le lipsesc de sens.

«Nu se poate — propunând o înțelegere cu privire la unificarea Germaniei, să faci totul nu numai pentru a adânci împărțirea acestei țări, dar chiar pentru a o legaliza.

«Eu cer acestei mari Adunări, să examineze fără părtinire evenimentele ultimelor luni.

«Uniunea Sovietică n'a încheiat cu guvernul Republicii Democrate Germane niciun acord îndreptat împotriva securității Franței, Marii Britanii sau Statelor Unite.

«Dealtminteri, nu există niciun acord militar între Uniunea Sovietică și guvernul Republicii Democrate Germane.

«Uniunea Sovietică nu a reînființat, pentru a-și mări puterea sa, armata germană, și nu s'a servit de teritoriul german pentru înființarea de baze de agresiune atomice sau de alt fel.

«La rândul său, guvernul Republicii Democrate Germane a luat o serie de măsuri politice și economice, care pot să ușureze reunificarea Germaniei.

«Acest guvern n'a declarat că scopul său este să elibereze pe locuitorii orașului Frankfurt pe Main, sau pe cei ai orașului München. Miniștrii săi nu spun că aspiră la modificarea regimului politic sau social din Danemarca sau Belgia.

Ce a făcut cealaltă parte?

«A susținut prin toate mijloacele forțele revanșarde ale Germaniei Occidentale. A contribuit la renașterea grupurilor militare și paramilitare, conduse de nazisti. A propus guvernului Germaniei Occidentale un acord militar, îndreptat împotriva uneia din Marile Puteri, care cu celelalte Mari Puteri a câștigat victoria asupra nazismului. A transformat teritoriul Germaniei Occidentale într'o trambulină de agresiune, într'un arsenal de arme atomice și atele.

«La rândul său, guvernul Germaniei Occidentale a lansat deschis cuvânt de ordine pentru revanșă. El a formulat pretenții asupra teritoriilor unor state care au fost aliate cu Statele Unite, cu Marea Britanie și cu Franța. Șeful guvernului Germaniei Occidentale a refuzat propunerea de a trata cu guvernul Republicii Democrate Germane și a declarat că unul din scopurile sale este eliberarea locuitorilor din Dresda sau din Weimar. Miniștrii acestui guvern vorbesc despre necesitatea de a modifica regimul politic al Poloniei și Cehoslovaciei.

«Cu înțelegerea tacită a reprezentanților Angliei și Franței, ei cheamă locuitorii Germaniei Occidentale să reînființeze divizii, care să permită modificarea frontierelor existente.

«Și totuși, există între Marea Britanie și Uniunea Sovietică, între Franța și Uniunea Sovietică, alianțe care tind să împiedice orice eventuală repetare a agresiunii germane.

«Cele trei puteri ocupante, întreg guvernul Germaniei Occidentale se străduiesc să adâncească șanțul de despărțire între cele două părți ale țării și să facă imposibilă reunificarea ei».

Arătând părerile unor oameni politici și ale unor ziaristi din țările Occidentului, cu privire la această problemă, Ilya Ehrenburg precizează: «Pățârnicia unor oameni de stat, care propun tratative asupra problemei germane», stărnuind cu toate puterile pentru ratificarea cât mai grabnică

a acordurilor dela Bonn și Paris, apare, așa dar, limpede pentru toți...».

Acesta este adevărul. Trimișii popoarelor la tribuna Consiliului Mondial — demascând duplicitatea unor oameni de stat din țările Occidentului, au subliniat necesitatea reglementării cât mai grabnice a problemei germane — pentru interesul securității Europei, pe calea unui acord între cele Patru Mari Puteri: U.R.S.S., S.U.A., Franța și Anglia.

Astfel, din Franța: Gilbert de Chambrun, Emanuel D'Astier de la Vigerie; din Italia: Pietro Nenni, Alberto Cianca, profesorul Fenoaltea; din Anglia: Theodor Harris, Pritt, Bernal; din Belgia: Isabelle Blum; din Olanda: Minnert Koeling; din Cehoslovacia: Hodinova Spurna; din Germania Occidentală: Wilhelm Elfes; din Austria: profesorul Dobretsberger; din Polonia: Leopold Infeld; din Danemarca: Forchhammer; din Norvegia, Suedia, Finlanda, etc., etc., toți aceștia demascând pe dușmanii păcii, au arătat cât de puternică este împotrivirea popoarelor față de planurile de refacere a unui Wehrmacht revanșard, sub masca «armatei europene».

Propunerea Guvernului Sovietic, pentru convocarea unei conferințe a Miniștrilor Afacerilor Externe ai Franței, U.R.S.S., Angliei și S.U.A., a fost întâmpinată cu multă căldură și încredere de participanții la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii. «Noi am luat cunoștință cu mare bucurie și satisfacție — a spus fostul Cancelar al Germaniei, Joseph Wirth, în ședința din 28 Noembrie — de recenta notă a Uniunii Sovietice în legătură cu consimțământul U.R.S.S. de a participa la o conferință a celor patru Mari Puteri. Această conferință va contribui la salvarea poporului german de uriașa primejdie a transformării Germaniei Occidentale într-o bază militară, așa cum prevăd tratatele dela Bonn și Paris».

«In ce privește Germania — se spune în rezoluția generală a Consiliului mondial al Păcii — ultimul schimb de note dintre Marile Puteri dovedește că este cu putință convocarea în viitorul apropiat a unei conferințe a celor patru Mari Puteri...».

«Interesele securității Europei» — spune mai departe rezoluția generală a Consiliului Mondial al Păcii — cer reglementarea cât mai grabnică a problemei germane; o asemenea reglementare este cu putință numai pe calea unei înțelegeri între cele patru Mari Puteri: S.U.A., U.R.S.S., Anglia și Franța. Principalul obstacol în calea unei asemenea înțelegeri îl constituie tendința uneia din părți de a reface militarismul german și de a include Germania într-o coaliție, îndreptată împotriva celeilalte părți.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă popoarele Europei să împiedice ratificarea tratatelor cu privire la «armata europeană» și restabilirea militarismului german, sub orice formă. Prin aceasta s'ar deschide calea spre acord între cele patru Puteri în problema germană — acord care va asigura poporului german perspectiva unui viitor pașnic și va da tuturor popoarelor din Europa o garanție împotriva refacerii forțelor agresive în Germania».

*

Cu același viu interes s'a discutat problema păcii în Asia.

«In Asia — a spus Pietro Nenni — cu toate că s'a încheiat armistițiul, pacea în Coreea nu este o realitate. Și războiul continuă în Viet-

nam. Dar împrejurul Chinei, împrejurul Coreei și Vietnamului se realizează o solidaritate continentală, care constituie obstacolul principal în politica de împărțire dusă de vechile puteri coloniale și de Statele Unite. Toate popoarele asiatice înțeleg că dificultățile — reînnoite în fiecare zi sub pretexte diferite —, pentru aplicarea acordului armistițiului în Coreea, sunt datorate voinței precise de a face imposibilă sau de a întârzia destinderea în Asia și în lume».

În legătură cu această problemă au luat cuvântul, la tribuna Consiliului Mondial al Păcii, delegați din țările Asiei ca: Tocusabure Dan, Japonia; Mac Dun, China; Prof. Mishrea și generalul Major Sahib Singh Sokhey, India; Han Ser Ia, Coreea; Le Din Tam, Vietnam, cum și din alte părți ale lumii, ca: Salazar Santos, Columbia; pastorul Niemöller, Germania Occidentală; Marcel Mer, Franța, etc., etc.

«În Coreea — spune rezoluția generală — tratativele sunt în primjdie. Tendința de a exclude țările neutre și mai ales India, din componența conferinței politice, tendința ce afectează în special interesele Asiei, poate zădărnici tratativele. Popoarele nu vor admite reluarea operațiunilor militare în Coreea.

«De șapte ani se duce războiul dintre Franța și Vietnam. Acestui război îi pot pune capăt numai tratativele directe între părțile beligerante. Consiliul Mondial al Păcii salută propunerea făcută în acest sens de delegația Republicii Democrate Vietnam și sprijinită de delegația Republicii Populare Chineze. Această propunere, la care delegația franceză a dat un răspuns favorabil, poate constitui baza unei reglementări».

*

O altă problemă, care a făcut obiectul unor îndelungate tratative după sfârșitul celui de al doilea război mondial, este aceea a interzicerii armelor de exterminare în masă și problema dezarmării.

«Puține probleme — a spus Fr. Joliot Curie — au provocat atâtea dispute după sfârșitul celui de al doilea război mondial și puține probleme au făcut obiectul unor tratative atât de intense.

«De fiecare dată, Consiliul Mondial al Păcii a acordat o atenție deosebită acestei probleme, și noi știm cu câtă căldură a aprobat opinia publică mondială Apelul dela Stockholm. Dorința de a obține interzicerea armelor de exterminare în masă continuă să fie tot atât de puternică.

«Dacă în rezolvarea acestei probleme au fost realizate unele succese, trebuie totuși să se recunoască faptul că, în prezent, diferitele concepții continuă să se ciocnească și că Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru dezarmare nu a ajuns nici până acum la o concluzie efectivă. Continuă să fie invocate aceleași argumente menite să împiedice realizarea unui acord cu privire la interzicerea armei atomice. În toate propunerile prezentate în ultimul timp la O.N.U., și în propunerile fostului ministru francez Jules Moch, apare aceeași contradicție fundamentală care a existat în planul Baruch, potrivit căruia interdicția trebuie să fie precedată de prezentarea de informații asupra tuturor forțelor armate și tuturor întreprinderilor atomice.

«După Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii am încercat să descopăr cauza încăpățânării cu care S.U.A. sprijină punctul din planul

Baruch, prevăzând creșterea unui organism internațional, proprietar al zăcămintelor de uraniu și al instalațiilor atomice.

«Fiind convinși de posibilitatea menținerii majorității mecanice care este în avantajul lor, adepții planului menționat insistă ca hotărârile acestui organism să fie adoptate prin majoritate simplă; aceasta ar însemna să li se acorde de fapt monopolul asupra tuturor problemelor energiei atomice în domeniul industrial și economic în toate țările lumii. Acestor velleități li se opun propunerile care cer încheierea unei convenții — interzicând folosirea acestor tipuri de arme și prevăzând în același timp obligația de a se organiza un control efectiv.

«Planul Baruch sau oricare alt plan analog — indiferent dacă se referă la armele de exterminare în masă sau la dezarmare — propune inventarierea armamentelor și instituirea unui control, fără ca națiunile să fie obligate să-și reducă armamentele. Vom face inventarul, vom institui controlul, iar apoi vom vedea —, iată sensul acestui plan. Este limpede că un asemenea mod de a pune chestiunea, fără niciun fel de alte angajamente, în condițiunile unei situații atât de încordate, este inacceptabil, deoarece amenință să mărească nesiguranța zilei de mâine și ar reprezenta din toate punctele de vedere o încurajare a politicii de forță.

«Analiza principalelor evenimente, care caracterizează actuala situație internațională, arată că este greu să se obțină rezolvarea problemelor concrete într-o atmosferă de puternică încordare internațională. În această atmosferă se fac încercări de derutare a oamenilor și există primejdia ca ei să se lase antrenăți de un spirit de cruciadă».

«Noi putem — a spus Ehrenburg —, să ne oprim la o altă chestiune, aceea a dezarmării și interzicerii armelor care amenință în primul rând populația civilă. Cum se știe, Uniunea Sovietică a prezentat Organizației Națiunilor Unite o propunere cu privire la reducerea armamentelor Marilor Puteri, la interzicerea armelor atomice și cu hidrogen și la organizarea unui control internațional pentru executarea unor astfel de înțelegeri.

«Refuzând să examineze această problemă — cea mai importantă pentru popoare — reprezentanții Statelor Unite se împotrivesc nu numai opiniei publice din Europa Occidentală, dar chiar celor din țara lor. Când cetățenii Statelor Unite au înțeles, contrariu afirmațiunii conducătorilor lor, că țara lor nu posedă monopolul bombei cu hidrogen, voci tot mai insistente s'au ridicat în favoarea tratativelor cu Uniunea Sovietică pentru interzicerea acestei arme de distrugere masivă. «Această chestiune — scrie «New-York Times» — a devenit capitală, de când Uniunea Sovietică a suprimat monopolul Statelor Unite atât în fabricarea bombelor atomice, cât și a bombelor cu hidrogen. Dl. Walter Lippman a putut să scrie în «New-York Herald Tribune» că rezistența țărilor Europei Occidentale la politica americană este cu totul justificată, pentru că europenii se tem de un război atomic, în timp ce Washingtonul nu face nimic pentru a-l evita. Iată — declară Dl. Lippman — cauza esențială a creșterii continuu a antiamericanismului în lume».

În cuvântările rostite în fața Consiliului Mondial de către delegați din diferite țări (Dr. Regis, Italia; Dr. Endicott, Canada; A. Surcov, U.R.S.S.; Malterre, Franța; Indulai Yognic, India; Maria Lamos, Portugalia; Theo-

dor Haris, Anglia; Eugène Cotton, Franța, etc., etc., s'au arătat grozăviile la care este expusă populația civilă și omenirea întreagă prin folosirea armelor atomice cu hidrogen și bacteriologice, și au cerut Consiliului Mondial să se intensifice acțiunea pentru interzicerea necondiționată a folosirii unor astfel de arme.

În această privință, rezoluția generală a sesiunii dela Viena precizează: «Cursa din ce în ce mai intensă a înarmărilor și producția de arme de exterminare în masă, reprezintă o povară insuportabilă și o primejdie îngrozitoare pentru întreaga lume.

În cursul campaniei sale de strângere de semnături pe Apelul dela Stockholm și în hotărârile Congresului dela Varșovia, Consiliul Mondial al Păcii a atras atenția întregii lumi asupra acestei probleme. Consiliul Mondial al Păcii își exprimă regretul că O.N.U. n'a ajuns încă la un acord asupra acestor probleme și recomandă să se continue eforturile în vederea interzicerii necondiționate a armelor atomice și bacteriologice și a reducerii considerabile a tuturor tipurilor de arme, instituindu-se totodată un control efectiv.

În sfârșit, Consiliul Mondial al Păcii reamintește că, dacă este necesar să se înceapă tratative în toate problemele, luate aparte, el a considerat totdeauna și consideră că o conferință a celor cinci Mari Puteri continuă să rămână cel mai eficace mijloc pentru slăbirea încordării internaționale».

*

Participantii la sesiune, prin cuvântările rostite, au exprimat neliniștea popoarelor lor, din Europa și Asia, din Orientul mijlociu și apropiat, din America de Sud și Africa, în legătură cu creierea unui număr tot mai mare de baze militare americane pe teritoriul țărilor lor.

Din Siria, Al. Gaffary; din Iran, Prof. Nafici; din Liban, Antoine Tihet; din Irak, Abdula Satar; din Israel, Habibi; din Transjordanian, Ibrahim Twal; din Egipt, Abdul Rahman Sarkavi; din Australia, Jesses Street; din Paraguay, compozitorul Flores; din Brazilia, Buxbaum; din Mexic, Heriberto Jara; din Algeria, Smail Burgeba; din Spania, Sanchez Arcas; din Islanda, Häidar Laxnes, etc., etc., toți acești înflăcărați patrioți și sinceri iubitori ai popoarelor lor au subliniat la tribuna sesiunii Consiliului Mondial grozăviile la care sunt expuse țările lor, demascând atitudinea fățarnică a unor oameni de stat ai Statelor Unite și ai țărilor capitaliste, care prin înființarea de baze militare, aeriene, navale, aduc popoarelor ocupația străină, ceea ce constituie una din cele mai grave amenințări pentru securitatea internațională.

«Eu am spus la începutul intervenției mele — a zis Ehrenburg — că foarte mulți oameni de Stat au adoptat un alt vocabular și că au început să vorebească ca și cum au studiat sau chiar au pus la inimă Apelul dela Budapesta al Consiliului Mondial al Păcii. Dela ultima noastră sesiune, acești oameni de stat au făcut o serie de declarații în privința necesității atenuării încordării internaționale. Dar, în același timp, au luat măsuri care nu pot decât să agraveze încordarea internațională. Ei au declarat că este oportun să se încheie tratative, dar ei au încheiat un tratat cu moștenitorul spiritual și vechi aliat al lui Hitler, pentru a face din nefericita Spanie o bază în vederea unei eventuale agresiuni.

«Ei vorbesc despre necesitatea tratativilor, tratând însă pentru transformarea Scandinaviei și a diferitelor țări în Orientul apropiat și mijlociu în baze militare. Ei declară că sunt călăuziți de un spirit sincer pacific, dar restabilesc Wehrmachtul și exercită o foarte puternică presiune asupra Statelor din Europa Occidentală ca să grăbească constituirea armatei europene».

«Într-o deosebită rezoluție generală a sesiunii dela Viena, se precizează: «Consiliul Mondial al Păcii a susținut întotdeauna că amestecul străin, ocupația militară străină, construirea de baze militare pe teritorii străine, reprezintă o primejdie atât pentru independența popoarelor, cât și pentru cauza Păcii.

«Extinderea acestei politici se constată în țările Orientului apropiat și mijlociu, în America Latină, în Africa. Acest lucru se manifestă în mod deosebit în Europa, unde se fac încercări de a se constitui «comunitatea defensivă europeană» și se creează baze atomice în Spania; în Asia; unde se înfăptuește ocupația străină, se intensifică reînarmarea Japoniei și unde S. U. A. încearcă cu perseverență să creeze baze militare în Pakistan.

«Această ultimă încercare prezintă primejdia răspândirii psihozei de război în rândurile sutelor de milioane de oameni dintr-o nouă regiune a globului pământesc».

Față de asemenea atitudine, orice om de bună credință constată că este foarte greu să se obțină o rezolvare favorabilă a chestiunilor litigioase, că încordarea internațională crește, în loc să scadă în vederea lichidării ei.

Consiliul Mondial al Păcii — forul reprezentativ și răspunzător față de sute de milioane de oameni — prieteni și partizani ai păcii — cheamă popoarele lumii să intensifice lupta lor în apărarea acestei sfinte cauze a păcii. Prietenii păcii de pretutindeni au ca temelie al acțiunii lor Charta Organizației Națiunilor Unite și ei cer cu stăruință respectarea cinstită a principiilor ce au stat la temelie la constituirea O.N.U.-ului.

«Charta Organizației Națiunilor Unite — zice rezoluția generală — pune la dispoziția popoarelor un instrument care permite să se stabilească o pace trainică. Popoarele trebuie să obțină respectul Chartei. Atentatele împotriva Chartei au pus întreaga lume în fața unor mari greutăți. Revenirea la litera și spiritul Chartei vor ajuta popoarele să-și asigure securitatea și independența și să se creeze posibilitatea unei adevărate colaborări între națiuni în scopul dezvoltării resurselor lor economice, a bunăstării și a culturii lor».

«Neliniștea și teama, mizeria și sărăcia, care, ca urmare a războiului rece și a cursei înarmărilor, sunt o povară grea pe umerii oamenilor, pot și trebuie să fie înlăturate pe calea luptei popoarelor, de care în ultima instanță depinde soarta păcii».

Indreptățit a fost Președintele Consiliului Mondial al Păcii, savantul Profesor Fr. Joliot Curie, să spună în încheierea cuvântării sale:

«Aș dori să am posibilitatea să mă adresez direct tuturor acestor oameni și să le spun: Sunteți credincioși unui anumit regim; credeți — vi s'a repetat doar atât de des acest lucru — că se urmărește cucerirea voastră și renunțarea de către voi la modul vostru de viață? că, cu Rușii

se pot duce tratative numai dacă își vor schimba orânduirea, iar cu Chinezii dacă îl vor rechema pe mareșalul din Formosa?

«După părerea Dvs., ar fi oare rezonabil să se afirme că, cu americanii s'ar putea duce tratative numai dacă vor lichida capitalismul?

«Credeti oare că pacea poate fi instaurată numai dacă toți oamenii vor împărtăși convingerile Dvs.?

«Dacă nu, nu urmează oare ca împreună cu oamenii, așa cum sunt ei, într'o lume așa cum este ea, să se caute mijloacele pentru micșorarea încordării internaționale?

«O conferință a reprezentanților celor cinci Puteri, care poartă cea mai mare răspundere pentru menținerea și întărirea păcii, nu ar fi oare cea mai bună cale spre destinderea încordării internaționale?

«Fie ca reprezentanții celor cinci Mari Puteri să se întâlnească și printr'un schimb de păreri asupra intereselor și temerilor lor și printr'o discuție în linii generale, asupra problemelor care provoacă divergențe în lumea întreagă, să risipească bănuielile și să destindă atmosfera!».

În legătură cu această dorință a popoarelor, exprimată de Prof. Fr. Joliot Curie, Consiliul Mondial al Păcii a adoptat în unanimitate hotărârea Comisiei organizatorice, care a lucrat în timpul sesiunii și care a întocmit un mesaj adresat tuturor organizațiilor și personalităților care doresc slăbirea încordării internaționale.

*

Mișcarea mondială pentru Apărarea Păcii, încă dintru început, s'a bucurat și de sprijinul multor deservenți ai diferitelor religii și Confesiuni de pe întinsul globului pământesc.

La Congresul Partizanilor Păcii din Paris, Praga și Varșovia, la Congresul Popoarelor pentru Păce dela Viena, cum și la diferite Congrese naționale pentru Apărarea Păcii în diferite părți ale lumii, între prietenii păcii, au participat și deservenți ai Cultelor religioase, care, în numele credincioșilor respectivi și-au manifestat adevărată hotărâre pentru susținerea și întărirea acestei sfinte și nobile acțiuni de apărare a păcii în lume. Creștini și budiști, mozaici și mahomedani, ortodocși, catolici sau protestanți de diferite nuanțe, din Anglia și din Franța, din Uniunea Sovietică și din China, din India și din Australia, din America și din Africa, de pretutindeni, — indiferent de felul slujirii Dumnezeuului căruia ei slujesc — acești cinstiți și conștienți slujitori, — înrolați trup și suflet în această mare acțiune a lumii contemporane, și-au arătat atașamentul lor sincer acestei sfinte cauze de apărare a păcii.

La recenta sesiune a Consiliului Mondial al Păcii dela Viena din Noembrie 1953, au luat parte, deasemeni, mulți slujitori ai Cultelor religioase din lume. Au participat: I.P.S. Mitropolit Nicolae al Cruțitelor, din U.R.S.S.; Decanul Hewlett Johnson, preotul Bliss și bătrânul quaker Theodor Harris, din Anglia; D-rul Endicott din Canada; pastorul Niemöller din Germania Occidentală; preotul Horac din Cehoslovacia; un preot din Polonia; un preot din Ungaria, etc.

Au luat parte, deasemenea, delegați ai unor organizații religioase, cum de exemplu: din partea organizației «Pax Cristi», din Germania Occiden-

tală, Dl. Fehrer Friedrich; Walter Diehl din Germania Occidentală și alții din Belgia, din Franța, Italia, etc.

In legătură cu marea problemă a zilelor noastre: slăbirea încordării internaționale pe calea negocierilor de bună credință, cum și în privința chestiunilor în strânsă legătură cu aceasta și anume: a) problema păcii din Europa (unificarea Germaniei și încheierea tratatului de pace cu o Germanie unită, democratică și iubitoare de pace); b) problema păcii în Asia (Coreea și Vietnam), cum și în problema interzicerii armelor atomice, cu hidrogen sau bacteriologice — în toate aceste mari probleme, privind pacea lumii, deservenții Cultelor, care au participat la această sesiune și cari au luat cuvântul la tribuna Consiliului Mondial al Păcii, au arătat, alături de ceilalți vorbitori, convingerile lor sincere și nepărtinitoare.

Au luat cuvântul la tribuna Consiliului Mondial: I.P.S. Mitropolit Nicolae al Crutițelor, pastorul Endicott, pastorul Niemöller și quakerul Theodor Haris.

«Din cauza convingerilor mele religioase — a spus quakerul Theodor Haris — eu nu fac parte din niciun partid politic. Dar sunt încredințat că toți oamenii cinstiți trebuie să trăiască în pace. De aceea, cu toată vârsta mea înaintată (bătrânul are 84 ani, N.R.) — am hotărât să accept invitația și să particip la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Viena. Vreau să arăt astfel că la această mișcare pot și trebuie să participe toți oamenii».

Pastorul Niemöller și-a exprimat convingerea că în cea din urmă jumătate a anului, înțelegerea lumii despre lupta pentru apărarea păcii a făcut mari progrese:

«Dacă Consiliul Mondial al Păcii și eforturile sale, dacă puterile păcii din lume au repurtat succese — și după convingerea sa au repurtat mari succese — în problema cea grea a conflictului coreean izbutind să aducă, în sfârșit, la masa tratativelor părțile în litigiu, atunci această însemnă un indiciu bun pentru strădaniile viitoare.

Convingerea omenirii că avem trebuință de pace și că voim să avem pace — este așa de puternică, încât în momentul în care adversarii stau împreună la masă, pacea s'a câștigat în fond, pentru că nu-i este nimănui îngăduit, cu privire la foamea de pace a unei omeniri chinuite, să ia asupra-și răspunderea pentru eșuarea acestor tratative.

«In acestea văd — a încheiat pastorul Niemöller — în fond teza esențială și importanța deosebită a ceea ce este și ceea ce face mișcarea pentru pacea lumii. Noi vom pași pe acest drum plin de făgăduințe, cu perseverență și cu multă răbdare».

Dr. James Endicott a vorbit, în primul rând, despre lupta pentru pace din Canada, țara sa. El a arătat după aceea ca goana înarmărilor, contribuie la agravarea încordării internaționale, aduce mult rău relațiilor dintre popoare și în primul rând relațiilor culturale și comerciale.

Dr. Endicott a mai arătat că mișcarea mondială a partizanilor păcii va trebui să facă noi eforturi pentru a se ajunge la înțelegerea între guvernele tuturor țărilor din lume, în vederea interzicerii absolute a armelor atomice, bacteriologice, cu hidrogen, etc.

În ședința din dimineața zilei de 26 Noembrie, a vorbit I.P.S. Mitropolit Nicolae al Crutițelor. După ce a arătat că Biserica Ortodoxă Rusă, împreună cu întreg poporul sovietic, sunt stăpâniți de o singură năzuință, pacea generală, I.P.S. Mitropolit Nicolae a subliniat că întreaga lume urmărește cu o atenție deosebită ca prevederile acordului de armistițiu în Coreea să fie respectate și așteaptă începerea tratativelor pentru instaurarea unei păci trainice în Coreea.

În încheiere, Mitropolitul Nicolae a spus: «Chem cu înflăcărare creștinii și credincioșii tuturor religiilor: Să fim uniți în cauza sfântă de apărare a păcii și în lupta împotriva acțiunilor de agresiune ale dușmanilor păcii!».

Cu astfel de convingeri au luat parte la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Viena din Noembrie 1953, slujitorii Cultelor din diferite părți ale lumii și astfel au mărturisit ei, în numele și pentru viața credincioșilor lor, dela tribuna Consiliului.

*

La această sesiune a luat parte și o delegație a poporului român, alcătuită din Prof. Academician Dr. N. Hortolomei, președintele delegației; Prof. Universitar Florica Mezincescu, membră a Consiliului Mondial al Păcii; Prof. Universitar Sorin Toma, membru al Consiliului Mondial al Păcii; pianistul Valentin Gheorghiu, ziaristul I. Fătânaru și semnatarul acestor rânduri.

Din partea delegației noastre, a luat cuvântul la tribuna Consiliului Mondial, Prof. Universitar Florica Mezincescu:

«Trăim într'un moment de răspânie a situației internaționale, a spus delegata poporului nostru.

«Sute și sute de milioane de oameni, imensa majoritate a omenirii își pune întrebarea dacă perspectivele luminoase de destindere internațională ce s'au profilat mai ales cu prilejul încheierii armistițiului din Coreea se vor transforma în realitate, sau dacă, dimpotrivă, lumea va aluneca înapoi pe calea accenturării încordării.

«Popoarele sunt hotărâte să nu admită această a doua alternativă. Ele sunt convinse că toate diferendele care stau la baza încordării internaționale pot fi soluționate pe calea tratativelor — în primul rând pe calea tratativelor între Marile Puteri. Deaceia, ele cer Marilor Puteri să se întâlnească și să examineze împreună aceste probleme.

«Este limpede că tratativele între Marile Puteri sunt posibile și au șanse serioase de succes, dacă se va ține seama de cererea opiniei mondiale, ca la discuțiile în vederea unei înțelegeri între Marile Puteri să participe toate Marile Puteri fără nicio excepție, ca în centrul discuției să fie pusă problema principală a zilelor noastre: găsirea mijloacelor pentru micșorarea încordării internaționale, fără a se ocoli problemele principale ale dificultăților internaționale. În aceste condiții nu încap îndoielă că dacă toate părțile vor da dovadă de spirit de înțelegere și colaborare, rezultatul va fi înlăturarea primejdiei de război. Aceasta nu numai că va reda popoarelor liniștea pentru ziua de mâine, dar va aduce și rezultatul practic imediat al curmării goanei înarmărilor care apasă atât de greu asupra oamenilor simpli din toată lumea».

Arătând, în continuare, cum unele guverne din Apus și anumite cercuri influente din S.U.A. opun politicii tratativelor, politica de forță și fățarnicie — în dovedirea acestui fapt D-sa a prezentat o revistă americană, («United States News and World Report»), care conține o hartă în care se arată prin săgeți și imagini, traseurile ce urmează să le facă bombardierele atomice americane, îndreptându-se dinspre bazele americane situate în apropierea frontierelor U.R.S.S. și ale țărilor vecine, precum și efectele raidurilor acestor bombardiere, după imaginația infierbântată a partizanilor unui nou război.

Menționând și despre amestecul acestor guverne în viața țării noastre, prin comiterea a diferite acte de spionaj, parașutări de spioni, etc., D-sa precizează: «Respectul cuvenit suveranității naționale a tuturor statelor reprezintă o condiție de bază pentru menținerea păcii și pentru dezvoltarea colaborării internaționale.

«Faptele dovedesc că există încă mari resurse nefolosite pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între popoare. Lucrul acesta l-a scos cu putere în evidență Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților ce s'a desfășurat recent în Capitala țării noastre».

Arătând că, cu prilejul acesta, tineretul lumii s'a putut convinge de voința de pace a poporului nostru, cum și de preocupările lui pentru viitor — care sunt îndrumate în vederea creșterii simțitoare a nivelului material și cultural al poporului nostru — toate acestea în concordanță deplină cu interesele păcii — delegata Patriei noastre încheie cu cuvintele: «Vă asigurăm că poporul nostru, ca și până acum este hotărât să sprijine orice inițiativă care are drept scop întărirea păcii și securității internaționale».

Pentru slujitorii tuturor Cultelor din țara noastră, acest fapt le este de mare ajutor și de aceea ei, în mare majoritate, sunt înrolați în această uriașă acțiune de apărare a păcii.

Sunt îndemnați la aceasta și de faptul că conducătorii Cultelor din țara noastră, întruniți în mai multe rânduri din inițiativa I.P.S. Patriarh Justinian — Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române — le-au adresat sfaturi și îndemnuri, pentru ca acțiunea lor să fie mai eficace și mai rodnică în fapte ale păcii.

Hotărârile recentei sesiuni a Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, constituie pentru slujitorii tuturor Cultelor din Republica Populară Română un îndemn în plus ca să fie mai devotați și mai sârguincioși în această mare acțiune.

Ei cunosc prea bine că în țara noastră și brațul muncitorului din fabrică și mâna plugarului de pe coarnele plugului și mintea cărturarului din biblioteci și laboratoare sunt folosite astăzi pentru a se creia o viață mai bună, de lumină, de frumusețe și de belșug pentru cei mulți.

Orice om cinstit își dă seama — și ei cunosc aceasta — că atunci când văzduhul se întunecă și când peste împărăția de lumină a păcii se întind umbrele sinistre ale războiului și morții, când se aude croncănitul corbilor — prevestitori de tristețe și de durere — odată cu aceasta coboară în suflete desnădejdea, tristețea și moartea.

Ei nu pot uita însă, că doctrina fiecărei religii și fiecărei Confesiuni poruncește pacea, aducătoare de nădejdi, de bucurii, de viață.

Ei cunosc prea bine că nu poate fi o viață adevărată fără pace.

De aceea, slujitorii Cultelor din țara noastră, împreună cu toți credincioșii lor, laolaltă cu tot poporul își vor închina toate puterile lor de muncă acestei nobile cauze a apărării păcii, stăruind cu timp și fără timp ca hotărârile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, să fie traduse în viață spre binele și fericirea întregii omeniri.

Pr. ALEXANDRU IONESCU

Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor

CUVÂNTAREA ȚINUTĂ DE I.P.S. MITROPOLIT NICOLAE KRUTITKI LA SESIUNEA CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII DELA VIENA

Dragi prieteni, apărătorii ai păcii,

«Ne-am întrunit din nou în marele nostru Consiliu Mondial al Păcii, pentru a examina acțiunile pe care va trebui să le întreprindem pe viitor în vederea soluționării pașnice a problemelor internaționale care frământă în acest moment omenirea întreagă.

Înainte de a lua cuvântul în apărarea păcii, sunt dator să împărtășesc Adunării noastre, atât de unită în gândire, salutul călduros al Bisericii Ortodoxe Ruse. Unită cu întregul nostru popor, ea năzuiește întru totul la pacea universală și crede cu tărie că printre acei care sunt creștini în omenire, nu trebuie să fie niciunul care să lipsească dela datoria de a ajuta la pacificarea popoarelor, la biruința acestui ideal suprem al religiei noastre!

Cu mare mulțumire putem spune că măcelul din Coreea, care a revoltat conștiința popoarelor timp de 3 ani, a luat sfârșit nu dela sine sau prin epuizarea adversarilor, ci prin stăruința a milioane de oameni cinstiți.

Pentru prima dată, după o vreme îndelungată, ideea tratativelor, ideea înțelegerii și-a luat zborul, ca să spunem așa, și asemenea unui vânt răcoritor, s'a răspândit în toată lumea și a însuflețit speranțele oamenilor dornici de pace.

Acum, în fața încheierii armistițiului din Coreea, ne bucurăm de liniștea cerului coreean, de ușurarea care a umplut de speranță sufletul chinuit al acestui popor martir.

Noi creștinii, ca și toți oamenii dornici de pace de pe pământ, suntem în chip deosebit încurajați de acest mare eveniment al vieții internaționale, pentru că este primul rezultat de seamă al luptei popoarelor pentru pace, este prima dovadă convingătoare a forței pe care o reprezintă opinia publică, din clipa în care devine instrumentul unei aprecieri morale a faptelor.

Lumea întreagă urmărește acum cu atenția încordată, respectarea condițiilor armistițiului și așteaptă începerea tratativelor pentru încheierea unei păci definitive în Coreea.

Toată lumea cunoaște greutățile și piedicile care s'au așezat în calea acestor negocieri. Forțele rele stăruiesc în acțiunea lor distructivă. Scopul acestora este să împiedice tratativele, să facă să eșueze armistițiul.

Dar noi, dragi prieteni, vedem primejdia și luptăm fără șovăire împotriva ei. În timp ce se desfășoară campania mondială pe baza Apelului lansat de Consiliul Mondial al Păcii la Budapesta, forțele noastre cresc ca număr, devin conștiente de necesitatea imperioasă a tratativelor asupra problemei coreane și asupra altor probleme. Aceste forțe au datoria să condamne cu tărie toate încălcările condițiilor armistițiului și să ceară începerea tratativelor pentru asigurarea unei păci trainice în Extremul Orient și în toată Asia.

Trebue să facem totul pentru ca la aceste tratative, opinia mondială să fie prezentă și să ceară reîntregirea pașnică a Coreei și retragerea trupelor străine din această țară.

Este necesar ca toate Bisericile creștine și Asociațiunile religioase din Statele Unite ale Americii să ia atitudine față de această problemă și să ajute poporul american să obțină din partea guvernului său recunoașterea dreptului poporului coreean de a hotărî singur de soarta sa.

Dar în vreme ce luptăm pentru începerea tratativelor în problema coreeană, nu trebue să pierdem din vedere un alt nod al contradicțiilor mondiale: Germania desmembrată.

Se înțelege dela sine că problema germană nu poate să aibă două soluționări deopotrivă de drepte și deopotrivă de folositoare pentru pace în Europa. Ea nu poate avea decât o singură soluție, care să răspundă și intereselor vitale ale poporului german, și securității vecinilor ei. Interesele fundamentale ale poporului german sunt evidente pentru toți: unitatea Germaniei și posibilitatea pentru ea de a se dezvolta liber pe plan economic și cultural. Iar interesele vecinilor Germaniei cer ca ea să nu se înarmeze și să trăiască în pace cu ei.

Ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Ruse, nu pot să nu vorbesc despre această uriașă responsabilitate, care revine creștinilor din Occident, în ceea ce privește situația din Europa. Faptul că partide politice creștine își au reprezentanți în guvernele din Franța, din Germania Occidentală și din alte țări, mărește această responsabilitate. Trebue să spunem deschis: dacă romano-catolicii și protestanții din țările Europei Occidentale înțeleg pe deplin seriozitatea situației, — și noi nu încetăm să-i invităm din tot sufletul la aceasta — vor putea în curând să provoace în opinia publică o schimbare în favoarea tratativelor imparțiale asupra problemei germane, în favoarea unei întâlniri a conducătorilor celor cinci Mari Puteri, care este atât de necesară pentru micșorarea încordării internaționale și despre care iubitul nostru Președinte a vorbit cu atâta căldură.

Dragi prieteni, datoria mișcării noastre în acest moment este de a face ca opinia mondială, prin argumentele sale morale, politice și economice, să determine guvernele țărilor interesate să accepte aceste discuțiuni.

Dacă nu se urmărește în mod hotărât războiul, tratativele vor permite rezolvarea oricăror probleme internaționale, inclusiv problema Austriei, a Triestului, etc.

Trebue numai ca voința de a duce tratative să se întemeieze pe bune intenții și să nu constituie o încercare de a câștiga timp pentru a pregăti războiul. Altfel, orice neînțelegere internațională, fie ea cât de neînsemnată poate să ducă la izbucnirea unui al treilea război mondial.

Un război mondial în zilele noastre!... Este cu neputință ca imaginația să-și poată înfățișa grozăviile și consecințele lui. Viteza avioanelor mai repezi decât sunetul..., puterea bombelor cu hidrogen, care prefac în cenusă tot ce întâlnesc — ființe și lucruri — pe întinderi uriașe... Ce soartă

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ciutitelor.

își pregătește omul!... Ce viitor îl așteaptă, dacă va pune în acțiune toate aceste fantastice arme ale morții!...

Un lucru este limpede: în epoca noastră, războiul nu mai este nici o simplă dispută, nici o întrecere de forțe, nici un duel, care să se termine prin victoria unuia din adversari; el este o exterminare totală.

Rezultatul său fizic și moral va fi o rămășiță jalnică de oameni scufundați în întunecimile unei noi barbarii și ale reîntoarcerii la sălbăticie.

Noi nu trebuie să uităm nicio singură clipă acest lucru, dacă voim să câștigăm lupta împotriva amenințării războiului! Cruzimea înspăimântătoare a unui nou război trebuie să fie pentru noi unul din argumentele principale împotriva jocului periculos al cursei înarmărilor. Absurditatea lui trebuie să ne servească la respingerea argumentelor adeptilor «politicii de forță».

Nu pot să trec sub tăcere o altă datorie care ne este comună: aceea de a lupta neîncetat, fără să ținem seamă nici de greutate, nici de pierdici, împotriva întreprinderii bombei atomice, a bombei cu hidrogen și a altor mijloace de exterminare în masă; aceea de a antrena popoarele în lupta împotriva acestui coșmar, de a le încuraja să se opună agresorilor care fac să zăngăne aceste arme. Catastrofa nu poate fi evitată acum, decât dacă popoarele cer în unanimitate guvernelor lor, să înceapă imediat tratative în legătură cu interzicerea controlată a bombei cu hidrogen și a altor mijloace de distrugere în masă, și în legătură cu reducerea înarmărilor.

Primul pas care va fi făcut în acest sens, va micșora dintr'odată încordarea internațională și va lumina viitorul! Protestele și revendicările, eforturile și rugăciunile, apelurile și speranțele oamenilor cinști asaltează, valuri-valuri, redutele războiului și sfarmă temelile lor. Acest asalt va fi încununat de biruință, când guvernele Marilor Puteri vor fi obligate să adopte calea soluționării pașnice a neînțelegerilor internaționale.

Nimeni, și în deosebi niciun creștin, nu trebuie să stea departe de lupta pentru atingerea acestui țel înalt!...

*

Pentru că eu iau cuvântul aci, în calitate de luptător al Bisericii Ortodoxe Ruse, vreau să îndrept atenția Dvs. și pe a mea, asupra problemei antrenării maselor de credincioși în acțiunea noastră comună.

La Congresul dela Viena și la sesiunea dela Budapesta, preoții diferitelor religii au fost larg reprezentați. Numărul și contribuția lor ne obligă să ținem seama de uriașul aport de forțe pe care-l primește lagărul păcii, prin activitatea sporită a asociațiilor și organizațiilor religioase. Integrându-se în lupta pentru pace, masele de credincioși ai Islamului, ai Budismului și ai altor religii din Asia și Africa, constituiesc o forță uriașă de rezistență împotriva războiului. Mișcarea creștină de apărare a păcii crește deasemenea și ea. Un număr din ce în ce mai mare de creștini de diferite Confesiuni ajung la singura soluție dreaptă: să lupte pentru pacea internațională alături de popoare, iar nu alături de partizanii războiului.

Sub semnul solidarității creștine asupra problemelor fundamentale ale războiului și păcii, un reprezentant al Bisericii Anglicane, cu un prestigiu atât de mare, cum este Arhiepiscopul de York, Dr. Garbett, și-a spus cuvântul său. În pastorală sa, din Septembrie, consacrată temei «Război sau pace?», el a arătat necesitatea de a se găsi un «modus vivendi» între popoarele de ideologii diferite și, socotind că admiterea Chi-

nei noi la O.N.U. va micșora încordarea internațională, el a susținut ideea coexistenței.

Fără îndoială, în soluționarea urgentă a problemelor coreeană și germană, în lupta împotriva armelor de distrugere în masă, poate fi exercitată o influență uriașă de către aceste milioane de creștini, care n'au participat încă activ în apărarea păcii. Căci numeroși credincioși din Occident adoptă înca față de această problemă, o atitudine de neîncredere sau chiar dușmănoasă, și trebuie să ne străduim mult pentru a redobândi completa conștiință lor de creștini.

Accastă idee mă însuflețește în acest moment, în calitatea mea de membru al Bisericii Ortodoxe Ruse. Biserica, ea a îndreptat deseori chemări către creștinii din Occident. Și acum, cu le întind din nou mâna cu prietenie și rostesc pentru ei cuvinte de îndemn: în fața celui mai înfricoșător pericol, trebuie să ne înțelegem între noi cât mai bine cu putință și să nu înfrățim omenirii un singur chip, un chip demn de credința noastră: chipul dragostei și al păcii. Chipul lui Hristos!

Trebuie să justificăm credința noastră, calitatea noastră de creștini prin fapte de credință și, desigur, apărând pacea, pacea simplă și accesibilă oamenilor.

Credința noastră, datoria noastră ne obligă să fim cei dintâi făuritori ai păcii și sarcina noastră principală, la ora actuală, este să punem guvernele Marilor Puteri în fața osândirii de către toți creștinii, a războiului și a cauzelor care-l produc.

Nu trebuie să răstălmăcim ideea păcii prin temerile și prin îndoielile noastre. Nu trebuie să ne descurajăm noi înșine, îndoindu-ne de posibilitatea asigurării acestei păci!

Dimpotrivă, pacea pentru care luptăm noi în acest moment, trebuie s'o curățim de orice neîncredere și de orice fățarnicie, s'o ridicăm prin înțelegere reciprocă și prietenie, să-i dăruim căldura simțămintelor noastre creștinești, pentru ca ea să devină cu adevărat urmarea păcii lui Hristos, pe care noi creștinii o predicăm.

Țin să spun că frații mei din Occident trebuie să-și îndrepte privirile asupra posibilităților pozitive de împăcare dintre popoare, și îi chem cu înflăcărare să adâncească aceste posibilități, prin credința lor, prin predica lor, prin autoritatea lor!

Noi, creștinii, credem cu toții în pacea veșnică de dincolo și toți voim, în același timp, să ne bucurăm de pace aici, pe acest pământ, de o pace nu numai interioară, ci și exterioară, adică socială și internațională.

De ce unii dintre noi continuă, deci, să nege posibilitatea unei împăcări între tabere până acum potrivnice? De ce consideră ei aceasta ca o utopie, ca un vis de nerealizat?

Înainte de toate, pentru că ei înșiși se opun împăcării, pentru că ei rămân în practică partizanii politicii de forță și de intimidare, ai politicii care duce la război.

Din cauza fricii și a neîncrederii, lor li se pare că pacea nu va fi posibilă decât atunci când una dintre părți se va supune de bună voie celeilalte, sau va fi constrânsă la aceasta prin forță.

Câtă slăbiciune, câtă deznădejde pecetluiesc această concepție de pace internațională, care ne duce la pacea «obținută prin război»! Conștiința religioasă poate să fie ea de acord cu acest vechi principiu păgân?

Noi, creștinii, credem că războiul și pacea depind de Dumnezeu. Dar atâta vreme cât nu este război, pacea, într'un anumit sens, se găsește în mâinile noastre, ale oamenilor. Aceasta însemnează că noi putem să o menținem, să o întărim și să o prelungim în măsura în care noi vom servi această cauză sfântă.

Noi, creștinii, suntem copiii libertății și pentru acest motiv nu putem să predicăm o pace dictată de voința unui cuceritor, căci o astfel de pace însemnează sclavie fizică și sclavie spirituală.

Noi nu vedem o pace demnă de noi nici în «echilibrul de forțe», căci el este întotdeauna violat de setea de stăpânire și o astfel de pace însemnează cursa înarmărilor, care secătuește popoarele.

Conștienți de demnitatea noastră morală, noi trebuie să îmbunătățim, să perfecționăm pacea internațională, să o așezăm pe un plan mai înalt. De aceea voim o pace întemeiată pe prietenia dintre popoare, pe respectul reciproc al libertății tuturor, pe recunoașterea suveranității naționale.

Congresul dela Viena a arătat că o astfel de pace este posibilă între popoarele care trăiesc sub formele cele mai deosebite de organizare a societății omenești. Este limpede că pentru o astfel de pace luptăm acum noi, partizanii păcii. Iată de ce locul creștinătății este alături de popoare în apărarea acestei păci.

Susținem că participarea noastră la lupta pentru pace este o îndatorire creștină. Credem că participarea creștinilor la lupta pentru pace însemnează făgăduința unui viitor mai bun, însemnează urmarea lui Hristos însemnează împlinirea datoriei noastre de creștini. Aceasta este poziția Bisericii Ortodoxe Ruse și a tuturor Bisericilor Ortodoxe, personalităților și grupărilor creștine, care își unesc eforturile și rugăciunile lor, pentru întărirea păcii internaționale. Aceasta este o poziție de solidaritate cu toate popoarele însetate de pace, și n'au deloc dreptate acei creștini care cred că participarea Bisericii la lupta pentru pace constituie un sprinț adus unei acțiuni politice.

Apărând pacea alături de popor, noi nu așărăm o linie sau un sistem politic, ci dreptul oamenilor la viață și posibilitatea unei coexistențe pașnice a popoarelor, indiferent de sistemul cărui aparțin ele.

În lupta noastră pentru pace, noi punem preceptele evanghelice mai presus de orice considerațiuni politice și, prin unitatea noastră în apărarea păcii, tindem să asigurăm continuarea lucrării lui Hristos printre popoarele pașnice.

Noi năzuim ca, cuvântul Evangheliei, care osândește pe cei răi și întărește pe cei buni, să ajungă la urechile și în conștiința celor mai mulți oameni.

Intr'un cuvânt, credința creștină nu justifică în niciun fel refuzul de a participa la lupta noastră pentru pace. Dimpotrivă, credința noastră ne obligă să luptăm pentru pace.

Și noi toți, credincioși idealurilor creștine, suntem datori să ne unim în această convingere, pentru a ajuta omenirea să iasă din cercul vicios

al neînțelegerilor tragice și să pornească pe calea luminoasă a prieteniei și a ajutorului reciproc, pe cale întregă a moralei.

Această rezolvare stă în reglementarea pașnică și prin toate mijloacele posibile a neînțelegerilor internaționale care provoacă, în zilele noastre, încordarea relațiilor între țări; în tratativele pentru a obține această reglementare; în întâlnirea celor cinci Mari.

În cursul tratativelor se pot vedea foarte ușor scopurile și bună voința fiecărei părți. Tratativele pot să dea celor ce participă la ele, înțelegerea reciprocă și să încurajeze unul pe altul în concesii reciproce.

Ideia tratativelor răspunde în chip armonios conștiinței creștine, cu toate că este o idee politică. Dar dacă religia noastră nu se amestecă în politică, ea nu poate să o privească totuși cu ochi indiferenți, din punct de vedere moral. Este tocmai cazul nostru. Noi vedem în ideia tratativelor mai mult decât un acord politic; noi vedem în acest acord o recunoaștere liberă a valorii morale a păcii internaționale.

Ideia tratativelor răspunde convingerii creștine, după care războiul nu poate să fie nici mijloc de a ajunge la dreptate, nici mijloc de lămurire asupra îndreptățirii unui sistem sau altul de convingeri.

Noi vedem în tratative sinteza utilității politice și a rațiunii morale, regulatorul sigur al relațiilor internaționale, garanția securității popoarelor în respectul deplinei lor libertăți și a independenței lor.

Biserica Ortodoxă Rusă, pe care o reprezintă aici, este în unanimitate altături de întregul nostru popor, pentru a încuraja și a susține ideia unei reglementări pașnice a tuturor problemelor internaționale, ideia tratativelor imparțiale, ideia unei întâlniri a reprezentanților celor cinci Mari Puteri. La această acțiune chem și pe frații noștri creștini din Europa, din America și din lumea întreagă.

Frați creștini, prin unirea noastră, prin solidaritatea noastră, putem să ajutăm popoarele și guvernele să înainteze pe calea apropierii, să dea dovadă de încredere reciprocă, să se hotărască a-și recunoaște interesele lor reciproce.

Frați creștini, când vom fi lăsați la o parte toate îndoielile, vom forma sfânta unire a tuturor forțelor creștine pentru ca, prin acțiunea noastră comună, spiritul păcii să triumfe asupra spiritului forței.

În acest scop noi, membrii creștini ai mișcării pentru pace, suntem datori să unim neîncetat pe frații noștri din Occident în convingerea că religia noastră, ridicând pe om peste necesitățile naturii, nu poate să ducă omenirea pe un drum semănat de cadavre, că religia creștină se opune la tot ce ar distruge în chip vicelan încrederea între popoare, la măcelul bătrânilor, al femeilor și al copiilor cu totul nevinovați, la războiul de agresiune, la bombele atomice și la bombele cu hidrogen ca mijloace de distrugere a oamenilor, a orașelor, a ogărelor și a civilizației.

Aceasta nu este desigur decât o parte din misiunea generală a mișcării noastre, — stabilirea și extinderea legăturilor noastre — dar este o parte importantă și grea. De ea se leagă succesul extinderii ulterioare a luptei popoarelor pentru pace, în masele largi de credincioși ai tuturor religiilor lumii: aceasta va permite să se nască un spirit favorabil în comunitatea umană.

HOWARD FAST, — cunoscut scriitor american, autorul romanelor «Ultima frontieră», «Calea libertății», «Cei mândri și liberi», și al piesei «30 de arginți», care au fost traduse în numeroase limbi și sunt prețuite de zeci de milioane de oameni din lumea întreagă, pentru înalte idealuri de libertate, de omenie și de pace, pe care le slujesc.

JOHN BERNAL, — renumit savant fizician englez, profesor la Universitatea din Londra, dârz luptător împotriva celor ce caută să folosească descoperirile științei în scopuri războinice.

LEON KRUCZKOWSKI, — mare scriitor polonez, conducătorul Uniunii Scriitorilor Polonezi, autorul a numeroase romane și piese de teatru, pătrunse de ideile păcii și ale progresului.

PABLO NERUDA, — poet chilian cunoscut în lumea întreagă, unul dintre cei mai de seamă scriitori progresiști din zilele noastre.

ANDREA ANDREEN, — doctor în medicină, medic șef la laboratorul clinic din Stockho'm, președinta permanentă a Uniunii de stânga a femeilor din Suedia.

NINA VASILIEVNA POPOVA, — secretară a Consiliului Central al Sindicatelor din U.R.S.S., președinta Comitetului antifascist al femeilor sovietice, vice-președintă a Federației Democrate Internaționale a Femeilor.

Intreaga omenire iubitoare de pace a salutat cu entuziasm vestea decernării Premiilor Internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» pe anul 1953, acestor reprezentanți de seamă ai luptătorilor pentru pace, a căror luptă neobosită în slujba păcii a înflăcărat inimile a milioane de oameni și i-a îndemnat să se ridice împotriva pregătirii unui nou război, pentru a apăra viața și pacea popoarelor.

Gândurile pline de recunoștință ale sutelor de milioane de oameni cinstiți de pe tot întinsul pământului se îndreaptă spre acești fruntași ai vieții publice și spre alții ca ei, cari în repetate rânduri, la congrese și consfătuiri internaționale, — în mijlocul larmei asurzitoare răspândite de pregătirile războinice ale instigatorilor la noi măceluri —, au făcut să răsunе puternic și biruitor glasul lumii pașnice, glasul oamenilor simpli, glasul conștiinței umane.

Intre cei zece laureați ai Premiilor Internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» din 1953, se află și un slujitor al Altarului creștin: **ANDREA GAGGERO**, din Italia. El este cel de al treilea cleric creștin, care se învrednicește a primi această înaltă distincție, pentru contribuția remarcabilă adusă cauzei păcii.

Cel dintâi cleric creștin cărui i s'a decernat Premiul Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», a fost cunoscutul luptător pentru pace, Dr. **HEWLETT JOHNSON**, decan de Canterbury, care a primit titlul de laureat al Premiului Internațional Stalin în 1951.

În 1952, unui alt slujitor al Altarului creștin, pastorului **JAMES ENDICOTT**, Președintele Congresului Canadian pentru Apărarea Păcii, i s'a decernat Premiul Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare», în semn de prețuire a contribuției de seamă pe care activitatea sa neobosită a adus-o cauzei păcii.

Anul acesta, Comitetul pentru decernarea Premiilor Internaționale Stalin a hotărât să confere înalta distincție preotului catolic **ANDREA**

GAGGERO, care, — în ciuda opreliștilor impuse de Vatican — a știut să desprindă din învățătura lui Hristos porunca vie de a sluji pacea, de a apăra viața și fericirea semenilor săi.

Preotul Andrea Gaggero și-a început activitatea de slujitor al lui Hristos într'unul din cartierele sărace ale portului Genova, cu puțină vreme înainte de intrarea Italiei în cel de al doilea război mondial. El a avut acolo prilejul să cunoască viața aspră și plină de lipsuri, pe care erau obligați să o trăiască muncitorii din port, sub opresiunea sălbatecă a regimului fascist.

Preotul Andrea Gaggero se apropie cu tot sufletul de acești oameni simpli, cunoaște îndeaproape mizeria și foamea în care se zbătea poporul italian. Suferințele pe care le vedea în jurul său și pe care nu le putea alina, îl îndurerau.

Implinindu-și îndatoririle sale de preot al lui Hristos, Andrea Gaggero înțelegea să ajute pe cel în suferință, să slujească pe cel sărman, să apere pe cel oprimat. Cu graiul său sincer, cu inima caldă, el se apropia din ce în ce mai mult de credincioșii săi, îi îmbărbăta, insuflându-le încredere și speranță.

După intrarea Italiei în război — alături de Germania hitleristă —, viața poporului italian devine și mai grea. Numărul tinerilor căzuți pe fronturi creștea neîncetat; străzile strâmte și murdare ale cartierelor sărace erau pline de schilozi, — victime ale războiului deslănțuit de fasciști. Suferințele și lipsurile se îngrămădeau peste populația săracă, în vreme ce un număr restrâns de profitori adunau avuții peste avuții, din sudcarea și sângele vărsat de popor. Conducătorii fasciști ai Italiei căutau prin toate mijloacele să înșele poporul, să-l împiedice să cunoască adevărul. Dar, prin tot păinjenitul de minciuni și de fraze demagogice întins de fasciști, adevărul începea să-și facă drum în cugetele oamenilor.

Preotul Andrea Gaggero a văzut limpede cât de fățarnice sunt lozincile cu care fasciștii căutau să amăgească poporul. Cu inima îndurerată, el a văzut cum Vaticanul sprijinea fățiș strădaniile conducătorilor fasciști, de a înșela poporul. Dragostea lui pentru popor, dragostea lui pentru semenii săi — izvorită din învățătura dumnezeieștii Evanghelii a lui Hristos — l-a ajutat pe tânărul preot Andrea Gaggero să găsească drumul cel drept: calea slujirii poporului, în împlinirea năzuințelor sale de pace și libertate.

Deaceia, în zilele în care cei mai buni fii ai poporului italian au luat armele în mâini pentru a lupta împotriva dictaturii fasciste și pentru scoaterea Italiei din război, formând primele detașamente ale mișcării de rezistență, Andrea Gaggero nu stă pe gânduri. El știe că locul lui este alături de cei ce-și jertfesc sângele pentru libertatea și independența patriei, pentru pacea lumii întregi. Tânărul preot intră în Comitetul Național pentru eliberarea Italiei, și devine capelanul partizanilor din Liguria.

În anul 1944, preotul Andrea Gaggero cade în mâinile fasciștilor, care folosesc toate torturile, pentru a-l face să trădeze pe partizanii ce luptau împotriva fasciștilor și a hitleriștilor. Dar preotul Andrea Gaggero nu putea să vândă pe cei de care-și legase soarta, pe cei care reprezentau viitorul Italiei, pe cei ce năzuiau să aducă pe pământul patriei lor dragi pace și o viață mai bună pentru cei mulți și harnici. El a îndurat cu ero-

ism sălbatecele schingiuri la care a fost supus, dar n'a trădat poporul italian.

Aruncat în lagărele de concentrare dela Bolzano și Mauthausen, preotul Andrea Gaggero a suportat groaznicele suferințe din camerele de tortură, unde călăii fasciști căutau să extermină pe patrioți, și și-a întărit și mai mult hotărîrea de a-și închina toată viața sa luptei sfinte pentru apărarea omenirii de încercările unui nou război.

Când au răsunit salvele victoriei împotriva fascismului, și a fost eliberat din lagărul morții dela Mauthausen, preotul Andrea Gaggero a socotit de datoria lui să slujească iarăși Altarului — de care-l despărțiseră fasciștii —, și să nu înceteze nicio clipă a predica între oameni pacea și buna înțelegere. Chiar dela apariția mișcării partizanilor păcii, greu încercatul preot se află în primele rânduri ale luptătorilor pentru pace.

Împotriva ordinelor categorice date de Vatican — care interzicea participarea vreunui cleric catolic la mișcarea mondială pentru apărarea păcii —, Andrea Gaggero ia parte, împreună cu o numeroasă delegație din Liguria, la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii, ținut la Varșovia în 1950. Conștiința lui de creștin și de preot i-a arătat încă odată calea cea dreaptă: alături de cei ce apără pacea lumii, împotriva celor ce pun la cale noi războaie. Glasul conștiinței sale l-a îndemnat să înfrunte toate opreliștile ridicate de Vatican, în calea preoțimii catolice cinstite, care înțelege că este de datoria ei să sprijine cauza sfântă a păcii între popoare.

După Congresul Mondial al Partizanilor Păcii dela Varșovia, preotul Andrea Gaggero a avut de suferit — la reîntoarcerea sa în Italia — presiunile vârfurilor ierarhiei romano-catolice, care îi cereau să renunțe la activitatea sa în slujba păcii. A fost amenințat, i s'au arătat primejdii la care se expune, dacă refuză să împlinească orbește ordinele Vaticanului, — aflat de multă vreme în jalnică situație de slujitor al imperialismului provocator de războaie.

Dar preotul Andrea Gaggero a respins cu hotărîre și amăgirile și amenințările, convins că numai slujind năzuințele de pace ale omenirii își împlinește datoria de preot al lui Hristos. În luna Aprilie 1953, el a publicat o scrisoare în care a arătat cu sinceritate cauzele care l-au determinat să-și închine întreaga sa activitate cauzei păcii. Toți oamenii cinstiți, toți creștinii de bună credință au înțeles că dreptatea și adevărul sunt de partea lui Andrea Gaggero. Numai Vaticanul — orbit de mânia lui neputincioasă în fața forțelor mereu crescânde ale păcii — a oprit pe preotul Andrea Gaggero dela slujirea celor sfinte. Săvârșind această fără-de-lege, Vaticanul s'a demascat încă odată ca dușman înrăit al năzuințelor celor mai sfinte ale popoarelor și ca potrivnic al învățăturii Mântuitorului, care a lăsat tuturor celor ce mărturisesc numele Său, porunca de a căuta și a sluji pacea.

Milioane de oameni iubitori de pace din Italia și din lumea întreagă îl înconjoară pe preotul Andrea Gaggero cu dragostea și cu prețuirea lor. El simt cât de vii, cât de expresive sunt cuvintele prin care vrednicul preot italian explică motivele care l-au adus în frontul uriaș al luptătorilor pentru pace. «Pe mine — scrie el — m'a condus amintirea veșnic vie în timp și suflet a suferințelor pricinuite de recentul război... Pe mine m'a

impins durerea atâtor femei și copii... Suferințele văzute de mine, nu au limite. Iată de ce n'au existat pentru mine hotare nici în calea ce duce spre pace!!!

Scriitorul italian Giovanni Germanetto — făcând un scurt portret al acestui modest preot catolic —, spune: «E greu de găsit în Italia un om care să nu fi auzit sau să nu fi citit despre Andrea Gaggero, ori să nu fi văzut fotografia sa prin ziar. Oamenii care-l cunosc îndeaproape îl caracterizează pe Gaggero ca un om inteligent, bun, mărinimos și activ, care înțelege și iubeste poporul și care și-a închinat viața apărării intereselor poporului și luptei pentru înlăptuirea năzuințelor acestuia... Gaggero știe că drumul luptei pentru pace, pe care a pășit, este singurul drum just. Și el merge ferm și neînfricat pe acest drum. Chipul său nobil însuflețește pe toți acei ce iubesc Italia și doresc ca ea să trăiască în pace cu toate popoarele».

Înalta distincție ce s'a acordat preotului catolic Andrea Gaggero în pragul noului an — prin decernarea Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» — este recunoașterea meritelor remarcabile în lupta pentru pace a modestului preot. Ea este, în același timp, o dovadă vie a adevărului că niciodată credința cinstită a cuiva nu poate constitui o piedică în îndeplinirea îndatoririlor sale față de semenii și față de omenire. Fiindcă nu trebuie să se uite că drumul preotului Andrea Gaggero spre înalta distincție, care i-a încununat acum strădaniile, a pornit din credința lui înflăcărată în cuvintele Evangheliei creștine, și din năzuința de a împlini porunca de zidire a păcii în lume, lăsată de Mântuitorul Iisus Hristos.

REDACTIA

MANIFESTĂRI ÎN CADRUL LUNII PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE

CONSFĂTUIREA INTERCONFESIONALĂ DIN ORAȘUL STALIN

În cadrul Lunii Prieteniei Româno-Sovietice, în întreaga țară au avut loc — în afara mărețelor sărbători și manifestări culturale și artistice ale întregului nostru popor — și conferințe și consfătuiri ale slujitorilor Cultelor religioase, care au ținut să folosească acest prilej pentru a-și manifesta sentimentele lor de prietenie, de reînnoștință și de dragoste față de marea noastră vecină și prietenă, Uniunea Sovietică.

În toate raioanele s-au ținut consfătuiri ale preoților Bisericii Ortodoxe Române, închinată prieteniei dintre poporul român și popoarele sovietice, și strânselor legături de dragoste frățească dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă. În numeroase localități din țară, s-au ținut conferințe inter-confesionale, la care au participat deservenții tuturor Cultelor religioase. Toate aceste manifestări ale clericilor și reprezentanților Bisericilor și comunităților religioase au dovedit dragostea puternică pe care o nutrește fiecare fiu al Patriei noastre, pentru Uniunea Sovietică, eliberatoarea și sprijinitoarea noastră.

Pentru a reda atmosfera sărbătorească în care s-au desfășurat asemenea consfătuiri inter-confesionale, publicăm în aceste pagini o scurtă dare de seamă asupra consfătuirii ce a avut loc la 24 Octombrie a.c., și la care au luat parte clericii și deservenții Cultelor din orașul Stalin: preoții ortodocși, în frunte cu P.C. Prot. Nicolae Bârsan; Dr. K. Möckel, Keintzel și Fritz Schön, din partea Bisericii Evanghelice; Csya Pal și Nagy Ladislau, din partea Bisericii Reformate; Preoții Dr. Lörincz Iosif, Raduly Ștefan, Sebastian Peter, din partea Bisericii Romano-Catolice; Kövari Iacob, din partea Bisericii Unitariene, și D-nii Mara și Bădescu, din partea Cultelor neoprotestante.

Ședința a fost deschisă de P.C. Prot. N. Bârsan, care a arătat însemnătatea și roadele colaborării dintre poporul nostru și popoarele Uniunii Sovietice, amintind că independența de stat, desrobirea noastră de sub jugul fascist, refacerea țării noastre după război și pășirea ei pe drumul unei vieți noi, sunt rezultatele colaborării frățești dintre poporul nostru și popoarele Uniunii Sovietice.

P.C. Sa a amintit apoi că și pe țărâm bisericească există, între popoarele rus și român legături de prietenie cu rădăcini adânci în trecut.

Pentru reamintirea legăturilor de prietenie și ajutorul pe care l-a primit Biserica Ortodoxă din Ardeal, dela Biserica Ortodoxă Rusă, P.C. Dr. Vasile Coman a rostit următoarea documentată cuvântare:

«An de an, dela instalarea puterii populare pe tot cuprinsul patriei noastre în instituții, școli, întreprinderi și uzine, la căminele culturale, pretutindeni, oamenii muncii își exprimă, în sărbător' mărețe și manifestări variate, recunoștința și dragostea ce o poartă popoarelor Uniunii Sovietice.

Se cuvine ca și noi, deservenți Cultelor, care ne-am juruit să slujim și lui Dumnezeu și poporului, să luăm parte la această bucurie obștească.

Aceasta, cu atât mai vârtos cu cât legăturile de prietenie și ajutor dintre poporul nostru și marele popor rus au rădăcini adânc înfipte în trecut, și s'au manifestat secole de-a-rândul și prin Bisericile noastre, cimentându-se în vremuri de urgență, când poporul nostru își vedea amenințată existența lui națională, iar fiii Bisericii noastre își vedeau amenințată credința lor.

Deaceia, scoaterea d'n arhivele trecutelor vremi a datelor prin care ni se face cunoscut bogatul și neprecupețitul ajutor, pe care l-a dat poporul rus ortodocșilor din Ardeal, nu este ceva lipsit de interes. Dimpotrivă, precum vom vedea a fost o vreme când prin Bisericile Ortodoxe Rusă și Română, s'a manifestat din plin prietenia d'ntre cele două popoare.

Marea idee care a concentrat — cu veacuri în urmă — în același front toate popoarele din Sud-Estul Europei, a fost credința lor religioasă, sub forma Ortodoxiei. După căderea imperiului bizantin și a Constantinopolului în mâinile Turcilor, rolul de ocrotitor al Bisericii Ortodoxe și de eliberator al popoarelor creștine de sub jugul turcesc a revenit Rusiei, care — consolidându-se în toate domeniile, — a ajuns să fie un factor hotărâtor în politica internațională. Cele două Principate Românești, avizate la ajutorul statelor creștine, în lupta lor pentru independență, oscilează între protecția interesată și acaparatoare a Austriei catolice și între prietenia și alianța cu Rusia pravoslavnică, cu ajutorul căreia își dobândesc independența.

Cele dintâi documente care ne vorbesc despre ajutoarele ce le-au primit ortodocșii ardeleni dela poporul rus, prin Biserică, datează din secolul al XVII-lea, care este unul dintre cele mai zbuciumate secole din trecutul Bisericii Ortodoxe din Ardeal. Ne aflăm într'o epocă în care amestecul statului în chestiunile bisericești era atât de puternic, încât se practica nefasta doctrină: «Cuius regio, ejus religio». Principii care s'au succedat cu repeziciune la cârma principatului Ardealului, erau calvini sau catolici, și nu mici erau valurile în care se zbăteau Românii ortodocși care, deși cei mai numeroși cetățeni, erau privați de multe drepturi, d'n cauza credinței lor.

În acest timp Ierarhii, călugării și preoții ortodocși din aceste părți își îndreptau privirea către Biserica Ortodoxă Rusă și către marele popor vecin, pe care-l socoteau «apărătorul bunei credințe, răscumpărătorul robilor și mângâietor al celor sufăr rău în mizerie». Din aceste timpuri

începe șirul clericilor din Ardeal, pelerini în Rusia după mângâiere, întărire și milostenie.

Cei dintâi clerici ardeleni, care s'au încumetat a face drumul lung până în Rusia, au fost trei călugări din vechea mănăstire a Prislopului: ieromonahul Teodosie, ierodiaconul Ghedeon și monahul Mardarie. Ei au plecat la anul 1629, cu o scrisoare dela egumenul Antonie din Prislop, către Patriarhul Moscovei, prin care cere ajutor pentru mănăstire, ca să scape de datoria pe care o avea față de niște boieri din părțile locului. În sprijinul călătoriei lor iau și recomandăția Mitropolitului Ghenadie din Bălgradul Ardealului. Cu ajutorul adus de cei trei călugări și cu alte ajutoare din țară, mănăstirea a putut scăpa de datorii și a supraviețuit până după anul 1700, când, fiind izgoniți călugării ortodocși, a fost trecută prin s'lnicie la uniație.

Tot după ajutor și milostenie pornește în Rusia și mult încercatul Mitropolit al Ardealului, **Ilie Iorest**. La așezarea lui ca Mitropolit, calvinii i-au impus obișnuitele condiții, printre care Ierarhul ortodox s'a strecurat cu multă înțelepciune, păstrând neschimbată credința. Mai la urmă, i s'au adus tot felul de invinuri nedrepte, încât a trebuit să ia drumul pribegiei. S'a refugiat peste munți, la mănăstirea Putna, de unde a plecat, în vara anului 1645, împreună cu un călugăr, **Gherman**, și cu nepotul său **Jurca**, la Moscova, după ajutor, ca să-și poată plăti datoriile imputate și să se întoarcă la turma sa. În scrisorile de recomandare era scris că «a fost Mitropolit în Țara Ungurească, în Bălgrad, de unde a fost alungat pentru credința sa pravoslavnică». Iorest a fost încărcat cu daruri de credincioșii și Ierarhii ruși, dar n'a mai apucat să se întoarcă la Mitropolia Bălgradului, rămânând la una din mănăstirile moldovene.

Pentru milostenie a plecat în Rusia și **Sava Brancovici**, Mitropolitul martir al Ardealului. În zbuciumul său și în dorința de a restaura Mitropolia Bălgradului, el își dădea seama că sprijinul cel mai puternic îl poate avea dela cărmuitorii Rusiei pravoslavnice, care pe multe alte popoare ortodoxe au ajutat. El ia scrisori de recomandare dela principele Ardealului și îl ia împreună cu sine și pe fratele său, **Gheorghe Brancovici**. Documentele aflate în arhiva Ministerului de Externe din Moscova amintesc de Sava Brancovici la anul 1668, în Rusia. După ce a stat mai mult timp aci, s'a întors acasă, prin Polonia, încărcat cu daruri: o mitră arhierască, cusută în fir de aur, odăjdii și 200 ruble, împreună cu un hrisov, prin care a căpătat învoirea să vină în Rusia, tot la 7 ani, după danie. La anul 1675, trimișii lui Sava merg iar după milostenie. «Lui Sava însuși, împrejurările nu i-au mai îngăduit a merge la Moscova. Mai târziu, când îl b'ruise furia unui fanatic principe, de multe ori își va fi îndreptat Arhierul martir gândul spre marea cetate a Moscovei și spre Biserica Ortodoxă Rusă, unde servind alături de Patriarhii și Mitropoliții răsăriteni, în soborul Uspeniei, și-a mărturisit ortodoxia lui. Mitra arhierască turnată în aur, care a împodobit fruntea lui cu acest prilej, nu a încununat numai pe Sava, ci și pe Mitropoliții ardeleni, care au știut, în fața tuturor oprimărilor să-și păstreze credința lor dreaptă și nepătată».

Către sfârșitul veacului al XVII-lea, centrul ardelean din care pleacă pelerini în Rusia după ajutoare devine Brașovul, azi orașul Stalin. Biserica «St. Nicolae» din Schei, împreună cu preoții ei, rămâne aproape un

veac apărătoarea neînfricată a Ortodoxiei, împotriva asalturilor catolice. În această luptă, ea se sprijină pe legăturile neîntrerupte ce le are cu Mitropolia Ungro-Vlahiei, cu domnitorii munteni, și pe sprijinul moral și material ce-l primește de la poporul rus. Cel dintâi preot de la biserica Sf. Nicolae, «care face călătorie în Rusia după dani pentru Biserică, este **Protopopul Oprea Chiprian**, despre care spune Radu Tempea în «Cronica» sa, că s'a dus în Rusia după milostenie, la anul 1691. E drept că, până a venit de acolo, altul i-a luat locul. Dar despre dania ce a adus-o se află însemnat, într'o scrisoare de mulțumire a **Protopopului Vasile Holban**, din anul 1696, aflată în arhiva Ministerului de Externe din Moscova. În primăvara anului 1697 se află în Moscova al doilea preot de la biserica Sf. Nicolae, **Protopopul Vasile Holban**, «ca să ne ajutați cu aceeași milostenie sfântă pentru Sfânta noastră Biserică». Într'o scrisoare din același an, el cere să i se îngăduie să mai rămână în Moscova, fiind bolnav, ceea ce i se aprobă. Nu știm ce anume daruri vor fi adus preoții **Oprea Chiprian** și **Vasile Holban** din Rusia, dar bănuim din atitudinea lor ulterioară și a urmașilor lor, că multă întărire au adus în păstrarea credinței lor strămoșești. Și despre cei din Sibiu se face amintire, la sfârșitul sec. XVII, că au fost în Rusia după ajutor, pentru zidirea unei biserici.

În favoarea ortodocșilor din Ardeal, pentru sprijinul lor moral și material, într'o vreme în care Biserica lor se afla în focul prozelitismului catolic, susținut pe deoparte de Curtea din Viena, pe de alta de călugării iezuiți și «barați», intervine pe lângă Patriarhul ortodox al Moscovei și Mitropolitul Teodosie al Ungro-Vlahiei. Iată un crâmpei duios și emoționant din scrisoarea pe care o trimite Patriarhului Adrian al Moscovei, prin Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, care se afla prin țara noastră, în drum spre Moscova: ...«Din nemărginita bunătate și milă a lui Dumnezeu ținem până acum cum putem cârma soborniceștei și apostoleștei Biserici a Răsăritului și o cârmuim după dogmele ei nestricate, deci cu mare trudă și silință; și nu atât din partea păgânilor necurați întâmpină greutate lucrurile bisericesti, cât din partea papistașilor se fac în toate ținuturile lor mari sikiri, mari ispite și mari prigoniri, ca să-i convertească la sine»..., «că cu multă durere în inimă și amărăciune a sufletelor noastre și a tot poporul ortodox auzim și înțelegem că Sfintele Biserici din Ardeal și altor ortodocși care trăiesc în Ungaria de Sus, li se fac multe nespuse cruzimi și cu toată înșelăciunea și viclenia, iezuiții și alții care se numesc «barați» se întrec fără de încetare și fără de odihnă a amăgi și duc în rătăcire poporul la unire».

Odată săvârșită desbinarea religioasă a Românilor din Ardeal, începe un nou și zbuciumat capitol din viața Bisericii de aici. Vreme de 60 de ani, credincioșii rămân fără Episcop de lege ortodoxă, iar preoții și credincioșii, care s'au opus «uniației», au suferit nespuse prigoane, bătăi, închisori și lipsuri. Nesfârșit este șirul reclamațiilor către surda Curte din Viena, neasemuită viclenia iezuiților și răutatea unor clerici trecuți la uniație, încât bieții credincioși ortodocși din Ardeal erau ca o turmă fără de păstor, văzând că «lăcrămațiile» către Habsburgi sunt zadarnice, au început a se adresa, a cere și a striga după ajutor la Mitropolitul din Țara Românească, la domnii munteni și la Mitropolitul

Veacul al XIX-lea ne furnizează mai puține date în legătură cu raporturile dintre Români ardeleni și poporul rus. Biserica Ardeleană intră într-o epocă nouă, reușește să aibă Ierarhii ei, să reînființeze Mitropolia și să obțină autonomia bisericească. Legătura cu Biserica Ortodoxă Rusă a fost mai mult indirectă, la început prin intermediul Episcopilor sârbi dela Carlovitz, apoi prin intermediul Ierarhilor moldoveni, care erau în strânsă legătură cu Biserica Ortodoxă Rusă. Nu suntem în măsură să știm cât de mult a fost influențată, direct sau indirect, de literatura teologică rusă, activitatea cărturărească prodigioasă a Mitropolitului Șaguna. Din prefața «Manualului de studiu pastoral», tipărit la Sibiu în 1872, aflăm că Șaguna nu i-a cunoscut direct pe autorii răsăriteni, ci indirect din opera Episcopului Melhisedec. Știm însă că, prin legăturile sale cu starețul Neonil dela mănăstirea Neamțu, Mitropolia Ardealului a primit multe cărți traduse din rusește, de către Ierarhii moldoveni.

Dacă legăturile pe teren bisericesc între Români ardeleni și Rusia au fost mai rare în secolul al XIX-lea, ele s'au manifestat, în schimb, întens pe teren politic și economic. Este în deobște cunoscută activitatea negustorilor din Țara Bârsei, care făceau negoț între Odesa și Viena. Multe din obiectele bisericilor din Țara Bârsei: icoane, candelă, candelabre, sunt de origină rusească, datorite de credincioșii care le-au adus din drumetețiile lor. Nu amintim decât icoana cu încoronarea Maicii Domnului, pe care o întâlnim aproape în fiecare casă a credincioșilor din Șchei și care este de o vădită influență rusească. Legăturile dintre Români ardeleni și poporul rus le-a întreținut în veacul trecut și mocanii săceleni, care în peregrinările lor au ajuns cu turmele de oi până în Crîmeea și Caucaz.

După primul război mondial, cărmuitorii statului nostru îndrumând în mod necugetat politica statului nostru, legăturile dintre cele două popoare vecine și dintre cele două Biserici surori s'au întrerupt, până la 23 August 1944, când armatele sovietice au devenit eliberatoare ale Ardealului și ale Patriei noastre. De acum, legăturile între cele două țări vecine devin mai strânse și mai depline. La temelia acestor legături stă sacrificiul comun al celor mai buni fii ai popoarelor Uniunii Sovietice și ai poporului român. Cum era și firesc, au fost reluate și legăturile de colaborare dintre cele două Biserici surori: Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă. Dacă, în trecut, cauza apărării credinței ortodoxe, precum și cauza dobândirii independenței de stat, au fost cei doi piloni care au susținut secole de-a rândul colaborarea dintre cele două popoare și au făcut să se vadă în atâtea prilejuri generozitatea poporului rus, astăzi cauza apărării păcii, a celui mai mare bun al popoarelor, precum și năzuința făuririi unei vieți mai bune și mai drepte, sunt pilonii care susțin și fac să se desvolte tot mai mult spiritul de frățietate și colaborare între popoarele Uniunii Sovietice și poporul român. Momentele de colaborare între cele două Biserici, în zilele noastre ne sunt cunoscute tuturor. În fruntea Ierarhilor care înscriu un capitol nou în istoria acestor relațiuni se află I.P.S. Patriarh Justinian. Nu lipsesc, însă, din șirul Ierarhilor care contribuie la întărirea lor, nici Ierarhii ardeleni. Astfel, au luat parte la diferite conferințe bisericești, festivități și comemorări ale Bisericii Ortodoxe Ruse PP. SS. Episcopi Nicolae al Clujului, Andrei al Ardealului și P.C. Prot. Traian Belășcu, Vicarul Arhiepiscopiei Sibiului.

Fiecare dintre dânsii au mărturisit, prin grai viu și prin scris, admirația lor față de Biserica Ortodoxă Rusă și față de construcția vieții celei noi în Uniunea Sovietică. Punctul culminant al legăturilor Bisericii Ortodoxe din Ardeal cu Biserica Ortodoxă Rusă îl constituie, fără îndoială, vizita pe care a făcut-o I.P.S. Patriarhul Alexei, în anul 1947, Bisericii noastre. La popasul făcut în Sibiu, în ziua de 4 Iunie 1947, I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a salutat cu cuvinte calde «cea dintâi vizită a unui Patriarh rus pe meleagurile Transilvaniei și a oferit, în chip simbolic, Inalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei, o icoană veche chiar dela biserica «Sfântul Nicolae», în semn de mulțumire și recunoștință pentru mărinimia cu care Biserica Ortodoxă Rusă și poporul rus s'au purtat secole de-a-rândul față de poporul român și față de Biserica Ortodoxă.

Din mărturiile prezentate în aceste rânduri, se poate vedea, în chip elocvent, că legăturile de prietenie și ajutor dintre Biserica Ortodoxă Rusă și ortodocșii din Ardeal au rădăcini adânci. Ele cuprind un depozit mare de amintiri, de fapte grăitoare despre ajutorul neprecupețit, moral și material, pe care ni l-a dat poporul rus în luptele noastre de eliberare pe teren religios, politic și social. Un număr mare de Ierarhi, călugări și preoți sau simpli m'reni au slujit acestui ideal al frăției și colaborării între cele două Biserici, și au jucat un rol însemnat în cimentarea lui. Pe toți suntem datori să-i cunoaștem și să le urmăm pilda.

«Ne cheamă la această înfrățire, precum spunea I.P.S. Patriarh Justinian, graiul cronicilor bătrâne, conștiința istorică ortodoxă, măreția faptelor pe care străbunii noștri le-au împlinit în comun, unii alături de alții. Din galeriile istoriei noastre comune răsar luminoase figuri de Vlădici, de cărturari și cărmuitori politici, care au trăit, au lucrat și au luptat împreună».

După expunerea P.C. Pr. Dr. Vasile Coman, a luat cuvântul P.C. Pr. Alexandru Popa, care a subliniat însemnătatea vizitei făcute în țara noastră de I.P.S. Patriarh Alexei al Moscovei, în 1947. Pastorul Dr. K. Möckel, din partea Bisericii Evanghelice, a vorbit despre prietenia pe care toate popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă o poartă Uniunii Sovietice, care reprezintă cea mai uriașă forță în slujba păcii mondiale. Au mai vorbit apoi P. C. Pr. Dr. N. Stinghe, Dr. Gh. Constantin și Dr. Iuliu Ișa, despre sprijinul frățesc pe care popoarele sovietice îl acordă poporului nostru în făurirea unei vieți noi.

Din partea Bisericii Romano-Catolice a vorbit P.C. Pr. Raduly, care a spus între altele: «Recunoaștem că s'au făcut greșeli în trecut, când regimurile învrăjbeau pe credincioșii diferitelor Confesiuni. Noi nu ne solidarizăm cu acele greșeli, ci înțelegem să mergem mână în mână cu frații noștri, pentru cucerirea păcii și făurirea unui viitor mai bun».

Consfătuirea s'a încheiat prin cuvântul rostit de P.C. Prot. N. Bârșan, care a arătat cât de binefăcătoare sunt relațiile de prietenie și colaborare dintre poporul nostru și popoarele Uniunii Sovietice, și dintre cele două Biserici Ortodoxe surori, Rusă și Română.

CRONICAR

V I A Ţ A B I S E R I C E A S C Ă

ÎN ŢARĂ

DESCHIDEREA CURSURILOR ŞCOLII DE PICTURĂ ŞI SCULPTURĂ A PATRIARHIEI DELA MÂNĂSTIREA PLUMBUITA

Joi 1 Octombrie s'a inaugurat deschiderea Şcolii de Pictură şi Sculptură bisericească a Patriarhiei Române dela Mânăstirea Plumbuita din Bucureşti, în cadrul atelierelor de pictură şi sculptură ale Institutului Biblic, acesta fiind al doilea an de activitate a acestei şcoli practice monahale.

La solemnitate au fost de faţă: P. S. Antim Târgovişteanu, Vicar Patriarhal, delegatul I. P. S. Patriarh, Pr. Prof. Nicolae Popescu, pictor George Russu şi dl. Arhitect D. Ionescu-Berechet, membri în Comisiunea de Pictură Bisericească de pe lângă Patriarhie, P. C. Preot Atanasie Preda, Consilier Patriarhal conducătorul Sectorului Ateliere al Institutului Biblic, P. C. Arhim. Justinian Florea, stareţul Sf. Mânăstiri Plumbuita, pictorul Dumitru Nicolaide împreună cu pictorii şi practicanţii dela şantierul Patriarhiei la biserica Dămăroaia din Bucureşti, precum şi oaspeţi şi invitaţi, şi elevii monahi în număr de 14 din 16 înscrişi, veniţi pentru a frecventa această şcoală, după absolvirea seminarului monahal Neamţu.

Solemnitatea a început prin săvârşirea Sfinţirii apei şi Tedeum-ului, dela deschiderea şcolilor.

După aceasta P. C. Preot Atanasie Preda, Consilier Patriarhal, salutând prezenţa delegatului I. P. S. Patriarh, P. S. Episcop Antim Târgovişteanu şi pe distinşii membrii ai Comisiei de pictură bisericească, Comisie care este îndrumătoarea instrucţiei practice şi artistice ce se dă elevilor în această şcoală şi în şantierele de pictură bisericească, a rostit un scurt cuvânt, arătând rostul şi importanţa Şcolii de pictură bisericească, acest instrument creiat de I. P. S. Patriarh pentru instruirea şi calificarea monahilor în aceste două arte bisericeşti cu un trecut atât de bogat: pictura şi sculptura bisericească.

După ce trei ani elevii şcolilor monahale au căpătat instrucţiunea teoretică şi primele noţiuni asupra picturii, sculpturii, ceramicei şi lucrărilor tipografice, în cel de al patrulea an ei merg în cele 3 mari centre fixate de I. P. S. Patriarh: Institutul Biblic, la Mânăstirea Plumbuita pentru şcolile

de pictură și sculptură bisericească, Mănăstirea Curtea de Argeș pentru ceramică și Mănăstirea Neamțu pentru tipografie și legătorie, unde, trăind în mijlocul lucrărilor și a frământării de producție, își însușesc partea practică a ramurei alese — urmând ca ucenicii zugrăvi să meargă apoi la șantiererele de pictură ale Patriarhiei, unde potrivit Deciziei patriarhale care reglementează pregătirea pictorilor și zugravilor bisericești, se desăvârșesc în această artă și apoi depun examenul de calificare și de autorizare.

Pentru ceramică, sculptură și tipografie, după anul de calificare din ateliere, absolvenții care nu vor merge la Institutul Teologic vor putea fi angajați ca lucrători începători în atelierele Institutului Biblic, instrumentul de creație și producție al obiectelor necesare cultului și religiozității.

P. C. Sa arată apoi datoria pe care o au tinerii monahi de a se strădui să-și însușească meșteșugul acestor arte, anunțând că lecția de deschidere va fi ținută de P. C. Profesor onorar Nicolae M. Popescu.

A luat apoi cuvântul P. S. Episcop Antim Târgovișteanu, Delegatul I. P. S. Patriarh, care a arătat prin cuvinte sugestive rostul acestor cursuri și gândul I. P. S. Patriarh Justinian în legătură cu rostul acestor școli monahale dela Plumbuita, dela Curtea de Argeș și dela Neamțu, care urmăresc ca monahii să ajungă din nou asemenea înaintașilor lor, care au făcut faima mănăstirilor noastre pe linia picturii de icoane și a sculpturii în lemn, ceramica constituind în preocupările rânduite de I. P. S. Patriarh, posibilitatea de a reînnoa firul lucrărilor de ceramică din timpurile lui Ștefan cel Mare.

P. S. Sa aducând binecuvântarea I. P. S. Patriarh la deschiderea celui de al doilea an al cursurilor Școlii de Pictură bisericească, urează elevilor, profesorilor și tuturor ostenitorilor acestei Școli, spor la muncă pentru reușita deplină.

După aceasta a luat cuvântul P. C. Prof. universitar onorar Nicolae M. Popescu, care a dezvoltat într-o descriere documentată și plină de avânt poetic subiectul: „Maica Domnului ocrotitoarea zugravilor monahi“, lecție pe care, pentru frumusețea ei, o reproducem în cele ce urmează:

În ziua de astăzi Biserica noastră prăznuiește Acoperământul Maicii Domnului, minunea săvârșită de Prea Curata în Biserica țarigradeană din Vlaherne, sub domnia împăratului Leon Înțeleptul, adică a lui Leon care a împărătit între anii mântuirii 886 și 912. Atunci, la «privegherea cea de toată noaptea în biserică Vlaherne, la patru ceasuri din noaptea (după numărătoarea noastră la ceasurile zece din noaptea), Sfântul Andrei, cel care era nebun pentru Hristos, și-a ridicat ochii săi în sus și a văzut pe Împărăteasa Cerului, pe Acoperitoarea a toată lumea, pe Prea Sfânta Fecioară Teotocos stând în văzduh și rugându-se, ca soarele strălucind de lumină, și acoperind pe credincioșii cu cinstitul său omofor. Pe care văzând-o Sfântul Andrei, a zis către ucenicul său, Fericitul Epifanie: «Oare vezi, frate, pe Împărăteasa și Doamna tuturor, care se roagă pentru toată lumea?». Iar el a zis: «O văd, Sfinte Părinte, și mă spăimântează».

Acest omofor acoperitor al credincioșilor din Vlaherne este haina Maicii Domnului, rasa Sfinției Sale care se păstra într'un chivot de aur în această Biserică. Este omoforul pe care altă dată Maica Domnului l-a întins peste cetatea Țarigradului, acoperind-o, așa că vrășmașii nu o mai vedeau și se depărtau înfricoșați. Așa s'a întâmplat Avarilor și Perșilor

în anul 626, așa și altor năvălitori. Acest omofor este cel cântat de Patriarhul Serghie și numit în acatistul lui «mai lat decât norul».

Dar Maica Domnului nu este numai acoperitoarea și apărătoarea noastră, nu este numai mângâietoarea noastră în necazuri și mai ales în dureri sufletești, ducând Fiului său rugăciunile noastre neputincioase și întărindu-le cu rugăciunile ei de Maică iubitoare de creștini. Căci Maica Domnului este și ocrotitoarea, ajutătoarea zugravilor celor credincioși, atât monahi cât și mireni.

Predania spune că Evanghelistul Luca, cel care a fost și doctor dar și zugrav după ce a zugrăvit câteva icoane cu chipul Prea Curatei, le-a arătat Maicii Domnului care le-a binecuvântat și a zis: «Aceste icoane vor avea în ele darul meu și darul Celui născut din mine, puterea lor va fi binefăcătoare în toate părțile unde lumea credincioasă li se va închina cu evlavie, le va săruta cu credință și se va pleca lor cu inimă pătrunsă de încredere în puterea lui Dumnezeu, dată acestor icoane. Iar toți aceia care cu inimă credincioasă și cu gânduri curate vor întinge condeiul în văpsea să mă închipuiască pe mine și pe Fiul meu, cum și pe toți cei adormiți întru credința Fiului meu, toți aceștia vor avea binecuvântarea mea și ocrotirea mea». De atunci, zugravii cei credincioși au stat sub acoperământul și întărirea Maicii Domnului; degetele lor s'au mlădiat după condeiul mânat de atâtea ori de mână nevăzută și chipuri cu trăsături cerești s'au întins pe pânză, pe lemn și pe pereți, chipuri de-ale Maicii Domnului semănate în mii de icoane pretutindeni, atâtea izvoare de lumină și de bucurie pentru milioanele de creștini drept-credincioși.

Peste tot pământul, în biserici, în soboare de mănăstiri, în case de creștini s'au răspândit aceste icoane plăsmuite întâi de Sfântul zugrav Luca și binecuvântate de Maica Domnului. Harul și binecuvântarea ei a pătruns în orice icoană a chipului ei, care a fost cu evlavie lucrată și la care s'au înălțat rugăciuni curate și s'au vărsat lacrimi din inimi îndurerate. Dar nicăiri nu sunt atât de numeroase icoanele Maicii Domnului ca în grădina cea iubită a Maicii Domnului, ca în Sfântul Munte Athos. Aci, în această țară a mănăstirilor și a monahilor, unde picior de femeie n'a călcat, ci numai Maica Domnului a pășit pe velințe înflorate ca muscelele noastre în luna lui Cireșar, și sub umbră de pomi pururea verzi, aici în Athosul pe care Neagoe Basarab în hrisovul lui din anul 1512, dat mănăstirii Cutlumuş îl numește apriat **Grădina Maicii Domnului**, — evlavia monahilor zugravi a umplut bisericile, paraclisele, trapezele și chiliile cu icoane de-ale Maicii Domnului, care de care mai frumoase, care de care mai împodobite, mai cu seamă de când degetele sfinte ale lui Panselinos a zugrăvit pe Maica Domnului și de când viersul îngeresc al lui Cucuzel, păzitorul de capre, a făcut să răsunе întregul Athos de melodia cuceritoare a lui Axion estin. Am citit de curând o carte grecească, tipărită acum 92 de ani, în anul 1861, cu titlul «Anotera Episkiasis — Umbrirea de sus a Athosului. În ea sunt descrise și înfățișate icoane de-ale Sfintei Mării, făcătoare de minuni din mănăstirile Athosului. Iată Maica Domnului numită Vrednică ești — Axion estin —, în care îngerii, sub binecuvântarea Tatălui îi așează pe cap coroană de Impărăteasă. Iată Maica Domnului numită Indurătoarea — Eleusa — cu Pruncul în brațe. Pruncul îi cuprind gâtul cu brațele și-și lipește obrazul de obrazul Maicii care-l ocro-

tește dulce cu privirea și cu brațele. Iată Maica Domnului numită Dulcea Sărutare — Glicofilusa — care-și sărută mângâios Pruncul aplecat cu obrazul spre buzele ei. Iată Maica Domnului, Hrănitorea cu lapte — Galactotrofusa, ce-și apleacă Pruncul la sân. Iată Maica Domnului: Cea înjunghiată — Esfagmeni — Portaitisa, din al cărei obraz curge sânge, căci un necredincios i l-a străpuns cu un hanger. Această icoană are mai multe tovarășe și o istorie prețioasă, pe care a făcut-o cunoscut prin tipar un Mitropolit. Iată altă icoană, unde Maica Domnului, cu mâna dreaptă arată spre Fiul său încoronat, ținând în stânga globul pământesc, iar cu dreapta binecuvântând pe închinători. Și nu ne-ar ajunge timpul să înșirăm icoanele Maicii Domnului cu numiri frumoase și cu puteri făcătoare de minuni din grădina Prea Curatei dela Athos, unde nici ziua nici noaptea nu încetează rugăciunea și cântarea la icoanele ei.

Dar Prea Curata și binecuvântata Fecioară Maria, apărătoarea credincioșilor, mângâietoarea îndureratilor, ca una ce și Sfinția ei a fost îndurerată până în rărunchi și arsă de dorul Fiului celui răstignit pe Cruce, — și ocrotitoarea cântăreților și a zugravilor, — Maica Domnului mai are pe lângă grădina Athosului și o altă grădină, care este Țara Românească. Se spune că niște călugări din Athos auzind de frumusețile și bogățiile Țării Românești, cum și de evlavia Românilor, au venit în țara noastră să se încredințeze dacă spusele sunt adevărate. Și că toate le-au plăcut, aflându-le așa cum se spunea, afară de troienele de zăpadă, că iarna veniseră. Și că din pricina acestor troiene căutau să se întoarcă în Athosul lor, dar pe cale i-a întâmpinat Maica Domnului, spunându-le că locurile acestea, cu frumusețile și bogățiile lor strălucitoare ca aurul și cu zăpezile scânteiitoare ca diamantele, sunt grădina ei a doua. Auzind călugării aceste cuvinte, nu s'au mai întors în Athos, ci au rămas în Țara Românească, pustnicind în Munții Carpați, unde peșterile și stâncile le poartă și astăzi numele. Și mai spune Predania că Maica Domnului văzând evlavia poporului român către Sfinția Ei, evlavia ce se revarsă din biserici, din cântări și din inimi îndurerate, a binecuvântat această țară zicând: «A doua grădină a mea să fie Țara Românească. În ea să rodească câmpiile, să înflorească livezile, să picure miere-strede, să mustească strugurii și să mă cânte colindătorii. Și pentru că în grădina mea din Muntele Athos nu are unde să crească grâul, apoi eu pun legământ ca de aci din România să fie aduse în Athos boabele de grâu ce au pe ele chipul Fiului meu». Și potrivit acestui legământ al Maicii Domnului, în fiecare vară, în timpul secerișului, toate păsările zburătoare din România iau în ciocul lor câte un spic de grâu și-l duc în zbor tocmai în muntele Athos. Acolo știu ele un loc bun de arie; pe aria aceasta lasă spicele ciădind din ele stoguri și clăi de grâu. Și părinții călugări scot boabele, frecând spicele în mâini, cum făceau Apostolii Domnului trecând prin semănături. Dar prescuri curate și arthose gustoase ca la muntele Athos nu se pomenesc în altă parte.

Recunoscători Maicii Domnului pentru binecuvântarea dată țării lor, ortodocșii și-au întocmit multe din rânduielile vieții lor având în vedere pe Maica Domnului cu sărbătorile ei. Iată calendarul lor: se simte în el suflul sărbătorilor Prea Curatei. De pildă, păstorii își coboară turmele din munte la Sfânta Maria-Mare, adică la 15 August. Căci spun ei: se

poate întâmpla, — și chiar s'a întâmplat, — să ningă la munte de Sântămărie, și atunci oile pier de frig și le îngroapă zăpada. De aceea turmele se lasă la vale de Sântămărie, luându-și rămas bun dela munții cei cărunți, dela brazii cei drepți ca făcliile în biserică firii cu cerul boltă și cu stelele lumini, dela izvoarele răcoroase și dela stânile lăsate în paza lui Dumnezeu. Și merg pe drumuri prăfoase până în bălțile Dunării, unde iarna vine târziu și salcia crudă dă hrană turmei. Iar această coborîre a turmelor și părăsire a locurilor îndrăgite o vară întreagă smulge din inima cântărețului neștiut și necunoscut cântec ales între cântecele poporului, care începe cu Sântămăria Mare, când oile tulesc de vale și se încheie cu Sfântul Constantin, când oile iarăși vin în munții umbroși și ierboși.

Recunoscător s'a arătat poporul românesc către Maica Domnului și în punerea hramurilor de biserici. Atâtea și atâtea biserici, cele mai multe cu hramul Maicii Domnului: Tismana, a doua mănăstire din țară, clădită în anul 1380, este închinată Adormirii Maicii Domnului. Și tot atunci este cuvântul despre o mănăstire a Maicii Domnului din Moldova. Tot Adormirii este închinată Bistrița lui Alexandru cel Bun, Govora lui Radu cel Mare, Corbi de piatră. Tot Adormirii este închinată minunea de marmură scobită, de aur și de lazur dela Argeș, sfințită la 15 August 1517, în ziua hramului, când sluji Patriarhul ecumenic, șir de Mitropoliți și de preoți, și când Domnul împreună cu poporul dădură răspuns cântăreților din tot Răsăritul. Din ziua aceia de sfințire s'a zămislit în mintea poetului neștiut și necunoscut duiosul cântec bătrânesc al meșterului Manole, care, cinstit, și-a ținut cuvântul și n'a spus soției sale Ana taina zidirii, cum au făcut ceilalți zidari, tovarășii lui. Cea mai veche biserică domnească din București are hramul Bunei-Vestiri a Maicii Domnului, ca și mănăstirile Glavacioc și Cotmeana, a căror temelie din suta a patrusprezecea este pusă. Moldovenii vecini cu Rutenii au biserici numite Precista Mare și Precista Mică, care tot Sântămăria Mare și Mică se talmăcește. Și în trecut arunc cuvântul că și târgurile, bâlciurile, sborurile și iarmaroacele tot dela hramuri de biserică și-au luat începutul. Din vechime, se îndreptau credincioșii din sate și orașe în zile de sărbătoare spre bisericile al căror hram ținea de Maica Domnului. Aci ascultau slujba, se închinau, se mărturiseau, aduceau daruri și făceau cunoștințe și schimb de mărfuri între ei. Flăcăi și fete se vedeau, logodne se plănuiau, și nici petrecerea cu lăutari nu lipsea. Am apucat, ca diacon, sborul dela mănăstirea Cotroceni în palpăirile din urmă ale lui, strâns de ziua hramului la 15 August. Am numărat bisericile din Bucureștii anului 1810, și am găsit că cele mai multe biserici aveau hram pe Maica Domnului. Și tot în trecut arunc cuvântul că fiind Maica Domnului ocrotitoarea copiilor și a mamei, mulți și-au dorit-o ca o nașă, purtându-i numele și ținându-i sărbătorile; și familie bogată de nume derivate din numele Maria a ieșit: Marioara cu bogata rimă Florioara, Mioara, Mia, Marica amintitoare a jalnicei Brâncovence. Dar băeții Mariei, Marini câți sunt de numeroși! În satul meu sunt cinci gospodari la rând, numiți Marin; când strigi pe unul, ies câte cinci la porți să afle pe care din ei îl chemi. Nu mai vorbim de pomelnice unde Mariile sunt dese ca boabele din șirul mătaniilor.

Recunoscători s'au adresat credincioșii români către Maica Domnului, ale cărei binecuvântări le-au primit, mai ales prin zugrăvirea și cinstirea icoanelor ei. Nu este mănăstire, biserică, chilie; nu este casă creștinească, mică sau mare, unde pe peretele din Răsărit să nu ție strajă Maica Domnului, cu chită de busuioac alături, și cu cunună de salcie dela Florii. Câți dintre noi nu am crescut, copii și copilandrii, sub privirea îndurătoare a Maicii Domnului din icoana casei părintești. Cu ochii țintă la ea ne-am spus rugăcuniile dintâi și ne-am împlinit canonul dat de duhovnic, cu metanali la Prea Curata, înainte de împărțășire. Câți dintre noi, școlari, n'am chemat înainte de lecții și de examen ajutorul Maicii Domnului, și câți n'au surprins pe mama lor rugându-se în genunchi la Prea Curata să le ocrotească copilul care pleca departe de casă, să se ridice în lume, prin carte ori prin meșteșug. Scumpă ne-a rămas fiecăruia această icoană și cred că voi fi în gândul multora dintre auditori dacă voi încerca să descriu icoana Maicii Domnului din casa părintească.

De pe peretele din Răsărit, de sub un ștergar de borangic cu câmpul alb și cu marginile galbene, Maica Domnului își îndreaptă din icoană, spre cei din casă, privirea înduioșată. Icoana este pe lemn cu pervaz puțin ridicat la margini, iar sus, deasupra capului, pervazul are forma unei frunze mari de trifoi. Chipul Maicii Domnului are culoarea grâului copt, ochii îi sunt mari și te urmează cu privirea, oriunde te-ai întoarce. Veșmântul îi este de culoare roșie închisă, ca fața unui măr tomonic, și-i acopere capul și se lasă în jos, cu ciucuri pe la umeri, cu flori și cu alți ciucuri pe poale, al căror tiv bate în galben. În jurul capului strălucește, în galben aprins, un soare; și o stea, iarăși galbenă, stă pe frunte, pe tivul maramei de pe cap. O coroană cu multe colțuri în chip de cruci îi împodobeste creștetul capului. La gât, de sub veșmântul de deasupra iese gulerul cu flori al altui veșmânt. Mâna dreaptă, strânsă la îndoitura pumnului de o bentiță grea de cusături, se îndoaie spre piept, arătând către Prunc. Cu mâna stângă ține strâns la sân pe Prunc, pe Mântuitorul lumii.

Chipul Lui de copil e blând și privește tot spre cei din casă. Părul în plete crețe îi iese de sub coroana de Impărat al lumii celei nevăzute. Cu mâna dreaptă binecuvintează pe toți, iar cu stânga ține rezemat pe genunchi un sul de hârtie: este Evanghelia Lui mântuitoare. Soarele galben aprins din jurul capului lasă să se vadă vârful unei cruci cu brațe deopotrivă de lungi. Veșmântul îi este lung ca o cămășuță de copil și este împodobit cu flori picate și cu guleraș, parcă ar fi o cămășuță țărănească.

Sunt și litere în jurul capetelor. Copiii nu pot citi din acestea decât numai un M. Și se încearcă la celelalte, care nu seamănă cu cele învățate de ei. La Mântuitorul slovnesc ei O On, dar nu știu ce înseamnă, iar la Maica Domnului un fel de P. mare aruncat cu meșteșug peste mijlocul lui M. îi încurcă; cum tot nelămuriți rămân și cu celelalte două litere: un fel de O tăiat la mijloc de un U neobișnuit. Mister au rămas aceste litere pentru atâția dintre noi, până ne-am ridicat cu învățătura când am priceput că acolo zice Μητηρ θεοῦ adică Maica Domnului. Dar acest mister n'a fost greșit așezat: el ne dă a înțelege că atâtea în lume nu le putem pricepe decât cu vremea și că sunt multe altele ce nu le vom putea pricepe în această lume.

Sub o astfel de icoană ne-am înălțat cu toții. Ea ne-a făcut întâia.

educație creștinească, ea ne-a umplut de misterele altei lumi decât a satului și a câmpului din jur, ea ne-a introdus întâiu, primitiv, în istoria artei creștine, de ea s'a legat sufletul nostru plâpând de copil și frământat de tânăr. Și aceasta trebuie să fie lămurirea de ce ori decâte ori vedem alte icoane, ne vine în minte icoana Maicii Domnului din casa părintească.

Meșterul ei n'a fost un zugrav de seamă; a fost un zugrav de țară; acum, cu ochii maturității îi zăresc stângăcia meșteșugului, pe care nu o zăream altădată; dar naivitatea zugrăveii ei unită cu impresiile noastre de copii, tot scumpă ne-o lasă și tot mângâiere revarsă peste sufletul nostru atât de obidit acum la bătrânețe.

Mă întreb și eu și sigur te întrebi și tu, iubite ascultător, de ce icoanele noi de Sfinți nu ne stăpânească cu puterea lor, ca cele vechi. Întrebarea nu este numai a noastră, este chiar și a pictorilor de azi, care bucuroși ar schimba o icoană făcută de mâna lor iscusită cu una veche a unui meșter neiscusit. În această privință a icoanei vechi, nu se amestecă numai înclinarea de arheolog azi la modă, și nici numai moda de a avea în muzeu și în case colțuri cu icoane vechi înegrite de vreme, de fumul lumânărilor și de mirosul tămâilor. Lămurirea au căutat-o și au găsit-o cercetătorii; ea este următoarea: zugravul bătrân nu va fi știut anatomie și nici tehnica pictorului de azi nu-i va fi stat la îndemână; dar din belșug a avut ceia ce n'au pictorii noi bisericești: a avut credință în lucrul lui.

Zugravul nu zugrăvea chip aievea de femeie, nici nu-l interesa chipul vreunei femei când zugrăvea pe Maica Domnului. El zugrăvea din mintea și mai ales din credința lui pe Maica lui Dumnezeu, mai înaltă decât cerurile, mai slăvită decât Serafimii și mai cinstită decât Heruvimii. De aceea, lege necălcată își pune pe grumaz când se hotăra să zugrăvească pe Stăpâna îngerilor: curat cu trupul și cu sufletul se apropia de lemnul pregătit și cu sfială sfântă lua în mână condeiul cu vopsea. Iar când scotea ucenic într-o zugrăvie și-i da drumul în lume, îi da învăț cam în acest fel: Iar tu, frate zugrav, când vei vrea să zugrăvești chipul Maicii Domnului, să te pregătești cu tot dinadinsul: să postești, să te spovedești, și să te cumineci, și așa, desfăcut de cele pământești, să lucrezi cele cerești. «Așa dar, frate, lucrează-ți meșteșugul cu frică și cu mare băgare de seamă întocmai după cum poruncesc Sfinții Părinți, neabătându-te la alte așezări sau alte închipuiri ereticești; sau pentru lenea ta, sau pentru plata lucrului, să lași din cele poruncite de Sfinții Părinți și a dascălilor vechi zugravi, ca să cazi sub blestemul soborului al șaptelea; păzindu-ți și viața curată de spurcăciunile trupești, ca cel ce lucrezi cele sfinte. Și acestea urmând vei fi locuitor raiului cu toți Sfinții».

Iar fratele zugrav urmând toate acestea, nu mai rămâne îndoială că în lucrul lui se simțea toată această curăție sufletească care îplinea lipsurile meșteșugului; mâna lui purta condeiul ca dusă de o putere mai înaltă decât cea trupească; puterea aceasta da icoanelor vechi virtutea lor neasemuită; le făcea să apară ochilor sufletului nostru ca zugrăvite de mână cerească și le înzestra cu puterea minunilor, căci credința mută și muntii din locul lor. Duși de această mână nevăzută au lucrat iconarii noștri până în zilele părinților noștri.

Ascultați numai cum s'a zugrăvit icoana Prodromița în Iași, în anul 1863. Doi călugări, Nifon și Nectarie, dela schitul românesc Prodromul din

sfântul Munte Athos, au venit la Iași și au găsit un zugrav bătrân numit Iordache Nicolau, cu care au făcut legătură să le zugrăvească o icoană a Maicii Domnului, după această lege veche a zugrăvelii, anume: să lucreze rugându-se de dimineață începând, fără să ia ceva în gură până când va flămânzi; iar după masă să nu mai lucreze la această icoană ci alt lucru să-și facă până a doua zi dimineața; și așa să urmeze până la desăvârșirea ei. Iar cum s'a isprăvit această icoană, care astăzi se află în mănăstirea românească Prodromul, aflăm din scrisoarea următoare dată în fața Mitropolitului Calinic Miclescu și a celor doi călugări cunoscuți de toți românii, ca oameni cu viață îmbunătățită.

«Eu Iordache Nicolau, zugrav din orașul Iași, am zugrăvit această sfântă icoană a Maicii lui Dumnezeu cu însăși mâna mea, la care a urmat o minune prea slăvită, în modul următor: După ce am isprăvit veșmintele, după meșteșugul zugrăviei mele, m'am apucat să lucrez fețele Maicii Domnului și Domnului nostru Iisus Hristos. După ce am dat mâna întâia și a doua, din noapte apucându-mă, ca să o zugrăvesc desăvârșit, privind eu la chipuri, cu totul au ieșit dimpotrivă, pentru care foarte mult m'am mâhnit, socotind că mi-am uitat meșteșugul; și așa fiind, seara m'am culcat scârbit nemâncând nimic în ziua aceia, socotind ca a doua zi sculându-mă să mă apuc mai cu dinadinsul. După ce m'am sculat a doua zi, mai întâi am făcut trei metanii Maicii lui Dumnezeu, rugându-mă ca să-mi lumineze mintea, să pot isprăvi sfânta ei icoană; și când m'am dus să mă apuc de lucru, o, prea slăvite minunile Maicii lui Dumnezeu! s'au aflat chipurile drese desăvârșit, precum se vede. Și eu văzând această minune n'am mai adaos a-mi pune condeiul, fără numai am dat lustrul cuviincios, deși cu greșală am făcut aceasta ca să dau lustru la o asemenea minune. Aceasta este povestirea acestei sfinte icoane».

Iubiți fii și frați în Domnul. Veniți aici în ctitoria veche a Plumbuței celei întemeiate de Petru Vodă cel Tânăr (1559-1568) fiul lui Mircea Vodă și al Chiajnei; veniți dela mănăstirea lui Ștefan Vodă dela Neamțu, cum și din alte mănăstiri, unde ați început nevoința voastră, sub ocrotirea vestitei icoane a Maicii Domnului cea dăruită lui Alexandru cel Bun, Domnul Moldovei dela Munte până la Mare, în anul 1424, de către împăratul creștin Ioan al optulea Paleologul din Bizanțul împărătesc, pentru buna primire ce o aflase în Moldova la întoarcerea lui din Apus. Atâtea rugăciuni s'au înălțat la această icoană, atâtea genunchi s'au plecat în fața ei, atâtea lacrimi au picurat la așternul picioarelor ei, câte numai Maica Domnului, ocrotitoare a credincioșilor și a zugravilor noștri, le știe și le strânge în potirul cel înfățișat Mântuitorului pentru coborîrea mângâierii în sufletele celor îndurerați, din ceata cărora face parte cel care vă vorbește, și pentru îndrumarea inimilor tinere pe calea mântuirii prin podvigul fiecăruia. Al vostru podvig este zugrăvia și săparea meșteșugită a lemnului de biserică. Furtați-l cu sânguință și în curăție, cu gândul și cu rugăciunea mereu îndreptată spre Maica Domnului, ocrotitoare voastră.

DIN VIAȚA EPARHIILOR BISERICII ȚRTODOXE ROMÂNE

SPICURI DIN REVISTELE CENTRELOR MITROPOLITANE

Hotărîrea luată anul trecut de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, de a se oglindi cu regularitate în paginile revistei noastre activitatea desfășurată de Chiriarii și preoțimea din toate Eparhiile Bisericii Ortodoxe Române — prin publicarea unor spicuri din revistele Centrelor Mitropolitane — a fost primită cu bucurie de cititorii noștri. Această hotărîre răspunde, așa dar, unei nevoi de multă vreme simțită de preoții ortodocși, care vor avea numai de folosit în lucrarea lor pastorală, dacă vor cunoaște felul și râvna cu care lucrează frații lor din alte Eparhii, și aduce o contribuție de seamă la opera de îndrumare unitară a clerului Bisericii Ortodoxe Române.

Pe temeiul acestor îmbucurătoare constatări, vom continua să publicăm, în revista «Biserica Ortodoxă Română», scurte spicuri din cele șase reviste religioase editate de Centrele Mitropolitane din Patriarhia Română, convinși fiind că în felul acesta, revista noastră va înfățișa întreaga viață a Sfintei noastre Biserici.

MITROPOLIA UNGRO-VLAHIEI

Sfințiri și redeschideri de biserici. In comuna Negrenii de Jos, raionul Vida, regiunea București, a avut loc, în ziua de 23 Noembrie 1952, redeschiderea bisericii parohiale, care a fost radical reparată, prin contribuția credincioșilor, cu largul sprijin acordat în tot timpul lucrărilor de organele puterii locale din comună și raion, și cu ajutorul Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian. Slujba redeschiderii a fost săvârșită de un sobor de preoți, în frunte cu Protoiereul raionului, și a fost ascultată cu multă evlavie de numeroși credincioși din parohie și din comunele vecine.

In cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej, de preotul paroh și de P.C. Protoiereu al raionului Vida, s'a arătat că această reparare și redeschidere a bisericii din comuna Negrenii de Jos — alături de multe altele, în întreaga țară — este o dovadă vie a deplinei libertăți religioase, care există în Republica Populară Română. Sprijinul și înțelegerea cu care credincioșii, dornici să-și refacă locașul lor de închinare, le-au găsit la reprezentanții puterii locale, arată deasemenea că libertatea de conștiință garantată de Constituția Patriei noastre, este asigurată în fapt prin grija permanentă a Guvernului nostru.

La masa de obște, ce a avut loc după datină, a mai luat cuvântul Dl. Gh. Badea, Președintele Sfatului Popular al comunei, care a lăudat pe credincioșii din comună și pe păstorul lor duhovnicesc, pentru sprijinul sincer și înflăcărat pe care-l dau tuturor acțiunilor de interes obștesc și pentru participarea lor activă la lupta pentru apărarea păcii.

Deasemenea, în cuprinsul Episcopiei Buzăului, s'au săvârșit mai multe sfințiri de biserici noi, — ridicate prin osârdua credincioșilor și cu sprijinul larg acordat de conducerea bisericească, precum și de organele administrative locale sau de Stat — și redeschideri de biserici reparate sau restaurate.

Astfel, în ziua de 2 Noembrie 1952, P.S. Episcop Antim al Buzăului, înconjurat de un mare sobor de preoți, a oficiat slujba pentru sfințirea noii biserici din parohia Munteni II, raionul Tecuci. La slujba sfințirii au luat parte numeroși credincioși, iar preotul paroh a rostit o cuvântare, înfățișând contribuția de seamă pe care enoriașii au adus-o în timpul lucrărilor pentru înălțarea și împodobirea sfântului locaș. P.C. Sa a evidențiat totodată înțelegerea pe care autoritățile locale au manifestat-o față de această lucrare, dând tot sprijinul lor.

P.S. Episcop Antim al Buzăului a binecuvântat strădaniile tuturor celor ce au făcut cu putință ridicarea acestei noi biserici și — subliniind faptul că asemenea înfăptuiri sunt cea mai categorică dovadă a libertății asigurate de statul nostru democrat popular — a îndemnat pe credincioși să urmeze întru totul poruncile Bisericii și ale Evangheliei lui Hristos, arătându-se prin faptele lor buni cetățeni și vrednici luptători pentru apărarea păcii.

În Duminica următoare, P.S. Episcop Antim al Buzăului a săvârșit slujba pentru redeschiderea bisericii «Precista», din orașul Focșani. Această biserică, zidită de voevodul Nicolae Mavrocordat al Moldovei, la începutul veacului al XVIII-lea, a fost mai întâi mănăstire și apoi metoh al Vatopedului dela Sfântul Munte Athos. Devenită biserică de enorie, ea a avut de suferit de pe urma scurgerii vremurilor și mai ales de pe urma nepăsării trecutelor regimuri, față de monumentele istorice religioase. De peste 21 ani, această biserică a fost închisă, întrucât starea ei ajunsese aproape o ruină. Cutremurul din 1940 a desăvârșit această dureroasă distrugere.

Abia în ultimii ani s'au putut intensifica strădaniile credincioșilor iubitori de biserică, pentru restaurarea acestui monument de artă religioasă. Lucrând după planurile Comisiei Monumentelor Istorice și bucurându-se de sprijinul Ministerului Cultelor, al Ministerului Construcțiilor, al conducerii bisericești și al autorităților locale, Consiliul Parohial a izbutit să restaureze biserica făcând mari reparații de zidărie și executând din nou întreaga pictură.

La 16 Noembrie 1952 a avut loc redeschiderea bisericii «Simileasca», situată la marginea orașului Buzău — căreia i s'au făcut reparații generale și i s'a spălat și renovat pictura; iar la 14 Decembrie, P.S. Episcop Antim al Buzăului a sfințit noua biserică din parohia Păunești I, raionul Adjud. Cu acest prilej, P.S. Sa a dat ca pildă întregii preoțimi din Eparhia Buzăului pe PP. CC. Preoți P. Șerban și V. Mircea, care, lucrând cu râvnă și în frățească dragoste, au știut să îndemne pe credincioși să nu

precupețească nicio strădanie pentru înălțarea acestei noi biserici și să obțină tot sprijinul organelor puterii locale.

Deasemenea, noua biserică din satul Buzoieni, comuna I. C. Frimu, raionul Lehliu, a fost terminată și sfințită. Ridicată din inițiativa preotului paroh, cu contribuția Ministerului Cultelor, a Arhiepiscopiei Bucureștilor și a enoriașilor, biserică din satul Buzoieni a fost dată cultului în ziua de 3 Mai a.c., prin săvârșirea slujbei sfințirii de către P.S. Episcop Antim Nica, Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți.

La 31 Mai a.c., s'a săvârșit redeschiderea bisericii parohiale din comuna Fundulea, raionul Brănești, regiunea București. Zidită în 1860, această biserică avea nevoie de reparațiuni și de spălarea picturii, înnegrită dealungul anilor. Slujba religioasă a fost oficiată de P.C. Pr. Gh. Bejgu, Consilier Administrativ Cultural al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, înconjurat de un sobor de preoți. În cuvântările rostite cu acest prilej a fost subliniată larga libertate de care se bucură Cultele religioase din țara noastră, sprijinul pe care conducerea statului și organele puterii locale îl acordă Bisericii noastre și credincioșilor, pentru construirea sau repararea locașurilor de cult și grija permanentă pe care I.P.S. Patriarh Justinian o poartă pentru construirea, restaurarea și împodobirea lor.

Tot în ziua de 31 Mai a.c., a avut loc redeschiderea bisericii Sfinții Voevozi, din orașul Urlați, raionul Cricov, căreia i s'au făcut însemnate reparații. Lucrările au durat din 1951 până în primăvara acestui an și s'au făcut, cu deosebită grijă, pentru a se păstra frumoasa pictură care împodobește biserică, — pictură executată de marele nostru pictor Tătă-răscu. Slujba de redeschidere a fost oficiată de P.S. Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal și Rector al Institutului Teologic din București, înconjurat de un sobor de preoți, în frunte cu P.C. Pr. Alexandru Petcu, Consilier Administrativ al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, P.C. Protoiereu Alexandru Vlačulescu, Protoiereul regiunii Ploești, P.C. Vasile Constantinescu, Protoiereul raionului Ploești și P.C. Pr. Dumitru Tacea, Protoiereul raionului Cricov.

În cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej s'a arătat că lucrările de reparație a zidăriei și acoperșului, precum și spălarea picturii, au costat suma de lei 256.918, dintre care 90.500 au fost donați de Protoieria raionului Cricov, iar restul a fost strâns din contribuțiile benevole ale credincioșilor.

În ziua de 11 Iulie a.c. a avut loc sfințirea bisericii Sf. Sava din Ploești, care fusese complet distrusă de bombardamentele aeriene din 1944 și care a fost refăcută — pe temelile capelei cimitirului Eternitatea — cu sprijinul material al Sfatului Popular local, care a donat parohiei circa 20.000 cărămizi și tot materialul lemnos, cu contribuția bănească și munca voluntară a credincioșilor și cu ajutorul neprecupețit acordat de I. P. S. Patriarh Justinian.

După săvârșirea slujbei de sfințire, preotul paroh a arătat felul în care s'au desfășurat lucrările, și a rugat pe P.S. Episcop Theoctist «să transmită din partea organelor parohiale și a credincioșilor întreaga recunoștință înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, pentru ajutorul material acordat — ajutor care i-a dat posibilitatea să ducă lucrările la bun

sfârșit — și să-l asigure totodată de dragostea și respectul tuturor pentru permanenta grijă pe care o are pentru Biserică, cler și credincioși».

În ziua de 5 Iulie 1953, P.S. Episcop Antim al Buzăului, înconjurat de un numeros sobor de preoți, a săvârșit slujba sfințirii bisericii parohiale din comuna Pogoanele, biserică restaurată prin strădania preotului paroh și a credincioșilor.

Peste o săptămână, la 12 Iulie a.c., a fost redeschisă și biserica «Sfinții Ingeri» din orașul Buzău, care fusese ruinată de marele cutremur din 1940 și care a fost reparată, făcându-i-se și însemnate îmbunătățiri.

Slujba redeschiderii a fost oficiată de P.S. Episcop Antim al Buzăului, înconjurat de un sobor de preoți, în frunte cu P.C. Vicar M. Bogoiu, PP. CC. Consilieri Administrativi Eparhiali R. Ardeleanu și Th. Rotaru, P.C. Inspector Eparhial M. Negulescu, P.C. Secretar Eparhial V. Frânculescu și P.C. Pr. Al. Vasilescu, Protopopul raionului Buzău.

La 19 Iulie a.c., tot P.S. Episcop Antim al Buzăului a sfințit biserica din comuna Găiceanca, raionul Adjud, iar la 16 August, biserica parohială din comuna Valea Seacă, din același raion.

Și în Eparhia Dunării de Jos au avut loc, în ultimul timp, sfințiri de biserici restaurate sau zidite din nou. P.S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos a săvârșit personal, în ziua de 31 Mai, slujba sfințirii noii biserici a filialei Camena din parohia Ciemurlia, raionul Istria, iar în ziua de 6 Septembrie a.c., a sfințit biserica filialei Pătlăgeanca, din parohia Tudor Vladimirescu, raionul Galați.

Numeroasele sfințiri și redeschideri de biserici, dintre care am menționat numai câteva, constituie încă o dovadă a deplinei libertăți religioase din țara noastră și a grijii pe care I.P.S. Patriarh Justinian și ceilalți membri ai Sfântului Sinod o au pentru locașurile de cult ale Bisericii noastre.

Restaurări și zidiri de biserici în Eparhia Buzăului. La biserica, cu hramul «Adormirea Maicii Domnului» din orașul Râmnicul Sărat — ctitorie din anul 1693 a voevodului Constantin Brâncoveanu —, lucrările de restaurare au început încă din 1952, prin grija Ministerului Cultelor și cu contribuția Sf. Patriarhii. Până la sfârșitul anului trecut s'au realizat: refacerea completă a tencuielilor exterioare, înlocuirea cornișei cele vechi care nu corespundea cu originalul, dărâmarea turlei și a bazei turlei și reconstruirea a 4 m. din cei 12 — conform indicațiilor Comisiunii Monumentelor Istorice —, refacerea brâului și a unui trotuar împrejurul sfântului locaș. Anul acesta sunt în curs celelalte lucrări pentru completă restaurare a ctitoriei brâncovenesti.

În afară de materialele necesare restaurării, Ministerul Cultelor a pus la dispoziție și suma de lei 104.000, pentru manoperă. Episcopia Buzăului și-a dat contribuția sa cu suma de 15.242 lei, din fondul de ajutoare al bisericilor.

Tot prin purtarea de grijă a Ministerului Cultelor s'au reluat lucrările de construcție la monumentală catedrală «Sf. Gheorghe», din orașul Tecuci. Pentru executarea lucrărilor de aleasă artă decorativă, la acoperiș și la zidul exterior al bisericii au fost angajați o seamă de meșteri iscusiți, care, sub conducerea unui arhitect, au dus la bun sfârșit aceste lucrări.

În afară de fondurile date de Ministerul Cultelor, Sf. Patriarhie a contribuit în anul 1952, cu suma de 25.000 lei, pentru aceleași lucrări exterioare.

Lucrările ce se desfășoară în Eparhia Buzăului — ca și în alte Eparhii — pentru a reda strălucirii și însemnătății lor aceste comori de artă bisericească, dovedesc odată mai mult deosebita grijă din partea statului pentru renovarea și conservarea acestor monumente, și sprijinul neprecupețit pe care Ministerul Cultelor și conducerea Bisericii noastre îl acordă unor asemenea lucrări.

Conferințele de orientare protopopești din Arhiepiscopia Bucureștilor. Potrivit hotărârii Sf. Sinod, în Arhiepiscopia Bucureștilor conferințele protopopești s'au ținut cu regularitate, la datele fixate. Revista «Glasul Bisericii» a publicat o dare de seamă asupra conferințelor ținute în lunile Martie, Aprilie și Mai, subliniind faptul că PP. CC. Protopopi au lucrat cu multă râvnă pentru buna desfășurare a acestor conferințe. Numai în cursul lunii Martie au participat la conferințele de orientare aproape 2000 de preoți. Dintre aceștia, un număr de 310 preoți au luat cuvântul și au adus contribuții prețioase la lămurirea temei care a fost propusă: «Patriotismul și temeiurile lui religioase». În cadrul punctului al doilea din ordinea de zi — rapoarte de activitate — au luat cuvântul 168 preoți, care au arătat activitatea depusă de ei pe tărâm pastoral, în lupta pentru apărarea păcii și în sprijinirea muncilor de folos obștesc. Toate conferințele din Eparhie au fost prezidate de câte un delegat al Centrului Eparhial.

La cea de a doua serie de conferințe de orientare a clerului, care s'a ținut în zilele de 28, 29 și 30 Aprilie și la 4, 5, 6 și 7 Mai a.c., au participat peste 2100 preoți, dintre care 345 au dezvoltat referate asupra temei: «Pacea, bunul suprem al tuturor oamenilor și tuturor popoarelor». Majoritatea preoților participanți au luat cuvântul în cadrul discuțiilor, dovădind astfel deplinul lor interes pentru problemele discutate, precum și faptul că materialul documentar publicat de revistele bisericești — în special materialul privitor la problema apărării păcii, este citit și studiat cu multă atenție, — el constituind un prețios îndrumător în activitatea preoțimii ortodoxe. Delegații Eparhiali, care au prezidat aceste conferințe de orientare, au constatat că discuțiile au fost foarte animate și s'au ținut la un nivel destul de înalt.

Din rapoartele de activitate prezentate de 250 preoți, s'a făcut îmbucurătoarea constatare că «preoțimea sprijină cu sinceritate și devotament acțiunile de folos obștesc ce se realizează în țara noastră».

Bunele rezultate înregistrate de aceste conferințe protopopești — inițiate de Sf. Sinod și de I.P.S. Patriarh Justinian — arată că ele contribuie în cea mai mare măsură la îndrumarea clericilor ortodocși, care trebuie să fie desăvârșiți slujitori ai Altarului și buni cetățeni ai Patriei noastre, Republica Populară Română. Conferințele protopopești de orientare dau preoților noi imbolduri în sfânta lor misiune de slujitori ai păcii, ai bunei înțelegeri între oameni și ai binelui obștesc».

Din activitatea preoțimii noastre pentru apărarea păcii. La 26 Martie a.c. a avut loc la Ploești o conferință interconfesională, pentru studierea

hotărîrilor Congresului dela Viena și pentru discutarea celor mai bune metode de antrenare a credincioșilor în acțiuni practice de apărare a păcii.

P.C. Protoiereu Alexandru Vlaiculescu a arătat contribuția adusă de preoțimea ortodoxă la lupta pentru pace, prin predici, convorbiri cu credincioșii, citirea apelurilor, a scrisorilor și a pastoralelor pentru pace, și prin conlucrarea la toate acțiunile de interes obștesc, subliniind importanța sincerității preotului în toate acțiunile de îndrumare a turmei credincioșilor, care nu trebuie desprinsă de realitățile vieții pământești.

Reprezentanții tuturor Cultelor din regiune, care au participat la conferință, au declarat că vor intensifica mai mult lupta pentru pace în rândurile credincioșilor lor. Secretarul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace a arătat că lupta pentru pace nu înseamnă numai împotrivirea la deslănțuirea unui nou război, ci și lupta pentru încetarea războaielor în curs și pentru oprirea întinderii lor. D-sa și-a exprimat mulțumirea de a vedea pe toți clericii și credincioșii din regiune, aparținând celor mai felurite Culte religioase, că stau uniți sub steagul mișcării mondiale pentru pace, hotărîți să lupte, alături de întregul nostru popor și de toți oamenii iubitori de pace din lume, pentru triumful cauzei sfinte a păcii.

Și în Eparhia Dunării de Jos a avut loc o conferință interconfesională, cu scopul de a discuta și populariza documentele Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii. Au luat parte slujitori ai Bisericii Ortodoxe Române, ai Bisericii Romano-Catolice, ai Cultului Creștin după Evanghelie, ai Cultului Adventist de ziua 7-a, ai Bisericii Ortodoxe Bulgare, ai Bisericii creștine de rit vechiu și ai Cultului Mozaic. Au luat cuvântul Părințele N. Grosu, care a dezvoltat tema: «Apelul Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, dela Viena». Reprezentanții Cultelor și o parte din preoții participanți au arătat felul în care luptă pentru pace credincioșii Cultelor respective, și cum înțeleg să intensifice de acum înainte lupta pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii.

Președintele Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace, care a participat la această conferință interconfesională, a declarat că preoții — care au și posibilitățile și puterea de a lămuri pe credincioși — participă cu multă râvnă la lupta pentru apărarea păcii. Toți deservenții Cultelor au mărturisit hotărîrea lor de a spori contribuția credincioșilor lor la marea luptă pentru apărarea păcii.

Potrivit îndrumărilor date de P.S. Episcop Antim al Buzăului, în toate bisericile din Eparhie, preoții au predicat în Duminica Ortodoxiei despre «Contribuția Bisericii în apărarea păcii», înfățișând credincioșilor temeiurile evanghelice, care îndeamnă și obligă pe creștin să «caute pacea» și «să slujească cele ale păcii», precum și contribuția de seamă pe care Biserica Ortodoxă a adus-o în lupta sfântă de apărare a păcii între popoarele din lumea întreagă. În catedrala episcopală din orașul Buzău, a predicat despre această temă însuși Prea Sfințitul Episcop Antim. Dela Chiriarh și până la cel din urmă slujitor al Altarului, clericii ortodocși din Eparhia Buzăului au subliniat dorința de pace a tuturor oamenilor cinstiti din lume și hotărîrea fermă a preoților și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române de a-și spori strădanile, pentru sprijinirea activității desfășurate de poporul nostru în slujba păcii, împotriva amenințării unui nou război. Ei au arătat, cu numeroase citate din Sfânta Scriptură, că

slujirea păcii între oameni și popoare este o datorie permanentă a Bisericii lui Hristos și a fiecărui creștin, vrednic de numele ce-l poartă.

Cu acest prilej, socotim de folos să amintim că preoțimea ortodoxă din Eparhia Buzăului — înflăcărată de același nobil țel al slujirii păcii, care încălzește inimile întregului cler al Bisericii Ortodoxe Române — desfășoară o intensă activitate pe tărâmul luptei sfinte pentru apărarea păcii. Potrivit datelor statistice publicate de revista «Glasul Bisericii» (Nr. 1, Ianuarie 1953), numai în Eparhiile Buzăului, activează intens în comitetele de luptă pentru pace regionale, raionale și sătești, un număr de 245 preoți. Unii dintre acești clerici, prețuiți de masele populare pentru munca lor neprecupețită în slujba păcii, au fost aleși președinți, secretari sau membri în birourile de conducere ale acestor comitete de luptă pentru apărarea păcii.

În comitetele raionale de luptă pentru pace desfășoară o frumoasă activitate un număr de 17 preoți, iar din Comitetul Regional de Luptă pentru Pace Ploești, face parte însuși P.S. Episcop Antim.

Demnă de toată lauda a fost contribuția preoțimii ortodoxe la acțiunea de popularizare a documentelor Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, care s'a ținut la Viena, în luna Decembrie 1952. Toți preoții au citit în biserici aceste documente și au vorbit credincioșilor despre importanța lor, arătând calea pe care ele o deschid tuturor guvernelor din lume, pentru rezolvarea pe cale pașnică a litigiilor dintre state și pentru înlăturarea primejdiei unui nou război. Mulți dintre slujitorii altarelor au adus la cunoștința credincioșilor cuvântările rostite la Congresul Popoarelor de la Viena, de reprezentanți de frunte ai Bisericii Ortodoxe și de clerici ai altor credințe, care au scos în evidență faptul că problema apărării păcii în lumea întreagă preocupă astăzi toată omenirea, iar lupta activă pentru pace este o datorie a oricărui credincios, indiferent de Biserica sau Cultul căruia el îi aparține.

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

Vizita I.P.S. Patriarh Justinian la Iași a avut un puternic răsădit în rândurile preoților moldoveni. În toamna anului trecut, Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a făcut o frățească vizită Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei. Venind de la mănăstirile din Munții Neamțului, unde participase la deschiderea cursurilor Seminarului Monahal de la Agapia și secției monahale de la Școala de cântăreți bisericești de la Neamțu, — I.P.S. Patriarh Justinian a poposit la reședința mitropolitană din Iași, fiind întâmpinat de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian, înconjurat de PP. CC. Censilieri Eparhiali, de clerul ieșean și de un mare număr de credincioși.

După ce s'a oficiat, în catedrala mitropolitană, un polihroniu pentru sănătatea Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, I.P.S. Mitropolit Sebastian a rostit o caldă cuvântare, exprimând marea bucurie pe care o simt clericii și credincioșii moldoveni — împreună cu Arhipăstorul lor — oricâteori I.P.S. Patriarh Justinian poposește printre ei. Arătând că preoțimea și credincioșii moldoveni cunosc înțelepciunea, dragostea și marea înfăptuire ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, încă din vremea în care Înalt Prea Sfinția Sa cârmuia Mitropolia Moldovei și Sucevei,

— I.P.S. Mitropolit Sebastian a subliniat înflăcărea cu care slujitorii altarelor din Moldova se grăbesc să primească buna povățuire duhovnicească și patriarhicească binecuvântare, atunci când Întâistătătorul Sfintei noastre Biserici vine în mijlocul lor.

Prețioasele îndrumări și îndemnuri date de Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian au fost ascultate cu deosebită atenție de clericii ieșeni. Avântul nou pe care slujitorii altarelor ortodoxe din Moldova l-au dat activității lor pe tărâmul luptei sfinte pentru apărarea păcii și în sprijinirea tuturor inițiativelor de folos obștesc constituie cea mai evidentă dovadă că vizita Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române la Iași a avut un puternic răsunet în rândurile preoților moldoveni.

Consfățuirea cu Protoiereși și stareții din Eparhie. În ziua de 23 Martie a.c. a avut loc, la Centrul Mitropolitan din Iași, o conferință cu Protoiereși și stareții din Eparhie. Deschizând consfățuirea, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian a arătat rolul important pe care îl au PP. CC. Protoiereși și stareți în îndrumarea clerului, monahilor și credincioșilor, precum și datoria ce le revine de a cunoaște toate problemele sociale. Inalt Prea Sfinția Sa s'a ocupat apoi de modul cum se vor conferi pe viitor rangurile bisericești, preoților meritoși, prin constatarea meritelor la fața locului, direct de către Chiriarh, în timpul vizitațiilor canonice, de ținuta morală și socială pe care trebuie s'o aibă clerul de mir și cel monahal, pentru a-și îndeplini misiunea ce-i revine. I.P.S. Mitropolit Sebastian a îndemnat pe toți cei prezenți să povățuiască întregul cler ortodox din Eparhie să activeze cu avânt mareu spirit, în lupta pentru apărarea păcii și în susținerea tuturor acțiunilor de bine obștesc pentru înflorirea Patriei.

După cuvântul Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, P.C. Pr. N. Todicescu, Protoiereu al regiunii Iași, a citit raportul său de activitate pe lunile Ianuarie, Februarie și Martie.

Pe marginea acestui raport au avut loc discuții vii, la care au participat toți Protoiereși.

Construiri și restaurări de biserici. Și în cuprinsul Sfintei Arhiepiscopii a Iașilor se desfășoară o intensă muncă de construire și restaurări de biserici. Astfel, din inițiativa Consiliului Eparhial și cu sprijinul prețios al Ministerului Cultelor, al Sfaturilor Populare și al credincioșilor s'au efectuat lucrări de construcții și reparații la mai multe locașuri de închinare, unele deteriorate în timpul din urmă, altele măcinate de vechime sau avariate în timpul războiului. Printre bisericile și mănăstirile restaurate se numără: biserica Sf. Gheorghe, vechea Catedrală a Mitropoliei Moldovei, bisericile parohiilor: Sf. Teodor, Galata, Sf. Dumitru-Balș, Sf. Gheorghe-Lozonschi, Sf. Treime, Sf. Voevozi-Roșca, Podgoria-Copou, Eternitatea, Sf. Nicolae-Copou, Toma Cosma II, Metocul Maicilor și Tălpăları (din raionul Iași); Bursuc, Bădilița, Ciohoreni, Cristești, Hărmănești Vechi, Iorcani, Miroslavești, Buda, Hec, Lespezi, Sirețel (din raionul Pașcani); Sucevița, Vicov-Laura (din raionul Rădăuți); Dolhasca, Drăceni, Drăgășeni II, Gulia, Probota, Valea Glădului, Țolești, Bogata, Budeni, Bogdănești II (din raionul Fălticeni). Deasemenea au fost restaurate mai multe

biserici din raioanele: Gura Humorului, Botoșani, Darabani, Câmpulung, Trușești și Tg. Neamț.

Mănăstirilor: Putna, Sucevița, Bistrița, Râșca, Probota, Văratec și Pângărați, li s'a dat o atenție deosebită. La mănăstirea Bistrița, de pildă, s'au restaurat: zidul împrejmuitoare, scara care duce la clopotnița mare, contraforturile, pereții, zidul de lângă clădirile personalului monahicesc, contrafortul bisericii mari, ș.a. Pentru lucrările ce se vor executa în anul 1953, Ministerul Cultelor a acordat suma de lei 75.000. Deasemenea, la mănăstirea Probota, ctitoria lui Petru Rareș, Ministerul Cultelor a ajutat la efectuarea lucrărilor de reparații cu suma de lei 25.000.

Grija jermanentă a regimului nostru de democrație populară față de așezămintele religioase, prețiosul ajutor tehnic și material dat pentru construcția sau pentru restaurarea locașurilor sfinte, a făcut pe mulți preoți parohi să-și exprime recunoștința lor față de Stat, în diferite rapoarte înaintate Centrului Eparhial. Iată, de pildă, un fragment din raportul preotului paroh al parohiei Magazia, din comuna Crăcăoani, raionului Tg. Neamț, regiunea Bacău, unde construirea bisericii — începută din 1926 și întreruptă în 1928 — a fost reluată abia în zilele noastre: «Pe drept cuvânt, Inalt Prea Sfințite, afirmăm cu toată certitudinea că numai datorită noii orânduiri sociale din patria noastră și concursului acordat de toate instituțiile de stat și locale, s'a putut executa această frumoasă lucrare bisericească, care există și pe care o poate vedea oricine».

Rodnica activitate bisericească a Arhiepiscopiei Iașilor. La 1 Februarie 1953 s'a ținut la reședința Eparhiei, Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor. Primele numere ale revistei «Mitropolia Moldovei» cuprind ample dări de seamă asupra lucrărilor Adunării Eparhiale, din care se desprinde constatarea că în cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor se desfășoară o intensă și rodnică activitate bisericească. Astfel, din raportul anual al sectorului administrativ rezultă că pentru zidirea și renovarea sfintelor locașuri, în cursul anului trecut, credincioșii au donat suma de lei 152.747, iar Ministerul Cultelor, pe lângă prețiosul ajutor tehnic, a acordat peste 120.000 lei, în special pentru renovarea mănăstirilor-monumente istorice ca Probota, Voroneț, Sucevița, etc. Tot în cursul anului 1952 s'au sfințit, sau au fost redat cultului un număr de 22 biserici. Anul acesta, numărul bisericilor care urmează a fi sfințite sau resfințite, va fi mai mare.

Raportul general administrativ, întocmit de P.C. Consilier Administrativ Pr. Th. Bodnariu, menționează deasemeni, că «preoțimea noastră din orașe și sate, mobilizată și însuflețită de învățătura sfântă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, aduce o contribuție însemnată în acțiunea sfântă și nobilă pentru apărarea păcii».

La cursurile de îndrumare misionară și socială, preoții din Eparhia Iașilor au muncit cu sârguință, obținând astfel o calificare onorabilă la studii. Din 855 de preoți, au absolvit cursurile de îndrumare misionară și socială — până la 1 Februarie 1953 — un număr de 728. După 1 Februarie se afla la cursuri seria XV-a, având 34 preoți din Arhiepiscopia Iașilor.

În ceea ce privește învățământul religios, se știe că în cuprinsul Eparhiei funcționează Școala Medie Tehnică de Cântăreți Bisericești dela mănăstirea Neamțu — care are și o secție monahală condusă de Sf. Patriar-

hie — și Seminarul Monahal superior dela mănăstirea Agapia.

Școala Medic Tehnică de Cântăreți Bisericești a avut, în anul școlar 1952-1953, un număr de 77 elevi, atât din Eparhia Iașilor cât și din Eparhia Romanului și Hușilor. Pe lângă catedrele tehnice, există și catedre speciale: de pictură, sculptură și ceramică. Intregul personal al Școlii, profesorii, personalul administrativ și de serviciu, este plătit din bugetul Statului. La Institutul Teologic din București urmează cursurile 18 studenți din cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor.

La paragraful «vizite canonice», raportul arată că în cursul anului 1952, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian a făcut 9 sfințiri de biserici și 36 vizitațiuni canonice. Dar activitatea clerului moldovean și a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, în lupta pentru apărarea păcii a fost viu reliefată în raportul anual de activitate, întocmit de P.C. Pr. Constantin Androni, Consilier Administrativ al sectorului cultural. După ce subliniază importanța Conferinței dela Moscova, a tuturor Bisericilor și Cultelor religioase din U.R.S.S., din Mai 1952, la care a participat și I.P.S. Mitropolit Sebastian, — raportul spune: «Prin pastorale, prin cuvântările rostite la conferințele protopești, la conferințele dela reședința cu Protoierii sau stareții și starețele, la conferințele interconfesionale, în vizitațiunile canonice, la toate slujbele religioase și cu orice prilej, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian determină pe toți, cler și credincioși, de a acționa în marele scop al omenerii pașnice, muncitoare și iubitoare de prosperitate, bună stare și pace». Preoțimea moldoveană, urmând exemplul Ierarhului ei, este încadrată cu toată convingerea în frontul luptătorilor pentru cauza păcii. Din totalul de 855 preoți, 577 fac parte din Comitetele de Luptă pentru Pace: 3 din cele regionale, 26 din cele raionale și 548 din cele locale. Foarte mulți preoți au fost evidențiați pentru contribuția lor în lupta pentru pace, de către forurile competente.

Preoțimea moldoveană luptă cu energie împotriva ignoranței, superstițiilor, falselor teofanii, descântecelelor, leacurilor băbești, sărbătorilor păgânești și împotriva falsului misticism.

Din rapoartele prezentate de Consilierii Administrativi Adunării Eparhiale, rezultă că în Arhiepiscopia Iașilor se desfășoară o rodnică activitate, spre propășirea dreptei credințe și spre creșterea prestigiului Bisericii Ortodoxe Române, care își călăuzește clerul și credincioșii pe calea păcii și a muncii pașnice, așa cum poruncesc dumnezeieștile învățături ale Mântuitorului.

Conferințele interconfesionale pentru apărarea păcii, în cuprinsul Episcopiei Romanului și Hușilor. Dela începutul anului și până la 1 August s'au ținut la sediile celor 12 Protoierii din cuprinsul Episcopiei Romanului și Hușilor, conferințe interconfesionale pentru apărarea păcii. Astfel, conferința interconfesională dela Bârlad s'a ținut în ziua de 10 Iulie a.c. Au luat parte: P.S. Teofil, Episcop al Romanului și Hușilor, D-na Margareta Dănăilă, secretara Comitetului Regional de Luptă pentru Pace-Bârlad, și membră în Comitetul Permanent, P.C. Pr. D. Petraa, Vicar al Episcopiei Roman, PP. CC. Protoierii: I. Hanganu-Bârlad, V. Oristea-Tecuci, N. Bălănuță-Focșani, D. Drug-Adjud, Ilie Hiastru-Panciu, Teofil Slicaru-Neruja, Gh. Spătaru-Murgeni, Șmil Butnaru, Rabin Bârlad, Ștefan Carai-van, adventist, Tecuci, Ștefan Ouatu, adventist, Focșani, I. Ceaușu, ad-

ventist, Bârlad, Gh. Cucu, creștin după Evanghelie, Tecuci, Pr. A. Varjabetian, armean, Focșani, Pr. I. Stoica, Pr. H. Bărbuleanu, Pr. C. Ciopraga, Arhid. Clement Gheorghiu și alții.

După adoptarea ordinei de zi, a luat cuvântul Pr. H. Bărbuleanu, dela Biserica Domnească din orașul Bârlad, care a vorbit despre: «Contribuția Cultelor religioase în mișcarea pentru pace», arătând importanța Congreselor Mondiale în lupta pentru pace, și înfățișând în special lucrările sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii, la care au participat delegați din toate țările și reprezentanți ai tuturor Cultelor.

A vorbit apoi P.C. Protoiereu V. Cristea din Tecuci, despre: «Contribuția Cultului Ortodox din raionul Tecuci, în lupta pentru pace», subliniind activitatea preoților din acel raion.

Dl. Rabin Șmil Butnaru a înfățișat referatul: «Contribuția Cultului Mozaic din raionul Bârlad, în lupta pentru pace».

În cadrul discuțiilor ce au urmat, au luat cuvântul reprezentanții tuturor Cultelor participante la consfătuire. Toți au reînnoit mărturisirea că deservenții și credincioșii Cultelor lor luptă cu hotărâre pentru apărarea păcii, și se ridică împotriva uneltirilor instigatorilor la noi războaie.

P.S. Episcop Teofil a înfățișat temeiurile evanghelice care îndatorează pe orice slujitor al lui Hristos să se străduiască pentru zidirea păcii în lume, și a declarat că va continua și în viitor să îndrumeze clerul aflat sub păstoria Prea Sfinției Sale să lupte pentru pace și bună înțelegere între popoare.

La sfârșitul consfătuirii — după ce s'a trimis o telegramă către Comitetul Permanent de Luptă pentru Pace din R.P.R. —, secretara Comitetului Regional de Luptă pentru Pace, Margareta Dănăilă a subliniat contribuția pe care slujitorii Cultelor o aduc în lupta sfântă pentru apărarea păcii.

Consfătuiri de acest fel au fost ținute și în celelalte raioane din cuprinsul Episcopiei Romanului și Hușilor.

MITROPOLIA ARDEALULUI

Un articol pentru pace al I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Sub titlul «Pentru pacea a toată lumea», ziarul «Flacăra Sibiului», Nr. 2244, a publicat un articol al Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Bălan. În acest articol se spune:

«Pacea este bunul suprem după care însetează omenirea vremii noastre. Primejduită de ațâțătorii la un nou război, pacea și-a găsit astăzi sute de milioane de apărători convinși, în toate țările și din toate stările omenești, fără deosebire de credință religioasă sau apartenență politică. Cea mai uriașă mișcare pe care o cunoaște istoria lumii, lupta pentru apărarea păcii, este o acțiune cu care veacul nostru are dreptul să se mândrească.

Este datoria fiecărui cetățean al patriei noastre, Republica Populară Română, să sprijine efectiv această mișcare. Credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, cu atât mai vârtos sunt îndatorați să se alăture din tot sufletul valului uriaș al luptătorilor pentru pace, cu cât lupta aceasta corespunde spiritului învățăturii Bisericii noastre și concepției creștine despre viață.

Ca Arhipăstor al credincioșilor ortodocși români din Biserica Ortodoxă Română ardeleană, îndemn cu părintească iubire pe toți bunii creștini să-și afirme practic părtășia la lupta pentru pace, muncind cu sârguință în cadrul operei de ridicare a Patriei noastre. «Fericii sunt făcătorii de pace».

Articolul I.P.S. Mitropolit Nicolae arată încă odată cât de profund atașată cauzei păcii este Biserica Ortodoxă Română, care prin Ierarhii, clericii și credincioșii săi participă activ la lupta pentru apărarea păcii.

Consfățuiri interconfesionale închinare luptei pentru apărarea păcii. Și în cuprinsul Mitropoliei Ardealului au avut loc numeroase consfățuiri interconfesionale închinare luptei pentru apărarea păcii.

Astfel, la 24 Februarie a avut loc la reședința Sf. Arhiepiscopii a Sibiului o consfățuire interconfesională, pentru discutarea importantelor documente ale Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii, dela Viena. La această consfățuire — care a fost prezidată de I. P. S. Mitropolit Nicolae — au luat parte: P. S. Valerian, Episcopul Oradiei, Dr. Fr. Müller, Episcopul Bisericii Evanghelice C. A., N. Bălgrădeanu, reprezentantul cultului Baptist, Ștefan Nailescu, reprezentantul cultului adventist de ziua 7-a, Dumitru Lungeanu, reprezentantului Cultului creștin după Evanghelie, protoierei din regiunile: Stalin, Autonomă Maghiară, Cluj și Hunedoara, preoți ortodocși și pastori evanghelici din raionul Sibiu, preoți ortodocși și deservenții celorlalte Culte din Sibiu, studenții Institutului Teologic de grad universitar din Sibiu și salariații Centrului Mitropolitan.

Deasemenea, au luat parte ca invitați, D-ra Zoe Gâță, secretara comitetului regional de luptă pentru pace, Dl. C. Sorici, președintele Comitetului Orășenesc de luptă pentru pace și Dl. I. Rodeanu, Inspector general în Ministerul Cultelor.

Consfățuirea a fost deschisă de I. P. S. Mitropolit Nicolae, care a salutat colaborarea frățească dintre reprezentanții tuturor cultelor, pe tărâmul luptei pentru apărarea păcii. P. S. Episcop Valerian al Oradiei a făcut apoi o documentată expunere asupra lucrărilor Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena.

La discuții au luat parte numeroși reprezentanți ai cultelor. Dl. Dr. Fr. Müller, Episcopul Bisericii Evanghelice C. A., a subliniat dorința de pace a pastorilor și credincioșilor luterani care s'au alăturat cu toată hotărârea uriașei mișcări mondiale pentru apărarea păcii. «Primul război mondial — a spus P. S. Sa — a lăsat în urma lui zece milioane de victime iar în cel de al doilea au fost uciși peste 27 de milioane de oameni. Astfel de jertfe zadarnice trebuiesc împiedecate, ca să salvăm viețile oamenilor și bunurilor materiale și culturale ale lumii. De aceea suntem datori să ne înfrățim și să luptăm pentru pace», — a încheiat Dl. Dr. Fr. Müller.

P. C. Prot. Prof. Grigorie T. Marcu a spus printre altele: «Poporul nostru are profunda convingere că tunurile pot fi făcute să amuțească, că războiului rece îi poate lua locul o sinceră colaborare internațională, că țări cu sisteme politice și sociale diferite pot coexista în mod pașnic, că spiritul tratativelor poate triumfa asupra acțiunilor bazate pe forță.

Pentru Biserica noastră lupta pentru pace este o îndatorire permanentă și a depășit de mult stadiul dorinței, a pacifismului pasiv, evoluând în lupta activă pentru pace.

Pentru pace nu luptăm singuri, ci laolaltă cu celelalte confesiuni conlocuitoare și cu toți partizanii păcii din R.P.R. și din lumea întreagă. Lupta pentru pace noi nu o ducem în salturi, nu-i dăm caracter de campanie, ci pentru noi ea este o acțiune permanentă, perfect încadrată în concepția creștină de viață și în îndatoririle noastre patriotice.

Noi luptăm pentru pace, pentru că iubim viața. Pământul rațional cultivat ne poate hrăni pe toți. Noi nu suntem de părerea aceluia care vor să extermină mai mult de jumătate din populația planetei, ca să huzurească unii îmbuibăți. Suntem convinși că naturii i se pot smulge roadele prin muncă cinstită, desfășurată în pace».

Au mai luat cuvântul: P.C. Prot. Prof. Milan Șesan, P.C. Pr. Gh. Bordeanu, P. C. Pr. N. Bârsan, P. C. Pr. Iuliu Manu, Pastorul Weber, din partea deservenților Bisericii Evanghelice, pastorul reformat Nagy Iulius, Dl. N. Bălgrădeanu, din partea cultului Baptist, Ștefan Nailescu, din partea cultului adventist, Dumitru Lunceanu din partea cultului creștin după Evanghelie, și studentul teolog Aurel Crețu. Toți au evidențiat hotărârile lor — și a tuturor oamenilor de bună credință — de a se uni în lupta nobilă pentru stăvilirea goanei înarmărilor, pentru apărarea și întărirea păcii.

După adoptarea de către toți cei prezenți a unei moțiuni care exprimă voința reprezentanților tuturor cultelor, de a fi luptători activi pentru marea cauză a păcii, — I. P. S. Mitropolit Nicolae a rostit cuvântul de închidere a consfătuirii spunând:

«Lupta pentru apărarea păcii a devenit preocuparea de căpetenie a tuturor popoarelor, câștigând noi aderenți, întărind biruința ei asupra celor care vroiesc să târască omenirea într-o nouă conflagrație mondială.

Credincioșii Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, în armonie desăvârșită cu celelalte culte și instituții de Stat își dau mâna în lupta pentru pace.

Lupta pentru pace a intrat în conștiința popoarelor lumii și ne angajează pe noi pe toți la acțiunea de îndeplinirea țelurilor ei.

Convinși de necesitatea menținerii și consolidării păcii să atragem în rândurile noastre și pe aceia cari nu sunt încă lămurii îndeajuns. Urgisind războiul și apărând pacea noi împlinim ruga ce se înalță luminoasă din pragul tuturor altarelor «pentru pacea a toată lumea, Domnului să ne rugăm».

Invoc binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestei lupte salvatoare. Să fim soli ai luptei pentru pace atât înăuntru cât și în afara graniței Patriei noastre scumpe R.P.R.

Inchei această manifestare cu cuvintele: suntem convinși că pacea poate fi apărată și trebuie să fie salvată».

*

În ziua de 16 Aprilie a. c., a avut loc și la Luduș o conferință inter-confesională, închinată luptei pentru apărarea păcii. Au participat preoți ortodocși, romano-catolici, pastori reformați și reprezentanți ai cultului mozalic și adventist din raionul Luduș. P. C. Protopop ortodox I. Macavei a arătat activitatea Bisericii Ortodoxe și a preoțimii noastre în lupta pentru pace. După ce a vorbit despre Congresul dela Viena, a îndemnat preoțimea să-și intensifice lupta pentru apărarea păcii, atât în predici

cât și în munca de lămurire individuală, ca să facă din fiecare credincios un luptător activ pentru pace. Reprezentanții celorlalte culte au manifestat deasemenea adeziunea lor la lupta pentru pace, care este o luptă pentru bună stare și progres. Iar preoții care au luat parte la discuții, au arătat felul în care lucrează și în Comitetele de luptă pentru pace și în colaborarea la lucrările de folos obștească.

În Incheiere, P.C. Prot. I. Macavei și-a exprimat satisfacția că mulțumită libertăților garantate de Constituție, avem astăzi condițiile favorabile pentru buna armonie dintre culte și pentru împreună-lucrarea lor în lupta pentru pace, pentru binele poporului și întărirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română. De aceea și în viitor preoțimea va fi în mod practic luptătoare activă pentru pace».

MITROPOLIA OLTENIEI

Sfințiri și redeschideri de biserici. — Și în cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Craiovei și Sf. Episcopii a Râmnicului și Argeșului s'au săvârșit în ultimul timp numeroase sfințiri și redeschideri de biserici, care au fost reparate și redat cultului.

Astfel, biserica din parohia Sașa, comuna Dănești, raionul Tg. Jiu, a fost sfințită de P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți. După slujba sfințirii a luat cuvântul preotul paroh, mulțumind tuturor aceluia care au contribuit la ridicarea și împodobirea acestui locaș de închinare. În calitate de reprezentant al I. P. S. Mitropolit Firmilian, a vorbit P. S. Episcop Theoctist care a adus mulțumiri preotului paroh și credincioșilor ce s'au ostenit pentru înălțarea acestei sfinte biserici și i-a îndemnat să-și sporească mai mult dragostea și râvna întru fapte bune și să nu conțenească a fi mereu vrednici luptători pentru apărarea păcii.

Sfințirea bisericii din comuna Velești, raionul Amaradia, s'a săvârșit de însuși I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, în prezența a numeroși preoți și credincioși din satele învecinate. Cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej au scos în evidență sprijinul acordat de organele locale și însuflețirea cu care credincioșii și-au dat obolul lor la ridicarea sfântului locaș. O deosebită impresie a făcut în rândurile celor prezenți chemarea caldă cu care preotul paroh și-a încheiat cuvântarea: «...Dacă am reușit să construim biserica din comuna Velești, locaș de închinare și de întărire sufletească, trebuie să ne unim eforturile ca să construim și școala primară, locaș de luminare a minților și înmulțirea cunoștințelor trebuitoare în viață».

A luat apoi cuvântul I. P. S. Mitropolit Firmilian, care a spus printre altele: «Venirea noastră s'a făcut cu trudă, dar truda ne-a fost răsplătită prin opera pe care ați săvârșit-o. Ați depus eforturi mari, ați adus piatra dela Jiu, ați adus nisipul dela Amaradia și apa din vale, iar acum opera voastră și munca depusă se încununază.

Azi vă binecuvântăm casele voastre, copii voștri truda și năzuințele voastre și vă făgăduiesc să vă pomenesc pururea în rugăciunile mele. Am înțeles că autoritățile de aici au fost foarte atente față de lucrarea voastră și v'au ajutat. Aceasta este o dovadă deplină a celei mai largi libertăți religioase în țara noastră».

Biserica parhială din comuna Risipiți a fost sfințită tot de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit, care a săvârșit sfântă slujbă înconjurat de un sobor de 14 preoți și doi diaconi.

După slujba sfințirii și după cuvântul preotului paroh, care a înfățișat râvna credincioșilor pentru împodobirea sfântului locaș și înțelegerea organelor de Stat, care au înlesnit procurarea materialelor necesare, — Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Firmilian și-a exprimat deplina bucurie pentru sfârșitul lucrărilor la biserica din comuna Risipiți, aducând totodată laude tuturor osârduitorilor și tuturor credincioșilor care au ajutat sfânta biserică. «Prin fapta voastră — a spus I.P.S. Sa — dați dovadă că stați alături și apreciați munca ce se depune azi pentru a se plămădi o altă așezare omenească, a progresului și a cinstei. Sfânta Biserică este aceea din fața căreia învățăm atâtea lucruri folositoare și primim atâtea îndemnuri pentru ca să ne împuternicim și să pornim în atâtea lucrări în lume. Sfânta Biserică înobilează sufletul credincioșilor, dă vieții un conținut spiritual și întărește inima și brațul nostru în zămislirea de toate zilele;

«Iată deci că ați deschis în satul vostru o catedrală a păcii, un templu al păcii, și câtă nevoie este astăzi în lume de pace. Niciodată omenirea nu a năzuit mai mult după această esență, după această condiție a vieții, care este pacea. Mai uriaș val în istoria omenirii nu este ca mișcarea luptei pentru pace».

În încheierea cuvântării, I. P. S. Mitropolit Firmilian a mulțumit tuturor celor ce au ajutat la înfrumusețarea sfântului locaș și a rugat pe Dumnezeu «să-i binecuvinteze și să-i îndestuleze din darurile Sale bogate».

Au mai fost sfințite: biserica din parohia Broscari raionul Vânju; biserica din parohia Mlecănești, raionul Craiova; biserica din parohia Popești-Arcani, raionul Tg. Jiu; biserica din parohia Tălpașu, raionul Hurezani; biserica din parohia Mărgheni, raionul Balș; biserica din parohia Cornet-Isvorul, raionul Craiova; biserica din parohia Corșorul, raionul Novaci; biserica din parohia Cornet-Căpreni, raionul Hurezani; biserica din satul Godeanu, parohia Drăghești, raionul Baia de Aramă și biserica din parohia Ostrovul Mare, raionul Vânju Mare, care se afla în construcție de peste 20 de ani și care abia acum a fost terminată, datorită sprijinului și înțelegerii organelor puterii locale.

Deasemenea a fost redată cultului și biserica cu hramul «Adormirea Maicii Domnului» din parohia Bucinișul, raionul Caracal, — ale cărei reparații și lucrări de pictură s'a făcut în scurtă vreme — iar la 12 Aprilie 1953 a avut loc sfințirea bisericii parohiale Mogoșești din raionul Slatina, care a fost radical înnoită, prin strădaniile și contribuția credincioșilor și a preotului paroh.

Numărul mare al locașurilor de cult înălțate sau reparate în ultima vreme constituie o dovadă vie a libertății depline de care se bucură biserica noastră și celelalte culte în Republica Populară Română.

Intensa activitate pe tărâmul luptei pentru apărarea păcii. — Revista «Mitropolia Olteniei» a publicat în ultimele sale numere numeroase dări de seamă și rapoarte asupra activității desfășurate de preoțimea ortodoxă din cuprinsul Episcopiei Râmnicului și Argeșului, în cadrul luptei pentru

apărarea păcii. Din aceste ample și documentate relatări se desprinde constatarea că preoțimea din această Eparhie este antrenată în lupta pentru pace, că înțelege importanța acestei lupte și se socotește înrolată în Marele Front al Păcii, în care se găsesc toți oamenii pașnici și cinstiți din întreaga lume.

Preoții din Eparhia Râmnicului și Argeșului urmând îndemnul date de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, pe temeiul principiilor evanghelice, -- au dat în ultima vreme un avânt și mai mare participării lor la lupta pentru pace.

La conferințele protopopești de orientare ca și la conferințele administrative, problemei păcii i s'a dat un loc de frunte. Prin temele fixate la conferințele protopopești sau prin «cuvântul introductiv» dela conferințele administrative, în care se analizează întotdeauna evenimentele din întreaga lume în legătură cu pacea — această problemă a fost mereu dezbătută, arătându-se și datoria pe care o are orice creștin, și mai ales oricare slujitor al altarelor lui Hristos, de a se afla în rândul luptătorilor pentru pace, de a lupta activ pentru cauza păcii. În urma a numeroase discuții, s'a ajuns la stabilirea celor mai bune metode de lucru, iar în diferite rapoarte de activitate s'au scos în evidență realizările practice ale preoților pe acest tărâm de activitate. Indrumarea clerului din Eparhie în lupta pentru pace se face direct de Centrul Eparhial. La una din conferințele administrative dela Centrul Eparhial, la care au participat protoiereii din raion, s'au luat hotărâri ca:

1. Preoțimea să popularizeze «documentele păcii», adoptate de Consiliul Mondial al Păcii.

2. Să propovăduiască pacea cu timp și fără timp, în predici, în cuvântări speciale, la biserică, în adunările unde preoții sunt prezenți, precum și în convorbirile lor personale cu credincioșii.

3. Lupta pentru pace să fie împletită cu împlinirea îndatoririlor obștești și obligațiilor cetățenești, preoții dând exemplu personal.

P. S. Episcop Iosif a trimis o circulară către toate protoiereile în care se arată datoria preoțimii din Eparhia Râmnicului și Argeșului de a sprijini hotărârea oamenilor cinstiți de pretutindeni, de a lupta pentru cauza păcii. Circulara P. S. Episcop conține următoarele îndrumări practice:

1. Să se ia imediat legătură cu Comitetele raionale de luptă pentru pace, în vederea intensificării acțiunii preoților pe acest tărâm de activitate patriotică.

2. P. C. Protoierei să țină consfătuiri cu toți preoți din raion, discutând asupra felului în care pot contribui mai activ la lupta pentru pace.

3. Protoiereii să stabilească îndatoririle preoțimii respective în înțelegere cu Comitetele de luptă pentru pace, raionale și locale.

4. Preoții să sprijine activitatea Comitetelor locale de luptă pentru pace, lămurind credincioșilor lor binefacerile păcii, cine sunt apărătorii ei și cine sunt ațâțătorii la război.

Deasemenea cu prilejul sărbătorilor bisericești mai însemnate, delegați ai Centrului Eparhial s'au deplasat la mănăstiri și la numeroase biserici din Eparhie, pentru a predica credincioșilor despre îndatorirea ce

revine fiecărui închinător al Domnului Hristos de a lupta pentru apărarea păcii.

Preoțimea din Eparhia Râmnicului și Argeșului a popularizat în rândurile credincioșilor documentele Congresului Național al Comitetelor de luptă pentru pace din R. P. R. și ale Congresului Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena.

În Comitetele de luptă pentru pace au fost aleși 210 preoți din întreaga Eparhie. Din Comitetul regional de luptă pentru pace fac parte din 13 membri, printre care se numără 7 preoți. Comitetul dela Centrul Eparhial și Mircea Achimescu dela parohia Slătioara, raionul Slatina; iar un număr de 14 preoți fac parte din Comitetele raionale de luptă pentru pace.

La Centrul Eparhial există un Comitet de luptă pentru pace compus din 13 membri, printre care se numără 7 preoți. Comitetul dela Centrul Eparhial are un program precis de activitate, ține ședințe lunare, conferințe, etc.

Activitatea desfășurată de clerul din Episcopia Râmnicului și Argeșului pe tărâmul luptei pentru apărarea păcii arată profundul atașament al preoțimii ortodoxe față de cauza sfântă a păcii.

MITROPOLIA BANATULUI.

Conferințe interconfesionale pentru pace. Revista «Mitropolia Banatului» oglindește în fiecare număr activitatea intensă pentru apărarea păcii a tuturor clericilor și credincioșilor ortodocși din cuprinsul Eparhiei, precum și activitatea celorlalte culte religioase. Astfel, în orașul Timișoara s'au ținut mai multe conferințe interconfesionale la care au participat reprezentanții tuturor cultelor din regiune. Scopul acestor conferințe interconfesionale a fost schimbul de experiență în vederea intensificării acțiunii de mobilizarea a credincioșilor, de toate confesiunile, în lupta pentru pace. S'au citit mai multe rapoarte de activitate arătându-se metodele folosite în slujba promovării și consolidării păcii, făcându-se apel și la inițiativa personală în găsirea unor noi metode pentru împlinirea rugăcunii cu fapta și a cuvântului cu pilda. Conferința a trimis o telegramă către Congresul național pentru apărarea păcii, la București, arătând că reprezentanții tuturor cultelor întruniți la Timișoara s'au înfrățit în hotărârea de a lua cauza păcii în propriile lor mâini și de a păși cu fermitate în primele rânduri ale luptătorilor pentru pace.

La o altă conferință interconfesională ținută tot la Timișoara, a luat cuvântul I. P. S. Mitropolit Vasile Lăzărescu, care a arătat contribuția comunităților religioase la lupta pentru apărarea păcii, subliniind în deosebi că pacea este o condiție esențială pentru înălțarea omului — iar la înălțarea omului tind toate religiile pământului.

Ceilalți reprezentanți ai diferitelor culte religioase care s'au înscris la cuvânt, au arătat că lupta pentru pace este firească pentru preoțimea și că această luptă nu are o coloratură politică.

Aceleași preocupări le-au avut și conferințele interconfesionale raionale ținute la Deta, Timișoara, Oravița, Lugoj și Moldova Nouă. S'a făcut îmbucurătoare constatare că pretutindeni preoțimea s'a alăturat acțiunii de apărare a păcii, dându-se drept pildă activitatea intensă desfășurată

în raioanele dela graniță. In afară de aceasta s'a constatat că preoțimea a apl'cat cu succes unele inițiative individuale ca: organizarea de coruri și a unei orchestre de către Pr. Ion Teodorovici din Maidan, raionul Oravița; întreținerea unei corespondențe directe cu Președintele Comitetului de luptă pentru pace din Franța și cu secretarul Comitetului de luptă pentru pace din Germania, de către Pr. Frantz Jäger din Carani, etc.

Deasemenea, preoțimea bănățeană a dat o pildă vie de îndeplinirea datorii către colectivitate, prin predarea la timp a cotelor, prin ajutorul dat în campaniile agricole ca și prin sprijinirea morală a întrecerilor pentru îndeplinirea planului de stat, spre a se asigura cu un ceas mai de vreme condiții mai bune de viață tuturor muncitorilor dela orașe și sate.

La conferința interconfesională regională din 26 Februarie 1953 s'au analizat rezoluțiile Congresului Popoarelor dela Viena, precum și sarcinile ce revin cultelor și slujitorilor lor, ca apărători ai păcii, fericirii și bunăstării a credincioșilor. La această conferință a luat parte și P. S. Valerian Episcopul Oradiei, care a arătat reprezentanților cultelor din regiune importanța istorică mondială a Congresului dela Viena, la care P. S. Sa a luat parte ca delegat. P. S. Valerian a subliniat importanța rezoluțiilor adoptate de Congres în cele trei mari probleme desbătute, și anume: independența și securitatea țărilor, destinderea relațiilor internaționale și încetarea conflictelor în curs, scoțând în evidență faptul că manifestul Congresului Popoarelor a fost semnat de toți reprezentanții Cultelor religioase, în urma cuvântării lui Stanley Ewans.

In încheierea cuvântării sale, P. S. Episcop Valerian a concretizat și sarcinile ce revin slujitorilor altarelor în lupta pentru apărarea păcii:

1. Fiecare este dator să lupte pentru înfăptuirea hotărîrilor luate de popoare prin delegațiile lor la congresul dela Viena;

2. Slujitorii altarelor să arate credincioșilor că fiecare poate contribui la biruința păcii prin îndeplinirea și depășirea planului de muncă, pe locul său de producție;

3. Toți clericii sunt datori să sporească atenția credincioșilor față de ațățătorii la război și față de aceia care îndeamnă la ură rasială sau religioasă;

4. Slujitorii altarelor sunt, deasemenea, datori să atragă în mișcarea partizanilor păcii un număr cât mai mare de credincioși.

La încheierea conferinței interconfesionale s'a hotărît trimiterea unei moțiuni Comitetului Permanent pentru apărarea păcii din R. P. R., care cuprinde adeziunea reprezentanților tuturor cultelor din regiunea Timișoara la rezoluțiile Congresului Popoarelor și angajamentul slujitorilor acestor culte de a continua să activeze cu forțe sporite pentru salvarea păcii.

Aceeași intensă luptă pentru pace s'a remarcat în Eparhia Aradului. P. S. Episcop Andrei a vorbit la o conferință regională pentru apărarea păcii, binecuvântând lucrările conferinței și arătând cât de firesc îmbrățișează Biserica Ortodoxă Română cauza păcii, care înseamnă viață.

Și în Eparhia Aradului au avut loc conferințe interconfesionale, la care au participat toți reprezentanții cultelor din regiune. S'a arătat în aceste conferințe contribuția fiecărui cult la cauza păcii și s'a făcut un prețios schimb de experiențe. Pr. Stavrofor Gh. Lițiu, Vicarul Episcopiei

Aradului, a arătat că întâlnirea reprezentanților tuturor cultelor la aceste conferințe este o urmare a politicii Statului de democrație populară față de cultele religioase. Consfințirea libertății conștiinței, a libertății exercitării cultului, sprijinul material acordat cultelor în raport cu numărul credincioșilor, toate acestea cer o atitudine corespunzătoare din partea cultelor — pe de o parte față de Stat, iar pe de altă parte, între ele: în locul luptei confesionale și a dușmăniei se impune respectul reciproc față de celelalte credințe și înfrățirea confesională în marea luptă pentru apărarea păcii și a vieții.

Această nobilă luptă se duce și în Eparhia Aradului cu multă râvnă, de către slujitorii diferitelor culte, prin predică, conferințe, pilda personală a preotului, îndemnuri individuale și colaborarea cu organele puterii de Stat în diferite probleme sociale și economice. În felul acesta slujitorii cultelor religioase dau cezarului ce este al cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.

La Arad și Caransebeș în ziua de 19 Martie 1953, au avut loc adunări ale reprezentanților tuturor cultelor religioase, pentru a protesta împotriva înumanului război bacteriologic dus de imperialiști împotriva populației pașnice din Coreea de Nord și China de Nord-Est. Participanții la consfătuirea de la Arad în frunte cu PP. SS. Episcopi Andrei al Aradului și Valerian al Oradiei, au trimis Comitetului Permanent pentru apărarea păcii din R. P. R., o moțiune în care se spune printre altele:

«Conștiința noastră de slujitori ai lui Dumnezeu, care este iubire, se cutremură în fața sălbatecelor mijloace de distrugere în masă folosite de imperialiști împotriva popoarelor corean și chinez. Folosirea continuă a acestor mijloace de luptă înseamnă o sfidare a principiilor moralei creștine de iubire a aproapelui, de pace și frățietate între oameni și popoare și — în același timp — înseamnă practicarea demonicele doctrine neomalthusianiste care deosebește pe oameni în rase inferioare și superioare, primele fiind destinate a pieri în folosul celor din urmă.

În spiritul Apelului adresat guvernelor celor 5 mari puteri de către Congresul popoarelor pentru apărarea păcii de la Viena, cerem renunțarea la politica de forță, în folosul politicii tratativelor între marile puteri care să asigure pacea lumii.

Cerem să se pună imediat capăt războiului bacteriologic din Coreea și China, precum și încetarea imediată a ostilităților pe toate teatrele de război din lume».

Moțiunea a fost semnată de: P. S. Andrei Episcopul Aradului, P. S. Valerian al Oradiei, Preot. Denes Bela (reformat) pastor Gh. Baci (adventist), Prot. Dr. Gh. Lițiu (ortodox), Szigmeth (rom. catolic), prot. Nagy Zoltan (reformat), prot. Drag. Ostoici (ortodox sârb), Dr. Nic. Schönfeld, prim rabin al Comunității Evreilor, Gh. Bradin (Penticostal) și I. Grecu (Baptist).

Deasemenea, în ziua de 23 Martie 1953 a avut loc la Timișoara o consfătuire la care au luat parte deservenți ai tuturor cultelor din întreaga regiune. Reprezentanții celor mai felurite credințe religioase și-au unit glasurile pentru a protesta împotriva fărădelegilor săvârșite de imperialiști prin deslănțuirea războiului bacteriologic. Toți reprezentanții cultelor au arătat că «victimele armeei bacteriologice sunt frații și surorile

noastre... Ceea ce se petrece acum în Coreea și China s'ar putea petrece mâine și la noi, dacă planurile imperialiștilor agresori nu vor fi zdrobite. De aceea — au afirmat cu tărie participanții la consfătuire — împreună cu întregul nostru popor — suntem ferm hotărâți să consolidăm lagărul păcii, democrației și socialismului până într'atâta, încât în fața stăvilărilor pe care-l vom înălța noi, partizanii păcii, să se frângă toate uneltirile vrăjmașe».

«Clerul regiunii Timișoara a contribuit și cu alte mijloace la popularizarea și extinderea în mase cât mai largi a acțiunii de condamnare a războiului bacteriologic. Astfel, mulți preoți au împărțit timbrele «sprijiniți lupta eroică a poporului corean» ca spre pildă, cei din Sasca, Oravița. Emisiunile de radio și ziarele locale au difuzat pe calea undelor și prin scris apeluri de solidarizare a tuturor credincioșilor, indiferent de cultul cărui aparțin, la acțiunea nobilă de salvagardare a păcii și de condamnare a războiului bacteriologic».

Renovări de biserici în Episcopia Aradului. — În cursul ultimilor doi ani s'au construit în Eparhia Aradului o biserică — în comuna Burjuc — și o casă parohială, în comuna Chișcădaga.

În aceeași perioadă de timp s'au reparat 20 biserici parohiale, și anume: Comlăuși, Aldeșt', Măgulicea, Văsoaia, Bârsa, Almașul de Mijloc, Balomirul de Câmp, Boiu, Cioara, Vinerea, Băița, Sântuhalm, Măgura, Bârsău, Iscroni, Bodrogul Vechiu, Felnac, Pâncota, Arad-Grădiște și Micălaca Veche. Au fost reparate și trei case parohiale, la Băița, Deva și Arad-Grădiște.

Sfințiri de biserici. — În urma renovărilor făcute prin strădaniile credincioșilor, au fost sfințite și redată cultului următoarele lăcașuri de închinare: biserica din parohia Bucosnița raionul Caransebeș; biserica din parohia Ruginosu; biserica din parohia Prevăleni, raionul Brad (unde a fost restaurată și casa parohială); biserica din parohia Zimbru, raionul Gurahonț; biserica din Băița, raionul Deva; biserica parohiei Avram Iancu, raionul Criș; biserica din Jupa, raionul Caransebeș și din Leucusști, raionul Lugoj.

PESTE HOTARE

BISERICA ORTODOXĂ DIN CEHOSLOVACIA

Proclamarea autocefaliei Mitropoliei Ortodoxe din R. Cehoslovacă, la 8 Decembrie 1951, a fost un act important, care a produs consecințe hotărâtoare în viața credincioșilor ortodocși din Cehoslovacia.

Astfel, între primele mari acțiuni, după vizita făcută de I. P. S. Mitropolit Elefterie la Moscova, între 18 Iunie și 8 August 1952, spre a mulțumi Înalt Prea Sfințitului Patriarh Alexei al Moscovei pentru acordarea autocefaliei — a fost ținerea primului Sobor al Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia. Acest sobor, adică Marea Adunare Națională bisericească, s'a întrunit la Prešov, în ziua de 27 Octombrie 1952, cuprinzând 64 de membrii și anume: pe membrii Sfântului Sinod, câte 6 delegați pentru fiecare eparhie și câte 9 membri pentru consiliile eparhiale, clerici și mireni, de origine Cehi, Slovaci, Volhinieni și Carpatoruși, vechi ortodocși și reveniți la Ortodoxie.

În cuvântul de deschidere, I. P. S. Mitropolit Elefterie a subliniat rolul istoric al primului Sobor al Bisericii Ortodoxe Autocefale din R. Cehoslovacă, prin care se încheie măsurile de organizare internă a Bisericii și începe o cale nouă de strădanie neobosită pentru Biserică și Patrie, spre realizarea unei vieți mai îmbelșugate. În acest scop I. P. S. Sa a subliniat rolul important al prediciei, care trebuie să urmărească țeluri teologice și practice, îndemnând pe credincioși, potrivit învățăturilor Sfintei Scripturi, să sprijine prin strădaniile lor munca întregului popor pentru înflorirea Patriei și pentru făurirea unei vieți mai bune.

Delegatul Oficiului de Stat pentru afacerile bisericești și-a exprimat — în numele ministrului Zd. Fierlinger — încrederea că Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia va ști să încadreze clerul și pe credincioși în marea operă de făurire a socialismului.

Referatul principal a fost susținut de Prof. Pr. Josif Kulhein și a cuprins cinci probleme mari. În problema despre Unitatea Bisericii s'a exprimat concepția unității spirituale în Ortodoxie a tuturor credincioșilor. Cu această ocazie s'a constatat, că încă nu este unitate în ce privește cărțile de ritual, pentru că în Cehia și Moravia se folosește ritul mai simplificat al Episcopului Gorazd, pe când în Slovacia e folosit ritul vechiu slavon-rusesc, ca și ritul reveniților. Chiar limba de cult e deosebită, folosindu-se slavona bisericească în Slovacia și limba cehă în partea de Apus

a țării. Cântarea bisericească este îndeplinită, fie de toți credincioșii, fie de către cor. Calendarul se ține după stilul nou, numai calculul Pascaliei se face după stilul vechi care a mai rămas în uz în Slovacia, dar se tinde să fie revizuit. În problema despre **Viața internă a Bisericii**, se constată lipsa de cler, în care scop s'au organizat cursuri pentru inițiere. Apoi se cere sporirea zelului pastoral, spre îndeplinirea potrivită a obligațiilor de cult, a predicării, a cântării comune și a întăririi presei bisericești. În problema despre **Chivernisirea în biserică**, se subliniază necesitățile pentru întreținerea locașurilor de închinare, se subliniază trebuințele de a se face economii și de a fi îndrumați credincioșii ca nu numai să primească dela Biserică, ci să contribuie și ei la susținerea acesteia. În problema **Război și pace** se arată caracterul fundamental al luptei pentru pace în viața fiecărui cleric și credincios, care se impune ca o obligație morală, după exemplul dat de Uniunea Sovietică, în promovarea adevăratului patriotism. În fine, în problema despre **Construirea vieții noi**, se arată că socialismul a adus, în organizarea socială a păturii populare, o adevărată eliberare din sclavia mizeriei și a exploatării și a asigurat independența politică. Deci, fiecare creștin e îndemnat să respecte porunca Sfântului Apostol Pavel dela Romani XIII, privitoare la respectul cuvenit autorității de Stat și muncii cinștite.

Discuțiile ce au urmat au adus numeroase contribuții și soluții practice în rezolvarea problemelor puse, încât în rezoluțiile adoptate au fost stabilite trei directive principale: «Ajutorarea reciprocă prin dragoste», «Recunoștința pentru cel ce dăruiește» și «Pacea va învinge, dacă vom lupta pentru ea». În concret se cere încadrarea activă în lagărul păcii, sprijinirea scopurilor și acțiunilor Consiliului Mondial al Păcii, îndrumarea credincioșilor spre consolidarea Patriei și întărirea prieteniei cu marea Uniune Sovietică, garanția păcii și a progresului în lume.

La sfârșitul ședinței au fost alese organele administrative ale Mitropoliei Ortodoxe Autocefale din Republica Cehoslovacă, pentru Consiliul Mitropolitan, pentru Comisia Mitropolitană de control și cea economică, și pentru Comitetul Central Mitropolitan pentru Pace. Aceleași alegeri urmează și pentru fiecare Eparhie în parte, fiind promovați în posturile cu răspundere clerici și mireni activi în cadrul Bisericii. În Comisia pentru Pace au fost aleși încercații străduitori: P. S. Episcop Alexei din Prešov, prot. B. Aleš dela Praga, Cancelarul Mitropolitan B. Cerkes, prot. D. Surma din Olomouc și prot. M. Sobota din Slovacia.

În spiritul acestor principii s'a început și anul academic la Facultatea de Teologie din Prešov, la 2 Octombrie 1952. Cu acest prilej noul decan, prot. Dr. Josef Kulheim, a dezvoltat tema: «Să trăiți în modul corespunzător misiunii la care ați fost chemați», și a explicat amănunțit că o Facultate de Teologie îi învață pe studenți învățătura despre Dumnezeu, despre cuvântul Lui și felul cum se cuvine să I se slujească. Facultatea de Teologie Ortodoxă oferă cunoașterea și adâncirea dogmelor ortodoxe, dar totodată ea alimentează darul chemării către preoție și către Dumnezeu, spre slava lui Dumnezeu și fericirea credincioșilor, într'o patrie îmbelșugată.

A doua acțiune principală a Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia a fost susținerea luptei pentru pace, fie prin viu grai la felurite conferințe, fie

prin scris. Sunt de relevat în acest sens articolele din revista «Glasul Ortodoxiei», organul principal al Mitropoliei Ortodoxe Cehoslovace, care apare în limba cehă, în limba slovacă și în limba rusă cu acelaș cuprins, sub redacția unui comitet, condus de P. C. Prot. B. Aleș din Praga. Cităm: «Rolul important al predicii pentru pace», de I. P. S. Mitropolit Elefterie; «Rolul clerului în lupta pentru pace», de prot. J. Novak; «Pentru o omenire mai desăvârșită»; «Necazul lumii în război»; «Ascultați cuvântul divin»; «Pacea lumii»; «Congresul Popoarelor pentru Pace»; «Rolul cuvântului dumnezeesc»; «Bogăția creștinului»; «De ce ne rugăm pentru pace», și altele. Cu aceleași probleme se ocupă și numeroase articole din bogatul Almanah al Mitropoliei Ortodoxe Cehoslovace (Pravoslavny Sbornik), pe anul 1953. Astfel, I. P. S. Mitropolit Elefterie subliniază străduințele pentru armonia îmbucurătoare între partizanii păcii de pretutindenea și arată rolul important al predicii actuale, care trebuie să fie orientată spre problemele concrete ale vieții, în legătură cu Evanghelia Mântuitorului; P. S. Episcop Cestmir din Olomouc explică roadele păcii, pe care le aduce Sfântul Duh Mângâietorul; P. S. Episcop Alexei de Prešov înfățișează temeiurile care îndreptățesc credința milioaneilor de oameni că «Pacea va învinge», iar P. S. Episcop Alexandru dela Michalovice arată necesitatea înțelegerii dintre popoare. La întrebarea «De ce să luptăm pentru pace?», decanul Facultății de Teologie, Pr. J. Kulheim, răspunde că «aceasta este obligația de căpătâi a fiecărui creștin conștient, fapt la care îndeamnă Sfânta Scriptură și dragostea pentru aproapele».

Urmând Apelului lansat de Congresul Popoarelor pentru Pace dela Viena, din Decembrie 1952, precum și hotărârilor Conferinței Partizanilor Păcii din Republica Cehoslovacă, din 8 Ianuarie 1953, Comitetele de Luptă pentru Pace ale Bisericii Ortodoxe Cehoslovace s'au întrunit, în zilele de 14-22 Ianuarie 1953, în patru conferințe eparhiale: la Praga, Olomouc, Prešov și Michalovice. Ele au susținut cu însufletire principiul că «omul vrea să trăiască și să construiască», dar pentru aceasta are nevoie de viață și de pace, care sunt două premise de bază, ce se condiționează și se coordonează reciproc. În cadrul acestor conferințe s'au adoptat o serie de măsuri pentru intensificarea luptei de apărare a păcii în rândurile credincioșilor și pentru lichidarea atitudinii de «gură cască» pe care o mai au unii, fie din neștiință, fie din instigarea dușmanilor păcii.

Cu aceleași probleme se ocupă ședințele eparhiale dela Michalovice și Prešov din 14-16 Aprilie 1953, și cele dela Praga și Olomouc din 4 Mai 1953. O delegație ortodoxă, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Elefterie, a participat la ședința plenară a Comitetului Cehoslovac de Luptă pentru Pace din luna Mai, contribuind la adâncirea străduințelor comune în slujba păcii. Aceleași probleme i-au fost consacrate și ședințele eparhiale pentru pace dela Praga și Prešov, din zilele de 24-28 Septembrie 1953. I. P. S. Mitropolit Elefterie și P. S. Episcop Alexei au participat la Congresul pentru Pace al oamenilor muncii din Republica Cehoslovacă, ținut la Praga în ziua de 11 Octombrie 1953, unde au adus adeziunea Bisericii Ortodoxe Cehoslovace la lupta purtată de întregul popor pentru pace.

Moartea marelui dascăl al oamenilor muncii, I. V. Stalin, și apoi a neonicului său, Președintele Republicii, Klement Gottwald, a cernit inimile credincioșilor ortodocși. Numărul 3 al revistei «Glasul Ortodoxiei» este

închinat în întregime memoriei celor decedați și cuprind articole semnate de I. P. S. Mitropolit Elefterie și PP. SS. Episcopi Cestmir și Alexei, prot. J. Novak, Dr. J. Kulheim și alții.

Proclamarea Patriarhiei Bulgare (9 Mai 1953) la care a participat însuși I. P. S. Mitropolit Elefterie, este cinstită în mod deosebit în alt număr din revista oficială.

Pe tărâmul organizării interne a Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia au survenit unele schimbări. Astfel, potrivit art. 13 din Statutul de organizare, s'a făcut alegerea unui Vicar pentru Eparhia Michalovice, în persoana P. C. Prot. Mihai Milai, care la 15 Februarie 1953, a fost hirotonit Episcop, primind numele de Metodie, în cinstea marelui Apostol al Slavilor* P. S. Episcop Alexandru fiind pensionat pentru vârstă înaintată, a fost numit în locul său P. S. Episcop Metodie la Michalovice, iar P. S. Cestmir Olomouc îmbolnăvindu-se grav, și primind un concediu lung, la 1 Aprilie, iar la 17 Iulie fiind și el pensionat, a fost însărcinat cu girarea Eparhiei P. C. Prot. Jar. Cech. Au fost completate locurile vacante în parohii și au fost zidite biserici noi. În acest domeniu un merit deosebit revine Prea Cuviosului Arhimandrit Andrei Kolomački, care până în prezent a construit 28 de biserici în stil frumos ortodox.

Între pierderile prin deces se semnaleză moartea a trei dintre vechii colaboratori ai Episcopului mucenic Gorazd, împușcat de nazisti la 4 Septembrie 1942, și anume: Prot. Dr. Vařlav Zdrajila, Prot. Dr. Ing. Alois V. Cervin, prieten sincer al poporului român, care din Mai 1945 a fost chemat să colaboreze la reorganizarea Bisericii Ortodoxe Cehoslovace și Ing. Pr. Lev, membru al Adunării Mitropolitane.

Printre tipăriturile bisericești, pe lângă articolele teologice din revista oficială și din Almanah, semnate de: P. C. Păr. P. Axman, J. Leixner, A. J. Novak, K. D. Surma, J. Kulheim, Vl. Hacer, B. Aleș, B. Navraii, E. Kaciur, Lev Dosedel, Dr. J. Kizak, P. Kernășevici și alții, se impun: **Liturgica ortodoxă**, compusă de B. Aleș, Praga 1952, pag. 66, cuprinzând explicarea formelor, riturilor și practicilor liturgice; **Catehismul ortodox al Episcopului Gorazd**, pag. 216; **Tatăl nostru**, carte de rugăciune în limba cehă, pag. 272; **Micul molitfelnic**, în slavona bisericească, pag. 220; **Catehismul ortodox**, în limba slovacă, pag. 220; **Triodul-Penticostar**, în slavona bisericească, pag. 372, și **Marele sbornic**, în slavona bisericească, cuprinzând Mineiul general, Ceaslovul și Octolul, apoi Mineiul praznicelor și Mineiul Postului și al Floriilor, pag. 958.

Revista Bisericii Ortodoxe din Cehoslovacia cuprinde numeroase informații și dări de seamă cu privire la Biserica Ortodoxă Română. Astfel Nr. 7 din «Glasul Ortodoxiei» 1953, prezintă o dare de seamă asupra lucrării I. P. S. Patriarh Justinian «Apostolatul Social», vol. 4; Nr. 6, pe 1953, cinstește memoria compozitorului Ciprian Porumbescu, iar Nr. 7, pe 1953, dă relații despre Institutele Teologice și despre revista «Telegraful Român», precum și alte informații din viața Patriarhiei Române, datorite P. C. Păr. Vasile Mardac, Protoiereu în Eparhia cehă, care este duhovnicul Românilor ortodocși din Republica Cehoslovacă.

Pr. Prof. MILAN ŢESAN

INDRUMARI PASTORALE

DESPRE CÂNTAREA CREDINCIOȘILOR ÎN BISERICĂ

Introducerea în Biserică a cântării de obște, în zilele noastre, nu este o înnoire, după cum cred unii.

«Cântarea credincioșilor la sfintele slujbe — spune cu drept cuvânt, I.P.S. Patriarh Justinian —, nu constituie o inovație arbitrară, ci o revenire la vechile și bunele tradiții ale Bisericii Pravoslavnice»¹⁾.

În vechime, cântarea în biserică nu era rezervată unor specialiști, cântăreți sau coriști, ci era un drept al tuturor credincioșilor.

În primele veacuri creștine se practica **cântarea responsorică**. Credincioșii, adunați în biserică, dădeau la un loc răspunsuri scurte la invocările preotului sau la psalmodierile și lecturile cântărețului. În cântarea responsorică, solistul avea rolul principal, iar poporul dădea răspunsuri, alcătuite din formule de încheiere, refrene ale psalmilor sau imne scurte.

Mai târziu, în veacul al IV-lea creștin, se dezvoltă **cântarea antifonică**. Psalmii se cântau alternativ, de o parte bărbații și de alta femeile și copiii, executând pe rând, fiecare parte câte un verset. La sfârșitul psalmului, cele două grupe se uneau, încheind toți împreună cu: «Aliluia» sau alt refren, ori cu doxologia mică²⁾.

Atât cântarea responsorică, cât și cea antifonică era executată de toți credincioșii. Sf. Vasile cel Mare descrie cântarea din timpul său, astfel: «Dacă este frumoasă marea furtunoasă, apoi oare nu e și mai frumoasă o adunare la biserică, la care glasul unit al bărbaților, femeilor și copiilor, asemenea valurilor ce se izbesc de mal, se înalță către Dumnezeu?»³⁾.

Sf. Efrem Sirul și alți Sfinți Părinți din perioada patristică de aur, au folosit cu succes cântarea în comun ca mijloc de apărare împotriva ereziilor vremii.

Și astăzi auzim la sfintele noastre slujbe, îndemnurile vechi ale Bi-

1. Din declarațiile I. P. S. Patriarh dela 27 Iunie 1952, rostite la Institutul Teologic din București.

2. Pr. P. Vintilescu, «Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântările bisericești», București 1937, p. 198.

3. Sf. Vasile cel Mare, *Homilia* IV, în exaameron Migne P. G. XXIX, col. 96.

sericii: «Să zicem toți», «Cu o gură și cu o inimă să slăvim și să cântăm», «Ca într'un gând să mărturisim», etc., la rugăciunea în comun.

Necesitatea ca în biserică să se introducă cântarea vie și simplă a credincioșilor după vechile melodii, este simțită și de celelalte Biserici Ortodoxe și în deosebi de Biserica Ortodoxă Rusă. «In biserică se cuvine să cânte fiecare credincios și toți la un loc», spune distinsul profesor de Teologie dela Moscova, L. Pariiski⁴).

Iar Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei, spune: «Intrebați această mulțime, ce așteaptă dela cântarea bisericească, și ce fel de cântare ar dori ea. Și mulțimea credincioșilor vă va răspunde: «Dați-ne o cântare care să ne miște, care să ne stoarcă lacrimile smereniei, care ne-ar însufleți și ne-ar ajuta să ne rugăm»⁵).

Corurile bisericești plătite nu au nicio legătură cu ideea de participare activă a credincioșilor la sfintele slujbe⁶). Cu atât mai mult cântarea la strană a unui singur cântăreț. Față de preocupările mai mult artistice ale unor coruri, care neglijează latura spirituală, Biserica preferă cântarea plină de evlavie a credincioșilor.

Din încercările care se fac în zilele noastre în numeroase parohii dela noi, ca și din experiența mai veche a Bisericii, putem desprinde că enoriașii, chemați să ia parte activă la cele bisericești, încep să se apropie de sfintele altare cu mai multă căldură. Cântarea de obște este totdeauna un mijloc de apropiere și unire între credincioși. Sf. Vasile cel Mare descrie astfel rostul comunitar al cântării bisericești:

«Cine oare mai poate fi socotit vrăjmaș al altuia, atunci când își unește glasul la un loc cu el, pentru a da laolaltă laudă lui Dumnezeu? Psalmodia aduce cu sine tot ce poate fi mai bun: iubirea, făcând din tovărășia laolaltă a glasului un fel de trăsură de unire între oameni, adunând poporul laolaltă într'un singur cor»⁷).

Cântarea de obște exercită un însemnat rol educativ asupra credincioșilor⁸). Dar mai presus de aceasta este un mijloc verificat de apărare împotriva prozelitismului sectar și de readucere în albia Ortodoxiei a elementelor disidente, creiate de «Oastea Domnului» și alte asociații religioase. Nu este nevoie ca preotul să se războiască cu cei ce caută să-i desbina turma. Să fie lăsați numai credincioșii să învețe cântările Sf. Liturghii, și ei înșiși vor aduce la biserică pe cei rătăciți.

De aceea, la consfătuirea cu preoțimea Capitalei, ținută la Institutul Teologic din București, la 27 Iunie a.c., I.P.S. Patriarh Justinian, între alte probleme de actualitate înfățișate clerului, a atras atenția asupra necesității participării active a credincioșilor, la sfintele slujbe și a reînnoit îndemnul său către slujitorii altarelor pentru introducerea cântării

4. L. Pariiski, «Despre cântarea bisericească», art. în «Jurnalul Patriarhiei Moscovei» 1949, Nr. 11, pag. 55.

5. Vezi «Pastorală de Paști», 1946 a Prea Fericitului Patriarh Alexei, publicată în «Calendarul bisericesc ortodox al Patriarhiei Moscovei pe 1947», Moscova, p. 48.

6. Vezi și Diac. Prof. Ene Braniște, «Participarea la liturghie și metodele pentru realizarea ei», art. în revista «Studii Teologice», 1949, Nr. 7-8, p. 622.

7. Sf. Vasile cel Mare, *Homilia la Psalmul 1*, Migne P. G. XXIX, col. 212. Comp. Pr. Olimpă Căciulă: *Sf. Vasile cel Mare, Comentariu la Psalmi*, București 1949, p. 25.

8. L. Pariiski, *op. cit.*, p. 54.

de obște a enoriașilor, în biserică. Glasul de părintească chemare al Întâistătătorului Bisericii noastre era încă sub impresia desbaterilor dela ședințele Sf. Sinod, ce au avut loc cu puține zile înainte, la care s'a examinat punerea în aplicare, în cuprinsul întregii Biserici, a hotărîrii sinodale, luată cu trei ani în urmă, cu privire la introducerea cântării pe o singură voce, a credincioșilor.

Încă din Iulie 1949, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a început a cere cântăreților bisericești să se întrunească în ședințe lunare, pentru a învăța cântarea de obște.

În ședința sa din 5 Octombrie 1950, Sfântul Sinod⁹⁾ redă credincioșilor mireni dreptul participării active la cântările, citirile și rugăciunile Cultului, drept legitim, întemeiat pe o veche și îndelungată practică creștină. Privilegiul de a cânta și citi în Biserică, rezervat adesea unui singur dascăl de străină, este extins acum asupra masei enoriașilor. Credincioșii de ambele sexe și de toate vârstele sunt lăsați să învețe cântările și citirile bisericești, spre a putea lua parte activă la sfintele slujbe. Cântarea urmează a se executa monodic, după cărțile de cântări bisericești, aprobate de Sf. Sinod, fără a se exclude și posibilitatea cântării polifonice, acolo unde se poate.

Hotărîrea aceasta a supremului for bisericesc, comunicată parohiilor, a fost primită cu bucurie de credincioși.

Aducerea însă la îndeplinire a hotărîrii sinodale nu era lucru ușor. Inșiși deservenții bisericești trebuiau orientați în această latură, și, în al doilea rând, ea cerea a se pune în mâinile credincioșilor cărțile trebuitoare pentru învățarea cântărilor monodice. Se cerea apoi o muncă organizată pe teren, susținută cu ochiu veghetor și îndemn necurmat din partea autorității superioare bisericești.

De aceea, cu ocazia cursurilor de îndrumare a preoților de pe lângă Institutele Teologice, o grijă deosebită s'a acordat orientării și pregătirii clerului în vederea introducerii cântării în comun. Această preocupare s'a urmărit și în conferințele protopopești lunare. În același scop, în Școlile de cântăreți și în Institutele Teologice s'a introdus cântarea de obște uniformizată, după cărțile de cântări autorizate de Sfântul Sinod.

Înainte de a se proceda la publicarea cărților destinate popularizării cântării unisone a credincioșilor, s'a găsit necesar să se tipărească «Gramatica muzicii psaltice — studiu comparativ, cu notația liniară»¹⁰⁾.

E multă vreme de când se simte la noi necesitatea transpunerii cântărilor bisericești tradiționale pe notația liniară. Învățatul Episcop Melhisedec al Romanului, văzând înapoiținarea cunoscătorilor notației psaltice, cerea acest lucru încă din 1882¹¹⁾.

Prin publicarea Gramaticii muzicale, se caută a se facilita interpretarea și transcrierea cântărilor noastre bisericești în semnele liniare. În același timp se urmărește ca învățarea muzicii psaltice să se facă prin com-

9. Vezi «Biserica Ortodoxă Română», revista Sf. Sinod, București 1950, Nr. 10, pp. 560-561.

10. A apărut cu aprobarea Sf. Sinod și binecuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian, în editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 6 Iunie 1951, pp. 206. Autori: Prof. N. Lungu, Pr. Prof. Gr. Costea și Prof. I. Croitoru.

11. «Memoriu pentru cântările bisericești în România», în revista «Biserica Ortodoxă Română», București 1882, Nr. 1, pag. 43.

parație cu cea liniară — mai cunoscută de credincioși. Prin această importantă scriere se deschide calea înțelegerii și răspândirii largi în mijlocul credincioșilor din toate laturile țării a muzicii tradiționale, de care ne leagă un trecut de prețioasă amintire.

Se trece apoi la tipărirea celui dintâi manual de cântări monodice după melodile tradiționale¹²⁾, punându-se la dispoziția credincioșilor lucrarea «Cântările Sfintei Liturghii și cântări religioase», pe ambele notații muzicale, psaltică și liniară. Lucrarea apare întâi în «Studii Teologice», revista Institutelor Teologice din Patriarhia Română¹³⁾, și apoi în volum aparte, cu același titlu¹⁴⁾. Așezarea cântărilor pe notație liniară, după izvod psaltic, s'a făcut cu osteneala maestrului N. Lungu, conferențiar la Institutul Teologic din București, și a arhidiaconului Anton Uncu, asistent la același Institut. Este o carte din cele mai necesare, cuprinzând un mare număr de melodii familiare credincioșilor.

Pentru a înlesni și mai mult mirenilor cunoașterea muzicii tradiționale, «Cântările Sfintei Liturghii» au fost reproduse apoi în «Cartea de rugăciuni pentru tot creștinul»¹⁵⁾, dar numai pe notația liniară. Ceva mai mult, în aceeași carte au fost introduse tot pe notația liniară, cu osârdia celor doi ostenitori amintiți mai sus, o seamă de «Tropare, svețilne și alte cântări ziditoare de suflet din slujbele de peste an»¹⁶⁾, dintre care o parte publicate pentru întâia oară în această formă.

Tot din șirul tipăriturilor destinate cântării de obște este și «Prohodul Domnului», având alături de text și note muzicale¹⁷⁾. La acestea putem adăuga că Sfântul Sinod din sesiunea Iunie 1952, a aprobat textul unei noi lucrări pentru uzul cântării de obște, numită «Vecernierul», alcătuită de o comisie de specialiști formată din: prof. N. Lungu, Pr. Gr. Costea și prof. I. Croitoru. Lucrarea a apărut în vara anului 1953, într'o formă deosebit de îngrijită.

Pentru introducerea cântării de obște n'a lipsit îndemnul Ierarhilor, exprimat în împrejurări potrivite¹⁸⁾. Acolo unde s'a depus mai multă stăruință în această activitate de cârmuirea bisericească și de preoțime, roadele îmbucurătoare n'au întârziat să se vadă.

Odată cu introducerea cântării de obște se ridică și problema uniformizării cântului bisericesc.

Dincoace de munți, în Moldova, Muntenia și Oltenia încă se menține o relativă unitate a cântării bisericești, deși influențele muzicale străine,

12. Până la transcrierea pe note liniare a melocilor tradiționale, preoții s'au folosit pentru cântarea comună, în anii, 1949-1950, de lucrarea Prof. I. Croitoru: «Liturghia psaltică pentru popor». București 1942, pp. 72 alcătuită în stil psaltic.

13. București 1951, Nr. 1-2 (pp. 29-60), Nr. 3-4 (pp. 135-166), Nr. 5-6 (pp. 257-291) și 1952, Nr. 1-2 (pp. 25-56).

14. București 1951, pp. 118.

15. Această carte de rugăciuni, alcătuită cu aprobarea Sfântului Sinod, se editează în prezent de toate centrele metropolitane. În exemplarul consultat de noi, imprimat în editura centrului mitropolitan al Ungro-Vlahiei, București 1951, cântările acestea se află la pp 119-164

16. Ibidem, pp. 214-282.

17. «Prohodul Domnului», în editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București 1952, pp. 40.

18. A se vedea de pildă pastorală de Sfintele Paști 1952, a I. P. S. Patriarh Justinian în «Glasul Bisericii», revista Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, Nr. 1-3/1952, pp. 8-9.

de origină apuseană, cu un pronunțat caracter laic încearcă de peste 100 de ani să se substituie muzicii noastre bisericesti tradiționale.

În Ardeal însă, datorită împrejurărilor vitrege în care s'a dezvoltat viața religioasă de acolo, avem astăzi patru feluri de cântare bisericească.

Actuala noastră organizare bisericească unitară, pe care o dorim cât mai strânsă și mai reală, cere a se introduce unitate și în cântarea bisericească. Necesitatea uniformizării muzicii bisericesti a fost observată încă de învățatul Episcop Melchisedec al Romanului, care, pentru frânarea bunului plac în acest domeniu, propune ca t'părirea cărților pentru cântările bisericesti să se facă sub îndrumarea și supravegherea Sfântului Sinod. El cere ca: «aceleași cântări melodice și armonice să se audă în toate bisericile României»¹⁹).

Uniformizarea cântării bisericesti la noi se poate face numai pe baza muzicii noastre psaltice tradiționale, care are adânci rădăcini în sufletele credincioșilor. Cântarea psaltică face parte din patrimoniul artistic și spiritual al poporului nostru. Prin vechimea sa multiseculară, ea a intrat în gustul masei credincioșilor. Psaltichia noastră, așa cum o cântăm astăzi, sub influența măștrilor Macarie Ieromonahul și Anton Pann, poartă pecetea coloritului românesc. În același timp, melodiile noastre bisericesti tradiționale au avantajul că nu se depărtează de fondul muzical bizantin, comun tuturor Bisericilor Ortodoxe. Ele formează o punte de înțelegere și apropiere cu Ortodoxia de pretutindeni. Cu ocazia unei recente vizite la mănăstirile noastre a P.C. Arhimandrit arab din Siria, V. Samaha, am observat cum acesta înțelegea și urmărea destul de bine cântările stranei, fără a cunoaște cât de puțin limba română.

Biserica Ortodoxă Rusă face astăzi simțite eforturi pentru întoarcerea la vechile sale surse muzicale, care își au originea în cântul bizantin, adus de Apostolii Slavilor, Chiril și Metodiu.

«Noi trebuie să facem tot posibilul — spune Prea Fericitul Patriarh Alexei — ca să îndepărtăm duhul laic din cântarea noastră bisericească, și să ne întoarcem la frumoasele și vechile noastre modele, atât de dragi inimii creștinului pravoslavnic, cum crede și se roagă»²⁰). Iar cu altă ocazie scria: «De ce să alergăm după lucruri fără de gust din punct de vedere bisericesc, prin imitarea cântărilor laice, atunci când la noi sunt uimitoare modele de cântare strict bisericească, consfințite de vreme și de tradiții»²¹).

Pe deasupra, cântarea noastră tradițională corespunde pe deplin cerințelor spirituale ale credincioșilor. Această lucrare caută să satisfacă mai puțin auzul, cât inima. Ea scoate în relief mai mult textul, decât melodia. Melodia e în slujba textului și subordonată acestuia. Fericitul Augustin făcea această mărturisire: «Când mi se întâmplă să fiu desfătat mai mult de felul cum se cântă, decât de ceea ce se cântă, atunci recunosc că greșesc amarnic și aș dori să nu-l mai aud pe cel ce cântă»²²).

19. Melchisedec, *Op. cit.*, p. 44.

20. Vezi L. Pariiski, *op. cit.*, p. 52.

21. «Cuvântarea Patriarhului Alexei rostită la Academia Teologică din Moscova cu ocazia conferinței despre cântarea bisericească, 18 Aprilie 1948», în «Jurnalul Patriarhiei Moscovei» 1948, Nr. 5, pag. 8.

22. *Confessionum Liber X*, c. 33, în Migne P. L. XXXII, p. 800.

Prin tonul său profund și potolit, vechea cântare bisericească stimulează concentrarea spirituală, trezește evlavia și îndeamnă la rugăciune.

Explicarea cântării de obște cade în sarcina preotului și în deosebi a cântărețului bisericesc. Cântărețul nu trebuie să-și imagineze că prin această cântare, rolul său se împuținează. Dimpotrivă, însemnătatea cântărețului e mai mare, deoarece el este tehnicianul care răspunde de buna executare a cântărilor de către credincioși, precum și de prevederile tipiconale. În sarcina lui rămân apoi toate slujbele și ierurgiile care nu se pot cânta în comun.

Prin stimularea cântării de obște nu trebuie să ajungem neapărat la desființarea corurilor. Corul, format din credincioși evlavioși și fără plată, ne poate fi de mare folos pentru a învăța și susține cântarea monodică. Corul va executa cântarea model, pe care credincioșii o vor urma cu glasul²³).

În același timp, pentru auditorul obișnuit cu muzica polifonică mai ales la orașe, corul poate executa și melodii psaltice armonizate. Pe drumul armonizării vechilor noastre cântări bisericești și-au creat prețioase merite maestrii D. Kiriac, Gh. Cucu, ș.a. La acestea se pot adăuga și bucăți de creație artistică nouă, alcătuite în stil psaltic. Cântările armonizate vor fi executate de preferință la sărbătorile mari de peste an, sau vor alterna cu cântările în comun.

Nu ne îndoim că preoții și cântăreții bisericești, pătrunși de dragoste pentru credincioși, cunoscând perspectivele pastorale pe care le crează cântarea în comun a credincioșilor, vor spori în râvnă și osteneala pentru a aduce la îndeplinire orânduirile Sfântului Sinod și îndemnul I. P. S. Patriarh Justinian de a proslăvi pe Dumnezeu «cu o gură și cu o inimă».

Cântarea în comun apropie și unește pe oameni și deschide calea colaborării și slujirii pentru binele aproapelui.

† ANTIM TARGOVIȘTEANUL

23. L. Pariiski, *op. cit.*, p. 58.

MĂSURI PENTRU O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Intr'un număr precedent al revistei noastre, am arătat — tot în acest loc — cum, în grija sa continuă pentru ridicarea nivelului de viață al celor ce muncesc și pentru creierea unui nou avânt al economiei naționale, Guvernul a purces la luarea a o serie de măsuri, care — aplicate cu hotărîre — să conducă nemijlocit la asigurarea unei vieți fericite și îmbelșugate pentru toți oamenii muncii dela orașe și sate.

Cu acea ocazie, am subliniat că toate aceste măsuri de ordin social-economic au fost enunțate în cuvântarea pe care a rostit-o Președintele Consiliului de Miniștri, Gh. Gheorghiu-Dej, cu prilejul zilei de 23 August 1953, ziua celei de a noua aniversări a eliberării Patriei noastre.

În cuvântarea rostită cu ocazia aniversării zilei de 23 August, Președintele Consiliului de Miniștri făcea cunoscute poporului nostru muncitor, în linii generale, acele încheieri ale plenarei lărgite a CC. al P.M.R. din 19-20 August, care trebuiau să constituie temeliele de nezdruccinat ale unor noi acțiuni, menite să asigure ridicarea necontenită a nivelului de trai al celor ce muncesc.

«Orânduirea democrat-populară din țara noastră — a spus Președintele Consiliului de Miniștri, în cadrul cuvântării sale — are imense posibilități pentru un nou avânt al economiei naționale, pentru înflorirea culturii, pentru ridicarea continuă a bunei stări a poporului.

Orânduirea noastră democrat populară, puterea noastră populară, este cucerirea cea mai de seamă a poporului muncitor. Niciodată milioanele de oameni ai muncii din patria noastră nu s'au bucurat de asemenea drepturi și libertăți, de asemenea posibilități de a-și desfășura inițiativa creatoare, talentele și capacitățile lor, de a participa la conducerea treburilor obștești, ca în anii puterii populare».

După ce a subliniat rostul preponderent pe care îl are justa rezolvare a problemei agriculturii în cadrul ansamblului de măsuri privind ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc și creierea unui nou avânt al economiei naționale, Președintele Consiliului de Miniștri s'a ocupat — rând pe rând — de toate acele sectoare de activitate, care — prin muncă hotărîtă și bine chibzuită — pot contribui la realizarea grabnică a obiectivelor propuse.

La scurtă vreme după ce au fost date publicității prevederile plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19-20 August 1953, au început să apară — succesiv — măsurile concrete destinate a duce la neîntârziata creștere a bunei stări a poporului muncitor.

Astfel, la 13 Septembrie 1953, a apărut Hotărîrea Consiliului de Miniştri cu privire la pregătirea şi executarea la timp a însămânţărilor şi arăturilor adânci de toamnă.

Am analizat pe larg — în coloanele revistei noastre — conţinutul acestei Hotărîri, rostul ei determinant în justa rezolvare a problemelor privind aprovizionarea populaţiei şi satisfacerea necesităţilor de materii prime reclamate de industria uşoară şi alimentară, dar — mai cu seamă — rolul pe care îl are preoţimea noastră — şi îndeosebi, cea dela sate — în îndeplinirea cu succes a muncilor agricole. Am arătat, cu acea ocazie, că slujitorii altarelor Sfintei noastre Biserici, păstorii sufleteşti ai credincioşilor ortodocşi, au datoria nu numai de a-şi împlini cu conştiinciozitate propriile lor îndatoriri obşteşti, dar şi pe aceea de a îndruma pe credincioşii lor, ţăranii muncitori, de a-şi îndeplini toate muncile agricole cu dragoste şi cu înţelegere, numai aşa putându-se demonstra concret iubirea de aproapele.

După publicarea Hotărîrii din 13 Septembrie 1953, privind pregătirea şi executarea la timp a muncilor agricole de toamnă, au apărut o serie de alte măsuri, toate având acelaşi scop: creşterea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc şi creierea unui nou avânt al economiei naţionale.

Menţionăm aici, pentru a fi cunoscute de cititorii noştri, unele din aceste măsuri, cu credinţa că — cei mai mulţi dintre aceştia fiind slujitori ai altarelor — vor împărtăşi şi credincioşilor lor cele citite. Săvârşind aceasta, clericii noştri îşi vor îndeplini una dintre sarcinile lor de căpetenie: aceea de a-şi îndruma credincioşii pe calea binelui şi a adevărului, ferindu-i astfel de şoaptele veninoase ale duşmanilor Patriei noastre. Arătându-le necontenit cu câtă grijă, cu câtă sârguinţă lucrează regimul nostru democrat-popular pentru o viaţă fericită şi îmbelşugată a oamenilor muncii, preoţii noştri îşi vor îndeplini necontestat, una dintre îndatoririle lor cele mai de seamă, aceea de luminători ai credincioşilor lor.

Intre măsurile cele mai importante, apărute în ultima vreme, menţionăm aci **Hotărîrea Guvernului privitoare la îmbunătăţirea sistemului de salarizare, stimularea calificării muncitorilor şi creşterea productivităţii muncii.** Această Hotărîre constituie o nouă şi grăitoare dovadă a preocupării şi grijii statului nostru de democraţie populară pentru ridicarea nivelului de viaţă al maselor muncitore — însufleţind pe muncitori, tehnicieni, ingineri şi funcţionari în lupta pentru realizarea marilor sarcini ale Planului de Stat, pentru creşterea necontenită a producţiei şi productivităţii muncii.

Amintind îmbunătăţirile care s'au obţinut în anii 1952-1953 în ce priveşte organizarea sistemului de salarizare, recenta Hotărîre scoate în evidenţă neajunsurile care se mai vădesc în prezent în acest domeniu. De pildă, adeseori nu există o diferenţiere între salariul tarifar al muncitorilor ce lucrează în acord şi al celor ce lucrează în regie, între cei care muncesc în condiţiuni vătămătoare sănătăţii şi cei ce lucrează în condiţiuni obişnuite. Aceste neajunsuri constituie o frână în calea creşterii calificării, nu contribuie suficient la sporirea câştigurilor oamenilor şi nu stimulează munca în acord. Pe alocuri, s'au comis chiar denaturări ale sistemului de salarizare.

Pe linia respectării stricte a principiului socialist al muncii, Hotărîrea prevede în continuare măsurile corespunzătoare lichidării neajunsurilor existente și îmbunătățirii sistemului de salarizare în raport cu activitatea oamenilor. Alături de diferențierea pe ramuri economice a salariilor tarifare ale muncitorilor, se preconizează creșterea cu 10-15% a salariilor tarifare ale celor ce lucrează în acord, față de cei în regie. Salariile vor fi deasemeni diferențiate în unele ramuri, pe categorii de întreprinderi, precum și potrivit creșterii calificării, etc. Se va continua introducerea acordului progresiv, premial, se va schimba actualul sistem tarifar de salarizare pentru personalul de conducere, tehnicieni, specialiști, funcționari, personal de serviciu.

Desigur că aplicarea întocmai a unor măsuri atât de cuprinzătoare pentru îmbunătățirea sistemului de salarizare presupune ridicarea pe trepte mereu mai înalte a activității în producție. Hotărîrea este un îndreptar prețios, concret, pentru activitatea viitoare în întreprinderi și instituții. Ca fiecare document al Guvernului, ea arată cu claritate calea ce trebuie urmată pentru ca lipsurile să fie înlăturate, iar elanul creator al maselor să se poată desfășura nestingherit.

Hotărîrea atrage atenția că este necesar să se pună capăt creșterii nejustificate a numărului funcționarilor și muncitorilor. Mica mecanizare trebuie mai intens folosită, iar cadrele de ingineri și tehnicieni trebuie utilizate în primul rând în producție, nu în aparatul administrativ, care duce la scumpirea producției, la demobilizarea colectivelor în lupta pentru descoperirea rezervelor interne. Toate cele de mai sus joacă un rol hotărîtor în reducerea cheltuielilor, în creșterea productivității muncii și ieftinirea costului de producție, factori de bază pentru mărirea salariului real al muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor.

O altă măsură de o deosebită importanță, menită a contribui la ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii dela orașe și sate, măsură care își are izvorul tot în încheierile plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19-20 August 1953, este **Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale cu privire la reducerea cotelor de impozit asupra salariilor muncitorilor, inginerilor și funcționarilor, și reducerea impozitului pe veniturile oamenilor de literă, artă și știință.**

Reducerea impozitului pe salariu, precedată de Hotărîrea Guvernului privitoare la îmbunătățirea sistemului de salarizare, constituie un nou îndemn pentru creșterea productivității muncii, pentru extinderea muncii în acord, pentru sporirea cantităților de produse destinate celor ce muncesc.

În adânc contrast cu țările capitaliste, în statul nostru democratic-popular principalul izvor de venituri pentru acoperirea cheltuielilor bugetare îl constituie nu impozitele, ci acumulările întreprinderilor și organizațiilor economice socialiste. Numai o mică parte din totalul veniturilor statului — și anume, aproximativ 8% — provine din impozite. Acest fapt este încă o dovadă puternică a superiorității sistemului socialist asupra celui capitalist, încă o dovadă a grijii Partidului pentru bună-starea omului muncitor.

Reducerea cotelor de impozit, pe deoparte și restrângerea progresivității impozitului pe de altă parte, sunt menite să contribuie la creșterea câștigurilor oamenilor muncii, la sporirea productivității muncii, înlătu-

rându-se în același timp tendința egalizatoare existentă în vechea așezare a impozitului.

Acordând o mare atenție îmbunătățirii continue a nivelului de trai al maselor muncitoare, luând măsuri pentru îmbunătățirea sistemului de salarizare și pentru reducerea impozitelor pe salarii, statul asigură condițiile de creștere a câștigurilor oamenilor muncii, o mai justă aplicare a principiului socialist de retribuire a muncii în raport cu cantitatea și calitatea muncii depuse. Sporirea câștigurilor, creșterea nivelului de trai al celor ce muncesc depinde de înșiși oamenii muncii, de felul cum lucrează, de calitatea muncii lor.

Reducerea impozitului pe venitul oamenilor de litere, știință și artă, scutirile de impozite acordate inventatorilor, laureaților premiilor de stat pentru aceste premii, constituie un puternic stimulent în munca lor creatoare. Ei sunt chemați să dea poporului opere literare de o înaltă valoare ideologică și artistică, să contribuie la dezvoltarea științei și tehnicii, să formeze cu grijă și dragoste noi cadre necesare construcției socialiste.

În Decretul pentru reducerea impozitelor, se prevede că elevii și studenții se bucură de scutiri de impozite pentru bursele în bani până la 200 lei lunar. Poporul muncitor cere studenților și elevilor să-și intensifice eforturile în studiu, pentru a deveni cadre temelnice și multilateral pregătite pe frontul construcției unei vieți noi.

Tot pe linia luptei continue pentru îmbunătățirea condițiilor de viață a oamenilor muncii, se înscrie și recenta **Hotărîre a Consiliului de Miniștri privind construirea de locuințe pe baza cooperării între locatari și construcția de locuințe individuale prin credite acordate de Stat.**

Așa cum a constatat plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 19-20 August 1953, spațiul construit în ultimii ani n'a putut face față mai ales în orașe, nevoilor populației muncitoare în continuă creștere. De aceea, în vederea îmbunătățirii condițiilor de locuit, în afară de construirea de blocuri, de locuințe cu mai multe etaje ce se execută de către ministere, instituții și organizații centrale în orașele mari, în centrele industriale și aglomerate, precum și pe lângă marile unități industriale — și care la terminare sunt date în folosința muncitorilor și funcționarilor — statul va sprijini prin credite, materiale de construcție și alte ajutoare, construirea de locuințe pe baza cooperării între locatari și construirea de locuințe individuale.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri arată că în scopul construirii de locuințe pe baza cooperării între locatari, precum și de locuințe individuale, se acordă credite individuale muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și funcționarilor din mediul orășenesc și sătesc, colectivităților care nu au casă de locuit și tinerilor căsătoriți, membri ai gospodăriilor agricole colective, care deasemenea nu au casă, precum și învățătorilor, medicilor și personalului sanitar din mediul sătesc. Creditele se acordă fie pentru construirea de blocuri sau clădiri cu mai multe apartamente în centrele populate, pentru acei ce vor să coopereze la construirea acestor locuințe, fie pentru locuințe individuale izolate sau grupate pe lângă diverse industrii, pe lângă S.M.T.-uri, gospodării agricole de stat, gospodării agricole colective și exploatari forestiere, miniere, petrolifere și altele similare acestora. Pentru locuințele tip blocuri, se acordă credite în sumă de

35.000 lei, pentru locuințele individuale izolate sau grupate, în mediu orășnesc, 25.000 lei, iar pentru cele din mediul sătesc, 18.000 lei.

Construirea locuințelor pe baza cooperării între locatari și a locuințelor individuale, se face pe terenurile acordate oamenilor muncii de către Sfaturile Populare, în folosință veșnică.

Creditele se vor acorda în primul rând stahanoviștilor, decoraților și laureaților Premiului de Stat, fruntașilor în muncă, inovatorilor și inventatorilor. Deasemenea, se vor acorda credite de preferință celor ce n'au niciun fel de locuință și locuiesc provizoriu în spațiul locativ al altor persoane, sau celor ce locuiesc în afara localității unde întreprinderea sau instituția respectivă își are sediul, celor ce locuiesc în locuințe insalubre și celor cu familii numeroase și cu spațiu locativ insuficient.

Statul democrat-popular, încurajând construirea de locuințe pe baza cooperării și construirea de locuințe individuale, acordă oamenilor muncii serioase înlesniri. Așa, de pildă, Hotărîrea Consiliului de Miniștri fixează termene lungi pentru restituirea sumelor împrumutate — termene între 10-15 ani pentru locuințele din mediul sătesc și 15-20 ani pentru cele din mediul orășnesc, — scutește locuințele nou-construite de impozitul pe clădiri timp de 10 ani în mediul sătesc și 15 ani în mediul orășnesc, dela data terminării acestora.

Cei ce-și construiesc case de locuit proprii, prin credite acordate de stat, vor fi sprijiniți și de organele economice și de stat, centrale și locale, precum și de întreprinderile și instituțiile respective unde lucrează, prin procurarea materialelor de construcție și transportul lor, prin ajutor tehnic și contabil în timpul executării construcției.

Materialele necesare construirii acestor locuințe se vor obține, în condițiile prevăzute de Hotărîre, pe baza repartizării de către ministere, din comerț, din resurse locale și din economiile certe de materiale realizate de întreprinderile socialiste.

Conducerile întreprinderilor și instituțiilor, folosind din plin ajutorul pe care Partidul și Guvernul îl dau pentru rezolvarea problemei locuințelor muncitorilor și tehnicienilor, au datoria să sprijine cererile acelor care vor să-și construiască locuințe proprii.

Deasemenea, conform prevederilor Hotărîrii, din creditele repartizate întreprinderilor mari, acestea pot reține pe seama lor cel mult 30% și pot construi, în regie proprie sau prin contracte cu întreprinderile de construcții, locuințe individuale sau blocuri, care apoi vor fi vândute de aceste întreprinderi muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și funcționarilor, ținându-se seama de normele de preferință stabilite prin Hotărîre.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri constituie un nou și puternic imbold pentru fiecare om al muncii în lupta pentru traducerea în fapt a programului de măsuri economice adoptat de Guvern, în vederea dezvoltării economiei naționale și ridicării nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii dela orașe și sate.

O altă Hotărîre deosebit de importantă pentru grabnica creștere a nivelului de trai al oamenilor muncii este **Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 28 Octombrie 1953, cu privire la îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de contractare și achiziție de animale și produse animale, în vederea**

aprovizionării populației cu produse alimentare și a industriei cu materii prime și pentru încurajarea creșterii și îngrășării de animale.

Prin această Hotărîre — izvorîată tot din încheierile plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, din 19-20 August 1953 — s'au luat măsurile concrete cele mai potrivite pentru dezvoltarea cât mai largă a creșterii și îngrășării animalelor, precum și pentru vânzarea lor către unitățile de stat și cooperatiste, în scopul îmbunătățirii într'un timp apropiat a aprovizionării oamenilor muncii, precum și a industriei alimentare și industriei ușoare cu carne, produse lactate și alte produse animale. În Hotărîrea menționată se arată că forurile de conducere consideră că există condiții pentru a se putea asigura producția în sectorul animal, îndeosebi la porci și la oi, încât în 2-3 ani să se poată satisface pe deplin nevoile de aprovizionare cu carne ale populației și industriei alimentare.

Hotărîrea prevede deasemenea o serie de măsuri prin care se asigură îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de contractări și achiziții de animale și produse animale. În acest scop a fost decisă acordarea de avantagii producătorilor, avantagii care să stimuleze interesul țărănimii pentru creșterea și îngrășarea de animale, pentru sporirea producției de produse animale, pentru vânzarea lor către unitățile de stat și cooperatise.

În lanțul de măsuri menite să contribuie la grabnica ridicare a nivelului de viață al oamenilor muncii, trebuie să însemnăm aci și **Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea sistemului de colectare a cărnii, laptelui și lânii**, Hotărîre izvorîată tot din încheierile plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, din 19-20 August 1953.

Această Hotărîre, — venită numai la câteva săptămâni după publicarea Hotărîrii privitoare la încurajarea creșterii și îngrășării de animale — constituie un nou și puternic stimulent în vederea încurajării creșterii și îmbunătățirii calitative a animalelor, tocmai prin modul de impunere a cotelor și prin înlesnirile acordate. Avantajile acordate prin îmbunătățirea sistemului de colectare fac să sporească interesul producătorilor pentru creșterea și selecționarea animalelor. Înlesnirile acordate prin Hotărîre stimulează creșterea animalelor în gospodăriile personale ale colectivităților, ale țăranilor întovărășiți, ale muncitorilor și funcționarilor.

Clasa muncitoare acordă permanent un sprijin neprecupețit țărănimii muncitoare, prin credite pentru cumpărarea de vite, sămânță selecționată, ușurări fiscale, ajutor agro-tehnic și altele. Prin eforturile muncitorilor din uzine și din fabrici, mii de tractoare și mașini agricole de tot felul și zeci de mii de unelte agricole au fost trimise la sate, prin ajutorul lor țărănimea muncitoare sporindu-și continuu producția.

Răspunzând ajutorului frățesc primit din partea clasei muncitoare, țărănimea muncitoare are îndatorirea de a satisface cu toată conștiințozitatea sarcinile ce-i revin, îndeplinindu-și cu dragoste și înțelegere obligațiunile, predând în întregime și la timp cotele de colectare.

Îmbunătățirea sistemului de colectare — prevăzută de Hotărîre — constituie un îndemn pentru predarea la timp a obligațiilor către stat.

Potrivit cu Hotărîrea guvernului, cotele de carne se stabilesc pe gospodării. Aceste cote constituie o serioasă reducere a cotelor de carne pe

anul 1954, față de anul 1953. Pentru a încuraja creșterea vitelor producătoare de lapte, Hotărîrea stabilește că gospodăriilor individuale li se acordă la cotele de lapte înlesniri cu atât mai mari, cu cât au un număr mai mare de animale de lapte. În vederea stimulării creșterii oilor de rasă merinos și a îmbunătățirii calității lânii, Hotărîrea stabilește că gospodăriile care dețin oi de rasă merinos sunt scutite de a preda cote de lapte pentru oile din această rasă.

Grija guvernului se îndreaptă cu deosebită atenție spre gospodăriile agricole colective și gospodăriile personale ale colectivizatorilor. Cotele de carne pentru gospodăriile agricole colective se calculează scăzându-se suprafețele cultivate cu bumbac, vii, grădini, de legume și zarzavat, livezi, cartofi, borceag, iarbă de Sudan, lucernă și trifoi în primul an. Pentru a încuraja dezvoltarea sectorului zootehnic în gospodăriile agricole colective, acestea sunt scutite de predarea cotelor de carne și lână în primii 2 ani agricoli de funcționare; deasemenea pentru a încuraja dezvoltarea lactelului de vaci proprietate obștească, gospodăriile colective sunt scutite pe timp de un an de predarea cotelor de lapte pentru vacile intrate în producție în cursul anului pentru care se face impunerea și pentru cele nou achiziționate.

De însemnate înlesniri se bucură și membrii gospodăriilor colective pentru gospodăriile lor personale. Astfel, gospodăriile personale ale colectivizatorilor care au 3 sau mai mulți copii sub 12 ani sunt scutite de predarea cotelor de lapte de vacă; dacă aceste gospodării au oi, vor preda indiferent de numărul oilor pe care le au o cotă de lână cu 20% mai mică decât acele gospodării individuale care au până la 5 oi și mai puțin de 2 ha. pământ.

Sunt numeroși muncitori, funcționari și meseriași, care pentru aprovizionarea familiei posedă animale de lapte. Hotărîrea prevede că aceștia, în cazul când n'au pământ sau folosesc pământ până la 0,50 ha. teren cultivabil și posedă o singură vacă sau bivoliță, sau 5 oi sau 3 capre, sunt scutiți de predarea cotelor de lapte pentru acest număr de animale. Tot în vederea îmbunătățirii aprovizionării oamenilor muncii, Hotărîrea precizează că gospodăriile anexe ale întreprinderilor și instituțiilor de stat și cooperatiste sunt scutite de predarea cotelor de carne și lapte.

Țăranii muncitori cu gospodării individuale până la 0,50 ha. teren cultivabil sunt scutiți de cote de carne, iar în ce privește cotele de lapte sunt scutiți pentru prima vacă sau bivoliță, sau pentru primele 5 oi sau trei capre. De importante înlesniri și reduceri de cote se bucură și gospodăriile până la 3 ha. pământ cultivabil ale celor inapți de muncă din cauza de vârstă, ale celor aflați în stagiul militar, ale invalizilor de război sau de muncă. Guvernul acordă o mare atenție îngrijirii sănătății celor bolnavi de T. B. C., sprijinirii familiilor cu 4 sau mai mulți copii sub 12 ani; în aceste cazuri se acordă, deasemeni prin Hotărîre, numeroase scutiri și înlesniri.

Hotărîrea exprimă cu tărie preocuparea guvernului de a încuraja contractările între producătorii agricoli și organizațiile de stat pentru creșterea, îngrășarea și livrarea de animale și de produse animale.

Accastă Hotărîre de o importanță cu totul deosebită, pune temelii de nesdruncinat schimbului dintre oraș și sat și — în ultimă analiză — alianței de neclintit dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Este cunoscut că, datorită eforturilor clasei muncitoare, an după an, cantitățile de mărfuri industriale trimise la sate au crescut. În satele noastre s'au înmulțit școlile, așezămintele de cultură și instituțiile de sănătate.

* Țărănimea muncitoare — răspunzând ajutorului primit din partea clasei muncitoare, din partea Statului democrat-popular — are datoria ca, în afară de predarea la timp și în întregime a cotelor de produse prevăzute de legi, să muncească din toate puterile pentru creșterea șeptelului de vite, pentru selecționarea rasei vitelor și — în general — pentru creșterea cantității și calității tuturor produselor animale.

O altă măsură importantă a guvernului nostru, luată tot ca urmare a încheerilor la care a ajuns plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19-20 August 1953, este **Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind trecerea unor terenuri agricole — rezerve de stat — în folosință veșnică unor gospodării agricole colective și în proprietatea unor țărani muncitori cu pământ puțin și familii numeroase.**

În scopul sprijinirii unor gospodării agricole colective și a unor țărani muncitori cu pământ puțin, pentru ca aceștia să-și lărgescă baza materială de producție și pentru o rațională folosire a unor suprafețe de terenuri izolate — rezerve de Stat — guvernul a hotărît ca Ministerul Agriculturii și comitetele executive ale sfaturilor populare regionale, raionale și comunale să atribue în proprietate sau folosință veșnică 448.000 hectare terenuri agricole, constituite din loturi mici și răzlete — rezerve de Stat — următorilor: comunelor — pentru creierea sau lărgirea de izlazuri comunale și loturi zootehnice; gospodăriilor colective — în folosință veșnică — în vederea întăririi bazei lor materiale de producție; țăranilor întovărășiți, cu pământ puțin — în completare până la cel mult 5 ha. a suprafeței lor agricole, în proprietate; țăranilor muncitori, cu pământ puțin — în proprietate, în completare până la cel mult 5 ha. a suprafeței lor agricole.

Prin Hotărîrea susmenționată se precizează că terenurile ce se dau în folosință veșnică sau proprietate, trec asupra beneficiarilor respectivi, în mod gratuit și liber de orice sarcini către stat, comună sau particulari.

Măsurile luate prin Hotărîrea susarătată constituie verigi puternice în lanțul actelor dispuse de guvern, în ultimul timp, în vederea creșterii nivelului de viață al oamenilor muncii și pentru crearea unui nou avânt al economiei naționale.

Ca urmare a prevederilor acestei Hotărîri, o suprafață de 448.000 hectare teren arabil, constituită din loturi mici și izolate care nu puteau fi valorificate în bune condițiuni, a fost trecută pe seama țăranilor muncitori, a gospodăriilor agricole colective sau a țăranilor întovărășiți, tocmai pentru ca ei — prin muncă susținută — să scoată din aceste pământuri rodul așteptat de familiile lor și întregul nostru popor muncitor.

Trebue să menționăm aci — ca fiind de o importanță deosebită pentru o largă categorie de cetățeni — **Hotărîrea prin care a fost aprobată Decizia nr. 4 a Consiliului Central al Sindicatelor din Republica Populară**

Română privitoare la acordarea drepturilor de pensie în cadrul Asigura- rilor Sociale de Stat.

Ca urmare a încheierilor plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, din 19-20 August 1953, în legătură cu ridicarea limitei minime a pensiilor și îmbunătățirea regimului de pensionare, Decizia Comitetului Central al Sindicatelor din R. P. R., aduce o serie de îmbunătățiri vechiului regim de pensionare în caz de bătrânețe și invaliditate și lărgeste drepturile pe care le au pensionarii, familiile lor, precum și urmașii acestora.

Decizia stabilește noi limite de vârstă pentru pensia de bătrânețe, acordând un regim de preferință (limită de vârstă mai scăzută) pentru acei oameni ai muncii care — prin specificul muncii lor — lucrează în condiții de muncă grea sau vătămătoare sănătății. Conform Deciziei a fost lărgit cercul persoanelor cu drept la pensie de urmași, incluzându-se și părinții, frații și surorile, în cazul în care aceștia au fost întreținuți de salariații sau pensionarii decedați.

Deasemenea, s'a creat dreptul la pensie de urmași pentru soțul supraviețuitor sau unul din părinții decedatului, indiferent de vârstă sau capacitatea sa de muncă, dacă îngrijește copii, frați sau surori, care n'au împlinit vârsta de 8 ani, ai susținătorului decedat.

O atenție deosebită a fost acordată calculului quantumului pensiei, nicio pensie neputând coborî sub anumite limite inferioare, limita inferioară a pensiilor celor domiciliați în centrele urbane fiind — în toate cazurile — superioară limitei inferioare stabilite pentru cei care locuiesc la sate.

Hotărîrea stabilește drept quantum minim lunar al pensiei de bătrânețe suma de 150 lei pentru pensionarii care locuiesc la orașe și 110 lei pentru pensionarii care locuiesc la sate. Limita minimă a pensiei de invaliditate se fixează între 125-200 lei pentru pensionarii dela orașe și 100-150 lei pentru pensionarii dela sate.

Decizia reglementează deasemeni, în amănunt, drepturile copiilor pensionarilor, dreptul de ajutor în caz de deces, modalitățile de recalculare a pensiilor, limitele minime de pensie pentru pensionarii I.O.V.R., etc.

Hotărîrea prin care a fost aprobată Decizia nr. 4 a Consiliului Central al Sindicatelor din Republica Populară Română, privitoare la noul regim al pensiilor, dovedește grija deosebită a regimului nostru de democrație populară față de oamenii muncii și familiile lor, grijă pe care regimurile trecute burghezo-moșierești n'a avut-o niciodată, omul — cu nevoile sale — nereprezentând pentru ele decât un instrument pe care nu-l utilizau decât atâta timp cât putea servi cu supunere interesele lor de îmbogățire.

Printr'o serie de alte măsuri, intervenite în ultimele săptămâni, au fost adâncite tot mai mult și au fost traduse în viață încheierile plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19-20 August 1953, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc și crearea unui nou avânt al economiei naționale.

Astfel, au fost date publicității și s'a trecut la imediata lor aplicare: Hotărîrea privind scutirea celor impuși în cadrul legii impozitului agricol, care fac cărăușie, de plata taxei locale asupra mijloacelor de transport cu tracțiune animală; Hotărîrea privind anularea restanțelor din taxele

de pază în comună și a câmpului; Hotărîrea privind unele scutiri și reduceri de impozite pe clădiri; Hotărîrea privind încheierea contractelor de închiriere pentru locuințe, recalcularea chiriilor, precum și anularea unor diferențe de chirii; Hotărîrea privind reducerea tarifului de energie electrică pentru iluminat și utilizări casnice, etc.

Prin toate aceste Hotărîri — prin care s'au decis o serie de reduceri și, în unele cazuri, anulări de taxe sau impozite — se dă un puternic sprijin oamenilor muncii dela orașe și sate, creîndu-li-se noi posibilități de viață.

Subliniem, în special, Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 3 Decembrie 1953, privind încheierea contractelor de închiriere, recalcularea chiriilor și anularea unor diferențe de chirii, prin efectul căreia salariaților chiriași li se creează condițiuni de locațiune cu totul favorabile.

Nu putem încheia cronica noastră fără a sublinia importanța deosebită pe care o are — pe linia creșterii necontenite a nivelului de viață a celor ce muncesc și a creerii unui nou avânt al economiei naționale — legea pentru dezvoltarea creșterii animalelor în anii 1954-1956, lege votată de Marea Adunare Națională în ultimele zile ale anului 1953.

Realizarea obiectivelor stabilite prin această lege — care concretizează un șir de prevederi ale Hotărîrii plenarei lărgite din August 1953 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român — are o deosebită importanță pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc la orașe și sate. Aplicarea prevederilor legii — cu toată conștiinciozitatea — va duce, prin dezvoltarea creșterii animalelor, la o simțitoare îmbunătățire a aprovizionării populației muncitoare dela orașe cu alimente, a unor ramuri ale industriei socialiste cu materii prime și la o sporire a veniturilor gospodăriilor agricole colective, ale întovărășirilor agricole și ale țăranilor muncitori cu gospodării individuale.

Legea privitoare la măsurile pentru dezvoltarea creșterii animalelor în anii 1954-1956 stabilește că sarcina principală în acest domeniu este de a asigura o simțitoare îmbunătățire a aprovizionării populației muncitoare dela orașe și sate cu produse animale și a industriei ușoare și alimentare cu materiile prime necesare producerii bunurilor de larg consum. Legea trasează un program de măsuri menite să stimuleze și să sprijine creșterea animalelor în gospodăriile individuale ale țăranilor muncitori, cât și în gospodăriile colective, în întovărășirile agricole și zootehnice și în întreprinderile agricole și zootehnice ale statului, încât la sfârșitul anului 1956 să avem în total 4.930.000 capete bovine, 13.800.000 oi, 4.600.000 porci, 1.240.000 cai, 1.000.000 iepuri de casă 1.100.000 stupi de albine. Legea prevede deasemenea măsurile necesare pentru realizarea și creșterea corespunzătoare a productivității animalelor și pasărilor. Condiția esențială pentru dezvoltarea creșterii animalelor fiind creiarea unei puternice baze furajere, se prevede extinderea culturilor furajere la 1.300.000 hectare și mărirea — la hectar — a producției de furaje.

În urma realizării cu succes a acestor obiective, resursele fondului de Stat — bază a sporirii consumurilor oamenilor muncii — vor crește în 1956 față de 1953, cu cca. 140.000 tone de carne și grăsimi, cu cca. 1.100.000 hectolitri lapte de vacă și cu cca. 200.000.000 ouă, ceea ce în-

seamnă că populația muncitoare va primi cu mult mai multe produse animale decât în prezent.

Legea — nemărginindu-se numai la stabilirea sarcinilor de producție — arată și măsurile ce trebuiesc luate de diferitele foruri de resort (Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Sfaturile Populare, S.M.T. și conducerea altor unități socialiste) pentru asigurarea creșterii animalelor. În această privință, se arată că pentru creșterea bovinelor trebuie să se asigure înmulțirea și îmbunătățirea raselor celor mai bine adaptate condițiilor locale din diferitele raioane ale țării, trebuie să se asigure tauri de calitate superioară, să se asigure asistență zootehnică și veterinară, etc. Deasemenea, se prevăd măsuri concrete pentru creșterea efectivelor de ovine cu lână fină și semifină, a porcinelor, cabalinelor, păsărilor și animalelor mici, precum și pentru dezvoltarea apiculturii.

Pentru asigurarea creșterii animalelor, se prevăd o serie de măsuri pentru consolidarea și lărgirea bazei furajere. Ministerul Agriculturii și Silviculturii, comitetele executive ale Sfaturilor Populare și S.M.T. au obligația să asigure pe scară largă aplicarea agrotehnicii înaintate la însămânțarea și îngrijirea culturilor furajere, aplicarea îngrășămintelor, cultivarea celor mai productive plante furajere în fiecare regiune sau raion.

Legea prevede deasemenea o serie de măsuri potrivite în vederea producerii semințelor de plante furajere, a nutrețurilor, pentru îmbunătățirea fânețelor și pășunilor, pentru asanarea terenurilor înmlăștinate, pentru construirea de tabere și adăpători, pentru pășunatul rațional, etc.

Legea privitoare la măsurile pentru dezvoltarea creșterii animalelor acordă o deosebită grijă stimulării multilaterale a gospodăriilor agricole colective în creșterea fermelor de animale și păsări și a bazei furajere. În acest scop, legea a prevăzut să se acorde gospodăriilor colective credite pentru procurarea de animale și materiale de construcție, ajutor din partea S.M.T. la executarea lucrărilor de mecanizare la ferme și la cultivarea furajelor, îndrumări din partea specialiștilor, etc. Deasemenea, gospodăriile colective care își creiază ferme de animale și păsări și își îndeplinesc obligațiile față de stat, se bucură de reduceri de cote de carne, lapte și lână. Gospodăriile colective fruntașe în creșterea animalelor, vor primi premii.

Pentru stimularea creșterii animalelor în gospodăriile personale ale colectivizatorilor, legea prevede deasemenea o serie de măsuri speciale. Ajutorarea gospodăriilor individuale ale țăranilor muncitori, prin acordarea de credite pentru procurarea de animale și materiale necesare construirii adăposturilor, este una dintre măsurile importante prevăzute de această lege. Pentru ca țăranii muncitori să poată cumpăra animale și păsări de rasă, se va organiza și lărgi vânzarea animalelor și păsărilor provenind din unitățile specializate ale statului. Vor putea cumpăra — la prețuri de stat, pe credit — scrofițe de rasă, prin unitățile din cadrul Ministerului Industriei Alimentare, țăranii muncitori cari încheie contracte pentru îngrășarea de porci.

Prevederea din lege, privitoare la îmbunătățirea deservirii animalelor din gospodăriile țăranilor muncitori de către stațiunile de montă ale statului, are o mare însemnătate pentru îmbunătățirea raselor de animale din gospodăriile acestora. Astfel, se vor lua măsuri de către stațiunile

de montă, să aibă un număr suficient de tauri, berbeci, vieri, armăsari din rasele cele mai potrivite, în regiunea sau raionul respectiv. Animalele din gospodăriile țăranilor muncitori — folosind reproducătorii de rasă — vor deveni mai productive și, cu vremea, vor fi îmbunătățite înseși rasele de animale, ceea ce va face ca ele să dea o producție mai mare de carne, lapte, lână, grăsimi, etc. Deasemenea, animalele necorespunzătoare vor putea fi schimbate de gospodăriile individuale ale țăranilor muncitori, cu animale bune pentru reproducție. Legea prevede că țăranii muncitori vor putea cumpăra pui de o zi dela stațiunile de incubație ale statului, tocmai pentru ca gospodăriile lor să poată crește păsări de rasă.

Alte măsuri importante prin care statul vine în ajutorul gospodăriilor țăranilor muncitori, sunt prevederile din lege cu privire la îmbunătățirea asistenței zootehnice și veterinare a animalelor. Indrumați de zootehnicienii dela regiuni și raioane, țăranii muncitori trebuie să învețe cum să aplice metodele înaintate de înmulțire, îngrijire, hrănire și îngrășare a animalelor, iar circumscripțiile, dispensarele și spitalele veterinare trebuie să aplice toate măsurile de prevenire, combatere și lichidare a bolilor infecto-contagioase și parazitare ale animalelor.

În ce privește asigurarea pășunatului animalelor din gospodăriile individuale ale țăranilor muncitori, legea prevede un ajutor puternic. Astfel, se prevăd măsuri pentru asigurarea de terenuri suficiente necesare pășunatului animalelor din gospodăriile individuale ale țăranilor muncitori. Aceștia vor fi ajutați să reorganizeze pășunatul rațional (pe parcele), să îmbunătățească pășunile și fânețele care dau o producție mică, și să refacă pășunile degradate. Țăranii muncitori vor primi un puternic ajutor din partea S.M.T.-urilor, la refacerea pășunilor și fânețelor și cultivarea furajelor. Tot în vederea asigurării terenurilor de pășunat, se vor lua măsuri ca în fiecare an până la 1 Mai, să se stabilească suprafețele de poieni și alte terenuri din păduri, care pot fi pășunate de animalele din gospodăriile individuale ale țăranilor muncitori, blincânțeles fără a dăuna economiei forestiere. Totodată, gospodăriile țăranilor muncitori vor putea cumpăra câte 10 kg. șroturi pentru fiecare 100 kg. floarea soarelui vândută statului, peste cota obligatorie.

Pentru a veni în ajutorul țăranilor muncitori din regiunile de munte, în vederea dezvoltării creșterii animalelor, legea prevede organizarea de cooperative de desfacere, pe comune și sate, în aceste regiuni, care să aprovizioneze țăranimea muncitoare cu porumb, făină și alte articole alimentare și industriale, precum și organizarea valorificării în condițiuni avantajoase pentru crescătorii de animale, a produselor animale prin schimbul acestora pe cereale, la prețuri comerciale de stat.

Prin legea privitoare la măsurile pentru dezvoltarea creșterii animalelor, s'a hotărât extinderea sistemului de contractare de vite, porci și oi, pe baza avantajelor stabilite în contractările de îngrășare și livrare de animale către stat sau Centrocoop. Astfel, legea prevede, în primul rând, că se va scădea din cota de cereale 250 kg. porumb sau alte furaje concentrate, în echivalență, pentru fiecare pereche de vite contractate și se vor reduce cotele obligatorii de carne în raport cu cantitatea și calitatea livrărilor contractate. Dacă producătorul contractează cu statul creșterea și îngrășarea de viței, i se acordă o reducere la cotele de lapte în raport

cu sporul realizat peste greutatea contractată. Țăranii muncitori care cresc oi de rasă merinos, sunt scutiți de predarea cotelor de lapte la aceste oi.

Pentru încurajarea îngrășării și predării către stat a animalelor, în trimestrul II (adică în lunile Aprilie, Mai și Iunie), legea stabilește că se va plăti țăranilor muncitori un preț cu 10-20% mai mare față de prețurile care se plătesc la contractări în mod obișnuit.

Prevederile din lege, prin care se acordă țăranilor muncitori care încheie contracte pentru creșterea și îngrășarea de animale, posibilitatea de a cumpăra produse industriale cu prețuri reduse, în cadrul comerțului de întâmpinare, sunt deosebit interes. În afară de produsele industriale din fondul unic, ei vor putea cumpăra produse industriale special destinate producătorilor vânzători de animale, ca: talpă, cizme, cojocace și căciuli.

Unirea de bună voie a țăranilor muncitori în întovărășiri pentru creșterea, înmulțirea, îngrijirea și îngrășarea animalelor, este încurajată de lege. Intovărășirile vor fi sprijinite prin repartizarea de pășuni, acordarea de credite pentru construirea de grajduri și prin valorificarea producției obișnuite.

Față de puternicul ajutor și avantajele pe care legea le acordă pentru dezvoltarea creșterii animalelor, este în interesul țăranilor muncitori cu gospodării individuale, de a crește și îngrășa cât mai multe animale și păsări, pentru a contribui la aprovizionarea populației muncitoare și pentru a-și ridica bună-starea.

Sunt încă multe alte Hotărâri ale Partidului și Guvernului Republicii Populare Române, prin care — transpunându-se în viață prevederile plenary largite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, din 19-20 August 1953 — se iau noi măsuri pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, și se creiază condițiile cele mai potrivite pentru un nou avânt al economiei naționale.

Spațiul rezervat acestei cronici nu ne îngăduie însă să analizăm toate aceste Hotărâri.

Subliniem însă că ceea ce se poate desprinde cu ușurință din toate aceste măsuri, este preocuparea permanentă și susținută de a se creia poporului nostru condițiile unei vieți fericite și îmbelșugate.

A lupta din toate puterile pentru înlăptuirea măsurilor luate de Guvern în vederea ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii și pentru creierea unui nou avânt al economiei naționale, este una dintre îndatoririle de frunte ale fiecăruia dintre cetățenii conștienți ai Patriei noastre.

Alături de toți oamenii muncii dela orașe și sate, din uzine și de pe ogoare, Biserica Ortodoxă Română a primit cu mare bucurie măsurile Guvernului, prin care se deschid perspective noi de viață îmbelșugată poporului nostru.

Invățătura Domnului nostru Iisus Hristos și tradițiile Sfintei noastre Biserici Ortodoxe pun la loc de frunte «iubirea de aproapele».

Este, deci, dela sine înțeles, că Biserica Ortodoxă Română a întâmpinat precum se cuvine acel ansamblu de măsuri, prin care guvernul arată grija deosebită pe care o poartă zi de zi, ceas de ceas, pentru ridicarea necontenită a nivelului de trai al cetățenilor Patriei noastre.

Intemeindu-se pe învățătura Domnului, Biserica Ortodoxă Română s'a străduț neconținut, prin muncă susținută, pentru promovarea tuturor acelor măsuri, care — pornite din gând curat și din dragoste de aproapele — au de scop fericirea celor mulți.

Lupta pentru fericirea poporului, — luptă care se duce pe planuri variate: susținerea acțiunilor de apărare a păcii; ajutor neprecupețit pentru traducerea în viață a tuturor măsurilor luate în scopul creșterii neconținute a bunei stări a poporului, etc. — a devenit o scumpă tradiție pentru Biserica noastră.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian — Intâistătătorul Bisericii noastre — au arătat în mod repetat că pentru a răspunde misiunii lor de păstori duhovnicești, preoții ortodocși trebuie să fie slujitori credincioși ai altarelor și cetățeni devotați ai poporului în mijlocul căruia trăiesc. O asemenea înțeleaptă îndrumare a clerului izvorăște din însăși învățătura Sfințelor Evanghelii, și preoțimea ortodoxă este pe deplin convinsă că numai prin îndeplinirea acestor sfinte îndatoriri capătă împlinire învățătura creștină a iubirii de Dumnezeu și de aproapele. Deaceia, slujitorii de toate gradele ai Bisericii noastre — de la preotul de țară până la Vlădică — s'au alăturat cu devotament și cu râvnă tuturor acțiunilor care au drept scop pacea și fericirea poporului.

În repute rânduri, în pastoralele, scrisorile și cuvântările sale, Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a arătat că între nevoile firești trupului pentru păstrarea vieții, și nevoilor sufletesti ale omului, există o strânsă legătură. Într'una din pastoralele prin care fără conținere, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian dovedește grija sa părintească față de fiii săi duhovnicești, se arată — pe bună dreptate — că lipsa pâinii «turbură deopotrivă sufletul ca și trupul, îngrijorează sufletul și neliniștește iubirea părinților, care trebuie să asigure hrana fiilor»; deasemenea că «în această mare înviforată a vieții, orice val pune în mișcare alte valuri, până la marginile cele mai îndepărtate ale ei, pentru că treburile materiale și cele spirituale se împletesc între ele și se înfruesc unele pe altele».

Tuturor slujitorilor altarelor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române li s'a arătat — prin povață luminată, prin sfatul înțelept și plin de grijă al Intâistătătorului Bisericii noastre — că, toți laolaltă, trebuie să sprijine din toate puterile măsurile luate de Guvernul Republicii noastre, în scopul ridicării neconținute a nivelului de trai al celor ce muncesc.

Următor sfaturilor și îndemnurilor I.P.S. Patriarh Justinian, clerului îi revine sarcina de cinste de a lămuri temeinic pe credincioși asupra măsurilor constructive, mai sus amintite, luate de Guvern pentru ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii; a-i feri de șoaptele veninoase ale celor care vor să le strectoare otrava necredinței și a îndoielilor în suflete; a-i îndemna «să fie gata pentru orice lucru bun» (Tit III, 1), spre săvârșirea oricărei munci menite să contribuie la înflorirea Patriei și la propășirea poporului nostru.

Lucrând astfel, ducând lumina adevărului în casele credincioșilor lor, arătând în chip temeinic păstoriiilor lor cuprinsul actelor și faptelor Guvernului, hărăzite a întemeia viață pașnică și fericită pentru toți cei ce muncesc, clerul Bisericii Ortodoxe Române își va împlini o importantă

îndatorire obștească, contribuind astfel din plin la apărarea păcii și la întărirea Patriei noastre scumpe.

«Poporul nostru — a spus Inalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian, într'una din pastoralele sale — va putea merge mult mai repede pe calea propășirii Patriei noastre dragi, pe calea bunei-stări a fiecăruia dintre noi și a tuturor, dacă ne vom îndeplini cu toții îndatoririle obștești care, — așa cum ați văzut —, sunt poruncite și de învățătura Sfinței noastre Biserici.

Să nu uităm o clipă că porunca cea dintâi a Mântuitorului este iubirea lui Dumnezeu și a semenilor noștri, și că noi toți — cei ce credem și mărturisim numele lui Hristos — năzuim spre împlinirea acestei porunci prin osârdia noastră întru apărarea păcii și a vieții omenirii întregi. Patria noastră este astăzi un reazim de seamă al marelui front al celor ce apără pacea. Cu cât Patria noastră va fi mai înfloritoare, mai bogată și mai puternică, vor spori și forțele apărătorilor păcii».

Cuvintele Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh Justinian trebuie să rămână vii în mințile și sufletele tuturor clericilor Bisericii Ortodoxe Române. Urmând sfatul statornic și pilda vie pe care o dă Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, preoții Bisericii noastre să nu contenească nicio clipă în a difuza în masa credincioșilor lor, actele și faptele cele bune ale Guvernului Republicii Populare Române, prin care se clădește zi cu zi o viață nouă, fericită și îmbelșugată, pentru toți cei ce muncesc.

Lucrând astfel, preoții Bisericii Ortodoxe Române vor ajuta efectiv la întărirea Patriei noastre și, prin aceasta, la consolidarea frontului popoarelor care luptă pentru așezarea unei păci drepte în întreaga lume.

Munca lor dusă în acest scop, va fi bine-plăcută lui Dumnezeu și oamenilor, reprezentând cu adevărat traducerea în viață a uneia din regulile de bază ale credinței noastre: iubirea de aproapele.

DATORIA PREOTIMII DE A CUNOAȘTE ȘI FOLOSI SCRIERILE ȘI PUBLICAȚIILE TEOLOGICE ROMÂNEȘTI ¹⁾

La 6 Iunie 1948, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu prilejul investiturii și a primirii cărjei patriarhale, și-a fixat activitățile sale de Inalt Păstor al Bisericii Ortodoxe Române, patru mărețe obiective.

Unul din aceste obiective mărețe a fost și organizarea tipăriturilor teologice pe alte baze: reviste, cărți de slujbă, cărți de îndrumare pastorală și misionară, cărți de teologie, cărți de duhovnicie.

«In al treilea rând, a spus atunci Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, trebuie revizuite armele acestor misionari (clerici de mir și monahi) și înarmarea lor cu armele duhului celui nou, pentru a ajuta în năzuințele lor pe omul cel nou, pe omul păcii, pe omul unei societăți pașnice și pline de iubire. In lumina acestor postulate, urmează să fie organizată toată predicarea cuvânului Evangheliei, cea scrisă fie prin reviste, fie prin cărți de studii sau predici, fie prin cărți de literatură religioasă. Reorganizarea acestui arsenal de misiune se impune mai degrabă decât celelalte măsuri amintite mai înainte, atât pentru orientarea și îndrumarea clerului de mir și monahal, cât și pentru luminarea poporului drept-credincios pe calea vieții celei noi» ²⁾.

Prin aceste cuvinte, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian fixează un program pentru tipăriturile și publicațiile teologice.

In primul rând, revizuirea tuturor publicațiilor teologice: reviste, cărți de studii, predici, cărți de literatură teologică.

In al doilea rând, punerea acestor publicații teologice și religioase în slujba lui Hristos, care este pace și iubire, în slujba omului celui nou, omului păcii, în slujba omului unei societăți pașnice și pline de iubire.

In al treilea loc, reorganizarea cât mai grabnică a acestui arsenal de misiune. Reorganizarea aceasta trebuie făcută chiar înaintea îndeplinirii celorlalte trei mari obiective ale activității Inalt Prea Sfinției Sale, arătate prin același Cuvânt Inaugural: reorganizarea clerului de mir, a clerului monahal și a învățământului teologic.

In al patrulea loc, scopul acestui arsenal de misiune, a scrierilor și publicațiilor teologice, este duhul:

- a) să orienteze și să îndrumeze clerul de mir și monahal,
- b) să lumineze poporul drept-credincios pe calea vieții noi.

1. Explicarea prescurtărilor: BOR = revista «Biserica Ortodoxă Română»; ST = revista «Studii Teologice»; ORT = revista «Ortodoxia»; GB = revista «Glasul Bisericii».

2. I.P.S. Patriarh Justinian, *Cuvânt la investitură și la primirea cărjei patriarhale*, BOR, an. LXVI, 1948, p. 236.

Au trecut de atunci, dela 6 Iunie 1948, de când Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și-a fixat acest măreț obiectiv al activității sale arhipăstorești, cinci ani. Putem deci să ne întoarcem privirile înapoi. Ni le întoarcem și privim cu mândrie peste câmpul plin de roade al acestor cinci ani de activitate ai Inalt Prea Sfinției Sale. Ni le întoarcem și privim cu bucurie. Obiectivul măreț fixat de Inalt Prea Sfințitul Patriarh când a primit cărja de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române s'a împlinit cu spor tot mai mult pe fiiece an. Publicațiile teologice și bisericești cresc.

Niciodată Patriarhia Română n'a tipărit atâtea reviste ca în acești cinci ani.

Înainte de 1949, înainte de înscăunarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Patriarhia Română, Sfântul Sinod tipărea o singură revistă: «Biserica Ortodoxă Română».

După 1948, începând cu 1 Ianuarie 1949, Patriarhia Română tipărește trei reviste în loc de una:

1. **Biserica Ortodoxă Română**, ca Buletin Oficial al Sfântului Sinod, în care se publică faptele mari petrecute în obștea Bisericii Ortodoxe Române.

2. **Studii Teologice**, ca revistă a Institutelor Teologice din Patriarhia Română. Rostul și scopul acestei reviste este arătat chiar de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian în Cuvântul Înainte care prefățează primul număr al revistei: «Drept aceea, ca noua îndrumare — izvorâtă din cuvântul adevărat al Sfințelor Evanghelii — pe care Institutele Teologice se străduiesc să o dea cursiștilor și studenților să poată fi de folos tuturor celor ce slujesc lui Hristos, — apare revista aceasta. Menită să fie un prețios sprijin acelor mulți și vrednici clerici care se ostenesc să desprindă rostul lor adevărat de păstori sufletești ai poporului nostru, revista «Studii Teologice» pornește la drum, chemând pe cucernicii preoți să desbată studiile pe care le va publica și să împărtășească și credincioșilor lor, lumina desprinsă din ele»³⁾.

3. **Ortodoxia** este revista ecumenicității ortodoxe. Tot Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, în Cuvântul Înainte al primului număr al revistei, arată și rostul acestei noi publicații: «Apariția acestei reviste înscrie primii pași pe care Biserica Ortodoxă Română îi face cu nezdrunțită voință de a nu se opri la mijloc de drum, pe calea împlinirii sfintei sale misiuni. «Ortodoxia» năzuiește să fie stegarul vrierilor noastre — ale păstrătorilor tezaurului sacru lăsat de Mântuitorul — de a vedea Bisericile Ortodoxe înmănunchiate într'un front solidar, mărturisind prin fapte grăitoare, unitatea ecumenică a creștinătății dreptslăvitoare»⁴⁾.

Iată dar, după cuvântul însuși al Inaltului nostru Arhipăstor, concentrate în aceste trei reviste toată viața Ortodoxiei: Viața Bisericii Ortodoxe Române oglindită în paginile revistei «Biserica Ortodoxă Română»; gândirea teologilor români înscrisă în paginile revistei «Studii Teologice», iar viața Bisericilor Ortodoxe surori oglindită în paginile revistei «Ortodoxia». Trei reviste ale Bisericii noastre Ortodoxe Române puse toate în slujba Ortodoxiei românești și a celorlalte Biserici Ortodoxe surori.

3. I.P.S. Patriarh Justinian, *Cuvânt înainte*, ST, an. I, 1949, p. VIII.

4. I.P.S. Patriarh Justinian, *Cuvânt înainte*, ORT, an. I, 1949, p. 10.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a simțit necesitatea lor încă înainte de a lua în mâni cârma Bisericii Ortodoxe Române. A simțit lipsa lor încă de pe când era preot de enorie; de pe atunci căuta în revistele ce-i veneau dela centru răspuns la problemele pe care viața din jurul Inalt Prea Sfinției Sale i le punea și răspuns nu găsea. De pe atunci știa cum trebuie să fie o revistă bisericească. Și cum purtarea de grijă a lui Dumnezeu l-a ridicat pe Scaunul de păstorire al Bisericii Ortodoxe Române; a înfăptuit ce dorea ca preot de enorie, pentru preoții de enorie, pentru poporul drept credincios al Bisericii noastre. De aceea, toate aceste trei reviste, ca și cealaltă revistă «Glasul Bisericii», destinată numai preoților și parohiilor din cuprinsul Mitropoliei Ungro-Vlahiei și Episcopilor Buzăului și Dunării de Jos, apar sub directa și permanenta grijă a Inalt Prea Sfinției Sale. Uneori cere redactorilor și colaboratorilor revistelor să trateze probleme cerute de vremurile noi și puse de viața din jurul nostru; alteori cere aceluiași colaboratori să comemoreze prin scrisul lor evenimente sau fapte mari din Istoria Bisericii Române sau a Istoriei Bisericii universale. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a prefațat primul număr al acestor reviste⁵⁾ și tot Inalt Prea Fericirea Sa este prezent prin personalitatea sa în toate paginile fiecăreia dintre reviste. Mai bine decât toți știu și cunosc asta colaboratorii revistelor și redactorii responsabili.

Înainte de 1948, Patriarhia Română tipărea o singură revistă «Biserica Ortodoxă Română». Astăzi, în loc de una tipărește trei, ba putem spune, că tipărește patru reviste, căci putem adăuga la cele trei și «Glasul Bisericii», căci și această revistă este destinată la aproape jumătate din preoțimea țării.

Înainte de 1948, tirajul singurei reviste ce se tipărea de către Patriarhia Română: «Biserica Ortodoxă Română», nu depășea cifra de 7.000 exemplare. Astăzi, după 1948, după înscăunarea Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, tirajul revistelor editate de Patriarhie este de cinci ori mai mare decât înainte. «Biserica Ortodoxă Română», «Studii Teologice» și «Ortodoxia» se tipăresc în câte 10.000 de exemplare, iar «Glasul Bisericii» în 3.800 exemplare. Deci un total de 33.800 tiraje. Un asemenea tiraj la reviste, Biserica Ortodoxă Română n'a cunoscut niciodată.

Mai mult încă: înainte de 1948, singura revistă a Patriarhiei Române nu pătrundea la toate parohiile. Astăzi, însă, prin grija Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și hotărîrea Sfântului Sinod, ajunge pe masa fiecărui preot din tot cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.

Dar publicațiile Patriarhiei Române nu se mărginesc numai la aceste reviste. Așa cum a spus Inalt Prea Sfințitul Patriarh cu prilejul înscăunării Prea Fericirii Sale, cuprinde și alte multe și variate tipăriri. Și aici ca și la reviste, întâlnim același bogat tiraj, necunoscut înainte de 1948.

În cursul celor cinci ani de arhipăstorie a Inalt Prea Sfințitului Patriarh s'au tipărit următoarele cărți teologice și bisericești:

1. Noul Testament, 26.000 exemplare.

5. I.P.S. Patriarh Justinian, ST, an. I, 1949; ORT, an. I, 1949, pp. 9-10.

2. Apostolat social de I. P. S. Patriarh Justinian, 4 volume, în câte 10.000 exemplare.

3. Cartea de învățătură a Bisericii Ortodoxe Române, în câte 22.000 exemplare,

4. Înărmătorul pastoral, 2 volume, în câte 10.000 exemplare.

5. Cuvântări Bisericești de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Crutișelor, trad. de Pr. Nic. M. Popescu, 3 volume în câte 10.000 exemplare.

6. 30 zile în U.R.S.S., Consfătuirea Panortodoxă dela Moscova de Ovidiu Marina, în 10.000 exemplare.

7. Carte de Rugăciuni alcătuită de I. P. S. Patriarh Justinian în 35.000 exemplare.

8. Liturghierul, în 5.000 exemplare.

9. Psaltirea, în 10.000 exemplare.

10. Molitfelnicul, în 4.000 exemplare.

11. Aghiazmatarul, în 5.000 exemplare.

12. Octoiul Mare, în 4.000 exemplare.

13. Pentecostarul, în 2.000 exemplare.

14. Mineiul pe Ianuarie, în 4.000 exemplare.

15. Cartea de Tedeum, în 3.000 exemplare.

16. Prohodul Domnului în 50.000 exemplare.

17. Rânduielele monahale, 2.000 exemplare.

18. Rânduiala Proscomidiei, 3.000 exemplare.

19. Calendar de perete, pe fiecare an.

20. Vecernierul, 12.000 exemplare.

21. Legiurile Bisericii Ortodoxe Române sub Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, 11.000 exemplare.

Pentru anul acesta sunt programate următoarele tipărituri:

1. Mineiul pe Februarie.

2. Mineiul pe Decembrie.

3. Cazania.

4. Manual de introducere în cărțile Vechiului Testament.

5. Manual de introducere în cărțile Noului Testament.

6. Manual de drept canonic.

În această listă de tipărituri, necompletă de altfel, sunt reprezentate aproape toate genurile de tipărituri religioase: cărți de slujbă, cărți de predici, cărți de îndrumare pastorală, cărți de literatură bisericească, cărți de cântări bisericești, manuale de Teologie, destinate Institutelor Teologice. Dacă nu întâlnim în această listă lucrări de ale Sfinților Părinți în românește, nu înseamnă că o astfel de literatură teologică a scăpat din atenția Inalt Prea Sfințitului Patriarh sau că o astfel de literatură a fost neglijată. Nu. Literatura Sfinților Părinți este scumpă inimii Inalt Prea Sfințitului Patriarh. Cu timp și fără timp a cerut și cere colaboratorilor dela revistele Sfintei Patriarhii să-și fundamenteze temele și tezele lor pe doctrina Sfinților Părinți și scriitori bisericești. Insuși I. P. S. Patriarh în pastoralele, cuvântările, și studiile I. P. S. Sale, folosește din belșug pe Sf. Părinți. Toată reorganizarea Bisericii Ortodoxe Române înfaptită de Inalt Prea Fericirea Sa nu este altceva decât o întoarcere pe răsturnurilo ulate și părăsite ale Ortodoxiei, ale Sf. Părinți. Nu se poate deci afirma și nici susține că nu s'au tipărit lucrări de-ale Sf. Părinți în cursul

celor cinci ani de activitate editorială a Patriarhiei Române, pentru că Întâistătorul ei n'ar avea la inimă o astfel de literatură. Nu s'au publicat, pentru că erau în Biserica noastră alte nevoi mai urgente, mai grabnice care trebuiau împlinite. Ca un bun Păstor, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian știa că era nevoie în primul loc, de reviste, pentru ca prin scrisul lor, prin articolele publicate în ele, să completeze și să îmbogățească cunoștințele teologice și să îndrumeze clerul de mir, clerul monahal și prin ei pe credincioșii Bisericii pe calea vieții cele noi deschise Patriei noastre. Era nevoie, în al doilea rând, de cărți de slujbă, aproape toate epuizate. Era nevoie, în al treilea rând, de manualele teologice pentru studenții Institutelor noastre Teologice. Trebuia deci dată întâietate acestor tipăriri. Și întâietate li s'a dat. Revistele apar cu regularitate și pătrund până în parohia cea mai îndepărtată a Bisericii Ortodoxe Române; cărțile de slujbă tipărite și cele în curs de tipărire, acopăr lipsurile ce le au bisericile noastre și ale celor revenite la Ortodoxie; manualele teologice destinate Institutelor Teologice s'au programat pentru tipărire. Este timpul, deci, și a venit — Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a afirmat-o în convorbiri particulare de nenumărate ori — ca să fie planificate în viitorii ani și tipărirea operelor Sfinților Părinți, a Izvoarelor Ortodoxiei, a lucrărilor acelor care îndreptățesc și ilustrează spusele Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian rostite la alegerea Sa ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române: «Niciodată în viața ei, în decurs de aproape două milenii, Biserica lui Hristos n'a avut un prilej mai potrivit pentru a pune în practică învățăturile Evangheliei ca cel de azi, datorită regimului popular instaurat în țara noastră»⁶⁾.

*

O activitate editorială a Patriarhiei Române atât de bogată și atât de variată s'a impus atenției cercurilor bisericesti și teologice de peste hotare a Bisericilor Ortodoxe surori.

De nenumărate ori Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit din partea «unor prea Fericiți Patriarhi Ortodocși scrisori de mulțumire și de calde elogii pentru conținutul valoros și pentru îngrijita execuție tehnică a tipăriturilor noastre bisericesti, trimise peste hotarele țării»⁷⁾.

Patriarhul Ecumenic, Prea Fericitul Athenagora, a felicitat în două rânduri pe Prea Fericitul nostru Patriarh pentru înalta ținută tehnică și științifică a revistelor noastre. În prima scrisoare din 1950, Prea Fericitul Patriarh Athenagora spune: «Pentru aceea și căutăm să exprimăm Prea Fericitii Voastre, calde mulțumiri pentru trimiterea publicațiilor Patriarhiei Române, precum și felicitări din inimă pentru activitatea editorială vrednică de laudă, care este atât de prețioasă pentru scrierile teologice ale Bisericii Ortodoxe»⁸⁾. Scrisoarea a fost însoțită de o rugămintă a cancelariei Patriarhatului Ecumenic, prin care solicită trimiterea unui dicționar român-francez, deoarece Prea Fericitul Patriarh Athenagora, care cunoaște puțin limba română, dorește să urmărească publicațiile

6. I.P.S. Patriarh Justinian, *Cuvânt la alegerea ca Patriarh*, BOR, an. LXVI, 1948, p. 223.

7. BOR, an. LXX, 1952, p. 510.

8. I.P.S. Patriarh Ecumenic Athenagora, BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 263-264.

noastre⁹⁾. În a doua scrisoare din 1952, Înalt Prea Fericitul Patriarh Athenagora spune printre altele: «Felicînd din toată inima pe Prea Fericirea Voastră pentru admirabila activitate publicistică ce se desfășoară în prea Sfânta Biserică de sub conducerea Voastră, activitate care contribuie mult la progresul științei teologice și literaturii bisericești»¹⁰⁾. Înalt Prea Fericitul Patriarh Justinian a răspuns astfel acestor frumoase felicitări ale Patriarhului Ecumenic: «Aprecierile elogioase ce le exprimați față de cuprinsul publicațiilor Bisericii noastre și asigurarea ce ne-o dați, că ele contribuie la progresul științei teologice ortodoxe și la îmbogățirea literaturii bisericești, constituie pentru noi și pentru Sinodul Sfintei noastre Biserici, pentru profesorii Institutelor noastre Teologice, care colaborează permanent la aceste publicații, ca și pentru toți ostenitorii care participă la alcătuirea lor, o încurajare deosebită și un îndemn permanent pentru sporirea strădaniilor noastre de lucrători în via Domnului, cu conștiința că toate le facem spre slava lui Dumnezeu, spre întărirea dreptei credințe și propășirea binelui, a fericirii și păcii în lume»¹¹⁾.

Aprecieri la fel de elogioase pentru publicațiile și revistele editate de Patriarhia Română a primit Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și din partea Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, din partea Prea Fericitului Alexandru al III-lea al Antiohiei și al întregului Orient, precum și din partea altor Întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe surori¹²⁾. Cuvinte de laudă și de prețuire pentru revistele și publicațiile Bisericii noastre au pornit și din partea teologilor ruși, de pildă din partea eminentului teolog A. Krașeninnicov¹³⁾.

Străinătatea, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe surori și teologii străini desfac publicațiile noastre și cu ajutorul dicționarelor sau cu ajutorul unor puține cunoștințe de limbă română iau cunoștință de conținutul lor și-l apreciază, afirmând că revistele noastre contribuiesc la progresul științei teologice și literaturii bisericești ortodoxe, că ele constituiesc o activitate vrednică de laudă pentru scrierile teologice ale Bisericii Ortodoxe.

Să ne întoarcem acum privirile asupra cititorilor din țară ai revistelor și publicațiilor noastre.

Eram obișnuiți înainte, înainte de înscăunarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, înainte de 1948, să citim prin reviste, să auzim glasuri de revoltă că mulți dintre clericii noștri primesc revistele noastre teologice dela centru, primesc revista «Biserica Ortodoxă Română», dar cum o primesc așa o lasă. Nici nu-i rup banderola de expediție, dar să o mai taie, să se uite de curiozitate cel puțin la titlurile articolelor!

Era firesc ca preoții să aibă înainte o astfel de atitudine pentru revistele dela centru, pentru că ele nu erau adresate preoțimei, pentru că în ele nu se publicau articole legate de viața și de misiunea preotului, ci articole accesibile câtorva zeci de specialiști din țară, pentru că în ele se

9. BOR, an. LXVIII, 1950, p. 264.

10. I.P.S. Patriarh Ecumenic, BOR, an. LXX, 1952, p. 510.

11. I.P.S. Patriarh Justinian, BOR, an. LXX, 1952, p. 510.

12. BOR, an. LXX, 1952, p. 510; ST, an. V, 1953, p. 911.

13. I. Negrescu, *Presa Bisericii Ortodoxe Române privită de «Revista Patriarhului din Moscova»*, ORT, an. II, 1950, pp. 481-484.

publicau articole străine și de sufletul preotului de enorie, străine și de nevoile sale pastorale de fiecare zi. Dar este de neînțeles ca astăzi, când s'a dat altă orientare revistelor, când articolele și studiile publicate în reviste sunt de un folos imediat preoților, când în ele se desbat cele mai mari probleme teologice: probleme dogmatice, morale, omiletice, catehetice, exegetice, pastorale, liturgice misionare, probleme teologice legate de viață, puse de viață și cerute de viață. când în ele se desbat marile probleme pe care le pune societatea din jurul nostru, cum este problema păcii, problema prieteniei dintre popoare, problema interzicerii armelor de exterminare în masă, problema muncii, problema desființării sclavajului modern, problema abolirii exploatării omului, când în ele sunt desbătute astfel de probleme de capetele cele mai luminate pe care le are Biserica noastră Ortodoxă Română, da, este de neînțeles ca astăzi, când revistele apar în aceste condiții, să se mai găsească unii preoți care să nu deschidă paginile publicațiilor noastre bisericești, să nu citească articolele publicate, să nu-și însușească cuprinsul lor.

Pentru a trezi la realitățile vieții pe astfel de preoți — e drept, foarte rari —, pentru a-i scoate din toropeală, Sf. Sinod, în ședința sa din 16 Iunie 1952, a hotărât obligativitatea lecturii revistelor editate de Patriarhia Română. Hotărârea Sfântului Sinod glăsuște așa: «Preoții sunt obligați să cunoască cuprinsul revistelor editate de Sfânta Patriarhie pentru completarea cunoștințelor teologice și pentru orientarea în problemele sociale»¹⁴). Iar pentru ca acești rari preoți din cuprinsul Patriarhiei Române să nu poată pretexta că n'au putut citi revistele Patriarhiei Române pentru că ele stau în dulapurile parohului — parohia fiind abonată la reviste —, Sfântul Sinod a mai hotărât ca dela 1 Ianuarie 1953 să fie abonați toți preoții personal la revistele editate de Sfânta Patriarhie. Costul acestor publicații — trei reviste și celelalte publicații — este de 100 de lei anual, adică 8 lei pe lună¹⁵).

*

Prin aceste hotărâri luate anul trecut de Sfântul Sinod, revistele Patriarhiei Române sunt astăzi pe masa fiecărui preot. Niciun preot nu mai are nevoie să se ducă la Biblioteca parohială, sau să roage pe preotul paroh să-i împrumute revistele. Le are la îndemână, le taie le citește și, prin proprie experiență, se convinge că dreptate a avut Prea Fericitul Patriarh Ecumenic să spună despre revistele noastre că ele contribuiesc la progresul științei teologice al întregii Ortodoxii, că dreptate a avut Sfântul Sinod să hotărască obligativitatea lecturii acestor reviste, căci lectura lor completează cunoștințele teologice ale preoțimei și orientează preoțimea română în problemele sociale.

Și, într'adevăr, aceste două mari obiective le urmăresc revistele noastre teologice:

A) Să îmbogățească, să completeze cunoștințele teologice ale preotului;

B) Să lămurească pe preot asupra mersului societății contemporane, să-l orienteze în problemele puse de viața de azi.

14. *Sumarele ședințelor Sfântului Sinod*, BOR, an. LXX, 1952, p. 434.

15. BOR, an. LXX, 1952, p. 699.

A) Revistele noastre desbat toate problemele teologice:

Probleme dogmatice: In ce constă ființa dogmei¹⁶⁾; ce este Ortodoxismul¹⁷⁾; care este esența doctrinală a celor trei mari Confesiuni creștine¹⁸⁾; care este raportul între Ortodoxism și Catholicism¹⁹⁾; între Ortodoxism și Protestantism²⁰⁾; cum apare Catholicismul în lumina teologiei fundamentale²¹⁾; care este procesul de dezvoltare al revelației divine²²⁾; care este concepția celor trei mari Confesiuni creștine asupra Revelației divine²³⁾; asupra Sf. Tradiției²⁴⁾; ce este Sfânta Tradiție²⁵⁾; care este raportul dintre Dumnezeu și problema răului²⁶⁾; care sunt condițiile mântuirii²⁷⁾; și ale însușirii ei²⁸⁾; care este concepția ortodoxă asupra Maicii Domnului²⁹⁾; în ce constă noua rătăcire a papalității cu privire la înălțarea Maicii Domnului cu trupul la cer³⁰⁾; despre canonizarea Sfinților în Biserica Ortodoxă³¹⁾; despre însemnătatea canonizării Sfinților români³²⁾; care este concepția ortodoxă despre icoane³³⁾; despre Sfintele Taine în general³⁴⁾; despre Sfânta Euharistie în special³⁵⁾; despre ierarhia bisericească în general³⁶⁾; despre preoția în special³⁷⁾; care este doctrina Bisericii Ortodoxe despre eshatologie, în comparație cu doctrina romano-catolică³⁸⁾; care este doctrina ortodoxă despre superstiții, magie, vrăjitorie, obscurantism, fals misticism, teofanie, spiritism, teosofie, ocultism³⁹⁾.

Probleme morale: Care este misiunea socială a Bisericii⁴⁰⁾; care

-
16. ST, an. V, 1953, pp. 188-209.
 17. ORT, an. IV, 1952, pp. 163-168.
 18. ST, an. I, 1949, pp. 763-780.
 19. ORT, an. I, 1949, pp. 73-96; an. III, 1951, pp. 115-131; an. IV, 1952, pp. 462-487.
 20. ORT, an. II, 1950, pp. 383-439.
 21. ORT, an. II, 1950, pp. 363-382.
 22. ST, an. IV, 1952, pp. 77-108.
 23. ORT, an. II, 1950, pp. 233-259.
 24. ST, an. IV, 1952, pp. 401-431.
 25. GB, an. VIII, Nr. 9, 1949, pp. 18-30.
 26. ST, an. V, 1953, pp. 38-50.
 27. ST, an. III, 1951, pp. 245-256.
 28. ST, an. II, 1950, pp. 1-20.
 29. ORT, an. II, 1950, pp. 515-558; an. IV, 1952, pp. 79-129.
 30. ORT, an. II, 1950, pp. 497-502; pp. 503-514; pp. 559-609; pp. 610-619; an. III, 1951, pp. 166-167.
 31. ORT, an. II, 1950, pp. 260-278.
 32. BOR, an. LXXI, 1953, pp. 493-502.
 33. ST, an. IV, 1952, pp. 175-201.
 34. ST, an. I, 1949, pp. 514-534; an. II, 1950, pp. 21-39.
 35. ST, an. III, 1951, pp. 552-558; ORT, an. V, 1953, pp. 46-115.
 36. ST, an. II, 1950, pp. 198-217.
 37. ST, an. I, 1949, pp. 739-762; an. II, 1950, pp. 190-197; an. III, 1951, pp. 499-513; an. IV, 1952, pp. 157-174; GB, an. IX, Nr. 7-8, 1950, pp. 54-55.
 38. ST, an. II, 1950, pp. 325-346.
 39. ST, an. I, 1949, pp. 226-237; 304-325; 333-344; 345-364; 365-373; 374-380; an. II, 1950, pp. 178-189; 280-287; 590-596; an. IV, 1952, pp. 251-272; an. V, 1953, pp. 454-470; GB, an. IX, Nr. 1-2, 1950, pp. 18-23; an. XII, 1953, pp. 363-367.
 40. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 121-142; ORT, an. II, 1950, pp. 88-107; an. III, 1951, pp. 45-60; GB, an. VIII, Nr. 1-2, 1949, pp. 83-108; an. VIII, Nr. 3, 1949, pp. 60-78.

este rolul său social, misionar⁴¹⁾; și moralizator⁴²⁾; care este poziția bisericii față de actualitatea socială⁴³⁾; care este atitudinea Bisericii față de progres și de cultură⁴⁴⁾, față de drepturile fundamentale ale omului⁴⁵⁾, față de colectivitate⁴⁶⁾, față de Patrie⁴⁷⁾, față de familie⁴⁸⁾, față de muncă⁴⁹⁾, față de bunurile materiale⁵⁰⁾, față de bună-starea poporului⁵¹⁾, față de sclavie⁵²⁾, față de cei de altă rasă⁵³⁾, față de patimi⁵⁴⁾, față de post⁵⁵⁾.

Probleme de exegeză ale Vechiului și Noului Testament. Sfânta Scriptură este cartea de căpătâi a preotului⁵⁶⁾, iar preotul zilelor noastre trebuie să o cunoască aprofundat⁵⁷⁾; idei de pietate în Vechiul Testament⁵⁸⁾, în Noul Testament⁵⁹⁾; idei și instituții sociale în Vechiul Testament⁶⁰⁾; profeții și false profeții după Vechiul Testament⁶¹⁾; Biserica Ortodoxă și metoda de exegeză biblică⁶²⁾; actualitatea scrierilor Noului Testament⁶³⁾; probleme dogmatice și sociale în Evangheliile⁶⁴⁾; Sf. Ioan Evanghelistul martor al Invierii Mântuitorului⁶⁵⁾; Patimile Mântuitorului după Evangheliile⁶⁶⁾; cum trebuie interpretată Apocalipsa⁶⁷⁾; despre Sabat⁶⁸⁾; locul din Iosif Flaviu despre Domnul nostru Iisus Hristos⁶⁹⁾; comemorarea Sfântului Apostol Pavel la 1900 ani dela pă-

-
41. ST, an. I, 1949, pp. 501-513.
 42. ST, an. I, 1949, pp. 381-390.
 43. ORT, an. V, 1953, pp. 27-45.
 44. ST, an. IV, 1952, pp. 516-530.
 45. ST, an. IV, 1952, pp. 134-141.
 46. ST, an. IV, 1952, pp. 361-370.
 47. ST, an. IV, 1952, pp. 108-112; an. V, 1953, pp. 51-75.
 48. ST, an. V, 1953, pp. 513-525.
 49. ST, an. I, 1949, pp. 176-204; an. II, 1950, pp. 65-70; an. IV, 1952, pp. 142-156; an. V, 1953, pp. 24-37.
 50. ST, an. I, 1949, pp. 154-175; an. III, 1951, pp. 223-240; 542-551; an. IV, 1952, pp. 500-515.
 51. ST, an. IV, 1952, pp. 489-499.
 52. ST, an. III, 1951, pp. 336-355; an. V, 1953, pp. 165-187.
 53. ORT, an. IV, 1952, pp. 338-352.
 54. ST, an. V, 1953, pp. 471-481.
 55. ST, an. III, 1951, pp. 214-222.
 56. ST, an. I, 1949, pp. 487-500.
 57. ST, an. IV, 1952, pp. 202-215.
 58. ST, an. IV, 1952, pp. 15-24.
 59. ST, an. I, 1949, pp. 35-53.
 60. ST, an. I, 1949, pp. 55-68; an. II, 1950, pp. 569-589.
 61. ST, an. I, 1949, pp. 326-332.
 62. ST, an. IV, 1952, pp. 113-133.
 63. ST, an. III, 1951, pp. 61-90; 167-213; an. IV, 1952, pp. 273-292; an. V, 1953, pp. 225-246.
 64. ST, an. II, 1950, pp. 158-177; an. V, 1953, pp. 210-224; 365-381.
 65. GB, an. XII, 1953, pp. 132-143.
 66. ST, an. V, 1953, pp. 76-115.
 67. ST, an. I, 1949, pp. 287-303.
 68. ST, an. III, 1951, pp. 514-541.
 69. ST, an. III, 1951, pp. 559-562.

șirea lui pe pământul Europei⁷⁰); preocupări biblice în teologia bulgară⁷¹).

Probleme de Istoria Bisericii Universale și de Patrologie.

Situația clerului și poporului în primele trei secole⁷²; primatul papal⁷³); Ortodoxia în trecutul Europei centrale⁷⁴); Muntele Athos și Locurile Sfinte din Orient⁷⁵); Antiohia de demult⁷⁶); comemorarea a 1500 de ani de la Sinodul de la Calcedon;⁷⁷); Sinodul al cincilea Ecu-menic⁷⁸); comemorarea a 1500 ani a Patriarhiei de Ierusalim⁷⁹); co-memorarea a 1000 de ani a Bibliotecii din Alexandria⁸⁰); configurația actuală a creștinismului⁸¹); Părinții bisericești ca educatori⁸²); Sfinții Trei Ierarhi⁸³); Fericitul Augustin⁸⁴).

Probleme de Istoria Bisericii Române. Vechimea ortodoxismului ro-mânesc⁸⁵); Bizanțul și legăturile cu Țara Românească⁸⁶); relațiile ro-mâno-ruse⁸⁷); relațiile dintre Biserica Ortodoxă Română și Muntele Athos⁸⁸); mănăstiri⁸⁹); viața monahală în Biserica Ortodoxă Ro-mână⁹⁰); figuri de Arhieriei⁹¹); tipărituri și manuscrise bisericești⁹²); inscripții de biserici⁹³); clerici români meșteșugari⁹⁴); rolul preoției

70. ST, an. III, 1951, pp. 369-385; 386-397; 398-416; 417-429; 430-436; 437-448; 449-461; 462-480.

71. ST, an. III, 1951, pp. 356-367.

72. ST, an. I, 1949, pp. 713-738.

73. ORT, an. I, 1949, pp. 116-129; 133-157; 142-170; an. IV, 1952, pp. 169-194; ST, an. IV, 1952, pp. 293-329.

74. ST, an. II, 1950, pp. 80-97.

75. BOR, an. LXX, 1952, pp. 248-250; ORT, an. IV, 1952, pp. 5-78; GB, an. XI, 1952, pp. 412-418.

76. GB, an. X, 1951, Nr. 8-9, pp. 36-40.

77. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 409-418; ORT, an. III, 1951, pp. 173-187; 188-294; 295-440; 441-458; 459-479; 480-491; 586-630; GB, an. X, 1951, Nr. 10-12, pp. 19-25.

78. ST, an. V, 1953, pp. 312-346; 347-364.

79. BOR, an. LXX, 1952, pp. 253-255.

80. BOR, an. LXX, 1952, pp. 863-866.

81. ST, an. I, 1949, pp. 119-144.

82. GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 68-82.

83. BOR, an. LXX, 1952, pp. 60-73; an. LXXI, 1953, pp. 150-156; ST, an. III, 1951, pp. 100-107; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 89-118.

84. ST, an. V, 1953, pp. 495-512.

85. ST, an. I, 1949, pp. 814-837.

86. ST, an. II, 1950, pp. 556-568.

87. ORT, an. I, 1949, pp. 211-237.

88. ORT, an. V, 1953, pp. 178-205; 206-219; 238-278; 279-294; GB, an. XI, 1952, pp. 421-426.

89. BOR, an. LXVII, Nr. 1-2, 1949, pp. 65-83; an. LXX, 1952, pp. 876-889.

90. BOR, an. LXX, 1952, pp. 381; 572-573; 869-872; an. LXXI, 1953, pp. 89-91; 216-218; 786-804; ST, an. II, 1950, pp. 295-306; an. IV, 1952, pp. 371-392; an. V, 1953, pp. 407-428; 429-443; GB, an. VIII, 1949, Nr. 10, pp. 57-60; an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 102-119; an. X, 1951, Nr. 6-7, pp. 54-59; an. XI, 1952, pp. 277-281; 433-444; an. XII, 1953, pp. 185-187.

91. ST, an. IV, 1952, pp. 330-351; GB, an. IX, 1950, Nr. 7-8, pp. 35-46; an. IX, 1950, Nr. 9-10, pp. 33-46.

92. ST, an. IV, 1952, pp. 459-487; ORT, an. IV, 1952, pp. 513-525.

93. ST, an. IV, 1952, pp. 610-618; an. V, 1953, pp. 146-166; GB, an. XII, 1953, pp. 587-596.

94. ST, an. II, 1950, pp. 395-426.

în păstrarea monumentelor de artă ⁹⁵⁾; sărbătorirea a 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Române ⁹⁶⁾).

Probleme de istoria religiilor. Istoria religiilor ca știință ⁹⁷⁾; ideia de progres la diferite religii ⁹⁸⁾; cum privesc principalele religii problemele pământești ⁹⁹⁾; religia slavilor ¹⁰⁰⁾; religia tibetanilor ¹⁰¹⁾).

Probleme omiletice și predici. Indrumări omiletice ¹⁰²⁾; predica vremilor noastre ¹⁰³⁾; cărți de predici și cazanii ¹⁰⁴⁾; predici la sărbători împărătești și la Sfinți: la Invierea Domnului ¹⁰⁵⁾; a doua zi de Paști ¹⁰⁶⁾; la Izvorul Tămăduirii ¹⁰⁷⁾; la Sfinții Constantin și Elena ¹⁰⁸⁾; la Înălțarea Domnului ¹⁰⁹⁾; la Rusalii ¹¹⁰⁾; la Sfinții Apostoli Petru și Pavel ¹¹¹⁾; la Adormirea Maicii Domnului ¹¹²⁾; la Dumineca dinaintea Înălțării Sfintei Cruci ¹¹³⁾ la Dumineca după Înălțarea Sfintei Cruci ¹¹⁴⁾; la Sfântul Dumitru ¹¹⁵⁾; la Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril ¹¹⁶⁾; la Sf. Ioan Gură de Aur ¹¹⁷⁾; la Intrarea în Biserică ¹¹⁸⁾; la Dumineca dinaintea Nașterii Domnului ¹¹⁹⁾; la Nașterea Domnului ¹²⁰⁾; la Sfântul Ioan Botezătorul ¹²¹⁾; la Sfinții Trei Ierarhi ¹²²⁾; la Sâmbăta Morților ¹²³⁾; la Buna Vestire ¹²⁴⁾; la Dumineca Floriilor ¹²⁵⁾; predici la Duminecile de după Paști și la Duminecile Rusaliiilor: la Dumineca Tomei ¹²⁶⁾; la Dumine-

95. ST, an. I, 1949, pp. 267-285.

96. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 168-175; 252; ORT, an. II, 1950, pp. 325-336; GB, an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 16-24; 45-50.

97. ST, an. III, 1951, pp. 321-335; GB, an. X, 1951, Nr. 6-7, pp. 13-21.

98. ST, an. I, 1949, pp. 1-16.

99. ORT, an. IV, 1952, pp. 195-259.

100. ST, an. II, 1950, pp. 98-110; 427-450.

101. ORT, an. III, 1951, pp. 667-682.

102. BOR, an. LXXI, 1953, pp. 689-705.

103. ST, an. II, 1950, pp. 137-157; GB, an. IX, 1950, Nr. 7-8, pp. 47-48.

104. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 265-266; ORT, an. IV, 1952, pp. 526-538; GB, an. IX, 1950, Nr. 4-5, pp. 54-55; an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 11-12.

105. GB, an. VIII, 1949, Nr. 4, pp. 10-15; an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 21-22.

106. GB, an. XII, 1953, pp. 112-117.

107. GB, an. XII, 1953, pp. 117-124.

108. GB, an. IX, 1950, Nr. 4-5, pp. 42-46; an. XII, 1953, pp. 329-336.

109. GB, an. IX, 1950, Nr. 4-5, pp. 36-41.

110. GB, an. XI, 1952, pp. 189-195; an. XII, 1953, pp. 127-131.

111. GB, an. XI, 1952, pp. 201-205.

112. GB, an. X, 1951, Nr. 8-9, pp. 41-44.

113. GB, an. XII, 1953, pp. 518-522.

114. GB, an. XII, 1953, pp. 522-527.

115. GB, an. XI, 1952, pp. 325-329.

116. GB, an. XI, 1952, pp. 323-325; an. XII, 1953, pp. 537-540.

117. GB, an. VIII, 1949, Nr. 11-12, pp. 63-70.

118. GB, an. X, 1951, Nr. 10-12, pp. 26-30; an. XII, 1953, pp. 533-536.

119. GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, pp. 43-47.

120. GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, p. 8; an. X, 1951, Nr. 10-12, pp. 9-10; 11-12; 16-18.

121. GB, an. XI, 1952, pp. 503-507.

122. GB, an. XI, 1952, pp. 512-516.

123. GB, an. XII, 1953, pp. 207-209.

124. GB, an. X, 1951, Nr. 1-3, pp. 20-24; an. XII, 1953, pp. 102-108.

125. GB, an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 18-21; an. XII, 1953, pp. 108-112.

126. GB, an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 22-26.

neca Mironosițelor ¹²⁷); la Dumineca Slăbănogului ¹²⁸); la Dumineca Samarinenței ¹²⁹); la Dumineca Orbului ¹³⁰); la Dumineca a 7-a după Paști ¹³¹); la Dumineca I după Rusalii ¹³²); la Dumineca 2-a după Rusalii ¹³³); la Dumineca 3-a după Rusalii ¹³⁴); la Dumineca 4-a după Rusalii ¹³⁵); la Dumineca 5-a după Rusalii ¹³⁶); la Dumineca 7-a după Rusalii ¹³⁷); la Dumineca 8-a după Rusalii ¹³⁸); la Dumineca 9-a după Rusalii ¹³⁹); la Dumineca 10-a după Rusalii ¹⁴⁰); la Dumineca 12-a după Rusalii ¹⁴¹); la Dumineca 20-a după Rusalii ¹⁴²); la Dumineca 22-a după Rusalii ¹⁴³); la Dumineca 30-a după Rusalii ¹⁴⁴); la Dumineca 33-a după Rusalii ¹⁴⁵); predici în Postul Mare; la Dumineca Ortodoxiei ¹⁴⁶); la Dumineca 3-a din Post ¹⁴⁷); la Dumineca 5-a din post ¹⁴⁸); predici liturgice ¹⁴⁹; meditații ¹⁵⁰).

Probleme catehetice. Indrumări și principii catehetice ¹⁵¹); modalitatea practică a cuvântărilor catehetice ¹⁵²); cântări la cateheze ¹⁵³).

Probleme liturgice și pastorale. Cultul Bisericii Ortodoxe Române față de Cultul celorlalte Confesiuni și secte din țara noastră ¹⁵⁴); preocupări sociale în cultul Bisericii Ortodoxe ¹⁵⁵); funcțiunea didactică a Sfintei Liturghii ¹⁵⁶); însemnătatea Sfintei Liturghii ¹⁵⁷); inovații litur-

-
127. GB, an. XI, 1952, Nr. 4, pp. 109-112; an. XII, 1953, pp. 124-127.
 128. GB, an. XI, 1952, Nr. 4, pp. 113-116.
 129. GB, an. XI, 1952, Nr. 4, pp. 112-113; an. XII, 1953, pp. 201-204.
 130. GB, an. XI, 1952, Nr. 4, pp. 116-119; an. XII, 1953, pp. 204-207.
 131. GB, an. XI, 1952, pp. 187-189.
 132. GB, an. XI, 1952, pp. 195-199.
 133. GB, an. IX, 1950, Nr. 4-5, pp. 47-48; an. XI, 1952, pp. 200-201.
 134. GB, an. XII, 1953, pp. 304-308.
 135. GB, an. XI, 1952, pp. 205-208; GB, an. XII, 1953, pp. 308-312.
 136. GB, an. XI, 1952, pp. 208-214; an. XII, 1953, pp. 313-317.
 137. GB, an. XII, 1953, pp. 317-321.
 138. GB, an. XI, 1952, pp. 329-332; an. XII, 1953, pp. 322-324.
 139. GB, an. XII, 1953, pp. 325-328.
 140. GB, an. XII, 1953, pp. 515-518.
 141. GB, an. IX, 1950, Nr. 7-8, pp. 49-53; an. XI, 1952, pp. 333-335.
 142. GB, an. XII, 1953, pp. 527-529.
 143. GB, an. IX, 1950, Nr. 9-10, pp. 28-32; an. XII, 1953, pp. 530-533.
 144. GB, an. XI, 1952, pp. 335-339.
 145. GB, an. XI, 1952, pp. 508-512.
 146. GB, an. XII, 1953, pp. 7-10.
 147. GB, an. XII, 1953, pp. 10-13.
 148. GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 79-88; an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 16-17.
 149. GB, an. VIII, 1949, Nr. 9, pp. 11-17; Nr. 10, pp. 49-56; Nr. 11-12, pp. 49-57; an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 11-17.
 150. BOR, an. LXX, 1952, pp. 360-366; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 28-34; Nr. 4, pp. 7-9; Nr. 11-12, pp. 11-14; an. XI, 1952, pp. 499-503; an. XII, 1953, pp. 13-15; 210; 571-575.
 151. ST, an. I, 1949, pp. 535-566; an. II, 1950, pp. 236-261; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 33-48; 49-62; 63-67; Nr. 4, pp. 23-32; 34-41; an. X, 1951, Nr. 4-5, pp. 16-19.
 152. GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, pp. 48-50.
 153. ST, an. III, 1951, pp. 257-391.
 154. ST, an. III, 1951, pp. 3-25.
 155. ST, an. IV, 1952, pp. 432-458.
 156. ST, an. I, 1949, pp. 17-33; GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, pp. 28-42.
 157. GB, an. X, 1951, Nr. 1-3, pp. 33-36; Nr. 4-5, pp. 20-23.

gice ¹⁵⁸); practici cultice denaturate ¹⁵⁹); cântarea în comun la Sfânta Liturghie ¹⁶⁰); cântarea bisericească ¹⁶¹); cântări religioase ¹⁶²); folclorul religios ¹⁶³); arta religioasă ¹⁶⁴); Tipic bisericesc ¹⁶⁵); rolul Athosului în Cultul ortodox ¹⁶⁶); cărți de slujbă ¹⁶⁷); preotul ca liturghisitor ¹⁶⁸); preotul ca duhovnic ¹⁶⁹); preotul ca păstor ¹⁷⁰).

Probleme misionare. Lucrarea misionară a preotului ¹⁷¹); psihologia sectelor ¹⁷²); cauzele sociale ale apariției sectelor ¹⁷³); pricinile pentru care creștinii trec la ale Culte ¹⁷⁴); secta Tudoristă ¹⁷⁵); texte din Vechiul Testament interpretate fals de sectanți ¹⁷⁶).

Probleme de drept și legislație bisericească. Organizarea sinodală a Bisericii Ortodoxe față de cesaro-popismul catolic ¹⁷⁷); cu privire la un sinod ecumenic ¹⁷⁸); relațiile dintre Biserică și Stat ¹⁷⁹); Legea Cultelor și Statutele de organizare a Cultelor din Republica Populară Română ¹⁸⁰); Statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe Române ¹⁸¹); legislația bisericească a I. P. S. Patriarh Justinian ¹⁸²); temeuri canonice pentru prerogativele Patriarhului ¹⁸³); regulamente bisericești ¹⁸⁴); Pravila dela Târgoviște ¹⁸⁵).

158. ST, an. IV, 1952, pp. 531-560; an. V, 1953, pp. 279-303.

159. BOR, an. LXX, 1952, pp. 419-420; GB, an. XI, 1952, pp. 46-48; 281-285; 444-448.

160. BOR, an. LXX, 1952, pp. 890-899; ST, an. III, 1951, pp. 26-28.

161. ST, an. I, 1949, pp. 238-251; 781-813.

162. ST, an. III, 1951, pp. 29-60; 135-166; an. IV, 1952, pp. 25-56.

163. ST, an. I, 1949, pp. 662-668; an. II, 1950, pp. 288-294; 597-621; GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, pp. 9-15.

164. BOR, an. LXX, 1952, pp. 263-265; 382-383; 867-868; an. LXXI, 1953, pp. 205-209; 290-291; 346-361.

165. BOR, an. LXVIII, 1950, p. 486; an. LXX, 1952, pp. 93-99; ST, an. I, 1949, pp. 567-637; an. II, 1950, pp. 125-136; an. III, 1951, pp. 121-134; an. IV, 1952, pp. 66-76; an. V, 1953, pp. 116-145; 382-406; 482-494.

166. ORT, an. V, 1953, pp. 220-237.

167. ST, an. III, 1951, pp. 568-580.

168. ST, an. I, 1949, pp. 97-118; 252-266.

169. ST, an. I, 1949, pp. 695-712; an. III, 1951, pp. 481-498.

170. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 166-172.

171. BOR, an. LXX, 1952, p. 400-404; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 57-59; an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 70-71; Nr. 9-10, pp. 20-24.

172. GB, an. IX, 1950, Nr. 9-10, pp. 16-19.

173. ST, an. II, 1950, pp. 347-394.

174. ST, an. IV, 1952, pp. 394-400.

175. ST, an. III, 1951, pp. 292-320.

176. ST, an. II, 1950, pp. 262-279.

177. ST, an. II, 1950, pp. 40-64; 541-555.

178. ORT, an. IV, 1952, pp. 583-603.

179. BOR, an. LXX, 1952, pp. 388-389; ORT, an. IV, 1952, pp. 353-359.

180. ST, an. I, 1949, pp. 838-871; an. IV, 1952, pp. 216-240; ORT, an. IV, 1952, pp. 604-614.

181. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 1-2, pp. 1-48; ST, an. I, 1949, pp. 638-661; ORT, an. I, 1949, pp. 162-167; GB, an. VIII, 1949, Nr. 5-6, pp. 65-73.

182. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 173-204; an. LXXI, 1953, pp. 503-516.

183. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 11-12, pp. 6-15.

184. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 22-66; 356-395; 397-448; 450-461; 463-484; an. LXX, 1952, pp. 640-694; an. LXXI, 1953, pp. 278-284; 286-289; 394-420; GB, an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 73-97.

185. ST, an. IV, 1952, pp. 561-579; 580-609.

B. Al doilea mare obiectiv urmărit de revistele editate de Sfânta Patriarhie îl constituie dezbateră tuturor problemelor puse de societatea contemporană și răspunsul dat de Hristos și de Evanghelie acestor probleme.

Marea problemă care frământă astăzi lumea este **problema Păcii**.

Semnalul luptei pentru apărarea păcii a fost dat de Întâistătătorii Bisericii Ortodoxe întruniți la Conferința dela Moscova în vara anului 1948, lansând un Apel către toți creștinii din întreaga lume¹⁸⁶). Acestui apel i-a urmat Apelul pentru pace al I. P. S. Alexei al Moscovei și al întregii Rusii¹⁸⁷); și Apelul pentru pace al I. P. S. Patriarh Justinian¹⁸⁸). Dela acest Apel, dela acest semnal de luptă pentru pace, pentru apărarea păcii, dat de I. P. S. Patriarh Justinian, revistele Sfintei Patriarhii au deschis larg paginile lor problemei păcii, mobilizării conștiințelor credincioșilor pentru apărarea păcii; au făcut loc în paginile lor tuturor acțiunilor duse de culte, de guverne, acțiuni puse în slujba aceluiași ideal: **pacea**. «Fiecare tipăritură dată la lumină de Sfânta Patriarhie poartă pecetea acestei hotărâte strădanii pentru apărarea păcii. Fiecare rând tipărit în revistele Sfintei Patriarhii este izvorât din încredințarea că lupta pentru pace este pentru Biserica Ortodoxă Română o îndatorire sfântă pornită din însăși dogmele și tradițiile ei. Fiecare carte de slujbă sau de îndrumare ieșită de sub teascurile bătrânei noastre tiparnițe este o contribuție netăgăduită pentru apărarea păcii»¹⁸⁹).

Nicio problemă n'a găsit atâta ospitalitate în corpul revistelor Bisericii Ortodoxe Române ca problema păcii. S'au scris despre pace numeroase articole¹⁹⁰); s'au făcut dări de seamă despre consfătuirile reprezentanților Cultelor din U.R.S.S.¹⁹¹), din R.P.R.¹⁹²), din Cehoslovacia¹⁹³), din Bulgaria¹⁹⁴), din Albania¹⁹⁵), consfătuiri care au mobilizat pe credincioșii lor să lupte pentru pace. S'au făcut dări de seamă asupra Congreselor Mondiale ale Partizanilor Păcii¹⁹⁶), asupra Consiliilor

186. ORT, an. I, 1949, pp. 132-134.

187. ORT, an. I, 1949, pp. 13-14.

188. ORT, an. I, 1949, pp. 15-16.

189. Pr. Gr. Burlușanu, *100 ani dela reînființarea Tipografiei Institutului Biblic*, BOR, an. LXX, 1952, p. 564.

190. BOR, an. LXX, 1952, pp. 409-415; 415-418; 550-554; an. LXXI, 1953, pp. 229-235; 636-649; ST, an. I, 1949, pp. 145-154; an. IV, 1952, pp. 3-7; 8-14; 57-65; 241-250; an. V, 1953, pp. 3-23; 247-268; 447-453; 526-553; ORT, an. II, 1950, pp. 19-27; 45-55; 345-349; an. III, 1951, pp. 15-44; 70-83; an. IV, 1952, pp. 279-303; GB, an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 56-60; Nr. 7-8, pp. 5-7; 8-11; Nr. 11-12, pp. 6-7; an. X, 1951, pp. 4-5; 10-13; Nr. 6-7, pp. 7-8; an. XI, 1952, pp. 30-33; 34-35; 35-37; 246-251; 342-344; 541-548; 558-564; an. XII, 1953, pp. 154-161; 220-225; 232-236; 368-376; 541-547; 547-551.

191. BOR, an. LXX, 1952, p. 44; 122-138; 200-232; 521-529; GB, an. XI, 1952, pp. 134-135; 215-228; 229-233; 379-380.

192. BOR, an. LXX, 1952, pp. 334-336; 555-556; 701-705; 706-707; 708-709; 716-749; ORT, an. II, 1950, pp. 199-230; 671-703; an. IV, 1952, pp. 331-337; GB, an. XI, 1952, pp. 135; 391-401; 525-541; 549-553; an. XII, 1953, pp. 241-245.

193. BOR, an. LXX, 1952, pp. 344-350; ORT, an. I, 1949, pp. 261-262; an. II, 1950, pp. 623-641; an. IV, 1952, pp. 303-328; GB, an. XI, 1952, pp. 124-132.

194. BOR, an. LXXI, 1953, pp. 66-77; ORT, an. III, 1951, pp. 84-97.

195. BOR, an. LXX, 1952, pp. 358-359; GB, an. XI, 1952, pp. 386-387.

196. BOR, an. LXX, 1952, pp. 535-537; 537-549; 750-786; 786-790; 790-792;

Mondiale pentru Pace¹⁹⁷), s'a arătat în paginile aceluiași reviste cum a lucrat și lucrează I.P.S. Patriarh Justinian, preoțimea română și credincioșii pentru pace¹⁹⁸), ce atitudine a luat Biserica Ortodoxă Română față de armele de exterminare în masă folosite de imperialiști în războiul din Coreea¹⁹⁹). S'au făcut dări de seamă asupra: Consfătuirii Intâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe la Moscova, în vara anului 1951²⁰⁰), asupra Congresului Mondial al Tineretului și a Festivalului Mondial al Tineretului, ce a avut loc la București în vara acestui an²⁰¹). S'au făcut dări de seamă despre războiul din Coreea și despre încheierea armistițiului²⁰²), despre vizitele făcute Bisericii noastre de solii păcii lumii occidentale²⁰³), despre lupta dusă de popoare, pentru interzicerea armelor de exterminare în masă²⁰⁴), despre lupta dusă de Bisericile Ortodoxe surori pentru pace²⁰⁵), despre mesagiul Bisericii Ortodoxe Ruse împotriva armelor bacteriologice²⁰⁶), despre lupta clerului musulman pentru pace²⁰⁷), despre lupta reprezentanților Cultelor din S.U.A. pentru pace²⁰⁸), despre aceeași luptă dusă de preoții și credincioșii Bisericii Reformate²⁰⁹) și ai Bisericii Catolice²¹⁰ din țara noastră, de credincioșii tuturor Cultelor din lume²¹¹).

I. P. S. Patriarh Justinian a mobilizat pentru apărarea păcii întreg clerul, pe toți credincioșii de sub păstoria Inalt Prea Sfinției Sale și pe reprezentanții și pe șefii celorlalte Culte din țară. Scumpa noastră Patrie a apreciat strădaniile acestei lupte duse de Biserica Ortodoxă Română în frunte cu Intâistătătorul ei și a cinstit cu diferite ordine pe I. P. S.

793-795; 796; 797-814; an. LXXI, 1953, pp. 21-47; 48-65; 309-310; 320-327; ORT, an. II, 1950, pp. 642-645; GB, an. IX, 1950, Nr. 11-12, pp. 16-22; an. XI, 1952, pp. 387-391; 401-407; an. XII, 1953, pp. 28-41; 211-215; 216-219.

197. BOR, an. LXX, 1952, pp. 276-280; 281-297; an. LXXI, 1953, p. 617; 618-629; GB, an. X, 1951, Nr. 1-3, pp. 25-28; an. XI, 1952, pp. 121-122; 369-373; 380-386.

198. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 163-167; an. LXIX, 1951, pp. 111-120; an. LXX, 1952, pp. 110; 269-273; 298-328; an. LXXI, 1953, pp. 182-186; 433-434; 435-436; 437; 463-477; 546-586; ST, an. V, 1953, pp. 554-576; ORT, an. II, 1950, pp. 5-11; 12-13; 14-18; 42-44; 343-344; an. III, 1951, pp. 9; 11-14; an. V, 1953, pp. 316-324; GB, an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 3-9; 10-15; Nr. 4-5, pp. 7-13; 14-15; 16-20; 21-24; Nr. 6, pp. 97-101; an. X, 1951, Nr. 8-9, pp. 14-20; an. XI, 1952, pp. 175-179; 239-246; 427-430.

199. BOR, an. LXX, 1952, pp. 3-4; 139-140; 329-330; an. LXXI, 1953, pp. 187-190; ORT, an. II, 1950, pp. 28-41; GB, an. XI, 1952, Nr. 4, pp. 107-108.

200. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 281-284; 285-302; GB, an. X, 1951, Nr. 8-9, p. 3-5.

201. BOR, an. LXXI, 1953, pp. 612-615; 650-667; GB, an. XII, 1953, pp. 236-240; 557-566.

202. BOR, an. LXXI, 1953, pp. 170-175; 319-320; 630-635; GB, an. XII, 1953, pp. 392-394.

203. GB, an. X, 1951, Nr. 4-5, pp. 46-48.

204. BOR, an. LXX, 1952, pp. 331-333; 530-534; 815-818; GB, an. XI, 1952, pp. 122-123; 374-378; 378.

205. BOR, an. LXX, 1952, pp. 21-29; an. LXXI, 1953, pp. 154-158; 159-169; ORT, an. II, 1950, pp. 173-198; 341-342; an. III, 1951, pp. 64-70; 135-142; GB, an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 27-30.

206. BOR, an. LXX, 1952, p. 30.

207. BOR, an. LXX, 1952, pp. 557-558.

208. BOR, an. LXX, 1952, pp. 350-351; GB, an. XI, 1952, p. 124.

209. ORT, an. III, 1951, p. 165.

210. ORT, an. III, 1951, p. 166.

211. BOR, an. LXX, 1952, pp. 351-352; an. LXXI, 1953, pp. 311-318.

Patriarh Justinian și pe alți reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române care s'au distins în această luptă ²¹²).

În afară de problema păcii, problemă vitală pentru societatea contemporană, mai sunt și alte probleme sociale asupra cărora preoțimea română trebuie să fie informată și lămurită, ca să poată la rândul ei lămuri și pe credincioșii Bisericii noastre.

Urmărind acest scop, revistele Sfintei Patriarhii au desbătut în paginile ei felurite **probleme sociale și politice**, de pildă: Vaticanul sub feluritele lui aspecte ²¹³), mișcarea ecumenică ²¹⁴), maltusianismul și neomaltusianismul ²¹⁵), libertatea religioasă ²¹⁶), apărarea copilului ²¹⁷), naționalismul ²¹⁸), cosmopolitismul ²¹⁹), rezoluțiile P.M.R. care au legătură cu activitatea preotului ²²⁰), ziua muncii ²²¹), constituția țării ²²²), alegerile de deputați în R.P.R. ²²³), planul de Stat ²²⁴, muncile agricole ²²⁵), prietenia româno-sovietică ²²⁶), ziua victoriei ²²⁷), 30 Decembrie ²²⁸).

Revistele au înfățișat apoi: a) **stări de lucruri din Bisericile Ortodoxe surori**: consfătuiri interortodoxe ²²⁹), știri din: Bisericile Ortodoxe din Extremul Orient ²³⁰), Patriarhia Ecumenică ²³¹), Patriarhia Antiohiei și

212. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 267; 520-523; an. LXXI, 1953, pp. 423-431; GB, an. XII, 1953, pp. 377-388.

213. BOR, an. LXX, 1952, pp. 141-143; ORT, an. I, 1949, pp. 30-40; 63-71; 97-119; 124-126; 257-258; an. II, 1950, pp. 158-168; 354-359; an. III, 1951, pp. 135-160; 495-538; 539-585; an. IV, 1952, pp. 488-495; an. V, 1953, pp. 116-131; GB, an. XI, 1952, pp. 133-134; 408-412; an. XII, 1953, pp. 352-362.

214. ORT, an. 1, 1949, pp. 127-128; 161-172; 199-208; an. II, 1950, pp. 141-157; 440-476.

215. ST, an. V, 1953, pp. 269-278; GB, an. XI, 1952, pp. 566-575; an. XII, 1953, pp. 575-586.

216. ORT, an. I, 1949, pp. 3-56; 157-162; an. V, 1953, pp. 5-26; 159-168; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 5-14; 15-21.

217. BOR, an. LXX, 1952, pp. 337-343; GB, an. XI, 1952, pp. 136-137; 137-139; 139-141; 233-239.

218. ST, an. I, 1949, pp. 669-690.

219. ST, an. II, 1950, pp. 111-124.

220. ST, an. I, 1949, pp. 391-442.

221. GB, an. XII, 1953, pp. 337-340.

222. BOR, an. LXX, 1952, pp. 390-399; 514-516; GB, an. XI, 1952, pp. 353-356; 356-359; an. XII, 1953, pp. 541-544.

223. GB, an. XI, 1952, pp. 360-364; 517-519.

224. GB, an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 6-10; Nr. 11-12, pp. 23-27; an. X, 1951, Nr. 1-3, pp. 29-32.

225. BOR, an. LXX, 1952, pp. 5-10; an. LXXI, 1953, pp. 3-9; 224-228; 379-384; 678-688; GB, an. XII, 1953, pp. 225-229; 230-232.

226. GB, an. VIII, 1949, Nr. 11-12, pp. 58-62; an. XI, 1952, pp. 345-353; an. XII, 1953, pp. 567-570.

227. BOR, an. LXX, 1952, pp. 166-176.

228. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 3-15; GB, an. XI, 1952, pp. 520-524.

229. ORT, an. I, 1949, pp. 19-27; 91-112; 113-122; 129; 130-131; 189-198; an. II, 1950, pp. 350-352.

230. ORT, an. III, 1951, pp. 101-114.

231. BOR, an. LXX, 1952, p. 712.

a întregului orient ²³²), Biserica Ortodoxă Rusă ²³³), Biserica Gruziei ²³⁴), Biserica Bulgară ²³⁵), Biserica Cehoslovacă ²³⁶), Biserica Albaneză ²³⁷), Biserica Polonă ²³⁸), Biserica Sârbă ²³⁹), Biserica Greacă ²⁴⁰), Biserica din Cipru ²⁴¹), Biserica Finlandeză ²⁴²), Biserica Armeană ²⁴³); b) **Stări de lucruri din viața Bisericii Ortodoxe Române.** Dintre toate faptele petrecute în viața Bisericii Ortodoxe Române, un fapt se impune și ocupă primul loc, se situează pe primul plan al colaboratorilor și redactorilor revistelor Sfintei Patriarhii: este activitatea multilaterală și multi-formă a Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Într'adevăr, Inalt Prea Sfințitul nostru Stăpân umple cu uriașa lui personalitate toate compartimentele vieții noastre religioase. Deaceea, revistele vorbesc despre bogata lui activitate, fie prin publicarea Pastoralilor Inalt Prea Sfinției Sale ²⁴⁴), a schimbului de scrisori cu celelalte Biserici Ortodoxe surori ²⁴⁵), fie prin reportajii asupra vizitelor canonice făcute în țară ²⁴⁶), sau a misiunilor bisericești în străinătate ²⁴⁷), fie prin publicări de articole omagiale, în care este pusă în lumină dragostea I.P.S. Sale de Biserica noastră străbună, munca I.P.S. Sale pentru fiecare sector bisericesc, marile inițiative ale I.P.S. Sale pentru sporirea

232. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 305-321; an. LXXI, 1953, pp. 605-608.

233. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 205-224; an. LXX, 1952, pp. 34-35; 74-89; 241-247; 353-356; 356-358; 512-513; 591-601; 853-862; ST, an. I, 1949, pp. 69-96; an. II, 1950, pp. 307-324; 622-636; 637-650; an. III, 1951, pp. 108-120; ORT, an. I, 1949, pp. 173-186; an. II, 1950, pp. 56-87; an. III, 1951, pp. 153-155; an. V, 1953, pp. 328-336; GB, an. X, 1951, Nr. 8-9, pp. 21-35; an. XI, 1952, pp. 38-40.

234. BOR, an. LXX, 1952, pp. 36-38; 39-44; 111; 586-590.

235. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 11-12, pp. 91-96; an. LXX, 1952, pp. 384-386; 387; 602-603; an. LXXI, 1953, pp. 19-20; 219-223; ORT, an. I, 1949, pp. 209-210; 210; an. III, 1951, pp. 147-151; an. V, 1953, pp. 325-327; GB, an. XII, 1953, pp. 395-410.

236. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 423-434; an. LXXI, 1953, pp. 92-94; ORT, an. IV, 1952, pp. 130-134.

237. BOR, an. LXX, 1952, pp. 45-46.

238. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 322-327; ORT, an. I, 1949, pp. 259-261.

239. BOR, an. LXVIII, 1950, p. 485.

240. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 5-6, pp. 56-57; an. LXX, 1952, pp. 250-252; ORT, an. I, 1949, p. 210.

241. BOR, an. LXVIII, 1950, p. 542; an. LXX, 1952, pp. 873-875.

242. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 56-57.

243. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 51-55.

244. BOR, an. LXX, 1952, pp. 604-608; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 1-3; Nr. 4, pp. 3-6; Nr. 11-12, pp. 3-8; an. IX, 1950, Nr. 4-5, pp. 3-6; Nr. 11-12, pp. 3-5; an. X, 1951, Nr. 4-5, pp. 3-6; Nr. 10-12, pp. 2-7; an. XI, 1952, pp. 5-9; 10-15; 180-186; 483-487; pp. 483-487; an. XII, 1953, pp. 79-85.

245. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 1-2, pp. 1-8; Nr. 11-12, pp. 1-5; an. LXVIII, 1950, pp. 253-262; an. LXIX, 1951, pp. 15-32; an. LXX, 1952, pp. 11-20; 101-109; 713-715; an. LXXI, 1953, pp. 10-18; 295-296; 297-308; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 4-9.

246. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 77-156; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 36-38; Nr. 9, pp. 3-6; Nr. 10, pp. 7-23; 24-46; Nr. 11-12, pp. 15-48; 71-72; an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 68-70; an. X, 1951, Nr. 6-7, pp. 77-82; 99-103; Nr. 8-9, pp. 62-70.

247. GB, an. X, 1951, Nr. 8-9, pp. 6-13.

și propășirea Bisericii noastre Ortodoxe Române²⁴⁸), fie prin dări de seamă asupra sărbătoririi Inalt Prea Sfinției Sale²⁴⁹).

Alt fapt impunător din viața Bisericii Ortodoxe Române înfăptuit tot de covârșitoarea personalitate a Inalt Prea Sfințitului Patriarh a fost reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române. Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian făgăduise la instalarea sa, reproducând cuvintele Mântuitorului: «Mai am și alte oi care nu sunt în staulul acesta și pe acestea Mi se cade să le aduc»²⁵⁰). Numai după patru luni de Arhipăstorie, Inalt Prea Sfinția Sa a adus și oile acestea, furate cu 250 de ani înainte, în staulul Bisericii mame. Evenimentul acesta mare este înfățișat în toată frumusețea și sub toate laturile lui în paginile revistelor Sfintei Patriarhii, prin studii²⁵¹), reportagii și comemorări²⁵²).

Revistele Sfintei Patriarhii însă înfățișează și celelalte fapte petrecute în viața Bisericii noastre Românești: sărbătorirea a 30 de ani de păstorie a I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului²⁵³), și a 70 de ani de vârstă²⁵⁴), înscăunarea I. P. S. Sebastian Rusan ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei²⁵⁵), înscăunarea I. P. S. Firmilian ca Mitropolit al Olteniei²⁵⁶), înscăunarea P. S. Iosif ca Episcop al Râmnicului și Argeșului²⁵⁷), înscăunarea P. S. Chesarie ca Episcop al Dunării de Jos²⁵⁸), alegerea, hirotonirea și înscăunarea P. S. Teofil ca Episcop al Romanului și Hușilor²⁵⁹), alegerea, hirotonirea și înscăunarea P. S. Valerian ca Episcop al Oradiei²⁶⁰), alegerea hirotonirea și înscăunarea P. S. Andrei ca Episcop

248. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 5-6, pp. 3; 5-8; 9-48; an. LXIX, 1951, pp. 107-110; 143-154; 155-166; 243-255; 256-262; 263-268; 331-339; an. LXX, 1952, pp. 31-38; an. LXXI, 1953, pp. 440-442; 486-492; 517-545; ORT, an. II, 1950, pp. 111-119; an. V, 1953, pp. 171-177; GB, an. VIII, 1949, Nr. 5-6, pp. 8-14; 27-37; 43-45; 74-75; Nr. 10, pp. 61-63; an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 23-26; 34-43; 46-55; 61-72; Nr. 7-8, pp. 12-15; an. X, 1951, Nr. 4-5, pp. 14-15 Nr. 6-7, pp. 3-6; 9-12; 22-28; 29-36; 51-53; 60-70; an. XII, 1953, pp. 259-282; 283-285; 286-294; 295-298; 299-303.

249. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 7-10, pp. 1-25; an. LXVIII, 1950, pp. 275-284; an. LXIX, 1951, pp. 5-14; 269-279; 328-330; an. LXX, 1952, pp. 367-373; 559-560; an. LXXI, 1953, pp. 443-462; 587-594; 595-604; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 10-16; 17-18; Nr. 3, pp. 22-24; Nr. 5-6, pp. 3-7; 83-90; an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 57; Nr. 6, pp. 3-7; Nr. 7-8, pp. 16-24; an. X, 1951, Nr. 1-3, pp. 5-9; 10-19; Nr. 4-5, pp. 49-50; Nr. 6-7, pp. 88-98; an. XI, 1952, pp. 261-262; an. XII, 1953, pp. 3-6; 196-200.

250. I.P.S. Patriarh Justinian, *Cuvânt la instalare*, BOR, an. LXVI, 1948, p. 251.

251. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 1-2, pp. 35-64; an. LXIX, 1951, pp. 225-234; an. LXX, 1952, pp. 177-199; ST, an. I, 1949, pp. 205-225; an. II, 1950, pp. 218-235; ORT, an. I, 1949, pp. 7-12; 13-16; 19-46; 59-61; 67-103; 104-115; 120-142; GB, an. VIII, 1949, Nr. 5-6, pp. 15-16; an. IX, 1950, Nr. 6, pp. 27-33; an. XI, 1952, pp. 576-581.

252. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 11-12, pp. 70-91; an. LXVIII, 1950, pp. 495-519; an. LXIX, 1951, pp. 419-422; ORT, an. I, 1949, pp. 213-219; GB, an. VIII, 1949, Nr. 10, pp. 3-6; an. IX, 1950, Nr. 9-10, pp. 3-8; 9-13.

253. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 269-274.

254. BOR, an. LXX, 1952, pp. 233-236.

255. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 201-213.

256. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 3-4, pp. 1-21.

257. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 3-4, pp. 22-39.

258. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 214-230.

259. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 7-10, pp. 155-167; Nr. 11-12, pp. 15-49.

260. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 435-445.

al Românilor din America ²⁶¹), hirotonirea ca Arhiepiscop a P. S. Theoctist Arăpaș ²⁶²), hotărâri ale Sfântului Sinod ²⁶³), pastoralele Ierarhilor ²⁶⁴), sfințirea catedralei dela Constanța ²⁶⁵), sfințirea Catedralei Munților ²⁶⁶), redeschideri de biserici ²⁶⁷), sfințirea Sfântului Mir ²⁶⁸), Biserica Română din America ²⁶⁹), deschideri și închideri de cursuri de îndrumare pastorală și socială a preoților la Institutele Teologice ²⁷⁰), deschideri și închideri de cursuri la Seminariile Monahale ²⁷¹), sărbătorirea patronului Institutului Teologic din București ²⁷²), pierderi de personalități bisericești ²⁷³), vizite făcute de delegații străine la Patriarhia Română ²⁷⁴), conferințe protopopești ²⁷⁵), dări de seamă asupra ședințelor Sfântului Sinod ²⁷⁶), asupra lucrărilor Adunării Naționale Bisericești ²⁷⁷).

*

Iată dar ce câmp larg de cunoștințe îmbrățișează publicațiile Sfintei Patriarhii. Imbogățește și completează cunoștințele teologice ale preotului, îl informează asupra mersului treburilor bisericești din țară și străinătate, îl informează asupra mersului treburilor, sociale interne și internaționale; îl lămurește și-l orientează asupra tuturor problemelor teologice, bisericești și sociale.

-
261. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 618-663; 664-666.
 262. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 231-240; GB, an. IX, 1950, Nr. 3, pp. 51-56.
 263. BOR, an. LXX, 1952, pp. 405-408; 609-610; OIT, an. II, 1950, pp. 489-492.
 264. BOR, an. LXX, 1952, pp. 113-121; an. LXXI, 1953, pp. 105-117; 362-378; GB, an. XI, 1952, Nr. 488-493; 494-498; an. XII, 1953, pp. 86-91; 92-97; 98-101.
 265. BOR, an. LXIX, 1951, pp. 41-50.
 266. GB, an. IX, 1950, Nr. 7-8, pp. 25-31.
 267. BOR, an. LXX, 1952, pp. 566-568; GB, an. VIII, 1949, Nr. 10, pp. 67-69; Nr. 11-12, pp. 92-95; an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 54-55; Nr. 3, pp. 65-66.
 268. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 241-246.
 269. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 588-602; 607-609; 670-671; an. LXIX, 1951, pp. 235-242.
 270. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 1-2, pp. 9-34; Nr. 5-6, pp. 58-72; 73-89; 90-92; Nr. 11-12, pp. 50-57; 58-69; an. LXVIII, 1950, pp. 247-251; 524-541; an. LXIX, 1951, pp. 33-37; 37-40; 347-380; an. LXX, 1952, pp. 47-56; 144-150; 150-162; 163-165; 374-380; 569-571; 823-852; an. LXXI, 1953, pp. 78-88; 328-337; ST, an. I, 1949, pp. 451-482; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 25-35; Nr. 4, pp. 50-56; Nr. 7-8, pp. 46-53; an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 50-51; an. XI, 1952, Nr. 1-3, pp. 40-46.
 271. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 3-4, pp. 40-64; an. LXIX, 1951, pp. 340-346; 381-396; an. LXXI, 1953, pp. 671-677; GB, an. VIII, 1949, Nr. 3, pp. 39-50; 51-56; Nr. 7-8, pp. 35-45.
 272. BOR, an. LXX, 1952, pp. 57-59; an. LXXI, 1953, pp. 191-204; GB, an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 52-54.
 273. BOR, an. LXXII, 1949, Nr. 3-4, pp. 65-66; 66-68; 69-70; an. LXX, 1952, pp. 90-92; 255-260; GB, an. VIII, 1949, Nr. 1-2, pp. 109-113; Nr. 9, pp. 35-41; an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 58-59; Nr. 3, pp. 82-84; 338-340; 608-670.
 274. BOR, an. LXX, 1952, pp. 517-521; an. LXXI, 1953, pp. 210-215; 338-340; 668-670.
 275. BOR, an. LXVIII, 1950, pp. 16-21; GB, an. VIII, 1949, Nr. 7-8, pp. 31-34; Nr. 11-12, pp. 73-92; an. IX, 1950, Nr. 1-2, pp. 47-56; Nr. 3, pp. 71-72; an. XI, 1952, pp. 263-266.
 276. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 7-10 pp. 168-182; an. LXVIII, 1950, pp. 285-300; 545-561; an. LXIX, 1952, pp. 446-460; an. LXX, 1952, pp. 421-444; an. LXXI, 1953, pp. 707-722.
 277. BOR, an. LXVII, 1949, Nr. 7-10, pp. 26-154; an. LXVIII, 1950, pp. 176-200; 301-343; an. LXIX, 1951, pp. 461-470; an. LXX, 1952, pp. 445-500; an. LXXI, 1953, pp. 723-785.

Revistele Sfintei Patriarhii sunt o adevărată enciclopedie teologică a zilelor noastre pentru biblioteca unui preot, sunt armele de luptă ale preoțimii, după cum le-a numit I. P. S. Patriarh Justinian în cuvântul dela investitură. Dacă fiecare preot și-ar face un repertoriu pe materii și la primirea fiecărei reviste ar înscrie în acest repertoriu variatul și multiplul material publicat în ele, ar avea în ordinea alfabetică, pe materii, toate problemele discutate și tratate în reviste. Când ar avea o predică de făcut, când ar avea o conferință de alcătuit pentru conferințele proto-popești, când ar avea de comemorat în biserică sau la alte întruniri sau adunări un fapt din viața Bisericii sau a Patriei, n'ar mai avea nevoie să ceară dela alții material pentru alcătuirea cuvântului său. Va deschide caetul său, repertoriul său, în care a înscris pe materii, în ordine alfabetică, tot cuprinsul revistelor și la cuvântul respectiv va avea adunat la un loc tot materialul de care are nevoie. În acest chip, preotul poate cunoaște și poate folosi materialul publicat în scrierile și publicațiile teologice românești.

Sfântul Sinod, prin hotărîrea sa din 16 Iunie 1952 obligă pe toți preoții să cunoască cuprinsul revistelor editate de Sfânta Patriarhie, pentru ca preoții să-și completeze cunoștințele lor teologice și să se orienteze în problemele sociale. Cu multă bucurie am primit noi preoții această hotărîre, această poruncă a Sfântului Sinod, prin care ne cere să citim, să cunoaștem și să folosim în toate nevoile noastre pastorale și cetățenești, materialul publicat în revistele Sfintei Patriarhii. Facem și vom face aceasta din convingerea că prin asemenea hotărîri, Sfântul Sinod urmărește binele nostru și al Sfintei noastre Biserici Ortodoxe .

Pr. D. FECIORU

REGULAMENTUL PENTRU ORGANIZAREA VIETII MONAHALE

Ca urmare firească a transformărilor sociale, ce au avut loc în Patria noastră după 23 August 1944, și îndeosebi din anul 1948 până astăzi, și în același timp ca pârgă, în domeniul monahal, a libertății de conștiință și libertății religioase garantate de Constituția Republicii Populare Române, Regulamentul cu care ne vom ocupa este dezvoltarea, pe linie patristică și canonică, a principiilor de bază înscrise în Statutul Bisericii Ortodoxe Române din 1949, la art. 74-86; este aplicarea consecventă a principiului fundamental statornicit în Legea Cultelor religioase din 1948, ca aceste Culte «să se organizeze după norme proprii, conform învățăturilor canonice și tradițiilor lor» (art. 7). Regulamentul este întocmit de însuși Întâistătătorul Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Justinian, și votat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cum se afirmă în art. 125 din cuprinsul lui.

Statutul ca și Regulamentul sunt adaptarea elementelor schimbătoare din învățătura Bisericii Ortodoxe la noile condiții de viață create în urma pășirii Patriei noastre pe drumul construirii vieții celei noi.

Se știe că învățătura creștină dogmatică este stabilită odată pentru totdeauna și ca atare nu mai este supusă schimbării, pe când orientările de organizare sunt în continuă mișcare. Deci, sub raportul ei organizatoric, Biserica îmbracă până la un punct haina epocii în care viețuiește. Organizarea vieții monahale urmează și ea acest principiu.

Prin Regulamentul de care ne ocupăm ca și prin realizările în domeniul vieții monahale, I.P.S. Patriarhul a dat expresie faptică dorințelor monahismului nostru românesc.

Privit din punct de vedere al conținutului, Regulamentul nu mai este un regulament propriu zis, ci mai degrabă o rânduială, o pravilă monahală. Un regulament este o enunțare în formule juridice a unor principii de conduită. O pravilă, dimpotrivă, este un manual de conduită atât exterioară cât mai ales interioară. Urzită, năvădită și țesută pe fondul duhovnicească al monahismului tradițional, această rânduială sau pravilă, în forma în care apare, este fructul dragostei și devotamentului I.P.S. Patriarh Justinian pentru monahism, este rezultatul celor cinci ani de muncă neobosită, dar cu îmbelșugate roade în ogorul vieții monahale pe care l-a găsit întelenit; este fixarea în scris a constatărilor făcute personal de I.P.S. Sa pe teren, și a convorbirilor duhovnicești pe care le-a avut cu chivernisitorii mănăstirilor sau cu alți monahi îmbunătățiți; este, în sfârșit, armonizarea principiilor de viață monahală cu principiile de viață ale drept credincioșilor.

PRINCIPII FUNDAMENTALE

Articolul 1 din acest Regulament definește «mănăstirea sau schitul» astfel: «un așezământ duhovnicesc de rugăciune și de muncă, în care trăiește o comunitate de călugări sau de călugărițe, care s'au făgăduit solemn să-și petreacă viața în înfrânare, în neagoniseală și în ascultare necondiționată, sub povățuirea unui conducător (conducătoare) împuternicit de Chiriarhul canonic». Această definiție trasează dintru început principiile fundamentale ale Regulamentului și anume: mănăstirea, făgăduințele monahale, viața de obște, conducătorii și îndeletnicirile viețuitorilor din mănăstire.

1. MANASTIREA

Art. 74-77 din Statut și 1-6 din Regulament ne înfățișează două aspecte ale mănăstirii: a) comunitate de călugări sau călugărițe cu o așezare duhovnicească de rugăciuni și de muncă în scopul îndeplinirii făgăduințelor monahale, b) o grupare de chilii în care-și duc viața călugării. Primul aspect predomină, al doilea abia se întrezărește. Dealtfel, mănăstire nu însemnează numaidecât ziduri, ci în primul rând, trăire în duh monahal, așa cum noțiunea de regiment, bunăoară, indică nu atât cazărțile, ci aproape exclusiv ostașii care sunt organizați și se comportă potrivit regulilor militare.

Denumirea mănăstirii vine de la însăși numirea celor ce o populează, adică monahii. Fericitul Augustin se pare că deduce cuvântul «monah» dela *μονάχ* (unitate). «Din aceasta rezultă, cum constată Dr. Ștefan Schiwietz în lucrarea sa capitală «Monahismul răsăritean», că monahii, în conformitate cu numele lor, fiindcă locuiesc împreună, trebuie să formeze un singur om și să fie întradevăr cum se spune în Faptele Apostolilor despre primii creștini, o inimă și un suflet»¹⁾. Luat în acest sens cuvântul monah, urmează că mănăstire (*μοναστήριον*) se numește numai aceea în care viețuitorii alcătuiesc o unitate din punct de vedere al organizării duhovnicești și gospodăririi pământești. Ori această unitate nu există decât în mănăstirile cu viață de obște, numite și chinovii. La o astfel de mănăstire se referă art. 1 din Regulament. Celelalte grupări călugărești alcătuite nu din monahi chinoviți, ci din cei ce-și duc viața de sine-ideoritmă, nu pot să se mai numească, conform Regulamentului, mănăstiri și nici schituri, care sunt tot niște mănăstiri, dar cu un număr restrâns de viețuitori — până la 12 inși.

În lumina art. 1 și a altor aliniate din Regulament, două condiții esențiale trebuie să îndeplinească o asociație creștină ortodoxă pentru a merita titlul de mănăstire:

a) membrii ei să trăiască organizați potrivit rânduelilor monahismului de obște, și

b) să aibă legătură canonică cu Chiriarhul locului. Dacă asociația nu îndeplinește una din acestea, ea își pierde caracterul de mănăstire.

1. Vol. I, pp. 1-2, Mainz, 1904, în trad. lui Grecu M. Romul, teză de licență (δρακτολογιστά), București, 1936 (paginația din traducere corespunde cu cea din textul german).

Pentru a aduce așezămintele călugărești din Patria noastră la făgașul monahismului de obște și a le determina să se înfățișeze înaintea credincioșilor ca mănăstiri cu adevărat, art. 6 din Regulament prevede că: «Potrivit menirii sale, fiecare mănăstire sau schit este dator să: a) A-și întocmească astfel viața în interiorul său, încât să fie un loc de aleasă și desăvârșită viață duhovnicească, de înalte virtuți creștinești, de evlavioase slujbe religioase, de bogată mângâiere sufletească și pildă de viață creștinească, atât pentru conviețuitorii ei, cât și pentru cei ce o vor vizita; b) Să practice ocupațiuni și îndeletniciri potrivite cu sfințenia locului, atât spre folosul său, cât și al poporului, dovedind o dragoste împreună cu fapte bune față de obștea țării». Sunt indicate aici, în puține, dar substanțiale cuvinte, fizionomia și rosturile mănăstirii. Când vreo unitate de aceasta nu mai corespunde menirii sale, atunci și-a pierdut structura de mănăstire și un astfel de lăcaș nu mai este un stadion de nevoință pentru desăvârșire duhovnicească, ci un loc de refugiu din societate pentru cei sau cele, care se eschivează dela îndatoririle vieții sociale.

Ca să pună stavilă tendințelor anarhice ce se mai ivesc în câte o mănăstire, de a nu mai asculta de Chiriarhul locului sau chiar de Sfântul Sinod, se precizează că «Mănăstirile depind întru toate, direct și exclusiv de Chiriarhul respectiv» (art. 75 Statut), «care este conducătorul suprem al mănăstirilor și schiturilor ce țin canonicște de jurisdicția sa» (art. 2 Reg.). Și ca să se curme odată cu inițiativele unora de a întemeia mănăstiri noi, motivând fie că au avut vedenii, fie că ei vor să prezinte o nouă formă de viață monahală, superioară monahismului tradițional pe care ei îl socotesc inferior, Statutul și Regulamentul pun rânduială și în ceea ce privește înființarea, desființarea sau transformarea de mănăstiri și schituri: «Mănăstiri sau schituri noi nu se pot întemeia decât numai cu aprobarea Sfântului Sinod, la propunerea Chiriarhului respectiv. Desființarea unei mănăstiri sau schit, sau transformarea unui schit în mănăstire, precum și schimbarea unor astfel de așezăminte din mănăstiri de călugări în mănăstiri de călugărițe sau invers, se poate face numai cu încuviințarea Sfântului Sinod» (art. 76 Statut, 5 Regulament). Această legiuire canonică a dus la supravegherea îndecapropo a înființării de noi mănăstiri și a îndreptat atenția spre o cât mai bună reorganizare a mănăstirilor pe care le avem.

În ceea ce privește forma arhitecturală a mănăstirii, Regulamentul nu precizează nimic. Dar din faptul că se prevede ca frații sau surorile să aibă «locuință comună, cei minori aparte de cei majori și, pe cât posibil, în preajma consilierului povățuitor» (art. 12), că în art. 79 se vorbește despre chilii anume rânduite pentru oaspeți, adică arhondaricul, care va trebui să fie într-o clădire sau aripă aparte, deosebită de locuințele monahilor, întrucât se cere organizare de cursuri și școli monahale, ateliere, sală de mese, etc., din acestea, deci, putem trage concluzia că legiuitorul a conceput mănăstirea sub tradiționala ei formă de cetate. Numai această formă este prielnică vieții de obște, numai în această formă s'au construit și au dăinuit mănăstirile de obște din vremea Sfinților Părinți și până în timpurile noastre. Ingerul spusese Sfântului Pahomie cel Mare: «Toate chiliile să fie sub un singur acoperământ, dar despărțite una de

alta»²⁾. Conform acestei porunci, mănăstirile Sfântului Pahomie aveau casele așezate pe o suprafață dreptunghiulară, împrejmuite cu zid și având în mijloc o biserică. În interior, ne spune Schiwietz, erau clădiri deosebite pentru fiecare întrebuințare sau îndeletnicire: casă pentru portar și ajutoarele sale, casă pentru oaspeți cu camere separate pentru femei, clădire specială pentru bucătari, alta pentru monahii care vindeau produsele și aprovizionau mănăstirea, case pentru cei ce împlăteau coșuri, rogojini etc., grupate după specialități. Acestea toate erau numai pentru locuit. Urmau apoi clădiri pentru tot felul de meserii, o bucătărie, o trapeză, o încăpere pentru îmbrăcăminte, alta pentru bibliotecă, o biserică și o sală pentru rugăciune³⁾.

Iar Sfântul Vasile cel Mare merge atât de departe împotriva chiliilor răzlețite pe vatra aceleiași mănăstiri, încât poruncește dărâmarea lor: «Iar dacă locuințe de acest fel (izolate, pentru viața de sine) s'au construit deja, atunci trebuie să fie schimbate în mare grabă, adică să se strice și să se construiască toate în bloc»⁴⁾. Și mănăstirea avei Pgol urmaș al Sf. Pahomie și unchiu al marelui avă Șenute din Atripe avea aceeași înfățișare, fiind înconjurată cu un zid de cărămidă⁵⁾. Iar cetatea unde a trăit obștea avei Șenute († 452), cetate care durează și astăzi, are forma de dreptunghi orientat dela Răsărit spre Apus, cu dimensiunile 74,60/36,75 m., cu zidurile înalte de 12 m., groase construite din piatră necioplită, toată clădirea ocupând o suprafață de 3000 m. p.⁶⁾. Am stăruit asupra formei arhitecturale pe care trebuie să o aibă mănăstirea, întrucât aceasta are importanță deosebită pentru propășirea vieții duhovnicești și buna funcționare a disciplinei și gospodăririi în mănăstire. În case particulare, care nu sunt în același bloc, monahul sau monahia își împuținează sau pierde conștiința unității sale cu ceilalți viețuitori din mănăstire, se individualizează, dispune de casa sa, primește pe cine vrea și când vrea, mai ales pe ascuns, căci casa fiind singuratică, se sustrage controlului administrației. De aceea, mănăstirile cetate ori împrejmuite cu zid sau cu gard sunt cele în care Regulamentul actual se poate aplica mai cu efect.

2. FAGADUINȚELE MONAHALE

Art. 74 Statut și 1 Regulament împarte, ca de obicei, făgăduințele monahale în trei: înfrânarea sau castitatea, sărăcia de bunăvoie sau neagoniseala și ascultarea sau supunerea necondiționată. Este o împărțire care apare pentru prima dată în ordinul franciscanilor. Altminteri din niciun Sfânt Părinte și nici din moliftele ce se citesc la tunderea în monahism, nu rezultă că numai aceste trei sunt făgăduințe monahale.

2. Porunca 5-a din Regulele Sf. Pahomie, trad. de ierom. Nicodim Sachelarie, Craiova, 1942, p. 55.

3. Dr. St. Schiwietz, *op. cit.*, vol. I, pp. 176-177.

4. Regulele Mari (R. M.) a XXXV, 2, trad. de N. Cotos și publicat în rev. «Candela» Nr. 5, p. 299.

5. Ladeuze, citat de Lefevre, art. *Deir-El-Abiad*, în Diction. d'Archéol. Chrét., et de Liturgie (D.A.C.), publ. par F. Cabrol et H. Leclercq, vol. IV, 1921, col. 466-468.

6. Lefevre, *art. cit.*, col. 477, 478, și Joh. Leipoldt: *Schenute von Atripe...*, Leipzig, 1903, in Texte und Untersuch, XXV, N. F. 1, p. 95, nota 6.

La Sfântul Pahomie și la ceilalți contemporani ai lui nu găsim nicio urmă despre aceste trei voturi, dar când începătorii erau primiți în obște, ei se obligau în tăcere să țină rânduiala mănăstirii⁷). Din formula de jurământ introdusă de avă Șenute din Atripe, cea mai veche formulă de angajamente monahale, nu rezultă că ar fi numai aceste trei, ci mai multe: a nu fura, a nu minți, a nu jura strâmb, a nu săvârși răul în ascuns, a nu fi îndărătnic și om de gâlceavă, etc.⁸). La Sf. Benedict găsim amintite trei voturi și anume: statornicia în ceea ce privește locul, schimbarea moravurilor din rele în bune și ascultarea⁹). Cam astfel se prezintă juruințele la toți Sfinții Părinți. Fiecare din ei stăruind asupra unor virtuți, cum ar fi de pildă fecioria sau ascultarea, și făcând ca să depindă de acea virtute toate celelalte virtuți necesare vieții monahale. Intocmit pe linia de gândire și trăire patristică, Regulamentul prezintă și alte virtuți care trebuiesc practicate de un monah: ferirea de rău, cercetarea conștiinței, descoperirea gândurilor și faptelor, în fiecare seară, la povățuitorul duhovnicesc, săvârșirea oricărui lucru cu blagoslovenie, frecvența regulată la sfintele slujbe (art. 12), așteptarea în răbdare și tăierea vocii (art. 13), statornicia (art. 14) smerenia, tăcerea, modestia (art. 17) rugăciunea (art. 49-56), munca (art. 57-63) etc.

Toate aceste făgăduințe mai de seamă sau mai puțin importante au ca temelie neclintită ascultarea de Dumnezeu și de cei ce sfătuiesc sau poruncesc așa cum cere rânduiala monahală. Încă dela Sf. Pahomie această virtute a constituit însăși esența vieții religioase din mănăstire. Această virtute este însăși «jertfirea de sine, adică omorîrea omului vechi pentru biruința omului nou, zidit după chipul lui Hristos» (art. 53 a). A te jertfi pe sine înseamnă a distruge din eul tău tot ceea ce vine în contradicție sau nu este de acord cu poruncile divine și cu învățăturile Sfinților Părinți privitoare la monahism. Această sacrificare a eului tău, a individului din tine, nu este deloc ciuntire sau desființare a personalității tale, ci este o curățire de impuritățile, aduse de egoism, și o dezvoltare în același timp a potențialităților bune pe care le zădărnicesc pornirile și obiceiurile egoiste din noi. În spiritul Sfântului Vasile cel Mare, ascultarea s'ar putea defini cam astfel: «Ascultarea necondiționată este o suprimare a voinței celei rele și un câmp deschis și variat de manifestare pentru voința cea bună, care devine complet liberă și se supune în mod firesc lui Dumnezeu»¹⁰). Aceasta este ascultarea în sensul cel mai larg posibil al acestei noțiuni.

Regulamentul, însă, potrivit obișnuinții mănăstirești, atribue termenul ascultare îndeosebi supunerii față de superiori în tot ceea ce poruncesc aceștia și denumeste ascultare orice fel de muncă. Din art. 37 Regulament se vede că supunerea aceasta nu este absolută, ci este condiționată. Sta-rețul, căruia urmează să te supui, trebuie «să-și îndeplinească pe cât se poate cu sfințenie îndatoririle sale față de obștea mănăstirii», și să-și

7. Schiwietz, *op. cit.*, I, pp. 182-183.

8. Leipoldt, *op. cit.*, p. 109, și H. Leclercq, art. *Cénobitisme*, în D.A.C., II, col. 3116-3117.

9. Schiwietz, *op. cit.*, I, p. 183.

10. Ierod Ioasăf Popa, *Viața monahală a Sfântului Vasile cel Mare, Organizarea -- aspectul văzut*, teză de licență, dactilografiată, București, 1950.

ducă o viață după rânduelile monahale; aliminteri el însuși trebuie să răspundă în fața consiliului, a soborului și a Chiriarhului.

Articolul se întemeiază pe a 27-a Pravilă Mare a Sfântului Vasile care zice: «Precum starețul are datoria de a îndruma pe toți frații întru toate, tot așa și ceilalți au datoria de a aminti starețului dacă cumva se bănuiește oarecare scăpare. Dar ca să nu se strice buna rânduială, se îngăduie să facă aceasta numai cei mai de seamă atât în privința vârstei, cât și în privința înțelepciunii»¹¹). Natural că nu suntem datori să mai ascultăm de un stareț care nu se îndreaptă. Ceeace se spune despre stareț se potrivește oricărui chivernisitor al treburilor mănăstirești. Este o prevedere nouă, în acest Regulament, această condiționare a ascultării de viața duhovnicească și devotamentul starețului față de obște, prevedere inspirată, cum am văzut, din stilul de viață monahal patristic. O supunere necondiționată se cere cu deosebire începătorilor. Dar în măsura în care noi ne însușim voința lui Dumnezeu și căpătăm puterea de a deosebi cele bune de cele rele, avem datoria ca mai întâi să judecăm și apoi să executăm poruncile primite. Lucrând astfel suntem pe linia rânduielii Sfântului Vasile cel Mare, care zice în a 114-a Regulă mică: «Pentru că există o deosebire a celor poruncite: unele se împotrivesc poruncii lui Dumnezeu și o surpă sau o întinează pe aceasta... De aceea dacă se poruncește ceva potrivit poruncii lui Dumnezeu, să primim; iar dacă-i contrariu, să o respingem zicând: «Ne supunem mai mult lui Dumnezeu decât oamenilor» (Fapt. Apost. V, 29)¹²). Prin această condiționare a ascultării, se înlătură abuzurile pe care veacuri de-a-rândul le-au săvârșit unii conducători de mănăstiri, care transformaseră pe viețuitorii mănăstirilor în unelte de exploatare sau îi mutau dintr'o mănăstire în alta, uneori chiar îi alungau din monahism, fără motive binecuvântate. Regulamentul statornicește categoric că «Frații, monahii și clericii dintre monahi nu pot fi mutați dintr'o mănăstire într'alta, fără motive binecuvântate» (art. 25). Deci ascultarea este necondiționată, atunci când cele poruncite nu dăunează sufletului și condiționată, atunci când îndeplinirea poruncii ar vătăma sufletul. Firește că la supunerea față de cei ce cârmuesc după Dumnezeu se referă art. 25 din Regulament, care zice: «Conform hotărîrilor Sinoadelor Ecumenice (canon 4, Sin. IV, can. 21, Sin. VII), călugării sunt datori a rămâne în ascultare până la sfârșitul vieții lor, în mănăstirea unde au fost tunși sau unde, cu învoirea Episcopului, s'au așezat, păzind întru totul disciplina canoanelor și rânduielilor monastice și ascultării necondiționate, ei nemaifiind stăpâni pe voia lor». Art. 23 afirmă că: «Prin sfintele făgăduințe, călugărul s'a făcut pe sine dar lui Dumnezeu pentru toată viața lui».

Referindu-se la cei ce părăsesc viața monahală, Sf. Vasile susține că: «Dacă cineva se leapădă de viața monahală, se face vinovat de sacrilegiu, jefuitor de cele sfinte, căci răpește darul cel închinat lui Dumnezeu, adică viața sa însăși»¹³). Din a 15-a Regulă Mare, se vede că nu numai sufletul,

11. *Vechile Rândueli Monahale* (V.R.M.), traduse după ed. rusă a Episcopului Teofan, apărută la Moscova în 1892, tipărită sub îngrijirea Prof. C. Tomescu, editura mănăstirii Dobrușa, 1929, p. 318.

12. Migne, P. G. XXXI, col. 1160 c.

13. R.M., XIV, trad. cit., în «Candela», Nr. 4, p. 215.

ei și însuși trupul se sfințește prin călugărire devenind, «dar adus lui Dumnezeu»¹⁴), pentru toată viața, căci, călugăria este «un contract pentru toată viața cu Dumnezeu»¹⁵, întrucât «ascultarea este până la moarte» zice același Sfânt¹⁶). Așa dar, făgăduințele monahale au caracter permanent.

Să înțeleagă acestora și unii sau unele din cinul monahal, care fac ascultare până se călugăresc și apoi nu te mai înțelegi cu ei; și cei care trăiesc în feciorie, sărăcie și ascultare până ce reușesc să ajungă la vreo treaptă administrativă sau ierarhică și apoi se abat sau ignorează practicarea voturilor monahale. Astfel de elemente dacă nu se îndreaptă, nu-și mai au rostul să rămână în viața monahală. Tolerarea unor astfel de înși sau inse în mănăstire este un mare păcat cum ne spune Sf. Vasile: «Groaznică judecată așteaptă pe stareț pentru că nu pedepsește pe cei ce zac în păcate»¹⁷). Dacă în monahismul nostru nu se pot îndeplini cum trebuie juruințele monahale, este și din pricina acestor împătimiți, care sunt păsuți sau chiar lăsați de capul lor în mănăstire și care influențează în rău pe multe din tinerile vârstare ce vin la viața călugărească.

Castitatea sau fecioria este doar enunțată în Regulament sub numele de înfrânare. O seamă de îngrădiri, însă, puse de Regulament au ca scop tocmai păzirea castității sau fecioriei. Următoarele măsuri de prevedere: 1) organizarea muncii să fie în așa fel încât «să nu prilejuiască întâlniri necuviincioase și dăunătoare între bărbați și femei» (art. 57 c), respectiv între călugări și mirence, între călugărițe și mireni; 2) grija ca monahii sau monahiile când merg în lume, «să se poarte cu toată bunăcuviința cerută de disciplina monahală, în vorbire, mâncare, băutură, găzduind numai la case de creștini, evlavioși, ferindu-se a poposi în cărciumi sau pe la gazde care ar da loc la sminteală» (art. 77 și al. b); 3) monahii sau monahiile, rânduiți cu primirea oaspeților, sunt datori — mai ales față de femei, în mănăstirile de bărbați, și față de bărbați în mănăstirile de femei — să se poarte cu toată paza și chibzuința și cu toată frica de Dumnezeu, ca să nu fie prilej de sminteală» (art. 82) și interzicerea cu desăvârșire a intrării femeilor în chiliile călugărilor și ale fraților sau ale călugărițelor și ale surorilor, toate aceste restricțiuni au ca scop ferirea monahului de ispitele ce i-ar vătăma făgăduința castității.

Pentru cei sau cele care vin la viața monahală și rămân în ea, făgăduința castității are o importanță covârșitoare și ne îngăduim a afirma că ea este singura juruință care constituie specificul vieții monahale și care arată pe monahul din noi. Viața monahală este numită viață îngerească tocmai pentru că membrii ei duc viață de obște trăind în feciorie, rugăciune și supunere necondiționată față de Dumnezeu. Viața mănăstirească se numește paradisiacă pentru că monahii încearcă să realizeze pe pământ traiul primului om din paradis, care a trăit în feciorie și ascultare de Dumnezeu. Monahii se străduiesc să imite viața Mântuitorului, prin trăirea în feciorie, sărăcie și ascultare, restabilind astfel în ei firea omenească așa cum a creat-o Dumnezeu, căci feciorelnic a fost primul om creat de Dum-

14. In revista «Candela», Nr. 4, p. 218.

15. *Ibidem*, p. 215.

16. Regula Mică (R. m.), 119, P. G. XXXI, col. 1161 D

17. R.M., XXV, titlul, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 5, p. 287.

nezeu și în curăție a trăit cu femeea sa în paradis. Prin viața lor curată, monahii anticipează viața de după obșteasca înviere, când oamenii nu se vor însuna, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu.

În sens restrâns, fecioria înseamnă păzirea monahului sau monahiei de păcatele ce țin de pofta trupească. În sens larg însă, înseamnă păzirea și de pornirile și gândurile desfrântării, care se stârnesc în trupul și mintea noastră. De acest lucru ne încredințează Sf. Vasile, când zice: «Trăirea în feciorie nu este numai o ferire de naștere de copii, ci toată petrecerea, viața și obiceiurile trebuiesc să fie feciorelnice»¹⁸⁾. De aceea stăruirea în castitatea trupească și trăirea, după putință, în fecioria duhovnicească este condiția de căpetenie a vieții monahale.

În ceea ce privește făgăduința sărăciei sau neagoniseli, ea va fi prezentată în capitolul următor, când va fi vorba de posesiunea în comun a bunurilor materiale.

Practicarea celor trei voturi monahale include practicarea în cel mai înalt grad a tuturor virtuților cerute de rânduiala monahală. La acestea se angajează monahul, când intră în monahism și pe acestea trebuie să le practice până la moarte, sporind din ce în ce mai mult în ele.

3. VIAȚA DE OBȘTE

Niciodată în istoria monahismului din Patria noastră nu s'a insistat mai mult asupra vieții monahale de obște ca în zilele noastre. Și aceasta pentru că niciodată nu am avut condiții spirituale mai favorabile dezvoltării și întăririi vieții de obște ca în vremea de acum. Grija de căpetenie a I.P.S. Patriarh Justinian și a Sfântului Sinod este ca toate mănăstirile noastre să pășească la adevărata viață de obște. De aceea, 12 articole (64-75 incl.), din Regulament se ocupă de viața de obște. Art. 64 caracterizează viața de obște ca chipul vieții îngerești pe pământ, dorul cel mai ales al Mântuitorului, însăși viața Sa dusă cu Apostolii pe pământ, temelul bunei rodnicii, a muncii și rugăciunii în mănăstire».

Din textele Regulamentului, care tratează despre viața de obște, se desprind două părți constitutive ale acesteia: cea spirituală și cea materială. Disproporția dintre ele este tot atât de păgubitoare pentru organismul obștei așa cum este dăunător pentru om disproporția dintre robustetea trupului și puținătatea minții sau osârdia duhului și neputința trupului. O obște care rămâne la unitate numai în ceea ce privește denumirea comună a membrilor ei monahi sau monahii, care îndeplinesc doar slujbele mai mult sau mai puțin după tipic și au o vagă idee de concepție unitară a vieții monahale, este o obște necompletă, este o desfigurare a adevăratei obști, este asemeni credinței realizată prea puțin sau deloc în fapte. Tot astfel, o obște care este realizată în cea mai mare măsură din punct de vedere gospodăresc, dar fără un adevărat temel și trăire duhovnicească, este o obște asemeni faptelor care nu sunt clădite pe stânca de granit a credinței celei drepte, ci pe o movilă de nisip. Natural însă că în realitate nu poate exista o mănăstire care să fie lipsită complet de unul din aceste două aspecte: Duhovnicesc sau material. Pentru o cât mai dreaptă cumpănire între cele două laturi proprii obștei și pentru a:

¹⁸⁾ Cuvânt Ascetic (C. Asc.), I, P.G. XXXI, col. 872 B.

întrema și face robuste mănăstirile istovite atât duhovnicește cât și gospodărește, Regulamentul stăruiește asupra celor două părți constitutive ale obștei.

Obștea duhovnicească rezidă în «unirea în duh și legătura dragostei dintre frați» (art. 64), care duce în mod inevitabil, ca și în prima comunitate creștină din Ierusalim, la folosirea în comun și a celor pământești, strict necesare vieții.

În afară de textul cunoscut în cap. II, 44-46 și IV, 32-35 din Fapt. Apost., temeiurile obștei primilor creștini este redat admirabil în textul din Didahie și Pseudo-Barnaba: «Tu vei pune la un loc toate cu aproapele tău și nu vei zice că posezi ceva propriu, căci dacă sunteți de obște în cele nepieritoare cu cât mai mult în cele pieritoare» (Didahie 4, 8 și Scris. Pseudo-Barnaba, 19, 8).

Art. 65 relevă condițiile realizării obștii duhovnicești: dragoste față de obște nu numai cu cuvântul și cu limba, ci și cu fapta și cu adevărul, arătate prin iubirea frățască, sinceră și egală față de toți, prin îndreptarea frățască în scopul desăvârșirii, prin a nu produce sminteală, și a te feri de neînțelegeri, înfruntări și jigniri, prin a nu căuta cinste, întâietate și stăpânire, ci întrebuintând tot cuvântul cu folos spre zidire etc. Ca obștea aceasta duhovnicească să fie după chipul și asemănarea celei din Ierusalim și celorlalte obști ale Sfinților Părinți, art. 53 stabilește trei principii de așezare temeinică a vieții spirituale: a) curățirea de patimi prin lupte continue pentru omorârea omului vechiu și biruința celui nou; b) hrănirea zilnică a sufletului prin citirea și adâncirea Sfințelor Scripturi și Sfinților Părinți, prin ținerea și ascultarea cuvântului duhovnicesc cel puțin în fiecare Duminică la toată obștea, prin citirea atât la trapeză cât și la biserică a cuvântului duhovnicesc, prin spovedanie și împărtășanie; c) cercetarea și primenirea vieții de evlavie, verificând-o mereu prin cele învățate de Sfinții Părinți, prin experiența și povețele bărbatilor încercați, prin destăinuirea cât mai deasă în fața duhovnicului. Toate aceste îndatoriri rămân fără rod mântuitor, chiar atunci când sunt realizate, dacă nu culminează în împărtășirea cu Sfântul Trup și Sânge al Domnului. Iar împărtășirea nu-i posibilă decât după spovedanie. De aceea, în art. 53, aliniatul ultim se stabilește că «monahii hirotoniți cât și cei care au luat parte activă la toate serviciile religioase din toată săptămâna, fără nicio lipsă și fără să refuze vreo ascultare și doresc să se împărtășească Duminica, sunt datori să se spovedească odată în fiecare săptămână: ceilalți părinți și frați din obștea mănăstirii trebuie să se spovedească cel puțin odată pe lună și să se împărtășească, dacă sunt vrednici». Îndatorirea spovedaniei este așa de categorică, încât cine nesocotește pravila spovedaniei odată pe lună, este canonisit (art. citat). Obligatoritatea spovedaniei odată pe lună duce la aerisirea sufletelor unor monahi și monahii, care ani de-a-rândul întârzie a merge la duhovnic, iar când merg, nu-și deschid sufletul în întregime în fața acestuia, ci doar numai câte un colțișor, ceea ce face ca atmosfera duhovnicească din mănăstire să fie alterată de astfel de elemente, sănătatea și robustetea organismului duhovnicesc al obștei să fie bătute și irosite de microbii păcatelor și ai patimilor care stau cuibăriți în astfel de suflete. Ingăduirea împărtășirii în fiecare Duminică și a unor simpli monahi, care duc viață

curată și care mai întâi se spovedesc după pravilă, frânează tendințele din unele mănăstiri de a se împărtăși zilnic. Această rânduială este o admirabilă echilibrare a vieții euharistice în mănăstiri, este o participare reală la praznicul Invierii Domnului așa cum obișnuiau primii creștini.

Problema spovedaniei în sensul cerut de Regulament aduce în discuție o altă, aceea a duhovnicului. Mulți stareți și mai ales starețe, dornici de înduhovnicirea fiilor și ficelor lor duhovnicești, se plâng că nu pot înfăptui aceasta pentru că ori nu au duhovnici iscușiți sau aceștia nu sunt ei înșiși înduhovniciți. De aceea pe cât este mai de valoare sufletul decât trupul, pe atât trebuie să fie mai mare grija ca mănăstirile să aibă duhovnici la înălțimea chemării lor, fără de care viața mănăstirească își pierde caracterul său monahal. Dar și atunci când un duhovnic este plin de zel și trăitor al vieții monahale, Biserica trebuie să vegheze ca nu cumva el să alunece la excese, care duc la spovedania în comun a credincioșilor, pierzându-se astfel caracterul ei de taină, și la împărtășirea tot în comun, fără niciun control personal asupra fiecăruia, excese care au dus deasemenea la împărtășirea zilnică a viețuitorilor sau viețuitoarelor din mănăstire, ba chiar la purtarea Sfintelor Taine în tubulețe de către viețuitorii obștei sau de către credincioși, ceea ce este evident o profanare a celor sfinte. Toate aceste abateri se datoresc, în cea mai mare măsură, duhovnicilor din mănăstirile respective. Viața duhovnicească din mănăstire este icoana vie a vieții duhovnicului. De aceea putem afirma cu toată siguranța că motorul obștei duhovnicești este duhovnicul și colaboratorii săi, membrii sau membrele consiliului duhovnicesc, fiindcă aceștia dețin tainele vieții sufletești intime și ei sunt în măsură să dea direcție bună mișcărilor lăuntrice spre a vădi o viață conformă cu tradiția cea sănătoasă a monahismului chinovial, sau să lase aceste porniri a se mișca în mod anarhic, ca astfel să înregistrăm în trăirea zilnică dezordine și păcate. Pusă în felul acesta problema duhovnicului și consilierilor duhovnicești, înseamnă că ei au importanță deosebită și pentru obștea sub aspectul ei pământesc, adică producerea și folosirea în comun a bunurilor materiale.

Obștea bunurilor pământești își are obârșia în comunitatea primară din Ierusalim și în obștile monahale, ale sfinților: Pahomie, Vasile cel Mare, Ioan Casian, Fericitul Augustin și Șenute din Atripa; sfinții Benedict de Nursia, Teodor Studitul și alții. A fost însă legiferată definitiv de Biserică prin canonul 6 al sinodului I-II local din Constantinopol (861) care hotărăște «Monahii nu trebuie să aibă nimic al lor propriu, ci toate ale lor se închină mănăstirii de care țin». Pe temeiul acestui canon rânduește și art. 66 că monahii sunt datorii să aibă toate lucrurile și masa de obște, întrucât fără viața de obște nu se poate trăi votul neagonisiei.

Din ce constă viața de obște? Art. 67 precizează că din «a socoti călugării drept un bun al obștei (chinoviei), căreia aparțin, întregul rod al muncii lor, primind în schimb și la sănătate și la boală — locuință, hrană, îmbrăcăminte și tot ce este de trebuință vieții lor monahale». De aci urmează că toate veniturile trebuie să meargă într'o singură pungă (art. 69) și toate produsele muncii viețuitorilor din mănăstire într'un singur depozit, de unde să se întrețină obștea. Modul de distribuire a celor de nevoie este fixat în art. 68 astfel: «Bunurile materiale ale obștei trebuie să fie întrebuințate după regula vieții de obște, adică să se dea fiecărui că-

lugăr după trebuința lui, fiindcă Sf. Vasile cel Mare zice în regula sa: «Măsura întrebuintării bunurilor este însăși trebuința», și cel ce nu ține seamă de adevărata trebuință, se face vinovat: fie de lăcomie, fie de poftă, fie de trufie. Cu toate acestea trebuie să se înlătureze sgârcenia nechibzuită ca nu cumva călugării mai puțin îmbunătățiți să caute ajutor în afară de obște». Deci dreapta socoteală trebuie să fie criteriu unic al repartizării bunurilor. Pentru cheltuelile necesare călătorilor se rânduește să fie făcute din visteria comună, iar nu din alte surse (art. 71). Iar când rudele sau prietenii dau bunuri vreunui monah, acesta nu are voie să primească decât cu învoirea starețului, căci altminteri se face vinovat față de obștea mănăstirii (art. cit.). Blagoslovenia pe care o dă starețul monahului pentru primirea darului înseamnă că acest dar a fost socotit întâi ca aparținând obștei din partea căreia a fost apoi repartizat monahului primitor. Nu se îngăduie ca viețuitorii din obște să facă milostenie, fără învoirea starețului, fiindcă bunurile date lor spre folosință sunt ale comunității și nu pot să le folosească decât personal membrii ei (art. 70). Monahii nu pot să împrumute pe cineva cu bunurile obștei și nici să împrumute de la cineva fără învoirea starețului (art. cit.). Călugării care folosesc în chip neîngăduit bunurile chinoviei sau lasă să se strice lucrurile date lor spre folosință, se fac vinovați față de obștea mănăstirii. «Masa, se spune în art. 73, să fie de obște pentru toți și fără deosebire, și nimeni nu are voie să facă mâncare în afară de bucătăria obștei».

Precum se constată, actualul Regulament elimină din monahism, viața de sine-idioritmică. Potrivit Regulamentului, așezămintele monahale, care nu trăiesc în viața de obște, pe cât posibil, așa cum am arătat mai sus, nu mai au dreptul să se numească mănăstiri. Și într'adevăr, viața de sine, îndeosebi a mănăstirilor de maici, a creat condiții favorabile desfigurării adevăratei vieți călugărești. Stilul idioritmic de viață monahală a sfârtecat unitatea mănăstirii în tot atâtea părți câți membri numără fiecare mănăstire. Acest stil a dat viață, a hrănit, a făcut să crească egoismul din sufletele viețuitorilor; a dus la autonomizarea și anarhizarea elementelor din mănăstire, la învrăjbirea lor, la decadentă morală, etc.

Nu pot să trec la încheierea acestui capitol, fără a expune temeiurile vieții de obște după Sf. Vasile cel Mare, așa cum le-am tratat în teza de licență de unde le și redau întocmai.

Omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Fac. I, 27 și 52)¹⁹). Principiul de bază al Sfintei Treimi, însă, este «unitatea»: «... precum noi una suntem»²⁰). Firea omenească, deci, a fost împodobită cu această dumnezeiască însușire, unitatea. Prin aceasta, el (omul) ținea legătura strânsă cu icoana după care a fost plăsmuit. «Păcatul, însă, a stricat podoaba chipului (unitatea) și a depărtat pe om de Dumnezeu»²¹). Sfâșierea unității a adus cu sine și sfâșierea oamenilor între ei. Scopul venirii Mântuitorului tocmai acesta a fost, de a ridica pe oameni la frumusețea cea dintâi, la unitate: «Ca toți una să fie»²²). De aceea trebuie

19. Sf. Vasile cel Mare, C. Asc., I, P.G. XXXI, col. 869 D.

20. Ioan XVII, 22.

21. Sf. Vasile cel Mare, C. Asc. I, P. G. XXXI, col. 869 D.

22. Ioan XVII, 21.

să restabilim podoaba chipului lui Dumnezeu în noi, prin trăire²³). Mântuitorul ne dă exemple prin traiul în comun cu Ucenicii Săi. Ne stă înaintea mulțimea celor ce crezuseră în ziua Cincizecimii, care trăiau împreună și aveau toate în comun²⁴). «Iar mulțimea celor ce crezuseră aveau o inimă și un suflet; și nici unul nu zicea de avărea sa că este a sa, ci toate erau în comun» (Fapt. IV, 32)²⁵). «Viața lor, sufletul lor, inima lor, dragostea frățească fără pete, caritatea sinceră, care unea corpurile lor și frumoasa armonie, care umplea sufletele lor, toate acestea să le imităm»²⁶). «Prin urmare, între ei nu a fost nicio despărțire; niciunul nu trăia după cum voia, ci toți au fost stăpâniți de aceeași îngrijire, deși erau cinci mii la număr»²⁷). Așa că «Viața de obște păstrează caracterul sfințitor al primei obști creștine»²⁸). De aceea «să trăim în obște, auzind pe Apostolul zicând: «... să cugetați la fel, având aceeași iubire, un suflet fiind și una cugetând... să nu caute fiecare de ale sale, ci de ale altuia» (Filip II, 2-4)²⁹).

Trebuințele vieții duhovnicești arată cu necesitate că viața de obște este plinătatea trăirii în Hristos. Pentru îndeplinirea poruncilor sfinte, avem trebuință de harul lui Dumnezeu. Ca să poată cineva săvârși deplin toate poruncile, ar însemna ca în el să se reverse toate darurile. Ori, «nefiind unuia singur cu putință să primească toate darurile duhovnicești, ci duhul dându-se fiecăruia după măsura credinței sale» (Rom. XII, 6)³⁰), urmează că în chip obișnuit «el nu va putea nicicând îndeplini toate poruncile. Căci pe când va face una, va lăsa alta»³¹). Iată pricina tainică pentru care cei din viața de sine se prăbușesc ușor. În obște însă, «darul fiecăruia apare ca un bun comun al tuturor celor ce formează această societate»³²). Fiecare se folosește atât de darul său propriu, înmulțindu-l prin împărtășire cât și de al celorlalți ca și de al său propriu»³³). Astfel, «puterea duhovnicească dată unuia trebuie să treacă deopotrivă la toți»³⁴). Cu chipul acesta «poruncile se îndeplinesc mai ușor, când sunt mai mulți»³⁵).

Indreptarea păcătosului este mult mai ușoară în viața de obște, deoarece vinovatul se sfiște de judecata rostită de mai mulți. Așa că se potrivesc pentru el cuvintele: «Pentru un astfel de ins, este deajuns certyarea ce-i vine din partea multora» (II, Cor. II, 6)³⁶). Cu adevărat în

23. Sf. Vasile cel Mare, C. Asc., I, P.G. XXXI, col. 869 D.

24. Faptele Apostolilor II, 44.

25. Sf. Vasile cel Mare, R.M. XXXV, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 6, pag. 347.

26. Idem, *In timpul foametei*, cit. de Hubert Claude, *La doctrine ascetique de St. Basile*, Paris, 1923, p. 105.

27. Idem, R.M. XXXV, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 6, p. 347.

28. Idem, R.M. VII, 4, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 154.

29. Idem, R.M. XXXV, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 5, p. 300.

30. Idem, R.M. VII, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 152.

31. Idem, *ibidem*, p. cit.

32. Idem, R.M. VII, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 153.

33. Idem, *ibidem*, p. cit.

34. Idem, *ibidem*, p. cit.

35. Idem, R.M. VII, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 152.

36. Idem, R.M. VII, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 153.

viața obștească monahul mult mai greu se abate, pentru că sunt mai mulți ochi care-l urmăresc și de aceea el trebuie să umble cu multă băgare de seamă, ca să nu fie descoperit. Dar tocmai această păzire a lui de urmarea celorlalți îl face să ocolească mari păcate și, ocolindu-le de mai multe ori, se desvață de practicarea lor. Sau chiar dacă s'a prăvălit, rușinea lui față de ceilalți i se face un bun prilej de îndreptare. Din această pricină mănăstirile cu viață de obște sunt mai pe sus decât cele cu viață de sine. Ele luminează mai mult înaintea oamenilor, și oamenii văzând faptele lor cele bune, slăvesc pe Dumnezeu prin trăirea lor. «Un câmp de luptă, un bun drum spre desăvârșire, o îndeletnicire neîntreruptă și o cugetare la poruncile lui Dumnezeu este viețuirea în obște a fraților (monahilor). Aceasta trăire are ca scop slăvirea lui Dumnezeu, potrivit poruncii Domnului: «Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru din ceruri» (Mat. V, 16) ³⁷).

Viața obștească mai este cerută și de trebuințele noastre trupesti. Păcatul strămoșului Adam a înmulțit enorm nevoile noastre trupesti și le-a îngreuiat. Unul singur sau și câțiva nu puteau face față acestor nevoi. De aceea oamenii au tins să trăiască în societate. «Cine nu știe că omul este un animal sociabil, nu sălbatec sau singuratec? Că nimic nu este mai ancorat în firea noastră decât a ne uni pentru a ușura nevoile noastre respective și a ajuta pe semenii noștri» ³⁸). Felul cum este alcătuit trupul nostru și cum membrele lui se ajută între ele, ne arată lămurit nevoia noastră, a unora de alții ³⁹). Precum piciorul are o însușire, dar îi lipsește alta și însușirea sa firească nu-i este de ajuns pentru a se menține fără ajutorul celorlalte membre și nici nu are cu ce să înlocuiască lipsa lui, tot așa este și în viața călugărească: Dumnezeu-Ziditorul a hotărât să avem trebuință unul de altul ⁴⁰), ca să formăm un singur trup al cărui cap este Hristos ⁴¹). Toți călugării de pe vatra unei mănăstiri, ale căror chilii s'au apropiat mult una de alta, formează un astfel de corp duhovnicesc, un sat, cum îi spune Sf. Vasile, al cărui ochiu este starețul». De aceea deloc nu se îngăduie ca pe aceeași vatră a satului să fie mai multe grupări deosebite de monahi. «Ochiul acestui organism este starețul. Condițiile, care se cer unui stareț, ne grăesc dela sine că nu-i cu putință să se afle în una și aceeași mănăstire mai mulți de acest fel și nicicând nu s'a întâmplat aceasta» ⁴²). «Iar de s'ar întâmpla, se iscă între ei pofta de întrecere, la început în lucruri bune, iar mai apoi ajung la învrăjbiri și la certuri necurmate» ⁴³). Din această pricină, frații care vin din turburările lumii să afle odihnă, pentru sufletele lor, găsesc aici mare în-doială sau greutate, în loc de odihnă; nu știu pe cine să aleagă de povățuitor al vieții lor, fiindcă alegând pe unul, va disprețui pe ceilalți ⁴⁴).

37. Idem, R.M. VII, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 154.

38. Idem, cit. de J. Rivière: *St. Basile*, Paris, 1925, pp. 287-288.

39. I Cor. XII, 12-27.

40. Sf. Vasile cel Mare, R.M. VII, trad. cit., în «Candela», Nr. 3, p. 151.

41. Idem, R.M. VII, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 152.

42. Idem, R.M. XXXV, 1, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 3, p. 298.

43. Idem, *ibidem*, p. 299.

44. Idem, *ibidem*, p. cit.

Observația Sfântului este plină de realism, veșnic același, în astfel de situații. Se știe ce se petrece într-o viață de sine: fiecare proestos sau proestoasă își are ucenicii lui. Ucenicii unuia trebuie să fie mereu în ceartă cu ai altora și să urască pe proestosul celorlalți. Pentru fel de fel de pricini, ei sunt mereu în certuri. Noul venit cutreeră o mulțime, până se alipește de unul. Educația începătorilor este deosebită dela proestos la proestos. De aici lipsa de unitate în mănăstire. Starețul conducător al întregii mănăstiri, nu are aproape nicio autoritate asupra acelor proestoși și asupra ucenicilor lor.

«Ce motiv mai aduc în calea neunirii lor? Poate procurarea mijloacelor de trai? Acestea însă se pot procura mai ușor într-o locuință (mănăstire) comună. O singură vatră (pentru bucătărie) și mai multe alte lucruri trebuincioase de felul acesta pot ajunge pentru toți»⁴⁵). Adâncă observație. Să ne închipuim o mănăstire cu 100 de maici, grupate în 30 de case, cu gospodării separate; 30 de bucătărese zilnic înmulțite cu 5 ore de fiecare bucătărie fac 150 ore pentru pregătirea hranei într-o zi; 30 de focuri, 30 de case, etc., etc., pe când într-o bucătărie comună, vor fi cel mult 4 bucătărese înmulțit cu 5 ore de fiecare; deci vor trebui 20 de ore pentru pregătit hrana necesară aceluiași personal, într-o zi. Rezultă o economie de 120 de ore pe zi. «Apoi în locuințe separate este necesar și un număr mai mare de oameni, care să aducă din afară cele necesare traiului (la 30 de case, 30 de inse), pe când într-o locuință (mănăstire) comună, este nevoie de un număr mult mai mic de oameni. Și dacă ies mulți în lume, se pierd sufletește. Căci ce greu este să găsești un bărbat (cu atât mai mult femeie) care să nu facă de rușine numele lui Hristos, când vine în atingere cu lumenii, vă este cunoscut»⁴⁶), zice Sfântul. «Locuințele fiind despărțite, locuitorii fiecăreia vor avea grijă numai de nevoile lor și vor neglija nevoia caselor vecine. Astfel vor călca în picioare porunca iubirii, «de a nu căuta fiecare ale sale, ci ale altuia» (Filipeni II, 4)⁴⁷). Intr-o astfel de viață nu-i cu putință a se mântui, dacă nu practică până la moarte voturile monahale. În viața de sine fiecare are averea sa. «Și cine spune că este ceva al său, s'a înstrăinat pe sine de Biserica și dragostea lui Dumnezeu»⁴⁸). Își îndeplinește apoi voința sa. Umblând des prin lume, riscă să prăpădească și votul castității. Viața de sine este deci înmormântare a făgăduințelor.

În Constituțiile monahale, puse pe seama Sfântului Vasile, astfel se laudă viața de obște: «Ce se poate compara cu o astfel de obște? Ce este mai fericit decât această unire atât de intimă? Ce este mai plăcut și mai dulce decât acest concert și această armonie de moravuri și de voințe? Niște oameni, care au venit din mai multe țări și de neamuri felurite, se găsesc așa de strâns uniți în același loc, încât se vede același suflet în mai multe corpuri și mai multe trupuri nu par a fi de cât organele aceluiași duh care îi însufletește. Dacă cineva dintre ei este bolnav, mai mulți iau parte la slăbiciunea sa și sunt atinși de înduioșare. Dacă un altul are sufletul bolnav și a căzut în vreun păcat, se găsesc îndată mai mulți înșă

45. Idem, R.M. XXXV, 2, trad. cit., în rev. «Candela», Nr. 5, p. 300.

46. Idem, *ibidem*, p. cit.

47. *Ibidem*, p. cit.

48. Idem, R.M. LXXXV, P.G. XXXI, col. 1144 A.

care se silesc să-l vindece și să-l scoale... In această sfântă societate se vede un părinte, care este închipuirea Părintelui nostru Ceresc, și un mare număr de fii, care se nevoiesc să dea superiorului lor toată ascultarea de care ei sunt în stare, care se lasă a fi povățuiți de el în practica faptelor virtuozose»⁴⁹). Ideia este a Sfântului Vasile și merită a fi dată la iveală și luată în seamă, chiar dacă autorul Constituțiilor este un ucenic al lui.

Am redat aceste temeieri din Sf. Vasile, pentru că și Regulamentul se referă cel mai mult la acest Sfânt, iar art. 13 și 18, aliniatele penultime, impun însușirea de către începătorii a regulelor Sf. Vasile, precum și examinarea din ele la tunderea în monahism.

4. CONDUCEREA MĂNĂȘTIRII

Buna funcționare a vieții de obște depinde de membrii ei, dar mai ales de cei însărcinați cu chivernisirea vieții obștești. Potrivit art. 79 din Statut, conducătorul suprem al oricărei mănăstiri este Chiriarhul, iar în lipsa lui stă la fața locului starețul, care este conducătorul direct al întregii mănăstiri și care este ajutat la conducere de soborul mănăstirii, Consiliul Duhovnicesc și Consiliul Economic. Art. 26 din Regulament adaugă la conducere și Consiliul de Judecată.

Dependența mănăstirii de Chiriarhul locului se rânduește pentru prima dată la Sinodul IV Ecumenic, prin canonul 4.

In ceea ce privește conducerea mănăstirii, Regulamentul, cu care ne ocupăm, scoate mult în evidență caracterul de autonomie a vieții de mănăstire; este o autoconducere îndrumată, supravegheată și controlată de Episcop sau exarh, ca organ al său. Totuși conducerea în mănăstiri o are starețul cu consiliile. Nicio autoritate, afară de Episcop și exarh, nu se poate amesteca în treburile mănăstirești (art. 115). Episcopul, în calitatea lui de conducător suprem și canonic, nu împiedică nicio inițiativă sau rânduire a soborului sau starețului cu consiliile, ci doar le aprobă când nu se împotrivesc pravilelor călugărești și hotărârilor superioare, sau le corectează când se abat, ori le respinge când se împotrivesc, și urmărește executarea lor, trăgând la răspundere pe cei ce zădărnicesc realizarea hotărârilor.

Elementele acestui principiu de autonomie îngăduită sunt următoarele: principiu electiv, al responsabilității organelor de conducere în fața celor ce l-au ales și al revocabilității celor aleși.

Intru aplicarea principiului electiv, se hotărăște, cu stareții mănăstirilor și ai schiturilor se aleg de către monahi dintre părinții mănăstirii sau ai schitului (art. 28), pe care îi propune soborul (art. 29) și-i alege apoi prin vot secret (art. 31 e). Primii trei candidați, care întrunesc cele mai multe voturi, sunt declarați aleși de sobor, iar Episcopul va numi stareț pe unul din ei. Ar fi de dorit ca ceilalți doi aleși ai soborului să fie colaboratorii apropiați ai starețului.

Atât de mult ține legiuitorul ca starețul să fie ales după normele rânduite, încât hotărăște: «dacă s'ar dovedi că vreunul dintre monahi

49. *Constituțiile monahale*, cap. XVIII, la Iosif, Mitrop Primat: *Sf. Vasile Arhiepiscopul Kesariei Kapudociei*, traducere, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1898, pp. 73-74.

întrebuințează mijloace neiertate spre a deveni stareț pe alte căi decât cele arătate în Regulament, acela va pierde pentru totdeauna dreptul de a fi numit stareț și, după gravitatea cazului, se va canonisi la altă mănăstire, ca un turburător de bună ordine» (art. 32). Art. 40 hotărăște că membrii Cinsiliului Duhovnesc se aleg de sobor și se aprobă de Chiriarh. Deasemeni membrii Consiliului Economic și Egumenul — ajutorul de stareț — trebuie să fie aleși tot de sobor și întăriți de Chiriarh (art. 42). Membrii Consiliului de judecată sunt deasemeni aleși de sobor și confirmați de Chiriarhul respectiv (art. 105). Legiuitorul, în speță I.P.S. Patriarh, extinde atât de mult principiul electiv încât cere ca și secretarul (art. 48) și trapezarul (art. 42) mănăstirii să se aleagă de sobor și să fie confirmat de Chiriarh. Această prevedere a Regulamentului, ca toți cei ce au răspunderi mai de seamă și permanente în mănăstire să fie aleși de sobor, pune sfârșit abuzurilor săvârșite de unii conducători de mănăstire care nu țineau cont de autoritatea soborului, ci numeau stareți, iar stareții numeau consilieri după bunul lor plac. Acest abuz a dus în unele mănăstiri la neînțelegeri și certuri între sobor și conducerea mănăstirii. Aplicarea principiului electiv mai are și altă urmare binefăcătoare pentru mănăstire: diriguitorii treburilor mănăstirești, odată aleși de sobor, înseamnă că soborul îi apreciază și acceptă să se supună lor nu din silă, ci din conștiință și dragoste. Deci treburile în mănăstire merg mai bine atunci când conducerea este aleasă, decât atunci când este numită din oficiu. Dealtminteri, condițiile pe care le cere Regulamentul dela cei ce candidează la aceste posturi de răspundere în mănăstire sunt garanția nezdruccinată că chivernisirea duhovnicească și gospodărească a obștei va fi realizată conform tradiției monahale și prevederilor regulamentare. Celor ce candidează la stăreție, li se cere să aibă merite mai multe decât ceilalți viețuitori din mănăstire, să fi făcut servicii chinoviei, să știe Sfânta Scriptură și să ducă o viață duhovnicească, având cel puțin absolvența Seminarului Monahal (art. 28). Nimeni nu poate fi membru al Consiliului Duhovnesc decât dacă este un călugăr sau călugăriță cu autoritate, care au mărturia bună și trăiesc întru sfințenie (art. 40). Din îndatoririle pe care le au, se constată că și aceștia trebuie să fie cunoscători și trăitori ai Sfintei Scripturi și ai învățăturilor Sfinților Părinți și să aibă multă iscusință și spirit spre a fi în stare să conducă sufletele ce li se încredințează. Membrii Consiliului Economic trebuie să fie oameni onești, cu știință de carte, capabili de a administra bunurile mănăstirii și a ține contabilitatea regulată după normele stabilite de legile țării (art. 42). Astfel casierul, eclesiarhul și secretarul trebuie să fie absolvenți ai Seminarului Monahal (art. 45 b, c, și art. 48). Regulamentul nu precizează ce pregătire să aibă egumenul; dar din atribuțiile sale, ca prim sfetnic al starețului, putem deduce că el trebuie să aibă aceeași pregătire ca și starețul, adică cel puțin absolvența Seminarului Monahal.

Impunând aceste condiții, actualul Regulament înlătură dela conducerea mănăstirilor și nu îngăduie să se mai apropie cei sau cele care nu aveau o viață ireproșabilă și care în același timp nu se bucurau de binefacerile culturii. Regulamentul deci caută să curme cu neregulele izvorâte din viața întinată și din ignoranța chivernisitorilor din unele mănăstiri sau din obiceiurile a se produce aceste nereguli în alte mănăstiri. Mai mult

încă: legiuitorul știind că soborul s'ar putea înșela sau ar putea fi indus în eroare de anumiți interesați a avut toată grija de ridicarea nivelului moral și intelectual al soborului, dezvoltând astfel conștiința acestuia de a decsebi binele de rău, în a alege între cel bun și cel care nu corespunde. Condițiile admiterii în monahism — școală, meserie, trăire călugărească —, condiții care trebuie să fie îndeplinite de toți monahii și monahiile, arată nivelul ridicat pe care trebuie să-l aibă aceștia. Din sobor nu face parte cine nu are Școala Monahală (art. 38). Sarcinile pe care le are soborul (art. 39 a-b) sunt deasemeni un indiciu că membrii acestuia trebuie să fie pricepuți și înduhovniciți. Ridicarea nivelului religios, intelectual și moral al soborului îl va feri pe acesta de multe greșeli pe care le-a făcut și pe alocuri le mai face.

Odată alese, organele de conducere ale mănăstirii sunt răspunzătoare în fața soborului de îndeplinirea sarcinilor lor. Dacă starețul nu și-ar îndeplini pe cât se poate, cu sfințenie și strictețe, îndatoririle sale față de obștea mănăstirii, ci ar unelti o viață străină de rânduelile stabilite, el este chemat să răspundă în fața Consiliului Duhovnesc și, dacă nu urmează îndreptarea, este chemat în fața soborului, care cu două treimi de voturi va hotărî și va aduce la cunoștință Chiriarhului (art. 37). Dacă acesta constată că starețul este vinovat, îl trimite în judecata Consistoriului Monahal Eparhial, așa cum prevede art. 103. Și de vreme ce starețul este mereu controlat de sobor și răspunde în fața acestuia, urmează că el este dator să țină obștea la curent cu mersul treburilor duhovnicești și gospodărești, deci are datoria de a face rapoarte de activitate în fața celor ce l-au ales pe el și pe ceilalți chivernisitori ai mănăstirii. De aceea, potrivit Regulamentului, starețul este coordonatorul tuturor activităților duhovnicești, disciplinare, didactice și economice din mănăstire. Consiliul Duhovnesc lucrează sub președinția lui (art. 40), cel Economic deasemeni (art. 42), tot starețul prezidează și Consiliul de Judecată al mănăstirii (art. 101). Deci el este întotdeauna înștiințat despre toate laturile de activitate ale conducerii mănăstirești. Consiliile nu pot lucra fără el și nici el fără consilii, sau consilierii în parte comunică cu soborul prin stareț. Inscrierea în Regulament a principiului responsabilității — în chip special pentru stareț — și obligativitatea rapoartelor de activitate ale consiliilor și egumenului către stareț și starețul în fața soborului frânează și chiar înlătură abuzurile din trecut, când consilierii și starețul erau nepăsători față de îndatoririle lor sau lucrau după voința și interesele lor, iar nu după cele ale soborului. Obligativitatea rapoartelor de activitate către sobor face ca membrii acestuia să nu mai cârtească și să nu mai bârfească pe conducătorii obștei. În acelaș timp soborul se grupează și mai mult în jurul conducătorilor lor și se ostenesec întru realizarea intereselor obștești.

Și dacă starețul sau vreun altul dintre diriguitorii treburilor mănăstirești nu-și îndeplinesc datoria cum se cuvine, ei se fac vinovați de neglijarea, neîndeplinirea sau îndeplinirea cu rea credință a îndatoririlor impuse de Statutul de organizare, de regulamente precum și a tuturor ordinilor și dispozițiunilor bisericesti (art. 104 h); sau dacă își însușesc bunuri mănăstirești, ei se fac culpabili de administrarea necinstită a averii

mânăstirești, de furt sau înstrăinare a bunurilor obștești (art. 104 d, e); sau de calcă rândueli de tipic, ei se fac vinovați — e vorba de stareț și eclesiarh — de abaterea de gradul II dela art. 104 a și dela art. 104 z (necotirea ritualului prescris la săvârșirea lucrărilor sfinte). Odată vinovați de aceste abateri, ei pot fi suspendați imediat din ascultările respective, judecați și condamnați. Deci principiul revocabilității organelor de conducere își găsește loc în actualul Regulament. Traducerea în fapt a acestui principiu va înlătura pe conducătorii mânăstirilor, care chivernisesc după mintea lor, care nu-și înțeleg sau nu vor să-și facă datoriile lor, care sunt vitregi față de sobor. Nepăsarea conducerii superioare față de astfel de conducători de mânăstiri este pricina de căpetenie a multor ne-reguli din viața mânăstirii. Starețul, egumenul sau consilierii știind că pot fi înlăturați dela conducere și sancționați conform canoanelor, regulamentelor și legilor în vigoare, se vor strădui să-și facă datoria și să fie cu totul dăruiți misiunii lor.

5. INDELTNICIRILE MONAHALE

Art. 1 din Regulament definește mânăstirea ca «așezământ duhovnicesc de muncă și de rugăciune», iar art. 49, prezintă aceste îndeletniciri astfel: «Părinții întemeietori ai vieții călugărești hotărăsc ca îndeletniciri de frunte ale monahilor: rugăciunea și munca, ele fiind cele mai încercate ajutoare, cele mai înțelepte și mai sănătoase pentru buna așezare a călugărilor în rânduiala ascultării. Din această pricină, în așezările călugărești, atât rugăciunea cât și munca sunt legiuite ca orândueli temeinice și bine chibzuite, pe care monahul e dator să le respecte cu cea mai mare sfințenie». Rugăciunea și munca, împletite în chip măestrit și practicate consecvent, constituiesc mijloacele capitale pentru înduhovnicirea și desăvârșirea vieții monahului. După Regulament, mânăstirea nu este un lăcaș nici numai de rugăciune, nici numai de muncă: mânăstirea este un așezământ unde se practică deopotrivă rugăciunea și munca, bineînțeles măsurate nu cantitativ, ci calitativ, nu după timpul ce li se hărăzește, ci după râvna și osteneala ce se depune întru îndeplinirea lor, precum și după roadele acestor îndeletniciri. Prin această prețuire deopotrivă a muncii și a rugăciunii, iau sfârșit tendințele unilaterale din unele mânăstiri de a se ocupa aproape numai cu rugăciunea și mai puțin cu munca, sau mai mult cu munca și a se neglija rugăciunea. Sunt sortite deasemeni pieirii și alunecărilor unor monahi fie numai spre muncă, fie numai spre rugăciune. Dreapta socoteală cere ca atât rugăciunea cât și munca să fie deopotrivă în programul monahului.

Rugăciunea face pe monah, iar nu haina, afirmă art. 50 din Regulament. Același articol împarte rugăciunea în trei: rugăciunea personală, care se face în toată vremea, pravila de chilie și cele șapte laude ale rugăciunii împreună cu Sf. Liturghie, care este caracterizată de art. 51 alinutul 8: «cunună a tuturor laudelor Bisericii». De rugăciunea particulară — pravila la chilie — Regulamentul nu se ocupă pe larg, ci doar amintește de ea. În schimb tratează pe larg despre rugăciunea publică.

«Scopul acestei întregi rândueli de laudă, se spune în art. 52, este să (un) aprins în mânăstire un duh de evlavie din ce în ce mai fierbinte și să tragă pe monahi, spre o unire cu Dumnezeu din ce în ce mai strânsă, ro-

ditoare în fapte de dragoste». Pentru atingerea acestui scop însă, Regulamentul înscrie cinci condițiuni esențiale. Primele trei privesc aspectul exterior al rugăciunii, ultimele două pe cel interior. Iată aceste condiții, așa cum le dă art. 52, aliniatele a, b, c, d, e.

a) «Orice slujbă bisericească să se facă cu înțelegere». În sprijinul acestei recomandări, Regulamentul citează Pravila Mică 279' a Sf. Vasile cel Mare, care spune că: «Ceeace este simțul gustului în cunoașterea mâncărilor, același lucru este priceperea când e vorba de cuvintele Sfintei Scripturi. De aceea, de are cineva sufletul tot așa de simțitor la puterea fiecărui cuvânt, precum are gustul simțitor la felul mâncărilor, atunci împlinește cuvântul care zice: «Cântați Lui cu înțelegere». Această condiție cere însă neapărat ca să se folosească, la slujbe, cărțile de ritual în cea mai bună traducere română, care să ușureze înțelegerea ideilor. Traducerile făcute acum 100-150 ani nu mai sunt înțelese bine atât din pricina construcției frazelor cât și din cauza unor cuvinte vechi, care nu mai au circulație în popor. De aceea, Psaltirea și Ceaslovul nu mai sunt gustate acum în mănăstiri, așa cum erau odinioară. Sunt călugări și călugărițe bătrâni, care citesc Psaltirea odată în 24 de ore, sau alții odată pe săptămână, și care totuși mărturisesc că nu înțeleg o seamă de versete, și aceasta din cauză că traducerea nu-i adecvată limbajului curent. La Biserică se citește Psaltirea, și totuși ascultătorii prea puțin sunt atenți sau nu sunt deloc. De ce? Din aceeași lipsă de înțelegere a traducerii. Se citesc sau se cântă stihirile din cărțile de slujbă și deasemenea sufletul rămâne aproape închis, de cele mai multe ori, pentru aceleași motive că nu se spun limpede cele ce se citesc. De aceea, potrivit acestui scop parțial «de a se cânta sau citi cu înțelegere», se impune folosirea la serviciile divine a cărților de cult în cea mai nouă traducere. Cu aceasta însă nu condamnăm frumoasele traduceri în care circulă unele cărți bisericești din mănăstirile noastre, și care contribue la menținerea unei plăcute atmosfere de evlavie monahală.

b)) Dar pentru a cugeta mai adânc asupra celor citite la strană sau la Sf. Altar, Regulamentul cere «să plinim rânduiala rugăciunii până la sfârșit, cu toată îngăduința și răbdarea, fără a întinde cântarea, ca să nu fie obositoare, și fără a o grăbi, ca să nu se stingă focul rugăciunii». Se constată uneori că unii dintre monahi și monahii se plictisesc la rugăciune. De aceea, dacă slujitorii la strană sau la altar, grăbesc cititul sau cântatul, fac atunci ascultătorii să se plictisească și să li se pară slujba o povară, mai ales când cele ce se citesc sunt redactate într-o limbă greoaie. Alții sau altele ies din biserică în timpul slujbei, îndeosebi multe din maici ies dela Sf. Liturghie, imediat după Tatăl nostru, fără a mai rămâne să asculte Cazania sau predica. Citirea cu grabă duce la rutină și la formalism. Lungirea slujbelor duce la îngâmfare și la trândăvie. De aceea, dreapta socoteală în săvârșirea sfintelor slujbe își are o deosebită importanță în cazul de față.

c) O altă condiție impusă de Regulament este aceea de «a păstra pe cât se poate, tăcerea și luarea aminte, neîmprăștiată, în tot timpul rugăciunii. Se citează răspunsul Sf. Vasile dat unor frați, care-l întrebau: «Cum să avem mintea neîmprăștiată la rugăciune?», și căroră Sfântul le spune: «Numai dacă vă veți încredința că Dumnezeu stă cu adevărat

înaintea voastră». În continuare, citând pe același Sfânt, Regulamentul rezolvă și nedumeririle ce s'ar fi putut ridica: dacă trebuie să te mai rogi când ai mintea împrăștiată, recomandând că dacă împrăștierea minții este produsă de o cauză de moment, din neglijența noastră, atunci rugăciunea se schimbă în păcat, iar dacă împrăștierea s'a stârnit din pricina mulțimii păcatelor, atunci să stăruim a rămâne locului și a ne aduna mintea și Dumnezeu ne va ierta, fiindcă nu din lenevie, ci din slăbiciune n'am avut puteri să stăm înaintea lui, așa precum se cade». Păstrarea liniștei în timpul slujbei este unul din motivele de seamă ale concentrării la rugăciune. Inscrierea în Regulament a acestei rânduieli are rostul să atragă atenția acelor monahi sau monahii, care vin la slujbă pentru a sta de vorbă, în șoapte, cu vecinii lor, zădărniciind astfel efectul slujbelor atât pentru ei cât și pentru ceilalți participanți. Cerința, ca mintea să nu fie împrăștiată în timpul rugăciunii, are menirea de a face ca rugăciunea să aducă roade în sufletele noastre.

d) Urmarea imediată a adunării minții și concentrării în noi înșine, în vremea rugăciunii, este lucrarea duhovnicească a rugăciunii pe care o relevă și Regulamentul, și care constă din «adorare și smerenie, căință și ispășire, supunere și încredere, luptă și jertfă, dăruire și dragoste». Iată o seamă de sentimente care trebuie să se nască în sufletul nostru în timpul serviciului divin public. Și aceste sentimente se nasc, zice Regulamentul, «dacă însoțim citirile într'un duh de rugăciune, în taină».

e) Acest ultim alineat al art. 52 arată dublul scop urmărit de rugăciunea obștească și particulară a monahului:

1. Să realizeze mântuirea și îmbunătățirea vieții sale proprii, și 2. a tuturor celorlalți creștini, care nu au atâta timp ca el să se roage, fie că nu vor, ori nu s'au rugat niciodată.

Această ajutorare a oamenilor prin rugăciune o numește Regulamentul «apostolat al rugăciunii», afirmând categoric că «rugăciunea este cea dintâi faptă bună». Mănăstirile noastre, prin slujbele de zi și de noapte pe care le săvârșesc, abundă în astfel de fapte bune. Și acolo unde aceste rugăciuni se fac, pe cât se poate, în condițiile arătate mai sus, roadele rugăciunii sunt însutite în sufletele credincioșilor, ajutându-i pe aceștia la curățirea de patimi și la sporirea în fapte bune. Se știe că sunt unele mănăstiri în Patria noastră, în care rugăciunile obștești se săvârșesc în condițiile înscrise în Regulament, de aceea viețuitorii sau viețuitoarele din ele propășesc în înduhovnicire, iar credincioșii aleargă spre aceste așezăminte, de unde se întorc renăscuți sau tămăduiți sufletește.

În art. 53 sunt înscrise trei lucrări care dau o așezare temeinică vieții duhovnicești și care sunt dealtminteri traducerea în fapt a sentimentelor încercate în vremea rugăciunii. Aceste lucrări sunt: a) datoria de a se curăți de patimi; b) de a-și hrăni sufletul, și c) de a-și controla și primumi viața lui de evlavie. Numai îndeplinind aceste îndatoriri, rugăciunea monahilor atinge scopul suprem: înduhovnicirea și a obștei monahale și a celei creștinești. Rugăciunea este, deci, în chip direct suportul vieții duhovnicești a monahului.

Munca ⁵⁰⁾ este în chip special baza traiului zilnic din mănăstire. Ne referim la ocupațiile care angajează mai mult puterile noastre fizice. De altfel și rugăciunea noastră necesită efort fizic pentru a fi îndeplinită; și realizarea sentimentelor din vremea rugăciunii cer efort fizic. Deci am putea spune că, până la un punct, și rugăciunea este o muncă, într'atât cât ea necesită ostenele trupesti și sufletești. Regulamentul însă tratează munca în sensul strict al cuvântului, acela de muncă fizică.

«Așa cum mănăstirea este un așezământ organizat de evlavie, tot așa este și un așezământ de muncă organizată în duhul Mântuitorului» (art. 57).

Necesitatea muncii este sprijinită de Regulament cu citatul clasic al Sf. Apostol Pavel: «Cine nu lucrează, să nu mănânce» ⁵¹⁾ și cu a 37-a regulă din Sf. Vasile, care spune că «în aceeași măsură, în care avem trebuință de hrană zilnică, în aceeași măsură suntem datori să muncim după puterile noastre» (art. 57 b).

Dar pentru ca munca din mănăstire să fie pricinuitoare de mântuire, se cere să fie «organizată în duhul Mântuitorului», ținând la desăvârșirea duhovnicească. «Starețul și duhovnicii mănăstirii vor avea grijă ca atât munca de obște cât și cea de chilie să slujească la desăvârșirea duhovnicească a monahilor, organizând munca în așa fel, încât lucrul să poată fi împreună cu rugăciunea». Trebuie să se știe că toată osteneala cea de afară, nepătrunsă de rugăciune, ajunge o adevărată primejdie și chiar o cădere dela mântuire. Se va veghea, dar, ca munca să nu ajungă cu niciun chip o piedică în calea lucrării de căpetenie, care este sfințirea călugărului. Un călugăr nu împlinește, așa dar, munca cerută lui de votul ascultării, decât atunci când o împlinește pentru Dumnezeu. Orice alte motive sunt străine și în afară de adevărata ascultare» (art. 62). Am redat aproape în întregime și cuvânt cu cuvânt acest articol, pentru importanța lui covârșitoare în privința muncii. Munca, dacă nu este pătrunsă de rugăciune, de rugăciunea săvârșită așa cum am spus mai sus, «ajunge o adevărată primejdie și chiar o cădere dela mântuire».

Pentru organizarea și desfășurarea muncii în scopul mântuirii, Regulamentul întemeiat pe Sf. Vasile hotărăște că «lucrul în mănăstire trebuie să fie organizat în așa fel încât să nu turbure pacea și liniștea vieții de mănăstire; să nu ceară alergătură prea mare pentru împlinirea lui și să nu prilejuiască întâlniri necuviincioase și dăunătoare între bărbați și femei» (art. 57 c). Cooperativele de producție organizate astăzi prin mănăstirile noastre, corespund mai mult decât agricultura, nevoilor de desăvârșire duhovnicească. În cadrul cooperativei, îmbinarea muncii cu rugăciunea se face cu mai multă ușurință. Monahii sau monahiile cooperatori se unifică mai mult sufletește; executarea programului de muncă, rugăciunea, educația prin conferințe sunt înlesnite de organizarea muncii cooperatiste. Sunt o seamă de alte îmbunătățiri substanțiale pe care le aduce munca manuală organizată în cooperative.

50. Vezi articolul *Munca manuală a monahilor...*, publicat în «Studii Teologice» Nr. 7-8, 1953, pp. 495-512.

51. Sf. Apostol Pavel zice textual: «Cine nu vrea să lucreze, nici să nu mănânce».

Stăpânit de teama ca nu cumva munca să dăuneze sporului vieții spirituale, Regulamentul aduce ca normă de îmbinare a muncii cu rugăciunea tradiția monahismului răsăritean, care constă din: a) Așezământul unei pravile de rugăciune în comun, înainte de începerea lucrului zilnic; b) Meșteșugul duhovnicesc de a ține treaz duhul de rugăciune în tot timpul muncii, fie prin citanii sfinte în timpul lucrului, fie prin meditația la părți din Sf. Scriptură învățate pe de rost, fie executând în comun diferite cântări bisericești, fie gândind că ne ostenim pentru Dumnezeu, fie, în sfârșit, având în minte, în gură și în inimă rugăciunea lui Iisus (art. 63). Atâtea mijloace, deci, spre a ne izbăvi sau a ne feri de cleve-tire, vorbele deșarte care umplu uneori ceasurile de muncă ale monahului. Ținând pravila recomandată, munca ne duce la înduhovnicire.

Art. 58 obligă pe călugări de a lucra în tot timpul atât în cuprinsul vieții de obște cât și în viața de chilie. Se enumeră felurile munci de obște. De reținut că vreo câteva ocupații, care erau neglijate în trecutul apropiat, capătă astăzi o cinste deosebită, fiind ridicate la rangul de munci de prim ordin. Astfel sunt: povățuirea sufletelor și învățământul. Prin cea dintâi se curățește monahul de păcate și urcă pe culmile înduhovnicirii, prin cea de a doua i se luminează mintea și calea către desăvârșire. Regulamentul socotește citirea, scrierea și studiul, muncă de chilie. Prin toate aceste îndeletniciri se tinde ca monahul să fie mereu ocupat: «Diavolul să te afle pururea lucrând», zice Fer. Ieronim, pe care-l citează art. 58, al. ultim, unde se arată și obligativitatea muncii: «Cine ar voi, fără cuvânt de îndreptățire, a se sustrage dela asemenea ascultare, va cădea sub canonisire».

Din art. 57 b, unde se zice: «Trebue să muncim nu numai pentru înfrânarea trupului și pentru îndestularea noastră, ci și pentru aproapele...», și din art. 62, unde se spune că munca să slujească la desăvârșirea duhovnicească a monahilor, rezultă împătritul scop urmărit de muncă: îndestularea noastră, ajutorarea aproapelui, înfrânarea trupului și desăvârșirea duhovnicească. Îndeplinită în condițiile pe care le-am înfățișat, munca monahului are într'adevăr un rol soteriologic. Impletirea muncii cu rugăciunea, în scopul desăvârșirii morale și punerii în slujba poporului, este sarcina cea mai de seamă a conducătorilor de mănăstiri. De felul cum ei sau ele își vor înțelege și face datoria, va depinde realizarea principiilor înscrise în Regulament.

*

Înainte de a trece la concluziile practice impuse în chip firesc de principiile fundamentale ale Regulamentului, se cuvine să remarcăm cu o sferită și duhovnicească bucurie că principiile expuse sunt sistematizarea și în același timp dezvoltarea celor afirmate în diferite cuvântări de I.P.S. Patriarh Justinian, cu privire la monahism.

În cuvântarea rostită în fața Inaltului Prezidiu al Marii Adunării Naționale, cu prilejul investiturii, în care sunt expuse «Problemele ce stau în fața Bisericii Ortodoxe Române», I.P.S. Sa a spus despre monahism: «În al doilea rând, Biserica Ortodoxă Română, pentru a putea răspunde cu folos aceluiași idealuri și năzuințe ale poporului nostru drept-credincios, trebue să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulele canonice și monahale, clerul monahal, care trebue să fie în slujba luminii,

culturii și ajutorului societății, condus de spiritul evanghelic al jertfelniciei pentru aproapele, făcând din schiturile și mănăstirile lor, izvoare curate cu apa răcoritoare a Evangheliei lui Hristos pentru sufletul însetat de lumină și adevăr al drept-credincioșilor...»⁵²). Principiile pe care le-am înfățișat sunt reorganizarea pe alte baze a monahismului românesc, fără însă a se depărta de la stilul de viață patristic, așa cum apare el în regulile monahale și rânduielile canonice.

Că mănăstire nu înseamnă numaidecât ziduri, ci în primul rând viață, se vede limpede din cuvintele I.P.S. Saie: «Viața unui Seminar nu stă în zidul, ci în comuniunea sufletească a dragostei, în râvna de a săvârși binele și de a-și pune sufletul pentru ridicarea aproapelui. Acest duh al trăirii pentru Hristos și Evanghelia Sa, se cade să domine o comunitate religioasă»⁵³) monahală.

Intr-o altă împrejurare, I.P.S. Sa, referindu-se la măreția și continua respectare a făgăduințelor monahale, a zis: «Când cineva a renunțat la această viață lumească..., pentru ca să și-o închine cu totul unei vieți superioare, unei vieți spirituale, unei dăruiri totale lui Dumnezeu, este într'adevăr un act măreț, dar el trebuie respectat, căci altfel, părăsind lumea spre a veni la mănăstire, unde nu ai reușit să-ți purifici sufletul, unde nu ai reușit să-ți echilibrezi de atâtea preocupări și gânduri, și nu ai reușit nici să-ți abați de la atâtea porniri vătămătoare, nu numai că ai adăugat păcate noi, dar ți-ai adăugat un păcat de moarte, fiindcă obligația pe care ți-ai luat-o la intrarea în călugărie înseamnă că n'ai respectat-o, și în loc să fii o lumină nouă în obștea unei mănăstiri, ești, din contră, o piatră de poticneală»⁵⁴).

Dacă făgăduințele călugărești sunt prezente mai rar în cuvântările monastice ale I.P.S. Patriarh Justinian, în schimb mijloacele de a îndeplini aceste angajamente abundă în fiecare cuvântare. Viața de obște, formarea cadrelor de îndrumare, supraveghere și control al mănăstirilor și împletirea muncii cu rugăciunea sunt punctele asupra cărora stăruiește ori-decâteori I.P.S. Sa vorbește despre monahism.

«Viața de obște este idealul spre care trebuie să tindă orice călugăr, care vrea să fie călugăr adevărat; fiindcă în viața de sine însuși este și mai puțin spor, mai cu seamă în ordinea duhovnicească»⁵⁵). În această cuvântare se întrezărește aspectul duhovnicesc al vieții de obște care, cum am văzut, este fixat în Regulament și făcut din el suportul obștei în cele materiale.

Cuvântând Seminarilor Monahale, I.P.S. Sa a spus că acestea «sunt școli speciale; care au scopul de a pregăti cadre didactice, administrative și de conducere în mănăstirile noastre»⁵⁶), că «aceste Seminarii sunt ade-

52. *Apostolat Social*, ed. II-a, București, 1949, p. 130.

53. Cuvântare rostită la deschiderea cursurilor la Seminarul Monahal de la mănăstirea Văratec, la 20 Martie 1949, publicată în *Apostolat Social*, ed. II-a, București, 1949, p. 178.

54. Cuvântare rostită la mănăstirea Viforâta, la 20 Noembrie 1949, în *Apostolat Social*, vol. IV, București, 1952, p. 98.

55. *Idem, ibidem*, p. 100.

56. Cuvântare rostită cu prilejul deschiderii unui nou an școlar la Seminarul Monahal de la mănăstirea Neamțu — 15 Oct. 1951, în *op. cit.*, p. 347.

vărate pepiniere de viitori îndrumători ai vieții mănăstirești⁵⁷⁾» că «din rândurile elementelor acestor Seminarii, se vor recruta câteva pentru formarea cadrelor de control în școlile monahale..., spre a stimula, organiza și a dirija învățământul dela obștiile călugărești»^{57 a)}. Și știind I. P. S. Sa că, în unele mănăstiri elementele pregătite vor prisosi, iar în altele vor lipsi, că pe alocuri va fi nevoie de mai multă muncă pentru desțelenirea concepțiilor vechi de viață idioritmă cu tot dezastrul produs de ea, și cunoscând că unele din elevele absolvente au venit la Seminar din aceste mănăstiri cu viață de sine, iar altele, din mănăstiri cu viață de obște sau cu începuturi de obște, anunță într'una din cuvântările I. P. S. Sale că «Nu veți merge, după absolvirea Seminarului Monahal, în mănăstirile de unde ați venit, după cum nici în învățământul public, învățătorii nu merg în satele lor, ci veți merge, ca și ei, acolo unde este nevoie de lucrarea voastră»⁵⁸⁾.

Încă din 1949, adresându-se soborului dela mănăstirea Viforâta, I.P.S. Sa glăsuia: «Noi dorim să organizăm viața mănăstirilor, noastre pe cele două laturi: latura rugăciunii și latura muncii. Aceste două laturi trebuie să predomină în viața mănăstirilor noastre. În viața duhovnicească a obștiilor mănăstirilor noastre, alte preocupări nu au rost, mai ales cele de ordin lumesc... Aceste două laturi sunt firești pentru viața călugărească»⁵⁹⁾. «Munca, spunea mai departe I. P. S. Sa, este aceea care ferește pe călugăr de multe păcate și de multe greșeli. Nu uitați deci, ca tot timpul de care dispuneți să-l ocupați cu munca și cu rugăciunea. Și orice porniri lăuntrice, orice îmbolduri ale diavolului, care ispitește mai cu îndârjire locurile acestea de viață duhovnicească, vor fi atunci înfrânate, prin muncă și prin rugăciune»⁶⁰⁾. Într'altă cuvântare se spune: «Cărțile duhovnicești spun că nu se cade monahului să aibă timp liber, el trebuie să facă întotdeauna ceva. Vremea când călugărul nu este ocupat, este o vreme închinată diavolului»⁶¹⁾. În acest sens se adresa I. P. S. Sa monahilor și elevilor din Mănăstirea Neamțu în Martie 1949: «Munca și rugăciunea să fie cei doi luceferi spre care să graviteze toată ființa unui monah, desprins de lume, nu ca să vegeteze, ci ca să activeze cu forțe sporite»⁶²⁾. Se insistă mereu asupra amândorura: «munca și rugăciunea» întrucât «Așa cum rugăciunea fără muncă nu dă roade, tot astfel nici munca fără rugăciune nu poate da roade bune»⁶³⁾.

57. Cuvântare rostită la încheierea cursurilor Seminarului Monahal dela Plumbuita, din anul școlar 1948-1949, în *op. cit.*, p. 93.

57 a. Cuvântare rostită cu prilejul deschiderii cursurilor la Seminarul Monahal dela mănăstirea Hurezu — 21 Oct. 1951, în *op. cit.*, p. 355.

58. Idem, *ibidem*, p. 356.

59. În *op. cit.*, p. 97.

60. Idem, *ibidem*, p. 99.

61. Cuvântare la Seminarul Monahal Hurezu, — 21 Oct. 1951, în *op. cit.*, pag. 348.

62. În *Apostolat Social*, ed. II, p. 181.

63. Cuvântare rostită elevilor dela Seminarul Monahal Neamțu, în *op. cit.*, pag. 170.

Aşa dar principiile înscrise în Regulament sunt legiferarea consecventă a celor ce I. P. S. Patriarh Justinian a vestit ocazional şi fragmentar în diferite împrejurări când a cuvântat obştiilor monahale. Măsura, în care s'au realizat până în prezent aceste principii, exprimă încrederea nesdruncinată că I. P. S. Sa va face totul ca cele înscrise în Regulament să se înfăptuiască. Pentru aceasta însă mai trebuiesc luate o seamă de măsuri, pentru a căror îndeplinire va fi nevoie de o continuă supraveghere şi control din partea I. P. S. Sale.

CONCLUZII PRACTICE

Aşa dar ţinând seamă de ceea ce aşteaptă conducerea noastră dela mânăstiri şi de ceea ce cere şi poporul drept credincios, cum şi pentru înlăturarea unor obstacole din calea realizării principiilor fundamentale din Regulament, se impun următoarele concluzii practice.

1. Astăzi când toţi cei ce se îndeletnicesc cu lucrări cerute de viaţa societăţii se străduiesc, fiecare în parte sau toţi laolaltă, să cunoască tot ceea ce se publică în presă privitor la ocupaţiile specifice fiecărui cetăţean, se impune cu necesitate ca şi conducerile obştiilor monahale cum şi membrii acestora să citească şi să adâncească vechile rânduieli ale vieţii monahale, Regulamentul actual pentru organizarea vieţii monahale şi toate articolele privitoare la viaţa monahală, care se publică în revistele Sfintei Patriarhii. E dureros faptul, dar trebuie să-l spun, că unii monahi şi monahii cu studii — seminar sau studenţi la institut — au mărturisit că nu au citit încă Regulamentul actual al mânăstirilor şi nici nu au cunoştinţă de articole cu caracter monahal, care se publică în revistele Sf. Patriarhii. În schimb clerul de mir şi chiar credincioşii citesc cu mult interes aceste publicaţii monahale. Şi să nu uităm că cei din afară de viaţa monahală ne vor cere să ne organizăm şi să trăim aşa cum stă scris în Regulament şi în articolele ce se publică. Regulamentul va reuşi să fie aplicat în măsura în care va fi înţeles de toţi vieţuitorii mânăstirii, căci la temelia practicei stă teoria şi una fără de cealaltă este moartă.

2. Mânăstire însemnând în primul rând aşezare duhovnicească care-şi desfăşoară viaţa după rânduealele monahiceşti, se cuvine ca elementele din monahism care au ascuţări în afară de zidurile mânăstirii ca: la centrele eparhiale, Institutul Teologic, etc., să trăiască organizaţi în viaţa de obşte potrivit orânduirilor călugăreşti şi Regulamentului monahal, adaptate condiţiilor în care respectivele elemente îşi duc viaţa.

3. Intrucât cuvântul monah are însemnarea de «unitate», iar monahism este denumirea întregii tagme a celor ce trăiesc în unitate şi deoarece Regulamentul tocmai acest scop urmăreşte, ca monahismul din Patria noastră să fie organizat unitar, este necesar să se ia măsuri de către Sfântul Sinod ca acest Regulament să se aplice cum trebuie în toate Eparhiile şi mânăstirile. Sfârşească-se odată cu vechiul obicei de a se aplica din Regulament numai ceea ce vrea sau cui vrea organul însărcinat cu aplicarea legii sau — ceea ce este şi mai grav — de a sta Regulamentul

netăiat și prăfuit, iar diriguitorii treburilor mănăstirești să lucreze tot după cum îi taie capul, sau cum îi mână interesele.

4. Acolo unde membrii unei așezări monahale se abat mult dela rânduiala mănăstirească, ba ajung chiar de se împotrivesc Chiriarhului respectiv, rupând însăși legătura canonică cu el, să se procedeze la lămurirea sau dislocarea elementelor de dezordine, spre a fi restabilite rânduielile monahale și autoritatea Chiriarhului.

5. Azi, când pe tot întinsul Patriei noastre proprietatea particulară cu toate neajunsurile ei apune, și cea colectivă, cu toate binefacerile ei, răsar și se înfiripează, se cade, mai mult ca oricând, și mănăstirile, care ezită a trece la viața de obște, să se trezească din înțepeneala în care le-a adus egoismul, și să treacă într'adevăr la dumnezeiasca și paradisiaca viață de obște care este proprie monahismului.

6. În ceea ce privește înființarea de noi mănăstiri, socotim că este nevoie mai întâi de întocmirea unei vieți cât mai călugărești în mănăstirile deja existente, și abia după aceea să ia ființă așezări noi.

7. Este necesară organizarea câtorva mănăstiri-model, unde să viețuiască numai elementele care se conformează întru totul Regulamentului vieții de obște, mutându-se în alt loc elementele care sunt ostile acestui fel de viață.

8. În celelalte mănăstiri, în care ostenitorii pentru adevărata viață de obște trăiesc amestecați cu dușmanii monahismului chinovați — călugări sau călugărițe —, să se procedeze la despărțirea unora de alții, dându-se chiliile dela față mănăstirii, monahilor și fraților sau maicilor și surorilor care trudesc pentru viața de obște, iar elementele care se împotrivesc sau sabotează obștea, să fie izolate într'o parte a mănăstirii.

9. Se constată însă că dacă viețuiesc laolaltă, elementele care duc viață de sine cu cele care se ostenesc pentru viață de obște, biruiesc în cele din urmă cele care duc viață de sine. Și în același monah sau monahie, dacă nu se leapădă cu desăvârșire de proprietatea particulară, atunci mai devreme sau mai târziu această rădăcină a proprietății particulare va lăstări și va înăbuși pornirile frumoase ale vieții de obște. De aceea se impun măsuri de înlăturare cu totul a vieții idioritmice și crearea tuturor condițiilor favorabile dezvoltării vieții de obște. Un compromis între viața idioritmă și cea de obște nu merge, căci «nimeni nu poate sluji la doi domni», a spus Mântuitorul.

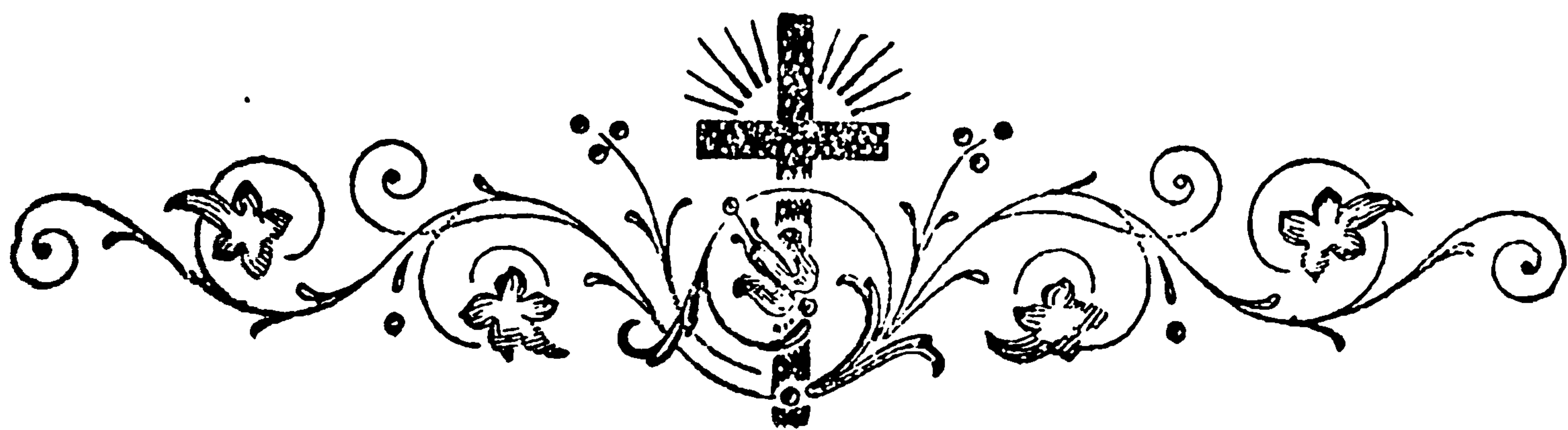
10. Va trebui să se stăruiască mult asupra aspectului duhovnicesc al obștilor monahale, fără de care este imposibil să se realizeze, sau chiar dacă s'ar înfăptui forțat, este greu să dureze obștea bunurilor materiale. A se încerca mai întâi obștea în cele materiale, socotindu-se că astfel se va ajunge și la obștea în cele spirituale, înseamnă a hărăzi ruinei tot ceea ce se construiește. Întâi se impune posedarea în comun a aceluiași idei și principii de viață, apoi concretizarea lor în toate cele ce țin de viața noastră pământească.

11. Dar pentru uniformizarea ideilor, principiilor și năzuințelor, este de neapărată trebuință, în viața unei mănăstiri, duhovnicul și elementele

din Consiliul Duhovnesc, care împreună constituiesc stâlpi pe care trebuie să se zidească obștea sub ambele ei aspecte: duhovnesc și pământesc. Trebuie, așa dar, o reeducare a vechilor duhovnici sau elemente ale Consiliului spiritual — firește, să se facă aceasta cu cei sau cele care doresc să se deslipească de concepțiile vieții de sine cu toate vătămările aduse de ea. Deasemenea trebuie formați noi duhovnici și consilieri ori consilieri spirituale, fără de care strădanile pentru realizarea obștei sunt zadarnice.

Sunt și alte concluzii practice la care se poate ajunge studiind Regulamentul, dar deocamdată ne oprim la acestea, cu nădejdea nezdruincată că aplicarea lui va duce la descoperirea de noi metode de desăvârșire monahală în cadrul vieții de obște care a fost, este și trebuie să rămână stilul unic de viață mănăstirească în Patria noastră, apunând pentru totdeauna viața de sine.

Ieromonahul IOASAF POPA

A MURIT UN VREDNIC OSTENITOR AL TIPOGRAFIEI PATRIARHIEI ROMÂNE

† MIHAI ȘTEFAN

La 4 Decembrie 1953, a încetat din viață, răpus în puterea vârstei de o boală cruntă și neiertătoare, unul dintre cei mai buni, mai harnici și mai conștiincioși muncitori ai Tipografiei Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române: mașinistul Mihai Ștefan.

De fel din comuna Poenari-Ilfov, de lângă Bolintinul din Vale, Mihai Ștefan, născut la 10 Februarie 1902, se trăgea dintr'o familie de țărani săraci. După terminarea claselor primare, în comuna natală, părinții l-au adus la București, ca să învețe un meșteșug, din care să-și poată face un rost în viață. L-au dus la o bina și l-au lăsat acolo în grija unui meșter zidar, ca să învețe zidăria. Copil plâpând încă, Mihai Ștefan a început ca salăhor pe bina, interesându-se cu nesăț de tot ceea ce vedea în jurul lui și izbutind să ajungă în cale din urmă meșter.

După terminarea serviciului militar, el nu s'a mai întors la meșteșugul zidăriei. Tindea spre cu totul altceva: zidăria, cu toate că o învățase bine, nu-l satisfăcea. A pierdut câtăva vreme în căutarea unei alte îndeletniciri, dar nu a izbutit. În luna Martie 1927, a fost angajat ca vizitiu la Tipografia Cărților Bisericești. Dela această dată și până când moare, timp de 26 ani, viața lui se împletește din ce în ce mai strâns cu viața Tipografiei. Tipografia devine locul în care își desfășoară munca și își agonisește existența, de care se leagă cu toată dragostea și cu tot devotamentul sufletului nobil al său. Aci învață el meșteșugul tipografiei; aci se desăvârșește el în arta tipografică; aici devine meșter și unul dintre cei mai buni tipăritori de cărți de cult și de icoane, din câți a avut Tipografia vreodată.

MIHAI ȘTEFAN
muncitor tipograf

Încă de pe când era numai vizitiu la Tipografie, Mihai Ștefan își petrecea timpul liber, fie în sala mașinilor, fie la o fereastră din curte, de unde putea privi pe meșterul Zamfir Ionescu tipărind icoane la mașina «Phoenix». Meșterul Zamfir Ionescu era pe cât de stăpân pe meseria lui, pe atât de gelos pe ea. Nu îngăduia ca altul să-i «fure» meșteșugul tipăritului icoanelor, deaceia nu îngăduia pe nimeni pe lângă el. Nu-și închipuia, însă, că fereastra nu putea constitui o piedică, pentru cineva care dorea cu tot dinadinsul să învețe, și astfel, îl îngăduia pe vizitiul Mihai Ștefan să privească dela fereastră ceea ce migălea el, socotind că se distrează. Dar ochii lui Mihai Ștefan erau numai la valurile cu cerneală, la potrivitul hârtiei, la manipularea mașinei și la tot ce făcea bătrânul meșter. Invățase totul din vedere și nu scăpase nimic.

La câțeva vreme este trecut din postul de vizitiu, în cel de rotar, apoi ridicat în postul de mașinist. Mihai Ștefan se arată, încă dela început îndemânatec în noua meserie, atent și dornic de a da lucrări cât mai desăvârșite. Tot ce s'a tipărit la mașina Nr. 14 — mașină care era dată în grija lui — dela accidenta cea mai neînsemnată și până la reviste, cărți de cult sau de psaltichie a apărut într'o formă cât se poate de îngrijită, întotdeauna.

După moartea meșterului Zamfir Ionescu, Mihai Ștefan a cerut Direcțiunii Tipografiei să-i îngăduie să tipărească și icoane. Oferta lui a fost primită. I s'a îngăduit, deci, lui Mihai Ștefan să facă o probă. Icoanele scoase de el, cu ocazia acestei probe, erau tot atât de reușite ca și acelea ale meșterului Zamfir Ionescu.

Meritele și hărnicia lui l-au evidențiat. Devotamentul față de instituția la care lucra l-a impus ca șef al secției mașini. În calitate de aceasta nouă, Mihai Ștefan trecea fără întrerupere dela o mașină la alta, observând ca nivelul tipăriturilor dela oricare mașină să fie tot atât de înalt ca și acela al mașinii Nr. 14 și ajutând cu priceperea și cu voința lui hotărâtă să se înlăture orice piedică stătea în calea celorlalți tovarăși de muncă ai lui, din secția mașini. Blând din fire și prietenos el nu îngăduia certuri și vrajbă în secția pe care o conducea. Inchinat cu toată făptura, muncii, el sărea și dădea o mână de ajutor, oriunde vedea că este nevoie. Cu toate că era șef de secție, el căra hârtie, când era nevoie, laolaltă cu strângătoarele, dădea o mână de ajutor rotarilor, pune pe mașină, când puutoarea nu se simțea bine, supraveghea și controla tipăriturile pretutindeni. Rôtarii și ceilalți mașiniști se bizuiau pe el ca pe un frate, strângătoarele și puutoarele îl iubeau și-l respectau ca pe un părinte.

Când erau lucrări urgente, care necesitau lucru de noapte, conducerea Tipografiei apela la Mihai Ștefan, iar acesta — în asemenea momente — se arăta nespus de bucuros că poate să contribuie și el la interesele cele

mari ale Bisericii, cu munca lui, pe care o oferea din toată inima și cu toată râvna.

În cei 26 de ani pe care-i petrecuse muncind la Tipografia Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române, Mihai Ștefan, devenise una cu Tipografia, făcea parte integrantă din ea și se simțea nepus de bine astfel. Dar moartea l-a răpit din mijlocul mașinilor lui dragi și din mijlocul tovarășilor lui de muncă, pe când nimeni nu se gândise la aceasta.

Suferința care i-a cauzat moartea — un cancer al laringelui — i-a fost scurtă. S'a stins din viață ușor, cu gândul la locul lui de muncă, la mașinile și tovarășii lui.

În ziua de 5 Decembrie trupul lui neînșuflețit a fost adus de la spital la Tipografie și așezat pe un catafalc improvizat în sala mașinilor, în fața mașinii la care lucrase el cu atâta drag și pe care tovarășii lui de muncă o îmbrăcaseră cu zăbranic negru. S'a oficiat un Trisaghion de către un sobor de cinci preoți, în frunte cu Preotul Grigore Burlușanu, Consilier administrativ patriarhal, însărcinat cu conducerea sectorului Editură și Tipografie, în prezența tuturor muncitorilor și personalului administrativ al Tipografiei.

La sfârșitul slujbei religioase Preotul Grigore Burlușanu luând cuvântul, a exprimat părerile de rău ale conducerii Tipografiei și ale I. P. S. Patriarh Justinian pentru pierderea prematură a celui ce a fost muncitorul priceput și devotat, Mihai Ștefan, subliniind că exemplul de muncă, de cinste și de pricepere al lui trebuie să încălzească inimile tuturor celor ce l-au cunoscut și apreciat. A luat apoi cuvântul, în numele muncitorilor din Tipografie, șeful secției Zețarie, Nicolae Anghel, care, în cuvinte adânc simțite, a exprimat regretul tuturor pentru plecarea din viață a tovarășului lor drag. A arătat viața de muncă a dispărutului, accentuând că bucuriile de care s'a bucurat în viață au fost cu totul mărunte, față de sufletul bun și mărinimos al celui dispărut.

Înmormântarea lui Mihai Ștefan s'a făcut a doua zi, Duminică 6 Decembrie — după ultima lui dorință, de a fi îngropat lângă mormântul mamei sale — în comuna Poenari-Ilfov. — I. P. S. Patriarh a binevoit să pună la dispoziție, pentru transportul sicriului la Poenari turismul Tipografiei.

Slujba înmormântării s'a săvârșit în biserică din comuna Poenari de preoții C. Niculescu și Olimp Căciulă. Vestea trecerii către cele veșnice a acestui fiu vrednic al satului Poenari, se răspândise repede și lumea se adunase în număr foarte mare la biserică. La sfârșitul prohodirii a luat cuvântul Preotul Olimp Căciulă, arătând cum prin muncă dârză, dispărutului izbutise să se ridice și să devină un mare meșter în arta de a tipări

cărți și cum prin cinste și corectitudine izbutise să se facă iubit și stimat de tovarășii lui de muncă din întreprindere, care veniseră acum să-l conducă la locul de veci. Mihai Ștefan poate fi un exemplu pentru toți fiii satului. El s'a cinstit pe sine și face cinste satului lui. A mai vorbit apoi preotul C. Niculescu, aducând omagii celui dispărut, pentru dragoste lui față de Biserică, al cărei fiu credincios a fost și menționând printre alte fapte ale lui și pe aceea, că a dăruit bisericii în care a fost prohodit anumite cărți de slujbă, tipărite de el.

În fața mormântului deschis, șeful secției Zețării a Tipografiei, Nicolae Anghel, a mai rostit un cald cuvânt de adio, din partea muncitorilor Tipografiei, pentru cel dispărut.

Mașinistul Mihai Ștefan, însuflețește cu exemplul său pe toți tovarășii lui de muncă din Tipografia Institutului Biblic și de Misiune al Patriarhiei Române.

Fie-i amintirea deapănarea vie și exemplul lui de muncă și de cinste imbold pentru toți!

REDAȚIA

CUPRINSUL REVISTEI „BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ“ PE ANUL 1953

NUMARUL 1.

Cuvântul Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, pentru împlinirea la timp a muncilor agricole de primăvară	3
Pastorala Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian către clericii și credincioșii agricultori	4
Schimb de felicitări cu prilejul Sfințitelor Sărbători ale Nașterii Domnului și Anului Nou	10
Scrisoarea trimisă I.P.S. Patriarh Justinian, de I.P.S. Mitropolit Chiril al Plovdivului, Locțiitorul de Președinte ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare	19
Impresii dela Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, de P. S. VALERIAN, Episcopul Oradiei	21
Reprezentanți ai Cultelor religioase la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii, de Pr. AL. IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor	48
Consfătuirea pentru pace a tuturor Cultelor și comunităților religioase din Republica Populară Bulgaria, de I. IUFU	66
Deschiderea cursurilor de îndrumare pastorală și socială pentru a XV-a serie de preoți	78
Duh nou în obștea patriarhală, de VARTOLOMEU DIACUL	89
Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, de Pr. Prof. MILAN ŢESAN	92
Concertul religios dela biserica rusă din Viena, de Pr. PAVEL GROSU	95
Pentru «Pâinea noastră cea de toate zilele»	97
Spicuri din Pastoralele de Crăciun ale Chiriarhilor Bisericii Ortodoxe Române, de Pr. OREST EUZOIANU	105
Calendar și almanahuri pentru credincioșii ortodocși, de D. V. SĂDEANU	118
Cererile adresate organizațiilor diferitelor Culte nu se timbrează	128

NUMERELE 2-3.

Culte religioase din lumea întreagă își exprimă adâncă lor durere cu prilejul încetării din viață a lui Iosif Vissarionovici Stalin	133
Marele stegar al Păcii	145
Biserica Ortodoxă Rusă și Pacea, de A. VEDERNICOV	154
Bisericile Ortodoxe Autocefale luptă pentru apărarea păcii	159
Cuvântarea rostită de I.P.S. Patriarh Alexei la cea de a patra conferință unională a Partizanilor Păcii	159
Cuvântarea rostită de I.P.S. Mitropolit Chiril al Plovdivului la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena	161
Participarea Bisericii Ortodoxe Autocefale din Republica Cehoslovacă la lupta pentru apărarea păcii	164
Biserica Ortodoxă din R.P. Albania luptă alături de cei ce apără pacea	167
Chemarea adresată de slujitorii bisericilor din Coreea către creștinii din lumea întreagă	170
Un slujitor al Altarului, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare»: James Endicott	176
Intensificarea luptei pentru pace în rândurile clericilor din Ardeal	182
Partizanii păcii din R.P.R. protestează împotriva folosirii armelor bacteriologice de către imperialiștii americani	187
Sărbătorirea patronului Institutului Teologic din București	191
Cursurile practice și teoretice de pictură și sculptură din mănăstirea Plumbuita	205
Vizita studenților Institutului Teologic Protestant din Cluj, la Patriarhie	210
Din viața cooperativelor mănăstirești. Cooperativa «Arta Mănăhală» dela mănăstirea Agapia	216
Din viața Bisericii Ortodoxe Bulgare	219
Pentru îndeplinirea îndatoririlor cetățenești	224
Metode preoțești de intensificare a luptei pentru apărarea păcii	229
<i>Cartea de Rugăciuni</i> , recenzie de Pr. Prof. D. STANILOAE	236
<i>Documente privind Istoria României</i> , publicate de Academia Republicii Populare Române, C. Transilvania, veac. XI, XII și XIII, recenzie de Pr. Prof. GH. MOISESCU	241
<i>Legăturile Țărilor Române cu Georgia (Antim Ivheanu)</i> , în «Studii», Revista de Istorie și Filosofie, anul IV (1951), recenzie de Pr. NICOLAE ȘERBANESCU	250
Cu prilejul centenarului gazetei «Telegraful Român»	261
Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale pentru aprobarea modificării unor articole din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române	270
Decizia Nr. 4489 din 17 Martie 1953, a Ministerului Cultelor, privind aprobarea unor modificări din Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative bisericesti și din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționare a organelor centrale din Patriarhia Română	273

Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului pentru organizarea și funcționarea Caselor de Ajutor Reciproc ale clerului, de pe lângă Eparhii	277
Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului de Asigurare a Bunurilor Bisericești	285
Dela Comisia de Pictură Bisericească	292

NUMARUL 4.

Scrisoare irenică trimisă de I.P.S. Patriarh Justinian cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Invierii Domnului	295
Scrisori irenice și telegrame de felicitări primite de I. P. S. Patriarh Justinian cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Invierii Domnului	297
Scrisoarea Comisiei Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii, adresată Guvernelor celor cinci Mari Puteri	309
Culte religioase din lumea întreagă sprijină propunerile cu privire la soluționarea neînțelegerilor dintre state, pe calea tratativilor, și cer încheierea unui Pact al Păcii între Marile Puteri	311
Declarațiile prizonierilor de război din Coreea de Nord în legătură cu libertatea religioasă	319
Cuvântarea rostită de I.P.S. Mitropolit Nicolae Krutițki, la Congresul Popoarelor pentru Apărarea Păcii	321
Deschiderea cursurilor de îndrumare pastorală și misionară pentru a XVI-a serie de preoți	328
Un grup de oaspeți din țările Americii Latine au vizitat Patriarhia Română	338
Din activitatea Sectorului de Editură și Tipografie al Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă	341
Monumentele noastre de artă religioasă	346
Spicuri din Pastoralele îndreptate către cler și credincioși de Chiriarhii Bisericii Ortodoxe Române cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Invierii Domnului	362
Preoții trebuie să sprijine lupta pentru îngrijirea culturilor și strângerea la timp a recoltelor	379
† VALERIAN AL ORADIEI, Soborul Popoarelor pentru Pace, recenzie de Pr. IOAN GAGIU	385
Decizia Ministerului Cultelor pentru aprobarea Regulamentului Mănăstirilor	394
Regulamentul pentru organizarea și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor	394

NUMERELE 5-6.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și alți reprezentanți ai clerului ortodox au fost decorați cu Ordine ale Republicii Populare Române	423
Chemarea Sfântului Sinod către clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române	433
Telegrama trimisă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Consiliului Mondial al Păcii	435

Telegrama Adunării Naționale Bisericești către Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R.	437
Un popas, de I.P.S. NICOLAE, Mitropolitul Ardealului	439
Cinci ani de păstorie a I.P.S. Patriarh Justinian	443
Indrumător al strădaniei Bisericii Ortodoxe Române în slujba păcii, de I.P.S. SEBASTIAN, Mitropolitul Moldovei și Sucevei	463
Văzul cel de o ființă al Ortodoxiei, de I.P.S. FIRMILIAN, Mitropolitul Olteniei	478
Grija permanentă a I.P.S. Patriarh Justinian pentru cultura teologică, de I.P.S. VASILE, Mitropolitul Banatului	486
Insemnătatea canonizării Sfinților Români, de Prof. TEODOR M. POPESCU .	493
Legislația bisericească a I.P.S. Patriarh Justinian, de Pr. Prof. LIVIU STAN .	503
Biserici rectitorite de I.P.S. Patriarh Justinian, de Prof. V. BRĂTULESCU .	517
Clerul și credincioșii ortodocși au datoriat să sporească neîncetat contribuția lor în lupta pentru apărarea păcii. Hotărârile Sfântului Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești	546
Sărbătorirea I.P.S. Patriarh Justinian la împlinirea a cinci ani de arhipăstorie	587
Telegrame și scrisori de felicitare primite de I.P.S. Patriarh Justinian cu prilejul împlinirii a cinci ani de la înscăunarea Sanctității Sale	595
Vizita unor reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din Siria și Liban, în țara noastră	604

NUMERELLE 7-8.

Biserica Ortodoxă Română a întâmpinat cu bucurie întâlnirea prietenească a tineretului lumii la București	611
Declarația cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea trata- tivelor	616
Chemarea Consiliului Mondial al Păcii	617
Sesiunea de la Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii	618
O victorie a păcii: încetarea focului în Coreea	630
Un cuvânt luminos al Păcii, de D. V. SĂDEANU	636
Tineretul din lumea întreagă luptă pentru pace și libertate	650
Vizita delegației sindicatelor britanice la Sfânta Patriarhie	668
Incheierea cursurilor la Seminariile Monahale din mănăstirile Hurezu și Agapia	671
Indatoriri pastorale în legătură cu muncile agricole de toamnă	678
Indrumări omiletice, de Prof. Pr. GR. CRISTESCU	689
Lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în sesiunea ordinară pe anul 1953	706
Lucrările Adunării Naționale Bisericești din sesiunea ordinară 1953	723
Darea de seamă a Sectorului Studii și Invățământ asupra activității pe anul 1952	731
Referatul Comisiunii Bisericești asupra dării de seamă a Sectorului Studii și Invățământ	748
Dare de seamă asupra activității desfășurate în anul 1952 de Sectorul de Editură și Tipografie	752

Referatul Comisiunii Culturale asupra dării de seamă a Institutului Biblic, Sectorul de Editură și Tipografie	762
Dare de seamă asupra activității Institutului Biblic, Sectorul Ateliere, pe anul 1952	764
Referatul Comisiunii Economice-Financiare asupra activității Institutului Biblic, Sectorul Ateliere	777
Dare de seamă asupra executării planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952	778
Referatul Comisiunii Economice-Financiare asupra dării de seamă despre executarea planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952	780
Expunerea de motive la planul financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952	783
Referatul Comisiunii Bugetare asupra planului financiar al Administrației Patriarhale pe anul 1952	784
Hotărîrea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în legătură cu funcționarea școlilor monahale prevăzute de art. 78 din Statut	786
 <i>NUMERELE 9-10.</i>	
Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. a conferit I.P.S. Patriarh Justinian «Medalia Jubiliară», cu prilejul împlinirii a 10 ani dela înființarea primei unități ale armatei populare române	807
Sărbătorirea a cinci ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania. Impunătoarea festivitate dela Alba Iulia	809
Puternicul răsunset pe care-l-a avut festivitatea dela Alba Iulia, în rândurile clericilor și credincioșilor ortodocși din Transilvania	852
a) Scrisoarea I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului	852
a) Pastorală I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului	854
Rolul preoțimii în reîntregirea bisericească, de Prof. N. MLADIN	858
Prin munții și pădurile Slovaciei. Printre frații reveniți la Ortodoxie, de P. S. EPISCOP ALEXEI	868
Prietenia româno-sovietică va trăi în veac, de P.S. EPISCOP VALERIAN	875
Manifestări în cadrul Lunii Prieteniei Româno-Sovietice. Festivitatea dela Institutul Teologic de grad Universitar din București	896
Statornică și neclintită strajă a păcii, de D. V. SADEANU	904
Biserica Ortodoxă Rusă și problema păcii, de I.P.S. PITIRIM	922
Conducătorii și reprezentanții Bisericii Ortodoxe Autocefale sprijină lupta popoarelor pentru apărarea păcii	926
Creștinii din lumea întreagă osândesc rasismul și se ridică împotriva discriminărilor rasiale	938
Deschiderea cursurilor anului școlar 1953-54, la Institutele de învățământ ale Bisericii Ortodoxe Române	945
O înaltă îndatorire patriotică: participarea la alegerile de deputați pentru Sfatul Popular	974
Lupta pentru pace, oglindită în opera I.P.S. Patriarh Justinian	982
Pentru bună-starea poporului	1001

NUMERELE 11-12

Scrisoare irenică trimisă de I.P.S. Patriarh Justinian cu prilejul Sf. Sărbători ale Nașterii Domnului	1007
Cuvinte de prețuire pentru publicațiile Bisericii Ortodoxe Române	1009
Infăptuiri de seamă în lupta pentru apărarea păcii, dealungul anului 1953	1011
Documentele sesiunii dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii	1043
Sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii	1047
Cuvântarea ținută de I.P.S. Mitropolit Nicolae Krutițki la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Viena (trad. de Pr. I. GAGIU)	1065
Încă un slujitor al Altarului, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare»: Preotul catolic Andrea Gaggero.	1073
Manifestări în cadrul Lunii Prieteniei Româno-Sovietice: Consfătuirea intercon- fesională din Orașul Stalin	1078
Deschiderea cursurilor Școlii de sculptură și pictură a Patriarhiei dela mănăs- tirea Plumbuita	1086
Din viața Eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române. Spicuri din revistele Centre- lor Mitropolitane	1094
Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, de Pr. Prof. M. ȘESAN	1114
Despre cântarea credincioșilor în Biserică, de P.S. ANTIM TARGOVIȘTEANU	1118
Măsuri pentru o viață mai bună	1124
Datoria preoților de a cunoaște și folosi scrierile și publicațiile teologice româ- nești, de Pr. D. FECIORU	1139
Regulamentul pentru organizarea vieții monahale, de Ierom. IOASAȘ POPA	1159
A murit un vrednic cstenitor al Tipografiei Patriarhiei Române: MIHAI ȘTEFAN	1186

Ref

Dar

Ref

Dar

Ref

Exp

Ref

Hot

NU

Prez

Sarl

Put

Roh

Prir

Prie

Mar

Stat

Blse

Con

Cre

Des

O ij

Lug

Pen

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / AEONAMENTUL 17,50 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

PREȘEDINTE

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

REDACTOR RESPONSABIL:

Preotul I. GAGIU, Director al Administrației Patriarhale

MEMBRI:

Preot ALEXANDRU IONESCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Bucureștilor

Preot CONSTANTIN NONEA, Vicarul Sf. Arhiepiscopii
a Iașilor.

Preot TRAIAN BELAȘCU, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a
Sibiului.

Preot C. CIVITU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a Craiovei

Preot N. CORNEANU, Consilier al Sf. Arhiepiscopii a
Timișoarei.

SECRETAR DE REDACȚIE:

AL. CERNA-RĂDULESCU, Consilier de presă al Patriarhiei
Române.

COLABORATORI:

Inalt Prea Sfînțiții Mitropoliți, Prea Sfînțiții Episcopi;
Profesorii Institutelor Teologice, Seminarilor Monahale și Șco-
lilor de cântăreți bisericești;

Prea Cucernicii Consilieri administrativi patriarhali și eparhiali;
Protopopii, preoții, candidații la titlul de magistru, etc.